DIONYSIUS PERIEGETES

GRAECE ET LATINE

CUM

VETUSTIS COMMENTARIIS ET INTERPRETATIONIBUS

EX RECENSIONE

ET

CUM ANNOTATIONE

GODOFREDI BERNHARDY.

PARS PRIOR.

LIPSIAE MDCCCXXVIII.
IN LIBRARIA WEIDMANNIA
IMPENSIS G. REIMERI.

DIONYSIUS PERIEGETES

[Opera omnia]

GRAECE ET LATINE

CUM

VETUSTIS COMMENTARIIS ET INTERPRETATIONIBUS

EX RECENSIONE

ET

CUM ANNOTATIONE

GODOFREDI BERNHARDY.

PARS PRIOR.

LIPSIAE MDCCCXXVIII.
IN LIBRARIA WEIDMANNIA
IMPENSIS G. REIMERI.

GEOGRAPHI GRAECI

MINORES

EX RECENSIONE

ET

CUM ANNOTATIONE

GODOFREDI BERNHARDY.

VOLUMEN PRIMUM.

LIPSIAE MDCCCXXVIII.

IN LIBRARIA WEIDMANNIA

IMPENSIS G. REIMERI.

PRAEFATIO.

Dionysium Periegeten, qui principatum minorum in Graecis geographorum obtinuit, quibus librorum copiis studiisque doctorum hominum adiutus edendum receperim, ac poetam cum vetustis in eum commentariis quas ad leges et emendationis et interpretationis revocarim, iuvat in operis prooemio brevi designare. Sed cum variae meae fuerint rationes in tantis partibus laboriosissimae curae pertractandis, plurimum ad cognitionem negotii totius id interest explicare, quibus ego viris eruditis in administratione corporis geographici successerim. Ac primum locum cur tali narrationi concesserim, causas affero gravissimas has. Nam cum Periegesis ut criticam operam finibus circumscripsit admodum angustis, ita commentationis lucem liberalem tanquam propriam sibi vindicat et latiore in campo sinit excurrere; tum magnum eorum virorum numerum, qui ingenii laude scriptorumque celebritate praestiterunt, in illustrando carmine constat a duobus inde saeculis esse studiosissime versatum: quorum conatus quoniam iniquum fatum intercepit, non sane mirum debet accidere, si is qui novissimus

omnium propositum peregit, sive summa virium contentione nisus rem strenue promovit, seu numeros ille muneris sui minus implevit, is igitur editor multum infra diuturnam exspectationem stetisse videbitur, atque si qui paulo sunt antiquitatis observantiores etiam cum fortuna conquerentur, cuius iniuria tantos doctrinae fructus obruerit. Quare minime mihi verendum erit, ne tralaticium praefandi institutum credar usurpasse, si et curas clarorum auctorum in Dionysio positas et causae dignitatem et amplitudinem diligentius disseruero, reliquis quae codicum usu et significatione continentur ad inferiorem locum translatis.

Iam sermonis principium convenit a Salmasio ducere, qui singulari litterarum varietate copiaque et incredibili multiplicis eruditionis ubertate notitiam rerum obscurissimarum primus patefecit ac famam sibi nominis immensam comparavit. Is cum diffusam humanae scientiae silvam inexplebili cupiditate peragrasset, non miramur eundem ad geographorum quoque volumina, quae valde neglecta temporibus istis iacerent, operam suam contulisse. Iam professionem suscipiendi laboris comment. ad Spartiani Sever. 15. p. 614. edidit, ubi Dionysium pollicetur aliquando politiorem emendatioremque sese daturum, collatis antiquis Avieni et Prisciani conversionibus, sic ut quid uterque interpres quoque loco peccasset aperiret annotatione. Verumtamen illud consilium quandoquidem exitum non habuit, licet in iis speciminibus acquiescere, quae Dionysii versus refingens vel explanans per Exercitationes Plinianas obiter disseminavit. Atqui reperimus eum in poetae sententiis ac praeceptis explanandis raro verum perspexisse, in scriptura vel diiudicanda

vel restituenda fere perpetuo ruisse. Quid igitur? Salmasiumne his iuvenilibus Aristarchis, qui collecticiis in copiis magnopere sese iactant et gravi supercilio criticam prae se ferunt factitare, censebimus posthabendum? Scilicet Iosephum Scaligerum, qui felicissimae facilitatis affluentia vigebat, apparet et divina quadam animi celeritate fuisse superiorem et elegantissima reconditarum artium tractatione; Casaubonum, quem heroem ab eo secundum aetas ista vidit, accurata compositaque omnis antiquitatis cognitione; Salmasius vero, quo nec tenebras interiorum litterarum doctrinaeque thesauros inusitatos quisquam tenuit cumulatius, nec Musarum ab urbanitate et flore longius discessit, cum inconstantiam vitae cursumque civilibus undis mersum fluctuatione quasi librorum expresserit, tum omnino caruit ille subtilitate iudicii severa, venustate sensus politarumque formarum suavi contemplatione, denique moderata studiorum ratione atque integritate; nec facile hominem inveneris, quem facultas memoriae locupletissimae saepius fefellerit. Unde videmus accidisse, Salmasiani libri ut eundem in neglectum quem plerique eruditionis variae captatores apud posteritatem, quae magno flumini haustus purorum fontium praeponat, incurrerint, ut in quibus pervagatam omnis generis scientiam et lectionem magis liceat admirari, quam ad intelligentiam veterum scriptorum et institutorum proficere consummatam.

Similem vero litterarum amplitudinem aemulabatur Lucas Holstenius, qui cum Salmasio tum aetate tum familiaritatis usu fuit coniunctissimus. Sed diversam ille sectam in eo persequebatur, quod antiquitatis explicationem, ut saeculum istud et plurimorum volumi-

num conficiendi et diversissimorum laborum avidum erat, cum pontificiis commentariis et ecclesiastica historia, Patrum collectione, Platonicorum ac Pythagoricorum inventis arcanaque sapientia congregare studebat, ea tamen lege, ut mirabilem artium societatem amplecteretur non ita perpetuo tenore certoque consilio, neque statum in ea domicilium collocaret, sed ut libera voluntate iucundissimis in partibus deversaretur. Hinc propria Holstenianorum scriptorum sors et indoles fluxisse videtur, ut et angustiora minoraque quam pro tanta hominis assiduitate relinqueret ingenii monumenta, gravioribus ad levem descriptionem inchoatis, et perspicuam plerumque disputandi viam, cum alienis disciplinarum praeceptis satis abstinere posset, in singulis quibusdam argumentis ingrederetur. Verum quod perfectissimum eius industriae censetur exemplum, disquisitio de Porphyrio, cum nostrum negotium non attingat, nos quidem nihil nisi fractas tabulas de constructis opibus Holstenii commemorabimus. Ac propositum illius viri geographos Graecos minores componendi cum et Lambecius comm. de Vindob. Bibl. T. I. p. 113. 114. Bredoviusque Epp. Parisiens. p. 5. 6. fusius designarint, et reliquiae quaedam istorum conatuum nuper ab eruditis prolatae, ut Epistolae Boissonadi cura collectae, ut Opuscula Manziana (quibus in altero volumine utemur), lucem plenissimam queant commodare, paucis ea narratione satis habebimus defungi. Quippe iuvenis cum et ardore animi singulari permotus et intima Cluverii consuetudine, cuius doctam diligentiam pauci sunt assecuti, Graecorum ad geographos delatus esset, multos per annos subsidiis apud Britannos et Gallos assidue conquisitis, postquam

iudicii quoque maturitas ab uberrima lectione litterarumque incrementis accesserat, plenissimum minorum geographorum corpus instituit ita concinnare, ut neque sacros scriptores reiiceret, nec prorsus inferiores negligeret commentarios, qui nonnulla cum rebus geographicis cognatione tenerentur, et mapparum etiam lucem adiungeret. Cuius operis sententiam cum prolixe Meursio (Holst. Epp. III.) perscripsit, tum ornatissimis verbis ac disertissimo sermone rationes universas cum Peirescio, fautore hominum eruditorum incomparabili, communicavit (Ep. X.); eidemque mensibus interiectis nonnullis, quasi eventum animo praeciperet, in perpoliendis geographis narravit (Ep. XVII.) non multum superesse. Sed occupationibus ille variis distractus cum et praesidia quaedam necessaria rei bene gerendae censeret exspectanda et amoenitate multiplicis materiae captus nunc ad Stephanum Byzantium nunc ad historicos et Patres sese dedisset, fatum eum sexagenario maiorem oppressit, qui perpaucas immensi laboris partes sibi sumpsisset pertractandas. Inde factum est, ut eius adumbratam tantum annotationem ad Dionysium, Dicaearchum, Hannonem, Arrianum cognoverimus: nam posthumas in Stephanum animadversiones, omnium illas limatissimas easdemque utilissimas, non licet ad istam opusculorum editionem transferre. Sed praevertendum potius ad reliquias studiorum, quae Holstenius in Dionysium copia liberali exornandum insumpserat. Et criticum instrumentum attulit satis probabile, qui tum poetam sibi refingendum proposuisset ad fidem codicum complurium, e Britannia Galliaque petitorum, quamquam eos nominatim non recenset, tum Eustathium ex optimis libris (Epp. p. 77.) restitutum

et Paraphrasin descriptam haberet; sed nondum quae pertinerent ad enarrationem argumenti perpetuam attigerat, idque totius operae munus gravissimum intra subitam quandam sententiae significationem ac similium locorum notationem, seu margini Stephaniano (A. 1577.) sive singulis schedis commissam, substitit. In isto tamen supellectilis defectu mirere, quod non solum indices in auctores Eustathianos et Periegesis descriptionem, quam correctam et auctam Dionysio praefiximus, sed titulum etiam composuit, qui novae editionis index futurus esset. Harum igitur opum aliqua notitia, nescio quo pacto, pervenit ad Britannos, inprimis Hudsonum, qui haud exiguam earum partem, praesertim ad Eustathiana spectantem, publici iuris fecit. Integram vero copiam diligentissime transcripsit G. Uhdenius, cum Romae commoraretur, ac praeter lectiones delectas codicum Vaticanorum usibus eam Bredovii concessit: unde diversitatem potissimum lectionis selegimus ac Paraphrasin restituimus, nec prorsus annotationis fragmenta licuit repudiari, quamquam satius duximus ob ipsam scriptionis conformationem temerariam plerumque Holsteniani iudicii summam et locos opportunos decerpere. Nam quod Wernickius (teste Passovio p. VIII.), is qui Tryphiodoro vegetis annis immortuus est, haec observationum collectionumque rudimenta proferre conabatur, ecquid hodieque credimus superesse, qui de dignitate pulcherrimarum artium sustineant tam contemtim abiecteque sentire?

Holstenii partes in provincia derelicta docti Britanni susceperunt, inter quos industria fuerunt spectatissima Guil. Hillius, Ed. Thwaitesius, Io. Hudsonus; quibus adiungerem etiam Georg. Ursinum, nisi de huius opera per alio-

rum tantum commemorationem mihi constaret. Et Hillius de Dionysii lectione non meruit nisi geographicis commentariis iusto prolixioribus, qui commodis iuventutis tum acriter in poeta versantis inservirent; quibus ille si minus ingenii limataeque doctrinae laudem, certe fidae diligentiae nomen ita tuebatur, ut eius inventa non possent in locis paulo difficilioribus, quique ob insolentiam disciplinae suam requirerent explicationem, silentio praeteriri. Usus autem sum exemplo Londinensi A. 1679. alterum enim quod prodiit instructum Eustathio A. 1688. nondum cognovi; cuius tamen cum rarissime sit iniecta mentio, dubitandum videtur, an dotis singularis non multum accesserit. At luculentiorem assiduitatem Thwaitesius probavit in copiis criticis comparandis, qui codicum sex Britannicorum scripturas et Paraphrasin cum brevibus glossematis primus evulgavit, et auctoritates Eustathii quem auxit supplemento et varietate lectionis instituit designare. Cuius operam suos in usus totam fere convertit Io. Hudsonus, qui cum antiquas litteras congestis solum librorum atque doctorum opibus voluerit plurimo labore promovere, tum in corpore geographorum Graecorum, quod unus quattuor conclusum voluminibus absolvit, satis habuit subsidiorum multitudinem conferre quam largissimam, ut ipse tamen minime sibi satisfaceret. Dionysii quidem editionem repetitam Dodwelli dissertatione, Eustathianis, Paraphrasi, delectu Scholiorum (cuius copiam ei Bignonus, humanissimus Bibliothecae Regiae Parisiensis praefectus, fecerat) et libellorum quorundam fragmentis, interpretatione Prisciani et utrisque Avieni opusculis ornavit, addita etiam annotatione nonnulla tum sua tum aevi superioris eruditorum, cuius fru-

ctus ad Eustathium illustrandum aliquis redundavit; sed MSS. accurata descriptione prorsus supersedit, quos leviter significatos paucissimis locis adhibere solet. Nec facile crediderim, cum poetam aliquoties excusum (ipse ed. A. 1710. usurpavi) multimodis feratur locupletasse, pretium eum operae fecisse. Ceterum neque Hudsonus, nec quisquis alius isto tempore sese composuit ad Dionysium expoliendum, ausus est a Stephaniana recensione discedere, cuius auctoritas tantum apud Bredovium valuit, ut immutatam eam propagare statuerit. Cuius quae rationes fuerint et adiumenta geographorum instaurandorum, strictim necesse est indicare.

Nam postquam exempla Hudsoniana, quorum infrequentiam erat pretii magnitudo secuta, doctorum manibus paulatim exciderant *), scriptores geographicos exorti sunt qui consiliis amplissimis ad iustam doctrinarum normam exigerent, ut studiis et antiquae geographiae et astronomiae, quibus parum lucis adesset in tanta dissipatione librorum utilissimorum et obscuritate, necessarium et certum fundamentum subiiceretur. Id gravissimum negotium homines moliebantur duo rerum historicarum peritissimi, Gallus Sainte-Croix et Iac. Penzelius. Quorum ille cum singulari prolusione (*Journal des Sçavans pour l'année* 1789. p. 657—753.) suae collectionis argumenta descripsisset splendidissima et insignem eruditionis campum in fines immensos dilatasset, tanta temporum tristissi-

*) Paucorum in notitiam recens venit Hudsonianorum geographorum repetitio, quam homo Graecus Demetrius Alexandrides duobus voluminibus octavae formae A. 1807. 1808. Vindobonae curavit, et parte quadam annotationis in sermonem Graecanicum translata, et Abulfedae commentariis praeter alios Arabes nova conversione instructis: cuius in editione nescias foedasne typorum chartarumque sordes an incredibilem mendorum vim admirere.

morum est coorta calamitas, ut acerbissime studio praeclaro deiiceretur: nec magnam credo iacturam litterae fecerunt, si vires eius volumus e disquisitione de Scylace Censuraque rerum Alexandri existimare; Penzelius contra, quem vitae levitas ad instituta diversissima detulisset, nihil ultra publicam conatus significationem (*Jenaer A. L. Z.* 1785. n. 128.) emisit: nam Villoisonus (v. F. A. Wolfii *Litterar. Analekten* T. I. p. 404.) quod editionem ab eo paene perfectam credidit, vereor ut certam veritatem sit secutus. Nec felicius opera successit, quam expurgando Dionysio Brunckius et Friesemannus insumpserant; hic enim cum multos libros Parisiis excussisset, de quo Bredovius addubitabat Epp. Pariss. p. 257. miris rationibus adductus, reversus in Batavis suis delituit; Brunckius vero, qui paratissimus ab iudicii subtilitate doctrinaeque elegantia carminis emendationem capessivit, nec minimum habuit auxilium in codicibus duobus praestantissimis, Periegesin totam cum animadversionibus Argentorati A. 1775. exscriptam ob causas nescio quas maluit secum retinere: cuius labor utilissimus ne periret, prospera fortuna factum est, quae Schoenemanno, cum novam editionem poetae proprio Marte tentaret, aditum ad eas copias concessit; unde supellex haud exigua nostrum in fructum manavit. Hos igitur viros, quorum ingenium et doctas contentiones fati quaedam iniuria geographis Graecis eripuit, Bredovius excepit, qui laudem historicae disciplinae cum cognitione temporum antiquorum consociabat, nec minorem nominis famam ab ardentissima patriae caritate suavissimaque repperit consuetudine. Bredovius autem, qui aliquam multis ab annis cum vetustis regionum et locorum

auctoribus inierat familiaritatem, postquam Parisinum iter lautissimis copiis industria celerrima comparatis peregit, primum in Ephemeride litteraria (*Neues allgemeines Intelligenzblatt für Lit. und Kunst* A. 1808. n. 16.) consilia de geographis revocandis ad eruditos rettulit, deinde iusto libello Parisiensium Epistolarum voluntatem suam ac subsidiorum historiam naturamque consignavit. At enim maximam eruditorum exspectationem et laudabiles conatus eius qui mediis in spatiis studiorum versaretur obitus immaturus ad nihilum redegit. De cuius viri meritis in Graecos geographos quoniam video iudicium mihi ferendum esse, non dubitabo neglectis vulgi clamoribus incorruptam animi sententiam pronunciare. Ego vero, tametsi cupiditatem litteras adiuvandi cum summa humanitate coniunctam praedicanti V. D. (*Geogr. Ephemer.* T. 44. p. 431. sqq.) libens concedo. Bredovium tamen suscepto negotio, si quem alium, imparem fuisse mihi persuasi. Non iam magnopere specimen illud Epistolarum expendam, quo nullum potuit meo sensu fractius documentum nec magis ieiuna commendatio honestissimis studiis parari; sed sive munus editoris praecipuum in scripturis librorum cernitur et fideliter enotandis et ad orationem auctoris critica cum subtilitate et grammatica severitate traducendis, satis ille habuit et codicum lectiones, quorum neque ductus esset omnes assecutus nec diversitatem a tritis exemplis insignem animadvertisset, simpliciter afferre, contextus ut Dionysii nullo nomine desereret Stephanianam, et Eustathium efficere perpurgatum singulis in versibus, manuscriptorum tamen ut nullam redderet rationem, quippe cum varietatem scribendi liceret ab editis libris, id est unius

Rob. Stephani sectatoribus, fructuosius derivare (Epp. Par. p. 42. 43.); sive limatum interpretis ingenium, uberrimis doctrinae copiis probe ornatum, sermonis debet formam, rerum ac praeceptorum proprietatem et argumenta, denique concentum et institutum scriptionis concinnitate quadam artis expolita pervestigare et in omnium luce collocare, quis tandem in Bredovio satis poterit aut confidentiam mirari, qui cum unum Dionysium inter tot tamque difficiles geographos leviter attigisset ac ne lineas quidem iustae commentationis adumbrasset, neque dissipatas Scholiorum reliquias et Eustathium ad commodum habitum composuisset, primum tamen volumen A. 1809. sese vulgaturum polliceretur; aut quam viam inibat operis administrandi, qui quaecunque Hudsonus esset complexus denuo censeret repetenda, ipse nihil nisi fusam Dionysii locorum quorundam explicationem tentasset eamque Germanice conscriptam; quae si quam probabilem et copiosam afferret observationem, eam e Vossianis litteris dudum celebratis apparuit omnino fluxisse. In hoc autem genere vir viro quantum praestet nuper Ukertus demonstravit exemplo luculentissimo, qui quas significationes geographicae tractationis a summi praeceptoris institutione traditas acceperat, ingenua ratione diligentissimaque lectionis et inventionis industria tantum excoluit et illustravit, ut germanum laudatissimae disciplinae alumnum agnoscere possis. Quamobrem nemo facinus indignum arbitrabitur, quod annotationem Bredovii, cum parum a novis et ingeniosis esset inventis parata, nec splendore huius aetatis satis digna videretur, contractam et adauctam accessione robusta paucis locis ita subiecimus, ut pristinae formae non subessent nisi extrema quaedam lineamenta.

Verum ista iudicii duritia si forte nonnullis praeter exspectationem accidet, quibus tandem verborum lenociniis narrationem de Spohnio, qui proximus a Bredovio scriptores nostros versabat, ad persuadendum accommodate concinnabimus? Nimirum ille, cum et laborem istum ante hos decem annos sibi imponi passus esset, et plurimas antiquitatis doctrinas animo proposuisset inusitata luce collustrandas, sed ut pusillis ingenii monumentis editis insignem tamen sui existimationem tam ad peritos quam imperitos colligeret, tandem delapsus ad devias disciplinas ipso flore iuventutis exstinctus est. Cuius non magis inchoata consilia quam infrequens eruditionis praestantia suum nuper laudatorem invenit, qui qua cupiditate multos hoc aevo recentes ad rivulos stupere videmus spreto vetustae memoriae flumine perenni, selecta panegyricorum lumina quaecunque non cessavit in praedicationem tanti viri conferre. Vellem vero (nam reliqui praeconii facile gratiam ei facimus) quaestionis in Odysseam extremam institutae geographicam et grammaticam elegantiam oratione diserta descripsisset; vellem opusculum Nicephori quem Hudsonus repertum contemserat utiliter exornatum demonstrasset; at illud omnium vehementissime vellem explicitum, Geographorum quae comperimus duodena volumina quo scriptorum argumentorumque delectu vel compleri potuerint vel pro humanis rationibus ad finem perduci: nam in schedis quidem congestis nihil quod tantis promissis esset consentaneum deprehendi. Unde factum est, ut non liceret memorare nisi et iudicia Spohnii de lectione Dionysii constituenda, quae stilo fugienti poetam percurrens in marginem coniecerat, et exiguas partes de libello Nicephori, cum annotationis

istius propositum ad critica quaedam deverticula et auctus Graecorum lexicorum spectaret; quando tum temporis mille vocabula si quis magister thesauris linguae Graecae posset suppeditare, praeclare de studiis antiquitatis se meriturum augurabatur. Ceterum neque Eustathium ille nec reliquos geographos adierat, nedum copiam paratam disponeret ac probabile commentationis instrumentum congregaret; modo quod Germanicam Bredovii scriptionem eam quam ad Dionysium pertinuisse dicebam Latine convertit, ac notationes quasdam Holstenii, quas Koësius Romae descripserat, ab eius familiare Bröndstedio utendas impetravit, sed magnam eas partem typis nunc divulgatas.

Igitur administratio curae geographicae totius ad meum arbitrium Spohnio defuncto, cum ab antiquitatibus regionum et civitatum pervestigandis animus abhorreret longissime, delata est. Iam siquidem hoc loco verba mihi de mea voluntate subsidiorumque copiis ac bonitate necessario facienda intelligo, summam negotii designatione quadam eorum adumbrata, quae vel perficere voluerim vel aliis reliquerim expolienda, complectar, neque vero ambagibus orationis abutar longius repetitis, ut qui neque de dignitate laboris istius nimis sentiam honorifice, nec sustineam taedio temporis aerumnosi vix exhausto, quod et ob molestias operae tolerandas et in excudendo libro fuit devorandum, prolixa fabulae lentitudine teneri. Ego quidem qua fortunae importunitate constitutum studiorum iter deserere sim coactus, nondum potui satis mirari. Nam superioribus annis cum tacitam commentationem ac diuturnam iniissem, ut aut subductis rationibus, aetate composita, maturis litterarum consiliis ad iuvandam antiquitatis doctri-

nam me compararem, aut vulgarem nominis perpetuitatem, quae memoriam virorum vel meritissimorum elusit, aspernarer omnino, tutissimam tamen viam quominus tuerer firmae hominum opiniones intercesserunt. Quippe commutatis vivendi institutis postquam ad academicum munus me traduxeram, scilicet isto saeculo, quod et eruditionis ubertatem et elegantiam et facilem ingenii subtilitatem e librorum modulis et multitudine metiri solet, non amplius licuit silentium obtineri nisi cum ipsa existimationis iactura; nec satis vicem Germaniae nostrae, generosissimae bonarum artium altricis, dolere possis, in qua necesse sit tantis cum angustiis conflictari, honestissimi studiorum fructus ut aegre maturescant. Mitto iam Eratosthenicorum primordia, quae temporibus meis iniquissimis paucos per menses properata neque iucunda dictione commendata prodierunt. Sed Ovidius, quem miris modis ab editoribus clarissimis animadverteram exceptum, cum industriae dignum splendidumque curriculum patefacere videretur, diffusam lectionis assiduitatem ad venustissimi poetae castigationem atque enarrationem vixdum inchoatam revocavi, praesertim cum copiarum numerus et auctoritas tam insignis suppeteret, ut recensionem carminum singulis paginis emendatorum sperare possem aevo nostro esse superfuturam. Quod tamen gravissimus labor et exquisita poematum varietas magnam tum annorum tum diligentiae partem flagitabat, ut opus duraturum numeris suis absolveretur, diu haesitavi, quodnam litterarum periculum, cum librum poscebar, dispendio temporis quam minimo subire deceret. Igitur Geographos forte fortuna propositos, quamquam multum reluctatus, quia scriptorum et disputa-

tionum istarum ieiunitatem coloremque parum speciosum volebam a me procul abesse, nec perturbatione copiarum et inopia valde oblectabar, tandem pertractandos ut susciperem adductus sum. Id vero negotium ut ad exitum vehementer optatum quam celerrime fieri posset per otium quod minime superabat liberalius perducerem, multis causis et luculentissimis admonebar. Nam et superiorum fato excitatus prudentissimum illud dictum, ne tantae brevitati vitae longam spem committeremus, probe memineram, et insito quodam animi fervore, qui nolim in quoquam doctrinarum loco cum obstinata studii perseverantia haerere, sed libero potius cursu pulcherrimos humanitatis ac scientiae fontes explorare perfruendos, a longinqua stili patientia deterreri me sentiebam, et ipsa quaestionum copia mirabilis et infinita varietas, quam late patens argumenti geographici materia quasi provocaret, etsi multis insignis et iucunda videbitur, iis praecipue, qui pondera rerum ac verborum inter se conferre perdidicerunt ac propemodum μειαγωγεῖν, verumtamen ista copia lectionis dissipatae confertissima mihi nauseam movebat incredibilem. Ac potuit illud haud difficili cogitatione perspici, Dionysium eorum auctorum esse unum, qui quicquid usus ac peculiaris commendationis ad celebritatem lectionis ostendant, id omne debeant ab interpretis demonstratione et arte repetere. Sed moles illa Periegesis exigua quantum observationis reconditae rerumque multiplicium in recessu haberet, cum sensim opere longius provecto prorsus appareret, quandoquidem improbum laborem susceperam, partes aliquammultas quae cognitione naturae pervagatissima continerentur pro temporis et annotationis modo mihi sumpsi perlu-

strandas; in quo genere quoniam lapidum ac metallorum, herbariae rei, vetustae navigationis mercaturaeque notitia versatur, quaeque doctrinae possint industriam singulorum sibi hominum vindicare, sed memoriam pristinae coniunctionis cum eruditione geographica nostro demum tempore renovarint Aristoteleo more; ne cumulum earum opum enumerem, quas e thesauris antiquitatis oportet derivari: non modo numerus praetermissorum commissorumque grandis extet est necesse, sed certam viam ac bene munitam opinor insistent, si qui studiorum eundem campum recolere voluerint. Merito tamen geographicas disputationes in maiorem amplitudinem digessimus, in quo non tam verendum erat, ne nimis trita crederetur et exilis ista doctrina, sed ne largior quam pro Dionysii breviloquentia prodiret explicationis copia. Quare non sane miramur, quod viri docti benignam quandam consiliorum speciem et luxuriem in talem locum solent transferre; quo scriptionis proventu laetiore si minus emolumentum litterarum saluberrimum efficitur, librorum certe corpus mirifice succrescit. Velut Bredovius Spohniusque Hudsonianos interpretes, inprimis Dodwelli disquisitiones, quas ne lenissimi quidem iudicii vir *Ste-Croix* concoquebat, suis editionibus integras destinabant; quorum tamen sedulitatem etiam superavit Tzschuckius in Pomponio Mela, cuius opusculum cum innumeris ille superiorum editorum symbolis instruxerit, tum suis ipsius opibus inaudita paene diligentia, sed quam a Germano tantum tolerantissimo laborum exspectares, constipatis et ex omnibus vetustatis angulis pertinacissime protractis inundavit: quasi qui sententiam elegantissimi dicti, manu neque sacco serendum esse, redargueret. Equidem, quem ne-

que natura baiulum quendam et operarium finxerit scriptorem, neque populares istae priorum lautitiae quas lepide variorum notas dictitant admodum tenerent, diversissimam debui rationem instituere. Satis iam librorum vilium et nugarum inficetarum a tribus inde saeculis ad antiquitatem illuminandam redundavit, quibus si quid frugis inest, id decet solerter indagatum usibus doctrinarum accommodari; sin minus, oblivione perpetua tandem aliquando vim illam impedimentorum obruemus, quo sacris his expiatis firmitate animi qua opus est et hilaritate muneri gravissimo satisfaciamus. Hoc igitur inprimis tenendum, geographicos commentarios minime nos componere voluisse, sed enarrationem Dionysii contractioribus finibus ita circumscripsisse, nullum ut neque deverticulorum spatiis, quamquam leni materiae locupletissimae persuasione saepius essem invitatus, sciens quidem locum concesserim, nec significarem nisi verbo, quibus in partibus fuisset ab aliis prudenter elaboratum: nam in tanta rerum absconditarum multitudine, quantam in ipsis initiis geographiae vetustae par est affluere, quid tandem aut proprias quasdam lectionis divitias attinuit ambitiosius iactare aut merces obsoletas nova specie fucatas venditare? Praeterea sermonem explicationis concisum efficere conatus sum eumque simplicissimum; qui si quibus acerbus et paulo strigosior videbitur, non iis languidum geographicorum locorum frigus ac seiunctum a luminibus ornatae dictionis excusabimus, quod Cicero forte delatus ad istud propositum magnopere reformidabat (nempe Mela delicatis floribus potuit libellum conspergere), sed inopiam potius linguae Latinae licet accusare, cuius malignam pervicaciam et rigorem in nullo litterarum ge-

nere quam in explanandis geographorum salebris manifestius possis deprehendere. Plurimas autem interpretationis curas ubique dispensavi, sic ut Strabonis opes tanquam fundamentum ponerem firmissimum, cui quascunque observationes paulo maioris momenti recentior aetas antiquorum inventis adiunxisset, supplementum lucemque clariorem subiicerent. Strabonem vero quod totum in commoda mea converti, cuius ipsam disciplinam in opere praestantissimo fusam vellem edidicisse, merito fructuosissimum a tali iudicii perspicacitate doctrinaeque laude studebam usum percipere; quamvis ille suis praeceptis obsecutus naturae cognitionem, quod dolemus, parum adverterit. Huic comitem oportuit et Pausaniam addi, qui solet indicia litterarum exquisitarum diuturnaeque peregrinationis obiter disseminare, et quisquis sive de vetustate sive citeriore aevo diligenter eandem studiorum societatem coluit. Inde geographicos etiam aequalium commentarios eundem in numerum coegi, sed ea tamen lege, temerarias ut opiniones eorum ac noviciam rationem subtili religionum colore distinctam, in qua nostrum sibi saeculum impense placet, pro re nata vel confutarem vel modestam in dubitationem adducerem. Scilicet alius spissis ac productis voluminibus maluit e paucis scriptoribus vulgarem narrationum tenorem, qui falsis lectionibus haud raro niteretur, placide recoquere; geometricam alius severitatem et compositam institutionis viam ad fluctuationem et incertam veterum geographorum famam adhibuit; rursus uberrimam eruditionem ac recentem solertiae felicitatem inventus est qui regionum naturae, locorum legibus, populorum sacrorumque communioni et necessitati perscrutandae consecraret; unus et

alter fere copiam bene provisam antiquae scientiae pro dignitate subsidiorum sustinuit candida sententiae simplicitate proferre. Nefas tamen videtur ab ista mentione discedere, priusquam debitam honoris gratiam hominibus duobus meritissimis, Wesselingio et Eckhelio, persolverim: quorum Wesselingius cum humanitatem magnificam lenitatemque moderatam cum perfecta rerum historicarum doctrina consociavit exemplo singulari, tum nescio an pulcrius ingenii monumentum nullum Itinerariis Romanorum egregie exornatis condiderit; Eckhelius autem tantam lectionis praestantiam et opum numismaticarum abundantiam cautissimo iudicio temperatam ad lucem geographiae traduxit, ut illam litterarum partem peritissime dici possit adiuvisse.

Sequitur ut rationem critici muneris probabilem reddam. Id vero summa cura non diffiteor ita me pertractasse, secuturis editoribus ut ne nimium negotii superesset. Ac primariam legem hanc in oratione Dionysii constituenda mihi scripsi, ut lectionem librorum accurate ponderatam exploratamque, si poetae consilium ac dicendi consuetudinem exprimeret, in ordinem reciperem, vulgata (id est Hudsoniana) infimam in paginam ablegata; sin condicionem certam ea minus impleret, neque causam originis satis perspicuam prae se ferret, quamquam esset a praestabiliore codicum ordine profecta, margini committerem cruce distinctam; quale signum ad nonnullas etiam coniecturas pertinet, quae quidem pleniorem veritatis similitudinem ostenderent vel insigni quadam elocutionis dote commendarentur. Deinde lectionem aut admissam aut abiectam grammatica demonstratione necesse fuit explicare, sed quae modica narra-

tione comprehenderetur, ne quid cum opere geographico vehementer dissentiens si qui sunt a studiis talibus alieni possent illatum conqueri; qui magis etiam opinabuntur illud administratum esse rectissimo iudicio, quod indiciis a dictione petitis noluerim commentationem de temporibus Dionysii firmare. Et hae quidem notationes partim in significatibus vocum ac diversitate structurae versantur enodanda, partim causas et errores scriptionis gravissimos exquirunt, locis et mendis consimilibus ex ipso carmine comparatis: nam machinis illis palaeographicis, quas hominum haud contemnendorum cupiditas his annis per latissimum Graecarum litterarum campum dissipabat, si quod veritatis momentum inest, id omne repetendum censemus ab ipsis singulorum auctorum exemplis, non quo mos et instituta librariorum quid afferre forte fortuna potuerint intelligamus, sed ut finis ac proprietas istius licentiae solis probae vel vitiosae consuetudinis vestigiis quae planissimis indiciis et continuis sint deprehensa colligatur. Hinc via stabilis ac lata sponte patuit ad ordines librorum, in quo caput exercendae criticae situm est haud minimum, rite rimandos atque dispertiendos. Licet vero mirari, tot editorum sese neminem ad cogitationem curae tum iucundae tum salutaris intendisse, nisi forte Bredovium excipimus, qui cum Parisiis inter triginta tres MSS. alios nullam exhibere varietatem, quin ea superiores ad editiones extaret, cognovisset, alios rarius a vulgatis libris differre, triplici familiarum nota compescendos esse statuit, quarum prima poetae sermonem integrum retinuisset, secunda glossematis foret oppleta, novissima carmen nonnulla cum lectionum copia complecteretur: v. Epp. Paris. p. 42. Nobis

quidem experimento codicum plerorumque facto illud constitit manifestissime, duas in classes universos omnino tribuendos esse, quarum potior etsi multis et grammaticae explicationis et temerariae correctionis indiciis oppressa tenetur, commodis tamen multo maioribus damna sua compensavit, sic ut coetus deterioris utilitas, quantumvis in locis etiam difficilioribus saepe spectata, cum illius praestantia non possit aequari. Igitur prioribus libris, Parisino A. quasi signifero, cuius ad auctoritatem ut quisque maxime aspiravit, ita debet iure probabilior haberi (quo de genere sunt nominatim hi, B. S. Pet. a. b. x.), tantum obtemperandum putavimus, quantum per rationes sanae critices licebat; neque potuerunt inferiorum codicum auxilia recusari, qui cum aequabilem communis et incorruptae recensionis tenorem nusquam retinuerint, sed prava melioribus immixta casu quodam susceperint, habito delectu quaecunque sincero dictionis colore fidem testarentur assumpsimus. Enimvero superest earum dubitationum numerus, quae cum ludibrio sensus opinabilis contineantur, aut aestu diversorum studiorum perpetuo iactentur, praesertim cum in poeta minus diligenti res agatur, aut copiis certae praestantiae conquisitis subtili cum iudicio diiudicentur est necesse. Nolumus enim lectores hoc celatos, codices adhuc paucissimos Dionysii tum integros tum perita sedulitate consultos esse; neque collectio nostra variae scriptionis, Bredovii ceterorumque nominibus munita, quamquam ea post vitia quoque librorum vulgaria peccataque vetustorum operarum quorum notitia fructu careret tacite praetermissa satis opulenta videri potest, alio debuit spectare, quam ut unum in locum collata suisque bonitatis momentis discreta disertius de par-

tibus relictis admoneret. Neque vero gravis corruptionis suspicio, qualis aditum sibi poterat ad volumen magistrorum manibus frequenter usurpatum conciliare, quoquam in versu residere videtur *): ut ne laudationibus quidem grammaticorum creberrimis, a quibus egregium praesidium multis auctorum dumetis solet esse paratum, sua constet dignitas in Periegesi refingenda. Satis de codicum diiudicatione dictum; cui consequens est ut editionum usus oratione brevissima descriptus adiungatur. Quo loco taediosam enumerationem, quam curiosis librorum speculatoribus permittimus, eo minus instituemus, quod cuncta carminis exempla non licuit adhibere. Ac principem Ferrariensem quam ferunt A. 1512. prodiisse nemo vidit praeter Wesselingium, qui mentionem eius iniecit ad Hieroclem p. 682. Quam quae subsecuta est Aldina A. 1513. ab editoribus immerito neglecta, qui Basileensem quampiam repetitionem afferre maluerunt, eam diligenter excussi, quod ex optimo MS. esse ductam apparuit. Deinde meruit de Dionysio Robertus Stephanus (Lutet. 1547.), qui codicibus usus nonnullis (strictim ab H. Steph. ad v. 434. commemoratis) varietatem notabilem in opere extremo reposuit, tum a superioribus exemplis tum a suis ut videtur MSS. derivatam; idemque primus Eustathii commentarios neque integros nec satis castigatos e Regia Bibliotheca protulit, utilissimosque in eum indices, quorum ubertatem hodieque liceat admirari, subiiciendos curavit. Henricus vero Stephanus a patre longius aliquanto discessit, edito Dionysio A. 1577. cum interprete

*) Quod nuper editus Io. Alexandr. de accentt. p. 37. attulit, *πέρην κλυτοῦ ὠκεανοῖο Διονύσιος*, id pertinet ad Hesiodi Theogoniam.

suo Latinisque geographis quibusdam; et Eustathium ille, demtis typorum mendis, a patre denuo descripsit, praetereaque conversionem carminis ipse confecit; Periegeten autem et proprio Marte refinxit, ut pristinae quidem labis aliquam partem tolleret, sed novos ac plures errores excogitaret, quorum nec diversitate scriptionis ad marginem relata nec consueta notationum verbosarum accessione rationem explicaret idoneam; quamquam et paternas copias versavit et varietatis delectum a Gul. Morelio A. 1556. tribus pagellis mandatum, et recognitionem Papianam Antverp. 1575. minime spernendam perlustravit. Cuius ad auctoritatem cum proximos editores viderimus sese composuisse, huic etiam officio satisfactum fuerit, cum duo novissimi quantum ad emendationem Dionysii profuerint significaro. Prior enim F. C. Matthiae Dionysium Avienique metaphrasin cum Arato et Catasterismis Eratosthenicis compositam evulgavit (Francof. 1817.), non accurata quidem fide, sed lectionibus et alienorum codicum et domesticis Palatini et Schellershemiani congestis; cuius ab industria profecit nuperus editionis conditor Franc. Passovius (Lips. 1825.), copiis quamplurimis in criticam annotationem congregatis. Huic vero sua laus debetur, quod cum magnum scripturarum acervum ad subtiliorem Graeci sermonis cognitionem exegisset, multa tralaticiae recensionis vitia perpurgavit; quo tamen iure carminis istam conformationem potuerit ab omni parte genuinam habere emendatamque (quae verba sunt eius Praef. p. IX.), ipse viderit. Ceterum quoniam narratio hunc ad locum devenit, non possumus omnino recentem illam contentionem silentio praeterire, quam auctore Bredovio viri docti pro Dionysio

scholarum institutioni restituendo decertaverunt: scilicet quas terrarum imagines disciplinaeque rationes antiquitas erudita proprias ac perpetuas asciverit, eas aptissime de commentariis vetustis sua iucunditate dignaque doctrinae velocitate probatissimis depromi, cuius sententiae vindicem olim locupletissimum Chr. Cellarius gesserit. At enim quod Cellario licuit, tum cum et intermortua geographiae studia praeclaris libris suscitabat et aliqua poetae memoria ab usu magistrorum longinquo ducta suffragabatur, nec scriptorum ingenium et dictionis virtus cum enarratione litterarum antiquarum habebatur artissimis vinculis coniuncta, id non iam aetati nostrae licet committere, nisi patienter volumus in gravem imperitiae et obsoletae superstitionis incurrere reprehensionem. Quid enim? Hunccine Dionysium, qui neque succum incorruptum et beatissimum ingenii colorem sibi potuerit conciliare, sed pigmenta quaedam ab epicae locutionis consuetudine lucrifecerit, neque severam institutionis geographicae sectam expresserit, sic ut aut distinctam copiam eandemque plenissimam suppeditet aut firmam regionibus in angustiis tabulae describendis adumbret materiam (nam istis delineationum periculis parum inest fidei subactaeque meditationis), tantillum auctorem iuvenilium studiorum iubebimus esse fundamentum, hoc praesertim aevo, quo variae subtilissimaeque partes eius scientiae propemodum ad fastigium perfectionis sint evectae? Immo si sapimus, maturis eum doctorum hominum curis seponemus.

Superest ut quantum ad lucem formamque castigatam silva vetustorum interpretum editione mea profecerit declarem. Quod si plurimum in eos ad suam sanitatem recuperandam collatum

esse pronuncio, ut nunc demum et fortiter emendati et eruditos in usus parati dici possint, non vereor ne nimiam laudem et assiduis lucubrationibus indignam mihi sumpsisse videar. Iam Eustathius, qui Dionysium illustrabat ipso tempore, quo Homericis in parecbolis versabatur, cum omnibus paginis correctus et collocupletatus ex optimis codicibus prodierit, quorum tum aliae multae lectiones in ordinem fuissent receptae, nisi exemplum me R. Stephani refingentem ut solet minora quaedam fefellissent, tum illustrior etiam utilitas extitisset, unus modo liber affuisset cum Parisino b. comparandus: altera tamen superfuit negotii pars accurate perficienda, ut et varietas scripturae e quibusvis voluminibus schedisque collecta, cuius adhuc exilis et parum fructuosa notitia traderetur, nec beneficio Politi (qui cum Eustathium Latine convertisset, observationes in eum conscripsit, raris sui Monilianique MS. indiciis factis) insignis accessio provenisset, in seriem perpetuam digereretur, et fontes Eustathianae commentationis, quos nunc disertius appellari nunc sileri videmus, investigarentur quam diligentissime. Ac munus criticum ita sum persecutus, ut grammaticae dictionis formulas ac leges opportunitate data subitariis attingerem significationibus; in quo genere cum largissimam copiam dudum provisam liceret effundere, malui paucis defungi non operose conquisitis, quo clarioribus documentis de eo constaret, quantum angulus ille litterarum quem homines ne peritissimi quidem adverterunt perturbationis atque tenebrarum recondat. Bastii nomen quod hic illic interiecimus, pertinet id ad partem earum annotationum, quas cum Bredovio de corruptis vel obscuris sententiis percontanti communicarat. Sed interpretationis de-

monstrationem cum Eustathium confessum sit ab auctoribus tribus primariis repetiisse, Herodoto, Strabone, Stephano Byzantio, cuius exemplum integerrimum egregias Arriani maxime reliquias ei suppeditavit, quibus quartum ascribere possis insipidum Lycophronis caput, non solum horum locos necesse fuit evolvere et ad laudationes grammatici conferre, sed reliquam etiam narrationum auctoritatem et si quam propriam ille complecteretur eruditionem, maiorem quidem quam pro exspectatione, brevi pro subsidiorum mediocritate tractare: nam Eustathii doctrinam novis commentariis obruere putidum foret et eius demum hominis, qui bonas horas et existimationis dignitatem amplificando libro condonaret. Praeterea prospera fortuna fontes haud infirmos Eustathii, qui geographicas opes bis ab antiquis poetae explicatoribus accepisse se profitetur, magnam partem ignotos, id est Scholia vetusta, nobis aperuit. Quorum tamen ruinas tantum et membra disiecta corporis olim speciosi solidique colligere potuimus, sed ita, ut et Paraphrasis indocta simplicitas, quicum erudita Scholiorum copia coaluerat (v. annot. ad Schol. 158.), prorsus secerneretur, nec diligentiae Bredovii saepius esset quoquam in loco diffidendum quam in istis animadversionum laciniis, quarum ne sedes quidem et originem certa fide habemus singulatim demonstrare. Mihi quidem satis fuit geographicae disputationis tantum, quantum ad intelligentiam operis antiqui sufficere posset, delegisse, quo patentior optimis narrationibus et recondita lectione commendatis campus concederetur. Verum lautissima supellex tantam ab ipsis principiis ad finem usque iacturam fecit, ut neque pristina Scholiastarum forma dilucide queat adumbrari, nisi

forte vel quempiam librorum numerum (v. annot. ad Schol. 306.) eruimus, vel Bredovio, subtili sermonis existimatori, credimus (Epp. p. 44.) suspicanti scriptorem orationis purissimae saeculo fere septimo vixisse; nec rudis illa compages quae lucem a certa quadam ordinis continuitate mutuetur nullam omnino satisfaciat, sed taedium in ieiunis explicationum ambagibus, quod nemo grammaticis voluminibus assuetus detrectaverit, molestissimum sit devorandum, id quod exsanguis ista annotationis scriptio opinione maius exanclavit. Nihilominus persuasum nobis habemus compluribus MSS. comparatis Scholia posse perpurgari, quippe quorum exempla tum extent hodieque varia (velut Andronici nescio cuius commentarium Passovius in bibliotheca quadam Bohemica tradit esse repertum, cuius nullam licuit notitiam extorquere), tum olim fuerint ab eruditis hominibus versata, Gyllio (Schol. 142.), Casaubono (v. annot. ad Dionys. 457.), Menagio (v. ibid. 271.) forsan etiam Huetio, qui Stephanianae (v. Bred. Epp. p. 60. et II. in codicum indice) Demetrii Lampsaceni luculentam interpretationem in gemino MS. ascripsit sese possidere. Deinceps P a r a p h r a s i n integra specie, quam dudum Holstenius ab libro Regiae Parisiensis acceperat, seiunctis tam Scholiis quam glossematis parum idoneis, quorum specimina Thwaitesius proposuit, sed adhibita fide Monacensis aliorumque librorum descripsi, quae sincerioribus quam Britannica lectionibus Periegesis innititur. Sed alterum Paraphrasten, N i c e p h o r u m B l e m m i d e n, quod produximus, proximi duo editores in causa fuerunt, alter Spohnius (Lips. 1818.), qui Bredovianum apographum MS. Paris. 1414. e bibl. Mazarinea, chartacei, forma quarta, saec. XVI. exprimi ius-

sit, alter Holstenianorum ille restitutor Manzius (Romae 1819.): nam opusculum hominis istius, cuius et barbarum dicendi genus cum imperitia flagitiosissima coniunctum, quamquam Platonem et Aristotelem (v. Buhlii Aristot. T. I. p. 307. sq.) tenebrio potuit attingere, et insignis exemplorum vis (cf. *Heeren Gesch. der klass. Litt. im Mittel.* T. I. p. 278.) saeculi XIII. caliginem arguit manifesto, cum ad doctos complures esset delatum (v. Holstenii Epp. p. 19. et Salmasii Epp. I, 123.), neque Hudsonus qui Nicephorum dicit Gregoram attrectare voluisset, tineis blattisque satius fuit in praedam concedere. Tandem conversiones Avieni Priscianique quam diligentissime secundum edita subsidia recognovi; quorum in Avieno propter miram corruptionis magnitudinem aliquanto plus licere ratus sum. Ceterum et novam composui interpretationem, quae sententiarum magis habitum quam verborum numerum referret, et indices aptum in ordinem redactos ipse sum emolitus, et librum curavi ratione quantum fieri potuit excudendum emendatissima*), neve pallore formularum chartarumque foeditate denuo commacularetur, pro parte virili cavi.

Huic igitur operae iudices ut contingant tum candidi tum copiis antiquitatis doctae locupletissimi, propter ipsam litterarum progressionem quibus studia nostra voluimus esse consecrata vehementer exoptamus. Censores autem mercenarios, quorum iamiam vilis est annona, cum ars voluminum a calce percurrendorum egregia saeculi solertia paene consummatam ad perfectionem accedat, ut conscientia honestae voluntatis confirmati minime reformidamus, ita libertate iudicii sui facile patimur abuti.

*) Corrigendum tamen et in Dionys. 101. ἧ pro ἑ, et si quid commissi deprehendetur, eius indicium extabit suo loco.

INDEX CODICUM.

Codices Dionysii plurimis in bibliothecis asservati numerum quinquagenarium excedunt. Quorum qui sive doctis superioribus sive nostris usibus profuerint, hic recensus significat.

A. 2723. membranaceus, vetustissimus Regiae Paris. codex, cuius partem (v. 470—1004.) aliena manus exaravit, a Brunckio collatus ad Oxon. 1697. Eodem vero numero Bredovius alterum esse dicit Dionysii MS. cum fragmentis quibusdam Scholiorum, forma maxima, quem b. notavit, unde Schneiderus Eustathii supplementum derivaverit (Epp. p. 43.): id quod secus sese habere p. 953. ostendimus. Ceterum tantum inter utrumque librum discrimen interest, ut A. principem inter omnes locum obtinuerit, cui posterior aliquantum concedat.

B. bombycinus, quem Brunckio Larcherus dono dedit.

Britannici sex apud Thwaitesium, quos Anglicanos vocat Wassius ad Thucydidem.

Bodleiani quattuor: quorum 1. est Baroccianus 78. Dionysium continens, ut 2. NE. num. 2. 16. deinde 3. Laudianus c. num. 31. Dionysium complexus cum glossematis; quartus est Barocc. num. 147. in quo Dionysius cum glossematis et Paraphraste extat.

Cantabrigiensis, Dionysium tenens cum Eustathii commentariis; quos habet eosdem Etonensis collegii codex.

D. 175. chartaceus, forma quarta, Dresdensis, a diversis perspicua ratione descriptus, quippe cuius folia 14—37. ad saec. XVI. pertineant, ad XV. reliqua, glossematis inter versus interiectis, cum Eustathii epitome; in fine quod in Vindob. 1. idem extat monitum: *Τέλος στίχων χιλίων διακοσίων ἑπτά.* Pleniora tradidit Ebertus descript. bibl. Reg. Dresd. p. 246. Varietatem ex eo proposuit Passovius; nos duplicem adhibuimus collationem, sed alteram imperfectam, integrum vero perlustravit Matthaei ad ed. R. Stephani. Hic tanto consensu cum Vindob. 1. (partim cum h.) conspirat, ut discrepantia si qua deprehenditur, possit id in negligentiam doctorum hominum conferri.

G. 46. membranaceus, forma quarta, cum scholiis et paraphrasi, saeculi XII. ut videtur, olim Gudianus (Catal. Gud. p. 541.), deinde Guelferbytanus, Parisios A. 1807. abreptus et insignitus n. 2772. sed postliminio restitutus. Contulerunt Bredovius et Krügerus in usum Passovii.

H. 36. bibl. *Chambre des Titres*, olim Huetianus, chartaceus, forma maiore, Dionysium complexus cum insigni commentariorum parte et paraphrasi, quae cum vulgata parum dissentit, sed diserta hac inscriptione: *Δημητρίου Λαμψακηνοῦ ἐξήγησις εἰς τὴν Διονυσίου Περιήγησιν.* Accuratissime cum G. eum convenire Bredovius animadvertit.

M. in charta dentata, manu rec. saec. XV. exeunte scriptus, Hesiodi Theogoniam cum scholiis ineditis et Scutum cum enarratione Io. Diaconi, Dionysium et Eustathii commentarios cum paraphrasi scholiisque complexus, sed lacunis saepe defectus. Clausulam exhibet talem: *μηχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς ἱερᾶς πατρίδος αὐτοῦ πενίᾳ συζῶν καὶ τόδε τὸ βιβλίον ἐξέγραψεν. ἄνευ μέντοι μισθοῦ.* sequentibus aliquot versibus politicis: cf. Bast. Ep. Crit. p. 249. Codicem bibl. Monacensis saepe cum Aldina consentientem ad Oxon. 1710. contulit C. F. Ammon A. 1786. unde varietatem in Periegesin accepit satis tenuem Schönemannus; sed accuratissime Io. Bernh.

Köhlerus universa MS. argumenta ad ed. R. Steph. A. 1773. exegerat, isque tanta diligentia negotium administravit, ut maior illi fides sit habenda quam Harlesio, cuius collationem usurpavit Passovius.

Mosq. 30. fragmentum Dionysii (vv. 278—350. 470—524.) cum scholiis, collectionem canonum cum interpretatione Io. Zonarae et alios libros theologorum complexus, saec. XII. probabili quidem ratione. Lectionem excerpsit C. F. Matthaei (v. eiusdem notitiam codd. Graec. Mosq. p. 287.) scripto scholastico, Dresd. 1788. et descripsit Passovius.

Palatinus 40. bombycinus, forma quarta, saec. XIV. Parisiis Heidelbergam eum reportatum Matthiae curavit conferendum. Pluribus eum disseruit *Wilken Gesch. der Heidelb. Büchersamml.* p. 276.

Petavianus codex, olim Petavii, deinde translatus in bibliothecam Suecicam, cuius lectionem Bochartus enotavit, a Palmerio in marginem ed. H. Steph. coniectam, unde Io. Arntzenius Miscellaneorum cap. 20. eam repetiit. De quo libro quem nondum usurpare licuit Köhlerus descripsit.

R. Rehdigeranus bibliothecae Vratislaviensis ad aedem S. Elisabethae, 63. membranaceus, forma quarta, scriptus A. 1488. Cuius argumenta designaverunt Crantz. Catal. codd. Rehd. p. 173. et Buhl. ad Arat. Vol. I. p. XI. XII. Contulit Passovius.

S. Optimum codicem, sed negligenter inspectum qui protulit Schönemannus, his verbis eum significavit: Dionysii Periegesis cum MS. Cod. collata ad ed. Lond. 1688.

Schellershemianus, cuius possessio pertinet ad L. B. a Schellersheim, bombycinus, saec. XIV. ut videtur, Hesiodum, Theocritum, Dionysium tenens cum levioribus quibusdam libellis. Collationem a Werfero ad ed. Havercampii confectam accepit Matthiae.

Vindob. 1. 122. codd. histor. Graec. bibl. Caesareae Vindobonensis, chartaceus, forma quarta, Dionysium praeter alia tenet lacerum cum Paraphrasi.

Vindob. 2. 198. codd. eiusdem bibl. Philol. Philos., chartaceus, Hesiodi opera et dies, Pindari Olymp., Dionysii quaedam fragmenta cum Eustathio mira corru-

ptionis ratione complexus. Malos codices ad ed. Passov. exegit I. H. Schubart diligentissime copiamque varietatis nobis perofficiose suppeditavit.

Qui subsequuntur MSS. Parisiis a Bredovio consulti sunt.

a. 2771. ad saec. XII. relatus, membranaceus, Dionysium cum Scholiis (cod. 1.) continens, adiuncta Paraphrasi, multis partibus defectus.

b. 2723. forma maxima, Dionysium in eumque Eustathii commentarios (quos nullus liber integriores servavit) ac Scholiorum fragmenta tenens.

c. 2772. bombycinus, olim Guarini Veronensis, cuius indicium est illud in extremo folio (ἡ παροῦσα βίβλος ἐστὶν ἐμοῦ γαρίνου βερουαίου), forma quarta, saec. XIV. ut videtur, Libanii quasdam epistolas, Hesiodi Scutum et Theogoniam cum scholiis mutilis, Dionysium cum Scholiis complexus, quorum copia praestantior et plenior inde (cod. 2.) fluxit; quamquam versus finem a v. 500. usque raras et exiles praebet observationes. Codices istos 1. 2. prolixe descripsit Bredov. Epp. p. 44. 45.

f. 2735. membranaceus, forma maiore, Dionysium tenens cum Paraphrasi.

g. olim Vaticanus bibl. Vecch. 117. forma maxima, Dionysium in fine mancum et Scholia cum Lycophrone tenens.

k. olim Vatic. 922. chartaceus, forma quarta, saec. XIV. ut videtur: quo habentur Oppiani Halieutica carie defecta, Dionysius cum integris Eustathii commentariis Scholiisque, libellus Andronici Augusti ad Io. Ducam filium.

m. 2731. Dionysius cum Eustathio. Fluxit ex eadem ex qua M. recensione.

n. 3023. superiori tam argumento quam auctoritate cognatus.

p. 2733. solos Eustathii commentarios tenens.

q. 2734. circiter A. 1500. scriptus, qui proximum accurate refert.

s. 2833. membranaceus, forma quarta, quo Dionysius et Scholia continentur.

w. 2847. Eustathium praebens, sed variis partibus mutilatum; et defectus quosdam habet cum p. communes.

z. 2854. Dionysium cum glossematis et Eustathio Scholiisque complexus.

Praeterea rarius idem Bredovius horum Parisiensium librorum mentionem iniecit.

1310. fol. 129—139. excerpta e Dionysio continet, ut 1766. partem etiam minorem fol. 16. 17.

1411. cui Pausanias, Dionysius cum Scholiis et Eustathio, varia scripta geographica, quorum usum imminuit margo nimium concisus, insunt.

1772. fol. 170—176. Dionysii fragmentum coniungit cum Eustathii epitome.

2708. fol. 165—252. Eustathium tenens, sed saepius defectum; ex quo memorabilem (cf. Suid.) ascripsimus annotationem: *Βασσαρικὰ ἤτοι Διονυσιακὰ ἔγραψε Σωτήριχος, γεγονὼς ἐπὶ Διοκλητιανοῦ· καὶ Βασσαρικοῦ ἐν ἐπιγράμματι, στρεπτὸν βασσαρικοῦ ῥόμβον θιάσοιο μύωπα, τουτέστι πορνικοῦ.* In fine Strabonis lib. XV. quaedam ad epitomen sunt redacta. Codicem notae mediocris Boissonadus ad Aristaenetum et Eunapium aliquoties laudavit.

2852. octava forma, cui Devarius ea praefixit, quae in Io. Lydi de mensibus I, 13. prodierunt; extat Dionysius cum Paraphrasi, Scholiis et mutilis Eustathii commentariis.

l. 2853. quattuor versus post Dionys. 214. cum m. habet communes; porro varietas inest ex aliis codd. enotata.

2856. 2857. 2859. Eustathium tenent passim mancum. Alios enumerare supervacuum est.

Codicum Romanorum quos Uhdenius inspexit notitiam habemus hanc afferre. Ac primum sunt Bibliothecae Vaticanae, olim Palatinae:

d. 96. Dionysius cum Scholiis. Annexus est codex Oppiani Halieuticorum.

e. 102. forma octava, recentis aetatis: Hermes Trismegistus *περὶ σεισμῶν*, Theognis, Dionysius, Damascenus de pharmacis.

h. 139. chartaceus, saec. XIV. ut videtur: Orphei et

Procli hymni, Carmen aureum, Orphei Argonautica Nicander, Sophoclis Aiax, Electra, Oed. Rex, Theognis, Dionysius, Aeschyli fabulae tres, Lycophro. Codicem varii librarii mendose scripserunt.

i. 40. forma quarta: Sophoclis Aiax, Electra, Oedipi, Pind. Ol. et Pyth. cum Scholiis, Dionysius cum glossematis, Lycophro cum commentariis, Oppiani Halieutica, Arati Phaenomena, Boeotia et genus Homeri Ilias, Georg. Choeroboscus περὶ τρόπων ποιητικῶν mutilus.

o. 154. chartaceus, forma quarta: Eustathius et Dionysius ac Libanii declamationes.

r. 319. forma quarta, praeter quisquilias quasdam Aristophanis Plutum, Pindari carmina nonnulla, Aeschyli Prom. et S. Th., Euripidis Hecubam et Orestis fragmentum, Sophoclis fabulas tres, Dionysium, Scholia in Theogoniam, Lithica, Coluthum et exiguos alios libellos complexus.

t. 331. nihil nisi quaedam excerpta praebet.

Deinde pertinuerunt ad Bibl. Vaticanam Vecchiam:

a. C. 31. gossypinus, forma quarta: Ilias cum Scholiis, Dionysii fragmenta cum Scholiis et Paraphrasis delectu, pars Iliadis. Est saec. XIV.

Qui vocabatur b. 117. supra ferebatur Paris. g.

c. C. 118. chartaceus, saec. XVI. Dionysius et Oppianus.

d. C. 119. chartaceus, octava forma, saec. XIV. Dionysius cum Scholiis, Aristidis Platonicae, Oppianus.

e. C. 120. chartaceus, saec. XIV. Dionysius et Eustathii commentarii principio defecti.

f. C. 121. chartaceus, saec. XIV. Cleomedes, Dionysius cum Scholiis, Theodorus Prodromus, Georg. Pisides in hexaëmeron, Hesiodi opera, Pindari Ol. et Pyth. cum Scholiis, Arati Phaenom.

g. 910. chartaceus, forma quarta, saec. XV. Dionysius.

Qui fuerat h. 922. supra vocabatur Paris. k.

i. 999. chartaceus, forma maiore, saec. XV. Genus Dionysii et Dionysius cum Paraphrasi.

k. 1469. chartaceus, forma quarta, saec. XVI. Hesiodus et Dionysius.

l. 1948. chartaceus, forma maxima, saec. XV. Theocritea pleraque, Hesiodi ἔργα, Dionysius, Sophoclis Philoctetes, Aristidis Panathenaicus, Phanoclis epigramma ex Stobaeo.

m. 42. forma quarta, saec. XIV. ut videtur: Theocritea pleraque, διηγήσεων τρόποι, ζῶα τοῖς θεοῖς ἀνατεθειμένα, Eratosthenis argumentum in Theocr. Aïten, Dionysius cum Scholiis, Pindari genus, Cyprii epistolae duae, Cyprianus πρὸς τὸν ἰατρὸν εὐαγγέλιον, Pindari Ol. et Pyth. cum Scholiis. Hunc aliquoties u. notavimus.

n. 915. forma maiore, saec. XV. cum alios plurimos continens, tum Dionysium a v. 183. inde.

o. 1385. chartaceus, octava forma, pulcherrime scriptus, saec. XV. Cornutus, duodecim Herculis certamina, Palaephatus, scripta de Comoedia, Dionysius, quaeque extant eadem in cod. Min. I. 11. 6.

In Bibl. Vaticanam e libris Reginae Christinae migravit

Cod. 147. chartaceus, forma quarta, saec. XV. Dionysium tenens ad v. 1134. usque et partem Paraphrasis.

Tandem ad Vaticanam accesserunt ex bibl. Ottoboni:

Cod. 193. chartaceus, forma quarta, saec. XVI. Scholia in Hesiodi Theogoniam, Demosthenis Olynthiacae Philippicaeque, Damascenus de medicamentis evacuantibus, quaedam e Democriti Physicis, Io. Xiphilini epitome Dionis Cassii, Dionysius, genus Dionysii, de ventis et Paraphrasis.

Cod. 335. chartaceus, forma quarta, saec. XVI., ex codd. Ioh. Angeli Ducis ab Altaemps. Dionysius cum nova Paraphrasi et Dionysii genere, de Turcis, commentarius Eustathii mutilus.

Inter tot Vaticanos quemnam Dorvillius (v. ad Dionys. 532.) significarit ignoramus. Sed alius libri notitiam ipsi comparavimus hanc:

x. Santenianorum MSS. in Reg. bibl. Berolinensi servatorum 81. Isti volumini, quod varias lectiones e codd. Latinis cura N. Heinsii confectas tenet, talis index praemittitur: *Dionysius cum cod. Vatic. in fol. papyr. circa saec. XII. collatus ad ed. Antverp.* 1575.

Codex optimae notae, qui saepe cum b. faciat, sed vitiosissime descriptus.

Praeterea nonnullis Dionysii locis et scriptura codicum Florentinorum est apposita, quam Koësius cum Bredovio communicarat, et var. lect. Langermanni et Bekkeri; quorum Langermanni, quem N. Heinsius comitem itineris Italici, praesertim Florentinae peregrinationis, assumpsit, quaedam observationes in margine leguntur eius exempli, quod ad Schaeferum pervenit, a quo Spohnius utendum acceperat; altera vero notatio, quam idem Spohnius consignavit, cuius fuerit aut a quibus libris ducta, prorsus nos latet. Nihil tamen certius, quam neutram varietatem cuiusquam esse momenti.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ὁ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ.

DESCRIPTIO PERIEGESIS
DIONYSII
AUCTORE LUCA HOLSTENIO.

Principio proponit sibi terras ac maria descripturo primum de Oceano dicendum, quo terra universa insulae instar ambitur (v. 3.), et sic obiter de totius orbis figura (v. 7.), partibus (v. 8.) partiumque terminis; primum quidem per maria et fluvios, Africae et Europae (v. 10.), Europae et Asiae (v. 14.); secundo per isthmos (v. 19.), Asiae et Europae (v. 20.), Asiae et Africae (v. 23.).

Inde de Oceano terras cingenti, eiusque variis nominibus pro diversis mundi plagis terrarumque regionibus (v. 27.): de occidentali sive Atlantico (v. 29.), de septemtrionali sive congelato (v. 31.), de orientali sive Indico (v. 36.), de meridionali rubro sive Aethiopico (v. 38.). De quattuor praecipuis Oceani sinibus (v. 43.), quorum primus occidentalis sive internum mare (v. 45.), secundus septemtrionalis, Caspius (v. 47.), meridionales duo, Persicus (v. 51.) et Arabicus (v. 54.).

Sequitur maris interni sive occidui ambitus, ducto principio ab Herculis columnis (v. 58.), Musisque invocatis (v. 62.). In eo primum mare Ibericum (v. 69.),

dein Gallicum (v. 74.), Ligusticum iuxta principium Italiae (v. 76.), Corsicum (v. 81.), Sardoum (v. 82.), Tyrrhenum (v. 83.), Siculum (v. 85.), Adriaticum sive Ionium (v. 92.), Africum, in quo Syrtes (v. 103.), Creticum (v. 109.), Pharium sive Aegyptium (v. 112.), Sidonium sive Phoenicium, in quo Issicus sinus (v. 117.), Pamphylium (v. 127.), Aegaeum (v. 130.), Hellespontus (v. 136.), Propontis (v. 137.), Bosporus Thracius, ubi Cyanei sunt scopuli (v. 140.), Pontus Euxinus (v. 146.), Moeotis palus (v. 163.), Bosporus Cimmerius (v. 167.).

De continentibus sive partibus terrae (v. 170.); primum de Africae situ, figura, terminis (v. 174.). De gentibus Africae, quarum primi Maurusii sive Mauretani (v. 184.). Nomades, Masaesylii et Masylenses (v. 186.). Libyphoenices sive Poeni, ubi Carthago (v. 195.). Syrtes, earumque accolae Lotophagi (v. 198.). Nasamones (v. 208.). Asbystae et Iovis Ammonis templum (v. 211.). Cyrenaica (v. 213.). Marmaridae (v. 214.). Gaetuli et Nigretes (v. 215.). Pharusii (v. 216.). Garamantes (v. 217.). Aethiopes (v. 218.). Blemyes, unde Nilus fluit (v. 220.). Nilus fl. (v. 222.); eius accolae Aegyptii (v. 232.); Aegypti fertilitas, figura, termini, maximaeque urbes (v. 238.), Thebae (v. 248.), Alexandria (v. 254.), Pelusium (v. 260.). Aliae gentes plurimae (v. 265.).

De Europae situ et figura (v. 270.). De gentibus Europaeis, quarum primi Iberi (v. 281.). Super hos Britanni et Germani ad Oceanum septemtrionalem (v. 284.). Celtae, ubi de Eridano et electro (v. 288.), item de Rheno ex Alpibus orto (v. 295.). De Istro (v. 298.) et populis eum utrimque accolentibus (v. 302.). ac sunt versus boream Germani, Getae, Bastarnae (v. 304.), Daci et Alani (v. 305.), Tauri ad Chersonesum (v. 306.), in Alanis Melanchlaeni et Hippomolgi (v. 309.), Neuri, Hippopodes, Geloni, Agathyrsi iuxta Borysthenis ostium (v. 310.), ubi Aldescus et Pantica-

pes fl. ex Rhipaeis montibus orti, et ad horum quoque ostia electrum (v. 314.); at meridiem versus Istrum accolunt Gerrae Norici (v. 321.), Pannonii, Moesi (v. 322.), Thraces (v. 323.), apud quos asterius lapis (v. 327.). Inde quasi novum exordium ducitur de tribus Europae continentibus in mare internum procurrentibus (v. 331.), id est, Iberorum (v. 332.), Graecorum et Italorum (v. 333.). In Iberia Alyba promontorium, in quo columnarum Herculis altera (v. 335.), Tartesus civitas (v. 337.). Cempsi sub Pyrenaeis montibus (v. 338.). Deinde Italia, quam mediam secat Apenninus (v. 339.); eius gentes (v. 345.), Tyrrheni (v. 347.); Latini, in quibus Tiberis et Roma (v. 350.); Campani, ubi Neapolis et Silarus fl. (v. 357.); Lucani et Bruttii (v. 362.); Locri Epizephyrii (v. 364.); Metapontum (v. 368.); Croto (v. 369.), iuxta quem Laciniae Iunonis templum (v. 371.); Sybaris (v. 372.); mediterranei Samnites et Marsi (v. 375.); Tarentum (v. 376.); Calabri et Iapyges (v. 378.); Aquileiensis sinus Hadriae, ubi Tergeste (v. 380.). Deinceps Liburnorum ora (v. 384.); Hyllium peninsula, et Bulimes (v. 386.); Illyricum (v. 388.), ubi Ceraunii montes et Cadmi sepulcrum petraeque mirabiles (v. 389.). Inde Graecia, Siculo et Aegaeo mari cincta (v. 398.). Peloponnesus, eiusque figura (v. 403.); Triphylia (v. 409.), Alpheus, Eurotas fl. (v. 410.); Arcades (v. 414.), Argivi et Lacones (v. 418.); Isthmus inter Corinthium et Saronicum sinum (v. 420.); infra Isthmum Attica, in qua Ilissus fl. (v. 423.); Boeotia et Locris (v. 426.); Thessalia et Macedonia (v. 427.); Thracia (v. 428.); versus occasum Epirus (v. 429.); Aetolia, in qua Achelous fl. juxta insulas Echinadas (v. 431.); Phocis, ubi Cephisus fl. et Delphicum oraculum (v. 437.).

Inde I n s u l a s descripturus Musas denuo invocat (v. 447.). Gades (v. 450.). Gymnesiae et Ebusus (v. 457.). Sardinia et Corsica (v. 458.). Aeoliae insulae sive

Plotae (v. 461.). Sicilia sive Trinacria (v. 467.); eius promontoria Pachynus, Pelorus, Lilybe (v. 469.); eius fretum (v. 473.). In Africo mari iuxta Syrtes Meninx et Cercinna (v. 477.). In Hadriatico Diomedis insulae (v. 481.). Apsyrtides (v. 487.). Liburnicae (v. 491.). Iuxta Ambraciam Corcyra (v. 492.). Ithaca (v. 495.), aliaeque Acheloo obiacentes (v. 496.). Circa Cretam Aegila, Cythera, Calauria, Carpathos (v. 498.). Creta ipsa, in qua mons Ida (v. 501.). Rhodus (v. 505.). Chelidoniae (v. 506.). Cyprus (v. 508.). Aradus iuxta Phoenicen (v. 510.). Iuxta Atticam Salamis et Aegina (v. 511.) Aegaei maris insulae (v. 513.); iuxta Europam Euboea (v. 520.), Scyrus et Peparethus (v. 521.), Lemnus (v. 522.), Thasus (v. 523.), Imbrus et Samothrace (v. 524.) iuxta Asiam Cyclades Delum cingentes (v. 525.); inde Sporades (v. 530.); Ionicae insulae, Caunus, Samos Chios (v. 533.); Aeolicae, Lesbos et Tenedus (v. 536.) Melas sinus (v. 538.). Propontis (v. 539.). In Ponto Heroum insula Leuce (v. 541.). Iuxta Maeotidem Taurica peninsula (v. 549.), in qua Phaenagoria et Hermonassa (v. 552.). Sequuntur Oceani insulae (v. 555.). In Atlantico Erythia (v. 558.), et Cassiterides (v. 561.). In septemtrionali Britannicae duae (v. 565.), Amnitum insulae, et in iis Bacchi orgia (v. 570.), Thule (580.). In orientali Oceano Chryse sive Aurea insula (v. 587.) Taprobane, circaque cete monstrosa rubri maris (v. 591.) Ogyris insula, ubi Erythraei regis sepulcrum (v. 606.) Icarus in Persico sinu (v. 608.).

De Asiae figura, situ et magnitudine (v. 620.). De Tauro monte, qui continuo tractu mediam Asiam sec(at) (v. 638.). Gentes Asiaticae: iuxta Maeotidem palude(m) Maeotae et Sarmatae (v. 652.); in his Tanais fl., terminus Europae et Asiae (v. 660.), qui in Cauca(so) monte ortus Scythas perlabitur, quorum regio perpet(ua) hieme infestatur (v. 663.). Sindi, Cimmerii (v. 681.

Cercetii, Oretae, Achaei (v. 682.). Heniochi et Zygii (v. 686.). Colchi, ubi Phasis fl. (v. 688.). Iberi in isthmo Caspii maris et Euxini (v. 695.). Camaritae et eorum Bacchanalia (v. 700.). De Caspio mari (v. 706.), eiusque figura et magnitudine (v. 718.); gignit Crystallum et iaspin lapides (v. 723.). Accolae Scythae (v. 728.). Albani (v. 731.). Cadusii, Mardi, Hyrcanii, Tapyri (v. 732.). Dercebii et Bactri circa Mardum fl. (v. 734.). Massagetae ad Araxem fl. (v. 739.). Chorasmii (v. 746.). Sugdiana regio, in qua Oxus fl. (v. 747.). Sacae ad Iaxartem fl. (v. 749.). Tochari, Phruni, Seres (v. 752.). Scythae (v. 758.). Circa Pontum inter Phasin et Bosporum Byzeres et Bechires (v. 762.). Macrones, Philyres, Mossynoeci (v. 766.), Tibareni (v. 767.). Chalybes ferrum cudentes (v. 768.). Assyria, ubi Amazones circa Thermodontem fl. (v. 772.). Sinope (v. 775.). Iris et Halys fl. (v. 783.). Paphlagones (v. 787.). Mariandyni, ubi Hercules Cerberum in lucem extraxit (v. 788.). Bithyni, ubi Rhebas fl. (v. 793.). Inde reliquam Asiae oram persequitur, in qua Chalcidenses sive Chalcedonii (v. 799.) Bebryces et Mysi, ubi Cius fl., ad quem Hylae raptus contigit (v. 805.). Phrygia minor iuxta Hellespontum (v. 809.), maior ad Sangarium (v. 811.). In minori Troia ad Xanthum fl. (v. 814.). Aeolia (v. 820.). Ionia (v. 822.); in hac Maeandrus fl., Miletus, Priene, Ephesus (v. 823.). Maeonia, in qua Pactolus et Cayster fl. (v. 830.). De Lydis mulieribus (v. 839.). Lycii ad Xanthum fl. (v. 847.), ubi Cragus mons (v. 850.) et Aspendos urbs (v. 852.). Pamphylia, in qua Corycus, Perge, Phaselis (v. 854.). Lycaones (v. 856.). Pisidae, in quibus Termessus, Lyrbe, Selge (v. 858.). Cilicia, ubi angustiae Asiae inter Euxinum et Issicum sinum, in quo Pyramus, Pinarus et Cydnus, qui Tarsum praeterfluit (v. 861.). Ciliciae urbes (v. 874.). Commagene et Syria (v. 877.). Quod reliquum Asiae figuram habet

quadrilateram (v. 887.). Syria cava (v. 897.). Phoenices (v. 905.) eorumque urbes (v. 910.). Daphne, et iuxta eam Antiochia (v. 916.). Apamea (v. 918.). Post Syriam Elaniticus est sinus (v. 923.), et Arabia inter Persicum et Arabicum sinum (v. 927.); eius felicitas ob Bacchum istic natum (v. 933.); ejus gentes (v. 954.). Altera Syria (v. 970.), in qua Cappadoces (v. 973.). Euphrates fl. et ad eius ostia Teredon (v. 976.). Tigris fl. (v. 983.). Thonitis palus (v. 987.). Mesopotamia (v. 992.). Babylon (v. 1005.); istic beryllus lapis nascitur (v. 1011.). Postea Cissi, Messabatae, Chalonitae (v. 1015.). Media (v. 1016.), in qua Geli, Mardi, Atropateni et Medi a Medea sic dicti (v. 1019.). Caspiae portae (v. 1034.). Parthi (v. 1039.). Persae et eorum opes (v. 1053.). Sabae, Pasargadae et Tasci (v. 1069.). Corus et Choaspes fl., iuxta quem achates lapis gignitur (v. 1071.). Carmani (v. 1080.). Gedrosi et Indoscythae (v. 1086.). Indus fl. et in eo Patalene insula (v. 1089.). Circa eum Oritae, Arabes, Arachotae (v. 1095.). Satraïdae (v. 1097.). Ariani (v. 1098.), apud quos coralium et sapphirus (v. 1103.). Indi (v. 1107.); eorum vivendi genus et artes (v. 1114.), lapides pretiosi (v. 1120.). Indiae figura, situs et termini (v. 1128.). Eius gentes, Dardanes ad Acesinae et Choaspis confluentes (v. 1135.), ad Cophen fl. Sabae, Toxili, Scodri, Peucalei (v. 1140.). Gargaridae ad Hypanim et Megarsum fl. (v. 1144.). Coliacum (v. 1148.). De orgiis Bacchi apud Nysaeos circa Gangem (v. 1152.). Conclusio operis (v. 1167.).

Ἀρχόμενος γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν,
καὶ ποταμοὺς πόλιάς τε καὶ ἀνδρῶν ἄκριτα φῦλα,
μνήσομαι Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου· ἐν γὰρ ἐκείνῳ
πᾶσα χθὼν ἅτε νῆσος ἀπείριτος ἐστεφάνωται·
οὐ μὴν πᾶσα διαπρὸ περίδρομος, ἀλλὰ διαμφὶς
ὀξυτέρη βεβαυῖα πρὸς ἠελίοιο κελεύθους,
σφενδόνῃ εἰοικυῖα. Μίαν δέ ἑ καίπερ ἐοῦσαν,
ἄνθρωποι τρισσῇσιν ἐπ' ἠπείροισι δάσαντο·
πρῶτα μὲν οὖν Λιβύην, μετὰ δ' Εὐρώπην Ἀσίην τε.
Ἀλλ' ἤτοι Λιβύη μὲν ἀπ' Εὐρώπης ἔχει οὖρον
λοξὸν ἐπὶ γραμμῇσι, Γάδειρά τε καὶ στόμα Νείλου,
ἔνθα βορειότατος πέλεται μυχὸς Αἰγύπτοιο,
καὶ τέμενος περίπυστον Ἀμυκλαίοιο Κανώβου·
Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναϊς διὰ μέσσον ὁρίζει,
ὅς ῥά θ' ἑλισσόμενος γαίης διὰ Σαυροματάων

Dum exordior terram et vastum mare dicere, et fluvios urbesque et hominum gentes immensas, mentionem faciam Oceani profundissimi: illo enim tota tellus, velut insula late porrecta, continetur; ut omnis tamen non sit circumcirca rotunda, sed bifariam acutior vergat ad solis vias, fundae consimilis. Quae quamquam una extitit, homines eam tres in continentes dispertiti sunt, primum in Libyam, deinde in Europam Asiamque. At vero Libyae et Europae confinia obtinent per obliquam lineam, Gades Nilique ostium, qua maxime borealis est Aegypti recessus, et sacrum famosissimum Amyclaei Canopi. Europam vero ab Asia Tanaïs medius disterminat, qui quidem prolabens per re-

6. εὐρυτέρη.

σύρεται ἐς Σκυθίην τε καὶ ἐς Μαιώτιδα λίμνην,
πρὸς βορέην· νότιον δὲ μεσούριον Ἑλλήσποντος·
σῆμα δ' ὑπερτέταται νοτιώτατον ἐς μέσα Νείλου.
Ἄλλοι δ' ἠπείροισι διὰ χθόνα νοσφίζουσιν.
Ἰσθμὸς ἄνω τέταταί τις ὑπέρτατος Ἀσίδος αἴης,
Κασπίης τε μεσηγὺ καὶ Εὐξείνοιο θαλάσσης·
κεῖνον δ' Εὐρώπης Ἀσίης θ' ὅρον ηὐδάξαντο.
ἄλλος δ' αὖ μακρὸς καὶ ἀθέσφατος ἐς νότον ἕρπει,
Ἀραβίου κόλποιο καὶ Αἰγύπτοιο μεσηγύ,
ὅς ῥά τε νοσφίζει Λιβύην Ἀσιήτιδος αἴης.
Τοῖα μὲν ἀμφ' οὔροισι βροτοὶ διεφημίξαντο.
Πάντῃ δ' ἀκαμάτου φέρεται ῥόος Ὠκεανοῖο,
εἷς μὲν ἐών, πολλῇσι δ' ἐπωνυμίῃσιν ἀρηρώς.
Ἤτοι ὁ μὲν Λοκροῖο παρ' ἐσχατιὴν ζεφύροιο
Ἄτλας ἑσπέριος κικλήσκεται· αὐτὰρ ὕπερθεν,
πρὸς βορέην, ἵνα παῖδες ἀρειμανέων Ἀριμασπῶν,
πόντον μιν καλέουσι πεπηγότα τε Κρόνιόν τε·
ἄλλοι δ' αὖ καὶ νεκρὸν ἐφήμισαν εἵνεκ' ἀφαυροῦ
ἠελίου· βράδιον γὰρ ὑπεὶρ ἅλα τήνδε φαείνει,
πάντῃ δὲ σκιερῇσι παχύνεται ἐν νεφέλῃσιν.
Αὐτὰρ ὅθι πρώτιστα φαείνεται ἀνθρώποισιν,

gionem Sauromatarum serpit in Scythiam ac Maeotidem paludem, versus boream; australis autem pro intermedio est termino Hellespontus; limes tandem protenditur maxime australis in Nili conspectum. Alii vero continentibus terram diffindunt. Isthmus quidam ad edita tendit, Asiaticae regionis supremus, Caspium inter et Euxinum mare: illum igitur Europae Asiaeque terminum definiverunt. Rursum alius amplitudine ingenti versus austrum trahitur, Arabicum inter sinum et Aegyptum, qui quidem Libyam seiungit ab Asiatica regione. Talia de finibus regundis homines pronunciaverunt.

Undique vero indefessi fluenta Oceani feruntur, qui, unus licet, multis est ornatus cognominibus. Is enim qui extremos Locri favonii fines attingit Atlanticus occiduusque vocatur; at superum, qui ad boream spectat, ubi genus ferocium Arimasporum, mare pigrum nominant Croniumque; sunt qui mortuum dixerunt propter solem infirmum, ut qui tardius id mare collustret, et undique tenebricosis in nubibus torpeat. Rursus qua

18. ἐς στόμα. 24. Ἀῤῥαβικοῦ. 27. † σθένος Ὠκ. 35. αἰεί.

Für den Buchbinder: Diese so wie

ἠῷον καλέουσι καὶ Ἰνδικὸν οἶδμα θαλάσσης.
Ἄγχι δ' Ἐρυθραῖόν τε καὶ Αἰθόπιον καλέουσι
πρὸς νότον· ἔνθα δὲ πολλὸς ἀοικήτου χθονὸς αὐλὼν
ἐκτέταται, μαλεροῖσι κεκαυμένος ἠελίοισιν.
Οὕτως Ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν,
τόσσος ἐὼν καὶ τόσσα μετ' ἀνδράσιν οὐνόμαθ' ἕλκων.
Κόλπους δ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἀπερεύγεται, ἔνδοθι βάλλων
εἰς ἅλα· τυτθοὺς μὲν πλέονας, πίσυρας δὲ μεγίστους.
Ἤτοι μὲν πρώτιστον, ὅς ἑσπερίην ἅλα τίκτει,
συρόμενος Λιβύηθεν ἔσω Παμφυλίδος αἴης·
δεύτερος αὖτ' ὀλίγος μέν, ἀτὰρ προφερέστατος ἄλλων,
ὅςτ' ἀποκιδνάμενος Κρονίης ἁλὸς ἐκ βορέαο,
Κασπίῃ αἰπὺ ῥέεθρον ἐπιπροΐῃσι θαλάσσῃ,
ἥντε καὶ Ὑρκανίην ἕτεροι διεφημίξαντο.
Τῶν δ' ἄλλων, οἵτ' εἰσὶν ἀπαὶ νοτίης ἁλὸς ἄμφω,
εἷς μὲν ἀνώτερός ἐστι, τὸ Περσικὸν οἶδμα προχεύων,
ἀντία Κασπίης τετραμμένος ἀμφιτρίτης·
ἄλλος δ' Ἀράβιος κυμαίνεται ἔνδοθι κόλπος,
Εὐξείνου πόντου νοτιώτερον ὁλκὸν ἑλίσσων.
Τόσσοι μὲν κόλποι βαθυκύμονος Ὠκεανοῖο,
οἱ μείζους· ἄλλοι δέ τ' ἀπειρέσιοι γεγάασιν.

primum apparet hominibus, orientalem vocant et salum maris Indici. Proximum vero Rubrum et Aethiopium vocant, qui ad austrum spectat: ubi magnus terrae incultae tractus patet, fervidis perustus solibus. Sic Oceanus ambit terram universam, tantae amplitudinis tantaque inter homines nomina circumferens.

Ac sinus huc illuc eructat, quos interiores mari immittit, parvos sane complures, at quattuor maximos. Primus est enim, qui occiduum mare gignit, a Libya inde Pamphylidem oram allabens; secundus autem, tametsi est exiguus, aliis tamen praestat, qui cum descendat a Cronio mari de septemtrionibus, altos fluctus Caspio mari immittit, quod ipsum Hyrcanium alii nominaverunt. Reliquorum vero, qui ab australi mari uterque oriuntur, alter est superior, undam profundens Persicam, e regione Caspii maris conversus; alter autem sinus interiores Arabici fluctus volvit, Euxino Ponto sulcos magis australes ducens. Tot sunt sinus profundi Oceani, qui quidem sint maiores; sed alii extant innumerabiles.

38. *Αἰθιόπιον.* 45. *πρώτιστος.* 54. *Ἀῤῥαβικὸς ἐγγύθι.*

Νῦν δ' ἁλὸς ἑσπερίης ἐρέω πόρον, ἥτ' ἐπὶ πάσας
ἠπείρους λοξοῖσιν ἐπιστρέφεται πελάγεσσιν,
ἄλλοτε μὲν νήσοισι περίδρομος, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἢ ὀρέων ἢ πέζαν ὑποξύουσα πολήων.
Ὑμεῖς δ', ὦ Μοῦσαι, σκολιὰς ἐνέποιτε κελεύθους,
ἀρξάμεναι στοιχηδὸν ἀφ' ἑσπέρου Ὠκεανοῖο·
ἔνθα τε καὶ στῆλαι περὶ τέρμασιν Ἡρακλῆος
ἑστᾶσιν, μέγα θαῦμα, παρ' ἐσχατόωντα Γάδειρα,
μακρὸν ὑπὸ πρηῶνα πολυσπερέων Ἀτλάντων,
ἧχί τε καὶ χάλκειος ἐς οὐρανὸν ἔδραμε κίων,
ἠλίβατος, πυκινοῖσι καλυπτόμενος νεφέεσσιν.

Πόντος μὲν πρώτιστος Ἰβηρικὸς ἀρχομένοισιν
ἐγκέχυται, ὅσπερ τε καὶ Εὐρώπης πέλει ἀρχὴ
καὶ Λιβύης· μέσσος γὰρ ἑλίσσεται ἀμφοτεράων.
στῆλαι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα παρὰ πλευρῆσι κέονται,
ἡ μὲν ἐπ' Εὐρώπην, ἡ δ' ἐς Λιβύην ὁρόωσα.
Τὸν δὲ μετεκδέχεται Γαλάτης ῥόος, ἔνθα τε γαῖα
Μασσαλίη τετάνυσται, ἐπίστροφον ὅρμον ἔχουσα.
Ἑξείης δ' ἐπὶ τοῖσι Λιγυστιὰς ἕλκεται ἅλμη,
ἔνθ' Ἰταλῶν υἷες ἐπ' ἠπείροιο νέμονται
ἐκ Διὸς Αὐσονιῆες, ἀεὶ μέγα κοιρανέοντες,
ἀρξάμενοι βορέηθεν ἔσω Λευκὴν ἐπὶ πέτρην,

Iam vero maris occidui referam meatus, quod ad omnes continentes tortuosis convertitur pelagis, modo insulas circumfluens, modo vel montium vel oram civitatum radens. Vos autem, Musae, flexas narrate vias, ordine auspicatae occiduum oceanum: ubi quidem columnae in finibus Herculis sunt constitutae, ingens miraculum, ad Gades remotissimas, alto sub iugo late diffusorum Atlantum; ubi etiam aenea columna coelum attingit, procera densisque adoperta nubibus.

Igitur princeps exordientibus Ibericum mare profunditur, quo et Europae et Libyae continetur initium: medium enim inter utramque volvitur. Ab utraque autem parte columnae lateribus adiacent, quarum altera Europam, Libyam altera spectat. Id vero Galatica unda excipit, ubi Massilia urbs extenditur, portu rotundo praedita. Post continuo Ligusticum salum protrahitur, ubi gens Itala continentem accolit, divini Ausones, semper late regnantes, a borea profecti ad recessum usque Leucopetrae, quae

ἥ ῥά τε Σικελίης ἐπὶ πορθμίδος ἐῤῥίζωται·
ἐξείης δ' ἐπὶ Κύρνον ἐρεύγεται ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Τῇ δ' ἐπὶ Σαρδόνιος μορμύρεται ἔνδοθι πόντος.
Τὸν δὲ μέτ' ὠρύεται Τυρσηνίδος οἶδμα θαλάσσης
πρὸς νότον· αὐτὰρ ἔπειτα πρὸς αὐγὰς ἠελίοιο
κυρτὸς ἐπιστρέφεται Σικελὸς ῥόος· αὐτὰρ ἔνερθεν
ἐγκέχυται καὶ μέχρι πολυκλύστοιο Παχύνου,
καὶ Κρήσσης ἄκρης· — ἥτ' εἰς ἅλα πουλὺ νένευκε,
πάρ θ' ἱερὴν Γόρτυνα καὶ ἠπειρῶτιδα Φαιστόν,
προπρηνής, κριοῖο παραυγάζουσα κάρηνον·
τοὔνεκά μιν καὶ Κριοῦ ἐφημίξαντο μέτωπον. —
ναὶ μὴν καὶ τετάνυσται Ἰηπυγίην ἐπὶ γαῖαν.
Κεῖθεν δ' εὐρυνθεῖσα τιταίνεται Ἀδριὰς ἅλμη
πρὸς βορέην, αὖθις δὲ πρὸς ἑσπέριον μυχὸν ἕρπει·
ἥντε καὶ Ἰονίην περιναιέται ηὐδάξαντο.
Δισσὰς δ' ἠπείρους ἐπερεύγεται· ἐς μὲν ἰόντι
δεξιτερὴν κατὰ χεῖρα φαείνεται Ἰλλυρὶς αἶα,
Δαλματίη δ' ἐφύπερθεν, ἐνυαλίων πέδον ἀνδρῶν.
σκαιῇ δ' Αὐσονίων παραπέπταται ἄσπετος ἰσθμός,
πουλυτενής, τρισσῇσι περίδρομος ἀμφιτρίταις,
Τυρσηνῇ Σικελῇ τε καὶ Ἀδριάδι πληθούσῃ.
ἑ μία δ' εἰς ἄνεμον τεκμαίρεται ὁλκὸν ἑκάστη·

quidem ad fretum Siculum extat; deinceps vero Corsicam salsugo allabitur. Eam vero Sardoum mare sinu interiore circumstrepit; post Tyrrheni maris unda mugit in austrum conversa; at deinde ad ortum solis flexibus Sicula fluenta protenduntur; sed inferius sunt Pachyno tenus circumfluo diffusa Creticoque promontorio (quod multum in mare prominet, praeter sacram Gortynam Phaestumque mediterraneam, pronum, dum arietis caput effingit: unde etiam Criumetopon vocarunt); quin etiam Iapygiam terram attingit. Inde dilatatum Hadriae salum extenditur in septemtriones, rursum vero sinum induit occiduum: quod etiam Ionium accolae dixerunt. Id duabus continentibus obstrepit; nam intranti a dextra Illyrica regio apparet, ulteriorque Dalmatia, hominum ferocium solum; at a sinistra ingens Ausonum isthmus expansus est, longe porrectus tribusque maribus circumfluus, Tyrrheno, Siculo Adriaque turgido. Quorum singula tractum ad suum quod-

80. Σικελικῆς. 82. ἐγγύθι. 83. τόνδε. 95. ἀπερεύγεται.
† 101. καὶ μία.

Τυρσηνὴ ζέφυρον, Σικελὴ νότον, Ἀδριὰς εὖρον.
Αὐτὰρ ὑπὲρ Σικελῆς χθονὸς ἕλκεται οἶδμα κορύσσων
πόντος ἔσω Λιβύης, νοτίην περὶ Σύρτιν ἑλίσσων,
τὴν ἑτέρην, ἥπερ τε καὶ εὐρυτέρην ἐνέπουσιν·
ἄλλη δ', ἥτις ἀφαυρὸν ἔχει πόρον ἔνδον ἐοῦσα,
τηλόθεν ἐρχομένην δέχεται πλημμυρίδα πόντου·
ὡς οἱ μὲν βοόωσιν ἑλισσόμενοι δύο κόλποι.
Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν Κρήτης ἀναπέπταται οἶδμα
μακρὸν ἐπ' ἀντολίην Σαλμωνίδος ἄχρι καρήνου,
ἣν Κρήτης ἐνέπουσιν ἑώϊον ἔμμεναι ἄκρην.
Δοιαὶ δ' ἑξείης προτέρω φρίσσουσι θάλασσαι,
Ἰσμαρικοῦ πνοιῇσιν ἐλαυνόμεναι βορέαο,
ὀρθὸν φυσιόωντος, ἐπεὶ κατεναντία κεῖνται·
ναῦται δὲ πρώτην Φαρίην ἅλα κικλήσκουσιν,
ὕστατον ἐς πρηῶνα τιταινομένην Κασίοιο,
Σιδονίην δ' ἑτέρην, ὅθι τείνεται ἐς μυχὰ γαίης
Ἰσσοῦ ἄχρις πόλιος, Κιλίκων χώραν παραμείβων,
Ἰσσικός, ἑλκόμενος βορέην ἔπι, κόλπος ἀπείρων,
οὐ μὲν πολλὸν ἄνευθεν ἰσόδρομος· ἄγχι γὰρ ἤδη
ὕσπληγγι δνοφερῇ Κιλίκων ἀποπαύεται αἴης.
τῆμος ἐπὶ ζέφυρον στρεπτὴν ἀπερεύγεται ἅλμην,
ὡς δὲ δράκων βλοσυρωπὸς ἑλίσσεται, ἀγκύλος ἕρπων,

que ventum dirigit, Tyrrhenum ad favonium, Siculum ad notum, Hadria ad eurum. At ultra Siculam terram trahitur undam at tollens mare intra Libyam, australem Syrtim alludens, alteram, quam quidem latiorem nominant; altera vero, quae sinum interioris tractus exiguum habet, eminus accedentem suscipit maris aestum: unde uterque sinus fremit effusus. At ab Siculis montibus Creticum mare patet longe in ortum ad Salmonium usque promontorium, quod dicunt esse Cretae caput orientale. Deinceps duo maria longissime horrescunt, flatibus aquilonis Ismarici agitata, recta spirantis, quoniam sibi opposita sunt; ac primum nautae Pharium pelagus vocitant, quod in ultimum iugum Casii porrigitur; alterum vero Sidonium, quaqua terrae secessus intrat usque ad Issum oppidum, Cilicum regionem praeterlabens, dum boream versus trahitur, ingens sinus Issicus. Neque vero is adeo procul aequalem tenet cursum, prope enim ipsam Cilicum regionem atro cessat ambitu, donec ad favonium flexam salsuginem eructat. Ac velut serpens truculentus obliquis flexibus volutatur.

104. ἐπὶ. + 118. χώρην. 122. ἐπερεύγεται.

νωθής, τῷ δ' ὕπο πᾶσα βαρύνεται οὔρεος ἄκρη
ἐρχομένῳ· τὼς κεῖνος ἑλίσσεται εἰν ἁλὶ κόλπος
νήχυτος, ἔνθα καὶ ἔνθα βαρυνόμενος προχοῇσιν.
Τοῦ μὲν ἐπὶ προχοῇ Παμφύλιοι ἀμφινέμονται,
ὅσσον ἐπιπροβέβηκε Χελιδονίων μυχὰ νήσων·
σῆμα δ' ἔχει ζεφύρου Παταρηΐδα τηλόθεν ἄκρην.
Φράζεο δ', ἐκ κείνου τετραμμένος αὖθις ἐπ' ἄρκτους,
Αἰγαίου πόντοιο πλατὺν πόρον, ἔνθα τε κῦμα
ῥησσόμενον νήσοισι περιβρέμεται Σποράδεσσιν.
οὐ γάρ τις κείνῳ ἐναλίγκια κύματ' ὀφέλλει
ὑψόθι μορμύρων ἕτερος πόρος ἀμφιτρίτης·
οὖρον δ' ἐς Τένεδον τεκμαίρεται ἐσχατόωσαν,
Ἴμβρον ἔχων ἑτέρωθεν· ὅθεν στενὸς ἔρχεται αὐλών,
συρόμενος βορέηνδε Προποντίδος ἔνδοθι πάσης.
Τῆς δ' ὕπερ ἄσπετα φῦλα τιταίνεται Ἀσίδος αἴης
πρὸς νότον· ἠπείρου γὰρ ἐπὶ πλατὺς ἔρχεται ἰσθμός.
Τῇ δ' ἔπι Θρηϊκίου στόμα Βοσπόρου, ὅν πάρος Ἰὼ
Ἥρης ἐννεσίῃσιν ἐνήξατο, πόρτις ἐοῦσα.
στεινότατος δὴ κεῖνος ἁπάντων ἔπλετο πορθμὸς
τῶν ἄλλων, οἵτ' εἰσὶ πολυκλύστοιο θαλάσσης,
Κυανέας ὅθι μῦθος ἀναιδέας εἰν ἁλὶ πέτρας
πλαζομένας καναχηδὸν ἐπ' ἀλλήλῃσι φέρεσθαι.

tardus, cuius incessu totum montis cacumen premitur: sic ille sinus mare permeat late diffusus, hic illic fluctibus oneratus. Cuius ad alluvionem Pamphylii accolunt, quantum recessus Chelidoniarum insularum attingit; terminum vero procul ad occasum tenet Pataraeum caput. Illinc conversus rursum ad septemtriones contemplare vastas Aegaei maris vias, cuius fluctus fracti reboant insulis Sporadibus: non enim similes ei fluctus in altum murmurans alia maris pars extollit. id vero limitem sibi extremum ad Tenedum constituit, ut ex altera parte Imbrum habeat; unde angustum emanat fretum, quod boream versus ad omnem Propontidis recessum protrahitur. Quam supra innumerae gentes Asiaticae regionis sunt disseminatae ad austrum; latus enim continentis isthmus succedit. Hanc sequitur ostium Bospori Thracii, quod olim Io Iunonis iussu vaccae specie tranavit. id sane omnium ceterorum extitit fretum angustissimum, quotquot sunt maris undosi; ubi Cyaneas rupes per mare fabulantur indefessas atque erraticas cum sonitu invicem allidi. Inde hominibus

128. ἐπὶ νήσων.

Ἐκ δὲ τοῦ οἰγόμενος παραπέπταται ἀνδράσι Πόντος,
πολλὸς ἐὼν καὶ πολλὸν ἐπ' ἀντολίης μυχὸν ἕρπων.
Τοῦ δ' ἤτοι λοξαὶ μὲν ἐπιτροχάουσι κέλευθοι,
αἰεὶ πρὸς βορέην τε καὶ ἀντολίην ὁρόωσαι·
μέσσαι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα δύω ἀνέχουσι κολῶναι,
ἡ μὲν ὑπερνοτίη, τήν τε κλείουσι Κάραμβιν,
ἡ δὲ βορειοτέρη γαίης ὑπὲρ Εὐρωπείης,
τήν ῥα περικτίονες Κριοῦ καλέουσι μέτωπον.
αἵτ' ἄμφω συνίασιν ἐναντίαι· οὐ μὲν ἐοῦσαι
ἐγγύθεν, ἀλλ' ὅσον ὁλκὰς ἐπὶ τρίτον ἦμαρ ἀνύσσαι.
Ἐκ τοῦδ' ἂν καὶ Πόντον ἴδοις διθάλασσον ἐόντα,
τόρνῳ ἐειδόμενον περιηγέος ἄμματι τόξου.
ἀλλ' εἴη νευρῆς σημήϊα δεξιὰ Πόντου,
ἰθὺ διαγραφθέντα· μέση δέ τοί ἐστι Κάραμβις,
γραμμῆς ἐκτὸς ἐοῦσα, καὶ ἐς βορέην ὁρόωσα·
σῆμα δ' ἔχει κεράων σκαιὸς πόρος, ὅστ' ἐπὶ δισσὴν
εἰλεῖται στροφάλιγγα, βιοῦ κεράεσσιν ἐοικώς.
Τοῦ καὶ πρὸς βορέην Μαιώτιδος ὕδατα λίμνης
ἐγκέχυται, τῇ μέν τε πέρι Σκύθαι ἀμφινέμονται,
ἄνδρες ἀπειρέσιοι· καλέουσι δὲ μητέρα Πόντου·
ἐκ τῆς γὰρ Πόντοιο τὸ μυρίον ἕλκεται ὕδωρ,

patens recluditur Pontus, vastus longeque orientis sinus accedens, cuius obliquae procurrunt viae, semper ad boream atque orientem spectantes; sed media hinc illincque duo promontoria eminent, quorum alterum versus meridiem extat, quod vocant Carambim, alterum in septemtriones vergit ultra Europae regiones, quod accolae Criumetopon nominant. Ea igitur ambo coeunt adversa, quamvis non sint finitima, sed tantum intercedit, quantum intra tertium diem navis confecerit. Hinc vero videas Pontum bimari esse specie, qui arcus torno rotundati nervum referat. iam nervi simulacrum praestet dexterum Ponti latus, recta linea descriptum, at medium Carambis obtinet, extra lineam sita in boreamque spectans; sed cornuum formam sinister eius flexus adumbrat, qui duplicem in curvaturam distrahitur, arcus cornibus consimilis. Porro ad aquilonarem eius partem Maeotidis paludis undae sunt diffusae, quam circumcirca Scytharum accolunt gentes innumerae, Matremque Ponti nominant; inde enim Ponti aquarum copia

146. *ἐγγύθι Πόντος.* 148,49. *κέλευθοι αἰεί.* 154. *ξυνίασιν.*
155. † *ὁλκάδ'.* *ἀνύσσῃ.* 156. *τοῦ δ'.*

ὀρθὸν Κιμμερίου διὰ Βοσπόρου, ᾧ ἔνι πολλοὶ
Κιμμέριοι ναίουσιν, ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρου.
Τοίη μὲν μορφὴ κυαναυγέος ἀμφιτρίτης.
Νῦν δέ τοι ἠπείρου μυθήσομαι εἶδος ἁπάσης,
ὄφρα καὶ οὐκ ἐσιδών περ ἔχοις εὔφραστον ὀπωπήν·
ἐκ τοῦδ' ἂν γεραρός τε καὶ αἰδοιέστερος εἴης,
ἀνδρὶ παρ' ἀγνώσσοντι πιφαυσκόμενος τὰ ἕκαστα.
Ἤτοι μὲν Λιβύη τετανυσμένη ἐς νότον ἕρπει,
ἐς νότον ἀντολίην τε, τραπεζίῳ εἶδος ὁμοίη,
ἀρξαμένη πρώτιστα Γαδειρόθεν, ἧχί περ ἄκρη
ἐς μυχὸν ὀξυνθεῖσα τιταίνεται Ὠκεανοῖο.
οὖρον δ' Ἀραβίης τεκμαίρεται ἄγχι θαλάσσης
εὐρύτερον· τόθι γαῖα κελαινῶν Αἰθιοπήων,
τῶν ἑτέρων, τῶν ἄγχι τιταίνεται οὖδας Ἐρεμβῶν·
παρδαλέῃ δέ μιν ἄνδρες ἐπικλείουσιν ὁμοίην·
ἡ γὰρ διψηρή τε καὶ αὐχμήεσσα τέτυκται,
τῇ καὶ τῇ κυανῇσι κατάστικτος φολίδεσσιν.
Ἀλλ' ἤτοι πυμάτην μὲν ἐπὶ γλωχῖνα νέμονται
ἀγχοῦ στηλάων Μαυρουσίδος ἔθνεα γαίης.
Τοῖσι δ' ἔπι Νομάδων παραπέπταται ἄσπετα φῦλα,
ἔνθα Μασαισύλιοί τε καὶ ἀγρόνομοι Μασυλῆες

emanat, recta per Cimmerium Bosporum, ad quem multi Cimmerii habitant sub frigidum Tauri pedem. Talis igitur forma est maris caerulei.

Iam vero continentis tibi universae speciem enarrabo, ut, quamvis non peragratae, intellectum teneas dilucidum, unde conspicuus et dignior videaris, si coram homine imperito singula exponas.

Ac Libya porrigitur in austrum extenta, in austrum atque ortum, figura ad trapezium accedens, primaque exordia capit a Gadibus, ubi extremitas in sinum oceani contracta recedit. Limitem vero Arabiae prope mare latiorem constituit, ubi terra nigrorum Aethiopum, alterius partis, quos prope attingit solum Eremborum. Pantherinae autem pelli homines similem esse perhibent, nam arida extitit atque torrida, hinc inde fuscis distincta maculis. Verum extremum versus angulum habitant prope Columnas gentes terrae Mauretaniae. Post has Nomadum nationes sunt dispersae innumerabiles, in quibus Masaesylii et rustici Ma-

167. ᾧ πάρα. 172. τοῦ δ'. 177. εἰς. 178. Ἀῤῥαβίης.
186. τοῖς δ' ἔπι δή.

βόσκονται σὺν παισὶν ἀν' ἤπειρόν τε καὶ ὕλην,
μαιόμενοι βιότοιο κακὴν καὶ ἀεικέα θήρην.
οὐ γὰρ γειομόροιο τομὴν ἐδάησαν ἀρότρου,
κείνοις δ' οὔποτε τερπνὸς ἀκούεται ὁλκὸς ἀμάξης,
οὐδὲ βοῶν μυκηθμὸς ἐς αὔλιον ἐρχομενάων·
ἀλλ' αὔτως ἅτε θῆρες ἀνὰ δρία βουκολέονται,
νήϊδες ἀσταχύων, καὶ ἀπευθέες ἀμήτοιο.
Τοῖς δ' ἔπι Καρχηδὼν πολυήρατον ἀμπέχει ὅρμον,
Καρχηδὼν, Λιβύων μὲν, ἀτὰρ πρότερον Φοινίκων,
Καρχηδὼν, ἣν μῦθος ὑπαὶ βοῒ μετρηθῆναι.
Ἑξείης δ' ἐπὶ Σύρτις ἀγάῤῥοον ὁλκὸν ἑλίσσει
βαιοτέρη. μετὰ τήνδε πρὸς αὐγὰς ἕλκεται ἄλλη,
ἄσπετος, εὐρυτέρῃσι βαρυνομένη προχοῇσιν·
ἔνθα κορυσσομένης Τυρσηνίδος ἀμφιτρίτης
ἄλλοτε μὲν πλημμυρὶς ἐγείρεται, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἄμπωτις ξηρῇσιν ἐπιτροχάει ψαμάθοισιν.
Τάων δ' ἀμφοτέρων μεσάτη πόλις ἐστήρικται,
ἥν ῥά τε κικλήσκουσι Νέην πόλιν· ἧς ὑπὲρ αἶαν
Λωτοφάγοι ναίουσι, φιλόξεινοι γεγαῶτες·
ἔνθα ποτ' αἰολόμητις ἀλώμενος ἤλυθεν Ὀδυσσεύς.
Κεῖνον δ' αὖ περὶ χῶρον ἐρημωθέντα μέλαθρα
ἀνδρῶν ἀθρήσειας ἀποφθιμένων Νασαμώνων,

sylenses cum liberis per agros silvamque vagantur, dum victus quaerunt miserum foedumque venatum. non enim aratro terram diffissam sulcare cognoverunt, neque illis unquam suavis plaustri tractus inauditur, aut boum mugitus stabula revisentium; sed temere bestiarum instar per silvas vagantur, spicarum nescii messisque ignari. Post hos autem Carthago praestantissimum portum continet, Carthago, nunc Afrorum, at olim Phoenicum, Carthago, quam fabulantur ad bovis mensuram fuisse formatam. Deinceps vero Syrtis minor celerem tractum provolvit, post quam ad ortum altera diffunditur, immensa et amplioribus onerata gurgitibus; ubi Tyrrheno mari tumescente modo pleni fluctus excitantur, modo vero recessus aestuum siccas arenas percurrit. Inter utramque autem media urbs fundata est, quam Neapolin vocant; cuius ultra terram habitant Lotophagi, hospitali ingenio. Illuc olim erroribus versutus Ulixes pervenit. Porro in ista regione desertas sedes Nasamonum contemplere, quorum gens exstincta est,

193. δρύα. 199. ἔρχεται.

οὓς Διὸς οὐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Αὐσονὶς αἰχμή.
Ἀσβύσται δ' ἐπὶ τοῖσι μεσήπειροι τελέθουσι,
καὶ τέμενος Λιβυκοῖο θεοῦ ψαμάθῳ ὕπο πολλῇ,
Κυρήνη τ' εὔϊππος, Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν·
ἄγχι δὲ Μαρμαρίδαι προνενευκότες Αἰγύπτοιο.
Γαιτοῦλοι δ' ἐφύπερθε, καὶ ἀγχίγυοι Νίγρητες.
ἑξείης δ' ἐπὶ τοῖσι Φαρούσιοι· ὧν ὑπὲρ αἶαν
ναίουσιν Γαράμαντες ἀπείριτοι. Ἐν δὲ μυχοῖσι
βόσκοντ' ἠπείροιο πανύστατοι Αἰθιοπῆες,
αὐτῷ ἐπ' Ὠκεανῷ, πυμάτης παρὰ τέμπεα Κέρνης.
Τῶν πάρος αἰθαλέων Βλεμύων ἀνέχουσι κολῶναι,
ἔνθεν πιοτάτοιο κατέρχεται ὕδατα Νείλου·
ὃς δ' ἤτοι, Λιβύηθεν ἐπ' ἀντολίην πολὺς ἕρπων,
Σῖρις ὑπ' Αἰθιόπων κικλήσκεται· οἱ δὲ Συήνης
ἐνναέται στρεφθέντι μετ' οὔνομα Νεῖλον ἔθεντο.
κεῖθεν δ' ἐς βορέην τετανυσμένος ἄλλυδις ἄλλος
ἑπτὰ διὰ στομάτων εἰλιγμένος εἰς ἅλα πίπτει,
ὕδασι πιαίνων λιπαρὸν πέδον Αἰγύπτοιο.
Οὐ γάρ τις ποταμῶν ἐναλίγκιος ἔπλετο Νείλῳ,
οὔτ' ἰλὺν βαλέειν, οὔτε χθονὸς ὄλβον ἀέξειν·
ὅς ῥά τε καὶ Λιβύην ἀποτέμνεται Ἀσίδος αἴης,

cum Iovis contemtores Ausonia eos arma delerent. Hos excipiunt Asbystae mediterranei, ac Libyci numinis sacrum per multam arenam conditum, et equestres Cyrenae, Amyclaeorum coloni, ac prope Marmaridae, qui ad Aegyptum vergunt. Superiores sunt autem Gaetuli vicinique Nigretes. Deinceps sequuntur Pharusii, quorum supra terram innumeri habitant Garamantes. In recessibus autem consederunt qui continentis extremi sunt Aethiopes, ipsum ad oceanum iuxta Cernes extremae convalles. Hos ante Blemyum perustorum iuga supereminent, unde pinguissimi Nili descendunt aquae: qui quidem e Libya in ortum multo flumine delatus Siris ab Aethiopibus vocatur, Syenes autem incolae converso Nili nomen indiderunt. inde ad boream prolapsus varius varias in partes septem per ostia distractus in mare devolvitur, opimum Aegypti solum aquis pinguefaciens. Non enim fluviorum quisquam cum Nilo comparandus, seu limum spectes immittendum, sive agrorum cultus incrementum; qui et Libyam dirimit a regione Asiatica, in Libem conversus Libyam,

215. *Γαίτουλοί τ'.* 216 *τοῖσι Φαυρούσιοι.* 219. † *περί.* 222. *δήτοι.*

ἐς Λίβα μὲν Λιβύην, ἐς δ' αὐγὰς Ἀσίδα γαῖαν.
Τῷ πάρα ναιετάουσιν ἀριπρεπέων γένος ἀνδρῶν,
οἳ πρῶτοι βιότοιο διεστήσαντο κελεύθους,
πρῶτοι δ' ἱμερόεντος ἐπειρήθησαν ἀρότρου,
καὶ σπόρον ἰθυτάτης ὑπὲρ αὔλακος ἁπλώσαντο,
πρῶτοι δὲ γραμμῇσι πόλον διεμετρήσαντο,
θυμῷ φρασσάμενοι λοξὸν δρόμον ἠελίοιο.
τῶν δέ κεν αὐδήσαιμι καὶ αὐτῆς πείρατα γαίης,
καὶ μορφήν· οὐ μὲν γὰρ ὀλίζονος ἔμμορε τιμῆς·
οὐδὲ μὲν οὐδ' ὀλίγη μέγεθος πέλει· ἀλλά τις ἄλλη
εὔβοτος εὐλείμων τε καὶ ἀγλαὰ πάντα φέρουσα.
σχῆμα μὲν οὖν τρισσῇσιν ἐπὶ πλευρῇσι βέβηκεν,
εὐρὺ μὲν ἀμφ' ἀκτὰς Βορεήτιδας, ὀξὺ δ' ἐπ' ἠῶ,
ἑλκόμενον καὶ μέχρι βαθυκρήμνοιο Συήνης,
οὔρεσιν ἀμφοτέροισι περισκεπέεσσιν ἐρυμνόν,
τῶν μέσα καλλιρόοιο κατέρχεται ὕδατα Νείλου.
Καὶ τὴν μὲν πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν,
ἠμὲν ὅσοι Θήβην ἐρικυδέα ναιετάουσι,
Θήβην ὠγυγίην, ἑκατόμπυλον· ἔνθα γεγωνὼς
Μέμνων ἀντέλλουσαν ἑὴν ἀσπάζεται Ἠῶ·
ὅσσοι θ' ἑπτάπολιν μεσάτην ἤπειρον ἔχουσιν·
ἠδ' ὅσσοι νοτερῇσιν ἐπ' ἠιόνεσσι θαλάσσης

in ortum vero Asiaticam regionem. Hunc insignium virorum gens accolit, qui primi vitae distinxerunt ordines, primique iucundum experti sunt aratrum, ac sementem per directum sulcum disperserunt, iidemque primi lineis coelum sunt emensi, cum mente obliquum solis cursum percepissent. Horum autem eloquar et ipsius terrae fines et formam: non enim minorem sortita est honorem; ac ne magnitudine quidem extitit modica; sed si qua alia pascuis abundat ac pratis et profert praestantissima quaeque. Figura igitur tribus est lateribus superstructa, lata quidem litora versus septemtrionalia, sed in ortum acuta, quae usque ad altas Syenae ripas extenditur, montibus amplissimis ab utraque parte munita, quos media perfluunt splendidi Nili fluenta. Atque eam multi et opulenti homines habitant, tum quiqui nobilissimas Thebas incolunt, cascas illas centumque portis aptas; ubi vocalis Memno exorientem suam Auroram salutat; tum qui mediterraneam septem oppidorum regionem tenent; et quotquot praeter uda maris litora maritimam partem insederunt usque ad Serboni-

234. ἐπειρήσαντο.

παραλίην ναίουσιν ἔσω Σερβωνίδος ἅλμης.
Τῆς πρὸς μὲν ζεφύροιο Μακηδόνιον πτολίεθρον,
ἔνθα Σινωπίταο Διὸς μεγάλοιο μέλαθρον,
χρυσῷ τιμήεντι κεκασμένον· οὐκ ἂν ἐκείνου
νηὸν ἐν ἀνθρώποισι θεώτερον ἄλλον ἴδηαι,
οὐδὲ μὲν ἀφνειὴν ἑτέρην πόλιν· ἧχί τε μακραὶ
φαίνονται σκοπιαὶ Παλληνίδος Εἰδοθεείης.
Τὴν δὲ μετ' ἀντολίηνδε, παραὶ Κασιώτιδα πέτρην,
Πηλῆος πτολίεθρον ἐπώνυμον ἄνδρες ἔχουσιν
ἔξοχα ναυτιλίης δεδαημένοι. οὐ μὲν ἐκεῖνοι
ἀνέρες ἐν Λιβύεσσιν ἀρίθμιοι· ἦ γὰρ ἐς αὐγὰς
ἑπταπόρου Νείλοιο νενασμένον ἔλλαχον ἄστυ.
Ἄλλοι δὲ πλεῖστοι τήνδε χθόνα ναιετάουσιν,
οἱ μὲν ἐπ' Ὠκεανῷ, οἱ δ' ἠπείρους ἀνὰ μέσσας,
οἱ δ' ἀμφ' εὐρείης Τριτωνίδος ὕδατα λίμνης,
ἥτε μέση Λιβύης ἀμφέλκεται εὐρέα κόλπον.
Τοίη μὲν Λιβύης μορφὴ καὶ σχῆμα τέτυκται.
Εἰ δὲ καὶ Εὐρώπης ἐθέλεις τύπον, οὔτι σε κεύσω.
Ὡυτὸς μὲν Λιβύης ῥυσμὸς πέλει, ἀλλὰ μετ' ἄρκτους
ἔστραπται, καὶ τοῖος ἐπ' ἀντολίην πάλιν ἕρπει,
οἷος καὶ νοτίης Λιβύης ἐπὶ τέρμα βέβηκεν.
Ἄμφω δ' ἶσον ἔχουσιν ἐπ' Ἀσίδα νείατον ἴχνος,

dem lacum. Eius autem in occasum spectat Macedonum civitas, ubi maximi Sinopitae Iovis templum extat, splendido auro exornatum: non aliud inter homines sacrum illo divinius conspexeris, neque alteram istius opis urbem, ubi celsissimae turres apparent Pallenidis Idotheae. Post quam orientem versus iuxta Casii rupes oppidum Pelei cognomine homines tenent inprimis navigandi periti. at enim illi homines non inter Afros censentur, ut qui ad orientem septemflui Nili conditam obtinuerint urbem. Plurimi autem alii hanc terram incolunt, alii ad oceanum, alii mediam per continentem, alii circum vastae Tritonidis paludis aquas, quae media in Libya lati sinus ambitu continetur. Talis igitur Libyae forma speciesque extitit.

Quod si etiam Europae requiris figuram, non te celabo. Idem qui Libyae tractus est, sed ad septemtriones conversus, eademque ratione in ortum protenditur, qualis etiam australis Libyae extremitatem attingit. Utraque autem aequis vestigiis Asiae innituntur

253. παῤῥαλίην. 257. ἴδοιο. 258. ἧχι περ ἄκραι. 268. εὐρέα πόντον.

ἡ μὲν πρὸς βορέην, ἡ δ' ἐς νότον. εἰ δέ κε θείης
ταύτας ἀμφοτέρας γαῖαν μίαν, ἥ κεν ἐπιπρὸ
σχῆμα πέλοι κώνου πλευρῆς ἶσον ἀμφοτέρῃσιν·
ὀξὺ μὲν ἑσπέριον, πλατὺ δ' ἀντολίην ὑπὸ μέσσην.
Τοὔνεκά μοι τοιοῦτον ἰδὼν πόρον ἀμφοτεράων
ἠπείρων ῥέα τέρμα κιχήσεαι Εὐρωπείης.
Τῆς ἤτοι πυμάτην μὲν ὑπὸ γλωχῖνα νέμονται
ἀγχοῦ στηλάων μεγαθύμων ἔθνος Ἰβήρων,
μῆκος ἐπ' ἠπείρου τετραμμένον, ἧχι βορείου
ὠκεανοῦ κέχυται ψυχρὸς ῥόος· ἔνθα Βρετανοὶ
λευκά τε φῦλα νέμονται ἀρειμανέων Γερμανῶν,
Ἑρκυνίου δρυμοῖο παραθρώσκοντες ὀρόγκους.
ἤπειρον κείνην ἰκέλην ἐνέπουσι βοείῃ.
Τοῖς δ' ἔπι Πυρηναῖον ὄρος καὶ δώματα Κελτῶν,
ἀγχόθι πηγάων καλλιῤῥόου Ἠριδανοῖο·
οὗ ποτ' ἐπὶ προχοῇσιν ἐρημαίην ἀνὰ νύκτα
Ἡλιάδες κώκυσαν, ὀδυρόμεναι Φαέθοντα.
κεῖθι δὲ Κελτῶν παῖδες, ὑφήμενοι αἰγείροισι,
δάκρυ ἀμέλγονται χρυσαυγέος ἠλέκτροιο.
Τὸν δὲ μέθ' ἑξείης Τυρσηνίδος ἤθεα γαίης.
Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην ἀναφαίνεται Ἄλπιος ἀρχή,
τῆς διὰ μεσσατίης κατασύρεται ὕδατα Ῥήνου,

ultimae, in boream altera, altera in austrum. ac si ex utraque unam confeceris terram, protinus vero figura coni extiterit utroque latere aequali, quae in occasum fuerit acuta, medium vero sub ortum ampla. Hinc, cum talem utriusque continentis tractum perceperis, facile fines Europae consequere. Sub extremum eius angulum habitat prope Columnas magnanimorum gens Iberum, qui per ambitum regionis eo pertinent, ubi borealis oceani frigida diffunditur unda, quem Britanni albaeque ferocium Germanorum nationes accolunt, Hercyniae silvae per iuga oberrantes. illam continentem pelli bubulae similem esse perhibent. Hos sequitur Pyrenaeus mons et Celtarum sedes fontibus Eridani, pulcherrimi fluminis, propinquae, cuius ad undas tacitam per noctem Heliades olim flebant, Phaëthonta lugentes; ibique Celtae homines sub populis considentes lacrimam electri colligunt pellucidi. Hunc autem excipiunt fines Tyrrhenae regionis. Cuius ad orientem Alpis conspicitur principium, quam per mediam Rheni

283. ἐπ' ἠπείροιο. 288. Πυῤῥηναῖον. 291. κώκυσσαν.
293. ἀμέργονται, 294. τόνδε.

ὑστάτιον ποτὶ χεῦμα βορειάδος Ἀμφιτρίτης.
Ῥήνῳ δ' ἑξείης ἐπιτέλλεται ἱερὸς Ἴστρος,
Ἴστρος, ἐς ἀντολίην τετραμμένος ἄγχι θαλάσσης
Εὐξείνου, τόθι πᾶσαν ἐρεύγεται ὕδατος ἄχνην,
πενταπόροις προχοῇσιν ἑλισσόμενος περὶ Πεύκην.
Τοῦ μὲν πρὸς βορέην τετανυσμένα φῦλα νέμονται
πολλὰ μάλ' ἑξείης Μαιώτιδος ἐς στόμα λίμνης·
Γερμανοὶ Σαμάται τε Γέται θ' ἅμα Βαστάρναι τε,
Δακῶν τ' ἄσπετος αἶα καὶ ἀλκήεντες Ἀλανοί,
Ταῦροί θ', οἳ ναίουσιν Ἀχιλλῆος δρόμον αἰπύν,
στεινὸν ὁμοῦ δολιχόν τε, καὶ αὐτῆς ἐς στόμα λίμνης.
Τῶν δ' ὕπερ ἐκτέταται πολυΐππων φῦλον Ἀλανῶν,
ἔνθα Μελάγχλαινοί τε καὶ ἀνέρες Ἱππημολγοί,
Νευροί θ' Ἱππόποδές τε Γελωνοί τ' ἠδ' Ἀγάθυρσοι·
ἧχι Βορυσθένεος ποταμοῦ τετανυσμένον ὕδωρ
μίσγεται Εὐξείνῳ, Κριοῦ προπάροιθε μετώπου,
ὀρθὸν ἐπὶ γραμμῇ κατεναντία Κυανεάων.
Κεῖθι καὶ Ἀλδήσκοιο καὶ ὕδατα Παντικάπαο
Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσι διάνδιχα μορμύρουσι.
Τῶν δὲ παρὰ προχοῇσι, πεπηγότος ἐγγύθι πόντου,
ἡδυφαὴς ἤλεκτρος ἀέξεται, οἷά τις αὐγὴ
μήνης ἀρχομένης· ἀδάμαντά τε παμφανόωντα

cursus devolvuntur, qui ad extremum septemtrionalis oceani fluctum pertinent. Post Rhenum continuo praevalidus Ister exoritur, Ister in ortum conversus prope Euxinum mare, quo omnem aquarum spumam exonerat, ostio quincuplici circum Peucen prolabens. Ei ad septemtriones diffusae habitant gentes admodum multae perpetuo tractu Maeotidis paludis ostio tenus, Germani, Sarmatae, simulque Getae, Bastarnae, Dacorumque immensa terra, et bellicosi Alani, atque Tauri, qui arduum Achillis cursum inhabitant, angustum pariter ac porrectum, usque ad ipsius paludis ostium. Super hos autem gens equestrium Alanorum expanditur, in quibus Melanchlaeni sunt et Hippemolgi, Neuri, Hippopodes, Geloni, Agathyrsi: ubi Borysthenis fluvii longe patens unda Euxino miscetur, ante Criumetopon, per rectam lineam e regione Cyanearum. Illic etiam Aldesci et aquae Panticapae in Rhipaeis montibus bifariam murmurant. Horum autem ad gurgites prope congelatum mare iucundissimi nitoris electrum viget, quasi splendor quidam novae lunae, atque lucidissimum adamantem in vici-

302. † φῦλα κέχυνται. 309. ἱππημολγοί.

ἐγγύθεν ἀθρήσειας ὑπὸ ψυχροῖς Ἀγαθύρσοις.
Ἴστρου μὲν τοσσοίδε βορειότεροι γεγάασιν.
Πρὸς δὲ νότον Γέῤῥαι, καὶ Νωρίκι᾽ ἄστε᾽ ἐρυμνά·
Παννόνιοι, Μυσοί τε, βορειότεροι Θρηΐκων,
αὐτοί τε Θρήϊκες, ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες,
οἱ μὲν ἐπὶ προβολῇσι Προποντίδος ἀμφιτρίτης,
οἱ δ᾽ ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀγάῤῥοον, οἱ δ᾽ ὑπὲρ αὐτῆς
Αἰγαίης βαθὺ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
ἔνθα μελισσοβότοιο κατὰ σκοπιὰς Παλλήνης
φύεται ἀστέριος καλὸς λίθος, οἷά τις ἀστὴρ
μαρμαίρων, λυχνίς τε, πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοῖος.
Ἴστρον μὲν ποταμὸν τόσσοι περιναιετάουσι.
Φράζεο δ᾽ Εὐρώπης λοιπὸν πόρον, ὅστ᾽ ἐπὶ τρισσὴν
ἐκτέταται κρηπῖδα πρὸς ἠῶ, τὴν μὲν Ἰβήρων,
τὴν δὲ Πανελλήνων, τὴν δ᾽ ἐσθλῶν Αὐσονιήων.
Ἀλλ᾽ ἤτοι πυμάτη μὲν ἀγαυῶν ἐστιν Ἰβήρων,
γείτων Ὠκεανοῖο, πρὸς ἑσπέρου· ἐν δέ οἱ ἄκρη
στηλάων Ἀλύβη κεῖται μία· τῆς δ᾽ ὑπένερθε
Ταρτησὸς χαρίεσσα, ῥυηφενέων πέδον ἀνδρῶν,
Κεμψοί θ᾽, οἳ ναίουσιν ὑπαὶ πόδα Πυρηναῖον.
Μέσση δ᾽ ἀμφοτέρων παραπέπταται Αὐσονὶς αἶα,
πουλυτενής· τὴν μέν τε μέσην ὄρος ἄνδιχα τέμνει

nia conspexeris iuxta frigidos Agathyrsos. Tot igitur numero magis sunt Istro septemtrionales. In austrum vero Gerrhae, et Noricorum praesidia; Pannonii, Moesique, Thracibus magis boreales, atque ipsi Thraces, qui terram immensam obtinent, alii ad cursus Propontidis maris, alii supra velocissimum Hellespontum, alii supra ipsius Aegaei maris multo cum strepitu prolabentis fluctus profundos. Illic Pallenes in iugis, apum nutricis, pulcher nascitur asterius lapis, quasi stella splendens, ac lychnis, ignis flammae prorsus consimilis. Atque Istrum fluvium tot gentes accolunt. Contemplare autem reliquum Europae tractum, qui triplici crepidine innititur in ortum, primum Iberiae, deinde Graecorum, postremo generosorum Ausonum. Quorum ultima terra ad nobiles pertinet Iberes, oceano vicina, in occasum; inest autem promontorium Alybe, Columnarum altera; inferior vero est amoena Tartesus, hominum opulentorum patria, et Cempsi, qui ad radices Pyrenaei habitant. Inter utramque media Ausonum terra expansa est, longe porrecta, quam per medium mons bifariam di-

324. *πλευρῇσι.* 329. *ὁμοίη.* 337. *Ταρτησσός.* 338. *Πυῤῥηναῖον.*

ὀρθόν, ἅτ' ἐκ στάθμης ἰθυμμένον· οὐκ ἂν ἐκεῖνο
ἴδρις μωμήσαιτο σοφῆς ὑποεργὸς Ἀθήνης·
ὅ ῥά τε κικλήσκουσιν Ἀπέννιον· ἐκ δὲ βορείης
Ἄλπιος ἀρχόμενον Σικελὴν ἐπὶ πορθμίδα λήγει.
Πολλὰ δέ οἱ φῦλ' ἀμφί, τά τοι ῥέα πάντ' ἀγορεύσω,
ἀρξάμενος πλευρῆς ζεφυρίτιδος ἐκ βορέαο.
Τυρσηνοὶ μὲν πρῶτ'· ἐπὶ δέ σφισι φῦλα Πελασγῶν,
οἵ ποτε Κυλλήνηθεν ἐφ' ἑσπερίην ἅλα βάντες
αὐτόθι ναιήσαντο σὺν ἀνδράσι Τυρσηνοῖσιν.
Τοῖς δ' ἔπι μέρμερον ἔθνος ἀγαυῶν ἐστι Λατίνων,
γαῖαν ναιετάοντες ἐπήρατον· ἧς διὰ μέσσης
Θύμβρις ἑλισσόμενος καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει,
Θύμβρις ἐϋῤῥείτης, ποταμῶν βασιλεύτατος ἄλλων,
Θύμβρις, ὃς ἱμερτὴν ἀποτέμνεται ἄνδιχα Ῥώμην,
Ῥώμην τιμήεσσαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων,
μητέρα πασάων πολίων, ἀφνειὸν ἔδεθλον.
Τῇ δ' ἔπι Καμπανῶν λιπαρὸν πέδον· ἧχι μέλαθρον
ἁγνῆς Παρθενόπης, σταχύων βεβριθὸς ἀμάλλαις,
Παρθενόπης, ἣν πόντος ἑοῖς ὑπεδέξατο κόλποις.
Πρὸς δὲ νότον, μάλα πολλὸν ὑπὲρ Σειρηνίδα πέτρην,
φαίνονται προχοαὶ Πευκεντίνου Σιλάροιο.
Ἄγχι δὲ Λευκανοὶ καὶ Βρέντιοι ἄνδρες ἔασι,

vidit, rectus ille, tanquam ad amussim directus; neque eum peritus doctae Minervae reprehenderit minister; eum vocant Apenninum; a borealique Alpi exorsus in fretum desinit Siculum. Circa vero multi degunt populi, quos facile tibi recensebo, latus occidentale auspicatus a borea. Principes igitur Tyrrheni, quos Pelasgorum gentes excipiunt, quae olim a Cyllene ad occiduum mare profectae illic prope Tyrrhenos consederant. Hos subsequitur praepotens fortissimorum Latinorum gens, amoenam terram incolens, quam per mediam Tiberis labens perennes cursus in mare immittit, Tiberis pulcherrimus, ceteris fluminibus maiestate praestans, Tiberis, qui praeclaram Romam duas in partes dividit, Romam venerabilem, magnam meorum principum sedem, matrem omnium civitatum, opulentum locum. Post hanc Campanorum pingue solum, ubi domus sanctae Parthenopes, acervis spicarum gravis, Parthenopes, quam suo complexu mare suscepit. In austrum vero aliquammultum ultra Sirenium scopulum apparent fluenta Picentini Silari. Finitimi sunt autem Lucani et Bruttii,

347. Τυῤῥηνοί. 349. νηήσαντο. Τυῤῥηνοῖσι.

τοσσάτιον ναίοντες, ὅσον Λευκὴν ἐπὶ πέτρην.
Κεῖθεν δ' ἐς βορέην Ζεφύρου παραφαίνεται ἄκρη·
τῇ δ' ὕπο Λοκροὶ ἔασιν, ὅσοι προτέροις ἐτέεσσιν
ἦλθον ἐπ' Αὐσονίην, σφετέρης μιχθέντες ἀνάσσης,
τῶν καὶ νῦν γένος ἐστὶν ἐπὶ προχοῇσιν Ἄληκος.
Τοὺς δὲ μέθ' ἑξείης Μεταπόντιοι· ἐγγύθι δέ σφεων
ἱμερτὸν πτολίεθρον ἐϋστεφάνοιο Κρότωνος,
ναιόμενον χαρίεντος ἐπ' Αἰσάρου προχοῇσιν,
ἔνθα κεν αἰπὺν ἴδοιο Λακινιάδος δόμον Ἥρης.
Ἔστι δέ τοι κἀκεῖθι, Διὸς μέγα χωσαμένοιο,
δειλαίη Σύβαρις, ναέτας στενάχουσα πεσόντας,
μηναμένους ὑπὲρ αἶσαν ἐπ' Ἀλφειοῦ γεράεσσιν.
Σαυνῖται δ' ἐπὶ τοῖσι μέσην χθόνα ναιετάουσι,
καὶ Μαρσῶν θοὰ φῦλα. Τάρας δ' ἁλὸς ἐγγύθι ναίει,
ἥν ποτ' Ἀμυκλαίων ἐπολίσσατο καρτερὸς Ἄρης.
Ἑξείης δ' ἐπὶ τοῖσι Καλαβρίδος ἤθεα γαίης,
φῦλά τ' Ἰηπύγων τετανυσμένα μέσφ' Ὑρίοιο
παραλίης, Ὑρίου, τόθι σύρεται Ἀδριὰς ἅλμη
πόντον ἐς ἀγχίπορον Ἀκυληΐον· ἔνθα νένασται
ἄστυ Τεγεστραίων, μυχάτοις ἐπὶ πείρασι πόντου.
Τόσσα μὲν Αὐσονίην περιβόσκεται ἔθνεα γαῖαν.

tantum regionis inhabitantes, quantum ad Leucopetram pertinet. Inde ad aquilonem Zephyri promontorium eminet, quod Locri successerunt, quotquot aetate superiore in Ausoniam pervenerunt, postquam suis cum dominis consueverant: quorum hodieque genus ad Alecis aquas superat. Post hos deinceps sunt Metapontii, quibus adiacet amoenum oppidum, Croto victoriis nobilitatus, situm hilaris ad Aesari fluenta, ubi excelsam Laciniae Iunonis aedem videas. Est quoque ibidem Sybaris, quae vehementi Iovis ira infortunium incurrit, occisosque deplorat incolas, qui praeter fas in Alphei donis peccarant. Post hos Samnites terram tenent mediterraneam, et strenuae Marsorum catervae. Tarentum vero iuxta mare est conditum, quod olim Amyclaeorum Mars acerrimus fundavit. Post hos continuo Calabricae terrae domicilia, Iapygumque nationes ad Hyrium usque maritimum extentae, Hyrium, ubi Hadriae salum in proximum Aquileiae sinum diffunditur; ubi Tergeste urbs sita est, intimis in finibus maris. Tot igitur populi circa terram Ausoniam habitant.

366. ἀνάσσαις. 368. δὲ σφῶν. 376. ἐγγύθι κεῖται.
380 παῤῥαλίας.

Κεῖθεν δ' εἰς αὐγὰς στρεπτὴν ἀπερεύγεται ἅλμην,
θῖνας ὑποξύουσα Λιβυρνίδας, ἀμφί τ' ἐρυμνὴν
Ὑλλείων χθόνα πᾶσαν, ὅση παρακέκλιται ἰσθμῷ,
Βουλιμέων τ'· ἀκταῖς ἐπὶ δ' ἄσπετον ὁλκὸν ἄγουσα
Ἰλλυρικὴν περὶ χέρσον ἑλίσσεται, ἄχρι κολώνης
οὐρέων τ' ἠλιβάτων, τὰ Κεραύνια κικλήσκουσιν.
Κεῖνον δ' ἂν περὶ κόλπον ἴδοις ἐρικυδέα τύμβον,
τύμβον, ὃν Ἁρμονίης Κάδμοιό τε φῆμις ἐνίσπει·
κεῖθι γὰρ εἰς ὀφίων σκολιὸν δέμας ἠλλάξαντο,
ὁππότ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λιπαρὸν μετὰ γῆρας ἵκοντο.
ἔνθά σφιν τέρας ἄλλο θεοὶ θέσαν· ἀμφὶ γὰρ αἶαν
κείνην ἀμφοτέρωθεν ἐρηρέδαται δύο πέτραι,
αἵτ' ἄμφω συνίασι δονεύμεναι, εὖτέ τις ἀρχὴ
γίνεται ἐνναέτησι κυλινδομένοιο κακοῖο.
Πρὸς δὲ νότον, μάλα πολλὸν ὑπὲρ Θρήκην ἐρίβωλον
Ὠρικίην θ' ὑπὲρ αἶαν, ἐρείδεται Ἑλλάδος ἀρχή,
πολλὸν ἀνερχομένη, δισσῇ ζωσθεῖσα θαλάσσῃ,
Αἰγαίῃ Σικελῇ τ'· ἄνεμον δέ τοι ἔλλαχ' ἑκάστῃ,
ἑσπέριον Σικελῇ, τόν τε ζέφυρον καλέουσιν,
Αἰγαίῃ δ' εὖρον. Πέλοπος δ' ἐπὶ νῆσος ὀπηδεῖ,
εἰδομένη πλατάνοιο μυουρίζοντι πετήλῳ.
Ἄκρῳ μὲν γὰρ ἔοικεν ἐεργόμενος στενὸς Ἰσθμὸς

Inde vero salsuginem propellit in ortum conversam, litora Liburnica radens, circum Hylleorum terram omnem munitissimam, quanta per isthmum est porrecta, et Bulimeorum; immensumque fluctuum tractum litoribus admovens circa terram volvitur Illyricam, ad iugum usque et excelsos montes, quos Ceraunia vocant. Iuxta illum sinum celeberrimum videre licet tumulum, tumulum, quem Harmoniae Cadmoque fama tribuit: illic enim flexuosas in formas serpentum mutati sunt, cum ab Ismeno vegeta in senectute venissent. tum aliud portentum iis dii obtulerunt: nam praeter illam regionem utrimque duae rupes extant, quae agitatae concurrunt, cum quod appropinquantis mali principium incolis existit.

In austrum vero longe ultra Thracum agros uberi gleba Oriciamque regionem Graeciae constat initium, vehementer ascendens, duplici circumfluum mari, Aegaeo Siculoque, ventus autem suus cuique obtigit, occiduus Siculo, quem zephyrum vocant, eurus Aegaeo. Tum excipit Peloponnesus, platani consimilis folio in acumina distracto. Nam extremitatem refert coartatus in angustias

384. στρεπτὴ παρασύρεται ἅλμη. 387. Βουλιμέων τ' ἀκτάς. ἐπὶ δ'. 392. σκολιὸν γένος. 397. γίγνεται.

πρὸς βορέην, καὶ ξυνὸν ἐφ' Ἑλλάδος ἴχνος ἐρείδει·
φύλλῳ δ' ἤπειρος πολυδινήτῳ περίμετρος,
κόλποις εἰναλίοις ἐστεμμένη ἔνθα καὶ ἔνθα.
Τῆς μὲν πρὸς ζεφύροιο Τριφυλίδος ἤθεα γαίης,
ἔνθ' ἐρατεινότατος ποταμῶν Ἀλφειὸς ὁδεύει,
σχιζόμενος προχοῇσι Μεσσηνίου Εὐρώταο,
οἵτ' ἄμφω Ἀσέηθεν ἀναβλύζουσι ῥέεθρα·
ἀλλ' ὁ μὲν Ἠλείων, ὁ δ' Ἀμυκλαίων χθόνα τέμνει.
Καδδὲ μέσην νῆσον κοίλην χθόνα ναιετάουσιν
Ἀρκάδες Ἀπιδανῆες ὑπὸ σκοπιὴν Ἐρυμάνθου,
ἔνθα Μέλας, ὅθι Κρᾶθις, ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων,
ἧχι καὶ ὠγύγιος μηκύνεται ὕδασι Λάδων.
Ἀγχοῦ δ' Ἀργείων ἄροσις, καὶ γαῖα Λακώνων,
ἡ μὲν ἐς ἀντολίην, ἡ δ' ἐς νότον εἰσορόωσα.
Δοιαὶ δ' Ἴσθμια νῶτα περιβρομέουσι θάλασσαι,
ἡ τ' Ἐφύρης ἀντικρὺ ποτὶ ζόφον ἥ τε πρὸς αὐγὰς
ἑλκομένη, τὴν μέν τε Σαρωνίδα κικλήσκουσιν.
Νέρθε γε μὴν Ἰσθμοῖο πρὸς αὐγὰς Ἀττικὸν οὖδας,
τοῦ διὰ θεσπεσίου φέρεται ῥόος Ἰλισσοῖο,
ἔνθεν καὶ Βορέης πότ' ἀνήρπασεν Ὠρείθυιαν.
Τῷ δ' ἔπι Βοιωτῶν τε πέδον, καὶ Λοκρὶς ἄρουρα,
Θεσσαλίη δ' ἐπὶ τοῖσι, Μακηδονίης τε πόληες.

Isthmus in aquilonem, et communibus vestigiis Graeciae insistit; folii autem instar est multifariam circumducti continentis ambitus, sinibus marinis passim exornatus. Cuius ad zephyrum spectant Triphylicae regionis sedes, quam iucundissimus fluviorum Alpheus pervadit, fluentis seiunctus ab Eurota Messenio, nam uterque Asea ebulliunt aquas: quorum hic Eleorum, ille regionem Amyclaeorum secat. At media in insula cavam inhabitant terram Arcades Apidanei sub iuga Erymanthi, ubi Melas et Crathis fluuntque liquidus Iaon, atque etiam priscus Ladon aquas profert. Finitimum est autem Argivorum arvum ac terra Laconum, altera in ortum, in austrum altera spectans. Duo maria circumfremunt Isthmi dorsum, quorum hoc Ephyram contra in occasum, illud in ortum protrahitur, quod Saronicum vocant. Isthmo autem inferior in orientem est Attica tellus, quam divini cursus Ilissi permeat, unde etiam Boreas olim Orithyiam abripuit. Post hanc Boeotorum solum et Locrorum arva, quos subsequuntur Thessalia

406. κοινόν. 407. περιδινήτῳ. 409. τῆς πρὸς μέν. 413. καὶ ὁ μέν. 421. † πρὸς ἠῶ.

Ταῖς δ' ἔπι φαίνονται κορυφαὶ χιονώδεος Αἵμου
Θρηϊκίου· τοῦ δ' ἄντα ποτὶ ῥιπὴν ζεφύροιο
Δωδώνης ἤπειρος ἀπείριτος ἐκτετάνυσται.
Τῆς δ' ὕπερ ἐς νότον εἰσὶ, μετὰ σκοπιὴν Ἀρακύνθου,
ἀνδρῶν Αἰτωλῶν πεδίον μέγα· τοῦ διὰ μέσσου
σύρεται ὁλκὸν ἄγων Ἀχελώϊος ἀργυροδίνης,
Τρινακίης ἐπὶ πόντον ἑλισσόμενος διὰ μέσσων
νήσων, ἃς καλέουσιν Ἐχινάδας· ᾗσιν ὁμούρων
ἕσπεται ἄλλυδις ἄλλα Κεφαλλήνων πτολίεθρα.
Τῷ δ' ἔπι Φωκὶς ἄρουρα, πρὸς ἀντολίην τε καὶ ἠῶ,
ἑλκομένη βορέηνδε κατὰ στόμα Θερμοπυλάων,
Παρνησοῦ νιφόεντος ὑπὸ πτυχί· τῆς διὰ μέσσης
Κηφισοῦ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει.
Τῷ πάρα Πυθῶνος θυόεν πέδον, ἧχι δράκοντος
Δελφύνης τριπόδεσσι θεοῦ παρακέκλιται ὁλκός,
ὁλκός, ἀπειρεσίῃσιν ἐπιφρίσσων φολίδεσσι,
νηῷ ἐν ἱμερτῷ· τόθι πολλάκις αὐτὸς Ἀπόλλων,
ἢ ἀπὸ Μιλήτου ἢ ἐκ Κλάρου ἄρτι βεβηκώς,
ἱστάμενος χρυσέης ἀναλύεται ἅμμα φαρέτρης.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἱλήκοι· σὺ δέ μοι Διὸς ἔννεπε Μοῦσα
νήσων πασάων ἱερὸν πόρον, αἵτ' ἐνὶ πόντῳ
ἀνδράσι ναίονται, τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλαι.

Macedoniaeque urbes. Deinceps vertices nivalis Haemi conspiciuntur per Thraciam, cuius e regione flatibus favonii immensa patet Dodonae continens. Hanc autem super in austrum vergit sub Aracynthi cacumina Aetolae gentis magna planities, quam pervagatur mediam lento pellucidae spumae lapsu Achelous, dum in Trinacriae pelagus fertur medias per insulas, quas vocant Echinades; iisque finitimae circumcirca Cephallenum civitates sequuntur. Post hunc Phocis regio ad ortum et auroram conversa, quae in boream extenditur, ad fauces usque Thermopylarum, sub nivalis Parnasi convalles, quam per mediam ingens Cephisi flumen delapsum reboat. Iuxta vero Pythonis aedes adorata, ubi Delphynae serpentis spirae dei tripodem circumvolvuntur, spirae plurimis squamis inhorrescentes, in augusto delubro; ubi saepenumero ipse Apollo, cum aut Miletum aut Clarum recens deseruit, ingrediens aureae pharetrae nervum solvit. At ille salveto; verum tu mihi, Iovis Musa, omnium insularum sanctum exponas ordinem, quae in mari aliorsum aliae conversae ab hominibus habitantur.

428. ἐπιφαίνονται. Αἵμου. 431. εἰσιν ὑπό. 439. Παρνησσοῦ. 440. Κηφισσοῦ. 444. ὅθι. 445. † ἠὲ Κλάρου.

Ἤτοι μὲν κατὰ μέσσον ὑφεσπερίων στηλάων
ἐσχατόωντα Γάδειρα φαείνεται ἀνθρώποισι,
νήσου ἐπ' ἀμφιρύτης, ἐπὶ τέρμασιν Ὠκεανοῖο.
Ἐνθάδε Φοινίκων ἀνδρῶν γένος ἐνναίουσιν,
ἁζόμενοι μεγάλοιο Διὸς γόνον Ἡρακλῆα·
καὶ τὴν μὲν ναετῆρες ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων
κληζομένην Κοτίνουσαν ἐφημίξαντο Γάδειρα.
νῆσοι δ' ἑξείης Γυμνήσιαι. ἄγχι δ' Ἔβουσος,
Σαρδώ τ' εὐρυτάτη, καὶ ἀπείριτος εἰν ἁλὶ Κύρνος,
ἥν ῥά τε Κορσίδα φῶτες ἐπιχθόνιοι καλέουσιν·
ὕλῃ δ' ἀμφιλαφὴς οὔτις τόσον, ὅσσον ἐκείνη.
Τὴν δὲ μετ' Αἰόλου εἰσὶ περίδρομοι εἰν ἁλὶ νῆσοι,
Αἰόλου Ἱπποτάδαο, φιλοξείνου βασιλῆος,
Αἰόλου, ὃς θνητὰ μετ' ἀνδράσιν ἔλλαχε δῶρα,
κοιρανίην ἀνέμων, κλονεόντων θ' ἱσταμένων τε.
ἑπτὰ δέ οἵ ταί γ' εἰσίν, ἐπώνυμοι ἀνδράσι Πλωταί,
[οὕνεκα μέσσον ἔχουσι περίπλοον ἀμφιέλικτον.]
Τρινακίη δ' ἐπὶ τῇσιν ὑπὲρ πέδον Αὐσονιήων
ἐκτέταται, πλευρῇσιν ἐπὶ τρισὶν ἑστηκυῖα.
ἄκρα δέ οἱ Πάχυνός τε Πελωρίς τε Λιλύβη τε.
Ἀλλ' ἤτοι Λιλύβη μὲν ἐπὶ ῥιπὴν ζεφύροιο
εἰσανέχει, Πάχυνος δὲ πρὸς αὐγάς, αὐτὰρ ἐπ' ἄρκτους

Igitur occiduas inter Columnas mediae mortalibus extremae Gades apparent, insula in circumflua, ad oceani terminos. Ibi sedes Phoenicum genus constituit, qui stirpem magni Iovis Herculem venerantur, eamque incolae, cum aetate superiore Cotinusa nominaretur, Gades praedicaverunt. Continuae sunt autem insulae Gymnesiae; prope Ebusus, ac patentissima Sardinia, et immensa per mare Cyrnus, quam quidem indigenae homines Corsicam appellant; silvis autem tantum, quantum illa, abundat nulla. Quam post Aeoli sequuntur insulae per mare circumfusae, Aeoli Hippotadae, hospitalis tyranni, Aeoli, qui spectabilia inter homines munera sortitus est, ventorum arbitrium, turbentne an componantur. Eae sunt autem septem, Plotae ad homines cognominatae, [quandoquidem mediam praestant navigationem varia conversione.] Trinacria deinde ultra regionem Ausonum est porrecta, tribus innixa lateribus. capita sunt enim Pachynus, Peloris, Lilybe. quorum Lilybe ad favonii flatum exposita est, Pachynus ad ortum, at versus septemtriones ventosa Peloris in Ausoniam spectat.

456. Κοτινοῦσαν. 457. δὲ Βοῦσος. 461. τῆνδε. 466. Sine uncis.

ἠνεμόεσσα Πελωρίς, ἐς Αὐσονίην ὁρόωσα.
Τῆς μὲν πρὸς βορέην ὀλοὴ ναύτῃσι κέλευθος,
στεινή τε σκολιή τε καὶ ἄσχετος· ᾗχι θάλασσα
συρομένη μακρῇσι περιβρέμεται σπιλάδεσσιν,
Ἀονίῳ τμηθεῖσα πολυγλώχινι σιδήρῳ.
Πρὸς δὲ νότον Λιβυκός τε πόρος καὶ Σύρτιδος ἀρχή,
τῆς ἑτέρης· ἑτέρην δ' ἂν ἴδοις προτέρωσε περήσας,
ἑσπερίην· τῆς πρόσθε δύω νησῖδες ἔασι,
Μῆνιγξ καὶ Κέρκιννα, Λιβυστικὸν ὅρμον ἔχουσαι.
Ἀλλ' ὁπότ' Ἀδριάδος σκαιὸν πόρον ἀμφιτρίτης
εἰςελάσῃς ἐπὶ νηός, Ἰηπυγίην ἐπὶ γαῖαν,
δήεις ἰφθίμου Διομήδεος αὐτίκα νῆσον,
ἔνθ' ἥρως ἀφίκανε, χαλεψαμένης Ἀφροδίτης,
ὁππότε τριλλίστων μετεκίαθεν ἔθνος Ἰβήρων,
ἧς ἀλόχου βουλῇσι, κακόφρονος Αἰγιαλείης.
Ἑξείης δὲ πόροιο πρὸς αὐγὰς ἠελίοιο
Ἀψύρτου νήσων ἀναφαίνεται ἄσπετος ὁλκός,
τάς ποτε Κόλχων υἷες ἐπέδραμον, εὖτ' ἐμόγησαν
ἴχνια μαστεύοντες ἀλήμονος Αἰητίνης.
Ἑξείης δ' ἐπὶ τῇσι Λιβυρνίδες ἐῤῥίζωνται.
Πρὸς δὲ νότον μετὰ δρυμὰ Κεραύνια νηῒ θεούσῃ
νῆσοί κεν φαίνοιντο περαιόθεν Ἀμπρακιήων,

Iam in aquilonem nautis adest iter periculosum, angustum et obliquum atque intractabile, ubi mare protractum altos ad scopulos remugit, cum Aonio tridente multae cuspidis abscissum sit. In austrum vero et Libycum pelagus et Syrtidis alterius principium, alteram autem longius evectus occiduam conspicias; cui duae imminent insulae, Meninx et Cercinna, portu Libyco instructae. Verum cum sinistram Adriatici maris viam nave eris ingressus in Iapygiam terram conversus, fortis Diomedis insulam extemplo deprehendes, quo heros advenit, irata Venere, cum gentem Iberum adiret multum exoptatorum, coniugis propter insidias, Aegialeae infestae. Deinceps autem in Ionii maris ortum Apsyrtidum insularum apparet tractus ingens, quas olim Colchorum manus invasit, cum defecissent in vestigiis profugae Aeetinae indagandis. Post has deinceps Liburnicae extant. In austrum vero post Ceraunios saltus cum navis cucurrerit, insulae comparebunt continenti oppositae Ambraciensium, nitidaque Cor-

482. *εἰςελάσεις.* 487. *Ἰονίοιο.* 490. *ἀλήτιδος.* 493. *Ἀμβρακιήων.*

καὶ λιπαρὴ Κέρκυρα, φίλον πέδον Ἀλκινόοιο.
Τῇ δ' ἔπι Νηρικίης Ἰθάκης ἕδος ἐστήρικται,
νήσων τ' ἀλλάων, ὅσσας τ' ἀπὸ Χαλκίδος ἕρπων
δίνῃς ἀργυρέῃς Ἀχελώϊος ἀμφὶς ἑλίσσει.
Πολλαὶ δ' Ἀμνισοῖο βορειότεραι ὁρόωνται,
Αἴγιλά τ', ἠδὲ Κύθηρα, Καλαύριά τε τρηχεῖα· —
Κάρπαθος αὖθ' ἑτέρωθι ποτὶ ζόφον· — ἐγγύθι δ' αὐτῆς
Κρήτη τιμήεσσα, Διὸς μεγάλοιο τιθήνη,
πολλή τε λιπαρή τε καὶ εὔβοτος· ἧς ὕπερ Ἴδη,
Ἴδη, καλλικόμοισιν ὑπὸ δρυσὶ τηλεθόωσα.
καὶ τῆς τοι μέγεθος περιώσιον. Ἄντα δὲ πέζης
Αἰγυπτίης Ῥόδος ἐστίν, Ἰηλυσίων πέδον ἀνδρῶν.
Τὴν δὲ μετ' ἀντολίηνδε Χελιδόνιαι γεγάασι
τρεῖς νῆσοι, μεγάλης Παταρηΐδος ἔνδοθεν ἄκρης.
Κύπρος δ' εἰς αὐγὰς Παμφυλίου ἔνδοθι κόλπου
κλύζετ', ἐπήρατον ἄστυ Διωναίης Ἀφροδίτης.
Ἄγχι δὲ Φοινίκης Ἄραδος, μεγάλῳ ἐνὶ πόντῳ.
Πρόσθε δὲ Σουνιάδος κορυφῆς, ἐφύπερθεν Ἀβάντων,
φαίνονται Σαλαμίς τε καὶ Αἰγίνης πτολίεθρον.
Θηητὸς δέ τίς ἐστι βαθὺς πόρος Αἰγαίοιο,
ἐντὸς ἔχων ἑκάτερθεν ἀπειρεσίων στίχα νήσων,
ὅσσον ἐπὶ στεινωπὸν ὕδωρ Ἀθαμαντίδος Ἕλλης,

cyra, dilectum Alcinoi solum. Post hanc Ithacae Nericiae sedes est fixa, aliarumque insularum, quotquot Chalcide delapsus pellucidis vorticibus Achelous circumfluit. Multae vero ab Amniso magis in boream spectantes reperiuntur, Aegila, Cythera, et aspera Calauria — at Carpathus ex altera parte ad aquilonem; — propinqua tandem Creta venerabilis, magni Iovis nutrix, vasta pinguisque et pascuis conspicua; quam Ida supereminet, Ida, pulcherrima quercuum coma florens. et istius quidem ingens magnitudo. At contra Aegypti oram Rhodus est, Ialysiorum patria. Post hanc in orientem spectant Chelidoniae tres insulae, magnum intra Patarense promontorium. Cyprus vero ad ortum intimo Pamphyliorum sinu alluitur, amoena civitas Veneris Dionaeae. Iuxta vero Phoenicen Aradus, magno in mari. At caput ante Sunii, ultra Abantes, Salamis Aeginaeque oppidum apparent. Est autem conspicuus altus quidam Aegaei cursus, utrimque multiplicem insularum seriem complexus, quantum ad angustum pertinet Helles Athamantidis fretum, ubi Sestus atque Abydus oppositam

495. † Νηριτίης. 499. Αἴγυλά. 506. τήνδε.

Σηστὸς ὅπη καὶ Ἄβυδος ἐναντίον ὅρμον ἔθεντο.
Εὐρώπης δ' αἱ μὲν λαιῆς ὑπὸ νεύματι χειρὸς
ῥώονθ' ἑξείης, Ἀσίης δ' ἐπὶ δεξιὰ κεῖνται,
μῆκος ἐπ' ἀρκτῴοιο τιταινόμεναι βορέαο.
Εὐρώπης δ' ἤτοι μὲν Ἀβαντιὰς ἔπλετο Μάκρις,
Σκῦρός τ' ἠνεμόεσσα, καὶ αἰπεινὴ Πεπάρηθος.
Ἔνθεν καὶ Λῆμνος, κραναὸν πέδον Ἡφαίστοιο,
πέπταται, ὠγυγίη τε Θάσος, Δημήτερος ἀκτή·
Ἴμβρος, Θρηϊκίη τε Σάμος, Κορυβάντιον ἄστυ.
Αἳ δ' Ἀσίης πρώτην αἶσαν λάχον, ἀμφὶς ἰοῦσαι
Δῆλον ἐκυκλώσαντο, καὶ οὔνομα Κυκλάδες εἰσί·
ῥύσια δ' Ἀπόλλωνι χοροὺς ἀνάγουσιν ἅπασαι,
ἀρχομένου γλυκεροῦ νέον εἴαρος, εὖτ' ἐν ὄρεσσιν
ἀνθρώπων ἀπάνευθε κύει λιγύφωνος ἀηδών.
Νῆσοι δ' ἑξείης Σποράδες περιπαμφανόωσιν,
οἷον ὅτ' ἀνεφέλοιο δι' ἠέρος εἴδεται ἄστρα,
ὑγρὰ νέφη κραιπνοῖο βιησαμένου βορέαο.
Ταῖς δ' ἔπι νῆσοι ἔασιν Ἰωνίδες· ἔνθα δὲ Καῦνος,
καὶ Σάμος ἱμερόεσσα, Πελασγίδος ἕδρανον Ἥρης,
καὶ Χίος, ἠλιβάτοιο Πελινναίου ὑπὸ πέζαν.
Κεῖθεν δ' Αἰολίδων ἀναφαίνεται οὔρεα νήσων,
Λέσβου τ' εὐρυχόροιο καὶ ἱμερτῆς Τενέδοιο.

stationem posuerunt. Quarum quae ad laevae manus nutum continuae sunt constitutae, eae Europae adscribuntur; Asiae, quae ad dextram iacent, per longitudinem septemtrionalis aquilonis porrectae. Ad Europam igitur Abantias Macris refertur, ventisque petita Scyrus, et celsa Peparethus. Inde etiam Lemnus, confragosum Vulcani solum, protenditur, et prisca Thasus, Cereris arvum; Imbrusque et Samothrace, Corybantum civitas. At quae primam sunt Asiae stationem sortitae, Delum ambiunt circumfusae, ac nomen Cycladum acceperunt; eaeque Apollini supplicationum choreas universae consecrarunt, dulci vere recens ineunte, cum in montibus ab hominibus remota parit vocalis luscinia. Deinceps autem insulae Sporades resplendent, ut cum serenum per coelum astra cernuntur, humidas nubes ubi citatus aquilo superavit. Quas insulae Ionum subsequuntur, quas inter Caunus, et Samus amoena, Pelasgicae Iunonis sedes, et Chius, sub excelsi Pelinnaei radices. Inde montes Aeolicarum insularum conspiciuntur, Lesbi spatiosae iucundaeque Tenedi. Ibidem Melas quo-

518. ὁρμῶνθ'. 525. † ἰοῦσαι. 529. λιγύφθογγος. 531. ἀννεφέλοιο. 533. † Κῶος. 535. ἠλιβάτου Πελληναίου.

Κεῖθι Μέλας καὶ κόλπος ἐφ' Ἑλλήςποντον ἵησιν,
ἀφρὸν ἐρευγόμενος· βορέην δ' ἐπὶ πολλὸν ἰόντι
πέπταται ἔνθα καὶ ἔνθα Προποντίδος οἶδμα θαλάσσης.
Ἔστι δέ τις καὶ σκαιὸν ὑπὲρ πόρον Εὐξείνοιο,
ἄντα Βορυσθένεος, πολυώνυμος εἰν ἁλὶ νῆσος
ἡρώων· Λευκὴν μιν ἐπωνυμίην καλέουσιν,
οὕνεκά οἱ τὰ πάρεστι κινώπετα λευκὰ τέτυκται.
Κεῖθι δ' Ἀχιλλῆός τε καὶ ἡρώων φάτις ἄλλων
ψυχὰς εἱλίσσεσθαι ἐρημαίας ἀνὰ βήσσας.
τοῦτο δ' ἀριστήεσσι Διὸς πάρα δῶρον ὀπηδεῖ
ἀντ' ἀρετῆς· ἀρετὴ γὰρ ἀκήρατον ἔλλαχε τιμήν.
Κιμμέριον δ' ἄρα τοι διὰ Βόςπορον ἰθὺς ἰόντι
ἄλλη ἀπειρεσίη νῆσος πέλει, ἥ ῥά τε λίμνης
ἔνδοθι δεξιτερῇ Μαιώτιδος ἐστήρικται·
ἧς ἔπι Φαιναγόρη τε καὶ εὔκτιτος Ἑρμώνασσα,
ἔνθα τε ναιετάουσιν Ἰωνίδος ἔκγονοι αἴης.
Αἵδε μὲν ἀνθρώποισιν ἀγακλέες εἰν ἁλὶ νῆσοι.
Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο παρὰ ῥόον ἐστεφάνωνται·
τάων δ' ἂν περίσημον ἐγὼ θέσιν ἐξενέποιμι,
ὁπποτέρου τ' ἀνέμοιο παρὰ σφυρόν ἐστιν ἑκάστη.
Ἤτοι μὲν ναίουσι, βοοτρόφον ἀμφ' Ἐρύθειαν,
Ἄτλαντος περὶ χεῦμα, θεουδέες Αἰθιοπῆες,

que sinus in Hellespontum diffunditur, spumam proiiciens; at cum quis longius in boream perrexerit, hinc et inde maris Propontidis unda se dilatat. Est autem supra laevam Euxini partem, Borystheni opposita, celeberrima quaedam maris insula heroibus sacra, cuius nomen Leucen dixerunt, quoniam quae in ea versantur bestiae candorem habent. Illic Achillis aliorumque heroum animas obtinet fama valles per desertas errare: tale enim munus principibus viris ab Iove concessum est pro virtute; virtus namque immortalem nacta est honorem. Quod si Bosporum Cimmerium recta transieris, alia existit insula amplissima, quae intra paludem Maeotidem dextrorsum est constituta; in qua Phaenagora et praeclara Hermonassae sedes, quas habitant Ionicae regionis alumni. Hi sunt igitur maris insulae ad homines celebratissimae.

Aliae autem oceani fluentis sunt circumiectae, quarum ego situm perspicue declarabo, et utrius venti ad pedes quaeque pertineat. Iam circa Erythiam, boum nutricem, per Atlantis undam habitant pii Aethiopes, Macrobiorum genus sanctissimum, qui

538. *ἵησιν.* 549. *εὐθύς.*

Μακροβίων υἷες ἀμύμονες, οἵ ποθ' ἵκοντο
Γηρυόνος μετὰ πότμον ἀγήνορος. Αὐτὰρ ὑπ' ἄκρην
Ἱρήν, ἣν ἐνέπουσι κάρην ἔμεν Εὐρωπείης,
νήσους ἑσπερίδας, τόθι κασσιτέροιο γενέθλη,
ἀφνειοὶ ναίουσιν ἀγαυῶν ἔθνος Ἰβήρων.
Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο παραὶ βορεώτιδας ἀκτὰς
δισσαὶ νῆσοι ἔασι Βρετανίδες, ἀντία Ῥήνου·
κεῖθι γὰρ ὑστατίην ἀπερεύγεται εἰς ἅλα δίνην.
τάων τοι μέγεθος περιώσιον· οὐδέ τις ἄλλη
νήσοις ἐν πάσῃσι Βρετανίσιν ἰσοφαρίζει.
Ἄγχι δὲ νησιάδων ἕτερος πόρος, ἔνθα γυναῖκες
ἀνδρῶν ἀντιπέρηθεν ἀγαυῶν Ἀμνιτάων
ὀρνύμεναι τελέουσι κατὰ νόμον ἱερὰ Βάκχῳ,
στεψάμεναι κισσοῖο μελαμφύλλοιο κορύμβοις,
ἐννύχιαι· παταγῆς δὲ λιγύθροος ὄρνυται ἠχή·
οὐχ οὕτω Θρήϊκος ἐπ' ἠόσιν Ἀψίνθοιο
Βιστονίδες καλέουσιν ἐρίβρομον Εἰραφιώτην,
οὐδ' οὕτω σὺν παισὶ μελανδίνην ἀνὰ Γάγγην
Ἰνδοὶ κῶμον ἄγουσιν ἐριβρεμέτῃ Διονύσῳ·
ὡς κεῖνον κατὰ χῶρον ἀνευάζουσι γυναῖκες.
Πολλὴν δὲ προτέρωσε ταμὼν ὁδὸν Ὠκεανοῖο,
νῆσόν κεν Θούλην εὐεργέϊ νηῒ περήσαις·

post obitum fortis Geryonis olim advenerunt. At sub Sacrum promontorium, quod Europae esse caput perhibent, insulas occidentales, ubi stanni origo, opulenta gens nobilium habitat Iberum. Duae autem aliae ad oceani litora septemtrionalia extant insulae Britannicae, Rheni e regione: illic enim ultimos vertices in mare immittit. harum utique immensa magnitudo, neque ulla in ceteris insulis alia Britannicas aequatur. Propinquus vero alius insularum ordo, ubi coniuges fortium Amnitarum, qui oppositam tenent oram, concitatae rite Bacchica sacra concelebrant, nigrae hederae corymbis redimitae per noctes, unde strepitus personans exoritur imago: haud aeque Thracii ad ripas Apsinthi Bistonides turbatorem Iraphioten invocant, nec perinde cum liberis ad nigricantes Gangis vertices Indi pompam Baccho clamoribus laeto ducunt, atque illo in loco mulieres ululant. At ubi multum oceani iter ulterius secueris, Thulen insulam navi bene contexta

563. *νήσους θ' Ἑσπερίδας.* 564. *παῖδες Ἰβήρων.* 565. † *βορεήτιδας.* 570. † *νησίδων.* 571. † *Ναμνιτάων.*

ἔνθα μὲν ἠελίοιο βεβηκότος ἐς πόλον ἄρκτων,
ἦμαθ' ὁμοῦ καὶ νύκτας ἀειφανὲς ἐκκέχυται πῦρ·
λοξοτέρη γὰρ τῆμος ἐπιστρέφεται στροφάλιγγι,
ἀκτίνων ἰθεῖαν ἐπὶ κλίσιν ἐρχομενάων,
μέσφ' ἐπὶ κυανέους νοτίην ὁδὸν αὖτις ἐλάσσῃ.
Ἀλλ' ὁπόταν Σκυθικοῖο βαθὺν ῥόον Ὠκεανοῖο
νηῒ τάμῃς, προτέρω δὲ πρὸς ἠῴην ἅλα κάμψῃς,
Χρυσείην τοι νῆσον ἄγει πόρος, ἔνθα καὶ αὐτοῦ
ἀντολίη καθαροῖο φαείνεται ἠελίοιο.
κεῖθεν δὲ στρεφθείς, νοτίης προπάροιθε κολώνης,
αἶψά κε Κωλιάδος μεγάλην ἐπὶ νῆσον ἵκοιο,
μητέρα Ταπροβάνην Ἀσιηγενέων ἐλεφάντων.
ἧς ὕπερ οὐρανίῃσιν ἀειρόμενος στροφάδεσσι
δινεῖται κατὰ κύκλον ἐν αἰθέρι Καρκίνος αἴθων.
αὐτὴ δ' εὐρυτάτη μέγεθος πέλει· ἀμφὶ δὲ πάντῃ
κήτεα θῖνες ἔχουσιν, Ἐρυθραίου βοτὰ πόντου,
οὔρεσιν ἠλιβάτοισιν ἐοικότα, τῶν δ' ὕπερ ἄκρων
τέτρηχεν νώτων περιμήκετος ὁλκὸς ἀκάνθης.
δυσμενέων τοι παῖδες, ἑλισσόμενοι περὶ πόντον,
κείνοις ἀντήσειαν ἀλώμενοι· οὐ γὰρ ἐρωὴ
λυγροῖς ἐν στομάτεσσιν, ἐπεὶ μέγα χάσμα τέτυκται·
πολλάκι δ' αὖ καὶ νῆα σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι νηὸς

accedas; ubi, sole ad polum ursarum progresso, interdiu simul noctuque latissimus effunditur ignis. Tunc enim orbe convertitur obliquiore, cum radii rectum in nutum colliguntur, donec ad fuscos homines australem viam rursus confecerit. Verum ubi Scythici oceani gurgitem profundum navi secueris, ulteriusque ad mare orientale deflexeris, iter tibi Auream insulam adducit, ubi solis ipsius ortus conspicitur purus. Inde conversus ante promontorium australe confestim ad magnam Coliadis insulam perveneris, Taprobanam, Asianorum elephantum genitricem; at desuper conversionibus vectus coelestibus igneus Cancer sublime in orbem torquetur. ambitus autem ipsius est amplissimus; sed circumcirca ferae tenent litora, Erythraei maris pecora, excelsis montibus similia, earumque per summa tergora praelongus spinae tractus inhorrescit. Hostium omnino genus, cum in mari versabitur, erroribus in illas incidat: non est enim effugium foedi oris, cuius ingens rictus extitit; saepe navem quoque cum ipsis viris ista devoraverint monstra. impuris enim deus

601. ἀντιάσειαν. 603. ἄν.

κεῖνα καταβρώξειε τεράατα. τοῖς γὰρ ἀλιτροῖς
εἰν ἁλὶ καὶ γαίῃ κακὰ μυρία θήκατο δαίμων.
Ἔστι δέ τοι προτέρω Καρμανίδος ἔκτοθεν ἄκρης
Ὤγυρις· ἔνθα τε τύμβος Ἐρυθραίου βασιλῆος.
ἐκ τῆς δ' ἂν περάσειας ἐπὶ στόμα Περσίδος ἅλμης,
ὁρμηθεὶς βορέηνδε, καὶ Ἴκαρον εἰσαφίκοιο,
Ἴκαρον εἰναλίην, ὅθι Ταυροπόλοιο θεοῖο
βωμοὶ κνισσήεντες ἀδευκέα καπνὸν ἔχουσι.
Τόσσας μὲν νήσους ἐπέχει ῥόος Ὠκεανοῖο
εὐρυτέρας· ἕτεραι δέ τ' ἀπειρέσιαι γεγάασιν,
αἱ μὲν ἐπὶ προχοῇσι Λιβυστίδος ἀμφιτρίτης,
αἱ δ' Ἀσίης, αἱ δ' αὖτε περὶ κλίσιν Εὐρωπείης.
ἄλλαι δ' ἄλλοθι νῆσοι ἀπείριτοι, αἱ μὲν ὑπ' ἀνδρῶν
ναιόμεναι, καὶ νηυσὶν ἐπήρατον ὅρμον ἔχουσαι·
αἱ δὲ βαθύκρημνοί τε καὶ οὐ ναύτῃσιν ἑτοῖμαι·
τῶν οὐ ῥηΐδιόν μοι ἐνισπεῖν οὔνομα πασέων.
Σχῆμα δέ τοι Ἀσίης ῥυσμὸς πέλει ἀμφοτεράων
ἠπείρων, ἑτέρωθεν ἀλίγκιον εἴδεϊ κώνου,
ἑλκόμενον κατὰ βαιὸν ἐπ' ἀντολίης μυχὰ πάσης.
Ἔνθα τε καὶ στῆλαι Θηβαιγενέος Διονύσου
ἑστᾶσιν, πυμάτοιο παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο,
Ἰνδῶν ὑστατίοισιν ἐν οὔρεσιν, ἔνθα τε Γάγγης

mari terraque mala proposuit innumera. Ulterior vero promontorium extra Carmaniae est Ogyris, ubi sepulcrum Erythraei regis. ex ea traiicias ad fauces Persici maris, in aquilonem tendens, atque Icarum accesseris, Icarum maritimam, ubi Tauropoli numinis arae nidore plenae fumum obtinent acerbum. Tot igitur insulae oceani ambitu continentur maiores; quibus aliae accedunt innumerae, partim in fluentis maris Libyci, partim Asiae, rursum aliae per Europae plagam. Sed alibi aliae sunt insulae infinitae, quarum pars et ab hominibus habitatur et navibus stationem praestat exoptatam, pars praecipitiis abrupta, neque nautis parata: quarum haud mihi expeditum nomina omnium declarare.

At Asiae figura tractum refert utriusque continentis, quae ab altera parte coni speciei est consimilis, ac paullatim ad omnis orientis recessus porrigitur. Ibi etiam columnae Thebani Bacchi extant, ad extremi oceani cursus, in remotissimis Indorum montibus, ubi Ganges candidam aquam ad Nysaeum litus devolvit.

604. † καταβρόξειε. 605. θήκατο μυρία. 608. † πελάσειας.
619. † ἐνισπέμεν. 623. † Θηβαγενέος.

λευκὸν ὕδωρ Νυσαῖον ἐπὶ πλαταμῶνα κυλίνδει.
Ἀλλ' οὐκ ἂν τόσσον μέγεθος πέλοι Ἀσίδος αἴης,
οὐδ' ἅπαν εἶδος ἔοικεν ἀλίγκιον· ἐν γὰρ ἐκείναις
ἠπείροις εἷς πόντος ἔσω ῥόον ἡγεμονεύει·
ἐν δ' Ἀσίῃ πολὺς Ὠκεανός· τρισσοὺς γὰρ ἑλίσσων
κόλπους κυμαίνοντας ἐρεύγεται ἔνδοθι βάλλων,
Περσικὸν Ἀράβιόν τε καὶ Ὑρκάνιον βαθυδίνην,
τοὺς δύο μὲν νοτίους· τὸν δ' ἐς βορέην ὁρόωντα,
ἐς βορέην ὁρόωντα καὶ ἐς λίβα γείτονα πόντου
Εὐξείνου· τόθι φῶτες ἀπείριτοι ἀμφινέμονται.
μέσσον δ' ἀμφοτέρων χθονὸς ἄσπετος ἰσθμὸς ὁρίζει,
τῇ καὶ τῇ μακροῖσι τιταινόμενος πεδίοισιν.
Μέσσα γε μὴν πάσης Ἀσίης ὄρος ἀμφιβέβηκεν,
ἀρξάμενον γαίης Παμφυλίδος, ἄχρι καὶ Ἰνδῶν,
ἄλλοτε μὲν λοξόν τε καὶ ἀγκύλον, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἴχνεσιν ὀρθότερον· Ταῦρον δέ ἑ κικλήσκουσιν,
οὕνεκα ταυροφανές τε καὶ ὀξυκάρηνον ὁδεύει,
οὔρεσιν ἐκταδίοισι πολυσχιδὲς ἔνθα καὶ ἔνθα.
ἐκ τοῦ ἀπειρέσιοι ποταμοὶ καναχηδὰ ῥέουσιν,
οἱ μὲν πρὸς βορέην, οἱ δ' ἐς νότον, οἱ δ' ἐπὶ ῥιπὴν
εὔρου καὶ ζεφύροιο· τίς ἂν πάντ' οὐνόματ' εἴποι;
οὐ μὲν ἐπωνυμίην μίαν ἔλλαχεν, ἀλλ' ἐν ἑκάστῃ

Verum non est tanta regionis Asiaticae magnitudo, neque omnis species consimilis deprehenditur; nam illas per continentes unum interius mare dominatur, at in Asia vastus oceanus; tres enim turbidos sinus emittit interiore recessu, Persicum, Arabicum profundis vorticibus, Hyrcanium, quorum duo in austrum, hic in boream spectat, in boream, inquam, et in libem Euxini Ponti vicinum; ubi homines innumeri accolunt. Medius autem utrosque ingens terrae isthmus separat, circumcirca longos in campos porrectus. At enim per omnem Asiam mons circuit, exorsus a Pamphylia regione, ad Indos usque, nunc obliquis anfractibus, nunc rectiore incessu: Taurum nominant, propterea quod taurina specie et acuto capite progreditur, hinc inde in spatiosa iuga distractus. Ac desuper amnes plurimi cum strepitu feruntur, alii in aquilonem, alii in austrum, alii in flatus euri favoniique: quis nomina dixerit universa? At ne iste quidem unam vocem accepit, sed suum pro quaque conversione nomen obtinuit; ista vero

626. Νυσσαῖον. 629. ἀπείριτος ἡγεμονεύει. 632. Περσικὸν Ὑρκάνιόν τε καὶ Ἀρράβιον βαθυδίνην. 641. † ὀρθότατον. 647. ἐπωνυμίαν.

σοὔνομ' ἔχει στροφάλιγγι. τὰ δ' ἂν κείνοισι μέλοιτο
ἀνδράσιν, οἳ κατὰ χῶρον ὁμούριον οἶκον ἔθεντο.
Νῦν γε μὲν ἔθνεα πάντα διίξομαι, ὅσσ' ἀρίδηλα
ἐνναίει· Μοῦσαι δ' ἰθύντατον ἴχνος ἄγοιεν.
Ἤτοι μὲν λίμνης Μαιώτιδος ἄγχι νέμονται
αὐτοὶ Μαιῶταί τε καὶ ἔθνεα Σαυροματάων,
ἐσθλὸν ἐνυαλίου γένος Ἄρεος. ἐκ γὰρ ἐκείνης
ἰφθίμης φιλότητος Ἀμαζονίδων ἐγένοντο,
τήν ποτε Σαυρομάτῃσιν ἐπ' ἀνθρώποισι μίγησαν,
πλαγχθεῖσαι πάτρηθεν ἀπόπροθι Θερμώδοντος.
τοὔνεκα καὶ παῖδες μεγαλήτορες ἐξεγένοντο,
ὕλην ναιετάοντες ἀπείριτον· ἧς διὰ μέσσης
συρόμενος Τάναϊς Μαιώτιδος ἐς μυχὰ πίπτει,
ὅςτε καὶ Εὐρώπην ἀποτέμνεται Ἀσίδος αἴης,
ἐς δύσιν Εὐρώπην, ἐς δ' αὐγὰς Ἀσίδα γαῖαν.
τοῦ δ' ἤτοι πηγαὶ μὲν ἐν οὔρεσι Καυκασίοισι
τηλόθι μορμύρουσιν, ὁ δὲ πλατὺς ἔνθα καὶ ἔνθα
ἰσσύμενος Σκυθικοῖσιν ἐπιτροχάει πεδίοισιν.
τοῦ δ' ἂν κυμαίνοντος ἀπείριτον ἐκ βορέαο
πηγετὸν ἀθρήσειας ἀπὸ κρυμοῖο παγέντα.
σχέτλιοι, οἳ περὶ κεῖνον ἐνοίκια χῶρον ἔχουσιν·
αἰεί σφι ψυχρή τε χιὼν κρυμός τε δυςαής.

illi homines viderint, qui finitimam illic terrarum sedem posuerunt.

Iam vero populos omnes percurram, quotquot inhabitant conspicui; sed Musae rectissimum cursum praeeant.

Iam prope Maeotidem paludem ipsi Maeotae habitant et gentes Sauromatarum, acris bellicosi Martis soboles: nam e fortissimo illo connubio Amazonum geniti sunt, quo cum Sauromatis hominibus olim coierunt, cum a patria procul Thermodonte vagarentur. inde vero strenui liberi sunt exorti, ingentis silvae habitatores, quam per mediam volutus Tanais ad Maeotidis recessus defertur. idemque Europam ab Asia terra separat, in occasum Europam, in ortum Asiam terram. huius autem fontes in Caucasiis montibus longe resonant, unde vastus passim rapido decursu Scythicos campos perlabitur. ibi cum aquilo vehementer turbat glaciem conspicias frigore concretam. miseros, qui in ista regione domicilia posuerunt, ut quibus semper frigidae nives adsint

668. φῶτες ἔχουσιν. 669. σφιν,

καὶ δέ κεν, ἐξ ἀνέμων ὁπόταν πλεῖστον κρύος ἔλθῃ,
ἢ ἵππους θνήσκοντας ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιο,
ἠὲ καὶ ἡμιόνους, ἢ ἀγραύλων γένος οἰῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' αὐτοί κεν ἀπήμαντοι τελέθοιεν
ἀνέρες, οἳ κείνῃσιν ὑπὸ ῥιπῇσι μένοιεν·
ἀλλὰ γὰρ ἠλάσκουσιν, ὑποζεύξαντες ἀπήνας,
χώρην εἰς ἑτέρην, λείπουσι δὲ γαῖαν ἀήταις
χειμερίοις, οἵ τέ σφι κακῇ θύοντες ἀέλλῃ
γαῖάν τε κλονέουσι καὶ οὔρεα πευκήεντα.
Τόσσοι μὲν ποταμὸν Τάναϊν περιναιετάουσιν.
Σαυρομάτας δ' ἐπέχουσιν ἐπασσύτεροι γεγαῶτες
Σινδοί, Κιμμέριοί τε, καὶ οἱ πέλας Εὐξείνοιο,
Κερκέτιοι, Τορέται τε, καὶ ἀλκήεντες Ἀχαιοί·
τούς ποτ' ἀπὸ Ξάνθοιο καὶ Ἰδαίου Σιμόεντος
πνοιαὶ νοσφίσσαντο νότοιό τε καὶ βορέαο,
ἑσπομένους μετὰ δῆριν Ἀρητιάδῃ βασιλῆϊ.
Τοῖς δ' ἔπι ναιετάουσιν ὁμούριον αἶαν ἔχοντες
Ἡνίοχοι Ζύγιοί τε, Πελασγίδος ἔκγονοι αἴης.
Πὰρ δὲ μυχὸν Πόντοιο, μετὰ χθόνα Τυνδαριδάων,
Κόλχοι ναιετάουσι, μετήλυδες Αἰγύπτοιο,
Καυκάσου ἐγγὺς ἐόντες, ὅς Ὑρκάνιον περὶ πόντον
οὔρεσιν ἠλιβάτοισιν ἀέξεται· ἔνθα τε Φᾶσις,
Κιρκαίου κατὰ νῶτον ἑλισσόμενος πεδίοιο,

geluque perflabile. et vero, cum venti plurimum frigoris concitaverint, aut equos morientes contemplere, aut mulos, aut ovium greges sub divo pascentium. at enim ne ipsi quidem homines illaesi extiterint, qui sub illis flatibus remaneant; verum defugiunt, iunctis plaustris, aliam in regionem, terramque relinquunt ventis hiemalibus, qui malis turbinibus furentes terram agitant montesque piniferos. Tot igitur Tanain amnem accolunt.

Instant autem Sauromatis gentes continuae, Sindi, Cimmerii, atque Euxino finitimi Cercetii, Toretae bellicosique Achaei; quos olim a Xantho et Idaeo Simoënte flatus austri zephyrique abripuerunt, cum ob bellum fortissimo regi essent comitati. Hos propter regionem habitant vicinam Heniochi Zygiique, Pelasgicae stirpis propago. At in Ponti recessu post sedem Tyndaridarum Colchi habitant, Aegypto advenae, Caucaso propinqui, qui Hyrcanium ad mare montibus excelsis augetur; ubi Phasis per dorsum campi Circaei labens ad undam Euxini rapidam spumam

674. *ὑπαί.* 682. *τ' Ὀρέται.* 686. 697. *ἐπιναιετάουσιν.*

Εὐξείνου ποτὶ χεῦμα θοὴν ἀπερεύγεται ἄχνην,
ἀρξάμενος τὸ πρῶτον ἀπ' οὔρεος Ἀρμενίοιο.
Τοῦ δὲ πρὸς ἀντολίην βορέην τ' ἐπικέκλιται ἰσθμός,
ἰσθμὸς Κασπίης τε καὶ Εὐξείνοιο θαλάσσης.
τῷ δ' ἔπι ναιετάουσιν ἑωθινὸν ἔθνος Ἰβήρων,
οἵ ποτε Πυρήνηθεν ἐπ' ἀντολίην ἀφίκοντο,
ἀνδράσιν Ὑρκανίοισιν ἀπεχθέα δῆριν ἔχοντες·
καὶ Καμαριτάων φῦλον μέγα, τοί ποτε Βάκχον
Ἰνδῶν ἐκ πολέμοιο δεδεγμένοι ἐξείνισσαν,
καὶ μετὰ Ληνάων ἱερὸν χορὸν ἐστήσαντο,
ζώματα καὶ νεβρῖδας ἐπὶ στήθεσσι βαλόντες,
εὐοῖ Βάκχε λέγοντες· ὁ δὲ φρεσὶ φίλατο δαίμων
κείνων ἀνθρώπων γενεὴν καὶ ἤθεα γαίης.
Τοῖς δ' ἔπι Κασπίη κυμαίνεται ἀμφιτρίτη.
ῥεῖα δέ τοι καὶ τήνδε καταγράψαιμι θάλασσαν,
οὐ μὲν ἰδὼν ἀπάνευθε πόρους, οὐ νηῒ περήσας·
οὐ γάρ μοι βίος ἐστὶ μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
οὐδέ μοι ἐμπορίη πατρώϊος, οὐδ' ἐπὶ Γάγγην
ἔρχομαι· οἷά τε πολλοὶ Ἐρυθραίου διὰ πόντου
ψυχῆς οὐκ ἀλέγοντες, ἵν' ἄσπετον ὄλβον ἕλωνται·
οὐδὲ μὲν Ὑρκανίοις ἐπιμίσγομαι, οὐδ' ἐρεείνω
Καυκασίας κνημῖδας Ἐρυθραίων Ἀριηνῶν·
ἀλλά με Μουσάων φορέει νόος, αἵτε δύνανται

eructat, initiis ab Armenio monte captis. Huius autem ad ortum ac septemtriones isthmus resedit, isthmus Caspii maris atque Euxini. eumque accolit orientalis Iberum gens, qui Pyrenaeis olim in orientem pervenerunt, et cum Hyrcaniorum populo bellum inierunt atrocissimum; atque Camaritarum ingens natio, qui Bacchum ex Indorum bello exceptum olim hospitio coluerunt, et cum Lenis solennem choream duxerunt, tunicis et pellibus hinnuleorum circum pectora iniectis, euoe Bacche exclamantes; deus autem hominum illorum genus terraeque sedes dilexit. Quos propter Caspium mare fluctuat. hoc quoque pelagus facile tibi enarraverim, quamquam nec remota viderim itinera, nec navi adierim, non enim victus mihi fuscis navibus continetur, neque mercatura paterna, neque Gangem accedo — prout multi Erythraeum per mare, animae prodigi, quo immensam opem consequantur; — neque ad Hyrcanios deverto, neque Caucasios saltus quaero Erythraeorum Arianorum: sed Musarum me spiritus vehit,

693. *ἐπερεύγεται.* 698. *Πυῤῥήνηθεν.* 714. *ἐρυθραίων τ'.*

νόσφιν ἀλημοσύνης πολλὴν ἅλα μετρήσασθαι,
οὔρεά τ' ἤπειρόν τε καὶ αἰθερίην ὁδὸν ἄστρων.
Ἀλλ' εἴη τοι σχῆμα περίδρομον ἀμφιέλικτον
πάσης Κασπίης μεγάλης ἁλός· οὐκ ἂν ἐκείνην
νηῒ περήσειας τριτάτης ἐπὶ κύκλα σελήνης·
τόσσος γὰρ πόρος ἐστὶν ἀμείλιχος. ἂψ δὲ μετ' ἄρκτους
ἑλκόμενος προχοῆς ἐπιμίσγεται Ὠκεανοῖο.
ἣ δὴ πολλὰ μὲν ἄλλα μετ' ἀνδράσι θαύματ' ἀέξει,
φύει δὲ κρύσταλλον, ἰδ' ἠερόεσσαν ἴασπιν,
ἐχθρὴν ἐμπούσῃσι καὶ ἄλλοις εἰδώλοισιν.
Πάντα δέ τοι ἐρέω, ὅσα μιν πέρι φῦλα νέμονται,
ἀρξάμενος πλευρῆς ζεφυρίτιδος ἐκ βορέαο.
Πρῶτοι μὲν Σκύθαι εἰσίν, ὅσοι Κρονίης ἁλὸς ἄγχι
παραλίην ναίουσιν ἀνὰ στόμα Κασπίδος ἅλμης·
Οὖννοι δ' ἑξείης· ἐπὶ δ' αὐτοῖς Κάσπιοι ἄνδρες·
Ἀλβανοί τ' ἐπὶ τοῖσιν ἀρήϊοι, οἵ θ' ὑπὲρ αἶαν
τρηχεῖαν ναίουσι, Καδούσιοι· ἄγχι δὲ Μάρδοι,
Ὑρκάνιοι, Τάπυροί τ'. ἐπὶ δέ σφισιν ὁλκὸν ἑλίσσει
Μάρδος, Δερκεβίων τε καὶ ἀφνειῶν πόμα Βάκτρων·
ἀμφοτέρων γὰρ μέσσος ἐς Ὑρκανίην ἅλα βάλλει.
Ἀλλ' ἤτοι Βάκτροι μὲν ἐπ' ἠπείροιο νέμονται
χώρην εὐρυτέρην κνημοῖς ὑπὸ Παρνησοῖο·

quae praeter errores magnum mare possunt emetiri, montesque et continentem aetheriumque siderum meatum. Enimvero figura totius magni Caspii maris rotunda extiterit atque circumducta; neque navi eam traiicias ad tertium lunae cursum, ut cuius iter sit tantum ac difficile. at retro dum in septemtriones protrahitur, fluentis oceani miscetur. Quae cum alia multa hominibus mirabilia proferat, tum crystallum gignit et aërei coloris iaspin, Empusis infestam aliisque spectris. Omnes autem gentes tradam, quae circum eam habitant, exorsus inde ab occiduo latere versus aquilonem. Primi sunt enim Scythae, quiqui Cronium prope mare maritimam oram incolunt ad ostium Caspii maris; deinceps Hunni: post hos Caspiorum natio, ac deinde feroces Albani, quique super asperam terram habitant Cadusii; prope Mardi, Hyrcanii, Tapyri, ad quos tractum convertit Mardus, quem Dercebii Bactrique opulenti potant; nam inter utrosque medius in Hyrcanium mare effunditur. At Bactri in continente latiorem tenent regionem sub Parnasi saltibus, ab altera vero parte Dercebii ad

722. ἑλκομένη. 729. παῤῥαλίην. 737. Παρνησσοῖο.

Δερκέβιοι δ' ἑτέρωθεν ἐφ' ὕδασι Κασπίοισιν·
Τοὺς δὲ μέτ' ἀντολίηνδε, πέρην κελάδοντος Ἀράξεω,
Μασσαγέται ναίουσι, θοῶν ῥυτῆρες ὀϊστῶν,
ἀνέρες, οἷς μήτ' αὐτὸς ἐγώ, μήθ' ὅςτις ἑταῖρος,
ἐμπελάσαι· μάλα γάρ τε κακοξεινώτεροι ἄλλων.
οὐ γάρ σφιν σίτοιο μελίφρονός ἐστιν ἐδωδή,
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἶνος μεταδήμιος· ἀλλὰ γὰρ ἵππων
αἵματι μίσγοντες λευκὸν γάλα δαῖτα τίθενται.
Τοῖς δ' ἔπι πρὸς βορέην Χωράσμιοι· οἷς ἔπι γαῖα
Σουγδιάς, ἧς διὰ μέσσον ἑλίσσεται ἱερὸς Ὦξος,
ὅςτε λιπὼν Ἠμωδὸν ὄρος μετὰ Κασπίδα βάλλει.
Τὸν μέτ' ἐπὶ προχοῇσιν Ἰαξάρταο νέμονται
τόξα Σάκαι φορέοντες, ἃ μή κέ τις ἄλλος ἐλέγχοι
τοξευτής, οὐ γάρ σφι θέμις ἀνεμώλια βάλλειν·
καὶ Τόχαροι, Φροῦνοί τε, καὶ ἔθνεα βάρβαρα Σηρῶν,
οἵ τε βόας μὲν ἀναίνονται καὶ ἴφια μῆλα,
αἰόλα δὲ ξαίνοντες ἐρήμης ἄνθεα γαίης,
εἵματα τεύχουσιν πολυδαίδαλα, τιμήεντα,
εἰδόμενα χροιῇ λειμωνίδος ἄνθεσι ποίης·
κείνοις οὔτι κεν ἔργον ἀραχνάων ἐρίσειεν.
Ἄλλοι δὲ Σκύθαι εἰσὶν ἐπήτριμοι, οἵτε νέμονται
ἐσχατιάς· παρά δέ σφι δυςήνεμος ἐκτέταται χθών,

Caspias undas. Post hos in ortum trans sonantem Araxem Massagetae habitant, velocium sagittarum iaculatores, quos ad homines neque ipse, nec quisquis est amicus accedat: multo sunt enim aliis inhospitaliores. neque enim iis suavissimi frumenti victus est, ne vinum quidem populare, sed equorum sanguini permixtum lac candidum pro dapibus apparant. Deinceps in boream Chorasmii, quos excipit Sogdiana terra, quam mediam pervagatur validus Oxus, qui Emodo monte relicto Caspium allabitur. Post hunc propter Iaxartis cursus Sacae habitant sagittiferi, quos haud facile alius sagittarius refutaverit, quippe quibus non sit fas irrita iaculari; et Tochari Phrunique, et barbarae Serum nationes, qui boves pinguesque oves detrectant, sed versicolores vastae regionis flores intexunt ac vestes multa arte conficiunt pretiosas, quae colore pratensis herbae honorem referant, ut ne opus quidem aranearum cum illis certet. Alii porro Scythae numerosi sunt, qui extremitates habitant, quos ad ventis obnoxia

739. *Ἀράξου.* 750. *μηκέτις.* 752. *Φροῦροί τε.* 759. *περὶ δέ.*

χειμερίοις ἀνέμοισι λελειμμένη ἠδὲ χαλάζαις.
Τόσσοι μὲν φῶτες περὶ Κάσπια κύματ' ἔασιν.
Φράζεο δ' ἐκ Κόλχων καὶ Φάσιδος ἐς δύσιν ἤδη,
Εὐξείνου παρὰ χεῖλος, ἐπιλαδὸν ἔθνεα Πόντου,
ἄχρι Θρηϊκίου στόματος, τόθι Χαλκὶς ἄρουρα.
Βύζηρές τοι πρῶτα, καὶ ἀγχόθι φῦλα Βεχείρων,
Μάκρωνες, Φίλυρές τε, καὶ οἳ μόσσυνας ἔχουσι
δουρατέους. τῶν δ' ἄγχι πολύῤῥηνες Τιβαρηνοί.
Τοῖς δ' ἔπι καὶ Χάλυβες στυφελὴν καὶ ἀπηνέα γαῖαν
ναίουσιν, μογεροῦ δεδαηκότες ἔργα σιδήρου·
οἵ ῥα βαρυγδούποισιν ἐπ' ἄκμοσιν ἑστηῶτες
οὔποτε παύονται καμάτου καὶ ὀϊζύος αἰνῆς.
Τοὺς δὲ μέτ' Ἀσσυρίης πρόχυσις χθονὸς ἐκτετάνυσται·
ἔνθα δ' Ἀμαζονίδεσσιν ἀπ' οὔρεος Ἀρμενίοιο
λευκὸν ὕδωρ προΐησιν ἐνυάλιος Θερμώδων,
ὅς ποτ' ἀλωομένην Ἀσωπίδα δέκτο Σινώπην,
καί μιν ἀκηχεμένην σφετέρῃ παρενάσσατο χώρῃ,
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσιν· ὁ γὰρ φιλότητος ἐραννῆς
ἰσχανόων πάτρης ἀπενόσφισεν οὐκ ἐθέλουσαν.
ἐκ τῆς καὶ πτολίεθρον ἐπώνυμον ἄνδρες ἔχουσιν.
κείνου δ' ἂν ποταμοῖο περὶ κρυμώδεας ὄχθας
τέμνοις κρυστάλλου καθαρὸν λίθον, οἷά τε πάχνην

terra porrigitur, procellis grandinibusque obiecta. Tot igitur gentes circum Caspiam undam versantur.

Iam contemplare a Colchis inde et Phaside in occasum iuxta Euxini Ponti oras confertas nationes, quae ad ostium usque Thracium pertinent, ubi Chalcis est tellus. Principes vero Byzeres ac propinquae Bechirum catervae, Macrones, Philyres, et qui mossynes tenent ligneos. his vicini pecoribus beati Tibareni. Ac prope etiam Chalybes asperam immitemque terram habitant, ferri laboriosi fabricam edocti, qui incudibus astant grave sonantibus, nec unquam a labore duraque aerumna cessant. Post hos alluvio regionis Assyriae porrigitur, ubi Amazonibus ab Armenio monte candidam aquam bellicosus Thermodon fundit, qui olim vagantem excepit Asopidem Sinopen, moestamque in propria sede reposuit, Iovis imperio. is enim dilectae consuetudini inhians invitam patria demovit, a qua cognominis quoque civitas habitatur. illius autem fluvii circum gelidas ripas secare licet clarum crystalli lapidem instar hibernae glaciei, atque caeruleam reperire

773. ἔνθ' Ἀμαζ.

χειμερίην· δήεις δὲ καὶ ὑδατόεσσαν ἴασπιν.
Ἶρις δ' ἑξείης καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.
Τῷ δ' ἔπι μορμύρουσι ῥοαὶ Ἅλυος ποταμοῖο,
ἑλκόμεναι βορέηνδε Καραμβίδος ἐγγύθεν ἄκρης,
ἀρξάμεναι τὸ πρῶτον ἀπ' οὔρεος Ἀρμενίοιο.
Παφλαγόνες δ' ἐπὶ τοῖσιν ἐπ' ἠϊόνεσσι νέμονται,
καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὸν πέδον· ἔνθ' ἐνέπουσιν
οὐδαίου Κρονίδαο μέγαν κύνα χαλκεόφωνον,
χερσὶν ἀνελκόμενον μεγαλόφρονος Ἡρακλῆος,
δεινὸν ἀπὸ στομάτων βαλέειν σιαλώδεα χυλόν,
τὸν μὲν ἐδέξατο γαῖα, καὶ ἀνδράσι πῆμ' ἐφύτευσεν.
Ἄγχι δὲ Βιθυνοὶ λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσι,
Ῥήβας ἔνθ' ἐρατεινὸν ἐπιπροΐησι ῥέεθρον,
Ῥήβας, ὃς Πόντοιο παρὰ στομάτεσσιν ὁδεύει,
Ῥήβας, οὗ κάλλιστον ἐπὶ χθονὶ σύρεται ὕδωρ.
Τόσσοι μὲν Πόντοιο περικτίται ἄνδρες ἔασι·
κεῖνα δέ τοι Σκυθίης προλελεγμένα φῦλα πελέσθω.
Νῦν δ' αὖ παραλίης Ἀσίης πόρον ἐξενέποιμι,
ὅς ῥά τε πρὸς νότον εἶσιν ἐφ' Ἑλλήσποντον ὁδεύων,
καὶ ποτὶ μηκίστου νότιον ῥόον Αἰγαίοιο,
μέσφ' αὐτῆς Συρίης τε καὶ Ἀραβίης ἐρατεινῆς.
Χαλκιδέες μὲν πρῶτα παρὰ στόμα γαῖαν ἔχουσιν,

iaspin. Continuo Iris aquam limpidam in mare immittit. post quem Halyis amnis fluenta strepunt, quae in aquilonem labuntur prope Carambim promontorium, initiis ab Armenio monte captis. Porro Paphlagones ad oras habitant, ac Mariandynorum existit sacra tellus, ubi Plutonis inferni perhibent canem immanem aenea voce, cum manibus Herculis magnanimi protrahebatur, taetrae saniei spumam e faucibus proiecisse, quam terra suscepit hominibusque damnum disseminavit. Prope vero Bithyni pingue solum habitant, ubi Rhebas amoenos cursus emittit, Rhebas, qui Ponti ostia praeterlabitur, Rhebas, quo non pulcrior unda per terras errat. Tot igitur gentes Ponti sunt accolae, illae vero quas supra dixi ad Scythiam referantur.

Iam vero tractum Asiae maritimae proloquar, qui in austrum abit ad Hellespontum conversus, atque in australem vastissimi Aegaei cursum, ad ipsam usque Syriam iucundamque Arabiam. Principes igitur Chalcidenses prope ostium terram obtinent, in

784. ἐπιμορμύρουσι. 799. παῤῥαλίης. 802. Ἀῤῥαβίης.

οὖδας ἐς ἀντιπέρην Βυζάντιον εἰσορόωντες.
Βέβρυκες δ' ἐπὶ τοῖσι, καὶ οὔρεα Μυσίδος αἴης,
ἧχί περ ἱμερόεντα Κίος προΐησι ῥέεθρα,
τοῦ ποτ' ἐπὶ προχοῇσιν Ὕλαν ἡρπάξατο Νύμφη,
ὀτρηρὸν θεράποντα πελωρίου Ἡρακλῆος.
Ἔνθεν ἐφ' Ἑλλήςποντον ἐπιτρέχει ἄσπετος ἀγκὼν
βαιοτέρης Φρυγίης· ἑτέρη δέ τοι ἔνδοθι κεῖται,
εὐρυτέρη γεγαυῖα παρ' ὕδασι Σαγγαρίοιο.
Ἀλλ' ἤτοι μεγάλη μὲν ἐπ' ἀντολίην τετάνυσται,
ἱππόβοτος λιπαρή τε· πρὸς ἑσπερίην δ' ἂν ἴδοιο
τὴν ἑτέρην, ἣ κεῖται ὑπὸ ζαθέης πόδας Ἴδης,
Ἴλιον ἠνεμόεσσαν ὑπὸ πλευρῇσιν ἔχουσα,
Ἴλιον, ἀγλαὸν ἄστυ παλαιγενέων ἡρώων,
Ἴλιον, ἣν ἐπόλισσε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων,
Ἴλιον, ἣν ἀλάπαξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Ξάνθῳ ἔπ' εὐρυρέοντι καὶ Ἰδαίῳ Σιμόεντι.
Τὴν δε μέτ' Αἰολίδος παραπέπταται ἤθεα γαίης,
Αἰγαίου παρὰ χεῖλος, ὑπὲρ μέγαν Ἑλλήςποντον.
Τῇδ' ἔπι ναιετάουσιν ἀγαυῶν ἔθνος Ἰώνων,
ἀγχίαλοι γεγαῶτες ἐπὶ χθονός, ἧς διὰ μέσσης
Μαίανδρος λιπαρῇσι κατέρχεται εἰς ἅλα δίναις,
Μιλήτου τε μεσηγὺ καὶ εὐρυχόροιο Πριήνης.

oppositum Byzantii solum spectantes. Post hos Bebryces montesque Mysiae regionis, qua Cius iucundas fundit aquas; cuius ad fluenta Hylam olim Nympha rapuit, strenuum ingentis Herculis ministrum. Inde ad Hellespontum procurrit immensus flexus Phrygiae minoris; altera vero ad interiora spectat, quae ad aquas Sangarii sese dilatat. At maior in ortum porrigitur, equorum altrix nitida; in occasum vero alteram videas, quae pertinet ad radices Idae divinae, cuius lateribus Ilios adiacet ventis obiecta, Ilios insignis priscorum heroum civitas, Ilios, quam Neptunus et Apollo munierunt, Ilios, quam Minerva Iunoque diruerunt, ad latos Xanthi cursus et Idaeum Simoëntem. Post hanc Aeolicae terrae sedes patent, ad Aegaei litora, ultra insignem Hellespontum. Deinceps habitat generosorum Ionum stirps, in parte maritima, quam regionem Maeander mediam perlabens splendidis vorticibus in mare descendit, Miletum inter et spatio-

819. εὐρὺ ῥέοντι. 820. τήνδε. 822. ἐπιναιετάουσιν. παῖδες Ἰώνων.

Τάων ἀμφοτέρων γε βορειοτέρην ἐςίδοιο
παραλίην Ἔφεσον, μεγάλην πόλιν Ἰοχεαίρης,
ἔνθα θεῇ ποτε νηὸν Ἀμαζονίδες τετύκοντο,
πρέμνῳ ἔνι πτελέης, περιώσιον ἀνδράσι θαῦμα.
Μῃονίη δ' ἐπὶ τοῖσιν ἐπ' ἀντολίην τετάνυσται
Τμώλῳ ὕπ' ἠνεμόεντι· τόθεν Πακτωλὸς ὁδεύων
χρυσὸν ὁμοῦ δίνῃσιν ἐφελκόμενος κελαρύζει.
τοῦ δ' ἂν ἐπὶ πλευρῇσι καθήμενος εἴαρος ὥρῃ
κύκνων εἰςαΐοις λιγυρὴν ὄπα, τοί τε καθ' ὕδωρ
ἔνθα καὶ ἔνθα νέμονται ἀεξομένης ἐπὶ ποίης.
πολλοὶ γὰρ λειμῶνες ἐν Ἀσίδι τηλεθόωσιν,
ἔξοχα δ' ἀμπεδίον Μαιάνδριον· ἔνθα Καΰστρου
ἤσυχα καχλάζοντος ἐπιῤῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ.
Οὐ μὰν οὐδὲ γυναῖκας ὀνόσσεαι, αἳ περὶ κεῖνο
θεῖον ἕδος χρυσοῖο κατ' ἰξύος ἅμμα βαλοῦσαι
ὀρχεῦνται, θηητὸν ἑλισσόμεναι περὶ κύκλον,
εὖτε Διωνύσοιο χοροστασίας τελέοιεν·
σὺν καὶ παρθενικαί, νεοθηλέες οἷά τε νεβροί,
σκαίρουσιν· τῇσιν δὲ περισμαραγεῦντες ἀῆται
ἱμερτοὺς δονέουσιν ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνας.
ἀλλὰ τὰ μὲν Λυδοῖσι μετ' ἀνθρώποισι μέλονται.
Πρὸς δ' ἅλα κεκλιμένοι Λύκιοι χθόνα ναιετάουσι,

sam Prienen. Utraque vero magis borealem Ephesum conspexeris maritimam, magnam Dianae civitatem: ubi deae quondam Amazones sacrum exstruxerunt, in ulmi trunco, ingens hominibus miraculum. Post hos Maeonia in ortum porrigitur, sub Tmolo prominenti, unde Pactolus decurrens aurum vorticibus pertrahit leni sonitu. cuius ad latera veris aetate assidens cycnorum vocem inaudias canoram, qui per aquam hic illic vegeta herba pascuntur. multa enim prata per Asiam virent, at cumprimis in campo Maeandrio, quem Caystri placide murmurantis aqua perfluit splendida. Verum ne mulieres quidem improbaveris, quae ad divinam illam sedem, aureo cingulo lumbis iniecto, saltant mirabili orbe sese flectentes, quoties Bacchi choreas concelebrant. simul etiam virgines, tanquam lactentes hinnuli, assultant; quarum elegantes vestes circum pectora venti agitant ludibundi. Sed ista Lydi homines viderint. Ad mare autem conversi habitant Lycii, per

827. παῤῥαλίην. 830. τῇσιν. 842. Διωνύσσοιο. 844. πέρι σμαραγεῦντες. 847. κεκλιμένην.

Ξάνθου ἐπὶ προχοῇσιν, ἐϋῤῥείτου ποταμοῖο·
ἔνθα βαθυκρήμνοιο φαείνεται οὔρεα Ταύρου,
Παμφύλων καὶ μέχρι· Κράγον δέ ἑ φημίζουσιν.
κεῖθι δ' ἂν ἀθρήσειας ὑπειράλιον πτολίεθρον
Ἄσπενδον, ποταμοῖο παρὰ ῥόον Εὐρυμέδοντος·
ἔνθα συοκτονίῃσι Διωναίην ἱλάονται.
Ἄλλαι δ' ἑξείης Παμφυλίδες εἰσὶ πόληες,
Κώρυκος, Πέργη τε, καὶ ἠνεμόεσσα Φάσηλις.
Τῶν δὲ πρὸς ἀντολίην μεσάτην χθόνα ναιετάουσιν
ἴδριες ἐν πολέμοισι Λυκάονες ἀγκυλότοξοι.
Τοῖς δ' ἔπι Πισιδέων λιπαρὸν πέδον· ἧχι πόληες
Τερμησός, Λύρβη τε, καὶ ἣν ἐπολίσσατο λαὸς
πρίν ποτ' Ἀμυκλαίων, μεγαλώνυμος ἐν χθονὶ Σέλγη.
Κεῖθεν δ' εἰς αὐγὰς σκολιὸν περιτέμνεται οἶμον
πολλὸν ἔσω βεβαυῖα περίδρομος ἀμφιτρίτη,
γείτων Εὐξείνοιο πολυκλύστοιο θαλάσσης.
κεῖνός τοι Κιλίκων περισύρεται ἔθνεα κόλπος
μακρὸς ἐπ' ἀντολίην· Ἀσίης δὲ στεινὰ καλεῦσιν.
καὶ τῷ μὲν πλεόνων ποταμῶν ἐπιμίσγεται ὕδωρ·
τηλόθεν ἐρχομένων, Πυράμοιό τε καὶ Πινάροιο,
Κύδνου τε σκολιοῖο μέσην διὰ Ταρσὸν ἰόντος,
Ταρσὸν ἐϋκτιμένην, ὅθι δή ποτε Πήγασος ἵππος,

Xanthi fluenta, amnis pulcherrimi; ubi praerupti apparent montes Tauri, vel ad Pamphylos usque, quos Cragum appellant. Ibi conspexeris oppidum maritimum Aspendum, ad undas Eurymedontis fluminis, ubi sacris suillis Dionen placant. Aliae sunt autem deinceps Pamphyliae urbes, Corycus, Perga ventisque obiecta Phaselis. His ad ortum mediterranei habitant bellorum periti Lycaones arcusque gestantes. Post hos Pisidarum pingue solum, ubi urbes Termesus, et Lyrbe, quamque Amyclaeorum manus antiquitus condidit, Selge regionis oppidum famosissimum. Inde ad orientem obliquum in tramitem contrahitur mare circumfluum, multum ad interiora secedens, aestuosis Euxini fluctibus propinquum. is quidem sinus in orientem patens Cilicum gentes praetervehitur, quas vocant fauces Asiae. atque cum hoc multorum fluminum aquae commiscentur, qui longe deferuntur, Pyrami Pinarique et Cydni flexibus mediam permeantis Tarsum, Tarsum pulchre exstructam, ubi olim Pegasus equus abiecta ungula loco

859. *Τερμισσός.*

ταρσὸν ἀφείς, χώρῳ λίπεν οὔνομα, τῆμος ἀφ' ἵππου
ἐς Διὸς ἱέμενος πέσεν ἥρως Βελλεροφόντης.
κεῖθι δὲ καὶ πεδίον τὸ Ἀλήϊον, οὗ κατὰ νῶτα
ἀνθρώπων ἀπάνευθεν ἀλώμενος ἐνδιάασκεν.
Πολλαὶ δ' ἑξείης Κιλίκων γεγάασι πόληες,
Λυρνησός, Μαλλός τε, καὶ Ἀγχιάλεια, Σόλοι τε·
αἱ μὲν ἐν ἠπείρῳ, αἱ δ' αὐτῆς ἄγχι θαλάσσης.
Τῆς δ' ἔπι Κομμαγενηνὸν ἕδος, Συρίης τε πόληες
θινὸς ἔπι στρεπτῆς περιμήκεες· ἀμφὶ γὰρ ὁλκὸς
ἐς δύσιν ἔστραπται πολιῆς ἁλός, ἄχρι κολώνης
οὔρεος ἀγχιάλοιο, βαθυκρήμνου Κασίοιο.
Ῥηϊδίως δ' ἄν τοι λοιπὸν πόρον αὐδήσαιμι
γαιάων Ἀσίης· ὁ δέ τοι λόγος ἐν φρεσὶν ἔστω,
μηδ' ἀνέμοις φορέοιτο πονηθέντων χάρις ἔργων.
εἰ γάρ μοι σάφα τήνδε καταφράσσαιο κέλευθον,
ἦ τάχα κἂν ἄλλοισιν ἐπισταμένως ἀγορεύοις
καὶ ποταμούς, πολίων τε θέσιν, καὶ γαῖαν ἑκάστην.
Σχῆμα μὲν οὖν πισύρεσσιν ἐπὶ πλευρῇσι τετύχθω,
πεπταμένον δολιχοῖσιν ἐπ' ἀντολίην πεδίοισιν.
οἶσθα μέν, ἐν πρώτοισιν ἐμεῦ εἰπόντος ἀκούσας,
πᾶσαν ἕως Ἰνδῶν Ἀσίην ὄρος ἄνδιχα τέμνειν.
κεῖνό τοι ἐν πλευρῇσι βορειότερον τελέοιτο,

nomen reliquit, cum ab equo ad Iovis enitens heros Bellerophontes decidebat. illic campus etiamnunc Aleïus, cuius per dorsa seorsum ab hominibus oberrans commorabatur. Deinceps vero multae extant Cilicum civitates, Lyrnesus, Mallus, Anchiale, Soli, aliae mediterraneae, aliae ipsi mari propinquae. Post has sedes Commagena Syriaeque urbes, in flexuoso litore multum porrectae; circum namque cani maris tractus in occasum convertitur, usque ad culmen maritimi montis, Casii confragosi. Iam tibi facile reliquum cursum Asiaticarum regionum eloquar, sed oratio in mente haereat, neve gratia laboriosi operis cum ventis auferatur. si enim accurate istam perceperis viam, profecto possis aliis quoque perite tradere et fluvios urbiumque situs, et singulas terras. Figura igitur quattuor lateribus sit innixa, quae per spatiosos campos in ortum expanditur. tenes enim superiore sermone edoctus, omnem Asiam ad Indos usque montem secare bifariam. is tibi latus existat aquilonare, Nilus autem occidentale; at orien-

871. ἱέμενος. 875. Λυρνησσός. 889. οἶσθα γάρ.

Νεῖλος δ' ἑσπέριον πλευρὸν πέλοι, αὐτὰρ ἑῷον
Ἰνδικὸς Ὠκεανός, νότιον δ' ἁλὸς οἴδματ' Ἐρυθρῆς.
Φράζεο δ' ὡς ὑπὸ πέζαν ἐπ' αὐγὰς ἵξομαι ἤδη,
ἀρξάμενος Συρίηθεν, ὅθεν λίπον· οὐδ' ἂν ἔμοιγε
μύθου ἅτε ψευσθέντος ἀνὴρ ἐπιμωμήσαιτο.
Ἀλλ' ἤτοι Συρίη μὲν ὑπεὶρ ἁλὸς ἐγγύθεν ἕρπει
ἐς νότον ἀντολίην τε, πολύπτολιν αἶαν ἔχουσα,
ἣν Κοίλην καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτὴν
μέσσην καὶ χθαμαλὴν ὀρέων ὕπο πρῶνες ἔχουσιν
ἑσπερίου Κασίοιο καὶ ἠῴου Λιβάνοιο.
καὶ τὴν μὲν πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν,
οὐχ ἅμα ναιετάοντες ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διαμφίς·
οἱ μὲν ἐπ' ἠπείρῳ, τοί περ Σύριοι καλέονται,
οἱ δ' ἁλὸς ἐγγὺς ἐόντες, ἐπωνυμίην Φοίνικες,
τῶν ἀνδρῶν γενεῆς, οἳ Ἐρυθραῖοι γεγάασιν,
οἳ πρῶτοι νήεσσιν ἐπειρήσαντο θαλάσσης,
πρῶτοι δ' ἐμπορίης ἁλιδινέος ἐμνήσαντο,
καὶ βαθὺν οὐρανίων ἄστρων πόρον ἐφράσσαντο·
οἵτ' Ἰόπην καὶ Γάζαν Ἐλαΐδα τ' ἐνναίουσι,
καὶ Τύρον ὠγυγίην, Βηρυτοῦ τ' αἶαν ἐραννήν,
Βύβλον τ' ἀγχίαλον, καὶ Σιδῶν' ἀνθεμόεσσαν,
ναιομένην χαρίεντος ἐφ' ὕδασι Βοστρηνοῖο.

tale Indicus oceanus; atque australe rubri maris fluctus. Advertas igitur, ut sub oras in ortum iam perrecturus sim, exorsus a Syria, unde digrediebar; nec quisquam me reprehenderit, tanquam ementito sermone. Iam Syria propter vicinum mare protrahitur, in austrum ortumque, urbibus oppleta regio, quam Cavam cognomine dictitant, quoniam mediam depressamque subter montes coercent cacumina occidentalis Casii et orientalis Libani. Eam vero multi homines tenent atque opulenti, neque habitationibus neque nomine coniuncti, sed seorsum. alii sunt enim in continenti, qui Syri vocantur; alii prope mare, Phoenices appellati, de eo hominum genere, qui Erythraei nominantur, quique primi navibus mare sunt experti, primi mercaturam in maribus occupatam commenti, et sollertes coelestium siderum cursus indagarunt. Iopen habitant et Gazam Elaïdemque, Tyrum vetustam, Beryti amoenam regionem, Byblum maritimam, Sidonem floridam, ad aquas venusti Bostreni sitam, Tripolin pinguem,

899. *ἐνέπουσιν.* 900. *δύο πρῶνες.* 906. *τῶνδ'.* 912. *Σιδόνα.*

καὶ Τρίπολιν λιπαρήν, Ὀρθωσίδα τε, Μάραθόν τε,
Λαοδίκην θ', ἣ κεῖται ἐπ' ἠϊόνεσσι θαλάσσης,
καὶ Ποσιδήϊα ἔργα, καὶ ἱερὰ τέμπεα Δάφνης,
ἧχί περ Ἀντιόχοιο ἐπώνυμος Ἀντιόχεια.
αὐτὰρ ἐνὶ μέσσῃσιν Ἀπαμείης πτολίεθρον·
τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης,
ἄσπετος, Ἀντιόχοιο μέσην διὰ γαῖαν ὁρίζων.
πᾶσα δέ τοι λιπαρή τε καὶ εὔβοτος ἔπλετο χώρη,
μῆλά τε φερβέμεναι, καὶ δένδρεσι καρπὸν ἀέξειν.
Τῆς δ' ἂν ἴδοις προτέρω, νοτιώτερον οἶμον ὁδεύων,
Ἀραβίου κόλπου μύχατον πόρον, ὅςτε μεσηγὺ
εἰλεῖται Συρίης τε καὶ Ἀραβίης ἐρατεινῆς,
τυτθὸν ἐπ' ἀντολίην τετραμμένος, ἄχρις Ἐλανῶν.
Κεῖθεν δ' ὀλβίστων Ἀράβων παρακέκλιται αἶα,
πολλὸν ἀνερχομένη, δισσῇ ζωσθεῖσα θαλάσσῃ,
Περσίδι τ' Ἀραβίῃ τ'· ἄνεμον δέ τοι ἔλλαχ' ἑκάστη,
Ἀραβίη ζέφυρον, Περσὶς δ' εὔροιο κελεύθους.
πέζα δέ τοι νοτίη τετραμμένη ἀντολίηνδε
κλύζετ' ἐρυθραίοις ὑπὸ κύμασιν Ὠκεανοῖο.
καὶ τῆς τοι θέσιας μυθήσομαι· ἔξοχα γάρ μιν
πασάων πολύολβα καὶ ἀγλαὰ φῦλα νέμονται.
ἄλλο δέ τοι καὶ θαῦμα μέγ' ἔξοχον ἔλλαχ' ἐκείνη·

Orthosida, Marathum, et Laodicen, quae litoribus maris adiacet, Posideïa arva, sacra Daphnes nemora, ubi Antiochi de nomine dicta Antiochia. praeterea urbes inter mediterraneas est Apamea, cuius ad ortum Orontes delabitur perennis immensusque, dum Antiochi sedem mediam disterminat. omnis est autem regio pinguis et pascua, quae et oves pascat et arborum fructus proferat. Ab hac vero progressus itinere magis australi sinus Arabici tractum videas interiorem, qui medius Syriam amoenamque Arabiam interfluit, paululum in orientem conversus ad Elanos usque. Inde felicium Arabum terra porrigitur, multum ascendens, duplici mari cincta, Persico et Arabico. utrumque autem suum est ventum sortitum, Arabicum favonium, euri flatus Persicum. sed australis ora in orientem spectans rubris oceani fluctibus alluitur. Iam ingenium eius tibi enarrabo: namque prae ceteris eximie divites praestantesque populi eam incolunt. quinetiam admodum insignis virtus illi obtigit: semper odora pingue spirat

924. *Ἀῤῥαβικοῦ.* 925. *Ἀῤῥαβίης.* 926. *ἄχρι Σελανῶν.* 929. *Ἀῤῥαβίῃ.* 930. *Ἀῤῥαβίη.* 931. *δέ οἱ.*

αἰεὶ κηώεσσα θύοις ὕπο λαρὸν ὄδωδεν
ἢ θύου ἢ σμύρνης εὐώδεος ἢ καλάμοιο,
ἢ καὶ θεσπεσίοιο πεπαινομένου λιβάνοιο,
ἢ κασίης. ἐτεὸν γὰρ ἀνὰ χθόνα λύσατο κείνην
Ζεὺς αὐτὸν Διόνυσον ἐῤῥαφέος παρὰ μηροῦ·
τῷ καὶ γεινομένῳ κηώδεα φύετο πάντα.
μῆλα δὲ καὶ τῆμος λασίοις ἐβαρύνετο μαλλοῖς
ἐν νομῷ, αὐτόματοι δὲ κατέῤῥεον ὕδασι λίμναι·
ὄρνιθες δ' ἑτέρωθεν ἀοικήτων ἀπὸ νήσων
ἦλθον φύλλα φέροντες ἀκηρασίων κιναμώμων.
αὐτὰρ ὁ νεβρίδας μὲν ἐπωμαδίας ἐτάνυσσε,
κισσῷ δ' ἱμερόεντι καλὰς ἔστεψεν ἐθείρας,
ἀκροχάλιξ δ' οἴνῳ πλεκτοὺς ἀνεσείσατο θύρσους,
μειδιόων, καὶ πολλὸν ἐπ' ἀνδράσιν ὄλβον ἔχευεν.
τοὔνεκεν εἰσέτι νῦν λιβάνῳ κομόωσιν ἄρουραι,
οὔρεα δὲ χρυσῷ, ποταμοὶ δ' ἑτέρωθι θυηλαῖς·
αὐτοὶ δ' ἐνναέται μάλα πίονα δῆμον ἔχουσι,
χρυσείοις πέπλοισιν ἀγαλλόμενοι μαλακοῖσιν.
Ἀλλ' ἤτοι πρῶτοι μὲν ὑπὲρ κλιτὺν Λιβάνοιο
ἀφνειοὶ ναίουσιν ἐπωνυμίην Ναβαταῖοι.
ἄγχι δὲ Χαυλάσιοί τε, καὶ Ἀγρέες· οἷς ἔπι γαῖα
Χατραμὶς ἐνναίει κατεναντία Περσίδος αἴης.

aromata, vel tus, vel myrrham fragrantem, vel calamum, atque adeo mirabile tus liquefactum, vel casiam. profecto illic terrarum Iuppiter ipsum Bacchum femore consuto exsolvit, unde etiam nascenti quilibet odores succrescebant. tum oves quoque densis onerari velleribus in pascuis, et lacus sponte aquis scatere, at aves ab alia parte de insulis desertis advenerunt, allatis integri cinnamomi foliis. sed ille pelles hinnuli humeris imposuit, suavique hedera pulchros ornavit capillos, ac vino madidus thyrsos coronatos concussit renidens, atque multas opes inter homines dispersit. inde hodieque agri sunt ture insignes, montes auro, flumina rursum suffimentis. ipsi autem incolae gentem praestant admodum delicatam, aureis mollibusque vestibus luxuriantes. At principes ultra clivos Libani divites habitant qui nominantur Nabataei. prope vero Chaulasii et Agraei, praeter quos tellus Chatramitica iacet e regione Persidis provinciae. Porro litus rubri maris ha-

936. *ὑπό.* 937. *σμύρνης ἢ εὐόδμου καλάμοιο.* 940. *Διόνυσσον.* 941. *γειναμένῳ.* 943. *αὐτομάτοις.* 946. *ὁ μὲν νεβρῖδα κατωμαδίην.* † *ἀνεδήσατο.* 956. *Χαβλάσιοι.*

Αὐτὰρ Ἐρυθραίης πλευρὸν ναίουσι θαλάσσης
Μιναῖοί τε, Σάβαι τε, καὶ ἀγχίγυοι Κλεταβηνοί.
Τόσσα μὲν Ἀραβίην περιώσια φῦλα νέμονται·
ἄλλα δέ τοι καὶ πλεῖστα· περιπρὸ γάρ ἐστι μεγίστη.
Τῆς δὲ πρὸς ἀντιπέραιαν, ὑπαὶ ῥιπὴν ζεφύροιο,
λυπρὸν ὀρεσκῴων παραφαίνεται οὖδας Ἐρεμβῶν,
οἳ βίον ἐν πέτρῃσι κατωρυχέεσσιν ἔθεντο,
γυμνοὶ καὶ κτεάνων ἐπιδευέες· ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
ἴδεϊ θαλπομένοισι μελαίνεται αὐαλέος χρώς·
αὔτως δ', οἷά τε θῆρες, ἀλώμενοι ἄλγε' ἔχουσιν,
οὐχ ὡς ἁβροβίων Ἀράβων γένος. οὐ γὰρ ἐν ὄλβῳ
ἴσην μοῖραν ἅπασιν ἐπ' ἀνδράσι θήκατο δαίμων.
Αὐτὰρ ὑπὲρ Λιβάνοιο πρὸς αὐγὰς ἠελίοιο
τῆς ἑτέρης Συρίης δολιχὴ μηκύνεται αἶα,
ἑλκομένη καὶ μέχρις ἁλικλύστοιο Σινώπης.
Τῆς δ' ἤτοι μέσσης μὲν ἐπ' ἠπείροιο βαθείης
Καππαδόκαι ναίουσι, δαήμονες ἱπποσυνάων,
Ἀσσύριοι δ' ἁλὸς ἄγχι παρὰ στόμα Θερμώδοντος.
Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην ὀρέων ἀπὸ παιπαλοέντων
φαίνετ' ἀπειρεσίου ποταμοῦ ῥόος Εὐφρήταο,
ὃς δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἀπ' οὔρεος Ἀρμενίοιο
μακρὸς ἐπὶ νότον εἶσι, πάλιν δ', ἀγκῶνας ἑλίξας,

bitant Minnaei, Sabae, vicinique Cletabeni. Tot populi potentissimi Arabiam obtinent, tum alii et plurimi: maxima est enim circumcirca.

Huius autem ad ulteriora sub flatus favonii horridum solum apparet montanorum Eremborum, qui vitam in specubus defossis constituerunt, nudi et possessionum expertes, et undique aestu perustis arida cutis nigrescit; temere vero bestiarum instar oberrantes vexantur, secus atque Arabum delicatorum genus: non enim felicitatis aequam sortem omnibus hominibus deus proposuit. At ultra Libanum ad ortum solis alterius Syriae vasta regio producitur, quae ad ipsam usque Sinopen mari circumfluam accedit. Iam huius media in continente fertilissima Cappadoces habitant, equitationis periti, et Assyrii prope mare ad ostium Thermodontis. Huius vero in ortum ab excelsis montibus immensi fluminis Euphratis conspicitur cursus, qui quidem primum ab Armenio monte longus in austrum decurrit, rursum flexis anfra-

960. *Ἀῤῥαβίην.* 962. *ἀντιπεραίαν.* † *ὑπὸ.* 967. *αὔτως.* 978. *δήτοι.*

ἄντην ἠελίοιο μέσην Βαβυλῶνα περήσας,
Περσίδος εἰς ἁλὸς οἶδμα θοὴν ἀπερεύγεται ἄχνην,
ὑστατίῃς προχοῇσι Τερηδόνος ἐγγὺς ὁδεύων.
τὸν δὲ μέτ' εἰς αὐγὰς ποταμῶν ὤκιστος ἁπάντων
Τίγρις ἐΰῤῥείτης φορέει ῥόον ἶσον ἐλαύνων,
τόσσον ἄνευθεν ἰών, ὅσον ἕβδομον ἦμαρ ὁδεύσας
ἴφθιμος καὶ κραιπνὸς ἀνὴρ ἀνύσειεν ὁδίτης.
ἔστι δέ τις κατὰ μέσσα περίτροχος ὕδασι λίμνη,
οὔνομα Θωνῖτις, ἧς ἕλκεται ἐς μυχὰ Τίγρις,
δύνων πολλὸν ἔνερθε· πάλιν δ' ἐξαῦτις ἀνασχὼν
ὀξύτερον προΐησι κάτω ῥόον. οὐκ ἂν ἐκείνου
ἐν πᾶσιν ποταμοῖσι θοώτερον ἄλλον ἴδοιο.
Ὅσση δ' Εὐφρήτου καὶ Τίγριος ἔνδοθι γαῖα,
τὴν δὲ περικτίονες Μέσσην ποταμῶν ἐνέπουσιν.
οὐ μέντοι κείνης γε νομοὺς ὠνόσσατο βούτης,
οὐδ' ὅςτις σύριγγι κερώνυχα Πᾶνα γεραίρων
μήλοις ἀγραύλοισιν ἐφέσπεται· οὐδὲ μὲν ὕλην
παντοίην φυτοεργὸς ἀνὴρ ἀθερίσσατο καρπῶν·
τοίη ἐπεὶ κείνης ἄροσις πέλει, ἐν μὲν ἀέξειν
ποίην, ἐν δὲ νομοὺς εὐανθέας, ἐν δὲ καὶ ἀνδρῶν
φύτλην, καλλίστην τε καὶ ἀθανάτοισιν ὁμοίην.
Τῆς μὲν πρὸς βορέην λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσιν

ctibus soli obversus, cum Babylonem mediam permeavit, in fluctus Persici maris velocem spumam eructat, extremisque vorticibus Teredonem praeterlabitur. Post hunc in ortum omnium fluviorum celerrimus Tigris pulchro cursu fertur, aequo itinere vectus, qui tantum procul decurrit, quantum septem dies emensus robustus homo atque promptus confecerit viator. lacus est autem in medio aquis circumfluus, cui nomen Thonitis, cuius in profundum Tigris devolvitur inferne subiens; protinus vero emergens acutiorem undam deorsum proiicit: ut velociorem illo inter reliquos amnes non alium deprehenderis. Omnis autem terra quam Euphrates ac Tigris complectuntur accolis audit Mesopotamia. non utique eius pascua vituperavit bubulcus aut si qui fistula capripedem Pana celebrans agrestia pecora insequitur; neque vero materiam fructuum variam hortorum cultor contemsit, cum illius arva suppetant tum herbae proferendae, tum laetis pascuis, tum hominum stirpi, quae pulcherrima est atque immortales attingit. Huic ad septemtriones pingue solum habitant Arme-

983. *τόνδε.* 984. *φέρεται.* 993. *τήνδε.* 998. *ἐπί.*

ἀνέρες Ἀρμένιοί τε, καὶ ἀγχέμαχοι Ματιηνοί,
οὔρεσι κεκλιμένοι, ποταμοῦ πρόπαρ Εὐφρήταο,
πίονες ἀφνειοί τε, καὶ ἄρεος εὖ δεδαῶτες.
Πρὸς δὲ νότον Βαβυλὼν, ἱερὴ πόλις· ἥν ῥά τε πᾶσαν
τείχεσιν ἀῤῥαγέεσσι Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν·
αὐτὰρ ἐπ' ἀκροπόληϊ μέγαν δόμον εἵσατο Βήλῳ,
χρυσῷ τ' ἠδ' ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ ἀσκήσασα.
καὶ τῆς τοι πεδίον περιώσιον· ἔνθα τε πολλοὶ
ἀκρόκομοι φοίνικες ἐπηρεφέες πεφύασιν.
ναὶ μὴν καὶ χρυσοῖο φέρει χαριέστερον ἄλλο,
ὑγρῆς βηρύλλου γλαυκὴν λίθον, ἣ περὶ χῶρον
φύεται ἐν προβολῇς, ὀφιήτιδος ἔνδοθι πέτρης.
Αὐτὰρ ὑπὲρ Βαβυλῶνος, ἐπὶ πνοιὴν βορέαο,
Κίσσοι Μεσσαβάται τε Χαλωνῖταί τε νέμονται.
Ἀλλ' ὁπότ' Ἀρμενίων ὀρέων προπάροιθεν ὁδεύσῃς
εἰς αὐγάς, τότ' ἔπειτα τὰ Μηδικὰ τέμπεα δήεις.
Τῶν πρὸς μὲν βορέην ἐριθηλέα γαῖαν ἔχουσι
Γῆλοί τε Μάρδοι τε καὶ ἀνέρες Ἀτροπατηνοί.
Πρὸς δὲ νότον ναίουσιν ἀγαυῶν ἔθνεα Μήδων,
κείνης τοι γενεῆς ἐρικυδέος ἐκγεγαῶτες
Αἰήταο θυγατρός, ἀμύμονος ἡρωΐνης.
εὖτε γὰρ Ἀκταίοιο παρὰ ῥόον Ἰλισσοῖο
φάρμακ' ἐμήσατο λυγρὰ γόνῳ Πανδιονίδαο,

nii et cominus proeliantes Matieni, montibus contigui, ante fluvium Euphratem, nitidi opulentique et pugnae peritissimi. At in austrum Babylon, divina urbs, quam muris validissimis universam Semiramis cinxit; deinde in arce sedem ingentem Belo exstruxit, atque auro, ebore, argento exornavit. et huius quidem immensa est planities, ubi plurima palma sublime comans et umbrosa crescit. et vero aliud ea profert auro praestantius, liquidam beryllum, viridem lapidem, qui illum per locum in oris nascitur intra ophitae saxa. Porro ultra Babylonem ad flatum aquilonis Cissi, Messabatae, Chalonitae habitant. Quod si praeter Armenios montes in ortum perrexeris, tum demum Medicas convalles invenies. Quibus ad septemtriones laetissimam tenent regionem Geli, Mardi, Atropateni. In austrum vero incolunt ferocium Medorum gentes, quae ex stirpe illa celeberrima Aeetae filiae, praeclarae heroïnae, sunt exortae. cum enim ad undam Actaei Ilissi Pandionis nepoti saeva venena parasset, pudore lo-

1015. *Κισσοί.* 1018. *μὲν πρός.*

αἰδοῖ μὲν χῶρον κεῖνον λίπεν, ἐς δὲ βαθεῖαν
πλαζομένη κατὰ φῶτας ὁμώνυμον ἵκετο γαῖαν,
οὐ μὲν ἑκὰς Κόλχων· Κόλχων γε μὲν αἶαν ἱκέσθαι
οὔ οἱ ἔην· μῆνιν γὰρ ἑοῦ δειδίσσετο πατρός.
τοὔνεκεν εἰςέτι νῦν πολυφάρμακοι ἄνδρες ἔασι
χώρην ναιετάοντες ἀπείριτον, οἱ μὲν ἐπ' αὐτὰς
πέτρας, αἳ φύουσιν ἀφεγγέα ναρκισσίτην,
οἱ δ' ἑκὰς ἐν λασίῃσι νενασμένοι εἰαμενῇσι,
πώεα καλὰ νέμοντες, ἄδην βεβριθότα μαλλοῖς,
τόσσον ἐπ' ἀντολίην τετραμμένοι, ἄχρι πυλάων
Κασπιάδων, αἵτ' εἰσὶ βαθυνομένας ὑπὸ πέτρας
κληῖδες γαίης Ἀσιήτιδος· ἧχι κέλευθος
ἐκτέταται βορέηνδε καὶ ἐς νότον ἐρχομένοισιν,
ἡ μὲν ἐς Ὑρκανίους, ἡ δ' οὔρεα Περσίδος αἴης.
Ἀλλ' ἤτοι πυλέων μὲν ὕπαὶ πόδα Κασπιάων
Πάρθοι ναιετάουσιν ἀρήϊοι, ἀγκυλότοξοι,
παντοίου πολέμοιο δαήμονες· οὐ γὰρ ἀρότρῳ
αὔλακ' ἐπιθύνουσι, διασχίζοντες ἀρούρας,
οὐδὲ μὲν ἐν νήεσσιν ἅλα τμήγουσιν ἐρετμοῖς,
οὐδὲ νομῷ φέρβουσι βοῶν γένος· ἐκ δὲ γενέθλης
νηπίαχοι τόξοισι καὶ ἱπποσύνῃσι μέλονται,
αἰεὶ δ' ἠχήεσσαν ἀνὰ χθόνα δοῦπος ἀκόντων
ἢ βελέων, πάντῃ δέ τ' ἀελλοπόδων δρόμος ἵππων

cum illum reliquit, atque per homines oberrans ad feracem cognominemque pervenit regionem, non sane procul a Colchis, sed ad Colchos non licuit ei redire, ut quae patris iram pertimesceret. inde hodieque venenis abundant, qui terram incolunt immensam, quorum alii ad ipsas rupes consederunt, quae obscurum narcissiten gignunt, alii procul silvestribus in convallibus, iique pulchros greges pascentes, abunde velleribus graves: hi fere in ortum sunt conversi, ad Caspias usque portas, quae profundis sub rupibus extant Asiaticae terrae claustra. qua via patet in aquilonem et austrum proficiscentibus, altera in Hyrcanos, altera ad montes terrae Persicae. At sub radices portarum Caspiarum Parthi habitant, sagittarii ac bellicarum artium gnari: non enim aratro sulcum dirigunt arva findendo, neque navium remigio mare secant, neque in pratis boum genus pascunt; sed a teneris admodum pueri arcubus atque equitationibus sunt addicti. inde perpetuus in ea terra stridor iaculorum telorumve, et ubique alipe-

1030. † *ὑπ'*. 1035. *Κασπιάων*. 1037. *ἐκτέτατ' ἐς βορέην τε.*

θυνόντων· οὐ γάρ σφι θέμις δόρποιο πάσασθαι,
πρὶν πολέμου μόχθοισι κάρην ἱδρῶτι παλῦναι·
φέρβονται δ' ἄγρῃσι δορικτήτου βιότοιο.
ἀλλ' ἔμπης κατὰ δῆριν ἀμαιμακέτους περ ἐόντας
Αὐσονίου βασιλῆος ἐπεπρήϋνεν ἀκωκή.
Εἰ δέ σε καὶ Πέρσας ἰδέειν γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ,
εὐφραδέως ἄν σοι καὶ τῶν γένος αὐδήσαιμι,
καὶ πόρον ἀενάων ποταμῶν ὀρέων τε κελεύθους.
μοῦνοι γάρ τ' Ἀσίης βασιλεύτατον ἔθνος ἔχουσι,
μοῦνοι δ' ἄσπετον ὄλβον ἐνὶ μεγάροισιν ἔθεντο,
ὁππότε Μηονίην καὶ Σάρδιας ἐξαλάπαξαν.
χρύσεά τοι κείνων μὲν ἐπὶ χροῒ τεύχεα φωτῶν,
χρύσεα δ' αὖθ' ἵπποισιν ἐπὶ στομάτεσσι χαλινά,
χρυσῷ δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἐκοσμήσαντο πέδιλα·
τόσσος γάρ σφισιν ὄλβος ἀπείριτος. Ἀλλά τοι εἴη
Περσὶς ὅλη μεγάλοισι περίδρομος οὔρεσι γαῖα,
Κασπιάδων πυλέων νοτιώτερον οἶμον ἔχουσα,
ἑλκομένη καὶ μέχρις ὁμωνύμου ἀμφιτρίτης.
τριχθὰ δέ μιν ναίουσι διασταδόν, οἱ μὲν ὑπ' ἄρκτους,
τοξοφόρων σκιεροῖσι παρήμενοι οὔρεσι Μήδων·
οἱ δὲ μεσήπειροι· οἱ δ' ἐς νότον ἄχρι θαλάσσης·
πρῶτα Σάβαι, μετὰ τοὺς δὲ Πασαργάδαι, ἄγχι δὲ Τασκοί,

dum cursus equorum ruentium: neque est enim ipsis fas epulas attingere, priusquam belli laboribus caput sudore perfuderint. ac praeda vitam sustentant opum armis partarum. Verumtamen proeliis quantumvis indomitos Ausonii regis hasta castigavit.

Quod si Persas quoque cognoscendi suave te tenet desiderium, perspicue hanc etiam gentem declaraverim, et cursum perennium fluviorum montiumque tractus. soli enim Asiae populum continent regnatorem, solique immensas divitias domum reportarunt, cum Maeoniam Sardesque depopularentur. aurea vero arma corpus illorum hominum tegunt, aurea etiam equinis oribus frena insunt, auratisque calceamentis pedes decorant: tantae tamque immensae ipsis sunt opes. Verum omnis Persica regio magnis montibus est circumdata, Caspiis portis magis in austrum conversa, et ad mare usque cognomine porrecta. trifariam habitant eam seorsum, alii sub arctis, horridis sagittariorum Medorum montibus adiacentes, alii mediterranei, alii in austrum ad mare usque; primi Sabae, post hos Pasargadae, prope vero Tasci, alii-

1050. δορυκτήτου. 1062. σφὶν. 1069. τούςδε.

ἄλλοι θ', οἳ ναίουσι διάνδιχα Περσίδα γαῖαν.
καὶ τὴν μὲν πολέες ποταμοὶ περιπιαίνουσι,
τῇ καὶ τῇ σκολιῇσιν ἐλαυνόμενοι προχοῇσι.
χωρὶς μὲν Κόρος ἐστὶ μέγας, χωρὶς δὲ Χοάσπης,
ἕλκων Ἰνδὸν ὕδωρ, παρά τε ῥείων χθόνα Σούσων.
τοῦ δ' ἂν ἐπὶ πλευρῇσιν ἴδοις εὐωπὸν ἀχάτην,
κείμενον οἷα κύλινδρον ἐπὶ χθονός, ὅν ῥ' ἀπὸ πέτρης
χειμερίου ποταμοῖο κάτω σύρουσι χαράδραι.
αἰεὶ δ' αὖ λιαροῖο γεγηθότες ἐξ ἀνέμοιο
καρποὶ τηλεθάουσιν ἐπήτριμοι ἀλλήλοισιν.
Φράζεο δ' εἰς αὐγὰς λοιπὸν πόρον Ἀσίδος αἴης·
ἐγγύθι γάρ τοι πέζα τελείεται ἠπείροιο.
Ἤτοι μὲν παρὰ χεῦμα τὸ Περσικὸν Ὠκεανοῖο
Καρμανοὶ ναίουσιν ὑπ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
Περσίδος οὐκ ἀπάνευθε διάνδιχα γαῖαν ἔχοντες,
οἱ μὲν ὑπειράλιοι, τοὶ δ' ἔνδοθεν ἠπειρῶται.
Τῶν δὲ πρὸς ἀντολίην Γεδρωσῶν ἕλκεται αἶα,
γείτων Ὠκεανοῦ μεγακήτεος· οἷσι πρὸς αὐγὰς
Ἰνδὸν πὰρ ποταμὸν νότιοι Σκύθαι ἐνναίουσιν,
ὅς ῥά τ' Ἐρυθραίης κατεναντίον εἶσι θαλάσσης,
λαβρότατον ῥόον ὠκὺν ἐπὶ νότον ὀρθὸν ἐλαύνων,
ἀρξάμενος τὰ πρῶτ' ἀπὸ Καυκάσου ἠνεμόεντος.

que, qui Persicam terram habitant diversi. atque multi eam fluvii uberem praestant, hic illic obliquis cursibus prolabentes. diversus est magnus Corus, diversus etiam Choaspes, qui undam defert Indicam ac Susorum civitatem praeterfluit. cuius ad latera decorum achaten conspexeris, humi tanquam cylindrum iacentem, quem de saxo hiberni fluminis torrentes provolvunt. porro cum semper tepido vento recreentur fructus vigent invicem conferti.

Iam in ortum reliquum iter Asiaticae regionis observa; prope enim ora continentis finitur. Ac praeter Persicam oceani undam Carmani accolunt sub sole oriente, haud procul a Perside diversae regionis habitatores, quorum alii sunt maritimi, alii loca tenent interiora. His ab ortu Gedrosorum terra protrahitur, vasto oceano vicina; quibus ad ortum praeter Indum fluvium australes Scythae habitant, qui contra rubrum mare defertur, dum rapidissimas citatasque aquas recta in austrum propellit, initiis ab excelso Cau-

1072. † ἑλισσόμενοι. 1073. Χόασπις.

δισσὰ δέ οἱ στόματ᾽ ἐστί· μέσην δ᾽ ἐπιδέδρομε νῆσον,
νῆσον, τὴν καλέουσιν ἐπιχθόνιοι Παταληνήν.
κεῖνός τοι πολέων ἀποτέμνεται ἔθνεα φωτῶν·
ἤτοι μὲν δύνοντος ἐπὶ κλίσιν ἠελίοιο
Ὠρείτας τ᾽ Ἄραβάς τε λινοχλαίνους τ᾽ Ἀραχώτας,
Σατραΐδας θ᾽, ὅσσους τε παρὰ πτυχὶ Παρνησοῖο
ξυνῇ ὁμῶς μάλα πάντας ἐπωνυμίην Ἀριηνούς,
οὐ χθόνα ναιετάοντας ἐπήρατον, ἀλλ᾽ ὑπὸ λεπτῇ
ψάμμῳ πεπληθυῖαν, ἰδὲ ῥώπεσσι δασεῖαν.
ἀλλ᾽ ἔμπης ζωοῖσιν ἐπαρκέες εἰσὶ κέλευθοι.
ἄλλον γάρ σφισιν ὄλβον ἀκήρατον αἶα κομίζει.
πάντῃ γὰρ λίθος ἐστὶν ἐρυθροῦ κουραλίοιο,
πάντῃ δ᾽ ἐν πέτρῃσιν ὑπὸ φλέβες ὠδίνουσι
χρυσείης κυανῆς τε καλὴν πλάκα σαπφείροιο,
τῆς ἀποτεμνόμενοι βιοτήσιον ὦνον ἔχουσιν.
Πρὸς δ᾽ αὐγὰς Ἰνδῶν ἐρατὴ παραπέπταται αἶα,
πασάων πυμάτη, παρὰ χείλεσιν Ὠκεανοῖο,
ἣν ῥά τ᾽ ἀνερχόμενος μακάρων ἐπὶ ἔργα καὶ ἀνδρῶν
ἠέλιος πρώτῃσιν ἐπιφλέγει ἀκτίνεσσιν.
τῷ γαίης ναέται μὲν ὑπὸ χρόα κυανέουσι,
θεσπέσιον λιπόωντες, ἐειδομένας δ᾽ ὑακίνθῳ
πιοτάτας φορέουσιν ἐπὶ κράτεσφιν ἐθείρας.

caso captis. duplex autem habet ostium, atque mediam in insulam irruit, quam insulam Patalenen vocant indigenae. is sane multorum hominum gentes describit: namque in solis praecipitantis occasum Oritas, Arabes, linigeros Arachotas, Satraïdas, et quicunque ad Parnasi convalles sunt omnes omnino Arianorum nomine dicti, qui terram incolunt minus venustam, sed aridis oppletam arenis et virgultis horridam. Verumtamen viae mortalibus adsunt idoneae. aliam enim facultatem terra integram iis praestat; nam ubique lapis extat rubri coralii, et ubique in rupibus infernae venae tumescunt pulchris aureae caeruleaeque sapphiri tabulis, quae excisae quotidianum victum exhibent. At in ortum Indorum dilecta regio patet, omnium extrema, propter oceani litora, quam exoriens ad coelestium hominumque opera primis radiis sol collustrat. inde terrae habitatores corpore sunt subfusco, miroque nitore, ac similes hyacintho crines mollissimos in capite

1096. *Ὠρίιας τ᾽ Ἄριβάς τε.* 1097. *Παρπανισοῖο.* 1101. *ζωῇσιν.* 1102. *σφὶν.* 1107. *ἐρατεινὴ πέπταται.*

τῶν δ' οἱ μὲν χρυσοῖο μεταλλεύουσι γενέθλην,
ψάμμον ἐϋγνάμπτῃσι λαχαίνοντες μακέλῃσιν·
οἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι λινεργέας· οἱ δ' ἐλεφάντων
ἀργυφέους πρισθέντας ἀποξύουσιν ὀδόντας·
ἄλλοι δ' ἰχνεύουσιν ἐπὶ προβολῇσιν ἀναύρων
ἢ που βηρύλλου γλαυκὴν λίθον, ἢ ἀδάμαντα
μαρμαίροντ', ἢ χλωρὰ διαυγάζουσαν ἴασπιν,
ἢ καὶ γλαυκιόωντα λίθον καθαροῖο τοπάζου,
καὶ γλυκερὴν ἀμέθυστον ὑπηρέμα πορφυρίουσαν·
παντοῖον γὰρ γαῖα μετ' ἀνδράσιν ὄλβον ἀέξει,
ἀενάοις ποταμοῖσι κατάῤῥυτος ἔνθα καὶ ἔνθα.
καὶ μὴν καὶ λειμῶνες ἀεὶ κομόωσι πετήλοις·
ἄλλοθι μὲν γὰρ κέγχρος ἀέξεται, ἄλλοθι δ' αὖτε
ὗλαι τηλεθόωσιν ἐρυθραίου καλάμοιο.
Φράζεο δ', ὥς τοι σχῆμα καὶ ὡς ποταμοὺς ἐνέποιμι,
οὔρεά τ' ἠνεμόεντα, καὶ αὐτῆς ἔθνεα γαίης.
ἤτοι μὲν πισύρεσσιν ἐπὶ πλευρῇσιν ἄρηρε
πάσῃσιν λοξῇσιν, ἀλιγκίη εἴδεϊ ῥόμβου.
ἀλλά τοι ἑσπερίοις μὲν ὁμούριος ὕδασιν Ἰνδὸς
γαῖαν ἀποτμήγει, νότιον δ' ἁλὸς οἶδμ' Ἐρυθρῆς,
Γάγγης δ' εἰς αὐγάς, ὁ δὲ Καύκασος ἐς πόλον ἄρκτων.
Καὶ τὴν μὲν πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν,

gestant. horum alii auri scrutantur originem, arenamque ligonibus rite curvatis effodiunt; alii in textrinis lini elaborant; alii candidos elephantum dentes sectos levigant; alii iuxta cursus torrentium anquirunt aut fere virides berylli lapides, aut splendentem adamanta, aut caeruleam pellucentem iaspin, aut flavescentes puri topazi frusta, dulcemque amethystum suave purpuras imitantem; varias enim opes hominibus illis terra producit, perennibus fluviis usquequaque irrigua. quinetiam prata semper coma gaudent; namque tum milium succrescit, tum vero silvae rubri calami vigent.

Iam adverte, ut figuram tibi et flumina ac montes excelsos ipsiusque regionis populos referam. nam quattuor lateribus est apta, obliquis quidem omnibus, ut speciem rhombi exhibeat. atque occidentalibus aquis Indus conterminus tellurem designat, in austrum rubri maris fluctus, Ganges in ortum, Caucasus autem ad polum ursarum. Multi vero beatique homines eam tenent,

1127. *Ἐρυθραίου.*

οὐχ ἅμα ναιετάοντες ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διαμφὶς
κεκριμένοι· ποταμοῦ μὲν ἀπειρεσίου πέλας Ἰνδοῦ
Δαρδανέες, τόθι λοξὸν ἀπὸ σκοπέλων Ἀκεσίνην
συρόμενον δέχεται πλωτὸς νήεσσιν Ὑδάσπης.
Τοῖς δ' ἔπι καὶ Κώφης τρίτος ἕσπεται ἀργυροδίνης·
τῶν δὲ μέσοι ναίουσι Σάβαι καὶ Τοξίλοι ἄνδρες,
Σκόδροι δ' ἑξείης· ἐπὶ δ' ἕσπεται ἄγρια φῦλα
Πευκαλέων· μετὰ τοὺς δὲ Διωνύσου θεράποντες
Γαργαρίδαι ναίουσιν, ὅθι χρυσοῖο γενέθλην
δαιδαλέην Ὕπανίς τε φέρει θεῖός τε Μέγαρσος,
λαβρότατοι ποταμῶν· ἀπὸ δ' οὔρεος Ἠμωδοῖο
ὀρνύμενοι προρέουσιν ἐπὶ Γαγγήτιδα χώρην,
πρὸς νότον ἑλκομένην παρὰ τέρματα Κωλίδος αἴης.
Ἡ δ' ἤτοι προνένευκεν ἐπ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
ἠλίβατος, ταχινοῖσι δυσέμβατος οἰωνοῖσι·
τοὔνεκά μιν καὶ φῶτες ἐπικλείουσιν Ἄορνιν.
Ἔστι δέ τις θηητὸς ἐϋρρείτην παρὰ Γάγγην
χῶρος τιμήεις τε καὶ ἱερός, ὅν ποτε Βάκχος
θυμαίνων ἐπάτησεν, ὅτ' ἠλλάσσοντο μὲν ἁβραὶ
Ληνάων νεβρῖδες ἐς ἀσπίδας, ἐς δὲ σίδηρον
θύρσοι μαιμώοντο, καὶ ἐς σπείρημα δρακόντων
ζωστῆρές θ' ἕλικές τε πολυγνάμπτης ἑλίνοιο,

neque una habitantes eodem cognomine, sed seorsum divisi: flumini quidem ingenti Indo propinqui Dardanenses, ubi Acesinem dum flexibus de saxis defertur Hydaspes excipit navigiis idoneus. Hos Cophes tertius subsequitur pellucidis vorticibus. quos inter medii Sabae Toxilique incolunt, Scodri deinceps; quos excipiunt agrestes catervae Peucalensium; post hos vero Bacchi cultores Gargaridae consederunt, ubi decoram auri materiem Hypanis divinusque Megarsus vehunt, amnium rapidissimi, qui ex Emodo monte profecti ad Gangeticam partem provolvuntur, in austrum tendentem ad fines Colicae terrae. At ista in profundum oceanum prominet, excelsa, nec celeribus visitata alitibus: unde eam homines usurpant Aornim. Extat autem mirabilis quidam locus ad vastum Gangis flumen, honore et religione auctus, quem Bacchus olim iratus calcavit, cum molles Lenarum cervinae pelles scutis permutarentur, thyrsi in ensem irascerentur, baltei tradu-

1141. † Σίβαι καὶ Ταξίλαι. 1143. Πευκανέων· μετὰ τούςδε Διωνύσσου. 1144. † Γανδαρίδαι. 1148. ἑλκόμενοι. 1156. μαιμώωντο. εἰς.

ἦμος ὅτ' ἀφραδίῃσι θεοῦ ἀτίτησαν ἑορτήν.
τοὔνεκα Νυσαίην μὲν ἐφημίξαντο κέλευθον,
κόσμῳ δ' ἐστήσαντο σὺν υἱάσιν ὄργια πάντα.
αὐτὸς δ' ὁππότε φῦλα κελαινῶν ὤλεσεν Ἰνδῶν,
Ἠμωδῶν ὀρέων ἐπεβήσατο, τῶν ὑπὸ πέζαν
ἕλκεται ἠῴοιο μέγας ῥόος Ὠκεανοῖο.
ἔνθα δύω στήλας ἐρύσας περὶ τέρματα γαίης,
καγχαλόων μετὰ χεῦμα κατήλυθεν Ἰσμηνοῖο.
Τόσσοι μὲν κατὰ γαῖαν ὑπέρτατοι ἄνδρες ἔασιν.

Ἄλλοι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα κατ' ἠπείρους ἀλόωνται
μυρίοι, οὓς οὐκ ἄν τις ἀριφραδέως ἀγορεύσοι
θνητὸς ἐών· μοῦνοι δὲ θεοὶ ῥέα πάντα δύνανται.
αὐτοὶ γὰρ καὶ πρῶτα θεμείλια τορνώσαντο,
καὶ βαθὺν οἶμον ἔδειξαν ἀμετρήτοιο θαλάσσης·
αὐτοὶ δ' ἔμπεδα πάντα βίῳ διετεκμήραντο,
ἄστρα διακρίναντες· ἐκληρώσαντο δ' ἑκάστῳ
μοῖραν ἔχειν πόντοιο καὶ ἠπείροιο βαθείης.
τῷ ῥα καὶ ἀλλοίην ῥυσμοῦ φύσιν ἔλλαχ' ἑκάστη.
ἡ μὲν γὰρ λευκή τε καὶ ἀργινόεσσα τέτυκται,
ἡ δὲ κελαινοτέρη, ἡ δ' ἀμφοτέρων λάχε μορφήν,
ἄλλη δ' Ἀσσυρίης ἐναλιγκίη ἄνθεϊ μίλτου,

cesque vitis flexuosae in serpentum spiras, tum cum vecordia dei sacra respuerent. inde vero Nysaeam dictitarunt viam, atque cum liberis omnes cerimonias rite constituerunt. ipse autem cum fuscas Indorum gentes profligasset, Emodos montes adiit, quorum sub ora ingens cursus orientalis oceani volvitur. duas ibi columnas in finibus terrae constituit, exsultansque ad Ismeni fluenta revertit. Tot igitur per orbem sunt gentes conspicuae.

Alii autem innumeri hic illic regiones pervagantur, quos haud quisquam homo natus perspicue rettulerit, cum soli dii omnia facile possint. cum enim ipsi prima tornaverint fundamenta profundosque tractus exhibuerint immensi maris, tum iidem ad certam rationem vitam omnem composuerunt, sideribus distinctis, ac suam cuique partem maris vastaeque continentis assignaverunt. Inde etiam varias formarum naturas singulae sunt sortitae: alia enim alba extitit et argillosa, alia furva, alia ad utriusque ingenium accessit, alia tandem Assyriae rubricae flori consimilis,

1158. τῆμος. ἀτίμησαν. 1159. Νυσσαίην. 1164. δύω στήλας στήσας. 1167. ἠπείρου.

ἄλλαι δ' ἀλλοῖαι· τὼς γὰρ μέγας ἐφράσατο Ζεύς.
οὕτως ἀνθρώποις ἑτεροίϊα πάντα τέτυκται.
Ὑμεῖς δ' ἤπειροί τε καὶ εἰν ἁλὶ χαίρετε νῆσοι,
ὕδατά τ' Ὠκεανοῖο, καὶ ἱερὰ χεύματα πόντου,
καὶ ποταμοί, κρῆναί τε, καὶ οὔρεα βησσήεντα.
ἤδη γὰρ πάσης μὲν ἐπέδραμον οἶδμα θαλάσσης,
ἤδη δ' ἠπείρων σκολιὸν πόρον. ἀλλά μοι ὕμνων
αὐτῶν ἐκ μακάρων ἀντάξιος εἴη ἀμοιβή.

aliae alia indole: sic enim magno Iovi visum. inde inter homines diversissima quaeque extiterunt.

Vos autem salvete, continentes marisque insulae, et oceani undae, et sacri pelagorum cursus, fluviique ac fontes et montium saltus. iam enim omnis maris fluenta emensus sum, idemque regionum tractus obliquos. at carminum ipsis a divis praemium mihi dignum contingat.

῾ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

ΕΙΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΤΟΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΝ.

Πρὸς τὸν πανσέβαστον Δουκᾶν κύριον Ἰωάννην, τὸν υἱὸν τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ, καὶ μεγάλου δρουγγαρίου, κυρίου Ἀνδρονίκου τοῦ Καμάτηρος, Εὐσταθίου διακόνου ἐπὶ τῶν δεήσεων καὶ μαΐστωρος τῶν ῥητόρων, ἐπιστολὴ ἐπὶ ταῖς Διονυσίου τοῦ περιηγητοῦ παρεκβολαῖς.

Πινδάρῳ μὲν τῷ σοφῷ πρὸς λύραν εἰπεῖν, ᾠδῆς ὀφειλέτῃ γενομένῳ καὶ τὴν ὀφειλὴν ἐπὶ μακρὸν ἀναβαλλομένῳ, ἤρεσε γραφὴν λήθης ἐνστήσασθαι καθ' ἑαυτοῦ, καὶ τοίνυν ὅτι τε γλυκὺ μέλος ὀφείλων ἐπιλέλαθεν, ἐκεῖνος λέγει, καὶ τὴν καρδίαν ἀναπτύσσειν ἐθέλει, ὡς ἂν ἔχῃ ἀναγνῶναι πῇ τῆς ἐκείνου φρενὸς ὁ ἄνθρωπος γέγραπται, ᾧ τὰ τῆς ὀφειλῆς ὑπερέθετο. ἐμοὶ δέ, ὦ πανσέβαστε κάλλιστε καὶ σοφώτατε, εἰ καὶ ὀφείλειν ἐπῆλθε τὸν ἐν ὑποσχέσει λόγον, καὶ εἰς ἱκανὸν ἀναβάλλεσθαι τὰ τοῦ ὀφειλήματος, ἀλλ' οὔτι κατὰ πάθος λήθης· οὐχ οὕτως ἐγὼ κάρον πάσχω, οὐδ' ἀπονυστάζω πρὸς ἅπερ ἔχειν ἐχρῆν πολὺ τὸ νηφάλιον. ἢ τίνος ἂν ἐπιστραφείην ἔτι, τὴν σὴν ἐν οὐδενὶ θέμενος βούλησιν, ὃς ὅλην ἐκτέθεικάς μοι τὴν ψυχήν, ὡς μηδὲν εἶναι ὅπερ ἂν ἐμοὶ βουλητόν, ὃ μὴ καὶ σοὶ θελητόν; οὐ τοίνυν ἔπαθον λήθην ἐφ' οἷςπερ κατένευσα, οὐδὲ τὸ τῆς Λητοῦς χρῆμα καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἔσχεν Ἑρμοῦ τούτου κατακαυχήσασθαι, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ μάχην κρατῆσαι, καὶ τρόπαιον στήσασθαι, πάθος δέ τι κατασκῆπτον ἔτε-

ρον ἔξω τῶν ὑπεσχημένων ἔῤῥιπτέ με, καὶ τὴν κατάνευσιν ἀνεσκεύαζεν. ἐλογιζόμην γὰρ ὡς ἐν μικρῷ κείσεταί σοι τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ ἂν ἐμμερίμνως διατεθείης, ἐφ' οἷς ὁ λόγος ἦν ἐν ἡμῖν. ἐνενόουν τὴν σὴν ἐν λόγοις ἐπίδοσιν, ἐλογιζόμην τὸ μεγαλοφυές, τὰς τῆς καρδίας ἀναβάσεις εἰς νοῦν ἀνῆγον. καὶ τοίνυν τὴν οὕτως ἐπὶ τὰ μείζω ἐπέκτασιν συννοούμενος οὐκ εἶχον ἐμαυτὸν πείθειν, ὡς ἄρα μέλον σοι ἔσται τοῦ λαληθέντος· οὐδὲ σὲ τὸν ἐν λόγοις ἤδη μάλα πλουτεῖν ἀπαρξάμενον καὶ χρέως ἐνόμιζον τούτου σμικροτάτου μεμνῆσθαι. σὺ δὲ οὕτω λιχνεύεσθαι τὰ εἰς λόγους μεμάθηκας, ὡς μηδὲ τὰ βραχύτατα περιορᾶν κάτω που πίπτοντα, καὶ οὕτω σοι τοῦ τῆς σοφίας πλούτου ἔπεισι γλίχεσθαι, ὡς μηδὲ τὰ ἐν λόγοις οἷον ψήγματα παρατρέχειν, ὅσα μὴ πάνυ τιμᾶται πολλοῦ. ἀμέλει καὶ ἡμῖν οὐ θέλεις ἀφιέναι, εἰ μὴ τὸ ὀφειλόμενον ἀποδώσομεν, οὐδὲ χρεοκοπίαν ἡμῖν ψηφίζῃ, ἀνελίξας δέ σου τὸ τῆς ψυχῆς λογοθέσιον, καὶ ἡμᾶς ἐγγράπτους ὀφειλέτας ἐφευρηκὼς βαρὺς ἐμπίπτεις, καὶ μικροῦ καὶ ἄγχεις, καὶ οὐκ ἀνήσειν φής, εἰ μὴ τὸ δέον ἀποτίσομεν, καίτοι βραχὺ ἐκεῖνο καὶ μικροῦ τινος τιμώμενον, καὶ ὅπερ ἂν ἀφεθὲν οὐ πάνυ τι τὸν μὴ λαβόντα λελύπηκε. σὺ δέ που καὶ τόκου ζήτησιν ἡμῖν ἐπιγράφεις, καὶ οὕτω γίνῃ τοῦ πλείονος. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὁ γλυκὺς ἐκεῖνος λυρικὸς εἶχε ποιεῖν, ὃς ἐν λόγοις παμπλούσιος ὤν, εἶτα δὴ καὶ ὀφειλέτης εἶναι μαθών, ἐπὶ τῷ ἀρχαίῳ καὶ τόκον ἡδέως προσκατετίθετο, καὶ τὸν ὀφειλόμενον λόγον ἀποδιδοὺς προσαπεδίδου καί τινα ἐπιθήκην, καὶ ταύτην τόκον ὠνόμαζεν. ἡμῖν δὲ οὐ πάνυ ἐν εὐχερεῖ τὸ τοιοῦτον ἔσται, οὐ γὰρ κατ' ἐκεῖνον ἡ τοῦ λόγου χρυσῖτις καὶ ἡμῖν τὰς φλέβας εἰς δαψίλειαν ὑπήνοιξε μεταλλείας ῥητορικῆς, ἀλλὰ πάνυ τι τὰ ἐς λόγους πενόμεθα. ἀγαπητὸν οὖν, εἰ καὶ τὸ ἀρχαῖον τῆς ὀφειλῆς ἀποτῖσαι ἡμῖν ἐγγενήσεται. τοίνυν ἔχεις ἰδού, σοφωτάτη καὶ σεβασμία μοι κεφαλή, εἰ μὲν τό σοι ποθούμενον οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μηδὲ περιαυτο-

λογεῖν, τὸ χρέος δ' οὖν, ὅπερ αὐτὸς μὲν πολλάκις ἀπῄτησας, ἡμεῖς δὲ ἄρτι καταβαλλόμεθα. καὶ οἶδα μὲν ὅτι πολλοῖς τισι τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ μὴ μεγαλεῖον εἶναί τι, οὐ πάντη δόξει εὐέντευκτον. οὐκ ὀλίγοι γὰρ οἱ τὰ τοιαῦτα γαῦροι καὶ στρυφνοὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς, ἀλλ' ἐμοὶ τὰ τῆς ψήφου ἑτέρως πίπτουσι. κρίνω γὰρ εἶναι δέον ἕκαστον ἐπιταχθέντα πρᾶγμά τι καλῶς ἐκεῖνο διαχειρίζεσθαι, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἔχοι ῥαδίως ψέγεσθαι, κἂν μέγα τι τυγχάνοι, κἂν μικρὸν εἴη· καὶ τὸν τυχόντα τοῦ τοιούτου καλοῦ καὶ τὸ ταχθὲν δεόντως ἐπιτελέσαντα, τοῦτον ἐγὼ τὸν ἄνδρα καὶ δεινὸν ἂν καὶ σπουδαῖον καὶ δεξιὸν καλέσαιμι, παίζων τε, ὅ φασι, καὶ σπουδάζων. οἶδας οὖν καὶ αὐτὸς ὅπως ἐπιτάξας ἔσχες τὰ κάλλιστα τῆς τοῦ Διονυσίου περιηγήσεως ἀπανθίσαι σοι, ὅσα συντελεῖν ἔχει πρός τε ἄλλην γνῶσιν, καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν δέουσαν, καὶ πρὸς ῥητορείαν γραφῆς, καὶ πρὸς ἐμπειρίας συναγωγήν, προσερανίσασθαι δὲ τοῖς ἐκείνου καὶ εἴ τι που ἄλλο προσεπιτεθῆναι χρεών, διὰ τὸ τοῦ Διονυσίου πάνυ ἐπελευστικὸν καὶ ἐν στενῷ περιηγήσεως κείμενον. τοῦτο δὴ καὶ πεποιήκαμεν κατὰ τό σοι θυμῆρες· πᾶν μὲν ὅσον οὐκ αὐτόθεν χρηστὸν προχειρίζεσθαι ἀφέντες παρὰ τῷ Διονυσίου βιβλίῳ κεῖσθαι ἀργὸν καὶ ἀπόθετον, ἅπαν δὲ οἷον ἀγαθὸν εἰς χρῆσιν εἶναι τοῖς καταλογάδην ἐπιβάλλουσι τῇ γραφῇ ἢ καὶ ἄλλως τοῖς τοῦ Διονυσίου ζηλωταῖς, ἀνακινήσαντες καὶ φιλοκάλως ἐπιλεξάμενοι καὶ οὕτω σοφίας ἐκεῖθέν σοι κρατῆρα κερασάμενοι, κατηρτισμένον οἴνῳ γυμνῷ στεμφύλων τε καλύμματος καὶ γιγάρτων τραχύτητος. ἤδη δὲ καὶ μυελὸν ὥσπερ σοφιστικόν σοι τοῦτον παρατιθέαμεν, ὀστῶδες ἅπαν ποιητικῆς σκληρότητος ὀστρακίσαντες, ὡς ἂν τοῦτόν γε τὸν τρόπον τῷ ποιητικῷ ἐνάμιλλοι φαινοίμεθα Χείρωνι, ὃς μυελοῖς ἐξέτρεφε τὸν τῆς Θέτιδος. μᾶλλον μὲν οὖν καὶ πολλῷ βέλτιον ἐκείνου πράττοιμεν ἄν, οὔτε θηρίων ἀναλεγόμενοι μυελοὺς καὶ οὐδὲ Ἀχιλλεῖ παρατιθέντες αὐτούς, μειρακίῳ Θετταλῷ, πολλῷ τὴν ὠκύτητα τῶν

ποδῶν, ὃ δὴ κἂν ὁ τυχὼν καὶ πολὺς ἔχοι ἄνθρωπος· ἀνδρὶ δὲ τὰ πάντα καλῷ, καὶ ὡς ὄντως ὀλβίῳ, βασιλικῷ τὴν τοῦ γένους φυήν, μεγαλοφυεῖ τὴν ψυχήν, λογίῳ τὴν ἐπιτήδευσιν, λαμπρῷ τὴν σωματικὴν ἀναδρομήν, καὶ ἰδεῖν μὲν Χαρίτων ἀγάλματι, τὰ δ' ἐντὸς ὁποῖον ἄν τις τὸν ἀληθῆ καταγράψειεν ἄνθρωπον. τοῦτό τε οὖν οὕτω ποιοῦντες, καθάπερ ἐστὶ βουλομένῳ σοι, πᾶν εἴ τι νόστιμον τῆς τοῦ Διονυσίου ποιήσεως, εἰς φιλοτήσιον βρῶμα συσκευάζομεν, προσεπιτιθέαμεν δέ τι καὶ ἥδυσμα ἑτέρωθεν διακονησάμενοι, καὶ εἰς ὅσον ἦν δέον ἐπιλεξάμενοι πρός τε συμμετρίαν, καὶ ὡς ἦν εὔκαιρον. καὶ οὕτω τὴν βρῶσιν ταύτην ἐπιπλέον ἀγλαΐζομεν, ἀρτύοντες καὶ ταῖς πολλαχόθεν καρυκείαις ἐπικοσμοῦντες, ὡς ἂν μὴ πάντη γλίσχρον ἡμῖν εἴη τὸ τῆς δεξιώσεως, οὐδὲν προστιθέντες ἀπηρτημένον, καὶ οἷον μὴ τῆς τοῦ Διονυσίου περιηγήσεως ἔχεσθαι· ἦ γὰρ ἂν ἦν τὸ πρᾶγμα περίεργον, καὶ φιλοτιμία κενὴ καὶ φαύλη δοξοσοφία, καὶ μακρᾶς τινος γεωγραφίας ὑπόκρισίς τε καὶ νόθευσις· αὐτοῖς δὲ τοῖς τοῦ Διονυσίου ἐμμένοντες, καὶ τὰ μὲν ὡς ἐν παραφράσεως λόγῳ μεταποιοῦντες, καὶ οὕτως ἀναπτύσσοντες, τὰ δὲ καὶ αὐτοῖς ἔπεσιν ἐξαγγέλλοντες, εἴ που δέ τι καὶ προσεπιτεθεῖσθαι χρή, ἐπιτιθέντες καὶ αὐτό, καὶ οὕτω τὸ λεπτὸν τῆς ἱστορίας ὡς οἷον εἰπεῖν συμμέτρως παχύνοντες, καὶ τὸ μικρὸν ὑποκείμενον ἠρέμα μεγεθύνοντες. οὔκουν περιφρονητέον πάντη τὸ καταπραχθέν, εἴπερ ἐντελῶς τὸ ἐπιταχθὲν πεπεράτωται. διά τοι τοῦτο θαῤῥεῖν ἔπεισί μοι, ὡς οὐκ ἂν ἀποφώλιον τῷ πανσεβάστῳ σου ὕψει τουτὶ τὸ πρᾶγμα πεσεῖται, ὅτι τε κατὰ τὸ ποθούμενόν σοι τετέλεσται, καὶ ὅτι ὁ τὸν Διονύσιον φιλῶν ἔχοι ἂν ὁμοίως καὶ περὶ αὐτὸ διατίθεσθαι. καλὸς μὲν γὰρ ὁ Διονύσιος καὶ γλυκὺς ᾄδειν, καὶ φράζειν γοργός, καὶ παντοῖος τὴν ἱστορίαν, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδὼν ἄστεα, καὶ νόον γνοὺς ὀφθαλμῷ καὶ διδασκαλίᾳ Μουσῶν. οὗτος δὲ ὁ καθ' ἡμᾶς ὑπομνηματισμὸς τῷ τοιούτῳ Διονυσίῳ συμπράττει, πρὸς ἅπερ

ἀκροατὴς φιλολόγος ἀκούειν γλίχεται. εἴτε γὰρ πλεωτέροις ὁ Διονύσιος ὁμιληταῖς ἐπιτροχάδην ἐλάλησέ ποτε, πρὸς ἀνάμνησιν ὁ λόγος οὗτος ἐπεξεργάζεται πλατύνων τὰ καίρια, διὰ τὴν ἄρτι τῶν εἰςαγομένων ἁπλότητα· εἴτε καὶ ἄλλως ἐκεῖνος πρὸς εἰςαγομένους λέγει, ἀλλὰ τὸ παρὸν ὑπόμνημα διὰ τοὺς φιλακροάμονας πλείω λαλεῖ· καὶ οὐκ ἀναπληροῖ μὲν ὡς ἀτελῆ εἰπόντα τὸν Διονύσιον, οἷς δὲ ἐκεῖνος ἐχρήσατο, πλατυκώτερον ἐπεξέρχεται, ὡς πρέπει λόγῳ πεζῷ, καὶ ὡς οἷον εἰπεῖν ἐκμυζῶν τῆς ἐκείνου ἱστορίας ἅπαν εἴτι νόστιμον προσεπιλιπαίνει ἄλλως αὐτήν, καὶ τὸ λεχθὲν ἰσχνῶς ἐξάγει περιττότερον, καὶ τὸ τοῦ ἀκροατοῦ λίχνον ἐκθεραπεύει, καὶ τὸ πολὺ δὲ τοῦ πόνου παραιρεῖται, ὡς ἂν ἅπερ ἑτέρωθέν ποθεν ἔμελλεν ἀναλέγεσθαι ἀκροώμενος ἀπονητὶ ἐντεῦθεν ἔχοι κτᾶσθαι κατά τινα ὑπομνηματισμόν, ὅσα γε ἥκει πρὸς τὸ μέτριον. ἤδη δέ που καὶ εἰς τὸ ἀναγκαῖον τοῦ πράγματος. Διονυσίῳ μὲν γὰρ ἐμέλησεν ὁλικῆς τινος περιηγήσεως γῆς καὶ ἐθνῶν ἐπελεύσεως· πόθεν δὲ ἢ τοῖς τόποις αἱ κλήσεις ἢ τοῖς ἔθνεσιν, ἢ τίνα τὰ ἐπ' αὐτοῖς συμπτώματα, οὐ πάνυ τι ἑκασταχοῦ ἐκεῖνος ἐν λόγῳ θέσθαι ἠθέλησεν. ἡμῖν δὲ εἰς ὅσον ἐπιβάλλει συγγενῶς τοῖς τοῦ Διονυσίου τὸ τοιοῦτον φυλαχθήσεται. καὶ τοῦτο πραγματευόμενοι οὐ διορθούμεθα τὸν περιηγητήν, οὔτε τι τῶν δῆθεν οὐ δεόντως ἐλλειφθέντων ἀναπληροῦμεν, ὡς καὶ ἀνόπιν ἔφαμεν, ἀλλὰ τὴν τῆς μετρικῆς ἐπελεύσεως ἀνάγκην παραμυθούμεθα διὰ τὸ λίχνον τῆς ἀκροάσεως. ἢ γάρ τις ἂν φιλομαθεῖν εἰδώς, εἶτα δὴ ἀκούσας τοῦ Διονυσίου γῆς Βοιωτῶν καὶ Λοκρῶν καὶ Θεσσαλῶν καὶ Μακεδόνων ἐν δυσὶν ἔπεσι μνησαμένου πρὸς μόνον ὄνομα, καὶ μηδέν τι πλέον ἐξιστορήσαντος περὶ αὐτῶν, οὐκ ἂν εἰς δέον λιχνεύσηται πλατύτερον μαθεῖν τι περὶ αὐτῶν; ποθήσει δ' ἂν ὁ φιλοπευθής, οἶμαι, καί τι περὶ Μυσῶν ἀκοῦσαι, ὡς δ' αὔτως καὶ περὶ Βεβρύκων. οὐκ ἀναπαύσει δ' αὐτὸν οὐδὲ τὸ τῆς Λιβύης, οὐδὲ μὴν τὸ τῆς Ἀσίας, οὔτ' οὖν Εὐρώπης ὄνομα ψιλόν,

εἰ μή τι καὶ περὶ τούτων αἰτιολογούμενον γνώσεται. τὸ δ' ὅμοιον καὶ ἐπὶ ἄλλων ζητήσει χωρῶν, ναὶ μέντοι καὶ περὶ πόλεων. τοῦτον δὴ τὸν πόθον τοῦ ἀκροατοῦ ἀναπιμπλάντες ἡμεῖς, βραχύ τι περὶ ἑκάστου ὅπη δέον εἰπόντες ἀπαλλαγησόμεθα, οὐχ ὅσον εἰς φιλοτιμίαν, ἀλλ' εἰς τὸ καίριον. καὶ Διονύσιος μὲν δρακὶ τῆς ὅλης ὥςπερ ἐπιλαμβάνεται γῆς, ὡς ἐντεῦθεν αὐτὴν στενοῦσθαι, καὶ μηδὲ ἀμφιλαφῶς τὰ πολλὰ ἔχειν· τὸ δὲ γράμμα τοῦτο εὐρυτέραν αὐτὴν ὑπανοίγει, καὶ οἵαν ἀμφοτέραις ἔχειν τινὰ λαβέσθαι αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει τάχα πλέον τι γλαφυρότητος. καὶ ἔστιν οὕτω διπλοῦν οἷον ἡμῖν τὸ καλόν. πᾶν τε γὰρ ἡμῖν ἐντεῦθεν ἠράνισται, εἴτι τῶν τοῦ Διονυσίου κάλλιστον καὶ ὁπωςοῦν ἀγαθὸν εἰς χρῆσιν, εἴτε καὶ γνῶσιν· προσεπεξείργασται δὲ μετρίως καὶ εἴτι τούτοις ἑτέρωθέν ποθεν σύμφωνον ἢ κατὰ συγγένειαν σύντροφον. εἰ τοίνυν τὰ τοῦ ὑπομνήματος τούτου συμπράττει τῷ Διονυσίῳ, εἰκότως ἂν ἔχοι καὶ τὸ τῆς ἐννοίας κοινόν. οὕτω γὰρ σοφὸς μὲν Ὅμηρος, ἀγαθὸς δὲ καὶ ὁ τὰ εἰς ἐκεῖνον λαλῶν· καὶ ἀμφοῖν κοινὸν τὸ τοῦ κέρδους ἢ τοῦ τέλους καλόν. τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐπὶ τοῦ Διονυσίου καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν. εἴη ἂν οὖν ἡμῖν τὸ δῶρον, ᾧ δεξιούμεθα τὴν σὴν ἀξιοσέβαστον κορυφήν, Διονύσιος οὐκέτι ποιητής, ἀλλὰ λύσας τὸ μέτρον, καί σοι καταλογάδην τὰ πλείω λαλῶν, οὐ στενολεσχῶν, ἀλλὰ πλατύτερον ἑαυτὸν ἐκτιθεὶς καὶ ἀνακαλύπτων, οἷός ἐστι καὶ ἐκ μετρικῆς συνθήκης εἰς πεζολογίαν ἀναλυόμενος τὰ πολλά, οὐ μόνον ᾄδων, ἀλλὰ καὶ λέγων, ὅπου τὰ τῆς ᾠδῆς ἡμῖν οὐκ ἔχει καιρόν, καὶ οὕτως ἀντὶ ἁπλοῦ γινόμενος οἷον δίγλωσσος, οὐ πάντη μετέωρος, οὐδ' ἐκ μετρικοῦ τὰ πάντα λαλῶν ὀχήματος, ἀλλ' ἔστιν ὅπη καὶ βάδην τῷ λόγῳ προϊών, οὐδ' ἀπὸ σκηνῆς μετρικῆς τὸ σύμπαν φθεγγόμενος, ἀλλὰ πολλὰ καὶ προσωπείου δίχα ποιητικοῦ ὁμιλῶν, οὐκ εἰς τὸ πᾶν ἑρμηνέων χατίζων, εἴποι ἂν ἡ Θηβαία λύρα, ἔχων δὲ ἤδη αὐτόθεν ἐν τοῖς καιρίοις τὸ σαφές, ὑποβολέως ἀνενδεές.

καί σοι ὡς ἐξ ἀγαθοῦ λειμῶνος ἄνθη κομίζεται ταῦτα καλά, ἢ καὶ ὡς ἐκ φυταλιᾶς ποικίλης καρπὸς ἤδη τρόφιμος εὐγενής. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ὡς ἐπί τινος μεταλλείας τὴν παρ' ἑαυτῷ χρυσῖτιν χύδην ὁ Διονύσιος παραβάλλεται εἰς κατεργασίαν ἐπίπονον, σοὶ δὲ αὐτὸν χορηγεῖ τὸν χρυσὸν ἀκίβδηλον, καὶ χοὸς μὲν μηδὲν ἐπισυρόμενον, ἐπικεκοσμημένον δὲ ἄλλως καὶ περιττότερον ἔχοντα. ὁ γοῦν φιλῶν τὸν Διονύσιον φιλοίη ἂν καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα καὶ τὴν τῶν ἐν αὐτῷ ἀπομνημονευμάτων σωρείαν, καὶ εἰς κεστὸν ἂν ἐγγράφοιτο [αὐτόν], καί τι καλὸν λογίζοιτο πολυσύνθετον. εἴπερ οὖν καὶ σὺ φιλεῖς μὲν τὸν Διονύσιον, οὐκ ἀποστέργεις δὲ οὐδὲ τὴν ἡμετέραν λαλιάν, ἀμφοτέρως ἂν εἴη σοι τὸ δῶρον φιλητόν, διά τε τὸν Διονύσιον, διά τε τὸν Εὐστάθιον, ἤδη δὲ καὶ ὅτι τὸ ἐπιταχθὲν πεποίηται. καὶ τοιαῦτα μὲν ἡμῖν τὰ ἐν ἔργῳ. πρὸ δέ γε τοῦ ἔργου ὀλίγα σοι προθετέον τινά, δι' ὧν τήν τε τοῦ Διονυσίου διάθεσιν παραδείξομέν σοι, καὶ τὸ τῆς περιηγήσεως πρᾶγμα σεμνυνοῦμεν καὶ γνώριμον σαφηνιοῦμεν, καὶ τί μὲν αὐτὴ δύναται παραστησόμεθα, τίς δὲ ἡ τῆς γεωγραφίας πρόθεσις, τίς δὲ αὖ ἡ τῆς χωρογραφίας βούλησις, καὶ εἴτι δὲ ἄλλο πρὸ τοῦ ἔργου καίριον. σοφίσαιτο δ' ἄν τις τὸ τὰ σεμνὰ τῆς περιηγήσεως ἐν λόγῳ βραχεῖ ῥητορικώτερον ὄνυχι τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐμπεριγράφειν τοῖς μὲν ἐν παροιμίαις λαλήσασιν ὡς ἀδύνατον καταπραχθῆναι πεπίστευται· τοῖς δέ γε σοφιστευσαμένοις τὴν περιήγησιν εἰς πρᾶγμα τετόλμηται, καὶ ὡς οὐκ ἀδύνατον ἀπελήλεγκται, βιασαμένοις τὴν παροιμίαν, καὶ τεχνασαμένοις τῷ ἀδυνάτῳ δύναμιν. ἢ γὰρ οὕτω μικροῦ πεποιήκασιν, ὅσοι τὴν τῆς οἰκουμένης πινακογραφίαν μεμελετήκασιν, ὀνυχιαίῳ που τάχα τινὶ διαστήματι τὴν ἀπείρονα περικλείσαντες, καὶ τὸ τοῦ κατὰ γῆν πληρώματος ἀπερίληπτον ἐπιπέδῳ βραχυτάτῳ καὶ οὕτω μικροδιαστάτῳ ἐμπεριγράψαντες. οὗ δὴ τολμήματος κατάρξαι μὲν ἱστόρηται Ἀναξίμανδρος, Ἑκαταῖος δὲ μετ' αὐτὸν

τῇ αὐτῇ τόλμῃ ἐπιβαλεῖν, μετὰ δὲ Δημόκριτος μαθητευσάμενος Θάλητι, καὶ τέταρτος Εὔδοξος. εἰ δὲ Καρχηδόνα ὑπὸ βοῒ μετρηθεῖσαν διὰ θαύματος ὁ Διονύσιος ἄγει, ὡς καινόν τι δήπουθεν ὄν, εἰ πόλεως τηλικαύτης διάστημα καταμετρηθείη περιγραφὲν ὑπὸ βύρσης τμήματι, τὸ τὴν ἀμέτρητον οἰκουμένην τομαρίῳ βραχυτάτῳ στενοχωρεῖν ἡλίκου ἂν ἔσω πίπτοι θαύματος; οὕτως ἐν δέοντι τολμηρὸν ἡ φιλοσοφία, οὕτω μικροῖς ἐμφαντάζει τὰ μέγιστα, ἥτις οὐ τῆς γῆς μόνον τὴν συναλοιφὴν καταneανιεύεται ταύτην εἴτε συναίρεσιν εἰς βραχὺ κομιδῇ συμπιέσασθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν συναγαγοῦσα κατασμικρύνει, καὶ ὡς οἷον εἰπεῖν κέγχρῳ παραβύει τὸν τηλικοῦτον. ἄλλη τις αὕτη παροιμία κατὰ τὴν ἄνω τεθεῖσαν, ἀδυναμίαν ἐμφαίνουσα πράγματος, προαχθεῖσα δ' ὅμως εἰς δύναμιν καὶ αὐτὴ τεχνικῶς. καὶ τῷ ὄντι τοιοῦτόν τι ποιοῦσιν, οἳ τὸν τοσοῦτον οὐρανόν, τὴν ἀπλανῆ σφαῖραν, τὴν ἔσω τὰ πάντα σφίγγουσαν, εἰς σμικρὸν σφαιρικὸν ὄγκον καὶ ὡς ἂν εἴποι τις κεγχριαῖον συστρέφουσι, καὶ εἰς δίσκου στροφὴν γογγυλίσαντες καὶ συστείλαντες τοῖς βουλομένοις ἀνὰ χεῖρα τιθέασι· καὶ ὅπερ ὁ μῦθος τὰς Θετταλὰς γυναῖκάς φησι μαγγανεύειν, ἐπιβουλευούσας τῇ σελήνῃ καὶ ἄνωθεν κατασπώσας εἰς γῆν, ταὐτὸ κατεπιχειροῦσιν αὐτοί, οὐχ ἑνὸς ἢ δευτέρου τῶν ἄνω πλανήτων, ἀλλ' αὐτοῦ ὅλου τοῦ κατ' οὐρανὸν ἀπειρίτου σφαιρώματος, αὐτοῖς ἄστροις, αὐταῖς ζώναις, καὶ πᾶσι τοῖς οὐρανίοις κύκλοις καὶ τμήμασιν ἡμῖν ἐκεῖνον καθέλκοντες. καὶ Ζεὺς μὲν ὁ παρ' Ὁμήρῳ, τοῖς περὶ Ὄλυμπον θώκοις ἐμπρέπων αἰθέριος, αὐτῇ γαίῃ, αὐτῇ θαλάσσῃ τὰ κάτω μεταστοιχειῶσαι βρενθύεται, αὐτὸς δὲ μὴ ἂν ἑλκυσθῆναι κάτω ἀλαζονεύεται· ὁ μέντοι φιλόσοφος βριαρώτερον ἀντιπαλαμᾶται, καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἐλέγχει σεμνόν, καὶ αὐτῷ οὐρανῷ καθελκύσας ἐκεῖνον οὐχ ὑποταρτάριον τὸν αἰθέριον τίθησιν, ὡς ἐκεῖνος πατέρα Κρόνον κάτω βαλών, ἀλλ' ἐπὶ χεῖρα τίθησι τοῖς ἀστρο-

θεάμοσι, καὶ ἄλλως τὰ τοιαῦτα σοφοῖς, καὶ οὐρανὸν τοῦτον τεχνασάμενος ὡς εἰπεῖν ὑπουράνιον, ἐν αὐτῷ οἷά τινι κατόπτρῳ φαντάζει τοῖς βουλομένοις τὰ τῶν ἀνωτάτων κινήσεων, καὶ ἐπεὶ μὴ ἐξὸν ἐκ τῶν κάτω ἄνω πτερύσσεσθαι τὸν φιλοσοφεῖν τὰ οὐράνια θέλοντα, βιάζεταί πως τέχνῃ τὸν οὐρανόν, καὶ κατασπάσας καὶ ταπεινώσας οὕτω περαίνει τὰ τῆς προθέσεως, [ἢ] καὶ ἄλλως μὴ ἔχων ἐν οὐρανῷ θέσθαι τὸν ἄνθρωπον, οὐράνιον μὲν φυτὸν ὄντα τε καὶ λεγόμενον, περὶ γῆν δὲ ὅμως εἱλούμενον, κατάγει τὸν οὐρανὸν καὶ περίγειον τίθησιν, ὡς ἂν ὁ περὶ γῆν ἐκεῖνος οὕτω τὰ οὐράνια ἔχοι καλλιτεχνεῖν. καὶ γίνεταί τις οἷον κάθοδος οὐρανοῦ πρὸς τοὺς κάτω προςφυέστερον, ἤπερ ὁ τοῦ Ἡσιόδου μῦθος αὐτὸν κατάγει πρὸς φιλότητα γῆς, ναὶ μὴν καὶ σεμνότερον, τά τε ἄλλα δέ, καὶ ὅτι ἐκεῖνον μὲν νύκτα ἐπάγειν Ἡσίοδος λέγει, ἐπειδὰν κατέλθοι, ὁ δὲ οὐρανὸς οὗτος, ὃν ἡ τῆς μαθήσεως θεωρία πρὸς τῇ γῇ ποιεῖ, οὐ σκότος ἐπάγειν οἶδεν, ἀλλὰ γνῶσιν τεχνικὴν φωςφορεῖ. οὐδ' ἂν εἴποι τις ἐνταῦθα, ὀ ρ ώ ρ ε ι δ' ο ὐ ρ α ν ό θ ε ν ν ύ ξ, τὸ Ὁμηρικόν, ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ μάλιστα, ὡς ἄρα οὐρανόθεν ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθήρ· λαμπρὸν γὰρ ἐντεῦθεν ἀπαιθριάζει μαθήσεως φῶς. οὐρανὸν μὲν οὖν τοιόνδε Ἄρατος ἂν ἔχοι περιφέρειν, καὶ ὅσοι κατ' ἐκεῖνον ποιητικῶς ἢ καὶ ἄλλως καταλογάδην τοὺς τοιούτους κυλίουσιν οὐρανούς, Μοῦσαί τινες οἷον κατὰ τὰς ᾀδομένας προςκαθήμενοι, καὶ πρὸς ἐναρμόνιον ῥυθμίζοντες κίνησιν. Διονύσιος δὲ ὁ νῦν ἡμῖν ὁμιλῶν τὰ περὶ γῆν κατεργάζεται, καὶ περὶ ταύτην ὡς μέτρῳ πρέπον ἔχει πονούμενος, πτερῷ λόγου κοῦφος αἰρόμενος, καὶ τάχιον σύμπασαν τὴν οἰκουμένην περιϊών, ἤπερ οἱ θρυλούμενοι ἀετοί, δι' ὧν ὁ τοῦ μύθου Ζεὺς τὴν ὑφ' ἥλιον κατεμέτρησε, καὶ τὸν ἀκροατὴν ἑαυτῷ συμμετάγων, [ἢ συνανάγων,] καὶ ποιῶν συμπτερύσσεσθαι, Δαίδαλος οἷα συμπεριπτάμενον Ἴκαρον· πλὴν ὅσον ἐνταῦθα τὰ τῆς πτήσεως ἀσφαλῆ, καὶ πάντῃ πάντως ἀμφοῖν ἀκίνδυνα,

καὶ ἡλίῳ ἀνεπιβούλευτα. μήτι δὲ ἄρα καὶ ἡ τοῦ χθονίου Ἑρμοῦ πορεία, καὶ ἡ χρυσῆ ῥάβδος, ἣν καθ' Ὅμηρον ἔχων ἐκεῖνος πτεροῖς περιΐκνεῖται τήν τε τραφερὰν τήν τε ὑγράν, ἡ τῆς περιηγήσεως αὕτη ἐστὶν ὁδός τε καὶ μέθοδος, καὶ ἡ ἀνὰ χεῖρα τῷ τεχνίτῃ γραφίς, ἡ διατυποῦσα τὸν περίγειον πίνακα· ὑφ' ὧν ὁ μανθάνων ποδηγεῖται ὡςπερεὶ καὶ χειραγωγεῖται, καὶ πᾶσαν ἀμογητὶ τὴν οἰκουμένην, ὡς τάχος πτεροῦ, περιοδεύσας πρόεισι, τῷ νῷ ταύτην περιδραμὼν καὶ λόγῳ χειραγωγοῦντι καταμαθών. καὶ οὕτω μὲν ἐνταῦθα τὸν χθόνιον ἄν τις Ἑρμῆν φαντάσηται. ὅτε μέντοι τῶν κάτω ἀπαναστὰς ὁ περιηγούμενος τὸν οὐρανὸν περιοδεύει, καὶ γραμμὰς ἄγει, καὶ πόλους στρέφει, καὶ ἀστέρας μετρεῖ, μονονουχὶ ψαύων τῶν ἄνω χειρὶ, καὶ δακτύλῳ καθυποδεικνὺς τὰ ἐκεῖ, καὶ οὕτω γῆς μὲν ὑπερανιπτάμενος, τὰ δὲ οὐράνια περιηγούμενος, τότε δὴ οὐ χθόνιος οὗτος Ἑρμῆς, ἀλλὰ κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν τὴν αὐτὴν ἐν χερσὶν ἔχων ῥάβδον πέτεται κρατὺς Ἀργειφόντης, χρυσόῤῥαπις. καί τις ἂν εἴποι διὰ ταῦτα κομψότερον τὴν τῆς περιηγητικῆς μεθόδου δύναμιν, οἰκειότερον ἤπερ ἐπὶ τῆς καθ' Ὅμηρον Ἔριδος, τὰ μὲν πρῶτα ὀλίγην κορύσσεσθαι, περιαθροῦσαν τὰ κάτω πάντα που καὶ περὶ γῆν, αὐτὰρ ἔπειτα ἐπὶ χθονὶ βαίνουσαν οὐρανῷ κάρη στηρίζειν, ὁπηνίκα τὰ κατ' οὐρανὸν ἐπιβάλλει θεωρεῖν ὁ περιηγούμενος. καὶ οὕτω μὲν ἂν ὡς ἐν ἐπιτόμῳ σεμνολογήσει τις τὸ τῆς περιηγήσεως ἀγαθόν, δίχα γε τῶν μετ' ὀλίγα ῥηθησομένων. ἃ δὲ καὶ εἰςέτι χρὴ τῷ λόγῳ προλαβεῖν ταῦτά εἰσιν, ὅτι οὐρανοβάμονος μὲν Ἑρμοῦ Ἄρατος ἐντελὴς ὑποφήτης ὡς ἐν μέτρῳ τοῖς εἰςαγομένοις ἐμπεριλέλειπται, καλλιγραφῶν τὰ ἐν οὐρανῷ φαινόμενα· τοῦ δὲ περὶ γῆν ταχὺ τὸ πτερὸν λύοντος Ἑρμοῦ ὑποδρηστὴρ πρός γε τὸ παρὸν Διονύσιος, ὃν ὁ νοῦς τῶν Μουσῶν ἄγων, ὡς αὐτὸς κομπάσει προϊών, πᾶσαν τὴν γῆν ποιεῖ περιπολεῖν ἀπλανῶς. εἴληχε δὲ τὴν περιηγητοῦ κλῆσιν, παρὰ τὸ περιηγεῖσθαι, ὅπερ τὴν κατὰ λεπτὸν δηλοῦν

ἀφήγησιν βούλεται· καθὸ καὶ τῶν τινες ῥητόρων ὁ μέν, περιήγησαί μοι, φησί, τὰ ἐν ᾅδου, ὅ ἐστιν, ἔκθου πρὸς λεπτὸν ἀφηγούμενος· ὁ δὲ περιήγησιν ὕβρεως τὴν ὁμοίαν λέγει ἀφήγησιν. τὸ δὲ περιηγεῖσθαι καὶ περιοδεύειν λέγεται, ὡς ὅτε τις περιοδεῦσαι λέγει τὴν Πελοπόννησον, τὸ δ' αὐτὸ ἔστιν εἰπεῖν καὶ καταγράφεσθαι καὶ μετρεῖσθαι. οὕτω γάρ που αὐτὸς ὁ Διονύσιος θάλασσάν τινα ἐρεῖ καταγράψασθαι καὶ ἀναμετρήσασθαι. δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ ὅτι πολλὰ τῶν παλαιῶν περὶ τὴν ἀληθῆ γεωγραφίαν καὶ χωρογραφίαν ἐσπουδακότων, ἣν μάλιστα τῶν ἄλλων Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς τῶν ἐμπειροτάτων, ὡς λέγεται, γραφῆς ἠκριβώσατο, δοθείσης αὐτῷ ὑπὸ Ξενοκλέους τοῦ γαζοφύλακος, πάντοθεν ὁ Διονύσιος τὸ καλὸν ἠρανίσατο, καὶ τὰ μακρὰ τῶν ἄλλων αὐτὸς ἐπιτεμὼν συντομωτάτην ταύτην καὶ ἀκριβεστάτην γεωγραφίαν ἐξέθετο, εἰς ἐγχειρίδιον τοῖς βουλομένοις εὐσύνοπτον, οὐδέν τι τῶν τοῖς γεωγράφοις ὀφειλομένων καταλιπών. ἱστορίαις τε γὰρ παραρτύει τὸ ποίημα, φράζει δέ που καὶ τόπων ἢ ἐθνῶν ἰδιότητας, χειραγωγεῖ δὲ καὶ τῷ τῆς ἱστορίας ἀληθεῖ, ὅπερ ἐστὶ γεωγραφίας ἀρετή, παρενσπείρει δέ που καί τινα μαθηματικώτερον. καὶ ὅλως οὐδέν τι τῶν γεωγραφικῶν ἀγαθῶν ἀφῆκεν, οὗ μὴ γεῦμά τι τῇ αὐτοῦ ποιήσει ταύτῃ ἐντέθεικεν, ὀλιγόστιχον μὲν τὸ ποίημα ἐκτεθειμένος, ἀκροθιγῶς δὲ πάντων ἁψάμενος τῶν καλῶν, καὶ σπερματικῶς πᾶν ἐν αὐτῷ τὸ τῆς γεωγραφίας καλὸν ἐνθέμενος. τοιοῦτος δὲ ὢν οὐκ ἐνστερνίζεται τὴν τοῦ γεωγράφου πρόσρησιν οὐ μόνον διὰ τὴν σμικρότητα τοῦ βιβλίου, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἔργα τινὰ καὶ ἄλλα γεωγράφου εἰσίν, ὧν οὐ πάνυ τι θιγγάνει αὐτός. πρὸς τοίνυν τὸ καθολικώτερον τῆς κλήσεως καὶ γενικώτερον ἀνάγει ἑαυτόν, ὅπερ ἐστὶν ἡ περιήγησις. ἰστέον γὰρ ὅτι περίοδος γῆς καὶ περιήγησις ταὐτὸν νοοῦσι καὶ εἰς μίαν ἔννοιαν ἔρχονται. διὸ καὶ ὁ Ἀμασεὺς γεωγράφος συχνὰ περὶ τὰς τοιαύτας λέξεις εἴλεῖται, οὐ μόνον γεωγραφίαν τὴν ἑαυτοῦ ἐπιστήμην ἀξιῶν καλεῖ-

σθαι, ἀλλ' οὐδὲ περιήγησιν καὶ περίοδον λέγεσθαι ἀπαξιῶν. καὶ οὕτω μὲν περίοδος γῆς καὶ περιήγησις εἰς ἕνα κατὰ πολυωνυμίαν συνάγονται νοῦν, καί εἰσιν ὀνόματα γενικά, ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὰ τήν τε γεωγραφίαν καὶ τὴν χωρογραφίαν, ἤτοι τοπογραφίαν, ὧν ἡ μὲν γεωγραφία τῆς καθόλου θεωρίας ἔχεται, καθά φασιν οἱ παλαιοί, ὡς ἐάν τις ὅλον τι ἀναγράψηται σῶμα. καὶ ἔστιν ὅρος γεωγραφίας κατ' ἐκείνους μίμησις διαγραφῆς τοῦ κατειλημμένου ὅλου μέρους τῆς γῆς, μετὰ τῶν ὡς ἐπίπαν συνημμένων αὐτῇ. ἴδιον δέ φασιν αὐτῆς, τὸ μίαν καὶ συνεχῆ δεικνύειν τὴν ἐγνωσμένην γῆν, ὡς ἔχει φύσεώς τε καὶ θέσεως, μέχρι μόνον τῶν ἐν ὅλαις περιγραφαῖς αὐτῇ συνημμένων. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ γεωγραφία, ἔργον ἔχουσα περὶ τὴν τῆς γῆς ἁπάσης ὁλότητα καταγίνεσθαι ὁλοσχερέστερον, καὶ οὐ πρὸς λεπτὴν διεξόδευσιν. ἡ μέντοι χωρογραφία περιήγησις μέν ἐστι καὶ αὐτὴ καὶ περίοδος γῆς, καθὰ καὶ ἡ γεωγραφία, πλὴν οὐχὶ τῆς ὅλης, ἀλλὰ μέρους τινὸς αὐτῆς, καὶ ὡς εἰπεῖν χώρας ἢ χωρῶν ἢ χωρίων τινῶν. διόπερ οὐδὲ γεωγραφία λέγεται, ἤτοι τῆς γῆς ἁπάσης καταγραφή, ἀλλὰ χωρογραφία, τουτέστι διαγραφὴ χώρας τινός· φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς χωρογραφίας, καὶ ὅτι τὸ χωρογραφικὸν τέλος τῆς ἐπὶ μέρους ἔχεται προςβολῆς, τουτέστι τοῖς μερικοῖς ἐπιβάλλει, ἀπεναντίας τῇ γεωγραφίᾳ. ἡ μὲν γὰρ ὥςπερ ὁλότητι σώματος ὅλῃ τῇ γῇ ἐπιβάλλει, ἡ δὲ χωρογραφία μέρει τινὶ τῆς γῆς ἐπιχειρεῖ, ὡς εἴτις ἐξ ὅλου σώματός τι ἀποτεμόμενος, τὸ ὠτίον μόνον ἢ ὀφθαλμόν, διαγράφει αὐτό. οὕτω γὰρ ἡ μὲν γεωγραφία ὅλον τὸ τῆς γῆς ἐκτίθεται σῶμα, οὐ καταγινομένη περὶ τὰ σμικρότατα, χωρογραφία δὲ ἡ τῶν λεπτῶν σωμάτων γινομένη συναπογράφει καὶ τὰ βραχύτατα, οἷον λιμένας, κώμας ἁπάσας, δήμους, κρήνας, πόλιν πᾶσαν, ποταμὸν ἅπαντα, ὁδῶν ἐκτροπάς, καὶ τοιαῦτα πολλά· οὐχ ὅτι οὐ καταγίνεται περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἡ τῆς γεωγραφίας τέχνη, ἀλλ' ὅτι σπανίως καὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης, οἷα τέλος ἔχουσα τὸ

καθόλου εἰπεῖν ἐν ὁλικαῖς περιγραφαῖς. χωρογραφία δέ, μὴ καὶ τοῖς βραχυτάτοις ἐπεξιοῦσα, οὐκ ἂν οὐδὲ χωρογραφία λέγοιτο. τῆς τοίνυν γεωγραφίας καὶ χωρογραφίας ταύτας διαφορὰς ἐχουσῶν, ὁ Διονύσιος χωρογράφῳ μὲν οὐδὲν ἔχει κοινόν, ἐγγίζει δὲ τῷ γεωγράφῳ, περιγράφων ὁλοσχερῶς τὰ περὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ περιϊὼν ἐπελευστικῶς κατά τινα περιγραφὴν ὁλικήν, καὶ ὡς εἰπεῖν γεωγράφος ὢν συναλειπτικός, οὐ χώραν ἢ χώρας περιηγεῖσθαι προθέμενος, ἀλλ' ἐν ἐπαγγελίᾳ γεωγραφίας τὸ ποιημάτιον ἐπιτόμως τὸ ἀνὰ χεῖρας ἐκθέμενος, καθάπερ ἐκ προοιμίων αὐτὸς ἀνεκρούσατο, σκοπὸν προγράψας μέγαν τῆς αὐτοῦ εὐσυνόπτου ποιήσεως, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὸ γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν· καὶ οὕτω γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον ἐνὶ ξυνώσας ἀγοστῷ, τοῦτο δὴ τὸ περὶ Τυφῶνος τεραστίως λογοποιηθέν. Ἔστι δὲ ὁ Διονύσιος οὗτος κατὰ τὴν τῶν παλαιῶν θεωρίαν τοῖς πλάσμασι γλαφυρός, μεταδιώκων τὸ ἀνθηρόν, οἷά τις γραφεὺς ἄριστος, καὶ ἀναλεγόμενος ἀντὶ μὲν συμμετρίας, φασί, γραφικῆς τὰ τῶν ὀνομάτων εὐσύνθετα· ἀντὶ δὲ χρωμάτων τὰς ἀνθηροτέρας τῶν λέξεων. πυκνὸς δέ ἐστι καὶ τὴν συμπλήρωσιν καὶ τὴν ἐπανάληψιν, συχνὰ καὶ τοῖς τοιούτοις διὰ σαφήνειαν ἐναγλαϊζόμενος σχήμασι. καὶ δριμείαις δὲ ὡς φανήσεται πολλαχοῦ χρῆται ταῖς λέξεσι, ναὶ μὴν καὶ ἀναπτύξεσιν ἐτυμολογικαῖς. ἔστι δὲ οὗ καὶ ἐνδιάθετα λαλεῖ, ὃ δὴ ποιεῖν δυσχερὲς ἐν περιηγήσει. παρενσπείρει δέ που καὶ βασιλικὰ εὐφυῶς ἐγκώμια. καὶ γνωμολογικῇ δὲ φιλοσοφίᾳ σπανίως μέν, διὰ τὴν τῆς περιηγήσεως ἀνάγκην, εὑρίσκεται δ' οὖν ὅμως χρώμενος, καὶ ὅλως διὰ πάντων ἥκει καλῶν, πρὸς μέτρον τε ᾄδων καὶ διαλέκτοις ποικιλλόμενος, καὶ μύθῳ χρῆσθαι συμμέτρως οὐ κατοκνῶν, καὶ πλασμάτων χρώμενος πιθανότητι· ὅπῃ τε παρείκει ἐμπλατυνόμενος καὶ ἐκφράσεσιν, ἐπιπλέκων δέ γε καὶ ἱστορίας· καὶ ὡς προγέγραπται χειραγωγῶν οὕτω νόμῳ γεωγραφικῷ πρὸς ἀλήθειαν, φιλοσοφῶν δὲ καὶ πρὸς μάθημα, ἐν οἷς περὶ

τοῦ Κρονίου ὠκεανοῦ διαλαμβάνει, καὶ τῆς ὑμνουμένης νήσου τῆς Θούλης, καὶ τοῦ ὑπὸ τὸν καρκίνον κλίματος· καί που καὶ εἰς φύσιν προκύπτων, ὡς ὅτε τῆς τῶν Τρωγλοδυτῶν γῆς τὸ πολύχρωμον αἰτιολογεῖ· ἤδη δὲ καὶ εἰς θεολογίαν ἀναβαίνων πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βιβλίου, ὁπηνίκα τὰς τῶν περὶ γῆν διαφορὰς θεωρεῖ. Μούσας δὲ καλεῖ μέν, ὡς ποιηταῖς ἔθος, οἷα δὲ φιλόσοφον σύγγραμμα μετιών, τάχα δὲ καὶ διὰ τὸ καινοπρεπέστερον, οὐ πρώταις αὐταῖς Ὁμηρικῶς ἐντυγχάνει, οὐδ' εἰς αὐτὰς αὐτίκα τρέχει, ἀναῤῥήξας τὴν βαλβῖδα τοῦ λόγου, ἀλλ' ὅτε πρὸς ταῖς ἀκμαῖς τῆς περιηγήσεως γίνεται, τότε δὴ αὐτὰς προςφωνεῖ. ἐπαινετέος δὲ καὶ τῆς ἐν καταρχῇ εὐκρινείας ἐστί. τὸν γὰρ σκοπὸν ἐξ ἀρχῆς αὐτῆς ἐκτίθεται τοῦ συγγράμματος ἐν ὀλίγοις ἔπεσι· μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τῆς περιηγήσεως ἐκτίθεται, γνῶσιν αὐτὸ εἶναι λέγων τοῦ ἀκροατοῦ, καὶ διδασκαλίαν αὖθις ἐκ τοῦ μαθόντος εἰς ἄλλους οὐκ εἰδότας, καὶ τιμὴν ἥτις ἐντεῦθεν τῷ διδάσκοντι περιγίνεται. ὅτι δὲ καὶ εἰς ἄλλα πλείω καὶ ἀναγκαιότατα χρήσιμα τὰ τῶν περιηγήσεων δηλοῦσιν οἱ παλαιοί, λέγοντες ὅτι τε βιωφελὴς ἡ περιήγησις, καὶ ὅτι νοῦν συνάγει τῷ ταύτης ἐμπείρῳ, καὶ ὅτι στρατηγοῖς μάλιστα καὶ βασιλεῦσι σύμφορός ἐστι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ἱστοροῦσι δὲ καὶ ὅτι διὰ τὸ ταύτης χρήσιμον Ἡρακλῆς τε καὶ Διόνυσος ἐξετόπιζον ἑαυτούς, τὴν τῶν κλιμάτων γνῶσιν σπουδάζοντες. καὶ ὅτι καὶ Ἀλέξανδρος διὰ τοῦτο ἐφιλοτιμήσατο τὸν ἠῷον ἱστορῆσαι ὠκεανόν. καὶ Σέσωστρις δέ, φασίν, ὁ Αἰγύπτιος πολλὴν περιεληλυθὼς γῆν πίναξί τε δέδωκε τὴν περίοδον, καὶ τῆς τῶν πινάκων ἀναγραφῆς οὐκ Αἰγυπτίοις μόνον, ἀλλὰ καὶ Σκύθαις εἰς θαῦμα μεταδοῦναι ἠξίωσεν. καὶ Πλάτων δέ, φασί, τοῦ πράγματος ἐρῶν, οὐ μόνον ἐπὶ Σικελίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον ἀπεδήμησε. σεμνύνει δὲ καὶ τὸν Ὁμηρικὸν Ὀδυσσέα οὐχ ἧττον τῶν ἄλλων τὸ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν ἄστεα καὶ νόον γνῶναι. καὶ οὕτω συνάγουσιν οἱ παλαιοὶ ἐκ

πολλῶν, τὴν περιήγησιν φιλόσοφον εἶναί τι χρῆμα καὶ βασιλικόν. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ χρηστὰ τῆς περιηγήσεως.

[Ὁ δὲ Διονύσιος Λίβυς μὲν ἱστορεῖται τὸ γένος· συγγράψαι δὲ καὶ ἄλλα βιβλία λέγεται, Λιθιακά τε καὶ Ὀρνιθιακὰ καὶ Βασσαρικά, ὧν τὰ μὲν Λιθιακὰ ἐνεκρίθησαν καὶ αὐτά, διὰ τὴν τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότητα, τὰ δὲ Βασσαρικὰ διὰ τὴν τραχύτητα οὐκ ἄξια τούτου κριθέντα εἰς τὸν Σάμιον ἀνηνέχθησαν Διονύσιον, τὰ δὲ Ὀρνιθιακὰ εἰς ἄλλον τινὰ Φιλαδελφέα Διονύσιον, ὃν διὰ λέξεως ἀκυρολογίαν ἀπεκάλουν ὑπόκενον. τὸ δὲ παρὸν ποίημα ἱστορικὸν καλοῦσιν οἱ παλαιοί, συγκείμενον ἐκ τοπικοῦ καὶ πραγματικοῦ καὶ χρονικοῦ καὶ γενεαλογικοῦ, εἰς ἃ διαιρεῖσθαι τὴν ἱστορίαν φασίν· ἐκ μὲν τοπικοῦ, ὅτι καὶ ὁ πᾶς ἐνταῦθα τοῦ βιβλίου σκοπὸς τόπων γῆς ἐστι περιήγησις· πραγματικοῦ δέ, ἐν οἷς ἄλλα τέ τινα ἱστορεῖ καὶ ἐθνῶν ἔθη ἐκτίθεται· χρονικοῦ δέ, ὡς ὅτε καιροῦ μέμνηται, καθ' ὃν αὐτὸς περιῆν, ὅτι δηλαδὴ οὐκ ἐπὶ τῶν ὑπάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀνάκτων· γενεαλογικοῦ δέ, οἷον ὅτε τοὺς Σαυρομάτας ἐξ Ἀμαζόνων εἶπε κατάγεσθαι, καὶ ἐκ δούλων τοὺς Ἐπιζεφυρίους Λοκρούς. οἱ δ' αὐτοὶ παλαιοὶ ἐπαινοῦσι καὶ τὸ προοίμιον τοῦ παρόντος βιβλίου, ὡς τὰς ἐπιβαλλούσας ἔχον ἀρετάς. φασὶ γὰρ ὅτι ἀρεταὶ προοιμίων περιοχή, προσοχή, καὶ συμπάθεια· ὧν ἡ μὲν περιοχὴ τέλος ἔχει τὸ προεκθέσθαι τὸν τοῦ ἑξῆς λόγου σκοπόν, ἡ δὲ προσοχὴ ἐπιστρέφει τὸν ἀκροατὴν καὶ ὅλον εἶναι τοῦ ἔργου ποιεῖ, ἡ δὲ συμπάθεια καὶ πρὸς ἐπιείκειαν καὶ πρὸς συγγνώμην τοῦ λέγοντος προκαλεῖται τοὺς ἀκροατάς. καὶ Διονύσιος οὖν, φασί, σκοπὸν τοῦ βιβλίου ἐν προοιμίῳ εἰπών. τὸ μέλλειν γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν, προσοχήν τε ἐποίησε, κινήσας τὸν τοῦ ἀκροατοῦ νοῦν ὡς ἐπὶ μεγάλῃ τῇ ὑποσχέσει, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ περιοχὴν κεφαλαιώδη τοῦ ὅλου βιβλίου τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξέθετο. ἐν δὲ τῷ ἀνδρῶν ἄκριτα φῦλα συμπάθειαν ἐξεκαλέσατο καὶ ἐφειλκύσατο, οἷα συγγνώμης τευξόμενος,

εἴπου φανείη ἀσθενὴς περὶ τὴν τῶν οὕτω πολλῶν καὶ ἀκρίτων ὑφήγησιν. πολὺ δὲ τὸ σαφὲς ἡ παροῦσα ποίησις ἔχει, καὶ μάλιστα τὸ εὐκρινές, ὡς προείρηται, οὐ μόνον διὰ τῶν ἐπαναλήψεων, καθάπερ ἔφαμεν, καὶ τῶν συχνῶν συμπληρώσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πυκνῶν προεκθέσεων, ὅπου γε καὶ τρόπους διδασκαλίας ὁ Διονύσιος ἐν πολλοῖς ἐκτίθεται δι' εὐκρίνειαν, προλέγων ὅτι τοιῶςδε τὸ διδασκάλιον προχειρίσεται. πολλαχοῦ δὲ καὶ προςέχειν προκαλεῖται τὸν ἀκροατήν, ὡς ἂν μὴ ἐξυπνιάζων αὐτὸς νομίζοι περιηγεῖσθαι τοῦτον ἀδιευκρίνητα. πολὺ δὲ καὶ τὸ κάλλος ἔχει τὸ συγγραμμάτιον τοῦτο, καὶ οὐδενὸς ὅλως ἀμοιρεῖ τῶν πολλῶν ποιητικῶν καλῶν τὸ μικρὸν τῆς ποιήσεως τοῦτο σωμάτιον. εἰ δὲ τινας ἔχει καὶ κῆρας βραχυτάτας, καθά που σῶμα καλὸν δοθιῆνάς τινας οὐ προφανεῖς τοῖς πολλοῖς ἢ λειχῆνας παρεμπεφυκότας οὐκ ἐν καιρίῳ, ἀφ' ὧν ἥκιστα τὸ πολὺ τοῦ κάλλους ἀχρειοῦται, σκεπτέσθωσαν οἱ περίεργοι καὶ οὐ πάνυ φιλόκαλοι. ἡμεῖς γὰρ οὐ μυῖαι τοῖς ἕλκεσιν ἐφιζάνουσαι, μέλισσαι δὲ τοῦ τῶν Μουσῶν λειμῶνος τὸ κάλλιστον ἀπανθίζουσαι.]

1. Ὅτι τὸ τοῦ περιηγητοῦ ἐνταῦθα προοίμιον ἐκ Πινδαρικῆς ᾠδῆς παρέξεσται. Πίνδαρος μὲν γὰρ ἐν τῷ ἐπαινεῖν ἀεθλοφόρον τινὰ Κορίνθιον προοιμιάζεται, ὅτι Ὀλυμπιονίκην ἐπαινῶν οἶκον γνώσομαι ὀλβίαν Κόρινθον· ὑφ' ἧς δηλαδὴ ὁ οἶκος περιέχεται, ὡς μέρος αὐτῆς. ὁ Διονύσιος δὲ μιμησάμενος ἐκεῖνον ἐνταῦθά φησιν, Ἀρχόμενος γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν, καὶ ποταμοὺς καὶ πόλεις καὶ ἀνδρῶν φῦλα, μνήσομαι ὠκεανοῦ βαθυῤῥόου, τοῦ τὴν γῆν δηλονότι καὶ τὰ ἐν αὐτῇ περιειληφότος, καὶ ἐν ᾧ πᾶσά ἐστιν ἡ γῆ. ὁμοίως οὖν ἄμφω ἐσχημάτισται τὰ προοίμια. τὸ δὲ ἐν τῷ ὠκεανῷ τὴν χθόνα πᾶσαν εἶναι παρακατιὼν ἄλλως φράζει λέγων, Πάντῃ δ' ἀκαμάτου φέρεται σθένος ὠκεανοῖο, καί, ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν. τοῦτο δὲ σύμφωνόν ἐστι τῷ Ὁμηρικῷ, τῷ ἀψοῤῥόου ὠκεανοῖο. πάντως γὰρ ὠκεανὸς ἀψόῤῥοος ὁ εἰς ἑαυτὸν ὀρούων, ἤγουν ἐπανιὼν καὶ εἰς κύκλου σχῆμα περιαγόμενος, καὶ οὕτως ἐναποκλείων ἑαυτῷ τὴν γῆν· καθὰ καὶ Ὀρφεὺς ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Ἥρας φησὶ λέγων,

κύκλον ἀκαμάτου καλλιῤῥόου ὠκεανοῖο,
ὃς γαῖαν δίνῃσι πέριξ ἔχει ἀμφιελίξας.

ὡς τοῦ ὠκεανοῦ περιειληφότος τὴν γῆν, καθὰ καὶ Ἐρατοσθένης δοξάζει, οὗ ζηλωτής ἐστιν ἐν πολλοῖς ὁ τὸ οἰκουμενικὸν τουτὶ συνταγμάτιον ποιησάμενος. διὸ καὶ ἐστεφα-

νῶσθαι τὴν γῆν φησιν, ἤτοι κύκλῳ περιειλῆφθαι τῷ ὠκεανῷ, ἅτε νῆσον. ἐπεὶ δὲ τὸ ἐστεφανῶσθαι ὑπεμφαίνει τὸ κατὰ κύκλου περιαγωγὴν ἀκριβῆ καὶ περιφέρειαν ἰσοδιάστατον τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ περιέχεσθαι· ὅπερ οὐκ ἀληθές ἐστι, καθὰ καὶ Ἡροδότῳ δοκεῖ, λέγοντι μὴ ἀποδέχεσθαι τοὺς λέγοντας κυκλοτερέα τὴν γῆν ὡς ἀπὸ τόρνου· ἐπάγει πρὸς διόρθωσιν τό, οὐ μὴν πᾶσα διαπρό, ἤτοι διόλου, περίδρομος, ἀλλὰ δηλαδὴ προμήκης, ὡς ῥηθήσεται, δίκην σφενδόνης. τοιαύτη γὰρ τὸ σχῆμα ἡ οἰκουμένη γῆ, καθὰ καὶ Ποσειδωνίῳ δοκεῖ. διὸ καὶ εἰς δύο κώνους τέμνεται ἡ οἰκουμένη, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ ὁ Διονύσιος· ὧν εἷς μὲν ὁ ἀποτελῶν τὴν Ἀσίαν, εἷς δὲ ὁ ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης ἀπαρτιζόμενος. τῆς δὲ τοιαύτης οἰκουμενικῆς σφενδόνης τὰ ὀξύτερα μὲν πρός τε τῇ ἀνατολῇ εἰσι καὶ πρὸς τῇ δύσει, ἃ δὴ κελεύθους ἠελίου καλεῖ, τὰ εὐρύτερα δὲ πρός τε τῷ ἀρκτῴῳ κεῖται μέρει καὶ τῷ νοτίῳ. ὥςτε τῶν δύο κώνων ὁμοῦ κατὰ τὰς βάσεις ὄντων τὸ μὲν κατὰ τὰς κορυφὰς ὀξύ, πρὸς ἕω καὶ δυσμάς, τὸ δὲ κατὰ τὰς βάσεις εὐρύ, πρὸς νότον καὶ βοῤῥᾶν.

4. Ὅρα δὲ ὅτι νῆσον εἰπὼν τὴν ἀπείρονα γῆν εὐτελῶς καὶ σμικροπρεπέστερον ἀνέστησεν ἄλλως τὸ τῆς κλήσεως ταπεινὸν διὰ προςθήκης ἐπιθέτου σεμνοῦ, καὶ ἐπῆρεν εἰς ὕψος τὸ πρᾶγμα, οὐχ ἁπλῶς νῆσον αὐτὴν εἰπών, ἀλλὰ προσονομάσας ἀπείριτον, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ ἀπείρονα, καὶ οὕτως ἀντιδιαστείλας αὐτὴν πρὸς τὰς ἄλλας νήσους, αἵτινες διὰ τὸ μὴ ἄπειρον εὐδείελοι λέγονται, τουτέστιν εὔδηλοι, εὐπεριόριστοι. φησὶ γὰρ ὅτι ἐν ἐκείνῳ πᾶσα χθὼν ἅτε νῆσος ἀπείριτος ἐστεφάνωται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι κἂν εὐρύτερα τὰ τῆς οἰκουμένης βόρεια καὶ τὰ νότια, καθάπερ εἴρηται, ἀλλ' οἱ παλαιοὶ πινακογράφοι τῆς Εὐρώπης μὲν τὴν καταγραφὴν εὐρύνειν λέγονται πλέον πρὸς βοῤῥᾶν, ὡς ἂν ἔχοιεν ἐγγράφειν εὐκρινῶς τὰ ἐν αὐτῇ πολλὰ ἔθνη, τὴν δὲ Λιβύην ἀπεστένουν, ὡς ὑπερβάλλουσαν τῷ μεγέθει τὰ ἐντὸς αὐτῆς

ἔθνη, διὰ τὸ πολὺ τῆς ἐκεῖ ἀοικήτου, ἵνα μὴ ἐγκέηται, φασί, τῷ πίνακι χωρίον διάκενον.

7. Σφενδόνῃ δὲ τὴν οἰκουμένην εἰκάζει ὁ Διονύσιος ἢ τῷ λιθοβόλῳ ὀργάνῳ, ἢ καὶ αὐτῇ τῇ σφενδόνῃ τοῦ δακτυλίου. [εἰ δέ τις ὀκνεῖ τοῦτο παραδέχεσθαι, ἀφαιρείσθω καὶ τῆς τοῦ δακτυλίου σφενδόνης καὶ τὸ ὄνομα.] ἔοικε γὰρ καὶ αὐτὴ τοιαύτη πάλαι ποτὲ οὖσα κατὰ τὸ ἀρχαῖον, ἐφ' ἑκάτερα μὲν εὐρύνεσθαι, ἐπὶ θάτερα δὲ καθ' ὁμοιότητα τῆς ὁμωνύμου πετροβόλου σφενδόνης συνάγεσθαι εἰς ὀξύτερον. οἱ δὲ παλαιοί φασι καὶ κόσμον τινὰ γυναικεῖον σφενδόνην καλεῖσθαι, ὅμοιον τῇ τηλεβόλῳ σφενδόνῃ ὄντα, πλατὺν μὲν καὶ αὐτὸν τὰ μέσα καὶ πρὸς τῷ μετώπῳ πίπτοντα, ἐκ λεπτοτέρων δὲ καὶ ὀξυτέρων τῶν ἄκρων ὀπίσω δεσμούμενον. ἦν δέ, φασί, καὶ ὀπισθοσφενδόνη παρὰ τοῖς Κωμικοῖς ἐκ τοῦ ἐναντίου τῇ τοιαύτῃ σφενδόνῃ, διὰ τὸ γελοιότερον περιτιθεμένη τῇ κεφαλῇ, καὶ ὀπίσω μὲν ἔχουσα τὰ πλατύτερα, τὰ δὲ ὀξύτερα καὶ τὸν δεσμὸν περὶ τὸ ἔμπροσθεν.

Ὅτι τὴν ὅλην γῆν, καίπερ μίαν οὖσαν φύσει καὶ συνεχῆ, οἱ ἄνθρωποι τρισσαῖς ἐπ' ἠπείροις ἐδάσαντο. τοῦτο δὲ ἐκ τῶν Ἡροδότου παραπέφρασται, εἰπόντος ὅτι τῇ γῇ μιᾷ οὔσῃ τριφάσια κεῖνται ὀνόματα, ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν. εἶτα ὁ Διονύσιος φιλοτιμούμενος ἐνὶ ἔπει περιλαβεῖν τὰ τοιαῦτα τρία τμήματα τῆς γῆς φησί, πρῶτον μὲν Λιβύην, μετὰ δ' Εὐρώπην Ἀσίην τε. Ἰστέον δὲ ὅτι προτάττει τῶν ἄλλων τὴν Λιβύην καὶ νῦν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, οὐ κατά τινα περιηγητικὴν ἀνάγκην, ἀλλὰ οἷα Λίβυς φιλῶν τὰ οἰκεῖα, καὶ οὕτω τὸ ἑαυτοῦ ἔθνος τῶν λοιπῶν προτιθέμενος. ὁ τοίνυν Ἀμασεὺς γεωγράφος οὐχ οὕτω προσπαθῶς ἔχων ἄλλως μετεχειρίσατο τὴν περιήγησιν, καὶ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀρξάμενος εἰς τὴν Λιβύην κατέληξεν.

11. Ὅτι πέρατα Λιβύης ἑσπέριον μὲν τὰ Γάδειρα, περὶ ὧν ἐν οἰκείῳ ῥηθήσεται, ἑῷον δὲ τὸ Κανώβικὸν στόμα τοῦ Νείλου, περὶ οὗ μικρὸν ὅσον εἰρήσεται. ὅτι

μετὰ θάνατον Φρόντιδος· κυβερνήτης δὲ ἄριστος Μενελάου ὁ Φρόντις, υἱὸς Ὀνήτορος· ἐξωσθέντες ἀνέμῳ βοῤῥᾷ οἱ περὶ τὸν Μενέλαον προςίσχουσι τῇ Ῥόδῳ ὑπὸ κυβερνήτῃ ὄντες τῷ Ἀμυκλαίῳ Κανώβῳ. τῶν δὲ Ῥοδίων τῆς Ἑλένης καταδραμόντων, περιῆλθε γὰρ αὐτοὺς μνήμη ὧν ἐν τῇ Τροίᾳ κακῶν ἔπαθον δι' αὐτήν, φεύγουσι μὲν ἐκ τῆς Ῥόδου οἱ ἀμφὶ τὸν Μενέλαον, κατάγονται δὲ εἰς Φοινίκην, ὅθεν εἰς Αἴγυπτον. οὗ δὴ ἀκεσάμενοι τὰ σκάφη καμόντα τῇ δυςχερείᾳ τοῦ πλοῦ διέτριβον χρόνον τινά, ἐν ᾧ Κάνωβος ἀποθνήσκει· ὃν θάψας ἐντίμως ὁ Μενέλαος συνοικίζει πόλιν ἐπὶ τῷ μνήματι, τοὺς ἀχρειοτάτους τοῦ στόλου ἀφεὶς μένειν ἐκεῖ, καὶ τὴν πόλιν ἐπ' αὐτῷ Κάνωβον ὀνομάζει· ἔνθα που καὶ νῆσος τὸ Ἑλένιον, τῇ Ἑλένῃ παρώνυμον. φασὶ δὲ τὴν Κάνωβον ταύτην Ἀλεξανδρείας ἀπέχειν στάδια ἑκατὸν καὶ εἴκοσι πεζῇ ὁδεύουσιν. ἐκ δὲ τοῦ Κανώβου ἐκείνου τοῦ κυβερνήτου καὶ ἀστὴρ ἐκεῖ που φαινόμενος Κάνωβος ἐπωνόμασται, ἀφανὴς μὲν τοῖς ἐν τῷ Ἑλλαδικῷ κλίματι, ἀπὸ δὲ Ῥόδου ἀρχόμενος φαίνεσθαι, ὃς ἐν τῷ μεσουρανεῖν τρίτον λέγεται ζωδίου μέρος ἐπέχειν. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησίν, ὅτι ἔδει μὲν Κάνωπον γράφειν τὴν πόλιν διὰ τοῦ π, γράφεται δὲ ὅμως διὰ τοῦ β. ἀπὸ δὲ τοῦ Κανώβου ἀνδρὸς ἢ τῆς Κανώβου πόλεως καὶ τὸ στόμα Νείλου, ὡς εἰκός, Κανωβικὸν ἐπωνόμασται, ὅπου κατὰ τὸν Διονύσιον, ὁ βορειότατός ἐστι τῆς Αἰγύπτου μυχός, ὡς πρὸς τῇ ἐκεῖ θαλάσσῃ περατουμένων τῶν τῆς Αἰγύπτου βορείων μερῶν. τοῦτο δέ τινες τὸ Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου καὶ Ἡράκλειον καλεῖσθαί φασι, λέγοντες ὅτι Ἡρακλῆς φέρων ἐξ ἐπιταγῆς Εὐρυσθέως τὰ χρύσεα μῆλα, καὶ θέλων Λιβύην πᾶσαν ἐξιστορῆσαι ἦλθε καὶ εἰς τὰ τοῦ Νείλου στόματα, καὶ δὴ καλεῖται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἓν τῶν στομάτων Ἡράκλειον τὸ Κανωβικόν. ἠλευθέρωσε δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἀπάσης βίας, διαβὰς δὲ καὶ εἰς Ἄμμωνος ἔθυσε μεγαλοπρεπῶς. καὶ οὕτω μέν τινες. ὁ δὲ Γεωγράφος διϊστᾷ,

τὸ μὲν Ἡράκλειον στόμα, ἱστορῶν καὶ Ἡρακλέους ἔχειν ἱερόν, τὸ δὲ Κανωβικὸν ἀρχὴν εἶναι λέγων τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Δέλτα. ἐμφαίνει δὲ ἐκεῖνος καὶ τρυφᾶν τοὺς Κανωβίτας, ἐν οἷς λέγει τὸν Κανωβισμὸν καὶ τὴν ἐκεῖ λαμυρίαν. ἔστι δέ, ὡς ἱστοροῦσί τινες, καὶ νῆσός τις Κάνωβος. περὶ δὲ τοῦ κυβερνήτου Κανώβου καὶ τοιοῦτος φέρεται λόγος, ὅτι κοιμώμενος ὁ Κάνωβος κατὰ τὸν αἰγιαλὸν περιπέπτωκεν αἱμοῤῥοΐδι· ὄφεως δὲ εἶδος ἡ αἱμοῤῥοΐς, οὐκ ἔχουσα ἰθυτενῆ τὴν τὸν ὁλκὸν συνέχουσαν ὀστώδη ἄκανθαν· ἥτις αἱμοῤῥοῒς τῇ ἐπιπτώσει, φασί, τοῦ Κανώβου θλιβεῖσα τὸν αὐχένα δάκνει ἐκεῖνον. ὡς δὲ ἦν τοῦ λοιποῦ ἄφυκτα τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἔθνησκεν ἐκ τοῦ δήγματος, ἡ Ἑλένη περιπαθῶς σχοῦσα καὶ τὸ θηρίον τὴν αἱμοῤῥοΐδα συσχοῦσα ἔθλασε τὴν αὐτῆς ἄκανθαν, ἰθυτενῶς ἔχουσαν ἔτι τότε, καὶ ἐξέβαλε τοὺς περὶ τὴν ῥάχιν σπονδύλους, ἀμυνομένη οὕτω τὸ θηρίον· καὶ τὸ ἐντεῦθεν κεκλασμέναι τὰς ῥάχεις αἱ αἱμοῤῥοΐδες εἰσί. καὶ οὕτω μὲν ὁ μῦθος αἰτιολογεῖ τὸ περὶ τὴν αἱμοῤῥοΐδα φυσικὸν σύμπτωμα. ὁ δὲ λόγος πέσοι ἄν ποτε καὶ εἰς ἀνθρώπου σκῶμμα, ἐάν τις ὀφεώδης ὢν τὴν κακίαν ἔχῃ τι καὶ περὶ τὰ κατὰ τὴν ῥάχιν κακόν.

13. Ὅτι τὴν Κάνωβον πόλιν περιφράζων οὕτω φησὶ τέμενος περίπυστον Ἀμυκλαίοιο Κανώβου, τουτέστιν αὐτὴ ἡ πόλις ἡ Κάνωβος. οὕτω καὶ κατωτέρω θέλων εἰπεῖν ἐν μιᾷ λέξει, ὠκεανός, φησὶ περιφραστικῶς, ἀκαμάτου ῥόος ὠκεανοῖο, ἤγουν αὐτὸς ὁ ὠκεανός. τέμενος δὲ Κανώβου οἱονεὶ ἱερόν, ἢ τόπος τῷ Κανώβῳ ἰδιόκτητος.

14. Ὅτι Ἀσίας καὶ Εὐρώπης νότιον μὲν μεσόριον ὁ Ἑλλήσποντος, νοτιώτατον δὲ ὁ Νεῖλος. πρὸς βοῤῥᾶν δὲ τὴν Εὐρώπην ὁρίζει τῆς Ἀσίας ὁ Τάναϊς, ὃς ἑλισσόμενος διὰ τῆς τῶν Σαυροματῶν καὶ Σκυθῶν γῆς εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην κατασύρεται. ἰστέον δὲ ὅτι οὐχ ἁπλῶς τὰ πρὸς βοῤῥᾶν τοῦ Τανάϊδος τῇ Εὐρώπῃ προσνέμεται, ἀλλὰ μόνα ὅσα πρὸς δύσιν ἀπ' αὐτοῦ ἀφορίζονται· τὰ δέ γε πρὸς αὐγὰς τοῦ Τανάϊδος τῇ Ἀσίᾳ

προσλογίζονται. φησὶν οὖν αὐτὸς προϊών, ὅτι ὁ Τάναϊς ἀποτέμνεται εἰς δύσιν Εὐρώπην, εἰς δ' αὐγὰς Ἀσίδα γαῖαν. οὐ μὴν λέγει ὅτι ἀποτέμνεται εἰς βοῤῥᾶν μὲν τὴν Εὐρώπην, εἰς δὲ νότον τὴν Ἀσίαν· ὅθεν καὶ αὐτοὺς τοὺς Μαιώτας καὶ τοὺς Σαυρομάτας Ἀσιανοὺς ἱστορεῖ, διότι οὐ πρὸς δύσιν αὐτοὺς ἀφορίζει Τάναϊς. ἔτι δέ, ὡς ἐνταῦθα λέγει, ὁ Τάναϊς εἰς Σκυθίαν σύρεται βορείαν οὖσαν· καὶ ἀλλαχοῦ δέ φησι, Σκυθικοῖς ἐπιτρέχει πεδίοις. οἱ δὲ Σκύθαι Ἀσιανοί εἰσι κατὰ τὸν Διονύσιον. οὔκουν ἁπλῶς Εὐρωπαῖα πάντα τὰ βόρεια τοῦ Τανάϊδος, ἀλλ' ὅσα πρὸς δύσιν ἀπ' αὐτοῦ ὁρίζονται. ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ποταμὸς οὗτος διὰ τὸ τεταμένως ῥεῖν Τάναϊς Ἑλληνιστὶ καλούμενος, Σίλις ὥς φασί τινες παρὰ τοῖς παροικοῦσι βαρβάροις ὠνόμασται. ὅτι δὲ καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ἐν βαρβάροις ῥέοντες ὅμως ἐξελληνίζονται τῇ κλήσει δῆλον. τοιοῦτος γὰρ καὶ ὁ Νεῖλος, καὶ ὁ Θερμώδων, καὶ ὁ Ἀράξης, καὶ ἄλλοι πολλοί· καὶ ὁ Ἠριδανὸς δὲ οὐ βάρβαρον ὄνομα, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, ἀλλὰ Ἑλληνικόν, ποιηθέν, φησίν, ὑπό τινος ποιητοῦ. τοῦ δὲ Τανάϊδος ἄλλοι μέν φασι μὴ γνωρίζεσθαι τὰς πηγάς, Ἡρόδοτος δὲ ἐκ λίμνης μεγάλης αὐτὸν λέγει εἰς λίμνην ἔτι μείζονα τὴν Μαιῶτιν εἰςβάλλειν, λέγων ὅτι καὶ ἡ Μαιῶτις οὐ πολὺ ἐλάττων τοῦ Πόντου ἐστί, λεγομένη, φησί, καὶ μήτηρ τοῦ Πόντου. κἀκεῖνο δὲ εἰδέναι χρή, ὅτι Ἀῤῥιανὸς καὶ ἄλλον Τάναϊν ἱστορεῖ Σκυθικόν, ὃν Ἀλέξανδρος ἐπικινδύνως διεπέρασεν.

16. Ὅτι τό, σύρεται ὁ Τάναϊς εἰς Σκυθίαν καὶ εἰς Μαιώτιδα λίμνην, καὶ τό, συρόμενος Λιβύηθεν, καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς ἐπὶ ὄφεων εἴρηται τροπικῶς, οἷα τῶν ποταμῶν ὀφεωδῶς πως ἑλισσομένων. τοιοῦτον δὲ καὶ τό, πόντος ὁλκὸν ἑλίσσων. κυρίως γὰρ ὁλκὸς τὸ σῶμα τοῦ ὄφεως.

19. Ὅτι ὁ Διονύσιος μὲν τὰς τρεῖς ἠπείρους, τὴν Λιβύην, τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν, τὰ μέγιστα τῆς

οἰκουμένης τμήματα, ὕδασιν ἀλλήλων νοσφίζει, τουτέστι χωρίζει καὶ διαιρεῖ, καὶ τοὺς αὐτῶν ὅρους ἐξ ὑδάτων μεσολαβούντων γνωρίμους ποιεῖ, διὰ τὸ σημειωδέστερόν τε καὶ εὐκρινέστερον. ἄλλοι δέ, οἷς οὐδὲ ἀρέσκεσθαι αὐτὸς φαίνεται, διὰ τὸ δυσόριστον καὶ οὐκ εὐκρινές, τὰς τοιαύτας τρεῖς μεγίστας ἠπείρους ἀπ' ἀλλήλων ἠπείροις ἑτέραις σμικροτέραις διαχωρίζουσι, λέγοντες Ἀσίας μὲν καὶ Εὐρώπης ὅρον εἶναι τὸν μέγιστον καὶ πλατύτατον ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ Κασπίας καὶ Εὐξείνου, περὶ ὃν ἰσθμὸν σὺν πολλοῖς ἄλλοις τόποις καὶ ὁ θρυλούμενός ἐστι τοῦ Προμηθέως Καύκασος καὶ ἡ ἑῴα γῆ τῶν Ἰβήρων, ἡ μεταξὺ Κόλχων καὶ Ἀλβανίας. ἄλλον δὲ αὖθις ἰσθμὸν μέγαν τὸν μεταξὺ Ἀραβίου κόλπου καὶ Αἰγύπτου ὅρον εἶναί φασι Λιβύης καὶ Ἀσίας. καὶ ὅρα ὅπως ἰσθμοῦ λεγομένου συνήθως καὶ κοινότερον τοῦ μεταξὺ δύο θαλασσῶν στενοῦ τόπου, αὐτὸς τῇ λέξει παραχρησάμενος ἰσθμοὺς ἐνταῦθα ἐτόλμησεν εἰπεῖν τὰς οὕτω πλατυτάτας καὶ πολυτενεῖς ἠπείρους, ὡς δηλοῖ τό, ἰσθμὸς τέταταί τις, καὶ τό, μακρὸς καὶ ἀθέσφατος ἐς νότον ἕρπει. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ἠπείρου πλατὺν ἰσθμὸν λέγει τὸν μεταξὺ τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου, οὗ ἐντὸς ἄσπετά φησι φῦλα τιταίνεται. ἐν τούτοις δὲ ἐκθεραπεύει τὴν τόλμαν, καὶ δοκεῖ ἀνθομολογεῖσθαι διὰ τοῦ τέταται, καὶ διὰ τοῦ μακρὸς καὶ ἀθέσφατος καὶ πλατύς, ὡς οἶδε μὲν τὸν κυρίως ἰσθμόν, τίθησι δὲ ὅμως γενικώτερον τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ πάσης ἠπείρου ἁπλῶς, ἣν μέσην ἀπείληφεν ἡ ἑκατέρωθεν θάλασσα.

27. Ὅτι ἀκάματον τὸ τοῦ ὠκεανοῦ σθένος λέγει διὰ τὸ τοῦ στοιχείου ἀνέκλειπτον. οὕτω δὲ καὶ πῦρ ἀκάματον τὸ ἐναργοῦν καὶ ἄσβεστον λέγεται.

28. Ὅτι ὥσπερ ἡ γῆ μία οὖσα εἰς τρισσὰς ἠπείρους μερίζεται, οὕτω καὶ ὠκεανὸς εἷς ὢν πολλαῖς ἐπωνυμίαις ἥρμοσται· κύκλῳ γὰρ περιειληφὼς τὴν γῆν τετραχῶς τέμνεται ὁλοσχερῶς κατὰ τέσσαρα κέντρα τοῦ κόσμου.

καὶ ὁ μὲν πρὸς ζέφυρον ὠκεανὸς Ἄτλας ἑσπέριος λέγεται, ἤγουν ἑσπέριον πέλαγος καὶ Ἀτλαντικόν. ὁ δὲ πρὸς βορρᾶν πεπηγὼς λέγεται πόντος καὶ Κρόνιος καὶ νεκρός, ὡς μετ᾽ ὀλίγα ῥηθήσεται. ὁ δὲ τῆς ἀνατολῆς ἠῷος καλεῖται καὶ Ἰνδικός, ὁ δὲ πρὸς νότον Ἐρυθραῖός τε ὀνομάζεται καὶ Αἰθιόπιος. σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν οἷς μέρος τι λέγει τοῦ ὠκεανοῦ, πόντον Κρόνιον καὶ αὖθις Ἰνδικὸν κῦμα θαλάσσης· καὶ ἐν τῷ, οἵ εἰσιν ἀπὸ νοτίας ἁλός, καί, σκιδνάμενος ἐκ Κρονίας ἁλός, οὐ ποταμὸν νοεῖ τὸν ὠκεανὸν κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ποιητῶν· τὸ γὰρ πόντος καὶ τὸ κῦμα θαλάσσης καὶ τὸ ἅλς οὐδὲν προσήκουσι ποταμοῖς. ἀκόλουθα οὖν ὁ Διονύσιος νοεῖ τοῖς σοφοῖς, οἳ ἔξω θάλασσαν καλοῦσι τὸν ὠκεανόν.

29. Ὅτι ἐν οἷς παρὰ τῷ Διονυσίῳ ζέφυρος καλεῖται Λοκρός, καὶ αὖθις Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, ἀντίδοσις γίνεται κλήσεων, τοῦ μὲν ἐθνικοῦ ὀνόματος διαβαίνοντος πρὸς τὸν ζέφυρον ἄνεμον, τοῦ δὲ ζεφύρου αὖ πάλιν ἐπιτιθεμένου τῷ τῶν Λοκρῶν ἔθνει. Λοκρὸς μὲν γὰρ διὰ τοὺς Λοκροὺς καλεῖται ὁ ζέφυρος, ὅ ἐστι Λοκρικός· καθάπερ καὶ Ἰσμαρικὸς ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ βορρᾶς, ἀπὸ Ἰσμάρου πόλεως Θρᾳκικῆς, ἔνθα μάλιστα βορρᾶς καταρρήγνυται. Λοκροὶ δ᾽ αὖθις Ἐπιζεφύριοι λέγονται, ὡς πρὸς ἀνέμῳ ζεφύρῳ κείμενοι, ὃς πνέει δι᾽ αὐτῶν. ὅτι δὲ καὶ ἄλλῳ λόγῳ Ἐπιζεφυρίους καλοῦσί τινες τοὺς τοιούτους Λοκρούς, ἐν δέοντι τόπῳ ῥηθήσεται.

31. Ὅτι ἔθνος Σκυθικὸν οἱ Ἀριμασποί, καὶ τούτους οὗτος μὲν ἀρειμανέας ἢ ἀρειμανίους λέγει, Αἰσχύλος δὲ μονῶπα στρατὸν ὀνομάζει, διότι τοξικώτατοι ὄντες ἐπιμύουσι τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν, διὰ τὸ πρὸς τὴν βολὴν εὔστοχον. καὶ τάχα διὰ τὴν ἄγαν ἐκ παίδων εἰς τοῦτο συνάσκησιν, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ λέγουσιν, εἰς βραχύτερον αὐτοῖς ὁ ἕτερος συνέσταλται τῶν ὀφθαλμῶν. ἔτι δὲ ὅτι καὶ τοιοῦτοι, ὡς εἰκός, ἐκ προϋπαρξάντων ὁμοίων γεννῶνται πατέρων, καὶ τούτου γινομένου εἰς-

αεὶ περιέστη τὸ πάθος εἰς ἐθνικὴν ἰδιότητα. οὐ γὰρ δήπου, φασίν, ἄλλως ἡ φύσις οὕτω τερατῶδες γένος ἔθνους ἐξήνεγκε. καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο Ἀριμασποί, καθὰ καὶ Ἡροδότῳ δοκεῖ, ἐκ τοῦ τοιούτου πάθους καλοῦνται, ὡς οἷον εἰπεῖν μονόφθαλμοι· ἀρί μὲν γὰρ τὸ ἓν Σκυθιστί, μασπός δὲ ὁ ὀφθαλμός. ἱστορεῖ δὲ Ἡρόδοτος καὶ τοὺς χρυσοφύλακας γρύπας ἀνωτέρω τῶν Ἀριμασπῶν οἰκεῖν, τοὺς δὲ Ὑπερβορέους ἔτι ἀνωτέρω αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν, λέγων καὶ ὅτι ὥςπερ εἰσί τινες Ὑπερβόρεοι, οὕτω καὶ ὑπερνότιοι· καὶ ὅτι ὁ Ἄβαρις ὁ ὑμνούμενος Ὑπερβόρειος ἦν, ὃς οὐδέν γε σιτεῖσθαι λέγεται καὶ τὸν ὀϊστὸν περιφέρειν κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

32. Ὅτι ὁ πρὸς Ἀριμασποῖς ὠκεανὸς πεπηγώς τε καλεῖται καὶ Κρόνιος καὶ νεκρός. καὶ ἡ τούτου αἰτιολογία ἕνεκα φησιν ἀφαυροῦ ἡλίου, μὴ δυναμένου λεπτῦναι καὶ λῦσαι καὶ ἐξαερῶσαι τὸ ἀναγόμενον ὑγρόν. βράδιον γάρ, φησίν, ὑπὲρ ἅλα τήνδε φαείνει, αἰεὶ δὲ σκιεραῖς παχύνεται νεφέλαις ὁ ἥλιος, διὰ τὴν τῶν νεφῶν πύκνωσιν. ψυχρὸς οὖν ἀληθῶς ὁ τόπος, καὶ διὰ τοῦτο κλήσεις αὐτῇ συγγενεῖς τῇ ἄγαν ψυχρότητι. Κρόνιος δὲ καλεῖται διὰ τὸ λέγεσθαι τῶν ἐκεῖ τόπων ἄρχειν τὸν ἀστέρα Κρόνον, ὃς εἰς ψύξιν τίθεται ψυχρὸς ὑπὸ τῶν ἀποτελεσματικῶν ἐκλαμβανόμενος, διὸ καὶ τὸ ψυχρὸν αὐτῷ ἀνάκειται. ὁ δὲ μῦθος καὶ τὰ τοῦ Κρόνου ἐκτεμὼν αἰδοῖα ἐκεῖ ῥίπτει. παρὰ δέ γε Ἀπολλωνίῳ τῷ ποιητῇ εὕρηται Κρονία λεγομένη θάλασσα καὶ ὁ μυχὸς τοῦ Ἰονίου κόλπου, ἀπὸ νήσου τινὸς Κρονίας καλουμένης τὴν τοιαύτην κλῆσιν λαχών, ὡς καὶ ἀπὸ Ἰκάρου τινὸς νήσου κατά τινας τὸ Ἰκάριον πέλαγος. ὅτι δὲ οἱ τοιοῦτοι παρωκεάνιοι τόποι πολὺ τὸ ψῦχος ἔχουσι, δηλοῖ καὶ τὰ ἄνω τῶν Ἀριμασπῶν Ῥιπαῖα ὄρη, ἐξ ὧν ὁ ψυχρὸς βοῤῥᾶς πνεῖ, ἔνθα χιὼν οὐδέποτε ἐπιλείπει.

36. Ὅτι τὴν ἀνατολὴν οὕτω περιφράζει, ὅπου πρώτιστα φαείνεται ἀνθρώποις ἥλιος, ἤτοι ὅπου ἐστὶν ἡ ἀνατολή, ἔνθα καὶ τὸν ἠῷον καὶ τὸν Ἰνδικὸν εἶναί φη-

σιν ὠκεανόν· ἠῷον μὲν λεγόμενον, διὰ τὸ ἐκεῖθεν ἀνατέλλοντος ἡλίου τὴν ἡμέραν γίνεσθαι, ἢ καὶ ὡς ἓν ἀνθ' ἑνὸς εἰπεῖν ἠῷον ἀντὶ τοῦ ἀνατολικόν, ἠὼς γὰρ πολλάκις καὶ ἡ ἀνατολή· Ἰνδικὸν δὲ διὰ τοὺς παροικοῦντας Ἰνδούς. ἰστέον γὰρ ὅτι πολλοὶ κόλποι φανήσονται ἀπὸ ἐθνῶν ἢ πόλεων καὶ ὅλως ἐκ τῶν παροικούντων ἐπονομαζόμενοι, ὡς ὁ Ὑρκάνιος, ὡς ὁ Ἰσσικός, ὡς ὁ Αἰθιοπικός, καὶ ἄλλοι πολλοί.

38. Ὅτι ὁ Ἐρυθραῖος πόντος ὁ καὶ Αἰθιόπιος ἕτερός ἐστι τοῦ Ἀραβίου κόλπου, ὃς τῆς νοτίας θαλάσσης ἐστὶν ἀποχέτευμα, καθὰ καὶ ὁ Περσικός, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. ἀλλὰ τοῦτο μὲν κατὰ τὸν Διονύσιον. ἕτεροι δὲ τὸν Ἀράβιον κόλπον καὶ τὸν Ἐρυθραῖον ταυτίζοντες ἱστοροῦσιν, ὅτι ὁ Ἐρυθραῖος κόλπος ποταμοῦ δίκην στενός ἐστι καὶ μακρὸς ἐπὶ πολλοὺς πάνυ σταδίους, μέχρι τοῦ στόματος στενοῦ καὶ αὐτοῦ παντάπασιν ὄντος. καλεῖται δὲ Ἐρυθραῖος ἢ ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης τῷ ὕδατι μιλτώδους ἐρυθρᾶς γῆς, ἢ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων τοιουτοχρόων ὀρέων, οἷς ἕωθεν προσβάλλων ὁ ἥλιος ἐρυθρὰν φαντάζει τῇ θαλάσσῃ τὴν ἐπιφάνειαν, ἀνακλωμένης τῆς ὄψεως. φησὶν οὖν ὁ παρὰ τῷ γράψαντι τὰ ἐθνικὰ Οὐράνιος οὕτως ὀνομαζόμενος, ὅτι τὰ παρακείμενα ὄρη δεινῶς ἐρυθρά εἰσι καὶ πορφυρᾶ, καὶ ἐπὰν βάλλῃ εἰς αὐτὰ ὁ ἥλιος, καταπέμπει εἰς τὴν θάλασσαν ἡ αὐγὴ σκιὰν ἐρυθράν· καὶ ὄμβρῳ δὲ κατακλυσθέντων τῶν ὀρέων εἰς θάλασσαν συῤῥέοντι τοιαύτη, φησί, γίνεται ἡ θάλασσα τὴν χροιάν. τινὲς δὲ ἐρυθρὰν εἶπον διὰ τὸ πυροῦσθαι μάλιστα ἡλίῳ τὸ ἐκεῖ κλίμα· διό, φασί, καὶ Αἰθίοπες οἱ κατοικοῦντες λέγονται, ὡς κεκαυμένοι τὴν ὄψιν. ὁ δὲ Γεωγράφος τὰ τῶν πολλῶν ἐπιτέμνων ταῦτα γράφει περὶ τῆς ἐρυθρᾶς· Ἐρυθρὰ θάλασσα λέγεται ἀπὸ χροιᾶς ἐμφαινομένης κατ' ἀνάκλασιν, εἴτε ἀπὸ ἡλίου κατὰ κορυφὴν ὄντος, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἐρυθραινομένων ὑπὸ τῆς καύσεως. οἱ δὲ ἀπὸ

πηγῆς τινος ὕδωρ εἰς τὴν θάλασσαν εἰσαγούσης ἐρευθὲς καὶ μιλτῶδες, οἱ δὲ ἀπὸ Ἐρύθρα τινός, πρώτου περαιωθέντος ἐπὶ σχεδίας εἴς τινα ἐκεῖ νῆσον, διὰ ἱπποφόρβιον οἰστρηθὲν ὑπὸ λεαίνης, καὶ οἰκήσαντος ἐκεῖ, καὶ ἡγησαμένου τῶν τόπων. τινὲς δὲ καὶ Περσέως εἶπον υἱὸν εἶναι τοῦτον τὸν Ἐρύθραν. Διονύσιος μέντοι προϊὼν ἐμφαίνει ἀπὸ Ἐρυθραίου τινὸς βασιλέως τὸν τόπον κληθῆναι, οὗ καὶ τάφον ἐκεῖ εἶναι λέγει. ὅτι δὲ τὸ μιλτῶδες χρῶμα ἐρευθές ἐστιν, ὡς ἀνωτέρω γέγραπται, δῆλον τῇ αἰσθήσει· ὅθεν καὶ ὁ ποιητὴς ἐμβάπτων ταῖς ναυσὶ τὰ πρόσωπα μιλτοπαρῄους αὐτὰς καλεῖ.

39. Ὅτι πρὸς νότον πολὺς ἀοικήτου χθονὸς αὐλὼν ἢ ἀγκὼν ἐκτέταται, θερμοῖς κεκαυμένος ἡλίοις, ὃς καὶ καλεῖται διακεκαυμένη ζώνη, ἔρημος οἰκούντων οὖσα, διὰ τὴν ἐκεῖ ἄγαν θερμότητα. Ἰστέον δὲ ὅτι οὕτω νοητέον καὶ πρὸς τῷ βορείῳ ὠκεανῷ ἀοίκητον ὁμοίως εἶναι τόπον, διὰ τὴν λίαν ψυχρότητα· διὸ καὶ προμήκης ἡ οἰκουμένη, ὡς εἴρηται, παρατέταται δίκην σφενδόνης, καὶ οὐκ ἀκριβῶς ἐσφαίρωται, ὡς ὑπεξαιρομένων τῶν ἑκατέρωθεν ἀοικήτων. ὅτι δὲ καὶ πρὸς βοῤῥᾶν πολλή ἐστι γῆ νομάδων ἀοίκητος ὡς εἴρηται, διὰ ψυχρότητα, δῆλον ἔσται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὰ τῆς οἰκουμένης ἄκρα τὰ παρακείμενα τῇ διὰ καῦμα ἢ διὰ ψῦχος δυσκράτῳ καὶ ἀοικήτῳ δοκεῖ τοῖς σοφοῖς ἀποτεύγματα, ἤγουν ἀποτυχίας εἶναι τῆς εὐκράτου, καὶ ἐκπτώσεις τινὰς καὶ ἐλαττώματα· καὶ δῆλόν φασι τοῦτο καὶ ἐκ τῶν βίων. κακόβιοι γάρ εἰσιν οἱ ἐν τοῖς τοιούτοις ἄκροις οἰκοῦντες καὶ γυμνῆτες τὰ πολλὰ καὶ νομάδες, καὶ τὰ βοσκήματα δὲ αὐτοῖς μικρὰ καὶ οἱ κύνες. τάχα δέ, φασί, καὶ οἱ νοτιώτατοι Πυγμαῖοι ἀπὸ τῆς τούτων μικροφυΐας ὑπενοήθησαν καὶ ἀνεπλάσθησαν. οὐδεὶς γὰρ αὐτοὺς ἑωρακὼς ἐξηγεῖται πίστεως ἄξιος. σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ παρὰ Λιβανίῳ μόνον καὶ Αἰλιανῷ πληθυντικῶς

οἱ ἥλιοι· ἰδοὺ γὰρ καὶ παρὰ Διονυσίῳ ἐνταῦθα ἐν τῷ, μαλεροῖς κεκαυμένος ἡλίοις. ἀλλ᾿ ὁ μὲν Λιβάνιος ἐπὶ ἡμερῶν τοὺς ἡλίους τίθησιν, ὅτε που λέγει, τὴν μῆνιν ἐπὶ πολλοῖς ἡλίοις διαφυλαχθῆναι· οἱ δὲ ἄλλοι τὰς ὁσημέραι τοῦ ἡλίου λάμψεις ἡλίους φασίν. ἄλλως γὰρ μοναδικός ἐστιν ὁ ἥλιος, καὶ διὰ τοῦτο οὐ θέλει ἐν τῷ κλίνεσθαι πληθύνεσθαι, ὥςπερ οὔτε ἡ γῆ, κἂν αἱ χῶραι γαῖαι λέγωνται, ὡς μετὰ ταῦτα φανήσεται· οὔτε ἡ ἅλς, κἂν τὰ πελάγη θαλάσσας ὁμοίως λεγομένας ἀκούσωμεν.

41. Ὅτι εἰπὼν τέσσαρα τὰ πελάγη τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ἑσπέριον Ἀτλαντικόν, καὶ τὸ ἀρκτῷον Κρόνιον, καὶ τὸ κατὰ τὴν ἕω Ἰνδικόν, καὶ τὸ νότιον Αἰθιοπικόν, καὶ οὕτω τοῖς τοῦ κόσμου τέσσαρσι κέντροις ἐπεξελθών, ἐπάγει συμπληρωματικῶς ἅμα καὶ ἐπιφωνηματικῶς, ὅτι Οὕτως ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν· ὡς ἤδη δείξας ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν στεφανοῖ, ὡς προείρηται. εἰ καί τινες τῶν παλαιῶν ἀντιλέγειν ἐβούλοντο, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος, ὃς οὐκ ἀποδέχεται τοὺς γράφοντας τὸν ὠκεανὸν ῥέειν πέριξ τῆς γῆς.

45. Ὅτι τὸν ὠκεανὸν εἰς τέσσαρα διελών, ὡς προείρηται, ἱστορεῖ καὶ τέσσαρας αὐτοῦ κόλπους μεγίστους εἰς τὴν γῆν ἔσω ἐρεύγεσθαι, ἕνα μὲν τὸν τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν τίκτοντα, τὴν ἀπὸ Γαδείρων διήκουσαν ἕως καὶ εἰς Παμφυλίαν, ὅπου καὶ ἡ Κύπρος· ἕτερον δὲ τὴν ἐκ τοῦ βοῤῥᾶ Κασπίαν θάλασσαν, τὴν καὶ Ὑρκανίαν· τρίτον δὲ ἀπὸ νοτίας θαλάσσης, ἤτοι νοτίου ὠκεανοῦ, τὸν Περσικὸν κόλπον ἀντικρὺ κείμενον τῆς Κασπίας· καὶ τέταρτον τὸν Ἀραβικόν, ἀντικείμενον τῷ Εὐξείνῳ ἐκ νότου καὶ αὐτόν, καλούμενον Ἀραβικὸν διὰ τοὺς αὐτόθι Ἄραβας, ὡς καὶ ἡ Περσὶς θάλασσα τοῖς Πέρσαις παρονομάζεται, καὶ τοῖς Ὑρκανίοις καὶ Κασπίοις ἡ αὐτῶν παρώνυμος θάλασσα. τὸν δὲ Ὑρκάνιον κόλπον τὸν καὶ Κάσπιον ὀλίγον μὲν λέγει, ὡς πρὸς τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν τὴν συρομένην ἀπὸ Γαδείρων ἕως καὶ εἰς

Παμφυλίαν, τῶν ἄλλων δὲ προφερέστερον ἱστορεῖ, τοῦ Περσικοῦ τε δηλαδὴ καὶ τοῦ Ἐρυθραίου. λέγει δὲ καὶ ὅτι μικροὺς μὲν κόλπους ὁ ὠκεανὸς πλέονας, ὡς δὲ προϊὼν ἐρεῖ, καὶ ἀπειρεσίους ἔνθα καὶ ἔνθ᾽ ἀπερεύγεται εἰς ἅλα ἔνδοθι βάλλων, ἤγουν θαλάσσας ἔσω τῆς οἰκουμένης ἀποτελῶν. μεγίστους δὲ τέσσαρας, οὓς καὶ πρὸς ὄνομα ἐξέθετο, καθάπερ εἴρηται.

48. Ὅτι τὴν Κασπίαν θάλασσαν Πτολεμαῖος μὲν λιμνοειδῶς περιγράφων περιοδεύεσθαι λέγει πεζῇ βαδίζουσι· συμφωνεῖ δὲ αὐτῷ καὶ Ἡρόδοτος, ἐν οἷς λέγει ὅτι ἡ Κασπία ἐστὶν ἐφ᾽ ἑαυτῆς, οὐ συμμίσγουσα τῇ ἑτέρᾳ θαλάσσῃ. Διονυσίῳ μέντοι δοκεῖ τῆς Κρονίας ἁλὸς αὐτὴν ἀποσκίδνασθαι ἐκ βορέαο. λέγει γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὅτι ὀξὺ ἐπ᾽ ἄρκτους ἑλκομένη προχοαῖς ἐπιμίσγεται ὠκεανοῖο. καὶ οὕτω μὲν διαφωνοῦσιν αὐτοί. οἱ δὲ παλαιοὶ συμφωνίαν τῇ τοιαύτῃ τῶν περιηγητῶν διαφωνίᾳ τεχνώμενοί φασιν ὅτι τάχα διὰ τόπων ἀδήλων ὁ Κρόνιος ὠκεανὸς ἑαυτὸν ἐκπέμπων ἀναδίδωσι τὸν Ὑρκάνιον κόλπον. καὶ οὕτω σωθήσεται καὶ ὁ λόγος ὁ λέγων τὴν Κασπίαν κύκλῳ πεζεύεσθαι, καὶ ὁ εἰπὼν ἐκ τῆς Κρονίας θαλάσσης γεννᾶσθαι αὐτήν.

58. Ὅτι ἡ ἑσπερία θάλασσα οὕτως ἐστὶ μεγάλη, καὶ ὡς αὐτός που ἐρεῖ ἀπείριτος, ὥστε ἐπὶ τὰς τρεῖς ἠπείρους τῆς οἰκουμένης λοξοῖς ἐπιστρέφεται πελάγεσιν, ἄλλοτε μὲν νήσοις περίδρομος, ἄλλοτε δὲ ἢ ὀρέων πέζαν ὑποξύουσα ἢ πόλεων. καὶ ὅρα τὸ ὑποξύουσα, ὡς ἐὰν εἴπῃ τις ὑποτρίβουσα ἐν τῷ παραῤῥεῖν· καὶ ἔστιν ἀστεία ἡ τῆς λέξεως τροπή, ὡς ἐπὶ ξυομένων ποδῶν.

62. Ὅτι κατὰ τὰς μὲν ἀρχὰς εἰς τὸν τῆς περιηγήσεως σκοπὸν ἐπειγόμενος ὁ Διονύσιος, ὡς προείρηται, καὶ ἅμα ἵνα καὶ φιλοσοφώτερος δόξῃ, καὶ τὸ κοινὸν ποιητικὸν ἐκκλίνῃ ἔθος, καινοπρεπέστερον παρῆκε τὰς Μούσας, ὡς ποιητῇ πρέπον ἐπικαλέσασθαι. καὶ οὕτω μὲν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς περιηγήσεως, πρὸς μέντοι αὐτῷ τῷ ἔργῳ γενόμενος, καὶ ὅτι ποιητής ἐστιν αἰσθό-

μενος, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ Μουσῶν, ἤτοι γνώσεως μυθωδικῆς περιοδευτέα τὰ τῆς γῆς αὐτῷ ἐννοησάμενος, προφανῶς αὐτὰς τῆς περιηγήσεως ἡγεμόνας καλεῖ, ὡς ἂν ἀρξάμεναι, φησί, στοιχηδὸν ἐνέποιεν τὰς σκολιὰς κελεύθους. καὶ σημείωσαι ὅτι εἰ καὶ ἐν ἄλλοις τὸ ἐννέπειν διπλασιάζει τὸ ν̄, ἀλλ' ἐνταῦθα κατὰ φύσιν δι' ἑνὸς ἐκφέρεται ν̄, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς.

64. Ὅτι περὶ τὰ Γάδειρα Ἡρακλέος ἑστᾶσι στῆλαι πρὸς τοῖς τέρμασι τῆς γῆς, μέγα θαῦμα. φασὶ δὲ αὐτὰς ἢ ἀνδριάντας εἶναι Ἡρακλέος, ἢ πόλεις ἐπωνύμους ἐκείνου, ἢ καὶ λόφους ἐπονομαζομένους αὐτῷ. ἔστι δὲ αὐτῶν ἡ μὲν Εὐρωπαία, καλουμένη Κάλπη βαρβαρικῶς, Ἀλύβη δὲ καθ' Ἕλληνας· ἡ δὲ Λιβυκή, κατὰ βαρβάρους μὲν Ἄβεννα καλουμένη, Ἑλληνικῶς δὲ Κυνηγετική. μέγα δὲ θαῦμα ὁ Διονύσιός φησιν αὐτὰς ἢ διὰ τὸ ὑψηλόν· ὄρη γάρ εἰσιν, ὧν τὸ ὕψος οὐ μεῖον ἑκατόν, ὥς φασιν, ὀργυιῶν· ἢ διὰ τὸ θαυμαστὸν τῆς ἄχρι ἐκεῖ τοῦ Ἡρακλέος ἐλεύσεως. ἐκαλοῦντο δέ ποτε καὶ Κρόνου στῆλαι, εἶτα καὶ στῆλαι Βριάρεω, διὰ τὸ μέχρι τῶν τῇδε ὅρων διήκειν τὰ κατ' ἐκείνους. τὰ Γάδειρα δὲ νῆσος πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ περιμήκης κατὰ τοὺς παλαιούς, ὡς οἷα ταινία, τουτέστι καθάπερ ὑφάσματος τμῆμα στενὸν καὶ μεμηκυσμένον, ὅπερ ἡμεῖς φασκίαν φαμέν. λέγεται δὲ καὶ ἡ Γάδειρα θηλυκῶς. καλεῖται δὲ οὕτως οἱονεὶ γῆς δειρά, ὅ ἐστι τράχηλος, διὰ τὸ τῆς ἠπείρου στενόν, τῆς ἑκατέρωθεν σφιγγούσης τὸν ἐκεῖ ὀλιγοστάδιον πορθμόν. ἔστι δὲ καὶ πόλις ἐκεῖ Γάδειρα. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι τὰς Ἰταλικὰς παρ' Ὁμήρῳ Πλαγκτὰς πέτρας καὶ τὰς Ποντικὰς Συμπληγάδας τινὲς τῇ μυθικῇ αὐτονομίᾳ μετήγαγον εἰς τὸν ἐν Γαδείροις πορθμόν, καὶ ταύτας εἶναι στηλάς ἐνόμισαν, ἃς ὁ Πίνδαρος καλεῖ πύλας Γαδειρίδας διὰ τὴν τοῦ πορθμοῦ στενότητα, εἰς ταύτας ὑστάτας ἐλθεῖν φάσκων τὸν Ἡρακλέα. ἄλλοι δέ, ὡς ὁ αὐτὸς Γεωγράφος λέγει, στήλας Ἡρακλέος φασὶ λέγεσθαι τὰς ἐν τῷ κατὰ Γάδειραν

Ἡρακλείῳ, τουτέστι τὰς ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέος τεμένει ὀκταπήχεις στήλας, ἐν αἷς ἀναγέγραπται τὸ ἀνάλωμα τῆς κατασκευῆς τοῦ ἱεροῦ· ἐφ' ἃς ἐλθόντες οἱ πλέοντες ἐποίησαν διαβοηθῆναι ἐνταῦθα εἶναι τὸ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης πέρας. ἕτεροι δὲ στήλας, φησίν, ὑπέλαβον τὴν Εὐρωπαίαν Κάλπην καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῇ ὄρος ἐκ Λιβύης, τὴν Ἀβύλην ἢ Ἀβύλυκα. ἄλλοι δὲ στήλας ἐνόμισαν τὰς πλησίον ἐκεῖ ἑκατέρωθεν νησῖδας, ὧν τὴν ἑτέραν Ἥρας ὀνομάζουσι νῆσον· καὶ οὐ φαύλως, φησί, τὰ τοιαῦτα νησίδια διὰ τὸ εὐπερίγραπτον καὶ σημειώδες καὶ εὐόριστον στήλαις εἰκάζονται. ἐξοχὴν γάρ τινα ἐμφαίνουσι καὶ αὐτὰ οἵαν καὶ αἱ στῆλαι καὶ αἱ στηλίδες· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα στῆλαι ἂν λέγοιντο.

66. Ὅτι ὁ Ἄτλας ὁ κατὰ βαρβάρους Δύρις ὄρος μέγιστον περὶ τὰ τῆς Λιβύης πρὸς δύσιν ἔσχατα, ἀφ' οὗ καὶ πέλαγος ὠκεάνιον Ἀτλαντικόν. διὰ δὲ τὸ πολὺ τοῦ ὄρους μέγεθος Ἄτλαντας αὐτὸ πολυσπερέας ὁ Διονύσιος καλεῖ, ποιητικῷ τρόπῳ· ὡς καὶ ὁ Ποιητὴς Μάλειαν καὶ Μαλείας φησί, καὶ Κρήτην καὶ Κρήτας, καὶ Ἀθήνην καὶ Ἀθήνας, καὶ τὸ πρόςωπον δέ που πληθύνει δι' ἔμφασιν, πρόςωπα λέγων καὶ τὸ τόξον τόξα, καὶ τὸ ἅρμα ὁμοίως ἅρματα. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἄτλαντας. καὶ Ῥιανὸς δέ, ὥς φασιν, Ἀτάραντάς τινας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὀνείρους. ὠνόμασται δὲ τὸ ὄρος ἀπὸ μὲν ἀνδρὸς ἐγχωρίου Ἄτλαντος, περὶ οὗ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν κάλλιον γέγραπται. ἐνταῦθα δέ, ὥς φησιν ὁ Διονύσιος, καὶ χάλκεος εἰς οὐρανὸν ἔδραμε κίων, ἠλίβατος, πυκνοῖς καλυπτόμενος νεφέεσσι. καὶ τάχα ὁ Διονύσιος ἐν τούτοις ἱστορικήν τινα θεραπείαν παρακαλεῖ τῆς μυθικῆς κιοφορίας τοῦ Ἄτλαντος. ὁ γάρ τοι κίων οὗτος, οὗπερ ὥς αὐτὸς λέγει κορυφὴν οὐκ ἔστιν ἰδεῖν διὰ τὰ καλύπτοντα νέφη, δόξοι ἂν τῷ πολλῷ τοῦ ὕψους ἕως εἰς τὸν αἰθέρα ἀνήκειν, καὶ οὕτως λέγοιτ' ἂν ἀνέχειν τὸν

οὐρανόν, ὡς εἶναι τούτῳ τῷ τρόπῳ τὸν Ἄτλαντα τὸ ὄρος οἷόν τινα κιονοφόρον, εἴτε καὶ αὐτόχρημα κίονα κατὰ Ἡρόδοτον. τινὲς δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χάλκεος κίων, χάλκεος ἄξων γράφουσιν· ὡς ἐκεῖ που τάχα διήκοντος τοῦ κοσμικοῦ ἄξονος, ὡς καὶ τοῦτο ἐν τῷ ἄλφα τῆς Ὀδυσσείας γέγραπται. Ἡρόδοτος δὲ τοιαῦτα περὶ τούτων λέγει· μετὰ τοὺς Γαράμαντας ἔθνος διὰ δέκα ἡμερῶν ὁδοῦ Ἄτλαντες, ἄνθρωποι ἀνώνυμοι, τουτέστι κοινῶς μὲν λεγόμενοι Ἄτλαντες, ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ μὴ ἔχοντες κείμενον ὄνομα. λέγει δὲ καὶ ὅτι καταρῶνται ὑπερβαλλόντως τῷ ἡλίῳ οἱ Ἄτλαντες, διότι κατακαίων ἐπιτρίβει αὐτούς, καὶ ὅτι στενὸν καὶ κυκλοτερὲς τὸ τοιοῦτον ὄρος ὁ Ἄτλας καὶ ὑψηλότατον, ὡς μὴ εἶναι δυνατὸν ἰδεῖν τὰς αὐτοῦ κορυφάς, καὶ μηδὲ νέφη αὐτάς ποτε ἐπιλείπειν· ὅθεν καὶ κίονα οὐρανοῦ φασιν αὐτὸ οἱ ἐπιχώριοι, καὶ ὅτι ἐπώνυμον αὐτοῦ τὸ ἔθνος οἱ Ἄτλαντες, οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτούμενοι, οὔτε ἐνύπνια ὁρῶντες. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ τὸν Ἄτλαντα κίονα εἴπομεν οὐρανοῦ λέγεσθαι, οὕτω καὶ τὴν Αἴτνην οὐρανίαν κίονα εἶπεν ὁ Πίνδαρος.

69. Ὅτι ὁ Ἰβηρικὸς κόλπος Εὐρώπης ἐστὶν ἀρχὴ καὶ Λιβύης, μέσος γάρ φησιν ἑλίσσεται ἀμφοτέρων, οὗ παρὰ πλευραῖς καὶ αἱ τοῦ Ἡρακλέος κεῖνται στῆλαι. τὸν δὲ μετεκδέχεται Γαλάτης ῥοῦς, ἤτοι τὸ Γαλατικὸν πέλαγος. ἀντὶ κτητικοῦ γὰρ εἴρηται· ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος Σκύθην οἶμον λέγει τὸν Σκυθικόν. ὅρα δὲ ὅπως ἐν ὅλῳ τῷ παρόντι χωρίῳ εὐφυῶς καὶ ἐπικαίρως τοῖς παρίσοις, ἤτοι τοῖς ἰσοκαταλήκτοις ῥήμασι συχνῶς χρῆται ὁ Διονύσιος, τὴν ὑπτιότητα καὶ ἀνάπτωσιν τῆς περιηγητικῆς ἀφηγήσεως ἀνιστῶν τῷ κάλλει καὶ τῇ γοργότητι, ἐν τῷ λέγειν, πόντος Ἰβηρικὸς ἐγκέχυται· καί, μέσσος ἑλίσσεται· καί, Λιγυστιὰς ἕλκεται ἅλμη· καί, ἐπὶ

Κύρνον ἐρεύγεται ἁλμυρὸν ὕδωρ· καί, Σαρδόνιος μορμύρεται πόντος· καί, ὠρύεται Τυρσηνὶς θάλασσα· καί, κυρτὸς ἐπιστρέφεται Σικελὸς ῥόος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. σκόπει δὲ καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἐπίχυσιν καὶ πορι-μότητα τοῦ ποιητοῦ, ἐν τῷ, πόντος Ἰβηρικός, καί, Γαλάτης ῥόος, καί, Λιγυστιὰς ἅλμη, καί, Κύρνιον ἁλμυρὸν ὕδωρ, καί, Τυρσηνίδος οἶδμα θαλάσσης. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν ἀπὸ τῶν Γαλατῶν ὀνομαζόμενον Γαλάτην ῥοῦν, ἤτοι τὴν Γαλατικὴν θάλασσαν, Κελτογαλάται παροικοῦσι, καὶ ὅτι λέγονται ἥττονες ἀκράτου οἱ Γαλάται εἶναι. λέγεται δὲ οὕτω καλεῖσθαι ἀπὸ Γαλάτου τινὸς υἱοῦ Ἀπόλλωνος.

75. Ὅτι Μασσαλία Γαλατική ἐστι, Φωκαεῖς δὲ ᾤκησαν αὐτήν, οἱ ἐκ τῆς ἕω φυγόντες τὴν τοῦ Κύρου δουλείαν. καὶ ὅτι ὅρμον ἡ Μασσαλία ἔχει ἐπίστροφον, ὅ ἐστι περιφερῆ, περίδρομον καὶ καμπύλον, ᾗ οὗ ἐπιστρέφονται οἱ ναυτιλλόμενοι. ἀγαθὸς γὰρ τοῖς Μασσαλιώταις λιμὴν ὁ Λακύδων. τὸ δὲ ἐπίστροφος καὶ παρ' Ὁμήρῳ κεῖται, ὅπου λέγει ὅτι καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων. φασὶ δὲ τοὺς Μασσαλιεῖς εὐδοκιμῆσαί ποτε περί τε ὀργανοποιΐαν καὶ ναυτικὴν παρασκευήν. ἔστι δὲ οὐ μόνον χώρα Μασσαλία, ἀλλὰ καὶ πόλις Λιγύων περί που τὴν Κελτικήν, ἐτυμολογουμένη ἀπὸ τοῦ μάσσαι, ὅ ἐστιν ἐκδῆσαι, Αἰολικῶς, καὶ ἀπό τινος ἁλιέως. προςπλέων γάρ, φασίν, ὁ τῶν ἀποίκων Φωκαέων κυβερνήτης καὶ ἰδὼν ἐκεῖ ἁλιέα ἐκέλευσε μάσσαι, ἤτοι δῆσαι τὸ ἀπόγαιον πεῖσμα· ὅθεν καὶ ἡ πόλις Μασσαλία, παρὰ τὸ μάσσειν, καὶ τὸν ἁλιέα.

76. Ὅτι μετὰ τοὺς Μασσαλιώτας οἱ Λίγυες, οὓς Λιγυστίνους ὁ Λυκόφρων καλεῖ. ὀνομάζονται δὲ οὕτως ἀπὸ Λίγυος ἀνδρός, ὃς τὸν Ἡρακλέα ἐκώλυσεν εἰς τὰς Γηρυόνου βοῦς ἀπιόντα· ὅτε καί φασιν οἱ μῦθοι ὡς ἐπέλιπε μὲν τὸν Ἡρακλέα πᾶν ἀμυντήριον βέλος, ὁ δὲ ηὔξατο τῷ Διὶ ἐπαμῦναι· κἀκεῖνος ἀναγαγὼν νεφέλην λίθους ἄνωθεν ὗσεν, ἐξ ὧν καὶ τὸ λίθινον πέδον μετα-

ξὺ Μασσαλίας καὶ Ῥηγίνης, μεστὸν χειροπληθῶν λίθων, οὓς ὑπὸ κεραυνῶν συνεχῶν ἢ τυφωνικῶν ἀναθυμιάσεων διαῤῥαγῆναί φασιν οἱ σοφοί, καὶ ἐκ πλακώδους συνεχείας κατακερματισθῆναι εἰς μικρά, τὸν μῦθον ἀφέντες ληρεῖν ἃ θέλει. ζῶσι δὲ ἀπὸ θρεμμάτων οἱ Λίγυες τὸ πλέον καὶ γάλακτος καὶ κριθίνων πομάτων. οὕτω δὲ σφενδονῶσιν, ὡς ἡ ἱστορία λέγει, ὥςτε ὀρνέων ἐπιφανέντων διορίζονται εἰς ποῖον ἕκαστος βαλεῖ, ὡς πάντες τευξόμενοι. οἱ μέντοι παρὰ Τυρσηνοῖς Λίγυρες ἀπὸ Λίγυρος ποταμοῦ ὀνομάζονται. Ἰστέον δ' ὅτι ἐοίκασι καὶ Κολχικοί τινες Λίγυες εἶναι ἄποικοι τῶν Εὐρωπαίων, καὶ δηλοῖ ὁ Λυκόφρων, ἱστορῶν ἐν τοῖς Κόλχοις Κύταιαν Λιγυστικὴν πόλιν. Ἀριστοτέλης δὲ ἱστορεῖ τῶν τινας Λιγύων ἑπταπλεύρους πρός τινων λέγεσθαι (οὐ πιστεύων αὐτὸς τῷ τοιούτῳ λόγῳ), διὰ τὸ τοῖς ἀνθρώποις ἀνὰ ὀκτὼ ἑκατέρωθεν εἶναι πλευράς.

78. Ὅτι τοὺς Ἰταλούς, ὡς τότε μοναρχοῦντας, μέγα κοιρανέειν λέγει, καὶ Αὐσονιῆας, ἤτοι Αὔσονας ὀνομάζει. καὶ σημείωσαι ὅτι τοὺς αὐτοὺς εἶναι λέγει Αὔσονας καὶ Ἰταλούς. λέγονται δὲ Αὔσονες ἀπὸ Αὔσονος, ὃς πρῶτος τῶν κατὰ Ῥώμην βασιλεῦσαι πρός τινων ἱστορεῖται, Ὀδυσσεῖ γεγονὼς ἐκ τῆς Κίρκης, ἢ κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα ἐκ Καλυψοῦς γεννηθεὶς τῷ Ἄτλαντι, ἀφ' οὗ καὶ τὸ Σικελικὸν πέλαγος Αὐσόνιον ἐκλήθη ποτέ. λέγει δὲ αὐτοὺς παρὰ τὸν Λιγυστικὸν εἶναι τόπον, ἀρξαμένους ἀπὸ βορέου, καὶ διήκοντας ἕως τῆς Λευκῆς Πέτρας, ἧς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς μεμνήσεται. ἄκρα δὲ αὕτη ἐστί, περὶ ἧς οὕτως ἱστορεῖται· ἄκρα, Λευκὴ Πέτρα καλουμένη ἀπὸ χρόας, εἰς ἣν τελευτᾷ τὸ Ἀπέννιον ὄρος. ἀπὸ Ἰταλοῦ δέ τινος ὀνομάζονται Ἰταλοί, ὡς καὶ ἀπὸ Αὔσονος Αὔσονες. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ Αὔσονος παράγωγον Αὐσονεύς, ὡς καὶ Αἰθιοπεύς, ἡγεμονεύς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ῑ, διὰ δακτύλου συγκρότησιν, Αὐσονιεύς· ἐξ οὗ τὸ Αὐσονιῆες.

80. Ὅτι τὸν Σικελικὸν πορθμὸν καθ' ὑποκορισμὸν

ἢ παρωνυμίαν πορθμίδα καλεῖ, λέγων ὅτι ἡ Λευκὴ Πέτρα Σικελικῆς ἐπὶ πορθμίδος ἐρρίζωται. ἄλλως δέ γε πορθμίδα φασὶν οἱ παλαιοὶ τὴν ἁλιάδα, ὅ ἐστι τὸ ἁλιευτικὸν πλοιάριον, ἢ καὶ τὸ ἁπλῶς μικρὸν πλοῖον, ὡς δηλοῖ Εὐριπίδης, ἔνθα Κρησίαν πορθμίδα καλεῖ, ἤγουν πλοῖον Κρητικόν. καὶ τὴν Ἀσίαν δὲ Ἀσιάδα παρωνύμως καλέσει ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ Διονύσιος, εὐτελέστερον μὲν οὕτω ποιῶν διὰ τὸ ὑποκοριστικὸν σχῆμα, τὴν δὲ τοῦ μέτρου ἀνάγκην οὕτως ἀποπληρῶν.

82. Ὅτι οὐ μόνον Σαρδὼ νῆσος ὡς τὸ Σαπφώ, ἀλλὰ καὶ Σαρδὼν Σαρδόνος, ὡς τρυγόνος, ἐξ ἧς ὁ Σαρδόνιος κόλπος, ὁ μετὰ τὴν Κύρνον. περὶ δὲ Σαρδόνος καὶ Κύρνου ἐν ἰδίῳ τόπῳ ῥηθήσεται. φαίνεται δὲ μετὰ τὸ Λιγυστικὸν εἶναι καὶ Κύρνιον πέλαγος, τὸ περὶ τὴν Κύρνον νῆσον· ἐνδοτέρω δὲ τούτου τὸ Σαρδόνιον.

83. Ὅτι μετὰ τὸν Σαρδόνιον κόλπον θάλασσα πρὸς νότον ἡ Τυῤῥηνίς, καλουμένη οὕτως, διότι παράκεινται αὐτῇ πρὸς βοῤῥᾶν οἱ Τυῤῥηνοί, καθάπερ οἱ Γαλάται τῇ Γαλατικῇ, καὶ οἱ Λίγυες τῇ Λιγυστικῇ· καὶ διὰ τὸ τοὺς Τυῤῥηνοὺς πειράτας ποτὲ γενομένους αὐτόθι συνιστᾶν τὰ λῃστήρια· ἐκεῖθεν δὲ πρὸς ἡλίου φησὶν αὐγὰς κυρτὸς ἐπιστρέφεται ὁ Σικελικὸς ῥόος, μέχρι τοῦ τε Παχύνου, ἀνατολικοῦ ἀκρωτηρίου Σικελικοῦ, καὶ τοῦ κατὰ Κρήτην Κριοῦ μετώπου. ἐξήπλωται δέ, φησί, καὶ μέχρι τοῦ Ἰονίου κόλπου ἐπιστρεφόμενος καὶ κυρτούμενος ἕως καὶ ἐκεῖ· διὸ κυρτὸν αὐτὸν ὠνόμασεν, ὡς μὴ κατ' εὐθυωρίαν προϊόντα μέχρι τῆς Κρήτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ἰόνιον παρεκνεύοντα. Σημείωσαι δὲ ὅτι νῦν μὲν ἕως τοῦ Κρητικοῦ μετώπου τοῦ Κριοῦ περαίνει τὸ Σικελικὸν πέλαγος, προϊὼν δὲ ἄχρι καὶ Σαλμωνίδος αὐτὸ τῆς Κρητικῆς ἑῴας ἄκρας προάγει. ἔνθα τις ἐπιστατικώτερον τῷ λόγῳ διδοὺς ἑαυτὸν εὕροι ἂν διώνυμον τὸ Σικελικὸν πέλαγος, αὐτό τε τοῦτο Σικελικὸν καλούμενον, ἀλλὰ δῆτα καὶ Κρητικόν. φησὶ γὰρ ἐκεῖ ὁ Διονύσιος ἐν σχήματι ἐπαναλήψεως, ὅτι Ἐκ δ'

ὀρέων Σικελῶν Κρήτης ἀναπέπταται οἶδμα μακρόν, Σαλμωνίδος ἄχρι καρήνου· οὐ λέγων ὅτι ἐκ τοῦ μετώπου τοῦ Κριοῦ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ὀρέων τῶν Σικελικῶν πέπταται, καὶ ἴσως δυοῖν ὄντων περάτων τῷ πελάγει τούτῳ, ἑνὸς μὲν Σικελικοῦ, ἑνὸς δὲ Κρητικοῦ, ποτὲ μὲν Σικελικὸν ἐκ τοῦδε καλεῖται, ποτὲ δὲ ἐκ τοῦ ἑτέρου Κρητικόν. εἰ δέ τις ἴσως τό, ἐκ δ᾽ ὀρέων Σικελῶν, νοήσει ἀντὶ τοῦ, μετὰ τὰ ὄρη τὰ Σικελικά, τότε δύνανται δύο εἶναι πελάγη, ἰδίᾳ μὲν τὸ Σικελικόν, ἕως τοῦ μετώπου τοῦ Κριοῦ, ἰδίᾳ δὲ ἐκεῖθεν τὸ Κρητικόν, ἕως Σαλμωνίδος.

87. Ὅτι ἡ τῆς Κρήτης ἄκρα ἥτις εἰς ἅλα πολὺ νένευκεν, ἡ περὶ τὴν Γόρτυνα, παραυγάζει, τουτέστι παρεμφαίνει καὶ φαντάζει μέτωπον κριοῦ τοῖς πόῤῥωθεν βλέπουσι, καὶ ἐντεῦθεν ἔχει τὴν κλῆσιν, ὀνομαζομένη Κριοῦ μέτωπον. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐστὶ καὶ περὶ τὸν Εὔξεινον πόντον ἕτερον μέτωπον Κριοῦ, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται, ἀρκτικὸν δὲ ὄρος, διὰ τὴν αὐτὴν κἀκεῖνο αἰτίαν οὕτω καλούμενον. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις ἔκ τινων τόπων πόῤῥωθεν ὁρωμένων ζωϊκή τις φαντασία πέμπεται καθ᾽ ὁμοιότητα δι᾽ ἀπάτην ὄψεως· καὶ ὅτι τοιοῦτόν τι πάσχων ὁ ὀφθαλμὸς καὶ περὶ τὸν Εὔξεινον καὶ περὶ τὴν Κρήτην μέτωπα φαντάζεται Κριοῦ. καὶ ὁ κατὰ τὴν Νιόβην δὲ μῦθος οὕτω πως θεραπεύεται, φαμένων τινῶν ἀκρωτήριον εἶναι Φρύγιον ἐοικὸς γυναικείῳ προσώπῳ τοῖς πόῤῥω ἀφεστηκόσιν, ἐξ οὗ ὕδωρ ἀένναον καταῤῥεῖ, ὅπερ ὁ μῦθος εἰς δάκρυον αὐτοματίζει τῇ Νιόβῃ. ὁρῶμεν δὲ καὶ τοὺς τὴν γραφικὴν τέχνην δεινοὺς εἰς λεόντων μιμήματα ἢ τοιούτων τινῶν θηρίων προτομὰς τὰς τῶν ὀρέων ἐκτυποῦντας κορυφάς, ὡς τῆς ὄψεως τοιαῦτά τινα φανταζομένης καὶ πόῤῥωθεν.

88. Ὅτι ἡ Γόρτυν καὶ Γόρτυνα λέγεται τρισυλλάβως, καὶ τὸ μὲν κλίνεται Γόρτυνος, ὡς Φόρκυνος, τὸ δὲ Γορτύνης, ὡς λέαινα λεαίνης. ἱερὰν δὲ αὐτὴν λέγει ἢ ἁπλῶς διὰ τὸ ἔνδοξον, ἢ Ὁμηρικῷ ζήλῳ, ὡς καὶ Ὁμη-

ρου τὰς πόλεις οὕτω καλοῦντος διὰ τὸ φυλακτικὸν τῶν ἐν αὐταῖς. κτίσμα δὲ ἡ Γόρτυν Ταύρου ἐκείνου τοῦ τὴν Φοίνισσαν Εὐρώπην ἁρπάσαντος, ὃς Κρήτης ἦν βασιλεύς. μεγάλη δὲ αὕτη ἡ πόλις κατὰ τὸν Γεωγράφον, εἰπόντα· πόλεις Κρήτης μέγισται, Γόρτυνα, Κυδωνία καὶ Κνωσσός. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι Γόρτυνα δευτερεύει μετὰ Κνωσσὸν κατὰ δύναμιν, καὶ ὅτι συμπράττουσαί ποτε ἀλλήλαις πάντας εἶχον ὑπηκόους τοὺς ἐκεῖ. Ὅτι ἡ Φαιστὸς ἣν ὁ Διονύσιος ἠπειρώτιδα λέγει διεῖχε θαλάσσης μὲν σταδίους εἴκοσι, Γόρτυνος δὲ ἑξήκοντα. κατεσκάφη δὲ ὑπὸ Γορτυνίων. ἐξ αὐτῆς ἦν Ἐπιμενίδης ὁ ποιήσας δι' ἐπῶν καθαρμούς.

92. Ὅτι ὁ Ἰόνιος κόλπος μετὰ τὸν Σικελικὸν εὐρύνεται πρὸς βοῤῥᾶν, αὖθις δὲ κάμπτων πρὸς ἑσπέριον μυχὸν ἕρπει, ἀφορῶν πρὸς τὸν τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν προβαλλόμενον ὠκεανόν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον Ἰόνιος κόλπος καλεῖται, ἀλλὰ καὶ Ἀδρίας ὁ αὐτὸς λέγεται καὶ Ἀδριὰς καὶ Ἀδριανὴ θάλασσα. οἱ δὲ ἀκριβέστεροι τὸν Ἰόνιον μέρος τοῦ Ἀδρίου φασί. λέγεται δὲ Ἰόνιος, ὡς καὶ τῷ Λυκόφρονι δοκεῖ καὶ τῷ Αἰσχύλῳ, ἀπὸ τῆς Ἰοῦς. διενήξατο γὰρ ἐκείνη βοῦς γενομένη κἀνταῦθα. οἱ δέ φασιν ἀπὸ Ἰάονος, ἀνδρὸς Ἰταλοῦ, ἢ ἀπὸ Ἰονίου, ἀνδρὸς Ἰλλυριοῦ. λέγουσι δέ τινες καὶ τὸ ἀπὸ Γάζης μέχρις Αἰγύπτου πέλαγος Ἰόνιον λέγεσθαι ὁμοίως ἀπὸ τῆς Ἰοῦς. καὶ τὴν ἐκεῖ δὲ Γάζαν Ἰόνην καλοῦσί τινες, ἔνθα βοῦς ἦν ἐν ἀγάλματι τῆς Ἰοῦς, ἤτοι τῆς σελήνης. Ἰὼ γὰρ ἡ σελήνη κατὰ τὴν τῶν Ἀργείων διάλεκτον· τοῦ δὲ ἀνωτέρω ῥηθέντος Ἰάονος υἱὸς Ἀδρίας ἱστόρηται, ἀφ' οὗ τὸ αὐτὸ πέλαγος καὶ Ἀδριατικὸν λέγεται. ἄλλοι δὲ οὕτω φασίν· ἔστιν Ἀδρία πόλις ἐπιφανής, καὶ παρ' αὐτὴν κόλπος Ἀδρίας, καὶ ποταμὸς ὁμοίως· ἀγαθὴ δέ, φασί, βοσκήμασιν ἡ ἐκεῖ γῆ, ὥστε καὶ δὶς τίκτειν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ διδυμοτοκεῖν.

95. Ὅτι εἰσιόντι τὴν Ἰονίαν θάλασσαν κατὰ μὲν τὰ σκαιὰ ἡ τῶν Αὐσόνων κεῖται χώρα, δεξιτερὴν δὲ κατὰ

χεῖρα ἡ Ἰλλυρίς ἐστι γῆ, οὕτω καλουμένη ἀπὸ Ἰλλυριοῦ υἱοῦ Κάδμου. Δαλματία δ' ἐφύπερθεν, ἣν καὶ λέγει ἐνυαλίων πέδον ἀνδρῶν, διὰ τὸ μαχίμους εἶναι τοὺς ἐκεῖ. φασὶ δὲ τοὺς Δαλματεῖς δι' ὀκταετηρίδος ποιεῖσθαι τῆς χώρας ἀναδασμὸν κατά τινα ἀναγραφήν, καὶ οὐδὲ νομίσμασι χρᾶσθαι, πολλὴν ταύτην ἀφελομένους τοῦ βίου κιβδηλίαν. διχῶς δὲ τὸ ἔθνος λέγεται, καὶ Δαλμάται καὶ Δαλματεῖς. ἡ δὲ πόλις αὐτῶν Δάλμιον ἢ Δελμίνιον ἢ Δέλμινον.

98. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα οὐ κατὰ κοινὴν κυριολεξίαν ἰσθμὸν εἶπε τὸν περὶ τοὺς Αὔσονας τὸν πλατύτατον, οὐ γὰρ ἐστένωται οὐδὲ ὁ τοιοῦτος ἰσθμός· διὸ ἐπάγει ὡς καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτου θεραπείαν, λέγων, ὅτι παραπέπταται ἄσπετος, πουλυτενής, τρισσαῖς θαλάσσαις περίδρομος. καὶ εὐθὺς ἐπάγει ποίαις θαλάσσαις περιείληπται ὁ τοιοῦτος ἰσθμός, λέγων πάνυ γοργῶς, ὅτι Τυρσηνῇ Σικελῇ τε καὶ Ἀδριάδι πληθούσῃ. εἶτα εἰπὼν ὅτι ἑκάστη τῶν τοιούτων τριῶν θαλασσῶν πρός τινα ἄνεμον τεκμαίρεται τὸν ὁλκόν, σχηματίζει πάλιν κατὰ γοργότητα οὕτω, Τυρσηνὴ ζέφυρον, Σικελὴ νότον, Ἀδριὰς εὖρον· φιλοτιμησάμενος ἑνὶ στίχῳ ἐκθεῖναι τάς τε τρεῖς θαλάσσας καὶ τοὺς τρεῖς ἀνέμους, εἰς οὓς ἑκάστη τὸ ἑαυτῆς παρασύρεται ῥεῦμα. ὁποῖόν τι πεποίηκε πρὸ τούτου, ὡς προγέγραπται, καὶ ἐν τῷ, πρῶτα μὲν Λιβύην, μετὰ δ' Εὐρώπην Ἀσίην τε, τὰς τρεῖς ἠπείρους ἐκεῖ ἑνὶ ἔπει συμπεριλαβών. σημείωσαι δ' ὅτι ἐνταῦθα μὲν Τυῤῥηνὴν ἀμφιτρίτην, ἀνωτέρω δὲ Τυῤῥηνίδα θάλασσαν εἶπεν, ἐν διαφόροις καταλήξεσιν.

103. Ὅτι πρὸς τὰ νότια τῆς Σικελικῆς χθονὸς ἕλκεται κόλπος ἔσω Λιβύης, νοτίαν Σύρτιν ἑλίσσων, τὴν ἑτέραν τὴν εὐρυτέραν· ἐνδοτέρω δὲ ταύτης δυτικωτέρα ἐστὶν ἡ ἑτέρα Σύρτις, ἀφαυρὸν ἔχουσα πόρον, ὃ ἔστι μικροτέρα οὖσα, ἥτις, φησί, τηλόθεν ἐρχομένην δέχεται πλημμυρίδα πόντου. περὶ δὲ τῆς τοιαύτης πλημμυρίδος ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα

ὁ περιηγητὴς τῇ ὑπὲρ προθέσει ἐπὶ τῶν νοτίων ἐχρήσατο, εἰπὼν ὑπὲρ Σικελικῆς χθονὸς τὴν νοτίαν Σύρτιν ἑλίσσεσθαι. ποιήσει δὲ τοῦτο πλειστάκις καὶ ἐν τοῖς ἐξέπειτα. ὥςτε οὐκ ἐπὶ βορείων μόνον ἡ ὑπὲρ πρόθεσις τίθεται, διὰ τὸ ἔξαρμα τὸ ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν νοτίων. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνα ἐστέρηνται τοῦ εἰς ὕψος ἐξῆρθαι, εἰ καὶ ἡμῖν δοκεῖ ταπεινά. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ βορείων τίθησι τὴν ὑπέρ, ἐκδηλότατον ἐστιν. ἐρεῖ γοῦν ἐν τοῖς ἑξῆς, βορειοτέρη γαίης ὑπὲρ Εὐρωπείης, τουτέστι πρὸς τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης.

108. Ὅτι μέλλων ἀπὸ τῶν δύο Σύρτεων μεταβῆναι εἰς τὴν ἑξῆς περιήγησιν σχήματι τοιούτῳ χρᾶται συμπληρωτικῷ, γοργῷ τε καὶ σεμνῷ, Ὣς οἱ μὲν βοόωσιν ἑλισσόμενοι δύο κόλποι. καὶ μετὰ ταῦτα δὲ πολλαχοῦ διὰ σαφήνειαν χρᾶται συχνὰ ταῖς συμπληρώσεσιν, ἤτοι ἀποθέσεσιν.

110. Ὅτι ἡ Σαλμωνὶς ἑῴα ἐστὶν ἄκρα τῆς Κρήτης, ὥςπερ αὖ πάλιν δυτικὸν ἄκρον αὐτῆς τὸ τοῦ Κριοῦ μέτωπον· περὶ τοῦτο τὸ τῆς Σαλμωνίδος ὡς αὐτός φησι κάρηνον, ἤτοι ἀκρωτήριον, ἀναπέπταται τὸ Κρητικὸν πέλαγος, μᾶλλον δὲ ἄχρι καὶ αὐτοῦ περαίνεται τὸ εἴτε Σικελικὸν εἴτε καὶ Κρητικὸν καθὰ πρὸ μικροῦ εἴρηται πέλαγος· οὗ καθεξῆς ἡ Φαρία θάλασσα, μεθ' ἣν ἡ Σιδωνία· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τελευταῖος ὁ περὶ Κύπρον κόλπος, ἤγουν ὁ Ἰσσικός. περὶ ὧν καὶ μετ' ὀλίγα λελέξεται.

112. Ὅτι τὸ φρίσσειν κυρίως ἐπὶ θαλάσσης λέγεται. φησὶν οὖν ὅτι φρίσσουσιν ἥ τε Φαρία καὶ ἡ Σιδωνία θάλασσα, ἐλαυνόμεναι πνοαῖς Ἰσμαρικοῦ βοῤῥᾶ ὀρθὸν φυσιόωντος, ἐπεὶ κατ' ἐναντία κεῖνται τοῦ βοῤῥᾶ. εἶπε δὲ τὸ φρίσσουσιν ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦνται, καὶ εἰς ὕψος αἴρονται τοῖς κύμασιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ φρίξ, ὡς καὶ ὁ Ποιητής, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς, ἤτοι τῇ ἐπαναστάσει τοῦ κύματος. ὅτι δὲ θαλασσία λέξις τὸ φρίσσειν, ἐν τοῖς τοῦ Ὁμήρου κάλλιον γέγραπται. τὸν δὲ βοῤῥᾶν Ἰσμαρικὸν εἶπεν ἀντὶ τοῦ Θρᾳκικόν, ἀπὸ Ἰσμάρου

πόλεως Θρᾴκης. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν Φαρίαν ταύτην θάλασσαν, ἥτις μετὰ τὸ Κρητικόν ἐστιν ὡς εἴρηται πέλαγος, καὶ Παρθένιον κόλπον ἐκάλουν οἱ παλαιοί· καὶ ὅτι ὥσπερ Σιδωνία καὶ Ἰσσικὸς ἀπὸ Ἰσσοῦ πόλεως καὶ Σιδῶνος, οὕτω καὶ Φαρία διὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Φάρον, ἥτις ἐστὶ νῆσος ἐν δεξιᾷ κειμένη Ἀλεξανδρείας, πύργον ἀνέχουσα μέγιστον, ἐκπυρσεύοντα τοῖς καταπλέουσι. περὶ δὲ ταύτης τῆς Φάρου εἴρηται μὲν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, ῥηθήσεται δὲ καὶ ὅτε τῷ λόγῳ εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἔλθωμεν.

117. Ὅτι ὁ Διονύσιος τὴν Σιδῶνα κλίνων ἀκολούθως Ὁμήρῳ, ἐν τῷ Σιδονία θάλασσα, ἐκτείνει μὲν τὸ τῆς ἀρχούσης δίχρονον, συστέλλει δὲ τὸ ο τὸ μετὰ τὴν ἄρχουσαν. ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, Βύβλον τ' ἀγχίαλον καὶ Σιδόνα ἀνθεμόεσσαν. οἱ δὲ ὕστερον τὰς ὅλας πλαγίας τῆς Σιδῶνος τῷ ω μεγάλῳ παραληγομένας ἐκφέρουσιν.

119. Ὅτι ἡ περὶ τὴν Παμφυλίαν χώραν θάλασσα, περὶ ἣν ἡ Κύπρος, οὐ μόνον Παμφύλιος κόλπος λέγεται κατὰ ἐθνικὴν [τοπικὴν] κλῆσιν, ἀπὸ τοῦ τῶν Παμφύλων ἔθνους, ἀλλὰ καὶ Ἰσσικὸς ἀπὸ Ἰσσοῦ πόλεως κειμένης μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας. φησὶ γοῦν καὶ ὁ Διονύσιος, ὅτι ὁ Ἰσσικὸς κόλπος ἕλκεται ἐπὶ βοῤῥᾶν Ἰσσοῦ ἄχρι πόλεως, Κιλίκων χώραν παραμείβων. ταύτην δὲ τὴν πόλιν Ἀλέξανδρος ὀνομαστὴν ποιήσας, ὡς τὸν Δαρεῖον ἐκεῖ νικήσας, ἐκάλεσε Νικόπολιν. οὗτος ὁ κόλπος, ὡς ὁ Διονύσιος λέγει, ἄγχι τῆς τῶν Κιλίκων γῆς ἐλθὼν εὐθύτερος, κατὰ ἰσοδρομίαν τινά, κἀκεῖ ἀποπαυσάμενος, ἐκεῖθεν ὡς ἐν ὕσπληγγι δνοφερῇ, τουτέστιν ὡς ἐν καμπτῆρι, στρεπτὴν ἐπὶ ζέφυρον ἐπερεύγεται ἅλμην, ἠρέμα ἐπὶ δύσιν κάμπτων καὶ στρεφόμενος καὶ ἀφορῶν εἰς τὸν ζέφυρον. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὕσπληγξ οὐ μόνον, ὡς ἐνταῦθα, ἐπὶ καμπτῆρος λέγεται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐπὶ ἀφετηρίας, ὅ ἐστι καγκέλου. ὀνομάζεται δὲ οὕτω καὶ ἡ ὑστριχίς, οὐ τὸ ζῶον, ἀλλὰ τὸ πληκτικὸν ὄργανον, λεγόμενον οὕτω διὰ τὸ ἐκ τριχῶν ὑείων εἰς πληγὴν

συγκροτεῖσθαι. δέρμα γὰρ ὑὸς στενὸν καὶ ἐπίμηκες ἀποτεμόμενοί τινες αὐταῖς θριξὶ καὶ τοῦ μήκους τῶν τριχῶν κείραντες, ὡς ἂν ἔχοιεν αὗται οὕτω κεντεῖν σταθηρότερον, ἔτυπτον τοὺς μαστιγίας, καὶ ἐκαλεῖτο ὕσπληγξ τὸ τοιοῦτο τῆς μάστιγος ἐργαλεῖον. καὶ ἄλλως δὲ ἡ τοιαύτη ὕσπληγξ πλέγμα ἦν ἀπὸ ὑείων τριχῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ Θεοκρίτῳ ἡ ὕσπληγξ εἴρηται καὶ ἐπὶ παγίδος ὀρνέου τεθειμένη, διὰ τὸ συγκεκροτῆσθαι ὡς εἰκὸς ἀπὸ ὑστριχίδος πλέγματος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πρώτως μὲν ὑστριχὶς ἐλέχθη τὸ τῆς πληγῆς ὄργανον, ὁποῖον καὶ ἦν, ἐκεῖθεν δὲ καὶ ὁ καμπτὴρ τοῦ ἀγῶνος ὕσπληγξ ὠνόμασται, διὰ τὸ τοὺς ἵππους ἐκεῖ προσεκτικώτερον καὶ πλήσσεσθαι καὶ νύσσεσθαι· ὅθεν καὶ νύσσα ὁ τοιοῦτος τόπος λέγεται. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκ πρώτου δρόμου οἱ ἵπποι ταῦτα πάσχουσι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀφετηρία ὕσπληγξ, ἔτι δὲ καὶ νύσσα ἐλέγετο.

123. Ὅτι εἰ καὶ εὐτελῶς καὶ μικροπρεπῶς, ὅμως ὡς ἐξὸν ἦν, ἐν παραβολῇ δράκοντι τὸν τοσοῦτον Ἰσσικὸν εἰκάζει κόλπον, λέγων ὅτι ἐκεῖνος ἐν ἁλὶ κόλπος ἑλίσσεται, ὡς δράκων βλοσυρωπὸς ἑλίσσεται ἀγκύλος ἕρπων, νωθής, ὑφ᾽ ᾧ πᾶσα βαρύνεται ὄρεος ἄκρα ἐρχομένῳ. τοῦτο δὲ λέγει, διὰ τὸ καὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον ἔνθα καὶ ἔνθα βαρυνόμενον ταῖς προχοαῖς ἑλίσσεσθαι, δυσπόρευτον κεχυμένον καὶ πολὺ τὸ κεκλασμένον καὶ κατὰ τοὺς ὄφεις καμπύλον ἔχοντα. Σημείωσαι οὖν ὅτι διὰ μόνας τὰς καμπὰς τοῦ Ἰσσικοῦ ἡ τοῦ ὄφεως εἴληπται παραβολή, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει ἀσφαλῶς. ἄλλως γὰρ πολὺ ἔχει τὸ ταπεινόν, εἰ ὁ τοσοῦτος κόλπος ὁλκῷ παραβέβληται ὄφεως. δράκοντι μὲν γὰρ προσαρμόσαι παραβολὴν ἐκ πελάγους ὑψοποιόν ἐστι, πέλαγος δὲ τηλικοῦτον παραβαλεῖν ἁπλῶς δράκοντι, καταβάλλει τὸ τοῦ κόλπου μέγεθος. ὅρα δὲ ὅτι φανερῶς ἐνταῦθα τὸ βλοσυρωπός δι᾽ ἑνὸς σ ἐκφέρεται, δηλοῦν τὸ ἄγριον καὶ ὑποσεσυρμένον τοῦ βλέμματος.

126. Ὅτι ὥσπερ τὸ α ποτὲ μὲν στερεῖ, ποτὲ δὲ ἐπι-

τείνει, οὕτω καὶ τὸ νη. τὸ μὲν γὰρ νηλεὴς ἐλέου δηλοῖ στέρησιν, τὸ δὲ νήχυτος κόλπος δαψίλειαν χύματος.

129. Ὅτι ὁ Ἰσσικὸς κόλπος ὁ κατὰ Κύπρον, ὡς εἴρηται, διὰ τῆς γῆς τῶν Παμφυλίων ἔρχεται, διὸ καὶ Παμφύλιος λέγεται. διήκει δὲ καὶ μέχρι τῶν Χελιδονίων νήσων, περὶ ὧν μετὰ ταῦτα εἰρήσεται. ἔχει δὲ τελευταῖον σῆμα πρὸς ζέφυρον τὴν τῶν Πατάρων ἄκραν, ἥτις διορίζει Λυκίαν τε καὶ Καρίαν. σῆμα δὲ τὸ σημεῖον ἤτοι τὸ πέρας λέγει κατὰ λόγον φιλόσοφον. τὸ γὰρ σημεῖον, τουτέστιν ἡ στιγμή, πέρας ἐστὶ γραμμῆς, ὡς καὶ ἐνταῦθα τῆς περιόδου τοῦ πελάγους τούτου δυτικὸν σῆμά ἐστι τὰ Πάταρα. Ἰστέον δὲ ὅτι Πάταρα καλεῖται ὁ ῥηθεὶς τόπος, ἢ ἀπὸ Πατάρου υἱοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Λυκίας τῆς Ξάνθου, ἢ ἀπὸ τῆς πατάρας, ὃ δηλοῖ Ἑλληνιστὶ τὴν κίστην, ἤτοι τὴν κιβωτόν. φασὶ γὰρ ὅτι πατάραν ἀθύρματα τῷ Ἀπόλλωνι περιέχουσαν, πέμματά τινα ἐν σχήματι λύρας καὶ τόξου καὶ βελῶν, ἄνεμος ἁρπάσας ἀπό τινος παιδίσκης καὶ ὑπολαβὼν εἰς θάλασσαν ἔβαλε τὴν Λυκιακήν, καὶ τῇ ἐκεῖ χεῤῥονήσῳ προσήγαγεν. ὅθεν καὶ ἡ χεῤῥόνησος ἱερά τε ἀνεῖται τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ τὴν κλῆσιν ἀπὸ τῆς τοιαύτης πατάρας, ἤτοι κιβωτοῦ ἐκέρδανε. κρατεῖ δὲ περὶ τούτου καὶ τοιαύτη τις ἱστορία· Πάταρος καὶ Ξάνθος λησταί, παῖδες Λαπεῶνος, βίον ἐκ τοῦ πειρατεύειν ἀποχρῶντα πορισάμενοι κατέλυσαν τὴν τοῦ λῃστεύειν πλάνην, καὶ τῇ Λυκίων γῇ προσσχόντες ᾤκησαν βεβαίως ἐκεῖ. καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ πρεσβυτέρου Ξάνθου ποταμὸς ἐκεῖ Ξάνθος ἐκλήθη καὶ πόλις ὁμώνυμος, ἀπὸ δὲ τοῦ λοιποῦ ἐκλήθη τὰ Πάταρα.

132. Ὅτι αἱ Σποράδες νῆσοι περὶ τὸ Αἰγαῖον κεῖνται πέλαγος, ᾧ οὐδεὶς ἕτερός φησι κόλπος ὑψόθι μορμύρων ἐναλίγκια κύματ' ὀφέλλει. αἴτιον δὲ τούτου φασὶ τὸ πλῆθος τῶν αὐτόθι νήσων, αἷς προσρήσσοντα συχνὰ τὰ κύματα ἐπαναστρέφει, καὶ τῇ συνδρομῇ βιαιότερον κορυφούμενα πολὺν ἐγείρει τὸν κλύδωνα. διὸ καὶ ὁ Διονύσιός φησιν, ἔνθα κῦμα ῥησσόμενον νήσοις περιβρέ-

μεται Σποράδεσιν. περὶ ὧν ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον πέλαγος Αἰγαῖον, ἀλλὰ καὶ πεδίον τι περὶ τὴν Φωκίδα γῆν ἱστορεῖται καλούμενον Αἰγαῖον ἐκεῖνο παρὰ τὸν ἐκεῖ ῥέοντα Αἰγᾶν ποταμόν.

135. Ὅτι ὁ τοῦ Αἰγαίου πόντου πλατὺς πόρος ἀπὸ Πατάρων ἀρχόμενος εἰς Τένεδον καὶ Ἴμβρον περαίνεται. ἐκεῖθεν δὲ στενὸς ἔρχεται αὐλὼν συρόμενος πρὸς βοῤῥᾶν ἕως καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ταύτην τὴν πρὸ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου· ἀφ' οὗ καὶ ὀνομάζεται Προποντίς. καλῶς δὲ εἶπε τὸ αὐλὼν στενός, ὡς πρὸς διαστολὴν τοῦ Αἰγαίου πλατυτάτου ὄντος. στενὴ γάρ ἐστι καὶ οἱονεὶ αὐλωνοειδὴς ἔκτασις ὁ Ἑλλήσποντος. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ Προποντὶς καὶ στόμα ἁπλῶς λέγεται, καὶ μετὰ προσθήκης δὲ στόμα πόντου, δηλαδὴ τοῦ Εὐξείνου, ὃς κατ' ἐξοχὴν πόντος λέγεται, ὡς μετ' ὀλίγον εἰρήσεται. Αἰγαῖον δὲ πέλαγος, ὥς τισι δοκεῖ, λέγεται παρὰ τὰς ἐν Εὐβοίᾳ Αἰγάς, τόπον οὕτω καλούμενον, ἔνθα τοὺς τοῦ Ποσειδῶνος ἵππους ἀναπαύει ὁ Ποιητής. οἱ δὲ παρὰ τὸν Αἰγαίωνα τὸν Ὁμηρικόν, ὡς ἐν τῇ Ἰλιάδι γέγραπται.

138. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἰσθμόν τινα πλατὺν ἱστορεῖ περιεχόμενον ὑπό τε τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ὃς ἐῷος μὲν κείμενος πρὸς νότον δὲ καθελκόμενος ἄσπετα φῦλα τῆς Ἀσιάδος γῆς ἀγκαλίζεται, ἐν οἷς εἰσι καὶ Αἰολεῖς καὶ Ἴωνες. Ὅτι τὴν ὑπέρ πρόθεσιν καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν νοτίων τίθησιν, εἰπών, τῆς δ' ὕπερ ἄσπετα φῦλα τιταίνεται πρὸς νότον. καὶ ἡ αἰτία προείρηται.

140. Ὅτι μετὰ τὴν Προποντίδα τὸ τοῦ Θρᾳκικοῦ Βοσπόρου στόμα ἐστίν, ἤγουν ὁ Θρᾳκικὸς Βόσπορος, ὁ καὶ Μύσιος, ὃν ζεύξας ὁ Δαρεῖος περί που τὸ ἱερὸν [στόμα] εἰς Θρᾴκην διέβη, μεθ' ὃ καὶ εἰς Σκύθας ἐπέρασε, γεφυρώσας καὶ τὸν Ἴστρον. τὸν δὲ Θρᾳκικὸν τοῦτον Βόσπορον οἱ μέν φασιν εἶναι τὰ κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον στενά. φησὶ γοῦν περί τινος ὁ Ἀῤῥιανός, ὅτι „ἐλαύνει ἐπὶ Χρυσόπολιν, ἔνθα ὑπὸ νύκτα περάσας

τὸν Βόσπορον·" καὶ τὰ ἑξῆς. οἱ δὲ μάλιστα τὰ ἄνω που τοῦ καλουμένου Ἀνάπλου. τοῦτον δὲ τὸν Βόσπορον ἐνήξατο, φησί, ποτὲ ἡ Ἰὼ βουλαῖς Ἥρας δάμαλις οὖσα. διὸ καὶ Βόσπορος λέγεται, οἱονεὶ βοὸς πόρος ἐκείνης τῆς οἰστροπλῆγος, περὶ ἧς Ἀῤῥιανὸς οὕτω φησί· πορθμὸς ὁ κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον, ὅ ποτε Μύσιος, διότι Μυσοὶ ἀντιπέραν ᾤκουν τῆς Θρᾴκης· ὕστερον δὲ Βόσπορος, ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τῆς Ἰοῦς, ἣν κατὰ μῆνιν Ἥρας οἰστρηθεῖσαν εἰς τοὺς χώρους τούτους ἀφικέσθαι καὶ ταύτῃ διαπεραιώσασθαι οἱ μῦθοι ἐποίησαν. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι κατά τινας οὐκ ἀπὸ τῆς ῥηθείσης βοὸς ὁ τοιοῦτος Βόσπορος, ἀλλ' ἀπό τινος ἑτέρας ὠνόμασται, ἥτις, φησί, Φρυγῶν ἐπικειμένων ἐμβάλλει ἀδεῶς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ περαιοῦται ἀβλαβῶς τὸν κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον Βόσπορον· καὶ οὕτω καθηγεμὼν ἐκείνοις γίνεται κατά τινα θεοφορίαν (ἤγουν μαντείαν), ἥτις διεκελεύετο βοῦν ἡγεμόνα καταστῆσαι τῆς ὁδοῦ. ὃ καὶ ποιήσαντες ἐκεῖνοι διεπεραιώσαντο ἀσφαλῶς· καὶ μνῆμα, φησί, τοῦ πόρου τούτου ἕστηκε βοῦς χαλκῆ, ὑστέρῳ ποτὲ χρόνῳ ὑπὸ Χαλκηδονίων ἱδρυθεῖσα· καὶ τάχα ἐκ ταύτης καί τις ἐκεῖ τόπος καλεῖται Δαμάλιον ἕως νῦν. Θρᾴκιος δὲ ὁ Βόσπορος καλεῖται ἀπὸ τῶν πρὸς δύσιν αὐτοῦ οἰκούντων Θρᾳκῶν, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἀντιπέραν ποτὲ Μυσῶν ἐκλήθη ὡς εἴρηται Μύσιος. (142.) Ὁ δὲ Διονύσιος περὶ τούτου λέγει καὶ ὅτι στενότατος δὴ ἐκεῖνος ἁπάντων ἐστὶ πορθμὸς τῶν ἄλλων, οἳ θαλάσσης εἰσὶ πολυκλύστου. τετραστάδιον γάρ τοι τοῦ τοιούτου Βυζαντικοῦ στόματος εἶναί φασι, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος, ὅτι τὸ Βυζαντικὸν στόμα Θρᾴκιον Βόσπορον καλοῦσιν, ἔστι δὲ τετραστάδιον. τοῦ μέντοι Ἑλ-

λησπόντου τὸ στενότατον ἑπταστάδιόν ἐστι, περί που τὴν Θρακίαν χεῤῥόνησον κατὰ Σηστόν· ἑπταστάδιον δὲ κατὰ τὸν Γεωγράφον ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ στενότατον. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐκκέκοπται κατά τινα διαφορὰν τοπικὴν ὁ Θρᾴκιος Βόσπορος τῆς Προποντίδος, καὶ ἔστι βορειότερος μὲν αὐτός, νοτιωτέρα δὲ ἡ Προποντίς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀκριβέστερόν φασιν οἱ λέγοντες ὑπὲρ Χαλκηδόνα εἶναι τὸ στόμα τοῦ Πόντου, ἔνθα καὶ τὸ μάλιστα στενόν, καὶ οὗ ἐγγὺς κατὰ τὸν Διονύσιον αἱ Κυάνεαι πέτραι, καὶ ὅθεν, ὡς αὐτός φησιν, οἰγόμενος παραπέπταται ὁ Πόντος. δεῖ δὲ σκοπῆσαι εἴτε τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὴν Προποντίδα εἰς ἕν τι συναλειπτέον, ἢ μᾶλλον μετὰ τὸν πλατὺν Αἰγαῖον τρία ταῦτα βορειότερα ῥητέον· πρῶτον μὲν τὸν στενὸν αὐλῶνα τοῦ Ἑλλησπόντου· μετὰ δὲ τὴν Προποντίδα· εἶτα βορειότερον τὸ στόμα τοῦ Πόντου. ἔχει γὰρ ἀμφιβόλως ταῦτα διὰ τοὺς παλαιούς, ὧν οἱ μὲν μόνα τὰ κατὰ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον Ἑλλήσποντον εἶπον, οἱ δὲ καὶ ὅλην τὴν Προποντίδα, οἱ δὲ μέρος τι αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου, ἤτοι Ἡρακλείας, τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀπένειμαν. οἱ δὲ καί τι τοῦ Αἰγαίου πελάγους τῷ Ἑλλησπόντῳ προσέθεντο· καθά που τάχα καὶ Ὅμηρος, ὅπερ καὶ πλατὺν ἐκεῖνος λέγει Ἑλλήσποντον. τούτοις δὲ μὴ φαινόμενος ἀκολουθεῖν ὁ Διονύσιος εἰς τρία διαιρεῖ τὸ μεταξὺ Αἰγαίου καὶ Εὐξείνου ὕδωρ, εἴς τε τὸν Ἑλλησπόντιον στενὸν αὐλῶνα τὸν ἕως Προποντίδος, καὶ ἀνωτέρω εἰς αὐτὴν τὴν Προποντίδα, καὶ εἰς τὸν μετ' αὐτὴν Θρᾴκιον Βόσπορον. οὕτω δὲ νοεῖ καὶ Ἡρόδοτος λέγων τὸν μὲν Βόσπορον τείνειν εἰς τὴν Προποντίδα, αὐτὴν δὲ καταδιδόναι εἰς τὸν Ἑλλήσποντον· μεθ' ὃν τὸ χάσμα τοῦ Αἰγαίου πελάγους. (143.) Ὅρα δὲ ὅτι καλῶς προσέθηκεν ὁ Διονύσιος ἀνωτέρω ἐπὶ τῶν πορθμῶν τό, οἳ θαλάσσης εἰσί, διὰ τοὺς ἴσως νομίζοντας δύνασθαι πορθμοὺς λέγεσθαι καὶ τοὺς ποταμούς. κατὰ γὰρ τὴν συνήθη χρῆσιν οὔτι πω πορθμὸς καὶ ποταμός, καὶ ταῦτα

στενὸς ὢν πόρος μεταξὺ δύο γαιῶν· ἀλλ' αὐτὸς μὲν κεκλήρωται τὸ ποταμὸς λέγεσθαι, ὁ δὲ πορθμὸς ὁρίζεται θαλάσσης εἶναι πόρος στενός, ἑκατέρωθεν γῇ μεσολαβούμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐστὶ καὶ Κιμμέριος Βόσπορος ὁ περὶ Χερσῶνα, ὁ καὶ Μαιωτικός, οὗ τὸ στενότατον εἴκοσι στάδια ἢ καὶ ὀλίγον τι πλέον. λέγεται δὲ Βόσπορος μὲν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ ἐκεῖνος, ἐκ τῆς Ἰοῦς τῆς βοός, Κιμμέριος δὲ διὰ τὸ παροικοῦν ὁμώνυμον ἔθνος, οὗ πολὺς λόγος, ὡς τὴν Ἀσίαν ἦν ὅτε καταδραμόντος ἕως καὶ εἰς αὐτὴν Βιθυνίαν. ἔστι δὲ καὶ Βόσπορος Ἰνδικός. καὶ ὁ περὶ τὸ Βυζάντιον δὲ λιμὴν οὕτως ὕστερον ἐκλήθη κατὰ παραγραμματισμὸν ἢ μάλιστα κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ῥήτορσι λεγομένην παραφθοράν, Φωσφόριον ὀφείλων καλεῖσθαι, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Φιλίππου γὰρ ἐν πολιορκίᾳ διορύξαντος εἴσοδον κρυπτήν, ὅθεν οἱ ὀρύσσοντες ἔμελλον ἀφανῶς ἐξαναδῦναι τοῦ ὀρύγματος, ἡ Ἑκάτη φωσφόρος οὖσα δᾷδας ἐκεῖθεν ἔφηνε τοῖς πολίταις. καὶ τὴν πολιορκίαν οὕτω φυγόντες Φωσφόριον οἱ ἐγχώριοι τὸν τόπον ἐκάλεσαν.

144. Ὅτι περὶ τὸν Θρᾴκιον Βόσπορον αἱ Κυάνεαι πέτραι εἰσί, κατὰ κυριωνυμίαν οὕτω καλούμεναι· ἐξ ὧν ἀνοιγόμενος ὁ Εὔξεινος παραπέπταται πολὺς ὢν καὶ πολὺν ἐπ' ἀνατολῆς μυχὸν ἕρπων. καὶ ὅρα τὸ ἀνοιγόμενος· προσφυῶς γὰρ εἴρηται ὡς πρὸς τὸ στόμα τοῦ Πόντου. τὰς δὲ πέτρας ταύτας καὶ ἀναιδέας λέγει Ὁμηρικῷ ζήλῳ, ὡς εἴπερ ἔμψυχοι ἦσαν, ἐξ Ὁμήρου λαβὼν τὸ ἐπίθετον. καὶ μῦθον εἶναι φησί, πλαζομένας ποτὲ αὐτάς, ἤτοι κινουμένας ἀτάκτως, καναχηδὸν ἐπ' ἀλλήλαις φέρεσθαι· εἰ καὶ ὕστερον, ἐπειδὴ ἡ Ἀργὼ παρέπλευσεν αὐτάς, ἔστησαν ἐφ' ἑνός. φησὶ δὲ ὁ Γεωγράφος αὐτὰς ἐκεῖ που ἔσω τοῦ Πόντου εἶναι δύο νησίδια, τὸ μὲν τῇ Εὐρώπῃ προσεχές, τὸ δὲ τῇ Ἀσίᾳ. Πίνδαρος δὲ διὰ τὴν μυθικὴν κίνησιν καὶ ζῆν ταύτας τὰς πέτρας τολμᾷ λέγειν, καὶ ἐπιμένων τῇ σκληρᾷ ταύτῃ τροπῇ, τεθνάναι φησὶν αὐτάς, ὁπηνίκα διεξέδυ αὐτῶν ἡ Ἀργώ.

γέγραπται δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ἐν τῷ περὶ Πλαγκτῶν λόγῳ. τὸ μέντοι πλαζομένας, ὅπερ ὁ Διονύσιος ἐνταῦθά φησι, δίδωσι νοεῖν ὅτι δύνανται καὶ αὗται κατὰ τὰς Ὁμηρικὰς Πλαγκταὶ λέγεσθαι. καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, λέγων, ὅτι Πλαγκτὰς πρότερον οἱ Ἕλληνες ἔλεγον εἶναι αὐτάς. εἰ καὶ ἐκληρώσαντο ἰδίως τὸ τοιοῦτον ὄνομα αἱ παρ' Ὁμήρῳ Σικελικαὶ Πλαγκταί.

146. Ὅτι τὸν Εὔξεινον, ἄπλουν τε ὄντα καὶ ἄξεινον θάλασσάν ποτε καλούμενον, Εὔξεινον οἱ ὕστερον κατὰ σχῆμα εὐφημισμοῦ μετεκάλεσαν. ἄξεινος δὲ ἐλέγετο· ταὐτὸν δὲ εἰπεῖν ἀπόξεινος κατὰ τὸν Σοφοκλῆν· ἢ διὰ τὸ μὴ ἔχειν νήσων καταγωγάς, ἢ διὰ τοὺς περιοικοῦντας Σκύθας, ἀνεπιμίκτους βαρβάρους, οἳ καὶ ἐξενοθύτουν καὶ ἐσαρκοφάγουν, καὶ ἀνθρώπων κρανίοις ἐχρῶντο ἐκπώμασιν. ἕτεροι δέ φασιν Ἡρακλέα κεκαθαρκέναι τὰ τῇδε, καὶ εἰς Εὔξεινον μετασκευάσαι τὸν ἄξεινον. ἄλλοι δὲ εἰς Ἴωνας ἀνάγουσι τὸ τοιοῦτον ἀρίστευμα, οἳ πόλεις πολλὰς ἐν τῇ παραλίᾳ ᾤκισαν. (147.) Ἰστέον δὲ ὅτι τοῖς παλαιοῖς ὁ Εὔξεινος πόντος μέγιστος τῶν καθ' ἡμᾶς δι' ἀπειρίαν ἐδόκει, καὶ οἱ πλέοντες ἐκεῖ ἐκτοπίζειν ἐνομίζοντο, καθὰ καὶ οἱ ἔξω στηλῶν, καὶ ἄλλος τις ὥςπερ ὠκεανὸς τοῖς τότε ὑπελαμβάνετο, καὶ τὸ εἰς αὐτὸν πλέειν ἐξωκεανίζειν ἐνομίζετο. διὸ καθὰ προεῤῥέθη καὶ κατ' ἐξοχὴν ἰδίως Πόντος ἐλέγετο· καθὰ καὶ οὗτος ὁ ποιητὴς αὐτὸν καλεῖ ἐν τῷ, δεξιὰ Πόντου, καί, καλέουσι δὲ μητέρα Πόντου, καί, Πόντου τὸ μυρίον ὕδωρ. διὰ δὲ τὸ κακόξενον καὶ δύςπλοον αὐτοῦ καὶ τὸ εἰς Πόντον ἀπελθεῖν ὅμοιον ἦν τῷ εἰς μέγα κακόν, ὡς καὶ οἱ παλαιοί φασιν· ὅπερ μέχρι καὶ εἰς ἄρτι κρατεῖ. καὶ τοῦτο δηλοῖ μὲν καὶ ὁ Γεωγράφος, λέγει δὲ καὶ ὁ Δειπνοσοφιστής, τὸ ἐκ πολλοῦ Πόντου ταὐτὸν εἶναι ὡς ἐὰν εἴπῃ τις, ἐκ πολλοῦ ὀλέθρου. Ἡρόδοτος δὲ ἀξιοθέατον Πόντον τὸν Εὔξεινον λέγει καὶ πελαγίων ἁπάντων θαυμασιώτατον, ἱστορῶν καὶ τὸ μῆκος αὐτοῦ καὶ τὸ πλάτος πόσων σταδίων ἐστίν.

148. Ὅτι αἱ τοῦ Εὐξείνου πόντου κέλευθοι λοξαὶ ἐπιτρέχουσιν ἀεὶ πρὸς βορέην τε καὶ ἀντολίην ὁρόωσαι, καὶ ὅτι περὶ αὐτὸν δύο κολῶναι, ἤτοι ἄκραι καὶ ἐξοχαί, ἔνθα καὶ ἔνθα, ἡ μὲν νοτιωτέρα ἡ Κάραμβις περὶ τὴν Παφλαγόνων γῆν, φυλάττουσα μέχρι καὶ νῦν τὴν ἀρχαιογονίαν τῆς κλήσεως, ἡ δὲ βορειοτέρα, ἥτις ἐστὶ τὸ τοῦ Κριοῦ μέτωπον τὸ ἤδη καὶ ἀνωτέρω ῥηθέν, τὸ περί που τὰ Κιμμέρια. αἱ δὲ δύο αὗται ἄκραι οὕτως ἀλλήλαις ἀντικείμεναι ὕψου τε ἀνέχουσι καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης εἰσέχουσι, καὶ διέχουσι μὲν ἀλλήλων ὅσον ἂν ὁλκὰς πλοῦν ἐπὶ τρίτον ἦμαρ ἀνύσῃ, ὅμως δὲ ἄμφω συνιᾶσιν ἐναντίαι καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ αὐταὶ τῶν Πλαγκτῶν πετρῶν· ὡς ἐκ τούτου οἱονεὶ διθάλασσον τοῖς ἑκατέρωθεν πλέουσι δοκεῖν τὸν Εὔξεινον, κολουομένης ὡς ἔν τινι διατειχίσματι ταῖς δυσὶ ταύταις μακραῖς κολώναις τῆς ὁράσεως. ὥστε καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἑῴων πρὸς τὰ ἑσπερία πλέοντας καὶ τοὺς ἐκ τῆς ἑσπέρας ἐπὶ τὰ ἑῷα δοκεῖν εἰς αὐτὰς συντελεῖσθαι τὴν θάλασσαν, οἷα μὴ διϊκνουμένης τῆς ὁράσεως αὐτοῖς ὑπερέκεινα, ὁπηνίκα δὲ περὶ τὸ μέσον τῶν ἀκρωτηρίων γένοιντο οὗτοί τε καὶ ἐκεῖνοι, τότε δὴ τὴν λοιπὴν αὐτοῖς διαφαίνεσθαι θάλασσαν, ὥσπερ ἑτέραν δευτέραν ὑπανοιχθεῖσαν, μὴ βλεπομένην προτοῦ. διὰ γὰρ τὴν τῶν ἀκρωτηρίων τοιαύτην ἀντίθεσιν διαιρεῖσθαί πως ὁ Εὔξεινος τοῖς πόῤῥωθεν βλέπουσιν εἰς πελάγη δύο δοκεῖ, τῷ ἑκατέρωθεν γινομένῳ σφιγγόμενος πορθμῷ, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ φαίνεται διδύμη θάλασσα, καθά που λέγει ὁ Σοφοκλῆς. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. οἱ δὲ παλαιοὶ περὶ τούτων οὕτως φράζουσιν ἐπιτομώτερον καὶ γοργότερον· ὁ Ἑλλήσποντος ἐκδίδωσι πρὸς ἄρκτον εἰς τὴν Προποντίδα, ἡ δὲ εἰς τὸν Εὔξεινον, ὃς διθάλασσός ἐστι τρόπον τινά. κατὰ μέσον γὰρ ἄκραι δύο προπίπτουσι, διέχουσαι ἀλλήλων περὶ δισχιλίους πεντακοσίους σταδίους, καὶ συνάγουσι τὸν μεταξὺ πόρον, καὶ ποιοῦσι δύο πελάγη μεγάλα.

152. Ὅτι ὥσπερ Ὑψιπύλη Ὑψιπύλεια, Ἀπάμη Ἀπάμεια, Πηνελόπη Πηνελόπεια, Λαοδίκη Λαοδίκεια, ἐρήμη ἐρήμεια, κολώνη κολώνεια· οὕτω καὶ Εὐρώπη Εὐρώπεια. καὶ τὴν Εἰδοθέαν δὲ Εἰδοθέειαν αὐτὸς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ὁ δὲ σχηματισμὸς Ἰώνων ἴδιος.

157. Ὅτι τὸν Εὔξεινον, οὗ λοξὰς ἔφθασεν εἰπεῖν τὰς κελεύθους, τόξῳ ἀπεικάζει τεταμένῳ Σκυθικῷ. Σκυθικὰ δὲ τόξα τὰ ἐκ κεράτων συγκείμενα. καὶ νευρᾶς μὲν εἶναι σημεῖα τίθησι τὰ τοῖς εἰςπλέουσι δεξιὰ τοῦ Πόντου, ἤτοι τὰ νότια, εὐθὺ διαγραφέντα, τουτέστι ταθέντα κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, καὶ ὑπερβάντα τὴν Κάραμβιν, ἐκτὸς πεσοῦσαν τῆς γραμμῆς, πλὴν οὐ πρὸς νότον, ἀλλ' εἰς βορέαν ὁρῶσαν· ἵνα μὴ σκολιὰ γένηται ἡ τοῦ τόξου νευρά, προςλογιζομένης καὶ τῆς Καράμβεως. τὰ δὲ τοῦ Πόντου βόρεια τὰ τοῖς ἐκ τῆς Προποντίδος εἰςπλέουσι σκαιά, ἤγουν ἀριστερά, σχῆμα ἔχειν φησὶ τῶν τοῦ τόξου δύο κεράτων, διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ὁμοίως τοῖς τοῦ τόξου κέρασιν ἐπὶ δισσὴν κυρτοῦσθαι στροφάλιγγα ἑκατέρωθεν τοῦ Μετώπου τοῦ κριοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥςπερ ὁ Εὔξεινος πρὸς τόξον εἴκασται, οὕτω καὶ ἄλλοι τόποι πολλοὶ διαφόρως εἰκάζονται πρός τινας ὁμοιότητας. οὕτω γὰρ τὴν Αἴγυπτον Δελτωτὸν τρίγωνον ἡ ἱστορία φησίν. [ἐντεῦθεν τὰ δύο τοῦ κριοῦ ἐτυπώθησαν μέτωπα, τό τε Κρητικὸν καὶ τὸ Ποντικόν.] οὕτω τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰκάζουσι χλαμύδι στρατιωτικῇ, τὴν Ἰταλίαν κισσῷ, τὴν Ἰβηρίαν βύρσῃ βοός, τὴν Νάξον ἀμπέλου φύλλῳ, τὴν τοῦ Πέλοπος πλατάνου πετάλῳ, τὴν Σαρδὼ ἴχνει ἀνθρώπου, τὴν Κύπρον δορᾷ προβάτου, τὴν Λιβύην τραπεζίῳ σχήματι, καὶ ἄλλα δὲ ἄλλως εἰκάζουσιν οἱ παλαιοί. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἐοικέναι τόξῳ τὸν Εὔξεινον περιφράζων οὕτω φησί, τόρνῳ εἰδόμενον περιηγέος ἅμματι τόξου. λέγει δὲ τόρνον μὲν τὸ τορνοειδές· ὥςπερ Λυκόφρων στρόβιλον τὸ στροβιλοειδές· ἅμμα δὲ τόξου τὸν σύνδεσμον τοῦ Σκυθικοῦ τόξου. περιηγὲς δὲ τὸ περιηγμένον, ἤτοι καμπύλον, τοιοῦτο δὲ

τὸ ἐντεταμένον τόξον· ἵνα λέγῃ ἐοικέναι τὸ τοῦ Εὐξείνου πέλαγος τόξῳ οὐ σκολιῷ, ἀλλὰ στρογγύλῳ γενομένῳ διὰ τὴν τάσιν τῆς νευρᾶς. περιάγει γὰρ ἡ τάσις τὰ κέρατα εἰς καμπήν, καὶ οὕτως ἀπὸ σκολιοῦ γίνεται περιφερὲς κατὰ τὰς ἁψῖδας τὸ τόξον. ὅτε δὲ καὶ εἰς βολὴν ἐπιταθῇ, τότε κυκλοτερὲς τὸ τόξον γίνεται κατὰ τὸν Ποιητήν. τὸ δὲ περιηγές καὶ ἐπὶ ἀγκίστρου λέγεται.

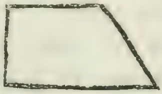
163. Ὅτι πρὸς βοῤῥᾶν Εὐξείνου ἡ Μαιῶτις λίμνη, καὶ ὅτι Σκύθαι αὐτὴν ἀμφινέμονται καὶ εἰς αὐτὴν τερματοῦνται. φησὶν οὖν ὁ Ἡρόδοτος, Τάναϊν διαβάντι οὐκέτι Σκυθίη. ἔθνος δὲ καὶ οἱ Μαιῶται Σκυθικόν, πολυανθρωπότατόν τε καὶ ἄλκιμον, ἄνδρες γεωργοὶ καὶ πολεμισταί. τὴν δὲ τοιαύτην Μαιῶτιν μητέρα τοῦ Πόντου καλοῦσιν· ὅθεν καὶ τούτου τινὲς φασὶ λαχεῖν αὐτὴν τοῦ ὀνόματος, μαῖα γὰρ ἡ τροφός. διὸ καὶ ὁ Περιηγητὴς φησιν, ἐξ αὐτῆς Πόντου τὸ μυρίον ἕλκεται ὕδωρ, ὀρθὸν Κιμμερίου διὰ Βοσπόρου, παρ' ᾧ πολλοὶ Κιμμέριοι ναίουσιν ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρου. φασὶ δέ τινες καὶ μὴ πολὺ ἐλάττονα εἶναι τοῦ Πόντου τὴν αὐτοῦ μητέρα ταύτην τὴν Μαιώτιδα. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Μαιῶτις λέγεται διὰ τοῦ ω παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς ἀπὸ τοῦ μαιῶ, μαιώσω, καὶ Μαιῆτις διὰ τοῦ η, ὡς ἀπὸ τοῦ μαῖα. Ταῦρον δὲ λέγει ὄρος ἄλλο παρὰ τὸν μετὰ ταῦτα ῥηθησόμενον ἑῷον Ταῦρον, ἢ βόρειόν τι τμῆμα ἐκείνου τοῦ Ταύρου, ὑφ' ᾧ κεῖνται οἱ Κιμμέριοι, τὸ Σκυθικὸν ἔθνος. ἔνθα καὶ ἡ Ταυρικὴ χεῤῥόνησος, μεγάλη οὖσα, καὶ ὥς φασί τινες τῇ Πελοποννήσῳ ἐοικυῖα καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, παρακειμένη δυσμικὴ τῷ στόματι τῆς Μαιώτιδος. οἱ δὲ ἐνταῦθα Σκύθαι Ταυροσκύθαι λέγονται ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ Ταύρου ὄρους, ὅπερ οἶδε καὶ Ἡρόδοτος, ἱστορῶν καὶ αὐτὸς ὄρη Ταυρικά, Σκυθικά. περὶ δὲ Κιμμερίων ζήτει ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. τὸ δὲ ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρου ἔχει τι ἀστεῖον καὶ αἰνιγματῶδες κατὰ τὴν ὁμωνυμίαν τῶν λέξεων.

170. Ὅτι τὸ τῆς περιηγήσεως ἐνταῦθα χρήσιμον ἐκτιθέμενος λέγει, ἐρῶ σοι τὸ τῆς γῆς ἁπάσης εἶδος,

ὅρα καὶ οὐκ ἐςιδὼν ἔχοις εὔφραστον ὀπωπήν, ἤγουν θεωρίαν, ἐκ δὲ τοῦδε γεραρός τε καὶ αἰδοιέστερος εἴης, τοῖς ἀγνοοῦσι τάδε πάντα περιηγούμενος· ὡς εἶναι τῆς περιηγήσεως τέλος τὴν τοῦ μαθητοῦ γνῶσιν, εἶτα καὶ τὴν πρὸς ἄλλους ἀγνοοῦντας ἀπ' αὐτοῦ διδασκαλίαν, τούτων δὲ τέλος αὖθις τὴν ἐκ τῶν διδασκομένων τιμήν.

172. Ὅρα δὲ τὸ αἰδοιέστερος, ποιητικώτερον ὂν καὶ τῷ μέτρῳ χρήσιμον. κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ Πινδάρῳ· ἐκεῖνος δὲ καὶ ἀφθονέστερον λέγει καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

175. Ὅτι τὸ τῆς Λιβύης εἶδος ἄλλοι μὲν εἰς ὀρθογώνιόν τι καταγράφουσι τρίγωνον, ὁ δὲ Διονύσιός φησιν αὐτὸ τραπεζίῳ ἐοικέναι, σχήματι γεωμετρικῷ τετραπλεύρῳ, ἔχοντι τὴν ἄνω πλευρὰν ἐλάττονα τῆς ὑποτεινούσης, ὡς ὑπόκειται. καὶ γὰρ τῆς Λιβύης στενοῦται μὲν ὀξυνόμενα τὰ πρὸς τοῖς Γαδείροις, τουτέστι τὰ ἑσπέρια, εὐρύνεται δὲ τὰ πρὸς ἕω καὶ Αἴγυπτον. καὶ οὕτω μὲν οἱ τῶν παλαιῶν ἀκριβέστεροι, οἳ καὶ συντρέχουσι τῷ τοῦ Διονυσίου σκοπῷ, λέγοντος, ὅτι ἡ Λιβύη ἐς μυχὸν μὲν ὀξύνεται ὠκεανοῦ τὸν πρὸς τοῖς Γαδείροις, τὸν οὖρον δὲ αὐτῆς τὸν εὐρύτερον Ἀραβίης τεκμαίρεται ἄγχι θαλάσσης. ἄλλοις δέ τισι δοκεῖ πλατεῖαν μὲν εἶναι ὑποτείνουσαν γραμμὴν τὴν βορείαν παραιγιαλῖτιν, ἀπ' ἐναντίας δὲ αὐτῆς στενοτέραν ὑπερτείνουσαν, τὴν πρὸς τῇ Αἰθιοπίᾳ νοτίαν ὠκεανῖτιν πλευράν, ὡς εἶναι τὸ σχῆμα τοιοῦτον.

Οἷς οὐ πάνυ ἄν τις ἀρέσκοιτο, τῷ Διονυσίῳ προςέχειν θέλων καὶ τῇ φύσει τοῦ πράγματος. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι τὸ τραπέζιον σχῆμα κατὰ μετρικὴν ἀνάγκην ἐνταῦθα ἔχει ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ δίχρονον· ἄλλως γὰρ διὰ διφθόγγου, φασίν, ἐκφέρεται. οὐ γὰρ ὑποκορίζεται ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τραπεζεύς γίνεται, ὡς τάχα τῶν πάλαι τραπεζέων τοιουτοσχήμοσι χρωμένων τραπέζαις διὰ τὸ στερ-

ρὸν τῆς βάσεως. Λιβύη δὲ ἡ χώρα λέγεται, ἢ ἀπὸ γυναικὸς ὁμωνύμου, Λιβύης δηλαδὴ τῆς Ἐπάφου, ἢ διὰ τὸ τοῦ τόπου αὐχμηρόν, κατὰ παραγραμματισμόν τινα, οἱονεὶ λιφύη τις οὖσα, ὡς ἐλλιπὴς ὑετοῦ. οἱ δὲ παρὰ τὸν ἄνεμον τὸν λίβα, ὡς ἐκεῖθεν πνέοντα. ὅπερ δοκεῖν ἔοικε καὶ τῷ Διονυσίῳ, καθάπερ ἔστι τεκμήρασθαι ἀπὸ τῆς παρηχήσεως αὐτοῦ τῆς τοιαύτης, ἐς Λίβα μὲν Λιβύην, ἐς δ' αὐγὰς Ἀσίην. Νικίας δέ τίς φησι τὰς τρεῖς ἠπείρους ἀπό τινων κληθῆναι ἀνδρῶν, Εὐρώπου Ἀσίου καὶ Λίβυος, ὥςπερ καὶ ἄλλοι μυρίοι τόποι ἀπό τινων προσώπων ἀξίων λόγου ἐκλήθησαν· οἷον ἀπὸ Περσέως ἡ Περσίς, καὶ Κρήτη ἀπὸ Κρητός, καὶ Ἀφρικὴ ἀπὸ Ἄφρα τινὸς συνεκδημήσαντος τῷ Ἡρακλεῖ ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς, καὶ ἄλλοι ἀπ' ἄλλων. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ μέρος τι τῆς Λιβύης τῆς χώρας ἐστὶν ἰδίως οὕτω καλούμενον Λιβύη. παρὰ γοῦν τοῖς παλαιοῖς εὑρίσκομεν τό, ἀμφοτέρας Λιβύας, τοῦτο δὲ τάχα ἐμφαίνει καὶ τριχῶς τὴν Λιβύην λέγεσθαι, τήν τε ὅλην χώραν καὶ μέρος τι αὐτῆς εἰς δύο Λιβύας ὑποδιαιρούμενον· ὥςπερ καὶ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Καππαδοκίαν εἰς πολλὰς Καππαδοκίας καὶ Ἀρμενίας οἱ παλαιοὶ κατατέμνουσι. τοιοῦτον δέ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ἐπὶ μέντοι τῆς Εὐρώπης ἔμπαλιν γέγονεν. ἐκείνης γὰρ μέρος τι ἐξῃρέθη, τοῦ λέγεσθαι Εὐρώπη, ὡς ἐν τοῖς περὶ Εὐρώπης λεχθήσεται. θηριοτρόφον δὲ τὴν Λιβύην ἱστοροῦσι καὶ ἔρημον τὴν πολλήν. ἔλαφος δὲ καὶ ὗς ἄγριος ἐν αὐτῇ οὐκ ἔστιν, ὡς οἱ παλαιοὶ λέγουσι. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ τοῦ τετρώρου χρῆσις ἐκεῖθεν εὑρεθῆναι. φησὶν οὖν Ἡρόδοτος, ὅτι τέσσαρας ἵππους ζευγνύναι παρὰ Λιβύων Ἕλληνες ἔμαθον. τοσοῦτον δέ, φασίν, ἡ Λιβύη ἀπολείπεται τοῦ τρίτον ἀκριβῶς εἶναι μέρος οἰκουμένης κατὰ τὴν εἰς τρία ἴσα τομήν, ὥςτε καὶ συντεθεῖσα μετὰ τῆς Εὐρώπης οὐκ ἂν ἐξισάζειν δόξοι τῇ Ἀσίᾳ· πῶς ἂν οὖν εἴη τρίτον τῆς ὅλης οἰκουμένης, ἥτις οὐδὲ εἰς τεταρτημόριον προςλογίζεται; ὃ καὶ ὁ Διονύσιος ἐμφαίνει ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀσίας λόγῳ. —Ὅτι πρώτη

ἐνταῦθα ἐπαναλήψει χρᾶται ἐν τῷ, Λιβύη ἐς νότον ἕρπει, ἐς νότον, ἀντολίην τε· ἐπαναλαβὼν διὰ κάλλος καὶ διὰ σαφήνειαν καὶ δὶς εἰπὼν τὸ ἐς νότον.

179. Ὅτι περὶ τὴν Ἀραβίαν ἡ γῆ τῶν ἑτέρων κελαινῶν Αἰθιόπων, ἤγουν τῶν ἀνατολικωτέρων, ἀντιδιαστελλομένων τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι. καὶ γὰρ καθ' Ὅμηρον οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονός εἰσιν, οἱ δὲ ἀνιόντος· ὡς ἐν τοῖς εἰς τὸ α. τῆς Ὀδυσσείας γέγραπται.

180. Ὅτι ἄγχι τῶν ἑῴων Αἰθιόπων οἱ Ἐρεμβοί, οἳ κατὰ σαφεστέραν μετάληψιν (ἤγουν μεθερμήνευσιν) λέγονται καὶ Τρωγλοδύται, οὕτω καλούμενοι διὰ τὸ ὑπὸ τὴν ἔραν βαίνειν καὶ τρώγλας ὑποδεδυκέναι, διὰ τὴν ἄγαν ἐκ τοῦ ἡλίου θερμότητα. λέγονται δὲ καὶ Σαρακηνοὶ οἱ αὐτοί. τούτων τῶν Ἐρεμβῶν ἡ γῆ παρδαλέη ὁμοία ἐστί, τουτέστι δορᾷ παρδάλεως, ὡς διψηρά, φησίν, οὖσα καὶ αὐχμήεσσα, καὶ ὧδε καὶ ὧδε κυανέαις κατάστικτος φολίδεσσιν καὶ οὕτω ποικίλη κατὰ παρδαλῆν. διάφορος γὰρ ἀληθῶς ἡ τοιαύτη γῆ τοῖς χρώμασι διὰ τὴν τοῦ ἡλίου ἔκκαυσιν. εἰσὶ δὲ Τρωγλοδύται καὶ ἐν Εὐρώπῃ περί που τὴν Τριβαλλῶν γῆν καὶ περὶ Καύκασον δὲ τὸν βόρειον. ὁμοίως αὐτοὶ δὲ διὰ τὴν ἄγαν ψυχρότητα δύονται ὑπὸ γῆν. καὶ οἱ Παρνάσιοι δὲ δυτόχθονες τοιοῦτοί τινές εἰσι. Περὶ δὲ Τρωγλοδυτῶν καὶ Ἐρεμβῶν γέγραπται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ὅτι δὲ οἱ παρὰ τῷ Διονυσίῳ Ἐρεμβοὶ καὶ Τρωγλοδύται λέγονται, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν ῥήτωρ· Τρωγλοδύται, μοῖρα Αἰθιοπική, νομαδική, καὶ Ἀράβων ὅμορος. λέγεται δὲ καὶ ὀξύτητα δρόμου εὐτυχεῖν καὶ ἀπὸ σφενδόνης ἀκροβολίζεσθαι ἄριστα. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐτυμολογῶν τὴν τοῦ ἔθνους κλῆσίν φησιν ὅτι ὅτε τοὺς ἀνθισταμένους διαδιδράσκουσιν, ἐπτερωμένοι τῇ ποδωκείᾳ εἰς ὀπάς τινας βραχυστόμους καὶ χηραμοὺς κρυφίους πετρῶν καταδύονται. Ἡρόδοτος δὲ καὶ τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας εἶναι ἱστορῶν φησιν ὅτι οἱ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες τάχιστοι ἀν-

θρώπων εἰσὶ πάντων, σιτοῦνται δὲ καὶ ὄφεις καὶ σαύρας. τῇ δὲ διαλέκτῳ τετρίγασι, καθάπερ αἱ νυκτερίδες.

185. Ὅτι περὶ τὴν ἄκραν γλωχῖνα, ὅ ἐστι γωνίαν, τοῦ ῥηθέντος Λιβυκοῦ τραπεζίου σχήματος, ἀγχοῦ τῶν στηλῶν οἰκοῦσιν οἱ Μαυρούσιοι, οὓς καὶ Μαύρους οἱ Ῥωμαῖοι ἔλεγον. εὐδαίμονα δὲ γῆν ἔχουσιν οὗτοι καὶ μεγαλόδενδρον καὶ πολύδενδρον, ἐξ ὧν καὶ μέγισται μονόξυλοι τράπεζαι. καίτοι δὲ νομαδικῶς ζῶντες οἱ Μαυρούσιοι καλλωπίζεσθαι ἱστόρηνται κόμης τε ἐμπλοκῇ καὶ χρυσοφορίᾳ καὶ σμήξει ὀδόντων καὶ ὀνυχισμῷ. ἐπὶ δὲ τοῖς Μαυρουσίοις, φησί, τὰ τῶν νομάδων παραπέπταται ἄσπετα φῦλα, οὓς φησιν Ἡρόδοτος Ἡλίῳ καὶ Σελήνῃ θύειν μόνοις ἐκ τῶν ἄλλων θεῶν. καὶ ὅρα ὅτι καὶ ἐνταῦθα νομαδικὰ εἰσιν ἔθνη νότια, καθὰ καὶ ἀρκτῷα ἐν Σκύθαις, οὓς καὶ διὰ τὸ νομαδικὸν καὶ οὕτω βοσκηματώδες βόσκεσθαί φησι σὺν παισὶν ἀνὰ ἤπειρόν τε καὶ ὕλας πλανωμένους καὶ θήραν βίου ζητοῦντας κακήν. οὐ γὰρ ἔμαθον, φησί, γῆς τομὴν δι' ἀρότρου, οὐδὲ βοῶν αὐτοῖς ἀκούεται αὐλιζομένων μυκηθμός, οὐδὲ τερπνὸς ὁλκὸς ἁμάξης, ἀλλ' οἷα θῆρες ἀνὰ τὰς ὕλας βουκολοῦνται, νήϊδες ἀσταχύων καὶ ἀπευθέες ἀμήτοιο. καὶ ὅρα τὸ βουκολοῦνται, ληφθὲν εἰς ἐτυμολογικὴν ἀνάπτυξιν τῆς κλήσεως τῶν νομάδων, καθὰ καὶ τὸ βόσκεσθαι. νομάδες γὰρ πάντως ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι, τὸ δὲ νέμεσθαι καὶ τὸ βουκολεῖσθαι καὶ τὸ βόσκεσθαι ταυτόν τι σημαίνουσιν. ἔστι δὲ τὸ μὲν νήϊδες παρὰ τὸ νη στερητικὸν μόριον καὶ τὸ εἰδέναι, ἤγουν ἀνεπιστήμονες, τὸ δὲ ἀπευθέες μὴ ἀκούσαντες, ἀντὶ τοῦ ἀμαθεῖς, Ὅμηρος δὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀκουσθέντος τὴν λέξιν τίθησιν, ἐν οἷς ἀπευθέα λέγει τὸν ἀνήκουστον καὶ ἄγνωστον ὄλεθρον. τερπνὸν δὲ τὸν τῆς ἁμάξης λέγει ὁλκόν, ὡς τὴν γεωργίαν καὶ τὸν ἥμερον βίον ἀποδεχόμενος. ἄλλως γὰρ δύσηχος καὶ οὐχ ἡδὺς ὁ τῆς ἁμάξης ὁλκός.

187. Ὅτι τὸ ἀγρόνομοι Μασυλῆες προπαροξύνεται

ὁμοίως τῷ πρωτότοκοι παῖδες, ἐπεὶ οὐκ ἐνέργειαν ἀλλὰ πάθος σημαίνει. τοὺς γὰρ ἐν ἀγροῖς νεμομένους ἢ τοὺς κατὰ τὰ ἄγρια νεμομένους ἡ λέξις δηλοῖ. Πολύβιος δὲ Μασουλεῖς γράφει αὐτούς.

195. Ὅτι Καρχηδὼν μητρόπολίς ἐστι Λιβύης, Φοινίκων ἀποικίαν σχοῦσά ποτε, μετὰ τοὺς νομάδας οὖσα. λέγει δὲ αὐτὴν εὔορμον· λιμένα γὰρ ἔχει εὐκατάγωγον, ἱδρυμένη ἐπὶ χεῤῥονήσου. πολλὴ δέ ἐστι παρὰ ταῖς ἱστορίαις ἡ πόλις, καὶ πλοῦτον ἔσχε βαθὺν καὶ δύναμιν πολλήν· διὸ καὶ ὁ Διονύσιος ἐπὶ θαύματι ἐπαναλαμβάνει καὶ αὐτὴν λέγων, Καρχηδὼν Λιβύων, ἀτὰρ πρότερον Φοινίκων, Καρχηδών, ἣν μῦθος ὑπὸ βοΐ, τουτέστι βύρσῃ, μετρηθῆναι. καὶ ἔστιν αὕτη δευτέρα παρὰ τούτῳ ἐπανάληψις. τρὶς γὰρ εἶπεν ἐνταῦθα τὸ Καρχηδών. φασὶ δὲ ὅτι ἐρημωθεῖσα ἡ Καρχηδών, καθ' ὃν καιρὸν καὶ ἡ Κόρινθος, ἀνελήφθη πάλιν, τουτέστιν ἀνωρθώθη, ὑπὸ Καίσαρος τοῦ ἐπιλεγομένου θεοῦ, οὗ υἱὸς ὁ Σεβαστός, πέμψαντος ἐκεῖ ἐποίκους Ῥωμαίους. ἱστόρηται δὲ ὅτι Ταρσεῖς ἡ θεία γραφὴ οὐ τὴν Ταρσὸν κατά τινας, ἀλλὰ τὴν Καρχηδόνα ταύτην καλεῖ προκαθημένην τῆς Ἀφρικῆς. ἡ δὲ περὶ τῆς ῥηθείσης βοὸς ἱστορία τοιαύτη ἐστί· Διδὼ ἡ τοῦ Πυγμαλίωνος ἀδελφή, θυγάτηρ Ἀγήνορος ἢ Βήλου βασιλέως Τυρίων, ἡ καὶ Ἔλισσα καλουμένη, καὶ Ἄνα, Συχαίῳ γενομένη γυνὴ ἀνδρὶ Φοίνικι, Τύρον ᾤκει· τοῦτον δὴ τὸν ἄνδρα ὁ Πυγμαλίων σὺν αὐτῷ ἀποδημοῦντά που δολοφονεῖ ἔρωτι χρημάτων. ὁ δὲ δι' ὀνείρων σημάνας τὸ πάθος τῇ γυναικὶ κελεύει φεύγειν· οὐκέτι γὰρ εἶναι πιστὰ τῷ Πυγμαλίωνι, ἐν δευτέρῳ χρημάτων τὰ φυσικὰ τιθεμένῳ θεσμά. ἡ δὲ προςλαβομένη τινὰς τῶν Τυρίων, συναραμένη δὲ καὶ τὰ χρήματα ἔρχεται ἐπὶ Λιβύην. τοῦ δὲ Νομάδων καὶ Μαζίκων βασιλέως Ἰάρβαντος ἐκβάλλοντος αὐτήν, ἠξίου ἡ γυνὴ χῶρον αὐτῇ τιμῆς ἀποδόσθαι ὅσον ἂν ῥινός, ἤγουν βύρσα, ἐπιλάβοι βοός. τυχοῦσα δὲ τοῦ ἀξιώματος διὰ τὸ δόξαι μικρὰ αἰτῆσαι, λαμβάνει βύρσαν, καὶ κα-

τατεμοῦσα εἰς λεπτὰ καὶ τὸν λεπτοτομηθέντα ἱμάντα ἐπεκτείνασα ἔσχε τὴν κύκλῳ ἐμπεριληφθεῖσαν γῆν τῷ ἱμάντι, εἰς μῆκός τε καὶ εἰς πλάτος πολὺν ὅρον τῇ πόλει τῷ τοιούτῳ σοφίσματι περιγράψασα. καὶ οὕτως ἡ Καρχηδὼν Φοινίκων ἀνέκαθεν οὖσα τῶν μετὰ τῆς Διδοῦς νῦν Λιβύων ἐστί. Διδὼ δὲ ἐκάλεσαν οἱ πλεονεκτηθέντες τὴν τοιαύτην γυναῖκα ἐπιχωρίῳ φωνῇ, ὡς ἂν εἴποι τις ἀνδροφόνον, διαβάλλοντες ἐκείνην ὡς δῆθεν αἰτίαν ἔχουσαν τοῦ ἀνδροφονῆσαι διὰ τὸν ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ φόνον. ἡ δὲ τῆς πόλεως ἀκρόπολις διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἱστορίαν τῆς βοὸς Βύρσα ἐκλήθη τὸ παλαιόν. φασὶ δὲ καὶ ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ἰάρβας τὴν πόλιν μετὰ τὴν κτίσιν καθάρας ἐκάλεσε τῇ Λιβύων φωνῇ καινὴν πόλιν, ὕστερον δὲ ἐκλήθη Καρχηδών. Ἄλλοι δὲ οὕτως ἱστοροῦσι· Καρχηδὼν ἡ πόλις ἀπὸ Καρχηδόνος τινός, ἀνδρὸς Φοίνικος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ καινὴ πόλις καὶ Καδμεία καὶ Κακκάβη, ὅπερ τῇ ἐγχωρίῳ διαλέκτῳ ἵππου δηλοῖ κεφαλήν. ἐξ αὐτῆς φασι Κλειτόμαχον εἶναι τὸν Ἀκαδημαϊκὸν φιλόσοφον, τὸν καὶ Ἀσδρούβαν καλούμενον, ὃς ἠκροάσατο τοῦ σοφοῦ Καρνεάδου κή ἐτῶν ἄνθρωπος ἐλθὼν Ἀθήναζε ἄμοιρος, φασί, καὶ τῶν πρώιων στοιχείων, καὶ ὅμως ὀξύτητι φύσεως καὶ ἄκρᾳ μελέτῃ εἰς πολὺ σοφίας ἐληλακώς. Οἱ δὲ καὶ τοῦτο περὶ Καρχηδόνος φασίν, ὡς ἄρα οἱ περὶ τὴν Ἔλισσαν, ἤγουν οἱ μετὰ τῆς Διδοῦς, ὀρύσσοντες εἰς πόλεως κτίσιν, καὶ βοὸς εὑρόντες κεφαλὴν ἀπέσχοντο τοῦ ὀρύσσειν, οἷα ὀπτευσάμενοι μόχθους καὶ δουλείαν συνεχῆ, ὃ καὶ οἱ βόες πάσχουσιν. ὀρύξαντες δὲ περί που φοίνικα πεφυτευμένον εὗρον κεφαλὴν ἵππου, καὶ συμβαλόντες σημαίνεσθαι σχολὴν αὐτοῖς καὶ παρ' ἄλλων δόσιν τροφῆς, καθὰ καὶ τοῖς ἵπποις, ἔκτισαν ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ τὴν Καρχηδόνα, καὶ ταῦτα πότιμον ὕδωρ μὴ ἔχοντι· καὶ τάχα διὰ τοῦτο καὶ Κακκάβη ἐκλήθη, ὡς ἀνωτέρω ἔκκειται.

198. Ὅτι μετὰ Καρχηδόνα Σύρτις ἡ μικροτέρα, καὶ ἡ Λωτοφαγῖτις, μεθ' ἣν πρὸς αὐγὰς ἡλίου ἡ ἑτέρα ἐρ-

χεται ἄσπετος, εὐρυτέραις βαρυνομένη προχοαῖς. πολλὴ δὲ ἡ τῶν Σύρτεων χαλεπότης, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, διὰ τὸ τεναγῶδες τοῦ βυθοῦ, καὶ ὅτι κατὰ τὰς ἐκεῖ ἀμπώτεάς τε καὶ πλημμυρίδας συμβαίνει, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐμπίπτειν τοὺς παρατυχόντας εἰς τὰ βραχέα καὶ καθίζειν, καὶ εἶναι σπάνιον τὸ σωζόμενον σκάφος. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Διονύσιος ἐμφαίνων φησίν, ἔνθα ἄλλοτε μὲν κορυσσομένης Τυρσηνίδος θαλάσσης πλημμυρὶς ἐγείρεται, ἄλλοτε δὲ ἄμπωτις ξηραῖς ἐπιτρέχει ψαμάθοις, εἰρηνοῦντος δηλονότι τοῦ πόντου, καὶ μὴ κορυσσομένου τοῖς κύμασι. καὶ ἀνωτέρω δὲ ὁ αὐτὸς ἔφη περὶ τῆς μικρᾶς, ὅτι τηλόθεν ἐρχομένην δέχεται πλημμυρίδα πόντου. τεναγώδης δὲ ὁ τόπος, ὡς ἐῤῥέθη, καὶ οὐκ ἀεὶ βαθεῖα θάλασσα, ἀλλὰ κατὰ καιρούς τινας πολὺ τοῦ ὕδατος ἐπισυρομένη· ὅθεν καὶ Σύρτις καλεῖται. ἔστι δὲ ἡ μὲν ἐλάττων Σύρτις χιλίων ἑξακοσίων σταδίων, ὡς οἱ παλαιοί φασι, τὴν περίμετρον, τῆς δὲ μεγάλης ὁ κύκλος πεντακισχιλίων σταδίων. τὸ δὲ πρὸ αὐτῶν πέλαγος Λιβυκὸν καλεῖται ἀποτελευτῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον. ἄμπωτις δέ ἐστι ξηρασία καὶ ἀνάποσις ὕδατος περιοδική, ἀνάπωτις οὖσά τις, καὶ ἐν συγκοπῇ ἄμπωτις. πάθος δέ ἐστι γινόμενον πολλαχοῦ, οἷα τοῦ ἐπιπολάζοντος ὕδατος ἀπονοστοῦντος, καὶ ἐν τῷ οἷον ἀναπίνεσθαι ὑπὸ γῆν δυομένου κατὰ χρονικὰς περιόδους τινάς. αἴτιον δέ φασι τοῦ πάθους τούτου πνεῦμα ὑπόγεων, ποτὲ μὲν ἐπιόν, ποτὲ δὲ ἀπιὸν καὶ ὑπονοστοῦν, ὅτε τὸ ὕδωρ ἀνωθούμενον, εἶτα συγκαταδῦνον ποιεῖ τὴν ἄμπωτιν, ἥτις ὡς ἐῤῥέθη ἐκ τῆς ἀναπόσεως κέκληται, ὥςπερ αὖ πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡ πλημμύρα ὠνόμασται, ὡς ἀπὸ τοῦ πλῶ πλήσω τὸ ἀναπληρῶ, ἐξ οὗ καὶ ἡ πλήμμη παρὰ τῷ Γεωγράφῳ, ἀφ' ἧς ἡ πλημμύρα παρῆχθαι δοκεῖ κατὰ παρωνυμίαν τινά. τάχα δὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης πλήμμης καὶ τὸ πλημμελεῖν ἐπί τε πλαδῶντος στομάχου λέγεται καὶ ἑτέρων σημασιῶν μεταφορικῶς.

205. Ὅτι μέση τῶν Σύρτεων ἡ Νέα πόλις, ἡ καὶ

μικρὰ Λέπτις, ἧς ὑπὲρ αἶαν Λωτοφάγοι ναίουσι, φιλόξενοι ὄντες, περὶ ὧν ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται· ἔνθα ποτὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἦλθε πλανώμενος. ἔστι δὲ καὶ περὶ Καμπανίαν Νέα πόλις διάσημος, ὡς ῥηθήσεται.

209. Ὅτι οἱ Νασαμῶνες, τὸ Λιβυκὸν ἔθνος, ἔκ τινος βασιλεύσαντος τὴν ὁμωνυμίαν ἔσχον, ὃς Νασάμων βαρυτόνως ἐλέγετο, εἰ καὶ τὸ ἐθνικὸν τὸ ἀπ' αὐτοῦ ὀξύνεται, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἴσως τοῦ κυρίου ὀνόματος. τούτους, φησί, Διὸς οὐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Αὐσονὶς αἰχμή, ἀδίκων χειρῶν κατάρξαντας. ἀνεῖλον γὰρ δόλῳ Λέντουλον στρατηγόν τινα Ῥωμαίων, ἐκεῖ ἀφιγμένον. διὸ καὶ ἠνδραποδίσθησαν ὑπὸ Ῥωμαίων. οἱ δέ φασιν αὐτοὺς καταπολεμηθῆναι, ὅτε ὁ λεγόμενος ἐμφύλιος ἀνῆπτο πόλεμος, συναγωνιζομένους τῷ Κάτωνι κατὰ τοῦ Καίσαρος. τὸν δὲ Νασάμωνα, οὗ τὸ ἔθνος ἐπώνυμον, Γαράμαντός τινος γενεαλογοῦσι, τοῦ καὶ Ἀμφιθέμιδος λεγομένου, ἀφ' οὗ καὶ τὸ Λιβυκὸν ἔθνος οἱ Γαράμαντες ἐκλήθησαν. οἱ δὲ Νασαμῶνες ὅτε ἀποδημοῦσι, πτερὰ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ὀρθὰ ἔχουσιν, ὡς ὁ Δίων φησίν. ἄλλοι δὲ καὶ πολυγύναικας τούτους ἱστοροῦσι, καὶ τὴν μῖξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους ἐπίκοινον. μαντεύονται δέ, φασίν, ἀπὸ ἐνυπνίων, ἃ βλέπουσι φοιτῶντες εἰς τὰ τῶν προγόνων μνήματα. τιμῶσι δὲ τοὺς ἐν αὐτοῖς δικαιοτάτους εἰς τοσοῦτον, ὥςτε καὶ τεθνεῶτας ὀμνύουσιν αὐτοὺς τῶν τύμβων ἀπτόμενοι. καθημένους δέ, φασί, θάπτουσι τοὺς νεκρούς. ἐσθίουσι δὲ ἀττελάβους, πρὸς ἥλιον ξηράναντες· εἶδος δὲ ἀκρίδος ὁ ἀττέλαβος.

211. Ὅτι μεσήπειροι κατὰ Λιβύην οἱ Ἀσβύσται, τὸ ἔθνος, ἔνθα καὶ τὸ ὑμνούμενον Ἄμμωνος τοῦ Λιβυκοῦ θεοῦ τέμενος ψαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ. καὶ τούτου τοῦ τόπου τὸ ἐθνικὸν Ἀμμώνιοι, παρ' οἷς λέγεται ἡ τοῦ ἡλίου κρήνη, ἥτις ἐν ἑκάστῳ νυχθημέρῳ πολλὰς δέχεται τροπάς, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, κατὰ τὸ ψύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι περιοδικῶς. ἱστορεῖται δὲ τὰς μαντείας

διὰ συμβόλων ἐν Ἄμμωνος γίνεσθαι, ἤτοι διὰ σχημάτων τινῶν καὶ κατανεύσεων καὶ ἀνανεύσεων. τὸ δὲ ψαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ ἐτυμολογίας ἐστὶν ἀφορμή, ὡς παρὰ τὴν ἄμμον ἐτυμολογουμένου τοῦ Ἄμμωνος, ἣν πάνυ πολλὴν ὁ νότος τοῖς ἐκεῖ ἐπιφορεῖ. οἱ δέ φασι τὸν ἐκεῖ Δία Ἄμμωνα κληθῆναι ἀπό τινος ὁμωνύμου ποιμένος, προκατάρξαντος τῆς τοῦ ἱεροῦ ἱδρύσεως. εἴρηται δέ τι περὶ Ἄμμωνος καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου. Ἡρόδοτος δὲ ταὐτὸν οἰόμενος εἰπεῖν Ἄμμωνα καὶ Δία λέγει, ὅτι κριοπρόσωπον τὸ τοῦ Διὸς ἦν αὐτόθι ἄγαλμα, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἔθνος Ἀμμώνιοι. Ἀμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι τὸν Δία καλοῦσι. τῶν τις δὲ μεγάλων φιλοσόφων ἀμοῦν καὶ πατέρα εἰπεῖν ταὐτὸν εἶναι ἱστορεῖ. τὸ δὲ μαντεῖον λέγουσι Θηβαίαν γυναῖκα συστήσασθαι, ἱέρειαν τοῦ Θηβαίου Διός. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀκούσας Περσέα καὶ Ἡρακλέα εἰς Ἄμμωνος ἀναβῆναι ἐφιλοδόξησεν ἀνελθεῖν καὶ αὐτός, καὶ ἐποίησεν οὕτω, κοράκων προηγησαμένων αὐτῷ εὐτυχῶς τῆς ὁδοῦ, καίτοι ἄλλως ἠφανισμένης τὰ σημεῖα τῇ ἐπιχύσει τῆς ἄμμου· ὅτε, φασί, καὶ ὁ τοῦ Ἄμμωνος ἱερεὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν παιδίον παιδίος καλέσας βαρβαρικῶς τὸν Ἀλέξανδρον ἔδοξεν ὡς ἐν χρησμοῦ λοξότητι, ὦ παῖ Διός, αὐτὸν προσειπεῖν, οὕτω τῶν ἐπιτρίπτων κολάκων ἐκλαβομένων τὸ βάρβαρον τῆς φωνῆς.

213. Ὅτι τὴν Κυρήνην εὔϊππον λέγει, ἢ εὔπυργον κατὰ ἑτέραν γραφήν· καὶ Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν, ἤτοι Λακώνων, ὡς ἀπὸ μέρους. μερὶς γὰρ Λακώνων αἱ Ἀμύκλαι. ἀποικία δέ ἐστιν ἡ Κυρήνη νησιωτῶν Θηραίων τῶν ἐκ Λακεδαίμονος ἀνέκαθεν μετοικησάντων. ὁ Θήρας γὰρ ἐκεῖνος ὁ στείλας εἰς αὐτὴν ἀποικίαν Λάκων ἄνωθεν ἦν, ὡς καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ, ὁ καὶ εὔϊππον εἶναι τὴν Κυρήνην μαρτυρῶν καὶ πολλαχοῦ ἐγκωμιάζων αὐτήν. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Πεντάπολις ἡ Κυρήνη, ἐξ ἧς καὶ ὁ ῥήτωρ Συνέσιος. λέγεται δὲ ὅτι καὶ αὕτη, καθαιρεθείσης τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας, ὑπὸ Ἀλε-

ξάνδρου ἀνεκτίσθη. ἐκλήθη δὲ Κυρήνη ἢ ἀπὸ Κυρήνης τῆς Ὑψέως θυγατρὸς κατὰ Πίνδαρον, ἢ ἀπὸ Κυρῆς πηγῆς ἐγχωρίου. λέγονται δέ ποτε οἱ Κυρηναῖοι καὶ περὶ ἰατρικὴν εὐτυχῆσαι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. οὕτω δὲ εὐφορωτάτη ἐστὶν ἡ Κυρήνη, ὥστε ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας ἔχει τοὺς Κυρηναίους ἡ ὀπώρα. ἔστι δὲ καὶ κρήνη τις αὐτόθι λεγομένη Ἀπόλλωνος, καὶ τόπος αὐτόθι οὕτως εὐδαίμων, ὡς λόγον εἶναι ὅτι ἐνταῦθα ὁ οὐρανὸς τέτρηται.

214. Ὅτι τὸ ἔθνος οἱ Μαρμαρίδαι προνενεύκασιν Αἰγύπτου, ἤτοι πρὸ τῆς Αἰγύπτου τέτανται. καλοῦνται δὲ οὕτως ἀπὸ Μαρμαρίδου τινὸς υἱοῦ Ἄραβος, καὶ ἡ χώρα αὐτῶν Μαρμαρική.

215. Ὅτι Γαιτοῦλοι ἔθνος μέγιστον Λιβυκόν. τούτους Ἀθηνόδωρος Γαιτουλίους λέγει. Ἡρωδιανὸς δὲ προπαροξύνει, λέγων ὅτι τὰ εἰς λος παραληγόμενα διφθόγγῳ τῇ διὰ τοῦ ου προπαροξύνεται. ἱστορεῖται δὲ μεγίστους ἀσπαράγους φύεσθαι παρ' αὐτοῖς.

217. Ὅτι οἱ Γαράμαντες ἐπώνυμοί εἰσιν ὡς προείρηται Γαράμαντός τινος. οὗτοι πάντα ἄνθρωπον καὶ παντὸς ὁμιλίαν φεύγειν λέγονται, καὶ οὔτε ὅπλα ἔχουσι πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὔτε ἀμύνασθαι οἴδασιν. οἰκοῦσι δὲ ἐν γῇ θηριώδει μετὰ τοὺς Νασαμῶνας πρὸς νότον ἄνεμον.

218. Ὅτι ἐν μυχοῖς τῆς Λιβυκῆς ἠπείρου πρὸς νότον βόσκονται πανύστατοι Αἰθίοπες, αὐτῷ ἐπ' ὠκεανῷ, ἔνθα τέμπεα, τουτέστι δάση καὶ ἕλη, πυμάτης Κέρνης. ταύτην δὲ τὴν Κέρνην οἱ μὲν νῆσόν φασιν ἐν τῷ ὠκεανῷ, οἱ δὲ τοῦτο οὐ δέχονται. καὶ ἡ θέσις δὲ αὐτῆς διαφωνεῖται. οἱ μὲν γὰρ ἀνατολικὴν αὐτὴν ὑποτίθενται, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐμφαίνει, οἱ δὲ δυτικήν. Διονύσιος δὲ καὶ ἄλλοι νοτίαν, ὃς τέμπεα Κέρνης εἰπὼν καὶ λιμνάδα αὐτὴν παραδηλοῖ. ἑλώδη γὰρ τὰ τέμπεα, ὡς καὶ τὰ Θετταλικὰ Τέμπεα δηλοῖ, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ Μηδικά. ὁ δὲ Γεωγράφος παραδηλῶν ψεύδεσθαι τοὺς λέγοντας τὴν Κέρνην σώζεσθαι οὕτω φησί· Κέρνην Ἐρατοσθέ-

νης ὀνομάζει καὶ ἄλλους τόπους τοὺς μηδαμοῦ γινωσκομένους. ὁ δὲ Λυκόφρων καὶ δυτικήν τινα Κέρνην παραδηλοῖ ὑπὲρ Τυρσηνίαν, ἔνθα Κερνεᾶτιν ἱστορεῖ νῆσον, δοκοῦσαν ἀπὸ Κέρνης παρονομάζεσθαι. τῶν δὲ Αἰθιόπων Ἡρόδοτος τοὺς μακροβίους ἱστορεῖ μεγίστους καὶ καλλίστους εἶναι πάντων ἀνθρώπων, σιτεῖσθαι δὲ κρέα ἑφθὰ καὶ πίνειν γάλα, καὶ ζῆν ἔτη εἴκοσι καὶ ἑκατόν. τινὲς δέ, φησίν, ὑπερβάλλουσι καὶ ταῦτα. σπανιώτατος δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ τιμιώτατος ὁ χαλκός. πολὺς δὲ ὁ χρυσός, καὶ οἱ δεσμῶται παρ' αὐτοῖς χρυσέαις πέδαις δέδενται. φέρει δέ, φασίν, αὐτοῖς ἡ χώρα καὶ ἐλέφαντας ἀμφιλαφεῖς καὶ ἔβενον. εἰσὶ δὲ κατ' αὐτὸν καὶ ἄλλοι Αἰθίοπες, οὐκ εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς, ἀλλὰ πρὸς τῇ Αἰγύπτῳ, οὓς Καμβύσης κατεστρέψατο, δι' οὓς καὶ Αἰθιοπία ἐκλήθη ποτὲ ἡ Αἴγυπτος, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται.

220. Ὅτι Βλεμμύων κολώνας, ἤγουν ἐξοχάς, λέγει τοὺς δύο καταῤῥάκτας, ἤτοι καταδούπους καὶ κρημνούς, δι' ὧν πιοτάτου κατέρχεται, φησίν, ὕδατα Νείλου, τουτέστι τοῦ πιαίνοντος τὴν ἐκεῖθεν γῆν. Αἰθιόπων δὲ ὑπακούουσιν οἱ Βλέμμυες, οὕτω καλούμενοι ἀπὸ Βλέμμυός τινος, ὃς ὑποστρατηγῶν τῷ βασιλεῖ Δηριάδῃ κατὰ Διονύσου συνεπολέμησε. καί εἰσι καὶ οἱ Βλέμμυες ἔθνος Αἰθιοπικόν, διὸ καὶ αἰθαλέους αὐτοὺς καλεῖ ὁ Διονύσιος, ἐκ τοῦ αἴθω, ἐξ οὗ καὶ οἱ Αἰθίοπες. λέγει δὲ καὶ ἐγγὺς τῆς Κέρνης εἶναι αὐτούς, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἴρηται. καταῤῥάκται δὲ ἐν τῷ καθόλου λέγονται οἱ πετρώδεις τόποι, οὓς ἐν τῷ καθ' ὁδὸν βαίνειν οἱ ποταμοὶ ἀναχαιτίζοντας τὸν ῥοῦν εὑρόντες ὑπερβαίνουσι, πολὺ συναγαγόντες ῥεῦμα καὶ τῇ πλημμύρᾳ καταῤῥάσσοντες, ἤτοι ἄνωθεν βιαίως κατιόντες· ἐξ οὗ καὶ οὐρανοῦ καταῤῥάκτας φαμέν. καί τι ὄρνεον ἀετῶδες καταῤῥάκτης καλεῖται, ὡς ἄνωθεν καταῤῥάσσον ἐν τῷ θηρεύειν τὰ ὄρνεα.

222. Ὅτι ὁ Νεῖλος Λιβύηθεν ἐπ' ἀνατολὴν πολὺς ἕρπων ἕως καὶ εἰς τὴν καλουμένην πόλιν Συήνην Σῖρις

ὑπὸ Αἰθιόπων κικλήσκεται, ἀφ' ὧν καὶ ἄρχεται ῥέειν. οἱ δὲ περὶ Συήνην στρεφθέντι, τουτέστιν ἐπὶ τὰ βόρεια κάμψαντι, Νεῖλον τὸ ὄνομα μετέθεντο. πολλὴ δὲ ἐν ταῖς ἱστορίαις ἡ Συήνη, ἀπὸ Συήνου τινὸς οὕτω κληθεῖσα. ἐν ᾗ καὶ φρέαρ εἶναί φασι τὰς θερινὰς τοῖς ἐκεῖ διασημαῖνον τοῦ ἡλίου τροπάς· ὅπου καὶ ἄσκιοι κατὰ μεσημβρίαν εἰσὶν οἱ ὡρολογικοὶ γνώμονες, διὰ τὸ ὑποκεῖσθαι τοὺς τόπους τούτους τῷ τροπικῷ. τὸ δὲ Σῖρις οἱ μὲν βάρβαρόν φασιν εἶναι ὄνομα, ἤτοι Αἰθιοπικὸν κατὰ τὸν Διονύσιον· διὸ οὐδὲ χρῆναι λέγουσι ζητεῖν Ἑλληνικὴν ἐτυμολογίαν αὐτοῦ, ὡς οὐδὲ τῆς Ἰταλικῆς Σίριδος· πόλις δὲ ἡ Σῖρις ἐκείνη. οἱ δὲ ἐπιχειροῦσιν ἀπὸ τοῦ σειρίου ἀστέρος ἀποδοῦναι τὸ τῆς λέξεως ἔτυμον. ὑπὸ κύνα γάρ, φασίν, οὗ μέρος ὁ σείριος ἀστὴρ, πλημμύρει ὁ Νεῖλος, ἐν ἐπιτολῇ κυνὸς ἀναβαίνων, ὅτε ἀποτελοῦνται τὰ παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν καθωμιλημένην γλῶτταν λεγόμενα κυνοκαύματα. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ εἴρω ἐτυμολογοῦσι τὸ Σῖρις, ὃ δηλοῖ τὸ συμπλέκω καὶ συναρμόττω, ἐπειδὴ εἱρμῷ τινι καὶ τάξει φέρεται, καὶ οὐ παραπροθεσμεῖ τὴν ἀνάβασιν· διὸ καὶ τῇ αὐτοῦ ὑπερβάσει φασὶ μετρεῖσθαι παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις τὸν ἐνιαυτόν. καὶ τὸν Νεῖλον δὲ ὀφείλοντα διὰ διχρόνου μόνου τοῦ ἰῶτα γράφεσθαι, ὡς ἀπὸ τῆς ἰλύος, ὅμως διὰ τοῦτό φασι τὴν διὰ διφθόγγου γραφὴν ἀποφέρεσθαι, ὡς ἂν ἔχῃ πληροῦν καὶ τῇ ποσότητι τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τῶν ἐν αὐτῷ γραμμάτων τὸν ἐνιαύσιον καιρόν. τὸ γὰρ Νεῖλος κατὰ τὴν δύναμιν τῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων ποσούμενον τὸν τξέ ἀριθμὸν συντελεῖ, ὁπόσαι εἰσὶ καὶ αἱ κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέραι. καὶ οὕτω δείκνυται ὅτι ὁ Νεῖλος κατὰ εἱρμόν τινα φέρεται. καίτοι καὶ ἄλλῳ τρόπῳ τὸ Νεῖλος ἠτυμολόγηται, παρὰ τὸ νέαν, ἤτοι ἐνιαυσιαίαν, ἄγειν ἰλύν, νείλός τις ὤν. λέγει οὖν καὶ ὁ Ποιητὴς οὗτος, ὅτι οὔτις ποταμῶν ὅμοιος τῷ Νείλῳ, οὔτε ἰλὺν βαλεῖν, οὔτε χθονὸς ὄλβον αὔξειν. διὸ καὶ ἐργατικὸν ποταμὸν αὐτόν φησιν ὁ Ἡρόδοτος. ὅτι δὲ πολλὴν ὁ Νεῖλος ἰλὺν

βάλλει, δηλοῖ καὶ ὁ λόγος ὁ λέγων ἐπίκτητον εἶναι τὴν Αἴγυπτον καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, διὰ τὴν ἐκ τῆς τοιαύτης ἰλύος πρόςχωσιν. ἦν γάρ ὅτε, φασί, πᾶσα ἡ Αἴγυπτος ἕλος ἦν. τινὲς δὲ Νεῖλόν φασιν ὠνομάσθαι ἀπὸ Νείλου τινὸς ἀπογόνου Ἄτλαντος, βασιλεύσαντος τῶν ἐκεῖ. ἄλλοι δέ, ὅτι Μέλας πρότερον καλούμενος μετεκλήθη Νεῖλος ἀπό τινος Νείλου βασιλικοῦ παιδὸς ἐκεῖ ῥίψαντος ἑαυτόν. τινὰς μέντοι ἀπό τινος Νειλασίου κεκλῆσθαι, οὕτως αὐτὸν εἰπόντας, οὐκ εὖ λέγοντας ἀπελέγχει ὁ Ἀῤῥιανός.

226. Ὅτι ἑπτὰ διὰ στομάτων ἑλισσόμενος ὁ Νεῖλος εἰς ἅλα βάλλει, ὕδατι πιαίνων λιπαρὸν πέδον Αἰγύπτου. διὸ καὶ πιότατον αὐτὸν φθάσας ὠνόμασεν. ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει δίχα τῶν ἑπτὰ τούτων στομάτων καὶ ἄλλα εἶναι ἄσημα ψευδοστόματα. Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων. φησὶ γὰρ ὅτι ὁ Νεῖλος ἀπὸ τῶν καταδούπων ἀρξάμενος ῥέει, μέσην Αἴγυπτον σχίζων εἰς θάλασσαν, σχιζομένου δὲ εἰς τρία, τὸ μὲν ἑῷον σχίσμα ποιεῖ τὸ Πηλούσιον στόμα, τὸ δὲ ἑσπέριον Κανωβικὸν καλεῖται, τὸ δὲ μέσον Σεβεννυτικόν, ἐξ οὗ ἀποσχίζονται τὸ Σαϊτικὸν καὶ τὸ Μενδήσιον. καὶ οὕτω πέντε συναγαγὼν τὰ γνήσια στόματα, τὰ λοιπὰ δύο, τὸ Βολβίτινον καὶ τὸ Βουκολικόν, οὐκ ἰθαγενῆ λέγει στόματα εἶναι, ἀλλὰ ὀρυκτά. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. εἰς τοσοῦτον δὲ κλύζεται ὕδασιν ἡ Αἴγυπτος, ὥςτε καὶ ποταμία νῆσος πρός τινων λέγεται. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἡρόδοτος λέγει τοῦ Νείλου τὰς πηγὰς μὴ γινώσκεσθαι· διὸ οὐδ᾽ αὐτὸς ἔχει φράσαι τὰς πηγάς. δοκῶ δέ, φησίν, οὐδὲ οὐδεὶς Ἑλλήνων. ἕτεροι δέ φασι τὸν Νεῖλον ἐκ τῶν τῆς σελήνης, ἤτοι ἐκ τῶν Σεληναίων ὀρῶν ἄρχεσθαι καὶ ἀπὸ τῆς κινναμωμοφόρου γῆς ἐκ τῶν Αἰθιοπικῶν τερμόνων, καὶ διεξιέναι πᾶσαν ἐπ᾽ εὐθεῖαν τὴν Αἴγυπτον κάμψαντα καὶ ἀπὸ τοῦ μικροῦ καταῤῥάκτου ὑπὲρ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης πόλεως ἀρξάμενον

τῆς καμπῆς, ἐμβάλλειν τε εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἕω δύο ποταμοὺς περιλαμβάνοντας νῆσον εὐμεγέθη καὶ ὀνομαστήν, τὴν Μερόην, ὧν ὁ μὲν Ἀσταβόρας, ὁ δὲ Ἀστάπους καλεῖται. καίτοι γε ὁ Ἡρόδοτος φύσει μέγαν καὶ αὐτάρκη ἑαυτῷ τὸν Νεῖλον εἶναι βούλεται, λέγων ὅτι οὔτε κρήνη οὔτε ποταμός τις εἰς αὐτὸν ἐσδίδωσιν. ὁ δὲ ῥηθεὶς μικρὸς καταῤῥάκτης ὀφρύς ἐστι, φασί, πετρώδης, ἐπίπεδος ἄνω, τουτέστι πλατεῖα. δέχεται δὲ τὸν ποταμὸν τελευτῶντα εἴς τινα κρημνόν, καθ' οὗ τὸ ὕδωρ καταῤῥήγνυται. πληροῦσθαι δὲ ὑπὸ θερινῶν ὄμβρων τὸν Νεῖλόν φασι, καὶ ὑποκαταβαίνειν μετὰ μʹ ἡμέρας, δι' ὅσων καὶ ηὔξηται. πελαγίζειν δὲ τὴν Αἴγυπτον ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ, ὥςτε τὰς ἐπὶ λόφων ἢ χωμάτων οἰκήσεις νησίζειν οἷον τοῖς πόῤῥωθεν βλέπουσιν. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι ἀπὸ θερινῆς τροπῆς ὁ Νεῖλος ἀρξάμενος πληθύνει, τουτέστι πλημμύρει ἐπὶ ἡμέρας ἑκατόν· εἶτα ἐκλιπὼν τὸ ῥεῖθρον καὶ ὀπίσω ἀπελθὼν διατελεῖ βραχὺς τὸν ὅλον χειμῶνα· καὶ ὅτι λίθος ἐν τῷ Νείλῳ γεννᾶται κυάμῳ παρόμοιος, ὃν ἐὰν ἴδωσι κύνες οὐχ ὑλακτοῦσιν. τροφιμώτατον δέ φασι τὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ εἶναι, διὰ τὴν ἐκεῖ τῶν ἡλίων μετρίαν ἕψησιν, καὶ μεγαλοφυῆ δὲ καὶ γόνιμον καὶ πολύγονον εἶναι. διὸ καὶ τὰς γυναῖκας ἔσθ' ὅτε τετράδυμα τίκτειν, ἤδη δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀριστοτέλους Ἱστορίαν ἑπτάδυμα.

229. Ὅτι τὸν Νεῖλον καὶ πάνυ πολλὴν ἰλὺν λέγει βάλλειν, ὡς ἀνωτέρω γέγραπται, καὶ ὄλβου χθονὸς εἶναι αὐξητικόν. λέγει δὲ αὐτὸν καὶ τῆς Ἀσίας τὴν Λιβύην ἀποτέμνεσθαι, ἀφιέντα κεῖσθαι ἐς λίβα μὲν τὴν Λιβύην, ἐς δ' αὐγὰς τὴν Ἀσίαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ που τὴν Ἀσίαν Ἀσίδα φησί, κατὰ παρωνυμίαν, οὐ μὴν κατὰ ὑποκορισμόν. οὐ γὰρ εἰκὸς ὑποκορίσαι αὐτὸν τὴν τοσαύτην ἤπειρον. οὕτω δὲ καὶ αἱ Ἀμαζόνες παρωνύμως λέγονται Ἀμαζονίδες. καὶ παρὰ Εὐριπίδῃ Μαιάς, ἡ τοῦ Ἑρμοῦ μήτηρ Μαῖα. καὶ τὴν Τυῤῥηνὴν δὲ θάλασσαν οὕτω Τυῤῥηνίδα εἶπεν ὁ Διονύσιος.

232. Ὅτι τοὺς Αἰγυπτίους ἐγκωμιάζων ὁ Διονύσιος ...νος αὐτοὺς ἀριπρεπέων λέγει ἀνδρῶν, οἳ πρῶτοι, φησί, ...ίου κελεύθους, ὅ ἐστι τέχνας, ἐξευρόντες διεστήσαντο, ...τοι διεῖλον, εἰς γεωργίαν, τυχὸν καὶ στρατείαν καὶ ἱερω...ύνην καὶ εἰς τοιαῦτά τινα· πρῶτοι δὲ ἱμερόεντος, φη...ίν, ἐπειράθησαν ἀρότρου, καὶ σπόρον ἰθυτάτης ὑπὲρ ...ύλακος ἡπλώσαντο. πρῶτοι δὲ γραμμαῖς πόλον διεμε...ρήσαντο, τὰς τοῦ ἡλίου δηλαδὴ ἐξευρόντες τροπάς, καὶ ...θυμῷ, τουτέστιν οἴκοθεν ἐκ ψυχῆς καὶ ἀδιδάκτως φρα...σάμενοι λοξὸν δρόμον ἡλίου, ὡς αὐτόχρημα θυμόσοφοι. ...αὶ ὁ μὲν περιηγητὴς οὕτω σεμνολογεῖ αὐτούς. λέγει δὲ ...αὶ Ἡρόδοτος πρώτους ἀνθρώπων Αἰγυπτίους ἐξευρεῖν ...ὸν ἐνιαυτόν, καὶ ὅτι τῶν Αἰγυπτίων οἱ Ἡλιουπολῖται ...ογιμώτατοι. ἄλλη δὲ ἱστορία καὶ πανούργους οἶδεν αὐ...ούς, ὡς καὶ Θεόκριτος ὑπεμφαίνει. ὅθεν καὶ Αἰγυπτιά...ζειν λέγεται τὸ ὕπουλα πράττειν, καὶ παροιμία κεῖται ...έγουσα, Δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι. ἱστο...οῦνται δὲ καὶ δουλωθῆναι ὑπὸ Περσῶν. ὁμώνυμος δὲ ...ἡ Αἴγυπτος Αἰγύπτῳ τῷ Βήλου, τῷ Δαναοῦ ἀδελφῷ. ...έγονται δὲ καὶ ξυρᾶσθαι τὰς κεφαλὰς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ...ρὸς ἥλιον παχύνεσθαι τὸ ὀστοῦν, διὸ καὶ ἐλάχιστοι, ...ασίν, εἰσὶν ἐν Αἰγύπτῳ φαλακροί.

239. Ὅτι καὶ ταῦτα Αἰγύπτου ἐγκώμια κατὰ τὸν ...ιονύσιον, οὐκ ὀλίγης, φησίν, ἔτυχε τιμῆς. οὐδὲ μὴν ...ὐδ᾽ ὀλίγη μέγεθος πέλει, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τὰς ἄλλας εὔβοτος ...ὐλείμων τε καὶ ἀγλαὰ πάντα φέρουσα. ἄλλοι δὲ καὶ ...υσικῶς ὠχυρῶσθαι ἱστοροῦντες αὐτήν φασι κατὰ γῆν ...ε δυσέμβολον εἶναι καὶ κατὰ τὰ πρὸς θάλασσαν ἀλί...μενον, καὶ τό, δολιχὴν δὲ ὁδὸν καὶ ἀργαλέην, ὑπὸ τοῦ ...Ομήρου διὰ τὸ ἄξεινον τοῦ τόπου καὶ τὸ ἀλίμενον εἰ...ρῆσθαι λέγουσιν. ἐκλήθη δέ ποτε κατὰ τὴν ἱστορίαν ἡ ...οιαύτη χώρα καὶ ἀερία καὶ ποταμία καὶ Αἰθιοπία διὰ τοὺς ...κεῖ Αἰθίοπας, περὶ ὧν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἱστοροῦσι· ...αὶ μὴν καὶ ἀετία ἐκ τινος Ἰνδοῦ Ἀετοῦ καλουμένου, ...αὶ ὠγυγία δὲ καὶ μελάμβωλος καὶ Ἡφαιστία.

242. Ὅτι τὸ τῆς ὅλης Αἰγύπτου σχῆμα τρισσαῖς ἐπὶ πλευραῖς βέβηκε. τρίγωνος γάρ ἐστι, προσεοικυῖα τῷ δέλτα στοιχείῳ. καὶ δὴ καὶ οὕτω καλεῖται Δέλτα τὸ κατ' Αἴγυπτον. φασὶ γὰρ ἐν τῷ νοτίῳ τῆς Αἰγύπτου μέρει δύο εἶναι ὄρη, ὧν ἐν τῷ δεξιῷ ἀνατολικὴν κεῖσθαι τὴν προειρημένην Συήνην· οὕτω δὲ ἐγγὺς εἶναι ἀλλήλων ταῦτα τὰ ὄρη, ὡς μηδὲ ἑπταστάδιον εἶναι τὸ μέσον αὐτῶν· κἀκ τούτου τοῦ στενοῦ ἀρχομένην τὴν ἐκεῖσε γῆν πλατύνεσθαι πρὸς τὰ κατὰ θάλασσαν βόρεια ὡς δέλτα, ἤτοι τριγωνοειδῶς. ἔστι δὲ τὸ ῥηθὲν ἑπταστάδιον τὸ ὀξὺ τοῦ Δέλτα, ἐξ οὗ ὁ Νεῖλος καταῤῥήγνυται, ὥς φησι καὶ Ἡρόδοτος· φασὶ δὲ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αἰγύπτου ἕτερον τρίγωνον ἐξ αὐτοῦ τοῦ Νείλου ἀποτελεῖσθαι σχῆμα, Δέλτα λεγόμενον καὶ αὐτό· οὗ ἡ μὲν βάσις μεταξὺ τοῦ Πηλουσίου καὶ τοῦ Ἡρακλείου στόματος τοῦ Νείλου, πλευραὶ δὲ ἡ δεξιὰ μὲν κατὰ Πηλούσιον, ἡ ἀριστερὰ δὲ κατὰ Κάνωβον καὶ Ἡράκλειον. καλεῖται δέ, φασί, Δέλτα καί τι χωρίον καὶ κώμη τις ἐπὶ τῇ τοῦ Δέλτα κορυφῇ. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἔοικεν ἐκ τῶν ῥηθέντων τὸ δέλτα γράμμα τριγωνοειδῶς σχηματίζεσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὅθεν καὶ δέλτοι κυρίως μὲν οἱ τόμοι ὅσοι τριγωνοειδῶς ἐσχηματίζοντο ἐν τῷ πτύσσεσθαι, καθὰ καὶ νῦν ποιοῦσί τινες, ὕστερον δὲ ἁπλῶς αἱ βίβλοι δέλτοι λέγονται ἀπὸ τῆς παλαιᾶς χρήσεως· καθὰ καὶ πυξία, διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς ταῖς τῶν πύξων πινακίσι τὰ γράμματα ἐντυποῦν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ξενοφῶν ἱστορεῖ καὶ τῆς Θρᾴκης τόπον εἶναί τινα Δέλτα καλούμενον.

243. Ὅτι τοῦ κατ' Αἴγυπτον τριγώνου τὸ μὲν πλατὺ τὸ τῆς βάσεως πρὸς ἀκτὰς κεῖται βορεήτιδας, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπται· τὸ δὲ ὀξὺ ἐπὶ ἠῶ ἕλκεται μέχρι πολυκρήμνου Συήνης, ἐρυμνὸν ὄρεσιν ἀμφοτέροις, τοῖς καταῤῥάκταις λεγομένοις, ὧν μέσα ὡς προεγράφη καλλιῤῥόου κατέρχεται ὕδατα Νείλου. τὸ δὲ ἐπ' ἠῶ φασιν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ μὴ δηλοῦν τὴν ἀνατολήν, καλῶς λέγοντες. νότιον γὰρ πάντως καὶ μεσημβρινόν, οὐ μὴν

ἀνατολικὸν τὸ τοῦ Δέλτα ὀξύ. διὰ τοῦτο τοίνυν τὸ ἠῶ σωματικώτερον τὴν τοῦ Μέμνονος νοοῦσι μητέρα, τὴν Ἡμέραν τὴν θεὰν τὴν πρὸς τοῖς Αἰθίοψιν, εἰς οὓς καὶ ἡ τοῦ Δέλτα ὀξύτης ἀφορᾷ· ἧς Ἡμέρας ἐν ταῖς νοτίαις Θήβαις ἀνέστηκεν ἄγαλμα, ὡς ῥηθήσεται.

248. Ὅτι τὰς Αἰγυπτίας Θήβας ἑνικῶς ἐκφέρει, καὶ ἐρικυδέα λέγει πόλιν τὴν τοιαύτην Θήβην, καὶ ὠγυγίην καὶ ἑκατόμπυλον· ἔνθα γεγωνώς, φησίν, ὁ Μέμνων ἀνατέλλουσαν τὴν ἑαυτοῦ Ἠῶ, τουτέστι τὴν μητέρα Ἡμέραν, ἀσπάζεται· ἀνδριὰς μὲν ὤν, διά τινος δὲ μηχανῆς ἅμα καὶ ἡμέρᾳ λαμπούσῃ φωνῶν, καὶ οὕτω πως ἐξ αὐτομάτου προςλαλῶν, οἷον καὶ ἀσπαζόμενος τὴν Ἡμέραν, ἧς ἐλέγετο υἱὸς εἶναι διὰ τὸ ἐν Αἰθίοψι τάχα κάλλιστος εἶναι, καὶ μόνος ὑπερλελευκάνθαι τὴν χροιάν, πατρὸς ὢν Τιθωνοῦ, ἀδελφοῦ Λαομέδοντος, ὃν πρὸς τῇ Κέρνῃ ἀφορίζει ὁ Λυκόφρων, περὶ ἧς ἀνωτέρω γέγραπται. φασὶ δὲ τὰς Θήβας καὶ Διὸς πόλιν ποτὲ κληθῆναι. ἐξαίρει δὲ αὐτὰς τῷ λόγῳ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ Ἰλιάδι. ἐννέα δὲ ἱστοροῦνται Θῆβαι, ὧν μία καὶ αὕτη ἡ περὶ Αἴγυπτον, μεγίστη μέν ποτε οὖσα, ὡς καὶ εἰς ἑκατὸν πύλας ἀνοίγεσθαι, καὶ εἰς σταδίους κʹ καὶ τετρακοσίους ἐκτείνεσθαι, νῦν δὲ ἐν ὀνόματι μόνον κειμένη, διὰ τὸ κατεσκάφθαι καὶ ἀνεστατῶσθαι τέλεον. φασὶ γὰρ ὅτι Καμβύσης αὐτὰς ὁ Περσῶν βασιλεὺς εἰς ἔδαφος κατέστρεψεν. ὅτι δὲ περὶ τοὺς τοιούτους τόπους ὑετὸς οὐ καταῤῥήγνυται, δηλοῖ ὁ θαυμάζων ὅτι ἐπὶ Ψαμμηνίτου τοῦ υἱοῦ Ἀμάσιος ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψεκάδι. Ὅτι πολλοὶ καὶ ὄλβιοι ἄνδρες τὴν τῆς Αἰγύπτου ἔχουσι γῆν, οἷον οἱ ῥηθέντες Θηβαῖοι καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς καὶ οἱ μεσήπειροι Ἑπταπολῖται καὶ οἱ περί που τὴν παραλίαν τὴν πρὸς τῇ Σερβωνίδι· λίμνη δὲ αὕτη καὶ χώρα, περὶ ἣν φασι τὸν Τυφῶνα κεκρύφθαι, πλησίον οὖσαν τοῦ πρὸς τῷ Πηλουσίῳ Κασίου ὄρους. οἱ μέντοι Πηλουσιῶται ἐκτὸς τούτων εἰσὶ τῶν κατ᾽ Αἴγυπτον, τὸ γὰρ Πηλούσιον ἤδη τῆς Ἀσίας ἐστίν.

251. Ὅτι ἡ κατ' Αἴγυπτον Ἑπτάπολις καὶ Ἀρκαδία, ὡς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου, ὕστερον ἐκλήθη, πρὸ δὲ τούτου καὶ Ἑπτάνομος ἢ Ἑπτανομία ὠνομάσθη. καὶ τοῦτο μὲν ἐκαλεῖτο διὰ τὸ ἑπτὰ ἔχειν νομούς, ὁποίους τοὺς Λιβυκοὺς ἡ συνήθης φράσις εἶναι βούλεται, ὡς ἂν τις εἴποι ἐνορίας. Ἑπτάπολις δὲ ἐλέγετο ἀπὸ πόλεων παρακειμένων τῷ Νείλῳ, ἓξ μὲν ἐξ ἀριστερῶν, ἤγουν Μέμφεως, Διὸς πόλεως, Μεμνονίας, μικροῦ Καταῤῥάκτου καὶ μεγάλου, καὶ Συήνης, μιᾶς δὲ ἐκ δεξιῶν, τῆς Βαβυλῶνος. οἱ δὲ ἄλλως ἀπαριθμοῦσι τὰς τοιαύτας ἑπτὰ πόλεις, τέσσαρας μὲν τῆς Θηβαΐδος, αἵ εἰσιν ἡ τοῦ Πανός, ἡ τοῦ Ἀντινόου, ἡ τῶν Λύκων, καὶ ἡ Ἑρμοῦ πόλις, τρεῖς δὲ τῆς Ἀρκαδίας, τὴν Ἡρακλέους, τὴν Ὀξύρυγχον, καὶ τὴν Μέμφιν.

254. Ὅτι Αἰγύπτου πρὸς ζέφυρον οὐ πάνυ πόῤῥω τοῦ Κανωβικοῦ Νειλῴου στόματος τὸ Μακηδόνιον πτολίεθρον, ὅ ἐστιν ἡ τοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου ὁμώνυμος πόλις, ἐν ᾗ καὶ ἐτάφη, Πτολεμαίου κομίσαντος τεθεὶς ἐν πυέλῳ χρυσῇ, ἣν συλήσας ὕστερον Κόκκης ὁ ἐπικληθεὶς παρείσακτος Πτολεμαῖος ἐν ὑαλίνῃ πυέλ τὸν νεκρὸν ἔθετο. ἀριθμοῦνται δὲ ἐν ταῖς ἱστορίαι Ἀλεξάνδρειαι ὑπὲρ τὰς ιή. τούτων μία καὶ αὕτη, πόλι Λίβυσσα ἤτοι Αἰγυπτία. ταύτην καὶ ἄλλοις μὲν ὀνόμασι διαφόροις κληθῆναί ποτέ φασι, ὀνομασθῆναι δ καὶ Λεοντόπολιν, διὰ τὸν τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τοῦτο Ἀλέξανδρον, ἧς ἡ γαστὴρ ἐσφραγίσθαι λέοντος εἰκόνι λέγεται. λέγεται δὲ καὶ ὅτε τὴν ἀρχὴν ἡ πόλις ἐμελετᾶτ κτισθῆναι καὶ διεγράφετο, γῆν μὲν μὴ εἶναι πρόχειρο λευκήν, ἧς χρεία ἦν τῇ διαγραφῇ κατὰ τὸ σύνηθες, ἀλφίτοις δὲ διαγραφῆναι αὐτήν, καὶ ὄρνιθας καταπτάντα ἀφαρπάζειν τὰ ἄλφιτα· ὃ σύμβολον δόξαι τηνικαῦτα αἰσιον τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι δηλαδὴ πολλῶν πόλις τροφὸς γενήσεται. λέγεται δὲ καὶ πόλις ποτὲ κληθῆναι κατ' ἐξοχήν, ὡς νῦν ἡ Κωνσταντίνου πόλις, κ ὡς αἱ Ἀθῆναί ποτε ἄστυ. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ Μακ

δῶν ἐκτείνας οὗτος τὴν παραλήγουσαν Μακηδὼν εἶπεν ἐν τῷ Μακηδόνιον πτολίεθρον, οὐκ ἔξω ἀναλογίας λέγων. οὕτω γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν κυρίων εἰς δων ὀξυτόνων ὀνομάτων τῷ η παραλήγεται, ὡς ὁ Σαρπηδών. ἦν δὲ καὶ ὁ Μακεδὼν ἡγεμών ποτε τῆς ὁμωνύμου χώρας, ἥτις καὶ Ἠμαθία πρότερον ἐκαλεῖτο. Ὅρα δὲ ὅτι περιέφρασε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, οὐκ αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν ὅπερ καλεῖται, ἀλλὰ Μακεδόνιον ὀνομάσας πτολίεθρον, ὡς ἂν εἰς μνήμην ἱστορίας ἀγάγῃ τὸν ἀκροατήν. οὕτω καὶ τὸ Πηλούσιον κατωτέρω Πηλέως ὁμώνυμον πόλιν ἐρεῖ. ἐκεῖνο δὲ καὶ τρόπον ἔχει ποιητικὸν ἄλλον, τὴν ἐτυμολογίαν συνήθη καὶ αὐτὴν οὖσαν τῷ Διονυσίῳ, οἷα ποιητῇ. Λέγει δὲ καὶ ὅτι περὶ Ἀλεξάνδρειαν Σινωπίτου Διὸς μέλαθρον χρυσῷ τιμήεντι κεκασμένον. ὃ καὶ ἐξαίρων τῷ λόγῳ φησίν, οὐκ ἂν ἐκείνου ναὸν ἐν ἀνθρώποις θειότερον ἄλλον ἴδοις, ὃ ἔστι θειότερον, οὐδὲ ἀφνειὰν πόλιν ἑτέραν. τῷ ὄντι γὰρ πλουσιωτάτη πόλις ἡ Ἀλεξάνδρεια, ὡς ἱστόρηται. περὶ ἧς καὶ τοιάδε τινὰ λέγεται· Ἀλεξάνδρεια πόλις πολυάνθρωπος, ἧς ὁ λιμὴν ναυσὶ δυσπρόσιτος. στενός τε γὰρ ἐπ' αὐτὸν εἴσπλους, καὶ πέτραις ὑφάλοις τὸν ἐπ' εὐθὺ διακόπτεται δρόμον, καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν αὐτοῦ πέφρακται χειροκμήτοις σκέλεσιν, ἐν δεξιᾷ δὲ νησὶς ἡ Φάρος πρόκειται, πυρσεύουσα τοῖς πλέουσι πρὸς τὴν δυσχέρειαν τοῦ κατάπλου. περὶ δὲ τὴν νῆσον μέγιστα καταβέβληνται χειροποίητα τείχη, οἷς καὶ προσαρασσόμενα τὰ κύματα καὶ ἀμφιαγνύμενα ἐκτραχύνουσι τὸν πόρον καὶ σφαλερὰν διὰ στενοῦ τὴν εἴσοδον ἀπεργάζονται. ὁ μέντοι λιμὴν ἐντὸς ἀσφαλής, καὶ τριάκοντα σταδίους ἔνδον ἔχει τὸ μέγεθος. ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ Φάρου φησὶν οὕτως· ἡ Φάρος νησίον περιμηκὲς πρὸς ἔσχατα τῇ ἠπείρῳ. ἀπὸ δὲ τοῦ Κανωβικοῦ εἰς αὐτὴν στάδια ρν'. Σινωπίτης δὲ Ζεὺς ἢ ὁ Μεμφίτης· Σινώπιον γὰρ ὄρος Μέμφιδος· ἢ ἀπὸ Σινώπης τῆς Ποντικῆς. φέρεται γὰρ λόγος, ὅτι βασιλεῖ τῆς Ἀλεξανδρείας Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου δαίμων τις ἐπι-

φανεὶς ἐκέλευσε πέμψαντα ναῦν κομίσαι αὐτόν, μὴ προσδηλώσας καὶ τόπον ὅθεν αὐτὸν ἀνακομίσεται. ὁ δὲ πέμπει φέρεσθαι τηνάλλως τὴν ναῦν ὅπη τύχη. καὶ ὡς προσέβαλεν ἡ ναῦς τῇ Φωκίδι, λαβόντες χρησμὸν οἱ ἐμπλέοντες ἀπελθεῖν εἰς Σινώπην, καὶ ἐνέγκαι τὸ προσταχθέν, ἤνεγκαν ἐκεῖθεν τὸ τοῦ Σαράπιδος Διὸς ἄγαλμα. κἀντεῦθεν Σινωπίτης Ζεύς, ἤτοι Σάραπις, οὗ φασι τὸ ἄγαλμα τοῖς ὁρῶσιν ἄδηλον εἶναι οἵας φύσεως ἦν. οἱ δὲ ἀπὸ Σίνωπος ποταμοῦ τὸν Σινωπίτην τοῦτον Δία παρήγαγον.

259. Ὅτι σκοπιὰς τῆς Εἰδοθέας λέγει τὴν κατ' Ἀλεξάνδρειαν Φάρον, περὶ ἧς εἴρηται, ἢ τὸν Ἀντίφαρον, ὑψηλὸν ὄντα καὶ αὐτόν, ὃς λέγεται τάφος Ὀσίριδος καὶ Εἰδοθέας τῆς τοῦ Πρωτέως, ὅστις Πρωτεὺς τῶν ξενοκτόνων παίδων ἐν τῇ Θρακικῇ Παλλήνῃ ἀπαλλαγείς, ὡς ἱστορεῖ Λυκόφρων, ἀποκατέστη εἰς Φάρον μετὰ τῆς θυγατρὸς Εἰδοθέας, καὶ δαίμων ἐνομίσθη θαλάσσιος. περὶ οὗ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται.

260. Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς Αἰγύπτου περὶ τὴν Κασιώτιδα πέτραν, ἤτοι περὶ τὸ Κάσιον ὄρος, ἡ πόλις τὸ Πηλούσιον κεῖται, πρὸς τῷ ἐξ αὐτοῦ παρωνύμῳ Πηλουσιακῷ τοῦ Νείλου στόματι ἀνατολικῷ ὄντι. καὶ οὗτος μὲν τὸ Πηλούσιον πτολίεθρον ἐπώνυμον τοῦ Πηλέως φησίν, ὡς στρατιωτῶν Φθιωτῶν ὑπὸ τῷ Πηλεῖ τεταγμένων, οἰκησάντων αὐτό, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν ἐκεῖ ἑλῶν καὶ τελμάτων καλοῦσιν αὐτό. ναυτικωτάτους δὲ τοὺς Πηλουσιώτας καλεῖ ἐν τῷ λέγειν αὐτοὺς ἔξοχα ναυτιλίας δεδαημένους. τοιούτους δὲ καὶ Ὅμηρος οἶδε τοὺς Φοίνικας. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Κάσιον Ἡρόδοτος ὁρίζειν φησὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Συρίαν. καὶ ὅτι τὰ νῦν ἰδιωτικῶς Κασιανὰ ὑφάσματα λεγόμενα ἐκ τῶν περὶ τὸ ῥηθὲν Κάσιον ὄρος τὴν ἀρχὴν τῆς κλήσεως ἐοίκασι λαβεῖν, ὑπεμφαίνει ὁ γράψας τὰ ἐθνικά, ἐν λόγῳ τιθεὶς τὰ Κασιωτικὰ ἱμάτια.

262. Ὅτι οἱ Πηλουσιῶται οὐκ εἰσὶν ἀνδράσι Αι-

θνεσσιν ἐναρίθμιοι. καὶ γὰρ ἄστυ ἔλαχον, φησίν, ἐς αὐ-νὰς Νείλου νενασμένον, ἤτοι κατοικούμενον. οἱ δὲ ἀστειότερον λελασμένον γράφουσιν, ὅ ἐστιν ἐπιλε-λησμένον τοῦ Νείλου, ὡς ἔξω τοῦ Δέλτα καὶ πόῤῥω αὐ-τοῦ κείμενον. καὶ ἡ Σερβωνὶς τοίνυν λίμνη τούτῳ τῷ λόγῳ κεχώρισται τῆς Λιβύης, ὡς ἀνατολικωτέρα τοῦ Πη-λουσιακοῦ στόματος, ὅπερ ὡς λέλεκται τῆς Ἀσίας ἐστί. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἔστιν ἐνταῦθα ζητῆσαι τοιοῦτόν τι· ἐὰν τὸ μὲν Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου πέρας τῆς Λιβύης εἴη, ὡς προείρηται, τὸ δὲ ἐπώνυμον τῷ Πηλου-σίῳ Πηλουσιακὸν στόμα τῆς ἑῴας ἐστὶ καὶ οὐ Λιβυκόν, τὴν ἐν μέσῳ τῶν ἄκρων δύο τούτων Αἰγυπτίαν γῆν ὁποτέρᾳ προςνέμειν χρή, ἆρά γε τῇ Λιβύῃ ἢ τῇ Ἀσίᾳ; πρὸς δὲ τὴν τοιαύτην ζήτησιν ἔστιν ἐπαγωνίσασθαι, ὅτι ὡς μεθόριον οὐδετέρᾳ τῶν δύο ἠπείρων ἀκριβῶς ἡ διὰ μέσου γῆ προςνενέμηται. Ἡρόδοτος δὲ φανερῶς διαστέλλει τῶν Λιβύων τοὺς Αἰγυπτίους, ἔν τε ἄλλοις τόποις καὶ ἔνθα λέγει ὅτι Αἰγύπτιοι μετὰ Λίβυας ὑγιέ-στεροι πάντων ἀνδρῶν διὰ τὸ τὰς ὥρας οὐ μεταλλάσ-σειν. ἡ δὲ λέγουσα ἱστορία ὅτι αἱ ἴβεις ἐν Πηλουσίῳ οὐ γίνονται, ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ Αἰγύπτῳ εἰσίν, Αἰγυπτίαν εἶναι πόλιν ἐμφαίνει τὸ Πηλούσιον.

265. Ὅτι παχυμερῶς ὁ Διονύσιος περιηγεῖσθαι ὁμο-λογεῖ, ἐν οἷς περὶ Λιβύης φησίν, ἄλλοι δὲ πλεῖστοι τήν-δε χθόνα ναιετάουσιν, οἱ μὲν ἐπ᾽ ὠκεανῷ, οἱ δὲ ἀνὰ μέσας ἠπείρους, καὶ τὰ ἑξῆς. τοῦτο δὲ ποιήσει καὶ ἐν τοῖς εἰςέπειτα πολλαχοῦ. τὰ δὲ τοιαῦτα νοήματα καὶ σα-φήνειαν ἐργάζονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐννοιῶν. εἴρηται γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὅτι πάνυ στοχαζόμενος σαφηνείας ὁ Διονύσιος πολλαῖς χρῆται καὶ συμπληρώσεσι καὶ προ-σθέσεσι καὶ τοῖς ἄλλοις, δι᾽ ὧν σαφὴς ὁ λόγος γίνεται.

267. Ὅτι ἡ Τριτωνίς, εὐρεῖα λίμνη, μέση Λιβύης ἕλκεται· περὶ ἣν καί τι νησίδιον ἱστοροῦσιν εἶναι. ἀπὸ ταύτης ὁ μῦθος τὴν Τριτογένειαν Ἀθηνᾶν παρωνομά-σθαι βούλεται, ὡς γεννηθεῖσαν περὶ αὐτήν. διὸ καὶ οἱ

περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην τῇ Ἀθηνᾷ μάλιστα θύουσιν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὃς καὶ ποταμὸν μέγαν Τρίτωνα καλούμενόν φησιν ἐκδιδόναι εἰς τὴν λίμνην ταύτην μεγάλην οὖσαν. λέγει δὲ καὶ ὅτι ταύτης τῆς Τριτωνίδος λίμνης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος θυγατέρα φασὶν ο ἐκεῖ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ ὅτι μεμφθεῖσα ἡ Ἀθηνᾶ τ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα, τουτέστι θετ θυγάτηρ τῷ Διί.

270. Ὅτι Εὐρώπη ἡ χώρα ἐξ Εὐρώπης λέγεται, καθὰ καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν· ἀφ' ἧς ὁ Σαρπηδών, ὡ ἱστορεῖ Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ. Ἀγήνορος δὲ αὕτη θυγάτηρ, ἣν Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς ἐλῄσατο, ναυμαχίᾳ τὴν Τύρον ἑλών. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἄλλος ἐστὶ οὗτος παρὰ τὸν Λύκιον Σαρπηδόνα. Σαρπηδὼν μὲν γὰ οὗτος ὁ τῆς ῥηθείσης Εὐρώπης ἀδελφός ἐστι Μίνωο καὶ Αἰακοῦ κατὰ τὸν Ἀῤῥιανόν, ὁ δὲ ἐκ Λυκίας Σαρπηδὼν ὁ Ὁμηρικὸς οὐκ ἂν εἴη τούτῳ σύγχρονος. Ἱππίας δὲ καὶ ἀπὸ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης τῶν Ὠκεανίδω τὰς ἠπείρους καλεῖ. τισὶ δὲ οὐκ ἀρέσκει ἐκ γυναικῶν ταῖ ἠπείροις τὰ ὀνόματα κεῖσθαι. Ἡρόδοτος δέ φησι τὰ τρί τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας ἔχειν γυναικῶν, λέγων ὅτι Λιβύη μὲν ἀπὸ Λιβύης λέγεται γυναικὸς αὐτόχθονος, ἡ δὲ Ἀσία ἀπὸ τῆς Προμηθέως μητρὸς ἐπονομάζεται, Λυδοὶ δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀσίεω τοῦ Ἄτυος καλεῖσθαί φασιν αὐτήν, ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σάρδεσι φυλή τις καλεῖται Ἀσία. ἡ δὲ Εὐρώπη δοκεῖ ἀπὸ τῆς Τυρίας Εὐρώπης λαβεῖν τὸ ὄνομα. Ὅτι δὲ βούλονταί τινες τὴ Εὐρώπην καὶ ἀπό τινος Εὐρώπου ἀνδρὸς ὠνομάσθα προείρηται. διὸ καὶ βαρύνεται· βαρεῖαν γὰρ ἔχει τάσι καὶ ὁ Εὔρωπος τὸ κύριον, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ εὐρωποῦ, ὅπερ δηλοῖ τὸν πλατὺν ἢ σκοτεινόν, ἐξ οὗ κα σπήλαιον παρὰ τῷ Ὀππιανῷ εὐρωπόν. δεῖ δὲ εἰδένα καὶ ὅτι τὴν Εὐρώπην οἱ παλαιοὶ διαφέρειν φασὶ τῆ Ἀσίας οὐ μόνον ἀνδρῶν ἀρετῇ καὶ πλούτῳ καὶ καρποῖ ἀλλὰ καὶ σπάνει θηρίων. πολυσχημονεστάτη δὲ ἤπειρο

ἡ Εὐρώπη, ἁπλουστάτη δὲ τοὐναντίον ἡ Λιβύη. ἡ δὲ Ἀσία μέσην ἀμφοῖν ἔχει διάθεσιν. κἀκεῖνο δὲ γνωστέον, ὅτι Εὐρώπη μὲν πάντα τὰ κατὰ δύσιν, ἀρξαμένοις ἀπὸ Ἑλλησπόντου, οἱ δὲ παλαιοί φασιν ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θρᾴκην ἀπ' αὐτῆς.

271. Ὅτι τὸν αὐτὸν εἶναι ῥυσμόν φησι τῇ Εὐρώπῃ, οἷός ἐστι καὶ ὁ τῆς Λιβύης. ῥυσμὸν δὲ τὴν ἔκτασιν λέγει, τὴν θέσιν, τὴν διάστασιν, ἢ ὡς αὐτὸς εἶπε τὸν τύπον. ταὐτὸν γὰρ εἰπεῖν, Εὐρώπης τύπον καὶ Λιβύης ῥυσμόν. καὶ προϊὼν δὲ τὴν τοιαύτην λέξιν ἐρεῖ ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν τῷ, σχῆμα δὲ Ἀσίας ῥυσμὸς πέλει ἀμφοτέρων. ἔστι δὲ καὶ ἐκεῖ ῥυσμὸς τὸ σχῆμα, ὁ τύπος, ἡ θέσις. γίνεται δὲ ὁ ῥυσμός ἐκ τοῦ ῥύω, τὸ ἑλκύω· ἐξ οὗ καὶ τόξου ῥυτὴρ ὁ τοξότης, καὶ ῥυτὴρ δὲ ὁ χαλινός. διὸ καὶ ὁ Διονύσιος ἐν τοῖς ἑξῆς εἰπὼν ῥυσμόν, εἶτα οἷον ἐτυμολογῶν τὴν λέξιν ἐρεῖ, ἑλκόμενον κατὰ βαιόν· ὡς ταὐτὸν ὂν εἰπεῖν, ῥυσμόν καὶ ἑλκυσμόν.

274. Ὅτι Εὐρώπη καὶ Λιβύη τὸ νείατον ἴχνος, ἤγουν τὴν βάσιν καὶ τὸ ἑῷον πλατὺ τέρμα ἑαυτῶν ἴσον ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἔχουσιν. ὑπόκειται γὰρ ἡ Ἀσία ὥσπερ βάσις αὐταῖς. κἂν θείης, φησίν, ἀμφοτέρας ταύτας γαῖαν μίαν μὴ μεσολαβουμένην ὑπὸ τῆς ἑσπερίας θαλάσσης, κώνου ἂν γένοιτο σχῆμα, πλευραῖς ἴσον ἀμφοτέραις, οὗ ὀξὺ μὲν τὸ ἑσπέριον, πλατὺ δὲ τὸ ἀνατολικὸν τὸ πρὸς τῇ Ἀσίᾳ. καὶ ὅρα ὅτι καὶ ἐπὶ κώνου πλευραὶ λέγονται. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἡ Λιβύη καὶ ἡ Εὐρώπη ὁμοῦ συντεθεῖσαι κώνῳ εἰκάζονται τῷ γεωμετρικῷ, οὕτω καὶ ἄλλα μέρη τῆς γῆς γεωμετρικοῖς εἰκάζονται σχήμασι παρὰ τῷ Διονυσίῳ· ὥσπερ ἡ Λιβύη μὲν τραπεζίῳ, τριγώνῳ δὲ ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Σικελία· καὶ ῥόμβῳ δὲ μέρος τι τῆς Ἀσίας, ὡς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται.

281. Ὅτι ὑπὸ τὴν ἐσχάτην γλωχῖνα, ὅ ἐστι γωνίαν, τῆς Εὐρώπης, ἀγχοῦ τῶν στηλῶν τῶν περὶ τὰ Γάδειρα οἱ Ἴβηρές εἰσι τεταμένοι, ἄχρι καὶ τοῦ βορείου ψυχροῦ ὠκεανοῦ. τούτους μεγαθύμους φησὶ δι' ἣν εἶχον ἀν-

δρείαν. ἄποικοι δὲ τούτων οἱ ἑῷοι Ἴβηρες, ὡς καὶ τῶν Εὐρωπαίων Γαλατῶν οἱ Ἀσιανοὶ οἱ περὶ τὴν Ἄγκυραν. καλοῦνται δὲ Ἴβηρες ἀπὸ Ἴβηρος ποταμοῦ, οὗ ἴδιον λέγεται τὸ πλημμύρειν καὶ δίχα χιόνων, ὅτε τὰ βόρεια πνεύματα πλεονάσει. αἰτία δὲ τοῦ τοιούτου πάθους, φασίν, ἡ λίμνη, δι' ἧς ὁ τοιοῦτος ποταμὸς ῥέει. συνεκβάλλουσι γὰρ τὸ λιμναῖον οἱ ἄνεμοι, καὶ οὕτω ποιοῦσι πλεονασμὸν τοῦ ὕδατος. κατὰ δέ τινας ἀπὸ βασιλέως ὁμωνύμου οἱ Ἴβηρες ἔλαχον τὸ οὕτω καλεῖσθαι. Κελτὸς γὰρ καὶ Ἴβηρ, παῖδες Ἡρακλέος ἀπὸ βαρβάρου γυναικός, ἐξ ὧν τὰ ἔθνη οἱ Κελτοὶ καὶ οἱ Ἴβηρες. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Ἰβηρία, οὐ πᾶσα μέντοι, ἀλλὰ μόνη ἡ ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος Ἴβηρος ποταμοῦ, καὶ Ἱσπανία συνωνύμως ἢ πολυωνύμως ἐλέγετο. Ῥωμαῖοι δὲ καὶ τὴν πᾶσαν οὕτως ἐκάλεσαν ὕστερον, ὡς εἶναι διώνυμον, Ἰβηρίαν τε καὶ Ἱσπανίαν. λέγονται δὲ πλείους ἢ χίλιαι πόλεις Ἰβήρων εἶναι. οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες καὶ τὰς μεγάλας κώμας πόλεις ὠνόμαζον. Φασὶ δὲ ἐν Ἰβηρίᾳ καὶ πόλιν εἶναι Ὀδύσσειαν καὶ ἄλλα πολλὰ ἴχνη τῆς Ὀδυσσέως πλάνης. ὑδροποτεῖν δὲ λέγονται οἱ Ἴβηρες καὶ μονοσιτεῖν καὶ πολυτελεῖ ἐσθῆτι χρῆσθαι.

284. Ὅτι Βρεττανοὶ διὰ δύο ττ ὡς ἐπιπολύ. ἐνταῦθα δέ, ἐν τῷ ἔνθα Βρετανοί, τοῦ μέτρου ἐπιτάξαντος ἀπεχώρισε τὸ ἓν τ· οὕτω καὶ Σαρματῶν τινῶν λεγομένων μετὰ τοῦ ρ, ὅμως ἐν τοῖς ἑξῆς, ἐν τῷ Γερμανοὶ Σαμάται τε, ἡ τοῦ μέτρου βία ἐξώθησε τὸ ρ. Σαρμάται γὰρ εἰπεῖν ἔδει καὶ οὐ Σαμάται. τῶν δὲ Βρεττανῶν τούτων παρώνυμοι αἱ ἀντιπέραν Βρεττανίδες νῆσοι, περὶ ὧν ῥηθήσεται.

285. Ὅτι τοὺς Γερμανούς, οἷς οἱ Ἀλαμανοὶ πρόσχωροι, λευκὰ λέγει φῦλα. τοιοῦτοι γὰρ τὴν χρόαν εἰσίν, ἀπεναντίας τοῖς νοτιωτάτοις Αἰθίοψιν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ μελάντατοι. καλεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ ἀρειμανίους ἢ ἐρισθενέας. λέγει δὲ καὶ ὅτι παραθρώσκουσι τοὺς τοῦ Ἑρκυνίου δρυμοῦ ὀρόγκους, ἤγουν παράκεινται τοῖς Ἑρκυνίοις

δρυμοῖς, πρὸς αὐτῷ τῷ Κρονίῳ ὠκεανῷ. ἱστορεῖ δὲ καὶ τὴν ἐκεῖ που Ἰβηρικὴν ἤπειρον ὁμοίαν εἶναι βύρσῃ, οὐ τῷ χρώματι οὐδὲ τῇ λειότητι, ἀλλὰ τῷ σχήματι. βύρσῃ γὰρ τεταμένῃ ἔοικεν ἡ Ἰβηρία, ἧς φασι τὰ οἷον τραχηλιμαῖα μέρη εἰς τὴν συνεχῆ Κελτικὴν πρὸς τὴν ἕω ὑπερεκπίπτουσι. γνήσιοι δὲ κατὰ Ῥωμαίων γλῶσσαν οἱ Γερμανοὶ ἑρμηνεύονται, ὡς ἂν γνήσιοι Γαλάταις, οἷς ἐοίκασιν ἐν μορφαῖς καὶ βίοις καὶ ἤθεσι, πλεονάζοντες μόνον ἀγριότητι μεγέθει τε καὶ ξανθότητι, πέραν τοῦ Ῥήνου κείμενοι πρὸς ἕω μετὰ τοὺς Κελτούς. τινὲς δὲ τὸ Γερμανοί εἰς τὸ ἀδελφοί μεταλαμβάνουσιν, ὅπερ τρόπον τινὰ ταυτόν ἐστι τῷ γνήσιοι. Πλούταρχος δὲ λέγει ὅτι οἱ Γερμανοὶ εὐμεγέθεις τοῖς σώμασι καὶ χαροποὶ τοῖς ὄμμασιν. ὁ δὲ ῥηθεὶς Ἑρκύνιος δρυμὸς μέγας τέ ἐστι καὶ πολύδενδρος. τὸ δὲ ὄρογκος ἰδιάζουσα λέξις ἐστίν, ὁποῖαι πολλαὶ τοῖς ποιηταῖς ἐπιτηδεύονται διὰ τὸ καινότροπον· δηλοῖ δὲ τὴν τοῦ ὄρους ἐξόγκωσιν καὶ ἀνάτασιν.

288. Ὅτι περὶ τὴν Πυρήνην, ἤτοι τὸ Πυρηναῖον ὄρος, οἱ Κελτοὶ κατοικοῦσιν, ἀγχοῦ πηγῆς καλλιῤῥόου Ἠριδανοῦ, ὅν τινες εἶναί φασι τὸν νῦν λεγόμενον Πάδον. ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ αὐτοῦ οὕτω φησίν, Ἠριδανὸν τὸν μηδαμοῦ γῆς ὄντα, πλησίον δὲ τοῦ Πάδου λεγόμενον. ὃν Πάδον καὶ μέγιστον ἐκεῖνός φησι τῶν Εὐρωπαίων ποταμῶν μετὰ τὸν Ἴστρον, καὶ εἰς τὴν Ἀδριατικὴν αὐτὸν λέγει ἐκπίπτειν θάλασσαν. οὗ Πάδου πέραν καὶ τὸ Μεδιολάνιον εἶναι λέγει, πόλιν ἀξιόλογον, συνάπτουσάν πως ταῖς Ἄλπεσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Ἄρατος ἐν οἷς λέγει λείψανον Ἠριδανοῦ τὸ κατ' οὐρανὸν φαινόμενον αὐτοῦ ἀστροθέτημα, ἐμφαίνει ἐκλελεῖφθαι τὸν κάτω ποταμὸν Ἠριδανόν. ὁ μέντοι Διονύσιος, ὡς ἔτι ὄντος τοῦ Ἠριδανοῦ, ἐκτίθεται καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ μυθευόμενα, δηλαδὴ τὰ κατὰ τὸν Φαέθοντα, ὃν ἐκπεσόντα τοῦ πατρῴου ἡλιακοῦ ἅρματος καὶ τῷ Ἠριδανῷ ἐμπεσόντα ἐκεῖ αἱ ἀδελφαὶ Ἡλιάδες νυκτὸς

ἐκώκυσαν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέσταξαν δάκρυον ἤλεκτρον. εἶτα αἴγειροι γενόμεναι ἀποστάζουσι, φησί, καὶ εἰςέτι τοιοῦτον δάκρυον. Κελτῶν δὲ παῖδες ὑφήμενοι ταῖς αἰγείροις ἀμέλγονται δάκρυα χρυσαυγέος ἠλέκτρου, ὅ ἐστι δρέπονται τὸν τοιοῦτον ἤλεκτρον. οἱ δὲ ἀμέργονται γράφουσι διὰ τοῦ ρ̄. ἤλεκτρος δὲ νῦν οὐχὶ τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κρᾶμα, λίθος δέ τις χρυσοειδής, ἐξ οὗ καὶ λαβαὶ μαχαίραις γίνονται, ἀχύρων ἐφελκυστικαί, ὡς ἡ μαγνῆτις σιδήρου. ὅτι δὲ οὐκ ἄντικρυς λίθος ἐστὶν ὁ τοιοῦτος ἤλεκτρος, ἀλλὰ δένδρου δάκρυον, πεπηγὸς εἰς σῶμα λιθοειδές, δεικνύουσί τινες τῶν παλαιῶν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ὡς χρυσαυγὴς ὁ ῥηθεὶς ἤλεκτρος λέγεται τῶν Ἡλιάδων εἶναι δάκρυον· τὸ γὰρ μέταλλον τοῦ χρυσοῦ τῷ ἡλίῳ ἀνάκειται. Σημείωσαι δὲ ὅτι προϊὼν ὁ Διονύσιος λίθον παραποτάμιον λέγει τὸν ἤλεκτρον. Πυρήνη δὲ ὄρος μέγιστον διαχωρίζον τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Κελτικήν. Τὸ δὲ Κελτοί ὁ Γεωγράφος Κέλται φησίν, ὡς οἱ Χρῦσαι. διήκειν δὲ λέγονται ἄχρι τοῦ Ῥήνου οἱ Κελτοί. ἀπὸ δὲ αὐτῶν οἱ σύμπαντες Εὐρωπαῖοι Γαλάται Κελτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκλήθησαν.

294. *Ὅτι μετὰ τὸν Ἠριδανὸν οἱ Τυῤῥηνοί, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται· ὧν πρὸς ἀνατολὴν ἡ τῆς Ἄλπιος ἀρχή, δι' ἧς μέσης κατασύρεται ὁ Κελτικὸς Ῥῆνος, δίστομος εἰς τὸν βόρειον ἐκβάλλων ὠκεανόν, ὀξὺς καὶ δυςγεφύρωτος καὶ σκολιός. οὗτός ἐστιν ὁ λεγόμενος τὰ νόθα τῶν γνησίων διορίζειν γεννήματα, οἷα τὰ μὲν ὑπανέχων τὰ γνήσια, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα διδοὺς βυθῷ λήθης καὶ ὕδατος. ἡ δὲ Ἄλπις μέγιστον ὄρος, διὸ καὶ πληθυντικῶς λέγονται αἱ Ἄλπεις. φασὶ δὲ τὴν λέξιν ταύτην κατὰ τὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετάληψιν ταὐτὸν δύνασθαι τῇ Κλεισούρᾳ. οὕτω δὲ ὑψηλὸν ἱστορεῖται τὸ ὄρος, ὥςτε οὐδ' ἂν πεμπταῖός τις ἀναβαίη αὐτό. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν αὐτῶν χωρίων, ἀφ' ὧν καὶ τὰ ῥηθησόμενα ἐν τοῖς ἑξῆς Ἀπέννια ὄρη τὰ κατὰ τὴν Γένουαν, ἥτις ἐστὶ Λιγύων ἐμπόριον. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κατὰ γένος οὐδέτερον τὰ Ἄλπια, καὶ Ἄλβια δὲ μετὰ τοῦ β̄.*

298. Ὅτι τῷ Ῥήνῳ ἑξῆς ὁ Ἴστρος ἐπιτέλλεται, ἤγουν ἀνατέλλει κάτωθέν ποθεν· ὃν καὶ ἱερόν φησιν, καὶ σεμνύνει διὰ συνήθους ἐπαναλήψεως, λέγων καὶ ὅτι εἰς τὸν Εὔξεινον πᾶσαν ἐρεύγεται ὕδατος ἄχνην, πενταπόροις προχοαῖς, ὅ ἐστι πέντε στόμασιν, ἑλισσόμενος περὶ Πεύκην. νῆσος δὲ ἡ Πεύκη τρίγωνος, μεταξὺ κειμένη τῶν τοῦ Ἴστρου στομάτων. ὁ μέντοι Πτολεμαῖος ἑπτάστομον καὶ τὸν Ἴστρον λέγει, καθὰ καὶ τὸν Νεῖλον. ὡςαύτως καὶ ὁ Γεωγράφος, ὃς λέγει καὶ ὅτι μέγιστός ἐστι τῶν Εὐρωπαίων ποταμῶν, διέχων τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ χιλίους σταδίους, καὶ ὅτι ἀρχόμενος ἀπὸ Γερμανῶν ῥέει πρὸς νότον, εἶτα ἐπιστρέφει πρὸς ἀνατολὰς ἕως εἰς τὸν Πόντον. ἔχει δὲ μέγιστον στόμα τὸ λεγόμενον ἱερόν, ὅπερ ἔζευξέ ποτε Δαρεῖος, ὡς ὁ Ξέρξης τὰ τοῦ Ἑλλησπόντου στενά. περιέχει δὲ καὶ ἄλλα νησίδια ὁ Ἴστρος τοῖς στόμασι δίχα τῆς Πεύκης. Ἡρόδοτος δὲ Κελτικὸν ποταμὸν οἶδε τὸν Ἴστρον, ἐν οἷς λέγει πληθύνεσθαι μὲν αὐτὸν ὑπὸ πολλῶν ποταμῶν, ἄρχεσθαι δὲ ἐκ Κελτῶν, ῥέειν δὲ διὰ πάσης Εὐρώπης. καὶ αὐτὸς δὲ πεντάστομον τοῦτον ἱστορεῖ, καὶ ἴσον ἀεὶ σχεδὸν αὐτὸν ἑαυτῷ ῥέειν φησί, προςτιθεὶς καὶ αἰτίαν τὴν δοκοῦσαν αὐτῷ. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ ἄλλον Ἴστρον ἐκ τούτου τὰς ἀρχὰς ἔχοντα ἐμβάλλειν εἰς τὸν Ἀδρίαν κόλπον κατά τινας· δι' οὗ καὶ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς ἡ Ἀργὼ ἐκ τοῦ Εὐξείνου πόντου διεκπεσεῖν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, ὅτε τὸ χρυσοῦν κῶας οἱ Ἀργοναῦται κλέψαντες ἐκ Κολχίδος ἔφευγον. τοῦτο δὲ καὶ Ἀριστοτέλης οἶδεν, ἐν οἷς λέγει ὅτι οἱ τριχίαι μόνοι ἀναπλέουσιν ἐκ τοῦ Πόντου εἰς τὸν Ἴστρον, εἶτα ὅπου σχίζεται, καταπλέουσιν εἰς τὸν Ἀδρίαν. καὶ αὐτὸς γὰρ ἐν τούτοις ὑπεμφαίνει τὸν παρὰ τῷ Γεωγράφῳ ἕτερον Ἴστρον. φησὶ δὲ ὁ αὐτὸς Γεωγράφος καὶ ὅτι ὁ Ἴστρος ποτὲ Ματόας ἐλέγετο, ὅ ἐστι κατὰ Ἕλληνας Ἄσιος· καὶ ὅτι πολλάκις μὲν οἱ Σκύθαι δι' αὐτοῦ περαιούμενοι οὐδὲν ἔπασχον, συμφορᾶς δέ ποτε αὐτοῖς ἐπειςπεσούσης ἡρμηνεύθη

Δάνουσις ἢ Δάνουβις, ὥςπερ τοῦ ἁμαρτεῖν ἐκείνους αἰτίαν ἔχων, τουτέστιν αἰτιώμενος διὰ τοῦ τοιούτου ὀνόματος ὑπ' ἐκείνων κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν, ὡς αἴτιος αὐτοῖς δυστυχίας γενόμενος. λέγει δὲ ἐκεῖνος καὶ ὅτι τῷ Ἴστρῳ παράλληλά εἰσιν ὄρη ἀπὸ Ἀδρίου μέχρι Εὐξείνου πόντου, πρῶτον τὰ Ἰλλυρικά, εἶτα τὰ Παιονικά, μεθ' ἃ τὰ Θράκια, ὧν καὶ ὁ Αἷμός ἐστι, πρὸς τῷ Πόντῳ τῷ Εὐξείνῳ δηλαδὴ κείμενος. μέση οὖν τούτων ἡ Παιονία, ὑψηλὴ πᾶσα, ἧς πρὸς Θρᾴκην καὶ ἡ Ῥοδόπη κεῖται, ὅπου ἡ νῦν ὀνομαζομένη Κλοκοτινίτζα. τινὲς δὲ οὕτω συντομώτατα περὶ τοῦ Ἴστρου φασίν, ὅτι ὁ Ἴστρος ὁ τοὺς Παίονας παραμείβων ἐκ τῶν Ἑρκυνίων ὀρῶν ναυσίπορος ἐκ πηγῆς αἴρεται, καὶ σχιζόμενος τῇ μὲν εἰς τὸν Πόντον ῥέει, τῇ δὲ εἰς τὸν Ἀδρίαν.

302. *Ὅτι πρὸς βορέαν τῷ Ἴστρῳ ἔθνη κεῖται ταῦτα, Γερμανοί, Σαμάται ἤτοι Σαρμάται, κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ρ̄ ἀμεταβόλου, ὡς προγέγραπται, καὶ Γέται καὶ Βαστάρναι, Δακῶν τε ἄσπετος γῆ, καὶ Ἀλανοί, καὶ Ταῦροι οἱ καὶ Ῥῶσσοι, οἱ περὶ τὸν Ἀχιλλέως δρόμον, καὶ Μελάγχλαινοι, καὶ Ἱππημολγοί, περὶ ὧν ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα γέγραπται, καὶ Νευροί, καὶ Ἱππόποδες οἱ κατά τινας Χάζαροι, καὶ Γελωνοί, καὶ Ἀγάθυρσοι· καὶ οὗτοι μὲν βόρειοι. πρὸς νότον δὲ τῷ Ἴστρῳ Γέῤῥαι, καὶ Ὠρίκια ἐρυμνὰ ἄστεα, καὶ Παννόνιοι οἱ κατά τινας Βούλγαροι, καὶ Μυσοὶ Θρᾳκῶν βορειότεροι, καὶ Θρᾷκες αὐτοὶ ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες. τούτων δὲ τῶν ἐθνῶν περὶ μὲν Γερμανῶν ἐῤῥέθη τὸ ἀρκοῦν, περὶ δὲ τῶν ἐφεξῆς εἰρήσεται, εἴ τι λόγου ἄξιον τῷ ἐπιτέμνοντι.*

304. *Ὅτι τὰ διὰ τοῦ $\overline{\text{ανος}}$ ἐθνικὰ ὀνόματα ἐκτείνει παρὰ τῷ Διονυσίῳ τὴν παραλήγουσαν, οἷον Βρεττανός, Γερμανός, Ἀλανός, Καρμανός, Λευκανός. τὸ Ἠριδανὸς οὐκ ἔθνους ὄνομα, ποταμὸς γάρ· διὸ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, ὡς καὶ τὸ ὠκεανός.*

Ὅτι τοὺς Γέτας Διονύσιος μὲν πρὸς βοῤῥᾶν τοῦ Ἴστρου οἶδεν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται· καθὰ καὶ τοὺς

Σαρμάτας, οἳ ἔθνος εἰσὶ Σκυθικόν. Ἡρόδοτος δὲ μέρος οἴεται εἶναι τῶν Θρᾳκῶν τοὺς Γέτας, ὁ δὲ Γεωγράφος ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ οἰκεῖν αὐτοὺς ἱστορεῖ, ὡς καὶ τοὺς Μυσοὺς καὶ τοὺς Θρᾶκας. φιλογύναιοι δέ, φησίν, εἰσί, καὶ περὶ τὸ θεῖον σπουδάζοντες. παρ' οἷς ἦν καὶ ὁ Ζάμολξις Πυθαγόρᾳ φοιτήσας καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ πολλὰ προειπών, καὶ θεὸς διὰ τοῦτο κληθείς, καὶ κοινωνῶν βασιλεῖ τῶν πραγμάτων. ἐγένοντο δέ ποτε οἱ Γέται, φησί, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις φοβεροί, διαβαίνοντες τὸν Ἴστρον, καὶ ληϊλατοῦντες τούς τε Ἰλλυριοὺς καὶ τοὺς Θρᾶκας καὶ τοὺς Μακεδόνας. νόμος δὲ Γετικὸς ἐπισφάζεσθαι τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ θανόντι, καὶ κιθαρίζειν ὅταν ἐπικηρυκεύωνται. Ἡρόδοτος δὲ καὶ τοξεύειν φησὶν αὐτοὺς ἄνω πρὸς τὴν βροντὴν καὶ τὴν ἀστραπήν, ἀπειλοῦντας τῷ θεῷ. ἔτι φησὶν ὁ Γεωγράφος διαβῆναι μέν ποτε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τοὺς πέραν Ἴστρου Γέτας, διὰ ταχέων δὲ ἀναστρέψαι λαβόντα δῶρα. λέγει δὲ καὶ ὡς εἰς τοσοῦτον αὐτοί τε καὶ οἱ Δάκαι ηὐξήθησάν ποτε, ὥςτε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐκπέμπειν στρατοῦ· ὕστερον δὲ συσταλέντες ἐγγὺς ἦλθον τοῦ ὑπακούειν Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ἔν τινι τῶν αὐτοῦ λόγων γράφει, ὅτι τὸ τῶν Γετῶν ἔθνος τῶν πώποτε μαχιμώτατον, διά τε ἀνδρείαν καὶ διὰ τὸν Ζάμολξιν ὃν τιμῶσιν. οὐ γὰρ ἀποθνήσκειν ἀλλὰ μετοικίζεσθαι νομίζοντες ἑτοιμότερον θνήσκουσιν, ἢ τὰς ἀποδημίας ὑπομένουσι. καὶ Ἡρόδοτος δὲ ἀπαθανατίζοντας αὐτοὺς καλεῖ, διὰ τὸν ῥηθέντα γόητα Ζάμολξιν, ὃν καὶ δουλεῦσαι αὐτὸς τῷ Πυθαγόρᾳ φησίν. ἱστορεῖ δὲ καὶ ἀνδρειοτάτους Θρᾳκῶν τοὺς Γέτας καὶ δικαιοτάτους. λέγει δὲ καὶ ὅτι εἷλεν αὐτοὺς ὁ Δαρεῖος, ὅτε σχεδίᾳ διαβὰς ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρᾴκης.

305. Ὅτι τοὺς Δάκας Δάους ἐκάλουν τινές. φησὶν οὖν καὶ ὁ Γεωγράφος, ὅτι οἱ Δάκαι Δάοι ποτὲ ὠνομάζοντο. ὁ δὲ Ἡρόδοτος νομαδικὸν Περσικὸν γένος τοὺς Δάους λέγει, καθὰ καὶ τοὺς Μάρδους καὶ ἄλλους τινάς.

ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Βορυσθένους φησὶ τὴν Δακίαν διήκειν, περὶ οὗ Βορυσθένους κατωτέρω ῥηθήσεται. λέγει δὲ καὶ ὅτι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὡς ἐπὶ πολὺ τὰ τῶν οἰκετῶν ὀνόματα Δάοι καὶ Γέται. φέρεται δὲ καὶ ἱστορία, καὶ νοτιωτέρους τοῦ Ἴστρου Δάκας εἶναι· φασὶ γὰρ ὅτι Αὐρηλιανὸς τοὺς περὶ τὴν Δακίαν ἀπῳκισμένους Ῥωμαίους ἐκεῖθεν ἐξαγαγὼν διὰ τοὺς ἐν τῇ περαίᾳ τοῦ Ἴστρου κινδύνους ἐν μέσῃ τῇ Μυσίᾳ καθίδρυσε, τὴν χώραν ὀνομάσας Δακίαν.

Ὅτι Ἀλανὸς ὄρος Σαρματίας, ἀφ' οὗ τὸ ἔθνος οἱ Ἀλανοὶ ἔοικεν ὀνομάζεσθαι, οὓς καὶ ἀλκήεντας ὁ Διονύσιος καὶ πολυΐππους καλεῖ.

306. Ὅτι ὁ Ἀχιλλέως δρόμος, ὃν οἱ Ταῦροι τὸ ἔθνος ναίουσιν, αὐλών τίς ἐστι στενὸς ὁμοῦ καὶ δολιχός, καὶ κατὰ τὸν Γεωγράφον χεῤῥόνησος ἀλιτενής, οἷόν τις ταινία, ἤτοι φασκία, μῆκος ὅσον χιλίων σταδίων ἐπὶ τὴν ἕω, ἀμμώδης, πλάτος δὲ δύο σταδίων τὸ μέγιστον. τοῦτον τὸν δρόμον ὁ Ἑλληνικὸς Ἀχιλλεὺς περιῆλθε, μεταδιώκων τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος Ἰφιγένειαν, ἐξ Αὐλίδος ἀναρπασθεῖσαν εἰς Σκυθίαν, ὁπηνίκα ἔλαφον ἡ Ἄρτεμις εἰς θυσίαν ἀντέδωκεν· ἔνθα καὶ μείνας πολὺν χρόνον ὁ Ἀχιλλεύς, καθὰ δοκεῖ καὶ τῷ Λυκόφρονι, ἀφῆκε τῷ τόπῳ τὴν ἐξ αὐτοῦ κλῆσιν. ὅτι δὲ προκατηγγυημένη ἦν τῷ Ἀχιλλεῖ ἡ Ἰφιγένεια καθωμίληται. ἄλλοι δέ φασιν ἕτερον εἶναι τοῦτον Ἀχιλλέα παρὰ Σκύθαις, βασιλέα τῶν τόπων, ὃς ἠράσθη τε τῆς Ἰφιγενείας πεμφθείσης ἐκεῖ καὶ ἔμεινεν ἐπιδιώκων, ἐξ οὗ ὁ τόπος Ἀχίλλειος. οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες παραφέρουσι μάρτυρα τὸν Ἀλκαῖον λέγοντα, Ἀχιλλεὺς ὃς τᾶς Σκυθικᾶς μεδέεις. ἀπὸ δὲ Ἀχιλλέως καὶ ἡ Λευκὴ νῆσος ἡ μετὰ ταῦτα ῥηθησομένη Ἀχίλλειος ἐλέγετο νῆσος περὶ τὸν Εὔξεινον, ἔνθα φασὶν οἱ Σκύθαι τὴν Ἀχιλλέως ψυχὴν διαβαίνουσαν τὰ ἑαυτῆς ἀθύρειν. οἱ δὲ Ταῦροι τὸ ἔθνος ἀπὸ τοῦ ταύρου τοῦ ζώου, φασί, καλοῦνται, διὰ τὸ ἐκεῖ τὸν Ὄσιριν ζεύξαντα βοῦν ἀρόσαι γῆν. περὶ τούτους νῆσος

ἡ Ταυρικὴ ἡ καὶ Μαιωτική, μεγάλη καὶ ἐπίσημος, ᾗ παράκειται καὶ ἡ Φαναγόρεια καὶ ἡ Ἑρμώνασσα, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. καὶ ἡ Ἄρτεμις δὲ Ταυροπόλος ἀπὸ τούτων δοκεῖ τῶν Ταύρων λέγεσθαι, οἷς ἔχαιρεν ὡς ξενοκτονοῦσιν ἐπ' αὐτῇ. οἱ μέντοι παρὰ τῷ Γεωγράφῳ Νωρικοὶ Ταυρίσκοι ἕτερόν εἰσιν ἔθνος παρὰ τούτους τοὺς Ταύρους.

309. Ὅτι Μελάγχλαινοι λέγονται διὰ τὸ ἐν ἔθει μέλαν καὶ ζοφερὸν τοῦ ἐνδύματος, ὡς καὶ Ἡροδότῳ δοκεῖ, ὃς καὶ ἀνθρωποφαγεῖν αὐτοὺς εἰπὼν λέγει καὶ ὅτι Μελαγχλαίνων τὸ καθύπερθεν λίμναι καὶ γῆ ἔρημος ἀνθρώπων.

310. Ὅτι οἱ Νευροὶ λέγονταί ποτε ἐκλιπεῖν τὴν ἑαυτῶν χώραν ὑπὸ ὄφεων, καὶ ὅτι γόητες ἐλέγοντο εἶναι. ἔτους τοίνυν ἑκάστου, φησίν, ἅπαξ ἕκαστος τῶν Νευρῶν λύκος γίνεται ὀλίγας ἡμέρας, καὶ αὖθις εἰς ἄνθρωπον ἀποκαθίσταται. Σημείωσαι δὲ ὅτι νεβρός μὲν τὸ γέννημα τῆς ἐλάφου διὰ τοῦ β̄ γράφεται, Νευροί δὲ τὸ ἐθνικόν, οἱ καὶ Νευρῖται, διὰ τῆς ε̄ῡ διφθόγγου.

Ὅτι Ἡρακλέος υἱοὶ Γελωνὸς καὶ Ἀγάθυρσος, ἐξ ὧν ἔθνη βορειότερα τοῦ Ἴστρου, οἱ Γελωνοί τε καὶ Ἀγάθυρσοι. ὑπὸ μὲν οὖν ψυχροῖς Ἀγαθύρσοις, ὡς ὁ Διονύσιός φησιν, ἀδάμας ἐστὶ παμφανόων. οἱ Γελωνοὶ δέ, ὡς ἄλλοι φασί, γῆν τε ἐργάζονται καὶ σιτοφαγοῦσι καὶ κήπους ἔχουσιν. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας οὕτω φησί· Γελωνοί πόλις Σαρματίας, ἀπὸ Γελωνοῦ, ὃς Ἀγαθύρσου μὲν ἦν ἀδελφὸς Ἡρακλέος δὲ υἱός. ἔστι δὲ περὶ αὐτοὺς πόλις ξυλίνη μεγάλη κατὰ Ἡρόδοτον, κειμένη ἐν Βουδίνοις, ἔθνει μεγάλῳ. παρὰ τούτοις ζῶον λέγεται θαυμάσιον γίνεσθαι, τὸ μέγεθος ὅσον βοός, ἐοικὸς τὸν τοῦ προσώπου τύπον ἐλάφῳ, καλούμενον Τάρανδος, δυσθήρατον διὰ τὴν μεταβολήν. μεταβάλλει γὰρ τὰς χρόας τῶν τριχῶν καθ' ὃν ἂν τόπον εἴη, καὶ ἀλλοιοῦται, καθὰ καὶ ὁ χαμαιλέων καὶ ὁ πολύπους. περὶ δὲ τῶν Ἀγαθύρσων ὁ αὐτὸς λέγει, ὅτι ἡ ἀπὸ Ἀγαθύρσου υἱοῦ

Ἡρακλέος οὕτω λέγονται, ἢ ἀπὸ τῶν θύρσων τοῦ Διονύσου· κλάδοι δέ εἰσιν οἱ θύρσοι, οὓς ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου τελεταῖς φέρουσιν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ μόνον Γελωνὸν καὶ Ἀγάθυρσον υἱοὺς Ἡρακλέος λέγει, ἀλλὰ καὶ Σκύθην νεώτατον καὶ γενναιότατον, οὓς ἐγέννησεν Ἡρακλῆς ἐλθὼν εἰς τὴν τῶν Σκυθῶν γῆν, ὅτε τὰς Γηρυόνου βοῦς ἔλαυνε, μιγείς, φησίν, ἐχίδνῃ μιξοπαρθένῳ, γυναικὸς μὲν τὰ ἄνω ἀπὸ γλουτῶν ἐχούσῃ, τὰ δὲ κάτω ὄφεως. λέγει δὲ τοὺς Ἀγαθύρσους ὁ αὐτὸς ἀνδρῶν ἁβροτάτους καὶ χρυσοφόρους, καὶ ἐπίκοινον τὴν μῖξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους. τοὺς δὲ Γελωνοὺς Ἕλληνας τὸ ἀρχαῖον εἶναί φησι γῆς ἐργάτας.

311. Ὅτι Βορυσθένης ὁ ἐν ποταμοῖς ᾀδόμενος Εὐξείνῳ τὸ ὕδωρ μίσγεται κατὰ τὸ ἐκεῖ Μέτωπον τοῦ κριοῦ, περὶ οὗ εἴρηται, ὀρθὸν οἷον ἐπὶ γραμμῇ, κατεναντία, ἤγουν ἀντικρὺ τῶν Κυανέων πετρῶν. ἐκεῖ δὲ ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὄρεσι Σκυθικοῖς, καὶ ὁ Ἄλδησκος, φησί, καὶ ὁ Παντικάπης οἱ ποταμοὶ μορμύρουσιν· ὧν παρὰ προχοαῖς ἠδυφαὴς ἤλεκτρος μήνης ἀρχομένης αὔξεται, οἷά τις αὐγή. καὶ ὅρα ὅπως συμπαθῶς ἔχει περὶ τὴν σελήνην ὁ τοιοῦτος ἤλεκτρος, καὶ ὅτι τὸν ἤλεκτρον ἐνταῦθα λίθον τινὰ νοητέον, καὶ οὐ κατὰ τὸ λεγόμενον τῶν αἰγείρων δάκρυον, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. ὅτι δὲ ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὄρεσιν οὐδέποτε χιὼν ἐπιλείπει προγέγραπται. ὑπὲρ δὲ ταῦτα τὰ ὄρη οἱ λεγόμενοι Ὑπερβόρειοι καθήκειν εἰς τὴν ἐκεῖ θάλασσαν λέγονται. ἀπὸ δὲ Παντικάπου τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ ἐκεῖ ὀνομάζεται Παντικάπαιον, πόλις μεγάλη, κτίσμα παιδὸς Αἰήτου, λόφος κύκλῳ περιοικούμενος, σταδίων εἴκοσι, μητρόπολις τῶν ἐκεῖ Βοσπορανῶν. Ἡρόδοτος δὲ περὶ τούτων τῶν ποταμῶν φησιν, ὅτι ὁ μὲν Βορυσθένης μέγιστος καὶ πολυαρκέστατος τῶν Σκυθικῶν ποταμῶν, καὶ πίνεσθαι ἥδιστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς. πήγνυνται δὲ καὶ ἅλες παρὰ τῷ στόματι αὐτοῦ αὐτόματοι, καὶ κήτη ἀνάκανθα μεγάλα ταριχεύειν παρέχει, ἃ καλοῦσιν ἀντακαίους. ὁ δὲ Παν-

τικάπης ἀπὸ βοῤῥᾶ ῥέων ἐν τῷ τέλει συμμίσγεται τῷ Βορυσθένει. τὸ δὲ μεταξὺ τούτων τῶν ποταμῶν νέμονται οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι. δέκα δέ, φασίν, ἡμερῶν ὁδὸς ἀπὸ Ἴστρου ἐπὶ Βορυσθένην· ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ Βορυσθένους ἐπὶ τὴν Μαιῶτιν.

321. Ὅτι τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα Ὠρίκια ἄστεα ἐρυμνά τινες δίχα τοῦ κατ' ἀρχὰς ν̄ γράφουσι. τάχα δὲ ἀπὸ τούτων καὶ Ὤρικος λιμήν. φησὶ γοῦν Ἑκαταῖος, μετὰ δὲ Βουθρωτὸς πόλις· μετὰ δὲ Ὤρικος λιμήν. καὶ Ἀπολλώνιος· Ὤρικον εἰςαφικέσθαι. καὶ Πολύβιος ἐν ἑβδόμῳ· οἱ δὲ τὸν Ὤρικον κατοικοῦντες, οἳ καὶ πρῶτοι κεῖνται περὶ τὴν εἰςβολὴν τὴν πρὸς τὸν Ἀδρίαν ἐκ δεξιῶν εἰςπλέοντι. τινὲς δὲ καὶ Νωρίκια γράφουσι μετὰ τοῦ ν̄. τὸ δὲ ἐρυμνά τινὲς ἐρεμνά γράφουσιν, ὃ ἔστι σύμφυτα καὶ δασέα καὶ κάταλσα, ὅθεν καὶ φαίνονται μέλανα διὰ τὸ πολὺ τῆς σκιᾶς. διὸ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας μέλαν δρυός τινὲς τὴν τῶν φύλλων εἶπον δασύτητα, διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν ἀποτελουμένην μελανίαν τῆς σκιᾶς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Ὠρικίων ἀστέων. ὁ δὲ Γεωγράφος ἔθνος τι συνάπτον τοῖς περὶ Ἀκυληΐαν χωρίοις Νωρικοὺς γράφει μετὰ τοῦ ν̄, ἄλλα τε λέγων καὶ ὅτι ἐγγὺς τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ καὶ τῶν κατὰ Ἀκυληΐαν τόπων οἰκοῦσι Νωρικῶν τινες, καὶ ὅτι κατὰ Ἀκυληΐαν ἐν Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικίοις χρυσίον εὐφυές, ὥςτε ἐπὶ δύο πόδας ἀποσύραντα τὴν ἐπιπολῆς γῆν εὐθὺς ὀρυκτὸν χρυσίον εὑρίσκεσθαι. ἔχεις οὖν τάχα Νωρικῶν τε καὶ Ὠρίκων διαφοράν, ὡς Ὠρίκων μὲν ὄντων κατὰ Πολύβιον τῶν περί που τὴν τοῦ Ἀδρίου εἰςβολήν, ὅπου καὶ ὁ Ὤρικος λιμὴν καὶ ὁ Βουθρωτός, Νωρικῶν δὲ τῶν πρὸς τῷ μυχῷ τοῦ αὐτοῦ κόλπου κατά τε τὸν Γεωγράφον καὶ κατὰ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων τοῦ Διονυσίου. ἔοικε δὲ ὅτι καὶ ὁ Διονύσιος Ὠρίκους οἶδεν, οὓς καὶ ὁ Πολύβιος. ἐν γοῦν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ περὶ τὴν Ὠρικίαν γῆν εἶναι τὴν τῆς Ἑλλάδος ἀρχήν, ζωννυμένην τῇ τε Σικελικῇ θαλάσσῃ καὶ τῇ Αἰγαίῃ. καὶ

οὕτω μὲν ταῦτα. τινὲς δὲ ἱστοροῦσι καὶ ὅτι Νώρικον οἱ Φρύγες τὸν ἀσκὸν καλοῦσι τῇ σφετέρᾳ διαλέκτῳ, καὶ ὅτι, ὁπηνίκα Μαρσύας ἐκεῖνος ὁ μουσικὸς ἀπεδάρη τὸ σῶμα ὑπ' Ἀπόλλωνος, ὁ ἀσκὸς κρεμασθεὶς καὶ τῷ χρόνῳ κατενεχθεὶς ἔπεσεν εἰς τὴν Μίδου λεγομένην κρήνην, καὶ αὐτὴ μὲν μετεκλήθη Μαρσύας, ὁ δὲ ἀσκὸς καταφερόμενος ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἁλιεῖ προςηνέχθη· καὶ Πεισίστρατος ὁ Λακεδαιμόνιος κατὰ χρησμὸν ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος πόλιν κτίσας Νώρικον προςηγόρευσεν, ὡς ἂν εἴποι τις ἀσκόν. ἐὰν δὲ Φρυγία οὖσα ἡ τοῦ Πεισιστράτου πόλις αὕτη οὐδὲν ἔχῃ κοινὸν πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ῥηθέντας Νωρίκους, ἀλλ' οὖν ἡ ἱστορία πρὸς πολυπειρίαν οὐκ ἄχαρις.

322. Ὅτι οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι Μυσοί, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί. ὁ δὲ Ἀῤῥιανὸς τῶν Εὐρωπαίων Μυσῶν ἀποίκους λέγει τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ὀλυμπηνοὺς Μυσούς, οἵτινες Μυσοὶ ὀνομάζονται ἢ ἀπὸ Μυσοῦ τοῦ Διὸς ἢ ἀπὸ ἑτέρου Μυσοῦ υἱοῦ Ἀργανθώνης τῆς γενναίας τῆς ὀρεσιβίου, ἢ ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τῆς μυσῆς ἢ τοῦ μυσοῦ, ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται, ὅπερ τὴν ὀξύην δηλοῖ κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Λυδῶν, ὡς καὶ ὁ Γεωγράφος φησίν. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Μυσοὺς Λυδῶν ἀποίκους λέγει, Ὀλυμπηνοὺς καλουμένους, ἀπὸ ὄρους Ὀλύμπου τοῦ Ἀσιανοῦ.

Ὅτι Θρᾷκες οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί, κατὰ τὴν Ἀῤῥιανοῦ ἱστορίαν λέγοντος, ὥςπερ Φρύγας καὶ Μυσούς, οὕτω δὴ καὶ Θρᾷκας ἐξ Εὐρώπης διαβῆναι εἰς Ἀσίαν μετὰ Πατάρου τινὸς ἡγεμόνος, ὅτε οἱ Κιμμέριοι τὴν Ἀσίαν κατέτρεχον, οὓς ἐκβαλόντες ἐκ Βιθυνίας οἱ Θρᾷκες ᾤκησαν αὐτοί· καὶ τάχα ἐκ τῶν τοιούτων Θρᾳκῶν πλατυνθέντων καὶ τὸ νῦν λεγόμενον Θρᾳκήσιον τὴν κλῆσιν εὕρηκεν. ὁ δ' αὐτὸς Ἀῤῥιανὸς καὶ Θρᾴκην τινὰ ἱστορεῖ νύμφην σοφὴν ἀμφὶ ἐπῳδάς τε καὶ φάρμακα, καὶ οἵαν τὰ μὲν ἑλκύσαι τῶν παθημάτων φαρμάκοις, τὰ δὲ ἐργάσασθαι· ὁποία τις καὶ ἡ

Μήδεια ἱστόρηται καὶ ἡ Ἀγαμήδη καὶ ἡ θρυλουμένη Κίρκη. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς Θρᾴκης δοκεῖ ὠνομάσθαι ἡ χώρα, Πέρκη ποτὲ καλουμένη. ὁ αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι ἔθος ἦν Θραξί, πολλὰς ἔχειν γυναῖκας, ὡς ἂν ἐκ πολλῶν πολλοὺς ἔχοιεν παῖδας, καὶ τὸ ἔθος αὐτοῖς γενέσθαι φησὶν ἀπὸ βασιλέως αὐτῶν Δολόγκου, ᾧ παῖδες πολλοὶ ἐκ πολλῶν γυναικῶν ἐγένοντο. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ καὶ ὑπὸ τῷ Κροίσῳ Θρᾷκας εἶναί τινας, λέγων ὅτι Κροῖσος κατεστρέψατο Χάλυβας, Παφλαγόνας, Θρᾷκας, Θυνούς, Βιθυνούς, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ Ξενοφῶν δὲ οἶδεν Ἀσιανήν τινα Θρᾴκην ἀρξαμένην ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Πόντου μέχρι Ἡρακλείας, ἐπὶ δεξιὰ εἰσπλέοντι. ἱστορία δέ τις ἱερὰ καὶ περὶ τὰ τῆς Λιβύης που νότια ὑπὲρ Ἀλεξάνδρειαν Θρᾴκην τινὰ ὀρεινήν φησιν, ἐν ᾗ καὶ ἀσκητὴν ἱστορεῖ γενέσθαι περίπυστον. Λέγεται δὲ ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι Θρᾷκες στίζονται, κρίνοντες εὐγενὲς μὲν τὸ ἐστίχθαι, ἀγεννὲς δὲ τὸ ἄστικτον· καὶ καλὸν μὲν τὸ ἀργεῖν, ἀτιμότατον δὲ τὸ ἐργάζεσθαι τὴν γῆν· κάλλιστον δὲ τὸ λῃστεύειν καὶ ἀπὸ πολέμου ζῆν. ὅτι δὲ τὸ Θρᾷξ περισπᾶται καὶ ὅτι ὡς συναιρεθὲν ἔχει τὴν τοῦ τόνου περίκλασιν, προδηλότατόν ἐστι. δηλοῖ δὲ τὴν τῆς λέξεως συναίρεσιν τό τε Θρήϊκες, καὶ τὸ Θρηΐκιον στόμα, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ὥςτε συναιρεῖσθαι τὸ Θρᾷξ ἀπὸ τοῦ Θράϊξ βαρυτόνου ὀνόματος.

323. Ὅτι τοὺς Θρᾷκας γαῖαν εἰπὼν ἔχειν ἀπείρονα ἑφερμηνεύει σαφῶς, πῶς ἀπείρονα, καί φησιν, οἱ μὲν ἐπὶ πλευραῖς Προποντίδος εἰσὶ θαλάσσης, οἱ δ᾽ ὑπὲρ Ἑλλήςποντον ἀγάῤῥοον, οἱ δὲ περὶ τὸ βαθὺ χεῦμα τῆς Αἰγαίας θαλάσσης. διὸ καὶ Ἡρόδοτος λέγει τοὺς Θρᾷκας ἐθνῶν μέγιστον μετὰ τοὺς Ἰνδούς. ἦν δὲ ἄν, φησί, καὶ ἄμαχον καὶ κράτιστον, ἐὰν ὑπὸ ἑνὶ ἐτάττετο ἄρχοντι ἢ ἐφρόνει κατὰ τὸ αὐτό. καὶ τάχα διὰ τὸ οὕτω πολυτενὲς τῆς χώρας καὶ περιφανὲς ἰδίασεν αὐτὴν τῆς Εὐρώπης Οὐεσπασιανός, ὡς προείρηται. καλούμενοι δέ ποτε Βρίγες, εἶτα μεταβάντες εἰς Ἀσίαν, μετέπεσον εἰς

τὸ τῶν Φρυγῶν ὄνομα. ἀγάῤῥοον δὲ τὸν Ἑλλήσποντον λέγει διὰ τὸ κατάῤῥουν εἶναι σφόδρα. διὸ καὶ ποταμὸν αὐτὸν ἁλμυρὸν ὁ Ξέρξης ἐξυβρίζων ὠνόμασεν.

327. *Ὅτι Παλλήνη καὶ ὄρος ἐστὶ καὶ πόλις Θρᾳκική. ταύτην μελισσόβοτον ὁ Διονύσιος ἱστορεῖ, ἤτοι πολλὰς μελίσσας τρέφουσαν. περὶ ἣν φύεται, φησίν, ἀστέριος καλὸς λίθος, μαρμαίρων οἷά τις ἀστήρ, καὶ λυχνὶς πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοία, διὸ καὶ λυχνίτης ὁ λίθος λέγεται. οἱ δὲ καὶ σεληνίτην καλοῦσι τὸν τοιοῦτον λίθον, ἐπειδὴ συμπαθῶς, φασίν, ἔχει τῇ σελήνῃ, ὡς καὶ ὁ Βορυσθενίτης ἤλεκτρος, καθὰ καὶ προϊστόρηται, καὶ συμφθίνει τε αὐτῇ καὶ συναύξει. τὸ δὲ λυχνίς τινὲς καὶ βαρύνουσι καὶ ἀρσενικὸν εἶναι λέγουσιν ὄνομα, γράφοντες, λύχνις πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοῖος. ἄλλοι δὲ περὶ Παλλήνης οὕτω φασί· Παλλήνη πόλις Θρᾴκης, ἀπὸ Παλλήνης θυγατρὸς Σίθωνος. ἔστι δὲ Παλλήνη καὶ χεῤῥόνησος τρίγωνος, οἰκουμένη ποτὲ ὑπὸ γιγάντων, οὓς Ἡρακλῆς μισανθρώπους ἐφευρηκὼς κατεπολέμησεν, ὅτε καὶ βρονταί τινες καὶ πρηστῆρες συνέπεσον. διὸ καὶ θεοὶ ἔδοξαν τῆς μάχης ταύτης τῷ Ἡρακλεῖ συνάρασθαι καὶ καταφλέξαι τοὺς κακούς, καὶ ἡ χώρα διὰ τοῦτο Φλέγρα ἐκλήθη. ἀπὸ τούτων τῶν τόπων Παλληνίδα τὴν τοῦ Πρωτέως θυγατέρα ἐκάλεσεν ὁ Διονύσιος, ἔνθα περὶ Ἀλεξανδρείας ἔλεγεν. οἴονται δέ τινες Παλλήνην λέγεσθαι τὴν τῆς Κασσανδρείας χεῤῥόνησον, τῷ Αἰγαίῳ καὶ αὐτὴν παρακειμένην. ἔνθα που καὶ τόπος τις κατὰ παραφθορὰν Τορώνη λεγόμενος, ὁμωνύμως ὡς ἔοικε Τορώνῃ τῇ τοῦ Θρᾳκικοῦ Πρωτέως θυγατρὶ κατὰ Λυκόφρονα.*

331. *Ὅτι τὰ κυρτότερα τῆς Εὐρώπης περιηγησάμενος, ἤγουν τοὺς ἕως καὶ εἰς τὸν βόρειον ὠκεανὸν διήκοντας Ἴβηρας καὶ τοὺς Πυῤῥηνοὺς καὶ τοὺς Βρεττανοὺς καὶ τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς ἑκατέρωθεν τοῦ Ἴστρου καὶ αὐτοὺς τοὺς Θρᾶκας, ἀφῆκεν ἡμᾶς νοεῖν τὴν ἐπίλοιπον Εὐρώπην καταγεγραμμένην τριγωνοειδῶς, πλευραῖς τρισί, μιᾷ μὲν δυτικῇ, τῇ τῶν Ἰβήρων, ἑτέρᾳ δὲ*

ἀπ' ἐναντίας, τῇ τῶν Ἑλλήνων, τρίτῃ δὲ, τῇ τῶν Αὐσόνων· ἀπὸ τριῶν ἐθνῶν ἐνδοξοτάτων χαρακτηρίσας καὶ ὀνομάσας τὰς τοιαύτας πλευράς. καὶ ὅρα ὅπως εὐμεθόδως καὶ εὐπεριορίστως περιηγεῖται καὶ σαφῶς, καὶ οὐκ ἀφίησι συγχέεσθαι τὸν ἀκροατὴν πλανώμενον περὶ τὴν ἄπειρονα.

334. Ὅτι ἡ ἑσπερία κρηπὶς τῆς γῆς τῶν Ἰβήρων γείτων ἐστὶ τοῦ ὠκεανοῦ, ἔνθα καὶ μία τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ἡ Ἀλύβη, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. περὶ δὲ τῶν Ἰβήρων προγέγραπται ὅσα ἔδει. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ κρηπῖδας ἔφη τὰς προῤῥηθείσας τριγωνικὰς πλευράς, ὡς εἴ τις εἴποι βάσεις, διὰ τὸ ἑκάστην τῶν τριῶν εἰς βάσιν δύνασθαι λογισθῆναι. κρηπὶς γὰρ κυρίως μὲν ἐπὶ ὑποδήματος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἡ βάσις, ἐπί τε θεμελίου καὶ ἑτέρων τινῶν. προϊὼν δὲ καὶ πέζαν ἐρεῖ τὴν τοῦ τριγώνου πλευρὰν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

337. Ὅτι κάτωθεν τῆς ῥηθείσης Ἀλύβης πόλις ὀλβία Ἰβηρικὴ ἡ Ταρτησός, ἣν καὶ χαρίεσσαν λέγει καὶ ῥυηφενέων πέδον ἀνδρῶν, ἤγουν πλουσίων. φασὶ δὲ Βαῖτιν εἶναι ποταμὸν Ἰβηρίας, δύο ἐκβολὰς ἔχοντα, ὧν μέσην ἱδρῦσθαι ὡς ἐπὶ νήσου τὴν τοιαύτην Ταρτησόν, οὕτω κληθεῖσαν διὰ τὸ καὶ τὸν Βαῖτιν Ταρτησὸν καλεῖσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ταύτης καὶ ὁ Κωμικὸς μέμνηται ἐν Βατράχοις, ὅτε λέγει Ταρτησίαν μύραιναν, παίζων καὶ ἐκφοβῶν τὸν ἀκροατὴν τῷ ἐκτοπισμῷ. τὸν δὲ Ταρτησὸν ποταμὸν κασσίτερον τοῖς ἐκεῖ καταφέρειν ἱστόρηται.

338. Ὅτι Πυρήνη μέγιστον ὄρος, οὗ ὑπὸ πόδα οἱ Κεμψοὶ τὸ ἔθνος. ἔχει δὲ ἡ Πυρήνη τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τοῦ βορείου ὠκεανοῦ, καὶ διήκει ἕως εἰς τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν, καὶ διορίζει Κελτούς τε καὶ Ἴβηρας. ἡ δ' αὐτὴ οὐ μόνον Πυρηναῖον ὡς προείρηται ὄρος, ἀλλὰ καὶ πληθυντικῶς ὄρη Πυρηναῖα λέγεται. οὕτω δὲ καὶ αἱ Ἄλπεις καὶ τὸ Ἑρκύνιον διφορεῖται τῷ ἀριθμῷ.

340. Ὅτι τὴν Αὐσονίδα πολυτενῆ γῆν μέσην τέμνει τὸ Ἀπένινον ἢ Ἀπέννιον ὄρος ἐξ Ἄλπεως ἀρχόμενον, καὶ τελευτῶν εἰς τὴν Σικελικὴν πορθμίδα, ὅ ἐστιν εἰς τὸν Σικελικὸν πορθμόν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, περὶ τὴν Λευκοπέτραν τὴν ἐν τῇ Ῥηγίνῃ χώρᾳ. ὄρθιον δέ, φησίν, ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὄρος, οἷά που ἐκ στάθμης ἰθυμμένον, ἤγουν τεταμένον εἰς εὐθύτητα ὥςπερ διὰ στάθμης, ἥτις ἐστὶ σχοῖνος τεκτονικὴ ἀπορθοῦσα τὰ ξύλα. εἶτα ἐπιτείνει ποιητικῶς εἰς ὑπερβολὴν τὸ νόημα, καί φησιν οὕτως ἰθυτενὲς εἶναι τὸ ὄρος, ὡς οὐκ ἂν οὐδὲ τέκτων μωμήσεται σοφῆς ὑποεργὸς Ἀθήνης. δῆλον δὲ πάντως ὅτι Ἀθηνᾶς, ἤγουν φρονήσεως, ὑπουργοὺς ἡ ποίησις οἶδε τοὺς τέκτονας. ἡ δὲ ῥηθεῖσα Ῥηγίνη χώρα ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ Ῥηγίου τῆς πόλεως λέγεται, κτίσματος Χαλκιδικοῦ. αὐτὸ δὲ τὸ Ῥήγιον οὕτω καλεῖται ἢ παρὰ τὴν ῥῆξιν, ὡς ἀποῤῥαγείσης τῆς Σικελίας ἐκ τῆς ἐκεῖσε ἠπείρου ὑπὸ σεισμοῦ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται· καθὰ καὶ ἡ Προχύτη νῆσος καὶ αἱ Πιθήκουσαι, καὶ αἱ λεγόμεναι Σειρῆνες νῆσοι τρεῖς ἠπείρων ἀποσπάσματα λέγονται· ἢ Ῥήγιον εἴρηται, ὡς ἂν εἴποι τις βασίλειον, ῥῆγες γὰρ καὶ ῥέγες οἱ βασιλεῖς, τῶν Σαυνιτῶν οὕτω καλεσάντων αὐτὸ δι' ἐπιφάνειαν τῆς πόλεως. τούτου πρὸς ἕω ἄκρα τις Λευκοπέτρα, ὡς εἴρηται, λεγομένη ἀπὸ τῆς χρόας, ἐν πεντήκοντα σταδίοις, ὅπου λήγει τὸ Ἀπέννιον ὄρος, ὡς ἐῤῥέθη. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥςπερ ἡ Ἄλπις πληθύνεται, οὕτω καὶ τὸ Ἀπέννιον Ἀπέννια ὄρη πληθυντικῶς λέγεται.

347. Ὅτι Τυῤῥηνοὶ οἱ καὶ Ἐτροῦσκοι λεγόμενοι καὶ Τοῦσκοι παρὰ Ῥωμαίοις, ἔθνος ληστρικὸν καὶ ὠμόν, βόρειοι κεῖνται ἐκ τῆς ζεφυρίτιδος τοῦ Ἀπεννίου ὄρους πλευρᾶς, καλοῦνται δὲ Τυῤῥηνοὶ ἀπὸ Τυῤῥηνοῦ Λυδοῦ, υἱοῦ Ἄτυος, ᾧ πολὺν λαὸν ὁ πατὴρ συστήσας ἐν καιρῷ λιμοῦ ἐξέστειλεν, ἀφ' οὗ ἡ χώρα Τυῤῥηνία ἐκλήθη, ιβ' πόλεις κτίσαντος, αἷς οἰκιστὴν ἐπέστησε Τάρκωνα, οὗ καὶ Λυκόφρων μέμνηται· ὃν διὰ τὴν ἐκ παίδων σύνεσιν

πολιὸν γεγενῆσθαί φασιν, ἀφ' οὗ καὶ πόλις Ταρκυνία. καὶ τὸν Τρωϊκὸν δὲ Κύκνον διὰ τοιοῦτον λόγον τινὰ ἐκ γενετῆς οἱ παλαιοὶ πολιὸν γενέσθαι φασί, καὶ οὐ μόνον διὰ λευκότητα σαρκῶν καὶ τριχῶν.

Ὅτι ἐπὶ Τυῤῥηνοῖς εἰσι Πελασγοί, οἳ διὰ πενίαν σποράδες μετοικοῦντες ἦλθόν ποτε καὶ ἐκεῖ, μακρὰν ἀπὸ τῆς κατὰ Ἀρκαδίαν Κυλλήνης, καὶ ᾤκησαν Εὐάνδρου τινὸς ἡγησαμένου τῆς ἀποικίας αὐτοῖς, ὃς ἐπὶ ἄρχοντος Ἀρκαδίας Ἀγαμήδους τοῦ Συμφαλίου θεοφορήτῳ μητρί φασι πεισθεὶς καὶ λαὸν ἀγείρας καὶ ἐλθὼν ἐκεῖ κατέπαυσε, τῷ Πανὶ νεὼν ἱδρύσας καὶ λόφον ὀχυρωσάμενος, ὃν Παλλάντιον ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ υἱοῦ Πάλλαντος, τοῦ καὶ ἐπ' ἄκρῳ τοῦ λόφου θάψαντος αὐτὸν θανόντα, καὶ τὸν Ἡρακλέα ξενίσαντος ἀπὸ τῶν τοῦ Γηρυόνου ἐπανϊόντα βοῶν· ὅθεν καὶ νῦν οἱ Λατῖνοι τοὺς βασιλεῖ πρέποντας τόπους οὕτω καλοῦσι παλάτια, καθ' ὑφαίρεσιν ἀμεταβόλων τοῦ τε $\overline{λ}$ καὶ τοῦ $\overline{ν}$. Ὅτι δὲ ὡς εἴρηται σποράδες εἰσὶν οἱ Πελασγοὶ τεθρύληται, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐν Τρῳάδι Κίλικες, κατὰ τὸν Ποιητήν, ὁμόρους ἔχουσι Πελασγούς. ἐῤῥέθη δὲ καὶ ἡ Λέσβος ποτὲ Πελασγία, καὶ Δωδωναῖος δὲ ἔστι Ζεὺς Πελασγικὸς παρὰ τῷ Ποιητῇ. γεγόνασι δὲ καὶ Κρήτης ἔποικοι Πελασγοί, ὡς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐν τοῖς πρὸς Πηνελόπην λόγοις ἐμφαίνει. καὶ ἡ Λῆμνος δέ ποτε ᾠκεῖτο ὑπὸ Πελασγῶν, ἐξ ὧν Λήμνια παροιμιάζονται κακά, διὰ τοὺς φόνους οὓς ἐποίησαν, γυναῖκάς τε κτείναντες αἰχμαλώτους ἀδίκως καὶ παῖδας οὓς ἐξ αὐτῶν ἐτεκνοποιήσαντο. καὶ περὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ δὲ Ἀχαΐαν ἦσαν Πελασγοί, καὶ Αἰολικοὶ περὶ τὴν Ἀσίαν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. Εὐριπίδης δὲ καὶ τοὺς Ἀργείους Πελασγοὺς οἶδεν, εἰπών,

Πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον.

Ἡρόδοτος δὲ οὐ μόνον περὶ τὴν Λῆμνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἴμβρον οἰκῆσαι λέγει Πελασγούς. ἔστι δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις τεῖχος Πελαργικόν, ἤτοι Πελασγικόν, ὡς ὁ Κωμικὸς δηλοῖ ἐν τοῖς Ὄρνισιν, οἷα τῶν Πελασγῶν,

φασί, καλουμένων παρ' Ἀττικοῖς καὶ Πελαργῶν διὰ τὸ πλανητικόν· πλάνητες γὰρ ἦσαν διὰ πενίαν, καὶ δίκην ὀρνέων ὅποι τύχοι ἐπεφοίτων. καὶ ἡ περὶ Πηνειὸν δὲ καὶ Θερμοπύλας Θετταλία Πελασγικὸν Ἄργος ἐλέχθη ἀπ' αὐτῶν, ὡς ἐκεῖ ἐπαρξάντων. φασὶ δὲ ἀνέκαθεν Ἀρκάδας γενέσθαι τοὺς Πελασγούς, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, στρατιωτικὸν ἑλομένους βίον, κἀντεῦθεν ἐπιφανεῖς γενομένους. λέγονται δέ τινες τῶν Πελασγῶν καὶ θαλασσοκρατῆσαι γενναίως ἔτη πέ.

350. Ὅτι μετὰ Τυῤῥηνοὺς καὶ Πελασγοὺς τὸ τῶν ἀγαυῶν Λατίνων μέρμερον ἔθνος, ὅ ἐστι φροντιστικόν, συνετόν, μεριμνητικόν, ἢ τοῦ πολλὰ μερμερίζειν, ἤτοι φροντίζειν, τοῖς ὑπεναντίοις αἴτιον, δι' ἣν ἔχει ἀνδρίαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Λατίνων ἔθνος περιφραστικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ οἱ Λατῖνοι· διὸ καὶ ἐπάγει κατὰ σχῆμα καινοπρεπὲς πληθυντικὴν σύνταξιν λέγων, γαῖαν ναιετάοντες ἐπήρατον, δι' ἧς μέσης Θύμβρις ποταμός, ὁ καὶ Τίβερις, ἑλισσόμενος καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει· ἐφ' οἷς ἐπαναλαβὼν συνήθως καὶ εἰπών, Θύμβρις ποταμῶν βασιλεύτατος ἄλλων, ὡς διὰ τῆς βασιλίδος ῥέων Ῥώμης, Θύμβρις ὃς ἱμερτὴν ἀποτέμνεται ἄνδιχα Ῥώμην· διὰ μέσης γὰρ τῆς Ῥώμης ῥέει ὁ Θύμβρις, ὡς καὶ ὁ Κύδνος διὰ τῆς Ταρσοῦ, καὶ διὰ Βαβυλῶνος ὁ Εὐφράτης· ἐπισυνάπτει καὶ ἑτέραν ἐπανάληψιν τὴν τῆς Ῥώμης, ἐπιμένων καὶ ἐναγλαϊζόμενος διὰ τοὺς Ῥωμαίους, τῷ ἐπαναληπτικῷ σχήματι, καὶ μετὰ τὸ ἱμερτὴν Ῥώμην φησί, Ῥώμην τιμήεσσαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων, μητέρα πασῶν πόλεων, ἀγλαὸν ἢ ἀφνειὸν ἔδεθλον, ἤτοι ἔδαφος. ἀνάκτων δὲ εἰπὼν ἔδειξε, φασίν, ἐναργῶς ὅτι οὐκ ἐπὶ τῶν ὑπάτων αὐτὸς ἦν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἤκμαζε, Νέρωνος ἢ καὶ Αὐγούστου κατά τινας· οὗ μεμνῆσθαι λέγεται καὶ ἐν τῷ, Αὐσονίου βασιλῆος ἐπεπραΰνεν ἀκωκή. τοὺς γὰρ ὑπάτους οὐκ ἐκάλουν ἄνακτας. καὶ σημείωσαι ὅτι κατὰ τὸν Διονύσιον ἰδίως Λατῖνοι οἱ μετὰ τοὺς Τυῤῥηνοὺς καὶ τοὺς Πελασγοὺς

ἐλέγοντο, ἐν οἷς καὶ οἱ περὶ τὴν Ῥώμην. ὅτι δὲ ἡ Ῥώμη τῆς Λατίνης χώρας ἐστί, καὶ ὅτι Λατίνου ὁμώνυμοί εἰσιν οἱ Λατῖνοι, ὃς Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης λέγεται, καὶ ὅτι ὁ Τίβερις Ἀλβούλας ποτὲ καλούμενος οὕτω μετεκλήθη, ὡς βασιλέως Τιβερίου ἐν αὐτῷ θανόντος, ἄλλαι τε ἱστορίαι βοῶσι καὶ ἡ τοῦ Δίωνος. Τιβέριον δὲ ἐνταῦθα ἡ ἱστορία φησὶν οὐ τὸν μετὰ τὸν Αὔγουστον, ἀλλ' ἕτερον ἀρχαιότερον, ὅς φασιν ἐν μάχῃ τελευτήσας καὶ ὑπὸ τοῦ ῥεύματος παρενεχθεὶς ἐπώνυμον ἑαυτῷ τὸν ποταμὸν ἀφῆκε. Σημείωσαι δὲ ὅτι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ φαίνεται ἔν τινι ἀμφιβαλλομένῃ γραφῇ καὶ Σικελικός τις εἶναι Θύμβρις ποταμός.

357. Ὅτι οἱ Καμπανοί, ὧν τὸ πέδον λιπαρὸν διὰ τὴν εὐκαρπίαν λέγει, ἀπὸ τῶν ὑποκαθημένων ἐκεῖ Κάμπων ὠνομάσθησαν, ἢ ἀπὸ Κάμπου πόλεως. ζηλωτὴ δὲ ἡ τοιαύτη γῆ δι' ἀρετήν, καὶ διὰ τοῦτο περιμάχητος, ὥστε καὶ Φλεγραῖον ἱστορεῖται πεδίον εἶναι καὶ ἐκεῖ, καθὰ καὶ ἐν Θράκῃ εἴρηται, καὶ τὰ περὶ τὴν Γιγαντομαχίαν δὲ οὐ μόνον περὶ τὴν Θράκην, ἀλλὰ καὶ αὐτόθι διὰ τὸ ἐπίμαχον τῆς χώρας μυθεύεται συμπεσεῖν. λέγεται δὲ καὶ ἡ Κύμη Φλεγραία, οὐ διὰ ὁμοίαν αἰτίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὰ ἐκεῖ πλήρη πυρὸς καὶ θερμῶν ὑδάτων εἶναι. ιβ' δὲ τοῖς Καμπανοῖς οὐσῶν πόλεων, ἐν μεσογείῳ ἐστὶν ἡ Καπύη, κεφαλὴ τῷ ὄντι, ὥς φησιν ὁ Γεωγράφος, κατὰ τὴν ἐτυμότητα τοῦ ὀνόματος γλώττῃ Λατίνων, καίτοι τινὲς ἀπὸ Κάπυος τοῦ Τρωὸς αὐτὴν καλεῖσθαι ἠθέλησαν. ἱστοροῦνται δὲ τρυφῆσαι πολλὰ καὶ οἱ Καμπανοί.

358. Ὅτι κατὰ μὲν Ὅμηρον αἱ Σειρῆνες δύο καὶ ἀνώνυμοι, κατὰ δὲ τοὺς ἄλλους ποιητὰς τρεῖς, καὶ ὀνόματα αὐταῖς Παρθενόπη, Λίγεια καὶ Λευκωσία, αἳ παραπλεύσαντος αὐτὰς τοῦ Ὀδυσσέως καὶ μὴ θελχθέντος οἷς ἐμελῴδουν, νικηθεῖσαι τῇ ἀθυμίᾳ κατέῤῥιψαν ἑαυτὰς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποπνιγεῖσαι ἄλλη ἀλλαχοῦ ἐξεβράσθησαν. ὧν ἡ Παρθενόπη πρὸς τῇ Νεαπόλει τέθαπται,

πόλει Καμπανῶν εὐδαίμονι, καὶ ἐκεῖ τετίμηται. ταύτην γὰρ πέτραν Σειρηνίδα καλεῖ, καὶ Παρθενόπης ἁγνῆς μέλαθρον, σταχύων βεβριθὸς ἀμάλλαις· ἣν καὶ ἐπαναλαβὼν φησι, Παρθενόπης, ἣν πόντος ὑπεδέξατο κόλποις, ἀποπνιγεῖσαν δηλαδή. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα πρὸς νότιον ὁ Σίλαρος ῥέει ποταμός. τοῦτον ὁ Γεωγράφος Σίλαριν γράφων λέγει ἴδιον τοῦ Σιλάριδος, ὅτι τοῦ ὕδατος ὄντος ποτίμου, τὸ καθιέμενον φυτὸν ἀπολιθοῦται, φυλάττον τὴν μορφήν. μετὰ δὲ τὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου στόμα, ὡς ὁ Γεωγράφος φησίν, ἐν ν' σταδίοις ἡ Ποσειδωνιὰς ἄκρα, ὅθεν ἐκπλέοντι νῆσος Λευκωσία ἐστίν, ἠπείρου καὶ αὐτὴ ἀπόσπασμα, ἐπώνυμος μιᾶς τῶν Σειρήνων. ἄλλοι δὲ περὶ Παρθενόπης οὕτω λέγουσι· Παρθενόπη πολλοῖς ἀνδράσιν ἐπιβουλευθεῖσα, καὶ τὴν παρθενίαν φυλάξασα, εἶτα Μητιόχου Φρυγὸς ἐρασθεῖσα, τάς τε τρίχας ἔτεμεν ἀκοσμίαν ἑαυτῆς καταψηφιζομένη, καὶ εἰς Καμπανοὺς ἐλθοῦσα ᾤκησε· καὶ τάχα διὰ τὴν τοιαύτην σωφροσύνην ἁγνὴν ὁ Διονύσιος τὴν Παρθενόπην ὠνόμασεν. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐτελῶς εἰπεῖν δοκεῖ τὴν Νεάπολιν μέλαθρον Παρθενόπης· τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ τὴν Κύπρον ἄστυ Ἀφροδίτης ῥηθῆναι. τὸ δὲ σταχύων βεβριθὸς ἀμάλλαις ἀντὶ τοῦ εὔσταχυ καὶ πολύφορον. τίνες δὲ αἱ ἄμαλλαι, ἀλλαχοῦ εἴρηται, ὅπου καὶ περὶ ἀμαλλοδετήρων. τὸν δὲ Σίλαριν ὁ Διονύσιος Πευκεντῖνον ποταμὸν λέγει, τουτέστι περὶ τοὺς λεγομένους Πευκεντίνους ῥέοντα. ὅθεν καὶ σημείωσαι, ὅτι ἔοικε Πευκέντιον δεῖν αὐτὸν λεχθῆναι, πλεονάσαι δὲ τὸ ν̄ ἐν τῇ παραληγούσῃ διὰ μέτρου ἀνάγκην.

362. Ὅτι Λευκανοὶ καὶ Βρέντιοι, διὰ τοῦ ν̄, ἢ Βρέττιοι, διὰ τῶν δύο τ̄τ̄, ἕως ἐπὶ τὴν Λευκὴν Πέτραν διήκουσι, περὶ ἧς ἤδη γέγραπται. φασὶ δὲ ὅτι ἡ περὶ τοὺς Λευκανοὺς τούτους χώρα καὶ ἡ Σικελία μεγάλη ποτὲ Ἑλλὰς ὠνομάσθη, διὰ τὰς τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖ συχνὰς μετοικίας. ἡ δὲ τῶν Λευκανῶν πόλις Λευκάνη βαρυτόνως ἐλέγετο ἀπὸ Λευκίου τινός. Βρέττιοι δὲ κα-

λοῦνται ἀπὸ Βρέττου υἱοῦ Ἡρακλέος. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι Λευκανοὶ Βρεττίους τοὺς ἀποστάτας καλοῦσιν· ὁποῖοι, φησί, καὶ οὗτοι οἱ τὰ πρῶτα ποιμαίνοντες ὕστερον ὑπὸ ἀνέσεως ἐλευθεριάσαντες ἀπέστησαν.

364. Ὅτι ὄρος Ζεφύριον τετρασυλλάβως τμῆμά τί ἐστι βορειότερον τῆς Λευκοπέτρας, πρὸς αὐγὰς τοῦ Ἀπεννίου. τοῦτο δὲ Ζεφύρου ἄκραν φησὶ περιφραστικῶς ὁ Διονύσιος, ὡς τοῦ τοιούτου ὄρους καὶ ζεφύρου τρισυλλάβως καλουμένου, ἀφ' οὗ οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ δοκοῦσι κληθῆναι, ὡς περὶ αὐτὸ κείμενοι. ἄλλοι δὲ οὕτω φασὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς πρὸς διαστολὴν ἄλλων Λοκρῶν, διὰ τὸ ἐκείνους μὲν ἀλλαχοῦ κεῖσθαι, τούτους δὲ πρὸς ζέφυρον ἄνεμον, καθά που προγέγραπται. ὁ δὲ Γεωγράφος οὕτω φησίν, ἄκρα Λοκρίδος τὸ Ζεφύριον, ἔχουσα ἑσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοὔνομα τῇ ἄκρᾳ. πρῶτοι δὲ οἱ ἐκεῖ νόμοις γραπτοῖς πιστεύονται χρήσασθαι, καὶ πολὺν χρόνον εὐνομηθῆναι. Ἰστέον δὲ ὅτι διαβολὴ τοῦ γένους τῶν τοιούτων ἐνταῦθα κεῖται Λοκρῶν ἔθνους ὅλου, ὡς ἐκ δούλων καταγομένου. δοῦλοι γάρ, φησίν, ὄντες προτέροις ἔτεσι, παρὰ τοῖς Ὀζόλαις δηλαδὴ Λοκροῖς τοῖς πρὸς τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ τῷ κατὰ τὴν Εὔβοιαν, εἶτα τῶν δεσποτῶν ἀπιόντων εἰς πόλεμον ἐμίγησαν ταῖς σφετέραις ἀνάσσαις, ἐπανελθόντας δὲ τοὺς δεσπότας ὑποπτεύσαντες ἐπὶ κολάσει ταῖς δεσποίναις συνέφυγον, καὶ ᾤκησαν ἐν Τυῤῥηνίᾳ, ὧν γένος εἰσὶν οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροί, δοῦλοι ὄντες τὸ ἀνέκαθεν. ἄλλοι δὲ γράφουσι, σφετέρῃ ἀνάσσῃ μιχθέντες, ἢ πεισθέντες, ἄνασσαν τὴν Ῥώμην νοοῦντες, ὑφ' ἣν οἱ τοιοῦτοι Λοκροί, περὶ οὓς ποταμὸς ὁ Ἄληξ διορίζων τὴν Ῥηγίνην ἀπὸ τῆς Λοκρίδος. ἴδιον δὲ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ τῶν Λοκρῶν τούτων περαίᾳ τέττιγες φθέγγονται, οἱ δὲ ἄλλοι ἄφωνοί εἰσιν. αἴτιον δὲ τοῦ συμπτώματος λέγεται, ὅτι ἐπὶ θάτερα μὲν ὁλόσκιόν φασι τὸ χωρίον ἐστίν, ὥςτε ψυχροὺς καὶ ἐνδρόσους ὄντας τοὺς τέττιγας μὴ ἔχειν διαστέλλειν τοὺς

ὑμένας καὶ ἦχον ποιεῖν, τοῖς δὲ ἐν τῇ περαίᾳ τέττιξι διὰ τὸ ἡλιάζεσθαι ξηροὺς καὶ κερατώδεις εἶναι τοὺς ὑμένας, ὥςτε εὐφυῶς ἐκπέμπεσθαι τὸν φθόγγον. Ἐν τούτοις τοῖς Λοκροῖς ἀνδριὰς ἐστάθη ποτὲ τοῦ ὑμνουμένου κιθαρῳδοῦ Εὐνόμου, τέττιγα ἐπὶ τῇ κιθάρᾳ καθήμενον ἔχων, διότι τέττιξ ἐν Πυθίοις ἀγωνιζομένου τοῦ Εὐνόμου, καὶ μιᾶς τῶν χορδῶν ῥαγείσης ἐπιστὰς ἀνεπλήρωσε τὸν φθόγγον, ταῖς ᾠδαῖς τὸν μίτον ὑποκρινάμενος, καὶ οὕτω τῆς νίκης τῷ Εὐνόμῳ συνεπελάβετο. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον οἱ Λοκροὶ οὗτοι δοῦλοι πράγματα τοῖς δεσπόταις παρέσχον, ἀλλὰ καὶ οἱ Σκύθαι ποτέ, ὡς ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, δούλων πονηρῶν ἐπειράθησαν, ὅτε ὅπλοις μὴ πειθομένους αὐτοὺς μάστιξιν ὑπηγάγοντο. καὶ τὸ Ἄργος δέ ποτε χηρωθὲν ἀνδρῶν τοὺς δούλους ἔσχε δεσπότας τῶν πραγμάτων, καὶ μόλις οἱ παῖδες τῶν τεθνεώτων περιγενέσθαι τούτων ἴσχυσαν.

368. Ὅτι μετὰ τοὺς Λοκροὺς ἔθνος οἱ Μεταπόντιοι, ὧν πόλις τὸ Μεταπόντιον, ἥ ποτε λεγομένη Σῖρις. κληθῆναι δὲ οὕτω λέγεται ἀπὸ Μεταπόντου υἱοῦ Σισύφου, ὃν οἱ βάρβαροι Μέταβον ἔλεγον· κτίσμα δὲ Πυλίων τὸ Μεταπόντιον. λέγονται δὲ πάνυ εὐτυχῆσαί ποτε ἀπὸ γεωργίας, διὸ καὶ ἐν Δελφοῖς ἀναθεῖναι τὸ θρυλούμενον χρυσοῦν θέρος.

369. Ὅτι μετὰ τοὺς Μεταποντίους οἱ Κροτωνιᾶται, καὶ ὅτι τὸν περὶ Κρότωνα ποταμὸν τὸν Αἴσαρον χαρίεντα λέγει, καὶ αὐτὴν τὴν Κρότωνα ἱμερτὸν πτολίεθρον, ἀλλὰ καὶ εὔστέφανον, διὰ τὸ πολλοὺς Κροτωνιάτας ἐν τοῖς καθ' Ἑλλάδα ἱεροῖς ἀγῶσι νικῶντας στεφανοῦσθαι, καὶ οὕτω τὴν πατρίδα τιμᾶν καὶ ποιεῖν εὐστέφανον. ἱστορεῖται γοῦν ὅτι ἔν τινι Ὀλυμπιάδι οἱ τῶν ἄλλων προτερήσαντες σταδίῳ ἑπτὰ ἄνδρες Κροτωνιᾶται ἦσαν· ὅθεν καὶ εἰκότως, φασίν, εἴρηται ὅτι Κροτωνιατῶν ὁ ἔσχατος τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πρῶτος ἦν, δηλαδὴ κατὰ τὴν ῥωμαλεότητα. ἐκεῖθεν καὶ Μίλων ὁ ἐπιφανέστατος καὶ ῥωμαλεώτατος ἀθλητής, ὃς καὶ βοῦν ἄρας

ἐν μέσῳ θεάτρῳ ποτὲ ὕστερον τὸν αὐτὸν ἐθοινήσατο, κατὰ τὸν βουθοίναν Ἡρακλέα τοῦτό γε ἀνδρισάμενος. οὗ Μίλωνος τὰ μὲν τῆς ζωῆς εὐκλεῆ, τὰ δὲ περὶ θάνατον οἴκτιστα. ἀποσφηνωθεὶς γὰρ δένδρῳ τὰς χεῖρας, ἐν τῷ τῆς οἰκείας ῥώμης πειρᾶσθαι, σφιγκτῷ θανάτῳ τὸν βίον μετήλλαξε. Μύσκελλον δέ φασί τινα οἰκιστὴν γενέσθαι τῆς Κρότωνος, ὃς ἐν Δελφοῖς συγχρηστηριαζόμενος τῷ Ἀρχίᾳ τῷ τὰς Συρακούσας κτίσαντι, καὶ συνερωτηθεὶς πότερον αἱρεῖται, πλοῦτον ἢ ὑγίειαν, εἵλετο ὑγίειαν, Ἀρχίου ἑλομένου πλοῦτον· ὅθεν, φασί, Κροτωνιᾶται μὲν ὑγιεινότατοι, Συρακούσιοι δὲ παμπλούσιοι. ἀφ' ὧν καὶ ἡ τῶν Συρακουσίων δεκάτη παροιμιάζεται, ὡς πάνυ πολλὴ περιγινομένη τῷ ταμιείῳ τῆς πόλεως. καὶ τὸ Κρότωνος δὲ ὑγιέστερος, ὡς ὁ αὐτὸς λέγει Γεωγράφος, ἐντεῦθεν εἴληπται, ὡς τῶν Κροτωνιατῶν εὐρώστων ὄντων. ὥςτε οἱ ἀπὸ τοῦ Κρότωνος τοῦ ζωϋφίου, ὃν κυνοραϊστὴν λέγει ὁ Ὅμηρος, εἰπόντες ταύτην εἰλῆφθαι τὴν παροιμίαν, οὐκ εὖ λέγουσιν, ἀλλὰ παίζουσιν, ὡς καὶ εἴ τις εἴποι τινὰ κώνωπος ἀδικώτερον. ὁ δὲ περὶ Κρότωνα ποταμὸς Αἴσαρος ἐπὶ κυνηγῷ Αἰσάρῳ καλεῖται, ὃς ἐλάφῳ διωκομένῃ αὐτόθι συνειςπεσὼν ἀφῆκεν οὕτω καλεῖσθαι τὸν ποταμόν. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι Κροτωνιᾶται ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ ἐβοήθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, στείλαντες νῆα μίαν, ἧς ἦρχεν ἀνὴρ τρὶς νικήσας τὰ Πύθια, καλούμενος Φάϋλος. λέγονται δὲ Ἀχαιοὶ εἶναι ἀνέκαθεν. ἔδοξαν δέ ποτε καὶ περὶ ἰατρικὴν εὐδοκιμῆσαι, διά τινα Δημοκήδην Κροτωνιάτην ἔνδοξον ἰατρόν.

371. Ὅτι Λακίνιον ἱερὸν ἦν Ἥρας, πλούσιον ὑπάρξαν ποτέ. ὄρος δὲ Κρότωνος ἦν Λακίνιον, ἐξ οὗ καὶ ἱερὸν Λακίνιον καὶ Ἥρα Λακινιάς.

373. Ὅτι Σύβαρις Ἀχαιῶν κτίσμα, μεταξὺ δύο ποταμῶν, τοῦ τε Κράθιδος καὶ τοῦ Συβάριδος, πέντε καὶ εἴκοσι πόλεις ποτὲ ὑπηκόους ἔχουσα, κατὰ τὸν Γεωγράφον, καὶ τριάκοντα μυριάσιν ἀνδρῶν ἐπὶ Κροτωνιάτας

στρατεύσασα. ἀφῃρέθη δέ, φασί, τὴν εὐδαιμονίαν ὑπὸ τρυφῆς ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα. ἑλόντες γὰρ τὴν πόλιν οἱ Κροτωνιᾶται ἐπήγαγον τὸν ποταμὸν καὶ κατέκλυσαν αὐτήν. ὕστερον δὲ τῆς πόλεως μετατεθείσης καὶ συνοικισθείσης ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, Θούριοι προσηγορεύθησαν ἀπὸ κρήνης τινὸς ὁμωνύμου. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι τῶν μνημονευθέντων ποταμῶν ὁ Σύβαρις μὲν τῶν ἵππων τοὺς πίνοντας ἀπ' αὐτοῦ πτυρτικοὺς ποιεῖ, ὁ Κρᾶθις δὲ τοὺς ἐν αὐτῷ λουομένους ξανθοτριχεῖν ποιεῖ καὶ λευκοτριχεῖν. ὃ καὶ περὶ τοῦ Ὁμηρικοῦ Ξάνθου ὁ Ἀριστοτέλης ἱστόρησεν.

374. Ὅτι Συβαρῖται τὰ τοῦ Ἀλφειοῦ ἀναθήματα συλήσαντες αἰσχρῶς ἀπεχρήσαντο, διὸ θεομηνίαν ἐπεσπάσαντο, καὶ ἐπεὶ πρὸς ἔσχατον τρυφῆς ἐλάσαντες ἤσκησαν καὶ τοὺς ἵππους εἰς εὐρυθμίαν, καὶ ἐδίδαξαν καταυλουμένους ὀρχεῖσθαί τε καὶ ὀρθοῦσθαι, γέγονεν αὐτοῖς τοῦτο πανωλεθρίας αἴτιον. ἐχρῆν δὲ τοὺς Συβαρίτας μὴ οὕτω ποιεῖν, ἀλλὰ πολεμιστὰς τοὺς ἵππους γυμνάζειν, καθάπερ Ἀρτύβιος Πέρσης ἀνὴρ στρατηγὸς ἵππον ἐδίδαξεν ὀρθὸν ἀνίστασθαι πρὸς ὁπλίτην, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ τὸν προσενεχθέντα κατεργάζεσθαι, ποσί τε πλήττοντα καὶ στόματι δάκνοντα. ἐκεῖνοι δὲ παιγνιήμονας τοὺς ἵππους ἀσκήσαντες ἀπεσφαιρίσθησαν εἰς πτῶμα θανάσιμον. πολέμου γὰρ κροτηθέντος αὐτοῖς τε καὶ τοῖς Κροτωνιάταις, ῥίπτουσι μὲν τὰ ὅπλα οἱ τῆς Κρότωνος, τύμπανα δὲ ἀράσσουσι καὶ κύμβαλα καὶ αὐλοὺς μεταχειρίζονται καὶ κρόταλα, καὶ ὅσα ἐκμαίνειν οἶδε πρὸς ὄρχησιν. καὶ οἱ ἵπποι τοῦ φίλου βόμβου ἀκούσαντες βακχεύονται πρὸς ὄρχησιν, καὶ ἀκρατεῖς ἑαυτῶν γενόμενοι ἀποσείονται τοὺς ἐπιβάτας, καὶ προχείρους ἐκτίθενται τοῖς πολεμίοις εἰς ὄλεθρον· καὶ οὕτως ἐρημοῦται Σύβαρις τρυφῆς γενομένη πάρεργον, διὰ ποινήν, φασίν, ἱεροσυλίας, ἣν ἐν τῷ κατὰ Πελοπόννησον βωμῷ τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ ἐπλημμέλησαν. ὅθεν καὶ ὁ Διονύσιος οἰκτιζόμενος αὐτήν φησι, δειλαία Σύβαρις τοὺς

ναέτας στενάχουσα πεσόντας, ἐπεὶ οὐ κατὰ αἶσαν τοῖς Ἀλφειοῦ γεράεσσιν ἐπεμήναντο, τουτέστιν ἐπεμάνησαν· μανίαν ὀνομάσας τὸν τῆς φιλοχρηματίας ἔρωτα. ἥτις μανία καλῶς ἐπιλέγεται παντὶ πράγματι παρὰ τὸ δέον πλεονάζοντι· οὕτω γὰρ καὶ ἐρωτομανία καλεῖται καὶ ὀψομανία καὶ οἰνομανὴς ἄνθρωπος, καὶ τοιαῦτα πολλά. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀνάθημα καὶ θεῖον γέρας λέγεται. ἰδοὺ γὰρ ὁ Διονύσιος Ἀλφειοῦ γέρα ἔφη τὰ ἐν τῷ ναῷ κειμήλια. ἄλλοι δέ φασι τοὺς Συβαρίτας ἀπολωλέναι κατὰ χρησμὸν παλαιόν, διότι πρὸ θεοῦ ἐτίμησαν ἄνθρωπον, ὅτε τῶν τις Συβαριτῶν οἰκέτην μαστίζων φυγόντα μὲν ἐς θεοῦ ἐπέμενε τύπτων, ἐς μνῆμα δὲ πατρικὸν καταφυγόντα ᾐδέσθη· ὅτε καὶ ἀποστραφῆναί φασι τὸ τῆς Ἥρας ἄγαλμα, βαρυνθὲν ἐπὶ τῷ γενομένῳ. διὸ καὶ ἐξετρίβη, φασί, κατὰ τὸν χρησμὸν ἡ πόλις γενομένη ἀνάστατος. ἔλεγε δὲ ὁ ῥηθεὶς χρησμός, τότε τοὺς Συβαρίτας ἐξολέσθαι, ὅτε πρὸ θεοῦ ἄνδρα σεβίσονται. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποικίαν στείλαντες τὴν πόλιν συνῴκισαν, καὶ Θούριον ὡς εἴρηται μετωνόμασαν. καὶ ἔστιν ἡ εἰς τὸ Θούριον ἀποικία πολλὴ ἐν ταῖς ἱστορίαις. καί τινας Θουριομάντεις ὁ Κωμικὸς λέγει, ὡς εἰς αὐτὴν ὁδηγήσαντας. ἱστορεῖται δὲ χλιδανὸς ἀνὴρ καὶ πάνυ τρυφῶν Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης.

375. Ὅτι μετὰ τοὺς Συβαρίτας μέσην χθόνα οἰκοῦσιν οἱ Σαυνῖται, οὓς διὰ τοῦ μ̄ Σαμνῖτας οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσιν, ὡς ἡ γραφὴ τοῦ Διοδώρου δηλοῖ.

376. Ὅτι Μαρσῶν θοὰ φῦλα εἰπὼν ὠκύποδας εἶναι παρεμφαίνει τοὺς Μαρσούς. ἀπὸ τούτων ὁ ᾀδόμενος Μαρσικὸς Ῥωμαϊκὸς ὀνομάζεται πόλεμος, ἀρξάντων τῆς ἀποστάσεως. ἐκ τούτων οἱ Ῥωμαῖοι τάσσουσιν ἐχιδνολογεῖν τινας εἰς κατασκευὴν θηριακῆς, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ἐν Ῥώμῃ τὰς ἐχίδνας θηρεύουσιν οὓς ὀνομάζουσι Μαρσούς.

Ὅτι ἡ Τάρας, ἡ καὶ Ταρεντός, ἐγγὺς κεῖται ἁλός,

ὅθεν Ἴκκος ἦν ὁ Ταραντῖνος ἰατρός, ὃς ἐπὶ βίου εὐτελείᾳ εἰς παροιμίαν κεῖται τὴν λέγουσαν, Ἴκκου δεῖπνον, ἐπὶ τῶν ἀπερίττως δειπνούντων. ἐκεῖθεν δὲ καὶ Ῥίνθων ἦν ὁ ἐπικαλούμενος φλύαξ, ἤγουν φλύαρος, ὑποκοριστικῶς, ὡς τὰ τραγικὰ εἰς γελοῖα μεταῤῥυθμίζων καὶ παίζων ἐν οὐ παικτοῖς, ἀλλὰ φλυαρῶν ἄντικρυς. ἐλέγετο δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ Τάρας ἐξ ἀναλογίας. οὐδὲν γὰρ ἔστιν εἰς ρας βαρύτονον θηλυκόν. ἐπεχωρίασε δέ ποτε αὐτόθι ἡ ἐνόπλιος ἱππηλασία, ὅθεν Ταραντινίζειν ἐλέγετο τὸ τὴν ἐνόπλιον καὶ εἰς μάχας χρήσιμον ἱππασίαν ποιεῖσθαι. ὠνόμασται δὲ ἡ πόλις ἀπό τινος ἥρωος Τάραντος. ἔσχε δὲ καὶ Λακεδαιμονίων ἀποικίαν· διὸ καὶ λέγει ὁ Διονύσιος, ὅτι Ἀμυκλαίων αὐτὴν ἐπολίσατο κρατερὸς ἄρης, τουτέστι Λακώνων, ὧν μέρος αἱ Ἀμύκλαι. Λακεδαιμόνιοι γὰρ συνεχῶς ἀφισταμένοις τοῖς ὑπ' αὐτοὺς Μεσσηνίοις ἐπιστρατεύσαντες ὠρκωμότησαν μὴ μὴν ὑποστρέψειν, πρὶν ἂν ἐκείνους κατὰ κράτος δουλώσωνται· ὅτε καὶ οἱ μὴ μετασχόντες τῆς στρατείας δοῦλοι ἐκρίθησαν, καὶ ἐκλήθησαν καὶ αὐτοὶ Εἵλωτες. ἐπεκτεινομένου δὲ πολλοῦ καιροῦ τῷ πολέμῳ, πέμπουσιν αἱ πρεσβύτιδες διδάσκουσαι ὡς ἄτεκνοι τελευτῶσιν αἱ γυναῖκες, καὶ κίνδυνός ἐστι λειπανδρῆσαι τὴν πατρίδα, εἰ μὴ ποιήσονται πρόνοιαν τῆς τῶν γυναικῶν ἐπιγονῆς. οἱ δὲ ἐπιλεξάμενοι πεντήκοντα εὐρωστοτάτους καὶ νεωτάτους καὶ οἵους παιδοποιεῖν, ὅσοι δηλαδὴ παῖδες συνεξελθόντες τοῖς ἐν ἡλικίᾳ, ἤγουν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οὐ μετέσχον ἐκείνων τῶν ὅρκων, ἐπέταξαν συγγίνεσθαι ταῖς παρθένοις ἁπάσαις ἅπαντας, ὡς ἂν οὕτω πολυτεκνήσωσι. καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐκεῖναι συλλαβοῦσαι ἀπέτεκον. οἱ δὲ τεχθέντες, οἷα μὴ τραφέντες γνησίως καὶ εὐγενῶς κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου, ἄλλως καὶ οὐχ ὡς ἔδει ἐπολιτεύοντο, ἕως οὗ μετὰ ἐννεακαίδεκα ἔτη Μεσσήνης ἁλούσης ἐπανελθόντες οἱ ἐκ τοῦ πολέμου καὶ μοχθηρὰν εὑρόντες τὴν πολιτείαν ἐξήλασαν αὐτούς. οὓς Φάλανθός τις ἀνὴρ ἐγχώριος λαβὼν καὶ εἰς

ποικίαν σταλεὶς ᾤκισε τὸν Τάραντα. ἐκαλοῦντο δὲ Ιαρθενίαι οἱ ἐκ τῶν παρθένων ἐκείνων γενόμενοι. ἕτεοι δέ φασι τοὺς τοιούτους παῖδας ὡς νόθους ὑπὸ τῶν Ιακώνων ὀνειδιζομένους μελετᾶν ἐπαναστῆναι αὐτοῖς, ὴν ὕβριν μὴ φέροντας, διὸ καὶ ἐκπεμφθῆναι εἰς ἀποιίαν. ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν ὅτι ἄτιμοι κριθέντες οἱ Παρενίαι, ὡς ἀπὸ πορνείας φύντες, καὶ μὴ ἀνασχόμενοι ῆς ἀτιμίας ἐπεβούλευσαν ὁμόφρονες ὄντες πάντες, ὡς ν ἀλλήλων ἀδελφοὶ νομιζόμενοι· ὕστερον δὲ συμπειθέντες ἐξῆλθον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀποικίαν. ἴσχυσαν έ ποτε καθ' ὑπερβολὴν οἱ Ταραντῖνοι. ἐπέτριψε δὲ καὶ ὐτοὺς ἡ τρυφή, παρ' οἷς πανδήμους ἑορτὰς κατ' ἔτος ιλείους ἢ τὰς ἄλλας ἡμέρας συνέβαινεν ἄγεσθαι, ὡς ἡ στορία φησί, σοφισαμένοις διὰ τρυφὴν καὶ ἀργίαν τὰς υνεχεῖς ἑορτάς· ὡς καὶ ἡ παροιμία φησίν, ἀργοῖς αἰὲν ορτή. τάχα δὲ καὶ τὸ λεπτὸν γυναικεῖον περίβλημα τὸ Γαραντινίδιον παρ' αὐτοῖς διὰ τρυφὴν πρώτοις εὕρηται. εῖται δέ, φασίν, ὁ Τάρας, ἢ κατὰ Διονύσιον θηλυκῶς ἡ Τάρας, ἐπὶ χεῤῥονήσῳ, ὡς καὶ τὰ πλοῖα ὑπερνεωλκεῖσθαι ῥᾳδίως ἑκατέρωθεν, ταπεινοῦ ὄντος τοῦ αὐχένος ῆς χεῤῥονήσου.

378. Ὅτι Καλαβροὶ καὶ Ἰάπυγες ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τάραντος, καὶ τοῦ τῶν Μαρσῶν ἔθνους, τέτανται δὲ μέχρι τῆς παραλίου Ὑρίου, ὅπου σύρεται, φησίν, ἡ Ἀδριὰς ἅλμη εἰς τὸν Ἀκυλήϊον κόλπον, ἤτοι τὸν περὶ Ενετίαν, τὸν τῆς Ἀδριάδος μυχόν, ὃς λέγεται καὶ Ακυληήσιος, κατὰ σχηματισμὸν τύπου Ἰταλικοῦ ἀπὸ Ακυληΐας. πόλις δὲ ἡ Ἀκυληΐα μεγίστη, λεγομένη καὶ Ακυλία τετρασυλλάβως, παρονομαζομένη ἀπὸ ἀετοῦ, ὃς ἀκύλας πρὸς τῶν ἐκεῖ ἐλέγετο, πλησιάζουσα μὲν μάλιστα τῷ ἐνδοτάτῳ μυχῷ τοῦ Ἀδρίου κόλπου, ἔξωθεν δὲ οὖσα τῶν Ἑνετικῶν ὅρων, καί, ὥς τινές φασι, ἀπὸ θαλάσσης ρν' μίλια κειμένη, Ῥωμαίων κτίσμα. ἀναπλέεται δὲ ὁλκάσι κατά τινα ποταμόν, καὶ ἀνεῖται εἰς ἐμπόριον τοῖς περὶ τὸν Ἴστρον Ἰλλυριοῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὗτος μὲν

τὴν Ὕριον εἶπε θηλυκῶς, ἣν καὶ ἐπανέλαβε συνήθως, οἷα λόγου ἀξίαν. οἱ δὲ ἄλλοι οὐδετέρως τὸ Ὕριον λέγουσι. Κρητῶν δὲ κτίσμα ἡ πόλις ἡ Ὑρία κατὰ Ἡρόδοτον, κτισθεῖσα ὅτε οἱ Κρῆτες εἰς Σικελίαν ἀφικόμενοι ἐπὶ πολιορκίᾳ καὶ μηδὲν ἰσχύσαντες ἐξεβλήθησαν εἰς τὴν γῆν χειμῶνι μεγάλῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν Γεωγράφον οἱ Ἰάπυγες καὶ Μεσάπιοι λέγονται· καὶ ὅτι ἀπό τινος Ἰάπυγος οὕτως ὀνομάζονται, ὃς ἐκ γυναικὸς Κρήσσης τῷ Δαιδάλῳ ἐγένετο. Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Ἑνετίαν, εἰ χρή τι παρεκβατικώτερον εἰπεῖν, νῦν μὲν Βενετίαν φαμέν, καθότι καὶ Ἀῤῥιανός φησιν, ὅτι Ἑνετοὶ πονήσαντες ἐν μάχῃ τῇ κατὰ Ἀσσυρίους καὶ ἀποπεράσαντες εἰς Εὐρώπην ᾠκίσθησαν πρὸς Πάδῳ τῷ ποταμῷ, καὶ τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ Βενετοὶ ἐς τοῦτο ἔτι ἀντὶ Ἑνετῶν κληΐζονται, καὶ Βενετία ἡ γῆ ἥντινα νέμονται. οἱ δὲ παλαιοὶ Οὐενετίαν τὴν χώραν πεντασυλλάβως ἐκάλουν κατὰ γλῶσσαν οἰκείαν· ὡς καὶ τὸν Ὀκτάβιον Ὀκταούϊον, καὶ τὸν Φλαβιανὸν Φλαουϊανόν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. φασὶ δὲ αὐτοὺς ἐξ Ἑνετῶν τινων ἀνδρῶν Ἀσιανῶν κατάγεσθαι, οἳ πονήσαντες ὡς ἐῤῥέθη ἔν τινι πολέμῳ ἐς τὴν Εὐρώπην ἔφυγον. ἄλλοι δὲ ἐκ τῶν κατὰ Παφλαγονίαν Ἑνετῶν αὐτοὺς τὴν τοῦ γένους ῥίζαν ἕλκειν φασί, φύλου ἀξιολόγου πλανηθέντος μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν, ὅτε τὸν ἡγεμόνα Πυλαιμένην ἀποβαλόντες ἦλθον εἰς Θρᾴκην, καὶ πλανώμενοι ἀφίκοντο εἰς τὴν νῦν Ἑνετικὴν περὶ τὸν τοῦ Ἀδρίου μυχόν. τῆς τοιαύτης δὲ τῶν Ἑνετῶν ῥίζης τῆς Παφλαγονικῆς μέμνηται καὶ ὁ Ποιητὴς λέγων,

Ἐξ Ἑνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

καὶ γέγραπται εἰς τοῦτο ἐκεῖ τὰ καίρια. πολλοὶ δέ τινες τοὺς Ἑνετοὺς τούτους τοὺς περὶ Ἀκυληΐαν ἀποίκους φασὶν ὁμωνύμων παρωκεανιτῶν, οὐ μόνον Ἑνετῶν καλουμένων, ἀλλὰ καὶ Βελγῶν· ἔθνος δὲ Κελτικὸν οἱ Βέλγαι. καί φησιν ὁ Γεωγράφος τοὺς τοιούτους Οὐενετούς,

δηλαδὴ τοὺς παρωκεανίτας, οἰκιστὰς εἶναι τῶν κατὰ τὸν Ἀδρίαν Οὐενετῶν, καὶ ἐκείνους ναυμαχῆσαι πρὸς Καίσαρα, κωλύοντας αὐτὸν τοῦ εἰς τὴν Βρεττανίαν πλοῦ. ἄλλοι δὲ εἰπόντες καὶ αὐτοὶ Ἐνετοὺς Παφλαγονικοὺς ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου σωθῆναι αὐτόθι μετὰ τοῦ Ἀντήνορος τοῦ Τρωϊκοῦ, φασὶν ὅτι μαρτύριον τούτου ἡ περὶ τὴν ἱπποτροφίαν σπουδή, ἣν εἶχον καὶ οἱ Παφλαγονικοὶ Ἐνετοὶ καθ' Ὅμηρον· ὄνομα γὰρ ἡ Ἐνετικὴ πωλεία εἶχεν ἐν Ἕλλησιν. ἐθύετο δὲ παρ' αὐτῶν λευκὸς ἵππος τῷ Διομήδει. ὁμοιοπαθεῖ δέ, φασί, τῷ ὠκεανῷ ἡ κατ' αὐτοὺς θάλασσα, ἀμπώτεις ὁμοίως ἐκείνῳ ποιοῦσα καὶ πλημμυρίδας, ὑφ' ὧν τὸ πεδίον λιμνοθαλάσσης μεστὸν γινόμενον, κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν, διώρυξι καὶ παραχώμασιν ὡς τὰ τῆς Αἰγύπτου διοχετεύεται. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι τινὲς πᾶσαν τὴν μετὰ τοὺς Καλαβροὺς Ἀπουλίαν ἐκάλουν καὶ τὸ ἔθνος Ἀπούλους· καὶ ὅτι Καλαβρία οὐ διὰ τῆς αυ διφθόγγου ἀλλὰ διὰ τοῦ β γράφουσιν οἱ ἀκριβεῖς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι, ὥσπερ Θρηΐκιος ἄνεμος λέγεται ὁ διὰ τῆς Θρᾴκης πνέων, καὶ Λοκρὸς ὁ διὰ τῆς Λοκρίδος, οὕτω καὶ Ἰάπυξ ὁ διὰ τῆς γῆς τῶν Ἰαπύγων.

382. Ὅτι τὸ Τεγεστραῖον Ἰλλυρικὸν ἄστυ, τουτέστι τὸ Τέγεστρον, παρὰ τοῖς μυχάτοις πέρασι τῆς Ἀδριάδος ἅλμης ἐστί. τοῦτο καὶ Τέργεστρον λέγεται ἀπὸ Τεργέστρου τινός, ὡς ἐν τῇ καταγραφῇ δηλοῦται τῶν ἐθνικῶν.

384. Ὅτι περὶ τὰ ἑῷα τῆς Ἀδριάδος νῆσοι Λιβύρναι ἢ Λιβυρνίδες, αἵτινες, ὡς προϊὼν ἐρεῖ, μετὰ τὰς Ἀψύρτου νήσους ἐῤῥίζωνται· ἔνθα ἐς αὐγὰς στρεπτὴ παρασύρεται ἅλμη, τουτέστιν ὅπου πρὸς ἕω κυρτοῦται ὁ κόλπος. τοῦτο δὲ ἐδήλου καὶ ὅτε εἶπεν ὡς Ἀδριὰς εἰς εὖρον ἄνεμον τεκμαίρεται τὸν ὁλκόν. ἐκεῖ δέ φησι καὶ ἡ τῶν Ὑλλήων, ἤγουν Ὑλλέων, ἐρυμνὴ γῆ ὅση παράκειται τῷ ἰσθμῷ. χεῤῥόνησον γάρ φασιν οἰκεῖν τοὺς Ὑλλεῖς, περὶ ὧν καὶ ταῦτα ἱστορεῖται· Ὑλλεῖς ἔθνος

Ἰλλυρικόν, ἀπὸ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέους, ὥς φησιν Ἀπολλώνιος. ἔστι δὲ καὶ πόλις Ὕλλη. Ἀπολλόδωρος δὲ Ὕλλους τούτους γράφει, λέγων, μετὰ τοὺς Ὕλλους Λιβυρνοὶ καί τινες Ἴστροι λεγόμενοι Θρᾶκες. τούτων δὲ πρόκειται χεῤῥόνησος Ὑλλίς, ἡλίκη μάλιστα Πελοπόννησος, ιέ πόλεις οἰκουμένας ἔχουσα παμμεγέθεις. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· τὸ δὲ Ὑλλήων τὸ παρὰ τῷ Διονυσίῳ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων διὰ διφθόγγου γράφουσι, πλεονασμῷ τοῦ ἰῶτα. Ἰστέον γὰρ ὅτι τὰ εἰς ευς πενταχῶς εἶχον τὴν κλίσιν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, διὰ τοῦ εος κοινῶς, διὰ τοῦ εως Ἀττικῶς, διὰ τοῦ ηος κατὰ τὴν νέαν Ἰάδα, κατὰ δὲ τὴν παλαιὰν καὶ διὰ τοῦ ειος κατὰ παράλυσιν τῆς ει διφθόγγου, καὶ διὰ τοῦ ιος ἐκτεταμένου τοῦ ἰῶτα, ὡς καὶ Σωφρόνιος λέγει. Ἐκεῖ δέ φησι καὶ οἱ Βουλιμεῖς, οὕς τινες διὰ τοῦ ν γράφουσι Βουλινεῖς ἢ Βουλινούς. Τὰς δὲ Λιβυρνίδας νήσους ἱστόρηται περὶ μ' εἶναι τὸν ἀριθμόν· παρονομάζονται δὲ ἀπὸ Λιβυρνῶν· ἔθνος δὲ οἱ Λιβυρνοὶ ἐν τοῖς ἐνδοτέρω τοῦ Ἀδρίου, ἀπό τινος Λιβυρνοῦ ἀνδρὸς εὑρόντος τὰ Λιβυρνικὰ λεγόμενα σκάφη. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν Λατινικῷ λεξικῷ εὕρηται ὅτι Λιβυρνίδες νῆες αἱ μικραί.

389. Ὅτι τῆς Ἰλλυρικῆς χώρας πέρας αἱ ἠλίβατοι κολῶναι, τὰ Κεραύνια ὄρη, οὕτω καλούμενα διὰ τὸ συχνοὺς ἐκεῖ πίπτειν κεραυνούς. περὶ ἃ κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἠπείρου μητρόπολις, ἥ ποτε καλουμένη Ἐπίδαμνος, ἤτοι τὸ Δυῤῥάχιον, δηλοῦν ἐκ τῆς τοιαύτης κλήσεως τὴν τοῦ τόπου τραχύτητα· δυςράχιον γάρ ἐστιν, ὅ ἐστι δυςέξοχον. τρέψαν δὲ τὸ υ εἰς ρ εὐφωνότερον λαλεῖται Δυῤῥάχιον, καθὰ καὶ τὸ Τυρσηνός Τυῤῥηνός· ταρσός ταῤῥός ὁ καλαθίσκος· πυρσός πυῤῥός· καὶ ἄλλα. ἀρχὴ δὲ τὰ Κεραύνια ὄρη τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους, ὧν εἰ καὶ τὸ στόμα κοινόν, ἀλλ' αὐτὰ διαφέρει τῇ θέσει. Ἰόνιος μὲν γὰρ κόλπος ὁ μετὰ τὸ στόμα εὐθύς, ἀπό τινος ἡγησαμένου τῶν τόπων ἔχων τὴν κλῆσιν, ἢ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰοῦς· Ἀδρίας δὲ ὁ ἐντὸς μέχρι

τοῦ μυχοῦ, ἀπὸ Ἀδρίας, ὡς προεῤῥέθη, πόλεως ἐπιφανοῦς, ἢ ἐξ ὁμωνύμου ποταμοῦ. ἐκεῖ δὲ ὥσπερ τρίτον τι τμῆμα ὁ Ἀκυλήϊος κόλπος, ὡς ἀνωτέρω ἔφη ὁ Διονύσιος. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ἄρκτον τοῦ βορείου Καυκάσου ὄρη Κεραύνια. Ἰλλυριοὺς δέ φασι τὸ ἔθνος κληθῆναι ἀπὸ Ἰλλυριοῦ, παιδὸς Κάδμου καὶ Ἁρμονίας.

391. Ὅτι περὶ τὸν κόλπον τὸν κατὰ τὰ Κεραύνια ὄρη ἴδοις ἂν τὸν τοῦ Κάδμου καὶ τῆς γυναικὸς Ἁρμονίας τύμβον, ὃν καὶ ἀναδιπλοῖ δι' ἐπαναλήψεως, καὶ ἐρικυδέα καλεῖ. περὶ ὧν μῦθός ἐστι, φησίν, ὡς ἄρα μετὰ λιπαρὸν γῆρας Θήβηθεν ἐκεῖ ἐλθόντες εἰς ὄφεων σκολιὸν γένος ἠλλάξαντο, ἐπεὶ καὶ Κάδμος τὸν Ἄρεος ἀνεῖλέ ποτε ἐν Θήβαις δράκοντα, τὸν τῆς Δίρκης φύλακα. δηλοῖ δὲ ὁ λόγος, ὡς ἐξ Ἑλλάδος αὐτόθι ἐλθόντες ἐκεῖνοι μετέθεντο τὴν Ἑλληνικὴν χρηστοήθειαν, καὶ μετέπεσον ἐξ ἐπιεικείας πρεπούσης Ἕλλησιν εἰς σκολιὰ ἤθη καὶ οἷον ὀφεώδη καὶ βάρβαρα, παρὰ τὸ γῆρας δυςπραγήσαντες εἰς ἤθους μεταβολήν. καὶ ἔστιν ἐναλλαγῆναι αὐτοὺς εἰς ὄφεις, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὸ εἰς θηριωδίαν μεταμειφθῆναι. τὸν μέντοι Κέκροπά φασιν οἱ μῦθοι τοὐναντίον ἀπὸ ὄφεως εἰς ἄνθρωπον ἐλθεῖν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα καὶ τὸν βάρβαρον Αἰγυπτιασμὸν ἀφεὶς χρηστοὺς ἀνελάβετο τρόπους πολιτικούς. λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅτι περὶ τὴν τοιαύτην γῆν δύο πέτραι ἀντικείμεναι ἀμφοτέρωθεν ἐρηρέδαται, καὶ αὗται, ὁπηνίκα τις ἀρχὴ γένηται τοῖς ἐκεῖ κυλινδουμένου κακοῦ, συνίασι καὶ πρὸς ἑαυτὰς δονούμεναι προςαράσσονται, κατὰ τὰς μυθευομένας Πλαγκτάς· καὶ τοῦτό ἐστι τοῖς ἐγχωρίοις σημεῖον ἐσομένου πολέμου. τὸ δὲ ἐρηρέδαται δηλοῖ μὲν τὸ ἐρηρεισμέναι εἰσὶ καὶ ἑδραίως ἐῤῥίζωνται, ἔστι δὲ Ἰωνικόν, καὶ γίνεται ἀπὸ τρίτου ἑνικοῦ τοῦ ἐρήρεισται, ἀποβολῇ τοῦ σ̄ καὶ προςθέσει τῆς δ̄ᾱ συλλαβῆς· ὁποῖον καὶ τὸ ὠνόμασται, ὠνομάδαται· πέφρασται, πεφράδαται· καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν μῦθος τὴν τῷ Κάδμῳ συνοικήσασαν Ἁρμονίαν Ἄρεος

καὶ Ἀφροδίτης γενεαλογεῖ. Ἀῤῥιανὸς δὲ Ἀσιανήν τε αὐτὴν οἶδε καὶ Δαρδάνου ἀδελφήν. φησὶ γὰρ ὅτι Κάδμος ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατὰ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς Εὐρώπης σταλεὶς καὶ πλανώμενος περιπετὴς γέγονεν Ἁρμονίᾳ τῇ τοῦ Δαρδάνου ἀδελφῇ, ἁρπάσας δὲ καὶ εἰς τὰς νῆας ἐνθέμενος προσέσχε τῇ Βοιωτῶν γῇ, ἔνθα Θηβαίων ἐγένετο ἀρχηγός, πλούτῳ τε εὐδοκιμῶν καὶ τῇ ἄλλῃ σοφίᾳ.

398. Ὅτι πρὸς νότον, μάλα πολὺ ὑπό τε Θρᾴκην καὶ περὶ Ὠρικίαν ἐρείδεται ἡ τῆς Ἑλλάδος ἀρχή. καὶ σημείωσαι ὅτι Ὠρικίαν λέγει τὴν κατὰ Μολοττοὺς καὶ Θεσπρωτοὺς ἤπειρον, περὶ ἣν καὶ πόλις Ὤρικος, ὡς προγέγραπται, καὶ λιμὴν Ὤρικος κατὰ Ἡρόδοτον Θεσπρωτικὸς ἢ Ἠπειρωτικός. ὡς πέρατα δὲ τῆς Ἑλλάδος ἔλαβε τὴν Θρᾴκην καὶ τὴν Ὠρικίαν, τὸ μὲν ἑῷον τὴν Θρᾴκην, τὸ δὲ ἑσπέριον τὴν Ὠρικίαν δηλαδή.

400. Ὅτι ἡ Ἑλλὰς δισσῇ θαλάσσῃ ἔζωσται, τῇ Αἰγαίῃ τε καὶ τῇ Σικελικῇ, ὧν ἑκάστη ἄνεμον ἔλαχεν, εἰς ὃν ἀφορᾷ, τὸν ἑσπέριον μὲν ἡ Σικελική, ἡ Αἰγαίη δὲ τὸν εὖρον. τὸν δὲ ἑσπέριον ἄνεμον καὶ ζέφυρον καλεῖσθαί φησιν, ἐρεθίζων οἷον ἡμᾶς εἰς ἐτυμολογίας ἀνεύρεσιν. ζέφυρος γὰρ τρόπον τινὰ ταυτόν ἐστι τῷ ἑσπέριος ἄνεμος, ὡς ἀπὸ ζόφου, ὅ ἐστι τῆς ἑσπέρας, οὖρος, ἤγουν ἄνεμος.

401. Ὅρα δὲ ὅτι ὀφείλων ἑκατέρα εἰπεῖν, διὰ τὴν Αἰγαίαν καὶ τὴν Σικελήν· ἐπὶ δύο γὰρ συλληπτικῶς λέγεται τὸ ἑκάτερος· ὁ δὲ ἑκάστη εἶπεν, ὅπερ ἐπὶ πλήθους εἴωθε λέγεσθαι. ποιήσει δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, καὶ ἔστι τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τῷ Ἑρμογένει.

403. Ὅτι ἡ τοῦ Πέλοπος νῆσος ἔστι μὲν κυρίως χεῤῥόνησος, ὅμως δὲ νῆσος μὲν λέγεται, ὡς παρὰ βραχὺ τοιαύτη οὖσα παρὰ τὸν ἰσθμὸν δηλαδή, τουτέστι τὸν ὀλιγοστάδιον αὐχένα, καὶ ὡς θαλασσίοις κατὰ τὸν Διονύσιον ἐστεμμένη κόλποις ἔνθα καὶ ἔνθα· ὅπερ ταυ-

τόν ἐστι τῷ ἀμφίαλος. καὶ ὅρα τὸ ἐστεμμένη, ἀντὶ τοῦ κυκλουμένη. καὶ ἔστιν ἐνταῦθα κάλλιον οὕτως εἰπεῖν, παρόπερ ἀνωτέρω ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἔφη, ἐζῶσθαι αὐτὴν δισσαῖς θαλάσσαις εἰπών. καὶ διὰ τοῦτο μὲν ὀνομάζεται νῆσος. Πέλοπος δὲ λέγεται διὰ τὸ τὸν Φρύγα ἢ Λυδὸν Πέλοπα κυριεῦσαί ποτε αὐτόθι, ἐπιγαμβρεύσαντα Οἰνομάῳ. λέγεται δὲ οὐ μόνον συνθέτως Πελοπόννησος διὰ τῶν δύο νν, ὡς Ἑκατόννησοι, αἱ τοῦ Ἑκάτου, ἤτοι Ἀπόλλωνος, νῆσοι, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς, ἤτοι ἀσυνθέτως, ποτὲ μὲν Πελοπία γῆ, ὡς παρὰ Εὐριπίδῃ εὕρηται, ποτὲ δὲ νῆσος, ὡς αὐτὸς ὁ Διονύσιος ποιεῖ ἐν τῷ περὶ Ἀρκάδων λόγῳ, ὥςπερ καὶ τὸ πρὸ τοῦ Εὐξείνου ὕδωρ στόμα τε ἁπλῶς λέγει καὶ στόμα Πόντου συνθέτως. οὕτω δὲ καὶ τὰς Θερμοπύλας Πύλας ἁπλῶς λεγομένας εὑρίσκομεν. ἔστι δὲ κατὰ τὸν ἰσθμὸν ἡ Πελοπόννησος συνεχὴς τῇ τῆς Ἑλλάδος πέζῃ. συνάπτει γὰρ ὁ τόπος ἐκεῖνος τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἔοικε πλατάνου πετάλῳ μυουρίζοντι, τουτέστι κατὰ μυὸς οὐρὰν στενουμένῳ καὶ λεπτυνομένῳ, κατὰ τὸν ἄκρον μίσχον, ἤτοι κατὰ τὸν καυλόν, οὗ τὸ φύλλον ἐξήρτηται. καὶ ὁ μὲν ἰσθμός, φησί, τῆς Πελοποννήσου ὁ τεσσαρακονταστάδιος, εἰργόμενος στενός, ἔοικε τῷ ἄκρῳ μίσχῳ τοῦ φύλλου, βόρειος ὢν καὶ κοινὸν ἐφ' Ἑλλάδος ἴχνος ἐρείδων, ὡς τῆς Ἑλλάδος κατὰ συνέχειαν εὐθὺς κειμένης ὡς εἴρηται μετὰ τὸν ἰσθμόν. ἡ δὲ τῆς ἔσω ἠπείρου περίμετρος τῷ πολυδινήτῳ φύλλῳ παρέοικεν, ὡς πολλὰς ἐπικλάσεις ἔχουσα καὶ καμπὰς καὶ ἐγκολπώματα, καθ' ὁμοιότητα τοῦ τῆς πλατάνου φύλλου. διὸ καὶ ὁ Πίνδαρος πολύγναμπτον μυχὸν λέγει τὴν Πελοπόννησον. ἀκρόπολιν δὲ τῆς Ἑλλάδος οἱ παλαιοί φασι τὴν Πελοπόννησον. (406.) Ὅρα δὲ τὸ ἴχνος ἐρείδων, ῥηθὲν ὡς ἐπὶ βάσεως ποδός. εἴρηται δὲ ὡς πρὸς τὸ Πέλοπος νῆσος ὀπηδεῖ· ἀκόλουθα γὰρ ἀλλήλοις τὸ ὀπηδεῖν, καὶ τὸ ἴχνος ποιῆσαι. λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἴση σχεδόν ἐστι κατά τε μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, ὅσον χιλίων τετρακοσίων

σταδίων, καὶ ὅτι κύκλῳ περίμετρος αὐτῆς μὴ κατακολπίζοντι μὲν τετρακισχιλίων σταδίων ἢ καὶ πλεῖόν τι, κατακολπίζοντι δὲ ὑπὲρ τὰ πεντακισχίλια ἑξακόσια.

409. Ὅτι πρὸς ζέφυρον τῆς Πελοποννήσου ἡ Τριφυλὶς γῆ, μερὶς τῆς Ἤλιδος, ἔνθα ἱρατεινότατος ποταμῶν Ἀλφειὸς ὁδεύει, σχιζόμενος ἐκ τοῦ Μεσσηνίου Εὐρώτα. ἄμφω δὲ ἐκ μιᾶς πηγῆς ἀναβλύζοντες σχίζονται, τῆς καλουμένης Ἀσέας. διὸ καὶ γράφουσι τὰ τῶν ἀντιγράφων ὀρθότερα, οἵτ' ἄμφω Ἀσέηθεν ἀναβλύζουσι ῥέεθρα, καὶ ὁ μὲν Ἠλείων, ὁ Ἀλφειός, ὁ δὲ Ἀμυκλαίων χθόνα τέμνει, ὁ Εὐρώτας. καὶ ὁ Γεωγράφος δέ φησιν ὅτι Ἀσέα κώμη τῆς Μεγάλης πόλεως, ἔχουσα δύο πηγάς, ἐξ ὧν ῥέουσιν Εὐρώτας καὶ Ἀλφειός, οἳ δύντες ὑπὸ γῆν ἀνατέλλουσι μετὰ συχνὰ στάδια, καὶ τὸ ῥεῖθρον ἀναδείξαντες ὁ μὲν γίνεται Λακωνικός, ὁ δὲ εἰς τὴν Πισᾶτιν κατάγεται γῆν, ἤτοι εἰς τὴν ὑμνουμένην Πίσαν, ἥτις δι' ἑνὸς γράφεται σίγμα, καὶ ἀπὸ κρήνης ἔχει Πίσης τὸ ὄνομα. αὐτὴ δὲ ἡ κρήνη οὕτω λέγεται, οἱονεὶ πίστρα τις οὖσα, ὅ ἐστι ποτίστρα, παρὰ τὸν πίσω μέλλοντα, οὗ ἡ χρῆσις παρὰ Πινδάρῳ. μεταξὺ δὲ ἡ τοιαύτη Πίσα Ὄσσης καὶ Ὀλύμπου ὀρέων Πελοποννησιακῶν ὁμωνύμων τοῖς παρ' Ὁμήρῳ Μακεδονικοῖς ἢ Θετταλικοῖς. ὕδωρ δέ φασι περί που τὸν Ἀλφειὸν εἶναι, ὅπερ ἀλφοὺς ἰᾶται, ὅθεν τάχα καὶ ὁ ποταμὸς ἐκλήθη, πλεονασμῷ τῆς ει διφθόγγου, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀδελφειός καὶ τῶν ὁμοίων. ἀγαθὸν δέ ἐστι τὸ τοιοῦτον ὕδωρ καὶ εἰς λεύκας καὶ λειχῆνας, Μελάμποδος χρησαμένου, φασί, τούτοις τοῖς ὕδασιν εἰς καθαρμὸν τῶν τοῦ Προίτου θυγατέρων, ὅτε ἐμάνησαν. ἐρατεινὸν δὲ ὁ Διονύσιος τὸν Ἀλφειὸν καλεῖ, διὰ τὸν μυθευόμενον τῆς Σικελικῆς Ἀρεθούσης ἔρωτα, ἧς φασὶν ἐρῶν ἕως εἰς ἐκείνην ἐκ Πελοποννήσου ἀναδίδωσι γλυκὺς ἐραστὴς ἀμιγὲς ἅλμη θαλάσσης φυλάσσων τὸ ῥεῖθρον. ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ τὸν ᾅδην ἱκανῶς αὐτόθι ἐκτετιμῆσθαί φησιν. ἱστορεῖται δὲ κατὰ ζῆλόν τινα καὶ παρὰ Νικαεῦσι ποταμόν

τινα Ἀλφειὸν ὠνομάσθαι, καὶ ὄρη τινὰ Ὀλύμπια, καὶ ἀγῶνα δὲ Ὀλυμπιακὸν ἄγεσθαι, κατὰ μίμησιν τῶν ἐν Ἤλιδι. Τριφυλία δὲ καὶ Τριφυλὶς γῆ λέγεται ἡ κατὰ Ἦλιν διὰ τὸ ὑπὸ τριῶν τινῶν οἰκεῖσθαι φύλων, ἐν οἷς καὶ Πύλιοι ἰθαγενεῖς, καὶ ἐπήλυδες Μινυοί· ἢ ἀπὸ Τριφύλου τινὸς ἀνδρός. Μεσσήνη δὲ αὕτη χώρα ἐστὶ Λακωνική, ἧς ἄποικος ἡ Σικελικὴ Μεσσήνη, Ζάγκλη μέν ποτε λεγομένη ἐκείνη, μεταβαλοῦσα δὲ τοὔνομα εἰς Μεσσήνην, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. γράφεται δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς διὰ δύο σσ, καὶ διὰ ταύτην λέγεται ὁ Εὐρώτας Μεσσήνιος. ἡ δὲ Ἦλις, ἀφ' ἧς οἱ Ἠλεῖοι, διφορεῖται κατὰ τὸ πνεῦμα. καὶ δασύνεται γὰρ ἀπὸ τοῦ ἁλίζω, τὸ συναθροίζω, διὰ τὸ πολλοὺς ἐκεῖ ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων ἀθροΐζεσθαι· καὶ ψιλοῦται μάλιστα διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα τὸ η πρὸ τοῦ λ ψιλοῦσθαι. φασὶ δὲ περὶ τὴν τοιαύτην Ἦλιν ἡμιόνους μὴ γίνεσθαι, δι' οὐδὲν φανερὸν αἴτιον, ἀλλ' ἔκ τινος κατάρας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος.

414. Ὅτι Ἀρκάδες περὶ μέσην τὴν Πελοπόννησον κοίλην χθόνα ναίουσιν ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἐρύμανθον, ἐν ᾧ κάπροι πολλοί, ὅθεν καὶ ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος, ὃν ἔκτανεν Ἡρακλῆς· ἔνθα Μέλας καὶ Κρᾶθις καὶ Λάδων ῥέουσιν. ἔστι δὲ καὶ Σικελικὸς ποταμὸς Κρᾶθις, καὶ περὶ Σύβαριν δέ, ὡς προγέγραπται, ἤτοι περὶ τὸ Θούριον, ὃς ξανθίζει τοὺς λουομένους. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Μέλας ποταμὸς οὐ μόνος οὗτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ Θρᾳκικός, ἐξ οὗ Μέλας κόλπος ὀνομάζεται ὁ περὶ τὴν Αἶνον, καὶ Ἀσιανὸς δὲ ποταμὸς Μέλας ἐστί, καὶ περὶ τὴν Τραχῖνα δέ, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. τοὺς δὲ Ἀρκάδας Διονύσιος μὲν Ἀπιδανῆας καλεῖ, οἱ νεώτεροι δὲ Ἀπιδόνας κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἀπό τινος Ἄπιδος, οὗ ἡ γενικὴ Ἄπεως ὡς ὄφις ὄφεως, Ἄμαστρις Ἀμάστρεως, Ζάμολξις Ζαμόλξεως. οἱ δέ φασιν ὅτι Ἄπις ὁ Φορωνέως ἐκ τῆς Ἠπείρου ἐλθὼν ἀπήλλαξε τὴν Πελοπόννησον ὄφεων ὀχλούντων, καὶ ᾤκησε περὶ Ἀρκαδίαν, ἀφ'

οὗ καὶ ἡ Πελοπόννησος ὅλη Ἀπία ἐκλήθη ποτέ· καὶ δι' αὐτὸν Ἀπιδανῆες ἐξαιρέτως οἱ Ἀρκάδες, παρ' οἷς ὁ Ἄπις ᾤκησεν, οὗ καὶ Αἰσχύλος μέμνηται εἰπών,

Ἄπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας.

καὶ Ῥιανὸς δέ φησι,

— κλυτὸς Ἄπις,

ὅς ῥ' Ἀπίην ἐφάτιζε καὶ ἀνέρας Ἀπιδανῆας.

οἱ δέ φασιν Ἀπίαν καὶ Ἀπιδανεῖς κληθῆναι κατὰ στέρησιν τοῦ πιεῖν καὶ τῶν πιδάκων, ἐπεὶ μὴ εἶχεν ἡ χώρα πίδακας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ὡς λέγει Καλλίμαχος, ἔμελλεν εὔϋδρος καλέεσθαι, ὡς δύνασθαι διὰ τοῦτο καὶ αὐτὴν πολυδίψιον λέγεσθαι. ὅθεν καὶ Ἀζηνὶς ἐκαλεῖτο διὰ τὴν ἄζην, ὅ ἐστι διὰ τὴν ξηρασίαν, καὶ ἔθνος οἱ Ἀζᾶνες αὐτόθι μέχρι καὶ νῦν οὕτω λεγόμενοι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ Ἀρκάδος ὠνόμασται ἡ Ἀρκαδία, υἱοῦ Διὸς καὶ Θεμιστοῦς. καὶ ὅτι καὶ Πελασγία ποτὲ ἐκλήθη καὶ Παῤῥασία καὶ Λυκαονία καὶ Γιγαντὶς καὶ Ἀζανία. ὅτι δὲ καὶ προσέληνοι λέγονται οἱ Ἀρκάδες διὰ τὴν πάνυ τοῦ ἔθνους ἀρχαιότητα, ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ.

416. Ὅτι ἐν δυσὶ στίχοις μετέλαβε γοργῶς καὶ ποικίλως τέσσαρα τοπικὰ ἐπιῤῥήματα, εἰπών, ἔνθα Μέλας, ὅθι Κρᾶθις, ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων, ἧχι καὶ ὠγύγιος μηκύνεται Λάδων. ὠγύγιον δὲ τὸν Λάδωνα λέγει διὰ τὴν περὶ αὐτοῦ ἀρχαιολογίαν. μῦθος γὰρ βούλεται πρώτην ἄνθρωπον ἐξ αὐτοῦ καὶ γῆς γενέσθαι τὴν Δάφνην. ὠγύγιος γάρ, ἤτοι παλαιός, ὁ τὴν πρώτην γεννήσας ἄνθρωπον.

419. Ὅτι τὸ Ἄργος μὲν εἰς ἀνατολὴν ὁρᾷ τῆς Πελοποννήσου, πρὸς δύσιν δὲ ἡ Λακεδαίμων. ἑκατόμπολις δὲ ἡ Λακωνικὴ τὸ παλαιόν, καθὰ καὶ ἡ Κρήτη, λέγεται. διὸ καὶ τὰ Ἑκατόμβαια ἐκεῖ ἐθύετο ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν τοσούτων πόλεων. μία δὲ τῶν ἑκατὸν αἱ Ἀμύκλαι, ἃς ἔκτισεν υἱὸς Λακεδαίμονος ὁ Ἀμύκλας. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἄργος τοῦτο προεῖχέ ποτε τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι χώρᾳ πόλεων, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀνδρείαν τῶν ἐν αὐτῇ.

κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδοτον, ἤκουσάν ποτε καὶ μουσικοὶ εἶναι πρῶτοι Ἑλλήνων. κἀκεῖνο δὲ χρὴ εἰδέναι, ὅτι οὐχ ἓν Ἄργος ἐστίν, ἀλλὰ διάφορα. τό τε κατὰ Πελοπόννησον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς καὶ Ἄργος Δωρικὸν λέγει καὶ Ἀπίαν γῆν. ἐκλήθη δὲ τὸ αὐτὸ καὶ Φορωνικὸν ἄστυ ποτὲ ἀπὸ Φορωνέως, ὠνομάσθη δὲ καὶ Αἰγιάλεια ἔκ τινος Αἰγιαλέως· καὶ ἱππόβοτον, ναὶ μὴν καὶ Ἴασος ἀπὸ Ἰάσου τινός· καὶ δίψιον, διὰ τὸ μὴ πολύϋδρον εἶναι. ἐλέγετο δέ, φασί, καὶ Θετταλικὸν Ἄργος ἡ νῦν Λάρισσα, καὶ Ἀμφιλοχικὸν δὲ ἄλλο, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν εἰς ἕνδεκα τόπους οἱ παλαιοὶ τὸ Ἄργος μετροῦσι, λέγοντες καὶ ὅτι πᾶν σχεδὸν πεδίον παραθαλάσσιον Ἄργος ἐλέγετο. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι οἱ νεώτεροι καὶ μάλιστα Μακεδόνες καὶ Θετταλοὶ ἄργος τὸ πεδίον φασί. καὶ ἡ ὅλη δὲ Πελοπόννησος Ἄργος ἀπὸ τοῦ πολυοφθάλμου Ἄργου ἐκλήθη ποτέ. ὁ δὲ Γεωγράφος οὕτω καὶ περὶ τούτου φησίν, ὅτι Ἀχαϊκὸν Ἄργος ἐκλήθη ἥ τε ὅλη Πελοπόννησος καὶ ἰδίως ἡ Λακωνική. τὸ γοῦν παρὰ τῷ Ποιητῇ περὶ τοῦ Μενελάου λεχθέν, ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαϊκοῦ, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἦν ἐν τῇ Λακωνικῇ. ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ Ἑλένη Ἀργεία λέγεται. προϊὼν δὲ λέγει κληθῆναί ποτε τὴν Πελοπόννησον Ἄργος, Ἴασον, καὶ Ἀχαϊκόν, καὶ ἵππιον, καὶ ἱππόβοτον. τὸ δὲ τοῦ Ἄργους ἐθνικὸν οὐ μόνον Ἀργεῖος, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, ἀλλὰ καὶ Ἀργόλας, καὶ ἡ χώρα Ἀργολίς. ἐλέγετο δὲ καί τι Ἄργος ἰδίως οὕτως Ἀργολικόν.

420. Ὅτι τὰς πλευρὰς τοῦ ῥηθέντος ἰσθμοῦ τοῦ Πελοποννησιακοῦ περιβρομέουσαι κλύζουσι, πρὸς ζόφον μὲν ἡ τῆς Ἐφύρης θάλασσα, ὃ ἔστιν ὁ Κορινθιακὸς κόλπος, πρὸς αὐγὰς δὲ ἡ Σαρωνὶς θάλασσα. ὅτι δὲ Ἔφυρα ἡ Κόρινθος λέγεται, καὶ ὅτι καὶ ἄλλαι εἰσὶ πόλεις ταύτης ὁμώνυμοι, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. Σαρωνικὸς δὲ κόλπος ἢ ἀπὸ Σάρωνος ποταμοῦ Τροιζῆνος ἐμβάλλοντος εἰς αὐτόν, ἢ ἐπειδὴ Σάρων τις κυνηγὸς ἐπιδιώκων σῦν ἐκεῖθεν κατενεχθεὶς εἰς τὴν ὑποκει-

μένην κατέπεσε θάλασσαν καὶ ἀπεπνίγη. οὕτω καὶ Ἴκαρος τῷ Ἰκαρίῳ ἐναποπνεύσας πελάγει ἐξ ἑαυτοῦ ὀνομάζεσθαι δέδωκε, καὶ Αἴσαρος δέ, ὡς προϊστόρηται, ἔλαφον ἐπιδιώκων, καὶ συνειςελθὼν αὐτῇ εἰς ποταμὸν περ Κρότωνα καὶ ἀποπνιγείς, τῷ ποταμῷ ἐναφῆκε τὸ ὄνομα, Αἰσάρῳ κληθέντι ἀπ' ἐκείνου. οἱ δὲ ἄλλως τὴν τοι Σαρωνικοῦ πελάγους κλῆσιν αἰτιολογοῦντές φασιν, ὅτ Μίνως λαβὼν τὰ Μέγαρα διὰ Σκύλλης τῆς Νίσου θυγατρὸς ἐρασθείσης αὐτοῦ καὶ ἀποτεμούσης τὴν τοῦ πατρὸς κεφαλήν, ἐνενοήσατο ὅτι ἡ τὸν πατέρα προδοῦσα οὐδενὸς ἂν ῥαδίως φείδοιτο, καὶ διὰ τοῦτο προςδήσας πηδαλίῳ νηὸς τὴν προδότιν καὶ πατροφόντιν ἀφῆκε σύρεσθαι διὰ θαλάσσης· καὶ αὐτὴ μὲν εἰς ὄρνεον μετεβλήθη, ὥς φησι Παρθένιος ὁ τὰς μεταμορφώσεις γράψαι λεγόμενος, ὁ δὲ κόλπος παραγραμματισθεὶς ἔσχε τὴν κλῆσιν ἀπὸ τοῦ σύρεσθαι. ἀπὸ δὲ τῆς τοιαύτης Σκύλλης καὶ Σκύλλαιον ἔτι νῦν καλεῖται τόπος ἐν Ἑρμιόνῃ τῇ κατὰ Πελοπόννησον, ἔνθα ἡ γυνὴ ἐξεκυμάνθη μετὰ τὸ καταποντισθῆναι.

423. Ὅτι πρὸς αὐγὰς τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἰσθμοῦ τὸ Ἀττικόν ἐστιν οὖδας, ἔνθα ποταμὸς φέρεται Ἰλισσός, οὐ πολλοῦ ἄξιος λόγου, διὰ δὲ τὰς κλεινὰς Ἀθήνας περιλαλούμενος καὶ θεσπέσιος καλούμενος. ὅθεν φησὶν ἥρπασέ ποτε Βορέας Ὠρείθυιαν τὴν τοῦ Ἐρεχθέως. Βορέας δὲ οὗτος βασιλεὺς ἦν Θρᾴκης, ἅρπαξ Ἀττικοῦ τούτου γυναίου βασιλικοῦ· εἰ καὶ ὁ μῦθος διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἀπαναστήσας τῆς γῆς τὸν ἄνθρωπον ἐξηνέμωσε. καθὰ καὶ Ἀϊδωνεὺς βασιλεὺς μὲν ἦν, ὡς οἱ ἀκριβέστεροί φασιν, Ἠπείρου τῆς ἐν Μολοττοῖς, πρὸς ὃν καὶ Πειρίθους ἦλθε, καὶ Θησεὺς διὰ Περσεφόνην, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ἡρακλῆς, διὰ τὸν Κέρβερον κύνα πολλοῦ ἄξιον· ὅμως δὲ καὶ ἐκεῖνος ὁ Ἀϊδωνεὺς δι' ὁμοιότητα κλήσεως εἰς τὸν Ἅιδην μεταλαμβάνεται, καὶ εἰς τὸν ὑπὸ γῆν τοῖς μυθογράφοις μετατίθεται Πλούτωνα. Ἑρμείας δὲ ὁ Πλατωνικὸς βασιλικὴν παῖδα τὴν Ὠρείθυιαν κατὰ

ογμνου ὑπονοεῖ ὠσθῆναι ἀνέμῳ βοῤῥᾷ, καὶ τούτῳ τῷ ρόπῳ λεχθῆναι ἁρπασθῆναι αὐτὴν ὑπὸ τοῦ βοῤῥᾶ. ἰκτικὴ δὲ ἡ κατὰ Ἀθήνας χώρα λέγεται καὶ Ἀτθίς· ὗτο μὲν ἀπὸ Ἀτθίδος τῆς θυγατρὸς Κραναοῦ, ἀφ' ἧ καὶ Κραναὴ λέγεται, ἐκεῖνο δὲ ἀπὸ Ἀκταίωνος, ἢ τὸ Ἀκταίου αὐτόχθονος, ἀφ' οὗ καὶ παρὰ Λυκόφρονι ἰκταῖοι οἱ Ἀττικοί, ἢ παρὰ τὴν ἀκτήν. τριγώνου γάρ, ισίν, οὔσης αὐτῆς, πολὺ μέρος καθικνεῖται εἰς τὴν άλασσαν. διὸ καὶ μία τῶν ἐπὶ Κέκροπος τεσσάρων υλῶν Παραλία ἐκλήθη, καὶ ἄλλη Ἀκταία. ἐκλήθη δὲ άλαι ποτὲ καὶ Ἀκτὴ [καὶ Ἀκτική]· ναὶ μὴν καὶ Ποιδωνία καὶ Ἀθῆναι ἀπὸ ὁμωνύμων προςώπων, καὶ ωνία δὲ ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου, καὶ Μοψοπία, ἀπὸ όψου ἄλλου παρὰ τὸν μάντιν τὸν τοῦ Τειρεσίου. ραναὴ μέντοι ἡ Ἀττικὴ οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ Κραναοῦ, ἐῤῥέθη, ἀλλὰ καὶ διότι τραχεῖα, καὶ τὸ πλεῖον αὐς ὄρεσιν ὑποπέπτωκε. τὴν δὲ ἀνωτέρω γραφεῖσαν Ἀτδα πρεσβυτάτῳ τῷ Κραναῷ γενέσθαι φασίν, ἣν παρνον οὖσαν καὶ ὡραίαν γάμου θανοῦσαν θάψας λαμῶς ὁ πατὴρ ἀπ' αὐτῆς τὴν χώραν ὠνόμασε. τὴν δὲ ν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν Κεκροπίαν ποτὲ κληθῆναί σι, πόλιν οὖσαν μίαν τῶν ἐπὶ Κέκροπος ἐκτισμένων. τι δὲ καὶ Ἴωνες ἦν ὅτε οἱ Ἀττικοὶ ἐκαλοῦντο, ἱστορεῖ ὶ ὁ Γεωγράφος λέγων ὅτι καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ, Βοιωὶ καὶ Ἴωνες, Ἴωνας τοὺς Ἀθηναίους φησί· καὶ ὅτι ἐν Ἀσίᾳ Ἴωνες τούτων εἰσὶ καὶ ἄποικοι καὶ ὁμώνυι· καὶ ὅτιπερ ἡ Ἰάς, ἤτοι ἡ Ἰωνικὴ διάλεκτος, ἡ τή ἐστι τῇ παλαιᾷ Ἀτθίδι. ὅτι δὲ ἄποικοι Ἀθηναίων ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἴωνες, δηλοῖ καὶ ὁ παρὰ τῷ Ἡροδότῳ εμιστοκλῆς, πατέρας τῶν Ἰώνων λέγων τοὺς Ἀθηίους. ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι Κραοὶ καλούμενοι ὅμως ἐπὶ Πελασγῶν ἐχόντων τὴν Ἑλδα Πελασγοὶ ὠνομάζοντο· ἐπὶ δὲ Κέκροπος ἐκλήθηιν Κεκροπίδαι· τὴν δὲ ἀρχὴν Ἐρεχθέως ἐκδεξαμένου

Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχου γενομένου, ἐκλήθησαν ἀπ' αὐτοῦ Ἴωνες.

426. Ὅτι οὕτω πάνυ ἐπέδραμεν ἐνταῦθα ἐπελευστικώτατα, ἤγουν συντομώτατα ὁ Περιηγητής, ὥστε τεσσάρων μεγάλων μνησθεὶς ἐθνῶν, Βοιωτῶν, Λοκρῶν, Θεσσαλῶν, Μακεδόνων, ἠρκέσθη μόνον ἀριθμῆσαι αὐτὰ πρὸς ὄνομα, μηδέν τι πλέον εἰπὼν περὶ αὐτῶν. φησὶ γάρ, Βοιωτῶν πέδον, καὶ Λοκρὶς ἄρουρα, Θεσσαλίη τε Μακεδονίης τε πόληες. ἡ δὲ παρεκβολὴ ἐρεῖ περὶ ἑκάστου τούτων ὅσα ἐνδέχεται.

Ὅτι Βοιωτοὶ ὠνομάσθησαν ἀπό τινος Βοιωτοῦ καλουμένου, ὃν ἡ μήτηρ Ἄρνη λάθρα τεκοῦσα περὶ βοῶν ἔθετο κόπρους· ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔσχεν, ὡς ῥιφεὶς ἀμφὶ τοὺς βόας. ἢ ἀπὸ τῆς βοὸς ἡ χώρα Βοιωτία τῆς καθηγησαμένης αὐτόθι τῷ Κάδμῳ. οἱ δὲ παρὰ τὸν βοῦν ὠνομάσθαι εἶπον τοὺς Βοιωτούς, ὡς μὴ ὄντας ταῖς διανοίαις ἄγαν εὐκινήτους. συμφωνεῖ δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἡ Βοιωτία ὗς, ὅπερ ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Πίνδαρος. γυμναστικοὶ δὲ οἱ Βοιωτοί. διὸ καὶ λέγεται λόγος τοιοῦτος, ὡς Ἀθηναῖοι μὲν περὶ τὴν ναυτικὴν ἠσχόληνται τέχνην, Θετταλοὶ δὲ περὶ τὴν ἱππικὴν ἐμπειρίαν, Βοιωτοὶ δὲ περὶ τὴν τῆς γυμνασίας ἐπιμέλειαν, Κυρηναῖοι δὲ περὶ τὴν διφρευτικὴν ἐπιστήμην.

Ὅτι ἐγγὺς τῶν Βοιωτῶν οἱ Ἐπικνημίδιοι Λοκροί, ἀπὸ Κνημῖδος ὄρους τὴν κλῆσιν ἔχοντες, ὡς ἀπὸ Ζεφυρίου ὄρους ἕτεροι Λοκροὶ οἱ Ζεφύριοι. ἱστορεῖ γὰρ ὁ Γεωγράφος ὅτι ὁ Παρνασὸς πρὸς δύσιν αὐτοῦ διαιρεῖ τούς τε Ἑσπερίους Λοκρούς, τοὺς καὶ Ὀζόλας καλουμένους, οἳ χαράσσουσιν ἐν σφραγῖδι τὸν ἕσπερον ἀστέρα· ἔτι δὲ καὶ τοὺς Ἐπικνημιδίους, οὕτω καλουμένους ἀπὸ ὄρους Κνημῖδος, κειμένου περὶ τὸ ὄρος τὴν Οἴτην. τῶν δὲ Ἐπικνημιδίων μέρος ἐκεῖνος τοὺς Ὀπουντίους φησίν, οὕτω λεγομένους ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος τῆς τοῦ Πατρόκλου πατρίδος, ἣν σεμνολογεῖ ὁ Πίνδαρος. ὥστε συνακτέον τεσσάρων Λοκρῶν εἶναι γένος, τρία μὲν ταῦτα

τοὺς Ὀπουντίους καὶ τοὺς Ἐπικνημιδίους καὶ τοὺς Ὀζόλας· τέταρτον δὲ τοὺς Ἰταλικούς, ἤτοι τοὺς Ἐπιζεφυρίους. οἱ δὲ Ὀζόλαι ἀπὸ τῆς σηπεδόνος, φασίν, ἐκλήθησαν τῶν ἐκεῖ ἀναιρεθέντων Κενταύρων. εὕρηται γὰρ παρ' αὐτοῖς Νέσσου τε μνῆμα καὶ ἄλλων Κενταύρων.

427. Ὅτι ἀπὸ Θεσσαλοῦ τινος ἡ πρώην καλουμένη Πελασγία Θεσσαλία ἐκλήθη. ἐν ταύτῃ, ὡς λόγος, οὐκ ἐξῆν πελαργοὺς κτείνειν, ἐπεὶ τὴν χώραν ὄφεων ἐξεκάθαιρον. ἀπὸ ταύτης ὑπόδημά τι ποιὸν ἐλέγετο Θετταλίς. καὶ πήδημα δὲ ἀπὸ ταύτης Θεσσαλὸν τὸ παροιμιαζόμενον. ᾄδονται δὲ βασιλεῖς Θεσσαλίας οἱ Ἀλευάδαι, εὐγενὲς δὲ γένος ἐκεῖσε καὶ οἱ Σκοπάδαι, ἀπὸ ἀνδρῶν παλαιῶν γενεαλογούμενοι, ὧν ὁ μὲν Ἀλεύας, ὁ δὲ Σκόπας ἐκαλεῖτο.

Ὅτι Μακεδόνες λέγονται ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Διός. οἱ δὲ παῖδας Αἰόλου δέκα παραδιδόασιν, ὧν εἷς Μακεδών, φασίν, ἐξ οὗ ἡ Μακεδονία. ἦν δέ τις μοῖρα Μακεδονίας Μακέτα λεγομένη, ἐξ ἧς καὶ ἡ Μακεδονία Μακετία ἐλέγετο. ὅτι δὲ ὁ Μακεδὼν καὶ Μακηδὼν λέγεται, ἤδη ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξανδρείας προείρηται, ὅθεν καὶ Μακηδονίαν ἔφη τὴν χώραν ὁ Διονύσιος.

428. Ὅτι ὁ Αἷμος, ὃς καὶ οὐδετέρως τὸ Αἷμον λέγεται ἀπό τινος Αἵμου βασιλέως Σκυθῶν, Θρᾳκιόν ἐστιν ὄρος. φησὶ γάρ, κορυφαὶ χιονώδεος Αἵμου Θρηϊκίου. τούτου πρὸς ζέφυρον Δωδώνη κεῖται, ἤπειρος ἀπείριτος. καὶ ὅρα σχῆμα ἐτυμολογίας ἢ παρηχήσεως ἐν τῷ ἤπειρος ἀπείριτος. τοιοῦτον καὶ τό, ἐν ἐκείναις ἠπείροις εἷς πόντος ἀπείριτος. Ἰστέον δὲ ὅτι Δωδώνη οὐ μόνον ἡ χώρα, ἀλλὰ καὶ πόλις ἦν Δωδώνη, ἀπὸ Δωδώνης τῆς Διὸς καὶ Εὐρώπης, ἢ ἐκ ποταμοῦ Δώδωνος. ἐλέγετο δὲ καὶ Δωδὼν δισυλλάβως· ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ Δωδωναῖον χαλκεῖον ἐπὶ τῶν πολυλόγων. ἐγένετο δέ ποτε Θεσπρωτὶς ἡ Δωδώνη, τουτέστιν ὑπὸ τοὺς Θεσπρωτούς, περὶ ἣν καὶ τὸ τοῦ Δωδωναίου Διὸς μαντεῖον διὰ τῆς δρυός, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται.

431. Ὅτι ἐς νότον Δωδώνης, ὑπὸ σκοπιὰν Ἀρακύνθου· Αἰτωλικὸν δὲ ὄρος ὁ Ἀράκυνθος· τὸ τῶν Αἰτωλῶν ἐστι μέγα πεδίον, δι' οὗ μέσου ὁλκὸν ἄγων Ἀχελώϊος ἀργυροδίνης σύρεται ἐπὶ τὸν τῆς Θρινακίας πόντον, ἑλισσόμενος διὰ μέσων τῶν Ἐχινάδων· ὧν μία καὶ ἡ Ὁμηρικὴ Τάφος. ταύτας δέ, φασίν, οὐκ ἔστιν ἄρτι εὑρεῖν· ὁ γὰρ Ἀχελῷος πολλὴν ἰλὺν ἐρευγόμενος προςέχωσεν αὐτάς. Ἡρόδοτος δὲ οὐ πάσας ἀφανισθῆναί φησιν, ἀλλά τινας. λέγει γὰρ ὅτι Ἀχελῷος ῥέων δι' Ἀκαρνανίας καὶ ἐξιὼν εἰς θάλασσαν τῶν Ἐχινάδων νήσων τὰς ἡμίσεας ἤπειρον πεποίηκε. ταύταις δὲ ὅμοροι καὶ αἱ τῶν Κεφαλλήνων πόλεις. Ἰστέον δὲ ὅτι Αἰτωλοὶ μὲν τὸ ἔθνος ἀπὸ Αἰτωλοῦ υἱοῦ Ἐνδυμίωνος, νῆσοι δὲ Ἐχινάδες ἢ ἀπό τινος Ἐχίονος, ἢ διότι πολλοὶ ἐκεῖ ἐχῖνοι. ὁποίου δὲ γένους ἐχῖνοι, ζητητέον ἐν ἄλλοις, εἴτε οἱ τῇ χέρσῳ φιληδοῦντες, εἴτε καὶ οἱ θαλάσσιοι. καὶ ἄλλως δὲ Ἐχινάδες διὰ τὸ τραχὺ τοῦ τόπου καὶ οἷον ἀκανθῶδες κατὰ τοὺς ἐχίνους. τοὺς δὲ Κεφαλλῆνας καὶ τὴν Κεφαλληνίαν ἐν δυσὶ λλ ἡ παλαιὰ χρῆσις ἅπασα ἔχει. ἡ δὲ κλῆσις ἀπό τινος Κεφάλου, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἀχελῷος προςγεγραμμένον ἔχει τὸ ι, τῷ τύπῳ τῶν διὰ τοῦ ωος προπερισπωμένων κτητικῶν, τοῦ πατρῷος Μινῷος καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ ἔστιν οἷον κτητικόν. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Διονύσιος ἐκφωνήσας τὸ ι πεντασυλλάβως λέγει αὐτὸν Ἀχελώϊον. Θρινακίας δὲ πόντον τὸν Σικελικὸν λέγει. διὰ τί δὲ Θρινακία ἡ Σικελία λέγεται, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Γεωγράφος τὸν Ἀχελῷον οὐκ εἰς τὸν τῆς Σικελίας κόλπον, ἀλλ' εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἐκβάλλειν φησίν, ὡς εἶναι τὸν αὐτὸν κόλπον, Κορινθιακὸν μὲν κατὰ τὸν Γεωγράφον, Σικελικὸν δὲ κατὰ τὸν Διονύσιον. Ἀχελῷος δὲ οὗτός ἐστιν ὃς κλασθεὶς τὸ ἀριστερὸν κέρας ὑφ' Ἡρακλεῖ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἀντέδωκε, δι' οὗ πᾶν ἀγαθὸν ἐχορηγεῖτο τῷ χρῄζοντι. τοῦτο δὲ οἱ τῶν μύθων θεραπευταὶ πρὸς ἀλή-

θειαν συμβιβάζοντες τοιοῦτόν τί φασιν αἰνίττεσθαι· Ἡρακλῆς εὐεργετεῖν εἰδὼς τοὺς ὅποιποτε γῆς, εἶτα καὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον μαθὼν πλημμελῶς ῥέοντα καὶ ταῖς καμπαῖς πολλὴν τῆς Αἰτωλικῆς παρατεμνόμενον, καὶ οὕτως ἀδικοῦντα, παραχώμασί τισι καὶ διώρυξι καὶ διοχετείαις αὐτὸν ἐβιάσατο· καὶ παρατρέψας καὶ ῥέειν σωφρόνως ποιήσας ἀνέψυξε τὴν γῆν, καὶ εἰς ἀγαθοποιὸν εὐχρηστίαν μετήγαγε, καὶ τὸ τοῖς ἐγχωρίοις ἐπαριστερὸν κέρας τοῦ ποταμοῦ, τὴν ἄτακτον καμπὴν δηλαδὴ τὴν ὡς εἰπεῖν ἀτέραμνον καὶ σκληρὰν τοῖς ἐκεῖ, εἰς μαλθακὴν οἷον ἀντιπεριέστησε δεξιότητα. καὶ ταῦτά εἰσι τὰ κέρατα τοῦ Ἀχελῴου, τό τε βίαιον, τὸ καταπονηθέν, καὶ τὸ πλουτοποιόν, τὸ ἀντιδοθέν, δι' οὗ καὶ Ἡρακλῆς εὐεργέτης ἔγνωσται. τὰς γάρ τοι τῶν ποταμίων ῥείθρων καμπὰς κέρατα ἐκάλουν οἱ παλαιοί, καὶ διὰ τοῦτο ταυροκράνους καὶ κερασφόρους ἐτύπουν αὐτούς. καὶ οὕτω μέν τινες περὶ τῶν κατὰ τὸν Ἀχελῷον. ἕτεροι δὲ αὐτὸν μὲν ἀφῆκαν ὅποι βούλοιτο ῥέειν, τὸ δὲ τῆς Ἀμαλθείας μόνον κέρας τὸ εὔδαιμον ἐν λόγῳ ἔθεντο, καὶ τὸ αὐτόθι τοῦ μύθου νοσοῦν ἐκθεραπεύοντες ἱστοροῦσι γραῦν τὴν Ἀμάλθειαν γενέσθαι κερδαλέαν, ἐμπορικήν, τὸ πολὺ τῆς ἐμπολῆς ἐντιθεῖσαν κέρατι, ὃ διὰ τοῦτο Ἀμαλθείας κέρας ἐφημίζετο, πλουτοποιὸν καὶ βιωφελές. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς ἀφελόμενος αὐτὸ πλῆρες τοῦ ἐγκειμένου κέρματος καὶ χρησάμενος ἔζησε πρὸς τρυφήν, λόγος ἐντεῦθεν διεδόθη ἀστεῖος, ὡς ἄρα τῷ Ἡρακλεῖ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἐκβλύζει πᾶν ἀγαθόν· οὐ τὸ τῆς μυθικῆς αἰγὸς τῆς θρεψαμένης τὸν Αἰγίοχον Δία, ἀλλὰ τὸ τῆς ῥηθείσης γραός. ἄλλοι δὲ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, δι' οὗπερ εὖ ἔχει τὰ κατὰ τὸν Ἡρακλέα, τὸ σκληρόν φασι τῆς διαίτης ἐκείνου καὶ τόν ποτε κατ' ἀρετὴν βίον αἰνίττεσθαι, ὁπηνίκα ἡμίγυμνος περιϊὼν καὶ ἐκκαθαίρων κακίας τὴν γῆν οὐ μαλθακῶς εἶχεν, ἀλλὰ σκληρότερον τοῖς φαύλοις προςεφέρετο. καὶ τοῦτο ἦν τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, ἡ ἀμάλθακτος πρὸς πόνους ἀντιτυ-

πία τοῦ ἥρωος. ὅτε μέντοι ἐμελέτησεν οἰκουρεῖν, ἀναπεισθεὶς ὑπὸ γυναικὸς, καὶ σκιατραφούμενος ἱμάτια περιεβάλλετο θάλποντα, καὶ οὐκέτι πρὸς ψύχος ἐγυμνάζετο, ἀλλ' ἐθάλφθη καὶ ὑπεμαλάχθη πρὸς τρυφὴν ἀποκλίνας, κατακαίει ὁ λόγος τὸν ἥρωα, τὴν ἐκ τῆς περιβολῆς θάλψιν εἰς πυρὰν αὐτῷ ὑπανάψας. ἄλλος δέ τις λόγος Λιβυκόν τι χωρίον πάμφορον, ἐοικὸς βοὸς κέρατι κατὰ τὸ σχῆμα, ἐκτίθεται, καὶ εἰς κτῆμα γυναικί τινι Ἀμαλθείᾳ δίδωσιν, ὅπερ διὰ τὸ καρποῦ παντὸς εἰς πολλαπλάσιον δοτικὸν εἶναι ὁ μῦθος εἰς βόειον κέρας μεταλαβὼν τὰ θρυλούμενα περὶ αὐτοῦ δίδωσιν. εἰ δέ τι παραπήλαυσεν ἀγαθὸν τοῦ τοιούτου κέρατος καὶ ὁ Ἡρακλῆς, ὅτε εἰς Λιβύην ἀπεδήμησε, λέγοιτο ἂν οὕτω μετεῖναι τῷ Ἡρακλεῖ τοῦ τοιούτου τῆς Ἀμαλθείας κέρατος. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον ἱκανῶς, ἡμᾶς τοῦ κατὰ τὸν Ἀχελῷον ἐπὶ τὰ τοιαῦτα οἷον παρασύραντος ῥεύματος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥςπερ Ἀσωποὶ πολλοί, ἔτι δὲ καὶ Κηφισσοί, οὕτω καὶ Ἀχελῷοι· ὧν εἷς καὶ ὁ ἐν Πελοποννήσῳ, κατὰ τὴν Ἀχαϊκὴν Δύμην.

437. Ὅτι ἀνατολικωτέρα τοῦ Ἀχελῴου ἡ ἀπὸ Φώκου καλουμένη χώρα Φωκίς, ἑλκομένη πρὸς βοῤῥᾶν κατὰ τὸ στόμα τῶν Θερμοπυλῶν, Παρνασοῦ νιφόεντος ὑπὸ πτυχί, ἤγουν ὑποκειμένη τῷ Παρνασῷ. ταύτης οἱ οἰκήτορες Φωκεῖς λέγονται δισυλλάβως· Φωκαεῖς μέντοι τρισυλλάβως οἱ τῆς Φώκης, Ἰωνικῆς πόλεως, ἥτις καὶ Φώκαια λέγεται, ὡς Νίκη, Νίκαια. τούτων τῶν Θερμοπυλῶν πλησίον ὁ Σπερχειὸς ποταμὸς ἐκδίδωσιν. ὁ δὲ Διονύσιος λέγει καὶ ὅτι διὰ μέσης τῆς Φωκίδος ταύτης Κηφισσοῦ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει, ὡς τοῦ Κηφισσοῦ Φωκικοῦ ὄντος ποταμοῦ. σκόπησον δὲ εἰ τὸ κελαρύζειν κυρίως κεῖται ἐπὶ μεγάλου ποταμοῦ χεύματος. ἑπτὰ δὲ ὁ Γεωγράφος καταριθμεῖται Κηφισσούς. Θερμοπύλαι δὲ λέγονται συνθέτως, ἀπό τε θερμῶν ὑδάτων ἐκεῖ ἀναβαλλομένων καὶ διὰ τὸ εἰς στενότητα πυλῶν ὥςπερ συγκεκλεῖσθαι τὸν τόπον. ὁποῖόν τι καὶ περὶ τῶν

Κασπίων πυλῶν λέγεται, ἃς καὶ κλεῖδας τῆς Ἀσιάτιδος γῆς καλέσει ὁ Διονύσιος, ὡς ταυτὸν ὂν ἐπὶ τοιαύτης στενοχωρίας κλεῖδας ἢ πύλας εἰπεῖν. φησὶ δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι ἐν τῇ εἰςόδῳ τῶν Θερμοπυλῶν θερμὰ λουτρά, ἃ καὶ Χύτρους καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι· καὶ τεῖχος κατὰ τὰς εἰςβολάς, ὃ Φωκέες ποτὲ ἔδειμαν. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ πύλαι ἐπῆσαν. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι ὁ τόπος ἐλέγετο, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων Πύλαι.

441. Ὅτι τὸν δράκοντα ὃν Ἀπόλλων ἀνεῖλεν ἐν τῇ Πυθῶνι τῇ περὶ τὸν Παρνασὸν Δελφύνην ὁ Διονύσιος καλεῖ, οὗ τὸν ὁλκὸν ἀναδιπλώσας ἐν ἐπαναλήψεως σχήματί φησιν, ὅτι δράκοντος Δελφύνης παρακέκλιται ὁλκὸς τῷ Πυθίῳ τρίποδι, ὁλκὸς ἀπειρεσίαις ἐπιφρίσσων φολίδεσσιν, ὡς τῆς δορᾶς τοῦ δράκοντος ἐκεῖ ἀνακειμένης. ἐξ οὗ καὶ ἡ Πυθὼν παρωνομάσθαι δοκεῖ, ὡς ῥηθήσεται. ὁλκὸν δὲ ἔφη τὴν δορὰν τοῦ δράκοντος, τῷ ὀνόματι τοῦ ὅλου ὀνομάσας τὸ μέρος· ὡς καὶ ἡ βύρσα βοῦς λέγεται, καὶ ἐλέφας τὸ ὀστοῦν τοῦ ἐλέφαντος. φασὶ δὲ ὅτι ὁ Διονύσιος ἀντὶ ἀρσενικοῦ τοῦ ὁ Δελφύνης θηλυκῶς εἶπεν ἡ Δελφύνη, τρόπῳ ποιητικῷ κατὰ γένους κοινότητα. (443.) ὅρα δὲ ὅτι τὸ φολὶς ἐπὶ ὄφεως εἶπεν, ὡς τῶν λεπίδων ἰχθύσιν ἀπονενεμημένων· καὶ ὅτι τὸ φρίσσειν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπανεστηκυιῶν φολίδων ἔφη, ἀπὸ θαλάσσης καὶ ἐνταῦθα τὴν λέξιν μεταγαγών. ὥςπερ γὰρ τὸ κυμαίνεσθαι θαλασσία λέξις, οὕτω καὶ τὸ φρίσσειν κυρίως καὶ ἐκεῖθεν μετενήνεγκται εἰς ἄλλα διάφορα. (444.) Ὅτι θυόεν πέδον τὸ τῆς Πυθῶνος διὰ τὰς ἐκεῖ πολλὰς θυσίας. καὶ ἱμερτὸν δὲ ἢ μέγαν λέγει τὸν αὐτόθι ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔνθα φησὶ τὸν Φοῖβον ἀπὸ Μιλήτου ἢ Κλάρου ἐλθόντα χρυσέης ἀναλύεσθαι ἅμμα φαρέτρης, ἤτοι λύειν τὸν τῆς φαρέτρας δεσμόν, καὶ ἀποθέντα αὐτὴν ἀναπαύεσθαι. ἱερὰ δὲ ἦν Ἀπόλλωνος καὶ ἡ Μίλητος καὶ ἡ Κλάρος, καθὰ καὶ ἡ Δῆλος καὶ ἡ Πυθών, καθ' Ὅμηρον δὲ καὶ ἡ Κίλλα καὶ ἡ Χρύση

καὶ ἡ Τένεδος καὶ ἡ Ἴσμαρος. ὅτι δὲ ἡ Πυθὼν παρὰ τὸ πύθω, τὸ σήπω, λέγεται, ὡς ἐν αὐτῇ σαπέντος τοῦ ῥηθέντος δράκοντος, ἢ παρὰ τὸ πυθέσθαι, τὸ μαθεῖν, ὡς τῶν χρηστηριαζομένων ἐκεῖθεν μανθανόντων τὰ μέλλοντα, ἱκανῶς τεθρύληται. ἡ δὲ Μίλητος πόλις ἐστὶν Αἰολική, περὶ ἧς γραφήσεται τὰ δέοντα ἐν τοῖς ἑξῆς. ἡ δὲ Κλάρος λέγεται νεώριον εἶναι τῆς Κολοφῶνος, κληθῆναι δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ κλήρου, ἤτοι τοῦ λάχους. πολλῶν γάρ, φασί, θεῶν κληρωσαμένων περὶ αὐτῆς, ἔλαχε τῷ Ἀπόλλωνι. λέγεται δὲ καὶ Διὸς Κλαρίου μαντεῖον εἶναι αὐτόθι. ὅθεν καὶ παρὰ τῷ Λυκόφρονι ἡ Κασσάνδρα Κλάρου Μιμαλὼν λέγεται, τουτέστι βάκχη καὶ μάντις Κλαρία.

451. Ὅτι νῆσος ἑσπεριωτάτη τὰ ἐσχατόεντα Γάδειρα, κατὰ μέσον τῶν πρὸς τῇ Ἰβηρίᾳ πυλῶν· διὸ καὶ Ἰβηρικά φησιν ὁ Ἀῤῥιανὸς αὐτά. ἔστι δὲ νῆσος αὕτη κατὰ τὸν Γεωγράφον οὐ πολὺ μείζων ἑκατὸν σταδίων κατὰ τὸ μῆκος, πλάτος δ' ἔσθ' ὅπου καὶ σταδιαῖον. τὸ δὲ ἐθνικὸν αὐτῆς τετραχῶς λέγεται, Γαδειρίτης καὶ Γαδειρεὺς καὶ Γαδειραῖος καὶ Γαδειρανός ὡς Βοσπορανός. ἔστι δὲ οὐ μόνον οὐδετέρου γένους τὰ Γάδειρα, ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς ἡ Γάδειρα. κεῖται δὲ ἐπὶ τέρμασιν ὠκεανοῦ τοῖς πρὸς τῇ ἑσπερίᾳ δηλονότι θαλάσσῃ, Κοτινοῦσα ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων κληϊζομένη, ἤγουν κοτινόεσσα, ὡς πολλοὺς ἔχουσα κοτίνους, οἳ ἀγριελαίας εἶδός εἰσι, μετονομασθεῖσα δὲ Γάδειρα. ἐνταῦθα Διὸς γόνον Ἡρακλέα τιμᾶσθαί φησιν. ἢ ὁ Θηβαῖος δὲ οὗτος ἦν Ἡρακλῆς, ἢ ὁ Φοῖνιξ κατά τινας, ἤτοι ὁ Τύριος. ἔσχε δὲ Φοινίκων ἀνδρῶν ἀποικίαν ἡ νῆσος. ἐμπορικοὶ γὰρ ὄντες οἱ Φοίνικες, καὶ πρηκτῆρες καὶ τρῶκται κατὰ τὸν Ποιητήν, καὶ πανταχοῦ πλωϊζόμενοι, ᾤκησαν καὶ αὐτόθι, καὶ Γάδειρα μετωνόμασαν αὐτὴν διὰ τὸ τοῦ τόπου στενόν, καὶ οἱονεὶ γῆς δειράν, ὡς προγέγραπται. (453.) ὅτι δὲ καὶ αὐτόθι Φοίνικες ἀπῴκησαν, δηλοῖ καὶ ὁ Γεωγράφος λέγων, ἀποικία γέγονε Φοίνιξιν ἕως Ἰβη-

ρίας, τῆς τε ἄλλης καὶ ἔξω στηλῶν. Ἀῤῥιανὸς δὲ καὶ τὴν Ταρτησὸν Φοινίκων κτίσμα φησίν. Αἰλιανὸς δὲ ἐν τοῖς περὶ προνοίας φησίν, ὅτι ἐν Γαδείροις βωμὸς Ἐνιαυτῷ ἵδρυται καὶ Μηνὶ ἄλλος εἰς τιμὴν χρόνου μακροτέρου τε καὶ βραχυτέρου. ἔστι δὲ καὶ Γήρως, φησίν, ἱερὸν τοῖς ἐκεῖ, τιμῶσι τὴν ἡλικίαν τὴν μαθοῦσαν πολλά. καὶ Θανάτου ἄλλο, εἰς γέρας τῇ κοινῇ ἀναπαύλῃ, ἤγουν τῷ τελευταίῳ ὅρμῳ, καὶ βωμὸς δέ, φησί, παρὰ τοῖς ἐκεῖ πενίας καὶ τέχνης, τῆς μὲν ἐξιλεουμένοις, τῆς δὲ παραλαμβάνουσιν εἰς ἄκος ἐκείνης. ἀνδρεῖοι δὲ περὶ ναυτιλίας οἱ Γαδειρῖται· διὸ καὶ ἐσχάτη οὖσα ἡ νῆσος ὅμως ὀνομαστοτάτη ἐγένετο. Ὅτι δὲ πολλοὶ τόποι ἀπὸ φυτῶν ἔσχον τὰς κλήσεις, ὡς καὶ ἡ ῥηθεῖσα αὕτη Κοτινοῦσα, δῆλον. οὕτω γὰρ καὶ ἡ Ἐρεικοῦσα λέγεται διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐρείκας, καὶ ἡ Μίλητος Πιτυοῦσά ποτε διὰ τὰς πίτυς ἐκλήθη. καὶ ἐν Ἀθήναις δὲ πολλοὶ τόποι ἐντεῦθεν ἐκλήθησαν, ὡς ἡ Ῥαμνοῦς ἀπὸ τῶν ἐκεῖ ῥάμνων, καὶ ἀπὸ τῶν μυῤῥινῶν οἱ Μυῤῥινούσιοι· καὶ ἡ Ποντικὴ δὲ Κερασοῦς ἀπὸ τῶν φυτῶν τῶν κεράσων κέκληνται.

457. Ὅτι μετὰ τὰ Γάδειρα αἱ Γυμνήσιαι νῆσοι, οὕτω κληθεῖσαι ἢ διὰ τὸ γυμνοὺς καὶ ἀχλαίνους κατὰ τὸν Λυκόφρονα ἐκεῖ ἐξενεχθῆναι διὰ ναυαγίαν τινὰς τῶν Βοιωτῶν, ἢ ὅτι γυμνοὶ διάγουσιν οἱ ἐκεῖ. ἐκλήθησαν δέ ποτε καὶ Βαλιαρίδες αἱ τοιαῦται νῆσοι. ἄριστοι δὲ σφενδονᾶν οἱ ἐν αὐταῖς, ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, σφενδόνας ἀνὰ τρεῖς ἔχοντες ἐν τῇ κεφαλῇ. διὸ καὶ Βαλιαρεῖς λέγονται, ὅ ἐστι σφενδονῆται, κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν. ἑπτὰ δὲ εἰπόντων τινῶν εἶναι τὰς Γυμνησίας νήσους, ὁ Γεωγράφος δύο αὐτὰς ἱστορεῖ· ὧν ἡ μέν, φησί, μείζων, ἡ δὲ ἐλάττων, εὐδαίμονες ἄμφω· καὶ εὐλίμενοι μέν, χοιραδώδεις δέ, ἤτοι πετρώδεις καὶ τραχεῖαι κατὰ τὰ στόματα τῶν λιμένων. οἱ δὲ ἐν αὐταῖς ἄνθρωποι πρῶτοι πλατυσήμους χιτῶνας εὗρον. λέγεται δὲ καὶ ὅτι εἰς τούτους κομισθέντες πέραθέν ποθεν δύο

λαγιδεῖς, ἄῤῥην καὶ θήλεια, οὕτως εἰς ἐπιγονὴν πολλὴν ηὐξήθησαν, ὥστε καὶ οἴκους ἀνατρέπειν ἐξ ὑπονομῆς καὶ δένδρα. ὅθεν καὶ ἠναγκάσθησαν οἱ ἐκεῖ πρεσβεῦσαι πρὸς Ῥωμαίους διὰ χώρας αἴτησιν. εἰσὶ δὲ γεωρύχοι καὶ ῥιζοφάγοι οἱ λαγιδεῖς, οὓς καὶ λεβηρίδας ἐκάλουν τινές.

Ὅτι ἐπὶ ταῖς Γυμνησίαις νήσοις ἡ Βοῦσός ἐστιν, ἣν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προσῳδίᾳ ὀξύνει, Βουσός ἀναγινώσκων. ταύτης ὁ κύκλος τετρακοσίων σταδίων, ὡς ὁ Γεωγράφος φησίν.

458. Ὅτι ἐν τῷ Λιγυστικῷ πελάγει μέγισται νῆσοι μετὰ Σικελίαν ἡ Σαρδὼ καὶ ἡ Κύρνος· διὸ καὶ ὁ Διονύσιος εὐρυτάτην καλεῖ τὴν Σαρδώ. ἱστοροῦνται δὲ πολυχρονιώτατοι εἶναι οἱ Κύρνιοι. τὴν δὲ Κύρνον καὶ Κορσίδα, φησί, καλοῦσιν, ἢ κατά τινα τῶν ἀντιγράφων Κορσίκαν. καὶ ὡς μὲν ἄλλοι φασί, Κορσὶς καλεῖται ἀπὸ Κόρσης γυναικός. λέγεται γὰρ ὅτι νῆσος ἐν τῷ Τυρσηνικῷ πελάγει Κορσὶς ἀπὸ Κόρσης δούλης βουκόλου. ὡς δὲ ὁ Διονύσιος βούλεται, Κορσὶς λέγεται, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ κόρσας, ὅ ἐστι κορυφὰς τῶν ὀρέων. ἔστι γὰρ τῇ ὕλῃ φησὶν ἀμφιλαφής, ὅ ἐστι δασεῖα, οὔτις τόσον ὅσον ἐκείνη. ἀμφιλαφὲς δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ δασύ, οὗ ἔστιν ἀμφοτέρωθεν λαβέσθαι, τραπέντος τοῦ β εἰς φ, Μακεδόνων ἔθει, οἳ καὶ τὸν Φίλιππον Βίλιππόν φασι. τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ σοφός ἐκ τοῦ σέβω, καὶ τὸ στρεβλός ἀπὸ τοῦ στρέφω. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ δασύτητος λέγεται τὸ ἀμφιλαφές, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ἐπὶ πλήθους ἢ πυκνότητος, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπών, βροντὰς ἀμφιλαφεῖς, καὶ ἐλέφαντας περί τινα τόπον ἀμφιλαφεῖς. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. ἡ δὲ Σαρδώ, καθὼς καὶ ἐν ἄλλοις προεγράφη, ἐκφέρεται καὶ διὰ τοῦ ν Σαρδών. φησὶ γοῦν ὁ Γεωγράφος, διέχει Σαρδόνος ἡ Κύρνος, ἡ καὶ Κορσίκα ὑπὸ Ῥωμαίων λεγομένη, σταδίους ξ΄. τραχεῖα δέ ἐστι, φησί, καὶ οἰκεῖται φαύλως. καὶ οἱ κατέχοντες αὐτὴν θηρίων εἰσὶν ἀγριώτεροι, καὶ οὕτω βοσκηματώδεις, ὥστε καὶ ἀνδραποδισθέντες ἢ οὐκ ἀνέχονται ζῆν ἢ ζῶντες ἀπειθίᾳ

καὶ ἀναισθησίᾳ τοὺς ἔχοντας ἐπιτρίβουσι· καὶ οἱ αὐτοὺς κτώμενοι δεσπόται εἰ καὶ τὸ τυχὸν τίμημα καταβάλλουσιν ὑπὲρ αὐτῶν, ὅμως μεταμέλει αὐτοῖς ὕστερον. ἐκλήθη δὲ Σαρδὼν ἀπὸ Σαρδόνος υἱοῦ Ἡρακλέος· ὠνομάσθη δέ ποτε καὶ Ἰχνοῦσα, ἐπεὶ ἴχνει ἀνθρώπου ἐστὶν ὁμοία τὸ σχῆμα. ᾠκίσθη δέ ποτε καὶ ὑπὸ Ἰβήρων, εἶτα ὑπὸ Ἡρακλειδῶν, μετοικίσαντος Ἡρακλέος ἐκεῖ τούς τε Θεσπιάδας καί τινας τῶν Καδμείων καὶ τῶν Λοκρῶν. εἶτα ᾠκίσθη καὶ ὑπὸ Καρχηδονίων. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς Σαρδόνος καὶ ὁ παροιμιώδης λέγεται κατά τινας Σαρδόνιος ἢ Σαρδάνιος γέλως, περὶ οὗ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ γέγραπται.

461. Ὅτι τὸν Αἴολον, περὶ οὗ ζητητέον καὶ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, φιλόξενον βασιλέα λέγει, καὶ Ἱπποτάδην ἀκολούθως Ὁμήρῳ, καὶ χρησάμενος καὶ εἰς αὐτὸν ἐπαναλήψει, διὰ τὸν περὶ αὐτοῦ θρύλον, λέγει θαυμαστὰ δῶρα λαχεῖν αὐτόν· τὰ δ' ἔστιν ἀνέμων κοιρανία, ἤγουν κυριότης, κλονεόντων τε ἱσταμένων τε. καὶ ὅτι αἱ τοῦ Αἰόλου περίδρομοι ἐν ἁλὶ νῆσοι ἑπτά εἰσιν, ἐπώνυμοι, φησίν, ἀνδράσι Πλωταί, τουτέστι φερωνύμως καλούμεναι Πλωταί· οὐχ ὅτι μετακινοῦνται, ὡς ἡ Δῆλός ποτε μυθεύεται, ἀλλὰ διότι ὡς περίδρομοι μέσον φησὶν ἔχουσι περίπλοον ἀμφιέλικτον, τουτέστι περιπλέονται, καί εἰσι γνώριμοι καὶ οὐκ ἀνώνυμοι, οὐδὲ ἄπλοοι διὰ μοχθηρίαν τινά. τοῦτο δὲ ἀρετὴ νήσων ἐστίν. εἶπε δὲ καὶ Ὅμηρος τὴν Αἰόλου νῆσον Πλωτήν· καὶ τούτου ζήτει τὴν αἰτίαν ἐκεῖ. αἱ δ' αὐταὶ νῆσοι αἱ τοῦ Αἰόλου λέγονται καὶ Λιπαραίων νῆσοι, διέχουσαι τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ στάδια σ', ἐν ἀπόψει κείμεναι τοῖς ἐκ Σικελίας καὶ Ἠπείρου πλέουσιν· ὧν ἐν μιᾷ τῇ καλουμένῃ Στρογγύλῃ τὸν Αἴολον οἰκῆσαί φασιν, ἥτις βίᾳ μὲν φλογὸς λείπεται τῶν ἄλλων ἓξ νήσων, φέγγει δὲ πλεονάζει. μεγίστη δ' αὐτῶν ἡ Λιπάρα, ἀπὸ Λιπάρου τινὸς κληθεῖσα υἱοῦ Αὔσονος, Κνιδίων ἄποικος, ἐξ ἧς ὡς ἀπὸ μέρους προέχοντος αἱ πᾶσαι Λιπαραίων λέγονται νῆσοι. ὠνο-

μάσθη δέ ποτε αὕτη καὶ Μελιγουνίς. ἐγγυτάτω δὲ αὐτῆς ἐστιν ἡ Σικελία. Σημείωσαι δὲ ὅτι αἱ τοῦ Αἰόλου νῆσοι Αἰόλειοι λέγονται, οὐ μὴν καὶ Αἰολίδες, τοῦτο γὰρ αἱ τῶν Αἰολέων νῆσοι εἰς κλῆσιν εἰλήχασι· καὶ ὅτι περὶ τὸ Τυρσηνικὸν αὗται κεῖσθαι λέγονται πέλαγος. ὅθεν σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ Σικελία τῷ Τυρσηνικῷ πελάγει παράκειται.

467. Ὅτι τὴν παρ' Ὁμήρῳ Θρινακίαν Τρινακίαν οὗτός φησι, τουτέστι τὴν Σικελίαν. ἥτις ἐκτέταται, φησίν, ἐπὶ τρισσαῖς πλευραῖς ἑστηκυῖα, οἷα δηλονότι τρίγωνος οὖσα. καὶ ἔστιν οἷον ἐτυμολογία τοῦτο τῆς Τρινακίας, οἱονεὶ τριακρίας, ὃ ἔστι τρία ἐχούσης ἄκρα. διὸ καὶ ὁ Λυκόφρων τρίδειρον νῆσον λέγει αὐτήν, καὶ ὁ Πίνδαρος τριγλώχινα. καὶ ὅρα τὸ ἑστηκυῖα ἐπὶ τρισσαῖς πλευραῖς. διὰ τοῦτο γὰρ ἐν τοῖς φθάσασι κρηπῖδάς που εἶπεν, ἤτοι βάσεις, τὰς τοῦ τριγώνου πλευράς, ὡς ἱσταμένου ἐπὶ κρηπῖδος, ἤτοι βάσεώς τινος. ἄκρα δέ οἱ, φησίν, ἤτοι ἀκρωτήρια καὶ γωνίαι τοῦ νησιωτικοῦ τούτου τριγώνου Πάχυνός τε Πελωρίς τε Λιλύβη τε. καὶ ὅρα ὅτι κἀνταῦθα γοργῶς ἐνὶ στίχῳ τὰ τρία τῆς Σικελίας ἄκρα ἐμπεριέλαβεν, ὧν Λιλύβη μὲν πρὸς ζέφυρόν ἐστιν εἰςανέχουσα, ἥτις καὶ οὐδετέρως Λιλύβαιον λέγεται, ὡς κεφαλὴ κεφάλαιον· Πάχυνος δὲ πρὸς αὐγάς· ἐπ' ἄρκτον δὲ πρὸς Αὐσονίαν ὁρᾷ ἡ Πελωρίς, ἧς ἐν τῷ κόλπῳ ἡ Μεσσήνη. καὶ ὅρα τὸ εἰςανέχουσα, ὡς οὐ μάτην ἐστοίβασται ταῖς προθέσεσιν, ἀλλ' ἡ μὲν εἰς πρόθεσις τὸ ἐπὶ πολὺ τὴν ἄκραν ἐκτείνεσθαι εἴσω θαλάσσης ἐμφαίνει, ἡ δὲ ἀνὰ τὸ ὕψος τοῦ ἀκρωτηρίου παραδηλοῖ, ὅθεν καὶ ἠνεμόεσσαν ἔφη τὴν Πελωρίδα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Πελωρὶς ἐνταῦθα μὲν Σικελίας ἄκρα ἐστί, κεῖται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἐπὶ ὀστρέου. ἔστι γὰρ κατὰ τοὺς παλαιοὺς πελωρὶς ὀστρέου εἶδος χήμης μεγαλώτερον· διὸ καὶ πελωρὶς διὰ τὸ μέγεθος λέγεται. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει ὅτι ἀπὸ Τρινακίας Θρινακία προςηγορεύθη, μετονομασθεῖσα εὐφωνότερον. λέγει δὲ καὶ

δίαρμα εἶναι ἀπὸ Παχύνου τοῦ ἑῴου ἄκρου πρὸς τὸ στόμα τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Ἀλφειοῦ στάδια τετρακισχίλια, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑσπερίου Λιλυβαίου ἐπὶ τὴν Λιβύην καὶ Καρχηδόνα τοὐλάχιστον χίλια πεντακόσια. καί τις τῶν ὀξυδορκούντων λέγεται ἀπὸ σκοπιᾶς ἀπαγγέλλειν τοῖς ἐν Λιλυβαίῳ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκ Καρχηδόνος ἀναγομένων σκαφῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Διόδωρος οὐ μόνον ἀκρωτήριον Σικελίας οἶδε τὸ Λιλύβαιον, ἀλλὰ καὶ φρέαρ ἐνταῦθά που ἱστορεῖ οὕτω καλούμενον, καὶ πόλιν δὲ τῷ φρέατι τούτῳ ὁμώνυμον.

Ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ, Τρινακίη δ' ὑπὲρ πέδον Αὐσόνων, τῇ ὑπὲρ προθέσει συνήθως αὐτῷ ἐπὶ τῶν νοτίων ἐχρήσατο. νοτιωτέρα γὰρ ἡ Σικελία τῆς τῶν Αὐσόνων ἠπείρου, ἧς καὶ ἐκκέκοπται, ὡς ῥηθήσεται. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι Θρινακία λέγεται διὰ τὸ ἐοικέναι θρίνακι· ὅπερ ἀπᾴδει τῇ τῶν παλαιῶν δόξῃ, οὐ γὰρ δοκεῖ τοιούτου σχήματος εἶναι ἡ Σικελία. Σιβύλλα δέ φησιν ἀπὸ Τρινακοῦ βουκόλου κληθῆναι, εἰποῦσα,

— ἣν ἔκτισε Τρινακὸς ἥρως,
υἱὸς ποντομέδοιο Ποσειδάωνος.

473. Ὅτι πρὸς βορέαν τῆς Σικελίας ὀλεθρία τοῖς ναύταις κέλευθος, στενή τε σκολιά τε καὶ ἄσχετος· ὅπου ἡ θάλασσα, φησί, συρομένη κατὰ πάθος Εὐρίπου μακραῖς περιβρέμεται σπιλάδεσιν, ἤτοι παραθαλασσίαις πέτραις. ἐκφράζει δὲ τὸν Σικελικὸν ἐν τοῖς ἔπεσι τούτοις πορθμόν· ἔνθα καὶ τὸ τῆς Χαρύβδεως ὁ Ὁμηρικὸς μῦθος γίνεσθαι λέγει πάθος καὶ τὸ τῆς Σκύλλης κακόν. ἔστι δὲ ῥοώδης καὶ οὗτος ὁ πορθμός, καὶ αὐτὸς μὲν δὶς ἑκάστης ἡμέρας μεταβάλλει, ἑπτάκις δὲ τὸ ὅλον νυχθήμερον ὁ περὶ Εὔβοιαν Εὔριπος. περὶ ὃν φασι διατρίψαντα τὸν Ἀριστοτέλην καταλῦσαι τὸν βίον· ὅπου καὶ ἡ Εὐβοϊκὴ Ἀρέθουσα, ἔτι δὲ καὶ ἡ Χαλκίς, ἀφ' ἧς καὶ ὁ Εὐβοϊκὸς Εὔριπος Χαλκιδικὸς λέγεται. ταύτης δὲ τῆς Χαλκίδος οἱ πολῖται ἀνδρεῖοι ἱστόρηνται, περὶ ὧν χρησμὸς τοιοῦτος ἐξέπεσεν·

Ἵππον Θεσσαλικόν, Λακεδαιμονίαν δὲ γυναῖκα,
ἄνδρας δ' οἳ πίνουσιν ὕδωρ ἱερᾶς Ἀρεθούσης·

τοὺς Χαλκιδέας λέγων ὁ τοιοῦτος χρησμὸς Ἀρεθουσίους κατὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν παλαιῶν. ἐκεῖ γάρ ἐστιν ἡ τοῦ τοιούτου χρησμοῦ Ἀρέθουσα. δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι οὐ μία ἡ Σικελική, ἀλλὰ πολλαί εἰσιν Ἀρέθουσαι, ὥςπερ καὶ Χαλκίδες καὶ Εὔβοιαι, ναὶ μὴν καὶ πορθμοὶ ῥοώδεις κατὰ τὸν Σικελικόν. ὧντινων πορθμῶν ὁ κατὰ τὸ Βυζάντιον ἔκρουν ἔχει μόνον, οὐ μὴν καὶ ἀνάκαμψιν. Ἵππαρχος δὲ ἱστορεῖ καὶ μονάς ποτε ποιεῖσθαι αὐτόν, ἤγουν ἵστασθαι. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι τῶν δύο τῆς Σικελίας πορθμῶν ὁ μὲν πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ ὁ βόρειος, περὶ οὗ κατὰ τὸ προςεχὲς ἐῤῥέθη, ἑπταστάδιος ἱστορεῖται· τοσοῦτον γὰρ τῆς γῆς διέχει τὸ στενότατον, καθὰ καί τι μέρος τοῦ Ἑλληςπόντου, ὡς προϊστόρηται· ὁ δὲ πρὸς τῇ Καρχηδόνι ὁ νότιος, ὁ ἀπὸ Λιλυβαίου ἐπὶ Λιβύην, ὡς πρὸ ὀλίγου γέγραπται, σταδίων χιλίων πεντακοσίων, ὃν Λιβυκὸν πόρον καλεῖ ὁ Διονύσιος.

476. Ὅτι ἡ Σικελία χεῤῥόνησός ποτε ἦν συνεχὴς κατὰ τὸν ἰσθμὸν τῇ τῶν Αὐσόνων γῇ. σεισμοῦ δέ τινος ὡς εἰκὸς ἐξαισίου συμπεσόντος, καὶ τοῦ ἰσθμοῦ διασχόντος, εἰςπεσεῖν φασι τὴν παρίσθμιον θάλασσαν, καὶ μεσολαβήσασαν θέσθαι νῆσον τὴν Σικελίαν, οὐ πολὺ διὰ τοῦτο τῆς χέρσου διέχουσαν. ὅθεν καὶ μῦθος φέρεται, τὸν Ποσειδῶνα οἷα ἐπιστατοῦντα τοῖς σεισμοῖς ἀποτεμεῖν τὸν ἰσθμὸν Ἀονίῳ πολυγλώχινι σιδήρῳ, καὶ παρεισαγαγεῖν τὴν ἑκατέρωθεν ζωννύουσαν αὐτὸν θάλασσαν, καὶ οὕτω νῆσον ποιῆσαι τὴν τέως χεῤῥόνησον, χαριζόμενον Ἰοκάστῳ τῷ τοῦ Αἰόλου παιδί, ὡς ἂν ἔχοι ταύτην οἰκεῖν ἀσφαλῶς. ἀπὸ δὲ τῆς ῥηθείσης ῥήξεως ὡς προείρηται καὶ τὸ ἐκεῖ λέγεται παρονομασθῆναι Ῥήγιον· καθά που καὶ τὸ παρ' ἡμῖν τὸ Θρᾴκιον· καὶ αὐτὸ γὰρ ἐπὶ τοιᾷδε ῥήξει ὀνομασθῆναί τινες οἴονται, δι' ἧς ῥήξεως ἡ λίμνη τῇ ἐγγὺς θαλάσσῃ ὡμίλησε διεκρεύσασα. τοιοῦτον δέ τι παθεῖν καὶ τὸν Ἑλλήςποντον

ἱστοροῦσί τινες, ὡς προϊοῦσι ῥηθήσεται. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι πιστεύεται τὴν Λέσβον ἀπεῤῥωγέναι τῆς Ἴδης, ὡς καὶ τὴν Σικελίαν τῆς Ῥηγίνης, καὶ τὴν Ὄσσαν τοῦ Μακεδονικοῦ Ὀλύμπου, ὧν μέσον ἔκτοτε διεῤῥευσεν ὁ Πηνειός. καὶ τὴν Εὐβοΐδα δὲ γῆν

— λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἀκτῆς ἐχώρισε,

καθά τίς φησι ποιητής. πολυγλώχινα δὲ σίδηρον τὴν τοῦ Ποσειδῶνος καλεῖ τρίαιναν κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀντὶ τοῦ τριγλώχινα, τρεῖς ἀκίδας ἔχουσαν. ὥςπερ καὶ προϊὼν που ἐρεῖ, ὅτι ἐν Ἀσίᾳ πολὺς ὠκεανός, ὅπερ αὐτὸς ἑρμηνεύων φησί, τρισσοὺς γὰρ κόλπους ἐρεύγεται ἔνδοθι· ὡς ταὐτὸν ὂν εἰπεῖν, πολὺς ὠκεανός, καὶ τρισσοὶ ἐξ ὠκεανοῦ κόλποι. εἴ τι γὰρ τρία, φασί, τοῦτο καὶ πολλά· οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν, εἰ πολλά, ἐξ ἀνάγκης καὶ τρία. οὐ γὰρ ἀντιστρέφει ὁ λόγος. αἰνίττεται δέ, φασίν, ἡ τρίαινα τὰς τρεῖς τῶν ὑδάτων ποιότητας, τὴν ἁλμυράν, οἵα ἐστὶν ἡ τῆς θαλάσσης, τὴν γλυκεῖαν, ὁποία ἡ τῶν ποταμῶν, καὶ τὴν μέσην, τὴν τῶν λιμνῶν. τὰ γὰρ πικρὰ καὶ ὀξώδη καὶ εἴτι που ἄλλο τοιοῦτον οὐ προςλογιστέον διὰ τὸ σπάνιον. Ἀόνιον δὲ σίδηρον λέγει, ὡς ἄν τις εἴποι Βοιώτιον. Ἄονες γὰρ ἔθνος βάρβαρον οἰκῆσάν ποτε ἐν Βοιωτίᾳ, ἔνθα Ποσειδῶν ἐτιμᾶτο, καὶ οὐ δήπου κάλλιστός ἐστιν ὁ Ἀόνιος σίδηρος. τοιοῦτος γὰρ μάλιστα ὁ Χαλυβικὸς μεμαρτύρηται, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται.

478. Ὅτι περὶ τὴν ἑσπερίαν Σύρτιν, τὴν μικρὰν δηλαδή, δύο νῆσοι, Μῆνιγξ καὶ Κέρκιννα. Λωτοφάγων δὲ γῆ καὶ αὗται λέγονται καὶ μάλιστα ἡ Μῆνιγξ, ἐν ᾗ καὶ βωμὸς Ὀδυσσέως, καὶ λωτὸς πολύς, περὶ οὗ φησιν ὁ Γεωγράφος, δένδρον τὸ καλούμενον λωτόν, ἔχον ἥδιστον καρπόν. περὶ οὗ ἱστορεῖ πολλὰ καὶ Ἀθήναιος. γέγραπται δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν.

483. Ὅτι ἡ Διομήδεια νῆσος, ἣν οὗτος ἰφθίμου Διομήδεος νῆσόν φησι, περιφραστικῶς αὐτὴν ἐτυμολο-

γῶν, περὶ τὴν Ἀδριάδα ἐστὶ θάλασσαν, ἐπ' ἀριστερὰ τῷ εἰσελαύνοντι πρὸς τῇ Ἰαπυγίᾳ· ἔνθα ᾤκησε Διομήδης, διωχθεὶς ἐκ τῆς πατρίδος Ἀφροδίτης χόλῳ, οἷα τρωθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ κατὰ Τροίαν πολέμῳ, καθά φησι καὶ Ὅμηρος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ποιητὴς σώφρονά τε οἶδε τὴν τοῦ Διομήδους γυναῖκα τὴν Αἰγιάλειαν, καὶ οὐδὲ διωχθῆναι τὸν Διομήδην ἱστορεῖ· ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν ὡς ἡ Ἀφροδίτη ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἀνέπεισε τὴν Αἰγιάλειαν, ἣν καὶ κακόφρονα οὗτος καλεῖ, μιχθῆναι τῷ Σθενέλου υἱῷ Κομήτῃ. ὑφ' ὧν καὶ ἐξωσθεὶς μετὰ τὸν νόστον ὁ Διομήδης εἴς τε τριλλίστους ἢ τηλίστους Ἴβηρας ἦλθε πλανήτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν νῆσον ταύτην. ἔστι δὲ τὸ μὲν τριλλίστους ταὐτὸν τῷ παρ' Ὁμήρῳ πολυλλίστους, ὅ ἐστι πολυλιτανεύτους, τοῦ τρία ἀντὶ τοῦ πολὺ ληφθέντος, ἀντιστρόφως τῷ πρὸ μικροῦ ῥηθέντι πολυγλώχινι. ἐκεῖ γὰρ πάλιν τὸ πολὺ ἀντὶ τοῦ τρία ἔθετο ἀριθμοῦ, ὡς προείρηται. καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ τριλλίστους. τὸ δὲ τηλίστους τοὺς ὑπερορίους δηλοῖ, καὶ τῆλε, ὅ ἐστι πόῤῥω, πρὸς τῷ ὠκεανῷ ἀπέχοντας· ἐκεῖ γὰρ ἡ ἑσπερία Ἰβηρία κεῖται. ἄλλοι δὲ δύο ἱστοροῦσι τὰς τοῦ Διομήδους νήσους, λέγοντες καὶ ὅτι τῆς περὶ τὴν θάλασσαν ταύτην δυναστείας τοῦ Διομήδους καὶ αἱ Διομήδειαι νῆσοι μαρτύρια, καὶ ὁ παρ' Ἐνετοῖς αὐτῷ λευκὸς ἵππος ὡς ἐῤῥέθη θυόμενος. τῶν δὲ δύο τούτων νήσων τὴν μὲν οἰκεῖσθαί φασιν, ἧς καὶ μεμνῆσθαι δοκεῖ ὁ Διονύσιος, τὴν δὲ ἔρημον εἶναι, ἐν ᾗ καὶ τὸν Διομήδην ἀφανισθῆναι λέγουσι, καὶ τοὺς ἑταίρους ἐκεῖ ἀπορνιθωθῆναι, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν.

488. Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀδριάδος ὁ τῶν Ἀψύρτου νήσων ἄσπετος ὁλκὸς ἀναφαίνεται, ὅ ἐστιν αἱ Ἀψυρτίδες νῆσοι, ἃς οἱ Κόλχοι φησὶν ἐπέδραμον, τὰ τῆς Μηδείας ἴχνη μαστεύοντες, ἤτοι ζητοῦντες καὶ καταδιώκοντες, ὅτε τῷ Ἰάσονι κατ' ἔρωτα ἠκολούθησαν ἣν καὶ μὴ συλλαβεῖν ἐκεῖνοι ἐξισχύσαντες, ἀλλ' εἰς κενὸ

μογήσαντες ᾤκησαν ὑπ' ἀμηχανίας ἐκεῖ. οὐ γὰρ ἦν αὐτοὺς εἰς Κολχίδα νοστῆσαι, εἰ μὴ καὶ τὴν Μήδειαν ἀνακομίσονται. οὕτω γὰρ ὁ Αἰήτης ἠπειλήσατο. ὠνομάσθησαν δὲ Ἀψύρτιδες αἱ νῆσοι ἀπὸ Ἀψύρτου τοῦ ἀδελφοῦ Μηδείας, ὃν συνδιώκοντα ἑλοῦσα διέφθειρεν ἡ Μήδεια, μελεϊστὶ τεμοῦσα καὶ τῇ θαλάσσῃ τὰ τῶν σαρκῶν ἐπισπείρασα τμήματα. Ὅρα δὲ ὅτι τὸ ἴχνη Μηδείας ἀστείως εἶπεν, ὡς ἐπὶ διωκομένου καὶ ἰχνηλατουμένου θηρός. ἔστι δὲ οὕτω καὶ σεμνὸς ὁ λόγος· λεληθότως γὰρ ὡς θηριώδη σκώπτει αὐτὴν ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ ἀδελφοῦ. Σημείωσαι δὲ καὶ τὸ ὁλκὸς ἐπὶ νήσων λεχθέν· ὥστε οὐ μόνον ἐπὶ ὄφεων οὐδὲ ἐπὶ ὕδατος μόνου κεῖται ἡ λέξις.

492. Ὅτι μετὰ τὰ Κεραύνια δρυμὰ πρὸς νότον αἱ τῶν Ἀμβρακιέων φαίνονται νῆσοι καὶ ἡ λιπαρὰ Κέρκυρα, φίλον πέδον Ἀλκινόου τοῦ κατὰ τὰς ἱστορίας ἐκεῖ μεγαλωνύμως βασιλεύσαντος· ἐφ' ᾗ, τουτέστι μεθ' ἣν Κέρκυραν, τὸ τῆς Ἰθάκης ἕδος ἐστήρικται, ἣν καὶ Νηρικίην λέγει, οὐχ ὡς Νήρικον ἔχουσαν ὄρος κατά τινας· ἐκεῖνο γὰρ ὁ ποιητὴς Νήριτον λέγει διὰ τοῦ τ̄· ἀλλ' ὡς ἠπειρωτικήν. τῆς ἠπείρου γὰρ πόλις καὶ τὸ Νήρικον, ἡ λεγομένη Λευκάς, ὡς ἐν τῷ τῆς Ὀδυσσείας ω τῷ μεγάλῳ εἴρηται, διὰ τοῦ κ̄ γραφόμενον· εἰ καί τις Λούπερκος ἀνὴρ παλαιός, ὡς οἱ Σχολιασταὶ λέγουσι, διὰ τοῦ τ̄ γράφει καὶ τὴν τοιαύτην πόλιν ὁμωνύμως τῷ Ἰθακησίῳ ὄρει. Οἱ Ἀμβρακιεῖς δὲ ἠπειρωτικὸν καὶ αὐτοὶ ἔθνος. οὕτω δὲ λέγονται ἢ ἀπὸ Ἀμβρακίας τῆς Αὐγέου θυγατρὸς ἢ ἀπὸ Ἄμβρακος υἱοῦ Θεσπρωτοῦ, ἀφ' οὗ καὶ κόλπος Ἀμβρακιωτικός, καὶ πόλις Ἀμβρακία, ὡς ἀπὸ Θεσπρωτοῦ ἡ Θεσπρωτία χώρα. τὸ δὲ Ἄμβραξ εἰσὶν οἱ ἀρχαϊκώτερον διὰ τοῦ π̄ γράφουσι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν χώραν Ἀμπρακίαν, ὡς καὶ τὰς νήσους τὰς Βρετανικὰς Πρετανικάς. πλείων δὲ ἡ διὰ τοῦ β̄ γραφή. λιπαρὰν δὲ τὴν Κέρκυραν λέγει διὰ τὸ πολύκαρπόν τε καὶ εὔκαρπον, ὅπερ ἐμφαίνει καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὁ Ποιητής.

τὰ δὲ παλαιὰ σχόλια καὶ πολλὰ δὲ τῶν ἱστορικῶν ἀντίγραφα ἐμφαίνουσιν ἀμφιβόλως ἔχειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὴν τῆς νήσου ταύτης γραφήν· λέγεσθαι γὰρ καὶ διὰ τοῦ ō Κόρκυραν. Κορινθίων δέ ἐστι κτίσμα ἡ Κέρκυρα, καὶ ηὐξήθη ποτέ, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ νήσους ᾤκισε, καὶ ναυτικὸν ἔσχε πολύ, ὥστε καὶ ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ οἱ Κερκυραῖοι ναῦς ξ' ἐπλήρωσαν, ὅτε τὸ ἀμφίβολον τοῦ πολέμου εὐλαβούμενοι οὔτε τῷ Ξέρξῃ οὔτε τῇ Ἑλλάδι ἐβοήθησαν, ἀλλὰ τὴν βοήθειαν ἀνεβάλλοντο. ἠρημώθη δὲ αὖθις, ὡς καὶ εἰς τοιαύτην παροιμίαν πεσεῖν, ἐλευθέρα Κέρκυρα, χέζ' ὅπου θέλεις. δύο δὲ Κέρκυραι, ἥ τε Φαιακίς, πρὸς τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ, περὶ ἧς καὶ τῷ Διονυσίῳ νῦν ὁ λόγος, ἡ καὶ Φαιακία καλουμένη καὶ Σχερία καὶ Δρέπανον καὶ Ἄργος· καὶ αὕτη μὲν μία· ἑτέρα δὲ Κέρκυρα ἐντὸς τοῦ Ἰονίου, διὰ τοῦ ō μάλιστα λεγομένη Κόρκυρα, ἡ καὶ Μέλαινα καλουμένη. δύο δὲ λιμένας ἡ Φαιακὶς ἔχει, ὧν θάτερος Ἀλκινόου λέγεται. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Κερκυραῖοι παρά τισι καὶ Κέρκυρες λέγονται, ὡς καὶ Ἴλλυρες οἱ Ἰλλυριοί, καὶ οἱ Ἀσσύριοι Ἄσσυρες, καὶ οἱ θεράποντες θέραπες. ὡς ὅτε Αἰλιανὸς λέγει, λέγουσι δὲ καὶ οἱ προφῆται καὶ θέραπες τῶν θεῶν. εὕρηνται δὲ καὶ οἱ πολύποδες λεγόμενοι πώλυπες.

496. Ὅτι Χαλκὶς ὄρος ἐστὶν Αἰτωλίας, ἀφ' ἧς ὁ Ἀχελῷος ἕρπει δίναις ἀργυρέαις. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Χαλκίδες, ὄρη δηλοῦσαι ἢ πόλεις, οἷον καὶ ἡ κατὰ Εὔβοιαν, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐῤῥέθη πλατύτερον· καὶ ἡ Θρακική, ἣ καὶ μέχρι νῦν σώζει τὸ ὄνομα.

498. Ὅτι βορειότεραι νῆσοι Κρήτης πρὸς ζόφον, οὕτω γὰρ ὁ τῆς ἱστορίας συντάσσεται νοῦς, Αἴγυλα, Κύθηρα, Καλαύρειά τε τραχεῖα· Κάρπαθος δὲ ἑτέρωθεν, πρὸς ἀνατολὰς δηλαδή. ἐγγὺς δ' αὐτῆς ἡ Κρήτη, ἣν ἐγκωμιάζων φησί, Κρήτη τιμήεσσα, τιθήνη Διός, ἧς τὸ μέγεθος περιώσιον, ἤτοι μέγα· πολλή τε λιπαρά τε καὶ εὔβοτος. ὑπὲρ ἧς ἡ Ἴδη, ὄρος ἐγχώριον, ἀφ' ἧς ἡ Τρωϊ-

κὴ Ἴδη ὠνόμασται, ὡς τῷ Γεωγράφῳ δοκεῖ. ἣν καὶ ἐπαναλαβὼν ὁ Διονύσιος ὡς ἀξίαν λόγου φησὶν, Ἴδη καλλικόμοισιν ὑπὸ δρυσὶ τηλεθόωσα. πολύδενδρον γὰρ τὸ ὄρος καὶ μεγαλόδενδρον. Κρήτη δὲ λέγεται, ὡς οἱ παλαιοί φασιν, ἀπὸ τῶν ἐκεῖ οἰκησάντων Κουρήτων, οἱονεὶ Κουρήτη, καὶ ἐν συγκοπῇ Κρήτη. οἱ δὲ ἀπὸ Κρητός τινος αὐτὴν Κρήτην ὠνόμασαν υἱοῦ τοῦ Διός. Ἀῤῥιανὸς δέ φησι, Κρὴς, οὗ Κρήτη ἐπώνυμος, ὁ τὸν Δία κρύψας ἐν ὄρει Δικταίῳ, ὅτε Κρόνος ἐμάστευεν, ἐθέλων ἀφανίσαι αὐτόν. Ἀρχίας δέ τις, ὡς λέγεται, Κρεήτην αὐτὴν ὠνόμασε, πλεονασμῷ τοῦ ε̄. τῶν δὲ συμμνημονευθεισῶν ἐνταῦθα τῇ Κρήτῃ τεσσάρων νήσων, Αἴγυλα μὲν οὐκ ἠξίωται πολλοῦ λόγου τοῖς παλαιοῖς, τὰ Κύθηρα δὲ νῆσός ἐστι πρὸς τῇ Κρήτῃ, φυλάττουσα καὶ εἰςέτι τὴν κλῆσιν, δοκοῦσα αἰτία εἶναι τοῦ τὴν Ἀφροδίτην καλεῖσθαι Κυθέρειαν κατὰ τὸν Ἡσιόδου μῦθον, λέγοντος Κυθέρειαν τὴν Ἀφροδίτην λέγεσθαι, διότι προςεπέλασε Κυθήροις. ἐκαλεῖτο δέ, φασί, καὶ Πορφύρουσά ποτε, διὰ τὸ καλλίστας ἔχειν πορφύρας. ὠνόμασθαι δέ, φασίν, ἀπὸ Κυθήρου τοῦ Φοίνικος. τὴν δὲ Καλαύριαν νῆσον οἱ παλαιοὶ σχολιασταὶ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς τῶν Καλαβρῶν χώρας, τῆς τῷ κανόνι τῶν χωρῶν παροξυνομένης, προπαροξύνουσι, Καλαύριαν ἀναγινώσκοντες, τὴν τοῦ ἰῶτα μέντοι καὶ οὕτω φυλάσσοντες γραφήν. καὶ οὐδὲ διὰ τοῦ β̄ γράφουσι ταύτην, ἀλλὰ διὰ τῆς αῡ διφθόγγου ἐν τῇ προπαραληγούσῃ. λέγουσι δὲ κύκλον ἔχειν ταύτην τὴν νῆσον σταδίων λ', πορθμῷ τετρασταδίῳ διεστῶσαν τῆς ἠπείρου. εἶτά φασι μετ' αὐτὴν εἶναι τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα Σαρωνικὸν κόλπον, οὗ πρόκειται ἡ Αἴγινα, τοῦ Μυρτώου ἤδη αὐτὴ πελάγους οὖσα, ὡς καὶ τὰ Κύθηρα καὶ ἡ Καλαύρια καὶ ἡ Σαλαμίν. ἔχειν δέ φασι καὶ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἄσυλον τὴν Καλαύριαν ταύτην νῆσον, διὸ καὶ τὸν Δημοσθένην ἐκεῖ φυγόντα σταλεὶς ὁ Ἀρχίας ὑπ' Ἀντιπάτρου οὐκ ἐβιάσατο, ἀλλὰ πείσειν

ἐπειράθη· εἰ καὶ μὴ ἐπείσθη ἐκεῖνος, ἀλλὰ τοῦ ζῆν ἑκὼν ἑαυτὸν παρέλυσεν. ἠλλάξατο δέ, φασίν, ὁ Ποσειδῶν τὴν Καλαύριαν ταύτην πρὸς τὴν Λητώ, ἀντιδοὺς τὴν Δῆλον, ὥςπερ καὶ τὴν Πυθὼ ἀντιδοὺς ἔσχε τὸ Ταίναρον. ὅθεν καὶ λόγος παροιμιώδης ἐπὶ τῶν ἴσα ἀνθαιρουμένων καὶ ἀντικαταλλασσόντων ὡς αὐτοῖς βουλητόν,

Ἰσόν τοι Δῆλόν τε Καλαύριάν τε νέμεσθαι,
Πυθώ τ' ἠγαθέην καὶ Ταίναρον ἠνεμόεντα.

Τῇ δὲ Καρπάθῳ λυμήνασθαί ποτέ φασι τοὺς λαγωούς, κακὸν γενομένους ἐπακτὸν ἔξωθεν, ὡς καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ ἡ λέγουσα, ὁ Καρπάθιος τὸν λαγών. Κρήτης δὲ πόλεις μέγισται, καθὰ καὶ προγέγραπται, Γόρτυνα, Κυδωνία, καὶ Κνωσσός, βασίλειον Μίνωος, ἥτις καὶ Καίρατος ἐκαλεῖτο, ὁμωνυμοῦσα ποταμῷ τινι παραῤῥέοντι. Μίνως δὲ πρῶτος τὴν νῆσον ἐξημέρωσε νόμοις καὶ πολιτείαις καὶ πόλεων συνοικισμοῖς. εἴρηκε δὲ περὶ αὐτῆς καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ γέγραπται ἐκεῖ ὅσα ἔδει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, βορειότεραι νῆσοι Κρήτης, βορειότεραι Ἀμνισοῦ εἶπεν ὁ Περιηγητής, ἀπὸ μέρους δηλώσας τὸ ὅλον. μέρος γάρ τι Κρήτης ὁ Ἀμνισός, ἔνθα καὶ σπήλαιον Εἰληθυίας, ὡς ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὁ Ποιητὴς ἱστορεῖ.

504. Ὅτι ἀντικρὺ τῆς Αἰγυπτίας πέζης, ἤγουν τῆς τοῦ Δέλτα βορείας κρηπῖδος ἢ στάσεως ἢ βάσεως, ἡ Ῥόδος κεῖται, ἧς ὁ κύκλος σταδίων ἐστὶν ἐννεακοσίων εἴκοσι. περὶ ἣν πόλις Λίνδος, ἡ καὶ μέχρι νῦν περιᾳδομένη, ἀφ' ἧς πλοῖα Λινδικά. ἔτι δὲ καὶ Ἰηλυσσός, καὶ Κάμιρος διὰ τοῦ ῑ γραφομένη πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ κυρίου. ὁ γὰρ Κάμειρος τὸ κύριον διὰ διφθόγγου γράφεται. μεθ' ἣν πρὸς ἀνατολὰς ἐν ἀρχῇ τῆς τῶν Παμφυλίων παραλίας, ἔνδον τῆς τῶν Πατάρων μεγάλης ἄκρας, αἱ Χελιδόνιαι τρεῖς νῆσοι κεῖνται, πάρισοι τὸ μέγεθος, διέχουσαι ἀλλήλων ὅσον πέντε σταδίους, τῆς δὲ γῆς ἀφεστηκυῖαι ὡς ἑξαστάδιον. ἀφ' ὧν οἴονταί τινες ἄρχεσθαι τὸ ᾀδόμενον ὄρος τὸν Ταῦρον, ἀρχόμενον τῇ

ἀληθείᾳ ἀπὸ τῆς τῶν Ῥοδίων περαίας. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προσῳδίᾳ Χελιδονιαὶ ἀναγινώσκει ὀξυτόνως, ὡς πυρκαϊαί. Πάταρα δὲ κτίσμα Πατάρου, πόλις μεγάλη, περὶ ἧς προεγράφη πλατύτερον. ἡ δὲ Ῥόδος ἄλλα τε ἔσχε θαυμαστὰ καὶ τὸν τοῦ Ἡλίου δὲ κολοσσόν, Χάρητος ἔργον, ἀνδρὸς Λινδίου, πήχεων ἑβδομήκοντα· καὶ ἦν καὶ αὐτὸς ἓν τῶν ἑπτὰ θεαμάτων, ὃς ἔπεσε σεισμῷ κλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα εἶχεν ἡ Ῥόδος ἀγάλματα, ὧν τὸ τεχνικὸν καὶ μικροῦ δεῖν ἔμψυχον αἰνιττόμενοι οἱ τεχνῖται ἁλύσεσιν ἐδέσμουν αὐτά, μὴ καὶ λάθοιεν τάχα κινηθέντα μεταστῆναί που ἀλλαχοῦ. εἰ δὲ χρὴ τὴν νῆσον ταύτην οὐ μόνον τῷ μεγίστῳ κολοσσῷ σεμνῦναι, ἀλλὰ καὶ σμικροτάτῳ τινὶ ἐπᾶραι ἀναθήματι· ἐκεῖ γὰρ καὶ ὁ καλὸς πέρδιξ ἦν, τὸ τοῦ Πρωτογένους ὑμνούμενον πάρεργον. διὰ δὲ τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα μέγαν κολοσσὸν καὶ Κολοσσαεῖς ὡς ἐκ μεγάλου παρασήμου ἐκαλοῦντο οἱ Ῥόδιοι. λέγεται δὲ καὶ ναύσταθμα ἔχειν ἡ Ῥόδος κρυπτὰ καὶ ἀπόῤῥητα τοῖς πολλοῖς, καὶ τῷ κατοπτεύσαντι αὐτὰ θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν. ἐκλήθη δέ ποτε, φασίν, Ὀφίουσα· εἶτα Τελχινίς, διὰ τοὺς ἐκ Κρήτης Τελχῖνας οἰκήσαντας ἐκεῖ, ἄνδρας γόητας καὶ βασκάνους. καίτοι τινὲς μάτην δυσφημηθῆναι τούτους φασί. βασκανθῆναι γὰρ μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀντιτέχνων αὐτούς, ἀρίστους ὑπάρξαντας ἐργάτας χαλκοῦ καὶ σιδήρου, οἳ καὶ τὴν ἅρπην τῷ Κρόνῳ ἐδημιούργησαν. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι πλεύσαντες οἱ Ῥόδιοι μέχρι Ἰβηρίας ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν Ῥόδον.

508. Ὅτι ἡ Κύπρος οὐδεμιᾶς νήσου λειπομένη τῇ ἀρετῇ τῷ Παμφυλίῳ καὶ Ἰσσικῷ κλύζεται κόλπῳ, ἧς οὐδεμία ἀνατολικωτέρα νῆσός ἐστι. λέγει δὲ αὐτὴν Ἀφροδίτης ἄστυ ἐπήρατον, ὡς καὶ τὴν Σαμοθρᾴκην Κορυβάντιον ἄστυ, μικροπρεπῶς μέν, οὐ γὰρ μεγαλόφωνον τὸ τὴν τοσαύτην νῆσον εἰπεῖν ἄστυ, ἀκολούθως δ' οὖν τῷ μύθῳ, διὰ τὴν ἐκεῖ τῆς Ἀφροδίτης μάλιστα

διατριβήν. ἄθυρμα γὰρ ἦν ἡ νῆσος τῇ δαίμονι, ἀφ᾽ ἧς καὶ Κύπρις παρωνόμασται· τοῦτο δὲ διὰ τὴν τῶν ἐκεῖ μαχλοσύνην καὶ τὸ ἐπαφρόδιτον. τινὲς δέ φασι Κύπρον κληθῆναι αὐτὴν ἀπὸ Κύπρου υἱοῦ Κινύρου, ἢ ἀπὸ ἄνθους ἐκεῖ πολλοῦ φυομένου, κύπρου καλουμένου. οἱ δὲ Κρύπτον ποτὲ κληθῆναι αὐτὴν λέγουσι, διὰ τὸ κεκρύφθαι ὑπὸ θαλάσσης· ὅπερ καὶ περὶ Δήλου μυθεύεται, καὶ περὶ Ῥόδου δὲ κατὰ Πίνδαρον. ὅτι δὲ καὶ Σφήκεια ἐκλήθη ποτὲ καὶ Κεραστία, ὁ Λυκόφρων δηλοῖ. ὀλβιώτατοι δὲ νησιωτῶν οἱ Κύπριοι. λέγονται δέ ποτε θαλαττοκρατῆσαι καιρόν τινα καὶ αὐτοί. κύκλος δὲ τῆς νήσου στάδια ͵γυκ΄ τοῖς κατακολπίζουσι. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἰσθμοὺς ποιεῖ, διὰ τὸ τοῦ σχήματος ἑτερόμηκες.

510. *Ὅτι περὶ Φοινίκην νῆσος ἡ Ἄραδος. λέγονται δὲ γενέσθαι ποτὲ ἔνδοξοι οἱ Ἀράδιοι, ὅτε στασιαζόντων τῶν ἀδελφῶν Σελεύκου, τοῦ Καλλινίκου καὶ Ἀντιόχου τοῦ Ἱέρακος, αὐτοὶ τῷ Καλλινίκῳ προςθέμενοι ἔλαβον ἐξουσίαν δέχεσθαι τοὺς καταφεύγοντας ἐκ τοῦ βασιλέως παρ᾽ αὐτούς, καὶ μὴ ἐκδιδόναι ἄκοντας· μὴ μέντοι μηδὲ ἐκπλέειν ἐξ αὐτῶν τοὺς πρόςφυγας ἄνευ τοῦ ἐπιτρέψαι τὸν βασιλέα. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα νῆσος Ἄραδος, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω.*

511. *Ὅτι πρόσθεν Σουνιάδος κορυφῆς, ἐφύπερθεν ἢ ὑπένερθεν τῶν Ἀβάντων, φαίνεται Σαλαμίς τε καὶ Αἴγινα. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ταὐτὸν ἐνταῦθα δηλοῖ καὶ τὸ ἐφύπερθεν Ἀβάντων καὶ τὸ ὑπένερθεν, ἵνα λέγῃ δι᾽ ἀμφοῖν τὸ νοτιώτερον· ὅπερ εἰ καὶ ὑπένερθέν ἐστιν, διὰ τὸ καθ᾽ ἡμᾶς βόρειον ὕψος, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ Περιηγητοῦ συνήθειαν ὑπερθέν ἐστιν, ὡς τιθέντος ἐπὶ τῶν νοτίων τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν. ἀκρωτήριον δὲ ᾀδόμενον Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας τὸ Σούνιον. περὶ ἣν Εὔβοιάν εἰσιν οἱ Ἄβαντες, περὶ ὧν ἐροῦμεν μετ᾽ ὀλίγα. ἡ δὲ Σαλαμὶς πρώτη ἐν τῷ Σαρωνικῷ πελάγει, πρὸς ἀνατολὰς Κορίνθου. καὶ μετ᾽ αὐτὴν ἡ Αἴγινα, ἣν ἐν πολλοῖς καὶ ὁ Πίνδαρος ἐξυμνεῖ. περὶ ἧς καὶ τοιαῦτα γράφονται· Ν ῆ σ ο ς π ρ ὸ τ ῆ ς Ἐ π ι δ α υ-*

ρίας ἡ Αἴγινα ἐνδοξοτάτη, κύκλον σταδίων ρπ΄, κλυζομένη τῷ τε Κρητικῷ πελάγει καὶ τῷ Μυρτώῳ, τῷ μεταξὺ Κρήτης καὶ Ἀργείας καὶ Ἀττικῆς, ἐν βάθει μὲν γεώδης, ἐπιπολῆς δὲ πετρώδης, διὸ καὶ ψιλή ἐστι, κριθοφόρος δὲ ἱκανῶς, Οἰνώνη ποτὲ ὀνομαζομένη. ἐξ αὐτῆς ὁ Αἰακός. οἱ δὲ ἐν αὐτῇ πρῶτοι Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν, οὐχ ὅτι κατὰ τὸν μῦθον λοιμοῦ τῇ νήσῳ συμπεσόντος καὶ τῶν ἐκεῖ ἐκτριβέντων τῇ νόσῳ, οἱ μύρμηκες ἄνθρωποι ἐγένοντο, Αἰακοῦ εὐξαμένου, ἀλλ᾽ ὅτι μυρμήκων δίκην τὴν ἀγαθὴν γῆν κάτω οὖσαν ὑπορύττοντες ἐπέφερον ταῖς πέτραις, ἵνα τὴν μὲν ἔχωσι γεωργεῖν, ἐν δὲ τοῖς ὀρύγμασι κατοικεῖν, φειδόμενοι τοῦ πλινθοποιεῖν, ἵνα ἔχωσι γῆν. Δωριεῖς δὲ ἀνέκαθεν οἱ Αἰγινῆται ἀπὸ Ἐπιδαύρου κατὰ τὸν Ἡρόδοτον. ἐκ ταύτης τῆς νήσου καὶ ὁ ᾀδόμενος Κριός, ἀνὴρ γενναῖος ἀθλητής· ὑφ᾽ οὗ ἀπελαυνόμενος τῆς νήσου ὁ τῶν Λακώνων βασιλεὺς Κλεομένης καὶ θέλων ἐκφοβῆσαι αὐτὸν ἔφη ἀστείως τὸ ὑμνούμενον, ἤδη νῦν καταχάλκου, ὦ κριέ, τὰ κέρατα, ὡς μεγάλῳ κακῷ συνοισόμενος. λέγεται δὲ καὶ Σώστρατός τις Αἰγινήτης ἔμπορος μεγάλα ἐκ φορτίων κερδῆσαι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Αἰγίνης. Ἡ δὲ Σαλαμὶς ἑβδομήκοντα σταδίων ἔχει περίμετρον ἢ ὀγδοήκοντα. ἐκαλεῖτο δέ ποτε Κυχρεία, ἀπό τινος Κυχρέως, οὗ καὶ Λυκόφρων καὶ Ἀῤῥιανὸς μέμνηνται, ὃς ὄφις μὲν ἐπεκλήθη διὰ τραχύτητα τρόπου, ἀπηλάθη δὲ τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρυλόχου. ὠνόμασται δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ Σκιρὰς ἀπό τινος ἥρωος· ἀφ᾽ οὗ καὶ Σκιρὰς Ἀθηνᾶ παρ᾽ Ἀθηναίοις, καὶ ὁ μὴν ὁ Σκιροφοριών, καὶ Σκίρα τόπος ἐν Ἀττικῇ. εἶχε δὲ καὶ ποταμὸν Βώκαρον λεγόμενον, ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ὡς ἂν εἴποι τις Βουκέφαλον. καθὰ καὶ πηγή τις παρὰ Θεοκρίτῳ Βούρινα Ἰταλική, βοὸς ῥινὶ παρονομαζομένη. ὅτι δὲ περὶ Σαλαμῖνα κατεναυμαχήθη

ὁ Ξέρξης, καὶ ὅτι ναυτικὸν ἀξιόλογον ἔσχεν ἡ νῆσός ποτε, οὐδεὶς τῶν περὶ λόγους ἠγνόηκε. τὸν δὲ περὶ Σαλαμῖνα πορθμὸν διστάδιον εἶναί φασιν, ὃν ἐπειρᾶτο μὲν ὁ Ξέρξης καταχῶσαι, καὶ οὕτως ἀποχερσῶσαι, ἀπεναντίας τι ποιῶν τοῖς περὶ τὸν Ἄθω νεανιεύμασιν, οὗ τὸν αὐχένα διορύξας ἀπεθαλάσσωσεν, ἐκωλύθη δὲ φυγών.

513. Ὅτι τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἀπειρεσίας ἔχειν λέγει νήσους, καὶ ὅτι θηητὸν βαθὺν πόρον τὸν τοῦ Αἰγαίου καλεῖ. καὶ ὅτι τὸν Ἑλλήςποντον παραφράζων ἢ περιφράζων ἢ ἐτυμολογῶν στενωπὸν ὕδωρ Ἀθαμαντίδος Ἕλλης λέγει αὐτόν· ὡς ἐκεῖ καταπεσούσης τῆς Ἕλλης τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀθάμαντος, καὶ λιπούσης τῷ τόπῳ τὸ ὄνομα, ἧς καὶ τάφον Ἡρόδοτος ἱστορεῖ περὶ τὴν Θρᾳκικὴν Χεῤῥόνησον. ὁ δὲ Διονύσιος λέγει καὶ ὅτι Σηστὸς ἐκεῖ καὶ Ἄβυδος ἐναντίον ὅρμον ἔθεντο· Σηστὸς μέν, Λεσβίων ἄποικος, καθὰ καὶ ἡ Μάδυτος, ὡς ὁ Γεωγράφος φησί, Χεῤῥονησία πόλις, Ἀβύδου διέχουσα σταδίους λ' ἐκ λιμένος εἰς λιμένα. ἔνθα καὶ ἡ λεγομένη Ἀποβάθρα, ὅπου ἡ Ξερξικὴ σχεδία ἐπήγνυτο. περὶ Εὐρώπην δέ ἐστιν ἡ ῥηθεῖσα πόλις, λεγομένη Ἀττικῶς μὲν ἡ Σηστός, παρὰ δὲ Ἐφόρῳ ὁ Σηστός. ἔσχε δέ ποτε τεῖχος ἰσχυρόν, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Ἄβυδος δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἀντιπαρήκουσα τῇ Σηστῷ, κτίσμα Μιλησίων, ἴσον διέχουσα Λαμψάκου καὶ Ἰλίου, ὡς ὁ Γεωγράφος φησίν· ἔνθα τὸ ἑπταστάδιον τοῦ πορθμοῦ, ὅπερ ὁ Ξέρξης ἔζευξεν. ἐνεπρήσθη δὲ ἡ Ἄβυδος αὕτη ὑπὸ Δαρείου τοῦ πατρὸς Ξέρξου. εἶναι δὲ λέγεταί ποτε καὶ Λιβυκὴ Ἄβυδος Αἰγυπτία, ἔχουσα Μεμνόνειον βασίλειον, δευτερεύουσα μετὰ τὰς ἑκατομπύλους Θήβας. καὶ Ἰταλικὴ δὲ ἱστόρηται Ἄβυδος. ὅτι δὲ περὶ Ἑλλησπόντου ἀμφεβλήθη τοῖς παλαιοῖς ἄλλα τε καὶ πόθεν ἂν ἄρχοιτο, ἤδη προγέγραπται. Ἴστρον δέ τινά φασιν ἱστορεῖν, τέσσαρας γενέσθαι μεγάλους κατακλυσμούς, ὧν ἐφ' ἑνὶ διαῤῥαγέντα τὸν Ἑλλήςποντον ἀφορίσαι τῆς Ἀσίας τὴν Εὐρώπην. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν γράψαντα

τὰ ἐθνικὰ καὶ Ἰταλικὴ πόλις λέγεται οὐδετέρως τὸ Ἄβυδον, καὶ ὅτι ἐπὶ συκοφαντίᾳ καὶ μαλακίᾳ διεβάλλοντο οἱ Μιλήσιοι Ἀβυδηνοὶ οὗτοι. ὅθεν καὶ παροιμία, μηδ᾽ εἰκῆ τὴν Ἄβυδον πατεῖν, ἤγουν μὴ θαῤῥούντως αὐτῆς ἐπιβαίνειν. ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ ἑτέρα παροιμία ἐπὶ τῶν αηδῶν, τὸ Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα. τὸ δὲ ἐναντίον ὅρμον ἔθεντο ἀντὶ τοῦ, κατεναντία κεῖνται ἀλλήλαις καὶ ἀντιπορθμοί εἰσιν.

517. Ὅτι τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ νήσων ὅσαι ὑπὸ νεύματι χειρὸς λαιᾶς κεῖνται τοῖς εἰσιοῦσι τὸν Ἑλλήσποντον, τῆς Εὐρώπης εἰσίν· ὧν ἐστι καὶ ἡ Μάκρις, καὶ ἡ Σκῦρος, καὶ ἡ Πεπάρηθος, καὶ ἡ Λῆμνος, ἥτις Ἥφαιστον ἐτίμα, καὶ Ἴμβρος, καὶ Σάμος Θρᾳκία, ἥτις Καβείρων εἶχεν ἱερά, οἳ καὶ Κορύβαντες ἐλέγοντο, καὶ Θάσος, ἥτις καὶ χρυσία εἶχέ ποτε, καὶ τὸ Δάτον συνῴκισε, πόλιν ἔνδοξον περὶ τὴν τοῦ Στρυμόνος παραλίαν. ἀφ᾽ οὗ παροιμίαν οἱ παλαιοί φασι, Δάτος ἀγαθῶν, ὡς τὸ ἀγαθῶν ἀγαθῖδες. καὶ σκόπει ἐνταῦθα τὴν παροιμίαν, τὸ ἀγαθῶν ἀγαθῖδες. εἰ γὰρ καὶ ἄλλως αὐτὴν οἱ παλαιοὶ ἐκλαμβάνονται, ἀλλ᾽ ἔοικε τοπικόν τι εἶναι ἡ ἀγαθίς, διὸ καὶ εἰς ὁμοιότητα παρετέθη τοῦ Δάτος ἀγαθῶν, ἵνα ὥσπερ λέγεται Δάτος ἀγαθῶν οἷον τόπος καὶ πόλις, οὕτω λέγηται καὶ ἀγαθῖδες ἀγαθῶν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, ποία λοιπὸν ἄλλη ὁμοιότης τῶν δύο τούτων παροιμιῶν; Ἰστέον δὲ ὅτι Παρίων κτίσμα ἡ Θάσος· τὸ Πάριον δὲ πόλις ἐν τῇ Προποντίδι. ὁ δὲ Ἀῤῥιανὸς ἄλλως φησί· Πάριος υἱὸς Ἰασίωνος, ᾧ ἐπώνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ Πάριον ὡς οἰκιστῇ. καὶ οὐ διαφωνεῖ Ἀῤῥιανὸς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον, ἀλλὰ τάχα ταυτότητα παραδηλοῖ, ὡς ἐν πολυωνυμίᾳ Προποντίδος τε καὶ Ἑλλησπόντου. ὃ καὶ ἑτέροις ἔδοξεν, ὡς ἤδη προγέγραπται. καὶ οὕτω μὲν Πάριοι κτίσαι τὴν Θάσον λέγονται. τινὲς δὲ ἀνάπαλιν τὸ Πάριον ἀπὸ τῆς Θάσου εἶπον ἀποικισθῆναι. Ἀῤῥιανὸς δέ φησι καὶ ὅτι Θάσος ἀπὸ Θάσου καλεῖται, Ποσειδῶνος υἱοῦ· καὶ ὅτι ἐκαλεῖτό ποτε καὶ

Χρυσῆ νῆσος διὰ χρυσᾶ μέταλλα, ὧν καὶ Ἡρόδοτος μέμνηται, λέγων ὅτι προσόδους εἶχον μεγάλας οἱ Θάσιοι, καὶ μέταλλα χρυσᾶ Σκαπτῆς ὕλης. ἀνεῦρον δὲ αὐτὰ Φοίνικες οἱ κτίσαντες τὴν νῆσον μετὰ Θάσου τοῦ Φοίνικος, ἐξ οὗ ἔχει καὶ τοὔνομα. εἶχε δὲ ἱερὸν Ἡρακλέους ἡ Θάσος, ὑπὸ τῶν αὐτῶν Φοινίκων ἱδρυθέν, οἳ πλεύσαντες κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης τὴν Θάσον ἔκτισαν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Θάσου.

520. Ὅρα δὲ ὅτι φιλοτιμότερον ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ἀγλαϊζόμενος ἐφ' ἑκάστῃ τῶν νήσων ἐπιθέτῳ χρῆται, καὶ τὴν μὲν Μάκριν, ὅ ἐστι τὴν Εὔβοιαν, Ἀβαντιάδα λέγει, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ ἔθνους τῶν Ἀβάντων, Θρακίου ἔθνους, ὥς φησιν Ἀῤῥιανός, κληθέντος οὕτως ἀπό τινος Ἀργείου υἱοῦ Ποσειδῶνος Ἄβαντος. τούτους ὁ Ὅμηρος κομᾶν τε τὰ ὄπισθέν φησι τῷ Θρακίῳ νόμῳ καὶ μεγαθύμους ὀνομάζει. τὴν δὲ Σκῦρον ὁ Διονύσιος ἠνεμόεσσαν καλεῖ, τὴν Πεπάρηθον αἰπεινήν, τὴν Λῆμνον κραναὸν πέδον Ἡφαίστου, ἀκολούθως Ὁμήρῳ, διὰ τοὺς ἐκεῖ ποτε τοῦ πυρὸς κρατῆρας. διὸ καὶ πόλεων περὶ αὐτὴν δύο οὐσῶν, ἡ μία Ἡφαιστία ἐλέγετο. λέγονται δὲ καὶ ταύτην Πελασγοί ποτε οἰκῆσαι, οἱ ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελαθέντες ὡς ἄδικοι καὶ ἅρπαγες. τὴν δὲ Θάσον ὠγυγίην λέγει καὶ Δήμητρος δὲ ἀκτήν, διὰ τὸ εὔδαιμον τῆς νήσου καὶ εὔκαρπον· ὅπου καὶ εἰς παροιμίαν ἔπεσε τὸ Θάσος ἀγαθῶν, ὡς εἴτις εἴποι δάσος. καίτοι τινὲς Δάτος ἀγαθῶν τὴν τοιαύτην παροιμίαν γράφουσι, περὶ ἧς πρὸ ὀλίγου γέγραπται. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα καὶ ὅπως τῶν ἄλλων ποιητῶν τὸ Δήμητρος ἀκτὴ λαμβανόντων ἀντὶ τοῦ δωρεά, οὗτος ἀντὶ τοῦ τόπος καὶ τέμενος ἔλαβεν. Ἔτι κἀκεῖνα περὶ τῶν εἰρημένων νήσων ἰστέον· ὅτι Εὔβοια νῆσος μία τῶν ὑμνουμένων ἑπτά, ἡ καὶ Μάκρις ὀνομασθεῖσα· Μάκρις διὰ τὸ τῆς θέσεως ἐπίμηκες· οὕτω γάρ πως παραμήκης ἐκτέταται. διὸ καὶ δέδωκε τῷ Κωμικῷ λαβὴν σκώμματος ἐν τῷ, ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους·

ὸς τῶν Ἀθηναίων ἐπιτεινάντων ποτὲ φόρους αὐτῇ. ͅλίνεται δὲ ἡ Μάκρις αὕτη διὰ καθαροῦ τοῦ ο̄. διὸ καὶ ͅ νησιώτης αὐτῆς Μακριεὺς λέγεται. ἦν δὲ καὶ αἰγια-ͅ.ὸς οὕτω καλούμενος, κλινόμενος δὲ διὰ τοῦ δ̅· ἐλέγετο δὲ Μάκρις καὶ τῶν Κυκλάδων μία, ἡ Ἴκαρος, ἀφ' ἧς νομίζουσί τινες εἰρῆσθαι καὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος. (521.) Ἡ δὲ Σκῦρος τὴν κλῆσιν ταύτην ἔχει, διὰ τὸ τῆς νή-σου ταύτης σκληρὸν καὶ οἷον σκυρῶδες, ἤτοι λιθῶδες. σκύρος γὰρ ἡ λατύπη, ἤγουν τὰ ἐκπαλλόμενα λιθίδια ἐν τοῖς λαξεύμασι. πρόκειται δὲ τῆς τῶν Μαγνήτων γῆς ἡ Σκῦρος, ὥσπερ καὶ ἡ Πεπάρηθος. θαυμασταὶ δὲ αἶ-γες αἱ Σκύριαι, καὶ μέταλλα δέ εἰσι ποικίλης λίθου Σκυ-ρίας λεγομένης, καθὰ καὶ Καρυστίας. (524.) Ἡ δὲ Ἴμ-βρος Θρακικὴ μέν ἐστι νῆσος, ἱερὰ Καβείρων καὶ αὐτή, ὄνομα δὲ δαιμόνων οἱ Κάβειροι. ἐτιμᾶτο δὲ αὐτόθι καὶ Ἑρμῆς, ὃν Ἴμβραμον λέγουσιν οἱ Κᾶρες, ὡς ἐν τοῖς ἐθνικοῖς ἀναγράφεται· ὅθεν καὶ τάχα καὶ Ἴμβρος ἡ νῆσος παρονομάζεται. ἡ δὲ Θρακία Σάμος λέγεται μὲν καὶ Σαμοθράκη συνθέτως, καλεῖται δὲ οὕτω πρὸς δια-στολὴν τῆς ἑτέρας Σάμου τῆς Ἰωνικῆς. μέμνηται δὲ ταύτης καὶ Ὅμηρος. ἐλέγετο δέ ποτε Δαρδανία διὰ τὸν Δάρδανον, ὃς ἐν τῷ κατακλυσμῷ διεπορθμεύθη ἐκεῖθεν εἰς τοὺς Τρωϊκοὺς τόπους. ῥηθήσεται δὲ περὶ τῆς Σά-μου ταύτης καὶ κατωτέρω. καὶ τοιαῦτα μὲν ὡς εἴρηται τὰ τῶν τοιούτων νήσων ἐπίθετα. τὴν δὲ Σάμον τὴν Θρακικὴν Κυρβάντιον ἤτοι Κορυβάντιον ἄστυ λέγει, διὰ τὰ ἐκεῖ τῶν Κορυβάντων ἤτοι Κορβάντων μυστήρια, ὧν καὶ Λυκόφρων μέμνηται· ἀφ' ὧν καὶ κορυβαντιᾶν τὸ μετὰ ἐκστάσεως ἐνθουσιᾶν. Ταῦτα ἐπιτροχάδην περὶ τῶν ἐν Αἰγαίῳ νήσων ἐξ ἀριστερῶν κειμένων τοῖς εἰς-ιοῦσι τὸν Ἑλλήσποντον, αἳ καὶ τῇ Εὐρώπῃ προσνέμον-ται, ὧν μία σὺν πολλαῖς ἄλλαις καὶ ἡ πρὸς τῇ Ἀττικῇ νῆσος, Ἑλένη καλουμένη, ἔνθα ἡ Ἑλένη ἀπέβη μετὰ Ἰλίου ἅλωσιν, ἢ καὶ πρὸ τούτου ὅτε ἡρπάγη.

525. Ὅτι αἱ περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος δεξιαὶ νῆσοι

τοῖς εἰςπλέουσι τὸν Ἑλλήςποντον τῇ Ἀσίᾳ προςκεχωρήκασιν, ὧν πρώτην ἐπέχουσι μοῖραν τῷ ἀπὸ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν διαβαίνοντι αἱ νῆσοι αἳ τὴν Δῆλον ἐκυκλώσαντο, καὶ δι' αὐτὸ οὔνομα Κυκλάδες εἰσί. καὶ ἔστι τοῦτο ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος τῶν Κυκλάδων. ᾄδεται δὲ πάνυ ἐν ταῖς ἱστορίαις ἡ Δῆλος, ὡς Ἀπόλλωνος ἱερά, οὗ καὶ μαντεῖον ἦν ἐκεῖ περιφανές. ἐκαλεῖτο δέ ποτε καὶ Ὀρτυγία, ὡς ὁ Γεωγράφος φησί. καὶ ἡ μυθικὴ αἰτία κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. οὐκ ἐξῆν δέ, φασίν, οὔτε θάπτειν αὐτόθι νεκρόν, οὔτε καίειν, οὔτε κύνα τρέφειν. Ἀῤῥιανὸς δὲ περὶ ταύτης φησίν, ὅτι Δῆλος ἡ πάλαι πλωτὴ οὖσα ἔστη, ὅτε ἡ Λητὼ ἐπέβη αὐτῆς διδύμους ἔχουσα παῖδας. καὶ ἄλλοι δὲ συντερατευόμενοί φασι Δῆλον αὐτὴν κληθῆναι, διότι φερομένη ποτὲ ὑπὸ θάλασσαν ἀνέσχεν ὕστερον κάτωθεν, ὡς καὶ ἄλλαι τινές, καὶ ἐξ ἀδήλου βάσεως ἐῤῥιζώθη στηριχθεῖσα. ταῦτα δὲ οὕτως ἐπλάσθη, διὰ τὸ συχνά ποτε κατά τινας τὴν νῆσον ταύτην σείεσθαι. διὸ καὶ χωρίον ἦν τι περὶ αὐτὴν ὁ Τρέμων καλούμενον. ὁ μέντοι θρυλούμενος χρησμὸς ἐναντιοῦται τούτοις τοῖς λόγοις, ὁ λέγων ὅτι

Κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.

λέγεται γὰρ ὅτι ὁπηνίκα ὁ τοῦ Δαρείου στρατηγὸς Δάτις τριακόσια τάλαντα λιβανωτοῦ ἐθυμίασεν ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος καὶ ἀνέπλευσε, τότε ἡ Δῆλος ἐκινήθη πρῶτα καὶ ὕστατα, τὸ πρὶν οὖσα ἀκίνητος. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς Κυκλάδας πλείους εἶναι τῶν ιβ', ὧν εἰσιν ἡ Κύθνος, ἀφ' ἧς ὁ Κύθνιος λέγεται τυρός, ἐξ ἧς καὶ ζωγράφος ὄνομα ἔχων ὁ Κυδίας. Ἡ Πάρος, ἐξ ἧς παροιμία τὸ ἀνεπαρίασαν, ἤγουν μετεμελήθησαν. ἐψεύσαντο γάρ ποτε ἐκ μεταμέλου οἱ Πάριοι τὰς εἰρηνικὰς ὁμολογίας, ἃς ἔθεντο πρὸς τὸν Μιλτιάδην, ὡς ἐλπίσαντές ποθεν συμμαχίαν ἐν κενοῖς. Ἡ Ἀμοργός, ἐξ ἧς Σιμωνίδης ὁ ἰαμβοποιός, Ἀμοργῖνος ἐντεῦθεν λεγόμενος προπερισπωμένως, τύπῳ ἐθνικῷ· τὸ δὲ Ἀμόργινος προπαροξυτόνως χιτῶνος ἐπίθετον ἀπὸ χρώματος

ἴσως ἐλαιοχρόου τινός· ἀμόργη γὰρ ἡ τοῦ ἐλαίου ὑποστάθμη, ὃ ἔστιν ὁ τρυγίας. Παυσανίας δὲ οὐ τὸ Ἀττικὸν λεξικὸν ἄλλο τι ἐμφαίνει, λέγων, ἀμοργὸς ὅμοιον βύσσῳ· καὶ ὅτι ἀμοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη, ἐξ ἧς ἐνδύματα Ἀμοργίδια λεγόμενα, ὡς ὁ Κωμικὸς ἐν Λυσιστράτῃ δηλοῖ. Ἡ Δῆλος, οὕτω λεγομένη ἢ διὰ τὴν θρυλουμένην μυθώδη αἰτίαν, ὅτι ὑπὸ θάλασσαν ὡς ἐῤῥέθη οὖσα πρώην, ὕστερον φανεῖσα ἐδηλώθη, ἢ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ μαντείας, ἐξ ὧν ἐδηλοῦτο τὰ δυσεύρετα. Ἡ Τῆνος ἀπό τινος οὕτω κληθεῖσα Τήνου ἀνδρός· ἦν δὲ σκοροδοφόρος γῆ αὕτη, ὡς καὶ ἡ Κωμῳδία δηλοῖ, Τηνίων μεμνημένη σκορόδων· ὕδατι κατάῤῥυτος, διὸ καὶ Ὕδρουσα ἐκλήθη, κρήνην ἔχουσα, ἧς τὸ ὕδωρ οἴνῳ οὐ μίσγεται. καὶ φιάλιον δὲ λέγεταί ποτε ἐν αὐτῇ ἀνακεῖσθαι, σύγκραμα ἔχον, ἐξ οὗ πάνυ ῥᾳδίως πῦρ ἀνήπτετο. Ἡ Ἴος ἡ κατὰ χρησμὸν Ὁμήρου μητρίς, ἤγουν ὅθεν ἦν Ὁμήρου μήτηρ· καὶ ὅρα τὸ μητρίς, ἐξ ὁμοιότητος τοῦ πατρίς. Ἡ Σέριφος, ἥτις οὕτω πετρώδης ἐστίν, ὥστε κωμῳδεῖται ὑπὸ τῆς Γοργόνος τοῦτο παθεῖν, ὡς τοῦ Περσέως αὐτόθι τραφέντος, καὶ τὴν τῆς Γοργόνος δῆθεν ἐκεῖ κομίσαντος κεφαλήν, δι' ἧς τοὺς ἐκεῖ ἀπελίθωσεν. Ἴωνες δὲ ἀπὸ Ἀθηνῶν οἱ Σερίφιοι, καθὰ καὶ οἱ Σίφνιοι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Ἡ Μύκονος, ἐν ᾗ λέγονται κεῖσθαι οἱ τῶν Γιγάντων ὑγιεινότατοι, ἀναιρεθέντες ὑφ' Ἡρακλέους. ὅθεν ἐπὶ τῶν οὐκ εὖ παθόντων μιᾷ ψήφῳ, ἤγουν ἐπὶ τῶν μιᾷ δίκῃ καταδικασθέντων λέγεται τὸ πάνθ' ὑπὸ μίαν Μύκονον, ἤγουν πάντα ὁμοῦ ὑπὸ μίαν βλάβην ἢ καταδίκην. ἐπιχωριάζει δὲ τοῖς Μυκονίοις φαλάκρωσις, διὸ καὶ οἱ φαλακροὶ Μυκόνιοι λέγονται. Ἡ Νίσυρος, ἧς καὶ Ὅμηρος μέμνηται, οὕτω καλουμένη ἀπὸ τοῦ νέω καὶ τοῦ σύρω, διότι ἀποκοπεῖσα τῆς νήσου τῆς Κῶ τῇ τοῦ Ποσειδῶνος τριαίνῃ ἐπεσύρη τῷ γίγαντι Πολυβώτῃ νέοντι, ὃ ἔστιν οἰχομένῳ. αὕτη δὲ τῶν Σποράδων νήσων οὖσα κατά τινας, πετρώδης ἐστὶ λίθου μυλίου. γίνεται δὲ καὶ οἶνος χρηστὸς

ὁ Νισύριος. Ἡ Σῦρος, ἣν ὁ Ποιητὴς Συρίην καλεῖ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἥτις μηκύνει κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἤγουν ἐκτείνει τὴν πρώτην συλλαβὴν, τουτέστι τὴν ἄρχουσαν. Ἡ Σίφνος περὶ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ἀφ' ἧς ὁ Σίφνιος ἀστράγαλος δι' εὐτέλειαν. λέγονται δέ ποτε ἀκμάζειν τοῖς πράγμασιν οἱ Σίφνιοι, καὶ πλουτεῖν μάλιστα, διὰ τὸ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἐν τῇ νήσῳ εἶναι μέταλλα. Κυκλὰς δὲ καὶ ἡ Ἄνδρος, ἀπὸ Ἄνδρου τινὸς οὕτω κληθεῖσα. Ἀλλὰ καὶ ἡ Νάξος, λεγομένη οὕτως ἀπὸ Νάξου Καρῶν ἡγεμόνος· ἢ παρὰ τὸ νάξαι, ὅ ἐστι θῦσαι, διὰ θυσίας ἐξαιρέτους τινὰς ἐκεῖ γινομένας. Ἡρόδοτος δὲ καὶ περὶ Σικελίαν Ναξίους τινὰς ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι ἡ Κυκλὰς αὕτη Νάξος μεγέθει μὲν οὐ μεγάλη ἐστίν, ἄλλως δὲ καλή τε καὶ ἀγαθή, ἀγχοῦ τῆς Ἰωνίας, χρήματα ἔχουσα πολλά. ἐγένετο δέ ποτε αὐτοῖς καὶ ὀκτακισχιλία ἀσπὶς καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά.

527. Ὅτι αἱ Κυκλάδες ἔαρος γλυκεροῦ νέον ἱσταμένου ἢ ἀρχομένου, ὅτε ἐν ὄρεσιν ἀνθρώπων ἀπάνευθε κύει λιγύφθογγος ἀηδών, χοροὺς ἀνάγουσι τῷ Ἀπόλλωνι, οὓς καὶ ῥύσια λέγει, ὡς ῥύσεως χάριν καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ γινομένους. καίτοι κυρίως ῥ ύ σ ι α, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι φαίνεται, τὰ ἐξ ἐπιδρομῆς ὁπλιτικῆς καὶ ἑλκυσμοῦ λαμβανόμενα εἰς ἐνέχυρον, ἀπὸ τοῦ ῥύω τὸ ἑλκύω ἐτυμολογούμενα· καταχρηστικῶς δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἁπλῶς ἐνεχύρου ἡ λέξις λαμβάνεται. ὁ μέντοι Διονύσιος κατὰ δριμύτητα ῥητορικὴν συνήθη αὐτῷ ἐπὶ δώρων σωτηρίων τὴν λέξιν εἴληφεν, ἅπερ μᾶλλον σῶστρα λεχθήσονται, καθάπερ λύτρα τὰ ὑπὲρ αἰχμαλώτων διδόμενα.

530. Ὅτι ὥσπερ αἱ Κυκλάδες, οὕτω καὶ αἱ Σποράδες ἐν τῷ Αἰγαίῳ εἰσὶ πελάγει, ἃς ἡ τῆς περιηγήσεως πινακογραφία οὐκ ἔχει. ἔστι δὲ τῶν Σποράδων ἡ Νικασία πλησίον τῆς Νάξου. Ἡ Θήρα, ἐξ ἧς ἀποικία Λακώνων εἰς Κυρήνην ἐστάλη, καθὰ καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ· ἐν ταύτῃ οὔτε τοὺς ἐτῶν ν' θνήσκοντας ἐθρήνουν, οὔτε τοὺς ἑπταετεῖς, εἰ θάνοιεν. Ἡ Μῆλος περὶ τὸ Κρητι-

κὸν πέλαγος, ἀπό τινος ἀνδρὸς Μήλου κληθεῖσα κατὰ τὴν τοῦ Ἀῤῥιανοῦ ἱστορίαν· εἰς ταύτην Ἀθηναῖοί ποτε πέμψαντες ἡβηδὸν τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπέσφαξαν. ἄλλοι δὲ Κυκλάδα τὴν Μῆλόν φασιν ὁμώνυμον ἔχουσαν πόλιν, ὅθεν ἦν Διαγόρας ὁ Μήλιος ὁ ἐπ' ἀσεβείᾳ κωμῳδούμενος. Τῶν Σποράδων καὶ ἡ Πάτμος περὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος, καὶ ἡ περὶ τὸ Καρπάθιον Ἀστυπάλαια. ναὶ μὴν καὶ ἡ Κίμωλος περὶ Κρήτην, ἐξ ἧς ἡ Κιμωλία γῆ, ἐπιτηδεία εἰς νίτρου κατασκευήν, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς λέγει. καὶ ἡ Λέρος δὲ μία τῶν Σποράδων ἐστὶ περὶ τὴν Καρίαν, ἧς οἱ ἔποικοι κακοήθεις, ὡς δηλοῖ Φωκυλίδης, λέγων,

— Λέριοι κακοί, οὐχ ὁ μέν, ὃς δ' οὔ·
πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος.

Σπορὰς δὲ καὶ ἡ πρὸς τῇ Ῥόδῳ Δονουσία, ἥτις παραφθορὰν φασὶν ἔπαθεν· οἱονεὶ γὰρ Διονυσία τίς ἐστιν, ἐπεὶ Διόνυσος τὴν Ἀριάδνην εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς Νάξου ἤγαγεν, Μίνωος τοῦ πατρὸς διώκοντος αὐτήν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Σποράδες, ἃς ὡς ἐῤῥέθη ὁ τῆς κοσμογραφίας πίναξ οὐκ ἔχει, ὧν τινες καὶ τὴν Τῆνόν φασιν, ἥτις ἀνωτέρω Κυκλὰς ἐλέγετο. ἐοίκασι δὲ ἀργιλώδεις αἱ Σποράδες εἶναι, ἤγουν λευκόγειοι. διὸ καί φησι Διονύσιος ὅτι παμφαίνουσιν, οἷον ὅτε ἀνεφέλου ἀέρος ὄντος τὰ ἄστρα φαίνονται, ὑγρὰ νέφη βιασαμένου ἀρκτώου βορέου. τοῦτο δὲ μάλιστα εἶπε διὰ τὸ ἀργιλῶδες καὶ λευκὸν τῆς αὐτόθι γῆς, ὡς εἴρηται. Σποράδες δὲ λέγονται τάχα μὲν καὶ δι' ἄλλας αἰτίας, μάλιστα δὲ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Κυκλάδων. οὐ γὰρ κατ' αὐτὰς ὡρισμένον ἔχουσι τόπον, ἀλλ' οἷον διεσπαρμέναι εἰσὶ πολλαχοῦ, ὅπου γε Σποράδα τινὲς καὶ τὴν ἔνδον τοῦ Ἑλλησπόντου εἶπον Προκόνησον· κατὰ δέ τινας διὰ τὸ πολυπληθὲς καὶ πυκνὸν Σποράδες νῆσοι καλοῦνται. εἴποις γὰρ ἄν, φασί, κατεσπάρθαι οἷον αὐτάς. εἰσὶ δὲ τῶν Σποράδων καὶ αἱ παρὰ τῷ Λυκόφρονι Καλύδναι, ὧν μία ἰδίως Καλύδνα καλεῖται, ἀφ' ἧς καὶ αἱ λοιπαὶ παρακεί-

μεναι τὴν αὐτὴν κλῆσιν ἔλαχον. ἔχει δὲ αὕτη μέλι τὸ Καλύδνιον ἀστεῖον καὶ τῷ Ἀττικῷ ἐνάμιλλον. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας καὶ τὸ μέλι Καλύμνιον λέγει, καὶ τὰς νήσους ταύτας Καλύμνας, διὰ τοῦ μ̄. τὸ δὲ ὑγρὰ νέφη βιασαμένου βορέου ἐξήγησις οἷόν ἐστι τοῦ παρ᾽ Ὁμήρῳ αἰθρηγενέτου βορέαο. ὁ γὰρ τὰ νέφη βιαζόμενος αἰθρίαν ποιεῖ, καὶ διὰ τοῦτο αἰθρηγενέτης ἐστί. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν Ἀραβίᾳ κόλπος τις εἶναι λέγεται, νήσους ἔχων Σποράδας.

533. Ὅτι μετὰ τὰς Σποράδας νήσους αἱ Ἰωνίδες εἰσί, τουτέστιν αἱ ὑπὸ τοὺς Ἴωνας, οἷον ἡ Καῦνος, ἣν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προσῳδίᾳ ὀξύνει. ἔτι δὲ καὶ ἡ Σάμος, ἣν ἱμερόεσσάν τε ὁ Διονύσιος λέγει καὶ Πελασγίαν δέ, ὡς ἀπό τινων Πελασγῶν, ἀφ᾽ ὧν καὶ Ἥρα ἐκεῖ Πελασγία τιμᾶται. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ πόλις ἐστὶ Καρίας λεγομένη Καῦνος, ἀπό τινος Καύνου ἀνδρός, οὗ ἐρασθεῖσα ἡ ἀδελφὴ Βυβλὶς ἀπήγξατο· ὅθεν καὶ ὁ παρὰ τῇ παροιμίᾳ Καύνιος ἔρως, ἐπὶ τῶν ἀθέσμως ἐρώντων ἢ καὶ ἐπὶ τῶν βλαβέντων ἐφ᾽ οἷς ἀθέσμως ἠράσθησαν. ἔστι δὲ νοσώδης ἡ τοιαύτη, διὰ τὸ τοῦ ἀέρος οὐκ ἀγαθόν, ἔν τε θέρει καὶ μετοπώρῳ διὰ τὰ καύματα καὶ τὴν τῶν ὡραίων καρπῶν ἀφθονίαν. ἔνθα τοὺς οἰκοῦντας χλωροὺς ἰδὼν Στρατόνικος ὁ ὑμνούμενος ἀστεῖος κιθαρῳδὸς ἔφη,

οἵηπερ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

αἰτιαθεὶς δὲ διότι σκώπτει τὴν πόλιν διὰ τὰς νόσους, ἔτι πλέον ἀστεϊσάμενος ἔφη, καὶ πῶς ἂν ἐγὼ νοσερὸν εἴποιμι τόπον, ἔνθα καὶ οἱ νεκροὶ περιπατοῦσιν; Ἡ δὲ Σάμος αὕτη ἡ Ἰωνικὴ πάνυ εὐτύχησέ ποτε, ὡς καὶ παροιμιασθῆναι, γάλα ὀρνίθων φέρειν αὐτήν. τυραννηθεῖσα δὲ ἐπειράθη δυστυχίας ἄκρας, λειπανδρήσασα διὰ Συλοσῶντα τὸν τύραννον, ἄρξαντα πικρῶς. ὅθεν καὶ παροιμία, ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρία. ὁ μέντοι τοῦ Συλοσῶντος ἀδελφὸς Πολυκράτης οὐ φαύλως ἐτυράννησε· γενόμενος δὲ εὐτυχέστατος, ὕστερον ἐκρεμάσθη ὑπὸ

Περσῶν. οὗτος ἦν ὁ τὸν δακτύλιον ῥίψας εἰς θάλασ- σαν, ὃν αὖθις διὰ τοῦ καταπιόντος ἰχθύος ἀπέλαβε. περὶ δὲ οἴνους, ὡς λέγεται, οὐ πάνυ εὐτυχὴς ἦν. ὠνο- μάσθη δέ ποτε καὶ Μελάμφυλλος καὶ Ἀνθεμὶς καὶ Παρ- θενία δὲ ἀπὸ ποταμοῦ Παρθενίου. ἐν ταύτῃ τῇ Σάμῳ καὶ ὄρος ὑψηλὸν λέγεται εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀρ- γυιάς, οὗ κάτωθεν ὄρυγμα ὥς φησιν Ἡρόδοτος πολυ- στάδιον, δι' οὗ ὕδωρ ὀχετευόμενον διὰ σωλήνων παρε- γένετο εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ μεγάλων πηγῶν, οὗ ἀρχιτέ- κτων Εὐπαλῖνος ὁ Μεγαρεύς. ἦν δέ, φησίν, αὐτόθι καὶ ναὸς μέγιστος, οὗ ἀρχιτέκτων Ῥοῖκος, ἀνὴρ ἐπιχώριος. ταύτης ὁ πολίτης Σάμιος. ὁ μέντοι τῆς ἐν Κεφαλληνίᾳ Σάμου πολίτης Σαμαῖος, διότι ἐκείνη καὶ Σάμη λέγε- ται, καθὰ καὶ παρ' Ὁμήρῳ εὕρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἰωνικὴν τὴν ῥηθεῖσαν Σάμον φαμέν, ὡς ἂν ἀντιδια- στέλλοιτο τῇ τε Ὁμηρικῇ Κεφαλληνικῇ Σάμῳ καὶ τῇ προειρημένῃ δὲ Θρᾳκίᾳ Σάμῳ, τῇ οὕτω κληθείσῃ διὰ τὸ ὕψος. σάμοι γάρ φασι τὰ ὕψη. ὅτι δὲ εἰς πολὺ ἐξῄρετο ὕψος, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ τὸν Ποιητὴν εἰπεῖν, ἐξ αὐτῆς τήν τε Ἴδην φαίνεσθαι πᾶσαν καὶ τὰ κατὰ τὴν Τροίαν. οἱ δέ φασιν ὅτι Σάμος λέγεται ἡ Θρᾳκία, οἱονεὶ Σάος τις, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ $\overline{μ}$ Σάμος, ἀπὸ Σαΐων, ἔθνους παλαιοῦ οἰκήσαντος αὐτήν, οὗ μέμνη- ται καὶ Ἀρχίλοχος, ὁμολογῶν ἄχραντον τὴν αὐτοῦ ἀσπί- δα ἐν φυγῇ πολέμου ῥῖψαι παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἡ Χίος δὲ τῶν Ἰώνων ἐστὶ νῆσος, ἔχουσα πόλιν εὐλίμενον, ὡς ὁ Γεωγράφος φησί, καὶ ναύσταθμον π' ναυσί, καὶ ἄλσος φοινίκων, ἧς ὁ περίπλους σταδίων ἐννεακοσίων. ταύτης οἰκισταὶ Πελασγοί. ἐνταῦθα ὄρος τὸ Πελινναῖον. ἱστο- ρεῖται δὲ ἐν Χίῳ πρῶτον μέλανα οἶνον γενέσθαι, καὶ πρώτους τοὺς ἐκεῖ θεράπουσι χρήσασθαι, οὕτω καλου- μένοις κατὰ ἰδίαν τινὰ κλῆσιν δουλευτικὴν ἢ δουλικήν· ὡς καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαντό ποτε Εἵλωσι, καὶ Μακεδόνες Πενέσταις, καὶ Ἀργεῖοι Γυμνησίοις, καὶ Σι- κυώνιοι Κορυνηφόροις, καὶ Κρῆτες Μνωΐταις, καὶ Ἰτα-

λιῶται Πελασγοῖς. ὥςτε κατὰ τὴν ἱστορίαν ταύτην δουλικὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὀνόματα εἶναι τοὺς Εἵλωτας, τοὺς Πενέστας, τοὺς Γυμνησίους, τοὺς Κορυνηφόρους, τοὺς Μνωΐτας, τοὺς Πελασγούς, τοὺς θεράποντας. ἄλλοι δὲ Κρητικὴν λέξιν τῶν θεραπόντων εἶπον εἶναι, ὡς τῶν Κρητῶν τὸν ὁπλοφόρον δοῦλον λεγόντων θεράποντα.

536. *῞Οτι ἐκεῖθεν, ἤτοι μετὰ τὰς Ἰωνικὰς νήσους, ἀναφαίνονται νῆσοι Αἰολίδες, Λέσβος τε εὐρύχωρος καὶ Τένεδος ἱμερτή. μητρόπολις δὲ τῶν Αἰολικῶν πόλεων ἡ Λέσβος, περίμετρον ἔχουσα χιλίων ἑκατὸν σταδίων, μεταποιουμένη τῆς τοῦ Ὀρφέως κεφαλῆς. ἐκεῖ γάρ φασι μετὰ θάνατον αὐτὴν λαλοῦσαν προσενεχθῆναι. τοῦτο δὲ ἐμυθεύθη διὰ τὸ ἀρίστους ἐκεῖ καὶ μετὰ Ὀρφέα γενέσθαι ἄνδρας λογίους, ὧν ἦν καὶ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, καὶ Πιττακός, καὶ ὁ ποιητὴς Ἀλκαῖος, καὶ ἡ Σαπφώ, θαυμαστόν τί φασι γυναικὸς χρῆμα, πρὸς ἣν οὐδεμία γυνὴ ἐνάμιλλος εἰς ποίησιν. ἦν δὲ πεντάπολις ἡ Λέσβος, μίαν ἔχουσα τῶν πέντε τὴν Λέσβον, ἀφ' ἧς ἡ ὅλη νῆσος Λέσβος ἐλέγετο, ἐκ τοῦ μέρους λαχοῦσα τοὔνομα· ὥςπερ καὶ νῦν Μυτιλήνη λέγεται ἡ αὐτὴ ἀπὸ πόλεως ὁμωνύμου μιᾶς ἐκείνων τῶν πέντε. τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ καὶ Λυκόφρων αὐτὴν Ἴσσαν ἐκάλεσε· μία γὰρ καὶ ἡ Ἴσσα τῆς αὐτῆς πενταπόλεως. Ἡ δὲ Τένεδος περίμετρον μὲν ἔχει σταδίων ὀγδοήκοντα, τῆς ἠπείρου δὲ ἀπέχει οὐ πλείους τῶν μ'. εἶχε δὲ πόλιν Αἰολίδα, καὶ λιμένας δύο, καὶ Σμινθέως ἱερὸν Ἀπόλλωνος. παράκεινται δὲ αὐτῇ αἱ ῥηθεῖσαι ἀνωτέρω Καλύδναι δύο νῆσοι. ἐκαλεῖτο δέ ποτε, φασί, καὶ αὐτὴ Καλύδνα. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Λεύκοφρυς. διὰ δὲ τὸν Τένην, οὗ γέγονεν ἕδος ὡς βασιλεύσαντος ἐν αὐτῇ, ἐπεκράτησε Τένεδον καλεῖσθαι αὐτήν. [ὅντινα Τένην διαβολὴ μὲν μητρυιᾶς Φιλονόμης ἢ Πολυβοίας συγκατέῤῥιψε διὰ τοῦ πατρὸς Κύκνου εἰς θάλασσαν τῇ ἀδελφῇ Λευκοθέᾳ, ἐγκλείσασα λάρνακι. ἡ δὲ δίκη περισωσαμένη τῆς νήσου βασιλέα κατέστησεν. ἦν δὲ ἡ τῆς μητρυιᾶς διαβολὴ πρὸς τὸν*

ύκνον ἐρωτική, ὅτι δηλαδὴ ὁ Τένης ἐβιάζετο αὐτήν· ιίτοι αὐτὴ οὕτως εἰς τὸν Τένην ἐποίησεν.] ἀπὸ ταύ- ς ἐπὶ τῶν αὐστηρὰ ψηφιζομένων ᾄδεται παροιμία, 'ενέδιος ἀνήρ. λέγεται γάρ ποτε τοῖς ἐπὶ μεγάλῳ ικῷ αὐτόθι δικαζομένοις πελεκηφόρον ἐφεστάναι ἄνδρα, ν ἔδει τῷ ἑαλωκότι τοῦ ἐγκλήματος πληγὴν εὐθὺς ἐπι- εῖναι θανάσιμον.

538. Ὅτι ἐκεῖ που περὶ τὴν Τένεδον ὁ Μέλας κόλ- ος ἐφ' Ἑλλήσποντον ἥσιν, ἀφρὸν ἐρευγόμενος· τὴν λῆσιν ἔχων ἀπὸ ποταμοῦ Μέλανος, τοῦ καὶ ἄνω ῥη- έντος, ἐκδιδόντος εἰς αὐτόν· ἢ καὶ διὰ τὸ τοῦ βάθους ολύ. συνάπτει γὰρ τῷ Αἰγαίῳ, ὃν βαθὺν πόρον φθά- ας ἔφη ὁ Διονύσιος. κόλπος δὲ Μέλας ἐστίν, ὡς οἱ ιριβέστεροι λέγουσιν, οἷς φαίνεται καὶ ὁ Διονύσιος ἐπα- λουθῶν, περὶ ὃν καὶ ἡ Αἶνος κεῖται, πόλις Αἰολική. ασὶ γὰρ ὅτι ἐν τῷ Μέλανι κόλπῳ ἡ Αἶνος πρὸς τῇ ιβολῇ τοῦ Ἕβρου. οἱ δὲ περὶ Κύζικον καὶ Προκόνη- ον τὸν Μέλανα κόλπον τιθέμενοι δοκοῦσιν ἀμάρτυρα ιλεῖν, εἰ μὴ ἄρα ἔκ τινος χωρίου βοηθοῦνται, κειμένου ν τοῖς τοῦ Ὀππιανοῦ Ἁλιευτικοῖς, ὅπου περὶ τῆς τῶν ηλαμύδων ἄγρας ἐκεῖνός φησι. καὶ Ἡρόδοτος δέ φησι, Μέλας ποταμός, ἐξ οὗ ὁ κόλπος ὁ πρὸς τῇ Αἴνῳ. λέ- εται δὲ οὗτος μὴ ἐξαρκέσαι τῷ Περσικῷ στρατῷ, ὅτε Ξέρξης εἰς τὴν Εὐρώπην διέβη, ἀλλὰ ἐκλιπεῖν πινό- ενος. οὕτω δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ· αὶ ὁ Λίσσος δὲ ποταμὸς Θρᾳκικὸς οὐκ ἀπέχρησεν, ἀλ- ὰ προέδωκε τὸ ῥεῖθρον, ὥς φησιν ὁ γλυκὺς Ἡρόδοτος.

541. Ὅτι ἀντικρὺ τοῦ βορείου ποταμοῦ Βορυσθέ- ους τοῦ περὶ τὰ σκαιὰ τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐκβάλλον- ος πελαγία ἐστὶ νῆσος ἡρώων πολυώνυμος, Ἀχιλλέως ερά, ὅπου ἀντιπέραν καὶ ὁ προῤῥηθεὶς αὐτοῦ παρώ- υμος Δρόμος Ἀχίλλειος. τὴν δὲ νῆσον ταύτην φησὶ Λευκὴν καλεῖσθαι κατὰ ἐπωνυμίαν, ὅ ἐστι φερωνύμως, πειδὴ τὰ ἐν αὐτῇ κινώπετα, ἤγουν θηρία ὀρνέων, του- έστιν ὄρνεα, λευκά εἰσι· τυχὸν μὲν λάροι, κατὰ δέ τι-

νας πελαργοί. κινώπετα δέ ἐστιν, ὧν ἡ κίνησις ἐν τῷ πέτεσθαι. ἀσυνήθης δὲ ἡ λέξις. ἐκεῖ δέ, φησί, φήμη ἐστὶν Ἀχιλλέως τε καὶ ἡρώων ἑλίσσεσθαι ψυχὰς ἐρημαίας ἀνὰ βήσσας· ὥςτε νῆσος ἡρώων λέγεται ἡ Λευκὴ αὕτη νῆσος, ὥςπερ νῆσοι μακάρων αἱ ἐν τῷ ἑσπερίῳ ὑμνούμεναι ὠκεανῷ. καὶ τοῦτο, φησί, δῶρον τοῖς ἀριστεῦσιν ἀντ' ἀρετῆς, ἤγουν τοῦτο ἔλαχον οἱ ἥρωες γέρας ἀντὶ ἀρετῆς, τὸ ἀθύρειν μετὰ ῥαστώνης ἐν τῇ ῥηθείσῃ νήσῳ. εἶτα ἐπιπλέκει γνωμικὸν προτρεπτικὸν εἰς ἀρετήν, καί φησιν, ἀρετὴ γὰρ ἀκήρατον ἔλλαχε τιμήν, τουτέστιν ἀθάνατόν ἐστι καλὸν ἡ ἀρετὴ καὶ οὐ συναπολήγει τῷ σώματι. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι σπανιώτατόν ἐστι τὸ τῆς γνώμης καλὸν παρὰ τῷ Διονυσίῳ. τούτου δὲ αἴτιον, ὅτι μὴ δίδωσιν αὐτῷ ἡ τῆς πραγματείας ὕλη συχνὰ γνωματεύεσθαι.

549. Ὅτι ἐντὸς τῆς Μαιώτιδος νῆσος ἀπειρεσίη ἐστήρικται, ἣν καλοῦσι Ταυρικήν, ἐν ᾗ Φαιναγόρα καὶ Ἑρμώνασσα, Ἰώνων ἄποικοι πόλεις, ὧν ἡγήσατο Φαιναγόρας τις καὶ Ἕρμων, ἀφ' ὧν οἱ τόποι καλοῦνται. Ἀῤῥιανὸς δὲ οὕτω φησί, Φαιναγόρεια, ἣν ἔκτισε Φαιναγόρας ὁ Τήϊος, φεύγων τὴν τῶν Περσῶν ὕβριν. ἔτι δὲ Ἑρμώνασσα ἐπὶ Ἑρμωνάσσῃ τῇ γυναικὶ Σημάνδρου Μυτιληναίου τινός, οὗ τινας τῶν Αἰολέων εἰς ἀποικίαν μεταστήσαντος καὶ θανόντος ἐν τῷ τῆς πόλεως οἰκισμῷ, ἡ γυνὴ τῆς τε πόλεως ἐγκρατὴς ἐγένετο, καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄνομα τῇ πόλει ἐπέθετο. τὸ δὲ στόμα τῆς Μαιώτιδος Κιμμερικὸς λέγεται Βόςπορος, περὶ οὗ προεγράφη, ἔνθα τὸ τοῦ πορθμοῦ στενότατον, στάδια κ'. πολεμισταὶ δέ εἰσιν οἱ περὶ τὴν Μαιῶτιν, καὶ γεωργοί, καὶ μετά γε τὸ Σκυθῶν ἔθνος πάντων ἀλκιμώτατοι· καὶ ἀπ' αὐτῶν ἡ κλῆσίς ἐστι τῇ Μαιώτιδι, καθά τινες λέγουσι. φασὶ δὲ καὶ πάντας τοὺς ἐφεξῆς αὐτοῖς Σκύθας πάλαι ποτὲ σιτοφάγους εἶναι καὶ ἀροτῆρας, μεταβαλόντας δὲ γενέσθαι νομάδας, ἀλλοκότους τε καὶ ἀπόλιδας, διὰ τὴν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθησομένην αἰτίαν.

554. Ὅτι λέγων κατὰ σχῆμα συμπληρώσεως ὁ Διονύσιος, αἵδε μὲν ἀνθρώποις εὐκλεεῖς νῆσοι, ὁμολογεῖ πάλιν τὴν παχυμερῆ περιήγησιν. καὶ καινὸν οὐδέν, ὅπου καὶ ὁ πλατύτατος Γεωγράφος ἑκὼν φησι παραλείπειν πολλά. τὸ γὰρ πάντα λεπτοτομεῖν χωρογραφίας ἐστὶν ἴδιον, ὡς ἐν προοιμίοις εἴπομεν. ἐρεῖ δὲ ὅτι καὶ τῶν νήσων αἳ περὶ τὸν ὠκεανὸν ἐστεφάνωνται τὰς περισήμους περιηγήσεται. ἄρξεται δὲ καὶ ἐπὶ τούτων ἀπὸ Λιβύης, ἀρχὴν κἀνταῦθα ταύτην ποιούμενος, καὶ οὕτω πρεσβεῖον οἷον τιμῆς τῷ ἑαυτοῦ ἔθνει περιποιούμενος.

557. Ὅτι κατὰ μεταφορὰν τολμηροτέραν καὶ ποιητῇ πρέπουσαν σφυρόν, ἤγουν πόδα ἀνέμου λέγει τὴν βάσιν, ὅ ἐστι τὸν τόπον καὶ τὴν θέσιν ὅθεν πνέει. τὸ δὲ κυρίως σφυρὸν διερμηνεύων Ἀριστοτέλης φησί, τῆς κνήμης διοστέου οὔσης τὸ μὲν πρόσθιον ἀντικνήμιον λέγεται, τὸ δὲ ὀπίσθιον γαστροκνημία, τὸ δὲ ἔσχατον ἀντικνημίου σφυρόν. λέγει δὲ καὶ ὅτι τῶν σφυρῶν ἑκάτερον ἐκ πλαγίου τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν κάμπτεται.

558. Ὅτι Ἐρύθεια ἡ τοῦ Γηρυόνου νῆσος περὶ τὸ χεῦμά ἐστι τοῦ Ἄτλαντος, ἤτοι περὶ τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος. καὶ ὅρα ὅτι τὸ πέλαγος Ἄτλαντα εἶπεν, ὁμωνύμως τῷ ἥρωϊ, ἐξ οὗ καὶ αὐτὸ παρωνόμασται. ταύτην τὴν νῆσον βουτρόφον ἐπωνόμασε διὰ τὴν περιουσίαν τῶν βοῶν αἳ ἦσαν τῷ Γηρυόνῃ, ἐν ᾗ Αἰθίοπες μακροβίων υἱοί, περὶ ὧν προείρηται, οἳ μετὰ τὸν Γηρυόνου φησὶ θάνατον ᾤκησαν τὴν νῆσον. αὐτοῦ γὰρ ζῶντος ἀοίκητος ἦν τοῖς ἄλλοις διὰ τὸ ἐκείνου κακόξενον. ᾄδεται δὲ Ἡρακλῆς εἰς αὐτὴν πλεύσας χαλκῷ λέβητι, ὅτε καὶ τὰς Γηρυονείους ἀπήλασε βοῦς

> χαλκείῃ ἀκάτῳ βουπληθέος ἐξ Ἐρυθείης,

ὡς ὁ Εὐφορίων λέγεται ἱστορεῖν. ὁμοίως καὶ ὁ Ἐφέσιος Ἀλέξανδρος, εἰπών,

> χαλκείῳ δὲ λέβητι μέγαν διενήξατο πόντον.

τάχα δὲ ὁ μὲν ῥηθεὶς λέβης πλοίου εἶδος ἦν, ᾧ καὶ ὁ ληστρικὸς λέμβος ἔοικε παρηχεῖσθαι κατὰ παρωνομασίαν

τινά. τὸ δὲ τούτου χάλκεον συγκρότησίν τινα χαλκοῦ δηλοῖ ἐπ' αὐτῷ, ὡς εἴ γε τυχὸν χαλκέμβολον ἦν, ἢ παράσημά τινα ὡς εἰκὸς ἐκ τοιαύτης εἶχεν ὕλης περὶ τὰ κατὰ πρύμναν ἢ κατὰ πρῷραν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ἀῤῥιανὸς δοξάζων τὸν Τύριον Ἡρακλέα τοῖς περὶ τὰ Γάδειρα τόποις ἐπιφοιτῆσαι λέγει, ὅτι κατὰ τὸν λογοποιὸν Ἑκαταῖον ὁ Γηρυόνης, ἐφ' ὃν ὁ Ἀργεῖος Ἡρακλῆς ἐστάλη, οὐδέν τι προςήκει τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων, ἤγουν οὐκ ἦν ἐξ Ἰβηρίας, ἀλλὰ τῆς ἠπείρου τῆς περὶ Ἀμπρακίαν βασιλεὺς ἐγένετο, καὶ ἐκ τῆς ἠπείρου ταύτης ἀπήλασεν ὁ Ἡρακλῆς τὰς βόας, οὐδὲ τοῦτο φαῦλον ἆθλον τιθέμενος. οἶδα δέ φησιν ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο ἔτι τὴν ἤπειρον ταύτην εὔβοτον, καὶ βοῦς τρέφουσαν καλλίστας. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. τοὺς δὲ ἐν Ἐρυθείᾳ Αἰθίοπας μακροβίους μὲν ὁ Διονύσιος λέγει, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀκριδοφάγων Αἰθιόπων, οἳ βραχύβιοί εἰσι, σπανίως ὑπερτιθέντες ἔτη μ' κατὰ τὸν Γεωγράφον, ὡς ἀποθηριουμένης αὐτῶν τῆς σαρκός· θεουδέας δὲ ἐπονομάζει καὶ ἀμύμονας διὰ δικαιοσύνην, ὡς τῶν ἄλλων ἑσπερίων ἀδίκων ὄντων. Ἰστέον δὲ ὅτι μακροβίους καί τινας τῶν Ὑπερβορείων ἱστοροῦσί τινες. Ἄλλοι δὲ νῆσον Ἐρύθειαν εἶπον αὐτὰ τὰ Γάδειρα, τῷ Διονυσίῳ οὐ συντρέχοντες. οἱ δὲ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν εἶπον παραβεβλημένην τοῖς Γαδείροις, πορθμῷ σταδιαίῳ διειργομένην. ἐνόμισαν δὲ τοῦτο οἷα τὸ εὔβοτον ὁρῶντες τῆς τοιαύτης νήσου, ἔνθα τὸ τῶν προβάτων γάλα ὀῤῥὸν οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ τυροποιοῦσι πολλῷ ὕδατι μίξαντες διὰ τὴν πιότητα. καὶ ἐν τριάκοντα δέ φασιν ἡμέραις αὐτόθι πνίγεται τὸ ζῶον, εἰ μή τις ἀποσχάσει τι τοῦ αἵματος. πλούσιος δὲ ὁ Γηρυόνης ὥςπερ κατὰ τὰς βόας, οὕτω καὶ κατὰ τὸ ὄνομα. λέγεται δὲ καὶ Γηρυὼν καὶ Γηρυόνης καὶ Γηρυονεύς.

561. Ὅτι κατὰ τὴν ἱερὰν ἄκραν τὴν κατὰ τοὺς ἀφνειοὺς Ἴβηρας, ὃ ἔστι κατὰ τὸ οὕτω λεγόμενον ἱερὸν ἀκρωτήριον, ὃ καὶ κάραν Εὐρώπης ἄλλοι φασίν, αἱ Κασ-

σιτερίδες εἰσὶ δέκα νῆσοι ἐγγὺς ἀλλήλων, πρὸς ἄρκτον κείμεναι, ἃς ὁ Διονύσιος ἑσπερίδας καλεῖ διὰ τὸν τόπον τῆς θέσεως· δυτικαὶ γάρ εἰσιν· ὅθεν φησὶ κασσιτέροιο γενέθλη, διὸ καὶ Κασσιτερίδες λέγονται. οὐκ ἐπιπολῆς δέ, φασίν, αὐτόθι ὁ κασσίτερος, ἀλλ' ὀρυττόμενος εὑρίσκεται. τούτων τῶν δέκα νήσων μία ἔρημος, τὰς δ' ἄλλας οἰκοῦσι μελάγχλαινοι ἄνθρωποι ποδήρεις ἐνδεδυκότες χιτῶνας, ἐζωσμένοι τὰ στέρνα, μετὰ ῥάβδων περιπατοῦντες, ὅμοιοι ταῖς τραγικαῖς Ποιναῖς, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι οὐκ οἶδα νήσους Κασσιτερίδας, ἐξ ὧν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ.

566. Ὅτι πρὸς βορρᾶν, ἔνθα Ῥῆνος ὑστατίαν εἰς ὠκεανὸν ἀπερεύγεται δίνην, αἱ Βρετανίδες εἰσὶ δύο νῆσοι, Ἰουερνία καὶ Ἀλουΐων, ἤτοι Ἰβερνία καὶ Ἀλβίων, Βρετανίδες δι' ἑνὸς τ παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ γραφόμεναι· ὧν μέγεθος περιώσιον, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς Κρήτης εἶπεν, οὐδέ τις ἄλλη νήσοις ἐν πάσαις ἰσοφαρίζει, ὅ ἐστιν ἐξισοῦται αὐταῖς καὶ τὸ ἴσον φέρεται· αἷς καὶ συγκρίνων τὰς ἐκεῖ νήσους τῶν Ἀμνιτῶν νησιάδας ἐν ὑποκορισμῷ καλεῖ. ἔνθα φησὶν αἱ γυναῖκες τῶν ἀγαυῶν Ἀμνιτῶν ἀντιπέραθεν ἐρχόμεναι τελοῦσιν ἱερὰ τῷ Βάκχῳ κατὰ νόμον ἐννύχιαι, στεψάμεναι κισσοῦ μελαμφύλλου κορύμβοις· παταγῆς δὲ λιγύθροος ὄρνυται ἠχή. λέγει δὲ κισσὸν μελάμφυλλον τὸν δασύν, ὡς μελανίαν τοῖς φύλλοις παρέχοντα. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας παρ' Ὁμήρῳ δρυὸς μέλαν τινὲς εἶπον τὴν τῶν φύλλων περιττότητα καὶ τὴν πύκνωσιν, ἀφ' ἧς τὸ τῆς σκιᾶς μέλαν γίνεται, ὡς καὶ πρὸ τούτων γέγραπται. κόρυμβοι δὲ νῦν οἱ βοτρυώδεις λέγονται καρποὶ τοῦ κισσοῦ. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς ἡ λέξις καλεῖται δῆλον. φησὶ γὰρ Ἡρόδοτος, οἱ μὲν ἔφυγον ἐπὶ τοῦ ὄρους τὸν κόρυμβον. τὸ δὲ παταγή κοινότερον μὲν ὀξύνεται, ὡς τὸ ἀλαλαγή, ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς βαρύνει αὐτό, λέγων ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ πατάσσω γίνεται, ὠξύνετο γὰρ ἂν ὡς τὸ ἀλαλαγή, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πάταγος, οὗ τὸ

θηλυκόν φησιν ἡ πατάγη. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. φασὶ δὲ νῆσον ὠκεανίαν εἶναι μικράν, οὐ πάνυ πελαγίαν, ἣν οἰκοῦσι γυναῖκες Ἀμνιτῶν Διονύσῳ κατεχόμεναι. οὐκ ἐπιβαίνει δὲ ἀνὴρ τῆς νήσου, ἀλλ' αὐταὶ πλέουσι περὶ τοὺς ἄνδρας, καὶ κοινωνοῦσαι αὐτοῖς ἐπανέρχονται. εἶτα συγκρίνων ῥητορικῶς ταῦτα τὰ ἱερὰ πρὸς ἄλλα ὅμοιά φησιν, οὐχ οὕτως οἱ Ἀψίνθιοι Θρᾷκες, οὐδ' οὕτως οἱ Ἰνδοὶ μελανδίνην ἀνὰ ποταμὸν Γάγγην κῶμον, ἤγουν κωμαστικὴν ἑορτὴν ἄγουσι τῷ Διονύσῳ, ὡς αἱ νησιώτιδες αὗται γυναῖκες ἀνευάζουσι, τουτέστιν ὑμνοῦσι τὸν Εὔϊον Διόνυσον, εὐοῖ εὐᾶν ἀνακράζουσαι, ταῦτα δὴ τὰ ἐπὶ Διονύσῳ ἐνθουσιαστικὰ ἐπιφωνήματα. λόγος γὰρ τὰς τῶν Ἀμνιτῶν γυναῖκας δι' ὅλης νυκτὸς ἐξαλλομένας χορεύειν, ὥςτε ἐν τούτῳ καὶ τοὺς Θρᾷκας εἴκειν αὐταῖς καὶ τοὺς Ἰνδούς, καίτοι καὶ αὐτοὺς κατόχους ὄντας τῷ Διονύσῳ, καὶ πάνυ ὀργιάζοντας αὐτῷ. ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ ἱερὸν εἶναι λέγει ταῖς γυναιξὶ τῶν Ἀμνιτῶν, ὅπερ κατ' ἐνιαυτὸν ἀποστεγάζουσαι αὐθημερὸν πάλιν πρὸ δύσεως ἡλίου στεγάζουσιν, ἑκάστης φορτίον ἐπιφερούσης, ὅπερ ἐὰν ἐκπέσῃ, διασπῶσι μανιωδῶς τὴν φέρουσαν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐννύχια τῷ Διονύσῳ ἐτελοῦντο τὰ μυστήρια, πρὸς αἴνιγμα τοῦ δεῖν τοὺς πίνοντας ἐπικρύπτειν τὸν οἶνον, καὶ μὴ ἐς προὖπτον ἀσχημονεῖν κωμάζοντας· ἢ καὶ διὰ τὴν σπουδὴν τοῦ ταμιεύεσθαι τὸν οἶνον καὶ κρύπτεσθαι ὡς εἰς παλαίωσιν. διὸ καὶ Οἰκουρὸς Διόνυσος ἐλέγετο. Τὸ δὲ ἔθνος οἱ Ἀψίνθιοι ἀπὸ ποταμοῦ ἐοίκασι κεκλῆσθαι Ἀψίνθου. φησὶ γὰρ ὁ Διονύσιος, Θρήϊκος ἐπ' ἠόσιν Ἀψίνθου. διχῇ δὲ γράφεται, καὶ διὰ τοῦ $\bar{υ}$ καὶ διὰ τοῦ $\bar{ι}$· ὡς καὶ τὸ ἀψίνθιον τὸ φυτόν, καθά φασιν οἱ παλαιοί. τὸ δὲ εὐοῖ εὐᾶν ἀναφωνήσεις ἦσαν ὡς εἴρηται εἰς τὸν Διόνυσον ὑμνητήριοι, περὶ ὧν μετ' ὀλίγα ἐν τῷ περὶ Καμαριτῶν λόγῳ ῥηθήσεται. ὁ δὲ Διόνυσος Εἰραφιώτης μὲν καλεῖται ἢ παρὰ τὸ ἐῤῥάφθαι ἐν τῷ μηρῷ τοῦ Διός, ἢ παρὰ τὸ ἔριν φαίνειν. πατὴρ γὰρ ἔριδος οἶνος ὑπὲρ μέτρον πινόμενος.

ἐρίβρομος δὲ καὶ ἐριβρεμέτης ἢ διὰ τὰς τῶν μεθυόντων κραυγάς, διὸ καὶ Βάκχος ὡς ἀπὸ τοῦ βάζειν λέγεται, προςληφθέντος τοῦ κ̄ στοιχείου διὰ πλείονα τραχύτητα φωνῆς, ἢ διὰ τὸν βρόμον, ὃν ὁ γλευκάζων οἶνος ποιεῖ πνευματούμενος καὶ ζέων. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. τὴν δὲ μεγίστην Βρεττανικὴν νῆσον οἱ παλαιοὶ τρίγωνον ἱστοροῦσιν εἶναι τῷ σχήματι, εἰς ἣν διαίρων, ἤγουν ἀποπλέων Καῖσαρ ὁ ἐπιλεγόμενος θεὸς νύκτωρ ἀνήχθη, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ κατῆρε περὶ τετάρτην ὥραν, τριακοσίους σταδίους διάπλου τελέσας. δὶς δέ φασι διαβὰς ἐκεῖ ἐπανῆλθε διαταχέων, οὐδὲν μέγα διαπραξάμενος, οὐδὲ προελθὼν ἐπὶ πολὺ τῆς νήσου, ἀλλὰ δύο μὲν ἢ τρεῖς νίκας νικήσας, ἀπολέσας δὲ πλοῖα πολλὰ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἐν τῷ ὠκεανῷ πλημμυρίδων καὶ τῶν ἀμπώτεων.

568. Ὅτι τὸ μέγεθος τῶν Βρεττανίδων νήσων, ἃς ἄλλοι ὡς προεῤῥέθη διὰ τοῦ π̄ Πρετανίδας καλοῦσιν, οὐ μόνον ὁ Διονύσιος ἐνέφηνεν, ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, ἀλλὰ δηλοῖ καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ γεωγραφικῇ ὑφηγήσει, λέγων ὅτι τῶν νήσων πρωτεύει ἡ Ἰνδικὴ Ταπροβάνη μεγέθει καὶ δόξῃ, μεθ' ἣν ἡ Βρεττανική, τρίτη ἡ Χρυσῆ χεῤῥόνησος, τετάρτη ἑτέρα Βρεττανῶν ἡ Ἰουερνία, πέμπτη Πελοπόννησος, Σικελία μετ' αὐτὴν ἕκτη, ἑβδόμη Σαρδώ, ὀγδόη Κύρνος, Κρήτη ἐννάτη· ἐπὶ δὲ ταύταις Κύπρος οὖσα δεκάτη γίνεται τοῦ καταλόγου κορωνίς. καὶ Πτολεμαῖος μὲν οὕτως εἰς δεκάδα κορυφοῖ τὰς μεγίστας νήσους, συναριθμῶν αὐταῖς καὶ δύο χεῤῥονήσους, ὡς ἂν οἶμαι τὴν δεκάδα σεμνύνῃ. ἕτεροι δὲ ὡς καὶ ἄνω που ἐλαλήθη εἰς ἑπτὰ συνάγουσιν αὐτὰς καὶ μόνας, γράφοντες οὕτως ἐμμέτρως·

Τῶν ἑπτὰ νήσων, ἃς ἔδειξεν ἡ φύσις
θνητοῖς μεγίστας, Σικελία μέν, ὡς λόγος,
πρώτη μεγίστη, δευτέρα Σαρδώ, τρίτη
Κύρνος, τετάρτη δ' ἡ Διὸς Κρήτη τροφός,
Εὔβοια πέμπτη στενοφυής, ἕκτη Κύπρος,
Λέσβος δὲ τάξιν ἐσχάτην λαχοῦσ' ἔχει.

581. Ὅτι μετὰ τὰς Βρεττανίδας πολὺ πρὸς τὰ βόρεια ἡ Θούλη νῆσος, ἧς πολὺς ὁ ἐκτοπισμός. ἀρκτικωτάτη γὰρ τῶν ὀνομαζομένων τίθεται. ἔνθα φησὶν ἤματα ὁμοῦ καὶ νύκτας ἀειφανὲς ἐκκέχυται πῦρ, ὁπηνίκα ἥλιος βεβήκοι ἐς πόλον ἄρκτων, ἐν καρκίνῳ γενόμενος. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑπερβολικὸν τὸ ἀδιάδοχον ἐν τῷ τοιούτῳ καιρῷ εἶναι τὴν ἡμέραν ἐκεῖ. ἐκεῖνο δὲ καὶ ἐπὶ πλέον ἐκπίπτει ὑπερβολῆς, ὃ δή τινες ἱστόρησαν, τὸ τὸν μὲν θερινὸν ὅλον ὑπὲρ γῆς εἶναι αὐτόθι, τὸν δὲ χειμερινὸν ὑπὸ γῆν, ὡς ἐντεῦθεν τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἐκεῖ κλίματι μερίζεσθαι εἰς ἡμερονύκτιον ἕν, ἤγουν εἰς μίαν ἡμέραν καὶ εἰς μίαν νύκτα· καθὰ καὶ Ἡρόδοτος περὶ τῶν Κιμμερίων λέγων φησὶ μὴ ἐνδέχεσθαι ἀνθρώπους εἶναι, οἳ τὴν ἑξάμηνον νύκτα καθεύδουσιν. φασὶ δὲ ἄλλοι ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐλθόντα τὸν ἥλιον ποιεῖν παρατείνειν τὴν ἡμέραν ἐκεῖ καὶ εἰς κʹ θερινὰς ὥρας καὶ εἰς πλεῖόν τι, ὀλιγίστων ὡρῶν ποιοῦντα τὴν νύκτα, χειμῶνος δὲ τὸ ἀνάπαλιν. αἰτίαν δὲ λέγει ὁ Διονύσιος τοῦ ἐκεῖ ἀειφανοῦς φωτὸς τὸ λοξοτέρᾳ τηνικαῦτα τὸν ἥλιον ἐπιστρέφεσθαι στροφάλιγγι, τουτέστι τὸ λοξότερον ἀναφέρεσθαι τὸν ἥλιον, καὶ δι᾽ αὐτὸ ἐμβραδύνειν τοῖς ἄνω. τὸ δὲ ἑξῆς ἐπαγόμενον τὸ ἀκτίνων ἰθεῖαν ἐπὶ κλίσιν ἐρχομένων, ἀντὶ τοῦ κατευθὺ τῆς νήσου φερομένου τοῦ ἡλίου, καὶ εἰς αὐτὴν οἷον ἀφορῶντος. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ῥητορικὸν ἀντίθετον, ἀντιτεθέντος τοῦ λοξοῦ τῇ εὐθύτητι, ὡς ἐὰν εἶπεν ὅτι λοξοτέρου μὲν ἄλλως φύσει τοῦ ἡλίου στρεφομένου, κατ᾽ εὐθὺ δὲ ὅμως τηνικαῦτα ὄντος τῇ νήσῳ. ποιεῖ δέ, φησί, τοῦτο ὁ ἥλιος, ἕως ἐπὶ κυανέους ἄνδρας νοτίαν ὁδὸν αὖθις ἐλάσῃ, τουτέστιν ἐπιμήκης ἡ ἡμέρα γίνεται τοῖς περὶ τὸν βόρειον πόλον, ἕως εἰς τὸ ἀντικείμενον νότιον ἡμικύκλιον ἢ ἡμισφαίριον τραπῇ ὁ ἥλιος. τούτους γὰρ λέγεσθαί φασι κυανέους, δηλονότι τοὺς πρὸς τῷ νοτίῳ μέρει Αἰθίοπας, εἰς οὓς καὶ ὁ Ζεὺς ἥλιος ἀποδημεῖν ποτε παρὰ τῷ Ποιητῇ πλάττεται. τὸ δὲ ἐς πόλον ἄρκτων ἀντὶ τοῦ περὶ τὸν

ἀρκτῷον πόλον, ἤγουν κύκλον τοῦ οὐρανοῦ, περὶ ὃν αἱ δύο ἄρκτοι εἰλοῦνται.

589. Ὅτι πρὸς τοῖς ἐῴοις τοῦ ὠκεανοῦ ἐστιν ἡ Χρυσῆ νῆσος, λεγομένη οὕτως ἢ διὰ τὸ χρυσὸν φέρειν κατά τινας, ἢ κατὰ τὸν Διονύσιον διότι αὐτόθι ἀντολαὶ καθαροῦ φαείνονται ἠελίοιο, καὶ οὕτω διὰ τὸ καθαρὸν τῆς φαύσεως χρυσοῦς εἶναί πως δοκεῖ ὁ ἥλιος, οὐ μὴν σκυθρωπός, καθὰ παρὰ Σκύθαις διὰ τὴν τοῦ Κρονίου πόντου συννέφειαν. καὶ διὰ τοῦτο Χρυσῆ λέγεται καὶ ἡ ὑπ' αὐτῷ λαμπομένη αὕτη νῆσος.

591. Ὅτι ἡ Ταπροβάνη ποτὲ Σαλικὴ ὀνομασθεῖσα νῆσός ἐστι πελαγία, οὐκ ἐλάττων τῆς Βρεττανικῆς κατὰ τὴν ἱστορίαν, τετράπλευρος, θηρονόμος, πεπληθυῖα εὐρίνων ἐλεφάντων, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Λύχνος ἐπιλεγόμενος· ταύτην τὴν νῆσον ὁ Διονύσιος μητέρα φησὶν ἐλεφάντων Ἀσιηγενέων. λέγει δὲ αὐτὴν καὶ Κωλιάδος νῆσον μεγάλην, ὅ ἐστιν Ἀφροδίτης, ὁποία καὶ ἡ Κύπρος, διὰ τὸ καὶ τοὺς ἐν τῇ Ταπροβάνῃ ἀνθρώπους γυναικείῳ κόσμῳ φαιδρύνεσθαι, ἄλλως τε τὰ εἰς Ἀφροδίτην θρυπτομένους, ἔτι δὲ καὶ ἐμπλεκομένους τὰς τρίχας. ἱστορεῖ δὲ καὶ τὸν καρκίνον τὸ θερινὸν ζώδιον ὑπὲρ αὐτῆς δινεῖσθαι τῆς νήσου, οὐρανίαις ἀειρόμενον στροφάδεσσιν, ὡς τοῦ ἐκεῖ κλίματος ὑπὸ τὸν καρκίνον κειμένου. Πτολεμαῖος μέντοι τὸν κριὸν τὸ ζώδιον ὑπὲρ αὐτῆς εἰλεῖσθαί φησι. Σημείωσαι δὲ ὅτι κατὰ λόγον δριμύτητος, ἤτοι γλυκύτητος, στροφάδας οὗτος νῦν εἶπε τὰς τοῦ ἀστέρος τοῦ καρκίνου κατ' οὐρανὸν στροφάλιγγας καὶ κινήσεις. ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις ὄνομα νήσων ἔχει τὰς Στροφάδας περὶ τὸ Σικελικὸν κειμένων πέλαγος. Κωλιὰς δὲ ἡ Ἀφροδίτη ἡ ἀπὸ τόπου Ἀττικοῦ, ὅπου τὰ Περσικὰ συνέπεσον ναυάγια, περὶ ὧν χρησμὸς τοιοῦτος ἐξέπεσε, Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖς φρίξουσιν. ὁ δὲ τοιοῦτος Ἀττικὸς τόπος ὅμοιός ἐστι, φασίν, ἀνθρώπου κώλῳ δηλαδὴ τῷ κατὰ τοὺς πόδας, ἐκκείμενος εἰς θάλασσαν, ἔχων Ἀφροδίτης ἱερόν, Κω-

λιάδος καλουμένης ἐκ τῆς τοῦ τόπου ὁμοιότητος. ἕτεροι δὲ Κωλιάδα φασὶ κληθῆναι ἀπὸ τόπου εἰς ὃν ζώου κωλῆν ἀπέθετο ὄρνις ἔκ τινος θυσίας ἁρπάσας. μέρος δὲ ποδὸς ἐμπροσθίου ἡ κωλῆ, καὶ περισπᾶται ἀπὸ συναιρέσεως, ὥςπερ γαλέα γαλῆ, οὕτω καὶ κωλέα κωλῆ. οἱ δέ φασιν ὅτι Ἀθηναίους ἐληΐσαντό ποτε οἱ Τυῤῥηνοί, μεγάλα συνιστῶντες πειρατήρια. γυνὴ δὲ Τυῤῥηνὶς διατεθεῖσα φιλίως περί τινα τῶν Ἀττικῶν αἰχμαλώτων ἀφῆκε λύσασα. ὁ δὲ ἵδρυσε φυγὼν Κωλιάδος Ἀφροδίτης ἱερόν, ὡς δι' αὐτὴν τὰ κῶλα λυθείς. Αἴθωνα δὲ τὸν καρκίνον προςεῖπεν ἀντὶ τοῦ καυσοποιόν, διὰ τὴν θερμότητα ἣν ὁ ἀὴρ πάσχει, ὄντος τοῦ ἡλίου ἐν τῷ τοιούτῳ θερινῷ ζωδίῳ.

592. Ὅτι κεῖται καὶ ἐνταῦθα παρήχησις καινότροπος, ὁποῖαι πολλαὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν εἴρηνται. ἔστι δὲ τοιαύτη, στρεφθεὶς νοτίης προπάροιθε κολώνης, αἶψά κε Κωλιάδα ἐπὶ νῆσον ἵκοιο. παρηχοῦνται γάρ πως ἡ κολώνη καὶ ἡ Κωλιάς. τάχα δὲ οὐδὲ τοῦτο παρήχησις, ἀλλ' οὕτω παρατυχὸν συνέπεσεν, οὐ περιεργασαμένου τοῦ ποιητοῦ.

596. Ὅτι εὐρυτάτη τὸ μέγεθος ἡ Ταπροβάνη. φησὶν οὖν καὶ ὁ Γεωγράφος, Ταπροβάνη πελαγία νῆσος μεγάλη, πολὺ τῆς ἠπείρου διέχουσα. ἔχει δὲ κατὰ τὸν Διονύσιον καὶ κήτη πολλὰ ὄρεσιν ἠλιβάτοις ἐοικότα, οἷς ὑπὲρ ἄκρων νώτων τέτρηχεν, ὅ ἐστι τετράχυνται μήκιστος ὁλκὸς ἀκάνθης· ὧν καὶ τὰ στόματα λυγρὰ λέγει, καὶ χάσμα οὕτω μέγα φησὶν αὐτοῖς εἶναι, ὡς πολλάκις καὶ νῆα σὺν αὐτοῖς ἀνδράσιν ὑφ' ἓν καταβρῶξαι, ὅ ἐστι καταβροχθίσαι, καταπιεῖν. ὀνοματοπεποίηται δὲ τὸ καταβρῶξαι, ὡς ἀπὸ τοῦ βρόχω ῥήματος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐστι καὶ ὁ βρόχθος καὶ τὸ καταβροχθίζω ῥῆμα. λέγει δὲ τὰ τοιαῦτα κήτη καὶ τέρατα καὶ βοτὰ πόντου Ἐρυθραίου, ἐν ᾧ καὶ ἡ νῆσος κεῖται. μεγεθύνας δὲ αὐτὰ τῷ λόγῳ, ἐπάγει πάνυ ἐνδιαθέτως, ὡς οἷα φόβον παθών, ὅτι δυςμενέων παῖδες ἐκείνοις

ἀντιάσειαν, ὃ ἔστιν ἐχθροὶ ἄνδρες πλανώμενοι περὶ θάλασσαν ἐντύχοιεν αὐτοῖς. τούτου δὲ τοῦ σχήματος τῷ ἀνάπαλιν χρήσεται, ὅτε περὶ τῶν Μασσαγετῶν εἴπῃ, ὅτι μήτ' αὐτὸς ἐγώ, μήθ' ὅςτις ἑταῖρος αὐτοῖς ἐμπελάσοι. μάλα γὰρ κακόξενοι. ἔμπαλιν γὰρ ἐσχημάτισται τοῦτο πρὸς ἐκεῖνο. εἰ γὰρ καὶ ἄμφω ἐνδιαθέτως ἔχουσιν, ἀλλ' ὅμως διαφέρουσι, καθὰ ἐνταῦθα μὲν ἐχθροῖς ἐπαρασάμενος ἀπώλειαν καταντᾷ σιωπηρῶς εἰς τὸ ὑπὲρ φίλων ἀπεύχεσθαι· φησὶ γάρ, δυςμενεῖς ἐμπελάσειαν αὐτοῖς, φίλοι δὲ δηλαδὴ οὔ· ἐν δὲ τῷ περὶ Μασσαγετῶν ἀνάπαλιν τὰ ὑπὲρ φίλων ἀπευξάμενος εἰς ἐχθροῦ ἀφορᾷ κατευχήν. λέγει γάρ, μήτ' ἐγώ, μήτε τις τῶν ἐμῶν ἐμπελάσοι τοῖς Μασσαγέταις, ἀλλ' ἐχθρὸς δηλονότι ἐμπελάσοι αὐτοῖς. (599.) Σημείωσαι δὲ ὅτι οὗτος μὲν τὸ τέτρηχεν ἀντὶ τοῦ τετράχυνται εἶπε, παρ' Ὁμήρῳ δὲ ἡ λέξις ἐπὶ τοῦ ταράχθαι κεῖται ἐν τῷ, τετρήχει δ' ἀγορή. Ὅρα δὲ ὅτι ὁλκὸν ἀκάνθης εἶπεν. ὥςτε πολυσήμαντον ὁ ὁλκός, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἐφάνη. ἄκανθαν δὲ λέγει οὐ τὸ τοῦ κήτους ὀστοῦν τὸ ἀναλογοῦν ῥάχει, ὃ κυριολεκτεῖται καὶ ἐπὶ ἰχθύων καὶ ὄφεων· ἀλλὰ νῦν ἄκανθαν ἔστι νοῆσαι τὰ ἐπιφαινόμενα ἔξω περὶ τὴν ῥάχιν κέντρα, καὶ ἐπανεστηκότα ὡς ἐν φραγμῷ αἱμασιᾶς. (604.) Τοῖς γὰρ ἀλιτροῖς ἐν ἁλὶ καὶ γαίῃ κακὰ μυρία θήκατο θεός, ἤγουν πανταχοῦ κακὰ τοῖς κακοῖς. εἴπομεν δὲ καὶ ἀνωτέρω ὅτι πένεται γνωμῶν οὗτος ὁ ποιητὴς κατά τι κοινὸν ἔθος. ὀλίγον γὰρ αὐτῶν μέλει τοῖς τοπογράφοις.

606. Ὅτι ἐν τῇ Καρμανίδι ἄκρᾳ νῆσος ἡ Ὤγυρις, καὶ ὅτι περὶ αὐτὴν τύμβος Ἐρυθραίου βασιλέως, ὃν ἄλλοι Ἐρύθραν φασί, γράφοντες·

Ἀγχιβαθὴς δ' ἄρα νῆσος ἁλὸς κατὰ βένθος Ἐρυθρῆς
Ὤγυρις, ἔνθα δὲ τύμβος ἁλὸς μεδέοντος Ἐρύθρα
κέκλιται.

ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ θάλασσα κληθῆναι δοκεῖ, ὡς προεγράφη. οἱ δὲ κατὰ ἐπίθετον ἐθνικὸν Ἐρυθραῖον βασι-

λέα τὸν Δηριάδην νοοῦσιν αὐτόθι τεθαμμένον, οὗ καὶ πρὸ τούτων ἐμνήσθημεν, ὃς Ἐρυθραῖος μὲν ἦν τῷ γένει, χρόνῳ δὲ ὕστερον εἰς Ἰνδοὺς ἐλθὼν ἀντέστη λαμπρῶς τῷ τοῦ Διὸς Διονύσῳ στρατευσαμένῳ κατὰ τῶν Ἰνδῶν. ἡ δὲ Καρμανὶς Περσῶν ἐστιν ἐμπόριον.

609. *Ὅτι περὶ τὴν Περσίδα θάλασσαν βορεία νῆσος ἡ Ἴκαρος, ὁμώνυμος τῇ περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἣν καὶ ἐπαναλαμβάνει διὰ τὸ ἔνδοξον. τιμᾶται δὲ ἐν αὐτῇ πολυτελῶς Ταυροπόλος Ἀπόλλων ἢ Ἄρτεμις. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι ὁ Περσικὸς κόλπος μικρόν τι ἐλάττων Εὐξείνου ἐστίν, ἐν ᾧ Ἰκαρός τε νῆσος καὶ Τύρος καὶ Ἄραδος, ὁμώνυμοι ταῖς Φοινικικαῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ὁ Γεωγράφος τετρασυλλάβως Ἰκαρίαν λέγει, δοξάζων ἀπὸ τοῦ τοιούτου νησίου καὶ τὸ Ἰκάριον καλεῖσθαι πέλαγος· λέγων ὅτι καὶ ἐρημόν ἐστιν αὐτὴ νησίον, νομὰς ἔχον αἷς χρῶνται οἱ Σάμιοι.*

612. *Ὅτι καὶ τὰς περὶ ὠκεανὸν νήσους, ὥςπερ καὶ τὰς ἄλλας, καθὰ προείρηται, παχυμερῶς ἐπιτρέχει, τὰς ἐπιφανεστέρας μόνας λόγῳ διδούς. φησὶ γοῦν, τόσσαι μὲν εὐρύτεραι, ἄλλαι δὲ ἀπειρέσιαι· αἱ μὲν ὧδε, αἱ δὲ ἐκεῖ, καὶ ἄλλαι ἄλλοθι· αἱ μὲν ὑπ' ἀνδρῶν οἰκούμεναι καὶ ἀγαθὸν ὅρμον ἔχουσαι, αἱ δὲ βαθύκρημνοι καὶ οὐ ναύταις ἑτοῖμαι· ὧν οὐδὲ ῥάδιόν φησιν αὐτῷ εἰπεῖν ὄνομα πασῶν.*

620. *Ὅτι Ἀσία ἡ χώρα ὠνόμασται ἀπὸ Ἀσίου τοῦ Ἄτυος, ὡς καὶ ἐν τῷ περὶ Εὐρώπης λόγῳ εἴρηται, ἢ ἀπὸ Ἀσίας μητρὸς Προμηθέως, ὡς καὶ Λυκόφρων βούλεται· ἢ διότι πολλὰ ἐξ ὑδάτων τέλματα ἔχει, καὶ διὰ τοῦτο ἰλυώδης τυγχάνει. ἄσις γὰρ ἡ ἰλύς, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. τινὲς δὲ καὶ τὴν Ἀττικὴν ἱστοροῦσιν Ἀσίδα κληθῆναί ποτε. οἱ δέ φασιν ὅτι Ἄσιος φιλόσοφος τελεστὴς δέδωκε τῷ Τρωῒ πρὸς φυλακὴν τῆς Τροίας Παλλάδιον ἀπὸ ξύλου τετελεσμένον, ἤτοι καταγεγοητευμένον. ὁ δὲ εἰς τιμὴν ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς τὴν ὑπ' αὐτὸν χώραν, Ἤπειρον καλουμένην τὸ πρίν, Ἀσίαν μετωνό-*

ιασεν. ἐξ αὐτῆς δέ, ὡς ἀξιολόγου μέρους, καὶ ἡ λοιπὴ χώρα μετέσχε τῆς αὐτῆς κλήσεως. ἔχουσι δὲ αἱ ἱστορίαι, ὥςπερ Λιβύην κόμμα τι τῆς Λιβύης χώρας, καθὰ προγέγραπται, οὕτω καὶ μέρος τι τῆς ὅλης Ἀσίας οὕτως ἰδίως Ἀσίαν καλούμενον, ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ ἠπείρῳ. καλεῖται γάρ, φασίν, Ἀσία ἡ ἐντὸς τοῦ Ταύρου περιέχουσα Λυδούς, Κᾶρας, Λυκάονας, Παφλαγόνας, Ἴωνας, Αἰολεῖς καὶ ἄλλους. οἱ δέ φασιν ὅτι ἐστὶν ἰσθμὸς ὁ ἐπὶ Ἀμισὸν καὶ Θεμίσκυραν, καὶ ἡ ἐντὸς τῆς γραμμῆς ταύτης χώρα ἰδίως Ἀσία λέγεται. οἱ δέ φασιν, ὅτι Ἀσία πόλις Λυδίας παρὰ Τμώλῳ τῷ ὄρει, ἐν ᾗ τρίχορδος κιθάρα εὑρέθη, καὶ ἀπὸ ταύτης ἡ χώρα καλεῖται. ἢ ἀπὸ Ἀσίου τινὸς Λυδοῦ, ἐξ οὗ ὁ Ἀσίας λειμών, ὡς τὸ κοχλίας, ὡς καὶ Ὅμηρος, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι· οὐ κατὰ δοτικὴν τῷ Ἀσιανῷ, ἀλλὰ κατὰ γενικὴν Ἀσίου κοινῶς, ὡς κοχλίου, καὶ Ἰωνικῶς Ἀσίεω, ὡς καὶ παρὰ Ἡροδότῳ εὕρηται, καὶ συγκοπῇ Ἀσίω, ὡς Ἑρμείεω Ἑρμείω, καὶ ἐϋμελίω Πριάμου.

Ὅτι ὁ τῆς Λιβύης καὶ Εὐρώπης ὁμοῦ τῶν δύο ῥυσμός, ὃ ἔστιν ἑλκυσμὸς καὶ ἔκτασις, ὁ καὶ εἰς κῶνον ὡς προείρηται συντελούμενος, σχῆμά ἐστι τῆς Ἀσίας κώνου, δηλαδὴ καταμόνας οὔσης καὶ αὐτῆς ἑτέρωθεν, οὗ τὸ πλατὺ προςήνωται τῷ τῆς Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἴχνει· ὡς τὴν μὲν βάσιν ἐκείνου τε καὶ τούτου τοῦ κώνου κοινὴν εἶναι, τὸ δὲ ὀξὺ τούτου τελευτᾷν ἐπὶ ἀνατολῆς μυχὸν πάσης, ὅ ἐστι πρὸς τὸν ἑῷον ὠκεανὸν καὶ τὰς ἐκεῖ τοῦ Διονύσου στήλας, ὥςπερ τὸ τοῦ ἑτέρου κώνου ὁμοίως ἀποξυνόμενον τερματοῦται πρὸς τὰ κατὰ δύσιν Γάδειρα καὶ τὰς τοῦ Ἡρακλέος στήλας. διὸ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐῤῥέθη, σφενδόνῃ ἐοικέναι τὴν γῆν, ἧς τὸ ὀξὺ ἀμφοτέρωσε πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου κελεύθους. διαφορὰν δὲ τοῖς τοιούτοις δυσὶ κώνοις ἐρεῖ, κατά τε τὸ ἐν μεγέθει ποσόν, μείζων γὰρ κατὰ πολὺ ὁ τῆς Ἀσίας κῶνος, καὶ κατὰ τὸ εἶδος, ἐπειδὴ ἐκεῖ μὲν εἰς πόντος ἀπείριτος τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Λιβύῃ μεσολαβεῖται ὁ ἐκ τοῦ

ἑσπερίου ὠκεανοῦ, ὃς καὶ τῆς Ἀσίας ἐφ᾿ ἱκανὸν προσάπτεται. ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ πολύς φησιν ὠκεανός, καὶ οὐ μόνος εἷς πόντος. τρεῖς γάρ φησι κόλπους κυμαίνοντας ἐρεύγεται ἔνδοθι βάλλων, Περσικόν, Ὑρκάνιόν τε καὶ Ἀράβιον βαθυδίνην. ἐν δὲ τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ ἐπαναλήψει χρᾶται, κατὰ τὸ σχῆμα τὸ λεγόμενον ἐπαναστροφή, λέγων οὕτως, τοὺς δύο νοτίους, τὸν δ᾿ εἰς βορέην ὁρόωντα, ἐς βορέην ὁρόωντα καὶ ἐς Λίβα. λέγει δὲ τὸν Ὑρκάνιον, ὃν καὶ ὡς βόρειον γείτονα τοῦ Εὐξείνου πόντου φησίν. ἔστι δὲ τὸ ῥηθὲν σχῆμα τῆς ἀναστροφῆς ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ τῷ,

Τοῦ δ᾿ ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ᾿ αἴθωνι σιδήρῳ.

623. Ὅτι καὶ ἄλλο τί ἐστι κοινὸν ἀμφοτέροις τοῖς ῥηθεῖσι κώνοις. ὥσπερ γὰρ ἐν Γαδείροις περὶ τὸ ἑσπέριον ὀξὺ τοῦ κώνου Ἡράκλειαι ἑστᾶσι στῆλαι, οὕτω καὶ ἐν Ἰνδίᾳ πύματον περὶ ῥόον ὠκεανοῦ Ἰνδῶν ὑστατίοις ἐν οὔρεσι στῆλαι Θηβαίου Διονύσου, ἐλθόντος μέχρι καὶ ἐκεῖ, ὅτε καὶ ὑφ᾿ ἑαυτῷ τὴν χώραν ἐποίησεν, ὡς καὶ ἐν τῷ τέλει λεχθήσεται τῆς περιηγήσεως. καὶ ὅρα ὅπως ἐξ Ἑλλάδος ἦσαν κατά τινας οἱ τὴν γῆν περιεληλυθότες ἕως τερμόνων ὁ Ἡρακλῆς τε δηλονότι καὶ ὁ Διόνυσος. καὶ ἔστι τοῦτο οὐ μόνον Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ Θηβῶν μάλιστα ἐγκώμιον. ἐκεῖθεν γὰρ ὁ τοιοῦτος Διόνυσός τε καὶ Ἡρακλῆς. καίτοι τινὲς ἄλλους τινὰς βούλονται τοῦτο ποιῆσαι, καὶ οὐ τοὺς Ἑλλαδικοὺς Ἡρακλῆ τε καὶ Διόνυσον.

625. Ὅτι ἐν οἷς λέγει ὡς ὁ Γάγγης ὁ Ἰνδικὸς ποταμὸς λευκὸν ὕδωρ Νυσσαῖον ἐπὶ πλαταμῶνα κυλίει, οὐ κυρίως ἔοικε χρῆσθαι τῇ λέξει, ἀλλ᾿ ἁπλῶς ἐπὶ γῆς πλάτους λέγει τὸν πλαταμῶνα. κυρίως δὲ ὁ π λ α τ α μ ὼ ν ἐπὶ θαλάσσης λέγεσθαι εἴωθεν, ἐχούσης καὶ πέτρας ὑποκειμένας. τάχα δὲ τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ τόπος, δι᾿ οὗ ῥέει ὁ Γάγγης. Νῦσσαι δέ φασι διάφοροι Αἰθιοπική, Ἀραβική, Εὐβοϊκή, περὶ ἣν λέγεται καὶ τὸ τῆς ἀμπέλου

τεράστιον, βότρυν ἐκφερούσης καθημέριον. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Νύσσαι, ὥς οἱ τὰ ἐθνικὰ γράψαντες λέγουσι. φασὶ δὲ τοὺς περὶ τὴν Νυσσαίαν Ἰνδικὴν ταύτην ὁδὸν ὄντας καὶ τοὺς περὶ τὸ Νυσσαῖον ὄρος τοῦτο οἰκοῦντας ἀνθρωποφάγους εἶναι. περὶ δὲ ταύτης τῆς Νύσσης καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται.

636. Ὅτι τὸν ἤδη ῥηθέντα μέσον τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τοῦ Ὑρκανίου πλατύτατον ἰσθμόν, ἤτοι τὸν περὶ τὴν Ἰβηρίαν τὴν ἑῴαν, ἄσπετόν τε λέγει καὶ μακροῖς ὧδε καὶ ὧδε τιταινόμενον πεδίοις. καὶ σημειῶσαι καὶ ἐνταῦθα ὅτι ὁ ἰσθμὸς ἁπλῶς μὲν οὕτω ῥηθεὶς γῆν δηλοῖ στενοχωρουμένην μεταξὺ δύο θαλασσῶν, εἰ δὲ πρόςκειται τὸ μακρός ἢ πλατύς ἢ ἀθέςφατος ἤ τι τῶν τοιούτων ὁποῖα πολλὰ ἐπινοεῖται ὁ Διονύσιος, τότε διὰ τὰς τοιαύτας προςθήκας ἰσθμὸς νοηθήσεται καὶ ὁ μὴ στενός. τὸ δ᾽ αὐτὸ νοητέον καὶ ἐπὶ πορθμοῦ, εἴγε παρὰ τοῖς πολλοῖς πορθμὸς λέγεται ὁ περὶ Σικελίαν, οὐ μόνον ὁ βόρειος ὁ ἑπταστάδιος, ἀλλὰ καὶ ὁ νότιος, ὁ χιλίοις καὶ πεντακοσίοις σταδίοις μετρούμενος, καὶ εἰς χάσμα τοσοῦτον ἀνοιγόμενος.

638. Ὅτι ὁ Ταῦρος τὸ ὄρος ἀρξάμενος ἐκ τῆς Παμφυλίας, ὡς οὗτος δοξάζει, ἄχρι καὶ Ἰνδῶν παρήκει, διὰ πάσης ἥκων Ἀσίας· ἄλλοτε μὲν φησὶ λοξὸς καὶ ἀγκύλος, καί, ὡς ἐρεῖ κατωτέρω, πολλὰς ἔχων στροφάλιγγας, ἄλλοτε δὲ ὀρθότερος ἴχνεσιν. εἶτα αἰτιολογῶν τὴν κλῆσιν τοῦ ὄρους φησί, Ταῦρον δὲ αὐτὸν κικλήσκουσιν, οὕνεκα λοφούμενος ταυροφανὴς καὶ ὀξυκάρηνος ὁδεύει, οὔρεσιν ἐκταδίοις, ὅ ἐστι μακροῖς, πολυσχιδὴς ἔνθα καὶ ἔνθα. τὸ δὲ ὀξυκάρηνος γράφεται καὶ ὀρθόκραιρος, καὶ ἔστι προςφυὲς τῇ κλήσει τοῦ ταύρου. ἐπίθετον γὰρ τοῦ ταύρου καὶ ἁπλῶς βοὸς τὸ ὀρθόκραιρος, ὡς δηλοῖ τὸ βοῶν ὀρθοκραιράων. λέγει δὲ ὅτι ὁ Ταῦρος οὗτος οὐ μίαν ἐπωνυμίαν ἔλαχεν, ἀλλ᾽ ἐν ἑκάστῃ στροφάλιγγι ἔχει ὄνομα. εἶτα δεικνύων πάλιν τὸ παχυμερὲς τῆς περιηγήσεως λέγει, τὰ δὲ τοιαῦτα ἐκείνοις ἂν μέλοιτο οἷ

κατὰ χώραν οἰκοῦσιν. ὅμοιον δέ φασι τὸ σχῆμα τοῦτο τῷ τοῦ Ἡσιόδου, τῷ

οἱ δὲ ἕκαστα ἴσασιν οἳ ἂν περιναιετάωσιν.

καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Ταύρου δὲ καναχηδὰ ῥέοντας ποταμοὺς ἀπειρεσίους εἰπὼν ἐπάγει, τίς ἂν πάντα ὀνόματα εἴπῃ; καὶ ἔθνη δὲ διΐξεσθαι λέγει οὐ πάντα, ἀλλ' ὅσα εἰσὶν ἀρίδηλα, εὐχόμενος τὰς Μούσας ἰθύντατον ἴχνος ἄγειν καὶ μὴ σκολιόν, εἰ καὶ πολλαὶ τοῖς περιηγουμένοις τόποις εἰσὶν αἱ στροφάλιγγες. (647.) Ὅρα δὲ ὅτι κατὰ μίμησιν τοῦ Σαμία μία ναῦς, εἶπε καὶ οὗτος τὸ ἐπωνυμίαν μίαν ἔλαχεν. ἐξ Ὁμήρου δὲ ἄμφω εἴληπται, εἰπόντος ἐν Ὀδυσσείᾳ Σαμία μία. ὁ δὲ Γεωγράφος οὕτω περὶ τοῦ Ταύρου φησί, διέζωκεν ὁ Ταῦρος μέσην τὴν Ἀσίαν, ἀπὸ ἑσπέρας ἐπὶ τὴν ἕω τετραμμένος, οὗ τελευταῖον τὸ Ἴμαον τῇ Ἰνδικῇ θαλάσσῃ συνάπτον. ὅτι δὲ μέρος τι τοῦ ὄρους τοῦ Ταύρου καὶ Κράγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Διονύσιος ἐρεῖ ἐν τοῖς ἐφεξῆς· ἔνθα καὶ ἄλλαι τῆς τοῦ τοιούτου Ταύρου κλήσεως αἰτίαι παρατεθήσονται, ἀρέσκουσαι τοῖς παλαιοῖς. Ἀῤῥιανὸς δέ φησιν οὕτως, ὁ Ταῦρος τὸ ὄρος ἀπείργει τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενος ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικρὺ Σάμου τῆς νήσου ὄρους, ἀποτεμνόμενος δὲ τὴν Παμφυλίων καὶ Κιλίκων γῆν, ἔνθεν μὲν ὡς εἰς Ἀρμενίους παρήκει, ἀπὸ δὲ Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μήδους. Ὅτι τὰ τέσσαρα κέντρα τοῦ κόσμου ἐνταῦθα περιλαμβάνων συντομώτατα κατὰ ἰδέαν γοργότητός φησιν, ὡς οἱ ἐκ τοῦ Ταύρου ποταμοὶ ῥέουσιν οἱ μὲν πρὸς βορέην, οἱ δ' ἐπὶ νότον, οἱ δ' ἐπὶ ῥιπὴν εὔρου καὶ ζεφύρου.

652. Ὅτι περὶ τὴν προϊστορηθεῖσαν Μαιῶτιν αὐτοί τέ εἰσιν οἱ Μαιῶται, οἱ τῆς Μαιώτιδος δηλονότι παρώνυμοι, ἢ καὶ τυχὸν ἐξ ὧν ἡ Μαιῶτις λίμνη κέκληται· καὶ οἱ Σαυρομάται δὲ πρὸς αὐτῇ κεῖνται, ὕλην ναίοντες ἀπείριτον, δι' ἧς μέσης ὁ Τάναϊς συρόμενος ἐς μέσα πίπτει τῆς Μαιώτιδος· ὃς Εὐρώπην Ἀσίας ἀποτέ-

νεται, εἰς δύσιν μὲν Εὐρώπην, εἰς δ' αὐγὰς τὴν Ἀσίαν. ερὶ δὲ τούτων εἴρηται ὅσα ἔδει ἐν τοῖς φθάσασιν.

653. Ὅτι τοὺς Σαυρομάτας, φῦλον δέ εἰσι Σκυθι-ν, ἐνυαλίου Ἄρεος ἐσθλὸν γένος λέγει, ἢ διὰ τὸ πο-μικοὺς εἶναι, ἢ διότι ἐξ Ἀμαζόνων γενεαλογοῦνται, ῖται δὲ ἐξ Ἄρεος. φησὶ γὰρ ὅτι ἐκ φιλότητος ἰφθίμων Ἀμαζονίδων ἐγένοντο, ἣν ἐκεῖναί ποτε τοῖς Σαυρομά-ις ἐμίγησαν, πλανηθεῖσαι πάτρηθεν ἐκ Θερμώδοντος Σκυθίαν· διὸ καὶ παῖδες μεγαλήτορες αὐτῶν ἐξεγέ-οντο. ἐπλανήθησαν δέ, φασίν, αἱ Ἀμαζόνες, ἢ ὅτε τὰ τῆς Ἑλλάδος ἐστράτευσαν περιοδεύσασαι τὰ βό-ια καὶ διὰ τοῦ Ἴστρου περαιωσάμεναι, ἀφ' ὧν ὡς ἐξ Ἄρεος καταγομένων καὶ ὁ Ἄρειος πάγος ἐν Ἀθήναις όμασται, οἷα μέχρι καὶ ἐκεῖ ἐλθουσῶν· ἢ ὅτε Ἡρα-ῆς αὐτὰς ἐκ τῆς Ἀσίας ἐφυγάδευσεν ἐπιστρατευσάμε-ος διὰ τὸν τῆς Ἱππολύτης ζωστῆρα. Ἡρόδοτος δὲ περὶ ύτων τοιαῦτά φησιν, Ἕλληνες νικήσαντες Ἀμα-όνας ἐπὶ Θερμώδοντι, καὶ ζωγρήσαντες ὅσας δύναντο, ἀπέπλεον διὰ τοῦ Εὐξείνου· αἱ δὲ τῷ πελάγει ἐπιθέμεναι κατέκοψαν τοὺς νδρας. εἶτα φερόμεναι κατὰ κῦμα καὶ ἄνε-ον ἀφικνοῦνται εἰς τὴν Μαιῶτιν, καὶ ἐξελ-οῦσαι καὶ ληϊζόμεναι τὴν Σκυθικὴν τὴν μὲν ρχὴν ἐδόκουν ἄνδρες εἶναι, γνωσθεῖσαι δέ οτε κατειργάσθησαν εἰρηνικῶς, καὶ ζευχθεῖ-αι τοῖς ἐγχωρίοις νεανίαις διέβησαν τὸν άναϊν, καὶ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ὁδεύσασαι ρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα κατέμειναν ἐν τῇ νῦν ώρᾳ τῶν Σαυροματῶν. τὸ δὲ Ἀμαζονίδες οὐχ οκοριστικόν, ἵνα μὴ τὰς ἰφθίμους τῷ ὑποκορισμῷ πεινοῖ, ἀλλὰ κατὰ παραγωγήν. τοιοῦτον δὲ ἐφάνη πρὸ ύτων καὶ τὸ Ἀσίδα γῆν, καὶ τὸ Σικελικὴν πορθμίδα, ὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο. τὸν δὲ Παφλαγονικὸν ποταμὸν ερμώδοντα πάτραν τῶν Ἀμαζόνων εἶπε, διότι πάλαι

ποτὲ περὶ τοὺς Παφλαγονικοὺς αὗται κατῴκουν τόπου ὡς αἱ ἱστορίαι φασίν.

663. *Ὅτι αἱ τοῦ ῥηθέντος Ταναΐδος πηγαὶ ἐν το Καυκασίοις μορμύρουσιν ὄρεσιν, αὐτὸς δὲ πλατὺς ἐπ τρέχει ἔνθα καὶ ἔνθα τοῖς Σκυθικοῖς πεδίοις. νοητέο δὲ νῦν, φασί, Καύκασον τμῆμά τι τοῦ προειρημένο Ταύρου βορειότατον, περὶ τὴν Κρονίαν ἀνῆκον θάλα σαν, οὗ μέρη καὶ τὰ πρὸ τούτων γραφέντα ‛Ριπαῖα ὄρ τὸν δὲ τοιοῦτον Καύκασον, περὶ ὃν καὶ ὁ τοῦ Προμη θέως πλάττεται ἀνασκολοπισμός, οἱ παλαιοὶ μὴ ἐγκε σθαί φασι τῷ τῆς περιηγήσεως πίνακι. ὁ δὲ Γεωγράφο φησὶν αὐτὸν διήκειν μέχρι τῶν Τιβαρηνῶν. Σημείωσ δὲ ὅτι ὁ μὲν Διονύσιος λέγει τοῦ τοιούτου Καυκάσο ἐκπίπτειν τὸν Τάναϊν, ὁ Γεωγράφος δὲ ἀδήλους λέγ καὶ τοῦ Ταναΐδος τὰς ἀρχάς, καθὰ καὶ τὰς τοῦ Νε λου, λέγων καὶ πόλιν παρ' αὐτῷ εἶναι ὁμώνυμον τ ποταμῷ. ἄλλοι δέ φασιν αὐτὸν ἐκ λίμνης τινὸς ὡς ἀρχῆς εἰς λίμνην τὴν Μαιῶτιν ῥέοντα δυσὶ στόμασι εἰςβάλλειν εἰς αὐτήν.*

666. *Ὅτι περὶ τοὺς τόπους τοὺς κατὰ τὸν Τάναϊ καὶ τὸν ἐκεῖ βόρειον Καύκασον, βορέου χειμαίνοντο παγετὸν ἂν ἴδοις ἀπὸ κρυμοῦ παγέντα. εἶτα ἐνδιαθέτω ὁ Διονύσιος οἷον οἰκτιζόμενος τοὺς ἐν τῷ τοιούτῳ τόπ διὰ τὸν ἀπείριτον παγετόν, ἔτι δὲ καὶ αὐξητικῶς τὸ χειμῶνα ἐκφράζων φησί, σχέτλιοι ἐκεῖνοι φῶτες· αἰεὶ γὰ αὐτοῖς ψυχρά τε χιὼν καὶ κρυμὸς δυςαής. καὶ δὴ ὅτα ἐξ ἀνέμων πλεῖον κρύος ἔλθῃ, καὶ ἵππους ἄν τις θνή σκοντας ὀφθαλμοῖς ἴδοιτο καὶ ἡμιόνους· τὸ δὲ ὑπερ βολικόν, καὶ ὄϊς ἀγραύλους, ὧν καθ' ‛Ησίοδον οὐδὲ τ κατὰ Ληναιῶνα ψύχος καθικνεῖται διὰ τὸ δασὺ τῶν τρι χῶν. οὐδὲ μὴν οὐδ' αὐτοί φησιν οἱ αὐτόθι ἄνδρες ἀπ ψύχους ἀπήμαντοι μένουσιν. ἀλλὰ γὰρ ὑποζεύξαντε ἀπήνας, ἁμαξόβιοι γὰρ οἱ ἐκεῖ, πλανῶνται εἰς ἑτέρα χῶραν, λείπουσι δὲ γαῖαν ἀήταις χειμερίοις. τοῦτο δ καὶ εἰς παροιμίαν ἐπὶ ἐρημωθείσης οἰκουμένης κεῖτα*

ὡς τὸ, τὴν δεῖνα πόλιν ἐρήμην οἱ ἄνεμοι καταπνέουσι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὴν χιόνα ἐριῶδες ὕδωρ ἀστείως οἱ παλαιοί φασι, τοῦ σοφοῦ βασιλέως Δαβὶδ ἀφορμὴν ἐνδόντος αὐτοῖς, ὅτε εἴπῃ, διδόντος χιόνα αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι φανερῶς ἐνταῦθα τὸ σχέτλιοι οὐκ εἰς ὕβριν ἀλλ' ἐπὶ οἴκτῳ εἴρηται. (669.) Ὅτι δὲ ἡ τῶν πλανήτων τούτων νομάδων χώρα δυσχείμερός ἐστιν ὡμολόγηται. διόπερ οὐδὲ ὄνους τρέφει· δύσριγον γὰρ τὸ ζῶον. ῥήγνυνται δὲ κατὰ τὴν ἱστορίαν καὶ χαλκαῖ ὑδρίαι χειμῶνος ἐκεῖ, καὶ διάπλοι τινὲς ἁμαξεύονται, καὶ τὰ καύματα δὲ σφοδρὰ θέρους ἐκεῖ φασί τινες γίνεσθαι. ὁ μέντοι Διονύσιος ἔοικε μὴ οὕτω δοξάζειν, ἀλλὰ διηνεκῶς τὴν χώραν ἐκείνην ψύχεσθαι. φησὶ γάρ, αἰεί σφι ψυχρή τε χιὼν κρυμός τε δυσαής. οὕτω δὲ καὶ Ἡρόδοτος δυσχείμερον εἰπὼν τὴν Σκυθικὴν ἐπάγει, ὅτι τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας ἐκεῖ ἀφόρητος οἷος γίνεται κρυμός, ὅτε ὕδωρ μὲν ἐκχέας πηλὸν οὐ ποιήσεις, πῦρ δὲ ἀνακαίων ποιήσεις πηλόν· ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται καὶ ὁ Βόσπορος ὁ Κιμμέριος. τοὺς δὲ λοιπούς, φησί, τέσσαρας μῆνας ψύχεα αὐτόθι ἐστί. τάχα οὖν ἡ μὲν ἐνδοτέρα Σκυθικὴ ἡ πρὸς βορέαν τοιαύτη ἐστίν, οἵαν φησὶν ὁ Ἡρόδοτος, ἡ δὲ λοιπὴ πάσχει ὡς εἰκὸς καὶ καύματα. Σκυθῶν δὲ ἡ τοιαύτη πᾶσα γῆ, περὶ ὧν ἱστορεῖ Ἀῤῥιανός, ὅτι σιτοφάγοι ποτὲ καὶ ἀροτῆρες ὄντες καὶ οἰκίας οἰκοῦντες καὶ πόλεις ἔχοντες, ἐπειδὴ ὑπὸ Θρᾳκῶν ἐπλήγησαν, μετέβαλον τὰ πρότερον ἤθη, καὶ ἀρὰς ἐπηράσαντο μεγάλας, μήποτε οἰκίαν ἔτι δείμασθαι, μήτε ἀρότρῳ γῆν ἀναῤῥῆξαι, μήτε πόλεις δομήσασθαι, μήτε κτῆμα κειμήλιον ἐπικτήσασθαι, ἀλλ' οἴκους μὲν ποιήσασθαι ἁμάξας, τροφὴν δὲ κρέα θήρεια, πόμα δὲ ταὐτὸ καὶ τροφὴν τὸ γάλα, θρέμματα δὲ κεκτῆσθαι μόνα, ἅπερ ἄγεσθαι αὐτοῖς ἔμελλεν ἄλλην γῆν ἐξ ἄλλης

ἀμείβουσι· καὶ ἀπὸ τοῦδε ἀντὶ γεωπόνων γενέσθαι νομάδας. ἐλλόγιμον δὲ ἄνδρα ἡ τῶν Σκυθῶν ἤνεγκε γῆ τὸν Ἀνάχαρσιν, οὗ μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος, λέγων ὅτι ὁ Εὔξεινος παρέχεται ἔθνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, παρὲξ τοῦ Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ Ἀνάχαρσις. λέγονται δὲ οἱ νομάδες οὗτοι Σκύθαι καὶ μέχρι τῆς Θρακικῆς χεῤῥονήσου ἐλάσαι ποτέ, κατατρέχοντες τὴν Εὐρώπην, ὅτε ὁ Δαρεῖος ἐκεῖ στρατεύσας ἠρέθισεν αὐτούς.

680. *Ὅτι Σαυρομάτας ἐπέχουσι Σινδοί, οἱ καὶ Ζικχοὶ κατά τινας. λέγει δὲ τὸ ἐπέχουσιν ἀντὶ τοῦ διαδέχονται, καὶ μετ' αὐτοὺς τὴν γῆν ἔχουσιν. Ὅμηρος δὲ τὸ ἐπέχειν λέγει τὸ κατά τινος ἔχειν καὶ ἐπικεῖσθαι, καὶ δοτικῇ συντάσσει, οἷον, δαιμονίη, τί μοι ἐπέχεις; ὁμοίως μετὰ Σαυρομάτας εἰσὶ καὶ οἱ ἐν Ὀδυσσείᾳ πλατύτερον ἱστορηθέντες Κιμμέριοι, καὶ οἱ Ὀρέται δίχα τοῦ σ̄· οἱ γὰρ μετὰ τοῦ σ̄ Ὀρέσται ἔθνος εἰσὶν Εὐρωπαῖον, Μολοσσικόν, ἀπὸ τοῦ Ἀγαμεμνονίδου Ὀρέστου καλούμενοι. ἐκεῖ δὲ φησὶ καὶ οἱ Κερκέτιοι, ὧν ἡ χώρα Κερκετὸς λέγεται, παρακειμένη τῷ προειρημένῳ Καυκάσῳ. ἐκεῖ δὲ καὶ οἱ ἀλκήεντες Ἀχαιοί, οὓς ἐκ Τροίας φησὶ νότου καὶ ζεφύρου πνοαὶ νοσφισάμεναι, ἤγουν νόσφι καὶ χωρὶς καὶ μακρὰν ἀπαγαγοῦσαι καὶ ἀφορίσασαι ἤγαγον ἐκεῖ, ἑπομένους Ἀρητιάδῃ βασιλεῖ, ἤγουν τῷ Πελοπίδῃ Ἀγαμέμνονι, ὃν Ἀρητιάδην λέγει, τουτέστιν ἐξ Ἄρεος καταγόμενον, διὰ τὴν τοῦ Ἄρεος Ἱπποδάμειαν, ἣν ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρόγονος Πέλοψ εἰς γυναῖκα ἠγάγετο. οἱ δὲ ἕπεσθαι τοὺς τοιούτους φασὶν Ἀχαιοὺς Ἀρητιάδῃ βασιλεῖ, ἤτοι τῷ πολεμικῷ Ἀχιλλεῖ, συλληστεύοντας αὐτῷ πολεμαρχοῦντι, ἢ μᾶλλον Ἰαλμένῳ φασὶν αὐτοὺς ἀκολουθῆσαι τῷ υἱῷ Ἄρεος, Ἀσπληδονίων βασιλεῖ· ἦσαν δὲ Ὀρχομένιοι. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι ἀπὸ τῆς Ἰάσονος στρατείας τῆς εἰς Κόλχους οἱ μὲν Φθιῶται Ἀχαιοὶ τὴν ἐν Ἀσίᾳ Φθίαν ᾤκησαν, Λάκωνες δὲ τὴν Ἡνιοχίαν χώραν, ὧν ἦρχε Ῥέκας τε καὶ Ἀμφίστρατος,*

ἡνίοχοι Διοσκούρων, ἀφ' ὧν τὸ ἐκεῖ ἔθνος οἱ Ἡνίοχοι, καὶ ἡ χώρα ἡ Ἡνιοχία. οἱ δὲ τὸν Πομπήϊον Ἀρητιάδην βασιλέα ἐνόησαν, ὃς ἔχων Σκύθας συμμάχους, μεθ' ὧν ἦσαν καὶ οἱ τοιοῦτοι Ἀχαιοί, ἐπολέμησε Καίσαρι κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. τὸ δὲ Ἀρητιάδης ἀπὸ τοῦ Ἄρης Ἄρητος ἰαμβικοῦ γίνεται. πάσχει γὰρ καὶ τοιαύτην ἰαμβικὴν κλίσιν ὁ Ἄρης. τὸ δὲ νοσφισάμενοι λέξις ἐστὶν Ὁμηρική. οἱ δὲ ὕστερον ἐπὶ τοῦ ἰδιοποιεῖσθαι καὶ ἀποκερδαίνειν τιθέασι τὸ νοσφίζεσθαι.

687. Ὅτι μετὰ τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ προῤῥηθέντες Ἡνίοχοι καὶ οἱ Ζύγιοι, ἔθνος ἀγριώτατον, ὡς ἡ ἱστορία φησίν, Πελασγῶν ἔκγονοι. ἱστορεῖ δὲ Χάραξ τοὺς Ἀργοναύτας οὐ μιᾷ νηῒ κατὰ τὸν πολὺν περὶ τῆς Ἀργοῦς λόγον, ἀλλὰ πολλοῖς πλοίοις εἰσπλεῦσαι τὸν Εὔξεινον· καί τινας αὐτῶν ἀποπλανηθῆναι, καὶ ἐν μιᾷ τῶν νηῶν εἶναι τοὺς τῶν Τυνδαριδῶν ἡνιόχους, ἤτοι τοὺς τῶν Διοσκούρων, ἀφ' ὧν κληθῆναι τὰ ἔθνη τοὺς Ἡνιόχους καὶ τοὺς Τυνδαρίδας· ναὶ μὴν καὶ τὴν Διοσκουρίδα χώραν, τὸν τοῦ Εὐξείνου μυχόν, ἤγουν τὸν ἔσχατον πρὸς τῇ Κολχικῇ Τραπεζοῦντι πλοῦν. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία,

ἐς Φᾶσιν, ἔνθα ναυσὶν ἔσχατος δρόμος.

τουτέστιν εἰς αὐτὴν τὴν Κολχίδα γῆν, ἀπὸ μέρους, ἔνθα τὸ ἔσχατον τοῖς ἐκεῖ πλέουσιν. ἐπείτοιγε ἄλλως πολλὰ στάδια, φασί, καὶ πολὺς πλοῦς ἐκ τοῦ Φάσιδος εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Εὐξείνου καὶ εἰς τὴν Διοσκουρίδα, ᾗ συνεχής ἐστιν ἡ Τραπεζοῦς, κτίσμα Σινωπέων, μέγα ἐμπόριον, περὶ ἣν ἡ Τραπεζουσία χώρα. καὶ ἡ Τυνδαριδῶν δὲ χώρα πρὸς αὐτῷ ἐστι τῷ τοῦ Πόντου μυχῷ, ἤτοι τοῦ Εὐξείνου. περὶ ὧν καὶ διὰ τί Τυνδαρίδαι λέγονται, ἀνωτέρω εἴρηται.

689. Ὅτι ἀκολούθως τῷ Ἡροδότῳ γνωματεύει καὶ οὗτος, μετήλυδας εἶναι τῆς Αἰγύπτου τοὺς Κόλχους, ὅ ἐστιν ἀποίκους ἢ μετοίκους. πίστις δὲ τοῦ λόγου τούτου, ὅτι τε οὐλόκρανοι, τουτέστιν οὐλότριχές εἰσι κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ μέλανες. ἔτι δὲ καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς

Αἰγύπτια ἔθη, ὧν ἓν καὶ τὸ περιτέμνεσθαι, καὶ τὸ λινᾶς ἐσθῆτας ἀμπέχεσθαι· καὶ ἡ ζωὴ δέ, φασί, καὶ ἡ γλῶσσα ἐμφερὴς ἦν τοῖς Κόλχοις καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις. ὁ δὲ Γεωγράφος φησί, Κόλχοι μετὰ Ἡνιόχους, ὑπὸ τοῖς Καυκασίοις καὶ Μοσχικοῖς ὄρεσι. καλοῦνται δὲ Κόλχοι ἀπὸ Κόλχου υἱοῦ Φάσιδος. τούτων δὲ ὑπερκεῖσθαι λέγονται οἱ Θοᾶνες, ἄνδρες οὐδὲν μὲν βελτίους τῶν προσοίκων Φθειροφάγων τῷ πίνῳ, πλουτοῦντες δὲ τῷ χρυσῷ. χρυσὸν γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ χείμαῤῥοι καταφέρουσιν, ὃν ὑποδέχονται οἱ ἐκεῖ μαλλωταῖς, ἀφ' ὧν τὸ χρυσόμαλλον ἐμυθεύθη δέρας, οὗ χάριν καὶ ὁ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐγένετο πλοῦς. καίτοι ὁ Χάραξ τὸ χρυσοῦν δέρμα μέθοδον εἶναι λέγει χρυσογραφίας μεμβράναις ἐμπεριειλημμένην, δι' ἣν ὡς λόγου ἀξίαν τὸν τῆς Ἀργοῦς καταρτισθῆναι στόλον φησί. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. ὁ δὲ Διονύσιος τοὺς Κόλχους τοπογραφῶν κατοικεῖν φησιν αὐτοὺς περὶ τὸν ῥηθέντα μυχὸν τοῦ Εὐξείνου πόντου, μετὰ τοὺς εἰρημένους Τυνδαρίδας, ἐγγὺς τοῦ προειρημένου Καυκάσου, ὃς περὶ τὸν Ὑρκάνιον κόλπον οὔρεσιν ἠλιβάτοις αὔξεται. ἔνθα φησὶ καὶ ὁ Φᾶσις Κιρκαίου κατὰ νῶτον ἑλισσόμενος πεδίοιο Εὐξείνου ποτὶ χεῦμα θοὴν ἀπερεύγεται ἄχνην. εἰς γὰρ τὸν Εὔξεινον πόντον ἐκβάλλει καὶ ὁ Φᾶσις ποταμός, ὃς ἐκτείνει μὲν τὴν παραλήγουσαν, καλεῖται δὲ οὕτως ἀπὸ Φάσιδος, οὗ υἱὸς Κόλχος ἱστόρηται. καταῤῥέει δὲ εἰς τὴν Κολχίδα τραχὺς καὶ βίαιος, περατὸς ἑκατὸν γεφύραις κατὰ τὸν Γεωγράφον διὰ σκολιότητα. ἐμβάλλουσι δὲ εἰς αὐτὸν ποταμοὶ Γλαῦκος καὶ Ἵππος. ἐπίκειται δὲ καὶ πόλις ὁμώνυμος. οἱ δὲ περὶ αὐτὸν τόποι Φασιανὴ λέγεται χώρα ὑπό τε Διοδώρου καὶ ἄλλων. καὶ οἱ Φασιανοὶ δὲ τὸ ὄρνεον ἐκεῖθεν παρονομασθῆναι δοκοῦσιν, ὡς αὐτόθι πλεονάσαντες. ὁ δὲ Καύκασος καὶ Κάσπιος ὑπὸ τῶν ἐκεῖ καλεῖται, ὡς ὁ Γεωγράφος φησίν· ὃς λέγει καὶ ὅτι τὰ πρὸς θάλασσαν αὐτοῦ Κεραύνια ὄρη καλοῦνται ὁμωνύμως δηλονότι τοῖς Ἰλλυρικοῖς· καὶ ὅτι ὑπέρ-

κειται ὁ Καύκασος οὗτος τοῦ Ποντικοῦ καὶ Κασπίου πελάγους, |διατειχίζων τὸν αὐτόθι ἰσθμόν, καὶ ἀφορίζων πρὸς μὲν νότον Ἀλβανοὺς καὶ Ἴβηρας, πρὸς δὲ ἄρκτον |Σαρμάτας. (692.) Τὸ δὲ Κιρκαῖον πεδίον διὰ τὴν τοῦ Κολχικοῦ βασιλέως Αἰήτου ἀδελφὴν Κίρκην οὕτω καλεῖται, τὰς βοτάνας ἐκεῖθεν συλλέγουσαν. περὶ τούτου τοῦ πεδίου καὶ ὁ Γεωγράφος φησίν, ὅτι περί που τὴν Ἀλβανῶν γῆν Κίρκης ἱερόν, ἔνθα καὶ φιάλη τις Ὀδυσσέως δείκνυται, καὶ Κιρκαῖον ὄρος πολύῤῥιζον, νησίζον θαλάσσῃ καὶ ἕλεσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν Λυκόφρονα ἔστι Κιρκαῖόν τι ὄρος καὶ περί που τὰ τῆς Ῥώμης ὅρια.

694. Ὅτι τὸ Ἀρμένιον ὄρος, ἀφ' οὗ ῥέειν ὁ Φᾶσις ἄρχεται, ὁ μὲν τὰ ἐθνικὰ γράψας περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ὑρκανίας εἶναι οἴεται, ἄλλοι δὲ τοῦ Ταύρου φασὶν ἀπόσπασμα εἶναι τὸ Ἀρμένιον, παρατεῖνον ἕως καὶ εἰς Ἀρμενίαν, τὴν οὕτω κληθεῖσαν ἢ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος Ἀρμενίου ὄρους, ἢ ἀπό τινος Ἀρμένου Ῥοδίου ἀνδρός. κατὰ δὲ ἄλλους Ἀρμενία ἡ χώρα λέγεται ἐπωνύμως Ἀρμένου ἥρωος ἐξ Ἀρμενίου πόλεως Θετταλικῆς, συστρατεύσαντος ἐκεῖ τῷ Ἰάσονι. ὅτι δὲ καὶ εἰς τοὺς τοιούτους τόπους ἦλθεν ὁ Ἰάσων, ὅτε εἰς τὸ χρυσόμαλλον ἐπέπλευσε δέρμα, πολλὰ τεκμήρια παρὰ τοῖς παλαιοῖς. τὸ δὲ Ἀρμένιον ὄρος λέγεται καὶ πληθυντικῶς τὰ Ἀρμένια. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησί, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι. καὶ Εὔδοξος δὲ ἐν γῆς περιόδῳ φησίν, Ἀρμένιοι τὸ γένος ἐκ Φρυγίας, καὶ τῇ φωνῇ πολλὰ φρυγίζουσι. παρέχονται δὲ καὶ λίθον τὴν γλύφουσαν καὶ τρυπῶσαν τὰς σφραγῖδας. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι τὴν Ἀρμενίαν χώραν εἰς τέσσαρα διελεῖν λέγεται Ἰουστῖνος ὁ βασιλεύς, καὶ πρώτην μὲν φασὶν ἔθετο τὴν ἐνδοξοτάτην Ἑπτάπολιν, ἧς μητρόπολις Βαζανίς, ἡ πρὶν Λεοντόπολις· ταύτης δέ ἐστι καὶ ἡ Θεοδοσίου πόλις, καὶ ἡ Κολώνεια καὶ ἡ Τραπεζοῦς δὲ καὶ ἡ Κερασοῦς ἐκ τοῦ

Πολεμωνιακοῦ κόλπου. δευτέραν δὲ ὁ αὐτὸς ἔταξεν Ἀρμενίαν ἐν πέντε πόλεσιν, ὧν καὶ ἡ Σεβάστεια. τρίτην δὲ Ἀρμενίαν κατέστησεν Ἑξάπολιν, τήν ποτε καλουμένην δευτέραν Ἀρμενίαν, ἧς ἡγεῖται ἡ Μελιτηνή· περὶ ταύτην τὴν Ἀρμενίαν καὶ ἡ Κόμανα ἡ καὶ χρυσῆ ὀνομαζομένη, καὶ ἡ Κουκουσσός. ἐπέστησε δὲ καὶ τετάρτην Ἀρμενίαν ὑπὸ σατράπαις οὖσαν, συγκειμένην ἐκ διαφόρων, καὶ λεγομένην Τζοφανὴν καὶ Βαλβιτηνὴν καὶ τοιαῦτά τινα βάρβαρα ὀνόματα.

695. Ὅτι πρὸς ἀνατολὴν καὶ βορέαν τοῦ Ἀρμενίου ὄρους ὁ ἰσθμός ἐστιν ὁ μεταξὺ Κασπίας καὶ Εὐξείνου θαλάσσης, περὶ ὃν οἱ ἑωθινοί εἰσιν Ἴβηρες, Ὑρκανίοις ὡς εἰκὸς πολέμιοι, ἐκ τῶν κατὰ Πυρήνην μετοικισθέντες ἑσπερίων Ἰβήρων· ἣν δὴ Πυρήνην καὶ Πυρηναῖον οἴδαμεν ὄρος λέγεσθαι. ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ τὸν τοιοῦτον ἰσθμὸν διὰ τὸ πολὺ τοῦ χάσματος καὶ ἀξιόλογον. οὗτος γάρ ἐστιν ὃν καὶ ὅρον Ἀσίας καὶ Εὐρώπης ἐνόμισάν τινες, ὡς προγέγραπται. τοὺς δὲ Ἴβηρας τούτους Ἀρμενιστὶ καὶ Μηδιστὶ ὁ Γεωγράφος ἐσκευάσθαι φησί. λέγει δὲ καὶ ὅτι τούτων οἱ ὀρεινοὶ μαχιμώτεροι. (696.) Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ τοῦ ἰσθμοῦ ἐνταῦθα ἐπανάληψις ὁμοῦ καὶ ἐπανάληψίς ἐστι καὶ ἐπαναστροφή. φησὶ γάρ, ἐπικέκλιται ἰσθμός, ἰσθμός, Κασπίης τε καὶ Εὐξείνοιο. τοῦτο μὲν γάρ, καθὸ μὲν τοῦ πρώτου νοήματος λήγοντος εἰς τὸ ἰσθμός ὁ δεύτερος στίχος ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἄρχεται λέξεως, ἐπαναστροφὴν ποιεῖ, σχῆμα ῥητορικόν· διότι δὲ χάριν σαφηνείας ἀναγκαίως ὁ ἰσθμὸς ἐδισσεύθη, ἐπανάληψις γέγονεν.

700. Ὅτι περὶ τὸν ῥηθέντα ἰσθμὸν κεῖται καὶ τὸ μέγα φῦλον τῶν Καμαριτῶν, οἳ οὕτω λέγονται ἀπὸ πλοίων στρογγύλων ληστρικῶν, οἷς ἐχρῶντο, ἃ ἐκαλοῦντο καμάραι παρ᾽ Ἕλλησιν. ἦσαν δὲ ἀκάτια λεπτά, στενὰ καὶ κοῦφα, ἀνθρώπους εἰς κέ δεχόμενα, σπάνια δὲ καὶ εἰς λ΄. οὗτοι οἱ Καμαρῖται τὸν Βάκχον Ἰνδῶν ἐκ πολέμου, φησί, δεξάμενοι ἐξένισαν, καὶ ταῖς Λήναις, ὅ ἐστι

ταῖς Βάκχαις, συνεχόρευσαν, τὰ ἐκείνων φορήματα, ζώματα δηλαδὴ καὶ νεβρίδας, ἐπὶ στήθεσι βαλόντες, εὐοῖ Βάκχε λέγοντες. ὑμνητικὸν δὲ ἦν τοῦτο λόγιον τῷ Διονύσῳ ἐπιφωνούμενον, ὥςπερ καὶ τὸ εὐάν· ὅθεν καὶ τὸ εὐάζειν παράγεται, καὶ ὁ Διόνυσος Εὔϊος λέγεται. ταῦτα δὲ οἱ μὲν ἐδάσυνον, ὡς ἐνθουσιαστικὰ πρωτόθετα ἐπιῤῥήματα, οἱ δὲ ἐψίλουν, ἀντὶ τοῦ εὖ οἱ, τουτέστιν αὐτῷ ἐκλαμβανόμενοι τὴν τοῦ Περιηγητοῦ ταύτην φωνήν, καὶ ἐξ αὐτῆς τὸ εὐάν προάγοντες, τάχα μὲν ἐν μιᾷ λέξει, τάχα δὲ καὶ ὡς ἐκ δύο σύνθετον, τοῦ εὖ καὶ τοῦ ἄν. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ Βάκχαι αἱ τοῦ Διονύσου ὀπαδοὶ εἰς ἀμπέλους ἀλληγοροῦνται· τροφοὶ γὰρ αὗται τοῦ εἰς οἶνον ἐκλαμβανομένου Διονύσου. αἱ δὲ Διονυσιακαὶ νεβρῖδες τὴν τῶν σταφυλῶν ἐν χρόᾳ αἰνίττονται πολυείδειαν· πολύχροοι γὰρ καὶ αἱ νεβρῖδες καὶ ποικίλαι τοῖς στίγμασιν. ἢ καὶ τὸ τῶν μεθυόντων ὑπεμφαίνουσιν ἀγενές· δειλὸν γὰρ ὁ νεβρός, τὸ τῆς φυζακινῆς ἐλάφου νεογνόν, οὗ δορὰ ἡ νεβρίς. ἢ καὶ διότι ποικίλοι τὰ εἰς νοῦν διὰ τὸ εὐμετάβολον οἱ μεθύοντες, ποικίλον δὲ καὶ ἡ νεβρὶς διὰ τὸ πολύστικτον.

707. Ὅτι ὥςπερ Ἡσίοδος ἐν τοῖς περὶ τοῦ πλέειν λέγει, ὅτι

λέξω
οὔτε τι ναυτιλίης σεσοφισμένος, οὐδέ τι νηῶν·

οὐ γάρ ποτε νηῒ ἔπλευσα, καὶ τὰ ἑξῆς· διδοὺς νοεῖν ὅτι ὡς Μουσῶν ὑποφήτης οἶδε πάντα· οὕτω καὶ οὗτός φησιν, ὅτι ῥᾷόν σοι καταγράψομαι καὶ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, οὔτε ἰδὼν αὐτήν, οὔτε νηῒ περάσας. εἶτα πλατύνων θεατρικῶς τὸ νόημά φησιν, οὐ γάρ μοι βίος ἐστὶ μελαινάων ἐπὶ νηῶν, οὐδέ μοι ἡ ἐμπορία πατρώϊος, οὐδ' ἐπὶ Γάγγην ἔρχομαι, οὐδὲ τὰ καὶ τὰ ποιῶ, οἷάπερ ἄλλοι ψυχῆς φησὶν οὐκ ἀλέγοντες, ἵνα πολὺν ὄλβον ἕλωνται. τοῦτο δὲ γνωμικῶς καὶ παροιμιακῶς ἐπὶ τῶν τοῦ πλοῦ ἀφειδούντων λέγεται. ἀλλά με φησὶ Μουσῶν φέρει νόος, τουτέστιν αἱ ἐκ τῶν μαθήσεων γνώσεις, αἳ δύ-

νανται δίχα πλάνης πολλὴν ἅλα μετρήσασθαι, οὔρεά τε ἤπειρόν τε καὶ αἰθερίαν ὁδὸν ἀστέρων. Καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Διονύσιος τοιοῦτον βουλόμενος ἔσεσθαι καὶ τὸν αὐτοῦ ἀκροατὴν τὴν παροῦσαν πραγματείαν ἐνεστήσατο, ὑφ᾽ ἧς καὶ ἐκεῖνος ὡς οἷα ὑπὸ Μουσῶν φερόμενος τῷ Διονυσίῳ τούτῳ ἔσται ὅμοιος. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ περιηγήσασθαι ἐνταῦθα καταγράψασθαι εἶπε καὶ μετρήσασθαι, εἰπών, καταγράψομαι θάλασσαν, καί, πολλὴν ἅλα μετρήσασθαι. τούτῳ δὲ πάντως ὅμοιον καὶ τὸ γῆν μετρήσασθαι, ἐξ οὗ τὸ γεωμετρεῖν συντίθειται. Ὁμηρικὴ δὲ ἡ λέξις, ληφθεῖσα ἐκ τοῦ, ὄφρα τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.

714. *Ὅτι ἔοικε καὶ Ἐρυθραῖός τις εἶναι Καύκασος, εἴγε φησὶν ὁ Διονύσιος, Καυκασίας κνημῖδας ἐρυθραίων Ἀριηνῶν· κάλλιον δὲ γράφειν, Καυκασίας κνημῖδας ἐρυθραίων τ᾽ Ἀριηνῶν, ἵνα λέγῃ, ὅτι οὐκ ἐρευνῶ τὸν βόρειον Καύκασον καὶ τὴν Ἀριανὴν χώραν, περὶ ἧς ἐν τοῖς ἑξῆς λεχθήσεται. Καὶ ὅρα ὅπως τοὺς τῶν ὀρέων κνημούς, ἤτοι πόδας, κνημῖδας εἶπεν ὑποκοριστικῶς ἢ μᾶλλον παρωνύμως, κατὰ ἰδίαν δριμύτητα· ὥς που καὶ τὸν πορθμὸν πορθμίδα εἶπε, καὶ τὴν Κασπίαν δὲ θάλασσαν Κασπίδα ὁμοίως ἐρεῖ.*

718. *Ὅτι ὁ Διονύσιος μὲν περίδρομον ἢ περίτροχον ἀμφιέλικτον τὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης σχῆμά φησιν ὡς οἷα κυκλοτερές, καὶ τῷ ὠκεανῷ αὐτὴν συμμιγνύειν. φησὶ γάρ, ὀξὺ δ᾽ ἐπ᾽ ἄρκτους ἑλκομένη ἐπιμίσγεται τῷ ὠκεανῷ. καὶ οὕτω μὲν ὁ Διονύσιος, ὅς γε καὶ στόμα ἔοικε παραδιδόναι, καθ᾽ ὃ δηλαδὴ εἰς αὐτὴν ὁ ὠκεανὸς ἀπερεύγεται, ὡς καὶ ἐν ἀρχαῖς τοῦ βιβλίου φαίνεται. Πτολεμαῖος δὲ οὔτε στόμα αὐτῆς τοιοῦτον οἶδεν, ὅς γε καὶ περιοδεύεσθαί φησι κύκλῳ αὐτὴν τοῖς πεζεύουσι, καὶ οὐδὲ κυκλοτερῆ αὐτὴν ἱστορεῖ, ἀλλὰ σφενδόνῃ ἐοικυῖαν ὑποτίθεται, ὁποῖον ὁ Διονύσιος τὸ τῆς οἰκουμένης ἔθετο σχῆμα. διχῆ τοίνυν οὕτω διαφερομένων τῶν σοφῶν, τὰ μὲν περὶ τοῦ σχήματος τῆς θαλάσσης*

ταύτης μεμενήκασιν ἴσως αὐτοῖς ἀκατάλλακτα, ἡ δὲ λοιπὴ διαφορά, ὡς ἐν ἀρχαῖς ἐῤῥέθη, συμβεβίβασται παρὰ τῶν παλαιῶν διαιτηθεῖσα καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ ἀδήλων πηγῶν ὁ ὠκεανὸς τὸ Κάσπιον ἀναδίδωσι πέλαγος, σώζοιτο ἂν καὶ ὁ τοῦ Πτολεμαίου καὶ ὁ τοῦ Διονυσίου λόγος, ὡς ἐν τοῖς φθάσασι γέγραπται. καθὸ μὲν γὰρ ἐξ ὠκεανοῦ τὸ Κάσπιον ὕδωρ, ἀληθεύει ὁ Διονύσιος, ἐρεύγεσθαι εἰπὼν αὐτόθι τὸν ὠκεανόν· εἰ δὲ ἄδηλοι αἱ πηγαὶ καὶ οὐ φαίνεται τὸ στόμα, ἀληθεύει καὶ ὁ Πτολεμαῖος.

721. Ὅτι τὴν Κασπίαν θάλασσαν ὁ Διονύσιος πόρον ἀμείλιχον λέγει, ἔτι δὲ καὶ μεγάλην θάλασσαν. διὰ τί δὲ μεγάλην; ὅτι οὐκ ἂν φησὶν ἐκείνην νηῒ περάσειας τριτάτης ἐπὶ κύκλα σελήνης, ὅ ἐστιν ἐπὶ μῆνας τρεῖς, δηλονότι κατὰ τὴν κύκλῳ περίοδον. ἄλλως γὰρ ἀπέρατός ἐστι, μῆκος μὲν πλόου ἔχουσα τοῖς ἐρέσσουσι ιέ ἡμερῶν, εὖρος δὲ ὀκτὼ ἡμερῶν, ὅπου ἐστὶν εὐρυτάτη ἑαυτῆς, κατὰ Ἡρόδοτον. ἐντεῦθεν δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι οὐκ ἀκριβῶς ἐστι κυκλοτερὴς ἡ Κασπία θάλασσα, ὡς τάχα ὁ Περιηγητὴς ὑποτίθεται, ἀλλὰ ἑτερομήκης, ὡς ὁ Πτολεμαῖός φησιν.

723. Ὅτι πολλὰ καὶ ἄλλα θαύματα ἡ Κασπία ἐν ἀνδράσιν αὔξει, φύει δὲ καὶ κρυστάλλους λίθους, καὶ ἴασπιν ἠερόεσσαν, ὅ ἐστιν ἀερώδη, σκοτεινήν, ἐχθρὰν ἐμπούσαις καὶ ἄλλοις εἰδώλοις. δοκεῖ γὰρ ἀλεξίκακος εἶναι ἡ λίθος καὶ ἀποτροπιαστικὴ φασμάτων, ὧν ἕν ἐστι καὶ ἡ Ἔμπουσα, δαιμόνιόν τι περὶ τὴν Ἑκάτην, ἑνὶ ποδὶ δοκοῦν διοικεῖσθαι· ὅθεν καὶ παρονομάζεται, ὡς εἴ τις εἴποι, μονόπους ποδὶ ζῶον· ὡς τοῦ ἑτέρου ποδὸς χαλκοῦ ὄντος κατὰ τὸν μῦθον. (724.) ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ καὶ ἑτέραν ἴασπιν ὑδατόεσσαν. ὅτι δέ τινα δαιμόνια ὕλας πτοοῦνταί τινας, πολλοῖς δοκεῖ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται.

728. Ὅτι Σκύθαι Κρονίας ἁλὸς ἄγχι εἰσί. περὶ ὧν οἷοι τὸν βίον εἰσίν, ἤδη προγέγραπται. καλεῖσθαι δὲ λέ-

γονται Σκύθαι ἢ παρὰ τὰ σκύτη ἃ περιβέβληνται, ἢ παρὰ τὸ σκύζεσθαι ἤτοι ὀργίζεσθαι· ὀργίλοι γάρ εἰσιν· ἢ ἀπὸ Σκύθου υἱοῦ Ἡρακλέος, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ γέγραπται. ἦσαν δὲ Σκύθαι καὶ Θρᾴκιον ἔθνος, οἳ καὶ Νομαῖοι ἐλέγοντο.

730. *Ὅτι Οὖννοι, ἢ Θοῦννοι μετὰ τοῦ θ στοιχείου, Κάσπιον ἔθνος εἰσὶ Σκυθικόν. μάλιστα δὲ προςθετέον τοῖς γράφουσιν Οὖννοι δίχα τοῦ θ. φέρεται οὖν ἐν τῇ τοῦ Σιμοκάτου οἰκουμενικῇ ἱστορίᾳ Οὔννους τοὺς πρὸς τῷ βοῤῥᾷ τῆς ἕω, οὓς Τούρκους Πέρσαι καλοῦσιν, οὕτω ποτὲ πολυχρύσους γενέσθαι, ὡς καὶ κλίνην χρυσῆν σφυρηλατεῖν καὶ τραπέζας καὶ θρόνους καὶ βήματα, εἰςπραττομένους ἐκ τῶν Μήδων ἠρεμίας προφάσει τεσσαράκοντα χιλιάδας χρυσῶν· ὕστερον μέντοι φορολογηθῆναι τοὺς τοιούτους Οὔννους ὑπὸ Βαβυλωνίων ἱστοροῦσιν. οὐ μόνον δὲ ὁ Σιμόκατος, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ πίστεως ἄξιοι τοὺς Οὔννους ἔθνος ἱστοροῦσι Σκυθικὸν ἀξιόλογον.*

Ὅτι ὥςπερ οἱ ῥηθέντες Οὖννοι Σκύθαι εἰσίν, οὕτω καὶ οἱ Κάσπιοι μετ' αὐτοὺς ὄντες ἔθνος λόγου ἄξιον· ἀφ' ὧν καὶ ἡ θάλασσα Κασπία καλεῖται, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν Ὑρκανίων Ὑρκανία· παρ' οἷς καὶ τῶν φύλλων ἀποῤῥέειν μέλι ἡ ἱστορία φησί, καὶ ἡ ἄμπελος πολυφορεῖ, καὶ ἡ συκῆ δὲ οὕτω λέγεται πλουτεῖν τῷ καρπῷ, ὡς ἐνίας καὶ εἰς μεδίμνους ἑξήκοντα πληθύνειν τὸν καρπόν. ἐκεῖ δὲ καὶ τὸ ἔθνος οἱ Ἀλβανοί, ποιμενικοὶ καὶ μετρίως πολεμικοί, μεταξὺ Ἰβήρων καὶ Κασπίας· ὧν Κυκλώπειος φασὶν ὁ βίος, τουτέστιν εὐδαίμων καὶ ἄπονος, οἷς ἡ γῆ πολλαχοῦ ἅπαξ σπαρεῖσα τοῦ λοιποῦ δὶς καὶ τρὶς ἄσπαρτον φέρει καρπόν. ἁπλοῖ δέ εἰσι καὶ οὐκ οἴδασι νόμους, οὐδὲ ἀριθμεῖν οἴδασι πλείω τῶν ἑκατόν. γλῶσσαι δὲ αὐτῶν κατὰ τὸν Γεωγράφον ἓξ καὶ εἴκοσιν. ἐκεῖ δὲ καὶ οἱ Καδούσιοι κατὰ τὸν Διονύσιον, ὧν τραχεῖα ἡ γῆ, ἄνδρες δεινοὶ πετροβατεῖν, καὶ ἀκοντισταὶ ἄριστοι, ὡς ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ, καὶ οἷοι ἐν τοῖς τρα-

χέσι πεζοὶ ἀντὶ ἱππέων διαμάχεσθαι. τούτοις δὲ ἀγχιγείτονες Μάρδοι καὶ Ὑρκάνιοι καὶ Ἄπυροι, οὓς Ταπύρους φησὶν ὁ Γεωγράφος, ἀρχομένους ἀπὸ τοῦ τ, οἳ ἐκ γυναικὸς δύο ἢ τρία ἀνελόμενοι τέκνα ἐκδιδόασι τοῦ λοιποῦ τὰς γυναῖκας ἑτέροις.

734. Ὅτι Μάρδος ὁ ποταμὸς Δερκεβίων τε καὶ ἀφνειῶν Βάκτρων ἐστὶ πόμα, εἰς Ὑρκανίαν μὲν βάλλων θάλασσαν, μέσος δὲ ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἐθνῶν ἑλισσόμενος.

737. Ὅτι Παρνησοῦ τινος ὄρους Βακτρίου ἐνταῦθα ὁ Διονύσιος μέμνηται· καὶ ζητητέον εἴτε οὕτω γραπτέον αὐτό, ὁμωνύμως τῷ Εὐρωπαίῳ Παρνασῷ, εἴτε καὶ Παρπαμισὸν ὀνομαστέον αὐτό· οὕτω γὰρ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ἔχουσι. μεμνήσεται δέ που καὶ ὁ Περιηγητὴς ὄρους Παρπαμισοῦ.

739. Ὅτι πέραν Ἀράξου πρὸς ἀνατολὰς οἱ Μασσαγέται τοξικώτατοι καὶ κακοξεινότατοι, ἔθνος μέγα καὶ ἄλκιμον, παρ᾽ οἷς Κῦρος ἐτελεύτησε, βασιλευούσης Τωμύριδος· ὧν ὑπογράφων τὴν ἀγριότητά φησιν, ὅτι αὐτοῖς οὐ σίτου ἐστὶ μελίφρονος ἐδωδή, οὐδὲ μὴν οὐδὲ οἶνος μεταδήμιος, ἤτοι ἐνδήμιος, ἀλλ᾽ ἵππων αἵματι μίσγοντες λευκὸν γάλα ζῶσι. διὸ καὶ εὔχεται ὁ Διονύσιος ἐνδιαθέτως, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐῤῥέθη σαφέστερον, ὅτι μήτ᾽ αὐτὸς ἐγώ, μήθ᾽ ὅστις ἐμοὶ ἑταῖρος ἐμπελάσαι αὐτοῖς. μάλα γάρ τε κακοξεινότεροι ἄλλων. καὶ ὅρα ὅτι τῶν ἄλλων μελίφρονα οἶνον λεγόντων, οὗτος σῖτον ἔφη μελίφρονα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι καὶ οὗτος τοῦ κακοξεινότερος τὴν προπαραλήγουσαν ἀντὶ μακρᾶς ἐδέξατο· καθὰ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἔνθα καὶ ἐῤῥέθη τὰ εἰκότα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἠδύνατο μὲν ἐκφυγεῖν τὴν κακομετρίαν ὁ Διονύσιος, σχηματίσας ὥσπερ πρὸ τούτου ἐκ τοῦ αἰδοῖος τὸ αἰδοιέστερος Ἰωνικῶς, οὕτω καὶ ὧδε ἐκ τοῦ κακόξεινος τὸ κακοξεινέστερος· ἀλλ᾽ ἔοικε θελῆσαι μᾶλλον συγχωλᾶναι τῷ Ὁμηρικῷ μέτρῳ, ἤπερ ἄλλως ὀρθὸν προαγαγεῖν τὸ ἔπος καὶ ἄσφαλτον. φασὶ δὲ

ἄριστον εἶναι παρὰ τοῖς Μασσαγέταις θάνατον, ὅταν γηράσαντες συγκατακοπῶσι κρέασι προβάτων καὶ βρωθῶσιν. ἀμπέχονται δὲ φωκῶν δέρματα, καὶ ἥλιον δεσπότην ἐπιγράφονται, καὶ ἵππον αὐτῷ θύουσιν, ὡς ταχίστῳ φασὶ τὸ πάντων τῶν θνητῶν τάχιστον. χρυσὸς δὲ αὐτοῖς καὶ χαλκὸς ἄπλετος. σιδήρῳ δὲ χρῶνται οὐδέν, ὅτι μηδὲ ἔχουσιν. ᾿Αράξης δὲ καλεῖται ὁ ῥηθεὶς ποταμός, ὡς ἀπαράξας τὴν συνέχειαν τῶν ἐκεῖ ὀρῶν καὶ διεκδύς, καθάπερ καὶ ὁ Πηνειὸς ὁ νῦν Σαλαβρίας καλούμενος τὴν Ὄσσαν τοῦ ᾿Ολύμπου ἀπέῤῥηξε· διὸ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Γεωγράφου ᾿Αράξης ἐκλήθη ποτὲ καὶ ὁ Πηνειός, ὡς καὶ αὐτὸς ἀπαράξας τῆς Ὄσσης τὸν Ὄλυμπον, ὅτε σεισμῷ τὰ Τέμπη τὰ Θετταλικὰ ῥαγέντα διέστησαν. τοῦ δὲ Μασσαγετικοῦ τούτου ᾿Αράξου μέμνηται καὶ Αἰσχύλος, καὶ ἀρέσκεται καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ἀράσσειν καλεῖσθαι αὐτόν. ῾Ηρόδοτος δέ φησι μείζονα μὲν αὐτὸν εἶναι τοῦ Ἴστρου, ῥέοντα ἐκ Ματιανῶν, καὶ νήσους ἔχειν μεγάλας συχνάς, στόμασι δὲ τεσσαράκοντα ἐκδιδόναι εἰς ἕλη καὶ τενάγη, ἑνὶ δὲ προσρέειν εἰς τὴν Κασπίαν.

747. Ὅτι Ὦξος ὁ ποταμός, ὃν καὶ ἱερὸν οὗτος καλεῖ, ἐκ τοῦ ᾿Ημωδοῦ ὄρους διὰ τῆς Σουγδιάδος γῆς ἑλισσόμενος εἰς τὴν Κασπίδα βάλλει. καὶ ὅρα τὸ Κασπίδα παρωνύμως καὶ αὐτὸ λεχθὲν κατὰ τὴν τοῦ Διονυσίου συνήθειαν. ὄρος δὲ τὸ ᾿Ημωδὸν ᾿Ινδικὸν πρὸς ταῖς τοῦ Διονύσου στήλαις, ὅπερ τινὲς προπαροξυτόνως Ἥμωδον λέγουσι, καθὰ καὶ τὸ Ἴμαον, ὅπερ ἐστὶ τμῆμα τοῦ Ταύρου. προϊὼν δὲ ὁ Διονύσιος πληθυντικῶς ᾿Ημωδὰ ὄρη ἐρεῖ τὸ αὐτό. ἡ δὲ Σουγδιὰς γῆ καὶ Σουγδιανὴ λέγεται, ὅπου ἱστοροῦσι τὴν ἀνάλωτον εἶναι πέτραν, ἣν ᾿Αλέξανδρος εἷλε πολλῇ σπουδῇ τῶν Μακεδόνων, οὓς πτηνοῖς στρατιώταις εἴκαζον οἱ βάρβαροι σὺν γέλωτι, ὁπηνίκα τὴν ἀρχὴν τῇ ἁλώσει ἐπέβαλλον. ᾿Ιστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθά που περὶ τὸν Ὦξον, ὡς ἡ ἱστορία φησί, στρατεύοντος ᾿Αλεξάνδρου, οὐ μακρὰν τῆς αὐτοῦ σκηνῆς

πηγὴ ὕδατος εὕρηται, καὶ ἄλλη ἐλαίου πλησίον αὐτῆς· καὶ ὁ μάντις Ἀρίστανδρος ἔφη, ὅτι πόνων τέ ἐστι σημεῖον τοῦ ἐλαίου ἡ πηγή, ἀθλούντων γὰρ ἄλειμμα τὸ ἔλαιον, ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις σημαίνει.

749. Ὅτι μετὰ τὸν Ὦξον ὁ Ἰαξάρτης ποταμός, ὅπου οἱ Σάκαι τόξα ἔχοντες, ἃ οὐκ ἄν τις ἄλλος ἐλέγχοι τοξευτής· οὐ γάρ σφι θέμις ἀνεμώλια βάλλειν. τοῦτο δὲ παρῳδία ἐστὶ τοῦ παρ' Ὁμήρῳ ἀνεμώλια βάζειν. καὶ τὸ ἐλέγχοι δὲ ἐξ Ὁμήρου ὁ Διονύσιος εἴληφεν, εἰπόντος, μή σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς, ἀντὶ τοῦ ἀργὸν καὶ ἄπρακτον ποιήσῃς. τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος τοὺς Σάκας καὶ σακέων φασί τινες εὑρετάς, παρωνυμουμένων αὐτοῖς. ἡ δὲ ἱστορία φησὶ καὶ μεγάλα ἰσχῦσαί ποτε τοὺς Σάκας, καὶ μέχρι Εὐξείνου κατακτήσασθαι γῆν ἀρίστην, καί τινα γῆν Ἀρμενίαν ἀπ' αὐτῶν κληθῆναι Σακασηνήν· ἀπολέσθαι δέ φασιν ἄρδην αὐτοὺς ὑπὸ Περσῶν πανηγυρίζοντας ἀπὸ λαφύρων. τινὲς δὲ τοῦτο οὕτως ἱστόρησαν, ὅτι τὸν Κῦρον οἱ Σάκαι ἡττήσαντες, εἶτα ἐξ ὑποστροφῆς ἐκείνου ἡττηθέντες διὰ μέθην ἀπώλοντο, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεδείχθη πανήγυρις ἱερὰ Περσικὴ τὰ Σάκαια. καὶ Κῦρος δὲ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐκείνους κατέκοψεν, ἀνιερώσας πατρίῳ θεῷ Σάκειαν ἀνηγόρευσεν. Ἡρόδοτος δὲ λέγει ὅτι Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλοῦσι Σάκας.

752. Ὅτι Φροῦροι Σκυθικὸν ἔθνος βαρυτόνως, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ φρουροί, ὅπερ ὀξυνόμενον δηλοῖ τοὺς φύλακας. τινὲς δὲ Φρῦνοι γράφουσιν ὁμωνύμως τῷ ζώῳ. φρῦνοι γάρ, καθὰ καὶ ὁ Φίλων γράφει, οἱ βάτραχοι. τὸ δὲ Τόχαροι· ἔθνος δὲ ὅμοιον καὶ αὐτό· τινὲς ὀξύνουσι, τριγενὲς εἶναι λέγοντες.

Ὅτι Σῆρες ἔθνος βάρβαρον Σκυθικόν, ἐξ ὧν τὰ Σηρικὰ ὑφάσματα λέγονται. οὗτοι βόας μὲν φησὶν ἀναίνονται καὶ ἴφια μῆλα, αἰόλα δὲ ξαίνοντες ἐρήμης ἄνθεα γῆς εἵματα τεύχουσι πολυδαίδαλα τιμήεντα, ἐοικότα κατὰ χροιὰν λειμωνίδος ἄνθεσι πόας· οὕτω λεπτά,

ὥστε οὐκ ἂν ἐκείνοις ἐρίσειεν ἔργον ἀραχνάων. φασὶ δὲ καὶ τὴν βύσσον ἀπὸ βοτάνης συνάγεσθαι. Σημείωσαι οὖν ὅτι ἐξ ἀνθῶν οἱ Σῆρες ποιοῦσι τὰ ὕφη· διὸ οὐδὲ τοὺς λειμῶνας ἐῶσι καταβόσκεσθαι. ὅτι δὲ ἀπροσμιγεῖς ἀνθρώποις εἰσὶ καὶ ἀνομίλητοι οἱ Σῆρες, δῆλον ἐκεῖθεν· τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν· εἶτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι καὶ θέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν, ἐφ' οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες, καὶ εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμήν, εἰ δὲ μή [γε], τὰ ἴδια. φασὶ δὲ μακροβιωτάτους εἶναι τοὺς Σῆρας, παρατείνοντας πέρα καὶ διακοσίων ἐτῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὅμοια τῇ ἱστορίᾳ τῶν Σηρῶν γίνεται καὶ ἔξω τῶν Ἡρακλείων στηλῶν. ἔμποροι γὰρ ἐκεῖ ἀπὸ Καρχηδόνος ἐρχόμενοι καὶ τὰ φορτία ἐξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνόν· καὶ αὐτοὶ μὲν ἀνάγονται τοῦ αἰγιαλοῦ, οἱ δὲ ἐπιχώριοι ἐγγίσαντες σκέπτονται τὸν φόρτον καὶ τίθενται χρυσὸν καὶ ἀναχωροῦσιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ἐκβάντες τῶν νηῶν λογίζονται τὴν ἀξίαν, καὶ καταλλάσσουσιν ἀπροσαύδητοι, καὶ ἐξισώσαντες τὸ συναλλασσόμενον ἀπαλλάσσονται. δικαίους οὖν συναλλάσσειν αἱ ἱστορίαι καὶ τούτους καὶ τοὺς Σῆρας παραδιδόασιν.

759. Ὅτι ἐν Σκύθαις δυσήνεμος ἐκτέταται χθών, χειμερίοις ἀνέμοις λελειμμένη καὶ χαλάζαις, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπται. παρέφρασε δὲ ὧδε τὸ ἀνωτέρω ῥηθέν, τὸ λείπουσι δὲ γαῖαν ἀήταις χειμερίοις, ἐν τῷ εἰπεῖν, χθὼν χειμερίοις ἀνέμοις λελειμμένη.

762. Ὅτι δυτικώτεροι Κόλχων καὶ Φάσιδος Εὐξείνου περὶ χεῖλος ἰλαδὸν οἱ Βύζηρες, ἀφ' ὧν καὶ λιμὴν Βυζηρικός, καὶ οἱ Βέχειρες, Ποντικὸν ἔθνος καὶ Σκυθικόν, ἔτι δὲ καὶ οἱ Μάκρωνες καὶ οἱ Μοσύνοικοι καὶ οἱ Τιβαρηνοὶ καὶ οἱ Χάλυβες, περὶ ὧν κάτω λελέξεται.

764. Ὅτι ἡ Χαλκὶς ἄρουρα κατὰ τὸ Θρᾴκιον τοῦ Πόντου κεῖται στόμα, ἤγουν ἡ γῆ τῶν Χαλκηδονίων. ἧς Χαλκίδος τὸ ἐθνικὸν οἱ Χαλκιδεῖς. ἐρεῖ οὖν αὐτὸς

ἐν τοῖς ἑξῆς, Χαλκιδέες περὶ στόμα γαῖαν ἔχουσιν, οὖδας ἐς ἀντιπέραν Βυζάντιον εἰσορόωντες. τούτους τυφλοὺς ὁ χρησμὸς ἐκάλεσε, διότι οἱ τὴν Χαλκίδα κτίσαντες Μεγαρεῖς ἐνταῦθα πρῶτα πλεύσαντες, καὶ ἀφέντες κατασχεῖν τὴν περὶ τὸ Βυζάντιον γῆν, εἵλοντο τὴν λυπροτέραν περαίαν. καὶ Μεγάβυζος δὲ μαθὼν ὅτι ἑπτακαίδεκα ἔτεσιν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, πρότεροι Βυζαντίων οἱ Καλχηδόνιοι τὴν χώραν ἔκτισαν, τυφλοὺς αὐτοὺς εἶπε τὸν χρόνον τοῦτον εἶναι. οὐ γὰρ ἂν εἰ ἔβλεπον, τοῦ καλλίονος τόπου παρόντος, ἀνθείλοντο τὸν αἰσχίονα. ἔστι δὲ καὶ περὶ Εὔβοιαν ὡς προεῤῥέθη Χαλκίς, ἡ πρότερον Εὔβοια καλουμένη· ὅθεν καὶ Χαλκιδικὰ ποτήρια παρὰ τῷ Κωμικῷ. καὶ οἱ ἐν τῇ Σικελικῇ δὲ Κύμῃ Χαλκιδεῖς τούτων ἄποικοι τῶν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ Χαλκιδέων. ἱστορεῖται δὲ καὶ σιδήρου καὶ χαλκοῦ μέταλλα εἶναι κατὰ τὴν Εὐβοϊκὴν Χαλκίδα, καὶ ὅτι ἄριστοι ἐκεῖ σιδηρουργοί· καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐκεῖ πρῶτον ὤφθη χαλκεῖα, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι χαλκὸν ἐκεῖ ἐνεδύσαντο Κούρητες μετὰ Διός. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι ὡς προεγράφη Χαλκίδες· ὧν μία καὶ ἡ Αἰτωλική, ἀφ᾽ ἧς τὸν Ἀχελῷον ῥέειν εἶπεν ὁ Διονύσιος.

766. Ὅτι καὶ οἱ Μάκρωνες ἔθνος Ποντικόν, Βεχείρων νοτιώτερον. τούτους νῦν Σάννους φαμέν, ἰδιωτικώτερον δὲ Τζάνους, ὡς καὶ τὴν Κελσηνὴν Κελτζηνήν· καὶ τὴν χώραν δὲ τῶν Σάννων Τζανικὴν λέγουσιν οἱ τὴν φράσιν ἰδιωτεύοντες.

Ὅτι τοὺς Μοσυνοίκους περιφράζων ἢ ἐτυμολογῶν ὁ Διονύσιος λέγει μόσυνας ἔχειν δουρατέους, ἤγουν ξυλίνους. οὗτοι δὲ ἀπὸ θηρείων ζῶσι σαρκῶν καὶ ἀκροδρύων. λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος ἀπὸ μοσύνων, ὅ ἐστι πύργων, αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι. Ξενοφῶν δὲ στέατι δελφίνων χρᾶσθαι τοὺς Μοσυνοίκους ἱστορεῖ, ὡς οἱ Ἕλληνες τῷ ἐλαίῳ, καὶ κάρυα πολλὰ ἔχειν τὰ πλατέα οὐκ ἔχοντα διαφυήν, ἤτοι σχισμήν, οὐδεμίαν. καὶ παῖδας αὐτοῖς εἶναί φησι σιτευτούς, τεθραμμένους καρύοις

ἑφθοῖς, ἁπαλοὺς καὶ λευκοὺς σφόδρα, καὶ οὐ πολλοῦ δέοντας ἴσους τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος εἶναι· καὶ οἶνον παρ' αὐτοῖς λέγει εὑρίσκεσθαι, ὃς ἄκρατος μὲν ὀξὺς ἦν ὑπὸ αὐστηρότητος, κερασθεὶς δὲ εὐώδης τε καὶ ἡδύς. λευκοὶ δὲ πάντες φησὶν οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες. βαρβαρώτατοι δὲ οἱ ἐκεῖ, ἐν ὄχλῳ μὲν ποιοῦντες ἅπερ ἄν τινες ἐν ἐρημίᾳ ποιήσειαν, ἐν δὲ τῷ ἰέναι μόνοι πράττοντες ἅπερ ἂν μετ' ἀλλήλων ἰόντες. καὶ γὰρ φησὶ καὶ ἐγέλων καὶ ἑαυτοῖς διελέγοντο καὶ ὠρχοῦντο ἐφιστάμενοι ὅπη τύχοιεν.

767. Ὅτι οἱ Τιβαρηνοί, οὓς ἡμεῖς Τιβρανοὺς φαμεν, πολύῤῥηνές εἰσιν, ὅ ἐστι πολυπρόβατοι, πολυθρέμμονες. οἰκοῦσι δέ, καθὰ καὶ οἱ Χαλδαῖοι, μέχρι τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, καθὰ καὶ ὁ Γεωγράφος φησίν. ἐφ' οἷς οἱ Χάλυβές εἰσι, στυφελὴν καὶ ἀπηνέα γῆν οἰκοῦντες, μογεροῦ δεδαηκότες ἔργα σιδήρου, οἳ βαρυγδούποις φησὶν ἐπ' ἄκμοσιν ἑστῶτες οὔποτε παύονται καμάτου. τούτους τοὺς Χάλυβας ἄλλοι Χαλύβους ἐκάλεσαν· ἔθνος δέ εἰσι Ποντικὸν παρὰ τῷ Θερμώδοντι· ἀφ' ὧν σίδηρος φασὶν ἐξάγεται ὁ πρὸς τὰ στόματα ἐπαινούμενος, ἤγουν πρὸς τὰ στομώματα. ὅθεν καὶ Χαλυβικὸς κνώδων, καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ Χαλυβδικὸς παρὰ τῷ Λυκόφρονι, ὁ ἐξ ἀρίστου σιδήρου. Ἀῤῥιανὸς δὲ οὕτω φησίν, Χάλυβες πρῶτοι ἀνθρώπων αἰτίαν ἔχουσι χαλκεύσασθαι σίδηρον. ἐξαίρει δὲ καὶ Αἰσχύλος τὸν τοιοῦτον σίδηρον. Ξενοφῶν δὲ ὀλίγους τε αὐτοὺς εἶναι λέγει, καὶ τῶν Μοσυνοίκων ὑπηκόους, καὶ τὸν βίον αὐτῶν τοῖς πλείστοις ἀπὸ σιδηρείας εἶναι. οἱ δέ φασιν ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ παρὰ τῷ Ποιητῇ Ἁλίζωνοι ἢ Ἁλιζῶνες, ὧν ἦρχεν ὁ Δίος καὶ Ἐπίστροφος, ὧν ἡ παραλία μέταλλα ἔχει πολλά, ὡς καὶ Ὁμήρῳ δοκεῖ, ἔνθα ὑπεμφαίνει καὶ Ἄλυβας εἶναι αὐτούς, λέγων, τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ἤ, τηλόθεν ἐξ Ἀλύβων, ὅθεν ἀργύρου γενέθλη· ὡς ἢ μετατεθείσης τῆς γραφῆς ὕστερον [ἐφ' Ὁμήρου] ἀπὸ τῆς ποτὲ Χαλύβης εἰς Ἀλύβην, ἢ ἀνάπαλιν τῶν πρότερον

μὲν ἐπὶ Ὁμήρου Ἀλύβων λεγομένων, μεταπεσόντων δὲ εἰς Χάλυβας ὕστερον, ὥςπερ οὖν πάλιν οἱ τοιοῦτοι Χάλυβες ἐκ τῆς κλήσεως φασὶ ταύτης εἰς Χαλδαίους μετέπεσαν, κατά τινα λέξεως παραφθορὰν ἢ παραποίησιν· ἀφ' ὧν καὶ τόπος Χαλδία ἐλέγετο. χώρα δὲ Ἀρμενίας ἡ Χαλδία, ἧς μέχρις ἡ Ποντικὴ βασιλεία. τοὺς δὲ ἐκεῖσε Χάλδους λέγεσθαι ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια δισυλλάβως, οὐ Χαλδαίους. Χαλδαῖοι γὰρ τρισυλλάβως οἱ ποτὲ μὲν Κηφῆνες, ἀπὸ δὲ Περσέως Πέρσαι· Χαλδαῖοι κληθέντες ἀπό τινος Χαλδαίου, ὅν φασι τέταρτον ἐπὶ δέκα, ἤγουν τεσσαρεςκαιδέκατον βασιλέα μετὰ Νῖνον γενόμενον τὴν Βαβυλῶνα οἰκίσαι, καὶ τοὺς συναχθέντας καλέσαι ἀφ' ἑαυτοῦ Χαλδαίους. λέγονται μέντοι παρά τινων καὶ οἱ περὶ τὴν Κολχίδα Χάλδοι, Χαλδαῖοι τρισυλλάβως κατὰ Δικαίαρχον. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ ἐξ Ἀλύβης ἢ ἐξ Ἀλύβων μετατεθῆναι τὴν γραφὴν εἰς Χάλυβας λέγοντες, ἢ ἀνάπαλιν μεταποιηθῆναι ἀπὸ Χαλύβης εἰς Ἀλύβην, παρατιθέασι καὶ ἄλλα ὀνόματα ἀλλαγέντα κατὰ μεταγωγὴν κλήσεως, οἷον οἱ παρ' Ὁμήρῳ φασὶ Σίντιες Θρᾷκες Σίντοι ἐκλήθησαν ὕστερον· εἶτα παρὰ Ἀρχιλόχῳ Σάϊοι, καὶ πάλιν Σάπαι. ὥςπερ δὲ τὰ τοιαῦτα ἐθνικὰ ὀνόματα διαφόρως παρεποιήθησαν, οὕτω καὶ τὸ τῶν Φρυγῶν· Βρύγοι γὰρ καὶ Βρύγες καὶ Φρύγες οἱ αὐτοί.

772. Ὅτι μετὰ τοὺς Χάλυβας ἡ τῆς Ἀσσυρίας χθονὸς πρόχυσις ἐκτέταται· ἔνθα καὶ ὁ Θερμώδων, Σκυθικὸς κατά τινας ποταμός, ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ῥέων ὄρους, ταῖς Ἀμαζόσι λευκὸν ὕδωρ προΐησι. δι' ἃς καὶ ἐνυάλιος ὁ Θερμώδων λέγεται, οὐχ ὅτι αὐτὸς τοιοῦτος, ἀλλ' ὅτι μάχιμοι αἱ τούτου πίνουσαι Ἀμαζόνες, περὶ ὧν εἴρηται μὲν καὶ ἀνωτέρω, καὶ μετὰ ταῦτα δὲ ῥηθήσεται. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς Θερμώδων καὶ τὴν Ἀσωπίδα Σινώπην πλανωμένην ἐδέξατο, ἤγουν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀσωποῦ τὴν Διὸς ἐρωμένην· πλανηθεῖσα γὰρ Διὸς βουλῇ, οὐχ ἑκοῦσα παρῴκησεν ἐκεῖ. ἐξ ἧς καὶ πό-

λις διαφανεστάτη ὁμώνυμος αὐτῇ ἡ Σινώπη, ἡ λεγομένη καὶ Σινωπικὴ χεῤῥόνησος, κτίσμα κατά τινας Κριτίου ἀνδρὸς Κῴου, ἧς κατὰ Διόδωρον ἄποικος ἡ Τραπεζοῦς, πόλις Ἑλληνίς, πρὸς τῇ τῶν Κόλχων χώρᾳ κειμένη. ὁ δ' αὐτὸς Διόδωρος καὶ Μιλησίων ἄποικον τὴν Σινώπην λέγει, μέγιστον ἀξίωμα ἔχουσαν, ἐν ᾗ καὶ τὰ Μιθριδάτου βασίλεια τοῦ πρὸς Ῥωμαίους διαπολεμήσαντος. Ξενοφῶν δὲ ἱστορήσας καὶ αὐτὸς τοὺς Σινωπεῖς οἰκεῖν μὲν ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, Μιλησίων δὲ ἀποίκους εἶναι, φησὶ καὶ ὅτι Κοτυωρῖται καὶ Κερασούντιοι καὶ Τραπεζούντιοι δασμὸν ἔφερον τοῖς Σινωπεῦσι· λέγων καὶ ὅτι Κερασοῦς πόλις Ἑλληνὶς ἐπὶ θαλάσσῃ, Σινωπέων ἄποικος ἐν τῇ Κολχίδι χώρᾳ. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ, ὅτι Κιμμέριοι φεύγοντες εἰς Ἀσίαν τοὺς Σκύθας τὴν χεῤῥόνησον ἔκτισαν, ὅπου νῦν Σινώπη πόλις Ἑλλὰς οἰκεῖται. ὁ δὲ Γεωγράφος φησίν, ὅτι ἡ Σινωπῖτις χώρα καὶ σφένδαμνον ἔχει, καὶ ὀροκάρυον φύει, ἐξ ὧν αἱ τράπεζαι τέμνονται. περὶ δὲ τῆς τοῦ Ἀσωποῦ θυγατρὸς τῆς ῥηθείσης Σινώπης φασίν, ὅτι αὕτη τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἠπάτησε, τὴν παρθενίαν αἰτήσασα κατ' ἐπαγγελίαν μισθοῦ συνουσίας, καὶ οὕτω κατασοφισαμένη τοὺς ἐραστὰς δεξιώτατα. οἱ γὰρ ὑποσχόμενοι παρθενίαν τῇ ἐρωμένῃ πάντως ἑαυτοὺς τοῦ γάμου ἀπέκλεισαν. δόντες μὲν γὰρ οὐ συνελεύσονται, συνελθόντες δὲ ψεύσονται. ἢ καὶ ἑτέρως· οὔτε δόντες τὴν παρθενίαν συνελεύσονται αὐτῇ· πῶς γὰρ ἔτι ἐὰν δεῖ παρθένον εἶναι; οὔτε αὖ τὴν παρθενίαν αὐτῆς ἀφαιρούμενοι συνέλθοιεν ἄν· οὐ γὰρ διδόασι τὸν μισθόν. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ μὲν τῷ Διονυσίῳ Συρία μὲν λέγεται ἡ περὶ τὸν Λίβανον καὶ τὸ Κάσιον ὄρος καὶ τὰ ἐκείνων ἀνώτερα ἕως τῶν περὶ Σινώπην, Ἀσσυρία δὲ διὰ τοῦ ᾱ αὐτὴ λοιπὸν ἡ περὶ Σινώπην γῆ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ἡρόδοτος δὲ οἶδε μὲν καὶ αὐτὸς Συρίαν τὴν παρὰ τῷ Διονυσίῳ, λέγει δὲ καὶ Ἀράβων τὰ περὶ θάλασσαν Συρίους νέμεσθαι. ἱστορεῖ δὲ καὶ Παλαιστίνους

τινὰς Σύρους, καὶ Συρίαν Παλαιστίνην. καὶ ἔθνη δέ τινα παρακείμενα τῷ Εὐξείνῳ οὕτως ὀνομάζει, λέγων ὅτι Σύριοι οἱ περὶ Θερμώδοντα ποταμὸν καὶ Παρθένιον, καὶ Μάκρωνες οἱ τούτοις ἀστυγείτονες. ὁ Γεωγράφος δὲ Ἀσσυρίους μὲν οἶδε τοὺς περὶ Βαβυλωνίαν καὶ τὴν κύκλῳ, ἔνθα καὶ Νῖνος πόλις καὶ Νίσιβις, ὅπου καὶ ἡ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μεσοποταμίας λεγομένη Ἀδιαβηνὴ χώρα, οὕτω καλουμένη, διὰ τὸ δυςδιάβατον τῶν ἐκεῖσε ὑδάτων· Σύρους δὲ ἰδίως δίχα τοῦ ᾱ τοὺς περὶ Κιλικίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην καὶ τοὺς περὶ Εὔξεινον, ὧν μέρος οἴδαμεν καὶ τοὺς Σινωπεῖς. διετείνετο γάρ φησι τὸ τῶν Σύρων ὄνομα τὸ παλαιὸν ἀπὸ Βαβυλωνίας μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου, κἀκεῖθεν ἕως τοῦ Εὐξείνου. οἱ γοῦν Καππάδοκες ἀμφότεροι, οἵ τε πρὸς τῷ Ταύρῳ καὶ οἱ πρὸς τῷ Πόντῳ, Λευκόσυροι φησὶ λέγονται, ὡς τινῶν καὶ ἐπικεκαυμένων τὴν χρόαν. καὶ Ἡρόδοτος δὲ οὕτω βούλεται, λέγων, οἱ Σύριοι ὑπὸ Περσῶν καλοῦνται Καππαδόκαι, καὶ πάλιν Καππαδόκαι, οὓς ἡμεῖς Συρίους καλοῦμεν. Ἀῤῥιανὸς δὲ τοὺς περὶ Μεσοποταμίαν Ἀσσυρίους λέγει, ἐν οἷς φησι τοὺς πρὸς Εὐφράτῃ ποταμῷ Ἀσσυρίους, ἔςτε ἐπὶ Νῖνον καὶ Βαβυλῶνα, καθ᾽ ὧν Ἀμαζόνες ἐστράτευσαν, Εὐρυπύλης ἡγουμένης αὐτῶν. καὶ τοὺς Καππαδόκας δὲ οὕτω ποτὲ ἱστορεῖ λέγεσθαι, ἐν οἷς φησι Καππάδοκα παῖδα Νινύου, ἐφ᾽ ὅτῳ Ἀσσύριοι μεταβαλόντες τὸ ὄνομα Καππαδόκαι ὠνομάσθησαν. Ὀππιανὸς δὲ καὶ τοὺς περὶ Τίγριν Ἀσσυρίους καλεῖ, οὓς καὶ πολυγύναικας ἱστορεῖ. (775.) Ὅτι δὲ ἄλλοι παρὰ τοὺς Σύρους οἱ Ἀσσύριοι, δηλοῖ καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. Ἡρόδοτος δὲ δοκεῖ ἄγειν αὐτοὺς εἰς ταὐτόν, ἐν οἷς φησιν, ὅτι Ἀσσύριοι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλοῦντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν· ὡς εἶναι τὸ μὲν Σύρος καὶ τὸ Σύριος λέξεις Ἑλληνικάς, βάρβαρον δὲ τὸ Ἀσσύριος. τοιοῦτον δέ τι βούλεται καὶ ὁ τὴν Σιδωνίαν θάλασσαν, ἤγουν τὴν ἐν τῇ Φοινικικῇ Συρίᾳ, ὀνομά-

σας Ἀσσυρίων θάλασσαν. Πλούταρχος δὲ καὶ αὐτὸς ὁμοίως τῷ Γεωγράφῳ ἐν παραλλήλῳ τινί, ἐν ᾧ τὰ περὶ Μιθριδάτου κεῖται, ἐμφαίνει τοὺς περὶ Σινώπην δύνασθαι Σύρους λέγεσθαι. φησὶ γὰρ ὅτι τὴν Σινώπην Σύροι κατεῖχον, ἀπὸ Σύρου γεγονότος τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς λέγεται, καὶ Σινώπης τῆς Ἀσωπίδος. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει Ἄσσυρες οἱ Ἀσσύριοι λέγονται, ὡς καὶ πρὸ τούτου ἐῤῥέθη, ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ Ἄσσυρ. καὶ ὅτι πρόχυσιν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ κυρίως τὴν καὶ πρόχωσιν λεγομένην, ἔνθα δὴ ποταμὸς ἐπαγόμενος ἰλὺν ἀποτίθεται, ὡς καὶ ὁ Νεῖλος περὶ τὴν Αἴγυπτον. οἱ δ' αὐτοὶ λέγουσι καὶ τὸν τόπον τὸν περὶ τὴν Σινωπαίαν Ἀσσυρίαν τοιαύτην πρόχυσιν εἶναι τοῦ Ἅλυος, καὶ δῶρον αὐτοῦ τὴν ἐκεῖ γῆν, ὡς καὶ τοῦ Νείλου τὴν Αἴγυπτον. οὕτω δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ πεδία κατὰ τὸν Ἀῤῥιανὸν ποταμῶν εἰσι ποιήματα, οἷον τὸ Ἕρμου πεδίον καὶ Καΰστρου τὸ Λύδιον καὶ Μαιάνδρου τὸ Καρικόν. καὶ ὁ Γάγγης δὲ πεδίον τι ἐν Ἰνδίᾳ προσέχωσεν. ὥστε κυριολεκτεῖ ὁ Διονύσιος, λέγων ὅτι ἐκτετάνυσται μετὰ Χάλυβας Ἀσσυρίης χθονὸς πρόχυσις, τουτέστιν, ἡ τῆς ἐκεῖ γῆς ἐκ τοῦ Ἅλυος πρόχωσις.

780. Ὅτι περὶ τὰς τοῦ Θερμώδοντος κρυμώδεας ὄχθας τέμοις ἂν κρυστάλλου λίθον καθαρόν, οἷα πάχνην χειμερίαν· εὑρήσεις δὲ καὶ ὑδατόεσσαν ἴασπιν, ἑτέραν οὖσαν τάχα παρὰ τὴν πρὸ μικροῦ ἱστορηθεῖσαν ἠερόεσσαν. καὶ ὅρα ὅτι λίθου εἶδος ὁ μεταλλευτὸς κρύσταλλος, καθὰ καὶ ὁ μάρμαρος. κρυμώδεις δὲ τὰς τοῦ Θερμώδοντος ὄχθας καλεῖ, διότι ὡς οἱ παλαιοί φασι καὶ θέρους πήσσεται, τῆς τοποθεσίας τὴν τοιαύτην ἰδέαν διεξαγούσης. διὸ φασὶ καὶ Κρύσταλλός ποτε ὁ Θερμώδων οὗτος ἐκλήθη.

783. Ὅτι ἐφεξῆς τῷ Θερμώδοντι ὁ Ἶρις ποταμὸς καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει. περὶ τούτου ὁ Ἀῤῥιανὸς ταῦτά φησιν, Αἶμος βασιλεὺς Σκυθῶν, οὗ υἱὸς Ἐρίδιος, ἀφ' οὗ Ποντικὸς ποταμὸς κληθεὶς

Ἐρίδιος ὕστερον εἰς τὸ δεξιώτερον μετωνομάσθη Ἶρις. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι ὁ Θερμώδων ἐκ πολλῶν πληροῦται ποταμῶν, ᾧ πάρισος ἐκ Φαναροίας ῥέει Ἶρις. ῥέει δὲ φησὶ καὶ δι᾽ Ἀμασείας ὁ Ἶρις, παραλαβὼν τόν τε Σκύλακα καὶ ἄλλους ποταμοὺς καὶ τὸν ἐξ Ἀρμενίας ῥέοντα Λύκον.

784. Ὅτι τῷ Ἴριδι ἐπιμορμύρουσι ῥοαὶ Ἅλυος ποταμοῦ, ἑλκόμεναι πρὸς βοῤῥᾶν, ἀπὸ τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν, ἐγγὺς τῆς Καραμβίδος, ἄκρας Παφλαγονικῆς, περὶ ἧς εἶπε καὶ ἀλλαχοῦ. νομίζεται δὲ κληθῆναι Ἅλυς ἀπὸ τόπου τοῦ κατὰ τὴν Ξιμηνήν, ἔνθα ὀρυκτοὶ ἅλες εὑρίσκονται· καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, σκοπητέον μή ποτε δασύνεσθαι ὁ Ἅλυς ὀφείλει, ὡς ἀπὸ τῶν τοιούτων ἁλῶν. οἱ μέντοι ψιλοῦντες τὴν λέξιν παρὰ τὴν ἄλην, ὅ ἐστι τὴν πλάνην, ἐτυμολογοῦσιν αὐτόν, ὡς περὶ πολλὴν γῆν ἀλώμενον. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ ῥέειν αὐτὸν μεταξὺ Παφλαγόνων καὶ Σύρων, ἤτοι Καππαδόκων. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι ὁ Ἅλυς ὥριζε μέν ποτε τὴν Μηδικὴν ἀρχὴν καὶ τὴν Λυδικήν, ῥέει δὲ ἐξ Ἀρμενίου ὄρους διὰ τῆς γῆς τῶν Κιλίκων· παραμειβόμενος δὲ Ματιανοὺς μὲν ἐν δεξιᾷ, ἑτέρωθεν δὲ Φρύγας, ῥέει πρὸς βοῤῥᾶν, ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀφείς, ἐξ εὐωνύμων δὲ Παφλαγόνας. λέγει δὲ καὶ ὅτι Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἔσχισέ ποτε τὸν Ἅλυν τῷ Κροίσῳ διὰ βαθείας διώρυχος εἰς εὐδιάβατον.

787. Ὅτι ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσι ποταμοῖς οἱ Παφλαγόνες τε παράλιοι νέμονται, ἀπὸ Παφλαγόνος οὕτω κληθέντες υἱοῦ Φινέως· καὶ οἱ Μαριανδυνοί, ὅπου καὶ ἡ κατὰ τὸν Πόντον Ἡράκλεια, ἐπώνυμος μὲν Ἡρακλέος, Μιλησίων δὲ κτίσμα κατὰ τὸν Γεωγράφον. Ξενοφῶν μέντοι φησὶν ὅτι ἡ ἐν τῷ Πόντῳ Ἡράκλεια Μεγαρέων ἄποικος. ἐνταῦθα διὰ τοῦ πεδίου ῥέει ποταμός, Λύκος ὄνομα, εὖρος ὡς δύο πλέθρων. οἱ δὲ Μαριανδυνοὶ οὕτω καλοῦνται ἀπό τινος Αἰολέως Μαριανδύνου οὕτω καλουμένου. καὶ τὸ ἐθνικὸν δὲ Μαριάνδυνος μὲν λέγε-

ται προπαροξυτόνως κατὰ τοὺς Αἰολεῖς, ὥς φησιν ὁ γράψας τὰ ἐθνικά, ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις ὀξύνει αὐτό, κατὰ τὸν τύπον τῶν εἰς νος ἐθνικῶν. οὐ παραλήγεται δὲ τῷ η, ὡς τὰ ὅμοια ἐθνικά, διὰ τὸ ἀκολουθῆσαι τῇ γραφῇ τοῦ ὁμωνύμου κυρίου ὀνόματος. περὶ δὲ τὴν τῶν Μαριανδυνῶν γῆν βοτάνη φύεται δηλητηριώδης τὸ ἀκόνιτον, περὶ οὗ μῦθός φησιν, ὅτι ὁ Κέρβερος ὁ χαλκεόφωνος Ἀίδου κύων ἀνελκόμενος ἐξ ᾅδου ὑπὸ μεγαλόφρονος Ἡρακλέος, καὶ λυττήσας δεινὸν ἐκεῖ ἀπὸ στόματος ἔβαλε σιαλώδη χυμόν, ἢ χυλόν, ὃν δεξαμένη ἡ γῆ αὐτόθι πῆμα ἐφύτευσε τὸ ἀκόνιτον. ὄνομα δὲ φαρμάκου τοῦτό ἐστι, πρὸς ὃ οὐκ ἔστι κονίσασθαι καὶ οἷον παλαῖσαι καὶ ἀντιπαλαμήσασθαι. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἀκόνιτον λέγεται, οἱονεὶ ἀκαταπάλαιστον. (791.) Σημείωσαι δὲ διὰ τοῦ σιαλώδεος, ὅτι οὐ μόνον σίελος λέγεται διὰ τοῦ ε, ἀλλὰ καὶ σίαλος διὰ τοῦ α, ὡς καὶ ὕελος καὶ ὕαλος. Διόδωρος δὲ οὕτω περὶ τούτου φησίν, Ἡράκλεια Μεγαρέων ἄποικος, περὶ ἣν Ἀχερουσία χεῤῥόνησος, ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Ἀῤῥιανὸς δὲ οὕτω γράφει περὶ τῶν τοιούτων, ἐπέκεινα Σαγγαρίου ὅμοροι Παφλαγόνων Μαριανδυνοί, ἔνθα πόλις Ἡράκλεια πεπόλισται, ὅπου Κιμμέριοι πόαν φαγόντες ἀκόνιτον ἐδυστύχησαν. ἦν γὰρ αὐτοῖς πάτριον τὸ ποηφαγεῖν. τὸ δ' ἀκόνιτον πάλαι μέν, φασίν, ἀσινὲς ἦν, ὕστερον δὲ κακόν τι γέγονε φάρμακον διὰ τὸν ἰόν, ὃς τῶν ἐχιδνῶν ἀποστάξας, αἳ τῆς τοῦ Κερβέρου κεφαλῆς ἐκπεφύκασιν, ἔβλαψε τὴν πόαν. καὶ τάχα τις ἀστεϊζόμενος πρὸς τὸν μῦθον καὶ τὸν Ἡράκλειον τοῦτον ἆθλον κάτω βάλλων ἐρεῖ μηδὲν ἀγαθὸν τὸν Ἡρακλῆ ἐνταῦθα καταπράξασθαι. οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀνθρώποις εἶναι πῆμα τὸν Κέρβερον κάτω μένοντα, ὅσον ἄνω γενόμενον. τότε μὲν γὰρ νεκροῖς ἐνεκάθητο, οὓς οὐκ ἔστι δὶς θανεῖν, ἄνω δὲ φανεὶς καὶ τὸ ἀκόνιτον ἐκφήνας κακὸν μέγα τοῖς ζῶσιν ἐγένετο. ὑπο-

κάθηται δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ σκῶμμα κατὰ τῶν Ποντικῶν Ἡρακλειωτῶν. εἰ γὰρ ἐπαινετέα ἡ σιλφιοφόρος Κυρήνη διὰ τὴν εὔχρηστον βοτάνην τὸ σίλφιον, μωμητέοι ἐκ τοῦ ἀνάπαλιν ἄνθρωποι, παρ᾽ οἷς τὸ θανάσιμον φύεται, εἴγε καὶ ὁ θύμος μηδὲν βλάπτων ὅμως ψεκτέαν τὴν θυμοφόρον ποιεῖ γῆν. χαλκεόφωνον δὲ τὸν Κέρβερον παρατετηρημένως καλεῖ, ὡς τῆς τῶν κυνῶν ὀξείας φωνῆς ἀπηχήσει παρεοικυίας χαλκοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεχωρίαζον τοῖς Μαριανδυνοῖς θρήνων αὐληταί, ὡς καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ, Μαριανδυνοῦ μεμνημένη θρηνητῆρος. θρηνητικοὶ δὲ καὶ οἱ Κᾶρες, ἀφ᾽ ὧν καὶ Καρικὰ θρηνώδη αὐλήματα. τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ Φρύγες, ἔτι δὲ καὶ οἱ Μυσοί. διὸ καὶ Αἰσχύλος φησί, βόα τὸ Μύσιον, ἤγουν θρήνει. μυθεύεται δὲ παῖς Τιτίου ὁ Μαριανδυνός, ὃς τὴν ὀδυρτικὴν αὐλῳδίαν ηὔξησε, καὶ ἐδίδαξε τὸν Μαρσύου τοῦ αὐλητοῦ πατέρα, ἐξ οὗ καὶ Μαριανδυνοὶ αὐλοὶ ἐπιτήδειοι τοῖς θρηνοῦσιν. οὗτος κυνηγετῶν φασὶν ἀπώλετο, καὶ οἱ Μαριανδυνοὶ ἐν ἀκμῇ θέρους ἐθρήνουν αὐτόν.

793. Ὅτι μετὰ τοὺς Μαριανδυνοὺς ἡ τῶν Βιθυνῶν λιπαρὰ γῆ, ὅπου καὶ ὁ Ῥῆβας ἐρατεινὸν προΐησι ῥέεθρον, ὁδεύων παρὰ τοῖς τοῦ Πόντου στόμασιν, ἤτοι ἐγγὺς τοῦ Ποντικοῦ στόματος· οὕτω καὶ ἀνωτέρω τὸ στόμα τοῦ Κερβέρου πληθυντικῶς στόματα εἶπεν· οὗπερ ποταμοῦ κάλλιστον φησὶν ἐπὶ χθονὶ σύρεται ὕδωρ. ὃν καὶ ἐπαναλαμβάνει, ὡς εἴπερ καὶ αὐτὸς ἄξιος ἦν λόγου πολλοῦ. ῥέειν δέ φασι καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου, καθὰ καὶ τὸν Σαγγάριον, ὃς δὴ Σαγγάριος καὶ ναυσίπορός ἐστι καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίᾳ ποταμῶν, εἰςβάλλων εἰς τὸν Εὔξεινον. τοὺς δὲ Βιθυνοὺς καὶ ναυτικωτάτους ἱστοροῦσι γενέσθαι ποτέ, καὶ τὴν αὐτῶν γῆν πάμφορόν τε καὶ εὔδενδρον εἶναί φασι, καὶ λιθοτομίας ἔχουσαν πολλαχοῦ, καὶ κρυστάλλους ἐν ὄρεσι φύουσαν, καὶ ἄλλα πολλὰ ἔχουσαν ἀγαθά. Ἡρόδοτος δὲ λέγει Θρᾷκας διαβάντας εἰς Ἀσίαν κληθῆναι Βιθυ-

νούς, καὶ εἶναι παρ᾽ αὐτοῖς χρηστήριον Ἄρεος. λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὴν ἀπὸ Βοσπόρου γῆν ἕως ἐπὶ Ῥήβαντα Βιθυνοί ποτε κατέσχον. τὴν δὲ αὐτοῦ ἐπέκεινα ἐπὶ Πόντον ὀρεινὴν οἱ Θυνοὶ ἔσχον ἄχρι ποταμοῦ Κάλητος· ὡς εἶναι ὁμόρους τούς τε Θυνοὺς καὶ τοὺς Βιθυνούς, οὕτω καλουμένους ἀπό τινων ἀδελφῶν ἐπιφανῶν Θυνοῦ καὶ Βιθυνοῦ, παίδων Φινέως κατὰ ποίησιν, ἤτοι ποιητῶν καὶ θετῶν, καθά φησιν Ἀῤῥιανός, ὃς καὶ γνήσιον παῖδα Φινέως ἱστορεῖ Παφλαγόνα, ἐξ οὗ χώρα Παφλαγονία. καὶ γῆν λέγει Ῥηβαντίαν τὴν πρὸς τῷ Ψιλλίῳ ποταμῷ, καὶ δημιουργόν τινα ἱστορεῖ παρὰ Βιθυνοῖς Δαίδαλον καλούμενον, οὗ ἔργον ἐν Νικομηδείᾳ γενέσθαι θαυμαστὸν ἄγαλμα Στρατίου Διός. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς Ἀῤῥιανὸς καὶ ὅτι ἄλλοι Ὀδρύσου παῖδάς φασι τὸν Θυνὸν καὶ τὸν Βιθυνόν, ὧν ἡ χώρα ὁμώνυμος. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ μὲν γῆν Ῥηβαντίαν παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ ἀφορμὴν δίδωσι τοῦ φανερῶς νοεῖν ὅτι περιττοσυλλάβως ὁ Ῥήβας κλίνεται, ὁμοίως τῷ Αἴαντι· τὸ δὲ Ῥηβαῖος ἐθνικὸν κλίσιν ὑπεμφαίνει τινὰ ἰσοσύλλαβον, παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ αὐτὸ εὑρισκόμενον.

803. *Ὅτι οἱ Χαλκιδέες, ὅ ἐστιν οἱ περὶ Χαλκηδόνα ὡς προεῤῥέθη, οἱ καὶ Δωριεῖς ἱστορούμενοι εἶναι ἀνέκαθεν, περὶ τὸ στόμα οἰκοῦσιν, ἤγουν περὶ τὴν Προποντίδα, ἥτις μετὰ προσθήκης μάλιστα Πόντου στόμα λέγεται. Καὶ ὅρα ὅτι οἱ Χαλκιδεῖς οὗτοι παρώνυμοί εἰσι τῆς ἐνταῦθά που Χαλκίδος, ἀφ᾽ ἧς ἄρουραν ἀνωτέρω Χαλκίδα εἶπε τὰ περὶ Χαλκηδόνα. κατὰ δὲ τὴν Ἀῤῥιανοῦ ἱστορίαν ἐπώνυμός ἐστιν ἡ τῶν Χαλκηδονίων πόλις τῷ Κρόνου υἱῷ Χαλκηδόνι, ἀφ᾽ οὗ πρῶτα μὲν ὁ ἐκεῖ που ῥέων ποταμὸς ἐκλήθη Χαλκηδών, ἔπειτα ἡ πόλις, Δωριέων ἀποικησάντων ὑστέροις χρόνοις, ὁμώνυμος γίνεται τῷ ποταμῷ. ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι τοῖς Χαλκηδονίοις ἀποφρὰς νομίζεται παντὸς μηνὸς φθίνοντος ἐνάτη, ἤγουν ὡς τοῖς Ἀττικοῖς ἀρέσκει αἱ εἰκοσταὶ πρῶται τῶν ὅλων μηνῶν, ἀπαίσιοι αὐτοῖς κρίνον-*

ται, διότι ἐν τοιαύταις ἡμέραις ἄλλας τε δυστυχίας αὐτοὶ ἔπαθον, καὶ Φαρνάβαζος δὲ ὁ Πέρσης τοὺς αὐτῶν παῖδας ἐκτεμὼν εἰς τὸν Δαρεῖον ἀνέπεμψε. κατασκῆψαι δέ φησιν αὐτοῖς καὶ νόσον ἐκ θεομηνίας, τὸ αὐτοὺς τὰ σφῶν ἀποτέμνειν αἰδοῖα, διότι θυσιῶν τινων κατημέλησαν. ἱστορεῖται δὲ καὶ τὴν ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Εὐξείνου Πόντου Μεσημβρίαν Χαλκηδονίων εἶναι κτίσμα καὶ Βυζαντίων, ἡττηθέντων ἔν τινι μάχῃ καὶ φυγόντων ἐκεῖ. οἰκοῦσι δὲ οἱ Χαλκιδέες οὗτοι καθὰ καὶ προεγράφη ἐς ἀντιπέραν Βυζαντίου, κληθέντος οὕτω ἀπὸ Βύζαντος υἱοῦ Κεροέσσης, ἥτις ἦν θυγάτηρ Ἰοῦς, ἢ διότι Βύζης ἡγεῖτο τοῦ τῶν Μεγαρέων στόλου, οἳ καὶ ἔκτισαν τὸ Βυζάντιον κατὰ χρησμὸν τοιοῦτον·

Ὄλβιοι οἳ κείνην πόλιν ἀνέρες οἰκήσουσιν,
ἀκτῆς Θρηϊκίης ὑγρὸν παρ' ἄκρον στόμα Πόντου,
ἔνθ' ἰχθῦς ἔλαφός τε νομὸν βόσκουσι τὸν αὐτόν.

Τὸν δὲ Βύζαντα, οὗ ἐπώνυμον τὸ Βυζάντιον ἄστυ, δικαιότατόν φασιν ἀνθρώπων γενέσθαι, καὶ ἐπάρξαι τῆς παραλίας ἁπάσης Θρᾴκης καὶ ἕως καὶ εἰς Αἷμον τὸ ὄρος. εἰσὶ δὲ καὶ Λίβυες Βύζαντες, καὶ πόλις ἐκεῖ Βυζάντιον. τινὲς δὲ Γύζαντας ἐκείνους καλοῦσιν. ἐν δὲ τῷ Θρᾳκικῷ Βυζαντίῳ ἱστορεῖται φυλάσσεσθαί ποτε τὸν πλοῦτον τοῖς Ἀθηναίοις, διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ πολιχνίου. ὀνομασθῆναι δέ ποτε αὐτὸ καὶ Ἀντωνίαν, ἕως περιῆν Σεβῆρος καὶ ὁ ἐκείνου παῖς Ἀντωνῖνος. παρὰ δὲ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κληθῆναι αὐτὸ Ἄνθουσαν. κωμῳδοῦνται δὲ εἰς μέθην οἱ παλαιοὶ Βυζάντιοι. πολέμου γοῦν ἐπικειμένου ποτέ, οὐκ ἄλλως ἔσχεν ὁ στρατηγὸς ῥᾷον ἐπὶ τοῖς τείχεσιν ἔχειν αὐτούς, εἰ μὴ τὰ καπηλεῖα ἐγγὺς τῶν τειχέων ἤγαγεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Βυζάντιον ἄστυ καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου ὤφειλεν ἔχειν, ὥς τινές φασι, τὴν παραλήγουσαν, τῷ λόγῳ τῶν κτητικῶν· ἀλλ' ὁ Διονύσιος ἀποβαλὼν τὸ ε ψιλὸν διὰ μόνου διχρόνου ἐκφέρει αὐτό, τῷ λόγῳ τῶν τοπικῶν· ὡς καὶ πρὸ τούτου τὸ Κυρβάντιον ἄστυ ἐπὶ Σαμοθρᾴκης. πολλὰ

δὲ καὶ ἄλλα ὀνόματα τὸ τοιοῦτον ἔπαθον πάθος, ὥσπερ καὶ τὸ τραπέζιον σχῆμα, καθὰ προγέγραπται, καὶ τὸ Ποσιδήϊον, καὶ τὸ Ἰκόνιον, καὶ τὸ ἀλγινόεις παρὰ τῷ Ὀππιανῷ, καὶ ἄλλα παρ' ἄλλοις. καὶ γὰρ καὶ τὸ τραπέζιον ὡς ἐῤῥέθη διὰ διφθόγγου ὤφειλεν ἔχειν τὴν παραλήγουσαν, καὶ τὸ Ποσιδήϊον δὲ καὶ τὸ ἀλγινόεις οὐκ ὤφειλον διὰ διχρόνου μόνου ἔχειν τὴν δευτέραν μετὰ τὴν ἄρχουσαν συλλαβήν, καὶ τὸ Ἰκόνιον ὡς ἀπὸ εἰκόνος ἀπαιτεῖ διὰ διφθόγγου τὴν ἄρχουσαν γράφεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ τὸ Βυζάντιον δοκεῖ παραλόγως διὰ τοῦ ῑ γράφεσθαι, οὕτω καὶ παρὰ Ἀπολλωνίῳ τὸ Ὑάντιος Ὀγχηστός, ἡ τοῦ Ὕαντος πόλις. οὕτω δὲ καὶ τὸ Ἄβας Ἄβαντος Ἀβάντιον, ἐξ οὗ καὶ τὸ Ἀβαντιὰς Μάκρις. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔχει ἀπολογίαν τὸ τοπικόν, ἀληθῶς δὲ παράλογα τὸ Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, καὶ τὸ Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν. ταῦτα γὰρ κτητικὰ ὄντα κυρίων ὀνομάτων, καὶ τοῦ Αἰπύτου καὶ τοῦ Ποίαντος, καὶ ὀφείλοντα δίφθογγον ἔχειν τὴν παραλήγουσαν, ὅμως διὰ μέτρου ἀνάγκην μονοφθόγγῳ παραλήγονται. Κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι λέγονται μεγάλως ἰσχῦσαι καὶ οἱ Βυζάντιοι. πτοηθῆναι δέ ποτε τοὺς Φοίνικας ἐπιπλέοντας, καὶ ἀπολιπεῖν τὴν σφετέραν, φυγόντας εἰς τὸν Εὔξεινον, καὶ μετὰ τῶν Χαλκηδονίων οἰκίσαι τὴν Μεσημβρίαν πόλιν, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται.

805. Ὅτι μετὰ τοὺς Χαλκηδονίους Χαλκιδέας οἱ Βέβρυκες κεῖνται, οἳ οὕτως καλοῦνται ἀπὸ Βέβρυκός τινος ἡρωϊκοῦ ἀνδρός, ἢ ἀπὸ Βεβρύκης γυναικός. τούτους τοὺς Βέβρυκας ἱστορεῖται μείζω δοκεῖν ἔχειν τὰ σώματα ἢ καθ' ἡλικίαν ἀνθρώπου, παρ' οἷς καὶ ὁ Βέβρυξ ἐκεῖνος Ἀράντας, ᾧ τὸ μὲν μῆκος εἰς ὀκτὼ λέγεται πήχεις, εὖρος δέ, ὡς Ἀῤῥιανός φησιν, ὅσον τοσῷδε μήκει ἐς κουφότητα ξύμμετρον, ἤγουν ὅσον ἦν ξύμμετρον πρὸς τοὺς ὀκτὼ πήχεις τοῦ μήκους, εἰς τὸ κούφως βαίνειν τὸν ἄνθρωπον. κατὰ δὲ τοῦ τοσούτου ἀνδρὸς νικηφόρος γέγονεν εἰς μονομαχίαν συστὰς νεανίας ἐτῶν

ζ'. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Βεβρύκην τοῦ Αἰγύπτου μὲν ἀδελφόπαιδά φασι, μίαν δὲ τῶν θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ, ἀδελφὴν τῆς Ὑπερμνήστρας. φείσασθαι δὲ λέγουσι καὶ αὐτὴν Ἱππολύτου τοῦ αὐτανεψιοῦ νυμφίου, ὡς καὶ τὴν Ὑπερμνήστραν τοῦ Λυγκέως, καὶ φυγεῖν σὺν ἐκείνῳ, καὶ πολλὰ δυνηθῆναι διὰ τὸ διδάσκειν τοὺς βαρβάρους τὴν Αἰγυπτίαν σοφίαν. διὸ καὶ Βεβρύκην ἢ Βεβρυκίαν ἀπ' αὐτῆς κληθῆναι τὴν χώραν εἰς ἣν ἔφυγε. Πίνδαρος οὖν διὰ τοῦτο μὴ ἱστορεῖ τὰς Δαναΐδας, ὡς τὰς δύο μὴ συναριθμεῖν ταῖς λοιπαῖς θέλων, οἷον μὴ πεισθείσας τῷ πατρί, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαλιφείσας τῆς ἐκείνου πατρότητος. Ἰστέον γὰρ ὅτι κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν πεντήκοντα παίδων τῶν τοῦ Αἰγύπτου πεντήκοντα νεανίσιν αὐτανεψιαῖς συνευνασθέντων, θυγατράσι Δαναοῦ, ἡ Βεβρύκη μὲν καὶ Ὑπερμνήστρα μόναι τῶν συνεύνων ἐφείσαντο, αἱ δὲ λοιπαὶ τοὺς λοιποὺς διεχρήσαντο.

Ὅτι μετὰ τοὺς Βέβρυκας ἡ Μυσία καὶ τὰ τῆς Μυσίδος γῆς ὄρη, ἔνθα Μύσιος ποταμὸς ὁ Κίος προϊεὶς ἱμερόεντα ῥέεθρα, καὶ πόλις ὁμώνυμος ἡ Κίος. περὶ δὲ τὸν Κίον ποταμὸν ἡ θρυλουμένη ἁρπαγὴ τοῦ Ὕλα συνέπεσεν. ἑταῖρος δὲ Ἡρακλέος ὁ Ὕλας. νύμφη γάρ φησὶν ἐκεῖ ὑδρευόμενον τὸν Ὕλαν καθήρπασεν, ὃν καὶ ἀνακαλούμενος ὁ πελώριος Ἡρακλῆς οὐδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ μακρὰ καὶ κενὰ βοήσας ἀπηλλάγη, ὡς καὶ Θεόκριτος ἱστορεῖ. ὅθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀνακαλουμένων τοὺς μὴ ἀκούοντας, Ὕλαν καλεῖς. φασὶ δὲ καὶ τὴν Προυσιάδα πρότερον Κίον καλεῖσθαι, ἣν ὕστερον Δημήτριος κατέσκαψεν. ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει ὅτι ὑπὲρ τὴν Προυσιάδα Κίος πόλις, ἣν ἔκτισε Κίος Ἡρακλέος ἑταῖρος καὶ σύμπλους ἐπανελθὼν ἐκ Κολχίδος, ἔνθα τὰ κατὰ τὸν Ὕλαν γενέσθαι φασί. περὶ δὲ Μυσῶν καὶ προείρηται μὲν ἤδη, καὶ εὐθὺς δὲ κατωτέρω πάλιν εἰρήσεται.

809. Ὅτι μετὰ Μυσίαν ὁ τῆς μικρᾶς Φρυγίας

ἄσπετος ἀγκών, ἤγουν ἀγκάλη, ἐπιτρέχων εἰς Ἑλλήςποντον πρὸς ἑσπέραν, ὑπὸ τοὺς τῆς Ἴδης πόδας, ἐνδότερον δὲ ἐπ' ἀνατολὰς ἡ εὐρυτέρα Φρυγία, ὅ ἐστιν ἡ μεγάλη, ἧς Μίδας ἐβασίλευσε, παρὰ τῷ προειρημένῳ Σαγγαρίῳ ποταμῷ, οὗπερ αἱ πηγαὶ περί τινα λέγονται εἶναι κώμην Σαγγίαν καλουμένην. ταύτην δὲ τὴν μεγάλην Φρυγίαν καὶ ἱππόβοτον λέγει καὶ λιπαράν. ὀλβιωτάτους δὲ τοὺς Φρύγας καὶ Ἀῤῥιανὸς ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι λέγονται Φρύγες παλαιότατοι ἀνθρώπων γενέσθαι, καὶ ὅτι μαίνονται τῇ Ῥέᾳ, καὶ πρὸς Κορυβάντων κατέχονται, ἤγουν κορυβαντιῶσι δαιμονῶντες. ὅταν δὲ κατάσχῃ αὐτοὺς τὸ θεῖον, ἐλαυνόμενοι καὶ μέγα βοῶντες καὶ ὀρχούμενοι προθεσπίζουσι τὰ μέλλοντα, θεοφορούμενοι καὶ μαινόμενοι. ἔστι δέ φασι Φρυγία καί τις τόπος Εὐρωπαῖος περὶ τὴν Οἴτην τὸ τῆς Τραχῖνος ὄρος, οὕτω κληθεῖσα παρὰ τὸ ἐκεῖ πεφρύχθαι τὸν Ἡρακλέα καυθέντα. τὸ δὲ πόδας Ἴδης ἐξ Ὁμήρου ληφθὲν Πινδάρῳ μὲν δέδωκεν ἀφορμὴν σφυρὰ ὄρους εἰπεῖν, τῷ δὲ Λυκόφρονι πτέρναν πύργου, καὶ ἄλλοις κνημοὺς ὄρους. Ἰστέον δὲ ὅτι Διονύσιος μὲν Ἀσιανῶν ἐνταῦθα Φρυγῶν μέμνηται, ἄλλοι δέ φασι καὶ ἑτέρους Εὐρωπαίους εἶναί ποτε Φρύγας, ἐξ ὧν περαιωθέντων οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐγένοντο· ὥςπερ καὶ Μυσοὶ οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι, οἵ γε καὶ πέραν Ἴστρου ἦσαν, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί, ὧν μέρος καὶ οἱ Ὀλυμπηνοὶ Μυσοί, λεγόμενοι οὕτως ὥς που προείρηται παρὰ τὸν μυσόν, ὅςτις ἐστὶν ἡ ὀξύα κατὰ τὴν τῶν Μυσῶν ἢ Λυδῶν γλῶσσαν· πολὺ γὰρ τὸ τοιοῦτον φυτὸν παρὰ τοῖς Μυσοῖς. οὕτω δέ φασι δύςεργον εἶναι διορίσαι Μυσοὺς καὶ Φρύγας διὰ τὸ ἀδιάφορον τῆς οἰκήσεως, ὥςτε τάχα καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθεν διεκπεσεῖν τὴν λέγουσαν, πόῤῥω τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα. ὡςαύτως δὲ συγκέχυνται οἱ Λυδοὶ καὶ Μαίονες, οἱ καὶ Μῄονες παρὰ τῷ Ποιητῇ. Ἀῤῥια-

νὸς δέ φησιν, ὅτι Θυνὸς καὶ Μυσὸς υἱοὶ ἦσαν Ἀργανθώνης, ἥτις καλόν τι χρῆμα νύμφης ῆν, ἀφ' ὧν Θυνὸς μὲν Θυνίαν οἰκίσας ἀφ' αυτοῦ ὠνόμασε, Μυσοὶ δὲ ἐπὶ τῷ Μυσῷ ὠνοιάσθησαν. Ἡρόδοτος δέ φησι καὶ αὐτὸς πρώτους ἐνθρώπων τοὺς Φρύγας εἶναι, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς ἐμραίνει, ἔνθα τὸν ἀρχαῖον βεκκεσέληνον λέγει, ἀπό τε ῶν Ἀρκάδων τῶν πρὸ τῆς σελήνης μυθευομένων εἶαι καὶ ἀπὸ τοῦ βέκου. βέκος δὲ ὁ ἄρτος Φρυγιστί.

815. Ὅτι ὑπὸ ταῖς πλευραῖς τῆς μικρᾶς Φρυγίας ἡ Ἴλιος, μεταξὺ τῆς Ἴδης καὶ τῆς θαλάσσης. ταύτην τὴν ιόλιν ἀγλαὸν ἄστυ παλαιγενέων ἡρώων λέγει, καὶ ἔργον ιέν φησι γενέσθαι Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος κτισάνων, ὑπὸ Ἀθηνᾶς δὲ καὶ Ἥρας ἀπολέσθαι, ὅ ἐστιν ὑπό τε φρονήσεως καὶ ὑπὸ ἡραίας ἤγουν βασιλικῆς ἀνρώδους δυνάμεως· ἢ καὶ ἄλλως ἀστείως, ὅτι ἄνδρες ιὲν τὴν πόλιν ἵδρυσαν, γυναῖκες δὲ κατέῤῥιψαν. ὅτι δὲ ξήλειπται ἀφανισθεῖσα ἡ παλαιὰ Ἴλιος, ὡς μηδὲ θεμελίους ὑπολειφθῆναι αὐτῆς, ἀριδήλως ἡ παλαιὰ ἱστοία φησίν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπαναλαμβάνει καὶ τὴν Ἴλιον ατὰ συνήθειαν ποιητικήν, οὐ μόνον διὰ τὸ σεμνὸν λλως τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ θρήνων ἄξια παθεῖν αὐτήν. διὸ καὶ ὁ Λιβάνιός που Αἰγαίου μὲν πελάους καὶ ἄλλων τινῶν τόπων πρὸς ὄνομα ψιλὸν καὶ ιόνον ἁπλῶς οὕτως μέμνηται, τῆς Τροίας δὲ οὐχ οὕως, ἀλλὰ τὴν τὰ δεινότατα παθοῦσαν Πριάμου πόλιν ρησίν, οἰκτισάμενος ὡς ἐκ παρόδου αὐτήν. Ἰστέον δὲ τι καὶ τρεῖς ἀναγράφονται Φρυγίαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ιία μὲν ἡ μεγάλη, ἧς ὁ Μίδας ἄρξαι λέγεται, περὶ ἣν αὶ ἡ Πισιδία καὶ τὸ Ἀμμόριον καὶ τὰ Σύναδα καὶ ἡ Λαοδίκεια. ταύτης δὲ τῆς μεγάλης ἐστὶ καὶ ἡ παρόρειος ρυγία, περὶ ἣν τὸ Φιλομήλιον· καὶ αὕτη μὲν μία Φρυία. δευτέρα δὲ καὶ ἑτέρα Φρυγία ἡ μικρὰ ἡ ἐν Ἑλλησόντῳ καὶ περὶ Ὄλυμπον. καὶ τρίτη ἡ λεγομένη Ἐπίτητος, ἐν ᾗ τὸ Κοτυάειον καὶ τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ

Γεωγράφος ἱστορεῖ, τὸ καὶ Δορυλάειον, κατὰ δὲ τὴν ὀρθογραφικὴν τέχνην καὶ Δορύλλειον, διὰ διφθόγγου· ὥςπερ καὶ Δοκίμειον, πόλις καὶ αὐτὸ Φρυγίας, οὕτω δὲ καὶ Σύλλειον, ἐν δυσὶ λλ ἢ καὶ δι' ἑνός. ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα πόλις Φρυγίας, ἢ κατά τινας ὥς φησι Παμφυλίας. δῆλον δὲ ὅτι καὶ Σύλαιον τὸ τοιοῦτον γράφεται.

820. *Ὅτι μετὰ τὴν μικρὰν Φρυγίαν καὶ τὴν Ἴλιον ἡ τῶν Αἰολέων παραπέπταται γῆ, Αἰγαίου περὶ χεῖλος, ὑπὲρ τὸν μέγαν, ἤτοι πλατὺν Ἑλλήςποντον, ὅ ἐστι νοτιώτερον τοῦ Ἑλλησπόντου. καὶ ἐνταῦθα γὰρ τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν ἐπὶ τῶν νοτιωτέρων τέθεικεν, ὡς αὐτῷ σύνηθες. ἄλλως γὰρ ὑπὲρ τὴν Φρυγίαν πρὸς τὰ βόρεια οὐ κεῖνται Αἰολεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὴν παλαιὰν ἀναγραφὴν Φρυγῶν ἔχονται Καππαδόκαι πρὸς βοῤῥᾶν δηλαδή. τούτοις δὲ πρόςουροι Κίλικες καθήκοντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν, περὶ ἣν καὶ ἡ Κύπρος. τούτων δὲ ἔχονται Ἀρμένιοι, αὐτῶν δὲ Ματιανοί, τούτων δὲ οἱ Κισσιανοί. λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅτι μετὰ τοὺς Αἰολεῖς, ὧν ἐστι καὶ ἡ Σμύρνα, ἡ τῶν Ἰώνων γῆ κεῖται, ἀγχίαλος καὶ αὐτή. ταύτης ἀρχὴ κατὰ τὸν Γεωγράφον ἡ Φώκαια πέρας οὖσα τῆς Αἰολίδος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥςπερ τὴν Ἰάδα ἐν τοῖς φθάσασιν ἔγνωμεν τὴν αὐτὴν οὖσαν τῇ παλαιᾷ Ἀτθίδι, ὡς Ἰώνων καλουμένων πάλαι τῶν Ἀττικῶν ἀπὸ Ἴωνος καὶ τῆς χώρας Ἰάδος λεγομένης, οὕτω καὶ ἡ Δωρὶς ἡ αὐτὴ τῇ Αἰολίδι ἐστίν. ἐκαλοῦντο γάρ ποτε κατὰ τὸν Γεωγράφον Αἰολεῖς κατ' ἐπικράτειαν ἔθνους πάντες οἱ ἐντὸς τοῦ κατὰ Πελοπόννησον ἰσθμοῦ, πλὴν Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων καὶ Δωριέων τῶν περὶ Παρνασσόν. διὸ καὶ Πίνδαρος πολλαχοῦ, καίτοι Δωριστὶ γράφων, Αἰολίδα τὴν ἑαυτοῦ λέγει μολπήν. Αἰολεῖς δὲ ἐκεῖνοι ἐλέγοντο ἀπὸ τῶν τοῦ Αἰόλου παίδων, ὥςπερ καὶ Δωριεῖς ἀπὸ τῶν τοῦ Δώρου, καὶ Ἴωνες ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου ἀνδρὸς Ἀττικοῦ, ὃν καὶ Εὐριπίδης κτίστορα ἱστορεῖ Ἀσιάδος χθονός. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἀσίαν Αἰολεῖς οὔ-*

τως ἐκλήθησαν, οὐ μόνον ὡς ὄντες τῶν ῥηθέντων Εὐρωπαίων Αἰολέων ἄποικοι, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπὸ αἰόλων, ὃ ἔστιν ἐκ ποικίλων τινῶν καὶ μιγάδων ἀνθρώπων ἡ αὐτόθι ἀποικία ἐκείνοις συνεκροτήθη.

823. Ὅτι διὰ μέσης τῶν Ἰώνων γῆς ὁ Μαίανδρος ιπαραῖς δίναις εἰς ἅλα κατέρχεται, μεταξὺ τῆς Πριήνης αὶ τῆς Μιλήτου, Ἰωνικῆς πόλεως, ἀποίκου Ἀθηναίων ατὰ Ἡρόδοτον· ὧν ἡ μὲν Πριήνη καὶ Κάδμη ποτὲ κλήθη, ἣν Αἴπυτος ὁ Νηλέως ἔκτισεν, ἀφ' ἧς εἷς τῶν πτὰ σοφῶν ὁ Βίας· ἡ δὲ Μίλητος κτίσμα Νηλέως ἀνρὸς Πυλίου αὐτόθι μετοικήσαντος, κατὰ δὲ Ἡρόδοτον Νήλεως ὁ Κόδρου ἔκτισεν αὐτήν. φησὶ γάρ, Νήλεῳ ῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ τὴν Μιλήτου τιστύν. ἔρια δὲ ὁ τόπος οὗτος φέρει ἀγαθά, ὅθεν αὶ εἰς παροιμίαν κεῖται τὰ Μιλήσια στρώματα. καὶ Θεόκριτος δὲ τάπητας μαλακωτέρους ὕπνου εἰπὼν ἐπάει, φαίη ἂν ἡ Μίλητος καὶ ὁ τὴν Σαμίαν καταβόσκων· ς τῆς Σάμου καὶ τῆς Μιλήτου ἀγαθῶν οὐσῶν εἰς ίων φοράν. περὶ δὲ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοιαῦτα γραπται, Μίλητος πόλις Ἰώνων ἐπιφανής. κλήθη δέ ποτε καὶ Λελεγὶς διὰ ἐποίκους Λέεγας, καὶ Πιτύουσα δὲ ἀπὸ τῶν ἐκεῖ πιτύων, αὶ διότι ἐκεῖ πρῶτον πίτυς ἔφυ. ἐκεῖθεν ἦν Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, καὶ ῥήτωρ Αἰσχίνης, ὃν ἡ παῤῥησία βλαψε, καὶ Φωκυλίδης, καὶ Τιμόθεος ὁ κιθαρῳδός, εἰς ν ἐπίγραμμα φέρεται τόδε,

Πάτρα Μίλητος τίκτει Μούσαισι ποθεινὸν
Τιμόθεον, κιθάρας δεξιὸν ἡνίοχον.

ν δέ ποτε καὶ Κρητικὴ Μίλητος. λέγεται δὲ καὶ τὴν ῆς Καλυψοῦς νῆσον Μίλητον κληθῆναί ποτε. φέρεται λόγος, καὶ μέγιστον κατασκευασθῆναι ναὸν ἐν Μιλή-ω, χωρὶς ὀροφῆς μείναντα διὰ τὸ μέγεθος. ταύτης δὲ τοροῦνται πολλαὶ ἀποικίαι, ὅπουγε καὶ περὶ τὰ Νειῶα στόματα τεῖχος ἦν Μιλησίων λεγόμενον, ὅπερ αὐοὶ ἐτείχισαν ναυσὶ τριάκοντα πλεύσαντες· καὶ ὅπου δὲ

τελευταῖος ὁ Ἴστρος περὶ τὸν Εὔξεινον, Ἰστριανοὶ κατοικοῦσι Μιλησίων ἄποικοι, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. τούτων δὲ βορειοτέρα ἡ Ἔφεσος, ἡ καὶ Τραχειά ποτε κληθεῖσα καὶ Ὀρτυγία καὶ Πτελέα, πόλις δὲ Ἰώνων καὶ ἡ Ἔφεσος, κατὰ δὲ Ἡρόδοτον Λυδίας, ἣν καὶ παραλίαν ὁ Διονύσιος λέγει, καὶ μεγάλην πόλιν Ἀρτέμιδος, καὶ ναὸν ἐκεῖ φησιν εἶναι, ὃν Ἀμαζόνες ἐποίησαν ἐν πρέμνῳ, ὅ ἐστιν ἐν κορμῷ πτελέας, περιώσιον ἀνδράσι θαῦμα. λέγει δὲ ἴσως τὸν περίπυστον ἐκεῖνον, τὸν ὕστερον καυθέντα πρός τινος θελήσαντος οὕτως ἑαυτῷ περιποιήσασθαι τὸ ἐπ' ὀνόματι ἀοίδιμον. κἂν οὐκ ἔσχε τυχεῖν ἐκεῖνος οὗ ἤθελεν· ἀραὶ γὰρ ἐτέθησαν, μηδένα τῶν ἁπάντων τὸ ἐκείνου περιφέρειν ὄνομα, ὡς ἂν ἐπιλησθείη παντάπασι καὶ μὴ ἔχοι ὃ βούλεται. λέγεται δὲ καὶ ὅτι Κροῖσος τῇ Ἐφέσῳ ἐπιθέμενος ἐπολιόρκει, ἀμηχανοῦντες δὲ οἱ πολῖται ἀνέθεσαν τὴν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος σχοινίον εἰς τὸ τεῖχος. (828.) Ὅτι δὲ αἱ Ἀμαζόνες πολλοὺς ἐν Ἀσίᾳ κατέσχον τόπους ποτέ, δηλοῦσι καὶ κρῆναί τινες Ἀμαζόνων ὁμώνυμοι, ναὶ μὴν καὶ πόλεις, οἷον ἡ Ἔφεσος αὐτή, ἡ Ἀναία, ἡ Μύρινα, ἡ Αἰολικὴ Κύμη. ἔστι δὲ καὶ Ἐλαία τόπος πρὸς τῇ Νικομηδείᾳ κατὰ τὸν Ἀῤῥιανὸν ἀπὸ Ἐλαίας Ἀμαζόνος. καὶ πρὸς τῷ Πόντῳ δὲ Θίβα τόπος διὰ τοῦ ῑ ἔχων τὴν παραλήγουσαν ἀπὸ μιᾶς τῶν ὑφ' Ἡρακλέος ἀναιρεθεισῶν Ἀμαζόνων σχοῦσα τὴν κλῆσιν, ὧν αἱ διάφοροι, τουτέστιν αἱ ὑπερέχουσαι, καὶ ἀξιολογώτεραι, κατὰ τὴν τοῦ Ἀῤῥιανοῦ ἱστορίαν, εἰσὶν αὗται πρὸς ὄνομα, Τράλλα, Ἰσοκράτεια, Θίβα, Πάλλα, καὶ ἄλλαι. καὶ ἡ Σμύρνα δὲ Ἀμαζὼν οὖσα καὶ αὐτὴ κατασχεῖν τὴν Ἔφεσον λέγεται, ἀφ' ἧς καὶ Σμύρνα τόπος Ἐφέσου. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἔφεσον Σμύρναν κληθῆναί ποτε λέγουσι. φασὶ δὲ τὴν τῆς Ἐφέσου πόλιν ἐν κοίλῳ τόπῳ οἰκισθεῖσαν τὴν ἀρχὴν καὶ χειμῶνι κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ Λυσιμάχου μετατεθῆναι ἔνθα νῦν ἐστι, καὶ Ἀρσινόην

κληθῆναι ἀπὸ Ἀρσινόης τῆς ἐκείνου γυναικός. φέρεται δὲ καὶ Δούριδος καλὸν ἐπίγραμμα εἰς τὸν τοιοῦτον κατακλυσμόν, ἐν ᾧ καὶ ἀοιδοτάτην τῶν Ἰάδων πόλεων τὴν Ἔφεσον λέγει· ἀρχὴ δὲ τοῦ ἐπιγράμματος αὕτη,

Ἠέριαι νεφέλαι, πόθεν ὕδατα πικρὰ πιοῦσαι
νυκτὶ σὺν ἀστεμφεῖ πάντα κατεκλύσατε;

καὶ τὰ ἑξῆς. τὴν δὲ Ἔφεσον τὸ κύριον ὄνομα, γυνὴ γὰρ ἡ Ἔφεσος, ἀφ᾽ ἧς ἡ πόλις ὀνομάζεται, πρόςπολον Ἀρτέμιδός φασι, καὶ θυγατέρα αὐτῆς τὴν Ἀμαζὼ ἱστοροῦσιν, ἀφ᾽ ἧς αἱ Ἀμαζόνες. οἱ δέ φασι τὰς Ἀμαζόνας ὑπὸ Ἡρακλέος διωκομένας, ὅτε κελεύοντος Εὐρυσθέως ἐπὶ τὸν τῆς Ἱππολύτης ἐστάλη ζωστῆρα, καταφυγεῖν ἐπί τινα βωμὸν Ἀρτέμιδος, κἀκεῖ τυχεῖν ἀφέσεως, καὶ τὸν τόπον ἐκεῖθεν Ἔφεσον κληθῆναι κατὰ παραγραμματισμόν, ἀντὶ τοῦ ἄφεσον. ἔθνος δὲ γυναικεῖον αἱ Ἀμαζόνες πρὸς τῷ Θερμώδοντι, διὸ καὶ ἀπὸ μητέρων ἐγενεαλογοῦντο, καθάπερ Ἀῤῥιανὸς ἱστορεῖ. ἐκαλοῦντο δέ ποτε καὶ Σαυρομάτιδες, διὰ τὸ ἐν τῇ Σαυροματικῇ ποτε Σκυθίᾳ οἰκῆσαι, καθὰ προγέγραπται ἐν τοῖς περὶ Σαυροματῶν· ἢ οἱονεὶ σαυροπάτιδες, διὰ τὸ σαύρας πάσασθαι, ὅ ἐστι γεύσασθαι· τοιούτων γὰρ ἤσθιον κρεῶν. διὸ καὶ Ἀμαζόνες ἐκαλοῦντο κατά τινας, οὐ μόνον ὡς μονόμαζοι· ἐπεκαίοντο γὰρ βρεφόθεν τὸν δεξιὸν μαζόν, ὡς ἂν μὴ ἐπικωλύῃ τὴν τοξείαν· ἀλλὰ καὶ οἷα μὴ μάζαις ἀλλὰ κρέασι θηρίων ἐπιτρεφόμεναι. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Τὸν δὲ ῥηθέντα Μαίανδρον σκολιόν φασι ῥέειν, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὰς τῶν ποταμῶν σκολιότητας πάσας Μαιάνδρους καλεῖσθαι. ἱστορεῖται δὲ ὅτι τὴν ἀνωτέρω εἰρημένην Πριήνην πρὸς τῇ θαλάσσῃ οὖσαν τὰς ἀρχὰς μεσόγεων πεποίηκεν ὁ Μαίανδρος μακρῷ προσχώματι. φησὶ γὰρ ὁ Γεωγράφος, οὕτω γὰρ ὁ Μαίανδρος πολὺν χοῦν κατάγων καὶ ὅπῃ τύχῃ τοῦ αἰγιαλοῦ προστιθεὶς πεποίηκε τὴν Πριήνην μεσόγεων τεσσαράκοντα σταδίων προσχώματι, ἐπὶ θαλάττῃ πρότερον οὖσαν.

830. Ὅτι μετὰ Ἴωνας οἱ Μήονες, ὧν καὶ Ὅμηρος μέμνηται, ἤγουν οἱ Λυδοὶ ἐπ' ἀνατολάς, ἔθνος χώραν ἀγαθὴν οἰκοῦν καὶ πολυαργυρωτάτην, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, ἔνθα ὁ ἠνεμόεις Τμῶλος τὸ ὄρος, ὅθεν ὁ Πακτωλὸς ῥέων χρυσὸν ὁμοῦ δίνῃσιν ἐφελκόμενος κελαρύζει. Χρυσοῤῥόας γὰρ ἱστορεῖται ὁ Πακτωλὸς ποταμός, ἢ ὡς αὐτὸ τοῦτο χρυσοῦ κατασύρων ψήγματα, ἢ ὡς λιπαίνων τὴν ἐγχώριον γῆν, καὶ πλουτοποιὸς τοῖς ἐκεῖ γινόμενος. καὶ ὅρα καὶ ἐνταῦθα τὸ κελαρύζειν, οὐ πάνυ προςφυὲς ὂν μεγαλειότητι ποταμίου ῥεύματος, ὡς οὐδὲ ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἐπὶ τοῦ Κηφισοῦ. ὁ δὲ Πακτωλὸς καταφέρεσθαι λέγεται εἰς τὸν Ἕρμον, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, λέγων, Πακτωλὸς ψῆγμα χρυσοῦ καταφέρων ἐκ τοῦ Τμώλου εἰς τὸν Ἕρμον ποταμὸν ἐκδιδοῖ. ὁ δὲ Ἕρμος ῥέων διὰ τῆς Σαρδιανῆς ἐκδίδωσιν εἰς τὴν τῆς Φωκαίας θάλασσαν. λίαν δὲ καὶ τὴν τῶν Λυδῶν ἐξυμνεῖ ὁ Διονύσιος ὡς εὐδαίμονα, θεῖόν τε ἔδαφος αὐτὴν ἀποκαλῶν καὶ λέγων κύκνων λιγυρὰν ὄπα ἔαρος ὥρᾳ ἀκούεσθαι ἐν ταῖς τοῦ Πακτωλοῦ πλευραῖς, οἳ καθ' ὕλην ἔνθα καὶ ἔνθα νέμονται αὐξόμενης ἐπὶ πόας, καὶ ὅτι πολλοὶ μὲν λειμῶνες ἐν Ἀσίᾳ θάλλουσιν, ἔξοχα δὲ κατὰ τὸ Μαιάνδριον πεδίον. διό τινες καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, ἐντεῦθεν νοοῦσιν, ὡς τάχα τῆς Μηονίας Ἀσίας λεγομένης. μεθ' ἣν καὶ ἔθνος τι οἱ Μυσοὶ κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἄλλο παρὰ τοὺς Ὀλυμπίους. φησὶ γὰρ ἐκεῖνος, Μυσοὶ μετὰ Λυδούς, καὶ πόλις Φιλαδέλφεια. λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ τὸν Κάϋστρον ἥσυχα καχλάζοντα ἢ παφλάζοντα ἐπιῤῥέειν ὕδατι ἀγλαῷ εἰς τὸν Μαίανδρον. (837.) Κάϋστρος δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ παρακεῖσθαι τῇ κατακεκαυμένῃ χώρᾳ, ἐξ ἧς κατὰ τὸν Γεωγράφον οἶνος ἐλλόγιμος ἀρετῇ ὁ κατακεκαυμενίτης. τὴν δὲ χώραν ταύτην οἱ μὲν Μυσίαν καλοῦσι διὰ τοὺς ῥηθέντας Μυσούς, οἱ δὲ Μηονίαν διὰ τοὺς Μήονας· ἥτις τεφρώδης λέγεται εἶναι τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἄδεν-

δρος, πλὴν ἀμπέλου. ἀπὸ δὲ τοῦ Καΰστρου καλεῖται καὶ πεδίον Καΰστριον τὸ καὶ Καϋστρηνόν, ᾧ συνεχὲς τὸ Κιλβανόν. λέγονται δὲ οἱ Λυδοὶ καὶ Μαίονες καὶ Μῄονες, ὡς δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, λέγων ὅτι ὁ δῆμος Λύδιος ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος, πρότερον Μῄων καλούμενος· παρ' οἷς καὶ αἱ Σάρδεις τὸ τῶν Λυδῶν βασίλειον, ἅς φασιν Ὕδην λέγεσθαι παρὰ τῷ Ποιητῇ. ταύτας ἑλεῖν οἱ Κιμμέριοι λέγονται δίχα τῆς ἀκροπόλεως, ὅτε τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας κατέδραμον.

839. Ὅτι ἀποσεμνύνων τὴν γῆν τῶν Λυδῶν ὁ Διονύσιος ὡς καλλιγύναικά φησιν, ὅτι οὐ μὴν οὐδὲ τὰς Λυδὰς μέμψαιτό τις γυναῖκας, αἳ χρυσοῦν ἅμμα κατὰ ὀσφύος βαλοῦσαι, ἤγουν ζώνῃ χρυσῇ ζωσάμεναι, κύκλον χοροῦ θηητὸν ἑλίσσουσι, χοροστασίας τελοῦσαι τῷ Διονύσῳ. εἶτα ἐνθουσιῶν οἷον ὁ ποιητὴς πανηγυρικώτερον ἐπὶ τῇ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ καὶ ἀφελείᾳ λόγου γοητεύων τὸν ἀκροατήν, ἢ καὶ ὡς εἰπεῖν τοῖς ἔπεσι χορεύων καὶ ἐπορχούμενος ἐπάγει, σὺν καὶ παρθενικαὶ νεοθηλέες οἷά τε νεβροὶ σκαίρουσιν, τῇσι δέ, ἤγουν ταύταις, περισμαραγεῦντες ἀῆται ἱμερτοὺς δονέουσι περὶ στήθεσσι χιτῶνας. τὸ δὲ νεοθηλέες τοῖς νεβροῖς συντακτέον, παρθένοις γὰρ τοιαύταις οὐ πάνυ προςφυὲς τὸ ὄνομα. χαιρόντων δὲ τὸ σκαίρειν· τὸ μέντοι σπαίρειν κινδυνώδης λέξις ἐστίν, ὥςπερ καὶ τὸ ἀσπαίρειν. τὸ δὲ σμαραγεῖν ἰδοὺ καὶ ἐπὶ ἀνέμων ὀνοματοπεποίηται· ὅθεν καὶ Ζεὺς ἐρισμάραγος, ἤτοι ἀὴρ πολύηχος. ἐνταῦθα δὲ οὐ μόνον ὡς δεξιὰς χοροποιοὺς ὁ Διονύσιος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀγαθὰς ὑφαίνειν τὰς Λυδὰς ἐπαινεῖ. ὅτι δὲ καὶ πλούσιοι πάλαι ποτὲ οἱ Λυδοὶ δῆλον, παρ' οἷς πρώτοις καὶ νομίσματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἐκόπη· καὶ τρυφὴν δὲ πολλὴν εἶχον, ὅθεν καὶ παίγνια πολλὰ ἐξεῦρον αὐτοί. λέγονται δὲ καὶ ἀνδρεῖοί ποτε γενέσθαι καὶ ἀλκιμώτατοι, καὶ ἀγαθοὶ εἶναι ἱππεύειν. διὸ καὶ παρὰ Λύδιον ἅρμα θέειν λέγονται παροιμιακῶς οἱ ἐν ἡνιοχείᾳ ἡττώμενοι.

(846.) Ὅτι ὥςπερ Πάμφυλος καὶ Παμφύλιος τὸ ἐθνι-

κόν, καὶ Σύρος καὶ Σύριος, οὕτω καὶ Λυδὸς καὶ Λύδιος. διαβάλλονται δὲ οἱ Λυδοὶ ἐπὶ πονηρίᾳ, ὅθεν καὶ ἡ παροιμία Λυδοὶ πονηροί, δεύτεροι δ' Αἰγύπτιοι, καὶ τρίτοι Κᾶρες. αἱ δὲ Λυδαὶ πορνεύεσθαι πᾶσαι λέγονται, καὶ δῶρα πλείω διδόναι ἢ λαμβάνειν. οὕτω δέ φασι καὶ παρ' Ἀρμενίοις παρθένους ἐπιφανεῖς ἀνιερωθείσας θεᾷ τινι λεγομένῃ Ἀναΐτιδι καταπορνεύεσθαι, εἶτα πρὸς γάμον ἐκδίδοσθαι, μηδενὸς ἀπαξιοῦντος ταῖς τοιαύταις συνοικεῖν.

847. Ὅτι Λύκιοι τὸ ἔθνος κατά τινας καλεῖται ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίονος διαβάντος εἰς τὴν Ἀσίαν. κεῖνται δέ, φησίν, οἱ Λύκιοι πρὸς θάλασσαν· ἔνθα καὶ ὁ Ξάνθος ποταμός ἐστιν, ἄλλος παρὰ τὸν Τρωϊκόν, τὸν καὶ Σκάμανδρον, καὶ πόλις ὁμώνυμος. περὶ ὧν ἐῤῥέθη τι καὶ ἐν τῇ τῶν Πατάρων ἱστορίᾳ. περὶ δὲ Λυκίαν καὶ τὰ τοῦ βαθυκρήμνου Ταύρου οὔρεα φαίνεται μέχρι Παμφύλων ἤτοι Παμφυλίων· διχῶς γὰρ ἡ τοῦ ἔθνους φέρεται γραφή, ὡς προείρηται· οὗ Ταύρου τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν, ὡς οἱ παλαιοί φασι, προτομῇ ταύρου εἰκάζονται, διὸ καὶ ταῦρον τὸ ὄρος κληθῆναι λέγουσιν. οἱ δὲ καὶ διὰ τὸ μέγεθος Ταῦρόν φασιν αὐτὸν λέγεσθαι· ταῦροι γὰρ καὶ βόες παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὰ μεγάλα καὶ βίαια, ὅθεν καὶ τὸ βου ἐπιτατικὸν μόριον κατά τινας εἴληπται ὡς ἐκ τοῦ βοός. τὸν δὲ ἐνταῦθα Ταῦρον τὸ ὄρος καὶ Κράγον φησὶ φημίζεσθαι, ἀπὸ Κράγου τινὸς ἐπιφανοῦς ἀνδρός, ὃς αὐτόθι θανὼν τιμᾶται. ἐν τούτῳ δέ φασιν οἱ παλαιοὶ τῷ Κράγῳ θεῶν ἀγρίων ἄντρα εἶναι. ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ τοῦ Κράγου καὶ ταῦτά φησιν, ὁ Κράγος ὄρος ἐστὶν ἔχον ἄκρας ὀκτώ, καὶ πόλιν ὁμώνυμον, ἔνθα μυθεύεται τὰ περὶ Χιμαίρας, καὶ φάραγξ ἐκεῖ Χίμαιρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνατείνουσα. πρὸ δὲ αὐτοῦ κεῖται ὁ Ἀντίκραγος. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὄρος εἶναι περὶ Λυκίαν, τίκτον πῦρ αὐτόματον· τοῦτο δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φαίνεται.

852. Ὅτι ἐν Ἀσπένδῳ τῇ Παμφυλικῇ πόλει, ἔνθα ποταμὸς Εὐρυμέδων ῥέει, συῶν θυσίαις ἱλάσκεται Ἀφροδίτη, ὃ ἔστι θεραπεύεται, Μόψου τινὸς προκατάρξαντος τοῦ ἔθους, ὃς εὐξάμενος θύσειν ὃ ἂν παραπέσῃ τῇ θήρᾳ σῦν ἑλὼν ἔθυσε, κἀκεῖθεν τὸ ἔθος ἐκράτησεν. Ἀργείων δὲ κτίσμα ἡ Ἄσπενδος, εὐανδροῦσά ποτε κατὰ πολύ· εἶχε δὲ καὶ ἐλαιῶνα. φησὶ γὰρ ὁ Γεωγράφος, Ἄσπενδος ἐλαιόφυτος, καὶ Σίδη, Παμφυλικαὶ πόλεις, κατέχουσαι χωρία γεώλοφα. ὁ δὲ Ἀῤῥιανὸς ἱστορεῖ κακωθῆναι τοὺς Ἀσπενδίους ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, διότι δοῦναι τῇ στρατιᾷ ὑποσχόμενοι πεντήκοντα τάλαντα εἰς μισθὸν, καὶ τοὺς πεντήκοντα ἵππους οὓς ἔτρεφον τῷ βασιλεῖ οὐκ ἔδωκαν. ἄλλα τε οὖν αὐτοὺς ἐλύπησεν ὁ βασιλεὺς καὶ τάλαντα ἑκατὸν ἔλαβεν ἀντὶ τῶν πεντήκοντα. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἄσπενδος μὲν διὰ τοῦ ε̄ πόλεως ὄνομα, διὰ δὲ τοῦ ο̄ ἄσπονδος ὁ μὴ σπενδόμενος· ἵνα μὴ συνεμπέσωσιν ἡ πόλις καὶ τὸ ἐπίθετον.

854. Ὅτι ἡ Παμφυλία ἡ χώρα ἢ ἀπὸ γυναικὸς Παμφύλης ἢ ἀπὸ Παμφύλου τινός, οὗ καὶ Λυκόφρων μέμνηται. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι Παμφύλιοί εἰσι τῶν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος.

855. Ὅτι Παμφυλίδες πόλεις Κώρυκος Πέργη καὶ Φάσηλις προπαροξυτόνως, ἥ ποτε Φάρσαλος, ἀφ᾽ ἧς Θεοδέκτης κάλλει διαφέρων καὶ ποιήσας τέχνην ῥητορικὴν καὶ λόγους ἀγαθοὺς γράψας καὶ τραγῳδίας ν΄. περὶ τούτων ὁ Γεωγράφος φησί, Κώρυκος καὶ Φάσηλις Παμφύλων τόποι. ἀλλαχοῦ δέ φησι, Κώρυκος αἰγιαλὸς περὶ Λυκίαν. εἶτα Φάσηλις λίμνη καὶ πόλις ἀξιολόγους ἔχουσα τρεῖς λιμένας. ταύτης ὑπέρκειται τὰ Σόλυμα, καὶ Τελμισσὸς πόλις Πισιδικὴ ἐπικειμένη τοῖς στενοῖς τοῖς περὶ τὴν Φασηλίδα θάλασσαν, ἅπερ Ἀλέξανδρος ἀνοίξας διήγαγε τὴν στρατιάν. ἔνθα καὶ Κλίμαξ ὄρος, φησίν, ἐπικείμενον τῷ Παμ-

φυλίῳ πελάγει. ἐνταῦθα νηνεμίας μὲν γυμνοῦται τοῖς παροδεύουσιν ὁ αἰγιαλός, πλημμύροντος δὲ τοῦ πελάγους ὑπὸ κυμάτων καλύπτεται τὸ πολύ. μέσον δὲ Φασηλίδος καὶ Ἀτταλείας Θήβη πόλις καὶ Λυρνησός, ὁμώνυμοι ταῖς Τρωϊκαῖς. τὴν δὲ Ἀττάλειαν ὁμώνυμον ὁ Γεωγράφος εἶναι λέγει τοῦ κτίσαντος, ὃς καὶ Κώρυκον πολίχνιον ᾤκισεν. ἐν ἄλλοις δέ φησιν ὁ αὐτός, ὅτι Κώρυκος ἄκρα Κιλικίας, μετὰ τὴν ἄκραν τὸ Ἀνεμούριον, ὑπὲρ ἧς ἄντρον τὸ Κωρύκιον, ἐν ᾧ ἀρίστη κρόκος φύεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ παροιμία ἡ λέγουσα, τοῦ δ' ἆρ' ὁ Κωρυκαῖος ἠκροάζετο, οὐκ ἀπὸ ταύτης τῆς Κωρύκου εἴρηται, ἀλλ' ἀπὸ νησίου τινὸς καὶ λιμένος ὄντος πλησίον τῆς Τέω νήσου καὶ τῶν Ἐρυθρῶν, ἔνθα λῃστήριον ἦν τῶν ἐκεῖ Κωρυκαίων ὠτακουστούντων περιέργως τὰ κατὰ τοὺς ἐμπόρους καὶ οὕτως ἐπιβουλευόντων αὐτοῖς. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν περιεργαζομένων καὶ μανθανόντων τὰ ἀπόῤῥητα.

857. Ὅτι τοὺς Λυκίους πρὸς θάλασσαν εἶπεν εἶναι, διαστέλλων πρὸς τοὺς Λυκάονας, οὓς Λυκάονας πρὸς ἀνατολὴν λέγει ὡς ἠπειρώτας μέσην χθόνα οἰκεῖν, καὶ ἀγκυλοτόξους ἐπονομάζει, καὶ ἴδριας ἐν πολέμῳ καλεῖ. τούτων τῶν Λυκαόνων ἐστὶ καὶ τὸ Ἰκόνιον τῇ εἰκόνι τῆς Γοργόνος παρονομαζόμενον, ἣν αὐτόθι ἀναστηλῶσαι λέγεται ὁ Περσεύς. λέγονται δὲ Λυκάονες ἀπὸ Λυκάονός τινος Ἀρκάδος, πόλιν αὐτόθι κτίσαντος κατὰ χρησμόν, ἐπὶ ἐμφανείᾳ λύκου ἀκάμαντος φέροντος ἐνὶ γναθμοῖς ἀνδρομέην παλάμην, τό ῥα οἱ τέκμηρεν Ἀπόλλων. Ἰστέον δὲ ὅτι διττοί εἰσιν οἱ Λύκιοι, ὡς καὶ Ὁμήρῳ δοκεῖ, οἱ μὲν Τρωϊκοί, καθὰ καὶ ὁ Γεωγράφος φησίν, οἱ δὲ πρὸς τῇ Καρίᾳ. ἄδηλον δὲ πότεροι τοὺς ἑτέρους ἀπῴκισαν. οὕτω δέ φησιν ὁ Γεωγράφος καὶ ἐπὶ τῶν Κιλίκων. περὶ τούτων μέντοι ἀλλαχοῦ φησιν ὁ αὐτός, ὅτι Κίλικες οἱ ἐν Τροίᾳ μεταστάντες εἰς Συρίαν ἀπετέμοντο παρὰ τῶν Σύρων τὴν νῦν Κιλικίαν. Ἡρό-

δοτος δὲ τοὺς πρὸς τῇ Καρίᾳ Λυκίους ἐκ Κρήτης γενέσθαι ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι Τερμίλαι ἐκαλοῦντο, ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ Πανδίονος ἀνδρὸς Ἀθηναίου ἐκλήθησαν Λύκιοι. εἶχον δέ ποτε τόξα κρανέϊνα, καὶ ὀϊστοὺς καλαμίνους ἀπτέρους, καὶ αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ὤμους, καὶ περὶ ταῖς κεφαλαῖς πίλους ἐστεφανωμένους πτεροῖς.

858. Ὅτι τὸ τῶν Πισιδέων πεδίον, οὓς καὶ Σολύμους τινές φασι, λιπαρὸν λέγει, ὧν πόλις καὶ ἡ Σέλγη, ἣν καὶ κτίσμα λέγει λαοῦ Ἀμυκλαίων καὶ μεγαλώνυμον καλεῖ. φασὶ γὰρ δισμυρίανδρον τὴν πόλιν ταύτην γενέσθαι ποτέ. ἀπὸ Πισίδου δέ τινος ὀνομασθῆναι λέγονται οἱ Πισίδαι, δι' ἑνὸς σ ἐκφερόμενοι, καὶ ποτὲ μὲν ἐν συστολῇ ποτὲ δὲ ἐν ἐκτάσει τὴν ἄρχουσαν ἔχοντες. λέγεται δὲ ὑπὸ Κάλχαντος πρότερον ἡ Σέλγη κτισθῆναι, εἶτα ὑπὸ Λακεδαιμονίων. ἀξιολογώτατοι δὲ Πισιδέων οἱ Σελγεῖς, καὶ δι' ἐρυμνότητα τῆς πόλεως οὐδέποτε ὑπ' ἄλλοις γενόμενοι, Ἀλεξάνδρῳ δὲ πρεσβευσάμενοι, καὶ κατὰ φιλίαν εἰπόντες δέχεσθαι τὰ προστάγματα. ἱστορεῖται δὲ καὶ πάνυ ποτὲ τὴν πόλιν ταύτην εὐνομηθῆναι, Λακώνων ὡς εἴρηται μετοικησάντων εἰς αὐτήν· ὅθεν καὶ ἀσελγεῖς φασι κατὰ στέρησιν καλεῖσθαι τοὺς αἰσχροὺς καὶ οὐ ζῶντας εὐνόμως μηδὲ ἐοικότας τοῖς Σελγεῦσι κατὰ ἤθους χρηστότητα. καίτοι ἄλλοι τὸ ἀνάπαλιν φαυλοτάτους τοὺς ἐκεῖ ἱστοροῦσιν, ὅθεν κατ' ἐπίτασιν λέγεσθαι τὴν ἀσέλγειαν ἐπὶ τῶν οὐ καθαρῶς ζώντων, ἀλλὰ τοῖς Σελγεῦσιν ἐοικότων. κρείττων δὲ ἡ πρώτη ἐπιβολὴ τῆς ἐτυμότητος. τάχα γὰρ οὐκ ἂν ὁ Διονύσιος μεγαλώνυμον εἶπε τὴν Σέλγην, εἰ φαύλους τοὺς πολίτας ἔτρεφεν.

859. Ὅτι πόλεις Πισιδέων καὶ ἡ Λύρβη καὶ ἡ Τερμισσὸς ὑπερκειμένη τῆς Κιβύρης, μεγίστης διοικήσεως· ἔνθα ἴδιόν φησιν ὁ Γεωγράφος τὸν σίδηρον ῥᾳδίως τορεύεσθαι. ταύτην τινὲς διὰ τοῦ λ γράφουσι Τελμισσόν, καὶ λέγουσιν ὅτι Τελμισσὸς ἡ πόλις πλεονασμὸν ἔπαθεν ἐπεντεθέντος τοῦ λ. ἐκλήθη γὰρ ἀπὸ Τεμισσοῦ

τοῦ Ἀπόλλωνος, ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ παθῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι κρείττων ἡ διὰ τοῦ ρ̄ προεκτεθεῖσα γραφή· φέρεται γὰρ ἐν τοῖς ἐθνικοῖς, τὴν μὲν διὰ τοῦ λ Τελμισσὸν πόλιν εἶναι τῆς Καρίας ἢ Λυκίας, τὴν δὲ Τερμισὸν τῆς Πισιδίας. λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος, Τελμισσὸς πολίχνη Λυκίων, καὶ Τελμισσὸς ἄκρα. εἶτα ὁ Ἀντίκραγος. αὕτη δὲ ἡ Τερμισὸς καὶ μείζων λέγεται, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρας ἀποίκου αὐτῆς, καλουμένης μικρᾶς Τερμισοῦ.

861. Ὅτι μετὰ τὰς Πισιδέων πόλεις πρὸς αὐγὰς ἡ τοῦ Ἰσσικοῦ, ἤτοι τοῦ Παμφυλίου πελάγους ἐστὶ καμπὴ σκολιουμένη, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προείρηται, καὶ οἷον περίδρομος ἐπὶ πολὺ ἔσω βαίνουσα, οὐκ ἀρνουμένη δὲ οὐδὲ τὸν Εὔξεινον, ὡς οἱ παλαιοὶ γράφουσιν, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ κάμπτεσθαι νεύουσα· διὸ καὶ ὥσπερ ὁ Ὑρκάνιος, οὕτω καὶ αὐτὸς ὁ Παμφύλιος γείτων τοῦ Εὐξείνου λέγεται, καίτοι ἄλλως ἐπὶ μακρὸν ἀφεστηκώς. Ἰστέον δὲ ὅτι μακρὸς ἐπὶ ἀνατολὴν περισυρόμενος τὴν τῶν Κιλίκων γῆν ὁ Ἰσσικὸς οὗτος κόλπος, καὶ προκείμενον ἔχων ἔγγιστα τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀποτελεῖ τὰ κατὰ τὸν Διονύσιον λεγόμενα τῆς Ἀσίας στενά. ταῦτα δὲ λέγεται ἀνοῖξαι Ἀλέξανδρος, εἰς εὐρυχωρίαν τῷ στρατῷ παράγων ἐκεῖ, κάλλιόν τι καινοτομήσας αὐτὸς καὶ τῆς περὶ τὸν Ἄθω Ξερξικῆς ἀλαζονείας πάνυ τι χρησιμώτερον. Ἀῤῥιανὸς δὲ λέγει καὶ εὐτυχῆσαι τηνικαῦτα τὸν Ἀλέξανδρον· ἄλλως γὰρ μὴ οὔσης ὁδοῦ ἐν τῇ κατὰ Φασηλίδα θαλάσσῃ, ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεόντων· εἰ γὰρ νότοι κατέχοιεν, ἄπορόν ἐστι διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ διελθεῖν· Ἀλεξάνδρῳ σκληροὶ βορέαι ἐπιπνεύσαντες οὐκ ἄνευ τοῦ θείου εὐμαρῆ τὴν ὁδὸν παρέσχον. λέγεται δὲ καὶ κατὰ τὴν Περσίδα πολλὰ εἶναι στενά, ἃ βίᾳ μὲν διῆλθε δ' ὅμως ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος, ἄλλα τε σπεύδων καὶ τὰ γαζοφυλάκια δὲ κατασχεῖν, ἃ πολλοῖς χρόνοις ἐξεπεπλήρωτο. περὶ δὲ τῶν τῆς Ἀσίας στενῶν εἴρηταί τι καὶ ἐν τοῖς πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσι περὶ Φασηλίδος.

867. Ὅτι ὁ Παμφύλιος, ὁ καὶ Ἰσσικὸς κόλπος τὴν Κιλίκων γῆν ὡς εἴρηται περισύρεται, καὶ ὅτι εἰς αὐτὸν ὁ Πύραμός τε ποταμὸς εἰςβάλλει καὶ ὁ Πίναρος καὶ Κύδνος ὁ ἀπὸ τοῦ Ταύρου ὄρους τοῦ ὑπερκειμένου τῆς Ταρσοῦ ῥέων σκολιὸς καὶ μέσην τὴν Ταρσὸν διϊών· περὶ οὗ καὶ κατωτέρω ῥηθήσεται. ψυχρὸν δέ φασι καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμα τοῦ Κύδνου, καὶ ἐπικουρεῖ τοῖς παχυνευροῦσι κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις. εἰς τοῦτον ὡς καὶ Ἀῤῥιανὸς ἱστορεῖ ἔῤῥιψεν ἑαυτὸν ἱδρῶν Ἀλέξανδρος καὶ καύματι ἐχόμενος, ἐπιθυμήσας τοῦ ὕδατος, ὁπηνίκα καὶ σπασμῷ ἐσχέθη καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνίᾳ συνεχεῖ· ὅτε καὶ ἐκάθηρεν αὐτὸν Φίλιππος ὁ Ἀκαρνὰν ἰατρός, τῶν ἄλλων ἰατρῶν οὐκ οἰομένων εἶναι βιώσιμα. ὁ δὲ Πύραμος σκολιός τε ῥέει ὡς εἴρηται, καὶ καταπίπτων εἰς βαθεῖαν φάραγγα ψόφον προβάλλει βροντῇ παραπλήσιον, καὶ χοῦν δὲ πάνυ πολὺν ὡς ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ κατάγει ἐπὶ τὴν θάλασσαν. διὸ καὶ χρησμὸς ἐξέπεσεν ἐν ὑπερβολῇ τοιοῦτος·

Ἔσσεται ἐσσομένοις, ὅτε Πύραμος εὐρυδίνης
ἠϊόνα προχέων ἱερὴν ἐς Κύπρον ἵκηται.

Ἡ δὲ Ταρσὸς ἐν πεδίῳ μὲν ἵδρυται, Ἀργείων δέ ἐστι κτίσμα, πλανηθέντων ἐκεῖ κατὰ ζήτησιν Ἰοῦς τῆς τοῦ Ἰνάχου θυγατρός. ἱστορεῖται δὲ ἐπιπολάσαι ποτὲ τῇ πόλει ταύτῃ πολλὴν εὐχέρειαν τοῦ ἀποσχεδιάζειν τοὺς ῥήτορας πρὸς τὴν δεδομένην ὑπόθεσιν, εὐπορῆσαι δὲ καὶ πολλῶν ἀνδρῶν ἐλλογίμων, καὶ ἄλλα πολλὰ σχεῖν ἀγαθά. ὁ δὲ Διονύσιος ἐπαναλήψει καὶ ἐνταῦθα διὰ τὸ τοῦ τόπου ἔνδοξον χρησάμενος λέγει καὶ αἰτίαν δι' ἣν ἡ τῶν Κιλίκων αὕτη πόλις καλεῖται, ὅτι δηλονότι ὁμώνυμός ἐστι τῷ τοῦ Πηγάσου ταρσῷ, ἐκεῖ καταῤῥυέντος ἄνωθεν καὶ τὸν ἀναβάτην Βελλεροφόντην συγκατενεγκόντος, μελαγχολήσαντα πρὸς τῷ γήρᾳ, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, καὶ πλανώμενον ἐκεῖ περὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον. ὅτε γὰρ ἐς Διὸς ὁ Βελλεροφόντης ἀφικνεῖτο, ἐποχούμενος τῷ πτερῷ τῷ Πηγάσου, τότε καὶ ὁ Πήγασος

κάτω ἠνέχθη χόλῳ Διός, καὶ ὁ ἱππεὺς συγκατηνέχθη· καὶ ὁ ἵππος αὐτοῦ ἐνταῦθα τὸν τοῦ ποδὸς ταρσὸν ἐπαφείς, ἐκεῖ γὰρ ὤκλασε, τῷ τόπῳ ἔλιπε τὸ ὄνομα. ἄλλοι μέντοι τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ὑπόμνημα τῆς τοῦ Βελλεροφόντου χωλείας εἶναί φασιν, ὡς τὸν τοῦ ποδὸς ταρσὸν ἐκεῖ χωλανθέντος, ὅτε τοῦ Πηγάσου κατέπεσεν. οἱ δὲ Ταρσὸν κληθῆναί φασι τὴν πόλιν, διὰ τὸ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἢ μετὰ τὴν πρώτην τῶν ὑδάτων σύστασιν, προχωρούντων τῶν ῥευμάτων εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ ἐκεῖ ἀναξηρανθῆναι πρῶτον Ταυρικὰ ὄρη· διὸ καὶ τὴν πόλιν Τερσίαν τότε κληθῆναι, ὡς ἀπὸ τοῦ τέρσω τὸ ξηραίνω, ὕστερον δὲ Ταρσόν. Ἐρατοσθένης δέ φησι τὴν κλῆσιν τῇ πόλει εἶναι ἀπὸ Διὸς Τερσίου τοῖς ἐκεῖ καλουμένου. οἱ δέ φασι Τερσὸν ταπρῶτα διὰ τοῦ ε̄ στοιχείου ὀνομασθῆναι τὴν πόλιν, διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ πρώτους συναγαγόντας καρπὸν χλωρὸν τερσῆναι, ὅ ἐστι ξηρᾶναι, καὶ εἰς χειμῶνος ἀποθέσθαι τροφήν. Ἐκεῖ δέ πού φασιν εἶναι καὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον, οὗ καὶ Ὅμηρος μέμνηται, ἐν ᾧ μετὰ τὴν κατάπτωσιν ὡς ἐῤῥέθη ἐπλανᾶτο Βελλεροφόντης, τοῦ τε Πηγάσου καταπεσὼν καὶ τῶν φρενῶν ἐκπεσών, ὅθεν καὶ μονώτην εἵλετο βίον, ἀνθρώπων ἀπάνευθε περὶ τὸ πεδίον ἀλώμενος, ἤγουν πλανώμενος, ὅπερ ἐκ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ἄλης, ὅ ἐστι πλάνης, ἐτυμολογηθέν, ὡς καὶ Ὁμήρῳ φαίνεται δοκεῖν, ἐκλήθη Ἀλήϊον· ἢ ἀπό τινος πόλεως καλουμένης Ἄλης, ὥς τινες λέγουσιν, ἢ παρὰ τὸ ἐστερῆσθαι λήϊων. ἔστι δὲ φασὶ τὸ πεδίον τοῦτο μεταξὺ Κύδνου ποταμοῦ καὶ Πινάρου. Τὸν δὲ μνημονευθέντα Πίναρον πλωτόν τέ φασιν εἶναι ἐκ μέσου πεδίου ἀνιόντα καὶ οὕτω βιαίως τοῦ βυθοῦ ἐξανατέλλειν, ὥστε τῷ καθιέντι ἀκόντιον εἰς τὸ τῆς γῆς βάθος ἀντιπράττειν τὸ ὕδωρ, καὶ μόλις τὸ καθιέμενον βαπτίζεσθαι. διττὴ δὲ ἡ γραφὴ τοῦ Ταρσοῦ, διά τε τοῦ ε̄ ὡς προεῤῥέθη ἀπὸ τοῦ τέρσω καὶ διὰ τοῦ ᾱ ἀπὸ τοῦ ἔταρσον δευτέρου ἀορίστου. λέγεται δὲ ταρσὸς καὶ ἐπὶ πτέρυγος ὀρνέων, καὶ ἐπὶ εἰρεσίας τριή-

ρεων. καὶ ὁ τῶν τυροποιούντων δὲ καλαθίσκος ταρσὸς καλεῖται καὶ ἀπ' αὐτοῦ ταῤῥός, ὡς πυρσός πυῤῥός. ἄποικος δὲ Ἀργείων ἡ Ταρσός, κτίσμα Σαρδαναπάλου, ὃν καὶ ἐν αὐτῇ τεθάφθαι φασί τινες.

872. Ὅτι ἐὰν καὶ νῶτα γῆς, ὥςπερ καὶ θαλάσσης, οἱ ῥήτορες λέγουσι, δηλοῦντες τὴν αὐτῆς ἐπιφάνειαν, ἀλλ' αὖθίς ποτε καὶ ὑπτίαν αὐτὴν κεῖσθαί φασιν, ὅτε περὶ πεδιάδων λέγουσι. δῆλον δὲ ὅτι καὶ λαγόνας γῆς καὶ κενεῶνάς φασιν, ὅτε μὴ τὸ φαινόμενον αὐτῆς ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν βάθει δηλῶσαι βούλονται.

874. Ὅτι Κίλικες τὸ ἔθνος, καθά φησιν Ἀῤῥιανός, ἀπὸ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ὃς ἐκ Φοινίκης κατὰ ζήτησιν Εὐρώπης σταλεὶς καὶ πολλὴν γῆν πλανηθεὶς οὐδενὶ μὲν ἴχνει τῆς παιδὸς ἐνέτυχε, τὴν δὲ πολλὴν τῆς Κιλίκων γῆς κατασχὼν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐπωνυμίαν τῇ χώρᾳ δέδωκεν. Ἡρόδοτος δὲ λέγει ὅτι πρὸ τούτου Ὑπαχαιοὶ ἐκαλοῦντο οἱ Κίλικες. πειρατικοὶ δὲ οἱ Κίλικες, οἳ καὶ τῷ κατὰ Σαμοθρᾴκην ἱερῷ ποτε προςπεσόντες τάλαντα πλείω χιλίων ἀπήνεγκαν. ὁ δὲ Γεωγράφος φησίν, ὅτι Κιλικία ἡ μὲν τραχεῖα, ἧς ἡ παραλία στενὴ μέχρι καὶ περὶ Ἰσαυρίαν καὶ Πισιδίαν, καὶ οἱ αὐτὴν οἰκοῦντες Τραχειῶται λέγονται, ἡ δὲ πεδιὰς ἀπό τε Σόλων καὶ Ταρσῶν μέχρι καὶ Ἰσσοῦ.

875. Ὅτι πολλαὶ πόλεις Κιλίκων, αἱ μὲν ἐν ἠπείρῳ, αἱ δὲ ἀγχίαλοι· ὧν μία καὶ ἡ Ἀγχιάλη, Ἀγχιάλης κτίσμα τῆς Ἰαπετοῦ θυγατρός, ὅπου καὶ ποταμὸς Ἀγχιαλεύς. ταύτης τῆς Ἀγχιάλης υἱὸς Κύδνος, ἀφ' οὗ Κύδνος ὁ ἐν Ταρσῷ ποταμός, οὗ ἐκβολαὶ μετὰ τὴν Ἀγχιάλην πόλιν. τινὲς δὲ Σαρδαναπάλου κτίσμα καὶ αὐτὴν τὴν Ἀγχιάλην φασίν, ἐπιγράφοντες ὅτι Σαρδανάπαλος Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ὁ δὲ Διονύσιος Ἀγχιάλειαν ταύτην λέγει, ὡς καὶ ὁ Γεωγράφος τὴν Θεσσαλονίκην Θεσσαλονίκειαν. ἔστι δὲ καὶ Θρᾳκικὴ Ἀγχιάλη κατὰ τὸν Γεωγράφον.

Ὅτι Κιλίκων ἐστὶ πόλις καὶ ἡ Λυρνησσός, ἄλλη

παρὰ τὴν Τρωϊκήν, καὶ ἡ Μαλλός, ἐφ' ὕψους μὲν κειμένη, κληθεῖσα δὲ οὕτως ἀπό τινος Μαλλοῦ κτίσαντος αὐτήν· ἢ ἀπὸ μαλλῶν, ἤγουν στεμμάτων, ἃ κόρακος ἁρπάσαντός ποθεν καὶ καταθέντος ἐνταῦθα, ἐκτίσθη ἡ πόλις κατὰ χρησμὸν ὑπὸ Μόψου καὶ Ἀμφιλόχου τῶν ὑμνουμένων μάντεων, οἳ καὶ Μαλλὸν ἐκάλεσαν τὴν πόλιν ἐκ τῶν τοιούτων μαλλῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔστι καὶ ἔθνος μαχιμώτατον Ἰνδικὸν οἱ Μαλλοὶ πληθυντικῶς, ἔνθα παρὰ βραχὺ ἐκινδύνευσεν ἂν εἰς ζωὴν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος.

Ὅτι πόλις Κιλικίας καὶ οἱ Σόλοι, ἡ νῦν Πομπηϊούπολις. λέγονται δὲ Σόλοι κατά τινας ἀπὸ Σόλωνος. οἱ δὲ Ἀχαιῶν καὶ Ῥοδίων κτίσμα τὴν πόλιν φασί. τούτων οἱ πολῖται οὐ Σόλοι, ἀλλὰ Σολεῖς. φασὶ δὲ καὶ τὸν σολοικισμὸν ἐντεῦθεν λαβεῖν τὴν ἀρχήν, ὡς ἀνδρῶν ποτε Ἀττικῶν οἰκησάντων ἐκεῖ, καὶ τὴν εὐγενῆ παρακοπέντων Ἀττικὴν γλῶτταν, καὶ ἐξαγροικισθέντων διὰ τὸν ἐν Σόλοις οἰκισμόν· ὅθεν καὶ πάντας τοὺς τοιούτους σολοίκους λέγεσθαι, ὅ ἐστι βαρβάρους, κατὰ τοὺς ἐν Σόλοις οἰκήσαντας. εἰσὶ δὲ Σόλοι καὶ περὶ Κύπρον, ὧν οἱ πολῖται Σόλιοι λέγονται.

877. Ὅτι μετὰ τὴν Κιλικίαν ἡ Κομμαγηνὴ Καππαδοκία ἐστί, καὶ μὴν καὶ ἡ περὶ τὴν στρεπτικὴν θῖνα τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου Συρία, τουτέστιν ἡ Φοινίκη, ἡ διήκουσα ἄχρι καὶ τοῦ Κασίου ὄρους, ὅπερ ὄρος καὶ ἀγχίαλόν φησι καὶ βαθύκρημνον, περὶ ὃ ἡ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου περιφέρεια εἰς δύσιν ἐστραμμένη παύεται τοῖς ἐκ τῶν βορείων δηλαδὴ ἕως ἐπὶ τὰ ἐκεῖσε ἥκουσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν Κομμαγηνὴν Κομμαγεηνὴν λέγει κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ε̄, διὰ μέτρου ὀρθότητα. Σημείωσαι δὲ ὅτι περὶ τὴν Κομμαγηνὴν Καππαδοκίαν καὶ ἡ Μελιτηνὴ κεῖται, καὶ τὸ λεγόμενον Ἀμανὸν ὄρος. τοῦ Ταύρου δὲ κόμμα καὶ αὐτό. κἀκεῖνο δὲ σημείωσαι, ὅτι ἀξιόλογος ἡ Κομμαγεηνὴ χώρα, ὅπουγέ τινες εἰς πέντε διαιροῦντες τὴν ὅλην Συρίαν μέρη αὐτῆς ἐτίθεντο τὴν

Κομμαγεννὴν καὶ τὴν Σελευκίδα καὶ τὴν κοίλην Συρίαν, καὶ τελευταῖον τὴν παραλίαν Φοινίκην, καὶ τὴν Ἰουδαίαν ἐν μεσογαίῳ.

882. Ὅτι τὰς χώρας γαίας λέγει ἐν τῷ γαιάων Ἀσίης· καὶ παρακατιὼν φησι γαῖαν ἑκάστην, ἤτοι χώραν. οὕτω δὲ ποιεῖ καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ, οὐδέ τις ἐφαίνετο γαῖα. αὐτὴ μέντοι ἡ γῆ τὸ στοιχεῖον οὐ πληθύνεται διὰ τὸ μοναδικόν.

Ὅτι ἐπιστρέφων τὸν ἀκροατὴν εἰς προσοχὴν λέγει, ὁ δὲ λόγος ἔστω σοι ἐν φρεσί, μηδ' ἀνέμοις φορέοιτο, καὶ οἷον ἀνεμώλιος εἴη, καὶ ὑπὸ ἁρπυίαις γένοιτο ἡ τῶν πονηθέντων ἔργων χάρις. εἶτα ἐπάγει καὶ ὧδε τὸ χρήσιμον τοῦ προσέχειν τῇ περιηγήσει, τὸ ἔχειν δηλαδὴ τὸν ἀκροατὴν ἐπιστημόνως καὶ ἄλλοις ἀγορεύειν ποταμοὺς πολίων τε θέσιν καὶ γαῖαν ἑκάστην, ἐφ' οἷς ἑαυτὸν συνιστῶν κατὰ ἰδέαν λαμπρότητος ὡς εὖ περιηγούμενόν φησιν, ὅτι οὐκ ἄν τις ἔμοιγε ὡς ψευδομένῳ ἐπιμωμήσεται.

889. Ὅτι τὸ ἐν ἀρχῇ λόγου καὶ πρὸ ὀλίγου ἐν πρώτοις λέγει· φησὶ γοῦν, οἶσθα ἐμοῦ ἐν πρώτοις ἀκούσας.

891. Ὅτι πλευρὰν εἰπὼν θηλυκῶς καὶ πλευρὸν οὐδετέρως λέγει καὶ πέζαν τὴν αὐτὴν πλευράν, ἀπορῶν ἑτέρου καιρίου ὀνόματος· τὴν δ' αὐτὴν καὶ κρηπῖδα ἔφη ἐν τοῖς πρὸ τούτου. ἔστι δὲ πλευρὰ γραμμὴ ἐν σχήματι ἀγώνιος.

899. Ὅτι τὴν Κοίλην Συρίαν ἐπώνυμον οὕτω καλεῖσθαί φησι, τουτέστι Κοίλην φερωνύμως λέγεσθαι, διότι αὐτὴν μέσην καὶ χθαμαλὴν κειμένην ἔχουσιν ὄρη μεγάλα δύο, τό τε ἑσπέριον Κάσιον πρὸς τῇ θαλάσσῃ κείμενον καὶ ὁ ἠῷος Λίβανος, ὑφ' ὧν περιέχεται. οὕτω καὶ Ὅμηρος τὴν Λακεδαίμονα κοίλην λέγει διὰ τὸ περιειλῆφθαι κύκλωθεν ὄρεσιν. ὁ μέντοι Γεωγράφος οὕτω φησί· Λίβανος καὶ Ἀντιλίβανος ὄρη δύο ὡς ἂν παράλληλα, ποιοῦντα τὴν Κοίλην καλουμένην Συρίαν, τελευτῶντα ἐγγὺς τῶν Ἀρα-

βικῶν ὀρῶν τῶν ὑπὲρ τῆς Δαμασκηνῆς χώρας εἰς ἄλλα ὄρη γεώλοφα καὶ καλλίκαρπα, μικρὸν ὕπερθεν τῆς θαλάσσης ἀρχόμενα, Λίβανος μὲν τῆς κατὰ Τρίπολιν, Ἀντιλίβανος δὲ τῆς κατὰ Σιδῶνα. καὶ ὁ μὲν Γεωγράφος ταῦτα. ὁ δὲ Διονύσιος τὴν Κοίλην Συρίαν καὶ πολύπολιν λέγει καὶ πολλοὺς καὶ ὀλβίους ἄνδρας ἔχουσαν. καὶ χρᾶται ἐπαναλήψει, ἐπ' αὐτῆς εἰπών, ἐς νότον ἕρπει, ἐς νότον ἀντολίην τε. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι πᾶσα ἡ ὑπὲρ Σελευκίδα ἐπὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀραβίαν ἀνίσχουσα χώρα Κοίλη Συρία λέγεται, ἰδίως δὲ ἡ τῷ Λιβάνῳ καὶ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. Συρία δὲ ἀπὸ Σύρου κέκληται· φασὶ γὰρ ὅτι Λιβύης υἱὸς ὁ Ἀγήνωρ, οὗ καὶ Τυροῦς Φοῖνιξ καὶ Σύρος καὶ Κίλιξ, ἀφ' ὧν αἱ χῶραι, καὶ Κάδμος, οὗπερ ἡ Καδμεία ἐπώνυμος.

905. Ὅτι τῆς Κοίλης Συρίας οἱ μὲν ἐπὶ ἠπείρῳ, ἤγουν οἱ ἠπειρωτικοί, αὐτὸ τοῦτο Σύριοι, τουτέστι Σύροι καλοῦνται, οἱ δὲ περὶ θάλασσαν, Σύροι ὄντες καὶ αὐτοί, ὅμως καὶ Φοίνικές εἰσι τὴν ἐπωνυμίαν, γένος Ἐρυθραῖοι. Λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος τούτους ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς καλουμένης θαλάσσης ὑπερβάντας οἰκεῖν τῆς Συρίας τὰ περὶ θάλασσαν, καὶ τοῦτο τὸ χωρίον μέχρις Αἰγύπτου Παλαιστίνην καλεῖσθαι· ὅθεν καὶ δοκοῦσιν, ὡς καὶ ὁ Διονύσιος παραδηλοῖ, ἐπωνύμως ἤτοι φερωνύμως οὕτω λέγεσθαι, ὡς ταὐτὸν ὂν Φοίνικάς τε καὶ Ἐρυθραίους εἰπεῖν, ὥσπερ καὶ φοινικοῦν χρῶμα καὶ ἐρυθρόν. καὶ μὴν ἄλλοι Φοίνικας αὐτοὺς καλεῖσθαί φασιν ἀπὸ Φοίνικος τοῦ Ἀγήνορος, ὡς εἴρηται ἤδη. Λέγεται δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς Φοινίκη πᾶσα ἡ ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Πηλουσίου, παραλία στενὴ καὶ ἁλιτενής. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Κοίλη Συρία πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρας λέγεται· διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ Διονύσιος ἐρεῖ, ὅτι τὴν Κοίλην Συρίαν διαδέχεται ἡ ἑτέρα Συρία ἑλκομένη μέχρι Σινώπης, ὅπου ὡς προγέγραπται τοὺς Ἀσσυρίους εἶναί φασιν. Ὅρα δὲ ὅτι ὥσπερ τοὺς τῆς Φρυγίας κατοίκους

οὐ μόνον Φρύγας, ἀλλὰ καὶ Φρυγίους ἄνδρας φαμέν, ὅθεν καὶ ἄστυ Φρύγιον, καὶ τοὺς ἐν Λυδίᾳ Λυδοὺς καὶ Λυδίους, καὶ τοὺς ἐν Ἀραβίᾳ Ἄραβας καὶ Ἀραβίους, οὕτω καὶ τοὺς τῆς Συρίας Σύρους τε καὶ Συρίους λέγομεν. τοῦ δὲ Σύρος ἐστὶ καὶ θηλυκὸν εἰς ρα· λέγεται γὰρ καὶ ἡ Σύρα γλῶσσα.

907. Ὅτι Φοίνικες πρῶτοι νηυσὶν ἐπειρήσαντο θαλάσσης, καθὰ δηλοῖ καὶ Ὅμηρος ναυτικωτάτους αὐτοὺς ἱστορῶν, πρῶτοι δὲ τῆς κατὰ θάλασσαν ἐμπορίας ἐμνήσαντο, καὶ βαθὺν οὐρανίων ἀστέρων πόλον ἐφράσαντο· οὐχ ὅτι αὐτοὶ τὸν οὐρανὸν πόλοις, ὅ ἐστι κύκλοις ἔτεμον, τοῦτο γὰρ Αἰγυπτίων εὕρεμα ὡς προείρηται δι᾽ ἀστρονομίαν, ἀλλ᾽ ὅτι τοῖς ἠστροθετημένοις ἤδη καὶ παρ᾽ Αἰγυπτίων ἠστρολογημένοις προσέσχον δι᾽ ἐμπορίαν οἱ Φοίνικες. ναυτικώτατοι δὲ Φοινίκων Σιδώνιοι. Ὁ δὲ Γεωγράφος οὕτω περὶ τούτων φησίν· ὥσπερ Αἰγυπτίων εὕρεμα ἡ γεωμετρία ἐκ τῆς χωρογραφίας, ἣν ὁ Νεῖλος ἐργάζεται συγχέων τοὺς τῆς γῆς ὅρους ἐν ταῖς ἀναβάσεσιν, οὕτως ἐκ Φοινίκων εἰς Ἕλληνας ἡ ἀστρονομία ἥκειν πεπίστευται καὶ ἡ ἀριθμητική· φιλόσοφοι γὰρ περὶ ἀστρολογίαν καὶ ἀριθμητικὴν οἱ Σιδώνιοι ὡς ἐμπορικοὶ καὶ ναύκληροι, ἀπὸ λογιστικῆς καὶ νυκτιπλοίας ἀρξάμενοι· τουτέστιν ὡς λογαριάζοντες μὲν τοὺς φόρτους, ἄστροις δὲ σημαινόμενοι τὸν ἐν νυκτὶ πλοῦν ἀρχὴν ἐντεῦθεν ἔσχον εἰς ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικήν. Ἀῤῥιανὸς δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου φησίν, ὅτι Φοίνικες μὲν πρὸς τὴν ὀλίγην ἄρκτον μελετῶσι τὰς πορείας, οἱ δὲ ἄλλοι ἄνθρωποι πρὸς τὴν μείζω. λέγει δὲ ἐκεῖνος ὀλίγην μὲν τὴν Κυνόσουραν, μεγάλην δὲ τὴν Ἑλίκην, ἀφ᾽ ἧς καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἑλίκωπες, ὥς τινες οἴονται. Ἡρόδοτος δὲ στοχάζεται καὶ τὰ γράμματα μὴ ὄντα πρὸς τοῖς Ἕλλησιν ἐκεῖθεν παραδοθῆναι ὑπὸ τῶν μετὰ Κάδμου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθόντων Φοινίκων, ὅθεν καὶ Φοινίκια καλεῖσθαι.

910. Ὅτι πόλις Φοινίκης Ἰόπη, κληθεῖσα οὕτως ἢ ἀπὸ τῆς Ἰοῦς, ἢ ἀπὸ Ἰόπης, θυγατρὸς μὲν Αἰόλου, γυναικὸς δὲ Κηφέως, ἀφ' οὗ καὶ Κηφῆνες οἱ Αἰγύπτιοι.

Ὅτι Γάζα πάλαι μὲν Φοινίκης, νῦν δὲ Παλαιστίνης. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Ἄζα, ἢ ἀπὸ Ἄζονος υἱοῦ Ἡρακλέος, ἢ ὅτι Ζεὺς κτίσας αὐτὴν ἀπέλιπεν αὐτόθι τὴν ἑαυτοῦ γάζαν· καλοῦσι δὲ οὕτως οἱ Πέρσαι τὰ χρήματα.

Ὅτι Ἐλαῒς πόλις Φοινίκης οὕτω λέγεται διὰ τὸ ἐλαιοφόρος εἶναι.

911. Ὅτι νῆσός ποτε ἦν ἡ Τύρος, ὡς καὶ Ἀῤῥιανὸς λέγει· Τύρος ἡ τότε ἔτι νῆσος. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Τύρου τοῦ Φοίνικος, ἢ ἀπὸ γυναικὸς Τυροῦς, ἧς καὶ Ἀγήνορος ἡ Εὐρώπη, ἧς ἡ χώρα ἐπώνυμος. συνῆπται δὲ ἡ Τύρος χώματι πρὸς τὴν ἤπειρον, ὃ κατεσκεύασε πολιορκῶν Ἀλέξανδρος, ὅτε κατὰ ἐνύπνιον Σάτυρος ὁραθεὶς ἐχρηστηρίασε τῷ βασιλεῖ κατὰ ὀνείρου λοξότητα, ὅτι σὰ Τύρος, τουτέστι σὴ Δωρικῶς, καὶ ὑπὸ τὴν σὴν ἐξουσίαν ἔσται ἡ Τύρος. τιμῶσι δὲ τὸν Ἡρακλέα ὑπερβαλλόντως οἱ Τύριοι, καί εἰσι πολύτεχνοι, καὶ κατὰ τοὺς Σιδωνίους καλλίτεχνοι. ἔστι δέ, φασί, καὶ πορφύρα καλλίστη ἡ Τυρία. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι μεγίστη ἐστὶ μετὰ Σιδῶνα ἡ Τύρος, καὶ ὅτι ἀρχαιοτάτη, καὶ δύο λιμένας ἔχει, τὸν μὲν κλειστόν, τὸν δὲ ἀνειμένον, καὶ ὅτι πολυστέγους οἰκίας ἔχει, καὶ ὅτι σεισμοί ποτε γενόμενοι μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ ἄρδην αὐτὴν ἀφανίσαι, καὶ ὅτι ἀτυχήσασα ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου πολιορκίᾳ ὅμως ὕστερον ἑαυτὴν ἀνέλαβε διὰ τῆς ναυτιλίας, καθ' ἣν ὑπερτεροῦσι πάντων οἱ Φοίνικες. Ἔστι δὲ καὶ περὶ τὸν Περσικὸν κόλπον νῆσος Τύρος ὥσπερ καὶ Ἄραδος. λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἱερὸν Ἡρακλέος ἐν τῇ Τύρῳ ἦν πλουσίως ἐσκευασμένον, καὶ στῆλαι δύο κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἡ μὲν χρυσοῦ ἀπέφθου, ἡ δὲ σμαράγδου λίθου λάμποντος τὰς νύκτας.

912. Ὅτι τὰς περὶ Φοινίκην πόλεις μετ' ἐπιθέτων

ἐκφράζει, οἷα εὐπόρως ἔχων τοῦ ὀνομάζειν· λέγει γὰρ Τύρον ὠγυγίην, Βηρυτὸν ἐρατεινήν, Βύβλον ἀγχίαλον, Σιδῶνα ἀνθεμόεσσαν, Τρίπολιν λιπαράν. περὶ μὲν οὖν τῆς Τύρου εἴρηται τὸ ἀρκοῦν. Ἡ δὲ Σιδών, περὶ ἣν χαρίεντα λέγει ποταμὸν ῥέειν τὸν Βοστρηνόν, πολυτέχνους ἔχει πολίτας καὶ καλλιτέχνους. ὅτι δὲ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ Σιδόνιοι, δηλοῦσι καὶ οἱ παρὰ τῷ Ποιητῇ παμποίκιλοι πέπλοι, Σιδονίων ἔργα γυναικῶν, καὶ ὁ τοῦ Εὔνεω κρατήρ, ὃς κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν. τούτους δὲ τοὺς Σιδονίους ἀποίκους εἶναί τινές φασι Σιδονίων τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ, οἱ δὲ παλαιοὶ ἐναντιολογίας ἱστοριῶν αἰτιῶνται ἐνταῦθα. οἱ μὲν γὰρ τοὺς καθ' ἡμᾶς Φοίνικάς τε καὶ Σιδονίους ἀποίκους φασὶ τῶν πρὸς τῷ ὠκεανῷ Σιδονίων τε καὶ Φοινίκων, προστιθέντες καὶ διὰ τί Φοίνικες λέγονται. *** γράφεται δὲ καὶ Φοίνικες, διότι φασὶ καὶ ἡ θάλασσα ἐρυθρά, ὡς ταὐτὸν ὂν Φοίνικας εἰπεῖν καὶ ἐρυθρούς. οἱ δὲ ἀνάπαλιν ἀποίκους ἐκείνους τούτων τῶν καθ' ἡμᾶς ἱστόρησαν. περὶ δὲ τῆς Σιδῶνος ταύτης τῆς περὶ τὴν Συριακὴν Φοινίκην φέρεται ἱστορία, ὅτι θυγάτηρ Ἰοῦς ἡ Λιβύη, ταύτης δὲ καὶ Ποσειδῶνος Ἀγήνωρ, Βῆλος καὶ Ἐνυάλιος. Βήλου δὲ Σίδη καὶ Αἴγυπτος καὶ Δαναός, ὧν τῆς Σίδης μὲν παρώνυμος ἡ Σιδών, τοῦ Αἰγύπτου δὲ ὁμώνυμος ἡ χώρα, ἐκ Δαναοῦ δὲ οἱ Ἕλληνες Δαναοί. Προείρηται δέ που καὶ ὅτι ὁ Διονύσιος Ὁμήρῳ ἀκολουθῶν τῆς Σιδόνος τὴν μὲν ἄρχουσαν ἐκτείνει, τὸ δὲ ō τῶν πλαγίων συστέλλει, κἂν οἱ ὕστερον αὐτὸ διφοροῦντες ἐκτείνωσιν. Ὅτι δὲ καὶ σοφοὶ τὰ εἰς ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικὴν οἱ Σιδώνιοι ὡς ἐμπορικοὶ καὶ ναυκληρικοί, ἀνωτέρω εἴρηται· λέγεται δὲ καὶ ψάμμος ὑαλῖτις εἶναι τοῖς Σιδωνίοις ἐπιτηδεία εἰς χύσιν. Ἡ δὲ Βηρυτὸς κτίσμα ἐστὶ Κρόνου, ἐκ μικρᾶς μεγάλη γενομένη καὶ ἰσχυρά· διὸ καὶ οὕτως ἐκλήθη. βηρουτί γὰρ τὴν ἰσχὺν οἱ Φοίνικες λέγουσιν. οἱ δέ φασι διὰ τὸ εὔϋδρον οὕτω κληθῆναι αὐτήν, βὴρ γὰρ παρὰ τοῖς ἐκεῖ τὸ φρέαρ καλεῖται· φασὶ δὲ αὐτὴν

ὑπὸ τοῦ τυράννου Τρύφωνος κατασπασθεῖσαν ἀναληφθῆναι ὑπὸ Ῥωμαίων, ἤτοι ἀναστῆναι καὶ καινισθῆναι. ὀξύνεται δὲ τὸ Βηρυτός ὡς τρισύλλαβον, καθὰ καὶ τὸ Κωκυτός καὶ γωρυτός, καὶ μακρὸν ἔχει τὸ ῡ παρὰ Διονυσίῳ. Ἡ δὲ Βύβλος κτίσμα καὶ αὐτὴ Κρόνου, Ἀδώνιδος ἱερά, Κινύρου βασίλειον ἀρχαιότατον, ἀπὸ Βύβλου τινὸς στρατηγοῦ ἢ ἀπὸ Βύβλου γυναικὸς οὕτω κληθεῖσα, ἢ διὰ τὸ πάσης ἀρχαίας βίβλου κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὴν φυλακὴν ἀσινέα ἐν αὐτῇ γίνεσθαι, ἢ καὶ διότι Ἶσις τὸν Ὄσιριν κλαίουσα ἐκεῖ τὸ τῆς κεφαλῆς ἀπέθετο διάδημα ἐκ βύβλου ὂν Αἰγυπτίας. φυτὸν δὲ ἡ βύβλος κατὰ τοὺς παλαιοὺς φυόμενον ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἕλεσι, ῥάβδος ψιλή, ὥς φασιν ἐκεῖνοι, ἐπ' ἄκρῳ χάρτην ἔχουσα, φυομένη πολλὴ καὶ ἐν τοῖς κάτω μέρεσι τοῦ Δέλτα, ἧς κρείττων, φασίν, ἡ λεγομένη ἱερατική. τῆς δὲ βύβλου τὸ κάτω ὅσον ἐπὶ πῆχυν τρώγεται, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, πνιγὲν μάλιστα ἐν κλιβάνῳ διαφανεῖ. ζητητέον δέ, μή ποτε ἀπὸ τῆς τοιαύτης βύβλου, ὡς πεφυκυίας ὑφαίνεσθαι ἢ πλέκεσθαι ἢ ἄλλως πως συντίθεσθαι, καὶ αἱ τῶν γραμμάτων φύλακες πτύχες βίβλοι ἐλέγοντο, διὰ τὸ τυχὸν ἐκ τοῦ τοιούτου φυτοῦ φυλακὰς τοιαύτας τότε κατασκευάζεσθαι, καὶ ἡ κλῆσις παρέμεινε καὶ εἰς ἡμᾶς, ἐναλλαγέντος τοῦ ῡ εἰς τὸ συγγενὲς δίχρονον. ἐγίνετο δὲ καὶ πέδιλα ἐκ τοῦ φυτοῦ τῆς βύβλου· οἱ γοῦν Αἰγύπτιοι ἱερεῖς βύβλινα λέγονταί ποτε φορεῖν ὑποδήματα, καὶ πλοίων δὲ ναυπηγουμένων αἱ ἁρμονίαι βύβλῳ παρεβύοντο, καὶ ἱστία δὲ πλοίοις ἐγίνοντο βύβλινα, καὶ τὴν ἐν Ἀβύδῳ δὲ τοῦ Ξέρξου γέφυραν, ὡς Ἡρόδοτός φησιν, Φοίνικες μὲν λευκολίνῳ ἐγεφύρουν, Αἰγύπτιοι δὲ βύβλῳ. Αἴλιος δὲ Διονύσιος ἐν τοῖς περὶ Ἀττικῶν λέξεων ὑπογράφει σαφέστερον τὴν τοῦ φυτοῦ φύσιν τῆς βύβλου, ἔνθα περὶ φιλύρας φησίν, ὅτι φυτὸν ἡ φιλύρα φλοιὸν ἔχον βύβλου, παπύρῳ ὅμοιον, ἐξ οὗ τοὺς στεφάνους πλέκουσι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Βύβλου.

914. Ἡ δὲ Τρίπολις, ἥτινι συνεχὲς κεῖσθαι ἱστόρη-

ται τὸ τοῦ Θεοῦ λεγόμενον πρόσωπον, οὕτω καλεῖται διὰ τὸ ἔχειν ἀποικίαν ἐκ τριῶν πόλεων, Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ Ἀράδου, περὶ ἧς ἐν τοῖς περὶ νήσων εἴρηται. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Τριπόλεις διάφοροι.

Ὅτι πόλεις Φοινίκων καὶ ἡ Ὀρθωσὶς καὶ ἡ Μάραθος. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν Ὀρθωσίδα Ὀρθωσίαν οὕτως ἄλλοι φασί, καὶ ἴσως χαίρει τῷ τοιούτῳ τύπῳ ὁ Διονύσιος, ὥςπερ τὸν πορθμὸν εἶπε πορθμίδα, καὶ τὰς Ἀμαζόνας Ἀμαζονίδας, καὶ τὴν Ἀσίαν Ἀσίδα, καὶ τοὺς τῶν ὀρῶν κνημοὺς κνημῖδας, καὶ τὴν Κασπίαν Κασπίδα· οὕτω καὶ τὴν Ὀρθωσίαν Ὀρθωσίδα φησί. Μάραθος δὲ οὐ μόνον ἡ περὶ Φοινίκην αὕτη πόλις, περὶ ἣν καὶ ποταμὸς ῥέει Μαραθίας λεγόμενος, ἀλλὰ καὶ Εὐρωπαία ἑτέρα ἐν τῇ τῶν Ἀκαρνάνων γῇ, ἐξ ἧς ὁ μουσικὸς Διόδωρος.

915. Ὅτι Λαοδίκεια ἡ τῆς Φοινίκης ἀπὸ Λαοδίκης ὠνόμασται, ἀδελφῆς Ἀντιόχου, ὡς μικρὸν κατωτέρω ῥηθήσεται· οἱ δὲ ἀπὸ Λαοδίκης φασί, μητρὸς ἢ θυγατρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Λαοδίκεια Λυδίας, ἣν Ἀντίοχος ἔκτισε, παῖς Ἀντιόχου τοῦ τῆς Στρατονίκης, χρησμοῦ δοθέντος ἐν ὀνείροις τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ποιῆσαι τοῦτο. τὴν δὲ ἐν Φοινίκῃ Λαοδίκειαν φασί ποτε κληθῆναι καὶ Ῥάμανθαν, διότι ποιμήν τις βληθεὶς κεραυνῷ ἀνεβόα ῥαμάνθας, τουτέστιν ἀφ' ὕψους ὁ θεός. ῥαμὰν γὰρ ἐγχώριον τὸ ὕψος, ἀθὰν δὲ ὁ θεός. Διάφοροι δὲ Λαοδίκειαι, ὧν εὐοινοτάτη αὕτη ἡ Συριακή. διφορεῖται δὲ ἡ πόλις αὕτη· καὶ γὰρ τετρασύλλαβον Λαοδίκη λέγεται καὶ κατὰ παραγωγὴν Λαοδίκεια, ὡς Ἀπάμη Ἀπάμεια, Εὐρώπη Εὐρώπεια, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

916. Ὅτι ὥςπερ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ἐν τοῖς Φαίαξι Ποσιδήϊον διὰ τοῦ ῑ ἔχει τὴν τετάρτην ἀπὸ τοῦ τέλους, ἤγουν τὴν σῑ συλλαβήν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα παρὰ τῷ Διονυσίῳ λέγοντι περιφραστικῶς, ὅτι Ποσιδήϊα ἔργα, ἤγουν Ποσιδήϊόν ἐστι περὶ τὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἱερὰ τέμπεα, ὅ ἐστι περὶ τὰ τῆς Δάφνης ἀλσώδη

δάση καὶ κοιλώματα, περὶ ἧς μετ' ὀλίγον εἰρήσεται. Ποσίδειον δὲ λέγεται τετρασυλλάβως κατὰ τὸ ἐντελὲς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος τέμενος, τὴν μὲν παραλήγουσαν ἔχον διὰ διφθόγγου, τῷ λόγῳ τῆς περιοχῆς, τὴν δὲ προπαραλήγουσαν διὰ τοῦ ῑ, τῇ ἀπελεύσει τοῦ τῆς διφθόγγου ἑνὸς στοιχείου, ᾧ λόγῳ καὶ Ὀππιανὸς τοῦ ἀλγινόεις ἀπισχνάνας τὴν δίφθογγον εἰς μονόφθογγον διὰ τοῦ ῑ γράφει ὡς προεῤῥέθη τὴν προπαραλήγουσαν. διαλυθὲν δὲ ἐκ τετρασυλλάβου τὸ τοιοῦτον ἐντελὲς Ποσίδειον εἰς πεντασυλλαβίαν γέγονε Ποσιδήϊον. ἡ δὲ ῥηθεῖσα τῆς διφθόγγου συστολὴ ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐῤῥέθη καὶ ἐν ἄλλοις γέγονεν, ἐν οἷς καὶ ὁ λιμὸς ἀπὸ τοῦ λέλειμμαι, καὶ ἡ ἰδέα ἐκ τοῦ εἴδους, καὶ αἱ χιράδες αἱ τῶν χειρῶν ῥαγάδες, καὶ τὰ χίμετλα τὰ ἐν τῷ χειμῶνι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενα ἀποκαύματα.

Ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν ὑπέρκειται τῆς Ἀντιοχείας μ' σταδίους ἡ ᾀδομένη Δάφνη, κατοικία μὲν μετρία, ἄλσος δὲ μέγα ἔχουσα συνηρεφές, οὗ κύκλος π' σταδίων, διαῤῥεόμενον πηγαίοις ὕδασιν, ἔνθα ἐπανηγύριζον οἱ ἐγχώριοι· ὅπου καὶ τέμενος ἄσυλον. Ἀῤῥιανὸς δὲ περὶ τούτων οὕτω γράφει· ἐν Δάφνῃ τῇ πρὸς Ἀντιοχείᾳ ἄλσος τι ἱερὸν Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτὴ ἐκείνη ἡ δάφνη δείκνυται, ἥν τινες γῆθεν ἀνασχεῖν λέγουσιν ἐπὶ τῇ Δάφνῃ τοῦ Λάδωνος, ἣ φεύγουσα τὸν ἐραστὴν Ἀπόλλωνα ηὔξατο τὸν ὑπὸ γῆν ἀφανισμόν, καὶ ἔτυχε τῶν εὐχῶν. Ἄλλοι δὲ περὶ αὐτῆς οὕτω φασί· Δάφνη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἥ ποτε πόλις Ἡρακλείας, εἰς ἣν πολλὰς κυπαρίττους ἐφύτευσε Σέλευκος ὁ Νικάτωρ, ἧς ἐγγὺς τὸ τοῦ Ἐπιφανοῦς Ἀντιόχου βουλευτήριον. ταύτην οὕτω σεισμὸς ἐκάκωσεν ἐπὶ Τραϊάνου, ὥστε τοὺς Ἀντιοχέας κτίσαντας ἐπιγράψαι· οἱ ζήσαντες ἀνέστησαν θεῷ σωτῆρι. Σημείωσαι δὲ ὅτι αὕτη μὲν ἡ Δάφνη ἑνικῶς λέγεται, πρὸς δὲ τῷ Πηλουσιακῷ τοῦ

Νείλου στόματι χωρίον τι πληθυντικῶς Δάφναι λέγονται παρὰ τῷ Ἡροδότῳ. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας προάστειον ἐπισημότατον τῆς ἑῴας Ἀντιοχείας τὴν Δάφνην ταύτην εἰπὼν λέγει καὶ ἄλλην εἶναι Δάφνην, χωρίον Λυκίας, καὶ λιμένα Δάφνην ἐν τῷ στόματι τοῦ Πόντου, ἐν δεξιᾷ ἀναπλέοντι, καὶ προάστειον δὲ αὐτόθι που ἐν ἀριστερᾷ ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν ἀνιοῦσιν.

918. Ὅτι ἐν μέσαις ταῖς περὶ Φοινίκην πόλεσίν ἐστι καὶ ἡ Ἀπάμεια, ποτὲ μὲν κώμη οὖσα καὶ Φαρνάκη καλουμένη, πόλις δὲ ὕστερον γενομένη, ἐν μεσογαίῳ κειμένη, πρὸς νότον Ἀντιοχεῦσιν, ἥτις καὶ Χεῤῥόνησός ποτε ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῶν ἐκεῖ ὑδάτων ἐκλήθη. καὶ Πέλλα δὲ ὠνομάσθη παρὰ τῶν αὐτόθι Μακεδόνων διὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ Πέλλαν, τὴν τοῦ Φιλίππου πατρίδα. ἐν ταύτῃ δὲ ἐλέφαντας πεντακοσίους ὁ Σέλευκος ἔτρεφε καὶ τὸ πλέον τῆς στρατιᾶς. φασὶ δὲ καὶ ἐν Μήδοις Λαοδίκειαν εἶναι καὶ Ἀπάμειαν καὶ ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις. ὥςπερ δὲ ἡ Ἀπάμεια ἣν ὁ ἐπιφανὴς Νικομήδης ἔκτισεν ὠνομάσθη ἀπό τινος γυναικὸς Ἀπάμας, οὕτω καὶ ἡ παρὰ τῷ Διονυσίῳ αὕτη Ἀπάμεια. ἱστοροῦσι γὰρ τοιαῦτα οἱ παλαιοί· Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ Δάφνῃ, καὶ Ἀπάμεια ἡ ἐν Συρίᾳ πρὸς νότον Ἀντιοχείας ἐν μεσογαίῳ κειμένη, ἔτι δὲ Λαοδίκεια καὶ Σελεύκεια, κτίσματα Σελεύκου εἰσὶ τοῦ Νικάτορος, αἵτινες καὶ ἀδελφαὶ διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλας ὁμόνοιαν ἐκαλοῦντο. καὶ ἡ μὲν μεγίστη, φασί, τῷ τοῦ Σελεύκου πατρὶ τῷ Ἀντιόχῳ ἐπωνομάζετο, ἡ δὲ ἐρυμνοτάτη αὐτοῦ ἐπώνυμος ἦν, Ἀπάμεια δὲ τὸ τῆς γυναικὸς ἔφερεν ὄνομα, Λαοδίκεια δὲ τὸ τῆς μητρός. περὶ δὲ Ἀντιοχείας ἄλλοι καὶ οὕτω φασίν· Ἀντιόχῳ τῷ Σελεύκου τρεῖς ἐφάνησαν κατ' ὄναρ γυναῖκες, κτίσαι πόλιν ἑκάστη θέλουσα. ὁ δὲ ὑπολαβὼν αὐτὰς τὴν γυναῖκα εἶναι καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφήν, κτίζει ἀπὸ μὲν τῆς

ἀδελφῆς Λαοδίκης Λαοδίκειαν, ἀπὸ δὲ τῆς γυναικὸς Νύσσης Νύσσαν, ἀπὸ δὲ τῆς μητρὸς Ἀντιοχίδος Ἀντιόχειαν. ἔτι δὲ περὶ Ἀντιοχείας καὶ ταῦτα λέγεται, ὅτι καὶ Θεούπολις ἤρξατο καλεῖσθαι ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, ἀνεψιοῦ Ἰουστίνου τοῦ Θρᾳκός· καὶ ὅτι περὶ τὸ Σίλπιον ὄρος κεῖται, ὅπου καὶ τόπος ἐστὶν ἡ Ἰόπολις, ἀπὸ Ἰοῦς τελευτησάσης ἐκεῖ, ἥτις καὶ Ἶσις ὕστερον ἐκλήθη, ὡς καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς Ἔπαφος Ἆπις· καὶ ὅτι τετραπόλεως αὐτῆς οὔσης καὶ τετειχισμένης τείχει κοινῷ τε καὶ ἰδίῳ κατὰ ἕκαστον κτίσμα, τὸ μὲν πρῶτον Σέλευκος ὁ ἐπικαλούμενος Νικάτωρ συνῴκισεν, εἰς ὃν τότε τὸ τῆς Ἀσίας περιελήλυθε κράτος, τὸ δεύτερον δὲ οἱ οἰκήτορες ἔκτισαν, τὸ δὲ τρίτον Σέλευκος ὁ Καλλίνικος, καὶ τὸ τέταρτον ὁ ἐπιφανὴς Ἀντίοχος. εἰσὶ δὲ Ἀντιόχειαι περί που τὰς ιδʹ, ὡς οἱ ἱστοροῦντες ἐκτίθενται· ἐξ ὧν αὕτη ἡ τῆς Κοίλης Συρίας προκαθημένη οὐ πολὺ κατὰ τὸν Γεωγράφον ἐλείπετο δυνάμει καὶ μεγέθει Σελευκείας τῆς ἐπὶ τῷ Τίγρει καὶ Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ.

919. *Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀπαμείας κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης, ἄσπετος, ὃς ἐκ Κοίλης Συρίας ἔχων τὰς ἀρχάς, καὶ ὑπὸ γῆν ἐνεχθείς, εἶτα τὸ ῥεῦμα ἀναδοὺς καὶ διὰ τῆς Ἀπαμέων γῆς προελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν καὶ πλησιάσας τῇ πόλει μέσην ὁρίζει τὴν Ἀντιοχέων γῆν, οὐχ ὅτι μέσην τέμνει τὴν πόλιν, ὡς τὴν Ταρσὸν ὁ Κύδνος, ἀλλ᾿ ὅτι τὰ ἐκεῖ παραῤῥέει. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι Ὀρόντης ἐν Συρίᾳ καταδὺς εἰς τὸ μεταξὺ Ἀπαμείας καὶ Ἀντιοχείας χάσμα, ὃ καλοῦσι Χάρυβδιν, ἀνατέλλει πάλιν ἐν τεσσαράκοντα σταδίοις, καὶ καταφέρεται πρὸς θάλασσαν τὴν κατὰ Σελεύκειαν, Τυφὼν μὲν καλούμενος πρότερον διὰ τὸν ἐπὶ τῷ Τυφῶνι μῦθον, ὃς ἐν Ἰλιάδι γέγραπται, μεταβαλὼν δὲ καὶ τὸ τοῦ γεφυρώσαντος αὐτὸν μεταλαβὼν ὄνομα, ὃς Ὀρόντης ἐκαλεῖτο, οὗ τάχα πρὸς ἀντιδιαστολὴν ὑγρὸν Ὀρόντην ὁ Διονύσιος τὸν ποταμὸν ἐπωνόμασεν· ἢ καὶ*

ἄλλως ἁπλούστερον, ὡς καὶ τὸν ἐν Πελοποννήσῳ ποταμὸν Ἰάονα ὑγρὸν εἶπεν. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι ὁ Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ δράκοντος αὐτὸν Ὀρόντην μετωνόμασεν, ὃ σημαίνει Ῥωμαϊστὶ τὸν ἀνατολικόν.

921. Ὅτι πᾶσα ἡ περὶ Ἀντιόχειαν χώρα λιπαρά τε καὶ εὔβοτος, καὶ ἀγαθὴ μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αὔξειν· μητρόπολις δὲ ἦν αὕτη Συρίας, καὶ ἐν αὐτῇ τὸ βασίλειον ἦν τοῖς ἄρχουσιν. ἦν δὲ καὶ αὐτὴ τῆς Σελευκίδος μοίρας. Ἰστέον δὲ ὅτι μερίς ἐστι Συρίας ἀρίστη ἡ λεγομένη Σελευκὶς καὶ καλουμένη Τετράπολις, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐξεχούσας τέσσαρας πόλεις, αἵ ἦσαν Ἀπάμεια καὶ Λαοδίκεια, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ Ἀντιόχεια αὕτη καὶ Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ ὄρει, ὃ προσεχές τῷ Ἀμανῷ ἐστιν· ἣν Σελεύκειαν ἡ ἱστορία ἔρυμά φησιν εἶναι ἀξιόλογον καὶ βίας κρεῖττον. ὅτι δὲ πολλαὶ Ἀντιόχειαι καὶ εἴ τι ἄλλο ἔδει ῥηθῆναι ὡς ἐν συνόψει προγέγραπται.

924. Ὅτι νοτιώτερον τῆς Συρίας ἡ Ἀραβία, καὶ ὅτι ὁ Ἀράβιος κόλπος μέσος εἰλεῖται Συρίας καὶ Ἀραβίας, τυτθὸν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν τετραμμένος, ἤγουν παρεκκλίνων καὶ παρεκνεύων ἄχρι Σελάνων· οὕς τινες ὀξύνουσιν ὁμοίως τῷ Ἀλανοί Γερμανοί καὶ τοῖς τοιούτοις ἐθνικοῖς· ἔθνος γὰρ καὶ οἱ Σελανοὶ Ἀράβιον. καὶ ὅρα ἕως ποῦ παρατείνειν βούλεται τὴν Συρίαν, ἣν καὶ φθάσας ἔφη ἐς νότον ἕρπειν. διὸ καὶ τοὺς Ἄραβας Σύρους ἐκάλουν τινές, διὰ τὴν ἐκ τοῦ ὁμορεῖν ἐπιμιξίαν αὐτῶν. συναφὲς γὰρ τῇ Ἀραβίᾳ τὸ νότιον πέρας τῆς Συρίας.

927. Ὅτι περὶ Ἀραβίαν, ἣν καὶ ἐρατεινὴν καλεῖ, οἱ ὄλβιστοι Ἄραβες, τουτέστιν οἱ εὐδαίμονες· ὄλβος γὰρ ἡ εὐδαιμονία. ἡ τοιαύτη δὲ χώρα καὶ εὐδαίμων Ἀραβία λέγεται. τούτων δὲ ἡ γῆ διοσσῇ φησι θαλάσσῃ ἔζωσται, Περσίδι τε Ἀραβίῃ τε, ὧν μέσῃ κεῖται ἡ τῶν Ἀράβων γῆ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἔζωσται καὶ ἐν ἄλλοις φθάσας εἶπεν ἐπὶ ὁμοίας σημασίας· καὶ ὅτι ἐν τῷ ὀλβίστων Ἀράβων φανερῶς δι' ἑνὸς ρ̄ ἡ τοῦ Ἄραψ ἐστὶ γραφή,

ὡς καὶ ἐν τῷ ἀβροβίων Ἀράβων· εἰ καὶ ἐν ἄλλοις τόποις πολλὰ τῶν ἀντιγράφων πολὺν τὸν ῥοῖζον ἐκ τῆς τοῦ ἀμεταβόλου ἐξηχοῦσι διπλώσεως. εἴποι δ' ἄν τις τάχα διὰ τὸ μέτρον ἐκπεσεῖν ἄρτι τὸ ἓν ἀμετάβολον, ὅθεν καὶ συσταλῆναι τὴν ἄρχουσαν. βούλονται γὰρ πολλοὶ ἀναδιπλοῦν τὸ ρ̄, ὡς ἀπὸ τῆς ᾱ στερήσεως καὶ τοῦ ῥάπτω ῥάψω, κἀντεῦθεν τὴν τῶν Ἀράβων κλῆσιν οἷον συῤῥάπτουσιν, ὡς μὴ ῥαπτομένων ἱμάτια, περιτυλισσομένων δὲ ὑφάσματα· καὶ διὰ τοῦτο κατ' ἀνάγκην φασὶν ἐν τῷ Ἄραψ κεῖσθαι τὸν τοῦ ρ̄ διπλασιασμόν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἄῤῥηκτος καὶ ἄῤῥητος καὶ ἀῤῥαγὴς καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Ἡσίοδος μέντοι ἐν τῷ κούρην Ἀράβοιο, ἐξ οὗ καὶ ἡ Ἀραβία κεκλῆσθαι δοκεῖ, δι' ἑνὸς ἀμεταβόλου καὶ συστολῆς τῆς ἀρχούσης καὶ αὐτὸς ἐμφαίνει δεῖν γράφειν τοὺς Ἄραβας. καὶ ὁ τὰ ἐθνικὰ δὲ γράψας ἐν ἑνὶ ἀμεταβόλῳ γράφει αὐτούς. τυχὸν δὲ ἀντιγράφων αὐθάδεια τὴν τοῦ ρ̄ διπλόην ἐξ αὐτονομίας παρεισήνεγκεν, ὅπου καὶ τὴν ἄρχουσαν τῆς παρά προθέσεως παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ πολλὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων διὰ δύο ἀμεταβόλων προήγαγον, ὡς καὶ ἐν τῷ παραλίην Ἔφεσον· ὡς εἴπερ μὴ εἶχε καὶ χωρὶς τῆς τοῦ ἀμεταβόλου διπλόης ἐκτείνεσθαι ἡ τῆς παρά προθέσεως παραλήγουσα, καθάπερ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ αἴσιμα παρειπών.

929. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἑκάστη ἀντὶ τοῦ ἑκατέρα τέθεικεν, εἰπὼν περὶ τῆς Περσίδος καὶ Ἀραβίας θαλάσσης, ἄνεμον δὲ ἔλαχεν ἑκάστη, Ἀραβία ζέφυρον, Περσὶς εὖρον. τὸ δὲ ὀρθὸν ἦν ἑκατέρα εἰπεῖν, εἰ μὴ τὸ μέτρον ἐκώλυσεν.

933. Ὅτι πολὺ καταχέει τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἐγκώμιον, ἐνδιατρίβων αὐτῇ, καὶ τούς τε Ἄραβας ἀβροβίους καλεῖ, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ὀλβίστους, καὶ αὐτὴν μεγίστην λέγει, καὶ ἀγλαά φησι καὶ πολύολβα φῦλα νέμεσθαι αὐτήν. ἄλλο δὲ φησὶ μέγα θαῦμα ἔξοχον ἔλαχεν. ποῖον ἐκεῖνο; ἀεὶ ὑπὸ θύοις λαρὸν ὄδωδεν ἢ σμύρνης ἢ εὐώδους καλάμου ἢ θεσπεσίου πεπαινομένου

λιβάνου ἢ κασίας ἢ θύου, ὅπερ ἐστὶ φασὶν εἶδος δένδρου εὐώδους. καὶ μὴν ἄλλως θῦον γενικῶς ἅπαν ἄρωμα λέγεται. διὸ καὶ αὐτὸς φθάσας ἔφη, κηώεσσα θύοις ὕπο, τουτέστι τοῖς ἀποτελοῦσιν εὐωδίαν θυμιάμασιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τοῦ λιβάνου δένδρου καρπὸς λιβανωτὸς λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ ὅτι οὕτω πολὺς αὐτόθι λιβανωτός, ὥςτε χίλια τάλαντα λιβανωτοῦ οἱ Ἀράβιοι ἦγον τῷ βασιλεῖ ἑκόντες· οὐ γὰρ κατήκουσαν τοῖς Πέρσαις, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἐπὶ δουλοσύνῃ, ἀλλὰ ξένοι ἐγένοντο. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἐν μόνῃ τῇ Ἀραβίᾳ φύεσθαι λιβανωτὸν καὶ σμύρνην καὶ κασίαν καὶ κιννάμωμον καὶ λήδανον, ὅπερ φησὶν Ἀράβιοι καλοῦσι λάδανον. (936.) Ὅρα δὲ ὅπως γενικῶς συντάσσει τὸ ὄζει, εἰπὼν ὄδωδε θύου ἢ σμύρνης καὶ τὰ ἑξῆς. σκοπητέον δέ, εἴτε ὁ ἐνταῦθα εὐώδης κάλαμος ὁ αὐτός ἐστι ταῖς παρὰ τῷ Γεωγράφῳ Ἰνδικαῖς καλάμοις, ἃς μελιτοποιεῖν ἐκεῖνός φησιν, εἴτε καὶ διαφέρει μάλιστα ἐκείνων οὗτος ὡς εὐώδης μὴ τοιούτων. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν, Ἀλέξανδρος διενοεῖτο μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδῶν ἐπάνοδον βασίλειον ἑαυτοῦ τὴν Ἀραβίαν ποιῆσαι. καὶ ὅτι εἰσὶ καὶ Σκηνῆται Ἄραβες περὶ τὰ πέραν Εὐφράτου ἕως Κοίλης Συρίας.

939. Ὅτι ὁ Διονύσιος ἐπιτόμῳ ἐγκωμίῳ τὴν Ἀραβίαν σεμνύνας κατὰ τὸ προςεχὲς ἐπάγει μῦθον, ὅτι ὄντως ἐκεῖ Ζεὺς τὸν Διόνυσον ἐλύσατο παρὰ μηροῦ εὐραφέος· ἀφ' οὗ καὶ Εἰραφιώτης ὡς προεῤῥέθη ἐκλήθη κατά τινας. τοῦτο δὲ Ἀῤῥιανὸς ἐπὶ Σαγγαρίῳ μυθοπλαστεῖ, λέγων ὅτι πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Σαγγαρίου ἔῤῥηξε τοὺς δεσμοὺς τοῦ Διὸς ὁ Διόνυσος ἤδη τρόφιμος ὤν. ὁ δὲ Διονύσιος οἷς εἶπεν ἀκολούθως ἐπάγει γενεθλιακὴν διασκευήν, λέγων ὡς ἐν ἐκφράσει, οἷα εἰκὸς ἦν τότε τῷ τοιούτῳ τόκῳ ἐπισυμβῆναι. πάντα γὰρ φησὶν ἦσαν εὐώδη τηνικαῦτα, μῆλα δὲ λασίοις ἐβαρύνετο μαλλοῖς, αὐτομάτῳ δὲ κατέῤῥεον ὕδατι λίμναι, ὄρνιθες δὲ ἀοικήτων ἀπὸ νήσων, τῶν περὶ τὸ Ἐρυθραῖον

τάχα πέλαγος, ἦλθον φύλλα φέρουσαι ἀκηρασίων κιναμώμων· καὶ πολὺς ὄλβος ἐπεχέθη τοῖς ἐκεῖ· διόπερ εἰςέτι νῦν λιβάνῳ μὲν κομῶσιν αἱ ἄρουραι, τὰ δὲ ὄρη χρυσῷ, οἱ δὲ ποταμοὶ θυηλαῖς, οἱ δὲ ἐνοικοῦντες μάλα πίονα δῆμον ἔχουσι, χρυσέοις πέπλοις ἀγαλλόμενοι μαλακοῖς. λέγει δὲ καὶ ὅπως νεβρῖδά τε ἐτανύσατο κατωμαδίην ἢ ἐπωμαδίην ὁ Διόνυσος, καὶ κισσῷ ἐστέψατο, ἀκροχάλιξ δὲ οἴνῳ μειδιόων, οἷα φιλομειδής, καὶ αὐτὸς πλεκτοὺς ἀνεσείσατο θύρσους, ὅ ἐστι κλάδους τινάς, οἳ καὶ αὐτοὶ Διονύσου φόρημα ἦσαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι εἰπὼν ὁ Περιηγητὴς ἀπὸ ἀοικήτων νήσων ἄγεσθαι ὑπὸ ὀρνίθων τὸ κινάμωμον ἐμφαίνει καὶ αὐτὸς μὴ γινώσκεσθαι τὴν γῆν τὴν φέρουσαν τὸ κινάμωμον, ὥςπερ φησὶ καὶ Ἡρόδοτος. ἐκεῖνος δὲ ἀφηγεῖται καὶ ὅπως οἱ μὲν ὄρνιθες τὰ κάρφη τοῦ κιναμώμου φέρουσιν εἰς τὰς οἰκείας νεοσσιάς, καὶ πηλῷ προςπλάττουσιν ἐν ἀβάτοις κρημνοῖς· οἱ δὲ Ἄραβες κρέα μεγάλα προῤῥίπτουσι, καὶ οἱ ὄρνεις ἀνάγουσιν αὐτά, καὶ αἱ νεοσσιαὶ βαρύνονται, καὶ κάτω φέρονται, καὶ τὸ κινάμωμον συλλέγεται. παρὰ δὲ Ἀριστοτέλει φαίνεται ὁμωνύμως τοῖς φερομένοις κάρφεσι λέγεσθαι κινάμωμα καὶ τὰ ὄρνεα τὰ φέροντα τὰ τοιαῦτα κάρφη, ἐξ ὧν καὶ τὰς νεοττιὰς αὐτὰ ποιοῦνται ἐν τόποις ἀβάτοις, ἃς οἱ ἐγχώριοι καταβάλλουσι μόλιβδον ὀϊστοῖς προςαρτῶντες καὶ τοξεύοντες, καὶ οὕτω συνάγουσιν ἐκ τοῦ φορυτοῦ, φησί, τὸ κινάμωμον. τὸ δὲ ἐτάνυσε νεβρῖδα οὐκ ἀντὶ τοῦ ἐνεδύσατο νοητέον, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐφόρησεν, ἐξεκρέμασεν, ἤτοι ἐνήψατο. ἐνάπτεσθαι δὲ καὶ καθάπτεσθαι λέγομεν τὰ μὴ ζώνῃ διαλαμβανόμενα, μηδὲ τὸ σῶμα ὅλον ἐνδύοντα, ἀλλὰ μέρος τι σκέποντα καὶ ἄφετα ἐξαρτώμενα, οἷον πήραν λεοντῆν παρδαλέην. Ἀῤῥιανὸς δὲ καὶ διφθέρας καθάπτεσθαι λέγει. οὕτω γοῦν καὶ νεβρῖδα, ὅ ἐστι δέρμα νεβροῦ, ἤτοι νεογνοῦ ἐλάφου πολύστικτον, ὁ Διόνυσος ἐνάπτεται τοῖς ὤμοις. ποιεῖ δὲ τοῦτο ἢ διὰ τὸ τῶν μεθυόντων πολύτροπον, ὡς φθάσαντες εἴπομεν, οὗ σύμ-

βολον τὸ πολύστικτον, ἢ διὰ τὸ τῶν σταφυλῶν πολύχροον, ἢ καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς μέθης ἀσθένειαν. καὶ γὰρ καὶ ὁ νεβρὸς ἀπόλεμον καὶ εἰς φυγὴν ἑτοιμότατον. τὸ δὲ ἀπὸ κισσοῦ στεφάνωμα τὸ τοῦ οἴνου συμβολικῶς κισσητὸν, ἤτοι ἐπιθυμητὸν αἰνίττεται, εἴγε τὸ κισσᾶν ἐπὶ τοῦ ἐπιθυμεῖν τίθεται. οἱ δὲ θύρσοι τὸ τῶν μεθυόντων ἕτοιμον εἰς πληγὰς ὑπεμφαίνουσι, πλεκτοὶ λεγόμενοι παρωνύμως τῇ τῶν διαμαχομένων συμπλοκῇ. ἀκροχάλιξ δὲ οἴνῳ ὁ ἄκρως κεχαλασμένος, ἢ ὁ τῷ ἀκράτῳ χαλασθεὶς τοῦ φρονεῖν, ὁποῖόν τι καὶ ὁ χαλίφρων παρὰ τῷ Ποιητῇ, ἢ ὁ ὀρθοῦσθαι μὴ ἔχων, ἀλλὰ κάτω χαλώμενος, ὁποῖοι οἱ ἔξοινοι. τοῦ δὲ κιναμώμου τὴν βλάστην· φρύγανον δὲ ὥς φησιν ὁ Πορφύριος ἐστὶν Ἀραβικόν· ὁμοίαν φασὶν εἶναι ἀμπέλῳ, οὗπερ ὁ ὀσφραινόμενος κλαυθμυρίζεται ὑφ' ἡδονῆς· φιλοῦσι δὲ αὐτὸ αἱ κατὰ χώραν αἶγες. διὸ καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν λίαν φιλίως πρός τι διακειμένων, ἡ αἲξ τὸ κινάμωμον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ τῶν Ἀράβων ἔθνους, μὴ πάνυ ὡς ἔοικεν εὐδοκιμούντων τὰ εἰς ᾠδὴν, πεπαροιμίασται τὸ Ἀράβιος αὐλητής, ὃς κατὰ τὴν παροιμίαν δραχμῆς μὲν ηὔλει, τεττάρων δ' ἐπαύετο. λέγεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀπαύστως διαλεγομένων καὶ ἀδολεσχούντων, καὶ μόλις παυομένων τοῦ πολυλογεῖν, ἢ ἐπὶ τῶν ἀμούσων καὶ βαρβάρων ἐν τῷ αὐλεῖν.

954. Ὅτι Ἀράβων πρῶτοι ὑπὲρ κλιτὺν Λιβάνου, τουτέστι πρὸς νότον τοῦ Λιβάνου, ἀφνειοὶ Ναβαταῖοι, ἀπό τινος Ναβάτου καλούμενοι. Ναβάτης δὲ φασὶν Ἀραβιστὶ ὁ ἐκ μοιχείας γενόμενος. μετὰ δὲ Ναβαταίους Χαβλάσιοι καὶ Ἀγρέες, οὓς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας Ἀγραίους λέγει. μεθ' οὓς ἡ Χατραμὶς γῆ, κατὰ δὲ ἄλλους Χατραμῖτις, κατέναντι Περσίδος γῆς. καμηλοκόμοι δὲ καὶ οὗτοι, καὶ οἱ περὶ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης κείμενοι Σάβαι, ὅπου καὶ οἱ Μινναῖοι, ἔθνος καὶ αὐτὸ παράλιον. τοὺς δὲ Σάβας καὶ Σαβαίους ἄλλοι φασὶ λέγοντες ὅτι Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖοι τὴν εὐδαίμο-

να Ἀραβίαν νέμονται, καὶ ὅτι εὐδαιμονεστάτη ἐστὶν ἡ τῶν Σαβαίων γῆ ἔθνους μεγίστου, παρ' οἷς καὶ σμύρνα καὶ λίβανος καὶ κινάμωμον καὶ βάλσαμον. καὶ ὅτι τεσσάρων ἐθνῶν μεγίστων κατοικούντων τὴν Ἀραβίαν ἓν ἐκεῖσέ ἐστι καὶ τὸ τῶν Μινναίων πρὸς Ἐρυθράν, ὧν πόλις μεγίστη Κάρνα. ἐχόμενοι δὲ Σαβαῖοι. ἡ δὲ Ναβαταία χώρα πολύανδρος φασὶ καὶ εὔβοτος. μητρόπολις δὲ Ναβαταίων ἡ Πέτρα. λέγονται δὲ καὶ σώφρονες οἱ Ναβαταῖοι καὶ κτητικοί, ὥςτε ὁ μὲν τὴν οὐσίαν μειώσας δημοσίᾳ ζημιοῦται, τῷ δὲ αὐξήσαντι κεῖνται τιμαί. εἰσὶ δὲ καὶ ὀλιγόδουλοι, καὶ διακονοῦνται τὸ πλέον ὑπὸ συγγενῶν, καί εἰσιν αὐτοδιάκονοι καὶ ἀντιδιάκονοι. ὁ δὲ τῶν ἐθνικῶν ἀναγραφεὺς λέγει ὅτι καὶ Δαχαρηνοὶ τὸ τοιοῦτον ἔθνος ἐκλήθη, ὅ ἐστιν ἀρσενικοί.

963. Ὅτι ἀντιπέραν τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας πρὸς ζέφυρον λυπρὸν οὖδας Ἐρεμβῶν, ἤτοι τῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου ῥηθέντων Τρωγλοδυτῶν· οἵ φησὶν οὐχ ὡς οἱ ἀντιπαρακείμενοι ἁβρόβιοι Ἄραβες ζῶσιν, ἀλλὰ τὸν βίον ὑπὸ πέτραις κατωρυχέεσι, μᾶλλον δὲ καταῤῥωγέσι τίθενται, γυμνοὶ καὶ κτεάνων ἐπιδεεῖς καὶ αὐαλέοι τὸν χρῶτα, διὰ τὸ καύματι θάλπεσθαι, οἷα θῆρες ἀλώμενοι, ἄλγεα ἔχοντες. καὶ ἐπάγει γνωμικόν, οὐ γὰρ ἐν ὄλβῳ ἴσην μοῖραν ἐν ἀνδράσι θήκατο θεός. ὅπερ ὅμοιόν ἐστι τῷ, οὐ πᾶσι πάντα δέδωκε θεός.

970. Ὅτι πρὸς αὐγὰς τοῦ Λιβάνου ὡς πρὸς Μεσοποταμίαν ἡ ἑτέρα Συρία μηκύνεται, ἤγουν ἡ παρὰ τὴν Κοίλην Συρίαν ἑλκομένη καὶ μέχρι Σινώπης, ἣν ἀλίκλυστον λέγει διὰ τὸ χεῤῥόνησον εἶναι· ἐφ' ἧς ἑτέρας ταύτης Συρίας οἱ Καππαδόκαι μεσήπειροι, οὓς προπαροξυτόνως Καππάδοκας ὁ Γεωγράφος λέγει, ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ Καππάδοξ· οἳ ὡς προϊστόρηται καὶ Λευκόσυροι λέγονται πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἑτέρων μελαγχρόων Σύρων. ὁ δὲ Διονύσιος τοὺς Καππαδόκας καὶ ἐπιστήμονας ἱπποσύνης φησίν, ὃς καὶ τοὺς ἁλὸς ἄγχι τῆς τοῦ Εὐξείνου παρὰ τὸν Θερμώδοντα οὐ Σύρους,

ἀλλὰ Ἀσσυρίους φησίν, ὡς καὶ ἐν τοῖς περὶ Σινώπης προγέγραπται. Καὶ ὅρα ὅτι ἐνταῦθα σαφέστατα ὁ Διονύσιος ἐφάνη δύο δοξάζων Συρίας, ὧν τρίτην ἑτερώνυμον ἔχει τὴν Ἀσσυρίαν, ἥν, ὡς ἔκ τε τῶν προλαβόντων ἐδηλώθη καὶ ὡς ἐκ τῶν ἄρτι λεχθέντων φαίνεται, μετὰ τοὺς Χάλυβας εἶναι ἱστορεῖ, καὶ ἐμπεριγράφει αὐτὴν περὶ τὴν θάλασσαν τοῦ Εὐξείνου πόντου παρὰ τὸ στόμα τοῦ Θερμώδοντος. ὡς εἶναι κατ' αὐτὸν μίαν μὲν Συρίαν τὴν Κοίλην, ὑπερεκπίπτουσαν πρὸς νότον καὶ ἕως Ἀραβίας, ὡς καὶ αὐτὸς ἱστόρησεν, ἧς μέρος καὶ ἡ παραλία Φοινίκη κατὰ τὸν αὐτὸν Διονύσιον, εἰπόντα ὅτι τῶν Σύρων οἱ μὲν ἐν ἠπείρῳ, οἱ δὲ ἁλὸς ἐγγύς, ἐπωνυμίην Φοίνικες· ἑτέραν δὲ δευτέραν Συρίαν, τὴν ὑπὲρ Λίβανον ἕως Σινώπης, περὶ ἣν μέσην οἱ Καππαδόκαι· τρίτους δ' ἐκεῖθεν περὶ τὴν τοῦ Εὐξείνου θάλασσαν κεῖσθαι τοὺς Ἀσσυρίους. φησὶ γάρ, Ἀσσύριοι ἁλὸς ἄγχι παρὰ στόμα Θερμώδοντος. εἰ μὴ ἄρα τις καὶ τούτους Σύρους βούλεται λέγειν, ἀδιάφορον ἡγούμενος τὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ Σύρων ὄνομα κατά τινας. ὅτι δὲ περὶ Ἀσσυρίων ἄλλοις ἄλλα ἱστόρηται, ἱκανῶς ἀλλαχοῦ προείρηται· καὶ ὅτι δὲ ὑπό τινων εἰς πλείους μοίρας ἡ Συρία διῃρεῖτο, προεγράφη καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς περὶ τῆς Κομμαγηνῆς χώρας. ἄλλοι δὲ εἰς τρία διῄρουν αὐτήν, Κοιλοσύρους καὶ Σύρους καὶ Φοίνικας. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. ἐν δὲ Καππαδοκίᾳ ἱστορεῖται μάγους εἶναι, οἳ Πύραιθοι ὠνομάζοντο, ὡς πῦρ αἴθοντες καὶ δι' αὐτοῦ μαντευόμενοι. ὅτι δὲ ἀπό τινος Καππάδοκος οἱ Καππαδόκαι οὗτοι καλοῦνται, προείρηται καὶ αὐτό. ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι τὴν Καππαδοκίαν Πέρσαι μὲν εἰς δύο σατραπείας διεῖλον, Μακεδόνες δὲ ὕστερον εἰς δύο βασιλείας, ὧν τὴν μὲν ἰδίως Καππαδοκίαν ὠνόμασαν καὶ μεγάλην Καππαδοκίαν, καὶ πρὸς τῷ Ταύρῳ Καππαδοκίαν, τὴν δὲ ἑτέραν πρὸς τῷ Πόντῳ Καππαδοκίαν ἐκάλεσαν.

976. Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Καππαδοκίας ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπειρέσιος ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους ῥέει μακρός, ἐπὶ νότον τὰ πρῶτα, εἶτα ἑλίξας ἀγκῶνας πρὸς ἀνατολὰς καὶ μέσην τὴν Βαβυλῶνα περάσας εἰς τὴν Περσίδα θάλασσαν ἀπερεύγεται, παρὰ τὴν Τερηδόνα, πόλιν Περσικήν, ῥέων διὰ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἕως τῆς μικρᾶς. μετὰ δέ γε τὸν Εὐφράτην εἰς αὐγὰς ὁ Τίγρις ῥόον ἶσον ἐλαύνων, ἤγουν ἐπ' εὐθείας, κατὰ δὲ ἄλλους καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἀγκωνιζόμενος, καὶ οὕτω μετ' οὐ πολὺ διάστημα εἰς ἴσον τῷ Εὐφράτῃ γινόμενος, κοινοῦται τὸ ῥεῦμα καὶ συγκαταβαίνει εἰς τὴν θάλασσαν. τὸ δὲ μέσον τούτων διάστημα Μέσην φησὶ καλοῦσι ποταμῶν, ὅ ἐστι Μεσοποταμίαν· ὡς καὶ τὴν ἀκρόπολιν διαλελυμένως ἡ ποίησις ἄκρην πόλιν φησί, καὶ τὴν Λευκόπετραν Λευκὴν πέτραν, καὶ τὴν Νεάπολιν Νέαν πόλιν. διΐστανται δὲ ἀλλήλων οἱ ποταμοὶ οὗτοι, ὅσον ἂν φησὶν εἰς ἕβδομον ἦμαρ ἴφθιμος καὶ κραιπνός, ὅ ἐστι ταχύς, ἀνὴρ ὁδίτης ἀνύσειεν. ἑπτὰ γὰρ φησὶν ἡμερῶν ἡ μέση τῶν ποταμῶν ὁδός ἐστιν εὐζώνῳ ἀνδρί, τουτέστιν ἀπερίττῳ καὶ ἐλαφρῷ εἰς ὁδόν. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὴν συναγωγὴν τῆς Μεσοποταμίας ἐπὶ συχνὸν προπίπτουσαν μῆκος πλοίῳ πως ἐοικέναι. τὰς δὲ τῶν δύο τούτων ποταμῶν πηγὰς διέχειν ἀλλήλων φασὶ περὶ ͵αφ' στάδια. ὤκιστος δὲ φησὶ ποταμῶν ὁ Τίγρις, καὶ οὐκ ἂν ἐκείνου ἐν πᾶσι ποταμοῖς θοώτερον, ὅ ἐστιν ὀξύτερον, ἴδοις. διὸ φασὶ καὶ Τίγρις καλεῖται, ἤγουν ταχὺς ὡς βέλος· Μῆδοι γὰρ Τίγριν καλοῦσι τὸ τόξευμα. οὕτω δὲ καὶ Ἄκις ποταμὸς Σικελικὸς παρὰ Θεοκρίτῳ, διότι φασὶν ἀκίδι τὸ τάχος τοῦ ῥεύματος ἐκείνου ἔοικε. κατὰ δέ τινας παρὰ τὸν Τίγριν τὸ ζῶον ἡ κλῆσίς ἐστι τούτῳ τῷ ποταμῷ, οὗ ἡ γενικὴ τίγριος παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει. μυθεύεται γὰρ ὅτι Σύλαξ ποτὲ καλούμενος ὁ ποταμὸς οὗτος, ὅ ἐστι κατωφερής, ὕστερον ἐκλήθη Τίγρις δι' αἰτίαν τοιαύτην· μαίνεται Διόνυσος Ἥρας προνοίᾳ, καὶ φοιτῶν ὅποι τύχοι γίνεται καὶ πρὸς τῷδε τῷ ποταμῷ,

καὶ θέλων εἰς τὸ πέραν διαβῆναι ἀπόρως ἔχει. οἰκτίζεται δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ Ζεύς, καὶ πέμπει ζῶον τίγριν, ὃς τοῦ πόρου τῷ Διονύσῳ καθηγησάμενος αὐτῷ μὲν ποιεῖ τὸ θυμῆρες, τῷ δὲ ποταμῷ ἀφ' ἑαυτοῦ καλεῖσθαι ἀφίησι. καὶ ἄλλως δὲ δίχα τῆς μυθικῆς ταύτης ἐπιβολῆς τὴν πρὸς τὸ ζῶον ὁμωνυμίαν ὁ ποταμὸς ἔχει διὰ τὸ τοῦ ῥεύματος ὀξύ. θηρίον γὰρ ὁ τίγρις οὐ μόνον ἐλέφαντος πολὺ ἀλκιμώτερος, ἀλλὰ καὶ τὴν ὠκύτητα οὐ ῥᾴων εἰκασθῆναι. διὸ καὶ ὁ τῷ Ἰουλιανῷ δοθεὶς ἀπατηλὸς χρησμὸς παρὰ θηρὶ ποταμῷ ὑπέσχετο ποιήσειν τὰ θρυλούμενα, ἤγουν παρὰ τῷ θηριωνύμῳ Τίγρει. ὅτι δὲ διὰ τοῦ ῑ ἔχει τὴν γραφὴν ἡ λήγουσα ἡ κλίσις δηλοῖ· Τίγριος γάρ ἐστι καὶ παρὰ τῷ Διονυσίῳ ἡ γενική, ὡς τοῦ ὄφιος, ὡς δοκεῖν ἐντεῦθεν εἶναι τὴν Ἀττικὴν γενικὴν Τίγρεως, ὡς Θύμβρεως. ὁ μέντοι Ἀῤῥιανὸς διὰ τοῦ δ̄ κλίνει Τίγριδος, καθὰ καὶ ὁ γράψας τὸ δρᾶμα τῆς Σωσάννης, οἶμαι ὁ Δαμασκηνός, ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς φαίνεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ Ἆπις τὸ κύριον ἐν τοῖς περὶ Ἀρκάδων λόγοις οἱ μὲν διὰ τοῦ δ̄ ἔκλιναν Ἄπιδος, ὡς Πάριδος, οἱ δὲ κατὰ τὴν τοῦ ὄφεως κλίσιν αὐτὸ μετεχειρίσαντο, κλίνοντες Ἄπεως. τινὲς δὲ διὰ τοῦ η̄ κλίνουσι, Τίγρης Τίγρητος, τῷ λόγῳ τῶν εἰς η̄ς ἰαμβικῶν. ἄλλοι δὲ καὶ τὴν ἄρχουσαν μετὰ τοῦ π̄ προφέρουσι, καὶ εὕρηται τοιαύτη γραφὴ παρά τε τῷ Ἰουλιανῷ καὶ παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου. πολλὰ γὰρ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν οὕτω· τῶν ποταμῶν τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Πίγρητος, οἳ τὴν μέσην σφῶν Ἀσσυρίαν ἀπείργουσιν, ὅθεν καὶ Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληΐζεται, ὁ Πίγρης πολύ τι ταπεινότερός ἐστιν Εὐφράτου. ἔστι δὲ Τίγρις καὶ Παφλαγονικὸς ποταμός, περὶ οὗ φησι Ξενοφῶν, πρῶτον μὲν Θερμώδοντα, εὖρος τριῶν πλέθρων, δεύτερον δὲ Τίγριν τρίπλεθρον ὡσαύτως, τρίτον δὲ Ἅλυν. κλίνει δὲ καὶ αὐτὸς τοῦτον διὰ καθαροῦ τοῦ ō. καὶ

Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι οὐχ εἷς μόνος Τίγρις, ἀλλὰ καὶ δεύτερος καὶ τρίτος, οὐχ ὁ αὐτὸς μέν, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων, ὁ αὐτὸς δὲ ὀνομαζόμενος.

988. Ὅτι ἡ Θωνῖτις λίμνη ἐστὶ νιτρώδης κατὰ μέσον τοῦ Τίγριος, εἰς ἣν αὐτὸς μετὰ πολλοῦ φερόμενος τοῦ ψόφου, καὶ κατὰ μυχὸν τῆς λίμνης ὥς οἱ παλαιοί φασιν εἰς βέρεθρον ἐμπεσών, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐνεχθεὶς ὑπόγεως, καὶ αὖθις ἀνίσχων, καὶ διασώσας τὸ ῥεῖθρον ἀμιγὲς διὰ τὴν ἄγαν ὀξύτητα, παραῤῥέει τὸ σῆμα τῆς Σεμιράμιδος, καὶ ἐν δεξιᾷ ἔχων τὴν Μεσοποταμίαν ἐξίησιν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ Ἀρσηνὴν καλεῖσθαι τὴν νιτρῖτιν ταύτην Θωνῖτιν, καὶ πολλοὺς ἔχειν ἰχθύας, ῥύπτειν δὲ τὰς ἐσθῆτας καὶ διαξέειν, καὶ ἄποτον ἔχειν τὸ ὕδωρ. λέγει δὲ καὶ οὕτω σφοδρῶς διαβάλλειν αὐτόθι τὸν Τίγριν, ὥστε τὴν λίμνην, ἁλμυρὰν οὖσαν καὶ ἄνιχθυν, γλυκεῖαν ἐν τούτῳ τῷ μέρει γίνεσθαι καὶ ἰχθύων πλήρη.

Ὅτι δευτερεύουσι μετὰ τοὺς Ἰνδικοὺς ποταμοὺς Εὐφράτης καὶ Τίγρις, καὶ ὅτι μείζων Εὐφράτης Τίγριος ῥέοντος ἀπὸ Νιφάτα ὄρους, καὶ πλείω διέξεισι χώραν. ἐνεχθεὶς δὲ ἐπὶ Σελεύκειαν τὸ τῶν βασιλέων χειμάδιον, ἐν Ἐκβατάνοις γὰρ θερίζειν ἐκεῖνοι λέγονται, συνάπτει τῷ Εὐφράτῃ πλησίον, καὶ ποιεῖ τὴν ῥηθεῖσαν Μεσοποταμίαν πρὸς αὐτόν. μετὰ δὲ τὸν ῥηθέντα Νιφάταν Ἄβος ὄρος, ἐξ οὗ ὁ Εὐφράτης τε ῥέει καὶ ὁ προειρημένος Ἀράξης. ῥέειν δέ φησιν ὁ αὐτὸς Γεωγράφος τὸν Εὐφράτην διὰ μέσης τῆς Βαβυλῶνος, ἐν ᾗ καὶ ὁ θαυμαστὸς κρεμαστὸς κῆπος, περὶ οὗ ῥηθήσεται. καὶ Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι τὸ μέσον τῆς Βαβυλῶνος ὁ Εὐφράτης διείργει, ὃς ῥέει μὲν ἐξ Ἀρμενίων μέγας ὢν καὶ βαθὺς καὶ ταχύς, ἐξίησι δὲ εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ναυσὶ περατὸν τὸν Εὐφράτην ἱστορεῖ, καὶ ὅρον αὐτὸν εἶναι Κιλικίας καὶ Ἀρμενίας φησί. τὴν δὲ εἰρημένην Βαβυλῶνα μεγάλην ποτὲ γενομένην ὕστερον ἐρημωθῆναί φασι. φασὶ δὲ καὶ τὴν παρὰ

τῷ Τίγρει Νῖνον, πολὺ μείζω τῆς Βαβυλῶνος οὖσαν, ἀφανισθῆναι καὶ αὐτὴν, καταλυθέντων τῶν Περσῶν, ἧς τοῦ μεγέθους σημεῖον τὸ τῆς κτίσεως ἐργῶδες. λέγεται γὰρ Νῖνος οἰκοδομῆσαι αὐτὴν ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεύς, μυριάδων δεκατεσσάρων συνεχῶς αὐτὴν ἐργαζομένων ἐπὶ ἔτη ὀκτώ. σοφοὶ δὲ οἱ Βαβυλώνιοι, καὶ ὡς Ἡρόδοτος λέγει παρ' αὐτῶν οἱ Ἕλληνες ἔμαθον πόλον καὶ γνώμονα καὶ τὰ δώδεκα μέρη τῆς ἡμέρας.

992. Ὅτι καινὸν σχῆμα τό, ὅση δὲ Εὐφράτου καὶ Τίγριος ἐντός, ταύτην μέσην φασὶ ποταμῶν. ἦν γὰρ τὸ ἀκόλουθον οὕτως εἰπεῖν, ὅση δέ ἐστιν Εὐφράτου καὶ Τίγριος ἐντός, αὕτη λέγεται μέση ποταμῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ καὶ Εὐρωπαίαν Μεσοποταμίαν εἶναι, ἣν Κελτοὶ νέμονται καὶ Λυσιτανοί.

994. Ὅτι ἐπαινῶν τὴν Μεσοποταμίαν γῆν φησιν ὡς οὔτε τοὺς νομοὺς ἐκείνης ἀνὴρ βουκόλος μέμψεται, ἢ μήλοις ἀγραύλοις ἐφεπόμενος. ἄλλαι δὲ πάντως νομαὶ βουσὶν ἀγαθαί, καὶ ἄλλαι μήλοις, ὡς καὶ ἡ τῶν Λαιστρυγόνων γῆ δηλοῖ παρὰ τῷ Ποιητῇ· λέγει δὲ καὶ ὅτι οὐδὲ μὴν ὕλην παντοίην φυτοεργὸς ἀνὴρ ἀθερίσεται. ἄροσίς τε γάρ φησιν ἐκεῖ ἀγαθή, καὶ πόαν αὔξει πολλήν, καὶ οἱ νομοὶ εὐανθεῖς, καὶ ἡ τῶν ἀνδρῶν φύτλη καλλίστη καὶ ἀθανάτοις ὁμοία· ταὐτὸν δὲ εἰπεῖν θεοειδής· διὰ τὸ ἀξιοθέατον καὶ εὔδαιμον. καὶ τὴν τῶν Ἀρμενίων δὲ καὶ Ματιανῶν χθόνα πρὸς βορέαν τῆς Μεσοποταμίας οὖσαν καὶ ὄρεσι περιειλημμένην λιπαρὰν καλεῖ, καὶ τοὺς ἐκεῖ ἄνδρας ἀφνειούς τε λέγει καὶ ἄρεος εὖ δεδαῶτας καὶ πίονας, ὡς καὶ τὸν Ἀραβικὸν δῆμον πίονα εἶπεν. ἐξ Ὁμήρου δὲ ἡ τοιαύτη ἀφορμή, λιπαροὺς πόδας τοὺς τῶν ἡρώων λέγοντος. τὸ δὲ ἀθερίσεται Ὁμηρικὴ λέξις ἐστί, καὶ ἐῤῥέθη ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὅμηρον. δηλοῖ δὲ τὸ ἀποδοκιμάσαι καὶ ἀποῤῥῖψαι.

995. Ὅτι τὸν ποιμένα περιφράζων οὕτω φησίν· ὃς σύριγγι κερώνυχα Πᾶνα γεραίρων μήλοις ἀγραύλοισιν ἐφέσπεται. κερώνυχα δὲ τὸν ὀξύκερων φασιν οἱ παλαιοί,

ὡς τοῦ ὄνυχος ἐνταῦθα τὴν ὀξύτητα δηλοῦντος, καθὰ καὶ ὅτε ἀκρωνυχίαν ὄρους φαμέν. οὐ φιλοῦσι δὲ ἐκεῖνοι τὴν ἐπίθετον ταύτην λέξιν ὡς καὶ σκληρὰν καὶ οὐδὲν ἀστεῖον ἔχουσαν.

1005. *Ὅτι πρὸς νότον τῆς Μεσοποταμίας ἡ Ἀσσυρίων μητρόπολις Βαβυλών, ἱερὰ πόλις, τεῖχος περιβεβλημένη χαλκοῦν κατά τινας, καὶ ποταμῷ περιῤῥεομένη. ταύτην φησὶ πᾶσαν τείχεσιν ἀῤῥαγέσι Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν. ὅπουγέ τινες ὡς εἴρηται καὶ χαλκοῦν αὐτῇ τεῖχος ἱστόρησαν, καὶ ἄλλα πολλὰ θαυμάσια δίχα τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένων περὶ αὐτῆς ἐξέθεντο. καὶ ἐπὶ τῇ ἀκροπόλει δὲ φησὶ βωμὸν τῷ Βήλῳ ἡ Σεμίραμις ἵδρυσε, χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ ἀσκήσασα. Βῆλος δὲ ἦν βασιλεὺς Βαβυλῶνος, υἱὸς Διός, ἀφ᾽ οὗ καὶ πύλαι Βαβυλῶνος Βηλίδες, ἢ καὶ ὁ Ζεὺς αὐτὸς κατά τινας. διὸ καὶ Ἡρόδοτος ἱερὸν εἶναι αὐτόθι λέγει Βήλου Διός. ὁ αὐτὸς δὲ τῇ Βαβυλωνίᾳ χώρᾳ τοσαύτην προσμαρτυρεῖ δύναμιν, ὥστε αὐτὴ μὲν φησὶ τέσσαρας μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ τρέφει τὸν μέγαν βασιλέα, ἡ δὲ λοιπὴ πᾶσα Ἀσία τοὺς λοιποὺς ὀκτὼ μῆνας. Θεόκριτος δὲ ἀσφάλτῳ δείμασθαι τὴν Σεμίραμιν τὸ τῆς Βαβυλῶνος τεῖχός φησιν. ἕτεροι δὲ Σελεύκειάν ποτε καλεῖσθαι τὴν τοιαύτην Βαβυλῶνά φασι, καὶ κτίσμα εἶναι Βαβυλῶνός τινος ἀνδρὸς σοφωτάτου, παιδὸς Μήδου, καὶ ἀρχαιοτέραν τὴν πόλιν ταύτην τῆς Σεμιράμιδος λέγουσιν ἔτεσι χιλίοις ὀκτακοσίοις. Ἰστέον δὲ ὅτι συνετὴν μὲν γυναῖκα καὶ τὴν Σεμίραμιν ἡ ἱστορία ἔχει, συνετωτέραν δὲ αὐτῆς τὴν Νίτωκριν, Βαβυλῶνος καὶ αὐτὴν βασιλεύσασαν. τοὺς δὲ Πέρσας, ὧν μητρόπολις ἡ Βαβυλών, Κηφῆνάς ποτε καλεῖσθαί φησιν ὁ Ἀῤῥιανός. ἄλλοι δὲ καὶ τοιαῦτά τινα ἱστοροῦσιν, ὅτι Νίνου τοῦ Σύρων βασιλέως τὴν Νινευΐ κτίσαντος ἡ τούτου γυνὴ τὸν ἄνδρα ὑπερβαλλομένη Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ κτίζει ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου καὶ λίθων λαξευτῶν τριπήχεων μὲν τὸ πλάτος, ἑξαπήχεων δὲ τὸ μῆκος, καὶ περίμετρον αὐτῇ*

διεγράψατο στάδια τπε΄. τὸ δὲ τεῖχος εἰς ὕψος ἀνέτεινε ν΄ πήχεων, οὗ τὸ πάχος εἰς τριάκοντα πήχεις διέστησεν, ὡς καὶ τέθριππα ἐπ᾽ αὐτοῦ ἐναντιοδρομεῖν ἀλλήλοις· καὶ πύργους ταῖς πύλαις ἐπέστησεν ὑψηλούς, χαλκᾶς τε τὰς πύλας ποιήσασα εἰς ὕψος τε ἀνατεινομένας πολὺ καὶ εἰς πλάτος ἀξιόλογον. ἔκτισε δὲ καὶ δεξαμενὴν μεγάλην, ᾗ κῆπον ἐπήγειρε θαυμαστὸν ἐπιλεγόμενον κρεμαστόν, ὃς τετράπλευρος μὲν ἦν, ἑκάστην δὲ πλευρὰν εἶχε τετράπλεθρον. καὶ ἦν ἓν καὶ αὐτὸς τῶν ἑπτὰ κοσμικῶν θεαμάτων. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Βαβυλὼν Λιβυκή. Ἡρόδοτος δὲ περὶ τῆς Περσικῆς Βαβυλῶνος καὶ ταῦτά φησιν, ὅτι τῆς Ἀσσυρίας ὀνομαστότατον πόλισμα καὶ ἰσχυρότατον ἡ Βαβυλών, ἔνθα καὶ τὰ βασίλεια, οὖσα δὲ τετράγωνος κεῖται ἐν μεγάλῳ πεδίῳ, καὶ μέτωπον ἕκαστον αὐτῆς εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίων· ὥςτε εἶναι κατ᾽ αὐτὸν τὴν περίοδον τῆς πόλεως, στάδια τετρακόσια ὀγδοήκοντα. πύλαι δὲ πέριξ τοῦ τείχους ἑκατόν, χάλκεαι πᾶσαι, ὥςπερ καὶ οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ ὑπέρθυρα. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ μόνον ἑκατόμπυλοι Θῆβαι, ἀλλ᾽ ἰδοὺ τοιαύτη καὶ ἡ Βαβυλών.

1010. Ὅτι Βαβυλὼν ἡ Περσικὴ πολλοὺς ἀκροκόμους ἐπηρεφέας φέρει φοίνικας· ἰδιότης δέ ἐστι τοῦτο τοῦ φυτοῦ. καὶ λέγονται ἐπηρεφεῖς μέν, οἷα ἐπικλίνοντες τοὺς κλάδους εἰς ὄροφον, ἀκρόκομοι δὲ ὡς οὐ κάτωθεν ἀλλ᾽ ἐν ἄκρῳ ἄνω κομῶντες· τοιοῦτον γὰρ τὸ δένδρον. Καὶ ὅρα ὅτι τῶν Καρῶν ἀκροκόμων λεχθέντων παρὰ τῷ Ποιητῇ, οὗτος ἐπὶ φοίνικος τοῦ φυτοῦ τὴν λέξιν ἔθετο, παραξέσας αὐτὴν κατὰ λόγον δριμύτητος. φέρει δὲ φησὶν ἡ Βαβυλὼν καὶ χρυσοῦ τι χαριέστερον ἄλλο. ποῖον ἐκεῖνο; ὑγρᾶς βηρύλλου γλαυκὴν λίθον, φυομένην ἐκεῖ ἐν προβολαῖς ὀφιήτιδος ἔνδοθι πέτρης. τόπος γάρ τις ἐκεῖ Ὀφίτης ἐκβάλλων μάρμαρον λίθον, ᾧ ἡ βήρυλλος ἐνθαλαμεύεται. τὸ δὲ ὀφιήτης πλεονασμὸν ἔχει τοῦ η, καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ πολιήτης. (1012.) Σημείωσαι δὲ ὅπως τὴν γλαυκὴν βήρυλλον ὑγρὰν ἔφη, ὡς τῶν

γλαυκῶν σωμάτων ὑγρῶν εἶναι δοκούντων διὰ τὸ διαφανές, ὅπουγε καὶ θαλάσσης ἐπίθετον τὸ γλαυκόν.

1016. Ὅτι ἐν τῷ, ἀλλ' ὁπότ' Ἀρμενίων ὀρέων προπάροιθεν ὁδεύσῃς, νοοῦμεν ἐκ τῆς συναλοιφῆς, ἤγουν ἐκ τοῦ κουφισμοῦ, ψιλοῦσθαι τῆς Ἀρμενίας τὴν ἄρχουσαν· εἰ καί τινες ἐφίενται δασύνειν αὐτήν.

1017. Ὅτι μετὰ τοὺς Ἀρμενίους εἰς αὐγὰς τὰ Μηδικά εἰσι τέμπεα, ὅ ἐστιν ἀπὸ μέρους ἡ τῶν Μήδων χώρα, οὕτω κληθεῖσα κατὰ τὸν Γεωγράφον ἢ ἀπὸ Μήδου υἱοῦ Μηδείας, ἥτις λειπόπατρις δι' ἔρωτα γέγονεν, ἢ ἀπὸ αὐτῆς δὴ τῆς φυγάδος Μηδείας τῆς Αἰήτου θυγατρός, ἥτινι ὁ Διονύσιος ὁμώνυμον τὴν γῆν ταύτην φησί· δεῖ δὲ μᾶλλον εἰπεῖν παρώνυμον. ἀφεῖσα γὰρ τὴν Ἀττικὴν ἡ Μήδεια ἐκεῖ παρὰ τοῖς Μήδοις ἔμεινεν, οὐχ ἑκὰς Κόλχων, ἀλλὰ δηλαδὴ ἐγγὺς κατὰ τὴν γειτνίασιν τὴν τοῦ ἀντικρύ· ᾧ λόγῳ καὶ ὁ Ἰσσικός, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ὑρκάνιος γείτονες τοῦ Εὐξείνου πόντου λέγονται. Κόλχων γε μὴν φησὶν εἰς γῆν οὐκ ἦν αὐτὴν ἐλθεῖν διὰ τὴν τοῦ πατρὸς μῆνιν, ὅτε καὶ τῇ χώρᾳ δέδωκε τὸ ἀπ' αὐτῆς κληθῆναι· αἰδοῖ φησὶ λιποῦσα τὸν Πανδιονίδην Αἰγέα καὶ τὰς Ἀθήνας, ὅτε λυγρὰ φάρμακα τῷ τοῦ Αἰγέως υἱῷ τῷ Θησεῖ ἐβουλεύσατο. διὸ φησὶν ἀπ' ἐκείνης τῆς Μηδείας, οἷα σοφῆς φαρμακουργοῦ, ἔτι οἱ Μῆδοι πολυφάρμακοί εἰσι. τὸ δὲ αἰδοῖ σεμνῶς εἶπεν, οὐ θέλων ἐξυβρίσαι εἰς τὴν ἡρωΐδα. τῷ ὄντι γὰρ οὐχ ἑκοῦσα ἐκείνη οὐδὲ δι' αἰδῶ, ἀλλὰ πρὸς βίαν ἔλιπε τὰς Ἀθήνας, διωχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αἰγέως, διότι τῷ Αἰγείδῃ Θησεῖ ἐπεβούλευσε κερασαμένη θανάσιμα φάρμακα, ὁπηνίκα ἐκεῖνος ἐκ Τροιζῆνος χρόνιος ἐλθὼν μετὰ τοῦ ξίφους καὶ τῶν πεδίλων τῶν πατρικῶν, ἃ καὶ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ἐνεφανίσθη μὲν ἀγνοοῦντι τῷ πατρὶ Αἰγεῖ παῖς καλὸς καὶ πρέπων εἰς βασιλείαν, μικροῦ δὲ ἂν λαθὼν ὑπὸ τῆς Μηδείας ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ πατὴρ γνωρίσας τὸν ἐκ πολλοῦ ἐπὶ διαδοχῇ τῆς βασιλείας ποθούμενον παῖδα περιεσώσατο, καὶ τὸν διαδεξόμενον εὑρη-

κῶς ἀπώσατο τὴν Μήδειαν, ἣν δι' ἔρωτα παιδοποιΐας ἐπεισηγάγετο. φασὶ δὲ αὐτὴν δυναστεύσασαν ἐν Μήδοις, καὶ ἐπικρυπτομένην τὴν ὄψιν, ὁπηνίκα προέρχοιτο, καταδεῖξαι τὸ θηλυστολεῖν τε τοὺς ἐκεῖ καὶ ἐν ταῖς προόδοις κατηρεφεῖς εἶναι τοῖς σκεπάσμασιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὀπός τις ἀπὸ σιλφίου ὀνομαστὸς παρὰ τοῖς Μήδοις λέγεται γίνεσθαι καλούμενος Μηδικός· καὶ ὅτι οἱ Μῆδοι καὶ Μήδειοι λέγονται προπαροξυτόνως, καθάπερ οἱ παρ' Ὁμήρῳ Κήτειοι, καὶ ὅτι δεινοὶ περὶ τοξείαν εἰσί, διὸ καὶ τοξοφόρους αὐτοὺς ἐρεῖ ὁ Διονύσιος· καὶ ὅτι καὶ βοτάνη τις ἡ μάλιστα τοὺς ἵππους τρέφουσα Μηδικὴ καὶ εἰςέτι καλεῖται, ὡς ἐν Μηδίᾳ τάχα πλεονάζουσα. ὅτι δὲ κατὰ κυριολεξίαν ἀνωτέρω εἴρηται τὸ Μηδικὰ τέμπεα, δηλοῖ ὁ Διονύσιος κατωτέρω εἰπὼν λασίας εἰαμενὰς τὰς ἐν Μήδοις. πάντως γὰρ ἔνθα λάσιος εἰαμενή, τεμπώδης ὁ τοιοῦτος τόπος, ἤτοι ἑλώδης ἐστίν. εἰαμενὴ γάρ ἐστιν οἱονεί τις ῥειαμενή, τόπος δηλονότι κατάῤῥυτος, ἢ καὶ εἰς βοτανῶν ἀνάδοσιν ἐπιτήδειος, παρὰ τὸ ἕω, ὑφ' οὗ δηλοῦται τὸ ἀναδίδωμι. φασὶ δὲ Μήδοις ἔθος εἶναι, βασιλέα αἱρεῖσθαι τὸν ἀνδρειότατον, καὶ γυναῖκας ἕκαστον ἔχειν οὐκ ἐλάττους τῶν πέντε. καὶ γυνὴ δὲ φασὶν ἄνδρας ἐλάττονας τῶν πέντε τρέφουσα συμφορὰν ἡγεῖται τὸ πρᾶγμα, ἐν καλῷ τιθεμένη πλείστους νέμειν ἄνδρας. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ ᾀδόμενον Νισαῖον πεδίον ἐκεῖ που περὶ τὴν Μηδικὴν χώραν ἦν, φέρον ἵππους μεγάλους τοὺς λεγομένους Νισαίους.

1019. Ὅτι βορειότεροι Μήδων οἱ Γηλοὶ καὶ οἱ Μάρδοι, ἔθνος Ὑρκάνιον, λησταὶ καὶ τοξόται ἄνδρες. ἔτι δὲ καὶ οἱ Ἀτροπατηνοί, ἀπὸ ἡγεμόνος τινὸς Ἀτροπάτου καλούμενοι, ὧν Ἀτροπατία ἡ χώρα, δευτέρα μερὶς τῆς Μηδίας λεγομένη· πρώτη δὲ Μηδικὴ μερίς, καθ' ἣν τὰ Ἐκβάτανα.

1027. Ὅτι τό, ἵκετο ἡ Μήδεια οὐχ ἑκὰς Κόλχων· Κόλχων γε μὴν αἶαν ἱκέσθαι οὐκ εἶχε, σχῆμά ἐστιν ἐπαναστροφῆς. ἔστι δὲ ἐπαναστροφή, ὅταν ἡ τελευταία

λέξις τῆς πρώτης ἐννοίας ἀρχὴ γένηται τῆς δευτέρας, ὡς καὶ ἐνταῦθα τῆς μιᾶς ἐννοίας ληξάσης εἰς τὸ Κόλχων, ἀπὸ τούτου ἡ δευτέρα ἤρξατο. ἐκαλλωπίσατο δὲ καὶ ἀλλαχοῦ τῷ τοιούτῳ σχήματι ὁ Διονύσιος.

1031. Ὅτι πέτραι τινὲς Μηδικαὶ τὸν ναρκισσίτην φύουσι λίθον, ὃν καὶ ἀφεγγέα καλεῖ, ὡς ναρκίσσῳ τῷ φυτῷ ἐοικότα τὴν χρόαν, καὶ μὴ διαυγάζοντα. λέγει δὲ καὶ τὰ ποίμνια καλὰ εἶναι τοῖς Μήδοις, ἄδην βεβριθότα μαλλοῖς. Καὶ ὅρα ὅτι τὸ ἄδην δι' ἑνὸς δ' καὶ οὗτος ὁμοίως Ὁμήρῳ ἐξήνεγκεν, ὃ καὶ δασύνουσιν οἱ Ἀττικοί, ταὐτὸν ὂν τῷ ἅλις. διὸ καί τις ἔφη, ἀλλὰ τούτων μὲν ἅδην, ἀντὶ τοῦ ἅλις.

1034. Ὅτι οἱ Μῆδοι ἐπ' ἀνατολὴν τετραμμένοι ἄχρι τῶν Κασπιάδων διήκουσι πυλῶν, αἵτινες μέρος οὖσαι τῆς Μηδείας χώρας κλεῖδες καλοῦνται τῆς Ἀσίας διὰ τὴν ἄγαν στενότητα, ὑπὸ πέτρας οὖσαι βαθυνομένας. ὄρη δέ εἰσιν αἱ Κάσπιαι πύλαι, μᾶλλον δὲ πέτραι ἀπεῤῥωγυῖαι καὶ κοῖλαι ὡς ἐν τάξει πυλῶν, ἀπὸ τῶν Κασπίων ἀνδρῶν ἢ τῆς Κασπίας θαλάσσης οὕτω καλούμεναι. πύλαι γάρ οἷον εἰσι τοῖς εἰς βοῤῥᾶν δηλαδὴ πρὸς Ὑρκανίους καὶ Κασπίους ἐκ νότου ὁδεύουσι, καὶ τοῖς ἐκεῖθεν αὖθις εἰς νότον πρὸς Πέρσας. οὕτω δὲ καὶ ὁ τόπος ἐστένωται, ὡς καὶ πύλας ἐπιστῆσαι τῷ τόπῳ, κωλυούσας τὴν τῶν βορείων ἐθνῶν ἐπὶ τὰ ἐξ ἐναντίας διάβασιν. ὅτι δὲ καὶ ἄλλως αἱ πύλαι στενότατον τόπον δηλοῦσι, καὶ ἐν τῷ περὶ Θερμοπυλῶν λόγῳ διείληπται. τῷ δὲ πύλας εἰπόντι τὴν τοιαύτην στενοχωρίαν ἀκόλουθον τὰς αὐτὰς καὶ κλεῖδας εἰπεῖν. τὸ δὲ Κασπίδες πύλαι παρωνύμως καὶ αὐτὸ εἴρηται, οὐχ ὑποκοριστικῶς, ὁποῖα πολλὰ ὁ Διονύσιος ἐποίησεν.

1039. Ὅτι ὑπὸ τὸν πόδα τῶν Κασπίων πυλῶν οἱ Πάρθοι ναίουσιν, ἄνδρες ἀρήϊοι καὶ ἀγκυλότοξοι, καὶ παντοίου πολέμου δαήμονες, ὃ ἔστι τεχνῖται. εἶτα ἐμμένων τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ καὶ ἐμπλατυνόμενός φησιν, οὐ γὰρ ἀρότρῳ ἰθύνουσιν αὔλακα διασχίζοντες ἄρουραν,

οὐδὲ μὴν ἐρετμοῖς ἅλα τέμνουσιν, οὐδὲ νέμουσι βόας· ἐκ δὲ γενέθλης αὐτῆς ἔτι νηπίαχοι τόξοις καὶ ἱπποσύναις μέλονται, ἀεὶ δὲ παρ' αὐτοῖς δοῦπος ὅπλων, καὶ δρόμος ἵππων ἀελλοπόδων. οὐ γὰρ θέμις αὐτοῖς δόρποιο γεύσασθαι, πρὶν ἐνιδρῶσαι μόχθοις πολέμου. ἔχουσι δὲ ἐξ ἄγρας βίον δορίκτητον. οὕτω δὲ ὁ Διονύσιος αὐξήσας τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιπλέκει σύντομον ἐγκώμιον βασιλικόν, λέγων, ἀλλὰ καίπερ τοιούτους ἐόντας Αὐσονίου βασιλέως ἐπεπράϋνεν ἀκωκή. φασὶ γὰρ τὸν Αὔγουστον κακῶς αὐτοὺς διαθέσθαι, τὴν τοῦ Κράσσου ἧτταν ἀναπαλαίσαντα, ὃν στρατηγὸν ὄντα Ῥωμαίων οἱ Πάρθοι ἀνεῖλον ἡττήσαντες. οὕτω δέ φασι ταπεινωθῆναι αὐτοὺς τότε, ὥστε προστάξαι τὸν Αὔγουστον μὴ ἄλλως αὐτοὺς βασιλέας ἑαυτοῖς ἐφιστᾶν, ἀλλ' ἢ γνώμῃ τῆς συγκλήτου τῶν Ῥωμαίων βουλῆς. τοὺς δὲ Πάρθους καὶ Παρθυαίους καλοῦσί τινες, καὶ φῦλον εἶναί φασι Σκυθικόν, μετοικῆσαν ἐπὶ Μηδίους ἐκ φυγῆς, διὸ καὶ οὕτω κληθῆναι. Πάρθους γὰρ Σκύθαι τοὺς φυγάδας φασίν. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι οἱ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖς πρὸς τῷ ἰδίῳ ὀνόματι καὶ Ἀρσάκαι ἐκαλοῦντο, ἐπὶ τιμῇ ἀρχαίου τινὸς βασιλέως γενναιοτάτου Ἀρσάκου, ὡς ἂν ἐκεῖνός τε εἴη ἐν αὐτοῖς ἀοίδιμος καὶ αὐτοὶ τῇ ἐκείνου κλήσει ἐνωραΐζοιντο. Σημείωσαι δὲ ὅτι νόμου γεωγραφικοῦ ὄντος καὶ ἱστορίαις ἀρτύειν τὴν γεωγραφίαν εἰς χειραγωγίαν τῆς ἀληθείας, ὡς καὶ ἐν προοιμίοις εἴρηται, διόλου μὲν ἐφύλαξε τοῦτο καὶ ὁ Διονύσιος, συχνὰ παραπλέκων τῇ περιηγήσει τὰ ἐξ ἱστοριῶν, πλὴν ἐν ἐπιτομῇ καὶ ἐπιτροχάδην, διὰ τὸ καὶ τὴν ὅλην αὐτοῦ περιήγησιν συνοπτικὴν εἶναι καὶ ὡς οἱ λόγιοί φασιν ἐπελευστικήν, τὰ πάνυ πολλὰ εἰς κομιδῇ βραχὺ συναλείφουσαν καὶ ἐγχειρίδιον οἷον οὖσαν περιηγήσεως. καὶ οὕτω μὲν τὰ πρὸ τούτου. ἀφ' οὗ μέντοι εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, καὶ τετράπλευρόν τι χωρίον περιέγραφε πλευραῖς, τῷ τε Ταύρῳ καὶ τῷ Νείλῳ καὶ τῷ Ἰνδικῷ ὠκεανῷ καὶ τῷ νοτίῳ, τότε δὴ πλατύτερον τοῖς ἱστορουμένοις ἐπεξέρχε-

ται, ὡς δῆλον ἔκ τε τῶν εἰς Ἀραβίαν λεχθέντων καὶ τῶν περὶ Μηδείας ἱστορηθέντων καὶ τῶν νῦν δὲ ἐκτεθέντων. ἐνηγλαΐσθη μέντοι πρὸ τούτου καὶ τοῖς περὶ Λυδῶν λόγοις καθ' ὁμοίαν διατριβήν. ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ καὶ ἡ Ἰνδία ἱκανὴν αὐτῷ παρέξει λόγου τριβήν. αἴτιον δὲ τούτου οὐ μόνον τὸ προσπαθῶς δοκεῖν αὐτὸν ἔχειν πρὸς τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ κίνδυνον εἶναι, εἰ μὴ οὕτω μεθώδευσε, βραχύστιχον αὐτῷ παντελῶς γενέσθαι τὴν ποίησιν καὶ εἰς μικροτεχνίαν ἐκκλῖναι διὰ τὸ τῆς περιηγήσεως λίαν πάνυ στενὸν καὶ ἐπίτροχον.

1055. Ὅτι εὕρηται ὧδε τὸ ἀέναος δι' ἑνὸς $\overline{\nu}$ μετὰ ἐκτάσεως τῆς ἀρχούσης. φησὶ γάρ, καὶ πόρον ἀενάων ποταμῶν. οὕτω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀενάοις ποταμοῖσι κατάῤῥυτος, καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ δὲ εὕρηται τοιαύτη γραφή, ἔνθα λέγει, εὗρον δ' ἀέναον κρήνην· εἰ μή τις τὴν τῶν ἀντιγράφων αἰτιώμενος φαυλότητα φυλάσσει μὲν τὴν διὰ τῶν δύο $\overline{\nu\nu}$ γραφήν, θεραπεύει δὲ τὸ πάθος τοῦ μέτρου διὰ συνιζήσεως, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν Ἀλιευτικῶν Ὀππιανοῦ.

1059. Ὅτι μόνοι οἱ Πέρσαι ἔθνος ἔχουσιν Ἀσίας βασιλεύτατον, καὶ μέγας διὰ τοῦτο ἐλέγετο βασιλεὺς ὁ τῶν Περσῶν, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ. βασιλικώτατον γὰρ ἦν τὸ τῶν Περσῶν γένος, καλούμενον οὕτως ἀπὸ Πέρσου υἱοῦ τοῦ Μήδου, κατὰ δὲ ἄλλους ἀπὸ Πέρσου υἱοῦ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, λέγων ὅτι ὁ Περσεὺς ὁ Δανάης καὶ Διὸς ἀφίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου, καὶ ἔσχεν αὐτοῦ θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ γεννᾷ Πέρσην, ἐξ οὗ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχον οἱ Πέρσαι, πάλαι ποτὲ Κηφῆνες ἀπὸ τοῦ τοιούτου Κηφέως λεγόμενοι. λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅτι ἀπείριτον ὄλβον οἱ Πέρσαι περιεβάλοντο, θέμενοι ἐν μεγάροισιν, ὅτε Μήονας καὶ Σαρδιανοὺς ἐπόρθησαν, καθελόντες τὸν Κροῖσον. καὶ δεῖγμά φησι τοῦ πλούτου, ὅτι χρύσεα μὲν τοῖς ἀνδράσι τὰ ὅπλα, χρύσεα δὲ τοῖς ἵπποις τὰ χαλινά, χρυσοῖς δὲ πεδίλοις τοὺς πόδας ἐκοσμήσαντο. ταῦτα δὲ

πολλῷ πρότερον τοὺς Μῄονας, ἤτοι τοὺς Λυδοὺς, πλουσιωτάτους δείκνυσιν, οὓς οἱ Πέρσαι λῃϊσάμενοι παμπλούσιοι γεγόνασιν, ἄλλως μὴ πλουτοῦντες· ὅπουγε καὶ αἱ παρονομαζόμεναι αὐτοῖς Περσικαὶ ἐμβάδες ὥς τινές φασιν ὑπόδημα εὐτελὲς ἦν. ἀσκεῖν δὲ λέγονται καὶ μεγαλοφωνίαν οἱ Πέρσαι, καὶ καῦμα καὶ ψῦχος φέρειν καὶ ὄμβρους καὶ χειμάῤῥων διαβάσεις, ὥςτε ἄβροχα φυλάσσειν τά τε ὅπλα καὶ τὴν ἐσθῆτα. τιμῶσι δὲ τὸ πῦρ, καὶ δι' αὐτὸ καὶ τὸν χρυσὸν οἷα πυροειδῆ ὄντα. λέγεται δὲ Περσική τις εἶναι ᾠδή, ἧς τὰς ὠφελείας ξ' διαριθμοῦνται. τίμιοι δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις οἱ μάγοι, οἳ οὔτε οὐροῦσιν εἰς ποταμὸν, οὔτε νίπτονται, οὔτε λούονται. Ἡρόδοτος δέ φησι καὶ ὅτι Πέρσαι παιδεύουσι τοὺς ἑαυτῶν παῖδας ἀπὸ πενταετοῦς ἕως ἐτῶν κ' ἱππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι. ἱστορεῖ δὲ καὶ νομάδας τινὰς Πέρσας, καὶ συχνὰ εἶναι λέγει γένη Περσῶν. λέγεται δὲ καὶ σύμβολον εἶναι ἀσπασμοῦ παρὰ Πέρσαις τὸ ἀφελέσθαι τὴν τιάραν τῆς κεφαλῆς. μεγάλοις δὲ ὄρεσι περίδρομος ἡ Περσίς, νοτιωτέρα τῶν Κασπίων οὖσα πυλῶν, ἑλκομένη μέχρι τοῦ ὁμωνύμου Περσικοῦ κόλπου. τὸ δὲ ἀρκτῷον αὐτῆς τοῖς τῶν Μήδων ὄρεσιν ὑποπέπτωκεν, ἅπερ τέμπεα ὁ Διονύσιος ἀνωτέρω ἔφη Μηδικά.

1069. Ὅτι Σάβαι ἦσαν μὲν καὶ Ἀραβικοὶ, ὡς προεγράφη, εὕρηνται δὲ καὶ ὧδε Περσικοί. μεθ' οὓς οἱ Πασαργάδαι, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς καὶ Ἰνδικὸν ἔθνος οἱ Σάβαι εὑρίσκονται. ἦσαν δὲ καὶ ἔθνος Θρᾳκικὸν Σάβοι, ὅπερ τοὺς Βάκχους δηλοῖ Φρυγίᾳ διαλέκτῳ· ἐξ οὗ καὶ ὁ Διόνυσος ἔοικε Σαβάζιος λέγεσθαι, διότι καὶ Βάκχος ὁ αὐτός.

Ὅτι τὸ Τασκοὶ ἔθνους Περσικοῦ ὄνομα βαρυτόνως παρὰ πολλοῖς ἀναγινώσκεται· οἷς ἀγχιτέρμονες οἱ Πασαργάδαι, ἄριστοι Περσῶν κατὰ Ἡρόδοτον, παρ' οἷς Κύρου τάφος πολυτελὴς, πύργος οὐ μέγας ἐν παραδείσῳ, δάσει δένδρων ἀποκεκρυμμένος, κλίνην τε χρυσῆν

ἔχων ποτὲ καὶ τράπεζαν καὶ πύελον ὕλης ὁμοίας καὶ κόσμον λιθοκόλλητον. προσεκοσμήθη δὲ καὶ ὑπὸ Ἀριστοβούλου, κελεύσει Ἀλεξάνδρου, ἐσυλήθη δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον. εἶχε δὲ φασὶ καὶ ἐπίγραμμα Ἑλληνικὸν Περσικοῖς γράμμασιν,

Ἐνθάδ' ἐγὼ κεῖμαι, Κῦρος βασιλεὺς βασιλήων.

ἦν δὲ καὶ ἕτερον τοιοῦτον, ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρος εἰμί, ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις κτησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας· μὴ οὖν φθονήσῃς μοι τοῦ μνήματος. καὶ τοῦτο μὲν ἁπλοῦν καὶ γοργόν. κάλλιον δὲ τὸ ἐπὶ Δαρείῳ, φίλος ἦν τοῖς φίλοις, ἱππεὺς καὶ τοξότης ἄριστος ἐγενόμην, κυνηγῶν ἐκράτουν, πάντα ποιεῖν ἠδυνάμην. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἐθνικὸν οἱ Πασαργάδαι, ἡ δὲ πόλις θηλυκῶς, ὡς δηλοῖ τό, τὰς δὲ Πασαργάδας ἔκτισεν ὁ Κῦρος. διερμηνεύεται δὲ ἡ πόλις κατὰ γλῶσσαν Ἑλληνίδα Περσῶν στρατόπεδον.

1073. Ὅτι Κῦρος ποταμὸς Περσικός, ἔτι δὲ καὶ Χοάσπης Ἰνδὸν μὲν ὕδωρ ἕλκων, ὡς ἐκ τοῦ Ἰνδοῦ σχιζόμενος ποταμοῦ, παραῤῥέων δὲ τὰ Σοῦσα, ἐξ οὗ καὶ μόνου ἔπινεν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς. καὶ ἦν βασιλικὸν ὕδωρ τὸ Χοάσπειον. περὶ οὗ φησι καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι τοῦ ὕδατος τοῦ Χοασπείου ἀφεψημένου πολλαὶ ἅμαξαι ἡμιόνειοι τετράκυκλοι ἕπονται κομίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοις. ἔστι δὲ κατὰ τὸν Γεωγράφον καὶ ἕτερος ποταμὸς μέγας, ἀπὸ Ἀρμενίας ἔχων τὴν ἀρχήν, Κόρος ποτὲ λεγόμενος, ὕστερον δὲ Κῦρος μετονομασθείς. τὰ δὲ Σοῦσα οὕτω καλοῦνται διὰ τὸ τοῦ τόπου ἀνθηρόν· σοῦσα γὰρ ἐγχωρίως τὰ κρίνα. τῆς δὲ Περσικῆς ταύτης τῶν Σούσων χώρας οἱ ἐγχώριοι οὐ μόνον Σούσιοι, ἀλλὰ καὶ Κίσσιοι λέγονται. πάνυ δὲ φασὶ καυματηρὸς ὁ ἀὴρ τῇ Σουσίδι καὶ οὕτως ἔκπυρος, ὥστε οὐ φθάνουσιν αἱ σαῦραι καὶ οἱ ὄφεις ἐν τῷ διαβαίνειν τὰς ὁδούς, ἀλλὰ καταφλέγονται. καὶ λουτρὰ δέ, ἤγουν ὕδατα τὰ εἰς τὸ λούσασθαι προτεθέντα ψυχρὰ ἐκθερμαίνεται παραχρῆ-

μα. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Μεμνόνειον ἄστυ τὰ Σοῦσα, διὰ τὸ ἐκεῖ ὡς εἰκὸς τιμᾶσθαι τὸν Μέμνονα. λέγεται δὲ καὶ τοὺς τοῦ βασιλέως Περσῶν θησαυροὺς αὐτόθι κεῖσθαι. καὶ ὁ τὴν πόλιν ταύτην ἑλὼν ἔδοξεν ἂν κατὰ τὸν τοῦ Ἡροδότου λόγον ἐρίσαι τῷ Διὶ περὶ πλούτου.

1075. Ὅτι τὸν Ἀχάτην ποταμὸν ἐπὶ πλευραῖς τε εἶναι τοῦ Χοάσπου φησί, καὶ εὐωπὸν αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὸ τάχα διειδὲς τοῦ ὕδατος καὶ εὔθετον. φησὶ γὰρ ὅτι οἷα κύλινδρος ἐπὶ χθονὸς κεῖται, τουτέστιν ὡς σχῆμα κιονοειδές· τοιοῦτον γὰρ ὁ κύλινδρος. ἔοικε γὰρ ὁ Ἀχάτης μὴ ἔχειν ἐξοχάς τινας καὶ καμπάς, μηδὲ εἰς ἀγκῶνας καὶ κλῶνας ἑλίσσεσθαί τε καὶ σχίζεσθαι· φαίνεται δὲ καὶ μηδὲ πολὺς εἶναι κατὰ τὸ ἀένναον. χειμάῤῥου γὰρ φησὶν αὐτὸν ποταμοῦ κατασύρουσι χαράδραι. λέγει δὲ καὶ τοὺς ἐκεῖσε καρποὺς θάλλειν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις, λιαροῦ γεγηθότας ἐξ ἀνέμου. καὶ ἔστιν ἐνταῦθα γλυκεῖα λέξις τὸ γεγηθότας, μετενεχθεῖσα ἐπὶ τὰ ἀναίσθητα· ὡς καὶ ὅτε ὁ Ποιητὴς ἐπὶ ὅπλων τὸ γανοῦσθαι λέγει, καὶ τὴν χθόνα γελᾶν. καὶ ἔστι τοῦτο μεταγωγὴ πράγματος ἀπὸ τῶν ὁρώντων ἐπὶ τὰ ὁρώμενα. γεγήθασι γὰρ πάντως καὶ γανόωσι καὶ γελῶσιν οὐ τὰ ὅπλα οὐδὲ ἡ γῆ οὐδὲ οἱ καρποὶ ἀλλ' οἱ βλέποντες αὐτά.

1082. Ὅτι περὶ τὴν Περσικὴν θάλασσαν μέγα ἔθνος οἱ Καρμανοί, ἔνθα ποταμὸς ψήγματα καταφέρων χρυσοῦ· καὶ μέταλλα δέ εἰσιν αὐτόθι ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ μίλτου· καὶ ὄρη δύο κατὰ τὸν Γεωγράφον, τὸ μὲν ἀρσενικοῦ, ὅπερ ἀρσενίκιον ἡ κοινὴ γλῶσσά φησι, τὸ δὲ ἁλός. γίνεται δὲ φασὶν αὐτόθι καὶ βότρυς πολλάκις δίπηχυς, κυκλόῤῥωγός τε καὶ μεγαλόῤῥωγος. εἰς θερμότητα δὲ κατὰ γλῶσσαν ἐγχωρίαν ἡ Καρμανία ἑρμηνεύεται.

1086. Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῶν Καρμανῶν ἡ τῶν Γεδρωσῶν ἕλκεται γῆ, γείτων ὠκεανοῦ μεγακήτεος. τούτων ἡ χώρα Γεδρωσία, ὥςτε αὐτοὺς ἀναλογώτερον καλεῖσθαι Γεδρωσιανοὺς κατὰ τὸν Γεωγράφον. λέγονται δὲ καὶ Γεδρωσηνοί. ἀκαρπίᾳ δὲ ἡ Γεδρωσία κατέχεσθαι λέ-

γεται πολλάκις, καὶ διὰ τοῦτο τοῖς αὐτόθι τὸν καρπὸν εἰς ἔτη πλείω ταμιεύεσθαι. ἀρωματοφόρος δὲ ἡ Γεδρωσία, καὶ μάλιστα νάρδου καὶ σμύρνης. καὶ ὁ στρατὸς τοίνυν Ἀλεξάνδρου ὁδεύων ἐκεῖ τούτοις ἐχρῆτο ἀντὶ ὀρόφου τε καὶ στρωμνῆς. λέγει δὲ καὶ Ἀῤῥιανὸς ὅτι ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῶν Γεδρωσῶν πολλὰ δένδρα εἰσὶ σμύρνης. ἔχει δὲ καὶ νάρδου ῥίζαν πολλὴν καὶ εὔοδμον.

1088. *Ὅτι πρὸς αὐγὰς τῆς Γεδρωσίας ὁ Ἰνδὸς μέγιστος ποταμός, ὃν Σκύθαι νότιοι παροικοῦσιν, οἱ καὶ Ἰνδοσκύθαι συνθέτως λεγόμενοι. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ μόνον βόρειοι Σκύθαι, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ οὗτοι Σκύθαι νότιοι. ῥέειν δέ φασι τὸν Ἰνδόν, καθὰ καὶ τὸν Γάγγην, ἀρξάμενον ἀπό τινος Καυκάσου ὄρους ἀρκτικοῦ ἀνατολικοῦ, λαβρότατον ῥόον ὀξὺν ἐπὶ νότον ὀρθὸν ἐλαύνοντα, κατεναντίον τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἤγουν τοῦ Ἐρυθραίου καὶ Αἰθιοπικοῦ ὠκεανοῦ, περὶ τὰ ἑῷα τοῦ Περσικοῦ κόλπου, καὶ σχιζόμενον εἰς δύο στόματα διέχοντα ἀλλήλων στάδια ͵α καὶ ω', ὡς καὶ Ἀῤῥιανὸς ἱστορεῖ, ἃ δὴ στόματα ποιοῦσι τὴν Παταληνὴν οἷα νῆσον ἀπολαμβανομένην, ἣν καὶ ἐπαναλαμβάνει ὡς λόγου ἀξίαν, λέγων, μέσην ἐπιδέδρομε νῆσον, νῆσον ἣν καλοῦσι Παταληνήν. παραπλησία δέ φασίν ἐστιν ἡ νῆσος αὕτη τῷ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα. καὶ δὴ καὶ Δέλτα τινὲς καθ' ὁμοιότητα σχήματος ἐκάλεσαν καὶ αὐτήν. φησὶ γοῦν Ἀῤῥιανός, δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδός, καὶ Δέλτα ποιεῖ καὶ οὗτος ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν γῇ, τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον. πόλις δὲ ἐν αὐτῇ ἀξιόλογος τὰ Πάταλα, ἀφ' ὧν ἡ νῆσος Παταληνή ὀξυτόνως, ὡς οἱ ἀκριβεῖς λέγουσι· τινὲς δὲ καὶ βαρυτόνως Παταλήνην, ὡς Πριήνην ἀναγινώσκουσιν. τοῦ δὲ μεγέθους καὶ τῆς ὀξύτητος τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ δεῖγμα καὶ τοῦτό φασιν οἱ παλαιοί, ὅτι ἐκλιπὼν τὸ οἰκεῖον ῥεῖθρόν ποτε καὶ εἰς πεδία τινὰ κοῖλα ἐκτραπόμενος καὶ οἷον καταῤῥάξας ἠρήμωσε χώραν πλειόνων ἢ χιλίων πόλεων σὺν ταῖς κώμαις.*

1095. Ὅτι πρὸς δύσιν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ Ὠρῖται, διὰ διχρόνου γραφόμενοι, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἐν τῷ Ὠρεῷ τῆς Εὐβοίας Ὠρειτῶν. ἐκεῖνοι γὰρ διὰ διφθόγγου γράφονται, διὰ συναίρεσιν. αὐτόθι δέ εἰσι καὶ Ἄριβες, ὁμοίως τῷ ῑ καὶ αὐτοὶ διχρόνῳ παραληγόμενοι, οὕς τινες ἐν τρισὶν ᾱ Ἄραβας γράφουσι, τάχα σκηνήτας τινὰς ὄντας, ὁποῖοι καὶ ἐν τῇ βαθυτέρᾳ Ἀραβίᾳ εἰσίν. σκοπητέον δὲ μή ποτε καὶ Ἄρβιες ὀφείλουσι γράφεσθαι οἱ Ἄριβες οὗτοι. μέμνηται γὰρ τοιούτου ἔθνους Ἰνδικοῦ ὁ Γεωγράφος, λέγων, Ἄρβιες ὁμώνυμοι ποταμῷ Ἄρβει, ὁρίζοντι αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Ὠριτῶν. ὁ δ' αὐτὸς καὶ τοὺς Ὠρίτας ἔθνος λέγει αὐτόνομον.

1096. Ὅτι τοὺς Ἀραχώτας λινοχλαίνους λέγει, διὰ ἰδιοτροπίαν ἴσως ἱματισμοῦ, ὅπερ καὶ οἱ Μελάγχλαινοι ἔπαθον, ἐξ ἱματίων κληθέντες καὶ αὐτοί. τοὺς δὲ Ἀραχώτας τινὲς Ἀραχωτούς φασιν ὀξυτόνως, λέγοντες ὅτι μετὰ τὸν Ἰνδὸν οἱ Παροπαμισάδαι, εἶτα πρὸς νότον Ἀραχωτοί· πρὸς ἑσπέραν δὲ τοῖς Παροπαμισάδαις παράκεινται Ἄριοι.

1097. Ὅτι βούλονταί τινες Παρπάνισον προπαροξυτόνως λέγεσθαι ὄρος Ἰνδικόν, οὐ μὴν Παρνησόν, ὡς πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ἔχουσι. πολλοὶ δὲ καὶ ὀξύνουσι, καὶ διὰ τοῦ μ̄ι γράφουσι Παρπαμισόν. ὁ δὲ Γεωγράφος Παροπαμισόν γράφει πεντασυλλάβως, καὶ τοὺς ἐκεῖ Παροπαμισάδας καλεῖ. τοὺς δὲ ὑπὸ τὰς πτύχας τοῦ τοιούτου ὄρους ὁ Διονύσιος λέγει πάντας ξυνῇ ἐπωνυμίαν εἶναι Ἀριηνούς. καὶ ἡ χώρα αὐτῶν Ἀριανὴ κατὰ τὸν Γεωγράφον, λέγοντα ὅτι μετὰ τὴν Ἰνδικὴν ἡ Ἀριανὴ μερίς, ἔνθα καὶ οἱ Ἄρβιες, εἶτα Ὠρῖται, οἷς ἐφεξῆς Ἰχθυοφάγοι. ἐοίκασι δὲ οὕτω λέγεσθαι ἀπὸ Ἀρίου ποταμοῦ, ὡς παρεμφαίνει Ἀῤῥιανὸς ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι καὶ οἱ Μῆδοί ποτε ἐκαλοῦντο Ἄριοι· ἀφικομένης δὲ τῆς Μηδείας εἰς αὐτοὺς μετέβαλον τὸ ὄνομα. οἶδε δὲ καὶ τούτους τοὺς ἰδίως λεγομένους Ἀρίους, οὓς καὶ λέγει τόξοις ἐσκευά-

σθαι Μηδικοῖς. ὁ δὲ Διονύσιός φησι καὶ ὅτι οἱ Ἀριανοὶ φαύλην χθόνα οἰκοῦσιν ὑπὸ λεπτῇ ψάμμῳ πλήθουσαν καὶ ῥώπεσι δασεῖαν, τουτέστι φυτοῖς χθαμαλοῖς καὶ θαμνώδεσιν, ἅπερ ὁ μὲν Ποιητὴς ῥωπήϊα λέγει, ὁ δὲ πολὺς ὄχλος ῥωπάκια. ἀλλὰ καὶ τοιαύτης οὔσης τῆς ἐκεῖ γῆς, ὅμως εἰσὶ φησὶν αὐτοῖς ἄλλαι κέλευθοι ἐπαρκεῖς εἰς ζωήν. κομίζει γὰρ αὐτοῖς ἡ γῆ ἄλλον ὄλβον ἀκήρατον· πάντη γὰρ λίθος ἐστὶν ἐρυθροῦ κουραλίου, πάντη δὲ ὑπὸ πέτραις αἱ φλέβες ὠδίνουσι χρυσῆς κυανῆς τε καλὴν πλάκα σαπφείρου. κἀντεῦθεν οἱ ἐγχώριοι ἀποτεμνόμενοι βιοτήσιον ὦνον ἔχουσιν, ἤγουν ἐξωνοῦνται δι' αὐτῶν τὰ εἰς βίον. ἔστι δὲ τὸ βιοτήσιον ὅμοιον τῷ φιλοιτήσιον καὶ νεοτήσιον. Ἰστέον δὲ ὅτι χρυσῆν ὁμοῦ καὶ κυανῆν τὴν σάπφειρον εἶπεν, ἐπειδὴ τοιαύτας πέμπει χρόας. τὸ δὲ κουράλιον τοῦ τῆς Γοργόνος αἵματος ἀποστάξαι μυθεύεται, ἀφ' ἧς οἷα κόρης οὔσης ἡ κλῆσις τῷ λίθῳ ἐνεκάθισεν.

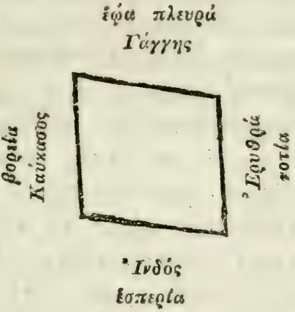
1107. Ὅτι ἡ τῶν Ἰνδῶν γῆ, ἔθνους μεγίστου πάντων καὶ εὐδαιμονεστάτου, πασῶν ἐσχάτη παρὰ τοῖς τοῦ ὠκεανοῦ κεῖται χείλεσιν, ἣν ὁ ἥλιος πρώταις ἐπιφλέγει ἀκτῖσιν, ἐπὶ τὴν γῆν ἀνερχόμενος, τουτέστιν ἀνίσχων, ἀνατέλλων· διὸ καὶ θερμότατος παρ' αὐτοῖς ὁ ἥλιος τὸ ἑωθινόν, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, καὶ πολλῷ μᾶλλον ἢ ἐν μεσημβρίᾳ κατὰ τὴν Ἑλλάδα. καὶ διὰ τοῦτο καὶ χρῶμα φέρουσι παραπλήσιον Αἰθίοψι. καὶ τοῦτο μὲν οὕτως. ὁ δὲ Διονύσιος πολὺν ἔπαινον κατατείνων τῆς Ἰνδικῆς φησι, διὸ τόν τε χρόα οἱ ἐκεῖ κυανέουσι θεσπέσιον λιπόωντες, τρίχας τε πιοτάτας φοροῦσιν ὑακίνθῳ ὁμοίας, ὅπερ ὁ Ποιητής πού φησιν, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας, ἤτοι μελαίνας. μέλαν γὰρ καὶ τὸ ἄνθος ὁ ὑάκινθος. μελανότριχες δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν μάλιστα οἱ μεσημβρινοί, καὶ τὴν χρόαν ὅμοιοι τοῖς Αἰθίοψι, διὰ τὸ ἐπιλείπειν τὴν ἐπιπολῆς ἰκμάδα, ἐπικαίοντος τοῦ ἡλίου, ὅθεν οὐδὲ οὐλοτριχοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ μακρόβιοι. καὶ οἱ μὲν φησὶ χρυσοῦ μεταλλεύουσι γενέθλην, τὴν χρυσῖτιν

ψάμμιον μακέλλαις λαχαίνοντες, ὅ ἐστιν ἀνοίγοντες, σκάπτοντες· ἐξ οὗ καὶ τὸ λάχανον· οἱ δὲ ἱστοὺς ὑφαίνουσι λινεργέας, οἱ δὲ ἐλεφάντων λευκοὺς πρισθέντας ἀποξύουσιν ὀδόντας, οὓς ἕτεροι ἐλεφάντων κέρατά φασιν, ἄλλοι δὲ φησὶ τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ ταῖς τῶν χειμάῤῥων προβολαῖς ἢ προμολαῖς, ἤγουν ἐκρύσεσιν, ἢ βηρύλλου γλαυκὴν λίθον ἰχνεύουσιν, ἢ ἀδάμαντα μαρμαίροντα, ἢ χλωρὰ διαυγάζουσαν ἴασπιν, ἢ γλαυκὴν λίθον καθαροῦ τοπάζου, καὶ γλυκερὰν ἀμέθυσον ὑπηρέμα πορφύρουσαν. Καὶ ὅρα ὅπως ἕκαστον λίθον μετ' ἐπιθέτου προσφυεστάτου ἐξήνεγκε, γλυκέως γράφων καὶ φράζων καλῶς τὰ καλά. λίθος δὲ τὸ τόπαζον διαφανής, ὃς καὶ τοπάζιον τετρασυλλάβως λέγεται, χρυσοειδὲς ἀπολάμπων φέγγος, ὃ μεθ' ἡμέραν οὐ ῥᾷον ἰδεῖν· ὑπεραυγεῖται γάρ, φασί· νύκτωρ δὲ ὁρῶσιν οἱ συλλέγοντες, καὶ περικαθάψαντες σημεῖα τῷ ὀρύγματι μεθ' ἡμέραν ἀνορύττουσιν. οὕτω τιμίοις λίθοις καταστρώσας τὴν Ἰνδικὴν ὁ Διονύσιος ἐπάγει ἐπιφωνηματικῶς κατὰ συντομίαν, ὅτι παντοῖον ὄλβον αὔξει, ποταμοῖς οὖσα κατάῤῥυτος ἔνθα καὶ ἔνθα. ναὶ μὴν φησὶ καὶ οἱ λειμῶνες ἐκεῖ ἀεὶ κομῶσι πετάλοις· ἄλλοθι μὲν γὰρ κέγχρος αὔξεται, ἄλλοθι δὲ ὗλαι θάλλουσιν Ἐρυθραίου καλάμου, τοῦ ἀρωματικοῦ δηλαδή, Ἐρυθραίου λεγομένου διὰ τὸ τὴν Ἰνδίαν ἕως καὶ εἰς τὸν Ἐρυθραῖον παρήκειν ὠκεανόν· ὅπερ δῆλόν ἐστι καὶ ἐκ τοῦ τὴν Γαγγῖτιν χώραν κατὰ τὸν Διονύσιον περὶ τὰ τέρματα ἕλκεσθαι τῆς Κωλιάδος γῆς, ἤτοι τῆς Ταπροβάνης, ὅπου τὰ μέγιστα κήτη, ἅπερ αὐτὸς Ἐρυθραίου πόντου εἶπε βοτά. καὶ οὕτω μὲν ὁ Διονύσιος. ἕτεροι δὲ καὶ πολυφάρμακον τὴν Ἰνδικὴν ἱστοροῦσι καὶ πολύῤῥιζον καὶ πολυχρώματον καὶ δίκαρπον καὶ διφόρον, καὶ τοὺς ἐκεῖσε ἄνδρας εὐμεγέθεις καὶ πενταπήχεις τοὺς πολλοὺς ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· ὧν καὶ ὁ βασιλεὺς Πῶρος ὑπὲρ πεντάπηχυν ἱστόρηται. καὶ φιλῳδοὶ δὲ οἱ Ἰνδοὶ λέγονται, καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου. ἐλεύθεροι δὲ πάντες Ἰνδῶν, καὶ οὔτις δοῦλος Ἰνδός. εἰσὶ δὲ

καὶ μελάντεροι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθιόπων, καὶ τὰ ἐς πόλεμον γενναιότατοι. φασὶ δὲ καὶ Σηρικὰ παρ' Ἰνδοῖς γίνεσθαι ἔκ τινων φλοιῶν ξαινομένης βύσσου. ἐπανθεῖν δὲ καὶ δένδροις ἀγρίοις ὡς ἔριον καλλονῇ καὶ ἀρετῇ προφέρον τοῦ ἐκ τῶν προβάτων, ἐξ οὗ φασὶ καὶ εὐήτριοι σινδόνες ὑφαίνονται, τουτέστιν εὔμιτοι, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι γέγραπται, ὅπου ἐπήτριμοι ἐλέγοντο οἱ συχνοί. λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἰχθυοφαγοῦσι πολλοὶ τῶν Ἰνδῶν ὠμοὺς ἰχθύας σιτούμενοι, καὶ ὅτι τὰ ἑῷα τῆς Ἰνδίας ἐρημία ἐστὶ διὰ τὴν ψάμμον, καὶ ὅτι οἱ Ἰχθυοφάγοι πλοῖα ποιοῦνται καλάμινα, καὶ ὅτι ἓν γόνυ καλάμου πλοῖον ἀπαρτίζει, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. περὶ δὲ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος καλάμου φασὶ τοιαῦτα οἱ παλαιοί· ῥίζαι καλάμων μεγάλων, γλυκεῖαι καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ ἑψήσει. καὶ πάλιν· κάλαμοι ποιοῦσαι μέλι, μελισσῶν μὴ οὐσῶν· τοὺς δὲ φαγόντας ὠμοῦ τούτου μεθύειν. καὶ ἄλλως δὲ κάλαμοι ἁπλῶς ἕτεροι παράσημοι ἐν Ἰνδίᾳ, ὡς ἐῤῥέθη, καθὰ καὶ παρὰ τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψιν, ὧν καλάμων ἕκαστον γόνυ χωρεῖν λέγεται χοίνικας τρεῖς. λέγεται δὲ νόμον ἄριστον εἶναι παρ' Ἰνδοῖς, τὸν εὑρόντα τι ὀλέθριον ἀνάγκην ἔχειν ἐξευρίσκειν καὶ ἄκος τοῦ κακοῦ. (1118.) Ὅτι τοὺς χειμάῤῥους καὶ οὗτος ἀναύρους λέγει, διὰ τὸ μὴ ὁμοίως τοῖς ἀενάοις αὔρας ἀποτελεῖν.

1134. Ὅτι τὸ σχῆμα τῆς Ἰνδικῆς, ὡς καὶ ὁ Γεωγράφος φησί, τέσσαρσιν ἥρμοσται πλευραῖς λοξαῖς πάσαις, ῥόμβον ἀποτελούσαις. ὧν ἑσπερία μὲν ἡ πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ, νοτία δὲ ἡ πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν νεύουσα, ὁ δὲ Γάγγης ἑῴα, εἰς δὲ πόλον ἄρκτων ὁ Καύκασος, ἤγουν κατὰ τὸν Γεωγράφον τὰ τοῦ Ταύρου ἔσχατα. καὶ σημείωσαι ὅτι κατὰ τὸν Διονύσιον καὶ Ἰνδικός ἐστι Καύκασος, ὡς καὶ ἀνόπιν εἴρηται. τὸ δὲ πόλον ἄρκτων τὸν ἀρκτῷον δηλοῖ τόπον τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἤδη προγέγραπται. ὅτι δὲ ὁ Γάγγης καὶ ὁ Ἰνδὸς μέγιστοι ποταμῶν, καὶ αὐτὸ προείρηται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν-

ταῦθα μὲν γεωμετρικὸν τετράγωνον σχῆμα ὁ ῥόμβος τὰς διαμέτρους οὐ κατὰ χιασμὸν ἀγομένας ἔχων, ἀλλὰ κατὰ ὀρθόν πως ἀλλήλας διχαζούσας. μάλιστα δέ, ὡς ὁ Γεωγράφος φησί, ῥόμβος ἐστὶ τετράγωνον σεσαλευμένον, οὐκ ὀρθογώνιον, ἀλλὰ τὰς μὲν δύο ἔχον ὀξείας, τὰς δὲ λοιπὰς ἀμβλείας τὰς ἀπεναντίας ἀλλήλαις, ὡς ἐν τοιαύτῃ καταγραφῇ.

τοιούτου δὲ φασὶ σχήματος ἦν καὶ τὸ γέῤῥον, ἀσπὶς δηλονότι τετράγωνος, οὐκ ὀρθογώνιος. καὶ ξύλινον δὲ ζωγρεῖον ὄρνιθος, ἤγουν κλωβίον, παρασαλευθὲν τῆς κατὰ φύσιν παραλλήλου θέσεως τῶν πλευρῶν, ῥόμβου σχῆμα ἀποτελεῖ. καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ ῥόμβος τὸ σχῆμα. εὕρηται δὲ καὶ ἰχθὺς λεγόμενος ῥόμβος, ὡς καὶ Ἀθήναιος ἱστορεῖ, καὶ ἡ τῶν Θετταλῶν γλῶσσα παραλαλεῖ. ἔστι δὲ ῥόμβος καί τις τροχός, ὃν στρέφοντες ἐν ἱμάντι καὶ τύπτοντες ἐκτύπουν, ῥόμβος κατὰ ὀνοματοποιΐαν καλούμενος. Ἀπολλώνιος οὖν ἐν Ἀργοναυτικοῖς λέγει, ῥόμβῳ καὶ τυμπάνῳ ὑπὸ Φρυγῶν τὴν Ῥέαν ἱλάσκεσθαι. ἔστι δὲ καὶ φαρμακίδων τροχὸς ὁ ῥόμβος παρὰ Θεοκρίτῳ, καταγοητευόμενος ἐν τῷ στρέφεσθαι. τινὲς δὲ ῥύμβον γράφουσι διὰ τοῦ ῡ, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πειρίθῳ αἰθέριον ῥύμβον φησίν, ὅ ἐστι στροφὴν καὶ τροχοειδῆ κίνησιν. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὰς κινήσεις ῥυμβόνας ὁ Ἀπολλώνιος λέγει· καὶ τάχα καὶ ἡ παρὰ τῷ Αἰλιανῷ κειμένη ἄπορος λέξις, τὸ ἐ ρ υ μ β ό ν α, ἐκ τοιούτου

τινὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν, ἐν οἷς λέγει ὅτι ἐσπάθα τὰ χρήσιμα καὶ εἰς ἀσωτίαν ἐῤῥύμβονα τὰ τιμιώτατα.

1138. Ὅτι οἱ Δαρδανεῖς Ἰνδικὸν ἔθνος· οἱ μέντοι Δάρδανοι Τρωϊκόν.

1139. Ὅτι ὁ Ὑδάσπης, ποταμὸς καὶ αὐτὸς Ἰνδικός, πλωτός ἐστι ναυσίν, εἰς ὃν Ἀκεσίνης ἐμβάλλει, λοξὸς ἀπὸ σκοπέλων φερόμενος· περὶ οὗ ὁ Γεωγράφος φησίν, ὅτι Ἀκεσίνης ἐν τροπαῖς θεριναῖς ἀναβαίνει πήχεις μ', ὧν οἱ μὲν κ' πληροῦσι μέχρι χείλους τὸ ῥεῖθρον, οἱ δὲ κ' ὑπερχέονται εἰς τὸ πεδίον, διὸ καὶ νησίζουσιν οἷον αἱ πόλεις, ὡς καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, ἵδρυνται γὰρ ἐπὶ χωμάτων. Ἀῤῥιανὸς δὲ οὕτω φησίν· ὁ Ὑδάσπης εἰς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβαλὼν τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον. λέγει δὲ καὶ ὅτι αἱ τριακόντοροι τοῦ Ἀλεξάνδρου τριχῇ τμηθεῖσαι καὶ ἐπὶ ζευγῶν διακομισθεῖσαι συνεπήχθησαν ἐν τῷ Ὑδάσπῃ καὶ ὤφθησαν ναυτικαί.

1140. Ὅτι καὶ Κώφης Ἰνδικός ἐστι ποταμός, ὃν ὁ Ἡρωδιανὸς μὲν καὶ αὐτὸς ἐν τῇ καθόλου βαρυτόνως ἐκφέρει καὶ μετὰ τοῦ σ̄, ὡς τὸ Χρύσης, Ἀριστοτέλης δὲ ὥς φασιν ἐν πέμπτῳ περὶ Ἀλεξάνδρου τὸν Κωφῆνά φησιν, ὡς τὸν σωλῆνα. ὁ Γεωγράφος δὲ ὁμοίως τῷ Διονυσίῳ ἐκφέρει, λέγων, Χοάσπης εἰς τὸν Κώφην ἐμβάλλει· καὶ πάλιν, μετὰ τὸν Κώφην ὁ Ἰνδός, εἶτα ὁ Ὑδάσπης, εἶτα ὁ Ἀκεσίνης, καὶ ὕστατος ὁ Ὕπανις. τὸν δὲ Ὑδάσπην πλωτὸν νήεσσιν ὁ Διονύσιος λέγει. οἱ δὲ παλαιοὶ μεταξὺ τοῦ τε Ὑπάνιος καὶ τοῦ Ὑδάσπου ἔθνη μὲν κεῖσθαι λέγουσιν ἐννέα, πόλεις δὲ ᾠκῆσθαι εἰς πεντακισχιλίας.

1141. Ὅτι εἰ καὶ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων Τοξίλους γράφουσι τὸ Ἰνδικὸν ἔθνος, ἀλλ' ὁ Γεωγράφος Ταξίλους γράφει διὰ τοῦ ᾱ, καὶ Τάξιλα τὴν κατ' αὐτοὺς πόλιν, μεγάλην αὐτὴν λέγων καὶ εὐδαίμονα καὶ εὐνομωτάτην, καί τινα ἄνδρα Ταξίλην ἱστορῶν αὐτῆς καὶ βασιλέα, καὶ λέγων ὅτι φιλανθρώπως αὐτὸς καὶ οἱ ἐκεῖ δεξάμενοι τὸν

Ἀλέξανδρον ἔτυχον πλειόνων ἢ ἔδωκαν. διὸ καὶ φθονοῦντες οἱ Μακεδόνες ἔλεγον ὡς οὐκ εἶχεν Ἀλέξανδρος οὓς εὐεργετήσει, πρὶν διαβῆναι τὸν Ἰνδόν.

1143. Ὅτι ἔθνος Ἰνδικὸν οἱ Πευκαλεῖς, ἄγρια φῦλα. τινὲς δὲ διὰ τοῦ ν̄ γράφουσι Πευκανεῖς. Ἰνδοὶ δὲ καὶ οἱ Γαργαρίδαι, οὓς Διονύσου καλεῖ θεράποντας, ὅπου φησὶ χρυσὸν καταφέρουσιν ὁ Ὕπανίς τε ποταμὸς ὁ καὶ ἀνωτέρω ῥηθείς, καὶ ὁ Μάγαρσος, λαβρότατοι ποταμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἠμωδοῦ ὄρους προῤῥέοντες ἐπὶ τὴν Γαγγίτιδα χώραν, πρὸς νότον εἰς τὴν προγραφεῖσαν Κωλιάδα νῆσον τετρασυλλάβως, ἢ Κωλίδα τρισυλλάβως κατὰ συγκοπήν, ἣν καὶ προνενευκέναι εἰς τὸν ὠκεανόν φησιν, ὡς ὑπ' αὐτοῦ νησιζομένην, καὶ δυσέμβατον οἰωνοῖς εἶναι λέγει, διὸ καὶ καλεῖσθαι Ἄορνιν. τοῦτο δὲ ἢ διὰ τὸ ὕψος· ἠλίβατος γάρ ἐστιν· ἢ διότι αὕτη πρώτη ἐστὶν ἡλίῳ βατή. διὸ καὶ οὐ φέρουσι τὰ πτηνὰ τὴν τοῦ ἡλίου θέρμην ἐκεῖ πρῶτον ἀνατέλλοντος. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἄορνις ὁ τόπος οὗτος λέγεται διὰ τοῦ ῑ, ἦν δὲ δυνατὸν καί διὰ τοῦ ō λέγεσθαι αὐτήν, εἴγε ὁ Λυκόφρων ἄορνόν τινα λέγει λίμνην. καὶ περὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν δὲ χώραν τὴν ῥηθεῖσαν πρὸ τούτων στόμιον ἱστορεῖταί τι ὀνομαζόμενον Ἄορνον, ὡς ὀρνέοις ἄβατον, ἐξ οὗ πνεῦμα φθοροποιὸν ἀναδιδόμενον, μικρόν τι κουφισθέν, κατακλᾶται κάτω, ὑφ' οὗ φθείρεται, εἴ τι παρατυχὸν ὀσφρήσεται· κἂν ἐσκεδάννυτο φασὶ τὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἔξω, οὐκ ἂν ᾠκίσθη ὁ τόπος. ὅμοιον δέ τι καὶ ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας πνεῦμα ἱστορεῖται, ὃ πάντα τὰ ὀσφραινόμενα φθείρει, πλὴν τῶν εὐνούχων. λέγεται δὲ καὶ πέτρα τις Ἄορνος περὶ τὴν Ἰνδίαν, ἥπερ ὁ Ἡρακλῆς μὲν προσβαλὼν εἰς τρὶς ἀπεκρούσθη, Ἀλέξανδρος δὲ κατὰ μίαν εἷλε προσβολήν. ταύτης δὲ τῆς Ἀόρνου τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ὑποῤῥέειν λέγεται. τοὺς δὲ ῥηθέντας δύο χρυσοφόρους ποταμούς, τὸν Ὕπανιν καὶ τὸν Μάγαρσον, φασὶν ἐξιόντας τῶν Ἠμωδῶν ὀρέων, ἅπερ ἀνωτέρω Ἠμωδὸν ἔφη ὄρος ὁ Διονύσιος, ἀφανίζεσθαι, καὶ

κρυβέντας ἐφ' ἱκανὸν ἀναβλύζειν ἐκδιδομένους. πολὺς δὲ ἐν ταῖς ἱστορίαις ὁ Ἰνδικὸς Ὕπανις. ἀρίστη τε γάρ φασιν ἡ πέραν αὐτοῦ καὶ οἱ χρυσωρύχοι μύρμηκες αὐτοῦ που λέγονται εἶναι, καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ τῷ τόπῳ προςτερατεύονται. φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον μέχρις αὐτοῦ ἐλθόντα περαιτέρω κωλυθῆναι προελθεῖν, μαντείοις τε προςέχοντα καὶ διὰ τὸ ἀπαγορεῦσαι τὴν στρατιάν. οἱ δὲ καὶ περαιτέρω τοῦ Ὑπάνιδος ἐκεῖνόν φασι προελθεῖν μέχρι καὶ εἰς Γάγγην, ὅντινα Γάγγην μέγιστον τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμῶν ἱστοροῦσιν, ἐκ τῶν Ἠμωδῶν ὀρέων καταφερόμενον. μεθ' ὃν δεύτερον εἶναι λέγουσι τὸν Ἰνδόν, καὶ τρίτον καὶ τέταρτον Ἴστρον καὶ Νεῖλον. φασὶ δὲ καὶ ιε΄ ποταμοὺς τοὺς ἀξιολογωτάτους εἰςβάλλειν εἰς τὸν Ἰνδόν, ὧν ὕστερον εἶναι τὸν Ὕπανιν· οὓς πάντας ὁ Ἰνδὸς παραλαβών, ὥς φησιν Ἀῤῥιανός, καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν. τὸ δ' αὐτὸ πάσχειν λέγουσι καὶ τὸν Τίγριν ὑπὸ ἄλλων πολλῶν ποταμῶν, διὸ καὶ ἐν τῇ ἐκβολῇ Πασιτίγριν καλεῖσθαι, οἷα μὴ ἁπλοῦν ἀλλ' ὡς εἰπεῖν παντοῖον Τίγριν. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν Ἡρόδοτον καὶ Σκυθικὸς ποταμός τίς ἐστι λεγόμενος Ὕπανις, ἀνατέλλων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἥτις λέγεται μήτηρ Ὑπάνιος, καθὰ δηλαδὴ καὶ ἡ Μαιῶτις μήτηρ τοῦ Εὐξείνου. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι πέριξ τοῦ Σκυθικοῦ τούτου ποταμοῦ νέμονται ἵπποι ἄγριοι λευκοί· καὶ ὅτι κρήνη ἐκδίδωσιν εἰς αὐτὴν οὕτω πικρά, ὥςτε κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, καὶ ταῦτα οὐκ ὀλίγον ὄντα ποταμόν. τὸν δὲ Ἰνδὸν ποταμὸν εὐρύνεσθαί πού φασι καὶ ὑπὲρ πεντήκοντα σταδίους, ὅτε πληρωθείη, τὸ δὲ ἐλάχιστον εἰς ἑπτά. τοῦτον λέγεται ζεῦξαι πλοίοις Ἀλέξανδρος, Ἡφαιστίωνος γεφυρώσαντος. Ἀῤῥιανὸς δέ φησιν ὅτι ἵνα μὲν στενότατος ὁ Ἰνδός, μ΄ σταδίους διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι, ἵνα δὲ πλατύτατος καὶ ἑκατόν. τὸ δὲ Ἠμωδὸν ὄρος, ὃ καὶ πληθυντικῶς λέγεται τὰ Ἠμωδά, καὶ πρὸς αὐτῷ ἐστι τῷ ὠκεανῷ, τινὲς τῶν παλαιῶν προπαροξύνουσιν, ὡς προείρηται.

πολλὴ δὲ ἐλάτη καὶ πεύκη καὶ κέδρος παρὰ τὰ Ἠμωδά, καὶ στελέχη ναυπηγήσιμα.

1153. Ὅτι ὁ Θηβαῖος Διόνυσος τοὺς κελαινοὺς Ἰνδοὺς ὀλέσας ἀντιστάντας αὐτῷ δύο στήλας ἔστησε περὶ τὰ τῆς γῆς τέρματα, καὶ αὖθις καγχαλόων, ὅ ἐστι χαίρων, εἰς Θήβας ἐπανῆλθε. Καὶ ὅρα ὅτι ὥσπερ κυανέους ἀλλαχοῦ εἶπε τοὺς Αἰθίοπας, οὕτως ἐνταῦθα κελαινοὺς εἶπε τοὺς Ἰνδούς. δύνανται δὲ πάντως καὶ οὗτοι κυάνεοι λέγεσθαι, εἴπερ ὡς ὁ Διονύσιος φθάσας ἔφη χρόα κυανέουσιν. εἶτα διηγεῖται καὶ ὅπως θυμαίνοντος αὐτοῦ, ἤγουν θυμουμένου, αἱ μὲν νεβρῖδες ταῖς βάκχαις εἰς ἀσπίδας ἠλλάσσοντο, εἰς δὲ σίδηρον οἱ προῤῥηθέντες θύρσοι, οἱ ζωστῆρες δὲ καὶ οἱ τῆς ἑλίνου, ἤτοι τῆς ἀμπέλου ἕλικες εἰς δρακόντων σπειρήματα, ὅ ἐστι σπείρας, ὁλκούς· ὅθεν καὶ σπειροῦν λέγεται τὸ σπαργανοῦν, καὶ σπεῖρον ὀνομάζεται τὸ εἰς τοῦτο χρησιμεῦον ὕφασμα. τὸν δὲ χῶρον ὃν ὁ Διονύσιος θυμαίνων ἐπάτησε θηητὸν καὶ τιμήεντα καλεῖ καὶ ἱερόν, λέγων καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος τόπος Νυσσαία ὁδὸς ἐκλήθη, ἥτις περὶ τὸν Γάγγην ἐστίν, ἀπὸ τῆς Ἀραβικῆς Νύσσης κληθεῖσα, ἀφ᾽ ἧς καὶ αὐτὸς ὁ Διόνυσος κληθῆναι δοκεῖ. Νύσσα δὲ κατὰ τὸν Γεωγράφον πόλις ἐν Ἰνδίᾳ, κτίσμα Διονύσου, καὶ ὄρος αὐτόθι Μηρός, ὅθεν παρὰ τοῖς μύθοις μηροραφὴς ἐνομίσθη Διόνυσος. Ἡρόδοτος δὲ περί που τὴν Αἴγυπτον τὸν μῦθον τοῦτον τελεσφορεῖ, λέγων ὅτι ὁ Ζεὺς τὸν Διόνυσον εἰς τὸν μηρὸν ἐνεῤῥάψατο, καὶ ἤνεγκεν εἰς Νύσσαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτου οὖσαν. ἄμπελος δὲ ὥς φησιν ὁ Γεωγράφος αὐτόθι οὐ τελεσίκαρπος. ἀποῤῥέει γὰρ ὁ βότρυς πρὶν ἢ περκάσει, διὰ τοὺς ἄρδην ὄμβρους. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Νύσσαι, ὧν μία καὶ περὶ Θρᾴκην, ἧς μνημονεύει Ὅμηρος ἐν τοῖς περὶ Λυκούργου τοῦ Ἠδωνοῦ. καὶ περὶ τὰς Τράλλεις δὲ Νύσσα τίς ἐστι, καὶ κώμη αὐτόθι Νυσσαέων, καὶ ἄντρον Χαρώνειον, οὗ πλησίον οἱ ἱερεῖς ἐγκοιμώμενοι διατάττουσιν ἐξ ὀνείρων τοῖς νοσοῦσι τὰς θεραπείας. τοῖς δ᾽ ἄλλοις ἄδυτος ὁ τόπος ἐστὶ καὶ ὀλέθριος. Ἀῤῥιανὸς δὲ λέ-

γει καὶ ὅτι κισσὸς ἄλλῃ τῆς Ἰνδικῆς γῆς μὴ φυόμενος παρὰ Νυσσαίοις φύεται, καὶ ὅτι εἰς τὸ Νυσσαῖον ὄρος τὸν Μηρὸν ἐλθόντες οἱ Μακεδόνες ἡδέως τὸν κισσὸν εἶδον, καὶ στεφάνους σπουδῇ ἀπ' αὐτοῦ ἐποιοῦντο, καὶ ὅτι Νυσσαίων πρέσβεις τὸν Ἀλέξανδρον ἐν ὅπλοις ἰδόντες κεκονιμένον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐθάμβησάν τε τὴν ὄψιν καὶ πεσόντες εἰς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν εἶχον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔλινος ἡ ἄμπελος κεῖται μὲν καὶ παρ' ἄλλοις, δοκεῖ δὲ γίνεσθαι παρὰ τὸ ἐλινύειν, ὅ ἐστιν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν, οὗπερ ὁ οἶνος Διόνυσος αἴτιος. εἰδέναι δὲ χρὴ καὶ ὅτι τινὲς ταῦτα τὰ περὶ Διονύσου, καθὰ καὶ τὰ περὶ Ἡρακλέος, ἄπιστά φασι καὶ μυθώδη καὶ κολακείας ἀναπλάσματα. πάντων γάρ φασι τὰ κατὰ τὸν δεσμὸν τοῦ Προμηθέως ὑποθεμένων ἐν τῷ ἀρκτῴῳ γενέσθαι Καυκάσῳ, οἱ Μακεδόνες κολακείᾳ τῇ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον μετέθηκαν τῷ λόγῳ τὸν Καύκασον εἰς τὴν ἑῴαν θάλασσαν, καλέσαντες Καύκασον ὄρη τινὰ ἐκεῖ Ἰνδικά. οἱ δ' αὐτοὶ κόλακες καί τι σπήλαιον ἱερὸν ἐν Παροπαμισάδαις τῷ Ἀλεξάνδρῳ δεικνύοντες Προμηθέως δεσμωτήριον αὐτὸ ἀπέφαινον, καὶ τὸν Ἡρακλέα ἐλθεῖν ἐκεῖ ἔλεγον εἰς λύσιν τοῦ Προμηθέως, ἐναγόμενοι πρὸς τὸν λόγον καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδεῖν αὐτόθι βοῦς ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον, τὸ τοῦ Ἡρακλέος παράσημον. ὥστε τούτῳ τῷ λόγῳ ἐφ' ἑκατέρους τέρμονας γῆς ἐλθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ εἶναι καὶ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τοῦτο κατὰ τοὺς κόλακας οὐκ ἀπεοικότα οὔτε τοῦ Ἡρακλέος, ἀλλ' οὐδὲ μὴν οὐδὲ τοῦ Διονύσου, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν ὁμοίως ἐκείνοις ἀποδημῆσαι. καὶ οἱ μὲν παλαιοὶ ταῦτα. εἰ δέ τι χρὴ προςπαῖξαι τοῖς κόλαξιν, εὐφυέστερον ἦν εἰς καλακείαν τὸ μὴ τοιαῦτα πλάττειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποστενοῦν τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τῷ Διονύσῳ τὰς ἐκδημίας, ὡς ἂν δοκοίη ὁ κολακευόμενος Ἀλέξανδρος εἰς τοιούτους ἀφικέσθαι τόπους, εἰς οὓς οὐδὲ Ἡρακλῆς οὐδὲ Διόνυσος, οἱ τοῦ Διός. οἱ δ' αὐτοὶ κόλακες κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ Καύκασον ὠνόμασαν ὁμοῦ τόν τε Παροπαμισὸν καὶ τὸ Ἠμωδὸν καὶ τὸ Ἴμαον, τὰ Ἰνδικὰ ὄρη. Ὅρα δὲ κόμ-

πον Ἑλληνικόν, ὡς καὶ φθάσαντες εἴπομεν, ἐὰν ἐξ Ἑλλάδος ἦσαν Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος, οἱ τοὺς τῆς γῆς ἀνδραγαθίαις περιελθόντες τέρμονας. Ἀῤῥιανὸς δὲ τάδε γράφει περὶ τῆς εἰς Ἰνδοὺς τοῦ Διονύσου στρατείας· Διόνυσον πολεμῆσαι Ἰνδοῖς λόγος, ὅςτις γε οὗτος ὁ ἐπὶ Ἰνδοὺς στρατεύσας Διόνυσος. οὐ γὰρ δὴ ῥᾷον εὑρεῖν δοκεῖ οὔτε τὸν Θηβαῖον τὸν τῆς Σεμέλης τῆς Κάδμου, οὔτε ὃν Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς τελεταῖς Διὸς καὶ Κόρης παῖδα σέβουσιν, οὐ μὴν οὐδ' ἄλλον οὐδαμοῦ Διόνυσον ἀρήϊα ὅπλα ἐνδεδυκότα.

1166. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς ἱστορίας ὁμολογῶν συνοπτικὸν τοὺς ὑπερτάτους κατὰ γῆν ἄνδρας μόνους λέγει περιηγήσασθαι. τοὺς γὰρ ἄλλους, οἳ ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ ἠπείρους πλανῶνται μυρίοι, τίς ἂν φησὶν ἀριφραδέως ἀγορεύσοι, θνητὸς ὤν; θεὸς δὲ μόνος ῥεῖα πάντα δύναται. εἶτα μαθηματικὴν φυσιολογίαν καὶ θεολογίαν τινὰ ἐκτιθεὶς προςφόρως τῷ καιρῷ, καὶ εἰς ἔννοιαν πρώτην σεμνότητος καταπαύων τὴν περιήγησιν, φησὶ θεὸν καὶ τὰ τῆς γῆς πρῶτα θεμέλια τορνώσασθαι, καὶ βαθὺν οἶμον δεῖξαι ἀμετρήτου θαλάσσης, καὶ τῷ βίῳ ἔμπεδα πάντα διατεκμήρασθαι ἄστρα διακρίναντα, κληρώσασθαί τε ἑκάστῳ τῶν ἀστέρων μοῖραν γῆς καὶ θαλάττης· ὅθεν καὶ κατὰ τοὺς ἀστέρας τοὺς διαλαχόντας τὴν γῆν ἄλλην ἀλλαχοῦ φύσιν γῆ ἑκάστη ἔλαχε, φησί. ἡ μὲν γὰρ λευκὴ καὶ ἀργινόεσσα τὴν μορφήν, ἡ δὲ μελαντέρα, ἡ δὲ μέση ἀμφοτέρων, ἄλλη δὲ μιλτώδης, καὶ ἄλλη ἀλλοία. οὕτω γὰρ φησὶν ὁ Ζεὺς ἐφράσατο. ἐφ' οἷς γνωματευόμενος λέγει, οὕτως ἀνθρώποις ἑτεροῖα πάντα τέτυκται. καὶ ἔστι τοῦτο τέταρτον ἢ πέμπτον τῷ Διονυσίῳ γνωμικόν. Ὅρα δὲ ὅτι ἐν τῷ, ἔμπεδα πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον τεκμήραντο ἄστρα διακρίναντες, ἄστροις τὴν τῶν ἐγκοσμίων αἰτίαν ὁ Διονύσιος ἀνατίθησι· τὸ δὲ τορνώσασθαι ἐξ Ὁμήρου εἴληπται, καὶ δηλοῖ τὸ περιγράψασθαι· τὸ δὲ ἀργινόεσσαν γράφεται καὶ ἀργιλόεσσαν διὰ τοῦ λάμβδα, κατὰ στοιχείων συγγένειαν. οὕτω γὰρ καὶ τὸ νίτρον λίτρον; καὶ τὸν πνεύμονα πλεύμονά

φασιν οἱ Ἀττικοί. τάχα δὲ καὶ αἱ ἀργίλαι τὰ ὑπόγαια οἰκήματα ἐκ τῆς τοιαύτης παρωνομάσθησαν λέξεως, ὡς τῆς τοιαύτης γῆς μάλιστα εὐθέτως ἐχούσης διὰ τὴν στεγανότητα πρὸς κατεργασίαν τοιαύτης οἰκήσεως. τὴν δὲ μίλτον περιφράζων ἄνθος λέγει Ἀσσυρίης γῆς ἀντὶ τοῦ Σινωπικῆς. Ἀσσυρία γὰρ κατὰ τὸν Διονύσιον ἡ περὶ Σινώπην γῆ κατὰ Εὔξεινον, ὡς προείρηται. αὐτὸ δὲ τοῦτο Σινωπικὴ ἡ μίλτος λέγεται κατὰ τοὺς παλαιοὺς οὐ διὰ τὸ αὐτόθι γίνεσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκεῖ πρὸς τῶν ἐμπόρων κατάγεσθαι. διὰ τοῦτο δὲ τάχα καὶ σιναπίδιον παραφθείροντες οἱ τεχνῖται τὸ τοιοῦτον χρῶμά φασιν. τῇ δὲ Σινωπικῇ μίλτῳ ἐνάμιλλον εἶναι καὶ τὴν Ἰβηρικὴν λέγουσιν.

1181. Ὅτι γλυκεῖα ἡ καταστροφὴ τοῦ ποιήματος, ὡς γὰρ προαίρεσιν ἔχουσι τοῖς ἀψύχοις ὁμιλῶν ὁ Διονύσιος κατὰ λόγον γλυκύτητος, χαίρετε, φησίν, ὦ ἤπειροι καὶ ὦ νῆσοι καὶ ὦ τὰ καὶ τά, καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰς εὐχὴν καταστρέφων τὸν λόγον ἐπεύχεται ἐκ τοῦ κρείττονος, ἤγουν θεόθεν, ἐπάξιον αὐτῷ γενέσθαι τὴν τῶν ὕμνων ἀμοιβήν, ὡς μέγα τι ἀνύσαντι. ὕμνους δὲ ἐνταῦθα ἢ τὴν ῥηθεῖσαν προσεχῶς θεολογίαν καλεῖ, ἢ ἁπλῶς οὕτω τὰ ἑαυτοῦ ἔπη. ἔστι γὰρ ὅτε ὁ ὕμνος καὶ ἄλλως λέγεται, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ θείου ἐπαίνου. Πίνδαρος οὖν τοὺς ἑαυτοῦ ἐπινικίους ὕμνους καλεῖ, καὶ Αἰσχύλος δὲ ἐξ ἀντιφράσεως τὸ κακολογεῖν ὑμνεῖν ἔφη, ἐν τῷ, ὑ μ ν ε ῖ τ α ι ὑ π' ἀ σ τ ῶ ν φ ρ ο ι μ ί ο ι ς π ο λ υ ῤ ῥ ό θ ο ι ς· καὶ τὸ ἁπλῶς δὲ θρυλεῖσθαί τι ὑμνεῖσθαι λέγεται, καὶ Ἡσίοδος δὲ τὸν περὶ ναυτιλίας ἔμμετρον λόγον ὕμνον ἔφη ἐν τῷ, Μ ο ῦ σ α ι γ ά ρ μ' ἐ δ ί δ α ξ α ν ἀ θ έ σ φ α τ ο ν ὕ μ ν ο ν ἀ ε ί δ ε ι ν. Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας νοεῖν τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν τίθησιν. φησὶ γοῦν ἐν Ἴωνι,

ὀμφαλὸν
μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς.

τοῦτο δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐμμέτρως ᾄδειν νοεῖσθαι δύναται.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Βίος Διονυσίου.

Διονύσιος ὁ Περιηγητὴς γέγονεν υἱὸς Διονυσίου Ἀλεξανδρέως. γέγονε δὲ ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων μετὰ Αὔγουστον Καίσαρα ἢ ἐπ' αὐτοῦ. οἱ δὲ κατὰ Νέρωνα τὸν Ῥωμαίων βασιλέα φασὶ γενέσθαι. ἄδηλον δὲ πόθεν γέγονε καὶ τίνων γονέων. φέρονται δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλα συγγράμματα, τά τε Λιθιακὰ καὶ Ὀρνιθιακὰ καὶ Βασσαρικά. τοῦτο δὲ λέγεται εἶναι αὐτοῦ γνήσιον καὶ τὰ Λιθιακά.

Κατὰ τί διαφέρει γεωγραφία χωρογραφίας; ὅτι ἐν μὲν τῇ γεωγραφίᾳ τὰ καθόλου λέγεται, οὐκέτι δὲ τὰ μερικά· οἷον λέγει περὶ τῆς Αἰγύπτου, οὐκέτι δὲ μέμνηται καὶ τῶν κατὰ μέρος τόπων, οἷον πάσης πόλεως καὶ παντὸς ποταμοῦ· ἐν δὲ τῇ χωρογραφίᾳ ἁπάντων μέμνηται [τῶν πόλεων καὶ τῶν ποταμῶν].

Τίνες πρότερον ἐν πίνακι τὴν οἰκουμένην ἔγραψαν; πρῶτος Ἀναξίμανδρος· δεύτερος Μιλήσιος Ἑκαταῖος· τρίτος Δημόκριτος Θαλοῦ μαθητής· τέταρτος Εὔδοξος. οὗτοι οἱ μὲν στρογγυλοειδῆ ἔγραψαν, Δημόκριτος προμήκη, Κράτης ἡμικύκλιον . . . τραπεζοειδῆ· ἄλλοι δὲ εὐροειδῆ.

*** τὰ ἔπη, ὡς ἐν τοῖς αὐτοῦ Λιθιακοῖς ἀποδέδεικται· ποτὲ δὲ τῷ γλαφυρῷ διατορεύων, ὡς ἐκ τοῦ παρακειμένου βιβλίου σαφές. ὅτι δὲ διαβέβληται τὸ παχύ, σαφῶς ὁ Καλλίμαχος ἐν τοῖς Ἐπιγράμμασι δηλοῖ· διασύρων γὰρ Ἀντιμάχου τὸ ποίημα τὴν Λύδην ἔφη·

Λύδη, καὶ παχὺ γράμμα καὶ οὐ τορόν.

Κρημνοποιός τε καὶ στόμφαξ παρὰ τοῖς τραγικοῖς Αἰσχύλος εἴρηται, ἐπεὶ μὴ κέχρηται καθαρᾷ καὶ ἀνειμένῃ τῇ λέξει. τί δεῖ παραλαμβάνειν Ἀριστοφάνην, τὰ φαῦλα τῶν ποιη-

μάτων ἐν τοῖς Βατράχοις οἱ μετρίως κωμῳδήσαντα; τοῦ πράγματος οὖν ἐπείγοντος ἡμᾶς ἥκειν ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν, ἄλλως τε καὶ τὸ κρίνειν οὐχ ἡμῶν· ἡ γὰρ μείζων ἐπαγγελλομένη τοῦτο φιλοσοφία τῇ τῶν ἐλέγχων ἀληθείᾳ τὸν ἐπιχειρεῖν ἐθέλοντα δυςωπεῖ — τοιγαροῦν ἴωμεν ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν.

---

1. Ἀρχόμενος γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν] τὸ προοίμιον οἰκεῖον ἔταξε τῇ ὑποθέσει καὶ οὐκ ἀσύμφωνον τοῦ σκοποῦ. θεοῦ γὰρ ποιητικοῦ παρῃτήσατο νῦν ἐπίκλησιν, ὥςπερ ἐπειγόμενος συναποδημῆσαι τῷ λόγῳ. ζηλοῖ δὲ τὸν Ἀπολλώνιον, οὐ χαρακτῆρος ὢν ἐραστής, ἀλλ' ἐπικαίρου διὰ τὴν χρείαν ἐπιβολῆς. Προθέμενος οὖν οἰκουμένην γράψαι γῆν τε καὶ θάλασσαν, ὡρισμένην ὁμοῦ τοῖς εἰς αὐτὴν εἰςβάλλουσι ποταμοῖς, ὠκεανὸν παραλαμβάνει τῇ μνήμῃ, καὶ ἄλλως, εἴγε θεῶν καθ' Ὅμηρον εἴρηται γένεσις, ὧν ἡ ἔννοια σημαίνει τὰ κοσμικὰ στοιχεῖα κατά τινας· εἶναι γὰρ αὐτῶν πρῶτον τὸ ὕδωρ, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν γῆν. ἡ γὰρ τοῦ Ἡρακλείτου δόξα τὰ πάντα φησὶν ἐκ ῥοῆς εἶναι καὶ στάσεως. Προϊὼν δὲ μετ' οὐ πολὺ συμπαραλαμβάνει τὰς Μούσας, εὔνοιάν τινα παραφυλάττων ἅμα τῇ τέχνῃ. παραιτεῖται δὲ τὸ ἀμάρτυρον, ἴσως ἐκ τοῦ Καλλιμάχου τοῦτο μαθών, ἐπεὶ κἀκεῖνος, ἀμάρτυρον οὐδὲν ἀείδω, φησί. διατετηρημένως δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς ἀποδιδοὺς ἑαυτῷ τὴν πίστιν ἐπάγει τὸ ἔπος, εἰπών· ὑμεῖς δ', ὦ μοῦσαι, σκολιὰς ἐνέποιτε κελεύθους.

Περιέχει γῆ μὲν πόλεις, ὠκεανὸς δὲ τοὺς ποταμοὺς καὶ θαλάσσας. εὔλογον οὖν ἡγήσατο ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὴν γῆν ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν, τοῦτ' ἔστιν ὠκεανοῦ. ὀνομάσας τοίνυν τὴν γῆν, πρῶτον περὶ τοῦ ὠκεανοῦ ὡς περιέχοντος τὴν γῆν διαλαμβάνει, ἔπειτα περὶ τῶν πελαγῶν, εἶτα περὶ τῆς γῆς διαλαβὼν ἄρχεται ἀπὸ Λιβύης, εἶτα περὶ Εὐρώπης· ἐπεὶ καὶ τῆς αὐτῆς θέσεώς ἐστι· εἴγε καὶ πρότερον εἰς Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην διῄρουν πᾶσαν τὴν γῆν, τὴν Λιβύην τῇ Εὐρώπῃ προςνέμοντες. εἶτα τῶν νήσων μνημονεύσας ἐπὶ πᾶσι τὴν Ἀσίαν καταλέγει. Διαιροῦσι δὲ τὴν οἰκουμένην εἰς τρία, εἰς Ἀσίαν Εὐρώπην καὶ Λιβύην. —— Προθέμενος δὲ θάλασσαν καὶ ποταμοὺς ᾄδειν, οἰκείως προτίθησιν ὠκεανόν, ὃς γένεσίς ἐστι τοῖς θεοῖς, τοῦτ' ἔστι τοῖς στοιχείοις. κατὰ γὰρ Ἡράκλειτον πάντα ἐκ ῥοῆς καὶ στάσεως. —— οὐ σὺν

τῇ ἀοικήτῳ ἀκουστέον· οἰκουμενικὸν γὰρ τὸ σύνταγμα. Ἐρατοσθένους δὲ ὢν ζηλωτὴς κύκλῳ περιέχεσθαι τὴν γῆν φησιν ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ.

Ἴδωμεν δὲ αὐτὸς ὁποῖον ἐθέλει δεῖξαι τὸ καθόλου σχῆμα, καὶ ὡς ἐνίοις εἶναι δοκεῖ τόγε ἀληθέστερον ὁ πεζὸς τῶν περιηγημάτων ἀκριβέστερος ὢν ἐπικρίνει λόγος. οὐ βούλεται γὰρ ὁ Πτολεμαῖος ἐν κύκλῳ κεῖσθαι τὸν ὠκεανόν, ἀλλὰ χωρίζει τῶν ἄλλων αὐτὸν ἰδίᾳ θαλασσῶν, καὶ ὑποτίθεται περὶ τὴν ἑσπέραν, οὕτως καλῶν ἄγνωστον καὶ δυτικόν, οὗ τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὰ βόρεια παρακεῖσθαι μὲν Θούλῃ τῇ νήσῳ, καλεῖσθαι δὲ Σαρματικὸν ὠκεανόν, ἀγνώστου παρακειμένης τινὸς γῆς· τὸν δὲ συνημμένον αὐτῷ καὶ οὐχ ἕτερον ὄντα δυτικὸν μὲν διὰ τὸν ἐπέκεινα τόπον, διήκειν δὲ μέχρι τοῦ καλουμένου περὶ τὴν ἐντὸς Αἰθιοπίαν ἑσπερίου κόλπου καὶ πεζίου πυῤῥοῦ φερωνύμως ἐκ τοῦ ποιοῦ χρώματος εἰρημένου, μεθ' ὃ Λιβύην ὁμοῦ συνάπτει καὶ ἀναπαύει τῷ Νείλῳ. τό τε Ἰνδικὸν πέλαγος, ὅπερ ἐστὶ τῆς Ἐρυθρᾶς, ἄρχεται μὲν ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, παρατείνει δὲ μέσον ἔχον Ταπροβάνην νῆσον ἕως μεγάλου τοῦ παρ' Ἰνδοῖς τε καὶ Σινδοῖς οὕτως καλουμένου ἑῴου κόλπου. καὶ ταῦτα μὲν αὐτοῖς ὑπό τι διαπεφώνηται. Δείκνυται δὲ τὸ αἴτιον· περὶ γὰρ ἄλλων οὐκ ἀμφίβολος ἡ δόξα, * κατάλληλον πρόθωμαι . . .

Φησὶ γὰρ ὁ ἀνήρ, διαιρεῖσθαι μὲν τὴν οἰκουμένην ἅπασαν εἰς τρεῖς ἠπείρους, Λιβύην, Εὐρώπην, Ἀσίαν. καὶ ἐκ μὲν τῶν ἑῴων ἀγνώστῳ γῇ περιορίζεσθαι τὴν παρακειμένην τοῖς ἀνατολικοῖς ἔθνεσι τῆς μεγάλης Ἀσίας, Σιναῖς τε καὶ Σηρικῇ· ἐκ δὲ μεσημβρίας ὁμοίως ἀγνώστῳ γῇ περικλειούσῃ τὸ Ἰνδικὸν πέλαγος· ἐκ δὲ τῶν δυτικῶν γῇ τε ἀγνώστῳ περιλαμβανούσῃ τὸν Αἰθιοπικὸν οὕτω λεγόμενον κόλπον καὶ τῷ δυτικῷ ἐφεξῆς ὠκεανῷ καὶ πελάγει, τοῖς ἐκεῖ πέρασιν ὁμοῦ Λιβύης τε καὶ Εὐρώπης· ἐκ δὲ τῶν ἄρκτων αὐτὴν περιέχεσθαι Θούλην ὠκεανῷ καὶ Βρετανίαν καὶ τὰ βορειότερα μέρη τῆς Εὐρώπης. καλεῖσθαι δέ φησι τὸν ἀρκτῷον ὠκεανὸν Σαρματικόν τε καὶ Δηουκαληδόνιον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ γῇ ἀγνώστῳ περιέχεσθαι, παρακειμένῃ δὲ ἀρκτικωτάταις χώραις τῆς μεγάλης ἑῴας, Σαρματίαις τε καὶ Σκυθίαις καὶ τῇ Σηρικῇ. δύο γὰρ Σκυθίαι καὶ δύο Σαρματίαι, οὕτω· Σκυθία ἡ ἐκτὸς Ἰμάου ὄρους, καὶ Σαρματία ἡ ἐπ' Εὐρώπῃ, καὶ Σαρ-

ματία ἡ ἐν Ἀσίᾳ, καὶ Σκυθία ἡ ἐντὸς Ἰμάου ὄρους. Τὰς δὲ θαλάσσας ὧδε ἔφη καθ' ὅλον κεῖσθαι· μίαν μὲν τὴν καθ' ἡμᾶς ἅμα τοῖς κόλποις, Ἀδριατικῷ τε καὶ τῷ Αἰγαίῳ πελάγει καὶ Προποντίδι καὶ Πόντῳ καὶ Μαιώτιδι λίμνῃ, φέρεσθαι δὲ διὰ τῶν Ἡρακλέους στηλῶν, ἀρχομένην ἐκ τῶν Ἰβήρων. ἑτέραν δὲ διώνυμον οὕτω λέγεσθαι Κασπίαν τε καὶ Ὑρκανίαν, ἣν ἀποκλείουσά τις ἤπειρος ἐκ τοῦ ἐναντίου νησοποιεῖ τὴν θάλασσαν. τρίτην δὲ εἶναι τὴν Ἰνδικήν, ἐπιφανῆ τοῖς ἐν αὐτῇ διαπρέπουσι κόλποις, Ἀραβίῳ τε καὶ Περσικῷ Γαγγητικῷ τε καὶ τῷ ἰδίως οὕτω καλουμένῳ Μεγάλῳ· περιλαμβάνεσθαι μέντοι καὶ αὐτὴν ὑπὸ ἀγνώστου, καὶ μείζονα μὲν ἔφη τῷ καταλόγῳ τῶν ἄλλων καὶ πρώτην, δευτέραν δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς τῷ μεγέθει, ἐλαττοῖ δὲ τὴν Ὑρκανίαν καὶ ὑπὸ ταύτης ὁρίζει.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τῶν κόλπων οὐκ ὠλιγώρησε δεῖξαι τὸ μέγεθος, ὁμοίως καὶ τούτους ἐροῦμεν ἐν ἀριθμῷ. ἔστι γάρ, φησί, μείζων αὐτοῦ καὶ πρῶτος ὁ Γαγγητικός, μεθ' ὃν ὁ Περσικός, εἶθ' ὁ καλούμενος οὕτως ἑῷος Μέγας, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Ἀράβιος, πέμπτος ὁ Αἰθιοπικός, ἕκτος ὁ Ποντικός, ἕβδομος ὁ Αἰγαῖος, ὄγδοος ἡ Μαιῶτις, ἔννατος ὁ ἐπὶ Δαλματίαν εἰςβάλλων, ὃς Ἀδριατικός τε καὶ Ἰόνιος καλεῖται, μεθ' ὃν δεκάτη τῶν εἰρημένων ἡ Προποντίς. Εἰ δὲ δεῖ καὶ περὶ τῶν νήσων εἰπεῖν, ἥτις αὐτῶν μείζων καὶ λόγῳ διαφερόντως ἔνδοξος, αὐτόθεν ὡς ἐκείνῳ δοκεῖ παραστήσομεν. πρωτεύει μὲν ἡ Ἰνδικὴ Ταπροβάνη μεγέθει καὶ δόξῃ· μεθ' ἣν ἡ Βρετανικὴ καλουμένη, παρὰ δὲ τοῖς οἰκοῦσιν αὐτὴν Ἁλουτωνίς. τρίτη δὲ ἡ Χρυσῆ, χεῤῥόνησος Ἰνδική· τετάρτη τῶν Βρετανῶν ἡ ἑτέρα, λεγομένη παρ' αὐτοῖς Ἰουερνία· πέμπτη τούτων ἡ Πελοπόννησος, καὶ ἡ Σικελία μετ' αὐτὴν ἕκτη· Σαρδὼ μετ' ἐκείνην ἑβδόμη· μετὰ δὲ ταύτην ἡ Κύρνος ὀγδόη· Κρήτη δὲ τάξεως ἐννάτης· μετὰ δὲ ταύτην ἡ Κύπρος οὖσα δεκάτη τῷ καταλόγῳ, εἰπεῖν δὲ κορωνίς. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ὁ Πτολεμαῖος ὁρίζει.

3. *Διονύσιος δὲ τοῦ Ἐρατοσθένους ὢν ἐραστὴς ἐν κύκλῳ φησὶ τὸν ὠκεανὸν κεῖσθαι, νῆσον δὲ ὥσπερ ὑπ' αὐτοῦ περιλαμβάνεσθαι τὴν οἰκουμένην γῆν. ὁ γὰρ λόγος οὕτω περὶ ταύτης καὶ οὐ τῆς ἐκτετοπισμένης. οὐκέτι μέντοι διηνεκῶς αὐτῷ συντυπουμένην τῷ σχήματι, ἀλλὰ ταῖς ἑκατέρω-*

θεν ἐξοχαῖς ἀπαρτίζειν ἄμφω τὰ πέρατα εἰς ὀξύ, διὸ καὶ σφενδόνῃ παραπλησίαν εἶναι καθ᾽ ὑπόδειγμα γίνεται. φησὶ γὰρ οὕτως· οὐ μὴν πᾶσα διαπρὸ περίδρομος, ἀλλὰ διαμφὶς ὀξυτέρη βεβαυῖα πρὸς ἠελίοιο κελεύθους, σφενδόνῃ εἰκυῖα. τί γὰρ οὐχὶ καὶ τὴν ἀοίκητον εἴρηκε; δῆλον, ἐπεὶ μὴ οἷός τε ἦν ἐπιδεῖξαι, μήτε ἀστρονομίαν ἐπαγγέλλεται. σφαῖραν γὰρ αὐτὴν ἂν εἰκότως ἔφη εἶναι, περιφερῆ μᾶλλον ἢ σφενδονοειδῆ, ἢ κῶνον κατ᾽ ἐνίους. ἄλλως τε καὶ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς ὡμολόγησεν· ἐπιγέγραπται γὰρ Οἰκουμενικόν. τίς οὖν αὐτοῖς αἰτία τοῦ διαφωνεῖν ἀλλήλοις; οὐκ ἴσμεν. ὅτι δὲ κυκλοτερῆ τὸν ὠκεανὸν ὁ Διονύσιος οἶδεν, αὐτὸς ὁμολογεῖ διὰ τῶν ἐπῶν, οὕτως· ἐν γὰρ ἐκείνῳ πᾶσα χθών, ἅτε νῆσος ἀπείριτος, ἐστεφάνωται. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς· πάντῃ δ᾽ ἀκαμάτου φέρεται ῥόος ὠκεανοῖο, εἷς μὲν ἐών, πολλῇσι δ᾽ ἐπωνυμίῃσιν ἀρηρώς. εἶτα ὑποκαταβαίνων οὕτως· ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν· Ὁμηρικῶς δὴ πρὸς ταύτην τὴν δόξαν. ὁ Ποιητὴς γὰρ εἶπεν· ἀψοῤῥόου ὠκεανοῖο. καὶ Ὀρφεὺς ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Κόρης φησί·

κύκλον τ᾽ ἀέναον καλλιῤῥόου ὠκεανοῖο
γαῖαν δίνῃσιν περί νιν ἔχει ἀμφιέλισσε.

ἐκεῖ δέ φασιν ὅτι [ἐν τοῖς ἑξῆς] ἔχεις τοῦ ὠκεανοῖο ῥόον ὡς πρὸς τὴν καθ᾽ ἡμᾶς εἴρηται θάλασσαν.

ἐν γὰρ ἐκείνῳ] ἀντὶ τοῦ ὑπ᾽ ἐκείνου. Πᾶσαν τὴν οἰκουμένην λέγει, δῆλόν ἐστι. οὐ γὰρ πᾶσαν. εἰ γὰρ κυκλοῖ πᾶσαν, ἐκτὸς αὐτῆς ἐστιν. ἐπὶ τίνος οὖν ὀχούμενος τὴν γῆν ἐπικυκλοῖ; πάντες γὰρ ὅσοι τοῦτο εἶπον ἀτόπως ὑπέθεντο. ὅτι δὲ τοῦτό φησι, δηλοῖ τὰς ἐξ αὐτοῦ ἐκροίας διὰ πάσης τῆς οἰκουμένης περιγράφων, καὶ τὰ παρακείμενα ἔθνη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διηγούμενος, καὶ προϊὼν τῇ τῶν ποταμῶν ὀνομασίᾳ.

5. Περὶ δὲ τῶν οὕτως ὑπογραφόντων αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος ἀπολογεῖται, λέγων, ὡς ἀνάγκῃ τινὶ καὶ οὐκ ἀληθείᾳ κύκλον ὑπέθεντο. καταμαθόντες γοῦν οἱ γραμματοπίνακες, οὐκ αὐτάρκη πρὸς ἐπιγραφὴν οὖσαν ἐν τῷ πίνακι, καὶ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τὸ μᾶλλον εὔρυναν, οὗ χάριν καὶ τὸν ὠκεανὸν παρὰ τοὺς ὅρους ἐξέτειναν, τὴν δὲ Λιβύην, εὐρεῖαν μὲν οὖσαν, ὑπερβάλλουσαν δὲ τῷ μεγέθει τὰ ἔθνη, διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι τῷ πίνακι χωρίον, ἐστένωσαν· ὁμοίως καὶ τὴν Ἀσίαν ἀμφοῖν μεροῖν ταῖς εἰρημέναις δυσὶ δι᾽ ἕνωσιν ἀκολούθως

ἥρμοσαν· οὗ γενομένου, συνέβη καὶ αὐτὸν ἐμπεριγράφεσθαι κύκλῳ. ἡ δὲ σύνθεσις τοῦ λόγου καὶ ἡ διάνοια τοιαύτη· οὐ πᾶσα ἡ γῆ δι' ὅλου κυκλοτερής, ἀλλὰ κατά τι μέρος. ὀξυτέρα δὲ πρὸς ἑκατέραν ὁδὸν ἡλίου, δυτικήν τε καὶ τὴν ἀντικειμένην ἔφαν. ἡ συνάπτεται τῷ ὀξυτέρῳ τὸ διαμφίς, ἵν' ᾖ διαμφὶς ὀξυτέρα, οὐ χωρὶς ἀλλ' εἰς ἑκάτερον. ὅσοι δὲ μεταγράφουσι τὸ εὐρυτέρη βεβαυῖα, τοιοῦτον ὑπολαμβάνουσι τὸ ἑξῆς· εὐρυτέρη μὲν βεβηκυῖα σφενδόνη· μειοῦται γὰρ πρὸς ἑκάτερα τὰ μέρη τοῦ εὔρους.

Οἱ δὲ γράφουσιν εὐρυτέρη, ἵν' ᾖ τὸ διαμφὶς εὐρυτέρη ἀντὶ τοῦ, εἰς νότια καὶ βόρεια. πρὸς δὲ ἠελίοιο κελεύθους σφενδόνη εἰκυῖα, ἵνα τοὺς πόδας τῆς σφενδόνης, τὴν ἕω καὶ τὴν δύσιν, ἐκλάβωμεν, τὰ δὲ μέσα καὶ πλάγια τῆς σφενδόνης τὰ νότια καὶ τὰ βόρεια μέρη· ταῦτα γὰρ τὰ μέρη πλατύτερα τῆς σφενδόνης, ὡς ἑκατέρωθεν ἐκ τῶν ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν εἰς ὀξὺ κωνοειδῶς λήγοντα. ἡ ἐπιπολάζουσα γραφὴ καὶ ἐν πᾶσιν ὡς εἰπεῖν εὑρισκομένη τοῖς ἀντιγράφοις ἡ εὐρυτέρα ἐστίν, ἥτις ἐναντία παντελῶς τῷ σφενδόνῃ ἐοικυῖα. τὸ δὲ βεβαυῖα ἀντὶ τοῦ βαίνουσα καὶ προερχομένη.

7. Σφενδόνῃ ἔοικε τὸ σχῆμα ἡ οἰκουμένη γῆ. διὸ καὶ εἰς δύο κώνους τέμνεται, ὧν εἷς μὲν ὁ ἀποτελῶν τὴν Ἀσίαν, εἷς δὲ ὁ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης ἀπαρτιζόμενος, ἅτε τῶν δύο κώνων ὁμοῦ κατὰ βάσεις ὄντων. τὸ μὲν κατὰ τὰς κορυφὰς ὀξὺ πρὸς ἕω κεῖται καὶ δυσμάς, τὸ δὲ κατὰ τὰς βάσεις εὐρὺ πρὸς νότον καὶ βοῤῥᾶν.

10. Ἄρχεται δὲ καταλλήλως ἀπὸ Λιβύης τῶν ὅρων. οὐ γὰρ διὰ μέγεθος· ἔστι γὰρ ἡ Ἀσία πρώτη, μεθ' ἣν αἱ δύο. τὸ γὰρ αὐτό φησι σχῆμα, λέγων οὕτως· εἰ δέ κεν Εὐρώπης ἐθέλοις τύπον, οὔτι σε κεύσω. οὕτως γὰρ Λιβύης ὁρισμοί. καὶ πάλιν· ἄμφω δ' εἰς ἓν ἔχουσιν ἐπ' Ἀσίδα νείατον ἴχνος. Ἴσως οὖν ἀπονέμει τιμὴν τῷ Νείλῳ. δύο γὰρ ποταμῶν ἀντικειμένων ἐν παραθέσει τῶν ὅρων, τοῦ τε Νείλου καὶ τοῦ Ταναΐδος, εὔλογον ἦν τιμῆσαι τὸν μείζονα τῷ διαστήματι καὶ τῶν ἄλλων. ἐφύλαξε δὲ τὴν Ἀσίαν τῷ τέλει, καθὸ τὰς δύο διαιρουμένας ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης ἐναποκλείουσα πέρας ἐστὶν ὥσπερ ἀμφοτέρων. ὠνομάσθαι δέ φασι τὴν Λιβύην ἀπὸ Λιβύης, τῆς Ἐπάφου θυγατρός, μητρὸς δὲ Βήλου. χωρίζει οὖν αὐτὴν ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἀρχομένης μὲν

ἐξ αὐτῶν Γαδείρων, ληγούσης δὲ παρὰ τὸ Ἡρακλεωτικὸν στόμα τοῦ Νείλου, παρ᾽ ᾧ καὶ τὸ Κανωβικόν· περίπυστον τέμενος Ἀμυκλαίοιο Κανώβου. τὰ δὲ περὶ τοῦ κυβερνήτου τοῦ Μενελάου, πῶς ἀπώλετο καὶ ὅπου τελευτήσας ἠξιώθη τάφου λαμπροῦ, σαφῶς ὁ Νίκανδρος ἐδήλωσε ἐν τοῖς Θηριακοῖς, τῆς αἱμοῤῥοΐδος λέγων τὴν φύσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ Γάδειρα πρότερον ἐκαλεῖτο Κοτίνουσα, Γάδειρα δὲ μετωνομάσθη, διὰ τὸ δειρὴ ὥςπερ εἶναι τῆς γῆς. ἔδειξε δὲ τοῦτο διὰ τῶν ἑξῆς, εἰπών· καὶ τὴν μὲν ναετῆρες ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων κληζομένην Κοτίνουσαν ἐφημίξαντο Γάδειρα. Δείξας δὲ τοὺς ὅρους τῆς Λιβύης ἄνεισιν ἐπὶ τὰς ἄλλας, ἀποδιαιρῶν τὴν Ἀσίαν τῆς Εὐρώπης. ὅριον δὲ τῆς ἀμφοῖν ἀποστάσεως εἶναι λέγει Τάναϊν τὸν Σκύθην ποταμόν, ἔχοντα μὲν ἐν τῷ Καυκάσῳ τὰς πηγάς, ἀρδεύοντα δ᾽ ἐς Δαλματίαν, εἰςβάλλοντα δ᾽ εἰς Μαιῶτιν λίμνην, οὕτως καλουμένην ἐν τῇ Σκυθίᾳ. ὅτι δὲ κάτεισιν ἐκ τοῦ Καυκάσου, διὰ τῶν ἑξῆς εἴρηται· τοῦ δ᾽ ἤτοι πηγαὶ μὲν ἐν οὔρεσι Καυκασίοισι. * * τὰ Ῥιπαῖα. τινὲς γὰρ ἐν αὐτοῖς εἶναι λέγουσι τὰς πηγάς, εἰρῆσθαι δὲ ὡς τὸ Ἰδαίων ὀρέων. μέρος γὰρ εἶναι τοῦ Καυκάσου τὰ Ῥιπαῖα, ὡς καὶ τῆς Ἴδης τὸ Γάργαρον καὶ τὸ Λεκτόν. ὁ μέντοι Πτολεμαῖος ἐξ ὑπερβορέων μερῶν ἀνωνύμων ἐπὶ Σκυθίαν αὐτὸν ἔρχεσθαι καὶ Σαυρομάτας· Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Σκύθαις ὑπὸ τούτου διορίζεσθαί φησι τὰς ἠπείρους.

Ἡ μὲν Λιβύη φησὶν ἄπωθεν ἔχει τῆς Εὐρώπης τὸν ὅρον, τά τε Γάδειρα καὶ τὸ στόμα τοῦ Νείλου, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὰ Γάδειρα διορίζεται ὑπὸ τῆς Εὐρώπης, κατὰ δὲ τὸ στόμα τοῦ Νείλου ὑπὸ τῆς Ἀσίας· ἄπωθεν δέ φησι τῆς Εὐρώπης διὰ τὸ ὁρίζειν τὰ διὰ μέσου πελάγη, ἅπερ ἐν τοῖς ἐφεξῆς γνωσόμεθα. ἄπωθεν τῆς Εὐρώπης, κατὰ μηδὲν μέρος συνάπτουσα τῇ Εὐρώπῃ· λοξὸν δέ, ὅτι τραπέζιόν ἐστι τὸ σχῆμα τῆς Λιβύης, ἢ διὰ τὸν Νεῖλον. χωρίζει γὰρ τὴν Λιβύην ἀπὸ τῆς Εὐρώπης, ἀρχομένην μὲν ἐξ αὐτῶν τῶν Γαδείρων, λήγουσαν δὲ παρὰ τὸ Ἡρακλεωτικὸν στόμα. Λιβύη δὲ ἐκλήθη διὰ τὸ κατάξηρον, οἱονεὶ λιφύη τις οὖσα καὶ λιβύη. εἴρηται δὲ Εὐρώπη διὰ τὸ εὖρος, ἤγουν πλάτος. Ἀσία δὲ διὰ τὴν ὑγρασίαν· ἄσις γὰρ λέγεται ἡ ὑγρασία. Τὴν δὲ

Λιβύην προέταξεν, ὅτι Λίβυς ἦν, ἢ διὰ τὸν Νεῖλον. ὅτι ὅτε ἐπανῆκε φέρων τὰ χρύσεια μῆλα ὁ Ἡρακλῆς, πεζὸς διέβ τὴν Λιβύην, ὅπως αὐτήν τε πᾶσαν καὶ τὴν Ἀσίαν θεάσαιτο. εἰς Ἄμμωνος δὲ ἥκων ἐκεῖσε μεγαλοπρεπῶς ἔθυσε τῷ δαίμονι. κἀκεῖθεν διέβη εἰς Αἴγυπτον, ἀφ' οὗ τὸ στόμα Ἡρακλεωτικὸν καλεῖται.

11. *Λοξὸν ἐν ταῖς γραμμαῖς*, ἀντὶ τοῦ τὴν πλευρὰ τὴν μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων ἀπολαμβανομένην λοξὴν ἔχουσα τουτέστι τὰ ἀπὸ Γαδείρων μέχρι τοῦ Νείλου. λοξὸν δὲ διὰ τ κατὰ πολλὰ μέρη οἷον κολποῦσθαι καὶ κυρτοειδῆ φαίνεσθα καὶ περιάγνυσθαι τῷ σχήματι.

12. *Ἔνθα βορειότατος*] μυχὸν ἐνταῦθά φησι τ ἔσχατον μέρος τῆς Αἰγύπτου. γρ. δὲ καὶ θερειότατον· ταὐ τὸ δέ ἐστι. τῷ γὰρ θέρει τὰ βόρεια μέρη παροδεύει ὁ ἥλιος ὥστε καὶ διὰ τοῦ θερειοτάτου τὸ βορειότατον σημαίνεται μυχὸν δέ φησιν ἐνταῦθα τὴν ἐκβολὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ Νείλου, καὶ τὰς πηγάς. καὶ οὐκ ἄτοπον, τὸ γὰρ αὐτὸ πρὸς διάφορον σχέσιν ἄλλοτε ἄλλο ἂν νοοῖτο, ὥστε καὶ τοῦτο πρὸ τὰ νότια εἶναι.

13. *Καὶ τέμενος περίπυστον*] τὸ ἐξάκουστον χωρίον Λακωνικοῦ Κανώβου. ὁ δὲ Κάνωβος κυβερνήτης ἦν Μενελάου. μετὰ γὰρ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν τοῦ Μενελάο ἀποπλανηθέντος πρὸς τὰ τῆς Αἰγύπτου μέρη καὶ τοῦ αὐτοῦ κυβερνήτου ἀποπνιγέντος τοῦ Φρόντιδος, διαδέχεται τὴ ναῦν Κάνωβος, ὅστις καὶ πολλὰ διατρίψας ἐν Αἰγύπτῳ ναυπηγῶν τὰ σκάφη ὑπὸ ὄφεως πληγεὶς τελευτᾷ. ὃν θάψας Μενέλαος πόλιν εἰς ὄνομα αὐτοῦ ἱδρύσατο, ἐάσας τ ἀχρειότατον τοῦ στρατοῦ μέρος οἰκεῖν τὴν πόλιν καί τινα Αἰγυπτίους.

14. *Δείξας τῆς Λιβύης τοὺς ὅρους ἄνεισιν ἐπὶ τὰς ἄλλας ἀποδιαιρῶν τὴν Ἀσίαν τῆς Εὐρώπης.* καὶ τούτου αἴτιόν φησι τὸν Τάναϊν, ὃς καὶ παρὰ τοῖς ἐνοίκοις Σίλις λέγεται. εἴρηται δὲ Τάναϊς διὰ τὸ τετόμενως ῥεῖν. Ἀρτεμίδωρος δέ φησι * Ἰβηρίαν τὰ δύο στόματα τοῦ Τανάϊδος διέχειν τὸν Καύκασον· οἱ δὲ τὴν Θρήνην πεδιάδα· ἄμεινον δὲ τὴν ἑῴαν * ἀκούειν, ἥ ἐστι μεταξὺ Κόλχων καὶ Ἀλβανίας διαιροῦσα τὸν Εὔξεινον καὶ τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν. Ἀρτεμίδωρός φησι τὰ δύο στόματα τοῦ Τανάϊδος διέχειν ἑαυ-

ῶν στάδια ἑπτά. τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ εἰς Μαιώτιδα λίμνην ῥεῖ, τὸ δὲ εἰς Σκυθίαν.

15. Ὅς ῥά θ᾽ ἑλισσόμενος] ἀναφέρεται γὰρ εἰς Σκυθίαν πρὸς βοῤῥᾶν, ὡς μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου τὰ βόρεια ὁρίζοντος αὐτοῦ. μεσούριον δὲ εἴρηται, τέμνων πρὸς τὸν ἰσημερινὸν τὴν πᾶσαν γῆν, μέσον ὅριον. Πρὸς βορέην, ἤτοι πρὸς τὰ βόρεια μέρη τῆς Εὐρώπης, ὧν ὁ ποταμός ἐστιν ὅριον πρὸς τὰ νότια. διὸ καὶ μέσον ὅριον ὑποτίθεται τὸν Ἑλλήσποντον, νοτιώτερον δὲ κεῖσθαι τὸν Νεῖλον. ἀντικεῖνται γὰρ ἀλλήλοις οἱ ποταμοί. ὁ μὲν γὰρ Τάναϊς ἐκ βορείου φερόμενος ἐπιβάλλει τῇ λίμνῃ, ὁ δὲ Νεῖλος ἀπὸ νότου φυλάττει τῇ χώρᾳ τὴν πίστιν τοῦ ῥεύματος. τὸ δὲ τελευταῖον ὅριον τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Πόντου ἐστὶ τῆς θαλάσσης τῆς διοριζούσης τὴν Εὐρώπην τελευταῖον εἰς τὸν Νεῖλον.

20. Ἰσθμὸς ἄνω τέταται] Τοῦτον τὸν ἰσθμόν φησι τὸν μεταξὺ δηλαδὴ τῆς Κασπίας θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐξείνου πελάγους διαιρεῖν τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης, * * ἤγοντα εἰς Ἀραβίαν καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

29. Ἤτοι ὁ μὲν Λοκροῖο παρ᾽ ἐσχατιήν] Ὅτι τὸ πρὸς ζέφυρον Ἀτλαντικὸν πέλαγος ὠκεανόν φησι καλεῖσθαι. Λοκροῖο τοῦ Ἰταλικοῦ φησιν. εἰσὶ γὰρ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Ἐπιζεφύριοι Λοκροί, μεταξὺ ζεφύρου καὶ ποταμοῦ Λογικάνου. ὥσπερ οὖν Θρήϊκιον τὸν βοῤῥᾶν, οὕτως καὶ Λοκρὸν τὸν ζέφυρον κλητέον.

30. Αὐτὰρ ὕπερθε πρὸς βορέην] ὅτι τὸν πρὸς βοῤῥᾶν Κρόνιον κόλπον καλέουσι. καὶ ἴσως ὅτι ὁ Κρόνος εἰς τὸ ψυχρὸν λαμβάνεται, ἢ διὰ τὴν ψύξιν. Κρόνῳ γὰρ τὸ ψυχρὸν ἀνατέθειται. τινὲς δὲ Κρόνιον διὰ τὸ ἐκεῖ ἐῤῥῖφθαι τὰ αἰδοῖα τοῦ Κρόνου. ἄμεινον δὲ διὰ τὴν ἄγαν ψύξιν. ψυχρὸν γὰρ εἶναι τὸν Κρόνον οἱ ἀποτελεσματικοί φασι. δικαίως δὲ κατὰ ψύξιν· κατέψυκται γὰρ ὁ ὑπερβόρειος ὠκεανός, μὴ παραμυθούμενος τῇ ἀγχιστείᾳ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου. ἡ δὲ παρ᾽ Ἀπολλωνίῳ τῷ ποιητῇ Κρονίη θάλασσα περὶ τὰ ἐσώτατά ἐστι τοῦ Ἰονίου κόλπου οὕτω καλουμένη. πολὺ γάρ ἐστι τὸ ἔξαλμα τῆς ἑτέρας σφαίρας, καὶ ἐν χειμῶνι μεταξὺ τῆς γῆς ὁ ὑπὲρ γῆν κύκλος, καὶ ὀλιγόωρος τότε ἐστὶν ἡ ἡμέρα. καὶ ἐν θέρει δὲ συννεφής ἐστιν ὁ ἀὴρ καὶ πόῤῥω ἐστὶ τοῦ ζωδιακοῦ ὁ ἀρκτικὸς κύκλος, τοῦτ᾽ ἔστι καθ᾽ ἡμᾶς λεγόμενος,

ὅςτις μεταξύ ἐστι πασῶν τῶν δυτικῶν ὡς καὶ τῶν ἀνατολι- κῶν ἄρχεσθαι ἀπὸ δύσεως. Ἄλλοι δ' αὖ καὶ νεκρὸ- ἐφήμισαν. ἀμφότερα διὰ τὸ ψυχρὸν τῶν τόπων. πήγνυ- ται γάρ. καὶ λέγεται Κρόνιος μὲν πόντος ὥς τινές φασ- διὰ τὸ Κρόνον εἰς τὴν ψύξιν ἀλληγορεῖσθαι· νεκρὸν δὲ δι- τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἡλίου καὶ τὸ προςκεχωρηκέναι πρὸς τ- νότια μέρη· τῇ γὰρ ἀπουσίᾳ τοῦ θερμοῦ τὰ ζωογονούμεν- παύεται· ἢ λέγει, ὅτι διὰ τὸ ἀσθενὲς ἐκεῖ προςβάλλειν τὸ- ἥλιον. διὰ πολλοῦ γὰρ χρόνου ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ἐκείνη- γίνεται, τοῦτ' ἔστι πλησιάζει. βάλλει μὲν γὰρ καθ' ἑκάστη- ἀδιαλείπτως καὶ τὸν πλεῖστον χρόνον. φαείνει. ὁ ἥλι- ἀπὸ κοινοῦ. εἶπε γὰρ ἕνεκ' ἀφαυροῦ ἠελίου. διὰ τὸ ψυ- χρὸν εἶναι τὸν αἰθέρα καὶ νεκρὸν δὲ καλεῖσθαι, διότι ο- ζωογονεῖ διὰ τὴν πολλὴν ψύξιν.

37. Ὅτι τὸ πρὸς ἕω μέρος ἠῷον καὶ Ἰνδικόν. οἱ γα- Ἰνδοὶ ἀνατολικοί. ἔνθα καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμός.

38. Ἄγχι δ' Ἐρυθραῖόν τε καὶ Αἰθιόπιον. ἴσω- διὰ τὸ πυροῦσθαι μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὸ κλίμα. ἀμέλει κα- Αἰθίοπες κατοικοῦσιν, ὅτι τὸ πρὸς νότον μέρος ἐρυθραῖον. κα- διὰ τοῦτο ἔθνος Αἰθιοπικόν, ὡς παρακεῖσθαι μακρὸν ἀγκῶ- να τῆς ἀοικήτου. λέγει δὲ τὴν διακεκαυμένην. — πρὸς νο- τον. ὅτι ἀπὸ Γαδείρων ἀρχόμενος παύεται τῷ πρὸς τῇ Κ- λικίᾳ κόλπῳ. — αὐλών. ἡ ἐπέκτασις καὶ τὸ ἄπλωμα τ- διακεκαυμένης ζώνης. εὐθὺς γὰρ πρὸς τὰ νότια διαδέχετα- γράφεται καὶ ἀγκών.

41. Συμπλήρωσις καὶ ἐπιφώνημα παρὰ τοῖς ῥήτορσι· πα- ρὰ δὲ ποιηταῖς ἀπόθεσις· παρὰ δὲ φιλοσόφοις συμπέρασμ-

43. Ἐκ τούτου δῆλον, ὡς ἀμφίλοξόν ἐστι τὸ σχῆμα. τ- γὰρ ὧδε κἀκεῖσε διαφόρους αὐτὸν ἀφιέναι κόλπους οὐκ ἀλ- λότριον ἡγοῦμαι τοῦ κύκλου· καὶ τὸ πολλοὺς μὲν εἶναι το- ἐλάττονας, ἐξαιρέτους δὲ καὶ ὑπερβάλλοντας τῷ μεγέθ- τέσσαρας. ὧν τὸν μὲν πρῶτον ἐκ δύσεως ὁρμῶντα προσάγ- σθαι γῇ καὶ πέρατι τῷ Παμφυλίῳ· δεύτερον δὲ τὸν Ὑρκα- νιον, ἐκ τοῦ Κρονικοῦ κόλπου πληρούμενον. ἔστι δὲ καὶ πε- τούτου πάλιν ἀμφίβολος ἡ δόξα· τὴν γὰρ Κασπίαν ὁ Πτολ- μαῖος ἐναποκλείων ἠπείρῳ νήσου φύσιν ἐξ ἐναντίου τὴν φυ- σιν ὥριζε· καὶ ἴσως οἱ εἰςβάλλοντες ἐκεῖ ποταμοὶ θαλαττε- ουσι διὰ τὴν ὕλην, ἀξενίᾳ τόπου μεταποιήσαντες ἀνάγκῃ -

πότιμον. ἢ τάχα διὰ τῶν ἀδήλων τόπων ὁ Κρόνιος ἑαυτὸν ἐκπέμπων ἀναδίδωσι πόῤῥω τὸν Ὑρκάνιον.

46. Συρόμενος Λιβύηθεν] συρόμενος διὰ τῆς Λιβύης μέχρι τῆς Παμφυλίας. λέγει δὲ κατὰ τὸ εὐθύ. παρακλίνεται γὰρ καὶ ποιεῖ τὸν Ἰόνιον κόλπον καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος μέχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου. — ἀπὸ τῶν Γαδείρων καὶ τῆς Ἐρυθίας νήσου ἕως τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου ἐστὶν ὁ Ἰβηρικός, ὅς ἐστιν εἷς τῶν τεσσάρων, μείζων τῶν τριῶν· ἀπὸ γὰρ αὐτοῦ καὶ τὰ ἑξῆς πελάγη γίνονται, ὡς εἶναι αὐτὸν τῆς πάσης θαλάσσης γένεσιν.

47. Δεύτερος αὖτ' ὀλίγος μέν] Κατὰ σύγκρισιν τοῦ ἀπὸ Γαδείρων μικρότερος εἴρηται. μείζων δὲ ὡς πρὸς τὸν Περσικὸν καὶ Ἀράβιον κόλπον ἐστὶν ὁ Ὑρκάνιος, ἐκ τοῦ Κρονίου ὠκεανοῦ πληρούμενος. ἀτὰρ προφερέστατος. ἐπ' ὀλίγον μὲν συρόμενος, ὁ μέν ἐστι κρείττων τῶν ἄλλων. λέγει δὲ κατὰ τὸ σφοδρὸν τοῦ ῥεύματος, ὡς καὶ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ λόγῳ φησί· τόσσος γὰρ πόρος ἐστὶν ἀμείλιχος.

54. Ἄλλος δ' Ἀραβικός] ὁ Ἐρυθραῖος, ὃς πρὸς σύγκρισιν νοτιώτερος εἴρηται τοῦ Περσικοῦ καὶ τῆς Κασπίας ἐναντίων ἑαυτοῖς καὶ κατορθῶς κειμένων. ἀμφοτέρων οὖν τούτων νοτιώτερος ὁ Ἀραβικός, ὃς καὶ Ἐρυθραῖος καλεῖται. πρὸς γὰρ τῇ διακεκαυμένῃ γῇ κεῖται ἐν τῷ νοτίῳ. ἐγγύθι κόλπος. ἤτοι πρὸς δύσιν, ἢ ἐπεὶ μεταξὺ φέρεται τοῦ Ἀραβικοῦ ὄρους, ὡς κατὰ διάτρησιν. ἐνταῦθα δὲ τὸ ὕδωρ ἐπέρχεται διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, ἀνακρουόμενον δὲ κατὰ παλίῤῥοιαν αὖθις ὑποστρέφει, ὡς Ἡρόδοτός φησιν. ὅθεν νῦν Κλύσμα λέγεται.

55. Ἀντὶ τοῦ κατὰ νότια μέρη κειμένου ἐξ ἐναντίας τοῦ Εὐξείνου πόντου. ὑψηλότερον γάρ ἐστι τὸ Περσικὸν πέλαγος τοῦ Ἐρυθραίου, ὥςπερ κατὰ διάμετρον κείμενον. εἴπομεν γὰρ τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν περιτρεπομένην πρὸς βοῤῥᾶν μέχρι τοῦ Εὐξείνου πόντου διϊκνεῖσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς λέξει. ὁ Ἀράβιος οὖν νοτιώτερος ὢν ἐναντίον τοῦ Εὐξείνου κεῖται.

56. Περὶ τῆς ἀπὸ Γαδείρων ἕως Παμφυλίας θαλάσσης. ἔχει γὰρ εὐθὺς ἐκ τῶν δυτικῶν μερῶν ῥέουσα ἔνθεν μὲν Λιβύην, ἐκεῖθεν δὲ Εὐρώπην, εἶτα ἡ Ἀσία διαδέχεται μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου. εἰσὶ γὰρ ὁμοῦ τὰ πελάγη, Ἀτλαντικόν, Λιγυστικόν, Τυῤῥηνικόν, Λιβυκόν, Μυρτῷον, Αἰγύπτιον,

Παμφύλιον, Ἰκάριον, Αἰγαῖον, Ἑλλήςποντος, Μέλας κόλπος, Εὔξεινος Πόντος, Κασπία, Ἐρυθρά.

60. Περίδρομος] ἡ θάλασσα δηλονότι, ἤτοι κύκλῳ περιέχουσα τὰς νήσους, ἢ οὕτω κατὰ κύκλον ἐκπεμπομένη ὥςπερ νῆσος.

64. Ἔνθα τε καὶ στῆλαι] Ἡρακλῆς περιελθὼν πᾶσαν τὴν γῆν στήλας αὐτῆς ἔθηκε. ἔθηκε δὲ περὶ τὸν Ἄτλαντα, ὅτε τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου ἀπήλασε διαβὰς τὸν πορθμόν, ὅς ἐστι πλάτει μὲν στενότατος ἀμφὶ τοὺς ξ' σταδίους, διπλασίων δὲ τῷ μήκει, ῥοώδης δὲ ἄγαν· ὡς τοῦ ὠκεανοῦ τε καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης εἰς στενὸν ἐλαυνομένων. τοὺς δὲ ἑκατέρωθεν τοῦ πορθμοῦ λόφους Ἡρακλείους στήλας προςηγόρευσεν, ἔστι δὲ ἑκατέρου ὕψος οὐ μεῖον ὀργυιῶν ρ', εὖρος δὲ τὸ περὶ θάλασσαν εἰς κδ' στάδια. ὄνομα δὲ τῇ μὲν Εὐρωπαίᾳ κατὰ μὲν βαρβάρους Κάλπη, κατὰ δὲ Ἕλληνας Ἀλύβη· τῇ δὲ Λιβυκῇ κατὰ μὲν Ἕλληνας Κυνηγετική, κατὰ δὲ βαρβάρους Ἄβεννα, ὡς Χάραξ ἱστορεῖ. αὗται δὲ πρότερον Κρόνου ἐλέγοντο στῆλαι, διὰ τὸ μέχρι τῶν τῇδε ὁρίζεσθαι δῆθεν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ· δεύτερον δὲ ἐλέχθησαν Βριάρεω, ὥς φησιν Εὐφορίων· τρίτον δὲ Ἡρακλέους. μέγα δέ φησι θαῦμα αὐτὰς διὰ τὸ ὑψηλόν, ὄρη γάρ εἰσι μεγάλα καὶ ὑψηλά.

66. Μακρὸν ὑπὸ πρηῶνα] τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τὴν μεγάλην ἐξοχὴν τῶν ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένων Ἀτλάντων. μεγάλαι γάρ εἰσιν αἱ ἐξοχαί, ὅπου εἰσὶ καὶ τοῦ Ἡρακλέους αἱ στῆλαι. πρηῶνα δέ φησι τὴν παράτασιν. πρηὼν γὰρ ἡ προβολή, οἱονεὶ προϊὼν που ἐν τῷ ἑσπερίῳ ὠκεανῷ. Ἄτλας ὄρος ἐστὶ μέγιστον περὶ τὰ ἔσχατα τῆς Λιβύης, ὅθεν καὶ Ἀτλαντικὸν πέλαγος λέγεται. τοῦτο δὲ διὰ τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος κίων ἐμυθολογήθη τοῦ οὐρανοῦ. καὶ Ἡρόδοτος τοῦτό φησιν, ὅθεν καὶ ὁ Περιηγητὴς πληθυντικῶς Ἀτλάντων αὐτὸ ἐκάλεσε. καὶ Ὅμηρος· Ἄτλας δ' οὐρανὸν εὐρὺν ἔχει· ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς μακράς. ἢ Ἀτλάντων, τῶν Ἀτλαντικῶν πόρων, ἢ τῶν ἐνοικούντων. ἑκάτερα γὰρ αὐτῶν περὶ τὸ Ἀτλαντικὸν ὄντα ὄρος τυγχάνει. Ἄτλαντες δὲ δύο εἰσί. Μείζων γὰρ οὗτος τῶν ἄλλων ἐκβολῶν τοῦ ὠκεανοῦ. ἀπὸ δὲ τοῦ παρακειμένου ἔθνους τὸ ὄνομα.

74. Οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Γαλάται τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἄποικοι

εἰσιν, ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἴβηρες τῶν ἐν ταύτῃ ἄποικοί εἰσιν. περὶ ὧν φησι καὶ Καλλίμαχος·

οὓς Βρέννος ἀφ᾽ ἑσπερίοιο θαλάσσης
ἤγαγεν Ἑλλήνων ἐπ᾽ ἀνάστασιν.

75. Ἐπίστροφον ὅρμον ἔχουσα] προσορμιζούσης τῆς θαλάσσης ἑλικοειδῶς. οὕτω γὰρ κεῖται κατὰ τὴν μίμησιν.

76. Μετὰ τὸν Ἰβηρικὸν καὶ Γαλατικὸν πόντον ἑξῆς ἐστιν ὁ Λιγυστικός, ὃς κέκληται ἀπὸ Λίγυος τοῦ Ἀλεβίωνος ἀδελφοῦ, ὃν ἱστοροῦσι τὸν Ἡρακλέα κεκωλυκέναι ἀπιόντα ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς, τὸν δὲ εὔξασθαι τῷ Διὶ διὰ τὸ μὴ ἐπάγεσθαι ἀμυντήριον. ὁ δὲ λίθους ὕσας κατέχωσεν αὐτούς. ὅθεν τὸ Λίθινόν ἐστι πεδίον ἐκεῖσε οὕτω καλούμενον.

80. Πορθμίδος] τῆς θαλάσσης νοεῖ· ἡ γὰρ Λευκὴ πέτρα ἄνωθέν ἐστι τοῦ Σικελικοῦ πελάγους. πορθμὸν γὰρ ποιεῖται ἡ Βρεττία καὶ ἡ Σικελία. πορθμὸς δέ ἐστι θάλασσα στενή, ἑκατέρωθεν γῆν ἔχουσα. ἰσθμὸς δὲ γῆ στενή, ἑκατέρωθεν θαλαττευομένη. πορθμίδα οὖν εἶπε τὴν μέσην θάλασσαν Ἰταλίας καὶ Σικελίας· οὕτω γοῦν καὶ Ῥήγιον κέκληται, ἐπεὶ ὕστερον διέστησαν, πρώην οὖσαι καθ᾽ ἕνωσιν.

81. Πρώτη ἐστὶν ἡ Κύρνος, δευτέρα δὲ ἡ Σαρδώ. ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἄχρι τῆς Κύρνου δοκεῖ λήγειν, διὰ τοῦτο αὐτῆς πρώτης ἐμνήσθη. λοιπὸν γὰρ θάλασσά ἐστιν ἑξῆς πολλὴ κειμένη. τὸ δὲ ἁλμυρὸν ὕδωρ αὐτὸ τὸ Λιγυστικὸν πέλαγος. τούτῳ γὰρ συναπτέον τὸ Λιγυστιὰς ἅλμη. καὶ ἔστιν ὁ στίχος ὡς παραδρομὴ λόγου πρὸς τὸ Λιγυστικὸν πέλαγος. ὡρίσθαι γὰρ ἄχρι Κύρνου φησὶ καὶ Σαρδονίας αὐτό.

83. Διαιρεῖ δὲ τὴν Σικελικὴν θάλασσαν, ἣν καλοῦσι νῦν Ἀδριατικὸν πέλαγος ἀπὸ τῆς Τυῤῥηνίας ἀνέμῳ καὶ σχήματι. λέγει γὰρ ἐπὶ νότον ἔρχεσθαι μᾶλλον τοῦ Τυῤῥηνικοῦ, κολπουμένην δὲ πρὸς ἕῳα τὴν ἄλλην ἅλα, ἥτις ἄρχεται μὲν ἐκ τόπου τοῦ περὶ Κέρκιναν τὴν νῆσον, διαθέει δὲ εἰς Πάχυνον ἄκρον, ὅπου καὶ λήγει, ὡς ἐπὶ Κρήτης. πρὸς νότον δέ φησιν, ἐπειδὴ ἀπὸ βορέου εἰς νότον παρατέταται, οὐκ ἀπὸ δύσεως πρὸς ἀνατολήν· ὅθεν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τούτου πάλιν φησίν· αὐτὰρ ἔπειτα πρὸς αὐγὰς ἠελίοιο.

88. Φαιστόν] Ἐν μέσῳ ἠπείρου κεῖται ἡ Φαιστός. ἢ τὴν εἰς ἤπειρον ἐμπίπτουσαν καὶ πλατυνομένην. — αὗται γὰρ ἐν μέσῳ τῆς Κρήτης καὶ Κυρήνης εἰσί.

89. *Προπρηνής δέ*, προνενευκυῖα, ἐπιβλέπουσα εἰς θάλασσαν. ὅπερ φερόμενον εἰς στενότητα καλεῖται κριός. *παραυγάζουσα δέ*, παρεμφαίνουσα, παρομοιοῦσα. αὐγαὶ γὰρ οἱ ὀφθαλμοί. κριοῦ μέτωπον ἡ ἐξοχὴ αὐτῆς διὰ τὸ ὥσπερ ἐπὶ κεφαλῆς κεῖσθαι.

91. *Ναὶ μὴν καὶ τετάνυσται*] μετάβασις ἐπὶ τὰ ὑπερβόρεια. ἡ γὰρ Ἰαπυγία ἐστὶν ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ, Ἰάπυγες δὲ μέρος Καλαβρίας, ἀπὸ Ἰάπυγος Κρητὸς ἀποικισθέντες αὐτόθι, ἵνα καὶ παρὰ τὴν Λευκόπετραν τὸ Σικελικὸν διήκει πρὸς τὰς τοῦ Ἀδρίου ἀρχάς.

92. *Κεῖθεν δ' εὐρυνθεῖσα*] τὸν Ἰόνιον κόλπον ἐκφράζει ἐνταῦθα. τὸ δὲ εὐρυνθεῖσα οὐ πρὸς τὰ προειρημένα ἐστί· πολλὰ γὰρ ἄλλα πλατύτερα εἶπεν· ἀλλὰ πρὸς τὸν μυχὸν καὶ τὴν ἐπιφερομένην στενότητα.

94. *Ἥντε καὶ Ἰονίην*] οἱ μὲν ἀπὸ Ἰοῦς, οἱ δὲ ἀπὸ Ἰονέως, ὃς τὸν κόλπον οἰκῶν ἐκράτησε τῆς θαλάσσης. οἱ δὲ Ἰόνιον ἀπὸ Ἰάονός φασιν, ἀφ' οὗ τὸ πέλαγος εἰρῆσθαι. Ἀρχέμαχος δὲ ἀπὸ τῶν ἀπολομένων ἐν αὐτῷ Ἰώνων, οἵ εἰσιν Ἀθηναῖοι. ὁ γὰρ αὐτὸς καὶ Ἰόνιος καὶ Ἀδρίας. τοῦ δὲ Ἴωνος υἱὸς Ἀδρίας, ἀφ' οὗ τὸ πέλαγος.

97. *Ἐνυαλίων δέ*, τοῦτ' ἔστι πολεμικῶν. πολεμικοὶ γάρ εἰσιν οἱ Δαλμάτιοι. ἐκ τούτου δὲ διελέγχεται Ἀπολλώνιος ὡς ψευσάμενος. οὐδὲ γάρ ἐστι θάλασσα ἐκ τοῦ Ἴστρου συνάπτουσα τῇ Δαλματίᾳ καὶ τῷ Ἀδρίᾳ.

98. *Ἰσθμός*, στενὴ γῆ. στενὴ γὰρ ἡ Ἰταλία ὡς πρὸς μῆκος. ἰσθμὸν δὲ αὐτὴν εἶπεν, ὅτι μεταξύ ἐστιν Ἀδρίου καὶ τοῦ Λιγυστικοῦ. πολυτενὴς δέ, ἐπὶ πολὺ διατεταμένη. οὐχ ὅτι ἡ Ἰταλία στενή, πλατεῖα γάρ ἐστιν, ἀλλ' ὅτι τὸ οἰκούμενον ὅριον αὐτῆς στενόν. τὸ γὰρ ἄλλο πᾶν ὅριόν ἐστιν.

100. Ὁ Ἀδρίας παράκειται ἄχρι τῆς τῶν Ἰαπύγων, οἵ εἰσιν ἐν Ἰταλίᾳ. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Καλλίμαχος οὕτως·

Ἰηπύγων ἔγχος ἀπωσάμενοι.

105. *Εὐρυτέρην ἐνέπουσι*] τὴν μείζονα. ἐπεὶ ὡς πρὸς νότον νένευκεν, ἐκτεινομένη μᾶλλον τῆς ἑτέρας.

106. *Ἔνδον ἐοῦσα*] ἀντὶ τοῦ δυτικωτέρα τυγχάνουσα. ἔνδον γάρ φησιν ὡς πρὸς τὴν δύσιν.

107. *Δέχεται πλημμυρίδα*] ἤτοι ἀπὸ τοῦ Σαρδονικοῦ καὶ Λιγυστικοῦ πελάγους δεχομένη, ὅπερ ἐστὶ πόῤῥω πάνυ, ἢ καὶ αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Σικελικοῦ.

109. Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν Κρήτης ἀναφαίνεται] οἷον τοῖς πλέουσιν ἐκ Σικελίας, τῷ μηκέτι φαίνεσθαι τὰ ὄρη αὐτῆς, λοιπὸν διαδέχεται τὸ Κρητικὸν πέλαγος. Κρήτης ἀναπέπταται οἶδμα, τοῦτ' ἔστι τῆς Σαλμωνίδος ἄκρον, ἥ ἐστι [Κρήτη] ἀνατολικωτέρα.

113. Ἰσμαρικοῦ, ἤγουν Θρᾳκικοῦ. Ἴσμαρος γὰρ πόλις Θρᾴκης, ὁ δ' Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει, ἐν ᾧ μάλιστα ὁ βοῤῥᾶς καταῤῥήγνυται. ἄλλως. περὶ Κικονίαν ἐστὶν ὁ Ἴσμαρος, ὡς ὁ Ποιητὴς δηλοῖ· Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν, Ἰσμάρῳ. δύο δὲ πελάγη τὰ ἐκ τοῦ Ἀδρίου συναπτόμενά φασιν ὑποκεῖσθαι τῇ προειρημένῃ θαλάσσῃ, ὧν τὸ μὲ Αἰγύπτιον ἄχρι τοῦ Κασίου περατοῦσθαι· τοῦτο δὲ ἄκρον ἐστὶ ψαμμῶδες, ἐπὶ τὰ βόρεια τοῦ Πηλουσίου κείμενον· τὸ δὲ Συριακὸν ἐπὶ τὸν Ἰσσικὸν ἀποκρέμασθαι κόλπον, ὃν ἄνω τῆς Σιδονίας ἐπὶ τὰ βόρεια κεῖσθαι θαλάσσης. τὸ δὲ Κάσιον τῆς Συρίας, ἐπεκτεινόμενον ἄχρι τοῦ Πηλουσίου. τὸ Κάσιόν ἐστι δεξιᾷ χειρὶ τοῦ Νείλου τῆς εἰς θάλασσαν ἐκροίας ἐγγὺς τοῦ Πηλουσίου. τὸ δὲ Πηλούσιον πρὸς τῇ Σερβωνίδι λίμνῃ. Σιδονία ἐκεῖθεν καλεῖται, ὅπου ὁ Ἰσσικὸς κόλπος λήγει εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς ἐπὶ τὸν βόρειον Νεῖλον. ἔχει δὲ μεθ' ἑαυτὸν ἕτερον πέλαγος ἐπισυνημμένον· διὰ τοῦτο ἄπειρον αὐτόν φησι.

120. Ἰσόδρομος δὲ οὐ δι' ὅλου ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν χωρῶν, οὐκ ἐπὶ πολὺ τῆς ἀνακλίσεως ἐπ' εὐθείας φερόμενος, ἀλλ' ἐπισυρόμενος εὐρὺς κατὰ τὰ δυτικά, καὶ αὐτὴν τὴν Φαρίαν θάλασσαν παρατεινόμενος εἰς τὴν τελευταίαν ἐξοχὴν τοῦ Κασίου, ὃ ἔστι Πηλούσιον.

121. Ὕσπληγγι δνοφερῇ] τῇ καμπῇ καὶ τῇ ἀφετηρίᾳ τῇ μελαίνῃ καὶ τῇ ὁρμῇ. ὕσπληγξ δὲ κυρίως τὸ μηχάνημα τὸ ἀποκροῦον τὸν κανόνα τοῦ δρομέως. σημαίνει δὲ καὶ ἀρχὴν καὶ ἀφετηρίαν. ἡ δὲ οἷον γραμμῇ τινι καὶ διαιρέσει. δνοφερῇ δὲ διὰ τὴν χροιὰν τῆς ἐκεῖ θαλάσσης ἢ χώρας. καὶ μετὰ τὸ κάμψαι πάλιν ὥσπερ ἄφεσίς ἐστι τοῖς δρομεῦσι δρόμος. ὅταν γὰρ ἐπιβάλλῃ τῇ Κιλικίᾳ, πάλιν ἐπὶ δύσιν ἀναχωρεῖ. διὸ καὶ δράκοντι τὴν ἕρπυσιν αὐτὸν εἰκάζει, ἐπεὶ μὴ κατ' εὐθὺ φέρεται, διεστραμμένως δὲ περὶ αὐτὸν εἰλεῖται. ἐπειδὴ ὁ Ἰσσικὸς κόλπος πρὸς βορέαν ἀνατεινόμενος κατὰ

τοῦτο τὸ μέρος ἐπικάμπτεται. δνοφερῇ δὲ τῇ μελαγγείῳ. τὸ δὲ Κιλίκων ἀποπαύεται, ὡς τέλος εἴη τῆς φορᾶς ἄχρι Κιλικίας, τῇ δ᾽ ὅλῃ περιφορᾷ ἄχρι Παμφυλίας, ἀπὸ Παμφυλίας δὲ ἄχρι Χελιδονίων ἐπὶ δύσιν πάλιν. ὅταν γάρ φησὶ πρὸς τῇ γῇ τῶν Κιλίκων γένηται, τότε παύεται πρὸς βοῤῥᾶν ἀνατεινόμενος, καὶ λοιπὸν ἐπικάμπτεται πρὸς δύσιν, διὰ τὸ ἐξ ἑκατέρας ἐπιφέρεσθαι συμπεριαγνυμένῳ τῷ κόλπῳ τὰ κύματα, καὶ διὰ τοῦτο δυςπόρευτον ποιεῖσθαι τὴν ἐπίβασιν κατὰ τὸ περιφερὲς τοῦ κόλπου. ἥττονα γὰρ τῷ τάχει τῶν ἐπ᾽ εὐθείας φερομένων.

122. Τῆμος ἐπὶ ζέφυρον] τῆμος δύναται καὶ τοπικὸν καὶ χρονικόν, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ τοπικοῦ. ἐκεῖθεν δὲ ὥςπερ ἐπὶ δύσιν τὴν στροφὴν ποιησάμενος ἐκπτύει τὴν θάλασσαν καὶ ἐπιμίγνυται.

126. Νήχυτος] πολύχυτος καὶ βαρυκύμων. ἐπικεῖνται δὲ τῷ ἠπειρωτικῷ μέρει τοῦ Ἰσσικοῦ Παμφύλιοι, ὅπου εἰσὶν αἱ Χελιδόνιαι νῆσοι. τοῦτό φησιν, ἐπεὶ καὶ ἑτέρωθεν παρακεῖται τῷ Ἰσσικῷ. βουλόμενος δὲ δεῖξαι τὴν θέσιν τῆς Παμφυλίας τεκμηρίῳ χρῆται τῷ τῶν Χελιδονίων νήσων.

128. Ὅσσον ἐπιπροβέβηκεν] ἕως Χελιδονίων Παμφυλίας. τρεῖς δέ εἰσιν αὗται, Μελανίππη, Γάγγαι καὶ Κορύδαλαι.

129. Σῆμα δ᾽ ἔχει ζεφύρου] ὁ δὲ κόλπος ἔχει τελευταῖον σημεῖον πρὸς ζέφυρον τὴν ἄκραν τῶν Πατάρων. ἔστι δὲ ἀκρωτήριον, ὃ Λυκίαν καὶ Καρίαν διορίζει. ἄλλως. σῆμα δ᾽ ἔχει ἔσω Πατάρων Λυκίας, καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Σιδονίου πελάγους καὶ τοῦ περὶ Πάταρα φερομένου ἐπ᾽ ἄρκτον ὁρᾷ τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος.

130. Φράζεο δ᾽ ἐκ κείνου] ἐκεῖθεν δέ φησιν, ὦ ἀκροατά· πρὸς γὰρ αὐτὸν ὁ λόγος· ἐπισκόπει τὴν ἄρκτον, εἰς οἷον καὶ τὸν Αἰγαῖον εἰδέναι βαθὺν ὄντα καὶ ἀλαζόνα τῶν κυμάτων. σημεῖον δὲ τοῦ κλύδωνος αἱ προσκείμεναι νῆσοι, διεστῶσαι μὲν ἀλλήλων, διὸ καὶ Σποράδες εἴρηνται, περιέχουσαι δὲ καὶ ἀντικτυποῦσαι τῷ ἐπιθέοντι ῥοθίῳ. τὸ δὲ συμπλήρωμα ἔχει ὁ Αἰγαῖος ἄχρι Τενέδου, ἔξω καὶ πόῤῥω ἐξ ἑτέρου μέρους αὐτῷ παρακειμένης τῆς Ἴμβρου. περιφερόμενος δὲ μᾶλλον ἐπὶ τὰ βόρεια προσομιλεῖ τῇ Προποντίδι καὶ ἀναπαύεται. ἡ Ἴμβρος γὰρ ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Θρᾴκης· ἡ δὲ πρὸς

τῇ Ἀσίᾳ Τένεδος ἐκ τῆς ἀρχῆς ὁρίζει τὸν Ἑλλήσποντον. ἐξ ἐκείνου οὖν τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου τῆς Παμφυλίας ἐπὶ τὰ ἀρκτῶα μέρη ἐστὶν ὁ Αἰγαῖος πόντος.

132. *Σποράδες νῆσοι*· Δονοῦσα, τῆς Ναξίας ἐγγύς. Λέβινθος, Κορασσίαι, τῆς Ἰκαρίας ἐγγύς. Θηρασία. Ἡ Κῶς. Φολέγανδρος, Παρίας ἐγγύς. Ἀνάφη. Σίκινος. Γύαρος, ἔμπροσθεν Ἄνδρου. τὸ Πρεπέσινθον. Λέρος. Νικασία. Μῆλος. Κίμωλος. Πάρος. Σποράδες δὲ λέγονται, ἐπεὶ πλησίον ἑαυτῶν οὖσαι κατ' ὀλίγον χωρίζονται καὶ ὥςπερ σπέρματά εἰσι καταβληθέντα.

135. *Οὖρον δ' ἐς Τένεδον*] ἀρκτικὸν δηλονότι, ἐπεὶ ἔχει κόλπον μακρὸν πρὸς ζέφυρον. ἔχει δὲ τοῦτον ἔτι κατὰ τὸ ἔμπροσθεν ἑκατέρας πλευρᾶς τοῦ Βοσπόρου· ἀλλὰ τὴν μὲν Τένεδον εἰςιόντι πρὸς δεξιά, τὴν δὲ Ἴμβρον πρὸς ἀριστερά.

136. *Ἴμβρον ἔχων*] ἀπὸ τῶν Θρᾳκικῶν μερῶν ἡ Ἴμβρος· ἡ δὲ Τένεδος πρὸς τῇ Ἀσίᾳ κεῖται. ἀπὸ δὲ Τενέδου ὁ Ἑλλήςποντος ἄρχεται. τὸ δὲ τέλος τοῦ Αἰγαίου ἀρχὴ τοῦ Ἑλληςπόντου. ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ Ἑλληςπόντου πλατυτέρα ἐστίν, οἵα δὴ καὶ τέλος τοῦ Αἰγαίου οὖσα, ὡς καὶ Ὅμηρος· πλατὺν Ἑλλήςποντον. ἔστι δὲ τὸ τοῦ Ἑλληςπόντου στενὸν ἐπὶ Κωνσταντινουπόλεως· ἡ Ἑλλήςποντος λέγεται, ἔνθα Σηστὸς καὶ Ἄβυδος.

138. *Τῆς δ' ὕπερ ἄσπετα φῦλα*] τὸ νόημα οὕτως ἔχει· ὑπὲρ ἧς Προποντίδος πρὸς τὰ νότια μέρη πολλά ἐστιν ἔθνη τῆς Ἀσίας· ἵνα εἴπῃ τὰ καὶ περὶ Ἰωνίαν καὶ Λυδίαν καὶ Λυκίαν, καὶ πάντα τὰ πρὸς νότον ἀφορῶντα τῆς Ἀσίας παράλια ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου καὶ Ἑλληςπόντου. καλεῖ δὲ τοῦτο τὸ μέρος ἰσθμόν, ὅπερ καὶ Ἡρόδοτος αὐχένα λέγει. ἔστι δὲ ὁ αὐχὴν οὗτος πρὸς νότον, ἀντικείμενος αὐτῆς τῆς Καράμβιος καὶ Κριοῦ μετώπου, καὶ στενοῦ γενομένου τούτου παρὰ τὸν Πόντον, ὡς ὁρᾶσθαι τὰς περαιτέρω δύο θαλάσσας. ἡ Προποντὶς γὰρ βορειοτέρα γίνεται τῶν προειρημένων ἐθνῶν. πλατὺν δὲ αὐτὸν εἶπεν, ἐπεὶ πολλὰ ἔθνη ἔχει ἐν ἑαυτῷ. μεταξὺ δὲ κεῖται τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ὃς ἄγει ἄχρι Κόλχων καὶ Προποντίδος. τὰ δὲ ἔθνη Κιλικία, Ἰσαυρία, Παμφυλία, Λυκία, Καρία, Ἀσία, Ἑλληςπόντιος χώρα Φρυγίας· τῶν τῇ δευτέρᾳ Φρυγία, Καππαδοκία, Ἀρμενία, Γαλατία, Παφλαγονία, Πόντος Πολεμώνιος, Βιθυνία. χῶραι ιδ'.

140. *Πρὸς Ἰώ, ὥςπερ ἀναπτύξαι βουλόμενος τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ Βοςπόρου, ἐπήνεγκε τοῦτο. ἔστι γὰρ ἀπὸ τῆς Ἰοῦς οἱονεὶ βοὸς πόρος. ταύτῃ γὰρ ἡ Ἥρα κατὰ ζῆλον οἶστρον ἔπεμψε, καὶ ἐλαυνομένη ὥςπερ πόρτις παρῆλθε τοῦτον τὸν τόπον.*

142. *Ὁ Βόςπορος φησὶ στενότερός ἐστι τῶν ἀντικρὺ τῆς Ὑρκανίας δύο θαλασσῶν. λέγει δὲ Προποντίδα· ἐσώτερος γὰρ τούτων ὁ Βόςπορος. ἔστι δὲ στενότερος, ὅτι ἐπὶ τὸ πλάτος ἐστὶ σταδίων ιβ′, ὡς καὶ βοῦν διανήξασθαι. ὁ δὲ Ἑλλήςποντος τὸ πλάτος σταδίων η′. ἢ καὶ λέγει τὸν μεταξὺ Καλχηδόνος καὶ Βυζαντίου στενότατον πόρον, ἢ τὸν μεταξὺ τοῦ Κικονίου καὶ τοῦ Ἀνάπλου καλουμένου. ἄλλως. τὸν αὐτὸν ἀνάπλουν λέγει ὡς δοκοῦσι τὰ μέρη ἐκεῖνα τῶν αναπλεόντων μὴ ἔχειν ἔξοδον, ἄχρις ὅτε πλησίον γένωνται.*

146. *Περὶ τοῦ Εὐξείνου λέγει. οὗτος δὲ πρότερον Ἄξεινος ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ ὑπὸ λῃστῶν οἰκεῖσθαι, καὶ μηδένα ἐκεῖσε παραβάλλειν τῶν ξένων· Εὔξεινος δὲ νῦν ἐκλήθη κατὰ ἀντίφρασιν, ἢ ὡς τινές φασιν ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ἐκβαλὼν ἐκεῖθεν τοὺς λῃστὰς φιλοξένους τινὰς κατῴκισεν.*

148. *Στενοῦ γινομένου τοῦ τοιούτου Πόντου εἰκὸς ὁρᾶσθαι τὰς περαιτέρω δύο θαλάσσας πλατείας. ὁρμῶσι μὲν ὡς ἐπὶ τὰ ἀνατολικά, τὴν δὲ ἀνάνευσιν ποιοῦνται ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια. ἡ μὲν κάτω ὡς πρὸς νότον, ἡ δὲ ἄνω πρὸς βοῤῥᾶν, ἔγκειται τὸ Κριοῦ μέτωπον. μᾶλλον γὰρ τῆς ἄλλης ἀκρωρείας νοτιωτέρα ἡ Κάραμβις.*

156. *Ἐκ τοῦ δ' ἂν καὶ] τοπικὸν ἢ χρονικόν. μετὰ δὲ τὸ πλησίον γενέσθαι τὸν ἀνεωγότα πόντον ἐκεῖθεν ὄψει δύο θαλάσσας καὶ κόλπους ἐκ διαστάσεως, ὧν μεταξὺ τοῦ Κριοῦ μέτωπον δίκην τόξου διακείμενον. ἄλλως. ἐκ τοῦ φησὶ ταύτας προβεβλῆσθαι καὶ πρὸς ἀλλήλας νεύειν διθάλαττος γίνεται ὁ Πόντος, ὃ ἔστιν εἰς δύο κόλπους μερίζεται ἐοικὼς τόξῳ. τόρνῳ δὲ λέγει τῇ περιφερείᾳ. ἅμματι δὲ τόξου περιφραστικῶς τὸ τόξον. παρὰ τὸ ἐξῆφθαι αὐτῷ τὴν νευράν. λέγει οὖν ὅτι ἔοικεν περιφερείᾳ τόξου, ἐκ τοῦ προεληλυθέναι ταύτας οὕτω τὰς ἄκρας. νόμιζε γάρ φησὶ τὰ μὲν δεξιὰ πάντα τοῦ τόξου νευρὰν εἶναι, πλὴν τῆς Καράμβιδος, τὰ δ' ἀριστερὰ τοῦ ἐπικαμπτομένου τῇ νευρᾷ. ἀλλ' ἐρεῖ τις· καὶ τί μᾶλλον τὰ δεξιὰ ἔοικε νευρᾷ πλὴν τῆς Καράμβιδος ἢ τὰ*

ἀριστερὰ τοῖς κέρασι πλὴν τοῦ Κριοῦ μετώπου; ὃ γὰρ ἂν εἴπῃς περὶ θατέρας πλευρᾶς, καὶ περὶ θατέρας ἁρμόζει, ὥςτε οὐ τόξῳ ἔοικεν, ἀλλὰ δύο τόξων κέρασιν ἀντιπροσώποις. πρὸς ὃν ῥητέον, ὅτι τοῦτο προειδὼς ὁ Περιηγητὴς προςέθηκε τὸ *μόνη δέ τοι Κάραμβις*· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς τάδε· *πρὸς βορέην Μαιώτιδος ὕδατα λίμνης*. ὡς εἰ ἔλεγεν· οὐ μόνον τὸ Κριοῦ μέτωπον, ἀλλὰ καὶ ἡ λίμνη, ἥν φησιν Ἡρόδοτος μὴ πολὺ ἐλαττοῦσθαι αὐτοῦ τοῦ Πόντου· ὥςτε ὡς πρὸς τὰ κυρτοῦντα τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ὀλίγη ἐστὶν ἡ Κάραμβις, καὶ οὐκ ἂν δύναιτο ἐοικέναι δυσὶ κέρασι δύο τόξων. οὐ γὰρ ἴση ἀμφοτέρων ἡ κατὰ τὸ μέσον κυρτότης, ἀλλ' ἔνι κατά τι μέρος τῆς νευρᾶς παραφθείρεσθαι τὸ σχῆμα.

157. *Τόρνῳ — τόξον*] τῇ περιφερείᾳ, ἅμματι δὲ τῷ συνημμένῳ, ἢ τῷ τόρνῳ, τῷ ἅμματι. ἡ γὰρ τῶν κερῶν συνάφεια ποιεῖται τὰ τόξα.

158. *Ἀλλ' εἴη νευρῆς*] ἀλλὰ γένοιτο νευρᾶς σημεῖα τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου, καὶ περιφερεῖ τόξου σχήματι ὅμοιον ἂν ἴδοις τὸν Πόντον, δύο γὰρ μικροὶ κόλποι ἐκ διαστάσεων ὄντες χαρακτῆρι τόξου ὁμοιοῦνται.

160. *Γραμμῆς ἐκτός*] τῆς ἐκ τῶν δύο κόλπων γινομένης· δοκοῦσι δὲ τοῖς πλέουσι συνιέναι διὰ τὰ κολπώματα. εἱλεῖται δὲ στροφάλιγγι, βιοῦ κέρᾳ ἐοικώς, ὁ πόρος δηλονότι· ἔοικε γὰρ τῷ τόξῳ κατὰ τὴν περιγραφήν.

163. *Τοῦ καὶ πρὸς βορέην*] ἀνατρέχει πάλιν ὁ λόγος ἐπὶ τὸν Πόντον, ὑπερκεῖσθαι λέγων αὐτοῦ τὴν Μαιῶτιν, περὶ ἣν οἰκοῦσι Μαιῶται, Σκύθαι τὸ γένος. εἶτα παρ' ἐκείνοις καλεῖσθαι μητέρα τοῦ Πόντου τὴν λίμνην, εἰκότως· ἐπιτρέχουσα γὰρ τὸν Βόσπορον ἐπιδαψιλεύεται τῇ θαλάσσῃ καὶ ἀναπληροῖ τὸν κόλπον. εἶναι δὲ Κιμμερίους ὑπὸ τὴν εἰςβολὴν τοῦ Ταύρου, ἣ καλεῖται Χεῤῥόνησος Ταυρική, παρακειμένη τῷ στόματι τῆς Μαιώτιδος ἐκ δυσμῶν, πολλὰ δὲ παροικοῦσιν αὐτῇ ἔθνη Σκυθικά. τὴν δὲ Μαιῶτιν ἐκφράζων ὁ Ἀπολλώνιος ἅμα τῷ ὕψει παραφαίνει τὸ σχῆμα, λέγων, τῆς ὑπὲρ βορέαο περισχήσονται ἄελλαι.

166. *Ἐκ τῆς γὰρ Πόντοιο τὸ μυρ.*] ἤτοι ἐξ αὐτῆς τοῦ Πόντου τὸ ὕδωρ ἐκφέρεσθαι, ἢ ἐκ τοῦ Πόντου αὐτῆς καὶ τὸ ὕδωρ.

167. Ὀρθὸν Κιμμερίου διὰ Βοσπόρου] πλησίον γάρ εἰσιν οἱ Κιμμέριοι κείμενοι περὶ τὸν ἰσθμόν, οὗ ἐστιν ὁ Ταῦρος, ἰσθμὸν δὲ τὸν κατ᾽ ἐνίους διαιροῦντα τῆς Εὐρώπης τὴν Ἀσίαν. Κιμμέριοι μὲν οἱ πολλοὶ κατ᾽ αὐτὸ εἰρημένοι διὰ τὸ πλῆθος· οἱ δὲ τὰ βορειότερα τῆς νήσου κατὰ τὸν Πτολεμαῖον Ἀλανοί, Ἀμαξόβιοι, Χοῦνοι. — ψυχρῷ δὲ ποδὶ Ταύρου, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ ἔσχατον καὶ κατώτατον τοῦ Ταύρου. ψυχρὸν δὲ λέγει τὸν Ταῦρον, ἐπεὶ ὑψηλός ἐστι. ποδὶ δὲ μεταφορικῶς ὡς τὸ πόδας Ἴδης. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις Κιμμέριοι.

169. Τοίη μὲν μορφή] ἐπλήρωσε τὴν θάλασσαν τὴν καθ᾽ ἡμᾶς. περὶ αὐτὴν γὰρ καὶ μόνον διέρχεται τὰ κατὰ μέρος, ὡς τῶν ἄλλων θαλασσῶν μὴ ἐχουσῶν τοιοῦτόν τι ἀξιόλογον. λοιπὸν οὖν λέγει περὶ τῶν Γαδείρων.

173. Παραγνώσσοντι] τινὲς μὲν ἐξηγοῦνται τῷ ἐπιστήμονι, ἄλλοι δὲ παρ᾽ ἀγνοοῦντι.

174. Ἤτοι μὲν Λιβύη] κατὰ μὲν τὴν διαίρεσιν τῆς θαλάσσης ἡ Λιβύη διήκει μέχρι τοῦ Κανώβου, καὶ οὐ πᾶσά ἐστιν ἡ Αἴγυπτος Λιβύης, κατὰ δὲ τὴν τῆς γῆς διαίρεσιν διήκει μέχρι τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, καὶ λοιπὸν ἡ Αἴγυπτος Λιβύης ἐστίν.

175. Τραπεζίῳ εἶδος] τῶν ἀνισοσκελῶν τετραπλεύρων τὸ τραπέζιον, ὡς Εὐκλείδης φησί· τὰ δὲ παρὰ ταῦτα πάντα τετράπλευρα τραπέζια καλείσθω. ἄλλως. ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν πρὸς τῷ νότῳ. ἔστι γὰρ ἀνατολὴ βόρειος καὶ νότιος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δύσεως.

176. Ἀρξαμένη πρώτιστα] ἐπεὶ ἀπὸ Γαδείρων ἕλκεται ἡ Λιβύη ἐπὶ τὰ νότια σχήματα, τραπέζιον εἶδος ἔχουσα, ὅ ἐστι γεωμετρικὸν θεώρημα· ὅπου ἐν τοῖς Γαδείροις εἰς ὀξὺ λήγουσα ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ ἀποτερματίζεται εἰς μυχὸν ὀξύν. ἤτοι κατὰ τὸ ἔσχατον τὸ ἐξ αὐτῆς ὀξυνθεῖσα, ἢ εἰς τὸ βαθύτατον τοῦ ὠκεανοῦ, ἀντὶ τοῦ εἰς πολὺ τοῦ ὠκεανοῦ.

180. Τῶν ἑτέρων] εἰσὶ γὰρ καὶ ἄλλοι περὶ τὰ τῆς Λιβύης ὄρη. τούτων δὲ λέγει τοὺς Τρωγλοδύτας τῶν ἀνατολικῶν. Ἐρεμβῶν δὲ τῶν ἑτέρων λέγει τῶν δυτικῶν, τῶν διὰ πάντων τῶν ἐσχάτων τῆς Λιβύης περιτετραμμένων. εἰσὶ γὰρ καὶ ἀνατολικοὶ Ἰνδοὶ καλούμενοι.

181. Παρδαλέη δὲ διὰ τὸ ποικίλον τῆς χροίας τῆς κατ᾽ ἐκείνην τὴν γῆν.

183. *Τῇ καὶ τῇ κυανῇσι*] τῷ εἰπεῖν κατάστικτον καὶ ποικίλην ἔδειξε πολλὰ χρώματα τῆς γῆς. ἢ γὰρ ἂν οὐκ ἦν κατάστικτος, ἀλλ᾽ αὐτόθεν μέλαινα. διάφορος γὰρ ἡ Λιβύη τοῖς χρώμασιν. ἐστὶ γὰρ μελάγγεως, ψαμμώδης, αἰγιαλώδης, ἐρυθρόβωλος. ἄλλως. ποικίλλεται ταῖς λεπίσι τῆς ξηρασίας ἡ γῆ τῆς Λιβύης, καὶ ἔστιν ὥςπερ ἡ παρδάλεως δορά. κατάστικτος δὲ ἡ γῆ ἐκ μεταφορᾶς τῆς παρδάλεως.

184. Ἐκ τοῦ σχήματος ἔλαβε τὴν ἀρχήν, εἰπὼν ὑπὸ γλωχῖνα. ἐπὶ γὰρ τῶν ἐχόντων γωνίας ἡ λέξις· εἴγε τῶν τετραπλεύρων ἐστὶν ἡ γωνία. λέγει δὲ Μαυρουσίους ἔχειν, καὶ Νομάδων ἔθνη πολλὰ παρακεῖσθαι Μασαισύλων καὶ Μασυλίων, οὓς καὶ ἀγρονόμους εἶπε, διὰ τὸ μήτ᾽ ἀροῦν μήτε γεωργεῖν, ἀγρεύειν δὲ καὶ τούτῳ μόνῳ παρ᾽ οἰκονομίαν κεχρῆσθαι. οὐκοῦν ἀκόλουθον προπαροξύνειν τὴν λέξιν· οὐ γὰρ ἐνέργειαν ἀλλὰ πάθος σημαίνει. γλωχῖνα δὲ εἶπε πρὸς τὸ σχῆμα τῆς γραμμῆς· πυμάτη δέ, ἐπειδὴ πρὸς τῷ τέλει ἐστὶ τῶν στηλῶν. πρῶτοι δὲ τῶν ἄλλων ἐθνῶν οἱ Μαυρούσιοι.

186. *Τοῖς δ᾽ ἔπι δὴ Νομάδων*] Πλησίον εἰσὶν οἱ Νομάδες τῆς Ἀφρικῆς περὶ Καρχηδόνα. τὸν δὲ κατάλογον πεποίηται οὐ κατὰ τὴν τάξιν τῆς γραφῆς, νομάδες γάρ εἰσι. διὸ οὕτω δεῖ ὑπολαβεῖν· ὅπου εἰσὶν οἱ Μασαισύλιοι, Μασύλιοι, Νήγρητες, Νουμήδιοι καὶ Γαρήνιοι, καὶ τὰ ἑξῆς.

189. *Μαιόμενοι δὲ βιότοιο*, τὰ προστυγχάνοντα θηρεύοντες ἀεί. νομάδες γάρ εἰσιν.

193. *Δρύα δέ*, τὰ δρυοφόρα πεδία. διὰ δὲ τοῦ *βουκολέονται* δείκνυσιν αὐτῶν τὴν ἐν κατανομῇ δίαιταν.

195. *Τοῖς δ᾽ ἔπι Καρχηδών*] Βήλου τοῦ Τυρίων βασιλέως υἱὸς Πυγμαλίων καὶ θυγατέρες Διδὼ ἡ καὶ Ἐλισσὰ καὶ Ἄννα, ἣ γαμεῖται Συχαίῳ Τυρίῳ. τοῦτον ἀποδημοῦντα δολοφονεῖ Πυγμαλίων, ἔρωτι τῶν αὐτοῦ χρημάτων. ὁ δὲ δι᾽ ὀνείρων τῇ Διδοῖ σημαίνει τὸ πάθος, καὶ κελεύει λαβοῦσαν τὰ χρήματα φυγεῖν. ἡ δὲ τοὺς συναραμένους τῶν Τυρίων λαβοῦσα ἔρχεται ἐπὶ Λιβύην. Ἰάρβαντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐκβάλλοντος αὐτὴν ἠξίωσεν ἀγοράσαι χωρίον, ὅσον ἐπιλαμβάνει ῥινὸς βοός. τυχοῦσα δὲ καὶ λαβοῦσα τὸν ῥινὸν καὶ λεπτοτομήσασα καὶ ἐπεκτείνασα τὴν γῆν ἔλαβε, καὶ τὴν Καρχηδόνα ἔκτισε. καλοῦσι δὲ αὐτὴν ἐπιχωρίῳ φωνῇ Διδώ,

ὃ ἔστιν ἀνδροφόνος. πρότερον δὲ Φοινίκων εἶπεν, ἐπειδὴ πρῶτοι Φοίνικες ᾤκησαν τὴν Καρχηδόνα, ὕστερον δὲ Λίβυες.

200. *Βαρυνομένην* αὐτὴν εἶπε διὰ τὸ κάτω αὐτὴν ἕλκεσθαι καὶ ὥςπερ ὑπὸ τοῦ βάρους τοῦτο πάσχειν.

201. *Ἔνθα κορυσσομένης*] τὴν ἀρχὴν ποιουμένου τοῦ Τυρσηνικοῦ πελάγους τῆς αὐξήσεως τῇ τῶν κυμάτων φορᾷ. ὥςπερ γὰρ ἤπειρός ἐστι δεχομένη τὸ τῶν ὑδάτων πλῆθος ἡ Σύρτις. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ παρὰ τῷ Ποιητῇ·

πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει.

Ἄμπωτις δέ, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἀναχώρησις, ἐπιτρέχει ξηραῖς ψάμμοις, παρεχούσαις αὐτὴν φαίνεσθαι ὑπαναχωροῦσαν.

205. *Νέην πόλιν*] ὅτι ἡ μικρὰ Λέπτις Νέα πόλις καλεῖται καθ' Ἕλληνας. — Νέα πόλις Ἀφρικῆς, Νεάπολις Καμπανίας, Νεάπολις Συρίας, Νεάπολις Αἰτωλίας.

206. *Λωτοφάγοι ναίουσι*] φιλοξένους φησὶ τοὺς Λωτοφάγους τοὺς ἐκ τοῦ λωτοῦ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἄνθους. δοκοῦσι γὰρ φιλοξενίας ἔχεσθαι. ἢ φιλόξενοι. καὶ γὰρ τὸ παρ' αὐτοῖς ἀναδιδόμενον ἄνθος φυσικήν τινα φιλοξενίας σχέσιν ἔχειν νενόμισται. μαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ ὁ Ποιητὴς λέγων·

τῶν δ' ὅςτις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν,
οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο παρ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.

210. *Αὐσονὶς αἰχμή*] οἱ μὲν ὅτι Λέντουλον Ῥωμαίων στρατηγὸν ἐδολοφόνησαν· οἱ δὲ ὅτι διωχθέντος ἄχρι Φαρσάλου τοῦ Πομπηΐου καὶ φυγόντος εἰς Αἴγυπτον, οἱ τὰ αὐτὰ αὐτῷ φρονοῦντες Σκηπίων, Πετρεῖος καὶ ὁ νεώτερος Κάτων συνέστησαν ἐν Λιβύῃ κατὰ Καίσαρος ἅμα Ἰόβᾳ τῷ βασιλεῖ Μαύρων, ὧν ὁ μὲν Σκηπίων παρατασσόμενος ἀπώλετο, οἱ δὲ μὴ φέροντες τὴν αἰσχύνην τῆς ἥττης ἑαυτοὺς ἀνεῖλον.

211. *Μεσήπειροι τελέθουσιν*] ἤτοι ἐν μέσῳ τῆς πάσης Λιβύης ἠπείρου κείμενοι, ἢ ἐν μέσῳ ἔχοντες ἤπειρον. λέγει δὲ τὸν ὀρεινὸν ἰσθμόν.

213. *Κυρήνη τ' εὔιππος*] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὴν Πεντάπολιν, Κυρήνην εἶπε μητρόπολιν τῆς Πενταπόλεως. διὰ Λακώνων * φησίν, ἐπειδὴ ὁ Θήρας ἄνωθεν Λάκων ἦν, ἀποι-

ίαν δὲ ἐστείλατο εἰς Κυρήνην, οὗ μέμνηται Καλλίμαχος πε-ὶ τῆς ἱστορίας,

ἐκ μέν σε Σπάρτης ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο
ἤγαγε Θηραίην ἐς ἀπόκτισιν, ἐκ δέ σε Θήρης
οὖλος Ἀριστοτέλης.

Λάκωνες γὰρ ἦσαν οἱ περὶ Θήραν πρώην οἰκοῦντες, ὕστερον ὲ σὺν τῷ Ἀριστοτέλει ἀπῆραν εἰς Κυρήνην.

219. Τέμπεα Κέρνης] Κέρνη λίμνη ἐστὶν Αἰθιοπίας αρὰ τῷ ὠκεανῷ· τὰ δὲ κοῖλα τῶν ὀρῶν τέμπη καλοῦνται. ἰσὶ δὲ παρ' αὐτοῖς τοῖς Αἰθίοψι τόποι ὑψηλοί, οὓς καὶ έμπεα καλεῖ Διονύσιος καὶ κολώνας.

221. Ἔνθεν πιοτάτοιο] τῶν τῆς Σελήνης ὀρῶν κά-εισιν ὁ Νεῖλος. πιότατον δὲ αὐτὸν εἴρηκεν, ἐπειδὴ λιπαρω-έραν ποιεῖ τὴν Αἰγυπτίαν γῆν ὁ Νεῖλος, ξηρᾶς οὔσης τῆς ιβύης. Πτολεμαῖος δὲ ἀπὸ νότου κατὰ διάμετρόν φησιν ὐτὸν ἐκδίδοσθαι ἀπὸ τῶν Σεληναίων ὀρῶν, διαιρούμενον ς Ἀσταπὸν καὶ Ἀσταβόραν, ὑφ' ὧν ἡ Μερόη περιέχεται. Θεόκριτος δὲ ἕως Βλεμμύων αὐτὸν ὁρᾶσθαί φησιν· ὁ δὲ Καλλίμαχος,

οὐδ' ὅθεν, οἶδεν, ὁδεύει,
θνητὸς ἀνήρ.

223. Σῖρις ὑπ' Αἰθιόπων] διότι τότε ἀνέρχεται καὶ λημμυρεῖ ὁ Νεῖλος, ὅτε ἡ ἐπιτολὴ τοῦ κυνὸς γίνεται.

226. Ἑπτὰ διὰ στομάτων] ἐκ τῶν Βλεμμύων ἐπὶ ὰ βόρεια φέρεται ὁ Νεῖλος δι' ἑπτὰ στομάτων ἐπισήμων. ἰσὶ δὲ ταῦτα· Ἡρακλεωτικόν, Βολβιτικόν, Σεβεννητικόν, Μενδήσιον, Πηλουσιακόν, Κανωβικόν, Θερμουθιακόν.

228. Τὸ δέ, οὐ γάρ τις ἐναλίγκιος ἔπλετο Νεί-ῳ, οὐ κατὰ τὸ μέγεθος φησίν, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὔξησιν καὶ ρδευσιν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπάγει.

230. Ἀποτέμνεται] μερίζει τὴν Λιβύην ἀπὸ τῆς Ἀσίας ὁ Νεῖλος. τοῦτο δὲ λέγει, ἵνα δείξῃ ἕως ποῦ ἡ Λιβύη.

233. Οἳ πρῶτοι βιότοιο] τῶν Αἰγυπτίων τὸ γένος. ὐτοὺς γάρ φησιν εὑρετὰς τοῦ βίου, ἐπεὶ καὶ ἄροτρον ἐξεῦ-ον καὶ μάλιστα γεωπόνοι εἰσί, καὶ ὅτι τῆς ἀστρονομίας εὑ-εταί, ἐξ ἧς καὶ τοὺς καιροὺς καταλαμβάνομεν, καὶ ἐγεωμέ-ρησαν πρῶτοι, καὶ τὴν τῶν ἄστρων διαγραφὴν εὗρον. κε-εύθους δὲ τοὺς καιροὺς διὰ τῶν ἄστρων, οἳ χρειώδεις εἰσὶ ρὸς γεωργίαν καὶ πλοῦν καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδειοι.

237. *Θυμῷ φρασσ. λοξ.*] ὅτι πλάγιός ἐστιν ὁ ζωδιακός, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἰδίου πίνακος ἔτυχεν ἡ Αἴγυπτος, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ὀλίγη. λοξὸν δὲ τὸν ἐν τῷ ζωδιακῷ, λοξὸς γὰρ ὁ ζωδιακός. ἀντὶ τοῦ εἰσιν οἱ συλλαβόντες τὸν λοξὸν κύκλον τοῦ ἡλίου, τοῦτ' ἔστι τὸν ζωδιακόν, ὃν ποιεῖ δι' ἐνιαυτοῦ. πρῶτοι δὲ φησὶν Αἰγύπτιοι ἐξεῦρον τοὺς κύκλους τοῦ οὐρανοῦ. ἰδόντες γὰρ αὐτὸν λοξὸν καὶ τὸν ζωδιακὸν ἐλαύνοντα δι' ἐνιαυτοῦ, ἐνόησαν ὅτι οὐκ ἐπὶ ἔργου παραλλήλου ποιεῖται τὴν κίνησιν, ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ δύο ἄκρων τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ καὶ χειμερινοῦ· εἶτα διὰ τούτου καὶ τοὺς ἐσχάτους ἐξευρόντες, τὸν ἀρκτικὸν καὶ ἀνταρκτικόν.

242. *Σχῆμα μὲν οὖν*] ἐν τῷ πίνακι τῷ κατ' Ἐρατοσθένην καὶ Διονύσιον οὐκ ἔγκειται τὸ τῆς Αἰγύπτου σχῆμα, εἰ δεῖ αὐτὴν λαβεῖν οὕτως κειμένην, καθὰ καὶ ὁ Διονύσιος ἐκφράζει, τρίπλευρον ἰσοσκελῆ, ἧς τὸ μὲν πλάτος κεῖται ἐπὶ τὰ βόρεια, τὸ δὲ τῆς κάτω γωνίας ὀξὺ ἕλκεται ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. λαμβανέτω δ' ὁ βουλόμενος τὴν Σικελίαν παράδειγμα κατὰ τὰς τρεῖς πλευράς.

244. *Βαθυκρήμνοιο δὲ Συήνης*, πολλοὺς ἐχούσης κρημνοὺς διὰ τοὺς καταράκτας. *ἐρυμνὸν* δέ, ὑψηλόν, μέγα, δεινόν, ἰσχυρόν.

249. *Θήβην ὠγυγίην*] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ Αἰθιοπίας, ὅπου καὶ Μέμνων ἐὴν ἀσπάζεται Ἠῶ. ἀνδριὰς γὰρ ἵστατο ἐν Θήβαις ταῖς Αἰγυπτίαις Μέμνονος, διά τινος μηχανῆς ἕωθεν προσφωνῶν τὴν ἰδίαν μητέρα Ἠῶ.

253. *Σερβωνίδος δὲ ἅλμης.* τοῦ Πηλουσίου λίμνη τῆς Αἰγύπτου. πρὸς γὰρ ζέφυρον κεῖται ἡ Ἀλεξάνδρεια.

255. *Ἔνθα Σινωπίταο*] Σινώπη τοῦ Σαράπιδος ἱερόν, ἀπὸ Σινώπης τοῦ Πόντου, ὅθεν ἠνέχθη τὸ ἄγαλμα. ἢ τοῦ Μεμφίτου. Σινώπιον γὰρ ὄρος ἐστὶν ἐν Μέμφιδι τοῦ Σαράπιδος ἱερόν. Ἄλλως. τοῦ Σαράπιδος ἱερὸν ἀπὸ Σίνωπος τοῦ ποταμοῦ, ὅθεν ἦλθε τὸ ἄγαλμα. Ἄδηλον δὲ ἣν ὁρῶσιν, οἵας ὑπῆρχε φύσεως. Ἄλλως. τῷ Λάγου Πτολεμαίῳ ἐπιφανείς τις δαίμων ἐκέλευσε πέμψαντα ναῦν κομίσαι αὐτόν.

259. *Φαίνονται σκοπιαί*] Πρωτεὺς διὰ τὴν ἀδικίαν τῆς τῶν παίδων ξενοκτονίας εὐξάμενος τοῖς θεοῖς ἠνέχθη εἰς τὴν Φάρον μετὰ Εἰδοθέας τῆς θυγατρός, ἔνθα λέγεται ἀποτεθεῶσθαι. λέγει δὲ σκοπιὰς Εἰδοθέης ἢ τὴν Φάρον αὐ-

τήν, ὅ ἐστι κτίσμα, ἢ τὸ Ἀντίφαρον λεγόμενον, ὅ ἐστιν ἐν Ταφοσίριδι. καὶ λέγεται τάφος εἶναι τῆς Εἰδοθέας, τόπος ὢν ὑψηλότατος, ὅθεν καὶ σκοπιὰς εἶπεν Εἰδοθέας. Παλλήνη δὲ πόλις Θρᾴκης, ἐξ ἧς ὁ Πρωτεύς, ὥς φησιν ὁ τὴν Ἀλέξανδραν γράψας Λυκόφρων. ἦν γὰρ θυγάτηρ Πρωτέως ἡ Εἰδοθέα. ἐπεὶ ἄνωθεν ἀπὸ Παλλήνης ἦν ἡ Εἰδοθέα. οὕτω δὲ καὶ τὸν Πρωτέα φησὶν ἄνωθεν εἶναι Παλλήνιον ὁ τὴν Ἀλέξανδραν γράψας Λυκόφρων. Αὕτη ἡ Εἰδοθέα τοῦ Πρωτέως θυγάτηρ ἦν, ὃς Αἰγύπτιος ὢν ἀπῆλθε πρὸς Θρᾴκην. ἔσχε δὲ καὶ δύο υἱοὺς ξενοκτονοῦντας· τούτους Ἡρακλῆς ἐφόνευσε. παρακαλέσας δὲ τὸν Ποσειδῶνα διὰ τῶν ἀδύτων τῆς γῆς ἦλθε, καὶ ἔκτισε τὴν Φάρον τὴν νῆσον. ἡ Εἰδοθέα οὖν θυγάτηρ αὐτοῦ ἦν, καὶ οὔτε γελᾷ διὰ τὰ τέκνα οὔτε κλαίει ὡς δαίμων.

260. *Τὴν δὲ μετ' ἀντολίην*] μετὰ δὲ τὴν Αἴγυπτόν ἐστι πλησίον τοῦ Κασίου τοῦ Πηλέως ἡ πόλις, τὸ ἐπώνυμον Πηλούσιον. ἐντεῦθεν δῆλον, ὡς τὸ Πηλούσιον τῆς Ἀσίας πόλις ἐστὶ καὶ οὐχὶ τῆς Λιβύης.

262. *Οὐ μὲν ἐκεῖνοι*] οὐ γὰρ ἐκ τῆς Λιβύης οἱ Πηλουσιῶται, ἀλλὰ τῆς Ἀσίας. ἔξω γάρ εἰσι τῆς Αἰγύπτου. τὸ δὲ *ἄλλαχον ἄστυ* ἴσως τὴν ἐπωνυμίαν λέγει οὕτως καλουμένην.

270. *Εἰ δὲ καὶ Εὐρώπης*] ἀκολούθως μετὰ τὴν Λιβύην ἔρχεται ἐπὶ Εὐρώπην. καὶ αὐτὴ θέσει ἐστὶν ἐν ἑκατέρᾳ πληρουμένη τοῦ σχήματος, ἀλλ' ἡ μέν ἐστι τῶν ἄρκτων, ἡ δὲ τῷ νότῳ κεκλήρωται. ὠνομάσθαι δὲ τὴν χώραν ἐξ Εὐρώπης φασὶ τῆς Φοινίκης, ὥς φησι Λυκόφρων·

τῇ γὰρ ταλαίνῃ μητρὶ τοῦ Προμηθέως
ξυνὸν πέφυκε καὶ τροφῷ Σαρπηδόνος.

ἐκ ταύτης γὰρ ὁ Σαρπηδών, ὡς ἱστορεῖ Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ. ὁ δὲ Ἡρόδοτος συγκατατίθεται αὐτὴν ἀπὸ γυναικὸς εἰρῆσθαι. Ἱππίας μέντοι φησὶν ἀπὸ τῶν Ὠκεανοῦ θυγατέρων. δύο γὰρ Ὠκεανίδας πρότερον γενέσθαι, Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην, ἀφ' ὧν τὰς χώρας εἰρῆσθαι. Νικίας δέ φησιν ἀπό τινος Εὐρώπου καὶ Ἀσίου καὶ Λίβυος.

271. *Ὡὗτος μὲν Λιβύης ῥυσμός*] ἢ οἷος ὁ ῥυσμὸς ὀξύνεται πρὸς τὰ δυτικὰ τῆς Λιβύης, ἢ ὡς ὁρᾷ ἡ Λιβύη κατὰ τὸ πλάτος πρὸς βορέαν ἢ καὶ ἀνατολήν. τὸ δὲ καὶ ἄλλο μέτρον οὐ νεύει εἰς γῆν, ὡς ἐπ' ἄρκτους. εἰ γὰρ καὶ ὡς

ἐπ' ἄρκτους ἔνευε, δι' ὅλον πλατεῖα ἂν ἦν. νεύει δὲ μᾶλλο ἀπὸ τῶν ἀρκτώων ἐπὶ τὰ δυτικά, ὡς τὰ μέρη ταῦτα ὀξύτε ρα εἶναι, ἀλλὰ μετ' ἄρκτους. βορειοτέρα γάρ ἐστιν ἡ Εὐρώ πη, καὶ πρὸς τὸν βόρειον ὠκεανὸν κεκύρτωται. ἐπισύρετο οὖν φησὶν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν τῷ αὐτῷ σχήματι, πλὴν ἀντι προσώπως. Ἄλλως. ὁ αὐτὸς ῥυσμός, ἤγουν ὅρος. διαιρουμέ νη γὰρ ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τῆς Ἀσίας ὑποδιαιρεῖται καὶ εἰ τὴν Λιβύην.

274. Ἄμφω δ' ἶσον ἔχουσιν] πρὸς τῇ Ἀσίᾳ γὰ ἐπ' ἴσης ἀποτερματίζονται.

275. Εἴ δέ κε θείης] αἱ γὰρ δύο πλευραὶ τῶν δύ χώρων ἴσαι εἰσί. τὸ γὰρ ἥμισυ τῆς πάσης γῆς τοιοῦτόν ἐστ κωνοειδές.

277. Σχῆμα πέλοι] ἐπὶ τὸ δυτικὸν λέγει, ὅθεν ἀπο ξύνεται Λιβύη τε καὶ Εὐρώπη· δύο γὰρ πλευραὶ εἰς ὀξύτη τα λήγουσαι εἰ συναφθεῖεν κῶνον ἀποτελοῦσιν. ὡς γίνετο τὸ στενὸν μὲν ἐπὶ δύσιν, τὸ δὲ πλατὺ ἐπὶ ἀνατολάς. μεσοῦ ται γὰρ τὸ σχῆμα εἰς τὸ τῶν χώρων τέλος.

280. Κιχήσεαι Εὐρωπ.] Βουλόμενος δεῖξαι τ ὅμοιον τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Λιβύην χαριέντως καὶ τὴ αὐτὴν ἀρχὴν τῆς περιγραφῆς ποιεῖται.

281. Γλωχῖνα] ἐπεὶ ὥςπερ γωνία ἐστὶ κωνοειδὴς πρὸς τῇ Ἰβηρίᾳ γῇ· γράφεται δὲ καὶ πυμάτῃ ὑπὸ γλω χῖνι. γρ. καὶ πυμάτῃς μὲν ἐπὶ πλευρῇσι.

283. sqq. Μῆκος ἐπ' ἠπείρου] τὸ πρὸς τὸ μῆκος δυνατὸν γὰρ καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ μῆκος λαμβάνειν. — ἔνθ Βρετανοί, οὐχ ὅπου οἱ Ἴβηρες, ἀλλ' ὅπου ὁ ὠκεανός. ἐκεῖ σε γάρ ἐστιν ἡ Βρετανία. Λευκὰ δὲ φῦλα Γερμανῶν, ἐπε τοιοῦτοί εἰσι τὴν χροιάν. Ἄλλως. ἔνθα Βρετανοί. Βρετ τανοί ἐστι τὸ ἐντελέστερον. ἀλλὰ διὰ τὸ μέτρον Ἰωνικῶ ἐγένετο Βρετανοί συστολῇ τοῦ ἑνὸς ταῦ. — ἧχι βορείο ὠκεανοῦ. ἀνατείνοντες ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ μέχρι τοῦ βο ρείου ὠκεανοῦ. — τὸ δὲ ἀρειμανέων Γερμανῶν γρ. κα ἐρισθενέων.

286. Ἑρκυνίου δρυμ.] πλησίον γὰρ τοῦ Πυῤῥηναίο ὄρους ὁ Ἑρκύνιος. Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ τὸ Ἑρκύνιον ὄρος κα τοικοῦντες. ὀρόγκους δὲ λέγει ἢ τοὺς ὄγκους ἢ τὰς ἄκρα τῶν ὀρῶν, ἢ τοὺς τραχεῖς τόπους. παραθρώσκοντες δὲ πα-

ρατρέχοντες, οἷον ἐπεκτεινόμενοι, τὴν οἴκησιν ἔχοντες μέχρι τοῦ Ἑρκυνίου δρυμοῦ. ὡς καὶ Ἀπολλώνιος·

ἀλλ' Ἥρη σκοπέλοιο καθ' Ἑρκυνίου ἰάχησεν.

287. Βοείῃ] καὶ τῷ χρώματι καὶ τῇ λειότητι.

289. Ἀγχόθι πηγάων] ἐγγὺς γάρ ἐστιν ὁ Ἠριδανός. ἵνα δὲ μὴ πάντη ἀποιητικὸς ᾖ, προσέλεξε καὶ ἱστορίαν. φησὶ δὲ Φιλοστέφανος, ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων τοῦτον τὸν χρόνον Ῥοδανὸν ὠνομάσθαι. τινὲς δὲ δύο οἴονται ἡνωμένους, ὡς καὶ Ἀπολλώνιος·

καὶ Ῥοδανοῖο βαθὺν πόρον εἰςεπέρησαν,
ὅςτις ἐς Ἠριδανὸν τετάνυσται, ἄμμιγα δ' ὕδωρ.

290. Οὔ ποτ' ἐπὶ προχοῇσι] τοῦ Ἡλίου υἱὸς Φαέθων ἔπεσε καὶ ἐκλαίετο ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν τὸ ἤλεκτρον ἐγένετο. ὁ δὲ Ἠριδανὸς ἐξ ὄρους καλουμένου Ἡλίου καπτῆς· ὡς δ' ἔνιοι ἐκ τῶν Κεραυνίων. ἔστι μέσον Γερμανῶν καὶ Κελτῶν.

293. Τὸ δὲ δάκρυ ἀμέλγονται ἀντὶ τοῦ δρέπονται τὸ ἤλεκτρον. δάκρυα δέ φησιν, ὅτι τῶν Ἡλιάδων λέγει εἶναι δάκρυα. ἔστι δὲ λίθος οὕτω λεγόμενος. οὐ γὰρ τὴν κρᾶσίν φησι τὴν ἀπὸ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. παρασκευάζει δὲ Ἡρόδοτος ταύτην τὴν ἱστορίαν.

295. Ἄλπιος ἀρχή] Ἄλπις ὄρη μέγιστα τῆς Εὐρώπης, καὶ ῥεῖ ἐκ μὲν θατέρου μέρους ὁ Ἴστρος, ἐκ δὲ τοῦ δυτικωτέρου ὁ Ῥῆνος — ἄχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου φέρεται ὁ Ἴστρος. οὐκ ἔγκειται δὲ τῇ εἰκόνι ἡ νῆσος, ὅτι περιέχεται ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, καθά φησιν ὁ Ἀπολλώνιος. — ἡ δὲ Πεύκη νῆσός ἐστιν, ἥντινα ἀποτελεῖ ὁ Ἴστρος, ἧς μέμνηται καὶ Ἀπολλώνιος· Ἴστρῳ γάρ τις νῆσος ἐέργεται, οὔνομα Πεύκη.

303. Μαιώτιδος ἐς στόμα λίμνης] ἕως φησὶ τῆς Μαιώτιδος, μέχρι γὰρ ταύτης εἰσὶν οἱ Σκύθαι, ὡς ἱστορεῖ καὶ Ἡρόδοτος, λέγων, Τάναϊν γὰρ ποταμὸν διαβάντι οὐκέτι Σκυθία. λέγει δὲ τοῦτο ὁ Διονύσιος, οὐχ ὡς βουλόμενος ἐνταῦθα παύσασθαι τὴν Σκυθίαν καθόλου, ἀλλὰ τὴν πρὸς βοῤῥᾶν τοῦ Ἴστρου. οἱ δὲ Βαστάρναι καὶ Γερμανοὶ καὶ οὗτοι πάντες ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κεῖνται τοῦ Ἴστρου· οἱ δὲ Ταῦροι τῆς Σκυθίας, ἐν ᾗ ἐστιν ὁ Ἀχιλλέως δρόμος· οἱ δὲ Σκύθαι περὶ τὴν Λευκὴν νῆσον.

306. Ἀχίλλειος δρόμος ἐκλήθη ἐκ τοιαύτης αἰτίας·

Ἰφιγενείας μελλούσης σφαγιάζεσθαι ἐν τῇ Αὐλίδι τῇ Ἀρτέμιδι, ἀνήρπασεν αὐτὴν ἡ Ἄρτεμις καὶ ἔπεμψεν εἰς τὴν Σκυθίαν. τότε δὲ ἠράσθη αὐτῆς Ἀχιλλεύς, καὶ ἔμεινεν ἐπιδιώκων μέχρι τινὸς τόπου· καὶ ἐντεῦθεν ἐκλήθη Ἀχίλλειος δρόμος.

309. Ἔνθα Μελάγχλαινοί τε] ὀνόματα ταῦτα ἐθνῶν· καὶ ἴσως ἐκ τοῦ συμβεβηκότος ἐκλήθησαν. τούτων δὲ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐμνήσθη, ὅτε καὶ περὶ τῶν Μυσῶν ἔλεγεν. ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς ἐσθῆτος, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τροφῆς, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτους ὀνομασθῆναι ὑπενόησαν.

310. Ἀγάθυρσοι] Ἀγάθυρσος υἱὸς Ἡρακλέους, ἀδελφὸς Γελώνου, ἐξ ὧν καὶ τὰ ἔθνη εἰλήφασι τὴν ἐπωνυμίαν.

311. Βορυσθένης ποταμὸς περὶ τὸν Πόντον, ὅθεν καὶ οἱ Ποντικοὶ Βορυσθενῖται, ὡς Μένανδρος λέγει·

— διεμέριζε γὰρ
ὁ Βορυσθενίτης.

314. Κεῖθι καὶ Ἀλδήσκοιο καὶ ὕδατα] ταῦτα ὀνόματα ποταμῶν. ὁ δὲ Παντικάπης συναφής ἐστι τῷ Ἴστρῳ. ἔστι δὲ τῆς Εὐρώπης. τὰ δὲ Ῥίπαια ὄρη εἰσὶ τῆς Σκυθίας, ἐξ ὧν καταφέρονται οἱ τοιοῦτοι ποταμοί. διάνδιχα δέ, κεχωρισμένοι ἀλλήλων.

316. Τῶν δὲ προχοῇσι] τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν τῆς Σκυθίας. πεπηγότος δὲ πόντου, τοῦ Κρονίου λέγει ὠκεανοῦ, τῆς νεκρᾶς καλουμένης θαλάσσης. γίνεται δὲ οὐ μόνον ἐν τῷ Ἠριδανῷ ὁ ἤλεκτρος, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Σκυθίᾳ, διάφορος δὲ κατὰ τὴν Κελτικήν. ὁ μὲν γὰρ ἡδυφαής, τουτέστιν ἡδεῖαν ἔχων τὴν λαμπηδόνα, ὁ δὲ χρυσαυγής. φησὶ γάρ· δάκρυ ἀμέλγονται χρυσαυγέος ἠλέκτροιο.

321. Πρὸς δὲ νότον Γέῤῥαι] ταῦτα δεξιά εἰσι, διὰ τοῦτο εἶπεν, πρὸς δὲ νότον. Ὠρίκια δὲ ἀντὶ τοῦ τῶν Ὠρικίων· καὶ ἐρυμνά, τὰ ἀσφαλῆ πολίσματα. — ἤγουν ἐρεμνά. φησὶ δὲ τὰ σύμφυτα καὶ κάταλσα. ὅθεν καὶ φαίνονται μέλανα. ἡ δὲ πόλις Ὤρικος καλεῖται.

323. Αὐτοί τε Θρήϊκες ἀπείρονα] ἄρχονται μὲν ἀπὸ Μακεδονίας ὁμοῦ καὶ Παιονίας, καὶ παρεκτείνουσιν ἄχρι Σκυθίας, οἰκοῦσι δὲ τὰ μὲν ἥμερα Μακεδόνες, τὰ δὲ τραχέα Σκύθαι. ἐπιφανῆ δὲ ἔθνη εἰσὶ Σίθωνες, Τριβαλλοί, Βίστωνες καὶ τὰ ὅμοια. εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Ἀσίας Θρᾷκες οἱ Βιθυνοί.

327. Μελισσόβοτον λέγει τὴν Παλλήνην, ἐπειδὴ πολλὰς

ἔχει μελίσσας. *κατὰ σκοπιάς δέ*, κατὰ τὸ ἀκρωτήριον τῆς Θρᾴκης τῆς φερούσης μελίσσας.

329. *Λυχνὶς δὲ πυρός*, ὁ λυχνίτης, ὅν φασι σεληνιακὸν ἔχειν φῶς, καὶ συμφθίνειν τε αὐτῇ καὶ συναυξάνειν, ἀφ᾽ οὗ καὶ σεληνίτην αὐτὸν καλοῦσιν.

331. *Φράζεο δ᾽ Εὐρώπης*] μεταβαίνει ἐπὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, καί φησιν αὐτὴν ἐκ τριῶν ὡρισμένων γωνιῶν συγκεῖσθαι. κρηπῖδα γὰρ λέγει μέτρον τὸ ὡρισμένον τρίγωνον ἢ τὴν βάσιν. τινὲς δὲ εἰς τὸ κρηπῖδα στίζουσιν. — *ὅστ᾽ ἐπὶ τρισσήν*, τρίγωνον πλευρὰν πρὸς ἀνατολήν, ἐρχόμενος ἀπὸ τῶν δυτικῶν ἐπὶ τὰ ἑῷα ἐκτέταται. τὸ δὲ ἐκ τοῦ Ἴστρου λοιπὸν τῆς Εὐρώπης ὑπολειπόμενον ἄρχεται διαιρεῖν τοῖς ἐπὶ τὰ ἔθνη παρατείνουσιν ἄκροις τοῖς παραλίοις, ὑπάρχων τῆς καθ᾽ ἡμᾶς θαλάσσης. ὅταν δὲ *πρὸς ἠῶ* λέγῃ, τὴν χώραν οὐ τὴν πρὸς ἕω κειμένην, ἀλλὰ τὴν ἐξ Ἰβήρων ἐπὶ τὰ ἑῷα παρέλκουσαν.

332. Ἴβηρές τε φησὶ καὶ Ἰταλοὶ πάντες ἅμα τοῖς Ἕλλησι μετὰ τὰς εἰρημένας χώρας ἐπὶ τὰ νότια πρὸς τὴν καθ᾽ ἡμᾶς θάλασσαν οἰκοῦσι. προςκεῖσθαι δὲ τὴν Ἰβηρίαν ἐκ δύσεως ἀρχομένην ὠκεανῷ γειτνιῶσαν· ὅπου καὶ μία τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ἐστιν, Ἀλύβη τοὔνομα, κατὰ δέ τινας Ἀβύλη, παρ᾽ ᾗ καὶ Ταρτησσός, ἣν καὶ ὁ Ἀνακρέων φησὶ πανευδαίμονα. αὕτη γὰρ βασιλεύει. Ἀλύβη δὲ νῆσος ὑπὸ τὰς Ἡρακλείους στήλας, ἀρχὴ τοῦ στόματος τῆς θαλάσσης.

337. *Ῥυηφενέων δέ*, πλουσίων, ἀπὸ τοῦ ῥύδην ἔχειν τὸν πλοῦτον.

338. *Κεμψοί θ᾽ οἳ ναίουσι*] κάτω γάρ εἰσι τοῦ Πυρηναίου οἱ Κεμψοί. ἡ δὲ Πυρήνη ὄρος ἐστίν, ἀρχὴν ἔχον ἀπὸ τοῦ βορείου ὠκεανοῦ, ἐκδιδόμενον δὲ εἰς τὴν καθ᾽ ἡμᾶς θάλασσαν, καὶ διορίζον Κελτοὺς Ἰβηρίας καὶ Πανελλήνων.

341. *Ἐκ στάθμης*] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ σταθμοῦ ἰθυνθέν.

345. *Τά τοι ῥέα πάντ᾽ ἀγορ.*] Ἀγορεύσω φησὶν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς Αὐσονικῆς ἄκρας. εἶτα ἐπειδὴ παρατέταται ἡ δυτικὴ πλευρά, διορίζεται ἐκ ποίου μέρους ταύτης ἄρχεται, καί φησιν, *ἐκ βορέαο*.

348. *Οἵ ποτε Κυλλήν.*] Ἀγαμήδου τοῦ Στυμφάλου ἄρχοντος Ἀρκαδίας, Εὔανδρος υἱὸς Χάρμαντος θεοφορουμένῃ τῇ μητρὶ πεισθεὶς λαὸν ἀθροίσας ἧκεν εἰς Ἰταλίαν.

κατέσχε δὲ λόφον Κέρμαλον, ὃν ἀπὸ τοῦ παιδὸς Παλλάντιον ἐκάλεσε, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ νεὼν εἵσατο Πανί. ἀποθανόντα δὲ αὐτὸν ὁ παῖς Πάλλας ἔθαψεν ἐπ' ἄκρων τῶν λόφων. ἐξ οὗ καὶ νῦν ἡ Ῥώμη Παλλάντιον προσαγορεύεται. οὗτος δὲ καὶ Ἡρακλέα ἐξένισεν, ἀπὸ τῶν βοῶν Γηρυόνου ἐπανιόντα, καὶ πρῶτος ὡς μάντις καὶ βωμὸν τούτῳ ἱδρύσατο. — Κυλλήνη ὄρος Ἀρκαδίας. Ἀρκάδες δὲ τὸ ἀνέκαθεν οἱ Πελασγοί, ὡς καὶ Ἔφορος. ἐντεῦθεν γὰρ Εὔανδρος γενόμενος, θεοφορήτου μητρὸς θεσπίσμασι πειθόμενος λαόν τε συνήγαγε καὶ ἐλθὼν ᾤκησε τὴν Τυῤῥηνίαν, λόφον ἐκεῖ τινα ὀχυρωσάμενος, ἐν ᾧ ᾤκουν. ἀπὸ Πάλλαντος δὲ τοῦ Εὐάνδρου παιδὸς ἐκλήθη Παλλάντιον, ὅθεν νῦν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ὠχυρωμένους τόπους κατὰ παραφθορὰν τοῦ ἑνὸς λ καὶ τοῦ ν παλάτιά φασι.

350. Μέρμερον δὲ ἔθνος, ἀντὶ τοῦ πολεμικόν, οἱονεὶ τὸ μερίμνας τοῖς ἐναντίοις παρέχον. ὁ δὲ Θύμβρις ποταμὸς ὁ καὶ Τίβερις περὶ τὴν Καμπανίαν κεῖται.

355. Ῥώμην τιμήεσσαν] τοῦτό φησι διὰ Νέρωνα τὸν βασιλεύσαντα τῶν Ῥωμαίων· ἐφ' οὗ ἐγένετο ὁ ποιητὴς Διονύσιος, ὥς φησιν αὐτός· Αὐσονίου βασιλῆος. — πολὺς γίνεται εἰς τὰ ἐγκώμια καὶ τοὺς ἐπαίνους τῆς Ῥώμης. φησὶ γὰρ αὐτὴν καὶ μητρόπολιν πασῶν πόλεων.

357. Καμπανοὶ δὲ εἴρηνται ἢ ἀπὸ τοῦ Κάμπου, ἐν ᾧ τὴν οἴκησιν ἔχουσιν, ἢ ἀπὸ Κάμπου τινὸς οὕτως ὀνομαζομένου. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ὀξύνει τὸ ὄνομα. ἱερὸν δὲ πέδον ὅτι εὔφορος ἡ Καμπανία.

358. Παρθενόπης δὲ μέλαθρον] οὐχ ὥς τινες ὀρχησικῇ προσέχοντες ἱστορίᾳ ὑπενόησαν, Παρθενόπης λέγεσθαι τῆς Σαμίας, ἣ τὸν ἄνδρα ζητοῦσα Ἀναξίλαον περιῄει, ἀλλὰ μιᾶς τῶν Σειρήνων, ἥτις λέγεται ἐκεῖσε αὐτὴν δισκεῦσαι. ἡ δὲ ἱστορία κεῖται ἐντελὴς παρὰ τῷ τὴν Ἀλέξανδραν γράψαντι Λυκόφρονι. — Παρθενόπη λέγεται διὰ τὸ πολλοῖς ὑποπεσοῦσα ἀνδράσι φυλάξαι τὴν παρθενίαν. ἀπὸ δὲ Φρυγίας ἐρασθεῖσα Μητιόχου καὶ ἀποτεμοῦσα τὰς τρίχας εἰς Καμπανίαν ἦλθε καὶ ἐκεῖ ᾤκησεν. οἱ δὲ μίαν τῶν Σειρήνων φασὶ μετὰ τὸν σπαραγμὸν ἐκβρασθῆναι ἐκεῖ καὶ ὡς θεὸν νομισθῆναι. ἡνίκα γὰρ Ὀδυσσεὺς παρέπλευσεν αὐτὰς καὶ οὐκ ἐθέλχθη ὑπὸ τῆς ᾠδῆς αὐτῶν, οὔτε δέ τις τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, τηνικαῦτα ἡ Παρθενόπη, μία δὲ ἦν τῶν Σειρήνων, μα-

νεῖσα, ἐπειδὴ μὴ ἴσχυσε τοὺς περὶ τὸν Ὀδυσσέα καταθέλξαι ἑαυτὴν κατεπόντισεν. εἰσὶ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν Σειρήνων ταῦτα, ὡς καὶ Λυκόφρων, Παρθενόπη, Λευκωσία καὶ Λίγεια.

360. *Πρὸς δὲ νότον*] τῆς Σειρῆνος Παρθενόπης, ἐξ ἧς καὶ Σειρηνὶς πέτρα. λέγει δὲ τὴν Νεάπολιν. ἴσως δὲ διὰ τὸ ἐπ' ὄρους αὐτὴν κεῖσθαι. ἐνταῦθα γὰρ ἐτιμᾶτο ἡ Παρθενόπη. — Σίλαρος δέ ἐστι ποταμὸς κατωτέρω Λευκανῶν. *Πευκεντίνου* δέ, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ οἰκεῖν τὸ ἔθνος τοῦτο.

364. *Κεῖθεν δ' ἐς βορέην ζεφ.*] οὗτος μὲν ἀπὸ Ζεφύρου ὄρους, ὁ δὲ Καλλίμαχος καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἐπιζεφυρίους φασὶ τοὺς Λοκροὺς καλεῖσθαι διὰ τὸ πρὸς ζέφυρον ἄνεμον κεῖσθαι.

366. *Ἦλθον ἐπ' Αὐσονίην*] οὗτοι γὰρ οἱ Λοκροὶ δοῦλοι ὄντες, ταῖς ἰδίαις δεσποίναις συνελθόντες, τῶν δεσποτῶν εἰς πόλεμον ἐξελθόντων, εἶτα ἀκούσαντες ὅτι οἱ δεσπόται αὐτῶν ἐπανέρχονται καὶ φοβηθέντες συνέφυγον ταῖς δεσποίναις εἰς Ἰταλίαν ἀπὸ Λοκρίδος τῆς Ἐπικνημίδος.

369. *Εὐστεφάνοιο* δὲ *Κρότωνος* εἶπε διὰ τὰς νίκας τὰς ἐκ τῶν οἰκούντων, ὥς φησι Καλλίμαχος. πολλοὶ γὰρ Κροτωνιᾶται νικήσαντες τοὺς ἱεροὺς στεφάνους καὶ ἀγῶνας ἐστεφανώθησαν. — τὸ δὲ Λακίνιον ὄρος ἐστὶ Κρότωνος καὶ *Λακινιάδος δόμον* φησὶ τῆς Σικελικῆς. Λακίνιον γὰρ τόπος τῆς Σικελίας. μέμνηται αὐτοῦ δὲ καὶ Θεόκριτος, καὶ ποταμὸν ὄντα Λακίνιον.

373. Συβαρῖται διὰ τὸν Ἀλφειοῦ πόθον εἰς Ἀρέθουσαν τὰ Ὀλύμπια μεταθεῖναι εἰς ἑαυτοὺς ἤθελον. ἀπώλοντο δὲ ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν, οἱ αὐλήσαντες ἐν τῷ πολέμῳ ἔθελξαν τοὺς ἵππους, πρὸς αὐλὸν διδαχθέντας ὑπ' αὐτῶν ὀρχεῖσθαι, οἱ ὀρχούμενοι ἄρδην τοὺς αὐτῶν δεσπότας καταβαλόντες ἀπώλεσαν. οἱ δὲ οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὅτι τῶν ἀναθημάτων ἔκλεψάν τινα τοῦ Ἀλφειοῦ· ἔχει γὰρ τιμὰς ὁ Ἀλφειὸς ἐν Ὀρτυγίᾳ πρός τε Συρακούσαις καὶ τῇ Ἀρεθούσῃ· ἃ κλέψαντες κατὰ μῆνιν Ἀλφειοῦ ἡττήθησαν ἐν πολέμῳ ὃν εἴρηται τρόπον. — Οἱ Συβαρῖται τοῦ Ἀλφειοῦ ἀναθήματα ἐσύλησαν, καὶ αἰσχρῶς αὐτοῖς χρησάμενοι ἐβεβήλωσαν. οὗτοι δὲ εἰς ἔσχατον τρυφῆς ἐλάσαντες πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι τοὺς ἰδίους ἐδίδαξαν ἵππους. καὶ δὴ Κροτωνιᾶται πόλεμον πρὸς αὐτοὺς ἔχοντες εἰς τὴν μάχην αὐλοὺς ἤγαγον, οἱ δὲ ἵπποι

τῶν Συβαριτῶν ἐξ ἔθους πρὸς ὄρχησιν ἐτράπησαν, τῶν αὐλῶν ἀκούοντες, καὶ τοὺς δεσπότας αὐτῶν κατέβαλον. οἱ δὲ Κροτωνιᾶται πάντας ἀνεῖλον πεπτωκότας, καὶ ἔρημος γέγονεν ἡ πόλις. διὰ τοῦτο γάρ εἶπε, δειλαίη Σύβαρις ναιέτας στενάχουσα.

375. Σαυνῖται δ' ἐπὶ] ὑπεράνω κεῖνται οἱ Σαυνῖται τοῦ Σιλάρου ποταμοῦ. Μαρσοὶ δὲ ὑπεράνω κεῖνται Συβάρεως.

376. Τάρας δ' ἁλὸς ἐγγύθι] ἥντινα Τάραντον. θηλυκῶς δὲ εἶπε. μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας καὶ Καλλίμαχος, λέγων οὕτως·

πάντες ἀφ' Ἡρακλέους ἐτήτυμον ἔσσα κώμου·
ἔξοχα δ' ἐν πεδίοις οἳ πόλιν Ἰταλῶν
ᾠκίσατε.

Ἰστέον δὲ ὅτι Τάρας ἀρσενικῶς ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ἀπὸ μέρους.

377. Ἦν ποτ' Ἀμυκλαίων ἐπολ.] Λακεδαιμόνιοι συνεχῶς ἀφισταμένων τῶν Μεσσηνίων ἐπεστράτευσαν κατ' αὐτῶν, ὀμόσαντες μὴ ὑποστρέψειν, πρὶν ἂν αὐτοὺς καταδουλώσωνται. ἐπεκτεινομένου δὲ τοῦ πολέμου, καὶ αὐτῶν ὥςπερ ὤμοσαν μὴ ὑποστρεφόντων, αἱ πρεσβύτιδες ἔπεμψαν πρὸς αὐτοὺς λέγουσαι, ὡς ἄτεκνοι τελευτῶμεν, εἰ μὴ πέμψητε προςμιγνυμένους ταῖς παρθένοις. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐπελέξαντο πεντήκοντα νεωτέρους, οἵους παιδοποιεῖν. καὶ μετὰ ταῦτα ὑποστρεψάντων τῶν Λακεδαιμονίων ἐκ τοῦ πολέμου οἱ γεννηθέντες παῖδες ὡς νόθοι ἠτιμάζοντο, καὶ τὴν ὕβριν μὴ φέροντες ἐπαναστῆναι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἠβούλοντο. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες ἔπεμψαν αὐτοὺς εἰς Τάραντα ὡς ἀποικίζοντες. ἄποικοι γάρ εἰσι Λακεδαιμονίων οἱ Ταραντῖνοι, τῶν περὶ Φάλανθον αὐτόθι μετοικησάντων.

381. Ἡ δὲ Ἀκύλη πόλις ἐστὶν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀδρίου.

384. Κεῖθεν δ' εἰς αὐγάς] ἐπλήρωσε καὶ τῆς δευτέρας κρηπῖδος τὴν χωρογραφίαν, καὶ μεταβαίνει ἐπὶ τὰ ἑξῆς. στρεπτὴ δέ, ἀντὶ τοῦ περιφερὴς ἡ τοῦ Ἀδρίου.

386. Ὑλλείων χθόνα] οἱ Ὑλλεῖς χερσόνησον οἰκοῦσιν, ἴσην τῇ Πελοποννήσῳ κατὰ τὸ μέγεθος.

388. Ἰλλυρικὴν περὶ χέρσον] κάτω τῆς Ἰλλυρίας κεῖται ὁ τύμβος τῶν περὶ Ἁρμονίαν καὶ Κάδμον, οἵτινες εἰς

ὄφεις μετεβλήθησαν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλωνίῳ ἐν τῷ δ'. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἰλλυριὸς υἱὸς Κάδμου καὶ Ἁρμονίας, ἀφ' οὗ Ἰλλυριοὶ ὀνομάζονται.

389. Κεραύνια δὲ ὄρη εἴρηνται διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐκεῖ πιπτόντων κεραυνῶν.

391. Τύμβον ὃν Ἁρμονίης Καδμ.] χαριέντως ἔφησε τὸ φῆμις. ἀπιστεῖ γὰρ τούτων γενομένην τὴν μεταβολὴν εἰς ὄφεις. λιπαρὸν δὲ μετὰ γῆρας, ἤτοι μετὰ τὰ ἐν Θήβαις εὐτυχήματα ἦλθον εἰς ἀποικίαν, ἢ ὅτι ἔδει αὐτοὺς ἐν τῷ γήρᾳ τρυφερώτερον βίον βιοῦν. καὶ Ὅμηρος· ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων. Ἰστέον δὲ ὅτι Κάδμος καὶ Ἁρμονία ἡ γαμετὴ μετεμορφώθησαν εἰς θηρία, ἐπειδὴ τοῦ Ἄρεος ὄφιν ἐφόνευσεν ὁ Κάδμος, ὃς τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ ἀνεῖλεν, Ἔριφον καὶ Δηϊλέοντα. ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις φησὶ περὶ Κάδμου·

Δράκων γενήσῃ μεταβαλὼν δάμαρ τε σὴ
ἐκθηριωθεῖσ' ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν θνητὸς γεγώς.

Ἰσμηνὸς δὲ ποταμὸς Βοιωτίας· οἱ δὲ λέγουσι τῶν Θηβῶν.

399. Ὠρικίην θ' ὑπὲρ αἶαν] μετὰ γὰρ τὴν Ὠρικίαν ὥσπερ ἰσθμός τίς ἐστι διείργων τὴν χώραν. λοιπὸν γάρ ἐστι τὰ Ἑλληνικὰ ἐκ τῆς Ἠπείρου. Ὠρικίαν δέ φησι τὴν Ἤπειρον τὴν κατὰ Μολοττίαν καὶ Θεσπρωτούς. πόλις δέ ἐστιν Ἠπείρου.

404. Εἰδομένη πλατάν.] τῆς γὰρ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἠπείρου ἡ περίμετρος φύλλῳ πλατάνου ἔοικεν, ὁ δὲ ἰσθμὸς τῷ κλάδῳ τοῦ φύλλου, τῷ προςπεφυκότι τῷ φύλλῳ. μυουρίζοντι δέ, λεπτοτάτῳ κατὰ τὸ ἄκρον. Μυούρους γὰρ ἔλεγον τοὺς λεπτοὺς περὶ τὴν οὐράν. καὶ ἐπὶ τὸ βόρειον, οἷα καὶ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα κοινῶς γειτνιάζειν Βοιωτίᾳ Λοκρίδι, καὶ τῆς λοιπῆς τῆς Ἤλιδος λέγει· τὸ τρίτον ἔχει φύλλον.

406. Καὶ ξυνὸν ἐφ' Ἑλλάδος] ἐπὶ τὴν κοινὴν βάσιν τῆς Ἑλλάδος ἐρείδων τὴν Πελοπόννησον.

409. Τῆς μὲν πρὸς ζέφυρον] πρὸς δύσιν. ἐν μὲν τῷ πίνακι οὐ κεῖται. ἔστι δὲ τῆς Ἤλιδος ἡ Τριφυλίς. ἐκλήθη δὲ Τριφυλίς, ὅτι ὑπὸ τριῶν φύλων ἰθαγενῶν ᾠκίσθη, Ἠλείων, Ἐπειῶν, Μινυῶν. ἐρατεινότατος δὲ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν τῆς Ὀλυμπίας.

411. *Σχιζομ. προχοῇσι Μεσην.*] ἐπισυνάπτει τὴν Λακωνικὴν τῇ Μεσηνιακῇ, διὸ Μεσήνιον ἔφη τὸν Εὐρώταν. καὶ διὰ τοῦτο· εἰ μὴ τεσσάρων μερῶν, οὐ μέμνηται τῆς Πελοποννήσου. ἄλλως. Μεσηνίου Εὐρώτα, τοῦ Λακωνικοῦ. ἔστι γὰρ Μεσήνη τῆς Λακωνικῆς ἑτέρα, τῆς Πύλου.

412. *Εἴτ' ἄμφω γαίηθεν*] ὡς μιᾶς οὔσης αὐτῶν τῆς γενέσεως. τὰ δὲ Ἄσεα ὄρος Πελοποννήσου. οἱ δὲ ὄρος Κελτικόν. γρ. δὲ καὶ *αἴηθεν*, ἵν' ᾖ ἡ Αἶα, κώμη Ἀρκαδίας. γρ. καὶ *οἵτ' ἄμφω*. βούλεται δὲ εἰπεῖν μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν γῆν οὖσαν, ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ ἀναβλύζον καὶ πρὸς ἑκάτερον μέρος σχιζόμενον τοὺς δύο ποταμοὺς ἀπεργάζεται, πρὸς νότον μὲν Εὐρώταν, πρὸς δὲ ζέφυρον Ἀλφειόν.

414. *Καδδὲ μέσην νῆσον κοίλην*] Σημειωτέον ὅτι τὸ κυρτὸν κοῖλον ὠνόμασε. *μέσην* δέ, ὡς μεσογείους. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἀγαμέμνων ὡς μεσογείοις ναῦς αὐτοῖς δίδωσιν.

415. *Ἀρκάδες Ἀπιδανῆες*] μετὰ τὸν Ἀρκάδος θάνατον οἱ παῖδες αὐτοῦ τρεῖς ὄντες ἐνείμαντο τὴν ἀρχήν. Ἔλατος μὲν ἔλαχε μοῖραν Ὀρχομενόν, Μαντίνειαν καὶ τὴν Κυνουρικήν, ἥτις Θυρέα καὶ Ἀνθήνη καὶ τὰ περὶ τοὺς καλουμένους Πραίους. Ἀφείδας δὲ Τέγεαν καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀλέαν. Ἀζὰν δὲ καὶ τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ Ἀζανίαν τὸν διὰ παῤῥησίαν, ἐν ᾧ τὸ τοῦ Λυκαίου Διὸς ἱερόν, εἰς τὰς κοινὰς εἰςόδους ἔλασαν. Ἀπιδανῆες δὲ οἱ Ἀρκάδες ἐκλήθησαν ἀπὸ Ἄπιδός τινος ἰατροῦ, ὃς τὴν Πελοπόννησον ὑπὸ ὄφεων ὀχλουμένην ἐλθὼν ἐκ τῆς ἠπείρου ἠλευθέρωσε, καὶ ᾤκησε τὴν Ἀρκαδίαν, ὅθεν ἡ Πελοπόννησος Ἀπία τὸ πρὶν ὠνομάζετο, καὶ Ἀπιδανῆες οἱ Ἀρκάδες. ἐξαιρέτως δὲ παρ' οἷς ὁ Ἄπις ᾤκησεν, ὥς φησιν Αἰσχύλος·

Ἄπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας.

τινὲς δέ φασιν, ἐπεὶ μὴ εἶχε πίδακας μήθ' ὕδωρ τὴν ἀρχήν, ὅθεν καὶ Ἀζηνὶς ἐκαλεῖτο, ὥς φησι Καλλίμαχος·

μέλλεν δὲ μάλ' εὔυδρος καλέεσθαι·

ὅπερ ἔστι πολύϋδρος, ὡς τὰ ἑξῆς δηλοῖ· πολλοὺς γὰρ ποταμοὺς καταλέγει ἐν αὐτῇ ὄντας.

416. *Ὅθι Κρᾶθις*] ἔστι καὶ Σικελίας ὁ Κρᾶθις ποταμός, ὥς φησι Θεόκριτος· καὶ τὸ δὲ Κρᾶθι οἴνῳ πορφύροις.

420. *Δοιαὶ δ' ἴσθμια*] ὅντινα ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ Σικελικοῦ καὶ Αἰγαίου περιῤῥέεσθαί φησιν. ἄλλως. περὶ δὲ τὰ

Ἴσθμια νῶτα, ἤτοι τὰ στενά, δύο θάλασσαι ἠχοῦσιν, ἥ τε Κορινθία καὶ ἡ Σαρωνική· ἥτις Κορινθία ἐξεναντίας τῆς Ἐφύρης πόλεως πρὸς τὴν δύσιν τοῦ Ἀδριατικοῦ ἐστι πελάγους, ἥ τε Σαρωνικὴ συρομένη ἐστὶ πρὸς ἀνατολάς. καὶ ταύτην τὴν Κορινθίαν Σαρωνίδα καλοῦσιν, ὡς μὲν Εὐφορίων φησίν, ἐπειδὴ Σάρων τις κυνηγὸς ἐπιδιώκων σῦν ἐκεῖθεν κατεκρημνίσθη εἰς θάλασσαν, καὶ διὰ τοῦτο Σαρωνικὸν κληθῆναι πέλαγος· ὡς δὲ Παρθένιος ἐν ταῖς Μεταμορφώσεσι λέγει, ἐπειδὴ Μίνως λαβὼν τὰ Μέγαρα διὰ τῆς Νίσου θυγατρός, ἐρασθείσης αὐτοῦ καὶ ἀποτεμούσης τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρὸς τὸν μόρσιμον πλόκαμον καὶ οὕτως αὐτὸν προδούσης, ἐννοηθεὶς ὡς ἡ πατέρα προδοῦσα οὐδενὸς ἄν ποτε ῥᾷστα φείσαιτο, προσδήσας αὐτὴν πηδαλίῳ νεὼς εἴασεν αὐτὴν ἐπισύρεσθαι τῇ θαλάσσῃ, ὅθεν Σαρωνικὸς οὗτος ὁ πόντος ἐκλήθη, ὅτι εἰς ὄρνεον ἡ κόρη μετεβλήθη. ἄλλως. ἐπειδὴ Σάρων ὁ Τροιζηνεύς ποτε ἐκδίδωσιν αὐτήν.

425. Ἔνθεν καὶ Βορέης] οὗτος ὁ Βορέας βασιλεὺς ἐγένετο τῆς Θρᾴκης, καὶ ἥρπασεν ἐκεῖθεν τὴν Ὠρείθυιαν, καὶ μετεμυθεύθη εἰς τὸν ἄνεμον· καθάπερ καὶ Αἰδωνεύς, ὁ τῆς Ἠπείρου βασιλεύς, εἰς τὸν Πλούτωνα. πρὸς ὃν λέγονται ἐλθεῖν Πειρίθους καὶ Θησεύς, μετὰ δὲ τούτους Ἡρακλῆς διὰ τὸν Κέρβερον.

427. Μακηδονίης τε πόλ.] Ἠμαθία πρώην ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἠμαθίωνος τοῦ Διὸς καὶ Ἠλέκτρας. ὕστερον δὲ Μακεδονία ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἰακοῦ. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Πηλιδόνεια.

431. Τῆς δ' ὕπερ] τῆς Ἐρυμάνθου, κατωτέρα γάρ ἐστι τῆς Δωδώνης ἡ Αἰτωλία· ἢ τῆς μεσογείας Ἠπείρου. — διὰ γὰρ τῶν Ἐχινάδων ἐκβάλλει ὁ Ἀχελώϊος εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Ἐχινάδες δὲ καλοῦνται αἱ νῆσοι, ὅτι ἔχεις πολλοί εἰσιν ἐν αὐταῖς, ἢ ἀπὸ Ἐχίονός τινος, ἢ διὰ τὸ τραχύτερον τῶν πετρῶν.

437. Τῇ δ' ἔπι Φωκὶς ἄρουρα. ἐπὶ τῷ πεδίῳ. — ἐπειδὴ μέση ἐστὶ δύσεως καὶ ἀνατολῆς, ἀποκλίνουσα ὡς πρὸς βορέαν.

441. Παρὰ τῷ Κηφισσῷ ἐστιν ἡ Πυθία. — ὡς ἔτι τοῦ δράκοντος ἐκεῖσε ὄντος διατετυπωμένου ὑπὸ τοῦ σώματος. — θηλυκῶς δὲ Δελφύνης δράκοντος εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς καὶ ὁ Ποιητής· λέων ἠϋγένειος· ὁ γὰρ ἄῤῥην γέ-

νειον οὐκ ἔχει. ὁλκός, ἡ περιπλοκὴ ἡ περὶ τὸν πόδα. τινὲς δὲ περιττὸν ἔλεγον τὸν στίχον· ὁλκὸς ἀπειρεσίῃσιν. ὁλκὸν δὲ ἢ τὸ οὐραῖον λέγει τοῦ δράκοντος, ἢ ἀπὸ ἄλλου τινὸς τεχνουργήματος τὸ ὅλον σῶμα ἀπεικαζόμενον.

449. Ἀνδράσι φαίνονται] τοῦτο εἶπεν ὁ ποιητὴς πρὸς ἃ ὑποτίθεται ἀόρατα, οἱονεὶ τὰ τῶν Κιμμερίων καὶ τῶν Ἀλανῶν καὶ τῶν Κυκλώπων. Ἀνδράσι δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ἀνδρῶν, ἵν' ᾖ δοτικὴ ἀντὶ γενετικῆς.

450. Ὑπὸ τὰς στήλας, ἵνα εἴπῃ πεπυκνωμένα κατὰ τὸ μέσον τῆς πορθμίδος. ἵνα εἴπῃ· πόλις τὰ Γάδειρα ἐν τῇ νήσῳ κειμένη. ἑξῆς καὶ ἡ νῆσος οὕτως ἐκλήθη. εἰσὶ γὰρ καὶ ἑῷαι στῆλαι τοῦ Ἀλεξάνδρου. καὶ τὸ αὐτὸ πάλιν πρὸς τὰ φαινόμενα καὶ πολλοῖς ὁμολογούμενα.

453. Ὡς ἐμπορικοὶ γὰρ πάντα τόπον παρῆλθον οἱ Φοίνικες.

454. Ἡρακλῆα] Φοῖνιξ ἦν ὁ Ἡρακλῆς ὁ ἀρχαιότατος, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. ἢ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς εἰρήνευσε τὸν τόπον, ὅτε καὶ τὰς στήλας ἔστησε.

456. Κληζομένην] ἀπὸ τῆς ἀγριελαίου Φοίνικες ὠνόμασαν Γάδειρα, καὶ ἐνταῦθά εἰσιν αἱ στῆλαι τοῦ Ἡρακλέος. αἱ δὲ τοῦ Διονύσου ἑῷαι. ὁ δὲ Παρθένιος Βριάρεω τὰς στήλας φησὶν εἶναι· μάρτυρα δ' ἄμμιν τὴν ἐπὶ Γάδειρα λίπε θυμὸν ἀρχαίου Βριάρεω ἀπ' οὔνομα τὸ πρὶν ἄρξας. — Κοτίνουσα μὲν ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων, διὰ τὸ πολλοὺς εἶναι κοτίνους ἐν αὐτῇ ἢ ἀγριελαίους, ὕστερον δὲ ἀπὸ τῶν Φοινίκων μετωνομάσθη Γάδειρα διὰ τὴν στενότητα, οἷον γῆς δειρά, ἀντὶ τοῦ τράχηλος γῆς· στενότατον γὰρ μέρος τοῦ ἀνθρώπου ὁ τράχηλος.

458. Σαρδώ] ἀπὸ Σαρδόνος, υἱοῦ Ἡρακλέους. ᾠκίσθη δὲ ὑπὸ τῶν Ἰβήρων, εἶθ' ὑπὸ τῶν Ἡρακλειδῶν, εἶθ' ὑπὸ Καρχηδονίων. Ἴχνουσα δὲ ὠνομάζετο, ἐπεὶ ἴχνει ἀνθρώπου ὁμοία ἦν. Ἡρακλῆς δὲ ἐκεῖσε μετῴκισε τοὺς Θεσπιάδας, καὶ λεὼν ἀθροίσας, Καδμείους, Αἰτωλούς, Λοκρούς.

461. Τὴν δὲ μέτ' Αἰόλου] Αἴολος ἀνὴρ ἐγένετο πολυχρόνιός τε καὶ ναυτικώτατος, προϊδεῖν ἀνέμους ἱκανός, καὶ ἱστία πρῶτος ἐξευρών· διὸ καὶ ταμίαν ἀνέμων αὐτὸν εἶναι λέγουσιν. εἷς δὲ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἰόκαστος τὸ Ῥήγιον ἔκτισε,

πόλιν πρώην Ἐρυθρὰν καλουμένην, ὡς ὁ Καλλίμαχος· Ῥήγιον ἄστυ λιπὼν Ἰοκάστεον Αἰολίδαο. φιλόξενον δὲ τὸν Αἴολον εἶπεν, ἐπειδὴ τὸν Ὀδυσσέα ὑπεδέξατο, καὶ τοὺς ἀνέμους αὐτῷ παρέσχεν. Ἄλλως. Ἄρνην πρὸ γάμου κύουσαν ὁ πατὴρ Αἴολος εἰς Ἰταλοὺς ἐξορίζει. Μετάποντος δὲ ἄρχων τῶν τόπων γυναῖκα αὐτὴν ποιεῖται, τὴν πρότερον Σῖριν μετοικίσας εἰς τὴν ὁμώνυμον αὐτῇ πόλιν. οἱ δὲ τεχθέντες ἐξ Ἄρνης, Βοιωτὸς καὶ Αἴολος, βουλήσει τῆς μητρὸς κτείνουσι τὴν Σῖριν, καὶ μετοικίζονται φόβῳ τοῦ Μεταπόντου· ἀλλ᾽ ὁ μὲν εἰς Βοιωτίαν ἅμα τῇ μητρί, ὁ δὲ πρὸς Λιπάραντα, τῶν πλησίων νήσων ἄρχοντα, ὅς καὶ υἱὸν αὐτὸν ποιεῖται καὶ μετὰ θάνατον τὰς νήσους αὐτῷ ἐᾷ, ἐξ οὗ Αἰολίδες ὠνομάσθησαν. τούτων δὲ μία Ἱερὰ πῦρ ἀναδίδωσιν.

465. Εἰσὶ δὲ αὗται· Στρογγύλη, Εὐώνυμος, Διδύμη, Φοινικώδης, Ἐρικώδης, Ἱερὰ Ἡφαίστου καὶ Λιπάρα.

476. Ἀονίῳ τμηθεῖσα] τῷ Βοιωτικῷ τοῦ Ποσειδῶνος· ἐπειδὴ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἐτιμᾶτο ὁ Ποσειδῶν. ὅθεν καί,

Ὀγχηστόν θ᾽ ἱερόν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.

ἢ τῷ ἰσχυρῷ· ἄριστος γὰρ ὁ ἔνθεν σίδηρος. φασὶ δὲ Ἰοκάστῳ τῷ Αἰόλου παιδὶ χαριζόμενον Ποσειδῶνα Σικελίαν διατεμεῖν τῷ σιδήρῳ, πρότερον χερσόνησον οὖσαν, ὅπως ἔχῃ ταύτην πρὸς οἴκησιν. ὡς καὶ Καλλίμαχός φησι·

Ῥήγιον ἄστυ λιπὼν Ἰοκάστεον Αἰολίδαο.

Ἄλλως. πολυγλώχινι, ἀντὶ τοῦ τρεῖς γωνίας ἔχοντι. εἴτι γὰρ τρεῖς, τοῦτο καὶ πολί· οὐκ εἴτι δὲ πολύ, τοῦτο καὶ τρεῖς· οὐκ ἀναστρέφει γὰρ ὁ λόγος. τρεῖς δὲ ἀκίδας εἶχεν ἡ τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνος· ἐπειδὴ καὶ τρεῖς εἰσι ποιότητες τῶν ὑδάτων· ἁλμυρά, ὡς ἡ τῆς θαλάσσης, γλυκεῖα, ὡς ἡ τῶν ποταμῶν, μέση, ὡς ἡ τῶν λιμνῶν.

482. Ἰηπυγίην μετὰ πέτρην] πέτραν δέ φησι τὴν Λευκήν. τῆς γὰρ Ἰαπυγίας ἐστὶ χώρας. πλησίον δὲ τῶν Λοκρῶν αὕτη ἡ πέτρα ὑπάρχει.

483. Δήεις ἰφθίμου Διομήδ.] πρώην μὲν γὰρ Ἵππιον ὠνομάζετο Ἄργος· νῦν δὲ Ἀργυρίππα καλεῖται, ὡς Λυκόφρων φησί·

ὁ δ᾽ Ἀργυρίππαν Δαυνίων παγκληρίαν
παρ᾽ Αὐσονῖτιν Φυλαμὸν δομήσεται.

εἶτα μετ᾽ ὀλίγον καί·

φερώνυμον νησῖδα νάσσονται πρόμον.

Ἐξερχόμενος Διομήδης ἐπὶ Τροίαν Κωμήτῃ τῷ υἱῷ Σθενέλου εἴασε φυλακὴν τῇ γυναικί. εἶτα ὀργισθεῖσα ἡ Ἀφροδίτη διὰ τὴν πληγὴν ἐποίησε τὴν Αἰγιάλειαν φιλῆσαι τὸν Κωμήτην. ἐπανελθόντι οὖν τῷ Διομήδει ἐπεβούλευσεν. ὁ δὲ ἦλθεν εἰς ταύτην τὴν νῆσον πλανώμενος, καὶ ἐκεῖσε ἐτελεύτησεν. Διομήδεος οὖν νῆσον, τὴν καλουμένην Διομήδειαν.

493. Θεσπρωτοῦ δὲ υἱὸς ἦν ὁ Ἄμπραξ, ἀφ' οὗ ὅ τε κόλπος ὠνομάσθη Ἀμπρακικὸς καὶ πόλις Ἀμπρακία. καὶ Κέρκυραι δὲ δύο εἰσίν, ἡ μὲν λεγομένη νῦν Φαιακίς, ἐν ἀρχῇ τοῦ Ἀδρίου, περὶ δὲ τὰ ἔνδον ἡ ἑτέρα ἡ καλουμένη Μελίγουνις. καὶ δύο λιμένας ἔχει ἡ Φαιακίς, τὸν μὲν Ἀλκινόου, τὸν δὲ Ὕλλου. διό φησι Καλλίμαχος· ἀμφίδυμος Φαίαξ.

496. Ἀπὸ Χαλκίδος] καὶ ὁ Ποιητής· Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον· ἤτοι τὴν Καλυδῶνα.

497. Ἀχελώϊος] φασὶ γὰρ τὰς Ἐχινάδας ὑπὸ τοῦ Ἀχελῴου κεχῶσθαι. ἐχρηματίσθη δὲ τῷ Ἀλκμαίωνι νῆσον οἰκῆσαι, ἣν οὐκ εἶδεν ἥλιος.

500. Ἑτέρωθεν λέγει τὴν Κάρπαθον, διὰ τὸ βορείαν αὐτὴν κεῖσθαι. ἡ γὰρ Αἴγυλα καὶ ἄλλαι πρὸς δύσιν τῆς Κρήτης κεῖνται, ἡ δὲ Κάρπαθος κατ' ἀνατολάς, τουτέστιν ἑτέρωθι τῆς δύσεως. Ἄλλως. ἡ Κάρπαθος ἀνατολικωτέρα τῆς Κρήτης κεῖται· διὸ καὶ τὸ ποτὶ ζόφον πρὸς βοῤῥᾶν λέγει. καὶ γὰρ Ὅμηρος τὴν Ἰθάκην καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους πρὸς ζόφον εἶπε κεῖσθαι, αὕτη δὲ πρὸς βοῤῥᾶν αὐτῶν κεῖται. Ὅμηρος·

αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται,
πρὸς ζόφον· αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.

504. Ἄντα δὲ πέζης] καταβαίνει ἐπὶ τὰ ἑξῆς τῆς Ῥόδου τὰ πρὸς ἕω κείμενα. παρίησι δὲ αὐτῶν τὰ ὁρώμενα καὶ ἀνώτερα.

506. Ἡ δὲ Ἰηλυσὸς πόλις Ῥόδου ἐστίν. ὀξυτόνως δὲ ἀναγνωστέον. καὶ Ὅμηρος· Λίνδον Ἰηλυσόν τε.

509. Ἄστυ Διωναίης Ἀφρ.] Κεράστιν αὐτὴν καλουμένην ᾤκισεν υἱὸς Αἰγύπτιος, οὗ υἱὸς Κέλτης ἄπαις τελευτᾷ. Κέφαλος δὲ ὁ Πανδίονος καὶ Ἕρσης εἰς τὴν Ἀσίαν οἰκῶν ἔσχε παῖδας Ἑῷον καὶ Πάφον, ὃς διαβὰς εἰς αὐτὴν πόλιν κτίζει Πάφον, οὗ υἱὸς Κινύρας προσέσχε τὴν νῆσον καὶ Πυγμαλίων Φοίνιξ, οὗ θυγατέρα Θυμαρέτην γαμεῖ Κινύ-

ρας, καὶ ποιεῖ Ὀξύπορον καὶ Ἄδωνιν, ὃν ὑπὸ συὸς ἀποθανόντα λέγειν ἔπεισεν ὡς ἥρπασται ὑπὸ Ἀφροδίτης, καὶ πέμψας ἔθαψεν ἐν Βύβλῳ τῆς Φοινίκης παρὰ ποταμόν, ὃς Ἄδωνις καλεῖται. Ἄλλως. ἡ Κύπρος ἀνατολικωτέρα Ῥόδου· τὸ γὰρ πρὸς αὐγὰς πρὸς τὴν Ῥόδον ἐπανήγαγε· πρὸς αὐγὰς οὖν τῆς Ῥόδου. ἐκεῖ γὰρ συνακτέον. Παμφυλίου δέ, παρ' ὅσον εἰς Παμφυλίαν ἀποτερματίζεται ἡ θάλασσα.

(506.) Τὴν δὲ μέτ' ἀντολίηνδε] ἐνταῦθα ψεύδεται· τῆς γὰρ Κύπρου οὐδὲ μία νῆσος ἀνατολικωτέρα κεῖται. δῆλον ὡς ὑπεδείξαμεν ἀναστρέψαι τοὺς στίχους πρὸς τὸ σημαινόμενον.

511. Τὸ δὲ Σούνιον τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον· καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηναίων Ἀριστοφάνης.

517. Εὐρώπης δ' αἱ μὲν] Διεμέρισε τὰς τοῦ Αἰγαίου πόντου νήσους εἰς δύο, καὶ ἃς μέν φησι τῆς Εὐρώπης εἶναι, ὅσαι εἰς τὰ εὐώνυμα εἰσιόντι κεῖνται, ἃς δὲ τῆς Ἀσίας, ὅσαι ὁμοίως εἰς τὰ δεξιὰ κεῖνται.

520. Ἀβαντιὰς ἔπλετο Μάκρις] τουτέστιν Εὔβοια. οὕτω δὲ Μάκριν Ἀβαντιάδα φησὶ καὶ Καλλίμαχος.

521. Πεπάρηθος] πόλις δέ ἐστι Θρᾳκική, ἥτις οὐ κεῖται ἐν τῷ τῆς χωρογραφίας πίνακι.

523. Ὠγυγίη] ἐξ ἀρχῆς τὴν Δήμητραν μεγάλως ἐτίμων. Δημήτερος ἀκτή] Κάρπιμος γὰρ ἡ Θάσος, οἱονεὶ δάσος, καὶ τροπῇ τοῦ δ εἰς θ θάσος· ἐξ οὗ Θάσιος ὁ πλούσιος, πλουσία καὶ γάρ ἐστιν ἡ Θάσος.

524. Σάμος] Σάμοι τρεῖς, διάφοροι δὲ αὗται. Σάμος γὰρ Κεφαλληνίας, Σάμος τῆς Ἰωνίας, Σάμος Θρᾴκης ἡ καὶ Σαμοθρᾴκη καὶ Ἠλεκτρὶς ὀνομαζομένη· ἐκεῖ γὰρ Ἠλέκτρα ἡ Ἀτλαντιὰς τὸν Δάρδανον ἐγέννησε τῷ Διί. καὶ ἡ Ἴμβρος καὶ ἡ Κυρβαντιὰς πόλις. Κυρβάντιον δὲ ἄστυ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε τῶν Κορυβάντων τελεῖσθαι μυστήριον.

525. Αἱ δ' Ἀσίης] αἱ προκείμεναι Ἀσίας Κυκλάδες εἰσί. δυτικώτεραι γὰρ αὐτῆς εὑρίσκονται. δεδόσθω γὰρ Ἀσίαν μέχρις ἐκεῖσε διήκειν, καὶ λοιπὸν Αἰγαίου πελάγους ἐστὶ καὶ οὐκ ἔστιν Ἀσίας. ἐν δὲ τῷ Αἰγαίῳ αἱ Κυκλάδες πρῶται. Πρώτην δὲ αἶσαν εἶπεν· προτίμησιν γὰρ εἶχον ὑπὲρ τὰς ἄλλας, εἰς τὰς ἐν Δήλῳ ἐτησίους θυσίας. ταύτας τὰς Κυκλάδας ἐπῴκησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἡγήσαντο τῶν μὲν εἰς Κέων

Θερσιδάμας, εἰς δὲ Σίφνον Ἀλκήνωρ, εἰς δὲ Ἀμοργὸν Νάξιοι, εἰς δὲ Ἄνδρον Κύναιθος καὶ Εὐρύλοχος, εἰς δὲ Κύθνον Κέστωρ καὶ Κεφαλῆνος, εἰς δὲ Πάρον Κλύτιος καὶ Μέλας, εἰς δὲ Δῆλον Ἀντίοχος, εἰς δὲ Σέριφον Ἐτέοκλος, εἰς δὲ Νάξον Ἀρχέτιμος καὶ Τεῦκλος, εἰς δὲ Ῥηναίαν Δήλων, εἰς δὲ Σύρον Ἱππομέδων, εἰς δὲ Μύκονον Ἵππικλος. Ἄλλως. Τελέσας τὴν Εὐρώπην σὺν τῇ Λιβύῃ μεταβαίνει ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, καὶ πρῶτον ἄρχεται ἐκ τῶν Κυκλάδων. ἀμφὶς δέ, ἀντὶ τοῦ περὶ αὐτὴν οὖσαι τὴν Δῆλον.

530. Σποράδες] διὰ τὸ σποράδην κεῖσθαι, ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Κυκλάδων Σποράδες καλοῦνται. εἰσὶ δὲ αὗται, Δόνουσα τῆς Ναξίας ἐγγὺς — —.

533. Ταῖς δ' ἔπι νῆσοι ἔασιν Ἰωνίδες] ταῖς Σποράσιν ἐπίκεινται αἱ Ἰωνίδες· οὐκ ἔχουσι δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ἐν τῷ πίνακι.

534. Ἥρης] πάνυ γὰρ ἐν τῇ Σάμῳ ταύτῃ τιμᾶται ἡ Ἥρα. — ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Σάμος Παρθενίη, ὅτι παρθένος οὖσα ἐκεῖ διέτριβε.

545. Ἐκεῖθι γὰρ ὑποτίθενται τὸν Ἀχιλλέα συνοικεῖν τῇ Μηδείᾳ.

560. Μακροβίων] ἄποικοι γάρ εἰσιν οὗτοι τῶν ἑῴων Αἰθιόπων ἢ τῶν ὑπερβορείων. λέγονται γὰρ ἄποικοι οἱ ὑπερβόρειοι, ἐπειδὴ ζῶντος αὐτοῦ ἀοίκητοι ἦσαν δι' αὐτόν. — τινὲς δὲ τὸ τῶν μακροβίων εἰρῆσθαι τῶν Ὑπερβορέων φασί, ἐπεὶ καὶ τούτων ὁ Καλλίμαχος ἱστορεῖ μακρὸν εἶναι τὸν χρόνον λέγων καὶ πολυχρονιώτατον.

561. Ὅτι περὶ τὴν καλουμένην ἱερὰν ἄκραν αἱ Κασσιτερίδες νῆσοι τυγχάνουσι περὶ τὴν Εὐρώπην. εἰσὶ δὲ αἱ νῆσοι αἱ Κασσιτερίδες καλούμεναι τὸν ἀριθμὸν δέκα, ἃς αὐτὸς ἑσπερίδας φησίν. ἐκεῖ γὰρ ἡ τοῦ κασσιτέρου ὤφθη γένεσις. παρακείμεναι γὰρ τῇ Σπανίᾳ ἡ Ὀργενία — —.

568. Μεγέθει τὰς ἄλλας ὑπερβάλλουσαι. διὸ τὰς πλησίον αὐτῶν οὐ νήσους, ἀλλὰ νησιάδας καλεῖ ὑποκοριστικῶς. καλοῦνται δὲ οὕτως αἱ μὲν τῆς Βρετανίας, Ἰουερνία καὶ Ἀλουίων, αἱ δὲ νησιάδες ἀνωνύμως εἴρηνται.

576. Ὡσαύτως δὲ καὶ Πρίαπος παρὰ Θεοκρίτῳ ὁ αὐτὸς λέγεται εἶναι.

579. Εὖαν λέγουσιν ἐπίφθεγμα ὕμνου εἰς τὰ Διονύσια

ελού μενον. — Εἰραφιώτην τὸν Διόνυσόν φησι, διὰ τὸ ἐῤῥάφθαι τῷ μηρῷ τοῦ Διός. οἱ δὲ ἀπό τινος πόλεως οὕτω καλουμένης Εἰραφίας.

582—586. Ἔνθα μὲν ἠέλ.] θέρους γὰρ ὁδεύει τὰ ἀρκτῶα μέρη ὁ ἥλιος, διὰ τὸ ἐπίμηκες τῶν ἡμερῶν. πρὸς ἐκεῖνο γὰρ τὸ κλίμα οὕτω φαίνει ὁ ἥλιος. οὕτως δέ τινες καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ ἀμφίβολον ἐξηγήσαντο· ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται. καὶ τό· καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο. — ἐκεῖσε γὰρ ἑξαμηνιαῖον γίνεται φῶς καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας, τοῦτ' ἔστιν ἑξάμηνος ἡ ἡμέρα, καὶ ἐν τῷ χειμερινῷ τροπικῷ νὺξ ἑξαμηνιαία, καὶ πάλιν ὅτε ἔστιν ὁ ἥλιος ἐν τοῖς νοτίοις ἐν αἰγοκέρωτι. — ἀπὸ γὰρ ἰσημερίας ἐαρινῆς ἕως ἰσημερίας φθινοπωρινῆς ἐξ ὡρῶν ποιεῖται τὴν νύκτα, οὐ δύεται δὲ —. — λοξόν, ὥςτε μὴ καταδύεσθαι, ὅτι περὶ τοῦτο κυκλοτερὴς στρεφόμενος οὐ δύεται. — ἀειφανὲς δέ, διὰ τὸ ἀφανῆ εἶναι τὰ βόρεια. Ἀνατέλλων φησὶν ὁ ἥλιος ἀπὸ τῶν βορειοτέρων κάμπτει ἕως τὸ μεσουράνιον, καὶ πάλιν ἔρχεται ἐπὶ τὰ βόρεια δύων. καὶ οὕτω συμβαίνει αὐτὸν περικάμπτειν τὸν οὐρανόν. καὶ ὅτε ἔστι φησὶν εἰς τὸν θερινὸν τροπικὸν ὁ ἥλιος, ὅλος ὁ κύων ἄνω ἐστί, καὶ γίνεται τοῖς ἐκεῖσε ἑξαμήνου φῶς τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας. — ἕως οὗ ἔλθῃ, φησί, πρὸς τοὺς Αἰθίοπας, ἀντὶ τοῦ ἕως ἂν ἔλθῃ εἰς τὸν ἰσημερινὸν κύκλον, ὅ ἐστιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ζυγοῦ. νεύων γὰρ ἐκεῖθεν ὡς ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας ἀποτελεῖ τοῖς ἐπὶ τὸν βόρειον ὠκεανὸν πόλον τείνων ἐπιμήκη τὴν νύκτα. Ἴσως οὖν Αἰθίοπας λέγει τὸ νότιον ἡμικύκλιον. τὸ γὰρ ἐπικείμενόν ἐστι τὸ βόρειον.

595. Φησὶ δὲ ὅτι ἐκεῖ κεῖται ὁ καρκίνος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ κλίμα. αἴθωνα δὲ αὐτὸν εἶπεν, ἤτοι διὰ τὸ τοῦ θηρίου διάπυρον, ἢ ὅτι ὁ ἥλιος ἐν αὐτῷ γινόμενος σφοδρῶς καίει. καμπὰ κύκλον δέ, ἢ διὰ τὴν περιφέρειαν ἢ τὴν θερινὴν τροπήν.

607. Ὤγυρις] νῆσός ἐστιν οὕτω καλουμένη. μέμνηται δὲ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐν Ἀσίᾳ λέγων·

μεσσοβαθὴς δ' ἄρα νῆσος ἁλὸς κατὰ βένθος ἐρυθρά.

Ἰστέον δὲ ὅτι Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου βαρύνει τὸ Ὤγυρις, φάσκων τὰ εἰς ρις θηλυκὰ ὀξύνεσθαι, πλὴν τοῦ Ὤγυρις, πανήγυρις, Θάμυρις.

609. sq. Ἴκαρός ἐστιν ἱερὸν Διονύσου ἢ Ἀρτέμιδος ἢ Σαράπιδος διὰ τὸν Ἄπιν, περὶ τὴν Περσικὴν θάλασσαν.

Ταυροπόλοιο] φασὶ δὲ οὕτω τὴν Ἀφροδίτην, οἱ δὲ τὸν Διόνυσον, οἱ δὲ Ἄρτεμιδα, οἱ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, διὰ τὸ τῷ Βουκεφάλῳ ἵππῳ ἐποχεῖσθαι. — Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν Ἰκαρίῳ Ταυροπόλου Ἀπόλλωνος μαντεῖον, ὥς φησι Στράβων.

620. Ἀσία εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἄσιν πολλὴν ἔχειν. οἱ δὲ ἀπὸ Ἀσίας, μητρὸς Προμηθέως, καὶ ἡ Ἀττικὴ δὲ Ἀσία πρώην ἐκαλεῖτο, ὡς ἱστορεῖ ὁ Διονύσιος ὁ Κυζικηνός. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ποσειδωνία ἐκαλεῖτο, ὡς Εὐφορίων φησίν·

Ἀσίης δὲ παροίτερα φωνηθείσης,
οἱ μὲν δὴ ἐνέπουσι καὶ Ἀσίδα κικλήσκεσθαι,
οἱ δὲ Ποσειδάωνος ἐπώνυμον αὐδηθῆναι.

— Ἀλλ' ὥςπερ τὴν Εὐρώπην συνάπτων τῇ Λιβύῃ ἔλεγε τὸ σχῆμα κωνοειδές, οὕτω πάλιν καὶ τὴν Ἀσίαν φησὶν ἐσχηματίσθαι, εἴγε πρὸς τὰ δύο αὕτη διαιρεῖται. τὸ δὲ ἑλκόμενον ἀντὶ τοῦ ἀποξυνόμενον· ὡς καὶ ἐπ' ἐκείνων ἔλεγεν, ὀξὺ μὲν ἑσπερίην, πλατὺ δ' ἀντολίην ὑπὸ μέσην· ὅθεν καὶ ἐν ἀρχῇ ἔλεγεν· οὐ μὲν πᾶσα διαπρὸ περίδρομος, ἀλλὰ διαμφὶς ὀξυτέρα βεβαυῖα. — ἄχρι γὰρ τῶν Διονύσου στηλῶν ἀπήρτισται ἡ Ἀσία, τοῦτο τὸ σχῆμα καθὼς εἶπεν ἀποτελοῦσα. διὸ καὶ τὸ ἑξῆς οὕτως εἶπε· πυμάτοιο παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο. καίτοι οὐκ ἔχει ὁ ὠκεανὸς τέλος, ὥςπερ κύκλος ἐστίν. ὁποῖον γάρ ἐστι τοῦ κύκλου τὸ τέλος, τοῦτο καὶ ἡ ἀρχή. λεκτέον οὖν ὅτι πρὸς τὰ τῆς χώρας ἔσχατα καὶ τὸν ὠκεανὸν ληπτέον. ὅπου γὰρ μέσος ἐστί τις τόπος, μέσος ὠκεανὸς λέγεται, ὅπου δὲ παρὰ τοῦτο, τελευταῖος.

629. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Πτολεμαῖος οὐχ ὑποτίθεται περιέχεσθαι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην καὶ Λιβύην ἀπὸ ὑδάτων, τὴν μέντοιγε Ἀσίαν πᾶσαν, χωρὶς τῶν ἀνατολικῶν μερῶν.

651. Μοῦσαι] ὅμοιον εἰς τὰ τοῦ Ἀπολλωνίου· Μοῦσαι δ' ὑποφήτορες εἶεν ἀοιδῆς.

666. Τοῦ Καυκασίου ὡς ἐπιδεχομένου πολλὴν χιόνα, καὶ διὰ τοῦτο πήγνυσθαι, ἢ ὅτι τοῦ Καυκασίου ἐπιδεχομένου ἐκ τοῦ βοῤῥᾶ τὴν πνοὴν καὶ ὡς εἰπεῖν καταπνεομένου ὑπ' αὐτοῦ, πήσσεται οὗτος ὁ ποταμός. — Τὸν Καύκασον περὶ τὴν Κρονίαν θάλασσαν ὑποτίθεται, καὶ μέρη αὐτοῦ τὰ Ῥιπαῖα βούλεται εἶναι, καὶ τὸν Καύκασον τμῆμα εἶναι τοῦ Ταύρου.

681. Εἰσὶ περὶ τὸν Ἴστρον οἱ Σινδοί, ὥς φησιν Ἀπολλώνιος.

685. *Ἀρητιάδῃ*] ἢ τῷ ἀπ' Ἄρεος καταγομένῳ. λέγει δὲ τῷ Ἀγαμέμνονι. εἶχε γὰρ τὸ γένος ἀπὸ Πέλοπος καὶ Ἱπποδαμείας τῆς Οἰνομάου· ὁ δὲ Οἰνόμαος παῖς ἦν Ἄρεος. λέγει δὲ τῷ πολεμικῷ, σὺν Ἀγαμέμνονι Ἄρεος υἱῷ. — Ἀσπληδόνιοι χειμασθέντες ἅμα Ἰαλμένῳ τοὺς τόπους ᾤκησαν εἰς Φερεκύδην. οἱ δὲ Μυρμιδόνας εἶναί φασιν ἀποπλανηθέντας ἀπὸ Τροίας μετ' Ἀχιλλέως ἐκεῖ κατοικῆσαι.

687. Χάραξ δέ φησι πολλαῖς ναυσὶν ἐκπλεῦσαι τοὺς Ἀργοναύτας, ὧν ἀποπλανηθεῖσα μία ναῦς προσηράχθη τῇ Μαιώτιδι. οἱ δὲ ἐμπλέοντες Τέλχις καὶ Ἄμφιτος ἡνίοχοι τῶν Διοσκόρων ὄντες αὐτόθι μείναντες ἦρξαν, ἀφ' ὧν συνέβη τοὺς ἐνοικοῦντας ἐκεῖσε Ἡνιόχους καλεῖσθαι. ὅθεν καὶ Διοσκουριὰς ἦν ἐκεῖσε λεγομένη ἡ πόλις, περὶ ἧς αὐτός φησι· *μετὰ χθόνα Τυνδαριδάων*.

699. Τὸ συμβαῖνον εἰς αἴτιον ἔγραψεν. ἐπειδὴ γὰρ συμβαίνει τοὺς μετοικιζομένους μάχεσθαι τοῖς ἐντοπίοις, μέχρι κατάσχωσι τὸν τόπον, διὰ τοῦτό φησι τὸ *δῆριν ἔχοντες*.

714. Ἀριανοὶ ἔθνος εἰσὶν οἱ κατοικοῦντες τῇ Ἐρυθρᾷ, οὓς φασιν οἰκῆσαι πρὸς τὰ περὶ τὸν Καύκασον πεδία. Βέλτιον δὲ γράφεσθαι *Ἀῤῥαβίης κνημῖδας*· παρὰ γὰρ τῷ Ἀῤῥαβικῷ ὄντες τῆς Ἐρυθρᾶς οἰκοῦσιν. *Ἐρυθραίων* δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης μετοικησάντων. Γίνεται δὲ παρ' αὐτοῖς σάπφειρος, ὥς φησιν ἐν τοῖς Λιθιακοῖς·

καὶ γὰρ κυανέην πλάκα σαπφείροιο
ἐξεδάη περὶ κόλπον Ἐρυθραίων Ἀριηνῶν.

718. Οὗτος μὲν περίτροχον αὐτὴν λέγει εἶναι, ὁ δὲ Πτολεμαῖος σφενδόνῃ ἐοικυῖαν. — ταύτην δὲ τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν καὶ Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Μετεώροις νῆσον ὑποτίθενται εἶναι καὶ περιέχεσθαι ὑπὸ γῆς.

774. Γρ. θερμὸν ὕδωρ· ἀκαίρως. ψυχρὸν γὰρ ὡς ἐπὶ τὰ ἀρκτῷα μέρη, ὥς που καὶ αὐτός φησιν ὑποκατιών.

775. Ἐκλήθη Σινώπη, διὰ τὸ ἐκεῖσε τὴν Σινώπην οἰκῆσαι καὶ κτίσαι πόλιν. ἱστορεῖ γὰρ Ἀπολλώνιος, ὅτι τὸν Δία ἡ Σινώπη ἐρῶντα ἠπάτησεν, μεθ' ὃν καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἅλυν ποταμόν, παρ' ἐλπίδα αὐτοὺς τὴν παρθενίαν αἰτήσασα κατ' ἐπαγγελίαν μισθοῦ τῆς συνουσίας. Ζεὺς δέ, ἐπεὶ βουλόμενον αὐτῇ συνελθεῖν ἠπάτησεν, ἐποίησε πλανᾶσθαι αὐτήν. ἐδέξατο δὲ ὁ Θερμώδων κελεύσαντος τοῦ Διός. — περὶ ταύτης δὲ τῆς Σινώπης εἶπον, ὅτι Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων

καὶ Ποσειδῶν ἤρων αὐτῆς. ὡρίσθη γοῦν ζητῆσαι, ὅ, τι ἂν ἐθέλῃ. ἐκείνη δὲ τὴν παρθενίαν αἰτήσασα, ὁ Ζεὺς * ταύτην μεταναστῆναι τῆς οἰκείας γῆς καὶ οἰκῆσαι ἐκεῖ. κατ' ἐπαγγελίαν δὲ τῆς συνουσίας αἰτῆσαι τοῦτο ἠθέλησεν. ἐκέλευσεν οὖν τὸν Θερμώδοντα ταύτην δέξασθαι.

791. Σιαλώδεα] ὁ γὰρ Κέρβερος ἀναγόμενος ἐξ Ἅιδου ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέος θεασάμενος τὸ φῶς ἤμεσεν, ὡς μέν τινές φασι, τὴν ἀκόνιτον βοτάνην δηλητηριώδη τυγχάνουσαν, ἥτις ἐβλάστησεν ἀφρόν τινα. ἐν τῇ χώρᾳ δὲ τῶν Μαριανδυνῶν· τρεῖς γὰρ κάθοδοι πρὸς ᾅδην· ἐκ γὰρ τοῦ Ταινάρου κατῆλθεν ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὸν ᾅδην καὶ ἀνῆλθεν ἐκ τῆς Μαριανδυνῶν καθόδου.

805. Μυσίδος αἴης] Μυσίδα δὲ τὴν μικρὰν Βιθυνίαν λέγει. ἐνταῦθα καὶ ὄρη αὐτῆς τὰ νῦν καλούμενα Ὀλύμπια. ὁ δὲ Κίος ποταμὸς Μυσίας, ἤτοι μικρᾶς Βιθυνίας.

820. Οὗτοι μὲν πρώην ᾤκησαν τὴν Θεσσαλικήν, ἐδέξαντο δὲ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν Ἐπιγόνων ἐκβληθέντας Καδμείους, οἳ τῶν πλησιοχώρων Θετταλῶν οὐχ ὑποφέροντες τὸν πόλεμον ἥκουσι πάλιν εἰς Θήβας. ἀφ' ὧν τινες εἰς Λέσβον διέβησαν. Εἰσὶ δὲ Αἰολεῖς οὗτοι· Σαγγαρεῖς, Ἀντάνδριοι, Τενέδιοι, Μολοσσοί, Περῤαιβοί, Αἰνιανοί, Αἴθικες. Αἰολεῖς δὲ λέγονται, ὅτι μετὰ διαφόρων γλωσσῶν ἐστράτευσεν Ὀρέστης Ἀγαμέμνονος κατ' αὐτῶν.

822. Μετὰ τὴν Αἰολίδα οἱ Κᾶρες, οὓς Ἴωνας λέγει. οὗτοι οἰκοῦσιν ἐν Καρίᾳ, οἱ νῦν Θρᾳκήσιοι. οἰκοῦσι δὲ ἐν μὲν τῇ Καρίᾳ γ', Μίλητον, Πριήνην, Μυοῦντα· ἐν Λυδίᾳ ϛ', Ἔφεσον, Λέσβον, Κολοφῶνα, Φώκαιαν, Τέων, Κλαζομενάς.

825. Μίλητος δὲ τῶν ἐπιφανῶν τις ἦν ἐν Κρήτῃ, ἀφ' οὗ καὶ πόλις ἐκεῖ Μίλητος, ὃς Μίνωος ἐπιστρατεύσαντος ἀπάρας τῆς Κρήτης κατάγεται εἰς Λυδίαν τῆς Ἀσίας, οὗ οἰκήσας Οἰκοῦντα τὸν τόπον ὠνόμασε, καὶ ἱερὸν Ἀφροδίτης ἱδρύσατο. γαμεῖ δὲ Δοίην τὴν Μαιάνδρου, ἀφ' οὗ ποταμὸς ἐν Καρίᾳ, καὶ ποιεῖ Κελάδωνα, Καῦνον, Βυβλίδα. ὧν ὁ Καῦνος οὐ φέρων τὸν ἔρωτα τῆς ἀδελφῆς μετῴκισται εἰς Λυδίαν. Κελάδων δὲ ἄρξας Οἰκοῦντος τὸν πατέρα εἰς τὴν πλησίον νῆσον ἔθαψεν, οὗ καὶ αὐτὸς μετῳκίσθη κατὰ χρησμόν, καὶ Μίλητον αὐτὴν ὠνόμασεν. γέφυρα δὲ διορίζει τὰ νῦν Οἰκοῦντα καὶ Μίλητον.

827. Ὅτι δὲ ἐν Ἐφέσῳ Ἀρτέμιδι ἱερὸν ἐποίησαν αἱ

Ἀμαζόνες, σὺν πολλοῖς ἄλλοις καὶ Καλλίμαχος ἱστορεῖ. — Ἔφεσος δὲ ὠνόμασται ἀπό τινος Ἐφέσου ἐκεῖσε καπηλεύοντος καὶ φιλοξενοῦντος τοὺς παριόντας καὶ πάντα λέγοντος πρὸς Ἔφεσον στέλλεσθαι. — ἢ ὅτι Θησεὺς συστρατεύσας Ἡρακλεῖ ἐπὶ τὰς Ἀμαζόνας διὰ τὸν τῆς Ἱππολύτης ζωστῆρα ἐδίωξαν αὐτὴν ἄχρι Λυδίας, κἀκεῖ καταφυγοῦσα ἐπί τινα βωμὸν Ἀρτέμιδος τυχεῖν τῆς ἐφέσεως.

850. Κάλχας δὲ καὶ Λεοντεὺς καὶ Πολυποίτης ἀποχωροῦντες τῆς Τροίας ἦλθον εἰς Κολοφῶνα. ὁ δὲ Κάλχας μαντικῇ νικηθεὶς ὑπὸ Μόψου τοῦ Ἀπόλλωνος τελευτᾷ. ἡγούμενος δὲ αὐτῶν Μόψος ἀφικνεῖται εἰς Κιλικίαν, καὶ γήμας Παμφύλην τὴν Καβδήρου θυγατέρα καὶ βασιλεύσας τὴν χώραν ἐκάλεσε Παμφυλίαν, καὶ πόλιν ἔκτισε Μόψου ἑστίαν καλουμένην.

852. Παραδόξως ἐν Ἀσπένδῳ συοκτονίαις τιμῶσι τὴν Ἀφροδίτην. ἢ διὰ τὸν Ἄδωνιν θύουσιν αὐτῇ χοῖρον, σῦ γὰρ ὁμοιωθεὶς Ἄρης αὐτὸν ἀπέκτεινεν. ἢ ὅτι τοῦ Μόψου ἐξιόντος ἐπὶ θήραν ηὔξατο τὸν πρωτάγριον αὐτῇ θῦσαι χοῖρον. ἀγρεύσας δὲ ἔθυσεν αὐτῇ.

870. Μυθεύεται γὰρ ὅτι Βελλεροφόντης ποτὲ τοῦ ἐπίκλην λεγομένου Πηγάσου ἐπιβὰς ἵππου, ὃς ἐκ τῆς ἀγέλης τοῦ ἡλίου ἐτύγχανε, θελήσας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν διὰ τὴν ἀλαζονείαν αὐτοῦ, καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ γῇ σὺν τῷ ἵππῳ ἔπεσεν, ὡς τοῦ ἵππου πτερορρυήσαντος. διὸ καὶ ὡς πρῶτος πατήσας ἐκείνην τὴν γῆν, τοιοῦτον ὄνομα κατέλιπεν ἐν αὐτῇ, ὅπου ταφῆναι καὶ τὸν Σαρδανάπαλον λέγουσιν. ἐκεῖσε δέ ἐστι καὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον, οὗ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐμνημόνευσε. λέγεται δὲ ὡς Ταρσὸν καὶ Ἀγχιάλειαν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ Σαρδανάπαλος ἔκτισεν. Ἄλλως. Μεδούσῃ μιᾷ τῶν Γοργόνων Ποσειδῶν ἐμίγη. αὕτη περὶ κάλλους ἐφιλονείκησε τῇ Ἀθηνᾷ. ἡ δὲ δεδωκυῖα Περσεῖ τὰ ὑποδήματα τοῦ Ἑρμοῦ τὰ πτερωτὰ καὶ τὴν τοῦ Ἀϊδωνέως κυνέην ἐποίησεν αὐτὸν ἀποτεμεῖν τὴν αὐτῆς κεφαλήν. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ αἵματος αὐτῆς ὁ Πήγασος, ὃν λαβὼν Βελλεροφόντης ἐθέλησεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν, καὶ κατενεχθεὶς κατεάγη, καὶ ἐπλανᾶτο ὕστερον μαινόμενος.

875. Σόλοι, πόλις Κιλικίας. τὸ ἐθνικὸν Σολεύς. ἔστι δὲ καὶ πόλις Κύπρου Σόλοι, καὶ τὸ ἐθνικόν ἐστι Σόλειος. — ἡ δὲ Λυρνησσὸς κατὰ Πτολεμαῖον οὐ κεῖται ἐν Κιλικίᾳ, ἀλλ' ἐν Παμφυλίᾳ.

897. *Καλεῖ δὲ πᾶσαν Κοίλην ἀπὸ μέρους, ἣν καὶ μέχρι νῦν Κοίλην ὀνομάζουσι. τὰς τρεῖς δὲ Συρίας λέγει, καὶ περὶ τῶν τριῶν τὸ συμβεβηκὸς ἐκτίθεται. Κοίλην δὲ Συρίαν καλοῦσι τὰ πέραν Ἀντιοχείας καὶ Ἀπαμείας· Ἀσσυρίους δὲ τοὺς πέραν Καππαδοκίας καὶ Μεσοποταμίας· Συρία δὲ ἐκλήθη ἀπὸ Σύρου τοῦ Αἰθίοπος, οἱ δὲ ἀπὸ Σύρου Χαλδαίου. οἱ δὲ τὴν παράλιον Συρίαν ἀπὸ Κιλικίας μέχρι Πηλουσίου πρώην Κιλικίαν λεγομένην. οἱ δὲ Ἀσσυρίους φασὶ τοὺς περὶ Βαβυλῶνα. — Φοίνικες καλοῦνται διὰ τὸ Ἐρυθραίων εἶναι ἀπόγονοι· μέτοικοι γὰρ οὗτοι τῶν Ἐρυθραίων. οἱ δὲ ὅτι τῶν Ἀράβων εἰσὶν ἀπόγονοι τῶν πλησίον τῆς Ἐρυθρᾶς, τῶν ἔξω πρὸς Συρίαν καὶ οὐ τῶν εὐδαιμόνων.*

909. *Πῶς οὖν ἀνωτέρω εἶπε περὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ πρῶτοι γραμμῇσι πόλον διεμετρήσαντο; καὶ λέγομεν, ὅτι οἱ μὲν πρὸς ἀστρονομίαν, οἱ δὲ πρὸς ἐμπορίαν, καὶ οἱ μὲν τοῖς κύκλοις κατέτεμνον, οἱ δὲ μόνῃ τῇ κινήσει τῶν ἄστρων προσεῖχον.*

911. *Οὕτως ὁ Ἑλλάδιος· βὴρ γὰρ τὸ φρέαρ παρ' Ἀσσυρίοις. οἱ δὲ ὅτι βηρύτου τὴν ἰσχὺν φασι. — Βοστρῆνος ποταμὸς Σιδῶνος, ἀφ' οὗ καὶ πόλις Βόστρα ἐκλήθη.*

916. *Τέμπεα, ἤτοι τὰ μεγάλα στενώματα. κυρίως γὰρ τὰς διόδους καὶ τὰ στενώματα λέγει τῶν ὀρῶν. Δάφνην δὲ οἱ μὲν τὴν Λαοδίκειαν λέγουσιν εἶναι, οἱ δὲ πρόαστειον εἶναι Ἀντιοχείας.*

923. *Δύο δέ εἰσιν Ἀραβίαι, ἡ μὲν ἑῴα ἀρωματοφόρος, μεταξὺ Περσικῆς καὶ Ἀραβικῆς θαλάσσης, ἡ δὲ μᾶλλον δυτική, συνάπτουσα πρὸς μὲν τὴν δύσιν Αἰγύπτῳ, πρὸς δὲ ἄρκτον Συρίᾳ.*

946. *Τὸ ἐτάνυσεν οὐκ ἀντὶ τοῦ ἐνεδύσατο νοητέον, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐξεκρέμασε.*

970. *Αὕτη ἀπὸ Λιβάνου μέχρι τῆς Σινώπης τῆς Ποντικῆς παρατείνει διὰ Καππαδοκίας εἴς τι μεσόγειον. τὰ δὲ παράλια καὶ μᾶλλον δυτικώτερα Ἀσσύριοι, τὰ δὲ πρὸς ἕω Ἀρμένιοι μέχρι Πόντου. Ἀρμενία γὰρ καὶ Μεσοποταμία καὶ Μηδία. ταῦτα ὅλα τῆς Ἀσσυρίας εἰσίν.*

988. *Θωνῖτις] αὕτη νιτρώδης ἐστίν, εἰς ἣν φέρεται ὁ Τίγρις ἀπὸ τοῦ Νιφάτου ὄρους, ἄμικτον σώζων τὸ ῥεῦμα διὰ τὴν ὀξύτητα, ὅθεν καὶ ὠνόμασται, Μήδων Τίγριν καλούντων τὸ τόξευμα. κατὰ δὲ τὸν μυχὸν τῆς λίμνης εἰς βέ-*

ρεθρον ἐμπεσὼν, ἐκ πολλοῦ ἐνεχθεὶς ὑπόγειος ἀνατέλλει κατὰ τὴν Χαλωνῖτιν. ἐκεῖθεν δὲ κάτεισιν ἐπὶ τὸ Σεμιράμιδος σῆμα, καὶ ἐν δεξιᾷ ἔχων τὴν Μεσοποταμίαν ἐξίησι διὰ Σελευκείας εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. ἡ δὲ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν ὁδὸς ἀπὸ Εὐφράτου ἕως Τίγριδος γίνονται μίλια σπ΄.

995. *Κερώνυχα*] οἱ μὲν νοοῦσι τὸν κέρασι καὶ ὄνυξι χρώμενον, οἱ δὲ τὸν ὀξύκερόν φασιν, ὡς τοῦ ὄνυχος ἐνταῦθα τὴν ὀξύτητα δηλοῦντος, καθὰ ὥςτε ἀκρωνυχίαν ὄρους φαμέν.

1007. Ὁ Βῆλος ἐκ τοῦ Διὸς λέγεται εἶναι καὶ τῆς Ἰοῦς. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ἡ θεία γραφὴ ὀνομάζουσα αὐτὸν Βῆλα. ἢ αὐτός ἐστιν ὁ Ζεύς, οὗτος γὰρ παρὰ Πέρσαις ὁ Ζεύς, ἢ [ὁ αὐτὸς] τῷ Ἀγήνορος ἀδελφῷ, περὶ οὗ ἐχρήσθη αὐτοῖς, ὡς καταβληθήσονται, ὅταν τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἀνασκαφῇ. τὸ δὲ *ἀργύρῳ ἀσκήσασα* ἢ ταῖς εἰςόδοις ἢ τοῖς εἰδώλοις ἢ τοῖς προβεβλημένοις τῶν μετάλλων.

1013. *Ὀφιήτιδα δὲ πέτραν* φησὶν ἢ τὸν τάφον τοῦ Βήλου, ὃν ἱδρύσαντο ὄφιν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, ἢ πέτραν οὕτω καλουμένην διὰ τὸ ποικίλον, ἢ γῆς μέταλλον, ὅθεν καὶ οἱ ὀφῖται κίονες λατομοῦνται.

1052. *Αὐσονίου*] τοῦ Νέρωνος. ἐπὶ τούτου γὰρ ἤκμαζεν ὁ Διονύσιος. Κράσσον γὰρ Ῥωμαίων στρατηγὸν ἀνεῖλον, ὃν ἐξεδίκησεν Αὔγουστος ὑποτάξας αὐτούς, ὡς μηδὲ δίχα Ῥωμαίων βασιλέα ἵσταντο. χρόνῳ δὲ πολλῷ ὁ νόμος λέλυται.

1053. Πέρσῃ ἐξ Ἀνδρομέδας γίνεται υἱός, ὃν ὁ πάππος Κηφεὺς παρ' ἑαυτῷ τρέφων Πέρσην ὠνόμασε, καὶ τελευτῶν αὐτῷ κατέλιπε τὴν τῶν Κηφήνων ἀρχήν. Χαλδαῖοι δὲ ἐπιθέμενοι αὐτῷ ἐξήλασαν τῆς χώρας. ὁ δὲ τῶν Κηφήνων οὐκ ὀλίγους ἐπαγαγόμενος ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἀργείων ἔθνος, καὶ στασιάζοντας εὑρὼν προςθέμενός τε θατέροις κρατεῖ, καὶ Πέρσας ἀφ' ἑαυτοῦ ὀνομάζει. καὶ ἔσχεν υἱὸν Ἀχαιμένεα, ἀφ' οὗ Ἀχαιμενίδαι οἱ Πέρσαι ἐκλήθησαν.

1082. Τινὲς μέχρι τὸ *Περσικὸν* ἀναγινώσκουσι, μέσην ἐκεῖ στίζοντες, καὶ οὕτω φασὶ τὸ ἑξῆς· παρὰ τὸ χεῦμα τὸ Περσικόν, τὸ εἰς τὸν ὠκεανὸν ὄν, ἐπειδὴ ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα ἀνατολικωτάτη οὖσα πλησίον ὠκεανοῦ ἐστιν· ὡς πρὸς τὸ σχῆμα δὲ τῆς Περσικῆς θαλάσσης οἰκοῦσιν οἱ Καρμανοί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

V. 1—26. Τὰ περὶ τὴν γῆν καὶ τὸν μέγαν πόντον ᾄδειν ἀρχόμενος καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τὰ διὰ πλῆθος κρίνεσθαι, εἴτουν διαχωρίζεσθαι, μὴ δυνάμενα ἔθνη, πρῶτον τοῦ βαθυῤῥόου ὠκεανοῦ μνείαν ποιήσομαι. καὶ γὰρ ἐν ἐκείνῳ, τῷ ὠκεανῷ δηλονότι, ἅπασα ἡ ἄπειρος γῆ ὡς νῆσος περιέχεται. οὐ πᾶσα δὲ διόλου ὑπάρχει κυκλοτερής, ἀλλ᾽ ἀμφοτέρωθεν, ὅ ἐστι δι᾽ ἑκατέρου μέρους, πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου ὁδοὺς πλατυτέρα προβαίνουσα καὶ προερχομένη, ἤτοι πρὸς ἀνατολὴν καὶ δύσιν, ὁμοία καὶ παραπλησία σφενδόνῃ. μίαν δὲ αὐτὴν καίπερ ἐοῦσαν ἐν τρισσαῖς ἠπείροις οἱ ἄνθρωποι, ἀντὶ τοῦ εἰς τρία μέρη, διεῖλον· πρώτην μὲν τὴν Λιβύην εἶπε, προέταξε δὲ ταύτην, διότι καὶ Λίβυς ἦν· μετὰ ταύτην δὲ τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν. ἀλλ᾽ ἡ μὲν Λιβύη ἄποθεν ἔχει τῆς Εὐρώπης τὸν ὅρον, τουτέστι τὸν χωρισμόν, τά τε Γάδειρα καὶ τὸ στόμα τοῦ Νείλου, λοξὸν ἐν ταῖς γραμμαῖς, ὅ ἐστι ταῖς διατυπώσεσιν, ὡς κολποῦσθαι καὶ κυρτοειδῆ φαίνεσθαι, ὅπου βορειότατον ὑπάρχει τὸ ἔσχατον μέρος τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸ περίπυστον τέμενος, ὅ ἐστι τὸ ἐξάκουστον χωρίον, τοῦ Λακωνικοῦ Κανώβου. τὴν δὲ Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν ὁ Τάναϊς μέσον διαχωρίζει· Τάναϊς δὲ λέγεται διὰ τὸ τεταμένως ῥεῖν· ὅστις δὴ συστρεφόμενος ἐπὶ τὴν Σαυροματῶν γῆν σύρεται καὶ ἐπὶ τὴν Σκυθίαν καὶ ἐπὶ τὴν Μαιώτιδα λίμνην πρὸς βοῤῥᾶν, ὡς μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου τὰ βόρεια αὐτοῦ ὁρίζοντος. μεσούριον δὲ εἶπε τὸ μέσον ὅριον, οἱονεὶ διαχώρισμα· τοῦ γὰρ Ἑλλησπόντου νοτιώτερον. τὸ δὲ νότιον μέρος Ἑλλήσποντός ἐστι. σῆμα δέ, ὅ ἐστι διαχώρισμα, ὑπερτετάνυσται νοτιώτερον ἐπὶ τὸ Ἡρακλεωτικὸν

στόμα. Ἄλλοι δὲ πάλιν ταῖς ἠπείροις τὴν γῆν οὕτω διαχωρίζουσιν. ἰσθμὸς ἄνω τετάνυσται ὑπέρτατος τῆς Ἀσιάδος γαίης, ἀναμεταξὺ τῆς Κασπίας θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐξείνου πελάγους· ἰσθμὸς δὲ λέγεται στενὴ γῆ μεταξὺ δύο θαλασσῶν· ἐκεῖνον δὲ τὸν ἰσθμὸν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης ὅρον εἶπον. ἄλλος δὲ πάλιν ἰσθμὸς μακρὸς καὶ μέγας ἐπὶ τὸν νότον σύρεται ἐπὶ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου καὶ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου, ὅςτις δὴ ἀπὸ τῆς Ἀσιάτιδος γῆς τὴν Λιβύην χωρίζει. Τοιαῦτα μὲν οἱ ἄνθρωποι περὶ τῶν ὅρων τῆς γῆς διετάξαντο.

V. 27—42. Πανταχοῦ δὲ τοῦ ἀκαμάτου, ὅ ἐστι τοῦ ἀεικινήτου, ὠκεανοῦ ὁ ῥοῦς φέρεται, εἷς μὲν ὑπάρχων, πολλαῖς δὲ ἐπωνυμίαις ἡρμοσμένος. καὶ οὗτος μὲν ὁ ὠκεανὸς περὶ τὴν ἐσχατιὰν τοῦ Λοκροῦ ζεφύρου, ἤτοι τοῦ δυτικοῦ, ἢ μᾶλλον τοῦ Ἰταλικοῦ· καὶ γάρ εἰσιν ἐν Ἰταλίᾳ Ἐπιζεφύριοι Λοκροί· Ἄτλας καλεῖται ἑσπέριος. ὕπερθεν δὲ πρὸς βοῤῥᾶν, ὅπου οἱ παῖδες, ἤτοι τὸ ἔθνος, τῶν πολεμιστῶν Ἀριμασπῶν, Κρόνιόν τε καὶ πεπηγότα κόλπον καλοῦσιν. [ἄλλοι δὲ πεπηγότα τοῦτον τὸν Κρόνιον πόντον καλοῦσι διὰ τὸ ψυχρὸν τῶν τόπων ὡς πηγνυμένου αὐτοῦ] καὶ νεκρὸν εἶπον διὰ τὸ ἀσθενὲς τοῦ ἡλίου. βραδέως γὰρ ἢ ὀλίγον ὑπεράνω ἐκείνης τῆς θαλάσσης φαείνει, πανταχοῦ δὲ ὑπὸ τῶν σκιερῶν νεφελῶν παχύνεται καὶ πυκνοῦται. ὅπου δὲ τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἀνατολῇ ἀνατέλλει τοῖς ἀνθρώποις τὸ πρὸς ἕω μέρος, ἠῷον καὶ Ἰνδικὸν καλεῖται τὸ κῦμα ἐκεῖνο τῆς θαλάττης, τουτέστι τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ὠκεανοῦ. τὸ δὲ πρὸς νότον κλίμα Ἐρυθραῖον καὶ Αἰθιοπικὸν καλοῦσιν· ὅπου ὁ πολὺς καὶ ἐπιμήκης τῆς ἀοικήτου γῆς τόπος ἐκτετάνυσται, ὑπὸ τοῦ μαλεροῦ, ἤτοι θερμαντικοῦ καὶ καυστικοῦ, ἡλίου κεκαυμένος. [καὶ γὰρ τὸ πρὸς νότον μέρος Ἐρυθραῖον, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκεῖνο Αἰθιοπικόν, ὡς παρακεῖσθαι μακρὸν ἀγκῶνα τῆς ἀοικήτου.] οὕτω καθὼς εἴπομεν περιτρέχει ὁ ὠκεανὸς πᾶσαν τὴν γῆν, τοιοῦτος ὑπάρχων καὶ τοσαῦτα ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις ὀνόματα ἔχων.

V. 43—57. Κόλπους δὲ ἔνθα κἀκεῖσε ἐκβάλλει ἔσωθεν εἰς τὴν γῆν, μικροὺς μὲν πολλούς, τέτταρας δὲ μεγίστους. καὶ πρῶτος μέν, ὅςτις τὴν ἑσπερίαν τὴν καθ' ἡμᾶς θάλασσαν ποιεῖ, συρόμενος ἀπὸ τῆς Λιβύης ἕως τῆς

Παμφυλίας. δεύτερος δέ, κατ' ὀλίγον μὲν μικρότερος τοῦ πρώτου, προφερέστατος δέ, ἤτοι μείζων τῶν ἄλλων, ὅστις ἀπὸ τῆς Κρονίας θαλάσσης ἀπὸ τοῦ βοῤῥᾶ διασκορπιζόμενος τῇ Κασπίᾳ θαλάσσῃ τὸ δεινὸν αὐτοῦ ῥεῖθρον, ἤτοι τὴν πρόχυσιν τοῦ ὠκεανοῦ, ἐπιπέμπει. ἄλλοι δὲ Ὑρκανίαν θάλασσαν αὐτὴν εἶπον. τῶν δὲ ἄλλων δύο κόλπων, οἵτινές εἰσιν ἀπὸ τῆς νοτίας θαλάσσης, εἷς μὲν ἀνώτερος ὑπάρχων τὸ Περσικὸν κῦμα προχέων ἐξ ἐναντίας τετραμμένος τῆς Κασπίας θαλάσσης, ἄλλος δὲ πάλιν Ἀραβικὸς κόλπος ἐξογκοῦται καὶ αὔξεται πλησίον τοῦ Περσικοῦ, νοτιώτερον τὸ ῥεῦμα συστρέφων τοῦ Εὐξείνου Πόντου. τοσοῦτοι μὲν τοῦ βαθυῤῥόου ὠκεανοῦ οἱ μείζονές εἰσι κόλποι· ἄλλοι δὲ ἄπειροι καὶ πολλοὶ γεγένηνται.

V. 58—68. *Ἀρτίως δὲ τῆς ἑσπερίας, ἤτοι τῆς δυτικῆς τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης τὸν πόρον λέξω, ἥτις ἐπὶ πάσας τὰς ἠπείρους, ὅ ἐστιν ἐπὶ τὰ τρία τῆς οἰκουμένης μέρη, τοῖς λοξοῖς πελάγεσιν ἐπιστρέφεται, τουτέστι διέρχεται, ἄλλοτε μὲν νήσους κύκλῳ περιτρέχουσα, ἄλλοτε δὲ ἢ ὀρέων ἄκρας ἢ τὸ τῶν παραλίων πόλεων κάτω μέρος ὑποξύουσα, ἤτοι ὑποτρίβουσα. Ὑμεῖς δὲ ὦ Μοῦσαι τὰς σκολιὰς ὁδούς, ἤτοι τὰς δυσχερεῖς καὶ οὐ κατ' εὐθεῖαν ἰούσας, προσείπατε, ἀρξάμεναι κατὰ τάξιν ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ ὠκεανοῦ, ὅπου καὶ αἱ στῆλαι τοῦ Ἡρακλέους, ἥ τε Ἀλύβη καὶ Ἄβιννα, περὶ τὰ τέρματα τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης καὶ τῆς τοῦ ὠκεανοῦ ἀρχῆς μέγα ἵσταται θαῦμα, ἐπὶ τὰ ἔσχατα μέρη τῶν Γαδείρων ἐπὶ τὸν μακρὸν πρηῶνα, ἤτοι τὴν μεγάλην ἐξοχήν, τῶν ἐπὶ πολὺ διηκόντων, ἤτοι τῶν εἰς πολλὰ διεσπαρμένων, Ἀτλάντων ἢ τῶν Ἀτλαντικῶν πόρων· ὅπου ὁ Ἄτλας μέγιστον τῆς Λιβύης ὄρος ὡς χάλκειος καὶ ὑψηλὸς κίων εἰς οὐρανὸν ἀνέδραμε, πυκνοῖς καὶ ἰσχυροῖς νέφεσι καλυπτόμενος.*

V. 69—169. *Ἀρχὴν δὲ ποιουμένοις ἡμῖν [τοῦ λέγειν ἔστω τάξις αὕτη· τοῦτο γὰρ συνυπακούεται·] ἀπὸ τῶν Γαδείρων, ἤτοι Ἡρακλέους στηλῶν. πρῶτος μὲν ὁ Ἰβηρικὸς περικέχυται πόντος, ὅστις καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης ὑπάρχει ἀρχή· καὶ γὰρ ἀναμεταξὺ τῶν ἀμφοτέρων γαιῶν συστρέφεται. αἱ δὲ Ἡρακλεωτικαὶ στῆλαι παρὰ ταῖς πλευραῖς αὐτοῦ ἐπίκεινται, ἡ μὲν ἐπὶ τὴν Λιβύην, ἡ δὲ ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ὁρῶσα. [τὸ δὲ ὁρῶσα ἀπὸ κοινοῦ. οἱ οὖν Ἴβηρες*

ἄποικοι ἐγένοντο ἀπὸ τῆς Εὐρώπης.] Μετὰ τοῦτον δὲ τὸν Ἰβηρικὸν πόντον διαδέχεται ἡ Γαλατικὴ θάλασσα, ἣν παροικοῦσιν οἱ Κελτογαλάται, [οἱ γὰρ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Γαλάται τῶν ἐνταῦθα ἄποικοί εἰσιν, ὥςπερ καὶ οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἴβηρες τῶν ἐν ταύτῃ.] ὅπου καὶ ἡ Μασσαλία γῆ, ἤτοι πόλις, εὐλίμενος, ὅρμον περιφερῆ ἢ ἐπίδρομον ἔχουσα. Ἑξῆς δὲ μετὰ τὸν Γαλατικὸν κόλπον ἡ Λιγυστικὴ θάλασσα σύρεται, ὅπου οἱ τῶν Ἰταλῶν υἱοὶ διαπαντὸς ἐπὶ ταῖς ἠπείροις νέμονται, μέγα ἀπὸ τοῦ Διὸς τὸ κράτος ἔχοντες καὶ ἀρχὴν μεγίστην ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ βοῤῥᾶ, ἤτοι τῶν βορείων μερῶν, τῶν Ἄλπεων δηλονότι, ἕως ἐπὶ τὴν Λευκὴν πέτραν, ἥτις ἔσχατον τῆς Ἰταλίας ἐστὶν ἀκρωτήριον, ἐπὶ τὸν πορθμὸν τῆς Σικελίας, ᾧ ἐπίκειται Ῥήγιον. [τὸ δὲ Αὐσονῆες ἀπὸ Αὔσονός τινος βασιλέως ἐκλήθησαν οἱ Ῥωμαῖοι οὕτως, ὃς ἦν υἱὸς Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης.] Ἑξῆς δὲ μετὰ τὴν Λιγυστικὴν θάλασσαν τὸ περὶ Κύρνον πέλαγος τὸ ἁλμυρὸν ὕδωρ προχέει. ἐπὶ τούτῳ δὲ ὁ Σαρδόνιος πόντος ἔνδοθι ἀναβράζει, ἤτοι ἦχον ἀποτελεῖ. Μετὰ δὲ τὸν Σαρδόνιον πόντον τῆς Τυρσηνίδος κῦμα θαλάσσης ἀπὸ βορέου εἰς νότον παραπέπταται. μετὰ δὲ τὸ Τυρσηνικὸν πέλαγος ὁ Σικελὸς ῥόος ἢ Σικελικὸς πόντος ἀπὸ δύσεως πρὸς ἀνατολὰς κυρτὸς ἢ κυρτούμενος ἐπιστρέφεται. ἐκκέχυται δὲ τὸ Σικελικὸν πέλαγος, ἔνθα μὲν μέχρι τοῦ πολυκλύστου Παχύνου, ὅπερ ἀκρωτήριόν ἐστι τῆς Σικελίας, ἐκεῖσε δὲ μέχρι τῆς Κρητικῆς ἄκρας, ἥτις καταπολὺ εἰς τὴν θάλασσαν ἔκκειται, παρά τε τὴν ἱερὰν Γόρτυναν καὶ τὴν ἐν μέσῳ ἠπείρου κειμένην Φαιστόν, προνενευκυῖα καὶ κριοῦ παρεμφαίνουσα κεφαλήν. τούτου χάριν καὶ Κριοῦ μέτωπον ταύτην εἶπον. ἐκτέταται δὲ τὸ Σικελικὸν πέλαγος ἐπὶ τὴν Ἰαπυγίαν, ἥτις μέρος ἐστὶ τῆς Καλαβρίας. Ἐκεῖθεν δὲ πλατυνθεῖσα ἐκτείνεται ἡ Ἀδριὰς ἅλμη, ἤτοι πλατύτερον σύρεται τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, πρὸς βοῤῥᾶν, παρεκκλίνει δὲ ὀλίγον πρὸς ἑσπέραν ἢ δυσμὰς κατὰ τὸν ἐνδότατον κόλπον· ἥντινα Ἀδριάδα οἱ περίοικοι καὶ Ἰονίαν θάλασσαν εἶπον. Εἰς δισσὰς δὲ ἠπείρους ἀπερεύγεται, ἤτοι εἰς δύο τόπους τῆς γῆς ἐκβάλλει. εἰςερχομένου γάρ τινος κατὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα, ὅ ἐστι κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, φαίνεται ἡ Ἰλλυρικὴ γῆ, ἡ δὲ Δαλματία τῶν πολεμικωτάτων ἀνδρῶν χώρα ὑπεράνωθεν τῆς Ἰλλυρίδος γῆς. ἐν δὲ τῇ σκαιᾷ χειρὶ

ὁ τῶν Ῥωμαίων ἄπλετος καὶ ἐπιπολὺ ἐκτεταμένος ἰσθμὸς διασύρεται, ἤτοι ἡ Ἰταλία μακρὰ καὶ στενὴ παρατέταται, ὑπὸ τριῶν θαλασσῶν περίδρομος οὖσα, ἤτοι πανταχόθεν περιεχομένη, τῇ τε Τυρσηνῇ καὶ Σικελῇ καὶ τῇ πληθούσῃ, ὅ ἐστι πολλῇ, Ἀδριάδι. ἑκάστη δὲ αὐτῶν εἰς ἄνεμόν τινα τὸ ῥεῦμα τεκμαίρεται, οἱονεὶ τελειοῖ, καὶ τὴν κυματώδη κίνησιν ἔχει, καὶ ἡ μὲν Τυρσηνικὴ νεύει ἐπὶ ζέφυρον, ἡ δὲ Σικελὴ τὸν ὅρμον καὶ τὴν ὁλκὴν ἔχει ἐπὶ νότον, ἡ Ἀδριὰς δὲ ἐπὶ τὸν εὖρον. Ὑπεράνω δὲ τῆς Σικελικῆς γῆς ὁ Λιβυκὸς πόντος τὸ κῦμα κορύσσων καὶ αὔξων ἕλκεται ἔσω Λιβύης εἰς κόλπον μέγιστον, ἤτοι τὴν ἑτέραν Σύρτιν, τουτέστι τὴν νοτίαν συστρέφων, ἥντινα καὶ μείζονα λέγουσιν. ἡ δὲ ἄλλη μικρὸν ἔχει τὸν πόρον, οὐ τοσοῦτον εἰςέχουσα, καὶ δυτικωτέρα τυγχάνουσα, τὴν πλημμυρίδα τοῦ πόντου τοῦ Σαρδώου καὶ Τυρσηνικοῦ πόῤῥωθεν ἐρχομένην δέχεται. οὕτως μὲν οὗτοι, ὅ τε τῆς μεγάλης Σύρτιδος καὶ τῆς μικρᾶς δηλονότι, οἱ κόλποι συστρέφονται καὶ βοῶσιν. ἀπὸ δὲ τῶν Σικελικῶν ὀρῶν, οἱονεὶ τοῖς πλέουσιν ἐκ Σικελίας, διὰ τὸ μηκέτι φαίνεσθαι τὰ τῆς Σικελίας ὄρη, τὸ μακρὸν τῆς Κρήτης ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν διαδέχεται πέλαγος, μέχρι τῆς Σαλμωνίδος ἄκρης, ἥντινα τὸ ἀνατολικώτερον τῆς Κρήτης ἀκρωτήριον λέγουσιν εἶναι, τὸ δὲ Κριοῦ μέτωπον τὸ δυτικώτερον. Δύο δὲ ἐφεξῆς προσωτέρω πυκνοῦνται, ὅ ἐστιν αὔξονται καὶ εἰς ὕψος αἴρονται, πελάγη, ὑπὸ τῆς τοῦ Θρᾳκικοῦ βοῤῥᾶ ἐλαυνόμενα πνοῆς, ὀρθοῦ φυσῶντος αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἐξεναντίας κεῖται αὐτῶν. τὴν δὲ πρώτην τῶν δύο θαλασσῶν Φαρίαν, ἤτοι Αἰγυπτίαν, καλοῦσιν, ἐπὶ τὴν ἐσχάτην ἐξοχὴν ἐκτεινομένην τοῦ Κασίου ὄρους, ὅ ἐστιν ὑπὲρ τὸ Πηλούσιον πρὸς τῇ Σερβωνίδι λίμνῃ. τὴν δὲ ἑτέραν Σιδωνίαν, ἤτοι Φοινικίαν, λέγουσιν, ὅπου ὁ Ἰσσικὸς ἄπειρος ἢ μέγιστος κόλπος συρόμενος ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν ἐς μυχὸν γαίης, ἤτοι ἐπὶ τὴν ἐξοχὴν τῆς γῆς ἢ ἐπὶ τὴν παραλίαν, μέχρι τῆς Ἰσσοῦ πόλεως τὴν τῶν Κιλίκων χώραν παραμείβων διέρχεται, οὐ πόῤῥωθεν μὲν κατὰ τὰ ἄνω μέρη ὢν ἰσόδρομος, οὐδὲ διόλου ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν ἐπ' εὐθείας φερόμενος· πλησίον γὰρ τῆς τῶν Κιλίκων γῆς καμπῇ μελαγγείῳ, ἤτοι τῇ μελαίνῃ αὐτοῦ συστροφῇ, ἀποπαύεται. ὅταν γὰρ τῇ Κιλικίᾳ ἐπιβάλῃ, πάλιν ἐπὶ δύσιν ἀναχωρεῖ, καὶ τὴν στροφὴν ἐκεῖ ποιησάμενος ἐπὶ τὸν

ζέφυρον ἐκπτύει τὴν θάλασσαν. [ἐπεὶ μὴ κατ' εὐθὺ φέρεται, διὸ καὶ κατὰ τὴν ἕρπυσιν δράκοντι ἀπεικάζεται.] καθάπερ γὰρ δράκων καταπληκτικοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων σκολιὸς καὶ βραδὺς συρόμενος συστρέφεται, ὑπὸ δὲ τούτου ἐρχομένου ἡ τοῦ ὄρους ἄκρα πᾶσα βαρύνεται, οὕτω καὶ ἐκεῖνος ὁ Ἰσσικὸς κόλπος ὑπὸ ταῖς προχύσεσι βαρυνόμενος πολύχυτος ἐν τῇ θαλάσσῃ ἔνθα κἀκεῖσε συστρέφεται. ἐπὶ τούτου μὲν τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου προχύσεσιν οἱ Παμφύλιοι κατοικοῦσιν, ἕως ἐπὶ τῶν Χελιδονίων νήσων. σημεῖον δὲ καὶ πέρας ὁ Ἰσσικὸς κόλπος πρὸς τὸν ζέφυρον ἢ κατὰ τὴν δύσιν πόῤῥωθεν τὰ Πάταρα ἔχει, καὶ τοῦτο τὸ τέλος τοῦ Σιδονίου πελάγους. Ἐξ ἐκείνου οὖν τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου τῆς Παμφυλίας πάλιν ἐπὶ τὰ ἀρκτῷα μέρη συστραφεὶς βλέπε, ὦ ἀκροατά, καὶ τὸν τοῦ Αἰγαίου πελάγους πόρον· ὅπου τὸ κῦμα διαῤῥησσόμενον ταῖς διεσπαρμέναις νήσοις, αἵτινες ἐκ τοῦ σποράδην ἐν τῷ πελάγει κεῖσθαι Σποράδες καλοῦνται, ποιόν τινα ἦχον ἀποτελεῖ. οὐδαμῶς γὰρ ἕτερός τις πόντος τῆς θαλάσσης ὅμοια καὶ παραπλήσια κύματα τοῦ Αἰγαίου ἐκείνου πελάγους αὔξει εἰς ὕψος ἀνεγείρων καὶ κτυπῶν καὶ ἀναβράζων. τὸν δὲ ὅρον, ὅ ἐστι τὸ πέρας καὶ τὸν ὁρισμὸν αὐτοῦ, τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἔχει εἰς τὴν ἐσχάτην Τένεδον, ἢ ἕως τῆς Τενέδου, ἔχων ἐκ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς τὴν Ἴμβρον νῆσον ὑπὸ τῆς Θρᾴκης. ὅπου στενὸς καὶ ἐπιμήκης αὐλὼν ἢ πορθμὸς ἐκ τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς βοῤῥᾶν συρόμενος ἕως τῆς Προποντίδος ἔρχεται ἁπάσης· λέγει δὲ τὸν Ἑλλήσποντον. ὑπὲρ δὲ τῆς Προποντίδος πρὸς τὰ νότια πολλὰ καὶ ἄπειρα τῆς Ἀσίας ἔθνη ἐκτείνεται, μέγιστος γὰρ τῆς ἠπείρου, ὅ ἐστι τῆς γῆς, ἰσθμὸς ἐπέρχεται ἢ ἔκκειται. Ἐπὶ τῇ Προποντίδι τοῦ Θρᾳκικοῦ Βοσπόρου ἐστὶ τὸ στόμα, ὅντινά ποτε Βόσπορον ἡ Ἰὼ τῇ βουλῇ τῆς Ἥρας, ὡς παρ' αὐτῆς ζηλοτυπηθεῖσα, εἰς βοῦν μεταβληθεῖσα ἐνήξατο, ἤτοι διῆλθε καὶ ἐπέρασεν. ἐκεῖνος δὲ ἐν τῷ Βοσπόρῳ καὶ ἀναμεταξὺ Καλχηδόνος καὶ Βυζαντίου, τοῦ Κικονίου καὶ τοῦ Ἀνάπλου λεγομένου, στενότατος ὑπάρχει πορθμός, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους δηλονότι πορθμοὺς τῆς Εὐβοίας καὶ Σικελίας· ὅπου ὁ μῦθος ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰς τραχείας πλανωμένας πέτρας, τὰς Κυανέας καὶ Συμπληγάδας λεγομένας, ἐπ' ἀλλήλαις μετὰ κτύπου πολλοῦ κινεῖσθαι. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ Βοσπόρου ἀνοιγόμενος ὁ Εὔξεινος πόντος

παραπέπταται, μέγιστος ὢν καὶ σύρων ἐπὶ τὸ ἐσώτερον μέρος πρὸς τὰς ἀνατολάς. τούτου δὲ τοῦ πόντου ἀεὶ μὲν καὶ διαπαντὸς λοξαὶ ὁδοὶ ἐπιτρέχουσι, πρὸς βοῤῥᾶν καὶ ἀνατολὰς τὴν φορὰν καὶ ἀνάνευσιν ποιούμεναι, τουτέστι πρὸς Κιμμέριον Βόσπορον καὶ τὴν τῶν Κόλχων χώραν καὶ Φᾶσιν ποταμόν. Μέσαι δ' ἔνθα κἀκεῖσε δύο ὑψηλαὶ ἄκραι εἰς τὸν πόντον ἔκκεινται, ὧν ἡ μὲν πρὸς νότον τῆς Ἀσίας, ἥντινα Κάραμβιν καλοῦσιν· ἔστι δὲ τῆς Ταυρικῆς χεῤῥονήσου· ἡ δὲ ὡς πρὸς βοῤῥᾶν ἔγκειται ὑπεράνω τῆς Εὐρωπείας γῆς, ἥντινα οἱ περίοικοι καὶ Κριοῦ καλοῦσι μέτωπον. αἵτινες ἄκραι ἐναντίαι ἀλλήλαις συνέρχονται, οὐδαμῶς οὖσαι πλησίον ἀλλήλων, ἀλλ' ὁπόσον ἐστὶν ὁλκάδα ἢ ναῦν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας διαπερᾶσαι. ἐξ ἐκείνου δὲ ἴδοις ἂν καὶ διθάλασσον ὑπάρχοντα τὸν Πόντον, τῇ περιφερείᾳ κυκλοτεροῦς τόξου νευρᾷ ὁμοιούμενον. ἀλλὰ γένοιτο νευρᾶς σημεῖα τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατ' εὐθεῖαν διαγραφέντα· μόνη δὲ τῆς διατυπώσεως ταύτης ἔξωθεν οὖσα καὶ ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν ὁρῶσα ὑπάρχει ἡ Κάραμβις, ὁ δὲ ἀριστερὸς πόρος κεράτων ἔχει σημεῖον. εἰς δισσὴν γὰρ συστροφὴν κέρασι τόξου ὁμοιούμενος συστρέφεται, τουτέστιν εἰς δύο μεγίστους κόλπους κυρτοῦται. Ὑπὲρ τοῦ Εὐξείνου πόντου πρὸς βοῤῥᾶν τῆς Μαιώτιδος λίμνης ὕδατα ἐκκέχυται. περὶ ταύτην οἱ Σκύθαι, πολλοὶ καὶ ἄπειροι ἄνδρες, κατοικοῦσι· καλοῦσι δὲ ταύτην τὴν Μαιώτιδα λίμνην καὶ μητέρα τοῦ Πόντου· ἐκ ταύτης γὰρ διὰ Κιμμερίου Βοσπόρου τὸ πολὺ καὶ ἄπειρον ὕδωρ ὀρθὸν διασύρεται καὶ εἰς τὸν Πόντον ἐκβάλλει. παρ' ᾧτινι Κιμμερίῳ Βοσπόρῳ πολλοὶ Κιμμέριοι κατοικοῦσι πρὸς τὰ ἔσχατα καὶ κατώτατα μέρη τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους Ταύρου. τοιαύτη μὲν ἡ μορφὴ καὶ τὸ σχῆμα τῆς μελανιζούσης θαλάσσης τῆς καθ' ἡμᾶς.

V. 170—173. *Ἀρτίως δὲ ἁπάσης τῆς ἠπείρου, ὅ ἐστι τῆς γῆς, μορφὴν λέξω, ἵνα εὔφραστον αἴσθησιν καὶ εὐσύνοπτον γνῶσιν καίπερ μὴ ἰδὼν ἔχῃς. ἐκ τούτου γὰρ τοῦ εἰδέναι σε τὰ τῆς γῆς σχήματα καὶ μέτρα παρ' ἀνδρὶ μὴ γινώσκοντι καὶ ἀνεπιστήμονι ἢ μηδὲν εἰδότι ἕκαστα φανεροποιῶν, καὶ κατὰ μέρος καὶ ἁρμοδίως λέγων ἐντιμότερος ἂν ὑπάρχοις καὶ αἰδοῦς καὶ ἐντροπῆς ἄξιος.*

V. 174—269. *Καὶ ἡ μὲν Λιβύη ἐκτεινομένη ἐπὶ τὸν νότον πορεύεται, φημὶ δὲ ἐπὶ τὴν νοτίαν ἀνατολήν, ἤτοι χει-*

μερινὴν, παραπλησία κατὰ τὸ εἶδος τραπεζίῳ, σχήματι γεωμετρικῷ τετραπλεύρῳ, ἀπὸ Γαδείρων ἀρξαμένη, ἤτοι τοῦ Ἡρακλεωτικοῦ πορθμοῦ, ὅπου ἡ ἄκρα τῆς Λιβύης ὀξυνθεῖσα ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ἐνδοτέρου μέρους τοῦ ὠκεανοῦ. τὸν δὲ πλατύτερον αὐτῆς ὁρισμὸν τελειοῖ πλησίον τῆς Ἀραβικῆς θαλάσσης, ὅπου τῶν ἑτέρων, ἤτοι τῶν ἄλλων Αἰθιόπων ἐστὶν ἡ γῆ. ὧντινων Αἰθιόπων ἐγγύς ἐστι καὶ ἡ τῶν Ἐρεμβῶν, ἤτοι Τρωγλοδυτῶν χώρα. διὰ δὲ τὸ πολύχροον καὶ ποικίλον αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες ἐκεῖ ἄνδρες ὁμοίαν παρδάλει καλοῦσι· διψώδης γὰρ ὅλη καὶ κατάξηρός ἐστιν, ἔνθα κἀκεῖσε μελαίναις φολίδεσι κατάστικτος, καὶ ὥσπερ λεπίσιν ὑπὸ τῆς ξηρασίας πεποικιλμένη. [καὶ γάρ ἐστι μελάγγεως καὶ ψαμμώδης καὶ ἀργιλλώδης.] Ἀλλ' ἐπὶ μὲν τὴν ἐσχάτην γωνίαν τοῦ τετραπλεύρου ἐκείνου σχήματος τῆς Λιβύης ἐγγὺς τῶν Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν οἱ Μαυρούσιοι κατοικοῦσιν. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν Νομάδων τὰ πολλὰ ἔθνη παράκεινται, ὅπου οἱ Μασαισύλιοι καὶ οἱ ἄγριοι καὶ ἀνέστιοι Μασυλῆες σὺν τοῖς παισὶν αὐτῶν τὴν γῆν καὶ τὰς ὕλας βόσκονται, ζητοῦντες βίον ἀπρεπῆ καὶ κακὸν καὶ θηριώδη. οὐ γὰρ ἐν πείρᾳ τοῦ ἀροτριᾶν ἐκεῖνοι γεγένηνται· ἐκείνοις οὐδαμῶς ποτε τῆς ἁμάξης ὁ τερπνὸς συρμὸς καὶ ἦχος ἀκούεται, οὐδὲ ὁ μυκηθμὸς τῶν βοῶν εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐρχομένων, ἀλλ' οὕτως ματαίως καθάπερ θῆρες ἐπὶ τὰ δρυοφόρα χωρία πορεύονται, ἄπειροι καὶ ἀμαθεῖς καὶ ἄμοιροι τῶν ἀμπέλων ἢ ἀμπελουργίας, καὶ τοῦ ἀμήτου, ἤτοι τοῦ θέρους, ἀνήκουστοι. ἐπὶ τούτοις ἡ Καρχηδὼν πολύευκτον ἢ εὐχαρῆ ὅρμον περιέχει, ἡ πρότερον μὲν οὖσα Φοινίκων, νῦν δὲ τῶν Λιβύων, ἣν δὴ μυθεύεται ῥινῷ βοὸς μετρηθῆναι. Ἐφεξῆς δὲ ἡ μικροτέρα Σύρτις τὸν ἄγαν ταχέα ῥεύματα ἔχοντα ὁλκὸν συστρέφει. μετὰ ταύτην δὲ ἄλλη ἀπλήρωτος ἢ μεγίστη, εὐρυτέραις προχοαῖς καὶ μείζοσιν ἐκβολαῖς ὡς ὑπὸ βάρους τῶν κυμάτων βαρυνομένη, πρὸς ἀνατολὰς σύρεται. ἐκεῖ δὲ αὐξανομένου ἢ ἐγειρομένου τοῦ Τυρσηνικοῦ πελάγους καὶ τῆς θαλάσσης ἀναδιδομένης, ἄλλοτε μὲν πλημμυρὶς ἀνίσταται, ἄλλοτε δὲ ταῖς ξηραῖς ψάμμοις ἡ ἀναῤῥόφησις καὶ ἀναχώρησις ἐπιτρέχει, ὡς φαίνεσθαι αὐτὴν ὑποχωροῦσαν. Μέση δὲ ἢ ἀναμέσον ἀμφοτέρων Σύρτεων πόλις ἵσταται ἢ κεῖται Νεάπολις καθ' Ἕλληνας καλουμένη, ἐφ' ἧς ὑπεράνω οἱ Λωτοφάγοι κατοικοῦσιν, ἄνδρες φι-

λόξενοι γεγονότες. ἐκεῖσε δήποτε πλανώμενος ὁ δόλια ἢ ποικίλα καὶ συνετὰ βουλευόμενος ἦλθεν Ὀδυσσεύς. περὶ δὲ τὴ χώραν ἐκείνην καὶ τῶν Νασαμώνων ἀνδρῶν οἰκήματα ἀφα νισθέντα θεάσῃ, οἵςτινας ἀσεβοῦντας καὶ μὴ φροντίζοντα τοῦ Διὸς ἡ τῶν Ῥωμαίων αἰχμὴ ἢ ὁ Ῥωμαϊκὸς πόλεμο ἀπώλεσεν. Ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ Ἀσβύσται μεσόγειοι ἢ μέση γῆν ἔχοντες ὑπάρχουσι, καὶ τοῦ Λιβυκοῦ θεοῦ τοῦ Ἄμμω νος ἱερὸν ἐν ἀμμώδει χώρᾳ, καὶ Κυρήνη πόλις ἵππους καλ λίστους ἔχουσα, Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν ἀποικία. Πλησίο δὲ τῆς Κυρήνης πρὸς τὴν Αἴγυπτον οἱ Μαρμαρίδαι εἰσί ὑπεράνωθεν δὲ οἱ Γαιτοῦλοί εἰσι, καὶ πλησίον τῆς Γαιτού λων χώρας οἱ Νίγρητες κατοικοῦσιν. ἑξῆς δὲ ἐπὶ τούτοις ε σὶν οἱ Φαυρούσιοι, ὑπὲρ ὥντινων γῆν οἱ Γαράμαντες πολλ καὶ ἄπειροι κατοικοῦσιν. ἐν δὲ τοῖς ἐνδοτάτοις μέρεσι τῆ ἠπείρου ἔσχατοι πάντων οἱ Αἰθίοπες οἰκοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ το ὠκεανοῦ, παρὰ τὰ κοιλώματα ἢ τὰ δάση καὶ ἕλη τῆς ἐσχα της Κέρνης. πρὸ τούτων τῶν προειρημένων Αἰθιόπων ἐξ χουσι τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῶν αἰθαλέων Βλεμμύων, τουτέστι Μαυ ρων ἐθνῶν, ἤγουν Αἰθιόπων. ἀπεκεῖθεν τοῦ εὐτραφεστάτο καὶ λιπαρωτάτου Νείλου τὰ ὕδατα κατέρχεται· ὅςτις δὴ ἀπ τῆς Λιβύης πολύς, τουτέστι μέγας, ἤδη πρὸς ἀνατολὰς ῥέω Σῖρις ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων καλεῖται, διὰ τὸ ἀνέρχεσθαι αὐτο τότε καὶ πλημμυρεῖν, ὅταν ἡ ἐπιτολὴ τοῦ ἄστρου, ἤτοι Σε ρίου, γένηται. οἱ δὲ τὴν Συήνην κατοικοῦντες μεταστρέψαν τες τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νεῖλον ἔθεντο. ἀπὸ τούτων δὲ τῶν Βλεμ μύων ἐπὶ τὰ ὄρεια μέρη ἄλλοθεν ἀλλαχόσε ἐκτεινόμενος δι ἑπτὰ ἐπισήμων καὶ περιφανῶν στομάτων, ἅτινά εἰσι ταῦτα Ἡρακλεωτικόν, Βολβιτικόν, Σεβεννιτικόν, Μενδήσιον, Πηλου σιακόν, Κανωβικόν, Θερμουτιακόν, [Πηλούσιον, Κανωβικὸ ὃ καὶ Ἡρακλεωτικόν, Σεβεννιτικόν, Σαϊτικόν, Μενδήσιον, Βολ βίτινον, καὶ Βουβαστικόν.] ἐκπίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, τὴ λιπαρὰν γῆν τῆς Αἰγύπτου τοῖς ὕδασι πιαίνων. οὐδεὶς γὰ τῶν ἄλλων ποταμῶν τῷ Νείλῳ παραπλήσιος καὶ ὅμοιος τυγ χάνει· οὐ μὲν κατὰ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὔξησιν κα τὴν ἄρδευσιν· οὔτε συρφετώδη χόρτον ἐπὶ γῆν βάλλειν, οὔτ πάλιν τὸν πλοῦτον τῆς γῆς ἐκείνης αὐξῆσαι. ὅςτις καὶ τὴ Λιβύην ἀπὸ τῆς Ἀσίας διαμερίζει ἢ ἀφορίζει, τὴν μὲν Λι βύην πρὸς Λίβα ἄνεμον, τὴν δὲ Ἀσίαν πρὸς ἀνατολὰς ἔχων

Παροικοῦσι δὲ τῷ Νείλῳ τῶν πλουσίων ἢ εὐκλεῶν Αἰγυπτίων ·ένος· οἵτινες καὶ πρῶτον τὰς τέχνας τοῦ βίου εὗρον, καὶ ρῶτοι τοῦ ἐπιθυμητοῦ ἀρότρου ἀπόπειραν ἐποιήσαντο, καὶ πὲρ εὐθείας αὔλακος ἔσπειραν, πρῶτοι δὲ καὶ ταῖς γραμιαῖς καὶ τοῖς κύκλοις τὸν οὐρανὸν διεμέτρησαν, τὸν λοξὸν ρόμον τοῦ ἡλίου ἐν τῷ ζωδιακῷ τῷ νοῒ σκεψάμενοι καὶ ουλευσάμενοι. καὶ τούτων δὲ τῶν Αἰγυπτίων τῆς χώρας τὰ έρατα καὶ τὴν μορφήν, ἤτοι εἶδος καὶ σχῆμα, λέξομαι. οὐ ὰρ μικρᾶς καὶ αὐτὴ τιμῆς ἔτυχεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ κατὰ τὸ μέγεος ὀλίγη ὑπάρχει, μάλιστα δὲ τῶν ἄλλων εὐτραφεῖς καὶ αλοὺς λειμῶνας ἔχει καὶ κάλλιστα πάντα φύει. τὸ μὲν οὖν χῆμα τῆς Αἰγύπτου τρίγωνόν ἐστι, πρὸς τὰ βόρεια μέρη αὶ τὴν ἔσω θάλασσαν πλατύ, ἐπὶ δὲ ἀνατολὴν ὀξύ, καὶ μέρι τῆς βαθεῖς κρημνοὺς ἢ καταράκτας ἐχούσης, ἤτοι ὑψηῆς, Συήνης ἑλκόμενον, καὶ τοῖς ἀμφοτέροις ὄρεσι τῶν Αἰιόπων καὶ Ἀράβων κύκλῳ ἀσφαλῶς περιεσκεπασμένον, ὑφ᾽ ντινων ὀρῶν τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου, καλλίστου ποταμοῦ, καέρχεται. Καὶ ταύτην μὲν τὴν Αἴγυπτον πολλοί τε καὶ εὐαίμονες ἄνδρες ἔχουσιν· ὅσοι μὲν τὴν μεγαλόδοξον Θήβην ατοικοῦσι, πόλιν ἀρχαίαν, τὴν ἑκατὸν πύλας ἔχουσαν, ὅπου αὶ ὁ Μέμνων τὴν οἰκείαν μητέρα Ἠῶ, ὅ ἐστι τὴν ἡμέραν, νατέλλουσαν ἀσπάζεται· καὶ ὅσοι τὴν μεσόγειον ἑπτὰ πόλεις χουσαν κατοικοῦσι, καὶ ὅσοι πρὸς τὰ νότια μέρη ἐπὶ τοῖς ἰγιαλοῖς τῆς θαλάσσης τὴν Αἰγυπτιακὴν παραλίαν ἕως τῆς ερβωνίτιδος λίμνης κατοικοῦσιν. Ταύτης οὖν τῆς Αἰγύπτου ρὸς μὲν τὸν ζέφυρον ἡ Μακεδονικὴ πόλις, τουτέστιν ἡ Ἀλεάνδρεια, κεῖται, ὅπου τοῦ Σινωπίτου μεγάλου Διὸς ἱερὸν ολυτελεῖ καὶ πολυτιμήτῳ χρυσῷ κεκοσμημένον ἐστίν· οὐδαιῶς ἂν ἐκείνου θαυμασιώτερον ναὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις θεάσῃ, ὐδὲ πλουσιωτέραν ἄλλην πόλιν. ὅπου αἱ ὑψηλαὶ σκοπιαὶ φαίονται τῆς Μακεδονίας Εἰδοθέας, τουτέστιν ἡ Φάρος ἡ κατ᾽ Ἀλεξάνδρειαν. Μετὰ ταύτην, ἤγουν τὴν Αἴγυπτον, ἐπὶ τὴν νατολὴν περὶ τὸ Κάσιον ὄρος τὸ Πηλούσιόν ἐστι, πόλις πὸ Πηλέως οὕτω λεγομένη, ἣν ἄνδρες κατοικοῦσιν ἐξόχως ὴν ναυτικὴν μεμαθηκότες. οὗτοι δὲ οἱ Πηλουσιῶται οὐδαιῶς τῆς Λιβύης ἀλλὰ τῆς Ἀσίας ἔθνεσιν ἐναριθμοῦνται, ὡς ἔξω τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ ἑπταστόμου Νείλου τὴν πόλιν οἰκοῦντες. Ἄλλοι δὲ πλεῖστοι τήνδε τὴν γῆν κατοικοῦσιν, οἱ

μὲν ἐπὶ τῷ ὠκεανῷ, οἱ δὲ ἐν τοῖς μεσογείοις, οἱ δὲ περὶ τῆς μεγάλης καὶ πλατείας Τριτωνίδος λίμνης τὰ κύματα, ἥτις μέσον τῆς Λιβύης τὸν πλατὺν αὐτῆς κόλπον ἀμφέλκεται ἢ περισύρεται. τοιαύτη μὲν τῆς Λιβύης ἡ μορφὴ καὶ τὸ σχῆμά ἐστιν.

V. 270—383. *Εἰ δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης τὸν τύπον ἐθέλεις ἰδεῖν, οὐδαμῶς σε κρύψω κἀκεῖνον. ὁ αὐτὸς δὲ ὁρισμός ἐστι τῆς Λιβύης, οἷον καὶ τῆς Εὐρώπης, ἀλλ᾽ οὗτος μὲν ἐπὶ τὰ ἀρκτῷα μέρη ἔστραπται, ὡς βορειοτέραν εἶναι τὴν Εὐρώπην, καὶ ἀντιπροσώπως τῷ αὐτῷ σχήματι τοσοῦτον ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν πάλιν ἐπισύρεται, ὅσον καὶ ἡ πρὸς νότον ἀντικειμένη Λιβύη πρὸς ὅρον ἢ πέρας ἀνατολικὸν προχωρεῖ. ἀμφότεραι δέ, δηλονότι αἱ ἐκτάσεις τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης, ἴσην ἔχουσι τὴν ἐσχάτην βάσιν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, ἡ μὲν πρὸς τὸν βοῤῥᾶν, ἡ δὲ πρὸς τὸν νότον. ἐὰν δὲ τὰς ἀμφοτέρας ταύτας, τήν τε Εὐρώπην καὶ τὴν Λιβύην, μίαν θείης γῆν, ὄντως κώνου σχῆμα ὑπάρχει, ὡς ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν ἴσων ὄντων· καὶ τὸ μὲν ὀξὺ τοῦ κώνου ἐστὶ πρὸς δύσιν, ὅθεν ἀποξύνεται ἥ τε Λιβύη καὶ ἡ Εὐρώπη, τὸ δὲ πλατύ, ἤγουν ἡ βάσις, πρὸς ἀνατολὴν τὸ μέσον ἢ κοινὸν μεθόριον πρὸς τῇ Ἀσίᾳ· τούτου χάριν τῶν ἀμφοτέρων ἠπείρων τὸν πόρον καὶ ἔκτασιν ἰδὼν ῥαδίως καὶ εὐκόλως καὶ τῆς Εὐρώπης πέρατα καὶ ὅρους καταλάβοις. Ἧστινος Εὐρώπης τὴν ἐσχάτην γωνίαν πλησίον τῶν Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν τῶν μεγαλοψύχων Ἰβήρων, ἤγουν Ἱσπανῶν, ἔθνη οἰκοῦσιν, ἐπὶ τὸ μῆκος τῆς ἠπείρου, ἤγουν χώρας, τετραμμένα. ὅπου τοῦ βορείου ὠκεανοῦ ψυχρὸς ῥοῖς κέχυται, ὅπου καὶ οἱ Βρετανοὶ καὶ τὰ λευκὰ ἢ καλὰ ἔθνη τῶν πολεμικῶν Γερμανῶν κατοικοῦσι παρεκτεινόμενα καὶ ἐφαπλούμενα ἐπὶ τὰς ἄκρας καὶ τὰς ἐξοχὰς τοῦ Ἑρκυνίου δρυμοῦ. τὴν δὲ γῆν ἐκείνην, δηλονότι τὴν Ἰβηρίαν, τῷ σχήματι βοείῃ βύρσῃ ὁμοίαν εἶναι λέγουσιν. Ἐπὶ τούτοις δὲ τοῖς Ἴβηρσι τὸ Πυρηναῖον ὄρος ἐστὶ καὶ τὰ οἰκήματα τῶν Κελτῶν, πλησίον τῶν πηγῶν τοῦ καλλιῤῥόου Ἠριδανοῦ, ἐφ᾽ οὗτινός ποτε ταῖς ἐκβολαῖς κατὰ τὴν ἔρημον νύκτα αἱ Ἡλιάδες ἐθρήνησαν κλαίουσαι τὸν Φαέθοντα, ἀδελφὸν αὐτῶν ὄντα. ἐκεῖσε δὲ οἱ τῶν Κελτῶν παῖδες ἐπὶ ταῖς αἰγείροις καθεζόμενοι τοῦ χρυσαυγέος ἠλέκτρου δάκρυα ἢ ἀποσταλάγματα συλλέγουσι καὶ σωρεύουσιν. Μετὰ*

τοῦτον δὲ ἐφεξῆς ἡ τῶν Τυῤῥηνῶν χώρα ὑπάρχει. πρὸς ταύτης δὲ τῇ ἀνατολῇ ἀναφαίνεται ἡ τῆς Ἄλπιος ὄρους ἀρχή. ἐπὶ δὲ τὸ μέσον αὐτῆς, δηλονότι τῆς Ἄλπιος, σύρεται, ὃ ἔστι διέρχεται, τὰ ὕδατα τοῦ Ῥήνου ποταμοῦ, πρὸς τὸ ἔσχατον χεῦμα τοῦ βορείου ὠκεανοῦ, εἰς ἐκεῖνον γὰρ ἐκβάλλει. Ἐφεξῆς δὲ ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ ἐπεκτείνεται, ἤγουν τὰς πηγὰς ἔχει, ὁ μέγας Ἴστρος, ὅστις ἐστὶν ὁ Δάνουβις, ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐστραμμένος, πλησίον τοῦ Εὐξείνου πόντου, εἰς ὃν πάντα τὸν ἀφρὸν τοῦ ὕδατος ἐρεύγεται ἢ ἐκβάλλει διὰ πέντε στομάτων, συστρεφόμενος περὶ τὴν Πεύκην νῆσον, ἣν ὁ Ἴστρος ἀποτελεῖ. Ἐπὶ μὲν τὸ βόρειον αὐτοῦ μέρος πολλοὶ λίαν καὶ πάνυ ἐφαπλούμενα κέχυνται ἔθνη ἕως τοῦ στόματος τῆς Μαιώτιδος λίμνης, Γερμανοί, Σαρμάται, Γέται τε ὁμοῦ καὶ Βαστάρναι καὶ ἡ τῶν Δακῶν πολλὴ καὶ ἀπλήρωτος γῆ, καὶ οἱ ἄλκιμοι ἢ δυνατώτατοι Ἀλανοί, καὶ οἱ Ταῦροι· οἵτινες ἐπὶ τὸν δεινὸν τοῦ Ἀχιλλέως δρόμον οἰκοῦσι, στενὸν ὁμοῦ καὶ μακρόν, καὶ ἐπ' αὐτὸ τὸ στόμα τῆς λίμνης. Ὑπεράνω δὲ τούτων ἐκτέταται τῶν πολυΐππων Ἀγαυῶν τὸ ἔθνος, ὅπου οἱ Μελάγχλαινοι, καὶ οἱ τοὺς ἵππους ἀμέλγοντες ἄνδρες, καὶ οἱ Νευροὶ οἱ ταχεῖς καὶ ἰσχυροὺς πόδας ἔχοντες, καὶ οἱ Γελωνοί, καὶ οἱ Ἀγάθυρσοι. ὅπου τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ τὸ ἐκτεταμένον ὕδωρ ἔμπροσθεν τοῦ Κριοῦ μετώπου τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ μίσγεται, ὡς ἐκ γραμμῆς τινος ἢ κατὰ διάμετρον ὀρθὸν ἐξεναντίας τῶν Κυανέων, ἤτοι Συμπληγάδων πετρῶν. ἐκεῖθεν καὶ τοῦ Ἀλδήσκου καὶ τοῦ Παντικάπου ποταμῶν τὰ ὕδατα ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὄρεσι τῆς Σκυθίας κεχωρισμένα μετὰ ἤχου ῥέουσιν. παρὰ δὲ ταῖς ἐκβολαῖς τούτων πλησίον τοῦ πεπηγότος Κρονίου ὠκεανοῦ, τῆς νεκρᾶς οὕτω καλουμένης θαλάσσης, ὁ ἤλεκτρος αὔξεται ὁ ἡδεῖαν καὶ καλὴν τὴν λαμπηδόνα ἔχων, οἷά τις αὐγή ἐστι σελήνης ἀρχομένης. πλησίον δὲ ὑπὸ τοῖς ψυχροῖς Ἀγαθύρσοις καὶ τὸν λαμπρότατον ἴδοις ἀδάμαντα. Τοσοῦτοι μὲν γεγόνασιν οἱ κατοικοῦντες πρὸς τὸν βοῤῥᾶν τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ. πρὸς δὲ τὸν νότον εἰσὶν οἱ Γέῤῥαι καὶ τὰ ἰσχυρὰ καὶ ἀσφαλῆ πολίσματα τῶν Νωρικίων, καὶ οἱ Παννόνιοι καὶ οἱ Βούλγαροι βορειότεροι τῶν Θρᾳκῶν, καὶ αὐτοὶ οἱ Θρᾷκες πολλὴν καὶ ἄπειρον γῆν ἔχοντες, οἱ μὲν ἐπὶ ταῖς πλευραῖς τῆς Προποντίδος, οἱ δὲ ὑπὲρ τὸν Ἑλλήσποντον τὸν ἄγαν ταχέα ῥεύματα

ἔχοντα, οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς πολυταράχου ἢ πολυκινήτου καὶ πολυηχέος καὶ μεγάλα κύματα ἐχούσης Αἰγαίης θαλάσσης. ὅπου κατὰ τὴν ὑψηλὴν κορυφὴν τῆς Παλλήνης, τοῦ Θρακικοῦ ὄρους, ὁ καλὸς λίθος ἀστέριος φύεται καθάπερ τις ἀστὴρ λάμπων, καὶ ὁ λυχνίτης τῇ φλογὶ τοῦ πυρὸς παραπλήσιος καὶ ὅμοιος. Καὶ τοσαῦτα μὲν ἔθνη περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν κατοικοῦσι. τὸν δὲ λοιπὸν πόρον τῆς Εὐρώπης καλῶς διανοούμενος βλέπε, ὅςτις ἐκ τριγώνου πλευρᾶς πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἐρχόμενος ἀπὸ τῶν δυτικῶν ἐπὶ τὰ ἑῷα ἐκτείνεται, τὴν μὲν τῶν Ἰβήρων, τὴν δὲ τῶν Ἑλλήνων, τὴν δὲ τῶν ἀγαθῶν Ῥωμαίων. ἀλλ' ἡ ἐσχάτη μὲν τῶν λαμπροτάτων ἐστὶν Ἰβήρων, ἡ γειτνιῶσα καὶ πλησιάζουσα τῷ ἑσπερίῳ ὠκεανῷ. καὶ ἐν αὐτῇ ἐστιν ἡ ἄκρα, μία τῶν Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν, ἡ Ἀλύβη καλουμένη. ὑπεράνω δὲ ταύτης τῆς Ἀλύβης ἡ εὐδαίμων Ταρτησὸς τῶν πλουσίων καὶ ῥύδην τὸν πλοῦτον ἐχόντων ἀνδρῶν χώρα, καὶ οἱ Κεμψοί, οἵτινες ὑπὸ τὸν πόδα τοῦ Πυρηναίου ὄρους κατοικοῦσι, τοῦ χωρίζοντος τοὺς Κελτοὺς καὶ τοὺς Ἴβηρας. Εἰς τὸ μέσον δὲ τῶν ἀμφοτέρων γαιῶν τῶν Ἰβήρων καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξήπλωται ἢ παράκειται ἡ ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένη γῆ τῶν Ῥωμαίων, τουτέστιν ἡ Ἰταλία. καὶ ταύτην μὲν μέσην διαχωρίζει τὸ Ἀπέννιον καλούμενον ὄρος, ὀρθὸν καθάπερ ὑπὸ στάθμης ἰθυθέν· οὐδαμῶς ἂν ἐκεῖνο ἐπιστήμων ἀνὴρ τῆς σοφῆς Ἀθηνᾶς ὑπηρέτης, ὅ ἐστι σοφὸς τεχνίτης, μέμψοιτο· ἄρχεται δὲ πρὸς βοῤῥᾶν ἀπὸ τῆς Ἄλπιος ὄρους, καὶ λήγει ἐπὶ τὸν Σικελικὸν πορθμόν. πολλὰ δὲ περὶ τὸ Ἀπέννιον ὄρος ἑκατέρωθεν ἔθνη οἰκοῦσιν, οἵτινά σοι ῥᾳδίως καὶ εὐκόλως πάντα καταλέξω· ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς ἐκ τοῦ βορέου. Πρῶτοι μὲν ἐκεῖ εἰσιν οἱ Τυῤῥηνοί, μετ' αὐτοὺς δὲ τὰ ἔθνη τῶν Πελασγῶν, οἵτινές ποτε ἀπὸ τῆς Κυλλήνης, τοῦ Ἀρκαδικοῦ ὄρους, ἐπὶ τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν ἀποβάντες ἐνταῦθα σὺν τοῖς Τυῤῥηνοῖς ἀνδράσι κατῴκησαν. Μετὰ τούτους δέ ἐστι τὸ ἔθνος τῶν λαμπροτάτων Λατίνων τὸ μερίμνας πολλὰς παρέχον τοῖς ἐναντίοις, ἤγουν τὸ δεινὸν καὶ πολεμικόν, ἐπέραστον καὶ καλὴν γῆν κατοικοῦντες. διὰ μέσης δὲ χώρας τῶν Λατίνων ῥεῖ ὁ Θύμβρις ποταμὸς καὶ τὸν καθαρὸν αὐτοῦ ῥοῦν εἰς τὴν θάλασσαν βάλλει, Θύμβρις ὁ κάλλιστος καὶ βασιλικώτατος πάντων τῶν ἄλλων ποταμῶν, ὅςτις εἰς δύο διαχωρίζει τὴν

ἐπιθυμητὴν καὶ τιμίαν καὶ ἔνδοξον Ῥώμην, τὸν μέγαν οἶκον, ἤγουν τὸ βασίλειον, τῶν ἐμῶν βασιλέων, τὴν μητέρα πασῶν τῶν πόλεων, τὴν πλουσίαν καὶ εὐδαίμονα χώραν. Ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ Λατίνων χώρᾳ ἡ τῶν Καμπανῶν ἐστι λιπαρὰ γῆ, ὅπου ὁ οἶκος, ἤγουν ἡ πόλις, τῆς ἁγνῆς Παρθενόπης, μιᾶς τῶν Σειρήνων, ἡ πολλὰ τῶν σταχύων δράγματα ἔχουσα, τουτέστιν ἡ σιτοφόρος, ἥντινα Παρθενόπην ὁ πόντος τοῖς ἰδίοις κόλποις ἐδέξατο, κατέῤῥιψε γὰρ ἑαυτὴν εἰς τὸν πόντον. πρὸς δὲ τὸ νότιον μέρος ὑπὸ τὴν Σειρηνίδα πέτραν λίαν καὶ πάνυ κατὰ πολὺ τοῦ Σιλάρου, ποταμοῦ Πευκεντίνου, ἐκβολαὶ φαίνονται. πλησίον δέ εἰσιν οἱ Λευκανοὶ καὶ οἱ Βρέντιοι ἄνδρες τὸ λοιπὸν μέρος τῆς Ἰταλίας μέχρι τῆς Λευκῆς πέτρας κρατοῦντες καὶ κατοικοῦντες. Ἐκεῖθεν δέ, ὅ ἐστιν ἀπὸ τῆς Λευκῆς πέτρας, ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν ἡ ἄκρα τοῦ ζεφύρου, ἤγουν τὸ Ζεφύριον ἀκρωτήριον, φαίνεται, καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ οἱ Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι κατοικοῦσιν, οἵτινες τοῖς προτέροις χρόνοις ἀπὸ Λοκρίδος τῆς Ἐπικνημίδος τῆς πατρίδος αὐτῶν φεύγοντες ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν παρεγένοντο ταῖς οἰκείαις δεσποίναις μιγέντες, δοῦλοι ὄντες· ὧντινων τὸ γένος ἀρτίως ἐστὶν ἐπὶ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἅληκος ποταμοῦ. Μετὰ δὲ τούτους ἐφεξῆς εἰσιν οἱ Μεταπόντιοι· ἐγγὺς δὲ αὐτῶν ἡ ἐπιθυμητὴ καὶ καλῶς κατοικουμένη πόλις τοῦ πολυστεφάνου Κρότωνος ἐπὶ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ καλοῦ ποταμοῦ Αἰσάρου. ἐκεῖσε δὲ τὸν μέγαν ἢ τὸν ὑψηλὸν τῆς Λακινιάδος Ἥρας ναὸν θεάσῃ. Ἔστι δὲ κἀκεῖσε ἡ ἀπὸ τοῦ Διὸς μεγάλην ὀργὴν δεξαμένη ἀθλία καὶ ταλαίπωρος Σύβαρις, τοὺς ἐνοικοῦντας ἢ πολίτας ἑαυτῆς ἀπολωλότας κλαίουσα, ἤγουν ἔρημος οὖσα, διὰ τὸ ἐπὶ τοῖς ἀναθήμασι τοῦ Ἀλφειοῦ ὑπὲρ τὸ δίκαιον μανέντας αἰσχρῶς ἀσεβῆσαι. Μετὰ τούτους δὲ τοὺς Συβαρίτας οἱ Σαυνῖται τὴν μέσην γῆν, ἤγουν τὴν μεσόγειον χώραν, οἰκοῦσι, καὶ τὰ ταχέα ἔθνη τῶν Μαρσῶν, ὑπεράνωθεν τοῦ Σιλάρου ποταμοῦ. Τάρας δὲ παραλία πόλις πλησίον τῆς θαλάσσης κεῖται, ἥν ποτε ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ἰσχυρὸς πόλεμος ἔκτισεν· ἢ ἣν οἱ Ἀμυκλαῖοι ἐπόρθησαν. Ἐφεξῆς δὲ ἐπὶ τούτοις ἡ Καλαβρία ἡ χώρα ἐστὶ τά τε τῶν Ἰαπύγων ἔθνη μέχρι τῆς παραθαλασσίας πόλεως Ὑρίου, ὅπου τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος σύρεται ἐπὶ τὸν ἐφεξῆς ὄντα Ἀκυλήϊον κόλπον, τὸ ἐνδότερον μέρος ὄντα τοῦ Ἀδρίου, ὅπου Ἀκύλη

πόλις ἐστίν. ἐκεῖ καὶ ἡ Τεγεστραίων πόλις οἰκεῖται ἐπὶ τοῖς ἐνδοτάτοις μέρεσιν, ἤγουν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους. Τοσαῦτα μὲν ἔθνη τὴν Ἰταλίαν κατοικεῖ.

V. 384—397. Ἐκεῖθεν δὲ πρὸς ἀνατολὰς σύρεται ἢ τὴν θάλασσαν ἀπερεύγεται ὁ Ἀδρίας κόλπος, τοὺς αἰγιαλοὺς τῶν Λιβυρνίδων νήσων ὑποξύων, καὶ περὶ ἅπασαν τὴν ὑψηλὴν ἢ ἰσχυρὰν τῶν Ὑλλείων χώραν, ἤτοι χεῤῥόνησον, ὁπόση τῷ ἰσθμῷ ἐπίκειται, καὶ φέρεται ἐπὶ ταῖς ἀκταῖς τῶν Βουλιμέων. ἐπάγουσα δὲ καὶ ἀπλήρωτον ῥεῦμα τὴν Ἰλλυρικὴν γῆν περιστρέφεται ἕως τῆς ἄκρας τῶν ὑψηλῶν ὀρῶν, τῶν καλουμένων Κεραυνίων διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐκεῖσε πιπτόντων κεραυνῶν. περὶ ἐκεῖνον δὲ τὸν κόλπον ἴδοις ἂν καὶ τὸν μεγαλόδοξον τύμβον, περὶ ὃν ἡ τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Ἁρμονίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ φήμη λέγεται. ἐκεῖσε γὰρ εἰς σκολιῶν ὄφεων γένος ἠλλάχθησαν, ἤγουν εἰς ὄφεις μετεβλήθησαν, ὁπόταν ἀπὸ τοῦ Ἰσμηνοῦ ποταμοῦ τῆς Βοιωτίας ἢ τῶν Θηβῶν ἐπὶ τὸ γῆρας παρεγένοντο, τουτέστιν ὅτε ἐγήρασαν καὶ ἔμελλον λιπαροῦ βίου καὶ ἐπιμελείας ἀξιοῦσθαι, μετὰ τὰ ἐν Θήβαις ἀτυχήματα. ἐκεῖσε αὐτοῖς οἱ θεοὶ σημεῖον ἄλλο ἔθεσαν· περὶ μὲν γὰρ τὴν χώραν ἐκείνην δύο πέτραι ἀμφοτέρωθεν ἐστηριγμέναι εἰσίν, αἵτινες ἀμφότεραι κινούμεναι ἀλλήλαις συνέρχονται, ὁπόταν τις ἀρχὴ ἐπικυλιομένου κακοῦ τοῖς πολίταις γίνεται, ἤγουν σημαίνουσι τῶν μελλόντων κακῶν τὴν ἀρχήν.

V. 398—449. Πρὸς δὲ τὸν νότον ἢ τὰ νότια μέρη ποῤῥωτάτω ὑπὲρ τὴν εὔγειον Θρᾴκην καὶ τὴν Ὠρικίαν χώραν ἡ τῆς Ἑλλάδος ἀρχὴ κατὰ πολὺ ἀνερχομένη προσεγγίζει, διπλῇ θαλάσσῃ διεζωσμένη ἢ περιεχομένη, τῇ Αἰγαίᾳ δηλονότι καὶ τῇ Σικελικῇ, ἄνεμον δὲ ἑκάστη ἔλαβεν, ἡ μὲν Σικελικὴ τὸν ἑσπέριον ἢ δυτικόν, ὃν καὶ ζέφυρον καλοῖσιν, ἡ δὲ Αἰγαία τὸν εὖρον. Ἡ Πελοπόννησος δὲ ἕπεται ἢ ἐπακολουθεῖ, ὁμοία πλατάνου φύλλῳ μυουρίζοντι, ἤγουν λεπτοτάτῳ κατὰ τὸ ἄκρον δίκην μυὸς οὐρᾶς. πρὸς γὰρ τὸν βοῤῥᾶν ὁ ἰσθμὸς στενούμενος τῷ κλάδῳ τῷ προσπεφυκότι τῷ φύλλῳ ἔοικε, καὶ ἐπὶ τὴν κοινὴν βάσιν τῆς Ἑλλάδος τὴν Πελοπόννησον ἐπιστηρίζει· ἡ δὲ χώρα τῆς Πελοποννήσου φύλλῳ πολυστρόφῳ ὁμοία θαλασσίοις κόλποις ἔνθα κἀκεῖσε περιέχεται καὶ πρὸς μὲν τὴν δύσιν ταύτης τῆς γῆς, ἤγουν ἐν τῷ

δυτικῷ μέρει τῆς Πελοποννήσου, ἡ Τριφυλλὶς χώρα οὕτως καλουμένη ἐστίν, ὅπου ὁ κάλλιστος καὶ ἐπιθυμητότατος τῶν ποταμῶν ὁδεύει Ἀλφειός, ταῖς προχοαῖς, ἤγουν ταῖς πηγαῖς καὶ τῷ ῥεύματι, σχιζόμενος τοῦ Μεσσηνίου Εὐρώτου· οἵτινες ἀμφότεροι ποταμοὶ ἀπὸ τῆς Ἀσέας τὰ ῥεῖθρα αὐτῶν ἀναδιδόασι, τουτέστιν ἀπὸ τῆς Ἀσέας ῥέουσιν, ἀλλ' ὁ μὲν Ἀλφειὸς τὴν τῶν Ἠλείων, ὁ δὲ Εὐρώτας τὴν Λακώνων χώραν τέμνει καὶ διαῤῥεῖ. Κατὰ δὲ τὴν μέσην Πελοπόννησον οἱ Ἀρκάδες Ἀπιδανεῖς κοιλήν, ἤγουν κυρτήν, γῆν κατοικοῦσιν ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους τοῦ Ἐρυμάνθου· ὅπου ὁ Μέλας καὶ ὁ Κρᾶθις καὶ ὁ ὑγρὸς Ἰάων ποταμοὶ ῥέουσιν, ὅπου καὶ ὁ ἀρχαῖος Λάδων τοῖς ὕδασι πλατύνεται, μέγας γὰρ ποταμός ἐστιν. Πλησίον δὲ τῶν Ἀρκάδων ἡ τῶν Ἀργείων ἐστὶν ἄροσις, ἤγουν ἡ χώρα ἣν γεωργοῦσι, καὶ ἡ γῆ τῶν Λακώνων, ἡ μὲν τῶν Ἀργείων ἐπὶ τὴν ἀνατολήν, ἡ δὲ Λακωνικὴ ἐπὶ τὸν νότον ὁρῶσα. περὶ δὲ τὰ στενὰ τοῦ Ἰσθμοῦ δύο θάλασσαι κτυποῦσιν, ἥ τε Κορινθία καὶ ἡ Σαρωνική, καὶ ἡ μὲν Κορινθία ἐξ ἐναντίας τῆς Ἐφύρης, ὃ ἐστι τῆς Κορίνθου πόλεως πρὸς δύσιν ἐστίν, ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, ἡ δὲ Σαρωνικὴ πρὸς ἀνατολάς ἐστι συρομένη. Ἔμπροσθεν δὲ τοῦ Ἰσθμοῦ ὡς πρὸς ἀνατολὰς ἡ Ἀττικὴ γῆ ἐστιν, ὃ ἐστιν αἱ Ἀθῆναι· ἀνὰ μέσον δὲ τῶνδε κατέρχεται ὁ θεῖος ποταμὸς Ἰλισσός, ὅπου καὶ ὁ Βοῤῥᾶς ποτε ὁ τῆς Θρᾴκης βασιλεὺς ἥρπασε τὴν Ὠρείθυιαν. Ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ Ἀττικῇ ἡ τῶν Βοιωτῶν χώρα ἐστὶ καὶ τῶν Λοκρῶν ἠροτριασμένη γῆ. μετὰ τοὺς Βοιωτοὺς δὲ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἡ Θεσσαλία καὶ αἱ πόλεις τῆς Μακεδονίας εἰσίν. ἐπὶ ταύταις δὲ πάλιν φαίνονται αἱ κορυφαὶ τοῦ χιονώδους Αἵμου τοῦ Θρᾳκικοῦ ὄρους. ἐξεναντίας δὲ τούτου πρὸς ζεφύρου πνοὴν ἡ ἀπλήρωτος γῆ τῆς Δωδώνης ἐκτέταται. ὑπεράνω δὲ ταύτης τῆς Δωδώνης πρὸς νότον ἡ μεγάλη τῶν Αἰτωλῶν ἀνδρῶν χώρα ἐστὶν ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους Ἀρακύνθου. διὰ μέσης δὲ τῆς Αἰτωλίας σύρεται ὁ Ἀχελώϊος ποταμός, ὁ λαμπρὰ συστρέμματα ἔχων, ἐκβάλλει δὲ εἰς τὸ Σικελικὸν πέλαγος διὰ μέσων τῶν νήσων ἃς Ἐχινάδας καλοῦσιν· ἐφ' ὧν αἱ τῶν γειτνιαζόντων Κεφαλλήνων πόλεις ἐπακολουθοῦσιν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ τῷ πεδίῳ, τῆς Αἰτωλίας δηλονότι, πρός τε τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν ἠῶ, ἤγουν τὸν ἀνίσχοντα ἥλιον, ἡ Φωκὶς χώρα ἐστί,

συρομένη ἢ ἀποκλίνουσα ἐπὶ βοῤῥᾶν κατὰ τὸ στόμα καὶ τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν, ὑπὸ τῇ ἐξοχῇ τοῦ χιονώδους ὄρους Παρνασοῦ. διὰ δὲ τῆς Φωκίδος μέσον τὸ μέγα ῥεῦμα τοῦ Κηφισσοῦ ποταμοῦ κατερχόμενον ἦχον ἀποτελεῖ. παρὰ τῷ Κηφισσῷ ποταμῷ ἡ τεθυμιαμένη καὶ καλὴ γῆ τῆς Πυθῶνος πόλεώς ἐστιν, ὅπου ἡ περιπλοκὴ τῆς Δελφίνης δράκοντος περὶ τοῦ θεοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τρίποδι κέκλιται, ὃ ἔστι περὶ τοῦ μαντικοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐπιθυμητῷ ναῷ περιέχεται, ὁλκὸς πολλοῖς καταστίγμασι πεπυκνωμένος. ὅπου πολλάκις αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων ἢ ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἢ ἀπὸ τῆς Κλάρου ἄρτι ἀναβάς, ἤτοι ἐλθών, τὸ ἅμμα, τουτέστι τὸν δεσμὸν ἢ τὴν νευρὰν τῆς χρυσῆς φαρέτρης ἀναλύει. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ Ἀπόλλων ἵλεως ἔστω· σὺ δέ, ὦ Μοῦσα, Διὸς καὶ Μνημοσύνης θύγατερ, πασῶν τῶν νήσων, αἵτινες ἐν τῷ πόντῳ ἄλλη ἀλλαχόσε ἐστραμμέναι καὶ διεσπαρμέναι ὑπάρχουσι, τὰ ὀνόματα ἐμοὶ καὶ τὴν θέσιν εἰπέ.

V. 450—554. *Κατὰ μὲν τὸ μέσον τοῦ πορθμοῦ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν τὰ Γάδειρα, ἡ ἐσχάτη τῆς οἰκουμένης νῆσος, τοῖς ἀνθρώποις φαίνεται, καὶ πόλις ἐπὶ τῆς περιῤῥεομένης ἐκείνης νήσου ἐπὶ τοῖς τέρμασι τοῦ ὠκεανοῦ. ἐκεῖ ἐν τοῖς Γαδείροις τῶν Φοινίκων ἀνδρῶν γένος κατοικεῖ, τοῦ μεγάλου Διὸς υἱὸν Ἡρακλῆ τιμῶντες. καὶ ταύτην μὲν τὴν νῆσον παρὰ τῶν ἐκεῖ πρότερον κατοικούντων ἀνθρώπων Κοτίνουσαν καλουμένην ὕστερον Γάδειρα οἱ Φοίνικες ἐκάλεσαν. Αἱ δὲ Γυμνήσιαι νῆσοι ἐφεξῆς εἰσι. πλησίον δὲ αὐτῶν ἐστιν ἡ Βοῦσος, καὶ ἡ εὐρυτάτη, ἤγουν ἡ πλατεῖα ἢ μεγίστη Σαρδώ, καὶ ἡ ἐπέραστος καὶ καλὴ νῆσος Κύρνος τῇ θαλάσσῃ περιεχομένη, ἥντινα καὶ Κορσίδα διὰ τὸ πολλὰς ἐξοχὰς ἔχειν ὀρῶν οἱ κατοικοῦντες ἄνδρες καλοῦσι· κατάσκιος δὲ καὶ πολύϋλος ὑπάρχει τοσοῦτον, ὅσον οὐδεμία τῶν ἄλλων νήσων. Μετὰ ταύτην δὲ αἱ τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἱππότου υἱοῦ, τοῦ φιλοξένου βασιλέως, νῆσοί εἰσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ πανταχοῦ περίδρομοι· ὅςτις Ἱπποτάδης Αἴολος θεῖα, ἤγουν θαυμαστά, δῶρα ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἔλαβε, τὴν βασιλείαν καὶ ἐξουσίαν τῶν ἀνέμων, τῶν τε ταρασσομένων ἢ πνεόντων καὶ ἱσταμένων ἤτοι ἡσυχαζόντων. ἑπτὰ δέ εἰσιν αὗται αἱ νῆσοι, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Πλωταὶ καλούμεναι, διότι μέσον ἔχουσιν οἱονεὶ μεταξὺ ἀλλήλων περικυκλούμενον διάπλουν ἢ περί-*

πλουν. Ἐπὶ ταύταις δὲ ταῖς Αἰόλου νήσοις ἡ Τρινακία, τουτέστιν ἡ Σικελία νῆσος ὑπὲρ τὴν Ἰταλίαν ἐκτέταται ἐπὶ τρισὶ πλευραῖς ἑστηκυῖα. ἄκρα δὲ αὐτῆς ἥ τε Πάχυνος καὶ ἡ Πελωρὶς καὶ ἡ Λιλύβη· ἀλλ' ἡ μὲν Λιλύβη πρὸς τὴν ὁρμὴν ἢ πνοὴν τοῦ ζεφύρου κεῖται, ἡ δὲ Πάχυνος πρὸς ἀνατολάς, ἡ δὲ ἀνεμώδης Πελωρὶς πρὸς βοῤῥᾶν ἢ τὰ ἀρκτῷα μέρη, ἐπὶ τὴν Αὐσονίων γῆν ἢ τὴν Ἰταλίαν ὁρῶσα. καὶ μὲν πρὸς βοῤῥᾶν ταύτης τῆς Σικελίας ὁδὸς ὀλεθρία καὶ ἐλεεινή ἐστι τοῖς ναύταις, στενὴ καὶ σκολιὰ καὶ ἄβατος ἢ χαλεπή· ὅπου ἡ θάλασσα συρομένη ταῖς μακρὰν ἐκκειμέναις πέτραις περιηχεῖται, τουτέστι τὰ κύματα προσπελάζει καὶ προσκρούει, τμηθεῖσα τῇ τριαίνῃ τοῦ Ποσειδῶνος, ὃς ἐν Ἀονίᾳ τῆς Βοιωτίας ἐτιμᾶτο. Πρὸς δὲ τὸν νότον ὑπὲρ τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ ἐστιν ἡ Λιβυκὴ θάλασσα καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἑτέρας, ἤγουν τῆς μείζονος Σύρτιδος. ἐὰν δὲ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν περάσῃς, καὶ τὴν ἑτέραν τὴν μικρὰν δυτικωτέραν οὖσαν κατόψει· ἧστινος ἔμπροσθέν εἰσι δύο νησίδια, ἥ τε Μῆνιγξ καὶ τὰ Κέρκινα, ὑπὸ τῆς Λιβύης τὸν ὅρμον, ἤγουν τὸν λιμένα καὶ τὴν πορείαν, ἔχουσαι. Ἀλλ' ὁπότε μετὰ νηὸς ἐπὶ τὴν Ἰαπυγίαν γῆν περὶ τὸν ἀριστερὸν πόρον τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους ὁδεύσῃς, παρευθὺς εὑρήσεις τὴν τοῦ ἰσχυροτάτου Διομήδους νῆσον, ὅπου ὁ ἡμίθεος ἐκεῖνος ἀνὴρ τῆς Ἀφροδίτης αὐτῷ ὀργισθείσης παρεγένετο, ὁπότε ταῖς βουλαῖς τῆς κακὰ καὶ ὀλέθρια εἰς αὐτὸν φρονούσης γυναικὸς αὐτοῦ Αἰγιαλείας ἐπὶ τὸ ἔθνος τῶν πολυλιτανεύτων Ἰβήρων ἀπῆλθεν. Ὁ δὲ ἀπλήρωτος καὶ ἐπιμήκης ὁλκὸς ἢ τὸ πλῆθος τῶν Ἀψυρτίδων νήσων ἐφεξῆς πορευομένῳ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου μετὰ τὴν τοῦ Διομήδους νῆσον ἀναφαίνεται, ἅστινάς ποτε οἱ υἱοὶ ἢ τὸ γένος τῶν Κόλχων ἐπέδραμον, ὅ ἐστι κατέλαβον, ἡνίκα τῆς πλανηθείσης Αἰήτου θυγατρὸς Μηδείας τὰ ἴχνη ψηλαφῶντες ἐμόγησαν ἢ ἐκακοπάθησαν. ἐφεξῆς δὲ ἐπὶ ταύταις αἱ Λιβυρνίδες νῆσοι ἐῤῥιζωμέναι εἰσί. Πρὸς δὲ τὸν νότον πορευομένῃ νηΐ, ἤγουν μετὰ νηὸς πορευομένῳ, μετὰ τὰ Κεραύνια ὄρη ἐξ ἐναντίας τῶν Ἀμβρακίων νῆσοι φαίνονται, ἥ τε λιπαρὰ ἢ πολυφόρος Κέρκυρα, ἡ καὶ Φαιακία λεγομένη, ἡ προσφιλεστάτη τοῦ Ἀλκινόου χώρα. ἐπὶ ταύτης δὲ καὶ τὸ τῆς Νηρικίης Ἰθάκης ἔδαφος, ἤγουν ἡ Ἰθάκη νῆσος, ἡ ὑπὸ τὸ Νηρίτιον ὄρος, καὶ τῶν ἄλλων, δηλονότι τῶν Ἐχινάδων

νήσων ἡ γῆ, ὁπόσας ὁ Ἀχελῷος ποταμὸς ταῖς λαμπροτάταις συστροφαῖς περιῤῥεῖ, ὑπὸ τῆς Χαλκίδος πόλεως τῆς Αἰτωλίας κατερχόμενος. Πολλαὶ δὲ νῆσοι πρὸς τὰ βόρεια μέρη τοῦ Ἀμνισοῦ, ποταμοῦ τῆς Κρήτης, φαίνονται, τά τε Αἴγυλα, τὰ Κύθηρα καὶ ἡ τραχεῖα Καλαύρια. ἐπὶ δὲ τὸ ἕτερον μέρος ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς ἡ Κάρπαθός ἐστιν. ἐγγὺς δὲ αὐτῆς ἡ τιμία Κρήτη, ἡ τροφὸς τοῦ μεγάλου Διός, νῆσος μεγάλη καὶ λιπαρὰ καὶ εὔτροφος· ἐν ᾗτινι ἡ Ἴδη ὄρος, Ἴδη δρυσὶ θάλλουσα καλλιφύλλοις, ἤτοι ὑψηλαῖς καὶ καλλίσταις. καὶ ταύτης τὸ μέγεθος περισσὸν καὶ ἐξαίρετον ἢ διάδηλον μᾶλλον καὶ φανερόν. Ἐξ ἐναντίας δὲ τῆς Αἰγυπτιακῆς παραλίας ἡ Ῥόδος ἐστίν, ὑπὸ Ἰηλυσίων ἀνδρῶν κατοικουμένη. μετὰ ταύτην δὲ πρὸς τὴν ἀνατολὴν αἱ Χελιδόνιαι νῆσοι ἕπονται τρεῖς οὖσαι, ἔνδοθεν τῆς μεγάλης ἄκρας τῶν Πατάρων. ἡ δὲ Κύπρος πρὸς τὰς ἀνατολὰς ἐν τῷ Παμφυλίῳ κόλπῳ κεῖται, ἡ ἐπιθυμητὴ καὶ καλὴ χώρα τῆς Ἀφροδίτης, θυγατρὸς τῆς Διώνης. ἐγγὺς δὲ τῆς Φοινίκης ἐν μεγάλῳ κόλπῳ, τῷ Ἰσσικῷ δηλονότι, ἡ Ἄραδος νῆσος κεῖται. ἔμπροσθεν δὲ τοῦ Σουνίου, ἀκρωτηρίου τῆς Ἀττικῆς, ὑπεράνω τῆς Εὐβοίας τῆς ὑπὸ Ἀβάντων οἰκουμένης, φαίνονται ἡ Σαλαμὶς καὶ ἡ πόλις τῆς Αἰγίνης νήσου. Θαυμαστὸς δέ τις πόρος ἐστὶν ὁ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ὁ βαθύς, ὁ περιέχων ἐντὸς αὐτοῦ ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἄπειρον πλῆθος νήσων στιχηδὸν ἢ κατὰ τάξιν κειμένων, ἐπὶ τὸ στενὸν ὕδωρ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἤγουν ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ᾽ ὅσον ἐστὶν ὁ στενὸς αὐλὸς τῆς θαλάσσης ὁ ἀπὸ τῆς Τενέδου ἕως τῆς Προικοννήσου, τῆς Ἕλλης τῆς Ἀθάμαντος θυγατρὸς ἐπώνυμος· ὅπου ἥ τε Σηστὸς καὶ ἡ Ἄβυδος ἐξ ἐναντίας ἀλλήλων τὸν λιμένα ἢ τὸν ὅρμον ἔχουσαι κεῖνται, ἡ μὲν Σηστὸς τῆς Εὐρώπης, ἡ δὲ Ἄβυδος τῆς Ἀσίας. τούτων δὲ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους αἱ μὲν τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κεῖνται τῷ εἰςπλέοντι, οἱ δὲ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατὰ τὸ μῆκος ἐκτεινόμεναι ἀπὸ τῆς μεσημβρίας πρὸς ἄρκτους ἢ τὸν ἀρκτῷον βορέαν. καὶ ἐπὶ τῆς Εὐρώπης μέν ἐστιν ἡ Εὔβοια, ἡ Μάκρις διὰ τὸ μακρὸν σχῆμα λεγομένη, ἣν οἱ Ἄβαντες κατοικοῦσι, καὶ ἡ Σκῦρος ἀνέμους βιαίους ἔχουσα, καὶ ἡ ὑψηλὴ Πεπάρηθος· ὅπου ὑπάρχει καὶ ἡ Λῆμνος, τὸ τραχὺ πέδον, ἤγουν ἡ τραχεῖα νῆσος, τοῦ Ἡφαίστου, καὶ ἡ ἀρχαία

Θάσος, Δημήτερος ἀκτή, τουτέστι πυροφόρος χώρα, καὶ Ἴμβρος καὶ ἡ Σαμοθράκη, ἡ πόλις τῶν Κορυβάντων τὰ μυστήρια ἐν αὐτῇ τελούντων. Αἱ δὲ τὴν πρώτην μοῖραν ἢ τάξιν τῆς Ἀσίας λαχοῦσαι νῆσοι αὗταί εἰσιν, αἳ κύκλῳ τὴν Δῆλον περιέχουσι, καὶ Κυκλάδες ἐκ τούτου ὀνομάζονται. χαριστήρια δὲ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ χοροὺς ἅπασαι αἱ νῆσοι ἄγουσι, τὴν Δῆλον τοῦ Ἀπόλλωνος κυκλοῦσαι, τοῦ καλοῦ καὶ ἐπιθυμητοῦ ἔαρος νεωστὶ ἀρχομένου, ἡνίκα ἡ ἡδύφωνος ἀηδὼν χωρὶς καὶ ἄπωθεν τῶν ἀνθρώπων γεννᾷ ἢ νεοττεύει. Αἱ δὲ Σποράδες νῆσοι ἐφεξῆς μετὰ τὰς Κυκλάδας πανταχοῦ ἐν τῷ πόντῳ λάμπουσιν, ὥςπερ τὰ ἄστρα διὰ ἀνεφέλου καὶ καθαροῦ ἀέρος φαίνονται, τοῦ ταχυτάτου βοῤῥᾶ τὰ ὑγρὰ νέφη βιασαμένου ἢ διασκεδάσαντος. Ἐπὶ ταύταις δέ εἰσιν αἱ Ἰωνίδες νῆσοι, ὅπου ἡ Καῦνος, καὶ ἡ καλὴ καὶ ἐπιθυμητὴ Σάμος, τὸ ἔδαφος τῆς ἐν Πελασγίᾳ τιμωμένης Ἥρας, καὶ ἡ Χίος ὑπὸ τὴν πέζαν τοῦ ὑψηλοῦ Πεληναίου ὄρους. λέγει δὲ πρὸς τὸ Πεληναῖον ὄρος εἶναι τὴν Χίον, οὐ τὴν νῆσον, ἀλλὰ τὴν πόλιν. Ἐκεῖθέν δὲ τὰ ὄρη τῶν Αἰολίδων νήσων φαίνεται, τῆς τε μεγάλης ἢ πλατεῖαν χώραν ἐχούσης Λέσβου καὶ τῆς ἐπιθυμητῆς Τενέδου. κἀκεῖθεν περὶ τὴν Τένεδον νῆσον ὁ Μέλας καλούμενος κόλπος ἐπὶ τὸν Ἑλλήςποντον ἐπέρχεται τὸν ἀφρὸν ἀποπέμπων, τῷ δὲ κατὰ πολὺ ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν πορευομένῳ τὸ αὔξημα ἢ τὸ φύσημα τῆς Προποντίδος θαλάσσης ἔνθα κἀκεῖσε παρατέταται. Ὑπὲρ δὲ τὸν ἀριστερὸν πόρον, ἤγουν πρὸς τὰ ἀριστερὰ μέρη, τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐξ ἐναντίας τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ μεγαλώνυμος καὶ ἔνδοξός τις νῆσος τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν κεῖται, Λευκὴν δὲ τὸ ἐπίκλην αὐτὴν λέγουσι, διότι τὰ ἐν αὐτῇ θηρία ἢ ὄρνεα λευκὰ ὑπάρχουσιν. ἐκεῖσε λέγουσι καὶ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τῶν ἄλλων ἡμιθέων ψυχὰς κατὰ τοὺς ἐρήμους καὶ συμφύτους τόπους ἀναστρέφεσθαι. τοῦτο δὲ τὸ δῶρον παρὰ τοῦ Διὸς ταῖς ἀρίσταις ψυχαῖς ἀντὶ τῆς ἀρετῆς ἐπακολουθεῖ· ἀφθάρτου μὲν γὰρ ἡ ἀρετὴ τιμῆς καὶ ἀκηράτου ἔτυχεν. Ἄλλη δὲ νῆσος ἄπειρος καὶ μεγάλη ὑπάρχει ἰθύνοντί σοι καὶ ἐπ' εὐθείας ὁρμῶντι ἐπὶ τὸν Κιμμέριον Βόςπορον, ἥτις δὴ ἔσωθεν τῆς Μαιώτιδος λίμνης κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος ἐστηριγμένη ἐστίν· ἐφ' ἧςτινος λίμνης ἥ τε Φαναγόρη καὶ ἡ καλῶς ἐκτισμένη Ἑρμώνασσα, ὅπου καὶ ἀπὸ τῆς Ἰωνίδος γῆς ἀπόγονοι

κατοικοῦσιν. Αὗται μὲν ἐπίσημοι καὶ μεγαλόδοξοι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις νῆσοι ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάσσῃ ὑπάρχουσιν.

V. 555—619. Ἕτεραι δὲ πάλιν ἐν τῷ ὠκεανῷ κεῖνται, τῷ ῥῷ, ἤγουν τοῖς κύμασιν αὐτοῦ κύκλῳ περιεχόμεναι· ὧντινων ἐγὼ τὴν εὔδηλον καὶ φανερὰν θέσιν λέξαιμι, καὶ ὁποίῳ ἀνέμῳ παράκειται ἑκάστη αὐτῶν. Περὶ μὲν τὴν βοοτρόφον Ἐρύθειαν καὶ τὸ ῥεῖμα τοῦ Ἀτλαντικοῦ πελάγους κατοικοῦσιν οἱ θεοειδεῖς διὰ τὸ κάλλος καὶ ἀρετὴν Αἰθίοπες, τῶν μακροβίων ἄψογοι υἱοὶ καὶ ἀπόγονοι, οἵτινες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ αὐθάδους ἢ ὑπερηφάνου ὡς τῇ ἀνδρίᾳ ὑπερέχοντος Γηρύονος ἐκεῖσε ᾤκησαν. Ὑπὸ δὲ τὴν ἱερὰν ἄκραν, ἥντινα λέγουσι τῆς Εὐρώπης εἶναι ἀρχήν, καὶ τὰς Ἑσπερίδας νήσους, ὅπου ὁ κασσίτερος γεννᾶται, τὸ ἔθνος τῶν λαμπροτάτων Ἰβήρων κατοικεῖ. Ἐπὶ δὲ τὰ βόρεια μέρη τοῦ ὠκεανοῦ ἄλλαι δύο νῆσοί εἰσι Βρετανικαὶ ἐξ ἐναντίας τοῦ Ῥήνου ποταμοῦ· ἐκεῖσε γὰρ ὁ Ῥῆνος τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ συστροφὴν τῶν ὑδάτων εἰς τὴν θάλασσαν ἀπερεύγεται. τούτων δὲ τῶν νήσων τὸ μέγεθος ἄπειρον, καὶ οὐδεμία ἄλλη ἐν πάσαις ταῖς νήσοις τῷ μεγέθει ἐξισάζεται ταῖς Βρεταννικαῖς. πλησίον δὲ τῶν λεγομένων Κασσιτερίδων ἄλλος ἐστὶ πόρος μικρῶν νησίων, ὅπου αἱ γυναῖκες τῶν Ἀμνιτῶν ἀντιπέραν, ὅ ἐστιν ἐξ ἐναντίας, διεγειρόμεναι τὰ ἱερὰ τῷ Διονύσῳ κατὰ τὸν νόμον τελοῦσι τοῖς κορύμβοις τοῦ μελαμφύλλου κισσοῦ, ἤγουν τοῖς κλάδοις τοῖς βοτρυώδεις καρποὺς ἔχουσι, νυκτεριναὶ ἢ νύκτωρ στεψάμεναι· ἠχὴ δὲ κτυπώδης τῶν τε τυμπάνων καὶ τῶν κυμβάλων διεγείρεται. οὐδαμῶς γὰρ οὕτως ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς Θρᾳκικῆς Ἀψύνθου οἱ Βιστονίδες, τουτέστιν οἱ Θρᾷκες, τὸν Βάκχον τὸν ῥαφθέντα ποτὲ ἐν τῷ τοῦ Διὸς μηρῷ, ἢ ἀπὸ πόλεως Εἰραφίας καλουμένης οὕτως λεγόμενον καλοῦσιν, ἐν τοῖς μυστηρίοις αὐτοῦ μέγαν ἦχον διεγείροντες. οὐδὲ οὕτω σὺν τοῖς παισὶν αὐτῶν κατὰ τὸν Γάγγην ποταμὸν τὸν μελαίνας στροφὰς ἔχοντα τῷ μεγαλοήχῳ Διονύσῳ οἱ Ἰνδοὶ τὸν κῶμον ἄγουσιν, ὡς κατὰ ταύτην τὴν χώραν αἱ γυναῖκες τῶν Ἀμνιτῶν τὸ εὐοῖ Βάκχε, τουτέστι τὸν ὕμνον εἰς τὰ Διονυσιακὰ τελούμενον, λέγουσιν. Πολλὴν δὲ ὁδὸν τοῦ ὠκεανοῦ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν βόρεια μέρη ὑπὲρ τῶν Βρετανικῶν νήσων διελθὼν ἐπὶ τὴν Θούλην νῆσον τῇ καλῶς ἐργασθείσῃ νηΐ διαπεράσαις. ἐκεῖσε μὲν τοῦ ἡλίου πρὸς τὰ ἀρκτῷα μέρη

τοῦ κόσμου, ἤγουν ἐπὶ τὸν ἀρκτῷον πόλον βεβηκότος, διὰ τὸ ἐπίμηκες τῶν ἡμερῶν τάς τε ἡμέρας καὶ νύκτας τὸ ἀειλαμπὲς αὐτοῦ φῶς ἐκκέχυται. τηνικαῦτα γὰρ λοξότερος ὁ ἥλιος φέρεται καὶ τὸν ὁρίζοντα ἐκκλινόμενος, κατὰ εὐθεῖαν τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ ἐρχομένων· μυλοειδῶς γὰρ αὐτὴν περιστρέφεται καὶ εἰς αὐτὴν ἐφορᾷ καθ᾽ ὅλον τὸν κύκλον· ἕως ὅτου πάλιν ἔλθῃ ἐπὶ τοὺς τὰ νότια μέρη, ἤγουν τὸ ἀντικείμενον νότιον ἡμικύκλιον, κατοικοῦντας Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπας. Ἀλλ᾽ ὅταν τοῦ Σκυθικοῦ ἢ βορείου ὠκεανοῦ βαθὺ ῥεῦμα τῇ νηῒ περάσῃς, εἰς τοὔμπροσθεν δὲ ἐπὶ τὸ ἑῷον πέλαγος κάμψῃς, ἐπὶ τὴν Χρυσῆν νῆσόν σε ὁ πλοῦς ἄγει. ἐκεῖ δὲ ἡ τοῦ καθαροῦ ἡλίου φαίνεται ἀνατολή. Ἐκεῖθεν δὲ στραφεὶς ἔμπροσθεν τῆς νοτίας ἄκρας ταχέως ἐπὶ τὴν Ταπροβάνην, μεγάλην νῆσον τῆς Κωλιάδος, ἤτοι τῆς Ἀφροδίτης, παραγενήσῃ, τὴν μητέρα τῶν ἐλεφάντων τῶν ἐξ Ἀσίας τὸ γένος ἐχόντων· ὑπὲρ ἧστινος Ταπροβάνης ἄνωθεν ἐν τῷ ζωδιακῷ τοῦ οὐρανοῦ κύκλῳ ὁ διάπυρος καρκίνος ἀναστρέφεται, ὡς ἐπιπολάζοντος τοῦ ἡλίου ἐκεῖ διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς. καὶ γὰρ πλατεῖά ἐστιν ἡ Ταπροβάνη κατὰ τὸ μέγεθος. οἱ δὲ περὶ αὐτὴν αἰγιαλοὶ τὰ κήτη ἔχουσι, τὰ βοτά, τουτέστι τὰ θρέμματα, τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τοῖς ὑψηλοῖς ἢ τοῖς μεγάλοις ὄρεσιν ἀφομοιούμενα ἢ ἀπεικαζόμενα, κατὰ δὲ τὸν νῶτον αὐτῶν ἡ πολλὴ καὶ ἐπιμήκης τῆς ἀκάνθης περιπλοκὴ τραχύνεται. τῶν δὲ δυσμενῶν καὶ ἀγρίων ἀνδρῶν παῖδες περὶ τὸν πόντον πλανώμενοι αὐτοῖς ὑπαντήσειαν· οὐδαμῶς γὰρ ἐκφυγεῖν ἔνεστι τὸ μέγα χάσμα τῶν στομάτων, πολλάκις δὲ τὰ τέρατα ἐκεῖνα, ἤτοι τὰ Ἐρυθραῖα κητη, τὴν ναῦν σὺν τοῖς ἀνδράσι τῆς νηὸς ἢ σὺν τοῖς ναύταις καταπίοιεν. τοῖς γὰρ κακοῖς ὁ θεὸς πανταχοῦ καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ μυρία κακὰ ἡτοίμασεν. Ὑπάρχει δέ σοι ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν μέρη ἔξωθεν τῆς Καρμανίδος ἄκρας ἡ Περσόνησος, Ὤγυρις καλουμένη, ὅπου ὁ τύμβος ἢ τὸ σῆμα τοῦ Ἐρυθραίου βασιλέως, ἀφ᾽ οὗ καὶ Ἐρυθρὰ ἡ ἐκεῖθι θάλασσα λέγεται. ἐκ ταύτης δ᾽ ἂν περάσαις ἐπὶ τὸ στόμα τῆς Περσικῆς θαλάσσης. ὁρμηθεὶς δὲ πρὸς τὰ βόρεια, εἰς Ἴκαρον πελαγίαν νῆσον παραγενήσῃ, ὅπου τῆς Ταυροπόλου θεοῦ, ἤτοι τῆς Ἀρτέμιδος, βωμοὶ κνισσήεντες πικρὸν καπνὸν τῶν θυσιῶν ἔχουσιν. Τοσαύτας μὲν πλατυτέρας ἢ μείζους νήσους ὁ ῥοῦς τοῦ

ὠκεανοῦ ἔχει· ἄλλαι δὲ ἄπειροι καὶ ἀναρίθμητοί εἰσιν, αἱ μὲν ἐπὶ ταῖς προχοαῖς τῆς Λιβυκῆς θαλάσσης, αἱ δὲ ἐπὶ τῆς Ἀσίας, αἱ δὲ περὶ τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης, ἄλλαι δὲ ἀλλαχόσε πολλαί, αἱ μὲν ὑπ᾽ ἀνθρώπων κατοικούμεναι καὶ ταῖς ναυσὶν λιμένα καλὸν ἔχουσαι, αἱ δὲ κατάκρημνοι καὶ τοῖς ναύταις ἀνεπίβατοι· ὧντινων οὐκ ἔστι μοι εὔκολον τὰ ὀνόματα εἰπεῖν.

V. 620—651. *Τὸ δὲ σχῆμα καὶ μορφὴ τῆς Ἀσίας ἐστὶν ὁ ῥυσμός, τουτέστιν ἡ ἔκτασις καὶ ἡ περιγραφή, τῶν ἀμφοτέρων ἠπείρων, τῆς τε Εὐρώπης καὶ Λιβύης, ὅμοιον δέ ἐστι τὸ σχῆμα καὶ παραπλήσιον κώνῳ, ὅπερ ἐστὶ σχῆμα στροβιλοειδές, κατὰ τὸ ἕτερον μέρος ἢ τὸ ἐναντίον ἑλκόμενον κατὰ μικρόν, καὶ ἀποξυνόμενον πρὸς τὸ ἔσχατον πέρας τῆς ἀνατολῆς, τῶν ἑτέρων δύο ἠπείρων πρὸς τὴν δύσιν κειμένων· ὅπου καὶ τοῦ ἐν Θήβῃ γεννηθέντος Διονύσου αἱ στῆλαι περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ ὠκεανοῦ ἵστανται ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν Ἰνδῶν, ὅπου ὁ Γάγγης τὸ Νυσαῖον λευκὸν ὕδωρ ἢ τὸ ἀπὸ Νύσσης κατερχόμενον ἐπὶ τὸν πλαταμῶνα κυλίει. Ἀλλ᾽ οὐδαμῶς τοσοῦτον ὑπάρχει τὸ μέγεθος τῆς Ἀσίας γῆς, ὅσον τῆς Λιβύης καὶ Εὐρώπης, οὐδὲ κατὰ τὸ εἶδος ἅπαν ὅμοιον καὶ παραπλήσιον. καὶ γὰρ ἐν ἐκείναις ταῖς ἠπείροις μία μεγίστη ἡγεμονεύει θάλασσα, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ πολὺς ὠκεανός· τρεῖς γὰρ κόλπους μεγάλα κύματα ἔχοντας συστρέφων ἐρεύγεται ἢ ἀποτίκτει ἐξ ἑαυτοῦ ἔσωθεν βάλλων εἰς τὴν ἤπειρον τῆς Ἀσίας, τὸν Περσικὸν καὶ τὸν Ἀράβιον καὶ τὸν Ὑρκάνιον καὶ Κάσπιον κόλπον τὸν βαθείας συστροφὰς ἔχοντα, τοὺς δύο μέν, τουτέστι τὸν Περσικὸν καὶ Ἀράβιον, πρὸς νότον, τὸν Κάσπιον δὲ ἐς τὸν βοῤῥᾶν ὁρῶντα καὶ ἐς τὸν Λίβα ἄνεμον γείτονα τοῦ Εὐξείνου πόντου· ὅντινα κόλπον ἄπειρα καὶ ἀναρίθμητα ἔθνη περιοικεῖ. Ἀμφοτέρων δέ, τῶν δύο τούτων κόλπων, ἄπειρος ἰσθμὸς μέσον διαχωρίζει, ἔνθα κἀκεῖσε εἰς πολλὰ μέρη τοῖς πεδίοις περιτεινόμενος· εἰς τὰ μέσα δὲ ἁπάσης τῆς Ἀσίας ὄρος ἐπιβέβηκεν ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Παμφυλίας μέχρι τῶν Ἰνδῶν, ἄλλοτε μὲν λοξὸν καὶ κυρτόν, ἄλλοτε δὲ ὀρθότερον ἰχνῶν, Ταῦρον δὲ καλοῦσιν αὐτό, διότι ταυροφανές ἐστι καὶ ὀξυκέφαλον, ὥστε λοφοῦσθαι εἰς ὕψος πολυμερές, εἰς γὰρ τὰς ἐξοχὰς αὐτοῦ κέρατα ταύρου μιμεῖται, ἔνθα κἀκεῖσε τοῖς ἐκτεταμένοις ὄρεσιν. ἐξ αὐτοῦ δὲ*

πολλοὶ καὶ ἄπειροι ποταμοὶ ἠχητικῶς ῥέουσιν, οἱ μὲν πρὸς τὸν βοῤῥᾶν, οἱ δὲ ἐπὶ νότον, οἱ δὲ ἐπὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ ζεφύρου· τίς ἂν πάντων τὰ ὀνόματα εἴποι, οὐδαμῶς γὰρ μίαν ἐπωνυμίαν ὁ Ταῦρος ἔλαχεν, ἀλλ᾽ ἐν ἑκάστῃ τοῦ τόπου θέσει, ἐν ᾧ καὶ ὁρᾶται, καὶ ὄνομα ἔχει. ὧντινων ἐν φροντίδι ἐγένετο τὰ ὀνόματα τοῖς ἀνδράσιν, οἵτινες κατὰ χώραν ἑκάστην ἢ πλησιόχωρον τὴν οἴκησιν ἔχοντες ἐκληρώσαντο. ἀρτίως δὲ διέλθω καὶ περιγένωμαι λέξων πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα διάδηλα καὶ ἐπίσημα τὴν Ἀσίαν οἰκεῖ, αἱ δὲ Μοῦσαι τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν καὶ μὴ διεσπαρμένην φέροιεν.

V. 652—679. *Πλησίον μὲν οὖν τῆς Μαιώτιδος λίμνης αὐτοὶ οἱ Μαιῶται οἰκοῦσι, καὶ τὸ γένος τοῦ πολεμικωτάτου Ἄρεος, τὰ ἔθνη τῶν ἀγαυῶν Σαυροματῶν· καὶ γὰρ ἐξ ἐκείνης τῆς συνουσίας τὴν γένεσιν ἕλκουσι τῶν Ἀμαζόνων, ἥντινά ποτε ἐμίγησαν τοῖς Σαυρομάταις, πόῤῥω τῆς οἰκείας πατρίδος καὶ τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ πλανηθεῖσαι, ὁπόταν καθ᾽ Ἑλλάδος ἐστρατοπέδευσαν, ἢ φεύγουσαι τὸν Ἡρακλέα. τούτου χάριν καὶ μεγαλόψυχοι παῖδες καὶ ἰσχυροὶ ἐξ αὐτῶν γεννήθησαν, ἐπὶ τὴν ἄπειρον κατοικοῦντες καὶ ὑλώδη γῆν, ὅστινος ἐπὶ μέσον ὁ Τάναϊς ποταμὸς συρόμενος εἰς τὸν μυχὸν ἢ τὸ μέσον τῆς Μαιώτιδος λίμνης ἐκβάλλει, ὅστις καὶ τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας διαχωρίζει, ἐπὶ τὴν δύσιν μὲν τὴν Εὐρώπην, ἐπὶ δὲ τὰς αὐγάς, ἤτοι τὴν ἀνατολήν, τὴν τῆς Ἀσίας ἤπειρον. Τούτου δὲ τοῦ Ταναΐδος αἱ μὲν πηγαὶ ἐν τοῖς Καυκασίοις πόῤῥωθεν ἀναβράζονται, ἤτοι ἀναπέμπονται, οὗτος δὲ ἔνθα κἀκεῖσε ἐπὶ τὰ Σκυθικὰ ὁρμῶν ἐπιτρέχει πεδία. τούτου δὲ κυμαίνοντος ἀπὸ τοῦ βοῤῥᾶ, ἄπειρον καὶ πολὺν προσβλέψειας ἀπὸ τοῦ κρύους παγέντα. σχετλιασμοῦ δὲ ἄρα ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἄξιοι, οἵτινες περὶ τὸν ποταμὸν ἐκεῖνον τὴν οἴκησιν αὐτῶν ἔχουσιν· ἀεὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς ψυχρά ἐστι χιὼν καὶ ὁ δύσπνοος κρυμός. καὶ δὴ ὁπόταν ἐκ τῶν ἀνέμων πολὺ ψύχος ἐπέλθῃ, ἢ ἵππους ἐκπνέοντας τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρῶσιν αὐτῶν, ἢ ἡμιόνους, ἢ τὸ γένος τῶν ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένων προβάτων. οὐδαμῶς δὲ οὐδ᾽ αὐτοὶ σῶοι οἱ ἄνδρες ὑπάρχουσιν, οἵτινες ὑπὸ τῆς πνοῆς ἢ φορᾶς τῶν ἀνέμων ἐκείνων μένουσιν, ἀλλ᾽ ἁμάξας ὑποζεύξαντες εἰς ἑτέραν χώραν ἐκκλίνουσι καὶ φεύγουσι, καταλείπουσι δὲ τοῖς χειμερίοις ἀνέμοις ἐκείνην τὴν γῆν, οἵτινες σὺν κακαῖς συ-*

στροφαῖς ὁρμώμενοι τήν τε γῆν ἅπασαν ἐκείνην καὶ τὰ πευ κόεντα ὄρη συγκλονοῦσι. Τοσοῦτοι μὲν περὶ τὸν Τάναϊν πο ταμὸν κατοικοῦσιν.

V. 680—761. Οἱ δὲ Σινδοὶ καὶ οἱ Κιμμέριοι πυκνοὶ κα συνεχεῖς ὄντες τοὺς Σαυρομάτας ἐλέγχουσιν, οἵ τε πλησίο τοῦ Εὐξείνου ὄντες Κερκέτιοί τε καὶ Ὀρέται καὶ οἱ ἰσχυρό τατοι Ἕλληνες, οὕςτινάς ποτε ἀπὸ τοῦ Ξάνθου καὶ τοῦ Σ μόεντος ποταμοῦ τοῦ ἐξ Ἴδης ῥέοντος αἱ τοῦ ζεφύρου κα νότου πνοαὶ ἀπεχάρισαν τῷ πολεμικωτάτῳ Ἀγαμέμνονι κα Μενελάῳ ἐπὶ τὸν κατὰ τῆς Τροίας πόλεμον ἀκολουθήσαν τας. ἐπὶ τούτοις δὲ κατοικοῦσι πλησιόχωρον γῆν ἔχοντες ἔκ γονοι ὄντες τῶν Πελασγῶν οἵ τε Ἡνίοχοι καὶ οἱ Ζύγιο Περὶ δὲ τὸ ἐνδότατον τοῦ Εὐξείνου πόντου μετὰ τὴν Διο κουριάδα γῆν Κόλχοι, οἱ τῶν Αἰγυπτίων ἀπόγονοι, μέτοικ ὄντες κατοικοῦσι, πλησίον τοῦ Καυκάσου ὄρους ὑπάρχοντε ὅςτις Καύκασος περὶ τὸν Ὑρκάνιον πόντον τοῖς ὑψηλοῖς ὄρε σιν αὔξεται· ὅπου ὁ Φᾶσις ποταμὸς κατὰ τὸν νῶτον το Κιρκαίου πεδίου συστρεφόμενος εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον τ ἀχνῶδες καὶ χορτῶδες αὐτοῦ ἀπερεύγεται, ἀπὸ Ἀρμενίο ὄρους ἀρξάμενος. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν τούτου καὶ τὸ βοῤῥᾶν ὁ ἰσθμὸς τῆς Κασπίας θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐξείνο ἐπίκειται. ἐπὶ δὲ τούτῳ τῷ ἰσθμῷ τὸ ἀνατολικὸν ἔθνος κα τοικεῖ τῶν Ἰβήρων, οἵτινές ποτε Ἴβηρες ἀπὸ τῆς Πυρήνη ἤγουν τῆς ἑσπερίας ἢ δυτικῆς Ἰβηρίας ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν πα ρεγένοντο, τοῖς Ὑρκανίοις ἀνδράσι μεγάλην ἔχθραν συμβα λόντες. καὶ τὸ μέγα ἔθνος τῶν Καμαριτῶν, οἵτινές ποτε τὸ Διόνυσον ἀπὸ τοῦ πολέμου τῶν Ἰνδῶν προςδεξάμενοι ἐξενο δόχησαν, καὶ μετὰ τῶν Βακχῶν ἔστησαν, ζώματα καὶ νεβρί δας ἐπὶ τοῖς στήθεσιν αὐτῶν περιβαλόμενοι, εὖ οἱ εὖ αν λέ γοντες· οὗτος δὲ ὁ Διόνυσος ταῖς ἑαυτοῦ φρεσὶ τὴν γενεὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων καὶ τὰ ἤθεα τῆς γῆς ἐκείνης, του τέστι περιφραστικῶς τὴν γῆν ἐκείνην, ἠγάπησεν. Ἐπὶ τούτοι δὲ ἡ Κασπία κυμαίνεται θάλασσα· ῥᾳδίως δέ σοι καὶ ταύ την τὴν θάλασσαν καταγράψαιμι, οὐδαμῶς μὲν τῶν ἄποθεν ἀπῳκισμένων χωρῶν τὰς θέσεις ἰδών, οὐδὲ μετὰ νηὸς περά σας· οὐδὲ γὰρ ἐμοὶ τοιοῦτος βίος ὑπῆρξεν, οὐδὲ πατρική μοί ἐστιν ἐμπορία, οὐδὲ ἐπὶ τὸν Γάγγην πεπόρευμαι, ὁποῖα πολλοὶ διὰ τοῦ Ἐρυθραίου πόντου πλέουσιν, ἵνα πολὺν πλοῦ-

τον λάβωσι τῆς ψυχῆς αὐτῶν οὐ φροντίζοντες, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς Ὑρκανίοις ἐπιμίσγομαι, οὐδὲ τοῦ Καυκάσου ὄρους τὰς κνημῖδας, ὅ ἐστι τοὺς συμφύτους καὶ δασεῖς τόπους, καὶ τῶν Ἐρυθραίων Ἀριηνῶν, οἵπερ εἰσὶν ἔθνος περὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, πολυπραγμονῶ· ἀλλ' αἱ Μοῦσαί με ἄγουσι καὶ φέρουσιν, αἵτινες χωρὶς πλανήσεως καὶ κακοπαθείας τὴν πολλὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἄπειρον γῆν καὶ τὰ ὄρη καὶ τὴν αἰθερίαν ὁδὸν τῶν ἀστέρων μετρήσασθαι δύνανται. Ἀλλὰ τῆς μὲν Κασπίας θαλάσσης τὸ σχῆμα πανταχοῦ περιελισσόμενον καὶ περιερχόμενον κυκλοτερές ἐστιν· οὐδαμῶς ἂν ἐκείνην ἐπὶ τρεῖς κύκλους τῆς σελήνης, τουτέστιν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, περάσεις, τοσοῦτον γάρ ἐστι δυςπέρατος ὁ τόπος ἐκεῖνος. εἰς τοὐπίσω δὲ ἐπὶ τὰ ἀρκτῶα μέρη ἑλκόμενος ταῖς προχύσεσι τοῦ ὠκεανοῦ ἀναμίγνυται· ἥτις Ὑρκανία ἐν τοῖς ἄνδρασι θαύματα πολλὰ αὔξει καὶ ἕτερα, ἀναβλαστάνει δὲ καὶ τὸν κρύσταλλον καὶ τὴν σκοτεινὴν ἴασπιν, τὴν ἐχθρὰν οὖσαν ταῖς ἐμπούσαις καὶ τοῖς δαίμοσιν ἢ φάσμασιν. ἅπαντα δέ σοι ἔθνη λέξω, ὅσα τὴν Ὑρκανίαν ἢ Κασπίαν θάλασσαν περιοικεῖ, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς ἐκ τοῦ βοῤῥᾶ. Πρῶτοι μὲν οἱ Σκύθαι ὑπάρχουσιν, ὁπόσοι κατὰ τὴν παραλίαν οἰκοῦσι τῆς Κρονίας θαλάσσης κατὰ τὸ στόμα τῆς Κασπίδος θαλάσσης. Ἐφεξῆς δὲ Οὖννοι, ἐπ' αὐτοῖς δὲ οἱ Κάσπιοι, ἐπὶ τούτοις δὲ πάλιν οἱ πολεμικώτατοι Ἀλβανοί, καὶ οἱ τὴν ὑπεράνωθεν αὐτῶν τραχεῖαν γῆν κατοικοῦντες Καδούσιοι, ἐπ' αὐτοῖς δὲ οἱ Μάρδοι καὶ οἱ Ὑρκάνιοι καὶ οἱ Τάπυροι. ἐπ' αὐτοῖς δὲ τὴν περιπλοκὴν αὐτοῦ συστρέφει ὁ τῆς Ὑρκανίας ποταμὸς Μάρδος, τῶν Δερκεβίων καὶ τῶν πλουσιωτάτων ὕδωρ Βάκτρων· δι' ἀμφοτέρων γὰρ διερχόμενος, τῶν τε Δερκεβίων καὶ Βάκτρων, εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν ἐκβάλλει. ἀλλ' οἱ μὲν Βάκτροι ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν χώραν τῆς ἠπείρου, ὅ ἐστι τὴν μεσόγειον, κατοικοῦσιν, ὑπὸ τοῖς κνημοῖς τοῦ Παρνασσοῦ· εἰς δὲ τὸ ἕτερον μέρος, τῆς Ὑρκανίας δηλονότι τὸ δεξιόν, ἐπὶ τοῖς Κασπίοις ὕδασιν οἱ Δερκέβιοι. Μετὰ τούτους δὲ τοὺς Δερκεβίους ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν πέραν τοῦ ἠχητικοῦ Ἀράξου ἄνδρες πολεμικοὶ καὶ τοξόται Μασσαγέται κατοικοῦσιν, ἐφ' οἷς μήτε αὐτὸς ἐγὼ πλησιάσαιμι καὶ προσεγγίσαιμι, μήτε ἄλλος ἐμὸς φίλος. πάνυ γὰρ κακοξεινότεροι τῶν ἄλλων εἰσίν· οὐδαμῶς γὰρ αὐτοῖς ἡ

τροφὴ ἄρτος ἐστὶν ἢ εὐφραντικοῦ σίτου, οὐδὲ ὁ ἐν τῷ δήμῳ πινόμενος οἶνος, ἀλλὰ τῷ λευκῷ γάλακτι τὸ τῶν ἵππων αἷμα ἀναμιγνύντες τὴν εὐωχίαν αὐτῶν τίθενται. Ἐπὶ τούτοις δὲ τοῖς Μασσαγέταις ἀνωτέρω πρὸς τὰ βόρεια μέρη εἰσὶν οἱ Χωράσμιοι, ἐφ᾽ οἷς ἡ Σουγδία ἐστὶ γῆ, ἥστινος κατὰ τὸ μέσον ἐστὶν ὁ μέγας ποταμὸς Ὦξος, ὅστις τὸ περὶ τὰς Διονύσου κείμενον στήλας Ἠμωδὸν ὄρος καταλιπὼν ἐπὶ τὴν Κασπίδα κατέρχεται. Μετὰ τοῦτον δὲ ἐπὶ ταῖς προχοαῖς Ἰαξάρτου κατοικοῦσιν οἱ Σάκαι τόξα φέροντες, ὡς ὄντες πολεμικοί, ἅτινα οὐδαμῶς τις ἄλλος τοξευτὴς ἀπελέγξοι, διὰ τὸ ἀκριβὲς καὶ εὔστοχον· καὶ γὰρ οὐδαμῶς αὐτοῖς ἐστι θέμις ἢ δίκαιον μάταια καὶ εἰκῇ πέμπειν· ἐζημιοῦντο γὰρ οἱ ἀποτυγχάνοντες. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ οἱ Τόχαροι καὶ οἱ Φροῦροι καὶ τὰ βάρβαρα ἔθνη τῶν Σηρῶν, οἵτινες τοὺς μὲν βόας καὶ τὰ λιπαρώτατα πρόβατα ἀπαρνοῦνται, διὰ τὸ μὴ γινώσκειν τὸ χρήσιμον αὐτῶν, τὰ δὲ ποικίλα ἄνθη τῆς ἐρήμου γῆς ξαίνοντες πολυδαίδαλα καὶ πολύτιμα, ὅμοια κατὰ τὴν χροιὰν τοῖς τῆς λειμωνίδος ποίης ἄνθεσιν, ἀντὶ τοῦ τῆς παραδεισιακῆς γῆς τοῖς ἄνθεσι, κατασκευάζουσιν· ἐκείνοις οὐδὲ τὸ τῶν ἀραχνῶν ἔργον ἐξισωθείη. Ἄλλοι δὲ πυκνοὶ καὶ συνεχεῖς Σκύθαι εἰσίν, οἵτινες κατοικοῦσι κατὰ τὰ ἔσχατα μέρη· πλησίον δὲ αὐτῶν δυσάνεμος καὶ τοῖς χειμερίοις ἀνέμοις καὶ ταῖς χαλάζαις παράκειται γῆ. Τοσοῦτοι μὲν ἄνδρες τὴν Κασπίαν θάλασσαν περιοικοῦσιν.

V. 762—798. Διαλογιζόμενος δὲ σκόπει ἀρτίως ἀπὸ τῶν Κόλχων καὶ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ ἐπὶ τὴν δύσιν παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ Εὐξείνου πόντου τὸ πλῆθος τῶν ἐθνῶν ἄχρι τοῦ Θρακικοῦ στόματος, ἤγουν τοῦ Βοσπόρου, ὅπου ἡ τῶν Καλχηδονίων χώρα ἐστίν. Μετὰ δὲ τοὺς Κόλχους πρῶτά εἰσιν ἔθνη οἱ Βύζηρες, καὶ πλησίον αὐτῶν τὰ ἔθνη τῶν Βεχείρων, καὶ οἱ Μάκρωνες, καὶ οἱ Φίλυρες, καὶ οἵτινες τοὺς οἴκους αὐτῶν ξυλίνους ἔχουσιν. ὧντινων πλησίον εἰσὶν οἱ πολυθρέμματοι, ἤτοι πολλὰ θρέμματα ἔχοντες, Τιβαρηνοί· ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ Χάλυβες τὴν ἀμετακίνητον καὶ σκληρὰν γῆν κατοικοῦσι, τὰ τοῦ μοχθηροῦ σιδήρου ἔργα μεμαθηκότες, οἵτινες βαρυκτύποις σφύραις ἐπὶ τοῖς ἄκμοσιν ἐστηρικότες τῆς δεινῆς ταλαιπωρίας καὶ τοῦ χαλεποῦ κόπου οὐδαμῶς παύονται. Μετὰ δὲ τούτους τοὺς Χάλυβας τῆς Ἀσσυρίας γῆς ἡ

πρόχυσις ἐκτετάνυσται· λέγει δὲ τὰ περὶ Θερμώδοντα καὶ Παφλαγονίαν· ὅπου ταῖς Ἀμαζόσιν ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους τὸ λευκὸν ὕδωρ ὁ πολεμικώτατος Θερμώδων προπέμπει, ὅςτις ποτὲ Θερμώδων τὴν Ἀσώπου θυγατέρα Σινώπην πλανωμένην ἐδέξατο κελεύσαντος τοῦ Διὸς λελυπημένην· καὶ γὰρ ὁ Ζεὺς τῆς ἐπεράστου καὶ καλῆς φιλίας αὐτῆς ἐπιθυμῶν καὶ χρήζων, καίτοι μὴ θέλουσαν, πόῤῥω τῆς ἰδίας πατρίδος ἐχώρισεν· ἐκ ταύτης δὲ καὶ ἡ πόλις Σινώπη τὸ ὄνομα ἔχει. περὶ ἐκείνου δὲ τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ κρυμώδεις ἢ ψυχρὰς ὄχθας τὸν καθαρὸν λίθον τοῦ κρυστάλλου, καθάπερ χειμερίαν πάχνην τέμνοις, εὑρήσεις δὲ καὶ τὴν πρασινίζουσαν ἴασπιν. Ἑξῆς δὲ ὁ Ἶρις ποταμὸς τὸ καθαρὸν ὕδωρ εἰς τὸν Πόντον ἐκβάλλει· ἐπὶ τούτῳ δὲ αἱ τοῦ Ἅλυος ποταμοῦ ῥοαὶ ἀναβλύζουσι πλησίον τῆς Καραμβίας ἄκρας, ἐπὶ δὲ τὸν βοῤῥᾶν ἑλκόμεναι ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους τὴν ἀρχὴν ἔχουσιν. Ἐπὶ τούτοις δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς τῶν ποταμῶν κατοικοῦσιν οἱ Παφλαγόνες καὶ τὸ τῶν Μαριανδυνῶν ἱερὸν γένος. ἐκεῖσε τὸν ἰσχυρόφωνον μέγαν κύνα τοῦ ὑπογείου Πλούτωνος τὸν Κέρβερον ταῖς χερσὶ τοῦ μεγαλόφρονος Ἡρακλέους ἑλκόμενον καὶ δεινὸν χυλὸν σιελώδη ἀπὸ τῶν στομάτων αὐτοῦ φασιν ἐκβεβληκέναι. καὶ τοῦτον μὲν τὸν ἰὸν ἀναμεμιγμένον ἡ γῆ ἐδέξατο καὶ τοῖς Μαριανδυνοῖς ἀνδράσι μεγάλην βλάβην ἐφύτευσε, τὴν ἀκόνιτον δηλονότι θανάσιμον οὖσαν. Πλησίον δὲ τῶν Μαριανδυνῶν οἱ Βιθυνοὶ λιπαρὰν καὶ καλὴν χώραν κατοικοῦσιν, ἔνθα ὁ Ῥήβας τὸ κάλλιστον ὕδωρ εἰς τὸν Πόντον ἐκβάλλει, ὅςτις παρὰ τοῖς στόμασι τοῦ Πόντου διέρχεται, οὗτινος κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν σύρεται. Τοσοῦτοι μὲν ἄνδρες τοῦ Πόντου περίοικοι ὑπάρχουσιν· ἐκεῖνά σοι ὑπαρχέτω τὰ προκατηριθμημένα τῆς Σκυθίας ἔθνη.

V. 799—880. Ἀρτίως δὲ τῆς παραλίας Ἀσίας τὸν πόρον, τουτέστι τὴν θέσιν, διαγράψαιμι, ὅςτις δὴ ἐπὶ τὸν Ἑλλήςποντον ὁδεύων πρὸς τὸν νότον πορεύεται καὶ πρὸς τὸν νοτιώτατον ῥοῦν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, μέχρι τῆς Συρίας αὐτῆς καὶ τῆς ἐπεράστου καὶ καλῆς Ἀραβίας. Πρῶτον μὲν οἱ Χαλκηδονῖται πλησίον τοῦ στόματος τὴν γῆν κατοικοῦσι, τὸ Βυζάντιον κατὰ τὴν πέραν ὁρῶντες. ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ Βέβρυκες καὶ τὰ ὄρη τῆς Μυσίας, ἤτοι τῆς μακρᾶς Βιθυνίας, τὰ ὄρη δὲ λέγει τοὺς νῦν καλουμένους Ὀλύμπους, ὅπου

ὁ Κίος ποταμὸς τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ ῥεῖθρα ἐπιπέμπει, ἐφ' οὗτινός ποτε Κίου προχοαῖς ἢ ἐκβολαῖς τὸν ἰσχυρότατον θεράποντα τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους τὸν Ὕλαν ἡ νύμφη ἀνήρπασεν. Ἐκεῖσε τῆς μικροτέρας Φρυγίας ὁ πολὺς ἢ μέγας ἀγκὼν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐπιτρέχει, ἡ δὲ ἑτέρα Φρυγία ἡ μεγάλη ἔνδοθεν ἐπὶ τοῖς ὕδασι τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ κεῖται. ἀλλ' ἡ μὲν μεγάλη Φρυγία ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐκτέταται, ἱπποτρόφος οὖσα καὶ πλουσία, πρὸς δὲ τὴν δύσιν τὴν ἑτέραν ἴδοις, ἥτις ὑπὸ τοὺς ἄγαν θείους καὶ θαυμαστοὺς πόδας τῆς Ἴδης κεῖται, ὑπὸ τῷ εὐρὺ ῥέοντι Ξάνθῳ καὶ τῷ ἐκ τῆς Ἴδης κατερχομένῳ Σιμόεντι, τὴν ὑψηλὴν καὶ τοὺς ἀνέμους προσδεχομένην Ἴλιον ὑπὸ ταῖς πλευραῖς αὐτῆς ἔχουσα, τὴν λαμπρὰν καὶ ἐπίσημον πόλιν τῶν πάλαι γεγενημένων ἡμιθέων, ἣν ὅ τε Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων ἔκτισε, καὶ ἡ Ἥρα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπόρθησεν. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν Φρυγίαν ἡ Αἰολὶς γῆ παρατέταται παρὰ τὸν μέγαν Ἑλλήσποντον καὶ παρὰ τὸ χεῖλος, ἤγουν τὴν παραλίαν, τοῦ Αἰγαίου. Ἐφεξῆς δὲ μετὰ τὴν Αἰολίδα οἱ εὐδοξότατοι Ἴωνες κατοικοῦσιν, εἰσὶ δὲ καὶ αὐτοὶ παράλιοι· δι' ἧστινος γῆς μέσος ὁ Μαίανδρος ταῖς λιπαραῖς αὐτοῦ συστροφαῖς κατέρχεται εἰς τὴν θάλασσαν, ἀναμεταξὺ τῆς Μιλήτου καὶ τῆς πλατυχώρου Πριήνης. τούτων δὲ τῶν ἀμφοτέρων πόλεων πρὸς τὰ βόρεια μέρη ἴδῃς τὴν παραθαλασσίαν Ἔφεσον τὴν μεγάλην πόλιν τῆς Ἀρτέμιδος· ὅπου ποτὲ τῇ θεᾷ ἐν τῇ ῥίζῃ τῆς πτελέας αἱ Ἀμαζονίδες βωμὸν κατεσκεύασαν μέγιστον καὶ ἐξαίσιον θαῦμα τοῖς ἀνθρώποις. Ἐπὶ ταύταις δὲ ἡ Μῃονία ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐκτέταται ὑπὸ τῷ ἠνεμόεντι ὄρει Τμώλῳ, ἀφ' οὗ ὁ Πακτωλὸς διερχόμενος ταῖς συστροφαῖς αὐτοῦ ὁμοῦ χρυσὸν ἐπισύρων ἠχεῖ. ἐπὶ τούτου δὲ ταῖς πλευραῖς ἐν τῇ τοῦ ἔαρος ὥρᾳ καθήμενος τὴν ὀξεῖαν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἡδεῖαν φωνὴν τῶν κύκνων ἀκούσαις, οἵτινες αὐξομένης τῆς πόας ἔνθα κἀκεῖσε ἐπὶ τὸ ὕδωρ πλαζόμενοι νέμονται. πολλοὶ γάρ εἰσι λειμῶνες, ὅ ἐστιν ἀνθοῦντα πεδία, ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐξόχως δὲ καὶ ὑπὲρ πάντα περὶ τὸ Μαιάνδριον πεδίον, ὅπου ὁ Κάϋστρος ποταμὸς ἡσυχῇ καὶ ἠρέμα τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ ὕδωρ ἀναβράζων ἐπιῤῥεῖ. ἀλλ' οὐδὲ τὰς γυναῖκας ἐκείνας μέμψῃ, αἵτινες περὶ τὸ θεῖον καὶ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἔδαφος ἐπὶ τῆς ὀσφύος τὴν ζώνην βαλοῦσαι θαυμαστὸν συστρεφόμεναι κύκλον ὀρ-

χοῦνται, ἡνίκα τὰς χοροστασίας, ἤτοι τοὺς χορούς, τῷ Διονύσῳ ἐκπληροῦσιν· ἅμα δὲ αὐταῖς καὶ αἱ νέαι παρθένοι καθάπερ νεβροὶ συσκιρτῶσιν. ἐπὶ ταύταις δὲ καὶ αἱ τῶν ἀνέμων πνοαὶ τοὺς ἐπιθυμητοὺς ἐπὶ τοῖς στήθεσιν αὐτῶν χιτῶνας κτυποῦσαι ἠχοῦσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τοῖς Λυδοῖς ἀνθρώποις ἐν φροντίδι γενήσονται. Τὴν δὲ ἐπὶ τὴν θάλασσαν κειμένην γῆν περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ξάνθου, καλλίστου ἢ καλὰ ῥεύματα ἔχοντος ποταμοῦ, κατοικοῦσιν οἱ Λύκιοι· ὅπου τὰ ὄρη τοῦ Ταύρου βαθέα κρημνὰ ἔχοντος μέχρι τῆς Παμφυλίας φέρεται, Κράγον δὲ αὐτὸν καλοῦσιν. Ἐκεῖθεν δὲ πάλιν θεάσῃ περὶ τὸν ῥοῦν τοῦ Εὐρυμέδοντος ποταμοῦ ὑπεράνωθεν τῆς θαλάσσης Ἄσπενδον πόλιν, ὅπου τὴν Ἀφροδίτην ταῖς τῶν συῶν ἐξιλεοῦνται σφαγαῖς. Ἄλλαι δὲ ἐφεξῆς τῆς Παμφυλίας ὑπάρχουσι πόλεις, ἥ τε Κώρυκος καὶ ἡ Πέργη καὶ ἡ ἀνεμώδης Φάσηλις. μετὰ ταῦτα δὲ ἐπὶ τὴν ἀνατολικὴν μεσόγειον κατοικοῦσιν οἱ ἐν τοῖς πολέμοις ἐπιστήμονες καὶ ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντες Λυκάονες. Ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν Πισιδέων πλουσία γῆ ἐστιν, ὅπου αἱ Πισιδικαὶ πόλεις, ἥ τε Τερμησσὸς καὶ ἡ Λύρβη καὶ ἡ Σέλγη, ἥντινα Σέλγην ὁ τῶν Ἀμυκλαίων, ἤτοι τῶν Λακώνων, ὁ λαὸς ὁ μεγαλώνυμος κατοικισθῆναι ἐποίησεν. Ἐκεῖθεν δέ, δηλονότι ἀπὸ τῆς Πισιδίας, ἡ περίδρομος θάλασσα συνεστραμμένην ὁδὸν πρὸς ἀνατολὴν περιτέμνεται, καταπολὺ ἔσω προβαίνουσα εἰς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον· οὗτος δὲ ὁ κόλπος γείτων ἐστὶν ἢ πλησίον τοῦ Εὐξείνου πόντου, τὰ τῆς Κιλικίας ἔθνη μακρὸς ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν περισυρόμενος. ἐκεῖνα δὲ τὰ τῆς Ἀσίας στενὰ καλοῦσιν. Καὶ τούτῳ μὲν τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ πολλῶν ποταμῶν πόῤῥωθεν ἐρχομένων τὸ ὕδωρ ἐπιμίσγεται τοῦ τε Πυράμου καὶ τοῦ Πινάρου καὶ τοῦ Κύδνου τοῦ σκολιοῦ, τοῦ μέσην τὴν Ταρσὸν τὴν καλῶς κατοικουμένην πόλιν διαῤῥέοντος· ὅπου ποτὲ ὁ Πήγασος ἵππος τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἀφεὶς τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τοὔνομα ἐγκατέλιπεν, ὁπηνίκα ὁ ἥρως Βελλεροφόντης ἐς τὸν οὐρανὸν πορευόμενος κατενεχθεὶς κατεάγη τοῦ ἵππου πτεροῤῥυήσαντος. ἐκεῖ δὲ ἔστι καὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον, ἐφ᾽ οὗτινος πεδίου ἄποθεν καὶ χωρὶς τῶν ἀνθρώπων πλανώμενος διῃτᾶτο. Πολλαὶ δὲ τῶν Κιλίκων ἐφεξῆς ὑπάρχουσι πόλεις, ἥ τε Λυρνησσὸς καὶ ἡ Μαλλὸς καὶ ἡ Ἀγχιάλεια καὶ οἱ Σόλοι, αἱ μὲν κατὰ τὸ μεσόγειον, αἱ δὲ πλησίον

αὐτῆς τῆς θαλάσσης. Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς Κιλικίας εἰσὶ καὶ οἱ Κομμαγενοί, ἀπὸ Κόμμας χώρας οὕτως λεγόμενοι, καὶ αἱ τῆς Συρίας ἐκτεταμέναι καὶ περιμήκεις πόλεις ἐπὶ τῆς στρεπτῆς παραλίας· καὶ γὰρ ἐπὶ τὴν δύσιν στρέφεται ὁ ὁλκός, ἤτοι ἡ περιφέρεια καὶ ὁ κύκλος, τῆς λευκῆς θαλάσσης, μέχρι τοῦ ὑψηλοῦ καὶ παραθαλασσίου καὶ βαθυκρήμνου, ἤτοι τοῦ συμφύτου καὶ δασέος, Κασίου ὄρους.

V. 881—961. *Τὸν δὲ λοιπὸν πόρον τῶν γαιῶν τῆς Ἀσίας ῥαδίως σοι καὶ εὐκόλως προςείποιμι. οὗτος δέ σοι ὁ λόγος ἐν ταῖς φρεσὶν ὑπαρχέτω, καὶ ἡ χάρις τῶν πονηθέντων τούτων ἔργων, ἤγουν ἡ τῶν ποιημάτων τούτων ὠφέλεια, μὴ φέροιτο τοῖς ἀνέμοις· εἰ γὰρ σαφῶς τοῦτον τὸν πόρον τῆς Ἀσίας συνίῃς, ταχέως ἂν καὶ ἄλλοις καλῶς καὶ ἐπισταμένως ἀγορεύσοις καὶ λέξοις τούς τε ποταμοὺς καὶ τὴν θέσιν τῶν πόλεων καὶ ἑκάστην χώραν. Ἔστω μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τῆς Ἀσίας σχῆμα τετράπλευρον καὶ ἰσοσκελές, τοῖς μακροῖς καὶ ἐπιμήκεσι πεδίοις ἡπλωμένον καὶ ἐκτεταμένον πρὸς ἀνατολήν. ἐπὶ γὰρ τοῖς προλεχθεῖσι παρ' ἐμοῦ εἰπόντος ἀκούσας ἐπίστασαι Ταῦρον τὸ ὄρος πᾶσαν τὴν Ἀσίαν διαχωρίζειν ἢ μέσην διατέμνειν μέχρι τῶν Ἰνδῶν. καὶ τοῦτο μὲν τὸ ὄρος ἐν τῷ τετραπλεύρῳ τὸ βορειότερον ἔστω· ὁ δὲ Νεῖλος ποταμὸς τὸ ἑσπέριον ἢ δυτικώτερον πλευρὸν ὑπαρχέτω· τὸ δὲ ἑῷον, ἤτοι τὸ ἀνατολικώτερον, ὁ Ἰνδικὸς ὠκεανός· τὸ δὲ νότιον ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα ἢ τὸ κῦμα τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. διανοούμενος δὲ σκέπτου καθ' ὃν τρόπον ἄρτι καὶ ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς παραγενήσομαι, ἀπὸ τῆς Συρίας ὅθεν κατέλιπον ἀρξάμενος· οὐδαμῶς δέ μοί τις ἀνὴρ καθάπερ λόγου ψευσθέντος ἐπιμέμψοιτο. Ἀλλ' ἡ μὲν Συρία πολλὰς πόλεις ἔχουσα ἐπὶ τὴν νοτίαν ἀνατολὴν ἀπὸ τῆς θαλάσσης πλησίον εἰς ἤπειρον ἕρπει, ἣν καὶ ἐπωνύμως Κοίλην λέγουσι, διότι οἱ προνενευκότες καὶ ἐξέχοντες τῶν ὀρῶν τόποι μέσην καὶ ὑποκειμένην αὐτὴν ἔχουσι, τοῦ τε δυτικοῦ Κασίου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ Λιβάνου. καὶ ταύτην μὲν Κοίλην λέγουσι· τρεῖς γάρ εἰσιν, ἥ τε Φοινίκη καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ Κοίλη, ἣν πολλοὶ καὶ πλούσιοι ἄνδρες ἔχουσιν· οὐχ ὁμοῦ δὲ ὡς ὁμώνυμοι ὄντες κατοικοῦσιν, ἀλλὰ κεχωρισμένως, οἱ μὲν ἐν τῇ ἠπείρῳ, οἱ νῦν Ἄραβες καλούμενοι, αὐτοὶ γὰρ καὶ Σύριοι λέγονται· οἱ δὲ πλησίον τῆς θαλάσσης, οἱ καὶ Φοίνικες καλούμενοι, ἐξ*

ἐκείνης τῆς γενεᾶς τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες Ἐρυθραῖοι γεγένηνται, ἤγουν μέτοικοι τῶν Ἐρυθραίων, οἵτινες καὶ ταῖς ναυσὶν ἀπόπειραν ἐποιήσαντο τῆς θαλάσσης· πρῶτοι γὰρ τῆς θαλασσίας καὶ στρέμματα πολλὰ ἐχούσης ἐμπορίας μνείαν ἐποιήσαντο, καὶ τὴν ὑψηλὴν πορείαν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐν τῷ οὐρανῷ διανοησάμενοι ἐσκέψαντο· οἵτινες Ἰόπην καὶ Γάζαν καὶ Ἐλαΐδα κατοικοῦσι, καὶ τὴν ἀρχαίαν Τύρον, καὶ τὴν ἐρατεινὴν ἢ καλὴν γῆν τῆς Βηρυτοῦ, καὶ Βύβλον τὴν πλησίον τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν Σιδῶνα ἄνθη πολλὰ ἔχουσαν, κατοικουμένην ἐπὶ τοῖς ὕδασι τοῦ χαρίεντος Βοστρηνοῦ, καὶ τὴν πλουσίαν καὶ εὐδαίμονα Τρίπολιν, καὶ τὴν Ὀρθωσίδα, καὶ τὴν Μάραθον, καὶ τὴν Λαοδίκειαν, ἥτις ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλάσσης κεῖται, καὶ τὰ Ποσιδήϊα ἔργα, ἀντὶ τοῦ τὴν Ποσείδιον πόλιν οὕτω καλουμένην, καὶ τὰ ἱερά, τουτέστι μεγάλα, τέμπη τῆς Δάφνης, ὅπου καὶ ἐπωνύμως τῷ Ἀντιόχῳ Ἀντιόχεια λέγεται. μέση δὲ τῶν εἰρημένων δύο πόλεων, τοῦ τε Ποσειδίου καὶ Δάφνης, ὑπάρχει ἡ Ἀπάμεια πόλις. πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν τῆς Ἀπαμείας πολὺς ὁ ὑγρὸς Ὀρόντης κατασύρεται, τήν τε Ἀντιόχου γῆν, ἤτοι τὴν Ἀντιόχειαν, μέσην διορίζων, ἢ παραῤῥέων μᾶλλον καὶ οὐ διορίζων. ἅπασα δὲ ἡ τῶν τριῶν Συριῶν γῆ πλουσία τε καὶ εὔβοτος ὑπάρχει, καὶ πρὸς τὸ τρέφειν τὰ πρόβατα καὶ τὸν καρπὸν τοῖς δένδρεσιν αὔξειν. Ταύτης δὲ τῆς Συρίας, οὐ τῆς Ἀντιοχείας, ἐπὶ τὸ πρόσω τοῦ νότου ὁδεύων τὸν ἐνδότατον πόρον ἢ μυχὸν τοῦ Ἀραβίου κόλπου θεάσῃ, ὅςτις ἀναμεταξὺ τῆς Συρίας καὶ τῆς ἐπεράστου καὶ καλῆς Ἀραβίας συστρέφεται, ὀλίγον ἢ μικρὸν πρὸς ἀνατολὴν ἄχρι τῶν Ἐλανῶν. ἐκεῖθεν δὲ ἀπὸ τῶν Ἐλανῶν πρὸς ἀνατολὰς ἡ τῶν εὐδαιμόνων λεγομένων Ἀράβων γῆ ἐπίκειται καταπολὺ ἀνερχομένη, διπλῇ θαλάσσῃ κατεχομένη, τῇ τε Περσίδι καὶ τῇ Ἀραβίᾳ, ἤγουν τῷ τε Περσικῷ καὶ Ἀραβικῷ κόλπῳ. ἑκάστη δὲ αὐτῶν ἄνεμον ἔλαχεν, ἡ μὲν Ἀραβία θάλασσα τὸν ζέφυρον, ἡ δὲ Περσὶς τὰς ὁδοὺς ἢ τὸ κλίμα τοῦ εὔρου. ἡ δὲ πέζα, ἤτοι τὸ τέλος καὶ ἡ βάσις αὐτῆς, νοτιωτέρα ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν τετραμμένη ὑπὸ τῶν ἐρυθραίων κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ κλύζεται, τουτέστιν ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Καὶ ταύτης δὲ τῆς Ἀραβίας τὴν θέσιν λέξω. ἐξόχως γὰρ καὶ ὑπὲρ πασῶν πολύπλουτα καὶ λαμπρὰ κατοικοῦνται ἔθνη,

ἐξοχώτατον δὲ καὶ ἐξαίρετον πάλιν ἄλλο μέγα θαῦμα ὑπὲρ πᾶσαν γῆν ἡ τῶν Ἀράβων χώρα ἔλαχεν· ἀεὶ γὰρ εὐώδης καὶ τεθυμίαται ἐπιθυμητὸν καὶ καλὸν καὶ ἡδὺ μυρίζει, ἢ θύου ἢ σμύρνης ἢ τοῦ εὐώδους καλάμου, ἢ καὶ τοῦ θείου καὶ θαυμαστοῦ καὶ ἐπαινουμένου, ὅ ἐστιν ἀκμάζοντος, λιβάνου, ἢ τῆς κασίας. καὶ γὰρ ἀληθῶς κατὰ τὴν γῆν ἐκείνην αὐτὸν τὸν Διόνυσον ἀπὸ τοῦ καλῶς ἐῤῥαμμένου αὐτοῦ μηροῦ ὁ Ζεὺς ἔλυσεν. διὰ τοῦτο καὶ γεννήσαντος ἢ γεννηθέντος αὐτοῦ εὐώδη ἅπαντα καὶ τεθυμιαμένα ἐγένοντο. τότε δὲ καὶ τὰ πρόβατα τοῖς δασέσι μαλλοῖς ἐν τῇ βοσκῇ ἐβαρύνετο, αὐτόματοι δὲ τοῖς ὕδασι καὶ αἱ λίμναι κατέῤῥεον, ἀπὸ δὲ τῶν ἑτέρων ἀοικήτων νήσων, ἤγουν τῶν περὶ Ταπροβάνην, αἱ ὄρνιθες παρεγένοντο ἀκεραίων καὶ ἀφθάρτων κιναμώμων τὰ φύλλα φέρουσαι. καὶ οὗτος μὲν ὁ Διόνυσος νεβρῖδας ἐπωμαδίας, τουτέστιν ἐλάφων μικρῶν δέρματα ἐπὶ τῶν ὤμων ἐτάνυσε, τῷ δὲ ἐπιθυμητῷ κισσῷ τὰς καλὰς ἔστεψε τρίχας, τοὺς δὲ πλεκτοὺς θύρσους ἅπερ εἰσὶ Διονυσιακὰ ὅπλα ὁ ἄκρως τῷ οἴνῳ μεθύων ὑπογελῶν ἀνέσεισε, καὶ πολὺν πλοῦτον ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν ἔχευε. τούτου χάριν ἀρτίως αἱ ἄρουραι ἐκεῖναι τῷ λιβάνῳ κομῶσι, τῷ δὲ χρυσῷ τὰ ὄρη· λέγεται γὰρ καὶ χρυσοῦ μέταλλα εἶναι ἐκεῖ· οἱ δὲ ποταμοὶ ἑτέρωθεν τοῖς θυμιάμασι καὶ τοῖς ἀρώμασι πληθύνουσιν. αὐτοὶ δὲ οἱ κατοικοῦντες λίαν εὐτραφῆ γῆν ἔχοντες τοῖς χρυσοῖς καὶ μαλακοῖς πέπλοις ἀγάλλονται. Ἀλλὰ πρῶτοι μὲν ὑπὸ τὴν ἀνάκλισιν, ἤτοι τὴν πλευράν, τοῦ Λιβάνου ὄρους πλούσιοι κατοικοῦσιν οἱ ἐπωνύμως λεγόμενοι Ναβαταῖοι, πλησίον δὲ Χαυλάσιοι, οἱ περὶ τὴν Χαύλαμιν οὕτω καλουμένην γῆν, καὶ οἱ Ἀγρέες, ὑφ' ὧν ἡ Χατραμὶς γῆ κατοικεῖται ἐξεναντίας τῆς Περσίδος γῆς· ὑπὸ δὲ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης οἵ τε Μιναῖοι καὶ οἱ Σάβαι κατοικοῦσι, καὶ πλησίον αὐτῶν οἱ Κλεταβηνοί. Τοσαῦτα μὲν περὶ τὴν Ἀραβίαν ἐξαίσια καὶ ἐπίσημα ἔθνη κατοικοῦσι, καὶ ἄλλα πάνυ πλεῖστα· μεγίστη γὰρ ἔμπροσθεν ἢ σφόδρα καὶ πάνυ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθέν ἐστιν.

V. 962—1052. Πρὸς ἀντιπέραν δὲ ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ζεφύρου, ὅπου καὶ οἱ καταῤῥάκται λέγονται εἶναι, τῶν ἐν ὄρεσι διαιτωμένων Ἐρεμβῶν λυπηρὰ καὶ ἀνιαρὰ γῆ φαίνεται, τουτέστι τῶν Τρωγλοδυτῶν Ἀράβων, οἵτινες τὸν βίον καὶ

τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ταῖς κατωρυχέσι πέτραις, ἤτοι σπηλαίοις, ἔθεντο, γυμνοὶ καὶ κτημάτων ἐνδεεῖς ὄντες· θαλπομένοις δὲ τῷ ἱδρῶτι τὸ κατάξηρον αὐτῶν σῶμα μελαίνεται. ματαίως δὲ οὕτως καθάπερ θῆρες πλανώμενοι ἄλγη ἔχουσιν, οὐχ ὡς τῶν ἁβροβίων Ἀράβων γένος· καὶ γὰρ ἐπὶ πᾶσιν ἀνδράσιν ὁ δαίμων οὐ τὴν ἴσην δύναμιν ἐπὶ τῷ ὄλβῳ ἐθήκατο, τουτέστιν οὐκ ἐπὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ θεὸς τὴν ἴσην μοῖραν ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ τοῦ πλούτου ἔθηκεν. Ὑπεράνω δὲ τοῦ Λιβάνου πρὸς τὰς αὐγάς, ἤτοι τὴν ἀνατολήν, τοῦ ἡλίου τῆς ἑτέρας Συρίας, τουτέστι τῆς Ἀσσυρίας, γῆ μακρὰ καὶ ἐπιμήκης πρὸς βοῤῥᾶν ἐκτείνεται, ἑλκομένη μέχρι τῆς ὑπὸ θαλάσσης κλυζομένης Σινώπης. ἐν μεσογείᾳ δὲ τῆς βαθείας ἢ μεγάλης ἠπείρου οἱ ἐμπειρικώτατοι τῶν ἱπποσυνάων καὶ πολεμικώτατοι Καππαδόκαι κατοικοῦσιν, οἱ δὲ Ἀσσύριοι οἱ καὶ Λευκόσυροι πλησίον τῆς θαλάσσης, δηλονότι τοῦ Εὐξείνου πόντου, περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ. Ἀπὸ δὲ τῶν ὑψηλῶν καὶ τραχέων αὐτῆς ὀρῶν πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἀπείρου, ἤτοι μεγίστου, ποταμοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς φαίνεται, ὅστις δὴ Εὐφράτης πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους μακρὸς ἐπὶ νότον πορεύεται, πάλιν δὲ τοὺς ἀγκῶνας συστρέψας, ἐξεναντίας τοῦ ἡλίου πορευόμενος, μέσον τῆς Βαβυλῶνος περάσας εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον τὸν ἀφρὸν αὐτοῦ ἀπερεύγεται, ταῖς ἐσχάταις ἐκβολαῖς ἐγγὺς τῆς Τερηδόνος ὁδεύων. μετὰ τοῦτον δὲ τὸν Εὐφράτην εἰς ἀνατολὴν Τίγρις ὁ ταχύτατος πάντων τῶν ποταμῶν καὶ καλὰ ῥεύματα ἔχων φέρεται, ὃς καὶ ἀπὸ τοῦ Νιφάτου ὄρους γεννᾶται, ἴσον ῥοῦν καὶ ὁμαλὸν κατὰ τὸ τάχος ἐλαύνων, τοσοῦτον ἄποθεν καὶ χωρὶς ὑπάρχων ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου, ὁπόσον ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ὁδοιπόρος ἰσχυρὸς καὶ γενναῖος καὶ ταχὺς ὁδεύσειεν. ὑπάρχει δέ τις λίμνη κατὰ τὸ μέσον κυκλοτερὴς τοῖς ὕδασιν, ὄνομα Θωῖτις καλουμένη, ἐφ' ἧστινος τὸ ἐνδότατον δύνων καὶ ὡς εἰς βάραθρον ἐμπεσὼν ὁ Τίγρις καταπολὺ ὑποκάτωθεν σύρεται· πάλιν δὲ ὑπόγειος ἐξ αὐτῆς ἀνατείλας ὀξύτερον ῥοῦν κάτω προπέμπει, διὰ τὸ πρανές, ἤτοι τὸ κατωφερὲς τῶν χωρίων· οὐδαμῶς ἂν ἐκείνου ἐπὶ πᾶσι τοῖς ποταμοῖς ταχύτερον κατόψει. Ὅση δὲ γῆ μεταξὺ κεῖται τοῦ τε Εὐφράτου καὶ Τίγριος, ταύτην οἱ περίοικοι Μεσοποταμίαν καλοῦσιν· οὐδαμῶς μέντοι τὰς νομὰς ἐκείνης τῆς χώρας βούκολος ἀνὴρ μέμψοι-

το, οὐδ' ὅςτις τὸν κέρᾳ καὶ ὄνυξι χρώμενον Πᾶνα τῇ σύριγγι τιμῶν τοῖς ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένοις προβάτοις ἕπεται, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ποικίλην καὶ πυκνὴν τῶν δένδρων φυτείαν φυτουργὸς ἀνὴρ τῶν καρπῶν ἀπεδοκίμασεν ἢ ἀπέῤῥιψεν, ἐπειδὴ τοιαύτη ὑπάρχει τῆς γῆς ἐκείνης ἡ ἄροσις, ἐν τῷ αὔξειν τὴν πόαν καὶ διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ ἀνθηρὸν τῶν νομῶν. ἐν αὐτῇ δὲ καὶ ἡ τῶν ἀνδρῶν γενεὰ ὅμοια καὶ παραπλήσια τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος αὔξεται. Πρὸς βοῤῥᾶν δὲ τῆς Μεσοποταμίας οἱ Ἀρμένιοι καλὴν καὶ εὐδαίμονα γῆν κατοικοῦσι καὶ οἱ μαχόμενοι ἐκ τῶν χειρῶν Ματιηνοί, εὐτραφεῖς καὶ ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι καὶ καλῶς τὰ τοῦ πολέμου μεμαθηκότες, ἐπὶ τοῖς τοῦ Καυκάσου ὄρεσι κεκλιμένοι παρὰ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ. Πρὸς δὲ τὸν νότον ἡ μεγάλη πόλις Βαβυλών, ἥντινα χαλκοῖς καὶ ἰσχυροῖς τείχεσιν ἡ Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν, ἐπὶ δὲ τὴν ἀκρόπολιν τῷ Βήλῳ, ἤτοι τῷ βασιλεῖ ἢ μᾶλλον τῷ Διὶ ἢ τοῦ Διὸς υἱῷ, μέγαν δόμον ἢ ναὸν ᾠκοδόμησεν ἢ ἱδρύσατο, τῷ χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ καλλωπίσασα καὶ ἐπιμελησαμένη. καὶ ταύτης μὲν τὸ πεδίον πολὺ ἢ μέγιστον, καὶ ἐκεῖσε πολλοὶ φοίνικες οἱ κατὰ ἄκρον κομῶντές εἰσιν. ἀληθῶς μὴν τοῦ χρυσοῦ χαριέστερον ἄλλο ἡ Βαβυλὼν φέρει, τὴν γλαυκὴν λίθον ὑγρᾶς βηρύλλου, ἥτις περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐν τοῖς προβασίμοις τόποις ἔσωθεν τῆς ὀφιήτιδος πέτρας φύεται. ὑπεράνω δὲ τῆς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν πνοὴν τοῦ βοῤῥᾶ οἵ τε Κισσοὶ καὶ οἱ Μεσαβάται καὶ οἱ Χαλωνῖται κατοικοῦσιν, ἅτινά εἰσιν ἔθνη Συρίας. Ἀλλ' ὁπόταν ἀπὸ τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν ἔμπροσθεν εἰς ἀνατολὴν ὁδεύσῃς, μετὰ ταῦτα τῶν Μήδων τὰ στενὰ εὑρήσεις, ὅπου ἡ Μήδεια φυγοῦσα τὸν Θησέα ἔμεινεν. ὧντινων τῶν Μηδικῶν ὀρῶν πρὸς τὸν βοῤῥᾶν τὴν ἄγαν θάλλουσαν γῆν ἢ τὴν καλλίστην χώραν ἔχουσιν οἵ τε Γηλοὶ καὶ οἱ Μάρδοι καὶ οἱ Ἀτροπατηνοὶ ἄνδρες. πρὸς δὲ τὸν νότον τῶν λαμπροτάτων Μήδων τὰ ἔθνη κατοικοῦσιν, ἐξ ἐκείνης τῆς μεγαλοδόξου γενεᾶς γεννηθέντα, τῆς ἀψόγου θυγατρὸς Αἰήτου, τουτέστι τῆς Μηδείας. ἡνίκα γὰρ ἐπὶ τὸν ῥοῦν τοῦ Ἀττικοῦ ποταμοῦ Ἰλισσοῦ φάρμακα χαλεπὰ ἐβουλεύσατο τῷ Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος παιδί, αἰδοῖ μὲν τὸν τόπον ἐκεῖνον κατέλιπεν, εἰς δὲ τὴν βαθεῖαν ταύτην χώραν, ὁμώνυμον αὐτῆς, πλανωμένη κατὰ τοὺς ἄνδρας ἢ ἀνθρώπους

τούτους παραγίνεται, οὐ πόῤῥω μὲν τῆς γῆς τῶν Κόλχων, εἰς αὐτὴν δὲ τὴν τῶν Κόλχων χώραν ἱκέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ὀργὴν ἐφοβεῖτο. τούτου χάριν εἰςέτι καὶ ἀρτίως πολυφάρμακοι ἄνδρες ὑπάρχουσι, χώραν μεγίστην καὶ ἄπειρον κατοικοῦντες, οἱ μὲν ἐπ' αὐτὰς τὰς πέτρας, αἵτινες τὸν σκοτεινὸν ναρκισσίτην λίθον φύουσιν, οἱ δὲ ἐν τοῖς δασέσι καὶ καὶ ἐνύδροις καὶ κηπευσίμοις κατοικούμενοι τόποις, καλὰ ποίμνια βόσκοντες δαψιλῶς καὶ ἀφθόνως τοῖς μαλλοῖς καταβαρούμενα, τοσοῦτον ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν τετραμμένοι μέχρι τῶν Κασπίων πυλῶν, αἵτινες πύλαι ὑπὸ βαθείας ἢ ὑψηλὰς πέτρας ἐν τάξει πυλῶν κλεῖδες τῆς Ἀσίας εἰσίν· ὅπου καὶ ἐπὶ τὰ βόρεια μέρη καὶ ἐπὶ τὰ νότια ἐρχομένοις ἢ πορευομένοις ἡ ὁδὸς ὁμοίως ἐκτέταται, ἡ μὲν πρὸς βοῤῥᾶν ἐπὶ τὰ τῆς Ὑρκανίας, ἡ δὲ πρὸς νότον ἐπὶ τὰ ὄρη τῆς Περσίδος γῆς. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἔσχατον τῶν Κασπίων πυλῶν οἱ πολεμικώτατοι καὶ ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντες Πάρθοι κατοικοῦσι, τῶν πολεμικῶν ἔμπειροι· οὐ γὰρ τὴν γῆν τῷ ἀρότρῳ τέμνοντες τὴν αὔλακα ἐπ' εὐθείας ὁρμῶσι, τουτέστιν οὐκ ἀροτριῶσι τὴν γῆν, οὐδὲ μετὰ νηῶν τὴν θάλασσαν ταῖς κώπαις διαχωρίζουσιν, ἤτοι τὴν θάλασσαν μετὰ νηῶν οὐ περῶσιν, οὐδὲ τοὺς βόας τοῖς βοσκήμασι τρέφουσιν· ἐκ μικρᾶς δὲ ἡλικίας καὶ ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων ἐν φροντίδι εἰσὶ τῶν ἱππικῶν καὶ τῶν τόξων, ἀεὶ δὲ ὁ κτύπος τῶν δοράτων καὶ τῶν βελῶν διὰ τὰ πολεμικὰ αὐτῶν γυμνάσια κατὰ τὴν γῆν ἐστι, πανταχοῦ δέ ἐστι καὶ ὁ δρόμος τῶν ταχυπόδων ἵππων ὁρμωμένων. οὐδὲ γὰρ νόμος αὐτοῖς ἢ δίκαιόν ἐστι πρότερον τοῦ δείπνου γεύσασθαι, πρὸ τοῦ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν τῇ τοῦ πολέμου κακοπαθείᾳ ἱδρῶτι λευκᾶναι. τῇ δὲ ἐξ ἀπωλείας ἢ ἁρπαγῆς καὶ δόρατος κληθείσῃ εὐωχίᾳ τρέφονται. ἀλλ' ὅμως, καίτοι ἀπροςπελάστους ὄντας κατὰ τὴν μάχην καὶ φοβεροὺς ἡ τοῦ Αὐσονίων βασιλέως, τουτέστι τοῦ Νέρωνος, ἀκωκὴ ἢ ὀξύτης τοῦ δόρατος ἐταπείνωσεν.

V. 1053—1079. Ἐὰν δέ σε ἐπιθυμία καταλαμβάνῃ καὶ ἐπικρατῇ καὶ τοὺς Πέρσας ἰδεῖν, σαφῶς ἄν σοι καὶ τούτων τὸ γένος προσείποιμι, καὶ τῶν ἀεὶ καὶ διαπαντὸς κατερχομένων ποταμῶν τὸν πόρον καὶ τὰς ὁδοὺς τῶν ὀρῶν. μόνοι γὰρ τῆς Ἀσίας τὸ ἔθνος βασιλικώτατον καὶ ὄνομα ἔχουσι, καὶ μόνοι τὸν ἄπειρον πλοῦτον ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν ἔθεντο, ὁπό-

τε τὴν Μῃονίαν, ἥπερ ἐστὶν ἡ Λυδία, ἐπὶ Δαρείου καθελόντες καὶ τὰς Σάρδεις ἐπόρθησαν. ἐπὶ τῷ σώματι μὲν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τὰ ὅπλα χρυσᾶ, χρύσειοι δὲ καὶ οἱ χαλινοὶ τοῖς ἵπποις αὐτῶν ἐπὶ στόμασι, χρυσᾶ δὲ καὶ τοῖς ποσὶ τὰ ἑαυτῶν ὑποδήματα ἐκάλλυναν· τοσοῦτος γὰρ ἦν αὐτοῖς ἄπειρος πλοῦτος. ἔστω δέ σοι ὅλη ἡ Περσὶς χώρα τοῖς μεγάλοις ὄρεσι περίδρομος, ἐπὶ τὸ νοτιώτερον μέρος τῶν Κασπίων πυλῶν τὴν ἔκτασιν ἔχουσα, ἑλκομένη ἕως τῆς ὁμωνύμου, τουτέστι τῆς Περσικῆς, θαλάσσης. τριχῶς δὲ κατοικοῦσι καὶ κεχωρισμένως, οἱ μὲν ἐπὶ τὰ ἀρκτῷα μέρη πρὸς τοῖς σκιεροῖς καὶ δασέσιν ὄρεσι τῶν Μήδων καθήμενοι, οἱ δὲ μεσόγειοι, οἱ δὲ ἐπὶ τὰ νότια μέρη μέχρι τῆς Περσικῆς θαλάσσης. Πρῶτα δὲ ἔθνη εἰσὶν οἱ Σάβαι, μετὰ τούτους δὲ οἱ Πασαργάδαι, πλησίον δὲ οἱ Τασκοί, καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἑκατέρωθεν τὴν Περσίδα γῆν κατοικοῦσι. καὶ ταύτην μὲν πολλοὶ ποταμοὶ ἄρδουσι καὶ περισσῶς πιαίνουσιν, ἔνθα κἀκεῖσε ταῖς σκολιαῖς προχύσεσιν ἐλαυνόμενοι· χωρὶς μέν ἐστιν ὁ μέγας Κύρος, χωρὶς δὲ ὁ Χόασπις, ὅς ἐστιν ἀπόῤῥοια τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, Ἰνδικὸν ὕδωρ ἕλκων καὶ τὴν τῶν Σούσων γῆν παραῤῥέων. ἐπὶ τούτου δὲ πλευραῖς καθάπερ κύλινδρον ἐπὶ τὴν γῆν κείμενον τὸν ἡδὺν τῇ ὄψει θεάσῃ ἀχάτην, ὃν ἀπὸ τῆς πέτρας τοῦ χειμερίου ποταμοῦ αἱ χαράδραι, οἱονεὶ τὰ ἀπὸ τῶν ὄμβρων τῆς γῆς σχίσματα, κάτω σύρουσιν. ἀεὶ δὲ καὶ διαπαντὸς τῷ χλιαρῷ ἀνέμῳ οἱ καρποὶ χαίροντες πυκνοὶ καὶ συνεχεῖς καὶ ἐπάλληλοι θάλλουσιν.

V. 1080 — 1127. Διανοούμενος δὲ σκέπτου καὶ τὸν ὑπόλοιπον πόρον τῆς Ἀσίας ἐπὶ τὴν ἀνατολήν· καὶ γὰρ ἐγγὺς ἡ βάσις ἢ τὸ ἔσχατον πέρας τῆς ἠπείρου, ὅ ἐστι τῆς Ἀσίας, πληροῦται. καὶ περὶ μὲν τὸ Περσικὸν ῥεῦμα τοῦ ὠκεανοῦ, ἤγουν τὸν Περσικὸν κόλπον, ὑπὸ τῷ ἀνατέλλοντι ἡλίῳ οἱ Καρμανοὶ κατοικοῦσι πλησίον τῆς Περσίδος, διχῶς μεμερισμένην γῆν ἔχοντες, οἱ μὲν ὑπεράνωθεν τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ἔνδοθεν ἐν μεσογείᾳ. καὶ ἡ μὲν βορεία Καρμανία ἔρημος, ἡ δὲ νοτία λιπαρά. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν τῶν Καρμανῶν ἡ τῶν Γεδρωσῶν χώρα ἐκτείνεται, πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ μεγάλα κήτη τρέφοντος. ἐφ᾽ οἷστισιν ἔθνεσι πρὸς τὴν ἀνατολὴν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν οἱ νότιοι Σκύθαι, οἱ καὶ Ἰνδοσκύθαι καλούμενοι, κατοικοῦσιν, ὅστις Ἰνδὸς κατεναντίον

τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατέρχεται, ταχὺν ῥοῦν ὀρθὸν ἐπὶ νότον ἐλαύνων, ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους Καυκάσου πρῶτον ἀρξάμενος. δύο δὲ στόματα αὐτοῦ ὑπάρχουσι, μέσην δέ τινα νῆσον τῶν δύο στομάτων περιῤῥεῖ, ἥντινα νῆσον Παταλήνην οἱ ἄνθρωποι καλοῦσιν. ἐκεῖνος δὲ ὁ ποταμὸς πολλῶν ἀνδρῶν ἔθνη διαχωρίζει. Καὶ μὲν ἐπὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου τούς τε Ὠρίτας καὶ Ἄραβας καὶ τοὺς λινᾶς χλαίνας ἔχοντας Ἀραχώτας καὶ τοὺς Σατραΐδας, καὶ ὅσους περὶ τῇ ἐξοχῇ τοῦ Παρπανίσου ὄρους, οὓς πάντας ἑνὶ κοινῷ ὀνόματι Ἀριηνοὺς λέγουσιν. οὐκ ἐπέραστον δὲ καὶ καλὴν κατοικοῦσι χώραν, ἀλλ' ὑπὸ τῇ λεπτῇ ψάμμῳ ἢ τοῖς δασέσι θάμνοις πλήθουσαν· ἀλλ' ὅμως ἐπαρκεῖς καὶ ἱκαναὶ τοῦ βίου τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶν ὁδοὶ καὶ ἄλλαι πολλαί, ἄλλον δὲ πλοῦτον αὐτοῖς ἄφθαρτον κομίζει ἡ γῆ· πανταχοῦ γὰρ τοῦ ἐρυθροῦ κοραλίου ὁ λίθος ἐστί, πανταχοῦ δὲ ὑπὸ ταῖς πέτραις αἱ φλέβες ὠδίνουσι τὴν καλὴν πλάκα τῆς τε χρυσιζούσης καὶ τῆς κυανῆς σαπφείρου, δύο καὶ γάρ εἰσι γένη. τούτους δὲ ἀποτέμνοντες τὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν εὐπορίαν τῆς ζωῆς προςπορίζονται. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ ἡ τῶν Ἰνδῶν ἐπέραστος γῆ ἐκτείνεται πασῶν ἐσχάτη περὶ τὰ χείλη, ἤτοι τὸν αἰγιαλόν, τοῦ ὠκεανοῦ, καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὰ τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἔργα ἀνερχόμενος, τουτέστιν ἀνατέλλων, πρώταις ἀκτῖσιν ἐπιλάμπει. διὰ τοῦτο οἱ τὴν χώραν ἐκείνην κατοικοῦντες τὰ σώματα μελαίνονται, λίαν πιαινόμενοι, εὐτραφεῖς δὲ τρίχας ὁμοίας τῷ ὑακίνθῳ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν φέρουσι. τῶν Ἰνδῶν δὲ οἱ μὲν τοῦ χρυσοῦ μέταλλα ἐργάζονται, εὐκαμπέσι μακέλλαις τὴν γῆν σκάπτοντες, οἱ δὲ τοὺς ἐκ τοῖ λίνου κατασκευασθέντας ἱστοὺς ὑφαίνουσιν, οἱ δὲ τοὺς λευκοὺς ὀδόντας τῶν ἐλεφάντων πρισθέντας ἀποξύουσιν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ ταῖς προόδοις ἢ ἐκβολαῖς τῶν ξηροποτάμων ἢ τὴν γλαυκὸν λίθον τοῦ βηρύλλου ἢ τὸν τιμιώτατον καὶ διαυγῆ ἀδάμαντα ἰχνεύουσιν, ἢ τὴν χλωρῶς διαυγάζουσαν ἴασπιν, ἢ καὶ τὸν γλαυκὸν λίθον τοῦ θαλασσοειδοῦς τοπάζου, καὶ τὴν γλυκερὰν ἀμέθυστον ἡσύχως πως καὶ μετρίως πορφυρίζουσαν. καὶ γὰρ παντοῖον πλοῦτον τοῖς ἀνδράσιν ἡ γῆ ἀενάοις ἢ τοῖς ἀεὶ ῥέουσι ποταμοῖς ἔνθα κἀκεῖσε κατάῤῥυτος αὔξει. ἀληθῶς δὲ καὶ οἱ λειμῶνες, ἤτοι οἱ σπειρόμενοι τόποι, τοῖς φύλλοις ἀεὶ κομῶσιν, ἤτοι εὐθαλεῖς εἰσι· καὶ γὰρ ἀλλαχοῦ μὲν ἡ κέγχρος

αὔξεται, ἀλλαχοῦ δὲ τοῦ ἐρυθραίου καλάμου, ὅπερ ἐστὶν εἶδος ἀρώματος, αἱ ὗλαι θάλλουσι· τὸ δὲ ἐρυθραίου ἢ ὅτι ἐρυθρὰν ἔχει τὴν χροιάν, ἢ ὅτι πρὸς τῇ Ἐρυθρᾷ φαίνεται.

V. 1128—1166. *Διανοούμενος δὲ σκόπει, ὅπως ἂν σοι καὶ τὸ σχῆμα καὶ τοὺς ποταμοὺς εἴποιμι καὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη καὶ τὰ ἔθνη αὐτῆς. καὶ αὐτὴ μὲν ἡ Ἰνδία ἐπὶ ταῖς τρισσαῖς πλευραῖς ἁπάσαις οὔσαις λοξαῖς ἥρμοσεν, ὁμοία τῷ εἴδει ῥόμβου· ἀλλὰ τὰ μὲν ἑσπέρια ὕδατα ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς γείτων ὑπάρχων διαχωρίζει, καὶ τὸ κῦμα τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης τὸ νότιον, ὁ δὲ Γάγγης εἰς τὴν ἀνατολήν, καὶ ὁ Καύκασος τὰ ἀρκτῷα τοῦ οὐρανοῦ μέρη. καὶ ταύτην μὲν τὴν χώραν πολλοὶ καὶ πλούσιοι ἄνδρες κατοικοῦσιν, οὐχ ὁμώνυμοι οὐδ᾽ ὁμοῦ ὄντες, ἀλλ᾽ ἀμφοτέρωθεν κεχωρισμένοι. οἱ μὲν Δαρδανέες ἔγγιστα τοῦ μεγίστου καὶ ἀπείρου Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅθεν ὁ Ὑδάσπης ναυσίπορος ποταμὸς τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν σκοπέλων συρόμενον εἰςδέχεται. ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ ὁ Κώφης ποταμὸς ὁ καλὰ συστρέμματα ἔχων ἐπακολουθεῖ. Μέσον δὲ τῶν ποταμῶν τούτων οἱ Σάβαι κατοικοῦσι καὶ οἱ τοξίλοι, οἱονεὶ οἱ τοξικοὶ ἄνδρες, ἢ οὕτω καλούμενοι Τοξίλοι· ἐφεξῆς δὲ καὶ οἱ Σκόδροι. ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ τὰ ἄγρια ἢ βάρβαρα ἔθνη τῶν Πευκανέων. μετὰ τούτους δὲ οἱ τοῦ Διονύσου θεράποντες Γαργαρίδαι κατοικοῦσιν, ὑπερβαλλόντως γὰρ ἐκεῖνοι τὸν Διόνυσον τιμῶσιν· ὅπου τὴν ποικίλην τοῦ χρυσοῦ γενεὰν ἢ τὸ μέταλλον τοῦ χρυσοῦ ὅ τε Ὕπανις καὶ ὁ θαυμαστὸς Μέγαρσος φέρει, πλουσιώτατοι γὰρ ἐκεῖνοι τῶν ποταμῶν, οἳ ἀπὸ τοῦ Ἡμωδοῦ ὄρους διεγειρόμενοι ἐπὶ τὴν Γαγγήτιδα χώραν προῤῥέουσι, συρομένην πρὸς νότον περὶ τὰ ἔσχατα τῆς Κωλίδος γῆς. καὶ αὐτὴ μὲν ἐπὶ τὸν βαθέα συστρέμματα ἔχοντα ὠκεανὸν ὑψηλὴ προνένευκε, τοῖς ταχέσιν ὀρνέοις δυςέκβατος οὖσα· διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἄνθρωποι Ἄορνιν αὐτὴν καλοῦσιν ἢ ἐπιδοξάζουσιν, ὡς μὴ ἔχουσαν ὄρνιν διὰ τὸ ὕψος. Ὑπάρχει δὲ θαυμαστός τις καὶ τίμιος καὶ μέγας τόπος περὶ τὸν καλὰ ῥεύματα ἔχοντα Γάγγην, ὃν ποτε ὁ Βάκχος ὀργιζόμενος ἐπάτησεν, ὅτε αἱ ἁπαλαὶ καὶ τρυφεραὶ τῶν Βακχῶν νεβρῖδες εἰς ἀσπίδας ἠλλάσσοντο, οἱ δὲ θύρσοι εἰς σίδηρον, καὶ οἱ ἕλικες τῆς πολυκαμποῦς ἀμπέλου εἰς ἕλιγμα δρακόντων καὶ εἰς διαζώσματα, τότε ὅτε ταῖς ἀφροσύναις αὐτῶν τὴν ἑορτὴν τοῦ θεοῦ ἠτίμησαν.*

τούτου χάριν τὴν μὲν ὁδὸν Νυσσαίαν ἐκάλεσαν, κοσμίως δὲ καὶ ἐπιστημόνως σὺν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν πάντα ἐτέλεσαν τὰ μυστήρια, ὁπότε αὐτὸς τὰ ἔθνη τῶν μελάνων Ἰνδῶν ὤλεσε καὶ τῶν Ἠμωδῶν ὀρῶν ἐπέβη, ἀφ' ὧντινων ὀρῶν βάσιν ὁ μέγας ῥοῦς τοῦ ἀνατολικοῦ ὠκεανοῦ φέρεται. ἐκεῖσε δύο στήλας περὶ τὰ ἔσχατα τῆς γῆς στήσας χαίρων ἐπὶ τὸν Ἰσμηνὸν ποταμόν, ἤτοι εἰς τὰς Θήβας, κατῆλθε. Τοσοῦτοι μὲν κατὰ τὴν γῆν μάλιστα ἐπίσημοι καὶ ἐπιφανεῖς ἄνδρες ὑπάρχουσιν.

V. 1167—1186. Ἄλλοι δὲ πλεῖστοι ἔνθα κἀκεῖσε ἐπὶ τὰς ἠπείρους πλανῶνται, οὓς οὐκ ἄν τις τῶν θνητῶν φανερῶς καὶ διαδήλως εἴποι· μόνοι δὲ οἱ θεοὶ ῥαδίως καὶ εὐκόλως δύνανται πάντα. αὐτοὶ γὰρ πρῶτοι τὰ τῆς γῆς θεμέλια οἱονεὶ ἐν τόρνῳ ἔθηκαν καὶ περιεγράψαντο, διὰ τὸ σφαιρικὸν τοῦ κόσμου, καὶ τὴν βαθεῖαν ὁδὸν τῆς ἀμετρήτου θαλάσσης ἐδήλωσαν, αὐτοὶ δὲ ἑδραῖα καὶ ἀσφαλῆ πάντα ἐν τῷ βίῳ διεσάφησαν, καὶ τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἄστρα διακρίνοντες, τοῦ δὲ πόντου καὶ τῆς βαθείας ἠπείρου ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ μοῖραν ἔχειν ἐκληρώσαντο. διὰ τοῦτο καὶ ἑκάστη μοῖρα τῆς γῆς ἄλλην καὶ παρηλλαγμένην φύσιν καὶ θέσιν ἔλαχεν. καὶ γὰρ ἡ μὲν λευκὴ καὶ ἀργιλλώδης ἐστίν, ἡ δὲ μελανωτέρα, ἡ δὲ καὶ ἀμφοτέρων τὴν μορφὴν ἔλαχεν, ἡ δὲ ἄλλη τοῖς ἄνθεσι τῆς Ἀσσυρίης μίλτου ὁμοία καὶ παραπλησία, ἄλλαι δὲ ἑτεροειδεῖς· οὕτως γὰρ ὁ μέγας διανοησάμενος ἐσκέψατο Ζεύς, οὕτω τοῖς ἀνθρώποις ἑτεροειδῆ πάντα κατεσκεύασεν. Ὑμεῖς δέ, ὦ ἤπειροι καὶ αἱ ἐν τῇ θαλάσσῃ κείμεναι νῆσοι καὶ τὰ ὕδατα τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τὰ μεγάλα τοῦ πόντου χεύματα καὶ οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ κρῆναι καὶ τὰ βάσιμα ἢ κατάσκια καὶ δασέα ὄρη, χαίρετε. ἄρτι γὰρ καὶ τὸ μέγα κῦμα τῆς θαλάσσης ἐπέδραμον, ἄρτι δὲ τὸν πολλὰς ἔχοντα στροφὰς πόρον τῆς ἠπείρου, ὧντινων ποιημάτων ἕνεκα ἐκ τῶν μακαρίων καὶ ἀθανάτων θεῶν ἡ ἀνταπόδοσις ἀνταξία ἐμοὶ γένοιτο.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΒΛΕΜΜΙΔΟΥ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ.

Βουλόμενος δὴ ὡς ἐν συντόμῳ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ζωγραφῆσαι τῷ λόγῳ, καὶ δεῖξαί σοι, ποταπῶς κεῖται αὐτὴ καὶ εἰς πόσα μεμέρισται καὶ τίνα γένη καὶ πόλιες καὶ ποταμοί εἰσιν ἐπ' αὐτῇ, ᾠήθην δεῖν πρῶτα ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ ἄρξασθαι τοῦ βαθυῤῥόου· ὡς κύκλῳ αὐτοῦ περιέχοντος πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, οἷάπερ νῆσον σφενδόνῃ ἐοικυῖαν. τοῦ γὰρ πρὸς δυσμὰς τὸ τῆς ἑῴας πλατύτερόν ἐστι μέρος. Καὶ δὴ ἄρχομαι, σὺ δὲ καλῶς ἄκουε. Καὶ πρῶτον

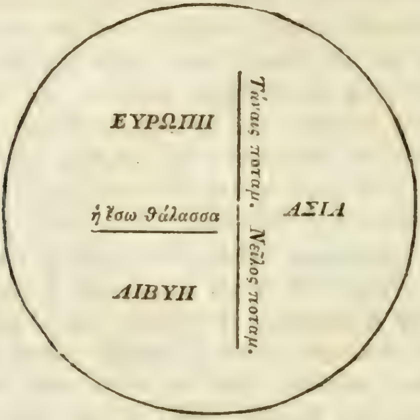
περὶ τοῦ ὠκεανοῦ.

Οὗτος ὁ ὠκεανὸς εἷς ὢν καὶ κύκλῳ περιφερόμενος τέσσαρας ἔσχεν ὁ αὐτὸς τὰς ἐπωνυμίας. καὶ πρὸς μὲν τὸ τέλος τοῦ ζεφύρου Ἄτλας ἑσπέριος καλεῖται· πρὸς δὲ τὸν βοῤῥᾶν, ὅπου καὶ τὸ τῶν Ἀριμασπῶν γένος οἰκεῖ, Κρόνιος πεπηγώς· πρὸς δὲ τὴν ἑῴαν ἧῷος καὶ Ἰνδικός· πρὸς δὲ τὸν νότον, ὅπου ἡ γῆ κεκαυμένη ἐστὶν ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου θερμότητος, ἐρυθραῖος καὶ Αἰθιόπιος καλεῖται. Ἔχει δὲ καὶ τέσσαρας πόρους σὺν τούτοις, οἵτινες τέσσαρας ἀποτίκτουσι θαλάσσας· τὴν μὲν πρώτην πρὸς δυσμάς, τὴν δευτέραν δὲ ἐπ' ἀνατολάς, τὴν δὲ τρίτην πρὸς βοῤῥᾶν, τὴν δὲ τετάρτην πρὸς νό-

τον. Καὶ ἡ μὲν οὖσα πρὸς ἀνατολὰς Περσικὴ καλεῖται καὶ ἔστι σφαιροειδής, ἡ δὲ πρὸς νότον Ἀραβική, ἐπιμήκης δέ ἐστιν αὕτη, ἐνίους ἔχουσα νήσους, ἡ δὲ πρὸς βοῤῥᾶν σφαιροειδής ἐστι καὶ πάνυ μεγίστη, Ὑρκανικὴ δὲ καὶ Κασπία καλεῖται, ἡ δὲ πρὸς δυσμὰς ἐπιμήκης ἐστὶ καὶ πάνυ μεγίστη· φθάνει γὰρ ἐπὶ τοῦ Κασίου ὄρους μέχρι τῆς Συρίας. Μία δὲ οὖσα καὶ αὐτὴ πολλὰ ἔσχεν ὀνόματα· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν, τῆς τε Ἀβίνης τε καὶ Ἀλύβης, ὁ ἀναμεταξὺ τῆς τε Εὐρώπης τε καὶ Λιβύης πόντος Ἰβηρικὸς καλεῖται. ὁ δὲ μετὰ τοῦτον Γαλατικὸς πρὸς τὸν βοῤῥᾶν. πρὸς γὰρ τὸν νότον ὁ Σαρδόνιος πόντος ἐστί. μετὰ δὲ τὸν Γαλατικὸν ὁ Λιγυστικὸς πόντος ἐστί. μετὰ δὲ τὸν Λιγυστικὸν ὁ Τυρσηνικός. μετὰ δὲ τὸν Τυρσηνικὸν ὁ Σικελικός, καὶ ἔστι μέχρι τῆς Καλαβρίας, ἐξ ἐναντίας τῆς μικρᾶς Σύρτης. Μετὰ δὲ τὸν Σικελικὸν πόντον ὁ Ἀδρίας πόντος ἐστίν, ὅστις καὶ Ἰώνιος καλεῖται. ἔστι δὲ οὗτος πρὸς τὸν βοῤῥᾶν, κλίνων ὀλίγον πρὸς δυσμάς. Πρὸς δὲ τὴν μεγάλην Σύρτην ἔσω τῆς Λιβύης ὁ Λιβυκὸς πόντος ἐστί. Μετὰ δὲ τοῦτον ἕτεροι δύο πόντοι γεγόνασιν, ὁ μὲν πρὸς νότον, ὁ δὲ πρὸς βοῤῥᾶν. Καὶ ὁ μὲν πρὸς βοῤῥᾶν Σιδονία καλεῖται καὶ Ἰσσικὸς κόλπος· ἔστι δὲ ὅπου ἡ Ἰσσὸς πόλις κεῖται. ὁ δὲ πρὸς νότον Φαρίη καλεῖται· ἔστι δὲ ὅπου τὸ Κάσιον ὄρος ἐστίν. Ὑπεράνω δὲ τῆς νήσου τῆς Κρήτης πρὸς μὲν τὴν δύσιν Κρητικὸν πέλαγος καλεῖται· πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν Μυρτῷον· πρὸς δὲ τὸν βοῤῥᾶν εἰς τὸ μέσον τούτων εἰσὶν αἱ Κυκλάδες νῆσοι. Ὑπεράνω δὲ τῶν νήσων Αἰγαῖον πέλαγος καλεῖται, καὶ ἔρχεται μέχρι τῆς Τενέδου τῆς νήσου. Ἀπὸ δὲ τῆς Τενέδου ἐρχόμενος πρὸς τὸν βοῤῥᾶν οὗτος ὁ ἐπιμήκης ἰσθμὸς Ἑλλήσποντος καλεῖται. τὸ δὲ ὑπὲρ τούτου σφαιροειδὲς Προποντὶς λέγεται. ὁ δὲ ἐπιμήκης ἰσθμὸς ὑπὲρ τῆςδε Βόςπορος λέγεται. τὸ δὲ ἑξῆς ἄνω πρὸς τὸν βοῤῥᾶν μέρος Εὔξεινος καὶ Ποντικὸς πόντος καλεῖται καὶ ἐκτείνεται μᾶλλον πρὸς τὴν ἀνατολήν. τὸ δὲ ὑπὲρ τούτου Μαιῶτις λέγεται λίμνη, ἧς ὑπεράνω οὐκ ἔστιν ἄλλη θάλασσα ἢ ὁ ποταμὸς ὁ καλούμενος Τάναϊς, ὃς εἰς αὐτὴν τὴν Μαιώτιδα ἐκ τῶν Σκυθικῶν ὀρέων εἰςέρχεται. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν τοῦ ὠκεανοῦ κόλπων.

Περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς γῆς.

Ἡ γῆ δὲ μεμέρισται εἰς τρία, εἰς Λιβύην, εἰς Εὐρώπην. καὶ εἰς Ἀσίαν.

Περὶ τῆς Λιβύης.

Καὶ ἡ μὲν Λιβύη τετράπλευρος οὖσα κεῖται πρὸς νότον. καὶ χωρίζει αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης τὰ Γάδειρα καὶ τὸ στόμα τοῦ Νείλου, τὰ μὲν πρὸς δύσιν, τὰ δὲ πρὸς ἀνατολήν. Ἔστι δ' αὐτὴ ψαμμώδης τε καὶ μελανόγης καὶ διψώδης τε καὶ κατάξηρος. διὸ καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν παρδαλῆν ὀνομάζουσι διὰ τὴν ταύτης ποικιλότητα. Λέγεται δὲ αὐτὴ καὶ Καρχηδὼν καὶ Ἀφρική.

Περὶ τῶν ἐθνῶν τῆς Λιβύης.

*Ἄκουσον δὲ τὰ ἔθνη τῆςδε ὁπόσα εἰσίν. Ἐπὶ μὲν τὴν ἐσχάτην γωνίαν τοῦ ταύτης τετραπλεύρου σχήματος, πλησίον τῶν Ἡρακλικῶν στηλῶν οἱ Μαυρούσιοί εἰσι, καὶ οἱ Μασαισύλιοι, καὶ οἱ ἀγρονόμοι Μασυλῆνες, οἵτινες σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν εἰς τὰ δάση ταύτης τῆς γῆς θηρεύουσιν, ἵνα ἀπὸ τῆς θήρας αὐτῶν ζῶσιν. οὐ γὰρ οἴδασί τι τῆς θείας γεωργίας, οὐδὲ πόλεις ἔχουσιν, ἀλλὰ νομάδες εἰσί. Καὶ Καρχηδὼν λέγεται ἕως ὧδε. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν ἀναμεταξὺ τῶν δύο Συρτίδων μικρά τις ᾤκισται πόλις, ἧς τὸ ὄνομα Νεάπολις. Ἧς ὑπὲρ τὴν γῆν οἱ Λωτοφάγοι ἄνδρες εἰσί, φιλόξενοι ὄντες,** οὓς οἱ Ῥωμαῖοι ἀπώλεσαν πολεμικῶς· διὸ καὶ τὰ ἐκεῖσε ἠρημωμένα εἰσί. Μετὰ τούτους δὲ ταύτην οἱ Ἀσβύσται*

ἔχουσιν ἐς τὸ μέσον αὐτῆς, ὅπου καὶ τὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν τοῦ Ἀμῶνος ἱερὸν ἐν πολλῇ ψάμμῳ ἐστί, καὶ ἡ κάλλιππος Κυρήνη, ἐφ' ἧς καὶ τὸ τῶν Λακώνων ἦν γένος. ἐκεῖσε δὲ προκύπτοντες πλησίον τῆς Αἰγύπτου οἱ Μαρμαρίδαι εἰσί. Πλησίον δὲ τούτων εἰσὶν οἱ Γαίτουλοι ὑπεράνω. Ἑξῆς δὲ ἐπὶ τούτοις εἰσὶν οἱ Φαυρούσιοι. Ὑπεράνω δὲ τῆς γῆς αὐτῶν εἰσιν οἱ Γαράμαντες ἄπειροι. Καὶ ἐπὶ τούτοις εἰσὶν ἔσχατοι οἱ Αἰθίοπες ἐν τοῖς ἐνδοτάτοις μέρεσι τῆς Λιβύης. Ἐκεῖσε δὲ πλησίον τῆς λίμνης τῆς ὀνομαζομένης Κέρνης, ἥτις ἐστὶ πρὸς τὸν ὠκεανόν, ὄρη εἰσὶν ὑψηλότατα. Καὶ ἐκ τούτων ὁ ὀνομαστότατος κατέρχεται Νεῖλος ὁ ποταμός, ποτίζων πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον, ἐν τῇ ἐπιτολῇ τοῦ κυνάστρου, ὅντινα καὶ Σῖριν οἱ ἐκεῖσε Αἰθίοπες ὀνομάζουσιν· οἱ δὲ πολῖται τῆς πόλεως Συήνης Νεῖλον καλοῦσι. Λιβύηθεν δὲ ἐρχόμενος πρὸς βοῤῥᾶν ἑπτὰ τελεῖ στόματα, ὧδε κἀκεῖσε ἀεὶ συστρεφόμενος, ὧν καὶ τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· Ἡρακλειωτικόν, Μενδήσιον, Πηλούσιον, Κανώβιον, Θερματικόν, . . . κατέρχεται δὲ ἕως τῆς θαλάσσης, μερίζων τὴν Λιβύην ἀπὸ τῆς Ἀσίας. Τὸ δὲ ἑξῆς μέρος τὸ πρὸς ἀνατολὰς Ἀσία καλεῖται.

Περὶ τῆς Ἀσίας.

Ἔστι δὲ ἡ Ἀσία τὸ σχῆμα τρίπλευρος, πλατέα μὲν πρὸς βοῤῥᾶν, ὀξεῖα δὲ πρὸς ἀνατολάς· καλλίτροφος, καὶ λειμῶνας καὶ κήπους καὶ ἄλλα τινὰ ὡραῖα πράγματα ἔχουσα. Οἰκοῖσι δὲ αὐτὴν ἔθνη πλεῖστα.

Περὶ τῶν ἐθνῶν τῆς Ἀσίας.

Καὶ παρὰ μὲν τῷ Νείλῳ οἰκεῖ τὸ γένος τῶν πλουσίων ἀνδρῶν, τῶν Αἰγυπτίων, οἵτινες πρῶτοι ἐξεῖρον τὰς τέχνας, καὶ τὰς γεωργίας καὶ τὰς σφαίρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς πλανήτας καὶ τὸν ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ λοξὸν δρόμον τοῦ ἡλίου. εἰσὶ δὲ ὅσοι οἰκοῦσι τὴν μεγαλόδοξον Θήβην τὴν ἔχουσαν ἑκατὸν πύλας, καὶ τὴν Ἀρκαδίαν τὴν ἑπτάπολιν· ἑπτὰ γὰρ πόλεις ἔχει πλησίον τοῦ Νείλου, ἐκ μὲν ἀριστερῶν ἕξ, Μέμφιν, Διόσπολιν, Μέμνονα, Καταράκτην μικράν, Καταράκτην μεγάλην, καὶ Συήνην· ἐκ δὲ δεξιῶν ἔχει μόνην τὴν Βαβυλῶνα. Καὶ ὅσοι πρὸς τὰ νότια μέρη τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλάσσης τὴν Αἰγυπτιακὴν παραθαλασσίαν οἰκοῦσιν ἕως τῆς Σερβωνίδος λίμνης, Αἰγύπτιοι καὶ αὐτοὶ καλοῦνται. Καὶ ἐπὶ ταύτης μὲν τῆς παραθαλασσίας πρὸς μὲν τὸν ζέφυρον ἡ κα-

λουμένη Ἀλεξάνδρεια πόλις ἐστὶ τῆς Μακεδονίας· ἔστι δὲ πλουσία, ὅπου εἰσὶ καὶ τὰ τοῦ Σινωπίτου Διὸς χρυσᾶ οἰκήματα, ἓν ἄριστον θέαμα τοῖς ἀνθρώποις· ἀφ' οὗ καὶ ὁ Φάρος ἡ νῆσος τοῦ Πρωτέως καὶ ὁ τάφος τῶν τέκνων αὐτοῦ φαίνονται, ὥςπερ μακραὶ σκοπιαί. Μετ' αὐτὴν δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειάν ἐστι τὸ Πηλούσιον πρὸς ἀνατολὰς παρὰ τὴν Κασιώτιδα πέτραν, καὶ ἔστι πόλις τῆς τε Λιβύης καὶ τῆς Ἀσίας, οἰκοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνδρες ναυτικοί. καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, οἱ μὲν ἐπ' ὠκεανοῦ, οἱ δὲ κατὰ τὸ μέσον τῆς γῆς, οἱ δὲ κύκλῳ τῆς πλατέας λίμνης, τῆς καλουμένης Τριτωνίδος. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς Ἀσίας. ἄκουε δὲ καὶ περὶ τῆς Εὐρώπης.

Περὶ τῆς Εὐρώπης.

Τὸ τῆς Εὐρώπης σχῆμά ἐστι τετράπλευρον, ὀξὺ μὲν πρὸς δύσιν, πλατὺ δὲ πρὸς ἀνατολάς. Ταύτης δὲ κατὰ τὴν ἐσχάτην γωνίαν οἰκοῦσι τὸ ἔθνος τῶν μεγαλοψύχων Ἰβήρων, πλησίον τῶν στηλῶν, ἐπὶ τὸ τετραμένον μῆκος τῆς γῆς, ὅπου ἐστὶν ὁ ὠκεανὸς πάνυ ψυχρός. Ἐνταῦθα κατοικοῦσι καὶ οἱ Βρετανοὶ καὶ τὰ γένη τὰ λευκὰ τῶν πολεμικῶν Γερμανῶν. Ἔστι δὲ τούτων ἡ γῆ βοεία κατὰ τὸ σχῆμα· φθάνουσι δὲ μέχρι τοῦ Ἑρκυνίου δάσους. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐστὶ τὸ Πυρηναῖον ὄρος καὶ τὰ οἰκήματα τῶν Κελτῶν, πλησίον τοῦ Ἠριδανοῦ τοῦ ποταμοῦ. ἑξῆς δὲ μετὰ τοῦτόν ἐστιν ἡ Τυρσηνικὴ γῆ. Ταύτης δὲ ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἡ τοῦ Ἄλπιος ὄρους ἀρχή ἐστιν ὑποκειμένη τῇ Ἰταλίᾳ. Εἰς τὸ μέσον δὲ ταύτης τῆς Τυρσηνικῆς γῆς ἔρχεται ὁ Ῥῆνος ὁ ποταμὸς πρὸς τὴν βορινὴν θάλασσαν. ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ δὲ τῷ ποταμῷ ῥέει ὁ μέγας ποταμὸς ὁ Ἴστρος, στρεφόμενος πρὸς ἀνατολὰς πλησίον τῆς θαλάσσης τῆς Εὐξείνου· καὶ οὗτος καλεῖται Δάνουβις, ὅπου ἐρεύγεται πᾶν τὸ λεπτότατον τοῦ ὕδατος, συστρεφόμενος διὰ πενταπόρων προχοῶν τὴν Πεύκην τὴν νῆσον. Καὶ ἐπὶ τούτου μὲν πρὸς βορέαν πολλὰ γένη εἰσὶν ἐξηπλωμένα μέχρι τοῦ στόματος τῆς Μαιώτιδος λίμνης· Γερμανοί, Σαρμάται, Γέται, καὶ Βαστάρχαι ἢ μᾶλλον εἰπεῖν Βατάρχαι, καὶ ἡ γῆ ἡ πλείστη τῶν Δακῶν, καὶ οἱ ἰσχυροὶ Ἀλανοί, καὶ οἱ Ταῦροι, οἵτινες κατοικοῦσι τὸν μέγαν δρόμον τοῦ Ἀχιλλέως, τὸν στενὸν καὶ μακρὸν καὶ τὸ στόμα αὐτῆς τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Καὶ ὑπεράνω δὲ τούτων ἐξήπλωται τὸ γένος τῶν

πολυΐππων Ἀγαυῶν, ὅπου εἰσὶν οἱ ἄνδρες οἱ μελάγχλαινοι, καὶ οἱ ἱππημολγοί, οἱ Νευροί, καὶ οἱ Ἱππόποδες, καὶ οἱ Γελωνοί, καὶ οἱ Ἀγάθυρσοι, ὅπου τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ τὸ ὕδωρ σμίγεται τῷ μετώπῳ τοῦ Εὐξείνου πόντου ἀπέμπροσθεν τοῦ Κριοῦ, ἐξεναντίας τῶν μελαινῶν πετρῶν. Ἐκεῖθεν δὲ τοῦ Ἀλδήσκου καὶ τοῦ Παντικάπου τῶν δύο ποταμῶν τὰ ὕδατα ἀναβλύζουσι κεχωρισμένα ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς Ῥιπαίοις. παρὰ δὲ ταῖς προχοαῖς τούτων πλησίον τῆς νεκρᾶς θαλάσσης τοῦ ὠκεανοῦ αὐξάνεται ὁ ἤλεκτρος ὁ λαμπρὸς λίθος. Ἐκεῖ δὲ πλησίον καὶ ὑπὸ τοῖς ψυχροῖς Ἀγαθύρσοις εὑρίσκεται ὁ ἀδάμας. Τοσοῦτοι μὲν γεγόνασιν οἱ οἰκοῦντες τὸν Ἴστρον τὸν ποταμὸν πρὸς τὸν βορέαν. Πρὸς δὲ τὸν νότον εἰσὶν οἱ Γέραι, καὶ αἱ ἰσχυραὶ πόλεις τῶν Ὠρικίων, οἱ Παννόνιοι, οἱ Βούλγαροι, καὶ αὐτοὶ οἱ Θρᾷκες, οἵτινες ἄπειρον γῆν ἔχοντες, οἱ μὲν κατοικοῦσιν ἐπὶ ταῖς πλευραῖς τῆς Προποντίδος οἱ δὲ ὑπὲρ τὸν Ἑλλήσποντον, οἱ δὲ ὑπὲρ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ὅπου ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς Παλλήνης, τοῦ Θρακικοῦ ὄρους, εὑρίσκεται ὁ λίθος ὁ ἀστέριος, ὅςτις ὥσπερ λύχνος λάμπει ἐν τῇ νυκτί. Τοσοῦτοι μὲν πέριξ οἰκοῦσι τὸν Ἴστρον τὸν ποταμόν.

Περὶ τοῦ λοιποῦ πόρου τῆς Εὐρώπης.

Βλέπε δὲ ἤδη καὶ τὸν λοιπὸν πόρον τῆς Εὐρώπης, ὅςτις ἐκ τριγώνου πλευρᾶς πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἐρχόμενος, ἀπὸ τῶν δυτικῶν ἐπὶ τὰ ἑῷα ἐκτείνεται. Καὶ τὴν μὲν μίαν πλευρὰν οἰκοῦσιν οἱ Ἴβηρες, τὴν δὲ ἑτέραν οἱ Πανέλληνες, τὴν δὲ ἄλλην ἤγουν τὴν τρίτην οἱ ἀγαθοὶ Αὐσονῆες ἤγουν οἱ Ῥωμαῖοι. Ἀλλ' ἡ μὲν γῆ τῶν Ἰβήρων ἐστὶ γείτων τοῦ ἑσπερίου ὠκεανοῦ, καὶ ἐν αὐτῇ ἐστιν ἡ ἄκρα τῶν στηλῶν ἡ ὀνομαζομένη Ἀλύβη. Ὑπεράνω δὲ τῆσδε τῆς γῆς ἐστιν ἡ Ταρτησὸς ἡ εὐδαίμων, ἡ γῆ τῶν πλουσίων ἀνδρῶν· καὶ οἱ Κεψοί, οἵτινες κατοικοῦσι τὰ πρὸς πόδα τοῦ Πυρηναίου ὄρους, ἀρχομένου ἀπὸ τοῦ βορείου ὠκεανοῦ καὶ ἐκδιδομένου εἰς τὴν θάλασσαν καὶ χωρίζοντος τοὺς Κελτοὺς καὶ τοὺς Ἴβηρας. Εἰς τὸ μέσον δὲ τῶν Ἰβήρων καὶ Ἑλλήνων ἐξήπλωται ἡ γῆ αὐτῶν Αὐσόνων, καὶ διαχωρίζει μέσον αὐτὴν τὸ Ἀπέννιον ὄρος ἰθυνόμενον ὥςπερ ἐκ στάθμης. Ὁ δὲ Ἄλπιος ἄρχεται ἐκ τῆς βορεινῆς θαλάσσης, καὶ λήγει ἐπὶ τὴν πορθμίδα τὴν Σικελικήν. Ἔθνη ὑπάρχουσι περὶ αὐτὸν ταῦτα, ἅτινά σοι

λέξω νῦν εὐκόλως, ἄρχομαι δὲ ἐκ βοῤῥᾶς ἐκ τῆς Αὐσονικῆς δυτικῆς ἄκρας. Ἐκεῖ εἰσιν οἱ Τυῤῥηνοί, μετ᾽ αὐτοὺς δέ εἰσι τὰ ἔθνη τῶν Πελασγῶν, οἵτινες ἀπὸ τῆς Κυλλήνης ἤγουν τοῦ ὄρους τῆς Ἀρκαδίας ἐπὶ τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν ἀναβάντες, ἐνταῦθα κατῴκησαν. Μετὰ τούτους δέ ἐστι τὸ ἔθνος τῶν λαμπροτάτων Λατίνων τὸ πολεμικόν, ἔχοντες γῆν ἄπειρον. ἐς μέσον δὲ αὐτῆς τῆς γῆς ἐστιν ὁ Θύμβρις ὁ ποταμός, ὅςτις συστρέφεται ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ διδοῖ εἰς τὴν θάλασσαν. ἔστι δὲ πλατύτερος καὶ βασιλικώτατος πάντων τῶν ἄλλων ποταμῶν. διαχωρίζει δὲ εἰς δύο τὴν Ῥώμην τὴν ἔνδοξον, τὸν οἶκον τῶν βασιλέων, τὴν μητέρα τῶν πόλεων. ἡ πλουσία γῆ. Ἐπ᾽ αὐτὴν δέ ἐστι καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγνῆς Παρθενόπης, μιᾶς τῶν Σειρήνων. Πρὸς δὲ τὸ νότιον μέρος ὑπὸ τὴν Σειρηνίδα πέτραν, ὅπου δηλονότι αὕτη ἡ Παρθενόπη ἀπώλετο, φαίνεται συρόμενος ὁ Σίλαρος ποταμὸς ὁ Πευκεντῖνος. Πλησίον δὲ ἐκεῖ εἰσιν οἱ Λευκανοὶ καὶ οἱ Βρέντιοι ἄνδρες· τοσοῦτον δὲ τόπον οἰκοῦσιν οὗτοι, ὅσος φθάνει ἕως τῆς Λευκῆς πέτρας, τοῦ ὄρους τῆς Σικελίας. Ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς γῆς ἐρχόμενος ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν τοῦ ζεφύρου ἡ ἄκρα φαίνεται, καὶ ἐπὶ ταύτην οἰκοῦσιν οἱ Λοκροί, ὅσοι δηλονότι ἔφυγον ἀπὸ τῆς πατρίδος αὐτῶν τῆς Λοκρίδος, μιγέντες ταῖς ἰδίαις κυρίαις δοῦλοι ὄντες. Ἑξῆς δὲ μετὰ τούςδε εἰσὶν οἱ Μεταπόντιοι. Πλησίον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ ἐπιθυμητὴ καὶ καλὴ πόλις τοῦ πολυστεφάνου Κρότωνος, οἰκούμενον ἐπὶ τὰ ῥεύματα τοῦ Αἰσάρου τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἐκεῖ ἴδοις καὶ τὸ ὑψηλὸν οἴκημα τῆς Λακινιάδος Σικελικῆς Ἥρας. Ἔστι δὲ ἐκεῖ καὶ ἡ ὀνομαζομένη Σύμβαρις, ἣ ὑπὸ τοῦ Διὸς κεκατάραται. Ἐπὶ τούτοις δὲ τοῖς Συμβαρίταις εἰσὶν οἱ Σαυνῖται, κατὰ τὸ μέσον ὑπεράνωθεν τοῦ Σιλάρου ποταμοῦ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ ταχέα τῶν Μαρσῶν. [Ὑπεράνωθεν δὲ τῆς Συμβάρεως εἰσιν οἱ Μάρσοι.] Πλησίον δὲ τῆς θαλάσσης κεῖται ἡ πόλις ἡ Τάρας, ἥντινα ἐπόρθησαν οἱ Ἀμυκλαῖοι. Ἑξῆς δὲ ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ἡ γῆ ἡ Καλαβρία καὶ τὰ ἔθνη τῶν Ἰαπύγων, φθάνοντα μέχρι τῆς παραθαλασσίας τῆς πόλεως τῆς καλουμένης Ὑρίου, ὅπου τὸ Ἀδριαντικὸν πέλαγος σύρεται, καὶ ἔνδον ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦτόν ἐστι τῶν Γεστραίων. Τοσαῦτα μὲν ἔθνη εἰσὶν ἐπὶ τῆς Αὐσονίδος γῆς. Ἐκεῖθεν δὲ πρὸς ἀνατολὰς σύρεται ὁ Ἀδριαντικὸς κόλπος, ὑποξύων μὲν τὰς Λιβυρνίδας

νήσους περὶ τὴν ὑψηλὴν γῆν τῶν Ὑλλείων, ὅση κλίνει ἐπὶ τὸν ἰσθμόν, καὶ φέρεται ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς τῶν Βουλιμαίων. Ἐπὶ δὲ τὴν Ἰλλυρικὴν γῆν ἀπλήρωτος περιστρέφεται καὶ φθάνει ἕως τῆς κολώνης καὶ τῶν ὑψηλῶν ὀρέων τῶν καλουμένων Κεραυνίων. Περὶ ἐκεῖνον δὲ τὸν κόλπον ἴδοις ἂν καὶ τὸν τύμβον τὸν ἔνδοξον τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Ἁρμονίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τὰς δύο πέτρας τοὺς τάφους τῶν φίλων τοῦ Κάδμου, αἵτινες, ὅταν ἀρχή τις σημαίνουσα τοῖς πολίταις, τότε ἀμφότεραι κινοῦνται εἰς ἀλλήλας καὶ συμπορεύονται, καίπερ ἐστηριγμέναι οὖσαι. Πρὸς δὲ τὸν νότον ὑπὲρ τὴν εὔγειον Θρᾴκην καὶ τὴν Ὠρικίαν γῆν ἐστιν ἡ ἀρχὴ τῆς Ἑλλάδος, ἄνω καταπολὺ ἀνερχομένη, διεζωσμένη διπλῆν θάλασσαν, τὴν Αἰγαίαν δηλονότι καὶ τὴν Σικελικήν, τὴν μὲν πρὸς ζέφυρον, τὴν δὲ πρὸς εὖρον.

Περὶ τῆς Πελοποννήσου.

Ἡ Πελοπόννησος δὲ ἔπεται ὁμοία πλατάνου φύλλῳ, στενὴ οὖσα κατὰ τὸ ἄκρον. πρὸς γὰρ τὸν βοῤῥᾶν στενούμενος ὁ ἰσθμὸς ἔοικε τῷ φύλλῳ τῷ προσπεφυκότι τῷ κλάδῳ. Τούτου δὲ πρὸς μὲν τὴν δύσιν ἐστὶν ἡ Τριφυλὶς γῆ, ἡ ἔχουσα γένη τρία τῶν ἐπηλείων, τῶν ἐπηλύδων καὶ Μινυῶν. Ἐπ᾿ αὐτῆς δὲ τῆς γῆς ἔρχεται καὶ ὁ Ἀλφειὸς ποταμός, ὁ ἐπιθυμότατος τῶν ἄλλων, σχιζομένου τοῦ Εὐρώτου ποταμοῦ τῆς Μεσήνης, ἥτις ἐστὶ τῆς Τζακονίας· οἵτινες ποταμοὶ καὶ ἀμφότεροι ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀσίας, ὁ μὲν τέμνει τὴν γῆν τῶν Ἠλείων, ὁ δὲ τῶν Λακώνων. Κατὰ δὲ τὴν μέσην τὴν νῆσον ἐπὶ τὴν κυρτὴν γῆν κατοικοῦσιν οἱ Ἀρκάδες ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους τοῦ Ἐρυμάνθου, ὅπου ὁ Μέλας καὶ ὁ Κρᾶθις καὶ ὁ Ἰάων καὶ ὁ Γύγιος, οἱ πέντε οὗτοι ποταμοὶ ῥέουσι. Πλησίον δὲ τῶν Ἀργείων ἐστὶν ἡ ἄροσις καὶ ἡ γαῖα τῶν Λακώνων, ἡ μὲν ὁρῶσα πρὸς ἀνατολάς, ἡ δὲ πρὸς νότον.

Περὶ τῶν Ἰσθμίων.

Περὶ δὲ τὰ Ἴσθμια στεναὶ δύο θάλασσαι κτυποῦσιν, ἥ τε Κορινθία καὶ ἡ Σαρωνική. Καὶ ἡ Κορινθία μέν ἐστιν ἐξ ἐναντίας τῆς Ἐφύρου πόλεως ἀπὸ τοῦ Ἀδριαντικοῦ πελάγους, ἡ Σαρωνικὴ δέ ἐστι συρομένη πρὸς ἀνατολάς. Ἔμπροσθεν δὲ τοῦ ἰσθμοῦ πρὸς ἀνατολάς εἰσιν αἱ Ἀθῆναι. Ἀναμέσον δὲ τῶνδε σύρεται ὁ Ἰλισσὸς ποταμός, ὅπου ποτὲ καὶ ὁ Βοῤῥᾶς ἐκεῖ βασιλεὺς ἦν τῆς Θρᾴκης. Ἐπὶ ταύταις δέ

ἐστιν ἡ γῆ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Λοκρίδων· ἐξεναντίας δὲ τοῦ Ζεφύρου ἥπλωται ἡ γῆ τῆς Δωδώνης, ἤγουν Μακεδονίας. Ἐπὶ ταῖς πόλεσι δὲ ταύταις ἐστὶ καὶ ἡ Θεσσαλία, καὶ τὸ ὄρος τὸ χιονῶδες τὸ καλούμενον Αἷμος φαίνεται ἐν αὐταῖς. Ὑπεράνω δὲ τῆςδε τῆς Μακεδονίας ἐστὶν ἡ μεγάλη γῆ τῶν Αἰτωλῶν, ἐπὶ τὴν ἐξοχὴν τοῦ ὄρους τῆς Αἰτωλίας, ὃ κεῖται πρὸς νότον. διὰ μέσον δὲ τούτου τοῦ ὄρους ὁ Ἀχελώϊος ὁ ποταμὸς συστρεφόμενος διασύρεται διαμέσον τῶν Ἐχινάδων νήσων. Ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ γῇ, τῶν Αἰτωλῶν δηλονότι, ἐστὶν ἡ γῆ ἡ Φωκίς, συρομένη ἐς μέσον δύσεως καὶ ἀνατολῆς, καὶ ἀποκλίνουσα πρὸς βοῤῥᾶν ἐπὶ τῇ ἐξοχῇ τοῦ ὄρους τοῦ Παρνασοῦ, κατὰ τὸ στόμα τῶν Θερμοπυλῶν. Καὶ διαμέσον δὲ τῆς Φωκίδος ἔρχεται ὁ Κηφισσὸς ποταμός, ἐν ᾧ ποταμῷ ἐστι καὶ ἡ γῆ τῆς πόλεως τῆς Πυθῶνος, ὅπου καὶ ἡ περιπλοκὴ τῆς Δελφῖνος τοῦ δράκοντός ἐστιν. Τοσαῦτα μὲν εἴρηται καὶ περὶ τῆς Εὐρώπης.

Περὶ τῶν νήσων τῆς ἑσπερίας καὶ Φοινικῆς θαλάσσης.

Ἄκουσον δὲ ἤδη καὶ πάσας τὰς νήσους, αἵτινες οἰκοῦνται παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἐν τῇ θαλάσσῃ, τῇ τε ἑσπερίᾳ καὶ Φοινικῇ. Αἱ νῆσοι αἱ Γυμνάσιαι τῆς ἑσπερίας ἁλός εἰσιν αὗται· ἡ Βοῦσος, ἡ Σαρδὼ ἡ πλατέα, καὶ ἡ ἐπέραστος Κύρνος, ἥντινα καὶ κεφαλὴν καλοῦσι διὰ τὰς πολλὰς ἐξοχὰς τῶν ὀρέων καὶ τὰ δάση. Μετὰ δὲ τὴν Κύρνον εἰσὶν αἱ περίδρομοι νῆσοι τοῦ Ἱππότου υἱοῦ τοῦ Αἰόλου, ἐξ ὧν αἱ ἑπτὰ μόνον εἰσὶ πλωταὶ καὶ ἐπώνυμοι τοῖς ἀνδράσιν. Εἰσὶ δὲ αὗται, ἡ Στρογγύλη, ἡ Εὐώνυμος, ἡ Διδύμη, ἡ Φοινικώδης, ἡ Ἐρικώδης, ἡ ἱερὰ Ἡφαίστου καὶ Λιπάρα. καὶ ἡ Τρινακρία, κατὰ δὲ τὴν ἄκραν ταύτης ἐστὶν ἡ Πάχυνος καὶ ἡ Πελωρὶς καὶ ἡ Λιβύη. Ἀλλ' ἡ μὲν Λιβύη ἐστὶ πρὸς τὸν ζέφυρον, ἡ δὲ Πελωρὶς πρὸς τὸν ἄρκτον, ὁρῶσα πρὸς τὴν Αὐσονίαν γῆν. καὶ ταύτης πρὸς μὲν τὸν βοῤῥᾶν ἐστιν ὀλεθρία ὁδὸς τοῖς ναύταις. πρὸς δὲ τὸν νότον ἐστὶν ὁ Λιβυκὸς πόρος, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς μεγαλωτέρας Σύρτιδος. πρὸς δὲ τὴν δύσιν ἐστὶν ἡ ἑτέρα Σύρτις ἡ μικρά, ἧστινος ἔμπροσθέν εἰσι δύο νησίδια, ἡ Μῆνιξ καὶ τὰ Κέρκυνα, καὶ ἔχουσι τὸν λιμένα καὶ τὴν πορείαν ὑπὸ τῆς Λιβύης. Ἀλλ' ὅταν δὴ μετὰ νηὸς ὁδεύῃς ἐπὶ τὴν Ἰαπυγίαν γῆν περὶ τὸν ἀριστερὸν πόρον τῆς Ἀδριάδος

θαλάσσης, παρευθὺς εὑρήσεις τὴν νῆσον τοῦ Διομήδους. Μετὰ δὲ τῆςδε τῆς νήσου αἱ Ἀψυρτίδες νῆσοί εἰσι πρὸς ἀνατολάς· ἑξῆς δὲ ἐπὶ ταύταις εἰσὶν αἱ Λιβυρνίδες νῆσοι. Ἐρχόμενος δὲ πρὸς νότον μετὰ τῆς νηὸς ἐπὶ τὰ δρυμὰ ὄρη, αἱ νῆσοι τῶν Ἀμπρακίων φαίνονται πόῤῥωθεν, καὶ ἡ λιπαρὰ Κέρκυρα, ἥτις καὶ Φαιακία λέγεται. Ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ νῆσός ἐστιν Ἰθάκη καὶ τὰ ἄλλα νησίδια, ὅσα ὁ Ἀχελῷος ὁ ποταμὸς περιστρέφει συρόμενος ἀπὸ τῆς Χαλκίδος γῆς, λέγω δὴ τὰς λεγομένας Ἐχινάδας. Πρὸς δὲ τὸν βοῤῥᾶν πολλαὶ νῆσοι φαίνονται ἀπὸ τοῦ Ἀμνισσοῦ ποταμοῦ, τὰ Αἴγυλα, τὰ Κύθηρα, ἡ τραχεῖα Καλαύρια. Ἐπὶ δὲ τὸ ἕτερον μέρος ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς ἐστιν ἡ Κάρπαθος. ἡ Κρήτη ἡ τιμία ἡ πολλὴ καὶ λιπαρὰ καὶ εὔτροφος. Ἐξεναντίας δὲ τῆς Αἰγύπτου ἐστὶν ἡ Ῥόδος, ἡ γῆ τῶν Ἰηλυσίων ἀνδρῶν. Μετ' αὐτῆς δέ εἰσιν αἱ Χελιδόνιαι τρεῖς νῆσοι ἐπ' ἀνατολὰς ἔνδοθεν τῆς μεγάλης ἄκρας τῆς Παταρηΐδος. Ἡ Κύπρος δέ, ἥτις καὶ Κεράστη ἐκαλεῖτο, ἔστι πρὸς ἀνατολὰς ἔνδοθι τῶν κόλπων τοῦ Παμφυλίου. ἐγγὺς δὲ τῆς Φοινίκης ἐν τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ κεῖται ἡ Ἄραδος νῆσος. Θαυμαστὸς δέ τις πόρος ἐστὶ καὶ ὁ τοῦ Αἰγαίου ὁ ἔχων ἔσωθεν ἄπειρον πλῆθος καὶ τάξιν νήσων, ἐξ ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν, καὶ τοσοῦτον δὲ τεθαυμάστωται, ὁπόσον ἐστὶν ὁ στενὸς τόπος τῆς Ἕλλης τῆς Ἀθαμαντίδος, ἤγουν ὅσος ἐστὶν ὁ αὐλὸς ὁ ἀπὸ τῆς Τενέδου ἕως τῆς Προικονήσου, ὅπου ἐκεῖ ἡ Ἄβυδος καὶ ἡ Σηστὸς αἱ πόλεις ἐναντίον ὅρμον ἐποίησαν. ἡ μὲν γὰρ Ἄβυδος πόλις ἐστὶ τῆς Ἀσίας, ἡ δὲ Σηστὸς τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἐπὶ τῆς Εὐρώπης μέν ἐστιν ἡ Μάκρις, ἡ Ἀβαντία ἤγουν ἡ Εὔβοια, ἡ Σκῦρος, καὶ ἡ ὑψηλὴ Πεπάρηθος. ὅπου ἐστὶ καὶ ἡ Λῆμνος καὶ ἡ Θάσος, ἥτις καὶ ὠγυγία καλεῖται· καὶ ἡ Σάμος ἡ Θρακική, καὶ ἡ Ἴμβρος. Αἱ δὲ λαχοῦσαι νῆσοι τὴν πρώτην γῆν τῆς Ἀσίας καὶ κυκλοῦσαι τὴν Δῆλον τὴν νῆσον Κυκλάδας ὠνόμασαν. Μετὰ δὲ τούτων αἱ νῆσοί εἰσιν αἱ λεγόμεναι Σποράδες. ἐπὶ ταύταις δέ εἰσιν αἱ Ἰωνιάδες νῆσοι, ὅπου ἡ Καῦνος, καὶ ἡ ἐπιθυμητὴ Σάμος, καὶ ἡ Χίος, ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ Πελινίου ὄρους. ἐκεῖθεν δὲ φαίνονται καὶ τὰ ὄρη τῶν Αἰολίδων νήσων, καὶ τῆς Λέσβου, καὶ τῆς Τενέδου. Ἐκεῖθεν πάλιν ἐστὶ καὶ ὁ περὶ τὴν Κύζικον Μέλας πόντος, ἐρχόμενος ἐπὶ τὸν Ἑλλήςποντον καὶ ἐπὶ τὴν Προ-

ποντίδα. Ὑπὲρ δὲ τὸν ἀριστερὸν πόρον τοῦ Εὐξείνου ἐξεναντίας τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ ἐστιν ἡ νῆσος ἡ Λευκή, ἡ γῆ τῶν ψυχῶν τῶν ἡρώων. Ἐπ' εὐθείας δέ σοι ἐρχομένῳ ἐπὶ τὸν Κιμμέριον Βόςπορον ἔσωθεν τῆς Μαιάτιδος λίμνης ἐστὶ μία νῆσος μεγίστη κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ ἡ Φαιναγόρη, καὶ ἡ Ἑρμώνασσα, αἵτινές εἰσι μεγαλόδοξοι τοῖς ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀνδράσιν.

Περὶ τῶν τοῦ ὠκεανοῦ νήσων.

Εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ τὸν ὠκεανὸν ἄλλαι νῆσοι, ὧντινων τὰς θέσεις εἴποιμι ἂν καὶ τοὺς ἀνέμους, ἐν ᾧ ἑκάστη κεῖται. Ἔστι δὲ περὶ τὸν Ἀτλαντικὸν κόλπον ἡ βοοτρόφος Ἐρύθεια, ἥντινα οἰκοῦσιν οἱ μακρόβιοι Αἰθίοπες. Περὶ δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς Εὐρώπης εἰσὶν αἱ Ἑσπερίδαι νῆσοι, ἅςτινας οἰκοῦσιν οἱ πλούσιοι τῶν Ἰβήρων, ὅπου καὶ ὁ κασσίτερος γεννᾶται. Ἐπὶ δὲ τὰ βόῤῥεια μέρη τοῦ ὠκεανοῦ εἰσι καὶ ἄλλαι δύο νῆσοι, λεγόμεναι Βρετανίδες, ἐξεναντίας τοῦ Ῥήνου τοῦ ποταμοῦ, ὧντινων τὸ μέγεθός ἐστι πάνυ μέγα καὶ οὐδεμία νῆσος ἐξισοῦται τούτοις. ὀνομάζονται δὲ αὗται ἡ μὲν Σκοτία, ἡ δὲ Ἔγλεια. Πλησίον δὲ τῶν Κασσιτερίδων νήσων τῶν μικρῶν ἐστιν ἕτερος πόρος, ὅπου αἱ γυναῖκες τῶν Ἀμνιτῶν ἐξεναντίας τὸν Διόνυσον ἑορτάζουσιν. Διερχόμενος δὲ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν μέρη τῶν Βρετανικῶν νήσων πολλὴν ὁδὸν εὑρήσεις τὴν Θούλην νῆσον, ὅπου ἐκεῖσε πρὸς τὸν ἄρκτον ὁ ἥλιος ἐλθὼν τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας τὸ ἀειλαμπὲς αὐτοῦ φῶς ἐκκέχυται, διὰ τὸ ἐπίμηκες τῶν ἡμερῶν. Ἔμπροσθεν δὲ πάλιν ἐρχόμενος ἐπὶ τὴν ἀνατολικὴν θάλασσαν εὑρήσεις τὴν Χρυσὴν νῆσον, ὅπου τοῦ καθαροῦ ἡλίου ἡ ἀνατολὴ φαίνεται. Στραφεὶς δὲ ἐκεῖθεν ἔμπροσθεν ἐπὶ τῆς νοτίας κολώνης εὑρήσεις τὴν Ταπροβάναν τὴν μεγάλην νῆσον τῆς Ἀφροδίτης, τὴν μητέρα τῶν ἐλεφάντων. Ὑπεράνωθεν δὲ ταύτης ἐν τῷ οὐρανίῳ κύκλῳ ἀναστρέφεται ὁ λαμπρὸς καρκίνος. Ἔστι δὲ πλατεία κατὰ τὸ μέγεθος· πανταχοῦ δὲ περὶ αὐτὴν οἰκοῦσι τοῦ Ἐρυθραίου πόντου τὰ θρέμματα, ἤγουν θῖνες καὶ κήτεα ὅμοια τοῖς ὑψηλοῖς ὄρεσιν, ὅπου δυςκόλως τις δύναται ἐκφυγεῖν τὰ στόματα αὐτῶν· πολλάκις γὰρ ταῦτα κατέπιον καὶ τοὺς ἐκεῖθεν περιπλέοντας σὺν ταῖς ναυσίν. Ἔμπροσθεν δὲ ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Καραμανίδος τῆς ἔξωθεν ἄκρας ἐστὶν ἡ Περσῶν νῆσος, ἡ καλουμένη Ὤγυρις, ὅπου ἐστὶ καὶ ὁ τύμβος τοῦ

Ἐρυθραίου βασιλέως. Ἐρχόμενος δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ στόμα τῆς Περσικῆς θαλάσσης, ἤγουν τῆς Ἐρυθρᾶς, πρὸς τὰ βόρεια μέρη, εὑρήσεις τὸ Ἴκαρον, ὅπου εἰσὶ τῆς Ἀρτέμιδος οἱ βωμοὶ οἱ αὐτομάτως καπνίζοντες. Καὶ τόσας μὲν νήσους ἐπέχει ὁ ὠκεανὸς μείζονας. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πολλαί, αἱ μὲν ἐπὶ τῆς Λιβυκῆς ἁλός, αἱ δὲ ἐπὶ τῆς Ἀσίας, αἱ δὲ ἐπὶ τῆς Εὐρώπης· ἐξ ὧν αἱ μὲν οἰκοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καί εἰσι γνωστοὶ τοῖς πλέουσι τὴν θάλασσαν, αἱ δέ εἰσι βαθύκρημνοι καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἄγνωστοι, ὧν τὰ ὀνόματα οὐκ ἔστι μοι εὔκολον εἰπεῖν σαφῶς. Καὶ ταῦτα μὲν εἴρηται περὶ τῶν νήσων.

Περὶ τῶν ἐθνῶν τῆς οἰκουμένης.

Μέλλοντες δὲ εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν ἐθνῶν τῶν οἰκούντων τὴν οἰκουμένην, δέον ἐκρίναμεν πρῶτον ἅψασθαι ὀλίγον τι περὶ τῶν ὁροθεσίων τῶν τριῶν γαιῶν τῆς τε Εὐρώπης δηλονότι καὶ τῆς Λιβύης καὶ τῆς Ἀσίας, καὶ εἶτα λελέχθαι αὐτά.

Περὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ περιγραφῆς τῶν γαιῶν, τῆς τε Εὐρώπης λέγω καὶ Λιβύης τε καὶ Ἀσίας.

Ἡ ἔκτασις καὶ ἡ περιγραφὴ ἀμφοτέρων τουτὶ τῶν γαιῶν, τῆς τε Εὐρώπης δηλονότι καὶ τῆς Λιβύης, ἡ αὐτὴ ὁρᾶται ἐν μόνῃ τῇ Ἀσίᾳ ἑλκομένη κατὰ τὸ ἐναντίον. καὶ γὰρ τῆς Ἀσίας ὁ ὅρος πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἔρχεται, τῶν δὲ ἑτέρων δύο γαιῶν πρὸς τὴν δύσιν. Ὅμοιον δέ ἐστι τὸ σχῆμα στροβιλοειδές, ὀλίγον ἐρχόμενον μὲν πρὸς τὴν δύσιν, πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν πλατυνόμενον, ὅπου τοῦ Θηβαγενοῦς Διονύσου ἵστανται αἱ στῆλαι εἰς τὸ τέλος παρὰ τὸν ῥοῦν τοῦ ὠκεανοῦ, ὅπου ὁ Γάγγης τὸ ἀπὸ Νύσσης λευκὸν ὕδωρ ἐπὶ τὸν πλαταμῶνα κυλίει. Ἀλλ᾽ οὐ τοσοῦτόν ἐστι τὸ μέγεθος τῆς Ἀσίας, ὡς ὅσον ἐστὶ τῶν δύο γαιῶν, ἀλλ᾽ οὐδὲ κατὰ τὸ εἶδός ἐστιν ὅμοιον· καὶ γὰρ ἐν ἐκείναις ἄπειρος μία θάλασσα ἡγεμονεύει, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ ὁ πολὺς ὠκεανός ἐστι. τρεῖς γὰρ κόλπους ἐκβάλλει, τόν τε Περσικὸν δηλονότι τόν τε Ὑρκανικὸν καὶ τὸν Ἀραβικόν· καὶ οἱ μὲν δύο νότιοί εἰσιν, ὁ δὲ Ὑρκανικὸς εἰς τὸν βοῤῥᾶν βλέπει, ἐπὶ τὸν λίβα τὸν γείτονα τοῦ Εὐξείνου πόντου, περὶ ὅντινα Εὔξεινον καὶ Ὑρκανικὸν πόντον πολλοὶ ἄνδρες οἰκοῦσιν. Ἀμφοτέρων δὲ τούτων τῶν δύο πόντων ἰσθμός ἐστιν ἄπειρος διαχωρίζων ταύτας· ἔστι δὲ ἔνθα κἀκεῖσε παρατεινόμενος εἰς πολλὰ μέρη. Καὶ εἰς τὸ μέσον πάσης τῆς Ἀσίας περιβέβηκεν ὄρος, ἤγουν βουνός, ἀρξάμενον

ἀπὸ τῆς Παμφυλίδος καὶ φθάνον μέχρι τῶν Ἰνδῶν, καὶ ποτὲ μὲν λοξὸν καὶ ἀγκύλον, ποτὲ δὲ ὀρθὸν τοῖς βαδίζουσι πέλει, Ταῦρον δὲ καλοῦσι, βοὸς εἶδος ἔχον. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ ὄρους πολλοὶ καὶ ἄπειροι ποταμοὶ ῥέουσιν, οἱ μὲν πρὸς τὸν βορῥᾶν, οἱ δὲ ἐπὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ ζεφύρου, καὶ ἄλλοι ἐπὶ τὸν νότον· ὧν τὰ ὀνόματα οὐ δύναταί τις εἰπεῖν διὰ τὸν Ταῦρον πολλὰς ἔχοντα τὰς ἐπωνυμίας. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως. νῦν δὲ ἄρχομαι λέξαι καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα οἰκοῦσι τὴν γῆν. σὺ δὲ ἄκουσον.

Περὶ τῶν ἐθνῶν πάντων, τῶν οἰκούντων τὴν οἰκουμένην.

Πλησίον μὲν τῆς Μαιώτιδος λίμνης οἰκοῦσιν οἱ Μαιῶται καὶ τὰ ἔθνη τῶν Σαυροματῶν, πολὺν καὶ ἄπειρον γῆν ἔχοντες, ἧς μέσον συρόμενος ὁ Τάναϊς τῆς Μαιώτιδος εἰς μέσον πίπτει, καὶ χωρίζει τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας, τὴν Εὐρώπην οὖσαν εἰς δύσιν, τὴν δὲ Ἀσίαν εἰς ἀνατολήν. σύρεται δὲ οὗτος ἐπὶ τοῖς πεδίοις τῶν Σκυθῶν ἐκ τοῦ βορῥᾶ· αἱ πηγαὶ δὲ αὐτοῦ ἔρχονται ἀπὸ τοῦ Καυκάσου ὄρους, ὅπου ψύχρα γίνεται μεγίστη. Οἱ Σινδοὶ καὶ οἱ Κιμμέριοι καὶ οἱ πλησίον τοῦ Εὐξείνου πόντου, καὶ οἱ Κερκέτιοι, καὶ οἱ Ὀρέται, καὶ οἱ ἰσχυρότατοι Ἕλληνες, πυκνότεροι ὄντες τοὺς Σαυρομάτας ὑπέχουσιν. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν τούτου τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸν βορῥᾶν ὁ ἰσθμὸς τῆς Κασπίας θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐπίκειται. ἐπὶ τούτῳ δὲ τῷ ἰσθμῷ οἱ ἀνατολικοὶ Ἴβηρες οἰκοῦσιν, οἵτινες ἦλθον ἀπὸ τῆς Πυῤῥήνης ἐκ δύσεως πρὸς ἀνατολὰς μετοικισθέντες. Κατοικοῦσι δὲ καὶ οἱ Καμαρῖται, ἔνθα ἐστὶν ἡ Κασπία θάλασσα.

Περὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης.

Αὕτη δὲ ἡ Κασπία θάλασσά ἐστι μεγίστη καὶ περίδρομος, ὅσον ἐπὶ τρεῖς μῆνας περάσειας ἂν αὐτήν, γίνεται δὲ ἐπ᾽ αὐτῇ τῇ Ὑρκανίᾳ ὁ κρύσταλλος, καὶ ἡ ἴασπις, ἡ ἐχθρὰ τοῖς δαίμοσι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ἀπὸ δὲ τῆς ζεφυρίτιδος πλευρᾶς πρὸς τὸν βορῥᾶν ἄρξομαι λέγειν τὰ ἔθνη. Καὶ πρῶτοι μέν εἰσιν οἱ Σκύθαι, ὅσοι οἰκοῦσι πλησίον τῆς Κρονικῆς θαλάσσης κατὰ τὴν παραλίαν καὶ τὸ στόμα τῆς Κασπίας θαλάσσης. Ἑξῆς δὲ οἱ Οὖνοί εἰσιν, καὶ ἐπ᾽ αὐτοῖς οἱ Κάσπιοι, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ πολεμικοὶ Ἀλβανοί. Τὴν δὲ ὑπεράνω αὐτῶν τραχεῖαν γῆν οἰκοῦσιν οἱ Καδούσιοι· καὶ πλησίον αὐτῶν

εἰσιν οἱ Μάρδοι καὶ οἱ Ὑρκάνιοι. Ἐπ' αὐτοῖς δὲ ὁ Μάρδος ὁ ποταμὸς συστρεφόμενος εἰς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν διδοῖ. Ἀλλ' οἱ μὲν Βάκτροι ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς Ὑρκανίας τὸ εὐρυχωρότατόν εἰσιν, ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ Παρνάσου τοῦ ὄρους, ἐπὶ δὲ τὸ ἕτερον μέρος τὸ δεξιὸν ἐπὶ τοῖς Κασπίοις ὕδασίν εἰσιν οἱ Δερκέβιοι, καὶ μετὰ τούτους εἰσὶν οἱ Μασσαγέται οἱ πολεμικοὶ κατὰ τὴν ἀντίπερα ἀνατολὴν ἐπὶ τοῦ ἠχητικοῦ Ἀράξου τοῦ ποταμοῦ, οἵτινες κακόφιλοι τῶν ἄλλων εἰσί, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν γίγνονται διὰ γάλακτος ἱππίου, τὸν γὰρ οἶνον οὐκ οἴδασιν ὁποῖός ἐστιν. Ἀνώτερον δὲ ἐπὶ τούτοις πρὸς τὸν βοῤῥᾶν οἱ Χωράσμιοί εἰσιν· ἐφ' οἷς ἡ Σουγδία ἐστὶ γῆ, ἧστινος μέσον ὁ Ὦξος ὁ ποταμὸς συστρέφεται, ὅστις τὸ Ἠμωδὸν ὄρος καταλιπών, τὸ παρὰ τὰς τοῦ Διονύσου στήλας κείμενον, ἐπὶ τὴν Κασπίαν κατέρχεται θάλασσαν. Μετὰ δὲ τὸν Ὦξον ἐπὶ ταῖς προχοαῖς τοῦ Ἰαξάρτου τοῦ ποταμοῦ οἰκοῦσιν οἱ Σάκαι οἱ φέροντες τόξα, καὶ οἱ Τόχαροι, καὶ οἱ Φρουροί, καὶ τὰ βάρβαρα ἔθνη τῶν Σηρῶν, οἵτινες φοροῦσιν ἱμάτια ποικίλα καὶ πολύτιμα ὅμοια τοῖς ἄνθεσι τῆς παραδείσου κατὰ τὴν χροιάν, οἷςπερ τὸ τῶν ἀραχνῶν ἔργον οὐκ ἐξισάζει. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πυκνοὶ Σκύθαι, οἵτινες κατοικοῦσιν εἰς τὰ ἔσχατα μέρη, ὅπου οἱ ἄνεμοι δυςάνεμοι καὶ χάλαζαί εἰσι, καὶ ἔστι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀοίκητον. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Περὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ καὶ τῶν Κόλχων.

Ἄρξομαι δὲ ἤδη λέγειν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη ἀπὸ τῶν Κόλχων καὶ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ, ἐρχόμενος ἐπὶ τὴν δύσιν ἐπὶ τὸν Λάδοντα τὸν ποταμόν, παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ Εὐξείνου πόντου. Πλησίον τοίνυν τοῦ Θρᾳκίου στόματος, ὅπου ἐστὶν ἡ Χαλκηδών, εἰσὶ Βύζηρες. μετὰ δὲ τούτους τὰ ἔθνη εἰσὶ τῶν Βεχείρων, καὶ Μάκρωνες, καὶ οἱ Φύληρες, καὶ οἱ ἔχοντες τὰς οἰκίας ξυλίνας. Πλησίον δὲ αὐτῶν οἱ πολυθρέμματοι Τιβαρηνοί εἰσι, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ Χάλυβες, οἵτινες οὐ παύουσι τῆς ταλαιπωρίας ἐργάζοντες τὸν μοχθηρὸν σίδηρον. Μετὰ τούτους δέ ἐστιν ἡ Ἀσσυρία, ἐφ' ἧς ὁ Θερμώδων ποταμὸς σύρεται ἐκεῖσε, ὅπου ταῖς Ἀμαζόσιν ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους τὸ θερμὸν ὕδωρ προπέμπει, ὅπου καὶ ἡ πόλις ἡ Σινώπη ᾤκισται, εἰς τοὔνομα τῆς Σινώπης τῆς Ἀσωποῦ, τῆς

φίλης τοῦ Διός, ἥντινα ἐδέξατο οὗτος ὁ Θερμώδων πλανωμένην. Περὶ τὰς ὄχθας δὲ αὐτοῦ κεῖται ὁ κρίσταλλος καθάπερ χειμερία πάχνη. Ἐκεῖ εὑρίσκεται καὶ ἡ πρασιάζουσα ἴασπις λίθος. ὁ δὲ Ἶρις ὁ ποταμὸς εἰς τὴν θάλασσαν διδοῖ. Ἐπὶ τούτῳ δὲ αἱ ῥοαὶ τοῦ Ἅλυος τοῦ ποταμοῦ ἀναβράζουσι, πλησίον τῆς Καράμβιδος ἄκρας, ἑλκόμεναι ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν. Ἐπὶ δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς τούτων τῶν ποταμῶν κατοικοῦσιν οἱ Παφλαγόνες, καὶ ἡ γῆ τῶν Μαριανδυνῶν ἡ μεγάλη. ἐκεῖσε δέ φασι καὶ τὸν Ἡρακλέα ἀνασπάσαι τὸν Κέρβερον ἐκ τοῦ ᾅδου, καὶ ὅπου ἐδέξατο ἡ γῆ τὸν σίαλον τοῦ κυνός, ἐκεῖ ἐφύη ἡ βοτάνη ἡ καλουμένη ἀκόνιτον. Πλησίον δὲ τῶν Μαριανδυνῶν ἐπὶ τὴν λιπαρὰν γῆν κατοικοῦσιν οἱ Βιθυνοί, καὶ ἐκεῖ ῥέει καὶ ὁ Ῥῆβας ὁ ποταμός. Τοσοῦτοι μὲν ἄνδρες εἰσὶ περίοικοι.

Περὶ τοῦ πόντου τῆς παραθαλασσίας Ἀσίας.

Ἄκουσον δὲ ἤδη ζωγραφοῦντός μου καὶ τὸν πόντον τῆς παραθαλασσίας Ἀσίας, ὁδεύοντα ἐπὶ τὸν Ἑλλήςποντον καὶ πορευόμενον πρὸς τὸν νότον καὶ πρὸς τὸ μήκιστον ῥεῖμα τοῦ Αἰγαίου, μέχρι αὐτῆς τῆς Συρίας καὶ Ἀραβίας. Καὶ πρῶτα μὲν οἱ Χαλκηδονῖται οἰκοῦσι τὴν γῆν τοῦ Βυζαντίου, πλησίον τοῦ στενοῦ, κατὰ ἀντίπεραν ὁρῶντες. Ἐπὶ τούτοις δέ εἰσιν οἱ Βέβρυκες, οἵτινές εἰσι Βιθυνοί. ἐκεῖ δέ εἰσι καὶ τὰ τῆς Μυσίδος γῆς, ἤγουν τῆς μακρᾶς Βιθυνίας τὰ ὄρη, ἤγουν ὁ Ὄλυμπος· ὅπου ὁ ποταμὸς ὁ Κίος ἐπιπέμπει τὰ ῥεῖθρα αὐτοῦ, καὶ τρέχει ἐκεῖσε ἐπὶ τὸν Ἑλλήςποντον καὶ ὁ ἀγκὼν τῆς μικρᾶς Φρυγίας. ἡ γὰρ πλατυτέρα Φρυγία ἐπὶ τοῖς ὕδασι τοῦ Σαγγαρίου τοῦ ποταμοῦ κεῖται. Ἀλλ' ἡ μὲν μεγάλη Φρυγία ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐκτέταται, ἱπποτρόφος τε καὶ πλουσία· πρὸς δὲ τὴν δύσιν ἴδοις τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοὺς θαυμαστοὺς πόδας τῆς Ἴδας τοῦ ὄρους κειμένην, ἧς ἐπὶ ταῖς πλευραῖς ὑπὸ τῷ Ξάνθῳ καὶ τῷ Σιμόεντι τοῖν ποταμοῖν ἐκτίσθη ἡ πόλις ἡ Τροία ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. Μετὰ δὲ τὴν Φρυγίαν παρεκτέταται ἡ γῆ τῆς Αἰολίδος παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ Αἰγαίου περὶ τὸν μέγαν Ἑλλήςποντον. Ἀνὰ μέσον δὲ τῆς Αἰολίδος ὁ Μαίανδρος ὁ ποταμὸς κατέρχεται εἰς τὴν θάλασσαν ἀναμεταξὺ τῆς Μιλήτου, ἥτις ἐστὶ πόλις τῆς Ἰωνίας, καὶ πλατυχώρου Πριήνης. Τούτων δὲ τῶν δύο γαιῶν πρὸς μὲν τὸν βοῤῥᾶν ἴδοις τὴν μεγάλην παραθαλασ-

σίαν τὴν Ἔφεσον τὴν πόλιν τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπου αἱ Ἀμαζόνες ποτὲ κατεσκεύασαν τῇ θεῷ βωμὸν ἐξαίσιον τοῖς ἀνδράσιν ἐς τὴν ῥίζαν τῆς πτελέας. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν ἐκτέταται ἡ Μαιονία ὑπὸ τῷ ὑψηλῷ Τμώλῳ τῷ ὄρει, ἀφ᾽ οὗ ὁ Πακτωλὸς ὁ ποταμὸς κατέρχεται σὺν χρυσῷ, οὗ ἐπὶ τὰ πλάγια ἀκούσειας ἂν ἡδεῖαν φωνὴν τῶν κύκνων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἔαρος. Πολλοὶ γὰρ λειμῶνές εἰσιν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐξόχως δὲ περὶ τὸ Μαιάνδριον πεδίον, ὅπου ὁ Κάϋστρος ὁ ποταμὸς τῆς Λυδίας ἡσύχως ἐπιῤῥέει. τὸ δὲ κάλλος τῶν γυναικῶν τοῦ τόπου τούτου οὐδεὶς δύναται μέμψαι.

Περὶ τῆς κεκλιμένης θαλάσσης.

Πρὸς δὲ τὴν κεκλιμένην θάλασσαν οἱ Λύκιοι κατοικοῦσιν ἐπὶ τὰ ῥεύματα τοῦ Ξάνθου, ὅνπερ Ἄρατον καλοῦσι, ὅπου καὶ τὰ ὄρη τοῦ Ταύρου ἔρχονται μέχρι τῆς Παμφυλίδος. Ἄνωθεν δὲ ταύτης τῆς θαλάσσης πρὸς τὸν Εὐρυμέδοντα ποταμὸν θεάσῃ καὶ τὴν Ἄσπενδον καλουμένην πόλιν. Αἱ δὲ ἐφεξῆς πόλεις εἰσὶ τῆς Παμφυλίδος, ἤγουν ἡ Κώρυκος, ἡ Πέργη, καὶ ἡ ὑψηλὴ Φασηλίς. Μετὰ τούτων δὲ πρὸς τὴν ἀνατολὴν κατὰ τὸ μέσον τῆς γῆς εἰσιν οἱ Λυκάονες οἱ ἐπιστήμονες ἐν τοῖς πολέμοις. Ἐπὶ τούτοις δέ ἐστιν ἡ πλουσία γῆ τῶν Πισιδίων καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς, ἤγουν ἡ Τερμησός, ἡ Λύρβη, καὶ ἡ Σέλγη, ἥντινα ὁ λαὸς τῶν Λακώνων μετοικισθῆναι ἐποίησαν. Ἐκεῖθεν δὲ τῆς Πισιδίας πρὸς ἀνατολὰς προβαίνουσα ἡ περίδρομος θάλασσα ἀποτέμνεται συνεστραμμένην ὁδὸν ἔχουσα, γειτονεύουσα τοῦ Εὐξείνου πόντου. Ἐκεῖνος δὲ ὁ κόλπος τὰ ἔθνη τῶν Κιλίκων περισύρει, μακρὸς ὢν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν, στενὰ δὲ τῆς Ἀσίας καλοῦσι· καὶ αὐτὸς Ἰσσικὸς κόλπος καλεῖται. Ἐν τούτῳ δὲ σμίγεται τὸ ὕδωρ τῶν ποταμῶν τῶν ἀρχομένων πόῤῥωθεν, τοῦ Πυράμου, τοῦ Πινάρου δηλονότι καὶ τοῦ σκολιοῦ Κύδνου, ὅστις Κύδνος πορεύεται εἰς μέσον τὴν Ταρσὸν τὴν πόλιν, ὅπου ὁ ἵππος ὁ Πήγασος τοῦ Βελλεροφόντου πρώτην αὐτὴν ἐπάτησεν, ἐρχόμενος ἐξ οὐρανοῦ. Ἑξῆς δὲ τούτου πολλαὶ πόλεις εἰσὶ τῶν Κιλίκων, ἡ Λυρνησός, ἡ Ἀγχιάλεια, τὰ Σόλημα καὶ ἄλλαι πολλαί, αἱ μὲν ἐπὶ τὴν γῆν, αἱ δὲ πλησίον τῆς θαλάσσης. Ἐπ᾽ αὐτῆς δὲ τῆς Κιλικίας εἰσὶν ἔτι καὶ οἱ Κομμαγηνοί· Κόμμα δέ ἐστιν οὕτω καλούμενον χώρα μετὰ τὴν Κιλικίαν πλησίον τῆς Συρίας.

Περὶ τῆς στρεπτῆς θαλάσσης.

Ἐπὶ δὲ τῆς στρεπτῆς θαλάσσης, τῆς καλουμένης λευκῆς, εἰσὶν αἱ πλατεῖαι καὶ εὐρύχωροι πόλεις τῆς Συρίας. καὶ γὰρ ὁ κύκλος τῆς λευκῆς θαλάσσης στρέφεται μέχρι τῆς Κολώνης καὶ τοῦ βαθυκρήμνου Κασίου τοῦ ἀγχιάλου ὄρους, ἤγουν ἕως τῆς Κασίας, ἥτις ἐστὶ μεταξὺ τῆς Σελευκείας. καὶ γὰρ ἕως ὧδε φθάνουσιν οἱ Σύριοι.

Περὶ τῶν πόλεων τῆς ἠπειρώτιδος Συρίας.

Ἡ ἠπειρῶτις δὲ Συρία πολλὰς πόλεις ἔχει· ἕρπει δὲ πρὸς τὴν ἀνατολὴν πλησίον τῆς ἁλός, ἣν καὶ ἐπωνύμως Κοίλην λέγουσιν, ὅτι οἱ προνενευκότες τόποι τῶν ὀρέων, τοῦ τε δυτικοῦ Κασίου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ Λιβάνου μέσην καὶ χθαμαλὴν καὶ ὑποκειμένην αὐτὴν ἔχουσι. τρισσῶς δὲ . . . , Φοινίκη καὶ Παλαιστίνη καὶ Κοίλη. Πολλοὶ δὲ καὶ πλούσιοι ἄνδρες ταύτην κατέχουσι· καὶ οἵτινες κατοικοῦσιν ἐν τῇ ἠπείρῳ, Ἄῤῥαβες καλοῦνται καὶ Σύριοι· οἱ δὲ ὄντες πλησίον τῆς θαλάσσης Φοίνικες καὶ Ἐρυθραῖοι λέγονται. οὗτοι γὰρ μέτοικοι τῶν Ἐρυθραίων εἰσίν, οἵτινες πρῶτοι ἐποιήσαντο ταῖς ναυσὶν ἀπόπειραν τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ἐμπορείας, οἱ αὐτοὶ δὲ ἐσκέψαντο καὶ τὴν ὑψηλὴν πορείαν τῶν ἀπλανῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἀστέρων. κατοικοῦσι δὲ τὴν Ἰόπην, τὴν Γάζαν, καὶ τὴν Ἐλαΐδα, ἥτις ἐστὶ πόλις τῆς Ἀραβίας, τὴν Τύρον τὴν ἀρχαίαν, καὶ τὴν καλὴν γῆν τῆς Βηρυτοῦ, τὴν Βύβλον τὴν οὖσαν πλησίον τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν Σιδῶνα τὴν ἔχουσαν πολλὰ ἄνθη, ἥτις κατοικεῖται ἐπὶ τοῖς ὕδασι τοῦ Βοστρηνοῦ τοῦ ποταμοῦ, ἀφ᾿ οὗ καὶ Βόστρα αὕτη ἡ πόλις λέγεται. Οἰκοῦσι δὲ καὶ τὴν πλουσίαν Τρίπολιν, τὴν Ὀρθωσίδα καὶ τὴν Μάραθον, τὴν Λαοδίκειαν, ἥτις ἐστὶ πλησίον τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν Ποσειδίονα πόλιν, καὶ τὰ στενώματα τῶν ὀρέων τῆς Δάφνης, ἤγουν τῆς Λαοδικείας ἢ τοῦ προαστείου τῆς Ἀντιοχείας. Μεσόγειον δέ ἐστιν ἡ Ἀπάμεια τῆς Ποσειδίονος καὶ τῆς Δάφνης τῶν δύο πόλεων. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν αὐτῆς τῆς Ἀπαμείας ὁ Ὀῤῥόντης ὁ ποταμὸς κατασύρεται, διαχωρίζων μέσον τὴν γῆν τῆς Ἀντιόχου. Ἅπασα δὲ ἡ γῆ τῶν τριῶν Συριῶν ἐστι λιπαρὰ καὶ εὔβοτος. Ταύτης δὲ τῆς Συρίας τὴν νοτιωτέραν ὁδὸν ὁδεύων ἴδοις τὸν ἐνδότατον τόπον τοῦ Ἀῤῥαβικοῦ κόλπου, ὅστις ἀναμεταξὺ τῆς Συρίας καὶ Ἀῤῥαβίας συστρέφεται ὀλίγον ἐπὶ τὴν ανα-

τολὴν μέχρι τῶν Ἐλανῶν. ἔστι δὲ πόλις ὀνομαζομένη Ἐλανὰ ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τόπῳ τούτου τοῦ Ἀῤῥαβικοῦ κόλπου, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες αὐτὴν καλοῦνται Ἐλάσιοι. Ἐκεῖσε δὲ τῶν Ἐλανῶν πρὸς τὴν ἀνατολὴν κεῖται ἡ γῆ τῶν εὐδαιμόνων Ἀῤῥάβων, κατεχομένη διπλῇ θαλάσσῃ, τῇ τε Περσίδι καὶ τῇ Ἀῤῥαβίᾳ. Ἔστι δὲ ἡ μὲν Ἀῤῥαβία πρὸς τὸν ζέφυρον, ἡ δὲ Περσὶς πρὸς τὸν εὗρον. ἔστι δὲ ἰσθμός, καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ καὶ ἡ βάσις ἐστὶ τετραμμένη πρὸς τὸν νότον, καὶ κλύζεται ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ὑπὸ τοῖς ἐρυθραίοις κύμασι τοῦ ὠκεανοῦ.

Περὶ τῶν ἐθνῶν τῆς Ἀῤῥαβίας.

Ἄκουσον δὲ ἐξόχως ταύτης τῆς Ἀῤῥαβίας τὰ ἔθνη τὰ πλούσια ὑπὲρ πασῶν τῶν γαιῶν. Ἡ γῆ τῶν Ἀῤῥάβων ἐστὶν εὐώδης ἀεὶ καὶ τεθυμιασμένη θυμιάσμασι καὶ ἀρώμασι. μυρίζει δὲ καὶ θύου καὶ σμύρνης καὶ τοῦ εὐώδους καλάμου, καὶ τοῦ λιβάνου, καὶ τῆς κασίας· ταῦτα δὲ ἔχει, διότι ἐκεῖ λέγουσι τὸν Διόνυσον λυθῆναι ἐκ τοῦ μηροῦ τοῦ Διός, καὶ γεννηθέντος αὐτοῦ ἐγένοντο εὐώδη ἅπαντα καὶ τεθυμιασμένα, ἐν τῇ βοσκῇ δὲ βαρύνονται τὰ πρόβατα τοῖς δασέσι μαλλοῖς, αἱ λίμναι δὲ αὐτόματοι καταῤῥέουσιν, καὶ αἱ ὄρνιθες ἔρχονται ἐκεῖθεν ἀπὸ τῶν ἀοικήτων νήσων τῶν περὶ τὴν Ταπροβάναν, φέρουσαι τὰ φύλλα τῶν ἀφθάρτων κιναμώμων· τὸ κινάμωμον δέ ἐστιν ὅμοιον ἀμπέλῳ κατὰ τὴν βλάστησιν. Ἐκεῖσε δὲ κομῶσιν αἱ ἄρουραι ἐπὶ τῷ λιβάνῳ, καὶ τὰ ὄρη ἐπὶ τῷ χρυσῷ, οἱ δὲ ποταμοὶ πλήθουσι τοῖς ἀρώμασι, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ἀγάλλονται ἐπὶ χρυσοῖς καὶ μαλακοῖς πέπλοις. οἱ δὲ οἰκοῦντες ἐπὶ τὴν ἀνάκλισιν τοῦ Λιβάνου τοῦ ὄρους εἰσὶν οἱ πλούσιοι Ναβαταῖοι, οἵτινες καὶ Κλεταβοῦνοι καλοῦνται. ὁ Λίβανος δὲ τὸ ὄρος διορίζει τὴν κοίλην Ἀσσυρίαν καὶ τὴν εὐδαίμονα Ἀῤῥαβίαν. ἐκεῖ δὲ πλησίον τοῦ ὄρους εἰσὶν οἱ Χαυλάσιοι, οἵτινες κατοικοῦσι τὴν γῆν τὴν καλουμένην Χάλδαμιν. ἐκεῖ δέ εἰσι καὶ οἱ Ἀγρέες, ἐξ ὧν τινες κατοικοῦσι τὴν γῆν τὴν καλουμένην Χατράμιν, ἐξεναντίας οὖσαν τῆς Περσικῆς γῆς. οἱ δὲ Σάβαι διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ. κατοικοῦσι δὲ τὸ πλευρὸν τὸ ὂν ὑπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης αὐτοὶ οἱ Σάβαι, καὶ οἱ Μιναῖοι, καὶ οἱ Κλεταβονοὶ οἱ ἀροτῆρες. Τοσαῦτα δὲ ἐξαίσια ἔθνη οἰκοῦσι περὶ τὴν Ἀῤῥαβίαν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα ἔμπροσθεν· καὶ γὰρ

μεγίστη ἐστίν. Ἀντιπέραν δὲ αὐτῆς πρὸς τὸν ζέφυρόν ἐστιν ἡ ἀνιαρὰ καὶ σχετλία γῆ τῶν Ἐρεμβῶν ἤγουν τῶν Τρωγλοδύτων Ἀῤῥάβων, οἵτινες ἐν τοῖς σπηλαίοις οἰκοῦσι, γυμνοὶ ὄντες καὶ ἐνδεεῖς κτημάτων· ἐκεῖ δὲ θαλπόμενοι μελαίνονται τῷ ἱδρῶτι αὐτῶν. ὑπεράνω δὲ τοῦ ὄρους τοῦ Λιβάνου πρὸς τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου ἡ γῆ τῆς Ἀσσυρίας ἡ ἐπιμήκης ἐκτείνεται πρὸς βοῤῥᾶν, ἐρχομένη ἐκ τῆς πόλεως τῆς Σινώπης τῆς κλυζομένης ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Οἰκοῦσι δὲ αὐτὴν τὴν Ἀσσυρίαν κατὰ τὴν μέσην οἱ πολεμικώτατοι Καππαδόκαι. πλησίον δὲ τῆς θαλάσσης παρὰ τὸ στόμα τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ εἰσιν οἱ Ἀσσύριοι οἱ Λευκοσύριοι. Ἡ δὲ Ἀρμενία καὶ Μεσοποταμία καὶ Μηδία, ὅλα εἰσὶ τῆς Ἀρμενίας. Φαίνεται δὲ αὕτη πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἀπὸ τοῦ μεγάλου ὄρους, τοῦ καλουμένου Εὐφράτου, ἐξ οὗ καὶ ὁ Εὐφράτης ὁ ποταμὸς ὠνόμασται· ὅςτις πορεύεται μακρὸς ἐπὶ τὸν νότον ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ὄρους, καὶ συστρέφεται κατὰ τοὺς ἀγκῶνας ἐξεναντίας τοῦ ἡλίου. Περάσας δὲ κατὰ τὸ μέσον τὴν Βαβυλῶνα ἀπερεύγεται ἐπὶ τῆς Περσικῆς θαλάσσης ὁδεύων πλησίον τῆς πόλεως τῆς Τερηδόνος· Τερηδὼν δέ ἐστι πόλις Περσικὴ παράλιος τοῦ Ἀρμενίου ὄρους. Ἀρμένιον δὲ λέγεται τοῦτο, ὅτι οἱ Ἀρμένιοι τοῦτο οἰκοῦσι. Μετὰ δὲ τοῦτον τὸν Εὐφράτην ὁ Τίγρης ὁ ταχύτατος ποταμός ἐστι πρὸς ἀνατολάς, μακρὰν τοῦ Εὐφράτου, ὅσον ἑπτὰ ἡμέρας ταχὺς ὁδοιπόρος ὁδεύει. Κατὰ δὲ τὸ μέσον τις κυκλοτερὴς λίμνη ἐστὶ τοὔνομα Θωνῖτις, ἐφ᾽ ἧς κατὰ τὸν ἐνδότατον τόπον τῆς λίμνης κατὰ πολὺ ὡςεὶ βάραθρον ὁ Τίγρης ἐμπεσὼν ὑποκάτωθεν σύρεται. πεμπόμενος δὲ πάλιν ὀξύτερος ῥόος ἀπὸ τῆς λίμνης κατωφερής ἐστιν ἐπὶ τῶν χωρίων.

Περὶ τῆς Μεσοποταμίας.

Ὅση δὲ γῆ ἐστιν ἀναμεταξὺ τοῦ Εὐφράτου τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ Τίγριος, ταύτην οἱ περίοικοι Μεσοποταμίαν καλοῦσιν. Οὐδεὶς δὲ βουκόλος ἀνὴρ μέμψοιτο τὰς νομὰς ἐκείνης τῆς γῆς· κάλλιστοι γάρ εἰσιν εἰς τὸ αὔξειν τοὺς καρπούς· κάλλιστον δέ ἐστι καὶ τὸ γένος ἐκεῖνο τῶν ἀνδρῶν καὶ ὅμοιον τοῖς ἀθανάτοις εἰς τὸ κάλλος. Ταύτης δὲ τῆς Μεσοποταμίας πρὸς τὸν βοῤῥᾶν ὑπὸ τοῖς ὄρεσι τοῦ Καυκάσου ἐπὶ τὴν λιπαρὰν γῆν εἰσιν οἱ Ἀρμένιοι, καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι ἄνδρες οἱ Ματιανοί. Πρὸς δὲ τὸν νότον ἐστὶν ἡ μεγάλη πό-

λις ἡ Βαβυλὼν, ἥντινα ἡ Σεμίραμις περιετείχισε τῇ ἀσφάλτῳ, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἔκτισε μέγαν ναὸν τῷ βασιλεῖ τῷ Βήλῳ τῷ υἱῷ τοῦ Διός, καλλωπίσασα χρυσῷ τε καὶ ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ.

Περὶ τῆς γῆς τῆς πόλεως Βαβυλῶνος.

Ταύτης δὲ τῆς Βαβυλῶνος ἡ γῆ ἐστι θαυμαστή, ὅπου γεγόνασι φοίνικες ὑψηλότατοι· ἔχει δὲ καὶ τὴν λίθον τὴν γλαυκὴν τῆς ὑγρᾶς βηρύλλου ἥτις φύεται ἐν ταῖς προβολαῖς ἔνδοθεν τῆς ὀφιήτιδος πέτρας, ἥτις ἐστὶ χαριεστέρα τοῦ χρυσίου. Ὑπεράνω δὲ τῆς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὸν βοῤῥᾶν εἰσιν οἱ Κισσοί, οἱ Μεσσαβάται, καὶ οἱ Χαλωνῖται. Ἀλλ' ὁδεύων ἔμπροσθεν τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν ἴδοις ἂν τὴν γῆν τῶν Μήδων, ἥντινα πρὸς μὲν τὸν βοῤῥᾶν κατοικοῦσιν οἱ Γηροί, οἱ Μάρδοι, καὶ οἱ Ἀτροπατηνοὶ ἄνδρες. Πρὸς δὲ τὸν νότον οἰκοῦσι τὰ ἔθνη τῶν ἐνδόξων Μήδων, ὅπου οἱ ἄνδρες εἰσὶ πολυφάρμακοι, οἰκοῦντες τόπον ἄπειρον, οἱ μὲν ἐπ' αὐτὰς τὰς πέτρας, αἵτινες φύουσι τὴν ἀφεγγῆ ναρκισσίτην, οἱ δὲ εἰς τὰ δάση βόσκοντες πρόβατα βρίθοντα μαλλοῖς. τόσον δέ εἰσι τετραμμένοι ἐπὶ τὴν ἀνατολήν, ἐπεὶ πλησίον τῶν Κασπίων πυλῶν φθάνουσιν, αἵτινές εἰσι κληῖδες τῆς γαίας τῆς Ἀσιήτιδος ὑπὸ πέτρας βαθυνομένης, ὅπου ἡ ὁδὸς ἐκτέταται πρὸς τὸν βοῤῥᾶν καὶ πρὸς τὸν νότον τοῖς ἐρχομένοις, ἡ μὲν πρὸς Ὑρκανίους, ἡ δὲ πρὸς τὰ ὄρη τῆς Περσίδος γῆς. Καὶ ὑπὸ μὲν τὸν πόδα τῶν Κασπίων πυλῶν κατοικοῦσιν οἱ Πάρθοι οἱ πολεμικοί, οἵτινες οὔτε γεωργικὰ μετέρχονται, οὔτε ναυτικά, οὔτε ἄλλο τι ἢ τὰ πολεμικὰ μόνον. ἀλλὰ εἰ καὶ τοιοῦτοι ἄνδρες ὄντες, ἡ αἰχμὴ τοῦ βασιλέως τοῦ Αὐσονίου καταδεδούλωκεν αὐτούς. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Περὶ τῶν Περσῶν.

Ἄκουσον δὲ δὴ καὶ τοὺς Πέρσας καὶ τὰς ὁδοὺς τῶν ἀενάων ποταμῶν, ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἔχουσι τὸ βασιλεύτατον ἔθνος τῆς Ἀσίας, οἵτινες πολὺν πλοῦτον ἐποίησαν εἰς τὰς ἑαυτῶν οἰκίας, ὅταν ἐπόρθησαν τὴν Μηονίαν καὶ Σάρδας· τὰ ὅπλα γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ χαλινὰ τῶν ἵππων ὑπῆρχον χρυσᾶ.

Περὶ τῆς Περσίας γῆς.

Ἡ Περσία δὲ ὅλη ἐστὶ περίδρομος ἐν τοῖς μεγάλοις ὄρεσιν, ἔχει δὲ τὴν ὁδὸν νοτιωτέραν τῶν Κασπίων πυλῶν. ἔρχεται δὲ αὐτὴ ἕως τῆς Περσικῆς θαλάσσης, καὶ εἰς τρία μέρη

ταύτην οἰκοῦσι διασταδόν, οἱ μὲν ὑπὸ τοὺς ἄρκτους παρὰ τοῖς σκιεροῖς ὄρεσι τῶν τοξοφόρων Μήδων, οἱ δὲ ἐς μέσον τῆς γῆς, οἱ δὲ ἐς τὸν νότον ἄχρι τῆς θαλάσσης τῆς Περσικῆς. Μετὰ τούτους δέ εἰσι Σάβαι, οἱ Πασαγάρδαι, καὶ πλησίον αὐτοῖς εἰσιν οἱ Τασκοί, καὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦσιν εἰς δύο μέρη τὴν Περσικὴν γῆν. Ἐν αὐτῇ δέ εἰσι πόλεις καὶ ποταμοί, οἱ ὁποῖοι ποταμοὶ διέρχονται ὧδε κἀκεῖσε διὰ προχοῶν σκολιῶν. Ἐξόχως δὲ τούτων ἐστὶν ὁ μέγας Κύρος ὁ ποταμός, καὶ ὁ Χοάσπις, ὅςτις ἔρχεται ἐκ τῆς Ἰνδίας παρὰ τὴν γῆν τῶν ῥείων Σούσων. ἐφ' οὗ τοῖς πλευροῖς ἴδοις ἂν τὸν εὐόφθαλμον ἀχάτην, κείμενον ὥςπερ κύλινδρον ἐπὶ τῆς γῆς, ὅντινα αἱ χαράδραι τοῦ χειμερινοῦ ποταμοῦ κατασύρουσιν ἀπὸ τῶν πετρῶν. ἐκεῖ δὲ οἱ καρποὶ ἀεί εἰσιν ἐπίτρομοι ἀλλήλοις, χαίροντες ἐκ τοῦ λιαροῦ ἀνέμου.

Περὶ τοῦ λοιποῦ πόρου τῆς Ἀσίδος γῆς πρὸς ἀνατολάς.

Ἄκουσον δὴ πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν λοιπὸν πόρον τῆς Ἀσίδος γῆς. Ἔνθα μὲν ἡ γῆ τῆς ἠπείρου τελειοῖ πλησίον τῆς Περσικῆς θαλάσσης τοῦ ὠκεανοῦ, εἰσὶν οἱ Καρμανοί, ὅθεν καὶ ὁ ἥλιος ἀνατέλλει. οὗτοι δὲ ἔχουσι τὴν γῆν αὐτῶν μεμερισμένην, καὶ οἱ μέν εἰσι παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς, οἱ δὲ ἔνδοθεν τῆς ἠπείρου. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν τούτων σύρεται ἡ γῆ τῶν Δροσῶν γειτονεύουσα τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ ἔχοντος μεγάλα κήτεα· ἔνθα πρὸς μὲν τὴν ἀνατολὴν παρὰ τὸν Ἰνδικὸν ποταμὸν κατοικοῦσιν οἱ νότιοι Σκύθαι. Ἔστι δὲ οὗτος ὁ ποταμὸς ἐξεναντίας τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης σφοδρότατος, τρέχων ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Καυκάσου τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους. Δύο δὲ στόματά εἰσιν ἐπ' αὐτῷ· κατὰ τὴν μέσην δὲ νῆσός ἐστιν, ἥντινα καλοῦσι Παταλίνην. μερίζει δὲ οὗτος ὁ ποταμὸς ἔθνη πολλῶν ἀνδρῶν. καὶ πρὸς μὲν τὴν κλίσιν δύνοντος τοῦ ἡλίου εἰσὶν οἱ Ὠρεῖται, καὶ οἱ Ἄραβες, καὶ οἱ λινόχλαινοι Ἀραχῶται, καὶ οἱ Ἀτραΐδαι, καὶ ὅσοι εἰσὶ παρὰ τοῦ ὄρους τοῦ Παρνασοῦ. Ὁμοῦ δὲ κοινῶς πάντες εἰσὶν οὗτοι Ἀριηνοί, καὶ κατοικοῦσιν ὑπὸ τῇ λεπτῇ ψάμμῳ. ἔχουσι δὲ ἱκανὰς μεθόδους τῆς ζωῆς αὐτῶν. ἡ γῆ γὰρ αὐτῶν φέρει αὐτοῖς πολὺν ἄλλον πλοῦτον, διότι ἐκεῖ εὑρίσκεται ὁ λίθος τοῦ ἐρυθροῦ κοραλίου, καὶ ἡ καλὴ πλάκα τοῦ σαπφείρου, ἥτις γεννᾶται ἐν ταῖς πέτραις ὑπὸ ταῖς χρυσαῖς καὶ

μελαναῖς φλέβαις. τούτους δὲ ἀποτέμνοντες ἔχουσιν ὠφέλειαν τῆς ζωῆς αὐτῶν. Πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν ἐξήπλωται ἡ γῆ ἡ ἐπιθυμητὴ τῶν Ἰνδῶν, ἐσχάτη οὖσα πασῶν τῶν ἄλλων γαιῶν, καὶ πλησίον τοῖς χείλεσι τοῦ ὠκεανοῦ, ἥντινα πρώτην φωτίζει ὁ ἥλιος ταῖς ἀκτῖσιν ἀνερχόμενος ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν μακάρων ἀνδρῶν. οἱ οἰκοῦντες δὲ ταύτην εἰσὶ μέλανες ὅμοιοι ὑακίνθῳ. Τούτων δὲ οἱ μὲν μεταλλεύουσι τὸν χρυσὸν σκάπτοντες τὴν ἄμμον, οἱ δὲ ὑφαίνουσιν ἱστοὺς λινούς, οἱ δὲ ὑποξύουσι τοὺς ὀδόντας τῶν ἐλεφάντων, ἄλλοι δὲ ἰχνεύουσιν ἐπὶ ταῖς προβολαῖς τῶν ἀναύρων, ὅπου τὴν γλαυκὴν λίθον τῆς βηρύλλου ἔχουσι καὶ τὸν ἀδάμαντα τὸν λαμπρόν, καὶ τὴν ἴασπιν, καὶ τὴν γλαυκιόεντα λίθον τοῦ καθαροῦ τοπάζου, καὶ τὴν γλυκερὰν καὶ πορφυρέουσαν καὶ ἀμέθυσον ὑπηρέμα. Αὐτὴ δὲ ἡ γῆ αὔξει τοῖς ἀνδράσι πλοῦτον παντοῖον, καὶ ἔστι κατάῤῥυτος ἔνθα καὶ ἔνθα τοῖς ἀενάοις ποταμοῖς. ἔχει δὲ καὶ λειμῶνας, καὶ ἄλλοτε μὲν αὔξει κέγχρον, ἄλλοτε δὲ κάλαμον ἐρυθραῖον. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Περὶ τῶν σχημάτων τῶν ὀρέων τε καὶ ποταμῶν.

Διανοοῦ δὲ ἤδη καὶ τὸ σχῆμα καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἔθνη. Καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς πλευραῖς τῶν Συρίων ἐστὶν ἡ γῆ ὁμοία κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ῥόμβου ἐν πάσαις ταῖς λοξαῖς. ὁ Ἰνδὸς δὲ ὁμούριος ἀποτμήγει τὴν γῆν τοῖς ὕδασι τοῖς ἑσπερίοις, ὁ Γάγγης δὲ ὁ ποταμὸς κόπτει τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν πρὸς ἀνατολήν, ὁ δὲ Καύκασος ὁ ποταμός ἐστι πρὸς τὸν πόλον τὸν ἀρκτικόν. Ταύτην δὲ τὴν γῆν οἰκοῖσιν ἄνδρες πολλοί τε καὶ πλούσιοι, οὐχ ὁμοῦ καὶ ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διακεχωρισμένοι. Πλησίον δὲ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ οἱ Δαρδανέες εἰσίν, ὅπου ἀπὸ τῶν σκοπέλων λοξὸς συρόμενος τὴν Ἀκεσίνην δέχεται. ἔστι δὲ πλεύσιμος ταῖς ναυσὶ τῆς Ὑδάσπης. Μετὰ δὲ τούτους ἐστὶ τρίτος ὁ Κώφης ὁ ἀργυροδίνης ποταμός. Ἐπὶ τούτων δέ εἰσι μέσοι οἱ Σάβαι, καὶ οἱ Τόξιλοι ἄνδρες, καὶ ἑξῆς δέ εἰσιν οἱ Σκόδροι, ἐφ' οἷς καὶ τὰ ἄγρια γένη τῶν Πευκαλέων εἰσί. Μετὰ τούτους δέ εἰσι καὶ οἱ θεράποντες τοῦ Διονύσου οἱ Γαγγαρίδαι, ὅπου ὁ Ὕπανις καὶ ὁ μέγας Μέγαρσος οἱ λαβρότατοι τῶν ποταμῶν φέρουσι ποικίλον χρυσόν. Οὗτοι δὲ οἱ ποταμοὶ συρόμενοι ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ἠμωδοῦ ἔρχονται ἐπὶ τὴν Γαγγήτιδα χώραν, καὶ σύρονται πρὸς τὸν νότον παρὰ τὸ τέλος τῆς γῆς

τῆς Κωλίδος, ἥτις προκύπτει ἐπὶ τὸν ὠκεανὸν τὸν βαθυδίνην· ὅςτις ἐστὶν ὑψηλὸς καὶ δύςβατος τοῖς ταχινοῖς πετεινοῖς, διὰ τοῦτο καὶ Ἄορνιν τοῦτον καλοῦσι. Ἔστι δὲ καί τις χῶρος θαυμαστὸς καὶ ἱερὸς παρὰ τὸν πλατὺν Γάγγην τὸν ποταμόν, ὅντινα ἐπάτησεν ὁ Διόνυσος. Τόσοι μὲν ἄνδρες ὑψηλότατοί εἰσιν ἐπὶ τὴν γῆν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι μυρίοι πλανώμενοι ἐπὶ τὴν γῆν ἔνθεν κἀκεῖθεν, οὕςτινας οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται φανερῶς εἰπεῖν, ἢ αὐτὸς ὁ θεός, ὅτι αὐτὸς πρῶτα ἐποίησε τὰ θεμέλια, καὶ τὴν βαθέαν ὁδὸν ἔδειξε τῆς ἀμετρήτου θαλάσσης, αὐτὸς δὲ καὶ βέβαια πάντα διετεκμήρατο τῷ βίῳ ἄστρα διακρίνων, ἐκληρώσατο δὲ ἑκάστῳ ἔχειν μοῖραν τοῦ τε πόντου καὶ τῆς ἠπείρου τῆς βαθείας· καὶ ἔστιν ἡ μὲν λευκὴ καὶ ἀργινόεσσα, ἡ δὲ μαύρη, ἡ δὲ ἐπαμφοτερίζουσα, καὶ ἄλλη μέν ἐστιν ὁμοία Ἀσσυρίας ἄνθεσι τῆς μίλτου, καὶ ἄλλαι ἀλλοῖαι. οὕτω γὰρ ὁ θεὸς ἐβουλεύσατο, καὶ οὕτω τοῖς ἀνθρώποις ἑτεροῖα τὰ πάντα τέτυκται. Ὑμεῖς δέ, ὦ ἤπειροι καὶ ὦ νῆσοι, χαίρετε, καὶ ὦ ὕδατα τοῦ ὠκεανοῦ καὶ ἱερὰ χεύματα τοῦ πόντου, καὶ ὦ ποταμοὶ καὶ πηγαί, καὶ οὔρεα βησσήεντα χαίρετε καὶ αὐτά. ἤδη γὰρ τὸ κῦμα πάσης τῆς θαλάσσης ἐπέδραμον, καὶ τὸν σκολιὸν πόρον τῶν ἠπείρων. Ἀλλ' εἴθε μοι γένοιτο ἐκ θεοῦ τῶν ὕμνων αὐτῶν ἀντάξιος ἡ ἀμοιβή.

RUFI FESTI AVIENI

ET

PRISCIANI

PERIEGESES E DIONYSIO.

RUFI FESTI AVIENI

DESCRIPTIO ORBIS TERRAE.

Qua protenta iacent vastae divortia terrae,
et qua praecipiti volvuntur prona meatu
flumina per terras, qua priscis inclita muris
oppida nituntur, genus hoc procul omne animantum
qua colit, Aoniis perget stilus impiger orsis.
Ardua res Musae. deus, en deus intrat Apollo
pectora, fatidicae quatiens penetralia Cirrhae.
Pierides, toto celeres Helicone venite,
concinat et Phoebo vester chorus; oceanumque
carminis auspicium primum memorate Camenae.
Oceani nam terra salo praecingitur omnis,
parva ut caeruleo caput effert insula ponto;
nec tamen extremo teres est situs undique in orbe,
qua colitur populis, qua tellus paret aratro,
sed matutino qua coelum sole rubescit,
† latior, — accisi curvantur cespitis arva —
caetera protentus. Tria sunt confinia terrae
unius: est primum Libyae, Europaeque Asiaeque.
Aequore ab hesperio qua se salis insinuat vis,
terrarumque cavis illabitur, arduus Atlas
qua iuga celsa tumet, Libyae sese explicat ora;
finis huic Gades, septenaque gurgite vasto
ora procul Nili, Phariorum hic gleba recumbit,
et Pelusiaci celebrantur templa Canopi.
Europaeque dehinc laevum est latus, at procul ambas
una Asia inclinans geminis se cornibus urget
desuper, ac rupti divortia continet orbis:

Europam atque Asiam Tanaïs disterminat amnis.
hic se Sarmaticis evolvens finibus arte,
scissus Araxeo prius aequore, iam suus unda
effluit in Scythiam; procul hinc Maeotida Tethyn
intrat, et inserto freta pellit vasta fluento,
Ismaricique riget semper flabris Aquilonis.
At qua piscosi gurges strepit Hellesponti,
vis obliqua sali tepidum procumbit in austrum,
terrarumque trium modus est mare, donec in alti
ora procul Nili late Thetis efflua serpat.
Altera pars orbem telluris limite findit.
cespes terga iacens Asiae succedit in oras,
immensusque modi protenditur: hic latus artans
Caspia contingit freta desuper, atque tumenti
proximus Euxino est. Asiam conterminus iste
Europamque secat. Tellus sese altera in austrum
porrigit, insertoque sinus interiacet agro:
nam sinus hic Arabum, sinus hic Aegyptius unda
aestuat: et Libycis Asiam discernit ab oris.
Sic diversa fuit sententia, rite quis orbi
limes haberetur. Totum hoc circumlatrat aestus,
et maris infesti moles ligat. una furenti
natura est pelago, pelagi sed nomina mille,
aequor ut innumeris terrarum admoverit oris.
Qua se blanda satis intendunt flabra favoni,
Hesperium oceano mare terras intrat ab alto.
Axe Lycaoniae rursum facis atque ubi dura
belligeratores nutrit tellus Arimaspas,
nomine Saturni late iacet aequoris unda.
hic densata sali stant marmora, pigraque ponti
se natura tenet, nunquam ruit effluus humor:
mortuus hic Graio perhibetur gurges in usu,
denique quod lento stupeat plaga salsa profundo,
vel quod sole carens pars orbis taetra rigescat.
vix hebes has oras ardor Titanius afflat,
vix evecta dies illuminat, omneque late
pingue tenebrosa coelum subtexitur aethra.
At qua prima dies rutilo sustollitur ortu,
aureus et tremulas late rubor inficit undas,
Eoum pelagus, freta dicunt Indica ponti.
Propter Erythraei tenduntur dorsa profundi,
Aethiopumque salum diffunditur. hic notus aethram
urit, et hic aestu radiorum Phoebus anhelo
arva coquit; sterilis regio est, et inhospita late

aret humus, cassaeque solo torrentur arenae.
Oceanus sic cuncta vago complectitur aestu,
undique sic unus terras interminus ambit,
innumerosque sinus cavat illabentibus undis
desuper. e multis celebri sub nomine tantum
quattuor infuso late sale terga dehiscunt.
Primus in orbe sinus vasti maris aequora gignit,
gurgitis Hesperii. procul hic protentus in oras
faucibus a Libycis aestum trahit, atque ubi laetam
cespite sub pingui pandit Pamphylia glebam,
deficit et curva sinuatur litoris ora.
Alter item est primo brevior maiorque duobus.
hic prolapsus, aquas boreali fusus ab alto,
terga procelloso turgescit Caspia fluctu:
Hyrcanum hoc pelagus pars nominat. Hinc duo rursum
ora patent ponti; geminus sinus aequoris intrat,
tellureınque cavat, qua se notus axe tepenti
erigit. horum unus vada longe Persica fundit,
Caspia conversus procul in freta; porrigiturque
quartus Arabs: tumet hic rapido per aperta fluento,
Euxinumque salum videt eminus. En tibi rursum
aequoris Hesperii tractus loquar: istius unda
lambit terga soli, qua se vagus explicat orbis.
nam vel caeruleo loca circumplectitur aestu,
vel celso demissa iugo confinia radit,
moenia vel fusi praestringit gurgite ponti.
In zephyrum tellus extenditur, oraque terrae
ultima proceras subducit in astra columnas.
hic modus est orbis, Gadir locus, hic tumet Atlas
arduus, hic duro torquetur cardine coelum,
hic circumfusis vestitur nubibus axis.
Et primum ruptas se pontus Ibericus illinc
inserit in terras, caput autem principiumque
Europae et Libyae est. mediis infunditur oris,
irrepitque salum. scopuli stant ardui utrinque:
unus enim Europam, Libyam procul aspicit alter.
sic discreta freto procera cacumina celsis
emicuere iugis, sic intrant saxa profundum,
sic subeunt nubes, sic coelum vertice fulcit
Maura Abyla, et dorso consurgit Iberica Calpe.
Gallicus hinc aestus provolvitur. hic super urbem
Massiliam gens Graia colit, Ligurumque tumescit
aequor, et indomito tellus iacet Itala regno.
Ausonis haec regio est; pubi genus ab Iove summo.

qua se flabra trucis boreae per inhospita terrae
eructant coelo, populis caput Aeneadarum.
Alba dehinc cautes est terminus; haec freta propter
Trinacriae summi consurgit litoris ora.
Evolvuntur item vada fusi caerula ponti,
insula qua Cyrnus fluctu madet alludente,
litoris ostriferi protendens latius undam.
Sardiniamque dehinc moles circumflua cingit
aequoris, et cano spumant freta concita fluctu.
Hinc Tyrrhena sali sunt agmina, qua notus axem
humidus inclinat; qua lux se rursus eoa
emergit pelago, Siculi maris aestuat unda,
obliquumque quatit gurges protentior altum
usque in saxosi Pachyni iuga. plurimus inde
in Cretam trahitur ponti tumor, hicque procul se
inclinat rupes, atque obvia fluctibus altis
ingreditur pelagus Gortynia moenia iuxta,
ac procumbentis sola propter pinguia Phaesti.
prona mari cautes extenditur, ut ferus ora
est aries, ultroque minans petit obvia fronte:
denique sic olli nomen prior indidit aetas;
nec minus Italiam cornu prospectat acuti
litoris, et rapidi perflatur Iapygis ortu.
Hinc se rursus aquis Hadriatica marmora fundunt
in boream, zephyrumque dehinc deflexa parumper
alta petunt, rauco penitus repentia fluctu;
hic sinus Ionius curvatur litoris acta,
cespitis et gemini tellus irrumpitur alto.
nam qua caeruleis pontus sese inserit undis,
Illyris in dextris pandit regionibus agros,
Aemathiamque super sulcat genus acre virorum;
Ausonidum laeva est. Hinc longo cespite tellus
funditur, et varia populorum pube domantur
arva soli. trina haec pelagi circumtonat unda:
nam qua se zephyri sustollunt flabra, profundum
Tyrrheni est pelagi; qua se notus erigit aethra,
Sicanum late fluitat mare; qua procul autem
spirat ab eois pulcher regionibus eurus,
Ionii sunt terga sali. Sic Itala tellus
ut circumfusis latus amplum lambitur undis.
Efflua post Siculi moles evolvitur alti,
inque notum late vada ponti caerula serpunt,
donec arenosas attollant aequora Syrtes,
infidumque rati tenuent mare. languida quippe

aequore iam fesso sese trahit unda per ambas,
parcior, et tenui praetexens ima fluento.
montibus ab Siculis capit autem prona meatum
Cretaeisque iugis, vix Syrtes inter oberrans.
Rursus ab Idaea Salmonide porrigit aequor
se geminum: nautae Pharium dixere profundum,
quod procul in Casiae vergit confinia cautis;
Sidoniique dehinc late salis aestuat unda,
Issicus immodico donec sinus ore patescit,
aequoris et nostri fit terminus, arva ubi late
pinguia proceris Cilicum versantur aratris.
curva salo forma est; hinc sese marmora ponti
in zephyrum torquent, ac flexu lubricus errat
gurges, et exesas illabitur unda lacunas:
sic virosorum prolixa volumina sese
sponte cerastarum facili sub viscere curvant,
sic spiras crebro sinuat draco, seque vel orbe
colligit inclinans, vel pronis agmina longe
tractibus absolvit: stridet nemus undique totum,
pestifero afflatu serpens vagus inquinat aethram.
haud secus illapso penetrantur litora fluctu,
et rursum tellus init aequora; iugis ubique
mugitus pelago est, gemitu loca cuncta resultant.
Imminet hic late Pamphylia, subluit illic
unda Chelidonias, illisum murmurat aequor,
saepius et crebra spumescunt aequora rupe.
terminus hic cautes Patareïdis eminet arcis,
ac rursum in zephyrum vada semet caerula curvant.
Hic salis Aegaei tractus tonat, inque Bootis
plaustra dehinc rapidi flectuntur marmora Nerei,
saxosis Sporadum saepe obluctantia ripis:
non aliud tanta consurgit mole profundum,
non sic curva Thetis fluctu tumet. extimus olli
in Tenedum cursus, pelagi caput incipit Imbro.
Cespitis hinc proni protendens dorsa Propontis
flatibus ex boreae tepidum procumbit in austrum,
immensaeque Asiae populos alit ubere terrae.
Hinc artas inter fauces atque obvia saxa
Thracius angustas discludit Bosporus oras,
Bosporus Inachiae subvector virginis olim.
nam vicina sibi stant litora, terraque parci
faucibus oris hiat, pronam sinus evomit undam:
proxima non alibi tantum divortia cernas
cespitis. hac pecoris dorso sternacis in aequor

Inachis illata est: sic pectus canduit ira,
pellicis et tanto divam dolor extulit igni.
Illic instabili fama est sale saxa moveri,
inferrique sibi flabris urgentibus oras;
hic rigidas errare ferunt per marmora cautes,
et nunc ora sali vastas praetendere rupes,
nunc aperire sinum. gemit amplo murmure pontus,
seu quod collisas Thetis indignata per arces
saeviat obiectis, seu quod brevis exitus undas
exserat, et strictis eructet faucibus aequor.
Interius lato Pontus se gurgite fundit,
undarumque procul latus explicat, aurea Phoebi
qua rota purpureo repetit convexa sub ortu.
sic obliqua maris panduntur denique dorsa,
ut matutinis inclinent aequora habenis,
longior ac boreae concedat gurges in axem.
Pontus enim nostrae sinus est amplissimus undae:
hic Asia ab laevis praecingitur, Europamque
excipit, adversus quam dehinc se Thracius artat
Bosporus, et tenui vix panditur oris hiatu.
at qua diducto Pontus distenditur aestu,
et porrecta mari terrae iuga longius intrant
in pelagus, tractuque vago sua litora linquunt,
cespite Paphlagonum prodit saxosa Carambis.
altera se cautes similis procul arietis ori,
dura pruinoso qua torpet Taurica coelo,
exserit, et tenta late premit aequora fronte.
eminus ista notum videt, arctos eminus illa.
Porro inter fluctus ac fusi marmora ponti
proxima celsorum sic sunt sibi dorsa locorum,
quamvis vasta sali moles interfluit arces,
ut gemini sit forma maris. Sed brachia pontus
finibus arctois eoae lucis in ortum,
et qua prona dies atris involvitur umbris,
molliter inclinans, Scythici speciem facit arcus:
at tepidi de parte noti directior ora,
continuumque iacens rigidi sub imagine nervi
tenditur. excedit confinia sola Carambis
in boream vergens. Boreali rursus in arcto
ore sinus patulo Maeotidis atra paludis
aequora prorumpunt: Scytha late barbarus oras
incolit, et matrem Ponti cognominat undam.
sola parens Ponto, genitrix haec sola fluento est,
hoc se fonte trahunt vaga glauci marmora ponti,

Cimmerio prolapsa sinu. nam Bosporus illic
Cimmerius fauces aperit, circumque superque
Cimmerii gens dura colunt. hic ardua Taurus
in iuga consurgit, coelumque cacumine fulcit,
verticis et celsis late caput inserit astris.
huc mirante salo quondam sese intulit Argo
Thessala, et innantem stupuerunt aequora cymbam.
Sic vasti moles pelagi interfunditur oras,
sic se forma maris toto procul explicat orbe.
Nunc tibi tellurem versu loquar. incute docto
Phoebe chelyn plectro. Musis intermina vita
permanet, et memori laus semper pullulat aevo.
indefessa tuae sint mentis acumina, lector,
sudorisque mei patulo bibe carmina rictu:
dulcis in his haustus, meritum grave, gratia perpes.
Ergo solum terraeque Libystidis ora per austrum
tenditur, eoae procul in confinia lucis.
Gades principium est. caput huius cespitis autem
artius angusto conducit litora tractu,
oceanique salum cuneo subit; istius orae
terminus immensis Arabum concluditur undis:
at latus hoc terrae diffusius explicat agros,
arvaque tenta patent. Haec pingui cespite tellus
Aethiopum est nutrix, qui nigros propter Erembos
extremi Libyae curvo sola vomere sulcant;
et rursum Aethiopes soli subiecta cadenti
arva tenent. sic scissa virum gens ultima terrae
incolit; hos afflant rutilae incunabula lucis,
hi iam praecipitis terrentur solis habenis.
Propter proceras zephyri regione columnas
Mauri habitant. his fluxa fides, et inhospita semper
corda rigent; trahitur duris vaga vita rapinis.
Proxima se late Numidarum pascua tendunt,
Massylique super populi per aperta locorum
palantes agitant. certi laris inscia gens est:
nunc in dumosas erepunt denique rupes,
nunc quatiunt campos, nunc silvas inter oberrant
coniugibus natisque simul; cibus aspera glando
omnibus; haud ollis sulcatur cespes aratro,
non his mugitus pecudum strepit. Inclita post hos
moenia consurgunt Tyriae Carthaginis: illa
urbs Phoenissa prius, Libyci nunc ruris alumna,
paci blanda quies, et bello prompta cruento.
Ast hinc in Syrtim praeceps ruit unda minorem,

ulteriusque dehinc qua lux se reddit Olympo,
maior vasta sibi late trahit aequora Syrtis,
infidumque rati pelagus furit: ardua quippe
undarum moles Tyrrheno cogitur aestu,
curvatumque salum quatit amplo litora fluctu;
ecce alias lento prorepit gurgite Nereus,
undaque vix tenuis siccas praetexit arenas.
immemor ergo modi semper natura duabus
Syrtibus, et classem fors crebro caeca fatigat.
Ambarum medio procera Neapolis arcem
subrigit; hanc rursum gens late prisca virorum
† Lotophagi includunt. durosque Nasamonas inde
aspice, queis quondam populorum examina multa
versavere solum, multos sonuere per agros
balatu pecudes; nunc lati iugera campi
et grege nuda iacent, et sunt cultoribus orba.
Ausonis haec duro vastavit dextera bello;
Ausonis invicti gens roboris una per orbem
arma tulit; pubem Latiam ferus horruit Ister,
Romanas aquilas Rhodanus tremit, Italidum vi
moesta paludivagos Germania flevit alumnos.
Illi caeruleas attingunt aequoris undas;
at qua navigero tellus discedit ab aestu,
innumerae gentes, populorum examina mille
arva tenent. Hic fata canit venerabilis Hammon,
mugit arenosis nemus illic denique lucis.
Astat Cyrene propter vetus, erigiturque
urbs procera arces, et Apolline dives alumno;
Marmaridae iuxta, procul hi tamen ultima regni
Aegypto inclinant, tergo Gaetulia glebam
porrigit, et patulis Nigretae finibus errant.
Protinus hinc Garamas late confinia tendit,
trux Garamas, pedibus pernix et arundinis usu
nobilis. At quantum terrarum interna recedunt,
ut procul oceano tellus vicina madescat,
Aethiopum populos alit ampli cespitis ora.
terminus Aethiopum populos adit ultima Cerne.
Post Blemyes medii succedunt solis habenas,
corpora proceri, nigri cute, viscera sicci,
et circumvincti nervis extantibus artus.
hi celeri molles currunt pede semper arenas,
nec tamen impressae linquunt vestigia plantae.
Eminus evolvunt hinc sese pinguia Nili
flumina, et intenti prolabitur aequoris unda.

hic qua secretis incidit flexibus agros,
Aethiopum lingua Siris ruit; utque Syenen
caerulus accedens diti loca flumine adulat,
nomine se claro Nilum trahit, inque iacentem
Aegyptum fusus fluctu premit arva marito,
fecundatque solum. procul illinc agmina cogit
in boream, scissusque vagis anfractibus aequor
proserit, et ponto septem ferus explicat ora.
non olli compar quisquam fluit, inclita quamquam
undique se totis eructent flumina terris.
Nilus et immensos ulnam dispergit in agros,
et fovet invecto sata gurgite; Nilus honorem
telluri reparat; Nilus freta maxima pellit.
hic Asiam ab Libya disterminat, axe favoni
secernens Libyam, redeuntis solis ab ortu
disiungens Asiae medio confinia fluctu.
Nec procul illa virum gens incolit, artibus olim
quae prior humanas leges et iura notavit,
vomere quae duro, quae longi pondere aratri
sollicitavit humum, quae fetus edere sulcis
tellurem docuit, quae caedens partibus aethram
prodidit obliquo solem decurrere coelo.
Istius ergo tibi formam regionis et orae
expediam versu. blandus praetenditur aër,
prodigus herbarum cespes iacet, aspera nusquam
culmina consurgunt, portus cavat ora frequentes,
quicquid terra dehinc redeuntis sufficit anni
tempore, prae cunctis stupeas specieque modoque.
Trina loco frons est, sed latior axe Bootis,
luce sub eoa constrictior, usque Syenen
tenditur, unde pii volvuntur flumina Nili.
Hic urbs est Thebae, Thebae quae moenibus altis
praecinxere larem, Memnon ubi Tithoneus
suspectat roseas Aurorae matris habenas.
Pars quae cyaneo discedit ab aequore, septem
oppida sustentat; notiam pars vergit in oram,
et modus est olli Serbonidis alta paludis;
altera pulsatur genitabilis ore favoni.
hic urbem posuit Pellaeae dextera gentis.
hic inter celsas late surgentia nubes
templa Sinopaei Iovis astant nixa columnis,
divite saxorum circumvestita metallo,
auro fulta gravi, niveo radiantia dente.
nec minus hic speculae vertex subducitur, ex quo

cernere sit longe Pallenidis intima terrae.
At qua surgenti terrae pars conscia Phoebo est,
aggere murorum Pelusia moenia surgunt.
gens hic docta sali tumido freta gurgite currunt,
inque procellosos lembum convertere fluctus
ludum habet, et rauca vitam producit in unda.
Talis forma iacet Libyae, talique recessu
ab zephyro eoum tellus incumbit in axem.
Istius extenti sola cespitis undique sulcant
gentes innumerae, quae sparsae litore longo
oceani australis vada late caerula tangunt,
et quae multimodis media tellure agitantes
arva domant, et quae Tritonidis alta paludis
ut circumfuso populorum examine cingunt.
Nunc tibi et Europae fabor latus. haec, ubi terras
intrat Atlantei vis aequoris, accipit ortum.
unus utramque salis fluxus secat, et procul unum
distinet os ambas; eadem insinuatio ponti
Europam et Libyam rapido disterminat aestu:
sed prior illa tamen tepido perfunditur austro,
haec subit insanos tergum curvata aquilones.
Ambae Asiam rursum simili sub limite tangunt;
aequus utrimque modus protenditur. at simul ambas
si conferre sibi quisquam velit, una parumper
ut credatur humus, mediique interflua ponti
subtrahat: extemplo, quali nux pinea forma est,
singula versanti talis succedat imago
Europae et Libyae. sic nam latus explicat ambas,
unum et utrique caput, similis quoque finis utrique.
Sed tamen hesperii qua spectant aequoris undam,
ambae producto coeunt sibi cespite terrae;
qua matutinus sol istas ignibus afflat,
latior ambabus species distenditur. unum
hoc agili sub mente tenens velut obvia habebis
caetera terrarum. Tellus Europa Columnis
proxuma magnanimos alit aequo cespite Iberos.
hi super oceani borealis frigida tangunt
aequora, et excursu diffusi latius agri
arva tenent, duris nimium vicina Britannis,
Flavaque caesariem Germania porrigit ora,
dumosa Hercyniae peragrans confinia silvae.
Inde Pyrenaei turgescunt dorsa nivalis;
Gallorumque truces populi per inhospita terrae
vitam agitant. tum caeruleum Padus evomit antro

flumen, et extento patulos premit aequore campos.
Hic prius Eridani propter nemorosa fluenta
fleverunt liquidae lapsum Phaëthonta sorores,
mutataeque manus planxerunt pectora ramis.
Nec procul hinc rigidis insurgunt rupibus Alpes,
nascentemque diem celso iuga vertice cernunt.
Porro inter cautes et saxa sonantia Rhenus,
vertice qua nubes nebulosus fulcit Adulas,
urget aquas, glaucoque rapax rotat agmine molem
gurgitis, oceani donec borealis in undas
effluat et celeri perrumpat marmora fluctu.
Quin et Danubium produnt secreta repente
barbara, sed discors tamen est natura fluento.
Abnoba mons Istro pater est, cadit Abnobae hiatu
flumen; in eoos autem convertitur axes,
Euxinoque salo provolvitur: ora per aequor
quinque vomunt amnem, qua se procul insula Peuce
exserit. Hinc rigidi qua spirant flabra aquilonis
Sarmata, Germani, Geta, Bastarnaeque feroces,
Dacorumque tenent populi, tenet acer Alanus,
incola Taurisci Scytha litoris; indeque rursum
dira Melanchlaeni gens circumfusa vagatur.
Proxima Neurorum regio est, celeresque Geloni,
praecinctique sagis semper pictis Agathyrsi.
Inde Borysthenii vis sese fluminis effert
Euxinum in pelagus. tunc aequora Panticapaei
Ardiscique tibi celso de vertice surgunt
Riphaei montis, ubi dura saepe sub arcto
densa pruinosos eructant nubila nimbos.
hic dites venae niveum gignunt crystallum,
atque hic indomito tellus adamante rigescit
inter Riphaeos et proceros Agathyrsos.
Hae gentes Istrum, qua se plaga dura Bootis
porrigit, incumbunt. medii de parte diei
per dumosorum reptantes dorsa iugorum
Gerrhae habitant. Gerrhas attingunt oppida late
Norica, et immodicae rursum loca pinguia glebae
Pannonia exercet. Borean subit altior agro
Moesus, et extento post tergum cespite Thracas
plurimus excedit. Tunc ipsi maxima Thraces
vomere sollicitant curvo loca. Denique longo
qua porrecta iacet spatio piscosa Propontis,
et qua praecipiti fluctu furit Hellespontus,
Aegaeumque dehinc procul in mare, plurima Thraces

arva tenent. hic mellifluis Pallena sub antris
lychnitis rutilae flammas alit; hic et iaspis
fulva micat stellis, quantum convexa per aethrae
ignea perpetuis ardescunt sidera flammis.
Hic rursum occiduis Europam fabor ab oris.
Haec tanquam speculis assurgens plurima trinis
spectat Achaemeniae lucis iubar. unus Iberos
limes habet, limes tenet alter denique Graios,
Ausoniae medius protendit latius arva.
Oceani vicina salo qua gleba recumbit,
oceani hesperii, tumet illic ardua Calpe;
hic Hispanus ager, tellus ibi dives Iberum;
Tartessusque super sustollitur, indeque Cempsi
gens agit, in rupis vestigia Pyrenaeae
protendens populos. Medio se limite gleba
Ausonis effundit. mediam secat Apenninus
Ausoniam: nam qua boreali vertice ad aethram
concrescunt Alpes, surgit caput Apennino,
et qua Sicanii tellus madet aequoris aestu,
ut protelatae molis iuga gurgite condit.
Hunc circa multae sola sulcant proxima gentes;
et tamen has omnes solers tibi Musa loquetur.
Prima vetustorum gens est ibi Tyrrhenorum;
inde Pelasga manus, Cyllenae finibus olim
quae petit Hesperii freta gurgitis, arva retentat
Itala. tum multa tenduntur parte Latini,
per quos flaventis Tibris pater explicat undas,
Romanosque lares lapsu praelambit alumno.
Hinc Campanus ager glebam iacit. hic freta quondam
Parthenopen blando labentem in marmora ponti
suscepere sinu. tepidum si rursus in austrum
convertare oculis, nemorosi maxima cernes
culmina Piceni. coma largi palmitis illic
tenditur, ac fuso Bacchus tegit arva flagello.
Tunc Lucanorum regio insurgentibus alte
cautibus horrescit; scrupus sola creber iniqua
asperat, et denso caecantur stipite silvae.
Bruttius hinc dumos acer colit inter, et arces
obsidet infidas, donec Sicana fluenta
intendant pelagus, displosisque aequora terris
instabile inclinent semper mare, qua vel eois
Hadrias unda vadis largam procul exspuit algam,
vel qua Tyrrheni praeceps involvitur aestus.
Ab zephyro hinc rupes dorsum tumet, inque Bootis

plaustra patens albo consurgit vertice saxum.
huc se prisca Locri gens intulit, et sale longo
eminus invecti, qua pontum gurgite rumpit
flumen Alex, Graiae rexerunt lintea cymbae.
Hinc Metapontini discurrunt latius arva.
inde Croton priscis attollit moenia muris:
Aesarus hic amnis salsa convertitur unda,
et Iunone calent hic arae praesule semper.
Nec minus exciti post fulmina dira Tonantis
infortunatae Sybaris vicina ruina est.
Samnitaeque truces habitant confinia. post hos
gens Marsum quondam tenuit loca. tumque Tarentum
surgit, Amyclaei suboles praedura tyranni.
Hinc iacet in patulos proiecta Calabria campos,
et super arenti tenduntur Iapyges agro.
Huc se praecipiti cogit ferus Hadria ponto.
hic Aquileia decens celsis caput inserit astris,
Tergestumque dehinc curvi salis incubat oram,
extimus Ionii qua se sinus aequoris abdit.
Tot populi Ausoniam circumdant moenibus altis,
Italiam cingunt tot diti cespite gentes.
In iubar eoum rursum se pervia flectunt
aequora, et Assyrium suspectant eminus axem
Ionii freta glauca sali, primosque Liburnos
praestringunt pelago; gens Hylli plurima rursum
accolit. hic tenui tellus discluditur aestu.
Illyris ora dehinc distenditur; hicque periclis
saepe carinarum famosa Ceraunia surgunt.
Tunc prorepentis qua sunt vada turgida Nerei,
Harmoniae et Cadmi sustentat gleba sepulcrum
barbara. nam longo iactati saepius orbe,
postquam liquerunt Ismeni fluminis undam,
hic in caeruleos mutati membra dracones
absolvere diem, finemque dedere labori.
nec minus hic aliud monstri genus arbiter aethrae
edidit. assistunt scopuli duo, cumque quid atri
imminet eventus, ut vulgi corda fatiget
sors rerum, et gentem terat inclementia fati,
et motantur humo et coeunt sibi vertice saxa.
Sed qua mitis item spirat notus, Oriciumque
pulsant flabra solum, Graiae confinia terrae
incipiunt aperire latus, prolixaque longis
iugera producunt spatiis, praecincta duobus
aequoris infusi procursibus. hanc freta quippe

Aegaei lambunt pelagi, citus Hadria rursum
subluit hanc fluctu: gemino sic gurgite late
Graia madet tellus, sortitaque marmora ventos
quaeque suos imo turgescunt mota profundo.
eurus in Aegaeum contorquet flabra, cadentis
parte poli zephyris Hadriatica terga tumescunt.
Insula se rursum Pelopis visentibus offert,
insula quae platani folio compar sedet: Isthmi
quippe caput summum conducitur, artaque vergit
in borean tellus, et Graios adiacet agros;
caetera sub folii specie distenditur arva,
ac per utrumque latus sinuoso saepe recedit
cespite. Sed tepido qua tellus tunditur austro
Graiorum, Triphylis sterili se porrigit ora.
hinc sacer Alpheus flumen trahit, et vagus aequor
influit Eurotas: Pisanos alter adulat,
alter Amyclaeas celeri secat agmine terras.
Insula qua curvas inclinat concava valles,
Arcades immensum propter degunt Erymanthum.
hic distentus aquas sata lambit pinguia Ladon.
Iuxta Argivus ager, iuxta sunt culta Laconum;
illos prima dies, celer istos aspicit auster.
Isthmi terga dehinc geminus circumlatrat aestus,
parte Ephyres piceas qua nox agit atra tenebras,
et matutinus qua lucem proserit ortus:
hic usu Graio nomen tenet unda Saronis.
Atticus hanc ultra limes iacet, Attica tellus
belligeratorum genitrix memoranda virorum.
fertilis haec herbis Ilissum subvehit amnem;
Ilissi Boreas stagno tulit Orithyiam.
Boeotumque dehinc sese confinia iungunt,
et Locris, et patuli sulcator Thessalus agri,
et Macetum praepingue solum; tumet arduus Haemus,
Threïciumque caput subducitur. adiacet Haemum
partibus ab zephyri Dodonae vatis alumnus.
Axe noti rigidas subter rupes Aracynthi
gens Aetola colit; campis ibi pulcher apertis
labitur et virides sulcans terras Achelous
irruit Hadriaci tergum maris. hicque frequentes
fluctibus attolluntur Echinades. haud procul inde
prisca Cephallenae consurgunt oppida terrae.
Delphica quinetiam miscet confinia Phocis,
lucis in exortum protentior, inque Booten
Thermopylae cedunt. hic se Parnasia rupes

erigit; hic celeri Cephisus volvitur unda;
hic quondam Python transactus arundine membra
sanguinis et cassus prolixa volumina solvit.
illic saepe deum conspeximus arridentem,
inter turicremas hic Phoebum vidimus aras.
Nunc ut quaeque vago surrexerit insula ponto,
ordine quo steterint pelago circumflua saxa,
expediam. cymbae ducatur cursus ab unda
gurgitis occidui. precor, aspirate Camenae,
inter et oppositas intendite lintea terras.
Gadir prima fretum solida supereminet arce,
attollitque caput geminis inserta columnis.
haec Cotinusa prius fuerat sub nomine prisco,
Tartessumque dehinc Tyrii dixere coloni,
barbara quinetiam Gades hanc lingua frequentat:
Poenus quippe locum Gadir vocat undique septum
aggere praeducto. Tyrii per inhospita late
aequora provecti tenuere ut cespitis oram,
constituere domos; dant hi quoque maxima templa
Amphitryoniadae, numenque verentur alumnum.
Insula se propter Gymnesia tollit ab alto,
ac dilecta vago pecori consurgit Ebusus,
Sardiniaeque arces, et inhorrens Corsica silvis;
Aeolidesque dehinc tumidis se fluctibus edunt
insulae, et inserto canescunt undique ponto:
has dudum tenuit rex Aeolus, Aeolus illic
hospita iactatis indulsit litora nautis,
Aeolus imperio summi Iovis arbiter alto
impositus pelago est, effundere carcere ventos,
et sedare salum. septem sese aequoris aestu
† emergunt arces, septem quas aequoris aestu
hic habuit. Tunc Ausoniam se pandit in oram
tellus Trinacria, et patulo distenditur agro.
haec autem trinis laterum procursibus astat,
ternaque caeruleis longe iuga porrigit undis:
in matutinos Pachynus producitur ortus,
pars tepet a zephyro Lilybeïa, celsa Peloris
tota sereniferae pulsatur flatibus ursae.
hic iter infidum pelagi, miserandaque fata
involvere salo fluctuque hausere voraci
saepe ratis; urgent angustae marmora fauces,
artaque praecipitant properum confinia pontum.
Qua se parte dehinc celsae notus erigit aethrae,
vis late Libyci furit aequoris. una ibi Syrtis,

ast aliam ulterius freta prolabentia tendunt,
parvaque caeruleo circumsonat aequore Meninx.
Rursus in Hadriacam lembum cogentibus undam,
et laevum curva pelagus sulcantibus alno,
insula se Graii Diomedis gurgite promit,
Italiam spectans et Iapygis arva coloni.
huc illum motae quondam tulit ira Diones,
postquam per celeres extorrem traxit Iberos:
coniugis huc dirae misit furor Aegialeae.
Ionii si quis rate rursum caerula currat
aequora, et eoos cymbam producat in ortus,
Absyrti cautes et crebras protinus arces
inveniet. Colchos huc quondam cura fidesque
extulit, insanam sectantes Aeëtinen.
Nec procul Ionii per terga Liburnides astant.
Inque notum post dira Ceraunia carbasa si quis
torqueat, et tepidos lembum declinet in axes,
Ambraciotarum succedunt protinus arces;
Alcinoique domus pandetur Corcyra rursum,
Corcyra compta solum, locupleti Corcyra sulco.
Hanc super est tellus, Ithaci vetus aula tyranni,
exulis et toto raptati saepe profundo.
Plurima praeterea consurgunt gurgite saxa,
quae protentus aquas Achelous pulcher oberrat.
Amnisusque dehinc alias circumfluit unda,
quae tamen in borean vergant magis: Aegila parva
et procera caput turgescunt pulchra Cythera;
eminet hic etiam saxosa Calauria iuxta.
Carpathus hic rupes attollitur; haec tamen axem
respicit occiduum. Nutrix hic Creta Tonantis,
multa latus, glebamque ferax et opima virentum,
erigitur pelago. Cretam super astitit Ida,
Ida procellosis agitans aquilonibus ornos.
Nec procul Aegyptum Rhodus adiacet; adiacet oram
Suniados, qua se praetendit cespes Abantum,
fertilis Aeginae tellus et opima Salamis.
Lucis ab exortu, Pamphylia qua cavat aestum
prolabentis aquae Cyprus alta cingitur unda,
atque Dionaei pulsatur litoris acta.
Inde Chelidoniae tris sese gurgite tollunt,
qua frons tenta salo Patareïdis eminet arcis.
Laeta dehinc Aradus Phoenicum praeiacet oram,
multus ubi exesae sinus est telluris ab alto,
ac latus omne soli procul in dispendia cedit

litoris, et curvo praelambitur ora fluento.
Mirus at ille dehinc Aegaei gurges habetur,
qui gemina de parte sali velut ordine iusto
saxa mari profert circumflua, tenuia sese
qua freta praecipitant Athamantidis inclita leto,
Sestus ubi atque Abydus parvo sale discernuntur,
et vicina sibi lambit confinia pontus.
pars procul Europae laevum latus, altera porro
ditem Asiam spectat; cunctae tamen ordine facto
insulae in arctoi procedunt plaustra Bootis.
Europam incumbit prolixus limes Abantum.
Scyrus ibi late dorsum tumet, ac Peparethum
protollit pelagus. iuxta Vulcania Lemnus
erigitur, Cererique Thasus dilecta profundo
proserit albenti se vertice. prominet Imbrus,
Thressaque consurgit propter Samus. indeque rursum
Cyclades accedunt Asiam, Delumque coronant:
omnes fatidico curant solennia Phoebo.
nam cum vere novo tellus se dura relaxat,
culminibusque cavis blandum strepit ales hirundo,
† gens devota choros agitat, rituque sacrato
ludunt festa die, visit sacra numen alumnum.
Hinc Sporades crebro producunt cespite sese,
densa serenato ceu splendent sidera coelo.
Nec minus attolluntur Ionides insulae ab alto.
hic iuxta Caunus, Samus hic Saturnia iuxta,
tumque Chius patulae prospectans arva Pelinae.
Lesbus item et Tenedus per aperti marmora ponti
expediunt arces, et culmina nubibus indunt.
Hic se piscosi pandit sinus Hellesponti.
hic salis arctoi spumas vomit impiger aestus,
hic protenta quatit late freta glauca Propontis.
Si quis laeva dehinc Euxini marmora sulcet,
ora Borysthenii qua fluminis in mare vergunt,
e regione procul spectabit culmina Leuces:
Leuce cana iugum, Leuce sedes animarum.
nam post fata virum semper versarier illic
insontes aiunt animas, ubi concava vasto
cedit in antra sinu rupes, ubi saxa dehiscunt,
molibus exesis, et curvo fornice pendent.
haec sunt dona piis: sic illos Iuppiter imis
exemit tenebris, Erebi sic inscia virtus.
Rursum Cimmerius qua Bosporus ora patescit,
dexterior ponto subit insula, vastaque late

excedit moles pelagus. sedet eminus ingens
Phaenagore, et muros attollitur Hermonassa.
hae maris infusi consurgunt insulae ab alto.
Exterior quîs unda dehinc, circumfluus et quîs
aestuet oceanus, quibus illae flatibus omnes
culmina pulsentur, memores date carmine Musae.
Propter Atlantei tergum salis Aethiopum gens
Hesperides habitant; dorsum tumet hic Erythia,
hicque Sacri (sic terga vocat gens ardua) montis.
nam protenta iugum tellus trahit: hoc caput amplae
proditur Europae. genitrix haec ora metalli
albentis stanni venas vomit. acer Iberus
haec freta veloci percurrit saepe faselo.
eminus hic aliae gelidi prope flabra aquilonis
exsuperant undas, et vasta cacumina tollunt.
hae numero geminae, pingues sola, cespitis amplae,
conditur occidui qua Rheni gurgitis unda,
dira Britannorum sustentant agmina terris.
Hic spumosus item ponti liquor explicat aestum,
et brevis e pelago vertex subit. hic chorus ingens
feminei coetus pulchri colit orgia Bacchi:
producit noctem ludus sacer, aëra pulsant
vocibus, et crebris late sola calcibus urgent.
non sic Absinthi prope flumina Thracis alumnae
Bistonides; non, qua celeri ruit agmine Ganges,
Indorum populi stata curant festa Lyaeo.
Longa dehinc celeri si quis rate marmora currat,
inque Lycaonias cymbam procul urgeat arctos,
inveniet vasto surgentem vertice Thulen.
hic cum plaustra poli tangit Phoebeïus ignis,
nocte sub illustri rota solis fomite flagrat
continuo, clarumque diem nox aemula ducit.
nam sol oblique torquetur cardine mundi,
directosque super radios vicinior axi
occiduo inclinat, donec iuga rursus anhela
devexo accipiat coelo notus. Inde fluenta
tenduntur Scythici longe maris in facis ortum
eoae. tum cyaneis erepit ab undis
insula, quae prisci signatur nominis usu
Aurea, quod fulvo sol hic magis orbe rubescat.
Contemplator item, ceu se mare flectat in austrum,
inque notum oceanus freta ponti caerula curvat;
altaque Coliados mox hic tibi dorsa patescent
rupis, et intenti spectabis cespitis arces.

Pro quibus ingenti consistens mole per undas
insula Taprobane gignit taetros elephantos,
et super aestiferi torretur sidere cancri.
haec immensa patet, vastisque extenditur oris
undique per pelagus; latus autem protinus olli
agmina cetosi pecoris, vaga monstra profundi,
alludunt. fervent Erythraei marmora ponti
tota feris: haec ut rigidi iuga maxima montis
nubibus attollunt latus omne et terga tumescunt;
instar in his rupis spinae tenor arduus astat,
molibus in celsis scrupus quoque creber inhorret.
ah, ne quis rapidi subvectus gurgitis unda
haec in terga sali lembum contorqueat unquam;
ah ne monstrigenis hostem licet inferat aestus
fluctibus: immodici late patet oris hiatus,
quippe feris antro panduntur guttura vasto;
protinus haec ipsas absorbent fauce carinas,
involvuntque simul mox monstra voracia nautas.
Ogyris inde salo promit caput, aspera rupes,
Carmanis qua se pelagi procul invehit undas.
regis Erythraei tellus haec nota sepulcro
tenditur, et nudis iuga tantum cautibus horrent.
Persicus hinc aestus fauces hiat. insula rursum,
si tamen in borean flectantur carbasa cymbae,
Icarus aërio consurgit vertice in auras,
Icarus ignicomo soli sacra: namque Sabaei
turis ibi semper vaga fumum nubila volvunt.
Insulae in oceani procursibus hae tibi tantum
carmine sunt dignae. multas vehit undique pontus
praeterea, parvas specie famaque carentis.
pars Asiam, Libyam pars adiacet altera ponto,
pars videt Europam; non has tamen aut modus orae,
aut interna cavi commendat vena metalli.
harum aliae duris reserant vix litora nautis,
et scaber in multis scrupus riget, undique iniquus
subrigitur vertex, et inhospita cespitis ora est:
harum quis valeat numerosa ut nomina fari?
si velit has ullus, velit idem scire quot alto
curventur fluctus pelago, quot sidera coeli
elucent flammas, quot robora proferat Ida,
quantus arenarum numerus verratur ab Euro.
    Carmine nunc Asiam formet stilus. incute doctam
Phoebe chelyn; totis Helicon aspiret ab antris.
maxima pars orbis narrabitur, inclita tellus

prometur Musis. Terrarum summa duarum
unius est limes, quae cespite protegit ambas.
vastius est Asiae diti caput, indeque sensim
in matutinos oram conducitur axes.
Hic astare procul Bacchi fert fama columnas,
ultimus oceani qua terras alluit aestus,
Indica qua rupes tumet extima, qua vaga Ganges
cespite dorsa trahens in Nysaeum Platamona
porrigitur. similis nequaquam est forma duabus,
nec modus est compar: secat unus denique pontus
Europam et Libyam, multus circumsonat istam
oceanus, trinoque sinu vagus influit aestus
unam Asiae molem. sinus istam Persicus intrat,
maximus hanc Arabum scindit sinus, et sinus aequor
inserit Hyrcanus: duo nigri partibus austri
curvantur, rigidam suspectat tertius arcton.
hic et in Euxini prorepit marmoris undam,
et zephyrum tergo spectat procul. adiacet ambos
tellus multa dehinc, et longis tenditur arvis.
Ast Asiam incumbit vasto mons aggere Taurus,
interstatque iugo mediam, Pamphylia campo
qua iacet incipiens, ac verticis ardua ducit
Indorum in pelagus: nunc autem subrigit idem
obliquas arces, et flexilis aëra pulsat,
nunc directa solo tentus vestigia figit.
mille dehinc amnes unus vomit, exserit unus
flumina per terras, vel qua riget ora Bootis,
vel qua lene notus spirat, qua perstrepit Eurus,
et qua deiecto zephyrus sustollitur axe.
nec tamen hic uno signatur nomine ubique,
sed dum flectit iter, novus emicat; utque tumenti
gens vicina subest, peregrina vocabula mutat.
Accipe qui populi circumdent denique Taurum.
Maeotae primi salsam cinxere paludem.
Obversatur item trux Sarmata, bellica quondam
gentis Amazonidum suboles: nam cum prius illae
egissent vasti prope flumina Thermodontis
Threïcio de Marte satae, iunxere profectae
concubitus. longas exercet Sarmata silvas,
ex quibus elapsus Tanaïs procul arva pererrat
barbara, et in salsam protendit terga paludem.
hic Asiam Europa disterminat; arduus istum
Caucasus eructat; Scythicos hic fusus in agros
impacatorum nutrit pubem populorum.

huius utrumque latus quatit amplis bruma procellis,
constrictumque tenent hunc frigora. Proxima rursus
Cimmerii Sindique colunt. Cercetia gens est
atque Toretarum propter genus; indeque Achaei:
ab Xanthi ripis atque Idaeo Simoënte
inter cauricrepas et scruposas convalles
transvexere larem. Iuxta gens aspera degit
Heniochi, Zygiique dehinc, qui regna Pelasgum
linquentes quondam tenuerunt proxima Ponti.
Impiger hos propter Colchus colit: iste feraci
exul ab Aegypto celsae serit aspera rupis.
Caucasus Hyrcanae nimium conterminus undae est.
huius valle procul Phasis gemit, istius antro
agmina provolvens, Circaeaque lapsus in arva
incidit Euxinum. Borealis cardine coeli
rursus in eoae lucis confinia tellus
inclinata iacet, gemino vicina profundo.
Caspia nam late terram superalluit unda,
Euxinique subest tergum salis. asper Hiberus
hic agit; hic olim Pyrrhenide pulsus ab ora
cespitis eoi tenuit sola; ceu vaga saepe
fors rapit exactos patria. Tenet aequora campi
gens Camaritarum, qui post certamina Bacchum,
Indica Bassaridum cum duceret agmina victor,
accepere casis, mensasque dedere Lyaeo,
orgia ludentes et nebride pectora cincti
deduxere choros, Nysaei ludicra ritus.
Hos super in fluctus assurgit Caspia Tethys.
haec dicenda mihi; nec diri gurgitis unquam
lustravi pinu freta barbara, nec vagus orbem
undique reptavi: sic vasti flumina Gangis,
Caucaseas arces, et dumicolas Arienos
incentore canam Phoebo, Musisque magistris
omnia veridico decurrens carmine pandam.
Caspia per teretes Tethys distenditur oras,
et sinuant curvis hanc totam litora terris;
tantum sed fuso pontus iacet iste profundo,
ut ter luna prius reparet facis incrementa,
quam quis caeruleum celeri rate transeat aequor.
gurgitis oceanus pater est: namque iste nivalis
axe Helices infert rapidi freta concita ponti,
et sinus inde sibi pelagus trahit. Hic vada propter
Caspia versatur Scytha belliger, hicque feroces
degunt Albani. trux illic arva Cadusus

dura tenet, Mardi celeres, Hyrcani Apyrique.
cespite vicino Mardus fluit, et procul ipsos
accedit Bactros; attingens denique atroces
agmine Dercebios medius disterminat ambos,
Hyrcanique salis tumido convolvitur aestu.
sed Bactrena solo vasto procul arva recedunt,
Parnassique iugi tegitur gens rupibus illa:
Dercebios aliud cohibet latus, et vada tangit
Caspia. Tum clari pharetris agilique sagitta
Massagetae glauci succedunt flumen Araxis,
durum ab stirpe genus, placidae mens nescia vitae,
ignorant flavae Cereris commercia, Bacchi
semper inexpertes animam traxere ferinam.
his cibus et potus simul est, nam sanguinem equinum
et lac concretum per barbara guttura sorbent.
Nec procul ad borean diri posuere Chorasmi
hospitia, et iuxta protendit Sugdias agros,
Sugdias, ingenti quam flumine dissicit Oxus.
hic procul Emodi late ruit aggere montis,
et per prolixos evectus protinus agros
Caspia propellit fluctu freta. qua perit huius
fluminis os, diri ripas habitant Iaxartae.
tendere non horum quisquam certaverit arcus:
ambitus hos etenim multus trahit, et grave curvis
pondus inest taxis, longo sunt spicula ferro,
† et rigor in nervis velut obvius. Inde cruenti
sunt Tochari, Phrunique truces, et inhospita Seres
arva habitant. gregibus permixti oviumque boumque
vellera per silvas Seres nemoralia carpunt.
Ultima Epetrimos tellus habet, et procul ista
cassa virum est, nullis pecorum balatibus agri
persultant, herbae viduus iacet undique cespes,
fronde caret, nusquam terras intersecat amnis.
Caspia tot late circumdant aequora gentes.
Nunc rursum ab Colchis et glauci Phasidis undis
occiduum ad solem populos memorate Camenae,
usque in Threïcii fauces maris. Aspera primum
Byzerum gens est; diri sunt inde Bechiri.
Macrones, Philyresque, et pernix Durateum gens.
Inde Tibareni, Chalybes super, arva ubi ferri
ditia vulnifici crepitant incudibus altis.
Post hos Assyriae tenduntur iugera terrae,
Armenioque iugo late surgens Thermodon
gentis Amazonidum lambit sata. nec minus illic

erigitur celsa in fastigia prisca Sinope.
hanc urbem quondam, magni Iovis ardor, Asopis
virgo, locans saevae propter confinia terrae,
aulam habuit, plebemque suo de nomine dixit.
Nec procul hinc purus laticem provolvitur Iris;
et citus Armeniae rursum convallibus arcis,
qua vastum in pelagus vergit saxosa Carambis,
surgit Halys. Tum Paphlagonum sata longa patescunt,
et Mariandynum gens incolit, unde triformis
ora canis superas quondam produxit in auras
Alcides Erebo. Propter Bithynia glebam
exserit. hic late Rhebas extenditur amnis,
Rhebas, cyanei qui dissicit aequora ponti,
Rhebas, argento similem qui porrigit undam.
Hi Pontum cingunt populi. nunc illa canetur
ora Asiae, glaucus pelagi quam subluit aestus,
axe noti in fauces rapidi procul Hellesponti,
et freta qua spumant Aegyptia partibus austri,
usque Arabas et longa Syrae confinia terrae.
dictum etenim, quantus rigidas Scytha degat ad arctos.
Chalcedon tumulus fluctu circumdatus alto
eminus Europen proceraque moenia Byzae
aspicit. ab tergo tendit Bebrycia glebam,
celsaque nubiferae sustollit culmina rupis
Mysus ager; Mysos tacitum diffusus in aequor
tergaque flavescens sulcat Cius: huius ad undam
pulcher Hylas nymphis quondam fuit anxia cura.
Hinc in caeruleum cedit sinus Hellespontum,
explicat et Phrygiam tellus incurva minorem;
maior Sangario late praestringitur amni.
haec procul eoos procedit plurima in axes,
fertilis herbarum; qua coelum rursus in umbras
inclinat vertex, panduntur terga minori,
quae iacet immensae late sub rupibus Idae,
infortunatam pertingens cespite Troiam.
Aeolis inde patet vastum super Hellespontum
Aegaei per terga sali. Prolixus Ionum
rursus ager glebam protenditur. hunc secat ingens
Maeander, salsique ruens vada gurgitis intrat.
Comminus hic gelidi qua spirant flabra aquilonis,
urbs Ephesus tetricae sustollit fana Dianae,
munus Amazonidum memorabile. nec minus inde
Lydia procedens longum latus explicat euro,
in qua vitiferae Tmolus iuga proserit arcis,

et Pactolus aquas agit auriger, arva canoris
persultant cygnis, curva sedet undique ripa
creber olos, laetis assurgunt gramina campis,
herbaque luxurians loca semper pinguia vestit.
sed locuplete magis Maeandria gleba recumbit
ubere, nam blandi terram rigat unda Caystri.
Maeonis hic etiam deducit turba choreas:
aurea subnectunt hae vincula, ritus Iaccho
luditur, atque sacris feriunt ululatibus aethram,
virgineusque chorus late strepit, exsilit omnis
coetus, ut instabiles vaga pendent corpora damae;
caurorum quoque flabra deo famulantia ludunt
ritibus in vulgi; subeunt haec Serica saepe
pallia, et impulsi zephyris agitantur amictus.
haec linquenda tamen laeto reor omnia Lydo.
Qua se Xanthus agit, Lyciorum tenditur ora
inclinata mari, surgunt ibi culmina Tauri
Pamphyliae in fines: hic idem Cragus habetur
nomine sub gentis. prope celsam surgit in arcem
piscosi Aspendus flumen secus Eurymedontis,
sus ubi deformis calidis adoletur in aris
saepe Dionaeae Veneri. stat Corycus alta,
stat Perge propter, micat ardua tecta Phaselis
eminus, et Phoebi radiis tremit aemulus ardor.
Inde Lycaoniae tractus iacet. impiger agros
incola decurrit, sitit atrum dira cruorem
gens hominum, et saevo pascuntur pectora bello.
Tum Pisida ferox exercet pinguia culta,
Termessusque dehinc urbs eminet, eminet arcem
inclita per nubes attollens moenia Lyrbe,
et Lacedaemoniae surgunt fastigia Selges.
Plurimus hinc terras intrat sinus, undaque longe
vicina Euxino rupti sola cespitis urget.
Hic diros Cilicas trames tenet, inque diei
tenditur exortum. sulcant duo flumina terram,
Pyramus hic undas, hic volvit Pinarus aequor;
Cydnus item mediae discernit moenia Tarsi.
Pegasus hoc olim suspendit cespite sese,
impressaeque solo liquit vestigia calcis:
esset ut insigni revoluta in saecula semper
nomen humo, clari post ultima Bellerophontis.
hic cespes late producit Aleïus arva,
horrescitque comis nemorum, per inhospita cuius
aequora secreto vitam protraxerat agro.

Lyrnessusque dehinc, hinc Mallus et Anchialea,
illustresque Soli post carmina vatis alumni.
Commagenorum propter diffunditur ora,
et procul hesperium curvatur limes in axem,
donec piniferas Casii prorepat ad arces.
Hinc solers Asiam facili cape carmine totam.
forma sit huius enim talis tibi: quattuor illam
in latera effusam cordi dato; longior autem
sit modus his, rutili quae spectant sideris ortum.
tumque tene primo quod carmine Musa locuta,
totam Asiam celsi praecingi vertice Tauri
extima in Indorum. montis tamen accipe molem
per latus id duci, quo dat Cynosura pruinas,
solis ab occasu vastum decurrere Nilum,
Indicum ab eois mare fervere, rursus ab austro
fluctibus immodicis Rubri salis aequora volvi.
Ora Syrum curvi procumbens litoris acta
in notum et eoi confinia tenditur euri.
haec Coele est Graio sub nomine: namque duobus
ut conclusa iugis vallis vice multa cavatur.
ab zephyro Casius mons imminet; axe diei
consurgentis item Libanus premit arduus arva.
pars procul a pelago terras colit, inque recessu
gens agitat. Salso quidquid pulsatur ab aestu,
Phoenicum regio est. hi Rubro a gurgite quondam
mutavere domos, primique per aequora vecti
lustravere salum, primi docuere carinis
ferre cavis orbis commercia, sidera primi
servavere poli. populis Phoenicibus ergo
urbs Iope, sterilisque dehinc habitatur Elaïs,
Gazaque proceris assurgens undique muris.
hic Tyrus est opulens, et Berytus optima, Byblos,
Sidoniique lares, ubi labens agmine amoeno
cespitis irrigui Bostrenus iugera findit.
nec minus hic Tripolis pingui sola porrigit agro;
Orthosisque dehinc attollitur; hic Marathus stat.
litoris extremo caput altis turribus effert
Laodice, et glauci praelambitur aequoris unda.
hic nemorosa virent Daphnae loca, celsa cupressus
erigitur, ramos innectit laurus odora,
crine Dionaeo myrtus diffunditur, altae
consurgunt pinus, et coelum sibila pulsant
robora, mollicomis tellus insternitur herbis.
Urbs mediis Apamea dehinc consistit in arvis,

et qua Phoebeam procul incunabula lucem
prima fovent, Emesus fastigia celsa renidet.
nam diffusa solo latus explicat, ac subit auras
turribus in coelum nitentibus: incola claris
† cor studiis acuit, sed et amplius imbuit ordo;
denique flammicomo devoti pectora Soli
vitam agitant: Libanus frondosa cacumina turget,
et tamen his celsi certant fastigia templi.
Hic se indit iuxta tellurem glaucus Orontes,
nec procul Antiochi vagus interlabitur urbem,
praestringitque undis Apamenae iugera glebae.
fertilis hic cespes protenditur, arvaque amica
sunt pecori, in fetus facilis Pomona resurgit,
et fecunda Ceres campo flavescit aperto.
Si rursus tepidum via deflectatur in austrum,
curva sinus Arabi succedent aequora propter.
namque Arabas Syriaeque solum sinus iste fluento
dividit, et tentis procul interfunditur undis:
et tamen eoos paulum inclinatur in axes,
usque in belligeri confinia flexus Elani.
Hinc tellus Arabum producit cespite campos,
et latera ab gemino sale cingitur: alluit aestus
Persicus hanc Arabumque sinus rigat aequore terram.
hic sua flabra polo spirant: nam Persicus euro
turgescit vento, zephyro sinus aestuat alter.
Pars alia in primos quae semet porrigit ortus,
et notus insurgit qua nubifer, aequore Rubri
tangitur oceani; felici terra recumbit
tota solo. tellus hic semper fragrat odoro
cespite: prorumpit lacrimoso stipite myrrha,
Myrrha furor quondam Cinyreïus. hic ladani vim
vellera desudant, calami coma pullulat almi,
gignit humus casiam, concrescunt tura per agros,
longaque fecundis pinguescit odoribus ora.
Vera fides illic femori sub imagine partus
dirupisse Iovem penetralia, proderet ortus
ut sacer aetheria fulgentem fronte Lyaeum.
nascenti Baccho risit pater, undique fulsit
coelicolum sedes, convexaque pura tetendit
festa dies; tellus effudit dives odores,
villorum subitis tumuit pecus incrementis,
ver habuere suum nova gramina, flore frequenti
pinxit terra sinus, ac nymphis unda cucurrit
largior; internis etiam procul undique ab oris

ales amica deo largum congessit amomum.
Extemplo Liber subnectit nebride pectus,
effusasque comas hedera ligat, inde virentis
attollit thyrsos, et blandi luminis igne
os hilarat, totaque celer diffunditur aethra.
Sed propter Libanum terram sulcant Nabataei,
Chaulasiique dehinc, Agreni rursus, et inde
Chatramis est tellus; Macae vicina fluento
Persidis accedunt; Rutili contermina ponti
Minaei Sabathaeque tenent; super impiger ampla
aequora desulcat glebae ditis Cletabenus.
plurima praeterea gens circumplectitur illic
oram Arabum, muta sed degunt agmina fama,
et numerus cunctis inglorius. Inde favoni
qua plaga fecundis alit almos flatibus agros,
barbara montivagos tellus extendit Erembas.
hi vitam duris agitant in cautibus omnes,
intectique artus erepunt ardua semper
culmina saxorum. non ollis pabula in usum
terra parit: glebas abrodunt more ferarum
ieiunas herbae, nec amicas frugibus ullis.
Hinc ultra Libani rursum fastigia celsi,
lux Hyperionio qua se sustollit ab ortu,
alterius Syriae limes iacet usque Sinopen
gurgitis attiguam. Mediis hic impigra in arvis
Cappadocum gens est. propter freta turgida rursus
Assyrii iuxta sunt ostia Thermodontis,
et festina citis evolvitur unda fluentis.
Nec procul, attollit qua se facis ardor eoae,
plurimus Euphratae manat liquor. iste feroci
fusus ab Armenia vastum caput exserit antro,
inque notum primae protenditur agmine molis,
et matutinos iterum conversus in axes
dividit inserto mediam Babylona fluento.
inde Teredoniae iuga praeter maxima rupis
Persidis in pontum sparso cadit effluus amne.
Hunc super, in septem quantum via carpitur ortus
cespitis extenti spatiis, citus aequora Tigris
prona rotans et saxa iugis avulsa supremis
et totas late celeri trahit agmine silvas.
quin et vasta palus medio distenditur agro:
maximus hanc fluctu Tigris secat, intrat aperti
terga lacus, stupet unda silens tacitaeque recumbunt
aequora Thonitis: solidarum denique more
riparum stagni facies incisa quiescit,

invectumque sibi cohibens altrinsecus amnem
stat disclusa palus. sic Elidis incola pontum
dissicit Alpheus, pelago sic inserit undas,
illaesum optatae flumen ducens Arethusae.
ergo per et stagnum vehitur celer amnis apertum;
hoc elapsus item vim proni gurgitis urget.
non alium tantus rapit impetus; haud ita quisquam
spumescit fluctus, neque tantos ulla fragores
unda ciet. Medio quae tellus funditur agro
† haec Interamnis nomen tenet, ut situs illam
flumine praecinctam gemino per aperta locavit.
non qui lanatum longo pecus educat agro,
aut qui cornigeri ductor gregis arva pererrat,
gramina qui pastor simis petit apta capellis,
quique cavo solers committit semina sulco,
quem Pomona iuvat, quem ramis aesculus altis
illicit et pingui dependens subere glando,
brachia Nysaei qui palmitis ordine iusto
digerit, aut tectis si quis dolat impiger ornos,
vel salis in fluctus qui cymbam navita texit,
spreverit hos saltus, nihil indiga subtrahit ora,
dives humo tellus, dives iacet arbore cespes.
Istius in borean quicquid protenditur agri,
Armenii et vita duri sulcant Matieni.
Qua sunt flabra noti, Babylon subducitur arce
procera in nubes. hanc prisca Semiramis urbem
vallavit muris, quos non absumere flammae,
non aries penetrare queat. stat maxima Beli
aula quoque argento, domus Indo dente nitescit,
aurum tecta operit, sola late contegit aurum:
ipsa dehinc tellus quae circumplectitur urbem,
et procerarum fluctu vernat palmarum,
et splendente procul beryllo ferta renidet.
hic tamen internis Ophietidis arcis in arvis,
inter gemmiferas excrescit creber arenas.
Hinc Babylona super geminae pro finibus ursae
Cissi, Messabataeque et Chalonita vagantur.
At rursum Armeniae si quis pede pergat ab arce
rupis, et eoas gressum producat in oras,
Medica prolixos spectabit regna per agros.
horum qui gelidi succedunt plaustra Bootis,
pinguia rura tenent: sunt illic Atrapateni,
sunt Geli et Mardi. tepidum qui rursus ad austrum
oram habitant, Scythicae deducunt semina gentis.
nam Medea ferox fuit ollis sanguinis auctor.

haec cum Pandionis letum componeret aulae,
Attica qua pulchro tellus pinguescit Ilisso,
proditur inque fugam propere convertitur exul.
has post in terras pinu subit Aeëtine,
seditque locos; veteres accedere Colchos
nulla inerat menti fiducia. denique ab illa
Medorum suboli magicae furor artis inhaeret.
Pars gentis rutilos Phoebi quae spectat in ortus
saxa habitat; saxis excudit narcissiten.
qui propter dumos nemorosaque rura vagantur,
in pecus intenti, crebro grege pascua tondent.
Medica se tantos effundit gleba per agros,
Caspia ut extento contingat cespite claustra.
haec Asiae dixere fores, hiet ore quod illo
porta quasi, et longas bivium discedat in oras:
quippe nivosa poli qua cardine vertitur arctos,
panditur Hyrcanis hinc ianua, ianua Persis
hinc patet, imbriferum qua vergit mundus in austrum.
Ecce sub immenso portarum vertice Parthi
rura tenent, curvi nequicquam vomeris usu
sollicitanda sibi; non ollis cura laborque
aequora terrarum gravibus componere rastris:
exercent saevi se Martis semper in arma.
sica comes lateri est, manus autem hastilia vibrat,
demittunt pharetras humeris, et letifer arcus
semper inest laevae. neque per compendia diras
producunt animas, non puppibus aequora sulcant,
non proni gregibus pecoris fera vita iuvatur;
sed quatit alipedum sola semper cursus equorum,
pulsaque terra gemit, discurrunt crebra per auras
spicula, missilibus late subtexitur aer.
    Quin impacatos amor est si discere Persas
consimilis, solersque trahit te cura per orbem,
has quoque Musa tibi formabit carmine terras,
quae liquidos amnes via devehat, utque iugorum
consurgat vertex, quibus oris arva recumbant
barbara, famosum qui Persam roboret usus.
Quippe Asianarum primi degunt regionum.
vita opulens genti, gazas quoque terra ministrat,
omnibus et largum populis producitur aevum.
dives in his mos est iam longi tempore saecli,
ex quo Maeoniam bello trivere cruento.
illudunt auro vestes, et cuncta teguntur
auro membra viris, auro vestigia condunt:
tantus Persarum dissolvit pectora luxus.

Ipsa autem tellus inclusa est montibus altis,
undique in australem latus inclinatior axem,
ac borean longe, longe quoque Caspia claustra
deserit, atque noti placida perfunditur aura.
istius at spatiis finem dat Persicus aestus,
incoliturque solum populis tribus: una sub arcto
pars agit, armigeris nimium contermina Medis;
altera per mediae telluris terga vagatur;
porro ad flabra noti pelagus prope tertia degit.
Plurima praeterea percurrunt flumina terram
Persidis, et rigidas curvant labentia ripas.
arva secat Cyrus, perrumpit et arva Choaspes,
Indica provolvens procul aequora, cuius ad undam
incola flaventem studio sectatur achatem.
nam cum brumali ceciderunt sidere nimbi,
imbribus et coelo fusis furit auctior amnis,
hos lapides late flumen trahit; undique tellus
circumvecta dehinc laeti viret ubere campi.
Sed qua coeruleam sinus infert Persicus undam,
gens Carmanorum late colit. hanc facis ortus
urit Phoebeae: tanto quoque funditur agro,
ut simul et glauci contingat gurgitis aestum,
et procul internae perreptet iugera terrae.
Hos super et tellus tendit Gedrosia glebam,
oceani vicina fretis: at flumen ad Indum
auroraeque latus Scytha, miti proximus austro,
accolit: australis certe Scytha dicitur ille;
namque alii dura pulsantur desuper arcto.
Indus Caucasiae prorumpens rupis ab antro
adversum pelago Rubri procul aequoris amnem
porrigit, inque notum recto fluit agmine aquarum.
ora dehinc Indo duo sunt, mediumque per agrum
insula se vasto fundit tergo Patalene.
Innumeras idem dispescit flumine gentes,
Oritas Arabasque et veloces Arachotas,
† et Sagam infidum, vel qui per inhospita late
discreti populi discreti finibus agri
arva agitant, uno sed nomine sunt Arieni.
hi quanquam steriles decurrant semper arenas,
munera nec carpant cerealia, nec nova prelo
musta premant, fulvo tamen invenere corallo
pandere vivendi commercia, quaerere pulchrae
Sapphiri latebras et praeduros adamantas.
Calliope, Indorum populos et regna canamus.
Ultima terrarum tellus aspergitur Indi

fluctibus oceani, primam coquit hanc radiis sol,
sol Hyperionius, sol magni gratia mundi,
astrorum genitor, lucis sator, et vigor aethrae.
sed genti Indorum taeter color: efflua semper
his coma liventes imitatur crine hyacinthos.
pars subit abrupti sola cespitis, aurea ut illis
terrarum in latebris excludant caute metalla;
pars telas statuunt et vestimenta laborant
lintea; pars Indi procurat segmina dentis,
atque ebur invigilat; multi, qua flumina nimbis
auget hiems, vastum ut late trahat agmen aquarum
alveus, et celsas evincant aequora ripas,
palantes obeunt beryllum, prona fluenta
quem procul internis a finibus aut adamanta
detulerint; his glauca dehinc tornatur iaspis.
nec minus et baccas alii prope marmora curvis
excudunt conchis; pars rursum divite cura
herbosi lapidis venas fodit; hique rubore
suffusas blando quaerunt campis amethystos.
horum dives enim tellus est Indica semper,
et tali scrupo cespes tumet; amnibus autem
fertilis irriguis crebro praelambitur ora;
extendunt celsi vaga late brachia luci,
et vernat nemorum semper coma. Nunc tibi formam
terrarum expediam, nunc carmine flumina fabor,
nunc rigidos montes, nunc multae denique gentis
absolvam populos. Latera agris undique in Indis
quattuor esse tene: coeant tot et anguli ab omni
parte sibi, obliquo claudentes extima terrae,
ceu species rhombo est. zephyri de partibus Indus
gurgitis occursu fit certae terminus orae,
axe noti Rubri late salis obiacet unda,
flumen item Ganges fit limes cespiti eoo,
atque Lycaonia consurgit Caucasus arcto.
Aequore qua fuso laticem provolvitur Indus,
Dardanidum gens est: ubi magnus sorbet Hydaspes
delapsum summa saxorum mole Acesinen.
Tertius amnis item secat agri proxima Cophes,
in medioque Sabae sunt cespite; gens quoque Scodri
propter agit, populique dehinc velut ordine facto
Peucaleum longas exercent vomere terras.
Gargaridae rursum, gens haec obnoxia Baccho,
et glebam sulcant, et ritibus orgia ludunt.
hic Hypanis lateque trahens vaga terga Cymander,
† magnus uterque modi dimittitur, Hemodique

rupe procul fulvum provolvunt fluctibus aurum;
nec minus hi campos intrant Gangitidis orae,
quae per flabra noti fuso distenditur agro,
usque in celsa iacens confinia Colidis arcis.
Colis at ipsa dehinc cetosi vergit in aequor
oceani, tantoque iugo subit aetheris auras,
arceat alituum subducta ut rupe volatum.
Sed circum Gangen regio est devota Lyaeo,
perpetuique sacri talis narratur origo.
Indorum in populos fatalia Liber agebat
proelia, vipereo late Bellona flagello
increpat, et magno tremuerunt regna pavore,
insistente Deo. venit ergo ad flumina Gangis,
discursuque sacro praeludit proelia Liber:
Maenades extemplo maculosae nebridis usum
permutant clypeis, viridique hastilia thyrso
succedunt, solvunt properantes lintea Bacchae
vincula, viroso pectus vinxere dracone;
pro molli vitta prorepunt crine chelydri,
excitoque ferox persultat in agmine Mavors.
dux aquilas in bella rapit, tremit Indica tellus
pressa pede, et toto tonuerunt classica coelo.
ergo et Nysaeos dixit gens rite recessus,
et stata sollicito deducunt orgia ritu.
ipse dehinc diros ut Liber perculit Indos,
Emodi victor conscendit verticis arces,
effusamque solo gentem procul aspicit omnem,
ima iugi extantis vestigia gurgite canent.
oceani eoi praetento denique Bacchus
litore, et extrema terrarum victor in ora
ducit laurigeros post Indica bella triumphos,
erigit et geminas telluris fine columnas,
invisitque dehinc Ismeni fluminis undam.
Has tantum gentes commendat fama per orbem:
vile aliae vulgus pecorum vice terga pererrant
cespitis abiecti. non his aut gloria forti
parta manu est, aut clara decus peperere metalla
terrarum venis: habitant ignota locorum
semper inexpertes famae, per inhospita degunt
arva procul; nullis sunt dignae denique Musis.
At tu, Phoebe pater, vos clari turba Camenae
nominis, Aonio famam inspirate labori.

PERIEGESIS PRISCIANI.

Naturae genitor, quae mundum continet omnem,
annue, rex coeli, positum telluris et undae,
in quas imperium mortalibus ipse dedisti,
materiae tantae me promere carmine digno.
Incipiens terrae tractus, pontique meatus,
et fluvios canere, atque urbes populosque per orbem
discretos, late refluum memorare parabo
Oceanum, tellus quo cingitur aequore tota,
insula ceu sese diffundens litore vasto.
non tamen assiduo teres undique margine circum
clauditur haec, bifido sed brachia litore pandens
artatur rapidos cursus ad solis utrimque,
assimilis fundae. sed quamvis corpore toto
una sit haec, homines tres dicunt esse diremptas:
et primam Libyen, post Europen Asiamque.
Sed Libyam Europae discernit finibus amplis
linea, quam obliquant Gades atque ostia Nili:
qua boreae excurrit Memphitis terra sub axes,
atque locum vovit Spartano fama Canopo.
sed terras aquilo qua frigore damnat iniquo,
Europen Asiae Tanais disiungit ab oris,
Sauromatas linquens Scythiam qui gurgite vasto
perstringit, praecepsque ruit Maeotida poscens.
at medius finis iam iam declinis ad austrum est,
quas Hellesponti fauces dixere priores;
sed magis australis sunt terminus ostia Nili.
Per mare sic fluviosque duos discernitur orbis.

ast alii terris malunt discernere terras.
finibus est Asiae, latus artum, lingua supernis,
Caspia quam mediam faciunt atque aequora Ponti
Euxini: locus hic discrimen dicitur esse
Europes Asiae disiungens ruribus arva.
ast alius finis longissimus exit in austros,
qui secat Aegypti terras aequorque Sabaeum:
separat hic Libyen, Asiae confinia rumpens.
Talia mortales perhibent discrimina terrae.
Circuit oceani gurges tamen undique vastus,
qui, quamvis unus sit, plurima nomina sumit.
finibus Hesperiis Atlanticus ille vocatur;
at boreae qua gens fervens Arimaspa sub armis,
dicitur ille piger, nec non Saturnius, idem
mortuus est aliis, minimo quod lumine solis
perfruitur: tarde radios nam suspicit ortus,
nubibus et crassis premitur nimbisque gravatur.
unde tamen primo conscendit lumine Titan,
eoumque vocant atque Indum nomine pontum.
sed qua devexus calidum polus excipit austrum,
Aethiopumque simul pelagus Rubrumque vocatur,
qua deserta patet tellus ardore perusta.
circuit oceanus sic totum maximus orbem,
nominibus variis celebratus et aequore tanto.
Hinc atque inde sinus penetrabilis efficit ille,
exiguos multos, dirimens mare, quattuor amplos.
persecat Hesperiam primus, qui porgitur undis,
Pamphylumque latus Libyae pertendit ab oris.
hoc minor est, reliquis maior, quem Caspia tellus
suscipit intrantem vastis aquilonis ab undis,
nomine Saturni quod Tethys possidet aequor:
Caspius iste sinus simul Hyrcanusque vocatur.
at duo qui veniunt australis ab aequore ponti,
hic supra currens mare Persidis efficit altum,
e regione situs qua Caspia volvitur unda;
fluctuat ast alter Panchaeaque litora pulsat,
Euxini contra pelagus protentus in austros.
Hosce sinus perhibent quos Tethyos efficit unda
maiores: nam sunt alii multique minores.
Nunc maris hesperii lustrabo carmine tractus,
flexibus in variis qui frangitur aequore pontus,
has stringens pelago terras, circumfluus illis,
montibus et radens suppostasque urbibus oras.
adsis, o numen, studiorum praesul et artis,

ordine principium capiens Atlantis ab unda,
Herculeo celebrant qua metae munere Gades,
coeliferasque tenens Atlas stat monte columnas.
Est primus vastis qui pontus Ibericus undis
dividit Europen Libya, communis utrique.
hinc atque hinc statuae sunt, ambae litora cernunt,
haec Libyes, haec Europes, adversa tuendo.
Gallicus hinc gurges, qui Celtica litora pulsat,
excipit. hinc sequitur Ligurum cognomine dictus,
qua domini rerum terris crevere Latinis,
ad Petram Leucen aquilonis ab axe reductis,
quae freta Sicaniae concludit litore curvo.
Insula sed Cyrnos propriis pulsatur ab undis,
inter Sardinium pelagus Celtumque refusis.
Inde salis tumidus Tyrrheni volvitur aestus,
ad partes vergens australes. excipit istum
Sicaniae gurges, solis deflexus ad ortus,
qui procul effusus Pachyni distenditur oris,
ad Cretae summam quae prominet aequore rupem;
qua Gortyna potens, mediis qua Phaestus in arvis.
arietis hanc rupem simulantem vertice frontem
pro merito Graii Criu dixere metopon.
hoc mare Gargani concludit Iapygis ora.
Illinc incipiens extenditur Hadria vastus,
ad boream penetrans pelago solemque cadentem;
Ionius pariter sinus hic perhibetur ab orbe,
dividit et geminas diversis partibus oras,
quas tamen extremas coniungit terminus unus.
ad dextram partem protenditur Illyris alma;
post hanc Dalmatiae populorum Martia tellus.
at laevam Ausoniae porrectus continet isthmos,
quem tria circumdant maria undique litore curvo,
Tyrrhenum, Siculum, nec non simul Hadria vastus;
finibus at propriis exceptant singula ventos,
Tyrrhenum zephyro, Siculum sed tunditur austro,
Hadria succurrens eoo frangitur euro.
At post Sicaniam tractu diffunditur alto
ad Syrtin pelagus Libycis quae cingitur oris
maiorem; post quam minor excipit aequora longe
atque sinu gemino resonantia litora pulsant.
Finibus a Siculis Cretaeum tenditur aequor,
ad solis veniens ortus, Salmonida poscens,
dicitur eous qui Cretae terminus esse.
Post hanc est geminum mare vastum fluctibus atris,

flatibus Ismarici boreae quod tunditur acris,
qui ruit adversus celsae de partibus arcti:
quod prius est Pharium perhibent, hoc litora tangit
praecipitis Casii montis; post unda secunda
Sidonium est pelagus, penetrat qua gurgite pontus
Issicus, arctoas ad partes aequore vergens,
non longe rectus, Cilicum nam frangitur oris;
hinc zephyros poscens, veluti draco flectitur undis,
qui iuga montivagus vastat silvasque fatigat.
partibus extremis Pamphylia clauditur isto,
atque Chelidoniae rupes cinguntur eodem;
at procul hunc zephyrus finit Patareïde summa.
Post haec arctoas ad partes aspice rursus
Aegaeum, superat qui fluctibus aequora cuncta,
dispersas vasto qui gurgite Cycladas ambit.
terminat hunc Imbros pariter Tenedosque coërcens,
angusta trahitur qua fauce Propontidis unda,
Asia quam supra populis distenditur amplis
ad notiam partem, qua latus ducitur isthmos.
Threïcius sequitur post Bosporus, ostia Ponti:
hoc nullum perhibent terras angustius orbis
esse fretum dirimens; hic sunt Symplegades artae.
Panditur hinc Ponti pelagus Titanis ad ortus,
quod petit obliquo boream solemque meatu.
Hinc atque hinc medio procurrunt aequore colles:
unus, qui veniens Asiae de parte Carambis
dicitur australis; sed contra finibus alter
prominet Europae, hunc Criu dixere metopon.
ergo conveniunt adversi, gurgite tanto
distantes, quantum ternis transire diebus
evaleat navis. bimarem sic aequore Pontum
aspicias, similem cornu quo flectitur arcus
nervo curvatus distento. dextera nervum
assimilat: recto trahitur nam linea ductu,
extra quam, boream quod scandit, sola Carambis;
sed formam cornu geminatis flexibus edit
litus, quod Pontum cingit sub parte sinistra.
In quam Maeotis penetrans aquilonis ad axes,
quam Scythiae gentes circumdant undique ripis,
et matrem Ponti perhibent Maeotidis undam:
scilicet hinc Ponti vis exit gurgite multo
Cimmerium torrens per Bosporon, hic ubi Taurum
Cimmerii gelidis habitant sub finibus imum.
Haec maris est species, splendens haec forma profundi.

Nunc tibi telluris regiones carmine pandam,
ut cernas animo non visas lumine terras,
atque docens alios lauderis pectore docto.
Incipiens Libye tenuisque a Tethyos undis,
Oceanus Tyrias qua pulsat gurgite Gades,
tenditur ad notias partes et solis ad ortus,
et mensae formam reddit mensoribus artis,
quam tradunt terrae non aequam margine cuncta.
terminat haec fines Rubri prope litora ponti
latos, Aethiopum populos quos possidet alter;
quem calidis iuxta terris pascuntur Erembi.
Has pelli similes pardi dixere priores;
namque solum squalens urbes distinguit opacas:
hac sitis, hac humor latos variatur in agros.
Sed summam Libyen habitant ad Tethyos undas,
Alcidae qua sunt statuae, Maurusia plebes.
Post hos immensae Nomadum de semine gentes,
atque Masaesylii, nec non Masylia proles.
saltibus hos duris asper silvisque vagantes
victus alit saeva quaesitus caede ferarum:
scilicet ignaros terras proscindere rastris,
agricolasque boves plaustris domitare sonoris;
namque errant nemorum per dumos more ferarum.
Quos prope tenduntur fines Carthaginis altae,
perpetuas Tyriis celebrat quae condita laudes;
qua regnans felix Dido per saecula vivit,
atque pudicitiam non perdit carmine ficto.
Hanc minor insequitur Syrtis, maiorque secunda,
qua tumor immensus Tyrrheni pellitur aestus,
accessusque furit siccisque recessus arenis.
Ast inter Syrtes urbs est, quam nomine dicunt
esse Nean polin. hanc supra iustissima fertur
hospitiis gaudens gens degere Lotophagorum.
Hos licet ad fines desertas cernere terras,
extinctis populis Nasamonum marte Latino.
Asbystae post hos terrarum rura tenentes
in medio, summus Libycis et gentibus Ammon,
nec non Cyrene clarorum mater equorum,
urbis Amyclaeae populus quam condidit olim.
Marmaridae post hos Aegypti ad flumina vertunt,
Gaetulique super sunt vicinique Nigretes.
Continuo post hos sequitur Phaurusia tellus.
Hanc habitant iuxta Garamantes Debride clari,
quae superat cunctas urbs miro munere fontis,

frigore qui noctis fervet calefactus et umbris,
at solis friget radiis glacialis et igni.
Omnibus extrema populis clauduntur in ora
Aethiopes, Libyes ubi finit litora Cerne,
Oceanum nimio quae pulsat sole calentem.
Nec longe fervent Blemyorum collibus agri.
hinc fluvii pinguis descendunt flumina Nili
partibus a Libycis, qui currens solis ad ortus
Siris ab Aethiopum populis cognomine fertur;
versum cultores Nilum dixere Syenes.
hinc boreae currens ad partes flumine pingui
fertilis Aegypti terras fecundat opimas,
septenoque ferit Pellaeum gurgite pontum.
non alius tantum fluviorum ditat arenas,
atque trahens limum complectitur ubere campos.
hic latis Libyen Asiae disterminat oris:
haec ortus cernit, videt austros illa calentes.
Hunc habitant iuxta sapientum corda virorum,
disposuere vias qui vitae mente potenti,
et primi dederunt sulcos et semina terris,
obliquos solis tractantes pectore cursus.
horum telluris fines nunc carmine dicam,
et formam, celebrat quam gloria magna per orbem.
haec igitur latis diffusa patescit in arvis
fertilis et superans alias pinguedine glebae.
marginibus laterum formatur at undique ternis;
lata quidem boreae sub litore tenditur oris,
ast ortus angusta petit summamque Syenen,
qua celsi mediam montes utrimque coercent,
irrigui per quam descendunt flumina Nili.
Hanc habitant homines multi pariterque opulenti:
qui veteris claraeque colunt sub moenia Thebes,
quam perhibent centum portas habuisse priores,
filius Aurorae Memnon qua regna tenebat.
hic sunt et septem mediis in finibus urbes,
quas celebrat totum discurrens fama per orbem;
et quicunque maris vivunt prope litora vasti,
qua lacus est ingens liquidae Serbonidis undae.
ad cuius zephyrum Macetum sunt moenia regis,
et Pharos, Idothees scopuli Pallenidis alti.
post urbs sub Casio Pelusi vergit ad ortum,
navigiis populus duris quam possidet aptus.
non tamen est Libyes ponendus finibus iste:
scilicet eoas Nili qui continet oras,

Nili, quem circum floret mirabilis arbor,
extinguitque sitim pomo cui nomen adipsos.
Haec facies Libyes, hic claudit terminus illam.
sunt tamen huic aliae gentes, quae litore summo
Tethyos aut mediis habitant telluris in arvis,
et gratas circum ripas Tritonidis undae.
Hic lapis, Heeliotropius qui nomine vero
dicitur, est: vertit radios nam solis in unda,
si quis eum fusa labris immergat aënis,
sanguineique rubens resplendet luce coloris;
purior at soli renitet nudatus ab undis.
Si placet Europes quoque me tibi dicere formam,
haud taceam. similis Libyae est, sed vergit ad arctos,
finibus et pariter distentis pergit ad ortus.
linea namque Asiae similis disiungit utramque:
haec notias spectat partes, aquilonis at illa.
ast ambas unam si terras esse putemus,
assimulent conum laterum compagibus aequis,
cuius ad occasus est summum, lata sub ortu.
sic Europa tibi facili dignoscitur arte.
Ad cuius summum, prope metas Herculis alti,
magnanimae gentes, dederat quîs nomen Iberus,
ad spatium multum terrarum rura colentes,
Oceanum boreo contingunt frigore durum,
scrutanturque decus pulchrum sapientibus auri,
quos tamen haud maculat praesens nec deiicit absens;
qua sunt Germani bellaces atque Britanni.
Saltibus Hercyniis Germania subiacet atrox:
haec tergo similis taurino dicitur esse;
et pascit volucres (mirum) fulgentibus alis,
quîs ducibus noctu cernuntur flexa viarum.
Pyrrhenes sequitur mons. post hunc Celtica tellus,
Eridani fontis contingens rauca fluenta;
hic Phaëthonta suum carae luxere sorores,
hic electra legunt alnis stillantia Celtae,
succina quae memorant, mellis vinive colore,
quae paleas rapiunt tractu frondesque caducas.
Post hos Tyrrheni, quos iuxta solis ab ortu
incipiunt Alpes: quibus exit gurgite vasto
Oceani rumpens glacialis litora Rhenus.
Hunc prope consurgit fons Istri flumine longo,
qui poscens ortus Euxini pervenit undas,
irriguam Peucen amplexus gurgite quino:
cuius ad arctoas est partes barbara tellus,

innumeras gentes gremio complexa reducto,
cui finem faciunt Maeotidis ostia vastae.
Hinc sunt Germanique truces, et Sarmata bellax,
atque Getae, nec non Bastarnae semina gentis,
Dacorumque manus, et martia pectora Alani,
atque Dromon Tauri retinentes fortis Achilli
angustum et longum, Maeotidis ostia iuxta.
hos equites supra celeres funduntur Agaui,
atque Melanchlaenum populus metuendus in arcu;
post Hippemolgi sunt Hippopodesque potentes,
atque Gelonus cum Neuris, pictique Agathyrsi:
hic ubi descendit porrecta Borysthenis unda,
Euxinumque subit Criu prope tracta metopon.
e regione iacet locus hic Symplegados artae.
hic sunt Ardisci quoque Panticapique fluenta:
dividui currunt Riphaeis montibus ambo.
immiscent qua se Ponti glacialibus undis,
nascitur electrum praefulgens luce nitenti,
mense solet primo qualis splendescere luna.
hos adamanta legunt iuxta fortes Agathyrsi.
Tot dirimit gentes aquilonis partibus Ister.
    Huius ad australes terras Gerrhaeque feroces,
Noriciique colunt bellaces Pannoniique,
et Mysi Thracum boreis in finibus orti:
in quorum terris, quas Ponti praefluit unda,
ignipotens oleo commixto gignitur herba,
Medica cui nomen, cuius compescere flammas
si quis aqua cupiat, plus ignem pascit in illa;
pulveris hunc iactus potis est extinguere solus.
Thraces arant post hos latissima rura tenentes,
quae torrens stringit finitque Propontidis unda,
atque Hellesponti fauces Aegaeus et altus.
nascitur hic scopulis Pallenae gemma refulgens,
asterium perhibent: stellis certare putatur;
et flammae similis splendenti lumine lychnis.
Hi ripas Istri porrectas undique stringunt.
    Europae reliquas nunc partes aspice ternas,
Phoebeos vergens quibus eminet illa sub ortus.
Prima est, Hispanum quae frangit litore pontum;
altera, Tyrrhenum quae pulsat molibus aequor:
tertia, quae Graios circumflua gurgite pascit.
Sed tamen oceanum contingit Iberica tellus
occiduum, Calpen quae summam sustinet unam
Herculis e statuis; quam supra dives et alta

Tartessus, Cempsique sedent qui collibus imis
Pyrrhenes, coelum quae tangit vertice summo.
Ast ambas inter tellus iacet Ausonidarum,
limite quam recto mediam secat Apenninus:
qui mons, incipiens boreis ex Alpibus altus,
in freta Sicaniae porrectas terminat oras.
hunc urbes circum, populi, gentesque frequentant:
quos breviter retegam nostro tibi carmine cunctos.
Tyrrheni primum fortes, iuxtaque Pelasgi,
Cyllenes quondam propria qui sede relicta
Tyrrhenis socias petierunt navibus arces.
Hos prope sunt omni superantes laude Latini,
quorum per terram discurrit in aequora Tibris
regius, irriguo dirimit qui gurgite Romam,
Romam, quae genitrix regum dominatur in orbem.
Post hos pingue solum sequitur, Campania dives.
hic ubi Parthenopes domus est castissima, frugum
fertilis; hanc pontus propriis exceperat undis.
Ad noton est, longe supra Sirenida rupem,
Picentis Silari gurges, spectabile flumen.
Hunc habitant prope Lucani, Brettique coloni,
ad Leucen petram longissima rura tenentes.
hinc est ad boream zephyri quae summa vocatur,
sub qua sunt Locri celeres, qui tempore prisco
istuc reginam propriam venere secuti,
Ausoniamque tenent, qua currit flumen Alecis.
Moenia cernuntur Metaponti deinde, Crotonque,
quam pulcher gratam praeterfluit Aesarus urbem.
ulterius pergens hinc templa Lacinia cernes.
Post haec est Sybaris, periit quae numinis ira,
praeponens hominum tumulos coelestibus aris;
poscere qui Pisis ausi certamina soli.
Samnites medio complectitur Itala tellus
in gremio, Marsosque simul. tunc deinde Tarentum
tangitur aequoribus, quod munivere Lacones.
Continuo Calabrae telluris rura sequuntur.
usque Hyrii summam sed tendit Iapygis ora:
qua salis Hadriaci trahitur vastissimus aestus,
atque sinum penetrans Aquileium colligit undas;
alta Tegestraeon postremae moenia terrae,
qua sinus Ionius finitur gurgite lasso.
Hi sunt Ausoniae populi gentesque potentes.
    Flexilis hinc pontus convertens vergit ad ortus,
atque Liburnorum terras, Hyllesque feroces,

Bulimeon pariter praestringens litora currit,
et venit Illyrias late porrectus ad arces,
quas tollunt montes, excelsa Ceraunia, summas.
Cernitur hic tumulus, qui Cadmi dicitur esse
Harmoniaeque simul: namque hic serpentibus illi
corpora post longum tempus mutasse feruntur
in senio, postquam patriam Thebasque relinquunt.
† hic illos aliud posuerunt numina monstrum:
namque duo tumuli concurrunt peste futura,
significant quoties saevissima damna colonis.
Haec regio fontem mirandae concipit undae,
quem merito veteres dixerunt nomine Sacrum,
nam gelidus superat cunctarum frigus aquarum:
accensasque faces si quis prope duxerit undam,
extinguit flammas; recipit sed rursus easdem,
admoveat dextra cum extinctam lampada fonti.
Sed supra Thracen nec non Epiron ad austros
principium terrae doctissima Graecia sumit,
ascendens multum, geminoque sub aequore cincta,
Aegaeo Siculoque, movent quae flamine venti
diverso: Siculum zephyrus tenet, eurus at altum
Aegaeum. sequitur Pelopis post insula lata,
consimilis folio platani, quod muris acutam
aequiparat caudam; cuius iacet isthmos imago,
Hellados ad boream sibimet confinia iungens;
latior at tellus, folium ceu flexile, circum
cingitur aequoribus. Zephyrum Triphyllidis arva
excipiunt, per quam descendit flumine pulchro
Alpheus, qui Messeni discinditur undis
Eurotae: terris ambo nascuntur Aseis,
hic tamen Eleos, at dividit ille Laconas.
Hic mediis habitant late telluris in arvis
Arcades Apidanei sub scopulis Erymanthi:
qua Melas atque Crathis fluvii, qua currit Iaon,
tenditur atque vetus qua longo gurgite Ladon.
hic merulos perhibent albos, mirabile dictu;
hic nasci lapidem, qui tacto accensus ab igni
extingui nequitur, quem Graii nomine vero
asbestum memorant: ferri nitet ille colore.
Iuxta est Argivum tellus, pariterque Laconum:
ortus Argivi, verguntque Lacones ad austros.
Aequoribus geminis isthmos pulsatur utrimque:
hoc Ephyren contra zephyrus, sed verberat illud
eurus, in immensum quae mergitur unda profundum,

nomine quam Danai dixere Saronida prisco.
Attica sed tellus post isthmon solis ad ortum est.
hinc Orithyiam Boreas rapuisse puellam
traditur, hic Ilissus aquis devolvitur amnis.
Boeotum sequitur finis, quo dicitur unda
esse potestatis diversae: namque duobus
fluminibus vertit vervecum lana colorem,
hoc fuscat niveas, hoc albat gurgite nigras.
Locridis inde solum sequitur regionis, et ora
Thessalis, et tellus Macetum cum moenibus altis:
sub cuius scopulis tangentes vertice coelum
speluncae veteris servant insignia cladis:
finibus in mediis terrarum namque videntur
ostrea muricibus siccata latentibus esse,
diluvium latebras dederat quod piscibus illas.
concipit et parit hic naturae munere gemma,
quam paeaniten perhibent; praegnantibus ista
auxilium confert, facilis relevamine partus.
Cernitur hinc niveas attollens vertice rupes
Aemus Threïcius; quem contra tenditur agris
ad zephyrum regio Dodones lata feracis.
Ad cuius notias partes, sub rupe Aracynthi,
Aetolae gentis sunt belli laude potentis
campi, quos medios Acheloïa persecat unda,
et mare Trinacrium perrumpit Echinadas intra.
Regna Cephallenae prope sunt sapientis Ulixi.
ista galactiten ripis ostendit in altis:
uberibus prodest, nec non infantibus idem;
et si quis terat hunc, albescit lacte liquescens.
Hunc fluvium iuxta, praeclaros solis ad ortus,
Phocis ad arctoos ventos extenditur ingens,
donec contingat calida ostia Thermopylarum,
sub iuga Parnassi, Cephissos gurgite magno
quam mediam dirimit, descendens murmure vasto:
qua templum Phoebi memorabile, Delphica sedes.
Nunc magno nobis sunt insulae ore canendae,
quas homines toto dispersas aequore cernunt.
Est igitur ponto tellus circumflua prima,
cui nomen Gadis. statuas haec Herculis inter
a Tyriis colitur, Cotinusa vocata vetustis.
continuoque iacent Gymnesiae; has Baleares
Romani memorant; hinc frangitur aequor Ebuso.
Sardiniae post quam pelago circumflua tellus
fontibus e liquidis praebet miracula mundo,

quod sanant oculis aegros, damnantque nefando
periuros furto, quos tacto flumine coecant.
Post quam non longe cernuntur litora Cyrni,
Corsida quam pariter geminato nomine dicunt.
hanc solam perhibent catochiten gignere terram:
corporibus lapis hic ceu glutine tactus adhaeret.
nulla tamen tellus altissima robora silvae
sic alibi generat. Dehinc rupes Aeoliarum,
quas septem numero perhibent, cognomine Plotas:
quippe viam ratibus pelago dant undique vasto.
Trinacriae post has moles distenditur ampla,
cardinibus ternis laterum quam terminat actus,
procurrens Pachyno longe, claustrisque Pelori,
exterrensque rates Lilybaei cautibus aspris:
eminet ad zephyrum Lilybe, Pachynusque sub ortum
aspicit Ausoniam, boreaeque Pelorus ad axes;
qua mare vix superant haud aequum mille periclis
angustum, rapido quod frangit gurgite saxa.
traditur hic pelagi diruptas viribus olim
excepisse fretum terras, cogente ruina.
plurima sunt istic totum memoranda per orbem.
Dianas fons est, Camerina gignitur unda,
quem si quis manibus non castis hauserit unquam,
laetifico tristis non miscet pocula Baccho.
Haec eadem montem mirandum sustinet Aetnam,
vertice qui summo rigida nive temperat ignem,
nec superant flammae frigus, nec frigora flammas.
At salis hic Acragas miracula possidet unus,
naturas in quo proprias mutare videntur
ignis et unda; salem namque illum solvere flammae,
unda solet crepitus illi coniuncta movere.
Hic et Halesinus fons est, mitissimus undis,
tibia quem extollit: cantu saltare putatur
musicus, et ripis laetans excurrere plenis.
Cernitur egregius lapis hic, cui nomen achates:
hoc dederat fluvius, cuius generatur ad undas;
hanc simulacra vides venis ostendere gemmam.
Aequoris at Siculi, quod vastis funditur undis,
ad noton est pontus Libyae Syrtisque vadosa
maior. at ulterius si pergas, cerne minorem
occiduam, iuxta quam Meninx insula fulget,
et Cercinna simul, Libyca statione patentes.
Hadria qua penetrat, venias si parte sinistra,
atque legas Calabrum litus, tunc insula magni

ostendit sese Diomedis nomine dicta,
quo profugus quondam victor concesserat ille,
coniugis incestae per fraudes Aegialeae.
Ioniam pergens Absyrtidas aequor ad ortus
circuit; has olim Colchi tenuere feroces,
lassi dum frustra Medeae furta sequuntur.
Continuo post hasce Liburnidas aspicis altas
ad notias partes; hinc saeva Ceraunia nautis.
Insulae Ambraciae contra cernuntur in alto,
et Corcyra potens, Ithaces atque aspera tellus;
et quas oblimat rivis Acheloïus amnis,
flumine torrenti praecelsam Chalcida linquens.
Sed multae Amnisi boreae sub parte videntur,
Aegylaque, inde Cythera, Calauria dura colonis;
ad radios vergit sed Carpathus. hanc prope Crete
pinguis et umbrosis extendens collibus Iden,
ante ortus solis perhibent quam fulgere sole.
gignitur hic alimos, quam si quis mordeat herbam,
compescit damnumque famis rabiemque diurnam.
At Rhodos Aegyptum contra iacet, insula dives,
Suniados contra quoque summum rupis, ad ortus;
nubila qua nunquam verterunt lumina solis;
nam purus clarae potitur telluris. Abantas
supra sunt Salamis nec non Aegina. Sed ortus
cernentem Cyprum pontus Pamphylius ambit.
Post haec sunt ternae citra Patareïda summam,
fama Chelidonias celebrat quas nomine terras.
Nec procul est Arados, Phoenices aequore cincta.
Aegaei vero diversis partibus alti
ad fauces artas multae sunt insulae Abydi,
confines Asiae dextrae, Europesque sinistrae;
ad boream tamen hae pertendunt ordine longo.
Europes Macris contingit Abantias oram,
et celsa Scyrus, Peparethus, sacraque Lemnos,
fertilis atque Thasos, simul Imbros, post Corybantum
moenibus antiquis Samothracia cernitur alta.
Ast Asiae partem quae tangunt aequore primam,
Delon circumdant: has dicunt Cycladas esse.
Continuo Sporadas ceu stellas aspicis almas,
Ioniasque simul, quas inter Caunus et altae
sunt Samos atque Chios, celebratae nomine claro.
Aeolicae post et Lesbus Tenedusque sequuntur,
et sinus inde Melas Helles prorumpit in aequor.
Panditur hinc pelagus, tumidaque Propontide fervet

ad boream, saxisque riget Proconesus in illa.
Est etiam laevis Euxini partibus una,
quam Leucen perhibent, adversa Borysthenis amni,
pascit aves quoniam multas candore nivali.
hic animas perhibent heroum laude potentes
degere securas, virtutis munere pulchro.
Cimmerium recta sed si quis Bosporon ibit,
cernitur huic dextra vastae Maeotidis unda
insula mole gravi stans, Alopecea lata.
post quam Phaenagoren Hermonassamque nepotes
egregiae quondam coluerunt gentis Ionum.
Insulae hae celebres pelagi sunt nomine claro.
Ast alias refluum circumdat Tethyos aequor,
quarum demonstrem positum regionis et oras,
Aethiopes habitant Erythiam pectore iusti,
Atlantem iuxta longaevi, finibus olim
venit Hyperboreis quae gens, post fata perempti
Geryonis, domuit quem virtus Herculis ingens.
Sed summam contra Sacram cognomine, dicunt
quam caput Europae, sunt stanni pondere plenae
Hesperides, populus tenuit quas fortis Iberi.
Ast aliae oceani iuxta boreotidas actas
sunt geminae; Rhenique Britannides ostia cernunt:
hic etenim lasso perrumpit Tethya cursu.
has tamen haud habeat spatio superare per orbem
insula. perfulget nigro splendore gagates
hic lapis, ardescens haustu perfusus aquarum;
ast oleo perdens flammas, mirabile visu;
attritas rapit hic teneras ceu succina frondes.
Nec spatio distant Nesidum litora longe,
in quibus uxores Amnitum Bacchica sacra
concelebrant, hederae foliis tectaeque corymbis.
Oceani tranans hinc navibus aequor apertum
ad Thulen venies, quae nocte dieque relucet
Titanis radiis, cum curru scandit ad axes
signiferi, boreas succedens lampade partes.
At navem pelago flectenti aquilonis ab oris
ad solem calido referentem lumen ab ortu
Aurea spectetur tibi pinguibus insula glebis.
Hinc tepidos proram convertens navis ad austros
Taprobanen venies, generat quae magna elephantes
per fines Asiae. iacet haec sub sidere cancri;
litoribus cuius saliunt densissima cete,
quae pascit vastum mare Rubrum, montibus aequa,

tenditur horribilis quorum per terga per armos
spina, ferens cladem fatumque sub ore feroci:
quippe solent pariter navem sorbere virosque.
nam mala tam pelagus quam terra merentibus offert.
Ulterius pergas si post Carmanida summam,
Ogyris occurrat, qua dicitur esse sepulcrum
regis Erythraei, dederat qui nomina ponto.
Persicus inde sinus penetratur, et Icaron offert,
insula quae fertur nimium placare Dianam.
    Tot sunt ingentes quas cingit Tethyos unda
insulae; ast aliae diversis partibus orbis
dispersae. plures famam latuere minores,
duris difficiles nautis, vel portubus aptae:
quarum non facile est mihi promere nomina versu.
    Ast Asiae fines ambarum linea monstrat
et formam, contra positarum in imagine coni.
paulatim trahitur tamen haec orientis ad oras,
oceanus statuas Bacchi qua tangere fertur,
finibus Indorum postremis: gurgite torrens
qua Ganges liquido Nyssaeos irrigat agros.
non tamen est spatio similis telluris apertae.
scilicet ambabus penetrabilis unus in illis
funditur oceani sinus et disterminat ambas;
ast Asiae gremio triplex mare confugit undis,
Hyrcanum, pariter Parthum, simul atque Sabaeum:
haec noton, at boreos Hyrcanum vergit ad axes,
gurgitis Euxini vicinum, multa virorum
millia quod circum degunt per litora Ponti.
amborum medius campis discernitur isthmos.
Ast Asiam qui mons excelsus dividit omnem,
incipit a mediis terrae Pamphylidis oris,
et longis sese spatiis producit ad Indos,
nunc obliqua means, nunc recto limite currens:
vertice quem torvo perhibent cognomine Taurum.
cornua nam summus scopulis imitatur acutis,
multifidusque suos huc colles spargit et illuc.
ex hoc innumeri descendunt fontibus amnes,
in partes euri, zephyri, boreaeque vel austri:
quis memorare queat fluviorum nomina cuncta?
non tamen est unum montis cognomen ubique,
sed varii flexus variantur nomine multo,
singula sed propriis sunt nomina nota colonis.
nunc igitur gentes illum populosque tenentes,
qui celebres, memorem; sed felix numen adesto.

Maeotae primi tangunt Maeotidis undas;
Sauromataeque truces, gens aspera Martis in armis,
sanguis Amazonidum fortis quos protulit olim,
Sauromatis mixtae quae Thermodonte relicto
ingentes genuere viros belloque potentes:
innumeras habitant qui silvas, gurgite vasto
inter quas Tanais Maeotidis intima pulsat,
Europen fluvio dirimens Asiamque reflexo,
Europen zephyris, Asiam sub partibus ortus.
Caucasiis exit cuius fons montibus altis,
murmure cum vasto Scythiae per plana refusus.
hunc tamen immenso torrentem flumine vertit
in glaciem boreas horrendo flamine saevus.
heu miseros homines, habitant qui finibus illis,
aëre damnati tristi nimioque rigore,
quo pereunt pecudes pariter populique virorum,
ni propere linquant sua rura furentibus euris.
Hi Tanain habitant fluvium prope Sauromatarum.
Cui sunt vicini Sindi quoque Cimmeriique,
post hos Cercetii, iuxta quos Axenus altis
fluctuat aequoribus; nec non Oretaeque feroces;
et qui Troianae post proelia gentis Achaei,
Ascalaphi regis victricia signa sequentes,
dispulsi ventis istas venere sub oras.
Post hos Heniochi, genuit quos Graecia tellus;
et Zygii iuxta vivunt regione sub una.
Intima sed Ponti, post fines Tyndaridarum,
Aegypto missi Colchi tenuere coloni,
Caucasii montis prope collem et Caspia ponti
litora: qua celeres descendunt Phasidos undae,
Circaeosque secant campos atque aequora Ponti,
nascitur Armenii fluvius qui vertice montis.
Ad cuius partes boreas et solis ad ortus,
Euxinum dirimens et Caspia litora late,
diffusus spatium per longum panditur isthmos.
quem iuxta terras habitant orientis Iberes,
Pyrrhenes quondam celso qui monte relicto,
huc advenerunt Hyrcanis bella ferentes.
Hic Camaritarum gens est, carissima Baccho.
Fluctibus hanc propter persaevit Caspius aestus,
undique quem tereti concludit margine tellus.
sed mare non valeat tribus illud mensibus ulla,
scilicet immensum, navis transire profundo.
hoc tamen exacuit pars una sub axibus aequor,

qua tractum refugae miscetur Tethyos undae.
multa quidem generat vivis miracula rerum,
sed tamen egregio crystalli pondere gemmam,
atque, malos lemures quod pellit munus, iaspin,
nocturni manes fugitant quam membra tuentem.
Hoc igitur pelagus quae gentes undique cingunt,
incipiens numerem primis aquilonis ab oris,
quae vergunt zephyro, quas Caspia litora claudunt.
Primi sunt Scythiae populi, Saturnia iuxta
aequora viventes Hyrcanique ostia ponti.
Quos supra gryphes ditissima rura smaragdo,
qualem non alius terrarum possidet orbis,
atque aurum sibimet defendunt pondere puro;
omnia sed diri superans audacia lucri
adversus volucres heu commovet arma virorum:
proelia nam faciunt Arimaspi grypibus hostes.
Hic et crystalli pellucet maxima moles.
Hinc Unnus sequitur. post fortis Caspia proles.
hinc sunt Albani bellaces Marte feroci,
unde canes nati superant genus omne ferarum;
magnus Alexander missum sibi viderat inde
victorem barrique canem rapidique leonis.
Post hos Cadusi, durissima rura colentes;
et prope sunt Mardi, sequiturque Hyrcania plebes.
Hinc Apyri, per quos Mardus devolvitur amnis:
Dercebius bibit hunc praeter Bactrusque fluentem,
per quos Hyrcanum currens descendit in aequor.
sed Bactri mediis habitant telluris in arvis,
Parnessum late prope montem rura tenentes;
Dercebii vero sub Caspia litora vergunt.
Post hos Massagetae trans flumen Araxis, ad ortum
hospitibus saevi cunctis belloque feroces:
non Bacchi donum, Cereris nec munera norunt,
sed lac commixtum potant cum sanguine equino.
Hos iuxta boream vergit Chorasmia proles.
Sugdias hanc sequitur, rapidus quam dividit Oxus,
Emodum montem qui linquens Caspida rumpit.
Inde Sacae nimium certis gens mira sagittis,
flumen Iaxartem iuxta quibus arva coluntur;
et Tochari Phrurique et plurima millia Serum:
illis nulla boum, pecoris nec pascua curae,
vestibus utuntur, texunt quas floribus ipsi,
quos tenuant lectos desertis finibus ipsi.
Ast alia Scythiae gens est extrema per arva,

quos prope sunt tristes ventis et frigore terrae:
namque nives semper pulsant has grandine mixtae.
Caspius his populis lustratur pontus et oris.
Aspice post Colchos nunc et post Phasidis undas,
occasum versus, populos in litore Ponti
Euxini densos usque ad Chalcedonis arva,
Bosporus angustat scopulis quae Thracius urgens.
Byzeres primi, quos iuxta terra Bechirum.
Macrones post hos pariter, Philyresque sequuntur;
Mossynique, domos praebent quìs lignea tecta,
turribus arboreis habitantes, unde vocantur.
Hinc pecorum dives nimium gens est Tibarenum.
hanc prope sunt Chalybes, durissima rura colentes:
quos labor exercet saevus ferrique metalla.
Vicinos istis campos terramque patentem
Assyrii complent populi, qua gurgite vasto
inter Amazonidas Thermodon, Martius amnis,
Armenium linquens montem descendit in aequor.
huc Asiae quondam devenit alumna Sinope,
ex qua cognomen ceperunt moenia clara.
Illius fluvii rigidas prope frigore ripas
invenies lapidem crystalli, pondere puro,
consimilemque gelu, nec non splendore nitenti;
gemma micans illic pellucet iaspidis albae.
Iris continuo liquidus decurrit in aequor.
post Halys et fluvius, boreae qui currit in ortus,
atque Carambidis irrumpit prope litora Pontum,
Armeniis primas qui montibus accipit undas.
Paphlagones post hos Mariandynique sequuntur,
Bithynique viri, pinguissima rura colentes:
qua Rhebas pulcher gratissima flumina volvit,
Rhebas, qui rapidi decurrit ad ostia Ponti.
Tot populi terras habitant per litora Ponti:
nam prius exposita Scythiae sunt semina gentis.
Nunc Asiae regio contingens litora nobis
dicatur, partes calidas quae currit ad austri,
atque Hellespontum transit Syriaeque recessus,
poscit et Arabiam, quae florent ubere terrae.
Sunt Chalcedonii primi, post ostia Ponti,
moenia Byzantis qui cernunt optima contra,
Romanisque pie regnis dominantia mundo.
Bebrycii post hos, et Mysia montibus alta,
qua Cius egregia decurrens murmurat unda:
qua nymphas comitem perhibent rapuisse potentis

Alcidae puerum, tristissima fata gementis.
Hinc Hellespontum pertenditur angulus ingens,
qua brevior Phrygiae pars est: nam latior intus
Sangarii ripis fluvii vicina rapacis.
tenditur haec potius Titanis pinguis ad ortus,
altera ad occasus, altae sub montibus Idae,
altaque qua cecidit praeclaro nomine Troia,
ad Xanthi liquidas nec non Simoëntis ad undas.
Post haec Aeoliae tellus praetenditur orae,
fluctibus Aegaei primis quae tunditur alti.
Inde tenet terras pelagus prope sanguis Ionum,
per quas Maeander pinguis descendit in aequor,
inter Miletum currens latamque Prienen.
ad latus istorum boreum sunt moenia clara,
urbs Ephesus, claudit quam grato litore pontus.
Post has Maeoniae tellus, quae vergit ad ortus,
et Tmoli colles, fluvius quibus aurifer exit
Pactolus: cuius prope ripas tempore verno
si sedeas, dulci capiaris pectora cantu
cygnorum, pascunt quos herbae flumina circum.
nam florent Asiae per campos plurima prata;
sed magis ad fluvium Maeandri, gurgite miti
quem iuxta volvens se murmurat unda Caystri.
Post hos sunt Lycii, quos Xanthus dividit amnis,
ad mare vergentes: qui Tauri cornua cernunt,
usque ad Pamphylos, perhibent quem nomine Cragum.
illic aspicies Aspendum, moenia cuius
Eurymedon amnis radit vicina profundo.
continuoque iacent aliae Pamphylidis urbes:
Corycus, Pergeque calens, et celsa Phaselis.
Has supra mediis habitant telluris in arvis,
ad partes ortus, gens dura Lycaones armis.
Post hos Pisidum pinguissima rura coluntur,
Termesus, Lyrbe, nec non clarissima Selge,
gentis Amyclaeae pulcherrima moenia quondam.
Hinc sinus est longus Cilicum, qui vergit ad ortus,
Euxini penetrans vicinas aequoris undas:
hunc Asiae perhibent angustis partibus esse.
cui tamen immenso fluvii se gurgite miscent,
per longum Pyramus spatium Pinarusque voluti,
flexilis et Cydnus, dirimit qui flumine Tarson.
Hinc aliae Cilicum sunt celsis moenibus urbes,
Lyrnessus, Mallosque simul vicina profundo,
atque Soli medio terrarum fine locati.

Commagena dehinc regio, Syriaeque sequuntur
urbes, dispositae per longi litora flexus:
nam Casii montis qua prominet ora per aequor,
vergit in occasus diffusis tractibus unda.
Nunc reliquas Asiae partes tibi carmine pandam,
quadrati lateris qua clauditur undique forma,
et spatiis campos longis protendit in ortum.
scis etenim memorasse tibi, quod collibus altis
per totam mediis mons ingens tenditur oris,
qui fines Asiae nigros producit ad Indos:
hoc esto laterum boreum tibi; Nilus ad oras
hesperias finit; sed Tethys solis ab ortu
Indica concludit; Rubrum mare terminat austrum.
Aspice nunc igitur, dum finem versibus ortus
pervenio, retegens tibi veris omnia rebus,
incipiens Syriae terris, qua parte reliqui.
Quae, pelagus supra sub solem vergit ad austros,
urbibus et multis habitatur: nomine prisco
quae Cava vulgatur, mediam quia collibus altis
atque humilem Libanus claudit protentus in ortum,
occasumque petens Casius; multisque virorum
incolitur populis locupletibus alma diremptis.
namque alii mediis habitant telluris in arvis,
hosque Syros proprie perhibent; sed litora iuxta
Phoenices vivunt, veteri cognomine dicti,
quos misit quondam mare Rubrum laudibus auctos,
Chaldaeo nimium decoratam sanguine gentem,
arcanisque dei celebratam legibus unam:
qui pelagus primi tentantes navibus altis
disiunctas gentes docuerunt iungere mercem,
et primi stellis numeros nomenque dederunt,
atque oculis (mirum) voces sentire figuris.
Hi muros Iopes, Gazamque et Elaïda complent,
antiquamque Tyrum, Beryti et moenia gratae,
vicinamque mari Byblin, Sidonaque pulchram,
quam iuxta liquido Bostrenus gurgite currit,
et pinguem Tripolin, nec non Orthosida sacram,
Laodicen pariter positam prope litus amoenum,
et Posidi turres, et Daphnes optima tempe.
terrarum mediis Apameae moenia clarae,
ad cuius partes eoas currit Orontes,
Antiochi medius dirimit qui gurgite regna.
Haec omnis pingui tellus est ubere laeta,
arboribus pariter pecorique et commoda viti.

ad cuius fines veniens, quos terminat auster,
Arrabii cernes extremi litora ponti,
qui Syriam medius disterminat Arrabiamque,
et tangit vergens orientem versus Elanos.
Dives Arabs post quos latissima possidet arva,
quae protenta diu cinguntur ab aequore Partho
Arrabioque, ferit zephyrus quod flamine saevo;
Persica nam flatus eoi litora turbant.
ora sed haec austro tendit subiecta per ortus,
fluctibus oceani pulsatur et undique Rubri.
hanc quoque describam tenui ratione recensens;
nam populos pascit felices divite terra,
floribus et variis miracula praebet odoris.
namque thyo myrrhaque viget cum turis odore,
et casia, nec non et cannae dulcis honore,
cinnama praeterea iucundae naribus aurae
fertilis haec generat tellus, aurique metalla;
vestibus auratis quare gens utitur illa.
his pueros servans molochites splendet arenis,
androdamasque lapis compescens pectoris iras.
Sed Libani montis sunt post declivia primi,
felices opibus, Nabataei nomine dicti.
Chaulasii post hos atque Agrees, inde propinquat
Chatramis, atque Macae contra sunt Persidis aequor;
Minnaeique maris prope Rubri litora vivunt;
atque Sabae post hos, nec non habitant Cletabeni.
Arrabiae populi celebres hi nomine claro.
sunt tamen et plures alii, nam maxima tellus.
Trans istam zephyri sub partes degit Erembum
speluncis genus infelix et rebus egenis;
qui solis radiis nigrescunt corpus adusti,
dispersique dolent lustrantes more ferarum;
non Arabis similes opulentis. scilicet aequa
omnibus esse potest nunquam fortuna bonorum.
Post Libani montes populi sunt solis ad ortus
alterius Syriae, quae tendit ad usque Sinopen.
Cappadoces mediis habitant in finibus huius;
terminus Assyrios sed claudit Ponticus ille,
Thermodon pelagi qua pulsat gurgite fluctus.
Cuius ab eoo decurrit limite vastis
viribus Euphrates, descendens montibus aspris
Armeniae, longusque noton pertendit, et inde
ad solem flexus Babylonis dividit urbem;

litora deinde ruens perrumpit Persidis undae,
extrema fluvii sub parte Teredona radens.
huius ad auroram ripis devolvitur altis
Tigris, aqua superant quem flumina nulla rapaci;
sed tantum distat, quantum vix septimus ortus
conficiat pedibus spatii properantibus ire;
† atque lacum medius Thonites intrat et exit,
nec violatur aqua quamvis penetrabilis illa,
ocior atque vadis emergens cedit amaris.
Hoc tamen omne solum, fluvius quod cingit uterque,
indigenae populi pro re dixere Medamnam,
quod medias amnes has terras flumine cingunt,
agricolis pariter pastoribus atque feracem:
ubere nam laeto florent ibi semina cuncta,
herbarumque toris et gramine laeta virescunt,
et variis rami complentur fructibus alti.
gens quoque praefulget claris in laudibus illa:
nam peperit multos celsa virtute potentes
atque deo similes, licet ut mortalibus esse.
Armenii iuxta quam sunt aquilonis ad axes,
comminus et fortes quos sentit Mars Matieni,
quos prope concludunt Euphratem collibus altis
montes, divitiis pariter belloque potentes.
Ad partes austri Babylon, quam moenibus olim
mirandis posuit firmisque Semiramis urbem.
cuius in arce domum splendentem fecerat auro,
quam simul argentum varie decoravit eburque.
hoc quoque pingue solum palmarum divite silva,
quod fert berylli munus, pretiosius auro,
berylli lapidem liquidum glaucique coloris.
† per loca quae tendunt Asianae ad moenia petrae.
At supra Babylona vides et flamina vasta
Cissos Messabatasque Chalonitasque feroces.
Armenios montes si linquens ibis ad ortus,
Medica noscetur tibi tellus, cuius ad axes
Geli sunt Mardique, viri simul Atropateni.
Ad noton inde habitant Medorum rura tenentes.
Medea huc fugiens dederat cognomina terrae:
hinc Medi varios usus novere veneni.
quorum per multas spatium diffunditur oras.
haec generat narcissiten oriente sub ipso,
qui lapis est fuscus. complent hanc undique silvae,
inter quas homines pecuaria ditia pascunt,

Caspiadas tangunt portas qui solis ab ortu.
Rupibus haec celsis Asiae sunt claustra potentis:
qua via sub boream duplex se scindit et austrum,
haec regit ad Persas, Hyrcanos ducit at illa.
Sub colles imos habitant, post Caspia claustra,
martia gens Parthi, telis arcuque potentes,
vivere qui spoliis gaudent, raptuque nefando.
quae propter bellis homines vexantur in orbe,
atque optata perit multo pax sanguine mundi.
Post hos est Persis, circumdata montibus altis,
assiduis florens regnis et divite censu,
ex quo perdomuit Lydorum moenia Sardes.
cingitur excelsis haec undique collibus omnis,
advergens austros, post Caspia claustra, petensque
quod proprio pelagus celebrat cognomine latum.
Atque tripartitis habitatur finibus illa:
namque colunt alii rigidae sub partibus arcti,
terras quas Medi nemorosis montibus umbrant;
ast alii mediae vivunt regionis in arvis;
litora postremi tangunt australia Persae.
Prima parte Sabae, mediusque Pasargada, post hunc
Tascorum telis habitat gens fortis et arcu;
quique tenent populi divisos Persidis agros.
Amnibus haec multis recreatur et ubere pingui.
hinc Coros immensus profunditur, inde Choaspes
fonte cadens Indo, qui stringit gurgite Susa;
in cuius ripis praeclarus fulget achates,
† pondere consimilis volvit quos unda cylindris.
fertilis haec tellus fecundis pascitur auris:
nam ventis semper florescunt rura secundis.
Haec eadem gemmis nimium decoratur honestis:
quarum quis varias vires, quis nomina dicat?
tecolithum memorem, iusto cognomine dictum,
qui lapides renum tritus potusque resolvit;
myrrhitenque, bonum nardi cum reddit odorem.
hic aëtites est, sonitum cui spiritus addit
arcanum crepitans, praegnantibus utilis aegris.
nec non pyrites, digitos qui strictus adurit;
gemmaque quae radios emittit candida solis,
atque selenites, lunaris imagine lucis
qui decus et minuit proprii splendoris et auget.
Respice nunc reliquas Asiae sub finibus oras.
Persidis ad pontum Carmani solis ab ortu;

litora pars habitant, mediae pars limina terrae.
Gedrosi post hos tendunt orientis ad ignes,
oceanum iuxta; radiis propioribus inde
est Scythiae tellus australis, flumen ad Indum
qui ponto rapidus Rubro contrarius exit.
gurgite nam celeri rectus decurrit ad austrum,
Caucasiis oriens primum de montibus altis;
dividua cuius Patalene cingitur unda;
separat innumeras et vasto gurgite gentes:
ad partem, rapidi qua vergunt lumina solis,
Oritas, Aribasque simul, linique Arachotas
utentes laenis, et Satraïdas simul omnes,
Parpanei montis sub celsa rupe, Arienos
nomine communi. qui terras ubere nullo
florentes habitant; squalent nam sentibus aspris;
curalii lapidem qui rubrum litore carpunt,
sapphirique decus nigri flavique coloris
saxorum caedunt venis, hac merce beati.
Indorum terras hinc Tethyos aequora claudunt,
quas primo Titan ascendens lumine cernit:
unde color populis niger est flagrantibus ortu,
atque gerunt similes hyacintho fronte capillos.
effodiunt alii terras aurique metallum,
ast alii texunt tenuissima tegmina lini,
vel dentes stringunt elephantis ab ore revulsos;
scrutantur ripis alii torrentibus imbri
berylli gemmas glauci nitidumque adamanta,
atque aura viridi legitur quae splendet iaspis,
curaliique decus liquidi, gratique topazi,
purpureoque amethystos inest suffusa colore:
divitias magnas sic tellus illa ministrat.
assiduisque rigant hanc totam fontibus amnes,
arboribusque viget variis, milioque frequenti,
et pretio rubrae perfloret arundinis illa.
Hic alii superant procero corpore tantum,
insiliant equitum faciles ut more elephantos;
ast alii vivunt sapienti pectore nudi,
luminibusque vident rectis (mirabile) solem,
et radios oculis et sacra mente retractant,
signaque concipiunt arcana luce futuri.
Psittacus hic viridis, decoratus torque rubenti,
nascitur, humanae simulat qui verbera linguae.
Nunc age, te fluvios, montes, formamque docebo

ipsius terrae, populos gentesque beatas.
Marginibus ternis tellus haec clauditur omnis,
obliquatque latus per cunctas linea partes:
hesperios fines immanis terminat Indus,
at notios pelagus concludit gurgite Rubrum,
sed Ganges ortus, et Caucasus excipit arctum.
Hanc homines habitant multi ditesque colendam,
nominibus variis discreti et finibus amplis.
Dardanei ripas contingunt fluminis Indi,
hic ubi praecipitem scopuli fundunt Acesinem,
huncque capax classis venientem volvit Hydaspes,
tertius hos sequitur splendenti gurgite Cophes.
Taxilus inter quos habitat cum gente Sabarum.
hinc Scodri post hos sunt, Peucaleique feroces,
Gangaridaeque truces: auri qua pondus honestum
devolvens Hypanisque trahit rapidusque Megarsus:
quos capit Emodo missos Gangetica monte
tellus, porrigitur quae ad terrae Colidis austros,
oceani tangens pelagus sub collibus altis,
quos volucres metuunt celeri contingere penna,
unde locis Graii posuerunt nomen Aornin.
Hic via, quam celebrat nomen Dionysia, Bacchi,
cui statuas dederat victoria finibus illis.
Hic Tylos est, superans vastae miracula terrae
insula: namque viret cunctis in partibus anni,
nec foliis nudat ramos autumnus in illa;
assidueque tenet flores genus arboris omne.
hic adamas fulget lymphantia pectora sanans,
et prohibens miseris occulti damna veneni;
quem minime valeat ferrum superare nec ignis;
frangitur hircino maceratus sanguine tantum,
sed tepido, fractis multis incudibns ante.
hic iuxta positus magnetem viribus arcet
occultis ferri raptu, vel tractibus ante
admotum retrahit, defendens robore miro.
hic lychnis lucem simulat splendore lucernae:
hinc meruit nomen praeclaro lumine dignum.

Tot sunt per terras vulgatae nomine gentes.
nam reliquas quae mens valeat mortalis in orbe
dispersas numerare tibi sine numine magno,
quod bene disposuit terras pontique profundum,
sideribus variis decorans coelestia templa,

et multis recreans gratisque coloribus arva,
munera per populos tribuens diversa virorum?

Sed vos terrarum tractus gaudete per aevum,
et quaecunque mari circumdatur insula vasto,
oceanusque simul, nec non penetrabilis unda,
quam gremio tellus sinuoso suscipit alma,
et fluvii, montesque, lacus quos continet orbis.
nam pelagi partes percurri carmine vastas,
et terrae pariter regiones finibus amplis:
omnipotens pro quo genitor mihi praemia donet.

ANNOTATIO.

COMMENTATIO
DE
DIONYSIO PERIEGETE.

Locus ille copiosissimus de Dionysio poeta, tanquam mare multorum naufragiis infame, cum denuo sit nobis disceptandus, singula quaestionis universae capita suo ordine dispensabimus et quam maxima cum iudicii severitate et verecundia persequemur, quo certius et inventis huius aetatis pretium statuatur, et ratio constet disputationis variis dubitationibus impeditae, ut promtum quisque habeat et perspectum, quo in litterarum genere quantum usu studiorum subtiliore supersit explicandum. Ac primum de ipso poeta disseremus, quis fuerit et unde domo; deinde conformationem et consilium Periegesis enarrabimus, quale ad exemplum sit composita, quamnam ad disciplinae partem pertinere debuerit, quibus ingenii sensusque venusti virtutibus in nominis famam ille pervenerit; postremum vero locum aetatis qua scripsisse auctorem verisimili coniectura efficiatur inquisitio sibi vindicabit.

Iam in tanta Dionysiorum multitudine ambigas, qui iure potiore ad delectum possint convocari. Suidas quidem, suo an grammaticorum stupore deformis, dubias apposuit lautitias, in epitomen ab Eudocia p. 132. contractas, quas diiudicari vel propter varias doctorum sententias necesse est. *Διονύσιος*, ait, *Μυτιληναῖος, ἐποποιός. οὗτος ἐκλήθη Σκυτοβραχίων καὶ Σκυτεύς. Τὴν Διονύσου καὶ Ἀθηνᾶς στρατείαν. Ἀργοναύτας ἐν βιβλίοις ἕξ. ταῦτα δέ ἐστι πεζά. Μυθικὰ πρὸς Παρμένοντα. — Διονύσιος Βυζάντιος, ἐποποιός. Περιήγησιν τοῦ*

ἐν Βοσπόρῳ ἀνάπλου. Περὶ θρήνων· ἔστι δὲ ποίημα μεστὸν ἐπικηδείων. — Διονύσιος Κορίνθιος, ἐποποιός. Ὑποθήκας. Αἴτια ἐν βιβλίῳ ά. (Eudoc. *ἐν βιβλίοις τρισίν.*) *Μετεωρολογούμενα. καὶ καταλογάδην ὑπόμνημα εἰς Ἡσίοδον. Οἰκουμένης περιήγησιν δι᾽ ἐπῶν. ταῦτα δὲ εὗρον καὶ ἐν Διονυσίῳ τῷ τὰ Λιθιακὰ γράψαντι. πότερος οὖν αὐτῶν οὐκ οἶδα. — Διονύσιος Μιλήσιος, ἱστορικός. Τὰ μετὰ Δαρεῖον ἐν βιβλίοις έ. Περιήγησιν οἰκουμένης. Περσικά, Ἰάδι διαλέκτῳ. Τρωϊκῶν βιβλία γ΄. Μυθικά. Κύκλον ἱστορικὸν ἐν βιβλίοις ζ΄. — Διονύσιος Μουσωνίου, Ῥόδιος ἢ Σάμιος, ἱστορικός. ἦν δὲ καὶ ἱερεὺς τοῦ ἐκεῖσε ἱεροῦ τοῦ Ἡλίου. Ἱστορίας τοπικάς, βιβλία ἕξ. Οἰκουμένης περιήγησιν. Ἱστορίας παιδευτικῆς βιβλία ί. Ὑπολαμβάνω ὅτι Διονύσιος ὁ Περιηγητὴς Βυζάντιος ἦν, διὰ τὸν ποταμὸν Ῥῆβαν.*

Inter haec nomina, quae potissimum Dionysio cuipiam geographo videbantur accommodari posse, nec Milesius nec Mytilenaeus debent in deliberationem cadere. Nam Scytobrachion ille, quem nuperus Lesbiacorum enarrator multis tractavit, aetatis fuit longe superioris, qui et familiaritate M. Antonii Gniphonis usus esse ferebatur, quamquam Suetonius de illustr. Gramm. 7. temporum rationem opposuit, et Xantho Lydo historias, Artemone teste ap. Athen. XII. p. 515. D., subiecit. Sed Casaubonus tamen nimium isti significationi tribuit, unde litteras colligeret auctoris vetustissimi nisi ad scriptorem satis vetustum deferri non potuisse: tanquam qui dixerit, *Ξάνθος ὁ Λυδὸς ἢ ὁ τὰς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένας ἱστορίας συγγεγραφὼς Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων,* falsum potius notaverit quam rudis et inculti operis interpolationem, ut par erat, tractasse Dionysium, prout Menippus eiusdem Xanthi Epitomen instituit. Accedit vero, quod sermone ille pedestri commentarios consignavit; omninoque grammatici partes eum gessisse persuadet tum laudatio Schol. Ven. Il. *γ΄*. 40. (cf. Eustath. p. 380.) tum exilis quaedam interpretatio, quam de Argonauticis excerpsit Schol. Apoll. Rh. IV, 177. (coll. I, 1289.), cum Palaephati somniis penitus conspirantem. Multo autem minus de Milesio convenit laborare, Hecataei aequali eodemque inter Ionum *λογογράφους* auctore primario, qui *Κυκλογράφος* vocari solet. Sed viri litteras ac memoriam tanta oppressit caligo, ut aliis ea quae Heynius post Schwarzium de poetis Cyclicis p. 15. sq.

satis indistincte disseruit ad Apollod. pag. 354. malim enodanda relinquere: interim de patria voluminibusque Milesii cavemus, ne quis aut Samium fuisse perhibeat, id quod Athenaeus commisit, cui Schol. Pind. Isthm. IV, 104. suffragari vix adducor, aut quae Mytilenaei sint ad illum cum Ukerto Geogr. I. 2. p. 330. sq. pertrahat. In quo genere vereor ne homines eruditi huius memoriae plurima obscuraverint, qui, si qua in eo loco qui est de Argonautis rebusque Bacchicis vetusti scriptores a Dionysio acceperint, ea in Milesium non dubitant conferre, cuius ego famam contenderim fere nullam extare nisi quae versetur in ipsa *Κύκλου* mentione. Quod enim Diodorus III, 52. 65. Dionysium sequi se profitetur, qui Bacchi, Amazonum, Argonautarumque expeditiones et Iliacum bellum citatis antiquorum carminibus fabulosisque commentis exposuerit, aliisque insuper adiunctis de prisca aetate: quis est quin etiam Suida collato Dionysium agnoscat Mytilenaeum, cui et studia huiuscemodi convenerint et argutula doctae Alexandriae subtilitas et industria, Milesium vero, qui neque compilare neque crepundia nosset otiosioris aevi digerere, ab isto litterarum instituto penitus abhorruisse intelligat? Quae si vere pronunciavimus, tum multi loci medicinam exspectant, ut Scholiorum in Apollonium, tum Scytobrachion Apollodori tempora excedit: nam Heynium, dum grammaticum illum recusat, emendatio fefellit Scholiastae, qui Dionysium ut oportuit Mytilenaeum eandem in sententiam, quam habet Bibliothecae conditor, appellavit. Adde annotat. ad 428. At enim *περιήγησιν οἰκουμένης*, quam Milesius ille si Suidae credimus (et Ukerto libuit credere I, 1. p. 60.) reliquit, quid tandem existimabimus? Ecquid eius aetatis hominem, quae obscuram quandam de interiore plaga tam occidentis quam septemtrionum famam sectabatur, cum de plurimis regionibus, quae per Asiam in ortum et aquilonem vergunt, pauca innotuissent et ambigua, sed aetate tam angusta Dionysium potuisse orbis descriptionem moliri probabile videtur? In tali quidem proposito non utique Anaximandri tabula res erat confecta, sed indigebat labor operosissimus iis itineribus, quae Hecataeus, Democritus, Herodotus haud sine annorum sumptusque dispendio tolerarunt; de Milesio tamen istarum peregrinationum nihil fando accepimus. Dionysii certe, Diogenis filii, mensuram, quam Marcian. Heracl. Peripli p. 6. attigit, quo iure Dodwellus p. 25. huc revocaverit ignoro.

Igitur Periegesin, nisi Suidae temeritas affinxit, ex inferiore verborum ordine illuc librarii detulerunt, id quod perversa librorum mentio, qua Persica resque post Darium gestae distrahuntur, etiam confirmat.

Sequitur ut reliquos percenseamus Dionysios. Quorum **Byzantius**, a Suida inter epicos poetas nullo suo merito relatus, quibus aevi finibus sit astringendus, ab aliis doceri malim quam periculum computationis subire: nam fragmentis Anapli, quae Gyllius e praestantissimo libro commendata voluit, id genus indiciorum nullum subesse videtur. Quamquam hoc loco tali quaestioni satisfactum putamus, siquidem et Dionysius ille rebus Byzantii florentibus patriam descripsit, ut non modo Septimii Severi sed nostri Geographi fata debuerit aetate anteire, et Stephanus Byzantius, quo nemo libentius ad Periegeten provocavit, diserta laudatione suum popularem distinxit v. *Χρυσόπολις*: vide Gyllium III, 9. p. 236. Id tantum iure meo mihi sumo, Byzantium sub Imperatoribus scripsisse, quem interpretes Apollonii vetusti, quamvis saepenumero in Argonautarum itinere oportuisset eo uti, prorsus siluerunt, quippe quibus auctor non sit adhibitus Augusto inferior. Sed Dodwelli coniectura est futilissima p. 22. inter Thracem et Byzantium Dionysium nihil adeo discriminis intercessisse suspicantis. At difficilius iudicium Dionysii praestant et **Corinthius** et **Samius**, cum praesertim ipse Suidas inter utrumque dubius pependerit. Is tamen ad consuetam rediit ignaviam, qui Rhodio illi an Samio, Solis religionibus functo, non ascripserit *Βασσαρικὰ* cum veritatis quadam specie a criticis imputari. De quo diserta Eustathii sive quisquis veterum commentarios expilavit p. 81. prostat admonitio, in Samium Bassarica transferri propter rudem orationis habitum; eandemque sententiam Scholiorum prooemium putabimus significasse. Atqui istius poematis haud contemnendas reliquias unus Stephanus Ethnicis servavit insigni numero; quibus adiicere opinor licet Etym. M. et Zonarae annotationem v. *Κινδαψός*: *λέγει δὲ καὶ Διονύσιος ὅτι ἔθνος ἐστὶν Ἰνδικόν*. Nihilominus Dionysiacorum auctor sua in obscuritate erat perduraturus, absque Avieni fuisset loco notabili, qui splendido praeconio v. 1084. sqq. Emisam nobilitavit, etsi Periegesis ne levissimo quidem indicio. At Stephanus cum lucem quodammodo obtulisset v. *Ἔμισσα* (*Διονύσιος ὁ ποιητὴς συνέστειλε τὸ ῑ, φησὶ γάρ· τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην Ἐμί-*

σων πόλιν), post multam disputationis varietatem alii plenius olim Periegesis exemplum obtinuisse statuerunt, unde Stephanus Avienusque proficerent; alii narrationem utramque ab integro Bassaricorum opere repeti iusserunt. Priori parti Salmasius copiose suffragabatur ad Vopisci Aurel. 25.: Avienus cum ad antiquos Dionysii codices interpretationem composuerit, tum in Stephano refingendum esse ὁ περιηγητής, tum Graecum poetam damnum fecisse, quod memoriam et laudes Emisenorum lacuna hauserit, sic fere commonstranda:

Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην Ἐμίσων πόλιν —
— κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης·

et consulto quidem ad civitatem Solis templo decoram Nostrum deflexisse videri. Quae Dodwellus (p. 38. sqq.) cupide arripuit, unde Periegetae de temporibus facile statueret: Priscianum sane et Avienum in sententiis sui poetae interpolandis multum sibi indulsisse, sed hunc quidem locum compluribus indiciis premi tenoris intercepti, tam codd. monitu quam nimia Syriae perturbatione; at istum defectum resarciri haud operose, modo versui 916. frustum subiiciatur Stephanianum, inde lacuna expressa proponantur illa κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης, secuturis vv. 917. 920. 918. Quibus rite perfectis Periegesin ad annum p. Chr. 221. vel 222. sponte revolvi, cum Elagabalus, Emisae fautor studiosissimus, rerum potiretur, cuius gratiam in uno Solis delubro versatus debuit Noster aucupari; quamquam tale praeconium in Rhodium quoque Dionysium expetere videri: idoneam vero causam adesse nullam, cur a Corinthio discedamus (p. 65. sq.), qui cum Periegetes fuisse perhibeatur patriam non neglexerit subindicare (v. 421.), idemque Romam tanquam alteram sedem agnoverit, quoniam Corinthus inde a Iulio Caesare condicione Romanae coloniae fruebatur; quo nomen ipsum accedere Corinthi vetustissimum, Ἡλιούπολις. Haec Dodwellus, tenebris impedita diffusae dictionis atque eruditulae: qualia mirarer, nisi aetate ea provenisse constaret, quae limatum subactumque iudicium et exquisitum litterarum sensum non nimis desideraret. Quid enim? Hoc aevo quotusquisque arbitrium causae ad Suidam deferret, tanquam qui Dionysios habuisset compertos omnes omnino, cum Characenum ille, Chalcidensem, Comicum, herbarium, alios ignoraverit? aut a vocum quarundam aperta simplicitate, quibus nihil inest reconditae significationis, ut Corinthi, ut Romae metro-

polis, ut Emisae nominibus, argumenta temporis patriaeque arcesseret disertiora? aut versus optime inter se aptos ope violentissima disturbaret atque concideret, quo versiculos duo fingeremus olim eodem principio decurrisse, secus quam elegantiae studiosissimus poeta consuevit? qui cum civitates eiusdem regionis clarissimas recenset ne semel quidem eas ex accuratiore situs descriptione disposuit, nec more chorographiae suo est ordine complexus: cave enim confugias ad vv. 254. 260. 1005. Verum altera ratio mirum ni ad verisimilitudinem etiam minus videbitur esse propensa: eam Wernsdorfius ad Avien. 1085. explicuit prolixe, sed consilii tamen infirmus, qui cum plurimum rerum Bacchicarum animadvertisset a Periegete exhiberi, dubitavit, ipsumne conscripsisse Bassaricorum illud poema decerneret an ab alio fuisse expilatum, sed Eustathium sibi audiendum videri, qui Samium attulerit: Avienum vero, Musonii propagem, quem familiaritatem oportuit cum litteris a Musonii filio celebratis contrahere, ob eam causam facile ad Emisenorum laudes esse permotum. Et istae nugarum ambages Passovio, qui Samio Stephani fragmentum extr. praef. tribuebat, probari potuerunt. At enim Avienus in exprimenda Periegesi eam sequebatur rationem, ut Wernsdorfianae suspicioni ne umbra quidem sani coloris possit conciliari: nam Priscianus, ut institutionis grammaticae magister, cum tenorem et conformationem exempli sui magna cum fide retinuerit, sed ita ut, memoria religionum Graecanicarum resecta, et quae christianam persuasionem decerent et inventa quaedam naturaeque prodigia de Solino admisceret; Avienum contra videmus, quippe hominem ut geographicae doctrinae expertem, ita poetarum monumentis excultum atque ingenii ubertate praestantem, nihil quod alienam observationem redoleret intulisse, sed in ipsa narratione Dionysii versatum studiis suis tantum dedisse, ut malignam auctoris brevitatem rerumque rapidiorem decursum in liberaliorem faciem venusta et copiosa sententiarum et verborum elocutione explicaret. Cuius quam facile extiterit flumen orationis, in multis huius generis documentis Mesopotamiae descriptio docet luculentissime. Igitur Avienus, siquando est paulo plenior, cum ab usu poeticae artis fabulaeque id omne traxerit, velut v. 1173. Tigridis et Alphei comparationem, in geographiae tamen scientia prorsus a magistri dictis pendere voluit, nec fidem codi-

cis ille contemsit. Quod si versus alios neglexit (292. sqq. 346. 1051, 52. 1069, 70.) aliorum sedem immutavit (cum MSS. 269. 506—12.), nunc libere eam sensus vim secutus, cuius vestigia etiamnum servantur, nunc Graecis vocibus serviliter adhaerens: Emisae locum, eumque satis exornatum, non ille videtur fuisse depropturus nisi ab ipso Dionysii libro, qui cum magistrorum tironumque manibus tereretur, quid vetat opinari variis eum observationibus et interpretamentis locupletatum fuisse? nam ut liberalitati scriptoris istud deverticuli condonaretur, velles sane demonstrari Solis templum Avieno vivo, id est exeunte quarto saeculo, mira viguisse amplitudine, quae nulla fuit. Nisi forte curalii quoque mentionem, quam ille v. 1325. pariter ac Priscianus instituit, a Lithicis scilicet cum Wernsdorfio repetemus. Quare neque Holstenium ad Steph. p. 113. probamus, qui librariorum socordia versus quosdam cum fragmento Stephani putabat Dionysium amisisse, neque Bredovii arridet hariolatio, poetam Elagabalo laudandis ipsius sacris palpasse, quo defuncto versus expunxerit, sed Avienum de vetustiore exemplo sumpsisse exprimendos. Fragmentum quidem, etsi potuit ad corpus Bassaricorum pertinere, non ausim praefracte diiudicare, quoniam insolens formula ὁ ποιητής debet etiam cupidum reprimere. Sed ad Samium ut nos referamus, apparet eum pedestri sermone conscripsisse, eundemque arbitror fuisse, quem de subtiliore somniorum coniectura Rhodium (diversum, opinor, a Thrace, contra quam Meursius contendit Strabone XIV. p. 655. usus) appellat Tertullianus de anima c. 46. Heliupoliten Artemidor. II, 66. At Corinthium, intermortuae virum memoriae, quamquam Αἴτια Plutarchus Amator. p. 761. protulerit, nihil quod argumentum tangeret geographicum versibus inclusisse colligimus, neque in Periegesin quicquam iuris habuisse. Id tamen singulare videtur, quod liber in bibliotheca Escorialensi extat Dionysii Corinthii Africani.

Suida igitur paulisper omisso praevertimur ad Dionysium Characenum, cuius nomen unus Plinius VI, 31. celebravit. Is enim ubi de Charace, Persici sinus oppido, disseruit: hoc in loco, inquit, genitum esse Dionysium, terrarum orbis situs recentissimum auctorem, constat, quem ad commentanda omnia in Orientem praemisit D. Augustus, ituro in Armeniam ad Parthicas Arabicasque

res maiore filio. Quae cum proxime ad hunc Periegeten accedere viderentur, iis non mirum homines quosdam eruditos esse suam in partem usos, ut Henr. Norisium Epitaph. Pis. p. 193., unde quos poeta v. 355 ἄνακτας vocat ad C. et L. Caesares referret, βασιλῆος autem ad Augustum; adde H. Valesium, qui Nostrum consuesset Characenum nominare (ad Amm. Marcell. XXIII, 6, 26. et ad Exc. Peiresc. p. 6.), in quo eum Orellius aemulabatur inficetius ad Nicolaum Damascenum: easdemque rationes Fabricius adoptavit Bibl. Gr. T. IV. p. 586. sq. Harl. Huic equidem sententiae, quam plurima carminis indicia evertunt, non illud opposuerim cum Dodwello, poematis indolem sensusque penitus ab externi hominis condicione abhorrere, sed utendum censeo v. 708. sqq., quibus ab omni navigatione ac longinquis itineribus immunem se Dionysius profitetur, neque regionum situs explorasse nisi divino Musarum afflatu *). Tantum igitur restat, ut eorum voluntatem expendamus, qui Afrum patria senserunt poetam extitisse. Alexandrini quidem praeconium, quo plerumque ille ferebatur, non alio fundamento quam prava Vitae lectione reperimus inniti; Meursius tamen libello de Dionysiis (Opp. Vol. V.), quo varias Dionysiorum res suo more congessit, aliam adiecit rationem, quod nec poetam nec Periegeten ullum cognovisset Alexandrinum. Sed plurimi eum Libyae ascripsisse satis habuerunt, praeeunte Eustathio qui dicitur prooemio et ad v. 7. et Schol. ad 10. extr. (quo valet etiam Luitprandi, decimi saeculi scriptoris, error, qui Dionysium Papam tradit nonnullos Afrum natione duxisse, libri de situ orbis auctorem): qui auctoritatem opinioni suae potissimum ab hominis instituto asciverunt, qui Africam e tribus descriptionis partibus primam quasi am-

*) Libet in loco subdifficili modestam dubitationem expromere. Equidem non tam miror Dionysium alterum olim Periegeten extitisse, cum Dionysium certe temporibus Ptolemaei II. constet ad res geographicas sese dedisse (de quo parum accurate Ukert. I, 1. p. 121.), quam memoriam Plinii desidero, qui sui cuiuspiam auctoris potuerit optima opportunitate prorsus oblivisci. Nam Isidorus Characenus (vide Dodwellum vera falsis miscentem diss. de Isidoro p. 68. sqq.), quem Plinius etiam nomine simpliciter adhibuit, qui mensuras et interiorem orbis enarrationem copiosissime explicuit Augusto principe, ut Chorographus Strabonis idem queat haberi multa cum specie, quo pacto debuit Characenus geographus in ipsa Characis mentione sileri? Laudabo, qui talem dubitationem blanda medicina nec ferro critico dissolverit.

bitiosus exhibuerit. At enim in ista diversitate nihil ille nisi rationem sequioris aetatis exsequebatur, quoniam Mela quoque, Manilius (IV, 596. sqq.), Antonini Itinerarium, quod publicam mensurarum legem expressit, ab Africa principium suae narrationis petierunt. Proinde nemo erit, quin G. I. Vossium, Holstenium, Valesium, pronunciantes, ut qualicunque perfugio sese tutarentur, Alexandrinum istum ad Characem sive Asiaticam Alexandriam pertinuisse, nimia contentione nihil egisse intelligat. Quid igitur? num regionis vestigia quam poetae potissimum vindicaverimus delituerunt omnia, ut domesticae eius sedis non supersit iudicium vel tenuius? Superest vero, abiectum illud a plerisque, sed in quo Suidas veri partem deprehendit. *Ὑπολαμβάνω*, ait, *ὅτι Διονύσιος ὁ Περιηγητὴς Βυζάντιος ἦν, διὰ τὸν ποταμὸν Ῥῆβαν.* Neque vero Vossio persuasit, qui grammatico, si modo cura is esset dignandus, emendationem obtruserit *Βιθυνός* invita Critica: nam quantuli tandem id est intervalli, quo Byzantium ab ora ulteriore distinetur? Equidem scriptorem, qui splendidis laudibus Rhebam exornaverit, rivulum Argonauticorum memoria notum, sed plurimis geographorum ignoratum, qui Rhebam igitur unus praedicaverit cursu praeclaro pulcherrimoque omnium delabi (v. 794, 96.), eum aut in Bithynorum an Byzantii tractu arbitror lucem vidisse, aut cum istis populis contraxisse multam consuetudinem. Ac mirabatur Gyllius III, 1. eius nomen tribus versibus continuis ter repeti, tanquam esset amnis magno sermone dignus, cum admodum sit parvus, cuius ostium parva duntaxat navigia statione recipiat. Iam triplici fluminis repetitioni quantum insit momenti, haud moleste licet declarare. Dionysius enim cum reliqua colorum varietate suam orationem distinxerit, tum in luminibus narrationis *ἀναδίπλωσιν* habuit, quae nomen aut formulam sive in versuum exitu principioque geminat, seu trinis vicibus consuevit renovare: quarum ad priorem rationem, quae sensus quandam suavitatem aliquoties excitat (v. annot. ad 634. et Eustathium ad 620.), referuntur vv. 174. 502. 609. 634. 696. 868. Carthaginis vero, Tiberis, Ilii claritatem posterius genus amplificat 195. 352. 815.: quibus Rhebam nescio quem palmam velut dubiam facere potuisse quis est qui animum inducat? at in fluvii populari quis admirabitur? Hanc igitur sententiam, quam Bur-

mannus ad Valer. Fl. IV, 698. non sustinuit expendere, vereor ne non fuerit expeditum convellere.

Hactenus dictum de viro. Sequitur ut poematis inventionem, laudem ac vitia cura exploremus intentiore, quo magis in promptu ponatur, quam Dionysius sectam in geographica ratione expresserit, quibus ingenii copiis, qua eloquendi facultate, quo consilio duram sit disciplinam complexus, quibus studiis ac sensibus temporum suorum imaginem adumbraverit.

Ac si qui exemplum poetae requirit, quo carminis conformationem summamque ille direxerit, facillimum est paucis verbis satisfacere. Nimirum habuit in quem intueretur Eratosthenem, cuius tabulam cum periti pariter ac rudissimus quisque vetustatis geographorum sibi proposuerint, tum vero Dionysius, quem istius doctrinae sacra detrectasse constat, non debuit dubitare ad eandem auctoritatem sese componere. Cuius imitationis leviter admonuerunt Eustathius et Scholiastes ad operis principium, quamquam ab indicio minutissimo, quod mare oceanum terras ambire tradit, exorsi. Sed multo gravissima instituti capita, quae primis lineis designasse pretium est, fluxerunt ab Eratosthenis praeceptis. Huic enim debetur orbis descriptio latioris quam amplioris (v. 6.), narratio de continentium finibus (v. 19. sqq.), post de marium singulorum circuitu deque Caspici natura persuasio commenticia (v. 49. 69. sqq.), Ponti circumscriptio (v. 151. 863.), triplex Europae peninsularum notatio ad *κρηπῖδας* revocata (v. 332.), deinde Asiae tam mensura quam explicatio, inprimis quae ad Arianam Indiamque pertinuerit (vv. 620. 714. 887. 1130. sqq.), postremo fabularum vel obscurorum locorum fida commemoratio, ut Cernes, ut Thules, ut Hercynii saltus tanquam Germanorum fideiussoris (vv. 219. 286. 581.): nam ab iis abstinemus, quae cum Dionysius a variis scriptoribus accepisse potuerit, non satis munita fide iusserimus ad Cyrenaeum redire. Igitur *πίνακα* tralaticium poeta sequebatur, quem quoniam carmine instituit enarrare, versibus suis comitem eum curavit adiungendum, sed pro rationibus propositi dilutioris epitomes angustiis conclusum, ut plurima Eratostheneae mappae eruditio et moles accurata vehementer concideretur: vide quae ascripsimus Dionys. 88. 221. Eustath. ad 530. et Schol. ad 242. Neque in hanc sententiam ita leve pondus opinor verbis inest Cassiodori de Institut. Divin. 25. deinde pinacem Dionysii

discite breviter comprehensum, ut quod auribus in supra dicto libro percipitur paene oculis intuentibus videre possitis. Haec enim, quae Wernsdorfio praef. ad P. L. min. V. 1. p. XIII. de Prisciano metaphraste placuit interpretari, potius ad tabulam, si quid habet auctoritatis simplex verisimilitudo, geographici carminis referemus, quoniam Cassiodorus disciplinam Cosmographiae a Iulio compositae illustrari iubet orbis terrarum aspectu: quorsum enim pinax iste spectabat nisi ad ipsum Dionysium, supra quem Latinarum conversionum neutra sapere sustinuit? Et scholis quidem Periegesin inserviisse tum monita quaedam, quibus discentium sibi voluntatem et industriam gratamque memoriam conciliabat (vv. 171. 883. et carmine extr.), haud obscuro sunt documento; tum manifestius persuadet ac paene loquitur, id quod ipsa Periegesis appellatio significabat, compendiaria libelli brevitas et severior regionum locorumque nobilium delectus: alioquin esset cur et indignaremur cum Eustathio, quod duobus versibus, quo ille utitur exemplo, Boeotia, Locride, Thessalia, Macedonia defungeretur, et reprehenderemus, qui nimium sibi indulserit in exornandis argumentis nec gravitate neque necessitudine cum re geographica coniunctis, eum vel siluisse vel maligna depressisse breviloquentia, quae plurima per Graeciam, Iberiae Galliaeque oras, Asiam, insulas extabant laudatissima. Sed Dionysius, cum locum ab Eratosthene accepisset, difficilem quidem et generosis poetis negatum, institutioni puerili emolliendum coercendumque campi contractioris limitibus, ratus puerorum improvidam aetatem, ut ille ait, quo absinthi laticem amarum perpotaret, mellitae lectionis iucunditate fallendam esse, non modo lenem attulit numerorum facilitatem et simplicem elocutionis aequabilitatem, sed etiam a doctrina multiplici poetarum et historiarum naturaeque auctoribus petiit, quae de religionibus deorum, lapidum virtutibus, cetera terrarum praestantia delibari posse viderentur. Atqui volumen exiguum mirabile est plus in recessu habere, quam strictim intuentibus pollicetur. Primum enim familiaritatem Noster iniit non ambigue cum Alexandrinae scholae poetis aliisque multis scriptoribus, qui post Eratosthenem in uberrima populorum, regionum, antiquitatum cognitione elaboraverunt. In quibus principatum tenuit Callimachus, cuius Dionysium fuisse studiosissimum Ruhnkenius observavit ad h.

Iov. 3. (Epp. Critt. p. 213. ed. nov.) eamque imitationem cum aperte testentur vv. 257. 386. 460. 476. 828., tum narrationum quarundam insolentia nequit commodiore via quam ex fontibus pereruditi hominis explicari, velut 390. sqq. 416. 442. 853. Deinde Apollonii Rhodii nonnulla expressit, vv. 155. 315. et gentium in dextro Ponti latere descriptionem 765. sqq. ipsumque prooemium: nam plura extorsit diligentia putidiore Gerhard. Lectt. Apoll. p. 99. sq. Sed qui horum aequales fuerunt vel temporibus praegressi sunt, eorum in Dionysii poemate non agnoscas nisi tenuiora vestigia, ut ab Alexandrinorum usu formaque orationis repetierim vv. 29. 30. 557. 672. 789. 1074.: alia, quorum non unus sese sponsorem obtulit, satis est prae ceteris indicasse, vv. 366. 372. 485. 523. 527. 684. Sed multo superat eorum copia praeceptorum nominumque, quae geographicae cognitionis incrementis debebantur atque a variis etiam citerioris aevi monumentis provenerunt, quaeque magnam partem tanquam in tabula iuvat posuisse, quibusdam tamen exemtis, quae praestat quaestioni de Dionysii aetate reservare. Ad usum vero selectiorem pertinent haec exempla: Ἀτλάντων 66. προχοὴ sive πρόχυσις Pamphyliae et Assyriae 127. 772. Nasamonum clades 209. Memnonis colossus 249. sq. Pelusiotarum disciplina navali 262. Tyrrhenorum sedes 294. Gerrhae 321. Alybe 336. Cempsi 338. Brentii 362. Atticae situs depressior 423. Cycladum species 530. Caunus insula 533. Navigatio per mare Scythicum 587. Colias 592. Camaritae 700. Mardus fluvius 734. Parnasus sive Paropamisus 737. 1097. Issicus sinus Ponto vicinus 863. Lyrbe Pisidiae, Lyrnesus Ciliciae civitates 859. 875. Ioppe Phoenicum urbs 910. Bostrenus flumen 913. Arabum aurifodinae 951. Euphratem inter et Tigridem intervallum 985. Mesopotamiae regionis hominumque laudes 994. sqq. Persicarum nationum designatio 1015. 1069. Choaspes Indicae cognationis 1074. Indiae populi quidam et loci 1097. 1138. sqq. 1151. At lapsum aevum et increbescentem barbarorum notitiam indicia haud parca exhibent: Ionii Sardoique marium ambitus 83. 94. Dacorum, Alanorum Moesorumque mentio 305. 322. Cycladum cum Asia coniunctio 525. Serici commercii traditio planior 752. sqq. Chalcis Chalcedonem significans 803. Indoscytharum nomen 1088. Tandem admiscuit Noster, quo firmius teneret et alliceret iuventutem ad exilis scientiae tractatio-

em, aliquid etiam fabulosae doctrinae poeticorumque in-
entorum. Quo spectant Arimaspi 31. Eridanus cum
lectro 289, 317. Tartesi, Erythiae, Cimmeriorum tene-
rae 337. 558. 681. Orithyiae fama 425. Leuce heroum
omicilium 541. sqq. Indici maris portenta 599. sqq. Ista
itur, quamquam nec numero nec dicendi facultate sunt
dmodum conspicua, nisi in mente habuit, Heynius quo
ire carmen Dionysii potuerit in loco geographiae poe-
cae referre (Götting. Anz. 1789. p. 645.), sponte appa-
et. Verum hae dotes diligentis doctique libelli iacuissent
eque aditum ad scholarum celebritatem sibi parassent,
isi commendatio quaedam esset suffragata, quae et peti-
esset a nitore ac iucunditate orationis purissimae et
numerorum concitatione suavissima. De castitate qui-
em sermonis et elegantia nemo semel admonitus inter-
edet; non enim deficiant vel summatim perstringentem
empla, quae formularum delectum atque sententiarum
bertatem praestent copiosissimam: quo in genere non
m inventionis artem et consilium desideres, quam mo-
um arbitrere poetae defuisse, qui nimium sese in lumi-
ibus quibusdam sat protritis exercuerit: velut factum
idemus 596. ss. 666. ss. 994. ss. 1041. ss., ut Bacchi-
deverticula praeteream. Nec putidi lusus ingenii vel
otius artificia umbratica facile invenerint excusationem,
quod Eustathius admirabatur ludibrium v. 416. *ἔνθα
Μέλας, ὅθι Κρᾶθις, ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων, ἧχι καὶ ὠγύ-
ος μηκύνεται ὕδασι Λάδων*: adde 440. Quare commo-
um videtur ad ea potius animum advertere, quae ne-
ectum, aridum pravumve sermonis habitum et cite-
orum saeculorum arguant licentiam. Talia sunt fere
aec: si quidem versus pedestrem tenorem spectamus,
ale habent *ἡ μία ἑκάστη* 101. *τοῖος .. ἕρπει, οἷος . . .
έβηκεν* 273. *καὶ αὐτῆς ἐς στόμα λίμνης* 307. *μηκίστου
ότιον ῥόον Αἰγαίοιο* 801. *μεγαλώνυμος ἐν χθονὶ Σέλγη*
60. cf. 77. *πολύπτολιν αἶαν ἔχουσα* 889. *ἧχίπερ Ἀντιό-
οιο ἐπώνυμος Ἀντιόχεια* 917. *Ἀσίης βασιλεύτατον ἔθνος
ουσιν* 1056. At alia commissa in singulis formis ac
ignificatibus cernuntur, ut *Ταύρου* 168. *ναιήσαντο* 349.
Τεγεστραίων 382. *Βουλιμέων* 387. *Πάχῡνος* 469. *δρῡμά*
92. *Νηρικίης* 495. *ἑσπερίδας* 563. eamque conformatio-
em saepius ambitiose quaesivit. *κλίσιν* 615. *ἐπ᾽ ἀνθρώ-
ποισι μίγησαν* 656. *πηγετόν* 667. *Σουγδιάς* 747. *ἐν πρώ-
οισιν* 889. *Σύριοι* 904. *Ἀπᾱμείης* 918. *ἀντιπέραιαν* 962.
Κασπῖάων 1039. *πορφυρέουσαν* 1122. nam quae in spe-

cie nominum barbarorum novata sunt, ea facilius veniam impetrabunt: vv. 956, 57, 59. Quare nondum mihi persuaderi patior, a tali poeta proficisci non potuisse *βορεώτιδας* 565. aut *περάσειας* 608. de *χῶραν* quidem 118. haesito. Tandem ut numerorum concentum paucis describamus, Dionysium apparet, utpote qui tum aevi serioris mori obsequeretur, tum gravem intelligeret heroici carminis incessum leniore quodam temperamento mitigari debere, trochaica caesura tertii pedis propemodum usum esse tanquam legitima, quae rhythmi velocitas colorem institutionis ac facilem festinationem aequipararet; deinde hominem, qui tritas haberet aures percipiendis poetarum leporibus, ab invenustis hiatibus sedulo cavisse, syllabas qua usus non ferret caesura infrequenter produxisse, obstantibus exemplis minime elegantibus 751. 1147., aliquanto plus sibi sumpsisse in Atticis correptionibus, de quibus dictum ad 118. cf. 283.

Sed reliquam quaestionem persequi properantem duae huius carminis inhibent notae quasi insignes, quae praeiudicium et augurium quoddam de studiis et temporibus auctoris sui consignatum reliquerunt, nimiam dico scriptoris assiduitatem tum in lapidum scientia tum in memoria Bacchicarum religionum occupatam. Ea res Wernsdorfium quoque ad Avien. 1085. adduxit, ut frequentiam tam singularis argumenti statueret nisi ab gemmarum ac Dionysiacorum enarratore repeti non posse. Verumtamen quidque consideremus, quod in hoc loco contineatur. De lapidibus igitur quae Periegesis praestat, haec habeto: de adamante apud Agathyrsos splendido 318. de asterio et lychnite Palleniaco 328. sq. de crystallo et iaspide ad mare Caspium 724. sq. de iisdem iuxta Thermodontis litora 780. sqq. de beryllo et ophite Babyloniae 1011. sqq. de Medico narcissite 1031. de ponderibus achatae prope Choaspem 1075. sqq. de curalii sapphirique inexhausta vi regionis Arianae 1103. sqq. tandem lapidum inter Indos nobilissimorum laudes splendidas 1118. sqq. Mirum sane, tam exiguum carmen plura fere complexum esse, quam quae Strabonis opus amplissimum de lapidum proventu designaverit; illud tamen mirabilius, antiquitatum locos uberrimos cum Dionysius levi manu attrectaverit, tantum diligentiae in rebus eum consumpsisse, quae nec magnopere in antiquitate expeterentur, neque in strictam artis geographicae descriptionem cadere viderentur. Sed

conveniunt ista praeclare Lithicorum *) auctori, quae et testimonia quaedam ad Nostrum contulerunt, et orationis color quo suam originem exigua fragmenta testantur debet ei vindicare. Ac Suidas quidem dubitavit, an Periegesin ei tribueret Dionysio, quem Lithica reliquisse compererat; sed Eustathius qui fertur p. 81. ac Scholiastes ex ipsa orationis similitudine scriptorem collegerunt eundem fuisse, quorum Scholiastes prooemio nunc lacerato virtutem etiam singularem Lithicorum laudabat. Cuius carminis hodie, ne *Ὀρνιθιακά* **) inferam huic disputationi, tenuis redundat memoria, quam sustentant Schol. ad 714. *γίνεται δὲ παρ' αὐτοῖς σάπφειρος, ὥς φησιν ἐν τοῖς Λιθικοῖς·*

καὶ γὰρ κυανέην πλάκα σαπφείροιο
ἐξεδάη περὶ κόλπον Ἐρυθραίων Ἀριηνῶν·

et Maximus ad Dionys. Areopag. de myst. theol. c. 2. *φησὶ δὲ καὶ τιμίας λίθου ἀγάλματα, οἷον ὅτε ἡ σμάραγδος ἀποκαθαρθεῖσα τοῦ περιέχοντος γεώδους αὐτὴν ἀναφανῇ ἄγαλμα, τουτέστιν ἀγλάϊσμα, πρὸς ὃ μάλιστα νῦν βλέπων εἶπε τὸ προκείμενον, ὡς Διονύσιος ὁ ποιητὴς ἐν β' Λιθικῶν·*

τῆς βαθυχλοάοντος (γρ. βαθοχλοαούσης) ἰάσπιδος ἢ ἀμεθύστου

*) *Λιθιακά* plerique afferunt, quamquam consuetudinis ratio *Λιθικά* requirit. De inscriptione quidem Orphici carminis praestat silere, sed adiectivorum forma porrectior *ιακος* cum ad collectiones et varias historias populorum civitatumque unice pertinuerit (v. Eratosth. p. 232.), non potuit *Λιθιακά* usus admittere. Hac igitur lege solitam librorum fluctuationem, molestam praesertim in geographorum voluminibus, sed a Tzschuckio ad Strab. VIII. p. 42. 261. male diiudicatam, tutius coercere licebit.

**) *Ὀρνιθιακά* (vel potius *Ὀρνιθικά*), ab Eustathio quem dicebam ad Philadelphenum quendam translata (qui Meursio videbatur ipse Dionysius fuisse a Philadelpho missus), num idem quod *Ἰξευτικά* tractaverint argumentum, haud promptum est decernere. Nam Vossius de Poetis Gr. p. 72. demonstraturus, mira profecto conclusione, antiquiorem Oppiano fuisse Dionysium, e Tzetzae vel alius paraphrasi tum inedita *Ἰξευτικῶν* hanc subscriptionem publicavit: *ταῦτά μοι, κράτιστε βασιλεῦ, περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ἄγρας τῶν ὀρνίθων ἔστιν εἰπεῖν, Διονύσιος δὲ αὐτὰ παρὰ τοῦ τῆς Λητοῦς Ἀπόλλωνος διδαχθῆναί φησι.* Cuius filius ad Melam I, 14. causam nominis (*καταῤῥάκτης*) reddit Dionysius Characenus in Ixeuticis, aliquando a nobis in lucem producendis. Igitur exorta est dubitatio, librorum de Aucupio Metaphrasis Eutecnio an Dionysio debeatur: quam quidem nec Schneiderus annotatione extrema ad priorem Oppiani editionem elevare potuit, neque mihi has tenebras expeditum dispellere.

πορφυρόεντος ἄγαλμα, μελαγκρατέτης ὑάκινθος (γρ. *μελαγκρατής τε ὑάκ.*).

Iam in priore fragmento, modo *ἐξεδάην* reposito *καὶ γάρ* interpretemur, ut solet, e significatu fortiore aliquanto (v. Meinek. Menand. p. 343. sq. et inprimis epigramma apud Pausan. V, 20, 3.), nihil forsan desiderarimus magnopere, quamquam numeri non satis explent aures, ut possit versus pro defecto haberi; *κόλπον* ex usu Pindari aliorumque poetarum, ne quis *πόντον* hic quoque coniiciat, de convallibus mari propinquis dictum videtur; ceterum simillimus est v. 1105. Sed duobus illis versibus quomodo molestias istas abstergebimus? articulum inquam, alienum illum ab oratione poetica, deinde generis quod *βαθυχλοάοντος* et *πορφυρόεντος* prae se ferunt insolentiam, postremo vocis monstrum *μελαγκρατέτης*. Et *πορφυρόεντος* quidem habet excusationem a Nicandri exemplo paratam, in quo comparando grammatici sunt assidui, *φολόεντος ἐχίδνης*, cui alterum addas Alex. 171. *ἰόεντα θάλασσαν* (cf. 266. 293.), et Aeschyli Cho. 587. Orph. Arg. 263. cf. Musgr. ad Eur. Cycl. 326: Hesiodo sagaciter *δρόσῳ αἱματόεντι* reddidit Casaubonus ad Sueton. Aug. 76. At *βαθυχλοάοντος* neque epico prodigio, *δαϊζομένοιο πόληος*, aut altero Nicandri commento, *καταψυχθέντος ἀκάνθης*, audeo tutari, cum praesertim continua eiusdemmodi licentia nimis sit invenusta, neque versui aut sensui vocabulum apte potest applicari, quod ne legibus quidem nominum componendorum satisfaciat. Quare cum hi versus proxime ad alteram descriptionem v. 1120, 22. accedant, et leves quaedam mutationes (ut *μ* et *β*) facile suppeditent, equidem superius dictum sic refinxerim: *τῆς ἔμαθον χλοάον τότ' ἰάσπιδος· τῆς* quamnam spectet regionem nemo divinaverit. Quae superest hyacinthi mentio, in ea cum terminatio corruptelam susceperit, sive genitivum seu malis accusativum pro nostrae coniecturae ratione, tum *μελαγκρατέτης* ob ambiguam hyacinthini coloris significationem non unam admittit emendandi viam; ipse nihil extundo, nisi forte arriserit *μελαγκράτης θ' ὑακίνθου*, de hyacinthi diluta ferrugine dictum (v. Plin. XXXVII, 41. et Claudian. IV. Cons. Hon. 588.). Praeterea hoc sibi Maximus habet proprium, quod secundum volumen Lithicorum affert; quamquam qui consuetudinem grammaticorum meminerit, opuscula vel minutissima dispertiendi singulos in libellos, nihil tribuendum huic quicquid id est indicio putabit. De consilio vero doctri-

naque, quam Lithicis explicuerit poeta, licet fluxa carminis fides sit et ambigua, haud dubito confidentius sententiam ferre, ut spero, non iniquam. Hic utique viam liceret planiorem insistere, dummodo, qua videmus industria et solerti perspicacitate alias studiorum nostrorum partes esse promotas, veterum etiam naturae scrutatio, artium tractatio inventorumque, propositum denique ac ratio, quam per diversas aetates eo in genere tum vita tum scriptis sequebantur, ad certam et pleniorem cognitionem pateret: de quo litterarum uberrimo loco atque utilissimo quamvis aetate nostra Beckmannus et Schneiderus, quos nuper Ukertus aemulabatur, optime promeruerint, quivis tamen agnoscat, nondum supra finium descriptionem et fundamenta plerumque rem esse provectam. At enim de hac quidem materia, quoniam deverticulorum illecebras refugere placuit omnino, satis habeo eius observationis summam, quam vere mihi videor instituisse, paucis designare. Antiquos est enim mihi exploratum parum in eo disciplinae genere profecisse, quod nobis in mineralogia et oryctognosia geognosiaque continetur: quamquam id ipsum si quis vel fando acceptum consideret, non erit profecto cur miretur, cum in isto fructuosissimae doctrinae campo hoc demum saeculo terminos in tantum protulerint pergantque proferre, ut superior aetas paene debeat sordere. Sed homines antiqui, quantumvis Aristotele signifero, nondum soli proprietatem variamque indolem ne pervagatarum quidem regionum consuerant exquirere, nec peregrinantes multum diligentiae in eiusmodi cura ponebant, qui montium mensuras, non universam conformationem et penetralia tentassent; neque metallorum illi fodinas lapidumque compagem et structuram ad certas quasdam leges composuerant, cum et terrenarum opum et nomina et usum compendiarium pari haberent negligentia, et subsidia nescirent, quibus aliena possent a generosis metallis suique consimilibus secerni. Inde factum est, ut pleraque eorum inventa et narrationes ad res singulares et fortuitas maxime pertinuerint, neque ordinem et lucem prae se ferant institutionis perspicuae continuaque serie comprehensae. Id quod cumprimis in lapidum explicatione cernitur, quam nominum indistincta simplicitas, observandi raritas, portentorum captatio perturbarunt: nam quid aliud censebimus Theophrasti fragmentum de lapidibus et Plinii librum XXXVII? ne dicam vel eos qui curiosius quam

subtilius nihil nisi collecticium memorabilemque acervum ingesserunt, ut historiarum mirabilium conditores, vel rerum paucitatem, quas geographi stilo fugiente litteris suis mandaverunt. Totum igitur illud investigationis genus in antiquitate iacuit, donec et gemmarum luxu gliscente plurimis voluminibus viri potentes ignobilesque istam notitiam celebrarunt, quorum copiosum indicem reliquit Plinius saepe a falsariis deceptus, qui manu eadem Maecenatem et Iubam cum Ctesia et Zoroastre Horoque apposuerit; et citeriorum aetatum infantia et rudis superstitio plurimum potentiae viriumque lapidum arcanae cognitioni tribuebat. Neque id mirabile videbitur, cum omnis ista luxuria disseminata sit et corroborata a mulieribus (v. Tacit. A. III, 53. Clem. Alex. Paedag. II, 12. Burm. ad Prop. p. 617. sq.), quibus proprium fuit quoque aevo suaves delicias consectari perinde ac praestigiarum artes ignavas. Quae degeneris populi Romani cupiditas quibus initiis progressa, quibus fomentis aucta quem ad exitum licentiae penetraverit, ut disputatio ea coniunctissima est cum temporum illorum historia, maxime cum fatis ecclesiae, ita longum est singula repetere, neque nostro proposito consentaneum, cum praesertim vix unus et alter locum perplexum commentatus sit. Nobis quidem sufficit ad ea provocare, quae de magica gemmarum lapidumque doctrina Heynius tradidit Opusc. Acad. Vol. VI. p. 245. sqq. Atqui studia superstitiosa tum in vita tum voluminibus deprehendo non esse spectata nisi decursu secundi continuorumque saeculorum: nam et indicia profusae libidinis apud eos auctores, qui mores aequalium insanos plenius notaverunt, Horatium et Ovidium, Tacitum et Suetonium (quamquam hic Augusti ac Neronis cupiditatem commemoravit), desideramus; et si qua Plinius anilis interpretationis in lapidum recensu vestigia prodit, consilium tamen operamque meditatam non licet expressam reperire, sed magiae fortasse semina ex Oriente serpentis et vanitatem lapides venditantium. Enimvero labente aetate, cum Imperatores vel litteratissimi praestigiis faverent, quorsum ista voluntas evaserit, testatum dederunt Appuleius Apologia, Dioscoridis notha, Epiphanius de XII. gemmis, post homines proletarii Marbodus et Psellus de lapidibus, passim Nonnus quoque, et impurus nebulo qui de Fluminibus nugatus est, sed cumulatissime tamen et lapidum inscitiam et puerile iudicium auctor patefecit Lithi-

corum, quae Tyrwhitti sagacitas vidit ad quartum saeculum reiicienda: nam quod carmen sani scilicet coloris, quem ne contortulae quidem et audacissimae correctiones conciliare potuerunt, ad tempus Domitiani referunt, non sane perspicio, quod societatis vinculum philosophos inter expulsos Italia et magos intercedat eorumque nugas, quas poeta suam in tutelam suscepit. Quibus confectis iure opinor merito hoc mihi sumo, Dionysium, qui Periegesi beryllum Babyloniorum auro praestantiorem et iaspin monstrorum qualiumcunque averruncam laudaverit, Lithicis artes occultas et commoda lapidum exprompsisse: quod si quis ex ipsa specie fragmentorum eruere verecundatur, Maximus debet id confirmare, qui quoniam mysticorum in sacris versabatur, non videtur ille nisi obscurioris libri auctoritate usurus fuisse. Dionysius igitur, Lithicorum scriptor, saeculo secundo nequit vetustior haberi.

Sed breviore cura memoriam illam rerum Bacchicarum licebit diiudicari. Quarum in laudibus Noster non solum orationis magnificentiam, sed etiam grandes elatosque spiritus intendit, quibus alioquin ille minus conspici voluit: quanta enim affectuum iucunditate et dignitate praedicavit Amnitarum sacra 570. sqq. Camaritarum pietatem deum ab Indis reversum hospitio prosecutorum 700. sqq. Lydarum conventus fanaticos 839. sqq. Arabiae splendidam felicitatem Baccho edito 940. sqq. sed omnium luculentissime columnas a deo in extremis Indorum finibus positas, expeditione plurimis populis seu sociis sive renitentibus rite perfecta, 623. sqq. 1143. 1153. sqq. Accedit ut magna harum narrationum pars ex interiore doctrina sit derivata, quippe quam vix unus et alter de scriptoribus antiquis auctoritate sua confirmet. Igitur admodum opportune *Βασσαρικὰ* *) quorum supra mentionem fecimus videntur sese offerre, cum praesertim isti Periegesis versus ad Indicum Bacchum

*) *Διονυσιακὰ* vocabant MSS. Schol. Nicandri Ther. 520. editis olim recte restituentibus: *Διονύσιος ἐν τοῖς Ῥιζοτομικοῖς*, id quod Servius ad Virg. Georg. I, 215. evincit certissime. Cassius est enim Dionysius Uticencis, eximius scriptor de re herbaria, quem Plinius adhibuit et in fontibus libri XXI. agnoscit, respicit etiam Hesychius vv. *Ἀμβλῶνες* et *βούτυρος*, laudant Varro, Athenaeus, alii: v. Needhamii Prolegg. ad Geopon. p. LVII. Lips. Eidemne ventorum descriptionem, quam alteri tomo secundum librum Parisiensem inseremus, Geoponica I, 11. rettulerint acceptam, haud decerno.

diserte pertineant. Ac fortasse nonnulli sibi persuadebunt, poema quattuor librorum (nam Stephani laudatio v. *Βωλίγγαι, ιή τῶν Βασσαρικῶν*, et v. *Ὥδονες, ἐν Βασσαρικῶν τεσσαρεςκαιδεκάτῳ*, in mendo cubat) ab eodem auctore, cuius est Periegesis, provenisse: nam de dictionis quidem colore, qualem tria fragmenta prolixiora spectandum exhibeant, in tanta propositi dissimilitudine existimari non posse. Neque satis his obstiterit, quod unus Stephanus Dionysium Bassaricis sic simpliciter protulit, quamquam et Nonni exemplum, unde is maxime libris XIII. et XXVI. vel ipsa nomina cursumque narrationis asciverit, clariore in luce debuit versari, et idem Stephanus Dionysium excitavit etiam ignobiliorem, Gigantiadis voluminum trium conditorem, quae in septemtrionali Graeciae parte sedem suam collocarat: vv. *Κελαδώνη· Νέσσων· Ὀρέσται· Τιτωνεύς.* De quibus argumentis olim disseruit quaedam Vossius Epp. Mythol. II, 32. Verumtamen ista parum habent probabilitatis, nec me commovent, qui cum Periegeten Indiae gentes propemodum ignorare, Bassaricorum vatem Indos multasque Asiae regiones intellexerim exploratas tenere, Nostrum credere malim in assiduitate Bacchicarum religionum ingenio saeculi sui esse obsecutum; eamque dubitationem numerorum quoque volubilitas ac festinatio confirmat, quae quantum a stabili Periegesis gravitate recedit, eo maiore cognatione cum Nonni arte continetur: ut vel hinc liceat existimare, faciem illam epici carminis non a Nonno demum fluxisse. Sed Graecae mythologiae scopulum quando necesse habeo attingere, delatum me sentio ad locum perobscurum, cui cum industria hominum antiquorum curiosior ac temeritas caliginem offuderit, tum aetatis novissimae commenta viam eam affectasse videntur, qua tenebrae cum luce contendant, quod iure dici potest in Heidelbergensem Nonni enarratorem p. 263. sqq. Nobis quidem, qui neque in puteo veritatem esse defossam statuamus, nec mythologiae thesauros expromere conemur, brevi nostrae sententiae rationes licebit declarare, ne confidentius quam verius de Bacchica superstitione credamur pronunciasse. Quae ut recto tramite incedant, tempora severo iudicio sunt distinguenda, quae Alexandri M. expeditionem aut antecedunt aut subsequuntur. Iam antiquius aevum cum ob societatem Phrygiorum Bacchique sacrorum varia deum itinera emensum finxisset, ad Bactros usque et Arabiam Euripides accessisse

narrat, Herodotus, similitudine quadam cerimoniarum animadversa, fortasse etiam Melampodiae quae ferebatur Hesiodi vestigia secutus, Aegyptiis Bacchi cultum et appellationem deberi persuadet audacula suspicione, quam Heynius merito improbavit ad Apollod. p. 230. His tamen nulladum originis Indicae coniectura oboriebatur, quam saecula recentiora, postquam Alexandri virtute remotissimus Oriens erat patefactus, studiis insignibus amplexa propagarunt. Quippe et Macedonicus miles, quem novitas insolitae plagae ad diversissimas morum sonorumque comparationes incautum allexerat, Herculis et Bacchi monumenta quaevis mente renovabat; et regii comites et historici, tum ambitione Graecanica tum artibus adulandi permoti, similia dissimilia pariter in falsam speciem mira libidine composuerunt. Nam quid est cur istorum temeritatem gravi oneremus vituperio, cum huius ipsius aetatis doctrina rerumque usu florentissimae eruditos, Britannos maxime, Indiae praestantia litterarumque nitor incredibilis iis erroribus irretierit, qui nihil fere a Graecorum fingendi celeritate discedant? Igitur integerrimus iudex, Eratosthenes, vere illa de Baccho mendacia Macedonum ac Megasthenis redarguit, Geogr. fr. CVI. Chronogr. fr. XV. (cf. Eust. ad Dionys. 623.), cuius auctoritatem Strabo tam in omni harum fabularum proprietate declaranda reveretur, ut X. p. 471. XI. p. 505. XV. p. 711. sq., quam in columnis Bacchi suos ad inventores revocandis III. p. 171. Quamquam in vulgus compages ista Bacchicarum religionum, iucunditate et ornatu liberiore decora, cum ambitum populorum ac sacrorum fere immensum undique pervagaretur, magis magisque confirmata et exculta est. Hinc enim fluxit Nysarum (vide vel Schol. Il. ζ'. 133. et Hesychium cum Wesselingii annot. ad Diod. I, 15.) ille cumulus, huc commenta redeunt, quae miros dei natales respicerent, ut Melae III, 7, 4. Steph. v. *Ῥάφεια,* omnium vero plenissime ea quae victorias et certamina complecterentur per Asiam universam ad Indos usque et si diis placet Libyam debellata: v. Duris ap. Etym. M. p. 460. (cf. Hemsterh. ad Luciani Nigr. 5.) Apollodor. III, 5. Schol. Apollon. I, 932. II, 904. Eust. ad Il. β'. p. 310. ad Dionys. 976. et quae huius generis plura prostant in officina Diodori, qui totus pendet ab Euhemeri dictatis, vel in Baccho Luciani; quinetiam Libyca narrat monumenta Hieronymus praef. L. II. comment. ad Galatas.

Huc accessit regum Macedonicorum quae ad Romanorum usque principes permanavit libido Graecorum adulatione promota, nomina habitumque Bacchi ad se pertrahendi; qualem studii insaniam in nummis maxime profitentur Antigonus filiusque Demetrius Poliorcetes, Syriae reges aliquot Aegyptiorumque, Mithridates illorum imitator, Antonius triumvir, Commodus, alii: v. Ruhnk. ad Vellei. II, 82. Eckhel. D. N. I, 2. p. 118. 4. p. 366. Sed rara neque continua fama species istius argumenti celebrabantur, neque ambitum rerum fanaticarum videas a poetis aut Alexandrinis aut aetatis Augusteae (velut interpretes istam significationem tribuunt Virg. A. VI, 805. Horat. C. II, 19.) adumbratum nisi levibus indiciis et evanidis; unde factum est, ut ne Cicero quidem, ubi turbidam de Stoicorum et Alexandrinae scholae rivulis doctrinam cupide compilavit, de Nat. D. III, 23. Indicum Bacchum verbo attigerit. Quid quod Euphorio, tenebricosae sapientiae sacerdos, *Διονύσῳ* nihil est complexus nisi commenta pervagatissima, Lydiae solum natale, Atticas res, forsan Argorum quoque expugnationem. Quare subdubitari licebit de Eckhelii explicationibus quibusdam, qui Bacchi Indici formam passim in nummis sibi visus est animadvertisse, ut in Boeotis, Creticis Sybritiae, Ietarum aliorumque; ne ceteros eruditorum conatus recenseam, de quibus satis est commemorare Heerenii sententiam subtiliorem *Ideen* I, 1. p. 382. 3. p. 268. At enim mira cepit incrementa dei auctoritas rerumque gestarum amplitudo mysticorum argutiis et vulgari superstitione, quae a secundo saeculo usque corroborata nullas non religiones ad Bacchum referret: qualia si quis est cupidus cognoscendi, praestant inter ceteros, qui mysteriis obscuris ac tenebrionum interpretationi litarunt, historiarum scriptores, ut Augustae Historiae, Philostratus, Macrobius, Orphicorum oracula. Haec vero portenta rationis delirae pretium fuerit operae post Meinersii disputationem utilissimam accurata et eleganti descriptione complecti, qua nihil salutarius possit excogitari tum ad exploranda temporum istorum ingenia, tum maxime ad fata litterarum atque auctorum disciplinam, proposita, sensus probe percipiendos. Interim iuvat haec collegisse, Dionysium, qui geminarum studium copulaverit cum plenissima rerum Bacchicarum cognitione, quae partim meram fingendi libidinem commonstret, partim eas narrationes, quarum vel vestigia nos fugiant, finibus aevi citerioris esse includendum.

Reliquum est ut ipsa poetae tempora breviter et quam fieri potest certissime exquiramus. Quod si testes desideramus, qui poetam nostrum laudando eius aevum subsignificarint, et auctores suppetunt multo inferiores, Stephanus Byzantius ad epitomen redactus, Constantinus Caesar, Etymol. Magnum aliique grammatici complures, quorum numerum confecit Dodwellus p. 29. sq.; et qui praesentius afferunt indicium Priscianus eoque vetustior Avienus. Hic enim et Dionysium haud ambigue appellavit Ora marit. 331. et, quoniam non potest exiens quartum saeculum excedere, satis ille aliquantum intervalli, quo Graecus homo vigere conversionumque laudem debuerit mereri, declarat intercessisse. Nondum tamen convenit inter doctos, quaenam istius aevi particula Periegeten, qui primam inter et quartam aetatem fuerit interiectus, sibi vindicet: nec mirum, qui suae quisque coniecturae praesidium a singulis indiciis et fortuitis petere potuerint, summam rationum ac pondera momentorum universa concludere non potuerint. Nam ut eorum contentionem praetermittamus, quos supra Augusteam aetatem diximus arcessivisse inconsulto, alii propter Nasamonum excisorum memoriam, Scaligero praeeunte, recentem ab illa clade Nostrum composuisse sumpserunt, quibus Dodwellus p. 4. sqq. adversabatur argumentatione haud callida; nos quid sentiremus tum annotatione ad v. 209. consignavimus, tum si superiore in oratione Dionysium vicimus, quae temporum successu geographicisque commentariis intellexisset esse novata, eorum bonam partem sua industria adiecisse, non licet multum per Nasamones proficere, nisi ut statuamus non potuisse eum esse superiorem. Maiore igitur cum specie principatum Antoninorum alii protulerunt, alii Septimium Severum cum filiis, Elagabalum alii, contemptis Eustathio (ad 350. 1039.) et Scholiaste (vita Dionysii, et ad 355. 1052.). Ac secundae sententiae defensor Scaliger ad Euseb. p. 228. extitit, qui Dionys. 1052. victoriam Parthicam statueret non Augusti laudasse, nimis scilicet remoti a saeculo poetae, sed Septimii Severi: ipsum enim se eo tempore scripsisse testari, quo non unus sed aliquot simul imperarent, v. 355. *Ῥώμην τιμήεσσαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων,* quippe cui, unum si esset significaturus, nullum fuisset negotium ponere, *ἐμοῦ μέγαν οἶκον ἄνακτος*: tres igitur Augustos dici, quos Tertullianus triplicem vocaverit potestatem, Severum patrem et Ca-

racallam Getamque filios. Magni viri rationes modeste reiecit, qui primum sibi placitum sumpsit exornandum, Salmasius ad Spartiani Sever. 15. p. 614. Barthio Adv. 58, 5. tacite secuto: is eodem e versu 1052. victoriam Veri, Marci fratris, qui Parthici cognomen sibi invenit, maluit efficere, et alteri quo Scaliger utebatur, versui innixus Dionysium iussit duos Augustos, Marcum et Verum, testari. Quod si polyhistorum illi principes aequo iure in explicando Periegete versabantur, eadem opinor lege illud sponte conficitur, neutrum vera via processisse, ac nisi certior auctoritas aliunde affuerit, priorem quidem locum fore inutilem, alterum vero, qui de Roma est dominorum sede, nisi quis ludos facere instituat, ipsum Imperatorum regnum innuere. Nam istam interpretandi viam si placet ingredi, Heineccium sane nescio quo pacto redarguamus, qui Dionysium mirifice contendit Augustum cum imperii collega Tiberio significasse (Opusc. Varr. p. 110. sq.). Igitur Dodwellus, ad cuius ambages iam perveniendum est, cum Parthicam cladem ad Traianum rettulisset, sub Elagabalo poetam esse commentatum pronunciavit, Salmasii vestigiis potissimum insistens. Nam qui fundus istius opinionis putari debet, lacuna carminis quam Avieni ope resarcire voluit (v. p. 493.), utcunque leviter excogitata, provenit illa ab ingenio Salmasiano; sed Britannus novis quibusdam indiciis adauxit. Dionysium, ut salvo Parthorum imperio, Persas recentiores nescire, civitatem vero, quam Caracalla cum omnibus provinciis communicavit, celebrasse v. 356. Romam vocando urbium metropolim; Byzantium quoque, dum solum locumque murorum (*οὖδας Βυζάντιον* v. 804.) tradit nec pro more splendorem oppidi proponit, a Severo deletum cognovisse (p. 8—21.). His assensum praebuit Letronnius (sur Dicuil p. 206. 221.) duabus notis inferioris aevi (v. ad 94. 201.) submissis. Equidem in Dodwello sagacitatem iudicio subactam ne hic quidem habeo laudare, qui sententiam talis argumentationis vel maximo frigere videam atque vacillare. Nam Caracallae civitas, quam Spanhemius Exercitatione secunda ad Constitutionem Antonini et Burmannus de Vectigg. P. Rom. c. 11. satis illustraverunt, quo tandem vinculo cum ea Roma quam poeta dicit *μητέρα πασάων πολίων* continetur, praesertim cum ipse Dodwellus nihil inde eruerit (p. 15.), quam cives esse imperii Romani Romanos universos? Immo huic versui subest metro-

polis significatio, quae cum aliquamdiu legitimam vim nec simulatam coloniarum obtinuisset varias in partes deductarum, sensim coepit ad eas urbes transferri, quae vel provinciae suae principatu fruerentur vel dignitate opumque et commerciorum litterarumve laude praestarent, ut postremo per Graecorum vanitatem etiam hac amplitudinis notione destitueretur. Quam potestatem nominis enarravit perspicue post Spanhemium, cuius operam Dodwellus non ignorabat, Eckhelius D. N. P. I. Vol. IV. p. 273. sqq. Quare, quod exemplum Nicomedienses aetate Domitiani (v. annot. ad 354.) praeierant, sua quaecunque ea fuit Noster potuit aemulari, Romam confessus esse dominam ac principem cunctarum civitatum. Sequitur aliud indicium, quod a Byzantio sumptum est ad ruinas redacto. Hoc tamen loco si unquam abreptus prava libidine noluit eruditus vir ne paratis quidem uti, qui Ἀττικὸν οὖδας e v. 423. attulerit, quo ipso tum Atticam regionem tum Athenarum splendorem poeta complectebatur. Tertiae tamen rationi nonnihil ipse tribuerem, si quidem de historicorum annalibus neque commentariis geographicis res ageretur: nunc quoniam haec Periegesis disciplinam debuit commendare vetustis litteris acceptam, quae tamen rariora quaedam incrementa ab usu temporis praegressi repeteret, non sane videtur Dionysius rerum Parthicarum tumultum commemorare potuisse, quarum accuratam notitiam nescio an bellorum tenor perpetuus aut Parthorum nominis perennitas non concesserit. Proinde non ausim in alio silentii vestigio acquiescere, licet paulo fortiore, quod in Constantinopoli nondum laudata vel significata positum est: quamquam si ad istud temporis perdurasset, Nostrum potuisse magnificum imperii lumen et caput alterum tacite praeterire vix quisquam sibi persuaserit. Aliam igitur viam requirere decet, quae firmiora probabilitatis momenta ipso duce scriptore prae se ferat. His vero ductus Dionysium exeunte saeculo tertio vel quarti principio extitisse pronunciaverim. Primum enim arguit eum hominem, qui potestatem Imperatoriam ratam haberet atque inveteratam annorum diuturnitate, Romae illud praeconium v. 355. ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων, et disertius etiam documentum v. 1052. Αὐσονίου βασιλῆος: nam Imperatores paulo seriore tempore, id est ab Antoninis inde, βασιλεῖς vocari demonstrant loci (quibus Diodorus non erat ascribendus) a

Spanhemio de Usu et Praest. N. Vol. II. p. 397. sq. congesti, cuius ab observatione sagaciter profecit Ignarra de palaestra Neap. p. 200. Nec crediderim alienam illam Italiae designationem v. 77. sqq. ab alia causa fluxisse. Quo valent cum aliae quaedam significationes regionum ac populorum, quae citeriore demum aetate proferri potuerunt, ut Moesorum, ut Serum, ut Coliaci, tum vero Nasamonum et Cycladum memoria. Nam et illi seu Domitiani sive alterius arbitrio sub finem primi saeculi sedibus suis expulsi sunt, et Cycladum provincia, quam poeta v. 525. cum Asia voluit coniunctam, cum Strabo et Dio Cassius in Augustea orbis divisione praetermiserint, Plinius ignoret, potest illa videri per Vespasianum quem diserte S. Rufus breviar. 10. affert constituta, qui multa eo in genere novavit, quamvis Suetonius nihil de tali partitione reppererit; sed subsecutis certe temporibus constantior narratio Cycladas novit ad legitimam imperii formam redactas. Huc adde Parthorum cladem, quam etsi nec praefracte ad Antoninos Septimiumve rettulerim, neque ad Augustum est credibile eam verborum magnificentiam spectare, quam quidem in auctore istius aetatis fortasse concoqueremus, tamen Traiani restat expeditio, qui cum iure suo interpretationis aliquam sibi partem vindicet, Nostrum utique debemus, quemcunque is principem expressit, Traiano fuisse inferiorem arbitrari. Eodemque spatio id continetur, quod de Indoscythis extat v. 1088. a scriptoribus saeculi secundi. Ptolemaeo et Arriano quem ferunt, primum prolatis. Iam vero decursum aevi serioris alia produnt, ut Coelesyriae potestas amplissima (v. 899.), quam Ulpianus, Eunapius eorumque aequales confirmant, et Chalcidis v. 803. nomen, quo Chalcedonem ecclesiasticorum volumina celebraverunt. Mittimus alia minus perspicuae sententiae, quae annotatio nostra persequitur, neque hanc in demonstrationem ea, quibus a loco de lapidibus et Bacchica religione depromptis probabilem viam muniebamus, videntur esse pertrahenda. Sed momentum praebet unum stabilissimum Hunnorum mentio, qua plerique defungebantur opera leviore, quod populum ad mare Caspium Vitiorum in sede v. 730. viderant repositum. At unde, quaeso, compererat Noster de ea gente, quam primus a rumore quodam acceptam Zonaras exhibuit Caro regnante provenisse, bellis cognitam quarti demum saeculi scriptores describunt, neque vulgaris geographiae magister

potuit nisi usu longinquiore notam libello consignare? nam Ptolemaeus quidem quos Chunos novit, eos ad regionem transtulit longe diversissimam. His Alanos adde, quos annotat. ad 308. tractatos eadem in causa versari necesse est. Praeclare igitur et liberaliter agi putamus cum Dionysio, si tantis oppressus indiciis finem tertii saeculi vel exordia quarti queat tueri ac propriam aetatem obtinere.

* * *

Corollarii loco fragmenta subiunxi Bassaricorum Dionysii, ne quid desideretur, quod ad hanc disputationem faciat probabiliter perficiendam; quamquam Nonni cultoribus, ut et versus emendatiores componant et reliquias apud Stephanum latitantes (quo pertinent eius observationes vv. *Βλέμυες. Γήρεια. Γίγωνος. Ζάβιοι. Πράσιοι.* cf. Eustath. ad 606.) diligenter indagent, libens permitto, qui bonas horas in istis nugis nolim conterere. Nostra igitur opera in eo constitit, ut loci Stephaniani paulo castigatiores ascriberentur, Nonni quibusdam narrationibus collatis.

I. Steph. *Μαλλοί, ἔθνος Ἰνδικὸν τῶν ἀνθεστηκότων τῷ Διονύσῳ μετὰ Δηριάδου, ὡς Διονύσιος Βασσαρικῶν α΄.*

II. *Ἐρύσθεια πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ Ἀπόλλων τιμᾶται Ὑλάτης. Διονύσιος Βασσαρικῶν τρίτῃ·*

οἵ τ' ἔχον Ὑλάταο θεοῦ ἕδος Ἀπόλλωνος,
Τέμβρον Ἐρύσθειάν τε καὶ εἰναλίην Ἀμαμασσόν.

V. Nonn. XIII, 444. sq.

III. *Καρπασία. — Διονύσιος δὲ διὰ διφθόγγου Κραπάσειαν αὐτήν φησιν ἐν τρίτῳ Βασσαρικῶν·*

ἠδ' ὁπόσοι Κινύρειον ἴδ' αἰπεινὴν Κραπάσειαν.

V. Nonn. ib. 451, 55.

IV. *Σόλοι. — Διονύσιος δ' ἐν τρίτῳ Βασσαρικῶν Σώλειαν λέγει, διὰ τοῦ ω̄ τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου.* cf. Nonn. ib. 447.

V. *Τεγησσός, πόλις Κύπρου. Διονύσιος ἐν Βασσαρικῶν τρίτῳ.*

VI. *Ὄανος, πόλις Λυδίας. Διονύσιος ἐν τρίτῳ Βασσαρικῶν.* V. Nonn. ib. 471.

VII. *Δρεσία, πόλις Φρυγίας. Διονύσιος ἐν Βασσαρικῶν γ΄·*

Βούδειαν Δρεσίην τε καὶ οἳ μηλώδεα γαῖαν.

V. Nonn. ib. 512. sqq.

VIII. *Βούκιννα, πόλις Σικελίας. Διονύσιος ἐν τρίτ Βασσαρικῶν.*

IX. *Ζόαρα, πόλις Περσική. οἱ οἰκοῦντες Ζοαρᾶτα Διονύσιος καὶ Ζοάρους αὐτούς φησιν ἐν τρίτῳ Βασσα ρικῶν.*

X. *Βωλίγγαι, ἔθνος Ἰνδικόν. Διονύσιος γ'.* (vulgo ιή *τῶν Βασσαρικῶν·*

καὶ τότε Βωλίγγῃσι μέτ' ἀνδράσι Τέκταφος ὦρτο.

V. Nonn. XXVI, 101. sqq. et Falkenb. p. 888. Eoden que pertinet:

XI. *Γάζος, πόλις Ἰνδική, κατὰ Διονύσου πολεμήσα σα μετὰ Δηριάδου, λινοῦν ἔχουσα τεῖχος, καθὰ [Διον σιος] ἐν τρίτῃ Βασσαρικῶν·*

Γήρειαν Ῥοδόην τε καὶ οἳ λινοτειχέα Γάζον * *
τοῖόν μιν κλωστοῖο λίνου πέρι τεῖχος ἐέργει,
ἀστύφελον δηΐοισι, καὶ εἰ παγχάλκεοι εἶεν,
ὕψος μὲν μάλα δή τι διαμπερὲς ὀργυιῇσι
μετρητὸν πισύρεσσιν, ἀτὰρ μῆκός τε καὶ ἰθύν,
ὅσσον ἀνὴρ δοιοῖσιν ἐν ἠελίοισιν ἀνύσσαι,
ἠῶθεν κνέφας ἄκρον ἐπειγόμενος ποσὶν οἷσιν.

Alia Falkenburgius et Salmasius, alia ipsi correximu de v. 6. vide ad Dionys. 155.

XII. *Κάσπειρος. — τὸ ἐθνικὸν Κάσπειροι, ὡς Δι νύσιος ἐν γ' Βασσαρικῶν·*

ἐν δέ τε Κάσπειροι ποσσίκλυτοι, ἐν δ' Ἀριηνοί.

καὶ πάλιν·

Κοσσαῖος γενεὴν Κασπειρόθεν, οἵ ῥά τε πάντων
Ἰνδῶν, ὅσσοι ἔασιν, ἀφάρτερα γούνατ' ἔχουσιν.
ὅσσον γάρ τ' ἐν ὄρεσσιν ἀριστεύουσι λέοντες,
ἢ ὁπόσον δελφῖνες ἔσω ἁλὸς ἠχηέσσης,
αἰετὸς εἰν ὄρνισι μεταπρέπει ἀγρομένοισιν,
ἵπποι τε πλακόεντος ἔσω πεδίοιο θέοντες,
τόσσον ἐλαφρότατοι πάντων προφέρουσι πόδεσσι
Κάσπειροι μετὰ φῦλα, τάτ' ἄφθιτος ἔλλαχεν ἠώς.

V. Nonn. ib. 167. Horum simillimi sunt versus Oppia ni Cyneg. I, 280. sqq. De primo versu male Frieden de med. pent. syll. p. 325.

XIII. *Δαρσανία, πόλις Ἰνδική, ἐν ᾗ αὐθημερὸ ἱμάτιον ἱστουργοῦσι γυναῖκες, ὡς Διονύσιος Βασσαρ κῶν τρίτῃ·*

οἵοι Δαρσανίην ναῖον πόλιν εὐρυάγυιαν,
ἔνθα τε πέπλα γυναῖκες Ἀθηναίης ἰότητι
αὐτῆμαρ κροκόωσιν ἀφ' ἱστοπόδων τανύουσαι,
αὐτῆμαρ δ' [ἔταμόν τε καὶ ἐξ ἱστῶν] ἐρύσαντο.

V. Nonn. l. l. et Falkenb. p. 889. Salmas. ad Scr. H. Aug. T. I. p. 547.

XIV. *Δάρδαι, Ἰνδικὸν ἔθνος, ὑπὸ Δηριάδῃ πολεμῆσαν Διονύσῳ, ὡς Διονύσιος ἐν γ΄. Βασσαρικῶν.*

XV. *Ὑδάρκαι, ἔθνος Ἰνδικὸν ἀντιταξάμενον Διονύσῳ, ὡς Διονύσιος Βασσαρικῶν τρίτῳ.*

XVI. *Γάνδροι, ἔθνος Ἰνδῶν ἀντιταχθὲν Διονύσῳ, ὡς Διονύσιος Βασσαρικῶν τετάρτῳ.*

XVII. *Ἔαρες, ἔθνος Ἰνδικὸν τῶν μετὰ Δηριάδου Διονύσῳ πολεμησάντων. Διονύσιος ἐν Βασσαρικῶν δ΄·*

οἱ δὲ θοῶς προγένοντο Διωνύσου κατὰ Θήβης.

Versus manifesto depravatissimus.

XVIII. *Ὤδονες, ἔθνος Θρᾴκης τοῖς Μαίδοις ὅμορον. Διονύσιος ἐν Βασσαρικῶν τετάρτῳ* (vulgo *τεσσαρεσκαιδεκάτῳ*)·

Μαίδων τ᾽ ἄγρια φῦλα καὶ Ὤδονες ἐγχεσίπεπλοι (?).

XIX. *Κασσίτερα, νῆσος ἐν τῷ ὠκεανῷ, τῇ Ἰνδικῇ προσεχής, ὡς Διονύσιος ἐν Βασσαρικοῖς.*

XX. *Πάνδαι, ἔθνος Ἰνδικὸν κατὰ Διονύσου μετὰ Δηριάδου στρατευσάμενον, καθὰ Διονύσιος.*

XXI. *Σίβαι, Ἰνδικὸν ἔθνος ἅμα Δηριάδῃ μαχεσάμενον Διονύσῳ, καθά φησι Διονύσιος.*

ANNOTATIO
AD
DIONYSIUM PERIEGETEN.

Inscriptionem operis, cum olim extitisset aliquanto disertior (nam vulgabatur *Οἰκουμένης Περιήγησις*, affirmante etiam Schol. v. 3.), prolixe tractaverunt Henr. Stephanus et Holstenius: quorum Stephanus cum Eustathium *περιηγεῖσθαι* explicantem *τὴν κατὰ λεπτὸν δηλοῦν ἀφήγησιν* improbasset, atque Luciani duos locos in eam sententiam allatos diversa via esset interpretatus, periegeten hunc Dionysium pro duce per orbem terrarum habere maluit; Latinorum tamen vocabulum quod accurate respondeat nullum sibi suppetere, nisi forte circumductio per orbem placeat. Neque procul recedit eiusdem Stephani explicatio Thes. L. Gr. proposita. Quibus aptiora quaedam protulit Holstenius quattuor periegetarum, Polemonis, Heliodori, Diodori, Pausaniae, admonens, addito dicterio Athenaei VII. p. 294. A. de Archestrato, gulonum praeceptore, *ὁ καλὸς οὗτος περιηγητής*, et Iuliano ap. Suid. v. *Ἡρόδοτος· οἱ τὴν οἰκουμένην περιηγούμενοι γῆν ἱστοροῦσιν*: praeterea finitionem commemorat planiorem commentatoris Aphthonii ad caput de *ἐκφράσει*: *περιηγεῖσθαι ἔστι τό τινι προϊέναι τινὸς καὶ δεικνύειν αὐτῷ ἃ μήπω τεθέαται· τὸν δὲ τοῦτο ποιοῦντα περιηγητὴν λέγομεν.* Neque vero ille universum verbi complexum exprimit, aut cum convertit circumvectionem, id quod Graeci *περιήγησιν* vocaverint, aut cum usum comparat Herodoti, vel Lucretii aliorumque circumcaesuram, Hesychiive glossam minus subtilem, *περιήγει, ἐζωγράφει*: nec multum ab his

distat Creuzeri demonstratio ad Hecataeum p. 19. sq. Parum vero iuvit Salmasius ad Solin. p. 68., qui post eruditas ut solet ambages *περιήγησιν* exactam morosamque descriptionem esse voluit cum rei cuiuslibet, tum maxime locorum. Sed si quis probe perpenderit Ruhnkenii eam disputationem ad Timaeum, quam quidem ille de exegetis instituit, a Boettigero (*Archaeol. der Malerei* p. 300.) exornatam, non iam is dubitare poterit, quin *περιήγησις* quae propria fuit geographorum inprimis a publico exegetarum munere, praesertim Atticorum, fluxerit, qui cum ab origine sacra et religiones expedire debuerint et procurare, tum post Alexandri M. aetatem, eruditionis genitricem multiplicis, sensim ad historias et antiquitates divinas ac profanas singularumque terrarum ingenium et decora sese contulerunt enarranda, ut qui priscarum fabularum et variae essent doctrinae multo peritissimi. In his familiam ducit Philochorus, quem qui secutus est Polemo, rituum ac religionum Atticarum interpres, monumentis ac donariis institutisque tum per Athenas tum plerasque Graeciae civitates insignibus totum sese dicavit operose commentandis; de cuius studiis vel commemoratio sufficiat G. I. Vossii de hist. Gr. I, 18.; tantum addo, Suidae quadam narratione, qui reliquisse eum *κοσμικὴν περιήγησιν, ἤτοι γεωγραφίαν,* nulla profecto cum fide prodidit, Ukertum quem mireris in errorem esse inductum Geogr. I, 1. p. **141.** Haud tamen scio an nullum sit manifestius nomen Diodoro, qui *Περιηγητής* dictus singulos Atticae pagos perlustravit libro *περὶ δήμων,* ab Harpocratione atque Athenaeo frequenter adhibito. At Diodori, Heliodori, aliorum sectam studiorum Pausanias amplificavit uberrime, qui, si modo discedimus ab Herodoteae historiae imitatione atque rhetorica eius contentione, quid aliud quam versatur in Graecis originibus, signis artibusque magnificis, sacris solennibus? Omnino plura exempla satis ostendunt, qui *ἐξηγητῶν* officiis antiquitus religiosis essent functi, eos paulatim litteratam disciplinam divinarum humanarumque rerum adiunxisse, ut *ἐξηγηταὶ* cum *περιηγηταῖς* tanquam diffusi iure haberentur, cum praesertim Atheniensium interpretibus successerint Delphici periegetae, ambiguum sane genus, sive aedituos, sive anilis superstitionis ac fabulationis custodes praedicaris. Egregie igitur Hemsterhusius ad Luciani D. D. XX. p. 412. (II. p. 501. Bip.) auctorum usu diiudicato, istam esse vo-

cis potestatem sensit, per omnes partes peregrinos circumducere, quaeque visu digna sint monstrare et enarrare, modo non alteram notionem effecisset, accurate singulas rei gestae partes narrando persequi. Nihil enim aliud quam geographicam quandam adumbrationem, quasi chorographiae compendium vel monogrammata, *περιήγησις* debuit significare, quae regionum, oppidorum sacrorumque illustrium enarrationem planam germanamque, qualem Hecataeus praestat ac Dionysii poema, Strabo quoque loco singulari ipse sibi vindicavit (XVII. p. 803. extr.), suis fidei ac brevitatis finibus circumscriptam, complecteretur. Apposite Athenaeus VII. p. 278. D. *ὥςπερ οἱ τὰς περιηγήσεις καὶ τοὺς περίπλους ποιησάμενοι, μετ' ἀκριβείας ἐθέλει πάντα ἐκτίθεσθαι* (Archestratus), *ὅπου ἐστὶν ἕκαστον κάλλιστον βρωτόν.* Igitur tempore *περιήγησις*, id quod fuerat *γῆς περίοδος*, vulgari videtur usu fuisse receptum, ut quamcunque in descriptionem orbis caderet: siquidem edita Stephani Epitome, ubi codices *περὶ γῆς* constanter tenuerunt, *περιήγησιν* affert Apollodori. cf. Schol. Ven. Il. *μ'*. 239.

Huic sententiae lucem quodammodo recensus eorum commodabit, quos nunc quidem mihi constitit in Periegesibus elaborasse. Mitto portentosam Hesiodi *γῆς περίοδον*, cuius conformationem vel auctoritatem, cum unus Strabo VII. p. 302. eam dubitanter excitaverit, reliqua quae Buttmannus congessit ad Schol. Od. *α'*. 85. incertis in coniecturis sint posita, non iam licet in disceptationem vocare. Sed primarium sese Periegeten exhibuit Hecataeus, qui *Γῆς περίοδον* vulgavit, duobus voluminibus quae *Εὐρώπη* ferebantur et *Ἀσίη* comprehensam, a grammaticis vero saepius inscriptam *Περιήγησιν* vel *Εὐρώπης* vel *Ἀσίας*: Stephanus etiam *Περιήγησιν Λιβύκων* et *Αἰγύπτου* laudavit. Callimachus tamen Asiae Periegesis antiquitatem convellit, cui vereor ut Ukertus singulari de Hecataeo scriptione firme restiterit; neque enim videntur fragmenta quaedam consentire cum astricta narrationis brevitate, quam pleraeque eius reliquiae apud Stephanum prae se ferunt, in dinumerandis illae populis oppidisque magis quam explicandis versatae; quid quod grammaticam observationem ad primam Periegesin Hecataei rettulit Harpocratio v. *Ῥοδωνιά?* Deinde Ctesiae, quem Periplos constat edidisse, nominatur Periegesis liber tertius Steph. v. *Κοσύτη*: item

Mnaseae, clarissimi geographi, ib. v. *Ἐγχελᾶνες* (*ἐν γ' τῶν Περιηγήσεων*): Theophilus *ἐν ἑνδεκάτῳ Περιηγήσεως Σικελίας* ib. v. *Παλική* (cui comitem dabimus Mempsidorum *τὸν τὴν Σικελίαν περιηγησάμενον* ap. Schol. Od. *μ'*. 301.): Hermias *ἐν Περιηγήσει* ib. v. *Χαλκίς*: Antigonus *ἐν Περιηγήσει Μακεδονικῇ* ib. v. *Ἀβαντίς*: Asclepiades Myrleanus, Turditanorum Periegetes, teste Strab. III. p. 157.: Cicilii *Περιήγησις Ἑλλάδος* ap. Eudociam p. 270.: incertus auctor qui iambicis versibus Periegesin condidit ap. Casaub. Anim. ad Ath. XII, 21. (cf. annot. ad 372.) De Metrodori vero Periegesi interim addubitamus. Restat adhuc Scymni Periegesis, hoc ipso indice ab uno Stephano semel significata, qui si recte habet, exemplum debet ab eo vetustarum Periegesium quales supra exposuimus sumi luculentissimum. Sed de Scymno posthac viderimus; notabimus tamen Dodwelli commentum, qui mirificum sibi corpus sedecim ad minimum Periegesium effinxit dissert. de Scymno p. 97. sq. Verumtamen istis in unum collectis *περιηγήσεως* notionem geographicam ex iusta quidem aestimatione conficitur multo recentiore quam vulgaris fert persuasio tempore viguisse, neque aetatem eam excedere eruditionis Alexandrinae.

1. Tetigit Eustath. ep. p. 79, 13. *Πόντον*, cui oppositus esset Oceanus, Bredovius vidit ad internum mare spectare patens a freto Gaditano ad paludem usque Maeotidem. Perspicue Varro Atacinus Chorographiae, quam ad Eratosthenis Mercurium et Geographica composuerat, fr. III.

— exporrecta iacet tellus huic extima fluctu
Oceani, interior Neptuno cingitur ora.

His vero finibus vocem coeptam esse contineri, posteaquam inde ab Homerica poesi insignis progressio fiebat ad ampliorem orbis notitiam, unde poetae tam Graeci quam Latini (hinc enim fluxerunt Romanorum formulae mare oceanum atque internum, cum aliis id genus saepius illustratae, ut ab iis quos Tzsch. ad Mel. II, 6, 2. congessit) eundem significationis modum asciverint, monuerat Vossius ad Virgilii Bucolica. Neque silenda tamen erudita Is. Vossii annotatio ad Catull. p. 76. 77.

2. *ἄκριτα* vetustum glossema *ἄσπετα* deturbavit in G. M. (*γρ ἄκριτα*) Eton. a. z. *γρ* e. var. lect. Rob. et H. Steph. Sed *ἄκριτα* cum Priscianus convertisset, populosque per orbem discretos, in reprehensio-

nem incurrit ille H. Stephani, neque antiphrasin neque lectionem, si qua ea, *εὔκριτα* concedentis, cum potius proferri debuerit, quae prae multitudine vix possunt discerni. Hillius Romanum ab numerorum necessitate excusatum habuit, Stephano Bredovius est assensus. Sed apparet hic quoque Stephanum tricis suis et quaestiunculis indulsisse. Priscianum utique quid impedit quominus statuamus in ista voce, qui mos fuit antiquorum grammaticorum, *ᾱ ἐπιτατικὸν* agnovisse, velut amplificant *ἀτίμητος* et *ἀσταγής*, qualia congessit pleraque Valckenarius digressione I. a Theocriteis p. 214. sqq.: ut *ἄκριτα* videretur ex ista ratione ad copiosas gentes spectare et invicem conterminas, quae possint operose distingui. Quamquam liberalior Priscianeae paraphrasis facies ne requirit quidem veniam difficilem, aut Hudsoni contentionem cum Wernsdorfio vel *εὔκριτα* eruentis, vel Priscianum interpolantis coniectura, populosque per orbem in-discretos. Hoc tamen vere crediderim Stephanum Thes. Gr. observasse, vocis *ἄκριτος* eam potestatem quam Dionysius usurpavit recentioribus maxime scriptoribus esse tritam.

4. *ἐστεφάνωται* illustrabat Passovius laudatis Eustathio ad Il. *ό*. p. 1010, 10. et Boissonado ad Philostr. Hero. p. 467. Poetas quidem qui coeli terrarumque ambitum stellis vel mari tanquam corona descripserint afferre supervacuum; inusitata vero dicendi forma ad muros translata deinceps annotabitur ad 369.

5. *οὐ μέν* non adeo locupletes praebent codd. D. G. M. Bodl. 1. 2. Pal. Schell. R. Florentt. tres Vind. 1. *χ*. var. lect. Rob. Steph. Paraphr. Ald.

6. *εὐρυτέρη* recentioribus exemplis vulgatur, sed *ὀξυτέρη* optimus quisque liber scriptus editusve agnoscit, id est, A. B. D. margo G. M. R. S. b. e. h. i. (m. sec.) m. o. r. z. cod. Pet. Bodl. 4. Vind. 1. var. lect. Rob. et H. Steph. Ald. adde *ὀξυτέρη* (superscr. α) in d. et uno Flor. (alius *εὐρυτέρη, γρ ὀξυτέρη*.) *εὐρυτέρη καὶ ὀξυτέρη* in t. contra quam e. glossema praebet *προμήκης*, M. *πλατυτέρα*. Accedunt Prisc. v. 12. (artatur) Eustath. tum hic tum ad 620. Schol. ad v. 3. (et *ὀξυτέρα* ad 620.), subiungens tamen fere quae Rob. Steph. in var. lectionis: *γέγραπται δὲ ἔν τινι τῶν ἡμετέρων ἀντιγράφων, ὅτι ἐπιπολάζουσα γραφὴ ἐν πᾶσιν ὡς εἰπεῖν εὑρισκομένη τοῖς ἀντιγράφοις ἐστὶν εὐρυτέρη*. Vides paene omnem vulgatae auctoritatem decedere, nisi quod praeter Para-

phrasin margo R. affertur: nam de Nicephoro Blemm. minus constat, ambigua significanti, *τοῦ γὰρ πρὸς δυσμὰς τὸ τῆς ἑῴας πλατύτερόν ἐστι μέρος.* Hinc dissidia sunt inter eruditos homines exorta. Nunnesius quibus artibus disserendi vulgatum confirmaverit, satius est ipsius verbis intelligi in Miscell. Obss. Vol. VII. p. 162. At Salmasius ad Solin. p. 466. utramque varietatem ferri posse pronunciavit, modo post *εὐρυτέρη* distingueretur; quam rationem sequetur, si quis speciem inconditae compositionis recusabit. Contra Holstenius collato v. 278. *ὀξυτέρη*, in plerisque omnibus MSS. vel, ut alibi ait, in Britannicis Gallicisque ferme codicibus repertum, unice comprobavit, Avienum quoque opinatus dum *εὐρυτέρη* exprimit non satis Dionysii mentem intellexisse, qui quod ad latera rettulerit septemtrionis et austri, id Avienum de sola parte orientali cepisse. Sed in hoc ille labitur, neque Vlitium (quem veram Dionysii scriptionem videmus perspexisse: v. annot. ad v. 7.) Avieni latuit corruptela, qui quamquam stilo liberiore *ὀξυτέρη* exprimere debuit, *κελεύθους* tamen *ἠελίοιο* mirificos in sensus pro sua geographiae scientia detorsit. Deinde Brunckius codices laudavit, refragante Bredovio, licet is a tali sensu versum 278. nimium discrepare perspexerit; neque Spohnius, alterius lectionis vindex, iudicium suum in tuto collocavit. Is enim ad Niceph. p. 21. optimis libris contendens vulgatum retineri, quod altero aptius multo sibi esse videatur, istud discriminis satis habuit apposuisse, ut *πλατύ* plerumque latum denotet, oppositum acuto et angusto, *εὐρύ* autem amplum et vastum angusto et coartato ita oppositum, ut non tam longitudinem, quam omnem magnitudinem et ambitum respiciat. Unde factum est, ut re minus explorata distingui iuberet cum Salmasio: quasi quae utrimque amplior ad ortum occasumque esset constituta, orbis formam terra excederet. Equidem mirer, si quis manifestae falsitatis pristinam scriptionem absolverit, ac sana mente terram iusserit conversam ad ortum et occidentem, utrumque solis cursum, in patulam vastitatem diffundi. At obstat Strabonis, ut hoc utar, observatio diserta, qui longitudinem terrae dum enarrat (II. p. 116.) chlamydis in speciem componi eam praecipit, quando magna in extremis contractio existat, prout in occidentalibus maxime sibi usui venisse prodit; id quod

accuratius in singulis regionibus designat p. 120. et XI. p. 519.: unde *ὀξυτέρην* eundem quem Straboni *μ ε ί ο υ-ρ ο ν* usum Dionysio praestare perspicitur; obstat etiam coni similitudo, cuius duo latera fastigio finiantur occidentali, vel teretis fundae circumductio, quae cum rotundam terrae conformationem expulisset (v. Agathem. I, 1. coll. Gemino c. 13.), geographi partis borealis anfractum quam tractus australes longius diduxerunt, quo spectat Nostri praeceptum v. 47. Profecto simplex est H i l l i u s, qui, quamvis ad ortum et occasum angustior dicenda foret, tamen latitudinem oppositam non esse longitudini edixerit, sed confusam quandam maioris circuitus imaginem scriptori obversatam; quamquam in ea defensione nihil nisi Papium compilavit. Enimvero cum vetustissimi homines orbem terrarum ad amussim tornatum sibi finxissent, Herodotum constat eam opinionem impugnasse (IV, 36. sqq.), Alexandrinam deinceps scholam Eratosthene praeeunte speciem habitatarum regionum ad chlamydis formam adumbrasse, ita ut partes et occidentales ad Iberiam et Britanniam, et orientales Seribus tenus Indisque extremis in angustias plane commenticias coartarentur, reliqua sub austrum et inprimis septemtriones nimiam in latitudinem recederent. Velut Libya documentum praebet vulgatae persuasionis, ad Europam illa portentoso acumine longius porrecta cum eaque confusa, neque Arabes in ea re feruntur a Graecis abhorruisse, Libyam Europamque conglutinantes. Huius vero doctrinae cum haud obscura reliquerit indicia quisquis libellum de mundo Aristoteli supposuit (III, 8.), tum luculenter eam exposuit Strabo lib. II., sed brevissime p. 85. *τῆς οἰκουμένης ἀπ᾽ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν μηκυνομένης, ἀπὸ δὲ ἄρκτων ἐπὶ νότον πλατυνομένης*: Eratosthene quidem praeeunte Geogr. fr. XLVI. Dixit de eo Eustathius quoque, suo tamen more, ad v. 39. Tantus igitur regionum complexus ut videbatur patescere in immensam camporum planitiem, ita rudem quandam speciem obtusorum acutorumve angulorum occasus et ortus collegit. Iam interpretationi confirmandae iuvat C i c e r o n i s hunc locum, quo vix similiorem ad sententiarum consilium et tenorem istis versibus admovere licet, ex libro de Nat. Deor. II, 66. depromere, placitum opinor Posidonii continentem: „his quoque hominibus consulunt, qui has nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. Sin autem his consulunt, qui quasi quan-

dam magnam insulam incolunt, quam nos orbem terrae vocamus: etiam illis consulunt, qui partes eius insulae tenent, Europam, Asiam, Africam." Gemella praebet alter eiusdem locus ex Somnio Scipionis infra afferendus ad v. 30. Inde etiam Melae sententia (I, 1, 3.) iustam explicationem accipiat atque ab interpretum crisi vindicetur: haec ergo ab ortu porrecta ad occasum, et quia sic iacet, aliquanto quam ubi latissima est longior; nempe terram, si quidem ab ortu in occiduam partem anfractibus circumscripta vergeret, omnino fuit necesse longiorem quam latiorem in ambitum excedere. Quapropter vulgatum ab omnibus vel auctoritatis vel veritatis momentis destitutum reiiciendum putavi. Bredovium quidem, alterum falsae explicationi imputantem, quae per Eustathium subnata sit, perspicue ratio fefellit: nam et Eustathius adeo cautam utriusque vocis distinguendae legem instituit, ut nisi imperitus aberrare non posset, et alioqui codicum pars aetatem commentatoris antecedit.

7. *σφενδόνῃ* tetigit paucis Voss. ad Virg. Georg. p. 121., qui quod palam, non fundam intelligi subindicavit, Holstenii rationem (sive H. Stephani Thes. Gr. T. III. c. 1177. c.) nequeo posthabere, qui *μακρόκωλον* Balearum *σφενδόνην* ex Strab. III. pag. 168. comparavit. Contra terram cornua duo tanquam arcus exprimere voluit Scriptor de Mundo III, 8: at tympani speciem proposuit Aristoteles Meteor. II, 5. cf. Varro ap. August. de Civ. D. VII, 24. Recte vero Vlitius ad Nemesiani Cyneg. 91. intellexit, chlamydis similitudinem quam plerique sequerentur Dionysium adumbrasse. Istam vero fundam, quae doctrina est Dionysii a Posidonio praecepta (quam utriusque nominibus ascriptis exposuit Eustath. ad Il. *η*. p. 690, 43.), effingere licet, quamquam artificio rudiore, conis duobus quasi per mathematicam ellipsin invicem connexis et compactis, qui ex dimidia parte Europam Libyae coniunctam ita exhibeant, ut Asia vestigiis partium utrarumque oppositis insistat.

ἐοικυῖα nescio an plerique libri praebeant, quamquam ex solis D. R. d. m. Pal. Schell. uno Flor. Vind. 1. enotatum; inter editores primus in erratis et var. lect. correxit R. Stephanus ediditque *εἰκυῖα,* quod tenent G. a. r. unus Flor. Bodl. 4. Cant. Eton. Schol. ad v. 3.

8. *ἐν* lectionem codd. levissimorum, Bodl. 3. 4. Pal. Vind. 2. praeter Paraphrasten, quem faciliorem formu-

lam praetulisse non mirum, probavit Schaef. Melett. p. 38. Nolim abuti vv. 11. 313. *λοξὸν - ὀρθὸν ἐπὶ γραμμῇ*, sed tutissime rem provisam esse duco locis vel dictionibus aliquammultis, quae statum ac proprietatem actionis isto structurae genere significent. Ac tritiora quaedam attigit Hemsterhusius ad Luciani D. Mortt. VII. aliique; huc vero propius spectant Sophocl. Antig. 759. *ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις·* El. 108. *ἐπὶ κωκυτῷ — ἠχὼ πᾶσι προφαίνειν*: sed inprimis Plato Legg. VI. extr. *τῶν ἐπὶ τοῖς ἔτεσιν ἀριθμουμένων.* Nos simillime: *zu drei Theilen.* At talem sensum vel alium qui hoc loco quadret aptissime nescio an nusquam *ἐν* impleverit.

9. Maiore tamen veri specie *πρώτην μέν* idem Schaeferus ex Bodl. 1. 2. suasit, quos adiuvant A. B. R. S. Pal. b. d. m. tres Florentt. Ald. et cum vulgatis cetera consentiens praeter *πρώτην* Schell.; accedit Brunckii assensus insuper annotantis: ,,Schol. *πρῶτον μέν*, ut Eustath. in libris impressis, sed in Reg. Cod. *πρῶτα μέν.*" Et *πρῶτα μέν* extat in z. et Eust. ad v. 98. *πρῶτον* vel *πρώτην* in var. lect. R. et H. Steph. et marg. Bekk. *πρώτην* (α) Vind. 2 *πρῶτον μέν* Matthiae. Prisciani versio: e t p r i m a m L i b y e n neutris pondus videtur addere. Verum omnibus perpensis novatam lectionem, a Passovio in ordinem receptam, vix tolerari posse persuasum est, quae quavis in explicatione Libyam proponat primam orbis regionem tripartitae divisioni illatam, deinceps Europam Asiamque: quod quis unquam geographorum veterum edicere sustinuit? nam illud non vereor, ne quis Libyae mentionem supra commentatione de Dionysio pag. 497. tractatam huic narrationi diversissimae velit accommodare. At vero vulgaris forma dicendi primo loco Libyam, secundo tertioque ceteras, quippe tres bene discriminatas, terrarum partes constituit; qua in elocutione ne particulae *μὲν οὖν* offendant in enumeratione positae, cavet eorum usus apud Platonem Phaed. p. 90. E. Pausaniam VII, 26, 4. et qui haud dissimilis est locus Thucyd. IV, 104.; quo collato nequit dubitari quin Platoni Polit. p. 269. D. sua sit formula reddenda libris addicentibus. Hoc dicit: e t q u i d e m a l i a m L i b y e n, a l i a m r u r s u s E u r o p a m, a l i a m d i s i u n x e r u n t A s i a m.

10. 11. Simili ratione Strabonem videmus (XVII. p. 825.) eius trianguli, quod Libya efficeret, basin latus constituisse a Nilo ad Columnas porrectum. Sed hunc

modum, quo Dionysius Libyam ab Europa disiunxit, unde possit de veterum notionibus geographicis existimari, Bredovius satis esse memorabilem iudicavit, quoniam obliqua linea compulsus ille quadam necessitate Libyam ab occasu ad orientem voluit determinari, sed ita, ut Canobicum Nili ostium Libyae continuitatem ab Asia dirimeret, id quod diserte prolatum est v. 230. cf. Scylac. p. 43. Hinc antiqua fluxit divisio, dudum ab Herodoto II, 16. reprehensa, ut Delta cum partibus Aegypti mediterraneis ac superioribus, quae in ortum spectant, Asianis regionibus adiungeretur. Quo fieri potuit ut valeret reliqua sinus Arabici obscuritas, qui stagnum mediocre ferretur, quod Nilus ex Oceano repetebatur: ut formam in triquetram vel quadrangulam Libya cogeretur. Eadem plurimi repetierunt, ut Mela I, 1. extr. 4. Plin. III, 1.; sed tamen subtiliorem eorum discrepantiam attigit Strabo I. p. 35. (quamquam istorum mentem haud satis eum esse assecutum arguit p. 32.), qui sinum quam Nilum accommodatius utriusque continentis esse confinium pronunciaverunt, in quibus haud scio an ponendus sit Aristoteles Probl. 12. 13. nec procul Agathemerus II, 2. abest. Quae cum ita se haberent, potuit Strabo I. p. 66. quaestionem quandam de finibus regendis excogitare, si Libyae Asiaeque imperium inter duos divideretur, utri Aegyptum inferiorem oporteret adiudicari. Omnem fluctuationem tandem Ptolemaeus removit, cuius insignis est locus II, 1. Ceterum Holstenii commentum extat non premendum, sed pedestri scriptore dignum, coniicientis *Γαδειρόθεν ἐς στόμα Νείλου.* At si qua videtur indiligentia orationem impedire, tenendum certe *ἀπ' Εὐρώπης* accipiendum esse secundum geographicam consuetudinem (v. Eratosth. Merc. fr. XIV.), a b E u r o p a u s q u e, unde curvata linea Gaditanam extremitatem cum Nilo coniungeret. *ἀλλ' ἤ τοι* al. ap. Huds.

12. *θερειότατος* nescio unde acceperit margo H. Stephani, quod ipsum Schol. *θερειότατον* scripsit, lapsu credo librarii detortum. Dionysius debebat occidentale Canobicum ostium appellare.

13. *τέμενος Κανώβου* Eustathius vere ad poeticam rettulit amplificationem; in tanta enim Canobi (sive Canopi) herois celebritate, publica tamen quam geographus posset litteris compendiariis mandare veneratio, si quidem a coniecturis noviciis discesseris, reperiri videtur nulla. Ceterum de his fabulis plurima collegit interpres

Cononis narrat. VIII. Frequenter vero *τέμενος* omnem locorum sanctitatem vel monumentorum decora, in quibus numen vel arbitrium praepotentis naturae versari crederetur, indicabat: *αἰθέρος τέμενος* Aeschyl. Perss. 363. *ἀνέμων τέμενος* Philetas ap. Stob. Serm. LIX. de mari, quod Valcken. Callim. p. 268. improspere correxit; adde Pind. P. V, 45. atque inprimis IV, 99. et dicterium illud comicum *Μητίχου τέμενος* apud grammaticos. Igitur oppidum Dionysius intellexit, quod Canobi fama nominis quasi consecravit.

14. Gravioris varietatis nihil neque e Tzetzae ad Lycophr. 1288. v. 14. cum duobus sqq. ac 17. parte laudatione et Schol. Aesch. Prom. 788. neque e codd. dissensu derivare licet: *μέσον* enim praebent D. R. Pal. Schell. cum aliis ordinis infimi, *μέσσον* Bodl. 3. Quare non est quod assentiare Schaefero Melett. p. 95. *μέσσος* reponenti coll. 735., cui sane plurima suppetias essent latura; nec vero vulgata poetam dedecet. Vid. 636. 638. et cf. Bast. Epist. Crit. p. 134. De ipsa re, Phasis remotioribus saeculis Asiam ab Europa seclusit, ab Oceano versus orientem creditus in Pontum Euxinum defluere: unde Europa borealem, Asia per Libyam continuata partem orbis australem efficiebat dimidiatam, linea ab oriente ad occasum intercedente. Sed Phaside reiecto, quod aevo fere Herodoteo (cf. IV, 45.) evenit, Tanais a septemtrionibus, Niliacum ostium a meridie Europam Asiamque dirimebat (v. Kephalid. hist. mar. Casp. p. 283.), ita ut linea quae fundamentum Asiae tanquam coni substrueret a Tanai per Hellespontum traiecta ad Nilum pertineret: nam antiquis placuisse videmus (ut Strab. II. p. 107. sq. coll. Aristot. libro de mundo III, 10.) utriusque fluminis ostia ratione commenticia prope aequabilem ad lineam dirigere: quo pacto Europa Libyae coniuncta ad occasum, Asia ab oriente dimidiatam terrae divisionem perficiebant, id quod testes probant non admodum vetusti. Quam in rem taedet plura post tot disputationes conferre: vide vel Eratosth. p. 69. et Ukerti Geogr. I, 2. p. 280. sq. Sed hinc tamen potest animadverti, quam tripartitam orbis descriptionem aliquot veterum conqueruntur propemodum a sana doctrina descivisse, quamvis ea speciem eruditionis captui vulgari posthaberet, ad eandem utique rationem facile rediisse. Ceterum cf. vss. 660—62. Holstenium vero e luxurie dictionis Avieneae mirere haec colligen-

tem: „ex Avieno videtur hoc loco unus et alter versus excidisse, vitio librarii decepti similitudine primae vocis." *Εὐρώπης* S. Bodl. 2. cui respondet in M. corr. et Vind. 1. *Ἀσίην* cf. ad 230. Qualis verborum immutatio cum alibi incidit, tum in Strab. VII. p. 310., ubi nihil erat causae, cur librorum lectio *τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης* repudiaretur.

15. *ἔνθ' ἑλισσόμενος* R. Schell. *γέης* x. *Σαυρομάτων* D.

16. *σύρετ'* Pal. fortasse ex compendio minus percepto.

17. *βορέαν* R. Schell. *μεσούριον* novo exemplo Dionysius videtur procudisse, quo pedestre *μεθόριον* defugeret, usum secutus vocabulorum *μέσαυλος* sive *μέταυλος*, *μεσαίχμιον* sive *μεταίχμιον*, quaeque sunt de hoc genere plura: cf. Piers. ad Moer. p. 256. Eodem *μεσόριον* pertinuit olim vulgatum in Dionysii A. R. III, 55. *δέ* om. D. Vind. 1. idemque habet *Ἑλλήσποντον*.

18. De obscuritate huius versus multus fuit Holstenius, quam falsa interpretatione Eustathium etiam auxisse criminabatur: Nili videlicet ostia nullum habere commercium cum Asiae Europaeque termino, at Avienum errasse, qui tres partes intellexerit, cum duas poeta significasse videatur. Verum haec quo dissolvantur superior annotatio ad 14. quantum satis est suppeditabit, idque Siebenkeesius subodorabatur, cuius prolixam annotationem Holsteniana complexam Matthiae proposuit. Sed Brunckius, quem varietas *ἐς μέσα* advertit, huic *ἐς στόμα* quod pronunciat esse pravum posthabuit; idem *νοτιώτατον* retinet suo iure: nam quod *νοτιώτερον* praestant M. R. S. Pal. Schell. Bodl. 1. unus Flor. x. var. lect. Rob. et Henr. Steph. margo Bekk. Paraphr. Schol. Priscian. 26., in tanta confusione comparativorum ac superlativorum (cf. 47. 641.) non decet istis testibus fidem habere. Ipsum vero *νοτιώτατον* Strabo usurpavit, ubi hunc doctrinae locum tractat, II. p. 126. Contra pro *ἐς μέσα Νείλου* propugnant A. B. R. S. Pal. Schell. Florent. Vind. 2. quorum praebent quattuor *γρ στόμα Νείλου*: quibus accedit varietas v. 660. hinc derivata. Ostium sane Canobicum fuit quod grammatici mirarentur, omnium illud extremum in occasumque spectans, medium ad Nilum reponi: qui *στόμα Νείλου* ex v. 11. asciscere potuerunt, *μέσα* e sententiae cursu fingere non potuerunt. At poetae quoniam satis erat leviore specie fluvium adumbrare, huic elocutionis rationi

μέσος potissimum convenit, quam vocem multa videmus formularum varietate, id quod sermo Romanus aemulatur, dilutam quandam viciniae et publici conspectus vim (cf. 439. 450. 987. et quae Bergl. ad Alciphr. II, 3. p. 318. Dorv. ad Charit. p. 534. Heind. ad Plat. Soph. 66. exposuerunt) per omne genus orationis esse complexam. Hoc igitur Dionysius indicat, Asiae terminum novissimum in Nili conspectum cadere maxime australem.

19. ἐπ' ἠπείροισι Pal. ἠπείροισι rariore notione (cf. 98.) dictum de terris continentibus, mari fluminibusque oppositis. Vid. exempla disertiora Strabonis III. p. 166. XII. p. 534. (coll. Nostro v. 139.) et Scholia utraque ad Apollon. I, 936. sqq. Sed requiro potius istius divisionis auctores, quos Eratosthenes strictim attigit Geogr. LV. Aliquid certe in eandem sententiam Posidonius videtur pronunciasse ap. Strab. XI. p. 491., minus autem obscurus est Aristotelicus ille de mundo III, 10.

20. ἄνω monuit etiam Hillius de superiore tractus excelsi regione frequenter intelligi, id est septemtrionali, quippe quam in editiora procurrere sibi olim persuaserint, ut Rhipaeos montes; at quae meridiem spectant, desidere putabant. Vide perspicuam narrationem Virg. Ge. I, 240, 41. Sed de voc. ἄνω quatenus id ad ardua quaeque a mari sunt remota pertinet ne disserendum esset, effecit Valckenarii annotatio ad Herod. IV, 18. Attulit versum, poeta non indicato, Steph. Byz. v. Ἀσία. Ἀσιάδος D. Vind. 1. ὑπέρτιος t.

21. τὲ om. Vind. 2. μεσσηγύ Pal. θαλάττης d.

22. κεῖνόν τ' al. ap. Huds. Neque insolens δέ consummantis particulae significationem implere.

24. Ἀραβικοῦ et hic et deinceps Passovius constanter vel codd. refragantibus praeferebat, praeeuntibus, ait, Iacobs. append. Anthol. Pal. n. 306, 7. et Romanorum poetarum editoribus nonnullis, ut Burm. in Propert. II, 2, 25. fecerit: unde parum proficitur; neque ea quae Dorvill. ad Charit. p. 562. digito monstravit aliunde quam a librariorum aberrationibus provenerunt, quamquam hic quidem Vanno Crit. p. 351. minus sibi constitit. Dudum tamen istam quaestionem profligaverat Eust. ad 927.: et Ἀραβικοῦ B. neque discrepantiam afferunt nisi Ἀῤῥαβιοῦ b. sed Ἀῤῥαβίου A. m. pr., cui Brunckius assentitur; huc adde quod alibi singulis libris

simplex confirmatur littera (ut 929. Aldina, quae sequenti versu ad Ἀῤῥαβίῃ revolvitur), quos crediderim plerisque in locis accessuros, si accurati collatores eos cognoverint. Nam ab ipsis poetis, modo venia posset ab arsi vel ictu legitima peti, sibilantium vel asperatorum sonorum repetitionem fuisse devitatam apparet.

κόλποι Pal. m. pr. idem *μεσσηγύ*. Qua de forma Brunckius haec edixit: „*μεσηγύς*. ita, cum a vocali sequens vs. incipiat, scribendum est euphoniae gratia, cuius multo studiosiores fuerunt optimi Graeci poetae, quam ne nunc ubique videamus fecit librariorum incuria." Atqui Brunckium eundem novimus in extremis versibus *οὐκ* sive *οὐχ* novasse, *ν̄* paragogicum omisisse.

25. *Ἀσιήδος* R. *γαίης* unus Flor.

26. *οὔροῖσι* D. *οὔρεσι* (οι) b. *οὔρεσι* R. S. Schell.

27. *ῥόος* S. sed *σθένος ὠκεανοῖο* A B. e. gloss. in r. t. Bodl. 3. Eustath. tum hoc loco tum ad v. 1. (secus ad v. 13.) var. lect. R. et H. Steph. margo Bekk. ed. Antv. Utriusque lectionis pondera haud sinistre H. Stephanus expendit p. 147. Sed Brunckius vulgatum ab ineptis librariis derivavit, qui *σθένος* concoquere nequiverint aptum participiis *ἐών* et *ἀρηρώς*, cui quidem fastidio sit satisfactum et ab Homero, Il. *λ'*. 690. alibique, et ab ipso Dionysio infra 286. In quo consuetudinem ille Graeci sermonis praetervidit, quae c i r c u m l o c u t i o n i s rationem eam, ut sensus magis amplitudo quam grammatica severitas quaereretur, ad personas ut oportuit ac late patens animalium genus unice referret: quam dicendi legem significavit Porsonus ad Hecub. 297. Igitur iure suo protulerunt Homerus Il. *ρ'*. 755. *ψαρῶν νέφος ἠὲ κολοιῶν κεκλήγοντες* (quod imitatur Aratus 963. sqq.)· Od. *λ'*. 90. *ψυχὴ Τειρεσίαο σκῆπτρον ἔχων* (similiter Plato Gorg. p. 523. E.)· Herodotus IV, 132. *Δαρείου ἡ γνώμη εἰκάζων*· II, 46. *τοῦ Πανὸς τὤγαλμα τραγοσκελέα* (qualem dicendi speciem Pausanias celebravit impensius)· Euripides Troad. 852. *τὸ τᾶς Ἀμέρας φέγγος ἔχουσα*: et quos longum est enumerare; at constructionis licentiam quam Brunckius commendabat frustra circumspexeris. Quid multa? *ῥόον* grammatici, sive fluviatilem oceani naturam a marina distinguebant sollicitudine consueta, sive Homericam dictionem male seduli comparantes, ad epicum *σθένος Ὠκεανοῖο* Il. *σ'*.

607. refinxerunt. Alterum talis interpolationis exemplum extat in v. 528.

28. *ἐπωνυμίαισι* Vind. 2.

29. *Παρὰ σκοπιὴν ζεφύροιο* in x. eruditulus corrector supposuit, quem fugit nihil huc facere speculam venti sive promontorium, sed zephyri potestatem ab ultimis Italiae finibus, id est ab Epizephyriis Locris, unde tulit Locri cognomen, selectiore formula designari, quam vetusta doctrina ventorum peperit. Eodem referendus Catull. 66, 54. obtulit Arsinoës Locridos ales equos, nimirum Zephyritidos, secus a Bentleio perceptus. Mirationem tamen facit *ἐσχατιήν*, quod praeter morem nihil nisi longinquum recessum ventique tractum vaga debet significatione complecti. Quam vocis insolentiam qui paucis attigit, Ernestus ad Callim. h. Del. 139. non meruit importunam seu castigationem sive institutionem Toupii tritissima narrantis de Syracusiis Epist. p. 329. Similem elocutionis audaciam praebet annot. ad 557. Ceterum interpretis vicibus Strabo fungatur VI. p. 259. *μετὰ δὲ τὸ Ἡράκλειον ἄκρα τῆς Λοκρίδος, ἣ καλεῖται Ζεφύριον, ἔχουσα τοῖς ἑσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοὔνομα*: adde Theophrastum de ventis 44. *ἡ μὲν Λοκρὶς καὶ ἡ ταύτῃ συνεχὴς εὐθηνεῖ τῷ ζεφύρῳ, διὰ τὸ ἐκ θαλάττης προςπίπτειν.*

30. *Ἄτλας*, audacter pro *Ἀτλαντικός* novatum, comparabat Bredovius Latinorum Hadriae. Illud tamen optime observavit, Hillio praeeunte, non occidentale modo, sed externum mare Atlantici nomine contineri, allatis Aristot. qui fertur de mundo III. *ὅτι καὶ ἡ σύμπασα μία νῆσός ἐστιν, ὑπὸ τῆς Ἀτλαντικῆς καλουμένης θαλάσσης περιῤῥεομένη.* ac deinceps: *πέλαγος τὸ μὲν ἔξω τῆς οἰκουμένης Ἀτλαντικὸν καλεῖται καὶ ὁ ὠκεανὸς περιῤῥέων ἡμᾶς* (contra quam sensit Aristoteles ipse Problem. 26, 53.): et Cic. Somn. Scip. 6. omnis enim terra quae colitur a vobis, angusta verticibus, lateribus latior, parva quaedam insula est, circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quem oceanum appellatis in terris. Quibus idem adiunxit Strabonis locum memorabilem I. p. 5. et Favorin. ap. Steph. v. *ὠκεανός*, eamque observationem amplificavit Tzsch. ad Mel. Vol. III. P. III. p. 95., quo pertinet etiam Avienus Or. marit. 402, 3. Tantum Atlantici maris ambitum Eratosthenes p. 65. unice in causa habuit, quod ab oriente versus occasum, contra quam flagitarent mathematicorum ratio-

nes, navigari non posset; cui suffragatur Seneca Quaestt. Natt. I, praef. 11., quamquam huic eandem sententiam quae Posidonio ap. Strab. II. p 98. ss. apparet esse observatam, ab Iberia circumnavigantibus Libyam accessum ad Indos patere; cuius suspicionis fundamentum iis placitis innititur, quae supra ad v. 1. indicavimus. Inde tamen Noster eam sibi audaciam sumpsit, ut a septemtrionibus etiam in Indiam perveniri traderet. Strabo quidem fluctuat mirifice: idem enim et pronunciat disertius I. p. 32. extr. σύῤῥους ἡ πᾶσα Ἀτλαντικὴ θάλασσα, καὶ μάλιστα ἡ κατὰ μεσημβρίαν, et tamen oblitus sui praeceptis ista mathematicorum p. 38. perhibuit repugnare; quamquam deinceps II. p. 112. negat, geographos quicquam morari, si quis circum terram ab ortu an occasu statuerit posse navigari. Proinde nolim, cum notio maximi oceani firmissima tamque vulgaris extiterit, ab angustiis Dionysii vocis Ἄτλας insolentiam derivare, sed ab antiquiore crediderim auctoritate fluxisse; nam Spohnii qui novissime haec est persecutus ad Nicephor. p. 22. sq. probatio, copiosa quidem, sed illa parum circumspecta, admitti non potest. Cf. ad 168. et ad Eustath. in 492. Ibidem ὕπερθε ex A. consueto iudicio Brunckius malebat. cf. Lob. ad Phryn. p. 284.

31. ἀρειμανίων R. Schell. Eust., quo usus est Strabo VII. p. 314. extr., et, si Diogeni Laert. VI, 61. fides, Diogenes ille Cynicus. Ἀριμασπῶν gens per fabulas aliquammultas celebrata studiis Aristeae paulatim ad supremos terrarum septemtriones ablegabatur; varietatem nugarum praestat Herod IV, 13. 27., quarum vestigia apud Aesch. Prom. 805. extabant; quos qui logis superare conabantur, Plinius, Mela, alii, historiarum artificiis anilibus nimium concesserunt, repugnantibus Strabone Pausaniaque. Nomen tetigit Herm. ad Orph. Argon. 1066. plura Tzsch. ad Mel II, 1, 2. proposuit: nuper coniecturam quandam de populi sedibus periclitatus est Ritter. Geogr. T. I. p. 548.

32. Prius τὲ om. D. G. R. Schell. a. b. duo Florentini et Vind. 1. Pervagata inter vetustos homines opinio diutissime valuit, ad septemtriones rerum naturam decrescere motuque vitali destitutam esse, quippe glacie torpentem atque inertia maris congelati, ut fluctus ne concitari quidem possent ventorum impetu; ita quo maiore spatio a ripis et orarum tractibus orbis recederet, efficacitatem solis et calorum vim ad noctis marcidum ri-

gorem evanescere. Simili ratione maris Atlantici navigationem coeno fabulabantur et aquarum tarda mole impediri, velut Scylax p. 53. Huiusmodi doctrinae plena sunt veterum historicorum poetarumque monumenta inde a Pythea ducta: vide Plin. H. N. IV, 27. Tacit. Agric. 10. inprimis vero Plutarch. Thes. princ. et fragmenta ap. Senec. Suas. I. quaeque dedit Ukert. Geogr. II, 1. p. 60. Neque silendus Avienus, qui quam exhibuit pigri maris descriptionem luculentissimam (Or. marit. 120. sqq. 380. sqq.), eam a Poenis navigatoribus repetiit, ut istud quoque commentum in artificiis versutae gentis referri posse videatur. Quibus etiam Edrisi, illustrem Arabicae geographiae auctorem, ascripsit Bredovius: unde *πόντον νεκρὸν* idem ad eas tenebras esse delapsum, quas Dionysius explicuit de solarium radiorum infirmitate, sensit, additis nonnullis quae praestat a Vossio repetere ad Virg. Georg. p. 614. sqq. Idem illud mare mortuum voluit Schol. Iuven. XIV, 280. quem cave refingas; omninoque plurimis quae de eodem genere composuerunt veteres mare quod dicunt congelatum significasse, quae Kantii (*Phys. Geogr.* ed. alt. I, 2. p. 25.) fuit sententia, credi licuerit. Neque vero difficultatem quam *Κρόνιος πόντος* obiecit potuit Bredovius disiicere, qui satis habuit Eustathii interpretationem aliorumque ridere; sinum Ionici quidem maris Apollonium IV, 327. Cronium cognovisse. Ac desidero in Buttmanni quoque dissertatione de Crono huius quaestionis pertractationem. Si tamen in re incertissima coniecturam debemus e veri quadam similitudine colligere, non tam antiquatae vetustatis notionem, propriam illam voci *κρόνιος*, inferre decet, quam Graecorum singulare iudicium appellare, qui occidentis omnibus omnino vel potius barbarorum gentibus longinquis insignem Saturni tribuerent venerationem, in his Phoenicibus maxime Poenisque, diri numinis cultoribus, id quod Böttigerus (*Kunstmythol.* p. 221. sq.) recte perspexit, deinde Celtis, cum beatorum insulis deus praeficeretur: quod genus plura dederunt Buttm. l. l. p. 31. sqq. Ukert. Geogr. II, 1. p. 478. et I, 2. p. 341. et intpp. Cic. de N. D. III, 17. Haec enim eo probabiliora videntur esse, quod origo istius famae recentior cum auctoritate Cronii maris consentit accuratissime, quae non multum excedit aevum Augusteum. Ceterum quod Graeculi commenti sunt, *αἶαν Σατουρνίαν* Latium antiquitus atque totam Italiam si-

gnificasse, Heynio non debuit fucum facere ad Aen. VIII Exc. II.

33. ἄλλοι δὲ καί Florent. unus. αὖ μιν νεκρόν R. Schell. οὕνεκ' m. Bodl. 2. Eton. margo Bekk. ed. R. Steph., εἵνεκ' in var. lect., Aldo praeeunte.

34. ἠελίοιο unus Flor. ὑπέρ Vind. 1. et ed. Vind.

35. πάντη pro αἰεί G. M. R. Bodl. 1. 2. Cantabr. Pal. duo Florentt. et Vind. a. d. h. i. x. γρ b. et e. cod. Pet. probatum Arntzenio, dissentiente Brunckio. At Spohnius αἰεί reiecit, quandoquidem sol non semper recedat, sed raro pelluceat; enimvero eadem cadit reprehensio in πάντη, nec potest facile pronunciari, utra vox poetae consilio qui torporem istarum regionum continuum adumbrat plenius satisfecerit. Verumtamen αἰεί, fulciendis et versibus et sententiis saepius infertum, minus consueto πάντη posthabendum videtur. ἐν om. unus Flor.

36. ὅθεν d. unus Flor. φαείνεται ἐν ἀνθρώποισιν R. Schell. ἐν aliquoties ad perspicuitatem sensus, vel metro renitente, ascriptum ipsi tamen Porsono ad Med. 629. imposuit. Sed in v. 451. nihil extat varietatis.

37. Ἰ. ο. θ. attulit, tacito auctore, Steph. Byz. v. Ἰνδός. Mirabilem varietatem servarant infirmi testes R. Schell. Ἰνδὸν κῦμα θαλάσσης, cui affinis est Eustathii laudatio ad v. 28. Ἰνδικὸν κῦμα θ., quem attigerat Henr. Stephanus. Ceterum Eoum ab Indico diligenter ab aliis geographis discerni monuit Hillius, allato praeter Ptolemaeum ac Melam Plinio VI, 14. ab oriente Eous, a meridie Indicus. Quamquam ne Strabo quidem II. p. 130. talem distinctionis operam curavit.

38. ἄγχι quod audacter hic et v. 299. adiectivi vices tuetur movisse videtur interpolationem codd. R. Schell. νόσφι. Sed insolentiam structurae defendit ἐγγύς Pindari P. IV, 221. et quod huic est oppositum μακράν Sophocleum (Philoct. 26.), in quo nuperos editores videas haesisse; neque potest adeo dissimilis videri locus Lyrici N. VI, 16. τὲ om. S. b. Αἰθιόπιον mirere in Αἰθόπιον tantum ab a. uno Flor. et G. m. pr. conversum, quorum G. in margine cum M. Pal. d. Αἰθιόπειον exhibet; Αἰθιόπων e codd. Steph. quos ignoro profert Matthiae; neque Αἰθόπιον, cum in restitutione nominum propriorum nihil testium paucitas officiat, par erat contemni; quamquam ad synizesin difficilius vocabulum, quod versus nisi venia concessa non ferat, hodieque

solent liberalius revocare. Sed ut exempla hunc in usum vocalis fugitivae congesta ex epicis litteris (v. Brunck. ad Anal. T. III. p. 216.) magnam partem, modo intentius explorentur, quaerentem eludunt (cf. annot. ad 505. : nam epigrammata in Pausaniae libro quinto rudiore sunt filo deducta), ita ne opus quidem videtur ab incerta licentia remedium arcessere, cum legitima conformationis ratio, quantumvis rara, palam patuerit: quam *Ἄρτεμις Αἰθοπία* Bentleiano ingenio ad Callim. fragm. 417. vindicata, donec meliora succurrerint, salvam praestabit. Interim non contemnendus est testis qui *Αἴθοπες* protulit Oppianus Cyneg. IV, 149. Mirum tamen alteram viam neque indecoram, *Αἰθίοπον*, quod Lucilius Romanum in sermonem invexit, a poeta spretam fuisse.

39. *ἔνθα πολλός* unus Flor. *ἔνθα τε* R. Schell. cf. ad 64. sed *ἐνθάδε* oblatum a G. nollem recentissimus editor recepisset, neque sensu commendatum, et ruente sententiae nexu. Neque in Orph. Argon. 495. causa fuit cur vulgatum sollicitaretur. *ἀγκών* var. lect. R. et H. Steph. margo Bekk. Schol. *ἀγκὼν ἢ μῆκος γρ* e. quod ex Eustathio derivavit Brunckius haud iniuria. Priscianus a vulgato non deflexit. Iam utrumque vocabulum cum usus poetarum diuturnus quandam in cognationem contraxerit, ut tenue discrimen aliquoties intercedat (velut apud Hesychium extat, *αὐλῶνες, φάραγγες, τόποι πλατεῖς ἐπὶ τὰ ὄρη*), *ἀγκών* tamen ad flexum inprimis et extremitatem pertinuit, qualem fluviorum cursus montiumque anguli constituunt (cf. Soph. Ai. 805. Strab. XII. p. 580.), at *αὐλών* omne genus oblongi tractus significat, sive is canalis instar vel isthmi restringitur, seu latam in planitiem sub montibus recedit. Hoc igitur loco, quo nullus existit usus angustiae prominentis, sed is debebat camporum tenor innui, qui longissime ultra mare Aethiopicum esset porrectus, *αὐλών* oportuit praeferri, cui quod *πολλός* adiicitur de nimia longitudine dictum, ei tum *στενὸς αὐλὼν* e vulgari consuetudine respondet, quod Wessel. ad Diod. III, 14. attigit, tum propiora quaedam exempla, quale Arrianus praebet Periplo maris Erythr. p. 14. *αὐλών ἐστιν οὐ μακρός*. Id unum in Nostro licet reprehendere, quod selectae dictionis incuriosus femininam nominis conformationem praetervidit, ab Athenaeo demonstratam V. p. 189. Ceterum Libyae quantum ferebatur inhabitabile esse nec

Romanorum pervestigatione cognitum immensam in latitudinem veteres extendisse docet Strab. XVII. p. 825.

40. ἐντέταται var. lect. R. et H. Steph. margo G. sive Bekk. κεκαυμένοις x. ἠελίοισιν de fervidis radiis et aestibus solis dictum illustravit Duker. ad Thuc. VII, 87.

41. περιδέδραμε d. unus Flor. περιδέδρομαι x. περιδέδρωμε R. tangit Eust. ad v. 1.

42. τόσσος ἐὼν καὶ τοῖα M. R. Schell. m. Ald. Varietatem, Brunckio probatam praeter necessitatem, levi composuerunt opera, si qui τόσσα in nominibus, magnitudine quidem non censis, parum concoquerent. In quo praetermiserunt illi consensum et conformitatem membrorum, quam, cum oppositione sententiae inter se cohaereant, sonorum quodam concentu percipi oportet, ut οἷος οἵων, quaeque ad hoc genus redeunt: vide Monkii annot. ad Eur. Alc. 145. et intpp. Tibulli III, 6, 23. Nam quae nuperus Schneiderianae Xenoph. Anab. II, 5, 10. conduxit annotator contrariam in formulam, ad commune substantivum omnia referuntur. Eodem laborat vitio quam praebet emendationem x. Paraphrasi expressam: τοῖος ἐὼν καὶ τόσα. Aegre tamen aspernere lectionem optimis testibus munitam, τοῖος ἐὼν καὶ τοῖα, A. B. marg. G. M. (γρ τόσος) b. (γρ vulg.) uno Flor. var. lect. R. et H. Steph. marg. Bekk., quam velles in pluribus esse repertam. Haec enim ut sensus praestet facilitate: hic extitit atque his quae enumeravi nominibus inter homines conspicuus; ita plenior librorum copia sibi auctoritatem conciliabit. ὀνόμαθ᾽ x. Dictionis οὐνόμαθ᾽ ἕλκων argutiam facile est agnoscere, quae flexus aquarum tortuosos serpentis instar (cf. annot. ad 123. et ad Eust. in 16.) subindicat; minus enim arridet interpretatio a palaestra petita (cuius potestas fugit in Plat. Parmen. p. 135. D. Heindorfium, immemorem Pindari Nem. IV. extr., ubi annotarunt intpp.), ut poeta voluerit oceanum per singulos cursus tot versare cognomina.

43. ἔνθα ἐρεύγεται i. Bodl. 1. 2. Pal. unus Flor. Vind. 2. ἔνδοθι . . . ἅλα nihil nisi interiores oceani recessus innuit ad litora conversos, quorum in marinam salsuginem tanquam abscondatur oceani vis. cf. v. 631. Haec minuta licet observatio pertinet ad Brunckii iudicium, τὴν ἅλα ex Avieno reponendum omnino rati;

quamquam et hunc apparet dictionis Graecae molestiam elocutione diffusa emolliisse (nam de Prisciani mente haud satis constat), et articulum legibus orationis epicae repugnare. Eundemque Brunckium fefellit ratio, quod Eustathium coniicit legisse *εἰς χθόνα*; is tamen accurata breviloquentia mare per varios sinus diductum simpliciter monuit anfractibus litorum curvari.

44. *πλείονας* D. Pal. Vind. 1. *πίσσυρας* Schell. Utrumque Florent. unus.

45. *ἤτοι ὁ μέν* male D. R. Schell. Cantabr. unus Flor. Vind. 1. *πρώτιστον*, quod ob sonum et structurae conversionem potuit depravari, ex A. B. M. S. corr. a. b. d. i. m. x. Bodl. 1. 2. Pal. duobus Florr. Paraphr. aliquot exemplis et Aldo recipiendum duximus. *πρώτιστα* Bodl. 3. *ὅς* om. D. Vind. 1. *ἑσπέριον* R. Schell. *τέμνει* M. R. S. Schell. unus Flor. (alius *τέμνει*, *γρ τίκτει*) b. *γρ* d. var. lect. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm. Priscianus v. 54. Sed haec correctio sensum pervertit, qui originem sinuum tractusque proprietatem, non continuam marium societatem postulet indicari; nec latuit Avienum v. 78.

47. *δεύτερον αὖτ᾽ ὀλίγον μὲν ἀ. προφερέστατον* A. R. b. d. Bodl. 1. 3. Florr. duo (unus cum Vind. 2. *αὖ*). Paraphr., cuius lectionis haud obscura extant vestigia in minore quadam varietate, *δεύτερον αὖτ᾽ ὀλίγον* Schell. x. a. (corr. manu docta) et *γρ* e. *δ. οὖν ὀλίγον* Bodl. 2. Pal. deinde *προφερέστατον* Bodl. 2. sed *προφερέστερος* unus Bodl. 4. cum Avieno v. 83. Priscianoque v. 56. Poetam decet lectio vulgata, cuius causam exposuimus ad v. 6. Menda haec accedant: *μέν* om. S. *αὖτ᾽* b. *αὐτάρ* M. Flor. unus.

48 *ὅςτις* d. (*γρ ὅςτ᾽*) cf. ad 161. *ἀποσκιδνάμενος* R. Schell. Flor. unus m. rec.

49. *Κασπίης πυ* sic S. *αἰνόν* d. (*γρ αἰπύ*) Quod cum H. Stephanus de profundo mari percepisset, Hillius rapidum convertere maluit; sed praestat altum maris aestuantis intelligere. De Caspio sinu quae valuerint opiniones in antiquitate, has fere Bredovius enumeravit. Primus eum ab oceani nexu vindicavit Herodotus I, 203. quippe lacum itinere terrestri cognitum, neque vero suam sententiam ne subsecutis quidem Strabonem geographis persuasit. Nam cum Macedones in Alexandri M. expeditione, quos vehementissimum frigus quasi septemtrionum ultimorum percusserat, in ae-

quoris immensi truculentiam prospicerent, ut coniectura de terra continenti nulla oboriretur, cum lacus natura salsissimo gustu videretur istud iudicium etiam confirmare: priscus error fortiter augeri debuit ac propagari; nisi quod comites Alexandri teste Strabone XI. p. 509. Caspium mare paludemque Maeotidem fingebant inter se contingere. Quod cum auctores geographiae nobilissimi vulgarem ad rationem, ut Caspium sinum oceani haberent particulam, una sese voce dedissent, ut Eratosthene praeeunte Strabo p. 507. cum Romanis scriptoribus, paucos mirere verum retinuisse, e quibus Aristotelem et Diodorum attulit Wesselingius: cf. Schol. 718. Sed aetate multo seriore cum bellis Romanorum longinquae regiones essent reclusae, primus istius maris naturam Ptolemaeus aperuit accuratissime; inter recentiores Olearii demum et Imperatoris Petri I. industria diligentius novimus exploratam. Hinc vero Patroclis commentum ap. Strab. II. p. 74. XI. p. 518. pendere cognoscitur, a Caspio mari continua navigatione posse in Indiam penetrari; cf. annot. ad 587. Ceterum istius disputationis sententiam tractaverunt Robertson. (*über d. Kenntn. d. Alten v. Indien, übers. v. Forster*) p. 212. sq. Sprengel. (*Geschichte der wichtigsten geogr. Entdeckungen. Halle* 1792.) p. 39. et Gossellin. (*Géogr. des Grecs analysée*) p. 31. omnium vero plenissime Kephalides de historia maris Caspii, Gotting. 1814.

50. *ὑρκανίαν* Schell. *ἡρκανίαν* M.

51. *ὑπαί* Bodl. 1. 2. Passovio praestabilius videbatur *ἀπὸ v.*, quod in librorum silentio nec potuit ascisci nec fuit necesse. V. ad 674.

52. *κὲν* R. Schell. *εἰσί* x.

54. *Ἀραβικός* cum nupera coniectura invexerit, *Ἀράβιος* codicibus obsecuti probatissimis restituimus, quamquam distincte hoc loco quattuor tantum expresserunt, M. (*Ἀῥάβιος* with ε above) R. S. Vind. 2. sed *Ἀῤῥάβιος* ut solent (v. ad v. 24.) A. B. b. d. m. x. Bodl. 1. 2. 3. Ald. Brunckius attulit etiam Steph. v. *Ἀραβία*. Cf. v. 632. 924. et var. lect. Eust. in v. 38. Multo difficiliorem praebebat optionem varietas *ἔνδοθι κόλπος*, tuentibus A. B. M. (*γρ ἐγγύθι*) R. S. b. *γρ* d. x. Schell. Neque temere videtur Priscianus paulo diversam in sententiam vertisse v. 63. f l u c t u a t a s t a l t e r P a n c h a e a q u e l i t o r a p u l s a t. Atque codicum lectionem praeferendam iudicamus,

tum propter interiorem verisimilitudinis notam (quibus enim ex latebris ἔνδοθι protractum ἐγγύθι voci simplicissimae sufficerent?), tum usus exquisiti proprietas advertit, quae sinum in recessus Arabici isthmi propius sese induere designat. Nam ἔνδον, ἐντός, εἴσω et ἔνδοθι historicorum potissimum consuetudine constat usurpata, siqua cervicis (ἰσθμοῦ) circumscriptionem et angustias tanquam interiores continentis referrent. Videndus maxime Thucydides I, 46. (Schol. ἐντὸς πρὸς θάλασσαν, ὡς εἶναι ἰσθμόν) III, 94. IV, 109. unde vindicias licet afferre loco Herodoteo, quem multorum improsperae disputationes obscuraverunt, I, 174. ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: cui si narratio explicatior VII, 22. adhibeatur, chersonesi definitio facile cognoscitur cum Asiae perpetuitate per interiectam cervicem coeuntis. Adde Nostri vv. 79. 82. 137. 508. 551. et inprimis Demosthenem Bithyn. ap. Steph. v. Ἡραία·

ἔνδοθι δ' αὐτῆς
λαΐνεον περὶ τεῖχος ἰὼν κοιλαίνεται εἴσω
κόλπος ἁλός.

55. ἀξείνου R. Schell. x. πόντον b. sed κόλπου D. G. γρ e. duo Vind. var. lect. R. et H. Steph. marg. Bekk., consueta his in vocibus varietate subnatum; neque νοτιώτερος D. Vind. 1. in aliquo loco habuerim. Tandem νοτιώτερον R. Schell. Tetigit Eust. ad v. 16.

56. βαθυκύμονες Bodl. 1. R. Schell. x.

57. δ' ἔτ' B. R. S. Schell. lectionem Brunckius praetulit, id quod iure in oratione pedestri faceret: quamquam hic positus particulae displicet. ἀπείριτοι Pal.

58. πόντον γρ G. ἥτις d. cf. ad 48.

59. ἀπείρους ed. Vind mendum. πελάγεσιν M. R. b. πελάγεσσι G. haec elocutionis insolentia peperit interpolationem ῥοθίοισι — σιν e Bodl. 1. 2. Pal. i. var. lect. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm. enotatam. Idcirco haud supervacuum videtur ad abundantiae genus percipiendum ea quae Is. Vossius observavit ad Catull. p. 212. referre, mare universum singula in πελάγη tanquam partes tributum esse; qua ratione poetarum licentia quaedam eloquendi facile potest ad suam originem revocari: quam qui tractaverunt intpp. Theognid. 10. et Dorv. ad Char. pag. 620. hic quoque reliquere quod uberiorem requirat perfectionem; ut exemplum minus tritum Στρυμονίου πελάγους Aesch. Perss. 865.

60. *αὖτις* b. *αὖτε* scenici quoque poetae (v. Seidl. ad E. Iph. T. 316.), sed vi fortiore asciverunt.

61. *ὑποξέουσα* d. *ὑποξύουσαν* S. *πολίων* corr. D. M. Pal. S. b. i. *πέζαν* poeta propriam sibi fecit extremi cuiuscunque termini significationem, cuius frequentior usus ad imam vestis oram pertinuit: v. Böttig. *Gr. Vasengem.* I, 2. p. 63.: nam quod ad pedem rettulerunt Anthologiae poetae reconditam quandam rationem secuti, id a Dionysii simplicitate recedit.

62. *ἡμεῖς* S. *ἐννέποιτε* Pal. Schol. v. 1. *ἐννέπετε* R. Schell. b.

63. *ἀρξάμεναι* om. Schell., unde perturbatio R. *στοιχηδὸν ἀρξάμεναι* explicanda. *στιχηδόν* b. Vind 2. cf. de simili varietate iniquius iudicantem Blomf. ad Aesch. Perss. 436. *στοῖχος* quoniam in re venatica positum de palis dicebatur (v. Schneideri Epimetr. ad Xenoph. Cyneg.), qui tereti plagae essent firmandae, poeta, si quid video, venusta similitudine tenorem circumductum exprimere voluit orbemque carminis, quo longiusculam terrarum formam imitabatur. Ceterum in Apollonio I, 1004. Brunckius grammaticum commentum *στοιχηδόν* frustra venustiori vulgato praetulit.

64. *ἔνθα δὲ* b. *τ* apposito, quo videtur redire quae affertur lectio *ἔνθα τε* R. Schell. Hac etsi parum proficitur, displicet tamen ieiuna de Herculeis columnis expositio cum Musarum compellatione solenni confusa, quae locum sibi in exordio v. 69. sqq. poscebat.

65. *παρεσχατόεντα* R. Schell. quae varietas subinde recurrit (vv. 135. 451.), sed nuper etiam e Theocr. VII, 77. expulsa; vocem male procusam Stephanus in Callim. h. Del. 174. reponebat; neque potior est varietatis auctoritas in Il. *β'*. 508.

66. *πρηῶνα* attigit Eust. ad Il. *μ'*. p. 905, 14. *πολυσπορέων* D. sed v. Il. *β'*. 804. et Orph. Argon. 5. *Ἀτλάντων* a quonam auctore fluxerit ignoramus. Interim, siquidem et rationes in quibus Hillius sese iactavit manifesto sunt inanes, nec Plinius VI, 35. qua fide gentem Aethiopum tradiderit Atlantiam esse vocatam constat, Atarantum et Atlantum (v. intpp. Herod. IV, 184.) afferre libet confusionem, qui quoniam scriptorum quorundam errore quos ingens locorum intervallum fugit idem in nomen coaluerunt, *πολυσπερεῖς* fuisse videbantur. Neque alteram in partem facile potest decidi, montiumne complexum uberiorem nova significatione

poeta spectaverit. Quo facit inprimis recentiorum geographorum usus, qui complures Atlantes tum situ tum amplitudine diversissimos per oram Africae septemtrionalem disposuerunt: v. Ritter. Geogr. I. p. 333. sqq. Praestat autem exemplum etiam vetustius ea orbis delineatio, cuius argumentum Sprengelius modo allatus p. 237. enarravit, montes Atlannos commemorans.

67. εἰς R. Schell. πρὸς x. ἀνέδραμε R. Pal. i. Vind. 2. ἔδραμεν ἄξων γρ b. var. lect. R. et H. Steph. quod ex Avieno, fluxae fidei interprete, Holstenius sibi visus est collegisse, assentiente Schradero; multoque minus Eustathium, qui vulgatum ad Od. ά. p. 1390, 16. usurpaverat, de varietate concesserim mentionem his verbis iniecisse, τινὲς δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χάλκεος κίων χάλκεος ἄξων γράφουσιν, quoniam in grammaticorum consuetudine γράφειν, pariter ac legere in scholiis Servianis, ipsam interpretationem complectebatur: v. Eratosth. p. 219., quibus accedant Strabo XVI. pag. 784. Schol. Arist. Nub. 993. Soph. Ai. 264. qui Hermanno imposuit. ἄξων igitur ut vetusta potest explicatio vocari criticis Homericis consentanea, qui coelum efficerent ex Atlantis fabula circum axem torqueri; ita κίων de fulcro montis dictum habet quibus se tutetur, exempla poetarum, quae Wessel. ad Herod. IV, 184. tetigit. Ceterum quod κίων ornatus sermo conformatione feminina celebravit, neminem fugit huic rationi quantulum subsit momenti.

68. πυκνοῖσι Bodl. 1. Pal. d. πυκνοῖς R. Schell. πυκινῇσι Vind. 2. νεφέεσι Pal.

69. Affert Steph. Byz. v. Ἰβηρίαι. In hac marium designatione, quam Philoponus de fabric. mundi IV, 5. vehementer impugnavit, comparandus prae ceteris Aristoteles qui dicitur de mundo III. adhibitis Avieno Or. marit. 392. sqq. et Agathemero, qui eandem cum Nostro disciplinam secutus, id est Eratostheneam rationem, marium et continentium ambitus descripsit p. 56. sqq. κόλπος legisse videtur Eustathius, in quo Holstenius non correxit, quod ait Hudsonus, πόντος, sed erroris eum coarguit; quamquam levem potius enarrationis varietatem suspiceris, cum deinceps ille πόντος attulerit.

70. ἀγκέχυται (quae varietas tum alibi recurrit, tum in Eustathii quoque libris extat) G. M. (cum gl. περικέχυται) Vind. 1. b. τὲ om. R. Schell. Pal. sed τὶς b.

71. μέσος D. R. Schell. Pal. b. γάρ om. G. a. γ' D. μέσος γελίσσεται Vind. 1.

72. τ' Bodl. 4. περί Bodl. 1. 2. 3. Vind. 2. πλευροῖσι ut solent S. t. Disputationibus de utraque forma Hermanni et Elmsleii (coll. ad Med. 466.) ad Soph. Ai. 1410. nondum provenit certa persuasio.

73. ἐς Εὐρώπην Eton. ed. Antv.

74. μετ' ἐκδέχεται enotavit Holstenius, et praebent Pal. R. hic etiam τόνδε. Hoc opinor voluit Hudsonus: „μετ' ἐνδέχεται al." τὲ om. Vind. 2. γαῖα, quamvis Massiliensium imperio homines vicini paruerint, ipsam urbem apparet indicare: cuius notionis exemplum Hesiodi ε. 161. sufficit excitasse; nam Seidleri dubitationem ad E. Tro. 4. longum est nube locorum dissolvere.

75. ἐπίστροφον Massiliensium portum qui Lacydon dicebatur (v. Mela II, 5, 3. et nummus apud Eckhel. D. N. Part. I. Vol. I. p.68.) θεατροειδεῖ πέτρᾳ Strabo IV. p. 179. tradit succedere. Verum usus ille commodus praestantissimi portus haud scio an etiam maiorem in celebritatem lectissimis et armamentariis et nauticorum magistratuum imperiis pervenerit, quae comparatione instituta idem illustravit XIV. p. 653.

76. τῇσι x. ἔρχεται Bodl. 1. 2. ἔρχεται (ἕλκεται) M. Ceterum Ligyes, princeps populus de primaeva terrarum cognitione, non sunt limitum quae nonnullorum opinio fuit iis angustiis coercendi, ut inter Italiam Iberiamque litoralem quendam tractum insederint. Videmus enim nomen illud antiquitus (nam aetatis Romanae Ligures non curamus) ab Hispania inde ad Tyrrheniam viguisse celebratissimum, adeo ut Hesiodei versus auctor fr. XVII. Αἰθίοπάς τε Λίγυς τ' ἠδὲ Σκύθας ἱππημολγούς, indistincta notione Ligyum occidentis situm adumbraverit. Hinc factum est ut aliquammultarum fabularum portentorumque domicilium sit ad Ligyes translatum confusos etiam cum Etrusciae gentibus et inferioris Italiae quibusdam accolis, cuius insigne testimonium Platoni debemus Phaedro p. 237. A. Ac Philistus apud Dionys. A. R. I. p. 18. Siciliam eos vetustissimis temporibus insedisse putabat, in quo Niebuhrius Hist. Rom. T. I. p. 167. ed. nov. nondum persuasit eum errasse. Sed huius generis pleraque Heynius congessit ad Aen. VII. Exc. I. p. 114., qui Letronnium fugerat populi sedes perstringentem (*observations sur Scylax* p. 12.). Acce-

dit locus qui de migratione Ligurum apud Avien. Or. marit. 132. sqq. extat notabilis.

77. *υἷες* accentu vario R. Schell. *ἠπείροισι* D. Bodl. 4. Cantab. duo Vind. var. l. R. et H. Steph. margo Bekk. Paraphr. similiterque Priscian. 81. terris crevere Latinis suo ab arbitrio petiit ornatum. At *ἤπειροι* ut a tali sententia prorsus abhorret, ita *ἐπ᾽ ἠπείρου* in formulis illis minus limatis (ut 860. *ἐν χθονί*) rettulerim, quibus mediterraneas sedes poeta solet innuere.

78. *Αὐσονῆες* aliquot codd. irrepsit. *αἰεί* M. R. Pal. Schell. Vind. 1. x. Ald.

79. *πέτραν* corr. M. x. Ald. *ἔσω* quod propiore cognatione cum illis *Λευκὴν ἐπὶ πέτρην* continetur, eandem in sententiam in quam *ἔνδον* et *ἔνδοθι* supra commemorabantur intelligendum est. Hoc enim declarat: a principiis septemtrionalibus progressi peninsulam complexi sunt universam Leucopetra tenus. In his vero modum excessisse Dionysium supra significavimus p. 514.: suos enim fines debebat mari Ligustico statuere, ut et Italiae principium et ambitum Corsicae simplici descriptione referret.

80. *Σικελίης*, quod poesi dignius videbatur, ex A. G. Pet. a. b. m. Bodl. 1. 2. 3. Vind. utroque et edd. Ald. et R. Steph. reposuimus, praeeuntibus Barthio Advers. pag. 2311. et Brunckio, cui lenius praeplacuit; idem efficitur scriptione *Σικελίας* B. S. Sequitur *ἠ ῥά τε καὶ Σικελῆς* M. R. Schell. audaculi correctoris inventum, quamquam specie ne hoc quidem indecora, quam Dionysius frequentat, ut v. 344. in hac ipsa formula, cum *Σικελικός* orationi pedestri conveniat: vid. Heind. ad Gorg. p. 157., ubi *Σικελός* quod Plato usurpavit, id a Timocreontis apud Hephaestionem exemplo fluxit. Tandem *Σικελίδος* in x. repertum (cf. ad 563.) haud secius est singulare, quam quod seq. versu praebet *ἀμείβεται* pro eo quod in vulgatis extat *ἐρεύγεται*, ubi nihil varietatis nisi *ἐρρεύγεται* Schell.

82. *τῇ δ᾽ ἔπι* fuerunt qui veritati tantum repugnare arbitrabantur, ut in corruptelae iudicium adducerent: Dionysius enim dum in partibus occidentalis oceani versatur, ordine videbatur a Ligystico mari primum ad Corsicae sinum, deinceps ad Sardoum esse progressurus, neque marium et insularum tenorem placebat temere consociari. Atqui coniectura, qua turbatam narrationem

resarcias, sponte succurrit, *τῷ δ' ἔπι*, levissimis testibus confirmata D. Bodl. 4. Cant. Eton. Vind. 1. cf. ad 426. Quam varietatem aspernatus *θαλάσσῃ* e superiore versu, in quo *ὕδωρ* accusativus ab *ἐρεύγεται* penderet, Bredovius cogitatione maluit inferre: quam rationem quis est quin contortam esse atque invenustam perspiciat? At Spohnius vereor ut cuiusquam sibi assensum conciliaturus sit, *ᾗ δ' ἔπι* comprobans ex G. m. pr. (marg. *τῇδ'*) et a. Hi duobus opinor nominibus debent in reprehensionem incurrere, tum quod Corsicum mare sedulo morabantur, cum nullum in hoc recensu nec Strabo norit neque Agathemerus aut alius quisquam, id quod Holstenium quoque fefellit in carminis descriptione, tum vero quod medelam illi praeterviderunt minima mole paratam: quippe *ἐγγύθι* necesse fuit commutari cum *ἔνδοθι* librorum ope, A. B. D. G. M. R. S. a. b. Bodl. 1. 2. Eton. utriusque Vind. var. lect. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm. Adde Schol. cod. 2772. *ἔνδοθεν, πρὸ γὰρ τῆς Κύρνου κεῖται ἡ Σαρδώ.* Igitur ad veritatis legem Periegetes Sardoum a Ligustico proxime ita tradidit abesse, ut insulae litora illud accedens interiores quosdam sinus colligeret. V. ad 54. Nam ut altitudinem Sardoi, cuius mensuram ex Posidonio Strabo prodidit I. p. 53. extr. (conf. Aristot. Meteor. II, 1.), indicari existimemus, causae nihil subest. Praeterea maris Sardiniensis amplitudinem observamus ab hoc poeta contractam, cum Polybius 34, 6, 6. Eratosthenesque fr. p. 80. a freto Gaditano id repetiissent, quos sequitur Avienus Or. marit. 150.: de Scymno quidem non liquet; sed cum Nostro facit Agathemerus p. 59.: ut hunc quoque appareat serioris aetatis commenta cum Eratosthenis disciplina coniunxisse.

83. *τὸν δέ* pro *τόνδε* Spohnius Passoviusque non sine codicibus, si quaeris, recte praetulerunt, quod seiunctionis genus aliis quoque poetae locis nuper admotum est. Cf. ad 993. Deinde *μετ' ὠρύεται* S. *μετωρύεται* D. Eton. *μέτα ῥύεται* b. sed inferioris notae libri *μετεκδέχεται*, marg. G. M. c. (*γρ μετὠρύεται*) d. e. m. o. Pet. Schell. Bodl. 1. 2. 3. Ald. var. l. R. et H. Steph. *μετ' ἐκδέχεται* Pal. R. Vind. 2. *μετεκδείχεται* x. Haec quidem verbi compositio satisne habeat firmamenti in Dionysii Halicarnassensis quam afferunt auctoritate non ausim decernere; sed varietas tamen interpolationi

debetur minus doctae, admonente etiam gloss. S. *τοῦτον δὲ ἐκδέχεται.* Ceterum Hesychius: *ὠρύεται, ὑλακτεῖ.*

85. *Σικελικός* Vind. 2. *αὐτὰρ ὕπερθεν* Bodl. 1. 2. var. l. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm., quo ulteriorem freti Siciliensis situm voluit corrector explanare, nescius Pachynum in Eratosthenis Strabonisque tabulis (v. Cluver. Sicil. antiq. I, 3 coll. annot. ad 470.) impensius in ortum esse prolatam. Audacius vero commentum alii codices receperunt *ὅς τ᾽ ἀπάνευθεν,* o. (*γρ αὐτὰρ ἔνερθεν*) Bodl 4. Cantabr.

86. *ἀγκέχυται* non sine veri specie praecepit Spohnius emendandum esse cum D. G. Vind. 1. Paraphr.; scilicet accommodatius mare diffusum proferri, non infusum, ubi nexus et quasi vinculi quo maria inter se continuentur mentio poetae consilio dissideat. Hanc tamen severitatem in enarratione maris interni arbitror frustra proponi; nec varietati librorum inest quod singulare queat videri: v. ad 164. coll. 70. Neque vero discrepantiae quidquam est aliunde demonstratum, praeter *ἐκκέχυται* R. Schell. Quid quod Apollonius I, 1062. de tumuli mole dixit *ἐγκέχυται τόδε σῆμα.*

87. *πολύ* D. G. M. R. Schell. Vind. 1. a. b. *νένευκες* Ald.

88. Attulit Draco p. 32. *Γόρτυναν*, quamquam versu renitente, gloss. M. Ald., specie declinationis recentiore, quae ab Eustathio proposita est, aliaque multa habet finitima, velut *Δήμητρα,* de quibus verba facit Munckerus dissert. de Hygino. Ceterum *Γόρτυναν* de Arcadiae ut videtur oppido dictum media correpta Rhianus sibi concessit ap. Steph. v. *Μέλαιναι.* Sed hinc monstrum lectionis confinxit vir eruditione quam iudicii facultate praestantior, Barthius Advers. p. 1338., memoria tamen fortasse lapsus. In sententia haesitaverunt interpretes. Nam Hillius cum poeticam arcessivisset licentiam, quae Criumetopon, quamquam a Gortyne Phaestoque disiunctissimum, in eadem tamen insula procurrens, efficeret utrique civitati satis propinquum: Bredovius, machinam perosus diligentiae geographorum exitiosam, *παρά* situm voluit ulteriorem assignificare; ita promontorium etiam ultra celeberrimas illas urbes esse porrectum. Mitto insignem grammaticae contemtum, at istam sententiam aut falsam esse apparet aut verbis quibus non debebat expressam: nam illud opinor nemo sibi persuadebit, Creticum promontorium urbibus eminen-

tius ferri, cum et acumen occidentale superare oportuerit recessum mediterraneum, et ipsa locorum enumeratio nihil faciat ad Siculi maris insulaeque naturam apte percipiendam. Spohnius tandem Dionysio nescio quem errorem imputat, quem Odysseae locus subobscurus γ'. 293 sqq. excitaverit, de quo putat eo minus posse dubitari, quia mari Phaestus adiacuerit. Quod si auctorem posuerimus opinione aberrasse, non eum ex Homeri quidem versibus luculentissimis talem in errorem quem interpretum nullus commisit incidisse contendemus, cum praesertim, qui orbem suis ipsius oculis minime perlustrarit, prorsus ille pependerit ab antiquis commentariis; sed aliquantum certe momenti famae quam Bredovius hic subiecit largiemur, Gortynam et Phaestum aetate Strabonis eversas fuisse; quo pacto Ptolemaeum quoque civitatum istarum notitia fugere debuerit. Ac de Gortyna tametsi assensum sustinemus, Phaestus tamen, quam Strabo deletam fert, cum viginti stadiis olim a mari distiterit, in remotiorem fortasse sedem potuit restitui. Verum qui coniectandi hac in ambiguitate haerere non soleamus, totam controversiam ad Cretae quandam divisionem malumus expendere, quam ab insulae conformatione peti licet. Quippe Cretae complexus, qua in latitudinem patet, quoniam isthmo duplici prope aequabili modo intercipitur, ut mediae cum regiones proliziorem in ambitum recedant, duobus promontoriis in ortum et occasum concludatur (cf. Strab. X. p. 474. sq.): ecquid Periegeten statuimus, quem compertum habemus angustiis tabulae suae (v. pag. 498.) multum indulsisse, Cretam illam longiusculam adeo contraxisse, ut et occidentalis pars a Criumetopo ad Phaestum usque coalesceret, et haec ipsa urbs in tanta mensurarum perturbatione interiusne spatium an mare attingeret incertum esse videretur?

89. *προπροινής* d. *προπρηνές* quod pro varietate R. Steph. afferre tradit nupera editio, vitium est opinor typorum, cum Henricus id in annotatione commemoraverit. *παρ. μέτωπον* marg. G. Pal. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. ex Prisc. 92. et Avieno 135. fortasse ductum, nisi potius librarii aberratio fuit a versus insequentis clausula, quo pertinet v. 90. pro *μέτωπον* in x. repertum *κάρην*, in R. Pal. Schell. *κάρηνον*.

90. *τοὔνεκα καὶ κριοῦ μιν* S. b. Vind. 2. cui lectioni proxime accedit *κριοῖο* D. Pal. d. Vind. 1. Huic

quamquam possunt vv. 658. 1159. esse commendationi, neque hiatus obest (v. Herm. ad Orph. p. 726.), poetam tamen intelligitur proximi versus similitudinem consilio defugisse. μὲν om. Pal.

91. καὶ μὴν D. x. καὶ μὴν καί tum Dionysii usu firmatur, tum Arati aliorumque sectae Alexandrinae poetarum exemplis. Attigit Ruhnkenius ad Orph. Argon. 216. Ἰηπυγίην μετὰ πέτρην γρ r. cf. ad 482. Ἰηπυγίαν Pal. Ceterum adhuc requiro, qui Siculi maris circuitum ipsam ad Iapygiam pertinere concesserit: quamquam id alioqui Noster tantam in amplitudinem extendit, ut Acheloum fecerit v. 434. cum Siculo commisceri. Sed praestat haud obscuram huius placiti significationem Strabo II. p. 123.: ut vulgarem possis circumscriptionem dicere eamque legi adstrictam minus eruditae. Compara etiam Antiochum ap. Strab. VI. p. 254. extr. ipsumque VII. p. 323. cui alter Nostri locus quam maxime conspirat.

94. περιναίεται R. περινάεται Schell., quem accentum m. rec. corr. περιναίεται D. Ἰωνίην b. x. Ἰόνιον tanquam Periegetae frequentatum annotavit Tzetz. exeg. Il. p. 135. De coniunctione Hadriatici sinus et Ionici quaedam post Hillium Bredovius monuit, a vetustis geographiae conditoribus derivatam videri, qui universum maris complexum inter Iapygiam atque Siciliam Ionii appellatione impertierint; Iones enim Illyriae tractum litoralem coloniis celebrasse (cf. Herod. VI, 127.); sed Romanorum imperium Hadriae decus addidisse: ut cum temporum cursu Strabo VII. p. 317. (adde II. p. 123.) huic ambitum Ionii subiecerit, Ptolemaeus tandem aquarum tractum qui Corinthiacum in sinum inde a Venetiis spectat universitate nominis Hadriatici complectatur. Quam observationem leviter ita refingemus, ut etiam vulgari sermonis consuetudine Ionium, cuius memoria potissimum Graeca scriptorum oratione nititur, tanquam particula quaedam corpori maris Hadriatici adhaeserit: cuius auctoritatem praestant Pausan. VIII, 54, 2. Anecd. Bekk. p. 346. Steph. v. Ἄλπεια et Schol. Iuven. VI, 94. conf. ad v. 379. 487. notata. Nam Scylacis p. 11. verbis nihil inest, quod a Strabonis sententia recedat. Hinc erit quod diligentem viri docti (*Letronne sur Dicuil* p. 174. sqq.) disquisitionem restringas, qui quod Ionii nominis insignem fuisse vim et

amplitudinem contendit, nondum potuit cumulo Graecorum auctorum persuadere.

95. *ἀπερεύγεται* Brunckius subaudito *ἐπί* vel *εἰς* explicabat, ne quis suspicaretur esse scribendum *ἐπερεύγεται*, quod in nullo codice reperiretur: Hillium scilicet perstringens, qui quidem utramque opinionem exprompsit. Hoc cum exhibuerint D. G. M. Vind. 1. a. d., haud cunctanter accipi debuit, probante Spohnio, qui de ista confusione memoravit eundem Brunckium disserentem ad Apollon. IV, 1242. cf. infra 122. 693. et Ruhnkenium inprimis Epist. Crit. p. 236. sq. ed. tert. Quam pristinae lectionis interpretationem Bredovius excogitavit: duas continentes eructat, quasi maris fervor circumstrepentis duas moles procuderit, eam poeticae magis quam grammaticae solertiae rettulerim acceptam. Nam invenustum illud Anthologiae dicterium, *ἵππος δ' ἀπερεύγεται ἄνδρα*, aut Nostri v. 43. parum huic sententiae convenire liquet. Tandem Holstenius *ἀπερύκεται* ex Prisc. 98. collegisse sibi visus est, quem refellit eiusdem v. 99. accurate perpensus. Ceterum *ἀπεῤῥεύγεται* Vind. 2.

96. *ἐπὶ χεῖρα* Bodl. 4. Cantab. *φαίνεται* x.

97. Fonteinius ad Avien. 146. *ἐφύπερθεν* hoc in locorum situ gravatus *Δαλματίης* reponendum vel *Ἠμαθίης* coniecit, particula credo resecta, cui suspicioni tum carminis institutum obstat, gentium ordinem, non fugitivam vel abstrusam admittentis enumerationem, tum illa *ἐνυαλίων πέδον ἀνδρῶν*, quae historiarum testimonia Dalmatarum ad ferocissimam gentem, Romanorum armis post tumultus identidem repetitos aegre prostratam, postulant referri. Plurima huius generis congessit Thorbeckii diligentia dissert. de Asinio Poll. p. 31. Hic quidem *ἐφύπερθε*, quamquam similem usum si desideras, Noster confirmavit ipse (v. 215. cll. 511.), eandem quam *ὑπέρ* (ab Eustathio multis locis atque ab Hillio ad 138. non sine vano acumine fuse declaratam) ulterioris positus notionem sibi vindicat, cuius interpretationem praestat voc. *ὑπερδέξιος* luculentissimam. Videndus omnino Is. Vossius ad Mel. I, 2. 6. collatis nostris ad 151.

98. *παρακέκλιται* A. b. r. (*γρ παραπέπταται*) Bodl. 1. petitum e v. 695. coll. 364. 442. aliud glossema recepit d. *παρατέταται*, item Vind. 2. inter versus. *ἄπλετος* probi aliquot codd. tenent, A. B. S. b. d. Bodl. 1.

2. Vind. 2. Paraphr. accommodatius tamen *ἄσπετος* audaculum istud *ἰσθμός* amplificare videtur, quod translatione etiam insolentiore, quam quae supra v. 20. locum obtinuit, immensos Italiae fines mari circumscriptos nimium coartavit. Praeterea Graecae orationis usus, nisi quid attendentem elusit, *ἄπλετος* ad copiam qualemcunque, non perpetuos regionum complexus videtur rettulisse: v. Piers. ad Moer. p 24. Hanc igitur varietatem opinor ab ea consuetudine fluxisse, qua vocem *ἄπλετος* amplissima vi cum alii recentioris aevi scriptores triverunt, tum maxime Diodorus.

99. *πολυτενής* G. Pal. a. Vindob. ed. *πολλυτενής* d. *πουλυτελής* Bodl. 2. *ἐπίδρομος* Bodl. 4. Cant. annotationi mandavit H. Steph.; et praestat etiam lemma in Schol. cod. 2772. *ἀμφιτρίτησι* x. *ἀμφιτρίτης* mirere nusquam repertum. Ceterum ne *Ἀμφιτρίταις* et hic et alibi, id quod Passovius maluit, scribamus, venustatis sensus et poetici sermonis consuetudo quae isto in genere nominum divinorum regnat legitima intercedit.

100. 102. *τυρσηνῇ* marg. m. illic *γρ* e. sed 102. in contextu; ibidem *τυρσηνές* h. Vind. 1. *τυρσηνίς* 2. tandem *αὐτὰρ τυρσηνῇ* t. *πληθούσῃ* multi viderunt ex rei veritate de Hadria pronunciari, quippe qui vehementissimo aestu et iris quas Horatius attigit turgentium undarum in vulgus esset infamis.

101. *ἡ μία ἑκάστη* quod ab eleganti verborum delectu minime commendatur (nam *εἷς ἕκαστος* ut probi quidam auctores usurpent, ita neque *ὁ ἕκαστος* neque *ὁ εἷς* in Graecitatem pervenerunt; Platonica quidem Philebo p. 16. D. *τῶν ἐν ἐκείνων ἕκαστον* idem sonant, quod philosophorum formula *τὰ καθ' ἕκ.*), equidem suspicor importunum istud *ἡ* e pervulgatissimo compendio esse ortum, quod *καί* et *ῆ* raro sinit inter se discerni, unde magna vis locorum suppetit depravatorum.

102. De his ventis in antiquitate non satis constat, quis cuiusque maris fuerit arbiter. Ad Hadriam, cui mireris Eurum tribui, Notum Horatius C. I, 3, 15. rettulit; per Ibericum ad Sardoum usque Eurorum impetus regnare Posidonius observarat, teste Strabone III. p. 144.; infero plerumque Thrasciam sive Circium accommodaverunt. De Siculo conf. ad 402. Nostrum tamen istis in nominibus arbitror nihil nisi plagarum rudiorem quandam institutionem sectari: id quod in parte huius observationis Servianis puto demonstrari ad Aen.

VIII, 149: ,,Tyrrhenum dicit: omne enim mare quod a Sicilia usque ad Hispaniam tendit inferum appellatur ideo, quod Sol ibi ad inferiores coeli partes delapsus occidat." cf. dicta ad 201. 202.

103. ἀτάρ Pal. ἐπὶ Σικ. d. Σικελικῆς Vind. 2. κορέσσων S.

104. κόλπος ἔσω t. Bodl. 4. Eust. περὶ Σύρτιν ex optimis libris receptum, A. B. D. (sed is Σύρτην cum Vind. 1.) M. R. a. b. d. m. x. Bodl. 1. 2. 4. Cantab. Eton. Schell. Ald., Brunckius quoque collaudat; neque in hac compendiorum affinitate, velut Aldina fere ἐ π exprimit, exempla confusionis ostiatim convasabimus; vide vel Bastii comm. palaeogr. p. 783. et infra 452. 703. 878. Atqui consentaneum est Libycum mare cum anfractus Syrtis maioris complexum amplissimos recessus curvet penitusque sese induat, tum in minorem Syrtin fluctus ab aestus fervore regressos immittere. Neque difficile est assequi, quod idem Brunckius comprobavit ἐλαύνων petitum ab A. b. i. Pal., cum ista seu lectione sive interpretatione non posse consistere, nec dubitaverim iis imputare, qui notionem intransitivam verbo frequentius obvio designarent; cum praesertim alterum adsit explicationis genus, ὁδεύων Bodl. 4.

105. τὴν δ' ἑτέρην b. ἑτέραν ἄντε καὶ εὐρυτέρην S. ἥνπερ καὶ εὐρ. R. Schell. ἐννέπουσιν Vind. 2. R. Pal. Schell. iidemque 111.

106. ἄλλη δή d. ἄλλη δέ τις Pal. mirum ἧς τῆς pro ἥτις x. ἐντὸς ἔουσαν t. ἐντὸς ἐοῦσα Bodl. 4. Schol. cod. 2772. cf. v. 79.

107. ἐρχομένου G. S. b. γρ e. marg. m. Eton. Vind. 1. var. l. R. et H. Steph. Blanditur haec varietas, quae Spohnio quoque praeplacuit, sed germanam tamen non duxerim; nam ἐρχομένην cum simplicem exprimat rei veritatem, ἐρχομένου cui notio primaria πλημμυρίδα officit iners sententiam inierit ornamentum. Accedit ut errores in terminationibus eorum adiectivorum quae binis substantivis apponuntur usu veniant frequentissime, repugnante poetarum iudicio, quod Elmsl. ad Heracl. 750. aliique observaverunt. Deinde ἀρχομένην R. quod eadem manus correxit. τοῦ πόντου Vind. 2.

108. ὡς tanquam cum admiratione esse dictum nonnullorum fuit frigidum commentum. βοάωσιν d. βοώωσι R. Schell.

109. Variis dubitationibus, quarum Eustathiana ad

v. 83. levia quaedam vestigia reliquerunt, hic locus interpretes impedivit: non enim potuerunt duram repugnantiam concoquere, qui Creticum mare viderent cum ipsis montibus Siciliae contineri, unde poeta modo v. 87. Siculum ferebat ad Cretensium occidentale promontorium accedere: quorum sententia quid tandem aliud sibi volebat, quam ut Creticas undas ad certum insulae ambitum, duas quasdam extremitates in occasum et orientem complexum, adstringeremus? Igitur molestiam huius scriptionis conquestus Hillius qua erat iudicii subtilitate coniecturam excogitavit, *ἐκ δ' οὔρων Σικελοῦ*, quamvis illam appareat praestabiliorem esse tum suspicione Thwaitesii *ἐκ δ' οὔρων Σικελῶν*, tum Ursini Wernsdorfiique *ἐκ δ' ὁρίων*, quam derivarunt a Prisciano v. 112. finibus a Siculis. Quorsum vero fines isti Siciliae spectant, cum narratio Dionysii superior usque refragetur tali mentioni? At enim Bredovii explicatio, conversum a Siculis montibus in orientem Cretici aestum decurrere statuentis, a dictionis certe laborat obscuritate. Enimvero quantulum fuit eam perspexisse sensus conformationem, ut Cretici fluctus, quorum et reciprocatio proverbiis dudum tereretur (vid. Soph. Trach. 118.), et tractus cum vicinis maribus confusus nec accurate distinctus (v. Meursii Creta p. 93.) in septemtriones ortumque super insulam tenderet (cf. Strabo X. p. 474.), vaga quadam Siciliae, quae montium perpetuitate circumscripta est atque suffulta, Cretaeque designatione comprehendantur. Ordinis autem continuitatem quem *ἐκ* significat optime licet ex Il. *θ'*. 213. colligere. Quod si versus Siciliam porrectum mare traditur turgere, nihil his inest, cui Siculi Creticique definitio videatur esse dissentanea. Varietatem unus R. minutam commisit, *ἐκ δὲ ῥόων*, marg. *ἢ ὀρέων*. *ἀναφαίνεται* Schol.

110. *ἄχρι* om. D. Vind. 1. *Σαλμωνίδος*, etsi Salmonium promontorium memoria continetur celebriore, habet tamen aliquid affinitatis cum eo quod *Σαλμώνιον* dicit Strabo II. p. 106. et alibi: v. Tzsch. T. IV. p. 207. Nostro praeierat Apollonius IV, 1693. *Σαλμωνίδος ἄκρης*.

111. *ἄκρον* (*η* supra) b.

112. *πρότεραι* d. *φρίσσουσι* attigit Eust. ad Od. *δ'*. p. 1502, 24.

113. *πνοιῇσι* vel *πνοιῇσιν* M. R. m. x. Schell. Pet.

Vind. 2. Ald. Ἰσμαρικοῦ fusa nos annotatione Hillius edocet de singulari venti septemtrionalis specie prolatum esse, cui Strymonias vulgare fuerit cognomentum, cum ab adversa parte flaret Phoenicius. Missis ambagibus Boream constat a principiis Ionicae poesis inde, cum ventorum ordines ad aquilonem et austrum unice referrent (v. Ukert. Geogr. 1, 2. p. 171.), Thraciam quasi patriae notam suo iure obtinuisse, tum quod illa terrarum plaga ventorum officina ducebatur (ἀνέμων ἐργαστήριον Schol. Theocr. VII, 111. adde observata ad Eratosth. Geogr. XVI.), tum ob ipsam Thraciae amplitudinem, quae omnem septemtrionum tractum et occidentis partem repraesentaret, enarratam illam a Vossio eruditissime ad Virg. Georg. p. 887. 907. sq.

114. φυσιόοντος M. φυσσιόωντος Ald. Antv. φυσώοντος Pet. κατ᾽ ἐναντία S. Bodl. 1. var. l. R. et H. Steph. perpetua varietate. κεῖται A. B. D. R. S. a. b. Bodl. 2. 3. Cantab. Eton. Pal. Schell. duo Vind. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. κεῖται G. (ν a m. aliena) M. Sine varietate, si quidem ab uno libro discedimus, Tzetz. ad Lycophr. 925. hunc et superiorem versum excitavit. Igitur novicia haec lectio potest errore librariorum profecta videri, quos boreae nomen abripuerit, potest eadem ad schema Pindaricum exacta fautores nancisci: sed qui iudicium incorruptum adhibebunt, eos neque verbi aut delectus aut collocatio implebit, quod esset ad principium transferendum, et Alexandrinorum sequaciumque poetarum absterrebit consuetudo, quibus tam insolens dicendi genus non potuit probari.

115. πρώτην μέν D. Vind. 1. κικλήσκεται Vind. 2. m. pr.

117. Σ. θ᾽ ἑ. ὅθι τιτένεται sic x. Dura est Spohnii ratio interpretantis: ad eam regionem, unde; quae breviloquentia quamvis contendi possit cum locis Aeschyli Eum. 22. et Luciani D. Marin. VI, 2. ab Hemsterhusio sollicitati (ad quos proxime accedit usus nostri poetae vv. 258. 283.), minus tamen ea ad narrationis simplicissimae vim accommodatur, quae cursus potius ambitum quam terminos iubeat distingui. Idcirco formulam illam circumlocutionis verisimilius est a poeta expressam esse, qua nominis quaedam natura et quasi sedes auctorum more communi indicatur, velut ἔνθα (ὅθι) Σαρπηδονίην πέτρην κλείουσιν (Apollon. I,

216. 237.), et si qua hoc genus plura attingunt, a Schaefero obiter ad Gregor. Cor. p. 986. vindicata, Alexandrinorum poetis et sequioribus potissimum trita. Audacius autem illud protulit Callim. h. Dian. 173. in regionum enumeratione: *ἢ ἵνα, δαῖμον, Ἀλὰς Ἀραφηνίδας οἰκήσουσα ἦλθες ἀπὸ Σκυθίης.* Atqui nostra *ὅθι τείνεται Ἰσσικὸς κόλπος* cum ab ista consuetudine nisi nominibus non recedant, haec fere sententiae species existit: m a r e S i d o n i u m i n I s s i c i c o g n o m e n p e r v e n i t, q u a t e n u s I s s u m c i v i t a t e m a t t i n g i t.

118. Versum om. t. *ἄχρι* A. B. D. R. b. h. m. duo Vind. Schell. Ald. Eust. probante Brunckio; quae correctio, a grammaticis an librariis derivata (v. Lobeck. ad Phryn. p. 14. 15.), provocavit alterum *πτόλιος* binis codd. R. Schell. receptum; nam alius est generis error *πόληος* Vind. 2. M. d. h. m. Ald. Ac potuisse Dionysium hac similive ratione versum ad gravem numerorum stabilitatem conformare patet; at qui concitationem et alacritatem quam iucundissimam carmini suo conciliare studeret, priore correpta debuit *ἄχρις* optare, licentiam citeriorum epicorum aemulatus, quam fuse post Hermann. ad Orph. p. 755. sqq. persecutus est Spitzner. de versu her. p. 103. et alibi. *χώρην* non ausus sum cum Passovio ex infimi loci codd. R. Schell., quo spectare dixeris Bodl. 1. *χώρης*, reponere, quamquam Periegetes eam formam constanter usurpavit; neque enim in tanta epicae dialecti etiam apud diligentiores poetas aevi recentioris varietate ac libidine placet emendandi via, nec Spitzner. libro laud. p. 176. de necessitate conformitatis certissimae persuasit.

κολπον
119. *βόρειον ἐπὶ κόλπον ἐλαύνων γρ* a. *ἐπὶ πολλὸν*
ἀπαίρων
ἐλαύνων Vind. 2. *πόντος* b. (*γρ κόλπος*) x. *ἀπείρων* sinus hic dicitur, utpote Cilicium et Pamphylium Lyciorumque maria complexus. Ac Pamphylium Hillius, quem ista sinus vis et amplitudo advertit, veterum quemquam negabat Issico subiecisse tanquam particulam; sed Dionysius in his sensu verissimo inductus maris naturam sequebatur, quod a Syria exorsum aequabili fere velocitate rapidissimi cursus ad Chelidonias usque diffunditur, mirante Beaufort. *Karamania* p. 39. sq.

120. *πολλήν* D. Vind. 1. *ἄνωθεν* ed. Vind.

121. *ὕσπληγι* aliquot meorum librorum (ut in Pausan. VI, 20, 7.), *ὕσπληξι* x. vulgatam declinationen

optimi magno numero tuentur. Usum quidem rarioris vocabuli, quod inter Dorica potissimum videtur esse referendum, commonstravit Lobeck. ad Phr. p. 71. 72. quem Aristophanes Lys. 1000. fugit; multum tamen dubitari potest de significationis proprietate, unde notionis varietas deflexerit. Fuerunt enim qui tanquam fontem flagelli vim proponerent, quae dilatata in omne genus acuminis sese effuderit, deinde, quod ad metam crebrius et vehementius equi percuterentur, translatione quadam intercedente ipsam metam et anfractus assumpserit: quae doctrinae subtilitas, etsi grammaticorum veterum nugis adiuta, vereor ut cuiquam hodie sit satisfactura. Potiore enim iure multiplicem licet diversitatem locorum ad impedimenti normam vel tormenti censere. Sed Noster cum elegantissima figura Issicum nobis sinum delineaverit, non prono illum aequore profluentem, sed cursus ad Ciliciae recessum quasi metam flectentem, ita ut iuxta Cyprum mole gravissima Pamphylorum undas excipiat: comparationem curriculi facile possumus agnoscere, quam vetustiores poetae verecunda cum castitate instituebant, ut Aesch. Perss. 275. Eurip. Hec. 29.: inter alios vero propius huc accedunt Strabo XIV. p. 655. extr. et simillima narrans Cicero de Legg. II, 3.: ut enim, inquit, hoc quasi rostro finditur Fibrenus, et divisus aequaliter in duas partes latera haec alluit, rapideque dilapsus cito in unum confluit, et tantum complectitur quod satis sit modicae palaestrae loci; cuius rationis venustatem haud prorsus interpretes perceperunt. Ceterum internum mare limoso turbulentoque cursu Syriae litora notissimum est urgere ac longius longiusque proferre, unde Pamphyliae quoque plagam, id quod v. 127. innuitur, mari licet colligere aggestam fuisse. Huc enim valet omnium maxime Pyrami, Ciliciae fluminis, exemplum, unde magna regionis pars latius in mare procederet, ut etiam Cyprum eum augurarentur olim consecuturum, teste Strabone I. p. 52. extr. sq. Perinde Calycadnus ab ortu in occasum cursibus declinavit, postquam litus Ciliciae cumulis arenarum oppletum mare coangustaverat, ventis fluctibusque agitatum: v. Beaufort. l. l. p. 223. sqq.

122. *τῆμος δ' ἐπί* D. G. M. Vind. 1. a. b. Ald. cf. ad 519. *ἀπερεύγεται* recipiendum iudicavi (contra quam necesse fuit v. 95.) ex A. R. Vind. 2. b. d. i. m. x. Bodl. 1. 2. 3. Pal. Schell. Ald. Vind. cum Brunckio.

At vero Ruhnkenio (quem laudabamus ad 95.) non assequor quam fuerit consentaneum ἐπερείγεται retinere. τρεπτὴν . . ἅλα lectio nihili R. Schell.

123. καὶ δὲ κ. βλοσυρωπός sex libri MSS. Comparationem vero expressam e vestigiis quibusdam Il. γ'. 33. sqq. χ'. 93. sqq. esse licet suspicari, cuius imitationis admonuit etiam Eust. ad Il. έ. p. 585.; similia proposuit Valcken. ad Adoniaz. p. 252. ss. post Davis. ad Cic. Nat. Deor. II, 42.

124. οὐρῆς R. Schell.

125. εἰν ἁλὶ] ἐγχύθι κ. emendatius ascriptum legitur in b. γρ ἐγγύθι, ex versu opinor 82. desumptum.

126. νήχυτος Pal. Vocem eruditionis Alexandrinae, ut Apollonii et Nicandri, Gesnerus attigit ad Orph. Arg. 310. προχοαῖσι vel — σιν d. κ. προβολῇσι, quod sententiae adversatur maluit Is. Voss. ad Mel. 1, 15., id quod cod. Petav. fertur confirmasse.

127. προχοῆς M. R. b. d. γρ e. Bodl. 1. 2. Pal. Schell. (idem νέμονται) Vind. 2. προβολῇ e. m. Bodl. 3. Pet. Ald. var. l. R. et H. Steph marg. Bekk. sed M. idem testari dictus a Koehlero negatur. Haecce vero lectio Salmasii ad Solin. p. 548. 550. Brunckii aliorumque assensum meruit, neque est ut diffiteamur, in vulgato προχοῇ non modo singularem numerum offensionis aliquid exhibere, sed etiam vagam nominis potestatem discentem ludere, quem locorum accuratam designationem, unde sinus Issicus cum Pamphylio mari congrederetur, edoceri convenerat. Quamquam istud προβολῇ ut eandem in reprehensionem formae singularis, quae constanti poetarum consuetudini repugnat, incurrere debet, ita verendum etiam erit, ne fastidium critici cuiuspiam, quod Brunckium fefellit saepenumero repetitas voces aspernantem, id commenti potulerit. Nam explicatione qui novam scriptionem illustrare conatur, Hillius sive Salmasius, ut promontorium intelligeremus in mare longius porrectum, optare potius quam demonstrare didicerat. At vero quominus cum Spohnio προχοῆς asciscamus, vel auctoritas codicum obstiterit sublesta. His igitur omnibus elevatis vetustum προχοῇ ad id quod πρόχυσιν poeticus sermo celebravit suspicor pertinuisse, nimirum quod de alluvione perciperetur maris accessibus congesta; cum praesertim similis accedat usurpatio poetae de litore v. 614. De re, quam supra paucis attigimus, vellem Is. Vossii ad Mel. 1, 15. disputationi

sua constaret fides, qui Pamphylos olim mediterraneos fuisse perhibuit longumque terrarum tractum a Phoenice Lyciam usque insedisse.

128. ὅσον R. Pal. Schell. ἐπιβέβηκε b. ἐπὶ προβέβηκε frustra Salmas. ad Solin. p. 548. Χεληδονίων D. In Demosth. de falsa leg. p. 429. dubites an nupera restitutio Χελιδονείων verum non attigerit. cf. annot. ad 506. μυχὰ νήσων M. e. m. Pet. Bodl. 1. 3. 4. Ald. var. l. R. et H. Steph., quod cum aperte sit germanum, probantibus Holstenio et Brunckio, ieiunam dictionem ἐπὶ νήσων debuit exturbare, quam duplex ut fit scriptura μυχὰ ἐπὶ νήσων in A. b. arguit ex interpretamento provenisse. Formulam Dawesius firmavit p. 80. 81. ed. Kidd.

129. ζέφυρος S. var. l. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm. Priscian. 127., quae perversa foret elocutio. At ea ipsa Patarorum descriptio quoniam cum nostris tabulis nequaquam consentit, cum tamen et Ptolemaeus istud promontorium apposuerit et civitatem portu constet instructam fuisse, cuius vestigia coenum et arenarum labes obscuravit communi regionis totius casu: licet sane haud ambigua suspicione quam Mannertus praecepit Pataraeam extremitatem in recessum maris sinuosi reiicere. Sed quascunque locorum illorum natura vices mutationum subiit, id tamen nequit probabili ratione concludi, ut Patara suo quodam iure, quod Noster v. 29. Italiae vindicabat acumini, Zephyri arx potuerint appellari; sed placet potius Ζεφύριον promontorium, id quod per vicinum Asiae tractum usu venit saepissime, Pataraeis quoque propria voce obtinuisse.

130. δ' ἐκείνου D. d. x. Schell. duo Vind. Ald. cf. ad 445. τετραμμένον lusus est Schraderi ad Avien. 188. ἄρκτοις Vind. 2.

131. πόντου R. Schell. πλατὺν ῥόον γρ A. G. (mg. πόρον) M. R. a. γρ b. x. Bodl. 1. 2. 3. Eton. Pal. Schell. Pet. Vind. 2. var. l. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm., quod Schraderus et Brunckius comprobant, repetita scilicet voce v. 134. permoti; quorum tamen hic auctoritatem Eustathii reveritus perspexit fieri potuisse, ut librarii quos nimium ingesta vox male habuerit ῥόον effinxerint. Neque praestantissimum virum ratio fefellit, quoniam πόρος unice multiplicem maris varietatem, πλατὺς ῥόος fretum quale Hellespontus est significabat. Spohnius contrarium videtur sensisse.

132. *νήσσοισι* R. Schell. *περικρέμεται* Vind. 1. b. *σποράδεσιν* R. Pal. Schell. Quas Cycladas supposuit Priscian. 130. potest ille delegisse more poetis familiariore, ut Horatii C I, 14. extr. coll. annot. ad 530. Istum vero tumorem et pericula maris Aegaei, scopulis interiectis et insularum acervo, non attinet multis enarrare post disputationem D. Heinsii ad Sil. Ital. I, 468. et Turnebi ad Cic. de Legg. III, 16.

134. *πόντος ἀμφ.* S. Pal. inter versus.

135. *ἐσχατώεσσαν* R. Schell. *ἐσχατόεσσαν* A. B. S. d. V. ad 65.

136. *ὅθι* S. *ἄρχεται* R. Vind. 2.

137. *βορέην* om. *δὲ* R. Schell. *βορέην* permutat cum *Λιβύηθεν* x. quod petitum est e v. 46.

138. *δ'* om. b. *ὕπερ* (alii *ὑπέρ*) hic quoque situm ulteriorem significat, de quo dictum ad 97.

139. *ἠπείρῳ* Vind. 2. Isthmi complexum quem innuit Dionysius attigimus ad 863. sqq. *ἐπίπλατυς* Pal. *ἐπιπλατύς* ed. R. Steph.

140. sq. Etym. M. v. *Βόσπορος* laudavit cum varietate *τῷ δ' ἔπι. ἐπί* libri nonnulli, cuius indiligentiae superant ubivis exempla. *Ἰνώ* corr. M. Bodl. IV. Eton. Pal. Ald. *Ἰνώ* R. *Ἰῶον* e. (*γρ Ἰνῶον*) Mendosius M. *ὃν σπόρος.*

141. *ἐννεσίῃσι — ὥς φησι Διονύσιος* Etym. M. p. 344, 10. *Ἥρης* autem *ἐννεσίῃσι* apud Apollon. III, 818. extat, cui hoc vocabulum saepe Brunckius reddiderat, quem consulas ad I, 7. *ἐννεσίῃσιν* R. *αἰνεσίῃσι* Vind. 2.

142. *δὴ κἀκεῖνος* R. Schell. Freti haec angustia plane nullam aestus mutationem admisit, quod Strabo post alios observavit I. p. 55. Plerisque autem vocatur *ἑπταστάδιον*. Sed de hoc omnino conferenda diligens disquisitio comitis Andreossy (*Essai sur le Bosphore. Par.* 1818.) c. x.

144. *Κυανέας*, poetarum illa terricula ex insuetis ad Pontum navigationibus et commerciis suborta et exornata, ut vetustissimi Graeci Propontidis tanquam claustra constituerent, duas prope Bosporum Thracium insulas in causa fuisse Bredovius arbitrabatur, quae quidem ex longinquo contuentibus aditum occludere videntur. Sed istas portentorum species tum ab auctoribus Argonauticorum plurimis, tum a fabulis nautarum formidolosorum (quas cum Eratosthenes p. 88. innuisset,

yllius deinde confirmavit) suam originem duxisse mul- indiciis colligitur, quo de Gesneri ad Orphica et ennep. ad Phalar. p. 50. sqq. copiosissimae disputa- ones nondum effecerunt, ut plenam ad pertractationem hil desideraretur. Graeci quidem geographi Cyaneis on multum operae tribuerunt. Nomen igitur insula- mque situm Strabo satis habuit simpliciter designasse II. p. 319.; accuratius vero descripsit rupis istius na- ram auctor modo adhibitus de Bosporo c. VIII. Dio- ysius tamen, quo suae doctrinae specimen extaret, poe- rum famam de rupium inter se collisarum impetu re- ocavit; id quod etiam excusationem habet a vetusta nadam formula, quoniam Graeci ad maris imperium vecti liberam navigationem *ἐντὸς Κυανέων καὶ Φασή- δος* sibi asseruerunt: vide Wessel. ad Diod. XII, 4.

145. *ὑπ'* D. *ἐν* R. Schell. *ἀλλήλοισι* D. G. M. . pr. Pal. a. Vindob. 1. et ed., quod licentia qua- m poeticae dictionis probari non potest. *ἀλλήλαισι* x. *φέρονται* x.

146. *ἐκ τοῦ ἀνοιγόμενος* ex Eustathii explicatione Paraphr. Brunckius temere iussit reponi. *ἀνδράσι όντος* A. B. margo R. b. d. (*γρ ἐγγύθι π.*) Bodl. 1. 2. al. Schell. Vind. 2. Paraphr. var. l. R. et H. Steph. argo Bekk. *ἀνδράσι πόντου* S. Quam varietatem cum ramque in partem non ignorem versari posse multis- ne nominibus labefactari, librorum tamen scriptionem inime vulgarem par fuit inani verborum supplemento aeponi. Hinc enim sensus qui Eustathium fugerat ulto exquisitior emergit: deinceps commerciis ominum Pontus aperitur et late patet. Iam motissimarum regionum notitiam quae significent seu ausam sive dilatatam plura collegit Broukh. ad Tibull. 3, 36. adde qui *οἴγειν* sive *ἀνοίγειν* sibi illustrandum mpsit, Iacobsium ad Anthol. Gr. T. XII. p. 170. Si- ilis est ratio Agathemeri II, 14. p. 60. vel Arriani eriplo mar. Erythr. p. 14. At *ἔνδοθι* quod Avien. 4. expressisse Schradero videbatur, praeeunte Holste- o, id prorsus ab hac quidem sententiae conformatione horret.

147. *ἀπ'* d. Vind. 2. *ἕρπων* om. Vind. 1.

148. *δή τοι* (sive *δήτοι*) M. R. Eton. Pal. Schell. olstenii MS. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. cf. 663. 1149. *δ' ἤτοι* Passovius etiam 222. et 978. vin- cavit, quamquam sine codd. assensu, monitus ab Herm.

ad Hom. h. Ven. 226. Hermannum quidem non mirum est, qui copia exemplorum insigni permoveretur, δή τοι paene omnibus locis tollendum existimasse, cum ne commentarii quidem de Graecis particulis conscripti, quorum defectus quanti sint vix satis enarrari potest, hanc vocularum societatem attigerint; quamquam Platonis loci eam praestant, Lach. p. 195. C. Rep. II. p. 366. C. Timae. p. 26. B., quibus adiungendum quodammodo τοὶ δή apud Aeschylum Eum. 717. Sed illa quaestio est difficilior, num epici poetae δή τοι asciverint affirmandi vi fere sublata; quam supra dubitationis aleam nunquam opinor licebit perducere, quippe quam nihil nisi sensus quidam communis et tenuis observandi diligentia componat, cum codicum vel grammaticorum auctoritates aut deficiant aut nullius sint ponderis; paucis tamen, ut editoris munere defungamur, nostram rationem explanabimus. Quod igitur explicationi singulari δ' ἤτοι apud epicos in uberiore sententiarum ambitu inservit, locum illud perpetuae quasi formulae videtur obtinuisse, eoque valuit enarrationis institutum, ut id articulo plerumque adhaereret: quale sermonis genus cum maxima locorum vis, tum Dionysii versus expresserunt universi. Restat tamen alia enunciatorum conformatio, ut concludendo potius affirmet, quam disertam prae se ferat interpretationem; quorum numerum Hermannus cum emendando perfringit, neminem in eo habuit sibi obsequentem. Deinde in κέλευθοι, non αἰεί cum plerisque libris distinguendum esse vidit H. Stephanus; neque enim sede primaria decet inutilem vocem efferri eandemque plenissimae sententiae fines moleste promovere.

150. μέσαι . . . δοιαί D. G. et μέσαι etiam b. d. μέσσα S. δοιαί porro a. Vind. 1. δύο M. R. Pal. Schell. Ald. ed. Vind. δύ' ἀνίσχουσι Eton. Cantabr. δύω prorsus omisit x. κολῶναι quod Noster de montibus velut proprium vocabulum consuevit usurpare, vereor ut more sit expressum antiquae Graecitatis, quamquam et κίονες eundem in sensum auctores admiserunt gravissimi (v. Wessel. ad Herod. IV, 184.), et Catullus Graecum exemplum secutus alta Phrygiae columina proponit. Huius quidem potestatis non habeo testem afferre praeter Schol. Apoll. Rh. I, 581.: nam distant Apollon. I, 601. 1114. Nicand. fr. 34. aliique montium cacumina significantes; nec multum ab Eustath. ad Il. β'. p. 351. proficitur observatione.

151. *ὑπὲρ νοτίῃ* G. *ὑπαινοτίῃ* M. e. i. x. Pal. Pet. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. *ὑπαὶ νοτίῃ* R. Schell. *ὑπαὶ νότια γρ* d. Sed ipsa vox *ὑπερνότιος* huius poetae commentum esse videtur, quae neque locum illum Herodoti (IV, 36. quem respicit Eust. ad Od. *ά.* p. 1386, 25.), ut qui verborum in lusu sit positus, habeat firmamentum, et singularem debet offensionem afferre, siquidem Carambis aquilonem respicit manifesto (v. 160.). Compositionis quidem vim e superiore ad 97. annotatione facile licet interpretari, ut dextrae partis quae in austrum vergit ulteriorem situm ea complecteretur; at ipsam eam descriptionem apparet ab Eratosthenis tabula derivandam esse, qui isthmum a Ponto ad Issicum usque sinum mirum in modum coartaverat, ut utrumque mare in viciniam quandam cogeretur. V. ad 863. *δὲ καλέουσι* Pet. *καὶ καλέουσι* var. l. R. et H. Steph. margg. Bekk. et Langerm. *περ κλείουσι* R. Schell. *περ καλέουσι* Vind. 2. *καλέουσι* M. S. d. m. Pal. Ald. *Καράβιν* et 159. *Καράβις* x. *μέτωπον* m. (*γρ Κάραμβιν*)

152. *βορειοτέρα* R. Schell. *ὑπ' Εὐρωπαίης* b.

153. *κλέουσι* M. De pristino *ξυνίασιν* v. seq. dictum ad 396.

155. *ἀνύσσῃ* vulgatam lectionem si quidem ad usum Homerici sermonis exegeris, non videtur ea prorsus improbari posse, sed disertam huius scriptionis auctoritatem requiro, praeter unum R.: nam si qui codices silentur vel nondum consulti vel indiligenter excussi, vix est ut dubites, quin ad alteram partem accedant. Subductis enim rationibus, modo vulgaria menda componantur, omnium fere librorum fides in *ἀνύσσαι* consentit: *ἄνυσαι* vel *ἀνύσαι* A. B. S. b. i. Pal. Ald. var. l. R. Steph. margo Bekk. *ἀνῦσαι* M. *ἀνύσαι* D. a. *ἀνύσσαι* G. duo Vind. var. l. H. Steph., a Brunckio praeoptatum; adde *ἀνύσσει* Bodl. 4. *ἀνύσαι* Schell. Et optativum quem expressit Noster loco simillimo v. 986. Apollonii flagitat exemplum I, 603. *ὅσσον ἐς ἔνδιόν κεν ἐΰστολος ὁλκὰς ἀνύσσαι*: unde Dionysio Bassar. XI. codicum ex indiciis id restituere licuit pro vulgato *ἀνύσει*. At si quis infinitivum hic subodoretur, suffragatur *ὁλκάδ'* S. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. Noluimus tamen rariorem formulam neque suspicionis expertem admittere; simplex est enim infinitivus ab *ὅσα* sive *ὅσον* aptus apud Thucydidem, Aristophanem, Pla-

tonem obvius; at accusativum in tali infinitivi societate, ut perfectus sententiae circuitus absolvatur, perpaucis exemplis confirmare licet, quae tamen pleraque ad dictionem *ὅσα γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι* similiaque pertinere crediderim, velut Aristoph. Nub. 1254. Lucian. Timon. 52. Xenophonteum vero illud, Oecon. XI, 18. *ἀριστῶ, ὅσα μήτε κενὸς μήτε ἄγαν πλήρης διημερεύειν* (cf Strab. X. p. 480.), nemo non alienum esse videt. In hoc quidem genere nostrae lectionis diversitati simillimus est ad formam orationis Arati versus 736. *ὅσσον ἐπισκιάειν ἐπὶ τέτρατον ἦμαρ ἰοῦσα,* ubi distinctione sublata non est quod nuperam coniecturam *ἄγουσα* desideres. Restat ut tridui navigatio certis quibusdam mensuris accommodetur; in quo tum vetusta ratio significandorum itinerum (v. ad 985.) fluctuat vehementer, tum geographis de spatio quo Ponti bina promontoria distineantur parum convenit: quippe Strabo VII. p. 309. cum incerta computatione usus bis mille stadia et quod excedat innuerit, Plinius IV, 26. longe inferiorem 170. M. P. numerum proponit. Hic quidem Eratosthenis calculo consentire videtur: nam Heraldi Adverss. II, 9. ratio est infirmior biduum cum parte dimidia computantis.

156. *τοῦδ'* coniungere hic et 172. malui; alioqui poetam aut *ἐκ δὲ τοῦ* aut *ἐκ τοῦ* (ut 644.) deceret. Ceterum quae de hisce spinis observationis ab nupero Xenoph. Anabaseos editore ad III, 2, 7. collecta prostant, accuratius per singula eloquendi genera distingui necesse est. *ἴδοις καὶ πόντον* Vind. 2. *ἴδῃς* G. Vind. 1. *ἴδῃ* Bodl. 3. *διθάλαττον* M. R. e. Schell.

157. *τόρνῳ* (Bodl. 2. *τορνέῳ*) mirere interpretibus ambitum significare, cum potius a *περιηγέος* propria notione pendeat. Omnium maxime huc convenit Eurip. Bacch. 1064., ubi Hermannus miris modis sententiam pervertit, quamvis eandem comparationis rationem suppeditet Il. σ'. 600. sq. In ipsa Ponti specie adhibendus consimilis lusus Agathonis, figuram litterae C ad arcum Scytharum exigentis, apud Athen. X. p. 454. D., et qui gemina profert Strabo II. p. 125. aliique a Schradero ad Avien. 238. congesti. *Ἅμματι* autem *τόξου* ornatu poetico nihil nisi compagem arcus adumbrare sensus declarat. *ἐοιδόμενον* R. *ἐαιδόμενον* Schell. *εἰδόμενον* M. Eust.

158. *νευρᾶς* corr. M. Vind. 2. d. m. x. Pal. Ald. *σημεῖα* x.

159. εὐθύ A. Bodl. 2. b. x. et ut videtur Eust., robante Brunckio, cui poetae mens perspicue repugnat; eque enim directa vel ex adverso lineam fingebat ad ontraria litora proferri, ac ne potest quidem εὐθύ sua otestate expers esse structurae. Immo hoc Dionysius ectavit, ut dexterum Ponti latus nervum arcus referre utaretur, intercedente lineae continuae tractu, quae lagam utramque ita contingeret, ut Carambicum pro- ontorium excluderet: quibus cum extremitatibus li- eae latus sinistrum, cornuum similitudinem adumbrans, dmoveretur, debuit sane arcus conformatio solida sub- asci. διαγραφέντα A. B. M. Vind. 1. b. d. i. m. x. al. Schell. Ald. Eust. Paraphr. γραφέντα R. Similis arietas prostat v. 224. conf. Porson. ad Phoen. 986. μόνη A. b. var. l. Morel. R. et H. Steph. marg. Bekk. riscian. 151. Avien. 241. Schol. ad 156. Eustathius eutrum expressit. Quod praetulere Brunckius Spoh- usque, μόνη cum nimis videtur esse dictio ieiuna et xsanguis, si quidem Carambim auctor declararet infra neam relinqui, tum manum illud redolet interpolantis, qui promontorium non mediam ad lineam, sed ad onti latus dexterum referri praetervidisset. δέ τε S. τι R. Schell. (ut 170. δ᾽ ἔτι D.) δέ τις Pal. τοὶ n. Ald.

160. εἰς R. Schell.

161. σχῆμα t. Cantab. ὅςτ᾽] ὅςτης x. cf. 48. διο- ὸν M. Ald.

162. κεράεσιν adhuc ex uno b. allatum est. At quod βιοῦ Langermannus κριοῦ ascripserat, emendationem um instituisse opinor.

163. τοῦδε γρ d. et fortasse Schol. ad 156., cuius MS. extabat — ἑτέρας πλευρᾶς· τὰ δὲ πρὸς βορέην λ. Apparet grammaticum nexus quo sententiae conti- erentur aliquod indicium desiderasse, nescium id ipsum αί pronominibus adiectum aliquanto maiore cum effica- tate, praesertim apud Ionicos auctores, complecti: por- o vertas vel his adde; cf. Il. β. 827. Hesiod. θ. 77. 910. Herod. VII, 33. Plat. Apol. p. 41. A. Igitur ne causa Hermannus in Orph. Arg. 68. particulam ut eptam damnavit, neque consimile principium ille ver- uum continuorum, ἥ οἱ, cuiquam probaverit. οἴδματα . S. t. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. v. ad 267.

164. ἀγκέχυται D. G. M. pr. S. cf. ad 86. μέν τι . Pal.

165. *μητέρα Πόντου*, id quod Scythica voce Temerenda nominari Plin. VI, 7. prodit, Dionysius Herodoto IV, 86. extr. debuit, quem tangit Eustath. ad 1143. Eodem de genere illud est, quod insulam Boeotis Asopi filiam esse dictam memoravit idem Herod. IX, 51.: nec differt quod Strabo tradidit V. p. 214. extr., accolas Timavi suam regionem *πηγὴν καὶ μητέρα θαλάσσης* perhibuisse. Quae cum ceteris eiusdem rationis figuris, quibus Graeci varia cognationis nomina accommodaverunt, proxime conveniant, non debemus hoc loco studium etymologiae quantumvis consuetum iis imputare, nempe ut *Μαιῶτις* a *μαῖα* credamus cum Is. Vossio ad Melam p. 6. 7. originem duxisse. Immo haec quoque significatio marinae propinquitatis ad pervagatam Graecorum doctrinam pertinebat, qui septemtrionales oras ad tantum eveherent altitudinis, ut Scytharum fluvii ad Maeotidem, haec ad Pontum deferretur. V. Aristot. Meteor. II, 1. Fallitur in hoc loco Kephalides de hist. maris Casp. p. 186.

166. *τό* om. R. Pal. Ald. Nec potest negari, *μυρίος* in ista translationis vi (v. Valck. ad Phoen. 1480.), modo ab usu Theocriteo discedamus, articulo rarissime amplificari. *ἔρχεται* R. *ἔρχετα* Schell. v. ad 199.

167. *ᾧ ἔνι* praetuli vulgato *ᾧ πάρα*, quod merum est glossema, secutus D. G. M. (gl. *πάρα*) R. Schell. Vind. 1. a. *γρ* e. x. var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. *ἐν* de vicinia dictum nube exemplorum et interpretum mirifice constructa Spohnius illustrabat ad Niceph. Blemm. p. 29. sq.

168. Adhibuit Tzetz. ad Lycophr. 695. De Cimmeriis dicimus ad 681. Sed difficilius est *Ταύρου*, quod si montem ex ipsa verborum specie interpretamur, deficiunt geographi, quos plagae Cimmeriae Taurus praeteriit omnino; nam Hillium, qui provocat ad Herodoti nescio quem locum (credo IV, 3.), opinio fefellit. Mirum vero ni Dionysius invenustum lusum an audaciam quandam commisit in forma nominis concidenda, quam illo periculo v. 30. *Ἄτλας* declararat, cum Tauricam Chersonesum vellet indicare: quamquam dictionis offensionem tum licentia sublevare poterat in Tauri voce consueta (v. ad 642.), tum Tauri incolae et Diana *Ταυροπόλος*. Quare *ποδὶ Ταύρου* extremitatem illam aquilonaris Europae, quam peninsula efficiat, intelligemus.

169. *κυανανγέως* corr. M. Ald.

171. ἔχῃς B. S. Brunckio ut oportuit comprobante, quem severae modorum legis, Dawesio praeter alios praeeunte, strenuum constat exactorem egisse. Quibus nolim collectam locorum multitudinem operosa disputatione opponere, neque novicios quorundam conatus cupiditatis convicerim, cum et epicos veteres atque Attici sermonis auctores, et multo frequentius eos qui citeriorem condiderint Graecitatem (v. Herm. ad Orph. p. 736. 812. et Iacobs. ad Anthol. Pal. T. III. p. 66.) praesentibus et futuris iudicio vel arbitrio modum optativum subiecisse certissimum sit, sive subitam et incertam cogitationem, sive firmum duraturumque exprimerent propositum. In eo consuetudinis genere cum prae ceteris Brunckius quem dicebam offendisset, alia ille sustulit, alia praetermisit vel excusavit; ut in Apollonio, cuius exempla sunt I, 660. 797. (ἐξερέω νημερτές, ἵν' εὖ γνοίητε) IV, 400. 841.; ac ne Schaeferus quidem ab Moscho IV, 93. manum abstinuit. Propius autem huc accedit Lithic. 175. κέκλυθι δ', ὄφρα μάθοις. Porro ἔχεις Bodl. 4. ἔχεις A.

172. ἐνδοιέστερος S. αἰδοιέστερος poetarum opinor nullus praestat; rariora quidem hoc de genere collegit Valck. ad Herod. II, 86. IV, 53. et obiter attigit Schaef. ad Schol. Apollon. p. 155.

173. παραγνώσσοντι Bodl. 1. 4. παρὰ γνώσσοντι Paraphr. cf. Schol. ἀγνώσσοντι R. Ceterum ἀγνώσσω, quod neque cum λιμώσσω potest comparari, neque defenditur Homerico ἐγρήσσω, Noster festinatione quadam quam Alexandrinis poetis in effingendis nominibus esse propriam videmus ab ἀγνώσασκε (Od. ψ'. 95.) arcessivit, deceptus etiam more Ionico, quem in voce νοῶ annotant intpp. Herod. IX, 53. Id quod glossae Hesychii confirmare videntur: ἀγνώσσει, δυςχεραίνει. ἤγνωσεν, ὠδυνήθη. Sed Dionysio tamen novicium vocabulum Simmias, artificiosissimus dicendi novator, apud Brunck. Anal. T. II. p. 525. praeierat. πιφασκόμενος A. B. M. R. S. b. Bodl. IV. Pal. Vind. 2. πιφασκόμενω (?) Schell. πιφρασκόμενος t. Varietatem in hac voce obviam ex aliis enotavit Blomf. gloss. Perss. 668. τάδε πάντα M. Schell. Bodl. 3.

175. νότου D. ἀνατολίην τραπεζίῳ Vind. 2. τραπεζίῳ, id est inaequali quadrato, qualem figuram cum Herodotus dudum commonstrasset, repetendam censuit etiam Strabo II. p. 130. Mireris igitur eorum hac in

parte incuriam, qui tabulas ad Strabonis Dionysiique mentem delinearunt, quamquam ille Libycam oram et Aethiopiae situm linea parallela dirigendam esse docuit.

176. Attigit Avien. Ora marit. 331. sed Tartessum sua licentia Gadibus commutans.

177. ἐς praeeunte Passovio adoptavi ex G. M. R. S. a. b. d. Pal. Vind. 2. quod 1156. praebuerunt G. M. R. Pal. Schell. Ald.

178. οὖρος S. Ἀραβίης debetur codd. A. B. b. V. ad 24. ἄχρι θαλ. Ald. var. l. Morel. R. et H. Steph. (v. ad 299. 764), cui quod Avien. 268. patrocinari dicitur, mirum id commissum foret, cum Nilum, quod neque Holstenium neque Hillium latuit, non sinum Arabicum Libyae terminum Dionysius certo consilio (v. ad 10.) statuerit. Sed Avieni liberalitatem non convenit artis circumscribere cancellis.

179. κεληνῶν D. Αἰθιοπίων D. A e t h i o p u m nomen quantam orientis plagam ante Alexandri expeditionem obtinuerit, deinceps ut ad meridionalem orbis complexum recesserit, Vossius post alios edisseruit ad Georg. p. 307. Dionysius vero priscam illam quam Homerica praeierunt carmina distributionem religiose expressit, quae Aethiopes tum orientales ad Erembos usque poneret, tum occidentales finibus maris Atlantic compesceret; id quod tetigit Wessel. ad Herod. VII, 70 Qua tamen interpretatione portentum istud Aethiopum esset enodandum, mira inter se contentione critici digladiabantur, quorum disputationes Strabo e apposuit et expendit I. p. 30. sqq. II. p. 103., sed notabilis est cumprimis Pausaniae locus I, 33, 4.

180. De E r e m b i s cum in Odysseae versu δ'. 84 olim acerrimas critici dissensiones agitassent, geograph tandem ad Aristarchi et Posidonii opinionem, qui vocem obscuram ad Arabes rettulerant (v. Strab. I. p. 2. 41 42. XVI. p. 784. et quos dedit Ukert. Geogr. I, 1. p. 32.) ita sese composuerunt, ut Erembos in Arabiae confinia ablegarent. Plerisque sane locis adhibitis, quibus cognata voce Troglodytae nominantur (tenebriones dixeris) barbaros licebat quadam cum specie ad eas fere sedes detrudere, ubi Schangallas aliosque Nigritas supra Habessiniam positos tradunt. Nihilominus si rationem haud paulo verisimiliorem sequimur, quoniam memoria gentis ab Homeri pendet auctoritate, Erembos quos cum Sidoniis videas coniunctos ad Arabes Trachonitas reii-

cere praestat. Prolixe huius regionis naturam exposuit Ritter. Geogr. II. p. 357. sqq.

181. παρδαλίη M. παρδαλέην d. Comparationem cum pantherina pelle institutam etiam Strabo iisdem argumentorum momentis repetiit. II. p. 130. Hic quoque crediderim versatam agilem qua Graeci vigebant imaginandi facultatem, quae quidem torridam quoque zonam caeruleo rubore adumbraverit (v. Eratosth. p. 146.). Idem igitur consilium pantherae illa conformatio expressit paulo argutior, quae sparsas Libyum habitationes et oasium instar disiectas respiceret, prout Ciceronis verba significant omnium aptissime Somn. Scip. 6. Vides habitari in terra raris et angustis in locis, et in ipsis quasi maculis, ubi habitatur, vastas solitudines interiectas?

182. ἡ γάρ M. R. Bodl. 1. 2. Schell. m. Ald. διψηρά b. Orationis formam illustravit Hemsterh. ad Luciani Nigr. 16.

183. φολίδεσι — σιν D. Schell. Vind. 2. Priscianus qui v. 171. sqq. neque fidelem nec venustum egit interpretem Wernsdorfio coniecturam elicuit πολίεσσιν; sed inficetam caerulearum urbium structuram quis concoquat? Quid quod idem Aethiopiae conformationem, non Africae totius designari sibi persuasit? Neque vero necesse est huic quoque dictioni serpentis similitudinem tribuere, cum maculas, non squamas haec innuant.

184. ὑπὸ γλ. D. G. Bodl. 1. Eton. Vind. 1. a. var. l. R. et H. Steph. marg. Langerm. Schol. quod Brunckio sese probavit. ὑπαί A. b. (cf. variet. 197.) Mauretaniae fines apparet ita describi, ut ipsum Columnarum angulum extremum attingant; ad dicendi formam similis est v. 299.

186. Vulgato τοῖς δ᾽ ἔπι δὴ N. anteponenda erat optimorum librorum scriptio τοῖσι δ᾽ ἔπι N., quae ut depravaretur vel ἔπι potuit in causa esse arsi liquidave littera sustentatum, unde fluxit δή, quod omisit x., atque praestant hanc nostram lectionem, ἐπί et ἔπι alternante, A. B. M. R. S. b. Bodl. 1. 2. 3. Vind. 2. Pal. var. l. R. et H. Steph. accedit τοῖσι δ᾽ ἐπινομάδων Schell. et τοῖσιν ἔπι m. Ald. ἀναπέπταται Bodl. 4. ἄσπετα om. Schell.

187. Μασσαισύλιοι R. Schell. Μεσαισύλιοι S. Μασασύλιοι D. Vind. 1. Et Μασσαισύλιοι vocantur Strab. XVII. p. 827. Μασσαίσυλοι p. 829. ubi quod adiungi-

tur *καὶ τῆς Μασυλίβων γῆς*, iure Casaubono quoque praebuit suspicionem; medelae tamen in ratione fluctuant, quamquam et Polybii *Μασσύλιοι* et Dionysii *Μασυλῆες* eodem pertinere videantur. De quo nomine quaedam collegit Maussacus diss. crit. ad Harpocr. p. 401. Magis tamen mirari subit, quod Strabo Libyum in recensu II. p. 131. *Μασσαλιεῖς* attulit, qui si quam curam exspectant, *Μασσυλιεῖς* refingendum est cum Casaubono, eademque medela *Μασσυλιέων* XVII. p. 831. 832. pr. correxerim, ubi e variis scriptionibus deterrima *Μασσυλιαίων* eruditis praeplacuit. Hic nihil nisi *μασιλῆες* ex d. affertur. *Μασυλῆνες* Niceph. Blemm.

188. *βόσκονται* cum contemtu de rudissimo vitae cultu dictum illustravit Duker. ad Thucyd. VII, 48. *συμπαισίν* G. v. ad 837.

189. *καί* om. b. *θήρην* eleganti ratione petitum est ab usu maxime Platonico, quem magna scriptorum vis secuta vocem ad omne studii et pervestigationis genus studiose referre solet: v. Ast. ad Legg. p. 392.

190. *τομήν*] *νομήν* S. *μήν* Schell. *ἐδάσαντο* x. Pal. qualis corruptio etiam v. 234. invasit.

191. *τ᾽ οὔποτε ἀκούεται τερπνὸς ὁ. ἁμάξης* M. Spiritum lenem qui huic vocabulo addiderint, quosdam recenset Dindorf. ad Arist. Eq. 467.: neque vitae consuetudinem certae sese regulae subiecisse, demonstrant inprimis compositionis formae, *ἐπαμαξεύω*, *καταμαξεύω*, in quibus versantur Lexic. de Spiritib. p. 211. Athen. XV. p. 677. A. Conon. 46. Schol. Pind. N. VI, 91. quem correctum mirere. Porro quod *τερπνός* argutiorem aratri sonum videri potest exprimere, veriora subministrat v. 234.

192. *αὔλια* Pal. *ἀρχομενάων* Vind. 1.

193. *αὔτως*, quamquam codicum quorundam fides affuit, sponte mutavimus; praetereaque quod nimia tolerabatur patientia, *δρύα* nullius loci vocabulum, a Spitznero de versu her. p. 75. Passovioque reiectum, neque agnoverunt A. B. D. M. R. S. a. m. h. Pal. Schell. Ald.

194. De vocis *ἀμήτοιο* tenore grammaticorum senticeta Spohnius tractavit ad Niceph. p. 40. sq.

195. *ἀμπέχοι* Bodl. 4. *ἀμπέχοι* (ε supra) R.

196. sq. R. m. pr., cum ob *Καρχηδών* repetitum excidissent (perinde ac priorem versum x. omisit), margini commisit 198—201., quos m. rec. post 202. inseruit. De

Carthagine, portus praestantiam laudibus extulerunt Strabo, Appianus, alii; attigit etiam poeta restitutionem urbis eversae, colonis Romanorum congregatis atque in maximam adauctis multitudinem, quos Libyum nomen fere repraesentat; postremo fabellam de Byrsa adiunxit, de qua Valckenarii extat in Opuscul. T. I. narratio. Ceterum προτέρων γρ d.

197. ὑπαί (ἐπί) M. ὑπὸ βοῒ μετρηθεῖσαν Eust. Ep. p. 74, 3.

198. Σύρτης R. εὐγάῤῥοον D. M. Vind. 1. h. ἑλκόν M.

199. βαρυτέρη M. cum gl. μακροτέρα, quod arbitror ad ἄσπετος pertinuisse. τὴν δέ Passovius, me non assentiente: v. ad 156. ἕλκεται recepi e probatissimis libris, cui et varietas v. 166. et quod ὁλκόν antecedit colorem conciliat; et ἕλκεται ἄλλη firmant γρ A. B. D. M. S. γρ b. i. x. Bodl. 2. 3. 4. Cantab. Eton. Pal. duo Vind. Avien. 293. Paraphr., adde alteram diversitatem ἕλκεται ἄλμη G. a. MS. Holsten. var. l. R. et H. Steph.

200. βαρυνομένη] τιτινομένη Bodl. 4. Cantab. εὐρυτέροισι β. προχοαῖσιν x.

201. Tyrrhenici maris ambitum labenti tempore ad Libyam usque fuisse prolatum monuit *Letronne sur Dicuil* p. 221. Quamquam hic versus minus diserto est documento; cf. annot. ad 102.

202. sq. laudat Etym. M. v. ἄμπωτις, attigit Eustathius ad Od. μ'. p. 1716, 36. Hanc Libyci maris naturam Aristoteles spectasse videtur, qui quod aestus marinos perpetua reciprocatione cognovit ad occidentalem Hispaniae plagam allabi, causam derivaverit a quadam repercussione et excelsorum litorum et fluctuum Libycorum, reprehensus ob eam rem a Posidonio ap. Strab. III. p. 153. Ipse quidem Geographus locum istum leviter tractavit XVII. p. 835. ξηροῖσιν ἐ. ψαμμάθοισι R. Schell. item ψαμμάθῳ v. 212. VI. codd. ξηροῖσι ἐπί sic x.

204. τάων ἀμφοτεράων R. Schell. μεσαιτάτη Pal.

205. νέαν Vind. 2. πόλιν om. Pal. Leptin maiorem eam fuisse, quae in Graecis familiarius nomen Neapolis obtineret, vix opus est monere. Praestat ὕπερ.

206. L o t o p h a g i Bredovium hoc loco induxerunt, ut vetustorum hominum ac recentiores de loto contentiones recenseret, quas cum Vossius ad Virg. Ge. II, 84. et Spaldingius post Gesnerum ad Quintil. V, 8, 1. additis

VV. DD. apud intpp. Herod. IV, 177. dudum composuerint, nihil eas libet morari. Quam porro Hillius in doctrina Dionysii atque Ptolemaei repugnantiam de sedibus Lotophagorum detexisse sibi videbatur, est ea commenticia; neque enim potest dubitari, quin omnes antiquorum geographi populum istum ad aras fere Philaenorum voluerint pertinere; de Lotophagitide tamen in minore Syrti ponenda lis fervebat (v. ad 480.), quae quidem ad interpretationem Homericae narrationis unice recideret. *φιλόξενοι* M. R. Schell. *φιλόξενοί περ γεγ.* D. Vind. 1. *φιλόξενοί τε γεγ.* 2. cf. ad 742. *πολύξεινοι* x.

207. *αλώμενος* D. M. R. Schell.

208. *αὖτε* R. Schell. qui *δ'* omittit. *μέλεθρα* M. (silente Koehl.) d.

209. *Νασαμόνων* M. Pal. Ald. *ἀσαμώνων* S. *ἀσαμωνῶν* Vind. 1. De hoc loco, quo poeta voluit quodammodo indicium aetatis suae prodere, varias eruditi post Eustathium interpretandi rationes inierunt, quas pro sua quisque sententia exornavit, Salmasius ad Solin. p. 292. Cellarius dissertt. acad. XII. p. 683. Wernsdorf. exc. X. ad Prisc. p. 581. sqq.: quorum hic, qui mos est in hoc litterarum genere inveteratus, Salmasii demonstrationem integram in multam verborum profusionem diduxit; Salmasius Scaligeranum iudicium paucis confirmavit; Cellarius vero his versibus ut Augusto principe Noster poema condiderit effici sibi persuasit, imbecilli sane conatu, neque de Nasamonum excidio quod Plutarchum et Lucanum testatur quidquam satisfecit. Nec plus auctoritatis iis inest quae Mannertus X, 2. p. 180. nescio quibus artificiis exhibuit. Eandem vero argumentandi viam Passovius persecutus opinionis summam proposuit extrema praefatione: Dionysium neque ante Domitiani imperium neque post eius obitum commentarios memoriae mandasse. Nos cupidine reiecta solidum atque aptum momentorum ordinem desideramus. Nam cuius est ingenii studiorum usu subacti aut exquisiti iudicii, casu quodam scriptoris tempora non modo docti famamque vetustam explicantis, sed mediocriter eruditi, cum mentionem eventus iniecerit, tanquam norma veritatis metiri? Quod si quaestionem ipsam ad fidei historicae trutinam examinamus, nihil tribus his versiculis erui licet, nisi Periegeten principes Romanorum vidisse. Primum enim Strabo qui per Tiberii dominatum Geographica vulgavit cum Nasamones in pristina cognovisset

habitatione II. p. 131. XVII. p. 836. 838.: aliquanto post imperio Domitiani gentem publicanorum contumeliis ad seditionem sollicitatam post varias proeliorum vicissitudines eo fuisse reductam, ut Flaccus dux Romanorum funditus eos exstinxerit, prodiderunt Eusebius et Zonaras; ille Chron. n. MMC. ad Ol. 216. suis quidem verbis: *Δάκες καὶ Νασαμῶνες Ῥωμαίοις ἐπαναστάντες ἐφθάρησαν,* at in Hieronymi versione: Nasomontes et Daci dimicantes adversum Romanos victi; Zonaras vero XI, 19. ea narrationis prolixitate, ut aliunde nihil simile possit comparari; neque tamen cum Aristide cuius locum Scaliger ad Euseb. p. 202. excitavit in concordiam cogi sese patitur, unde Domitiani atrocissimae crudelitati Nasamones constat esse condonatos. Fatendum sane Nasamonum memoriam ad nos tenuissimam ac prope fluxam redundasse, ut hominum disiectis et incertis in sedibus vagantium singulas fortunas enodare sit opus longe periculosissimum; sed tamen illud est ad diluendum difficilius, quod Schraderus ad Avien. 308. opposuit, victoriam istam Domitiani parvam fuisse, quam hominis adulatores, Martialis et Statius (adde Suetonii silentium), celebrandam sumere debuissent; nec verisimilem videntur historiam auctores commenti, qui vectigalem Romanis populum Nasamones egisse tradunt, nisi qui forte Cyrenaicam propius attigerunt. At enim operosas istas doctorum disputationes evertit testis opinor oculatus, Pausanias, qui Nasamones ad suam usque aetatem et latissimis in sedibus perdurasse significat I, 33, 4.: *εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι πρόσοικοι Μαύροις Αἰθίοπες, ἄχρι Νασαμώνων παρήκοντες. Νασαμῶνες γάρ, οὓς Ἄτλαντας Ἡρόδοτος οἶδεν, οἱ δὲ μέτρα φάμενοι γῆς εἰδέναι, Λιξίτας καλοῦσι, Λιβύων οἱ ἔσχατοι, πρὸς Ἄτλαντι οἰκοῦσι σπείροντες μὲν οὐδέν, ἀπὸ δὲ ἀμπέλων ζῶντες ἀγρίων.* Ubi nuperi editoris diligentiam fugit verborum sententia, *οἱ μέτρα φάμενοι γῆς εἰδέναι,* quae quidem curiositatem nugasve hominum otiosorum adeo non perstringit, ut ipsum orbis mensorem Eratosthenem innuat: vid. eius fragm. p. 108. coll. Wessel. ad Anton. Itin. p. 8. Accedit tum Dionis Chrysostomi locus, qui Pausaniae fuit aequalis, ab Eustathio commemoratus, tum Philostrati qui seriore commentabatur aevo de Vita Apollon. VI, 25. narratio, Nasamones Aethiopicam gentem ad cognominem oceanum pertinere; denique tabula Ptolemaei, qui populum inte-

riore in Libya retinuit; nec spernenda Plinii V, 5. fides, quamquam superioris, qui Iubam in rebus Libycis consuluit; coll. VII, 2. Quocirca facile largimur, partem Nasamonici nominis deleri potuisse, idque sub exitum primi saeculi, subita tamen strage nec bello pertinaci diuturnitate claro; sed Dionysium confidenter affirmamus ab ista tempestate remotiorem fuisse, qui et universum populum eadem plaga concidisse crediderit, et eversas eius aedes commonstret, dum pastorum mapalia (*Νασαμώνων αὖλια* Callim. fr. 126.) instabili ritu palantium ignorat. Alteram igitur dubitationem, quae de crimine Nasamonum est, multo minus licet removere, quamvis gentem latrociniis insignem probabile sit hospitalitatis iura pietatemque violasse.

211. Asbystarum fama, quam auctoritate Dionysii Tzetz. ad Lycophr. 848. confirmavit, paucissimis locis innititur, quos designat Wessel. ad Herod. IV, 170.

213. *εὔπυργος* var. l. Morel. ac R. et H. Steph., ex Eustathio fortasse depromptum, quod etiam ex Avien. 319. exsculpi queat. Utrumque habet quo defendatur (nam civitatis arcem a scriptoribus commemorari monuit Thrige hist. Cyren. p. 115.), vulgatum tamen praestat amplior locorum auctoritas, qui Cyrenas, diligentissima commentatione dignas, ab equorum curruumque peritia tractandorum laudibus extollant praeclaris. Sed aliquantum dubitationis *γένος*, etsi libris potioribus munitum, potest iniicere, quippe cum *ἕδος* sive *ἔδος* praestent G. Bodl. 4. a. *γρ* e. var. l. R. et H. Steph. marg. Langerm., id quod Brunckii tulit assensum; porro *καὶ ἀμ. πέδον* M. *καὶ ἀμυκλέων πέδον* D. Vind. 1., et *πέδον* repertum est etiam in Cantab. Eton. Ex his *ἔδος* dictionis venustate commendaretur, nisi id totum vocabulorum genus, quod ad sensus quandam societatem refertur, *παῖδες, ἔθνος, γένος, ἔδος, πέδον*, perpetua fluctuatione iactaretur: adeas annot. ad 564. 788.

Post 214. quattuor versus in var. lect. primus apposuit R. Stephanus, hac annotatione: *τούτους τοὺς τέσσαρας στίχους ἐν ἑνὶ τῶν ἡμετέρων ἀντιγράφων εὕρομεν*: eosque levi cum varietate agnoscunt e. m. Petav. margo Langerm.:

κεῖθεν δ' ἐς δυσμάς, Λιβύης ὅθι φαίνεται ἀρχή,
Μάνδρον(ς) ἐρήρεισται, Σάλαθός τε ῥόον ταχὺν ἕλκει·
ἔνθα Νιγρίτιδος ἀγλαὸν ὕδωρ Νίγειρ τ' αὐτὸς
πέπταται, ὁλκὸν μυρίον Αἰθιόπεσσιν ἑλίσσων.

Sed istud commentum damnat sententiae ratio de Ptolemaeo petita verborumque tenor atque elumbium numerorum imperitia.

215. *Γαιτοῦλοι* (olim hic, id quod aliis in scriptoribus restat, *Γαίτουλοι*) *δ'* quamquam ex inferioris loci codd. M. Bodl. 4. Pal. Schell. exhibitum, necessarium tamen, vulgato *Γ. τ'* praetuli: ut etiam superior versus plena distinctione concludendus esset. Nam Gaetuli tantum abest ut Marmaridas vicinitate quadam attigisse dici potuerint, ut mediterraneas Libyae partes a Numidis ad Syrtium usque regiones insederint: quo pertinet *ἐφύπερθε* quoque (cf. annot. ad 97.), accurate a Mela I, 4, 3. expressum. Vid. intpp. Vibii Seq. p. 391. Ceterum quod *ἐπὶ τοῖσι* loco *ἐφύπερθε* legi Stephanus narrat annotatione, id tenent D. M. R. Bodl. 4. Schell. Vind. 1. ex interpretamento an e versu sequenti petitum. *ἀγχίγειοι* m. Pal. var. l. R. Steph. Ald. *ἀγχέγνοι* D. Vind. 1. *ἀγχίβνοι* x. *ἀγχέμαχοι* Steph. Byz. v. *Νίγρητες* ante Berkelii temerariam emendationem, neque tamen *ἀρχέμαχοι* inde Holstenius debebat asciscere. cf. variet. 959. *Νήγρητες* G. R. Bodl. 2. 3. Pal. Vind. 2. ed. R. Steph. *Νηγρῆτες* S. *Νιγέρητες* Bodl. 1.

216. *Φαυρούσιοι* hactenus locum sibi vindicavit, quamvis et ceterorum auctorum usui repugnet, ut Plinii Strabonisque XVII. p. 826. 828., et ipsis codicum testimoniis adversetur: nam *ἐπὶ τοῖσι Φαυρούσιοι* A. B. D. G. M. R. (sed *υ* puncto subnotatur) S. Schell. Pal. Recte vero Hudsonus Steph. Byz. advocans: *Φαρούσιοι, ἔθνος Λιβυκόν· μέμνηται αὐτῶν Διονύσιος καὶ Ἀρτεμίδωρος.* De Phaurusiis quae Mannert. X, 2. p. 559. edisseruit, falsa nituntur apud Strabonem scriptura novissime sublata. *ὑπὸ γαῖαν* in G. Bodl. 4. var. l. R. et H. Steph. repertum facit quodammodo ad alteram lectionem explicandam.

217. *ναίουσι* libri quamplurimi, qui neglectus est *ν* paragogici deinceps saepe recurrens. cf. ad 769. *ἀπείρονες* D. R. Bodl. 2. 3. Schell. Vind. 1. item v. 635. Inter utramque vocem id credo discriminis interesse, quod *ἀπείρων* altera minus late patet, quippe certas regiones et accurate circumscriptas omnem in partem continens, unde rotundae speciei vis accessit: v. erudita Schol. Il. *ξ*. 200. Od. *α*. 98. Eustath. ad Il. *η*. p. 690, 41.

219. *πυμάτης παρὰ τ. Κ.* afferunt Etym. M. et Phavor. v. *τέμπη*: sed ut *περί* reciperem ex A. B. S.

Bodl. 1. 3. vix abstinui, quamquam Brunckius refragabatur. Cerne quo loco Africam sive in austrum sive in occidentem attigerit, vehementer a vetustis inde temporibus multa sententiarum dissensione dubitatum est, ut opiniones eruditorum hominum, nominatim Salmasii, Vossii, Vincentii, suis coniecturis ac iudicii momentis adiutae iusto possint sufficere libello. Sed haec opportunitate data pro nostri quidem operis proposito in altero volumine disceptabimus; in Dionysio tamen satis est monuisse, famam istam a Poenorum navigatione ductam plerorumque geographorum assensu, quorum nullus ea litora cognosset, coeptam esse corroborari, quamvis et ad Hannonis ac Scylacis Periplos eius auctoritas referatur, et Strabo I. p. 48. verissimo consilio Cernen ad mendacia reiecerit. Auctorum vero commenta diligenter contulit Gossellin. *recherches sur la géogr. systém. des anciens* T. I. p. 78. sqq.

220. τῆς M. R. in rasura. m. (marg. τῶν) Ald. fortasse Eustathius quoque. In hoc loco quae Holstenius, Mannertus (X, 1. p. 211.), alii commiserunt, libens praetereo. Ceterum de tenore, *Βλεμύων* an *Βλεμυῶν* (cf. intpp. Melae I, 4, 4.) codices signarent, nihil hic traditum repperi.

221. ἔνθα x. De Nili causis et originibus nominumque pro vario cursu mutationibus tanta doctrinae praestantia et subtilitate antiquitas erudita disseruit, ut brevitas huius annotationis ne mediocrem quidem partem argumenti locupletissimi possit complecti. Nobis quidem satisfaciunt Gesneri copiae ad Claudian. XLVII. additis quae collegit Ukertus Geogr. II, 1. p. 41. Dionysius vero nihil in his quod propriam doctrinam saperet ostentavit, ut qui Graecis ducibus (inter quos Eratosthenes inclaruit Geogr. fr. CXXII.) obtemperandum censeret: nam Iubae narrationi quam Plinius asciscit auctoritas accessit nulla. Sed iste tamen in eo a geographica diligentia descivit, quod Nilum in orientem tradidit eniti, cum iter aquilonare tam constanter persequatur, ut ille detracto versus ortum flexu perexiguo medium duntaxat meatum diversas in regiones interponat. Hanc igitur discrepantiam nescio qua ratione possimus removere, nisi ut poetam suo quodam instituto circumductam fluminis conversionem statuamus in tabula temere coartasse. V. pag. 498.

222. δ᾽ ἤτοι: v. ad 148. ἐς ἀντολ. G.

223. Siris flumen a Plinio quoque V, 10. et Steph. v. *Συήνη* vocatur; de nominis tamen origine varias in opiniones transeunt eruditi, velut cum ab Orientis sermone petunt explicationem. V. Iablonskii Opusc. T. I. p. 304. sq. ed. LB.

224. *εἰννάεται* Pal. *στρεφθέντα* haud futiles obtulerunt libri D. G. M. R. a. b. i. m. x. Bodl. 1. 2. 4. Schell. Ald. var. l. R. et H. Steph. et alludunt *στρεφέντα* d. Vind. 1. *στραφέντα* Bodl. 3. fortasse etiam *στραφέντε* S *στρέψαντε* var. l. R. et H. Steph. Existet igitur nonnemo, qui elegantiam non vulgarem dimittere nolit, ut *οὔνομα μετέθεντο* ad idem feratur, quod est *μετωνόμασαν*: qui si rationem illam certissimam verborum *ποιεῖσθαι* atque *ἔχειν* et quorum similis est potestas potuerit ad *θέσθαι* ipsasque formas compositas transferre legitima demonstratione, librorum fides pervincet.

225. *κεῖνος* R. Schell. *ἔνθεν* marg. R. *τετανυμένος* Pal. cf. ad 311. 341. *ἄλλοθεν* M. *ἄθλος* x. *ἄλλη* R. h. Ald.

226. *εἰς ἅλα βάλλει* Bodl. 4. Pet. codd. tres in Misc. Obss. T. I. p. 275. var. l. R. et H. Steph. ed. Antv. ex versu credo 352. sive 783. (cf. 631.) derivatum. At librarii debetur negligentiae *εἰς ἅλα πίπτει εἰλιγμένος* x. Sententiam tantum ad auctoritatem Dionysii rettulit Schol. Nicand. Ther. 175.

227. *ὕδασι* e. *ὕδατι* G. a. d. i. Bodl. 2. Pal. Pet. var. l. R. et H. Steph. ed. Antv. eandem varietatem v. ad 943. *ἱερὸν πέδον* Bodl. 4. cf. variet. 357.

228. *ποταμός* D. S. cf. ad 353. 983. *ἔπλετο κείνῳ* R. Schell.

230. *Λιβύης ἀποτέμνεται Ἀσίδα γαῖαν* Bodl. 4. cui [illegible] interpolationem v. ad 14.

231. *εἰς* S. *γαίην* b. *Ἀσίην* omisso *γαῖαν* Eust. ad 175.

232. *παραναιετάουσιν* D. Ald. *περὶ ναιετ.* G. a. *μένος* Schell. R. (*γρ γένος*).

233. *συνεστήσαντο* G. Bodl. 1. 4. Cantab. R. (*γρ διεστήσαντο*) Schell. Vind. 1. a. t. ed. R. Steph., vulg. in v. l., var. l. H. Steph. *ξυνεστήσαντο* D. Sed neque suis auctoritatibus neque significationis affinitate speciosa *συνίστασθαι* hoc quidem loco commendatur, qui solertiam Aegyptiorum in vitae sectis rite discernendis atque includendis in certas ordinum leges debet exprimere;

quamquam ista voce qui digerendi morem indicaveri non habeo praeter Plat. Philebo p. 18. C. (coll. Theocı XVI, 97.) auctorem. Ceterum in classibus Aegyptiorui famosissimis satis est laudasse Herodot. II, 164. VI, 6(ubi v. Wessel.; nam recentiorum disputationes non at tinet arcessere.

234. ἐπειρήθησαν primus Papius in ed. Antv. in vexit, deinde ab Herm. ad Orph. p. 737. moniti Spoh nius et Passovius comprobaverunt, quod exhibent E D. G. M. R. S. a. d. h. Bodl. 3. 4. Pet. var. l. R. e H. Steph. Eustath. Reiecit etiam Brunckius hiatui illegitimum vulgati ἐπειρήσαντο, quod ἐπειρήσαντ' l exaravit. Unde tamen haec forma pedem intulerit, qua grammaticis rationibus deberi videtur, in promptu no est decernere; nam varietas illa vv. 190. 392. parui lucis suggessit. ἀρότρου, quod ἱμερόεντος tulit praeco nium, id est mansueti ac paciferi (cf. v. 191.), inven tum ne quis ad Aegyptios miretur esse translatum, quam quam trita illa cantilena de Nilo qui limitum descriptio nibus et geometrarum disciplinae copiam attulerit (v Timaei fr. 24. Schol. Aesch. Prom. 812. Serv. ad Virg Ecl. III, 41.) sponte succurrit; Noster tamen cum alii qui citeriori tempore viguerunt Alexandrinam sectar habuit sibi praeeuntem in mirifica consuetudine propo sitoque, ut lumina religionum et humanitatis quorur rudimenta quadam ab Oriente manaverant Aegyptii quasi postliminio restituerent. Ac Bacchum, quem ill fere cum Osiride coniungere solebant, quoniam agreste hominum cultus removisse ferebant agriculturae ration commonstrata rusticisque opibus instructis, omnis huiu beneficii honor facile ad Aegyptum recidit: v. Heyn. a Tibull. I, 7, 29.

235. ἠπλώσαντο D. h. Eustath., a Passovio prae eunte Palmerio receptum, sine causa, cum augment temporalis extent apud heroicos rara eaque multo sim pliciora documenta; in quo Dionysium videmus par ciorem fuisse, quam auctorem Argonauticorum qua Orphei feruntur. Vide quae de usu huius vocis attule runt Hermannus ad Orph. p. 814. et Gronovius Obss p. 747. sq., unde labentem per Graecitatem eam obti nuisse cognoscitur.

236. sq. Laudat Tzetz. exeg. Iliad. p. 5. Prioren om. Schell. et R., cuius in margine tamen repositus est γραμμαῖσι x. φρασάμενοι D. M. R. b. Pal. Schell

Vind. 1. ed. Vindob. cui menda huius sunt generis vel frequentissima. λοξὸν πόρον D. Vind. 1. Astronomicam Aegyptiorum doctrinam, etsi geometriae mentionem iure potiore vellemus esse iniectam, complures scriptorum antiquorum diverso consilio tractaverunt, inter quos princeps huius sapientiae laudator extitit Herodotus, II, 4. 82. cui Wesselingius utrobique ascripsit non optima; deinde tetigit Epinomidis auctor p. 987. A. et disertius is cuius auctoritas in Aegyptiacis magno opere vacillat, Diodorus I, 50.: quo cautiorem sese gessit sacerdotes narrans sese ad astronomiam dedisse Strabo XVII. p. 787. 806. 816., cum libro proximo Phoenices astronomiae, geometriae Nilo duce Aegytios extitisse auctores tradat, XVI. p. 757. Adde Plin. XVIII, 57. Suid. v. ἀστρονομία, coll. Schol. Arat. 924. et in Apollon. IV, 262. Alia e deterioribus locis Davisius proposuit ad Cic. de Divin. I, 1.: sed plurima quibus fidere possis ad astrologiae commenta spectant, quo faciunt etiam Aegyptiorum nummi: v. Eckhel. P. I. Vol. IV. p. 70. 71. coll. Ukerto Geogr. I, 1. p. 51. Poenitet vero in tali quaestione Eudoxum quosque de superiore aetate ferunt Aegyptiacam eruditionem perdidicisse vel Aegyptium quem Caesar adhibuit convocare, neque recentiores quosdam mathematicarum disciplinarum auctores morabimur, qui plurima, dum temporum discrimina parum curant, perturbaverunt. Tentyraeus quidem zodiacus (de quo librum conscripsit Biot *recherches sur plusieurs points de l'Astronomie Egyptienne. Paris* 1823.) an multum possit ad iudicium de gentis sapientia constituendum valere, alii diiudicabunt. Interim conferendus Ideler. (*Histor. Untersuch. über die astron. Beobacht. der Alten*) p. 65. sqq.

238. τῶν δὲ ἐνανδήσαιμι G. a. (suppleto m. rec. κ) πείρητα Schell. πείρατα χέρσου marg. G. γρ a. var. l. R. et H. Steph. Sed χέρσος poetarum in usu communem terrae notionem ita explet, ut mare sit oppositum.

239. γάρ om. R. ὀλίζονος ἔμμορε τιμῆς Etym. M. p. 622. eundem in usum ὀλίζων illud Alexandrinis poetis tritum confirmant intpp. Apollon. Lex. p. 495. ὀλιζότερος post Nicandrum etiam Oppian. Cyneg. I, 407. ἔτυχε ex interpolatione R. (marg. ἔμμορε) Schell.

240. οὐδέ κεν R. Schell. x. Formulam epicis paene propriam οὐδὲ μὲν οὐδέ tractaverunt Stephanus de D. A. p. 32. et Hemsterh. ad Luc. Nigr. 6. improspere

vero V. D Museo Crit. Cantabr. I. p. 54. *ἄλλων* Noster insolenti ratione voluit ab *εὔβοτος* esse aptum; nam poetarum illa, *φίλη γυναικῶν* et *δειλὸς βασιλέων* pluraque de vulgari sapientia, distant longissime. Compares tamen Apollonium II, 559. *λοίσθιον ἄλλων.*

241. *τέκνα* G. *τέκνα* a. var. l. R. et H. Steph. Hoc, si modo aliquam prae se ferret speciem veritatis, de fructuum luxurie florumque generibus liceret interpretari: v. Blomf. gloss. Perss. 624.; quod tamen contortum foret et ab Dionysii venustate nimis recedens. Cf. annot. ad 941.

243. *εὐρύμενον* x. vitii causam explicuit Bast. Ep. Crit. p. 262. *ἐπ' ἠῶ*, quod usitata dicendi forma esset *πρὸς ἠῶ*, etiam in eo consuetudini repugnat, quod longitudinem versus meridiem debet significare; eamque sententiae proprietatem Eustathius quoque perspexerat. Sed eandem tamen significationem alter locus v. 332. confirmat, cui simillimam locutionem v. 437. noli adiungere. Neque potest dubitatio de veritate talis doctrinae locum obtinere, quoniam veterum plerique Aegypti ambitum septemtrionibus et meridie descripserunt, ut quam a latissimo tractu, quem septena fluminis ostia complecterentur, ad Syenen, australe confinium Aethiopiae, traderent pertinere; quippe quod spatium universum Nilus percurrat proprie dictus. Atque orationis conformationem haud iniuria Hillius ex Strabone X. p. 454, 55. censuit enarrandam, qui Homerum sibi persuasit ex placitis Stoicorum *ἠῶ* de australi plaga dixisse, *ζόφον* de septemtrionali, quarum alteram Sol transeat, alteram usque defugiat. Quamquam ista sententia eo pertinet, ut Dionysium opinemur in his partes Alexandrinas esse secutum, cum poeta pro simplicitate aevi vetustissimi, quae confusam quandam notionem regionum teneret, ortum atque occasum adumbrasset: v. Ukert. Geogr. I, 2. p. 206. sq. Restat ut circumscriptionem Aegypti, quam annotatione ad Scholia delibamus, plenissima narratione Scylacis explicemus p. 43. *ἔστι δὲ ἡ Αἴγυπτος τοιάδε τὴν ἰδέαν ὁμοία πελέκει· ἔστι γὰρ κατὰ θάλατταν πλατεῖα, κατὰ δὲ μεσογείαν στενωτέρα, κατὰ δὲ Μέμφιν στενωτάτη αὐτῆς· ἔπειτα δὲ ἀπὸ Μέμφεως εἰς μεσόγειαν ἰόντι πλατυτέρα, κατὰ δὲ τὸ ἀνώτερον αὐτῆς πλατυτάτη.*

244. *πολυκρήμνοιο* Eust. Schell. Scopuli et saxa Syenes ad marmora pertinent basaltarum, quos fusco

colore nobiles tum antiquitas Syeniten sive Aethiopicum lapidem celebravit, unde mirabilis obeliscorum compages duceretur, tum recentioris aetatis peregrinatores in monumentis lautumiarum antiquissimis animadverterunt: v. intp. Philonis de septem orbis spect. 2. p. 88. Lips. et Zoëgam de usu et orig. obeliscorum p. 118. sq.

245. *οὔρεσιν ἀμφοτέροισι* montium illum complexum innuit, per quos Nilus alveo prono Catarrhactas emensus Aegyptum accedit. *περισκεπέεσι* D. Pal. *περισκοπέεσσι* b. *ἐριμνόν* S.

247. *καί* om. Schell. R. Superiore versu *καλλιρρόοιο* duo Vind.

248. *οἱ μὲν ὅσοι* b. pr.

249. sq. Laudavit Tzetz. ad Lycophr. 1206. *ἑκατόνπυλον* Pal. *ἑκατοντάπυλον* R. Schell. idem vitiorum genus prostat apud Blomf. ad Prom. 361. *γεγωνός* Vind. 1. *γεγονώς* D. M. Pal. ed. Vind. *ἀνατέλλουσαν* b. x. In narratione de Memnone poetam attigit Eustath. ad Od. δ'. p. 1491, 8. Thebas quod iis laudibus illustrat, ut priscum splendorem adhuc eas retinuisse credas, cum a Persarum inde dominatu in tenebras aliquot pagorum discessisse constet, facit Dionysius cum aliis vetustis scriptoribus, qui famam eruditam quam suorum temporum condicionem malunt sectari. Ista tamen splendoris damna Memnonio suo civitas coepit compensare, cum plurima commenta fabellasque Graecis mendaciis excultas provocaret colossus, quem quotidiano solis ortu sonos edere putabant: eamque famam pervagata vulgi persuasio, quam Strabo in controversiam adduxit, ad posteros tradidit. Neque praeter exemplum Noster poetarum usus arbitrio fingendi Memnonis illius, quem eximia virtus ad Troiam nobilitavit, fata genusque suum in usum convertit: quo de Heynius non sine argutiis disseruit ad Virg. Aen. I. Exc. XIX. At totius disputationis caput ad eam quam instituit Mannertus X, 1. p. 356. observationem omnino revolvitur, ut simulacro Memnonis sub Romanorum demum principibus iustum honorem et cognitionis studium statuamus esse tributum, unde factum est ut gliscente superstitione ac portentorum ambitione rerumque mirabilium vera religionis ratio latuerit. Sed quae sententiarum documenta et inscriptiones colligi potuerunt, diligentissime proposuit Iacobsius de sepulcris Memnoniis in Commentt. Acad. Monac. p. 28. sqq.

251. ὅσοι Pal. δ' Schell. μεσαιτάτην b. Pal. hic similiter v. 296. μεσαιτάτης. Heptapolin, quam Ptolemaeus Heptanomida vocat, qui rettulerit ad provinciam Aegypti mediterraneae, neminem possumus afferre.

252. νοτεροῖσιν S. Pal. cf. Aristoph. Ran. 1338. (1318.) ὅσοι et ἠϊόνεσι b. illud Ald. In θαλάσσης locum librarii negligentia x. νέμονται irrepsit aliunde, cui similis est S. varietas in versu continuo; is deinde παρὰ θαλάσσης ἔσω Σερβωνίτ δος λίμνης.

253. παραλίην praestiterunt D. G. M. R. Schell. Vind. 1. a. m. Ald. ναιετάουσιν (— σι) G. M. R. Schell. a. νέμονται S. v. ad 306. ἔσω pariter atque ἕως obtinuisse ex Paraphr. et Avieni v. 372. coniiciebat Schraderus, qui, cum Serbonis lacus extremos Aegypti fines designaverit, sensus proprietatem, non varietatem expresserunt. Σερβωνίδα λίμνην Bodl. 1. 4. λίμνης i. Pal. x. Σιρβωνίδος non affertur.

254. μέν G. et a. (m. rec.) hoc quidquid est diversitatis videri potest ad aliam collocationem pertinere, τῆς μὲν πρὸς ζ., ut v. 409., sed optime vulgatum sese habet, cui respondeat v. 260. Ζέφυρον D. Vind. 1. Μακεδόνιον M. Pal. v. annot. ad 427.

255. Serapidis cultum, quem Iovem Ditem fuerunt qui interpretarentur, a Ptolemaeo Sotere prudentissimo consilio, ne sacra peregrina videretur Aegyptiis invitis obtrusisse, monitu scilicet insomnii Sinope (cuius nummis effigiem dei exhiberi docet Eckhel. D. N. P. I. Vol. II. p. 391., eique accedit Diogenis facetia ap. Diog. Laert. VI, 63.) fuisse depromptum exposuit Tacitus H. IV, 83. 84. Nam G. I. Vossii hariolatio huic deo per Aegyptum priscam adiudicantis venerationem, nititur coniecturis et argumentationibus incertis; quamquam proxime abest sententia Iacobsio (de Memnon. p. 19.) probata, ut Serapis ab Aegyptiis mercatoribus in Colchidem sit translatus posteaque patria in iura restitutus. Post quantum sibi auctoritatis Serapeum, id quod ad hunc potissimum locum valet, assumpserit, compluribus testimoniis elucet: v. inprimis Ammian. Marcell. XXII, 16. Sed ad omnem de Serapide disputationem recte pertractandam optime facit Plutarchi locus qui classicus est de Is. et Osir. p. 361, 62. unde Pausanias I, 18, 4. erroris coarguitur. Neque contemnenda Clementis Alexandrini Protrept. p. 31. narratio, qui suos quosdam auctores sequebatur, aut Cyrilli adv. Iulian. I. p. 13.

Quibus in scriptoribus cum istarum religionum causae sint positae, facile Cuperi Harpocr. p. 83. quem excitare solent possumus carere. Ceterum versus in G. a. omissus infra ascribitur. *Σινωπείταο* b. *μέγα μέλαθρον* S.

256. *τιμόεντι* Schell. *οὐ μέν* D. M. R. Schell.
οὐκ ἄν
Vind. 1. a. h. *οὐ μέν* G. Asyndeti simplicitas haud dubie studium emendationis movit; nihil vero mutandum, nisi quod maioris vice distinctionis colo fuit distinguendum. Videmus enim nexum sententiarum legitimum arte quadam abrumpi, cum interior et propria rei vis, quae potentius in neganti sermonis forma existit, quaeritur efficacissime: quamquam is usus per omne genus enunciationis late patuit, ut orationis summa capita et ampliorem primariae notionis enarrationem asyndeti figura complecteretur. Qua ratione nihil est usitatius in elocutione pedestri, ut in Herod. II, 124. extr. VI, 60. Thucyd. VI, 57. (nam distinguendum in *εὐθύς*) Plat. Lach. p. 182. B. Tetigit Heindorf. ad Protag. p. 492.

257. *ἐν* om. D. S. Vind. 1. *ἴδοιο* edebatur, quod diserte tantum ex R. margg. G. et Vind. 2. a. corr. b. Ald. enotatum habeo; *ἴδηαι*, quod consuetudini sermonis epici (cf. Il. *ά.* 262.) sua natura convenit, ac multo magis corruptioni fuit obnoxium, recepi vel e codicibus qui nominatim recensentur G. M. S. Pet. Bodl. 2. Pal. Vind. 2. b. e. i. *ἴδοις* Vind. 2. *ἴδοι* D. Ad lectionem quidem diiudicandam nihil facit poetae exemplum, Callimachus h. Ap. 93. *οὐ κεῖνον χορὸν εἶδε θεώτερον ἄλλον Ἀπόλλων.*

258. *ἀφνειόν* M. *ἦχί περ ἄκραι* quod vulgabatur ut recto talo consisteret, Pharon commenti sunt Proteum atque Idotheam tenuisse Pallene relicta; qui cum auctoritate locupletiore suam rationem communire non potuerint, tum *ἄκραι σκοπιαί*, nisi vanos ornamentorum sonos his opinere subesse, nihil aliud quam turrem illam speculatoriam, Sostrati molem, innuere debuerunt, quam Idotheae speculam an sedem non est ferendum appellari. Nam illud est perspicuum, Protei nomen, qui cum in Pallenaea chersoneso consedisset, in Aegyptio mari tenuit imperium, de quo erudita Vossius ad Virg. Georg. IV, 387. edisseruit, ad oram Alexandrinorum universam, non Ptolemaeorum machinas et artes referri potuisse. Atqui loci sententiam affectam optime sublevabunt codices, quos ipsa dictionis et elegantia et concisa

ratio (quam annot. ad 117. perstrinximus) commendat, partim exhibentes ἠχί τε, quod servant A. R. b. i. t. Bodl. IV. Cantab., at plerique in μακραί consentiunt, A. B. corr. D. G. M. R. S. (cum gl. ὑψηλαί) a. b. e. i. t. Bodl. IV. Cantab. duo Vind. Paraphr. Niceph., id ipsum ἠχί τε μακραί indicarat var. l. R. et H. Steph. Iam sincera veritatis indicia nemo non videt aperta lectionis perturbatione tum ἠχί περ μακραί, tum ἠχί τε ἄκραι, contineri. Orationis autem vis amplissimam uberrimae civitatis dignitatem expressit, cui decus insigne e templorum et regiarum aedium molibus et splendida multitudine, parte fere tertia totius ambitus, accederet, et domus etiam privatae sublimitate latorum tectorum essent imminentes: v. Strab. XVII. p. 793. 795. Ammi. Marc. XXII, 16, 12. Auctor de bello Alexandr. 16. Neque infrequens est σκοπιαί (quas possis e Romanorum sensu t u r r e s interpretari) poetis loca quaecunque editissima significare, quem usum annotatio Hemsterh. ad Luciani D. Marin. I, 2. explanavit.

259. σκοπιαὶ φαίνονται b. εἰδοθέης R. Pal. Schell. Vind. 2. b. x. Quod absurdam lectionem ἔνδοθι γαίης sive ἔνδοθεν αἴης ab Avieno 380. exprimi suspicantur editores, haec quoque licentia luxurianti potius hominis ingenio condonanda est.

260. δέ om. S. τὸν δὲ μ. ἀντολίην τὲ D. Vind. 1. hoc etiam R. Schell. a. παρά corr. M. S. m. Ald. κασιήτιδα D. M. Pet. Bodl. 3. Vind. 1. a. h. x. κασηίτιδα S. πέτραν m. Ald. χώραν t. χώρην D. M. (cum gl. περὶ τὴν πέτραν) R. a. h. Pet. Schell. Bodl. 3. duo Vind. Utrumque Κασιήτιδα χώρην var. l. R. et H. Steph., qui alteram adiungunt Κασιώτιδα λίμνην: et λίμνην margo G. annotavit, Κασσιώτιδα praebent etiam R. Schell. Κασιῆτις vereor ut possit aliunde confirmari; χώρην ut queat orientalem Casii oram haud absone designare, vulgatum tamen in hac narrationis simplicitate, cum montis qui Pelusium attingit fama sit pervagatissima (v. annot. ad 880.), faciliorem praestat intellectum eumque magis expositum.

261. πολίεθρον x. Hanc vero P e l u s i i originem, quam Graeculi recentiores a Peleo derivarunt, unus insuper Ammianus retinuit supra laudatus XXII, 16. At vero cum Πηλούσιον sua ipsius natura nomen acceperit civitas, ut quae paludibus esset stagnisque limosis circumfusa (notissima quippe extiterunt τὰ ἕλη τὰ περὶ τὸ

Πηλούσιον, locis conductis enarrata ab Hemsterh. ad Plut. p. 54. 56., quem sequebatur Valcken. ep. ad Roev. p. 38.: sed collecta illa non tam Nili aggestione, quam interni maris ambitu, qui cum olim ad Pelusium usque porrigeretur, deinde paullatim deminutus est, id quod Eratosthene p. 48. praeeunte Ritterus egregie indagavit II. p. 234. sq.), equidem ioculare prorsus commentum de Peleo conditore provenisse ab homine suspicor male feriato, qui dicterii illius, *μὴ δεῖν τὸν Οἰνέα Πηλέα ποιεῖν*, similiumque nugarum (v. Toup. in Suid. I. p. 306. sq.) intempestive meminisset.

262. *ἔξοχα* om. R. *ναυτιλίας* a. *ναυτιλίῃ* D. Vind. 1. Pelusii cives quisnam ob peritiam rei nauticae extulerit praeconio, neque habeo e veteribus commonstrare, et abhorret res a veri specie. Causam tamen, si qua ea fuit, unice a Pelusii situ repetendam censeo, quod Strabo tempore secuto mari esse circumventum observavit. Ait enim I. p. 58.: *ἡμῶν δ' ἐπιδημούντων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ πρὸς Αἰγύπτῳ, περὶ Πηλούσιον καὶ τὸ Κάσιον ὄρος μετεωρισθὲν τὸ πέλαγος ἐπέκλυσε τὴν γῆν καὶ νῆσον ἐποίησε τὸ ὄρος, ὥςτε πλωτὴν γενέσθαι τὴν παρὰ τὸ Κάσιον ὁδὸν τὴν ἐς Φοινίκην.*

263. *ἄνδρες* M. Ald. *ἐν* om. S. Vind. 1. *Λιβύεσιν* Schell.

264. *ἐνασμένον* S. *λελασμένον* e praepostera correctorum solertia quam Eustathius memorat profectum affert var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. Dionysius sane, id quod Scholiastam non fefellit, tacitae nihil repugnantiae odoratus, Pelusii regionem a Libya disiungere debuit, quippe qui Canobicum ostium Asiae Libyaeque terminum posuerit: quo pacto necesse fuit universus Deltae tractus ad ipsam Asiam adiungeretur. Qua molestia perspecta nonnulli pependerunt dubitanter, donec ad aptiorem partium descriptionem ac locorum naturae magis consentaneam posteriores sese applicaverunt: quam significat Aristot. de mundo c. III. extr. cf. ad v. 10. Atque eadem dubitatio de finibus Libyae regendis ita valuit tanquam perpetua, auctores etiam aevi insequentis ut ipsa natura compellente Arabiae situm ad Aegyptum extenderint mediam: v. Ritter. Geogr. II. p. 227. Similemque Libyae et Arabiae distinctionem praecepit post alios apud Herod. II, 15. Strabo XVII. p. 807. Ceterum ab hoc ipso Pelusii positu, quod Aegypti confinia tueretur, facillime licet explicationem Ciceronis loco

vexatissimo petere de Divin. II, 9. ubi debent illa, in solitudine Aegyptiorum, extremum regionis angulum indicare. ἔλαχον constanter fere M. et Ald. ut 401. et ἔλαχε 463. M. b. Ald. 548. G. R. Pal. Schell. b. 647. praeter Pal. etiam M. b. 929. 935. G. M. b. Ald., hic etiam Schell. duo Vind. Tandem 1175. M. R. Pal. Schell. b. Ald.

Post hunc versum ut reponeretur qui vulgo est 269. auctor extitit Spohnius ad Niceph. Blemm. p. 26. et more atque usu nescio quo poetae permotus, et auctoritate quattuor librorum (quibus accedit Vind. 2. ordinem versuum saepe pervertens, qui talem versum subiunxit: τοίη μὲν Λιβύης μορφὴ καὶ τέρματα τέτυκται, quamquam 269. ille suo loco reliquit.) R. S. Schell. a., tum interpretum, Prisc. 250. quamquam insigni abutentis licentia, et Avieni 386. Equidem ut istam suspicionem memoria quadam vetustatis niti libens confiteor, ita ne dubitare quidem subit, quin solennis formula perorationis in hac quam obtinet sede satis decore haereat; contra quam admissa transpositione poetae digressio gentium Africae aliquammultarum admonentis mirum quantum langueret, ac modum potius excederet, quam ut iustum ad exitum ea decurreret. Neque defectionem aliquot librorum miror in tanta libertate, qua sententiarum vinculum continetur, cum praesertim ipsum versum 269. t. omiserit.

266. τοὶ δ' ἠπ. D. R. Bodl. 4. Cantab. Schell. a. Vind. 1., quod Passovius cum asciscendum ediceret collatis vv. 151. 904. ratio eum fefellit; quos contra iubet eadem via sanari vv. 876. 1068. utrumque et caesurae et interpunctionis beneficium tuetur. Quare hunc quoque versum vindicare decet a grammaticorum fastidio, qui hiatus cupide procurare solebant. ἐπὶ μέσσας D. μέσας Pal. b. d. t.

267. ἀμφ' ἱμερτῆς M. R. Bodl. 3. Schell. a. et enotavit Holstenius, adde Prisc. 253. ἀμφιμερτῆς D. Vind. 1. Singulare hoc sive vitium sive correctorum malumus ducere commentum. οἴδματα A. M. R. Bodl. 1. 3. Schell. a. b. Paraphr. probante Brunckio; ista quidem varietas saepe provenit (ut v. 163.), quam, si quis Tritonem lacum impetu procellarum confundi liquido demonstraverit, hunc in locum non de nihilo concesserim irrepsisse.

268. ἔς τε μέσην h. μέσης D. Vind. 2. ut videtur. μέσην Vind. 1. μέσον S. Pet. ἀφέλκεται D. Vind. 1.

b. ἐφέλκεται R. Pal. Schell. x. εὐρέα κόλπον et sensu et libris flagitantibus reposui, quod suppeditaverunt D. G. M. duo Vind. a. b. d. h. i. m. t. Bodl. 1. 4. Pal. Ald. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. Holstenius: „rectius et plures MSS." Ambitum sinus circumductum (σχῆμα ἀμφιέλικτον 718.) significari liquet.

269. Λιβύης ἀρχή x. unde credibilior fit καὶ τέρμα interpolatio Cantab., cuius similem videri potest Prisc. 250. expressisse: cf. Vind. 2. in annot. ad 264. καὶ σῆμα Schell.

270. Versum minus emendate laudat Schol. ad v. 10. ἐθέλῃς Bodl. 3. verbum sane nimis exile videtur esse atque evanidum, quamquam in tali poemate non debet moveri. πόρον οὔτοι σε κρύψω x. οὐκέτι M. κεύθω m. Ald. κρύψω gl. M.

271. οὗτος, quam coniecturam fecit Holstenius, indigna huius est ingenio, quam cum e dissimillimo v. 620. composuisset, praetulit ille deinde Λιβύῃ cum Scaligero: quibus adde Menagium ad Diog. Laert. IX, 47. Neque vero Scaligeri acumen in ista correctione agnosco, licet suffragari dicatur Bodl. 1.: nam ipsam sensus ambiguitatem, dativusne ab ὠὐτός aptus esse debeat, an primariam notionem, quod foret deterrimum, in libero nexu conficiat, poeta videtur consulto defugisse; ut verborum taceamus repugnantiam, quae subsequens oratio evertit. Ceterum sententiae tenor, sive viris doctis seu libris obtemperamus, eundem in finem manifesto revolvitur, ut Europae nutus pariter ac Libya, quarum illa in septemtriones, haec in meridiem vergat, coni describat conformationem (de quo dictum annot. ad 7.); nisi forte ieiunam ac prope dixerim inertem Nostri dictionem criminamur. At qui vv. 272, 73. consilium accurate perpenderit, is persuasum opinor habebit, summam totius disciplinae uno nomine ῥυθμός contineri, quod principem locum obtineat per integrum orationis ordinem. Ergo frustra sunt, qui poetam emendando narrationem efficiunt minus consentaneam. ῥυσμός, Democriti praesertim libris nobilitatum, de quo consulendi commentatores Hesych. v. ἀμειψιρυσμεῖν, vulgari ratione ῥυθμός exaraverunt D. Vind. 1. (om. Λιβύης) x. comment. ined. (qui tamen alio loco ὁρισμός fertur exhibuisse) ap. Menagium l. l. ῥεσμός Bodl. 1. ῥυμός Bodl. 2. ῥυγμός (σ supra) M. qui πέλει transposuit.

272 *τέτραπται* Pet. *τοῖομ* Ald.

273. *Λιβύης νοτίης* D. M. R. Vind. 1. Schell. a. m. Ald. probante Spohnio. Sed *νοτίης*, in quo doctrinae sita est proprietas, ipsa sede convenit esse conspicuum. *ἀμφὶ τέρμα* R. Schell. Restat ut de insolita orationis figura *τοῖος — ἕρπει, οἷος — βέβηκεν* dubitationem explicemus; quae cum illud pronunciare debeat, Europam tantum latere septemtrionali in orientem converti, quantum Libyae complexus ab occasu profectus ad australem vergat extremitatem, unde cum species universae fundae conficiatur, tum altero cono detracto Asia suis finibus describatur: longissime tamen sermo Nostri ambagibus orationis involutus ab ea sententia recedit. Tantum enim abest, ut acumen et subtilem perspicuitatem scriptoris agnoscamus, ut rudis potius verborum infantiae poeniteat, quae tenebris argumenti reconditi tanquam oppressa iacere videatur. Equidem, cum singula nomina (ut *ωὐτός, τοῖος, οἷος*) conformitate sua sese sustentent, Dionysio malim istam dictionem relinquere castigationis via reiecta; nam sententiam quidem hanc expressit perspicue: L i b y c i t r a c t u s c o n f o r m a t i o n e m (id est *κωνοειδῆ*) a e q u a b i l i r a t i o n e r e l i q u i s i n p a r t i b u s o r b i s a d u m b r a r i.

274. *ἄμφω δ' εἰς ἓν ἔχ.* Schol. v. 10.

275. *βορέαν* M. Ald. *εἰς* x. *δὲ καί* R.

277. *πέλει* prave protulerunt R. Pal. Schell. b. x. *πέλει* (οι) M. *πλευροῖς ἴσον ἀμφοτέροισιν* (— *σι*) a. Bodl. 2. 3. *πλευροῖς* d. contra *ἀμφοτέροισιν* (— *σι*) D. G. Pal. Vind. 1. cf. ad 72.

278. Affert Schol. 620. is *ἑσπερίην. ἐπί*, ex v. 245. credo repetitum, b. Pet. Bodl. IV. Cantab. Eton. et Schol. in cod. H. Vulgatae quidem dictionis insolentiam tum *μέσσην* adiectum imminuit, quod conspectum et propinquitatem duntaxat regionum orientalium (v. annot. ad 18.) innuere debet, tum usus ille formularum quarundam longe significantior, quales sunt cumprimis *ὑπ' ἠῶ, ὑπ' ἠέλιον*: v. Valck. ad Callimach. p. 136. *μέσην* M. R. Pal. Schell. Schol.

279. *τοσοῦτον ἐσιδών* R. Schell., qui *πόρον* omisit.

280 *κιχήσεο* (αι) R. *κιχήσεω* Schell. *κιχήσαιο* M. *Εὐρωπίης* G. a. b. *Εὐρώπης* Pal.

281. *πυμάτης* D. h. *πυμάτη ὑπὸ γλωχῖνι* var. lect. ap. Schol. *ἐπὶ γλ.* R. ed. Antv. *ὑπαὶ γλ.* b. *ὑπὸ πλευ-*

ρῆσι D. ἐπὶ πλευρῆσι M. (γρ ὑπὸ γλωχῖνα) et h. Hi coniunxisse videntur πυμάτης ἐπὶ πλευρῆσι, id quod diserte Schol. affert, exhibet Vind. 1. πλευραί etiam alibi locum tenet interpretationis, ut v. 324.

282. Sententiam de Hispanis summatim expressam, quemadmodum monumenta occidentalis Europae pleraque et res memorabiles, etsi magnam iam partem essent inde a Posidonio pervestigata, leviter et opera perfunctoria Noster deproperavit; dignam tamen habuit quam excerperet Constantinus Caesar, petitam a Steph. v. Ἰβηρίαι.

283. μῆκος δ' D. R. Schell. cf. variet. 519. iidem, ἐπί omisso, ἠπείρου: atque ἐπὶ ἠπείρου praebent a. Mosq. Accedit alia corruptelarum vis; nam cum τετραμμένον (nisi quod τὲ praemisit R.) librorum moveat nullus, τετασμένον annotavit var. l. H. Steph., ipso invito; τεταμένον ex Eustathio post Hillium protraxit Brunckius, qui quamvis non esset quicquam immutaturus, Eustathianum tamen sibi praestabilius videri significavit; denique τεταμμένον extans in var. l. R. Steph., cuius filio id sese probabat, secutus est Spohnius ad Niceph. p. 26. et receperunt Papius et Passovius, qui Priscian. 270. nescio qua mente commemoraverit. Iam Spohnius vulgatorum in eo maxime positam esse contendit offensionem, quod et τετραμμένον prima correpta in artem Dionysii non cadat, et constanter ille τετραμμένος usu legitimo protulerit; quamquam ista quidem cura qua poetam in Atticis correptionibus tradunt esse devitandis haud paucis exemplis elevatur: v. annot. ad 118. Idem vero a sententiae nexu procul aberravit et ab interpretatione verborum, qui gentem Iberorum ad Oceanum Britannosque non conversam, sed extensam affirmat dici debuisse. Quem enim emendationis suae sensum explicat esse, ut Iberi, quantum ad longitudinem ambitumque, eo usque porrigantur, ubi Oceanus, ubi Britanni: equidem in eo neque enunciati veritatem (nisi quis situm velit priscorum temporum refricare), neque Graecam consuetudinem perspicio. Iam τεταμμένον tum demum aliquo loco numerabitur, cum certis erit atque idoneis auctoritatibus et ipsa conformatio et passivi generis in re geographica proprietas communita; contra quam τετραμμένον memorabilis Herodoti locus (VI, 22. πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίας) quem frustra tentant satis ab suspicione defendit. Quippe eundem in sensum Diony-

sii doctrinam intelligemus: Iberi per amplissimam diffusi regionem spectant in Oceani Britannici tractum. Igitur tum μῆκος ἔπ', quo narrationi satisfieret, scripsimus Scholiasta duce, tum levem metri corruptionem ἠπείροιο, ubi licuit, cum quinque codd. sustulimus, adducti etiam permutatione huius terminationis consueta; ceterum quod illa ἧχι . . . ῥόος concisiorem prae se ferunt habitum orationis, alia dedit annot. ad 117.

284. Laudavit auctore tacito Steph. Byz. v. *Βρεττία*. ψυχρὸς κέχυται M. m. Ald. βρεταννοί G. a. Pal. βρεττανοί R. Schell., quae scribendi ratio saepius in Graecorum litteris, at simplex τ potius in Romanorum versari videtur, quamquam et inscriptiones et nummi sub Severo excusi geminant (cf. Eckhel. D. N. P. II. Vol. VI. p. 240.): contra νν coniunctis Ptolem. II, 3., quo in usu Marcianus p. 57. sibi non constat. Hoc vero placuit Scholiastae Eustathioque. Verum omni huius generis varietati persequendae Tzschuck. ad Mel. III, 6. tantum operae navavit, ut qui novissime tractavit Britanni nominis scriptionem Wolfius Anal. Vol. I. p. 512, 13. labori parcere potuisset.

285. νέμουσιν ed. Antv. ἐρισθενέων Γερμ. Bodl. 4. t. quod ex Eust. sive Schol. fluxisse videtur. *Λευκὰ* illud φῦλα ita Bredovius interpretatur, ut quoniam Itali flavo, Afri insignes fuerint atro colore, Germanis contra cutis tribuatur candor, quam Vitruvius (nescio quibus verbis) et Plin. II, 80. celebrarint virtutem corporum Germanorum. Equidem potius ad flavos capillos, quos Germanicae stirpis fere universae proprios esse Romani voluerunt mirabundi, rettulerim: quorum locos explicuerunt Lipsius ad Taciti Germ. 4. et Io. Arntzen. de capillorum coloribus et tinctura.

286. *Ἑρκυνοῖο* R. Pal. Schell. δριμοῖο Mosq. cum gl. χαλεποῦ. ὀρόσκους R. Schell. Mirere ne Dionysium quidem praeter saltum Hercynium, ab Aristotele Meteor. I, 13. et Eratosthene dudum cognominatum, quicquam rerum Germanicarum explorasse subtilius.

287. εἰκέλην G. ἐννέπουσι sex codd. βοείῃ Iberiam etiam Strabo II. p. 84. 127. et III. p. 137. comparavit; tetigit Eustath. ad 157. Alias huius generis similitudines indicavit Ukertus de stadio (*Geogr. Ephem.* XLII.) p. 21. sive Geogr. I, 2. p. 67. a cuius iudicio tantum in eo discedo, quod maximam partem eas vulgi

potius ac peregrinantium quam geographorum commentis deberi placet.

288. *Πυρηναῖον* recte Passovius vulgavit cum A. (quem laudat Brunckius ad Crinagor. 21, 4.) Mosq. R. Schell. b. x. Ald., neque longe recedit *πυριναῖον* M. teste Koehlero. Idem 338. tenuere M. Ald. et 698. *πυρήνηθεν* itidem M. Vulgatum *Πυῤῥηναῖον* ab eodem fonte, unde *Ἀῤῥαβίη* et similia, manavit. cf. Drakenb. ad Sil. Ital. III, 426. Ceterum *τοῖς δ᾽ ἔπι* cum Beatus Rhenanus, Ortelius, alii mirabili prorsus errore de Germanis dictum accepissent, unde etiam Pyrenaeos Germanis affinxerunt, eos Holstenius operose refutavit, cuius prolixam disputationem satius visum est silentio transire.

289—293. laudat Etym. M. v. *Ἠλιάδες* inde a v. *Ἠριδανοῖο.* Similis est oratio Apollonii IV, 623. sqq. *καλλιρόου* G. M. Ald. Brunck. ad Apollon. IV, 610. tacite. *καλιρόου* Schell. De Eridano accurata ingeniosaque extat I. H. Vossii disceptatio ad Virg E. VI, 62. Ge. I, 482. (cf. *Alte Weltkunde* 1804. p. XXXI. sqq.) Huic pleraque debentur Bredoviana, unde quae nondum sunt prorsus trita exhibemus. Monet igitur Bredovius, cum Phoenices de Eridano borealem in oceanum profluenti mira fabularum portenta sparsissent, fidem etiam succini percrebuisse, quod in illis regionibus a populis excelsissimis instar resinae deflueret; quibus mercatorum portentis a noctis etiam solitudine, quae ostiis Eridani penitus esse circumfusa crederetur, aliud decus accesserit. Phoenices igitur videri Hispaniae oram praetervectos apud Celtas succinum detexisse, minime tamen eos ad Balticum mare pervenisse, cum Christo demum nato illud a Borussorum litoribus (teste Tacito Germ. 45.) coeptum sit afferri; contra Plinium XXXVII, 11. coll. IV, 27. ad Rhenum atque insulas Frisiacas istas delicias transtulisse. Sed postquam serior aetas in subtiliorem Padi Rhodanique notitiam pervenit, eam utriusque fluminis coniunctionem instituerunt, ut Eridanus duo quasi brachia, ut si formam litterae Y effingas inversam, diversas in partes interno mari consereret. Reliqua quae etiam minoris sunt momenti, praetermittam, ut Hesiodi testimonium, quod infra memorabimus ad 317. Neque vero Mannerti (Geogr. IX, 1. p. 60. sqq.) premendum est inventum, qui vetustissimam quandam succini mercaturam apud Venetos, Liburnis intercedentibus, sibi vi-

sus est deprehendisse: quas ego nugas inficetissimas miror homini cautissimo excidere potuisse.

290. ἤ ποτ' R. προχοαῖσιν x. sed 301. προχοοῖσιν. ἑρυμαίην R.

291. a G. omissus in infima tamen pagina pro more est ascriptus. κώκυσαν Etym. M. A. B. D. M. edidit post Brunckium, qui ad Clark. in Il. σ'. 37. ablegabat, Passov. κώκυον R. Schell. κώκυσσαν reliqui.

292. ὑφειμένοι Pal. cf. Schaef. ad Gregor. p. 1039. ἐφήμενοι mg. G. var. l. R. et H. Steph.

293. δάκρυ' R. Schell. Ald. ediderunt Matth. et Pass. probante Spohnio. Vix tanti videtur, ut putidam subeamus quaestionem, quamquam a Gerhardo Lectt. Apoll. p. 180. aut Spitznero de versu Gr. her. p. 168. minime profligatam. Sed Graeci sermonis ingenium et proprietas δάκρυ, cum pluralis etiam notio requiritur, sibi vindicat, idque dicendi genus sua venusta simplicitate recentioribus poetis sese commendavit; quod aliis multis auctorum locis, at inprimis sicubi δάκρυον extat, usum habuisse ratum intelligitur: vide, ut mittam consuetudinem Homericam, Aesch. S. Th. 50. Agam. 208. 277. Accedit vero convenientia late pervagata similium nominum, puta σταγών et ἀκτίς quaeque ab his propius absunt. ἀμέλγονται admisi ex Etym. M. et MSS. A. B. D. (δάκρυα μέλγονται) G. M. Mosq. R. S. d. e. h. i. t. x. Bodl. IV. Pal. Schell. Vind. 1. Ald. Eust. Schol. (tum ad hunc locum, tum ad 316.) var. l. R. et H. Steph. marg. Bekk. Vulgatum inde a Stephanis ἀμέργονται, quod, tametsi notius illud est aliquanto, cum tamen significatione nihil adeo distineatur (id quod vere pronunciavit Valck. ad Bion. I, 48.) causa fuit nulla cur pro eo fortiter propugnaremus cum Naekio Choeril. p. 154., quem Passovius sequebatur. Idem institutum tenuerunt Brunckius et Piersonus (Veris. p. 202.) in Apollonio IV, 1144. Cf. Agatharchid. Huds. p. 38.

294. Multas hic versus dissensiones excitavit interpretum, quippe quos offenderit non solum ordinis perturbatio, cum T y r r h e n o r u m tractus suo demum loco v. 347. recenseatur, ut quanam is continuitate Celticam potuerit excipere non ita promtum sit ad assequendum, sed etiam illud quod subsequitur ἀντολίην molestiis impedierit longe gravissimis. Nam Hillii quis sustineat acumen, qui vocem istam non de ortu sed initio percepit? quamquam is etiam suaviorem correctionem subiecit, videlicet τοῦ δὲ π. ἀ., ut sententia sermonis legibus invitis

ad Padi fines orientales referretur. Sanius fuit Holstenii iudicium, qui cum Dionysium sibi non persuaderet tam rudem geographicae cognitionis esse potuisse, ut Alpes in ortum Tyrrheniae compingeret, cum oportuisset aut occidentem tradere aut ex accurata ratione situm aquilonarem, Holstenius igitur, altera difficultate relicta, *τῶν δέ* loco *τῆς δέ* iussit reponi, quod esset cum respectu Celtarum dictum; idem tamen, qui sententiam de Tyrrhenis interiectam probe sentiret tenorem retardare orationis castigatae, suspicari non dubitavit, cum Avienus vv. 292—294. neglexerit, male aptum superiorem versiculum pravo fuisse consilio subornatum, quem librarii vel emendatoris imperiti invexerit libido. Quo remedio Bredovius arrepto *τῇ δέ* maluit coniicere, unde tantum profici videtur, ut narrationis habitus existat paulo horridior; quamquam id ipsum Tanaq. Fabro Epistt. parte I. p. 68. (*τῇ δὲ πρὸς ἀντολίης*) dudum in mentem venerat. Verumtamen ille veriorem viam inibat, dum Tyrrhenum nomen opinatur in patentiorem multo quam pro vulgari consuetudine provinciarum complexum, quem fere cum vetusta Liguriae significatione liceat comparare, vetustissimo tempore discessisse: quo pacto facile quovis criticorum molimento supersedemus. Cui rationi qui nullum originis spuriae vel corruptionis agnoscit indicium, Spohnius quoque sese addixit, eandemque adoptandam duxi. Etruscorum quippe antiquissimum imperium longe lateque per cisalpinam Galliam erat dissipatum ab ostiis Padi ad Tiberim usque, quam in rem gravissimum edidit testimonium Livius V, 33. cf. Plin. III, 24. Fugit hic poetae locus, qui litteris auctoris eruditi procul dubio debetur, cum alios (ut diligentissimum Cluverium Ital. antiq. II, 1. p. 434. sq.), tum qui nuperrime priscam Italiam enodavit Niebuhrium Hist. Rom. I. p. 113. sqq. Ac ne miremur ipsa hac aetate, qua Dionysium viguisse verisimillimum est, tam vaga narratione cascam antiquitatem potuisse comprehendi, primum *ἤθεα* sedes ac domicilia vitaeque instituta, denique gentis ingenium et locorum proprietatem, legitima notione designabat, ut huic orationi nihil nisi potestas subsit originum (quam voluisse dicas *ἔθνεα γρ* a.): vide Koen. ad Greg. p. 494, 95. Wyttenb. Philomath. II. p. 16, 17. coll. Valck. ad Adoniaz. p. 328. sq. Deinde vero illud est perpendendum, minus expressam Iberiae Tyrrheniaeque adumbrationem, quam Geographus crassiore filo

deduxit ab occidente progressus ad borealem Europae descriptionem, deinceps novo quodam ordine repetito perfectam esse atque explicatam. Unde haec versus mens efficitur: Celtas excipit tractus in Etruscorum ordinibus et possessione censendus. De varietate lectionis, denuo *τὸν δέ* seiunctis litteris scriptum est, iure: v. ad 83. *τῶνδε* sive *τῶν δέ*, ex interpolatione grammaticorum profectum, qui Holsteniana praeceperunt, G. Mosq. b. d. x. Bodl. 1. 2. 3. Cantab. Pal. Paraphr. *τῷ δέ* D. Vind. 1.

295. Etym. M. v. *Ἄλπιος* hunc versum laudans affert *διαφαίνεται*. *ὄλπιος* M.

297. *παρὰ χεῦμα* a. Mosq. *βορεάδος* D. ut videtur.

298. *ἐπιτέλλεται* de scaturigine fluvii dictum haud scio an Dionysius suo quodam arbitrio sibi sumpserit.

299. *Ἴστρος* quod repetitum displicuisset, male feriati correctores reposuerunt *αὐτός* R. Bodl. 3. 4. Cantabr. Schell. Pet. Vind. 1. d. e. var. l. R. et H. Steph. *καὶ αὐτός* marg. G. *αὐτὸς δ'* Mosq. (cum gl. *Ἴστρος*) D. a. cuius depravationis genus extat v. 283. Vulgatae patrocinium suppeditabit comment. de Dionys. p. 497. *ἀνατολίην* cod. Pet. *ἄχρι* D. Vind. 1. a. (*ἄγχι* inter versus) e. Bodl. 3. Schell. Ald., quae foret lectio haud inepta, ad eam brevitatis rationem exigenda, quam perstrinximus Eratosth. p. 74. Sed *ἄγχι* in adiectivi loco referendum esse demonstrat annotatio ad 38. Eadem varietas est vv. 178. 764.

300. *πᾶσαν*] *γάρ* a. forsan ex interpretatione versibus insertum. *ἐῤῥεύγεται* R. Schell. *ἅλμην* x.

301. *πενταπόροιο* a. Mosq., vulgata sursum reposita. *προχοῦσιν* D. *παρὰ Π.* R. Schell. Peucen descripsit Eratosth. Geogr. XCII. et attigisse videtur Pausanias VIII, 25. extr. *μέγεθος δὲ οὐ τοιοῦτος, ὡς ἐν αὐτῷ καὶ νήσους ἀναφαίνεσθαι, καθάπερ ἐν Ἴστρῳ τε καὶ Ἠριδανῷ*: cf. Peripl. P. Eux. p. 12. Ac de ostiis quibus Ister in Pontum diffundi credebatur, septena Latinis praesertim geographis memoriae sunt prodita, quorum tamen duo languore ac torpenti cursu defecta esse perhibuerunt. V. Strab. VII. pag. 305. extr. et quos constipaverunt Schrader. ad Avien. 439. Tzsch. ad Mel. V. III. P. II. p. 46. sq. et Krusius commentat. de Istri ostiis, Vratisl. 1820.

302. *τοῦ δέ* D. Brunckius, qui huic recensui perspiceret australium populorum designationem inde a v.

321. respondere, transpositionem instituit facere τοῦ πρὸς μὲν βορέην, ut ubique curiosus est componendae voculae μέν exactor (v. ad 474.). Hic quidem recte illum sensisse iudicarem, nisi prolixior sententiae circuitus accuratam severitatem quasi deprecaretur. κέχυνται pro vulgato νέμονται praebent γρ A. D. G. (marg. νέμονται) Mosq. Vind. 1. a. margo b. d. i. Bodl. 1. 2. 4. Cantab. Eton. Pal. Pet. var. 1. R. et H. Steph. Paraphr. ed. Antv., quos Spohnius probavit; cuius in partes ipse transirem, modo haec diversitas aut praestantissimorum librorum esset auctoritate suffulta, aut exquisita dicendi specie blandiretur, cum suspicari liceat eam ex errore memoriae vel mutationis facilitate quae saepius in versuum clausulis obtinuit esse derivatam. cf. variet. 308.

303. sq. Laudat Steph. Byz. v. Βαστάρναι πολλαί Schell. πολλὰ μέν M. sed Koehlerus μεγάλ' enotavit. ἀν στόμα R. Schell.

304. Σαρμάται D. G. R. S. Bodl. 2. Vind. 1. a. b. x., quod potuit durus Iac. Gronovii in var. lect. ad Steph. Byz. p. 9. stomachus concoquere. Unicum tamen huius formae documentum Noster, ut videtur, imperiosae metri necessitati obsecutus (v. Eust. ad 284.) periclitabatur. Γαῖται b.

305. Δ. ϑ' G. id est δ', quod praebent M. R. Ald. De Dacis Getisque Hillius scitam confecit observationem; nam Dionysius aliique cum Getas a Dacis distinguant, monet ille Geticum nomen a Graecis maxime, qui coloniis ad Pontum conditis celeberrimoque mangonum commercio consuesse cum Getis debuerunt, fuisse usurpatum, alterum a Romanis fluxisse, ut qui Dacos imperii finibus haberent et conterminos et expeditionibus infestissimos. Igitur cum bellis civilibus gravem essent tumultum minati (v. Dio Cass. LI, 22. Plutarch. Anton. p. 945.), auctores rerum componendarum Dacos perspexerunt a Getis esse accurate seiungendos, quam legem qui sub principibus scripserunt secutos reperimus, ut Nicol. Damasc. in Exc. Vales. p. 473. Strabo loco classico VII. p. 304. Plinius IV, 25. (12.) Dio Cass. LXVII, 6. Appian. Praef. Steph. l. l.; idque gentis utriusque discrimen ut institueretur etiam Dacia Romanam in provinciam redacta requirere videbatur; quamquam Pausanias V, 12, 4. a Traiano devictos tradit Γέτας τοὺς ὑπὲρ Θρᾴκης. Ita enim Graeca ferebat consuetudo, mancipiorum usu diutius confirmata, ut Geta-

rum nomen et Thraces et Germanicas nationes trans Istrum accolentes contineret omnino. Sed potentissimum Getarum populum Dacos quoque complexum esse, fata eorum et errores demonstrant, quibus inde a Macedonum dominatu passim agitabantur. Ac similem stirpem Alani cognatione videntur attigisse, quorum notitiam primus aperuit Plinius supra laudatus, cum nomen etiam Lucanus cognovisset, cui Noster se comitem adiungit, non sine pleniore rerum barbaricarum doctrina; sed exploratiora manarunt a secundo demum saeculo, quo agros illi Romanorum invaserant. Fusius mores eorum atque originem, duce Ammiani Marcell. XXXI, 2. loco clarissimo, persecutus est *Deguignes* historia Hunnorum ex vers. vernac. T. I. p. 398. sqq., varia Barthius collegit ad Claud. in Ruf. I, 312., leviter defungitur qui dedita opera in Alanos inquisivit Thunmannus (*Untersuchungen über die Gesch. der östlichen Völker Europas, Lpz. 1774.*) Tom. 1. p. 17. sqq. Eandem vero quaestionem amplissima cura nuper Ritterus pertractabat II. p. 846. sqq. Iam Alanos, quos ab Albanis ille nihil putat differre, antiquitus in orientali Caucasi parte consedisse ac potuisse Caspium quoque mare attingere, credibile videtur et rationi etiam consentaneum, sed monumentis litterarum recentibus lusibusque coniecturarum, denique similitudini sonorum ambiguae fidem derogamus. Ceterum vide quae de partitione quadam Alanorum dicemus ad v. 308.

306. Tauros, Scythicam gentem, qui peninsulam ad Borysthenis ostia porrectam incolerent, pauci diligentius descripserunt; quorum mores attigit Peripl. P. Eux. p. 6. sedes paucis delineavit Strabo VII. p. 307. extr. sq. 311. pr., unde quam habuerit conformationem Achillis Cursus, id est prominens in acutum extremitas, perspicitur. Quam obtusam fastigii latitudinem *αἰπύν* declarat, cui quod supposuerunt *ὀξύν* Bodl. 4. Eton. fluxit illud ex interpretatione. Sed hanc regionem vv. 541. sqq. non attingunt, quibus Achillis insula ornatissimi sermonis argumentum suppeditavit. Ceterum Achillis Cursum etiam in Bithynia commemorat Schol. Apollon. II, 658. *νέμονται* S. v. ad 253.

307. In his *καὶ αὐτῆς ἐς στόμα λίμνης* languet aliquantum copulae supplementum, neque ab orationis elegantia reliqua commendantur; unde librarii sunt exorti, qui malum malo resarcirent, fingentes scilicet *ἔσχατα*

λίμνης D. Vind. 1. (iidem αὐτῇ) Bodl. 3. Cantab. Eton. Pet. (marg. γρ στόμα) var. l. R. et H. Steph. Ceterum Strabone collato nequit dubitari, quin orientale chersonesi confinium, Tamyracen cum amplissimo sinu Carcinite, poeta voluerit indicare.

308. τῷ δ' Schell. τῶν δ' m. ὑπερεκτέταται M. Mosq. ἐκτέταται om. x. ἐκκέχυται A. b. temere a Brunckio collaudatum: cf. ad 302. ἀγανῶν vel ἀγανῶν proposuit var. l. R. et H. Steph. cum utroque libro Nicephori, quorum prius ex MSS. Prisci. 299. (cuius tres codd. antiquos Papius significavit) ductum praestitit, si quidem credimus, Schell., et ante Wernsdorfium asscisci iubet Holstenius, his vocibus eandem rationem praecipiens: ,,ego hanc lectionem ceteris duabus praefero: quid enim attinet unam eandemque gentem bis commemorare? tum Homerus Ἱππημολγοὺς ἀγανοὺς vocat, quem Noster imitatur; Ἱππημ. enim proprium gentis nomen." Is igitur digitum intendit ad Il. ν'. 5. Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγανῶν Ἱππημολγῶν, illustrissimum quidem locum in antiquitate contentionibus interpretum, ad quem multa moliuntur Eustathius Heyniusque, cui coniectura quam dicebam Ἀγανῶν magnopere sese probavit: unde tamen nihil praesidii ad istam coniecturam apparet redundare. Quamquam in eadem sententia fuit etiam Salmasius, qui Ἀγανῶν in optimis MSS. sese repperisse tradit, teste Berkelio ad Steph. v. Ἄβιοι, ubi plerique Homeri enarratores illa γλακτοφάγων ἀβίων τε ad populum Ἀγανῶν dicuntur rettulisse, quem usurpant Scholia quoque Veneta; ceterorum tamen scriptorum Agauos nemo rescivisse videtur. Sed Ἀγανῶν ut rectissime Hillius negavit aut gentis significationi convenire, aut duobus epithetis invicem copulatis, quibus certi nominis perspicua notio comprehendatur nulla, iustum coire sensum; ita quod idem comminiscitur, poetam istos populos repetitis vicibus nunc summatim nunc diligentius enarrasse, vereor ut cuiquam id inventum arriserit. His igitur depositis nihil est reliquum, nisi ut duplicem Alanorum stirpem sumamus a poeta distingui, quorum pars locorum quadam societate cum Dacis esset coniuncta, pars longe copiosissima plurimas Europaeae Sarmatiae nationes a Tauris ad Maeotidem usque complecteretur: nam particulas quasdam communis nominis recenseri demonstrat locus simillimus v. 186, 87. τοῖσι δ' ἔπι Νομάδων παραπέπταται ἄσπετα φῦλα, ἔνθα . . . Μασυλῆες.

Atqui magnam Alanorum vim Germanicis sese gentibus adiunxisse, cum reliqui sedes incertissimas ad Tanaim cum Gelonis aliisque barbaris confusi retinerent, Ammiani ceterisque citerioris aevi scriptorum supra laudatorum narrationibus intelligimus. Quod si verum perspeximus, Dionysii tempora, quoniam isti populorum tumultus tertium quartumque saeculum turbaverunt, novo quodam argumento confirmantur. Is praeterea hoc in genere nihil quod esset sibi proprium novavit, cum Herodoti IV, 102. sqq. vestigia persequi posset, praeterquam quod et vetustum equini lactis institutum, a quo Hesiodus fr. XVII. Scytharum aliquod indicium derivavit (cf. Plin. XVIII, 24.), Hippemolgis tanquam nomine peculiari notat, et Hippopodes cum Romanis quibusdam auctoribus ascivit. Ceterum vix opus videtur admonere *ἧχι . . . μίσγεται* a superiore *ἐκτέταται* apta esse consueta Nostri brevitate, de qua v. ad 117. Porro alteram Stephanorum varietatem *ἀγανῶν* servant Bodl. 2. 3. d. Tandem *Ἀλαυνῶν* e vitiosa Ptolemaei lectione Ursinus invenerat.

309. *Μελάγχλαινοι*, quae subobscura fuit barbarorum appellatio, non videntur omnino post Herodoti Scylacisque narrationes e geographorum commentariis excidisse, quos post Ptolemaeum etiam Anonymus Ravennas attulit pag. 139. Nam ferales vestium habitus barbaris gentibus ut plurimum reperimus assignari, quam in rem collegit quaedam Böttiger. *Furienmaske* p. 45, 46. *ἱππημολγοί* plerique olim ediderant; *ἱππομολγοί* b. x. Sunt vero iidem sine dubio *Γαλακτοφάγοι*, quos descripsit Nicolaus Damasc. ap. Stob. Serm. V, 73.

310. *νεβροί* b. ad quam scribendi rationem observationis Eustathianae pars est referenda. Dionysium ob Neurorum mentionem excitavit Steph. Byz. v. Accentus rationem memoravit Arcadius p. 69. *ἱππόποδες* non debebat Hudsonus ex Avieni v. 446. celeribus Gelonis eruere. *γερωνοί τε* h. *τὲ* etiam R. Vind. 1. *Ἀγάμορσοι* Schell. Trausos Celtica voce, quos Graeci Agathyrsos nominaverint, usurpari tradit Steph. v. *Τραυσοί*. De qua gente Heynius quaedam protulit ad Aen. IV, 146. et Exc. II. Notabilis est Aristotelis narratio Probl. 19, 28.: *ἢ ὅτι πρὶν ἐπίστασθαι γράμματα ᾖδον τοὺς νόμους, ὅπως μὴ ἐπιλάθωνται· ὥςπερ ἐν Ἀγαθύρσοις ἔτι εἰώθασι.*

311. *τεταννμένον* R. v. ad 225.

312. *Εὐξείνου* corr. M. Ald.

313. *γραμμῆς* var. l. R. et H. Steph. *ἐπιγραμμῆς* R. *γραμμαῖς* M. m. (*γρ γραμμῇ*) Ald. cf. ad 8. *κατ' ἐναντία* Pal. ut 114. *Κυανέων* D. G. R. Schell. Ald.

314. *Ἄλδησκος* flumen vix levia sui vestigia reliquit, et diversitates librorum dubitationem etiam adaugent; nam *ἀλδίσκοιο* A. Bodl. 1. 2. Paraphr. *Ἀρδήσκοιο* ex Avieno et Prisc. MS. (sed e plerisque, id quod alii in Avieno fecerunt, Ardisci reduximus) dudum notavit Holstenius; adiecit Schraderus Hesiod. Theog. 345. ubi eadem varietate *Ἄλδισκον* et *Ἄρδισκον* provenerant, *Ἀρδεῖσκος* Scholia tuentur. Neque obstat quicquam, quominus eodem Herodoteum IV, 92. *Ἀρτισκός*, adiuvante duorum MSS. lectione *Ἀρτησκός*, cum Wesselingio conferamus. Emendationem tamen recusavimus, licet Suidas, auctoritatis infirmae testis, unus adhuc *Ἀλδῆσκος* oppidi nomen idemque fluminis agnoverit. Clarior extitit Panticapes, ab Herodoto, Mela, Plinio descriptus, quem extulerunt *Παντικάποιο* (α supra ο) A. — *ποιο* M. b. (corr. *παντικάπαο*) Bodl. 1. 2. Hoc tamen auctores inter se differunt, quod reliqui tradunt Panticapen in Borysthenem diffundi, Dionysius ad Cronii maris viciniam transtulit.

315. Versum ex Apollonio IV, 287. esse desumptum monuit Holstenius, nisi quod illic *ἀπόπροθι* extat. *ῥίπαις* a. pr. *ὄρεσι* Pal. Schell. D.

316. *προχοῇσι* in *προβολῇσι* (cf. 324.) immutat a. cum Mosq. (c. gl. *ἐν τοῖς χείλεσι* et vulg. in marg.) *τῷ δὲ περὶ* (hoc Bodl. 3.) *προχοαῖς* Schell. *πεπηγότες* R.

317. *ἡδυφανής* Bodl. 3. var. l. R. et H. Steph. Bredovius ipsum orationis filum subsecutus, cum utrosque fluvios in borealem oceanum desinere poeta significarit, hinc effecisse sibi visus est, ut mercatores e l e c t r u m a septemtrionali quae supra Borysthenis ostia porrigeretur regione tum temporis advexerint; quam ipsam conclusionem secutus illud consentaneum esse pronunciat, insignem viam Romanorum industriae commerciisque per terras ab Hadriatico mari et Danubio ad Borussorum usque litora patefactam primo saeculo fuisse celebratam. In quo Vossianae disciplinae placitum (v. ad 289.), a Plinio quidem et Dionysio petitum, ille renovavit. Gravissimae tamen suspicionis, cui haud levia repugnant argumenta, vellem pondera congessisset; cum electrum ab occidentali Germanorum plaga, prae-

sertim ab Aestyis, ista aetate solitum esse derivari Strabo, Mela, Plinius Tacitusque pervincant. Quorum Plinius, qui ad hunc locum plurima ex Graecis commentariis et inventis proximorum saeculorum prodidit (XXXVII, 11.), iter equitis Romani per agros ferocissimarum gentium audacter confectum exposuit, unde succini vis immensa Romam pervenerit: cuius itineris fidem atque promptam facilitatem miror Mannertum III. pag. 319. sibi persuadere potuisse, quem locus fugerat Pausaniae, scriptoris eruditi, vulgaribus commentis de succino non dissidentis V, 12, 6. Neque eidem quae p. 297. sqq. ex commentis veterum sparsisque indiciis eruit, ut genus istud mercaturae demonstraret ab antiquissimis Graecis exercitum esse, facile concesserim, cum et auctoritas Pytheae, nimium illa vacillans, nihil debeat momenti habere, et alioqui Graecorum loci numero plures quam quos afferri licet adessent ad electri memoriam spectantes. Nunc autem Buttmanno, cuius singularis extat commentatio in Actt. Acad. Boruss. a. 1818. de electro conscripta, neque Hesiodi nomen apud Hygin. f. 154. assentiar ad interpretationem carminum Homericorum pertrahenti (nam quis Hesiodeam auctoritatem nescit incertos plurimarum aetatum fines complecti?), neque Aristophanem largior usum quempiam electri cognovisse, qui ipsam in vitam communem fuerit perductus. Verum fabula de lacrimis Heliadum ad Eridanum translata, sive eam Phoenices sive Phocaei, id quod longe est verisimillimum, inchoaverant, cum a poetis esset exornata luculentissime (cf. Voss. ad Virg. Ecl. p. 318. et compara cautam Herodoti professionem III, 115.), per Romanos demum inde ab Augusti principatu angustus succini commeatus, qui mulierum delicias et profusam luxuriem foveret, institui coeptus est et sustentari; neque vero Samlandiae quam ferunt oram ille lustravit, sed ad Cimbricam debuit peninsulam pertinere, quae nonnullorum obtinet sententia: vide Ukert. I, 2. p. 307. Quo valet praeter alios Ovidii locus Met. II, 366. a Boettigero *Sabina* p. 452. illustratus. Quod si nostri iudicii summam de Dionysii narratione requiris, perturbavit ille vel cum posteriore fama ea commiscuit, quae verbis vetusti auctoris prodita deprehenderat, quippe qui more antiquitatis vulgari faceret Eridanum a Rhipaeis in oceanum delabi: cuius generis collegit quaedam Vossius Epp. Myth. II. p. 151. Nam Wernsdorfii, qui Sal-

masii ad Solin. p. 540. sensum est secutus, displicet conatus, dum candidum electri genus significari putat, ad Plinii narrationem provocans; quam ipsam explicationem Hillius defenderat. Istam lunae similitudinem non attinet multis exemplis illustrare post Broukhus. ad Tibull. III, 4, 29. et Schrader. ad Musaeum p. 172. sq. Reliqua quae nostrae non sunt disputationis enarravit Gesnerus de electro T. III. Commentt. Soc. Gotting. p. 67. sqq.

318. *δέ* Eton. *ἀδάμαντα* apud Agathyrsos reperiri haud scio an nullus auctorum tradiderit; neque ab interiore probabilitatis specie commendationem tale portentum potest sibi conciliare, quamvis ferri excudendi fabrica nescio quae variam exornationem admittere videatur; Aeschyli quidem chalybem, quem ille *Σκυθῶν ἄποικον* celebravit, nemo huc pertraxerit, sed maiore forsan fide Ptolemaeum Geogr. II. pag. 126. Basil. *ὑπὸ δὲ τὸν Ὀρκύνιον δρυμὸν Κουάδοι, ὑφ' οὓς τὰ σιδηρωρυχεῖα καὶ ἡ Λοῦνα ὕλη.* Quod igitur Solinus c. 55. adamantem in crystallo nasci edocuit, in eo Bredovius acquievit, quod inventum nihil ad istam quaestionem valere perspicuum est: ne Salmasium dicam, qui scriptoris sui narrationem in mendaciorum numero rettulerit; etsi errores vulgi et fingendi rationes in argumentis incognitis notam credas, non emendationem suscipere. Quapropter est ut aliam si libet suspicionem amplectamur, quam ex Herodoti loco decantato IV, 104. Spohnius deprompsit, persuasionem inquam popularem, quae thesauros extremis terrarum finibus ferret absconditos latere. Quicquid id est, tantum mihi videor perspexisse, adamantis mentionem in maxima ferri penuria, qua Germanias et vicinas regiones laborare veteribus erat persuasum, non sine consilio Nostrum iniecisse.

319. *ἐκεῖθεν ἀθρ.* Schell.

320. *τοσοίδε* Ald. *τόσοι δέ* Pal. *τ' ὁσοίδε* M. (v. 330.) *τοσοί* b. m. *τόσσοι* Schell.

321. *νότου* corr. M. Ald. *Γέῤῥαι τε καὶ* G. M. Mosq. R. (ex altera collatione) Pal. Schell. a. b. margo c. Ald., quae diversitas nititur in forma nominis ex paucissimis enotata, *ὠῤίκι'* Mosq. pr. porro Schell. et a., quam post Eustathium explicantemque Schol. et Nicephor. etiam Holstenius ascripsit; adde *ὠρύκια* b. et vitia *Νωρύκι'* d. et proxime *γεραίρεται* x. *Γέραι* Niceph. *ἐρεμνά* ex Eustathio videtur derivasse var. l. R. et

H. Steph., cui accedunt Schol. et Niceph. Blemm. Quod Spohnium miror sic interpretatum: nemorosa et opaca silvis cingentibus. Sed Gerrhae multo graviorem iustamque dissensionis causam exhibuerunt; nam cum populos a fontibus inde Danubii poetam constet ad ipsa ostia continuo tenore persecutum esse, nusquam tamen Gerrhas istos, qui compluribus gerrae nugaeque viderentur, licuit investigare. Igitur *Ἰβαιοί* coniecit Hillius esse scribendum, quos fando nullusdum accepit; *Ῥαῖτοι*, quamvis id inventum longius a litterarum ductibus recedat, certatim tamen reponebant Cluver. Ital. antiq. p. 114. T. Faber Epistt. P. I. p. 71. Schrader. ad Avien. 459. Wernsd. ad Prisc. 313. quam suspicionem Ceporinus nescio quibus imputarat. Gerrhi quidem fluminis Gerrhorumque ad paludem Maeotin sitorum notitia restat apud Herod. IV, 56. 71. Neque adeo mirandum esset, gentem inter alias bellicosam ab ornatu singulari, ut erant Rhoxolani plerumque *γεῤῥοφόροι*, id nominis traxisse. Sed ut in re desperata, quamquam nihil sane prohibet istam gentem, id quod Bredovio placuit, in montes Helvetiorum reiicere, ampliandum tamen censemus.

322. *Πανόνιοι* R. Pal. Vind. 1. *Μύσσοι* M. (m. sec.) m. Ald. Europaeas Mysorum sedes, unde cum Thracibus aliisque in Asiam immigrarant (v. Scalig. ad Euseb. chron. MXLV.), primus subindicavit Homerus Il. *ν'*. 5. in quo loco versabatur Posidonii subtilis animadversio ap. Strab. VII. p. 295. Huc igitur recidit Strabonis observatio I. p. 6. *γνωρίζει δὲ καὶ τὸν Ἴστρον, μεμνημένος γε τῶν Μυσῶν, ἔθνους Θρακίου παροικοῦντος τὸν Ἴστρον.* Neque vero Poeta Mysiam cognoverat Asiae regionem, sed aevo vetustiore videmus Teuthraniae principes apponi Teuthrantem ac Telephum, quos Mysorum regulos Cypriorum auctor et tragici poetae, in his Aeschylus (et Mysis et Suppl. 552.), commemorabant. Meminit istius originis etiam Herod. VII, 75. Longo intervallo post, Augusto principe, Mysorum apud Graecos scriptores nomen integrum, Moesiae Romana consuetudine per immensum provinciae complexum propagabatur, quae quidem differentia fluxit a pronunciationis varietate inter $\overline{οι}$ et $\bar{υ}$ iactata, quam Valesius exposuit ad Harpocr. pag. 327., atque hac ipsa in voce Munck. ad Hygin. f. 99. demonstravit diu obtinuisse. Igitur Graecorum usus ista constantia flagitat, ut quae Strabo VII.

p. 295. e Tyrwhitti suspicione iussus sit narrare: *οἱ Μυσοί, Θρᾶκες ὄντες καὶ αὐτοί, [καὶ οὓς νῦν Μοισοὺς καλοῦσι]* ea panno tantum inficetiore resecto corrigamus: nam talis interpolationis cum alia suppetunt exempla, tum manifestius ipsi dedimus in v. 375. Magis etiam in altero loco p. 303. coniectura sagacissimum hominem fefellit, ubi Getarum Mysorumque appellationes distinguere instituit, in quo alius Strabonis locus eum praeteriit XII. p. 542. pr. coll. 571. Propraetor vero, qui Moesiam primus administravit, sub Tiberio demum appellatur: ut haec quoque inter aetatis documenta quae Noster subsignificavit locum sibi possint vindicare. Ceterum tetigit ista Wesseling. ad Itin. Hierosol. p. 564.

324. Edebatur *ἐπὶ πλευρῇσι*, quod nihil nisi glossema (cf. variet. 281.) praestat germanae lectionis ac suis vestigiis conspicuae *ἐπὶ προβολῇσι*, quod ex usu Dionysii innuebat litora tum patentiora tum scopulis insulisque coartata Propontidis. Igitur recepi fide MSS. D. G. R. S. Bodl. 1. 2. Pal. Schell. Vind. 1. d. i. x. var. l. R. et H. Steph. *προβλῆσι* h. et, Koehlero teste, M.
πλευρῃ
προβλησι. Aliud interpretamentum, *ἐπὶ προχοῇσι*, retinuerunt Mosq. a. cf. 316. Ceterum ne quis Propontidem miretur atque Hellespontum coniunctim proponi, divisionem quandam monemus Thraciae subesse, quam insequens aetas sex provinciis constitutis amplificavit: v. Ammian. Marcell. XXVII, 4. Et regiones quae Propontidem attingerent Europa (v. annot. ad Eust. in 270.) significabat, proxima Rhodope cum Haemimonto: cuius partitionis potuit forsan Vespasianus auctor extitisse, sed multo probabilius est eam aevo recentiore, quo ipsum hunc scriptorem vixisse necesse fuerit, paulatim invaluisse.

325. *οἴδ' . . . οἴδ'* D. R. quales scribendi rationes non est ut saepius afferamus.

326. *Αἰγαίας β. χεῦμα* M. *Αἰγαίας* Vind. 1.

328. *καλός* om. i. Pal. *οἷά τε* m. Ald. Asterium unus opinor descripsit Plinius XXXVII, 9.: candida est quae vocatur astrios, crystallo propinqua, in India nascens et in Pallenes litoribus; intus a centro ceu stella lucet fulgore lunae plenae. Idem Lychnidem sive Lychniten, quem Solinus vocat, enarravit; istum et iaspin componi a Nonno V, 162. monuit Schraderus; similique modo descripsit Plutarchus qui dicitur de Flum. p. 2. et qui la-

pidis meminit praeter alios auctor Lithic. 268. Adde quos collegit locos Rutgersius Varr. Lectt. p. 578. sq. Hunc quidem non dubito quin probabiliter ad lapides carbonum similes, quos vocant *Steinkohlen*, referre liceat: de quo lapidis Thracii (*λίθον Θρηΐκιον* Graeci) genere disseruerunt Nicander Theriac. 45. aliique, quos Beckmannus tractat ad Aristot. Ausc. mirab. 125. Ceterum apiariam curam in peninsula Pallene famosam fuisse, cum Hegesippi aliorumque Palleniaca interciderint, ex hoc certe loco colligimus. Fieri tamen potuit, ut Dionysius famam quandam quae Scythicas apes extare ferret cum Aeliano N. A. II, 53. sectaretur, etsi Herodotus V, 10. contradicebat.

329. *λύχνις* malebant quidam apud Eust., et exaraverunt certe bini codd. *λύχνος τε*, forma illegitima, B. Pet. cum var. l. R. et H. Steph., quod Brunckius corruptum iudicabat ex scriptura ab Eustathio consignata, *λύχνις — ὁμοῖος*. Alios nescio, equidem multo aliud e librorum complurium lectione *ὁμοῖος*, exhibita B. D. M. m. pr. R. a. e. h. Pet. Vind. 1. var. l. R. et H. Steph., sive *ὅμοιος* Bodl. 3. 4. Eton., eruisse me profiteor. Scilicet cum germana contexta *λύχνις — ὁμοῖος* proponerent, alios *ὁμοίη*, alios praepostera medela *λύχνος — ὁμοῖος* intulisse putabimus. Igitur *ὁμοῖος*, praepotens illud etiam usu vulgari, recepi, neque Salmasium debui morari, ad Solin. pag. 532. ex antiquis quos dicit MSS. probantem *λυχνῆς τε φλογὸς πυρὶ πάμπαν ὁμοῖος*, alibi p. 777. ex iisdem afferentem *λύχνης δὲ πυρὸς φλογὶ π. ὅμοιος*: ut utrobique memoria saepissime fallax illi videatur imposuisse.

330. *τόσοι* Pal. m. Ald. *τ' ὅσοι* M. v. ad 320. *πέρι ναιετάουσιν* d. Adde *ν̄* parag.

332. *κρηπῖδα* Hillius, quem non latuit Eratostheneam Europae conformationem (v. fragm. p. 78.), a Plinio Solinoque repetitam, a Dionysio quoque expressam esse, ut istarum regionum partitio trinis comprehenderetur promontoriis sive peninsulis, quae pertinerent ad Graeciam, Italiam et Iberiam, Hillius igitur vocis causam eo explicabat, quia triplex iste partium complexus seu reliquam Europam quam proximi versus adumbrarant basi velut adstrueret, sive maris ambitu concluderetur: loca scilicet quaecunque maritima ad crepidinis speciem exigi solere. Equidem ut talem aliquam *κρηπῖδι* significationem inesse nego, cuius in translatione unice

licet agnosci fundamenti vim, ita peritis geographicae doctrinae spectatoribus facile me persuasurum spero, hac quoque in dicendi proprietate Nostrum ab vetustatis opinione quam supra in v. 6. exposuimus pendere; quae cum orbis universi praelongam esse magnitudinem instar palae statueret, eamque in certa quaedam acumina fastigatam, quae sinus oceani induerent, ipsa rei natura ita ferre videbatur, ut angustias Europae traderent tribus extremitatibus inniti et quasi marginum limitibus coerceri. Atqui triplicem istiusmodi nutum, quo Europa dum ad partem australem sese convertit velut in basi supposita consistit, poetae dictio *κρηπῖδα πρὸς ἠῶ* (cf. ad 243.) innuit, ubi *πρὸς ἠῶ* plane Schell. omisit (credo, quod distinctio praecedebat ex eorum mente, quos Schol. narrat): prout Eratosth. fr. LVIII. in terrae divisionem versus austrum atque boream *σφραγῖδας* quas dicebat introduxerat. Ceterum quos Priscianus Avienusque commiserint errores, alii patefecerunt.

335. *ἕσπερον* Bodl. 2. *ἑσπέραν* D. S. Cantab. Eton. Vind. 1. utrumque var. l. R. et H. Steph. *ἑσπέρῃ* Bodl. 3. *ἄκρῃ* quibusdam placere Stephanus annotatione prodidit.

336. *Ἀλύβη* G. *Ἀβύλη*, quam scribendi rationem reliqui scriptores asciverunt, nondum MS. obtulit. *Κάλπη*, vulgarem secutus narrationem, coniecit Schrader. ad Avien. 111. 478.: et fuerunt complures, qui tantae levitatis poetam insimularent, ut Alyben promontorium sive, id quod nomen fuit usitatius, Abylen ad Africam pertinuisse unum omnium pronunciarent ignoravisse. Mirum vero ni Dionysius, is qui pleraque ab memoria librorum acceperit, in sententiam Iberum atque adeo Libyum concessit, qui cum in freto columnas extare negarent, Gadibus eas servari tradiderunt, quorum opinionem etiam Posidonius suo calculo comprobavit. Haec insigni Strabonis III. p. 170. loco, quem supra ad v. 64. Eustathius descripsit, accuratius edocemur, adhibito etiam Philostrato V. Ap. V, 5., qui commenta sua quaedam ex interiore sapientia deprompsit; neque in fabula sursum deorsum variata debemus ad contractiora poetae verba adhaerescere; alteram potius narrationem v. 450. ad eandem columnarum viciniam referri licebit. Simili vero ratione Tacitus Germ. 34. fando Columnas Herculis inaudierat in Oceano septemtrionali superesse. Quinetiam accedit ipsa species orationis, quae videtur in docta Tartesi mentione ad famam selectiorem respicere,

siquidem tres vel quattuor columnas ferebant exstitisse; cuius vestigia quaedam supersunt apud Scylacem et Palaephatum; adde Hesych. v. *στήλας διστόμους*. Ceterum quam conscripsit C. G. Schwarzius dissertationem de Columnis Herculis Altorf. 1749. editam, ab ea parum lucis ad hanc dubitationem redundat. *δ'* om. G. Pal. d. Schell. *ὑπένερθεν* aliquot cum Aldo: cf. Lobeck. ad Phryn. p. 284, 85. *ἐφύπερθε* utrumque interpretem legisse idem contendebat Schraderus.

337. *Ταρτησός* pro *Ταρτησσός*, ex ea lege quam in simili terminatione semper et ubique servandam censemus, editum est ad fidem MSS. A. B. M. R. b. Cantab. Eton. Pal. Ald. Niceph. Ipsa quaestio de geminando σ, quae grammaticos tam Graecos quam Latinos exercuit, primum est criticorum, qui cum repetitis litteris aliquam contraxerant apud epicos consuetudinem, praeiudiciis affecta (v. Erf. ad Soph. Ant. 1130.), unde etiam *Κασσάνδρα* provenit; deinde turbas dedit sibilans vulgi pronunciatio, quam notavit Herodianus Herm. XII., nec quod a certa penderet observatione quicquam a noviciis magistris praeceptum reperimus. Minus enim placet ab eo demonstrationem arcessi, quod neque *Ἰλιττός* et perpetuo *Λυκαβηττός* et *Ὑμηττός* ut Atticismi propria reperiantur; siquidem alia consuetudo, scriptorum dicendi genus alia negavit: velut non memini me *Βριληττός* observare. *Παρνησός* certe (cf. 439.), *Ἁλικαρνησός* et *Κηφισός* (v. Schaef. ad Bos. p. 467. et Meletem. princ. ac Müller. Orchom. p. 479.) extra litem posita videntur, *Κνωσός* etiam necessarium est, *Ἀμνισός* prae nomine Atticorum *Ἰλισσός* increbuit (cf. ad 424. 498.), sed *Τερμησός* ac *Τενμησός* (v. ad 859.) non aeque valuerunt, fluctuat etiam *Λαρισός* (v. ad Strab. IX. p. 440.), *Νύσα*, *Κρίσα* (v. Wass. ad Thucyd. II, 69.), *Πίσα* ac similia tenoris dubitatio in ambiguo reliquit perinde ac grammaticorum decreta, ut Draconis p. 21. Eustath. ad v. 409. Alia collegit Blomf. ad Prom. 505. 751. Choeph. 555. et quae Romanorum spectant institutum Schneiderus (*Elementarlehre der Lat. Sprache* p. 441. sq.). In Dionysio quae contrarii generis essent omnia tollere licuit. Ceterum in accentus ratione temere quaedam novavit Tzsch. ad Strab. T. III. p. 29., neque is in ista disputatione pluscula congerendo satisfecit ad Mel. Vol. II. P. II. p. 194. Sed urbem tamen, ab Herodoteis, quae potissimum ad Phocaeorum obser-

vata variasque Ionum litteras (vide quae larga manu congessit Ukert. Geogr. II, 1. p. 240. sqq.) erant conformata, sensim ad alios auctores pervagatam, nollemus poeta commemorasset, cuius ne vestigia quidem, quippe Ionum commentis subnatae, usquam protrahi potuerunt. Adeas modo cautam Strabonis narrationem III. p. 148. Nam Herodorus vix quemquam morabitur, qui *Ταρτησίων* meminit ap. Steph. v. *Ἰβηρίαι*, neque ipse Stephanus vv. *Ἴβυλλα, Μασσία, Τλῆτες*: ac mirum ni ex epico poeta illuc ablegavit Gigantomachiam Schol. Il. *θ'*. 479. Quare ingeniosam Heerenii suspicionem, sed omni fundamento destitutam, non admiserim, qui Tartesum omnes quae in occasum vergerent regiones e Phoenicum usu putat fuisse complexam (*Ideen über Politik — der alten Völker* I, 2. p. 46. ed. IV.). Quod superest, nummum Tartesio nomini ascriptum Eckhelius D. N. V. Part. I. Vol. I. p. 29. iure in suspicionem adduxit. *ῥυηφέων* M. *ῥυηφανέων γένος ἀνδρῶν* Schell. hoc cum ed. Antv.

338. *Κεμψοί* nullis videntur litteris proditi esse, unum modo excipias Avienum (Or. marit. 195. 257. 301.), qui vetustam fidem secutus populum ad Hispaniae oram occidentalem reiecit; quae gentis obscuritas induxit Hillium in suspicionem *Κελτοί*, quem nihil Herodotus ipsi laudatus adiuvat, ut qui pro sua remotioris orbis notitia Celtas in extrema occidentis parte potuerit impune collocare. Neque vero Celtae, quos fingeremus post ipsam Tartesum repositos, assequor quo pacto ad Pyrenaeum, quo nunquam pertinuerunt, consedisse debuerint. Varietas quidem nisi *κεμεγοί θ'* M. (sed *γρ κεμψοί*) profertur nulla, nec proficitur a Nicephoriano *Κεψοί*. Iam ut ab omni temeritate abstineamus, facit apertum poetae consilium, qui dum extremos qua vergit ad oceanum Iberiae fines adumbrare studet, cascae cuiusdam persuasionis errorem expressit. Huc enim arbitror inprimis Aristotelem valere Meteor. I, 13. auctore Eudoxo, qui Pyrenen, Celticae montem, Istrum ac Tartesum fluvios emittere perhibuit: unde si minus Cempsos, nomen evanidum, sed eruditis tamen geographis cognitum, at Pyrenae causam ac Galliae Hispanorumque finium habitum artiorem perspicimus. *Πυρηναῖον* M. Ald. Niceph. praebuerunt: v. ad 288. *πυῤῥηναίων* Pal. Schell.

339. *μέση* x. Pal. *μέσσω* D. R. Eton. Vind. 1. Cf. annot. ad 636. *ἄκρη* mirere loco *αἶα* exhibentes A. M.

(γρ αἶα) R. Pal. Bodl. 2. 4. Schell. i. var. l. R. et H. Steph. Quamquam si quis recondita quaerat, videatur illud in Italiam dictum v. 98. — ἰσθμός, πουλυτενής. aliquid praesidii suppeditare posse. Sed irrepsisse probabilius est e versus cuiuspiam clausula.

340. πολυτενής G. M. Pal. Schell. b. πουλυτελής Ald. in M. qui affertur non vidit Koehl. πουλυταινής D. Vind. 1. x. Steph. Byz. v. Ἀπέννιον compendiaria ratione ex Nostro quem tacet haec excerpsit: τὴν μέν τε μέσην ὄρος ἄνδιχα τέμνει, ὅν ῥά τε κ. Ἀπέννιον. cf. ad 343.

341. ἐκ om. D. R. Vind. 1. ἰθυμένον D. G. R. Schell. Vind. 1., cuius formae exemplum Lobeck. ad Phryn. p. 34. non habet compertum. cf. variet. 225. ἰθυνόμενον Pal. οὐ γάρ D. R. Haec et reliqua ad regulam Homericae comparationis esse composita facile patet, neque similior est Iliad. ό. 410. sqq. locus; cui severitatem institutionis ita remisit, ut australem Apennini flexum negligeret.

342. ὕδρης R. σοφός a. b. (corr. σοφῆς) R. Schell. ὑπουργός Pal.

343. ὀῤῥά τε Par. 2708. ap. Boisson. ad Philostr. Hero. pag. 467., quae scriptura hodieque apud Nicandr. Ther. 685. extat. Vide grammaticorum contentiones apud Schol. Apollon. III, 37. οἵ ῥά τε Bodl. 3. var. l. R. et H. Steph. ὅν ῥά τε G. corr. D. M. Mosq. (c. gl. ὅντινα) a. Ald. (sic: ὅν ὁ ἀπεννῖνον κικλήσκουσ') var. l. R. et H. Steph., accedit Steph. modo excitatus, quem etiam ὄρος, id quod R. exaravit, legisse Matthiae haud probabiliter arguebat. Haec quidem scriptura quamquam prae se veri speciem fert, cum Graeci melioris aetatis ὁ Ἀπέννινος usurpent, librorum tamen auctoritas fidem non satis expleverit, neque in hac orationis conformatione nominis legem attinet curare. Ἀπένιον Pal. x.

344. ἀρχόμενος, quod ipsum, si modo ὅν — Ἀπέννιον verum existimaremus, elegantia sermonis desiderabat, praestant G. Vind. 1. a. b. d. m. (m. sec.), sequebantur Paraphr. et Niceph., edidit R. Steph., et accedit ut ἀρχόμενον corrector intulerit D. x. At ne haec quidem diversitatis auctoritas facit admodum ad superius ὅν sustentandum. Ἐρχόμενον, quae Casauboni fuit suspicio, tum leviorem habet elocutionem, tum voce λήγει convincitur. Nam cum Alpium commemoratio videatur ab ordine narrationis esse aliena, inest tamen arguta quae-

dam brevitas, quod Apennini origo cum exitu coniungitur simplicissime. *Σικελικήν* Schell. *Τυρσηνικήν* x.

λήγει
τέμνει G. b. d. *τείνει* Bodl. 4. Eton. *τέμνει* vel *τείνει* var. l. R. et H. Steph. *τέμνει* ex v. 340., *τείνει* ex correctoris ingenio vocis eius ineptiam emendantis subortum puto.

346. *ζεφυρήτιδος* G. a. Pal. *ζεφυρίδος* Schell. Versum Avienus Priscianusque neglexerunt.

347. *Τυρσηνοί* loco *Τυῤῥηνοί*, prout constans tum vetustiorum historicorum usus tum Nostri hac in gente postulabat, cum Passovio scribendum erat ex A. b., post v. 349. *Τυρσηνοῖσιν* ex A. x. Pal. Schell. ubi Ald. *Τυρηνοῖσι*, sicut illic Pal. *Τυρηνοί*.

348. *οἵ ποτ᾽ ἐκ Κ.* Pal. *Κυλήνηθεν* M. x. Ald. Rem impeditissimam qui tractarint post Freretum opp. t. IV. cum extiterint plurimi, qui perficere conati sint, pauci, sufficit, ne ad aliena digrediamur, laudare Clavierii annotat. ad Apollodor. p. 488. sqq. et perspicacissimam Niebuhrii disputationem (Hist. Rom. T. I. p. 28. sqq. ed. nov.), qui Heynii copias Exc. I. III. ad Aen. VIII. longe superaverunt. Sed eruditissimis contentionibus nondum effectum est quod exploratum haberi queat, nisi ut T y r r h e n o s P e l a s g o s ab Etruscis, quorum servitutem subierunt (quamquam quas auctoritates de Pelasgis glebae ascriptis proferre solent, eas haud contemnendis rationibus Goerenz. ad Cic. de Fin. II, 4. p. 130. impugnavit), originis diversitate seiunctos fuisse statuamus; nam de singulis quidem gentis habitationibus, quas quibus ex locis profecta paulatim insederit, licet vehementer dubitari. Attigit etiam Scymnus v. 216.

349. Quod vulgabatur *νηήσαντο* sententiae non conveniebat, quae cum de Pelasgis inter Tyrrhenos sibi domicilia instituentibus, non catervatim constipatis explicari velit, tum *νηεῖσθαι* de frequenti gentium consessu locum obtinet minus idoneum, nedum Arcadum paucitas istam potestatem admiserit. Igitur Brunckii iudicio, cui vulgatam mireris ne pro Graeca quidem esse habitam, cum ea Ruhnkenio Ep. Crit. p. 356. nihil suspicionis iniecisset, ac Spohnio id dedimus, ut libris et optimis obtemperaremus et summo consensu praeferentibus *ναιήσαντο*, A. B. D. M. R. S. Schell. Vind. 1. a. b. (corr. *νηήσαντο*) m. x. Ald. adde *ναιήσατο* Mosq. et Hesychium: *ναιήσαντο, ᾤκησαν.* Epicorum quidem usus *νάσ-*

σασθαι potissimum servavit, neque formae quam in manu tenemus suppetit documentum, ut licentiae labentis Graecitatis eam possimus tribuere; at proxime tamen accessit *οἰήσασθαι* apud Arat. 896. quod tuenti Lobeckio ad Phryn. p. 719. malim quam Buttmanno fidem habere. Ceterum extrema *σὺν ἀνδράσι Τυρσηνοῖσιν* Prisc. 346. vertit T y r r h e n i s s o c i a s a r c e s, quae secus a N. Heinsio percepta Wernsdorfius erat castigaturus.

350. *μέρμερον* eo quem facile divinaveris sensu, id est ferocis bellicosique ingenii, enunciari haud parum est insolens. Et excogitavit Henr. Stephanus potestatem admodum exquisitam, quam iubet nos advertere, ut Romanorum solertia et cogitabunda sagacitas civilisque prudentia efficacius significetur: qualem potestatem simplici huic vocabulo suggeri posse pervellemus omnino. Atqui *μέρμερος* nihil nisi gravissima quaeque alterutram in partem complectebatur, quo pertinent loci etiam a Ruhnkenio ad Tim. p. 178. collecti. Vertas igitur: p o p u l u s d o m i n a t o r a c p r a e p o t e n s.

351. *μέσης* d. Pal. Schell. Ald. Non nimis accurate hoc in Tiberim, qui Latii terminos leviter perstringat, dictum esse Hillius animadvertit; sed neminem fugit, *μέσος* quam indistinctis finibus coerceatur: ut ornatum dictionis et ambitum verborum saepius iuvare videatur. cf. vv. 433. 747.

352. *Θύβρις* ter Ald. Quod huius fluminis cursus *καθαρός* esse praedicatur, mirum in modum pervagatissimis omnium testimoniis repugnat, quae turbidum limosumque alveum atque impeditam Tiberis exornent navigationem. At vero cur Dionysio (nam quis est aut fuit, qui flavum Tiberim ignoraret?) istud ineptiae genus imputemus, causam habemus nullam, cuius dictionem optima ratione liceat interpretari de fluvio puro puto et perenni, qui sui sit iuris neque a vicinis amnibus ullos exortus aut rivulos ab origine desumpserit, sed suos in cursus navigabilem aquarum vim inducat. Istam autem vocis *καθαρός* notionem, ut propriam germanamque et suam cuiusque formam exprimat atque perfectam integritatem illustraverunt Berglerus ad Alciphr. III, 21. et Valcken. Opusc. II. p. 331. Eo referendi Thucyd. V, 8. *τῶν γὰρ Ἀθηναίων ὅπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἐξῆλθε*, quod interpres recte percepit, A t h e n i e n s i u m f l o s; Aristot. Probl. 23, 33. (*πέτραι καθαραί*)

Callim. epigr. 8. coll. Xenoph. qui dicitur Cyneg. IV, 9.: unde facile vindicabitur a Ruhnkenii crisi ad Tim. p. 236. Aristidis locutio ἐν καθαρῷ τῆς μεσημβρίας: cf. Schol. Arat. 981. Addo singularem Pausaniae X. 19. locum (αἱ καθαρῶς ἔτι παρθένοι) et fragmentum Menandri inc. CCXC. quod critici certatim varias in emendationes detorquent, equidem et tetrametri trochaici versus exitum duco et Suida duce homines opinor notari, honestos quidem et elegantiores, sed rei familiaris vehementer accisae.

353. ἐΰρείτης A. B. D. quod Brunckii (nec mirum) tulit assensum, etiam v. 848.: qua de ratione suam ipse sententiam aperuit ad Apoll. Rh. I, 49. III, 1086. εὐρείτης M. R. Schell. Vind. 1. cf. ad 984. ποταμός S. var. l. R. et H. Steph. cf. ad 228. Ceterum in Soph. Oed. R. 315. quin Elmsleius recte κάλλιστος πόνος, cui structurae generi saepe librarii genitivum supposuerunt, in ordinem receperit, haud dubito; quod contra Hermannus κάλλιστος πόνων fortiorem vim ait prae se ferre, aliunde vellem quam e sensu fallaci pervicisset; compara modo librorum varietatem in Aristoph. Nub. 637. Av. 87.

354. ἱμερτόν S. De reliquis adeas commentationem de Dionysio p. 512. sq.; sed μητέρα illud πασάων πολίων proxime accedit ad nummi Nicomedensis versiculum, quem Eckhelius D. N. P. I. Vol. II. p. 431. comparavit, hoc exemplo: *ΡΩΜΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ ΝΕΙΚ. ΠΡΩ. ΒΙΘ. ΚΑΙ Π.*

356. πολήων G. πολήων x. πολέων d.

357. τῆςδ' ἐπί G. λιπαρόν om. Schell. At ἱερόν invexerunt testes haud futiles, G. M. S. γρ b. d. m. x. Bodl. 2. 3. Ald. Schol. var. l. R. et H. Steph. Quod nisi ex aliorum locorum comparatione (cf. 227. 788.) illatum esse putaremus, aptissime id de religionibus et cerimoniis interioris notae explicaretur, quibus tum Campani tum Italiae inferioris accolae Bacchi Cererisque numen venerari perhiberentur; cuius argumenti varietatem explicuit unus omnium insigni eruditionis copia, quam pari successu vellemus esse adiutam, Boettigerus de picturis vasculorum Gr. (*Vasengemälde*) et Archaeologia picturae antiquae; neque praetereundus quem infra laudamus Eckhel. p. 129. sqq. μέλεθρον R. Neapolis nymphae sedes rariore dicendi forma

vocatur, ut *οἴκιον* poeta ap. Suid. v. *οἶκτος* et Euphorio fr. 53. dixerunt; quam formulam Romani poetae parcius expresserunt, in his Propert. I, 20, 34. Atque ipsam Neapolim Petronius c. 5. Sirenum domum celebravit, neque iniuria, quoniam Parthenopae caput complures eius civitatis nummi exhibent tanquam divae antistitae, demonstrante Eckhelio D. N. Part. I. Vol. I. p. 113.

358. *ἁγνῆς* in *ἁγνόν* immutant D. Bodl. 2. 4. Cantabr. Eton. Vind. 1. h. Prisci. 352. var. l. R. et H. Steph. MS. in Eust., quod ab ea dubitatione opinor esse profectum, quae etiam Hillium tetigit, an Sirenes vitae rationem sint persecutae non castissimam. Atqui Musarum, quas poetae laudibus illibatae virginitatis non cessant prosequi, quotaquaeque iuris coniugialis refugit pignora? vide vel Valckenarii Callimachea p. 183. Sed ludicris amotis non supervacuum fortasse veram qua proprie polleret *ἁγνός* significationem paucis exposuisse: quippe vox in superorum laudibus potissimum versata praestantiam adumbrabat naturae divinae perfectissimam, cuius est simillimum sanctus, quod Romanorum consuetudine terebatur. Nam *ἅγιος* nisi ad augusta commercia et venerabilia sacrorum instituta non pertinuit, ut in Apollon. II, 908. Plat. Critia p. 116. de Legg. V. p. 729. VII. extr. X. princ., quamquam aliquantum recedit Sophist. 72. et magis etiam Christianam notionem Aristophanis redolet Av. 522. Cf. Pors. ad Med. 750. Ceterum de Sirenum quarum fuit Parthenope promontorio pleraque extant congesta ad Eratosth. Geogr. VI. *ἁμάλλαις* G. sed v. Lexic. de Spirit. p. 210. *ἀμάλαις* corr. M. Schell. Ald. *ἁμάλλῃς* emendavit nescio qua de causa Passovius; qui quod eandem emendandi rationem etiam aliis in locis expressit, apparet eum Hermanni cuidam observationi repugnasse: is enim ad Orph. Argon. 700. pronunciavit, epicos aut *ῃσι* aut *αις* horum dativorum fecisse terminationem; quae quamquam ille verius, me iudice, ad legem sermonis Homerici quam morem posterioris aetatis exegisset, nostro tamen versui cum aliis multis (ut vv. 384. 428. 533. 628. 760.) frustra, quippe sanissimis, medicinam editor admovit; cuius ego constantiam alicubi desideravi, velut v. 497. (coll. 366.)

359. *παρθενόπην* G. *ὑπαιδέξατο* R.

360. *ὑπαί* Σ. ex A. b. Paraphr. sive Niceph. enotatum probavit Brunckius; adde *ὑπό* d. Sed quamquam non multum ad sententiam (v. annot. ad 97.), aliquid

tamen interest ad accuratam locorum enarrationem. *πέτραν* M. Vind. 1.

362. Bretii expressit Prisci. 356. et agnoscere videtur Eustath., alludit *Βρέντιοι* R. *Βρόντιοι* Schell., neque aliunde varietatis quicquam adiicere habeo: nam Hudsonianum, a l. *Βρέττιοι*, quos in libros valeat ignoro. Sed quos Romani Bruttios, Graecos appellasse *Βρεττίους* compertum est, eamque scribendi rationem hic quoque Hillius efflagitavit, quem ut refutare non licet, ita temeraria correctio non videbatur esse suscipienda. Vide quae de singularibus Dionysii dictionibus exposuimus p. 500. *ἔασσι* edd. Ald. R. Steph., qui *ἔασι* in var. lect. rettulit. *ἔασι* ut solet M. idem antea *ἄγχοι*.

363. *τοσάτιον* M. simplici σ Schell. Formulae *τοσσάτιον . . ὅσον* vim, quae continui tenoris est significans (cf. annot. ad 515.) poetam novasse credo; quamvis ne de ambitu quidem et auctoritate prioris vocabuli constet, quod nisi ad Nonnum et scriptores quosdam Anthologiae non videtur pertinuisse: v. Iacobs. ad Anthol. Palat. T. III. p. 141. *ὅσην* Ald. *ὑπό* D. *πέτραν* M. pr. Schell.

364. *κεῖνο δ'* Ald. *εἰς* Schell. *παραπέπταται* D. M. Bodl. 2. Pal. Vind. 1. var. l. R. et H. Steph. *παραπέταται* R. cf. annot. ad 98.

365. Tetigit Locrorum mentionem Eust. ad Il. β'. p. 277, 23. *τῇδ' ἐπί* var. l. R. Steph. *ἔπι* marg. H. St., ad quem Holstenius: „melius, et sic MSS." Ac praebent *ἐπί* etiam R. Bodl. 2. 3. Pal. Schell. i. *ἔπι* Vind. 1. Vulgata tamen et a libris et ab elocutione probatior videtur quam altera scriptura; cum enim gratior sit oratio poetica, quae Locros tradat sub promontorii radices consedisse, tum multo aptius ad situm urbis in aquilonem vergentis id fieri perspicitur. *ὅσσοι* Schell. *ἐπ' ἔτεσσι* Bodl. 3. 4. quam diversitatem in mera interpolatione censeo.

366. *ἐς* Bodl. 4. Eton. *μετ'* Pal. de quo vide variet. 482. Quibus interpretationis generibus occurri potuit accentus mutata ratione *ἔπ'*, id est, *ἐπῆλθον*. *Αὐσονίους* Eton. var. l. R. et H. Steph. *σφετέρῃσι* Ald. *σφετέραις* D. R. Pal. Schell. Vind. 1. a. Sed hic quidem verum assecutus est Passovius, *ἀνάσσῃς* restituens, praeeunte Brunckio, cum A. G. b. d. Insignem vero discrepantiam, *σφετέρῃ πεισθέντες ἀνάσσῃ*, vel *μι-*

χθέντες, prodidit Eustathius, quod magistellorum inven tum sanequam illepidum consectabatur etiam Prisci. 366 illuc reginam propriam venere secutae. Ne minem vero fugit, ut istiusmodi turbis esset locus, cau sam extitisse non tam exquisitam dominarum significa tionem, quam rarissimam de Locris Epizephyriis narra tionem: nam praeter Nostrum quidem unus eam quan tum novimus exhibuit Aristoteles, cuius fidem a Timae calumniis acriter vindicavit Polyb. in Excerptt. XII, T. III. p. 391. sq. Quae in tantis huius argumenti te nebris proferri potuerunt, Heynius exprompsit Opus Acad. Vol. II. p. 46. sqq. Sed fabularum ea confusi suborta est, ut veram civitatis originem desperemus a liquidum posse perduci: certe eos, inter quos etiam Mannertus IX, 2. p. 187. nomen suum profitetur, ratio nem fefellisse arbitramur, qui Locrorum primordia de rivaverint ab Opuntiis tum propter comites Aiacis Oïle qui poetis auctoribus ad Italiam sint delati, tum sacrif ciis virginum adducti quotannis in Troadem piacu causa transmissis, cuius instituti rationes testimoniis fir mant Valesius in nott. Mauss. ad Harpocr. p. 335. s et Wyttenb. ad Plutarch. S. N. V. p. 66. (ut alios ta ceamus), unde patriam certe puellarum haud elicimu Quamquam ab Ozolis genus duxisse Epizephyrios hau improbabili disputatione contendit Eckhel. D. N. P. Vol. II. p. 252.

367. *ἐστίν* om. Ald. *προχοαῖσιν* x. *ἄληκος* cor M. Ald. *ἄλικος* S.

368. *τὰ δέ* b. (corr. *τῶν δέ*) *τῶν δέ* x. *δὲ σφῶ* edebatur; quod proprius epicorum usus praeferri iubeba Brunckio laudatore, repraesentant B. G. M. R. x. Pa Schell. Ald. Manum correctoris redolet *δέ σφιν* A. b.

369. *αἰπεινὸν πτολ.* Bodl. 4. Cantab., quod vide potest ab explicatione vocis ambiguae *ἐϋστεφάνοι* profectum esse. Nam huius, quam *ἐϋστεφάνου* M. Pa x. exhibuerunt, notionem in varias interpretandi vias a enarratoribus perceptam esse reperimus. Eustathius enim qui copiolas suas ut solet ex Strab. VI. pag. 262. sq compilavit, tum hoc loco tum ad Il. *τ'*. p. 1175, 1. a plurimas victorias rettulit Crotoniatarum, quas ad sa cra certamina reportaverint frequentissimas: ut corpori robur eorumque laus gymnica etiam in proverbium com mune pervenerit. Sed Dionysii sensum, cum ab isti deliciis videre liceat eum abstinuisse plerumque, feliciu

assequebatur Holstenius, qui simillimorum exemplorum nube coronam quandam murorum collegerat indicari. His igitur locis civitatum muris comprehensarum inest designatio perspicua: *ἐϋστέφανον ποτὶ Θήβην* Hesiod. Scut. 80. coll. Phlegonte *περὶ θαυμασ.* 3. p. 41. ed. Meurs. *Ἰταλίην ἐς γαῖαν ἐϋστεφάνους τε πόληας*; accedit *στέφανος* apud Anacreontem et Pindarum, *στεφάνη* Euripideum, *στεφάνωμα πύργων* Sophocleum, *στεφανοῦν* Nostri v. 1006., postremo *κρήδεμνον* epicorum lyricorumque formulis vulgatum; alia quae Holstenius proposuit, piget exscribere, quoniam privatos eum in usus, non in publicam doctrinam atque compositam ea condidisse apparet. Istis tamen interpretationi verissimae iudicamus esse satisfactum, quam Henricus quoque Stephanus et Bredovius admiserunt; cum praesertim ambitus oppidi insignis, qui duodecim milliaria, si quidem Livio XXIV, 3. credimus, compleret, cum Croto dudum esset a pristino splendore deiectus, minime videtur silentio premi debuisse. Eundem sensum comprobavit Heyn. Opusc. Vol. II. p. 183.

370. *ὑπ'* R. Bodl. 2. Pal. Schell. *Αἰσάρου* producta media Theocritus etiam sibi indulsit IV, 17. *προχοαῖσιν* x.

371. *κεῖθι δ' ἂν αἰπὺν* D. M. (hic tamen *κεῖθε*) R. a. Bodl. 3. Vind. 1. ex glossemate. *Λακαινιάδος* S. *Λακηνιάδος* x. De aede Iunonis Laciniae pluscula annotavit Heyn. ad Aen. III, 552. et Opusc. Vol. II. p. 174. aucta ab Ignarra de phratriis p. 159. sqq.

372. *δέ τι καὶ κεῖθι* D. R. Vind. 1. *δέ τι* b. *κἀκεῖ* Schell. Ad proxima *Διὸς μέγα χωσαμένοιο* quae pertinerent illustranda edisseruit Heynius Opusc. Vol. II. p. 134., eumque secutus Wernsdorf. ad Prisci. pag. 586.: commemoravit enim ille Heraclidem ap. Athen. XII. p. 521. F. et cuius inprimis est locus insignis Scymnum Perieg. 349. sqq. Igitur fama quaedam Graecis commentariis tradita obtinuit, Sybaritas fastu ac miro splendore copiarum eum in modum esse elatos, ut celebritatem certaminum Olympiorum, quasi qui Iovis, Graeci conventus praesidis, numen tutelare studerent in contemtum adducere, magnificentia ludorum suorum deiicere conarentur, quos et eodem die et praemiis atque contentionum generibus longe luculentissimis instituerunt. Quo Casaubonus suo iure referebat etiam Athenaei XII. pag. 522. C., quamquam Crotoniatas usurpantis, narrationem, et suffragante quidem vetustissimo quem dicit periege-

seos auctore, cuius de iambis quosdam exhibuit. Noster tamen hianti et dissipata v. 374. verborum structura, ut est poetici nitoris ac decorae perspicuitatis negligentior aliquanto, vetustis interpretibus errorem offudit, tanquam sacrilegia Sybaritarum ad Alpheum commissa declararet. Sed legitima structura, quam cum consuetudo communis sustentet similium verborum (ut *κατέχεσθαι ἐπὶ τῷ σπουδάζειν* male sollicitatum in Xenoph. Memor. IV, 5, 10.), tum huius ipsius *μαίνεσθαι* usus (Eurip. Phoen. 538. *ἐφ' ᾗ σὺ μαίνει.* Aristoph. Eccl. 1001. *ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτῃ*, coll. Anton. Liber. 34.), facile coeunt *μηναμένους ἐπ' Ἀλφειοῦ γεράεσσιν* hanc in sententiam: quod honores Alphei cupidius appetierant.

373. *ναιέτας* a. b. x. Vulgatum usurpaverunt etiam Androtio ap. Steph. Byz. v. *Μετάχοιον* et orac. ap. Pausan. X, 18. *στονάχουσα* M. R. crederes *στοναχοῦσα*, cuius formae tametsi patrocinium suscepit Buttm. Lexil. I, 53., certam equidem analogiae rationem et usum vellem posse demonstrari. Hic vero contracta terminatio ab epica sermonis proprietate abhorret.

374. *μαργαμένους* Bodl. 1. *μαινομένος* Vind. 1. *γεράεσιν* vel —*εσι* R. Schell. *γεράασι* b. Qui *τεράτεσσι* ex Prisc. 366. eruebat Wernsdorfius, profecto monstra captavit.

375. om. M. Ald. ideoque Ceporinus unum vel duo versus excidisse suspicabatur, perperam Avieni Prisciani que conversionibus abusus. *Σαυνῖται* vulgari apud Graecos nomine, id quod satis iam innotuit, Samnites designat, modo quod in exemplis editi Strabonis l. V. *Σαυνῖται* fere ubique extat; est vero ea varietas, ut post accuratam codicum perlustrationem haec quoque possit inconstantia coerceri, cum in p. 231. 232. certe ex Veneto A. iusta scriptura sit allata; adde VI. p. 283. Nam qui opponi possit locus p. 250. (de quo Mannerti consilium IX, 1. p. 699. minus assequor) *Σαυνίτας δ' ἀπ' ἄλλης αἰτίας, [οὓς οἱ Ἕλληνες Σαυνίτας λέγουσι]* nondum adducor, ut integrum potius esse quam laciniam istam arbitrer abiiciendam. Accedit etiam tertia nominis ratio p. 219. ubi *τὰ Σαμνητικὰ ὄρη* vocantur; rursus *Σαμνῖται* p. 228. 242. Ceterum Graecae vocis conformationi nihil nisi pronunciationis tenuis quaedam differentia subesse videtur.

376. *θοά* multis exemplis colligitur ad bellicam

Marsorum virtutem esse referendum: vide inprimis Bentleium ad Horat. Carm. I, 2, 39. *Τάροις* super versum Pal. *κεῖται* vulgatum loco deturbavi quamvis haesitans, cum *ναίει* testes sane mediocres praestiterint, D. M. (sed *κεῖται* inter versus) R. Bodl. 2. 3. Eton. Schell. Vind. 1. i. var. l. R. et H. Steph. Sed tamen *ναίει* certa integritatis indicia tuentur, et inusitata notionis proprietas, poetarum exemplis (quo de genere periculum est Euphorionis fr. 19. *καλὰ νάουσαν*) et Homerico *ναιετάουσιν* suffulta: cuius vim attigerunt Wesseling. ad Herod. II, 166. et Brunckius ad Apollon. IV, 275.; contra quam *κεῖται* exposita sensus facilitas suspectum facit de interpretatione.

377. *ὅν ποτ'* Bodl. 4. Cantabr. Eton. *ὅν ἤν ποτ'* D. Vind. 1. Vides grammaticorum dubitationem in generis insolentia, quod sola similitudo ab aliquot urbicis nominibus ducta, quae Dorienses aut recentiores auctores transtulerunt ad femininam constructionem, defendit. Annotarant vero Steph. v. *Τάρας* et Eust. ad Od. *ά.* p. 1390, 59. *ἐπολίσατο* G. M. Schell. Ald. *κρατερός* D. G. R. b. Schell. Tarentinorum originem certatim a Phalantho repetitam quot sint persecuti vetera nova perinde compilantes recensere superfluum duxi; sed tradidit quaedam haud pervagata Heynius Exc. XIV. ad Aen. III., qui quod civitatem sub Herculis tutela fuisse per longinquas ambages neque satis tutas colligebat, id quod depromere licuit a Schol. Cruq. Hor. C. I, 28, 29., deinde simpliciore via derivavit idem Opp. Vol. II. p. 220. ab Heraclida Phalantho, favente Callimachi fragmento Scholiis nostris servato.

378. *βαίης* m.

379. *Ἰαπύγων* D. M. m. Ald. *ἐκ πύγων* Vind. 1. pr. interpolata *τὰ φῦλα τὲ τῶν Ἰ.* Pal. *Ἰηπυγίων* auctore var. l. R. et H. Steph. versum sustentaturus recepit Passovius, quod Matthiae Corrig. p. 398. praestare contenderat, Spohnio fluctuante: quod factum nollem; quis enim Graecorum *Ἰηπύγιοι* de populo protulit (nam *τῶν Ἰαπυγίων* Strabonis editores p. 281. nimia socordia praeterviderunt), cuius possessiones ista cognominatio vv. 91. 482. ad quos ille provocavit complecteretur? Quod si tempora mediae syllabae in vulgata Romanae consuetudini repugnant, epici quidem poetae brevem productis inclusam vel invitam debuerunt infringere, cum praesertim nesciam an nullum ex Graecis vatibus testimonium,

queat excitari, quod in Ἰήπυγες quale fuerit ῡ luculenter commonstret, praeter oraculum, quod nostrae lectioni favet, apud Strab. VI. p. 279. οἰκῆσαι καὶ πῆμα Ἰαπύγεσσι γενέσθαι, et Callimachi fr. 444. ἕως σφ' Ὑρ. D. et Vind. 1. (vulg. in marg.) Ὑρίον Schell. Iapygum vero habitatio varias in partes a viris doctis versata est. Nam cum vigente Romanorum imperio numerosissima gens a Calabris et promontorio quod Iapygium cognominarant ad Tarentinorum usque sinum pleraque suam in potestatem pertraxerit, quae Strabonis inter ceteros est doctrina, Bredovius poetam nostrum, ut qui voluerit Iapyges ad Hyrium pertinere, sectam cum Herodoto VII, 170. eandem tenuisse existimabat; cuius non dissimilis est locus IV, 99. Sed historiarum conditori licuit sane vagis et incompertis limitibus Iapygiam ita describere, ut Apuliae finibus eam complecteretur, quoniam ad Iapygem ventum ratione inprimis obvia tractum designabat universum; Dionysium in eadem Italiae obscuritate post tot saecula haesisse, id vero minime videtur probabile. Atqui vel maximam diversitatem, cuius causam etiam Strabo quaerebat, inter utrumque apparet intercedere, quia Noster Hyrium maritimam civitatem clare distinguit, cum Herodotus Hyriam attulerit tanquam in media regione sitam; neque illud oppidum, quodcunque id fuit, unquam constat terminos promovisse; nam aliter si res se haberet, Hadriae cursus esset ineptissimus omnino, quem poeta tradit ab Hyria quasi legitimo sinus Ionii fine ad remotissimum Aquileiae portum deferri. Unde iure collegisse nobis videmur, istud nomen, quod Οὔρειον Strabo VI. p. 284. commemoravit, ex quo Urias sinus suam appellationem invenit, Ὕριον ab hoc scriptore levi pronunciationis discrimine dictum esse. Fugit ea res Mannertum IX, 2. p. 23. dum verba Ptolemaei sanissima, καὶ παρὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπον Ὕριον, attrectat iniusta suspicione. Neque enim debebat utriusque consensus in Hadriatici maris designatione praetervideri, cuius initium a Gargano constituerunt (cf. v. 481. sq.); quamquam aetatis iudicium ab eo doctrinae genere nullum licet efficere, quippe quam loci complures etiam superioris aevi arguant admodum fuisse pervagatam: ut quos Letronnius ea commentatione, qua iusto maiora eum collegisse annot. ad 94. significabamus, recensuit pag. 200. sqq. Idem enim institutum etiam Mela II, 4, 7. secutus erat; quippe

Ionium plerique iusserunt universas Graeci nominis civitates, id est Peloponnesi oram ad Apuliam usque, complecti; quam ipsam sententiam amplificavit latissime Cicero de Orat. III, 19., ut philosophi tanquam in superum mare Ionium defluerent, Graecum quoddam et portuosum, oratores autem in inferum hoc Tuscum et barbarum, scopulosum atque infestum, laberentur. Quem locum male perceperunt, qui rhetores reponi voluerunt. Postremo quod Iapygum populos pinguiorem in notionem poeta diffudit, Graecam ille consuetudinem expressit, quae Ἰαπυγίαν voluit esse Apuliae propriam appellationem.

380. *παῤῥαλίας* obtinuerat; probatum Spohnio et Passovio praebuere *παραλίης* D. M. b. Ald. *παρραλίης* R. Vind. 1. a. m. *παραλίας* Pal. Schell. cf. Brunck. ad Apollon. IV, 1560.

381. *πόντον* in *κόλπον*, quae Paraphrasis est interpretatio, auctoribus a. b. mutaturus erat Spohnius, quae varietas pluribus fortasse libris munita hic quoque sibi locum invenisset; nunc autem vulgatum adeo non displicet, ut *πόντον* Liburnicum sinum adumbrans, cuius intimus recessus diu obtinuit ut *ὁ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπος* sive *ὁ Ἀδριατικὸς μυχός* cognominaretur, quadam etiam specie proprietatis sese commendet; de quo Vossium adeas supra annot. ad 59. laudatum. *πόντου* D. *πόρον* x. Ante *Ἀκυλήϊον* Paraphrasten distinguere voluit exemplum Hudsonianum, id quod Avienum v. 528. quoque fecisse vix quisquam sibi persuaserit.

382. *ἄστρου* x. *τὲ Γεστραίων* Schell. Nicephor. *ἅ. Γεστραίων* Pal. *Τεγεστραῖον* ex Eustathio Brunckius eruebat. Insolens vero nominis forma, nam in usu Tergeste sive Tergestum vigebat; neque aliud exemplum potuit Tzschuck. ad Mel. II, 3, 11. indagare. Sed vere Cluverius Ital. antiq. p. 197. ab arbitrio scriptoris singularem vocem repetiit. Cf. Meinek. ad Euphor. p. 149. *μυχάτης* G. *μυχάτου* a. *ἐπ' ἠπείροισι* Schell. *παρὰ πείρασι* b.

383. *περιβόσκεται Αὐσονίην* Pal. Ad potestatem v. *περιβόσκεσθαι* satis inusitatam compone similia apud Heind. ad Hor. Satt. p. 149.: quamquam ignobilis neque honesta subest significatio: cf. annot. ad 188. *γαίην* b.

384. Varia scripturae discrepantia hunc versum insedit, unde novo possit exemplo constare de libidine criticorum morosiorum, qui cum structurae nexum pa-

rum concoquerent aut assequerentur, germanam lectionem incrustaverunt. Nam aut perpetuitas verborum Ἀδριὰς ἅλμη illato versu 383. intercepta esse videbatur, aut illa coniunctio Ἀδριὰς ἅλμη . . . στρεπτὴν ἀπερεύγεται ἅλμην confragosum orationis qui vetustis auctoribus plane nullus fuit habitum afferre, neque filum membrorum putabant commode coire. Sed emendata lectio spectat ad flexum maris Illyricum, quem ut seiungere nequeamus ab Hadriae continuitate, societatem tamen cursus utriusque nihil opus est verborum etiam tenore complecti. Contra παρασύρεται, quod in multiplici varietate, prout in interpretamentis usu solet venire, eundem in sensum deflexum agnoscitur, et languet, quod significatio verbi ab ὑποξύουσα vix modico recedit intervallo; nam exquisitior quidem vis multi fluminis et impetus vehementia cuncta corripientis (v. Hemsterh. ad Luciani Nigr. 16.) minime quadrat; et σύρεσθαι quantumque eius extat compositorum saepius in loco glossematum infarta deprehenduntur. Ac primum vulgatis στρεπτὴ παρασύρεται ἅλμη subiecerunt R. M. (teste Koehl.) Vind. 1. a. περισύρεται, tenent vestigia vetustae scriptionis στρεπτὴν περισύρεται ἅλμην Bodl. 3. Ald. var. l. R. et H. Steph.; inde subsequitur στρεπτὴ ἐπισύρεται ἅλμη var. l. R. et H. Steph., quam suspiceris e Prisc. 378. ductam fuisse. Porro eadem Stephanorum congeries varietatem proponit στρεπτὴν ἐπερεύγεται ἅλμην cum G. d. Bodl. 1. 4., a quibus leviter discedunt B. S. στρ. ὑπερεύγεται ἅλμην refingentes. Verum quod in ordinem recepimus integrum asservarunt A. M. (ex altera collatione, nam Koehl. στρεπτὴν ἅλμην correctori tribuit) Pal. b. i. Bodl. 2. Paraphr., adde Schell. στρεπτὴ ἀπερρεύγεται ἅλμη. Praeterea G. Pal. b. ἐς αὐγὰς tenent.

385. Λιβυρνίδος G. M. b. i. Quod an explicatione Schol. ambigua contineatur dubito. ἐρέμνην M. ἐρυμνὴν Spohnius recte interpretabatur situ locoque munitam sive altam, collato Orph. Arg. 466. adde Nicandrum Ther. 217. et Apollonium II, 514.: quippe haec vox excelsam superiorum locorum sublimitatem, vel montium vel aedium, declarabat omnino, ut in Eurip. Hel. 68.; unde ἔρυμα etiam ad tractus montanos pertinere potuit, quod dictionis periculum idem admisit poeta Bacch. 55. Vide similem translationis usum in annotat. ad 67. 150. Igitur Bredovio, quam instituit explicationem argutiorem nec prona lenitate commendabilem,

non concedimus, ut Dionysius continentem scilicet Hyllidis regionem sive peninsulam, quatenus ea connexa litoribus Illyriorum pronam in longitudinem extendatur, mari voluerit esse circumfluam. Iam Hyllenses quamvis ad tenuem notitiam ac paene evanidam in hominibus vetustis redacti sint, ut parum liquido possis affirmare, oraene adiacentis illi particulam obtinuerint, an contra: Nostro tamen iniuriam, licet aptam concinnitatem ne hic quidem concupierit, nullam afferemus, dummodo talem in sententiam, quae quidem ad amplificationem orationis referatur, verba comprehendamus: circum Hyllidis regionem, quatenus per isthmum ea porrecta est.

386. Ὑλλήων repperit Eustathius, quae forma vulgaris est; at vero donec Ὑλλεῖοι quod ignoro demonstratum videbimus genti nomen fuisse legitimum, coniecisse licuerit Ὑλλείην, quod facili ratione potuit ab appellatione ea, quam Scymnus et Apollodorus expresserunt Ὕλλοι, poeta repetere. De Hyllis vero miror quae proposuit Müller. Dor. T. I. p. 11. 12. nominum illecebris nimium obsecutus. Hanc rationem in perscrutandis populorum originibus si probamus, quidni Orestas quoque cum Agamemnonis filio consociabimus? Sed Hyllos Pelasgici nominis partem fuisse nihil vetat cum Niebuhrio Hist. Rom. T. I. p. 53. suspicari. Alterum hemistichium debet Noster Callimacho h. Del. 72.

387. In constituenda huius versus lectione, cum et codices deficiant et multiplex totius Illyricae regionis desideretur enarratio, sane verendum est ut multis satisfiat. Primum enim ambigas ob variam Bullini nominis scriptionem, num istis Dionysii Bulimensibus possit aliquid auctoritatis conciliari, quamquam ab libris accedat parum praesidii. Scilicet in exigua variatione pristinum emergit undique, *Βουλιμαίων* M. S. b. Nicephor. idem interposito *εων* a. *Βουληιμαίων* D. R. Vind. 1. *Βουλήμων* Eton. var. l. R. et H. Steph. *Βουλίνων* Bodl. 2. *Βουλινούς* vel *Βουλινεῖς* hanc gentem audire ab aliis acceptum prodiderat Eustathius, unde correctio *Βουλινέων* plurimis assensum elicuit, quos inter Holstenius, consulendus ille ad Steph. Byz. v. *Βουλίνοι*, et Brunckius nomina profitentur; idque cum in ed. Basil. 1523. expressum repperisset, H. Stephanus annotatione defendit. Minus tamen hoc invento proficitur, nisi forte stirpem eam prorsus ignorabilem existimamus fuisse:

alioquin enim Bullidis incolas auctores tam Graeci quam Romani modo Bulliones, Buliones, modo Bullinos, Bulinos (ut leviora transeamus discrimina), passim vocitant. Locos recensuit Palmerius Graecia antiq. I, 30. Quod autem Strabonis libri VII. p. 316. *Βαλλιακή* exhibuerunt, id fidem excedit omnino. Neque alteram nationem cognominem licuit adhuc reperire: nam quos Bulinos Scylax apposuit Hyllis conterminos, eos nescium, quanam in sede legitima reponeret, apparet distraxisse, quamvis Mannertus VII. p. 388. diversa sibi nomina visus sit videre. Istam igitur litem censemus ampliandam, cum maior etiam diiudicatio supersit, quae spectat ad gravem quandam ut ferunt aberrationem Dionysii. Quis est enim quin talem huius orae descriptionem cum Hillio stupeat, ut immensum maris tractum a Bulinis ad Ceraunia, quamquam ea loca perparvo dirimantur intervallo, pertinere credamus? Verumtamen nemo sanus, nisi puerilia commenta scriptoris imperitia volumus praetexere, Illyridem, qui fuit eiusdem interpretis sensus, artissimos in fines Dalmatiae Cerauniorumque coegit. Sed huic dubitationi, quam ambiguus particulae positus excitavit, leni succurremus remedio. Namque cum *ἀκταῖς* optimi libri praestent, id est A. B. D. G. M. R. S. (qui *B. παρ' ἀ.*) a. b. m. Pal. Schell. Vind. 1. edd. Ald. R. Steph., quid cessamus distinctione refieta haec probare: *Βουλιμέων τ' ἀκταῖς ἐπὶ δ'* —? quo pacto maris adumbrationem intelligimus esse perfectam accurata conclusione: ita cum Hadria sinus per universos litorum ambitus evolvat, alluit ille totum Illyrici complexum. Iam quod *δέ* tertio loco collocatum videmus, quamquam id consuetudo poetarum tum tragicorum tum epicorum in usum fere communem introduxit, heroici tamen aevi cadentis nullo habito delectu frequentant ambitiose: vide Herm. ad Orph. p. 820. et qui pauca quaedam collegit Iacobs. ad Anthol. T. VI. p. 162. *ὁλκὸν ἔχουσα* Schell.

388. *Ἰλλ. ποτὶ χ.* var. l. R. et H. Steph., quod e temeraria Prisciani v. 381. manavit interpretatione.

389. *οὐραίων* M. *ἃ Κερ.* D. M. R. Vind. 1. *κικλῆσι* x.

390. *δ' αὖ* M. a. Bodl. 1. 4. Eton. Vind. 2. var. l. R. et H. Steph. *περὶ χῶρον* D. M. R. (uterque in margg. *γρ κόλπον*) a. Bodl. 3. Eton. Vind. 1. var. l. Stephanorum; citavit Brunck. ad Apollon. IV, 518. *περὶ*

τύμβον effudit aliud agens Casaub. ad Ath. pag. 777. Cadmi autem atque Harmoniae tumulus a quibus poetarum narrationibus aut vetustatis indiciis originem ac decoram memoriam sumpserit, et longum est inquirere et subtilius pervestiganti difficillimum. Quod si Herodotum IX, 43. et Euripid. Bacch. 1329. sqq. adhibemus, priscam inter Graecos vaticinationem de Enchelensium incursione, quibus angues itineris quasi duces dati curru inveherentur, facile constat obtinuisse, quod quorsum pertinuerit, sive historicam fidem sive recondita veterum sacrorum vestigia spectare debeamus, aliis relinquo disceptandum: nam quae Müllerus Orchom. pag. 231. sq. congessit, doctissima hercle, sed iudicii tamen integritate si quid video minus perpensa, parum fructus ea huic loco commodaverunt. Nuper etiam Niebuhr. l. l. p. 52. paucis incursionem populi tractavit. Id tantum perspicitur, opinionem variis commentis poetarum an geographorum exornatam eo pervasisse, ut sepulcra quae Cadmi Harmoniaeque dicerentur in vicinia Drili atque Aoi fluviorum reponerentur. Et insignis locorum notitia fluxit ab Eratosth. Geogr. fr. LXXX., cui Balacri testimonium adiungitur (Balacri enim nomen diserta Photii v. Νικάνωρ observatione satis videtur esse defensum), quo proxime accedunt Scylax p. 9. ac Schol. Nicandri infra advocandus, et qui copiosam descriptionem reliquit Apollon. IV, 517., sed alienis ille collectis monumentum ad Enchelearum regionem ablegavit. Eodemque pertinet etiam Callimachi fr. CIV. ac memoria tenuis a Strabone tradita VII. p. 326., adde quae ad eandem fabularum seriem recidere patet apud Steph. v. Ἰλλυρία (cf. Eustathium de Illyrio ad v. 95.), Etym. M. ac Steph. v. Βουθόη, et Apollodorum III, 5, 4. graviore diversitate notabilem: unde ad eam prope sententiam perducimur, ut pleraque id genus inventa Pherecydem similesque logographos sparsisse putemus. Igitur χῶρον quam varietatem supra ascripsimus, nihil est causae, cur alteri κόλπον praeferamus, quoniam tumuli situs extremitati potius maris sinuati quam Cerauniis congruit: quamquam in talibus vetustatis curiosae monumentis nihil sine certis indiciis licet diiudicari, cum praesertim etiam Iasonis obscura quaedam vestigia per istas regiones fuerint reperta: cf. Strabo I. p. 21. Sed illud maioris foret operae considerare, quod loco ἐρικυδέα protrahitur, si quidem id libris inniteretur certae

bonitatis; nam *περιηγέα* D. R. (marg. *γρ ἐρικυδέα*) Bodl. 4. Vind. 1. h. var. l. R. et H. St., correctus etiam M. Koehlero teste, sed *γρ ἐρικυδέα*. Est sane diversitatis origo minus expedita, sed cui tamen colorem possis conciliare, si quidem sepulcra serpentum volumina referrent, id quod colligi licet e Nonni quibusdam indiciis 44, 117. 46, 366. quem Wesselingius ad Anton. Itin. pag. 272. excitavit. Ceterum vir praestantissimus oppidum, quod est in Macedoniae descriptione apud Hieroclem pag. 641. *Ἁρμονία*, ab heroina repetendum censebat.

391. *φήμη* Schell. Vind. 2. *ἐνίσποι* D. R. Vind. 1.

392. *σκολιῶν* G. (m. sec.) S. var. l. R. et H. Steph. edd. ante Schneiderum Schol. Nicand. Ther. 607. totum versum laudantis: minus venuste, quamvis *σκολιόν* certe in elegantiore loco debuerit collocari; sed in adiectivis disponendis Noster non nimis est limatus, ut in v. 801.

δέμας, quippe sua ipsius verisimilitudine et luce praestabilius, superiori *γένος* haud dubitavi substituere, cum illud exhibuerint potiores auctoritates, A. B. marg. G. *γρ* M. S. m. var. l. R. et H. Steph. Ald. Prisc. 385. *γένος* pro gloss. tenent B. m. *ἠλλάχθησαν* a. Schol. Nic. ex Gott. emendatus: cf. ad 234.

393. sq. *ὁπότ'* G. *γαῖαν* Schell. Vind. 2.

395. *ἐρειδέδαται* M. Ald. *ἐριδέδαται* S. *ἐρηδέδαται* m. Quod rupes narrat divinitus concuti solere, id vix poterit aliunde confirmari; nisi quod istud ad sepulcra Cadmi sodalium nescio quomodo rettulit Nicephorus, et ipsum Dionysium excitavit Tzetz. Chil. IV, 708. sqq.

396. *δολεύμεναι* d. Modo *ξυνίασι* cum A. b. reponi iubet Brunckius; equidem ex hoc loco etiam v. 154. emendandum duxi, licet MSS. renitentibus, quos quidem attente inspectos haud dubium vel minutissimas istiusmodi quaestiones esse diremturos. Inde versu sequenti vulgatum *γίγνεται* reiecerunt A. B. G. M. R. Vind. 2. b. d x. Ald. Igitur hoc mihi sumpsi, ut leniorem scribendi rationem, quam consuetudo plurimorum epicorum, inprimis aetatis Alexandrinae, probasse videretur, Dionysio restituerem renitentibus grammaticis. Si enim antiquam doctrinam requirimus, nunc commenta quaedam Graecarum dialectorum, nunc sermonis quasi legem critici depromunt: v. Eustath. ad Il. *π'*. p. 1064. pr. ad Od. *μ'*. p. 1722.: sin recentem circumspicimus disputationem, Valckenarium appellat fere doctorum con-

sensus ad Eurip. Phoen. 1396. commentando cursim defunctum. Sed mittimus et Atticos auctores, qui quamquam fortiorem formam omnium opera iamiam acceperunt, tamen hoc quoque loco nonnihil illi suo arbitrio dederunt, et aevum citerius, quod attigit Göttling. ad Arist. Polit. p. 288. Illud contenderim, epicam poesin *γίνεσθαι* minime repudiasse; Homerum quidem, cuius carmina scriptionem inter utramque semper pependerunt, Wolfius ad certam legem, nescio quo iure, revocavit; sed in contrariam partem extat Hesiodus et usus Callimachi, Apollonii (cuius libris Brunckius noluit obtemperare), Theocriti, aliorum. Quare haec dubitatio, quam plurimi putant esse profligatam, subtiliore via fuerit pertractanda.

397. *ἐνναιτῇσι* D. et ut videtur Vind. 1. *ἐνναέτοισι* M. Vocem, lexicographis parum animadversam, inprimis usurpavit Apollonius Rh., rarius *ἐνναέτις*.

398. *ὑπό* fortasse Eust. invenit.

399. *Ὠρικίην*, cuius vicem leves varietates sustinent, *ὠρυκίην* b. *ὠριβίην* D. Vind. 1., iure suum obtinuit locum, quoniam Oricos, quam plerique scriptores extremis Epiri confiniis asseruerunt, ipsum Hadriam intrantibus erat conspicua, si quis praeter dextram oram navigaret. Omnium accuratissime situm et antiquitates oppidi indagarunt Palmerius Graec. antiq. p. 235. sqq. et Holstenius ad Steph. p. 362. Quod autem Graeciam ait Hillius ex poetae mente Epirum atque Macedoniam esse complexam, non advertit ille neque verba *μάλα πολλόν*, neque vidit continua *πολλὸν ἀνερχομένη* (— *μένην* R.) ad sententiam supervacuam se redigere, quae regiones Achaiae provinciae significant a maritimo tractu sursum in editiora iuga eniti.

401. *αἰγέῃ* x. *ἔλλαχεν* D. (nam quae corruptio hunc invasisse fertur, *αιγειησι μεν ῆ ἄνεμον δ' ετι ἔλαχεν*, ea non extat in nostra collatione; et e Vind. 1. quidem affertur *δέ τε ἔλλαχ'*.) *ἤλαχ'* M. Ald. *ἔλαχ'* G. R. *ἔλαχεν* Pal. Schell. V. ad 264.

402. *τόν τε καὶ ζ.* R. Zephyrum quod imperium Siculi maris docet exercere, repugnantiam illud afferre videatur, cum v. 102. Tyrrheno Zephyrum, Siculo autem Notum contigisse narraverit. Cuius discrepantiae quo luculentius perspiciatur quae sit vis et sententia, placet in memoriam redire decantatissimae istius crucis interpretum, Eurip. Phoen. 210—221. *Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν — — Ἰόνιον κατὰ πόντον ἐλάτᾳ πλεύσασα*

περιῤῥύτων ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων Σικελίας ζεφύρου πνοαῖς ἱππεύσαντος ἐν οὐρανῷ κάλλιστον κελάδημα. Ubi criticos cum Zephyrus ille magno opere habuisset sollicitos, quem tametsi leniore flatu poeta velificatum esse dixit, Siciliam tamen a Phoenice petentibus intelligerent adversari debuisse, Valckenarius, somniis hominum explosis, eam interpretationem adhibito Dionysii quoque versu excogitavit, in qua plerosque acquievisse soleo mirari. Facit enim vir sagacissimus navem puellarum Tyro per Ionium vectam remis propelli, scilicet necessitate quadam urgente, quam quidem ventus ille profecturis in Boeotiam ab ora Phoenicia iniquus afferret. Singularem vero navigandi rationem, neque poetis nec pictoribus concessam, quam Valckenarii ingenium utinam ne ex vocibus *ἐλάτα πλεύσασα* eruisset, quibus utique nihil inest, nisi quod condicioni rei apud antiquos nauticae sit consentaneum. At si ipsum sententiarum ordinem et quasi concentum integri volumus attendere, facile superiorum eam esse mentem percipimus, ut Tyriae, cum olim Phoenissam suam patriam reliquissent (his enim sola mulierum origo brevi perstringitur), ac per Ionium undeunde evectae Siculas undas secundo Zephyro superassent, tandem fuerint Graeciam consecutae. Iam nostro loco Siculum mare, quod ab Ionio nihil adeo nisi forte nomine distat, merito patet in Zephyri partes cessisse, quippe quod respectu Graecanicorum commerciorum esset describendum; contra superiore versiculo Noster venti proprietatem e navigationibus in Italiam diiudicabat, unde Notus efficitur.

403. *ὀπηδεῖ* Pal. Vindob. ed. ut v. 547. contra canonem Lex. de Spiritib. p. 234. Ceterum non mirum, quam Peloponnesum Strabo cum aliis universam Helladi subiunxerit, eam quorundam geographicas enarrationes, admonente rei natura, quae Corinthiorum Isthmum pro tenui termino voluerit esse interiectum, ab Hellade divisam in ambitum insulae coegisse, id quod fecit Marcian. Heracl. p. 9.

404. *πλατάνου* corr. M. R. Schell. *πλατάνοι* Ald. Eandem similitudinem, quae ad sinuum et acuminum variam distinctionem pertinuit, Peloponneso tribuerunt Strabo II. p. 84. pr. VIII. p. 335. (*ἐοικυῖα φύλλῳ πλατάνου*) Mela II, 3, 3. et Plin. IV, 5., idemque Strabo Tauricae Chersonesi figuram contulit aptissime VII. p. 310. Eodem valuit Nostri *μυουρίζοντι*, cui cum mu-

ribus certe nihil intercedit necessitudinis, ut quod ad obtusos promontoriorum angulos respiciat. Huius tamen formae quaeque sunt ei cognatae voces legem et auctoritatem pervellem posse vindicari; nam Nicandri Ther. 287. *μύουρος* falsa est scriptura, quamquam tum ibid. 225. ea metro sustineri videatur, tum agnoscit Strabo simili loco II. p. 113. *τῆς περικεχυμένης θαλάττης, καλυπτούσης τὰ ἄκρα τῶν ἠπείρων ἑκατέρωθεν καὶ συναγούσης εἰς μύουρον σχῆμα.* cf. p. 119. Nec potest dubitari, quin falsum vocabulum sensim in libros et vulgarem consuetudinem irrepserit. Constat autem ab isto Peloponnesi ingenio eam quae nunc obtinet appellationem Morea fluxisse.

405. *ἄκρη* x. *γάρ* om. D. Vind. 1. *ἐρευγόμενος* S.

406. *ξυνόν* tum ab usu selectiore vocis in epica dictione quam in tragicis celebrioris (vide inprimis Draconem p. 70.), tum praestabilius est vulgato *κοινόν* auctoritate librorum paene omnium, A. B. D. G. M. R. S. b. d. e. h. i. x. Pet. Bodl. IV. Cantab. Eton. (quos sex Anglicos dixisse videtur Wassius ad Thuc. VIII, 15.) Pal. Schell. duorum Vind. Ald. var. l. R. et H. Steph. Schol.: ut Brunckius alterum haud immerito ex Eustathio repetierit.

407. *ἠπείρου* corr. M., id quod etiam Eustathium legisse divinabat H. Stephanus, perperam; eundem vero subiit intempestiva sollicitudo, ut vel *ἠπείρου* vel *περίμετρον*, in quo Stephani prudentiam requiras, legendum ediceret. Quod commentum qui dudum reiecit Holstenius voci *περίμετρος* notionem eam ascripsit, ut rotundum sive orbiculatum ambitum complecteretur, eumque in usum advocavit Hesychii testimonium; scilicet vim et elegantiam comparationis tolli, si quis aliam in sententiam adiectivum detorqueret. Mihi quidem cum proxime *στενὸς ἰσθμός* praecedant, lenis quaedam oppositio potestatem latioris amplitudinis patulaeque flagitare videtur; nisi forte platani similitudinem existimamus cum rotundata forma regionis apte coire. Accedit vero *πολυδινήτῳ*: nam quod pristinum *περιδινήτῳ* abire iussi, neminem esse repugnaturum confido, qui et sensus nexum et consilium consuluerit, et momenta codicum perpenderit, quoniam *πολυδινήτῳ* praestiterunt A. B. D. M. R. S. e. Pet. Bodl. 1. 4. Eton. Schell. Vind. 2. Ald. ed. Antv. var. l. R. et H. Steph. Eust. Ac praeoptavit Spohnius, non satis tamen idonea causa permotus, qui

περίμετρος eam lectionem poscere crediderit; quamvis huius vocabuli sententia nihil nisi ambitum indicet seu rotunditate sive certis quibusdam finibus absolutum. Immo *περιδίνητος*, quandoquidem folium significat circumcirca volutum et expansum, omni tum efficacitate destitutum est, tum veritate; quam *πολυδίνητος* (cuius loco *πολυδινής* alii labentis aevi poetae, ut Archias et Oppianus, usurpant) certissime sibi asseruit, utpote variam istorum litorum curvationem flexusque platani dissectae instar et incisae adumbrans. Suo more argutius Mela supra laudatus: ob sinus et promontoria, quis ut fibris litora eius incisa sunt, — platani folio simillima. Contrariae permutationis exemplum praebet v. 643. adde Strab. XVII. p. 791.

408. *ἐναλίοις* Schell. *ἐστεμμένος* M.

409. *τῆς μὲν πρὸς ζ.* multo accommodatius visum est altero *τῆς πρὸς μὲν ζ.*, cum nihil oppositionis e sequentibus erui possit, quod secus habet in v. 302.; et germanum ordinem retinuerunt a. b. m. MS. Holst. Pal. Ald. var. l. R. et H. Steph. Schol., Spohnio comprobante. *ζέφυρον* D. M. S. Vind. 1. d. m var. l. R. et H. Steph. Schol. cf. variet. 254. *ζεφύρου* Bodl. 1. 2. Cantab. Eton. Matthiae vero, quod cod. R. Steph. et Eust. profert, non est audiendus. *Τριφυλίδος* ad consuetudinem tam Strabonis, qui eundem cum Dionysio Peloponnesi enarrandae ordinem instituit, quam reliquorum geographorum Schraderus ad Avien. 569., Brunckius, alii reposuerunt, cum praebuisset illud Eustathius. Codices, si credimus, omnes consentiunt in *Τριφυλλίδος*.

410. sq. Attigit Eustath. ad Od. *δ'*. p. 1478, 38. qui ex accurata Strabonis VIII. p. 343. narratione nihil profecit: *ποταμὸς δὲ* (inquit) *Λακωνικὸς ὁ Εὐρώτας, ὡς καὶ ὁ περιηγητὴς δηλοῖ.* Verum in his exilis Nostri oratio vehementer displicet. Libri tenuem variationem susceperunt, *προχοαῖσι* x. *προχοῆς* A. b. unde *Μεσσηνίου* quoque A. infert. V. annot. ad Eust. in 376. Ceterum quod Messenius fertur Eurotas, non illud ab auctoris negligentia, quae Hillii fuit opinio, provenit, tanquam is congressum Alphei cum Pamiso confuderit, sed potius ad diuturnam utriusque regionis coniunctionem est referendum.

412. *Ἀσίηθεν*, quod vitium ad Strabonem extat annotatum, G. M. b. m. Bodl. 1. 2. 3. Ald. var. l. R. et H. Steph. Niceph. Blemm. *Ἀσαίηθεν* R. *Ἀσιάθεν* (η supra α) D.

ὅ σαιάϑεν Vind. 1. ἀσίαϑεν supposito. Eodem pronunciationis errore apud Pausan. VIII, 54. Ἀσαίας edebatur, cum integra scriptio reliqua esset c. 44. γαίηϑεν a. Bodl. 4. Eton. var. l. R. et H. Steph., quod correctorum industria peperit haud felicissima, qui barathrum istud utrique fluvio commune studerent inferre; quamquam γαίηϑεν quidem neque plenam istius significationis vim expressit, neque poetae consilium et institutionis necessitatem implevit, ut qui debuerit origines et loca curare, neque in mirabili fluminum decursu versari. Atque criticorum argutias exprompsit Schol. tum γαίηϑεν commemorans, tum αἴηϑεν, ut Αἶα vicus esset Arcadiae; Eustathius etsi quid reppererit haud apparet, cum satis habuerit codd. quorundam bonitatem verbo declarasse, videtur tamen eandem interpolationem cognovisse. Nam varias in corruptelas nominis reconditi librarios discessisse portentum innuit S. ἄμφω Λιβύηϑεν.

413. Vulgatum καὶ ὁ μέν recte posthabuit codicum longe plurimorum lectioni ἀλλ' ὁ μέν Spohnius ad Niceph. p. 29. cui Passovius sese adiunxit, spreta Gerhardi coniectura Lectt. Apollon. pag. 166. καί ῥ' ὁ μέν. Immo tanto consensu illud exhibetur in A. B. D. G. M. R. S. a. b. d. h. m. x. Pet. Bodl. 1. 2. 4. Cantab. Eton. Pal. Schell. Ald., ut coniicias a noviciis demum editoribus alterum fuisse procusum.

414. κὰδ δέ sine fructu Passovius dissolvit. cf. annot. ad 837. μέσῃ D.

415. Ἀπιδανῆος G. pr. (corr. Ἀπιδανῆες) b. Bodl. 1. Pal. var. l. R. et H. Steph., quod obiter tractavit Wernsdorf. ad Prisc. 412. Sed eruditam vocem Noster traxit ab Apollonio IV, 263. Iam quod ex hoc versu Eustathio comparato Buttmannus Lexil. I, 19. priscum Arcadiae gentis eruebat cognomen, id arbitror in certorum iudiciorum defectu haud temere posse concedi; miror tamen virum ingeniosissimum Herodoti IV, 59. verba, quibus suam de primaeva nominis istius vi corroborasset suspicionem, praeteriisse. Sed Ἆπις cum aliis eodem de genere postquam exquisitior usus ac ne poetis quidem pervagatus in significationem Peloponnesi liberam introduxerat (v. Eratosth. Merc. XII. coll. Istro ap. Athen. XIV. p. 650. C.), Dionysium, cuius opera magis vetusta doctrina quam accuratione in fabulis pervestigandis est spectata, non miramur id in notionem

minus propriam detorsisse, ut homines inter Graecos vetustissimi innui viderentur.

416. Callimachum ut solet in his nominibus est Noster secutus, sic tradentem h. Iov. 22. 23.:

ἠ πολλὰς ἐφύπερθε σαρωνίδας ὑγρὸς Ἰάων
ἤειρεν, πολλὰς δὲ Μέλας ὤχησεν ἁμάξας.

Quorum cum Melas ista voce in descriptione Graeciae eum Boeotiae fluvium, qui parvulo cursu Orchomenum praeterlabitur (nam torrentis, quem Thermopylas allab Strabo IX. p. 428. cum Herodoto VII, 198. affirmavit evanuit prope memoria, neque aliter res se habet in Melane, qui ad sinum cognominem ferebatur), plerumque denotaverit, Strabonis accessit auctoritas, qui Olenum praeterfluere Melanem mandavit libro VIII. p. 386. pr. sive qualicunque ille cum Piro contagione tenebatur, se labenti aevo praevaluit unica appellatio. Praeterea narratio quaedam ad Melanis memoriam pertinet a Vitruvio II, 8, 12. servata, quo auctore Melas et Areuania Argis ac Troezene communem coloniam deduxerunt in Asiam: in quibus cum lateat Aroanii (v. Eratosth p. 166. et cf. in vocis conformatione *Λευκανίας* Pausan VI, 21, 4.) significatio, non potest dubium esse, quin alterum nomen ab Arcadum altero fluvio fuerit derivatum. Deinde Crathis Aegas, Achaiae urbem, praefluens ab Arcadico monte provenire traditur a Pausan. VII, 25 VIII, 15., quo teste Crathis ille in Bruttiis fabulosissimus amnis (cf. Beckmann. ad Aristot. mirab. auscultt. 183. intpp. Eurip. Tro. 228.) ex Arcadico (v Strabonem l. l. consimilia narrantem, et Parmeniscum atque Aeschrionem ap. Schol. Vatic. nuper editum ad Eur. Tro. 225.) nomen invenit: unde Achaeos, Sybaridis conditores, a patria id repetiisse fit probabile. Cf Heyn. Opp. Acad. Vol. II. pag. 128. Tertius autem Iaon, quamquam Iones ille Aegialeae olim dominos aperte sono refert, et Nympharum etiam Ionidum cultum (v. Athen. XV. p. 683. A. et Pausan. VI, 22, 4.) videtur sibi vindicare, plane delituit, nisi quod Sylburgius eum qui a Pausan. VI, 21. Diagon nominatur pro eodem habendum coniectura parum verisimili pronunciavit. Ceterum id nomen ad Macedoniae fluvium pertinuit, quem Strabo commemoravit VII. pag. 327. Sed plures in Arcadia (pariter atque in Argolide) rivulos extitisse aliquammultis (ut iis quae habentur in ipso Pausania VIII, 7, 1. 20. 22, 3. 23, 2. 54, 2.) conficitur in-

diciis, quos exiguum cursum emensos terrae hiatus tum absorberent, tum longo post intervallo mutatis nominibus iisque sensim evanidis foras emitterent; qualis fluminum natura cum aliis multis in regionibus olim sit observata, quo spectant ea, quae provenerunt a Graecorum vel libidine vel imperitia, Straboni reprehensa VI. p. 271., quaeque erudite Freinshem. ad Curt. VI, 4, 4. recensuit, tum recentior aetas indagavit (cf. Ritter. Geogr. I. p. 515. II. p. 103.): id quod ipsa in Arcadia Aristotelem Meteorolog. I, 13. extr. et Problem. 26, 61. Strabonem VIII. p. 389. atque Diodorum XV, 49. (alia quaedam Böttigeri diligentia proposuit ap. Sprengel. *Beitr. z. Gesch. der Medizin* I, 2. pag. 22. ac nuper Hawkins in Walpolii *Memoirs* pag. 523.) advertit; cui documento sunt et Erasinus (Herod. VI, 76. Ovid. Met. XV, 275.) et Phenei voragines (ζέρεθρα): v. Is. Voss. ad Catull. pag. 294. et Wyttenb. ad Plutarch. S. N. V. p. 65.; accedit ut Ladonem aliquando cursus inhibuisse Strabo prodiderit I. p. 60., qui alia subiunxit VI. p. 275. Haec igitur aquarum divortia, cur iter Arcadicorum fluviorum nequeat subtilius exquiri, causam habeo legitimam; ex quo fit, ut in plerisque istius generis quaestionibus res ad incertum irritasque hariolationes recidat. Velut Müllerus (qui causam Arcadicorum amnium expliciturus Orchom. p. 61. sq. diversissima nec variis istis motibus consentanea, terrae fragorem et angustias montanorum tractuum, composuit) persuasit sibi Dor. II. p. 440. rem prorsus incredibilem, triplicem Aroanium, quippe cuius contrarios cursus accepisset, Arcadiam pererrasse: videlicet latebras ille et induebat et varias in partes perrumpebat. Neque Valckenario (Diatrib. p. 290.) assentior in Pausan. VIII, 29. is ubi fontem quempiam Olympiadem narrat alternis annis profluere, propter nominis causam reponenti τὸν έ τῶν ἐνιαυτῶν.

417. Laudat Eudocia Viol. p. 439. μηκύνεται ex vero dictum est aliquatenus, modo Ladonis ambitum ad ceteros Arcadiae fluvios, Erymantho excepto, contuleris. Nam huius quoque fluminis, cuius pulcritudinem Pausanias admirabatur, cursus latebris collibusque nimium intercipiebatur, unde poetae nunc placidum nunc rapacem dixerunt, quod interpretes Ovidii fefellit, inprimis Burmannum, ad Metam. I, 701.

418. ἄροσις loco ἄρουρα mutuatus est Noster ab

Apollon. I, 826. 868. *Λακώνων* per *Λυκαώνων* corruperunt D. h. Eton. var. l. R. et H. Steph.

419. *εἰς ἀ.* G. R. *ἐς ἀνατολίην — εἰς ν.* Pal. *εἰς* repetita vice b. x. *ὀρόωσα* S. Ald.

420. *ἀντικρὺ ζέφυρον* M. (*γρ ποτὶ ζόφον*) aliter i. vocabulum versui accommodavit, interpolando *ποτὶ ζέφυρόν τε πρὸς ἠῶ*, et *ζέφυρον* loco *ζόφον* Pal. m. rec. praebuit simpliciter. Istam varietatem vix paululum refert numne ad compendium scribendi male perceptum, an ad diversitatem supra ad 409. indicatam referre malis. Sed alteram diversitatem, *πρὸς ἠῶ* (vel *ἠώ*) testantibus D. G. M. (gloss. *πρὸς αὐγάς*) R. a. d. i. x. Pet. Bodl. IV. Eton. Pal. Schell. duobus Vind. var. l. R. et H. Steph., modo potioribus in codicibus reperiretur, haud gravate in ordinem intulissem. Quamquam *ἠώς* saepenumero vices interpretamenti explevit.

422. *ἐρχομένη*, indoli pedestris orationis satis accommodatum, prodidit cum var. l. R. et H. Steph. cod. quoque Pet., quod Arntzenio sese probavit, comparanti v. 107. et delicias iam antiquatas hominum Batavorum, Aeliani V. H. III, 1. *τὴν μέν τε Σ. κ.* laudat Etym. M. p. 703. *τήν πέρ τε* A. b. Ald. cod. 2. in lemmate Schol. cf. ad 151. *καλέουσι* Schell.

423. *πρόσθε* A. B. D. M. (*γρ νέρθε*) R. Pet. b. e. h. Bodl. 3. Eton. Schell. var. l. R. et H. Steph., id quod expressit Brunck. ad Apollon. I, 215. *πρό θεμὴν* Vind. 2. Vulgatam vero corrumpas interpretando, Attica quoniam ad meridiem vergit, si Hillii consilio pro regione inferiore habeatur: cuius sensus repugnantiam ac falsitatem quis est quin diserto Dionysii sermone admonitus deprehendat? Nec codicum quidem invento quantumvis specioso temere licet obtemperare, quippe quod ipsa simplicitas et insolentia permutationis in correctorum suspicionem adducat, quos aliunde similibus in vestigiis agnoscimus, ut 511. coll. 85. Commode tamen nostrum, quoniam iuga Corinthiaca videmus opponi, ad subsidentes Atticorum tractus referre iuvat, perinde atque vocem vernaculam *Niederung* usurpamus. Cf. Strabo IX. pag. 391. *ὑπέρκεινται τῆς Ἀττικῆς αἱ Σκειρωνίδες πέτραι.* Ad eandem sententiam pertinet illud Harpocrationis p. 110. *Λαμπτραί, αἱ μὲν παράλιαι, αἱ δὲ καθύπερθεν. Ἀριστοφάνης Ἀμφιάρεῳ· Λαμπτρεὺς ἔγωγε τῶν κάτω.* Quo accedit etiam Homericus ille locus (Od. *ι.* 25.) veterum dissensionibus nobilitatus; nimium enim

sibi repugnare videbatur, qui naturam Ithacae, tum angustam, tum iugis montium exaggeratam Isthmi instar, sic descripserit, *αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται*. Neque in hoc marium natura deerat, quippe cum Corinthiaco, Eratosthene p. 49. teste, Crissaeus sinus duceretur depressior. Quod si *καθύπερθε* reperimus (cf. Apollon. I, 924. 928.) alti maris respectu poeticum usum admisisse, oram regionum quas antiqui litora legendo praeterveherentur *νέρθε* videri potest significasse. Reliquum est ut aliam rationem in tantis tenebris proferamus, quam ut reconditior species minus fortasse commendet, sententia tamen a verisimilitudine non abhorret; nimirum quae persuasio veritate situs firmante antiquitus obtinuit, Atticam terram omnes in partes dilatatam ad ipsos Corinthiacae fines olim accessisse (vid. Plato Critia p. 110. E. Plin. IV, 11.), ea potuit efficere, ut Atticae complexus tanquam ab Isthmo continuatus praetendi putaretur.

424. *θεσπεσίοιο* D. G. R. Schell. Vind. 1. d. x. atque scriba cod. x. solita temeritate etiam *φέρεται* in *κατέρχεται* immutavit. Omnia sanissima. Causam autem vocis *θεσπεσίοιο* Meursius Eleusin. 7. cum Ilissi mysticas ripas praedicari vidisset argutius ab mysticis lustrationibus repetiit, quam possis et a splendido rivi nitore et a celebritate fabularum derivare. In *Ἰλισσοῖο* nihil proditur discrepantiae, neque *Ἰλισός*, quam scribendi rationem videas in Plat. Critiam p. 112. A. invectam, arbitror invaluisse; ac de *Εἰλισσός* quidem satis rem confirmavit Siebelis. ad Pausan. I, 19, 6. Conf. Brunck. ad Apollon. I, 215.

425. Commentum de Borea, raptore O r i t h y i a e, germanum illud Atticarum fabularum exemplum, copiose enarraverunt Ast. ad Plat. Phaedr. p. 226. et Naek. ad Choeril. p. 152. sq. Minutas quasdam dissensiones in locis personisque distinguendis Schol. Apollon. I, 212. qui fundus est huius quaestionis aperuit, unde cognoscitur praeter Ilissum in raptu puellae fuisse memoratos Brilesum vel Cephisum, atque Heragoram, quisquis is est (nam editus Schol. tenet *Ἡσαγόρας*, alii nobis ignotum *Ἡγησαγόραν* proponunt, sed coniicias *Μελησαγόρας*, de quo dixit Heyn. ad Apollod. Obss. p. 358.), istum igitur Megaricorum conditorem, qui Boream quendam, Strymonis filium, non ventum afferret, acuminis famam audaci periclitatum esse divinatione. Frustra sane: Athe-

niensium enim ingenia quam fabellam invenerant, eam vario cultu condecoratam ad poetas transiisse, quo maior species et ostentatio priscis originibus patriisque religionibus affunderetur, id luculenter evincit, nisi quid vanam gloriolae captationem, Atticis insitam, pensi habemus, tam aedes ad Ilissum Boreae dedicata, quam post Persica bella suo scilicet affini (v. Valck. ad Herod. VII, 189.) consecraverant, quam Atticorum inane laudis studium et quodammodo proprium, qui Thraces in vincula germanitatis pertrahere solerent. Dicimus vero fraudem eam, quam in Terei historia cautissimus indagavit Thucyd. II, 29., et suum in usum callide convertit Seuthes Thraciae regulus in Xenoph. Anab. VII, 2, 31. Igitur Atheniensium vulgus usurpabat ista portenta, poetae maxime lyrici tragicique ita exornabant, ut tamen Ruhnkenium iudicemus aberrasse proposito, qui persuadere voluerit ad Longin. sect. 3. Aeschylum cum Sophocle Orithyiam dramata inscripsisse; tandem vates exceperunt aetatis Alexandrini. *ἔνθα* Schell. *πρῶτ' ἀνήρπασεν* Vind. 2. *Ὠρείθειαν* R. cod. Pet. *Ὠρειθίαν* Pal. De nomine quaedam exposuit Burmann. ad Propert. I, 20, 31.

426. *τῷ δὲ Βοιωτῶν πέδον* D. ac *τὲ* excidit R. reposuit glossator in M. *τοῖς δ'* M. (*γρ τῷ δ'*) R. Eton. Vind. 1. a. cf. ad 82. *Λοκρῶν* G. M. R. Pal. b. Ald. *Λοκρόν* S.

427. *τῇσι* D. G. M. R. Pal. Vind. 1. a. d. Niceph. quae est frequens aberratio (cf. 830.), ne quis contortum sermonem ex inusitata conversione orationis captet. *Μακεδονίης* B. D. R. Vind. 1. x. aut hoc praeferebat Brunckius, aut, cum A. *μακεδόνιοί τε πόλιες* reliquisset, coniiciebat ille *μακεδόνιαί τε πόληες*, quod vulgatae putat nihil esse posthabendum. *Μακηδονίης* (cf. Nostri v. 254.) vindicaverunt N. Heinsius ad Ovid. Met. XII, 466. et Barth. Adv. II, 16., quorum in disputationibus aliquid desidero; at certiori sunt documento Callim. h. Del. 167. epigr. ap. Pausan. I, 13, 2. coll. VII, 8, 5. adde Oppian. Cyneg. I, 229., quamquam *Μακῆδόνα* Hesiodo tribuitur fr. 88. Tandem *μακεδονίου τε πόλιες* b. *μακηδονέες* Bodl. 2. Eton. *πόλιες* Pal. Schell.

428. *τῆς* (vel *τῆς*) D. M. pr. R. idque recepit Passov., de quo v. ad 358. Rectius idem restituit *ἔπι φαίνονται* cum Spohnio, sententia commonente. *Αἵμου* exprimendum duxi placitum optimorum auctorum exse-

cutus; quamquam editi libri variare solent, ut Strab. VII. p. 313. Vid. Tzsch. ad Mel. Vol. II. P. II. p. 74. Certe dubitationem doctorum hominum oportuit vel Ionici scriptoris usu, Herodotum dico, elevari. Ceterum nihil ad hunc poetam spectare grammatici observationem apparet in Bekk. Anecd. p. 362. *Αἶμον τὸ ὄρος οὐδετέρως Ἑκαταῖος διὰ παντὸς καὶ Διονύσιος καὶ Ἑλλάνικος καὶ Εὔδοξος.* Mytilenaeum opinor significari, ut Schol. Apollon. I, 54.

429. *τῶν δ'* a. R. *περὶρρικήν* a. V. ad 470.

430. Affert Steph. Byz. (fragm. de Dodona) p. 319. *ἤπειρος ἀπείριτος* ab conformitate sonorum repetendum ea, quam gravissimi poetae parcius admiserunt (cf. Lobeck. ad Aiac. 306.), Sophistae celeberrimo abusu pervagatam in leporibus et argutiis sui sermonis excoluerunt, quam *παρήχησιν* dicerent, sive sensus interiore quadam cognatione inter se respiciebant, seu soni terminationum similes collidebantur: cf. Heindorf. ad Gorg. p. 71. Tangunt ista ludicra Platonis Platonicorumque loci complures, ut Symp. p. 185. Hipparch. pr., de quo genere Astius quaedam attulit ad Legg. p. 104. Quo pacto splendidissimum inventum coeptum est inter orationis artificia referri, cuius usum agnoscerent etiam potentissimi oratores, Demosthenes Aeschinesque, in irrisionem adversariorum; deinceps vero per labentem Graecitatem latius ista ludibria gliscebant, cum ipsa puerilis similitudinis insolentia esset lenita. Sed Nostro praeiit Euripides fr. inc. CCX. *ἤπειρον εἰς ἄπειρον ἐκβαλὼν πόδα.* cf. Il. *β'*. 758. *ἀπείρητος* Schell. *ἐστεφάνωται* D. R. a. e. h. i. x. Bodl. IV. Eton. Pal. Schell. Vind. 1. Par. 2708. ap. Boisson. ad Philostr. Hero. p. 467., qui iure vulgatam retinebat, accedit var. l. R. et H. Steph. Manifesto haec diversitatis singularitas ex v. 4. derivata est. Praeterea notavit Holstenius quorundam opinionem, qui Epiri nomen ex proprio effingerent appellativum; nempe virum eximium soni fraus invitum oppressit.

431. *εἰς* Schell. *εἶσιν* om. D. R. Vind. 1. *εἶσι* M. *ὑποσκοπιήν* R. *ἐπὶ σκοπιήν* corr. M. Sed abiiciendum non fuit *εἶσι μετὰ σκοπιήν* libris praestantissimis nixum, id est, A. B. G. S. Vind. 2. a. b. m. x. Ald. var. l. R. et H. Steph., quod usurpaverat Casaubonus ad Strab. p. 692. Almel., laudante Brunckio, qui *ὑπό* ex Eustathio fluxisse existimabat. Nobis adeo suspicacibus esse non licet, neque negamus alibi (ut v. 366. 482.) varietatem

istam interpolando provenisse; sed hoc tamen loco veritatis notam unice in *μετά* agnoscimus, cui demonstrandae tum certissimus est Aracynthi situs, qui confiniis Acarnaniam ab Aetolia diviserit ita ambiguis, ut plures auctores eum Acarnaniae contribuant (v. Palmer. Graec. antiq. IV, 10.); tum vero neque *ὑπό* in montanum horridumque Aetoliae ambitum cadere videtur, neque montis singularis nomen satisfacere, cum narratio paulo distinctior Chalcidem et Coracem, ac si quos alios saltus ager Aetolicus suos sibi terminos vindicavit, posceret designari. Quod si Dionysius Aracynthum tanquam indicem suae gentis argutum delegit, quis est quin *μετά* huius naturam apte perspiciat expressisse, qui cum mediam per Aetoliam diffundatur, duplicem eius descriptionem perficiat, ut lateribus utrisque quatenus id iugum dissipetur (*μετ' Ἀράκυνθον*) bifariam adhaerescat? Quamquam enim antiquioris Aetoliae proprieque dictae campos in paucitate silvarum ubertate et copia beatissima viguisse constat, geographus tamen ab Aracyntho progressus universum regionis complexum debebat leviter definire, neque potuit exiguam planitiem, continuo quidem montium tractu conclusam, morari. Praeterea quae Schell. scriptura *ἴδοις σκοπιήν* extat, ea pleniorem aliquanto notionis quam *εἰσιν* a futuro tempore duxit interpretationem referre videtur; etsi neque hic poeta (cf. vv. 800. 979.) neque citerior aetas omnino vetustam consuetudinem in ista voce sectatur. Ceterum quod Acarnanes ille silentio praetermisit, procul dubio significavit ad Epirum eos pertinuisse, cuius finibus Romani iusserant Acarnaniam contineri. *Ἀρακίνθου* M. R. S. Bodl. 1. 2. 4. Eton. Vind. 1. Ald. var. l. R. et H. Steph. Eadem diversitas apud Strab. X. p. 450. f. aliosque occurrit. *Ἀρακάνθου* a.

432. *πεδίων* Vind. 2. *μέσὸν* M. Schell. Pal. *μέσον* S.

433. *ἄγων* om. Schell. *ἀργυροδίνης* de puro limpidoque Acheloi cursu dictum (cf. v. 497.) hodieque sui memoriam retinuit, cum albi fluminis (*Aspro Potamo*) ille cognomentum asciverit. Plurima de huius amnis auctoritate collegit Macrob. Sat. V, 18. Ceterum subtilius quam pro Dionysii modo orationis Palmerius agit Gr. A. IV, 1. poetam ratus de superiore Acheloi parte pronunciasse, dum medios praefluere fines eum, quem Aetolis atque Acarnanibus limitem interposuerit vulgaris sen-

tentia, perhibuit. Nimirum is indistinctam notionem quam *μέσος* apud Nostrum induere solet (cf. annot. ad 351.) parum advertit. Hillii commenta silere praestat.

434. *Τρινακρίης* B. D. S. h. i. Bodl. 1. 2. Pal. Vind. 1. Ald. var. l. R. Steph. (i. e. MS. Asulani); sed Priscianum nollem afferri, qui consuetudini poetarum Latinorum obtemperavit. Nostrum quidem rarissimam formam ab Od. *μ'*. 135. esse mutuatum apparet, confirmatam oraculo (ex emendata lectione) ap. Pausan. V, 7, 2. Eadem varietas recurrit v. 467. *Θρινακίης* R. Henr. autem Stephanus, quamquam in utroque Regio, Romano aliisque duobus quos pater eius consuluerat vulgatum extare meminisset, tamen *Τρινακρίης* sive *Θρινακίης* scribendum edixit. Ceterum protulit quaedam de huius nominis rationibus Toup. ad Schol. Theocr. p. 210. *μέσσῃν* x. *μέσων* D. M. b. Schell. porro transpositione vocabulorum facta, quam saepius observamus accidisse, *διὰ νήσων μ.* D. Vind. 1. a. h. Ceterum vide annot. ad 91. et adde Burm. ad Phaedr. II, 5, 10.

435. *νήσσων* Schell. *Ἐχινίδας* M. m. Ald. Insulas variis mythographorum narrationibus illustres gravissimo loco exposuit Thucyd. II, 102., ubi annotaverunt interpretes, coniungendi cum Herodoti II, 10. enarratoribus.

436. *Κεφαλήνων* R. Pal. Schell. Vind. 2. Legitimam nominis scriptionem Tzsch. ad Mel. II, 7, 10. disceptavit. Homericam vero nominis vim hic quoque dominari vel *ἄλλυδις ἄλλα* innuunt.

437. *τῇ δ'* Schol., cuius tamen explicatio ad *τῷ δ'* redit. cf. Niceph. *ἀνατολίην τε καὶ ἠῶ* mutat d. in *ἀ. τε καὶ δύσιν*. Sed *ἠῶ* ne sensum eum quem v. 243. significare putemus, obstat ordo descriptionis ab Aetolorum finibus exorsus, quamobrem eam pleonasmi speciem assumemus, quam inprimis Herodotus expressit, ut VII, 58. *πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολάς*.

438. *κατὰ στόμα Θ.* neglecta Epicnemidiorum Locride, parvula regione, ita pronunciari apparet, ut Phocis in septemtrionem Thermopylas versus extendatur easque respiciat. Id quod vetustissimis Phocensium finibus dicitur accommodate: v. Strab. IX. p. 416. *κατὰ στόμα βορέηνδε* Vind. 2.

439. Vulgatum *Παρνησσοῦ* ad observationem supra v. 337. exhibitam correxi cum D. M. duobus Vind. d. Ald., quo alludit *Παρνασοῦ* B. R. Schell. Cf. Eust. ad Od. *τ'*. p. 1872, 52. *νεφόεντος* Bodl. 3. conf. Eurip.

Phoen. 214. Panyasis fr. VII. Strab. VIII. p. 379. IX. p. 410. pr. Seneca Oedipi v. 227. Singula Parnasi cacumina quamquam nondum esse videntur explorata, nivalem tamen speciem hic illic neque omni tempestate haerentem Britanni peregrinantes observaverunt: v. *Walpole Memoirs* p. 72. coll. 67. 340. *Clarke Travels* Vol. VII. pag. 218. 277. ed. IV. Huc adde plurimas nives, quibus Galatae ad Parnasum obruebantur, Pausan. X, 23. *μέσης* Schell.

440. In *Κηφισσοῖο* secus atque versu praegresso nihil varietatis affertur, de quo disputant etiam intpp. Pindari Ol. XIV, 1. atque incautius aliquanto Herm. ad Soph. Oed. C. 693., qui quod *Ἰλισσός* in hanc quaestionem pertraxit, utrumque tamen vocabulum in impari condicione versatur, cum voces e *Κηφισός* compositione derivatae nunquam non paenultimam producant, contra quam exemplum consimile quod ad alterum nomen pertineat non potest demonstrari. Mannerto certe qui *Κηφισός* apud Pausaniam aliosque repertum ad negligentiam librariorum transferebat, venia fuerit parata. Restat ut Reinesium memoremus, cui libuerit Dionysio nescio quam imperitiae criminationem intendere Varr. Lectt. p. 669. Sed ortus atque cursum Cephisi veterum ac recentiorum auctorum litterae perinde describunt: v. Müller. Orchom. p. 41. sq. post intpp. Vibii Seq. p. 98. sq. *κελαρίζει* Vind. 1. R. *κελλαρίζει* Pal. vitium rarius enotatum.

441. *τῷ ἔνι* e Paraphr. eruere licet, coll. annot. ad 167.

442. Vulgatum diserte Eustathius cum Schol. agnoscit. Sed triplicem varietatem proposuerunt Stephani: *δελφίνης*, *δελφίνου*, *δελφῖνος*: nostri tamen codices, si discedis a Nicephoro, primam tantummodo dederunt, sive *δελφήνης* D. M. Vind. 1. (marg. *Δελφίνιος*) sive *δελφίνης* B. quem Brunckius antiquum suum praedicans ad Apollon. II, 706. probavit, laudato etiam Spanhem. ad Callim. h. Ap. 101., qui novi vel gravioris momenti nihil comparavit. Brunckium tamen merito reprehendemus, qui cum tanta huius nominis sit infrequentia, ut id ex recondita demum cultissimae poesis eruditione percrebuerit, formae *Δελφίνης* obstinate sese addixerit, cum praesertim Scholiastae Apollonii et *Δελφύνης* vel feminina declinatione *Δελφύνη* attulerint, et testes diserte Callimachum Leandrumque ediderint. Non enim potest dubium esse, quin ista vox extra scriptores Ale-

xandrinos in tenui memoria versetur; velut Apollod. I, 6, 3. *Δελφύνην δράκαιναν* narrans cum Nostro plane consentit; adde Nonnum XIII, 28. At vero hoc ipsum inventum, nisi coniectura fallit non ex periculo petita, doctrinam eius aetatis selectam atque operosam referre crediderim: quid enim vetat Sicula glossa *δελφύα* uti, unde nostri *Δελφύνη* originem cognoscamus? quae cum uterum significaret perinde ac *δελφινία*, teste Etym. M. p. 254. extr., tum doctis hominibus potuit aptissima videri ad naturam *γυάλων* declarandam, id est sancti terrae hiatus, cui Pythone deiecto penetralia templi superstructa sunt: v. Musgr. ad Eur. Phoen. 242. Iph. T. 1265. Longius vero discedit Mülleri Dor. I. pag. 316. iudicium, qui subtiliore quadam ratione prolixam naturae feracitatem adumbrari sensit. Sed utcunque res se habuit, a *δελφύς* sive *δελφύα* formam arbitror traxisse *δελφυ — ίνης — ίνη*, quae contractione coaluerunt, fere ut *ὀξύς* protulit *ὀξίνης*; ab eademque causa *Δελφίνιος* etiam fluxit, celebratissimum Apollinis cognomen (cf. Ruhnken. Ep. Crit. p. 110.), quod eo minus debet a Delphis, praesertim analogia repugnante, profectum putari, quia Delphinia Chiorum et Atheniensium (v. intpp. Thucyd. VIII, 38.) rationem aliam efflagitant. Nam verissime Strabo (IV. p. 179.), ubi Massiliae prodidit aedem esse Apollini Delphinio dedicatam: *τοῦτο μὲν κοινὸν Ἰώνων ἁπάντων.* Hanc equidem proprietatem nominis statuo spectasse Homericum Hymnum in Apoll. 496. quem locum praeposteris coniecturis sollicitant: *αὐτὰρ ὁ βωμὸς αὐτὸς δέλφειος καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεί.* Ideoque dubitari licet, an *Δελφίνης* non merito sit Apollonio redditum, cum apud Schol. Eur. Phoen. 232. ista scriptura varietate *Δελφίν* in suspicionem adducatur. *τριπόδεσι* (Vind. 2.) ac deinceps *φολίδεσι* b. *παραπέπταται* D. M. R. a. e. h. Bodl. 3. Eton. Schell. Vind. 2. (non 1.) var. l. R. et H. Steph., varietate passim obvia: v. ad 98. Sed exuvias serpentis qui tradiderit in aedis recessu consecratas, id quod et Eustathius percepit et verborum tenor innuit satis manifesto, praeter Lucianum qui fertur de Astrolog. 23. (*δράκων ὑπὸ τῷ τρίποδι φθέγγεται*) auctorem adhuc requiro. Quamquam perspicuum est eodem spectare locum Pausaniae X, 13. extr. (coll. Herod. IX, 81.) *ἐν κοινῷ δὲ ἔθεσαν ἀπὸ ἔργου τοῦ Πλαταίασιν οἱ Ἕλληνες χρυσοῦν τρίποδα δράκοντι ἐπικείμενον χαλκῷ.* Quod Graecorum donarium aetate se-

riore Constantinopolim translatum varios casus fertur subiisse: v. Clark. l. l. T. III. p. 75. 76. Eandem cortinae speciem designavit Servius ad Aen. III, 92. VI, 347. Recte tamen Holstenius observavit, in picturis nummisque antiquis serpentem sub tripode fingi vel eidem apponi. Nam ingens nummorum cumulus Crotoniatarum aliarumque per Asiam civitatum plurimarum tripodem proponit serpente circumvoluto, quem ab oraculo Delphico petierunt: vide Raschii lexic. numm. T. V. P. II. pag. 99. sqq. Videndum etiam, ne Euripides Ion. 224. Gorgonum specie id ipsum declarare voluerit.

443. *ἀπειρεσίην* corr. M. Ald. *ἀπειρεσίῃσιν* R. Schell. Cf. Nicand. Ther. 157.

444. *ἐν ἰμεγάλῳ* x. unde queat favente sermonis Eustathiani specie, me licet incredulo, *ἐπὶ μεγάλῳ* erui. Certissime vero Hermannus ad Hom. h. Ven. 158. cum omnium assensu hiatum sustulit vulgati *ὅθι* illegitimum, firmaruntque *τόθι*, olim ex uno Bodl. 4. cognitum, probissimi libri, A. B. G. R. a. b. m. Pal. Schell. Ald., quibus Brunckius quoque concessit. cf. ad 563.

445. Haec in locum versus insequentis transposuerunt D. M. Vind. 1. h. *ἢ ἐκλάρου* A. pr. (m. sec. *κ* addidit) B. G. (appictis Latinis ex laro) d. Ald. *ἢ ἐκλαύρου* Vind. 2. (*υ* m. sec. erasit) Porro *ἐκ λάρου* b. (corr. *κλάρου*) Pal. Quo magis elegantem laudaveris Brunckii suspicionem eamque verisimilitudine commendatam *ἠὲ Κλάρου*, cum praesertim et Eustathius suffragetur, et interpolationis crimen (cf. ad 348.) alteram deprimat lectionem; quamquam duplicis etiam litterae neglectus, ut librarii sunt hac in parte tardissimi, debet in tali probabilitatis iudicio considerari: conf. varietas vv. 130. 341. Ipsa sententia consuetis in *ἐπιφανείαις* Apollinis (v. Siebelis. praef. ad Atthid. T. II. p. XX. sq.) iactata dudum erat ab Hipponacte proposita fr. LIII. *Ἄπολλον, ὅς που Δῆλον ἢ Πυθῶν᾽ ἔχεις, ἢ Νάξον, ἢ Μίλητον, ἢ θείαν Κλάρον, ἱκοῦ καθ᾽ ἱερ᾽* —: neque videtur Nostrum Apollonii locus ab imitatoribus poetis frequenter expressus latuisse I, 307—309. De reliquis, Apollo M i l e t i tum Didymorum tum Branchidarum deus tutelaris habebatur, priscis quidem temporibus insigni cum veneratione (cf. intpp. Taciti A. III, 63. Dorv. ad Charit. p. 349.); sed C l a r i a sedes, cuius origines copiosissima fabularum varietas concelebravit (v. Schneid. ad Nicand. Alex. p. 81. sqq.), diuturnam splendoris fa-

mam non retinuit, quam Strabo tetigit XIV. pag. 642. De Clario sive Colophonio oraculo, quod frustra sunt qui distinguant, varia collegit Solanus ad Luciani bis accus. 1.

446. *ἱστάμενος*, quod huic versui suum locum vindicat, consilio putabis esse subiectum, quo dignitas divini gressus passibus duobus vel tribus absoluti efficacius appareret. Quam in rem nobilis extat Pindari sententia Homericam simplicitatem praetergressa Pyth. III, 75. 76. Sed haec luculentissime praecepit Vossius Epp. Mythol. I, 22. 24. *ἀναλύεται* inprimis explicat Herodotus II, 173. (cf. Lennep. ad Ovid. Heroid. IV, 92.) *τὰ τόξα οἱ κεκτημένοι, ἐπεὰν μὲν δέωνται χρᾶσθαι, ἐντανύουσι· ἐπεὰν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι.*

447. *ἴλικοι* Pal. In ista vero dictione apertum est Apollonium, cum caedem Delphynae commemoraverit, Nostro fuisse obversatum II, 708. *ἱλήκοις· αἰεί τοι, ἄναξ, ἄτμητοι ἔθειραι, αἰὲν ἀδήλητοι· τὼς γὰρ θέμις.* Paulo alienius est Arateum v. 637. *Ἄρτεμις ἱλήκοι.* Non fugit haec formula Ruhnkenium ad Hom. h. Ap. 165., quorsum Nonni quoque licentia quaedam recidit, quam secus Creuzer. ad Cic. de N. D. I. extr. diiudicavit. *μοὶ* om. R. Pal. Schell. *δέ με* x.

448. *χόρον* d. cf. ad 909. *αἵ γ'* R. Schell.

449. *ἀνδράσι φαίνονται* D. a. γρ b. m. Bodl. 4. Cantab. Eton Vind. 1. Ald. var. l. R. et H. Steph., ab invenustis ut videtur correctoribus excogitatum, quibus aliquid offensionis simplex vulgatae ingenuitas afferret; quo de genere facinus est olim in Od. *ά*. 51. commissum, ubi *ἐν δώμασι ναίει* supposuerunt. *ἄλλῃ* (vel *ἄλλη*) D. R. Schell. a. var. l. R. Steph., quod parum a libris commendatur.

450. *μέσον* R. Schell. Vind. 2. d. *μέσσον* M. *μέσοι* Pal. cf. ad 336. *ὑφ' ἑσπερίων* G. M. Bodl. 1. Schell. Vind. 1. m. *ὑφ' ἑσπερίων* R. Vocem sine dubio Dionysius eodem artificio, unde provenit *ὑπερνότιος*, excudebat.

451. *ἐσχατόεντα* R. Schell. d. x. var. l. R. Steph. codd. Eust. V. ad 65.

452. *ἀπ' ἀμφ.* m. Ald. var. l. R. et H. Steph. *ἀμφιῤῥύτης* var. l. R. Steph. *περὶ τέρμασιν* R. Pal. Schell. Bodl. 1. 2. Pet. a., quam diversitatem, plurimis locis frequentiorem quam utiliorem, supra explicuimus ad 104.

453. ἔνθα δέ D. R. Schell. Alia ratio est v. 773.

454. Mira vis interpolationis versum irrepsit; nam γόνον αἰγιόχοιο D. M. Vind. 1. (marg. Ἡρακλῆα) γρ b. h. cod. Par. 2708. ap. Boisson. ad Philostr. p. 366. (c. gl. versibus interiecto Ἡρακλέα) var. l. R. et H. Steph. Sed facile perspicitur, grammaticum istum ab epicis fortasse recentem libidinis vel memoriae fraude fuisse abreptum, cum et μεγάλοιο αἰγιόχοιο coniuncta vitiosam orationis abundantiam afferant, et Διὸς γόνον ab Herculis propria significatione longius abhorreat. Aliam iniit viam G. ἀζ. Διὸς υἱὸν μέγαν Ἡρ., quicum in υἱὸν μέγαν x. consentit. Herculis eius qui conditor civitatis Gaditanae ferebatur delubrum obiter Strabo III. p. 169. 170. narravit ad orientalem insulae partem esse positum. Sed Punici numinis religiones ac monumenta multi multis disseruerunt: vide praeter alios Suarezii Antt. Gaditt. Hispanice conscriptas (Gadibus 1610.) c. 3. et, qui meliora protulerunt, Wessel. ad Anton. Itin. p. 408. et Davis. ad Cic. Tusc. I, 12. De nummis adde Eckhel. D. N. Part. I. Vol. I. p. 20.

455. sq. affert Schol. ad v. 10.

456. κοτίνουσαν M. Ald. var. l. R Steph., non κοτινοῦσσαν, quod ne Schol. quidem Aristoph. Plut. 586. huius narrationis memor exhibuit. Equidem, qui neque adiectiva quae sint eiusdem speciei, neque nomina hinc profecta (cf. Brunck. ad Arist. Nub. 507. Blomf. gloss. ad Aesch. Prom. 1028.) in fixa consuetudinis stabilitate reppererim consedisse, satius duxi vestigia germanae si forte pronunciationis, accentu tantum reiecto, intemerata relinquere. Nihil enim frequentius simplici scribendi ratione, quamquam ea varietate perpetua labefactatur, Ἀργίνουσαι puta, Σκότουσα (quod Sylburgius tuebatur haud prava ratione ad Pausan. VI, 5.) Θέλπουσα, Σειρηνοῦσαι, Πιθηκοῦσαι, in quibus ne tenor quidem sibi constat; contra quae grammaticis debentur, Ὀφιοῦσσα, Ὑδροῦσσα, alia, ea perperam illi, paucis exemplis adducti, quibus copiae quandam notionem animadverterent subesse, tanquam insularum singularia cognomina solent venditare. Igitur Strabonis novissimus editor iniuria Stephano paruit (etsi hic quidem ubi varias locorum designationes recenset v. Συκαί istam ignorat) in forma Ἐλαιοῦσσα reddenda l. XII. p. 537. f. XIV. p. 671., in Πιτυοῦσσα IX. p. 394. (cui obstat XII. p. 589.) atque continuo Φαρμακοῦσσαι, Ὀφιοῦσσα XIV. p. 653.,

cum *Λάγουσα* X. p. 484. non attrectaverit; sed Casauboni potius iudicium in Sueton. Caes. 4. sequendum videtur, ut istiusmodi nomina vel in usa vel in oessa terminatione proferantur legitima. Scilicet haud contemnendus eorum adest numerus, quae rationem quandam cultiorem liberalis conformationis prae se ferant indiciis manifestis; quasi tu fingas vernaculo sermone *Haseninsel*, *Windstadt*. Eo autem valere debent vestigia nonnulla minus ambigua, ut *Ἀρτέμιδος Ἀλφειούσης ἄλσος* apud Strab. VIII. pag. 343., et *Καλάθουσα* apud Ephorum, aliis *Καλάθη* vocata; *Γόνος* Lycophroni, quae *Γόνουσα* nominabatur; *Δέλφουσα* Delphorum fons; *Ναγίδουσα* Hecataeo Steph. v. *Ναγίδος*; *Αἴγουσαι*, quae sunt Romanis Aegates; *Ἴχνουσα* Sardiniae cognomen; *Τάφος* eademque *Ταφίουσα*; *Ἁλίουσα* Pausan. II, 34, 8. cui nuper *Ἁλιοῦσσα* successit vox nihili; *Ἀνέμωσα* Arcadicus locus ib. VIII, 35, 7., sive *Ἀνέμουσα* apud Ptolemaeum insula Libyae; *Φώκουσαι* apud eundem in Aegyptiaco mari sitae. Quare cavendum erit, ne quid posthac isto in genere temerario criticorum praeiudicio concedatur, qui cum tenorem debuerint ad sedem superiorem transferre, voces novicias σ̄ geminato introduxerunt.

457. *Λιμνήσιαι* G. pr. var. l. R. et H. Steph. At levius *γυμνάσιαι* b. Niceph., quod apud Plinium extat; alterum confirmat Strabo II. p. 129. III. p. 144. 159. 167. et loco maxime insigni (etsi cum var. lect.) XIV. p. 654. Deinde vulgatum *δὲ Βοῦσος* omnium fere librorum consensu niti videtur, neque Eustathium quaepiam attigit dubitatio, Herodiani praeceptum advocantem; certe varietatem praeter *βοῦσσος* ex a. d. Pal. et *βαῦσος* M. b. (*γρ βοῦσος*) accepimus nullam. Attamen cum auctores vetusti Pityusarum maiorem constanter Ebusum vocaverint, ut Strabo l. l., Mela, Plinius, Nostri adeo interpretes, Avienus Priscianusque (nam Stephani fluxa est fides): magnus eorum inventus est numerus, qui *δ' Ἔβουσος* (vel *Ἐβοῦσος*) reponendum perviderint, id est, H. Steph. annotatione, Holstenius (sed fluctuans ille ad Steph. p. 31.), Bochartus (*Chanaan* p. 635.), Salmasius (ad Solin. p. 198.), Arntzenius (Miscell. p. 222.), Brunckius, Schraderus, et recepit Matthiae; vulgatum patronum nanciscebatur insignem, Casaub. ad Strab. p. 184. Almel. (ubi suum codicem cum antiquis Scholiis commemoravit), futilem Stephani (v. *Βυσός*)

editorem Berkelium, neque id Passovio displicuit. Frustra: quorsum enim spectare debet MSS. terriculum, ubi et nominis fides officiat incomperta, neque litterarum prava distractio, quae quam late patuerit Valckenarius Diatrib. c. 25. eximiis pervicit documentis, ullam in controversiam queat vocari? Adde quod tum ex ipso Dionysio licet id genus exempla congerere plura (vv. 682. 926.), tum vero hoc in nomine codd. Strabonis (II. pag. 123.) varietatem *Βύσος*. Quod si quis paulo pervicacior opposuerit, appellationem tamen insulae potuisse tam productam quam contractiorem obtinere; equidem talis opinionis desidero firmius fundamentum, quam quod truncatis nominum formis (ut Hispania et Spania) contineatur. Ceterum ipsas insulas tractavit Ukert. Geogr. II, 1. p. 466. sqq.

458. *εὐρυτάτη* quod Sardinia traditur, immensus fuit in causa complexus, quem ab antiquissimis temporibus insulae modo paulo ampliore tribuebant: v. intpp. Herod. V, 106.; quamquam Alexis comicus ap. Schol. Plat. p. 392. in primo loco Siciliam, secundo Sardiniam, tertio Corsicam collocavit. Omnino veterum perpauci naturam contemtissimae regionis accuratius aliquanto videntur explorasse, id quod etiam Pausanias infra commemoratus significavit. *ἄπειρος* M. pr. Sed huius vice *ἐπήρατος* praestant testes haud adeo vani, G. *γρ* M. R. a. b. d. (m. sec.) m. x. Bodl. 1. 2. Eton. Pal. Schell. Vind. 2. Paraphr. Ald. var. l. R. et H. Steph., accedit Niceph. Blemm., improbante Spohnio p. 32. Et merito quidem, cum grammatici, quos iste prolixior ambitus offenderat, sed Straboni tamen haud incognitus, emendationem faciendo naturam Corsici soli parum adverterint, quod illaudatum abiectumque antiquis iacuisse novimus: v. Muncker. ad Hygin. f. 276.

459. *φορσίδα* S. *Κορσίκαν* var. l. Eust. Viderunt sane grammatici, proprio sermone si poeta usurus fuisset, *Κορσικήν* eum inferre debuisse. Pausanias X, 17. p. 838. — *Κύρνος ὑπὸ Ἑλλήνων, ὑπὸ δὲ Λιβύων τῶν ἐνοικούντων καλουμένη Κορσική.* Sed et metrica necessitas praevaluit et Nostri consueta dicendi ratio, de qua dictum ad 563.

460. Versum annotavit Ruhnkenius ad Tim. p. 28. expressum esse ex Callim. h. Apoll. 42. *τέχνῃ δ' ἀμφιλαφὴς οὔτις τόσον ὅσσον Ἀπόλλων.* Nihilominus observanda haec dativi structura (coll. Callim. h. Cer. 27.),

quoniam *ἀμφιλαφής* ubique ab interiore sermonis nexu poetae voluerunt esse seiunctum. *τόσσον* G. Pal. Vind. 1. Silvae Corsorum quamquam tum in celeberrima cerae mellisque mentione tum propter oppidorum raritatem et infrequentem culturam nihil testibus indigeant, antiquissimum tamen nihil vetat designasse Theophrastum hist. plantt. V, 9.

461. *τὴν δέ* denuo correxerunt recentes critici (cf. ad 83.); ad libros non iuvat provocare. Aeolias insulas tractaverunt Heynius ad Aen. I. Exc. I. et qui profecit a litteris peregrinantium copiosissime Mannertus, omnium vero subtilissime *L. v. Buch physical. Beschreib. der Canar. Inseln* p. 329. sq.; quorum Heynius dum exquisitioribus ut solet rationibus alucinatur, non satis causas eas cur Aeoli fuerit in Vulcanias imperium explicavit: quas quidem via promptiore repetemus ab effectis ventorum, qui cum aetate fabulosa Graecorum inprimis ac Siciliae litora legentibus innotuissent (unde doctrina videtur esse profecta supra in v. 402. declarata), tum plurimum momenti putabantur ad inferiores Italiae regiones concutiendas perturbandasque exercuisse.

462. *Ἱπποτάδεω* R. *φιλοξένου* M. m. Ald. cf. 206.

463. *θνητὰ δῶρα* relatum ad singularem notionem *κοιρανίην* epicorum maxime usum consectatur, qui hac praesertim in appositione occurrit: Il. *ύ*. 268. *χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο.* Theognis 1293. *γάμον, χρυσῆς Ἀφροδίτης δῶρα.* Admonuit poeticae consuetudinis Porson. ad Or. 1051. Hinc Aeliano mendum opinor est eluendum V. H. I, 2. *ὑφαντικὴν καὶ ὑφαίνειν καὶ δῶρα Ἐργάνης δαίμονος*, ubi posteriore *καί* excluso suum pigmentum limatulus sophista recuperabit. Noster tamen enunciati vim ac proprietatem potuit breviore quod invaluit in tali sensu vocabulo *τιμή* complecti, de quo satis exposuit Valck. annot. ad Hipp. 107. *ἔλλαχε*: v. ad 264.

464. *κοιρανέειν* var. l. Stephanorum nusquam occurrit in codd., licet alibi similis varietas ab aliquot certe libris proficiscatur, velut in Aesch. S. Th. 393. Aristoph. Vesp. 597. Eccl. 247.; sed in Eurip. Phoen. 746. Matthiae falsam instituit coniecturam *ἄνακτας*, quam oblitus ille moris Euripidei vulgato *ἀνάσσειν* incaute supposuit. *κλονεόντων*] *τῶν ἀέντων* x. Pal. Versum om. Schell.

465. Septem Liparaeas plurimi scriptores post

Christi natales afferunt, pauci numero plures, Thucydides quattuor; qu s habet post Cluverium Mannertus IX. 2. p. 457. sq. Praeterea nomen ingeritur memorabile *Πλωταί*, cum ab Homericis inde carminibus siqui fabulas de Siculo mari renovarent *Πλαγκτάς* (adeas ve Lennepium supra laudatum ad 144.) constanter exhibuerint, modo quod Schol. Vat. Apollonii III, 42., sed refingendus ille e Parisino exemplo, *πλωτή* consignaverit, ubi libri *πλαγκτή* retinent. Accedit quod ipsa vox debet insulas errantes designare, quales Seneca, Plinius, alii recensuerunt, in quibus tamen Aeoliae nullum potuerunt locum obtinere. Unde igitur Dionysium putabimus tam inauditam doctrinam derivasse? Is vero nequit dubitari quin suum commentum ex Od. *κ'*. 3. arripuerit interpretatione temeraria; nam quod Hillius n a v i g a b i l e s convertebat, etsi parte Homericorum criticorum adiutus (v. Apollon. Lex. v. *Πλωτῇ*), vereor tamen ne poetae iudicio gravem infligat iniuriam. *ἑπτὰ δέ τοι ταίδ'* G. et illud a. *ταίδ'* vero R. Schell. *τοὶ* his numeris damnosum miror sese Spohnio probasse. *δέ τοι ταί γ'* Vind. 1. *μετώνυμοι* R.

466. *ἕνεκα* D. *μέσον* M. *μέσον* Vind. 2. Schell. Haec vero sententia mihi longe longeque frigere videtur, ac scholastici magis quam ingenium poetae paulo erectioris referre; hoccine enim Graecum hominem sibi persuadere potuisse, ut *Πλωτάς* narraret tanquam in anili fabula versatus eas insulas vocari, quas circum instituta navigatio confieret, easque emetiretur omnes in partes? at continua navigatio quos tandem in usus parata? at quanta verborum negligentia, qua male haerentia *μέσσον* ac *περίπλοον* coalescerent, significata? Nam quid adeo mirabilis debuit iste cursus videri, quem insulae satis inter se divisae sua natura sponte praestarent? Scilicet Aristarchus potuit sana quidem ratione Homericam *Πλωτήν*, quippe locum singularem, existimare certis fundamentis destitutam vagari. Verum hic neque *περίπλοον* concoquo, qui nullus extitit isto tempore, neque *ἀμφιέλικτον* (nam alienus est v. 718.) ad situm atque compositionem insularum disiectam quadrat. At si quis modum consideraverit, quemadmodum vocem Poetae similem in sensum explicaverint Eust. ad Od. *κ'*. p. 1644, 50. et Schol. Apollon. II, 285., non iam poterit dubium extare, quin grammatici quidam versui, cu-

ius simpliciorem habitum et ambiguitatem luce perfundere conarentur, laciniam ipsi subiecerint. Omnes nimirum difficultates atque sermonis ineptias una litura removebit.

467. *Τρινακρίη* D. M. Bodl. 1. 2. 4. Cantab. Eton. Pal. Vind. 1. h. cf. ad 434. *Τρινακίνη* b. *τοῖσι* vel *τοῖσιν* G. *ἐπὶ πέδον* R. (marg. *ὑπέρ*) Schell.

468. *ἐπὶ πλευραῖς ἑστηκυῖα* a. *τρισσῇσιν* (vel —*σι*) G. M. R. Pal. Schell. a. Varietas procul dubio a v. 242. petita, sed quae diversissimum in locum, si vere divinavi, v. 1130. insinuavit, id quod ipsa librorum specie fit probabile. *ἑστηνῖα* G. *ἑστακυῖα* x.

469. *ἄκρη* R. *ἄκρῃ* Schell. *Λιβύη* omisso *τὲ* D. (marg. *γρ λιβύη τε*) at huius comes perpetuus Vind. 1. *Λιβύη τε*, marg. *Λιλύβη*. Simile quid exhibuit mendi Etym. M. p. 659, 51. *Πελωρίς, νῆσος ἢ τόπος· Διονύσιος ὁ περιηγητής· γράφεται δὲ μικρόν, ὡς τό, "Ακρα δέ οἱ Πάχυνος Πελορίς τε. Λύβη τε· καὶ μέγα, ὡς τό, Ἠνεμόεσσα Πελορίς, ἐς Αὐσονίην ὁρόωσα.* Ex ista versus corruptela cum Sylburgius metri quandam speciem effinxisset, alii via probabiliore censent haec e vitiosa loci scriptura ortum cepisse; equidem ob ipsam orationis indiligentiam non tam pravam scriptionem vel potius monstrum lectionis huc arcessiverim, sed arbitror imperitam male feriati grammatici manum, quae passim in utilissimo Lexicographi labore grassabatur, emendationem licentiae quam Periegetes sibi sumpsit tentasse. Neque enim Spohnium prorsus videtur ratio fefellisse, dum talem verborum collocationem inde colligit extitisse — *Πελορίς τε Πάχυνός τε Λιλύβη τε*: suo enim merito *Πάχυνος* potuit criticum turbare, ut quod media correpta, Dionysium modo unum excipiamus et utrumque Romanum interpretem, in Graecia Latioque fuerit inauditum. Cf. pag. 501. *τὲ* sequente *Λιλύβη* productum confirmat Hermann. ad Orph. p. 710.

470. *ἐπιῤῥιπήν* R. Schell. a. De qua librorum lapidumque consuetudine, qui caninam litteram iterant creberrime, disputaverunt prae ceteris Dorvill. Vann. Crit. pag. 588. Brunck. ad Soph. Ant. 712. Valck. ad Adoniaz. p. 407.; quorum tamen observatis ita debemus uti, istum abusum ut extra metrorum ictus haud facile provenisse statuamus; nam *Βέῤῥοια, Συῤῥακόσιοι, Κύῤῥος*, alia eodem de genere diversam explicationem requirunt. *ὑπεριπὴν* (ai) b. Quod autem promontorium Noster

tradit in occasum directa esse conversum, id ut nemo facile in dubitationem adduxerit, ita Posidonius quae pronunciasse Straboni dicitur VI. p. 266. *πρὸς ἄρκτον μὲν τὴν Πελωριάδα, πρὸς νότον δὲ Λιλύβαιον, πρὸς ἕω δὲ τὸν Πάχυνον τίθησιν*, omnino credideris ea fidem excedere atque curam emendatricem exspectare. Verum locus est sanissimus, quem oportet ex Eratosthenis praeceptis (v. annot. ad 85.) interpretari; Dionysiumque potius notabimus, qui ducem suum sequi noluerit. Ceterum Solini, cuius seu diligentia sive auctoritas plurimum vacillat, ambiguam narrationem de Peloro plagam occidentalem ab Italia spectanti, quae in Salmasii reprehensionem incurrerat, specie quadam Holstenius liberare studuit.

472. Vide Etym. M. laudatum ad 469. *ἠνεμόεσσα* R. et fortasse Schell. idem 521. Pal. *ἠνεμόωσα* b. *ἐμόωσα* x. *πρὸς Λὺσ.* x.

473. *ὀλοὴ ναύτῃσι κέλευθος* levem praestant significationem aestus immani hiatu classes et proxima quaeque resorbentis, quem aetas prisca Charybdis Scyllaeque portentis exornarat: ut miratio possit subire, famosissima nomina cur iste poeta, qui fabellas obsoletas miro sit studio prosecutus, in prolixa locorum designatione defugerit. Sed cum aevum Thucydidis, qui perspectam freti dedit adumbrationem (IV, 24.), Atheniensium bellis et commerciis accuratam in notitiam anfractus pervenisset, quam variae proeliorum vicissitudines confirmaverunt, ut tumultus Romanorum civilis (v. Appiani locum B. Civ. IV, 85.), auctores sane debuerunt a nugis ac fama poetica abstinere, atque ad veriorem aestus vorticosi naturam sese conferre, quam exponunt Aristoteles Probl. 23, 5. ac brevi narratione Strabo VI. p. 268. V. Cluver. Sicil. antiq. I, 5.

474. *δολιχή τε* ed. Antv. *τὲ* om. R. Modo Brunckius cum Ald. et m. probabat *τῆς πρὸς μὲν βορέην*, quod eodem respicerent illa *πρὸς δὲ νότον*: cuius opinioni probabilitatis nonnihil accedit a v. 409. Atqui vir eximius ab huius loci sententia, dum aequalitatem membrorum anxie consectatur, longius aberravit; quis est enim quem fugiat v. 477. sqq. eam Siciliae quam v. 473. interceperit situs descriptionem esse perfectam? Quod scriptoris consilium qui perspexerat Palmerius vv. 473 — 476. signis parentheseos concludebat, quae deformis esset orationis distinctio; at eandem rationem contractio-

res in fines Spohnius redegit, qui cum verba ἧχι — σπιλάδεσσιν interiecta putaret, non satis ille neque membrorum aptae perspicuitati neque scriptoris arti consuluit. Quamquam ut θάλασσα cum τμηθεῖσα coniunctum ipsa tenoris concinnitate suam habet commendationem, unde percipiatur mare sectum divinitus iter perrupisse; potest tamen eruditior dictio placere, qua τμηθεῖσα ad κέλευθος referatur, stabilita cumprimis exemplo Tragici Rheso v. 423. εὐθεῖαν λόγων τέμνων κέλευθον, collato Nostri v. 580. Unde μέσον τεμεῖν etiam provenit apud auctorem Platonicae Ep. VIII. p. 355. D. Sed ista sententiarum conformatio vitiosa videtur, nec sustentatur iis quae congessimus annot. ad v. 500. Ceterum μέν quoties ad restringendam propositionis vim valeat, frequentissime reperiri ἀνανταπόδοτον, nihil est necesse multis declarare post operam Heind. ad Plat. Theaet. 130. ad Soph. 12.; notabilis tamen est Simonidis fr. 139.

475. μακροῖσι Pal. σπιλάδεσι b. Schell.

476. Aliam opinionem Strabo excogitavit I. p. 54. καὶ τὴν Σικελίαν οὐδέν τι μᾶλλον ἀποῤῥῶγα τῆς Ἰταλίας εἰκάζοι τις ἄν, ἢ ἀναβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Αἰτναίου πυρὸς ἐκ βυθοῦ συμμεῖναι. Quod diligentius ille confirmavit V. p. 248. Αὐσονίῳ Bodl. 4. cui finitimum est Palmerii commentum, prorsus illud improbabile, Αὐσονίης. Sed Ἀονίῳ fatemur tam impeditum esse, ut coniectoris fortitudinem potius sustineamus, quam invenustam enarratorum solertiam ac promptam percipiendi fingendique facilitatem, qui malint aut ab Aonio ferro aut ab Aone quem filium Neptuni perhibent auxilium petere. Istum quidem heroem, donec machina perfacilis certam sibi demonstrationem vindicarit, in grammaticorum inventis repono numerosissimis. At si quis opera contentissima illud effecerit, ut Aonii Neptuni religio non inani specie suisque coloribus imbuta in lucem redierit, non tamen eodem labore licebit tanquam a primis fontibus ipsam hanc sententiam derivare, quae reconditam antiquitatem refert, ut Sicilia sive fluctuum impetu seu motibus subterraneis pridem fuerit abscissa (cf. similia apud Strab. X. p. 489.). Nam cum pigmentum orationis abstrusae proprietasque huius imaginis, quae Neptunum fingit tridentis percussione terram molitum esse continentem insulasque disiecisse, haud dubie fluxerit ab exemplo Callimachi h. Del. 30. sqq., quicum etiam alii scriptores consentiunt (cf. Ukert. Geogr. II, 1.

p. 191.), tum Dionysius famam secutus a vetustissimis inde temporibus ductam Siciliam tradidit, quae perpetuitate quadam antiquitus cum Italia contineretur, aevo labenti recessisse. Vide qui diversa veterum de Siciliae origine placita diligentissime proposuit Gesnerum ad Claudian. R. Pros. I, 140. Nec debet in hac eloquendi forma locus praeteriri docta laborans obscuritate Orph. Argon. 1286. sqq. Quod si causam Aonii cognominis circumspicimus, Aones sane recurrunt (prout Callimachus eodem carmine v. 75. *Ἀονίη* posuit), qui plurimis locis maxime poetarum innotuerunt, ut quos attigit Valck. ad Phoen. 645.; Neptuni tamen singularem quendam in Boeotia sive cultum sive statuarum habitum certis argumentis nullum tenemus ratum. Onchestia certe sacra quae Scholiis subindicantur, quamquam splendore vetustatis et frequentia conventus inclaruerunt (v. *Sainte-Croix des anciens gouvernemens fédératifs* c. 5.), ex Aoniis tamen tenebris non potuerunt emergere, nisi forte conabimur ad primariam dei venerationem ea evehere. Interim ad nummos Boeotorum (v. Eckhel. P. I. Vol. II. p. 197.), qui Boeoti sui genitorem saepe assidentem cum tridente exhibuerunt, libet provocare; adde Boeotium Neptunum Corinnae ap. Herodian. *π. μον. λεξ.* p. 11. et Etymol. M. p. 547, 17. monitum: *ἡ Βοιωτία ὅλη ἱερὰ Ποσειδῶνος*: tandem Diodori si placet narrationem XV, 49., qui religiones eximias ab omnibus Peloponesiis eiusdem numini tributas esse prodit. Sed utcunque de huiusmodi fabulis statuetur, conveniunt inprimis columellae tum in litore Rheginorum positae, tum in capite Pelori, teste Strabone III. p. 171., quae ad talem aliquam famam respexisse videntur, cum praesertim alibi eam columellam idem *Ποσειδώνιον* appellaverit VI. p. 257. Omnia igitur cum ad eruditam quandam significationem, qualis ab obscuris Alexandrinorum scriniis potuit depromi, redire videamus, placet cum Eustathio suspicari vehementiores terrae motus vetustis temporibus in Boeotia extitisse, quorum indicia dilutiora qui collegit Müllerus Orchom. p. 61., nollem alibi p. 131. ferrum Aonium sumpsisset, quod ingenia magistellorum procuderunt.

477. Hudsonus: „al. *Σύρτιος*, et forsan rectius."

478. *ἑτέρην* G. R. Pal. Schell. *περάσας* Schell.

479. Spohnius poetam existimavit recta linea pergentem a maiore Syrtide pervenisse ad minorem, qualis

equidem lineae demonstrationem requiro; sed idem sensit rectissime, Wernsdorfium in crisi facienda ruisse, cum ad Avien. 644. proponeret ἑσπερίης δὴ πρ. Apparet vero situm utriusque Syrtis perfunctorie Nostrum indicasse. πρόσθεν δύο D. Pal. δύο R. Schell. ἔασσι Ald. ἔασι M. Accentus rationi, quae in νησῖδες (ut in Scymni v. 254. 578.) similibusque alibi negligitur, abunde cavit Spitzner. de versu Gr. hero. p. 49. sq. (adde etiam Maltby Lex. Prosod. p. XXXIII. sq.), sed fugit eum, diminutiva in ῐς desinentia casuum penultimam constanter corripere, puta κλινίς, ἁμαξίς, ἀμπελίς: quo pacto recentiorem illum poetam, qui χειρίδας media producta posuerit in Od. ω'. 230., intelligitur in artem peccasse. Igitur lexicographorum causa monemus, νησίς cum plurimis (ut κρηνίς Eurip. Hipp. 208.) ad παρώνυμα referendum esse, quae dubitationem adhuc desiderant aliquanto subtiliorem (nam neque multum fructus a Spohnii vocabulorum collectione quam instituit de extr. Odyss. parte p. 169. sqq. rettulimus, neque Lobeckii rationes ad Phryn. p. 171. licuit perspicere): ut κνημῖδες ubique inferunt, quos retardare debuit Alcaeus fr. 24. In eodem discrimine versatur νεβρίς, unde plerique poetae fecerunt νεβρίδες, cum Dionysius mediam syllabam ter produxerit. Is tamen etiam manifestius in isto νησῖδες labebatur, contra quam et ratio tulit et consuetudo sermonis etiam soluti: nam Schaeferus frustra Herodoto νησῖδι ac νησῖδα obtrusit.

480. Μῆνιξ R. Bodl. 1. Schell. Mosq. h. m. Ald. var. l. R. Steph. nam Henrici margo Μήνιξ: quae variatio in hoc (v. Strab. II. p. 123. et quos affert Tzsch. ad Mel. II, 7, 7.) ceterisque peraeque conclusis est perpetua, v. Lobeck. ad Phryn. p. 72.: Μῆνιξ quidem firmiore ab auctoritate nulla commendatur. Meningem vero aetatis Alexandrinae critici pro Lotophagitide habuerunt, quorum tamen persuasio, satis quidem improbabilis neque Od. ι. 84. perspicue designata, non multam laudem obtinuit. Igitur Strabo iure superiorum interpretationem leviter attulit III. p. 157. XVII. p. 834. eorum argumenta commemorans, lotum (v. ad 206.) et Ulixis aram; idemque I. p. 25. Polybium sententiae illius propugnatorem ambigua mentione comprehendit. Quare quod Eratosthenem (p. 108.) Plinius in eiusdem opinionis societatem ascivit, in hoc Strabonis silentio

fidem derogamus; Scylaci vero (p. 48.) Mannertus X, 2. p. 144. iniuriam fecit emendatione prava. *Κέρκινα* vel *Κέρκυνα* var. l. R. et H. Steph. Illud tenent G. R. Bodl. 1. Eton. Schell. Ald. *Κέρκυνα* Bodl. 2. 4. *Κέρκυννα* corr. M. et Mosq. b. Haec quoque varietas aliquoties profertur, quamquam simplex scriptura potior habetur: v. Tzschuck. ad Strab. XVII. p. 680. *Λιβυτικόν* d. *ἔχουσα* R.

481. *ὁπότ' ἂν Ἀδρ.* d. quam interpolationem subiunctivi lex videtur suppeditasse. *πόρον* om. R. Schell.

482. *εἰςελάσεις* immutavi in *εἰςελάσῃς*, quod ad probabilitatem et exquisitam structuram verius videtur, auctoribus D. M. Mosq. R. S. Schell. a. d. m. Ald. cf. Apollon. III, 1302. *Ἰαπυγίην* D. *Ἰηπυγίαν* M. *Ἰ. μετὰ πέτρην* a. Bodl. 4. var. l. R. et H. Steph. (cf. variet. 91.) Schol., quod Brunckius comprobavit, tanquam Hadriaticus sinus a promontorio Iapygio procurreret, unde Diomedis insula magno distaret intervallo; idemque coniectura *παρὰ γαῖαν*, ut quae vacaret ab ambiguitatis crimine, sensus perspicuitati consulebat, quamquam correctioni paululum diffisus. Istam quidem offensionem haud sane vanitatis coarguerim, sed omnia recte habent, modo a consuetis poetarum formulis *ἐπὶ γῆν*, *ἐπὶ θάλασσαν*, hunc usum fluxisse statuas: nam litorales cursus per oram Iapygiam praetervehentium significari perspicuum est. Ceterum notandus ob varietatem v. 431. coll. 366. 492. *γαίας* x.

483. *Διομήδεος νῆσον* praecipuam inter Diomedeas indicat, Tremitum, quam unam incolae tenerent herois religionibus et monumentis illustres. Quo quae spectant fabulae locique, tradidit Heyn. Exc. I. ad Aen. XI. coll. Drakenb. ad Sil. XVI, 369.

485. *ὁπότε* D. *τριλίστων* D. Cantab. Eton. var. l. R. Steph. *τριλήστων* Mosq. *τριλλίστω* R. *τηλίστων* Eustath. commemorat, et Holstenius qui Iberos orbis terrarum ultimos indicari statuebat annotaverat, deinde Gallaeus praetulit ad Orac. Sibyll. pag. 564.; vulgatam tamen vocem idem Eustathius excitat e Periegete ad Il. *θ'*. pag. 725, 13. et ad Od. *ε'*. pag. 1545, 42. Sed ista quaestio tota pendet ab Iberum significatione, qui non dubium quin plurimis mirationem iniecerint. Hos cum Hillius praeter reliquos ad incolas Hispaniae rettulisset, tum Graeciae mendacitatem excusans, tum Iberiae fines vagissimos, qui magnam Galliae partem

egrederentur; laudabili tamen iudicio provocavit ad Strabonem III. pag. 150., ubi suaviter ille somniis suis indulget de Homeri locorum peritia plane singulari, principem scilicet poetarum commentus plurimis expeditionibus districtos Achivorum heroes cum remotissimas in regiones tum ad Hispaniam detulisse. Nam in ipsa Iberia cum plurima et Troianorum et Graecorum vestigia observasset proferri, universam argumentationem hisce verbis absolvit: *ὁ τοίνυν ποιητὴς τὰς τοσαύτας στρατιὰς* (l. *στρατείας τὰς) ἐπὶ τὰ ἔσχατα τῆς Ἰβηρίας ἱστορηκώς — — ἐνταῦθα τὸν τῶν εὐσεβῶν ἔπλασε χῶρον καὶ τὸ Ἠλύσιον πεδίον.* cf. I. p. 2. 22. Atque Strabonis perspicacitati constat quae Stoici super Homeri sapientia commentati sunt ita offecisse, ut istiusmodi suspiciones pleraeque parum auctoritatis sibi vindicent; at quod Elysium narrat, in eo famam quandam perpetuam secutus est, quam explicatam habet Gesnerus post Orphica p. 645, 46. coll. Heynio Opp. Acad. Vol. I. p. 395. sqq.; aliquatenus etiam Herodotea conspirant III, 26. praeter alia, quibus Ukert. Geogr. II, 1. p. 236. utebatur; cf. ad 558. Quibus invicem comparatis illud sane fit verisimillimum, *τρίλλιστος* epicum vocabulum, sed exquisitam in potestatem deflexum laudatissimas opes fortunasque florentissimas quas videmus extremum in occidentem conferri debuisse significare. Sed a Strabone si discedimus, cuicunque *Νόστων* vel historiarum conditori sua debet Dionysius (nam Silius quoque Italicus III, 367. XVI, 369. Diomedem fingit in Hispanias profectum, confirmante forsan Tyde praesidio, quod ipsum Graecorum coloniis ascripsit Plin. IV, 34. et Iberiam affert diserte Schol. Ven. Il. *ε*. 412. cum varia lectione *Καλαβρίαν*), is Iberum videtur sedes respexisse, quas cum aevo prisco a Pyrenaeis inde Galliarum per ingentem tractum et superioris Italiae tenuissent, populorum illi migrationibus depulsi per Italicam oram in Siciliam insulasque adiacentes transcendisse feruntur. Tradidit quaedam de fatis Iberum Freretus Opp. T. IV. pag. 192. sqq., sed longe subtiliore doctrina sermonis maxime vestigia, quae populum significent latissimum per Italiam quoque dominatum exercuisse, nuper sagacissimus vir (*v. Humboldt über die Urbewohner Spaniens, Berl.* **1821. p. 111.** sqq. 169. sqq.) exquisivit.

486. *βουλαῖσι* R. Schell.

487. *Ἰονίοιο* quod adhuc invaluerat perpusillis te-

stibus innitebatur; ἠελίοιο praestiterunt A. B. G. M. S. a. i. m. x. Bodl. 1. 2. 3. Eton. Pal. edd. Ald. R. Steph., qui H. Stephano receptum Ἰονίοιο in marginem reiecit, alterum filius memoravit; accedit Paraphr. et assensus Brunckii (tacite laudantis ad Apollon. IV, 513.), quia sinus Hadriaticus fuerit nominandus. Notus est ille situs Absyrtidum, quae rara mentione ad Absyrtum sororis dolo trucidatum referebantur, praeeunte Apollonio, unde gentis quoque nomen Ἀψυρτεῖς (IV, 481.) habemus compertum; praeterea quod insulae apud Melam II, 7, 13. in Hadria leguntur Apsoros et Absyrtis, causa non existit, cur Apsori vocem ex Ptolemaeo cum deterioribus quibusdam, quae Mannerti VII. p. 375. sententia fuit, ut unice legitimam agnoscamus: quid enim obstat, quin Diomedearum ac similium rupium comparationem instituamus, quarum una vel altera saeculis aliis alios incolas cum nominis vicissitudine contraxit? Sed ut ad nostrum locum nos referamus, vulgare illud Ἰονίοιο, quod geographo negligentiae apertioris iniuriam iniungeret, neque ab interiore veritatis nota firmatur, et inanis dictio αὐγάς reclamat, quod quis unquam de ortu percepit aut perceptum potuit demonstrare? Atqui lectionis originem indagare facillimum est, quippe quam interpretando πόροιο appositam in locum non suum scribae transtulerint: nam consilium interpretationis expeditum esse putamus coll. annot. ad 94., quoniam Ionium et Hadria per citeriorem aetatem in societatem eiusdem potestatis coaluerunt.

489. κήχων ὕλης corrupte x. ut modo ἄσπεται idem. Glossema παῖδες accepit Schell. ἐπέδραμον Brunckius l. l. cum Hudsono restitutum ibat loco ἀπέδραμον, quod nisi forte recentius aliquod exemplum admisit nusquam extat.

490. Vetustum ἀλήτιδος posthabendum fuit exquisitiori voc. ἀλήμονι, unde hic poeta etiam substantivum formavit, auctoribus A. B. G. M. R. corr. b. d. i. m. cod. Pet. Bodl. 1. 3. 4. Eton. edd. Ald. R. Steph., qui alterum annotavit, id quod in nostro fecit Henricus filius, tandem Paraphr., quo propius accedit αἰήμονος Pal. Ἀλῆτις si quid videmus ad unam Erigonae memoriam et solenne carmen pertinuit.

491. τοῖσι D. G. M. R. b. d. Pal. Schell. Ald., frequenti diversitate; v. ad 830. Λεβυρνίδες S. Situm

diligentius indicavit Strabo VII. pag. 315. ὀρίζονται Schell. cuius causam explicat R. ὁ[ἐ]ρίζονται.

492. *δρυμά* producta priore, cum Schraderus ad hanc quasi normam correptae corrigeret exempla, Hermannum ad Orph. Arg. 681. opinionis contrariae vindicem ita offendit, ut quos vidisset locos Oppiani Nostrique rationi suae reluctari, eos audacter in ordinem cogeret, hunc quidem liberius emendans collato v. 360.: *πρὸς δὲ νότον τὰ Κεραύνι' ὑπὲρ δρυμὰ ν. ϑ.*: quae prava foret castigatio. Nisi quis vero poetarum licentiam multiplicem cadentis Graecitatis in elegantiore homine malit advocare, quoniam tamen tum *δρῡμά* tum *δρῡμοί* certus usus firmavit, regulam aliquanto probabiliorem efficiemus, si modo *δρῡμός* et *δρῠμά* praeter opinionem technicorum nostrorum plane seiungentur: nam istae voces ut intima continerentur affinitate, syllabarum aequalitas debebat intercedere; neque crediderim in contrariam partem extare, quibus exemplis masculinum vel neutrum nomen eiusdem conformationis (puta *ζυγοί* et *ζυγά*) in temporum diversitatem appareat abiisse. Igitur cum admoneat etiam significationis proprietas, siquidem *δρῠμά* non querceta, sed saltus sive montanos tractus adumbrat, quemadmodum Dionysius Ceraunios scopulos designabat, sententiam vetustorum grammaticorum eam amplectimur, ut *δρῠμόν* in adiectivis iudicetur a *δρύϊμον* elisione profectum, quo correptionis certe causa perspicitur; quamquam potuit sane fieri, ut aliquis scriptor fallente vel alterius *δρυμός* similitudine vel contractionis specie laberetur; quali tamen errori observationem, non emendationem adhibebimus. De accentus lege non liquet.

493. *μὲν φαίνονται* Pal. *φαίνονται* etiam D. G. Eton. d. x. *κὲν* om. Vind. 2. *περαιόθεν* seriore consuetudine situs ulterioris significationem concepit (conf. Apollon. IV, 71.) neque cum Hillio conquerendum, quod narratio progrediatur ordine non legitimo. *Ἀβρακιήων* Pal. *Ἀμβρακιήνων* marg. D. Germanam scribendi rationem retinuerunt A. G. R. b. x. Bodl. 1. 3. 4. Eton. Schell. Vind. 2. (*ἀμπρακηίων*) Ald. var. l. R. Steph. Paraphr., probatam Brunckio firmatamque usu Herodoti Thucydidisque perpetuo, quae cum de nihilo non potuerit emergere, haudquaquam esse eam censui oblitterandam. Eustathius tamen vulgatum tutatur cum nummis compluribus.

494. Tetigit Corcyrae laudem Eust. ad Od. ε. pag. 1521, 30. Κέρκυρα, cum nummorum ad fidem et ex Romanorum usu codicumque Strabonis emendata lectione Κόρκυρα proferri debuisset, ne hic quidem librarii commoverunt.

495. ἣ δ' a. τῆς δ' Vind. 2. Νηρηικίης R. Νηριτίης coniecit Wass. ad Thuc. III, 96 eiusque ignarus Oberlin. ad Vib. Seq. p. 341. viam praeeunte Salmasio ad Solin. p. 503. Neque enim quemquam latere potuit, Nericum ad Epirum vel potius Leucada pertinuisse, Neritum Ithacae fuisse montem. Quae res tamen Tzschuckium ad Mel. III. P. II. p. 724. non permovit, ut vitio scripturam istam ascriberet, quippe qui non posset sibi persuadere regionem a loco singulari describi licere; tanquam res pedestris scriptoris ageretur, non docti carminis et ad sensus Alexandrinorum formati. Illis autem adversarium Hillius produxit Plinium IV, 2., sed contrarii erroris reum, quem premit accuratissimus auctor Strabo X. p. 452. 454. (coll. I. p. 59.), ubi confusionem utriusque nominis cavet. Sed horum omnium disputationes cum locis Homericis tanquam certissimo fundamento nitantur, quid vetat omnium celeberrimo versu Od. ώ. 377. laboranti poetae speciosam defensionem comparasse? Nam cum Laertes in eo quod Nericum oppresserit cum manu Cephallenum glorietur, Dionysio non indignam, cuius verba non debeamus ad trutinam ponderare, feremus eam sententiam, ut imperium Ithacensium leni quadam ac dilutiore significatione existimemus describi. Quod si quis et nominum propriorum expositam sane depravationem opposuerit, et certam Neriti celebritatem neque dubiam: multos tamen antiquos sive scriptores sive librarios fugit ea discriminis severitas, quam recentior inprimis aetas tenuit exploratam, unde fluctuatio vocis utriusque gliscebat. Vide vel Steph. v. Νήρικος ac Melam II, 7, 10. Huc etiam Salmasii iudicium inclinabat. πέδον b.

496. Tetigit in Chalcidis mentione Eust. ad Il. β'. p. 279, 12. et laudavit Steph. Byz. v. Χαλκίς. νῆσος τ' Pal. ἄλλων, ὅσσα τ' G. ἀλλοίων vitium editi Stephani. ὅσας Pal. et, omisso τ', b. omittit τ' etiam cod. Rehd. Stephani. De loci sententia probe sensit Palmerius (Graec. Ant. p. 476, 77.), ut qui Dionysium falsa vulgi an persuasione geographorum ad Acheloi cursum definiendum abuti perspexerit. Neque vero ipse feliciter

istum Aetoliae scopulum superavit, quem parum adhuc expeditum docti reliquerunt, neque tantum sibi temeritatis ille sumere debebat, ut *Ἀχελώου* apud Strabonem in *Εὐήνου* transferret: quo quidem nihil potuit ad situm locorum indagandum proferri incredibilius. Sed caput quaestionis a Strabone X. pag. 459. sq. pendet, ubi et Artemidori placita explicuit, qui Chalceam quam vocabat Acheloum inter et Pleuronem, et Apollodori, qui supra Molycriam apposuerat. Apollodorum vero male sanum oporteret fuisse, si quidem Calydonem, id quod Geographi verba significare videntur, inter Pleuronem Chalcidemque constituisset mediam; sed Strabonis narratio, quam librarii plurimum conturbaverunt, haud dubium quin transpositionem fere huiusmodi requirat: *καὶ τὴν Πλευρῶνα μεταξὺ ἱδρῦσθαί φησι τῆς τε Καλυδῶνος καὶ τῆς Χαλκίδος*. Ista igitur duumvirorum dissensio ne cogit quidem, quae Strabonis fuit distinctio, Chalcidem ab Chalcea seiungere, sed ea facile componetur, si Chalcidem, quae sub cognominem montem ad Eueni exitum pertinuit, prope a Pleurone sumemus afuisse. His tamen apud Dionysium nihil proficitur, qui quam Acheloo cognationem cum Chalcide affirmat intercessisse, nulla omnino extitit. Equidem quid tali commento faciam non invenio, nisi hos duo versiculos ut obelo confodiam, quibus nihil contineatur omnino, nisi quod disertius poeta perscripserat v. 432. sqq.

497. *ἀμφιελίσσει* G. Cantab. ed. R. Steph., qui alterum in var. l. rettulit *ἀμφελίσσει* corr. M. Ald. *ἀμαὶς ἑλίσσει* Schell.

498. *Ἀμνισσοῖο* Eton. *Ἀμνησοῖο* D. R. Schell. Priorem varietatem in Apollon. III, 877. Brunckius expulit, qui Spanhemium attulit ad Callim. h. Di. 15. Fluvii nomen, quantumvis minuti, cuius fama fuerit obscurior etiam Amniso civitate, priscis tamen quibusdam religionibus, inprimis Ilithyiae, quas eruditi poetae celebrarent, satis credideris innotuisse, ut Cretae tractum id posset significare. *ὀρόωσαι* i. Pal. audacius *γεγάασι* x. aliunde intrusum, e versu puto 506.

499. *Αἴγυλα* nescius quam ad formandi legem revocarem correxi, cum certam rationem cognosci liceret e constanti scriptorum usu, quibus scopulus iste medium inter Cythera Cretamque locum obtinens Aegila sive Aegialia fertur: vid. intpp. Melae II, 7, 11. Accessit *Αἴγιλα* ex M. porro *αἴγηλα* Pal. *αἴγυλος* h. *ἄργυλα* cod.

Pet. ἐς δέ p. ἠδέ d. Καλαβρία vitio saepius obvio nec semper notabili, de quo monuit aliquoties Eustathius, glossator in M. b. m. Bodl. 2. 4. Ald. cf. annot. ad Strab. VIII. p. 374. Sed vitium illud aevo diuturno propemodum inveteratum fuisse docet Stephanus v. Ταίναρος, ubi fratres apponit triumviros, Κάλαβρος, Ταίναρος, Γεραιστός. Genus vero conformationis quod insula profitetur quamvis fluctuet, erudita tamen ratio Καλαύρεια praeferebat, unde Καλαυρία proficisceretur, nisi intempestiva grammaticorum subtilitas intercederet. Ceterum insulae sacra et antiquitates, quae potissimum ad Neptuni cultum et Amphictyonum concilia referuntur, complures attigerunt, Valesius ad Harpocr. v. Καλαύρεια, quique publica Graecorum foedera disseruerunt. τραχεῖα D. R. Bodl. 4. Eton. Schell.

500. Laudavit hinc Steph. v. Κάρπαθος, sed ut ea Homero tribueret: Κάρπαθος αὖ ἐπὶ τῇσι ποτὶ ζόφον, quo spectare dicas „Al. ap. Huds. ἐπὶ τοῖσι ποτὶ ζ." Κ. δ' R. Κάρπ. τ' αὖ ἐ. cod. Rehd. Stephani. αὖ ἐ. G. Hic vero gravissima dubitatio inde ab Eustathio inter eruditos agitabatur, numne ποτὶ ζόφον iure queat de Carpatho enunciari, an potius id ad superiores tres insulas aliquem habuerit respectum. Nam ipsas illas cum appareret ad occasum ab Creta secundum accuratam quidem doctrinam pertinere, Carpathon in aquilonem vergere: primus Eustathius hyperbaton invenit, quod nullidum arrisit; multo paucioribus arrisuram auguror, quam interpunctionem Hillius, cum annotatione copiosa H. Stephanus esset eam persecutus, commendavit, translatam scilicet ante ποτί, et comprobavit sane, si quaeris, scriba A. Quae ratio tum ambigua distinctionis natura, cum ποτὶ ζόφον ita prorsus in medio haereat, ut quorsum oporteat referri ambigas, tum salebrosa dictione atque sede particulae δέ ineleganti (nam simpliciores positus suppeditat annot. ad 387.) convellitur. At Brunckius, nisi Dionysium erroris coarguere malimus, quamquam in notissima re parum id verisimile videatur, Brunckius igitur Prisciani (ad radios v. 526.) lectionem, licet non multum abesset ab interpolationis suspicione, πρὸς αὐγάς adoptari iussit. Talem interpretis correctionem, cuius fractos numeros excuses non satis legitima venia, ne quis cupidius arripiat, cavet duplex varietas simili in officina procusa: quarum prior ποτὶ νότον auctoribus est nixa D. R. h. m. Eton. Schell.

Ald. var. l. R. et H. Steph., quibus miror etiam Avienum v. 673. adiungi; πρὸς δύσιν c. altera. Licebat tamen etiam ἐς αὐγάς eruere, cum ἑτέρωθεν R. Pal. Schell. exhibeant. Quorum nihil integritatis notam prae se ferre perspicuum est, neque Holstenius illud Prisciani commentum, nubem pro Iunone, debuit amplecti, adversante vel Paraphraste; qua lectione id quoque sibi persuadebat emolliri, quod βορειοτέρας poeta praecedentes tres insulas ita vocat, ut tamen in occasum simul eas converti significet. Tandem Spohnius eam in opinionem discessit, ut profectis a contrario conspectu Carpathus in occidentem vergere videretur. Sed istam hariolationem vix dubitamus quin doctissimus vir curis secundis fuerit retractaturus; neque enim in enarrationem Dionysii, qui Cretam nobis ab Italiae Peloponnesique litoribus insulasque circumiacentes commonstret, istiusmodi potest sententia valere. In hoc vero disceptationis genere mirandum mihi videtur, quod interpretum plerique perplexis et inanibus disputationibus certatim malunt proficere, cum Eustathii explicatio, commendabilis illa tum nativa sua simplicitate, tum positu vocis ἑτέρωθι, quae communem in notionem si cum illis ποτὶ ζόφον coiret, eam molestiam afferret orationi, quam Noster repudiavit, sensui longe sit accommodatissima. Nam cum vetustissimi geographi Cretam in alieno situ collocaverint, ut et ab occasu versus ortum esset porrecta, et eodem quo Sicilia parallelo contineretur (v. Strab. X. p. 474. coll. Höck. Creta p. 374.), iam primaria difficultas extenuatur, quae posita videbatur in boreali trium insularum situ; nec quicquam obstat, quin ποτὶ ζόφον cum veteribus Homeri interpretibus quos Strabo sequebatur X. p. 454. sq. (cf. Ukert. I, 2. p. 206. sqq.) in obscuram septemtrionis designationem pertrahamus: ut Dionysius Cretam existimaverit, sive mediam sive qua novissima parte orientem spectat, insulis aliquammultis marium vicinorum esse inferiorem. Quare haec eius est narratio: cum aliae multae, tum insula Cythera versus Cretam sunt aquilonares, eodemque pertinens, quamquam a diversa parte, Carpathus. Quae superest verborum Κάρπαθος . . . ζόφον collocatio paene fortuita neque finibus totius sententiae interioribus conclusa, quam virgulis parenthesis separamus, habet ea quo sustentetur universum locutionis Graecae morem, qui multiplicem in membris,

iis praesertim, unde plenior debet accedere rerum illustratio, distrahendis coniungendisque concesserit libertatem, quamquam parum adhuc enodatam atque compositam. Cuius rationem ac varietates, cum hoc loco sint alienae, praetermittimus, sed exempla quaedam, quibus tenor sermonis aliquantisper verbis ex particula *δέ* aptis interrumpitur, afferemus. Eam loquendi formam praeierat Homerus Il. *ι*. 570 – 75., quem perpauci sunt auctores insecuti, ut Aeschyl. Agam. 738. Eurip. Hec. 919 — 21. *πόσις ἐν θαλάμοις ἔκειτο· ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ· ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον*: unde corrigatur distinctio Phoen. 169, 171. Heracl. 401, 3. atque in Strab. XVII. p. 803. extr. Adde quae Lobeckius collegit ad Aiac. p. 294. Sed huic enunciatorum partitioni *αὐτῇς* convenire, non *αὐτῆς* apparet.

501 — 511. recentior manus in i. supplevit. *τιθήνη* de regione pronunciatum paulo est infrequentius, quo sensu *μήτηρ καὶ τροφός* usus asciverat (cf. Callim. h. Del. 10.), quamquam de hac ipsa translatione habemus admonitionem Aristotelis Topic. VI, 2. Eandem traductae significationis vim Ernestus annotavit ad eundem Callim. epigr. L, 7. Diversam vero in speciem deflexit Polus Pythagoreus ap. Stob. S. IX. perhibens *τὰν δικαιοσύναν ματέρα τε καὶ τιθήναν τᾶν ἀλλᾶν ἀρετᾶν.*

502. *πολλὴ καὶ λ.* D. Eton. ed. R. Steph., qui vulg. in var. l. apposuit. *λιπαρή τε καὶ εὔβοτος* dixerat Callim. h. Del. 164. *ἤπερ* var. l. Bekk., nisi error subest.

503. *ὑπαί* corr. M. S. m. Ald. sed nihil mutandum. Post *πεζῇσιν* Pal.

505. *Αἰγυπτίης* quod diserte memoratur, Bredovius inde derivavit, quia Posidonius Rhodum, Alexandriam, Syenen eidem circulo meridiano subiecerit: cuius sane notitiam Strabo servavit. Neque Antirrhodus, Alexandrinorum insula (Strab. XVII. p. 794.), videtur a tali praecepto abludere. Quamquam haec sententia vereor ne aliquantum reconditior sit quam pro Dionysii sapientia. Igitur malim simpliciores adhibere scriptorum observationes, qualis est fere haec Strabonis XIV. p. 655. *Λίνδος — πολὺ πρὸς μεσημβρίαν ἀνατείνουσα καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν μάλιστα.* Ceterum in metrica vocabuli necessitate synizesin an correptionem minus elegantem appellare malis parum differt, cum auctoritas orationis Homericae *Αἰγύπτιος* utravis sub venia hexametro ver-

sui praestiterit; et huius nominis usum eundem Nonnus admisit; cui quod Oppianum Cyneg. II, 84. adiunxit Spitzner. de versu hero. p. 190., non potest illa Brunckii coniectura carmini immissa pro rata venditari. Sed accedit Orph. Arg. 32. 43. ἕδος (vel ἕδος) ἀνδρῶν M. corr. R. S. b. d. e. i. m. Bodl. 1. 2. 3. Pal. Schell. Vind. 2. Ald. γένος ἀ. Mosq. M. (e collat. Koehl.) a. ἕδος vel γένος var. l. R. et H. Steph. Quae horum vocabulorum varietas cum sit fere perpetua (cf. annot. ad 213.), lis ad optimos libros unice dirimetur; nam ad sensum non multum interest, primaevos insulae colonos, Ialysi conditores, an collectos cum ceteris Rhodiorum in civitatem existimes indicari. Cf. Wass. ad Thucyd. VIII, 44. Omnino cum Dionysius nihil nisi eruditiorem Rhodi significationem quaesiverit, ut Rhodum traderet Ialyso nobilitatam, accommodatissima videtur soli (πέδον) commemoratio.

506. Versuum octo transpositio, cuius causam haud prompte licet indagare, hos codices subiit; et D. R. (cuius in marg. m. rec. vulgarem ordinem restituit) h. sic traiiciunt: 506. 511. 512. 507—510. 513.: item Vind. 2., modo quod 506. 507. coniunguntur; at turbatam seriem grammatici, Avieno Priscianoque probantibus, aliter constituerunt in A. M. Mosq. a. b. (sed in M. et a. litterae ad marg. sunt appositae) collocatis 505. 511. 512. 508. 509. 506. 507. 510. 513. S. tantum 508. 509. post 514. Istam ordinis permutationem Spohnio Demetrius videbatur Lampsacenus ab aliis suscepisse, susceptam suis quibusdam rationibus corroborasse, ne quis Cyprum omnium longissime porrectam in orientem sede detruderet. Frustra: vide quae ad Scholia disputavimus. τὴν δέ hic quoque ab iisdem quos laudavimus ad v. 83. cum aliquot MSS. emendatum est. τῆς Bodl. 1. ac Nicephorus, ut videtur. ἐν μέτ᾽ x. ἀντολίην om. δε D. γεγάασσι D. R. Ceterum Chelidoniae satis sibi celebritatis pepererunt, quippe quae Graecis, dum Pamphyliam absolvunt Taurique primordia significant, liberae navigationis terminos ab australi Persarum parte constituerint: v. Wessel. ad Diod. XII, 4. Ternarium numerum habet cum aliis Strabo quoque XIV. pag. 666.: nam Scylacem pag. 39. quod binas tradidisse Vossius perhibuit, interpretationem ille falsam instituit; hac autem aetate qua Beaufortius eas exquisivit quinque

extant: vide *Karam.* pag. 36. Peccatum librarii est καὶ τρεῖς in M.

508. Cyprum, Phoenicen cum vicinis regionibus a Periegete recenseri monet Eust. ad Od. δ'. p. 1484, 19. Nonnullorum autem observatio vere se habet, Issico sinu potius ab oriente, Pamphylio Cyprum in occidentem allui; quam sententiam si poeta respiceret, ἔνδοθι certe perspicuum est obesse. Nunc quoniam angustiis Issici freti non potuit insula conclusa videri, ampliorem ille Pamphylii complexum maluit designare, cuius appendicem vel laciniam Cyprus propemodum inferret: de qua vocis ἔνδοθι potestate dictum ad v. 54. Neque id offendere debet, sive quis Pamphylii maris ac sinus Issici continuum tenorem (v. annot. ad 119.) expendere voluerit, sive Cyprum arbitrabitur, quam doctrinam tabula Peutingeriana expressit, veterum quosdam late porrectam orae Ciliciae subiecisse. Hic vero non mirer si cui accommodatius videatur ἔνδοθι πόντου, auctoribus b. Prisc. 536. et quem Holstenius attulit Constant. Porph. de Them. I, 15., sed ista varietate nihil frequentius, quae statim secundo abhinc versu recurrit, quamvis πόντος repetitum non possit displicere. Παμφύλιος κόλπος suo sermone usurpavit Eust. ad v. 119. κόλπων Nicephorus.

509. κλύζεται G. Schell. Vind. 2. b. d. ex veteri more syllabas integras retinendi. Quod sequitur ἄστυ, antiquam consuetudinem aemulans, tractatum est Eratosth. pag. 157., post Vossium ad Scylac. pag. 18. (92. Gron.); attigit etiam Eust. ad v. 358. Neque silenda Wesselingii observatio perspicacissima, quam ad Anton. Itin. p. 523. erudite confirmavit, qui cum plerasque insulas per Aegaeum mare oppido cognomini fuisse celebratas animadvertisset, Graecos inde coniecit suum institutum arcessivisse, ut νῆσος et πόλις simili potestate usurparent.

510. Ἄραδος, insula quippe florentissima suaque potestate diuturnam ad libertatem evecta, hic quoque mentionem meruit: v. intpp. Melae II, 7, 6. ἐπί G. Bodl. 2. x. κόλπῳ D. M. (γρ πόντῳ) Mosq. R. S. a. i. Bodl. 3. 4. Eton. cod. Pet. Paraphr. var. l. R. et H. Steph., ab Avieno 686. Schradero iudice expressum: quod minus convenit.

511. ὑπένερθεν D. R. et enotavit opinor ex Eusta

thio Holstenius, ὑπάνερθεν cum gl. ὑπεράνωθεν M. Interpolatio manifesta: v. ad 97. 423.

514. ἑκατέρωθεν M. et affertur D. (is enim ex nostra collat. ἑκατέρω) ἀπειρεσίον G.

515. ὅσον Pal. Schell. ὅσσον M. ὅ σ σ ο ν, eadem verborum conformatione quam habet v. 1034. τόσσον instructum, quam potestatem expresserit operae fuerit monuisse. Ea vero pertinet ad ambitum quendam circumductum nec certis finibus comprehensum, quo factum est, ut particulam fere rudioris partitionis indicium afferre scriptores voluerint: v. locos Homericos, Od. ι. 325. ν'. 114. ό. 405. (coll. Il. ψ'. 454. Plat. Euthyd. p. 273. A.) et Platonicos, Rep. III. p. 403. D. Legg. VI. p. 778. B. unde ὅσον pro οἷον reponendum IV. p. 718. C. Hinc etiam contrarias formularum societates diiudicari licet, ut πάνθ' ὅσα, ὅσον μόνον, μικρὸν ὅσον, quas attigerunt Wyttenb. ad Plut. S. N. V. p. 40. et intpp. Theocr. I, 45. XXV, 73. Ἀθαμαντίδος Ἕλλας Aesch. Perss. 69.

516. Laudat Steph. Byz. v. Ἄβυδοι. ὅπου A. B. G. Pal. Schell. Bodl. 2. improbante Brunckio, iure, cum ὅπη, magis illud poeticum, apte cum ὅσσον cohaereat: q u a n t u m a d H e l l e s p o n t u m p e r t i n e t, q u a m a d r e g i o n e m S e s t o s e x t a t c u m A b y d o. ὅποι cui nullus hic locus x. Ceterum quod στεινωπόν Hellesponti fretum perhibetur, id ad intervallum utriusque oppidi perexiguum ex vero referemus, id est, septem vel octo stadiorum: v. Schneid. ad Xenoph. Hellen. IV, 8, 5. vel potius Wesseling. ad Anton. Itin. p. 334.

517. νεύμασι A. Pal. Ald. Paraphr. Vocem qui praeter Dionysium ad geographicam doctrinam transtulerit nondum repperi, neque vulgarem interpretationem percepi, l a e v a e s u b f l e x u m a n u s; Priscianus insuper atque Avienus ab exemplo suo prorsus deflexerunt. Fallor aut poeta ὑπὸ νεύματι ceteris nominibus minime voluit adhaerere, quo sinistrorsum spectantium insularum formam in speciem quasi semicirculi vel obliquae conversionis exprimeret; velut supra v. 157. extat — περιηγέος ἅμματι τόξου.

518. Vulgatum ὁρμῶνθ' praeter dignitatem hucusque tolerabatur, quod ut posset in dativi forma censeri, plena certe debebat terminatione proferri, quandoquidem dativorum ῑ nunquam elidebatur: cf. Herm. Elem. D. M. p. 55. cui Buttmannus vellem esset Gramm. ampl.

I. p. 127. obsecutus. At ne sic quidem ὁρμᾶν conveniret, ut quod intransitivi notione nullus impertierit epicorum; nedum ut ὁρμῶνται stabili locorum partitioni congrueret. Accedit quod ipse vocis positus in versus principio, cui ἑξείης nequeat in sensus quandam affinitatem accommodari, pristinam lectionem debet labefactare. Igitur accepi quod praebuerant ῥώονθ' A. G. M. (teste Koehl., ex altera vero collat. ῥόονθ') a. b. d. e. h. Bodl. 1. 2. 3. Cantab. Eton. cod. Pet. var. l. R. et H. Steph., a quo proxime absunt ῥῶονθ' Mosq. ῥωονθ' (superscr. oov) Pal. ῥόων θ' R. ῥόον x. ὁρμῶν vitium est ed. Antv. Istud autem ῥώονται quod glossatores ὁρμῶνται interpretantur (v. Hesychius locis aliquammultis), non vice versa, rariorem obtinuit usum, quam ῥιζοῦσθαι, quod in insulis mari nixis ac radicitus defixis poni solet. Ac fieri potest ut Dionysius locutionem elegantissimam χορὸν ῥώσασθαι (v. Hom. h. Ven. 262.) expresserit (cf. v. 525, 26.).

519. μῆκος δ' ἐπ' D. R. Frequens illa particulae δέ interpolatio, v. ad 122. 283. atque in hac ipsa voce apud Aesch. Agam. 2. Sed praestare videtur μῆκος ἔπ', quoniam μῆκος ad insulas relatum in hac vocis ἑξείης vicinitate displicere debet. Porro τιταινόμενος M. — μενοι x.

520. Ἀβαντιάς: de Abantibus, principibus Euboeae populis, abunde constat ex Il. β'. 536. et Herod. I, 146., quos alii omnes sequuntur.

521. Σκῦρος diligentem illustrationem ab Wassio ad Thucyd. I, 98. accepit; qui quod vetustissimos eius incolas tetigit Tyrrhenos Pelasgos, addidit quaedam Müller. Orchom. p. 438. Scyrii cum plerisque hominibus insulanis per potentissimos Athenienses in contemtum sunt adducti: unde proverbium ap. Suid. v. ἀρχὴ Σκυρία, et luculentum dicterium Demosth. in Callipp. pag. 1238. cf. Schneid. ad Xenoph. Hellen. IV, 8, 15. VI, 1, 12. Similiter ἀνεμώδεα insulam vocavit Sophocles Scyriis fr. I. Vulgare mendum Σκύῤῥος Pal. Πεπάρηθος similem in opinionem quam dicebam incurrit, sed ob vini tamen praestantiam atque olivae proventum saepius commemorata (de quo Wakef. ad Soph. Philoct. 546.), nummis testantibus Baccho et Pallade insignibus, v. Eckhel. D. N. P. I. Vol. II. p. 151. Monuit inprimis Heraclid. Pont. Polit. 13. Unde fortasse αἰπεινή ad colles vitium feracissimos est referendum.

522. ἔνθ' ἔνι καὶ *Λ*. A. G. S. b. i. d. Pal. Schell. Eton. (sed hic ἐνί), quod mendum e compendio male percepto (v. Bast. comm. palaeogr. p. 807.) provenit. Idem secuti esse videntur Niceph. et Paraphr. Vulcani sedem antiquissimam, Aethiopiae ut videtur atque Hephaestiae nominibus consignatam (v. Valck. ad Herod. VI, 140.), non magis Cabirorum memoria quam perrara soli exusti rutilatique testabantur indicia, quo pertinet tum mons ille Mosychlus, uni et forsan alteri veterum cognitus, tum proprietas vitium Lemniarum, quas ex Androtione Schol. Arist. Pac. 1162. repetiit, inde percipi potest; nam Androtionem ap. Etym. M. p. 214. qui Lesbon nominat nollem V. D. infra laudandus (pag. 315.) protraxisset. Ac de natura Lemnii soli quae sive auctores antiqui sive nostrorum temporum peregrinatores declaraverint, solerti cura post alios Ukertus explicavit singulari commentatione, quae *Ephemer. Geogr.* T. 39. p. 361. sqq. inserta legitur. Unde haec perspexisse mihi videor, veterum quidem nullum quos igneos montes fama inde ab priscis temporibus ducta celebravit suis oculis perlustrasse, doctos autem recentiores significationis disertae nihil potuisse comperire: id quod certius etiam confirmavit Britannorum investigatio: v. *Walpole Memoirs* p. 281. sq. Attamen isti opinionis diuturnitati pondus adiiciunt basaltarum compages, quas quidem nisi per Lemnum atque Lesbum negant usquam in Aegaei maris insulis potuisse deprehendi. Sed haec ampliorem indagationem exspectant; interim Heraclidis iure opinor ἀκρισίαν notabimus, de Alleg. Hom. 26. tradentis: ἐνταῦθα γὰρ ἀνίενται ἐγγηγενοῦς (γηγενοῦς Schol. Lips. Il. ά. 591.) πυρὸς αὐτόματοι φλόγες: in quo mirere disiecta poetae membra subodoratum esse Welckerum (*die Aeschylische Trilogie Prometheus*) p. 123.

523. Partem ab ὠγυγίη inde protulerunt Etym. M. p. 820. et Eudocia Viol. p. 438. Thasum ab aurifodinis, vinetis, agrorum fertilitate multum praestitisse locis constat plurimis: v. Valck. ad Herod. VI, 46.; unde Theocritus epigr. IX, 3. λιπαρὴν Θάσον. Neque vero quod Archilochus Thasum convicii ludibriis exagitavit, unice videtur ille percussus animi quadam aegritudine commisisse; cuius salebrosos ac silvestres agros prae possessione Siritarum praeclara ita nullo habuit numero, ut etiam omnes Graecorum miserias in exiguam regionem confluxisse quiritaretur: v. Iacobs. ad eiusdem fr.

21. Etenim haec quoque insula colles magis apricos quam agros feraciores sibi vindicavit, neque Δημήτερος illud ἀκτή meritam Thasiorum laudem et eximiam significabat; quamquam nihili est ἀκτίν D. h. Sed Archestratus tamen, deliciarum optimus arbiter, Thasium frumentum ut Lesbiaco (ap. Athen. III. pag. 112. A.) longe postponit, ita ne contemnendum quidem esse pronunciat. Praeterea quod Cereris effigiem in Thasio numismate deprehendit Eckhel. D. N. P. I. Vol. II. p. 54. id veriorem opinor explicationem debet confirmare, quam Ruhnkenius ac Vossius ad Hymn. Cer. 491. (494.) a mystica veneratione, qua deam Paros, Thasiorum metropolis, prosequebatur, verisimiliter repetierunt. Ἀερία, Thasi nomen exquisitum apud Hesychium, eodemne spectaverit, in medio relinquimus. Verum nihil huc valet locus Pausaniae VI, 11, 2. Eusebio licet adhibito. τὲ om. Schell.

524. Κυρβάντιον a. D. R. Bodl. 1. Pal. var. l. R. Steph. et Eust., quod quid sibi velit, ne cui reconditum numen Κύρβας obversetur, edocet scriptura Κυρβάντιον (ο υ superscr.) A. pr. et b.; adde Κυραβάντιον G. coll. Lycophr. 78. ἔρυμνὸν κτίσμα Κυρβάντων, Σάον. De Corybantibus Samothracumque mysteriis quis nescit quanta coniecturarum aberrationisque vis a doctissimis antiqui recentisque aevi hominibus prolata qua cupiditate suis cuiusque studiis fuerit applicata? Et antiquos inter testes prae ceteris quae mereantur expendi prodiderunt Herod. II, 51. Strabo X. p. 472., qui quem adhibuit Pherecydem, is diserte Corybantes tradit Samothracen incoluisse, et Schol. Apollon. I, 915. sqq. Ex novissimis autem adhibendus est, qui quidem etiam antiquitates insulae exposuit, Bendtsen. in Miscell. Hafn. a Fr. Müntero editis fasc. II. p. 93. sqq. Proxime vero famosissimum argumentum Welckerus tractavit libro de Aeschyli Promethea, quem tricari subiit in his aliisque locis, cum Corybantes, quos in Samothrace non constat legitimam sedem obtinuisse, pro eo quod Cabiros similiumque nominum deos cum istis perturbatione consueta miscere solebant, ad Samothracum sacra fuisse arcessitos appareat. Equidem rationibus subductis, contra quam Schellingius cum propugnatoribus eiusdem sectae sibi persuasit, illud penitus habeo perspectum, peregrinam Samothraces religionem multo pauciora quam pro desideriis

eruditis sapientiae capita complexam esse, neque sententiam eius atque propositi subtilitatem, etsi magna in differentia fabularum ac solennium institutorum, multum ab Eleusiniis sacris abhorruisse. Id quod potest etiam e Cabirorum originibus ac potestate cognosci, quos primus rudimentis quasi descriptis Hemsterhusius aperuit ad Luciani D. D. XXVI. annotatione luculentissima; quem reliqui subsecuti partim illud religionum inventum a Pelasgis fluxisse senserunt (v. Müller. Orchom. pag. 450. sqq.), partim doctrinam a Phoenicibus constitutam Pelasgorum erroribus, quae ratio longe probabilior esse videtur, latius propagatam suspicantur variasque in formas esse translatam. Reliqua tractare nunc nihil attinet. Ceterum ἄστυ eademne sit significatione qua v. 509. percipiendum, an de urbe quadam cognomini dictum, parum interest.

525. ἑοῦσαι A. B. D. G. M. R. a. b. d. Pal. Schell. cod. Pet. Ald. var. l. R. Steph. Brunckius quod ἔχουσαι coniicit Paraphrasten legisse, fortasse verum divinavit, siquidem ἐλοῦσαι x. Vulgatam tamen nihil opus est sollicitare, sed in istiusmodi varietatis tanquam ingenuitate ipsa vocis proprietas ac venusta saltationis imago (cf. Callim. h. Del. 300.) prae librorum cumulo debet potior videri.

Verum Cyclades proximasque Aegaei maris insulas (nam in Sporadibus et cum excusatione fecerat Strabo X. p. 488.) non alium extare puto auctorem qui cum Asia contribuerit, praeterquam quod Agathemerus, Dionysii propemodum aequalis, eandem sententiam, licet minus perspicue, p. 3. videtur expressisse; quod contra prioris partis vv. 520 — 24. altera divisio se habet, quam Macedoniae provinciae subiungi potuit tutissimum videri. Proinde non vanus opinor hariolus Insularum provinciam, quam Vespasianus dicitur instituisse (id enim quominus nobis persuadeamus (v. pag. 514.) obstat etiam Plinii XVIII, 57. auctoritas), significari sentio, neque Noster ab Hieroclis designatione multum adeo recedit, ubi Wesselingium vide p. 685. Atque libellus Provinciarum Romanarum Eutropio Verheykii subiunctus p. 766. duodecim Asiae regionibus Cycladas ut novissimam annumeravit; porro Expositione totius mundi pag. 270. eas singularem provinciam, suo iudici subiectam, videmus haberi.

526. Afferunt Steph. v. *Δῆλος* et Constant. Porph. de Them. I, 17. *ἐκύκλωσαν* D. M. *ὄνομα* Pal. Schell.

527. Laudat Etym. M. v. *ῥύσια.* Hanc vocem, quam Heynius ad Il. XI, 673. de donariis percepit, an poeta rettulerit ad expiationes precesque Apollinis averrunci, haudquaquam exputo, neque hanc diiudicationem instituit Dorvillius singulari commentario de Delo Miscell. Observatt. Vol. VII. T. 1. Sed magna tamen probabilitate commendatur ea sententia, cum et paeanes isti praesertim generi venerationis inservierint, et *προσόδια*, velut Pindari *εἰς Δῆλον* Ceorum in gratiam compositum, Eumeli Messeniis conscriptum ac Pronomi carmen in usum Chalcidensium, a tali proposito non ita longe recesserint. Nunc quidem unice de conventibus Ionum solennibus cum uxoribus atque liberis ac theoriis maxime, quas quinto quoque anno insigni cum splendore et chororum apparatu D e l u m transmittere solebant, de quibus late disseruit Taylorus ad marmor Sandvicense, constat primum Thucydidis loco qui est classicus III, 104. auctoritate hymni Homerici communito; cui sunt addenda quaedam indicia singularum civitatum, ut Chiorum apud Herodot. VI, 27., quarum contentiones multum superavit ornatissima Atheniensium pompa, plenius explicante Plutarcho Nicia c. 3. Talis legationis dignitatem Hyperides orator clarissime dicitur implevisse, habito Deliaco sermone, cuius fragmenta Ruhnkenius indicavit h. crit. oratt. p. LXX. Accedit vero quod carmina praestantissimorum poetarum his festivissimis Ionum saltationibus sacrisque decus conciliaverunt eximium, inprimis Olenis, Pindari, Bacchylidis, quos qui tangit Callimachus h. Del. 28. ipso eo hymno superiores ingenio suo conabatur aemulari. Amplius quiddam in quo causa religiosi concilii praesertim aevo seriore continebatur iniecit Strabo X. p. 486.: *ἥ τε πανήγυρις ἐμπορικόν τι πρᾶγμά ἐστι*: quod ne longius arcessitum putetur, cavet incredibilis servorum mercatus, qui Deliis praeter alios turpissimam inussit maculam: v. Heyn. Opusc. Academ. Vol. IV. pag. 134. Multos huius quaestionis locos passim suo more tractavit Spanhemius annotationibus ad Callimachum, quo quidem neminem facile allegaverim; praeterea Heynius quoque, sed parum distincte, rem attigit ad Aen. IV. Exc. II. Tandem aliam Deliacae panegyris consuetudinem, ut primo vere populi solerent congregari, ex uno hoc loco

iussit observare Freretus Commentt. Acad. Inscr. T. 26. pag. 211. Sed accedit Theognidis quoque significatio v. 777.: unde Wernsdorfius ad Avien. 705. argutans redarguitur.

528. *ἱσταμένου* D. M. R. a. e. h. Bodl. 3. Eton. cod. Pet. var. l. R. et H. Steph. Eust. Paraphr., quod assensum tulit tum Brunckii, comparantis Oppian. Halieut. II, 509., tum Arntzenii, qui hic quoque ad Perizon. in Aelian. II, 25. provocavit; sed ne ea quidem accurate nostro loco conveniunt, quae Musgravius collegit in Soph. Philoct. 175. At procul dubio haec varietas fluxit a celeberrimo versu Od. *τ'*. 519. (cf. annot. ad 27.), neque est ut potiores codices in usum vulgatae requiramus. *ἔαρος* x. *ὄρεσιν* b. Pal.

529. *κνῇ* a. quod propius videatur ad Passovii scripturam *κνεῖ* accedere, quae quidem contractio non cadit in epicum; sed *κνέι* satis praestant Theognis v. 1081. (39.) et oraculum ap. Herod. V, 92, 2. Omnino *κνέιν* inter et *κνεῖν* quale discrimen intercesserit, quod Buttmannus cum aliqua dubitatione ita definivit, ut simplex vocabuli species extiterit in citeriore Graecitate, alteram antiquior usus vindicaverit, quaestionis istius eo molestior est diiudicatio, quod et ab accentu plurimorum locorum ratio pendet, et verborum in *εω*, quae amplificationem a simpliciore forma susceperunt, cum Iones ac poeta vetustissimus quisque ea in varia genera diffuderint, non eadem obtinuit sententia. Inest enim non modo vis frequentativa, sed etiam licentia in vocibus extendendis atque in proferenda sonorum quadam ubertate versata; postremo necessitas et ingenium epicae poesis plurima procudit, ut ne primaeva vocabula nimis tenuem in ambitum dilaberentur. In quibus ut sensuum diversitas ita consuetudo turbavit vel maxime; nos igitur summo opere cavebimus, ne qua veritatis indicia cupidius oblitterentur. Velut in *κνώ* sive *κνέω* veterum exemplorum quae praesens tempus contineant neque numerus suppetit neque diserta species omni remota ambiguitate; sed potest tamen locis Herodoti, Nicandri, Arati, aliorum adhibitis *κνέω* ab Ionico more natum esse videri. *λιγύφθογγος*, quod omnes editiones ad nuperam usque retinent, damnat et aurium iudicium et usus optimi cuiusque poetae in consonantibus corripiendis ad certas regulas adstrictus, addubitavit iam annot. H. Stephanus, reiecerunt Wakefieldus Spohniusque. Qui quod

restitui iubent *λιγύφωνος*, praestant D. M. R. S. a. b. e. Bodl. 1. 3. 4. Cantab. Eton. cod. Pet. Ald. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. Similia scribae, quos summa adiectivorum varietas lusit, cum numerorum labe saepius invexerunt, ut cum *ἑκατογκάρανος* et *ἑκατογκέφαλος* permiscent.

530. *ἐπιπαμφαίνουσιν* M. V. ad 104. Nitentes Sporades quod cum astrorum frequentia contenduntur, ad numerosam eorum vim Hillius referebat; qualis comparationis subtilitas fortasse paucos tenebit; argutam vero sententiam neque cum orationis habitu coniunctam Holstenius hanc instituit: ,,elegantissime, ait, Sporades stellis comparat, nam in coelo etiam stellae quae ad certos asterismos non rediguntur Sporades appellantur; ita Schol. Apollon. Rh. et Aratus (fort. 389.)." In Apollonio quidem (I, 239. sq.) haud obscura similitudinis vestigia percipiuntur: *οἱ δέ, φαεινοὶ ἀστέρες ὥς νεφέεσσι, μετέπρεπον*: quamquam similitudinis non de genere recondito petitae. Verum quasi per nebulam Eustathius divinavit, quod ab argilla per Sporadas candidissima causam splendoris derivat, quam quidem etiam cum Cycladibus (cf. annott. ad Horat. C. I, 14. extr.) recte communicasset; quippe plerarumque Aegaei maris insularum conformationem e lapide calcario (*Kalkstein*) ductam esse multorum est observatio. Sed Dionysius unice conspectum insularum longe patentem, quae tum altitudine superemineant perinsigni, tum admirabili quodam nitore oculos praestringant (v. Clark. *Trav.* T. III. p. 89. 244.), declarare volebat, id quod certissime e significatione Herodoti II, 97. eruitur; quem proxime similitudine orationis attingit Seneca Qu. Natt. III, 27, 12. ergo insularum modo eminent montes et sparsas Cyclades augent, [et] ut ait ille poetarum ingeniosissimus —: omnia pontus erat; deerant quoque litora ponto. Compara Stephanum quoque v. *Ἀστέριον*: *οὕτω δὲ καλεῖται διὰ τὸ λαμπρόν, ὅτι ἐφ᾽ ὑψηλοῦ ὄρους κειμένη τοῖς πόῤῥωθεν ὡς ἀστὴρ φαίνεται.* Eundem sensum innuit opinor etiam Cicero de Rep. II, 4. Quid dicam insulas Graeciae? quae fluctibus cinctae natant paene ipsae simul cum civitatium institutis et moribus. Unde Sophocleo quoque *Σαλαμὶς ἁλίπλαγκτος* (Ai. 597.) sua veritas constabit. Quas igitur ampullas orationis Aristides (Panath. T. I. p. 96 Ox.) iactavit in laudibus Athenarum: *αἱ δὲ ἐπίκεινται πανταχόθεν πεποικιλμέναι*

Κυκλάδες καὶ Σποράδες περὶ τὴν Ἀττικήν, ὥςπερ τῆς θαλάσσης ἐξεπίτηδες ἀνείσης ἀντὶ προαστείων τῇ πόλει, χοροῦ σχῆμα σώζουσαι· — — δύνανται γὰρ ὅπερ τοῖς βασιλείοις τὰ προπύλαια, καὶ σελήνην ἀστέρες ἐγκλείουσι, ποιητὴς ἂν εἴποι τις: equidem in facetiis sophisticis iudicaverim, cum praesertim in elegantia sese consimili iactet Alciphro II, 3. His vero compositis nondum satis apparet, quantum sit fidei habendum dictis Schol. Apollon. I, 1165.: *εἰσὶ δέ τινες οἳ (τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἐπώνυμον γεγονέναι φασὶ) διὰ τὸ θεωρεῖσθαι δι' ὅλου τοῦ πελάγους τὴν παρακειμένην γῆν.*

531. *ἀνεφέλοιο* praeeuntibus novissimis editoribus expressi simplici *ν̄*, quod exhibent A. B. M. b. Ald. Pal., Brunckio probatum, qui Clarkium conferri iussit ad Od. ζ'. 45.: ipsum potius videas de similibus ad Apollon. I, 1271. Schraderi rationes, quibus eum praef. ad emendatt. p. VIII. Buhl. ad Arati Dios. 94. (nam Batavi liber non est praesto) metri gratia *ἀννέφελος* ait flagitasse, ignoro. *ἂν νεφέλου* D.

532. *νεφέλη* R. *βιασσαμένου* G. *βιασαμένου* Pal. Schell. d. x. utrumlibet videtur Vaticanum dicere Dorvill. ad Char. p. 268. In *βιάζεσθαι* sufficiant vel quae congesta in Theocr. XXII, 8. extant.

533. *τῆς* Pal., unde *τῆς* Passovio placuit: v. ad 358. *ὑπό* z. *ἐνθάδε* aliquot libri. *ἔνθα καὶ Κάμνος* S. *Κῶος* marg. R. Pal. Schell. cod. Pet. i. var. l. R. Steph. Caunus, urbs illa Cariae florentissima, de qua erudite prae ceteris disseruit Wesselingius ad Hierocl. Synecdem. pag. 685., multorum in offensionem incurrit, merito suo in hoc quidem insularum recensu. Quare cum isto nomine nusquam innotuisset insula, Hillius duplicem coniecturam excogitavit, quarum alteram utram auctori, nisi quis haud levem ei mallet errorem imputare, tribueret, hanc *Κώα* sive *Κῶος*, illam *ἔνθα Κάλυμνα*. Quarum hanc temerariam, priorem, utut codicum quadam auctoritate suffultam, incertam esse iudico, neque Wassius (ut alios praetereaın, inprimis Schrader. ad Avien. 713.) ad Thucyd. VIII, 41. idoneis persuasit argumentis *Κώα* et *Κῶος* invaluisse; nam poetis *Κόως*, Latinis Cous licuit proferre. Apollonius, quem Parthenius auctorem adhibuit, an *Καύνῳ* poemate hancce difficultatem elevare potuerit, libet addubitare; sed poetam potius ingenio suo frui patiemur. Nam et Caunum inter vetustos scriptores qui reponeret in insula minime

afferri posse crediderim; neque nomen momenti maioris aliquanto tutum aut promptum est facili emendationis specie comminisci. Nisi forte vel a consuetudine seu rei nauticae, quae Cauni Rhodiorumque ventum notavit (ut Auctor de ventis Aristot. libello de mundo praemitti solitus: *ἐν δὲ Καύνῳ Μέσης, ἐν δὲ Ῥόδῳ Καυνίας*), sive communis vitae, quae Caunum Rhodiis vectigalem eadem finium natura complecteretur (unde Hesychiana, *Καυνός . . . καὶ πόλις Ῥόδου,* vindicanda sunt ab Heringae Observatt. p. 226. censura), istiusmodi memoriam existimabimus esse repetendam; vel peninsulae formam in causa fuisse, ut Caunus insula diceretur: cuius licentiae congessit idem quem laudabamus Wesselingius exempla ad Anton. p. 517. 522. Adde Steph. v. *Φασηλίς*, qui Herodianum ait id oppidum inter insulas retulisse, et Agathemerum, qui Mycalen inter insulas recenset p. 3. Hoc tantum addo, si quis inde usus possit existere, apud Strabon. I. p. 44. ubi nunc *Γαῦδον* receptum est libros universos in *Καῦνον* consentire.

534. De veneratione et sacello Samiae Iunonis omnia sunt pervagata, cui quidem ab antiquissima inde aetate fuerit insula consecrata, unde Partheniae nomen et fluvii Parthenii, quo accessit cascum deae signum ligno confectum, de quo complures extant eruditorum contentiones ad Callim. fr. IV. Apud Homerum tamen, id quod memorabile est, mentio Samiae sedis iniicitur nulla Il. δ'. 52.

535. Dionysium an suam enarrationem attigit Eust. ad Od. γ'. p. 1462, 32. De Pelinnaeo, cuius ad radices Chios civitas subsidebat (nam quod Mannertus VI, 3. p. 327. Dionysium notavit, fecit ille nullo sententiae suae firmamento permotus), tot sunt opiniones exortae, quot capita. *Πελληναίου* quod edebatur, Hillius defendit collato Plinio V, 38., in quo apparet eum frustra fuisse, quandoquidem ista forma vitiatis ubique lectionibus innititur: adeas modo Valcken. ad Adoniaz. p. 352. Ac scripturam istam poterat vel *ἠλιβάτοιο*, quod praestantissimi codices in variis corruptelis tuentur, in suspicionem adducere. Namque hanc exhibent varietatem *ἠλιβάτοιο Πεληναίου* A. B. D. M. R. Bodl. 3. 4. Eton. cod. Pet. (cui tribuunt alii *Πελαιναίου*) a. b. m. Ald. Paraphr. var. l. R. Steph., probante Spohnio: quae librorum vel optimorum discrepantia ne ipsa quidem habet quo se tutetur, utpote levi aberratione de vulgato

deflexa, prout intelligi iubet Schol. Cod. Pet.: *λέγει δὲ πρὸς τὸ Πελληναῖον εἶναι τὴν Χίον, οὐ τὴν νῆσον, ἀλλὰ τὴν πόλιν.* Postremo quod recepimus *ἠλιβάτοιο Πελινναίου* ad fidem G. Bodl. 2. Pal. d. x. (sed in utroque *ἠλιβάτου*) var. l. R. Steph., plerorumque tulit calculos, Salmas. ad Solin. p. 607. Bocharti Chan. p. 383. Holstenii in marg. et ad Steph. Byz. pag. 249. 357. Brunckii; fortasse etiam Scaligeri, quem Holstenius docet consignasse *γρ Παλλιναίου*: eodemque alludit Pelinae Avien. 714. *ἠλιβάτοιο Παλαιναίου* Schell. et simile Nicephori commentum. Eam vero diversitatem non tam ex codicibus quibusdam, quorum omnino in tali disputatione per est exigua auctoritas, sed ex certiore auctorum regula diiudicabimus. Nam praeter Steph v. *Πέλιννα* (coll. v. *Χίος*: *ἔστι καὶ ἑτέρα πόλις Καρίας Χίος, ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Πελληναῖον,* *** *ὑπὸ πέζαν·* quibus apparet laciniam huius ipsius versus extremis inesse.) Strabo XIV. p. 645.: *εἶτα τὸ Πελιναῖον, ὄρος ὑψηλότατον τῶν ἐν τῇ νήσῳ,* leviter ille refingendus; porro Schol. Pind. P. X, 6.: *Πελινναῖον, πόλις Θεσσαλίας, — ἀφ' ἧς καὶ τὸ ἐν Χίῳ ὄρος ἐκλήθη*: quo referri licet nummum, quem Clark. *Travels* T. VII. p. 54. ad Achaiam pertinere voluit, hac inscriptione, *ΠΕΛΙΝΝΑΙΩΝ*: adde Hesychium, *Πελινναῖος, ὁ Ζεὺς ἐν Χίῳ·* ubi allegat interpres ad insequentem annotationem, *Πελλάνιος, Ποσειδῶν ἐν Κυρήνῃ,* in quo iudicium eius desideramus. Hesychius enim dum more suo prima in littera labitur, digammon, id est *Γ*, et Γ confudit, siquidem usum digammi Cyrenis viguisse, in hoc ipso numine Tzetza in Lycophr. 749. collato (*Ἀμφίβαιος, ὁ Ποσειδῶν παρὰ Κυρηναίοις*: v. Commentt. in Pindar. p. 268.) observavimus; adde *Εὐγάμμωνα* Cyrenaeum, Cyclicorum poetarum novissimum. Hinc efficitur perspicue, *Ἑλλάνιος Ποσειδῶν* ut praecipuis quibusdam Cyrenaeorum religionibus floruerit, de qua cognominis ratione consulendus Valck. ad E. Hipp. 1122. et ad Herod. IX, 7. Sed ut ad instituta redeamus, licet cum Mannerto coniicere Pelinnaeum marmora continuisse, neque alio videntur quas ait Cicero de Divin. I, 13. Chiorum lapicidinae pertinuisse; easque significavit etiam Theophrastus de lapid. 6. 7. Praeterea recentioris aetatis peregrinatores tum montium insignes moles, quibus Chios a mari contemplantibus horrere videbatur, tum marmorum variamque lapidum praestantiam admirantur: v. Clark. T. III. p.

236. sqq. Ceterum ἠλίβατα δένδρα arbores apricas dicere conatus est Agatharchides de rubro mari pag. 61., unde Buttmanni rationibus Lexil. II, 94. accedit aliquid momenti.

536. δ' om. M. m. x. Ald. antea κεῖσε b. παραφαίνεται D. R. Eton. var. l. R. Steph. ἀναφαίνονται b. ex Eust. Eandem praepositionum confusionem vide v. 186. Colonias illas quae circa Lesbon sedes ceperunt tetigit Ruhnken. ad Vellei. I, 2. cf. Müller. Orchom. pag. 477.

537. εὐρυχώροιο D. M. Pal. Schell. x. Ald. Frequentissima illa varietas poeticae vocis, cuius significationi nullum musicae liberalisque disciplinae subesse videtur indicium; usum illustravit Taylor. ad Demosth. Mid. p. 591. Reisk. Nuper tamen V. D. Dor. II. pag. 328. explicationem inde petendam esse pronunciavit, quod Spartani forum appellaverint χορόν, nulla quidem probabilitate: nam quod Pausaniam ille exhibuit, is etiam Χιτών III, 16. tanquam Laconicae dialecti proprietatem commemorat, ab eo genere sermonis ductam, quo nomina locorum plurima continentur, quibus copia rerum singularium vendi vel proponi solitarum memoriam appellationis commodavit: v. Piers. ad Moer. pag. 351. sq. Neque χορὸς ille Μαίρας quem idem scriptor VIII, 8. designavit huc conferri posse videtur. Praeterea haud pauca suppetunt, ut Μεσσήνην εὐρύχορον Tyrtaeus fr. VII. dixit, quae liberalius decet interpretari. L e s b i o s montes parum conspicuos monumentis auctorum recenset Plinius V, 39. Sed T e n e d i saxosam naturam, quae vini tantum praestantia inclaruit, certiore in luce vetustum insulae nomen Leucophrys (v. Heyn. *Antiquar. Aufs.* T. I. p. 109. sq.) collocavit.

538. μέγας Bodl. 2. Soloecismum μέλαν ζόφον Apollonio II, 921. ubi μέγαν extabat Brunckius affinxit. καί om. Pal. Istam h y p e r b a t i formam (cuius cum variae sint rationes in particula καί, tum inprimis quae pertinent ad praepositiones transferendas tractaverunt Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 1064. et Böckh. ad Pind. Ol. VII, 25.) recentioris potissimum aevi scriptores sibi concesserunt, quorum inter locos huic simillimus est Callim. h. Del. 324. κέν Schell. τέ M. Ald. πόντος marg. R. ἀμφ' b. ἥησιν quod epicam mentiebatur licentiam in ἴησιν immutavit Brunckius cum R. Steph. et codd. nonnullis, sensu etiam flagitante; quamquam

Melanem sinum parum subtiliter fecit in Hellespontum diffundi, quem Aegaei maris intercapedo distinuit. Accurate descripsit eum Oppianus Halieut. IV, 515. sqq.

539. *βορέῃ* G. Bodl. 2. a. z. Deinde *ἔπι* scribendum fuit, vel simpliciter *βορέηνδ'*.

541. *δέ τι* Pal. pr. *δέ τοι* Schell. *δέ τις* (τοι) b.

542. *μεγαλώνυμος* D. M. (*γρ πολυών.*) R. Bodl. 3. 4. Eton. cod. Pet. a. z. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. Vocem om. x. Hic vero ne quis interpolationis id genus quod supra in v. 407. observavimus extitisse suspicetur, cavet tum deterior librorum auctoritas, tum potior vulgatae probabilitas: ut vocabulum Orphicis maxime vatibus vulgare, et sublimiore quadam notione nobilitatum, quamobrem Aristoph. Nub. 565. id irrisisse videtur, petitum existimari possit e v. 860. Non enim de multitudine cognominum agitur, quae quidem in Leuce nulla fuerit, etsi Hillius pro sua industria cumulum sibi videbatur apposuisse, Leucen, heroum insulam, Achilleam; sed celebritatem vetustis carminibus ratam propagatamque variis litteris intelligemus: qui locis aliquibus subest significatus a Spanhemio comparatis ad Callim. h. Dian. 7. Princeps nimirum Arctinus Aethiopide semina istius fabulae sparsit; deinde Stesichorus arte magnifica tanquam integrum amplificavit argumentum (quod e Pausan. III, 19. extr. facile colligitur), neque Alcaeus quem ad partes vocavit Eustath. ad 306. potuit illam famam ignorare; deinceps excoluerunt Argonauticorum conditores, unde paulatim perfecta materies ad omnem poesin redundavit uberrime, id quod Pindarus manifestum fecit atque Euripides, quo redire puto quam obscuriorem eius mentionem iniecit Epinomidis auctor extr. (*εἴτε τις ἐν ἠπείροις εἴτ' ἐν νήσοις μακάριος ὢν ζῇ*); tandem auctores sectae Alexandrinae, cum liberalem fingendi campum remotissima solitudo concederet, beatorum sedes ad Leucen transtulerunt, quo cum maximus heroum numerus conveniret, tum Achilli Medea sive Iphigenia socia potuit adiungi; quos inter Nicandrum Antonin. Liber. 27. diserte profert, quae ipsa fuit Lycophronis v. 187. sqq. doctrina; eorumque societati sunt ascribendi Conon narr. 18. enarratus a Kannio, ac Dionysius noster; omnium autem profusissimo sermone ornavit Arrian. Periplo pag. 21. sqq. Cuius integrius exemplum qui versavit Leo Diaconus

singularem nobis memoriam prodit IX. p. 92. sq. *'Αῤῥιανὸς γάρ φησιν ἐν τῷ Περίπλῳ, Σκύθην 'Αχιλλέα τὸν Πηλέως πεφηνέναι ἐκ τῆς Μυρμηκιῶνος καλουμένης πολίχνης, περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην κειμένης, ἀπελαθέντα δὲ πρὸς τῶν Σκυθῶν διὰ τὸ ἀπηνές, ὠμὸν καὶ αὔθαδες τοῦ φρονήματος αὖτις Θετταλίαν οἰκῆσαι*: additis etiam Achillis saevitiae quibusdam indiciis. Adde quod *μεγαλώνυμος* longe sublimiorem videtur quam pro insula notionem accepisse. Superest ut religiones quasdam a Graecis istius orae habitatoribus in Achillem moneamus esse collatas, teste lapide quem Olbiopolitae inscripserunt *'Αχιλλεῖ ποντάρχῃ* apud Clarkium *Travels* Vol. II. p. 362. ed. quartae (coll. Rochettio infra laudando p. 21.). Idem vero doctissimus vir Leucen sibi visus est in deserta quadam S e r p e n t u m i n s u l a deprehendisse, quae Danubii ostiis adiacet forma longiuscula, quaeque et navigatorum commentis formidolosis in nominis quandam sanctitatem pervenerit et nube maritimarum avium candidam speciem prae se ferat: v. Vol. II. p. 394. sqq.

543. *ἐπωνυμίαν* b. d. ed. Vind. cf. ad 647.

544. Tetigit mentionem candidorum animalium Tzetz. ad Lycophr. 188. *τάπερ ἐστί* G. b. m. Pal. Schell. Ald. var. l. R. Steph., quod affert Casaub. ad Strab. VII. p. 469. Alm. Creberrima quidem diversitas et in promptu posita (v. Schaef. ad Greg. Cor. p. 386.); hoc tamen loco vulgatum nemo non dignitati poetici sermonis aptius esse confiteatur, cum talis sententia, q u a e c u n q u e i b i a d s u n t i n e a q u e v e r s a n t u r, altera sit amplior, neque illa contineatur. *κυνώπετα* Schell.

545. sqq. Vulgaria menda sunt haec: *κεῖθι τ'* b. *τὲ* om. D. *ἐλίσσεσθαι* x. *βήσας* D. cf. Strab. IX. p. 426. *ἀριστήεσι* b. *ὀπηδεῖ* hic quoque R. Schell. ed. R. Steph. v. ad 403.

548. *ἐπήρατον* D. M. et m. (*γρ ἀκήρατον*) R. Bodl. 1. 3. e. var. l. R. Steph. Ald. Hanc cum permultis varietatem, quoniam tanta fuit librariorum in commutandis epicorum formulis licentia, in adventiciis iudico, quas a simili quadam orationis forma potuerunt arcessere. Ceterum versus sententia ieiunior aliquanto iacet, ac suspicionem debet interpolationis afferre. *ἔλαχε*: v. ad 264.

549. *δέ κέ τοι* A. G. Pal. b. d. x. *δὲ καί τοι* Schell. *ἀνὰ Βόσπ.* D. M. R. Bodl. 1. Eton., quam correctionem usus praepositionis exquisitior et a pedestri genere rece-

dens videtur provocasse. Cf. ad 747. εὐθύς quod vulgabatur, nulla sane causa intercessit quin corrigeremus, legitimum ἰθύς reponendo ex A. B. G. M. S. Bodl. 4. Pal. a. b. d. var. l. R. et H. Steph., quamquam εὐθύς si quis praefracte tueretur, Pindarica P. IV, 148. I. VIII, 89. potuerunt depromi. Sed nostrae lectioni suffragantur Hermanni quoque rationes ad Orph. Argon. 1041. propositae; adde *Letronne sur Dicuil* p. 155. ἰόντι σοι Schell. quod ad τοὶ spectabat explicandum.

550. ἄλλῃ G. ἀπειρεσίᾳ M. Tauricam Chersonesum, quam Eustathius interpretatione haud operosa composuit, Hillius negavit ad hanc orationem quadrare, quoniam et in sinistro Maeotidis latere et in adversa Taurorum parte civitates quas poeta dicit floruerint; unde peninsulam potius significari collegit ad dextrum Bospori ac paludis porrectam. Tanti scilicet optimo viro fuit sapere, quem tum verba Melae ambigua I, 19, 15. fefellerant cum Is. Vossio, tum vero parum percepta ratio sermonis in errorem abduxit. Nam ἔνδοθι, quod primum erat expendendum, hic quoque (v. modo 508.) extremitatem eam peninsulae declarat, quae Maeotidem tanquam in anguli loco subiuncta concludat: nisi forte Tauricam in media palude potuisse collocari censebis. Deinde vero quod δεξιτερῇ praeter locorum naturam inferri videtur, illud prorsus ad ἐστήρικται respicit, utpote ab ambitu maris terraeque Cimmeriae compositione petitum, nauticis rationibus neglectis; unde repugnantia tollitur, si quam huic cum superioribus vss. 158. sqq. intercedere statueris, qui quidem navigationis per Pontum instituendae proprietatem enarrabant: nempe priore loco maris descriptio, hic insularum situs atque ordo nativus agebatur. His confectis ἧς ἔπι ad λίμνης Μαιώτιδος redire quivis sponte intelligit. Argumenti summam ipsamque sententiam eximie Strabo XI. p. 495. adumbravit, qui Phanagoriam mercatoribus, cum ex Maeotide barbarisque ulterioribus adveherentur, Panticapaeum a mari delatis emporium praestitisse tradit; neque reprehensionem ille meruit Mannerti IV. pag. 328.

551. δεξιτερή G. R. Bodl. 3. Pal. b. (m. sec.), quod Holstenius ex Avien. 731. comprobavit, sed Graecitatis illud admodum incertae; neque plus verisimilitudinis habet δεξιτερῆς D. S. Bodl. 1. Eton. b. pr. Utrumque

memoravit var. l. R. et H. Steph., neutram in partem valet Prisci. 563.

552. Tetigit Steph. v. *Ἑρμώνασσα.* *ἐνὶ* D. (marg. *ἔπι*) R. *Φαιναγόρη*: v. annot. ad 915. *εὔκτιστος* D. R. Pal. Schell. *Ἑρμώνασα* b. De Milesiis Phanagoriae conditoribus res est explorata, minus opinor de Hermonassa constare; nec liquet, Teii principes locorum fuerint habitatores, quibus vulgaris consuetudo Milesios supposuerit (cf. Müll. Orchom. p. 291.), an utrorumque cives in oppidis condendis inierint societatem; nam qui Miletum eiusque colonias disseruit, Rambachium nulla tetigit dubitatio pag. 55. Ceterum Bosporanorum respublicas opulentissimas nuper singulari libello, cum paucis nostras urbes de Colon. Gr. T. 3. p. 393, 94. indicasset, exponendas sumpsit *Raoul-Rochette Antiquités Grecques du Bosphore-Cimmérien. Paris* 1822.

553. *ἔνθα τοι* Pal. i. *ναίουσιν* G. Pal. Schell. b. d. i. x. *ἔγγονοι* G. Bodl. 1. 2. 4. Pal. d. i. var. l. R. Steph. Utramque vocem cuius fluctuationem attigit Brunck. ad Arist. Eq. 786. vanum grammaticorum acumen discriminavit, quamvis lenitatem recentioris pronunciationis in istis versatam esse constet. *γαίης* M. x.

554. *ἐν δὲ μέν* S. *εὐκλέες* b. *ἀγακλευῆ ἄλιον* x.

555. *παραῤῥόον* (sive seiunctis vocibus) D. R. a. Par. 2708. ap. Boiss. ad Philostr. pag. 467. var. l. R. Steph., de qua scribendi ratione dictum ad v. 470. *παραὶ ῥόον* quod Stephani afferunt nusquam est repertum; sed tertiam eorum diversitatem *περὶ ῥόον* recentissimi libri Pal. Schell. R. marg. consignaverunt, profectam fortasse a correctoribus, qui nollent insulas ultra complexum oceani positas admittere; cf. v. 565.

556. *περίδηλον* Schell. Similiter Hesychius: *εὔσημον, εὔδηλον.*

557. *ὁποίον* D. h. *ὁπποίον* R. Bodl. 3. var. l. R. Steph., deinde *τ'* om. Schell., *δ'* una videtur Aldina expressisse, quod irrepsit in ed. Matth. Pendet vero ista lectionis diversitas an interpolatio ab sententia verborum *ἀνέμοιο σφυρόν*, quorum insolentiam advertit Eust. ad Il. *β'*. p. 310, 12. Duplicem comminiscebatur Hillius rationem, qua figurae audaciam mitigaret, quippe dubitans, numne bifariam geographi mundum in dextram sinistramque partes dispertierint, an potius translationis vis ab imis montium recessibus fluxerit, quasi hemisphaerium sit versus horizontem in montis similitudi-

nem multam devexum. Habes difficilem doctrinam, eamque erroribus satis manifestam, cuius fructum non alium percipimus, nisi ut invenusta compositionis obscuritas nec proposito conformis in tenuem poetam coniiciatur. Dionysius enim adeo non accuratam locutionis sententiam curavit, ut ne ventorum quidem tractus in continua narratione, qua remotissimas terrarum regiones satis habet adumbrasse, significare voluerit. Ex quo fit, ut Priscianum recte putemus elocutum sua v. 569. p o s i t u m r e g i o n i s e t o r a s, cui Schraderus a u r a s pro nimia subtilitate obtrudebat. Verum illud, quod eidem Britanno reperimus obversatum, gravius continere videtur momentum, quia vetustissimi homines gemina ventorum notione, austro boreaque, reliquos solent complecti: v. Ukert. Geogr. I, 2. p. 171.; sed videtur tantum: neque enim usquam demonstraveris a vulgari scientia ventorum Nostrum recessisse. Igitur tota disputatio pendet a recondita dictionis proprietate. Quod enim oratio spiritum sublimiorem ac peregrinum quendam colorem refert, *ἀνέμοιο σφυρόν* a poetarum Alexandrinorum exemplo proxime repetendum est, qui cum copias similitudinum ad formam et decorem novi sermonis componerent, talorum illi significationem coniunctam esse voluerunt cum finibus rerum extremis, sed in stabili condicione repositis. Ac vestigia quaedam epica dictio liberiorem in usum informaverat, cui fuerit *σφυρόν* haud infrequens in montium *ὑπωρείᾳ* vocabulum, eaque Theocritus excepit XVI, 77. *οἰκεῦντες Λιβύας ἄκρον σφυρόν*; longius alii processerunt, quibus *ἐπ' ὀρθῷ σφυρῷ* similisque figurarum elegantia placuit: v. Pind. Isthm. VII, 19. Callim. h. Dian. 128. Omnino locorum naturam cum singularibus quibusdam membris humanis conferri exemplorum vi Eustath. ad Il. *β'*. p. 308. sqq. uberrime demonstravit, quam contraxit aliquantum ad Dionys. 809. Quod si voc. *ἄνεμος* illam potestatem adiungimus, quam geographorum usus ratam habuit in regionum tractu coelique declinationibus exhibendis, Dionysium conficitur sedem atque certam qua tanquam fulcro nitantur insulae diversis in partibus (v. ad 518.) stationem innuere. Id quod ille praestat, quatenus ab oris occidentalibus ad orientem usque progressus oceanum perlustravit, cum internum mare esset totum emensus. Hinc duplex orbis conformatio debet enasci, quo cum *ὁπποτέρου* nescirent referri, dilutiore

commento ὁπποίου scriptoris consilium extenuabant. περί Bodl. 1. 3. Pal.

558. βουτρόφον x. βιότροφον G. βιοτρόφον var. l. R. Steph. βοητρόφον Schell. ἐρύθυιαν b. Erythia num habuerit locum in rerum natura, variae sententiae doctissimorum virorum extant; ut quas Hillius antiquitatis opiniones fuse reddidit, et Gallus de la Nauze Comm. Acad. Inscr. T. 34. p. 175. sqq. Ac plerique satis habent insulam ad Gades vel viciniam eius amandasse, dum vetustorum auctorum neque studiorum libertatem et ingenia neque peritiam regionum expendere curant. Verum illud tamen extra controversiam videtur esse positum, Heraclearum conditores fabulis suis istum de Geryonis habitatione locum adiecisse tanquam cumulum variis coloribus exornatum; inter quos familiam procul dubio duxit Stesichorus Geryoneïde, id quod fragmenta quantumvis rara testantur. Hic ne quis a poetis et Ionum historicis certam fidem ac bene munitam exspectet, continuo persuasione vetustioris aevi, mythographorum memoriae tradita, satis esse cautum existimamus, quod Gades et Erythiam in Oceano reponeret: cf. intpp. Herod. IV, 8. Hinc fluxit multiplex interpretationis via, velut Ephorus ap. Plin. IV, 36. Gades cum Erythia permiscuit, et vero alii etiam, argutuli homines, quibus Steph. v. Ἀφροδισιάς usus est, insulae Iberiam inter et Gades mediae Erythiae nomen indiderunt; Ptolemaeus adeo, quem litteris potius mathematicis quam criticae litasse novimus, accuratum eius situm commonstravit. Iam quod in sententiis istis componendis multum Heynius sudavit ad Apollod. pag. 159, 160. sane frustra fuit, quippe qui portentum illud, ab antiquissima de cursibus Oceani doctrina et occidentalium partium obscuritate profectum, noluerit in manifestis vestigiis deprehendere. Quo Sturzium hac quidem in quaestione plus vidisse contenderim ad Hellanici fragm. pag. 21. modo illepidae pepercisset fabellae de muliere sua Erythia, quam gregibus scilicet divitiisque affluentem (περιῤῥυτον) turbas narrat quasvis disseminasse. Licuit igitur Dionysio priscum istud commentum in usum institutionis convertisse, admixtis quos epici praescripserant Aethiopibus, suis religionibus annorumque diuturnitate praestantissimis. In quo genere habet quae comparari queant Herodotus III, 23. Ipsa tamen Aethiopum mentio, quos Macrobiorum (v. singularem eorum

laudem Orph. Argon. 1112. sqq.) facit genus, poetam arguit Erythiam in fortunatis insulis retulisse, quarum quae fides per singulas aetates manaverit longum est tradere: v. Gossell. *recherches sur la géogr. syst. des anciens* T. I. p. 144. sqq. coll. annot. ad 485.

559. *παρά* Bodl. 3. propter Avien. 738. iuxta Prisc. 571. *θεουδέος* var. l. R. et H. Steph., quae sensu caret. Deinde *υἷες* Schell.

561. *Γηρύονος* R. Ald., quam tenoris rationem Elmsleius ad Arist. Acharn. 1082. probasse videtur. *Γηρυόνου* A. M. Bodl. 1. 3. Schell. cod. Pet. b. et fortasse Eust. Haec vero formatio fuit Atticis opinor cum labenti Graecitate communis, de qua leviter pronunciavit Verheyk. ad Anton. Liber. c. 4. nam Fischerum aliosque praestat tacere. Sed superest aliquid diligentiore cura diiudicandum, cum saepius etiam libri fluctuent, velut in Strab. III. pag. 148. *Γηρυόνου* quod editi tenebant MSS. reiiciunt, cum V. p. 230. nihil inde proferatur.
ἐπ' D. M. R. (*γρ ὑπ'*) Bodl. 3. m. Ald. var. l. R. Steph. contra Prisci. 574. *ἐπί* multo minus convenit, quamvis ipsum *ὑπό* sensus laboret ambiguitate (nam Wernsdorfii ad Prisc. 597. commentum, opinantis eam vocem ad ulteriora pertinere, praeteriisse decet); nec diffiteri possumus (id quod Gossellinum l. l. T. IV. p. 163. in obscura disputatione non latuit) temere poetam, sed angustiis forsan tabulae permotum, a situ Cassiteridum aberrasse. Quas cum rumores mercatorum publicam in lucem protraxissent, princeps eas usquam terrarum ut erat candidus extare Herodotus III, 115. pernegavit, inde geographorum proximi ad septemtriones ab Artabrorum litore removerunt, in quibus Strabo III. p. 120. Britanniae, quam exiguo ab Hispanis intervallo distineri putaret, oppositas esse censuit; neque vetustus auctor, unum modo Dionysium excipiamus, ab ista sententia recessit. Sed doctrinam de Stannariis in antiquitate nemo pleniorem aut diligentiorem Posidonio proposuit, qui Hispanias Galliasque summa cum perseverantia creditus est explorasse, unde praeter ceteros Strabo profecit eodem extremo libro et ib. pag. 147. Apparet vero has quoque insulas in iis esse portentis habendas, quae callida Phoenicum industria post longinqua commercia cum remotis gentibus instituta comminisceretur, Graecorum ingenium admissa pertractaret, scriptores subsecuti, cum fama stanni Britannici provenisset, assi-

due foverent atque stabilirent; donec aperta narrationis vanitas ut aetate labente hominum memoria exciderent sensim perfecit.

562. ἐννέπουσι libri tres. ἔμεν' D. ἔμμεναι R. Pal. Schell. x.

563. ἑσπερίδας minore littera curavimus exprimendum, quod consuetudine quamvis rariore Graecitatis maxime deterioris innititur, unde εὐγενίς cum similibus quae debentur auctorum libidini in grammaticorum censuras incurrerunt: v. Lobeck. ad Phrynich. p. 452. coll. ad Aiac. p. 368. cf. *Κορσίδα* v. 459. *λειμωνίδος* v. 756. *Παμφυλίδες* v. 854. *Κασπιάδων* v. 1035. Pindarus tamen dudum praeierat periculum *πύλας Γαδειρίδας* fr. inc. XII., et qui *Ἠλεκτρίδας νήσους* protulerant, quos Strabo reiicit V. p. 215. adde *Μινωΐδας νήσους* Apollon. II, 516. *σμῖλον ἐλατηΐδα* Nicand. Alex. 624. *κελέβην Ἀλυβηΐδα* Euphor. fr. VI. Talia quaedam etiam e Nostri consuetudine congerebat Eustath. ad 229. 653. Hesperides vero, quas Beckmannus quoque (*Gesch. der Erfind.* T. IV. p. 367.) ubi de Cassiteridibus agit mirabatur, nec Bochartus Geogr. sacr. I, 39. demonstrabat, prorsus ab hac sententia abhorrent. Modo quod praecedit *νήσους θ'*, in eo neminem istud *θ'* molestissimum offendisse mirum, cum vulgata sedes in vicinia Cassiteridum Iberibus assignet, quos aut ipsarum incolas oportuit pronunciari (prout Cassiteridum memoriam Strabo reposuit in ipsa Hispaniae conclusione, quas Avienus Or. marit. 96. Oestrymnides videtur intellexisse), aut omnino praetermitti, ut suo loco dudum indicatos. At enim, inquit, poetae singulas propositionis partes atque momenta, quae continuo nexu debebant integrum in ordinem sententiae coire, particulis tamen iis solent saepenumero seiungere ac dissecare, quarum vis in copulatione cernitur. Recte: sed illi persequuntur id institutum suo quodam iure, quoties enunciati membra laxiore vinculo continentur ac libero cursu sese excipiunt, velut Euripides, ut hoc utar, Phoen. 799. sq. Androm. 281—83. Helen. 183.: neque vero iidem poetae primariam notionem potuerunt obscura collocatione extenuare. Quod ne committeretur, Aethiopum etiam Erythiae colonorum mentione significante *θ'* expunximus, auctore quidem x. ὅθι D. G. M. R. Pal. b. x. ὅτι Ald. Contrariam varietatem praebet v. 444. κασιτέροιο G. γενέθλην D.

G. Bodl. 4. Eton. var. l. R. et H. Steph. Nota Homeri formula Il. β'. 857. ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

564. ἀφνειόν Schell. παῖδες vulgatum posthabui tum hic tum v. 822. scriptioni ad structuram exquisitiori, cum ἔθνος hic quidem praestarent A. B. G. M. a. b. d. x. Bodl. 1. 2. 4. Eton. Pal. Schell. var. l. R. et H. Steph. Paraphr., altero autem loco A. B. G. M. R. S. b. d. Pal. Schell. var. l. R. et H. Steph., quamquam ibi Brunckius reiecit. Sed in tanta nominum affinium fluctuatione, ἔδος puta, πέδον, γένος et si qua alia id genus occurrunt (cf. annot. ad 213. 505.), quae scribis aliunde vel ob significationis propinquitatem saepius obversarentur, libris obtemperemus necesse est.

565. παρά M. pr. Pal. περί Schell. R. marg. βορεώτιδος D. βορεώτιδος G. Vind. 2. a. βορεήτιδος x. βορεήτιδας corr. M. m. Bodl. 1. 3. Schell. cod. Pet. Ald. var. l. R. et H. Steph., quorum librorum fides non est adeo spectata, unde cum Ursino Matthiae et Passovio debeamus id recipere, cum adversetur etiam optimorum Prisciani MSS. auctoritas; neque βορεῶτις, quamvis et afflictum Schneideri praeiudicio nec cum v. 243. consentiens, ab analogia gentilium non sustinetur, quae Ἀμπρακιώτης perinde atque Ἀμπρακιήτης admiserit cum paucis huiusmodi, qualia Lobeck. ad Phryn. pag. 700. commemoravit. Quo in genere quaedam reperiuntur satis mirabilia, ut Ἀργειῶτις in Schol. Apollon. I, 40. ἀρχάς D. M. (γρ ἀκτάς) R. Bodl. 3. 4. Eton. var. l. R. et H. Steph. ἀρκάς cod. Pet. archas, annotante Arntzenio, in Prisc. 577. cod. Papii et edd. s. a. et Venet. 1476. Equidem in peccato librariorum iudicaverim. Ceterum quae Dionysius de ambabus Britannorum insulis, Albione atque Ierne, disseruit, multo verborum splendore vetustatis sententiam ita expresserunt, ut nihil iis insit, quod Pytheae captum atque Eratosthenis excedat.

567. ἀπερρεύγεται Schell. De ostiis Rheni nullum videtur apud auctores indicium ante Caesaris aetatem extare: v. intpp. Melae III, 2.

568. τὸ Pal. μεγέθη b. pr.

569. νῆσος R. S. Pal. πάσαισι b. πάσῃ Vind. 2. βρετανίων a. fortasse ex scriptura minus percepta. Britannicarum insularum famam perstrinxit Tzetz. Chiliad. VIII, 727. ἰσοφαρίζοι Pal. et coniecerat, si Holstenio fides, Ios. Scaliger.

570. νησμίδων singulari procusum ratione, quae lexicographos ante Stephanum Londinensem fugit, acervum debet parvularum insularum significare (nos *Inselgruppe*), si quidem id ad normam exigimus vv. αἰμάς· τεκάς· λιθάς· πεδιάς· φυλλάς. Sed qui parum ι istud unde formandae voci inculcetur exputaverim (nam veterum interpretum ὑποκορισμόν appellantium inanis est explicatio), suspicor comprobante Prisciano fuisse scriptum νησίδων, de quo dictum ad v. 479. ἤχι γυναῖκες M. R. Bodl. 3. cod. Pet. h. ex aliorum versuum clausula derivatum.

571. ἀντιπάροιθεν M. Ἀμνιτάων viri docti vocant in dubitationem, quamquam levissimae sunt librorum diversitates: ἀμνιητάων A. pr. ἀμνητάων D. Bodl. 4. Vind. 2. Sed ad quos omnis redit disputatio loci Strabonis sunt hi: IV. p. 198. ἐν δὲ τῷ ὠκεανῷ φασιν (al. φησίν, quo Posidonius potuit significari) εἶναι νῆσον μικράν, οὐ πάνυ πελαγίαν, προκειμένην τῆς ἐκβολῆς τοῦ Λείγηρος ποταμοῦ· οἰκεῖν δὲ ταύτην τὰς τῶν Σαμνιτῶν (— τῶν) γυναῖκας, Διονύσῳ κατεχομένας, καὶ ἱλασκομένας τὸν θεὸν τοῦτον τελεταῖς τε καὶ ἄλλαις ἱεροποιΐαις ἐξιλεουμένας (hoc aut ἱλασκομένας uncis compescendum) His alia subiungit ille de mulierum solitudine et cruento laniatu, quae prisca redolent inter Graecos Omophagia, additis quae Artemidorus exposuerat de religionibus Cereris ac Liberae (cf. de insulis Oceani, quas rarissima fama diis utrisque dedicabat, Orph. Arg. 1195. et Procl. ad Plat. Tim. p. 54. extr.), in similitudinem Samothraciorum sacrorum solitis concelebrari. Unde licet in Dionysio ἀνδρῶν de maritis Baccharum interpretari; id tamen discriminis inter utrumque intercedit, quod Strabo singularem habet numerum, cum etiam Plinius quas Noster tractavit insulas impertiat Veneticarum cognomento. Sed poeta tamen eandem in societatem videtur Senam satis vicinam compulisse, in qua Mela III, 6, 3. (coll. Plin. IV, 36.) sagas fatidicas habitasse fabulatur, quae imperium in ventos exercerent inque varias possent figuras transformari: haud secus atque eas Neuris imputabant praestigias, ut luporum formas iis liceret induere; de quo vide quae disputarunt intpp. Melae II, 1, 13. Adde quod in extremo Galliae litore, quod Britanniam spectat, recentior aetas animarum sedes et νεκρομαντεῖα reponebat: v. Gesner. ad

Claudian. in Ruf. I, 123., quem fugerunt disertissimi testes, Plin. XXX, 4. ac Plutarchus de defectu orac. pag. 419. et inprimis Clemens Alex. Strom. VI. p. 268. unde fundamentum totius fabulae cognoscitur: nam iis quae Schedius de diis Germ. c. 42. sqq. congessit minus proficitur. Nihil his subest, quin de quibuscunque populis et barbaris et longe cultissimis, ipsis etiam Graecis Italisque, similia pridem observata conferri possint hodieque usu comprobentur: cf. Tiedemann. de magia p. 63. sq. et Kuhn. ad Pausan. II, 34.; neque strepor Celticorum sacrorum in Cernunni honorem (cf. Leibnitium Opp. T. VI, 2. p. 90.) institutus non potest credi cum Bacchicis ritibus esse consociatus; quamquam querceam coronam scriptores praetervidebant. Accedit autem Hispanarum quoque gentium similitudo in fanaticis saltationibus versata, quam Strabo III. p. 154. adumbravit. Ista igitur quantum potest extricamur; at Amnitae tamen nusquam apparent. Nam repetita mentione Namnitas expressit Strabo p. 190.: *ὁ δὲ Λείγηρ μεταξὺ Πικτόνων τε καὶ Ναμνιτῶν ἐκβάλλει*: unde etiam posteriore loco vulgatum *Σαμνίτων* Tyrwhittus correxit. Sed assentior iis potius, qui vulgatum retinent, cum Ptolemaeus satis distincte S a m n i t a s ab N a m n i t i s, quem populum facit longius a Ligeri remotum, sedium diversitate seiunxerit; neque nunc praefracte deciderim, id quod Mannerto II, 1. p. 167. placuit, discrimen illud ex rei veritate fuisse repetitum. Samnitas quidem Menagius ad Diogenis prooemium studuit aliunde confirmare, merito tamen opinioni diffisus, ita ut cum alios tum hunc Dionysii locum affectum esse suspicaretur. Iam cum *Ναμνῖται* iidem sint putandi, quos levissima mutatione Namnetes vocaverint auctores Romani, *Ναμνιτάων* in Dionysio refingunt Holstenius, Brunckius, Bredovius, contra *Ναννητάων* Ortelius et Schrader. ad Avien. 751. Posterior tamen forma cum apud Graecos auctoritatem non obtinuerit, praefero priorem coniecturam, commendabilem illam sua facilitate, cum caput nominis littera praegressae vocis ultima hausisse videatur; quamvis ordini verborum in rarissima gentis memoria non ausim inferre.

572. *τελέθουσι* D. M. R. Cantab. Eton. x. Ald. var. l. R. et H. Steph. *τελέτουσι γρ* b. *κατά* ultima producta compositum esse ad exemplum Hesiodi (*ϑ*. 417.) monuit Herm. ad Orph. p. 711. *νόμῳ* Vind. 2.

573. *μελαμφύλλου* Schell. *κορυμβῆς* a. *κορύμβοις* Vind. 2. De nigra hederae specie Vossius exposuit ad Virg. Ecl. p. 120. sq. et alibi.

574. *λιγυρόθροος* G. d. x. cf. Aesch. Agam. 56. *οἰωνόθροον γόον ὀξυβόαν.*

575. Tetigit Eust. ad Il. ξ'. 394. p. 994, 22.: *σχηματίζει δὲ καὶ ὁ Περιηγητὴς Διον. οὕτω σύγκρισιν ἑορταστικήν, ἔνθα λέγει, ὡς οὐχ οὕτως οἱ δεῖνα πανηγυρίζουσιν ὡς τὸ δεῖνα ἔθνος.* *Θρήϊκες* G. R. Bodl. 3. 4. Pal. Vind. 2. cod. Pet. b. var. l. R. Steph., fluctuat Eust., voluit Schell. *Θρίηκες*, licenter exornavit Avien. 755. Thraces et almae Bistonides. Huic scripturae non licet aliunde opem parare; reliquam vero poetarum consuetudinem in ea voce tractavit Dorvill. Vann. Crit. p. 386. ac paucis et suo more Draco pag. 43. *ἐπὶ ἠίοσιν* Pal. *ἐπὶ ἰόσιν* G. Vind. 2. *ἐπ' ἠόνεσσιν* R. *ἠϊόνισσιν* D. h. Quod Spohnius *Θρηκὸς ἐπὶ ἠόσιν* existimabat posse tolerari, id sponte videtur inducturus fuisse. Hinc tuearis Orph. Arg. 564. *Ἀψύνθοιο* Pal. Vind. 2. a. corr. b. m. edd. Ald. R. Steph. *Ἀψύνθου* D. Duplicem nominis admodum obscuri rationem memoravit Eustathius; Stephani (v. *Κορπιλοί*) auctoritatem, vetustum civitatis Aeni cognomen id fuisse tradentis, in medio relinquimus.

576. *καλέουσιν*, ne *κλείουσιν* requiras, naturam sequitur fanaticarum religionum, quarum cultores divino furore perciti sua numina solerent in ludorum societatem advocare; quo factum est, ut formula cum instituti similitudine sacris Eleusiniis asccisceretur: v. Schol. Aristoph. Ran. 482. *ἠραφιώτην* M. Vocabuli causam insigni contentione veteres grammatici student investigare, v. vel Etym. M. p. 280. 372. ubi quae versuum afferuntur reliquiae, Hemsterhusius Callimacho vindicat ad huius fragm. p. 423.

577. *ἀγγάγγην* Pal. Gangem nigris vorticibus decurrere haud memini me vetustis litteris proditum invenire. cf. annot. ad 626. Ceterum Indici qui fertur Bacchi venerationem ipsa Nysae memoria quodammodo confirmatam tum Noster attigit v. 1152. sqq., tum quos perstrinximus Commentat. p. 509.

578. *ἐριβρέμει* Pal. *ἐριβρεμεί* Schell. *ἐριβρεμέτα* Vind. 2.

579. *ἀνὰ χῶρον* Bodl. 4. Eton. *αὐδάζουσι* Schell. *ἂν ἄζουσι* Vind. 2.

580. *λιπών* S. *ταμὼν ὁδόν* supra proposuimus ad

v. 474. Sunt autem coniungenda *προτέρωσε ὠκεανοῖο*, quod et ipse poeta evincit v. 923. et comprobant exempla Xenoph. Cyrop. VII, 2, 1. et Apollon. I, 1241.

581. *περήσας* ed. R. Steph. Thulen insulam, quam post Pytheae commenta varietate fabularum auctores exornaverunt, copiosissime secundum aliorum decreta Hillius exposuit, quicum Mannerto fere convenit I. pag. 78. sqq. II, 2. p. 234. Plurimis igitur eximiae laudes quibus mirabilis insula celebretur pleraeque videntur ad Islandiam optimo iure applicari, sive ratio comparationis ex itinerum longitudine colligatur, sive rem malimus e situs latitudine naturaque declinationis existimare. His in similitudinibus ut acumen ingenii licet agnoscere, ita parum inest firmamenti, si narrationis fides spectatur, nimirum cum antiquitatis loci pendeant a Pythea quem appellant universi (vide quos Ukertus in unum congessit I, 2. pag. 301. sq.), cuius hominis constat et navigationem et audacissimam mendacitatem fuisse plane singularem. Is cum Thulen ab Ierna sex dierum intervallo distare contenderit, in eamque portentorum cumulum quem Noster delibavit convexerit, quis est quin putet cum Strabone virum perfrictae frontis esse reiiciendum, quem aetate sua quaecunque fuit tantos periculorum cursus per oceanum tolerare potuisse sumptibus privatis nemo sibi persuaserit? Ac Straboni merito Vossius ad Virg. Georg. p. 57. obtemperavit, cuius singularem etiam commentationem de Thule Bredovius operi suo quo graviora geographiae chronologiaeque capita tractavit (Altonae 1800.) inseri iussit. Neque debet quicquam Taciti testimonium obesse Agric. 10. Thulen affirmantis e longinquo conspectam fuisse, qui potuerit aliquid gloriosae Romanorum superbiae tribuere; nedum Ptolemaei vel aliorum lusus libeat morari. Adde Gossellini quoque disputationem (l. l. T. IV. p. 170. sqq.), qui quod nomen illud Scoticae cuipiam insulae statuit convenire (pag. 238.), haud scio an sententiam integris iudicibus non approbaverit.

582. *ἠελίου* G. *ἐς* R. *ἄρκτον* corr. b. x. Multum se torquet Hillius in enarrando miraculo; sed in ista quaestione, qua doctrinae proprietatem, non rei veritatem decet exquiri, sufficit Strabonem instar omnium audiri simpliciter ex Pythea praecipientem (II. p. 114.): *παρ᾽ οἷς ὁ αὐτός ἐστι τῷ ἀρκτικῷ ὁ θερινὸς τροπικὸς κύκλος*: unde dies solstitialis efficiebatur viginti quattuor

horarum; quae Dionysius ad poeticam sensus perspicuitatem exegit.

583. ἤματ' ἀεί D. M. R. (uterque γρ ὁμοῦ) h. var. l. R. Steph. ἤματα εἰ καί z. Quae varietas peritiorem criticum ostendit, qui cum formularum teneret consuetudinem ab ἀεί solitam concinnari (v. Werfer. ap. Bähr. ad Ctes. p. 291. sq.), exquisitam tamen vim v. ἀειφανές nesciret eandem ad sententiam pertinere. ἀειφανεί Vind. 2.

586. κυανέους australium Aethiopum satis audax est significatio, quorum sedem veteres Soli tribuisse Vossius Epp. Mythol. II, 19. demonstrat. κυανέας G. αὖθις Schell. ἐλάσῃ M. Pal. Ald. ἐλάσει b. Schell. ἐλάσσει x.

587. βαρύν G. var. l. R. et H. Steph. ed. Vindob. πόρον Bodl. 4. Eton. Navigationem prorsus incredibilem, quam Noster per Scythicum oceanum institui iubet, ambigas quanam a memoria litterarum repetierit. At obstat illud diserte, quod Strabo VII. p. 294. quemquam per Germaniae litora potuisse ad Caspii maris ostia penetrare simpliciter negavit; quamquam ab Indis in Caspium Macedones pernavigasse fama ferebat. Non enim suspicari licet Oceani cursus in tantum poetae pervios videri potuisse, ut tum ab occasu, quae nonnullis opinio perplacuerat (v. annot. ad 30.), tum itinere septemtrionali versus Indiam penetrari putaret. Bredovius quidem Plinium (II, 67.) adhibuit, cuius iudicium in rebus geographicis aut sobriam verecundiam non suspicimus; Plinius igitur, ut marium ambitus globi forma omnes in partes comprehensos illustraret, fabulam quandam proposuit, tanquam Indi homines tempestate Germanorum ad litora delati, cum a Suevis essent oppressi, Metelli Celeris in potestatem pervenerint. Cf. intpp. Melae III, 5, 8. Quae narratio cum multis causis vel temerariam fidem excedat, tum institutis et ingenio mansuetissimae gentis vehementer repugnat, quae propriis ac praestantissimis opibus per patrias terras occupata navigationis pericula noluerit unquam adire, sed commercia potissimum mediterranea curaverit. Quare quod Dionysius portentosam viam exhibuit, non tam significationes ille mercatorum ambiguas respexit, quam obscuriorem famam, cuius originem a vetustis litteris esse profectam evincit tum Alexandri cohortatio apud Arrian. Exp. Alex. V, 26, 2. (coll. VII, 16.) Hyrcanium mare perhibentis

ad Indicum Oceanum pertinere, tum gloriosum Augusti commentum, cuius aetatem propius poeta noster attingit, Ancyrano Monumento consignatum (Tacit. Oberl. T. IV. p. 847.): classis Romana — — ab ostio Rheni ad Solis orientis regionem u s q u e a d o r b i s e x t r e m a navigavit. Quae Plinium apparet II, 67. in mente habuisse. Hanc autem ipsam explicationem eo magis arrisuram existimamus, quia Patrocles, cuius auctoritas in antiquitate erudita multum valuit, ab India posse ad Hyrcanium usque navigari affirmarat, teste Strabone II. p. 74. XI. p. 518. extr., coll. Plin. VI, 17. Atque cum istius famae talis extiterit origo et natura, aliquid tamen potuerunt commeatus etiam aevi serioris ad illam persuasionis perpetuitatem conferre, quorum quidem finem et rationes operae pretium est accuratiore explorari commerciorum quae solerent sub Romanorum principibus celebrari disquisitione. In quo genere multa quae spectant ad Indicos mercatus vel unus Strabo suppeditaverit, cuius est locus inprimis observandus II. p. 118.: *καὶ τῶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐμπόρων στόλοις ἤδη πλεόντων διὰ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου μέχρι τῆς Ἰνδικῆς, [ἃ] πολὺ μᾶλλον καὶ ταῦτα ἔγνωσται τοῖς νῦν ἢ τοῖς πρὸ ἡμῶν·* et quae plura subiunxit; adde XVI. p. 781. XVII. p. 798. coll. Seneca Qu. Natt. IV, 2, 23. Ut nunc res se habet, satis habemus ex hoc loco quantumvis tenui poetae tempora, quantum indiciis ea haud obscuris enitent, collegisse. C h r y s e n enim, quam Strabonis aetas habuit incompertam, auctoribus per saecula priora Romani dominatus ita videmus paulatim innotuisse, ut post modica demum aetatum intervalla compendio geographicae doctrinae potuerit afferri. Primus nimirum Plinius VI, 23. sub ostium Indi Chrysen et Argyren sitas esse cognovit, fertiles ut opinabatur metallis, neque enim aureum argenteumque viguisse solum, id quod nonnulli (v. Mela III, 7, 7.) tradiderant, potuit sibi persuadere. Neque distinctiores locorum rationes Arrianus percepit periplo maris Erythr. p. 34.: *τὰ δ' εἰς τὴν Χρυσῆν καὶ εἰς τὸν Γάγγην διαίροντα (πλοῖα) κολανδιόφωντα [τὰ] μέγιστα.* p. 35. extr.: *μετὰ δὲ ταῦτα . . . ὁ Γάγγης ἀπαντᾷ καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἐσχάτη τῆς ἀνατολῆς ἤπειρος ἡ Χρυσῆ.* Deinde Ptolemaeus omnium copiosissime rem exposuit auctoribus et Alexandro quodam et Timulorum mercatoribus, ita tamen, ut pleraque, licet specie sint mathematicae severi-

tatis inducta suisque finibus conclusa, satis ad arbitrium intelligantur esse constituta. Agmen claudit Marcianus Heracleota pag. **14.**: *ἐν δὲ τῇ ἐκτὸς Γάγγου Ἰνδικῇ ἡ Χρυσῆ καλουμένη Χερσόνησός ἐστι· μεθ' ἣν ὁ καλούμενος μέγας κόλπος*: quae excitavit Steph. Byz., ubi etiam Nostri v. 589. laudavit, v. *Χρύση*. Omnibus igitur collectis apparet istius instituti causam ab insigni fama, cum splendidas Indiae remotioris opes frequentioribus commerciis inaudiissent, ita repetendam esse, ut situs insulae utriusque, quemadmodum in terris commenticiis usu solet venire, scientia locorum augescente longius in extremas orbis partes debuerit recedere. V. Gossell. T. III. pag. 279. sq. Dionysius vero doctrinam explicuit, quam maturior aetas tradiderat usu quodammodo diuturno comprobatam.

588. *ἑτέρην δέ* D. (*γρ προτέρῳ δέ*) M. R. Eton. h. var. l. R. et H. Steph. Ortum huius correctionis in comparatione v. 478. quaero. Negligentius etiam *πρὸς βορέην* x.

589. *Χρυσίην* Pal. *ἔνθα* cum *αὐτοῦ* coniungendum videtur, quamquam exemplo singulari, sed eo tamen, ut reliquus usus in *αὐτοῦ* paene abundans (v. Schaef. ad Long. p. 371.) conferri possit: nam pronomen, quod esset supervacuum, ad eam rationem quam annot. ad 940. confirmavimus non placet exigere.

591. *ἀπάνευθε* a. quae emendatio earum est de genere, quas tenet annot. ad v. 423. Sed virgula post *στρεφθείς* transposita, qua doctorum quibusdam erroribus occurreretur, ambiguitatem si qua ea fuit sustulimus, ut simplex haec esset sententia: inde conversus mox Coliadis magnam insulam consequere, montis australis e regione porrectam.

592. *αἶψα δέ* Schell. *εἰςαφίκοιο* x. Iam *Κωλιάδος* eruditorum studia certatim provocavit. Atque Holstenius annotavit: „*Κωλιάδος* Avienus v. 774. ad *κολώνης* refert, recte sane meo iudicio; nam ex ipso Dionys. v. 1149. manifesto apparet promontorium esse, non insulam: itaque versu praeced. post *κολώνης* distinctio delenda; et mirum sane foret Dionysium australe illud promontorium nullo certo designare nomine." Contorta vero ratio, cui nullum a sermonis licentia in v. 500. adumbrata potest auxilium commodari, quamquam eam in sententiam, sed ascriptam illam Salmasio, Hillius concessit. Verum audacior multo Salmasius ad Solin. pag.

782. tum hoc loco maioris perspicuitatis causa refingebat: *Κωλίδος, αἰψά κέ τοι* —, tum v. 1148. emendationem leviorem moliebatur; et Brunckium hic quidem habuit obsequentem. Iam illud Eustathii commentum, ut *Κωλιάδος νῆσος* Taprobane laude quadam insigni vocetur, tanquam Veneris sacris obscurioribus operata, scriptoris ingratiis esse consumptum ultro largior; modo ne quis utrobique vulgatum attrectet, cum praesertim *Κωλίδος* temeraria sit correctio. Nam cum *Κωλιακόν* sive *Κῶρυ* usu viguerint, ipsa debet vocis formatio talem explicationem commendare, ut Dionysius, quaecunque aliquo nexu vel vicinia cum Coliaco proxime contineri viderentur, ea significatione Coliadis regionis fuerit complexus; id quod in universum Mannertus V. p. 223. pronunciavit, nulla tamen demonstratione corroboratum. Certe Coliacorum fines cum nemo certam ad legem in antiquitate direxerit, non erit quod miremur Coliadis ambitum iusto latius patuisse. Tum vero documentum aliud accedit, quod ab omni tamen parte haud praestiterim. Fretum enim quod promontorium interiacet atque insulam postquam vadis laborare compererant, antiqui potuerunt Taprobanae cognationem quodammodo cum terra continenti intercedentem inferre: cuius opinionis tenuia servavit indicia Plinius VI, 24. Ac similem video coniecturam a Gossellino (*Géogr. des Grecs analysée* p. 134. sqq.) fuisse institutam, si quidem recte huius sententiam interpretor, qui falsam insulae mensuram a confusione litorum Malabaricorum derivaverit. Neque obest huic rationi quod *νῆσον* posuit Dionysius; id enim vocabulum a poetis (a Nostro forsan v. 414.), saepius in peninsulae notionem est translatum, de quo v. Miscell. Obss. N. T. V. pag. 441. et Musgr. ad Eur. Phoen. 215. Sed ista quoniam incertis disputandi studiis in auctorum penuria iactantur, nobis quidem vestigia vetustae disciplinae satis fuit indagasse.

593. sq. *Ταπροβανίην* D. *τῆς ὑπ' οὐρ.* R. *ὑπουρ..* D. *στεφάδεσι* b. *στεφάδεσσι* x. *στροφάλιγξι γρ* a. Vere Holstenius, cum positum istum sub cancri tropico Papius esset graviter stomachatus: „Ex Strabone discimus veteres geographos nimium Indiam removisse versus septemtrionem, ut contra Ptolemaeus nimium versus meridiem produxit." Sed de his post recentium geographorum operam omnia sunt nota.

597. *Ἐρυθραίου* om. x. Vide vel Melam III, 8.

599. *τετρήχει* Ald. *τέτριχεν* G. (m. sec.) *τέτριχε* Pal. *τέτρυχεν* Bodl. 2 *νώτοις* Schell. *περιμήκεος* Eton. var. l. R. et H. Steph. Vulgata forma (cui multum indulsisse citerioris aevi poetas monuit Herm. ad Orph. pag. 823.) sequitur analogiam plane singularem, quam strictim Lobeck. ad Phryn. p. 571. delibavit, adiectiva cum substantivis complexam, puta *πάχετος*, *παγετός* sive *πηγετός*, *ῥυάχετος· ἀγάμετος*, *ἀπεύχετος*, *πολυεύχετος· νήχετος* Callimacho restituendum arbitror fr. 313. Quae praeterea hoc loco editores pristini protulerunt, ut *ἐριμήκετος*, auctoritate carent. Ceterum aculeos ex summo dorso prominentes intelligi mirum quod Eustathius sibi persuadebat.

600. Orationis colorem ab Homeri exemplo (ut Il. ζ'. 127.) duxit, neque longe recedit Nicander Ther. 186. Eiusdem generis alia quam plurima sciens praetereo. *οἱ* p. *τοὶ* Phavorin. v. *ῥυσμός*. *ἑλισσομένων* (vel cum leni, ut solent, spiritu) G. Pal. Bodl. 2. b. i. *ἑλισσομένοιν* G. (m. sec.) b. Cf. ad 107. *κατὰ πόντον* D. M. (*γρ* *περὶ π.*) R. a. *κόλπον* x.

601. *ἀντήσειαν*, formam haud paulo reconditiorem, quam locus etiam Homericus firmet, non dubitavi praeferre vulgatae *ἀντιάσειαν*, auctoribus A. B. D. (cui tribuunt alii *ἀντιήσειαν*) M. R. a. b. Bodl. 4. Cantab. Eton. cod. Pet. Ald. var. l. R. et H. Steph. *ἀλήμενοι* Eton. *ἀρωγή* a. (*γρ* *ἐρωή*) errore veritatem mentienti.

602. *λυγροῖσιν* Schell. Idem *ἐπεὶ μάλα πολὺ χ.* cum Pal. i., ubi cum varia lectione vides interpretationem coniungi. *στομάτεσιν* M.

603. *πολλάκι δ' αὖ* flagitante sententia recepi ex A. B. G. b. Cantabr. Pal. Schell. Ald., neque huius diversitatis, qua nulla frequentius aut recurrit aut negligitur, plures exspectabam fideiussores. Brunckium quidem novi cum ceteris interpretibus adversatos; sed frustra: multum enim fallor aut nunquam antiquitas generosa mortisque despiciens potuit ad sensum adeo puerilem vel insanum delabi, ut quicunque marinis esset fluctibus demersus eum impiorum numeris ascriberet. Vide vel praeclaram Ciceronis sententiam in Pis. 19. Immo cavebant illi, si quid video, callidissimi religionis ominumque captatores, ne quis temere cum sceleratis hominibus aut eadem tecta teneret aut communem navim adiret: videantur prae ceteris Aesch. S. Th. 587. sqq. Anti-

phon de caede Herod. p. 139. Xenoph. Cyrop. VIII, 1, 25. coll. Spanhem. ad Callim. p. 809. Accedit autem ipse verborum tenor, qui voluntatem optantis, non simplicem narrationis formam requirat. Hac igitur vulgari persuasione dum poeta quodammodo utitur (penitus enim sese addixisse negat, quod posuit πολλάκι), superiorem suam orationem fortiore cumulavit amplificatione; quippe his summa sermonis constat: si quis aut errore delatus aut navi per maria vectus forte beluis inciderit, quisquis est nobis invisus, immani hiatu conditus devoretur. Hinc nativus utrorumque membrorum quae gradatim sese excipiunt concentus emergit.

604. καταβρώξειε, in quo velut conspiratione facta codd. consentiunt, Struvius ad exemplum usus Homerici qui κατέβροξα sanxit iure revocavit Supplem. ad Schneid. Lexicon, assentiente Buttmanno. Idem gramm. ampl. I. p. 200. τεράατα notavit, quod distracta vocali contra legem proferretur; sed alium locum e Quinto Smyrn. VI, 275. adiunxit Spitzn. de versu hero. p. 222. καὶ γάρ Bodl. 4. Eton. V. ad 628. 836.

605. μυρία θήκατο admissa transpositione, quo μυρία graviorem in quarta sede sonum sustineret, probavi cum Spohnio, ducibus A. B. G. R. a. b. d. Pal. Schell. Ald.

606. δέ τοι om. x. δέ τις R. ἔξοθεν Cantab.

607. Ὤγυρις quam Dionysius cum Plinio et Mela vocat, eam insulam videtur Ogyron ex Nearcho Strabo XVI. p. 767. indicasse, ubi Salmasii coniectura supersedere poteramus. Strabo tamen numne monumentum Erythrae voluerit eo reiicere, cum nihil diserte memoraverit, nequit diiudicari; sed idem antea Tyrrhinen ex auctoribus quos Eratosthenes adhibuit designaverat, Nearchus ap. Arrian. Indic. 37. etiam Ooractam, cuius Strabo haud ignarus fuit. Causam ex diversitate scriptorum Mannert. V, 2. p. 57. derivavit non probabiliter; equidem, si coniecturis quidem rem confici putamus, varias insulas confusas esse statuerim, quarum unaquaeque suis quibusdam antiquitatibus illum regem sibi vindicare studeret. Nolim certe hanc varietatem ad sonorum quorundam similitudinem cum Rittero II. p. 154. sic temere revocare. Ceterum quaecunque Erythram spectant, a quo veterum nonnulli nomen Erythraei maris repetierunt, Freinshemius collegit ad Curt. VIII, 9, 14.

608. *περήσειας* M. *περείσειας* Schell. *πελάσειας* Pa
sovius dedit ex Hermanni emendatione ad Orph. Ar
85. *περάσαι* activam habuisse significationem animadve
tentis. Ipsam observationem haud facile convellere l
cet; attamen ut licentiam et abusum, quem poetae c
dentis aevi sibi sumpserunt in vocalibus immutandi
praestare iniquum est, ita *πελάσαι* huic geographica
rationi parum satisfacit, neque cum sequenti *εἰςαφίκο*
accurate coit.

609. *εἰςαφίκηαι* a. Icarum vocat, quam *Ἰκάρι*
Strabo XVI. p. 766. ubi fidem Eratosthenis secutus s
cra Apollinis et oraculum *Ταυροπόλοιο* commemora
Icharam Plin. VI, 28. ac Ptolemaeus, quamquam cu
diversitate lectionis; cum Nostro facit Arrian. de Ex
Alex. VII, 20. *Ταυροπόλος* vero *θεός* in quana
Asiaticarum religionum parte sit referendum neque Str
bonis locus edocuit, neque pervagatum illud Dianae c
gnomenium (de quo collegerunt quaedam Heyn. ad Apo
lod. pag. 402. et Lobeck. ad Aiac. 175. ac nuperrin
Böttigerus non sine veri colore *Kunstmythol.* p. 316. sqq
quamquam plurima restant adhuc caute diiudicanda) h
libet cum fiducia revocare; modo quod Aelianus N
An. XI, 9. ipsum deae nomen perspicue consignavit a
iuncta fabella. Sed et aliquam tamen dubitationem i
lud iniicit, quod Icariae insulae Samiis vicinae easde
Tauropolii religiones Strabo XIV. p. 639. tribuit, et a
pellatio numinis non magis quam loci situs sacris M
thriacis omnium maxime favere videtur, quas superfluu
est post Zoëgae dissertationem a Welckero conversa
prolixius indagare: nimirum in tali quaestione nihil o
fensionis Dianae nomine continetur, quae per insigne
Asiae partem ad interiorem usque Armeniam venerati
ne frueretur multiplici (de quo insignis adest Pausania
locus III, 16, 6.); eaque cum Persicis astrorum poter
tissimaeque naturae religionibus maximam obtinuit aff
nitatem, significatam a Rittero II. p. 905. sq. Viden
dum igitur ne consimilem notionem Persica illa Diar
(v. Spanh. ad Callim. h. Di. 37.) comprehenderit, cuiu
auctoritatem etiam Lydi devenerabantur. Ceterum ha
beo persuasum ad eundem sacrorum locum pertinere
quod Veneris et Mercurii quandam coniunctionem Ne
archus tradit apud Arrian. Indic. 37. in insula Catae
extitisse: de quorum deorum societate originibusque sub
tiliter explicuit Heinrichius commentatione de Herma-
phroditis.

611. *κνισήεντες* a. d. *κνῖσα* Dindorf. ad Arist. Pac. 1040. cum aliis ubique praefert, quod magistris quibusdam placuerat, velut si tanti est Draconi p. 21. Regul. Prosod. ap. Herm. 81. et Herodiano qui dicitur apud eundem Dind. ad Ran. 1243.; germanum vero Herodiani praeceptum servavit Eust. ad Od. *ρ'*. pag. 1819, 39. Sed neque in grammaticorum commento, quod iisdem prope verbis relatum haud dubie ab uno fluxit auctore, quem Herodianum fuisse dixeris, acquiescere debemus, nec quicquam ex assidua librariorum fluctuatione notandi necessitatem existimare. Hic vero etiam *κνησσήεντες* extat in b. *ἀδευκέα* (ερ) A. b. *ἀδερκέα* Schell. margo R. x. Schol. idem innuere videtur gloss. in B. *πολύν*. Dionysius an doctam observationem exprompserit, petitam illam a sacrorum proprietate vel turis natura, non liquet; nec facile pronunciaveris, an Theophrastea Hist. Pl. IV, 7, 7., quae Tylon insulam arboribus praestitisse ferant summa quidem odorum laude, sed nulla gustus suavitate, huic loco debeant applicari.

612. *ἐπίχει* Ald. *ἐφέπει* D. M. a. cod. Pet. Bodl. 3. Par. 1. R. et H. Steph. duo MSS. ap. Wass. ad Thuc. VIII, 99. codex Dorv. ad Charit. p. 585. indicatus ibidemque margo edit. Morell. cum MS. collatae; accedit *ἐφέποι* D. R. h. Iam quod Wassius Dorvilliusque *ἐφέπει* longe elegantius esse pronunciant, ut id significet quod est obit sive persequitur, faciunt illi consuetudine sermonis adversante; cum *ἐπέχει* vel usu Herodoteo (v. Schweighaeus. Lex.), ne dicam Graecitatem habentem (cf. Lobeck. ad Phryn. p. 366.), iure tueatur notionem obtinendi vel possessionis cuiuscunque.

613. Interpolationem an errorem *εὐρυτέρας μέν* praebent D. M. R. *δ' ἔτ'* A. *τ'* om. B. D. R. Ald. *ἀπειρέσιοι* B. M. x. Ald.

614. *προχοαῖσι* x. Id vero vocabulum mirarer si quidem ad alteram sententiam, *αἱ δ' Ἀσίης*, extendi foret necesse: nam *Ἀσίης προχοαί* qua tandem dictionis libertate confirmabitur? Sed procul dubio Dionysius litora voluit sive regiones per maria porrectas, cui locum affinem supra v. 127. tractavimus. Ac videtur ille eas potissimum insulas designasse, quas Carthaginiensium navigationes ad oram occidentalem exploraverunt.

615. Desideratur in Schell. *αὖ περί* b. *κλίσιν* de plaga situsque conformatione dictum inter rarissima repono; nam discrepat aliquantum Eurip. Tro 113. sed

propius accedit Agatharchides de rubro mari pag. 2
Videndum igitur, ne citerioris aevi scriptor vocis κλίμ
eum quem Wesselingius ad Hierocl. p. 640. significatu
illustravit aemulari voluerit: cuius praebet exemplu
Scymnus ille, si diis placet, v. 520.

616. ἀπείρητοι G. ἀπειρέσιοι R. et, sequente οἵ, I
ex nostra collatione, nam altera ἀπειρέσιαι est enot
tum; quod fortasse fluxit e v. 613.

618. ναύταισι x. ex hoc versu modo ναύτησιν p
νησσίν accepit Schell. Similis est oratio Callim. h. De
155. λιπαρὸν νήεσσιν Ἐχινάδες ὅρμον ἔχουσαι.

619. ῥηϊδίως Pal. ῥηϊδίων D. ἐνισπέμεν A. D. I
a. b. ἐνισπέμεν M. quod paene contextis intulisser
utpote velocioribus huius poetae numeris consentaneum
neque tale quid ab errore librarii videtur proficisci p
tuisse. ὄνομα Pal. b. πασέων varie codd. corruperu
(cf. ad 368.): πασῶν A. D. R. a. b. d. πασάων B. I
Pal. i. Ald. πεσάων x.

620. σχῆμα . . . ῥυσμός laudant Etym. M. v. ῥ
σμός et Zonaras T. II. c. 1621. hic οἱ p. τοι. Ἀσί
τε ῥ. Schell. ῥυθμός x. cf. annott. ad 7. et 271. Hi
autem talis sensus efficitur: Asiae forma simil
est ei figurae, quam nutus orbis opposi
(Europae Libyaeque) effingit, ita ut conus ab a
tera parte iisdemque vestigiis innixus co
lescat in interiorem ortum inclinatus.

621. ἀλίγγιον R. itemque v. 628. ἑτέρωθ' ἐναλί
γιον Schell.

622. ὑπ' ἀντ. R. var. l. R. Steph., haud absurd
cf. annot. ad 278.

623. Θηβηγενέος Pal. Θηβαγενέος quod coniecer
Markland. ad E. Suppl. 136. expressit b. cum Nicep
et MS. Paraphr., prout similia occurrunt haud pauca:
intpp. Herod. VII, 140. Sed criticus Britannus qu
vulgatum a Graecitate temere videbatur abiudicasse, c
stigaverunt errorem, Koenius, non utique subtiliter, a
Gregor. p. 294. solertius vero Lobeck. ad Phryn. p. 648
quamquam cum ῑ istud ab interiore causa sit destit
tum, animus ut verum fatear eo propendet, ut si m
nus scribendi ratione, certe pronunciando ῑ extritu
fuisse statuam, eam secutus analogiam, ex qua Ὀλυ
πίασι, θύρασι, alia invaluerunt: adeas Dobraeum ad
ad Aristoph. p. 139. et Elmsl. ad E. Med. 466. Na
Goettlingii ratio quam ad Aristot. Polit. p. 303. ille pr

tulit vereor ut cuiusquam auferat suffragationem. Rem ipsam supra tetigimus. *Διονύσσου* ed. R. Steph.]

624. *ἐνστᾶσιν* R. *πύματον* m. ed. R. Steph. margo H. St. Eust. Paraphr. *πυμάτιον* B. D. corr. M. R. S. Pal. Ald. *πυμάτιαι* (οῖο) A. b. Correctio multifariam variata, cuius causam Scholiorum quoque subtilitas significaverit, de earum est genere, quas ad 107. alibique cognovimus. *περί* fortasse habuit Eust. *παραῤῥόον* D.

625. sq. *ἔνθα γε* R. Schell. Qui supra v. 577. appellabatur *μελανδίνης*, hic candidas aquas Ganges effundere dicitur. Ac videri possit ista fluminis natura ex Nysae situ et proprietate censa fuisse, quamquam is ubi cursum ostendit validissimum uberrimumque, flavum potius exhibet colorem. Sed Dionysius ut Nysam, Indici Bacchi sedem, a commentis veterum scriptorum ductam, qui monumentis expeditionem Alexandri M. consecraverunt vel Alexandrinam sectam probaverunt, suos in usus ascivit, potuit ille splendorem lucidi fluminis a similibus fontibus acceptum adumbrare. In eum vero sensum frequentatur epicorum formula *λευκὸν ὕδωρ*, quam illustravit Blomfield. ad Callim. h. Iov. 19. Idem tradit de ostiis Indici cuiusdam fluvii Periplus mar. Erythr. p. 21. extr. *Νυσσαῖον*, quod om. x., *Νισσαῖον* prodiderunt A. B. b., *Νησσαῖον* Pal., merito castigatiori posthabuerunt rationi Brunckius, collato Steph. v. *Νύσαι*, et Passovius, laudatis Iac. Gronov. ad Arrian. Exp. A. V, 1. aliisque, quos cum plurimis silere praestat, Tzschuckium tamen adiunxisse convenit ad Strab. XV. p. 687. Hic quidem simplicem scripturam, non magis poetarum usu quam geographorum plerorumque comprobatam, obnixe libri detrectant, sed v. 1159. *Νυσαίην* praetulerunt A. G. R. Pal. Schell. b. *ὑπό* D. R. *πλαταμῶνα*, quod Avien. 827. loci nomen intellexit, depressos campos atque sub fluviatiles oras subsidentes indicare videtur, prout fere grammaticus interpretatur in Bekk. Anecd. p. 1313. adde Schol. MS. *πλαταμῶνα, κάθυγρον τόπον, τὸ ἐξ ἐπιπολῆς λειούμενον τοῖς κύμασι τοῦ αἰγιαλοῦ μέρος*: possis huic vocabulo de saeculo Alexandrino comparare potissimum antiquius *εἰαμενή*. Idemne Strabo spectaverit, qui V. p. 223. extr. *τοὺς πλαταμῶνας τοὺς ἐν Ῥόδῳ* attigit, subdubitari licet, quamquam alter locus suppetit XII. p. 538. Neque vero dubium est, quin ambigua vox exemplis nonnullis curvos quos-

dam ac scopulosos fluminum vel maris recessus designaverit: vide quae Schneiderus congessit Comment. ad Arist. h. a. T. III. pag. 582. *κυλίει* Eust. Depravate *κυλίδει* D.

627. *τόσον* b. *πέλει* M. R. Bodl. 1. 2. Eton. Pal. Schell. b. Quae struendi ratio epicum poetam minus dedeceret, modo concesseris abhorrere, quae Spohnius excitavit a Schaefero collecta epimetro ad Arist. Plut. p. 39.; quamquam istam licentiam Dionysius recusavit. De sententia, explicationem Eustathii, quae poetae placitum in contrariam partem pervertit (praeeunte Strab. XVII. p. 824.), alii notaverunt; neque in ista singulari doctrina quicquam tricandum, quoniam Herodotus IV, 42. ipsum Europae ambitum Asiae Libyaeque superiorem esse contendit.

628. *οὐδὲ μὲν εἶδος γϱ* M. S. Bodl. 4. Cantab. var. l. R. et H. Steph. Ald. *καὶ γάϱ* b. cf. ad 604. *ἐκείνης* de suo dedit Passov. V. ad 358.

629. *ἀπείϱιτος* quod vulgabatur magnopere potestati membrorum oppositorum obest, quo pacto tenuius discrimen inter *πόντος* et *ὠκεανός* intercederet, neque contractiores fines interni maris, contra quam poeta instituerat, multum viderentur ad immensos oceani cursus imminui; postremo vocem tritissimam aliunde potuisse inculcari probabile fit; at alteram lectionem tanquam interpolatione subnatam expulisse vulgatum ecquis persuadebit? Igitur *ἔσω ῥόον ἡγεμονεύει* verissime recepit ed. Antv., eximie convenire iudicavit Holstenius cum eoque recentiores nonnulli, auctoribus A. D. M. (alt. marg.) R. Bodl. 1. 3. Eton. var. l. R. et H. Steph. (quos praeterea sex MSS. designet Hudsonus nescio) Eust. Prisc. 621. (nam de Avieno v. 829. licet dubitari) leviter aberraverunt a. b. *ἐσώϱοος* exhibentes. Iam *ἡγεμονεύειν ὁδὸν* Pindarus et Aristophanes protulerunt Pac. 1084. *ἀπείϱετος* x.

631. *ἐλίσσεται* Schell. Nimirum aures librarii propinquum ut solet *ἐλίσσων* personabat: vide intpp. Gregor. Cor. p. 418. cf. ad 678. 724. *εἰς ἅλα βάλλων* M. (*γϱ ἔνδοθι β.*) b. (sed *βάλων*) var. l. R. et H. Steph. Hanc quoque diversitatis ineptiam usus peperit formulae quam maxime solennis, cf. annot. ad 226. 352. Ceterum alteram verborum rationem supra tetigimus ad 43.

632. Diversam quam vides ordinis compagem receperunt A. D. M. R. a. b. Avieno 832—34. addicente,

laudatam Brunckio Spohnioque, neque refragari debui, ne quae inter se contingerent et affinitate quadam essent coniunctiora temere distraherentur. Ac poetae quidem nativum proximorum quorumque ordinem plerumque solent levi permutatione conturbare; sed geographicorum tamen auctorem accurata quantum potest severitas decuit, cum praesertim continuum illud, *τοὺς δύο μὲν νοτίους*, nostram scriptionem etiam efflagitet. Accedit quod series istorum sinuum v. 47. sqq. instituta ad eandem disciplinae rationem alludit. Ceterum *Ἀράβιον* dederunt A. b. codd. Eust. cf. annott. ad 24. 54. Potentiam vero triplicis huius divisionis paucis aperuit Ritter. Geogr. II. p. 150.

633. *εἰς* x. ac statim *εἰς β.* R. Ald.

634. *ἐς βορέην ὁρόωντα* si minus ad Homericam imitationem compositum, vestigia certe pulcherrimorum Iliadis versuum refert, quibus iteratio (*ἐπαναφορὰ* Herodian. *π. σχημ.* p. 56.) luculentissimum leporem affudit: *χ'*. 127.

τῷ ὀαριζέμεναι, ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε,
παρθένος ἠΐθεός τ᾽ ὀαρίζετον ἀλλήλοιϊν·

ψ'. 641.

οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
ἔμπεδον ἡνιόχευ᾽, ὁ δ᾽ ἄρα μάστιγι κέλευεν.

Idem conabatur, sed alieno in loco, Lithicorum scriptor v. 561. sq. ubi Hermannus quaedam annotat, immemor Toupii in Suid. III. p. 55. Deinde poeta remissa sermonis diligentia commisit, ut *γείτονα* ad mare Caspium (probante Schol. MS. *οὐ τὸν Λίβα, ἀλλὰ τὸν Ὑρκάνιον τὸν γειτνιῶντα Εὔξεινον λέγει*) perinde atque ad Africum applicari posset. Sed quod *γείτονα* (cuius translatum usum annotavit Blomf. gloss. S. Th. 343. addas Luciani qui dicitur Amor. 20.) Euxini sodalem quodammodo Libem significaret, id aliunde vellem demonstrari quam ex Arriani Periplo P. Eux. p. 5. (coll. p. 4.); nisi forte quae Schol. Arat. 880. edisseruerunt, ad istam coeli conformationem exigenda censemus, ubi *παρήλια* tractant: *ὕλης δὲ πυκνῆς δεῖται ἡ τούτων σύστασις καὶ πολλῆς· διά τοι τοῦτο καὶ ἀμφὶ τὸν Εὔξεινον Πόντον τὰ πολλὰ φαίνεται συνιστάμενα, σπανίως δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα.* Tetigit Is. Vossius ad Catull. p. 107. idemque aliam in partem ad Mel. II, 2, 5. Neque longius aut illa distant, quae Mela I, 19, 6. de Ponto Euxino protulit: brevis, atrox, nebulosus, raris stationibus, non molli neque arenoso circumdatus litore, vicinus aquilo-

nibus, et, quia non profundus est, fluctuosus atque fervens; aut, qui locus insignis est, Aristoteles Problem. 23, 6. Quibus similia commemoraverunt Gyllius de Bosp. II, 19. p. 149. Clark. *Travels* Vol. II. p. 387. sqq.

635. τὸν φῶτες G. x. ἀπείρονες Bodl. 1. v. ad 217. ἀμφιναίονται b.

636. μέσσον hic quoque (cf. ad 14. et Orph. Arg. 323.) librarii variarunt: μέσον M. μέσων b. μέσσω (—σῳ) G. Bodl. 3. 4. Eton. Pal. d. var. l. R. Steph., quo accedit interpolatio ἀμφοτέρας D. R. var. l. R. Steph. Et ἀμφοτέρων est aperte sincerum, Pontum et Hyrcanium mare complexum, quod quidem ex ordine restituto ultimum locum tenet; sed in ista discrepantiae vi (cf. variet. 339. 450. 987.) num μέσσῳ vel μέσσοι, ab Apollonio de Adv. pag. 588. et Schol. Dionys. Thr. p. 946. illustratum, aliquid sibi probabilitatis inveniat, possis disceptare; quamquam tum ὁρίζει omnem arcere videtur emendationem, tum compendiorum ambiguitas plurima turbavit.

637. μακρῆσι G. a. x.

638. μέσα Pal. b. μέσσος μὲν Cantab. Eton. μέσσον Schell. μέσσον μὲν var. l. H. Steph. μέσσον μὴν v. l. Roberti; ac μὲν b. Istae varietates facile sunt subnatae, cum γὲ neglecto versus indigeret firmamento.

639. De initiis Tauri non omnino convenit inter auctores; id tamen per est tenue discrimen, quod Romani quidam ab India primum eum surgere affirmant. Sed plerique huius fundamenta ad Ciliciam transferunt, quae cum ab ipsis Chelidoniis insulis essent exorsa (cf. Tzsch. ad Mel. Vol. III. P. I. p. 440.), pauci fines etiam Lyciae versus occasum eum egredi sumpserunt, modica certe collium iugorumque altitudine. Quam quaestionem accuratius Strabo explicuit, inprimis XI. pr. et p. 510. 520. sq. XIV. p. 651. 666. adde Arrianum Nostro similia narrantem Indic. 2. At enim omnibus perpensis conficitur, si qui pingui Minerva Taurum ad minorem usque Asiam promoverent, mediterraneas tantum partes Asianorum eos designasse; quo facile redeunt Strabonis verba ad Eratosthenis mentem proposita II. p. 84.: ἡ μὲν οὖν οἰκουμένη δίχα διῄρηται, τῷ τε Ταύρῳ καὶ τῇ ἐπὶ στήλας θαλάττῃ, [καλῶς] εἰς τὰ τοῦ βορείου καὶ τοῦ νοτίου μέρους: neque quae libri II. principio secundum Eratosthenem exhibuit, huic consilio non conveniunt. Vide quae annotavimus ad v. 850.

640. ἀγκύλον om. x.

641. ὀρθότατον A. D. M. R. a. b. Bodl. 3. cod. Pet. var. l. R. et H. Steph. Utrum sit horum probabilius iudicandum, neque ex ipsa sententiae vi neque ex fide librorum existimaveris, quippe qui varii sint in compendiis terminationum τερος et τατος permiscendis. Spohnius tamen ὀρθότατον erat comprobaturus. Conf. ad v. 18.

642. ταυροφανές illud, quod veterum commentis in fingenda Tauri specie debetur, sono magis quam montium natura provocatum est, idque institutum a taurino nummorum insigni, cui commendatio argutae facilitatis accessit, aliquid arcessivit praesidii: cf. Eckhel. D. N. P. I. V. III. pag. 194. P. II. V. VI. pag. 99. Librarii porro, cum indiciis obliqui pandique et erecti incessus essent admoniti, talem conformationem hoc loco etiam manifestiorem effecerunt, partim emendando ὑψικάρηνον, quod praebent D. Cantab. Eton. h. var. l. R. et H. Steph.; rursus grammatici ὀρθόκραιρον (Bodl. 4. Eust.) addiderunt; quamquam Eust. auctoritatem hic vacillare ad ipsum annotavimus. Sed ὀξυκάρηνον, quod apta simplicitate ceteris praestat, devexos Tauri anfractus innuit, eosque acumina bovini tergoris aemulantes; eique sententiae versus proximus sua sponte suffragatur. Conferas etiam Eust. ad 431.

643. ἐκταδίῃσι Pal. — δίῃσι i. ἐκταδίοις Schell. πολυσχεδές R. Pal. πουλυσχιδές x. περισχεδές D. h. περισχιδές M. Eton. var. l. R. et H. Steph. Vide eiusmodi cum περι et πολυ compositorum fluctuationem ad v. 407. observatam, atque compara in voce πολυσχιδής Nicandri Strabonisque usum II. p. 92. XI. p. 520. Hippiam ap. Ath. VI. p. 259. C. coll. Aristot. Probl. 22, 9. μεγασχιδεῖ e poeta Hesychius videtur attulisse.

644. ἐκ τοῦδ' G. b. m. edd. R. Steph. Matth. καναχηδόν M. Ald. cf. v. 145. Alterum rarius, et usurpatum Pindaro Nem. VIII, 25. praeeunte Hesiodo infra laudando.

645. ἐς βορέην D. M. R., quae infrequens aberratio scribarum a communi consuetudine et more geographorum fluxit.

646. ζεφύρου Pal. Schell. x. Eandem orationis luxuriam Sophocles secutus est Oed. C. 1241. sqq. πάντ' οὐνόματ' εἴποι vulgatum optimis libris confirmatur; sed librarios cum et compendium syllabae ων apostropho simillimum fefellisset, et οὔνομ' eadem de causa mutas-

sent, talis correctio, *πάντων ὄνομ εἴποι* vel *εἴπῃ*, codd. invasit, posterius B. Pal. b. m. et M., ubi *ἔπῃ* repertum, accedunt in *εἴπῃ* Bodl. 3. Eton. Schell. Ald., alterum vero praestant D. G. Bodl. 1. 2. a. d. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. Addas *ὄνομ'* in x. Sed ista tamen varietas non modo manavit a ratione palaeographica, verum etiam subest, id quod Brunckius vidit, interpolatio quaedam, ex Hesiodi vss. Theog. 367. sqq. nata, quos Eustathius dudum adhibuisset, quorumque ad imitationem Dionysius sese composuit:

τόσσοι δ' αὖθ' ἕτεροι ποταμοὶ καναχηδὰ ῥέοντες· —
τῶν ὄνομ' ἀργαλέον πάντων βροτὸν ἄνδρα ἐνισπεῖν,
οἱ δὲ ἕκαστοι ἴσασιν οἳ ἂν περιναιετάωσιν.

Unde Noster sua potius ut solet in Homeri Hesiodique luminibus in speciem liberiorem adumbravit, quam ut exempli vestigia sollicite persequeretur.

647. *ἐπωνυμίην* Passovius cum Spohnio iure probavit, auctoribus A. B. D. M. R. Schell. a. b. Ald. *λάχεν* M. Ald. *ἔλαχεν* Pal. *τ' ἔλλαχεν* D. *ἐν* om. G. d. x.

648. *μέληто* x. Locutio eleganti sua argutia et raritate conspicua: cf. v. 846. Quod si formulae huius sententiam spectamus, quae quidem est de eo quod tanquam proprium ad aliquem pertineat et extet, proxime videtur ea recentiorem usum verbi *μέλεσθαι* attingere, quem Hermannus tractavit ad Orph. Argon. 383. ac poeta noster expressit v. 1045.

649. *χώραν* M. Pal. Ald. *οἶκον ἔχουσι* D. R. Bodl. 3. Eton. cod. Pet. a. b. var. l. R. et H. Steph. *οὖρον ἔχουσι* M. (*γρ οἶκον ἔθεντο*) De fonte diversitatis utut disceptaverimus, vulgata longe exquisitior videbitur. Hunc versum miror quod Ruhnkenius, elegantissimae doctrinae vir, sed qui umbram imitationis levissimae captavit immodice, conferre potuit ad exemplum Callimachi fr. 184. *Βριλησσοῦ λαγόνεσσιν ὁμούριον ἐκτίσσαντο.*

650. *μὲν* per *μήν* corrumpunt M. Ald. *διΐζομαι* Pal. *διείζομαι* R. Amplius verbum Dionysius pro tanta gentium vi praetulit simplici, quo Pindarus ex hac ipsa dicendi figura utitur Ol. VI, 40. V. ad insequentia quae notamus. *ὅσ'* Pal. b.

651. *ἰθύτατον* M. Ald. Non debemus praeterire colorem orationis haud vulgarem, quem Dionysius his vss. ac deinceps 884. conciliavit, etsi tenuiore sono quam pro Pindari l. l. magnificentia expressum; qui locus cum nondum opinor sit perfectus, brevibus eum expo-

suisse licet, adhibitis tamen quae non satis distincta et enodata, sed multa cum eruditione collegerunt Hemsterhus. ad Luciani Somn. 15. et Dorvillius ad Charit. p. 450. Igitur principio tenendum, quamvis Graeci a priscis inde saeculis luci et celebritati solennium ludorum adsuessent et palmam Olympiorum immortalitati compararent, istis tamen tanquam flosculis orationis et luxuriantibus gemmis usque eos abstinuisse, donec lyrici poetae, victorum illi publicorum laudatores, eiusmodi translationem ceteris suis deliciis adiunxerunt. Tum prono cursu id omne genus splendidarum formularum effundi, quibus et curriculum depingeretur poetae divinis equis, Musarum vel Charitum comitatu, persequendum, et vates prodirent Musarum curribus insistentes, non sine domino quidem coelestis palmae, quaeque ad eundem ambitum sonantium verborum revolvantur, a Cicerone ad Qu. Fr. II, 15. leviter perstricta. Ex quo multi fuerunt in talibus locutionibus, quos fere possis huius rationis principes auctores significare, Pindarus, Simonides, Bacchylides (v. fr. XIII.). Quorum Pindarus omnino modum excessit, cuius ex copia exemplorum saepe minus perceptorum satis habemus designasse Ol. XIII, 69. cll. VI, 44. et VII, 24. Nem. I, 10.; unde leviter est illustris interpretis opinio refingenda, putantis ad fragm. p. 615. Musarum currus, ubi currulis victoria celebretur, commode afferri. Quae cum vetustorum poetarum pauci sectarentur, velut Choerilus fr. I. et Empedocles v. 343., multo cupidius involarunt relictam provinciam, quisquis citeriorum scriptorum insigni colorum varietate sermonem ornaret ac distingueret, quos Duumviri Batavi tetigerunt. Idem vero studium tandem ad Augusteum aevum permanavit, cuius monumenta parcum liberioris huius conformationis usum susceperunt; sunt enim pleraque talis moduli, qui extat apud Virgil. Ge. II. extr.: et iam tempus equum fumantia solvere colla; et apud Ovidium, quem novies hanc figuram consignasse observamus, ut Amor. III, 15, 18. Fast. II, 360. His audaciora Propertii ingenium molitur, in quibus nobilis est ille praesertim enarratorum scopulus II, 8, 27. laudis conscendere carmen; quamquam Burmannus quaedam animadvertit ad III, 1, 11. cui addas intpp. Nemesiani Cyneg. 9. Verumtamen pauca, multis seclusis, adumbrasse satis habemus; quibus cumulus accedat Catulli versus perperam intellectus

idemque nostro loco convenientissimus, Eleg. ad Maul. 67. is clausum lato patefecit limite campum.

652. τοὶ p. ἤτοι x. ἀμφινέμονται b. x. aliunde intrusum, opinor e v. 164.

653. Planius Mela I, 19, 19. has gentes ita distinguit, ut Maeotidas primam Sauromatarum partem constituat, quos γυναικοκρατουμένους notavit, Amazonum regna. Sed istam discriminis severitatem veteres plerumque negligunt, quibus satis est exitum Tanaïdis cum Maeotarum sede consociare, ut cum Herodotus IV, 45. in orbis terminis collocavit Τάναϊν ποταμόν, τὸν Μαιήτην καὶ πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια: cuius tamen interpretes rationem Herodoteam in numero singulari (v. c. τὸν Λυδόν, τὸν Πέρσην) non sunt assecuti. Fabulam de Amazonibus, connubio cum Maeotidis in eandem societatem congregatis, id est de bellicosis robustisque Scytharum mulieribus, idem Herodotus narratione suavissima est complexus IV, 110. sqq., ubi consulas Wesselingium ad c. 116. coll. Ast. ad Plat. Legg. pag. 364. Eodem consilio Nostrum Tzetzes Chil. XII, 450. exscripsit, sed tam immutatum, ut G. I. Vossius de Histor. Gr. II, 3. p. 174. Samio Dionysio versus voluerit tribuere; quem fuse refutavit Dodwellus de Dionys. p. 32. sqq. Plerosque vero Maeotidis accolas Bosporanis regibus, licet dubia fide, paruisse tradit Strabo XI. p. 495.

654. ἐσθλῶν corr. b., neque certior varietas est ἰφθίμου M. S. Ald. ἰφθύμης R.

656. ἦν D. M. R. b. In hoc versu concinnando poeta lapsus est; nam ἐπεμίγησαν si voluit coniunctum, parum ille legitimo vocis usui prospexit, quippe qui sola commercia vitaeque consuetudinem (v. infra v. 713. et Ern. ad Callim. h. Iov. 12.) fere complectatur; sin ἐπ᾽ ἀνθρώποισι, struendi rationem ne Graecam quidem commisit. Hoc scriba Bodl. 4. optavit μετ᾽ ἀνθρ. inferendo.

657. πλαχθεῖσαι M. ed. Antv. πλαγθεῖσαι x. πρῆθεν Schell. ex neglecto compendio. ἀπόπρωθι Pal. De Amazonum veritate, fatis, migrationibus post sobria Strabonis iudicia complures exposuerunt. Veterum quosdam locos Schrader. ad Avien. 856. collegit.

659. μέσης Pal. b. ed. Vind. in his ubique peccans.

660. ἐς μέσα D. (γρ μαιώτιδος μέσα γε πίπτει) G. M. (γρ μυχά) R. Bodl. 1. 2. 4. Cantab. Eton. Pal. d. var. l. R. et H. Steph. Quae diversitas, olim margini

commissa, fluxit a v. 18., neque alium sibi usum vindicat, quam ut scriptionem illic receptam confirmet.

661. *ὥςτε* x. De Tanaïde eadem v. 14. cum sqq. (ubi Scholiastes Aristides nuper editus p. 14. quem in conscribenda superiore annotatione nesciebam *Εὐρώπην τῆς Ἀσίης* praebuit) monuerat, nisi quod ibi versus septemtriones prolabi dicebatur. Ac facile videatur ad vagam huiusmodi appellationum notionem in Nostri poemate, *ἠώς* puta et *ζόφος*, quae severiori legi nolint adstringi, hic quoque locus applicari posse; sed longe veriorem explicationem praestat antiquorum usus, ut Tanaïdis, quem ad extremum boream ablegarant, cursus ab occidente profectus in ortum et meridiem vergeret, atque ostiis bifariam distributis ad partes Maeotidis maxime septemtrionales inclinaretur. Quae persuasio fere constanter in antiquitate viguit.

662. *εἰς* ex D. sic simpliciter enotatum, utrobique Eust. ad v. 14.

663. Laudat Schol. ad v. 10. *δή τοι* D. R. annotavit etiam Holstenius: v. ad 148. Quod a Caucaso Noster Tanaïdis fontes repetiit, in eo quorundam sententiam exsequebatur a Strabone XI. p. 493. indicatam; sed inter hos obtinuit ea differentia, quod praeter poetae doctrinam quam modo significavimus flumen illi boreali cursu tandem in meridiem ad paludem decurrere voluerunt. Atque socium eidem sectae Ammian. Marcell. XXII, 8. sese adiunxit. Verum primus detexit Ptolemaeus. Igitur Caucasios quos dicit montes certe Dionysio condonabimus, quamquam ne Herodotus quidem tantum altitudinis prodigium in Caucasum transtulerit; sed antiquiorem tamen fideiussorem ista doctrina sibi vindicat, Aeschylum Prometh. 720.

666. *τοῦ δὴ κυμ.* x. *τοῦ* cum *πηγετόν* cohaeret. *κυμαίνοντος* Eust. interpretamento *χειμαίνοντος* illustrabat, quo sensu Eratosthenes usurpavit Mercur. XX. *κυμαίνει δ', οἷα Λίβυσσαν ἅλα Βοῤῥᾶς ἠὲ Νότος.* Aliquid praebent etiam Miscell. Obss. N. T. I. p. 88.

667. *παγετόν* D. M. R. Schell. Alterum, licet solitarium, metrum requirit; sed accentum credo vitiatum esse, coll. annot. ad 599. *ὑπὸ κρ.* D. M. R. Bodl. 1. 2. Schell. a. b. Ald. var. l. R. et H. Steph. *ἀπό* sine dubio exquisitius, quod est prae frigore. Quae Schaefer. Melett. p. 83. sq. congessit, ea sunt inter se disiunctissima. *κρυμνοῖο* Bodl. 4. *παγάντα* x. Ipsam

rem Mela I, 21. negavit, cui Hillius tali occurrit excusatione, tanquam non designaverit poeta nisi forte partes extremas vel profundiora loca, cum fluvius minus praecipiti cursu feratur.

668. *ἐν οἰκίᾳ* R. *φῶτες* concedere iussimus lectioni *χῶρον* optimorum codicum, A. B. M. S. a. b. cod. Pet. Bodl. 1. 3. Ald. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. olim editi, *τόπον* pro *ποταμόν* praebentis. Quae ut videri possit ex v. 649. fluxisse, quod aliquatenus innuit *ἔθεντο* indidem loco *ἔχουσιν* ab x. susceptum, universus tamen sententiae tenor ac decursus, ut qui Scytharum ad paludem Maeotim durissimas sedes et Hamaxobiorum depingat migrationes, neque debeat ad Tanaïdis accolas unice pertinere, factam emendationem certissime poscit. Cf. ad 952.

669. *σφι* quod accuratius arbitror probavit Brunckius cum Aldo. *χειμών* glossema supposuit in loco *κρυμός* x.

670. *πλεῖον* Bodl. 4. Eust., quod non displicuit H. Stephano, ut frigus significaretur maius solito sive vehementius. Illud tamen pedestri potius orationi convenerit. *ἔλθοι* Vind. 2. b. x.

671. *ὁρῶσιν* al. ap. Huds. *ὁρῶνται* p. *ἴδοιο* M. Bodl. 1. 2. Pal. Schell. Vind. 2. a. i. x. Ald. Paraphr. *ὁρῶντο* G. Utrumque memoravit var. l. R. et H. Steph. Illud laudavit Spohnius, sed praeter dignitatem, quoniam ne levis quidem causa suppetebat, cur *ὁρῶνται* istud sane quam apertum abscondita figura exornaretur, sed vice versa. Vulgatum vero non magis artibus technicis quam poeticae consuetudini respondet, quae simplici praeceptorum et observationis perspicuitati suavem affectum solet istis allocutionibus afferre. Tetigit eas post Servium Heynius ad Virg. Ge. I, 456. observavitque Schol. Arati Dios. pr.: *διὰ γὰρ τῶν τοιούτων ἦθος ἐγγίνεται τοῖς ὑποκειμένοις.*

672. *ἤ* Bodl. 4. Mulos imperite in Scythia collocari notavit Hillius, allatis et Aristot. hist. anim. VIII, 27, 5.: *ἐν δὲ τῇ Σκυθικῇ καὶ Κελτικῇ ὅλως οὐ γίγνονται, δυςχείμερα γὰρ ταῦτα·* et Plinio VIII, 68. qui animal frigoris maxime impatiens ne in Ponto quidem affirmat generari. Adde Strab. VII. pag. 307. et quos afferunt intpp. ad Antigon. Caryst. 13. Heyn. ad Apollod. fragm. p. 394. sq. Idem prior Bochartus Hieroz. I, 19. exposuerat; neque certae rerum necessitati licet argumento qualicunque reluctari. Sed Dionysius poetarum abusus

libertate procul dubio sua e constanti fama derivavit, quae Hyperboreos Apollini mulis litare ferret: quam in rem plurima videas collecta intpp. Pind. Pyth. X, 51. Et Gesnerus insuper in Commentt. Soc. Gott. T. II. p. 33—35. similitudinem asininorum sacrorum ab aliorum gentium institutis studuit conciliare. At enim in eo Nostro fecerunt iniuriam, quod oves sub dio pernoctantes opposuerunt naturae vi perire. Verum ἀγραύλων ut consuetos gregum pastus innuit plerumque, ita quivis admonitus eam frigoris immanitatem agnoscet, quam Virgilius loco classico celebravit Georg. III, 368. intereunt pecudes, stant circumfusa pruinis corpora magna boum; praesertim cum oves antiqui tradiderint (v. Hesiod. ἔργ. 515. Aristot. Probl. p. 77. in. Sylb.) frigoris esse tolerantissimas. V. Voss. p. 615. 622.

673. οὐδ' om. x. V. ad 240. ἀπήματοι corr. D.

674. ἄνδρες οἳ κείνοισιν M. κείνοισιν x. κεινοῖσι R. κείνου Vind. 2. ὑπό loco ὑπαί Brunckius cum Passovio probavit, auctoribus B. G. Pal. a Ald. Et verum illi viderunt, cuius legitimum documentum Pass. suggessit, Homeri formulam aliorumque poetarum ὑπὸ ῥιπῆς, absque qua esset, possemus etiam ad vim caninae litterae supra ad v. 470. tractatam provocare; nam ceteris quae congesta videas fidere non placet, neque v. 51. vulgatam lectionem attrectabimus.

675. ἀλλὰ ἐλάσκουσιν Pal. Callimachus Choerobosci pag. 1253. οἴτε βιοπλανὲς ἀγρὸν ἀπ' ἀγροῦ φοιτῶσιν. ἀπήναις G. De sententia Hillius dum H. Stephano adversatur mirificam explicationem excogitavit, ut Scythae pabuli permutandi causa de montanis locis in plana quaeque frigori minus essent obnoxia migraverint; neque vero sustinuit ille Hamaxobios reiicere, qui utrique Sarmatiae ascribuntur. Istarum vero gentium instituti, cuius apud vetustos scriptores multa reperitur mentio (v. vel intpp. Horat. C. III, 24, 10. Ern. ad Callim. h. Di. 257. coll. Arriano Ind. 7, 2. et Pausan. VIII, 43, 3.), effigiem habet expressam Clark. *Travels* T. I. p. 394. Ceterum si quis tantam Scythicae nationis necessitatem probe perpenderit, eum fortasse mirari subierit Aristotelis observationem Probl. 20, 21.: ὥςπερ Σκύθαις, διὰ τὸ πολλὴν τὴν χιόνα γίνεσθαι, συμβαίνει τὸν σῖτον μένειν καὶ ταχὺ ἀνατρέχειν: et magis etiam Alexandri Probl. 2, 6.

677. *χειμερίην* Bodl. 4. formulam attigit Eust. ad 759. *οἵ κε* a. *σφιν* R. b. *θύνοντες* G. R. Bodl. IV. Pal. a. d. var. l. R. et H. Steph., eamque scripturam optavit Passovius, quod in Homericis carminibus occurrant prima correpta quae a verbo *θύειν* participia praesentis fluunt: in quo Brunckii videtur sequi praeceptum ad Aesch. Perss. 770. Sed verbi *θύειν* et epicorum et Atticorum usus multum fluctuavit, ita tamen ut prioris productio praevaluerit: cf. Meinek. ad Menandr. p. 254. Significandi varietas numne aliquid discriminis intulerit nunc non dispicio.

678. *οὔρεα βησσήεντα* A. b. var. l. R. et H. Steph., cuius causa non est expedita. At quod A. *θύουσιν* habet inter versus ad *κλονέουσι* pertinens, id e superiore versu manasse videtur: cf. annot. ad 631. Peucen, insulam Istri, Eratostheni praeter alios commemoratam, ac similem istarum regionum naturam Nostro dixeris obversatam fuisse. Disertior tamen Scythicorum saltuum notitia nequit ex iis corroborari quae Strabo XI. p. 509. sq. collegit.

679. *Τάναϊν ποταμόν* D. G. M. R. Pal. Schell. Vind. 2. a. b. Alia ratio v. 605. est. *παραναιετάουσι* vel — *ουσιν* M. d. Ald.

680. *ἐπέχουσιν* simpliciter intelliges: instant sive continuo tractu excipiunt; quod varia translationum ratione increbruisse docet Musgr. ad Eur. Bacch. 1129. Notabilis eam in rem Hesiodi est locus Theog. 711. *ἀλλήλοις ἐπέχοντες*: unde possit, aliis etiam collatis (ut Pausan. VIII, 40, 3.), lectio commendari *Σαυρομάταις* Bodl. 1. 3. 4. Eton. var. l. R. Steph., quo accedere videtur *Σαυρομάται* a. Fides tamen istorum codicum vacillat, etsi quod nostrum sensum penitus expleat exemplum aegre comparaveris; nam Herodoti IX, 31. usus, militarem significationem complexus, longius abhorret; nec Philostratea quadrant apud Boissonad. ad Hero. p. 356. Ceterum *ὑπέχουσιν* Nicephorus. *γεγαότες* M.

681. Sindi raro ab Herodoto inde nec nisi vaga narratione apud auctores, Strabonem, Melam, Plinium, occurrunt: nec mirum, ut quorum regio quae dicitur *Σινδική* incertis contineretur limitibus, qui partim Herodoteis IV, 86. cognoscuntur, ubi maxima Ponti latitudo a Thermodonte ad Sindorum usque sedes colligitur; partim Scylacis p. 31. obscuriore indicio, qui Sindos etiam extra Paludem pertinere prodiderit. Dixit de ista gente

Iolstenius ad Steph. v. *Σινδός*. Is autem Stephanus um famam quandam secutus Indorum eos propaginem uisse tradiderit, ac disertius etiam Amm. Marcell. XXII, 3., qui cum essent ignobili loco nati, post heriles in Asia casus coniugiis potirentur dominorum et possessione; cumque Sindicus portus hic illic afferatur: Ritterus nuper II. p. 618, 19. Sindos ad Banianum mercatorum colonias referri iussit. Sed ista profecto coniectura nimium est e periculo petita, omninoque vir optimus in commerciis ac migrationibus Indorum, quibus sunt qui studiose admodum hac tempestate gratificentur, longius proferendis aliquoties dubiis indulsit hariolationibus. In Marcellini quidem verbis tum v. 366. adhibebis, tum quae plurima suis rationibus congessit Welckerus de Aesch. Prom. pag. 586. sqq. Multo minus in Abiis V. D. II. pag. 620. cuiusquam extorserit assensum.

Cimmerios vero quos tangit v. 168. num Dionysius alicunde compererit istic locorum suo adhuc aevo habitantes, omnino latet, cum praesertim ne Strabo quidem XI. p. 494. quicquam de iis resciverit, nisi quod e vestigiis quibusdam, id est e Cimmerio freto portuque, cum Herodoto pristinas populi possessiones instituit explorare. Idem etiam Posidonio VII. p. 293. assentitur, quod Cimbros, cum ad Maeotim essent progressi, Cimmerio Bosporo nomen statuebat reliquisse, ut tamen id in prisca potissimum tempora valere debuerit; cf. p. 309. Eo mirabilior est Stephani v. *Σύασσος* narratio, qui Cimmerios granariis tritici repertis compluribus diu tradit vitam in Phrygia sustentasse: nam Ephesii quidem nomen *Κιμμέριος* apud Pausan. X, 9. faciliorem habet explicatum; sed insolentius illud videtur in historia fabulosa Schol. Apollon. II, 780. His tamen aliquantum lucis id affert, quod barbaros istos a dextro Ponti latere per Phrygiam ac Paphlagoniam constitit incursiones fecisse: v. Strab. I. pag. 61.; quo facit etiam Cimmeris, vetustum Antandri nomen, teste Plinio V, 32. Ceterum vide quae congessit Heyn. Opp. Vol. III. p. 390. Proinde hic quoque Nostrum e poetarum commentis Cimmerios arbitror incautius ascivisse. *οἵ πέλας* non suppetit causa cur refingamus; sed puram orationis compositionem vulgatum praestat *οἱ πέλας*, quod semper ad vicinos refertur sive proximum quemque: ut pro numerorum ratione neque notionis varietas neque diversa consuetudinis lex statuenda sit, id quod Brunckio pla-

cuit ad Soph. Oed. R. 479. et Elmsleio ad E. Med. 85 Quibus vel Herod. III, 142. et Thucyd. VI, 12. de bent opponi.

682. *Κερκέτιοι* iidem qui aliis sunt *Κερκέται*, d quorum sedibus controversas servavit disputationes Stra bo XI. p. 496, 97. Sed has facile composueris, mod hunc quoque populum, ut in aliis multis videmus factun diu iactatum tandem in istam Euxini oram concessiss statuas, cum in opposita parte proprias olim sedes obt nuissent: id quod e tenui quodam Strabonis indicio co ligi licet XII. p. 548. Vetustissimus de iis locus ext apud Hellanicum, quem praeter Palaephatum v. *Χαριμα ται* Stephanus excitavit (et vocantur utrobique *Κερκεταῖο* in Moschorum vicinia siti); deinceps attigit Nicola Damasc. ap. Stob. p. 470. cum eoque Argonauticoru quae Orphei dicuntur auctor v. 1049. Deinde *τ' Ὀρέτ* edebatur. Sed geographi antiqui cum nisi Toreata vel Toretas non tradiderint (v. Strab. XI. p. 495. Tzschuck. ad Mel. I, 19, 17.), recte quae immerito f erant disiuncta iusserunt Holstenius, Stephano collat Hillius, alii redintegrari. Cf. Salmas. ad Solin. p. 89 Perizon. in Misc. Obss. T. VII. p. 445. Wernsdorf. a Prisc. 664. Ac *Τορέται* Bodl. 4. expresse, nimirum i terpolatoris ut solet manu, exhibuit; praeterea Vind. *Ὀρέσται*. Idem medelae genus v. 457. admotum est. *ἀλκείεντες* R. Achaeos, quos Noster ad Troiana ten pora reiecit (unde laudavit eum Eustathius ad Il. *β'*. 272, 42.), a Phthiotis contra qui Iasonis expeditione adiuverant originem traxisse Strabo XI. p. 496. cons gnavit, quamvis famam tantummodo secutus quorunda auctorum: nam alio loco (IX. pag. 416.) Orchomenio Ialmeno duce, coloniae istius auctores extitisse narravi Apollodori vel aliorum fide, qui Homeri Catalogum com mentariis explanabant, usus. Nomen scilicet apparet a modum obscurum fuisse, vel e contentione, quam hist rici ibidem allati de Achaeorum vicinorumque habitati nibus inierunt; et recentioris quidem aetatis scriptor Graecos quosdam tradunt, sive ab expeditione Troian sive superiore tempore delatos in Pontum Euxinum esse v. Appian. Mithridat. 67. 102. et Ammi. Marcell. XXII, 8

684. *νοσφίσαντο* G. R. Pal. a. ed. Vind. (*σφίσαντ* Vind. 2.) *ἐνοσφίσαντο* B. edd. Ald. R. Steph. *ἐνοσφίσ σαντο* e Cantabr. probavit Brunckius; *ἐνόσφισαν* M Nihil temere mutandum, cum praesertim in hoc ipsu

erbum per poetarum consuetudinem plurimae dicendi ationes redundaverint. Multo tamen difficiliorem obiiit disceptationem, quod praebent D. M. R. Bodl. 1. 3. . a. h. Ald. var. 1. R. et H. Steph. Eust., νότοιό τε αὶ ζεφύροιο, probatum Salmasio (ad Solin. pag. 890.), runckio, Spohnio novissimisque editoribus, cum Hillius uoque commodum existimasset esse: nec mirum, qui ulgatae lectionis νότοιο ad ipsos Achaeos, βορέαο ad eliquos Graecorum spectare haud incommodus sibi peruaserit. Quod si probabilitatem intentius consectamur, multum ea scriptio quam librorum etiam locupletissimoum auctoritas retinet praestare videbitur. Neque enim ubitari potest, quin Dionysius tempestatem illam, quae edeuntes Atridarum classes magnam partem atrocissima lade pessumdedit, leviter adumbrare voluerit. Atqui antam calamitatem cum Thracii aquilones sive Strymoiae flatibus adversis, quos Aeschylus praeter alia dierte commemoravit Agam. 662., vehementer excitarent, um vero perfecerunt imbres tumidique fluctus, quos urus, Aegaei maris arbiter (v. 403.), collegerat. Quos rocellarum impetus copiosissime exornavit cerebrosum stud caput, cui in Senecae tragoediis Agamemno incribitur, v. 476. sqq., ubi praeter Strymonias Eurumue plane ioculare ventorum quorumlibet videas certaen institutum. His ita descriptis Zephyrum omnino ón congruere confitendum est, cui vereor ut ab Honerica ventorum disciplina, quamquam eam Strabo I. ag. 28. suo more fortiter vindicavit, patrocinium queat onciliari; nec Salmasii doctrinam de Zephyris admiseim, quam ille solita temeritate profudit. Superest ut Schol. Apollon. II, 529. nihil ponderis inesse moneanus, cuius praeceptum ad navigationes in Pontum spetat. Neque vero alteram in partem arripiemus ventoum illam partitionem, ut in boream notumque ventoum principatus conferretur: v. annot. ad 113. Igitur nale sedulam alieni loci comparationem credibile fit hanc uoque varietatem arcessivisse. In medio quodammodo ersatur lectio, quam Koehlerus ex M. enotavit, βορέαο γρ νότιοί τε) καὶ ζεφύροιο. Ceterum τὲ omisit R.; suoeriore versu οὓς Pal.

685. ἐρχομένους Bodl. 4. Ἀρητιάδι Pal. Omnia haec nos latent, neque Ἀρητιάδης sitne in nominibus au adiectivis iudicandum (nam Ἀρητιάς sive de fonte sive in Amazonem apud Apollon. II, 966. dictum habet

faciliorem explicatum) licet decernere. Hanc quider quaestionem Scaliger ad Euseb. p. 70. non attigit; se monuit ille Eustathium reprehendens, Ascalaphum signi ficari, non Agamemnona. Versum Avienus silentio prae termisit.

686. *τοῖσι δ'* Schell. *ἐπιναιετάουσιν* significatior sua alienum Passov. disiunxit (ut vv. 428. 697.) ac I *ἐπὶ ναιετ.* exhibet.

687. *ἡνίοχοί τε* M. Schell. Heniochos a Lacon bus esse profectos, quos duo Castorum aurigae deduxe rant, Strabo loco supra laudato (coll. Iustin. XLII, 3 prodidit, a quo nonnihil Plinius VI, 5. discedit. N minus probabiliter cum his conferri potest Pausania narratio qualiscunque III, 19, 7. *καὶ τοὺς Διοςκούροι φασὶ κομίσαι ἐκ Κόλχων· Θηρείταν δὲ ἐπονομάζουσιν* – Omnino Ponti tutelam Dioscuros obtinuisse Manilius na rat IV, 753. Nominis autem originem Hillius suavibu investigare commentis studuit. Zygiorum tamen, qu cave cum Zicchis permisceas, neque appellatio neq cognationis vincula supra dubitationem sunt posita; apu Strabonem quidem p. 496. *Ζυγίων* extat, sed in pra gressis et insequentibus *Ζυγῶν* et *Ζυγούς* infertur, *Z γοι* hoc quidem tenore II. p. 129. (cf. Tzsch. XI. p. 369. quae discrepantia tolerari nequit, cum praesertim St phanus v. *Ἄγκυρα* scribi flagitet *Ζυγοί* de populo d ctum. Sed librarii tamen ad hos quoque Laconicam e tenderunt originem, unde lectio emersit *Λακωνίδος* I (*γρ Πελασγίδος*) S. var. l. R. et H. Steph., quo us est Casaub. ad Strab. pag. 204. Wassius vero ad Thu VIII, 15. in loco interpretamenti damnavit. Eadem po ro Stephanorum varietas *ζυγοί* indicavit, nusquam repe tum. Mirere vero, inter eos populos, qui cum in con niis Ponti ac Maeotidis consedissent, Mithridatis Mag societate rebusque gestis aliquam in notitiam perven runt, Zygios nullum obtinuisse locum, Heniochos apu Appianum quidem de bello Mithridatico ternis esse v cibus nominatos. Cuius tamen rei Strabonis tenuis qua dam significatio (XVII. p. 839.) rationem videtur ap rire, qui Heniochos, Zygos Achaeosque Romanorum in peria tradit detrectasse. Ceterum immanitatem ingen qua Heniochi atque Achaei utebantur declaravit Aristo Polit. VIII, 3. Sed quod nomen Heniochorum in Tr pezuntia regione Arrianus Periplo P. Eux. pag. 11. po

suit, potest illud videri huc non esse referendum. *ἔκγονα* Pal. *γαίης* G. Pal. Schell. Vind. 2. a. d.

688. *παρὰ δέ* M. Pal. *κατά* Bodl. 4. Cantab. contra *μετά* M. v. 692. Quod ait *χθόνα Τυνδαριδάων*, facere ille videtur cum Romanis geographis sublestae auctoritatis, Mela Plinioque, qui Dioscoriadem ab aurigis iisdem Dioscurorum, Heniochicae conditoribus, fundatam perhibuerunt, cuius rei Strabo ceterique sunt ignari. Idcirco probabiliore via suspicabimur, ipsa specie vocis adiuvante, emporium illud frequentissimum Dioscurorum religionibus et nomini fuisse consecratum; nam deorum istorum vis, qui tutelam nautarum exercebant, quam late patuerit copiosa disputatione designavit Hemsterhusius ad Luciani D. D. XXVI. *Τυνδαρίδων* Schell.

689. *μετήλιδες γρ* M. Ald. *μετήλυδας* Vind. 2. De Colchorum institutis Aegyptiacam originem magnopere referentibus nota est Herodoti II, 104. observatio, in qua simpliciter acquievisse consultius videtur, quam ut coniecturas incertissimas cum eruditis quibusdam huius aevi periclitemur; cum praesertim recentes peregrinatores nulla similitudinis vestigia potuerint explorare. Neque multum huic invento tribuebat Strabo p. 498. coll. I. p. 61. Sed istam famam usurparunt praeter Diodorum I, 28. Val. Fl. V, 419. sqq. et Ammianus supra laudatus.

690. *παρά* Schell. *κόλπον* A. R. Bodl. 1. Pal. b. var. l. R. et H. Steph. ed. Antv. Varietas fere perpetua et supra quoque (ad v. 381.) excussa, hoc tamen loco *κόλπον* credideris eos esse commentos, quibus *πόντος* proprie Hyrcanio mari minus consentaneum videretur, cum alterum e v. 631. depromere expeditum esset.

691. *πρηόσιν* p. *οὔρεσιν* a. Schell. depravate *πρηώσιν* Bodl. 1. 3 *πρηΐσιν* Pal. Isti quidem varietati neque *ἠλιβάτοισιν* favet, neque natura Caucasi, cuius per ipsas eas regiones abrupti sunt et excelsissimi tractus, congruit omnino; sed emendationis auctor, *ἔνθα τε* scilicet superioribus adiungens, cursus opinor placidissimos significavit, quibus Phasis per Colchorum planitiem volvitur. At enim Phasidem non a Caucasiis sed Armeniae montibus decurrere complures monuerunt vetusti geographi, v. Eratosth. Geogr. XCIV. *ἔνθα ὁ Φ.* d. *Φάσις* aliquot codd.

692. *Κιρκαίου πεδίοιο* fuerunt qui perperam ad Colchidem referrent, cum campum quempiam ad Colcho-

rum civitatem hoc nomine fabulis esse celebratum Apollon. Rh. III, 200. evincat. Ceterum quae Phasidem attingant plurima collegit Ritter. Geogr. II. p. 909. sqq.

693. cum sq. laudat Steph. v. Ἀρμενία. Idem ἀπερεύγεται praestat, in quo cum et A. B. G. M. S. Vind. 2. cod. Pet. a. b. d. x. Ald. Eust. consenserint, accedente ἀπεῤῥεύγεται Schell., et tanta cum ἐπερεύγεται permutatio (v. ad 96.) reperiatur, libris fuit obtemperandum, quo disertior efficeretur ostiorum significatio. Porro quod concitatiore cursu, si Dionysium sequimur, Phasis ad ostia devolvitur, quem placidissimo flumine ferri tradiderunt auctores, in maiorem potius partem, inprimis superiorem complexum, id debuit valere; nisi forte minus explorata Noster litteris mandavit. Nam Burmanni demonstratio minime satisfacit, quam ille dedit ad Val. Fl. V, 180. ἅλμην b. V. ad 300.

694. τό om. D. Pal. Schell.

695. τ' om. D. idem ἐπικέκληται, vice versa 699. δίριν. τῶν M.

697. sq. Iberum origo, quam ab Hispania Noster derivavit, multis vetusti recentisque aevi eruditis dedit coniecturarum facultatem. Quarum summam potius singularibus indiciis ac moribus collectam esse perspicimus, quam ut severam ad normam verisimilitudinis videri possit exacta. Nam alii, quorum est Dionysius, aut nominis sequebantur convenientiam, ut Socrates Hist. Eccl. I, 20. (nam Varronis quem afferunt verbis apud Plin. III, 3. nihil inest, quod ullam in partem queat converti), aut auri metalla, quibus utraque gens abundaret, quo pertinet fragmentum illud ampliore pertractatione dignum Strab. p. 499. male inculcatum; alii quaedam monumenta pertrahebant ad Iasonis navigationem, cuius vestigia Pontus qua late pateret complura ferebatur retinuisse; cautius autem in eo quaestionis genere Strabo versatus est XI. p. 498. coll. I. p. 45. 61., quam qui perspicue Thessalis ortos esse prodit multumque Iasonis ac Phryxi memoriam celebritatis adeptam, Tacitus Ann. VI, 34.; rursus omnem eam sonorum similitudinem vanitatis damnant quidam ap. Appian. Mithridat. 101. Bocharti commenta silentio praeterimus quaeque Is. Vossius ad Catull. p. 190. proposuit. Iam quod Strabo XI. pag. 501. quadruplicem gentis ordinem institutum esse narravit, primarium locum regii generis, iudicum atque

imperatorum, secundum vero sacerdotum, tertium agricolarum militumque, postremum plebeii iuris: extitit Ritterus, qui quam coniecturae rationem in republica Romanorum alii periclitantur, eandem in Iberico nomine proferret, ut collatis Aegyptiorum Indorumque vitae partitionibus simillimis Indorum quampiam coloniam inter publicas turbas illuc esse compulsam suspicaretur Geogr. II. p. 897. Sed haec ille festinantius; nam et tempora sunt discernenda, quae varias in Iberiam populorum migrationes adduxisse creduntur (v. ibid. p. 894.), et generum rite descriptorum leges quaedam ac species primaeva hominum aetate, a quibus Iberes ne hoc quidem aevo prorsus desciverunt, per Graeciam et Italiam compluresque civitates latissime diffundebantur; neque Strabonis narratio potest ad eam vivendi formam referri, quam orientalis plaga habet sibi propriam. Is enim quartae classi servos et regios administros ascriptos esse dixit, quos eandem quam Mariandyni, quaeque similem in condicionem servitutis gentes sunt redactae, sortem apparet expertos. Vide diligentissimam Ruhnkenii annotationem ad Tim. p. 213. sqq. Omnino multum vereor, ne propositum longe diversissimum isti quos dicunt Iberum ordines spectaverint, nimirum vivendi rationes aliam alii regionis ingenio consentaneam: alioqui Strabonem quid existimabimus sibi voluisse, qui modo pag. 500. campos eorum pacatis agricolis, montanos vero saltus bellicosissimae stirpi eidemque agrorum cultrici concessos esse prodiderit? Atqui harum rerum tam minuta notitia tamque fracta ad nos manavit, et tantam per historiae defectus lacunam passi sumus, ut exitum eiusmodi quaestionis desperemus. Quare alteram viri docti (II. p. 923.) suspicionem eamque audaciorem in medio relinquimus, qua nomen Iberorum a Saspirum populo derivari iubet.

699. *Ὑρκανίῃσιν* κ. Hyrcaniam gentem qui limitibus posset certioribus ad rerum naturam, non ad lusus ingenii coercere, nondum repperi. Hoc quidem loco perspicuum est appellatione satis licenti Hyrcanii maris accolas contineri. *ἔχουσι* a. (*γρ ἔχοντ'*) *ἄγοντες* Bodl. 2. interpolatione haud inepta.

700. *Καμαριτάων*, quos Noster more suo Bacchicis sacris operatos studiosissime perhibuit, notitia propemodum est evanida. Albanos sane populos Strabo XI. p. 503. haud dissimili tradit religione fungi, qui Lunam

videlicet prae ceteris diis colerent ac divini furoris pleni per silvas palarentur; quo furore qui maxime praestiterit, singulari cum solennitate in numinis honorem mactari; neque longius recedit Ammianus Marcell. XXII, 8. Bacchi venerationem ad fluvium Callichorum exornans. Quae Wernsdorfius Exc. XII. ad Priscianum disseruit, sunt ea prudentia vel mediocri indigna: censet enim ille, qui ab Arriani Periplo maris Erythr. p. 34. Colchos quosdam et Camaram in Indis accepisset, ubi proprium navigii genus obtineret, Dionysium et Heniochorum camaras et Callichorum flumen, quod terminus expeditionis Bacchicae ferebatur, ad Ponticam gentem rettulisse propter institutorum locorumque similitudinem; unde commenticium nomen in disciplinam geographicam irrepsisse. Immo si qua huiuscemodi sacra extiterunt, ea Celtarum religionibus supra v. 571. explicitis accuratissime consentire patet. Sed Camaritae occurrunt nulli; nisi forte in Melae loco corruptissimo I, 2, 5. Chomari qui feruntur, quorum vice paene persuasum habeo Camari esse reponendum, huius nominis vestigia retinuerunt: ut Hillii suspicio non contemnenda videatur, eius appellationis incertam quandam significationem fuisse rati Hamaxobiorum instar atque Mosynoecorum. Praeterea camaram utrum ad piratica navigia Ponticorum (cf. Strab. p. 495. extr.) an ad tecta debeamus vectoria referre, multo minus diiudicare licet. *οἱ* Vind. 2. *βάκχῳ* Pal.

701. *ἐξείνισαν* D. M. R. Schell. Vind. 2.

702. *Ληνάων* olim emendaverunt *Σειληνῶν* D. Bodl. 3. 4. Eton. cod. Pet. h. var. l. R. et H. Steph. Quam correctionem tum redarguit numerus pluralis, tum consueta Sileni munera, quae cum ebrietate magis ac lasciva iocatione quam cum saltationibus Bacchicis essent coniuncta. Sed de his tractavit praeter alios Heynius *Antiq. Aufs.* T. II. p. 56. Quamquam et *Ληναί* sunt infrequentes (cf. v. 1155.), et *χορὸν ἐστήσαντο* longe rarissimum (cf. v. 1160.), cum usu fuerit pervagatum *χορὸν στῆσαι* sive *καταστῆσαι*.

703. *ζῶμά τε* D. M. Zonis in hac quidem sententia nullum esse locum proximis verbis *ἐπὶ στήθεσσι βαλόντες* colligitur, etsi Eurip. Bacch. 695. *ἁμμάτων* quaedam vincula subindicat. Vocis quidem intellectum, qui vestes quasdam interiores tunicae modo comprehendit, diligenter monstravit Böttiger. *Griech. Vasengem.*

I, 2. p. 84.; et extant istius sensus haud pauca vestigia, velut inest aliquid momenti Aeschyl. fr. 220. *πεζοφόροις ζώμασι*, quamquam eius species ne Sophocle quidem El. 452. collato perspicue conficitur: proxime tamen tum ad eam figuram, quam *λεγνωτὸς χιτών* in veterum narrationibus nummisque prae se fert, accedere videtur, de quo fusius exposuit Spanhemius ad Callim. h. Dian. 11., tum aliquid illi similitudinis intercessit cum ea veste, quae Polluci est *χιτὼν Διονυσιακός*, ludis scenicis consecrata, cuius habitum attigit idem Böttiger. (*Furienmaske*, *Weimar* 1801.) p. 36. Ex quo hunc ipsum Baccharum ornatum tangere cognoscitur quae Pollux tradidit IV, 116. *τὰ δὲ ἐπιβλήματα . . . ἄγρηνον. τὸ δ᾽ ἦν πλέγμα ἐξ ἐρίων δικτυῶδες περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ὃ Τειρεσίᾳ ἐπεβάλλετο ἤ τινι ἄλλῳ μαντικῷ.* Quem contulimus cum Eratosth. Merc. XXIV. *Ἀγρηνόν, δικτυοειδές, ὃ περιτίθενται οἱ βακχεύοντες Διονύσῳ. Ἐρατοσθένης δὲ αὐτὸ καλεῖ γρῆνυν ἢ γρῆνον*: quibus iam nihil quod imperfectum sit inesse crediderim. Cf. etiam Wolfii *Museum der Alterthumswiss.* T. II. p. 365. et Longi I. p. 5. (7. Schaef.) Nympharum saltantium descriptionem, ubi *ζῶμα περὶ τὴν ἰξὺν* eas gestasse refert, comparato Nostri v. 840. unde Euripideum quoque locum licebit interpretari. Id agrestium genus vestimentorum e celeberrimo artis monumento tabula dedit Welckerus expressum post librum suum *Zeitschrift für alte Kunst*, idemque illustrationem apposuit, non satis quidem accuratam, p. 534. sq. Ab istis vero non multum discrepasse putaverim *μαλλωτοὺς* sive *χορταίους χιτῶνας*, quorum ad explicationem pertinent quae Lobeckius collegit ad Aiac. p. 360. (unde significationem Ptolemaeus est mutuatus in Taprobanaeis: *μαλλοῖς γυναικείοις εἰς ἅπαν ἀναδεδεμένοι*), eaque facile possent in maius augeri, modo liberet orationis deverticula sectari. Ceterum Eumenidum quoque manicae reticulatae, quo deae ornatu solent in compluribus vasculis prodire, suam ab eodem fonte videntur explicationem accipere. *νευρίδας* M. Bodl. 1. Eton. Pal. Ald., qualia fere semper neglexi. *νεβρίδα* Bodl. 2. 3. 4. Cantabr. Cf. annot. ad 479. *περὶ στήθ.* Bodl. 2. 3. 4. Cantabr. var. l. R. Steph. cf. ad v. 104. et Pollucis locum allatum. *στήθεσι* Pal. Vind. 2.

704. *εὖοι* R. Vid. Arcad. de acc. p. 183. sive Regul. Prosod. 174. et Eustathii observationem, coll. Apollonio de Synt. pag. 320. pr. *εὖ οἷ* M. *εὖ οἱ* Bodl. 1. 3.

Schell. Vind. 2. εὖ σοι D. Cantab. Eton. Similia possum plura ex codd. excerptis ad Catull. 64, 62. 255. proferre; sed memorabilius est Theognosti praeceptum Bekk. Anecd. p. 1433. Qui quod narrat asperum spiritum posteriori syllabae more grammaticorum (prout videmus eos fecisse in ἠδός: cf. Valck. ad Adoniaz. pag. 272.) impositum, ut εὐοῖ interpretarentur εὖ σοί, haud scio an Pausanias confirmet IV, 31, 4. — ὑπὸ τῆς Εὐάν. τὸ δὲ ὄνομα γενέσθαι τῷ ὄρει φασὶ Βακχικόν τι ἐπίφθεγμα εὐοῖ (credo εὖ οἷ). Ceterum notabile est, si recte habet, Bacchi cognomen Φεύς (Fεύς) apud Herodian. π. μον. λέξ. p. 6. Adde Schol. Vatic. ad Eurip. Troad. 322. τὸ εὖ ἂν εὖ οἷ βακχικὰ ἐπιφθέγματα. εἰσὶ δὲ ἐπιῤῥήματα θειασμοῦ. Tandem εὖ οἱ (vel εὖ σοὶ) .. ὁ δ' ἐν φρ. var. l. R. et H. Steph., et ἐν φρ. Bodl. 4.

705. καί ante vocalem in quarta sede productum exposuit Herm. ad Orph. Arg. 1117. et dissert. p. 728.

707. διαγράψαιμι D. M. (sed Koehl. δια versibus interiectum narrat) R. Bodl. 1. Cantabr. Eton. Pal. Schell. cod. Pet. d. Ald. margo H. Steph. Paraphr. μεταγράψαιμι A. G. a. b. μεταγρ. vel διαγρ. var. l. R. Steph. Quorum posterius ex compendiorum confusione dixeris provenisse; in διαγράψαιμι tamen haerere licet, cui suffragatur certe v. 159.; quamquam pleniorem descriptionem et omnibus partibus expressam dixeris voce καταγράφω contineri, quam in rem quaedam suo more suggessit Is. Vossius ad Catullum p. 63. Sed tutissimum videtur Pausan. I, 28, 2. et Arriano Ind. 15, 4. adhibitis delineationem intelligere adumbratam. Vulgatum tenet Eust. ep. p. 77, 7. eandemque confusionem exhibet v. 884.

708. μήν R. περάσας b. Hesiodi exemplum Eustathius observavit.

711. 713. 715. 717. rec. m. in b. supplevit. οἷάπερ ἄλλοι D. M. R. Cf. annot. ad 258.

712. ἔχωνται M. pr. Haec vero navigationis Gangem petentis assiduitas, cum secundo demum saeculo fuerit celebrata, cuius rei vel certissimam sustinet auctoritatem Periplus maris Erythraei, haud scio an ipsa temporis quo Noster scripserit significationem praestet non contemnendam.

713. οὐ δέ μην Schell. Ὑρκανίης R.

714. Quod sensum turbabat absonamque verborum afferebat compositionem, τ' post ἐρυθραίων illatum, ex-

punximus auctoribus A. B. D. G. S. Bodl. IV. Cantab. Eton. Schell. a. b. d. Ald., probantibus Salmas. ad Sol. p. 844. et Brunckio, qui quid Rob. Stephanus sibi voluerit hanc particulam (ex Eust. opinor) inserendo fatetur sese ignorare. Sed prolixius et hanc lectionem et sententiae vim Holstenius disceptavit, cuius integram subiecimus animadversionem. „Haec Eustathii interpretatio est, non vera et germana Dionysii lectio. Caucasus mons quam laxo nomine accipiatur nemini ignotum, quem Curtius aliique et ipse Dionysius v. 1134. Asiam perpetuo iugo dividere tradunt, et in Indicum usque oceanum procurrere testantur; huic Paropamisus adhaeret, brachii pedisve instar ex eo subiectus, sub quo Ariani degunt, Dionysio testante 1097. Paropamisus autem Caucasus vocabatur generaliore nomine, de qua re vide Arrian. V, 5. et Diod. XVII, 83. atque ita Dionysium hic intelligere certum est. tum ipsum quoque Arianorum commune est nomen complectens omnes eius montis accolas, teste ipso Dionys. 1098. Erythraeus autem Caucasus quem Eust. sibi fingit ineptissimum est delirium; poeta enim Arianos Erythraeos cognominat, quia largissime apud eos reperiatur *λίθος ἐρυθροῦ κουραλίοιο* (ut ipse vocat 1103.), nec alia requirenda huius appellationis causa. Itaque meo periculo deleas particulam, a commentatore insertam praeter auctoris mentem. Aliam rationem a vicinia Persici maris affert Salmasius, sed puto praeferendam alteram." Quibus adiecit ille, *τ'* in Cod. Reg. esse omissum. Paulo tamen prudentius est diversum Hillii iudicium, ut rubro mari fines Arianorum describantur, advocato praesertim Eratosth. Geogr. fr. CXV. *ὁρίζεσθαι μὲν γάρ φησι τὴν Ἀριανὴν ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἕω τῷ Ἰνδῷ, πρὸς νότον δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Παροπαμισῷ καὶ τοῖς ἑξῆς ὄρεσι μέχρι Κασπίων πυλῶν* —. Igitur Bredovium non admittemus, qui Stephano praeeunte aliisque Arianos, quippe versus ortum meridiemque porrectos, lusu vocis arguto, sed haud satis opinor venusto, rubeum colorem induisse contenderit. Forma quidem elocutionis proxime ad similitudinem illorum *Ἄτλας* et *Ταῦρος* (v. annot. ad 168.) accedit; quare *Ἐρυθραίων* maiore modulo insignivimus. Eandem vero dictionem e Dionysii Lithicis Schol. excitavit, unde etiam emendationem scilicet accipimus, *Ἀραβίης κνημῖδας*. Nihili sunt *Ἀρηΐνων* cod. Pet. Vind. 2. *Ἀρηϊνῶν* x. *Ἀρινῶν* Pal.

715. Tetigit Eust. epist. p. 70. extr. 76, 32. *φέρει* Schell. Formam loquendi mireris, quae mentem quandam Musarum narrat, sive benignam dicere mavis ingenii venam; nam quod ipsae quidem Musae celerrimo complexu maria terrasque et coelestes vias persequuntur, id a tali sermonis habitu multum abhorret; neque iunctura continuorum *ἀλλ' εἴη τοι*, non satis illa concinna, in quibus Hillium optativus exercuit, cum ista ratione conspirare videtur. Ac debet praesertim *νόος* praeter exspectationem legentis accidere, cuius locum velles Pindari *Μοισαῖον ἅρμα* obtinuisset similisve locutio de eo genere petita, quod supra v. 651. disseruimus. Sed nihil in tali poeta tricandum esse, quem tenuis sentiendi simplicitas haud dedecet, apposite commonstrat Lucretius I, 923. sqq. nobilissimis illis versibus:

et simul incussit suavem mi in pectus amorem
Musarum: quo nunc instinctus, mente vigenti
avia Pieridum peragro loca.

Igitur alterum *ἀλλά* v. 718. ad superiorem Caspii maris designationem respicit, legitima sane conversione renovantis ordinem interceptum (cf. Heind. ad Phaed. 123. in quo genere cum magna fieri possit exemplorum accessio, satis habemus Aelianum, insulsum Variarum Historiarum conditorem, nominasse, ut in loco meliore via distinguendo, I, 32.): v e r u m t a m e n h i c t i b i s i t m a r i s a m b i t u s o b s e r v a n d u s.

716. *νόσφι* G. *ἀλησμοσύνης* Schell. *πολιήν* b. quod diiudicari licet altero mendo *πολήν* Vind. 2. Id oblatum cupide Spohnius arripuit, qui maris amplitudinem gravissimae loci sententiae parum convenire putaret. Atqui cum et potestas horum verborum angustias Caspii multum excedat, et *πολλὴν ἅλα* eandem vim quam Latinis m a r e m a g n u m poetarum usu susceperit: immensum oceani fervorem non decet contemplatione Musarum indignum iudicare; contra quam *πολιήν* prorsus foret otiosum et inane. Praeterea nec desunt, quibus emendationem retundas, qualis Aristoph. Ran. 402. est allocutio chori: *καὶ δεῖξον, ὡς ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις.*

717. *αἰθερίων* D. M. pr. R. Eton. varietate consueta; prout v. 697. *ἑωσθινῶν* Vind. 2. *ἀστέρων* Pal.

718. *ἀλλ' ἤτοι σχῆμα μὲν* D. R. ubi *μέν* tamen punctis subnotatur, vulgatis in marg. reiectis; *ἤτοι* etiam M. (*γρ εἴη τοι*) *περίτροχον* D. M. (*γρ περίδρομον*) Eust.

ἀμφέλικτον D. cf. 268. Hunc autem vocabulorum ornatum ad lunarem quasi flexum spectare, quem Caspii maris ambitum oblongum adumbrare veteres tradiderunt, apparet locis auctorum collatis: v. Kephalid. p. 99. 100.

720. περάσειας G. d. περάσαις ἄν x. τριτάτης ἐπὶ κύκλα σελήνης ambagibus orationis conclusa varias admittunt interpretationes. Prima est Eustathiana, quae quo se tueatur nativam habet simplicitatem, sed vel prolixiori Caspii maris mensurae adversatur nimis immodicum trimestris temporis intervallum. Neque enim id habet aut Plinii VI, 15. narrationem consentientem, qui longitudinem 490. M. Pass. ex Agrippa colligebat, aut Eratosthenem Geogr. XCIX., unde 1575. M. numerus efficitur; accedit ut Herodotus I, 203. diserte consignaverit, ambitum lacus eum esse, qui dierum quindecim remigio possit omnis explorari, maximam vero latitudinem octo. Quae si mirationem oportet haud mediocrem excitare, magis etiam auctorem quo Dionysii doctrina nitatur iuvabit cognoscere, quoniam Strabo XI. p. 509. nullam in Caspio navigationem observavit aut industriam mercatorum exerceri, minime scilicet in commentis a Patrocle aliisque propagatis acquiescens: in quo nactus est consentientem Melam III, 5, 3. qui mare portuum expers procellosumque ac minus esse navigabile narrat. Igitur Hillius putabat eum cursum significari, quem quisque litus legendo perficeret et in singulos sinus deflectendo, qualem sententiam ne credas Eustathium fugisse, cavet huius admonitio haud obscura: δηλονότι κατὰ τὴν κύκλῳ περίοδον. Verumtamen istud excusationis genus mirer aut quibus tandem artibus extorqueri possit, aut quonam pacto rationem eam navigandi, quae debuit omnium esse maxime formidolosa et ad pericula quaevis exposita, humano consilio quisquam accommodatam fuisse pervincat. Idem vero Bredovium improbo, cui Dionysius aliis quam quibus utimur de vetustate testibus auscultasse videbatur, ut isti nescio qui mare voluerint aquilonibus infestum neque adeo remis expugnabile ab australi litore pertentari. Enimvero tot remediorum copiis difficultati minus opinor esse consultum, cum aliis de causis, tum quod parum habet probabilitatis poetam ab Eratosthene, post quem Caspii circuitum exploraverunt perpauci, consilio quodam recessisse. Quae cum ita sint, Eustathii potissimum interpretationem, quae quidem simplicissimae dictioni (nam

huius formulae fines incertiore modo continentur) alienum sensum obtrusit, omni carere pronunciamus fundamento. Tantum igitur reliquum esse videtur, ut navigationem maris incertam, quaeque temerario potius casu quam consilio regeretur. putemus pinguiore filo significari, id quod a rei veritate minime recedere monuit Kephalid. p. 112.

721. Laudat Schol. ad 47. *τύσος* Vind. 2. M. b. *ὀξὺ δ' ἐπ' ἄρκτους* M. Bodl. 3. Eton. a. Eust. tum hic, tum ad v. 48. var. l. R. et H. Steph., Henrico probante cum Brunckio Spohnioque. *ὀξὺ δ' ἐς ἄρκτους* D. R. h. Priori adhaeret ed. Antv., a quo proxime abest Prisc. 687.; alterum Holstenius enotavit. Levior est varietas *ἄρκτον* in Bodl. 4. Cantab. et apud Stephanos (sive *ἄρκτου* Vind. 2.), cum tamen Strabo hoc ipsum mare declaraverit *τὴν πρὸς ἄρκτοις θάλασσαν* XI. pag. 512. extr. Sed in altera lectione, *ὀξὺ δ' ἐπ' (ἐς) ἄρκτους*, ut auctoritatem requiro probabiliorem, ita ne dictio quidem, quam confragosam an nimis facilem dixeris, satisfacit specioso quodam veri colore. Immo similibus si discrepantiae formis (ut quas tractabamus ad 431.) uti volumus, *μετά* germanum debet videri, quod quia cum *ὀξὺ δ'* coire nequibat, *ἐπί* vel *ἐς* necessario successerunt. Atque commentum illud hominum angustias exitus cum acuta forma permutantium eandem figuram innuisse putabimus, quam Strabo nexum maris Caspii narrans ab oceano diffusi (v. ad 49.) strictim referebat XI. p. 507.: *ἔστι δ' ὁ κόλπος ἀνέχων ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ πρὸς μεσημβρίαν, κατ' ἀρχὰς μὲν ἱκανῶς στενός· ἐνδοτέρω δὲ πλατύνεται προϊών.* Sed vulgatum cum antiquorum persuasione, quibus maris amplissimus ambitus videretur in ortum ab occasu patere, consentit accuratius et explicatiore ratione: ut interior sinus conversio dum in orbem quodammodo revolvitur in ipso flexu cum oceano commisceretur. V. Kephalid. c. 4. Holstenii autem opinio longius arcessita videtur: „Dionysius australem mundi partem ut anteriorem atque superiorem ubique ponit; quare recte et eleganter dicit retro trahi tanquam ad aversam aut posteriorem mundi partem."

722. *ἑλκόμενος* recepimus ex A. B. G. M. Bodl. 1. Pal. cod. Pet. Vind. 2. b. d. x. var. l. R. et H. Steph. Ald. Paraphr., quamquam Brunckio renitente; sed res cum ambigui sit iudicii, quoniam utraque scriptura potuit ab errore fluxisse, libris cedendum erat potioribus: cum

praesertim faveat inprimis varietas vv. 785. 1148. προχοῆσιν b. Ald.

723. ὅς ἢ δή G. ὅς ἤδη Pal. ὅς δή M. var. l. R. et H. Steph. τῇ δή x. Licet vero, si cui tale genus argumentorum probatur, ab hoc versu lectioni quam modo praetulimus aliquid ponderis conciliari, quippe cum poetam varietas orationis deceat sic distincta, ἐκείνην — τόσσος γὰρ πόρος — ἑλκόμενος — ἢ δὴ —.

724. φύει μὲν κρ. D. (cf. ad 726.) R. Ald. Ab ista scribarum negligentia novissimos sonos iterantium (cf. annot. ad 631. 941.) proventus eorum exemplorum pendet, quibus freti fuerunt qui repetitum μέν praestantissimis auctoribus sentirent placuisse: v. Dorvill. ad Char. p. 543. et Ast. ad Pl. Legg. p. 251., a quibus merito discessit Bast. Ep. Crit. p. 123. sq. Istam enim licentiam iis tantum orationis membris, quae diversam partitionem verborum et oppositionem particula geminata significent, certissimum est convenire. Quare Xenoph. Oecon. VI, 2. τί οὖν, ἔφη ὁ Σ., ἄρα, εἰ πρῶτον μὲν ἐπανέλθοιμεν ὅσα μὲν ὁμολογοῦντες διεληλύθαμεν, depravatum duco. ἠδ᾽ M. (καί inter versus) Pal. Bodl. 1. b. et hic ἠερόεσσαν. ἰδέ Alexandrinis infrequens venuste tractat Vossius ad H. Cer. p. 61. Crystallum atque iaspidem etiam v. 781. sq. in Thermodonte videmus commemorari; sed de veteribus vix unus et alter ad lapides gemmasque Caspias attendit, velut Plinius XXXVII, 37. Caspiam laudat iaspin aerizusam, a qua caeruleam Thermodontis discernit, nam Solinus c. 20. crystallum Scythiae tribuens praestantissimum quid spectaverit non iuvat exquirere. Neque potest dubitari, quin talium thesaurorum fuerit sedes Turkestanense metallum, hodieque splendidissimorum lapidum vel gemmarum admodum ferax. Quod pluribus disseruit Ritterus Arabum praecipue geographos secutus Geogr. II. p. 551. sq.

725. Omissum in G. alia manus infra subiecit, rem enarrans usurpavit Eustath. ad Od. κ΄. p. 1659, 28. Et Empusam, quae cum reliquis anilium superstitionum commentis nomen et argumentum spissis olim voluminibus ministravit, tetigerunt Schol. Arist. Ran. 295. et Valcken. Diatrib. p. 132. Sed loci, quibus quidem locupletes auctores naturam et vim istius spectri enarraverint, parum sunt copiosi, quando nisi per consuetudinem plebeiae vitae tale terriculum non occurrebat. Sed memorabilior videtur ea persuasio, ut monstra praesertim ia-

spidis viribus abigi sint credita, quam Plinius in oriente tanquam amuletum gestari tradidit, id quod Dioscorides de omni eius specie (*λέγονται δὲ πάντες εἶναι φυλακτήρια περίαπτα*) perhibuerat; accedit Marbodus v. 101.; Epiphanium Hillius sive potius quem expilavit Salmasius in Sol. p. 92. adiecit, his verbis: *ἄκος εἶναι φαντασιῶν.* Ac videtur Naumachius monitis nuptial. 58. vetans, *μήτ' ἐπὶ δειρῆς πορφυρέην ὑάκινθον ἔχοις ἢ χλωρὸν ἴασπιν*, vulgarem superstitionem innuisse; sed Apollonius Rhod. III, 859. ubi Medeam affert herbam Prometheam Caspia concha temperavisse, subiunctis Brimus invocationibus sive Empusae, numne voluerit iaspin designare, in medio relinquimus. Praeterea dedit ex Galeno Hemsterh. ad Luc. Timon. 51. exemplum; ac si ab isto lapide discesseris, eandem in sententiam similia protulit Lithicorum auctor stolidissimus v. 222. In Graecorum autem plebe potissimum annuli magici, quos proxime hunc usum accedere dicas, praeter varia *περιάπτων* genera versabantur, de quibus collegere quaedam intpp. Arist. Plut. 885. Contra gentium Asiaticarum debuisse diversum institutum esse facile persuadet immensa qua gemmas lapidumque splendorem (v. Ritter. II. pag. 555.) mirabundi fovent existimatio. Restat ut hoc loco Persarum quandam opinionem commemoremus, qui Caspium mare navigiis suis intactum narrasse dicuntur spectris perturbari: v. *Anquetil* in Comm. Acad. Inscr. T. 31. pag. 373. Ceterum potuit huc etiam serpentum quem afferunt proventus aliquantum valere.

726. *πάντα μέν τοι* D. *ὅσα οἱ πέρι* G. Bodl. 1. 2. 4. Cantab. Eton. Pal. a. d. var. l. R. et H. Steph. *ὅσσα οἱ* x. Lectio per se quidem haud contemnenda, sed ab usu parum probabilis.

727. *ζεφυρήτιδος* G. b. Extat sane hic versus omnibus nominibus v. 346. integer; sensum autem in ista narratione minus apertum, quem interpretatione contortula talem esse volunt, *ab occidentali Caspii maris latere, sed qua maxime ad boream vergit*, sensum igitur simplicius sic licet intelligere: per occidentalem tractum a septemtrionibus continuatum; quasi lineam describas ab occasu ad boream usque directam. Nihilominus haec pingui ratione dicta putabimus, ut v. 159.

728. Scythae sunt accolae fluminis Rha, quamquam Dionysius eos ad fretum istud commenticium, Caspii Croniique maris vinculum, reiicere maluit. Mirum vero

videretur, quod oceanum adeo finitimum posuit, nisi ambitum tabulae qua Dionysius utebatur artiorem abunde cognovissemus.

729. παραλίην (cf. v. 380.) praestiterunt D. M. Bodl. 3. Pal. Schell. a. b. Ald. ἐνί R. (marg. ἀνά)

730. Οὖννοι non eadem forma codices exhibent, quamquam indiligenter excussi. οὖνοι G. M. ὦννοι 1. (γρ οὖνοι) var. l. R. et H. Steph. ὦνοι Bodl. 3. θοῦννοι var. l. Eust.; et libri Prisciani v. 705. ubi Unnus vulgatur variant Thymus, Thynus vel Thinus; Θοῦνοι placuit Salmasio in Sol. p. 112. Eosdem esse Udas sive Udinos duxit Hillius, eosdemque maiore cum specie quos Strabo XI. p. 508. (ex coniectura, cum Κουΐτιοι vel Κουΐντιοι libri retinuerint) et p. 514. ex Eratosthenis fide Οὐΐτίους appellavit, ubi tamen audacius Unnos inculcaturus erat. Neque vero in hac aetatis testiumque discrepantia barbari nominis inconstantia debet offendere, licet Dionysius ordinem Strabonis in populis illis recensendis non deseruerit. Aliquanto probabiliorem viam Bredovius instituit, poetam opinatus, cum Hunnos comperisset, hos quippe notiores ignotis neque adhuc descriptis Vitiis supposuisse; iam Ptolemaeus cum Chunnos ad orientem reposuerit, Hunnos ipso secundo saeculo videri per Europam innotuisse. Sed Vitios adhuc quarto saec. istam regionem tenuisse ut demonstraret Spohnius, Mosem Chorenensem adhibebat Histor. Armen. II, 72.; equidem disertam Hunnorum mentionem reperio II, 82.: cui si quid concedere velis, Herodoteos tamen Vitios, quos post alios multos commemorat, alienos esse apparet. In istis dumetis Mannerti mireris industriam plane defecisse, cuius vices suscepit C. L. Schneiderus, vir optimus, *Element. der Lat. Spr.* p. 203. Qui quos locos congessit, iis Χοῦνοι vel Οὖννοι Graecis, Chuni vel Hunni Romanis auctoribus vindicantur. Porro Gattererus commentatione de Hunnis Comm. Soc. Gotting. T. XIV. p. 44. recte pronunciavit primum hunc Dionysium nomen eorum cognovisse; quamquam is aetatem poetae quo pacto potuerit ad a. 160. p. Chr. reiicere non assequor; sed excipit eum Ammianus Marcellinus, quem Claudianus, mentione Hunnorum passim iniecta, presse subsequitur; ignorat autem Stephanus, id est, Herodiani epitomator; nec Zonaras in Cari rebus populum attulit nisi levi fama permotus: v. Stritteri memoriae populorum — e scriptt. Byz. T. I. p. 475. et quae tetigimus

p. 514. Atqui barbaram gentem easdem quas apud superiores geographos Vitii sedes servasse cum testes inter se collati abunde vincunt, tum id constantia nationum Asiaticarum in domiciliis institutisque obstinate retinendis admodum singularis debet persuadere. Quod s qui noluerint in citeriore tempore Dionysii aevum reponere, oportet eos aliquid Corbulonis Traianique expeditionibus imputare; quas tamen et nimium post intervallum incursiones Hunnorum sequuntur, nec de Corbulone certius suppetit documentum, nisi quod Tacitus Ann XIV, 23. Mardos ab eo devictos narrat; Traianum ver Caspii maris interiora attigisse etiam magis licet addubitari; adde quod post idoneam demum temporis intercapedinem nomen est verisimile superioribus scriptoribu ignotum invaluisse: ut hoc certe momento Dionysii vitam satis infra Traiani dominatum subsidere colligatur

O. ἢ δ' ἐξ. R. Caspios quod supra Albanos collocat, Eratosthenis fidem ac plerorumque secutus est, cu eos Ptolemaeus Albanos inter et Cadusios reposuerit. Se haec facile videntur invicem coire, modo Strabonis quoddam indicium XI. p. 502. adhibeas, aetate sua Caspiorum memoriam esse dilapsam praecipientis. Quare migrationem aliquam gentis in promptu est sumere. Na Caspios ut commerciis fuisse deditos cum Rittero II. p 900. statuamus, unde mare finitimum traxerit appellationem, nullis locorum auctoritatibus adducimur. Ceterum e scriptoribus rerum Alexandri Caspiorum aliqui instituti Strabo protulit XI. p. 517. 520.

731. *Ἀ δ'* R. Albanorum ferociam vel Tacitus testatur. *τῇσιν* una Vindob. *οἱ δ' ὑπὲρ* M. *οἷς ἐπὶ γαῖα* marg. l. *οἵ θ' ἐπὶ γαῖαν* A. D. *οἵ τ' ἐ. γ.* R. a. b. eadem utriusque praepositionis perturbatione, quam praebent vv. 467. 746. Neutra lectio difficultatibus caret nam altera paucorum librorum, cui Spohnius est assensus, parum Graece sonat; contra quam explicandae vulgatae Brunckius (ne dicam interpretes) rationem inibat quique ultra eos asperam terram habitant eam cum sermonis usus prohibeat, tum vetat etiam orationis inconcinnitas. Sed poeta multo simplicius Cadusiorum sedes praecepit ultra montanum solum patere, ut qui a Caucaso in Bactrianam usque catervatim diffunderentur et post varias vicissitudines in rupibus identidem repulsi considerent, auctoribus Strabone ac Plinio.

Tetigit *Ste-Croix* commentatione ad calcem Xenoph. Cyrop. a Schneidero exhibita p. 675.

732. *ἐνναίουσι* M. R. *Καδδούσιοι* tres libri. Mardi sive Amardi per Bactrianam, Mediam Persidemque vaga vivendi ratione consederunt. Ac nominis iudicium fluctuat, quod in utramque vocis formam aequabiliter apparet proferri, quamquam Stephanus Byz. aliquid discriminis extundere conabatur. At originum populi molestior est inquisitio, quas ad ipsius Caspii maris occasum Mannertus V, 2. p. 136. referebat, unde in Persidem pervenerint, abusus simplicissima Herodoti significatione I, 125. Sed constat de variis Mardorum migrationibus, quibus magnam Asiae superioris partem peragraverunt, quasque prolixa disputatione *Anquetil-Duperron* Comm. Acad. Inscr. T. 45. enarravit; Hyrcanorum tamen vicinitatem etiam citeriora per tempora coluerunt, quam in rem testes suo more conduxit Schneid. ad Xenoph. Anab. IV, 3, 3. Ad eosdem infra recurrit Noster v. 1019. Ceterum istas gentes sua quasque per domicilia quantum potuit accuratissime dispertiit *Barbié du Bocage* in tabula Censurae rerum Alexandri adiuncta.

733. seq. *τὲ* bis om. b. Tapyrorum nomen haud adeo frequentatum, cum a Strabone (is etiam *Ταπυρίων* XI. p. 520.) et Arriano aliisque paucis (v. Perizon. ad Aelian. V. H. III, 13.) recesseris, quibus *Τάπυροι* sive *Ταπούροι* audiunt, seiunctis litteris id mendi genus renovavit, quod ad v. 457. observavimus, id est *τ' ἄπυροί τ'*, in D. Bodl. 1. 4. Eton. Ald. var. l. R. et H. Steph. et utroque interprete Latino repertum praeter Paraphr. Huds. Quam lectionem disseruit Holstenius ad Steph. p. 312. Ceterum quos Ptolemaeus designat Tapyros in ulteriore Media, Hillius temere ab errore et coniecturis male periclitatis derivavit, cum hanc ipsam gentem inter vagas rettulisse nihil prohibeat. *σφὶν* Schell. Pet. V. ad 1062. *ὁλκὸν ῥύσσει* x.

734. Mardus iste fluvius merito suo in disceptationem est vocatus. Amardum sane Ptolemaeus novit, qui Caspium in mare diffundatur, ita tamen, ut Amardos a Cadusiis seiungat: cuius fidem nisi quis convellere potuerit, tenuit ille cursum a Dercebiis etiam multo remotiorem. At enim ne horum quidem fines ad liquidum perducti sunt, quos cum Strabo XI. p. 514. extr. 520. recentes geographos secutus Tapyros tradiderit attigisse (Tapyros enim inter Derbices fuisse medios et Hyr-

canios), Eratosthenes tamen ib. pag. 514. Derbices ultra Hyrcanos reiecit. Potuerunt igitur iidem vagas suas sedes permutasse, nisi forte aut Dionysii commissum aut locorum obscuritatem incusabimus. Verumtamen *Μάργος* coniecit Holstenius scribendum, cuius iudicium Hillius cum Ursino confirmavit; at ut Bactrianam istum praeterfluere fatendum est, ita nullam eius cum regione Derbicum coniunctionem neque Plinius esse voluit nec Ptolemaeus, Oxum illi significantes. Quare nihil superest, quam ut amnem subobscurum, quem Ptolemaeus VI, 2. et Ammian. Marcell. XXIII, 6, 40. Mardum vel Amardum nominant, hunc in locum cadere putemus. Nomen insuper gentis hic et deinceps Brunckius in controversiam adduxit, praeeunte Salmasio in Sol. p. 691. qui emendationem tentavit admodum infelicem: *Δερβίκιοί τε καὶ ἀφνειῶν κλίμα Βάκτρων*. Et *Δερβίκιοι* proposuerat Holstenius ad Steph. p. 95., Hudsonus autem post Ursinum metathesin audaciorem paulo finxit, collatis exemplis vv. 382. 1096. quibus speciosius addi potuit v. 336. Derbices tametsi tali scriptione auctoritate Melae ac Diodori II, 2. Strabonisque libris sustentantur, certi tamen nihil in hac auctorum penuria potest decidi. Praeterea rarior nominis forma observatur, *Δερβίκκαι*, ab Aeliano, Ptolemaeo, Stephano retenta non sine codd. corruptela, quam Photius quidem Ctesiae Persicis detraxit, sed optimus MS. ubi vulgatur c. 6. portentum *Δερβίκεσιν* accentu subindicat, ut *Δερβίκαισιν* Ionico more refingendum videatur; perinde atque Arrianus Ind. 5, 11. corrigendus est in *Παραπαμισάδεσι*: de quo corruptionis genere Dorvill. ad Char. p. 658. et Brunckius ad Apollon. III, 578. exposuerunt. *ἀφνειόν* G. Bodl. 3. var. l. R. et H. Steph. De B a c t r i a n o r u m opibus vellem plenius constaret; certe quas Bactris nominatim divitias tribuunt auri et argenti commerciis amplissimis partas, debent eae cum recentioribus temporibus communicari. Igitur haec videri possunt ad feracitatem Bactrianae luculentissimam referri, quam praedicavit inter veteres Strabo II. p. 73. coll. XV. p. 692. Nam Bactrorum aurifodinae testem desiderant Ctesia Ind. 11. locupletiorem; nec habuit quicquam praeterea Bayerus hist. regni Bactr. c. 44. indagare. Splendidas quidem Bardesanis laudes (ap. Euseb. Pr. Ev. VI, 10.) licet forsan ad citerius aevum transferre; sed Oxum tamen in Bactris auri ramenta deferre tradit auctor Auscultt. Mirab.

47. eodemque conveniunt, quae Theophrastus de Bactrianorum smaragdis observavit de lapid. 25. 35. Ac potuit sane serior aetas de natura regionis per Parthicas expeditiones plura habere comperta, quas idem Strabo significavit II. pag. 118. *πόμα* ex accuratioribus poetis Porsonus Adv. p. 218. proscripsit, id quod etiam e pedestri genere coeptum est exturbari; obstant tamen Alexandrini nonnulli scriptores.

735. *ἀμφοτεράων* Schell. *μέσος* M. b. Ald. *εἰς* R. om. Schell. *Ὑρκανίαν* Pal. *δύνει* x. pro *βάλλει*.

737. *κνήμης* A. *κνήμης* (*οῖς*) Eton. *κνημῆς* b. cf. ad 849. *κρημνοῖς* D. Pal. x. Ald. al. ap. Huds. *κρημνῷ* (*οῖς*) M. (*γρ κνημῷ*) Vulgatum recte habet, quod Bactrianam campis ac saltibus supinis innuit ad Paropamisum pertinere.

Παρνησοῖο D. M. R. Bodl 4. Eton. Schell. a. b. Ald., emendata scriptura, quam tractavimus ad v. 337. Parnassi edd. vett. Avien. 914. Utrumvis repperit Eustathius, dubius tamen, numne *Παρπαμισοῖο* esset refingendum; unde Holstenianam arbitror fluxisse varietatem: *Παρπαμισοῖο ἢ Παρνισσοῖο*. Porro Paraphr. MS. *τοῦ Παρνασσοῦ, ὃς γράφεται καὶ Περμησσὸς καὶ Παρπεσσός*. *Παρνάσου* etiam Nicephorus. Sed comparandus est librorum aestus in v. 1097. ubi vulgatur *Παρπανισοῖο*. Sed *Παρπαμισοῖο* Bodl. 1. var. l. R. et H. Steph. et Eustathii; *Παρπανισσοῖο* G. *Παραπεύσοιο* x. Schol. vero MS. *Παρπανησοῖο*] *τὰ κρείττονα τῶν ἀντιγράφων τὸν Παρπάνισσον γράφουσι προπαροξυτόνως, ὄρος Ἰνδικόν. καὶ Παρπαμισσὸν ὀξυτόνως διὰ τοῦ μ̄.* Pleraque tamen indicia *Παρνησοῖο* praeferunt, diserte exhibitum cod. Pet. Ald. marg. H. Steph. multis Eust. exemplis et ut videtur Niceph. (voluit *Παρτανησοῖο* R.), *Παρνάσοῖο* (*ης*) A. accedunt *Παρνάσοιο* (*σ*) b. *Παρνασσοῖο* M. *Παρνησσοῖο* Pal. Schell. *Παρνισοῖο* S. var. l. R. Steph., probante Salmas. ad Sol. pag. 553. utrimque, contra quam Wassenb. ad Avien. 914. *Παρπαμίσοιο* laudabat. Nostri quidem geographi Paropamisum ac Paropamisadas pro vulgari appellatione satis habuerunt accepisse. Neque vero Arrianus erat silendus, qui *Παραπάνισος* constanter Indicis usurpavit, quam ipsam scriptionem potiores libri Strab. XV. p. 697. similiter ac Ptolemaeus servant, quamvis iidem cum aliis in *Παρπαμισός* potius consenserint XI. p. 511. 514.; apud Romanos auctores etiam rarius ha-

betur Parapamisus enotatum. V. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. III. p. 245. sq.: nam qui affertur Perizonius (*Curtius vindicatus* p. 134. sqq.), hanc in sententiam non disputavit. Iam in Dionysio quoniam iudicium debemus edere, quo discrepantia in nomine proferendo haud probabilis tollatur, visum est MSS. auctoritati cedere; sed *Παρνησόν* qui partem Tauri septemtrionalem constituerit adhuc requiro, neque blanditur admodum ea coniectura, ut haec quoque vox cum ceteris fabulis quae Bacchi religiones complectuntur ad Indiam fuerit translata. Interim ne temere fecisse videamur, cavebit distincta quam Aristot. Meteorol. I, 13. iniecit mentio Asiatici *Παρνασοῦ*, cui Holstenius adiecit Psellum Quaestt. Phys., adhuc ut videtur ineditum; quamquam si reliquam spectamus similitudinem, significavit ille Mich. Psellum Varia Doctrina ap. Fabric. B. Gr. T. V. p. 170. Accedit etiam Parnassus (*Παρνασός*) Cappadociae mansio, eaque Nyssae contermina: v. Wessel. ad Itiner. Hierosol. pag. 576. Brunckius tamen contrariam iniit sententiam, *Παρπαμισοῖο* recepturus, nec Salmasio *Παρνισσοῖο* largiebatur, quod poetae non licuerit dicere nisi *Παρπανισός*, denique *Παρνησσοῖο* librariis imputabat.

738. *ἑτέρωθι* M. *θ'* Schell.

739. *Ἀράξεω*, quam formandi rationem saepius vidimus oblitteratam, recepimus e G. M. R. Bodl. 1. 2. 3. Pal. Schell. a. Ald. var. l. R. et H. Steph. Accedebat *Ἀραξέο* b. x. Araxem, quod nomen in antiquitate rapidissimis quibusdam fluminibus fuit commune, non potest dubitari quin poeta confuderit cum Iaxarte, Herodoti scilicet errorem secutus, quem propagaverunt Aristoteles et Callisthenes ap. Strab. XI. p. 531. Sed eruditorum super Araxe dissensiones, quorum aliqui fluvium Armeniae contortis artibus arcesserent, prolixe intpp. Herodoti I, 202. enarrandas sumpserunt; quibus addendus est Kephalides hist. maris Caspii p. 358. sqq.

742. *ἐμπελάσοι* Bodl. 3. 4. Eton. l. m. Ald. var. l. R. Steph. *ἐμπελάσει* x. *ἐμπελάσῃ* D. R. Schell. *γάρ τι* Schell. *γάρ τοι* G. Pal. *κακοξεινότεροι* quod edd. pleraeque demta Papiana tuentur plurimi videntur codices suscepisse, siquidem et Brunckius alterum pro sua iactavit emendatione, neque alius illud praeter a. et Eton. expresse prodiderit. Porro *κακοξεινέστεροι* R. Schell.

744. *οὐ μέν* G. *μεταδήμιος* (*ἐπι* superscr.) Pal. cf. gloss. Od. *θ'*. 293.

745. *γάλα λευκόν* a. fractis numeris, quos Spohnium miror admissurum fuisse. Vivendi rationem leviter tetigit Herodotus libro I. extremo, quam recoluit in Concanorum memoria Sil. Ital. III, 360.

746. *τοῖσι δ' ἔπι* Ald., unde fluxisse videtur *τοῖσι δὲ πρὸς βορέην* D. R. S. a. h. κ. sive *τοῖς δὲ π. β.* Pal. Schell.; accedit *τοῖσι δὲ προβορέην* G. Explicat hanc lectionem, ingenio sermonis adversantem, quodammodo
ϰπὶ
M. tali ordine, *τοῖσι δὲ πρὸς β.*, quod etiam Holstenius enotavit. Conf. ad 216. *Χωράσμιοι*, Bactrianis finitimi, aliquoties inter ceteros enumerati, sed ignotissimi tamen, locum invenerunt in annott. ad Strab. XI. pag. 513. Hi quoque Graecorum aliquam in notitiam pervenerunt primum Alexandri, post Parthorum rebus gestis, sed accuratius recentiore demum aetate soli natura, religiones, instituta, cum disciplina Zoroastris intercesserit, coepta sunt explorari: quae diligenter percensuit Ritter. II. p. 565. sqq. *οἷσί τε γαῖα* x. *οἷς ἐπὶ γαῖαν* G. *ὑπὲρ αἶα* Bodl. 4. V. ad 731.

747. *Σουγδιάς* haud scio an citeriore demum aevo increbruerit, contra quam ubique *Σόγδιοι* eiusdemque modi reliqua reperiuntur; neque auctor extitit alius istius scripturae praeter Appianum Syr. 55. et exempla Ptolemaei vulgata, quamquam ne haec quidem sibi constant. Vide Tzschuck. ad Mel. I, 2, 5. *διὰ μέσσης* Schell. var. l. R. Steph. *δ. μέσης* G. M. Pal. d. Ald. *δ. μέσσος* Bodl. 1. 3. var. l. R. et H. Steph. *ἀνὰ μέσσον* D. R. Bodl. 4. Eton. a. var. l. Stephanorum, sive *ἀνὰ μέσον* A. b. x. *ἀνὰ μέσσης* Cantab. Vulgatam qui diserte praetulerit unus B. affertur; at Spohnio novissima varietas se probavit, quamquam si poetici sermonis elegantiam spectamus, *μέσσος* potius conveniret; *μέσσον* tamen tuebitur annot. ad 14. easdemque praepositiones videas commixtas in v. 549. Ad sententiam quidem nihil interest, cum Oxus, qui pinguiore ratione (cf. 351.) mediam per Sogdianam labi dicitur, huius confinia radat atque Bactrianae. Quam in rem laudasse sufficit Eratosthenis Geogr. CXVI. Erroris tamen poetam, qui geographicam accurationem non satis percepit, insimulat *Ste-Croix examen critique* p. 722. ubi pluribus Oxi cursus exposuit. Ceterum fluminis germanam scriptionem, quae nostro loco supra varietatis dubitationem est posita, disceptavit idem Tzsch. ad Strab. T. IV. p. 464.

749. *τῷδ' ἐπὶ προχ.* b. *προχοαῖσιν ἀξάρποιο* x. *προχοῇσι δ' Ἰξάρταο* R. *Εἰξάρταο* D. *Ἰαξάρτοιο* Schell. Fontes Iaxartis, si quidem Noster curabat, quos nonnulli hic sibi repperisse videbantur, diligentius debebat significare, cum ab Imao proficiscantur; cuius si negligentiam quandam criminabimur, quid tandem Wernsdorfium existimabimus, qui mirificum Avieni 929. commentum ad portentosam lectionem transferebat, *τοῦ μὲν* (puta *Ὤξου*) *ἐπὶ προχοῇσιν Ἰαξάρται νομέονται*? Vere Kephalides hist. maris Casp. pag. 274. cursum fluminis dici perspexit.

750. *φέροντες* M. pr. *μηκέτις* quod vulgabatur recte H. Stephanus seiungi iussit, neque enim id, cum ipsum suspectae sit fidei vocabulum, huic levi dubitationi negantis orationis congruit; contra quod in Stephani ratione *μή* displiceat, occurrit in paucis eiusdemmodi Plat. Phaed. p. 106. D. *σχολῇ γὰρ ἄν τι ἄλλο φθορὰν μὴ δέχοιτο*: cui iunge locum etiam magis affinem Philebi p. 20. A. S a c a e inter obscurissima plagae septemtrionalis nomina referri debent. Situm quidem Sacasenae trans Iaxartem supra Sogdianam porrigi strictim admonuit Strabo, testis unus locupletissimus, XI. p. 511. sq., qui temporibus antiquissimis clade funditus a Persis esse profligatos tradit. Sed complura in ista narratione speciem subtilioris interpretationis prae se ferunt, quam Graeci forsan excogitaverunt, quo Sacaeorum solenni conventu Babylone celebratorum ratio constaret qualiscunque: quam suspicionem Casaubonus praeiit, cf. intpp. Hesych. v. *Σακαία.* Quod si Herodotus VII, 64. recte observavit, *Σάκαι* in Persarum consuetudine viguisse omnium ut Scytharum esset significatio communis (eodemque pertinet Strabonis indicium pag. 507.), angustis certe finibus nomen istud concludi non potuit, id quod confirmari videtur Aristophanis Av. 31. aliorumque comicorum dicterio, qui Sacae notam inurebant Acestori tanquam barbaro, fortasse a plebeio sermonis usu ductam; nam certam huius consuetudinis auctoritatem requiro, cum et Pherecr. ap. Ath. VI. p. 263. B. emendatus sit, neque eius appellationis inter cetera servilis condicionis documenta, quorum quidem originem barbaram cognoverimus, ullum potuerit vestigium Hemsterhusius ad Luciani Tim. 22. indagare. Sed latiorem tamen populi famam invaluisse Cratini fragmentum innuit, satis illud mirabile, *Ὀδυσσεῦσι* ap. Steph. v. *Δούλων*

πόλις: εἶτα Σάκας ἀφικνῇ καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβούς: quamquam famam re multo minorem. Quippe gentis quandam partem Persarum regi fuisse vectigalem tum Herodotus diserte praecepit III, 93. tum recensus ille Sacarum demonstrat, et qui Xerxis expeditioni fuerant ascripti, et qui copiis Darii, Choerilo teste ap. Strab. VII. p. 303., de quo multus est Naekius p. 121. sqq. Tandem Xenophontea, quae Cyrop. V, 2. 3. imperium finesque Sacarum attingunt, non magis normam veritatis defugiunt, quam Sacas nomen Medis hominibus vel Persis ab eodem impositum.

751. ϑέμις ultima producta Hermannus ad Orph. p. 711. monuit ab antiquorum usu recedere.

752. στόχαροι M. Tocharos eosdem in Bactriana Ptolemaeus apposuit, sed Tachoros ad borealem Iaxartis cursum reiecit. Verumtamen levis haec discrepantia, quae vagas neque certis limitibus astrictas nomadum habitationes innuit, ad prioris loci scriptionem est componenda. Plura vide congesta in Strab. XI. p. 511. Ceterum antiquam vocis faciem tum incolae hodierni Turcae, tum regio servavit Turkestan sive Tocharestan.

Φροῦροί τε quod vulgabatur (φρουροί D. φρούριοι B.) verisimiliori formae Φροῦνοί posthabui, quae multo minus corruptelae deberi potuit, auctoribus Bodl. 1. 4. Eton. var. l. R. et H. Steph. et A. φροῦνοί (ρ supra ν), comprobante Brunckio; quo accessit varietas φρῦνοι ap. Eust. et librorum omnium apud Strab. XI. p. 516. depravatio Φαύνων, nuper sublata, licet Plinius VI, 20. Phryros retinuerit. Quod Hillius Thuros apud Plinium ac Throanos Ptolemaei in eiusdem gentis societatem compellit, inanis est hariolatio. Tandem ut Seres ad ultimam orientis oram ac propemodum orbis marginem amandarentur, persuasio videtur ab Augusti demum principatu firma valuisse, cum in extremum orientem commercia proferrentur. Συρῶν Pal.

753. καὶ πώεα μήλων A. b. al. ap. Huds. fortasse Prisc. 728. Rob. Stephani quem hic quoque videas laudari codex nihil obtulit. Varietatem doctus grammaticus sive ab epico poeta duxit sive infersit hiatus vitandi causa: cf. ad 705.

754. Bombycina Serum opera, quae poeta simili narratione qua gossypia Indorum significari solent exornavit, ut Nearchum videri queat apud Strab. XV. p. 693. extr. esse secutus, multis disputationibus largam

copiam suppeditaverunt. Diligenter eam quaestionem Hillius tractavit, cuius summam perspicue collegit I. H. Vossius ad Virg. Ge. II. 121. ac fusius explicavit disquisitione pleniore Mannertus IV. p. 513. sqq., quibus adiungendus est Ritterus Geogr. II. p. 549. 637. sqq. Horum opera coniuncta cum illud memorabile mercaturae genus plurimum lucis acceperit, restat ut pro modo nostrarum observationum capita quaestionis universae paucis complectamur. Ac primum illud est exploratum, Serica fere ad eam bombycis vim quam hodieque percipimus pertinuisse, id quod auctorum verba satis consimilia declarant, qui arborum quasi lanificium ramis circumfusum depecti et a mulieribus retexendum deferri produnt. Ex Dionysii tamen oratione Mannertus vestes collegit versicolores, quae pratorum flores splendida luce referrent, a Seribus esse contextas, in quo haud prorsus eum opinio fefellit, quamquam cum orationis sententia minus sit distincta, maluimus Romanorum opificium propter ipsam rei probabilitatem intelligere. Sed iure de eo potest anquiri, num bombyx, cuius fabricam Coae mulieres tractarent singulari solertia, eandem ad rationem exigi queat: quod neque Aristotelis commemoratio persuadet, neque Coa ista, Romanorum perditae luxuriei consecrata, quamquam ad tenuissimam speciem ac dilucidam ea Sericis leviter abluderent, ab eadem origine fluxisse credo demonstratum: nam exemplorum abunde congesserunt Salmas. ad Tertull. de Pall. p. 226. sqq. et Broukh. ad Prop. I, 2, 2. Porro Serica Serumque nomen Augusti demum aevo gliscebant, ita tamen, ut Seres potius animalia quam orientis quidam populus appellarentur; nisi quod praeter poetas quosdam auctores loci deterioris, id est Mela et Ammianus Marcellinus Eustathiusque, quibus nimium videtur Ritterus p. 632. tribuere, ingenium ac pietatem eorum designaverunt; primus enim Ptolemaeus coepit certis sedibus Seres assignare. At Serica ad Hebraeum cognomentum vel cognatam vocem referri sponte apparet. Postremo non satis accurata fide huius commercii principia et maturior aetas sunt exquisita. Nam quod ad aevum Augusteum viri docti constanter istam mercatus assiduitatem traducunt, faciunt illi speciosis quibusdam indiciis capti, severiorem tamen argumentandi legem detrectant. Nam ut multa suadent, ea tempestate ut notitiam aliquam inventi splendidissimi putemus ex-

titisse, ita commune Sericorum nomen ad similitudinem tenuissimarum vestium transferebatur, in quo genere poetarum inprimis abusus deprehenditur. Huic vero sententiae non minimum pondus a Strabonis silentio iudicamus accedere, qui Seres sic simpliciter apposuit XI. p. 516. XV. p. 701. Et usus istius inconstantia Lipsium, quamquam fluctuantem, Exc. ad Taciti A. II, 33. advertit. Ex quo malim ita statuere, liberiorem Serici commercii amplitudinem et instituta, quae Plinius haud ambiguis designat documentis, inferiore saeculo, quo Pausanias et Arrianus maxime periplo mar. Erythr. p. 36. diligentiora litteris mandaverunt, latius patuisse certoque itinerum ordine esse directa.

756. *χροί* D. Similiter Soph. Ai. 603. *λειμωνίᾳ ποίᾳ*, ubi codd. quidam *λειμωνίδι*. *ἄνθεα* x. *ἄνθεσι γαίης* var. l. R. et H. Steph. ex v. 754. suborta. Artificiosam Sericorum varietatem et pictos colores qui plane declaraverit ignoro, modo quod Plinii similis narratio huc pertinet VI, 20. Sed in ista verborum ambiguitate dubites, plumarium opus ornatissimum effecerit splendorem an diversum mollitiei inventum. Boethii sane verba Carm. II, 5. proxime ad hunc locum videntur accedere: *nec lucida vellera Serum Tyrio miscere veneno*; sed istorum quoque sententiam laborare quadam obscuritate probe sensit in quaestione de Sericis pellibus Beckmann. *Gesch. der Erf.* T. V. p. 31. Mirum vero, quod Salmasius l. l. p. 243. Priscianum subsecutus Seres finxit lanam ex herbis et floribus decerpsisse, cum delicias ille pictarum vestium passim ad Scriptores Historiae Augustae profusissima doctrina tractaverit. Nam quid dubitamus pretiosissimas Sericorum species et nitore luminum multiplici distinctas ad ea vestimentorum genera referre, quae cum aevo superiore studiis magis poetarum hominumque famosorum quam usu vitae communis expetita essent atque probata (v. Heyn. Exc. IV. ad Aen. V. et Welck. prolegg. ad Theogn. p. 87. sqq.), insana cupiditate labentium saeculorum ad insignem et copiam et perfectionem pervenerunt? Eos autem habitus dico vel stragulas, quibus hominum et belluarum etiam monstrosarum formae, praeeuntibus orientis populis (v. Gesner. ad Claud. in Eutrop. I, 357. et Böttig. *Gr. Vasengem.* I. p. 93. 115. sq.), textrina subtilitate essent expressae. Vide quae collegit exquisita eruditione Reiskius ad Constant. cerim. aulae Byz.

p. 70. Habemus igitur in hac elegantissima pulcherrimarum vestium comparatione cum nativo florum decore, quod conferri possit ad Ev. Matth. 6, 28. 29.

757. μέν b. ἐρίσειεν cuius selecti sit usus (a quo longius recedit Nicand. fr. II, 29.) commonstrat Valck. ad Herod. V, 49.

758. ἐπίτριμοι R. ἐπήτριμμοι Pal. Hinc Epetrimos suos accepit Avien. 937. Isti Scytharum omnium remotissimi Parthorum expeditionibus in geographorum memoriam venerunt, teste Strabone I. pag. 14.: οἱ δὲ Παρθυαῖοι τὰ περὶ τὴν Ὑρκανίαν καὶ τὴν Βακτριανὴν καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων δὲ Σκύθας γνωριμωτέρους ἡμῖν ἐποίησαν. cf. XI. p. 508. Attamen apud eundem nihil accuratae significationis deprehenditur, nisi quod ad vagas Scytharum habitationes pertineat, II. pag. 74. extr. Orientales Scythas alibi appellavit p. 114.

759. παρά recepi ex A. B. D. G. S. cod. Pet. (cui παραί alii tribuunt) a. b. x. Bodl. 3. 4. Schell. Ald. var. l. R. Steph. Nihil enim facit ad rem, si forte importuna eos regio concluserit, sed indolem et virtutem Scythiae poeta describere debebat; nam illud non vereor, ne quis v. 668. obiiciat.

760. κεκλιμένη G. a. d. m. cod. 2834. Bodl. 2. Eton. edd. Ald. R. Steph. margo H. Steph. improbante Hudsono. Voluisse hos dixeris κεκλειμένη, sed λελειμμένη tuetur v. 676. χαλάζης M. R. Schell. v. ad 358.

761. παρά Schell. Nihil opus, neque cavendum opinor, ne Hillius multorum assensionem mereatur, qui cum reliquas regiones, tum Sericam a Dionysio Caspii maris finibus arbitretur esse comprehensas; sed reputandum potius talia in cumulum adiungi, quae poetae non liceret ampliore narrationis cursu retractare. ἕασσι M. R. edd. Ald. R. Steph. eaedemque item v. 797. ἕασι M. ut solet.

763. Εὐξείνοιο corr. G. Pal. Schell. περί Schell. b. Eust. al. ap. Huds.

764. ἄχρι] ἄγχι Bodl. 1. 2. Cantab. Eton. Pal. Schell. Eust. Ald. var. l. R. et H. Steph. μέχρι D. M. (γρ ἄχρι) R. margo cod. 2834. x. hic etiam Θρηηκίης. Neutra varietas nec rara nec librorum auctoritate probabilis: v. ad 299. 926. 1034. Χαλκίς: v. ad 803.

765. cum seqq. ordine inverso ab Apollon. Rh. II, 392. sqq. Nostrum esse mutuatum observavit Gerhard.

lectt. Apoll. p. 98. *βύζυρες* m. *βίζηρες* Ald. *βοζείρες* b. Strabo XII. p. 549. (coll. Steph. v. *Ἑπτακωμῆται*) simpliciter his designat: *ἐκαλοῦντο δὲ τούτων τινὲς τῶν βαρβάρων καὶ Βύζηρες*, neque attulit quicquam Valer. Fl. V, 153. Apud Scylacem autem *Βύσηρες* extat p. 32.; Buzeros tradidit Plinius VI, 4. *Δίζηρες* corruptum putatur in Hecataei fragm. apud Steph. v. *Χοῖ*. Plura haud suppetunt, neque Ptolemaeus ullam ex his gentibus annotavit. *τὲ* loco *τοὶ* G. Pal. Schell. Bechiri an Bechires (nam utramque rationem Scylax exsequitur, posteriorem Plinius cum Schol. Apollonii) etiam Strabonis memoriam fugerunt, ac sine dubio nationum istarum una et altera inter eas nomen profitetur, quas ex Asia strictim monuerat Eratosthenes interiisse Geogr. CIV. Colycantios etiam ac Trepsedos afferens, quorum fando ne voces quidem accepimus. Qui quos Bebryces adduxit, eos apposite tangit Schol. Apollon. II, 2. *ἀπώλετο δὲ τὸ ἔθνος ὑπὸ πολέμου, ὥςπερ καὶ ἄλλα πλεῖστα.* Sed *τὴν Βεχειρικὴν* tamen norat Hecataeus l. l.

766. *Μάκρωνές τε* R. b. Macrones Scylax agnoscit nullos, sed Herodotus inter vectigales Persarum Xerxisque copias recenset, atque circumcidendorum genitalium institutum a Colchis didicisse observavit II, 104. In Cyri expeditione usum eorum aliquem Xenophon cepit; sed a Strabonis inde temporibus nomen, id quod fieri videmus per Asiaticas maxime gentes, permutarunt Sannorum, auctoribus Strabone XII. pag. 548. Arriano, Procopio. Vide plura apud Tzsch. ad Melam I, 19, 11. Neque mirum Macrones adhuc a Plinio vocari et Valerio Fl., ac multo minus dubitandum, quin Schol. Apoll. I, 1024. II, 393. prava etymologia colonos Euboeae fuisse censuerit, scilicet antiquissimo insulae cognomento, quod Macris fuit, abusus. Ceterum qui Macrocephali apud Scylacem extant ad eundem est verisimile populum pertinere. *φύλυρές* Schell. *φίληρές* Pal. *φίλες* D. *φύληρες* Niceph. Hos quoque Strabo ignoravit; nomen Stephanus apposuit. Inde poetae suo invito petiit explicationem doctus Schol. Apollon. II, 1231. *Φιλυρίδα νῆσον* interpretando *τὴν τῶν Φιλύρων*. *μόσυνας* D. M. R. Pal. Schell. b. Ald. *μούσυνας* G. Mosynoeci cum suis mossynibus regulorumque servitute mirifica post Herodotum compluribus innotuerunt auctoribus: consulas Brunckium ad Apollon. II, 1030. et Tzsch. l. l.

Anabasi extrema hos et Macrones liberis istius plagae gentibus Xenophon ascripsit, agrestes autem mores breviter Strabo p. 549. proposuit; quamquam a tali condicione eorum et iustitia et singularis imperii severitas nonnihil discrepat. Praeterea Wesselingius ad Hierocl. p. 665. Phrygiae civitatis Mosynae voce permotus Mosynoecos coniiciebat multa cum antiquissimis Phrygibus habuisse communia.

767. *δ'* om. D. G. M. R. Pal. *πολύρηνες* corr. M. Ald. *πολύῤῥηνοι* G. Pal. *τιβαρνοί* b. Tibarenos, Persarum stipendiarios, cum Macronibus aliisque Herodotus enumeravit, deinde Xenophon attigit, pauci de institutis et ingenio eorum quae pretium referret mentionem iniecerunt, nisi forte scurrilem censebimus consuetudinem Ephoro annotatam ap. Steph. v. *Τιβαρηνία,* et Melae I, 19, 10. cui consimilem narrationem Apollonius adiecit II, 1010. sqq. Sed Strabone si utaris II. p. 129. *Τιβαρανικὰ ἔθνη* afferenti, gentes aliquammultas id nomen complectebatur; eoque solitudinem quam Plutarchus Lucullo c. 14. perstrinxit Tibarenorum possis pertrahere: nam Ciceronis ad Fam. XV, 4. locum mirer si quis sana ratione cum Tibarenorum sedibus conciliaverit.

768. *καί* prius om. D. R. *χάλυκες* G. *στυφελήν* deprompsit ab Apoll. II, 1005. In *ἀπηνέα* nescio quid rarioris potestatis Ruhnkenius sibi visus est animadvertisse Epp. Critt. p. 292. Haec vero Chalybum gens, quos Strabo Chaldaeos aetate sua tradidit vocari XII. p. 549. cum Plutarcho, omnium Ponti colonorum maximam ad vetustiores Graecos famam est adepta ferri metallis fabricaque. De quibus non satisfacit disputatio a Mannerto VI, 2. p. 429. sqq. instituta, ex paucis locis derivata; sed latius et ingeniosius artem Chalybicam ac populi sedes disseruit Ritterus Geogr. II. p. 787 — 796. Verumtamen nondum materiam huius quaestionis universam dixeris esse perfectam, nec facile fieri potest, ut pertinacissima diligentia tanta veterum historiarum dumeta penitus expediat. Nam summa loci qui in Chalybum memoria versatur eo redit, ut ratio commerciorum et origines, unde Scythici ferri vis ad Graecos antiquitus redundaverit, explorentur. Strabonis quidem praetereamus commentum, qui Homerico *'Αλύβη* inde subiecerit explicationem; sed Aeschyli adest auctoritas *σιδηροτέκτονας* narrantis ac *Χάλυβον Σκυθῶν ἄποικον,*

in quo praeeuntem habuit Hesiodum ap. Clem. Alex. Strom. I. p. 132. et alios poetas historicosque insequentes. Adeas quae collegit Valcken. ad Callim. p. 155. sqq. Labenti tamen aetate populi artificis longe rarior occurrit fama, ut eum Graeci mercatores videantur neglexisse; nec diffiteri iuvat Apollonium, satis illum prolixum in describendo Chalybum ingenio, more suo a vetustioribus exemplis profecisse. Nam indicium, quo Graecos homines demonstretur in ferro cudendo Chalybicam disciplinam adhibuisse, singulare tantum exploravimus ap. Steph. v. *Λακεδαίμων: στομωμάτων γὰρ τὸ μὲν Χαλυβδικόν, τὸ δὲ Σινωπικόν, τὸ δὲ Λύδιον, τὸ δὲ Λακωνικόν. καὶ ὅτι Σινωπικὸν καὶ Χαλυβδικὸν εἰς τὰ τεκτονικὰ — — φησὶ Δαΐμαχος ἐν Πολιορκητικοῖς ὑπομνήμασι λέ.* Cui accedit et erudita narratio, sed huic loco parum commoda, Auscultationum Mirabilium conditoris c. 49. (unde notitia similis artificii, quod aurichalci confectio suppeditabat in vicina Mossynoecorum regione, c. 63. derivatur), et qui ferrarias Chalybum officinas perstrinxit Plinius VIII, 82. Quam igitur viam excogitabimus, quae firmis probabilitatis ponderibus persuasionem afferat, tanta Graecos industria saeculis etiam incultis fuisse, ut ipsas interiores Asiae partes adirent? Vossius sane speciosissime coniecit ad Virg. Georg. p. 67. ferrum ad Chalybes ex India convectum esse, quod cum varias in regiones perferretur, Chalybes, ut in mercium permutatione fieri soleat, mediis gentibus interiectos potuisse tanquam ipsos opifices iactari: qua cum coniectura multa eorum quae Ritterus exposuit accurate conspirant. Haec tamen suspicio ut quaestionis difficultatem quodammodo solatur distrahendoque extenuat, ita locis nititur ex auctoribus recentis aevi depromptis. Videndum vero, ne Chalybes, populus quondam numerosissimus, ad illam Asiaticae stirpis familiam pertinuerint, quae, cum Graecorum civitates nondum neque extitissent nec legum et artium disciplina regerentur, praestanti solertia fabrilibus instrumentis atque ignis virtute adiuti aerariis incumberent officinis. Eam vero familiam et Cabirorum nomina declarant, qui cum per Troadem ignis usum commonstrassent, ad Lemnum usque et Samothracen suam potentiam protulerunt, et Dactyli, Idaeae regionis indigenae, indicio debent esse vel simpliciori, iisque Telchines adiungi possunt, quos Rhodiorum primordiis ferrum et aera ferunt excudisse. Veterum de

his omnibus famam doctrinamque sollicite nuper diiudicavit Welckerus libro de Aeschyli Promethea. Atqui dudum illa opificum collegia superiorem in Asiam repetenda nonnulli suspicabantur, quos Strabo tetigit X. p. 473. in loco de Idaeis Dactylis; idemque p. 472. Corybantes enarrans etiam disertiorem adiecit significationem: *οἱ δ᾽ ὑπὸ Τιτάνων Ῥέᾳ δοθῆναι προπόλους ἐνόπλους τοὺς Κορύβαντας ἐκ τῆς Βακτριανῆς ἀφιγμένους, οἱ δ᾽ ἐκ Κόλχων φασίν.* Ubi quod coniectores vetusti Bactrianam senserunt sapientissimi sacerdotii patriam fuisse, videntur iis obversata esse commercia per Indos ad Oxum usque continuata atque industria variarum gentium in Pontum protracta, quae commemorarunt Strabo II. p. 73. XI. p. 506. 509. et Plinius VI, 19. In eandem vero sententiam Aristotelem, testem locupletissimum, concessisse Plinius innuit VII, 57.; quo accedit etiam Ephori nisi multum fallor assensio, qui Chalybes in mediterraneis partibus reposuerat, vehementer ob id factum a Strab. XIV. p. 678. sq. exagitatus. Id quod veri speciem eo maiorem sibi arrogat, quod Chalybes constat longe ampliorem dominatum, quam qui citeriore fuit aevo, obtinuisse. Nam Herodotus inter extremos quos Croesus subegerat populos etiam Chalybes I, 28. enumeravit; quamquam paulatim ad eam paucitatem sunt redacti, ut angustas in Trapezuntia sedes Mosynoecis subditi collocaverint. Ritterum quidem novimus opera copiosissima Chaldaeorum societatem, quorum vagae habitationes ad Araxem extiterint, cum Chalybico nomine instituisse, quam opinionem cum praeiisset Freretus Opp. T. III. p. 286. sqq., multi studuerunt eam exornare: sed ista suspicio procul abest a certa demonstratione, nec multum ea praesidii potest a Xenophonte et Stephano Vibioque Sequestre depromere.

769. sqq. *ναίουσι* (cf. annot. ad 217.) denuo repertum in G. M. R. Schell. aliisque multis fuerunt qui praeferrent, quamquam codicum in talibus nulla nec fides neque auctoritas. *ναίουσ* Pal. *δεδαημένοι* d. *βαρυδούποισιν* D. *ἑστηότες* negligentissima Vind. *οὔτε* R.

772. *τούςδε* R. edd. Ald. R. Steph. *τοῖς δέ* vitium Huds. *Ἀσυρίης* D. *ἐντετάννσται* R. Offendit vero tum Assyriae mentio, tum *πρόχυσις* conversum in usum selectiorem, quem enarravit Schol. MS. *ἔστιν οὖν αὕτη πρόχυσις τοῦ Ἅλυος, ὡς καὶ ἡ Αἴγυπτος τοῦ Νείλου.*

Et Assyria quanam potuerit aetate Thermodontis cursum complecti, Hillius qui Bredovii tulit assensum causam invenit non sane simplicem; Syriam enim, cuius nomine solita permutatione Assyria contineatur, observat a Babylonia tractuque Issici sinus ad Pontum Euxinum usque porrectam fuisse, Strabonis iudicium XVI. princ. adoptans; cuius rei documentum satis frigidum Cappadoces adhibet, quos Leucosyros ferrent cognominatos. Britannus tamen etiam ad Valer. Fl. V, 110. provocavit, qui Sinopen in Assyria reposuit, quamquam is unius Apollonii II, 946. quem Wesselingius ad Herod. I, 72. indicavit exemplum sequebatur; adde Plutarch. Lucull. 23. Orph. Arg. 757. et disertissimam Scylacis enarrationem p. 33. Nec facile diffiteamur, istam usus inconstantiam a poeta minus abhorrere, quando Plinium videmus Assyriam ad Armeniae civitates extendere; sed doctrinae temeritatem *πρόχυσις* quodammodo mitigat adiectum. Huic idem Hillius commenticiam affinxit potestatem regionis mare versus prominentis; etsi non improbat Eustathium, qui fines Assyriae limo sub Iridis ac Thermodontis ostia congesto narrat esse promotos. Quod contra Bredovius malebat aequor intelligere sive campos in planitiem porrectos, tum improbabilis significatus adversatur et sensus a rei veritate recedens, tum Apollonii locum ille praetervidit, unde hortulos suos Dionysius irrigavit, II, 964. Argonautarum cursus persequentem: *λεῖπον Ἅλυν ποταμόν, λεῖπον δ' ἀγχίῤῥοον Ἶριν, ἠδὲ καὶ Ἀσσυρίης πρόχυσιν χθονός.* Quibus litoralem plagam nemo non sentit adumbrari; neque distat *προχοή* quod annot. ad 127. tractavimus nisi tenui formae varietate. Istis igitur interpretum difficultatibus remotis efficitur, ut margo et quasi limbus maris alluvie Syrorum finibus praetextus innuatur. Veruntamen auctorem, qui dextrum Ponti circuitum pronunciaret limosa congestione maris subsedisse, nondum repperi; sed opinioni rationem certe consentaneam adstipulari persuadet Eratosthenis observatio sagacissima p. 47.: *καὶ βραχύτατα μὲν εἶναι τὰ περὶ τὸν Πόντον· — τῶν γὰρ ποταμῶν πλείστων καὶ μεγίστων ῥεόντων ἀπὸ τῆς ἄρκτου καὶ τῆς ἀνατολῆς, ἐκεῖνο μὲν ἰλύος πληροῦσθαι, τὰ ἄλλα δὲ μένειν βαθέα διὸ καὶ γλυκυτάτην εἶναι τὴν Ποντικὴν θάλατταν, τάς τ' ἐκρύσεις γίνεσθαι, εἰς οὓς τόπους ἐγκέκλιται τὰ ἐδάφη. δοκεῖν δὲ κἂν χωσθῆναι τὸν Πόντον ὅλον εἰς ὕστερον, ἂν μένωσιν αἱ ἐπιῤ-*

ῥύσεις τοιαῦται. Et exempla ille ab sinistra maxime Ponti conversione deprompsit, asseclamque repperit in hoc quoque loco sibi obsequentem Polybium IV, 42. cuius opinionem a recentiorum irrisione (cf. Tzsch. nott. exeg. ad Mel. I, 19, 6.) Kantius vindicavit (supra laudatus ad v. 32.) pag. 163. Arrianus autem periplo P. Eux. p. 8. nihil nisi dulcedinem maris exploravit; nec diversa petiit ab Aristotele Macrob. Satt. VII, 12. Eandem in sententiam minime vulgaria congesserunt Scholiastae Apollonii, quorum summam quasi Strabo confecit I. p. 52. circa Thermodontem et Iridem tradens totum Amazonum campum Sidenaeque partem maiorem esse aggestam. Id quod manifestius etiam constat de mutationibus Caspii maris fluminumque cursu, quorum ostia eum in locum deferuntur.

773. *ἔνθ'* vulgatum cum esset corruptelae damnatum, Passovius cum Gerhardo *ἐνθάδ'* correxit e Bodl. 3. 4. Eton. D., Hudsonus etiam *ἔνθα τ'*, sed perperam. At verius praetulerant *ἔνθα δ'* Brunckius Spohniusque, id quod expresse reliquerant A. B. M. a. b. d. Ald. *ἐνθά δ'* R.

774. *θερμὸν ὕδωρ* var. lect. ap. Schol., quam Paraphr. et Niceph. usurpant. V. ad 626. 783. *προέισιν* Pal. *ἐνίησιν* D. R. b. x. var. l. R. et H. Steph. Varietatem an temerariam interpolationem mireris.

775. *ἀλωμένην* Pal. Schell. Vind. 2. *'Ασιήτιδα* coniectura Wernsdorfius post Hudsonum omnino improbabili ex Prisc. 750. eruit. Rariorem vero fabulam pleniore complectitur enarratione Apollonius II, 946. sqq., cuius interpretes vetustos aliquot auctores recensuerunt; unde sua Valer. Fl. V, 110. sqq. duxit. Inde Asopi stirpem, quae vinculis cum Milesiorum colonia nullis coaluit, frustra fuerunt qui conarentur enodare; eodem enim arbitrio poetae sunt in Cyrenae fabula versati, quam ab Apolline delatam ex Thessalia cecinerunt, quamquam Cyrenaeis ne levis quidem intercessit necessitudo cum civitatibus Peneo finitimis. Scilicet duplex eaque diversa ratio debuit obtinere, altera mythologiae varietas atque liberrima tractatio, quae vestigiis quibusdam famae vulgaris esset excitata; posterior etymologiae publicarumque originum consectatio satis inveterata. Hinc factum est, ut accuratio quoque geographica postbaberetur, quippe cum oppidum illud Paphlagoniae cum Thermodontis enarratione coniungerent.

776. sqq. *καὶ μήν* b. *ἀκηχημένην* D. Schell. *ἀκη-ωμ.* b. *ἀκαχημ.* R. *ἀκαχεμένην* Cantabr. *χώρα* x. omi-it Schell. *ὑφημοσύνῃσιν* D. M. R. *ἐρανῆς* Schell. *καί* ., *ἐπώνυμον* Schell. omiserunt. *ἔθεντο* a. V. ad 668.

780. *κείνου δ᾽ αὖ* x. *παρὰ κρ.* A. Bodl. 3. Schell. . b. Ald. var. l. R. et H. Steph. prope Prisc. 752. Vulgata praestat, quae viciniae notionem ipsa comple-tatur. *κρημνώδεας* Bodl. 3. *ὄχθους* D. Poetarum in usu *ὄχθαι* et ripas et collium eminentias significasse, contra quam veteres senserant grammatici, monuit Tol-ius ad Apollonii Lex. Hom. p. 520.

781. sq. Crystallum atque iaspidem simili mentione poeta composuit v. 724. huic tamen regioni caeruleam gemmam attribuens. Sed Thermodontis oram splen-didos lapides (nam scriptorem de Fluminibus non cura-mus) protulisse non aliunde innotuit, quam Plinii testi-monio, qui XXXVII, 37. id ipsum iaspidis genus in eius vicinia reperiri tradidit. Si modo Sapirum gens in hunc tractum cadat, sapphirum licuerit intellexisse, de quo Ritterus nonnulla Geogr. II. p. 923. contulit; quam-quam in maris Caspii partem utramque tam praeclaram gemmarum lapidumque varietatem natura disseminavit, ut complures queant suspiciones oboriri. In his igitur sufficere debet Strabonis observatio aliquanto dilutior XII. p. 549. *ὅλως δὲ κατὰ τοὺς τόπους τούτους ἡ πα-ραλία στενὴ τελέως ἐστίν· ὑπέρκειται γὰρ εὐθὺς τὰ ὄρη μετάλλων πλήρη καὶ δρυμῶν.* *τάμνοις* A. Schell., pro-batum Brunckio, sed a poetae dialecto recedens. *τάμοις* b. *κρυστάλου* M. Vind. 2. *δήης* Schell.

783. *Ἶρις* cum priore porrecta poetae tenuerint, hic illic editiones auctorum *Ἴρις* reliquerunt, id quod Dio-nysii quoque libri quidam praebent. Is vero fluvius apud Apollon. II, 368. *μειότερος λευκῇσιν ἑλίσσεται εἰς ἅλα δίναις*: ubi Schol. *λευκὰς δὲ δίνας τὰς καθαρὰς φησίν.*

784. *τῷ δ᾽ ἔπι μορμ.* hic quoque iure praetulerunt Brunckius et Passovius, in A. expressum. Eundem flu-vii fremitum in Pontum prolabentis Apollonius narravit. Ovid. Pont. IV, 10, 48. *crebro vortice tortus Halys.* Adde *Wahl Vorder- und Mittelasien* p. 272.

785. *ἑλκομένοιο* G. Pal. Schell. *ἑλκομένου* var. l. R. et H. Steph. cf. ad v. 722. *ἐγγύθι* Ald.

786. *τὸ πρῶτον* nuperi editores, qui *τοπρῶτον*, ve-tustam scripturam, cognoverunt ex uno Schell.; de no-

stris altum est silentium. In tanta scriptionis inconstantia iuvat librorum fidem retinere, neque numerorum nescio quas rationes aut mirificam exemplorum discrepantiam recensere; et hoc quidem loco iudicium regere potuit v. 694. firme constitutus. De sententia, haud satis accurate Dionysius fluvii caput ad Armeniam traduxit, sed et praeeunte Herodoto I, 72. et situ locorum quodammodo significante, cum fines Armeniae minoris, unde Halyis initia proficiscuntur, nec natura neque consuetudinis severitas a Cappadociae limitibus admodum discreverit, de quo diligentior extat Strabonis observatio. Omnino quoniam et montanis tractibus et universa soli conformatione Armenia prorsus ab imperio Pontico disiungebatur, fontes eius fluminis, quod Asiam propriam a reliquis regionibus dirimeret, non potuerunt ad Armenios montes non referri.

787. *τῇσιν* Ald. *ἠϊόνεσι* b. *ἠιόσι* Schell. Praepositio certe repetita displicet, cuius etsi haud pauca ex utroque Graecarum litterarum genere praesto sunt exempla, torpet tamen *ἐπ' ἠϊόνεσσι*, in quo neque verbi delectus, quod litoralem Paphlagoniae proprie dictae tractum debet designare, neque numerus implet vim sententiae. Quamquam potuit Dionysius, cum interiores locos non attigerit, verbo proprietatem finitimorum litorum commonstrasse ad Paphlagones pertinentem.

788. *Μαριανδηνῶν* Pal. *Μαρυανδινῶν* Schell. *μαρυανδυνῶν* Vind. 2. In hac gente describenda Mannerti VI, 3 p. 547. sq. accuratam desideramus diligentiam, ut qui et *Μαρυανδυνοί*, scriptionem dudum explosam, ab antiquatis quibusdam libris ut passim solet acceperit, et eundem populum etiam ad Syriae plagam transtulerit, quas opiniones ille dedoceri poterat Wesselingii annotatione ad Herod. III, 90. IV, 38. Idem Strabonis insuper sententiam (XII. p. 542. 554. extr.), Mariandynos cum Thynis ac Bithynis a communi stirpe Thracia prodentis descendisse, Herodoti dubiis indiciis convellebat; quae si quam vim habent, ad habitationes potius disiectas quam originis diversitatem spectant. Nam populus iste virium infirmitate tum imperii partem a Bebrycibus maxime devictus amiserat (v. Apollon. II, 792. sqq. et Schol. ad v. 758.), tum Heracleotis exiguae Mariandynorum reliquiae dominationis arbitrium concesserant, de quo disputatio Ruhnkenii extat celebris ad Tim. p. 214. Verumtamen nulla causa videtur intercedere,

quominus coniiciamus eos vinculis cognationis cum plerisque Asiae minoris gentibus fuisse coniunctos, cum praesertim earum ad ingenium similitudine lugubrium modorum et fracta musicae ratione, qua quidem haud leve momentum continetur, ad Phrygum Mysorumque et aliorum indolem accedant proxime: quo faciunt quae Blomfieldus congessit gl. ad Perss. 933. Neque debet id coniecturam labefactare, quod musicis illis institutis causae quaedam mysticae superstitionis subesse videntur, quas audacius iusto Welckerus amplificavit de Aesch. Prometh. p. 172. sq., quandoquidem numeros nationum quas diximus et carmina solennia sacris reconditis apparet esse comparata. Restat ut *ἱερὸν πέδον* moneamus ad antrum Acherusium spectare, id quod reliquorum verborum ordo persuadet; nam quod Hillius ab Herculis religionibus ea derivabat, cui esset Heraclea dedicata, commentum ex difficili videtur arcessitum. Contra varietas *ἱερὸν γένος* D. M. R. Bodl. 4. Cantab. Eton. Ald. a. d. x. var. l. R. et H. Steph., quibus non debet Avien. 960. adiungi, ista igitur varietas, cui nullus color a rei veritate queat conciliari, ad solitam utriusque vocis permutationem est exigenda: cf. ad v. 213. Vulgatum vero tuetur Apollonius II, 723. *Μαριανδυνῶν ἀνδρῶν ἐριθηλέα γαῖαν.* Dixeris etiam diversitatem v. 357. ex nostra lectione fluxisse. Ceterum *ἰσόν* D. *ἐννέπουσιν* ut solent Pal. Schell.

789. *Κρονίδεω* b. *Κρονιάδαι* Pal. *χαλκεόφωνα* Pal. Acherusia specus quod Cerberi ab inferis protracti vestigia perhibebatur retinuisse, causas tum Herculis veneratio praebuit florentissima, tum fabulae de aconitii proventu compositae, quod ipsum Acheronte neglecto Strabo satis habuit commemorasse; quo valuit etiam Pontici mellis noxa perniciosis herbis collecti: v. Beckm. ad Arist. Ausc. mir. 17. et Schneid. ad Xenoph. Anab. IV, 8, 21. Cum enim a Xenophontis narratione discesserimus, primi adsunt Alexandrinae sectae auctores, quorum interfuit pro specie studiorum eruditiore et ingeniosa rerum mirabilium enarratione veneni originem commentis interpositis declarare. Ex quo Callimachum credas *Αἰτίοις* id fabulae genus inseruisse, quamvis fr. CLXI. parum lucis impertiat; sed subsecutos videmus Apollonium, Nicandrum (Alex. 13.), Euphorionem, Herodorum, unde potuit hausisse Nymphis, rerum Heracleae conditor, adde Diodorum (qui tamen Hecatam id

invenisse tradit IV, 45. ubi v. Wessel.), et inter Romanos Plinium atque Melam. Cf. Schol. Apollon. II, 354. 729. et quae diligentissime Grammius exposuit historia deorum e Xenoph. p. 66 68 Nam Pausanias cum famam resciverit vel Laconicam vel Hermionensium, qui suis locis Cerberi monstrum asseruerunt, nihil de fabulis istis potuit explorare. Praeterea nummum huius fabulae indicem Eckhelius praestat P. I. Vol. II. p. 416. alia congessit Tzsch. ad Mel. III, 1. p. 584. sq. Ceterum quod Euphorionis editor doctissimus p. 80. coniicit Heracleotarum regionem subterraneis ignibus fuisse tentatam, nulla huic suspicioni videtur auctoritas suffragari; sed hanc quidem quaestionem ad Scylacis Lyciam tractabimus

791. *στόματος* D. R. S. Bodl. 1. 3. M. b. (m. sec.) var. l. R. et H. Steph. quod in explicationem Eust. recepit; sed Spohnius in vulgati patrocinium affert Iacobs. ad Anthol. Pal. T. III. p. 263. 470. Minime vero necesse est numerorum ad abusum in tricipitis canis memoria provocare. *συαλώδεα* Pal. Schell. *χυμόν* fortasse pro var. lect. Eust. exhibuit, quod esset absonum.

792. *δέξατο* M. Ald. *καὶ αὐτόθι* S.

793. *λιπαρὰν* b. Mire *γῆν ναιετάουσι καί* Schell. De B i t h y n o r u m sive Thynorum origine Thracia et imperii distributione pleraque sunt in vulgus pervagata, quamquam non repperi qui pleniore pervestigatione hunc locum exploraverit, unde priscae Mariandynorum quoque sedes probabiliter constitui possint. Nam interiorem utriusque gentis affinitatem ipsae fabulae significant, ut quam prodidit Schol. Apollon. II, 181. Sed quo nemo potuit ex antiquitate subtilius eam disputationem pertractare, Strabo paucis defungi maluit XII. p. 541. extr., inprimis vero VII. p. 295.

794. R h e b a s, quantumvis minutum flumen, splendidas laudes a liberalissimo poeta meruit, quamquam si qui scriptores nomen in rebus potissimum Argonautarum tradendis versatum usurpaverunt, satis habuerunt id modica mentione et quasi stilo currente commendasse: v. Wernsd. ad Prisc. 762. Et Dionysius sane mediocri si vere dicimus praeconio suum amnem comprehendit, neque in isto membrorum complexu quicquam agnoscimus reconditioris doctrinae; sed cum singularis sit orationis figura, tum causa minus apparet et consilium, quod ille potuerit in laudatione obscuri nominis inire.

De quo nostram sententiam proposuimus in Comment. de Dionys. p. 497. *ἔνθ'* om. Schell.

795. Versum G. rec. supplevit. *στομάτεσιν* b. *ὁδεύοι* a. pr.

798. *ἐκεῖνα* Pal. *τοῖς* D. *προελεγμένα* x. *πελέτω* b. Miram vero rationem Hillius instituit, ut universae gentes Ponticae videri possent etiam in Scythicis enumerari, cum plerasque sit perspicuum significari, quae v. 761. proxime praecedant. Avienus autem hunc versum post 802. reiecit, probante Schradero.

799. *παραλίης* praestiterunt R. Pal. Schell. a. b. Ald. V. ad 729.

800. *ἐς νότον* D. Bodl. 3. cod. Pet. quod derivatum est e v. 431. *ἀμφ' Ἑλλ.* b. *ἦσιν ὑφ' Ἑλλ.* Vind. 2.

801. *μηκίστου* Holstenium offendit, qui quam proposuit coniecturam *μήκιστον*, nec sonus insuavis admodum blanditur, neque poterit inde talis sententia concludi: ubi maxima maris est longitudo. Et Aldinum quidem *μηκίστην* sine dubio vitiosum est; sed dictio quamvis paulo confragosa, quam Dionysius non ubique refugit, simplicem admittit interpretationem: versus australem Aegaei cursum latissime patentis. *ῥόον* om. Vind. 2.

802. *αὐτοῖς* Vind. 2. In *Ἀῤῥαβίης* refingendo omnes opinor libri recusant auxilium: cf. ad 24. Arabiae commemoratio quamquam proposito non satis videtur accommodata, convenit tamen poetae tum certas sibi quasdam verborum comprehensiones indulgenti (cf. v. 925.), tum qui descriptionem Arabiae cum Syria copulaverit.

803. *περὶ στόμα* R. Bodl. 1. 3. Schell. b. cod. 2834. Eust., etiam ad 764. (*πὲ* x.) minus apte. *ἔχοντες* Bodl. 4. Eton. Primum hic urbis nomen in disceptationem vocandum est, quod similiter v. 764. designavit *Χαλκὶς ἄρουρα*, sed contra famam auctorum plerorumque, qui Chalcedonios a Megarensibus esse deductos perhibuerunt. Quod nisi quis indiciis haud ambiguis etiam Chalcidensium aliquas in eo opere partes evicerit extitisse, id quod scriptorum veterum cognitionem omnino fugisse videtur, quamvis industria civitatum Euboicarum in coloniis adiuvandis satis sit spectata; licebit tamen istam quaestionem sic eludere, Dionysius ut lusum minus quidem ingeniosum, sed consuetum tamen (cuius exempla supra conquisivimus ad v. 168.), putetur sibi concessisse.

Idque potest sane veri speciem etiam similiorem afferre, propterea quod appellationem Chalcedonis, quamquam indisertius expressam, sono quasi alludente facillimum fuit cogitatione percipere. At enim hanc opinionem evertit observatio certissima, ducta quidem a recta nominis designandi ratione. Quippe vulgarem scripturam *Χαλκηδών* plurimi fuerunt homines eruditi qui fide potiorum librorum et exemplorum permoti multitudine in corruptelae suspicionem adducerent. Ac Dukerus ad Thucyd. IV, 75. provocavit ad Spanhemii disputationem, qui nummorum auctoritate locupletissima formam germanam *Καλχηδών* corroboravit, eandemque sententiam Eckhelius ratam habuit P. I. Vol. II. D. N. p. 411. Id perspexerat etiam Holstenius ad Steph. v. *Καρχηδών*, quem Wesselingius ad Herod. IV, 144. excitavit, cui haec scribendi consuetudo iam ad librorum consensum est restituta. Deinde institutum simile Schweighaeuserus in Polybio atque Athenaeo sequebatur, quo Strabonis quoque codicum accessit varietas. Praeterea vetustam inscriptionem commemorat Kidd. ad Dawesii Misc. p. 340. Huc tandem valet frequens permutatio, quae *Καλχηδών* inter et *Καρχηδών* intercessit, quoties prius locum debebat obtinere: quam praeter reliqua eiusdem generis multis ex auctoribus videas observatam apud Gaisfordium ad Poett. Gr. min. T. III. p. 188. 542. Tzschuck. ad Strab. XIII. p. 388. et Meinek. ad Menandr. p. 93. Quo pertinet Ori grammatici admonitio ap. Steph. v. *Δώτιον*: neque auctori suo Berkelius debebat invito *Χαλκηδονίας* obtrudere v. *Ζάρητα*. Verum quod in exemplum nuper Aristophanes Eq. 174. pertractum est, de eo magnopere dubito; contra suppeditat certissimum Scymnus v. 740. quem refinxerunt praepostere. Constat igitur isto quantumvis operoso recensu, quem adaugere nihil opus est, *Καλχηδών* postliminii iure ubique per probatos auctores esse revocandum, prout apud Platonem Reipubl. princ. et Demosth. c. Polycl. p. 1207. extr. ex MSS. factum debuit, cum praesertim extet praeceptum luculentum Choerobosci Bekk. Anecd. p. 1207.: *Καλχηδών Καλχηδόνος ἡ κατὰ τὸ Βυζάντιον, ἥτις καὶ Χαλκηδών καλεῖται· εὑρίσκομεν γὰρ διαφορουμένην τὴν χρῆσιν*: idemque attulerit p. 1294. dialectum *Καλχηδονίων*. Cf. Tzetz. exeg. Il. p. 10, 3. Itaque haud scio an Göttl. ad Aristot. Polit. p. 323. in eo, quod *Χαλκηδών*, nativam popularemque scriptionem, ab Atticis ad *Καλ-*

χηδών conversum esse statuit, placitum proposuerit non satis consideratum. Sed tot argumentis collectis quid tandem fructus ad usum poetae redundat explicandum? Quid multa? Praebet vero hic ipse locus, cuius simplicior facies aciem virorum doctorum elusit, certissimum aetatis suae documentum, quo contentionum impetus ac studia velut uno ictu profligentur. Proponam enim optimam N. Heinsii ad Virg. Ecl. X, 50. annotationem, unde possit de Dionysii temporibus existimari: „Similis diversitas, inquit, Chalcedonis in antiquis monumentis, quae Chalcis dicitur nonnullis posteriorum temporum scriptoribus, atque hinc Chalcidicum Paullino, Sidonio Apollinari, D. Hieronymo, aliis, cum de Bithyniae civitate fit mentio, qua de re egit erudite Io. Sirmondus ad Sidon. Apoll. p. 105. quod praeter exemplum emendatae antiquitatis ab iis fieri existimo." Ceterum facit haec serioris aevi forma, ut *Χαλκηδών* quomodo Graecis in litteris increbescere potuerit intelligamus.

804. *οὖδας ἐς ἀντιπέρην* nova ratione neque admodum concinna dictum videtur; malim igitur *ἐς ἀντιπέρην* coniungi multorum adverbiorum exemplo, puta *εἰς ἑτέρωσε*, *εἰς τηλοῦ*, quaeque Apollonius inprimis trivit, cum aliis usus etiam vulgaris celebritatem parasset, quem Lobeckius tradit ad Phrynich. pag. 46—48. *Βυζάντιον* vero debet in utravis explicatione pro adiectivo censeri. *εἰςορόωσι* Bodl. 4. Eton. Haec perpetua terminationum est perturbatio, velut modo *ἔχοντες* pro *ἔχουσιν*, unde causa eorum quae tractamus annot. ad Eust. in 939. facile percipitur.

805. *δ'* om. Ald. Bebryces, qui splendidum nomen acceperunt a rebus Argonauticis, dudum ex populorum cognitione evanuerant, sive Bithynis sive Mariandynorum imperio fuerant subiecti. Igitur Eratosthenes Geogr. CIV. (cf. ad 765.) gentibus eos adiecit per Asiam extinctis, neque amplius geographi, nisi quod excipimus incautam Nostri narrationem, aut Apollodori (ap. Strab. XIV. p. 678. *Δολίονες δὲ καὶ Βέβρυκες Φρυξί*), cum Phrygibus eos consociantis, certis sedibus ascribere potuerunt. Accuratiorem vero famam, auctore Charone Lampsaceno, prodidit Schol. Apollon. II, 2. Paris. (a quo edit. leviter discrepat): *Χάρων δέ φησι τὴν Λαμψακηνῶν χώραν Βεβρυκίαν πρότερον καλεῖσθαι ἀπὸ τῶν ἐκεῖ κατοικησάντων Βεβρύκων. Ἀπώλετο δὲ τὸ ἔθνος ὑπὸ πολέμου, ὥςπερ καὶ ἄλλα πλεῖστα.* Eosdem e Thra-

cia transmigrasse verbo significat Strabo VII. p. 295. atque pristinam habitationem in Abydenorum regione tradidit obtinuisse XIII. p. 586.; unde potuerunt ultra Byzantium progredi, quod Appianus contendit Mithridat. 1. Bebryciam quae ferebatur narrans, cum a Thracibus esset occupata, Bithyniae nomen sibi vindicasse. At illud propemodum incredibile videtur, mirabaturque Ios. Scaliger (ad Euseb. p. 58.), quod auctores nonnulli, sed ii nec doctrina neque vetustate satis spectati, ad Hispaniae viciniam Iberum instar eos transtulerunt: v. Ukert. Geogr. II, 1. p. 473.

806. Cius flumen, cuius exigua moles potest cum obscuritate Rhebae contendi, paucis auctoribus innotuit, ut Apollonio I, 1321. 1346. ubi cf. Schol., ac Plinio V, 40.

807. *ἀπενόσφισε νύμφη* G. M. R. S. Bodl. 2. 4. Cantabr. Pal. Schell. Vind. 2. a. d. cod. 2772. Ald. var. l. R. Steph. *ἀπενόσφισσε νύμφαι* Pal. m. sec. Varietas ista videtur ex simili quodam loco illata fuisse; quamquam si certior auctoritas adesset, nemo talem lectionem repudiaret. *ἡρπάξαντο* x. *ἡρπάξαντο νύμφαι* (η) b. Et Theocritus quidem XIII, 43. Nympharum saltationes descripsit, cum puerum abriperent universae; Noster tamen Apollonii I, 1223. sqq. narrationem expressit, qui fontis incolam inter choros dearum rapinam finxit fecisse. Deinde *πελώριον* b.

809. *ἔνθ'* Pal. *ἐς* corr. M. *εἰς* S. Ald. om. Vind. 2. *ἀνατρέχει* D. Bodl. 3. 4. Cantabr. Eton. b. x. var. l. R. Steph. Contraria permutatio v. 266. est. Sed *ἐπιτρέχει* commendant sinus Phrygiae tractu continuo procurrentes atque in promontoria terminati, quae tum declarat sermonis usus in *ἀγκών*, leviter a Musgravio ad Soph. Aiac. 796. tractatus, tum nomina plura dant significationem, Lecti puta, Sigei, Rhoetei ceterorumque.

811. *βεβανῖα* Bodl. 4. Cantabr. margo 2834. var. l. R. Steph. frequentissima varietate, sed quae ab hac sententia sit alienior.

813. *πρὸ δ' ἑσπ.* Ald. *δ' ἄν* a. rec. supplevit. *ἴδοις* Vind. 2.

814. *ζαθέους* G. R. Bodl. 2. Pal. Schell. var. l. R. et H. Steph. Paraphr., quae significatio foret nimium exilis atque curiosa. *ζαθέας* Ald.

815. *ἠνεμόεσσαν* Ilion iure vocari plurimi docent carminum Homericorum loci, quibus excelsus urbis situs

variis indiciis perspicue commonstratur: vide Spohnium de agro Troiano p. 11. Huc adde quod Britannorum consensus, qui nostra aetate Troadem perlustraverunt, Troiae descriptionem pronunciavit ad fastigium quoddam collium (*Bunarbashi*) convenire: v. *Walpole Memoirs* p. 571. sqq. et *Leake tour in Asia minor* p. 277. ἔχουσαν A. B. b. Sed cf. v. 898.

817. sq. Pal. invertit. ἐπόλισε D. M. edd. Ald. Vind. ἐπόλισαν b.

818. ἀλάπαξαν A. — ξεν M. Paraphr., quod alius poeta qui membrorum concinnitatem curaret studiosius forsan fuit antelaturus. ἐλάπαξαν Bodl. 3., quam verbi simpliciorem formam aliquo in usu fuisse Aeschyli praesertim exemplum innuit, quem Blomfieldus etiam locupletare instituit gloss. S. Th. 47. ἦρα R. Schell.

819. εὐρυρέοντι coniunctis vocibus, quam scriptionem certe D. var. l. R. et H. Steph. dicuntur affirmare, cum Spohnio praetuli, quippe quod aptiorem efficiat compositionem et in epico poeta probabilem (cf. Il. φ'. 304.): quamquam ut singula quaedam facilius admittantur, velut δακρυχέουσα et καρηκομόωντες, in plerisque tamen anceps haeret iudicium. Huc quidem propius accedit βαθυρείοντος Apollon. II, 795. Tetigit has παραθέσεις Lobeckius passim ad Phrynichum, sed reliquit inchoatas. Praeterea ὑπό loco ἐπί scripserunt G. Eton. Vind. 2. var. l. R. et H. Steph. ἰδέω b. ἠδέω x.

820. τήνδε hic quoque vulgabatur. Quod Aeolidem proposuit, cui Mysiam maiorem deberet praemittere, ordinem ille suum iure tenuit geographica severitate neglecta, quoniam et ora potissimum maritima fuit enarranda, et Aeolensium colonias magnam Mysiae partem occupasse in eandemque nominis societatem pertraxisse constabat. Adde quod aetate Periegetae diversis Romanorum partitionibus, quas etiam Strabo XIII. p. 629. conquerebatur, fines istarum regionum erant confusi. πέπταται Schell.

821. περὶ χεῖλος Eust., cuius fides in tam minutis quaestionibus non satis est spectata. μέγαν Hillius non habebat quomodo defenderet; nisi forte de ea parte malimus accipere, qua latior extitit eius cursus Aeolidem stringens. Sed Noster potius decorum vocis usum quam disciplinae suae perspicuitatem voluit sectari, neque μέγας opinor quicquam differt ab eo, quod alibi dicitur ἱερὸς Ἑλλήςποντος. Suppetit tamen Il. ω'. 545. Ἑλλής-

ποντος ἀπείρων: qui locus vel unus Walpolii sententiam (ap. Clark. *Trav.* T. III. p. 91.) evertit πλατὺς illud Ἑλλήςποντος ad salsuginem referentis.

822. Denuo ἐπιναιετάουσιν obtinuit, sed ἐπὶ ναιετάουσιν B. Ald. ἔπι ν. A. R. quod nuper rediit. ἔθνος Ἰώνων quibus auctoribus restituerim, dictum ad v. 564. Hic quidem et formula omnium pervagatissima, παῖδες Ἰώνων, suspicionem iniecit, et poterat numerus plurium ab ἔθνος aptus facilem provocare interpolationem. Adde γένος Vind. 2.

823. ἀγχιάλου corr. M. edd. Ald. Antv. var. l. R. et H. Steph. Eust. autem qui suum consilium respexit non dixerim planiorem hanc lectionem esse secutum, cui γεγαῶτες parum convenit; sed exile dictionis genus est admittendum, a quo Dionysius non satis sibi cavit: vide vv. 787. 860. γεγαότες M. Ald. γεγονῶτες G. unde fluxit γεγονότες R. Pal. Schell. μέσης M. Pal. Schell. b. Vind. 2.

824. Maeandri quem obliqui flexus nobilitaverunt nomen ars sibi vindicavit, quod ad texturas vestium sinuosarum transferret: v. Heyn. ad Aen. V, 251. et quae Heinsius collegit ad Ovid. Hero. IX, 55. Sed eosdem flexus etiam nummi Magnesiae vicinarumque civitatum expresserunt, quos observavit Eckhel. D. N. P. I. Vol. II. pag. 525. Huius igitur ad splendorem aquarum an ad mollissimi soli pinguissimique naturam sit λιπαρῇσι referendum dubites.

825. *M.* μεσσηγύ R. Pal. Schell. μεσσηγὺ G. a. Vind. 2. εὐρυχώροιο D. M. G. R. Pal. Schell. b. Ald. V. ad 537. His quidem videri potest tenue Panioniorum subesse indicium. πυρήνης a.

826. δέ D. b. τὲ Vind. 2. pr. βορειοτέραν b. —ρων Vind. 2. πόλιν ἐςίδοιο Pal.

827. παραλίην M. Pal. Ald. ac diserta Eust. ad 927. admonitio suppeditaverunt. E p h e s i antiquitates quamquam multifariam a vetustis auctoribus celebrantur, velut ab utroque Xenophonte, redeunt tamen ad religiones praecipue Dianae: quae fortasse Is. Vossio coniecturam persuaserunt μεγάλης. Cultum Apollinis Dianaeque gravissimus Taciti locus exposuit Ann. III, 61.: ac templum prolixe commentatores Philonis de septem spectac. c. 6. enarrant. In quo genere praesertim illud est memorabile, quod Massilienses, id est coloni Phocaeorum, ad ipsam Hispaniae oram Ephesiae Deae

sacra transtulerunt, teste Strab. III. p. 159. 160. IV. p. 180.: ut qui cum reliquis Ionum colonis, prout idem observavit, Dianae plurimum honoris assignarent; cf. Eckhel. D. N. Part. I. Vol. I. pag. 69. Cuius instituti causam Pausanias IV, 31, 6. inprimis a splendore civitatis Ephesiae famaque ab antiquissimis temporibus ducta censuit esse repetendam.

828. *θεᾷ* D. R. x. *ποτὲ βωμόν* D. G. R. Bodl. 1. 2. Cantabr. Pal. Schell. cod. Pet. a. b. x. quinque codd. ap. Wass. ad Thuc. VIII, 25. var. l. R. et H. Steph. Paraphr., quod unius ut videtur Spohnii tulit assensum. Neutri lectioni favet is quem Dionysius expressit, Callimachus h. Dian. 237. sqq.:

Σοὶ καὶ Ἀμαζονίδες, πολέμου ἐπιθυμήτειραι,
ἔν κοτε παραλίῃ Ἐφέσου βρέτας ἱδρύσαντο
φηγῷ ὕπο πρέμνῳ· τέλεσεν δέ τοι ἱερὸν Ἱππώ.

Sed *βωμόν* si quidem exempla praeferrent sincera, mirum foret, unde locum simplicissimae vocis explicatio, si modo quispiam opus ea haberet, ab ipso *νηόν* petita subire posset, cum id minime sit expeditum; contra quam illud, quippe significatione non sua praeditum, ingenium debuit criticorum excitare. Nam cum *νηός* extet in oratione Nostri liberiore potestate instructum nec satis perspicua, quam ne poetae quidem saepius admiserunt (v. Valck. ad Herod. VI, 19.), operae sane fuit priscam Ephesii sacri formam accuratius distingui. Ex multis quidem, qui talem aedis descriptionem adumbraverint, hos comparare iuvat, unde possit de nominis amplissima notione statui, Herodot. IV, 108.: *Ἑλληνικῶν θεῶν ἱρά, Ἑλληνικῶς κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι ξυλίνοισι*: et Pausan. V, 6. *τέμενός τε καὶ ἱερὸν καὶ ναὸν Ἀρτέμιδι ᾠκοδομήσατο Ἐφεσίᾳ.* Igitur eos nihil curamus, qui Ephesum vel Ephesiorum templum ab Amazonibus constantissima fama conditum tradiderunt, velut Plinius et Mela I, 17, 2.; sed intentius quaerendum omnino, quanam fuerit materia simulacrum illud exsculptum. In quo spem destituerunt Callimachi commentatores, quorum et Spanhemius etiam ad nostrum locum pertinentia quaedam excogitavit haud politissima, et Ernestus qua erat festinantia satis habuit nonnulla delibasse, quae rem minus promoveant. Iam utriusque poetae locos si excipimus, nihil aliud ex disertis veterum narrationibus intelligi licet, id quod Pausanias III, 16, 6. significaverat, nisi

ligneum extitisse ξόανον, nulladum arte fabrili edolatum, instar simulacri, quod Argonautae ferebantur Cybelae consecravisse; quo perspicue Clementis Alex. spectat argumentatio quam instituit Protreptico, multis deinde confirmata momentis exemplorum Zoëgae solertia (de usu et orig. obeliscorum p. 193. sqq.); praeterea fidem addit vel effigies deae, complicatae vestis rigorem habitumque obsoletum prae se ferentis; neque ab ista veneratione longius absunt agrestes Italorum stipites lapidesque in compitis defixi. Restat ut Strabonis afferatur locus XIV. pag. 640.: *Ὄντων δ' ἐν τῷ τόπῳ πλειόνων ναῶν, τῶν μὲν ἀρχαίων, τῶν δ' ὕστερον γενομένων, ἐν μὲν τοῖς ἀρχαίοις ἀρχαῖα ἐστι ξόανα.* Sed quoniam ea quae primordia venerationis Ephesiae possint illustrare silentio premuntur, neque coniecturis proficimus, illud intentiore cura debemus explorare, quo tandem loco *βρέτας*, cuius apud Dionysium est significatio *νηόν*, repositum fuerit antiquissima aetate. Ac primum in eo levis continetur discrepantia, quod fagum Cyrenaeus, ulmum Noster attulit; quamvis *Πτελέα* cum Plinius ac Stephanus Byz. inter prisca civitatis nomina contendant haberi, potuit id ad monumentum in Ephesiorum agro constitutum pertinere. At huic argumento quis ausit confidere, qui meminerit ab eodem Plinio V, 31. nescio quod oppidum Pteleon in Ionia proferri? Verum multo magis in *ἔνι* (nam *ἐπί* unus Bodl. 2.) haeremus, quod Ernestus temere de vicinia interpretabatur; equidem satius duxerim in medio relinqui, rudisne statua, qui mos in plurimis gentibus valuit, sub arbore insigni locum invenerit, an trunci potius circuitus eam incluserit; quamquam hanc explicationem ut amplectamur facit locus Pausan. VIII, 13, 2.: *πρὸς δὲ τῇ πόλει ξόανόν ἐστιν Ἀρτέμιδος, ἵδρυται δὲ ἐν κέδρῳ μεγάλῃ, καὶ τὴν θεὸν ὀνομάζουσιν ἀπὸ τῆς κέδρου Κεδρεᾶτιν.* Ceterum de sedibus Amazonum quae dicuntur, quas Strabo, si quidem ab eo loco discedimus qui est XII. p. 550., mentione habuit indignas, et Ephesiae deae primaeva potestate Böttigerus praecepit uberrime libello de Ilithyia.

829. *πτελίης* Pal. *Πτελέης* tanquam de urbis parte dictum Petitus de Amazon. p. 223. potuit optare. Scaligeri vero iudicium non agnosco, qui *πρέμνῳ ἐπὶ πτελέης* ad Euseb. p. 52. flagitavit, ut ulmeum Dianae simulacrum stipite factum significaretur. Sed grammaticam subtilitatem aetas magni viri minus requirebat.

830. Tetigit in Maeoniae mentione Eust. ad Il. *γ'*. p. 429, 16. *Μηιονίη* M. pr. *ἐπὶ τοῖσιν*, quod a grammatico non potuit exspectari, recepimus ex A. B. M. Pal. b., cum id Eust. quoque reppererit: *μετὰ τοὺς Ἴωνας οἱ Μήονες*: quam ob causam varietas non debet ab errore consueto derivari. cf. vv. 76. 491. Ac videtur etiam aptius haec sententia cum v. 822. cohaerere, quod ex vera quidem ratione non tam diversa regio, quam Ioniae nova significatio subsequitur; nimirum ipsis Lydis constat Iones annumerari, v. Küster. ad Aristoph. Nub. 600. Quo valet etiam continua narratio v. 839. sqq. qua poeta laudes Ephesiorum exquisitis verbis concelebravit. Igitur Maeones potius adiacent ac suis finibus illos comprehendunt.

832. *δίνῃσι κατερχόμενος* b. *κελαρίζει* M. Ald. Pactoli cognomentum *Χρυσοῤῥόας* intpp. Hygini f. 191. satis illustraverunt, praeeunte nugivendulo isto qui Plutarchum de fluminibus simulavit p. 14. Inde Lydi *πολύχρυσοι* dicti Eurip. Bacch. 13. aliisque, quarum divitiarum ipsa vestigia Strabonis aetate dudum exoleverant. V. Strab. XIII. pag. 591. extr. coll. auctore Auscultt. Mirab. 53.

833. a. tenet infima pagina. *πλευραῖσι* Pal.

834. *εἰραΐης* Bodl. 1. 2. Iidem *οἵ τε* cum b. *καθ' ὕλην* D. Bodl. 3. cod. Pet. x. Ald. var. l. R. et H. Steph. Eust., recepit Matthiae; unde prava pendet Ursini coniectura *ἰλὺν*, qua fluminis ulvam fortasse disertius vellet exprimere. Varietas quidem vix potest dubitari quin ad Homericum illud exemplum fuerit composita Il. *β'*. 461.:

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν.

Similiter in oratione dissimili Nicander Ther. 135. — *τοὶ δὲ καθ' ὕλην*. De praestantissimis cycnorum cantibus nihil est quod addi mereatur perfectae Vossii disputationi Epp. Mythol. II. p. 94. sqq.

835. *ἀρξαμένης* b. *ἔτι* R.

836. Campos maxime in Sardiana laudatissimos Strabo enumeravit XIII. p. 626. 629. atque ex Nearcho XV. p. 691. adde Herod. II, 10. et Arrian. ap. Eust. ad 772. extr. *Καϋστριανοὺς* nummi (v. Eckhel. D. N. P. I. Vol. III. p. 96.) patefecerunt. *πολλοὶ καὶ γὰρ* G. R. Pal. Schell. d. *καί* ex interpolatione provenit: v. ad 604. *ἐν Ἀσίτιδι* D. Bodl. 4. Cantabr. Eton. *ἐς Ἀσίδα*

cod. Pet. var. l. R. et II. Steph. *Ἀσιάδα* Eust. ad 80. Mirabile discrepantiae genus, quod originem a negligentia cadentis Graecitatis traxisse videtur; quamquam haud adeo est obvia vocc. *ἐν* et *εἰς* ea permutatio, ut prius cedere debuerit. Asidem vero perspicuum est ad Lydiae certam quandam particulam redire, quam Ionum coloni primum occupaverunt, unde nomen per Graecorum commercia pervagatum, cum copia cognitionis esset aucta, paulatim ad tractum orbis redundavit universum, quemadmodum idem institutum in appellationibus ab Africa Italiaque repetitis veteres videmus esse persecutos. Exposuit de ea re Is. Vossius ad Catull. p. 108. 137. adde Eratosth. p. 69. In ista quidem parte supersunt tenuia neque certissima disciplinae geographicae indicia, velut quae tenent Herod. IV, 45. et Strabo XIII. p. 627. quos solos Mannertus VI, 2. p. 15. 16. adhibuit. Adde quod Strabo XII. p. 554. Asiae et nomen et descriptionem ad aevum multo recentius Homero vidit esse referenda. Neque silenda Hydii opinio (probata Sprengelio *Gesch. der geogr. Entdeck.* p. 59.), divisionem orbis a Phoenicibus esse profectam, ut altera pars ipsis dimidia (*Asi*) vocaretur, regiones autem in occasum vergentes Maerob (*Erob*): id quod exornaverunt alii, quos affert Ukert. I, 2. p. 211. sq. Certe nequaquam ista licet aspernari prae novicia Hermanni ad Hom. h. Ap. 250. doctrina; cui repugnat etiam Europae et insularum discrimen, quod Sophocles ap. Steph. v. *Εὐρώπη* et Scylax p. 4. inierunt. Ceterum etiam nummum *Ἀσιέων* repraesentare Eckhel. P. I. Vol. III. p. 93. docet; at dubitamus, an ad hunc locum pertineat *τοῦ Ἠσιανοῦ* in Sidetarum inscriptione ap. Beaufort. *Karam.* p. 154. *τηλεθώωσιν* R. Schell. *τηλεθόουσιν* Pal. quod ex G. afferunt, sed Bredovius enotavit *τελέθουσιν*, *γρ τηλεθώουσιν*. *τηλεθάωσιν* M. Ald. *τηλεθάουσιν* A. B. D. a. b. x. *τελέθουσιν* Bodl. 4. Cantabr. Eton.

837. *ἂν πεδίον* D. Bodl. 4. Hic quoque seiungendi rationem Passovius admisit, Wolfio in Homericis carminibus praeeunte. Eam quaestionem copiosae subiecerat disceptationi Reizius de accent. incl. p. 40—42., cuius propositum huc maxime tendebat, ut praepositioni suum assereret tenorem etiam in tali compositione. Ipsum vero Aristarchum ap. Etym. M. p. 81, 16. comperimus eiusmodi *παραθέσεις* seiungendas censuisse, quem Choe-

roboscus sequebatur ib. p. 93, 27. Ac fortasse consultius fuerit, in grammaticorum sententiam concedere, quam nova quaedam scita pertinaciter sustentare; neque enim a pedestrium auctorum consuetudine quicquam licet derivari, cum quaecunque sint huius generis, ἐμμέσῳ puta cum similibus, a pronunciationis facilitate ad libros et marmora litterata fluxerint: cf. Valck. ad Phoen. 591. Equidem in tali dubitatione, quam grammaticorum vel arbitrium vel acumen varias in partes iactavit, malo traditam scripturam propagare. Ceterum huius regionis virtutem Strabo tetigit IX. p. 440.

838. παφλάζοντος A. et b. inter versus. D. S. a. x. Cantabr. var. l. R. et H. Steph. Eust. Sed lenem fluminis strepitum καχλάζειν unice decere vidit Valck. ad Hipp. 1210. Eodemque pertinet ἐπιῤῥέει de copioso compositoque cursu perceptum, siquidem Cayster tacitam lapsus tarditatem tenebat aliquot amnibus adauctus. Exemplis hunc usum satis communivit Hemsterh. ad Luciani D. Mort. IX, 2. et accedunt voces haud infrequentes ἐπιῤῥοή et ἐπίῤῥυτος, quae perennem quandam abundantiam sunt complexae. Falsus vero coniector fuit Hillius, qui Caystrum ad Maeandri aquas proxime succedentem opinabatur significari.

839. μήν Schell. Ald. μέν Pal. ὀνόσεαι M. b. cf. inprimis Apollon. I, 867. et Ern. ad Callim. h. Del. 20. Mirum vero foret pulchritudinem Lydiarum mulierum sileri, quam verbis disertioribus praedicavit, quisquis a Steph. v. Ὕπαιπα adhibetur; neque Nicephorum ratio fefellit, qui locum eam in sententiam est interpretatus, cum artificium saltandi decoras corporum formas omnium maxime debuerit explicare.

840. ἕδος, ad terram Lydorum referri solitum, θεῖον Hillius celebrari putat propter sacra, praecipue Rheae Bacchique et aliorum indigetum, quae quamvis varias in partes queant exornari, non eam tamen vim afferre possunt, ut ἕδος illa potestate debeat impertiri. Quod cum in regione nondum sit ostensum locum obtinuisse, id quod ne v. 877. quidem evincit, tum θεῖον quod adiicitur demonstrat hic quoque templum aut simulacrum indicari: v. Ruhnk. ad Tim. p. 93. Corp. Inscr. Gr. I. p. 248. Quare sive fanum Ephesiae Dianae sedes divina vocatur, sive malumus ipsam civitatem intelligi tanquam pietate religionumque celebritate conspicuam, non ita multum interest. Nam et solennibus sacris, Ephesii

praesertim Apollinis in honorem, Ionum conventus operabantur stato tempore frequentes, quos Thucydides attigit III, 104., et Ephesiae mulieres Thesmophoriazusae memorantur ab Herodoto VI, 16., unde larga rapinarum et amorum copia suppetebat, quemadmodum Xenophon qui dicitur Ephesius ad singularem casuum varietatem ea convertit. Sed explicandi huius loci summa pendet a v. 842. cuius iustam explanationem nondum licuit eruere. *χρυσίῳ* b. *ὀσφύος* Eust., ut tamen id potius ad *ἰξύος* interpretandum pertineat. *βαλλοῦσαι* Schell. Superest in his sermonis institutique quaedam obscuritas, quamquam quae de notione et usu *ζώματος* in Bacchicis rebus constarent satis exposuimus ad 703. Ac suspicionem movet cerimoniae subtilioris, quod Schneiderus ex Luciano ipsam illam formulam excitavit, *ἅμμα κατ' ἰξύος δήσας*: quo accedit Hesychii notatio, *ἁμματίζει· περιπλέκει, δεσμεύει.* Cf. Heyn. ad Apollod. II, 5, 11. Neque multum inde distitit subligaculum, quod pugilarem ad habitum praecipue pertinuit, notissimum illud Thucydidis auctoritate I, 6., ne Ulixis luctam ex Odyssea curiosius ad eandem observationem pertrahamus. Igitur verendum est, ne Dionysius suis studiis nimium intentus bellicam Ephesiarum pompam cum choreis Baccharum confuderit: nam Ephesiae, dum *πρύλιν* sive *πυῤῥίχην* solenni saltatione instituunt, altiore ritu cinctae tunicam expeditam videntur ab aetate vetustissima repetiisse, sive Amazonum exemplum, sive Dianae morem nummis expressum aemulatae: quem illustravit Spanhemius ad Call. h. Dian. 11.

841. *ἀμειβόμεναι* loco *ἑλισσόμεναι* tenent D. M. (*γρ ἑλισσ.*) R. b. var. l. R. et H. Steph. Mira vero diversitas (cf. tamen var. lect. in 1072.), sed ea certe *κυκλίῳ χορῷ* minus consentanea, cum vulgatam tueatur Eurip. Iph. A. 1055.; modo accentum in voce *περί* refingamus (dicit enim saltantes circum aram Dianae an Bacchi), prout eadem via corrigatur Callimachus h. Del. 300.: *σὲ μὲν πέρι τ' ἀμφί τε νῆσοι κύκλον ἐποιήσαντο.* Cf. Aristoph. Ran. 444. Nullae sunt utilitatis *παρά* Schell. et *κύκλων* Aldinae menda.

842. *Διωνύσοιο* quod in locum *Διωνύσσοιο* restituimus, num liber distincte praetulerit ignoro; nihil enim enotatum habeo nisi *διονύσσοιο* D. R. Pal. *διονύσοιο* G. Schell. a. b. cf. ad 940. Gravior autem dubitatio super

vulgato *τελέοιεν* residet, quod *τελέθοιεν* expresserunt G. Bodl. 2. 4. a. Contra *τελέουσι* b. *τελέθουσι* D. M. R. Cantabr. Eton. h. x. Ald. Sed indicativus, nimium ille positus in conspectu, merito in grammaticis correctionibus censetur; neque vero molesta Hillii interpretatio potest admitti talem sententiam colligentis: *perinde ac si Bacchica sacra celebrarent.* Rarissima quidem talis optativi ratio, qui coniunctionem sequatur in fortuita temporis condicione versantem, ut Xenoph. Oecon. XI, 14. *ἀνίστασθαι μὲν ἐξ εὐνῆς εἴθισμαι, ἡνίκα ἔτι ἔνδον καταλαμβάνοιμι, εἴ . . . τυγχάνοιμι*, a Schaefero tentatus. Verum Bacchi saltatio, quales ubique hic poeta miro cum studio iactat, ut Ephesi rata fuerit et perpetua, ne fluxis quidem indiciis neque nummorum neque voluminum (in quo nihil iuvant Tacitus Ann. III, 61. aut Pausanias VII, 2, 4.) effici videtur. Nam neque Bacchica expeditio, quam Euripides ipsam ait Lydiam Tmolumque (*Τμώλου ἀπ' ἀμπελόεντος* inscript. Beaufort. *Karam.* p. 5. adde nummum ap. Eckhel. P. I. Vol. III. p. 113.) perlustrasse, huc pertinet; et Sabazii venerationem, si forte placeat, precario Lydorum in regionem immiseris. Praeterea qui omnium proxime ad istud argumentum accessit, Diogenes tragicus ap. Athen. XIV. p. 636. A., is multis versibus tantum Lydas Bactriasque virgines Dianae narrat operari ad Halyn fluvium, varia fidium tibiarumque instructas suppellectili; a quo non multum abest Autocrates ap. Aelian. N. A. XII, 9. Ac ne Strabonis quidem locus XIV. p. 640. *τότε δὲ καὶ τῶν Κουρήτων ἀρχεῖον συνάγει συμπόσια, καί τινας μυστικὰς θυσίας ἐπιτελεῖ*, iure ad Bacchi religiones referetur. Tandem non satis ii quos adhibuit Wernsdorf. ad Avien. 1009. ludos solennes patefecerunt, Himerium dico p. 308. *τὴν μὲν αὔραν ἐποίει καὶ τεθρυμμένην καὶ παίζουσαν, οἵας τὰς Λυδὰς ποιοῦσι ζωγράφοι κατὰ πινάκων τέχνῃ μεθυούσας·* et Statium Silv. I, 6, 70. *hoc plaudunt grege Lydiae tumentes*; quorum tamen prior p. 436. Bacchica sacra quae verno tempore Lydi celebraverint perspicue demonstravit: eodemque spectare crediderim pulchros Claudiani versus R. Pros. II, 67. sqq. Restat ut argumentum, non illud quidem luculentissimum, sed idoneum tamen petamus a nummis Ephesiorum cistophoris, quibus operam impendit Eckhelius diligentem I, 4. p. 352. sqq. Hanc igitur disputationem iis integram commendamus, quibus certius consilium ab ube-

rioribus eruditionis copiis et acuminis solertia efflorescat. Interim suspicionem non poenitebit protulisse, quas Noster Bacchicas dicit religiones, eas in longe citeriora tempora protrudendas esse, quibus instituta Mithriacae superstitionis aliorumque portentorum haud obscuras Bacchicae lasciviae imitationes exhiberent.

843. *νεοθηλέες* ad *παρθενικαί* relatum voluit var. l. R. et H. Steph., quod refutat Anacreontis exemplum fr. 59.:

ἅτε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνόν, ὅςτ' ἐν ὕλῃ
κεροέσσης ἀπολειφθεὶς ὑπὸ μητρὸς ἐπτοήθη.

Cf. Hymn. Cer. 174.

844. *σπείρουσι* Pal. *δέ* om. Ald. *περισμαραγεῦντες* praelatum oportuit, ut *τῇσιν* cum *δονέουσιν* coiret, quod cum diserte receperint R. Bodl. 3. Eton. var. l. R. et H. Steph. Eust. Antv., tum variis librorum indiciis agnoscitur; sed talia plerumque memorare vel attendere supersedent. *παρασμαραγεῦντες* Bodl. 2. *περισμαραγεῦνται* G. *ἐπὶ σμαραγεῦντες* Pal.

845. *περὶ στ.* Bodl. 4. ed. Vind. *στήθεσι* M. Pal. b. Vind. *στήθεσφι* Bodl. 3. var. l. R. et H. Steph.

846. *μέλωνται* var. l. R. Steph. Nolim hunc soloecismum Avieno v. 1010. ascribere, qui sensus potissimum concinnitatem curavit. *μέλλονται* Schell. Sed mirer, si qui talem dictionis stribliginem tolerare possit, *Λυδοῖσι μέτ' ἀ. μέλονται*, quamquam ne *μέλεσθαι* quidem, cum propriam vitae rationem agendique personis aptam designat, usu multum invaluit: de quo supra dictum ad 648. Cf. Sophocl. El. 1436. Callim. h. Del. 98. Ac sensit opinor, quicunque grammaticus in b. *Λυδοῖσιν ἐπ' ἀ.* reliquit, aliquam offensionem, neque tamen magnum attulit. Non enim dubitamus, quin leviter sit refingendum: *μέγ' ἀνθρ. μ.*, quale vitium (ne plures enumeremus post Schaefer. ad Gregor. p. 246.) Brunckius sustulit ad Apollon. I, 4. Eadem vero correctio debetur Schol. Pind. Vrat. Ol. IX, 165. et Lucian. de merc. cond. 3. cui libris significantibus reddendum: *οἷς μέγα τὸ τοὺς φ.* Porro quod Hillius Lydorum mollitiem ac profusam morum levitatem arbitrabatur censoria nota perstringi, equidem malo, si quam huic poetae severitatem in eloquendo tribuere debemus, tenue quoddam contemtus documentum in illis *Λυδοῖσιν ἀνθρώποισι* (cf. Eratosth. p. 103.) agnoscere, cum vilem

populi condicionem toties in opprobrii loco scriptores tetigerint, ut Eurip. Alc. 675.

847. *κεκλιμένοι* non dubitavi vulgato *κεκλιμένην* anteponere cum A. D. M. Bodl. 4. Cantabr. b. Ald. var. l. R. et H. Steph. Prisc. 800. Eust. quid tenuerit non apparet. Elegantior vero poetarum consuetudo obtinuit, ut *κλίνεσθαι* maxime personae dicerentur in viciniae significatione, quam in rem nonnulla collegerunt intpp. Callim. h. Dian. 254. Ceterum quod Cariam supprimi videmus, in causa fuit regionis vaga divisio, quae cum pristinam imperii formam dudum amisisset, partim coloniis Ionum pareret, partim cum Lycia principum aevo finibus provinciae iisdem contineretur.

848. *εὐῤῥείτου* R. *εὐρείτου* B. hic quoque Brunckio probatum: v. ad 353. *εὐῤῥύτου* Schell.

849. *βαθυκνήμοιο* G. cf. varietatem v. 737.

850. *Παμφυλίων* A. B. M. R. Bodl. 2. Schell. a. b. d. var. l. R. et H. Steph. Eust., quod Holstenius cum legi metricae contendisset obniti, scilicet ex loco male intellecto per Eustathium confictum, Brunckius tamen synizesis ope stare posse arbitrabatur. Et *Παμφύλιοι* v. 127. extabat, quod in scriptore non miramur eo, qui *Σύριοι* v. 904. sibi concesserit; sed nihil opus grammaticorum tormentis, cum *Πάμφυλοι* inprimis apud historicos fuerit legitimum, ut apud Herodotum et Appianum cum exigua librorum fluctuatione, de quo consulas Schweigh. ad hunc p. 114. Neque promiscuum usum utrique terminationi crediderim constitisse, id quod Tzschuck. ad Mel. V. III. P. I. pag. 427. declaratum ibat adhibitis Leopardo Emend. IX, 2. et Torren. ad Val. Max. I, 8. At quod contrariam in partem correptae secundae restabat exemplum Theocriti XVII, 88. id nunc sublatum est. Apud Strabonem tamen plerumque *Παμφύλιοι* exarari videmus. *Κράγον* praeter morem inter Tauri iuga rettulit, quamquam aliquo nexu Taurus a Ciliciis montibus continuatur; ut Plinius etiam, geographus haud ita accuratus, eum brachiis Tauri annumeraverit V, 27. Ad ipsos vero Pamphylos Taurum pertinere Strabo praecepit II. p. 129. *κικλήσκουσι* A. Bodl. 1. 2. a. b. hoc quoque memoria poeticae dictionis identidem recurrentis subnatum.

851. *κεῖθι δ' ἐςαθρήσειας* Salmas. ad Sol. p. 549. affert, cui commento non cedit Aldinae vitium *κεῖθι δ' ἄρ. ἀθρ. ὑπεράλιον* Pal. Schell. De veritate huius vo-

cabuli, quatenus Aspendo, civitati mediterraneae, congruat, aliquid motum est disceptationis, de quo disseruit Wernsdorf. ad Prisc. 803. Sed praeter Xenophontem Hellen. IV, 8, 30. praestat narrationibus uti tum Strabonis XIV. p. 667. qui Aspendum Eurymedonte adverso navigatione sexaginta stadiorum advehi tradit, tum Arriani Exp. Alex. I, 27., unde munitam fuisse locis montanis cognoscitur, id quod Mela testatur I, 14. *mare, quo pugnatum est, ex edito admodum colle prospectat Aspendos.* Iam cum Salmasius oppidum voluisset a mari remotum significari, Hillius *ὑπειράλιον*, suffragante Wernsdorfio, referebat ad situm mari imminentem. Atqui tam infestam opinionum diversitatem quid vetat in lenem eiusdem sensus concordiam cogi, si quidem Aspendum tanquam in maris conspectu putamus aequor prospexisse; qua simplicior loquendi ratio non cadit in eas respublicas, quae propter maris ambitum porrectae iacent. Et *ὑπεράλιος* ut idonea demonstratione non possit ostendi qua proprie viguerit potestate (nam v. 1085. parum evincere videtur), *ὑπὲρ ἁλὸς* certe iuvat nostram in sententiam tum ex Pindari Nem. VII, 95. attulisse, ubi nuperus interpres quaedam ascripsit, tum ex Nostri v. 897. Sed adhibendus ante omnes Strabo II. p. 129. coll. Pausan. VI, 24, 1. *ἔστι δὲ (ἡ ἔξοδος) ὑπὲρ τοῦ Ἀχιλλέως τὸν τάφον.*

852. *παρὰ ῥόον* (sed accentu vago) D. G. a. var. l. R. Steph., de quo dictum ad 470. *παραί* cod. Pet. edd. R. Steph. Antv. *περί* Schell. Unus extat Ptolemaeus, qui Catarrhacten, aliunde incompertum, Eurymedontis vice nominaverit, cuius quae natura vel communitas cum celeberrimo flumine fuerit, superest adhuc inquirendum. Beaufortus quidem (*Karam.* p. 128.) nullum potuit Catarrhactae vestigium indagare.

853. *ἱλάσκονται* R. Schell. a. Mirificum illud sacrificium non videtur Aspendiis alius attribuisse; sed optime Dionysius meminit, cuius quasi fortuito possunt indicio civitatis origines Argivae restaurari. Namque commodum Athenaeus III. p. 96. A. inter alia cruenti moris documenta Callimachi prodidit observationem eruditam: *Ἀργεῖοι Ἀφροδίτῃ ὗν θύουσι, καὶ ἡ ἑορτὴ καλεῖται ὑστήρια.* Eiusdem poetae aliud fragmentum servavit Strabo IX. p. 438., quo perhibet de Metropolitarum urbe in Hestiaeotide, *ὅτι μόνη παραδέχεται τὴν τῶν ὑῶν θυσίαν*, in Veneris nempe honorem; sed cum to-

tus ille locus lacuna distractus sit verborumque mira depravatione debeat etiam in suspicionem interpolationis adduci, mentem Callimachi non amplius licet praestare. Sed pleraeque omnes Graecorum civitates in Veneris sacrificiis abstinebant carnibus suillis, id quod de Atticis constat festivo Comici Acharn. 800. loco, et in Sicyoniorum instituto Pausanias II, 10, 4. diserte monuit. Attigit etiam Eckhelius numm. vett. p. 223. ubi narrationem illam qua veteres interpretes sacri causam explanant nummo tradit confirmari.

854. *Παμφυλίδος* D. S. Bodl. 4. Pal. Schell. b. var. l. R. Steph., codd. Prisc., diligentis opinor grammatici commentum, cui Schraderus ad Avien. 680. assentiebatur incaute; consulas annot. ad 563. *εἰσὶ* om. S. *πόλιες* hic et 874. Pal. b., hic etiam 858. Ceterum *ἑξείης*, quae Salmasii vana fuit opinio, cave propria vi percipias, cum civitatum ordo plane repugnet; sed dicit hoc poeta: haec deinceps sunt oppida tibi tenenda. Quamquam de Coryco dubitari licet, an ille Ciliciae potius civitatem, croci proventu florentissimam, in mente habuerit, cum altera multo ante fuerit eversa nec geographorum amplius in cognitione versata, neque nominis famam aut soli praestantia sibi vindicaverit aut rerum gestarum quadam ubertate. Nam quod Hillius adhibito Dioscoride duplicem collegit crocum Coryciorum extitisse, ratio eum fefellit, sed animadvertit tamen utrumque oppidum a Steph. v. *Ἀττάλεια* permisceri; praeterea quod industrius vir adiunxit proverbialem dictionem *οὐδ᾽ ὁ Κωρυκαῖος ἠκροάσατο*, quam a Coryciis praedonibus repetiit, nos ad Eustathium tractabimus, id nihil est.

855. *Φάσηλις* nomen tractaverunt Schol. Thucyd. II, 69. Dionysium excitans, et Spohn. ad Isocr. Paneg. p. 93. Sed parietinas ambitumque urbis nuper declaravit optime Beaufort. *Karam.* c. IV.

856. sq. *μεσσάτην* G. Pal. *ἀργυρότοξοι* Bodl. 4. Cantabr.

858. *τοῖσι* M. R. Schell. *Πισιδάων* D. R. Apparet ne hic quidem gentium descriptionem ordine suo progredi, sed oppositos Pisidas tanquam finitimos Lycaonibus annecti. Opulentiam terrae Strabo XII. p. 570. enarravit. *πόλιες* M. Schell. Pal. Vind. ed. V. modo 854.

859. Edebatur *Τερμισσός*, quae scriptio vitiosa pronunciatione subnata auctoribus est omnino eximenda.

Quod receptum est, suasore Holstenio, *Τερμησός* dederunt A. B. D. M. R. b. x. Niceph. quo alludit *Τερμησσός* G. Eton. Pal. a. Ald. Avien. 1024. Accedunt *Τελμησός* b. (affertur etiam M.) *Τελμησσός* Schell. d., maluisse nonnullos *Τελμισσός* prodit Eust. Ac *Τερμησός* Brunckius observavit veteribus monumentis confirmari, laudato Holstenio ad Steph. *Τελμισσός*, sed *Τερμησσός* nummos constanter servare a Spanhemio de Usu et Praest. Num. Vol. I. p. 563. usurpatos, id quod Eckhelius communivit D. N. P. I. Vol. III. p. 27. (ubi admonet etiam de Termissensibus tam maioribus quam minoribus) coll. Wesseling. ad Diod. XVIII, 45. Straboni quidem plerumque (sed cf. variet. XIII. p. 630.) ad librorum fidem duplex sibilus iam restitutus est; neque multo aliud in Boeotia *Τευμησσός* sive *Τελμησσός* deprehenditur, quod nomen ad Pisidicae civitatis similitudinem Valcken. ad Phoen. 1107. admovit. Sed in poeta quidem omnis in eo genere fluctuatio debet ad certam expendi regulam, quam fusius declaravimus ad v. 337. Ceterum res similiter se habet in Lyciae civitatis, quam saepe librarii cum *Τερμησός* miscent prona liquidarum facilitate, forma *Τελμησσός*, qualis apud Romanos quoque valuit, unde sensim pronunciationis vitio manaverunt *Τελμισσός* et Telmissus, sed ubique refingenda, quamquam aliter Drakenborchio visum est ad Liv. 37, 16. Cuius civitatis frequens mentio divinis et haruspicibus debetur illic disciplinae laude primariis, quos illustravit Davis. ad Cic. de Divin. I, 41. Alia plurima dederunt intpp. Melae I, 15. *Ἄνδρβη* praeter Nostrum et Hieroclem nemo videtur cognovisse, v. Wesseling. ad Hierocl. p. 682. Nummi quidem imperatorii *Ἀνδρβειτῶν* prae se ferunt. *ἐπολίσατο* M. Schell. b.

860. *Ἀμυκλαίων* sive Spartanorum coloniam (nam Müllerus Dor. I. p. 125. dum Amyclaeos de perioecis interpretatur, parum ille huius poetae consuetudinem perpendisse videtur) Strabo XII. p. 570. praeter alios perhibuit Selgen, quam Calchas olim condiderit, ut tamen neque institutorum ac publicae vitae, cum a levibus quibusdam studiis discesserimus, multa similitudo appareat, neque certa constent indicia, quibus famae causas liceat investigare. *μεγαλώνυμος* (mira diversitas *ὁμώνυμος* Ald.) *ἐν χθονί* filo dictum aliquanto rudiore civitatem eam, quae totius Pisidiae sit famosissima, putabis

significare, quod ipsum Strabo pronunciavit XII. p. 569. extr. Cf. annot. ad 823.

861. *κεῖθι* Schell. b. *ἐς* Pal. *περιτέλλεται* a. *τέμνεται* Schell. Vox ab aratione petita, sed quam exemplorum auctoritate non possis in tali sensu confirmare.

863. *γείτων* quo iure Cilicium mare Ponti Euxini tradatur, varias homines docti sententias excogitaverunt: v. Wernsd. ad Avien. 1027. Miram utique rationem iniit Schol. MS. *κυκλοτερής, οὐκ ἀρνούμενος τὸν Εὔξεινον Πόντον. ἔοικε δὲ ὁ Πόντος τῷ Ἰσσικῷ ὑποτίθεσθαι κόλπῳ*: nec saniora sunt alia Scholiorum inventa. Omnium tamen minime satisfacit Hillius: scilicet utrumque mare, tametsi tantis intervallis sit disiunctum, tamen nexu contineri propiore, quam quo ceterae vel Euxini partes vel interni; quam velitationem dixeris esse tanquam a desperanti profusam. Immo, nisi poetam torporis arguimus praeter omnem quidem veri speciem, videndum ne fines Euxini Ciliciique sinus ita cum Strab. II. p. 126. descripserit, ut paralleli consensum significaret, qui Issum et Amisum comprehenderet: cui similis est doctrina v. 505. Haud tamen scio an viam simpliciorem idem Strabo II. p. 121. praescripserit, ubi mare internum duos in sinus exire tradit, quorum alterum Ponto Euxino colligi, alterum in Aegyptium, Pamphylium, Issicum diffundi. Quibus illa sunt proxime iungenda, quae deinceps proposuit de chersoneso a Cilicio mari usque ad Pontum pertinenti p. 126. quaeque continuo perpendemus. Et ad istam sententiam haud contemnendum aliud accedit argumentum, quod ille quorundam usus fide perhibuit ab Argaei vertice utrumque mare conspici posse XII. p. 538.: nam ista fama (v. similia apud Beckm. ad Aristot. Ausc. mir. 111.) multo credibilior existit, quam quod Nearchus apud Arrianum Indic. 40. Euxinum Pontum sibi persuasit modicis intervallis a Persicis regionibus distineri. Ceterum Salmasius quam coniecturam *ἥττων* olim instituerat, post retractavit ad Sol. p. 549.

864. *κόλπος* denuo in *πόντος* immutant G. (*γρ κόλπος*) S. cod. Pet. Bodl. 4. Eton. Pal. Schell. d. var. 1. R. et H. Steph. Sed *κόλπος* est quod proximo *περιτέμνεται* tueamur.

865. *στεινὰ δέ* Schell. *καλοῦσι* D. R. *Ἀσίης στεινά* cum in Issici sinus cognominibus protulisse nullus reperiatur, sententiae vim sine dubio Salmasius est as-

secutus, qui iuga illa Ciliciae Taurum inter et mare porrecta sive Portas Cilicias, quamquam incondita sermonis ratione (cf. annot. ad 117.) monuerit indicari. Appellationis certe proprietatem ad Tauri naturam licet revocare, qui cum ab iis ipsis angustiis exorsus accurate spectantibus Asiae distributionem bipartitam videretur in aquilonem et ortum afferre (v. Herodian. III, 1. coll. annot. ad 639. 887.), non sane potuit talis locutio multam offensionem movere. Nam quod altera quaedam explicatio nonnullis perplacuit, ut locus intelligatur ad ultimum Issici maris recessum pertinens, vereor ne nimiam illi sumant orationis infantiam. Plurimum vero tam in sermonis nexum peccat quam in vetustam geographiae descriptionem lepidum illud Waltheri commentum, fuse propositum Miscell. Nov. Lips. Vol. I. p. 285. sqq., quod Isthmum peperit a Cilicio mari ad Euxinum usque permeantem. Nam cautior quam ut abuti liceat Strabonis est sermo de Asia occidentali pronunciantis XII. p. 534.: *ἔστι δ' ὥςπερ χεῤῥονήσου μεγάλης ἰσθμὸς οὗτος, σφιγγόμενος θαλάτταις δυσί.* cf. XIV. p. 672. At Marcianus Heracleota nimius est ac sine dubio falsus, qui maribus Caspio Persicoque immensum isthmum tradiderit coerceri Periplo p. 14. coll. p. 15.

866. *πολέων ποταμῶν* a. Ald. Fluminum ordo hic quoque est inversus. In fine minor distinctio reponenda.

867. *ἀρχομένων* S. m. ed. R. Steph. var. l. Henrici et Niceph. *ἐρχομενάων* Pal. *πινάρεω* (supra: *οιο*) D. *πινάρεω* x. Horum quidem multo nobilior fuit Pyramus, cuius primam syllabam Euphorio fr. 50. produxerat; Pinarum variis corruptelis alibi saepe videmus obscurari: v. Tzschuck. ad Strab. XIV. p. 676. Sed Pyramus hodie, cum multis arenarum aggeribus eius cursus esset impeditus, ad orientem longo sese intervallo convertit, non sine limi strue turbida: v. Beaufort. p. 274. sqq.

868. *Κύδνου δέ* Ald. quo pertinet *δὲ Ταρσόν* b. Cydnum per mediam civitatem profluere nulla non aetas tradidit atque enarravit: v. Cramer. ad Schol. Iuven. III, 117. et eximiam descriptionem Leonis Diaconi III, 10. Cuius tamen obliquos cursus cum distinctius nemo declaraverit, Cydnus ubi tacitas aquas ad *Ῥῆγμα* quod dicebatur demittebat multiplici videtur conversione stagnasse: quamquam minus diserte de ea re Strabo exposuit XIV. p. 672. Quo facit quod Beau-

fortius vicinos duo torrentes observavit, qui in Cydni locum ita successisse videbantur, ut huius proprietas aut motus rapiditas non amplius posset agnosci: v. *Karam.* p. 265. sq.

869. cum seq. in R. transpositum m. sec. restituendos notavit. Quam vero fabulam Noster de Pegaso secutus est, qui Tarso nomen reliquerit, ea haud dubie recentium auctorum ingenio debetur, unde hausit etiam Steph. v. *Ταρσός*, coll. v. *Ἀγχιάλη*: Libanium Dionemque Chrysostomum attulit Wesseling. ad Itin. Hierosol. p. 579. Sed ut ista potest ludicra hariolatio videri, ita multum a Graecanica ratione fama recedit, quam unice consignatam voluit Strabo p. 673. (coll. XVI. p. 750. quo suos lectores ille allegavit, Gordyem etiam Triptolemi filium Gordyenen tradens obtinuisse ib. p. 747.), ut Argivi cum Triptolemo Ius vestigia perscrutaturi regionem Tarsensium obtinuerint; eamque Heynius vellem ad Apollod. p. 27. potius disceptasset, quam ut locos complures nimio fastidio cumularet. Leve huius certe narrationis momentum in Eratosthenis positum fr. CIII. Verum ista quidem opiniorum diversitas in concordiam facile redibit, modo societas qua Phoeniciae religiones Ius cum fabulis Argolicis continerentur (v. Eust. ad 92. quaeque annotamus, in his Libanii locum) recte perpendatur. Neque enim Mülleri (Dor. I. p. 112. sqq.) placet iudicium, qui quae sparsae constant coloniarum significationes ab Argivis per Asiam fundatarum, eas ad sacerdotia quaedam referri vult Argis deprompta; nam ista quoque vestigia Persei, herois Argivi, memoriam renovare monumentis propriae disciplinae probavit Eckhel. Numm. vett. p. 78. sqq. Omnino nihil certius viri perspicacissimi observatione (Doctr. Numm. P. I. Vol. II. p. 341. 590. III. p. 31.), fabulas ac venerationem regis Argivi tum ad plures Cariae, Lycaoniae, Cilicum civitates pertinuisse, tum nummis Ponti et Cappadociae celebrari, quarum regionum domini genus suum a Perseo repeterent: id quod in ipsa Tarso disseruit etiam Valesius ad Ammi. Marcell. XIV, 8. Causas quidem tam pervagati cultus, quas Böttigeri (*Kunstmythol.* p. 417. sqq.) diligentia nuper subtilissima ratiocinatione pervestigabat, nondum vidi qui probabiliter enarraret; nam illa de Phoenicibus Pontum Euxinum inhabitantibus persuasio nimium est commenticia, quamquam nuper viri quidam eruditi indiciis etiam ad Tau-

ricam Chersonesum perductis (v. Clark. *Travels* T. II. p. 78. sq. 309. sq.) eam exornabant. Praeterea Iosephi somnium accessit, qui dum Hebraicum veriloquium praefert *Θαρσός* instituit scribere, auctoritate veterum plane destitutus.

870. *ὄνομα* Schell. b. *ἧμος* b. *ἐφ' ἵππου* A. b.

871. *ἱέμενος* quod tenent edd. non dubitavi cum Ursino (cf. ad 538.) refingere, affirmante ipsa significatione, quae plerosque per locos ubi *ἵεμαι* et *ἱέμην* servantur nisum vel ingressum continet vehementiorem. Equidem grammaticis auctor sim, ut istis formis diligenter excussis aut fidem concilient indubitatam, aut, quod auguror, renuncient: nam quae Brunckius annotavit ad Soph. Oed. R. 1242. et Bast. Ep. Crit. p. 230. parum commovent incredulum. At vero quis exspectaret peritum grammaticum, id quod accidit Matthiae, committere potuisse, ut confictas verborum formas, *ἵημι* et *ἥσω*, a Graecorum technicis acciperet ad Eurip. Hec. 160.? quorum tamen doctrinam a librariorum mendis fluxisse debuerunt vel Scholiastae monere inter se collati ad Apollon. II, 372.

872. *δέ* om. D. R. *τό* om. M. *ἀλήιον* Pal. Aleïum Leopardus olim tractavit Em. VII, 20. *νῶτον* Bodl. 4. cf. v. 692.

874. Solita varietate *βεβάασι* A. D. M. et R. (utrobique *γρ γεγάασι*) Bodl. 1. Cantabr. b. x. var. l. R. et H. Steph., quod quoniam adverbio caret *εὖ* vel simili voce, probari nequit. Ceterum *ἑξείης* ne hic quidem premendum est.

875. *Λυρνησός* praetulerunt D. M. R. Pal. a. Ald. cf. ad 337. Igitur ista Lyrnesus debuit plane diversa esse ab oppido cognomini, cui Eëtion vel potius Mynes imperavit in agro Thebano; veruntamen passus est Noster ab obscuris magistellis sibi imponi, ut qui coniecturis suis obsecuti civitates unam et alteram sive fingerent sive imperitia turbarent. Errorem Dionysii nullus ut videtur praeter Curtium III, 4, 10. repetiit, quem refutare potest perspicua Strabonis admonitio XIV. p. 676.: *τῶν δ' ἐν Τροίᾳ Κιλίκων ὧν Ὅμηρος μέμνηται* (cf. XIII. p. 611. sq.) *πολὺ διεστώτων ἀπὸ τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου Κιλίκων, οἱ μὲν ἀποφαίνουσιν ἀρχηγέτας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ τούτων, καὶ δεικνύουσί τινας τόπους κἀνταῦθα, ὥςπερ ἐν τῇ Παμφυλίᾳ Θήβην καὶ Λυρνησόν*: cuius sententiae Callisthenem ille fideiussorem haud lo-

cupletem excitarat p. 667. *μάλος* vel *μαλός* rec. D. M. Pal. Schell. Ald. Varietatem huius generis plurimam exprompsit Spohn. de extr. parte Odyss. p. 207. Urbis autem situm indagavit *Leake tour in Asia minor* pag. 216. *Ἀγχιάλεια* excitavit Steph. v. *Ἀγχιάλη*: eodem varietas *ἀγχίαλοι* pertinere videtur e cod. x. ad v. 876. allata, quam Priscianus usurparat. Urbs illa, quamquam ab auctoribus rerum Alexandri mirifice exornata et ad Sardanapali memoriam translata, nullius geographi quantum verba significant oculis est collustrata, ut ne monumenta quidem, unde splendoris ei speciem inducere studerent, possint cognosci; neque locum ei constituit nisi hariolatione ductus incerta Beaufort. p. 258. *Σόλος* cod. Pet., qualis forma non extitisse videtur. Vss. autem 875—877. rec. m. in b. ascripsit.

877. *ταῖς δ'* D. *Κομμαγηνόν* Pal. *Κομμαγεηνῶν* b. Nominis conformationem poeta versus necessitati dedit, quamquam, cum nullus auctorum carminibus suis regionis memoriam consecraverit, nihil prohibebat legitimam rationem usurpare: nam *Κομμαγηνή* quaeque sunt huius generis dubitatione vacant. Quod autem *ἕδος* vocavit, equidem in eandem sententiam quam in v. 840. proposui unice de Samosatis, exigui regni capite haud obscuro, statuerim esse intelligendum; neque enim maiorem ea significant celebritatem, quae potuit Strabo perpauca de regionis laudibus exponere XVI. p. 749., eodemque valent quae de redituum angustiis, quamquam reges vel opulentissimi reperiebantur, Ernestus collegit ad Suet. Calig. 16. Sed cum Syriae civitates a Commagene hoc loco videantur distingui, Eustathius eam cum Cappadocia provincia contribuit, cui iure Hillius adversabatur, tum propter interpretationis imperitiam, tum quod alteram in partem poetici sermonis libertati confidebat. Neque vero licet hinc de Dionysii temporibus existimare, cum Vespasiani demum aetate Commagene sit Syriis in finibus censa, qualis unius provinciae circumscriptio confirmari nequit istius versus oratione. *Συρίων* D. M. (*γρ Συρίης*) R. Bodl. 2. 4. Eton. cod. Pet. a. b. var. l. R. et H. Steph., quod *Σύρων* debebat dici: v. ad 904. *πόλιες* Pal. ut supra.

878. *ἐπί* cum *περί* permiscent R. x. ac *περιστρεπτῆς* receperat D., contra quam *ἐπιστρεπτῆς* coniunctim dant G. Schell. cod. Pet. var. l. R. et H. Steph. *περί* (*ἐπί* suprascr.) M.

Cf. ad 104. Sed in disceptationem cadit quod praebent περιμήκεος R. Bodl. IV. Eton. Pal. cod. Pet. h. (septem MSS. appellavit Hudsonus) Ald. var. l. R. et H. Steph. Prisc. 821. at περιμήκεος D. Expeditiorem hanc lectionem etiam Brunckius ascivit, etsi correctorum solertiae sit debita, cum in vulgato liceat simplicissime vastos civitatum ambitus percipere. Nam στρεπτῆς ad lenem orae longiusculae flexum spectare Musgravius ostendit ad Eurip. Herc. 948.

880. βαθυκρήμου D. βαθυκρήμνοιο x. qui superiorem versum omisit. Casius iste mons, id quod ex descriptionis natura facile est ad deprehendendum, non pertinet ad Syriae tractum, qui propter mare viciniam Orontis attingebat, sub principibus ille Romanorum religionibus quibusdam concelebratus; sed is cognominis est Syriae terminus (v. Herod. II, 158.) ad Pelusium lacumque Serbonidem porrectus, cuius cum esset insignis cum originibus Aegypti coniunctio, geographi saepius eum attulerunt ad antiquissimam regionis naturam declarandam: vide nostra in v. 261. et Ritteri disputationem II. p. 251. sqq. 330. 339., unde potest quam idem dubitationem p. 453. proposuit sua sponte dissolvi. Omnium clarissimus est Eratosthenis locus p. 48. adhibito fr. CXVIII. Neque minimum momentum ad eam famam contulisse Casium videtur, Iovis templum, de quo Wesselingius dixit ad Anton. Itin. p. 152. conf. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. Part. I. p. 378. Igitur miramur, quod in tali montis Casii memoria Mannertus X, 1. p. 495. coniecit, a Syrio qui celebritate et altitudine maxime fuerit conspicuus nominis imaginem ad Aegyptium collem redundasse. Verumtamen auctorem qui Casii locos praecipites et confragosos significaverit adhuc desidero; neque enim licebat illic observare nisi cumulos arenarum lapidesque marina salsugine conglaciatos: quo Strabonis quoque narrationem revocabimus XVI. p. 758.

881. δ' om. G. Similis est conversio v. 707.

882. γαιάων ut ex vetusta consuetudine si spectatur usum habet minus exquisitum, quippe quod praeter Ionicos aliquot scriptores accuratissimus quisque defugerit, ita labenti Graecitate videmus Aristotelis exemplo publicam maxime fuisse formam: v. Valck. ad Schol. Eur. Phoen. 646. ad Herod. IV, 198. coll. Eust. ad 39. extr.

Quae sequuntur *ὁ δέ τοι λόγος ἐν φρεσὶν ἔστω* ab aliis poetis consimili ratione et magis etiam exornata proferri solent, ut Sophocles Triptolemo: *θὲς δ᾽ ἐν φρενὸς δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους*, et Aeschylus Prometh. 789., qui tale quasi prooemium enarrationi geographicae perinde praefixerunt. At longe tritissima sunt ista *μηδ᾽ ἀνέμοις φορέοιτο*, quae cum poetarum locis infinitum est operose contendere, cum in eo labore satis sint versati Victorius Varr. Lectt. 30, 8. et Lambinus ad Hor. C. I, 26.

883. *ἀνέμοισι* G. R. Schell. *ἀνέμοιο* a. *χάριν* Schell. In eandem sententiam pronunciatum est Aeschyl. Agam. 361. rectius hinc intelligendum: *χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.*

884. *εἰ γὰρ δή* M. (Köhlero silente) et Ald. *καταφράσσοιο* iidem, sed Köhl. *περιφράσεο*: porro *καταφράσαιο* b. Vind. *μεταφράσαιο* Pal. *περιφράσαιο* D. x. *περιφράσσαιο* Eton. *καταγράψαιο* R. Schell. Similis varietas v. 707. coll. 600.

885. *τάχα κεν* G. R. Bodl. 3. Eton. Pal. Schell. cod. Pet. a. b. d. m. edd. Ald. R. Steph. Antv. Cui non modo licentia productionis obstat minus legitimae, sed etiam certa formulae *ἢ τάχα καί* consuetudo, quae vel indicativo vel optativo reperiatur apta: videas exempla in Schaeferi Melett. p. 131. Qui quod ad Gregor. Cor. p. 44. et alicubi statuit *τάχ᾽ ἄν* esse posita *ἐκ παραλλήλου*, eam optimi viri sententiam non licet eodem in loco habere, cum ne rationis quidem auctoritate possit obtineri. *ἐπιστημόνως* R. Schell. *ἀγορεύεις* x.

887. *πισσύρεσσιν* R. Schell. *πισσύρεσιν* Pal. *πλευραῖσι* x. *πλευροῖσι* Bodl. 3. *τετάχθω* var. l. R. et H. Steph. Quod Noster Asiae circuitum latissime patentem, sed anteriore parte seclusa, quadrata sibi figura proposuit describendum, artificium ille pinguius tentavit proprioque Marte elaboratum: nam portentum istud doctrinae nemo peritus ab Eratosthene vel Strabone debet exspectare. Nihilominus facillimum est ad divinandum, Dionysium in hac quoque parte ad Eratosthenis inventa sese dedisse, sed ea tamen lege, tripartitam ut divisionem eruditissimi viri ad compendium institutionis revocaret. Cyrenaeus quippe geographus cum Tauri eam indolem esse perspexisset, ut Asiam partibus dimidiatis in ortum vel austrum atque septemtriones distribuat, triplices regionum formas quae Tauri quasi fundamento

niterentur excogitavit a geometricis rationibus repetitas, dictasque *σφραγῖδας* sive *πλινθία*, quarum prima complecteretur Indiam, proxima conglomeraret Arianam, tertia Tigridis Euphratisque ambitum ad Pelusium usque extenderet, audaci sane ratiocinatione nec facillima; Dionysius contra retrusam doctrinae sententiam suos in usus ita contrahere maluit, ut Thinas, Carmaniae limites extremos, Nilum, Caucasum montesque Armenios rectis lineis quae formam adumbrarent quadratam coniungeret. Huius vero disciplinae notitia Straboni debetur II. principio ad pag. 88.

889. *οἶσθα γάρ* quod edebatur sine dubio fluxit ab interpretatione germanae scripturae *οἶσθα μέν*, cuius fidem praestiterunt G. M. R. S. Bodl. 4. Pal. Schell. Ald. var. l. R. et H. Steph. Nihil enim frequentius illa correctione, quod grammatici, quoties *μέν* sive *μέν γε* explicandis sententiis inserviret, *γάρ* inculcabant: quod interpolandi genus nuper est inprimis ex Isocrate sublatum. Insignem exemplorum copiam delibaverunt Heindorf. ad Protag. p. 565. et Philebi Lipsiensis editor p. 12. 13. Equidem satis habeo tantum monuisse, Valckenarium Herod. VI, 25. frustra sollicitasse, atque in Plat. Rep. III. p. 407. B. cum plurimis codd. *γάρ* eiiciendum fuisse. Magis vero mirandum eandem labem Strabonis loco depravatissimo III. pag. 147. aspersam esse, quem librorum ope castigatiorem ascribimus: *τούτοις δ' ὑπεράγαν λυσιτελεῖ, τοῖς μὲν χαλκουργοῖς τέταρτον μέρος ἐξάγουσι τῆς γῆς τὸν χαλκόν, τῶν δὲ ἀργυρευόντων ἰδιωτῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις Εὐβοϊκὸν τάλαντον ἐξαιρόντων. ἐν πρώτοισιν* quoniam aperte v. 639. respicit, *πρῶτα* de *προτέροις* intelligendum, secundum cadentis quidem Graecitatis abusum, quem Abreschius exposuit Dilucid. Thucyd. p. 513. coll. Eratosthen. p. 122. Talia quaedam Wesselingio minus attento ad Herod. II, 2. imposuerunt, ut soloecismum auctori suo vellet ad codicum auctoritatem supponere. Sed Plato, ne quis hunc opponat, in dialectica severitate discriminis versatur Parmen. p. 153. B. Neque vero negaverim locos huius generis aliquammultos vitium suscepisse, sed cautione tamen opus esse in emendatione facienda vel Noster ipse demonstrat, qui Schaeferum refutat tentantem Schol. Apollon. I, 1109. *ἧς καὶ ἐν τοῖς πρώτοις μέμνηται*: quamquam videri possit var. lect. eorundem Schol. 1174. ei suffragari.

890. πᾶσαν ἐς ἠῴην Ἀσίην G. R. Pal. a. var. l. R. et H. Steph. et, omisso Ἀσίην, Schell. Quae varietas quin aliunde fuerit deprompta vix dubito, quo clarior scilicet existeret verborum ἕως Ἰνδῶν et ἐπ' ἀντολίην communio; neque enim huic superioris versus laudationi convenit talis distinctio. τέμνει Schell.

891. κεῖνο τό γ' D. Bodl. 1. Eton. πλευροῖσι G. (silente Bred.) D. cod. Pet. Ald. In structura v. ἐν promptum est exquisitum usum agnoscere; nam latus in quaternis istis aquilonare si poeta vellet significare, non potuit pronomen praetermitti. Eratosth. epigr. de cubi dupl. v. 10. καμπύλον ἐν γραμμαῖς, ubi vide quae monuimus p. 183. πελέοιτο b. πελέοιτο A. Bodl. 1. Eton.

892. πέλει R. Bodl. 1. Schell. b. Ald. πελει M. quae perpetua est fluctuatio, nec Spohnio debebat arridere. ἀτάρ R. Schell.

893. ὠκεανόν a. νότιος D. (marg. νότινος) x. οἶδμά τ' Ἐρυθρόν M. Bodl. 4. Pal. Ald. var. l. R. et H. Steph. Schol. MS. Nihil variatur in v. 1133. Quod idem Spohnius οἶδμά τ' praetulit, nollem in isto particulae τὲ positu factum.

894. ὥς τοι D. M. (γρ ὑπό) x. ὑπὸ πέζαν hic quoque (v. annot. ad 61.) debet de oris regionum intelligi, quas poeta quasi praetervehendo (κέλευθον v. 884. cf. annotat. ad v. 651.) legat; quippe cum institutio carminis a Syriae litoribus et Arabiae finibus leviter circumscriptis per vastissimum Persarum imperium ad Indiam usque progrediatur. Hillii vero sententia legibus orationis Graecae manifesto repugnat, qui formulam istam ad ultimum infimumque tetragoni latus qua spectet orientem rettulerit; Indiam scilicet, latus orientale in limites orbis extremos porrectum, basin sive πέζαν effecisse. ὑπ' αὐγάς R. Schell. ἐς αὐγάς Bodl. 1. 3. Eton. cod. Pet. x. Cf. ad 278.

895. ἀρξόμενος Pal. ὅθεν λίπον, seu quod etiam frequentiorem in usum pervenit ὅθεν ἀπέλιπον, paulatim ab optimis solutae orationis auctoribus ad vulgarem vitae consuetudinem permanavit, ut apud poetas aegre, si bene observavi, deprehendas: cf. Heindorf. ad Gorg. p. 173. Lobeckiumque ad Phryn. p. 44. Ista vero locutio Straboni restituenda est XIII. p. 595. quam sermo barbarus obscuravit: πρότερον δὲ ὑπογραπτέον τοὺς

τόπους ἀπὸ τῆς παραλίας ἀρξαμένους, ἀφ' ἧςπερ ἐλίπομεν. Lege ἀφ' ἧς ἀπελίπομεν, coll. p. 603. extr.

896. ἀνήρ, cuius significatio non multum a vi pronominis τὶς differt, Spohnius illustrabat allatis quos alii dudum appellaverunt, Theogn. 199. et Dorv. ad Char. p. 341. qui parum satisfecit; neque Ernestus debebat huc conferre Callim. h. Iov. 25. Praestat subtiliores Astii ad Plat. Phaedr. p. 366. rationes adire. Sed auctoritas quidem huius usus a paucissimis epicorum poetarum exemplis pendet.

897. ἐς νότον ἕρπει γρ M. Bodl. 3. 4. Eton. cod. Pet. a. var. l. R. et H. Steph. ed. Antv., et qui εἰς tenuerunt R. Pal. Schell. Quae varietas cum ab ordine sit inferiorum MSS. unice munita, tum ineptam iactat elegantiae speciem, cuius venustatem etsi haud semel ex longinquo Noster quaesivit, nativa tamen propriaque sua vi consuevit eam illuminare. V. Comment. p. 497. At huius versus correctionem sponte perspicitur fluxisse e v. 174. ἐς νότον ἕρπει, ἐς νότον ἀντολίην τε: quamquam potuerunt etiam critici, qui, quod Hillio videmus accidisse, ὑπεὶρ ἁλός minus perciperent (v. ad 851.), de ratione quadam emendandi cogitare. Iam quod ἐγγύθε dictum est in ipsa litoralis tractus designatione, cu partes longinquae ac mediterraneae sunt oppositae, i proxime a legitimae formulae potestate παρ' ἅλα ἐγγύ abest. Observandum postremo cum interpretibus qui busdam, Coelesyriam in sensum latissimum vertisse, i quo recentiorem consuetudinem Dionysius expressit, Norisio demonstratam de Epoch. Syromaced. pag. 14 Qui quam industriam in ista quaestione posuit, lice magnopere laudemus, uberiorem tamen pertractationer temporumque subtilem distinctionem adhuc desideramus πολύπολιν b.

899. καλέουσιν (vel καλέουσι), quod praestat fide meliorum librorum, A. D. M. R. Bodl. 1. 2. Eton. Pa Schell. a. b. x., praetuli vulgato ἐνέπουσιν (ἐννέπ. G. cum in tanta horum similiumque vocabulorum qua publica dixeris permutatione non debeat gravior caus MSS. intercedere vel consensui vel auctoritati.

900. μέσσην Pal. b. μέσην M. καί om. x. ὑπ πρῶνες A. B. G. R. Bodl. 1. Pal. Schell. a. b. var. R. et H. Steph. Ex Priscian. 839. nihil potest in utram vis partem existimari. Librorum scriptura Bruncki laudiebatur, equidem qui ὀρέων πρῶνες nondum ha

beam persuasum posse in genus amplificationis conferri, cum locus Il. μ'. 282. sit infirmus, ὀρέων ὕπο necessarium esse iudicavi, cum praesertim ipsa dictionis insolentia, quae ὑπώρειαν sive ὑπόρεια debebat significare, a grammaticorum ingenio nequeat derivari. Verum haec est Pausaniae structura VII, 2. extr. VIII, 37, 3.

901. cum seq. om. S. ob homoeoteleuton. Κασσίοιο D. Hic vero Hillius eum in errorem incidit, ut Aegyptium montem quem supra enarravimus ad v. 880. dici putaret, tum Casii situ permotus, qui Libani respectu sit in septemtrionem extensus, tum quod loca deinceps recensa non sustineret ad Coelesyriam vulgo dictam pertrahere. Quarum rationum posterior prava nititur interpretatione, neque in tali narratione, quae nominis, non finium iustam significet explicationem, debet a multum valere; alteram ipse asciscerem, si modo Casius inferior specie quadam posset ad occasum conversus videri, cum Syriaca quidem iuga liceat minus imato iudicio in solem occidentem dirigere: nam quod eptemtriones ille profert, id naturae veritati repugnat. Quod si Dionysius limitem ab altera parte Casium constituit, non recedit inde Seleucidis positus nisi intervallo perexiguo, quem Strabo XVI. p. 756. in amplissima escriptione proposuit.

903. ἐπώνυμοι Bodl. 4. similem varietatem vide v. 860. 1065.

904. Σύριοι ausus est indiligenter nominare, quam ppellationem accuratissimus quisque maluit ad Cappaoces restringere: adeas intpp. Herod. I, 6. II, 104. dque factum eo magis mirere, quo constantius usum ominis Σύρων ratum habuit antiquitas, quem Romani uoque scriptores admiserint. Conf. tamen annot. ad 50. 1015.

905. ἐγγύθεν, omisso ἐόντες, D. M. (γρ ἐγγὺς ἐόντες) x. Φοίνικες noli premere, tanquam clarissima Phoenicum memoria reliquos orae maritimae incolas blivione debuerit obruere, cum poeta placito videatur usus esse eo, quod Strabo tradidit XVI. p. 749. νιοι δὲ τὴν Συρίαν ὅλην εἴς τε Κοιλοσύρους καὶ Φοίνιας διελόντες τούτοις ἀναμεμῖχθαί φασι τέτταρα ἔθνη, ουδαίους, Ἰδουμαίους, Γαζαίους, Ἀζωτίους.

906. τῶν pro τῶν δ', quod legi sermonis adversabatur, etiamsi τῶνδ' esset exaratum, restitui iusserunt Spohnius Passoviusque ad fidem quamvis exiguam D.

G. R. Pal. Schell. a. cod. 2708. ap. Boisson. ad Philostr. p. 285. At parenthesis ut cancellis versus compesceretur, id quod Spohnius iubebat, quo Phoenicum virtutes possent in luce splendidiore collocari, nihil adeo flagitabat. De ipsa versus sententia Hillii extat disputatio prolixa, Hebraicis ut solet originibus abusi: receptam fuisse eam apud auctores plurimos persuasionem, ut Phoenices ab Erythraei maris incolis originem traxerint, cuius documenta perquam incerta quaeque in contrariam etiam partem iactarentur Strabo XVI. p. 766. (coll. p. 784.) prodiderit, in eamque sententiam etiam Latinos quosdam concessisse; sed in Dionysii sermonem hanc ambiguitatem cadere, vicissim ut Erythraei fuerint a Phoenicibus profecti, quam opinionem auctoritate sacri codicis firmari. At orationis ambiguae speciem tum interior prohibet narrationis vis, quam tali interpretatione necesse est labefactari, tum ipse verborum delectus, cum *τῆς* loco *οἵ* debuerit pronunciari. Neque dubium est, quin Herodoti doctrinam adoptaverit poeta, significatam illam I, 1. VII, 89. ubi Wesselingius difficilem theologorum argumentationem propensius exprompsit; modumque coniectandi post Relandum etiam Gesnerus excessit de navigatt. extra Col. Herc. p. 610. sq. Neque molestam rationem inire opus habemus, utri coniecturae palmam deceat adiudicari.

907. *πρῶτον* G. *νήεσιν* b.

908. *ἁλιδινέης* b. *ἁλιμηδέος* D. G. (*γρ ἁλιδινέος*) Bodl. 3. 4. Eton. Paris. ap. Boiss. l. l. x. var. l. R. et H. Steph. Utrumque norat Paraphr. vulgatus: *ἢ μᾶλλον ἁλιμηδέος, ὅτι τὴν μέριμναν καὶ φροντίδα τῆς θαλάσσης πρῶτοι ἐποιήσαντο.* Temere Spohnius, qui vocem obscuram ignorabilemque a codicibus inferioribus vellet accipere; vulgatum, si placet Arnaldum sequi, conferas Aeschyleo Perss. 273. *ἁλίδονα*, quamquam Hermanno perplacuit *ἁλιδνά*, cuius ego nullum novi colorem.

909. *χόρον* vel *χορόν* D. Bodl. 1. Eton. b. var. l. R. et H. Steph. quinque MSS. appellat Hudsonus; fortasse Priscian. 850. *χῶρον* x. Quo magis est exornatum *πόλον* Bodl. 4. Avien. 1068. Multum vero blanditur diversitas illa *χορόν*, in quam corroborandam possis varia poetici leporis scitamenta conferre: nimirum adest vetustissima subtilioris poeticae proprietas, ut inerrantes stellarum ordines luculentissimi chori dicantur motus compositos referre, unde Pythagorei cum aliis plurimis

musicos concentus repetierunt, Lucianus etiam artificia saltationum ad exemplar tanquam coeleste contendit esse expressa, de saltat. 7. Nihil igitur frequentius istis astrorum choris, quos exemplorum nube illustravit N. Heinsius ad Valer. Fl. V, 46. et Claudian. Cons. Mall. 103. quaeque Gesnerus haud vulgaria congessit. At cum formulae veritatem reconditioris non admodum persuaserit paucitas librorum, qui felicem potius aberrationem videantur suscepisse (cf. ad 448. et corrige Nonn XXI, 251.), tum βαθύν longius recedit, quod lusus siderum innuere nequit sua quidem significatione prudentis ac bene temperatae rationis, cuius vim exquisitam satis patefecerunt Wesseling. ad Herod. IV, 95. Lennep. ad Phalar. p. 6. Blomf. gloss. S. Th. 590.: ut operoso possimus auctario supersedere. Ceterum astronomica Phoenicum inventa memoravit Strabo XVI. p. 757. cum eoque Plinius V, 13.; inter quae magnam est celebritatem nacta Cynosurae observatio, ab Arato v. 39 tradita. ἐφράσαντο R. Pal. Schell. b. Vind. ἐφϱάσαντο M. ἐφράζοντο Bodl. 2. Cf. ad 1179.

910. Mirationem fecit, quod Dionysius Ioppen ac Gazam, Palaestinae civitates, ad Phoenicen rettulit proprio sensu comprehensam. Nihilominus Steph. Byz. v. Ἰόπη hunc poetam narrat in Palaestina sive Phoenice prius oppidum collocasse, quem quod Passovius cum Dodwello de Dionys. p. 31. sq. alium quendam Dionysium credit intellexisse, vereor ut possit suam sententiam obtinere. Nam in Ioppae mentione si qua residet difficultas, haud multa contentione eam leniemus; quae quamquam ad tempus fuerat in Iudaeorum ditionem redacta, ita tamen negligenter ut ab hominibus rerum nauticarum imperitis usurpabatur, ut latebras etiam praedonibus et recessum exhiberet; neque gens illa satis certum imperium exercuit in tractu litorali. Quo pacto Strabo, recensis oppidis quae ab Ioppe pertinent ad Pelusii viciniam, potuit his verbis institutionem absolvere XVI. pag. 760. τοιαύτη μὲν ἡ Φοινίκη: cum praesertim ille p. 756. ab Orthosia Phoenicen ad Pelusium usque continuam esse praeceperit. Simile discrimen a Plinio V, 14. licet repeti, qui Ioppen diserte ab Phoenicibus conditam affirmarit, eamque civitatis utriusque originem confirmat etiam sacrorum fides, quam ad Eust. in 92. tetigimus. Gazam vero Plutarchus aliique

cum Syriae limitibus contribuerunt. Omnino vero cum oppida ista maritima non semper eidem paruerint, tum Herodotus III, 5. etiam ad Arabes, qui commerciorum societatem cum Phoenicibus inierunt, pertinuisse ait. Attamen impensius multo convenit in Elaïde laborare, quam nemo geographorum habuit compertam. Quare Hillii coniecturas adiecisse satis habuero. Is Stephanum v. *Ἐλαία* opinatur e Dionysio hausisse, qui Elaeam iuxta Tyrum et Sidonem collocaverit, eandemque iudicat esse cum vico quodam Samariae, cui Eleas nomen constet apud Hegesippum et Isidorum Origg. XIV, 3, 22. *ἐπὶ Ἰόπην* a. *Ἰόππην, Γάζαν, Πτολεμαΐδα τ' ἐ.* R. Schell. *τ' Ἐλαΐδα* b.

911. Laudant Steph. v. *Βηρυτός* et Draco p. 28. *Βηρυτόν* R. Schell. *ἐρατεινήν* Pal. a. Stephani codd. Rehd. et Perus. Insignem loci fertilitatem apparet significari.

912. Laudat tanquam Hesiodeum Etym. M. v. *Βύβλος*, unde etiam inter Hesiodeas reliquias legebatur receptum (ut ap. Lösn. p. 454.), obnitente Berkelio, qui *Διονύσιος* reponere conabatur, in eandemque incidit emendationem Munckerus ad Lactantii argum. IX, 9. Error tamen facile potest a celebriore Byblini vini memoria derivari, in qua proxime Hesiodum Etym. M. appellabat. *Σιδόνα ἀνθεμόεσσαν* hiatu pravum vulgabatur, quem plerique codd. retinuerunt et confirmabat etiam Eust. ad 117.; quod epicorum usus flagitabat, *Σιδῶν'* (vel *Σιδῶνα*) *ἀνθεμόεσσαν* praestiterunt R. Bodl. 2. Paris. 2708. ap. Boiss. ad Philostr. p. 276. Schell. Ald. Niceph. Blemm. Etym. M. *Σιδῶνα* etiam A. b., iidem enim cum Bodl. 1. 4. x. var. l. R. et H. Steph. dederunt *ἠνεμόεσσαν* (nisi quod b. *ἠνεμόεσαν*), obvia permutatione, velut in Nicand. Alex. 451. Sed *λειμῶνας* Sidonis *ἀνθεμόεντας* in Europae raptu Moschus II, 63. celebravit. In Strabone miram deprehendimus librorum inconstantiam, qui *Σιδῶνος* ac *Σιδόνος* susque deque habuerunt, v. Tzsch. ad Strab. T. VI. p. 335.

913. *ὑφ'* R. Schell. cod. Pet. Cum veteres duorum fluminum, quae Berytum inter et Sidonem essent interiecta, Tamyrae Leontisque meminerint, Bostrenum tamen ignoraverunt. At quoniam alter fluvius exaruit, Leonis cursus si credimus extat perennis, subit coniicere Tamyrae partes aetate posteriore Bostreni nomen tenuisse.

914. *λιπαρήν* haud scio an famam potius copiasque lautissimas quam terrae feracitatem significet, quemad-

modum in Athenis illud praeconium maxime vigebat, neque enim soli Tripolitani praestantia, nisi quid fefellit, laudatores invenit. *Ὀρθοσίδα* x. *Ὀρθασίδα* b. (o interiecto) *Ὀρθάσπιδα* S. Mira Strabonis XVI. p. 753. est fluctuatio nunc *Ὀρθωσιάς* proferentis, nunc *Ὀρθωσία*: neque vero *Ὀρθωσίς* contigit ut indagaremus. *Μάραθον*, quam *Μάραδον* Pal., *Μάρανθον* M. S. Ald., Noster ab antiquis testibus accepit, cum esset dudum eversa.

915. *Λαοδίκην* (*Λαοδικίην* D.), quam loco *Λαοδίκειαν* consueta poetarum libertate (qualis in *Φαιναγόρη* extat v. 552. cf. Eust. ad 152. 437. Valcken. Callimach. p. 78. sq. et Meinek. ad Euphor. p. 64. 65.) expressit, Dionysius ampla designatione situs exornavit, quo cavit ne cum altera confunderetur sive Scabiosa, quae mediterranea fuit iuxta Libanum. Hinc illius nummi frequentissime: *Λαοδικέων τῶν πρὸς θαλάσσῃ* vel *θάλασσαν*. *θ'* om. S. Ald. *ἠόνεσσι* Ald. *ἠόνεσι* b. *θαλάττης* x.

916. *Ποσειδήϊα* G. R. Pal. Schell. b. Ald. *Πισιδήϊα* D. Eton. cod. Pet. h. var. l. R. et H. Steph. Quod Posidium dicit, nomen per Asiam frequentius, id *Ποσείδιον* inter oppida minora Strabo XVI. p. 751. 753. rettulit ac Steph. v. *Ποσίδειον*. De quo cum nihil amplius innotuerit, hariolationes Hillii non possunt in aliquo numero haberi, dum aut maritimum locum sentit indicari, tanquam eius auctor hic Dionysius versus iure extiterit, aut fanum illic Neptuno fuisse consecratum. Equidem tantum addiderim, *ἔργα* verisimili ratione videri propter egregiam Syriarum civitatum opulentiam et naturae beatissimam ubertatem ad agrorum culturam pertinuisse, quam vocis potestatem inter alios Larcherus ad Herod. I, 36. explicavit.

917. Versum, quem exilis sane dictio facit ingratum, ita ut Spohnius eum obelo notaverit, poeta hic quoque distinctionis causa subiunxit, quo planius Antiochiae celeberrimae situs ad Daphnen perciperetur. Ipsam venustatem Daphnae plurima narrationum varietas declarat: v. Casaub. ad Scr. H. Aug. T. I. p. 323. sq. Wagn. ad Ammi. Marcell. T. II. p. 356. Bak. ad Posidon. p. 147. *ἧχι πρός* A. b. Versum in a. rec. manus supplevit.

918. Dodwellus de Dionysio p. 44. hunc versum, Hearnio teste, prodit in Barocc. 78. asterisco notari, hunc cum quinque continuis Laudensi C. 31. margini,

sed eadem manu, ascriptos, tandem MS. NE. E. 2. 16. etiam v. 917. m. rec. in marginem esse reiectum. Quibus quid Britannus effecerit videre licet in nostra Commentatione p. 493. ἀτὰρ R. Schell. ἐν μ. R. ἐνιμμήισι a. μέσῃσιν b. Ἀπαμείης (Ἀπαμείας G.) mireris adeo dura productione in versum insinuare debuisse, quod in fine potuit collocari.

919. Ὀῤῥόντης Pal. ὀῤῥόντος b. Orontem quod poeta tradit versus orientem ab Apamea decurrere, nisi vetustum eius iter, observationibus variis aevi recentioris admoniti, ponimus via deflexisse, pertinuit illud ex accurata quidem ratione potius ad Antiochiam, unde flumen in occasum ab ortu convertitur.

920. μέσην om. D. μέσσην G. μέσην M. Patet mediam Antiochiam significari, quam Orontes fertur distraxisse. V. intpp. Vib. Seq. p. 159. sqq. Praeterea quam viri docti hac in sede v. 919. sq. Emisae desiderabant explicationem, eam Commentatione quam dicebamus ad examen revocavimus.

921. ἔνθα loco πᾶσα Bodl. 4. εὔοτος D. R. χῶρα x.

922. φορβέμεναι R. Pal. Schell. m. ed. R. Steph. δένδρεα G. Bodl. 4. a. var. l. R. et H. Steph., natum opinor ex librarii torpore, cuius aures μῆλα tenebat.

923, cum duobus seqq. laudat Steph. v. Ἀραβία. ἴδης Stephani cod. Rehd. Bodl. 3. b. z. ποτέρω M. Istam genitivi structuram supra tractavimus ad v. 580. Universum vero sensum disceptaverunt Salmasius ad Solin. p. 342. Hilliusque. Quippe totius disputationis caput eo recidit, ut Syriae limites quam longissime ipsa tenus Aegypto proferantur, id quod tum v. 880. apertius indicium, modo recte foret consideratum, potuit edocere, tum Strabonis declarat narratio diserta XVI. p. 749. πρὸς δὲ νότον τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ· πρὸς δύσιν δὲ τῷ Αἰγυπτιακῷ πελάγει μέχρι Ἰσσοῦ. Quod si Elanite sinu Syriam videmus ab Arabia disterminari, non sane fuerit necesse cum Hillio potestatem eam arcessere, quam Syros aliquando ad Elana usque tenuisse contendit. Nimirum ipsa naturae conformatio descriptionem eam excitavit, quam geographi hodieque agnoscunt in simili nominis *Soristan* ambitu.

924. Ἀραβικοῦ denuo correctum editione Passovii; nos Ἀραβίου praetulimus expressum Steph. Byz., significante Ἀῤῥαβίου A. Bodl. 4. b. var. l. R. et H.

Steph. ed. Antv. Eust. Prisc. 865.: quod ipsum Brunckius admisit. V. annot. ad 54. πόντου, ut solet, D. R. (γρ κόλπου) h. var. l. R. et H. Steph. Prisc. μυχαίτατον M., quae comparationis species ex vulgari consuetudine fluxisse videtur, cuius exempla non alia observavi quam Schol. Arist. Pac. 198. Vesp. 1106., et, si uti velis, Basil. Vita S. Thecl. I. p. 120., sed quibus emendationem tamen possis a personato Aristotele defendere, quam Buttm. Gr. ampl. II. p. 411. iam retractavit. Sed difficilius praebet iudicium varietas πύματον D. R. Bodl. 3. Eton. Schell. h. var. l. R. et H. Steph. Prisc. Praestat vero vulgatum, quoniam Elanitici sinus interior recessus in australem Syriae partem vergebat, quem tamen non magis quam Heroopolitanum dicas extremitatem Arabici maris colligere. ῥόον Steph. Byz. var. l. R. et H. Steph. μεσσηγύ Schell. μεσσηγύς G. Pal. μεσηγύς a.

925. τὲ om. D. R. Schell. εἰλῆται G. apud Bred., nam altera collatio εἰλεῖται. Ἀῤῥαβίης libri. ἐρατεινῆς, quod vagum est opulentiae Arabum iudicium, nolim ad felicem Arabiam referre, quamquam Strabo supra in v. 923. adhibitus eam appellaverit; sed mendum an scriptoris errorem credo subesse.

926. ἀντολίης b. ἄγχι S. Pal. a. Ald. var. l. R. et H. Steph. cf. ad v. 764. Σελανῶν vulgatum tam diu sedem tenuisse miramur, consensu profligatum Salmasii (p. 342.), Holstenii, Bocharti aliorumque multorum, deturbatumque a nuperis demum editoribus. Sed codices obstinate mendum propagaverunt, modo quod verum susceperant Eton. Bodl. 2. 4. sed ii saepe correctoris libidinem perpessi, quibus accedunt Paraphr. Niceph. Blemm. Prisc. 867. Avien. 1103.; porro var. l. R. et H. Steph. haec recensuit: ἄχρις Ἐλανῶν vel Ἐλαννῶν vel ἄγχι Σελανῶν. A levi sunt aberratione Ἐλάννων Bodl. 3. Ἐλανῶν R. Fontem vero huius corruptelae tractavimus annotatione in v. 457. In nomine civitatis, unde sinus Elanites traxit appellationem, apud Strabon. XVI. p. 768. nulla deprehenditur diversitas, Αἴλανα Stephanus accepit Byz., neque alia desunt, ad Hebraici quidem sermonis rationem magis exacta. Sed novam formam addiscimus ope Schol. cod. z. ἤγουν Ἠλανόπολις ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τοῦ Ἀραβίου κόλπου: nisi forte Heroopolis illi grammatico quisquis is fuit obversabatur. Et hanc vel similem observationem Holstenius

videtur cognovisse: „ἄχρις Ἐλανῶν, inquit, aliquot MSS. Prisci. Niceph. Blemmydes et Schol." Id enim ipsum e Schol. s. affertur, cum var. lect. καὶ Σελάνων, atque huiusmodi explicatione: ἔστι δὲ τὰ Ἔλανα εἴτουν Σέλανα πόλις (ἡ δὲ Ἔλανα πόλις al.) ἐστὶν ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τόπῳ τοῦ Ἀραβίου κόλπου.

927. ὀλβίστων quamquam ab adiectivo verbali repetendum, tenore tamen aequali vere se habet, cuius documenta congesserunt exemplorum nube Bast. et Schaef. ad Gregor. Cor. p. 896. sq., unde Buttmanni I. p. 270. praeceptum potest refingi, qui cum aliquid nuper in melius immutaverit, oportuit etiam alterum οἴκτιστος, Abreschio praeeunte, loco superlativorum eximere. Ἀῤῥάβων R. Pal. Schell. περικέκλιται S. Ald. Verbum alibi quidem aptius lexicis est inferendum ex Strab. II. p. 103. παραπέπταται memoria falsus attulit Salmas. in Sol. p. 342. γαῖα M. Haec autem denuo cavendum ne dicta putentur in felicem Arabiam, qualem sententiam vel quod proximus versus habet ἀνερχομένη refutaverit.

929. Ἀῤῥαβίη praeter Aldum libri (v. ad 24.), insequenti versu omnes. ἔλλαχ': v. ad 264. ἔλαχεν Pal. Schell. Mirere vero ieiunam solertiam, qua poeta suas ipsius opes potuerit expilare, vv. 400—2. expositas.

930. κέλευθα Bodl. 4. inconsulto fortasse scriptum. Placitum de certo sinuum istorum vento haud scio an distincta nitatur observatione nulla, sed situm unice debuerit naturamque regionum designare, id quod etiam de v. 102. sentiebamus; quamquam ad ventum Persicum potest Strabonis narratio applicari XVI. p. 767. ἡ κατὰ Πέρσας θάλαττα, δυσάερος οὖσα καὶ ὁμιχλώδης καὶ ἔπομβρος ἅμα καὶ καυματηρά.

931. δέ οἱ in ordine vulgato, nisi negligentiam quandam in membris concinnandis excusaveris, stare non potuit; quod cum orationis perpetuitas formam exceptionis requirat, praestitit πέζα δέ τοι lectio D. G. M. pr. R. S. Pal. Schell. b.

933. τῷ τοι loco καὶ τῆς τοι x. θέσειας Pal.

934. γαιάων speciosam sibi conciliavit auctoritatem ab D. M. (γρ πασάων) R. S. Bodl. 3. Eton. h. var. l. R. et H. Steph. Paraphrasin vero Hudsonianam noli huc pertrahere, nedum Prisci. 875. Numeri quidem usum multis scriptoribus fuisse probatum ostendimus in v. 882. ac videbatur editori nupero quo sese commen-

daret librorum diversitas habere. Equidem ex interpretatione crediderim eam irrepsisse, quam concisius illud *πασάων* facile debuit desiderare, quod minime valet in partem contrariam (cf. ad 998.); eiusque originis servant indicia *καὶ γαῖα* marg. G. et var. l. R. Steph., *γαίαν* x. Neque *ἔξοχα γαιάων* limatam dictionem ac venustam redolere videtur.

935. *καί* om. G. Memorabilis est haec Dionysii doctrina, quod beatissimos aromatum proventus Sabaeis non adiudicavit distincta laudatione, quos auctores plerique, praesertim poetae quasi consecraverunt. Nam cum Diodorus III, 46. sq. et Agatharchides de rubro mari, thesauris usi regum Alexandrinorum, opes illius gentis atque praestantissimorum bonorum affluentiam nimium quantum amplificarint, Eratosthenes, cui tam Alexandrina habitatio subsidiaque librorum copiosissima quam docta debet industria fidem conciliare multo firmiorem, tus ac myrrham, Sabaeis leviter perstrictis, ad alias Arabiae provincias traduxit; neque Strabo horum aliorumque narrationes aut refinxit aut confutare sustinuit. Post Plinius XII, 30. ad Sabaeos recurrit, qui partim Theophrasti commentarios consuluit, partim famam Augusteae expeditionis exsequebatur, cuius ab exspectatione vel memoria cum plerumque penderent, vates eius aevi Sabaeos perpetuitate laudum odoratos ditissimosque celebrabant. Noster in his Eratosthenis ut solet instituit vestigia premere, siquidem felicis Arabiae, quod nonnullis placuit, non magis proximus versus designationem quam universae regionis expressit.

936. *ἀεί* D. *κηόεσσα* M. Ald. *ὕπει* M., unde poterat accentus certe refingi, quoniam *ὑπόδωδεν* non satis odorum magnificentiae conveniebat.

937. *θύον*, quod minus pulcre nomen commune *θύοις* excipit, et diversa quidem notione, sine dubio Romanum ad tus compositum est, neque arboris ab aliis descriptae significatio hunc in locum cadit; quamquam Sprengelius hist. rei herbariae T. I. p. 26. usum Homericum contulerit. *ἢ σμύρνης εὐώδεος ἢ καλάμοιο* praelatum oportuit, quo foedus vulgatorum *ἢ εὐόδμου κ.* hiatus devitaretur, auctoribus A. D. R. M. pr. Bodl. 3. Eton. cod. Pet. b. x. var. l. R. et H. Steph., et comprobatum doctorum consensu, Salmasii (in Sol. pag. 355. 739.), Wassii (ad Thuc. III, 111. tribus MSS. adhibitis), Brunckii, aliorum. Tenuit etiam Eustathius,

afferens *θύον εὐῶδες* ad Il. ξ. p. 975. pr. Calami autem odorati, quem in bonis insignibus Arabici soli Agatharchides, Artemidorus, Plutarchus alii rettulerunt, species ac praestantiae proprietas nondum est explorata; cinnamum vero Sabaeorum ex locorum quorundam indole credideris adumbrari. Sed dubitari potest, an vetustissimus eius rei auctor praeclaros de Syria calamos vel potius iuncos odoratos descripserit, de quibus vide Sprengel. comment. ad Theophr. hist. pl. Germanice conversam p. 356. sq. quosque liceat etiam in Plinii narratione XII, 48. agnoscere: nam qui calami singulari virtute sic dicti ferebantur, ad Indiam pertinuerunt. Conferas tamen annot. ad 1127. Ceterum adde dissipatam enarrationem Salmasii de homonym. hyl. iatr. 86. 87.

938. *ἐπαινομένου* G. ex alt. coll. Recte Hillius sensit limpidum innui tus idque aestivo sole decoctum. Huc facit inprimis Nicander Alex. 107. *Γεῤῥαίης λιβάνοιο χύσιν περιπηγέα θάμνοις*: sed naturam corporis istius concreti, quod lacrimarum instar de corticibus arborum manabat, nemo diligentius memoravit Arriano periplo mar. Erythr. p. 16. Minus tamen diligenter *λιβάνοιο* (quod pro *λιβανωτοῦ* dictum, v. Lobeck. ad Phryn. p. 187.) genere masculino, vel quod foret etiam deterius neutro prodiit: cf. Hemsterh. ad Arist. Plut. 703.

939. *κασίης* naturam Vossius tractavit ad Virg. Ge. II, 213. 466.; dubitatio tamen aliqua restat amovenda, num casia vere fuerit ab Arabum solo profecta, a quo Plinius XII, 41. eam abiudicavit, quamquam Theophrasto cum aliis Graecis renitente. Igitur Hillius cum aliis non absonam excogitavit rationem, quam licet ad plerasque mercatus Arabici laudes transferre, ut ex Indis in Arabiam, inde Romanorum in imperium veheretur. Id quod etiam verissime dictum iudicabunt, si qui cum Beckmanno ad Antigon. p. 85. casiam nihil a cinnamomo differre statuerint. *κύσατο* A. *τήνδε* loco *κείνην* ed. Antv.

940. *αὐτός* D. R. Bodl. 3. var. l. R. et H. Steph., quod multo magis verborum amplitudini credas esse consentaneum; sed accuratius si perpenderimus, minus illud satisfecerit, quod vana gravitate se venditat, quamquam *αὐτόν* parum ad sententiam ponderis confert. Sed potest tamen iners illud vocabulum tolerari, quod auctorum etiam locupletissimorum usus saepe leni cum significatione suscepit: licet editores minus religiosi id

ex ordine plerumque amandarint. Videas modo quid turbatum sit in Eurip. Hipp. 1189. Theocr. VII, 70. Plat. Euthyd. p. 272. C., cui codicum reddenda lectio Cratyl. p. 433. D., cum firmet eam Theaeteti p. 150. E. similis conformatio, perinde sollicitata; neque Lithicis v. 186. pristinum non est restituendum. *Διόνυσον* hic quoque perpauci libri dederunt, G. Pal. Schell. a. *Διόνυσσος* R. *εὔραφέος* cum A. b. Eust. Brunckius, ut solet, malebat: v. ad 353. Istam vero fabulam quo cognationis vinculo putemus cum Arabia contineri, haud adeo promptum est dispicere, etsi post tot eiusdemmodi commenta, quibus Dionysius Indicam Bacchi venerationem voluit exornare specie fucata, ne hac quidem regione laudatissima videtur abstinere potuisse. Habuit tamen Dionysius, in quem intueretur, Herodotum III, 8. qui maximis honoribus Bacchum et Uraniam tradit Arabes prosequi solere; eandemque famam Alexandri M. comites Arriano VII, 20. teste commendaverunt, qui deum *Δουσάρην* (v. intpp. Hesychii) ad easdem religiones pertraherent: de quo plura dedit Eckhel. P. I. V. III. p. 502. Nonnum quidem non miramur Arabiam cum Bacchi rebus gestis consociasse XL, 294. sqq.

941. *γεινομένῳ* praetuli cum B. G. Schell. a. Eust. var. l. R. et H. Steph. probantibus V. D. in Misc. Obss. X, 3. p. 424. et Brunckio, quod et divinos dei natales aliquanto praesentius effingere videbatur, et coniunctionem habet haud obscuram cum imperfecto *φύετο*, cum praesertim famam de *Διονύσῳ περικιονίῳ* (v. Eurip. Phoen. 655. ibique Schol.) aptissime liceat adhibere. Nam de ceteris nihil in hac crisi adiuvat reliqua odorum terraeque renovatae similitudo, quam in Apollinis ortu Theognis, in Proserpinae raptu carminis in Cererem auctor celebraverunt. Varietatis quidem nihil protulit Draco p. 98. *κηώεα* Schell. *εὐώδεα* h. Hymnus in Cer. 13. *κηώδει δ' ὀδμῇ*. Cf. Vossium p. 84. *φύεται* R. *γείνατο* G. M. S. Bodl. 4. cod. Pet. var. l. R. et H. Steph. Ald. *γίνετο* x. Nescio cur *γείνατο* Spohnius recepturus fuerit, quod secundum *γεινομένῳ* neque ad sonum nec notione potest gratum accidere. Sed vitii causam ostendimus ad 631. *πάντη* Pal. *πάντα* rariore hoc significatu, quo mera percipiuntur aromata, id quod Romanis perinde *omnia*, nobis *lauter*, maxime in poetarum litteris observatur, quas tetigit Elmsleius ad E. Bacch. 1129., eoque pertinent Aristophanea, *ἐν πᾶσι*

βολίτοις, ἐν πᾶσι λαγῴοις. Addas ex oratione soluta Herod. VIII, 36. Demosth. de Falsa Leg. p. 365. Xenoph. Cyrop. IV, 2, 22. in quo nihil oportuit mutatum. Cf. Nostri v. 241.

942. Similem praebet fictionem Virg. Ecl. IV, 43—45. cf. quae de India narrant Arrian. Exp. Alex. III, 28. Strab. XV. p. 695. Et de balsamis Arabum habet quae huc conferre liceat Pausan. IX, 28. Praeterea sententia verborum ambigua potest invitare, fluminum vires ut significari putemus, quorum potus ad gregum fecunditatem et colores valere veteres tradunt: v. Beckm. ad Arist. Ausc. mir. p. 358.

943. αὐτόματοι A. D. M. R. Bodl. 2. Schell. b. d. Ald. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. αὐτόμαται x. αὐτομάτως Bodl. 4. praeterea nescio ex quo libro αὐτομάτῳ enotaverim, quod legit Eust. Hic quamquam ad sensum nihil interest, αὐτομάτοιςne an αὐτόματοι locum obtineat, codicibus tamen obtemperare debemus (cum praesertim exemplum Nostri Callimachus accesserit h. Del. 261. χρυσῷ δὲ τροχόεσσα πανήμερος ἔῤῥεε λίμνη, et simili loco Apollonius I, 1143.), quandoquidem in altera scriptura tum vivos fontes atque perennes, dum recens nascuntur, manifestius deprehendas, tum formula ῥεῖν ὕδασι poetarum decet consuetudinem adiectivo destituta. Neque vero ὕδατι cum A. b. Eust. admitti placet, quae varietas supra v. 227. extitit, neque est de rarioribus. κατέῤῥεεν D.

944. Apposite Plinius XII, 42. Cinnamomum et casias fabulose narravit antiquitas princepsve Herodotus, avium nidis, et privatim phoenicis, in quo situ Liber pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti. Tangit ille Herodot. III, 111. cuius doctrinam prolixe tractavit ab aliis laudatus Beckmann. ad Antigon. 49. cf. Strabo XVI. p. 782.

945. φῦλα Schell. Eust. φέρουσαι D. G. R. Bodl. 2. Eton. var. l. R. et H. Steph. Paraphr., quod ex usu vitae quotidianae derivatum arbitror. ἀπειρεσίων A. b., quamvis abhorreat a splendore talis descriptionis, laudatorem tamen nanciscebatur Spohnium, refragante Brunckio, neque dubium quin illud ex feliciore provenerit aberratione.

946. Excitavit Draco p. 69. αὐτὸς μέν Bodl. 4. Sed mira hunc locum varietatis seges induit: primum ὁ νεβρῖδας μὲν ἐπωμαδίας A. M. (ap. Köhl.) R. Bodl. 1. 3.

Eton. cod. Pet. a. b. (is *νευρίδας*) var. l. R. et H. Steph. Proxime accedit *ὁ νεβρίδας μὲν ἐπωμαδίην* D. (ex alt. coll.) et *ὁ ν. ἐπωμαδίην* x. porro *ὁ' νεβρίδα μὲν ἐπωμαδίην* B. Vulgato artius adhaeret *ὁ μὲν νεβρίδας ἐπωμαδίας* D. (ex nostra coll.) M. (ex vulg. coll.) cod. Paris. ap. Boiss. ad Philostr. p. 481. (uterque tamen *νευρῖδας* vel *νευρίδας*) Schell. Ald. idem, omisso *μέν*, Pal. *νευρῖδα* etiam Draco. Constat igitur, quantum per silentium et negligentiam codices perlustrantium licuit, et *νεβρῖδας* et *ἐπωμαδίας* plerisque omnibus libris contineri, *κατωμαδίην* autem, quod Eustathio notum fuit, iis deberi, quos plurium numerus offenderet, eosque pariter pravum voculae *μέν* positum esse secutos. Igitur non dubitavi cum Spohnio germanam lectionem restituere, cui Brunckius hiulcam sui codicis scripturam antehabuit. *ἐτάννσε* A. b.

947. sq. *δ'* om. x. *θ'* D. Ac similiter in sequenti versu *δ'* om. D. G. R. d. x. z., quod post *πλεκτούς* reposuerunt D. M. d. Ald. var. l. R. Steph., unde licebat, quamquam vulgata praestabilior esse videtur, locum hoc modo refingi: — *καλὰς ἔστειψεν ἐθείρας ἀκροχάλιξ οἴνῳ, πλεκτοὺς δ' ἀνεσείσατο θύρσους.* Porro *ἀκραχάλιξ* corr. G., prima scriptione erasa; eam vero vocem in eadem versus sede quam coniiciebam Apollonius collocavit IV, 432. *ἐνεσείσατο* Schell. *ἀνεδύσατο* A. b. *ἀνεδήσατο* S. Bodl. 4. var. l. R. et H. Steph. Fallor aut poetae manum praestantissimi libri servarunt, qui quod *ἀνεδήσατο* tradunt, congruit ad amussim Euripidis dictioni Bacch. 176. *θύρσους ἀνάπτειν, καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν, στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.* Ubi *θύρσους ἀνάπτειν*, minus ab interpretibus perceptum, neque opera virorum eruditorum adhuc opinor plenius patefactum, sine dubio fascias spectat, quae monumentis vetustis exhibentur, quaeque Bacchas furoribus abreptas quasi thyrsis astringerent. Sed haec longe accuratiorem desiderant disquisitionem.

949. sq. *ἔχευσε* (ε *sscr.*) M. *τοὔνεκα* R. Schell. *νῦν* Pal. om. *εἰσέτι που* habet Apollonius IV, 1397. *κομόωσιν* de laeto proventu eleganter adhibitum annotavit Valck. ad Hipp. 210.

951. *χρυσῷ* satis habemus ex Strabone (XVI. p. 777.) illustrasse, cuius oratio in Arabico sinu describendo versata haec est: *ῥεῖ δὲ ποταμὸς δι' αὐτῶν ψῆγμα χρυσοῦ*

καταφέρων, οὐκ ἴσασι δ' αὐτὸ κατεργάζεσθαι· deinceps vero, *χρυσός τε ὀρυκτὸς γίνεται παρ' αὐτοῖς οὐ ψήγματος, ἀλλὰ βωλαρίων χρυσοῦ καθάρσεως οὐ πολλῆς δεομένων.* Praeterea Sabaeis ille Gerrhaeisque suppellectilem ascribit auri atque argenti plurimam; idemque Plinius memoriae prodidit VI, 28. Sed alium qui sequitur Strabonis locum p. 784. quo propriis Arabiae bonis aurum annumeratur, depravationis debet ipse sermo turbatus arguere. De recentioribus observatis nihil eiusmodi memini me comperire; nisi quod Niebuhrius Descr. Arab. p 141. Strabonis narrationem confirmat; nec quae de antiquitate homines docti (v. Heeren. *Ideen* I, 2. p. 100) prodiderunt omnino satisfaciunt. Unum igitur Diodorum habemus afferre, qui loco splendido III, 12—14. isthmi Arabici descripsit aurifodinas et metalla, quae leviter Strabo XVII. p. 815. significavit; ac simillimis verbis Agatharchides ap. Phot. p. 447. sq. *ποταμοὶ δὲ θυηλαῖς* eiusdem a Strabonis diligentia, qui praecipue Artemidorum consuluit, suam sibi petunt explicationem, maxime XVI. p. 402. Lips. *καὶ τὸ πέλαγος ταπεινὸν εἶναι . . . ποάζειν τε τὴν ἐπιφάνειαν διαφαινομένου τοῦ μνίου καὶ τοῦ φύκους, ὅπερ πλεονάζει κατὰ τὸν πόρον, ὅπου γε καὶ δένδρα φύεται καθ' ὕδατος παρὰ τοῖς ἐνταῦθα*: post pag. 418. *συνεχῶς δ' εἰσὶ ποτάμιαί τε πλείους, ἔχουσαι λίβανον παραπεφυκότα· — — καὶ ποταμία Ἀπόλλωνος καλουμένη, ἔχουσα πρὸς τῷ λιβάνῳ καὶ σμύρναν καὶ κιννάμωμον.* Simile quid videas Eratosth. p. 101. indicatum, et alia id genus plurima in Ukerti Geogr. II, 1. p. 166. sq. Apud Nostrum vero *ἑτέρωθι* mirifice iacet.

952. *χῶρον ἔχουσιν* Schell., grammatici credo commentum, sive ex v. 668. illatum, sive sponte repertum, quo compages verborum insolita leniretur. Cf. v. 1056.

953. *χρυσίοις* M. Vestes auro intextae si minus diserta cognoscuntur Artemidori narratione, certe significationem ille dedit in lautissimo divitiarum omnium splendore. Huc autem facit etiam Uranii, Arabicorum scriptoris, oratio ap. Steph. Byz. v. *Ἀβασηνοί· γεωργοῦσι δὲ καὶ πορφυρῆν ποίην εἰκέλην αἵματι Τυρίου κοχλίεω.* Cuius consilium superiora declarabunt ad 756.

954. *πρῶτον* D. R. Bodl. 4. Eton. Ald. *ὑπό* A. *γρ* G. Bodl. 4. Eton. b. var. l. R. et H. Steph. *ἐπί* D. G. M. R. Bodl. 1. 2. 3. Pal. Schell. a. x. Niceph. *ἐπὶ κλιτήν* (cum R. Bodl. III.) vel *κλυτύν* var. l. R. et H.

teph. Ac priori varietati Brunckius assentiebatur, al-
ri Spohnius. Neutra tamen, nisi quis auctor aut ta-
ılarum descriptio fefellit, verum attingit, siquidem Na-
ıtaei, princeps per Petraeam Arabiam populus, nimium
Libano disiuncti vagabantur, quos ne maritimam qui-
em Syriae civitatem ullam tenuisse constet. Sed com-
ercia gens fortissima exercebat inprimis mediterranea,
ius industriae debebatur, ut quas praeclarissimas copias
inventa Oriens iactaret ad Romanos Aegyptiosque ad-
herentur, unde et nominis etiam apud poetas quaedam
lebritas, et opulentia Nabataeorum a Nostro significata.

956. *Χαυλάσιοι* ascivimus ex D. M. R. Bodl. 1. 2. 3.
ton. b. (sex MSS. ap. Huds.) Paris. ap. Boiss. ad Phi-
str. p. 481. Avien. 1134. Prisc. 886. Niceph., a qui-
s leviter recedunt *Χανάσιοι* G. (*γρ χαλβάσιοι*, id quod
ceperunt Bodl. 4. Ald. var. l. R. et H. Steph.) et
αυλούσιοι Pal. Schell. x. Contra ad *Χαβλάσιοι* allu-
t *Χαλβούσιοι* S. Dubitationem utique potuit iniicere
ae perpetuo versatur *ῡ* et *β̄* commutatio; sed vocis
sceptatio cum esset ad unicum nominis indicium con-
rmanda, quod positum est in Eratosthenis apud Strab.
767. memoria *Χαυλοταίων*, apparuit sane non magis
angustias metri quam ad soni lenitatem sese poetam
mposuisse. Vocem quidem adhuc superstitem *Chaulan*
n ausim huc advocare. Nam eodem modo in vicinis
grensibus ille deflexit, quos Eratosthenes *Ἀγραίους*
caverat, secutis Steph. Byz. (quamquam is *Ἀγραεῖς*
Eratosthene laudavit) et Ptolemaeo, forsan etiam
inio VI, 32. apud quem mentione extant repetita
graei et Agrei. Istos autem appellant *Ἀδρέες* Bodl.
cod. Pet.

957. In nomine *Χατραμίς* eandem videtur rationem
ionysius instituisse, ampliorem ut formam numerisque
mnosam contraheret, quae variam inter fluctuationem
re *Χατραμωτῖτις* deprehenditur, neque recentissima
ce *Hadramaut* obscuratur. Uranio l. l. audiunt *Χα-
αμῶνται*, secus ac Steph. v. *Χατραμωτίτης* consigna-
t. At enim cum Prisciani dictio v. 887. *Chatramis
que Macae contra sunt Persidis aequor*, vestigia puta-
tur germanae scripturae referre, Bochartus Geogr. sacr.
, 20. p. 113. coniecit *Χατραμὶς ἐν Μάκει* vel *Μά-
ιις*, Salmasius paulo venustior ad Sol. p. 350. *Χατρα-
ὶς εἰς Κανήν*, quo molestum illud *ἐνναίει* tolleret, sed
hoc quidem frustra: v. ad 376. Foret certe concin-

nius, quod Hillius memorabat, *Χατραμὶς ἠδὲ Μάκαι.* Codices tamen nihil quicquam eorum importunae licentiae concesserunt, qui meris Romanorum interpretum additamentis, quorum levitatem saepius explorari licuit, ordinem temere student interpolare. Quamquam potuit multo maiore cum specie *Περσίδος ἅλμης* proponi, quod ipsum ex Avien. 1135. et Prisciano Holstenius, suspicatus ille ad Steph. p. 355. altius latere mendum, eruerat Brunckioque probavit. Verum ne hoc quidem indigemus remedio, nec potest illud fidem facere, quod *ἅλμη* vias corruptionis multiplices subiisse reperimus.

959. *Μιναῖοί* Schell., quae vulgarior est scriptio sed cum Nostro facit Diodorus II, 42. ubi vide Wesselingium. *σάββαι* M. *ἀγχείγνοι* R. *ἀγχίγνροι* a. cf. variet. v. 215. coll. Apollon. I, 1222. *Κλεταβηνοί* cum ab usu reliquorum scriptorum magnopere dissideat, tum ab Eratosthene recedit, cuius ad auctoritatem hic recensus est presse comparatus. Eius enim verba: *Μειναῖοι μὲν ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν μέρει· — ἐχόμενοι δὲ τούτων Σαβαῖοι· — τρίτοι δὲ Καττραβανεῖς*: neque ulla proditur varietas, nisi quantum ad duplex τ pertinet. Et similius Eratostheneo nomen Catabani Plinius, *Καττραβηνοί* Ptolemaeus consignavit, idemque suo more gentem eandem rursum apposuit, quam quidem conformatione magis deflexa *Κυθιβανίτας* ipsis Chatramonitis vicinos designavit. Neque aliam quandam significationem licuit indagare; quamquam si minus ob ista vestigia poetam habeas excusatum, metrica certe lex qualemcunque nominibus in fingendis audaciam debet mitigare, nec Salmasius audiendus, temere *Καταβηνοί* ad Solin. p. 353. 502. emendans. E codicibus vero nihil nisi *Κελταβηνοί* dederunt M. Pal. Potest tamen aliquis paulo subtilior, neque ille difficili ratione, totam causam ad fraudem maximarum litterarum *ΚΑΤΑΒΗΝΟΙ* traducere, sive poetae seu librariis eae fucum fecerunt. Ceterum Hillius sedes istarum nationum animadversione prolixa dispertiri curavit, ut tamen iuxta cum antiquis nihil profecerit.

960. *τόσσα γάρ* D. R. *Ἀῤῥαβίην* libri.

962. *ἀντιπέραιαν* (dissolute Schell. *ἀντίπερ' αἶαν*) iusto, sed insolentiore debuit accentu proferri, quem cum tueatur *μεσόγαια* sive *μεσόγεια*, tum in ipsa voce *ἀντιπέραιαν*, quam ille minus diligenter cum substantivo coniunxit, certus accessit usus Apollonii IV, 521

ıi *ἰσοκέραιαν* sic scribendum in Orph. Argon. 699. diungimus. Miror tamen non aliud huius generis xemplum suppetere, quod accurate queat conferri, praeer voces perpaucas in *ειᾰ* terminatas, velut *τέλει'* Aesch. ept. Th. 680., quas Hermannus attigit de dial. Pind. X.; quare licebit etiam dissimilius comparare *λάθρᾰ* Hom. H. Cer. 241. sive *λάθρ'* Eurip. Helen. 838. raeterea quod *ῑᾰ* putabatur passim ultima correpta po-, pleraque eiusdemmodi Meinek. ad Menandr. p. 169. . redarguit, cuius etsi iudicium probamus, in quibusım tamen facimus discessionem, ut Ath. II. p. 36. B. avem illam laciniam, *ἡ δὲ Πυθία εἴρηκέ τισι Διόνυν ὑγιάτην καλεῖν*, ab oratione Mnesithei tanquam pestrem narrationem abiudicamus. *ὑπὸ ῥιπήν* Brunius ad plurimorum locorum normam restitui iussit, am coniecturam Passovius recepit. Dictum de ea rane in v. 674. Hic quidem, cum formulae sensus omericum usum excesserit, neque satis possit exputaciterior poeta quid sibi licere voluerit, librorum conıntiam placuit pensi habere. Nam cod. x. lectio *τοῖς* . *ποτὶ ῥιπήν* ex interpolatione provenit.

963. *ὀρεσκόων* M. Ald. cui formae suum locum ali- Brunckius vindicavit ad Eur. Hippol. 1281. *περιφαίται* Bodl. 1. *Ἐρεμβῶν* mirere, cum debuerit Troglodyvocare, quo Homericos istos tenebriones discerneret, os in v. 180. tractavimus. Amplissima de iis narraextat Artemidori ap. Strab. XVI. p. 775. sq. et gatharchidis de rubro mari p. 45. sqq., quam aliunde annertus exornavit X, 1. p. 33. sqq.

964. *ἐμπέτραισι* b. v. ad 837. *πέτροισι* Pal. *κατωχεσιν* Pal. *καταῤῥώγεσσιν* Bodl. 4. z. (*γρ κατωρυχέεσν*) var. l. R. et H. Steph. Eust., quae diversitas an erratio parum est fructuosa, neque his speluncarum bitationibus convenit; ex quo ne Sophoclis quidem cum Philoct. 937. adhibere placet. Ceterum vulgatam cem ad *κατωρυχής* referri, cuius usum Homerus praeat, satis indicavit Lob. ad Phryn. p. 231.

966. *εἴδεϊ* vel *εἴδει* Eton. b. d. m. Ald. *θαλπ̄ενοισι* l., cuius scriba inter versus posuit *θαλπομένων*. *θαλμένουσι* vitium ed. Huds.

967. *αὔτως* praetuli cum librorum etiam parte. *δ'* n. R. Schell. *οἶαπερ* G. Vide in ista confusione anot. ad 151. 258.

968. *οὐχ ὡς* ac saepius obvium *οὐχ ὥσπερ* in signi-

ficatione partis oppositae legitimam esse formulam Heindorf. ad Gorg. p. 259. atque ad Protag. p. 574. annotavit. Sed multo latius haec ratio patet. *ἁβροβίων Ἀράβων*, quos Virgilius Ge. I, 57. molles Sabaeos vocavit, aliique quos recenset Broukhus. ad Tibull. II, 2, 4. Intelligitur autem hoc et affinibus aliis vocabulis, ut *ἁβροδίαιτος*, quae condicionem Asiaticorum maxime populorum innuant, fractum artibus ac deliciis umbratilis vitae institutum. Quo pertinet illud Claudiani de laud. Stilich. I, 156. *hic mitra velatus Arabs. Ἀῤῥάβων* G. R. Pal. Schell. b.

969. *μοῖραν ἴσην* D. contra *ἅπασι μοίραν* Pal. *ἐν* Bodl. 3. 4. Eust. edd. Antv. Matth., hoc quidem sine fructu, nam dubitatio tantum in *ἐθήκατο* cadit insolenter media voce pronunciatum. Quamquam similia quaedam auctores sibi indulserunt, ut *τίθεσθαι* de legumlatore dictum (v. Ast. ad Pl. Legg. p. 31.), ut *θέτο τιμήν* Phlegontis p. 144.

971. *τῆς ἑτέρης Συρίης* noli accuratis limitibus quos Hillius a Palmyrena profectus ad Pontum usque constituit, distinguere, quoniam verborum series non alios quam Cappadoces sive Leucosyros debet innuere. Istorum Syriacas origines admodum leviter Wesselingius attigit in Herod. I, 72, quamquam in tanta rerum Asiaticarum obscuritate libens eum excuso; cum ipsius Strabonis eruditionem quas Cappadoces vel migrationum vicissitudines vel societates instituerint, earum notitia contra quam Ephoro videbatur, prorsus latuerit (v. XIV p. 678. sqq.). Idem vero ubi latius sedibus ac lingui discretos populos ad commune nomen revocat, libro XIII Syros omnino praeteriit, nec potuit XVI. p. 737. praeter nota quicquam reconditae cognitionis impertire, Syrorum videlicet appellationem ab Euxino credi ad Babyloniam pertinuisse, quandoquidem utrique Cappadoces tanquam extarent Syri fusco colore, Leucosyri sempe essent vocati. Igitur illa quam Dionysius narrat alter Syria potius ex elocutionis modo liberiore, quam geographorum nescio qua descriptione metienda est. *Συρίας* D.

972. *μέχρι* corr. M. R. Pal. Schell. Ald. a., qua grammaticorum interpolatio (cf. ad 118.) aliam peperit *μέχρι πολυκλύστοιο* G. var. l. R. et H. Steph., fortasse a v. 86. ductam.

973. *μέσης* R. Schell. b. Vind. *μέσσην* marg. D

Apparet vero propriam indicari Cappadociam, quae quam variis partibus et fructuum uberrimam copiam ac digni-atem et fugitivam equorum speciem ostentabat, ea no-bilissimum nomen obtinuit.

975. Versus sententiam supra propositam habemus r. 772. sqq. *Ἀσύριοι* G. *περί* R. Schell.

976. *τοῖς δὲ . . . ἀπαιπαλοέντων* a. (vulgato m. orr. ascripto)

977. *φαίνεται τ' ἀπ.* Ald. *Εὐφράταο* Pal.

978. *ὅς δ' ἤτοι* hic quoque ad eam observationem st repositum, quam annot. ad v. 222. tractavimus. Cursus autem Euphratis variosque ab origine flexus No-ter satis habuit strictim delibasse; debebat enim, qui rimordia fluminis significanda sumpsisset, eum rivum nemorare, qui cum primum in occasum vergat, dein-eps ad meridiem conversus alveo pleno magnificoque rolabitur; nam alteram Euphratis partem, quam com-ertam habemus in ortum sese dirigere, veteres aut gnoraverunt aut obscurius perceperunt; quae quidem ost aliorum curas Rennellus diligenter enodavit, quo Litterus est usus II. p. 758.

979. *ἀγκῶνα* R. Schell. *ἀν' ἀγκῶνας* G. *ἑλίσσων* Pal.

980. *μέσην διὰ* B. ex interpretatione D.

981. *ἐς* Ald. *ἅλμην* Pal. Quod Dionysius ab ortu er Babylonem delatum (et Babylonis quidem monu-nenta hodieque sunt ad ipsum Euphratis orientale latus eperta) fluvium prodit in sinum Persicum decurrere, onspicua sane distinctisque verbis est expressa senten-ia, cum plerique omnes auctores per arenas eum eva-escere ac fortasse subterraneo flumine sui dissimilem t exili modo sibi persuaserint ad mare penetrare. Quamquam videmus Mannertum V, 2. p. 352. sq. im-ense demonstratum ivisse, cursus Euphratis integros et d exitum perennes omnibus illis locis, etsi cum aliqua ubitatione, agnosci, neque tot aetatibus de eo famae iversitatem viguisse. Nimirum causam ille egit cum Arriano Plinioque, qui parum sibi constant, nec scripto-um illorum mentem et consilium, quatenus ii fluminis ingulos flexus fuerint asseculi nominisque perpetuita-em admiserint, voluit explorare. Nearchus quidem apud Strab. XV. p. 729. vereor ut possit alterutram in par-em pertrahi. Nimirum vis turbarum videtur ad fossas et rivulos ab Euphrate deductos recidere, cuius cum impetum frangerent copiosissimum et ostia stagnis im-

pedita tenuiorem in speciem ac vadosam navigationem (v. *Ste-Croix examen critique* p. 484. sq. 857.) redigerent, omnis illa de Euphratis languore subitaque labe narratio debuit ab eorum limitibus et abundantia pendere: ut is varios etiam alveos crederetur permutasse. Cuius tamen suspicionis non satis firmum arbitror ea quae Ritterus II. p. 135. sq. collegit fundamentum praestare. Quae cum ita se habeant, qualemcunque Nostri sententiam ex hac verborum ieiunitate non ausim eruere, neque Hillius potest probari, qui Tigridis cum Euphrate congressum ad huius unius ostia putaverit referri.

982. *τεριδόνος* D. Teredonem, aliquando florentissimum emporium, mirum quam pauci scriptores post Nearchum, qui Diridotin appellavit, ad posteritatem commendaverunt: unde factum est, ut neque ruinae civitatis usquam significentur, nec Teredonis mentio nisi levis et exigui ponderis extet in geographorum commentariis.

983. *τόνδε* denuo correctum est. *μετά*, quod ad progressum magis institutionis quam rationem accuratam apte dicitur, Tigridem innuit secundum Euphratem decurrere, alter alterum ut propemodum consequatur. *ἐς* G. *ποταμός* G. M. R. S. Bodl. 2. Schell. d. Ald. cf. ad 282. *πάντων* M.

984. *Τίγρης* A. B. R. Schell. Pal. b. cf. ad 988. Haesit in hac scriptione Wessel. ad Herod. I, 189. V, 52., quam Arrianus constanter expressit, in Strabone tamen saepe pristino loco demoverunt. Attulit eam formam, sed leviter, Choeroboscus in Bekk. Anecd. p. 1423. Cui facile possit accommodari, quod *εὐρείτης* A. M. b. x. praebent, neque aliud volebat *ἐύρείτης* B. D., unde longius recedit *εὐφρήτῃ* R. Schell. Ac nisi *Τίγρης* parum esset munitum, et altera diversitas scribendi frequenter recurreret (v. ad 353.), nonnemini *εὐρείτης* placeret, cum praesertim id ipsum in Eurip. Troad. 809. satis habeat praesidii. *φορέει* auctoritate fultum A. B. D. G. M. S. Bodl. 4. b. x. var. l. R. et H. Steph., Spohnio praeeunte, recepi, quoniam usus grammaticorum, qui *φέρειν* voluerunt esse alterius interpretamentum, velut Hesychius explicat *φόρεσθαι* (l. *φορέεσθαι*), *φέρεσθαι*, formulam rariorem commendabat. At quod *ἐγγὺς ὁδεύων* Bodl. 4. et var. l. R. et H. Steph. tenent, grammaticis debetur aut librariis, quorum oculos v. 982.

praestrinxerat, ut etiam sequentem in versum idem inveherent.

985. *ἐών* M. R. Pal. Schell. a. b. x. var. l. R. Steph. cf. ad 525. *ὅσσον* G. *ὁδεύων* Bodl. 4. var. l. R. et H. Steph. *ἀνύσας* b., nisi forte id ad continuum versum pertinuit. Similem intervalli longissimi distinctionem, quo Tigris ab Euphrate distineretur, adhuc requiro, neque adeo certum computationis firmamentum praebet istud septenorum dierum iter. Sed Nostrum non est credibile modum eum excessisse, quem Herodotus pediti vigentis aevi constituit vel ducentis vel centum et quinquaginta stadiis conclusum, IV, 101. V, 53.: nam de cursibus navigiorum diurnis inter plerosque auctores convenit aliquatenus: cf. Tzschuck. ad Mel. Vol. III. P. II. p. 646. et Ukerti commentat. ad v. 287. laudatam p. 8. sqq. sive Geogr. I, 2. p. 56. sqq. Significationem vero utriusque itineris adumbravit Theopompus ap. Strab. VII. p. 317. cf. X. p. 475. Atqui cum maximum utriusque fluminis discidium recentior aetas quadraginta milliaribus Germanicis dimetiatur, ratio fere huic praecepto constat, ut ducenta cum stadiorum cumulo singulos in dies contribuantur. Quod si Eratosthenis mensuram adhibeas a Strabone servatam XVI. p. 746. et a Curtio V, 1. paene repetitam, qui quod plurimum distantiae montibus interiectis continetur, a Thapsaco progressus bis mille quadringenta docuit efficere, nimium existit discrimen, ut et geographorum princeps et Dionysius, si quidem accurate sententiam expressit, diversas esse rationes videantur secuti.

987. *μέσα* Pal. b. *μέσσῳ* G. v. ad 636.

988. *Θωνίτης . . . Τίγρης* b. *Θωνίτις* quod nonnulli codices exaraverunt, versui fulciendo dabatur, cui praesentius auxilium attulit inventum Passovii *τῆς*: mirum tamen ni proprio nomini, quod in potentissima caesura collocatum est, iustam veniam concedimus; praesertim cum Apollonius adsit frustra tentatus IV, 1229. *ἤδη Κουρῆτιν ἔλιπον χθόνα*, coll. II, 938. *Λητωΐς*. Lacus autem appellatio, quam poetae libri non attrectant, aliis in locis, fortasse librariorum aberratione, vehementer fluctuavit, maxime inter *Θωνῖτις* et *Θωσπῖτις* ac similia: v. Lips. editor Strab. l. l. et ad l. XI. p. 584. Ipsam rem diligentissime Strabo (cf. VI. p. 275.) consignavit, per mediam paludem Tigridem ferri, ea quidem vehementia, ut salsis illius aquis et inertibus dul-

cedinem admisceat pisciumque copiam, quantumvis proprii cursus retinens; deinde per interiorem paludem in voraginem cum turbulentissimo fragore delabi, longoque demum intervallo ad Gordyaeam prorumpere. Quos fluvii cursus, a Seneca passim commemoratos, Nero Caesar celebravit non sine dictionis acumine apud Schol. Lucani III, 261.:

Quique pererratam subductus Persida Tigris
deserit, et longo terrarum tractus hiatu
reddit quaesitas iam non quaerentibus undas.

Ista cum oratione ampla Plinius VI, 31. etiam exornaverit, inopinatum illud accidit, quod recentiorum peregrinatorum nemo tantam evanescentis fluvii proprietatem potuit indagare; quamquam veterum fidem praecipue lacus natura confirmat, quem tradunt admodum esse nitrosum neque potibus idoneum, ut luculenter ea cum fluminis subita secessione conveniat. Patet igitur illud *κατὰ μέσσα* non medium fluvii cursum, sed ipsam paludem significare, qua Tigris influebat medius. At quoniam a tali sensu Dionysii sermo, nisi rudem eius infantiam malumus incusare, nimium abhorret, ea quam in v. 18. tractavimus potestate hoc quoque loco formula percipienda videtur, ut Thonitis in fluvii conspectu posita, cum montibus est delapsus, tanquam moles aquarum impetum recipiat. Praeterea multa pro more Salmas. ad Sol. p. 490. molitus est, quo *μυχά* de lacus extrema parte dictum interpretaretur, in quo supra doctrinam veterum eum sapuisse arbitramur. Ceterum nemo recentiore aetate fluvii cursum copiosius tradidit Danvillio (*L'Euphrate et le Tigre. Paris* 1779.); sed pariter ille ac Rennellus difficillima capita reliquit aliis enodanda. *Τίγρης* R. Pal. Schell.

989. *πολλός* Eton. *ἔνερθεν* Pal. *ἐξ αὐτῆς* (vel coniunctim) R. (*γρ ἐξαῦτις*) Pal. Schell. *ἀνίσχων*, quo Salmasius est usus, probante Brunckio, suppeditaverunt A. b., quod ut narrationis veritati minus convenit, ita levius tantum a vulgato deflexisse videtur, cum *ἀνισχών* x. dederit. Accedit ut *ἀνίσχω* poeticus sermo certis quibusdam formulis asciverit, puta *ἥλιος ἀνίσχων* et quae propius eandem lucis notionem attingunt.

992. *Τίγριδος* A. D. b. *Εὐφράτου* M. *ὅση* Pal.

993. Spohnius ad Niceph. p. 24.: „*τήνδε* non est mutandum, nihil enim novi accedit, quod cum a priore alienum sit, quodammodo ei opponatur, sed refertur ad

v. ὅσσῃ." Quibus ostendit ille non satis se naturam pronominis ὅδε assecutum esse, quae cum ad sensilem ac praesentem vitae demonstrationem pertineat, principem apodosis locum nequit in aequabilitate membrorum oppositorum sibi vindicare. Sed hanc quaestionem accuratius disseruerunt interpretes Soph. Philoct. 87. quorum Hermanni maxime ratio verum accessit. Igitur τὴν δέ fuit emendandum. μέσην G. R. b. x. ἐννέπουσιν (—σι) R. Pal. Schell.

994. κείνην Pal. νομάς A. B. M. S. b. Ald. var. l. R. Steph. item v. 999. νομάς A. b. ὠνόσσαιτο Schell. ὠνόσαιτο R. ὀνόσαιτο βούτας A. b. ὀνόσαιτο βωνίτης S. ὀνόσσαιτο βωνίτης B. ὀνόσαιτο βοώτης var. l. R. Steph. ὀνόσατο βοώτης D. et ὀνόσαιτο e x. affertur, βοώτης ex M. Inde amplior provenit correctio ὀνόσαιτό κε βούτης Bodl. 2. 3. var. l. R. Steph., eaque Brunckio praestabilior visa. Henricus vero Stephanus nihil nisi varietatis signum apposuit. Equidem istum diversitatis cumulum ab indicativi et optativi permutatione facillima fluxisse crediderim, quae cum in libros pervenisset, necessario facientia quaedam ad damnum metri resarciendum vario modo et exigua quidem cum auctoritate coepta sunt inculcari. Neque haec prolixam ab exemplis illustrationem desiderant, cum vel v. 997. suppeditet. Id duntaxat addiderim, Homericum πολύῤῥηνες πολυβῶται apud Herodianum π. μον. λέξ. p. 15. sic extare, π. πολυβοῶται. Ingenium vero Mesopotamiae laudibus Strabo exornavit XVI. p. 747.

995. οὐχ (δ') b. ὥςτις Schell. κερώνυχα insolens vocabulum, sed simplici tamen instructum potestate Pana capripedem innuit, id quod probabiliter Aristophaneum Ran. 230. Πὰν κεροβάτας declarat, quamquam nuper reconditior est interpretatio prolata. Neque enim deformis illa Satyrorum Silenorumque species, quam recentior demum aetas curiosius excoluit, cum Pane debet communicari, quem capricorni praesertim effigies (cf. Voss. Epp. Myth. II. p. 227.) solebat repraesentare. Vid. Hemsterh. ad Lucian. D. D. XXII.

996. ἐφ' ἕσπεται R. ἐφέπεται G. Hanc vitae pastoriciae speciem Apollonius exornat splendide I, 575. sqq. Nicand. Ther. 50. τόθι Θρήϊκες ἀμορβοὶ κρειοφάγοι μήλοισιν ἀεργηλοῖσιν ἕπονται.

997. φυτουργός b. ἀθερίσατο D. R. Schell. Ald.

ἀθερίσαιτο A. ἐθερίσσατο z. ἀνθερίσατο Pal. ἀθερίσαιτο b. καρπόν A. D. b. Brunckium interpretationis consuetae molestia, quae silvam fructuum multiplicem e Graecis eruere conaretur, tantum offendit, ut non multum afuerit a coniectura: ὕλης παντοίης . . . καρπόν. Quam correctionem nemo non videt pari laborare difficultate. Sed qui singularem Graeci sermonis libertatem mediocriter perspexerit, non dubitabit φυτοεργὸς καρπῶν connectere, ea quidem dictionis ubertate, quae legitimum in usum paulatim est ascita, ut παιδαγωγὸς τῶν παίδων apud Herod. VIII, 75. et audacius illud ἱπποκόμος τῶν καμήλων. Copiosissime hoc abundantis orationis genus exposuit Valckenarius ad Herod. III, 80. VI, 129. et ad Lucae c. 14, 28., neque prorsus id antiquos praeteriit: v. Apollonius de Synt. III, 23. et Seneca de Benef. V, 13.

998. τοίη ἐπὶ κείνης cum ubique sine levi diversitatis indicio vulgatum esset, quamquam non potuit ἐπί commodum in sensum explicari, primus extitit Hermannus ad Orph. p. 711. qui productionem non legitimam iuberet emendatione tolli, parum illa quidem probabili, τοίη τοι κείνης, cui frustra petiit a Paraphraste auxilium. Sed in promptu fuit reponere ἐπεί, quam viam multo simplicissimam H. Stephanus et Palmerius instituerant, comprobatam Brunckio, Spohnio ad Niceph. p. 26. Passovioque, diserte vero expressam A. a. z. et Paraphrasi; quo alludit ἐπ' ἐκείνης in B. D. b. repertum; longius est grassata recentior manus in m. ἐπεὶ τοίη δὴ κείνης. Nolo multus esse in documentis facillimae permutationis cumulandis, cum praesertim frequens poetarum usus τοῖος ubi praestantiam quandam et insignem copiam commonstrat cum particulis ratiocinativis voluerit esse coniunctum: vide Blomfield. ad Callim. h. Dian. 146. et Ern. ad h. Del. 27. cuius observationem recte Heynius transtulit ad Virg. A. V, 404., cum Bentleius eundem usum Terentio Ad. IV, 4, 6. restituisset. κείνοις R. d. Deinde post κείνης interpolatio nonnullos libros incessit, cum αἴας subiunxerint d. Ald.; αἴης inter versus M. V. ad 934. ἄροσις quod de arvo supra dictum est v. 418. Noster deprompsit ab Apollon. I, 826. 868. ἐν μὲν νομὸν ἀέξειν R.

999. sq. εὐανθέους M. ὁμοίαν b. Unus ex antiquis Dionysius populorum speciem Mesopotamiae decoramque dignitatem videtur attendisse.

1001. τῆς πρὸς μὲν βορέην denuo Brunckius: vid. ad 474. Cui consensus librorum a quibus minuta quaestio pendet accessit v. 1018. λιπαρὰν b. παρὴν D.

1002. seq. inverterunt R. Pal. Schell. adde a. (appositis in marg. β. α.) De Matienis admodum exilis ad nos memoria manavit, neque licet aliud colligi, nisi sedes eos in ipsis Armeniae Mediaeque confiniis obtinuisse. Quos qui princeps cognovit Herodotus V, 49. Armeniis gregum opulentiam ascripsit; eosque venandi studiosissimos fuisse in ferarum affluentia narrat Aelianus N. A. XVII, 31.

1003. Εὐφρῆτα D. Εὐφρητέαο (ω) b.

1004. ἄρεως G. Laudatio divitiarum nescias an cum Matienis sit participanda, quos isto nomine non adeo reperiamus insignes fuisse; nam Armeniorum quidem opes quominus in dubitationem adducantur, ipsa Xenophontis auctoritas intercedit.

1005. ἱερά G. Pal. πάσης R. pr.

1006. Attigit Tzetz. exeg. Il. p. 141. Muri Babylonis ad quantum ambitum ex latere cocto et bitumine fuerint exstructi, laudibus amplissimis auctores enarraverunt: inter quos maxime consulendi Herod. I, 179. Philo de septem orbis spectt. c. 5. et Theocritus XVII, 100. ubi vid. intpp. τείχεσσιν R. Schell. τεύχεσσιν G. ἀῤῥαγέεσι b. ἀῤῥαγέσι x.

1007. ἀκροπόλιι b. ἀκροπόλει Ald. μέσῃ δόμον Schell. δόμον referre nolim ad templum, angustius illud quam quo posset splendor aedificii totus intelligi, sed innuere poeta debet immanem turrium compagem, quae fanum Beli complecteretur, cuius luculentam Herodotus dedit explicationem I, 181. Atque ex eruditis aevi recentioris cum alii plurimi sane diligentem operam Beli religionibus aedique impenderint, tum inprimis commentatores veteris foederis et Perizonius originibus Babylonicis, quos alii consulent. Nondum tamen repperi, qui Semiramidem incomparabilis templi conditorem edissereret, praeter Diodorum II, 9. Ceterum Beli delubrum ad Syriae reges usque Seleucidas perdurasse Strabonis quodam indicio conficitur XVI. p. 744. adde quod Pausan. I, 16. extr. VIII, 33. suo tempore tradit id reliquum fuisse.

1009. πεδίον D. Campestrem Babylonis regionem, quam Chaldaeorum sublimi contemplationi materiem

constat suppeditasse, tetigit Herod. I, 178. *ἔνθα τοι* Pal. Schell. a. Modo *ἰδ'* Vind. 1.

1010. *ἀκροτόμοι* S. Bodl. 2. Mirificum vero commentum Hillius effudit, quasi palmae significarentur in hortis pensilibus consitae, quo scilicet arboribus maior succresceret dignitas. Babyloniorum autem palmas ante Strab. XVI. p. 739. 742. 763. et Diodorum (cuius de ea re locus extat insignis II, 53.) Herodotus enarravit I, 193. ubi plura Wessel. *ἐπειρεφέες* b. *πεφύασσι* R. Ald. *πεφύασι* M. *πεφυάασσι* D. *τελέθουσι* A. b., quod vidit Brunckius esse ex *θαλέθουσι* depravatum, neque ab ea lectione multum abhorruit. Sed istam varietatem utrum a comparatione similis cuiusdam dictionis an ab librariorum lusu (cf. ad 941.) repetamus perinde est.

1011. *καὶ μὴν* Vind. 1. *νῦν μὴν* Bodl. 3. V. ad 91. *χαριέστατον* b. x.

1012. sq. Singularis haec est poetae doctrina, in lapidum deliciis versatissimi: non enim alibi neque Babylonii berylli extat memoria, neque proditum videtur eam gemmam cum ophite confusam inveniri; quamquam huic quidem parti aliquantum probabilitatis inde accedit, quod Plinius Hillio adhibitus de sarda observavit: *laudatissima circa Babyloniam, cum lapicidinae quaedam aperirentur, haerens in saxo, cordis modo.* At lucis aliquantum praebet disertissimum testimonium Schol. MS. Clem. Alex. Paedag. II, 12. ap. Bastium Epist. Crit. p. 134.: *ἐκψήγματα γῆς πάντες οἱ λίθοι οἱ τίμιοι· οἵ τε γὰρ λυχνῖται τοιοῦτοι καὶ οἱ ἄνθρακες καὶ οἱ ἀμέθυσοι, πρὸς τούτοις καὶ οἱ βήρυλλοί τε καὶ σμάραγδοι καὶ ὑάκινθοι καὶ πάντες σχεδόν. οἵ γε μὴν τόπαζοι, εἴ τι χρὴ πείθεσθαι Ἀγαθαρχίδῃ τῷ τὰ περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς ἱστορήσαντι θαλάσσης, μέσον ἀνευρίσκονται τῶν παραλίων ταύτῃ πετρῶν.* Contra nullum praebet commodum ea narratio, quam de ophite Lithicorum auctor v. 336. sqq. instituit; sed si quidem coniecturam licet periclitari, quem ille barbarum lapidem, Baccho dilectum, ad oram Euphratis reperiri docet (v. 257. sqq.), eum Babyloniae vindicaverim. Mirari tamen subit, quod uterque Romanus interpres loci quoddam indicium his subesse sibi persuasit. Ceterum arbitror istam gemmarum feracitatem etiam scriptores rerum geographicarum ac peregrinatores fugisse, qui quidem aetate novissima Babyloniam perlustraverunt; nisi forte onyches aliosque

lapides figuris vel litteris insculptos, quos per eam regionem effossos amuletorum vices constitit explevisse (cf. Ritter. II. p. 146. et Heeren. *Ideen* I, 2. p. 209.), in partem huius disputationis pertrahemus. Interim in Herodoti auctoritate (I, 195.) acquiescimus, qui communem annulorum usum, signis multifariam incisis, inter Babylonios viguisse commemoravit. *παρά* Bodl. 3. V. seq. laudavit Draco p. 98. *προβολῇσι* R. Schell. *ὀφηίτιδος* Schell. *ὀφιή$^{\omega}$τιδος* A. b.

1014. *ὑπὲρ πνοιήν* D. ac Prisc. 938. frustra lacessitus. *βορέαο* a pinguiore ratione fluxit, quae plerasque gentes in proxima Babyloniae vicinitate sitas communi quadam significatione complecteretur: nam Cissii dubites ortum an austrum spectent.

1015. *Κισσοί*, cum Cossos ed. Ven. Avieni 1209. expressisset, Hillius posthabendum iudicavit: Cossaeos nimirum in ipsis Susianae Mediaeque confiniis habitasse: coniecit tamen ille, quos antiquissimi Graeci Cissos sive Cissios, eos citeriores plerumque Cossos sive Cossaeos appellasse. Verum haec omni sunt fundamento destituta, neque Cossaeos repertus est qui *Κόσσους* vocaret; sed *Κισσοί*, conformatum illud quidem novicia lege, facile tamen ad *Κίσσιοι* referendum, cum etiam *Σύροι* et *Σύριοι* permisceantur, in una tenoris ratione refingi debuit. *μεσάβαι* b. Messabatas Ptolemaeus quoque cognovit in Perside consedisse, quos neque Mannertus V, 2. p. 488. diversos fuisse persuasit, neque ad eos fines, id quod Hillius sensit, latrocinando processisse credibile; sed Geographus ad arbitrium ut solebat obscuri populi sedes disposuit. At Strabo Massabaticen memoravit XVI. p. 744. sq., Plinius Mesobatenen, cui ne cupidius accedamus cavet Aeschyleum illud *Ἀγδαβάται*. *τὲ* prius om. Ald. *λαυλωνῖται* x. Chalonitae, qui Zagro monte perhibentur a Media fuisse disterminati, ignorabiles sunt omnino, siquidem absque Casauboni esset coniectura Strabo XVI. pr. etiam ignoraret.

1016. *πεδίων* G., adiecto *ὀρέων*. *ὁδεύσεις* D. R. Vind. 1. Armeniae montes cum Hillius animadvertisset a propria nominis vi recedere, Dionysium opinabatur eos saltus significasse, qui porrigerentur intra fines Armeniae. Hoc vero commentum quam sit inficetum, neque conveniat perspicuo verborum ordini, non attinet demonstrare; nec fidem invenerit, terminos Armeniae

quantumvis incertissimos ad Babyloniae viciniam potuisse pertinere. Sed poeta cum Mediae convalles amoenissimas tradat consecuturum, si quis Armeniorum montes post se reliquerit, Zagri iuga debet innuere, quae tractu late diffuso Mesopotamiam Armeniamque et Mediam invicem distinebant. Quod eo minus licet addubitari, quod Zagrus tum iis erat subeundus, qui Mediam peterent, tum Niphatem qui proprius Armeniorum mons ducebatur manifesto continuabat.

1017. Omittunt *τά* Ald., *τὰ Μηδικά* Schell., *τά* et *τέμπεα* b.

1018. Hic quidem Brunckii translatis vocabulis certior est emendatio, *τῶν πρὸς μὲν βορέην* auctoritate A. D. G. R. Pal. a. b. Vind. 1. *τῶν* [*μὲν*] *πρὸς μὲν βορ.* *ἐριθηλέαν γῆν* Ald., prius Pal. *ἐριθαλέα* D. R. Vind. 1. Miror Seidleri sententiam in Eur. Troad. 221. *εὐθαλής* cum similibus media producta concedentis, cum exempla talis licentiae omnia (ut Aristoph. Av. 1062.) ad chorica systemata pertineant. Meliora Herm. ad Orph. Argon. 751.

1019. *Γῆροι* [*γηλοι*] G. a. *γηροί* corr. M. Bodl. 1. 3. Pal. quinque MSS. Huds. Ald. var. l. R. et H. Steph. *γῆροι γρ* R. *γηρλοί* cod. Pet. Gerrhi vulg. Avien. 1215. *γηνοι* [*ρ*] d. Porro *γῆροι Μάρδοι* Schell., ac prius *τὲ* om. b., punctis notavit R. Vetusti nominis indicia servavit recentior vox *Gkylan*, de qua v. *Wahl Vorder- und Mittelasien* p. 539. Varietas fortasse haud temere suborta; sed ex Theophane, Pompeii comite, Strabo XI. p. 503. extr. (cf. 508. 510.) inter Amazones et Albanos prodidit habitasse *Γήλας καὶ Λήγας Σκύθας*, contra quam apud Plutarchum Pomp. 35. *Γέλαι καὶ Λῆγες* extant, qui *Γέλοι* Ptolemaeo, Gelae sunt Plinio, qui negat a Cadusiis fuisse diversos. Quare cum Strabonis sequenda sit narratio, Gelas perinde ac Mardos (v. ad 732.) in Albanorum felicissimam regionem apparet partim migrasse; neque viri docti (*Silvestre de Sacy sur diverses antiq. de la Perse* p. 51.) iudicium opus adoptare, qui Plinii verba locum in alienum putabat irrepsisse. Quo pertinet Holstenii quoque sententia in superiorem versum prolata: „*ἐριθηλέα* nescio an ad solos Gelos sit referendum; de Mardis enim contrarium testatur Suidas: *Μάρδοι, ἔθνος πολυάνθρωπον, τραχεῖαν γῆν ἐποικοῦντες*

καὶ μόλις ἀφ' ὧν γεωργοῦσι τρεφόμενοι, ἄνιπποι καὶ πένητες." cf. Arrian. III, 24. Idem de Gelis quaedam collegit ad Steph. p. 85. De quorum institutis quibusdam luculentior extat narratio Bardesanis Syri ap. Euseb. Pr. Ev. VI, 10. Ἀτροπατηνοί, qui Straboni praeter alios auctores hoc nomine Mediae borealis incolas significant, Ἀτραπατηνοί vocantur A. D. Vind. 1. b. x. et Paraphr. apud Brunckium, quo sine dubio spectat diversitas altera Ἀτραματηνοί Bodl. 4. Eton. var. l. R. Steph., et ambiguum ἀτραπηνοί B. Adde Avien. 1214.

1020. sq. νέουσιν M. κείνης τε G. Pal. ἐκγεγαότες M. Ald. Hanc Medeae in illam gentem dominationem attigit praeter Herod. VII, 62. et Pausan. II, 3, 7. Strabo XI. p. 526. cui facile largimur, tametsi prona Medi Medeaeque sonorum specie (quam sequebatur etiam Varro de Argonautis p. 322. Bip.) Graeci lusibus suis consuetis ingeniosisque somniis non videntur abstinuisse, quippe cum tragici poetae novissimam mulieris fugam et facinora copiosissimis enarrarint argumentis (v. Heyn. ad Apollod. p. 92. sq.), Iasonii tamen nominis monumenta per Asiam superiorem disseminata in aliud valere. Idem vero multus est in Iasonis illa expeditione quam maxime potest amplificanda, qui praeberet sese obsequentem cum vulgari Graecorum narrationi, cuius Xenophon Anab. VI, 2, 1. indicium prodidit vetustissimum, tum Eratostheni Geogr. XXIX. ubi a Colchis eum ad Armeniam usque Mediamque docet itinere terrestri progressum fuisse. Inde fluxit etiam Iasonii Medici montis appellatio, quamvis a Strabone tantum et Ptolemaeo cognita. Neque potest dubitari, quin fidei quidpiam subsit vetustatis persuasioni constantissimae, etsi non tam Strabonis XI. p. 530. sq. auctoritate patimur nos adduci, quam et Herodoti VII, 73. haud vana significatione de coloniis Phrygum antiquissimis, et similitudine quadam Armenii sermonis cum Phrygio, quam tetigit Eust. ad 694.

1022. Laudavit Draco p. 44.

1023. παραῤῥόον a. ut solet. παραὶ ῥόον m. edd. R. Steph. Antv. εἰλισσοῖο A. b. cf. ad 424. ἰλασσοῖο B.

1024. φάρμακα μήσατο Eton. var. l. R. et H. Steph. γονῇ Bodl. 4. var. l. R. et H. Steph. ed. Antv. γονᾷ Eton. γόνους x. γένα D. γένει Vind. 1. νόῳ R.

1025. κεῖνον χῶρον G., quod placuit Spohnio. Vulgatum, quod ipsa verborum vis defendit, tuetur etiam

Apollonius II, 1238. *ἡ δ' αἰδοῖ χῶρόν τε καὶ ἤθεα κεῖνα λιποῦσα.* *ἐκεῖνον* M. ed. Vind. *εἰς* D. R. Vind. 1.
βαθεῖαν ad usum dicendi (vide quae collegit Blomfield. gloss. Prom. 673.) simplicissime de fertilitate Mediae interpretabimur.

1027. *Κόλχων* alterutrum om. D. Vind. 1. b. x. *γὲ* om. G. (ap. Bred.) S. Pal. Schell. *γαῖαν* G. S. Schell. edd. Ald. R. Steph.

1028. Hiatum verborum *οὔ οἱ* legitimum post Dorvillium (cui novissimus editor, quod illius consilio plane adversatur, *οὔχ οἱ* tribuit) copiosissime tractavit Herm. ad Orph. p. 773. sqq. *δειδίσσετο* timendi potestate a perpaucis auctoribus iisque deterrimis usurpatum notant Piersonus ad Moer. p. 119. et Lobeck. ad Phryn. pag. 320.

1029. *τούνεκα* Schell. et G. (ap. Bred.), hic quidem *μέν* subiungens cum Pal. *ἔασσι* D. R. Ald. σ̄ pro more M. interiecit. Ad *πολυφάρμακοι* quae pertinerent explicandum auxilii parum contulerunt geographi, nisi forte Medicum oleum ab Hillio sufficit accepisse. Quod quidem cum naphthae comparetur, nequit hunc in locum quadrare, cum illud non credibile sit ephemeri sive colchici vim attigisse. De quo vide quae collegerunt Schneid. ad Nicand. Alex. 249. et Wernsdorf. ad Prisc. 318. Sed quoniam Medorum venena non satis habemus explorata, praestat quaestionem ad genera quaeque nobilissima herbarum fructuumque Medicorum, quorum usus aliquis extaret, dirigere. Ac percommode accidit, quod memoria quorundam alexipharmacorum ad nos permanavit, inter quae Medicum pomum principem obtinuit locum, eximiis Virgilii laudibus concelebratum Georg. II, 126. sqq., ubi plura Vossius; quod subsequitur nasturtii species, de qua Schneiderus egit l. l. 533. Quo pertinet irrisio Theopompi Theseo Bekk. Anecd. p. 323.:

ἵξῃ δὲ Μήδων γαῖαν, ἔνθα καρδάμων
πλείστων ποιεῖται καὶ πράσων ἀβυρτάκη.

Praeterea Strabo XI. p. 525. et Medicam attulit herbam, quae pascendis equis conduceret, et succum e laserpitio non ignobili collectum. Neque praetereundum videtur nativum mel ab arboribus defluens, auctore Aeliano N. A. V, 42. Et haec, quamquam numero non satis insignia, possunt tamen ad percipiendam Medeae disciplinam conferri, quae versabatur in herbarum viribus discernendis atque concinnandis, praeeunte Bötti-

gero disquisitione elegantissima *Gr. Vasengem.* I, 2. p. 169. sqq., cuius rationes faceta magis quam accurata disputatione Müllerus Orchom. p. 269. sqq. redarguebat, Medeam scilicet ut ad Corinthias origines revocaret.

1030. χῶρον Schell. ἐπήριτον x. cf. ad 458. 1102. ὑπ᾽ αὐτάς A. Bodl. 1. a. b. x. z., quod non displicet. ἐς αὐτάς G. d. ἐπ᾽ αὐγάς coniecit Wernsdorfius, quod usurpaverunt aperte Prisc. 947. et Avien. 1225., sed praeter sententiae veritatem. Dionysius enim Mediam duplici complexus est divisione, quarum altera respicit ad plagam septemtrionalem, posterior australem descripsit quantumque ad orientem recederet, quae pars laudatissima fuit et pascuis et praestanti naturae feracitate.

1031. Laudavit Draco pp. 70. 98. hic quidem cum varietate ἅς φύουσιν. ναρκισσίτην b. Narcissiten quamvis Plinius commemoraverit, res tamen est obscurissima.

1032. λασίοισι ed. Antv., fortasse Eust. quoque. λασσίοισι Pal. εἱαμενοῖσι M. Schell.

1033. ἄδην editionum pars cum Eust. ἄδδην Pal. Schell. cf. Blomf. ad Prom. 604. Ἄδην satis constat legitimam scribendi rationem fuisse, ἄδην autem Atticis, praesertim Platoni coeptum est ex optimorum librorum consensu reddi. μαλοῖς Pal. μαλλῷ D. M. Bodl. 4. Eton. Vind. 1. a. b. var. l. R. et H. Steph. μαλῷ x. Id ipsum μαλός quo iure lexicographi receperint, nondum repperi.

1034. ἄγχι Ald. cf. ad 764.

1035. Κασπιάων quod ad nuperam editionem usque vulgabant, Hillius iussit (sive Hudsonus) admonente v. 1039. ex Eust. refingi, quo legi metricae satisfieret; accedit etiam codicum potissimorum consensus in Κασπιάδων, A. B. D. M. R. S. Bodl. 1. 3. Eton. cod. Pet. a. b. Brunckio comprobante. Eademque varietas ad alterum locum conferenda; de vocis quidem ratione dictum ad 563. De notione Caspiarum faucium, quas aditus Asiae poeta tradidit tueri, multas Hillius exprompsit coniecturas: transitum per invias rupes a porta similitudinem ducere potuisse, quoniam tamen non isto tantum itinere ex Persis accessus ad Hyrcaniam patuerit, orientalem Persidis partem, qua Parthos attingat, intelligendam, quaeque sunt eiusdem modi plura. Sed haec leviore licet opera transigi, post variorum disputationes, quibus ex recentiorum observationibus alia subiunxit Ritter. II. p. 57. 58. Constat autem has angustias iure

tam portas quam Asiae claustra vocari, quae cum situ singulari superiorum regionum, praesertim Indiae copiam facerent, ferreis obicibus ac praesidiis essent antiquitus munitae: quamquam populum vel principem, qui tale inventum perfecerit, ignoramus, nisi forte Herodoteis utimur V, 52. Ceterum non videtur omittendum, Caspia sensim cum Caucasiis claustris ab auctoribus permisceri, quod cavebat Plinius VI, 12. 15. cf. intpp. Tacit. Ann. VI, 33. Idem error inest Strab. II. p. 86. *κατὰ γραμμὴν τὴν διὰ τοῦ Καυκάσου καὶ Ῥόδου καὶ Ἀθηνῶν*: immo *τῶν Κασπίων πυλῶν.* Eum autem errorem mirere var. l. Stephanorum in 1064. *Καυκασίων* designari. *βαθυνομένης* Niceph. *ἐπὶ πέτρας* Schell. *ὑπὸ πέτρης* cod. Pet.

1037. *ἐκτέταται βορέηνδε* recepi cum A. D. M. R. Bodl. 1. 2. Eton. (quattuor MSS. Huds.) Vind. 1. cod. Pet. b. c. h. var. l. R. et H. Steph. probante Brunckio. *ἐκτέταται* simpliciter e x. affertur. Haec autem dicendi ratio, cuius apertam interpretationem exhibuit vulgatum *ἐκτέτατ᾽ ἐς βορέην τε*, ad eam pertinet breviloquentiae formam, quam viri docti supponendis praepositionibus frustra resarciunt, ut Hermannus in Viger. p. 854. et praeter alios Blomf. ad Callim. h. Ap. 8. Neque vero captanda arbitror ista sermonis lumina praeter auctoritatem quidem librorum, nec Schaeferum probaverim Od. *ά*. 93. tentantem, quem fugerat ib. *β'*. 214. *εἰς βορέην καί* Schell. *ἐς δύσιν* D. R. Vind. 1., quae est rarior quamquam falsa varietas. *ἀρχομένοισιν* S.

1038. *εἰς* Schell. *Ὑρκανίην* Bodl. 3. Schell. *Ὑρκανίους* [ην] R. *ἠδ᾽* ed. R. Steph.

1039. *πυλάων γρ* M. Pal. cod. Pet. c. Ald., quam diversitatem tenent v. 1064. M. S. Pal. Ald. *πυλέω* x. *ὑπό* G. Pal. *Κασπιάδων* A. D. R. Vind. 1. b. c. (m. sec.) h., quod crediderim a v. 1035. derivatum; ac vereor ne *Κασπιαδάων*, quod Bodl. 1. 3. Eton. tribuitur, conferentis socordia pepererit. Verumtamen cum secunda syllaba praeter suam naturam producatur, Hermannus, qui nisi quid tenor intercedat non fieri talia posse statuat, primum ad Orph. Arg. 738. *Κασπιάων* dubitabat, pravamne Homericae consuetudinis aemulationem excusaret, an accuratissimo scriptori reddendum esset, *ἀλλ᾽ ἤτοι πυλέων ὑπὸ Κασπιέων πόδα Πάρθοι, Πάρθοι ναιετάουσιν ἀρήϊοι*, significans, quod miror, v. 1035. *Κασπιάων* pro *Κασπιέων* legi. Id vero commen-

tum, centenis illud correctionibus geminum, quibus Orphicum opus iniquior ingeniosissimi viri crisis olim replevit, quod cum repetiti nominis vitium evertat, tum usus poetae constans in particulis ἀλλ' ἤτοι . . μέν coniungendis, ipse postea repudiavit, leniusque remedium *Κασπιαδάων* Elem. D. Metr. p. 57. optavit, testibus quibusdam ad eam formam quae nunquam in rerum natura extitit defendendam aliquanto cupidius abusus. Cui fortiter Passovius animadversione copiosa restitit, quam retractaturum eum speramus: nam quod, ut alia taceam, ῑ syllabis duabus longis conclusum semper porrigi pronunciavit, quam in rem Ἄμφῑον adhibuit cum similibus a Spitznero de versu her. p. 83. collectis, miror, si doctrina tam publica, quaeque diversissimam explicationem requirat, Hermannum potuit praeterire. Ecquis vero negabit, ut iis syllabis, quarum natura legibus hexametri versus adeo refragaretur, ut istis vocabulis foret prorsus abstinendum, venia productionis ab ipsa numerorum necessitate fuerit concedenda, ita non aequa lege breves ad idem arbitrium posse revocari, si quas integras per artem ac diligentiam poetae metro oportuit accommodari? Hoc quidem loco, *Κασπιάων* ut praeter licentiam incederet, auctor in alio verborum positu videtur facili labore consequi potuisse. Quare nos quoque Dionysium, quantumvis elegantiae studiosum, labem quandam numeris suis contraxisse statuimus, neque debet id improbabile putari, vitiis eum saeculi socordis aliquantum indulsisse.

1041. sqq. πολέμου D. G. R. Schell. Vind. 1. a. c. αὔλακας D. Vind. 1. ἀπιθύνουσι cod. Pet. Vulgatum habet Soph. Philoct. 1059. ubi Wakefieldus Nostri meminit. ἀρούραις Pal. νήεσιν Pal. b. διατμήγουσιν D. R. Vind. 1. quam compositionem Alexandrinorum usus agnoscit. Sed τμήγω quoque tuentur Euthyd. ap. Ath. III. p. 116. B. Nicand. fr. III, 8. et Callimachus insolita forma ἐτμήγη fr. CCC. unde simillimum ἐστάθη in Dorico carmine L. Pall. 83. satis vindicatur. νομοῖς G. Pal. Schell. cod. Pet. a. var. l. R. et H. Steph. νομοῖς (ῆς) d. Praestat alterum ab elocutione poetica. νηπίαχον Bodl. 4. Observavit puerorum usum istum sagittandi Seneca ep. 36. Herodianusque passim; quo respexit Horatius C. I, 29, 9. μέλλονται Pal. V. ad 846. ἠχήεσσα Pal. pr. Hoc vero quod adiecit, non tam a proprietate regionis derivavit, sed voluit vim verborum δοῦπος

ἀκόντων augeri. *πάντη δ' ἄρ'* D. R. Vind. 1. c. *δέ* om. Pal. *δοῦπος ἵππων* G. Pal. Equorum virtutem Strabo commemoravit III. p. 163. XI. p. 525. et Oppianus Cyneg. I, 277. 302. nec dubitare sinunt ea quibus celerem Parthorum fugam veteres depingunt: v. vel Burm. ad Prop. III, 7, 54. *κάρην* A. *ἰδρῶσι* R. Schell. *ἰδρῶ* Vind. 1. *παλῆναι* Ald. *παλύνειν* D. G. R. S. Bodl. 4. Pal. Vind. 1. a. Dictio satis insolens, sed quam ab interpretatione nobilis loci Il. *κ'*. 7. repetere possis; de re v. intpp. Iustini XLI, 3. In his Noster venuste bello venationis alacritatem comparavit, quam vetusti homines ad militiae similitudinem et commentationem voluerunt esse conformatam: v. Davis. ad Cic. N. D. II, 64. *ἄγραισι* b. cf. Theocr. 21, 16. *δορικτήτου* mihi sumpsi ut fide G. R. Schell. Ald. emendatique Eustathii pro vulgato substituerem, quod esset ratione destitutum. *δορυκτήτα* b. *δουρυκτήτου* x. *πολυκμήτοιο* c. *πολυπτύχου* Vind. 1. (*γρ δορυκτήτου*) h.

1052. *βασιλέως* x. Principem istum alii contendunt Augustum significari, Neronem alii, velut qui glossema D. supra *βασιλῆος* apposuit *νέρωνος*; contra viri doctissimi vel Antoninos vel Septimium Severum expressos esse persuaserunt. V. Comment. de Dionys. p. 511. sqq. *ἐπεπράϋνεν* ed. Vind.

1054. *ἀφραδέως* x. *εὐφραδέων ἄν τοι* Vind. 1. *τοὶ* D. *θέσιν αὐδήσαιμι* c.

1055. *ἀεννάων* D. R. Pal. Schell. Vind. 1. b. x. ab Eust. sustentatum. Sed alterum ubique restituendum, inprimis in oratione soluta, cum praesertim ne metri quidem legibus admonitos esse librarios accuratae scriptionis intelligatur: cf. intpp. Moer. p. 23. 24. *ἀέναον* ed. Antv. Ceterum in Strabone V. p. 243. extr. miror *εἰς βάθος ἀένναον*, ubi vocem suspectam non ausim cum Coraë praetermittere.

1056. sqq. *ἔθνος ἔχουσιν*, quae formula est minus usitata, referri potest ad epicorum locutionem *δῆμον ἔχειν*, ut v. 952. coll. 898. At *γένος ἔχουσιν* ortum est ab ea consuetudine, quam designavimus ad 213. Numerum divitiarum, quas ex opulentissimis Lydorum Ionumque civitatibus Persae diripuerint, nondum a quoquam auctore vidimus initum, sed licet tamen de eo leviter existimari comparatis regum Persicorum thesauris, quos annotavit *Ste-Croix examen critique* p. 428. sq.

Σάρδεας A. b. Bodl. 1. *Σαρδίαν* 4. *ἐξελάπαξαν* x. *τὲ* x. *μέν* om. G. R. Schell. c. *ἐνί* A. D. M. Bodl. 3. 4. Vind. 1. b. x. quae varietas etiam proxime recurrens (*ἐνὶ στομ.* Bodl. 4. Eton. b.) nequit admitti. *χροΐ* x. Delicias istas Persarum aureis armis et ornatu splendidissimo testatas variis locis illustravit Brissonius de regio Persarum princ. l. II. et III. cf. Dorv. ad Char. p. 530. *χαλινά*, quamvis usu tam tritum fuerit, ut ne Scholiastae quidem recusaverint, librarios tamen offen-

οι οι οι
dit; quippe *χρύσεα . . . χαλινά* A. b. *χρύσεαι* M. *χρύσεοι . . . χαλινοί* D. Vind. 1. c. x. *χρύσειοι . . . χαλινοί* Bodl. 3. cod. Pet. (quamobrem illi *αὖτε* omiserunt) var. l. R. et H. Steph. *χαλινοί* h. *πόδεσιν* b. *σφὶν* obstinate libri servaverant et hic, demto quidem a., et v. 1102. *σφίσιν*, quod a. tenuit, Scaliger utrobique proposuit, eiusque iudicium secuti sunt eruditi aetatis nostrae. Quamquam latet forsan exquisitior vocabuli forma *σφέων*, saepe depravata. *μεγάλησι* x. *Κασπιάων* Bodl. 4. et, si Passovio credimus, Avien. 1265. V. ad 1035. *πυλάων* M. (alt. coll.) Pal. In ista Persidis descriptione Hillius iusto sagacior Eratosthenis (p. 99.) vestigia sibi videbatur expressa deprehendisse. *ἑλκόμενον* x. cf. ad 722. *ἐπωνύμου* Bodl. 3. x. cf. ad 860. *ἀμφιτρίτης ὁμωνύμου* G.

1066. *τριχά* D. Vind. 1. *ἐπ' ἄρκτους* M. R. Schell. c. x. Avieneum vero v. 1268. *sub arcto* nihil putaverim a vulgato discessisse. Ceterum Persidis regionis triplices terminos apparet significari, quos Carmania, Parachoathras mons et Persicus sinus efficerent facili ac prope naturali circumscriptione; eorumque proprietas distinguebatur gravissimo discrimine, ut ora maritima sterilis esset arenarum aestibus, mediterraneae regiones tam coeli quam agrorum praestantia laetissimoque frugum et pecorum proventu sese iactarent, at superior plaga quae longius in septemtrionem tenderet nivibus opprimeretur. Disertiorem vero Persidis enarrationem, quae nostro loco possit praeclaram lucem commodare, Nearcho debemus apud Arrianum Indic. 40. Leviter eam formarum varietatem perstrinxit *Morier Iourney through Persia* p. 393.

1067. sq. *τοξοφόροι* R. Bodl. 4. Schell. cod. Pet. c. (m. sec.), cuius discrepantiae fructus est nullus. *σκιερῇσι* ed. Vind. *τοὶ δ'* Passovius: v. ad 266.

1069. Versus impeditissimus varias virorum eruditorum tum coniecturas tum dubitationes provocavit. Nam Spohnius ingenio serioris cuiusdam grammatici confictum esse sibi persuasit, quam in rem silentium Avieni ac Scholiorum attulit. Hoc quidem quid existimem nescio, nisi hominis ludibrium patientia lectorum abutentis; Avieni vero si qua est auctoritatem infringit interpretatio Prisciani, cuius fides multo certior videtur: cf. Comment. de Dionys. p. 495. At enim *Σάβαι* in suspicionem adduci possunt, ut quos in Persarum populis haud facile reperias numeratos. Igitur Holstenius seu Dionysii sive librariorum errore *Σάκαι* pronunciavit oblitteratum esse, quod confirmavit Isidori loco Charac. p. 8., quem miror prolatum, cum ille longe remotiorem designet regionem. Idem vero Holstenius ad Steph. Byz. p. 2. si recte sensit, apud Pausaniam lib. VI. extr. *Σαβαίαν* pro *Σακαίαν* esse reponendum, haud immerito Sabas istos ad Erythraei maris viciniam transferemus. Priorem tamen coniecturam Bochartus proposuit Geogr. sacr. IV, 7. Hillium potius laudamus, qui Sabaeos usurpaverit a Ptolemaeo Carmaniae contributos, cum accedat etiam Sabas nomen et urbis et fluvii; et addidit Oberlin. ad Vib. Seq. p. 419. etiam Anonymum Ravennatem, alia quaedam vestigia Gossell. T. III. p. 36. sq. 122. indagavit; quamquam omnino memoriam huius gentis adeo fluxam esse perspicimus, ut ne consilium quidem auctoris in tali mentione praestare possimus. Sed excipit maior difficultas, quam inaudita Tascorum vox movit, uno cod Pet. *Τασμοί* exarata. De qua Salmasii extat in Sol. p. 845. opinio, *Τασκοί* Dionysium loco *Ταοκοί* in vitiosis exemplis repperisse repertumque propagasse; idem tamen longius ut solebat progressus hanc extudit Musis iratis emendationem, *ἄγχι Τάωκοι*, quos ille norat cum ignarissimis. Sed nititur ista disputatio, quam Hillius adoptavit, fundamento satis infirmo, quod *Ταόκη* urbis notitia suppeditabat Straboni, ut ferunt, Ptolemaeo Arrianoque consignatae. De Strabone tamen nihil potest affirmari, nisi si hariolationem admodum ambiguam sequare; nec debet quicquam per tantas tenebras temere tentari. Immo, si volumus verum confiteri, scriptor ille locupletissimus XV. p. 728. diversis nominibus parem cum Nostro doctrinam tradidit, quippe qui regias tres Persarum sedes ordine continuo recensuerit, *Πασαργάδας*, *Γάβας*, *Ὄκην*. Quos

cum Aeschylus obscuriore fama accepisset, crediderim eum *Γαβίους* suos (nam minime persuadent, qui *῞Αβιοι* fuisse digammo putant instructum) appellasse, de quibus multum contenderunt Valckenarius, Hermannus, Huschkius Analectt. critt. in Anthol. p. 79. Ab hac igitur quaestione discedimus aliquantum incertiores, neque licet satis illud explorare, suosne quosdam auctores Dionysius fuerit secutus, an libidini quidpiam et auribus imperiosis ad barbaras appellationes tribuerit, id quod alibi observavimus in v. 957. Nam de Pasargadis pleraque constant, quos cum litterarum fides in Carmania Cyri iussu tradiderit exstructos esse, poeta sine dubio significavit: certe quod Hillius populum quendam statuit in urbis a qua nomen traxerint vicinitate consedisse, frustra sumpsit, ac Stephanum quoque Byz. studium fefellit, dum istam vocem a populi cognomento generis diversitate dirimere conatur. Immo Pasargadae, fortissima Persarum tribus, celeberrimae sedi nomen paraverunt, non alio sermonis usu, quam qui in *Βραγχίδαι* atque similibus invaluit; accedit ut contraria de genere doceat Strabo p. 730. Sed de Pasargadis satis disputationum coniecturarumque nuper est propositum (Heeren. *Ideen* I, 2.). Superest ut varietas scripturae colligatur: *πρῶτοι* cod. Pet. *μετ᾽ αὐτοὺς δέ* D. Vind. 1. cod. Pet. *μετὰ τούτους δέ* Pal. Sed debebat, quae ratio saepius est adhibita, *μετὰ τοὺς δέ* ex Schell. concinnari cum Salmasio. *Πασαγάρδαι* D. Vind. 1. Niceph. *Πασαγάδαι* b. *Πασσαργάδαι* R. *Μαρσαγέται* S. *Μασσαγέται*, lepidum grammaticorum inventum, G. Schell. Pal. *δέ* post *ἄγχι* om. S., quo Salmasius potuit uti.

1070. sqq. *δ᾽* R. Schell. *δὲ ναίουσι* D. Vind. 1.
ε σι
περιπιαίνονται A. b. Neutrum usum aliunde habemus compertum. *σκολιοῖσιν* D. Vind. 1. *ἐλαυνόμεναι* G. pr. ed. Matth. *ἑλισσόμενοι* A. D. M. *γρ* G. Bodl. 1. 4. Eton. (quattuor MSS. ap. Huds.) Vind. 1. b. x. z. var. l. R. et H. Steph., cui Brunckius assentiebatur, sed extat eadem permutatio v. 104. coll. 841.

1073. *Κόρος* rarissime Persidi ascriptus, qui *Κόριος* a Ptolemaeo vocatur, *Κύρος* a Strab. XV. p. 729., Salmasii coniectura tentatur in Sol. p. 495. 845. scribentis *Κύρος*, quem Avien. 1274. induxit. Quem quod Passovius opinatur graviter in metrum peccasse, cum esset *Κῦρος* exprimendum, vereor ut ea sententia possit poe-

tae versu confirmari; quamquam Tzschuckii quidem ad Strab. XI. p. 361. ratio vehementer vacillat. Sed in talibus stare iuvat a librorum fide. *δέ* om. c. *Χοάσπης* M. c. tres MSS. ap. Huds. var. l. H. Steph. Eust. Prisc. 974. e libris castigatus et Avien. 1274. quo forsan alludit *Χοάσπις* D. R. Schell. Neque dubitavi scriptionem eam restituere, quam consensio Herodoti, Strabonis, aliorum multorum sustentat, cum in contrariam partem nullus afferri possit. De concertatione tamen, quae cum doctos viros exercuit, tum ab Hillio est explicita copiosissime, num Choaspis et Eulaei nomina commune flumen significaverint, eo minus tutum est iudicare, quod voces eas eximiam aquae virtutem nec singularem et propriam sedem fluviorum constat expressisse (v. Wahl. l. l. p. 736. sqq.); sed quoniam utrumque cognomentum Strabonis demum aetate increbruit, Eulaeus quos cursus emetiretur finibus longe contractioribus videtur descripsisse; omninoque Persidis fluvii plerique omnes exiguum iter neque perenne tenuerunt.

1074. Nostri doctrina, tanquam Choaspes potuerit originem ab India ducere, cum intervallis ille sit disiunctus admodum longinquis, Salmasio tam incredibilis accidit atque repugnans, ut suspicionem praeposteram effundere cogeretur (in Sol. p. 493.), *Μῆδον ὕδωρ*. At Hillio doctisque aliis proclivius fuit Dionysium erroris manifesti redarguere, ut tamen fluvius ille Indorum cognominis, quem obiter Strabo XV. p. 697. et Curtius VIII, 10. memoraverunt, in tanta regionum obscuritate fontem alucinationis suppeditaverit; quae sententia haud foret contemnenda, modo fluvium ignorabilem persuaderi posset in mentem poetae incidisse. Verumtamen, quod primum est, tenebat ille quem sequeretur Nicandrum Ther. 890. *ὅσσα θ᾽ ὑπ᾽ Ἰνδὸν χεῦμα πολυφλοίσβοιο Χοάσπεω*: ab hoc enim poeta cum alias multas quas passim attigimus Nostri dictiones fluxerunt, tum formula v. 47. *ὀλίγος μέν, ἀτὰρ προφερέστατος ἄλλων*, a Theriac. 396. petita (cf. p. 500.). Aliud de Choaspe commentum praebet Eratosth. Geogr. fr. XXVII. Haec tamen quoniam in originibus fabulae derivandis non satisfaciunt, nihil vetat suspicari, Dionysium Choaspis fontes a Parnaso, quae doctrina fuit Aristotelis (Meteor. I, 13.), repetendos censuisse. Ac similem opinionem explicavit in aliis vetustae geographiae speciminibus Basilius in Hexaëm. hom. 3, 6.: *ἐκ μέν γε τῆς ἕω ἀπὸ μὲν χειμερι-*

νῶν τροπῶν ὁ Ἰνδὸς ῥεῖ ποταμός, ῥεῦμα πάντων ποταμίων ὑδάτων πλεῖστον, ὡς οἱ τὰς περιόδους τῆς γῆς ἀναγράφοντες ἱστορήκασιν· ἀπὸ δὲ τῶν μέσων τῆς ἀνατολῆς ὅ, τε Βάκτρος καὶ ὁ Χοάσπης καὶ ὁ Ἀράξης. Quibus iungere placet Christianorum ineptias a Vindob. Cod. Theol. CC. depromptas, ubi cum princeps eorum fluviorum, quos vulgus ferret de Paradiso delabi, Ganges esset vocatus, haec sequuntur: *ἐξ οὗ μέρος ἐστὶν ὁ Βάκτρος, Χοάσπης, Ἀράξης καὶ Ταγώης.* Nec multum abhorrere videtur illud de Nili origine Indica commentum: v. *Letronne sur Dicuil* p. 14. 15. Haec igitur sive vetustas inerudita finxit, sive barbariem ea cadentium aetatum decent, Dionysii certe narratio tantum abest ut in eius reliquis commissis referri possit, ut potius cum uberrima quaestione de doctrina fluminum Asiaticorum quam saeculorum ordines expoliverunt coniungenda sit. *Ἰνδοί* b. *Ἰνδῶν* G. c. *χθόνα ῥείων* D. Vind. 1.

1075. sqq. Achatae memoria nominibus est tam ambiguis expressa, ut Persidis quasnam partes attigerit haesitemus. Neque eam dubitationem Plinius XXXVII, 54. 56. removit, cuius in unius auctoritate debemus acquiescere: qui cum Persis gemmam tribuat suffimentis sacrisque magicis inservientem, tum diserte narrat Choaspidem a flumine dictam, viridi colore pellucidam. *ἄν* om. D. M. Vind. 1. c. *ἴδῃς* S. *οἷάτε* c. *ἀπὸ χθονός* b. (interiecto *ἐπί*) Pal. x. *ὅν ῥάτ' ἀπὸ π.* G. R. Schell. Ald. *ὅν ῥά τε π.* c. Hoc loco Priscianus mirabilia quaedam expressit, non immunis ille suspicione. *ποταμεῖο* (ου superscr.) b. *ποταμοῦ* D. R. Vind. 1. x. *σύρουσαι* D.

1078. sq. *ἀεί* D. *γεγηθόντες* M. cf. Il. *ψ'*. 598. Aesch. Agam. 1392. Apollon. I, 881. Praeterea *λιαροῖο* non tam tepidos flatus quam admirabile illud ventorum temperamentum significat, qui purissimo solis calori per agros Persarum suum conciliant modum suavitatemque: de quo planissime constat etiam novissimis observationibus, v. Ritter. II. p. 106. quibus compara Theophrast. de ventis §. 25. *τηλεθόωσιν* G. (inter versus) R. Schell. *ἐπήτριμ'* R. Schell. *ἐπίτρημοι* D. Vind. 1. *ἐπίτριμοι* G. b. Ald. cf. ad 758.

1081. *ἐγγύς* x. *τοί* om. R. Schell.

1082. sqq. *παρ'* D. (contra v. 1088. idem *παρά*) *περί* R. Schell. Pal. Vind. 1. *τὸ χεῦμα* Pal. Nimium subtilis Hillii explicatio: *fluentum quod ex oceano per*

fauces in Persicum sinum immittitur. Sufficit v. 52.

καρβανοί aliquot libri; καρ^μ^βανοί M. Vind. 1. κε^α^ρβανοί c. ὑπειράλιοι vide supra tractatum v. 851. οἱ δ' Ald. Istam ipsam distributionem, quae naturam regionis tum per litora Persici sinus tum per mediterraneas partes sparsis habitationibus cultae perspicue declarat, adumbratam quodammodo dedit Strabo XV. p. 726. Neque vero tam artis erat limitibus Carmania circumscribenda, quam Ptolemaeus fecit: is enim et oram maritimam opposuit et deserta Carmaniae, quae maiorem tantum interioris provinciae partem efficerent.

1086. Laudavit Steph. Byz. v. *Γεδρωσία.* *τῶνδε* R. Schell. *ἀντολίηνδε* G. R. Schell., quod haud vereor ne quis crisi v. 1037. institutae malit opponere, quam in ludibriis scribarum speciosioribus numerare. *Γεδρωσσόν* b. *Γεδρύσσων* Bodl. 1. *γαῖα* Pal.

1087. *μεγακήτεος* Hillius collato v. 597. vidit propria potestate de belluis immanibus dici, quibus rubrum mare scatere veteres fabulabantur. Nam Hemsterhusius ad Luc. Timon. 26. ut huius vocabuli vim ad immensam magnitudinem recte rettulerit, de Dionysio tamen addubitare licebit, num eam rationem aut indagare aut assequi potuerit. Neque id siluit Nearchus in Indicis Arriani, nec quem Holstenius excitavit Aelianus N. A. XVII, 6. *ὠκεανοῖο* c. *παρ' αὐγάς* D. Bodl. 4. Eton. Vind. 1. *αὐθόν* mire R. (marg. *αὐγάς*)

1088. *παρά* D. R. Schell. b. *πᾶν* Vind. 1. *ποταμῶν* b. Memorabilis haec *Indicorum Scytharum* mentio, quos auctores perpauci sunt manifesta narratione complexi. Princeps est enim Arrianus, qui periplo mar. Erythr. p. 21. Scythiam exhibeat maritimam, tum p. 22. etiam disertius metropolin Scythiae mediterraneae, Parthis obnoxiam, qui perpetuis sese contentionibus invicem eiicerent; accedit de Scythiae commerciis locus insignis p. 33. Cuius aequalis haud dubito quin Pausanias libro VI. extr. eosdem Scythas innuerit. Denique qui subsequitur Ptolemaeus composuit unus Indo-Scythiam satis amplam; neque tenue subest indicium, quo de Scytharum migratione, quae debuerit saeculum fere secundum attingere, possit existimari. Atqui post tantam rerum Indicarum labem ut consentaneum duco, quam Mannertus suspicionem V, 1. p. 297. sq. protulit, cum eadem argumentandi ratione Danvillius (*Anti-*

quité geogr. de l'Inde p. 46. sq.) eam exhibuisset, aliorum iudicio permisisse, ita quod temporis, quo Nostrum viguisse statuamus, documentum minus ambiguum effecimus, in lucro videtur esse deputandum.

1089. sq. *κατ᾽ ἐναντίον* D. M. cf. ad 114. *λαυρότατον* D. Vind. 1. b. cod. 2708. ap. Boisson. ad Eunap. p. 172. *λαυρότατος* M. Bodl. 4. Eton. Ald. sive *λαβρότατος* G. c. var. l. R. Steph., quod Brunckius praeferebat, idque haberet quo defenderetur, modo librorum auctoritas suffragaretur idonea. *ἐπὶ νότον* recte habet, si quid tabulis nostris est tribuendum, neque satis momenti rationibus inest, quibus Mannertus V, 1. p. 73. vulgarem oppugnavit persuasionem. Sed obscurius illud *ὀρθόν* haud scio an a Plinii verbis VI, 23. quibus Holstenius utebatur, *quodam solis comitatu in occasum versus oceano infunditur*, non satis emolumenti perceperit. Quamquam illud constat, tametsi flumen uberrimum non possit cursum aequabilem tenere, quippe copiosissimis auctibus amnium plurimorum, directo tamen in mare labi, sic ut anfractu minore quam pro tantis aquarum incrementis deflectat.

1091. Caucasum tanquam originem Indi poeta venditavit, Plinii, Strabonis Arrianique secutus exemplum, quem Graeci commenti sunt, ne suam inscitiam istorum tractuum fateri cogerentur: nam fontes fluvii ne recentiorum quidem hominum sedulitas indagavit, neque amplius quid habuit proferre Ritter. I. p. 729.

1092. sqq. Duo quod ostia tanquam Indi praecipua recensuit, fecit poeta cum plerisque veterum geographis, modo quod Ptolemaeus Arrianusque Periplo septem collegerunt; atque novissimis observationibus eum numerum constitit etiam in maius posse adaugeri, sed effecisse tum negligentiae damna tum limi colluviem, ut pleraeque partes navigationibus non adirentur. Nisi forte tum rivulos canalium ac fossarum satis numerosos existimamus, tum aestuaria talis computationis in partem venisse. Vincentus quidem Nearcho p. 27. multum etiam variis cursus immutationibus tribuebat. *ἐπί* b. *μέση* G. *παταλήνην* D. M. Schell. c. Ald., eamque tenoris rationem Scholium cod. c. sic constituit: *ὡς τὸ Πριήνην· τινὲς δὲ ὀξυτόνως Παταληνήν φασι.* Sed alibi nihil videtur variari, neque debet quicquam novari, cum nomen ad *Πάτταλα* referatur. *ποταμῶν* pro *πολέων* M.

1095. *κλίνοντος ἐπὶ δύσιν* M., quod Spohnio placuisse mirum.

1096. *Ὠρείτας* restitui cum A. B. G. M. Pal. b. c. Ald. Niceph., cui proxime accedit *Ὠρήτας* D. R. Vind. 1. Male Strabonis (XV. p. 720.) editor Lipsiensis, cui tum arguta subtilitas Eustathii tum Wesselingii obsequium offecerat, germanam librorum omnium scripturam, Arriani quoque constanti usu munitam, alteri *Ὠρῖται* posthabuit, quae sicubi occurrit, quamquam nondum eam animadvertimus, loco deturbabitur. Sed eundem errorem Olearius praeierat ad Philostr. V. Apoll. III, 54. ubi multa suo more congessit. Sedes quidem fortissimae gentis citra nomen Indicum ad Gedrosiae confinia pertinuerunt, de quo admonuit Arrianus Ind. 22. extr. perspicue: *μέχρι μὲν τοῦδε Ἀράβιες, ἔσχατοι Ἰνδῶν, ταύτῃ ᾠκισμένοι· τὰ δὲ ἀπὸ τοῦδε Ὠρεῖται ἐπεῖχον*: ubi nescio quid interpres tricabatur. Quos qui Arabies excipiunt, ne ii quidem librariorum manus effugerunt; nam quod edebatur *Ἄριβάς τε* et auctorum consuetudini refragatur, cui *Ἀράβιες* sive *Ἀραβῖται* vel *Ἄρβιες* placuit, et *Ἄραβάς τε* praestiterunt A. B. G. R. Eton. Schell. Pal. Vind. 1. b. c. m. edd. Ald. R. Steph. var. l. H. Steph. Eust. libri ap. Prisc. 1003. et Avienus 1297. Niceph. *Ἄῤῥαβάς τε* D. Ex uno M. affertur *Ἄριβάς*. Verum potuit etiam Wesselingius in Diod. XVII, 104. demonstrare, coll. Is. Vossio append. ad Melam p. 11. Vetustam vero lectionem molesta coniectura tentavit Salmas. in Sol. p. 829. *Ἄρβιας Ὠρίτας τε λ. δ' Ἀραχώτας*, cui Holstenius ad Steph. p. 43. adversatus frustra statuit *Ἄριβας* ex *Ἄρβιας* esse subortum. *τὲ* om. Pal. *λινοχλαίνας* G. Schell. (sed traiecto tenore) b. (*γρ λινοχλαίνους*) Ald. *λινοχλαῖτας* Pal. *λιλοχλαίτας* x. *Ἀριχῶτας* corr. M. *Ἀραχωτούς* alii ap. Eust.

1097. *Σατραΐδας* nondum cuiquam licuit commonstrare; quare Hillium, industrium virum, subiit coniectare *Σωτραΐδαι* nomen, ab Arianorum civitate Sotira natum, quod fortasse Sotra contractiore forma sonaverit. *Σαραΐδας* Pet. *Ἀτραΐδας* Ald. Niceph. *ὅσσοι τε* A. R. Schell. Pet. *ὅσοι* b., cui consentaneum est v. sq. *πάντες ἑ. Ἀριηνοί* (sed accusativis interiectis) A. b. ac deinceps *ναιετάοντες* A. G. Pal. Schell. b., quae planior sane videri debet dicendi ratio, sed minus verisimilis. Sed *ὅσσους* equidem non tam in attractionis forma indicaverim, cuius usum nusquam observavi, quam in consue-

tudine citeriorum Graecorum *ὅσοι* ad numerum incertum (*quantiquanti sunt*: v. Arrian. Exp. I, 5, 15. III, 1.) referentium. *Παρνησοῖο* explicuimus ad 737. Arianorum autem vim ad 714. Adde Is. Voss. ad Mel. I, 2, 3.

1098. *ἐπωνυμίῃ* maluit H. Steph., sed usu scriptoris adversante. *λεπτῆς ψάμμου* var. l. R. et H. Steph. *ὑποπεπληθυῖαν* frustra Henricus coniungebat. *πε[ε]ριπληθυῖαν* R. *παραπληθυῖαν* h. *πα[πε]ραπληθυῖαν* Vind. 1. Deinde mirae varietatis species invaserunt: *ἰδ' ἐν ῥέπερι* b. *ἐν δὲ* D. S. Vind. 1. h. *ἐν δὲῤῥώπεσσι* c. *ἐν[ἠ] δέ* R. *ἠδὲ ῥ.* Pal Schell. *πεπλ. τ' ἐν ῥ.* Ald. *ῥόπεσσι* D. Pal. *ῥώ°πεσσι* Vind. 1. *ῥόπα[ς]σι* M. *δασσεῖαν* G. Pal. Vind. 1.

1101. Vulgatum *ζωῇσιν*, quod *victui* significare creditur, ab usu Graecitatis abhorret; neque istum in sensum *βίοι* usurpabatur, sed de vivendi modis et institutis. Quod igitur Spohnius maluit, *ζωοῖσιν* (vel *ζωοῖσι*) praetulimus exhibitum D. G. M. R. Bodl. 4. Eton. Vind. 1. var. l. R. Steph. Unde communis efficitur sententia: *suam quibusque condicionem idoneas vitae rationes suppeditare.*

1102. *σφίσιν*: v. ad 1062. *ἀπείριτον* A. Bodl. 1. b. Cf. ad 1030.

1103. *κουραλίοιο* indicium primus Graecorum Pindarus adumbravit Nem. VII, 116. *καὶ λείριον ἄνθεμον ποντίας ὑφελοῖσ' ἐέρσας*: ubi miror enarratoris diligentiam, qui multus fuerit in operosa curaliorum, eboris auri, colligatione, neque perviderit structuram illam pretiosissimarum opum summatim ad Musarum coronam aequiparari. Iam plerique scriptores veterum, in quo recentiores habent dissentientes, curalia referunt ad Erythraeum mare, quod ipsum Hesychius spectavit: *κοράλλιον, λίθος θαλάσσιος Ἐρυθραῖος.* Videas Plin. XXXII, 11. XXXVII, 56. Arrian. peripl. p. 16. 22.: unde mulierum praesertim in usus ad Romanos advehi variisque solebant artificiis exornari, quae pertinent inprimis ad Siculos: v. Dorvillii Sicula p. 56. 571. et Heins. ad Ovid. Met. IV, 749. Igitur potest isti *ἐρυθροῦ*, quamquam is color est iustus ac proprius, originis suae subesse significatio. Ceterum in proprietate viribusque huius lapidis se iactat Lithicorum poeta v. 504. sqq.

1104. *πάντῃ γάρ* κ. *αὖ* loco *ἐν* dederunt G. M.

Bodl. 4. Eton. Pal. Schell. b. var. l. R. Steph. ed. Antv., quam lectionem cum H. Stephanus intellexisset *ὕπο* flagitare, Spohnius Passoviusque asciverunt utrumque Eustathio praeeunte. Mihi quidem neque mediocrium librorum fides persuasit, nec vulgatum adeo displicuit, in quo *ὑπό* apte profundos montium recessus ac venas quasi parturientes exornat, cum dictio ieiuna *ὑπὸ πέτρῃσι* non satis afferat commendationis. *πέτρῃσιν ὠδίνουσι* S. Opum vero notitia, quas ora maris Erythraei proferret, quoniam non potest nisi vestigiis antiquitatis obscurioribus renovari, coniungenda videtur cum fama gemmarum Indicarum, quamquam locorum paucitas parum illi lucis concessit. Et Ctesiae quidem laudatio non satis est perspicua Indic. 5. Sed nostrum locum ea propius attingunt, quae Strabo Persici sinus inter enarrationem a Nearcho (cf. Arrian. Indic. 38.) prodit accepta XVI. p. 767. *λέγει δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ Περσικοῦ παράπλου νῆσον, ἐν ᾗ μαργαρίτης πολὺς καὶ πολυτίμητός ἐστιν· ἐν ἄλλαις δὲ ψῆφοι τῶν διαυγῶν καὶ λαμπρῶν.* Eodem vero ducit, quod idem Strabo II. p. 98. in Eudoxi navigatione ait attulisse eum *ἀρώματα καὶ λίθους πολυτελεῖς, ὧν τοὺς μὲν καταφέρουσιν οἱ ποταμοὶ μετὰ τῶν ψήφων, τοὺς δ' ὀρυκτοὺς εὑρίσκουσι, πεπηγότας ἐξ ὑγροῦ, καθάπερ τὰ κρυστάλλινα παρ' ἡμῖν.* Idem XV. p. 717. (coll. Aeliano N. A. XV, 8. et Arriano Ind. 8. extr.) *φέρει δὲ καὶ λιθίαν ἡ χώρα πολυτελῆ, κρυστάλλων καὶ ἀνθράκων παντοίων, καθάπερ καὶ μαργαριτῶν*: iterumque p. 718. in thesauris Indorum numerans pocula et labra, *λιθοκόλλητα τὰ πλεῖστα, σμαράγδοις καὶ βηρύλλοις καὶ ἄνθραξιν Ἰνδικοῖς.* Accedit mirificus ille Sardonyx mons, quem unus consignavit Ptolemaeus.

1105. *κυανίης* G. *καλά* Schell. De *sapphiro,* quem lapidem nihil nisi vocem cum nostro communem habuisse demonstravit Beckmannus (*Gesch. der Erfind.* T. III. p. 183. sqq.), similia Noster Lithicis: vide supra p. 503. Constat autem magnam eius laudem ad Graecos ob lucidum et cyaneum colorem fuisse, vetustique lapidis memoriam aliqua cognatione cum nostro contineri, quod compages utriusque crystallina (*πλάκες*) celebratur.

1106. *τούς* D. G. M. R. Eton. Vind. 1. c. h. x. var. l. R. et H. Steph. Ald. *τῆς ἄπο* Holstenii commentum est. *ἀποτέμνοντες* D. R. Eton. Vind. 1. c. var. l. R. et H. Steph. *ἀποτέμνοντας* h. Verbum in hac re neque consuetum neque satis elegans.

1107. sqq. ἐρατὴ παραπέπταται, quippe significantius et Brunckio probatum, recepimus ex A. D. M. R. Bodl. 1. 4. Eton. (IV. MSS. ap. Huds.) cod. Pet. b. d. z. var. l. R. et H. Steph., quo facit etiam ἐρατή, sequente πέπταται, enotatum (quamquam pro fide harum collationum non intercedo) e B. G. S. Pal. Schell. Ald. Palaeographica quidem ratio in ἐρατή an ἐρατεινή exprimendo cum fluctuet, nec certam praestet causam, non iuvat eam advocare. Ἰνδῶν παραπέπταται Vind. 1. περὶ χείλεσιν Schell. ἥν ποτ' ἀνερχ. G. M. S. Schell. Ald. var. l. R. Steph. ἣν ποτερχόμενος x. Similiter Pal. in rasura ῥά τ' ἀνερχ. μ. ἐ. ἔργα καί. μακάροιν Ald. ἐπ' ἔργα R. Vind. 1. Displicent ἔργα μακάρων, quae si labores deorum innuunt pro mortalibus suscipiendos, frigidos ea sensus posterioris aevi nec poeticae doctrinae consequentes referre videntur. Neque enim opinor horum vim esse diversam ab Aelianeis V. H. II, 14. θαλάσσης μὲν καὶ γῆς κατεφρόνει, τῆς Διὸς τέχνης. Verum ista pendent a vetusta daemonum disciplina, quam attigerunt intpp. Herod. VII, 53. et quos enumeravit Ast. ad Epinom. p. 602. Sed gravissimam quaestionem nondum inventus est qui sobrio iudicio doctaque prudentia sibi sumeret explicandam. πρωτοῖσιν R. ἀκτίνεσιν b. ἀκτίνεσι M.

1111. G. rec. m. ascripsit. τῶν b. μέν om. D. R. ἐπὶ χρόα A. Bodl. 1. b. Nigrum colorem cuti suffusum Indis vetusta fama tribuebat, de qua pluscula collegit Wesseling. ad Herod. III, 101. Cf. Aristotel. elench. sophist. 5, 3. Antiquos tamen non fugit lenis discriminum varietas, quae singulas Indorum gentes fusca vel candida specie distineret; id quod Strabo XV. p. 696. et Arrian. Ind. 6. extr. attigerunt; quamquam neque illorum observatio nec quae recentior aetas collegit de coloribus et capillis Indorum satisfaciunt. Videas tamen plerosque de sordida specie plurimumque nigricante, quae dignitatem ordinum distinguat inferiorum, consentientes. Cf. Ritter. I. p. 802. sq. et Heeren. *Ideen* I, 3. p. 295. sq.

1112. Cutis nitorem opinor innui, quem fervidissimo sole coelique proprietate collectum potuit etiam unguentorum usus splendidiorem efficere. θεσπεσίην b. ἀσπάσιον M. ὑακίνθῳ si praecipuas ad floris significationes ac notas exigimus, quas ex antiquitate proditas tenemus (v. Voss. ad Virg. Ge. IV. p. 779. sqq.), cri-

nium id debet nigrescentem ac vegetum splendorem declarare, quem Hom. Od. ζ'. 231. praeierat, ubi Nostri meminit Eust. p. 1561, 13 Quare quod Solinus c. 55. narrat, Indis omnibus longam et promissam esse caesariem, non sine fuco caerulei et crocei coloris, potius ad uncta corpora referetur.

1113. *κροτάφοισιν* D. R. Eton. Bodl. 1. 4. Vind. 1. h. Paris. 2708. ap. Boiss. ad Philostr. p. 475. var. l. R. et H. Steph. *γρ* G. et c. Quae varietas, cum minime sit speciosa, libidini criticorum eam arbitror deberi.

1115. In omnibus huius loci partibus iuvat observasse, quae Dionysius argumenta recensuit Indicae regionis tum suo ingenio tum populorum industria beatissimae, Indorum ea poematis uberiore multo narratione, quamquam iusto saepius superfluenti, contineri: quorum copiam cuivis fecerit inprimis Heerenii diligentia l. l. I, 3. p. 316. sqq. Adde Diodor. II, 36. Auri igitur apud Indos largissimam ubertatem, quam Sophocles Antig. 1038. habuit compertam, cum alii (v. Arrian. Ind 15.) mirificis fabellis amplificatam enarraverunt, tum Herodotus protulit III, 105. 106. cuius huc faciunt verba *χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστί, ὁ μὲν ὀρυσσόμενος, ὁ δ. καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν.* Accedit Megasthenes ap Strab. XV. p. 711. *ὅτι οἱ ποταμοὶ καταφέροιεν ψῆγμα χρυσοῦ, καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ φόρος ἀπάγοιτο τῷ βασιλεῖ:* unde vetusta scriptio est reddenda p. 718. Praeterea Pausanias III, 12, 3. Indos nummis carere tradit, quamquam auro abundent et aere. Vide scriptores de his Indorum divitiis congerentem Freinshem. ad Curt. VIII, 9, 18 At incertiora sunt auri argentique metalla, quae per Gangeticam oram reperiri fando acceperant Plin. VI, 22 et Arrian. Periplo mar. Eryth. p. 36. *ἐΰγνάμπτοισι* A

ἐΰ *οι*

B. b. *ἀγνάπτῃσι* M. *εὐγνάπτοισι* c. *εὐγνάμπτοισι* G. Pal x. Contra *ἐΰγνάπτῃσι* Ald. Schell. *εὐγνάμπτῃσιν* R. Prius suasit Brunckius, librorum quidem auctoritate commendatum, quod ut immutaretur terminatio substantivi videtur effecisse; quamquam Spohnius ad Niceph. p. 37 vulgatum tuebatur, adhibito etiam Gaisf. ad Theogn. 11.: cui addidisse oportuit Lobeckii disputationem satis perplexam ad Aiac. 175. cf. ad 1157. Sed litterae *μ* quam hic ac locis permultis codicum pars aut inferre solet aut praetervidere, haud ausim post tot infelices conatus suum pretium statuere. *μακέλλῃσιν* (— *σι*) Pal. b.

1116. λινοεργέους Pal. Telae quamquam possunt ad fabricam vestium linearum spectare, quas Indis passim tribuunt, haud dubie tamen in gossypii textrina versantur, quod veterum insignis admiratio magnificis laudibus exornavit: vide vel Wesselingium in Herod. III, 106. et locos in Periplo illo qui fertur Arriani complures.

1117. ἀργυφέας D. Eton. ὑποξύουσι πρισθέντας Schell. πριαθέντας M. a. pr. De his notissima est Schlegelii commentatio; praeterea fabricam eboris quae declararent dedit Beckmannus (*Vorbereitung zur Waarenkunde* T. I. p. 299. sqq.).

1118. Montes gemmarum copia conspicuos tradit Ctesias Ind. 5. προμολῇσιν D. G. R. Bodl. 4. Eton. IV. MSS. Huds.) Vind. 1. var. l. R. Steph. et Eustathii. Utrumque vocabulum disseruit Blomf. ad Callim. . Dian. 99.

1119. ἤ του b. εἶπου βυρίλλου Schell. Indiae tum adamantem tum berylli praestantiam Plinius assignavit XXXVII, 15. cum eoque Marbod. 24. et Strabo tetigit modo propositus ad 1104. Idem Plinius ibid. c. 20. Indicam iaspidem multa comperit formarum varietate, quae ad smaragdi similitudinem accederent, constare; ac Ptolemaeus in Sabaris ad Gangem narravit plurimum adamantem inveniri. In quibus tamen miror illam *adamantis* notitiam, quem apparet in genere lapillorum neque in ferri specie poetam percepisse, quamquam eum in ripa fluviatili praeter rei veritatem putabat investigari. Atqui multis virorum eruditorum contentionibus perspectum habemus, eam quam hodieque dicunt gemmam durissimam eandemque pellucidam (v. inprimis Seneca constant. 3.) antiquos latuisse; de quo non opus videbatur in Agathyrsorum opibus v. 319. admonere, quas ipsas Nostro consentiens Ammianus Marcell. XXII, 8, . commemoravit. Non igitur potest probabiliter affirmari, tali quidem significatione clarissimos Indorum adamantes intelligi, neque plus debet Peripli mar. Erythr. 32. locus valere, qui cum alias vel pretiosissimas gemmas, tum adamantem perhibet ad emporia duo deferri. Quocirca haud scio an adamas iste non diversus Indico ferro fuerit, quod Ctesias Ind. 4. (Phot. p. . b.) tradit e fonte quodam hauriri: cui adiungendi videntur Galenus de usu partt. I, 11. Clemens Alex. Paedag. II, 3. Peripl. mar. Erythr. p. 5. Quamquam

ne de ferro quidem Indico habemus certa pronunciare, neque eam dubitationem Beckmannus ad liquidum perduxit *Gesch. der Erfind.* T. IV. p. 378. sq. aut Vossius ad Virg. Ge. I. p. 67., ac vereor etiam, ut multum in ea quaestione profuerit specimen Graecorum chemicorum apud Schneiderum ad Eclog. Phys. p. 96. Superest ut mentionem iniiciamus *aeris Indici,* quod auctor Auscultt. mir. c. 50. splendore suo praestantiam auri prodit aequiparare; sed metalli ratio peritissimos homines perinde fefellit.

1120. *χλωρὰν* M. Vind. 1. b. Ald. *χλωρὰ* R. *χλωρῶ* G. Schell. x., id est *χλωρῶς,* quod habet Paraphr. *διαυγάζουσ'* R. *διαυγίζουσαν* Schell. Cf. p. 503. sq. Et *διαυγίζουσιν* ex Avien. 1322. Salmasius extudit in Sol. p. 738.

1121. *καὶ καθαροῖο* c. *τὸ πάζοιο* b. De *topazii* sufficiat Strabonis narratio XVI. p. 770. *ὑαλοειδέες τό παζοι* Lithic. 277. Attigit Beckm. ad Marbod. p. 31.

1122. *ἀμέθυσον* A. B. M. Pal. Schell. b. x. Ald. Eust. quae vulgaris fuit scriptio. *ἀμέθυσσον* D. R. Vind. 1. Amethystum Indicam inter purpureas gemmas Plinius docet principatum obtinere. *πορφυρέουσαν* Brunckius (quamquam ille potuit *ἀρτυνέεσθαι* Apollonio I, 523 obtrudere) haud immerito statuebat inusitatum esse nec metro conveniens, in quo speciem futuri temporis invenisse sibi videbatur, unde quam suspicionem periclitabatur *πορφύρουσαν,* M. confirmat. At istius verbi potestas non satis purpureum amethysti colorem exprimi neque licuerit Bionis usu XV, 19. niti. Praestat igitur *πορφυρεῖν* retinere, quod et auctoritate Nonni est quodammodo munitum, et simili Nicandri commento Alex. 555. *περισφαλέοντες.* Haec iis addenda, quae Buttm. Gramm. ampl. II, 1. p. 31. congessit; nam *μελανέ* quominus eidem ad Arat. 836. concedam, obstat et *μελανεῖ* forma contracta, quae cum epico versu dissentiat et ipsa consuetudinis proprietas, cum Alexandrini poetae tantum *μελανεῦντα* et *μελανεῦσα* sibi concesserint quemadmodum Sophoclem *τεκνοῦσα,* Callimachum *παιδοῦσα,* quae critici depravant, substantivi lege formasse videmus. At *βαρυνέω* et *λεπτυνέω* dudum opinor esse composita. Restat ut istis artibus Indorum inventum quoddam adiungatur, quod in margaritis eos instituisse prodidit Philostratus V. Apoll. III, 57. a quo differunt Peripl. mar. Erythr. p. 33. et Arrianus Ind. 8. Cf. Athen. III. p. 93.

1124. sqq. ἀεννάοις D. R. Pal. Schell. Vind. 1. b. . ad 1055. ποταμοῖς Ald. καί post μήν om. Bodl. 4. ἄλλοτε c. γάρ om. M. Milium observaverat Herod. III,)0. τ' ed. Vind. αὖθις Bodl. 4. Eton. quod alibi oster agnoscit; mirere tamen codd. consensum in αὖ-ς v. 586.

1127. ὕλαν Ald. Indiam silvis abundantem, quae ensissimis et proceris arboribus essent insignes, non ius veterum praedicavit, sed inprimis Virgilius Ge. II, 22. sqq., ubi consulendus Vossius p. 316. At ambi-iam videntur sententiam concludere Ἐρυθραίου καλά-μο, quae hac scribendi ratione per editiones Dionysii re omnes sunt propagata. Igitur Eustathius calamum omaticum a rubro mari repeti solitum existimavit in-lligi, habuitque sibi Plinii (XII, 22.) commentatorem, alecampium, obsequentem, ut ἐρυθραίου tamen ille rutilo colore dictum sentiret, Prisciano praeeunte. ulta his opposuit Salmasius in Sol. p. 741. sq. (cu-s rationes amplectebatur Wernsdorf. Antiq. Balear. II, prolixa de Indicis calamis commentatione): nusquam υθραῖος ruboris esse vocem, κάλαμον inter res edules censeri, neque plantam minutam, qualis calamus sit oratus, cum silvarum magnificentia congruere; sed undinem potius saccharinam significari, cuius radices ob elleam suavitatem Indis cibum amoenissimum confe-rint. Id placitum etiam Hillius ascivit. Sed primum ud mirere, quod Salmasius posuit tanquam exploratum, ρυθραίου potuisse locum in rebus Indicis invenire; ud tamen vitium, quod etiamnum in Nonno XXVIII, . superest, haud dubitanter sustulimus. Deinde ma-s etiam in eo memoriam eruditissimi viri desidera-us, qui cum ipse commentario de saccharo pag. 257. norasse Graecos operis dulcissimi fabricam observave-, quam Arabum solertia patefecit, talem doctrinam otuerit in Dionysium conferre. At ut fabricam, inquit, i nescierint, usum tamen multiplicem ac publicum li-t vetustis litteris mandatum agnoscere. At enim ne lam quidem opinionem, qui locos accuratius expende-t, stabili fundamento sentiet inniti. Quos enim te-es excitavit, verbis dilucidis humorem narrant canna-m radicibus expressum, decoctumque longe mellitissi-ium potari: quod quis ausit ad proximam cum saccha-) quod fertur cognationem referre? Quippe pertinent stae narrationes ad vetustam sacchari notionem, quae

humores nativos significaret in foliis arundinum concrescentes eosque mellis modo iucundissimos, ut possent varios in usus diffundi: vide perspicuam Beckmanni doctrinam Commentt. Gotting. Vol. V. p. 57. sqq. 68. sqq. In quo genere tum Nabataeorum mel (v. Wess. ad Diod. XIX, 94.), tum calamos Arabum (quos tractavimus ad 937.) extitisse suspicamur. Verumtamen isti testes sunt hi: Eratosthenes ap. Strab. XV. p. 693. *τούς τε ξυλίνους καρποὺς γεννᾶσθαι πολλούς, καὶ τὰς ῥίζας τῶν φυτῶν, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάμων, γλυκείας καὶ φύσει καὶ ἑψήσει.* Varro Atacinus ap. Isidor. fr. V. (Wernsd. P. L. Min. V. p. 1407): *Indica non magna minus arbore crescit arundo: illius e lentis premitur radicibus humor, dulcia cui nequeant succo contendere mella.* Lucanus III, 237. *quique bibunt tenera dulces ab arundine succos.* Quibus succedit proletarius auctor Solinus c. 52. Quod si veram istorum calamorum vim requirimus, aegre potest locus, qui magis sit ambiguus et infirmus, in herbaria disciplina veterum reperiri. Nam qui de Indiae calamis disputationem nuper instituit satis levem Garatonius ad Cic. pro Planc. p. 268. sq. Lips., non plus lucis attulit novissimo Ctesiae ad Indic. 6. interprete; neque potuimus ab eruditionis copia quam Sprengelius hist. rei herb. T. I. p. 170. sq. exprompsit satis proficere. Equidem persuasum habeo, calamos a rutilis aristis notabiles eos indicari, quos largissimam victus copiam omni tempore per Indiae fines suppeditasse constat, quosque Strabo satis habuit adumbrasse p. 694 *εἴρηκε δὲ (Νέαρχος) καὶ περὶ τῶν καλάμων, ὅτι ποιοῦσι μέλι, μελισσῶν μὴ οὐσῶν· καὶ δένδρον εἶναι καρποφόρον· ἐκ δὲ τοῦ καρποῦ μεθύειν*: quamquam extremae sententiae ulcus subesse cum librorum consensus declarat in retinenda lectione *οὐ γὰρ δένδρον*, tum Eustathii laudatio ad 1107. Neque sinit nos de proprietate harum frugum altera Megasthenis narratio dubitare apud eundem XV. p. 709. *οἶνόν τε γὰρ οὐ πίνειν, ἀλλ' ἐν θυσίαις μόνον· πίνειν δ' ἀπ' ὀρύζης ἀντὶ κριθίνων συντιθέντας. καὶ σιτία δὲ τὸ πλέον ὄρυζαν εἶναι ῥοφητήν* quibus accedit perspicuus Aeliani locus de Nat. Anim. XIII, 8. *οἶνος μέν, οὐ μὴν ὁ τῶν ἀμπέλων, ἐπεὶ τὸν μὲν ἐξ ὀρύζης χειρουργοῦσι, τὸν δὲ ἐκ καλάμου.* Elucet enim, omnibus his calamorum indiciis, qui divinos illos humores fuderint, celeberrimam oryzae subesse naturam unde praestans et clarus potus, quasi vinum aromatites

confieret, quem *arracum* vocant, et suavitate tenere ad ebrietatem usque peregrinatores dudum cognoverunt. Adde Plinium inprimis XIV, 19, 5. XVIII, 13.

1128. sq. *ὡς τό* D. Vind. 1. *ἐννέποιμι* Pal. b. *ἐνείποιμι* Schell. cf. v. 799. *ἠνεμόωντα* Pal.

1130. sq. *πισσύρεσιν* Pal. b. *πισσύρεσσιν* M. *πισύρησιν* Schell. *τρισσῇσιν γρ* D. et Vind. 1. G. (*γρ πισύρεσσιν*) var. l. R. et H. Steph. Prisc. 1037. Huius vero diversitatis auctor dormitasse videtur, quem fugerit insequentis versus mens apertissima, ne placitum illud Eratosthenis dicam a Nostro receptum, qui figura quattuor laterum Indiam circumscripserit: vide Mannerti Gosselliniqne delineationes. Sed varietatis causam supra studuimus explicare ad 468. At in codicem etiam depravatiorem Nicephorus debuit incidere, qui *τῶν Συρίων* scripserit. *πάσῃσι*, quod libri praeter G. retinere dicuntur omnes, mireris tueri quemquam potuisse. *πάσσῃσι* R. Vind. 1. *λοξοῖσιν* S. *ἐναλιγκίῃ* R. *ἀλιγγῇ* D.

1132. sqq. *ἑσπερίης* D. et ascripto *οις* Vind. 1. Holstenius: „mallem *ἑσπέριος*, MS. *ἑσπερίης*." Qua coniectura se libenter abstinuisset, si dictionis virtutem reputasset atque concinnitatem venustam. *ὁμούριον* x. *νότιος* Bodl. 4. Eton. (III. MSS. Huds.) var. l. R. et H. Steph., cuius etsi sensum assequi non licet, causa tamen correctionis fuit in proclivi, quoniam ista versus conclusio videbatur in sede minus apta quam supra v. 893. haerere. Sed ne hic quidem verum percepit Spohnius *οἶδμά τ'* cum Pal. emendans, quo nihil poterat alienius fieri, cum oratio potius fuerit talem in ordinem cogenda: *νότιον δ' (γαῖαν ἀποτμήγει) ἁλὸς οἶδματ' Ἐρ. δ'* om. R. Schell. Gangem quod extremum Indiae terminum ab ortu constituit, limites artiores multo poeta definiit reliquis geographis, qui maluerunt ambitu ipsius oceani latus orientale describi. *ἄρκτον* Bodl. 3.

1135. *καὶ τὰ μὲν πολλοὶ καὶ ὄλβιοι* var. l. R. Steph. *ἄνδρες ἔασιν* S.

1137. *μέν* om. D. Vind. 1. *τέλος Ἰνδοῦ* G. *Ἰνδῶν* Bodl. 4.

1138. sq. *Δάρδανες* G. *Δανδαρέες* reponi iussit Holstenius ad Steph. Byz. p. 91. Sed Diodorus ac Plinius Stephanusque cum appellaverint Dardas, Ptolemaeus Dandaridas, nostra scriptio medium quodammodo locum tenet, cum praesertim istius gentis memoria nullam aliunde lucem acceperit. *λοξῶν* b. *πολλόν* Vind. 1. var.

l. R. et H. Steph. et λοξόν interposito D. M. Obliquum fluminis cursum ut ex rei veritate fortasse non liceat confirmari (quamquam his vorticum significatio videri potest subesse), vehementia tamen ac pronus aquarum impetus in Acesinem cadit. Sed singularis est Dionysii doctrina, qui torrentem illum ab Hydaspe suscipi narraverit, quamquam eiusdem culpae habet participem Curtium IX, 4. Quibus accuratiora dedit Arrianus VI, 3. 4. Hillius tamen errorem ita conabatur elevare, ut Acesines in Hydaspem influeret, Hydaspes autem cum Hydraote commixtus ad Indum decurreret. Verum talis ratio parum ad sustentandam Dionysii negligentiam valet, quem fugisse mirere, nomen Acesinis, ut quinque fluminum amplissimi, post Hydaspis quoque congressum perdurare, donec ad Indum penetravit. συρόμενος G. Eton. var. l. R. et H. Steph. Niceph., contra πλωτόν Eton. var. l. R. et H. Steph. νήεσιν Pal. b. Ὑδάσπις A. B. D. R. Schell. Vind. 1. cf. ad 1073.

1140. τῆς δ' var. l. R. Steph. καί om. Vind. 1. κώφις (η supra scr.) A. κώφις S. κῶφις B. κώφυς (ης supra scr.) b. κωφήν c. Atque Κωφήν habet quo defendatur usum Arriani. Ipsa sententia in eorum reprehensionem incurrit, qui Cophen tanquam tertium post utrosque fluvios putarent exhiberi, quod cum falsissimum sit, tum imperitia tanta debet incredibilis in descriptione Indiae distincta accidere. Sed praestat auctoris negligentiae veniam peti, qui non tam fluminum cursus et continuum ordinem quam populorum situs instituit enarrare: ut ille hunc sensum expresserit, *illis autem Cophes, tertium flumen, sese comitem adiungit.*

1141. μέσον R. Schell. Σάβαι unus liber Pet. in Λάβαι immutavit. At Sabae, qui tot turbas v. 1069. excitaverunt, nullidum sunt in India reperti, sed Sibae Arriani, Strabonis Stephanique narrationibus innotuerunt, quos restitui iubent Salmasius in Sol. p. 700. Holstenius ad Steph. p. 290. cum MS. Prisc. aliique. Quamquam ne in hoc quidem nomine scriptores consentiunt omnino, quos alii Sibos, Curtius etiam Sobios vocaverit IX, 4.: cf. Wessel. ad Diod. XVII, 96. In hac igitur dubitatione, cum illud esset ambiguum, utrum in librarios an auctorem vulgatum oporteret conferri, emendatione noluimus uti. Denuo haerendum fuit in proximo Τοξίλοι, quod τόξιλοι est R. Ald., τάξιλοι Bodl. 4.

ταξίλοι Vind. 1. var. l. R. Steph. quod ex Eust. annotatione ductum puto; quamquam IV. MSS. Hudsonus affert. Taxilus Prisc. 1048. scriptura tamen fluctuante. Hic quidem magna cum probabilitate Salmasius aliique *Ταξίλαι*, quae communis est auctorum ratio scribendi, flagitasse videntur, quod recepissem, unus modo liber terminationem $\overline{\alpha\iota}$ ostentasset.

1142. *Σκόδροι θ'* b. z. *σκόδροι* A. *σκύθροι* G. (*γρ σκόδροι*) d. *σκόθροι* vel *σκύθροι* var. l. R. et H. Steph., prius Ald. Sed neque Scodros sive mavis Scothros accepimus, neque Sodras, quos Hillius e Diodoro studebat ad nostrum locum transferre. Immo Dionysius in his versibus fontes quosdam peculiares consuluit, unde suos rivulos, prout in aliis multis factum observamus, duceret satis religiose, non ille critica severitate, sed annotatione componendus.

1143. *Πευκαλέων* vulgato *Πευκανέων* substituimus cum D. M. Bodl. 3. 4. Eton. quinque MSS. ap. Huds. c. Ald. var. l. R. Steph. Vind. 1. Eust. Niceph. Prisc. 1049. assentientibus Salmas. in Sol. p. 698. et Hillio: nam liquidam illam in tam multiplici vocis scriptione, quales sunt *Πευκέλα, Πευκολαΐτις, Πευκελιῶτις* quaeque varios in modos dilatantur (v. intpp. Arriani Ind. 4.), constantissime versatam agnoscas. *μετὰ τούςδε* denuo supererat. *Διωνύσσου* libri plerique, neque diserte lectionem castigatiorem aliunde quam ex Aldina habeo proferre (cf. ad 842.), sed *Διονύσου* D. M. R. Pal. Schell. Vind. 1. b. x. *Διονύσσου* c. Istum populum unus ut videtur Dionysius Bacchicis sacris addixit; nam Oxydracas Strabo memoria dignatus est XV. p. 687. extr.

1144. *Γαργαρίδαι* num sit integrum, nova suboritur dubitatio, quoniam eiusmodi nominis nullum extat indicium. Ac minuta codicum varietas utilitate caret, *Γαργαλίδαι* D. Vind. 1. *Γαρμανίδαι* Bodl. 4. *Μαργαρίδαι* Schell. *Πανδαρίδαι* marg. H. Steph.; sed quod proposuit var. l. R. Steph. sive ut interpretor unus MS. Huds., *Γανδαρίδαι* nactum est laudatores Salmas. p. 698. et Holstenium; quorum hic: „legendum omnino *Γανδαρίδαι*, qui sunt *Γανδάραι* Ptolemaei et Stephani, prope hos erat Dionysopolis et Nysa. Diversi autem et longius hinc ad Gangem dissiti *Γαγγαρίδαι* non sunt huius loci, nec cum Gandaris confundendi." Perspicue vero *Γανδαρίδαι* confirmatur Strabonis p. 699. auctoritate,

quo nomine regionem trans Acesinem et Hyarotidem vocari tradit. Quare cum idem auri quoque metalla Gandaridarum in descriptione memoraverit, scripturam huius loci librarios existimamus depravasse. Ac potest etiam codicis aberratio *Gargaridum* in Virg. Ge. III, 27. aliquid persuasionis conferre: quemadmodum *Γαγγαρίδαι* cod. Par. Nicephori obtulit, quod ipsum e pluribus libris Prisciano reddidimus. Cf. Wessel. ad Diod. II, 37. Reliqua, quae minus verisimiliter Salmasius excogitavit, libenter praeterimus. *ὅθεν* Vind. 1. c. cf. v. 563.

1145. *Ὕσπανις* Pal. *Ὕπασις* Holstenius, qui quod ceteros omnes scriptores eam rationem ascivisse contendit, aperte fallitur. Nam Hypanim cum Hyphasi saepius commisceri docuerunt quos laudat Tzschuck. ad Strab. XI. p. 510. *Μάγαρσος* Bodl. 4. Prisc. 1051. in edd. superioribus, et Eust. *Μέργασος* Vind. 1. Holstenius addidit Tzetz. ad Lycophr. 980. (*ἔστι δὲ καὶ Μέγαρσος ποταμὸς ἐν Σκυθίᾳ*) Sed hic quoque fluvius in commentariis geographorum desideratur, neque iuvat aut acumen Hillii, qui cum Zadadro apud Ptolemaeum eum contulerit, aut Avieni Cymander.

1146. *λαβρότατος* Bodl. 3. h. *λαυρότατος* D. M. Eton. var. l. R. et H. Steph. cf. ad 1090. *λαυρότατοι* Vind. 1. *ἁβρότατοι* (sscr. *ος*) A. *ἁβρότατοι* b. (utrobique *γρ λαβρ.*) *ἁβρότατοι* Bodl. 1. (gloss. *πλουσιώτατοι*) quod tenent Paris. 2708. ap. Boisson. ad Eunap. T. I. p. 172. et Paraphr. *ἀπ᾽ οὔρεος* c.

1147. *προῤῥέουσιν* R. Schell. b. Ald. alterum *ῤ* interposuit M. *προχέουσιν* cod. Pet. x. *ἐπί* ultima porrecta Hermannus ad Orph. p. 711. excusavit ab ea quam dicit nominis proprii necessitate; equidem, cum talis licentia praepositione commutata potuerit devitari, negligentiam scriptoris malim in partem vocari. Sed auctoritatem praestat Nicander Alex. 398. quem idem Hermannus attrectabat p. 709. *Γαγγίτιδα* M. S. Pal. b. x. Ald. Sensum finibus nimis angustis Hillius circumscripsit, qui cum Dionysium arbitraretur hos fluvios ad Gangem usque protulisse, locum ille videtur quaesivisse, in quo labem eius eruditioni posset aspergere. Immo cum Hypanin et Megarsum, quisquis is fuit, fluminum Indicorum extremos apposuerit, haud incommode ad Gangis imperium eos pertraxit, idque fecit hoc speciosius, quod Hypanis ac Ganges ab eodem Emodo proficiscuntur: ut etiam lacum communem tenuisse crederentur.

1148. *ἑλκόμενοι* quod edebatur postposui, cum R. S. Bodl. 3. IV. MSS. ap. Huds. Pal. Schell. Paraphr. var. l. R. et H. Steph. Prisc. 1053. Avien. 1356. *ἑλκομένην* praetulerint, assensis Salmasio (p. 783.), Holstenio, Brunckio. Nam vulgata lectio sententiam efficit tam portentosam et incredibilem, ut ne cogitatione quidem assequi possis, qua specie vel erroris vel disciplinae perductus hic poeta quempiam eorum fluviorum, quos Indus ambitu suo quasi complectatur, in ultimos Indiae limites finxerit excurrentes. Contra Gangeticam partem in Coliacum desiisse tam est exploratum, ut testibus nostris, quibus alioqui minus tribuimus, non opus habeamus certiorem fidem conciliare, praesertim in facillima compendiorum quibus istae terminationes colliguntur permutatione: de quo disseruimus in v. 722. *ἑλκομένου* (*οι* apposito) b. *περί* R. Pal. Schell. Ald. *μετά* var. l. R. Steph. *τέρμα* Pal. *τέρμην* Schell. *Κωλίδος ἄκρης* Salmasius, Holstenius, Spohnius. Cf. ad 592. Ista quidem coniectura non omni similitudine veri destituitur, cum narrationis perpetuitas magis promontorium quam regionem ampliorem videatur designare, sed non ullo tamen commendatur pondere demonstrationis. Nam Dionysius suam Coliadem, quam norat cum ignarissimis, describendam ut potuit sibi sumpsit et orationis luminibus quibusdam exornandam; nec veterum quemquam adeo constat in situ partium istarum ac Gangis cursibus exquirendis laborasse, ut posset supra nominum et formularum umbram procedere: quod debet praesertim in Coliacorum notitiam valere.

1149. sqq. *δή τοι* R. Bodl. 1. 3. Eton. Schell. c. var. l. R. et H. Steph. v. ad 148. *ἦ δή τοι* Vind. 1. *προςνένευκεν* Pal. *ἤλικτος* h. *ταχυνοῖσι* Bodl. 3. *ἐπικαλέουσιν* D. Vind. 1. *Ἄορνιν* Hillius intellexit auctoritate testium carere; quippe rupem *Ἄορνον*, quam Alexandri militia nobilitavit, ad Indi fontes pertinuisse. V. *Ste-Croix* p. 833. Ultra qui progressus est Wernsdorfius Exc. XIII. ad Priscianum hunc versum, dum explicationi suae quam de alitum volatu temere procudit nimis eum videt repugnare, tanquam interpolantis foetum damnavit: qualis equidem interpolationis acumen miror. Multo vero probabiliorem inierunt sententiam, qui spurium versiculum Virg. Aen. VI, 242. *unde locum Graii dixerunt nomine Aornon*, ab interpolatione Prisciani derivarent. Quod si tamen continuam Bacchici sacri lau-

dem expendimus, debet Noster Aornin istam non sine auctoribus videri celebrasse, cum in similem fere sensum Sophoclis inc. fragm. XCIV. extet de Nysa narratio, *ὅπου τις ὄρνις οὐχὶ κλαγγάνει.*

1152. Aliquid Indicae Baccharum victoriae delibavit Himerius Ecl. 19. eandemque militiam videtur Pausanias X, 29. significasse. *τὶς* om. c. *ἔτι* x. Mira interpolatio Ald. *ἔστι δὲ τίς γε θνητός*: cui compara similem corruptelam in Tyrtaeo I, 29. *εὐρείτης* D. b. *ἐϋῤ-ῥεῖτης* cod. Pet. *ἐϋῤῥήτην* corr. M. (ex altera collat. *εὐ-ρείτην*) Ald. *εὐῤῥείτην* R. V. ad 353. *περί* Pal.

1153. sq. *τὲ* om. R. Schell. *ὅν τε Βάκχος* b. *ἠλάσσοντο* D. Vind. 1. c. *ἠλάσσον* G. *ἠλλάξαντο* S. *μὲν* *ἀβραί* *αὖραι* c. *μὲν γευραί* b.

1155. *λινάων νευρῖδες* Ald. *νευρίδες* M. cod. Pet. *ἐς* prius om. D. Vind. 1. Pal. pr. *ἐς δὲ σίδηρον μαιμώοντο* in imitationem est formulae nobilissimae *εἰς κέρας θυμοῦσθαι* compositum, de qua V. D. in Actis Soc. Traiect. 1821. p. 151. perspectius Elmsleio disputavit ad E. Bacch. 742. Cf. Aelian. N. A. II, 19. *ὡς εἰς ὅπλον ὁ ἄνθρωπος, οὕτω τοι καὶ εἰς κέρας ὁ ταῦρος τεθύμωται.* Hermanni Add. ad Orph. p. XXI. sententiam non perspicio.

1156. *μαιμώοντο* ut tutius, nisi verius dicere mavis, recepimus ex G. Pal., quibus accedunt *μαιμόωντο* M. *μαιμώωντο* (o o) b. *μαιμάοντο* D. Vind. 1. nam plures varietates, quas haud dubito quin codices obtulerint, annotantium levitas eripuit, operis sui finem properantium. *ἐς*: v. ad 177. *σπειρήματα* c. *εἴλημα* Bodl. 3.

1157. *πολυγνάμπτης ἑλίνοιο* tametsi librorum parte niti videtur, depravationis tamen suspicionem movet tum scripturae fluctuatio, tum sermonis insolentia: quamquam eorum exemplorum quae Schneider. ad Nicand. Alex. 181. congessit nullum ad genus nominis valet demonstrandum. Nisi forte locum advocamus Oppiani Cyneg. IV, 262. in simili narratione versati, sed qui per Brodaei demum emendationem *ὡραίη ἕλινος* acceperit, at ingratiis opinor istius auctoris, cum *σέλινος* media correpta scriptor incertus sibi indulserit in Brunckii Analectt. T. III. p. 287. In nostro tamen versu primum *πολυγνάμπτου* dederunt B. D. Bodl. 3. Eton. Vind. 1. *πολυγνάμπτοιο* contra metrum corr. M. Ald. *πολυγνά-*

πτοιο d. at πολυγνάμπης b. πολυγνάπτης M. pr. Pal. R. Schell. cf. ad 1115. Vocis ἔλινος tenor e MSS. parum diligenter est enotatus, sed conformandus ad reliquorum locorum regulam. Prave R. Schell. ληνοῖο. Ceterum Aldi lectionem Spitzner. vers. Gr. hero. p. 62. ausus est praeferre, quoniam adiectivi ratio hederae (quam cum apio confudit) potius quam viti conveniret; in quo fuit immemor v. ἕλιξ.

1158. ἦμος ὅτ' cum Spohnio Passovioque ascivimus, expressum A. B. G. M. R. Bodl. 1. 3. Pal. Schell. cod. Pet. b. c. i. Ald. var. l. R. et H. Steph. Rariorem hanc formulam post Brunckium, qui huic quoque loco eam reddebat, Schaeferus vindicavit ad Gregor. Cor. p. 367., scilicet quam adoptaverunt poetae labentis aevi, cum esset ab Alexandrinis auctoribus profecta. His enim istae pleonasmorum argutiae placebant, id quod vel Callimachi usus significat: ὡς ὅτε h. Dian. 4. μέχρις ἵνα ib. 28. μέσφ' ὅτε h. Cer. 112. Quare videndum, an ib. 121. χὼς ἅ cum vulgato, quod tolerari nequit, debeat permutari. θεῶν R. Schell. ἀτίτησαν diu est cum viri docti iusserunt in loco mendosi ἀτίμησαν reponi, quorum iudicium comprobant B. G. S. Pal. c. x. var. l. R. et H. Steph., voluitque Ald. ἀτίλησαν. Interpretationem ἀτίμασαν Schell. ἀτίμασεν R. susceperunt.

1159. In his et seqq. Noster ab Apollonio II, 905. sq. profecit. Νυσαίην ex observatione supra in v. 626. instituta correximus cum Brunckio Passovioque, testibus A. G. R. Pal. Schell. b. Ceterum Wernsd. ad Avien. 1375. bellicum intelligebat Bacchi tumultum, perperam.

1160. υἱεῦσιν M. πάντες D.

1161. δ' om. G. ὁπότε D. R. Pal. Schell. ἔσβεσεν D. Vind. 1. var. l. R. et H. Steph. Quae varietas quamquam aliquid reconditi iactat, ab usu tamen loquendi minus commendatur. Quippe modicam huius verbi formarumque compositarum translationem fuisse reperimus: ut in Eurip. Iph. T. 633. σῶμα κατασβέσω corrigendum videatur καταστάσω.

1162. ἀπεβήσατο R. ἐπεβήσετο quod verum iudico nullusdum codex suppeditavit. Apud Arrianum tamen Exp. II, 23, 3. sine dubio ἐπιβήσεσθαι restituendum. τῶν δ' R. Schell.

1164. δύω poterat vel sine libris A. b. restitui; in margine lege δύο. στήλας ἐρείσας A. B. (ut videtur) M. R. S. Pal. b. i. x. στήλας ἐρύσας D. G. Bodl. 1. 3. 4.

Eton. Schell. Vind. 1. z. var. l. R. et H. Steph. Unde Brunckius satis audacter versum concinnavit: *ἔνθα δύο στήλας γαίης περὶ τέρματ' ἐρείσας*. Equidem, quamquam illud verbum *ἐρείδειν* multo elegantius esse facile concesserim, istud tamen ipsum ab obscuriore *ἐρύσας*, quod in eiusmodi locutione non esset usu tritum, fluxisse contendam, idque reducendum duxi, cuius in locum grammaticorum explicatio *στήσας* induisset. Est autem *στήλας ἐρύσας* insolentius dictum pro eo, quod apud poetas obtinuit, *τεῖχος ἐλάσαι*: nam columnarum, quibus terminorum significatio contineretur, notionem artis non esse coercendam limitibus Strabo demonstravit III. p. 171.

1165. sq. *κατὰ χεῦμα* b. *ποτὶ χεῦμα* c. *κατῆλθεν* D. M. *τόσοι* Pal. *ἔασσιν* D.

1167. sqq. *ἔνδοθεν ἔνθα* R. (*γρ ἔνθα καὶ ἔνθα*) Schell. In his aliqua latet Scholiastarum dictio, qui formulam frequentant *ἔνθεν κἀκεῖθεν* ac similia. *κατ' ἠπείρου* recentiores demum quaedam editiones invexisse videntur, cum edd. Ald. R. et H. Stephani, quem Hudsonus sequebatur, *κατ' ἠπείρους* expresserint: e codicibus quidem, ut fit, hi tantum ut vulgatis adversi proferuntur, G. M. R. Pal. Schell. b. m. *ἀγορεύσαι* (interiecto *οι*) A. b. quod non contemnendum. *ἐριφραδέως* c. *δέ* om. Pal. *ῥέα ταῦτα* Bodl. 4.

1170. *αὐτή* Pal. pr. *καὶ γὰρ πρῶτοι* b. *πρῶτοι* R. Schell. *θεμέλια* D. Vind. 1. c. Formula *θεμείλια τορνώσαντο* admodum contorta ratione nititur, qua terrae fundamenta divinitus iacta declararentur. Atqui maius etiam periculum illud est Callimachi h. Ap. 57. *αὐτὸς δὲ θεμείλια Φοῖβος ὑφαίνει*. Verum de selectiore usu petitum est *ἔδειξαν*, praeeunte Soph. Ai. 1195.; adde fragm. ap. Eust. ad 568.

1173. sq. *διακρίνοντες* R. Schell. *ἐκκληρώσαντο* R. Schell. *ποταμοῖο* G. (m. rec. *πόντοιο*) R. Pal. Schell. x. var. l. R. et H. Steph. *ἠπείροιο ἁπάσης* Bodl. 4., fastidio credo permotus vocis continuo repetitae.

1175. *ῥυσμῷ* G. b. (m. sec.) x. *ῥυγμοῦ* D. Vocis haec potestas, quae paulum ab usu Dionysii reliquo discedit, ad proprietatem spectat ac modum definitum: v. Eurip. El. 772. Plat. Legg. V. p. 728. E. Arist. Ausc. mir. 104. 145. *ἔλαχ'*: v. ad 264. Comparandus in hac sententia de diverso terrarum ingenio Strabo XVII. p. 810. sed inprimis Herodoti locus, qui est classicus, II, 12.

1176. *ἀργινόεσα* b. *ἀργανόεσσα* x. *ἀγρινόεσσα* ed.

Antv. ἀργιλόεσσα var. l. R. et H. Steph. Eust., quod sensui satisfaceret (nam ἀργιλλώδης γῆ grammatici consuerunt interpretari λευκή), sed versui non magis quam sermonis rationi refragaretur.

1177. κελαινοτέα c. Huc spectat ἀμφοτέρων ὑπὸ μορφήν D. M. Vind. 1. h. et quod pro λάχε μορφήν accepit Bodl. 3. ὑποφαιή.

1178. Ἀσυρίης G. R. Pal. Schell. αὖ συρίης x. ἄνθεσι Spohnii ad Niceph. p. 42. suasu Passovius ordini inseruit, exhibitum M. R. S. Schell. cod. Pet. c. d. x. Ald. var. l. R. et H. Steph. Paraphr. Niceph. ἄντεσι (θ superscr.) G. b. Nollem viri docti libris praeter dignitatem obtemperassent, ubi Graecae consuetudinis et lex et natura perpendi debebat. Cum enim rectissime habeat ex vocis nativo iure, ἄνθη ad flores quos terra pariat referri, prorsus tamen ille plurium numerus ab ingenio sensuque orationis translatae recedit, ubi figurata nominis vis praeponderat, quae quicquid in summam corporis superficiem emicet efflorescatque laetius complectitur. Cuiusmodi in significatu neque ἄνθη Graecorum opinor sibi quisquam indulsit (nam et Pherecrat. ap. Lex. Rhet. p. 404. nihil huc facere apparet, et qui multo speciosior est Nicand. Ther. 257. sive quisquis Heracleam scripsit a Schol. laudatus), neque Romani *flos* detorserunt. Contra cum Graeci ἄνθος ad universum colorum genus (v. Hesych. vv. ἄνθη et μελανθές) traducunt, tum inprimis ad vegetum ac pinguem splendorem, qualis est ferruginis ac purpurae: v. Ast. ad Pl. Remp. IV, 7. Sed nitido minii Assyrii flore, quo Leucosyrorum regionem ut solet poeta designavit, Sinopidem patet intelligi, quae palmam in eo genere sibi comparasset, quam in rem multa Salmasius in Sol. p. 813. sq. Omnino variis terris ubi scriptores rutilam soli naturam tribuunt, minii videas Sinopici similitudinem aliquoties conferri, ut in Hispania fecit Strabo III. p. 144. coll. XII. p. 540. Ceterum vid. Theophrast. de lapid. 52. et de minio Carmaniae Onesicritum ap. Strab. XV. p. 726. et Ptolemaeum Sagdianam commemorantem; de Troglodyticae Artemidor. ib. XVI p. 769. et Agatharchid. Huds. p. 54. Usus autem milti per Asiaticas Graecorum civitates obtinuit communis, quippe quarum esset ista cretae specie, non cera litteras consignare: v. Cic. pro Flacco 16. et, quem adiungit Beckmannus opere laudatissimo (*Gesch.*

der Erfind. T. I. pag. 478.), Serv. ad Aen. VI, 321. Adde Vitruv. VII, 7. et alia colligentem Wernsdorfium Antiq. Balear. p. 25. 26.

1179. sqq. *τῶς* D. Schell. *ἐφράσσατο* G. *ἐφράσετο* x. *ἐφράζετο* R. Schell. *ἐδράσατο* Bodl. 4. Cf. ad 909. *οὕτω δ'* corr. M. d. Ald. *ἀνθρώποισιν* D. R. Schell. Vind. 1. b. *ἀνθρώπους* G. *ἑτέροια* Pal. *χαίρεται* R. *ὕδατ' ὠκεανοῖο* R. Pal. b. *κύματα* Bodl. 4.

1183. sqq. Primum versum omisit G. *καὶ κρῆναί τε* R. Schell. *τὲ* om. Pal. *ἀπέδραμον* R. *ἠδ' ἠπείρων* R. Schell. *σκολιῶν* G. var. l. R. Steph. *μεγάρων* margo G. x. *αὐτάξιος* ed. Antv. *εἴοι* M.

ANNOTATIO
AD
EUSTATHII COMMENTARIOS.

Index Epistolae, quam Eustathius luminibus conquisitis orationis delicatae distinxit, in editionibus ad portentosam succrevit amplitudinem, cuius interpolatio cum sua indole manum alienam proderet, eam ad auctoritatem codd. b. k. compescui. Talis enim extiterat: *Πρὸς τὸν πανσέβαστον* (*πανσεβέστατον* RSt.) *Δοῦκαν κύριον Ἰωάννην τὸν μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῶν δεήσεων, τὸν . . . ῥητόρων, τοῦ καὶ ὕστερον γεγονότος ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, ἐπιστολὴ . . . παρεκβολαῖς. μεθ' ἣν προοίμιον εἰς τὸ πρᾶγμα, καὶ μετὰ τὸ προοίμιον αὐταὶ* (*αὗται* RSt.) *αἱ παρεκβολαί*. Omisimus etiam codd. supplementum, — *ῥητόρων, τοῦ καὶ Θεσσαλονίκου*: ac poterat in vocem *ἐπιστολή* inscriptio desinere. Aliam speciem M. praefert: *Εὐσταθίου διακόνου πρὸς τὸν πανσ. δοῦκα* (probante qui suum codicem affert Polito, possis tamen *δοῦκαν*) *κύριον Ἰωάννην ἐπιστολὴ ἐπὶ ταῖς . . . παρεκβολαῖς· μεθ' ἣν κ. τ. λ.* Praeterea *πανσεβασμίου σεβασμίου* Cantabr. *καματεροῦ* Cl. Eton. cod. Politi; *καματοροῦ* Cantabr., *καματηροῦ* viri docti; deinde *μαϊστώρου* k. *μαϊστόρου* Cl. *μαΐστορος* Politus, in his tractandis multum versatus. Muneris autem Eustathiani rationem optime docet locus in corpore Iuris Graeco-Rom. p. 317. ab Holstenio prolatus: *τοῦ γὰρ σοφωτάτου ἐκείνου Εὐσταθίου τοῦ κατὰ Φλῶρον διακόνου ὄντος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ μαΐστορος τῶν ῥητόρων εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Λυκίων Μυρέων ψηφισθέντος καὶ καταδεξαμένου καὶ ἀσπασαμένου καὶ ἤδη καὶ πρὸς τὴν χειροτονίαν ἑτοιμασθέντος, πρόσταγμα τοῦ μακαρίτου βασιλέως ἐκείνου* (*Μανουὴλ*) *πρὸς τὴν σύνοδον καταπεφοίτηκε, διακελευό-*

μενον δέξασθαι ταύτην παραιτούμενον τὸν Εὐστάθιον, προσαγαγεῖν δὲ τοῦτον εἰς τὴν περίκλυτον τῶν Θεσσαλονικέων μητρόπολιν, ὡς τηνικάδε χηρεύουσαν. Explicationem istorum honorum a Ducangii glossario petendam esse per se patet.

Epistolae p. 67. v. 6. *σοφῷ εἰπεῖν*, quamquam rarius, ad exemplum Platonis, Xenophontis, oratorum est conformatum, quos attigit Heindorf. ad Protag. p. 533. Wolfium quidem offendisse mireris in Demosthene, cuius eadem locutio extat in oratt. de Symm. p. 180. in Androt. p. 603. Inter poetas non occurrit nisi Theocr. XVII, 7. inter recentiores alios Pausan. VI, 20, 8. 7. *μακράν* RSt. Eton. *ἀναβαλλομένῳ*, id est, cum usque cunctaretur, dederunt loco *ἀναβαλομένῳ* M. b. k. p. q. z. Eton. 8. *ἤρασε* p. *ἐνστήσεσθαι* M. *ἐπιστήσασθαι* b. *καθ' ἑαυτοῦ ἐπιστήσασθαι* q. 9. *ὅτι τε γλ.* om. in lacuna M. idem *βέλος*. Tangit verbis transpositis Pind. Ol. X. pr. 11. *ἔχοι*, etsi non indignum Eustathio, veriori *ἔχῃ* posthabui cum M. Cl. b. k. q. z. Eton. *πῇ* quod H. Stephanus coniecit praestat q. idque respondet Pindarico *πόθι*: vulgo *ποῖ*. *ποῦ τ' ἐκ.* MS. Politi. 13. *ὦ* om. b. k. q. *ὄφλειν* sponte cum *ὀφείλειν* commutavi, in quo genere peccant statim b. k. q. Cant. *ὀφλήματος* exarantes. 14. *ἀναβαλέσθαι* Cant. 17. *τί ἄν* Et. 18. *ἔτι* om. m. *τὴν σὴν ἔτι* q. 19. *ὡς* M. *ἐκτέθηκας* M. k. *ὡς* quod structurae ratio flagitabat pro *καί* ascivi cum m. k. x. Cant. Et. 20. *ἄν* suspectum est. *ὃ καὶ μὴ σοί* m. qualis particulae *καί* traiectio non modo per deteriorem grammaticorum consuetudinem est obvia, sed etiam auctoribus placuit praestantissimis. Lysias pro Polystr. p. 674. *εἰ καὶ μὴ ὑμεῖς ἀδικεῖτε*, ubi nuper *μὴ καί* admissum: quod ne potioris quidem libri fide apud Demosth. p. 1231. factum vellem, cum et alter locus sit integerrimus in Aristocr. p. 688. *εἰ καὶ μὴ φυλάξετε*, et Platonis Rep. II. p. 365. B. *ἐὰν καὶ μὴ δοκῶ*. Quare nihil mutandum in Pausan. III, 25, 5. at Arriano Indic. 20, 8. sive Nearchi Paraplo p. 3. ex ed. Veneta et MS. Bodl. restituimus hunc ordinem, *εἰ καὶ μή σφι σωθήσεσθαι ἔμελλεν*. Alio modo vocis sedem invertunt Aelianus praef. Nat. An. *καὶ εἰ μὴ κατὰ τὴν οἰκείαν κρίσιν*, et Theopomp. ap. Ath. IV. p. 167. B. 21. *τό* om. m. *Λητοῦς* H. Steph. offendit haec annotantem: „Ut in *Λητοῦς* mentione alludit ad vocem *λήθην*, qua modo usus erat, sic *Ἑρμοῦ* mentionem facere arbitror, quod de illo

promisso, de quo nondum suam fidem liberarit, quasi de magno quodam aere alieno, quod interim possideat, loquatur. Quod tamen duriuscule dici mihi videri fateor, ideoque aliam huius appellationis rationem excogitari velim." Vere reconditam ille loci obscuritatem animadvertit, neque tamen iustam opem attulit, quam ne ipse quidem ab omni parte praestiterim. Ac lusum in vocibus *λήθη* et *Λητώ* Eustathium sibi indulsisse persuadet arguta illius observatio in Il. ά. p. 22, 34. *Λητὼ δὲ ἡ νύξ, διὰ τὴν παρ' Εὐριπίδῃ* (Or. 207.) *σοφὴν καὶ πότνιαν λήθην.* cf. in ξ'. p. 989, 51. *Ἑρμῆς* autem litteras et eruditam disciplinam ab eo numinis cultu, quo *λόγιος* dicebatur, significare debet: vide vel Eust. et Schol. ad Od. ά. 38. et qui has ineptias clarissime disseruit Tzetz. exeg. Il. p. 71. Igitur Langermanni certe coniectura *λήθης* rescribentis facile caremus, nec verisimilior eiusdem altera iudicabitur *ἔργου*, quam sic interpretatur: *nec possit oblivio de hoc opere nostro gloriari.* Quae suspicio *κατακαυχήσασθαι* efflagitat, verbum a Novo Foedere ductum; quod cum ad ipsum verborum ordinem esset necessarium, Stephanus divinavit; nos reposuimus cum Cl. b. q. Cant. Et. MS. Politi. Vulgo *καυχήσασθαι.* 23. *κροτῆσαι* Cl. k. MS. Huds. P. 68. v. 1. *ἔῤῥιπταί μοι* b. k. q. 2. *μακρῷ* k. q. 3. *ἐμμερίμνως* pariter lexica nesciunt atque *ἐμμέριμνος* Schol. Eur. Or. 93. 4. *ἦν ἡμῖν* k. quod placet. *ἦν ἐν ἐμοί* q. *ἦν ἐμοί* b. *γάρ* post *νενόουν* om. b. m. k. q. 5. *ἐλογιζόμην* om. Cant. m. *τὰς τῆς καρδίας ἀναβάσεις* singularis est formula, profecta forsan a citeriore vocis *ἀναβαίνειν* potestate, ut incrementum significetur. 6. *ἀνοιγον* (η) b. *οὕτως* e Cl. pro *οὕτω* receptum. 8. *μέλλον* M. q. *μεῖζον* Cl. MS. Huds. 9. *ἤδη* om. b. *ἀρξάμενον* k. 10. *χρέους* M. k. *τούτου*: refingendum vel addendum *τοῦ.* *νομίζεσθαι* b. (ut vid.) m. q. *σὺ δέ* ante *οὕτω* inseruerunt Cl. b. k. m. q. Cant. Et. Stephanus putabat *οὕτω δὲ λιχν.* 11. *ἐς* b. 12. *καταπουπίπτοντα* b. 16. *χρεωκοπίαν* M. b. k. Et., quod usitatius est vulgato *χρεοκ.*, v. Lobeck. ad Phryn. p. 390. 17. *ἡμῖν* om. b. *τὸ λογοθέσιον* (quod hac certe auctoritate munitur) aperte eam similitudinem, quam epistolae principium e Pindaro proposuit, refert, ut debuerit Eustathius suam animi tabellam exprimere. Item *σοῦ* b. omisit, sed tamen reppererat, qui v. 15. *καὶ σοῦ ἡμῖν* exhibuerit. Igitur Eust. quamquam aliquantum

a proposita orationis forma descivit, meminerat tamen nobilissimam locutionem, *δέλτος φρενῶν*, de qua vide vel Valck. Callim. p. 246. 18. *ἐγγράφους* b. q. 19. *ἐπιπίπτεις* b. x. q. Et. *ἐμπίπτοις* M. *ἀνήσει* M. 21. *ἄν* eiiciendum puto. 22. *τετίμηκε. σὺ δέ που καί* b. m. hoc cum etiam k. q. praestarent, *πού* adieci. 23. *γίνη τοῦ πλείονος* mendosum esse arbitratus H. Stephanus tentavit *γλίχη*. Cave rariorem elegantiam attrectes. Demosth. in Pantaen. p. 982. *μήτε συγγνώμης μήτ' ἄλλου μηδενός εἰσιν ἀλλ' ἢ τοῦ πλείονος*: cui locutionem conferri lice *βελτίονος μοίρας γενέσθαι. τίμη* MS. Politi. 24. *ἐκεῖνο* post *γλυκύς* restitui auctoribus b. k. m. q. et fortasse Cl. cui Holstenius hunc positum qui Cant. Et. est tribuebat *ὁ γλυκὺς λυρικὸς ἐκεῖνος*. 26. *τόκου* M. 27. *ὠφειλόμενον* M. b. *ὀφειλημένον* k. *προσεπεδίδου* b. q. 29. *ἐ εὐχερεῖ* in lacuna om. b. *κατ' ἐκεῖνον ἢ τοῦ λ. χρ.* reposui cum Cl. k. marg. m. MS. Huds., adde verae lectionis indicia, *ἐκεῖνον* M. q. Cant. Et. *ἐκεῖνον τοῦ λόγο χρήσειτις καὶ ἡμῖν* m. *ἐκεῖνο ἢ τοῦ λ. χρ.* b. Quod extabat *ἐκεῖνό μοι τοῦ λόγου χρυσῖτις καὶ ἡμῖν*, tum in concinnum illud *μοί* vitii coarguit, tum proverbii species, quod nullum unquam extitit. Hoc dicit: *non enii ad illud exemplum Pindari benigna eloquentiae vena tan quam aurifodina locos orationis suppeditavit.* Cf. p. 73, 4

31. *ὑπήνοιξεν* vulgo contra codd. *τί* post *πάνυ* adie cerunt Cl. b. k. m. q. 33. *ὑποτῖσαι* Cl. 34. *ἰδού σε βασμία μοι καὶ σοφωτάτη κεφαλή* q. *σοφώτατε* k. Can *μή* Cl. *εἰ μὲν — εἰπεῖν* non vacant suspicione mend 35. *περὶ ἀντιλογεῖν* M., marg. *περὶ αὐτολογεῖν. δεῖν* ad dit b. frustra. P. 69. v. 1. *τὸ χρέος* (marg. *ἡ ὀφειλή* m. *ἤδη* ante *πολλάκις* omisi cum b. k. q. *ἤτησας ἀπή τησας* b. 4. *οὐ πάνυ* m. Et. 6. *ἑτεροίως* Cant. 7. *πρα γματι* M. k. q. *διαχορίζεσθαι* M. 8. *ῥαδίως καὶ ψέγε σθαι* b. 9. *τί* addiderunt Cl. b. k. *τυγχάνοι* M. k. n Cant. Cum in *εἴη* nulla esset diversitas, illud ob aequa bilitatem membrorum pro *τυγχάνῃ* maluimus. Optativ *ἐάν* ne seriores quidem auctores iunxisse Hermannus sta tuere videtur ad Vig. p. 822. eorum immemor, qua Schaeferus Meletem. p. 87. cadentis Graecitatis exempl congessit. Neque potest aetas ista in dubitationem ca dere, Aristotele dudum praeeunte (Analyt. Post. II, 8 12. Aristotelicae Rhet. ad Alex. 5, 2. Polit. II, 4. p 46, 7. Göttl. Probl. 11, 42.) quamquam in vehementi e librorum dissensu et terminationum permutatione; sec

. Strabo I. p. 20. 24. Eust. ad 262. 274. Pausan. VIII, 1, 2. 11. δεινὸν ἄν recte Cl. k. q. Cant. Et., cum erperam δεινὸν αὐτόν vulgaretur. 12. παίζων τε καὶ πουδάζων, quam ait proverbialem dictionem, nondum cuit observare. Sed similia collegit Iacobs. ad Achill. at. p. 790. 13. τά τε b. k. m. q. 14. ἀπανθίσας b. 17. προςεδρ́αν. M. 18. τοῦ om. b. 19. πάνυ om. . 20. τοῦτο δή b. k. m. q. vulgo τοῦτο δέ. καί om. 21. οὖν ante ὅσον praestant b. q., quod tueri licet not. ad Dionys. 9. 22. τοῦ post τῷ Cl. k. 23. δέ n. M. καί ante οἷον omisi cum b. k. m. q. Sensus t enim: *quodcunque autem tale esset, ut conduceret.* 25. ἐπιδεξάμενοι k. 26. σοὶ ἐκεῖθεν m. σοὶ om. b. φίας κρατῆρα ἐκ. σοι q. Igitur σοί suspectum fit. 27. κατηρτισμένον (κατηρτυσμένον Cant.) sine dubio rruptum est pro κατηρτυμένον: non enim illud pocula mperare significat, sed prava et inaequalia componere: Wetstenium ad Matth. IV, 21. et paucula apud Blomf. oss. S. Th. 370. Vulgato tamen favet Eust. ad 689. Dioscorides quem afferunt VI. praef. ὄνῳ M. τὲ καὶ ίματος sic e Cl. prolatum mirere Holstenio satisfacere tuisse. 28. γιγάντων M. τραχύτητος omittere videtur 30. ὀστρακίσαντες nisi ad frigidiusculum lusum re-rtur, non convenit, quo esset aliquanto commodius οστρακίσαντες. 32. μυελοῖς: v. Apollod. III, 13, 6. y. M. v. Ἀχιλλεύς, quo respexit aliquoties Libanius. Malis κάλλιον μέν. 33. πολὺ ἐκείνου βέλτιον b. ἄν om. k. m. fortasse l. πράττομεν. οὔτε et καὶ οὐδέ satis ne-igenter vides coniungi, quamquam καί m. omisit; quod tem sequitur πολλῷ τὴν ὠκύτητα vereor ut probae Grae-atis usus admiserit. 34. παρατεθέντες b. 35. ὠκύ-τον k. P. 70. v. 1. κἄν om. M. itemque ἔχοι cum m. 3. Post ψυχήν addunt σοφῷ τὴν τέχνην b. k. q. mar-m. Cant. Et.: quae nihil nisi interpretationem effi-unt vv. λογίῳ (v. Lobeck. ad Phryn. p. 198.) et τὴν ἐπι-ήδευσιν. 4. ἀναδρομήν] ἀνοικοδομήν Cl. MS. Huds. ρετήν k. Et. ἀναδρομήν tuentur Schol. Soph. Oed. R. 740. Lexic. Herm. 74. 5. ἀγάλματι oportuit, etiamsi k. sile-tur: reliqui ἄγαλμά τι. τὰ δ' Cl. b. k. Et., quod erat vul-ato τὸ δ' praeferendum. 6. τοῦτό τε οὖν quamvis ad nsequentia προςεπιτιθέαμεν δέ possint referri, maluerim amen τοῦτο τοίνυν. 7. καθά ἐστι b. 8. νόστιμα b. Vo-abulum sane in tali quidem structura (discrepat enim p. 1, 10.) inusitatum, sed modo explices: *si quid ad Dionysii*

poema utilitatem afferat, Plutarchi locus confirmat Sympos. V, 9. *περιηγήσεως* Cant. Et. ex v. 16. *φιλοτήσιον βρῶμα* mirum dici, cum *φιλοτήσιον πῶμα* et *φιλοτησία* in ordinem essent recepta: v. Taylor. ad Demosth. Fals. Leg. p. 405. sq. Reisk. 9. *σκευάζομεν* b. k. q. *δὲ ὄντι καί* b. 10. *καὶ εἰκὸς εἴ τι ἕτερον* Cant. Et. 13. *ταῖς* om. m. *πανταχόθεν* b. q. *ἐπικοσμοῦντες* om. q. 15. *ἀπηρτημένον*, id est adventicium et a poemate disiunctum, illustravit Lennep. ad Phalar. p. 168. 16. *ἢ γὰρ ἂν ἦν τὸ πρᾶγμα* b. k. m. q. Cant. Et. vulgo *ἦν γὰρ ἂν τὸ πρ.* 19. *αὐτοῖς τε* b. *αὐτοῖς τε τε* M. *ἐμμαίνοντες* b. 20. *καὶ οὕτω μεταπτύσσοντες, τὰ δὲ αὐτοῖς ἔπ.* q. 22. *προςεπιτιθεῖσθαι* M. 24. *συμμέτρως* om. q. *συμμετρίως* Et. 27. *ἀποφόλιον τουτὶ τὸ πρ. τῷ π. σου ὕψει πεσεῖται* b. q. 28. *πανσέμνῳ* Et. 34. *διδασκάλῳ* quod sensu erat cassum, commutavi cum *διδασκαλίᾳ*, auctoribus Cl. k. q. Cant. Et. MSS. Politi duobus et Stephano; qui tangi Dionysii v. 715. primus intellexit, sed minus recte *ὀφθαλμῷ* ad *αὐτοψίαν* poetae rettulit, ut quem non dubium esset nonnullas peragrasse regiones. Eustathius vero non solum ad Odysseae principium respexit, sed etiam celeberrimum illud dictum (Il. β΄. 485.) opinor in mente habuit: *ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστι τε, ἴστε τε πάντα.* P. 71. v. 1. *εἴτοι γὰρ τελεώτεροι* M *τελειωτέροις* Et. Sed manifesto legendum *ἁπλοωτέροις* sive *ἁπλουστέροις*. 2. *ὁμιληταῖς ὁ Διον.* b. *ὁ Διονύσιος* usque ad *διὰ τήν* omnia om. M. *ἐλάλησέ* q. ceteri *ἐλάλησεν. πρὸς ἀνάμνησιν* disiungi sensus iussit; sic autem cod. m.: *π. ἀνάμνησιν οὗτος ὁ λόγος ἐπεξ. τὰ καί ρια.* 4. *καὶ διά* k. 7. *μέν* credas e *μόνον* decurtatum esse, quod proxima sententia postulat. Ceterum *δέ* ad particulas *οὐ μόνον* referri demonstrat Ast. ad Plat. Legg p. 123. *ἀτελῶς* q. *οἷος* M. 8. *πλατικώτερον* b. *ἐκμυζῶν τῆς ἱστορίας* singulari ratione est compositum, neque iis quae Hemsterh. ad Luciani Timon. 8. collegi exemplum inest eiusdem societatis. 10. *πᾶν* q. om. m Cant. Et. 12. *θεραπεύει* b. k. q. *δέ* om. b. q. 13. *παρεῖται* m. 14. *ὁ ἀκροώμενος* k. fortasse vere. *ἔχοι* om b. *ἔχῃ* q., quod initio huius epistolae recipi licuit. 15 *περὶ τὸ μέτριον* b. 16. *εἰ δή* b. vulgata certe satis confragosa. 17. *μέν* ante *γάρ* inseruimus e b. k. m. et q. qui *γάρ* omisit; contra *δέ* pro *γάρ* M. 18. *γῆς* om. k q. *ἀπελεύσεως* M. 19. *τά* quod H. Steph. Hudsonusque neglexerunt libri agnoscunt omnes. 20. *οὐ πάνυ τι* om

q. *οὐ πάνυ τοι* Cant. Et. 22. *τῆς τοῦ* M. *τὸ τοιοῦτον* om. q. 24. *οὐ δεόντως*, quod M. et fortasse Cl. *οὐδὲ ὄντως* exaraverunt, ante *ἐλλειφθέντων* secundum ordinis tenorem transposui cum b., cum olim illud exciperet; accedit *οὔτε τι τῶν δεόντως ἐλλειφθέντων* Cant. Et.: qui quod *δῆθεν* cum b. praetermiserunt, id proscribere nolui. 25. *ἄνω που* q. sed recte habet *ἀνόπιν*, etsi minus tritum (v. Eust. ad 1134, 32.); grammaticorum enim consuetudo tum *ὄπισθεν* usurpavit in iis quae supra fuissent dicta, tum *ἔμπροσθεν* in disputatione subsequenti: v. Schaef. ad Aristoph. Plut. p. 602. Lobeck. ad Phryn. p. 11. unde Buttmanni componitur dubitatio Add. ad Schol. Od. *ά.* 127. Addimus tertium quendam eumque rariorem usum, *μετὰ ταῦτα* ad superiora relatum, quod attigit Valcken. ad Actt. App. 5, 37. 27. *ἤ γάρ τις ἄν* praestiterunt Cl. b. Cant. Et. *ἄν* etiam k. m. q. Vulgatum structura dissoluta *εἰ γάρ τις φιλομ.* Compares Eurip. Hipp. 90. 31. *οὐκ ἂν εἰς δέον τι πλατυτέρως λιχ. μαθεῖν π. α.* q. Suspicor *λιχνεύσεται* refingendum esse, quod cum *αν* aptum nihil Eustathium dedecet, cum praesertim *ποθήσει* Cl. suppeditaverit pro eo quod edebatur minus accommodate (quamquam conferenda 66, 34. 175, 33.) *ποθήσοι*: alioquin *ἰχνεύσαιτο* placeret. Cf. ad 340. 32. *ποιήσοι* q. *φιλοπευστής* M. depravate: *φιλοπευθής* b. k. m. Cant. Et. *φιλοπαθής* (ευ supra scr.) q.: unde potest de origine vulgati *φιλομαθής* constare.

33. *καί τοί* q. 35. *οὐ μὴν οὐδὲ τό* q. P. 72. v. 1. *τῶν ἄλλων* M. *ναί* donec certa communietur auctoritate (nam frequentissimam particularum societatem *ναὶ μὴν καί* Eustathius non habet nisi in nominum recensu) malo cum Et. formulam haud tritam *καὶ μέντοι καί* restitui, quam confirmare licet non aliis de vetustate locis quam Demosth. F. Leg. p. 355. Alcibiad. I. p. 113. Theag. p. 127. (nam Plat. Rep. I. p. 331. D. quidem cum similibus locis huc nihil valet), cum Arrianus et Aelianus N. A. conditor aliique de recentioribus aliquanto saepius usurpent.

3. *τοῦ ἀκροατοῦ* Cl. b. q., quod melius vulgato *τοῖς ἀκροαταῖς* quadrat ad sententiae formam. *ἀναπιμπλῶντες* quod perperam edebatur, e k. Cant. Et. correctum.

4. *ὅποι* q. 6. *θρακί* k. *ὥςπερ* om. M. 7. *καὶ μὴν δέ* M. 8. *ἀμφιλαφοῦς* M. 9. *ὑπανήγει* M. V. p. 68, 6.

10. *λαμβάνεσθαι* k. 11. *ἡμῖν οἷον* b. 12. F. *ἐνταῦθα*: sed *ἡμῖν* certe praefixi auctoribus b. q. 13. *καλλί-*

στων . . ἀγαθῶν k. εἰς κρίσιν b. 14. προςεπεξείργασται, modo sit incorruptum, vocis addubitatae praebet exemplum. 15. ἡ κατὰ συγγένειαν prodiit ex M. (ἡ) b. k. q. reliqui εἴη καὶ κατὰ σ. 16. σύντροχον k. q. σύνδρομον Cant. Et. συμπράττοι R. Steph. ac diserte k. Et. credo etiam M. 17. τῷ τῆς εὐνοίας κοινῷ k. 19. κοινὸν τοῦ κέρδους ἢ τὸ οὐ κέρδους καλόν q. τοῦ κέρδος καλόν b. k. sed nihil his argutiis inest, quod emendationem desideret. Posterius τοῦ ante τέλους additum om. M. b. k. m. q. expungas igitur. 20. καί om. k. 21. καὶ ἐπὶ τῶν b. τουτί post ἡμῖν om. b. q., quod sane orationis cursum impediebat; sed ἡμῖν q. om. immerito. 23. ὁ ante Διονύσιος om. M. b. m. q. 25. ἐκτιθεὶς καί inseruerunt Cl. b. m. q. Cant. Et. 28. τῶν ᾠδῶν q. οὗτος . . γενόμενος q. 29. πάντως ei posthabui, quod librorum indicia praetulerant: nam πάντη Cl. b. q. πάντι m. πάνυ τι Cant. Et. 30. ὀχήματος pro σχήματος, quod ad contortulam redit rationem, praestiterunt b. q. λαχὼν ὀχήματος Cant. Et. Cf. intpp. Strab. T. VII. p. 544. Universus enim nominum quae constipavit Eustathius nimio delectu concentus sive Socratis speciem adumbrat in sublimi machina meditantis, qualem Aristophanis Nubes effinxerunt, sive poetarum illud curriculum, quod illustravimus ad Dionys. 651. ὅπου q. 31. βάσιν M. τῷ λόγῳ addiderunt Cl. b. k. m. q. Cant. Et., quo commode simplicior quasi solutae orationis enarratio profertur. προςϊὼν q. 33. Praestat οὐδ'. 34. εἴπῃ q. Θηβαία λύρα Pind. Ol. II. 153. P. 73. v. 1. λειμῶνος (cf. Epist. extr.) ex usu recentium sophistarum et elegantissimi cuiusque expressum annotaverunt Valcken. ad Hipp. 73. et Io. Chrysost. or. I. princ. Iacobs. ad Anthol. Gr. T. VI. p. 1. 2. Hinc Λειμῶνες cum similibus multorum librorum inscriptio: vide Plinii maioris Gelliique praefationes. 2. καί om. M. τὲ καὶ καλῆς post ποικίλης omisi auctoribus b. k. q. 4. χρυσῆτιν R. Steph. χρυσιῆτιν M. 5. κατεργασίαν Cl. b. k. m. q. Cant. Et., quod coniecerat Steph. Reliqui cum edd. vitiose κακεργασίαν. 6. μέν post χοός debetur b. k. m. q. χοός cuius sit analogiae Lob. Phryn. p. 453. sq. aperuit. 8. τὰ Διονυσίου b. q. Et. τὰ τοῦ Διονυσίου Cl. q. reponendum pro vulgato τὸν Διονύσιον. φιλείη M. 9. τῶν om. q. ὑπομν. M. 10. ἂν ἐγράφοιτο M. ἀνεγγράφοιτο MS. Huds. ἀναγράφοιτο Cl. insolens certe formula εἰς κεστὸν ἐγγράφεσθαι: quo accedit etiam αὐτόν,

sententiae damnosum; et expediit illud k. *αὐτό* exhibens: sed *αὐτῷ* cum b. q. prodiderint, pronomen ratus ex superioribus malum pedem intulisse seclusi. Cf. ad 213, 30. 12. *σὺ φιλεῖς μέν* b. k. q. ceteri perperam *σὺ μὲν φιλεῖς*. 13. *ἀμφότερον* q. 15. *ἤδη δὲ καί* b. k. m. q. *ἤδη δέ* Cl. MS. Huds., in quo Holstenium oculorum acies videtur fefellisse: vulgo *ἤδη καί*. 17. *τὲ* om. m. 18. *παραδείξομαι* k. *ἐπιδείξομαι* m. Cant. Et. 19. Post *σεμνυνοῦμεν* addiderunt iidem *καὶ γνώριμον σαφηνιοῦμεν*, quae ita corrupit h. *σεμνυνούμενον γνώριμον σαφ*. 20. *δηλονότι* pro *δύναται* m. 21. *τίς δὲ αὖ* Cl. M. b. k. Holstenio male Huds. tribuit *τίς δ᾽ ἄν*: vulgo *τίς δ᾽ οὖν* tanquam in principio novi sensus, sed repugnantibus etiam MSS. Politi. *γεωγραφίας* loco *χωρ*. R. Steph. *χωρ. πρόθεσις* Cant. *τίς δὲ αὖ . . . βούλησις* om. m. 22. *καὶ εἴτι . . . καίριον* accepta referimus Cl. b. k. m. *τούτων* etiam ante *καίριον* inculcant m. Cant. Et. Deinde in edd. pluribusque codd. haec subsequebantur, sententia fracta et hiulca: *καὶ εἴποι δ᾽ ἄν τις οὕτω τὰ σεμνὰ τῆς περιηγήσεως ὡς . . . ῥητορικώτερον. τὸ τὴν ὑπ᾽ οὐρ.* Nostrum praebuerunt Cl. b. k. *ὄνυχι* Et. quoque et MS. Politi, sed Cant. Et. portentose *σοφ. δ᾽ ἄν τις οὕτω τὰ προοίμια. οὕτω τὰ σεμνὰ —*. Falsa etiam Cl. lectio *ὑπὲρ οὐρανόν*. Praeterea cum loco *τά* m. suppeditaret *τό*, utrumque coniunxi, atque id unum mihi sumpsi, ut *ὡς* eiicerem ex ultima syllaba vocis *περιηγήσεως* enatum. Sic demum nativus ordo verborum in faciem prodiit comtiorem: *opposuerit aliquis,* inquit, *quod periegesis exiguo narrationis ambitu, sed elocutionis virtute perfectaque ratione terram instituat universam concludere, id proverbii cuiusdam auctoritati repugnare.* In his *ὄνυχι* minus fuit frequens, quam quod ratae formulae vim obtinuit, *εἰς ὄνυχα*, de quo similibusque Casaubonus egit ad Pers. I, 64. Levius est, quod *τὴν ὑπ᾽ οὐρανόν* indiget supplemento *γῆν* toties praetermisso, cuius generis exempla e sacris litteris Bosius de ellips. p. 560. protulit. 24. *τὰ μὲν ἐν παρημοίαις* b. *παροιμείαις* m. Proverbii species, lectioribus verbis quaeque poetica videri possint expressa, non satis est exposita; nihil tamen prohibuit *πεπίστευται*, quod unice convenire videbatur, loco *πέπαικται* reposuisse cum Cl. b. k. q. MSS. Huds. *πεποίηται* m. 26. *σοφιστευσαμένοις* Cl. b. k. q. MS. Huds. vulgo *σοφισαμένοις*. 30. *ἦ γὰρ καὶ τοῦτο* b. q. *ἦ γὰρ οὐ τοῦτο* k. Et. Ex his *τοῦτο* perplacet,

hoc sensu: *id enim propemodum perfecerunt.* cf. p. 71, 27. 31. *ὀνυχιαίῳ*, quo lexica carent, certo consilio videtur procusum esse; velut infra *κεγχριαῖον* ad proximum *κέγχρῳ* respexit. 32. *διακλείσαντες* k. 33. *μικροδιαστάτῳ* Cl. k. m. MS. Huds. *μακροδιαστάτῳ* b. *μικρῷ διαστήματι* Cant. Et. MSS. Politi. Nostrae lectionis etsi non aliud suppetit documentum, potiore tamen iure pristinum addubitari *μικρῷ διαστάτῳ* apparet. 35. *μετ' ἐκεῖνον* Cant. Et. P. 74. v. 1. *δέ* post *μετά* om. k. et (ut videtur) M. De isto Thaletis discipulo, Democrito, mira Noster tradit, quamquam consimilia extant in Vita Dionysii; sed dubitari nequit, quin MS. Politi *μαθητευσάμενος Θάλητι* vere post *Ἀναξίμανδρος* reposuerit. Anaximandri et Hecataei reperta prior observaverat Eratosth. ap. Strab. I. pr. et p. 7. 2. *Εὐδόξιος* b. 3. *ὁ Διονύσιος* v. 197. 4. *ὡς τῷ ὄντι ἄπιστον ὄν, εἴπερ* m. w. Cant. Et. *τὶ* om. q. *πόλεως τηλικαύτης* b. k. m. q. Reliqui transposuerunt. 6. *τὴν ἀμέτρητον μικροῦ γῆν οὕτω μορίῳ βραχ.* mira vocabulorum distractione w. 7. *ἔσω πίπτοι* inusitati quid sonat. 8. *οὕτως ὡς δέοντι* q. Possis *ἐμφανίζει*. 10. *καταneανιεύσεται* q. *συμπιέσασθαι* e Cl. ascivi pro structurae ratione, reliqui *συμπιέσασα*. 11. *τόν* om. b. k. q. et (ut videtur) M. 12. *κέγχρῳ συναγ.* Cant. Et. *σμικρύνει* q. 16. *ταυτόν τι* w. 18. *πάντα σφαιρώσασαν* w. *σφαίρουσαν* Et. *σμικρόν* b. k. vulgo *μικρόν*. 19. *κεχριαῖον* M. 20. *στρογγύλαντες* w. *στρογγυλίσαντες* Et. 21. *τὰς Θετταλάς* Cl. b. k. q. MS. Huds. et Politi, quod praetuli vulgato *τοῖς Θετταλοῖς*. *τὰς Θετταλῶν* w. Cant. Et. 23. *κατασπάσας* M. 28. *Ὁμήρῳ* Il. *Θ'*. 24. 29. *γαίᾳ* k. *αὐτῇ τε θαλάσσῃ* k. *αὐτῇ τῇ θ.* b. 30. *ἀλλὰ μὴ ἀνελκυσθῆναι* m. *δέ* om. M. 34. *τὸν πατέρα* b. m. 35. *Κρόνον* om. M. *τίθεται* m. *πείθεται* b. *ἀστροθεάμοσι* lexicis debetur. P. 75. v. 1. *ἄλλοις* Cl. MS. Huds. *οὐρανόν*, omisso *τόν*, facit ut *τοῦτον* affectum indicemus.

4. Vulgatum *τῶν ἄνω κάτω*, quod sensum exprimeret alienissimum, vere correxit Cl. *κάτω* om. b. *τὰ ἀνωτάτω* et similia inprimis philosophis trita, cum suprema et celsissima contemplationis argumenta significant, exhibuit Wyttenbach. Philomath. III. pag. 103. unde Platonis quoque Phaed. p. 101. D. sua est explicatio vindicanda. Cf. Aelian. N. A. IV, 41. et Herodian. *π σχημ.* p. 51, 5. Ceterum ne quis *τὰ ἀνωτάτω* desideret, cavebit Herod. II, 125. *ἐξόν* quod temporis finit

potestatem explet longe rarissimum est, sed dudum ab Isaeo invectum de Philoctem. hered. p. 61. ed. Steph. coll. Demosth. in Leochar. extr., neque possunt facile eam in rem plura praeter Apollonii usum adhiberi, qui *δέον*, *ἐνόν*, *παρόν* saepius de Synt. ista ratione posuerit. Sed *δέον* usurpaverunt Archytas quoque ap. Stob. Serm. III. fr. VI. et Aristot. Polit. II, 3. p. 43, 1. Göttl. Agathemerusque p. 17. extr. 29. Eandem quaestionem Bastius attigit, qui Bredovio sciscitanti nescio quo de loco hanc sententiam vernaculo sermone compositam impertiit. „*Ἐξὸν* — *ἑλέσθαι* verum videtur. Sic *πρέπον* habes loco *πρέπει* apud Apollon. epist. 8. p. 387. Olear. *ἀλλ' οὐ πρέπον τῷ φιλοσόφῳ τὸ τοιοῦτον*, et Alciphr. T. II. p. 218. Wagn. *οὔτε γὰρ πάντας οἷόςτε εἰμὶ τρέφειν, καὶ ἅμα τοῖς φίλοις κοινωνεῖν τοὺς ἐν περιουσίᾳ ὄντας, ἀγροικικῇ πρέπον ἐπιεικείᾳ* [adde Eust. ad v. 62.]. Libanius T. IV. p. 16. Reisk. dixit: *τοὺς δὲ καὶ διαῤῥήδην εἰπόντας, ὅτι προςῆκεν ἡμᾶς ἀποκτεῖναι λαβόντας*: sed optimi plurimique MSS. praebent *προςῆκον*, id quod praeferendum est. [Cf. inprimis Lysiam p. 764. *ὡς* — *προςῆκον*.] Ibid. p. 21. *οὐ γὰρ δήπου λόγον ἔχον ταῦτα διαφυλάττειν εἰς τέλος*: ubi cod. Paris. 3017. legit, ex manifesta quidem interpolatione, *λόγον ἔχον ἐστί*. Quod Morellus *τοῦ λόγου ἐστί* intulit, commenticium est, neque in ullo MS. extat. Sed *ἐξόν* exemplo non licet communire." 7. *ἤ* ante *καί* sententiae obest, e compendio voc. alterius ortum. 9. *φυτὸν μὲν ὄντα καὶ λεγ.* b. m. 10. *ὄντως* Cl. MS. Huds. 11. *περὶ γῆς* Cl. MS. Huds. 12. *ἔχῃ* b. *καλλιτεχνεῖσθαι* margo m. *οἷον κἀνταῦθα κάθοδος* b. m. *τὶς κἀνταῦθα* Cant. Et., quod non videtur de nihilo provenisse. V. Bast. Ep. Crit. p. 238. 13. *προςφυεστέρα* Cant. *ἤ* om. b. sed *ἤπερ* in comparativis enunciatis usum labentis potissimum Graecitatis obtinuit. *Ἡσιόδου* Theog. 176. 14. *ναὶ μέν* b.

15. *δέ* om. b. m. sed v. Strab. XVII. p. 826. extr. et Aristot. Probl. 30, 1. p. 213, 22. Sylb. *ὅ, τε δὲ χυμὸς καὶ ἡ κρᾶσις.* 16. *ὁ Ἡσ.* m. *κατέλθοι* omnes. *οὐ δὲ οὐρ.* M. 17. *ὄν* om. M. 18. *φωςφορεῖν* m. *φροςφορεῖ* b. 20. *Ὁμηρικόν* Od. *ε'*. 294. *καί* om. b. 21. Tangit Il. *θ'*. 558. *ἀπεῤῥάγει* b. 23. *ἂν ἔχοι* b. *ἔχοι ἄν* ceteri. *παραφέρειν* b. *περιφέρειν* noli ad Arati v. 23. referre praeter omnem probabilitatem, sed ad licentiam illam elegantioris dictionis id accommodandum est, prout *κυλίουσιν* persuadet, quae licentia, quodcunque aliquis

narrat vel sentit, id eum facere fingit. Quam egregie tractavit Hemsterh. ad Thom. M. p. 187. sq. coll. Burmanno ad Propert. p. 71. 72. Atque ut eum afferam qui nunc ipsum occurrit, Strabonis comparare iuvat facetam locutionem X. p. 470. *τήν τε Ἴδην καὶ τὸν Ὄλυμπον συγκεχυμένως . . . κτυποῦσιν.* 25. *ἢ* ante *Μοῦσαι* Langermannus interiiciebat. Hoc voluit Eust.: *quicunque scriptores Musarum ad exemplum quae celebrantur assident.* 26. *προκαθ.* b. Interpres ad fictionem illam Platonis de Sirenibus Republ. X. p. 617. (unde fluxit etiam orationis forma Cratyli p. 403. D. quam ad infernam Sirenum sedem sine causa referre solent) memoria lapsus respexisse videtur: nam quod Astius ibid. p. 630. Musis cum Apolline ductore significationem tribuit astronomicam, miror tale aliquid hac aetate potuisse excidere. Quo minus etiam de concentu coeli planetarumque licet cogitari, qui nihil unquam ad Musas pertinuit. At enim opitulatur Eustathio Procli quaedam observatio in Timaeum p. 204. ex Orphicorum rivulis hausta: *οἱ παλαιοὶ καὶ ὀκτὼ Σειρῆνας ἐφιστᾶσι τῷ παντὶ καὶ ἐννέα Μούσας, ἀφ' ὧν ἡ ἁρμονία τοῖς ὅλοις.* cf. ib. p. 212. *ἐναρμόδιον* edd. et pauci codd. 27. *τήν* ante *γῆν* omiserunt M. b. m. cf. vv. 9. 11. 28. *ἔχοι* b. m. Cant. Et. 29. *ποιούμενα* b. *αἰρόμενος* Cl. b. m. Et. quod vulg. *φερόμενος* praetuli. 30. *ἧπερ* M. *θρυλλούμενοι* vulg. 31. Fabulam tangit a vetustis enarratoribus decantatam, qua sedis istius *μεσομφάλου* originem declararent. V. Strab. IX. p. 419. extr. Holst. ad Steph. p. 236. Valck. ad Adoniaz. p. 402. extr. Cellar. Orb. ant. I, 4. 33. *συνάγων* M. b. *συναγαγών* m. sed *ἢ συνανάγων*, quae molestissimam efficiunt prolixitatem, superioris vocabuli suspicor varietatem indicasse. Idem in *πάντη πάντως* opinor accidisse. 34. *συμπαριπτάμενον* m. 35. *πτήσεως* b. *ποιήσεως* M. vulgo *πτώσεως*, perperam. *ἀσφαλῆ* om. M. P. 76. v. 2. *καὶ ὡς χρ.* b. *καί* post *ἥν* addit M. *Ὅμηρον* Il. *ώ.* 343. 3. *περιΐκνεῖται* Cl. b. Cant. Et. MSS. Politi: vulgo *περικινεῖται. τήν τε φανερὰν* m. 5. *καὶ μέγεθος* b. 7. *ὥςπερ ἢ* M. b. m. 8. *τάχει* b. Vertas: *qua est ala velocitate.* *πρόεισι* miror ad *περιοδεύσας* adiectum. 10. *χρόνιον* b. 11. *ὅταν μέντοι — περιοδεύῃ — ἄγῃ — στρέφῃ* q. *ὅτι μὲν τῶν ἀπαναστάς* M. 12. *γραμμήν* M. 13. *μετρεῖ* om. q. 14. *τῶν ἄνω φανῶν* b. 15. *ὑπεραναπτάμενος* Cl. b. m. Cant. vulgo *ὑπαναπτάμενος*, nec male. 16. *τότε δέ* ed. Huds., ac,

si fides silentio conferentis habenda, k. q. 17. *ἐν χερσὶ ῥάβδον ἔχων* b. *ἐν* om. m. Tangit Il. ω'. 345. Od. κ'. 277. 19. *εἴπῃ* M. *κομψότερος* coniiciebat Stephanus, idque b. habuisse debet, ex quo affertur *ὁ ταῦτα.* 21. *Ὅμηρον* Il. δ'. 442. *ὀλίγον κορέσσεσθαι* b. 22. *πάντως τὰ κ. που* edebatur, sed *πάντα* M. *τὰ κάτω πάντα που* b., quod praetuli. 23. *ἐν οὐρανῷ* b. 25. *σεμνολογήσει* Cl. reliqui in pravo *σεμνολογήσῃ* (ut v. 10.) consentiunt: cf. ad p. 71, 31. *συνομολογήσῃ* (*εμνο* superscr.) b. m. 26. *δίχα γε* Cl. b. m. ceteri male *δίχα τε.* *ὀλίγα* Cl. M. b. MS. Huds. vulgo *ὀλίγον.* 27. *προβαλεῖν* Cl. 30. *τὰ δέ* b. 31. *παχύ* M. *λέοντος* M. 33. *προάγων* b. Dicit v. 715. *περιπολεῖν ποιεῖ* b. 34. *τὴν τοῦ π.* b. P. 77. v. 1. *τῶν ῥητόρων τινές* vulgo; *τινὲς τῶν ῥ.* m. *τῶν τινες ῥ.* M. b. quod verum: v. Schaef. ad Long. p. 363. et cf. ad 76, 13. 211, 12. 374, 11. Haec vero dicendi ratio plerisque citerioris Graecitatis auctoribus est longe usitatissima. *ὁ μέν*, Lucianus D. Mort. XX. Cuius orationem vulgata sic exhibuerunt, *περ. μοι τὰ ἐν ᾅδου, φησίν*: meliorem verborum positum servavit b. 2. *ὃ ἔστιν — περιήγησιν* om. M. 3. *ὁ δέ*, Hermogenes de eloquent. meth. c. 33. haec observans: *ἐν δὲ τῷ κατὰ Κόνωνος Δημοσθένης τῆς ὕβρεως περιήγησιν ἐποίησεν, ἀκριβῶς ἕκαστα διηγούμενος.* *λέγει περιήγησιν* q. 7. *καί* ante *αὐτός* omiserunt M. b. m. q. Respexit ad v. 707. *γάρ πως* q. 8. *ἐρεῖ* om. q. *καταγράψεσθαι καὶ ἀναμετρήσεσθαι* praeter b. q. omnes. 9. *πολλῶν παλαιῶν* m. q. 10. *καὶ χωρογραφίαν* addiderunt Cl. b. m. q. Cant. Et. Quod deinceps ab Alexandro legimus accuratas regionum descriptiones, auctore Xenocle, confectas esse, mala fide Eustathius a Strabone repetiit haec II. p. 69. narranti: *αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἀκριβῶσαι, ἀναγραψάντων τὴν ὅλην χώραν τῶν ἐμπειροτάτων αὐτῷ· τὴν δὲ ἀναγραφὴν αὐτῷ* (id est Patrocli) *δοθῆναί φησιν ὕστερον ὑπὸ Ξενοκλέους τοῦ γαζοφύλακος.* 12. *ἐκληρώσατο* b. *ἀπό* m. Cant. Et. 17. *οὐδέν τοι* b. *καταλιπὼν ὀφειλομένων* vulgo, alterum b. m. 18. *τὸ πόνημα* M. *τῷ ποιήματι* b. quod sibi poscit *ἱστορίας.* 21. *ποὺ* om. M. *μαθηματικώτερα* m. Et., sed favet vulg. Eust. consuetudo. 23. *τὶ τοῦ αὐτοῦ* b. *ταύτῃ* om. b. *ἐντέθηκεν* M. m. *ἐκτέθεικεν* Et. idem v. 26. *ἐκθέμενος.* 24. *πόνημα ἐκτεθημένος* b. 26. *τό* om. b. 27. *ἐνστερνίζεται* vox notabilis. 32. *ἰστέον δέ* M. *ταὐτό* q. 33. *Ἀμαζεύς* edd. H. Steph. et Huds. vitium. 35. *τὴν αὐτοῦ* b. *καλεῖσθαι ἀξιῶν* b.

m. P. 78. v. 1. *περίοδον καὶ περιήγησιν* b. 4. *αὐτὰ τὴν γεωγραφίαν* b. *τήν τε χωρογρ.* q. *τήν* om. m. 5. *ἥτις* q. 7. *σῶμα* om. m. *καί ἐστιν ὅρος γεωγραφίας* b. q. vulgo *καί ἐστι γεωγραφία.* Definitionem vero a Ptolemaeo, quem ipsum v. 21. designat formula *οἱ παλαιοί*, deprompsit L. I. pr. 12. *μόνων* q. idque voluit e Ptol. Langermannus. 13. *συνεχομένων* Cant. q. *συνισχομένων* Et. 14. *γίνεσθαι* b. 15. *ὁλοσχερέστατον* q. 23. *προβολῆς* M. 25. Adoptavi elegantiorem cod. m. scripturam; *ὁλότητι* etiam Cl. M. Vulgo *ὁλότητα σώματος τῇ ὅλῃ γῇ.* 26. *μέρος* q. *ἐπιχωρεῖ* M. 27. *τὶ* et *τό* om. b. m. *ἀποτεμνόμενος* M. MSS. Politi. 28. *αὐτόν* b. *αὐτά* Et. Sed immerito delebat Holstenius. 29. *οὐ* Cl. b. Et. MSS. Politi, quod Langermannus erat assecutus: vulgo contrarium in sensum *ἤ*. Holstenius *μή* tentavit, quod consilium scriptoris requirere opinabatur, neque id Eustathii dictioni non conveniret. 30. *ἡ* om. m., deinde etiam *σωμάτων*, item in b. Cant. desideratum. 31. *τραχύτατα* m. *λεπτότατα* Cant. Et. 32. *δόμους* b. P. 79. v. 2. *εἰ* ante *μή* poni solitum omiserunt M. b. m. 3. *καὶ χωρογραφίας* om. b. 4. *τὰς διαφοράς* coniicias, lenius tamen *τοιαύτας* m. Cant. Et. Sed explica: *has tanquam differentias.* 4. *μὲν χωρ.* b. *χωρογραφῶν* M. 5. *γεωγράφῳ, ὁλοσχερῶς τὰ περὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκτιθέμενος καὶ περιὼν ἐπελ.* b. 6. *τήν* om. m. 8. *συναλειπτικός* mire pronunciatum de eo, qui geographicam disciplinam in corpusculum contraxerit. cf. 1039, 30. *χώρων* M. 9. *ἐν* om. m. 10. *ἐπί* pro *ἐπιτόμως* M. habere fertur; idem hic et p. 76, 5. *ἀναχεῖρας*. Multo dignior, quae et alibi observetur, potestas formulae maxime grammaticis frequentatae, ut quae plerumque adiectivi explens vim tritum et consuetum indicet: v. Apollon. de Synt. p. 37. pr. de Coniunct. p. 520. Herodian. *π. μον. λεξ.* p. 25. 29. Sext. Empir. adv. Math. I, 64. 191. Praeierat Eurip. Ion. 1455. Dixit etiam *κατὰ χεῖρα* Strabo XIV. p. 669. *ὑπὸ χεῖρα* Aristot. Ausc. mir. 53. 11. *περιγράψας* m. Cant. 12. *ἑαυτοῦ* Cant. Et. 13. *τὲ* unus supplevit b. haec vero Noster repetiit ex Od. *θ'*. 166. *ἄδειν* M. 14. *γαῖαν . . . ἀγοστῷ* uncis circumscripsit Holstenius, cuius facti causam non exputo. Eundem versum auctore tacito Eust. ad Od. *θ'*. p. 1590, 56. rettulit, sed in quo *ξύνωσεν* habet. 15. *τεραστέως* b. *ἔσται* b. 16. *τῶν* adiecerunt M. b. m. 17. *τὸ γλαφυρόν* Cant. 18. *μέν* om. M. 19. *ἀσύνθετα* M. m. Cant. *ἀντὶ δέ* b. m. reliqui *ἀντὶ χρω-*

μάτων δέ. 20. *ἀνθηρότητας* Cant. 21. *τοῖς* dederunt b. m. 22. *ἀγλαϊζόμενος* m. Cant. Et. 23. *δριμύναις* b. *ταῖς* om. b. m. 24. *ναὶ μήν* ex Eustathii consuetudine b. m. Cant. Et. Vulgo *καὶ μήν*. 27. *γνωμολικῇ* M. *γνωμολογικόν* Holstenius ascripsit praeter MS. indicium. *σοφίᾳ* Cant. Et. MSS. Politi. 28. Post *χρώμενος* cum oratio manifesta conversione delabatur ad alia, quam quae communibus locis queant applicari, bene factum, quod istam lacunam b. m. resarserunt his inserendis: *καὶ ὅλως διὰ πάντων ἥκει καλῶν*, quae v. 33. ordine importuno sic extabant scripta, *καὶ διὰ π. ὅλως ἥ. κ.* Ea vero libri laudati praetermiserunt. 30. *τὲ* om. m. 31. *συμμετρίως* Et. *καὶ πραγμάτων* M. 32. *ὅποι* m. *παρήκοι* vulgatum quod ab hac sententia recedit, ed. R. Steph. Cant. Et. diserte expressum, cum H. Steph. et Huds. *παρείκοι* recepissent, scripturam germanam *παρείκει* suum in locum adhibito etiam *παρήκει* b. m. reduximus, cuius variam tenet conformationem vel unus Plato, quem vide Symp. p. 187. extr. Rep. II. p. 375. pr. Epist. VI. extr. Alia congessit Abresch. Diluc. Thucyd. p. 409. 34. *γραφικῷ* Cant. P. 80. pr. Apparet indicari vv. 32. 581. 595. 2. *κλήματος* M. 3. *ἤδη δέ που καί* m. *προκόπτων, ὁπότε καὶ περὶ τῆς* b. Dicit v. 963. 4. Displicet *πολύχρωμον*, quo infelicitatem soli non potuit Eust. declarare; nec dubium quin scripserit *λυπρόχωρον*. 7. *φιλόσοφον* M. b. m. vulgo male *φιλόσοφος*. 8. *καί* om. M. 9. *πρώτη* Cl. 10. *ἀναῤῥάξας* M. *ἀῤῥάξας* b. m. Cant. cf. Valck. ad Herod. IX, 69. 11. *γίνεται* b. dedit: reliqui *γένηται*. Tangit v. 715. 12. *καί* om. b. 13. *σκοπὸν αὐτῆς ἐξ αὐτῆς ἀρχῆς* b. 15. *πολλά* m. Cant. Et. MS. Politi. *καί* om. b. 16. *αὐτῷ* b. m. 19. *εἰς* delebat Langermannus, nisi scribendum esset *εἰσί*, frustra. 21. *τὲ* om. M. Argumentatio illa Strabonis est prooemio. 23. *σύνθρονος* m. 24. *Ἡρακλῆς τε καὶ Διόνυσος* Cl. b. m. *Διόνυσος* etiam M. MSS. Politi. Reliqui *Ἡρ. καὶ Διονύσιος*. 27. *καὶ δὲ Σῶστρις δέ φασιν* b. 29. *καὶ διὰ τῆς* M. *καὶ τὰ τῶν πιν.* b. 31. *ἠξίωται* unus M. *φησί* m. 32. *καὶ ἐπί* M. m. 33. *καί* om. m. 34. *τῷ πολλῶν* m. *τῶν π.* M.

Epistolam brevior enarratio sequitur vitae laudumque poeticarum Dionysii, cui hanc inscriptionem ut potuerunt editiones praefigunt: *Περὶ τοῦ γένους Διονυσίου καὶ τοῦ παρόντος αὐτοῦ ποιήματος*, qua multo etiam deterior est codd. M. b. *Διονυσίου γένος* vel vice versa.

Equidem indice sublato particulam universam cancellis cohibui, quippe quae in eodem argumento iisdemque versetur rationibus, quas Eustathius longe luculentius extremae epistolae mandavit; omninoque ista scriptio, cui nihil iam necessitudinis cum litteris superioribus intercedit, e plenioribus commentariis est derivata, quorum frustula vitae compendia in Scholiis reposita quodammodo servant. Quamquam Eustathius ad v. 265. istam commentationem tangere videtur. P. 81. v. 3. Ὁ δὲ Διονύσιος b. m. w. Cant. Et. Vulgo Δ. δέ, sed δέ om. M. 4. συγγράψασθαι M. m. MSS. Politi. Cant. Et. 5. ἐνεκρίθησαν b. m. Cant. Et. Vulgabatur ex interpolatione ἐκρίθησαν ἴδια Διονυσίου, sed posteriora verba M. quoque neglexit. 8. ἀνήχθησαν Cant. Et. 10. ἀπεκάλουν M. b., quod in contumeliosam quandam significationem detorqueri praeter alios monuit Lennep. ad Phalar. p. 198. Ceteri ἐπεκάλουν. ὑπόκενον Cl. R. Cant. Et. b. m. MSS. Politi, quod alicubi repertum etiam Stephano arrisit. Vulgo διάκενον, fortasse vehementius quam pro nota dictionis tumidae. 12. Priora καί om. m. 15. ἐστὶ om. b. 16. ἔθνη M. 17. ὡς ὅτου b. 18. ὑπὸ τῶν b. Dicit vv. 355. 654. 365. 20. Ἀλαζόνων b. 22. τοῦ βιβλίου τούτου Et. ἐπιβαλούσας b. 25. τὸ προεκθέσθαι b. m. Et. ceteri τοῦ πρ. 26. τοῦ λόγου M. 28. προσκαλεῖται M. 29. οὖν om. M. προοιμίοις M. 31. τὲ ante ἐποίησε om. M. 32. F. οὐ μὴν γε. 35. καὶ ἐφειλκύσατο om. M. speciose. τευξομένου m. P. 82. v. 3. καί post μάλιστα omisimus cum M. b. m. 6. καί ante διδασκαλίας inculcatum et Cl. ac MS. Politi om. et Stephanus intellexit sensui repugnare, cum Dionysius praefari dicatur, quo docendi modo sit usurus. 7. καὶ post ἐκτίθεται Cl. MS. Huds. 8. τοιῶςδε, quod lexicographi parum curaverunt, Steph. Byz. et Scholiastae satis usurpant, ut Schol. Soph. Ai. 68. διδασκαλεῖον Et. προχειρήσεται b. 9. καλεῖται m. ἐξυπτιάζων, quod est infrequentius, supinam oscitationem indicat, sed ut plurimum resupinam corporis gravitatem: v. Lucian. Catapl. 16. de merc. conduct. 3. coll. Strabon. III. p. 164. Levius hanc vocem attigit Blomf. gloss. Sept. Th. 574.

10. νομίζοι, quod ed. R. Steph. ac diserte b. m. z. retinent, ceterae edd. frustra νομίζῃ emendaverunt: cf. p. 67, 11. 75, 11. 10. εὐδιευκρίνητα M. ἀδιευκρίνητον Cl. MS. Huds. εὐδιακρίνητα Et. cf. Heraclid. Alleg. Hom.

c. 48. 12. *ὅλως οὐδενός* b. m. 13. *καλῶν* om. b. 15. *δοθῆνας* m. 16. *παραπεφυκότας* b. *ὑφ' ὧν* m. Cant. Et.

Ipsis commentariis haec praemittebantur, quae cum et dignitate et aetate essent deteriora delevi: *Εὐσταθίου τοῦ τῆς Θεσσαλονίκης ἀρχιεπισκόπου ὑπομνήματα εἰς Διονύσιον τὸν Περιηγητήν. Ἀρχὴ τῶν ἐκ τοῦ κειμένου παρεκβολῶν καὶ λοιπῶν ἐπιβολῶν.*

P. 83. v. 1. *προοίμιον ἐνταῦθα* m. n. Ex Apollonio potius quam e Pindari Ol. XIII. prooemium derivatum videri monuit Holstenius. 3. *ἀεθλοφόρον* M. b. k. vulg. *ἀθλοφόρον*. 4. *ἥκω* b. 5. *ὑφ' ᾗ* k. *ἀφ' ἧς* M. 6. *δέ* om. k. 8. Ipsam poetae scripturam *ποταμοὺς πόλιάς τε καὶ ἀνδρῶν ἄκριτα φῦλα μυ. ὠκεανοῖο β.* praebent m. n., sed ista negligentia quasi labentis memoriae decet Eustathium. 10. *καί* ante *ἐν* om. M. 13. *λέγων*: v. 27. *πάντως* M. 14. *καί*: v. 41. sed *καὶ ὠκ. περι—* om. M., ac *δέδρομαι* b. habuit. 15. *τὸ ἀψοῤῥόου* M. Est Il. σ'. 399. hic vero probatum oportuit *ὠκεανοῖο* cum M. Vulg. *ὠκεανοῦ*. 17. *εἰς κύκλον περιαγόμενος* var. l. R. Steph. MS. Huds. 18. *ἑαυτῷ* om. M. 19. *Ὀρφεύς* fr. XLIV. Post *κύκλον* suppleverim *τ'*, MS. Politi *δ'*: male Bred. Epp. Par. p. 257. *κύκλου. ἀκαμάτου ὠκεανοῦ* m. n. 22. *ὡς τὸ δ' ὠκ.* b. *Ἐρατοσθένης* p. 43.

P. 84. v. 2. *ὥςτε νῆσον* M. 5. *καθά* M. b. k. m. vulgo *καθάπερ*. *Ἡροδότῳ* IV, 36. 6. *κυκλοτερέα* b. vulg. *κυκλοτερῆ*. 7. *τό* om. M. 10. *Ποσειδωνίῳ*: v. annot. ad Dion. 7. 12 *ὁ* ante *Διονύσιος* om. M. *ὁ* ante *εἷς μέν* vulgatum om. b. k. m. *ὁ* post *μέν* om. b. k. 13. *τὸ ἐκ τῆς* m. 14. *οἰκουμένης* m. 16. *ἡλίου* k. *εὐρυτικά* m. 17. *κεῖνται* k. m. Cant. Et. *μέρει* om. M. *νοτείῳ* M. 18. *τάς* om. k. m. *κατά* posterius excidit in ed. Huds., fortasse etiam in m. 19. *κεῖσθαι*, quod reliqui post *ἔω* inculcarant, vere R. Steph. exterminavit. *νεῖσθαι* m. *δέ* om. k.

4. v. 21. *γαῖαν* b. k. 22. *μικρ.* m. 25. *ἀπείρετον* M. *ἀπείρητος* k. *ἐστὶ τό* M. 27. *εὐδείελοι* perinde explicatur Scholl. Od. β'. 167. 30. *εὐρ. τῆς οἰκουμένης τὰ βόρεια* b. 33. *ἔχοι ἐγγράφον* b. 34. *ἀκριβῶς* pro *εὐκρινῶς* var. l. R. Steph. *ἀπετέλουν* b. 35. *τὰ . . . ἔθνη* Cl. Reg. M. b. k. m. Cant. Et. Schol. Deterius est vulgatum *τῶν . . ἐθνῶν*. P. 85. v. 1. *ἀοικήτου* b. m. M. Et. reliqui *ἀοίκητον*. *ἐγκέηται* var. l. R. Steph. et iure praeferebat Henricus ex uno libro, cui accedunt Reg. et

MS. Politi. *ἔγκηται* Cl. Vulgo *ἔγκειται*, quod non habet nisi dubium praesidium in opinione Heindorf. ad Phaed. 58. Turbatus est autem Isocratis locus Antidos. 259. ed. Berol.

7. v. 5. 6. *εἰ δέ τις . . . δακτυλίου* om. b. Igitur sententiam satis illepidam uncis seclusi, quamquam librarius in voc. *δακτυλίου* desinens a superiore tantum versu videatur aberrasse; sed etiam *σφενδόνης* om. k., et molestum istud *καί* priore loco positum; praeterea v. 7. *καὶ αὐτή* a superioribus fluxit. 7. *πάλα* Thwait. 8. *μέν* om. M. 10. *ὅτι* pro *οἱ δὲ παλαιοί* M., quod *παρεκβολῶν* rationi congruit apposite. V. ad 36, 5. 66, 20. 76, 10. 78, 31. Sic frequentius idem M. 13. *δέ* om. M. 14. *τῶν ἄκρων* om. b. 16. *παρατιθεμένη* ed. R. St. b. k. m. 17. *ἄγουσα* b. 18. *κατὰ τὸν δεσμόν* male Huds. coniecit. *περὶ τά* b. 19. *γῆν, μίαν οὖσαν καίπερ καὶ συνεχῆ* b. *φύσει* om. Et. quoque. 21. *ἐκ τῶν* b. k. m. Vulgo *ἐκ τοῦ*. Herodoti locus IV, 45. 24. *τοιαῦτα τῆς γῆς τμήματά φησι* b. *τρία τῆς γῆς τμήματα* k. m. 25. *Πρώτην μέν* m. *πρῶτα μέν* M. k. 28. *ἀλλὰ καὶ οἷα* b. m. *αὐτοῦ* b. 31. *κἀκ ἐκ* M. b. k. m. ceteri *κἀκ*. *τήν* om. b.

11. v. 33. *ἑσπερίου* ed. R. Steph. 34. *οἰκείῳ τόπῳ* Cl. b. k. var. l. R. Steph. Cant. Et. MSS. Politi, maluitque etiam H. Steph. ex uno codice legere, unde poterat reponi. 35. *καὶ στόμα* m. Quae sequitur de Canobo narratio et Menelai navigatione, est illa Eustathio peculiaris; inprimis vero quae de Rhodiis tradit, non videntur consentire cum Pausan. III, 19, 10. P. 86. v. 1. *Φρ. θάνατον* b. 2. *ἐξωθέντες* Cl. b. *ἐξῳκισθέντες* Cant. 3. *τόν* adiecerunt M. b. k. m. *Μενελέων* m. 4. *ὄντες* om. M. 15. *ἀπέχειν Ἀλεξανδρείας* b. 20. *τέταρτον* MS. Pol. *ἐπέχειν* M. b. m. Et., quod H. Steph. ad fidem unius cod., i. e. var. l. R. Steph., praeferebat. Vulgo *ἀπέχειν*. 21. *ἐθνικὰ γράψας* Steph. Byz. v. *Κάνωπος*. *μέν* om. b. k. 24. *τό* om. k. 25. *ὁ* om. b. 26. *ὡς* om. b. 30. *ἐθέλων* k. 32. *καὶ δὴ καλεῖται καί* b., quod potius oportuit *καὶ δὴ καὶ καλ.* *ὑπ' αὐτοῦ* m. 33. *τὸ Κανωβικόν* hic quidem redundare videtur. 35. *ὁ δὲ Γεωγράφος* Strabo XVII. p. 800. sq. P. 87. v. 1. *Ἡρακλέος* k. m. Hanc formam cum Porsonus iure ab Atticis scriptoribus abiudicasset, Schaeferus append. ad Bast. Epist. Crit. p. 18. ultra progressus eam omnino censebat esse exterminandam. In quam sententiam ut compendiorum turbae possint afferri, minus tamen ille vi-

detur copiae per labentem Graecitatem exemplorum immensae tribuisse, velut, ne Cononem et Anthologiae poetas cum similibus dicam, hic ipse Eustathius commentariis Homericis frequentavit. Neque id mirum, quod cum recentior vocativi ratio, Ἡρακλες, commendare debeat, tum diserte Ἡρακλέος tutatur observatio Regulis Prosod. ap. Hermann. 210. prodita; cum praesertim Doricae quoque dialecti leges multifariam sint cum usu citeriore participatae. Hinc mira rationis utriusque iactatio, ut in Arriani Exp. II, 24. 4. *Καναοβισμόν* M. 7. *λόγος* e Nicandri Ther. 309. sqq. desumptus, a cuius Schol. Eustathius profecit. *τόν* om. k. 8. *αἱμοῤῥίδι* k. 9. *τόν* om. M. 11. *ἐκδάκνει* b. 13. *δείγματος* b. 14. *οὐ σχοῦσα* p. *συσχοῦσα* b. *αὐτῆς θάλασσαν ἄκανθαν* b. quo putaveris reconditi quid contineri. 16. *ῥάχην* M. k. item v. 21. 17. *αἱ* excidit ed. Huds. et fortasse m. 20. *οὐρανοῦ σκῶμμα* M., quod apparet e sigla $\overline{\alpha\nu\sigma\nu}$ aliquantum diducta prodiisse: v. Valck. ad Nov. Test. p. 365. sq. *ὅν* M. 21. *ἔχει* vulgatum e k. Cant. (qui *ὧν ἡλικίαν*) correxi. Nam quae plurima Friedemann. de med. pentam. syll. p. 296. sq. cumulavit, ea digitorum potius sedulitati quam subacto iudicio conveniunt. Emendationem adhuc exspectant 323, 31. 581, 26. 872. 1143, 25. 1153. p. 315, 1. Neque Agatharchidem de rubro mari p. 15. est credibile *ἐπειδὰν προκατειργάσατο* coniungere voluisse. *τὶ* et *τήν* om. b.

13. v. 22. *φασὶ* b. 23. *Ἀμυκλαίου* M. b. k. *κατώτερον* k. Dicit v. 27. 26. *ῥόον* edd. H. Steph. Huds., nec, quod mireris, *ῥόος* aliunde quam e k. Cant. affertur. *ὠκεανοῦ* M. 27. *ἰδιόκτητος* Cl. R. M. b. k. Cant. Et. MSS. Politi. Vulg. *ἰδιόκτιστος*, quod est voc. nihili.

14. v. 28. *Ἀσίας καὶ Εὐρώπης*, quae transponebantur, praestiterunt b. k. m. 29. *νοτιώτατος* Cl. *νοτιώτερον* Cant. 33. *προςμένεται* M. *τῆς Εὐρώπης προςδέδωται* Cant. Et. 34. *πρὸς τὴν δύσιν ὑπ'* (Cant.) *αὐτοῦ ἐμφορίζονται* b. P. 88. v. 1. *αὐτός* ante *προϊών* addit M. *αὐτούς* Et. Dicit v. 662. *φησὶ γοῦν* (Cant.) *ὅτι αὐτὸς πρ.* b., unde vulgata *φησὶν οὖν πρ.* ex parte refinximus; et *ὅτι* om. b. 2. Libri *εἰς δέ*. 8. *δέ* om. b. *ἀλλαχοῦ*: v. 665. 9. *μετά* k. 11. *ὑπ' αὐτοῦ* b. m. Cant. 12. *δέ* om. k. 13. *Σίλις*: Steph. v. *Τάναϊς*. 15. *ἑλληνίζονται* Et. 16. *δέ* pro *γάρ* M. *καί* om. k. 19. *Ἡρόδοτον* III, 115. *ἀπό* M. 21. *Ἡρόδοτος* IV, 100. 22. *εἰςβάλλει* b. 23. *λέγων* IV, 86. *καί* om. b.

οὐδὲν ἐλάττων var. l. R. Steph. 25. *Ἀῤῥιανός* Exped. Alex. III. extr. *ὁ* ante *Ἀλέξανδρος* vulgatum omiserunt M. b. k.

16. v. 28. *ὅτι* pro *τό* M. *ἐς* bis b. k. 29. *ὅτι* p. *τό* M. *συρόμενος* v. 46. 30. *ὡς ἐπὶ ὄφεων*: plura in hanc sententiam disseruit Staveren. ad Fulgent. p. 603. sq. Agathemerus II, 10. *ἑλικογραφῶν — ὅπερ ἐστὶν ἴδιον ποταμῶν*. Cf. ad Dionys. 123. 31. *ὀφεωδῶς* Cant. var. l. R. Steph. *ὀφεοδῶς* b. Verum potuit etiam *ὀφεώδης* praestare ad 11. extr. 391, 17., quare utrumque lexicographi debebunt enotare. Non igitur erit, ut vulgatum *ὀφεοειδῶς* ex observatione Schaeferi ad Apollon. Schol. p. 190. defendamus. *ὀφ. περιελισσομένων* Cant. Et. *καὶ τό*: v. 55. 32. Oportuit *πόντου*. 33. *σύρμα* Hillii fuit coniectura e Suida v. *ὁλκός* ducta, procul dubio verissima: nam Schneidero vulgatum ad Nicand. Alex. p. 247. tuenti non accesserim, nec iuvat huc contulisse Schol. Ther. 166.

19. v. 34. *ὁ* om. m. 35. *καὶ τὴν Εὐρώπην* b. at *καί* om. m. Particulam igitur, cum incerta vagetur, excludemus. P. 89. v. 2. *αὐτούς* Cant. 3. *ποιεῖ γνωρίμους* b. 4. *γὲ* m. *οὐ διαρέσκεσθαι* m. *οὐκ ἀρέσθαι* b. 7. *ἑτέραις ἠπείροις μικρ.* m. 9. *καὶ Εὐξείνου* manus recentior m. ascripsit. 10. *θρυλλούμενος* denuo vulgabatur et alibi locis aliquammultis. 13. *καί* ante *αὖθις* b. *τοῦ* b. *Ἀραβίου* Cant. 17. *ἐτόλμησεν ἐνταῦθα* b. k. *περιχρησ.* Cant. 19. *τό* posterius om. m. 20. *ἑξῆς*: v. 138. sq. 21. *ἰσθμόν* om. b. 24. *ἀνθολογεῖσθαι* M. 25. *καὶ οἶδε* male Huds. 26. *γενικωτέραν* Cant. *οὐκ* pro *καί* m. Cant. Et. 27. *ἣν μεγίστην* Cant. Et.

27. v. 29. *τοῦ* om. b. 30. *ἀνέκληπτον* m. 31. *ἀεί* ante *ἐνεργοῦν* additum om. M. b. m. *ἐνεργόν* Cant. Et.

28. v. 35. *τά* ante *τέσσαρα* om. M. b. m. P. 90. v. 1. *καί* ante *ὁ μέν* dederunt M. b. m. 4. *ὡς καὶ μετ'* b. *ἀνατολικῆς* m. Cant. 5. *ἐρυθρός* Et. 7. *τὶ* post *ὠκεανοῦ* transponit b. *τοῦ* om. m. 8. *Ἰνδικὸν οἶδμα* var. l. R. Steph. *νοτίας ἁλός* Et. 12. *καὶ τὸ ἅλς* om. b. *τό* neglexerat R. Steph. *ἀκόλουθον* m. Et. Inde verba usque ad *ὠκεανόν* rec. manus m. inseruit.

29. v. 15. *περί* b. *αὖθις ἐπιτ.* Cant. 19. *τῷ Λοκρῶν ἔθνει. ὁ Λοκρ.* b. 21. *ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ βοῤῥᾶς* b. k. m. reliqui *ὁ β. ἐν τοῖς ἑ.* dicit v. 113. 26. *ῥηθήσεται* ad v. 364.

31. v. 27. *καί* om. m. 28. *ἀριμανέας* m. *ἀριμανίας ἢ ἀρειμανείους* M. *Αἰσχύλος* Prom. 804. 30. *τόν* b. 32. *οἱ* ante *παλαιοί* om. ed. Huds. et fortasse m. 33. *συνέσταλται αὐτοῖς ὁ ἕτερος τ. ὁ.* b. 34. *ἔστι* k. *καί* adiecerunt b. m. *ὅτι* om. k. m. P. 91. v. 1. *περιέστι* k. 2. Post *τερατῶδες* aliena manus b. inculcavit *φυίς*, quod Bredovius interpretabatur *φησίν*. 3. *καὶ κατ' αὐτό* m. *Ἀριμασπόν* M. 4. *Ἡροδότῳ*, qui quidem ista ex parte tantum proposuit III, 116. IV, 27. *τοῦ* ante *τοιούτου* dederunt b. k. m. 9. *ὑπερβόριοι* m. 10. *ὑπερνότιοι*: v. Eratosth. p. 52. coll. Posidonio ap. Bak. p. 119. *καί* post *ὅτι* addit k. Prius *ὁ* om. m., alterum b. 11. *ὑπερβόρεος . . . τὲ σιτ.* b. k. 12. *τήν* om. M. m.

32. v. 13. *Ἀριμασπούς* b. *ποταμὸς ὠκεανός* k. 15. *τοῦ ἡλίου* m. *μή* om. k. 16. *ἀναγόμενον ὕδωρ* k. 17. *ἄλλα* b. 18. *νεφελῶν* k. 19. *ὡς* ante *ἀληθῶς* additum om. b. k. m. w., neque est infrequens *ὡς* ad *ἀληθῶς* temere ab librariis adiungi, velut in Aristoph. Nub. 372. Thucyd. I, 22. 20. *αὐτῇ* cum ipso positu sit suspectum, tum discrepantia librorum in dubitationem adducitur; nam *αὐ λ* b., corr. *αὐτῇ*, porro *κλήσεις αὐχεῖ* w. Cant. Et. *κλήσει αὐχεῖ συγγενεῖ* m. Igitur aliquid reconditi latere videtur, nam *αὐχεῖ* displicet. 21. *λέγεται* b. k. m. *ἐκ τόπων* b. *ἀρχόν* Et. 22. *Κρόνον* M. b. k. m. w. Et. vulg. *Κρόνου*. *ὑπό* Cl. b. k. Cant. Et. probante Holst. ceteri *ἀπό*. 23. *ἀποτελεσμάτων* b. m. w. var. l. R. Steph. (MS. Huds.), quod Henrico mirere placuisse. 25. *Ἀπολλωνίῳ* IV, 327. 27. *Κρονία* Cl. Holst. contulit Tzetz. ad Lycophr. p. 104. *λεγομένης* b. 28. *Ἰκαρίου* M. b. 29. *λεγόμενον* ante *πέλαγος* om. b. k. w. Et. *ὅτι δὲ — ἐπιλείπει* singularem annotationem ad v. 34. efficiebant, sine causa.

36. v. 34. *φαίνεται* M. Cant. Et. 35. *τόν* posterius om. b. k. *φησὶν εἶναι* b. *φασὶν* M. k. P. 92. v. 2. *τήν* om. M. *ὡς ἓν ἀνθ' ἑνὸς εἰπεῖν* plenissima sunt elocutione prolata, cuius usus obtinuit rarissimus, eaque in sententiam minus tritam conversa; nam discrepant quae congesserunt Valesius ad Harpocr. p. 171. et Ast. ad Rempubl. p. 339. Huc autem facit *ὡς ἓν πρὸς ἓν εἰπεῖν* Aristotelis de elench. soph. I, 6. aliaque scriptoribus celebrata, de quibus intpp. Gregor. Cor. p. 264. 5. *ἰστέον γάρ* om. M., speciose, prout ad v. 7, 10. iudicabamus. 7. *ὡς* tertio loco positum om. b. m. *Αἰθιόπιος* Cant.

38. v. 9. *ὁ καί* Et. *ὡς καί* b. vulgo *καὶ ὁ*. 10. *Ἀῤῥαβικοῦ* et quod v. 33. extabat *Ἀῤῥαβικόν* ad iustam revocavimus scriptionem (v. ad Dionys. 54.): illic auctoribus b. x. m. hic m.; nam ceteri cum Cant. Et. *Ἀῤῥαβίου — ιον*. Igitur ad v. 19, 13. *Ἀῤῥαβικοῦ* reiici debuit. *θαλάττης* b. 11. *ἀποχέτευμα* notabilis vox. 12. *εἰρήσεται* m. Cant. 15. *σταδίους πάνυ* M. 17. *ὁ Ἐρυθραῖος* M. *ἐπικειμένης* m. Et. 18. *ὑποκειμένων* M. 19. *προβάλλων* Et. 21. *ὅτι περί* M. V. Steph. Byz. v. *Ἐρυθρά*. 22. *Θυράτιος*: v. Reines. Varr. Lectt. p. 467. teligimus ad Dionys. 953. In re cf. Agathem. p. 51. *ὁ* praefigit k. *οὕτως ὀνομαζόμενος*, quod m. Cant. suppeditant, cum usus formulae plane vulgaris (v. Bast. Epist. Crit. p. 37. cum supplemento Schaeferi p. 7. 8.) addicat, reliquorum lectioni *οὗτος ὁ*. praetuli. 23. *πορφυρὰ καὶ ἐπιβάλλει* M. 24. *εἰς αὐτήν* k. 26. *συῤῥέοντα* M. *τοιαῦτα* b. 27. *καὶ ἐρυθράν* m. 28. *τῷ* ante *ἡλίῳ* omisi cum M. b. k. 30. *Γεωγράφος* Strabo XVI. p. 779. cuius narrationem ad suum morem Noster exegit, immutatis vel contractis quibusdam, quorum ratio cum ad verba Strabonis emendanda nihil valeat, varietatem istam non visum est enumerare. 31. *πόλεων* Cant. *καὶ ταῦτα γρ.* m. 32. *λέγεται* om. b. k. m. 33. *τοῦ* ante *ἡλίου* hic quoque om. b. k. m. P. 93. v. 1. *ὕδωρ* in lacuna om. b. *εἰσβαλλούσης* var. l. R. Steph. MS. Huds., quod praeponebat H. Steph. tanquam magis proprium. 2. *ἐρυθραῖς* m. idem 10. *ἐρευθρές*. 3. *διαπεραιωθέντος* b. 5. *οἰστρηθέντος* M. *κατοικήσαντος* m. 6. *δέ* om. M. *Πέρσαι* b. *Περσέως υἱὸν εἶπον εἶναι τὸν τοιοῦτον Ἐρύθραν* m. 8. *πρυϊών*: v. 607. 9. *κληθέντος* k.

39. v. 15. *καί* addiderunt b. k. 17. *δέ* om. M. 19. *τὸν τόπον* M. recte, opinor. 21. *ὑπεξαιρομένων* b. k. m. (*ὑπεξαιρουμένων* Et.), i. e. *quae in extremas partes latius diffunduntur*. Vocem eam, adhuc obelo notatam, in locum vulgati *ὑπεραιρομένων* substitui. *ὑπερεῤῥομ.* M. 23. *τὴν ψυχρότητα* M. *τὸ ψυχρότατον* m. *τὸ ψυχρόν* Cant. Et. 24. *ἔσται* om. M. *καί* ante *ὅτι* attulerunt b. k. m., idque pro *ὅτι* M. asciverat. 26. *ἀποτεύγματος* vulgatum postposui lectioni Cant. Et., cum haec e Strabonis doctrina sint transcripta sic praecipientis XVII. p. 821 *ὡς δ' εἰπεῖν, τὰ ἄκρα τῆς οἰκουμένης τὰ παρακείμενα τῇ δυσκράτῳ καὶ ἀοικήτῳ διὰ καῦμα ἢ*

ψύχος ἀνάγκη ἀποτεύγματα εἶναι τῆς εὐκράτου καὶ ἐλαττώματα: in eundemque modum reliqua ad *ἀνεπλάσθησαν* e Strabone leviter immutata Eust. suum in usum convertit. Verum autem esse *ἀποτεύγματα* vel adiectum *ἤγουν ἀποτυχίας* declarat. 27. *τοῦ ἀκράτου* m. Et. 28. *καί* posterius om. m. 29. *μέν εἰσιν* b. unde *μὲν γάρ εἰσιν* rescribi licet. 30. *γυμνῆτες*, vocem Strabonianam, in locum vulgati *γυμνοί* subiecerunt b. k. m. Cant. Et. var. l. R. Steph. *γυμνῆται γρ* b. *τά* om. M. 32. *δέ* post *νοτιώτατοι* addit M. 34. *αὐτούς* ignorant b. k. m. quo tamen aegre careas. 35. Libanii locum aliis commendamus. *Αἰλιανῷ* Var. Hist. XIII, 1. *ὑπὸ τῶν ἡλίων*. P. 94. v. 1. *ἐνταῦθα* suggesserunt b. k., quo neque facile supersidemus, et causa, quae vocem peremerit, satis apparet. 2. *καὶ κεκαυμένος ἡλίοισιν* b. *κεκαυμένοις* k. 4. *ὀσημερίνας* Et. 5. *ἐλάμψεις* b. sic. 8. *λέγονται* vitium edd. H. Steph. Huds. *γαῖαι* annotavimus in Dion. 882. 9. *ἡ* om. k., *καί* b. *τὰ τοῦ ὠκεανοῦ πελάγη* Cant. Et. *ὁμοίως θαλάσσας* m. 10. *ἀκούωμεν* b. k.

41. v. 11. *τά* addiderunt b. m. 12. *καί* om. m., itemque insequens. 13. *καὶ τὸ κατὰ τὸ νότιον Αἰθιοπικόν* b. et *Αἰθιοπικόν* (ut ad v. 36.) loco vulg. *Αἰθιόπιον*, k. m. Cant. 15. *συμπληρωτικῶς* k. m. 16. *τοῦτο* p. *οὕτως* m. 17. *εἴδη* M. *προείρηκεν*, quod cum illis *ἤδη δείξας* coniungi ratio non patitur, auctoribus b. Et. correximus, quamquam lenior suppetebat coniectura *προειρήκαμεν*. 19. *Ἡρόδοτος* IV, 8. Cui poterit ex Eustathio probabilis lectio restitui *γῆν πέριξ*, quam abunde confirmat Valcken. annot. ad IV, 15.

45. v. 24. *διοίκουσαν ἕως καὶ εἰς* b. et hoc dederunt k. m., cum vulgo *καί* desideraretur. Cf. v. 35. et ad 135. 331. 803. 28. *τῶν*[ον] *Περσικῶν*[ον] *κόλπων*[ον] *ἀντικρύ* b. k. *τόν* post *κόλπον* etiam M. ignorat, recte, cum diversa sit ordinis ratio v. 24. 31. *θάλασσα* subiecerunt b. k. m. Cant. Et. 32. *παρονομάζεται* rariorem hunc habet apud grammaticos significatum nominis derivati ab origine quadam, ut apud Draconem aliquoties, et ista ipsa dativi coniunctione Schol. Arist. Plut. 590. adde Eust. ad 511. 857. P. 95. v. 1. *τὸν ἄλλον δέ* b. *προςφερέστερον* vitiose H. Steph. Huds. *περιφερέστερον* M. 2. *τὲ* post *Περσικοῦ* addiderunt M. b. k. m. 3. *ὁ* om. k. 4. *ἔνθα ἀπερεύγεται* M. m. 5. *ἤως*

pro *ἤγουν* m. cf. ad 274. Causam confusionis a compendio profectam Bastius singulari commentatione tractavit Epp. Pariss. p. 47. sqq.

48. v. 8. *Πτολεμαῖος* VII, 8. 9. *λέγοι δέ* M. 10. *Ἡρόδοτος* I, 202. 11. *συμμίγουσα* M. 12. *ἑτέρᾳ* Cl. R. M. b. m. Cant. Et., quod alicubi repertum H. Steph. comprobavit: vulgo *ἑκατέρᾳ*, perperam. 14. *ἑξῆς*: v. 721. sq. *ἄρκτου* b. 15 Vulgo *τῷ ὠκεανῷ*, quod neque versus nec structurae legibus conveniebat. Sed quod Stephanus suaserat ex ipsa poetae lectione *ὠκεανοῖο*, id praebuerunt Cl. b. MSS. Huds. *ὠκεανοῦ* M. *αὐτόν* b. 16. Huius inventi sanequam mirifici quinam extiterint auctores, operae pretium fuerit explorari. Holstenius simillimum commentum extare memoravit in Basil. M. homil. 3. in Hexaëm. p. 49. ubi nihil ego deprehendi; Eustathius tamen non intelligebat nisi poetae interpretes, quorum placitum e Paraphr. MS. erutum affero: *Ὁ Πτολεμαῖος δὲ καὶ ὁ Ἡρόδοτος λιμνώδεα καὶ περιοδεύεσθαι καὶ περιγράφεσθαι τοῖς πεζῇ βαδίζουσιν ἱστοροῦσι τὴν Ὑρκανίαν, οὗτος δὲ τῆς Κρονίας ἐξέρχεσθαι ἁλός. τίσιν οὖν πιστευτέον; ἀμφοτέροις· ἐξέρχεται μὲν τῆς Κρονίας ἁλός, πλὴν δι' ἀδήλων τόπων.* 17. *χρώμενοι* M. 19. *συνθήσεται* M. 20. *ἐκ* om. b.

58. v. 22. *θάλασσα* om. b. *ὡς καὶ αὐτός* m. 24. *ἐπιστρέφεσθαι* M. 25. *νήσοισι π. ἄλλοτε δ' αὖτε ἢ ὀρ.* m. 27. *παραῤῥέειν* M. *παραρέειν* m.

62. v. 29. *ὅτι* om. M. *ὅτι τὰς μὲν ἀρχὰς εἰς* b. k. m. w., unde vulgarem positum *κατ' ἀρχὰς μέν* refinxi. 31. *δόξῃ* om. M. 32. *ἐκκλίνει* M. m., hic etiam *εἰς ἔθος. παρεῖν* b. 33. Praestat *ἃς ποιητῇ*. 34. *κατά* denuo praetermittunt b. k. m. 35. *γινόμενος* mendum edd. H. Steph. Huds. *γενόμενος ὁ ποιητής* k. P. 96. v. 1. *μεθωδικῆς* b. *μεθοδικῆς* k. m. Haud mirum rarius vocabulum, quod etiam lexicographorum diligentiam fugerit, librarios sufferre non potuisse, ut labentis tamen Graecitatis consuetudo in eiusmodi adiectivorum paragogis luxurians satis id confirmet. Vide praeclaram Lobeckii disputationem ad Phryn. p. 228. quae Bastii observata Ep. Crit. p. 23. sqq. multum superavit. 3. *αὐτὰς τὰς* k. Malim *ἀνακαλεῖ*. 4. *στιχηδόν* M. *ἐνέποιτε* Cant. 5. *καί* prius om. b. *ἐνέπειν* m. 7. *ἐκφ. τὸ ν̄* b.

64. v. 8. *τά* om. w. *Ἡρακλέος* hic et v. 10. k. m. w. ceteri *Ἡρακλέους*: v. ad 11. p. 850. sq. 11. *ἐκείνου*

b. k. m. Vulgo ἐκείνῳ, quod ipsum ferri licuit: v. Schaef. ad Schol. Apollon. p. 168. et inprimis Eust. ad 803. 12. Εὐρωπαία om. Cant. Et. item κατά. καλουμένη Κάλπη transpositione facta exhibent b. k. m. Loci tamen insolentiam non concessum est per libros in ordinem cogere; Ursinus quidem coniecit: ἡ μὲν Ε. Ἀλύβη καλουμένη β., Κάλπη δὲ καθ' Ἕλληνας· ἡ δὲ Λιβυκὴ κατὰ β. μὲν Ἄβιννα, κ. Ἑλλ. δὲ Κυνηγετική: quae vulgatis sunt etiam incertiora. Nihil autem opis aliunde occurrit, quam Avieni Or. marit. 345. sqq. observatio, qui Abilam Poenis, Calpen Graecorum sermoni perhibuit ita deberi, ut promontoria significarentur diversa. Hoc si utimur, non potest prius Eustathii praeceptum recte se habere, sed respondebant sibi hinc Calpe et Abenna, illic Alybe et Cynegetice. 13. κατά plene b. k. m. 14. Κυνηγετική unus M. reliqui Κυνηγητική, sed κυνητική b. δέ om. M. 16. μῆκος ὕψος k. 17. ἄχρις b. k. 18. Ἡρακλέος hic quoque et v. 35. libri laudati cum M. Ceterum memorabilis haec Croni vel Briarei Columnarum mentio, quam illustrat Schol. ad 64. 456. et posteriore quidem voce Aristoteles aliique utebantur: v. Perizon. ad Aelian. V, 3. Adde fragm. ap. Schol. Pind. Nem. III, 38. 22. ὡς οὖσα cum cod. Rehd. Stephani Berkel. ad Steph. v. Γάδειρα, nescius apud Eustathium nihil esse tritius ista similibusque formulis; v. Schaef. in Bast. Ep. Crit. p. 277. sq. v. infra 707, 5. 718. Alia quaedam eodem de genere significavit Lob. ad Phr. p. 427. ταινία ad geographicam significationem translatum illustravit Hemsterh. ad Xenoph. Eph. p. 237. adde nec huius loci immemorem Wessel. ad Anton. Itiner. p. 10. 23. μεμηκισμένον omnes praeter m. φ. καλοῦμεν Cant. Et. 24. ἡ Γάδειρα b. k. m. cf. v. 35. vulgo Γάδειρα. 25. Refert Eust. ad 451. cf. Tzetz. exeg. Il. p. 10, 20. 27. καί om. b. 28. Γεωγράφος III. p. 170. unde insequentia magnam partem sunt constipata. φησὶν om. b. 33. ἐλθεῖν λέγων Cant. Et. τὸν Ἡρακλέα om. m. 34. ὁ αὐτὸς ὁ Γ. b. k. Igitur posteriorem articulum abieci, cum vulgo prior esset omissus. 35. Γάδειραν M. b. k. m., quem usum modo praecepit v. 24. P. 97. v. 1. Ἡρακλείῳ: Holstenius excitavit Valesium ad Dionis Exc. ex Philostr. p. 110. cf. annot. ad Dionys. 336. τοῦ om. k. 3. ἐκεῖ ante ἱεροῦ positum M. Straboque ignorant. 5. δέ om. M. φασὶν

b. k. m Et. *ἀπέλαβον* k. 6. *αὐτῇ ἀντικείμενον* b. 7. *Ἀλύβην* M. k. m. Cant. Et. *Ἀλίβην* b. Cui vulgatum *Ἀβύλην* postpono, quod scriptionem poetae videtur Eust. consilio significasse. *Ἀβύλυκα* Strabo dedit et *Ἀβύλικον* k. m. *Ἀλιβικόν* b. *Ἀβίλικα* m. *Ἀβύλικαν* Cant. Et. celeri *Ἀβύλικα*. *ἐνόμισαν* M. b. k. m. Et. vulgo *ὠνόμασαν*. 9. *φασὶ* k. 10. *τοιαῦτα* om. M. 11. *τινὰ* om. M., sed agnitum Straboni. 12. *αὐταί* m. *αἱ* prius om. k. *στυλίδες* Cant. 13. *καί* post *τοῦτο* inseruerunt M. b. k.

66. In hac annotatione Holstenius Eust. laudavit ad Od. *ά*. p. 1389. sq., quo nos ipse deinceps remisit. v. 14. *Ὅτι Ἄτλας* M. m. *Λύρις* e Strab. XVII. p. 825. Cui subiungit *ἐστὶν* M. *μέγιστον ὄρος* k. m. 16. *τό* post *ὠκεάνιον* om. b. k. m., utrumque M. in lacuna. 18. *ὁ* om. M. 19. *καί* ante *Κρῆτας* om. b. 22. *ἐθνικά* Steph. v. *Ἄτλαντες*, unde Holstenius (p. 57.) *Ῥιανός* reposuit loco *Ἀῤῥιανός*, quod expressit *Ἀριανός* lectio M. Quae viri docti coniectura cum certissime fuerit annot. ad v. 414. admota, non dubitavi hic eam asciscere. 23. *εἶναι λέγει* m. *καὶ Ῥιανὸς . . . τοὺς Ἄτλαντας* lapsu scribae de superiore versu aberrantis in b. exciderunt. 24. *τινὰς* post *Ἀτάραντας* elapsum reduxerunt k. m. „Sic Nicol. Damasc. ap. Stob. S. 42. ubi *Ἀβάραντες* corrupte scribitur." Holstenius. Vid. inprimis Valck. ad Herod. IV, 184. 25. *κεῖσθαι λέγει* k. m. 26. *ἀπὸ μὲν ἀνδρός* b. *ἀπὸ ά.* k. m. celeri *ἀπ᾽ ἀνδρός*. 27. *ἐν τοῖς* om. M. *εἰς Ὀδύσσειαν ά.* 52. p. 1390. 31. *παραλαλεῖ* Cl. k. Cant. Et., quod Stephanus explicabat *circumlocutione quadam obiter innuit*, Holstenius *alludit*: neuter accommodate, id quod vel Menander docuerit p. 202. et Eust. ad 1134. Sed idem Steph. suspicabatur etiam *περιλαλεῖ*. 32. *οὗπερ* om. b. 34. *δόξειε τῷ* m. V. ad Epist. p. 71, 31. *δόξῃ* Et. Sed in Strab. XV. p. 688. e libris repone *δόξῃ* 35. *λέγοιτο ἂν ἀνέχειν* b. k. m. et ut videtur Et., ubi *ἔχειν* edebatur. P. 98. v. 3. *τόν* post *κατά* omiserunt M. b k. *Ἡρόδοτον* IV, 184. cui pleraque insequentium debentur. 4. *λέγουσιν* Cant. 5. *ἄξωνος* b. 6. *δέ* om. k. 7. *Γάραμβαντας ἢ Γαράμαντας* m. *Γ. ἢ Γεράμαντας* Cant. Et. 8. *διά* om. m. *Ἀτάραντες* Herodotus. *ἄνθρωποι . . . Ἄτλαντες* om. b. 12. *τῷ ἡλίῳ ὑπερβ.* m. *ὑπερβάλλοντι* Herod., quod Eustathium imperite mutasse arguit Voss.

ad Mel. I, 8, 5. 13. *στερόν* M. 15. *εἰδεῖν* b. 16. *νέφος* m. 17. *ἀπολείπειν* Herod. 18. *αὐτὸ . . . ὅτι* quod editur acceptum referimus Cl. b. k. m. MS. Huds., quae fere coniectura sua Stephanus est assecutus, *φασὶν οἱ ἐ. εἶναι αὐτὸ καὶ ἐπών.* Ac M. cum de vulgata lectione: *φασὶν οἱ ἐπιχ., ὅτι αὐτὸ καὶ ἐπ.* haec *αὐτὸ καί* omiserit, apparet ista tanquam varietatem scripturae locum in alienum ut fit invecta fuisse. Sed *ἐγχώριοι* k. m. Cant. Et. 19. *τοῦτο τὸ ἔθνος* b. 20. *ἰστέον δέ* denuo om. M. 21. *οὐρανοῦ εἴπομεν* m. *εἴπομεν . . . κίονα* eodem quo v. 23. lapsu om. b. x. 23. *Πίνδαρος* Pyth. I, 36.

69. v. 25. *φησὶν* b. k. m. vulgo *σφίσιν.* 26. *Ἡρακλέος* hic quoque M. b. 28. *Αἰσχύλος* Prom. 11. 30. *χωρίῳ* (cf. 538, 19.) ex grammaticorum inprimis usu, sed castigatiore, dictum puta de loco vel argumento singulari; quem exposuit Valcken. ad Herod. II, 117.: cuius quidem suspicionem de Herodotea sententia reprimere videtur Lycurgus c. Leocr. p. 152. HSt. Adde prae ceteris Arrianum Exp. Alex. I, 12, 3. quem editor male habuit. 31. *τοῖς* post *ἤτοι* om. m. 32. In eandem sententiam praeter alia Schol. MS. praebet *τὸ ὕπτιον καὶ ἀνάπτωτον τῆς περιηγήσεως.* Quod ille voce novicia dixit *ἀνάπτωτον*, Bastius ascripsit frequentatum fuisse *ἀναπεπτωκός*, velut ab Aristide Iebbii T. II. p. 489. 494. 34. *ἀγκέχυται* M. k. 35. *μέσος* k. m. *εἱλίσσεται* b. P. 99. v. 1. *ἀνάγεται* M. 4. *ποριμότητα* lexicis reddendum; *πορχμοτάτην* m. 6. *Κύρνιον*, si quidem Eust. reliquit, instituit ille cum aliis falsam interpretationem. 9. *ῥοῦν Γαλ.* b. *ῥόον* k. *τήν* om. m. *παροικοῦσιν* vulgo contra codd. 11. *καλεῖσθαι τούτους . . . υἱοῦ Ἀπ.* m., ac *τοῦ* post *υἱοῦ* cum etiam b. k. neglexerint, id expunxi.

75. v. 13. *ὅτι Μασσαλία* m. w. *ὅτι ἡ* M. b. k. vulgo *ὅτι καὶ ἡ Μασσ. Φωκαεῖς* Cl. w. Cant. Et., iubentibus H. Steph. ad Schol. Thuc. I, 13. Holst. et Berkel. ad Steph. v. *Μασσαλία.* Ceteri *Φωκεῖς. ᾤκισαν* Steph. V. ad 680. 14. *οἱ ἐκ τῆς ἔω* accesserunt e Cl. b. (is tamen om. *οἱ*) k. m. w. Reg. Cant. Et. var. l. R. Steph. 15. *ἡ Μασσ. ἔχει* transiectione facta dederunt b. k. m. w. 16. *περίδρομον καί* b. k. reliqui verbis inversis. 18. *Ὁμήρῳ* Od. *ά.* 177. 20. *φησὶ* m. *Μασσαλεῖς* k. 23. *μάσσαι* quod Aeolicum dicit derivavit cum sequentibus a Steph. v. *Μασσαλία*, modo quod *μᾶσαι* tum apud eundem extat, tum in Cl. et Reg.,

si Holstenium recte percepi. ἐκπηδῆσαι b. 25. φησὶν b. k. Φωκαέων b. k. m. R. Cant. Et. Φωκαίων M. Φωκέων vulgo. 26. ἤτοι b. k. m. ceteri e superioribus ὅ ἐστι. 27. καί om. k. m.

76. v. 30. Λατίνους M. Λυκόφρων v. 1356. 31. ἐκώλυεν k. m. Cant. Et. 32. ὅτι vitium ed. Huds. 34. καὶ ἐκεῖνος b. ἀγαγὼν b. k. 35. καί om. k. m. P. 100. v. 1. Ῥηγίνης R. m. Et. var. l. R. Steph., probatum etiam H. Steph. Ῥιγήνης Cl. k. tertiam varietatem Ῥιγίνης Huds. memoravit; nihili vero vulgatum est Ῥηγένης: quamquam nomen illud ignobilitate laborat. Valesius Notit. Gall. p. 123. satis habuit e Strab. IV. p. 182. sq. quem Noster secutus est Ῥοδανοῦ eruisse. μεστῶν M. χειροπλήθων k. m. 5. ζῶσι — πομάτων a Strab. IV. p. 202. sunt repetita. 7. ἤ addiderunt b. k. Tangit autem Aristot. Mirab. Ausc. 92. ubi διερίζεσθαι legitur, cuius loco cum libris διερεθίζεσθαι restituendum est; in Nostro codd. nihil movent. 8. πάντως coniecit Huds. 9. Λίγυρες ἀπὸ Λίγυρος ποταμοῦ b. k. m. Vulgo Λίγυες ἀπό τινος ποταμοῦ Λίγυος, sed Λίγυρες . . . Λίγυρος Cl. Cant. Et. var. l. R. Steph. Nihilominus istud Λίγυρος nondum extra dubitationem est positum. 10. ἰστέον δ' om. M. V. ad 7, 10. Cf. Steph. vv. Κύτα et Λιβυστῖνοι. 11. Κόλχινοί m. 12. Λυκόφρων v. 1312. cuius quidem libri Λιβυστίνην praebent: nec praeter Eustathium Ligyes de Colchis quisquam rescivit. Κύταν M. 13. Ἀριστοτέλης hist. anim. I, 15. ἰστός sic m. τῶν τινας Λιγύων m. (v. ad Ep. p. 77, 1.) τινὰς Λιγύων b. k. Vulgo τῶν Λιγύων τινάς. 16. πλευρά M. m. Cant. Et. Pressius haec Schol. MS. Paraphrasi interiectum: εἰσὶ δὲ καὶ ἑπτάπλευροι· ὀκτάπλευροι γὰρ παρ' ἀγνοοῦσιν.

78. v. 18. κοιρανέειν μέγα m. κυρανέειν M. ἤτ' M. 19. καὶ Αὔσονας b. 20. πρῶτος μέν edd. H. Steph. Huds. vitiose. 22. τὰ ἐθνικὰ γράψαντα, Stephanum memoria lapsus adhibere videtur, ut qui nihil huius originis prodiderit; nisi forte cum Berkelio Stephani eum opus v. Αὔσων integrius adhibuisse putabimus. 24. Αὐσόνιον Strab. V. p. 233. unde refingendum quod apud eundem extat Αὐσόνειον II. p. 128. 25. περὶ τόν Cant. Et. τόπον iidem cum M. b. k. m. vulgo κόλπον: cf. Abresch. ad Aesch. I. p. 232. 27. αὕτη ἐστὶν (vel ἐστὶ) b. k. ceteri ἐστὶν αὕτη. 28. οὕτω b. m. ed. R. Steph., om. M. ἱστορεῖται a Strab. VI. p. 259. 29.

'Απένιον M. 30. ἀπὸ δὲ Ἰτ. b. ἀπὸ Αὔσονος Αὔσονες k. m. ἀπὸ τοῦ Α. Α. b. vulgo Αὔσονες ἀπὸ Αὔσονος. 31. Ἰστέον δέ om., ut solet, M. 32. καί om. k. m. 33. ἐξ οὗ τό neglectis M. καί supposuit: et καὶ τό simpliciter ex b. affertur.

80. v. 35. καθ' ὑποκορισμόν om. b. P. 101. v. 1. λευκὴ πέτρα Cl. R. b. k. m. Cant. Et. Vulgo perperam Σικελικὴ πέτρα. 3. οἱ παλαιοί om. b. 5. Εὐριπίδης Hipp. 752. Κρησίας M. καλεῖ] φησὶ k. m. Cant. Et. ποιεῖ b. ἡ b. 6. δέ om. m. Ἀσίδα Thwait., credo e v. 835. 7. ἐν τοῖς ἑξῆς καλέσει m. 9. ἀποτελῶν k.

82. v. 10. Σαρδών k. Deinceps ἡ om. b. k. m. 11. ὡς τρυγόνος om. m. Cant. Et. ὁ ante Σαρδόνιος inseruerunt M. b. k. m. 14. καί om. b. 15. τὴν νῆσον b. k.

83. v. 22. τὲ om. b. 24. τήν ante Κρήτην omiserunt M. b. k. m. ἐξήπτωται M. 26. καί post διό ignoraverunt M. b. k. 30. προϊών: v. 110. Σαλμωνίδος ἄκρας m.; idemque ἄκρας insequens neglexit. 35. μετάλήψεως m. var. l. R. Steph., probante Thwaitesio Hudsonoque, quam metalepsin exhibuit etiam Anonym. Vita Hom. ap. Galeum p. 295. Sed hac sensum interpretis everti docet ipse Eust. ad 180, 10. 294, 30. quamquam in tali usu parum accuratus. Deinde ὅτι praefixerunt M. b. k. m. P. 102. v. 1. Σικελικῶν M. b. k., quo minus probabiliter numeri dissolverentur. 2. ὁ λέγων, ὅτι ἐκ μετώπου b. 4. δυῶν b. 6. Σικελικοῦ ἐκ b. 7. ἴσως om. M. 8. Σικελικῶν item M. b. 10. δέ om. M.

87. v. 12. ἥτις om. k. 13. Γορτύνην b. debebat Γόρτυναν. 14. μετώπῳ M. Verba inter utrumque κριοῦ interiecta om. b. 18. δέ adiecit b. κἀκεῖνο M. b. k. m. ceteri perperam κἀκείνῳ. 19. ὅτι om. m., itemque ἰστέον δέ M. 22. τὸ τοιοῦτον m. ὁ om. k. 24. Ἰόβην et v. 28. Ἰόβη b. πῶς om. b. 26. πόῤῥωθεν M. 27. αὐτονομάζει k., quod perinde in mendo tenetur ac vulg. αὐτοματίζει, quippe significatione sua (v. Piers. ad Moer. p. 88. coll. Ath. Epit. I. p. 31. B.) a tali sensu longe disiunctum. Nunc quidem nihil succurrit nisi αὐτόματον ἐπονομάζει. Simpliciora Philemo Inc. XVI. 28. γραφήν k. τέχνην om. M. Locus in ista narratione notabilis. De leonum specie quaedam dedit Creuzer. commentt. Herod. p. 356. 31. καί om. M.

88. Hanc observationem allegat Eust. ad Od. γ'. p. 1468. v. 34. λίαινα inseruerunt M. b. k. m. P. 103. v. 1. τό pro τῶν M. 2. Γορτύνη b. m., ex iisdem vero vulgatum Γορτύνη v. 6. immutavi. 4. ἡ om. k. m. Γεωγράφον Strab. X. p. 476. 6. ὁ om. b. Idem Strabo p. 478. Porro quae de Phaesto narrantur indidem fluxerunt p. 479. 9. ἡ Φαιστός in lacuna om. M. 10. διεῖχε μὲν σταδίους θαλάσσης εἴκοσι b. σταδία k. 12. διά m.

92. v. 15. εἰς post τόν om. b. k. m., ut sinus intelligatur mare in occasum diffundens. 20. Λυκόφρονι v. 621. Holstenius: „hic locus nunc mutilus est apud Steph., qui ex Eust. restitui debet: v. Tzetz. ad Lycophr. p. 104." Αἰσχύλῳ Prom. 840. 22. οἱ δέ: Theopomp. ap. Strab. VII. p. 317. et Schol. Apollon. IV, 308. Ἴονος Steph. v. Ἰόνιον hic et v. 28. 23. Ἰλλυρικοῦ, quod tenent edd. H. Steph. et Huds., videntur etiam b. k. suscepisse. cf. Eust. ad 389. ὅτι post καί inserit M. 25. Ἰώνην Steph. v. Γάζα: v. inprimis Eckhel. D. N. P. I. Vol. III. p. 449. sq. 26. ὅ ἐστι pro ἤτοι M. m. 27. Ἀργείων διάλεκτον, cuius sapientiae praestant auctoritatem Suidas, Chron. Pasch. p. 41. et Malelas p. 31. Cf. Liban. Antioch. T. II. p. 341. ed. Mor. 29. ἱστορεῖται b. k. Pleniora vero haec extant in Etymol. M. p. 19. τὸ πέλαγος καὶ τὴν πόλιν ὀνομασθῆναι Ἀδρίαν φησὶν ἀπὸ Ἀδρίου τοῦ Μεσσαπίου Παύσωνος: quem ita correxit Holstenius, τοῦ Μεσσαπίου τοῦ Αὔσωνος. 30. φασὶν om. b. Verba debentur Straboni V. p. 214. et Etym. M. l. l., reliqua Steph. v. Ἀδρία, qui τὸν ἐνιαυτόν posuit.

95. v. 35. δεξιτερά M. κατά om. b. P. 104. v. 1. Ἰλλυρικοῦ b. 2. Δαλματίας M. καί om. b. k. m., quod cum φασὶ δέ coniunctum erat molestius. Sequentia Strabo tradiderat VII. p. 315. 4. τὰς χώρας M. 6. χρᾶσθαι M. b. k. m., cui rationi Lobeck. ad Phryn. p. 61. speciem conciliavit quandam, licet admodum ambiguam; sed in hoc auctore vulgatum χρῆσθαι licebat postponere. cf. ad 108. 175. extr. 620. p. 224, 6. 766, 32. 899. Proxima respiciunt Arist. Av. 158. πολλήν γ' ἀφεῖλες τοῦ βίου κιβδηλίαν. 7. καί prius om. m. 8. ἡ Δέλμινον om. M., sed sunt petita e Steph. v. Δάλμιον.

98. v. 10. οὐ om. M. 11. Duplex articulus quoniam non satisfacit, qui oporteret ad superius illud ἰσθμόν praeter Eustathii mentem referri, suspicor aut

legendum esse *τὸν περὶ τοὺς Αὔσονας πλατύτατον τόπον* (cf. ad 78, 25.), aut *ὄντα πλατ.* 12. *οὐδέ* om. k. *ὁ* om. b. Sed interpres cum observationem suam in v. 19 huc accommodaverit, id apparet eum voluisse: *ne hic quidem quem poeta dicit isthmus rerum naturae respondet.* Inter formulas vero grammaticorum *ὁ τοιοῦτος* suum sibi locum vindicavit atque potestatem pronominis demonstrativi, cuius generis exempla cum Eustathius complura suggerat, tum eius vim alii multi enarratores technicique praestant, ut Apollonius de Synt. p. 320. Ammon. p. 3. Thom. M. p. 226. Schol. Eurip. Hecub. 139. Igitur restituenda haec locutio Schol. Pind. Isthm. I, 51. et ex emendatione Schol. Theocr. VII, 45. In eodem autem ordine verborum v. 16. M. exhibet *ὅτι οὗτος ἰσθμός.* 13. *καί* om. b. *πρὸ τούτοις* M. *ὅτι* adiecit m. cf. ad 83, 35. 14. *πολυτενής* b. k. m., ut solet Noster Dionysii numeros quodammodo ad pedestrem tenorem redigere; ceteri *πουλυτενής.* Illud reponendum. 16. *ὅτι* om. b. 18. *τῶν τριῶν τοιούτων* m. 21. *ἐνθεῖναι* m. Cant. Et. 24. *ὥςπερ γέγραπται* M. *καί* om. k. *πρῶτα* M. b. m. Cant. Et. *πρῶτ* k. ceteri *πρῶτον.* cf. ad Dionys. 9. 27. *δέ* om. b. *ἀνωτέρω δὲ θάλασσα* M., sed indicatur v. 83.

103. v. 32. *ἡ* om. M. 33 *χομένη* b. P. 105. v. 1. *θέσει* k. 2. *εἰπών,* sic expressisse fertur b. *"χ̃,* id est *ἔχων.* 3. *εἰςέπειτα* M. 7. *ὅτι δέ* om. b. 8. *γοῦν* b. k. m. vulgo *οὖν.* 9. *τοῖς ἑξῆς*: v. 152.

108. v. 12. *χρᾶται* tum hic tum infra loco *χρῆται* iidem libri, qui ad 95, 6. allati sunt. 15. *πληρώσεσιν* b. k.

110. v. 23. *η Σιδονία* m. 25. *ὀλίγα* M. b. k. *ὀλίγον* vulgo.

112. v. 26. *τό* om. M. 29. *ἐναντίας* M. 30. *δέ* om. M. 31. *ὁ Ποιητής* Od. *δ'*. 402. 32. *καταληφθεῖσα* sic M. *ἐπανατάσει* tentabat Thwait. 33. *θαυμασία* singulari aberratione M. m. 34. *τοῖς* om. b. *τοῦ Ὁμήρου*: v. inprimis huius Scholiorumque copiosam observationem in Il. *φ'*. 126. et *ή*. 62. *τὸ δέ* M. P. 106. v. 3. *Παρθένιον κόλπον* raro veteres tradiderunt. 5. *Σιδόνος* m. *Ἀλεξανδρικήν* M. *Ἀλεξανδρείας* R. Steph. in erratis. 6. *νησίς* k. m. Cant. 8. *εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δ'*. 355. p. 1500. 9. *ὅτι* k. *ὅτε* subiunctivo coniungi potuisse, quemadmodum Aristoteles Probl. 30, 13. fecit, declarat usus ille grammaticis tritus, qui modi istius aoristum voluerunt futuri notione fungi: cf. Lobeck. ad

Phryn. p. 723 sq. Adde ad v. 137. extr. 396, 3. 565, p. 229, 4. Huc facit quod habet Strabo IX. p. 404. proverbium, [illegible] Ἅρματος [illegible]. Eadem [illegible] obvium est [illegible] ad 391.

117. v. 11. ὁ om. M. 12. Vulgo [illegible] 291. [illegible] h. et modo [illegible] Cl. 13. τῷ [illegible] om. h. 14. ἐν ταῖς [illegible] v. 312. ἐν τῇ post [illegible] additum [illegible] h. k. [illegible] R. Steph. 15. εἰ δὴ h. 16. [illegible] M.

119. Huius sententiae pars ex Steph. v. [illegible] est derivata. v. 17. ἡ om. h. 19. [illegible] quod non potuit [illegible] esse, sed oportebat, si quidem [illegible] locum obtinere, ad aliam appellationem accedere, [illegible]. 21. καὶ om. h. ὁ om. M. 23. [illegible] m. 24. [illegible] var. l. H. Steph., quae [illegible] Henrico videbatur, nihil e [illegible] profecta, quae [illegible] maxime grammaticorum commentarios molestis ac [illegible] oneravit interpretamentis, de quo genere satis habemus Scholia Theocritea designasse. [illegible] Cl.

26. ὁ om. h. τῆς om. M. 27. [illegible] var. l. R. Steph. 28. ὡς om. m. [illegible] M. h. m. Et. ceteri [illegible]. 29. [illegible] h. [illegible] m.

31. A verbo [illegible] initium annot. ad v. 121. [illegible], quod per continuum ἄν nequit admitti. 32. ὡς om. M. m. [illegible] om. m. 33. Vulgatum [illegible] correxit Holstenius, laudato Schol. Gr. Aristid. I. 3. p. 3. cui addidimus Schol. Theocr. VIII, 37, et accessit h. [illegible] M. [illegible] h. m. P. 207. v. 2. ἐν ταῖς [illegible] M καὶ ([illegible] etiam h.) τοῦ [illegible] h. ([illegible] m.) 4. τῆς [illegible] h. m. 5. [illegible] h. m. Vide nostra in Bernh. Gr. II. p. 414.

7. καὶ [illegible] M. [illegible] om. h. [illegible] M. 8. [illegible] M. h. ceteri [illegible]. 9. καὶ om. M. [illegible] h. k. cf. Lob. ad Phr. p. 312. 10. ἡ [illegible] M. sed recte idem ἄν addidit, post [illegible] inclinationem. 11. ὁ om. M. 12. καὶ [illegible] καὶ [illegible] h. k. 14. [illegible] — — [illegible] om. h.

123. v. 18. [illegible] h. m. Cant. Et. vulgo [illegible]. [illegible] h. m. 19. [illegible] M. m. 20. [illegible] et [illegible] om. m. 24. [illegible] h. speciose. 28. [illegible] M. 30. [illegible] lemmatis [illegible]. 31. [illegible] M. 32. [illegible] om.

M. δὲ om. m. 33. ἀποσεσυρμένον non magis est infrequens, quam ἀποσεσυρμένον M. exhibitum; simplici forma glossam explicavit Etymol. M. p. 201, 10.

126. v. 35. στεφεῖται k. ἐκτείνει M. P. 108. v. 1. μὲν om. m. τμῆσις M. 2. χίμματος M. k. m. var. l. R. Steph. et Langerm. ὀχήματος b. Vulgo χύματος. Cf. Schol. Apollon. III, 530. Sed χίμα nisi aliunde commonstrare licuerit (neque enim habeo cuiusquam auctoritatem praeter Herodian. π. μον. λεξ. p. 30. et Agatharchid. de rubro mari p. 26 quamquam in Diodoro memini me reperire), inter voces id erit referendum quamplurimas, quas grammatici pro natura suarum interpretationum procudere solent. Eustathius quidem alibi repetiit, ut ad Od. ζ'. p. 1551, 6. Sed deteriorem Graecitatis usum χίμα quoque cum vocabulis affinibus admisisse significat Hemsterh. ad Arist. Plut. p. 245.

129. v. 3. οὐ κατά k. 4. γῆς τῆς transposita M. 5. καί om. M. 8. Κιλικίαν τε Cant. καὶ ἄφθιτον b. 10. ἐστὶ om. M. 12. ὁ ἐνθεὶς τόπος b. k. m. Cant. Et. Vulgo ὁ τοιοῦτος τόπος. Sed illud optime decet recentiorem Graecitatem. Reliqua suppeditavit Steph. v. Πάταρα, apud quem κίστιν extat. 14. Ξάνθους m. 15. τὴν post ἤτοι addiderunt M. b. 16. τῷ om. M. περιχέουσαν k. παίγματα coniecit Salmasius, haud speciose. 17. τόξον καὶ λύρας καὶ βέλος b. τόξον M. Videndum, ne grammaticus eam dixerit placentae figuram, quam αἴγλην nominavit Lexic. Bekk. Anecd. p. 354. Holstenius apposite Suidam contulit v. διακόνιον. Ceterum praestat istas Apollinis delicias Patareusium nummus ap. Eckhel. P. I. Vol. III. p. 5. 18. παιδίσκης b. ὑποβαλεῖν M. 19. Λυκαωνία b. 23. Λυκαονικῆς b. 24. ἀποχωροῦντος M. 25. προσχόντες editi. 28. δὲ om. k.

132. v. 29. νῆσοι om. M. τὸ om. m. 30. ἕτερος om. M. θαλάσσης post κόλπος additum eiecerunt b. k. 32. προσχώσουσιν m. ed. R. Steph., quod huius filius recte correxit: nam καὶ ἀποτεθησαυρίσατο ab m. oblatum displicet; cf. ad 939. 34. κουφιζόμενα Cant. Et. ὁ om. b. P. 109. v. 1. σποράδεσσι M. σποράδεσσιν edd. H. Steph. Huds. σποράδεσι b. m., quod magis convenit Eustathii negligentiae. ἴστεον δὲ ὅτι om. M. 2. τὸ om. b. Haec quoque e thesauris Stephani deprompta olim locupletioribus v. Αἰγαῖον πέλαγος. Ceterum Αἰγῶν (scribebatur Αἴγαν) confirmat Strabo XIII. p. 615.

135. v. 6. ὄμβρον m. 8. καί post ἕως addiderunt b. k. m. cf. ad 45. 9. τοῦ ante Εὐξείνου inserendum fuit cum b. k. 10. ἀντιδιαστολήν b. 14. ὅς καί M. 17. Αἰγάς m. vulgo Αἶγας: cf. Strab. VIII. p. 386. et Steph. v. Αἰγαῖον πέλαγος, diversus tamen idem v. Κάρυστος: adde Schol. Apollon. I, 1165. Schol. Il. ν'. 20. 21. unde quae habet Etymol. M. p. 27. extr. 28. restaurari poscunt. 18. παρὰ Αἰγαίωνα edd. H. Steph. Huds. 19. ἐν τῇ Ἰλιάδι ά. 402. p. 124.

138. v. 22. ὅς καὶ ἵφος M. 23. Ἀσίδος m. 25 τίθεται m. 27. προείρηται ad 103.

140. v. 30. καὶ ὁ Et. καί post ὅν omiserunt b. k. m. περί που quod Eustathio longe est usitatissimum tetigit Schaef. ad Schol. Apollon. p. 195. In τὸ ἱερὸν στόμα haec annotavit Holstenius: „P. Gyllius de Bosp. Thrac. p. 11 (ed. Lugd.) Bosporum a nonnullis sacrum ostium appellatum scribit, ob templorum undequaque illi imminentium multitudinem, innuens procul dubio hunc Eustathii locum; sed ego μνημονικὸν ἁμάρτημα Eust. hoc esse credo, qui Bosporo tribuat, quod Istro erat tribuendum. Putabam primo v. στόμα delendum quippe quod a librariorum liberalitate inepta accessisset intelligendumque fanum illud Iovis Urii; sed postea ex Gyllio (p. 27.) didici superiorem partem Bospori sic vulgo vocari ob imminentia utrimque fana." Haec ille speciosius quam verius; nam cum Herodoti fontes, ut solet, Eustathius tacite suos in commentarios derivaverit, illud certissime constat, Iovis Urii sacrum, id est τὸ ἱερόν, eum significasse: v. intpp. Herod. IV, 85. plura ipsi ad Dionysium Byzantium afferemus. Igitur στόμα e superioribus illatum seclusi. 31. διέβη. διὸ καί b. 32. Θράκιον b. m. Cant. 35. περὶ Χρυσόπ. M. V. Gyllium III, 9. ἔνθα cum περάσας coniungendum, nam universum sensus ordinem Eust. intercepit. P. 110. v. 1. Vulgo τὰ ἄνω πόντου, quae sensu destituuntur; nostrum praestant R. b. k. m., probatum Holstenio. Sed cum Cl. τὸν ἄνωπον τοῦ exhiberet, quibus depravationis istius indicium subest, non debuit ille suspicari τὸν ἄνω τόπον τοῦ. 2. δέ commode adiunxit m. 3. ἡ om. k. 4. τῆς οἰστρ. ἐκείνης b. 5. περίς vitium R. Steph. 6. In Χαλκηδόνα nihil variatur, sed vv. 17. 24. unus m. veram praetulit rationem, quam vindicavimus ad Dionys. 803. 19. ἀντιπέραν (cum k.) ᾤκουν ποτὲ τῆς Θρ. m. Vulgatum ἀντιπέρας librorum consensu

in v. 28. adductus immutavi. 8. ἐπὶ τῆς συμφορᾶς M. 9. οἰστρηθεῖσαν M. b. k. m., quod multo frequentius est vulgato οἰστρωθεῖσαν. 12. Alteram hanc Arriani narrationem insignis quaedam species probabilitatis commendat, quae in eo maxime versatur, quod urbium condendarum omen ab animalibus expeditionum ducibus Graeci repetere consuerant: vide praeter alios Ruhnken. ad Vellei. I, 4. Burm. ad Prop. p. 403. Schaef. ad Greg. p. 834. Et corvum in his ipsis Byzantii originibus Dionysius rettulit de Bosporo apud Gyllium II, 1. 3. Inficetam certe fabulam Ephorus explicuit ap. Schol. Apollon. II, 168. 17. τόν om. b. 18. ἐκείνας Cl. M. R. ἐκείνης Et. Vulgo ἐκείνου. 19. ἤτοι μαντείαν b. k. Haec de suo Noster admiscuit, ut 39, 27. 180, 10. Talis interpretatio Xenoph. Oecon. XIX, 11. irrepsit. 20. καταστῆσαι τῆς ὁδοῦ m., quod praestat a sermonis elegantia pristino τῆς ὁδοῦ ποιήσασθαι. 24. Χαλκιδονίων M. 26. Δαμάλιον R. b. Δαμάλιος Cl. k. Δαμάλη m. Δάμαλις vulgo. Sed quam primo loco posuimus formam, ea sine dubio refertur ad τεμενικά, quae Lobeckius uberrima disputatione complexus est ad Phryn. p. 367. sqq. ὁ adiecit b. 28. ἀπὸ τῆς M. contra τῶν ποτέ b. 29. Inde a Μύσιος annot. in v. 142. constituebatur, cum ὁ δὲ Δ. ordinem superioris enarrationis persequantur. 30. στενωπός M., id est στενώτατος, prout p. 111, 1. 4. στενώτατον m. reliquit. 31. Verba quae utrumque τετραστάδιον interiacent cum priore om. b. τετράδιον M. 32. τοὶ M. k. reliqui τὶ. 33. φασὶ k. Et. Vulgo φησὶ. Herodoti locus extat lib. IV, 85. καί ante ὁ addiderunt k. m. 34. Verba Strabonis sunt collecta e XII. p. 566., aliam partem Eust. e VI. p. 257. delibavit; tandem illa ἔστι δὲ τετραστάδιον et ipsa quae praecedunt in l. II. p. 125. reperiuntur. Alia dabit Tzsch. ad Mel. Vol. III. P. I. p. 569. **P. 111. v. 1.** τό om. b. 3. ὁμοίως post στενότατον transposuit M. 4. Σημείωσαι M. 6. καὶ ὡς ἔστι b. βορειότατος m. νοτιώτερος k. 7. καί om. m. 8. Χαλκιδόνα M. 11. ἀνοιγόμενος M. περιπέπταται b. 12. συναληπτέον ed. R. Steph. 13. κατὰ τόν m. 16. ἀναφιβόλου b. 19. τήν om. M. Quod autem ait ὅλην τὴν Προποντίδα, in eo testem idoneum (nisi Lydus de magg. Rom. III, 62. sufficit) desideramus; nam Polybii quidem narratio libro IV. istam non admittit interpretationem. Sed eadem Eust. ad 517, 30. Schol. ad 136. 20. ἤτοι Ἡρα-

κλείας, in quo Ammianum habet suffragantem aliosque ab Aureliani vero temporibus illud cognomen increbruisse Wesselingius ad Anton. Itiner. p. 323. coll. 601. statuit ratione probabili. Quod aliquatenus etiam inde confirmatur, quod Perinthiorum nummis nunquam Heracleae nomen inscriptum est. Late nominis vices tractavit Tzsch. ad Mel. III, 2. p. 102. sq. Sed utramque civitatem certis finibus inter se distinctam fuisse colligi licet e Clarkii *Trav.* T. VIII. p. 123. sqq. 25. *Εὐξείνου καὶ Αἰγαίου* b. 27. Quae utroque *Προποντίδι* verba continentur cum posteriore om. b. 28. *δέ* om k. 30. *αἰγιαλὸν Ἑλλήσποντον* ed. R. Steph., quod ve ex Herod. IV, 85. potuit perpurgari. 31. Haec quoque inde ab *ὅρα δέ* ad v. 143. relata integram efficieban explicationem. *καὶ καλῶς* b. k. m., quod sic fere collocatum, *ὅρα δὲ καὶ ὅτι καλῶς*, profuerit. 32. *ἀνωτέρω* quamquam de anterioribus (v. ad p. 71, 25.) licet intelligi, potius e v. 26. inculcatum esse videtur. *τὸ πορθμόν* corr. M. *πολυκλύστου θαλάσσης* poscebat Hudsonus, sine causa. 33. *εἰσὶ* pro *οἵ* b. 34. *τούς* pos *καί* om. k. *γάρ* om. M. 35. *οὗτοι* vulgo: *οὔτι πω* m *οὔτι που* b. k. Quod iidem tres libri praebent *καὶ* *ποταμός*, id sensui repugnat. P. 112. v. 1. *αὐτὸς μέ* fateor me non assequi, quod dici certe debebat *οὗτο μέν*. Quamquam formulam *οὗτος μὲν — οὗτος δὲ —* quo istaec correctio redit, magna cum contentione Reizius de accent. incl. p. 58. a Graecitate abiudicavit. Se refellit eum Lucianus Contempl. 13. 16. adde similiorem locum Aristot. Probl. 30, 1. p. 216, 5. Sylb. *ο δὲ — οὗτοι δὲ —*. 2. *τό* om. M. 3. *γῇ* k. m. Cant Vulgo *γῆς*. 7. *καί* om. b. 10. *καὶ Βόσπορος* b. m Vulgo B. *καί*. Indicus autem Bosporus fere latitat, quem Noster a Stephano derivavit. 13. *κατά* hic et ant om. b. 14. *φωσφόρειον ὀφεῖλον* b. hoc et M. m., quo usu non est comprobatum. 15. Haec quoque narratio quamquam Eustathius pravum in usum eam detorsit memorabilis est, a Steph. v. *Βόσπορος* iisdem verbis praecepta, cui firmandae Clark. *Travels* T. II. p. 65 attulit Venerem *Φωσφόρον*. In *Φωσφορίῳ* Holstenius ascripsit obscurius *πατρ.* p. 15.; quem vide etiam ad Steph. p. 71. 17. *δᾴδας* diserte M. m., quod, utcunque minutum est, nostrorum tamen editorum causa monere placet, *δᾶδας* etiamnum ac *παρῇδα* cum similibus vulgantium. Nam neque Choerobosci sententia in Bekk

Anecd. p. 1257. nec scriptionis insolentia fateor me commoveri, qui firmis rationibus sim assensum praebiturus. 18. ἔφαινε M.

144. v. 23. ἕλκων Cant. Et. 26. ὡςπερεί m., quod praestare puto. 29. εἰ καὶ ὕστερον om. b., et potest haec orationis forma in controversiam vocari. Equidem malim: φέρεσθαι, αἱ ἐπειδὴ —. 30. ἔστησεν m. Γεωγράφος VII. p. 319. Holstenius comparavit Schol. Theocr. XIII, 22., de quo coniecturae extant Lennep. ad Phal. p. 51. 52. et lenior multo Meinek. ad Menand. p. 141. cuius tamen ipsius annot. ad Euphor. p. 122. demonstrat emendatione non opus esse. Mirere vero Timosthenem, quem ceteri noluerunt audire, dudum rei veritatem explorasse. 31. τοῦ om. M. 32. Πίνδαρος Pyth. IV, 372. 33. τὰς πέτρας om. M. P. 113. v. 1. δέ et τῇ om. k. ἐν τῇ Ὀδυσσ. μ΄. p 1712. sq. 4. κατά R. Steph. item v. 21. 5. Ἡρόδοτος IV, 85. 6. εἶναι om. M. Holstenius attulit Tzetz. ad Lycophr. p. 189.

146. v. 8. ἄξεινον b. k. m. iidemque post ἄξεινος cum M. Vulgo ἄξενον — ἄξενος. 11. ταὐτὸν τό M. ἀπόξεινος ad exemplum Oed. R. 189. Σοφοκλῆν, quod attigit Schaef. ad Vit. Soph. p. 23. (cf. ad Schol. Apollon. p. 103.) post eumque Lobeck. ad Phryn. p. 157. (ut Ἀριστοκλῆν Antig. Car. 185.), noli ad citeriores barbarismos ablegare, cum refragetur Ἡρακλέην apud Theocr. XIII, 73. Apollon. II, 767. et orac. ap. Aelian. V. H. II, 32. (cf. ad Eust. 623.) Sed Ἡρακλέην Atticis tribuenti Choerobosco in Bekk. Anecd. p. 1191. nequit fides haberi; quamquam librarii passim hoc in genere commiserunt: ut in epigrammate apud Alcidamant. p. 186. factum, ubi scribendum e librorum vestigiis Ἡρακλῆ ἐξεδίδαξεν. Omnino constat istius rationis plurima consuetudinem Alexandrinorum, quae cumprimis in septuaginta interpretibus continetur, ascivisse, ut ἀσεβῆν, βασιλέαν: v. Sturz. de dial. Maced. et Alexandr. p. 127. sq. Hinc etiam μουνογενέην fluxit apud Arrian. Ind. 8, 6. 12. νηῶν καταγωγάς Hudsonus coniecit, infeliciter. Reliqua magnam partem a Strab. VII. p. 298. extr. sq. fluxerunt. 15. ἐκπτώμασιν b. ἐκπώματα k. ἐκπόμασιν M. m. 16. καί om. b. 18. ᾤκησαν M. Hinc cetera ad v. 147. referebantur; quorum priora Straboni I. p. 21. debentur. 20. οἱ τρίβοντες ἐκεῖ b., quod non spernendum. 21. τῶν στηλῶν edd. H. Steph. Huds. καθ' ἡμᾶς quod editi post στηλῶν ap-

posuerunt om. b. k. m., nec potest dubitari, quin e superioribus insinuaverit, cum praesertim exprimi debere ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς. 22. ὑπολαμβάνεται καὶ τὸ εἰς k. unde τό adsisci licuit, accedentibus b. m., modo quo hic ordine confuso dedit, καὶ εἰς τὸ αὐτόν. 27. κακό ξεινον b. k. τό om. M. 28. ἀπελθεῖν om. k. ὡς om b. 29. Quae κρατεῖ excipiunt καὶ τοῦτο — — ὀλέθρο editionibus omissa accesserunt e Cl. b. k. MS. R. Steph unde ille varietati lectionis inseruit. Athenaei locu extat VIII. p. 351. C. quem Eust. iterum attigit ad Od α. p. 1382, 59. 32. ἀξιοθεατώτατον sic M. sed posi tivi forma eloquebatur Herod. IV, 85. 33. καὶ τὸ Πόντον Εὔξ. b. 35. ἐστὶ σταδίων M.

148. v. 2. ἀντολίην M. celeri ἀνατολίην. ὁρῶσι b. 3. περὶ αὐτῶν M. b., quod haud scio an tolerari n in Eustathio quidem possit. 4. παρὰ τήν Et. 8. ὁ om. M. 11. πλοῦν om. M., quod quidem germanum videtur. ἀνέση b. καί ante ἄμφω neglexerunt M. b m. 14. ἑτέρωθεν Et. 17. πρός loco ἐπί k. Et. ἐπὶ τ ἕῳα om. b. 19. οἷον μή k. 21. διαφέρεσθαι k. δια τίθεσθαι b. 23. Haec Strabo suppeditavit VII. p. 30 27. Σοφοκλῆς Antig. 967. 28. οἱ δὲ παλαιοί: Strab II. p. 124. cuius orationem Eust. suo modo concinnavi 29. οὕτω m. Haereas sane in his minutiarum ratiun culis, vitiumne editionum an auctoris inconstantiam su spiceris; sed οὕτως, ut in eo possit acquiesci, satis vi dicavit Schaefer. ad Demosth. T. I. p. 207. 31. διθα λάσσης b. 33. προπίπτουσι k. m. Celeri προσπίπτου σι, id quod in Strabone vulgatum erat.

152. v. 1. Ἀπάμα b. 2. ἐρήμη ἐρήμεια omisiss videtur b. Ceterum tam ἐρήμεια quam Κολώνεια, non dum illa opinor observata, lexicographis sunt commen danda. 3. οὕτως k. 5. ἴδιος adiecerunt M. b. k. n Cant. Et.: ut Hudsonum errasse putemus, qui e MS ἴδιος Ἰώνων attulerit.

157. v. 9. καὶ νευρᾶς εἶναι τίθησι M., ubi νευρο dictum oportuit. 11. ὑπερβαίνοντα M. 13. ἀλλὰ ε k. ἀλλὰ καὶ εἰς m. 14. προσλογιζομένης notabis pass vum genus significans, quod tum in λογίζομαι usurpa grammatici, tum παραλογίζομαι confirmat, frequentatu illud Aristoteli et infra obvium ad 175. extr., et ὑπο λογίζειν Arist. Polit. VII, 3. καμπτῆς k. 16. φασὶ 18. ἐπὶ δυσί M. στρογγάλεξιν . . . τῶν κριῶν M. 2 εἰς τόξον M. πρὸς τὸ οὕτω sic b. οὕτως hic et cont

nuo k. 22. sqq. apparet ex ordine legitimo disiecta fuisse; nam Aegypti similitudo non potuit a reliquis exemplis divelli; quamquam ne sic quidem posterius οὕτω recte se habet. Interim, cum incertus haererem, esselne ambiguum istud enunciatum in finem transferendum, an oporteret magistrorum ingenio tribui, qui suam observationem in marginem coniecissent, uncos verbis inutilibus admovi. Ceterum in memorabili hoc consimilium figurarum recensu maxime propter memoriae raritatem ad Italiae, Naxi Cyprique species advertimus; nam in Cypro dissentit Agathem. p. 16. Italiam vero quernae frondi assimilant Plin. III, 5. et Rutil. Itin. II, 19. Sed cod. Dionysii Florent. XXV. plut. XXVIII. post solita quaedam Italiae figuram disserens haec praebet: ἡ δὲ Ἰταλία βύσσῳ, ἡ μέντοι Νάξος φύλλῳ ἀμπέλου. 31. εἰδόμενος k. 32. μέν post τόρνον addiderunt M. b. k. m. 33. ὁ Λυκόφρων στρόβηλον στροβηλοειδές M. Est vv. 88. 106. Contra στρόβυλον τὸ στροβυλοειδές m. 34. ἅμματι τόξου M. 35. τοιοῦτον M. m. P. 116. v. 5. ὅτε . . . τόξον om. b. 6. τό om. m. κατὰ . . . λέγεται om. k. qui etiam τείνεται pro γίνεται. 7. Ποιητήν Il. δ΄. 124. ἐπὶ τῶν ἀγκύστρων M. περιάγκυρτον λέγ. var. l. R. Steph.

163. v. 10. φησὶ γοῦν b. k. Ἡρόδοτος IV, 21. 11. ἡ Μαιῶτις M. sed probabiliter ἔθνος γάρ καί b. 12. τέ om. M. 14. φασί τινές φασιν αὐτὴν λαχεῖν, si recte percepi, b. 18. νέουσιν b. 20. ταύτην in τὴν immutavit M.; utrumque coniunxi. δέ om. b. 21. παρὰ τοῖς παλαιοῖς διὰ τοῦ ω̄ k. 22. καί om. k. 24. βόρειον πτῆμα . . . ἐφ' M. 27. ὡς om. b. cf. Strab. VII. p. 308. ἑστηκυῖα b. 29. δέ om. M. 31. Ἡρόδοτος IV, 3. 32. εἰς τὴν Ὀδύσσειαν λ΄. 14. p. 1670. sq. 33. ἔχει τό m.

170. v. 1. ἔχῃς M. 2. εἴῃς flagitat particulam ἄν. 3. τὸ τῆς M.

172. v. 7. αἰδοιέστερον m. 8. Πινδάρῳ Ol. III, 76. alterum extat Ol. II, 172. Pleniora haec Eust. proposuit ad Il. ι. p. 746, 45. et Od. β΄. p. 1441, 11. 9. καί prius om. m.

175. v. 10. ὀρθογώνιόν M. Strabonis significat descriptionem. 12. αὐτῷ M. τραπεζίῳ M. b. m. Vulgo τραπεζείῳ. 16. τά post δέ et deinceps οἱ ante καί om. k. ἐῶα M. 18. λέγοντες vitium edd. H. Steph. Huds. et fortasse eorum qui silentur, k. m. Et. 21. πλατεῖαν

μὲν εἶναι om. b. 28. Quae Eust. narrat de propria vocis *τραπέζειον* scriptura, ea neque certum ad auctorem referuntur, neque usu loquendi videntur confirmata. 31. *παλαιῶν* Cant. P. 118. v. 4. *λιφίη* M. idemque *καὶ ἐλλειπής*. Ad hanc doctrinam adhibendi sunt Herod. IV, 45. ac Steph. v. *Ἀσία*: ad eandemque Noster iis quos deinde significat locis relabitur, ad 270. 620.
6. *καί* om. b. 7. *ἐς Λίβα — Ἀσίην*, negligenter ex v. 231. prolata. 8. *Νικίας*, quem diversum esse opinor ab enarratore Homerico, vereor ne scribendus sit *Νικάνωρ*, quem *περὶ μετονομασιῶν* disseruisse constat per Steph. vv. *Πάρος* et *Ὕδη*, et Athenaeum VII. p. 296. D. aliosque: cf. *Matter Ecole d'Alex.* T. I. p. 252, 53.
14. *ἄλλοι δὲ ἐπ' ἄλλων* b. *σημειωτέον δέ* et *καὶ μέρος τι* om. M. cf. ad 620. 15. *ἐστὶν οὕτω καλούμενον ἰδίως* b. 17. *ἀμφοτέρας Λιβύας* olim dictum fuisse testibus nondum mihi constitit. Cf. tamen Io. Lyd. de Ostentis p. 44. 18. *καί* om. M. 19. *ἀποδιαιρούμενον* m. 24. *τοῦ λέγεσθαι*: v. Eratosth. p. 121. Neque opus est *Εὐρώπην* ex m. recipere. 25. *θηροτρόφον* M. quod praestabilius duco. 26. *τὴν πόλιν* m. *ἔλαφος — ἔστιν* ex Herod. IV, 192. desumptum. Cf. intpp. Melae I, 4, 2. 29. *Ἡρόδ.* IV, 189. *ἐπιζευγνύναι* m.
30. V. Strabo XVII. p. 824. *καί* post *δέ* neglexerunt b. k. m. 31. *μέρος εἶναι* m. *τῆς* ante *οἰκουμένης* addiderant edd. H. Steph. Huds. et fortasse M. 33. *δόξοι* certe ex m. asciscі debebat in locum vulg. *δόξῃ*: v. ad Ep. p. 71, 31. *δόξειε* quod apud Strabonem obtinet nondum est enotatum. 35. *οὐδέ* om. m. *ὁ* om. b. m.
179. v. 4. *Ἀῤῥαβίαν* b. 5. *ἀνατολικωτάτων* M. 6. *καί* ante *καθ'* omisi cum M. b. m. 7. *δυσομένου* b. vulgo *δυσσομένου*. *δυομένου* m. 8. *ἐν τοῖς εἰς τὸ ᾱ* k. et (om. *τό*) m. *ἐν τῷ εἰς τὸ ᾱ* b. ceteri *ἐν τῷ πρώτῳ*. V. Eust. in Od. *α'.* 24. p. 1386.
180. v. 9. *τῶν ἑῴων*] *ἐρύων*. *γρ ἑσπερίων* M. 3. *μετάληψιν* quod Eust. explicare voluit (v. ad 140. p. 110, 19.), significat illum aliena quasi interpretanda sibi sumpsisse, id est, Strab. I. p. 42. unde *μεταλαβόντες* ab hoc expressum defendi licet. cf. XVI. p. 784. 13. *Σαρακ. οἱ αὐτοί* b. et (om. *οἱ*) k. reliqui transposuerunt. Sed tale nomen Erembis fuisse impositum haud iniuria mirabatur post Holstenium Hudsonus, neque adest appellationi sua auctoritas; Eustathium tamen credibile est eorum sectam respexisse, qui sedes barbarae

gentis ad Arabiam ablegarent. Magis tamen mirabile, pantherae similitudinem ad Eremborum terram exigi potuisse: cf. Priscian. 271. 15. ὡς διὰ ψοράν b. 17. τήν ante παρδαλῆν recte om. M. οὕτω, quod aliquantisper sincerum esse non videbatur, firmat tamen Eust. ad 185, 16. 19. καὶ Τρωγλοδ. b. 20. καὶ περί που b. Edebatur Καύκασον καὶ τὸν βόρειον ὁμοίως. καὶ αὐτοὶ δέ: sed sensum restituerunt M. et k., quorum ille dedit K. δέ, om. καὶ τὸν βόρειον, hic K. τὸν βόρειον. ὁμοίως αὐτοὶ δέ, unde nostram lectionem concinnavi; nec licuit per codices δὲ αὐτοί rescripsisse, nam b. nihil nisi καί ante αὐτοί omisit. Istos autem Troglodytas Strabo VII. p. 318. XI. p. 506. memoravit. 22. οἱ om. b. Παρνάσιοι delituerunt, nisi Parnos sive Parnas designavit; at vero δυτόχθονες, vocem nihili, quantumvis in eiusmodi sententia speciosam, non dubito quin Holstenius vere correxerit αὐτόχθονες. 24. καί posterius om. m. εἰς τὴν Ὀδύσσ. δ'. 84. p. 1484. 26. ῥήτωρ Heliodor. Aethiop. VIII, 16. ed. Cor., cuius mentem Eust. adumbravit. 27. νομαδικὴ om. M. 28. ὅμηρος M. b. καί M. b. k. vulgo κατ'. Potestate autem nanciscendi eam ipsam struendi rationem verbi εὐτυχεῖν inprimis recentiori Graecitati fuisse tritissimam ostendit Dorvill. ad Char. p. 541. coll. Schaefer. ad Schol. Apollon. p. 111. Hinc ἀναρχίαν ἐδυςτύχησε Io. Lydus de magg. Rom. I, 45. λέγονται . . ὀξύτατα k. 29. ἀπὸ σφενδόνης om. m. 32. ἐπτερωμένη M. 34. Ἡρόδοτος IV, 183. 35. ἱστορῶν εἶναι m. 36. τῶν post τάχιστοι, quod etiam Herodoteis deest, omiserunt b. k. m. P. 120. v. 2. σαύρους m. Cant. Et., id quod Schweighäuserus, invita potiorum librorum fide, reduxit.

185. v. 4. παρά m. 5. τραπεζίου denuo M. b. k. 7. sq. auctore Strab. XVII. p. 826. 8. μονόξυλα b. 9. καίτοι δέ emendandum putes καίτοι γε: sed in recentiore tamen consuetudine saepius καίτοι participiis aptum reperitur tam genitivo quam nominandi casibus expressis: v. Apollon. de Synt. p. 134. 263. extr. Herodian. Herm. XV. Lucian. Hermot. p. 779. 809. Eust. ad 211. 566. 820. alii: ut emendationem mirer in Schol. Pind. N. VI, 7. propositam. Sequentia Strabo prodidit p. 828. 10. ἐμποκῇ . . . σμύξει M. 11. δέ om. M. 13. Ἡρόδοτος IV, 188. 14. τὸ ἐνταῦθα b. 16. καὶ οὕτω βοσκηματῶδες b. k. m. Ceteri καὶ λίαν β. 17. σὺν παισίν om. m. 19. τήν pro γῆς k. 22. ἀμητοῖο

M. contra grammaticorum leges. ἀμητοῦ m. 24. τό ante βόσκεσθαι addidit M. 26. τὶ om. b. 27. Vulgabatur νήϊδες ἀνεπιστήμονες παρὰ τὸ νη στερ. καὶ τὸ εἰδέναι. Nostra multo concinniora praestitit m., μόριον inseruit M. 29. ἀπευθεῖς m. ἀπαθεῖς M. μὴ — ἀμαθεῖς e librorum vestigiis effeci pro eo quod adhuc extabat, ἀντὶ τοῦ ἀμαθεῖς καὶ μὴ ἀκούσαντες. Atqui haec per librariorum torporem perversa fuisse declarat tum explicationum ordo a grammaticorum usu versusque superioris tenore abhorrens, tum scriptio b. ἀπευθέες, ἀμαθεῖς, ἀντὶ τοῦ ἀκούσαντες, quo etiam illud accedit, ut M. pravum istud καί praetermiserit. Ὅμηρος Od. γ'. 88. 30. καί ante ἐπί neglexerunt b. m. 31. ἀπάθέα M. 33. ἄλλως δέ M.

187. v. 35. τό om. M. προπαροξύτονον M. P. 121. v. 1. τό m. πρωτότοκοι παῖδες cui Eust. debeat nescio; nam plurimum abhorret Il. ρ'. 5. 2. ἡ τοὺς . . . νεμομένους om. b. k., cuius defectus apparet causa. 3. Πολύβιος ap. Steph. v. Μασσύλοι, is tamen narrat Μασσυλεῖς. Μασσυβεῖς k. cf. Vales. ad Nicol. Damasc. p. 229. Lips.

195. v. 5. ἐστὶ om. m. 7. δέ om. M. ἄορμον . . . ἀκατάγωγον M. εὐκατάγνωστον Et. εὐκατάγωγος lexicis desideratur. 8. χεῤῥονήσου, quod dativo magis est conforme Graecae consuetudini, dederunt M. b. m. 10. ὁ om. b. ἐπί τι θαύματι m. ἀναλαμβάνει b. 11. αὐτάρ b. k. 12. Φοινίκων om. b. 13. ἐπί b. 14. τὴν Καρχηδόνα m. 15. καιρὸν ἀνελήφθη πάλιν ἡ Καρ. m. Haec cum seqq. ad Ῥωμαίους usque a Strab. XVII. p. 833. extr. sunt derivata. 17. λεγομένου M. 19. καί ante ὅτι cum nec b. agnoscat, et m. post ὅτι traiecerit, spurium iudicavi. θαρσεῖς Cant. Et. R. Steph. ἡ θεία γραφή, Ezechiel 38, 13. Eustathium imperitiae T. Faber Epp. Critt. p. 35. sq. iniquius coarguit. 20. αὐτὴν καλεῖ Ταρσόν M. 22. Vulg. Ἀγήνορος θυγάτηρ transposuerunt M. b. k. 23. Ἔλισσα M. 24. αὖνα M. αὖα m. αὖρα b. k. αὖνα Cant. αἶνα Et. Συγχαίῳ libri. 30. τινὰς om. k. 32. Μεξίκων Et. Μαξίκων illustrat Vales. ad Amm. Marcell. 29, 5, 17. Μαζύων Holstenius ex Steph. v. Μάζυες, sed v. Wessel. ad Hierocl. p. 725. ἐκβάλοντος m. 33. τιμῇ M. ἀποδεδόσθαι m. 34. ἤτοι b. βοὸς ἐπιλάβοι m. P. 122. v. 2. ἐπεκτείνουσα Et. περιληφθεῖσαν m. 3. καὶ πλάτος k. m. 5. Φοινίκης m. 6. δέ om. M. πλέον ἐκτιθέντες

k. εἴπῃ k. 8. αἰτίαν ἔχουσαν om. b. 11. φύρσα M. 12. ὅτι καὶ M. κτῆσιν M. m. 13. φωνῇ om. b. 14. sqq. e Steph. v. Καρχηδών, qui rettulit inter Carthaginis cognomina etiam Οἰνοῦσσα. 17. Κάμβη M. cf. 29. quam huius annotationis partem tetigit Heyn. Exc. XIV. ad Aen. I. 18. Ἀκαδμαικόν b. 19. ὅς καὶ ἤκρ. m. cf. Schol. Dionys. Thr. p. 728. 24. οἱ posterius om. b. k., et poterat eiici. 25. κτῆσιν M. 26. ὀπτασάμενοι M. videtur ὑποπτευσάμενοι opus esse. 28. πεφυτευμένον om. M. 29. συμβάλλοντες k. 30. αὐτοῖς m. 31. ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ M. cf. ad 98. 32. μή om. b. 33. Κάμβη denuo M. ἀνωτέρω εἴρηται b.

198. v. 34. τήν post μετά omiserunt M. k. m. Vulgo ἡ καὶ Λωτ. Igitur Berkelius coniecit ἐν ᾗ καὶ Λ., sed leniorem suggessit medicinam M. 35. Λωτοφαγία M. P. 123. v. 2. δέ om. M. sed speciosius idem ἡ τῶν τόπων. 4. Γεωγράφον Strab. XVII. p. 836. pr. 5. βραχέα, quod Strabo dixit βράχη, plerique retinent: v. Lobeck. ad Phryn. p. 537. Procl. in Tim. I. p. 58. et Schol. Thucyd. VII, 2. βράγχια m. 7. ὁ ante Διονύσιος adiecerunt b. k. m. 9. εἰρηνεύοντος in uno scriptum malebat H. Steph. 11. δὲ . . . μικρᾶς om. b. 15. καλεῖται om. M. 17. οἱ παλαιοί, Strabo XVII. p. 835. sed quod ille maiori Syrti tribuit ambitum σταδίων ἐννακοσίων τριάκοντά που, non emendandus est cum Casaubono ad Eustathii rationem, sed potius indiligentem quinque millium computationem (id quod Mannertus vidit X, 2. p. 110.) ad accuratum numerum dicendus revocasse, id est 4930 stadiorum. 18. πρὸ αὐτῆς var. l. R. Steph. 20. ἀνάποσις, rariore eaque neglecta vocis conformatione, k. m., voluitque b. ἀνάδοσις: ceteri ἀνάπωσις. V. Lob. Phr. p. 340. ἀνάποτις m. ἀνάπωσις . . . ἄμπωσις k. 21. τὶς om. b. 22. ὑποπολάζοντος ὕδ. ὑπονοστοῦντος k. Et. ἐπινοστοῦντος b. 23. ἀναπίνεσθαι M. b. k. m. Vulgo ἀναπίεσθαι. 25. τούτου τοῦ πάθους M. ὑπόγαιων b. ἀπιόν . . ἐπιόν M. 28. ἐῤῥήθη m. ἀναπώσεως libri. γίνεται b. 29. πλημμύρα utroque quae verba continentur cum posteriore praetermisit b. 36. Γεωγράφῳ Strab. passim, velut III. p. 172. 33. πλημελεῖν m. R. Steph. πλαδόντος M. στομ. γίνεται — καταφορικῶς k.

205. v. 35. σύρωντε ἡ ἐννέα πόλις b. k. Νεάπολις Cl. Utrumque habet quo defendatur: v. Lob. Phryn. p. 604. sq. In μικρά Eust. vere coarguit erroris Wessel.

ad Anton. Itiner. p. 62., erravit tamen Eust. Scholiasta praeeunte. P. 124. v. 2. Ὀδυσσ. ί. 84. φησὶ post ποτὲ additum omiserat b., idque etiam m. in suspicionem adduxit hoc ordine intextum: ἔνθα π. καὶ Ὀδ. ἦλθε φησὶν πλαν.

209. v. 6. ὅς Νασάμου b. Hunc voluit opinor Arcadius p. 13, 20. ubi consueto scribarum errore ἀσσάμων extat. Ceterum Νασαμωνίτιδα, quod nostram de Nasamonibus sententiam confirmat, norat adhuc Io. Lydus de Ostentis p. 92. 8. διαστολήν b. k. 10. χεῖρες m. 11. Post δόλῳ cum ῥασέντουλον inseruerint R. var. l. R. Steph., ῥέντουλον Cl. b. k., haud dubitavi Langermanni coniecturam Λέντουλον confirmatam Schol. quadam scriptura admittere, quamquam aliquid latet etiamnum. 12. ἀφιγμένων k. MS. ap. Thwait. 16. Ἀμφιθύμιδος b. Ἀμφίμεδος M. ut videtur. v. Schol. Apollon. IV, 1492. qui quod in fine tradit: — ὡς ἄλλοι τε καὶ Γαράμας ἱστορεῖ, restituendus est Ἀγροίτας, Λιβυκῶν auctor, quem in ipsa Amphithemidis memoria perspicue laudavit Herodianus περὶ μονήρ. λέξ. p. 11. (Ἀγροιῶτας), id quod editorem p. X. fugit. 20. Δίων Chrysost. Orat. 71. p. 383. Reisk. quem Cassium putabat esse historicum Dodwellus de Dionys. p. 3. cum eoque Reimarus illa fragmentis Dionis p. 1519. ascripsit. 21. τὴν μῖξιν . . . ἐπίκοινον eadem prope facie apud Herodotum (IV, 172.), unde pars ultima huius annotationis fluxit, ordinem obtinuerunt, ubi Valckenarianae dubitationis nihil Schweighäusero potuit subolere.

22. ἃ om. b. 23. μνήματα om. M. 24. δικαιοτάτους — αὐτούς om. b. 27. ἀττεσλάβους ac deinde ἀττέσλαβος perperam edebatur, renuentibus Cl. R. b. k. Cant. Et. var. l. R. Steph. ἀττελάφους — φος M.

211. v. 29. Ὅτι om. M. Ἄσβεσται b. k. 30. καί om. M. 31. ψαμμάθῳ . . καὶ τοῦτο b. 33. εἶναι om. b. k. post ἡλίου adiunctum. ἐνί b. 34. Ἡρόδοτος IV, 181. 35. ἱστορεῖται Cl. R. k. Cant. Et. repertum H. Stephano, ceteri ἱστορεῖ praeter rei veritatem. Narratio quidem de signis nutibusque admodum ambigua, quae Straboni debetur infra adhibendo, lucem interpretationis potest ab Hemsterhusii observatione in Xenoph. Eph. p. 267. sq. erudita repetere, ut quae Wyttenbachius disputavit praeteream. καί post δέ omiserunt b. k. m.

P. 125. v. 1. διὰ συμβόλων om. M. posteaque τινῶν. 2. καὶ ἀναν. καὶ καταν. m. 4. ἐτυμολογουμένη M.

6. ποιούμενος b. Narrat Pausan. IV, 23. extr. 8. Πινδάρου Py. IV, 28. Ἡρόδοτος II, 42. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι καλέουσι τὸν Δία: unde non εἶναι cum Hudsono suspiceris reponendum, sed Aegyptiorum significationem excidisse. 9. τὸν Ἄμμωνα m. 11. Ἀμμοῦν duplici littera dederunt b. k. m. Et. probabiliter; at deinceps ἀμοῦν, etsi μ ascripsit M., non opus est immutare. Philosophum istum nondum indagavi, nam Plutarchea de Is. et Osir. p. 354. huc non quadrant. 15. ἱστόρηται b. k. Sequentia magnam partem hausta sunt ex Arriano Exp. III, 3. et Callisthene, mendaciorum patre, ap. Strab. XVII. p. 814. Eorum tamen, quae Eust. ultimo loco de oraculi responsis apposuit, fontem apparet in Plutarchi V. Alex. 27. esse situm. καί om. M. 19. τοῦ ἄμμου M. b., cuius usus non suppetit exemplum. 23. ἐκλαβομένων mirere, quod cum errore compendii verius ἐκλαβόντων deturbare potuerit, obstat tamen Eust. ad 517, 20. 700, 8. cuius aliud exemplum dedit Schaef. ad Greg. Cor. p. 263. Adde Tzetz. exeg. Il. p. 33. 55. et ad Schol. 5.

213. v. 25. ἢ εὔανδρον var. l. R. Steph. 26. κατ' Ἀμυκλ. b. 27. καὶ ἀπό m. pro consueta ὡς et καί permutatione. γὰρ om. b. 28. Θηβαίων vulgatum, quod typorum vitio perinde ac νοσιωτῶν ed. H. Steph. irrepsisse videtur, Ios. Scaliger Holsteniusque correxerunt, auctoribus Cl. M. R. b. k. m. Cant. Et. 29. Λακεδαιμονίων var. l. R. Steph. 30. γάρ om. b. εἰς αὐτήν corrupta esse clamat prava verborum compositio, quae debebat haec esse, ταύτην τὴν ἀποικίαν. Nam Scaligeri reprehensio non videtur in Eustathium cadere posse, quem Pindarus certe statim laudatus verum edoceret. Equidem αὐτήν imperita manu ascriptum expunxerim, adductus Herodoti verbis IV, 147. Cf. ad Ep. p. 73, 10. 31. ἀνέκαθεν M. e superiore versu. ὡς ὁ Πίνδ. b. Cf. Pyth. IV. ὁ om. b. 33. αὐτήν om. b. Πεντάπολις, qua voce minus proprie Cyrenen praedicavit, mirum a Schneidero addubitari, quo vocabulum frequentius non reperias in rebus Cyrenaicis. 34. καί prius om. M. P. 126. v. 1. ἐκτίσθη b. Ignoramus, unde restitutam ab Alexandro Cyrenen Eust. compererit. 2. Κυρήνης librorum lectionem multi extiterunt qui corrigendam viderent vel ex Stephano v. Κυρήνη: v. Leopard. Em. 3, 11. Spanh. ad Callim. h. Ap. 88. Sed Κύρη Herodianus scribi monet in Bekk. Anecd. p. 1173.

3. *τῆς γῆς ἐγχωρίας* M. hoc Cant. Et. 4. *Ἡρόδοτος* III, 131. Ad Cyrenaeorum rem medicam pertinet insignis locus Pausaniae II, 26, 7. ad eamque debuit usus silphii plurimum habere momenti. Sed viros eruditos, qui hac aetate historiam artis medicae tradiderunt, Cyrenas mirere praeteriisse. *ἐμφορωτάτη* b. 5. *ἔχειν τ. Κ. τὰς ὀπώρας* var. l. R. Steph. et (om. *τάς*) M. eamque H. Steph. alteri tanquam insolentiori praeferebat. Quem fefellit auctoritas Herodoti IV, 199. *Κυρηναίους ὀπώρη ἐπέχει*. 6. *καὶ κυρήνη* M. b., eodem quo supra mendo. Haec quoque ab Herod. IV, 158. petita sunt.

215. Olim post v. 217. traiecta. v. 13. *Γεντοῦλοι* ac deinde *ταιτουλίους* M. Tenorem prioris voc. praestitit m. cum R. Steph. *ἔθνος μέγιστον* b. *ἔ. Λιβ. μέγ.* M. *μέγ. ἔ. Λ.* ceteri. 14. *Ἀρτεμίδωρος* e Steph. Holstenius recte monuit verisimilius esse, quoniam hic celeberrimus fuerit geographus, Athenodorus semel a Steph. afferatur; nec quicquam fieri potest certius, cum Artemidoro Libycis in rebus magna fama constiterit. Id unum nescias, Eustathione an scribis error sit ascribendus. *παροξύνει* b. 16. *ἱστορεῖ* vulgatum mirifice Herodiani disciplinae repugnabat in praeceptis unice versati; alterum dederunt b. k., iidemque tenent *ἀσπαράγγους*. Cf. Athen. II. p. 62. E.

217. v. 18. *ὡς εἴρηται* b. 20. *φεύγουσι λέγεται* M. 21. *Ἡρόδοτον* IV, 174. *ἀμύνασθαι* b. m. *ἀμύνεσθαι* vulgo. 22. *ἐν γῇ* b. k. ceteri *ἐν τῇ*.

218. v. 25. *Αἰθιόπων* M. 28. *ἡ* om. b. 30. *ὁ* om. M. *Λυκόφρων* v. 18. 32. *ἐλώδη — Θεττ. Τέμπεα* om. M. 33. *δηλοῖ* post *Τέμπεα* subiecerunt b. k. m. 34. *Γεωγράφος* Strabo I. p. 47. extr. 35. *οὑτωσί* p. *οὕτω φησὶ* M. *Ἐρατ. Κέρνην* m. P. 127. v. 1. *νομιζομένους* b. Mire tamen M. *ἄλλους τοῦ μ. γ.* 2. *Λυκόφρων* v. 1084. 3. *ὑπὸ Τυρσ.* b. *Κερνεάστιν* M. 5. *Ἡρόδοτος* III, 20. 23. 114.; unde haec Noster congessit. 7. *ζεῖν ἔτι* M. 8. *φασὶν* M. b. sed reponendum v. 11. *φησὶν* ex b. quod praetulit vulgato *φασὶν* etiam Hudsonus. 10. *χρυσαῖς* M., quo nihil opus in hoc scriptore. 14. *ὁ* ante *Καμβύσης* om. M. b. 15. *ποτὲ καὶ Αἴγ.* b. k.

220. v. 18. *τὰς δύο* b. 20. *ἐκεῖθεν* loco *ἐκεῖ* dedit M. V. Heind. ad Gorg. p. 186. *γῆν ἐκεῖ* m. cf. ad 530, 26. *Αἰθιοπίαν* M. Fluxerunt haec a Steph. v. *Βλέμυες*. 22. *ἀποστρατηγῶν* M. 24. *αἰθαλίους* M.

αἰθαλαίους m. 26. εἶναι τῆς Κέρνης M. 27. λέγονται ἐν τῷ καθόλου m. 28. ἀναχετίζοντας M. Verbum elegantius quam pro Eustathio; perinde Lydus de magg. Rom. II, 15. πρὸς ἀναχαιτισμὸν τῶν πολεμίων, adde III, 52. 32. καὶ ὅτι b. Tetigit huius disputationis capita Eust. ad Il. ω'. p. 1358. unde colligi licet eam scriptionem, quae in καταῤῥάκτης adeoque in καταῤῥάσσοντες tenetur, ab ipso improbari; neque dubium, quin haec quoque exempla pronunciationis vi in latius manaverint. καλεῖται om. b. 33. καταῤῥάσσων b.

222. v. 35. Σύρις b. Σίρις k. m. P. 128. v. 3. Νείλου b. 5. τοὺς ἐκεῖ M. 7. οἱ αἰωρολογ. b. Haec derivata sunt a Strab. XVII. p. 817. 8. τούτους quod excidit ed. Huds. praefigit b. vocc. τοὺς τόπους. ἐν τῷ τροπ. m. Σίρις m. hic et ubique; accedit M., etiam 12. 9. φασὶ βάρβαρον b. 11. ἐτυμολογίαν Ἑλλ. m 12. Σῖρις: v. Steph. h. v. 14. ἀστὴρ . . . ἐν om. b. 16. τὰ κατὰ b. καθωμαλισμένην m. 17. ἀπὸ τοῦ εἴρω: v. Eust. ad Il. χ'. p. 1255. 19. παραπροθεσμεῖ licet mirae sit fabricae vox, lexicis videtur inserenda. 20. ὑπερβάσει αὐτοῦ M. 23. φησὶ b. V. Lexic. Gr. Herm. p. 351. 24. ἐπιφέρεσθαι M. 25. Quantum inter utrumque αὐτῷ interiacet cum posteriore praetervidit M. 31. ἐτυμολόγεται M. ἐτυμολογεῖται Et. ἠτυμολόγεται b. ἐνιαυσιαίαν k. m. ἐνιαυσαῖαν b. ἐνιαυσιαν M. Ceteri ἐνιαυσίαν. Habent istum lusum Servius ad Aen. IX, 31. Schol. Theocr. VII, 114. Tzetz. exeg. Il. p. 11, 1. coll. Heliodoro IX, 22. νεῖλος hinc reddendum Herodiano π. μον. λέξ. p. 14, 12. 32. οὗτος M. b. k. m. Quod vulgabatur οὕτως falsam speciem praebebat, tanquam Homerus designaretur. ὅτι om. M. 33. λαβεῖν b. idem om. χθονός. 34. ἀέξειν m. quod non desideramus. ἐργαστικόν m. 35. καλεῖ p. φησὶν M. ὁ om. b. Ἡρόδοτος II, 11. extr. P. 129. v. 1. ὁ λόγος Herod. II, 5. 6. πρότερον Μέλας b. V. intt. Hesych. v. et Plutarch. qui fertur de flum. p. 30. 9. οὕτως om. M. sed v. ad 38, 22. Frustra Schweigh. in Ath. IV. p. 171. B. παροψωνεῖν δ' ἔφη Κρατῖνος ἐν Κλεοβουλίναις οὕτως, lacunam posuit, cum melius ipse praecepisset in III. p. 123. F. Eadem proprii vocabuli significatio Plat. Gorg. p. 464. B. subest, ubi fallitur Heind. 10. Ἀριανός M. Non certe, quem nos habemus.

226. v. 14. Γεωγράφος Strabo XVII. p. 788. 15.

Ἡρόδοτος III, 17. 17. *φασὶ* m. 18. *ὁ* om. M. 22. *Σακτικόν* M. 23. *συναγαγὼν στόματα γνήσια τὰ λοιπά* b. 24. *τό* prius om. b. 28. *Ἡρόδοτος* IV, 53. *μέν* deinceps additum omiserunt b. k. 29. *οὐδέ* k. *τούτου* post *φράσαι* om. b. k. 30. *ὅτι* ante *οὐδέ* positum omiserunt b. k. m., ac *τῶν* ante *Ἑλλήνων* M. k. *Ἑλλήνων. φασὶ ὅτι τ. Ν.* M. 32. *ὀρέων* M. P. 130. v. 3. *σταβόρας* M. 4. *γέ* om. M. *Ἡρόδοτος* IV, 50. 5. *ἑαυτόν* b. 7. *φησὶ* vulgatum, quod M. b. negligunt, in *φασὶ* mutant k. m., ac fortasse praestabat omnino deleri. 8. *τουτέστι* om. b. *πλατεῖα* Cl. M. R. b. k. m. var. l. R. Steph., Henrico probante; vulgatum *πλατύς* mireris irrepere potuisse, sed mirabilior accidit Niclasii defensio ad Antig. Car. 144. 11. *φασὶν* ante *ὑπό* reposuit M., ut huius vocis auctoritas plerumque vacillat. 12. *αὔξηται* M. 13. *λόχων* b. 14. *πόῤῥω* M. 16. *πληθύει* b. *πλημύρει* m. 19. *κυάμῳ* om. M. 20. *φασὶ* praebuerunt b. k. loco *φησὶ*, quod posset ad Dionysii sententiam utcunque conformari. Sed ista omnia derivavit a Strab. XV. p. 695. cf. Aelian. N. A. III, 33. 22. *μεγαλοφυῆ δὲ καὶ γόνιμον καὶ πολυγ.* b. et (*δέ* om.) M. Vulgo *μεγαλοφυεῖν καὶ γόνιμον δὲ καὶ πολυγ.* prava particulae *δέ* dilatione. 24. *Ἀριστοτέλους* hist. anim. VII, 4. ubi *πεντάδυμα*. Vid. Tzsch. ad Strab. l. l.

229. v. 26. *καί* post *ὡς* infertum omisi cum M. *ὄλβον* k. m. 28. *ἀφιέντα κεῖσθαι* vix integrum esse iudicaverim. 29. *ὅτι* om. b. 30. *δήπου* m. 33. *αἱ* om. m. 34. *Εὐριπίδῃ* Or. 1002. 35. *Μαῖα* om. b.

232. v. 1. *ὁ Διονύσιος* addidit b. 2. *ἀριπρεπέων* M. b. k. m. *ἀριπρεπῶν* ceteri. 4. *καί* ante *ἱερωσύνην* om. M. 5. *φησὶν ἱμερόεντες* b. *ἱμερόεντες* M. 7. *πρῶτοι ... διεμετρήσαντο* om. M. deinde 8. *καὶ θυμῷ ... αὐτούς* omnia neglexit b. 9. *φρασσάμενοι* edd. H. Steph. Huds. et fortasse b. 12. *Ἡρόδοτος* II, 3. 4. 15. *ὡς ὁ Θεόκρ.* b. Notissimus Adoniazusarum locus v. 48. Cf. Schol. Aristoph. Nub. 1133. unde quam dicit paroemiam (id est Aeschyli fragm. 309.), Eust. duxit. Ad Theocritum autem non alius accedit propius Philemone p. 374. 18. *δ' ἠλωθῆναι* M. 20. *ξηρᾶσθαι* b. R. Steph. *οἱ* om. b. 22. *ἐν Αἰγύπτῳ εἰσὶν* b.

239. v. 23. *ἐγκώμια Αἰγύπτου* M. at oratio huius versus admodum hiat. 24. *οὐδὲ μήν* M. k. *οὐδ' οὐ μήν* b. *οὐ μήν* ceteri. 25. *φασὶ δύσμολον εἶναι* supine M. *κατά* adiecerunt b. k. 30. *Ὁμήρου* Od. *δ'*. 483. cf.

Eratosth. p. 36. τοῦ et utraque τό om. M., posterius etiam m. 32. ἀερία: v. Hesych. voc. et intpp. Etym. M. v. ἠερίη, et Schütz. ad Aesch. Suppl. 75. cui reddendum ἀερίας. Reliqua non tanti est ut exquiramus, sed sufficit laudasse Steph. v. Αἴγυπτος. Tandem μελάμβωλος tractavit Heynius ad Apollod. nott. critt. p. 118. 34. Ἀετοῦ λεγομένου b.

242. v. 4. μέρη ὡς εἶναι M. ob confusionem litterarum ϐ et ῶ. 5. ὡς ἐν M. 6. ἀλλήλων εἶναι b. 8. τοῦ om. b. k. ἀρχομένου b. 9. θάλατταν m. 11. φασὶ k. 12. Ἡρόδοτος II, 19. 14. μετὰ τοῦ b. k. 17. Κανωβικόν m. φασὶ: Strabo XVII. p. 788. Steph. v. Δέλτα. 22. ἐσχιματίζοντο m. σχηματίζονται k. 23. δέλτοι inseruerunt M. b. k. Cant. Et. 24. τό om. k. 25. ταῖς τῶν πύξων Cl. b. k. ταῖς τοῦ πύξου R. ταῖς ἐκ τοῦ πύξου var. l. R. Steph., Henrico probatum. Vulgo ταῖς ἐκ πύξων. Cf. Seneca de Benef. V, 13. 26. ὁ om. m. Ξενοφῶν Anab. VII, 1, 33.

243. v. 29. τό om. M. αὐτός R. Steph. vitio typ. αὐγάς b. βορήτιδας M. καί om. M. 32. καταῤῥάκτοις M. 33. ἐπί M. m. P. 133. v. 1. τό ante ἠῶ adieci: nam Ἠῶ si scriberetur, dictum oporteret τὴν Ἠῶ. 2. μένvος M. μητέρα τὴν μητέρα b.

248. v. 8. ἑκατοντάπυλον M. γεγονὼς b. k. m. 4. In ἅμα καὶ ἡμέρᾳ mediam vocem dederunt b. k. Hic quoque positus pertinet ad eam hyperbati rationem, quam tractavimus ad Dionys. 538. et expresserat Schol. Pind. Ol. II, 39. In grammaticis quidem non praebet ullus eius licentiae illustriora documenta quam Apollonius de Syntaxi, cui reddendum p. 217. τὸ καὶ εὐθείας εἶναι, coll. p. 322, 13. 327, 21. Adde S. Empir. adv. Math. I, 206. 14. ὑπερλευκάνθαι M. vocem ignorant lexica. 15. ἀδελφοῦ Πριάμου M. 16. Λυκόφρων v. 18. 17. ταύτας post Θήβας omiserunt b. k. Haec cum seqq. de Stephano sunt compilata. 18. καί om. M. 19. Ἰλιάδι ι. 381. 21. καὶ πεντακοσίους M. 22. μόνο M. μόνῳ b. κειμένην M. 23. ἐσκάφθαι M. ἀναστατῶσθαι m. φησὶ k. 25. δέ om. b. 26. Ψαμμινίτου k. Ψαμμονίου M. 27. τοῦ om. k. m. ἤσθησαν vulgo, cum verum praestaret Herod. III, 10. Sed ὕσθησαν Cl. b. m. Et., ὅσθησαν M. Quod autem Hudsonus post Thwaitesium mutilum esse locum suspicabatur, adhibito Fabro Epp. Critt. p. 36. sq., sane potest Ἡρόδοτος ante ὁ θαυμάζων excidisse videri. 28. τὲ ante καί praeter-

miserunt b. k. m. hic quidem habet etiam πολῖται.

30. μεσύπειροι M. οἱ περὶ ποτὴν M. 32. Τυφ. κεκα αι b. is igitur κεκαλύφθαι exprimere volebat. οὖσα M. 35. τῆς om. b.

251. v. 2. Ἀρκαδ. βασιλέως k. ἐκλήθη Ἀρκ. ὕστερον M. Arcadiam ubi libellus Prov. Rom. p. 37. Gron. apponit, Schottum mirere tam vehementer labi potuisse. 3. καί om. b., alterum, quod post ἤ extabat, M. k. m. 6. εἴποι M. εἴπῃ ceteri. ἐνορίας quamquam substantivi speciem prae se fert, volebat tamen Eust. praefecturas finitimarum civitatum indicare: v. ipsum ad Il. ά. p. 156. extr. coll. Iablonsk. Opp. Vol. I. p. 171. ἀπὸ πολλῶν πόλεων var. l. R. Steph.: ut in libro quodam compendiorum ambiguitate utrumque videatur extitisse. 8. Μέμνονα proximam civitatem ed. Paraphr. designabat. Καταράκτου M. 10. ἀπαριθμοῦσι b. k. 11. αἱ τοῦ Πανὸς M. 13. Ὀξύρυγχον pro eo quod extabat ὀξύρυχον scribi poscebat vel Stephani auctoritas, quem in hac annotatione Eust. sequitur.

254. v. 16. Μακεδόνιον b. 17. Μακεδόνος om. M. 19. τεθείς om. b. πτνέλῳ bis vulgatum correxerunt Cl. R. var. l. R. Steph., huius filio probante. Narrationem de Cocce habet Strabo XVII. p. 794. 22. ἐπί: v. Steph. v. Ἀλεξάνδρεια. 23. ταύτην δὲ καί m. 24. φασί ποτε b., sed cum post ὀνομασθῆναι δέ M. interiiciat ποτέ, haec ipsa vox in suspicionem adducitur. 25. καὶ τοῦτο b. m. R. Steph. τοῦτο Ἀλέξανδρος k. τοῦτον quod H. Steph. excogitavit vereor ut Graecitatis ratio pertulerit, praesertim in ista καί particulae collocatione: neque sufficit Pausaniae (ut I, 23, 5. II, 22, 6.) usus notissimus. Valerius quidem Maximus, auctor eiusmodi famae, I, 4. aut Steph. Byz. nihil opis praestiterunt. Alia id genus commenta Eckhel. P. I. Vol. III. p. 212. collegit. 26. λέγεται λέοντος εἰκόνι m. 30. τὰ ὄρνιθα b. καταπάντας M. Discrepant haec a Strab. XVII. p. 792. 32. παρά Cant. τῆς περί M. 34. Κονσταντινούπολις m. 35. αἱ om. M. Ἰστέον δέ om. idem pro more. P. 135. v. 4. παραλήγονται b. 5. καὶ ὁ om. M. καί tamen etiam b. k. omiserunt. Μακεδών: v. Steph. voc. 7. οὐ κατ' αὐτό b. 8. Μακηδόνιον m. 9. ἱστορίας om. M. παράγει τὸν ἀκρ. b. 10. τό om. b. 11. καί om. b. 12. τῷ om. b. 15. ἐν om. b. ἀνθρώποισι m. 18. ὡς adiecit b. 19. Ἀλεξάνδρεια ex m. Cant. et var. l. R. Steph. receptum loco Ἀλεξάν-

ρον, quod usu loquendi destitutum videbatur. 20. δυσόριστος b. k. 21. διακόπτεται om. b. 22. χηροκμήοις m. 26. ἀμφαγνύμενα edd. ἀμφιγν. b. unde ἀμιαγν. confeci, quod lexicis inferendum. 28. ἀπεργάεται M. 30. Γεωγράφος Strabo XVII. p. 791. ubi ροσεχέστατον probabiliter correxit Casaubonus. 34. τοιῦτος post γάρ ascriptum damnaverunt b. k. m. P. 136. . 1. νῦν M. 3. τὴν ναῦν post φέρεσθαι traiiciunt I. m. τηνάλως b. k. τὴν ἄλως M. ὅποι m. 4. προσλαβεν M. b. k. 6. ἤνεγκαν ἐντεῦθεν R. 7. Σαρα-ίτης Cl. MSS. Huds. 10. παρήγαγον b. k. m. Cant. t. Vulgo παράγουσι.

259. v. 15. Παλλίνη M. 16. Λυκόφρων v. 115. 18. Ὀδύσσειαν δ'. 365.

260. v. 19. Κασσιώτιδα — Κάσσιον m. 21. παρωμίῳ k. 22. στόματος m. οὕτως b. 25. αὐτό M. k. Cant. Et. Ceteri αὐτοῦ. Cave οἰκισάντων coniias. 28. δεδαϊμένους M. δέ om. M. Ὅμηρος Od. ό. 14. 29. Ἡρόδοτος II, 158. 33. λαχεῖν Cant. Et. ὡς nte ὑπεμφαίνει non agnoverunt M. m. ed. R. Steph. τὰ ἐθνικά, Steph. v. Κάσιον.

262. v. 3. λεληισμένον b. 6. ἀνατολικώτερον k. 9. ἐὰν μὲν τό b. 10. εἴη sine varietate: v. ad Epist. 69, 9. τὸ Πηλουσιακόν b. 11. τῆς ἔω M. 13. προσμει M. χρᾶται m. 15. οὐδετέρα om. b. ι subscripsius. Deinde ἤ contra sententiam scribebatur. 16. Ἡρόοτος II, 77. ubi ex deteriore librorum ordine, quem itores Herodoti nimium quantum probabant, ὑγιηρέσται πάντων ἀνθρώπων expressum est. 19. οὐ om. b. 20. ἱστορία, Aristot. hist. an. IX, 27. qui γίνονται νκαί pro suo consilio reliquit. V. Schneid. ad Ael. N. II, 38. εἴβεις m. νούβεις b.

265. v. 23. περιηγεῖσθαι ὁμολ. ὁ Διονύσιος M. 27. εἰσέπειτα M. b. k. Vulgo ἔπειτα. ὀνόματα b. 29. ὅτι ἐξ ἀρχῆς ὅτι b. 30. καὶ προεκθέσεσι adiunrunt Cl. M. b. k. m. Cant. Et. καὶ συνεκθέσεσι var. R. Steph. et ut videtur R. Priori suum colorem coniavit Henr. Steph., collato argumento quod Epistolae istathianae subnectitur; et similia quamquam verbis non dem ultima praestat Epistola.

267. v. 33. νησίον k. m. 34. ὁ om. b. Τριτωγέαν et γεννηθῆσαν menda M. παρονομάζεσθαι b. k. P. 138. v. 2. Ἡρόδοτος IV, 178. 180. 3. ἐς b. 7. ἐποιήθη εἰς θυγατέρα cum ad labentis Graecitatis

rationem (v. Eratosth. p. 120.) formatum sit, non potui Eust. suam dictionem aliis explanare verbis quam *θετὴ θυγάτηρ* (cf. Eust. ad 793.) addendis: quae quod excipiebat *ἐγένετο* expulimus auctore M.

270. v. 10. *Λυκόφρων* v. 1398. 11. *Ῥήσῳ* v. 29 ubi plura dederunt Schol. Vatic. 12. *ἦν* k. *Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλ.* M. k. *ὁ Τ. τῆς Κρ. βασ.* b. Ceteri *ὁ τῆς Κρ. βασ. ταῦρος.* 13. *δέ* om. M. 16. *παρὰ τόν* b. *Ἀρριανόν* M. Arriani nomen hic quoque licet in controversiam vocare. 17. *τούτοις* k. 18. *καί* prius om. k. 20. *Ἡρόδοτος* IV, 45. coll. Steph. v. *Ἀσία* et Eust. ad 175. 22. *λέγων ἀπὸ Λιβύης γυναικός* b.

23. *μητρός*, etsi cum placitis quorundam mythographorum consentiens, Eustathii testes detrectaverunt, mulierem narrantes. 24. *Λυκόφρων* (v. 1412.) edebatur cuius in locum *Λυδοί* reposuerunt b. k. m. et quod illud sequitur *φασὶν* pro *φησὶν* k. Quippe germanam esse librorum lectionem ipse Herodoti locus evincit: unde etiam *Ἀσίεω* b. k. m. exhibitum, quod *Ἀσιέως* scribebatur, confirmatur, adde Eust. ad 620. 31. *δηλῇ* b.

32. *Ὀππιανῷ* Halieut. III, 20. 33. *φασὶ διαφέρει* M. 34. *ἀνδρῶν* om. b. P. 139. v. 3. *ἀρξαμένου* b.

4. *ὅτι* om. b. *Οὐεσπασιανός*: v. ad 323. Fidem huic famae desidero; nam Sueton. Vesp. 8. Thraciam in provinciae formam esse redactam tradit. Sed noli dubitare, quin Europae nomen imposuerit Eustathio, quod Thraciae particulam complectebatur aetate citeriore Wesselingio demonstrante ad Itin. Hieros. p. 602. Adde Hegesippum ap. Schol. Vat. ad Eur. Rhes. 28.

271. v. 6. *τόν* om. b. *ῥυσμὸν εἶναι* M. *τῇ Εὐρώπῃ φησὶν* m. 10. *προϊὼν* v. 620. 11. *σχῆμα Ἀσίας δ. ῥυσμός* k. 14. Haec pleniora extiterunt alicubi, siquidem Hudsonus ait se suis in MSS. repperisse, *ἐξ ἧς κατὰ παραγωγὴν τόξον*, Thwaitesius *ἐξ οὗ καὶ κατὰ παρ. τόξον* R. autem Steph. in var. lect. enotavit, *ἐξ οὗ τόξον καὶ ῥυσμός καὶ ῥυτήρ, ἡ ἕλξις καὶ ὁ τοξότης.* *δὲ ὁ* om. M. 15. *ῥυσμόν* om. b. Dicit v. 622. 17. *ὡς* om. M *φανήσεται* ut saepius Cant. Et.

274. v. 18. *ἤως* hic et 285, 35. m. de quo dictum ad 45. 19. *ἴσον* M. k. m. Ceteri *ἴσως*, quod sane stare potuit per observationem Schaeferi ad Plutum p. 502 et ad Theognid. 224. 20. *ὑπόκειται δέ* M. 21. *θεῖοις* M. 24. *ἀνατολικὸν τό* om. M. *τῇ πρός* b. 26. *καὶ Εὐρώπῃ* m. 27. *τῷ* om. M. *γεωμετρικῷ — σχήμασι*

om. m. 29. *μέν* om. M. 30. *καὶ ῥομβοειδές* M. 31. *ταῦτα φανήσεται* b.

281. v. 34. *τεταμένοι* post *βορείου* traiicit m. P. 140. v. 3. *τοῦ* ante *Ἴβηρος* omiserunt M. b. k. m. 4. *πλημμυρεῖν* M. *βόρεια* om. M. 5. *πλεονάσει* loco *πλεονάζει* dederunt M. b. k. m. 6. *ῥεῖ* k. 7. *τὸ τοιοῦτον λιμναῖον* m. 8. *τινὸς* ante *βασιλέως* deleverunt b. k. m., quod vellem fecissent etiam in *τό* cum M. 9. *οὕτω* om. m. 10. *ὁ* ante *Ἴβηρ* expunxi cum M. (om. etiam *καί*) b. k. m. Vide Dionys. Halic. a Maio ed. XIV, 3. coll. Parthen. 30. *Ἡρακλέος* denuo reduxerunt b. k. 13. *καὶ ἡ σπανία* b. k. quod nisi pronunciationis lapsu provenisset, recipi liceret *Σπανία*: v. Rhodium Lexico Scribon. v. Spana pix et Berkel. ad Steph. v. *Ἰβηρίαι*, Wesselingiumque ad Hierocl. p. 734. Attigit etiam Dodwell. de Agathemero p. 144. 14. *καί* pro *ἤ* M. *πολυωνύμου* b. 16. *λέγεται δὲ καὶ πλείους ἢ χιλίας* m. 17. *οὐδὲ τοτοῦ* M. 18. *φασὶ*: Strabo III. p. 149. extr. 19. *τῆς Ὀδυσσείας* m. 21. *χρεῖσθαι* b. Cf. Athen. II. p. 44. B.

284. v. 22. *Βρετανοί* b. rectius Eustathio, quem librorum indiligentia decepit. 23. *ἐν τῷ* om. M. 24. *ἀπεχώρησε* b. k. 27. *Βρετανῶν* b. k. m.

285. v. 30. *δὲ* om. b. *Ἀλαμανοί*, immo *Ἀλανοί* ex v. 308. Quamquam Steph. *Ἀλαμανοί*, *ἔθνος Γερμανοῖς πρόσχωρον*. 31. *χροίαν* m. 32. *μέν* post *ἐκεῖνοι* addidit M. 33. *ἀῤῥιμανέους* M. *καί* pro *ἤ* M. 34. *ὅτι καὶ παρ. τοῦ Ἐρκ.* M. P. 141. v. 1. *αὐτῷ τῷ* b. k. ceteri *τῷ αὐτῷ*. 4. *τετρημένῃ* m. *ἡ* om. b. *φασὶ*: Strabo II. p. 127. ubi *τραχηλιαῖα* editur, quod apud Eust. M. *τραχηλίματα* exaravit. Nostrum praestare videtur: v. Bast. Ep. Crit. p. 155. 6. *γνήσιοι γάρ* b. 7. *Γερμανοὶ* (om. M.) *ὀνομάζονται ἢ ἑρμηνεύονται* b. 9. *μᾶλλον ἀγριότητι* b. 11. *Γερμανόν* b. 12. *τὸ γνήσιοι* M. *Πλούταρχος* Mario p. 411. 13. *χαρωποί* M. 14. *δέ* om. b. 15. *ῥόγκος* M. 16. *ἐπιτηδεύοντα* m.

288. v. 19. *περὶ τό* b. *ἤγουν* M. 22. *Γεωγράφος* Strabo V. p. 215. 25. *φησὶ* IV. p. 204. *τόν* om. M. k. m. 26. *ἐκπίπτει* M. verior lectio apud Strabonem obtinuit *ἐμπίπτει*. 27. *λέγει* V. p. 213. 29. *Ἄρατος* v. 360. *λείψανον τοῦ κατ᾽ οὐρανόν* b. 30. *αὐτοῦ* om. M. *ἀστεροθέτημα* m. *ἐκφαίνει* M. 31. *οὐ μέντοι* k. 32. *καί* om. M. 33. *περὶ αὐτόν* m. Cant. *τόν* om. b. 35. *Ἠλιάδες* b. P. 142. v. 1. *ἤλεκτρον* M. b. *ἠλέ-*

κτρου ceteri. 3. τοιοῦτον M. b. k. m. Vulgo τοιοῦτο. 4. ἠλέκτροιο m. 5. τόν M. k. m. τό reliqui. 9. δέ om. M. λίθος ἔτι m. 11. τῶν παλαιῶν τινες M. 13. τὸ γὰρ . . . ἀνάκειται: v. Gesner. Commentt. Gott. T. III. p. 78. et Beckmann. *Gesch. d. Erf.* T. III. p. 365. sqq. Hanc doctrinam, quam Eust. iterum ad 1059. attigit, inprimis a Proclo fluxisse puto, cuius de ea re cum alii loci, tum significatio quaedam extat in comm. ad Hesiodi ἔργ. 126. τῷ om. b. προϊὼν v. 317. 16. Ἰβηρίων M. 18. καί post ἄχρι omiserunt M. b. k. οἱ Κελτοί usque ad v. 21. Τυῤῥηνοί neglexit b.

294. v. 22. ἀνατολάς Cant. Et. 23. ὁ Κελτός m. 24. τόν om. b. 25. ὁ λεγόμενος, cuius fabulae quam ab historicis petierit auctoritatem ignoramus: quippe Nonnum vel seriores quosdam poetas (v. Göttl. ad Aristot. Polit. p. 447. sq.) Eustathium consuluisse non adducor. 27. ἐπανέχων b. 28. αἱ δὲ Ἄλπεις m. 29. τὴν τοιαύτην λέξιν b. 30. εἰς τὸν Ἑλλ. omisso μετάληψιν b. Sequentia Strabo suppeditavit IV. extr. 31. Κλεισουρία k. v. Procop. Goth. I, 12. 33. γάρ pro δέ b. 34. Ἀπένια M. m. γένναν k. 35. καί ante κατά servarant M. m. R. Steph. Haec a Stephano petita. 12. διὰ τοῦ M.

298. v. 1. ὅτι καί M. 4. ἐρεύγεται πᾶσαν b. ὕδατος om. k. 8. καί posterius om. M. idemque post ὡσαύτως. 9. Γεωγράφος VII. pr. ὡς λέγει b. 12. εἰς ἀνατολάς k. m. 16. Ἡρόδοτος II, 33. 17. οἶδε ποταμόν M. 19. ἐκλεκτῶν b. 20. Cf. Herod. IV, 48. 50. ἑαυτῷ ἀεὶ σχεδὸν αὐτόν m. 21. προστιθείς om. M. 22. Γεωγράφος I. p. 57. VII. p. 317. 23. ἐκβάλλειν Et. 26. κῶα b. κώδιον var. l. R. Steph. 27. ἔφευγον M. b. k. m. Vulgo ἔφυγον. Ἀριστοτέλης hist. an. VIII, 23. 31. ὕστερον M. 32. ὁ αὐτὸς Γεωγράφος mirum ni librariorum lapsus procudit, cum pleraque sint deprompta de Steph. v. Δάνουβις: neque enim Strabo tale aliquid memoravit. Quare videtur vetus lectio fuisse oblitterata ὁ Ἐθνικογράφος. Ἴστρος ποταμὸς Ματόας M. var. l. R. Steph. Μητόας Cl. 33. Αἴσιος M. 35. ἐπιπεσούσης M. ἑρμηνεύθη b. Diversissima tradit Io. Lydus de magg. Rom. III, 32. P. 144. v. 1. Δάνουσις ἢ Δάνουβις cum Stephano Cl. R. k. Δάναυσις b. Δάνουβις ἢ Δάνουσις m. Δάνουβις M. Vulgo Δανούσιος ἢ Δανούβιος, contra posteriorum historicorum usum. αἰτιώμενος passiva potestate dictum aegre demonstraveris

ex aliis scriptoribus; ac sunt ista miram in abundantiam tanquam interpolantis manu diffusa. 4. *δυςχερείας* m. *ἐκεῖνος* Strabo VII. p. 313. hic quidem recta ratione, quamquam non accurata. 7. *Αἷμος* M. 11. *ὅτι ὁ* accesserunt ex M.

302. v. 15. *κεῖνται* k. m. 18. Vulgo *καὶ Ταῦροι, οἳ ναίουσι περὶ τ. Ἀ. δρ.* Sed meliora M. *οἱ καὶ Ταῦροι, οἱ καὶ ῥῶσοι περὶ* —, nostrum vero ipsum b. k. m., nisi forte *ῥῶσοι* duo priores habuerunt. Russorum nomen inde ab decimo saeculo Graecis auctoribus creditur innotuisse. 20. *Ἱππομολγοί* M. 21. *Ἰλιάδα ν'*. 5.
22. *Χάζαροι* b. k. m. *Χαζαροί* Cant. Et. *Χάραζοι* M. Edd. *Ζάγαροι.* Annotatio Paraphr. MS. *οἱ Χάζαρες, Ἱππόποδες, οἱ αὐτοί.* 24. *Παννόριοι* M. *Βούλγαροι* M. hoc vel *Βέλγαροι* var. l. R. Steph. E Pariss. nihil affertur, nisi *οἱ* b. omisisse. Alii *βούγαροι*. Ceterum Scholii fragmentum ad 321. *Μυσοὶ δὲ οἱ Βούλγαροι.* cf. Niceph. Annotatio quam dixi: *Βούλγαροι ἄποικοι τῶν Νεβρῶν.* 27. *μέν* om. M. *ἐῤῥήθη* m.

304. v. 29. *παρὰ τὸ ανος* M. Plenius hoc praeceptum tradiderunt Steph. v. *Ἄγκυρα* et Draco p. 16.
30. *τὴν παραλληλίαν* M. mira compendii interpretatione; idemque v. 33. *παραλλήγουσαν*, interposito *λι.* *Βρεττανός* littera geminata Eustathii (ad 284.) ratio flagitavit, quam confirmant M. b. hic tamen *Βρεττανοί.*
33. *καὶ τό* om. M. 34. *βορεῖαν* b. 35. *καί* ante *ἀνωτέρω* inculcat M., is qui frequentius in eadem ipsa formula delevit. P. 145. v. 1. *Ἡρόδοτος* IV, 93. 2. *εἶναι* om. M. *ὁ Γεωγράφος δέ* b. V. Strab. VII. p. 295.
3. *ἑκάτερον* b. *οἰκεῖν αὐτούς* b. k. celeri contra.
4. *τοὺς Μυσοὺς καὶ τοὺς Θρᾷκας* esse depravata vel Strabonem inspicienti constiterit omnino. Sine dubio scribendum: *τ. Μυσούς, ὄντας καὶ αὐτοὺς Θρᾷκας.*
5. *εἰσὶ* om. m. cf. Strab. p. 297. 6. *τοῖς* om. b. k. m. 7. *καί* ante *πολλά* adiecerunt M. b. k. m. Deinde quae vulgabantur *καὶ θεὸς αὐτοῖς νομισθεὶς καὶ κληθεὶς διὰ τοῦτο*, ob effusam displicebant abundantiam. In his cum *αὐτοῖς . . . κληθείς* ignoraret b., nostrum assumpsi ab k. m. *κληθεὶς δι' αὐτό* M. 8. *κοινῷ* b. *τῷ* ante *βασιλεῖ* omisi cum b. k. m. *καί* ante *οἱ* addit M.
9. *καί* post *φοβεροί* damnaverunt (praeter Strab. p. 304.) M. m. 10. *τὲ* ante *τοὺς* ponit M. *καί* om. b.
11. *νόμος δὲ Γετικός*: Steph. v. *Γετία.* 13 *Ἡρόδοτος* IV, 94. 14. *αὐτοὺς φησὶν* m. 15. *Γεωγράφος*

p. 301. extr. 17. λέγει pro λέγεται scribendum fuisse, auctoribus M. b. k. m. Cant. Et., doctus Britannus vidit de Strabonis oratione intelligi. 18. καί om. b. ὡς neglexit M., εἰς Huds. 21. Ἰουλιανός Caesar. p. 327. Spanh. 22. μαχιμωτάτων m., quod praestat. 23. τήν ante ἀνδρείαν omiserunt M. b. k. m. hic etiam ἀνδρίαν, recte. 24. ἀποθνήσκουσιν M. pr. 26. Ἡρόδοτος IV, 94. δέ om. M. 27. γόητα om. b. γόντα M. δουλεῦσαι Cl. M. b. k. m. var. l. R. Steph. Cant. Et., quod ipsum Herodoti ac Strabonis fide nititur. Vulgatum μαθητεῦσαι cum altero copulari iussit H. Steph. 29. Γαίτας m.

305. v. 32. φησὶν οὖν M. (sed om. καί) b. k. m. Ceteri φησὶ δέ. 33. Γεωγράφος Strabo p. 304. Δάται b. 34. Ἡρόδοτος I, 125. 35. τινὰς λέγει M. P. 146. v. 1. ἐθνικὰ γράψας Steph. v. Δακία. 4. τῶν οἰκετῶν ὀνόματα Δάοι b. k. m. Cant. Et. Vulgo τῶν Ἀττικῶν ὀνόματα δούλων Δάοι. 5. καὶ λέγεται m. ὀνομάζονται post Γέται addit M. Idem καί ante ἱστορία suppeditavit. 6. τούς ante Δάκας omiserunt b. k. m. Ἀβρηλιανός m. Αὐριλιανός M. Ἀβριλίανος b. 7. Ῥωμαίους — κινδύνους om. m. 8. τῇ addiderunt M. b. 9. μέσῳ M. 10. Ἀλανός Steph. voc.

306. v. 13. καὶ ὅτι b. οὗ οἱ M. 14. ὁμοῦ στενός m. 15. Γεωγράφον Strab. p. 307. Vulgo Χερρόννησος. ταινία in lacuna om. b. 16. ἐπὶ — σταδίων om. M. 17. τὸ μέγεθος k. 20. εἰς Φρύγας M. var. l. R. Steph. 22. Λυκόφρονι v. 193. 23. τὴν κλῆσιν τὴν ἐξ αὐτοῦ M. in quo posteriorem articulum mallemus deletum. 24. ἦν post Ἰφιγένεια traiecit M. 25. E vulgatis τοῦτον τὸν Ἀχιλλέα articulum male intrusum sustulerunt b. k. τὸν Ἀχιλλέα τοῦτον M. unde confici posset: εἶναι Ἀχιλλέα τοῦτον τὸν παρὰ Σκ. 26. τὲ om. M. 27. Ἀχίλλειος M. k. m. 28. περιφέρουσι b. Ἀλκαῖον fr. 49. ed. Matth. 29. λέγοντες k. Ἀχιλλεύς M. b. k. m. var. l. R. Steph. vulgo Ἀχιλλεῦ. Igitur ea verba, quibuscum nominativus coire potuit, interciderunt; id quod tum metri species confirmat, quae videtur etiam μέδεις flagitare, tum verba τᾶς Σκυθικᾶς substantivo non possunt apud poetam carere. τὰς Σκυθικάς k. m. τοῖς Σκυθικοῖς M. var. l. R. Steph. 31. ἐγένετο b. k. 34. τοῦ ταύρου τοῦ ζώου b. ceteri τοῦ ζώου ταύρου. φασὶ om. b. φησὶ k. 35. ἀρῶσαι k. m. τοῦτου b. τούτοις vitium Huds. P. 147. v. 1.

ἡ ante καί om. b. 5. ξενοκτοῦσιν b. ἐπ' αὐτήν m. ἐπ' αὐτοῦ k. haec cum tertia varietate ἐπ' αὐτοῖς recensuit R. Steph. 6. Γεωγράφῳ Strab. IV. p. 206.

309. v. 9. Ἡροδότῳ IV, 107. coll. Steph. v. Μελάγχλαινοι. 10. καί posterius om. M.

310. v. 13. λέγονταί ποτε ἐκλιπεῖν meliore verborum collocatione obtulit b. λ. ἐκλ. ποτε M. ceteri ἐκλ. λ. ποτε. ἑαυτῶν M. b. k. vulg. αὐτῶν. 15. φησὶν Herod. IV, 105. 17. καί post δέ omiserunt M. b. k. m. 18. νευρός m., cum eam ipsam β et υ litterarum confusionem, quam ubique pervagatam intellexisset, Eust. cautam vellet. cf. ad 378. 498. 19. καὶ οἱ M. 20. Ἡρακλέος denuo reddiderunt M. b. k. m. item v. 27. M. b. k. et p. sq. v. 1. M. b., quem Bredovius annotat rationem istam praeferre; v. 4. nihil variabatur. 21. οἱ om. M., sed iure alterum post καί, suffragante b. τὲ adiecit m. 24. φασὶ: Herod. IV, 109. 25. φασὶν b. v. Steph. v. Γελωνοί. 26. Γελώνη b. Γελωνόν Steph. Byz. edd. vett. ὑπό m. 27. νἱὸς δὲ Ἡρακλ. b. αὐτούς M. b. k. m. Ceteri αὐτήν. 28. βοιοδίνοις b. V. Herod. IV, 108. 29. ζῶον om. M. cf. Aristot. Ausc. Mirab. 29. et intt. Hesych. v. Τάρανδος. 30. τὸ γὰρ μέγεθος ἴσον b. 31. ὃν ἂν τ. εἴη sine lectionis discrepantia, sed ἢ Arist. et Steph. 35. ὁ αὐτός Steph. v. Ἀγάθυρσοι.

P. 148. v. 2. οἱ θύρσοι: v. praeter Hesychii commentatores Musgrav. ad Eur. Bacch. 705. 3. Ἡρόδοτος IV, 10. 5. καὶ γενν. om. Et. 7. μιγεὶς δέ M. ἐχίδνᾳ μιᾷ παρθένῳ var. l. R. Steph. μιᾷ π. etsi Herodoteo exemplo refragans, sed cui tamen accedat m., habet quo sustentetur: v. Schaef. ad Long. p. 399. post Valck. ad Nov. Test. p. 347. E probatis quidem auctoribus non suppetunt istius usus documenta nisi duo, Aristophanis (nam Av. 1292. non ausim comparare) alterum Eq. 402. frustra doctis hominibus attrectatum, alterum Thucyd. IV, 50. 8. ὑπό R. Steph., altero in var. lect. et in erratorum indice apposito; is autem miram insuper discrepantiam excitavit, τὰ κάτω ἀπὸ μαστῶν ἐχούσῃ, τὰ δὲ ἄνω ὄφεως. 9. λέγει IV, 104. 12. φησὶ om. M. ἐργάστας b.

311. v. 13. ὁ om. b. τοῖς ante ποταμοῖς deleverunt M. b. k. m. sed ᾀδόμενος non capio: an Eumeli Βορυσθενῖτιν putamus Eust. tetigisse? 15. ἐπιγραμμῷ b. 16. ἤως m. καταντικρύ quod ex simili κατεναντία originem traxit refinxerunt M. b. 19. ἄρχεται αὔξεται οἷά

τις ἀρχή b., qui *ἀρχομένης* retinere videtur. 20. *ἔχει* om. b. 23. *ἀνωτέρω* ad 288. *δέ* om M. 27. *τοῦ* om. b. *παντικάπαον* M. 29. *βοσπορινῶν* b. 30. *Ἡρόδοτος* IV, 53. 32. *καί* om. M. 34. *μεγάλα* om. M.

P. 149. v. 2. *τούτων* om. b. 3. *φησὶν* pro *φασὶν* restituendum ex b. k. m. Cant. Et. Dicit enim Herod. IV, 101. *οὐδός* b. 4. *ὁμ. δὲ φησὶ καί* m.

321. v. 5. Vulgatum *Νωρίκια* si minus damnabat consensus librorum b. k. m., at locus certe, ad quem Eust. provocavit (302.) et insequentia v. 13. efflagitabant *Ὠρίκια*. 8. *ὠρίκιος* M. *οὖν* M. idemque *βροθρωπός*. *Ἑκαταῖος* apud Steph. v. *Ὠρικός*, unde sequentia fluxerunt. 9. *ὠρίκιος* ac deinceps *ὠρίκιον* M. *Ἀπολλώνιος* IV, 1215. 10. *ἑβδόμῳ* c. 19. 15. *κάταλσα*, quamquam Scholiasta confirmante, dubito an sit *κατάλση* scribendum. *μέλαινα* emendatum ex M. m. 16. *Ὁμήρῳ* Od. ξ. 12. *τὸ μέλαν δρ. ἀμφικεάσας* m., hoc etiam M. at *ἀμφικ. μ. δρυός* om. b. 18. *αὐτῶν καλουμένην μελανίαν* var. l. R. Steph. 19. *τῶν* ante *Ὠρικίων* (*ὠρκέων* b.) omiserunt b. k. m. 20. *Γεωγράφος* IV. p. 206. 208. unde etiam *Νωρικός* nomen tenorem suum recepit. *συνάπτον* b. *συνάπτων* reliqui. *ἀκνηλίαν* M. itemque deinceps. 23. *ὠρικίων* M. *Νωρικίων* Cant. 24. *χρυσεῖον* Strabo. cf. 517, 15. 26. *εὑρίσκεσθαι* praeter Strabonem M. b. k. Cant. praebuerunt, *εὑρίσκεται* m. *εὑρίσκειν* ceteri. 27. *τὲ* om. M. 29. *ἡ Βουθρ.* M. m. 30. *Νωρίκων* M. b. m. vulgo *Νωρικίων*. Haec quoque Stephano debentur. 32. *ὁ* om. b. 33. *ἑξῆς* v. 399. 35. *θαλάττῃ* b. P. 150. v. 1. *ἱστοροῦσι*: Plutarchus iste de Flum. p. 22. ab Eust. compilatus; unde lepide culpam in annotatione extrema deprecatur. De Marsyae fabula collegit varia Schneid. ad Nicand. Alex. p. 171. *Νωρίκιον* M. 10. *Φρυγία* b. k. m. Cant. Et. ceteri *Φρυγίας*. 11. *ἔχει* M. m.

322. v. 15. *Ἀῤῥιανός* Bithyniacis ap. Steph. v. *Ὄλυμπος*. 18. *ἀγανθώνης* M. V. Steph. v. *Ἀργανθώνις*. *τῆς ὀρεσιτρόφου* M. speciose: cf. Parthen. c. 36. Vellem vero codex Valckenarii probabilem correctionem obtulisset Diatr. p. 104. *Ἀργ. Ῥήσου γυναικός*. 19. *ἀμφότερον* b. 21. *Γεωγράφος* XII. p. 572. cf. Eust. ad 809. *Ἡρόδοτος* VII, 74. 23. *τοῦ* ante *ὄρους* omiserunt b. k. m. 24. *οὐκ* pro *οὐ μόνον* quod exhibuit M., ei *καί* inprimis obstat. 26. *τοῦ* post *τήν* omiserunt b. k. 27. *δή* om. M. *οὕτω δὴ καί* quod Heind.

ad Phaed. 46. negat Graece dici, refutat Plat. Meno p. 87. B. Neque abstinuit eo Noster commentariis Homericis, ut in Od. ρ'. p. 1818, 28. quem Schaeferus tentavit. Ceterum Thwait. falso narravit Arriani sententiam in Periplo maris Euxini extare. 32. *Θρᾳκήσιον*: Constant. Porphyrog. de Them. I, 3. laudavit Holstenius. 33. *σοφόν* m. 34. *καί* ante *οἵαν* libri suggesserunt. *ἑλκύσαι*, etsi perperam ed. Huds. expressum *ἑλκῷσαι*, tamen haud scio an sit inusitatum et labem susceperit in hoc quidem verborum ordine; quare videndum, ne verum prodiderit k. *ἐκλῆσαι* de morbis consopiendis, licet in iis quae Lobeck. Phryn. p. 719. contulit parum fuerit auxilii formae tali paratum: ut etiam praestare videatur *ἐκλῦσαι*. *ἀναλύειν* habent Schol. Apollon. I, 1129. et Hesychius v. *ἀναλῦσαι*. 35. *ἀγάσασθαι* b. P. 151. v. 1. *ἱστορεῖται* b. *ἠγαμήδη* k. *κροκοδίκη* b. k. *κροκυδίκη* M. quid lateat non assequor. Interim vulgatum tuebitur Theocr. II, 15. sq. 2. *καί* om. m., post *ταύτης* repetiit k. 3. *ὡς ὁ αὐτός* m. Id quidem cum e Steph. v. *Θρᾴκη* non liceat eruere, Eust. videtur in integriore libro repperisse. *δέ* ante *λέγει* ponit b. 4. *ἔθνος* M. 6. *Ἡρόδοτος* I, 28. 9. *ὁ* ante *Κροῖσος* deleverunt M. (hic *κατεστρέψατο Κρ.*) b. k. m. 10. *καὶ Βιθυνούς* M. *Ξενοφῶν* Anab. VI, 4, 1. 12. *μέχρι* b. m., id quod e praestantioribus libris Xenophonti restituendum est. *ἄχρι* M. *μέχρις* vulgo. *τά* ante *δεξιά* praeter Xenophontem damnaverunt M. m. 14. *ἐν οἷς* b. 15. *ἀσκητήν* ad S. Antonium rettulit Huds., cuius vitam conscripsit Athanasius. *περίπ. γενέθαι* M. 16. *στίζονται*: v. Wessel. ad Diod. Exc. T. II. p. 596. et Beckmannum (*Vorrath kleiner Anmerk.* *Gött.* 1795.) I, 10. 18. *τὸ τὴν γῆν ἐργάζεσθαι* m.

323. v. 28. *χῦμα* b. 29. *Ἡρόδοτος* V, 3. *ἔθνος* M. Herodotus quidem in alia verborum forma. 25. *δέ* plenum M. k. m. *φασὶ* b. *ἐὰν* — *ἐτάττετο* — *ἐφρόνει* sine varietate: v. ad 11, 21. 33. *πολύγενες* b. *πολυτελές* Et. *τῆς Θρᾴκης* b. k. m. quo non satis valent nostra ad 525, 21. 34. *προείρηται* ad 270. 35. *βρίες* M. V. ad 458. 767. et cf. Valck. Callimach. p. 39. intt. Hesych. v. *Βατάρα* et Sturz. de dial. Maced. p. 31. *μετέπεσαν* M. item ad 391. 767. Adde *ἐνεπέσαμεν* vetustam lectionem Aeschin. de Fals. Leg. p. 51. extr. et mirificum istud *διεκπεσάμενος* MSS. Strab. I. p. 53. loco *διεκπεσών*. Iam qui argumentatione copiosa barbarum *ἔπεσα* primariis

auctoribus vindicavit, Buttmannus Gr. ampl. II, 1. p. 218., quoniam non potuit tantam insolentiam sibi persuadere grammaticis acceptam esse referendam, fidem opinor habebit Choerobosco Bekk. Anecd. p. 1270.: *ἵνα μὴ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἤλθομεν ἤλθετε καὶ ἐλάβομεν ἐλάβετε καὶ ἐφάγομεν ἐφάγετε καὶ ἐδράμομεν ἐδράμετε εἴπωμεν διὰ τοῦ ᾱ, ὥς τινες λέγουσιν ἐν τῇ συνηθείᾳ, οἷον ἐφάγαμεν ἐφάγατε καὶ ἤλθαμεν ἤλθατε καὶ ἐδράμαμεν ἐδράματε καὶ ἐλάβαμεν ἐλάβατε.* In Scholiaste quidem Aristophanis illa *οὐκ ἐν χρήσει*, nisi Hemsterhusius in Plutum sufficit, vel Apollonius poterit explicare de Synt. II, 24. P. 152. v. 3. *ἁλμυροῦν* M. omisso *ἐξυβρίζων*. Negligenter usus est Eust. Herod. VII, 35. (in quo *καὶ ἁλμυρόν* repperit), neque diligentius Toll. ad Apoll. Lex. p. 554.

327. v. 4. *Παλήνη* b. k. 5. *ἱστορεῖ ὁ Δ.* b. Huc pertinet, quod Dionysium interpretantem me fugerat, herba Chalcidica, quam utilem esse melli conficiendo tradit auctor Ausc. mir. 19.: ac placet ad eundem locum revocari mel Thracium ab eodem memoratum c. 18. coll. Ael. N. A. V, 52. 6. *φύεται* om. M. 10. *ἔχει τῇ σελήνῃ* b. k. Cant. Et. *ἔχειν τῇ σ.* M. Vulgo *ἔχει πρὸς τὴν σελήνην*, in quibus *πρός* om. m. 11. *ἱστόρηται* k. V. ad 311. *τέ* aut expungi debet aut emendari *γέ*. Sic in Aristot. Polit. VII, 2. scribendum *τόν γε εὖ φρονοῦντα*, et in Arrian. Exp. III, 10, 6. *ἡττηθέντι γε.* Nam *καί τε*, quod docti quidam defendere studuerunt (v. Stallb. ad Pl. Phileb. 103. merito repugnante Bornem. ad Xenoph. Anab. I, 8, 3.), aut ad corruptos locos pertinet aut ad orationem prolixiorem anacoluthia quadam perturbatam. 13. *καί* om. M. 14. *ὁμοίως* b. *ἄλλοι* Steph. v. *Παλλήνη*, unde *Σίθωνος* repositum (cf. Holst. ad Steph. p. 239. et annot. ad Conon. 10.) cum Cl. Cant. Et. b. k. m. (sed hoc tenore *Σιθῶνος*) Vulgo *Τιθῶνος*. 16. *καί* om. b. 18. *ὅθεν* b. 22. *τήν* om. m. contra *τοῦ* inseruerunt M. b. k. 24. *δέ* om. b. 26. *ποὺ* om. M. 27. *Τερώνη* M. m. Urbis nomen qua sonorum depravatione provenisset, ne Stephano quidem fuit compertum v. *Τορώνη*. 28. *Λυκόφρονα* v. 116.

331. v. 29. *κυρτώτερα* M. *κυκλότερα* b. 30. *τοὺς εἰς ἔω καὶ εἰς* m. *διοίκοντας* b. 31. *Πυῤῥ.* b. *Τυῤῥηνούς* M. m. Pingui ratione v. 288. adumbravit. *Βρετανούς* b. k. 32. *καὶ τοὺς Γερμ.* om. b. k. 34. *καταγεγραμμένα* b. *τριγωνοειδῶς* M. Imperitam explica-

tionem prolixe Holstenius traduxit. 35. τισὶ b. P. 153. v. 1. τρίτῃ τῇ M. Αὐσονίων Et. 4. καί ante σαφῶς om. b. k.

334. v. 10. καί om. m. 12. εἴπῃ b. k. 13. κρηπὶς μὲν γὰρ b. μέν om. M. 16. τοῦ et αὐτήν om. b.

337. v. 23. καί om. b. 25. Βατράχοις v. 478. Veram explicationem procul dubio Eust. assecutus est. 27. φέρειν b.

338. v. 29. Πυῤῥήνῃ b. k. m. sed v. 34. cum M. praestiterit Πυρηναῖα, constantiae causa Πυρηναῖον etiam oportuit emendari. 32. διὸ καὶ ὁρίζει Et. δ᾽ om. M. 33. καί om. M. 34. καὶ ἄλπεις M. 35. διαφορεῖται in perpetua vocis utriusque confusione concedere debuit veriori διφορεῖται, auctoribus M. k. m.

340. v. 1. πολυτελῆ Et. 2. Ἀπέννινον b. k. Ἀπένιον b. m. ἀρχόμενον M. k. m. Cant. Et. Vulgo ἐρχόμενον. 6. ἰθυμένον m. 7. τεταμμένον M. ὡς εὐθύτητα b. 9. ἐς b. 7. μωμήσαιτο m. V. ad Ep. p. 71, 31. Ad istam modorum permutationem iuvat haud inutilem criticis afferre observationem, optativo aor. grammaticos et scholiastas tum interpretando tum usu proprio indicativum futuri suffecisse: cuius rei neglectus multas correctiones provocavit, ut Hesychium, δοίης, δώσεις, tentavit Piersonus; quare nihil mutandum in Dionys. C. V. p. 441. aut Schol. Pind. N. III, 88. 15. V. Strab. VI. p. 258. 16. ἐκεῖθεν m. cf. ad 220. Sed ἐκεῖσε eadem opera satis licet communire, v. Lob. ad Phryn. p. 44.: nam idonea suppetunt ex utroque orationis genere exempla. V. ad 954. 1075. 17. ἀπό m. 18. καί om. b. cf. ad 476. ἡ ὑποχύτῃ var. l. R. Steph. 20. Ῥήγιον λέγεται M. εἴπῃ b. k. 21. ῥῆγες extat etiam apud Palaephat. 52, 7. ubi v. Fisch. ind. γάρ om. m. τῶν Αὐσονίτων (—τῶν M.) M. var. l. R. Steph., quod malebat Henricus, etsi Αὐσόνων dicendum fuisset, neglecto Strabone. 25. ἐῤῥήθη m. Modo Ἀπένιον M. 26. Ἄλπις πληθυντικῶς λέγεται M. amplo glossemate. Ἀπέννινα b.

347. v. 28. Ἐτρούσκοι e Strabone IV. p. 219. T. Faber post Huetium petiit loco Τρούσκοι, quod cum Τοῦσκοι transposuit m. In Τοῦσκοι conferendus inprimis Wessel. ad Anton. Itin. p. 289. sq. 29. καὶ ἀπάνθρωπον post ὠμόν omiserunt b. k. et m., hanc lectionem praebens: καὶ ὁμοβόριοι κεῖνται. 32. συστήσας hinc ad Strabonis locum, qui fundus est Eustath. narra-

tionis, expurgandum transtulit Ruhnk. ad Vellei. I, 1. p. 6. 33. ἐκλήθη om. M. 34. ἐποίησε M. 35. ὁ Λυκόφρων M. Est v. 1248. P. 155. v. 1. Quae a φασὶν inde sequuntur usque ad φασὶ neglexit M. Ταρκυνία m. Strabo et Steph. voc. Vulgo Ταρκωνία. 3. γεγεννῆσθαι m. καὶ οὐ . . . τριχῶν repetiit Cl. etiam ante ἀφ᾽ οὗ. 5. τοῖς Τυῤῥηνοῖς M. 6. σποράδην M. ἐποικοῦντες m. 9. Ἀγαμήδα (vel ω) τοῦ Στυμφηλίου b. Oportuit Στυμφάλου: v. ad Schol. 348. 10. φασὶ om. M. 11. κατέπαυσεν ἱδρύσας τῷ Π. νεὼν m. 13. ἄκρῳ M. b. k. m. Vulgo ἄκρου. 15. τοῦ om. b. k. βοῶν ἐπανϊόντα M. οἱ Λατῖνοι M. k. m. Cant. Et. var. l. R. Steph. οἱ Ἴταλοι b. οἱ Ῥωμαῖοι ceteri. 18. δέ om. M. 19. τὸν Ποιητήν Il. β'. 840. κ'. 429. 20. δέ om. M. 22. Ποιητῇ Il. π'. 233. 23. ὁ omittendum cum b. k. m. ante Ὀδυσσεύς: v. Od. τ'. 177. πρὸς τὴν Π. b. k. 25. Λήμνιαι π. κακαί b. 28. παρά b. 29. Ἡρόδοτος VII, 95. Εὐριπίδης Or. 933. unde voculam δέ quae facile dilabi debuit auctore etiam M. in promptu fuit restituere. 31. Δαναοί M. 32. Ἡρόδοτος V, 26. 33. τήν om. M. Ὄμβρον b. 34. Πελασγικόν, ἤτοι Πελαργικόν, quod edebatur, non modo sententiae verborumque tenori refragabatur, verum etiam Comici loco Av. 831. P. 156. v. 6. φησὶ etsi revera fidem Strabonis V. p. 221. IX. p. 397. potest advocare, tamen, ne oratio nimium esset horrida, φασὶ emendavimus cum b. k. Πελασγῶν M. 5. ἀπαρξάντων M. Cant. Et. v. Strab. VIII. p. 369. 6. ἐῤῥήθη m. 7. ἑλκομένους b. 8. θετταλοκρατῆσαι M. m. ridiculo lapsu, qui provenit ab altera scriptura θαλαττοκρ. b. k. 350. v. 11. ἀγαθῶν b. 12. μεριμν. συνετόν m. ἢ τ. π. μεριμ. om. M. 13. φροντίζει M. ἀνδρείαν libri. 14. τῶν Λατίνων b. εἴρηται περιφρ. m. εἴληπται Cant. Et. 15. οἱ om. M. 17. Θύβρις m. quod sequebatur ὁ omiserunt M. b. m. 20. ῥέων om. b. 21. διάνδιχα M. 23. τῆς ante Βαβυλῶνος deleverunt M. b. k. m. 30. ὅτι καὶ ἐπί b. 32. καί om. b. Dicit v. 1052. 35. τούς ante Πελασγούς om. M. P. 157. v. 1. ὅτι τε b. 4. Ἀλβούλας Cluverius cum eoque Berkel. ad Steph. v. Ἄλβα: Ἄλβας M. var. l. R. Steph., ac disertius Cl. b. k. Τίβερις, γράφεται Ἄλβουλος, Ἄλβας ποτὲ κ. Vulgo Ἄλβουλος. Ἄλκουλος m. 5. Τιβερίνου Berkelius, sed adversante v. 7. ἀποθανόντος m. 6. Διονυσίου Cluverius, id est A. R. I, 71. cf. Heyn.

Exc. III. ad Aen. XII. p. 693. Reimarus tamen inter fragm. Dionis p. 1519. rettulit. *δ' ἐνταῦθα* M., utrumque om. b. 8. *ἐν μάχαις* var. l. R. Steph., eademque *κατενεχθείς* cum M. 9. *αὐτῷ* b. 10. *ἐφῆκε* M. *Θεοκρίτῳ* I, 118. 11. *φαίνεται* ante *Θύμβρις* collocat m. *Σικελτικός* M.

357. v. 13. *πεδίον* m. 15. *Κάμπου πόλεως* pertinet ad locum Stephani mutilatum v. *Κάμπος*. 16. *καὶ περιμ.* m. 17. *εἶναι πεδίον* b. *πεδίον* om. M., sed marg. ascriptum *φλεγραῖον παιδίον*: ac *παιδίον* m. 21. Legebatur *ἡ Σικελικὴ Φλεγραία,* sine ulla sententia. Sed cum M. b. k. m. *Κύμη* inseruerint, Cant. autem et Et. *καὶ ἡ Κύμη Σικελική,* absonum istud *Σικελική* expunxi. Quod ne quis frustra per Steph. v. *Κύμη* vindicet (v. ad Schol. 369.), cavebit Strabo V. p. 245. *τινὲς δὲ καὶ Φλέγραν διὰ τοῦτο τὴν Κυμαίαν νομίζουσι κληθῆναι.* *δι'* M. idem om. v. 22. *τά.* 23. *δέ* om. b. 24. *Καμπύη* m. *ὁ Γεωγράφος* Strab. V. p. 242. 26. *αὐτὴν ἱστορεῖσθαι* var. l. R. Steph. 27. *καί* om. m. sed voci *πολλά* praefigit b.

358. v. 29. *κατὰ τὸν Ὅμ.* M. v. Od. *μ'*. 52. 30. Cf. Steph. v. *Σειρήνουσσαι.* 34. *ἀλλαχοῦ* M. b. k. Et. *ἀλλαχῆ* ceteri, quod ex accurata ratione praestabat. In quo genere cum extent varia praecepta, tum in utramque partem multifariam peccatur; velut in Herod. VI, 105. *πολλαχῆ* e codd. deterioribus est repositum; rursus in Xenoph. Mem. IV, 4, 16. *πανταχοῦ ἐν τῇ Ἑλλάδι* tam consuetudini repugnat, ut illam vocem e sequenti versu putem esse invectam. Neque sunt admodum expolita, quae disseruerunt Valcken. ad Phoen. 272. et Hippol. 431. Hermann. ad Aiac. 1348. *ἐξεβράσθησαν*, *mari eiectae sunt*, illustrabat Bastius allatis Casaub. ad Strab. p. 84. sq. Alnel. Albert. ad Hesych. v. *ἐκβρασθείη* et Toupio ad Longin. p. 368. sq. (466. W.) Adde Pausan. III, 24, 3. P. 158. v. 1. *πόλει* om. b. 2. Opinionem de scopulo Sirenum Holstenius dudum explosit. *ἁγνόν* M. 5. *ἀποπνιγεῖσα* M. 6. *Γεωγράφος* Strabo V. p. 251. ex Eust. laudatione perpurgandus: quae enim putida loquacitate conscripta feruntur, *ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ὄντος τοῦ ποταμοῦ τούτου*, apparet hac emendatione indigere: *ἐ. τ. ὕδατος ποτίμου ὄντος* —. 7. *Σίλαριν ὀνομάζων λέγει* b. Ceterum contraria de fluminis virtute narrans Holstenius: „at ipse praesens, inquit, ut hac de re inquisivi, risu exceptus fui." Vi-

de Beckm. ad Aristot. Ausc. mir. 98. 9. *τὴν τούτου μορφήν* M. 10. *ὡς καὶ ὁ Γ.* b. V. Strabo VI. princ. 11. *Ποσειδωνειάς* M. 16. *τρίχας ἑαυτῆς ἔτεμεν ἀκοσμίαν ἑαυτῆς κατ.* m. 17. *τήν* om. m. 19. *εἰπεῖν* om. M. 21. *ἄστυ Ἀφροδ.* Dionys. v. 509. cf. Himerium ap. Phot. p. 372. b. 22. *ἀμάλαις* itidemque deinceps b. *ἔνσταχυ* m. *εὔσταχυν* M. 23. *ἀλλαχοῦ* ad Il. *σ'*. p. 1162. 24. *Πευκετῖνον* ac deinde cum m. 26. M., posteriore loco *Πευκετῖον* b., ubi edebatur *Πευκεντῖον*. 25. *Πευκεντίους* m. 27. *πλεωνασμῷ* b.

362. v. 29. *οἱ Βρέττιοι* M. quod non displicet; sed mendum est *Λευκαῖοι* var. l. R. Steph. 30. *τῶν* om. M. *ἕως περί* M. P. 159. v. 1. *Ἡρακλέος* dederunt M. b. *Γεωγράφος* VI. p. 255. cf. Lex. Rhetor. p. 223. 4. *ἐλευθεριάσαντες* cum Strabone M. b. k. m. Et. *ἐλευθεριώσαντες* edd. voc. nihili.

364. v. 7. *Ἀπενίου τοῦτο Ζεφ.* M. *φησὶ* om. M. *φασὶ* b. 9. *καί* post *ἀφ' οὗ* omiserunt M. b. k. m. 10. *παρ' αὐτό* b. 11. *ἀντιδιαστολήν* M. m. 14. *Γεωγράφος* Strabo VI. p. 259. 17. *χρήσεσθαι* b. 18. *ἡ* ante *διαβολή* deleverunt M. b. k. m. *κεῖται* om. M. 21. *πρὸς Λοκροῖς τοῖς παρὰ Κρισσαίῳ* b. *τῷ* om. M. *τῷ κατὰ τὴν Εὔβοιαν* qui reiicienda censuerunt, utpote ab imperito sciolo profecta, Holstenius Palmeriusque Graec. antiq. p. 536., severius statuerunt: nam *κατά* quis dubitet quin de eo mari percipiatur, quod alterius e regione sit oppositum? 22. *ἀπόντων* m. *ἁπάντων* b. 27. *μιγέντες* Et. 30. *Ῥιγήνην* M. 33. *τούτου* post *συμπτώματος* omiserunt M. b. k. m. *λέγεται* Strab. VI. p. 260. *θατέρου* b. P. 160. v. 2. *τοὺς ὑμένας* om. b. 3. *ἐκφυῶς* b. 4. *ἀδριάς* M. 8. *ταῖς χορδαῖς* var. l. R. Steph. Hoc dicit: *vocibus suis nervum sufficiens.* Eum in sensum Arist. Polit. V, 7. p. 176. coniunxit *ὑπολαμβάνειν καὶ ὑποκρίνεσθαι*. *ἀποκρινάμενος* M. 12. *Ἡρόδοτος* IV, 3. Alterum de Argivis indidem petitum e VI, 83. 14. *χειρωθέν* edd. H. Steph. Huds. et ut videtur Cant.

368. v. 18. V. Steph. v. *Μεταπόντιον*. 22. *ἀναθῆναι* M. V. Strab. VI. p. 264.

369. v. 24. *Ποντίους* b. 30. *ἱστορεῖται*: Strab. VI. p. 262. unde haec magnam partem derivata. *οἱ τῶν Ἑλλήνων* M. var. l. R. Steph. 32. *φησὶν* M. 34. *ῥωμαλαιότητα* b. Nostra vox extra dubitationem posita: v. Eust. ad Il. *β'*. p. 264. *ὁ ῥωμαλαιώτατος καὶ*

ἐπιφ. ἀθλ. b. P. 161. v. 1. ἐπιθηνήσατο M. 2. βουθοίναν an Doricae dialecto debeatur, haud prompte dixerim; habet tamen Gregor. Naz. Stel. I. p. 42. cf. Iacobs. ad Anthol. Gr. T. IX. p. 356. 3. εὐκλεῆ sine varietate. V. Eust. ad Od. δ'. p. 1516. τὰ περὶ θάν. δέ M. 5. σφηκτῷ M. Risit hanc affectatam orationis concinnitatem Hemsterh. ad Schol. in Luciani Contempl. 8. p. 500. cf. ad 409, 32. 6. κατήλλαξε m. Μύσκελον b. σμύκελον M. V. Strab. p. 263. 8. Συῤῥακούσας m. 9. αἱρεῖσθαι m. ὑγείαν bis M. m. b. sed ut ὑγίειαν retinendum censui, ita v. 13. ταμιείῳ reposui, quamquam M. nihil nisi ταμίῳ dedisse videtur. Vitium istud pervagatissimum fuisse Herodiani Herm. XVI. ostendit censura. V. Hemsterh. in Misc. Obss. T. VI. p. 339. et Pors. ad Or. 229. et in voc. ταμεῖον Duker. ad Thucyd. I, 96. 11. Συῤῥακ. bis b. m. 15. Γεωγράφος p. 269. 17. Ὅμηρος Od. ρ'. 300. ubi hanc annotationem Eust. memoravit. κρότωνα tetigit Agatharchides de rubro mari p. 43. 19. καί om. M. εἴπῃ b. k. 20. τὸν Κρότωνα M. 23. ὅτε m. V. Herod. VIII, 47. 24 μίαν νῆα M. 26. Vulgo Φάϋλος. Φαῦλος M. Cf. Tzsch. ad Strab. T. III. p. 510. εἶναι Ἀχαιοί M. λέγονται δέ ποτε var. l. R. Steph., male: v. Eratosth. p. 118. 27. Δημοκίδην vulgo: v. intpp. Herod. III, 129. 28. Κροτωνιάτην om. M.

373. v. 32. ἀρχαιῶν recte vidit Thwait. e Strab. V. p. 263. emendandum fuisse Ἀχαιῶν, quae commutatio cum satis est pervagata, tum Schaeferus eam memoravit ad Soph. Trach. p. 337. P. 162. v. 1. τὴν εὐδαιμονίαν ὥς φασιν M. 4. καὶ συνοικισθείσης om. M. συνοικηθείσης var. l. R. Steph. 8. μέν om. M. πτυρτικούς M. k. m. Cant. cum Strab. Ceteri πταρτικούς. 10. ποιεῖ καὶ λευκοτριχεῖν om. m. 11. Ἀριστοτέλης hist. anim. III, 12.

374. v. 12. ὅτι om. M. 14. καί inseruerunt Cl. k. m. H. Stephanus desiderabat ἐπεὶ γάρ, vel καὶ γέγονεν. 15. Post εὐρυθμίαν M. inculcavit ἤσκησαν. Haec Plinius, Athenaeus, Aelianus N. A. VI, 10. XVI, 23. καὶ ἔδειξαν m. Cant. 17. πανωλεθρίας k. m. praestiterunt loco πανολ. v. Lob. Phryn. p. 705. 19. Scribebatur Ἀρτίβιος: cf. Herod. V, 111. 20. πρός om. b. 21. ὁ ante Ἡρόδοτος habet M. 23. Vulgo παιγνήμονας. 25. καὶ τοῖς om. M. 27. καί ante ὅσα om. M. m. ac potest recte praetermitti, quod Hemsterhusium

fugit in Luc. Timon. 55. *ἐκμένειν* M. *ἐκβαίνειν* b. 28. Quae inter utrumque *ὄρχησιν* interiacent cum posteriore om. b. k. 32. *ἡ Σύβαρις* M. *γενομένης* m. *πάρεργον* eleganter dictum tractavit Dorvill. ad Charit. p. 554. cuius observatis quaedam adiecit Wyttenb. Bibl. Crit. III, 2. p. 16. P. 163. v. 1. *κατ'* M. 2. *γεράεσσιν* (sic m.) *ἐπεμάνησαν. μανίαν* b. Pro vulgato *γεράεσιν* M. *γεράασιν.* 4. *λέγεται ἐπί* b. 5. *ἐρωμανία* b. 7. *γέρας* m. Cant. Et. 8. *ἔφη* (cum M.) *τὰ ἐν τῷ ναῷ* b. k. Vulgo *εἶπεν τὰ ἐν ναῷ.* 9. *ἄλλοι*: Steph. v. *Σύβαρις.* 12. *εἰς* M. *ἐπέμενε* b. k. m. ceteri *ἐπέμεινε.* 13. *φησὶ* b. 16. *ἐλέγετο* b. 17. *ἀβαρίτας* b. *σεβήσονται* M. 19. *συνῴκησαν* M. 20. *εἰς τόν* b. 22. *ὁ Κωμικὸς* Nub. 331. 23. *καί* post *δέ* om. b. k. m. In *Σμινδυρίδης* affert var. l. R. Steph. *Σμινδαρίδης* vel *Σμινδυριάδης* vel *Σκλινδιρίδης.*

375. v. 26. *Σαυμίτας* b. k. m. 27. *καί* post *ὡς* omiserunt b. k. *Διοδώρου* XIX, 72. al.

376. v. 29. *παρεμφαίνει εἶναι* m. 30. *Μαρσικός* an *Ῥωμαϊκὸς* spurium videtur, neque cum eo verborum structura coire potest. 31. *ἐχιδνολογεῖν*, novicia vox, vereor ut satis arti Marsicae convenerit, quam N. Heinsius docte tractavit ad Ovid. Art. Am. II, 102. 32. *ὁ εἰπών* nondum mihi exploratus. P. 164. v. 1. *Ἰκκός*, quem ceteri *Ἴκκος* vocaverunt (v. Heindorf. ad Protag. 20.), neque medicis annumeratur, neque, si Platonis aliorumque narrationes ex vero aestimentur, probabili quidem ratione proverbio dederit materiem: sed rectius ista in Herodicum cadere puto, quem idem disseruit Heind. ad Phaedr. p. 190. Eadem tamen Eust. ad Il. *έ.* p. 610. 3. *Ῥύνθων* b. k. Haec cum maiore annotationis parte praebuit Steph. v. *Τάρας*: qui quod habet *Ἴκκος ὁ Ταραντῖνος ἰατρός*, id suspicionem potest excitare, de Icco sua Eustathium in Stephano lectitasse integriore. Cf. Pausan. VI, 10, 2. 8. *εἰς ἄρας* m. 9. *ἡ* om. M. *ταραντίζειν* Et. 10. *μάχην* m. *ἐπτασίαν* M. 12. *Λακεδαιμονίαν* b. 13. *ἐπολίσαντο καρτερός* b. 14. *κρατερῶς* k. Sequentia in perpetuam rerum seriem sunt congesta e Strab. V. p. 278. sq. 15. *τοῖς ὑπομεσηνίοις* M. 16. Vulgo *ὡρκομότησαν.* 17. *ὑποστρέψαι . . . κατακράτος* M. *δουλώσονται* b. Formulam iurisiurandi quam Strabo prodidit, subabsurdam illam quidem, sed legitimam tamen, mireris Lobeckio Phryn. p. 751. singularem esse visam, cui Sophoclis

ıaxime consuetudinem in ipsa particula *πρίν* obiicere cet, ut Aiac. 106—110. Trach. 1132. Philoct. 1329. qq. Adde similem sensus conformationem apud Cic. d Att. IX, 18. 18. *μή* om. M. 19. *Εἵλωταις* m. 20. *πολλοῦ καιροῦ* M. b. k. *τῷ πολέμῳ πολλοῦ* m. eteri *καιροῦ πολλοῦ*. 22. *ἔσται λειπανδρίσαι* M. 24. *ὑρωστοτάτους* pro vulgato *εὐρώστους* b. k. m. Cant. t., etsi *εὐρωστάτους* excusum, itemque Strabo; idem *αἱ νεωτάτους* tuetur, quae neglexit m. 26. *ἤως* denuo ı. 28. *συγγίνεσθαι* M. b. k. Vulgo *συγγενέσθαι* cum trabone. 31. *κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου* mal-ım post *ἔδει* reiecta. 32. *ἐννέα καὶ δέκα* M. m. 33. *Ἰεσήνης* M. Scriptionem in Thucydidis praesertim ISS. atque Isocratis obviam Göttling. ad Arist. Polit. . 331. iniuria suadebat; grammaticorum argutias prae-et Steph. v. *οἱ ἐκ τοῦ πολέμου*, quod elegantia nativa v. Thuc. II, 34. 35.) satis sese commendat, praela-ım ex M. m. Cant. Et. var. l. R. Steph., in quibus l. Steph. articulum male fuit eiecturus. Vulg. *οἱ ἐν ῷ πολέμῳ*. 35. *Φάλανθος* Cl., et correxit etiam Sca-ger librorum lectionem *Φίλανθος*. Quod praefigeba-ır *καί* sustulerunt b. k. m. P. 165. v. 1. *σταθείς* ant. Et. *ᾤκησε* m. 2. *Παρθένιοι* Cl. var. l. R. Steph., ıod Holstenius auctoritate confirmat Heraclidis de Po-tiis Hesychiique: sed similitudinem vulgato praestat ım Laconica vox *σεισματίαι*, tum Arcadicum *ποικιλίαι*. *Ιαρθενοίαι* b., quo vitiosius portentum Strabo p. 280. erpessus est *Παρθενείας*. 5. *φέροντες . . . πεμφθῆ-αι* M. 7. *ἀνεχόμενοι* M. 9. *ἄν* cum Strabone subie-erunt M. m. k. *λογιζόμενοι* b. 13. *ἄλλας* hinc Stra-oni p. 280. reddendum cum codd. quibusdam. *συνέ-αινε γίνεσθαι* M. 14. *σοφισαμένοις — φησὶν* om. b. 15. *καί* om. m. *ἀργῷ* M. 16. *καί* ante *τό* adiece-unt b. k. m. De tarantinidio egerunt intpp. Alciphr. , 36. 19. *ὡς καὶ τὰ πλοῖα* om. M. Sed vere idem *περνεωλκεῖσθαι* cum b. k. m. et Strab. p. 278. pro ıani vocabulo *ὑπερνεολκοῦσθαι*.

378. v. 22. *Καλαβρή* b. 26. *Βενετίαν* M. eandem-ue scripturam retinuit vv. 32. 166, 9. in reliquis ado-tans *Ἐνετοί* ac similia, etiam p. 166 extr. loco *Οὐε-ετούς* cum b. Contra *ὑενετίαν* et *ὑενετικῶν* e Cl. af-ertur. 27. *Ἀκυλεήσιος*, ambiguum commentum, e teph. v. *Ἀκυληΐα* derivatum. 28. *ἡ* ante *λεγομένη* leleverunt b. k. m. 30. *ἀκίλας* Cl. Cf. Strabo V. p.

214. *πλησιάζουσα δέ* M. 33. *ρν' μίλια* cum a ve recedat, Holstenius tentabat *ργ'*, Cluverius *ζ'*, Casaub nus *ρν' στάδια*, remediis nimium incertis. 34. *τὸν πε* b. 35. *Ἰλλυρικοῖς* M. P. 166. v. 2. Hanc observati nem an Dionysii usum in voce *Ὕριον* tangit Eust. Il. *β'*. p. 260. extr. 3. *ἡ* ante *Ὑρία* dederunt M. k. m. *Ἡρόδοτον* VII, 170. 5. *ἀνύσαντες* M. 6. *κ* ante *ὅτι* omiserunt M. m. *τὸν Γεωγράφον* V. p. 28 Indidem, collato etiam Herodoto, vulgatum potuerat *Μ σάπυγοι* refingi, quod *Μεσάπνοι* scribunt M. m. var. R. Steph. Idem tamen *Μεσάπιοι* memoravit, He Steph. collaudatum, auctoribus Cl. R. b. *Μεσσάπι* Cant. Et. *ὑπό* M. Fluxerunt haec a Strab. p. 27

10. *εἴ τι χρή* m. 11. *φαμὲν* M. b. celeri *φασὶν*. 1 *τῇ* displicet, atque omisit m., nisi forte Eust. quaeda neglexit. Is quidem minus diserte v. 21. *ἔν τινι π λέμῳ*. 14. *ἐπιχώρῳ* M. 15. *εἰς* m. *ἐς τοῦτο ἔτι* f mula, quam ex eodem Arriano, ubi male *εἰς τοῦτο* editur, Eust. ad 558. servavit (adde eiusdem Peripl. Eux. p. 11. 18. Indic. 8, 9.) scriptorum usu minus detur esse trita. Sed *ἐς τοῦτο* sic intellexerim ap Pausan. I, 33. extr. 20. *Ἀσιανῶν ἀνδρῶν* b. 21. *ἐ ῥήθη* m. 22. *ἐς* praeter R. Steph. nisi ex b. non en tatum. 23. *τοῦ γένους* om. M. idem *ἔχειν* pro *ἕλκε* ac *σπέρματος ἔχειν ῥίζαν* Pind. Ol. II, 83. *γένος ἕλκ* dixerunt Io. Lydus de magistr. Rom. I, 22. et Marce linus Vita Thuc. p. X. Bip. praeter Strab. XI. p. 51

27. *Ἐνετίαν* var. l. R. Steph. 29. *ὁ Ποιητής* Il. 852. mirum post *ὅθεν* M. intrusisse *καί*, quo acce *γένος ἡμιόνων* ex m. 31. *πολλοί* ap. Strab. IV. 195. V. p. 212. unde statim *καί* post *ὁμωνύμων* sust limus, quod praeter orationis difficultatem damnabat

33. *μόνων* m. P. 167. v. 5. *σωθῆναι* b. k. Vulgo *διασωθῆναι*, adversante Strabone. 8. *εἶχεν* *Ἐνετικὴ πωλεία* M. 10. *φασὶ*: Strabo p. 212. 1 *θαλάσσης* Et. 17. *Καλαυρία* b. cf. ad 310. 18. *κ* om. k., transposuit post *ὅτι* m.

382. v. 22. *τὸ Γέστρον* b. 24. *ἅλμης* om. M. 2 *τῶν ἐθνικῶν* Steph. v. *Τέγεστρα*.

384. v. 27. *Λιβυρναί* M. 31. *ὁ* om. m. *ἡ* an *Ἀδριάς* omiserunt M. b. k., dicit enim v. 102. 3 *τῶν Ὑλλείων ἤγουν Ὑλλ.* m. *ἤγουν* etiam M. b. k. pr eo quod vulgabatur *ἤτοι*. 34. *φησὶν* b. m. 35. *ἱστό ρηται* M. m. Reliqua usque ad *παμμεγέθεις* ex Stepl

'Υλλεῖς sunt transcripta. P. 168. v. 1. Ἡρακλέος nus b. Ἀπολλώνιος IV, 538. sqq. 2. Ὕλη b. δέ m. b. 3. μετὰ τοὺς Ὕλλους metricae iambicorum legi pugnat, cum rectum Steph. servaverit: ὑπὲρ δὲ τοὺς ζ. 5. Ὑλλίς . . Πελοπόννησος (simplici ν̄ M.) non iagis turbata sunt quam Stephaniana, καὶ τὸ θηλυκὸν λλις. πρόκειται χεῤῥόννησος ἡλίκη μάλιστα Πελοπονήσου: quae Scymni adiumento refingenda esse 'Υλλική, η μ. Πελοποννήσῳ partim alii, partim Heyn. ad Apolid. p. 434. statuerunt; Nostro tamen adhibito fortasse ζ. μέγεθος μάλιστα Πελοπονήσου coniici praestiterit. pud Eust. vero 'Υλλίς locum invasit non suum, quod l illam de feminina formatione regulam pertinuit; sed roxima cum nequeant nisi violentiore medicina restiui, malim et 'Υλλίς et ἡλίκη ad torporem Eustathii, uem corrupta lectio deceperit, reiicere. 6. παμμ. ζουσα οἰκουμένας m. 7. Ὕλλη b. 'Υλλίον k. 'Υλλήων M. 9. ἰστέον δέ M. εἰς ἃς b. 10. εἶχον τὴν λίσιν M. b. k. vulgo τὴν κλίσιν εἶχον. 11. εω Ἀττιῶς b. 12. ειος κατὰ παράλειψιν M. παράληξιν b. imilem quandam observationem, sed ad Aeolicam diaectum accommodate protulit Schol. Nicandri Ther. 764. t accuratiora Choeroboscus in Bekk. Anecd. p. 1194. 19. Λιβυρνοῦ ex Steph. v. Λιβυρνοί. τὰ λεγόμενα κάφη Λιβυρνικά M. 21. μικραί cum Thwait. correxi ulgatum μακραί. Corrigendus etiam Io. Lyd. de magg. Rom. III, 43. ναυσὶ μακραῖς, ἃς καλοῦσι Λιβύρνας. In glossario quidem Stephani nihil extat praeter Λίβυρνον ἶδος πλοίου.

389. v. 27. τοῦ πόντου M. Cant. Et. var. l. R. Steph. δυςράχιον auctoritate nititur Alexandri ap. Steph. v. Δυῤῥάχιον: alterum δυςέξοχος lexica nesciunt; cf. Etym. M. 28. τρέψαν . . . Δυῤῥάχιον om. M. 29. λαλεῖται b. k. m. id est pronunciatur; ceteri καλεῖται. καὶ ἡ Τυρσ. M. Τυῤῥηνός om. b. 30. καὶ Ταρσός M. 34. Post ἀπό τινος excidisse suspicor Ἰονίου, de quo iteranda Eust. notatio ad 92. ab ipso excitata. P. 169. v. 1. προσεῤῥήθη m. 2. τρίτον om. m. τὶ om. M. 3. Ἀκυήλιος m. 4. Καυκάσου ὄρη Κεραύνια denuo memorat in 689. cf. Melam I, 19, 13. 6. Ἰλλυριοῦ supra ad 95. exhibuerat.

391. v. 9. 'Αρμ. τάφον M. 12. καί post ἐπεί, hoc quidem loco iners, om. b. m., quod cum δέ commutavit M.: ex quo coniici licet ἐπειδή. 13. εἶλε m. 16.

μετέπεσαν M. cf ad 323. 19. *ὄφεως* b. *ὡς ἔπος εἰπεῖν εἰς ὄφεις* m. 25. *καί* om. M. 26. *κυλινδουμένους* b. 28. *Πλακτάς* M. 30. *ῥίζονται* b. 31. *ἔστι δὲ ἐρωνικόν* M. *τοῦ πρώτου* b. m. 33. *πέφρασται . . . τοιαῦτα* om. k. *καὶ ὅσα τοιαῦτα* om. b. contra *καὶ τὸ πέφρασται* m. 35. *τοῦ Κάδμου* M. cf. Lobeck. ad Aiac. 358. P. 170. v. 2. *Δαρδάνου ἀδελφήν*: huius fabulae rarioris semina quaedam aliunde accepit Steph. v. *Δάρδανος*, coll. Schol. Apollon. I, 916. et Schol. Eur. Phoen. 7. 4. *πλανηθείς* var. l. R. Steph. 5. *τοῖ* om. M. 6. *ἁρπάσας δέ* m. celeri *καὶ ἁρπάσας*. 8. *ἐγένετο κρατερός* (sic Et.) vel *ἐγ. ἀρχηγός* var. l. R. Steph., unde Huds. id fortasse annotavit: et *ἀρχηγός* quoniam b. quoque dedit, minime illud vulgare, praetuli vulgato *καρτερός*, quamquam ne hoc quidem sophisticum sermonis colorem quem Arrianus captabat dedeceret: v. Archiloch. fragm. 89.

398. v. 11. *περί* om. Cl. probante Holstenio, cui non accesserim, si quidem *ὑπό* recte habet. *Ὠρυκίαι* b. 13. *πόλις, ἤπειρος, ὡς* sic b. 14. *προγέγραπται* ad 321. *Ἡρόδοτον* IX, 93. 15. *καί* post *ἤ* additum deleverunt b. k. m., sed *ἤ* om. M. Illud etiam de suis MSS. perhibuit Huds., sed unum Cl. nominavit Holstenius. 17. *δῆλ̃* M. id est *δῆλον*, quod Bastius ad Greg. Cor. p. 3. non erat perlaturus; sed tantus obstat exemplorum (praeeunte Aristot. Polit. V, 9. pr.) in grammaticis scriptis cumulus, ut ea non ausim ad palaeographicos lapsus amandare: v. inprimis Apollon. de Synt. p. 280. de Coniunct. p. 495, 22. neque in Schol. Pind. N. I, 49. *δή* reponi placet.

400. v. 19. *ἔλαχεν ἄνεμον* b. 20. *ἡ* ante *Αἰγαίῃ* concinnitatis causa revocavi. 23. Cf. Etym. M. p. 408, 50.

401. v. 26. *ἑκάτερα* M. *ἑκατέρου* b. 28. *ἑκάστῃ εἶπεν* M. quae transponebantur; porro *οὐ δὲ ἕκαστο εἶπεν* b. Et *οὐδέ* codd. in Eurip. Or. 35. quoque dederunt, cum *ὁ δὲ* quod in tali structura grammaticis impense placuit ne Attica quidem consuetudo repudiarit; cuius rei neglectus in Soph. Antig. 613. ubi *ὁ δ' οὐδὲν ἕρπει* scribendum fuit mira excitavit tormenta. *ἕκαστο ε.* k. 30. *τῷ* om. M. *Ἑρμογένει* nescio quo loco.

403. v. 31. *κυρίως* om. M. 33. *παρά* praestiterunt M. b. Cant. Et. loco vulgati *περί*, quod sensui parum satisfacit; hoc enim vult: *absque esset isthmo*. 35. *ταυτό* m. P. 171. v. 1. *τό* M. 2. *ἐνταῦθα κάλλιόν*

ἐστιν M. Pro eo quod est ἐστὶν exspectabam ἦν. 3. παρό ad comparationem referri Schol. Aesch. Perss. 686. ostendit. 5. Πελοπόννησος Et. 7. τῷ Οἰνομάῳ b. 8. Ἑκατόννησος ἐκ τοῦ Ἑκάτου M. Cf. Strabo XIII. p. 618. 9. ἤτοι b. k. vulgo ἤγουν. τοῦ Ἀπόλλωνος b. 10. Perperam Πελοπεία b. παρ' b. Εὐριπίδῃ Hipp. 374. al. 11. Διονύσιος v. 414. 17. τὰ πλατάνου M. 19. μίσχον Cl. b. Cant. Et. σμίχον M. deinde μίσχῳ Cl. b. k. m. Britt. σμίχῳ M. Quae vulgatis μόσχον et μόσχῳ ut usu magis recepta H. Steph. anteposuit cum Holst. 20. κατά om. b., τόν M. 21. τεσσαράκοντα σταδίοις M. alterum lexicis immittendum. 27. κάμπτας b. 28. Πίνδαρος Ol. III, 49. 29. πολύγναπτον M. μυχόν om. b. 30. τῆς om. b. Ἀκρόπολιν Ἑλλάδος Peloponnesum dixit Strabo VIII. p. 334. 31. ἐπιβάσεως M. 33. ὀπηδεῖ M. 34. ἴχνος ποιῆσαι b. k. m. Locutio quidem ignorabilis, at praeferenda vulgatis ἴχνος ἐρεῖσαι, in quibus ἐρεῖσαι om. M. Sed cf. Abresch. ad Aesch. I. p. 606. λέγεται: Strab. VIII. p. 335. 35. κατά τε πλάτος M. τετρακοσίων Straboni reddendum cum Mosq., neque καί post χιλίων iure Casaubonus inseruit. P. 172. v. 3. πεντάκις om. b.

409. v. 6. Μεσηνίου M. 11. Γεωγράφος VIII. p. 343. 12. Ἀδέα M. κώμη τῆς Πελοποννήσου b. var. l. R. Steph. sed Strabonis verba, κώμη τῆς Μεγαλοπολίτιδος, nostra tuentur. 14. 16. Quae utrumque γῆν interiacent cum posteriore praetervidit b. 16. Πισᾶτιν m. cum Cluverio: vulgo Πισάτην, adversante vel Strabone. 18. τὸ ὄνομα om. M. Idem αὕτη. 19. πείστρα M. 20. ἡ om. M. Πινδάρῳ Isthm. VI. extr. cf. Etym. M. v. Πίσα et in parte huius praecepti Strabo p. 356. adde Siebel. ad Pausan. V, 10, 2. 23. φησὶ itemque v. 27. b. k., quod referri queat ad Strabonem, huius narrationis testem, p. 346. extr. sq. 24. ὅςπερ m. 25. τοῦ ἀλφειοὺς M. 27. καὶ εἰς λειχ. M. 31. φησὶν M. cf. Strab. VI. p. 270. cui partim codd. ope haec restituatur lectio, ἐκδιδόναι ἐνθένδε πάλιν εἰς τὴν θάλατταν. 32. ἐραστής Eust. enunciavit ut affectatae orationis amantior. ἅλμης M. 33. φυλάσσων τὸ ὕδωρ var. l. R. Steph. Γεωγράφος VIII. p. 344. 34. ἐκτετμῆσθαι M. 35. Singularis est Eust. narratio de Nicaeensibus. P. 173. v. 3. δέ om. M. Τριφ. δὲ λέγεται καὶ Τριφυλὶς ἡ κ. Ἡ. M. λέγεται γῇ m. 4. οἰκεῖσθαι b. k. ceteri οἰκισθῆναι. Plenius haec tradun-

tur Strab. p. 337. 5. καὶ πίλνδες b. 6. Μεσήνη M. itemque infra; omnes 9. Μεσήνην. 7. Ζεύγκλη M. 8. τὸ ὄνομα libri. Ἡρόδοτος VI, 23. coll. VII, 164. 11. Μεσήνιος M. διφορεῖται M. ceteri διαφορεῖται. 13. συναθροίζεσθαι ἐν . . . Ὀλ. M. equidem συναθροίζω recepi cum b. k. m. pro eo quod supra obtinuit ἀθροίζω. V. Lex. de Spiritt. p. 223. 14. ψιλοῦται m. 17. Ἡρόδοτος IV, 30.

414. v. 19. παρὰ μέσην M. 20. Ἐρυμάνθιον M. 22. ὁ ante Ἡρακλῆς omiserunt b. k. 25. οὐ ξ. b. ὅτι οὐ μόνος οὗτός ἐστι ποταμὸς Μέλας M. ordine aliquanto aptiore, modo ascisceretur μόνον ex b. Et. 27. ὁ om. m., ὀνομάζεται b. 28. Ἀσιανός, in Pamphylia, Strab. XIV. p. 667. Pausan. VIII, 28, 2. 29. Ἡρόδοτος VII, 198. 30. ὁ ante Διονύσιος omiserunt libri. Διονύσιον — οἱ νεωτέρους b. 31. Γεωγράφον p. 371. 32. καί ante Ἄπεως exclusit M. 33. Ζάμολξις Ζαμόλξεως om. k. 35. ᾤκισε b. m. τήν ante Ἀρκαδίαν om. MSS. P. 174. v. 2. αὐτῶν M. ὁ ante Ἄπις om. b. 3. Αἰσχύλος Suppl. 265. ubi lectio Eustathiana, nostro quoque Schol. agnita, est reducenda, neque opus Valckenarii ad Actt. App. p 331. commento ἐξ ἔρας. 4. πέτρας k. πέρας Ἀρκαδίας Et. 5. καί om. m. Ῥιανός dederunt Cl. b. k. Cant. praeter Steph. v. Ἀπία loco vulgati Ἀῤῥιανός, de quo v. ad 64. Eadem depravatio Choerobosco inhaerere videtur in Bekk. Anecd. p. 1182. Fragm. neglexit Gaisf. 7. ἐφάτιζε var. l. R. Steph. cf. fr. II. Ἀπιδανῆες M. Ἀπιδονῆας Steph. Byz. 10. τότε τὴν ἀρχὴν M. Καλλίμαχος h. Iov. 20. 11. ἄνδρος R. M. 12. Ἀζηνής M. alii Ἀζηνία, ut Stephanus et Schol. Eur. Or. 1642. coll. Schol. Apollon. II, 53. In doctis his regionum significationibus ut Alexandrini poetae sibi multum sumpserunt, plus etiam inclinatum aevum, velut totus in isto ις Nonnus fuit (cf. ad Dionys. 563.), ita litteris pedestribus nequit eadem venia concedi. Igitur Arrian Exp. III, 19, 15. Ὑρκανίαν reponendum pro Ὑρκανίδα, nec Σκυθίδα IV, 15. verum duco. 14. λεγόμενοι οὕτως M. λεγόμενοι b. k. λεγόμενον Cant. Et. Ἰστέον δὲ — haec usque ad Ἀζανία Stephano debentur v. Ἀρκάς. 16. καί ante Πελασγία om. b. 17. Παῤῥασίδα M. 19. Λυκόφρων v. 482.

416. v. 21. τροπικά m. μάλαι M. 22. Θράσκις b. 24. αὐτὸν ἀρχ. M. 26. Daphnae fabulam proposuit

Tzetzes exeg. Il. p. 75. sed *πρώτην* ignorans. Quare non dubitandum quin *πρώην* sit reponendum.

419. v. 29. Memorabilis locus tum de civitatibus Laconicae centum, tum de Hecatombaeis Spartanorum. Steph. *Ἀνθάνα, πόλις Λακωνική, μία τῶν ἑκατόν*: itemque vv. *Αὐλών. Ἐπίδαυρος. Κροκέαι. Τῆνος.* Tetigit, non sine coniecturarum periculis, Müller. Dor. II. p. 23. 32. *ἑκατῶν* m. cui *καί* adiecit M. 34. *χώρᾳ* om. m. 35. Corrige *ἀνδρίαν*. *τῶν* om. b. itemque ante *Ἑλλήνων* cum M. k. m. P. 175. v. 1. *τόν* om. M. *Ἡρόδοτον* III, 131. 3. *τό τε* ferri non potest nisi in recensu ceterorum Argorum; neque sufficit *τὸ δὲ τὲ κατὰ — κ. τήν* ante *Πελοπόννησον* libri praetermiserunt. 4. *Σοφοκλῆς* Oed. C. 1301, 3. *Ἄργοι* b. item v. 11. 5. *ἐκλήθη — ἐλέγετο* nituntur Stephano v. *Ἄργος*. 6. *Φορ. τινὸς* M. 7. *ναὶ μήν* M. b. vulgo *καὶ μήν*. cf. ad Ep. p. 72. *Ἴασον* vulgatum correxit Berkelius. 8. *δίψιον* mire Schol. Aesch. S. Th. 308. usurpavit. 10. *Ἀμφιλοχικὴ δὲ ἄλλη* var. l. R. Steph. *ἄλλοι* M. 11. *τρόπους* m. *οἱ παλαιοί* om. b. 12. *πεδίον* om. b. 13. *Γεωγράφος* VIII. p. 372. Eruditam vocem Callimacho fr. XLV. opinor esse restituendam. 16. *Γεωγρ.* p. 369. Sed sequentia cum sententiam Strabonis, non ipsam orationem contineant, patet *ὅτι* post *φησὶν* inserendum fuisse; et *οὕτω* ante *φησὶν* collocavit b. 28. *Ποιητῇ* Od. γ'. 251. 23. *ἱππικόν* var. l. R. Steph. *τὸ δὲ τοῦ ἔθνους Ἄργους* b. 25. *ἐλέγ. δὲ καὶ ἰδίως Ἄργος οὕτως Ἀργολικόν* m. *καὶ τὸ Ἄργος* b.

420. v. 28. *περιβρομέουσα* m. 29. *Κορίνθιος* M. 30. *καί* post *ὅτι* om. M. 32. *ταύτης εἰσὶν ὁμώνυμοι* m. *τὴν Ὀδύσσειαν* ά. 259. p. 1415. 33. *Σαρ. δὲ τόπος κόλπος* b., quo uti possit, si qui Stephani lectionem *τόπου Τροιζῆνος* vindicare cupiat; quamquam quae Eust. subiungit non sinunt dubitare, quin Stephanus sit emendandus. 34. *ἐμβάλλοντος* M. b. ceteri *ἐκβάλλοντος*. cf. Tzsch. ad Strab. XI. p. 372. 35. *διώκων* M. P. 176. v. 1. *ἔπεσε* b. 2. *ἐναποπλεύσας* Cant. 3. *ἔδωκε* b. idemque *δέ* omisit. 4. *συνελθών* m. 4. *παρά* Cant. Et. 9. Nescio unde haec de Nisi caede provenerint; nisi quid excidit. 10. *τὸ πατέρα κτανοῦσα* var. l. R. Steph. 11. *προδήσας* b. 12. *τῷ* ante *πηδαλίῳ* omiserunt M. b. m. k. *προδότιν* M. b. k. *προδότην* m. Vulgo *πατροδότιν*. 14. *Παρθένιος*: v. Heyn. ad Virg.

Cir. p. 95. 17. *Σκύλαιον* m. cf. Strabo p. 373. *ὁ τόπος* M.

423. v. 20. *περὶ αὐγάς* m. 22. *λόγου ἄξιος* M. 23. *περικαλούμενος* m. 25. In *Ἀττικοῦ . . . βασιλικοῦ* negligentior Eust. articulum compendifecit, etsi cum multis citerioris aevi scriptoribus. 30. *τήν* ante *Περσεφόνην* omiserunt M. b. m. k. 31. *ὁ* om. M. 34. *Ἑρμείας* ad Plat. Phaedr. p. 74. P. 177. v. 3. *Ἀκτική*, id quod insequens explicatio flagitat, restitui loco *Ἀττική*: v. Strab. IX. p. 391. Haec quoque Steph. v. *Ἀκτή* praeceperat; cf. Anecd. Bekk. p. 370. *καὶ Ἀτθὶς λέγ.* M. 5. *Ἀκτέωνος* ut videtur M. V. Elmsl. ad E. Bacch. 337. De nomine cf. Siebel. ad Paus. I, 2, 5. 6. *Λυκόφρονι* v. 504. 8. *φησὶν* M. *τήν* om. b. m. 10. *δέ* om. b. 11. *καὶ Ἀκτική* post v. 3. non amplius posse stare apparet; transposuit ante *καὶ Ἀκτή* b. Quare seclusi. 12. *Ἀθήνα* vulgatum potuit vel ad Strabonis auctoritatem IX. p. 397. emendari; nam quod ipse Eust. ad Il. *ά*. p. 119. de singulari nominis usu observavit, pertinet illud ad *Ἀθήνη*. *Ἀθῆναι* pro *Ἀτθίς* dictum vide Eur. Phoen. 1699. Heracl. 839. 14. In his *Μόψου . . . Τειρεσίου* Eust. sibi imponi passus est depravata Strabonis scriptura IX. extr. Oportuit enim: *ἀπὸ Μοψόπου ἄλλου παρὰ τὸν Μαντοῦς τῆς Τειρεσίου*. *τοῦ* om. m. 15. *καί* pro *ἡ* M. 16. *ἐῤῥήθη* m. 17. *δή* vitium ed. Huds. 24. *Γεωγράφος* p. 392. et alibi. *ὁ Ποιητής* Il. *ν'*. 585. cf. Plutarch. Solon. 10. Sch. Nicand. Alex. 9. 27. *ἡ* post *ἤτοι* addiderunt M. b. m. 29. *Ἡροδότῳ* VIII, 22. 31. *ὁ αὐτός* ibid. 44. 33. *ὠνομάζονται* b. *ἐπὶ Κέκρ.* M. P. 178. v. 2. *στρατήγου* b.

426. v. 4. *ὡς* b. 5. *ἐθνῶν μνησθείς* m. 9. *Μακηδονίης τε πόλιες* b. *παραβολή* m. 12. *οὗ ἡ μήτηρ* m. *παρά* M. b. *κόπροις* M. Vocem de bubili Hesychius post Homerum usurpavit v. *αὐλήτην*, atque in hac ipsa fabula *κόπροις* Euphorio fr. 49. ap. Steph. v. *Βοιωτία*, unde pleraque Eust. sunt compilata. 14. Derivata haec ab Eurip. versu. *βοῶς* b. Idem om. *χώρα*. 15. *περί* m. 16. *ὠνομάζεσθαι* b. 18. *ἐκόπτοντο* M. 19. *καὶ ὁ* om. b. *Πίνδαρος* Ol. VI, 152. *Βοιώτιοι* M. m. 20. *τήν* b. addidit, quod habet Ephorus ap. Steph. 21. *ἠσχόληντο* m. 24. *τῶν* om. b. 25. *καὶ ἀπό* m. 27. *Γεωγράφος* IX. p. 416. 28. *Ὀζ. λεγομένους* b. 31. *περὶ τοῦ ὄρου* M. 32. *ἐκεῖνο* Cant. Et. cf. Strabo p. 425. 34. *Πίνδαρος* Ol. IX. 35. *συντακτέον τέσ-*

σαρα . . . γένη b. P. 179. v. 3. *φασὶν*: Strab. p. 427. 5. *Νέσου* R. Steph. m. cf. Antig. Caryst. 129.

427. v. 6. *ὅτι δέ* M. 8. *ἀποκτείνειν* m. sed *κτείνειν* Steph. v. *Θεσσαλία*: adde Aristot. Auscultt. mirab. 22. Schneideri Eclog. Phys. p. 52. 9. *ὑπόδειγμα* M.

10. *πήδημα*, quod *σόφισμα* dictum oportuit: v. Schol. et Valck. ad E. Phoen. 1416. 11. *ᾄδονται* Göttling. ad Arist. Polit. p. 400. argutius Simonidem contendit innuere. 12. *ἔθνος ἐκεῖσε* M. *ἐκεῖσε* om. m. 17. *ἡ* om. M. 18. *Μακέτη* M. 19. *καί* om. b. m. 20. *προείρηται* ad 254. *καί* om. b.

428. v. 22. *οὐδετέρου* b. 27. *τοιοῦτο* b. *καὶ τό* v. 629. 28. *Δωδώνη* v. Steph. h. v. p. 321. 30. *ποταμοῦ Δώδωνα* var. l. R. Steph. *Δωδώνα* m. Formam *Δωδών* attigit Valck. ad Herod. VIII, 73. 31. *δισυλλ.* Huds. *καί* om. b. m. 32. *Θεσπρωτίς*: v. Strab. VII. p. 328. 35. *καί* om. m. *᾿Οδυσσείᾳ ξ'*. 327. *γέγραπται* M.

431. v. 1. *᾿Αρακίνθου* M. Cant. Et. 2. *δέ* accessit ex M. b. m. quorum hi duo *ὁ* nesciunt. 3. *μέγα πεδίον* in locum soloeci *πέδον μέγα* supposui, quorum *πεδίον* praebuit b. *μέγα πεδόν* m. 4. *τῆς* om. M. *Θρινακίης* m. 5. *μέσου* M. 6. *ἡ* om. ed. Huds. 7. *πολλήν* m. ceteri *πολύν*. 8. *῾Ηρόδοτος* II, 10. 11. *καί* om. b. 14. *᾿Εχίονος* verisimiliter emendandum *᾿Εχίνου*, quod exhibent Steph. Byz. et Etym. M. *ἐχῖνοι ἐκεῖ* M. Cf. Athen. III. p. 91. B. 15. *ἐν* om. M. b. unde hic *ἄλλως*. *εἴτε οἱ . . . οἱ θαλάσσιοι* recepi ex iisdem libris, modo quod *οἱ* cum vulgatis M. ignorat; edebatur *ἢ ἐν τῇ χέρσῳ*. cf. Aelian. N. A. IV, 59. *ἢ οἱ* m. 18. *Κεφαλῆνας* M. b. *Κεφαληνίαν* b. *Κεφαλωνίαν* M. 19. *ἅπασα* om. m. 20. *᾿Οδύσσειαν α'*. p. 1396, 5. 21. Praeceptum istud de *ι* subscripto, quod voc. *᾿Αχελῷος* asseritur similibusque, non satis exploratam habet fidem, ac possunt diversa placita grammaticorum opponi; quamquam illud arripuit Blomf. ad Aesch. Agam. 276. Isti tamen poetarum magis quandam licentiam, quam constantem observationis aequabilitatem sequebantur: cf. Etym. M. vv. *᾿Αθῷος· ζῴδιον· πρῷρα*: Steph. v. *῎Αθως* et Arcad. p. 42. In *᾿Αχελῷος* varia suo more cumulavit Kidd. ad Dawes. Misc. p. 312. 22. *περισπωμένων* b. 27. *ἐν τοῖς ἑξῆς ῥήθ.* b. cf. ad 467. 28. *ὁ Γεωγράφος* VIII. p. 335. 29. *Σικ. πόντον* b. Cant. Et.

30. *ἐκβάλλειν* om. M. 34. *τοῖς χρῄζουσι* M. P. 181.

v. 1. *βιβάζοντες* m. 2. *τούς* om. m., quo deleto fortasse insolentia dictionis *ὁποιποτε γῆς* leniretur; sed dixerat Dio Chrys. Or. 39. princ. *τῶν ὁποίποτε ἐνδόξων*. Quare non opus tentare *ὁποιδήποτε* Io. Lyd. de Ostentis p. 192. Ipsa haec interpretatio debetur Straboni X. p. 458. extr. cf. Diodor. IV, 35. ac gemellam argutiam ex Agroeta narrantem Schol. Apollon. II, 1248. *εἶτα δὴ καί* b. 4. *καμπταῖς* b. 8. *εὐχαρηστίαν* M. *εὐχαριστίαν* b. 10. *μαλθακόν* M. 11. *οἷον εἰπεῖν* b. *ἀντιπεριέστησε* b. m., Cant. Et., id est, in contrariam condicionem adduxit. Ceteri *ἀντιπαρέστησε*. *δεξιώτατον* M.

14. *γάρ τι* b. *ποταμείων* M Vide *κέρας* hac notione apud Arist. de mundo 3, 8. 15. *ταυροκρανίους* M. V. Schol. E. Or. 1363. sive Schol. Soph. Trach. 12. 17. *τόν* om. b. 19. *κέρας μόνον* b. Similia Palaephat. 46.

27. *κερδαλαίαν* b. 24. *ἐπειδὴ Ἡρακλῆς* M., omisso quod interpositum erat *ὁ*, consentientibus b. m. 30. *εὖ εἶχε* b. *ἔχει εὖ* M. *τὸν σκλ.* M. b. m. 32. *περὶ ὧν* b. 33. *σκληρός* b. 35. *ἀμάλθακτος* M. b. m. Et. Vulgo *ἀμάλθακος* P. 182. v. 2. *σκιατροφούμενος* b. V. Lob. Phr. p. 578. *καί* ante *ἱμάτια* inculcatum omiserunt M. m. 3. *περιεβάλετο* M. 4. *ὑποκλίνας* b. 6. *ὑπανάψας* lexicis nondum receptum. 9. *Ἀμαλθεία γίνεται, ὅπου* M. 11. *μεταβαλών* M. Haereas inter utramque scribendi rationem, sed praestat *μεταλαβών*, *translatam in significationem ac subtiliorem interpretationem deflectens*. Quo facit inprimis Strabo I. p. 42. et *μετάληψις* in annot. ad Eust. 83. V. Hasium in Leon. Diac. p. 186. Inde simplex vis *tractandi aliquod argumentum* accessit, quae formulae *λόγον μεταλαβεῖν* inest apud Plat. Timaeo p. 26. E. quare non debet vetusta lectio in Philebo p. 16. D. 21. D. sollicitari. *αὐτῷ* Cant. *διαδίδωσιν* b. probabiliter. 14. *τῆς* om. M. 15. *εἰς* M. 16. Quae *Ἀχελῷον* excipiunt usque ad *Ἀχελῷοι* om. b. *παρασύροντες* M. Vide p. 618. 18. *ὁ* om. b. *ἐν τῇ Πελοπ.* m. 19. *Κύμην* m. R. Steph, qui alterum in var. lect. indicatum praetulit. Ceterum Asopos Strabo enumeravit VIII. p. 382. idemque Acheloos X. p. 450. adde Pausan. VIII, 38, 7.

437. v. 22. *Παρνασοῦ* emendate scripserunt M. m. iidemque *Παρνασῷ*, porro 441, 11. M. *Παρνασόν*. 25. *ἡ τῆς* M. *Φώκης* cuius sit fidei latet, nec dubium quin e falsa lectione sit collectum: cf. var. lect. Herod. I, 80. *Φῶκαι λέγονται, ὡς ἡ Νίκαια* M. cf. ad 152. 29. *κελ-*

λαρίζει — κελλαρίζειν M. Altero loco κελαρύζει vitium Huds. 30. εἰς τό M. 31. χεύματα M. 32. Γεωγράφος p. 424. adde Schol. Eur. Med. 827. Hanc an superiorem annotationem tetigit, ubi Cephisum commemorat, Eust. ad Il. β'. p. 273, 18. 33. τὲ om. M. 34. πυλῶν om. M. P. 183. v. 1. Ἀσίτιδος vulgatum emendarunt M. b. Est v. 1036. 3. καί om. M. Ἡρόδοτος VII, 176. 5. Χύτρους cum Herodoto M. b. m. (inter versus) Et. (duo MSS. Huds.) χύτρα R. vulgo χύτρας. 7. ὑπὸ τῶν πλειόνων M.

441. v. 13. δράκοντα M. δελφίνης Et. 14. ἀπειρεσίας M. φολίδεσιν b. 17. δέ φησι τὸ ὀνόματι b. 20. τοῦ om. m. 23. τὸ λοπίδων M. καί ante ὅτι om. M. 24. φολίδων εἶπεν b. 25. ὥςπερ καὶ τό M. 27. κυρίως καὶ εἰς ἄλλα μετ. διάφορα. Vulgo μετήνεγκται: nostrum usus citerioris aevi probavit. 28. θυοπέδον M. πεδίον b. m. πολλὰς ἐκεῖ M. 29. καί ante μέγαν omiserunt Cl. M. b. 30. λαόν m. 31. ἡ Κλάρου om. M. 35. Πυθὼ καθ' ὅμαρτον M. V. Il. ά. 37. 38. P. 184. v. 1. ὅτι δὲ Πυθώ M. τὸ prius om. b. τῷ m. σηπέντος b. 6. γραφήσονται m. ἐν τοῖς ἑξῆς τὰ δέοντα M. 7. νεώριον εἶναι λέγεται M. νεώτερον Cant. ἀπὸ κλήρου, ἤγουν τοῦ b. 9. ἔλαχε τῷ Ἀπόλλωνι non ex vetusta consuetudine dictum placuit Straboni IX. extr., ne dicam Scholia Aeschylea. 10. δέ om. b. 11. Λυκόφρονι v. 1464. unde Μιμαλλών vulgatum cum M. correctum. Cf. Tzsch. ad Strab. X. p. 169.

451. v. 14. ἐσχατόεντα b. k. ceteri ἐσχατόωντα. 15. μέσῳ b. στηλῶν sine dubio restituendum. 16. ἡ ante νῆσος libri expunxerunt. 17. Γεωγράφον III. p. 169. 19. καί secundo tertioque loco neglexit m. καὶ Γαδαγειρεύς M. qui proxima usque ad Γάδειρα praetervidit. Ceterum v. Steph. Γάδειρα. 23. τῇ πρός M. 24. ἥως ut solet m. 25. πολλάς — αἵ m. ἀγριελαίας εἶδος b. illud etiam var. l. R. Steph., εἶδος k. m. Vulgo ἀγρίου ἐλαίου εἴδους. ἀγρίου ἐλαίας R. Steph. in erratis. 26. δέ om. M. 27. Miror hanc particularum consociationem ἡ — δέ: quamquam usurpavit etiam Anonymus Sophista in Orellii opusc. sentent. T. II. p. 228. 28. ἡ Φοίνιξ M. 29. ἀποικίαν ἀνδρῶν M. ἐμπορικοὶ δὲ οἱ Φοίνικες M. 30. πρώκται M. 31. Ποιητήν Od. θ'. 162. ό. 416. ᾤκισαν M. καὶ αὐτὰς καὶ Γάδ. k. 32. αὐτήν om. b. τό et καί adiecit M. cf. Eust. ad 64. 35. Γεωγράφος XVI. p. 756. ut videtur; non enim

extant verba prorsus expressa. *ἀποικεία* m. P. 185. v. 1. *Ἀῤῥιανός* Exp. II, 16. 2. *Ταρσόν* Cant. M. *Αἰλιανός* ed. Kühn. T. II. p. 372. *καί* post *δέ* habet M.
4. *μακροτέρου τε καὶ βραχυτέρου* b. Ceteri perperam *βραχυτέρου τε καὶ μικροτέρου*. 5. *καὶ Γήρως* omissa M. post *ἐκεῖ* sic reiecit, *καὶ γέρω* Ceterum v. Philostr. V. Ap. V, 4. 7. *ἀναπαύσῃ, ἤτουν* b. Quod unus Cant. obtulit *ἤγουν* in locum vulg. *εἴτουν* reposui: v. Bast. ad Greg. Cor. p. 876. et ap. Bredov. Epp. Pariss. p. 57. ubi *εἴτουν* defendebat. 7. *δέ* om. M. 9. *καὶ τύχης* b. *τὴν μέν* M. 10. *ἐκεῖνος* b. *παρά* b. 11. *Γαδειρεῖται* m. 13. *φυτῶν ἐκλήθησαν, ὡς ἡ ῥηθεῖσα* M. *Κοτινοῦσσα — Ἐρεικοῦσσα — Πιτνοῦσσα* var. l. R. Steph. Ad rem adhibendus Steph. vv. *Ἀγνοῦς. Συκαί. Τρεμιθοῦς.*
16. *ἐντεῦθεν* om. b. 17. *ὡς καὶ ἡ* M. *Ῥαμνοῦσα* b.
18. Transpositionem fecit b. Olim *καὶ ἡ Ποντικὴ . . . κέκληται, καὶ . . . Μυῤῥ. μυρινῶν* R. Steph.

457. v. 21. *Γυμνήσιοι* M. *οὕτω κληθεῖσαι* om. M. 23. *κατὰ τὸν Λυκόφρονα* traiecit M. post *Βοιωτῶν*. Lycophr. 635. *ναυαγίην* M. 24. *Βοιωτικῶν* Et. 26. *σφενδοναίων* b. *σφενδόνῃ* M. *ὁ Λυκόφρων* M. v. 636. 27. *ἀνατρεῖς ἔχοντας* M. 28. *σφενδονῖται* M. 29. *γλῶτταν* M. *Γυμνησίους* M. *Γυμνασίους* Cant. Et. 30. *ὁ Γεωγράφος* III. p. 167. sq. 31. *μείζων, φησὶ* b. *φησὶ* om. M. *ἀλίμενοι* M. 32. *χοιραχώδεις* R. Steph. 34. *πλατυσίμους χ. εὖρον* M. hoc cum b. quoque dederit, recepi pro *ἐφεῦρον*. Nihil opus est coniectura *ἐφόρουν* (v. Strab. T. VII. p. 718.). *λέγεται δὲ εἰς τ. κομισθέντας* M. P. 186. v. 1. *ἐπὶ γονήν* Cant. *εἰς Ῥωμ.* b. m.
θ
Cant. Et. 4. *ἄντησιν* M. 5. *λεβήριδας* m. *λαβήριδας* M. 6. *Γυμνασίαις* b. 7. *Ἡρωδιανός* ap. Steph. v. *Βυσός*. *τῇ* om. M.

458. v. 10. *τῶν* post *ὅτι* omiserunt M. b. m. 11. *ἡ* ante *Σαρδώ* om. M. 14. *Κυρσίδα* b. 16. *γυναικός — Κόρσης* neglexit m. Famam de muliere bovem in Corsicam usque persecuta Rutilius expressit Itin. I, 435. sqq. ubi vid. Wernsd. *ἐν τῷ Σικελικῷ πελ.* b. *Τυρσηνῷ* Et. 18. *δέ* om. b. quod sequebatur *καί* om. b. m.
19. *γάρ* om. M. 20. *φασὶν* m. 23. *οἷον καί* M. cf. Valck. ad Herod. VI, 45. 24. *δέ τοι* M. 25. *στρέψω* M. *ἀπό* Et. *λέγει* b. 26. *ἀμφιλαβές* M. 27. *ὁ εἰπών* Herod. III, 114. IV, 28. 29. *καί* post *καθώς* adiunxerunt M. b. cf. ad 82. 30. *Σαρδῶν* om. m. *ὁ Γεωγρά-*

φος V. p. 223. sq. 35. ἀπειθείᾳ b. unde mendum in vulgaribus Strabonis exemplis ἀπαθείᾳ exoriebatur.

P. 187. v. 1. ἀνεσθησίᾳ m. δατρίβοντες Et. 2. τυχόν τι μνῆμα M. 3. μεταμέλεια b. 4. Σαρδῶνος M. 5. ποτὲ om. b. m. 7. τούς τε b. in quo Huds. etiam ad Schol. MS. provocavit, unde etiam Θεσπιάδας oportuit refingi. Vulgo τάς τε Θεστιάδας. Deinde Aetolorum quos habet Schol. ut intercideret memoria, contagio terminationum videtur effecisse. 9. Καρχηδόνων M. Χαλκηδονίων m. Et. 10. Σαρδῶνος M. idemque Σαρδώνιος. λόγος λέγεται M. De hoc proverbio multa vetusti Lexicographi et Schol. Plat. p. 396. 11. Ὀδυσσείᾳ ύ. 302. p. 1893.

471. v. 13. Ὀδύσσειαν κ'. 11. 15. δέ pro καί M. idem ἐπανάληψιν. 16. θρῦλλον M. δέ post λέγει recte deleverunt M. b. m. 17. κοιρανεία b. 19. εἰν m.

22. διότι M. b. m. ceteri ὅτι. 23. περίπλουν ἀμφίλεκτον M. 24. ἄπλωοι M. 28. λέγεται M. Λιπαραίων hic et v. 35. m. a Cluverio et Holstenio propositum: vulgo Λιπαρέων. 29. σταδίους διακοσίους M.

31. οἰκεῖσαι b. Sumpta haec e Strab. VI. p. 276.

32. ἐξ μὲν νήσων b. 34. καί pro ὡς m. V. Strab. p. 275. P. 188. v. 3. Αἰόλειοι M. b. Αἰόλειαι m. vulgo Αἰόλιαι. λέγεται M. idem om. καί et αἱ. 5. αὗται κεῖσθαι, quae edd. transponunt, M. b. λέγεται iterum M. 6. σημείωσαι Cant.

467. v. 8. τριναικίαν M. 10 — 15. Quae utrumque πλευραῖς interiacent om. b. 13. Λυκόφρων v. 966. Πίνδαρος fr. inc. CXLIII. ed. Heyn. 15. ἐν τοῖς φθάσασι v. 332. 16. τοῦ om. b. Deinde edebantur putidae nugae, ὡς τοῦ ἱσταμένου ἐπὶ κρ. ἱσταμένου: in quibus quae redundabant resecuit M., accedente m. ὡς τοῦ ἐπὶ κρ. ἱσταμένου. 18. τοῦ κισιωπικοῦ mirifice M.

25. εἰςανέχει b. ἐστίβασται m. 27. ἐκτύνεσθαι M.

29. τήν ante Πελωρίδα praebuerunt M. b. m., ἡ ante Πελωρίς M. 31. καί om. M. 32. πελωρὶς εἶδος. καὶ ταῦτα M., iis quae sunt interiecta praetermissis. χύμης m. 33. οὕτως ὁ Γ. M. Strabonis oratione VI. p. 265. Τρινακρία μὲν πρότερον, Τρινακὶς δ' ὕστερον προςηγορεύθη, μετονομασθεῖσα εὐφωνότερον, ita usus est Cluverius, ut in Eust. reponeret, Τρινακρίας Τρινακία. Sed virum diligentissimum coniectura fefellit, cum scribendum sit Τρινακρίας Τρινακίς, id quod m. reliquit. 35. λέγει p. 266. extr. sq., ubi Lipsiensis

editor acumine singulari sanissima quaedam in suspicionem adducebat. P. 189. v. 2. τῇ Πελοπ. m. στάδια δ'. edd. ,δ'. Et. 5. ὀξυδερκούντων, cui Lobeck. Phryn. p. 576. aliquem colorem conciliavit, equidem nihil auctoritatis tribuo, correxi cum Strab. et M. ὀξυδερκέων var. l. R. Steph. 7. δέ om. M. Διόδωρος XIII, 54. 10. τῷ om. M. 11. καὶ ἐνταῦθα ὅτι ἐν τῷ b. Τρινακρίῃ m. 14. ἐγκέκοπται m. 15. θρίδασι M., om. b. Sed θρίνακι tuetur et ratio et Stephanus v. Τρινακρία, unde in extrema annotatione Eust. profecit. Editi θρίδακος. 16. δόξα M. 17. φασὶν edd. H. Steph. Huds. 18. Τρινακοῦ M. unde accentum in continuo Τρίνακος refinxi: celeri Τρίνακος. Steph. Τρίνακρον — Τρίνακρος. 20. Ποσειδῶνος e Steph. Holstenius emendavit.

473. v. 24. παραβρέμεται m. Et. σπιλάδεσιν M. 26. Χαρύβδεος b. 27. λέγει γίνεσθαι b. λέγεται M. τὶ M. 29. δύο m. ἐμβάλλει Cant. ἐκβάλλει Et. 30. φησὶ b. 32. καί posterius om. m. 33. Χαλκιδεύς M. 35. χρησμός ap. Strab. X. p. 449. et Euseb. Pr. Ev. V, 29. v. Heind. ad Pl. Hipp. 19. Hinc Θεσσαλικόν recte H. Steph. invexit, cum libri praefracte in Θεσσαλόν consentiant; et debebat etiam Λακεδ. δέ, quod b. m. praestant pro vulg. Λακ. τε: tertium utrobique restabat emendandum, ἄνδρας θ', quod mendum iidem MSS. sustulerunt. P. 190. v. 2. Ἀρεθουσίας M. 4. ἐστὶν om. M. 5. δεῖ γὰρ — Ἀρέθουσαι om. b. 7. πορθμὸς ῥοώδης m. 10. 11. δέ utrumque excidit in M. Hipparchum accepit ab Strab. I. p. 55. 13. ἐῤῥήθη m. 14. ἔχει M. 15. ὡς om. b. 16. τῇ et ὁ om. M. Λιβύα M. 17. στάδια χίλια πεντακόσια M. m. simpliciter σταδ'. ,αφ. 18. πορθμόν M. ὁ addiderunt M. m.

476. v. 20. τὸν εἰπόντα mire M. 22. διέχοντα b. πάρισθμιον b. Neutrum lexicis observatum. 23. τῇ Σικελίᾳ M. 24. ἀπέχουσαν m. ὁ μῦθος M. 25. τοῦ Ποσειδῶνος m. 27. ζωννύουσαν m. αὐτὸν ζωνν. b. αὐτήν M. 28. ποιεῖ Cant. Et. 29. Vulgo Ἀκάστῳ. Sed ἑκάστῳ M. b. Ἰοκάστου MS. Huds., qui ad Tzetz. in Lycophr. p. 13. 119. ed. Genev. provocavit. Ἰοκάστῳ suppeditarant var. l. R. Steph. et Schol. De isto Aeoli filio Valcken. ad Phoen. 27. extr. attulit Diodor. V, 6. et Wesseling. p. 336, 76. τὸ τ. Α. πεδίον M. 31. παρωνομάσθαι m. 33. ἐπὶ τοιαύτῃ m. Rem

ante Diodorum tractavit Eratosth. p. 47. adde Ukert. Geogr. II, 1. p. 208. 35. τοιοῦτο m. P. 191. v. 1. ἱστοροῦσιν, ὡς M. Γεωγράφος I. p. 60. 4. Μακηδονικοῦ M. emendavit. ἔκποτε M. Nihil frequentius vulgato ἔκτοτε, de quo egit Wetsten. ad Matth. IV, 17. διέῤῥυσεν M. 5. δέ om. M. m. Quae sequuntur reliquiae iambicorum versuum (ἐχώρισ' an ἐχώρισεν scribas nihil interest, cum sermo sit imperfectus) ad tragicum poetam pertinent. Ac, nisi multum fallor, ad Aeschyli Glaucum Pontium sunt illae referendae, quam fabulam videmus in Euboeae locis esse versatam: cf. Strabo X. p. 447. eodemque spectasse suspicor dictionem obscurissimam, de qua grammatici certant, Γλαύκου τέχνη in Platonis Phaed. p. 108. D., cum praesertim ibi philosophus instituat de germana terrae conformatione disputare; τέχνη quidem de vaticinio passim Aeschylus usurpavit. 7. ἀκτῖς b. 8. δέ om. b. 13. ταὐτὸν τὸν ὀνὶ εἰπεῖν b. cf. ad 912, 16. 14. φησὶ m. 16. ἀντιστρέφειν M. V. similia ap. Eust. ad Il. ά. p. 89. αἰνίττεται — saepius haec argutula doctrina vetustis commentariis apponitur. 18. οἷα ἐστὶ ἡ τῶν ποτ. b. ἡ om. M. 21. Hanc suam de Aonum ferro narrationem Eustathius ad Il. β'. p. 262. extr. significat. 22. ἄν M. ἐάν reliqui; hinc εἴπῃ b. Βοιώτῃ R. Steph. (Βοιώτιον v. l.) m. 24. οὗ H. Steph. Huds. quod R. Steph. in erratis praeceperat. 25. μεμαρτύρηται om. M.

478. v. 27. μικράν Cl. M. R. b. Et. recte flagitante Holstenio: vulgo μακράν. δηλαδὴ τὴν μ. M. 28. Μήνιγξ bis M. Κέρκυνα m. Κέρκια M. 29. λέγεται M. 30. περὶ ὅν m. 31. Γεωγράφος XVII. p. 834. 32. πολλά om. M. Ἀθήναιος XIV. p. 651. περὶ αὐτοῦ ad finem reiecit M. 33. εἰς τὴν Ὀδύσσειαν ί. 84. p. 1616. περὶ τὸν Ὀδυσσέα m.

483. v. 34. ἡ om. M. P. 192. v. 1. ἀριστερά m. ceteri ἀριστερᾷ. Vide praeter alios Wess. ad Herod. VI, 33. 4. τήν ante Τροίαν om. M. b. m. 5. Ὅμηρος Il. έ. 8. τῷ om. M. 10. τῷ Σθενέλου υἱῷ Κομήτῃ b. Schol. Perperam edebatur, quod etiamnum in Schol. Ven. Il. έ. 412. extat, Σθενέλῳ τῷ τοῦ Κομήτου. Cf. Verheyk. ad Anton. Liber. 37. Salvagn. ad Ovid. Ibid. 351. 11. νότον M. 12. τὲ post εἰς adiecerunt M. b. m., neque de nihilo formula rarissima τὲ — ἤ provenit. Quam cum poetis Hermannus ad Pind. Isthm. VIII, 75. vindicavit (adde Ion. ap. Ath. III. p. 91.

E.), tum perpauca possumus ex oratione soluta documenta proferre, ut Plat. Theaet. p. 174. D. Legg. VII. p. 789. D. Xenoph. Oecon. 20, 12. cuius restituendus alter locus Memor. I, 7, 3. tandem Apollon. de Synt. p. 116, 12. Alia tamen vulgaris ista compendiorum ἤ et καί confusio peperit. Huc accedit tritior particularum compages εἴτε — ἤ, de qua Seidl. ad Eur. El. 891.; at longe reconditissima sunt ἐάν τε — ἤ apud Plat. Rep. VII. p. 529. B. et οὔτε — ἤ sive μήτε — ἤ, Lucian. Caucas. 12. Contempl. 14. τριλλήστους b. ἤτοι λίστους M. om. ista m. 14. πολυλλίστους Huds. πολύλιστος . . — ευτος m. cf. Od. ε. 414. 15. πολλά b. 16. λεχθέντι b. 18. εἰ τὸ τοιοῦτον b. τοιοῦτο m. 24. μαρτύριον m. καὶ ἡ b. 25. ἐῤῥήθη m. V. p. 167, 9. cf. Strab. V. p. 215. νήσων τούτου b. reliqua fluxerunt a Strab. VI. p. 284. ubi corrigendum κτίσματα. 27. καί om. b., τόν M. τὸν Ὀδυσσέα Cant. 28. ὑπορνιθωθῆναι M. ἀπολιθωθῆναι var. l. R. Steph. 29. Λυκόφρων v. 594.

488. v. 30. πρὸς ἀνατολάς om. M. π. ἀνατολῆς b. 31. ἀναπέπταται var. l. R. Steph. 32. Κόλχιοι m. P. 193. v. 1. ᾤκησαν om. M. 4. τοῦ inseruit M. 6. μελιστί b. καί om. M 8. ἐπιδιωκομένην ascripto ο et ἰχνηλατουμένην M. 10. σκόπει M.

492. v. 15. Ἀμπρακιέων M. ceteri Ἀμβρ.; Ἀμβρακιαίων b. 22. λεγομένη om. M. τῷ μεγάλῳ addiderunt b. m. prave τὰς μεγάλας M. Est v. 376. p. 1964. 23. κ om. M. in lacuna. Λούπερκος (Λοῦπέρ M.) ap. Steph. v. Νήρικος: sed si quidem οἱ σχολιασταί accurate dictum est, deprompsit Eust., quae Holstenii quoque fuit sententia, haec quaeque significat in v. 498. e vetustis Dionysii commentatoribus. 26. μέν post ἠπειρωτικόν om. b. m. 27. Αὐγίου M. Αἰγέου reposuit Holsten. e Steph. v. Ἀμβρακία, cui iure potiore Berkelius Eustathianum reddebat. 29. ὁ ante κόλπος damnaverunt b. m. 30. ἀπό om. M. 31. ἀρχαιότερον M. διά posterius om. m. 32. Βρεττανικάς (M.), Πρεττ. m. Vulgo simplici τ, contra legem Eustathii. 33. πλεισίων M. 35. καί om. m. Ὀδυσσείᾳ ἤ. 122. P. 194. v. 1. σχόλαια m. τῶν ἱστορικῶν b. ἱστορῶν M. vulgo ἱστοριῶν. 3. νάσου M. 4. ō μικροῦ m. 5. ηὐξείθη M. ηὐξήνθη m. ᾤκησε M. 9. ἀνεβάλλοντο M. b. vulgo ἀνεβάλοντο. 10. ἠρημέθη b. Non quadrat hoc vocabulum ad morum lasciviam, a qua Epitomator Strab.

VII, 2. p. 478. illud dicterium utique probabilius derivavit. εἰς M. b. ἐς vulg. 11. πεζ m. 12. δέ om. b. Ἰωνίῳ et Ἰωνίου M. 13 καί posterius om. b. 14. Δρέπανον attigit Steph. v. Δρεπάνη praeter alios quosdam; Ἄργος idem h. v. ἐνδεκάτη, ἡ Φαιάκων Ὑπέρεια.

17. ὁ θάτερος b. V. ad Schol. 156. 19. καί post ὡς om. b. Ἀσύριοι Ἄσυρες M. m. cf. Steph. v. Ἀσσυρία et Herodian. ap. Etym. M v. Κέρκυρ (sive Arcad. p. 19, 17.), qui Σῦρ quoque π. μον. λέξ. p. 5, 16. 12, 21. memoravit, ipsumque Eust. ad Il. ν'. recordor talia narrare. Unde Κέρκυρ certe apud Alcmanem (fr. CV.) extitisse comperimus, quem videmus etiam Γραῖκες (fr. XCIII.) protulisse; ad eandemque licentiam Hesiodeum illud Ἐλευθήρ redire videtur, ex quo poeta haud pauca truncatae rudiorisque conformationis extant documenta; nec desunt quae labentem aetatem arguant, ut Κέκροπες in Corp. Inscr. II. n. 765. Eadem observat Eust. in 772. (775.) auctore Eratosthene, cui eam annotationis partem quae gentilia spectat forsan acceptam rettulit, nisi forte Strabonem putamus eodem fonte usum, qui hoc loco nos destituit. Ceterum vide, qui rariora quaedam id genus comparavit, Hemst. ad Lucian. D. Mortt. 25, 2. p. 433. At neque Aeliani (de Providentia) locum aliunde potuimus eruere, neque postremum istud πώλυπες; in quo πόλιπες M. πόλυπες b. Igitur videndum, ne πούλυπες alicubi scriptor reppererit, quamquam et πωλύπουν Doriensibus tribuit Athen. VII. p. 318. F. et ipse Eust. ad Od. ε'. p. 1541, 23. πώλυψ diserte retinet. Et habet id quidem Diphilus ap. Ath. VIII. p. 356. E., ac fieri potuit, ut πώλυπες quod suspecta fide fragm. Epicharmi ib. VII. p. 323. E. praebet Noster respiceret. 20. καὶ Αἰλιανός m. 21. λέγονται Thwaitesius reponi iussit, cui obstat prius certe καί. Sed orationis tenor est interceptus, neque dubium quin Aegyptiorum qui ferebantur θεραπευταὶ sive θεραπευτῆρες (v. Toup. in Suid. I. p. 287.) innuantur.

496. v. 24. ἐστὶν ὄρος M. τῆς Αἰτωλίας b. ἀφ' ἧ Ἀχελ. M. 25. καί om. ut videtur b. cf. Steph. v. Χαλκίς. 27. καί post ὡς om. m. Idem ἐῤῥήθη. 28. καί om. M. quo spectat καὶ μέχρι καὶ νῦν b.

498. v. 31. Καλαβρία M. b. (adde Et.) in quibus idem mendum per totam annotationem recurrit, ut tamen p. 195, 22. Καλαυρῶν vulgatum inde tollere licuerit. Hic quidem Αἴγιλλα — Καλάβρία m. 35. τὸ

ὄρος b. P. 195. v. 1. Γεωγράφῳ XIII. p. 604. 2. ὡς om. b. 3. καλλικόμοις m. 7. Κρήτην αὐτήν m. τοῦ om. M. 8. Ἀρχίας Stephano v. Κρήτη, quem integriorem Eust. expilasse videtur, Ἀρχίλοχος est, quem cuiusdam significatione non debuit Noster praedicare; ceterum ne illud quidem liquet, Stephani doctrinam an Arriani postrema haec exhibeant. 11. Κρεῆτιν m. 12. τῷ M. μνημονευθεισῶν M. m. 13. νήσων τεσσάρων M. Idem Αἴγυλλα . . ἠξίωνται. 15. εἰςέτι M. b. ceteri εἰςάρτι. 17. τοῦ Ἡσιόδου b. V. Theog. 198. 19. Πορφυροῦσα vulg. Πορφύρουσσα Steph. v. Κύθηρα.

20. φησὶν b. 22. Καλαβρῶν etiam R. At ne quis e vv. πρὸς ἀντιδιαστολήν vulgato fidem arcessat, cavebit Eust. ad 378. 27. προπαραληγούσῃ M. ceteri παραληγούσῃ. λέγουσι: Strab. VIII. p. 373. extr., unde λόγος παροιμιώδης repetitus. τὴν νῆσον ταύτην M. m.

29. αὐτόν b. ἀνώτερον m. 34. σταλεὶς δέ M. P. 196. v. 1. πείσειν ab ἐπειράθη aptum M. b. ceteri πείθειν. cf. ad 511. extr. Quamquam nostrae lectioni magis analogia quam certa consuetudo patrocinatur. 2. φησὶν b. 7. σοὶ M. Καλαύρειαν frustra Lipsiensis editor, quem metrum haberet sollicitum, in Strabone reposuit, Eust. moniti immemor. 9. φησὶ m. 10. ἔτακτον M. καί om. m. 11. λαγώ m. 13. βασιλεία M.

ἥτις Κέρατος M. ac Κέρατος, quod hic scribebatur Κέρασος, etiam apud Strabonem X. p. 476. olim obtinuit ante Casauboni correctionem Καίρατος. 16. συνοικισμῷ M. 17. Ὀδυσσεία γ'. 291. sqq. καὶ ἐκεῖ b. 19. εἰπεῖν βορειότερα Ἀμν. M. 20. τὶ om. M. Ἀμνησός m. 21. τῇ om. M. m. Ὀδυσσεία τ'. 188.

504. v. 23. Αἰγύπτου M. 24. ἢ βάσεως ἢ στάσεως M. 25. ἐστὶ ξ' b. 26. πόλις om. M. 27. Λινδά M.

ἔτι καὶ Ἰαλυσσός m. 28. Κάμειρος M. Hoc vero praeceptum ignorat qui nunc extat Stephanus, etiam v. Αἱμονία. V. Tzsch. ad Strab. VIII. p. 276. 30. τῇ M. 31. μεγάλας M. 32. Χελιδονίαι M. Χελιδόνιοι b. cf. Strabo XIV. p. 666. P. 197. v. 5. καὶ Ῥόδος m.

6. δέ om. M. Χάρος M. 7. ἣν αὐτός b. θαυμάτων quod coniicit Hudsonus, Philonem eum ignorasse περὶ τῶν ἑπτὰ θεαμάτων putabimus? ne dicam Strabonem p. 652. Praeterea θαύματα nisi ad praestigias non referuntur. 8. ὑπό M. 11. ἀλύσεσιν: deprompta haec sunt e Schol. Pind. Ol. VII, 95. utcunque depravato. 14. ἀναθήματα M. Indidem γάρ accessit. 15.

πέρδιξ: Strab. p. 652. 16. ἀνωτέρω M. b. vulg. ἀνώτερον. 17. Κολασαεῖς M. cf. Allat. ad Philon. p. 98. Lips. 20. καί pro φασὶν M. 21. Ὀφίουσσα Steph. v. Ῥόδος. 23. βασκανισθῆναι M. 25. ἐργασίας M. 26. Γεωγράφος p. 654. cuius libri cum Eustathianis in vitioso Ῥόδον consentiunt; in Eust. quidem non ausim cum Holstenio Ῥόδην inferre. καί om. b. 27. μέχρις libri praeter M.

508. v. 30. τῷ ante Ἰσσικῷ omiserunt M. b. m. 31. ἔτι post οὐδεμία damnavit M. Idem νῆσος ἀνατολικωτέρα. 32. ἄστυ: v. Eust. ad 358. 33. γάρ om. M. 34. τὸν τοιαύτην M. τό om. etiam b. 35. δ' om. M. δ' οὖν qui exposuerunt, Hemsterh. ad Luc. D. Marin. XIV, 2. Herm. ad E. Suppl. 843. Reisig. enarr. ad S. Oed. C. p. 175. quaestionem istam nondum perfecerunt. ἐκεῖ μάλιστα τῆς Ἀφρ. διατρ. b. P. 198. v. 1. In ἄθυρμα conferendi Hemsterh. ad Tho. Mag. p. 18. et Valck. ad Adoniaz. p. 392. Quod autem Cypriorum libidinem adhibet, proxime huc accedit ἀνδρόγυνον ἄθυρμα apud Phrynich. Seguer. p. 11. ἡ om. b. 4. Κύπρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου Steph. v. Κύπρος. 6. Κρύπτου M. Κύπρον (om. ποτὲ) Cl. Κύπτον libri Steph. 8. Πίνδαρον Ol. VII. 9. Κεραστίς Steph., cui Holstenius opponit Tzetz. ad Lycophronis v. 447. ab ipso Eust. laudatum. Similiter Hesych. Κεραστίας. 11. ταύτης ante τῆς om. M. b. m. 12. γ dederunt pro ς' M. b. R. var. l. R. Steph. Strabo XIV. p. 682. Inde vulgatum quoque ἱερόμηκες refingere licuit, auctoribus M. Cl. R. b. probante H. Steph., quod in v. l. patris reppererat; περίμηκες m. Frustra Holst. πρόμηκες.

510. Annotationem totam post finem insequentis (ἐκωλύθη δὲ φυγών) collocant M. b., hic quidem sine var. lect. v. 15. ποτὲ γεν. M. Reliqua narrat Strabo XVI. p. 754. 16. τὲ post τοῦ eieci. καὶ Ἀντιόχου τοῦ καὶ Καλλινίκου καὶ Ἀντιόχου τοῦ Ἱέρακος var. l. R. Steph. Eadem praestat εἴκοντας — προςφυγόντας. 17. προςφερόμενοι M. 20. προφυγάς M. ἐπιστρέψαι M.

511. v. 23. Σουνίδος b. 24. ὕπερθεν M. et v. 26. φαίνεται b. m. φαίνονται ceteri. 26. λέγοι M. 27. ἀπένερθέν ἐστι b. 29. τὴν ὑ. πρόθ. ἐπὶ τ. νοτίων m. 30. δέ om. M. 32. μετ' Cl. ut videtur om. 34. ἣν — Αἴγινα om. b. ὑμνεῖ M. 35. γράφεται M. Verba insequentia fere collecta sunt e Strab. VIII. p. 375. P. 199. v. 1. κύκλον M. m. 2. τὲ om. M. 3. Μυρ-

τίῳ b. *καὶ Ἀργείας* excidit ed. Huds. 4. *ἐπὶ πολλῆς* M. 5. *ὑψηλή* prave contra Strabonis fidem edebatur: *ψιλή* b. 7. *ὁ* om. m. 9. *λιμοῦ* m. *λοιμοῦ γενομένου τῇ νήσῳ* (om. *συμπεσόντος*) M. 10. *οἱ* om. M. 13. *ἐπέβαλον* M. var. l. R. Steph. *ἵνα ἔχωσι γεωργεῖν. Δωριεῖς* sic b. 17. *Ἡρόδοτον* VIII, 46. 20. *ἐκβοῆσαι* m. 21. *κατὰ χαλκοῦ* edd. Verum praeter quosdam MSS. praebuit Herod. VI, 50. 22. *μεγάλους* b. 24. De Salamine Strabonem exscripsit IX. p. 393. tetigit Meinek. ad Euphor. p. 70. 26. *Λυκόφρων* v. 451. 27. *Ἀῤῥιανός*: mirum ni fuit *Ῥιανὸς* Thessalicis. *μέμνηται* m. 28. *βραχύτατος* M. *τόπου* edebatur: *τῶν τρόπων* Steph. v. *Κυχρεῖος*, *τρόπου* Cl. R. b. *νόσου ὑπό* b. vulgo *ἀπό*. 29. *ὠνομάσθη* b. *αὐτή* M. *ὑφ'* b. 30. *παρ' Ἀθηναίοις* M. b. reliqui *παρὰ τοῖς Ἀθ.* 31. *μέν* M. *τῇ* post *ἐν* delent M. b. m. 32. *βώμενον* M. *ὁ Λυκόφρων* M. v. 451. 34. *Θεοκρίτῳ* VII, 6. *ῥίν* m. P. 200. v. 2. *ἠγνόησε* M. 4. *διαχῶσαι* b. *διαχώσειν* m. 5. *τοῖς τῶν Ἄθων νεαν.* m. *Ἄθωνα ἀνανέμεσιν* M.

513. v. 7. *ἀπειρεσίους* b. *ἔχει νήσους λέγει* M. 8. *τόν* om. b. 9. *ἢ περιφράζων* spuria duco. 12. *λειπούσης* M. 13. *Ἡρόδοτος* VII, 58. 14. *τὸν Θρακικόν* M. 16. *Μάδητος* m. 17. *Γεωγράφος* XIII. p. 591. 21. *Εὐφόρῳ* lapsu consueto M. V. Steph. v. *Σηστός*. 22. *Ἡρόδοτος* IX, 114. 23. *μικρόν τι* post *ἀνατολάς* inserit var. l. R. Steph. *ἀντιπαροίκουσα* b. 24. *Γεωγρ.* l. l. 25. *τοῦ ποταμοῦ* b. 27. *εἶναι δέ ποτε λέγεται* M. 28. *Ἀνβικὴ* plerique. *Σεμνόνειον* M. *βασίλειον* M. *βασίλειαν* b. ceteri *βασιλέα*. 29. *ἑκατονταπύλους* M. 30. *δέ* utrumque om. M. *ἱστόρηται* b. m. vulg. *ἱστορεῖται*. *Ἑλλήσποντον* M. cf. ad 140. p. 111. 32. *Ἴστρον* p. 77. Siebel. quae narratio pertinuit ad principium Atticorum. Graeci quae diluvia celebraverint, diligenter exposuit Ast. ad Plat. Legg. p. 139. sq., quem fugit Aristot. Probl. 14, 15. 34. *ἀφορίσας* M. Rem admodum controversam attigit Müller. Orchom. p. 65. P. 201. v. 1. *ταλ. τις πόλις* b. *πόλις λέγεται τὸ Ἄβυδον* M. Ac *τὶς* expungendum erat post mentionem Italicae modo iniectam; desideramus tamen *καὶ ἡ Ἰταλική*, nisi forte superiora perperam sunt invecta. 2. *μαλακὰ καὶ συκοφαντίᾳ* M. 3. *Ἀβυδινοί* m. 4. *ἧως μή* m. 5. *δέ* om. M. 6. *Ἀβυδῶν τὸ Ἀβυδινόν* m. *Ἀβυδηνῶν*

M. τὴν Ἄβυδον τὸ Ἀβ. Et. sed ἀηδῶν tuetur Steph. 7. κατεναντίους b.

517. v. 9. τῶν om. m. νεῦμα ea qua Dionysius dixit significatione Io. Lydum videmus protulisse de Ostentis p. 168. ἀπὸ δὲ τοῦ πρὸς λίβα νεύματος. 10. λαιῆς M. τοῖς om. M. αὐτοῖς b. 12. Σκίρος ubique M. Idem Πεπάριθος. 13. εἴτις Καβ. b. 15. καί post ἥτις om. b. εἶχε om. M. συνῴκησε M. 16. Στρυμῶνος M. 17. παροιμία m. φασὶν οἱ παλαιοί M. Δάτος ἀγαθῶν cum altera formula proposuit Epit. Strab. VII. p. 490., plura olim ad Scylacem afferemus; ἀγαθῶν ἀγαθίδες Phrynich. Seguer. p. 9. explicavit, cuius tametsi rationem in medio reliquerim, Eustathiana tamen doctrina prorsus commenticia videtur. 19. γάρ om. M. 20. παλαιοί Cl. R. m. var. l. R. Steph. ceteri πολλοί. ἡ om. M. 21. παρετάθη M. 23. καί pro μή M. 25. Παρίον M. cf. inprimis Munck. ad Hygin. P. A. II, 4. κτίσμα pro πόλις M. 27. Ἰασίωνος Cl. R. b. k. Steph. v. Πάριον et quantum est mythographorum; vulgo Ἰασίονος: ἀσιόνης M. 29. ὁ ante Ἀῤῥιανός om. M. b. k. m. Eadem Eust. ad Od. ε. p. 1528, 14. τινὰ post ταυτότητα om. b. k. πολυωνυμίᾳ: cf. ad 140. 33. δέ om. b. 34. φασὶ M. 35. καί posterius om. m. P. 202. v. 1. τά post διά om. M. b. k. sed fusius m. διὰ τὸ χρυσᾶ μέτ. ἔχειν. χρυσᾶ M. καί addiderunt b. k. m. Ἡρόδοτος VI, 46. 2. μεγάλας εἶχον b. οἱ Θάσιοι μεγάλας m. 5. τὸ ὄνομα M. 6. ἀπό M. 8. ἔκτισαν om. b.

520. v. 9. φιλοτιμώτερον R. Steph. φιλοτιμητικόν M. 10. ἑκάστῳ M. χρᾶται b. 12. τοῦ αὐτοῦ ἔθνους M. 14. ὁ om. b. 15. Ὅμηρος Od. θ'. 288. ὄπισθε τῷ Θρ. ν. φησὶ M. 16. μεγέθους M. 21. λέγεται . . . ποτὲ οἱ Πελ. M. 22. ἐξελασθέντες M. 24. ὅπου b. vulgo ὅπερ: neutrum M. 25. ἀνέπεσε M. εἴποι M. (is εἴποι τις) b. m. ceteri εἴπῃ, ut solet. 29. ἀκτὴν (M.) . . . δωρεὰν οὕτως b. 30. δέ post ἔτι om. M. b. m. κἀκεῖνο M. 31. Εὔβοια μία τ. ν. ἐ. νήσων ἐστὶ M. 32. Posterius Μάκρις om. m. 33. πῶς om. b. παραμῆκος M. περιμήκης Steph. v. Εὔβοια. 34. Κωμικῷ Nub. 214. ἐν τῷ om. m. 35. ὑμῶν παρετάθη b. vulgo παρατέταται. P. 203. v. 1. τούς post ποτὲ om. M. contra b. ἐπιτ. αὐτῇ φόρους ποτέ. 3. Μακριάς M. λέγεται om. b. m. 4. δέ om. M. 5. Ἴκαρος: v. Steph. v. 6. καὶ τὸ Ἰκ. εἰρ. πέλ. M. 7. ταύτην om. M., ταύ-

της etiam m. 8. *σκιρῶδες* M. *σκληρῶδες* Et. cf. Lob. ad Phr. p. 228. cf. Schneid. v. *σκιῤῥός*. 11. *αὕτη* post *Σκῦρος* delent M. b. m. *Παιπάριθος* M. 12. *θαυμασταὶ* — *Καρυστίας*: v. Strab. IX. p. 437. 14. *Θρακική τε ἐστὶ* M. 15. Haec Stephanus dederat v. *Ἴμβρος*, qui ex hoc loco salutarem opem accepit. 16. *Ἴμβρακον* m. *Ἴβαρμον* Cl. R. *οἱ Κάρεσα, ἐν* b. 17. *ὅθεν τάχα* b. 18. *μέν* om. b. 19. *συνήθως* Et. *καλ. δὲ καί* M. *οὕτως* m. 21. *Ὅμηρος* Il. *ν'*. 12. 23. *καὶ περί* M. 24. *ταῦτα* M. 26. *ἤτοι* M. accedit quod deinceps *ἤτοι Κορβάντων* addiderunt M. b. Vulgo *ἤ*. 28. *Λυκόφρων* v. 78. *καὶ κορυβαντιᾶν* om. M. *κορυφαντιᾶν* b. 29. *τὰ κατά* M. 30. *εἰςιᾶσι* M. 33. *Ἑλένη*: Steph. v. *τήν* om. post *μετά* M. m. quod servat Stephanus.

525. v. 24. *ἔχουσι* b. 4. *τοὔνομα* correctum auctoribus M. b. *εἰσίν. ἔστι δὲ τοῦτο* m. 5. *καὶ ἄδεται πάνυ* m. 6. *ἐν ταῖς ἱστορίαις πάνυ* b. *ἱερὰ Ἀπόλλωνος* m. 8. *Γεωγράφος* X. p. 486. 9. *καλεῖται* m. *παρὰ Λυκόφρονι κεῖται* M. Est v. 401. 10. *οὔτε καίειν* addiderunt cum Strabone MSS. Holst. b. m. Et. var. l. R. Steph., qui etiam *κλαίειν* affert. Omiserunt vero iure suo Thucyd. III, 104. et Pausan. II, 27. 11. *Ῥιανός* maluit Faber; sed carminibus tantum constat illum operam dedisse: quamquam Arrianus quibus litteris ista potuerit consignare, nondum exputo. *φησὶν π. ταύτης* M. *ἡ Δῆλος* b. 12. *ἐστὶν* p. *ἔστη* R. Steph. 14. *αὐτῷ* ante *φασὶ* om. b. m. Notabile vero *συντερατευόμενοι*.

16. *ἄλλοι* M. b. Suspicor hanc sententiam *ὡς καὶ ἄλλοι τινὲς* olim ad superiora pertinuisse, *καὶ ἄλλοι δέ*. 17. *δέ* om. M. *συχνούς* b. id est *συχνῶς*. 19. *ὀτρέμων* M. *ὀτρέμαν* var. l. R. Steph. Nomen obscurius. *καλούμενος* m. 21. *νικήσω* M. *νῆσον* p. *Δῆλον* b. ut apud Herodotum, cui haec debentur, VI, 97. *τὴν νῆσον* e deterioribus libris male receptum est; cf. ib. 99. 139. Aliter libri in 323, 33. Praeterea *καί* ab Henr. demum Stephano insertum. *οὖσαν* b. 22. *Δάτης* vulg. correxerunt M. m. 25. *πρῶτον* M. 26. *φασὶ*: Strabo p. 485. 27. *Κύθνος λέγ.* M. 28. *ὁ ζωγράφος* M. *ὁ* om. m. R. *ἀκυδίας*. Nomen in Steph. v. *Κύθνος* intercidit. De isto Cydia disseruit Burmannus ad Quintil. II, 13. p. 174. 29. *ἀνεπορίασαν* M. cf. Steph. v. *Πάρος*.

30. *ἐψαύσαντο . . . μετάλου* M. quales in hoc codice scripturae compendiis subnatae sunt vel frequentissimae. *μεταμελείας* var. l. R. Steph. MS. Huds. Corr. *μεταμέ-*

λον. 32. Ὁ Ἀμοργὸς M. cf. Strabo p. 487. Steph. Suid. aliique, qui ἀμόργινα explicuerunt. V. *Tournefort voyage du Levant* T. I. p. 233. 33. ἐνταῦθα M.
P. 205. v. 3. ἐμφαῖνον M. 4. μίσσῳ m. μύσσο M. 5. Λυσιστράτῃ v. 150. quamquam ibi ἀμοργίνοις extat, quod non dubium quin pro Ἀμοργίδια sit reponendum. 6. δηλουμένη b. 8. ἐῤῥήθη m. πρίν b. ἐδηλοῦντο m. 10. ὑπό M. ἀνδρὸς Τήνου M. 11. σκοροδοφόρος, quod coniecerat R. Steph., b. m. Et. praebuerunt. σκορδοφόρος M. σκορδιφόρος var. l. R. Steph. ceteri σκοροδοφάγος, quod poterat vel e Schol. Arist. Plut. 718. quem locum Eust. dicit procurari. καί om. M. 12. ὕδασι M. b. quod praestat vulgato ὕδατι. κατάῤῥητος M. 13. Ὑδροῦσσα Steph. ἡ κρήνην b. 15. σύγκραμμα m. 16. χρησμὸν habet Steph. v. Ἴος. 17. ἣν ἡ Ὁ. b. ἡ Ὁ. M. ἐξομοιότατον M. 19. Paulo subtilior est Meinekii ad Menand. p. XVIII. suspicio ad Cratini Seriphios haec referentis: nimirum οἱ κωμῳδοῦντες apud Strab. X. p. 487. cui sua debet Eust. non sunt οἱ κωμικοί. Γοργόνης b. Quae utrumque Γοργόνος interiacent om. M. 20. τὴν Γοργόνης b. 22. Σερίφνιοι M. 23. Σύφνιοι b. Ἡρόδοτος VIII, 46. Μίκονος M. Μύκωνος m. ubivis. Adhibendus hic quoque Steph. cum Strabone, ubi tamen rectius extat τοὺς ὑστάτους: neque veri est dissimile ὑγιεινοτάτους e vetusta quadam corruptela prodiisse, credo ex ὑβριστοτάτους. 24. ἡ τῶν m. 25. Ἡρακλέους reduxerunt b. m. 27. τά M. πάντα om. M. Proverbium ὑπὸ μίαν Μύκονον copiose tractavit Hemsterh. ad Luc. D. Mortt. I, 3. p. 335. qui sententiam Eust. miratus, cum in alia omnia Strabo discesserit, pravam in significationem eum statuit vocem γραφή deflexisse; quod si probamus, videbitur etiam διῃτημένα interpres in Strabone repperisse. Praeterea haud supervacuum duco coniecturae falsitatem, quam scriptori suo eruditissimus vir affinxit, notasse: cui cum verba sequentia κρανία γυμνὰ τοῦ κάλλους officiant, probabile videtur καί ante κρανία inserendum esse. 29. Μηκωνίοις ac modo Μήκωνος var. l. R. Steph. φαλάκρωσις iure a Florente in Arist. Pac. 768. ad comicorum facetias est relata: cuius generis ἀστεϊσμοὺς complures Eust. subinde proponit. 30. Ὅμηρος Il. β'. 676. 33. ἐπεσύρει R. Steph. ἐπεσυρείη M. Haec omnia ex integriore Stephano Eust. derivavit. πολυβότῃ M. ὑχομένῳ M. b. ἐστὶ νηχομένῳ m. 34. αὕτη libri pro αὐτή. Ceterum cf. Stra-

bo p. 489. et Apollodor. I, 6, 2. P. 206. v. 1. *Ποιητής* Od. ό. 402. *καλεῖ συρίην* b. 2. *Γεωγράφον* p. 487. *ἤως* m. 4. V. Strab. p. 484. 5. *λέγεται* M. 6. *καὶ πλ. μάλιστα* om. M. 8. *οὕτως* m. vulg. *οὕτω* om. b. 10. *διὰ θυσίας ἴσως ἐξ.* b. et *τάς* om. m. post *διά* additum. Etymologiam ignorat Steph. Ceterum quod Salmas. ad Sol. p. 129. ex Hesychio *βύσαι* proposuit, non satis id explicationi Eust., quantumvis contortae, respondet. 11. *Ἡρόδοτος* VII, 154. 12. *καί* om. M. *λέγων* V, 31. 30. 15. *αὐτοῖς ποτε* m.

527. v. 17. *νέον* b. m. *νέου* vulg. om. M. 19. *κωκύει* m. 21. *γινόμενα* b. *ῥύσια ἀπὸ τοῦ ῥύω τὸ ἑλκύω* M.: ut haec inferiore versu desint. 22. *Ἰλιάδι λ'*. 673. 23. *ἐνέχυρον* M. m. ceteri *ἐνέχυρα* 25. *ἁπλῷ* M. sed v. Eust. ad 80. Tho. Mag. p. 325. 397. alios. 26. *ἐκ δώρων σωτήρων* M. 27. *ἔλαβεν* M.

530. v. 30. *τῷ* om. Huds. *τῷ Αἰγαίωνι πελάγει* M. 31. *πινακογραφία*, quod infra dicitur v. 19. *ὁ τῆς κοσμογραφίας πίναξ*, coll. 667. et quod toties Eust. usurpavit *πινακογράφοι*, refutat Berkelium ad Steph. p. 66. qui *πίνακας* negabat de mappis geographicis dici; sed *πίνακα γεωγραφικὸν* etiam Strabo I. p. 7. Hecataeum edidisse prodit. 33. *ἀπεστάλη* m. Et. *Πίνδαρος* Pyth. IV. 34. *τῶν ἐτῶν* b. *ν'* (*πεντήκοντα* M.) Holstenius e Steph. v. *Θήρα* emendabat *ή*, quae parum verisimilis est narratio; at vero cum libri apud Steph. quidam *ἐτῶν ἐθνήσκοντας* exhibeant, id est *ε'* (*πέντε*), illic quoque *πεντήκοντα* reponere praestat. P. 207. v. 3. *πέμψαντες* suspectum habeo, nec potest *στρατιάν*, quod apud Strabonem *στρατείαν* pro more scribitur, praetermitti. Cf. intt. Thuc. V. extr. *ἐν αὐτῇ οἰκοῦντας* M. *ἄλλοι*: Steph. v. *Μῆλος*. 4. *τὴν νῆσον* b. cf. ad 525, 21. 5. *πόλιν* om. M. *ὁ* posterius om. b. *εὐσεβείᾳ* M. 6. *ἐστὶ* om. M. b. m. post *Σποράδων* additum. 7. Quae post *πέλαγος* obtinuerant e var. lect. subnata, *καὶ ἡ περὶ τὸ Κάρων πέλαγος*, sententia cassa, damnaverunt MSS. Holst. M. m. 8. *καὶ μήν* R. *παρὰ Κρ.* b. 9. *Κιμωνία* M. *καί* om. b. m. 10. *Κωμικός* Ran. 725. *Λέρνος* R. Steph., sed in var. lect. correctum, unde post gemellum vitium *Λέρνιοι* prodiit. 11. *ἔποικοι* b. ceteri *ἄποικοι*. 12. *ὁ* post *δηλοῖ* om. M. b. m. Versus notissimi e Strab. p. 487. extr. 13. *ὁ δ' εὖ* M. *ὁ δ' οὔ* m. *οὐδ' οὔ* b. 14. *δέ* post *πάντες* et *Προκλέης* inculcatum sustulit Holstenius, incertum an ex librorum

fide. *Πατροκλέους καὶ Πατροκλέης* cum MSS. Strab. M. m. Et. v. Tzsch. ad Strab. X. p. 285. 15. *Νουσία* manifesto e *Δονουσία* mutilatum refinxerunt Cl. M. b. m. accedit Steph. v. cf. Schol. ad v. 132. et Is. Voss. ad Mel. II, 7, 11. De memoria huius insulae meruit Heynius ad Virg. Cir. 576. cuius e ratione *Δόνουσα* scribi debuit. 16. *φησὶν* b. 17. *Διονύσιος* vulg. contra *εἰς αὐτήν* post *ἤγαγεν* traiecit M. 18. *Μίνως* M. 19. *ἐῤῥήθη* m. 22. *ἥως* m. *φησὶν ὁ* M. 23. *ἀέρου* M. b. 24. *φαίνεται* b. 25. *μάλιστα* om. b. m. *ἀργυλῶδες* b. 26. *ἐκεῖθεν γῆς* b. vere, opinor. v. ad 220. *λέγεται* M. 28. Oportuit *καθ᾽ αὐτάς*. 31. *εἶπον* ante *τινὲς* posuit b. Cf. Steph. v. *Προκόνησος*. *Προικόνησον* M. *Προκόννησον* m. ceteri *Προικόννησον*. cf. ad 538. *Προικόννησον* aliunde Wesselingius protulit ad Hierocl. p. 662. addas Niceph. Blemm. p. 413. et Herodiani qui fertur observationem Epimerism. p. 117. quem editor ad consuetudinem erat revocaturus p. 295. repugnante Zonara v. *πρόκας* sive Schol. Apollon. II, 279. 32. *εἶπες* M. 33. *δέ* om. m. 34. *Λυκόφρονι* v. 25. *Καλίδναι* m. 35. *αἱ* addiderunt M. b. m.

P. 208. v. 1. *καὶ τό* b. Cf. Steph. v. *Κάλυμνα*. Hinc autem efficitur, Eust. ap. Strab. p. 489. ubi *Καλύμναν* editur alteram scripturam invenisse. 5. *βορέου* om. m. *Ὁμήρῳ* Il. ό. 171. *Ὁμήρου* M. 6. *βοῤῥᾶ* M. b. m. quod si verum iudicamus, denuo memoria labebatur Eust., qui etiam *αἰθρηγενέος* immutaverit. 7. *σημαίνει* b. 8. *ὅτι καί* M. b. *καὶ ὅτι* vulg. *Ἀῤῥαβίᾳ* R. Steph. 533. v. 11. *αἱ ὑπὸ τοὺς Ἴωνας τουτέστιν οἷον* m. 13. *Πελασγίαν* b. *Πελασγία* M. ceteri *Πελασγίδα*: cf. ad 414, 12. 15. *Ἰστέον*: v. Steph. v. *Καῦνος*. 20. Strabo XIV. p. 651. 24. *ἀστεῖος* om. m. 26. *αἰτιασθεὶς δὲ διὰ τὸ σκώπτειν* M. 27. *ἔστι δέ* M. *ἔγωγε* M. 28. *τόπον* om. b. 29. Strabo p. 637. *ηὐτύχησε* m 30. *μεγάλα ὀρν.* M. 31. *λιπανδρίσασα* M. 32. *Σολῶντα — Σολῶντος* M. *ὅθεν καὶ παροιμία* om. M. 33. *εὐρυχωρίη* Strabo. P. 209. v. 2. *ἐπέλαβεν ἰχθύος* M. *ἰχθίον* b. 4. *καί* post *Ἀνθεμίς* om. M. 7. *κάτω* b *ὄρυγμα* post *Ἡρόδοτος* transposuit M. Cf. Herod. III, 60. 8. *παρεγίνετο* M. 10. *Ἀπαλῖνος* b. 12. *Κεφαληνίᾳ* b. 14. *Ὁμήρῳ* Od. ά. 246. *εἴρηται* m. 15. *τήν* om. b. 16. *Κεφαληνικῇ* b. 17. *οὕτως* m. 18. *σάμη* M m. *σάμοι* recte habere ostendit Strabo X. p. 457. 19. *Ποιητὴν* Il. ν́. 12. 20. *τ᾽* M. 24,

Ἀρχίλοχος ap. Strab. l. l. fr. III. 25. *τῇ* ante *φυγῇ* om. M. b. 27. *Γεωγράφος* p. 645. 28. *ἧς* b. dedit loco *οἷς*. *ἐννακοσίων* M. 29. Edebatur *Παλινναῖον*. *Παλλιναῖον* M. Levius urbis Thessalicae nomen in Arriani Exp. I, 7, 6. depravatum est, quod confirmat etiam nummus a Clarkio T. VII. p. 342. repertus. *ἱστορεῖ* M. quod ad Athenaeum referri possit; sed ista omnia Stephano debentur v. *Χίος*. 34. Macedones pro Thessalis vocavit, quos nosset saepius in Macedoniae parte habitos fuisse. 35. *Κορυναφόροις* M. *Κορυνιφ.* b. R. *δμώητες* m. *δμωήταις* vulgati. *δμωΐταις* suggessit b. praeter Steph., unde facile *Μνωΐταις* eruitur, id quod Meinek. ad Euphor. p. 142. praecepit. Sed deinceps nihil nisi *δμωΐτας* ex b. affertur. Contra quod *Γυμνῆσι* Ruhnk. ad Tim. p. 215. fecit in Stephano, recipere dubitavi.

P. 210. v. 1. *Πελασγοῖς*: v. Goer. ad Cic. Fin. II. p. 130. 5. *τὸν τῶν θερ.* b. Saepe commentariis Homericis istam observationem Eust. usurpat. 6. *Κρητικῶν* b.

536. v. 8. *ἀναφέρονται* b. Corrige mendum *εὐρύχωρος* ed. R. Steph. et m., quod om. M. 10. *ἑκατόν* inserui e Strab. XIII. p. 616. 11. *φησὶ* b. Tractavit haec Niclas. ad Antig. Car. 5. 12. *λαχοῦσαν* m. 14. *ἄνδρας γενέσθαι λογίους* m. *ἦν Ἀρίων καὶ ὁ Μηθ.* b. *Μυθημναῖος* m. 17. Cf. Strabo p. 617. 19. *ἡ* om. M. *ἐλέγετο Λέσβος* b. *ἔχουσα* M. 20. *τὸ ὄνομα* b. *ἡ* ante *νῦν* om. Cl. M. R. b. m. 21. *αὐτῷ δέ* M. 22. *Λυκόφρων* v. 220. *Ἴσσαν ἐκάλεσεν αὐτήν* M. *Ἔσσαν* var. l. R. Steph. 23. *ἡ* om. M. m. De Tenedo Eust. omnia deprompsit e Strab. XIII. p. 604. 24. *τῆς δὲ ἠπείρου* m. 25. *οὐ πλείω* m. *καί* post *δέ* expulit M., utrumque b. 28. *φασί ποτε* b. *Τέννην* sine varietate. 31. *ὅντινα* cum seqq. ad *ἐποίησεν* usque om. M. b. m., quippe ieiuna ratione repetita e Pausan. X, 14. Plutarch. Qu. Gr. p. 297. Steph. v. *Τένεδος*, aliis: cf. ipsum ad Il. *ά*. 38. 32. Vulgo *Φυλονόμης*. P. 211. v. 3. *ψηφιζομένοις* var. l. R. Steph. MS. Huds. 5. *πελεκυφόρον* b. m. *ἄνδρα οἷον τῷ* m. 6. *ἐπιθῆναι* b.

538. v. 8. *ὅτι ἐκεῖ περὶ Τένεδον* b. 12. *γάρ* om. M. *ἔφη φθάσας* M. *ἔφη φήσας* m. 13. *μέγας* b. 14. *καί* om. M. 16. *ὅτι* om. M. 17. *ἐμβολῇ* m. *Εὔρου* MSS. R. Steph., correctum ab Henrico. Videndi de frequentiore hac permutatione intpp. Virg. Aen. I, 317. Dorvill. vann. crit. p. 220. sq. *Προκόννησον*

m. *Προικόνησον* M. b. vulgo *Προικόννησον*. cf. ad 530. 10. *καλεῖν* vitium, ut videtur, ed. H. Steph. 20. *Ἁλιευτικοῖς* IV, 115. 21. *παλλαμύδιον* M. *Ἡρόδοτος* VII, 58. 22. *δέ* pro *ὁ* M., alterum om. m. 24. *εἰς τὴν Ἑλλάδα* var. l. R. Steph. 25. *ὁ* om. M. *οὐ κατέσχε* M. v. Herod. VII, 43. et de Lisso ib. 108. 27. *προέδωκε τὸ ὕδωρ* b. unde *προδέδωκε* vulgatum refingi licuit.

541. v. 30. *πελασγία* M. 34. *κινώτατα* bis M. 35. *λευκά ἐστι* b. P. 212. v. 4. *ἀναβήσας* M. 6. *ὑμνουμένῳ* m. 7. *ἀντ' ἀρετῆς* om. M. *γέρας οἱ ἥρωες* m. *οἱ ἥρωες* om. b. 9. *ἐπιτρεπτικόν* M. 10. *ἔλαχε* M. 11. *ἀθάνατόν ἐστι* om. M. *οὐκ ἀπολήγει* M. 12. *ὅτε* M. 13. *τοῦτο* M.

549. v. 18. *Ἑρμώνασα* b. *Ἑρμώνα* M. *Ἰώνων* reduxerunt Cl. R. b. Steph. v. *Ἑρμώνασσα*. Vulgo *Παιόνων*. *Παιώνων* M. 20. *φησὶ* om. M. *Φαιναγόρεια* m. *Φαιναόρεια* M. *Φαιναγόρα* b. Ceteri *Φαναγόρεια*. 21. *Φαναγόρας* obtinuit ab Henr. inde Stephano. *Τήϊος* Holstenius eruit e fragm. peripli Ponti Eux. p. 2. adde Scymn. fragm. 153. Libri *Τΐος*. 22. *ἐπὶ δὲ Ἑρμωνάσσῃ* edd., quod cum esset aperte lacunosum, defectus causam codd. aperuerunt: nam b. *ἐπὶ δὲ Ἑρμώνασσα ἐπὶ —*, M. *ἐπεὶ δὲ Ἑ. ἐπὶ —*. Unde coniectura nostrum confeci, in quo sententiam magis quam ipsam Arriani orationem agnosco. 29. *στάδια κ'*: v. Strab. VII. p. 310. 30. *γεωργοὶ καὶ μετὰ τὸ Σκυθικόν* M. Primum quoniam Strabo XI. p. 494. obtulit, in locum vulg. *γεωργικοί* reposui. 33. *αὐτῆς* M. 34. *μεταβάλλοντας* b. *γενέσθαι καὶ νομ.* b. 35. *ἀπήλιδας* M.

554. v. 3. *καὶ κενὸν οὐδάς* M. 4. *Γεωγράφος* Strabo, opinor, alicubi lib. I. 5. *λεπτοτομεῖν* M. b. m. var. l. R. Steph. Cant. Et. Vulgo *λεπτολογεῖν*. 6. *καί* post *ὡς* om. b. m. *ὅτι* om. M. 7. *τόν* accessit ex M. *ἐστεφάνωται* M. 8. *ἄρξηται καί* M. 9. *ταύτης* b.

557. v. 12. *ἤγουν* M. b. *ἤως* m. *ἤτοι* ceteri. *ἀνέμου πόδα* M. 13. *τὸν τόπον καὶ τὴν θέσιν* M. b. Vulgo *τὴν θέσιν καὶ τὸν τόπον*. 14. *Ἀριστοτέλης* hist. an. I, 15. 15. *διοστέου* MS. Huds. ceteri *δι' ὀστέου*. 16. *ὄπισθεν* m. 17. *καί* om. b. 18. *πλαγίων* Aristot.

558. v. 21. *ὅτι* om. m. Quod sequebatur *τὸν τόπον ἤτοι*, inducenti M. obtemperavi, nam absurdum est Thwaitesii inventum *τὸν πόντον*. 22. *καί* om. b. 23.

βοτρόφον b. *ὠνόμασε* M. 24. *μακροβίων εἰσὶ* M. 26. *φασὶ* M. 28. *πλεῦσαι* b. m. 29. *τὰς Γηρυόνου βοῦς ἀπήλ.* m. fortasse verius: nam poetam decet *βόας ἤλασε Γηρυονείας.* 31. *Εὐφορίων* p. 148. Meinek. Tractavit Bentleius Phalarid. p. 214. vulgatum *Ἐρυθείας* emendans, ac poculi Herculis an Solis significationem nativam indagarunt Is. Vossius ad Catull. p. 274. Winckelmann. Opp. T. II. p. 457. Ruhnk. Opusc. p. 265. sq. alii quos Heyn. ad Apollod. II, 5, 10. laudavit. Sed quae Hermannus de Aesch. Heliad. p. 12. proposuit, velles indicta esse. Fabulam perstrinxit Agatharchides de rubro mari p. 7. 33. *κόλπον* p. *πόντον* M. 35. *παρεχρῆσθαι* b. Notabilis videtur haec structura vocis *παρηχεῖσθαι.* P. 214. v. 4. *Ἀῤῥιανός* Exped. II, 16. cf. Creuz. fr. Hecat. p. 50. 51. atque de Erythia Epirotica Voss. ad Scylac. p. 22. sq. Gron. et Niclas. ad Arist. Ausc. Mir. 145. 5. *τὸν Ἡρακλέα τὸν Τύριον ἐπιφοιτῆσαι τοῖς περὶ τὰ Γάδειρα τόποις* m. 6. *φησὶ ὅτι* b. k. 11. *τοὺς βόας* b. *τιθέμενος ἆθλον* M. 13. *καλλίστους* b. 15. *Διον. καλεῖ* m. 17. *Γεωγράφον* XVI. p. 773. 18. *θεουδέα* M. *καὶ ἀμύμονας ἐπονομ.* m.

21. *Ὑπερβορέων* b. m. *ἑσπερίων* var. l. R. Steph. Quae utrumque *νῆσον* interiacent cum priore om. M. *Ἐρείθυιαν* bis m. 22. *αὐτὰ — εἶπον* om. b. 23. Cf. in his et sqq. Strabo III. p. 169. 175. 28. *δέ* om. M. Idem *πνίεται.* 29. *εἰ μή τι ὁ ἀποσχάσει* b. hoc quidem M. Et. Vulgo *ἀποσχάζει.* 30. *ὥσπερ* om. M. *τούς* b. m. *οὕτως* b. 31. *δέ* om. M. *γάρ* b. *καί* om. b. *Γυριών* R. Steph. vit. typ.

561. v. 35. *καὶ ἄκραν* var. l. R. Steph. P. 215. v. 1. *δέκα* om. M. 4. *δι' οὗ* M. *ἐπὶ πολλῆς* M. *ἐπὶ πολύ* Cant. Et. *ἐπ' ἐπιπολῆς* Strabo III. p. 147. Reliqua idem suppeditat libro extremo. 7. *χιτῶνας ἐνδεδυμένοι* M. hoc cum m. 8. *περὶ τὰ στέρνα* Strabo, quod est deterius. 10. *Ἡρόδοτος* III, 115.

566. v. 12. *ὑδατίαν* m. 14. *Ἰουερνία . . . Ἰβερνία* Holstenius e vetustis geographis scribendum vidit, post eumque Berkel. ad Stephanum, loco *Οὐερνία . . . Βερνία.* 15. *τ* om. b. 16. *τήν* post *ἐπί* inserit M.

17. *ἐν πάσαις νήσοις* M. 18. *ἐξισοῦσαι* R. Steph. 19. „*Ἀμνητῶν* R. Lege *Ναμνιτῶν* ubique; Namnites enim adversam continentem Italiae incolebant; quamvis Casaub. ad Strab. hanc lectionem defendat." *Holsten.* *νησίδας* b.

20. *τῶν ἀγαθῶν* b. 22. *στελλόμεναι κακοῦ* var. l. R.

Steph. 23. ὄνυται M. 26. Ὁμήρῳ Od. ξ. 12. unde H. Steph. librorum lectionem ἀμφικεάσας emendavit.

29. λέγεται νῦν οἱ βοτρ. καρποὶ τῆς κισσοῦ M. 30. ἡ λέξις om. b. 31. Ἡρόδοτος VII, 218. unde verba levius expressa. 33. ὡς καὶ τό M. λαλαγή b. ἀλλαγή M. Ἡρωδιανός: cf. Arcadius p. 105. Pressiora Schol. 573. παταγή δεῖ ὀξύνειν. οἱ δὲ βαρύνοντες παρώνυμον ἐξεδέχοντο τοῦ πάταγος. Simile fuit Herodiani studium in distinguendis πλαταγή et πλατάγη ap. Schol. Apoll. II, 1056. 34. αὐτά M. 35. τό prius om. b. P. 216. v. 2. μακράν var. l. R. Steph. contra Strabonis fidem IV. p. 198. a quo pendet Eust. 4. περί, sine dubio corruptum, scribendum est πρός. 6. ταῦτά τε M. 8. μελανδίην M. 9. κωμαστήν m. Διονυσίῳ R. Steph. 11. εὐάν b. 13. ἐξαλλομένας var. l. R. Steph. MS. Huds. ἐξευλομένας M. ἐξελαυνομένας edd. διελαυνομένας b. 15. καίτοι δ' M. 16. ὀργυιάζοντας M. Γεώγραφος l. l. cui vel ex Eust. debebat ἐκπέσῃ restitui. 21. τά om. M. 23. εἰς M. 25. ὡς om. M. Οἰκουρὸς Διόνυσος unde Eustathio innotuerit latet, nisi ab Lycophr. 1246. accepit; proxime accedit Διόνυσος ὁ σκοῖδος apud Menandrum p. 97. 28. Θρηΐκιος ἐπὶ ἠϊόσιν M. 29. ἀψίνθιος M. 30. εὐάν libri excepto M. 31. εἰσὶν b. τόν om. b. ὑμνητήριον M. 32. ὀλίγα M. b. ceteri ὀλίγον. περί om. b. quod verum esset, modo τῶν accederet. 34. ὑφαίνειν coniecit Holstenius; sed haec interpretatio cum sit rarissima, neutram in partem licet quicquam afferre. Quamquam aliquatenus accedit Cornutus c. 30. p. 219. P. 217. v. 2. ὡς om. b. βράζειν M. 5. ποιεῖ post ζέων collocat M. καὶ ταῦτα b. 6. Βρεττανικήν similiaque deinceps, id quod Eust. ratio flagitabat, etiam absque libris duplici τ instruxi, modo quod in 568. M. accessit. Haec autem a Strab. IV. p. 199. fluxerunt, apud quem τ' καὶ εἴκοσι σταδίους editur, apud Nostrum vero b. τετρακοσίους praestat: alterutrum certe e similitudine litterarum depravatum. Reliqua habes ibid. p. 200. 14. ἀμπώτων b.

568. v. 16. ὡς ἐῤῥέθη b. 18. Πτολεμαῖος VII, 5. 19. ἡ ante Ἰνδική om. M. 21. χερόνησος iteravit M. quam formam tuentur epigr. ap. Pausan. VI, 19, 3. et Oppian. Cyneg. II, 100. (χερονησοιο). Ἰουερνία iterum ab Holstenio repositum loco Οὐερνία. 22. Πελοπ. πέμπτη M. 23. δέ om. b. 24. ἡ ante Κύπρος om. M. 25. δέκα M. 26. μεγίστους b. καὶ δύο χερον.

αὐταῖς M. 28. *ἄνω* ad 520. 30. Qui sequuntur trimetri tribuuntur Alexidi, quem mireris, a Schol. Plat. p. 392. et Constant. Porph. Them. II, 10. Septem vero meminit insularum Timaeus ap. Strab. XIV. p. 654. deinde Aristoteles qui dicitur Mirab. Auscultt. 89. ac de mundo 3, 5. Et Scylax extremo periplo iustum invertit ordinem, neque accuratius alii: v. Berkel. ad Steph. v. *Εὔβοια* et Wess. ad Diod. V, 17. Omnium tamen plenissimum dederunt recensum, qui mutua praestant supplementa, Marcianus Heracl. p. 9. et Agathemer. p. 46. V. 1. Schol. Plat. *δέδειχεν*, deterius (cf. Dionys. 1171), sed 3. praestabilior eius lectio *ἐστὶν μεγίστη*, at inferior v. 6. *ἑβδόμην*.

581. v. 2. *ἀρκτικωτέρα* Cant. Et. 5. *ὁ ἥλιος* b. *βεβήκοι* om. M. 8. *ὑπερεκπίπτει ὑπερβολῆς* b. *ὅτι τόν* M. 10. *ἐνταῦθα* M. 11. *εἰς* ante *μίαν* om. M. 12. *Ἡρόδοτος* IV, 25. 13. *λέγει μή* M. 14. *νύκτα* om. M. 19. *λοξότερον* M. 22. *ἀκτίνων* om. b. *ἐπίκλησιν . . . κατ᾽ εὐθύ* M. 24. *ἐς* edd. recentt. 26. *ἄν* M. Possis *ὡςανεί*. In *εἶπεν* nihil est varietatis: v. ad 11. 27. *στρεφομένου* addiderunt b. Cant. Et. *κινουμένου* M. 28. *φησὶ* om. b. 29. *ἐλάσει* M. b. sed obstat *τραπῇ*. 32. Hesychius: *Κυανέων, Μαύρων, Αἰθιόπων*, ubi nihil mutandum. 34. *Ποιητὴς* Il. *ά*. 423. v. Scholl. 425. 35. *τῶν ἀρκτῴων* sic b. P. 219. v. 1. *κύκλου* M. R. *οἱ δύο* b.

589. v. 4. *διὰ τό* M. 5. *αὐτόθι* addunt M. b. Cant. Et. 6. *καθαροῦ φ. ἀνατολαί* b. 7. *φάνσεως* var. l. R. Steph. MS. Huds. 8. *περί* Et. *Σκύθας διὰ τόν* M.

591. v. 11. *Σαλυκή* b. Schol. 596. *αὕτη πρῶτον ἐκαλεῖτο Σαμουνδών, νῦν δὲ Γαλίκη. οἱ δὲ οἰκήτορες Σάλαι.* Quae de Ptolemaeo mendose sunt descripta; itemque montium quorundam nomina. 13. *θηρόμος* M. Sed apud Steph. v. *Ταπροβάνη* quem Eust. repetit in Alexandri versu *θηρονόμων* extat, perperam; quamquam id Hudsono placuit. 17. *ὁποῖα* M. b. 18. *καί* om. b. 19. *ἐς* b. 24. *Πτολεμαῖος* VIII. Schol. *ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Πτολεμαῖος τὸν κριόν φησιν εἶναι ἐν πάγῳ τῆς Ταπροβάνης. εἰλῆσθαί φησι ὑπὲρ αὐτῆς* b. 25. *νῦν οὕτως εἶπε* b. 31. *περὶ ὧν* M. Cant. Et. Vulgo *περὶ οὗ*, contra Strabonis auctoritatem IX. p. 398. 33. *σφρίζουσιν* b. Nihil sine libris mutare volui, quamquam *ἐρετμοῖσι φρίζουσι* convenit inter Herodoti Pausaniaeque

editores (cf. Schaef. ad Schol. Apollon. p. 5.) scribendum esse; modo quod Schweighaeuserus, quasi qui Pythiae ambages interiores calleret, adversabatur. 34. ἀνθρώπου κώλῳ φασὶν b. 35. ἐγκείμενος Steph. Suid. v. Κωλιάς: sed tuetur vulgatum etiam Schol. Apollon. II, 370. unde alterum Scholion bis emendandum est ad II, 964. P. 220. v. 1. τοῦ addiderunt M. b. Continua cum seqq. parte debentur Schol. Arist. Nub. 53. pleraque dedit etiam Schol. 592. 3. δέ om. M. 5. οὕτω . . κωλῆ om. M. 8. φιλ' b. 10. ὁ δὲ αὐτήν M. διά b. Cf. inprimis Etym. M. v. Κωλιάδος Ἀφροδίτης. αἴθονα M. 11. εἶπεν b. προςειπεῖν interdum vim habet praedicandi, quam neglexerunt: v. Plat. Cratyl. p. 403. A. 439. D. Phileb. p. 19. D. 38. D. 12. τοῦ addidit M.

592. v. 14. καί om. b. παρήχησις καὶ ἐνταῦθα M. 15. περὶ τὴν Ὀδύσσειαν b. ad ι. 415. p. 1637, 9. 16. νοτίοις M. 17. αἰψά τε b.

596. v. 22. Γεωγράφος XV. p. 690. 26. τραχύνεται Cant. var. l. R. Steph. 29. καταβρωχθίσαι M. καταβραχθίσαι b. ὠνομασ. b. 30. καταβρόξαι b., om. M. βρώχω M. βρόχον Huds. 31. βρόχος M. καταβρωχθίζω M. 32. καί post δέ inserit M. 33. νῆσος καλεῖται M. 34. ἐπάγει πάλιν var. l. R. Steph. v. Pors. add. ad E. Hec. 1169. P. 221. v. 2. τούτου δὲ τὸ ἀνάπαλιν b. 4. ἕτερος M. 7. διαφόρως ἔχουσιν, καθό b. 9. ἀπέχεσθαι b. 14. τέτραχεν M. 15. Ὁμήρῳ Il. β'. 95. 17. καὶ ὅτι b. 18. καί om. b. 19. τοῦ om. m. οὐ etiam b. 23. τοῖς ἀλυτροῖς b. 25. καί om. b. v. ad 541. 26. κατά τι M. b. ceteri κατὰ τό. μέλλει M.

606. v. 30. ἄλλοι om. b. De versuum fonte quid sit statuendum haud facile dictu, quos ab Alexandro confectos Eust. in Schol. integriore repperisse videtur. 31. ἄγχι βαθής M. 32. μέδοντα b. Ἐρύθρου var. l. R. Steph. 33. κέκληται M., om. b. κέκλιται an satis habeat praesidii in annot. ad Dionys. 847. equidem ambigo. 34. δέ om. b. προγεγράφη M. P. 222. v. 2. πρὸ τούτων ad 220. ὁ δὲ Ἐρυθραῖος b. 3. ἀνέστη Cant. 5. τῶν Περσῶν var. l. R. Steph.

609. v. 8. τιμᾶται παρ' αὐτῇ M. 11. Ἴκαρός τις b. 12. Φοινικαῖς excepto b. omnes. V. ad Niceph. p. 412. 13. Γεωγράφος X. p. 488. 14. λέγει om. M. τῆς τοιαύτης νήσου Cant. 15. πέλαγος καλεῖσθαι M.

612. v. 17. *παρά* Et. Scribendum *τὸν ὠκεανόν.* 19. *φασὶ* M. *τόσαι* M. 20. *ἀπειρέσιοι* b. 23. *ὧν οὐ* M.

620. v. 26. *Αἴτυος* M. *ὥςπερ καί* b. cf. ad 270. Mirum Eust. in eo, quod Atyn pro Cotye tradit, oblitum esse tum Herod. IV, 45. tum suae ipsius observationis ad Il. *β'*. p. 254. Ac *θυγατρὸς Προμηθέως* quod scribit, quamquam nonnullos sibi habet in eo consentientes, facit illud tamen adversantibus Herodoto et Steph. v. *Ἀσία* Scholioque ad Apollon. I, 444. 27. *ὡς ὁ Λυκ.* M. Est v. 1412. 29. *ἄση γάρ* b. 30. *Ὁμήρῳ* Il. *φ'*. 321. *Ἀσίδα* Schol. dixit *Ἀσίαν*: quod non licet diiudicari, nisi quis ipsum retrusae doctrinae testem protulerit. 31. *Ἄσιος*: eadem narrat Suidas v. *Παλλάδιον.* 34. *ὑπ' αὐτόν* b. quod vulgato *ὑπ' αὐτῷ* praestat, si ratum grammaticorum usum adhibemus. 35. *καλουμένην ποτὲ* Cant. P. 223. v. 4. *οὕτως καὶ μέρος τῆς* M. v. ad 175. 6. *φησὶν* b. 8. *ἰσθμός ἐστιν* b. 9. *Ἀμυνισόν* M. *καὶ ὁ* M. 10. *οὐ φασιν* M. cf. Steph. v. *Ἀσία.* 11. *κιθάρα*: cf. Eratosth. p. 69. et adde Strab. X. p. 471. 12. *χώρα κέκτηται* b. id est, *κέκληται.* 13. *ἐξ οὗ καί* b. 14. *ὡς* om. b. *Ὅμηρος* Il. *β'*. 461. 16. *καί* post *ὡς* adiicit M. 18. *εὐμελίω* libri. V. Il. *δ'*. 47. 20. *ῥευσμός* b. *ἤτοι ἑλκ.* M. *ἔκταρσις* b. 21. *σχῆμα δὲ τῆς* M. 23. *τῷ τε Εὐρ. καὶ Λιβύης* b. ac *τῆς* post *καί* cum deesset etiam M. omisi. 24. *βάσει* b. 27. *Διονυσίου* vulgatum M. Et. emendaverunt. Idem om. *στήλας.* 28. *τερμᾶται* b. 29. *Ἡρακλέους* m. 30. *ἐξαρχῆς* M. P. 224. v. 1. *ὠκεανός* b. 2. *μόνον* M. 5. *Ἀράβιον* M. b. ceteri *Ἀῤῥάβιον.* 7. *δ' ἐς* M. 10. *ῥηθέν* om. M. 11. *Ὁμηρικῷ* Il. *ύ*. 371. 12. *ἀντὶ τοῦ εἶμι* b. *εἰμὶ* M. Quae utrumque *χεῖρας* interiacent om. M. 13. *δέμας δ'* var. l. R. Steph.

623. v. 16. *ἱστᾶσιν*, omisso *στῆλαι*, M. 20. *τῆς περιηγήσεως λεχθήσεται* M. Idem *ἐξ Ἐ. . . τινὰς* transposuit post *τερμόνων.* 22. *τὲ* om. M. *Διονύσιος* M. b. 24. *τοιοῦτος* om. b. 24. *Ἡρακλῆν* b. cf. ad 146. Sed vulgatum tuentur Eust. ad 787, 31. et Paraphr. 454. ne Platonem dicam.

625. v. 28. *λέγει ὁ ἀγάγγης* M. 30. *χρῆσθαι τῇ λέξει ἔοικεν* M. 32. *εἴωθε λέγεσθαι* M. 33. *ἐστὶν ὁ τόπος* M. 34. *φησὶ* b. 35. *Ἀῤῥαβική* vulg. emendavit M. ceterum *Ἀραβ. Εὐβ.* alii omiserunt in var. l. R. Steph. Cf. Steph. v. *Νῦσαι.* P. 225. v. 1. *δέ* om. b. 2. *Νύσσαι* om. M. 3. *τήν* om. b.

636. v. 8. πλατύτατον πορθμόν M. 10. καί posterius om. b. Sed iure idem quod post μέν inculcabatur καί eiecit; ac trita est formula ἁπλῶς οὕτω (cf. ad 815.), inprimis Platonica, quam Heind. ad Gorg. 53. annotabat, post eumque Philebi editor p. 10. quem flagitante licet sententia loci agnoscere eam nolle sane est mirum. 13. πρόςκειται Cant. Et. b. dederunt pro vulg. πρόκειται. 17. τοῖς πολλοῖς var. l. R. Steph. (cf. 517.) Reliqui τοῖς παλαιοῖς: at nihil hic quidem negotii cum veteribus, sed cum vitae consuetudine. ὁ ante περί om. b.

638. v. 21. τὸ ὄρος ὁ Ταῦρος b. 22. ὡς οὕτις M. 23. ἄλλοιτε M. 24. καί ante ὡς om. b. 27. Quae utrumque ὀξυκάρηνος interiacent neglexit b. 29. ὀρθόκερως hic et infra M. var. l. R. Steph., quam probabilem duco lectionem, si quidem γράφεται (γράφουσι b.), id quod alibi demonstratum est, de interpretatione dictum putamus: unde facilius istud ὀρθόκραιρος ex ingenio quorundam magistrorum fluxisse licet existimari. 30. προςφυής M. 31. τοῦ addidit M. τὸ βιῶν b. Est in Il. θ'. 231. ορθοκεράων M. 32. καὶ ὅτι b. 34. ὀνόματα M. 35. λέγει om. M. τὰ δέ b. τά M. neutrum vulgatis aderat. P. 226. v. 1. οὐ μόνον δέ M. 2. Ἡσιόδου Theog. 370. 4. δέ om. b. καναχηδόν M. 5. πάντων b. εἴποι H. Steph. invexit, cui Cant. certe videtur accedere. 6. δέ om. M., ἔστι b. 8. εἰ μή M. 10. ναῦν b. 11. μίαν om. m. 12. Ὀδυσσείᾳ mirum istam παρήχησιν toties ab Eust. tribui, in qua nec locum ea invenit, nec potuit invenire. ταμία b. Γεωγράφος XI. p. 490. 519. in his nulla extat varietas, modo quod ἀπὸ τήν b. Sed Ἴμαιον vulgatum, quod e scriptura codd. Strabonis Ἴμεον intelligitur enatum, indidem emendavimus. Cf. var. lect. in Arriani Ind. 2. 18. ἑξῆς M. 20. Ἀῤῥιανός Exp. Alex. V, 5. ὁ Ταῦρος, φησίν, ἀ. M. 21. ἀπείργει om. b. Μυκάλης b. var. l. R. Steph. duo H. Steph. exempla et MSS. Holst. Vulg. Μυκάλου. 23. τήν τε Παμφύλων Arr. Κιλικίων M. 24. ἔνθα μετ' εἰς Ἀρμ. b. hinc Arriano Ἀρμενίους reddendum, quod sequenti Μηδίαν obscuratum est. 25. ἀπὸ δὲ μικρῶν b. aliud portentum M. ἀρχομενίων ὡς ἐπιδήμους. Post ὅτι idem posuit ἐνταῦθα. 27. ἰδίαν γοργότητα Cant.

652. v. 31. τὲ om. M. 33. δέ om. M.

653. v. 3. περί post ὅτι male invectum deleverunt M. b. φῦλον Σκυθικὸν ἐνυαλίου Ἄρεως M. 4. πολε-

μικά b. 10. δέ om. M. ὅτε hic et v. 14. M. b. dederunt loco ὅτι. 11. βόρεια τοῦ Ἴστρου καὶ διαπεραιωσάμενοι M., quae lectio sanequam est notabilis. 13. ἄγεσθαι pro Ἄρεος M. 16. τῆς om. b. Ἡρόδοτος IV, 110. 18. Θερμώδοντι (vel — όδοντι) M. b. Θερμώδοντα Cant. Et. Ceteri Θερμώδοντος, adversante Herodoto. In reliquis Eust. ea compendifecit, quae historiae pater sex capitibus mandaverat. 24. ἀνδρείαν b. 25. ποτὲ omittendum auctoribus b. M., nisi quod hic καί supposuit. 29. Ἀμαζονίδες: v. Eust. ad 229. 714. cf. Schol. Apollon. I, 1348. 30. ὑποκοριστικῶς Et. 31. ταπεινοῖς M. 33. τοιοῦτον b.

663. v. 7. παρά Et. 10. μὲν ἐγκεῖσθαι b. 11. Γεωγράφος XI. p. 527. 12. φησὶν om. M. διοίκειν b. Τιβαρινῶν M. 14. ἐκκύπτειν b. Γεωγράφος p. 493. 16. ὁμώνυμον εἶναι M.

666. v. 21. καὶ Καίκασον b. 22. παγετόν libri. De tenoris vitio quod monuimus, id Arcadius confirmat p. 81. πάγετος, ὅπερ ὀξύνει ἡ συνήθεια. κρυμνοῦ M. m. ἐνδ. ὁ Δ. οἷον hunc in modum M. post τόπῳ traiecit: οἷον ἐνδιαθέτως. 23. οἷον ὁ Διον. b. Igitur οἷον certe potest spurium videri. ποταμῷ pro τόπῳ b. 27. ἔλθοι . . . τινὰς b. 28. ἴδοιτο ὀφθ. θνήσκοντας M. 29. ὅν b. Ἡσίοδον ε. 511. 31. ὑπό b. Et. 33. ἀμαζόβιοι γὰρ ἐκεῖ πλαν. M. 34. ἄκταις M. 35. ἐπί om. M. P. 229. v. 1. ἄνεμοι καταπνέουσιν: v. Herm. ad Soph. Trach. 326. 3. Δαβίδ Ps. 147, 16. nomen om. M. 4. εἴποι M. αὐτοῦ H. Steph. Huds. 6. οἴκτῳ κεῖται, εἴρηται b. 7. οἱ τῶν M. 9. δύσρυγον b. In hac sententia Strabonem Noster compilavit VII. p. 307. coll. II. p. 74. cf. Xenoph. Anab. VII, 4, 3. καὶ κατά M. 11. σφόδρα M. 12. οὕτως refinxerunt b. m. 13. φησὶν αἰεί M. 14. δυσαίως M. 15. Ἡρόδοτος IV, 28. 17. ὅτε μὲν ὕδωρ M. ὅτι mendum Huds. 18. οὐ M. b. cum Herodoto: vulg. οὔπω. ποιήσας M. δέ om. M. 19. καὶ ἡ b. 20. δύο μῆνας var. l. R. Steph. 21. ἐνδοτάτη b. 22. δέ post ἡ intrusit M. 23. καὶ καύματα om. M. 25. ἀρωτῆρες b. 27. μετέβαλλον b. 28. πρότερα Et. ἐπεράσσοντο M. 29. μήτε οἰκίαν b. 30. πόλιν Cant. δημήσασθαι M. v. Lobeck. Phryn. p. 588. sq. 32. ἀμάξαις M. 33. πόμα sine varietate, idque saepius. P. 230. v. 3. Ἡρόδοτος IV, 46. 9. ὁ Δαρεῖος om. M.

680. v. 10. ἐπέχουσιν οἱ Σινδοί vulgatum immuta-

runt M. b. *Ζεκχοί* M. *λεγόμενοι* om. b. Cant. Et. post *Ζικχοί* ingestum, quod grammaticorum consuetudo recusat: v. Eratosth. p. 230. 12. *τό* om. b. Homeri versus est Od. *ύ*. 71. 15. *ἐν Ὀδυσσείᾳ λ'*. 14. 20. *εἰρημένῳ* b. *δέ* post *ἐκεῖ* adiecit b. 23. *ἀπαγοῦσαι* M. 24. *βασ. τουτέστι τῷ* b. 31. *Ἄρεως* M. *Ἀσπλησίων* b. 32. *Γεωγράφος* XI. p. 495. extr. sq. 33. *στρατιᾶς* M. id quod etiamnum apud Strabonem falso editur. 34. *Ἀχαιοί* om. M. *Φθίαν* Eust. negligenter pro *Ἀχαΐαν*. *οἰκίσαι* b. male etiam Straboni suppositum, cum terrae memorentur. Omnino vix dici potest, quanta contentione nostrae aetatis critici sese dederint ad *οἰκίσαι* commendandum atque recipiendum, quamquam *οἰκῆσαι*, ut quod proprie compositas domiciliorum rationes et instituta declaret, persaepe paulum differt. Nondum de isto loco propositum, quod operae pretium sit, quamvis aliquid contulerint Valck. ad Schol. Phoen. 1116. Verheyk. ad Anton. Liber. 31. Ast. ad Pl. Rempubl. p. 615. P. 231. v. 1. *οἱ* et posterius *ἡ* om. b. 4. *ἐπολέμησαν* M. *ἐπολέμισε* b. 6. Vellem illud de *Ἄρητος* commentum posse demonstrari, quod Choerobosc. Bekk. Anecd. p. 1188. sq. ignoravit. 7. *νοσφισάμενος* Cant. Et. 8. *ἐπὶ τό* M.

687. v. 11. *οἱ ἄζυγιοι* M. 12. *φησὶν* om. m. 13. *ἐπὶ τῆς* M. 14. *ἐκπλεῦσαι καί τινας* M. 16. *εἶναι* om. M. *ἡνιόχους* a priore b. ad alterum aberravit, cui addidit *καὶ Τυνδαρίδας*. *ἤγουν* M. 20. *Τραπεζοῦντα* b. *παροιμία* ap. Strab. XI. p. 497. 22. *Κολχ. τὴν ἀ. μ.* b. 24. *πολλούς* M. 28. *δέ* om. b. 29. *καί* om. b.

689. v. 31. *Ἡροδότῳ* II, 114. 34. *οὐλόκρατοι* b. In Herodoto extat *οὐλότριχες*, idemque habet *μελάγχροες*. P. 232. v. 1. *ἔθνη* M. Et. *καί* prius om. M. *λινάς* m. R. Steph. quod retineri poterat. 4. *Γεωγράφος* p. 498. et verbis magis disertis p. 492. 6. *τοῦ Φάσιδος* b. 7. *ὑποκεῖσθαι* vitium Huds. *Σοᾶνες* oportuit: v. Tzsch. p. 394. *Θοῦνες* b. *μὲν — δὲ —* om. M. ac *μέν* ignorat Strabo p. 499. 10. *ἀποδέχονται* b. 12. *οὐ* pro *τό* M. 13. Tradit eandem subtilitatem Suid. v. *δέρας*. *δέρας — μεμβράνη* var. l. R. Steph. *χρυσοφαγίας μεμβράνῳ περιειλ.* M. 15. *στόλον* b. 19. *ὅς πρός* b. 21. *Κυρκαία . . . πεδίον τὸ Εὔξ.* b. *περὶ χεῦμα* M. 26. *ἑκατὸν καὶ εἴκοσι* Strabo. 27. *Γεωγράφον* p. 500. 28. *Γλαῦχος* vitium Huds. 29. *Φασιανοί* M. 30. *Διοδώρου* XIV, 29. 33. *Γεωγράφος* p. 497. 501. 35.

τοῖς om. b. P. 233. v. 2. πελάγη Et. διατειχίζων om. M. 4. ἄρκτους b. 5. Κολχικοῦ M. b. celeri Κόλχου. 7. Γεωγράφος V. p. 232. περί που ex Eust. more M. b. Cant. Et. var. l. R. Steph. πρός vulg. 8. τῶν Ἀλβ. b. τὶς om. M. 9. νησιάζον Strabo: νησίτεροι M. 10. Λυκόφρονα v. 1273. Cf. Beckm. ad Arist. Ausc. mirab. 79.

694. v. 13. καὶ ῥέειν b. idem ἔρχεται. 14. τὰ ἐθνικά Steph. v. Ἀρμενία, unde pleraque sunt ducta, coll. Strab. p 503. 530. 16. καὶ ἕως M. 18. ἀνδρὸς Ῥοδίου M. 19. Ἀρμένια b. 21. τῷ om. M. δέ om b. 23. ἔπλευσε b. 25. Ἡρόδοτος V, 49. 29. καὶ prius om. b. 30. τυπῶσαν M. 31. Ἰουστῖνος iure notavit Wessel. ad Hierocl. p. 625. 32. φησὶν b. εὐδοξοτάτην b. De universa descriptione extat Constit. Novell. 31. 35. Κολώνια M. Κωλωνία b. P. 234. v. 4 καί ante περί addit b. 5. Κόμανα ἢ καί om. M. 6 Κουκουσσός Cant. Et. R. Steph. Κουκουσός Cl. R. Κουσουσσός H. Steph. Huds. Καυκασσός M. 8. Τζοφανήν cum Novell. Cl. b. var. l. R. Steph., qui prodidit etiam Τζοφάρ, exhibitum M. Vulgo Τζοφαρήν edebatur.

695. v. 10. ἀνατολήν M. b. k. celeri ἀνατολάς. 11 ὁ ante μεταξύ om. M. μετοικισθέντων Et. 14. Βηρήνην b. 15. ὅρος οἴδαμεν M. 17. οὕτω γάρ b. 19 Γεωγράφος p. 500. 20. ὅτι καί k. 21. σημείωσαι δε om. M. 22. καί post ὁμοῦ addiderunt M. b. k. 23 ἰσθμός alterutrum om. M. Εὐξείνου M. 24. τοῦτο γάρ b. k. λέγοντος M.

700. v. 30. καὶ οὕτω M. 32. δέ om. M. k. δὲ καὶ b. 33. εἰς post ἀνθρώπους suppeditarunt M. b. k. Schol MS. εἰσὶ δὲ ἀκάτια στενά, ὡς εἴκοσι πέντε ἄνδρας οἷά τε δέχεσθαι. 35. καὶ ταῖς σειληναῖς var. l. R. Steph. sive MS. Huds. P. 235. v. 2. βάλλοντες εὐοί b. λαβόντες εὖ οἱ M. 3. ἦν om. k. τό ante λόγιον omisi cum M. 4. ἐπιφορούμενον M. εὐᾶν M. 5. εὐάζειν λέγεται παράγεται καὶ ὁ Διονύσιος b. καὶ . . . λέγεται om. M. 6. δέ om. b. 9. προσάγοντες τὸ εὐάν b. εὐᾶν M. 11. τοῦ prius om. M. ἄν quod edebatur, vel ex Herodiani praecepto debebat in rudis interiectionis loco censeri. Sed Schol. plerumque cum Eust. consentiens extrema sic profert: οἱ δὲ ἐκ δύο σύνθετα, τοῦ εὖ καὶ οἷ, τουτέστιν αὐτῷ, καὶ τοῦ εὐᾶν. 12. αὐταί M. Idem quae utrumque νεβρίδες interiacent omisit. 16. καί om.

M. 17. *φυζακινῆς* non memini me alibi reperire, praeter Il. *ν'*. 102. 18. *ἐς* M. 19. *μεθύσκοντες* M.

707. v. 21. *Ἡσίοδος ε*. 648. ubi *δείξω* extat et *οὔτε τι*, sed *οὔτε* k. cum Britannicis. *λέγω* Cant. Et. *τὶ* utrumque om. b. k. 27. *Κασπίην* M. 28. *οὔτ'* M. *περήσας* vulgatum emendarunt M. b. k. 31. *οἱ* ante *ἄλλοι* omiserunt M. b. 32. *φύσιν* k. 33. *τοῦ* om. k. 35. *νόος* om. k. P. 236. v. 1. *οὐρανέα τε — ἀστερόεντα* M. 4. *πραγματίαν* M. 5. *καί* atque *ὡς οἷα* om. M., de quo dictum ad 64, 22. 6. *καί* addiderunt b. k. 7. *καί* om. b. 9. Quae utroque *μετρήσασθαι* continentur om. b. contra *καταγράψομαι — γῆν μετρήσασθαι* om. M. 10. *καί* post *οὐ* addit k. 11. *Ὁμηρικὴ* Od. *μ'*. 428.

714. v. 13. *ἔοικεν Ἐρυθραῖός* M. 16. *ἐρανῷ* M. 21. *δέ* om. M.

718. v. 23. *μέν* om. M. 25. *αὐτῷ συμμιγνύει* b. 26. *ἑλκόμενος* var. l. R. Steph. 27. *τῷ* inseruit M. 35. *μέν* om. M. P. 237. v. 2. *λοιπὴ δέ* M. 3. *διατεθεῖσα* M. 4. *ἀποδίδωσι* M. 5. *ὁ τοῦ* posterius om. b. 6. *λόγος* post *Πτολεμαίου* reposuit M.

721. v. 11. *τήν* om. M. *πόρον ἅλμης ἀμίλιχον* M. 12. *ἀμείλικτον* b. 13. *περάσας* M. 15. *εὐπέρατος* b. probante Brunckio. 16. *ἔχουσι πλόου* M. *πλόον* b. 18. *τόν* om. post *κατά* b. k. *Ἡρόδοτον* I, 203. *δέ* om. M. 19. *οὐ κυκλοτερὴς ἀκριβῶς ἐστὶ* M. 20. *καί* post *ὡς* om. M. b.

723. v. 22. *γάρ* ante *καί* suscepit M. *ἐν* om. M. 23. *κρύσταλλον λίθον* var. l. R. Steph. 26. *αὕτη* post *λίθος* om. M. b. k. *ὧν ἔνεστι* M. 28. *διήκεσθαι*, formam nihili, coniectura tentavit H. Steph. *διερείδεσθαι*, sed *διοικεῖσθαι* Cl. b. k. unde Brunckius *διοιχνεῖσθαι*. Nostram vocem saepe videmus ad vitae rationem referri, ut Strab. XIV. p. 659. cf. Leopard. Emendatt. I, 12. *διακεῖσθαι* M. 29. *εἴποι* b. ceteri *εἴπῃ*. *ποδός* om. M. 32. *καί* om. b. 33. *Ὀδυσσείᾳ κ'*. 295.

728. Pleraque huius observationis sunt e Steph. v. *Σκύθαι* petita.

730. v. 6. *Θοῦνοι* b. 7. *Κάσπιοι* Et. 8. *τοῦ θ̄ στοιχείου* M. *οὖν* M. ceteri *γοῦν* ab hoc nexu alienum. *καί* quod sequebatur exemerunt M. b. 9. *τοῦ* om. Huds. *Σιμοκάτου* III, 6. 10. *τῷ* om. M. Idem *Τόρκους — πολυχρ. ποτέ.* De Turcis vide quos indicat

Tzsch. ad Mel. Vol. II. P. I. p. 650. 12. *τράπεζαν* M. 21. *καί* post *ὡς* om. b. 22. *τῶν* om. k. 23. *ἡ ἱστορία* Strabo II. p. 73. XI. p. 508. extr. 25. *καὶ ἐνίας* k. 27. *Κασπίης* M. 28. *Κυκλώπειος* M. et R. Steph. in erratorum indice cum Strabone, cuius opes expilavit Noster XI. p. 502. sq. Vulgo *Κυκλώπιος*. *φησὶν* b. *καὶ ἄλυπος* M. var. l. R. Steph. 29. *ἧς ἡ γῆ* k. 30. *φέρειν* M. 31. *ἀριθμοὺς* Et. cf. ad Dionys. 464. 32. *κατὰ τὸν Γεωγράφον* b. Et. 35. *Γεωγράφος* p. 523. extr., cui *ἄνδρες δ. πετρ. καί* haud improbabili ratione sunt ex Eust. restituta. Is tamen cum pleniores quam quibus nunc utimur Strabonis libros non habuerit, tum potuisse his Geographi narrationem eum exornare significat Tzetz. exeg. Il. p. 28. *τὰς κρημνοβάτιδας ἐκείνας καὶ ληστρικὰς Ἀμαζόνας*. P. 239. v. 1. *τούτου ἀγχιγ.* M. 2. *Μάρδοις* b. *Ταπείρους* M. 3. *Γεωγράφος* p. 515. *οἷον ἐκ* b. 4. *ἀνεχόμενοι* M.

734. v. 7. *βάλλων* om. M.

737. v. 10. *Παρνησοῦ* M. *Παρνήσου* b. ceteri *Παρνησσοῦ*. 11. *γραπταῖον* b. 12. *Παρνασῷ* b. ac *Παραμισόν* M., cum sibilans littera vulgo geminaretur. 14. *καί* om. k. 15. *Παρπαμισοῦ* M.

739. v. 18. *βασιλευσάσης Τωμύριδος* M. *τῆς Τωμύριδος* b. hoc et *Τομύριδος* al. ap. Huds., et *Τωμύριδος* habet Cl. Et. *τῶν μύριδος* k. Perperam edebatur *Τεμυρίδος*. *Τόμυρις* constanter Herodotus. 20. *οὐ μήν* b. *οὐδέ* om. M. 22. *καί* om. M. 23. *σαφ. ἐῤῥέθη* M. 24. *μηθ' οὔ τις* b. 27. *καί* om. M. 28. *προπαραλήγουσαν* b. k. ceteri *παραλήγουσαν*. 29. *τῇ* post *ἐν* om. M. b. k. *Ὀδυσσείᾳ υ.* 376. 31. *καί* post *ὥσπερ* om. b. k. 32. *τοῦ αἰδοιέστερος* b. 33. *κακοξεινότερος* M. 34. *συγχωλᾶν* M. 35. *προσαγαγεῖν* M. k. P. 240. v. 1. *περί* b. cf. Strabo p. 513. Herod. I. extr. 5. *τῶν* om. M. *χρυσὸς καὶ χ. αὐτοῖς ἁπλ.* M. 9. *καί* om. k. *Σαλαμβρία* Tzetz. Chil. IX, 706. et Meletius, quod verius est: v. Clark. T. VII. p. 377. 10. *καί* post *διό* praetermiserunt b. k. 11. *Γεωγράφου* XI. p. 531. 12. *τῆς* om. k. 15. *Αἰσχύλος* Prom. 717. 16. *ἀράξειν* M. *Ἡρόδοτος* I, 202. 17. *μέν* om. b. 18. *συχνὰς μεγάλας* b. *πολλὰς μεγάλας* k. 19. *προρρέειν* b. k.

747. v. 24. *παρωνύμως ἐνταῦθα λεχθέν* M. 26. *Διονυσίου* M. b. *Ἰνδικόν* post *στήλαις* collocat b. *προπαροξύτονον* k. 27. *Ἴμαιον* vulgabatur: v. ad 638, 12.

28. πληθυντικῶς om. m. 29. Σουγδαϊάς M. 30. Huius narrationis, sed detortae paululum, auctoritatem patet ab Arriano IV. 18. pendere; attigit Strabo XI. p. 517. 31. σπουδῇ πολλῇ b. k. πολυσπουδῇ M. ceteri πολλῇ σπουδῇ. Possis σπουδῇ πάνυ. 32. συνγέλωτα M. 33. ἐπέβαλλον b. k. Vulgo ἐπέβαλον. 34. ἡ om. M. cf. Strabo XI. p. 518. Arrian. Exp. IV, 15. extr. quem ab Eust. aliquanto pleniorem esse lectum suspicamur.

749. v. 8. ἐστὶ om. b. Ὁμήρῳ Od. δ'. 837. 9. Ὁμήρου Il. ί. 512. 10. ἐλέγξοις M. 11. ποιήσας M. ποιήσεις b. καί ante τό habet k. 12. τινὰς M. 14. μέχρι M. b. reliqui μέχρις. 15. Σακασηνήν Cl. b. k. Σακασιανήν M. Vulgo Σακαηνήν. Cf. Strab. p. 511. extr. sq. 16. αὐτοὺς ἄρδην M. 17. ὑπό Cant. Et. τοῦτο οὕτως b. k. τοῦτο ἰστ. οὕτως M. ceteri οὕτως τ. ἰ. 19. τὴν μέθην k. ἀπώλλοντο M. 20. ἀπεδέχθη M. Σάκεια b. 22. Σάκειαν libri. 23. Ἡρόδοτος VII, 64.

752. v. 25. φροῦνοι bis M. Eandem distinctionem secutus est Arcadius p. 70, 3. 28. Φίλων, quae Holstenii est sententia, Byblius, auctor lexici rhetorici aliorumque opusculorum, ab Etym. M. laudatus. cf. Valck. ad Ammon. p. XIII. sq. Idemne περὶ πόλεων scripserit, quem Steph. Byz. adhibuit, non patet. 29. ἔθνος ἐστὶ ὅμ. k. 30. λέγοντες εἶναι M. 32. λέγεται M. Idem om. φησὶν. 33. ξαίνονται M. 35. πόας M. b. πῶας k. Vulg. ποίας. P. 242. v. 2. τό k. βύσον M. σημείωσαι — καταβόσκεσθαι omnia om. ut videtur M. 6. τῶν πολεμίων M. σακίοις M. γράψαντες M. Quae subsequuntur usque ad ἀναχωροῦσιν om. M., item quae utroque τιμήν continentur om. b. 9. γὲ om. b. k. Sed formulae εἰ δὲ μή γε, quamquam saepius in controversiam adductae, certissima constat auctoritas, et petenda quidem ab Aristoph. Pac. 262. Plat. Theaet. p. 181. E. Rep. II. p. 375. C. IV. p. 425. E., forsan etiam libro X. p. 607. E. Plutarch. qui fertur de educat. puer. 18. et Hippodamo qui fertur ap. Stob. S. XLI. sive in Orellii opusc. sentent. T. II. p. 292. Quam ut Menandro sine dubitatione reddemus p. 3. εἰ δὲ μή γ', ἄνω κάτω, ita in Demosth. de Symmor. p. 187. e duobus codd. usus loquendi iubet ascisci: ἀλλὰ μάλιστα μὲν πάντων, εἰ δὲ μή, τῶν γε ὑπαρχόντων δούλων ἑαυτῷ νῦν ἄρχειν. At in Herod. II, 16. particula videtur esse delenda, id quod libris ducibus dudum fieri debuit VIII,

142. Plura non suppetunt: nisi quod Platonis Comici fragmentum, post alios a Meinekio Quaestt. scen. II. p. 17. tractatum, hac subiit medela lenissima sanare: εἰ μὲν [οὖν] σὺ τὴν θάλατταν [θᾶττον] ἀποδώσεις ἑκών· εἰ δὲ μή γε, ταῦτα πάντα συντριαινῶν ἀπολέσω.
10. φησὶ μακροβ. b. παρεκτείνοντας k. 11. ὅτι om. b. 13. ἀπὸ Καρχ. ἐκεῖ M. ἱκόμενοι Et. 14. Ἡρόδοτος IV, 196. 19. ἀπροσώδοιτοι b. συναλλασσόμενον M. b. ceteri καταλλασσόμενον. Inde propinquum συναλλάσσειν om. M. cum var. l. R. Steph.

759. v. 23. ἐντέταται M. 25. λεχθέν p. ῥηθέν M. 26. τό addunt M. b. ἐν τῷ εἰπεῖν insolens est oratio; dicit v. 676.

762. v. 30. Βέκειρες πονητικόν M. 31. ἔστι δὲ καὶ ἡ Μάκρωνις k., καί om. M. 32. λέξεται k.

764. v. 34. στόμα κεῖται M. P. 243. v. 1. ἑξῆς v. 803. sq. Χαλκιδέες πόντοιο παρὰ στόμα k. 2. Βυζαντίου εἰσορῶντες M. hoc etiam b. 3. ὁ χρησμός: v. Strab. VII. p. 320. 7. φασὶν M. Ἡρόδοτος IV, 144. πρότερον k. 8. οἱ Καλχηδόνιοι b. k. ceteri Χαλκηδόνιοι. αὐτοὺς εἶπε τὸν χρ. τοῦτον M. b. k. Vulgo εἶπε τοῦτον τ. χρ. αὐτούς. 10. τὸν καλλίονα τόπον παρέντες k. 11. ὡς προεῤῥέθη om. M. cum seqq. ad Εὔβοια usque. cf. Eust. ad 473. 13. Κωμικῷ Aristoph. Eq. 237. cf. Steph. v. Χαλκίς. πρότεραν de ποτήρια effinxit M. 13. Σικελίᾳ M. 14. Κύμη b. k. cf. Strabo V. p. 243. ceteri cum Steph. κώμη. Καλχιδεῖς M. 15. ἱστοροῦσι M. V. Steph. v. Αἴδηψος. 18. πρῶτοι om. M. ἐνδεδήσαντο M. 19. ἄλλαι: Eust. ad 496.

766. v. 22. Βεκχείρων — ἰδιωτ. ὀτζάνους M. 29. θηρείων b. cum libris Strabonis castigatioribus: ceteri θηρίων. 30. Γεωγράφος XII. p. 549. μοσύνων ὅ ἐστι om. M. 31. Ξενοφῶν Anab. V, 4, 28. sqq. 34. ἤγουν b. 35. φασὶ M. P. 244. v. 1. ἁπλοὺς M. πολλῷ k. R. Steph. 6. πολοῦντες b. 10. ὅπῃ M. b. k. Vulgo ὅποι.

767. v. 12. πολυθρέμμονες om. k., ante πολυπρόβατοι posuit M. 13. οὐκ εἰσὶ δέ b. 14. Γεωγράφος XII. p. 548. 18. Χαλύβους Holstenius vidit pro Χαλβίους e Steph. v. Χάλυβες, unde pars sequentium est derivata, corrigi oportere. 19. Ποντικόν εἰσι M. 20. φησὶν b. ἤγουν M. b. k. ceteri ἤτοι. 21. στόματα M. b. Eustathiana si recte habent, extitit olim apud Stephanum στόματα, non στομώματα. 22. τῷ om. k.

Λυκόφρονι v. 1109. 24. *αἰτίαν ἔχουσι, perhibentur:* v. Valck. ad Herod. VI, 115. Quamquam potuit indignationis sensus subesse, quem expressit Catullus 66, 48. sqq. 25. *σίδηρον* om. M. *Αἰσχύλος* S. Theb. 713. 26. *Ξενοφῶν* Anab. V, 5, 1. 28. *ὅτι* om. M. 29. *Ἀλίζωνες ἢ Ἀλιζῶνοι* M. Versus est Il. *β'*. 857. Reliqua disputatio fluxit a Strab. p. 549. et Steph. 30. *καί* post *ὧν* om. b. k., alterum *καί* M. 33. *ἐστὶ* ante *γενέθλη* om. M. b. *ἀργύροιο γενέθλη* etiam k. 34. *ἐφ' Ὁμήρου,* quae cum sensu carent, tum ne ab Eustathii quidem auctoribus agnoscuntur, uncis compescui; nec dubium quin ex inferiore versu irrepserint. 35. *ἢ* apud Steph. excidit. *προτέρων* b. k. P. 245. v. 2. *ὥςπερ οὖν* b. k. V. Abresch. ad Aesch. Choeph. 93.; quae particularum societas Lennepium fugit ad Phalar. p. 158. Vulgo *ὥ. αὖ.* 3. *μετέπεσον* b. Et. cf. ad 323. 8. *Χάλδους, Χαλδαίους δὲ τρισ.* M. In seqq. adhibendus Steph. v. *Χαλδαῖοι*: cf. Eust. ad 1005. 9. *τοὺς . . . Κηφῆνας — Πέρσας Χαλδαίους κληθέντας* M. 12. *οἰκῆσαι* Et. 13. *λέγεται* M. 14. *τήν* accessit ex M. *Κολχίδα* b. k. *Χολκίδα* Et. ceteri depravate *Χαλκίδα*. 15. *κατὰ Δικαίαρχον*, sed qui a Steph. in superioribus de Chaldaeo quodam rege laudatur; videndum igitur, ne Eust. hic quoque diversum a nostro Stephani versaverit exemplum. *Ἰστέον δὲ* — omnia de Strabone compilata. *ἐξ Ἀλύβων ἢ ἐξ Ἀλύβης* M. 16. *εἰς Χάλυβας* om. M. 20. *παρ' Αἰσχύλῳ* b. Huius loci mentio fieri debebat in Archilochi fr. CXXVII. 21. *Ζάϊοι* Huds. *καὶ πάλιν Σάπαι* om. M. 23. *καὶ Βρετοί* M. Strabo: *καὶ Βρίγοι* (codd. *Βρύγοι*) *καὶ Βρίγες* (libri *Βρέγες*), quo accedit scriptio Eust. ad 323. quam ad annotationem ipse provocat in Od. *ά*. p. 1395, 53. Ac *βρίγες* etiam Et. *ἐκλήθησαν* post *Φρύγες* additum omiserunt M. b. k.

772. v. 26. *καί* om. k. 31. *καί* ante *ἀνωτέρω* om. M. 33. *θυγατέρα* om. M. P. 246. v. 1. *Συνώπη* et similia passim M. *ἡγουμένη* k. 2. *Κριτύου* b. *κυτίου* M. Sed *Κριτίου* tuetur Steph. v. *Σινώπη* ex emendata lectione; rursum *Κριτίνης* Scymnus fragm. Holst. 212. 3. *Διόδωρον* XIV, 31. 7. *διαπολεμίσαντος* k. 8. *Ξενοφῶν* Anab. V, 5, 10. VI, 1, 15. *δέ* om. M. 9. *μέν* om. b. 10. *φασὶ* b. 11. *ἔφερον* om. M. 13. *Ἡρόδοτος* IV, 12. 15. *ἔκτησαν* b. 16. *Γεωγράφος* XII. p. 546. 17. *σφέδαμνον* b. 19. *φησὶν* M. De fonte, qui tam importunae loquacitati materiam bono

Eust. subiecerit, non constat; neque facile possumus auctorem agnoscere collato Scholiasta utroque ad Apollon. II, 946. *καί* post *αὕτη* omiserunt b. k. 20. *τὴν παρθ. αἰτήσασα* om. M. 22. *οἱ δέ* k. 26. *γάρ ἐστι* Cl. k. Holstenius iniuria probat H. Stephanum post *ἔτι* distinguentem, qui quidem etiam coniecturam adiecit, *πῶς γ. ἔ ἐᾶν δεῖ π. ε.* Quae quamquam nemini arriserit, non videtur tamen *ἐὰν δεῖ* posse tolerari; neque enim illa persuasio, quam Buttmannus quoque (Gramm. ampl. II. p. 108.) adoptavit, satis est explorata; accedit ut *ἔςτ' ἂν δεῖ* in Arriani Ind. 12, 4. ipsa verborum collocatio significet esse in corruptela posita. 27. *αὐτήν* M. *αὐτῆς* om. k. 28. *δέ* om. M. qui *μέν* suppeditavit. 31. *Ἀσυρία* ubique b. *λέγεται* post *δέ* inserit M. 32. *γῆν* b. *ἐν τοῖς* om. M. 33. *Ἡρόδοτος* III, 91. 34. *τὴν παραθάλασσαν* M. 35. *Παλαιστίους τ. Συρίους* M.

P. 247. v. 2. *περικείμενα* Et. *λέγων* II, 104. 3. *τόν* post *ποταμόν* additum cum Herodoto ignorant b. k. 4. *τούτοις* iisdem auctoribus receptum loco vulg. *τούτων*. *Γεωγράφος* XVI. pr. 5. *Βαβυλωνίαν* b. k. Vulgo *Βαβυλῶνα*, contra Strabonis fidem. 6. *Νίσος* b. *καὶ οἱ* corrupte M. sed quod scribebatur *κειμένη ἡ λεγομένη*, priora delent b. k. Cant. Et. 8. *οὕτω καλουμένη* om. M. 9. *ἰδίους* b. 12. *τὸ τῶν παλαιῶν*, mediis omissis, M. 16. *Ἡρόδοτος* I, 72. 17. *Σύριοι* M. b. ceteri *Σύροι*. 19. *Ἀῤῥιανός* Exp. Alex. VII, 21. 20. *τὰ πρὸς* M. 25. *μεταβάλλοντες* b. 26. *Ὀππιανός* Halieut. IV, 204. 29. *Ἑλληνικοῖς* memoria falsus narrat, cum oporteret Cyrop. I, 1, 4. et alibi. *Ἡρόδοτος* VII, 63. 31. *ἀπὸ* b. 34. *τὶ* om. k. 35. *ἤγουν — θάλασσαν* om. M. *ἤτοι* b. Auctor dicti istius latet.

P. 248. v. 1. *Πλούταρχος* Lucull. 23. 4. *φασὶ* b. *Σύροι* M. b. ceteri *Σύριοι*. 5. *γεγονότες* k. rectius. 7. *κατὰ τοὺς παλαιούς*, id est auctores Steph. v. *Ἀσσυρία*. cf. ad 492. Haec inter alias eiusdem Stephani notationes olim in Eratosthenicis conquirendis me fugerunt. 8. *λέγεται* M. 9. *Ἄσυρ* b. 10. *καί* ante *πρόχωσιν* addiderunt b. k., quare quae sequebantur *ἢ πρόςχωσιν* (*ἢ καὶ πρόςχ.* k.), intempestivum scilicet magistri commentum, expunxi cum M. Idem etiam in fine vulgatum *πρόςχωσις* emendavit. *ἔνθα δέ* M. *ἔ. δηλαδή* k. 14. *Ἄλυος* M. et alibi. *αὐτοῦ τήν* om. b. 16. *Ἀῤῥιανόν* Exp. Alex. V, 6. cui detrahenda interpretatio foeda, *ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ*. 17. Vulgo *καὶ τὸ τοῦ Καΰστρου*: sed

τὸ τοῦ m. k., τοῦ etiam b. 19. προςεχώρισεν M. λέγων δέ k. 21. ἡ τοῦ b.

780. v. 22. τάς om. M. 23. Κρυστάλου b. 24. εὑρήσει M. 25. ἱστορηθεῖσαν πρὸ μικροῦ vulgatum auctoribus b. k. immutavi. 27. καί adiecerunt M. b. μάρμαρος coniecit H. Steph. coll. Eust. ad 1010. μαρσαρος M. ceteri μάργαρος. 29. πτήσσεται b. Quae seqq. produntur de Thermodonte, nugae sunt Plutarchi de flum. p. 27.

783. v. 33. ῥοῦν M. 35. ὁ ante Ποντικός delevi. P. 249. v. 2. Γεωγράφος XII. p. 547. 3. Φαναρίας b. Φανόροιο M. 4. καί om. k. Ἀμασίας m. 5. Σκύλευκα k.

784. v. 9. σκαραμβίδος b. κοράμβιδος M. 11. τοῦ τόπου b. idemque δέ om. Σινώπην tentabat Holstenius, sed Strabonis immemor p. 561. 15. τήν om. M. ὥςπερ πολλήν M. ὡς παρά Cant. Et. 16. δέ om. M. Γεωγράφος p. 544. 17. Ἡρόδοτος I, 72. 18. ὤρυξε b. 21. Φρύγες M. 22. ἔνθα k. 23. λέγει I, 75.

787. v. 27. τέ b. k. ceteri μέν. κληθέντος k. 28. φυρέως M. Μαριανδηνοί aliquoties b. 29. τὸν τόπον M. τόν om. b. sed ὅπου ἡ κατὰ Πόντον k. 29. ἐπώνυμος γάρ b. Ἡρακλέος M. k. 30. Γεωγράφον p. 542. Ξενοφῶν Anab. VI, 2, 1. 31. ὅτι om. b. k. 33. ὡς cum Xenophonte suggesserunt M. b. εἰς k. οὕτω addit M. P. 250. v. 1. ὥς φησιν, cuius observationis nihil iam apud Stephanum deprehenditur. 5. τοῦ et τῶν om. M. Αἰολικοῦ ante κυρίου, quod prorsus ab hac sententia discrepabat, expuli; cuius in locum b. substituit αἱ ἐξ. 7. ὁ ante μῦθος om. b. k. χαλκώφωνος M. χαλκεόφθονος b. 8. μεγαλόφωνος M. 9. Ἡρακλέος b. k. 10. ἔβαλλε M. 12. τοῦτο b. k. Vulgo τούτου, tam sententia quam grammatica pugnante; quamquam hiat etiamnum oratio. Cf. tamen Suid. et Etym. M. v. ἀκόνιτον. κυκονίσασθαι M. 12. παλαίσας b. 15. σιαλώδους b. 17. Διόδωρος XIV, 31. 19. φησὶν b. 20. ἀγαγεῖν k. Ἀῤῥιανός perperam ad Expeditionem refertur, cum ille debuerit aut Bithyniacis aut Periplo Ponti Euxini, qui copiosior olim ac luculentior extabat, talia narrare. 22. ἔνθα — πόαν neglexit M. 25. ποιηφαγεῖν b. probabiliter (cf. Lobeck. Phryn. p. 643.); quamquam hoc additamentum ambigimus utri scriptori conveniat. 26. φησὶν b. 28. ἐμπεφύκασιν M. 30. Post βάλλων quae abundabant, ἔτι δὲ καὶ τὸν

μῦθον, resecui praeeuntibus b. k. 34. *καί* post *οὔς* om. b. k. P. 251. v. 1. *ποιητικῶν* M. 2. *Ἡρακλεωτῶν· ὁ γάρ* b. illud vere. *εἰ δέ* k. *ἐπαινεταία* M. 3 *διὰ τό* b. *καλεῖ παρατετηρημένον* M. *παρατετηρημένος* b. 8. *παρεοικνίας ἀπηχήσει* M. 9. *ἐπεχωρίαζε* b. *αὐλιταί* b. *καὶ ὡς* M. 10 *μεμνημένοι* M. cf. Aesch. Perss. 933. 13. *διὸ ὡς* b. *διὸ Αἰσχ.* k. Aesch. ib. 1046. 14. *Τιτίου* e constanti Schol. Apollonii scriptura reposui pro vulg. *Τιτυοῦ*. 16. *Μαρσύου* b. k. *Μάρσου* M. vulgo *Μάρσον*. Ceterum *Ὕαγνιν* excidisse videtur, quem apposuit Schol. Aesch. Perss. 933. 19. *ἐν* adiecit b.

793. v. 21. *πρόϊσι* M. 22. *ἤγουν* b. 24. *εἶπε στόματα* M. 25. *ὅνπερ* M. 27. *ῥέειν δέ φασιν ἐκ* — M. 32. *πάμφορον* — *ἄλλα* om. M. 33. *πολλαχοῦ* addiderunt b. k., quod post *φύουσαν* Cant. apposuisse fertur. 34. *Ἡρόδοτος* VII, 75. P. 252. v. 2. *τήν* om. M. *ὀρεινὴν Θυνοὶ κατέσχον* M. *οἱ Βιθυνοί* b. *Κάλλητος* scriptum apud Phot. bibl. p. 724. (p. 228. b.) 5. *ὅς εἶναι* b. *καὶ Βιθυνούς* k. 6. *ἐπιφανῶν* om. M. 7. *Φοινέως* Et. 10. *ψίλλῳ* k. 12. *καλούμενον Δαίδαλον* M. *ἡ* pro *ἐν* b. 14. *Ὀστρίσσου* M. *παῖδάς* M. b. k. Et. Vulgo *παῖδά*. 15. *τόν* om. M. *ὁμωνύμως* M. 17. *τοῦ* om. M.

803. v. 21. *Χαλκηδέες* M. *τήν* post *περί* om. b. k. *Χαλκηδόνα. κατὰ δὲ τὴν Ἀῤῥιανοῦ ἱστορίαν καὶ Δωριεῖς ἱστορ.* b. quae irrepserunt e v. 27. 24. *μάλιστα Πόντου λέγεσθαι* b. 28. *τοῦ Ἀῤῥ.* M. *Χαλκηδονίων* hic et p. 253, 7. (accedentibus Huds. MSS.) praestiterunt b. k. Vulg. *Χαλκηδόνων*. 29. *πρῶτα* b. k. vulgo *πρῶτος*. *μὲν ὁ* om. M. 30. *ἐκεῖνος* k. 32. *καί* adiecerunt b. k. 35. *ἀπαίδιοι* b. *κλίνονται* M. P. 253. v. 3. *ἐνέπεμψε* M. 4. *αὐτοῖς φησιν* M. 5. *αὐτῶν* post *σφῶν* om. b. k. Cant. Et. *ἀποτεμεῖν* M. Eadem poena cum alios tradunt divinitus esse affectos, tum Lycurgum Bacchi furore percitum Apollodorus III, 5, 1. auctoritatem Aeschyli secutus: nam Tragicum Edonis sive Lycurgo (quae nomina sunt eiusdem fabulae) istam rationem ascivisse fragmento demonstrabimus vexatissimo ap. Schol. Ven. Il. *ι*. 539. *μακροσκελὴς μὲν ἄρ', ἄνα, χλούνης τις εἰ*: cf. Eumen. 183. 6. *καὶ ἱστορεῖται δὲ τὴν ἀριστεράν* k. 9. *καί* om. b. 12. *Βύζας* Steph. v. *Βυζάντιον*, unde continua fluxerunt, quibus compara Dionysium Byzantium apud Gyllium II, 2. p. 65. cf. Procop. de aedif. I, 5.

τοῦ om. k. Μεγάρων M. 14. ἐκείνην M. 15. ἐκ τῆς b. ὑγροῦ viri docti. 16. ἰχθύς M. ἰχθῦς potissimum ab Herodiani (v. περὶ μον. λέξ. p. 31. Io. Alex. de acc. p. 8. Draco p. 91. Arcad. p. 91.) sententia pendet. βόσκονται M. b. k. Sed hoc eadem ab interpolatione profectum videtur, quae Θρηΐκίης χθονός k. inculcavit. 18. ἀνθρ. φασὶ b. 19. καί ante ἕως praebuerunt b. k. τὸ Αἵμον b. 20. εἰσὶ καὶ Λιβύης M. V. Steph. v. Βύζαντες. cf. Choerobosc. p. 1186. Βυζάντιες M. 21. ἐκείνους Γύζ. b. ζύγαντας M. V. Apollon. histor. commentic. 38. 22. Tangit illa Xenophontis Hell. IV, 8, 27. 24. ὀνομασθῆναί ποτε καὶ Ἀντ. ἕως περὶ ἣν Σεβεῖρος M. Ἀντωνυμίαν k. Ἀντωνινίαν Cuperus post Ortelium, cui praeferendum est quod Eckhel. D. N. P. I. Vol. II. p. 32. praecepit, Ἀντωνεινιανήν. 25. καί om. z. 28. Ab ἐπικειμένου inde ad 916. ὅτι πρὸς τῷ Πηλουσ. usque omnia in M. desiderantur. 29. αὐτὸ δέ pro αὐτούς b. κατὰ καπηλεῖα b. Cf. Perizon. ad Aelian. V. H. III, 14. qui prodidit eam narrationem, et Meinek. ad Menand. p. 26. sq. 33. ἀποβαλλών b. τοῦ post μόνου om. b. k. 34. τῶν κτητικῶν b. P. 254. v. 2. προγέγραπται ad 175. 3. Ποσιδήϊον recte b. item v. 6. ceteri Ποσειδήϊον. 4. Ὀππιανῷ Halieut. IV, 73. 5. ἐῤῥέθη b. k. Vulgo προεῤῥέθη. Cf. Eust. ad 916. ὤφειλεν ἔχειν b. k. ceteri ἔχει. 6. δέ om. b. 7. διφθόγγου quod vulgabatur nemo non videt e superioribus esse invectum; διχρόνου optime b. idemque supplevit συλλαβήν, cum k. ut videtur. 8. τό om. k. ὡς ἀπὸ εἰκόνος suum in locum retraxerunt b. k. olim collocata post διφθόγγου. τῆς εἰκόνος k. 11. Ἀπολλωνίῳ III, 1242. 12. Ὀγχηστός b. Sumpsit haec Eust. a Steph. v. Ἀβάντις. : cf. Arcad. de acc. p. 39. 13. τό om. k. 15. Αἰπύτιον b. ut editur Il. β'. 604. ceteri Αἰπρότιον ac deinceps Αἰπρότου, emendante eodem b., unde hic τό, illic καί accessit; τό etiam k. 16. Ποιάντιον Od. γ'. 190. 19. παραλήγονται b. k. Vulgo παραλήγεται. 20. μεγάλα καὶ οἱ Βύζανες ἰσχύσαι b. λέγεται Cl. 21. Ad πτοηθῆναι R. Steph. lacunae signum apposuit, cuius facti necessitatem filio non potuit approbare; poenitet vero Holstenii ἡττηθῆναι suspicantis. Equidem, cum narrationis ordo de Herodoteis VI, 33. accurate sit assumptus, in πτοηθῆναι quidem haesitare nolim, quod ut in ista structura forsan exemplo careat, sermonis tamen rationi non repugnat. Neque opus cum

H. Steph. *φυγόντες* rescribere. 22. Scribebatur *ἀποφυγεῖν τ. σφ. φυγ. δὲ εἰς τ. Εὔξ.* (sed *ἀπολιπεῖν* dederunt omisso *δέ* Cl. b. k.) *μετὰ τ. Χ. οἰκῆσαι*, in quo *καί* praestat Cl., *μετὰ καὶ τῶν* b. k.; *οἰκίσαι* (η) b. k. 24. *καί* neglexit k.

805. v. 26. *κεῖνται* — *Βέβρυκας* unus suppeditavit b. unde etiam *ἱστορεῖται* pro *ἱστοροῦνται* erat reponendum. Idem v. 28. *μειζόνων οἰκεῖν ἔχειν*, quorum significationem non perspicio, nec placet *δοκεῖν*, quod nihil ab *ἱστορεῖται* recedit: v. Abresch. Diluc. Thuc. p. 447. 652. 29. *ἀνθρώπου* b. k. Vulg. *ἀνθρώπων*. 31. *ὁ Ἀῤῥ.* b. 32. *ξύμμετρον* prius Cl. pro *σύμμ.* 33. *πρός* Cl. b. k., quod H. Steph. divinarat. Vulg. *πώς*. *κοῦφον* b. P. 255. v. 1. *δέ* om. b. k. *Βεβρύκην* — *φασι* optime exhibuerunt b. k. Edebatur enim: *Βεβρυκίαν φασὶ κληθῆναι ἀπὸ Βεβρύκης Αἰγ. μὲν ἀδελφόπαιδος*: quo sequentium tenor disiectus erat atque hiabat. 4. *ἀνεψίου* b. 7. *ἢ Βεβρυκίαν* om. b. 8. *Πίνδαρος* Pyth. IX, 197. 9. *ὡς καὶ τάς* b. 10. *ταῖς λοιπαῖς* Cl. b. Vulgatum *τῶν λοιπῶν* reiecit etiam H. Stephanus, qui *Λυγγέως* v. 5. emendavit. *οἷα μή* b. 11. *ἀπαληφείσας* b. Vulgo *ἀπαλειφῆναι*. 13. *πεντήκοντα* posterius om. b. 15. *Βεβρυκία* b. 18. *Βέβρυκας* b. k. ceteri *βαρβάρους*. 19. *ὁ* om. b. 22. *Ἡρακλέος* b. omisso *ὁ*: item v. 30. 25. *ὁ Θεόκριτος* b. V. Theocr. XIII, 58. 26. *παροιμία ἐπὶ τῶν . . . καλεῖς* b. Ceteri *παρ. φησὶν ἐκ τῶν . . . καλεῖν*. 28. *Κεῖον* scribendum ex fide Steph. v. *Προῦσα*. 29. *Γεωγράφος* XII. p. 564.

809. v. 35. *μετὰ Μυσίαν* b. k. Vulgo *μ. τὴν Ἀσίαν*. P. 256. v. 1. *εἰς Ἑλλ. πρός* b. k. ceteri *πρὸς Ἑ. εἰς*. 3. *ἐπ' ἀνατολὰς ἡ εὐρυτάτη* b. *ἐπ'* etiam k. pro vulg. *πρός*. 6. *Σαγγίαν*: Strabo p. 543. 9. *παλαιότατον* b. 10. *μαίνονται τῇ Ῥέᾳ*: v. Hemsterh. add. ad Luc. Nigr. 37. praef. p. 33. 11. *κορυβαντιῷ δαιμονιῶντες* b. 12. *κατάσχει* b. 14. *θεσπίζουσι* k. 15. *καί* post *μέλλοντα* om. b. k. 16. *φασὶ*: Steph. v. *Φρυγία*. *παρά* Spanhemius ad Callim. h. Dian. 159. qui non vidit isto modo situs in monte significationem ab ipso expetitam disperdi. Vid. etiam Hemsterh. ad Luc. Timon. 6. 18. *πεφρίχθαι* R. Steph. 19. *πόδας ὄρους* k. *Ὁμήρου* Il. *β'*. 824. *λειφθέν* b. *Πινδάρῳ* Pyth. II, 85. 20. *Λυκόφρονι* v. 442. 22. Lacunam in *μέν* habet b. 24. *οἱ . . . ἐγένοντο* b. k. Vulgo *ἡ . . . ἐγένετο*. 25.

ὡς καί k. Εὐρωπαῖον b. 28. ὀξεῖα libri, sed ipso Eust. refutante ad 322. Id tamen indicium esse ratus sum formae ὀξύα, quam usurpat Schol. Ven. Il. ζ'. 201. 29. τῶν addiderunt b. k. 31. διάφορον b. k. 32. ἐκπεσεῖν, non διεκπεσεῖν, in pervagatis proverbiis vigere constat; Strabonis tamen XIII. p. 608. verba ubi Homericis commentariis assumit, διαπεσεῖν Eust. cum διεκπεσεῖν commutavit. Sed in istis πόῤῥω — ὁρίσματα eidem imposuit memoria, cum Strabo XII. p. 572. pr. (unde loco quem designat superiore p. 564. δέ eiiciendum) unice verum designet: χωρὶς — ὁρίσματα, idque ipsum certo verborum tenori accommodatum. 34. συγκέχυνται οἱ Λυδοί b. k. perperam edd. ἐγκέχυνται Λυδοί. 35. Μαίωνες b. k. Ποιητῇ Il. β'. 866. P. 257. v. 2. ἥτις addiderunt b. k. In χρῆμα facile agnoscas Arrianeam elegantiarum quas Sophistarum vulgus ferebat cupiditatem; quamquam huius quidem usus exempla sunt apud simpliciores quoque scriptores, ut Plutarchum, pervagata: cf. Eust. ad 536, 16. qui Strab. p. 617. compilavit. 5. Ἡρόδοτος II, 2. 6. ὡς adiecerunt b. k. Κωμικός Nub. 397. 9. δέ b. cum Schol. Aristoph. Ceteri γάρ.

815. v. 10. ταῖς om. b. κεῖται Ἴλιος coniecit Huds. pro vulg. καὶ Ἴλ. Sed praestat ἡ, quod expresserunt b. k. 14. ἀπό k. δέ om. b. ἀπολέγεσθαι k. 15. ὑπὸ ἡραίας b. k. hoc etiam Cl. Vulgo τῆς ἡραιούσης, quod iam H. Steph. suspectum fuit. ἤγουν accessit ex b. 18. ἀφανεῖσαι b. 20. φασὶ b. 21. συν. κατὰ ποντικήν b. 22. παρὰ πόλεως b. καί om. k. τῶν θρ. b. 23. Λιβάνιος de vita sua T. I. p. 13. Reisk. 24. ψιλὸν καὶ μόνον (cum Cl.) ἁπλῶς οὕτως μέμνηται, τῆς Τροίας δέ b. k. Vulgo ψιλῶν καὶ μόνης ἁ. οὕτω μέμνηται * τῆς Τροίας. ψιλόν vidit H. Steph. 26. πόλις R. Steph., sed is ubi mendorum indici πόλιν mandat, adiecit: ἐνέτυχον δὲ τούτοις οὕτω γεγραμμένοις ἐν τῷ Λιβανίου σοφιστοῦ βίῳ, ἢ περὶ τῆς ἑαυτοῦ τύχης. 28. καὶ ὅτι b. 29. ἡ adiecerunt Cl. b. k. Singularis est autem lectio b. καὶ ἡ Πισινὴ καὶ ἡ Πισιδία: unde haud cunctanter elicimus ἡ Πεσσινουντία. De his Midaeque monumentis notabilia quaedam edisseruit Leakius itinerario suo sive in *Walpole Travels* c. 2. Ἀμόριον cum Strab. XII. p. 576. b. Vulgo Ἀμμόριον, quod corrigendum. καὶ ἡ Λαοδίκεια suggesserunt b. k. 31. παρόρειος Cl. b. k. παρώρειος Strabo: ceteri πάρειος. 32.

Quae utrumque *Φρυγία* interiacent om. b. 33. *καί* post *δέ* inseruit k. 35. *Κοτυάειον* Cl. *Κοττυάειον* b. k. Vulg. *Καττυέειον*, Huds. *Κοττυέειον*. cf. Holst. ad Steph. p. 171. In Steph. v. *Ἰορδίειον* perperam est *Κυτιάειον*. P. 258. v. 1. *Γεωγρ.* l. l. *ὀρθογρ. τέχνην*, Herodiani, opinor. Ceterum de istis oppidis vide Wessel. ad Hierocl. p. 678. sq. 2. *τό* om. b. k. ad *καί* appositum. 3. *Δοκίμιον* b. *δέ* post *οὕτω* dederunt b. k. 5. *ἐθν. γράψαντα* v. *Σύλειον*. 7. *τοιοῦτον λέγεται* b.

820. v. 9. *Αἰόλων* k. 10. *τόν* post *ἤτοι* deleverunt b. k. 13. *οὐ κεῖνται Αἰολεῖς* b. k. Ceteri *κεῖνται οἱ Αἰολεῖς*. 14. *ἀλλά* om. k. *τὴν παλ. ἀναγραφὴν* dicit Aristagorae tabulam ap. Herod. V, 49. 15. *ἔχονται Καππαδόκαι* b. k. Vulgo *ἔχονται καὶ Καππαδόκων*. *τούτοις* b. k. reliqui *τούτων*. 16. *τήν* om. b. 18. *τούτων δὲ Ἀκισσιανοί* Cl. k. 21. *τὸν Γεωγράφον* XIII. p. 582. 22. *ὅτι* om. b. 23. *οὖσαν τῇ παλαιᾷ Ἀτθ.* b. k. ceteri *τῇ παλ. Ἀ. οὖσαν*. Cf. ad 423. 24. *ποτὲ* post *πάλαι* om. b. k. 27. *Γεωγράφον* VIII. p. 333. 28. *ἐκτός* b. k. margo Et. 32. *καί* ante *Δωριεῖς* om. k. 33. *ξάνθου* b. k. Cf. etiam Strab. p. 383. 34. *Εὐριπίδης* Ion. 74. unde *Ἀσιάδος* restitui, auctoribus b. k. Vulg. *Ἀσιάτιδος*. P. 259. v. 1. *οὐ μόνοι δέ* b. 2. *αἰόλων* Cl. b. vulgo *Αἰολέων*.

823. v. 5. *τῆς* post *μέσης* om. b. k. 8. *Ἡρόδοτος* I, 142. *Πριήνη καὶ Κάδμη*: Strabo XIV. p. 636. Hesych. v. *Κάδμιοι*. 9. *Αἴγυπτος* b. quod veri habet similitudinem (v. Tzsch. ad Strab. XIV. p. 502.), quamquam a viris doctis certatim in Pausan. VII, 2, 7. de sede detrusum. *εἰς* om. Huds. et ut videtur b. 11 *τὸν Ἡρόδοτον* k. V. IX, 97. 12. *Νήλεως* corr. b. k item *Νήλεῳ* b. nec dubitavi id recipere, cum Eust. etiam alibi Herodotea leviter ad vulgarem innovaverit consuetudinem. Vulgo *Νείλεως* — *Νείλεῳ*. De nominis ratione congessit quaedam Sturz. de dial. Maced. p. 14. 13. *τοῦ Μιλήτου κτίστην* b. *κλίστην* k. unde germanum *κτιστὺν* sponte prodit: vulgo *κτίσιν*. 15. *κεῖνται* b. 16. *Θεόκριτος* XV, 125. 17. *ὁ Μίλητος ὁ τὴν Σαμ.* k. 19. *καί* ante *τοιαῦτα* adiecit b. 20. *γέγραπται* apud Steph. v. *Μίλητος*, cum levi varietate. *Ἰώνων* addidit b. cum Steph. 22. *δέ* suppeditaverunt b. k. 24 *Αἰσχύνης* b. cf. Strab. p. 635. coll. Menag. ad Diog. II 64. 27. *Μέλιτος* b. *τόν* quod ante *Μούσαισι* tum hic tum apud Steph. male tolerabatur, omisit b. Mirere

doctorum virorum in re manifesta studia: v. Friedem. de med. pent. syll. p. 338. Sed veriora nunc secutus est Iacobs. ad Anthol. Pal. T. III. p. 949. 29. νῆσος ἡ om. b. k. ante *Μίλητος* praeter rei veritatem inculcatum: vide vel Strab. XII. p. 573. 30. *φέρεται* b. k. ceteri *λέγεται*. 32. *δέ* om. b. k. 34. *λεγόμενον* b. *λεγομένων* reliqui. P. 260. v. 1. *τελευτᾷ* b. cum Herod. I, 33. quod repositurus eram. 3. *Τραχεῖα* nunc Stephano quoque restitutum Holstenius vindicavit ad Steph. p. 122. 4. *τέλα* k. Cf. Schol. Theocr. VII, 65. *πόλις δὲ Ἰώνων καὶ ἡ Ἔφεσος* b. k. Edebatur *πόλις Ἰώνων*. 5. *Ἡρόδοτον* I, 142. *καί* ante *παραλίαν* adiecerunt b. k. 7. *ἐκεῖ φησιν* b. ceteri *φησὶν ἐκεῖ*. *αἱ* post *ἣν* expunxerunt b. k. 11. *κἄν*, quod Aristophani praesertim ac Luciano (velut ex codd. Catapl. 14.) cum aliis auctoribus (v. Meinek. ad Menand. p. 121.) est certe vel per me licet, apud grammaticos saepe nihil differt ab *ἀλλά*. 12. *οὗ* b. k. Vulg. *ὅ*. *οὔραι γάρ* b.

15. *καί* om. b. k. ac potest omitti. *ὅτι τῇ Ἐφέσῳ ἐπιτεθεὶς ὁ Κροῖσος ἐπολιόρκει* b. et ut videtur k. Cf. Herod. I, 26. 18. *Ἀμαζονίδες* k. 19. *κατέσχε* b. 20. *καί* b. k. ceteri *καί*. Locum de fontibus quidem Eckhelius tractavit infra laudandus p. 536. Strictim haec attigit Strabo XI. p. 505. XII. p. 550. 573. XIII. p. 623. XIV. p. 633. E nummis Amazonum cumulus innotuit, ut earum quae pertinuerunt ad Amastrim, Amisum, Amaseam. *ἡ Ἔφ. αὕτη* b. *αὐτὴ ἡ Ἔφ.* k. Vulgo *ἡ Ἔφεσος*. 21. *ἡ Ἔνναια* b. cf. Steph. v. *Ἀναία*. *Μύρινα* Strabo Stephanusque, *Μύριννα* b. k. *Μύῤῥινα* ceteri. *Κύμη* b. adiecit, suffragantibus Strab. et Steph., unde totius observationis auctor Ephorus facile deprehenditur. Plenius *καὶ ἡ Αἰολ. Κύμη* k. Cf. Eckhel. D. N. P. I. Vol. II. p. 492. 496. 544. 22. *πρὸς τῇ Νικομηδείᾳ* Cl. b. (hic — *μήδη*) k. Ceteri *πρὸς τὴν κομη**. 25. *Ἡρακλέος* b. k. 28. *πρὸς ὄνομα* b. k. cf. ad 815. ceteri *τὸ ὄνομα*. In his nominibus Stephanum adhibuit v. *Θίβα*. 29. *Πάλλα* Cl. b. k. Vulg. *Τάλλα*. *ἄλλαι* b. k. reliqui *ἄλλα*. 32. *ποτὲ* dederunt b. k. V. Steph. v. *Ἔφεσος*. 33. *φησὶ* b. 34. *ἀπό* k.

P. 261. v. 1. *γυναικός* Strabo XIV. p. 640. Steph. Cl. b. k. Vulg. *θυγατρός*. 2. *ἐπίγραμμα*: v. Anthol. Pal. IX, 424. 3. *πόλεων τὴν Ἔφ. λέγει* b. k. Ceteri *Ἔφεσον ἐκεῖνος λέγει*. 5. *ἀέριαι* b. k. 6. *πάντα* iidem praetermiserunt. 8. Quae utroque *ἀφ᾽ ἧς* continentur

om. b. 9. φησὶ k. Ἀμαζὼ singulare videtur. 11 Ἡρακλέος b. Εὐρυσθέους libri. 12. Ἱππολύτου b. 1: καὶ τόπον ἐντεῦθεν b. 14. ἐπιγραμματισμόν k. 17 καθάπερ Ἀὸῤ. b. k. καθὰ καὶ Ἀ. celeri. 18. καί om b. V. Steph. v. Ἀμαζόνες. τῇ addiderunt b. k. 1! καθά iidem: vulgo καθάπερ. Cf. ad 653. 20. πάσα σθαι reddendum etiam Stephano, cui πατεῖν Berkeliu potuit inferre. 24. ἐπικωλύει b. 25. ἀποτρεφόμεναι l k. fortasse vere. 28. καὶ ὅτι ἀνωτέρω k. 30. πεποίη κεν b. k. ceteri ἐποίησεν. προςχώματι μακρῷ b. 3! Γεωγράφος XII. p. 579. verbis aliquantum abhorrent bus. οὕτω δέ b. 32. τύχοιτο αἰγιαλοῦ b.

830. v. 1. τούς ante Ἴωνας om. b. k. Ὅμηρος I κ'. 431. 3. πολυαργυρωτάτους b. 4. ὁ Πακτ. ποτα μός b. Vulg. ποταμὸς ὁ Πακτ. 10. ποταμίου b. l celeri ποταμοῦ. ὡς — ἐπὶ — accesserunt ex iisdem, q Κηφισσοῦ vulg. emendaverunt. 12. Ἡρόδοτος V, 10 15. διά b. k. Ceteri ἐκ. 17. καί addidit b. Ἀνδῶ Cl. R. b. k. Edebatur Ἰνδῶν. ἐξυμνεῖ ὁ Διον. b. l Vulg. ὁ Δ. ἐξυμνεῖ. ὡς om. k. 18. καλεῖ b. 20. pro οἵ b. 21. αὐξομένης (corr. mendum) ἐπὶ πόας l k. celeri αὐξανομένης ἐ. ποίας. 23. πεδίον om. b. κα τινες b. Ὁμήρῳ Il. β'. 461. 24. ἔνθεν k. 25. καί ἦν k. 26. Γεωγράφον XIII. p. 628. Ὀλυμπηνούς 28. τόν om. b. 29. ἀγλαῷ om. Huds. 31. κατακ κανμένη b. k. Vulgo κεκαυμένη. 32. Γεωγρ. l. l. b. k. celeri ἐστι. 33. ἐκεῖ post τούς om. b. k. 35. ε ναι λέγεται b. P. 263. v. 2. καί posterius om. k. Και στριανόν corrigendum censeo e Strabone et Stephan quorum illi Καϋστριανοῖς etiam p. 621. reddendum quicquid obloquitur Tzsch. p. 446. 3. Κιλβιανόν Stra bo p. 629. Κελβιανόν ex aliis Berkel. ad Steph. p. 14 Κλιβανόν k. καί post δέ om. b. k. 4. Ἡρόδοτος I, 7. φησὶν k. scilicet interpretes Homerici ap. Strab. 626. unde Ὕδην cum b. restituimus pro vulg. Ἴδη ἐλεῖν b. k. Herod. I, 15. ceteri ἔχειν. 8. ὅτι R. Stepl

839. v. 11. καί post ὡς tanquam importunum ex puli. 12. μέμψεται b. probabilius. 14. θνητόν I Steph. cf. ad Dionys. 1152. 17. τὸν ἀκροώμενον l 19. νεβροὶς καίρουσιν b. 22. τὸ ὄνομα b. k. Ed τοὔνομα. 26. οὐδὲ μόνον k. 30. τροφήν omisso δέ 34. παροιμιακῶς addiderunt b. k. 35. Παμφύλια l P. 264. v. 1. καί post Σύρος adiecerunt b. k. ide post Λυδός b. sed k. καὶ τὸ Λυδὸς Λύδιος. 2. ὅθε

ιπαρ. b. ὅθεν καὶ ἡ παρ. k. Articulus enim deerat. 3. δ' inseruerunt b. k. Reliquos iambos, in quibus ..ντες pro Κᾶρες dant b. k., facillime sic emendaveris, ..ἶτοι δὲ Κᾶρες. 5. φασί: Strab. XI. extr. 6. παρ' b. 7. Ταναΐτιδι libri, quod apud Strab. l. l. olim exta-t: correxit Holstenius.

847. v. 10. καλεῖται κατά τινας b. k. celeri κατά κ. 15. περὶ τῶν Πατ. k. cf. ad 129. 16. τά om. uds. 17. ἤγουν b. 19. ὡς οἱ παλαιοί φασι adiece-nt b. k. 20. καί om. k. 21. διά om. k. 22. καὶ ..ες praestiterunt b. k., qui πάντα omiserunt ante τά. 27. θεῶν ἀγρίων e Steph. v. Κράγος. 28. Γεωγρά-..ς XIV. p. 665. παρὰ τοὺς Κράγους k. 31. φάλαγξ 33. καί om. k.

852. v. 3. κατάρξαντος τοῦ ἔθνους k. celeri ἔθνους. 4. παραπέσοι k. In hoc verbo conf. Xenoph. de re ..u. 6. extr. Huds. coniecit ὅπερ ἂν ἐμπέσῃ, hoc ut vi-..tur Schol. MS. usus: ἀπὸ Μόψου τινὸς εὐξαμένου, ..τερ ἂν ἐμπέσῃ τῇ θήρᾳ, τοῦτο θύειν τῇ Ἀφροδίτῃ. ..ύρου δὲ παρεμπεσόντος τοῦτο ἔθυσεν. θήρᾳ b. k. ..ulg. χώρᾳ. 5. κἀκεῖ b. 6. εὐανδρίσαν b. 7. ἐλαιῶ-..ς k. Γεωγράφος p. 667. 8. Παμφυλικαί b. k. (hic ..αὶ πόλεις) quod Strabonis sententiam prorsus expri-..it: vulgo Παμφυλική. 10. Ἀῤῥιανός Exp. Alex. I, ..5. sq. 16. πόλεως ὄνομα b. πόλ. ὀνόματα k. Edd. ..rdinem invertunt. ō ὁ ἄσπ. b. 17. συνεμπεσωσῆς (?) .. συμπέσωσιν k. Edd. συνεμπέσῃ.

854. v. 18. ἡ addiderunt b. k. 20. ὁ om. b. k. ..nte Λυκόφρων (v. 442.) additum. 21. Ἡρόδοτος VII, ..1. cf. Strab. XIV. p. 668. 22. Χάλκαντος, edd. men-..um, MSS. sustulerunt.

855. v. 23. Πέργη addiderunt Cl. b. k. De Pha-..elide Stephanum v. excerpsit. 25. τέχνην b. τεχνικὴν ..eliqui. Stephanus: ῥητορικὰς τέχνας καὶ λόγους ῥητο-..ικοὺς ἐπῶν. Sed et Eust. et Steph. lectio maius quod-..dam vitium, quam quod Ruhnkenius hist. crit. oratt. ..Gr. p. 83. suspicabatur, recondere videtur. 26. ν'. om. .. 27. Γεωγράφος p. 671. 666. 30. ἀξιόλογος k. 31. Τερμησσός editus Strabo. 32. φασσίλιδα b. P. 266. v. 1. γυμνᾶται b. 2. παρόδεσιν k. ὡς ὁ αἰγ. b. ὁ αἰγ. k. Articulus defecerat. 3. πελάγους κυμάτων b. 5. Ἀτταλίας k. cf. Strab. p. 667. Λυρνησός b. celeri Λυρνησσός. 7. λέγει ὁ Γεωγρ. τοῦ κτίσαντος b. ὡς b. 8. ᾤκισεν b. k. firmante Strabone: vulgo ἔκτισεν. ὁ

om. b. v. Strab. p. 669. 670. extr. unde v. 9. *Κιλικίας* oportuit cum Salmas. ad Sol. p. 546. (coll. Steph. *Κώρυκος*) scribi pro *Λυκίας*. cf. var. l. ad 916. extr. 10. *Κωρύκιον ἐν ᾗ* b. k. vulgo *Κωρύκειον*. 11. *φαίνεται ἤγουν φύεται* b. ut videtur. 12. *ἄρα* edebatur, *ἠκροάσατο* unus Steph. ab Eust. compilatus, recte: neque enim *ἀκροάζεσθαι* viguisse crediderim. Deinde huius proverbii principio, quamquam orationis forma lucem interpretationis adhuc exspectat, certissime legendum *τοῦ δ'*, id quod in Menandri fragm. p. 56. oportuit reponi. Ceterum Eust. probe de dicterio sensisse demonstrant Cic. ad Att. X, 18. et Strabo XIV. p. 644., praesertim si consimiles quaedam narrationes adhibeantur, ut Plutarchi Dion. 28. 14. *Τέω νῆσον* etiam Steph. Sed optime Holstenius e Suida v. *Κωρυκαῖος* reponi iubet *Μυοννήσου*. 17. *ἐπιβουλευόντων* b. k. Vulgo *ἐπεβουλεύοντο*. 18. *ἐργαζομένων* k.

857. v. 22. *ἐπονομάζει* b. k. ceteri *ὀνομάζει*. 23. *Ἰκόνιον* b. k. vulg. *Εἰκόνιον*: cf. Eckhel. Numm. vett. p. 271. 26. *παιδὸς* pro *τινὸς* k. ceterum quae utroque *αὐτόθι* continentur om. b. 27. Disiecta vaticinii membra nescio an aliunde non liceat reparare. 30. *ὡς ὁ Γεωγρ.* k. V. XII. p. 573. 32. *ἐπὶ* b. k. ceteri *περί*. 33. *Γεωγράφος* post *αὐτός* om. b. sed k. *φησὶ καὶ αὐτὸς ὁ γεωγρ. ὅτι Κ. οἱ*: et *ὅτι Κ.* etiam b., cum olim *οἱ* interiiceretur. Locus est XIII. p. 627. 35. *Ἡρόδοτος* I, 173. P. 267. v. 4. *εἶχον δέ ποτε τόξα κρανέϊνα* b. k. cum Herod. VII, 92. vulg. *εἶχον δὲ καὶ κράνεια τόξα*. 6. *ταῖς κεφαλαῖς* b. Herod. Reliqui *τὰς κεφαλάς*. *ἐστεφανωμένους* hinc Herodoto cum optimis libris reddendum.

858. v. 7. *τὸ τῶν* addiderunt b. k. iidemque 8. *κα* ante *ἡ*. 10. *φασί*: Strabo XII. p. 570. 11. *ποτὲ* inde reductum, auctoribus b. k. 13. *ἔχοντες* dederunt b. k. Huius observationis umbram retinuit Steph. v. *Πισιδία* 14. *πρότερον* accessit ex b. k. 16. *τῆς* ex iisdem 17. *ὑπ'* b. *ὑπ' ἀλλήλοις* k. *ὑπ'* confirmat Strabo p 571. loco vulgati *ἐπ'*. 23. *τοῖς* adiecerunt b. k. inde quae sequuntur ad v. 26. *τοῖς Σελγεῦσιν* om. b., ita tamen, ut ea p. 268, 3. post *τὴν μὲν* repeteret. 27 *ἐτυμοτάτης* b.

859. v. 30. *πόλις* vulg. correxit b. 31. *Κιβύῤῥα* b. *Κιβύῤῥης* k. *τῆς* continuo omiserunt iidem. 32 *ἴδιον* addiderunt b. k. cum Strab. XIII. extr., qui quo

agnoscit τορεύεσθαι, praebuit id b. pro τορνεύεσθαι. 35. Τελμισσοῦ Huds. et fortasse k. P. 268. v. 3. ἐθνικοῖς Steph. utraque v.; Τερμισόν ac deinceps bis cum simplici σ b., id quod sequitur primo loco R. Steph. 5. Γεωγράφος XIV. p. 665. 6. Τελμῖσος . . . καὶ Τελμίσης b. 9. λεγομένης μικρᾶς b.

861. v. 10. Πισιδέως libri. 11. ἡ καμπὴ σκολιουμένη b. ἐστὶ καμπτὴ σκολ. k. vulg. κυλιουμένη. 12. καί om. k. 13. πολύ b. k. ceteri πολλῷ. 22. ὁ Ἀλέξανδρος b. 23. κάλλιόν τε b. 25. δέ om. b. Arrianus Exp. Alex. I, 26. 26. μὴ b. k. Vulgo οὐκ. 27. ἀνέμων πνεόντων. εἰ γὰρ νοτοι κατέχοιεν b. k. pro vulg. πν. ἀν. εἰ γὰρ νότος κατέχοι. Deinde cum iidem haec proposuerint: ἄπορόν ἐστι . . . Ἀλεξάνδρῳ ἐκ νότου: vulgatum ἄπορον ἦν inde patet ita emendandum fuisse, ut Ἀλεξάνδρῳ ad sequentia pertraheretur; praesertim cum δέ post σκληροί omiserint b. k. 31. λέγονται b. V. Arrian. III, 18. et alibi.

867. v. 4. Κύδνος Cl. b. k. Vulg. Κίανος. 6. φασὶ: Strabo XIV. p. 673. 7. τραχύ b. k. τῆς k. 9. Ἀῤῥιανός Exp. II, 4. ἱδρῶν b. k. Arr. ceteri ὁ. 16. ὁ Γεωγράφος XII. p. 536. 17. ἱστορεῖ b. k. reliqui φησὶ. 19. εὐρυδίνης omnes. 24. τούς adi cerunt b. k. 25. εὐφορῆσαι b. 29. αὕτη inseruerunt b. k., quorum ille οὕτω post πόλις additum ignorat. 32. μελαγχολήσαν b. Ἀριστοτέλης Problem. 30, 1. sed πρὸς τῷ γήρᾳ Eust. adiecit. 34. ἀφικνεῖται b. 35. τῷ post πτερῷ praebuerunt b. k., oportuit vero πτερωτῷ Πηγάσῳ: nisi quis iambici senarii reliquias subodoretur. Sed conf. Ep. p. 75, 29. Πηγάσῳ edd. Steph. P. 270. v. 1. κατηνέχθη k. 5. φασὶ τὴν πόλιν vulgabatur, verbis ὡς — φασι quae b. k. exhibuerunt praetermissis. Igitur H. Steph. haec tentabat: οὐκ εἶναί φασιν, ἀλλ' οὕτω κληθῆναι τὴν πόλιν: Holstenius e Steph. v. Ταρσός, cui pleraque Eust. debet, inserebat ἄλλοι δέ φασι. Defectus causa cum sit perspicua, tum vero perspicuum argumentum accedit, quod id ipsum auctarium b. v. 2. a voc. ταρσόν aberrans ad similia v. 5. intermediis praetervisis intulit. Eadem deinde Holst. quoque e Cl. ascripsit, modo quod habere eum ait φασὶ κληθῆναι. 8. σύστασιν τῶν ὑδάτων vulg. inverterunt b. k. Sed πρώτην mire dictum, nisi primum quodpiam diluvium (v. ad 513.) Eust. voluit significare. 9. προχωρούντων τῶν ῥευμάτων Cl. b. k. Editi tantum προςχωρούντων.

11. *τότε Ταρσίαν* b. 12. *Ἐρατοσθένης* p. 91. in his defecit Steph. aliquantum. 13. *τοῖς* b. k. vulg. *τοῦ*. 14. *Τερσόν* om. b. Istam vocis conformationem nummi stabiliunt. 18. *Ὅμηρος* Il. ζ'. 201. 24. *φαίνεται δοκεῖν* b. k. vulg. *δοκεῖ*. V. Heind. ad Pl. Phaedr. 97. 26. *ἐστερεῖσθαι* b. k. 28. *Πινάρου . . . Πίναρον πλωτόν* Cl. b. k. Ceteri *Σινάρου . . . Σίναρον ποταμόν*, refragante Strab. XII. p. 536. quem sequitur Eust., sed de Pyramo narrantem. Fallitur Mannert. VI, 2. p. 63. qui mendosum istum Sinarum ad Sarum flumen retulerit. 30. *βυθοῦ ἐξανατέλλειν* Cl. b. k. ceteri *μυχοῦ ἀνατέλλειν*. 31. *ἀντιπράττειν — βαπτίζεσθαι* Cl. b. k. ceteri *ἀντιπράττει — βαπτίζεται*. 32. *τῆς Ταρσοῦ* b. 33. *ἀπὸ τοῦ* addiderunt b. k. 35. *ἠρεσίας* b.

872. v. 5. *τῆς γῆς* b. 6. *λέγουσι* fortasse nimia religione retinui: v. ad 11. *τὴν αὐτήν* b. 7. *αὐτήν* b. k. vulgo *καὐτήν*. 8. *γῆς* om. b. 9. *κενεῶνάς* b. k. vulg. *κενεῶνά*.

874. v. 14. *Κιλίκων* b. k. ceteri *Φοινίκων*. 15. *τῇ χώρᾳ δέδωκεν* b. k. vulg. *ἔδωκε τῇ χώρᾳ*. 16. *Ἡρόδοτος* VII, 91. unde *Ὑπαχαιοί*, auctoribus etiam b. k., restitutum, quod scribebatur *Ἀχαιοί*, reprehensum Is. Vossio ad Mel. I, 13, 2. 18. *Σαμοθράκην* b k. ceteri *Σαμοθρακῶν*. *ποτὲ ἱερῷ* b. 19. *Γεωγράφος* XIV. p. 668. 22. *Τραχιῶται* Cl. *πεδιάς* om. Cl. 23. *Ταρσοῦ* Cl. b. k. Strabo: quod editurus eram, quamquam *Ταρσοί* Schneid. ad Xenoph. Anab. I, 2, 23. firmabat.

875. Hanc annotationem Huds. insequenti temere postposuit. v. 25. *Ἀγχιάλης* addiderunt b. k. agnitum Steph. v. *Ἀγχιάλη*, unde proxima fluxerunt. 26. *τοῦ* k. *ὁ* post *καί* om. b. k. 27. *Ἀχιάλου ὁ υἱὸς* K. *ὁ ἐν* T. *ποταμός* b. 28. *αἱ ἐκβολαί* k. 31. *ἔδειμε (ν) ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ* b. k. Vulg. *ἔκτισεν ἐν μιᾷ ἡμ.* Adde Strab. p. 672. cf. ad Schol. 870. 32. *λέγει* om. b. *Γεωγράφος* VII. p. 323. 33. *ἡ Ἀχιάλη* b. P. 272. v. 1. *καὶ ἡ Μαλλός* b. *καὶ ὁ Μαλλός* Cl. k. Mire vulgabant *ὀνομαζομένη καὶ ὁμαλή*: R. *ὀνομαζομένη Μαλλός*. Berkel. ad Steph. v. *Μαλλός*: *καὶ ἡ ὀνομαζομένη* M. 2. *Μάλλου* Stephanus. 4. *ἐκτίσθη* b. k. Straboni p. 675. *κτίσμα*: perperam vulg. *ἐκλήθη*. 7. *ὅτι ἐστὶ καὶ ἔθνος* b. k. Edd. *καὶ ὅτι ἔθνος ἐστί*. 9. *ἄν* addiderunt b. k. 11. *καί* om. k. *Πομπηϊούπολις* coniunctim Cl. 12. 13. *Οἱ δὲ — πόλιν* b. k. Vulg. *οἱ δέ φασι Ῥοδίων καὶ Ἀχαιῶν κτίσμα τὴν τοιαύτην πόλιν*. 14. *οὐ Σόλιοι*

coniecit Holst. Ac Steph. v. *Σόλοι: ὁ πολίτης Σολεὺς καὶ Σόλιος*, comprobante Eckhel. D. N. I, 3. p. 68.: quamquam obstat quisquis primam Arati Vitam conscripsit. 15. *ἐνταῦθα λαλεῖν* b. 16. *οἰκισάντων* b. sed deinceps *οἰκισμόν* recte b. k. pro vulg. *οἰκησμόν*. 20. *καί* ante *περί* neglexerunt H. Steph. Huds.

877. v. 22. *καί* ante *ἡ* om. b. k. z. 23. *ἡ* ante *περί* om. Huds. et ut videtur k. 24. *οἱ* b. Alterum *ἡ* addidit b. 25. *καὶ τοῦ Κασίου ὄρους* b. k. z. Vulg. *καὶ εἰς τὸ Κάσιον ὄρος*. 27. *ἐς* k. z. *τῆς ἐκ* z. 29. *Κομμαγένην* b. *Κομμαγεηνήν* z. 32. *Ἄμανον* z. 33. *καὶ αὐτοῦ* k. 34. *γὲ* addiderunt b. k. z. *γάρ* consueta permutatione Cl. *ὅπουγε καί* attigerunt Schaef. ad Dionys. p. 68. et Wyttenb. ad Plutarch. T. VI. p. 80. Cf. Strab. XVI. p. 756. P. 273. v. 1. *Σελευκίαν* enotavit Holst. 3. *μεσογαίῳ* b. k. ceteri *μεσογείῳ*.

882. v. 4. *τὰς χώρας* Cl. b. vulg. *χώραν*. *τῷ γαίας* Cl. 5. Post *Ἀσίης* edd. addebant: *παρακατιὼν δέ φησι γαίας καὶ ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις*, inde Stephani omnia praetermiserunt ad v. 916. usque, ubi singularem annotationem constituebant his verbis: *Ὅτι πρὸς τῷ Πηλουσιακῷ* cum seqq. Iisdem ipsis vocabulis quae codices paulum refinxerunt servatis Hudsonus lacunae maiorem partem complevit, cum Io. Alb. Fabricius in fine Bibl. Lat. A. 1697. (sive ed. Venet. T. II. p. 620. sqq.) editae supplementum illud e MS. bibl. Claromontanae proposuisset: unde acceptum Thwaitesius Eust. commentariis subiunxit. Ac deficit Huds. primum in hac observatione, quam Holstenius e Cl. enotavit: ipse enim in schedis a Gul. Manzio editis p. 104. fragmentum Eust. in descriptione Syriae sese deprompsisse ait e cod. R. Abbatis S. Ammantii et P. Sirmondi; quamquam ab his aliquantum eius oratio dissentit Epp. ed. Boisson. p. 77. Schneiderus autem id denuo cum reliquis obss. ad 918. usque protulit Analectis Criticis in Scriptt. vett. Traiecti editis ad Viadrum 1777. p. 18 – 28: his ascriptis, supplementum descriptum esse e Regio Paris. no. 2218. qui complexus sit in membranis Lycophronem cum Scholiis, Oppianum de venatione et plures Porphyrii libros, Dionysium cum Eust. commentariis et Paraphrasi longe integriore. Cuius collationem ille a Brunckio videtur accepisse, is tamen peculiares quasdam scriptiones tantum e MS. 2723. excerpsit, quem perperam *Ste-Croix* in narratione de Geographis edendis a Schneidero putat esse ex-

pressum; Brunckius vero cum apographi sui copiam fecerit Schoenemanno, spicilegium variarum lectionum redundavit. Idem fragmentum in codice Matritensi repperit Iriartius (Catal. MSS. Matrit. p. 359. sq.), sed minutam ille varietatem lectionis e principio memoravit hanc: *γαιάων. παρακατιών. γίνοιτο. τὸ ἔχειν.* Denique Bredovius attulit codd. b. k. z. v. 5. *Ἀσίας* k. *προκατιών* Cl. *ἤτοι* Cl. b. k. z. *τήν* apogr. Br. *ἤ* Schn. 6. *Ὅμηρος* Od. ξ'. 301. *οὐδέ τις ἄλλη φαίνετο γαιάων*: et *γαιάων* tenet z. 11. *γίνοιτο* z. 14. *ποταμούς* Cl. k. z. apogr. Br. *ποταμοῖς* b. *ποταμῶν* Schn. 15. *πολιῶν* k. *πολέων* Cl. *πόλεων* ceteri. *ἑαυτῶν* b. *κατά* plene MSS. 17. *οὐκ ἄν* Cl. k. z. *οὐ κἄν* apogr. Br. *κἄν* Schn. *ψευδομένων ἐπιδρομήσεται* apogr. Br. hoc Schn. *ἐπιμωμήσεται* k. z. sed *ἐπιμωμήσεται* Cl.

889. 991. In his Eustathium quaerimus. 19. *ὀλίγου δέ* Huds. 24. *τούτοις* Thw. *τούτων* Huds. *γραμμή* k. z. Huds. Ceteri *γραμματική*.

899. v. 29. *μεγάλα* om. Huds. 39. *περιέρχεται* z. 31. *Ὅμηρος* Il. β'. 581. *περιηλῆφθαι* Schn. 32. *κύκλωθεν* libri: v. Lob. ad Phryn. p. 9. *κυκλόθεν* Huds. *Γεωγράφος* XVI. p. 754. sq. 34. *ποιοῦντα* k. z. Huds. Celeri *τοιαῦτα*. 35. *Ἀῤῥαβικῶν* z. P. 274. v. 1. *καλλίκαρπον* Cl. unde Holst. pauca excerpsit. *πολύκαρπα* z. 3. *ὕπερθε* b. Schn. 5. Iidem *Σιδόνα*. 7. *καί* ante *ὀλβίους* adiecerunt k. z. Huds. 8. *καί* ante *ἐπ'* omisi cum Huds. 10. *ἐπὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀραβίαν* k. z. *καὶ Αἴγ. καὶ Ἀραβ.* Huds. *καὶ Ἀῤῥαβίαν* Schn., adversante Strabone. 13. *ὁ* om. k. Huds. 14. *αἱ χῶραι* k. z. *καὶ αἱ χῶραι* Huds. *ἡ χώρα* Sch. 15. *ἡ Καδμεία ἐπώνυμος* k. z. Huds. *οἱ Καδμεῖοι ἐπώνυμοι* Schn.

905. v. 16. *οἱ μὲν ἐπ'* Cl. k. z. Huds. *ἡ μὲν ἐπὶ* Schn. *ἠπείρου* Huds. 17. *ἠπειρ. τούτῳ* Huds. *Σύριοι* Cl. b. Schn. *Σύροι* apposuit Thw. 20. *Ἐρυθραῖον* Huds. *Ἡρόδοτος* VII, 89. *Ἐρυθρῆς* Schn. 21. *θαλάττης* al. 22. *μέχρι* b. Schn. 24. *καί* post *ὡς* om. Huds. 25. *ταὐτό* Huds. 29. *Ὀρθωσίας* b. Schn. 31. *Συρίη* Schn. *διαστολήν* k. z. Huds. 32. *τήν* om. k. z. Huds. 33. *ἡ ἑλκομένη* z. 35. *φασὶν* Cl. z. P. 275. v. 3. *Ἄῤῥαβας καὶ Ἀῤῥαβίους* b. Schn. *τὲ καί* Huds. 4. *οὕτως* b. Schn. *Συρίους τε καὶ Σύρους* b. Schn. *Σ. τε καὶ Σύρας* z. 5. *τὸ δέ* k. Huds. 6. *καί* om. b. Schn.

907. v. 7. *ἐπειράσαντο* Huds. 8. *καθά φησι* k.

Huds. 9. ἐμπειρίας k. 11. ἔταμον Huds. 12. τοῦτο δέ k. οὔτε δέ Cl. 13. ἀστρονομίας b. z. Schn. 14. ἐμπορίαν k. apogr. Br. Huds. ceteri ἐμπορίας. 15. Φοίνικες Schn. 16. Γεωγράφος XVI. p. 757. καὶ περί Huds. 17. εὕρημα idem cum edito Strab. χωρομετρίας Strabo. 22. ἀστρολογίαν k. Huds. ἀστρονομίαν ceteri cum Strab. 24. καί om. k. 25. μέν k. z. ceteri μετά cum Huds., qui ὡς neglexit. 26. σημανόμενοι b. Formulam illustravit Toup. in Suid. II. p. 387. sq. 27. ἀριθμητικὴν καὶ ἀστρονομίαν Huds. Ἀῤῥιανός Exp. Alex. VI, 26, 9. 28. Ἀλέξανδρον Huds. Illud Thw. proposuit. 32. οἴονταί τινες Huds. Ἡρόδοτος V, 58. 33. πρίν z., corr. πρός. 34. ἀπό b. Schn. 35. ὅθεν om. k. Φοινικήϊα Herod.

910. v. 1. τόπη mendum Schn., quale κυνόσουρον ac θυγατέροι et alia multa. οὕτω k. z. Huds. 2. τῆς Ἰόπης Huds. Cl. qui omisit etiam ἡ: alterum Steph. v. Ἰόπη. θυγατέρος apogr. Br. 3. καί om. apogr. Br. οἱ Αἰθίοπες recte Steph. 4. πάλαι om. k. Huds. credideris πόλις obscuratum fuisse, quod habet Steph. v. Γάζα, quem excerpsit Eust. νυνὶ Παλ. b. Schn. Παλαιστινῶν iidem cum z. pr. et apogr. Br. 5. καὶ ἀπό Schn. z. Ἄζωνος libri praeter Huds. 6. Ἡρακλέους Huds. κατέλιπεν Huds., adversante etiam Steph. 7. ἄζαν miro consensu libri, Steph. γάζαν. οὕτω z. 9. ἐλαιοφόρος Cl. k. z. reliqui ἐλαιοφόρον.

911. v. 11. ἡ om. z. ἡ Τύρος, ἣ τότε ἐστὶ χερσόνησος, mediis omissis, Huds. itemque Cl. ἡ Τύρος ἣ τότε ἐστὶ νῆσος. De quibus iudicium pendet ab Arriani loco, qui non videtur diversus esse ab Exp. II, 28, 3. νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν. In his igitur tum ἔτι intercidit, tum alia quaedam verborum facies extitit: nam Eust. Arrianea satis religiose solet afferre. 14. καί om. k. z. Huds. 16. Hausit Eust. ex Plutarchi V. Alex. 24. καὶ ἐνύπνιον Huds. 18. καὶ ὑπέρ Huds. 19. ἔσται om. Schn. ἐστὶν apogr. Br. ἐστὶ b. 20. καὶ κατὰ . . . καλλίτεχνοι om. k. z. Huds. 22. Γεωγράφος XVI. p. 757. 23. δέ pro ἐστὶ unus Schn. 24. 25. Quae utroque ἔχει sunt comprehensa om. Huds. In his οἰκείας Cl. 25. ὅτε b. 27. ἀτυχ. ὑπὸ τῇ τοῦ Ἀλ. πολιορκίᾳ Huds. 28. καὶ αὐτήν Huds. 30. 31. καί et τῇ om. Huds., praeterea quod κόλπον Thw. supplevit, fecit ille cum codd. 31. ἱερὸν Ἡρακλέος ἐν τῇ Τ. ἦν k. z. ac partim Huds. Ceteri ἱερὸν ἐν τῇ Τ. Ἡρ.

ἦν. 32. Ἡρόδοτον II, 44. 34. τὴν νύκτα unus Schn. 912. v. 35. τάς om. k. Huds. P. 277. v. 1. οἷον Huds. 3. Σιδόνα k. λιπαράν omnes praeter Schn. 6. ἔχειν b. 7. Σιδόνιοι ac similia fere constanter Huds., hic et deinceps etiam k. Ποιητῇ Il. ζ'. 289. ψ'. 741. 8. Εὐνήου γοῦν κρατῆρ Huds. 9. γὰρ κρατῆρ Cl. τούτους δὲ τούς Cl. k. z. τούτους δέ Huds. τουτουσὶ τούς b. Schn. 14. προςτεθέντες k. Huds. 15. γράφεται δὲ καὶ Φοίνικες ignorant k. z. apogr. Br. Huds., quae ut nullam efficiunt sententiam idoneam, ita tenor orationis ea quodammodo requirit, quippe cum ista διότι, φασί, longiorem desiderent explicationem. Igitur nihil propius est, quam ut locum tum lacuna tum corruptione verborum opinemur damnum fecisse. 16. ταὐτὸ ὂν Φοίνικά τε εἰπεῖν καὶ Ἐρυθραῖον Huds. φοινίκην εἰπεῖν καὶ ἐρυθράν b. z. φοινίκην εἰπεῖν ἐρυθρᾶν Cl. k. cf. Eust. ad 905. 18. ἡμῶν z. 21. καὶ Βῆλος b. Schn. 23. τῆς Αἰγύπτου, τοῦ Αἰγύπτου b. Schn. ἡ χ. ὁμώνυμος k. z. Huds. 24. προείρηται: ad 117. 25. Σιδόνος k. apogr. Br. ceteri Σιδῶνος. 26. ὁ Schn. 27. αὐτοί unus Schn. διφοροῦντες k. z. reliqui διαφοροῦντες. ἐκτείνουσιν Huds. 28. ἀριθμητικήν εἰσιν Huds. 29. καί post ὡς addunt b. Schn. ἀριθμητικοί Cl. z. 30. ὑαλίτης Huds. 31. Βηρυτός, Steph. v. Eust. descripsit; quicum pleraque Schol. sive Paraphr. habet communia.

33. βηρουτοί b. Schn. 35. καλεῖται τὸ φρέαρ k. z. Huds. Hesychius: βήρ. τὸ φρέαρ. Σύροι. φασί: Strabo p. 756. P. 278. v. 1. ἀναληφθεῖναι Schn. 3. ὀξ. δὲ Βηρ. ὡς περισύλλαβον Cl. Huds. Cf. Draco p. 28. 4. καί ante μακρόν om. Huds. τῷ Διον. z. 5. Βύβλος: Steph. v. αὕτη Schn. 7. Βύβλης γυν. b. z. apogr. Br. cum Stephano, probabiliter. 8. πᾶσαν b. Schn. βίβλου dederunt k. z. 9. τὴν κεφαλήν Huds. invito Thwait. γίνεσθαι b. k. Huds. celeri γενέσθαι. 10. ἐκεῖ τι Cl. ἀπέθετο om. b. Schn., post Αἰγυπτίας posuit apogr. Br. cf. Etym. M. v. Βύβλος. 11. καὶ βύβλου Cl. k. 13. ψιλή addiderunt k. z. Huds. χάρτην pro χαίτην unus ut videtur Huds. 16. Ἡρόδοτος II, 92. 19. οἱ Huds., omisso πτύχες cum seqq. ad φυλακάς, ut verba sic continuarentur: τοιαύτην ποτὲ κατασκ. Sed Schn. βύβλοι (cum b. z.) ἐλέγονται (vit. typ.) διὰ τὸ . . . φυτοῦ τὰς τοιαύτας τ. κ. 23. ἐναγκαλέντος Huds. ν om. b. ἐγίνετο k. Huds. ἐγίνοντο z. ἐγένοντο b. Schn. 24. ἐκ φυτοῦ τῆς βύβλου b. Schn. 26. αἱ addunt k. Huds.

παρελύοντο Huds. 27. *πλοίοις ἐγίνοντο* k. z. Huds. *πλοίοις* apogr. Br. *πλοίων ἐγένοντο* b. Schn. 28. *Ἡρόδοτος* VII, 36. 33. *καὶ τούς* Huds. 34. *τῆς Βύβλου* b. Schn.

914. v. 1. *καλεῖσθαι* k. Huds. 2. *ἀποικίας* apogr. Br. *ἐκ τῶν π.* Huds. Cf. Strab. p. 754. 5. *πόλεις Φοινίκων* k. z. apogr. Br. *π. Φοινίκης* b. Schn. *πόλις Φοινίκων* Huds. 6. *Ὀρθοσίδα Ὀρθοσίαν* b. Schn. *οὕτως* addiderunt k. Huds. 7. *χαίρει* om. Huds. *χαίρων* Cl. k. z. *τρόπῳ* Huds. Cf. Eust. ad 80. 653. 8. *ὥςπερ γάρ* b. Schn. 9. *Ἀσιάδα* Cl. k. 11. *οὕτως* Huds. 12. *περί* om. z. Ceterum v. Steph.

915. v. 16. In his denuo vid. Stephanus. *Λαοδίκεια* k. z. *ἡ Λαοδίκεια* Huds. *Λαοδίκη* b. Schn. Idem mendum iidem deinceps sustulerunt. 17. *ἀδελφή* b. 19. *οἱ — Νικάτορος* (*—τωρος* b. Schn.) om. Huds. 20. *Λυσίας* unus Schn. *τοῦ* om. Huds. Schn. 21. *χρ. δοθέντος χρησμός* b. 22. *αὐτῷ* b. Schn. *Λαοδ. λευκὴν αὐτήν φασι* auctius Huds. 23. Idem *Ῥάμαιθαν*, deinceps *Ῥαμάνθαν* unus Schn. 24. *τουτέστιν* om. Huds. 35. *ἐγχώριον* k. Huds. *ἐγχωρίοις* apogr. Br. *ἐγχωρίως* Schn. *ἀθάν* k. z. Huds. *θάν* apogr. Br. *σθάν* Schn. 20. *δέ* om. k. Huds. 27. *διαφορεῖται* Huds. *τετρασυλλάβως* vulg. correxerunt k. Huds. 28. *Ἀπάμεια* bis b. Cf. annot. ad Dionysium.

916. v. 30. *τῇ Ὀδυσσείᾳ* z. Od. ζ'. 266. 31. *τοῖς* om. k. Huds. *Ποσειδήϊον* z. 32. *ἤτοι* z. idem deinceps apogr. Br. P. 280. v. 1. *καὶ κοιλ. — κατὰ τὸ* om. z. *ὀλίγα* k. *Ποσειδῖον* (v. 9. *Ποσιδεῖον*) *λέγεται τετρασύλλαβον* Huds. *Ποσιδεῖον* Cl. Schn. quod correxi: cf. Tzsch. ad Strab. VIII. p. 70. Sed pervertit omnino sententiam lectio k. Huds. v. 3. *τὴν μὲν ἄρχουσαν ἔχον — τὴν δὲ παραλήγουσαν —*, cui obstat non magis Eust. ipse ad 803. quam et comparatum illud *ἀλγινόεις*, et quod diductum in quinque syllabas fertur *Ποσιδήϊον*. Fugit hoc etiam Bastium ad Gregor. p. 101. 7. *ἀπισχνάνας* Cl. k. *ἀπισχνανάσας* Huds. ceteri *ἀπισχάνας*. Verbum habet Philemo fr. inc. XII. quem frustra tentavit Blomf. gl. Prom. 277. 8. *προσερέθη* Schn. 9. *τοιοῦτο* Huds. Schn. *Ποσιδήϊον — γέγονεν* om. k. Huds. 13. *ἐκ τοῦ* Huds. *χιρ. ἐκ τῶν χειρῶν* idem. 14. *τὰ — τὸ —* om. b. Schn. 15. *γινόμενον* Cl. *ἀποκαύματα* b. z. Schn. *ἀπὸ χείματος* male coniecit Thwaites. Sed *ἀπόκαυμα*, lexicis illud neglectum, satis vindicat Hemsterh. ad Lu-

cian. p. 317. cf. ad Arist. Plut. p. 156. et accedit *ἀποκαίειν* saepe de frigore corpus adurente dictum: v. Valck. ad Adoniaz. p. 224. Alii *ἀπὸ καύματος*. 16. *τὴν ἱστορίαν* Strab. p. 750. unde confirmatur etiam *σταδίους* e codd. repositum pro vulg. *σταδίων*. *στάδια* Huds. *τῆς Ἀντιόχου* k. 17. *ᾀδομένη* om. Huds. 21. *τούτου* Schn. *Ἀντιοχείᾳ* apogr. Br. ceteri *Ἀντιόχειαν*. 23. Quae utrumque *δάφνη* interiacent om. k. Huds. De lauro Antiochenorum v. Eckhel. infra laud. p. 284. *γῆθεν*: v. Lob. Phryn. p. 93. 25. *Ἀπόλλωνος* Cl. hoc cum Huds. 26. *τῆς εὐχῆς* apogr. Br. 27. *ἐπ' Ἀντ.* Huds. 29. *πολλοὺς* Huds. De cupressis, quas Antiochenses sibi propriis fabulis vindicabant (v. Tzetz. exeg. Il. p. 138.), dispositis a Seleuco, deque Heracleae nomine Cuperus (adde Liban. Antioch. p. 342. et Wernsd. ad Avien. 1078.) affert Io. Malelam p. 260. de curia Antiochi eundem p. 262. Palatium vero crediderim eodem spectasse, de quo docte Wessel. ad Itin. Hierosol. p. 581. 31. *οὕτω* om. Huds. 32. Idem *τριαίνης* adversantibus libris; correxit etiam Fabricius: v. Reimari Vit. Fabr. p. 233. sq. Sed oportuit *Τραϊανοῦ*. *Ἀντιόχους* Cl. k. Huds., qui *κτίσαντας* neglexit. 33. *ἐγγράψαι* Huds. *ζητήσαντες* k. *ἐν* Cupero difficilius visum addiderunt k. Huds. Esset id simpliciter *per deum*; sed obstitit quominus admitteretur sincerus titulus ap. Malel. p. 359. *οἱ σωθέντες ἀνέστησαν Διὶ Σωτῆρι*. 34. *αὕτη μέν* k. z. Huds. ceteri *μέν*. 35. *πρὸς δὲ τῷ Πηλουσ.* codd. *δέ* om. Huds. P. 281. v. 1. *λέγεται* edd. 2. *Ἡροδότῳ* II, 30. *ἐθνικὰ γράψας* Steph. v. *Δάφνη*. 4. *καὶ ἄλλας* b. Schn. *χωρ. Κυλικίας* M.

918. v. 8. *μέση* b. k. 9. *μέν* om. M. *Φαρνάκη* b. ceteri *Φαρνάσκη*. 10. *γενομένη* om. z. 11. *Χεῤῥόνησος*: v. Steph. v. *Ἀπάμεια*. 12. *τῶν ὑδάτων τῶν ὄντων ἐκεῖσε* M. frequenti varietate. 13. *Πέλλας* b. *ἀπὸ τῶν* b. 14. *Μακεδόνι* M. b. z. 15. *δέ* om. b. *καὶ ἐλέφαντας* z. 16. *δέ* om. k. 18. *ἡ* om. b. 19. *ἀπό τινος γ. ὠνομάσθη* M. In his et seqq. conf. Strabo p. 749. 20. *αὕτη ἡ Ἀπάμεια* k. 22. *Ἀπάμ. ἐν Ἀσσυρίᾳ* M. et, *ἡ* servato, var. l. R. Steph. 23. *κειμένη ἐν μεσ.* M. 26. *ἀλλήλους* b. v. Eckhel. P. I. Vol. III. p. 267. 31. *οὕτως καὶ ἄλλοι φ.* b. V. Steph. v. *Ἀντιόχεια*. 32. *ἐφάνησαν* M. b. Vulg. *ἐπεφάνησαν*. 34. *τὴν γυν. εἶναι καὶ τὴν μητέρα* b. k. z. *εἶναι τὴν γυν.*,

τὴν μητέρα edd. *εἶναι τὴν μητέρα καὶ τὴν γυν.* M. P. 282. v. 3. *μητρὸς Ἀντιόχου* k. *καὶ περί* M. 4. *Θεοῦ πόλις* M. V. Eckhel. l. l. p. 304. 5. *ἐπί* b. k. z. Cant. Et. ceteri *ἀπό*. *τοῦ Χάρακος* M. 6. *Σίλπιον* praeter M. omnes MSS. Huds. *Σίλτιον* Stephani. 7. *Ἰόπολις* M. b. k. z. editi *Ἰούπολις*. *τῆς* post *ἀπό* om. b. k. z. 8. *ὁ* om. M. z. 11. *συνῴκησεν* M. 13. *δέ* om. b. *οἱ* om. M. *τὸ τρίτον δέ* M. 15. *καὶ Ἀντιόχειαι* b. *ποὺ* om. M. *οἱ* om. M. 17. *Γεωγράφον* p. 750. 18. *Τίγριδι* k. 19. *Αἰγύπτου* M. Sed vulgata structura, praesertim in ipsa hac formula, nihil usitatius in labenti Graecitate: v. Strab. I. p. 7. et Valck. de Aristobulo p. 55. *Classical Iournal* n. 26. p. 329.

919. v. 21. *Ὀῤῥόντης* M. b. k. idem v. 27. M. k. et deinceps. 23. *προελθών* om. M. 24. *μέσον* M. 25. *τὸν Ταρσόν* b. 26. *Γεωγράφος* p. 750. quo adhibito coniectura subnasci debet, illa superiora *ἐκ Κοίλης Συρίας — πλησιάσας τῇ πόλει*, ut e Strabone deprompta, ad inferiorem hanc sedem esse revocanda. 29. *ἐν* b. k. Cant. Et. reliqui *ἐπί*. 30. *καταγράφεται* M. 31. *μέν* om. M. 32. *ἐν Ἰλιάδι β'*. p. 346. 33. *μεταβαλών* M. 35. *τόν* om. b. *καί* om. k. P. 283. v. 2. *ὁ* adiecerunt b. k. 3. *καὶ δρ.* M. *ἐκ δράκοντος* vulg. tuetur Tzetzes exeg. Il. p. 10. *καὶ Δράκων ὁ ποταμὸς ὁ Ὀρόντης διὰ τὸ καμπὰς ἐν τῷ καταφέρεσθαι οἶμαι ποιεῖσθαι. ἐκ δρακὸς αὐτὸν μετωνόμασεν*, omisso *Ὀρόντην*, k. Holstenius: „Cl. *δρακ'*. vox sine dubio corrupta. fort. *ἐκ ὀρίεντος*." Sed istius generis explicationi cum fidem possimus nullam habere, placet Pausaniae quandam narrationem (VIII, 29.), quam ad Tiberium merito referemus, in usum huius narrationis convertere, unde draconis sive gigantis natura perspiciatur aliquantum. Oppianus quidem alia omnia tradit Cyneg. II, 115. sqq. Verumtamen posteriora, *ὃ σημαίνει Ῥωμαϊστὶ τὸν ἀνατολικόν* (*τὸν ἀνατ. Ῥωμ.* M.), quae quo modo pedem intulerint in sanam Eust. institutionem addubites, mirum ni fluxerunt ex armamentario Malelae, qui Dracontem antiquitus, Orontem quasi Orientem *τῇ Ῥωμαϊκῇ λέξει* (suffragante Isidoro Origg. 13, 21.), Tiberio quidem auctore, tradit esse cognominatum: v. Tzschuck. ad Mel. III, 1. p. 391. sq.

921. v. 5. *πᾶσα περὶ τὴν Ἀντ.* M. 7. *αὕτη ἦν* M. *Ἀσσυρίας* b. 8. *ἦν* ante *τοῖς* om. M. *καὶ αὐτή* Cl. R. b. k. ceteri *καὶ αὐτό*. 12. *καί* ante *Λαοδίκεια*

om. M. 14. ἧς Σελευκείας R. ἡ ἱστορία Strab. p. 751. 15. ἐρημόν φησι b. 16. παρόψει k.

924. v. 18. νοτιωτέρα Et. var. l. R. Steph. νοτιωτικόν M. p. 19. ὅτι om. M. Ἀραβικός k. μέσον b. idem Ἀῤῥάβιος . . . Ἀῤῥαβίας ac sic deinceps, accedente k. Ἀῤῥάβιον v. 23. omnes. 24. ἕως τοῦ M. ἕως ὅτου Demosthenes coniunxit. 25. ἔφην M. 26. αὐτῶν om. M. 27. ἐστὶν post Συρίας om. b. k.

927. v. 30. δή pro δέ Huds. χώρα δέ M. 31. φησὶ post θαλάσσῃ M. post ἔζωσται p. transponunt. 32. καὶ Ἀραβίῃ M. 33. δέ om. M. P. 284. v. 1. καί post ὡς om. M. 3. τάχα om. b. 6. ἀπὸ τοῦ ᾱ k. 9. δέ om. k. κατ' ἀνάγκην om. b. φησὶ M. b. 10. διπλασιασμόν b. k. ἀναδιπλασιασμόν reliqui. καί om. M. 12. Ἡσίοδος fr. IX. 14. συστολῇ b. 15. δέ om. b. 17. ὅπου b. k. vulg. ὅτε. 18. καί om. M. 20. παραλίην M. b. ceteri παῤῥαλίην. 23. Ὁμήρῳ Il. ζ'. 62.

929. v. 24. καί post ὅτι om. k. 27. ἑκάτερον b. 28. ἐκώλυεν k.

933. v. 32. πολυόλβια corr. M. 33. ἄλλη δέ φ. ἔλαχε μέγα θ. ἕ. M. θαῦμα μέγα b. θαῦμα μέγιστον k. 34. λαρόν om. b. P. 285. v. 3. εἶπε κηόεσσα M. 4. ἀτελοῦσιν εὐ. θυμιάματος k. εὐδίαν θυμίασον M. 5. τοῦ om. q. 7. ὁ λιβανωτός k. 8. κατοίκουσαν b. 9. Ἡρόδοτος III, 88. 10. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς ὡς ἐν M. Est ibid. c. 107. 12. ληδᾶν M. φασὶν k. 13. δέ om. b. πῶς M. γενικῶς M. q. Cant. Et. ceteri γενικῇ. τῷ ὄζει M. 15. εὐώδης ἐνταῦθα M. καὶ ταῖς M. 16. Γεωγράφῳ XV. p. 694. καλάμαις var. l. R. Steph. Genus certe vocis est observandum. 16. μελιττοποιεῖν M. 19. ἱστορίαν Arriani Exp. VII, 20. 20. αὐτοῦ M. 21. Verius Σκηνῖται.

939. v. 23. ὁ om. k. 26. ἐφ' οὗ M. 27. ὁ ante Ἀῤῥιανός om. b. k. Quae utraque Σαγγαρίου mentio complectitur om. M. 29. ἐκεῖ διέῤῥηξε M. 30. εἶπεν b. k. Et. q. Vulg. εἶπον. Neutrum habet M. 31. παρασκευήν q. 32. ποτὲ M. 34. αὐτομάτως κατέῤῥεον k. Vide de his varietatibus in voce αὐτόματος Perizon. ad Aelian. V. H. III, 1. P. 286. v. 1. φῦλα plerique libri. 2. ἐπεχέθη addiderunt M. b. k. q. quam formam vindicavit citeriori Graecitati Lob. Phryn. p. 731. sq. ἐπεχύθη Et. 5. πέπλον b. 6. κατωμιδίην ἢ ἐπωμιδίην b. 8. δέ om. M. 9. ἐνεσείσατο k. 12. κιννάμωμον constanter M. 13. ὥς φησι Ἡρόδοτος M.

Est III, 111. 14. ἡγεῖται k. 16. πηλῷ M. b. q. Et. ceteri πηλόν. Sed perplacet tamen var. l. R. Steph. νεοσσιὰς πηλῷ προςπλάττοντες, de quo varietatis genere complura suppetunt exempla, ita ut citius participia videas in singulas propositiones a librariis dissoluta, quam vicissim. Tetigit Pors. ad Hecub. 574. cf. ad 132. 17. προῤῥίπτουσι M. q. ceteri προςρίπτουσι. 18. καὶ ὄρνιθες συνάγουσιν M. var. l. R. Steph. νοσιαὶ . . καταφέρεται M. 20. Ἀριστοτέλους b. Est h. a. IX, 13.
21. κιννάμωμον m. κιναμώμου b. 22. νοσιὰς αὐτῶν M. 24. μόλιβδον M. τοξεύοντας b. 25. φορητοῦ q. φασὶ b. 27. ἐφόρεσεν b. Id ipsum Isaeus de Nicostr. hered. p. 47. usurpavit, qui Schaefer. ad Demosth. T. III. pag. 309. fugit. ἤτοι om. M. ἐνάμπτεσθαι δὲ καὶ κάμπτεσθαι M. 30. σκέπτοντα b. 31. ἢ post λεοντῆν om. b. k. q. Ἀῤῥιανός non opinor in libro superstite; ceterum v. ad Greg. Cor. p. 287. 32. νεβρίδας M. q. 33. πολύστικτον — πολύτροπον om. M.
P. 287. v. 1. πολύχρονον q. 2. καί om. M. q. k. 3. καί ante ὁ om. M. 7. ἔτυμον q. 8. μαχομένων διαπλοκῇ M. 9. ὁ posterius om. k. 10. τινὰ καί k.
11. Ποιητῇ Od. δ'. 371. ὁ addiderunt M. k. 14. ὀσφρώμενος κλαυθμυρίζει k. 15. φιλοῦσι γὰρ αὐτό k. hoc dederunt etiam b. q. loco αὐτόν. 16. 22. Quae utroque ἐπὶ τῶν continentur praetervidit b. 17. προςδιακειμένων M. Proverbium designat Philostr. V. Ap. III, 4. 19. πεπαρωμίασται q. τὸ δὲ Ἀράβ. k. Alterum proverbium lexicographi prodiderunt et Steph. v. Ἀραβία. 21. Scribebatur δέ. ἠύχει praeterea M.
13. μόγις (λ) b. τῶν om. k.

954. v. 25. κλιτήν M. 26. πρὸς νότον τουτέστι M. 27. Fluxerunt haec a Steph. v. Ναβαταῖοι. Νάνατος M. Νάβατος k. φησὶ b. 28. ὡς ἐκ μοιχίας M.
29. ἐθνικὰ γράψας v. Ἀγραῖοι. Inde conficitur apud Eratosth. p. 102. Ἀγραέων olim extitisse. 30. Χάτραμις Cl. M. b. k. Χήτραμις vulg. 31. Χατραμίτης b. 32. τῆς θαλ. τῆς ἐρυθρᾶς M. 33. Μινναῖοι et deinceps Μινναίων var. l. R. Steph. 34. αὐτοί b.
φασὶν ἄλλοι M. 5. ἐκεῖσε b. k. ceteri ἐκεῖ. 6. ἐρχόμενοι q. 7. πολύαρνος al. ap. Thwait., quos latuit Strabo XVI. p. 777. φησὶ b. 8. λέγεται M. καί om. b. 10. ζημειώσας b. σημειώσας k. Sunt haec Strabonis XVI. p. 783. 13. ὁ δὲ — ἀρσενικοί om. b. ὁ

δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας M. *δέ* om. q. *Δαχαρηνοί* Steph. v. *Χαλδαρινοί* M.

963. v. 16. *λυπρόν* Cl. M. R. b. k. Et. *λυπηρόν* q. Vulgo *λυπηρῶν.* 17. *Τρωγλ. ῥηθ.* M. *φασὶν* k. 18. *Ἄραβες ζῶσιν ἄβρ.* q. *οἱ παρακείμενοι Ἄρ. ζῶσιν, ἀλλά* k. 19. *πέτρας* M. *κατωρυχέεσσι* b. *καταῤῥώγεσι* M. 20. *καί* posterius om. M. 22. *τό* pro *γάρ* b. 24. *τό* M. *πάντα πᾶσι* b. *δῶκε* M. k.

970. v. 26. *ἡ παρά* Cl. k. *παρά* M. R. q. ceteri *περί.* 29. *ταύτης* om. b. *προπαροξύτονον* M. 30. *Γεωγράφος* libro XII. 31. *ἢ ὡς* b. 35. *παρά* b. k. q. Cant. Et. vulgo *περί.* P. 289. v. 1. *ἀλλὰ Συρίους* b. 2. *γέγραπται* M. 3. *δύο δοξάζων* M. b. k. q. quae vulgo transponunt. Praeterea b. *ὁ Διον. σαφέστατα δ. δ. Συρίας.* 4. *τὴν Συρίαν . . ἔκτοτε τῶν προλ.* k. 7. *παρά* denuo b. k. Edebatur *περί.* 11. *Φοινίκη* om. k. 12. *Συρίων* M. 13. *ἐπωνυμίαν* b. 14. *οἱ Καππαδόκαι* k. *οἱ Καππάδοκες* b. Vulgo *ἡ Καππαδοκία.* 16. *Ἀσυρίους* et sic deinceps σ simplici k. 17. *ἄγχοι* M. 19. *καὶ Σύριον* M. *ὅτι δὲ — προείρηται* om. M. 20. *ἄλλα* om. b. 22. *τῆς* om. M. 24. *καί* ante *Φοίνικας* om. b. 25. *ἱστορεῖται* Strab. XV. p. 733. *μάγους* plerique, *μόνους* M. q. Et. R. Steph., qui alterum in var. lect. apposuit. 26. *ὀνομάζονται* M. *δι᾽ αὐτόν* q. 28. *προϊστόρηται* M. *καὶ αὐτό* om. b. 29. *Γεωγρ. δέ* M. Est Strab. XII. p. 534. *καί* om. k. *οἱ Πέρσαι,* omisso *μέν,* M. 31. Macedonica divisio, nisi negligentior Eust. amplam narrationem ad epitomae brevitatem redegit, facit ut putemus Straboniana quaedam intercidisse. *Καππαδοκίαν ἰδίως* M.

976. v. 2. *ῥέει ὄρους* b. k. q. ceteri *ὄρους ῥέει.* 4. *τήν* om. M. 5. *ὑπερεύγεται* M. *καί* quod subsequebatur om. M. b. k. q. *παρά* k. ceteri *περί.* 7. *ὁ* om. b. 8. *ἤγουν ἐπ᾽ εὐθείας* addidit k. 10. *γενόμενος* M. *κινοῦται* b. 11. *τήν* adiecit b. 14. *ἄκρην* M. q. cf. Il. χ. 383. *ἄκραν* reliqui. Ceterum v. Lob. Phr. p. 605. 17. *ὅ ἐστι ταχύς, ἀνήρ* b. k. q. vulgo *ἀνήρ, ὅ ἐστι ταχύς.* 18. *φασὶν* M. 20. *οἱ παλαιοί*: Strabo XV. p. 746. 21. *προςπίπτουσαν* Et. 23. *ποταμῶν τούτων* M. *ἀλλήλων* om. M. *φασὶ*: Strabo XI. p. 521. qui cum narret ͵βφ΄ stadia, iure Wesseling. ad Diod. II, 11. Nostrum iussit emendari. 25. *θοωτικόν* M. 26. *ὅ ἐστι ταχύς* b. 28. *Σικελός* q. *Θεοκρίτῳ* I, 69. *διό* b. 29. *ἐκείνου* om. M. 31. *Ἀριστοτέλει* h. a. VIII, 28. 32.

Σύλεις M. Σόλλαξ Plutarchus qui dicitur de flum. p. 47. ὁ ποταμὸς οὗτος b. k. ποταμὸς καλούμενος ὁ π. οὗτος q. ceteri οὗτος ὁ ποταμός 34. μένεται b. quae sequuntur isti Plutarcho debentur. 35. ὅπῃ τύχοι b. k. quod praestat. P. 291. v. 1. ἐς q. εἶχεν M. 3. τοῦ om. b. Διονυσίῳ b. αὐτό q. 5. ἐπιβουλῆς q. Vid. Dorv. ad Charit. p. 219. 7. τίγρης k. 8. ὠμότητα k. 9. ῥᾷον εἰκάσθησαν b. ῥᾷον certe placet, cum formula magis conveniat οὐ ῥᾷον, quae Platoni Rep. I. p. 348. E. immerito est detracta: v. Menand. inc. 88. Eust. ad 1107. p. 307, 14. et 1153. extr. 10. τῷ θηρί M. Non repperimus auctoritatem istius oraculi, cuius nec Suidas v. Ἰουλιανός in reliquis vaticiniis mentionem fecit, nec memoriam alius opinor Iuliani rerum auctor reliquit. ποιήσειν b. k. ceteri ποιῆσαι. 11. Τίγριϊ M. q. 12. ἡ prius om. M. ἡ κλῆσις δ. τίγρις b.

14. τοῦ ὁσίως b. ὥς τι ὅσιος k. δοκεῖν b. k. δοκεῖ M. q. Et. Vulgo δηλοῖ. 15. θυμήρεως M. Ἀῤῥιανός passim Exp. Alex. fluvium vocat, sed Τίγριδος non habet fidem vulgarium exemplorum, quae constanter retinuerunt Τίγρητος. 17. Σωσάννης Cl. M. k. var. l. R. Steph. Σωσάνης R. b. q. Vulg. Σωσάνιδος. Holstenius: „Nicolaum Damascenum intelligi existimat H. Valesius ad excerpta eius scriptoris p. 63 : etenim ille comoedias et tragoedias se scripsisse fatetur p. 417. Ego tamen Ioannem Damascenum potius intelligendum opinor, hymnorum ecclesiasticorum auctorem." Holstenium sane verum perspexisse, quod etiam Vossium de poett. Gr. p. 31. fugerat, tum argumentum demonstrat in Susannae memoria versatum (nam Iudaicarum religionum nullam in Nicolao deprehendimus significationem), tum ipsa Eustathii laudatio, quippe qui, si qua vetustis ab auctoribus acceperit, talem in iis nusquam prae se ferat dubitationem. 19. λόγοις om. k. 20. κλίσιν M. reliqui κίνησιν. 21. Ἄπεως grammaticorum, ut videtur, commentum. κλίνουσι διὰ τοῦ η M. 23. καί om. M. προφέρουσι M. b. k. q. Cant. Et. Vulgo γράφουσι. Mendum quod Eust. dicit saepe Holstenius in Palat. MSS. Stephani observavit, ad quem annotavit Berkel. p. 80. 25. παρά et δέ om. k. Ἀῤῥιανῷ VII, 7, 6. 27. τοῦ posterius om. M. Πίγρητος Salmas. ad Sol. p. 489. Libri Τίγρητος: idem vero vitium v. 30. b. sustulit. 28. οἵ om. M. Συρίαν Arr. 29. τὸ ὄνομα

Μεσοπ. Arr. *παρὰ τῶν* k. *ἐπιχώρων* b. 30. *πολύ τι ταπ. ἐστιν* M. b. k. q. et ex parte Arr. Editi *καὶ ταπ. ἐστι τοῦ.* 31. *Εὐφράτης* b. *Τίγρης* b. k. Perperam Eust. istud flumen e corruptis Xenophonteae Anab. V, 6, 9. codicibus collegit, ubi *Ἶριν* vulgatur. 32. *Θερμόδον τι* M. *Θερμώδοντος* b. 33. *δέ* om. M. 34. *Τίγρις* b. *τρίτως* M. 35. *τοῦ ō*: at id nusquam apud Xenophontem extare comperimus, qui *Τίγρητος* (cum var. lect. *Πίγρητος*) usurpavit. P. 292. v. 1. *Ἡρόδοτος* V, 52. *δέ* om. b. *οὐκ εἰς* k. *μόνον* b. *Τίγρης* q.

988. v. 4. *Θωνίτης* b. k. ut *Θωνίτην* v. 2. M. *μέσον* Cl. k. q. Cant. Et. ceteri *μέσου.* *κειμένη μέσον* var. l. R. Steph. 5. *τοῦ* om. b. *μυχῶν* b. q. *παλαιοί*, id est Strabo XI. p. 529. is quem infra callide scilicet laudavit. 7. *βάραθρον* q. *βέρεθρα* dixit Strabo V. p. 215. *βάραθρα* tamen, ex coniectura quidem, XVII. p. 803. 9. *ἀμιγής* b., vocem post *ὀξύτητα* reiecit M. *σῶμα* Et. 10. *ἐξίεισιν* b. 11. *δέ* om. b. 12. *νιτρῖτιν* b. k. Vulg. *νιτρίτην.* 18. *ῥήστειν* b. *ῥήττειν* k. q. (addito *τέ*) M. 16. *ἐκ τούτου* q. 18. *Ἰνδούς* k. 20. *Νιφάτου* M. *Νιφάτως* b. *διέξεισιν. ἐνεχθείς* k. 24. *τὸν ῥηθέντα δέ* M. 25. *Ἄμος* M. q. id est *Ἄβος*, quod praestant k. Cant. Et. et geographis collatis restituebat Holst. *Ἄβορος* b. *Ἄκος* reliqui. *καὶ ὁ Εὐφρ.* b. 26. *Ἀῤῥάξης* M. *φησὶ καὶ αὐτός* k. *φησὶν αὐτὸν ὁ* M. *Γεωγρ.* l. l. 28. *ὁ* addiderunt M. b. q. 29. *Ἡρόδοτος* I, 180. 30. *ῥέει δι᾿ Ἀρμενίων* M. *Ἀρμενίων* b. k. q. Cant. Et. Vulg. *Ἀρμενίου.* 31. *ἐξίεισι* R. Steph. 33. *εἶναι* om. k. 34. *προςειρημένην* k. 35. *ἐρ. φησι* b. *τήν* M. b. ceteri *τόν.* P. 293. v. 1. *τὸν Τίγριν* M. 2. *κατελθόντων* k. 3. *τὸ τοῦ* M. *λέγεται δέ* k. 6. *οἱ σοφοὶ Βαβυλ.* b. *ὡς* om. k. 7. *Ἡρόδοτος* II, 109.

992. v. 9. *ὅσοι* q. *δέ ἐστι* b. Idem quae utroque *ἐντός* continentur om. 10. *φασὶ μέσην* M. 11. *τοῦ* p. *ἐστὶν* M. 13. *Γεωγράφος* III. p. 139. 14. *εἶναι — Μεσοποταμίαν* om. M.

994. v. 16. *νομοὺς αὐτῆς βουκ. ἀνήρ* M. 17. *νομαὶ ἀγ. τοῖς βουσί* M. 19. *Ποιητῇ* Od. *κ'.* 82. *καὶ ὅτι* om. M. *καί* om. k. 20. *οὐδὲ μήν* b. k. *οὐδέμην* M. *οὐδὲ μέν* R. vulgo *οὐδεμίαν.* *φυτουργός* k. Idem *ἀθε-* ^εο^ *ρίσατο καρπῶν.* 21. *ἐκεῖ* om. M. *πολλὴν αὔξεισι πολλήν* b. *αὔξην* M. 23. *θεοειδείς* M. 25. *δέ* om. k. *βοῤῥέαν* b. *τὴν Μεσοποταμίαν* k. 27. *δέ* post *ἐκε*

om. M. b. k. q. τὲ om. b. 29. Ὁμήρου Il. ξ. 251. 30. ἀθερίσατο k. cf. Il. ά. 261. 31. ἐῤῥέθη M. b. k. q. Vulgo ἐῤῥήθη.

995. v. 33. φασὶ b. 34. ἀγραύλοις b. 35. ἐφέσπεται b. k. q. ceteri ἐφέπεται. ὀξύκερον M. P. 294. v. 2. ὄρος M. ἐκεῖνον b. τὴν ἐπίθ. τ. λ. ἐκεῖνοι M. 3. καί post ὡς om. k.

1005. v. 5. ἡ Ἀσσυρίων unus M. Ceteri perperam ἡ Περσική. cf. ad v. 29. Neminem opinor oppositurum esse p. 295, 11. 21. 7. ποταμούς M. 8. ταύτην δέ M. ἀῤῥαγέεσσι q. 9. τεῖχος αὐτῇ b. 10. ἄλλα δέ k. 11. ἐξέθετο . . φασὶ M. 13. καὶ ἀργύρῳ καὶ ἐλέφαντι M. 16. Ἡρόδοτος I, 181. 17. Βαβυλωνίᾳ M. b. k. q. Et. Vulg. Βαβυλωνίων. προςκατερεῖ M. 18. αὐτὴν . . . τρέφειν M. 20. Θεόκριτος XVI, 100. 22. ἕτεροι: Steph. v. Βαβυλών. 24. τινὸς addiderunt M. b. k. σοφωτ. ἀνδρός M. Μήδου etiam MS. Holst. ap. Steph. ubi Βήλου extat. ἀρχαιοτέρων b. 26. δύο Steph. non ὀκτακοσίοις: sed apud alterumutrum aberratione peccatum puto palaeographica. 27. καί om. k., contra καὶ τὴν Νίτ. b. Βαβ. καὶ αὐτῆς q. 29. Πέρσας, ὧν μητρόπολις: hic quidem orationi Eust. negligentiori vel potius institutionis cuidam necessitati venia potest concedi, secus ac loco superiore; quamquam absque codicis esset lectione, illic etiam Stephano collato πόλις licebat credi Περσική inter et μητρόπολις elisum fuisse. 30. φησί ποτε k. καὶ φῆνας ποτὲ καλεῖσθαι φησὶ ὁ Ἀῤῥ. b. καλεῖσθαι λέγει M. Vulgo φησὶ καλεῖσθαι. Quod Arriani locum Thwait. ait in Exp. III. extare, vellem eius sedem planius indicasset. Cf. Eust. ad 767. 32. ὑπερβαλλομένη — λαξευτῶν om. b. 34. ὑπὲρ πήχεων b. P. 295. v. 1. φ pro π R. et H. Steph., quod Rob. in var. l. apposuit. τκς coniecit A. Matthaeus. καὶ πέντε q. M. qui haec cum aliis multis plene expressit. 2. ὑπέστησεν b. cf. ad Dionys. 233. 4. πύλας τοῖς πύργοις var. l. R. Steph. Sed praestitit ὑψηλούς cum b. k. q. pro vulg. ὑψηλάς. 5. τάς adiecerunt b. k. τὲ post ὕψος om. M. 6. V. Strab. XVI. p. 738. 11. Ἡρόδοτος I, 178. 12. καὶ ὅτι τῆς Συρίας k. 16. αὐτὴν περίοδον M. τήν om. etiam q. 19. ἑκατόμπυλαι b. M.

1010. v. 21. Βαβυλὼν ἡ Περσ. b. k. q. M. vulg. ἡ Περσ. Βαβ. 22. ἰδ. δὲ τοῦ φυτοῦ ἐστι τοῦτο k. ἐστὶ τοῦ τοιούτου φυτοῦ M. 23. ὑπηρεφεῖς M. οἱ ἐπικλ. b.

24. ὡς ante εἰς addit k. 27. *Ποιητῇ* Il. δ'. 533. unde apparet *Θρακῶν* scribi debuisse. 30. *βηρύλου* b. q. 32. *ὀφίτην* b. q. *ὧν* k. 33. *θαλαμεύεται* M. Vox notabilis. *ὀφιήτις* M. 34. *τῷ* om. M.

1016. v. 4. *ὁδεύσεις* b. k.

1017. v. 9. *Γεωγράφου* XI. p. 526. 10. *λιπόπατροις* M. 11. *ἀπὸ τῆς* M. 15. *δῆλον* b. *δή* M. cf. ad 398. 16. *ὁ* om. M. *δὴ καί* b. 18. *εἰς γῆν φησὶν* k. *ἐλθεῖν* b. k. q. Et. Ceteri *ἐξελθεῖν*. Malim etiam *αὐτῇ*: nam accusativi structuram miror si cuiquam Iacobs. ad Achill. Tat. p. 913. probavit. 24. *φάρμακοί* M. 26. *οὐδὲ δι' αἰδῶ* om. b. 28. *φάρμακα θανάσ.* b. 29. *ἐκεῖνος* om. k. 30. *ὁ* om. b. *Λυκόφρων* v. 494. 31. *ἀγνοοῦντα* M. 32. *ποῦ* p. *παῖς* b. 35. *διαδεξάμενον* M. b. q. P. 297. v. 1. *δι'* M. b. 2. *ἐπεισεγήσατο* Cant. *φασὶ*: Strabo l. l. unde etiam seqq. fluxerunt. Quae *Μήδοις* utrumque interiacent om. b. 5. *κατηρεφῆ* q. *ὅτι καί* M. *καί* om. k. 7. *γενέσθαι* Et. 8. *Μήδειοι*: v. Steph. v. *Μηδία*. 9. *Ὁμήρῳ* Od. λ'. 521. V. Eckhel. P. I. Vol. II. p. 473. *μήτειοι* M. *διότι* M. 10. *αὐτοὺς καλεῖ* k. 12. *Μηδίᾳ* q. ceteri *Μηδείᾳ*. 13. *εἴρηται* om. M. 14. *καὶ ὁ Δ.* M. *εἰπών* om. M. 15. *λασία* M. *εἰαμενής* bis atque *ῥειαμενείς* q. 18. *εἰς* om. k. *ἀνάδοσιν* om. M. 19. *ἀφ'* k. 20. *γυναῖκα ἔχειν ἐκ.* M. 21. *οὐκ* om. k. *ἐλάττονας* q. 22. *ἐλάττους* M. k. 23. *ἡγεῖτο* M. 24. *ἰστέον ὅτι καὶ τὸ ἀδόκιμον* M.

1019. In editis subsequebatur annotationem ad 1027., et codicibus quidem praeeuntibus. v. 27. *ἡ γηλοί* M. *Μαρδοί* M. 28. *ἔτι τε* M. 29. *Ἀτροπατηνοί* Cl. var. l. R. Steph. *Ἀτροπατανοί* reliqui, modo quod *Ἀτροπανοί* et *Ἀτροπάνου* b. *Ἀτρ. τινὸς ἡγεμόνος* M. 30. *δευτ. δὲ μεοίς* M. 31. *Μηδείας* correxerunt b. k. q. *ἡ Μηδική* M.

1027. v. 34. *γαῖαν* b. *δέ* post *ἱκέσθαι* addit M. P. 298. v. 3. *ἐγκαλωπίσατο* b. *δέ* om. M. *δὲ καί* om. k. Cf. Eust. ad 620. extr.

1031. v. 5. 6. *ναρκισίτην* et *ναρκίσῳ* M. b. 7. *ἐοικότι* M. *μή* supplent Cant. M. b. k. p. q. 8. *ἄδην* M. ac sic deinceps. 10. *οὕτως* b. *τῷ* ante *Ὁμήρῳ* om. b. k. q. 11. *καί τις ἔφη*: credo Eust., qui verba scriptorum leviter ad memoriae temeritatem repetere solet, ad Charmidis Platonici locum illum a grammaticis usur-

patum intendisse p. 153. D. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἴχομεν. cf. Valck. ad Herod. IX, 39.

1034. v. 13. ἀνατολάς M. Is liber v. 18. in voce τάξει deficit, reliquis omissis usque ad 1059, 15. unde a verbo τοξεύειν filum redorditur. 20. εἰς βοῤῥᾶν cum Cl. legebat Holstenius: reliqui ἐκ βοῤῥᾶ. δηλαδή adiecerunt b. k. iidemque vulgatum Ὑρκανίας καὶ Κασπίας emendarunt. 22. ἐς b. καί om. b. 23. ἐπιστῆσαι b. k. cf. 1005, 4. Vulg. ἐπιθεῖναι. 24. βορέων b. ἐξ om. k. 28. Κασπιάδες b. 29. εἴρηται b. k. vulg. εἴληπται.

1039. v. 34. καὶ ἐμπλατ. φ. k. καὶ πλατυνόμενός φ. b vulgo φησὶ πλατυνόμενος. 35. ἀρούρας k. P. 299. v. 2. αὐτῆς addiderunt b. k. 4. αὐτοῖς b. k. ceteri αὐτούς. 6. δορίκτητον b. δορύκτ. reliqui. ὁ om. b. 7. κατ' b. 9. βασιλέως b. k. ceteri βασιλῆος. 10. τὸν αὐτοῦ κακῶς b. 14. βασιλέα k. ἡ δὲ γνώμη Cl. k. quod non assequor. 15. βουλῆς suppeditaverunt Cl. b. k. 16. τινὲς: Steph. v. Παρθυαῖοι, unde sequentium pars derivata. 17. μετοικίσαν Cl. cum Steph. Μηδίαν Cl. k. Μηδίους vulg. me invito relictum est. Μήδου Steph. 19. οἱ τῶν Παρθ. βασ. quae post ὀνόματι collocata fuerant suum in locum restituerunt b. k. ἡ τῶν b. πρός b. ceteri soloece παρά. 22. αὐτοὶ τῇ ἐκείνου κλήσει b. k. αὐτῇ τῇ ἐ. γλώσσῃ reliqui. 31. τῆς post οὖσαν om. b. k. 33. περιέγραφε suppeditaverunt b. k. 35. ἐπεξέρχεται b. ἐπέρχεται k. ὑπεξέρχεται vulgo. P. 300. v. 3. μέντοι πρὸ τούτου καὶ τοῖς περὶ Λυδῶν b. k. ceteri δὲ καὶ πρὸ τούτων ἐν τοῖς Λ. 4. τοῖς . . . παρέξει λόγου τριβὴν b. vulg. τῷ . . . παράξει διατριβήν. 9. ἐκκλῖναι b. k. vulgo ἀποκλῖναι.

1055. v. 11. καί ante μετά eiecerunt b. k. κατά b. 14. Θεοκρίτῳ XXII, 37. ubi extat tamen: εὗρον ἀένναον κράναν. δέ om. b. 18. καί om. k. 19. Ὀππιανοῦ I, 24.

1059. v. 22. Κωμικός, ut Plut. 170. βασ. γὰρ ἦν . . . γένος b. ceteri βασ. δὲ . . . ἔθνος. γὰρ ἦν etiam k. 23. οὕτω libri. 24. υἱοῦ τοῦ b. k. vulg. τοῦ υἱοῦ. Μηδείας e Steph. v. Πέρσαι probabat Holstenius, incaute, quamquam Eust. quoque narrationis auctoritatem desidero. Περσοῦ υἱοῦ nunc accessit erutum e lectione sive varietate lectionis in k. ἀπὸ Περσέως, ἢ ἀπὸ Πέρσου υἱοῦ Περσέως, id quod confirmat vel Herodotus. 25. Ἡρόδοτος VII, 61. 26. παρά b. k. cum Herod.

Ceteri ἐπί. 27. Κηφέως b. k. vulgo Κηφῆνος. Indidem quod extabat καλούμενοι correctum. 31. περιεβάλλοντο — μεγάροις b. 34. τά post ἵπποις om. b. 35. ἐκοσμήσαντο τοὺς πόδας b. P. 301. v. 1. πολλῷ b. k. πολύ ceteri. 2. λικμησάμενοι k. 9. καὶ τὸν χρυσόν, quae memoriam antiquitatis (v. ad 288.) produnt haud spernendam, addiderunt b. k. codd. 2854. 2855. 2856. 10. Περσικὴ . . ᾠδή: Thwait. affert Colomes. Opusc. p. 2. a quo non doctiores discedimus. Sed cantionem istam nisi cum Persica quam dicit Herodotus theogonia coniungimus, nihil videtur probabilius, quam magicam quandam Zoroastricorum formulam suspicari: de quo genere v. Hemsterh. ad Lucian. p. 463. sq. τῶν ξ' b. k. res admodum obscura. 13. Ἡρόδοτος I, 136. 14. Post κ'. b. intrusit παιδεύειν. 15. ἱστορεῖ ib. 125. 16. γένη λέγει εἶναι M. 17. σύμβουλον b. 19. ἐστὶν post περίδρομος om. M. b. 23. Μηδικά om. M.

1069. v. 24. ὅτι — οὗς om. M. 27. Γάβαι b. 28. οἱ Σάβαι M. Sed Steph. Σάβοι, ἔθνος Φρυγίας, fortasse verius. ὅπους b. 29. Διονύσιος, omisso ἔοικε, b. λέγεσθαι σαβάριος M. 31. ἔθνος Περσικόν M. 33. Ἡρόδοτον I, 125. 34. τάφος Κύρου M. ὁ μέγας b. καὶ μέγας M. adversante Strab. XV. p. 730. cui seqq. debentur. P. 302. v. 1. πτύελον M. 2. προεκομίσθη b. 4. εἶδε δὲ καί sic M. 6. ἐνθάγ' b. Κῦρος om. b. k. 7. τὶ post ἕτερον om. M. b. k. 9. βασιλεύς Strabo, minus recte. 10. μου (μοι) b. μου M. 12. γενόμ̃ b. γινόμενος Et. 13. κυνηγῶν τὰ πάντα ἐ., ποιεῖν M. 14. ἔθνος k. Compara in his Steph. v. Πασσαργάδαι, unde fragmenti huius auctor Anaximenes cognoscitur. 15. τὸ δὲ τάς M. 16. τήν ante γλῶσσαν ut oportuit om. M. b. k.

1073. v. 18. Κύρος Cl. b. k. M. pr. R. Steph., qui in var. lect. Κόρος enotavit, adhuc editum. 19. Χοάσπις Ἰνδῶν b. ἔκ τινος M. 20. καί post δέ om. b. k. 22. τὸ Χοάσπειον om. M. Ἡρόδοτος I, 188. 23. Χοασπείου b. k. ceteri Χοάσπου. ἐφεψημένου M. 25. Γεωγράφον XI. p. 500. 26. τὴν ἀρχὴν ἔχων M. οὗρος ποτὲ Cl. 27. ὀνομαζόμενος M. 28. οὕτως b. 30. Σοῦσοι, ἀλλὰ καὶ Σούσιοι R. var. l. R. Steph., comprobante Holst. Sed fefellit eum Stephani auctoritas v. Σοῦσα. 31. λέγεται M. γάρ φησι M. φασὶ pertinet ad Strab. p. 731. 32. καματηρός b. τῆς Σουσίδος M.

34. τά addiderunt b. k. P. 303. v. 1. καί post δέ om. M. 3. τῶν Περσῶν M. 4. τόν om. k. 5. Ἡροδότου V, 49. ἐρίσατο M. ἐρίσαι ἄν k.

1075. v. 6. ποταμοῦ scribendum monuit Thwait. cum eoque Huds. allata Gruteri Lamp. crit. T. 3. p. 398., id est Leopardi Em. 20, 11. qui Eust. explicationem risit. Verum insigniter Eustathium hic dormitasse ex universo sermonis tenore satis apparet, ut fluvium agnoscere cogamur. 8. φησὶ M. b. ceteri φασί. 10. ἔοικε γάρ M. b. k. vulgo ἔοικε δέ. 11. καί post τινὰς om. b. 13. 14. καί et ποταμοῦ om. M. 15. ἐκεῖσε M. b. k. vulg. ἐκεῖ. 16. λιαρούς M. 18. Ποιητής Il. ν', 265. 21. γαννύωσι b.

1082. v. 24. οἵ om. b. 25. χαλκοῦ καὶ ἀργύρου b. ἀργύρου καὶ χρυσοῦ M. var. l. R. Steph. 26. Γεωγράφον p. 726. τὸ μὲν ἀρσενικόν var. l. R. Steph. 27. ἀρσενίκιον, post φησὶν collocatum, retraxerunt M. b. k. 29. κυκλόρωγός . . μεγαλόρ. b. ante δίπους var. l. R. Steph.

1086. v. 34. Γεωγράφον p. 724. si quidem Γεδρωσιανοί restituimus e librorum indiciis; nam Coraae T. IV. p. 321. coniectura κατὰ δὲ τὸν Γεωγρ. λέγονται καὶ Γεδρωσηνοί Strabonis orationi parum convenit. Verumtamen ipse sermonis color suadet, ut Strabonis auctoritatem (p. 726.) ad proxima referamus: ut aut ista κατὰ τὸν Γ. sint traiicienda, aut Ἐθνικογράφον rescribendum, quoniam Stephanus, utut est lacuna deformis, in reprehensione Dionysii hanc ipsam doctrinam sine dubio exprompsit. 35. ἀκαρπίαν . . . καταδέχεσθαι M. P. 304. v. 2. εἰς ἔτι b. ταμιεύεσθαι M. ceteri ταμιεύεται. 5. Ἀῤῥιανός Exp. VI, 22.

1088. v. 11. νότιοι Σκ. οὗτοι M. 13. ἀνατολικοῦ ἀρκτ. M. 16. τοῦ Αἰθ. ὠκ. καὶ Ἐρυθραίου M. 18. στάδια om. b. ὁ Ἀῤῥ. k. Est Exp. VI, 20. 20. παραλαμβάνει k. 22. νῆσον alterutrum om. b. 22. ἐστὶν om. M. 23. καὶ δή om. M. καί proximum b. 25. ὁ Ἀῤῥ. M. sed Ἀῤῥιανός om. b. Locus Arriani paulo plenior est Exp. V, 4. 26. οὗτος καὶ ἐν k. Rectius Arr. καὶ αὐτός. 27. Αἰγυπτιακῷ k. Αἰγύπτου Arr. δέ om. k. 28. παταλληνή M. item v. 30. 29. τινὰς καὶ Παταλλ. βαρυτ. M. 32. οἱ παλαιοί, Strabo XV. p. 693. ἐκλειπών M. 34. καταράξας b. ἠρήμω δὲ χώραν χιλίων ἢ πλειόνων b.

1095. v. 1. Ἰνδοῦ om. k. 2. χρόνου b. 3. Ὠρι-

τῶν b. 4. *γράφουσι* k. 5. *ὁμοίως καὶ τῷ* b. 7. *ὁποῖον* b. *βαθυτάτη* M. 8. *καὶ Ἄριβες* M. *καὶ Ἀράβιες* k. 9. *οἱ Ἄραβες* M. corr. *γράψεσθαι οἱ Ἄραβες οὗτοι. μέμνηται δέ* b. *καί* pro *Ἰνδικοῦ* M. 10. *Γεωγράφος* p. 720. *Ἄριβες* M. *Ἀράβιες* k. *ποτὲ Ἄρβει ποταμοῦ* M. 11. *Ἄρβοι* b.

1096. v. 16. *φασὶν Ἀραχωτούς* b. Strabonem dicit XV. p. 724. qui habet *παρὰ τὸν Ἰνδόν.* 17. *τῶν Ἰνδῶν* b.

1097. v. 21. *Παρνησόν* b. k. ceteri *Παρνισόν.* Huds. tentabat *Παρνισσόν,* H. Steph. *Παρπανισόν.* 22. *πολλά* M. 23. *Παραπαμισόν* b. *Γεωγράφος* p. 723. sq. 26. *ξυγκοινῇ* k. scilicet scriptura duplici confusa. *ἐπωνυμίαν* b. ceteri *ἐπωνυμία.* 27. *Ἀριηανή* b. 28. *Γεωγράφον* p. 720. *Ἀῤῥιανὴ μ. ε΄. οἱ Ἀράβιες* b. *ἔνθα Ἄρβιες* k. 31. *ὅς ὡς παρεμφαίνει ἐν . . Ἀλεξ. ὁ Ἀῤῥ.* b. *Ἀῤῥιανός* Exp. IV, 6. ubi *Ἀρείου* extat. 32. *Ἡρόδοτος* VII, 62. P. 306. v. 2. *ψαμάθῳ* k. 3. *ῥώπασι* M. 4. *μέν* om. M. *Ποιητής* Il. *φ΄*. 559. 5. *καί* om. b. 11. *βιοτήσιον ὧν ἔχουσιν οἱ ἅγιοι, ἤγουν* b. monachi somnium. 12. *δέ* om. M. b. 15. *Γοργόνης* M. 16. *κούρης* k. 17. *ἀνεκάθισεν* p. *ἐνεκάθισεν* in tali quidem sententia paulo insolentius videtur.

1107. v. 19. *πάντων* om. M. 20. *τοῖς ὠκεανοῖς κεῖται* b. 23. *τὸ ἑωθινόν* post *παλαιοί* traiicit M. Veteres illos non reperio. 26. *ταῖς Ἰνδικαῖς* b. 28. *ὑακίνθου* M. 29. *Ποιητής* Od. *ζ΄*. 231. *φησί που* M. *ὑακίνθῳ* M. 30. *ὁ ὑάκινθος* addiderunt M. b. k. Cant. Et. 32. *χρόαν* M. b. ceteri *χροιάν. ὅμοιον* b. 33. *καταλείφειν* in b. Bredovius sibi legisse videbatur. *ἐπὶ πολλῆς* M. V. Strab. XV. p. 696. *τοῦ* om. k. 35. *φασὶ* M. *χρυσίτην* M. b. k. P. 307. v. 4. *ὀδόντας ἀποξύουσιν* M. 5. *φασὶ* M. b. contra pro *φασὶν* k. *φησὶ.* Haec Pausan. V, 12. cf. Aelian. N. A. IV, 31. 6. *προσβολαῖς* b. *προβολαῖς* M. 8. *χλωρήν* M. *χλωρὰν διαυγάζοντα* b. *τοπ. καθαροῦ* M. 9. *ἀμέθυστον* H. Steph. Huds. 11. *φράζων καὶ γράφων* M. 12. *τοπάζιον* k. Holst. ascripsit Ambros. in Psalm. 118. octon. 17. Sed Eust. sua Straboni XVI. p. 770. debet. 13. *ἀπολάμπων* M. b. vulgo *ἀπολάμπον.* 17. *ἐγκαταστρώσας* M. 20. *οἱ* ante *ἐκεῖ* om. b. k. 21. *γάρ* om. M. 24. *τόν* om. k. *παροίκειν* b. 25. *Γαγγίτην* M. k. 27. *ἅπερ* om. b. 28. *εἶπε* om. M. 29. *ἕτεροι*: Strabo XV. p. 694. *καί* prius om. M. 31. *ἐκεῖ* M. 32. *ὁ* om. k.

33. φιλῳδοί, interposito μουσικοί, M. Ἰνδικοί b. 34. λέγονται om. M. Derivavit haec ab Arriano VI, 3. extr. 35. Ἰνδῶν M. b. k. ceteri Ἰνδοί. Ἰνδῶν k. V. Strab. p. 710. P. 308. v. 2. εἰς M. Seqq. delibavit e Strab. p. 693. sq. 5. προφέροντα ἐκ b. V. Herod. III, 106. 6. ἄμιτοι M. εὔμικτοι b. k. 7. καί om. k. ἐν Ἰλιάδι τ'. p. 1182. cf. Ruhnk. ad Tim. p. 135. ἐπίτροποι b. λέγονται b. 10. ὅτι Ἰχθ. πλοῖα καλάμηνα ποιοῦνται b. 12. Ἡρόδοτος III, 98. δέ om. M. 13. οἱ παλαιοί, Strabo p. 693. 14. μεγάλαι b., om. k. γλυκεῖαι . . . ἑψήσει b. k. vulgo καὶ τῇ . . ἑψ. γλυκεῖαι. 17. ἁπλῶς κάλαμοι b. ἕτεροι om. M. 21. ἔχει b. 22. χειμάρους καὶ οὕτως M. 23. ἀνάῤῥους b.

1134. v. 25. Γεωγράφος II. p. 78. 84. 32. καί adiecerunt b. k. ἀνώπην M. cf. ad Epist. p. 71, 25. Ceterum locum ignoro, quo Eust. diserte huius opinionis admonuerit. τῇ δέ b. 34. Ἰνδικός M. P. 309. v. 1. Tetigit suam istam observationem Eust. ad Od. ά. p. 1387, 48. 2. σχιασμόν k. M. ascripsit ἤγουν χύσιν. 3. ἀλλήλοις k. 4. Γεωγράφος: Huds. affert XV. p. 689. ubi vix tenue huius doctrinae vestigium deprehenderis; nec proficit Thwait. librum secundum designans. Omnino mirabile videtur in rebus mathematicis aut Strabonem definire quaedam instituisse, aut Eustathium ad Geographi fidem provocare potuisse. 5. μέν om. M. 8. σχήματός φασι M. 9. ξύλ. δὲ Ἰνδὸς ἐρυθρός, ζωγρεῖον b. quae quid sibi velint incompertum habeo. 10. παρασαλευθῆναι M. Vocabulum hac quidem significatione notabile, obvium apud Schol. quoque MS., cui de plerisque convenit cum Eust. 13. Ἀθήναιος VII. extr. 16. ἐτύπουν k. 17. Ἀπολλώνιος I, 1139. Ἀργοναυτικῷ M. 20. Θεοκρίτῳ II, 30. 21. διὰ τοῦτο M. Πυρίθῳ b. Est fr. II. 22. αἰθερίου M. ῥόμβον b. στροφῇ b. 23. κινήσεις ῥυμβίνας (—όνας k.) ὁ Ἀπολλ. λέγει b. k. Vulgo κιν. ὁ Ἀπ. ῥ. καλεῖ. Versus est IV, 144. 24. καί ante ἤ om. k. Αἰλιανῷ in fragm. ed. Periz. p. 950. sq. (372. Lips.) quem scriptorem esse de Providentia demonstrat corruptum dicendi genus et quodammodo numeris adstrictum. 35. ἐρυμβόνα M. b. k. ac Suidas v. ἐρυμβόνα: ceteri ἐῤῥυμβόνα, item infra. P. 310. v. 1. τά om. M.

1138. v. 4. ἐθνικὸν ἔθνος b. idemque ἐθνικόν loco Τρωϊκόν.

1139. v. 6. ποταμὸς καὶ αὐτός reposui pro vulg.

ποτ. δὲ καὶ οὗτος, cum *δέ* omiserint b. k., *αὐτός* praestet M. Alioqui proferri potuit *ποταμὸς οὗτος*, quae structurae ratio reddenda est Arriano Exp. III, 8, 5. et Aeliano N. A. V, 34. 7. *πρῶτος* b. 8. *Γεωγράφος* XV. p. 692. 9. *ὅτι* om. M. Verum quae sequuntur non exhibent adeo diserta Strabonis verba. 11. *ὑπερέχονται* k. 12. *καί* post *ὡς* Straboni agnitum om. M. 13. *Ἀῤῥιανός* Exp. VI, 14, 9. quem et interpolatione nunc diffusum et corruptela verborum obscuratum Eust. integrum tenebat: nam censuram Lipsiensis editoris refellit Arriani consilium et reliquae narrationis tenor. 14. *τήν* M. 15. *λέγει* VI, 2. 3. nam Eust. sententiam tantum voluit designare. 16. *τμηθῆναι* b.

1140. v. 19. *καί* om. k. Quod sequebatur *ὁ* omiserunt b. k. 20. *προςῳδίᾳ* post *καθόλου* expunxerunt M. b. k. 21. *ὡς τοῦ* b. *Ἀριστοτέλης*, si Holstenio quidem auscultamus, subnatum corruptela locum invasit nominis *Ἀῤῥιανός*: et *Κωφῆνος* in ipso principio libri V. Exp. extat; at quotusquisque sibi persuaserit aut *Ἀῤῥιανός* in *Ἀριστοτέλης* abiisse, aut Arriani quem assidue versasset sententiam ista formula *ὥς φασιν* Eustathium fuisse significaturum? Igitur satius duco lacunam ponere, quae post *φασὶν* quaedam interceperit; Anonymo certe, quem Huds. appellat, Vita philosophi octo libros ab eodem de Alexandro conscriptos memoranti, fides habebitur nulla. *Ἀριστ. καὶ ἐν* M. 22. *φησὶν* k. 23. *φησὶ ως τ. σωλ.* b. k. ceteri *ὥς τ. σ. φησιν.* *Γεωγράφος* XV. p. 697. 25. *ἐκβάλλει* k. 27. *Ὑσπάνις* k. Abest Hyarotis. *Ὑδάσπιν* M. b. iidemque *νήσοιν*. 28. *οἱ παλαιοὶ δὲ μεταξὺ δέ* M. *τοῦ Χοάσπου* var. l. R. Steph. sed adversante vel Strab. p. 701. pr. *λέγουσι κεῖσθαι ε̄* b. 30. *ᾠκῆσθαι* k. vulgo *ᾠκίσθαι*. *πέντε* (*έ*) emendavi Strabone auctore *πεντακιςχιλίας*, id est *ε*.

1141. v. 31. *εἰ* addiderunt M. b. *οἱ* k. 32. *Γεωγράφος* p. 698. 34. *καὶ ἐννομωτάτην* M. 35. *Ταξίλην* b. Cant. Et. ceteri *Τάξιλον*. *ἱστορεῖ καὶ αὐτῆς βασιλ.* k. *καὶ βασιλ.* b. reliqui *καί* ignorant. P. 311. v. 3. *εὐεργετήσῃ* k. V. Strabonem l. l.

1143. v. 4. *ὅτι τὸ ἔθνος Ἰνδ. ἄγρια φῦλα* b. 7. *φησὶ* om. k. 8. *Μάργασος*, *λαυρότατοι* k. *λαυρότατος* M. 9. *τοῦ* addiderunt b. k. *προρέοντος* M. *Γαγγήτιδα* Cl. quod malim. *σανιτίδα* b. 11. *ἢ Κωλ. τετρ.* om. M. 12. *καί* om. M. 13. *δυςέκβατον* k. 14. *ἤ*

om. b. 15. *αὔτη* p. *αὐτή* ex b. ascivi. 16. *τῷ* ante *ἡλίῳ* nesciunt b. k. *τήν* om. k. 18. *ὁ τόπος* om. k. *καί* om. M. 19. *Λυκόφρων* v. 704. 21. *ἱστορεῖται*: v. intpp. Dionis Cass. LXVIII, 27. 26. *ἐν ἱερᾷ* var. l. R. Steph. cf. Strab. XIII. p. 629. sq. et Kappii Exc. IV. ad Aristot. de mundo. 29. *ὁ* om. k. *μέν* om. M. 30. *τρεῖς* b. k. *δέ* om. k. 31. *ἦλθε προβαλών* M. 32. *ἀποῤῥέειν* M. k. 33. *χρυσοφόρους* om. M. *Μάργασον* k. *Μέγαρσον* var. l. R. Steph. 35. *ὄρος ἔφη* M. P. 312. v. 3. *φησὶν* k. V. Strab. XV. p. 702. *χρυσόρυχοι* b. 5. *προςτερατεύεται* b. k. 8. *καί* adiecerunt b. k. 12. *εἶναι* om. M. 13. *δέ* om. M. *ἀξιολογωτέρους* b. et ut videtur Cant. Et. 14. *καὶ ὧν καὶ ὕστερον* M. 16. *Ἀῤῥιανός* Exp. VI, 14. *ἐν τῇ ἐπων.* k. 18. *πολλῶν ἄλλων* M. 20. *Ἡρόδοτον* IV, 52. 22. *καθὰ δή* M. 23. *ἡ* addiderunt M. k. *Εὐξείνου λέγοιτο. ὁ αὐτὸς δὲ λέγει* M. 26. *εἰς αὐτόν* b., om. M. Corr. vulg. *εἰς αὐτήν*. 27. *Ἰνδόν* om. M. 28. *στάδια* b. Vulgatum tuetur Strabo p. 700. 31. *Ἀῤῥιανός* Exp. V, 4. *ἵνα μὲν ὁ Ἰνδὸς στεν.* b. 35. *παροξυτόνως* b.

1153. v. 4. *ἀντικαταστάντας* M. *ἔστησε* om. b. 5. *καγχαλίων* b. 6. *κελαινοὺς λέγει* b. 8. *δύναται* M. 9. *φθάσας εἶπε* b. 11. *ἤτοι* k. 12. *ἠλάσσοντο* b. *εἰς δέ* M. scribebatur *ἐς δέ*. 13. *αἱ τῆς* M. 14. *σπειρόματα* b. 15. *ὀργανοῦν* b. 17. *Διόνυσος* M. 18. *καί* post *λέγων* addiderunt M. b. 20. *Ἀραβικῆς* M. b. vulg. *Ἀῤῥαβικῆς*. 22. *Γεωγράφον* p. 687. *πόλις Ἰνδίας* b. 23. *μηροτραφεὶς* (η) b. k. quod etiam Strab. libri praestant, probatum Herm. ad Orph. H. LII, 3. Vulgare *μηροραφής* me invito haesit. *μηροφάνης* Cant. 24. *ὀνομάσθη* M. *Ἡρόδοτος* II, 146. 26. *ἐνεῤῥάψατο* M. k. cum Herodoto: ceteri *ἀνεῤῥάψατο*. 27. *τὴν Νύσσαν* k. *ἐς* b. 28. *ὡς ὁ Γεωγράφος* b. cf. Strab. p. 687. 29. *περκάσει* M. b. vulg. *περκάσῃ*: Strabo *περκάσαι*. 30. *ἄρτι* b. 31. *Ὅμηρος* Il. ζ'. 133. 32. *Νυσά* M. V. Strab. XIV. p. 649. 34. *οἱ* om. b. *διατάσσουσιν* k. 35. *τοῖς νοσοῦσι* om. M. 26. *Ἀῤῥιανός* Exp. V, 1. extr. 2. P. 314. v. 1. *κιττός* M. k. *γῆς* om. k. 2. *Νυσσ. γίνεται* M. cf. ad Dionys. 941. 4. *ἀπ' αὐτοῦ σπουδῇ* b. 5. *τὸν Ἀλέξ. ἰδόντες* om. M. Aptius Arrianus participium coniunxit cum illis *τὴν ὄψιν*. 6. *κεκονισμένον . . . ἐθαμβήθησαν* M. Idem *πεσόντες εἰς ε̄*. 9. *ἐλινύειν* simplici *ῡ* dedit k. vid. Blomf. ad Aesch.

Prom. gloss. 53. 11. *τά* post *ταῦτα* om. k. 12. *Ἡρακλέος* b. k. *φασὶν*: Arrian. Exp. V, 3. 13. *τῶν δεσμῶν* Cant. 17. *Ἰνδικὰ ἐκεῖ* M. 21. *ἐναγόμενος* b. 23. *Ἡρακλέους* M. item v. 26. *τούτῳ* om. b. 29. *προςπαίζαι* M. *κολακίαν* M. Corrige mendum typorum. 30. *πράττειν* Cant. 31. *δοκεῖ* M. 33. *οἱ δὲ τοῦ Διός* b. *ὁ τοῦ Διός* M. 34. *κόλακες* om. M. Idem *κατὰ τοὺς παλαιούς* collocat post *ὠνόμασαν*. cf. Strabo p. 689. unde *Ἴμαιον* vulgatum correxi, id quod in 638. alibique factum. 35. *τὸν Ἠμωδόν* M. 36. *καὶ τά* M. *τά* om. b. P. 315. v. 1. *ἐάν*, cum ab ea quoque ratione quam in v. 11. attigimus discesseris, vehementer displicet, et originem quidem a praecedenti syllaba traxisse videtur. 2. *Διόνυσος σιτοῦ* b. 3. *ἀνδραγαθίης* b. *Ἀῤῥιανός* Exp. V. pr. diversissimis verbis, quorum sententiam Eust. quasi memoriter adumbravit: *ἐπείτε Ἰνδοὺς ἐχειρώσατο, ὅςτις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος καὶ ὁπότε ἢ ὅθεν ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν.* Hinc tamen Nostro restituas *ὅςτις δή*. 4. *εἰς* om. b. *στρατείας Διονύσου* k. *στρατιᾶς* M.

1166. v. 14. *τάς* ante *ἠπείρους* om. b. k. Modo *ἢ ἔνθα* k. 15. *ἀγορεύσει* M. *ῥεῖα πάντα* b. k. ceteri *πάντα ῥ.* sed M. *δύναται ῥεῖα.* 17. *ἐκτιθείς* M. b. k. Et. Vulgo *ἐκθείς*. *πρώτη τε σεμνοτάτην* M. *πρώτην* satis est importunum. 19. *κατά* b. 21. *τεκμήρασθαι ἄ. διακρίνοντα* b. 23. *καί* post *ὅθεν* om. k. 24. *ἀλλαχοῦ φύσιν γῆ ἐκ. ἔλαχε, φησὶ* (*φ. ἔλ.* k.) b. k. ceteri *ἀλλ. φησι γῆ ἐκ. φύσιν ἔλ.* 25. *ἀργυρόεσσα* M. *μελάντερος* b. 29. *τοῦτο τῷ Διονυσίῳ* M. *Διονύσῳ* b. 30. *δέ* om. M. *ἐν τῷ* om. M. 31. *διακρίνοντες* M. 32. *ἐγκωμίων* b. *αἰτίων* M. 33. *Ὁμήρου* Il. *ψ'*. 254. 34. *ἀργυόεσσαν γράφει* b. 36. *καὶ τὸ λίτρον* b. V. Lob. ad Phr. p. 305. P. 316. v. 1. *οἱ ἀργίλαι καὶ τά* M. *ἀργίλλας* scribit Strabo V. p. 244. 3. *τῆς αὐτῆς* M. *στενότητα* Et. 5. *ἄνω λέγει* b. *Ἀσσυρίης μίλτου* k. 6. *Διόνυσον* b. 7. *τὸν Εὔξεινον* k. 10. *συναπίδιον* M. Vox ut videtur aetatis Eustathianae. 13. *λέγουσιν*: Strabo III. p. 144.

1181. v. 15. *ἔχοντι* b. Ante *ὡς καὶ προαίρεσιν* k. 17. *ὦ τάδε* M. *ὦ τὰ δέ* b. quo parum proficitur; quamquam iis exemplis quibus post alios Reiz. de accent. incl. p. 11. formulam *τὰ καὶ τά* et similia commonstrabat, nullum inest tale, *ὦ τὰ καὶ τά*. *καί* ante *ἐπί* om.

M. 20. ὕμνος M. 22. ὅτι Huds. vit. typ. ἄλλος M. 23. Πίνδαρος δὲ τούς k. Ol. II. pr. 24. ἐξ ἀντιφράσεως δὲ Αἰσχ. k. δέ om. M. Aesch. S. Th. 7. 25. ὑμνεῖθ' H. Steph. Huds. cum edd. vett. poetae. 26. πολυῤῥάθοις M. 27. θρυλεῖσθαι: Ruhnk. ad Tim. p. 263. Ἡσίοδος ἔργ. καὶ ἡμ. 660. 28. ἔφη b. k. ceteri φησὶν. 30. Εὐριπίδης Ion. 6. δέ om. M. καί om. k. 32. οὖν M. 35. ἐμμέτρως b. Et. Vulgabatur ἀμέτρως.

ANNOTATIO
AD
SCHOLIA.

Vita Dionysii, sive quae MSS. nonnullorum est inscriptio, *γένος Διονυσίου*, plerisque codicibus praefixa legitur, quamquam enotatam non habemus nisi e Guelf. Monac. Pal. Bodl. 3. Vindd. ac Vaticanis Parisinisque, quorum universam varietatem non attinet excutere. Sed apparet mutilam nos eam tenere, cuius partem tantummodo Eustathius attigerit, atque in ipsa poetae quadam censura luculentiore defecisse, id quod e fragmento, quale MS. c. inde a vocibus *τὰ ἔπη* reliquum fecit, intelligitur. Quinetiam narrationi de poetae genere praestantiaque geographicae cognitionis adumbratio videtur accessisse, si quidem frustum cod. d. servatum ad illud Prolegomenorum corpus pertinuit; adde quod multi libri duodecim ventorum descriptionem et marium quaedam nomina, quemadmodum in puerili institutione fieri solet, expresserunt. Ac scriptionis illud consilium potest etiam interrogandi ratio, quae est vv. 8. 14., satis significare. Ceterum libri tum lacunis tum levioribus omissionibus variant omnino; qualia singulatim referre nolui.

V. 1. Non convenit de patre Dionysii: nam *τοῦ Δ. τοῦ Ἀλεξ.* d. *Διονύσου Ἀλεξανδρεύς* 2. ut videtur. *Δίωνος Ἀλεξανδρέως* M. h. Min. Vindd. *Διώνου Ἀλεξάνδρου ἢ κατά τινας Διονυσίου* b. Paris. 2218. hoc Vind. 2. Nescias an ex ambiguitate compendii sint ista derivanda.

2. *γεγονός* Vossius de Poett. Gr. p. 72. ubi his *Διονύσιος — αὐτοῦ* utitur. *γέγονε δέ* om. H. *δέ* et *τῶν* d. *καὶ ἐπί* h. Vind. 1. 3. *οἱ δὲ . . . γονέων* addidit H. Ante *μετὰ Αὐγούστου Καίσαρος* u. 5. *φαίνεται* u. *τά τε* praebuerunt M. d. Min. Vind. 1. 6. *λιθ. τε καί*

ascripsit Bred.', nescio unde; sed *καί* assumpsi. *ὀρνιθικά* d. u. V. Comment. de Dionys. p. 503. *καί* om. aliquot. *τοῦτο δὲ τὸ ποίημα* d. *λέγουσιν* M. h. Min. Vind. 1. 8. *κατὰ τί διαφέρει* c. reliqui *διαφέρει δέ*. 9. *τὸ καθόλου* h. Min. Vind. 1. *λέγει* (cum M. u.), *οὐχὶ δὲ μερικῶς* h. Min. hoc Vind. 1. *οἷον λέγεται* c. *οἷτε* sic h. cuius explicationem praestat Vind. 2. *οἷον λέ*. 10. *λέγει* om. M. Min. Vind. 1. *Αἰγύπτου, περὶ τῆς Πελοποννήσου* M. *μέμνηται πάντων*, reliquis omissis, u. *μέμνηται τῶν* (*τῆς* h. Vind. 1.) *κατὰ μέρος τούτων, οἷον* (*οἷτε* h.) M. h. Min. Vind. 1. 11. *ἢ* pro *οἷον* h. Vind. 2. Ascriptum etiam *ἁπάσης*: sed infra pro *πάντων* recepi *ἁπάντων* ex M. h. Min., qui praestiterunt uncis quoque seclusa. *τῶν πόλεων* Vind. 1. 12. *μέμνηται* om. c. Vind. 2. Post haec u. prodidit quae v. 2. sunt apposita, specie tamen aliquantum immutata: *ὁ γοῦν Διονύσιος ἐγένετο κατὰ Νέρωνα τῶν Ῥ. β. ἄδηλον . . . γονέων*. Eadem Guelf. alieno quidem loco, sed hoc initio: *ἐγένετο δὲ ὁ Διονύσιος κατὰ*—. 14. Quae sequuntur ad v. usque 18. suppeditavit d., partem ab Eust. epist. p. 73. sq. allata, sed pleniora habet Agathemerus p. 2. unde supplendum: [*Ἵππαρχος δὲ*] *τραπεζοειδῆ*. Eiusdem *οὐροειδῆ* nihilo verior est scriptura quam nostri grammatici, cum oportuisset *σφαιροειδῆ*. 19. cum continuis servavit c., quorum initium periit; quo quod iudicium de dictione Lithicorum continebatur, hanc maxime partem dolemus intercidisse. 21. *Καλλίμαχος*: est fragm. 441. p. 574. a Ruhnkenio excerptum ex hoc ipso Schol., qui alterum locum hinc emendandum esse monuit. Namque v. 3. aliam annotationis laciniam proponit Schol. cod. 2. *τοῦ μὲν ἰσχνοῦ τὸ ἀσθενὲς ἐξέφυγε διὰ τὸν ὄγκον, τοῦ δὲ ἀνθηροῦ τὸ ἡδὺ παρῃτήσατο διὰ τὴν ἔκλυσιν. τὴν δὲ παχύτητα τῶν ποιημάτων ἱκανῶς μὲν διασύρει Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Βατράχοις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Καλλίμαχος* (—*άχου* Bred.)· *αὐδῆσαι παχὺ γράμμα καὶ οὐ τορόν*. Cf. Schellenb. Antimach. p. 37. In versu *καί* posterius supplevit Ruhnkenius, vellem etiam priorem particulam, nimis illam inelegantem, refinxisset. Sed *παχύ* apparet in id carmen esse dictum, quod crasso filo deductum parum afferret subtilitatis ac venustae suavitatis: v. Schaef. ad Dionys. p. 246. coll. Plat. Polit. p. 294. E. Porro *γράμμα* prorsus est usus Callimachei: v. Schol. Dionys. Thr. p. 725. 728. 25. Praestat *δέ*. *στόφαξ* MS. *παρὰ τ.*

τραγικοῖς, nisi barbare putamus pronunciatum, non convenit Aristophanis dicterio Nub. 1371. 27. *δέ* MS. sed scribendum videtur *τί δὲ δεῖ:* nam Aelianeum, *τί ἐμοὶ . . . συμβουλεύειν,* non adhibuerim. P. 318. v. 2. *ἐπάγοντος* MS. In reliquis oratio est turbatior.

1. Haec c. praebuit, iis potiora, quae indocta prolixitate G. b. exornaverunt. *Ἀρετῆς καὶ σπουδῆς ὁ παλαιὸς ἐπιμελούμενος θεοῦ [ποιητικοῦ] παρῃτήσατο νῦν [τὴν] ἐπίκλησιν, ἐπειγόμενος συναποδημῆσαι τῷ λόγῳ. ἐν* [*δὲ* b.] *τῷ προοιμίῳ* [*ἐν τοῖς προοιμίοις δὲ* 2.] *δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀρετὴν ἐπιδείκνυσι κεφαλαιωδῶς διὰ βραχέων καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ ἐκδιδάσκων, καὶ τὸν ἀκροατὴν διὰ τούτων* [*τούτου* z.] *προθυμότερον ἐργαζόμενος. μετ' οὐ πολὺ δὲ προϊὼν προσλαμβάνει τὰς Μούσας* [*συμπεριλαμβάνει* 2.], *εὔνοιαν ἐπισπώμενος* [*ἐφελκόμενος εὔνοιαν* H.]. Addit 2. *τῇ τέχνῃ. φησὶ γάρ· ὑμεῖς δ', ὦ Μοῦσαι, σκολιὰς ἐννέποιτε κελεύθους.* Sed aliud Scholium ex iisdem libris inde a v. 24. ascivi, cuius ut meliorem partem supra MS. c. praeceperit, alia tamen prae se speciem plenioris observationis ferunt. Verum haec quoque contractiorem in formam redegit 2. *διαιροῦσι δὲ τὴν οἰκουμένην εἰς δύο, εἰς Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην. ὑποδιαιροῦσι δὲ Εὐρώπην εἰς Λιβύην, ὡς Διονύσιος. ὀνομάσας τὴν γῆν* etc. Sed redeundum ad superiora, in quibus v. 10. *Ἀπολλώνιον* ipsum eius exordium spectare patet. Mox legendum *ἐπὶ καιροῦ.* 11. *γοῦν* margo. 13. Praestat *προλαμβάνει.* 14. *εἴγε* emendavi, cum scriberetur *ἤ γε:* quamquam locus nondum est perpurgatus. *Ὅμηρον* Il. ξ'. 201. 16. *ὁμοίως* non satisfacit. *Ἡρακλείδου* MS.
20. *Καλλιμάχου* fr. 442. 21. *διατετηρημένως* reposui pro — *μένος,* eamque vocem cum plurimis eiusdemmodi de Scholiastarum litteris opinor in lexica admittendam. 23. *ἐννέποιτε* MS. Est v. 62. 26. *τὴν ἀρχὴν ποιήσασθαι* H. *τοῦτ' ἔστιν* om. 2. Desideratur articulus. 27. *τὴν γῆν παρὰ τοῦ ὠκεανοῦ* 2. 28. *περί* prius indidem accessit. *ἔπειτα . . . διαλαβὼν ἄρχεται* 2. *εἶτα . . . διαλαμβάνει καὶ ἄρχεται* G. *περί* et *διαλαμβάνει* om. H. nec potest dubitari, quin *περί* ante *Εὐρώπης* sit eiiciendum. 30. *τῆς* adieci. *εἴγε — προσνέμοντες* om. k. 31. *τὴν πᾶσαν* 2. 32. 33. *ἐπὶ* (*πρὸς* k.) *πᾶσαν τὴν Ἀσίαν καταλήγει* G. k. Nostrum dedit 2.
36. *γένεσίς ἐστι πάντων, τοῖς τε στοιχείοις καὶ τοῖς θεοῖς* 2. 37. *Ἡσίοδον* G. g. *διὰ ῥοῆς* cod. 2730.
P. 319. v. 1. *Ἐρατοσθένης* G. 3. *τὸν ὠκεανόν* G.

4. *αὐτός* suspectum esse potest, quamquam *ἐνίοις* (id st Ptolemaeo) oppositum. 5. Haec vero manifesto unt depravata. Lege: — *εἶναι δοκεῖ. τὸ γὰρ ἀληθέτερον — λόγος.* MS. *ἀληθέστερος — λόγον.* Hoc dicit: eriorem enim rationem, cum sit accuratior, doctrina geographicae scriptionis pedestris exquirit. In quo *περιήγημα* de geographico commentario dici haud sane est itum. 10. *μένει ὅλῃ τῇ νήσῳ* MS. Locus tamen aduc abruptior aliquanto videtur; quamquam *μέρη* marini mandatum non arridet. 14. *Ἑσπέριον κόλπον* conectura, ut videtur, Bredovii. 18. *μέσον* MS. *ἐν μέσῳ* ttulit Bredov., sed *μέσον* eadem significatione grammatici impertierunt: v. Schol. Aesch. Prom. 484. et ristoph. Pac. 1131. 19. *ὡς* MS. 22. In voce *πρόκωμαι* MS. deficit; nec potuerunt, si modo grammatius *κατάλληλον* utriusque *δόξαν* exegit, perpauca peire. Bredovius quidem nihil nisi *ὡς* supplebat. Quae equuntur pendent a Ptolem. VII, 5. p. 445. sqq. Basil. 27. *τῇ ῥίκῃ* MS. emendavit Bredov. Ptolem. *καὶ τοῖς ν τῇ Σ.* 30. Ante *τοῖς* supplendum *παρακειμένῳ* e 'tol. Inde restitues 32. (unde Ptol. ipse locupletabitur) *ῷ περιέχοντι μὲν Θούλην ὠκεανῷ.* 31. *αὐτόν* margo. 34. *Δουηκαληδόνιον* MS. *Δουηκαλυδ.* Ptol. Sed legenum videtur *Δικαληδόνιον.* Continua liberiore filo Schol. ecerpsit. 35. *δέ* MS., opinor, cui Bred. *τὲ* supposuit. *ἀρκτωτάταις* MS. 38. Malim *ἡ ἐν.* P. 320. v. 1. *ἡ κτός* MS. 6. *Κασπίαν δέ* MS. 9. *Ἀρραβίῳ* MS. 13. *Ὑρκανίαν* MS. ut videtur: Bredov. *Ὑρκανήν.* 14. *ταύτης* affectum puto; sensus quidem requirit *ὑπὸ ῆς ἀγνώστου γῆς* vel *ὑ. τῆς γῆς*, quae Ptol. habet in uperioribus. 16. *ἐν ἀριθμῷ* MS. ad sequentia refert. 17. Oportuit *αὐτῶν.* 20. *ὁ Μαιωτίς* MS. 27. Ptol. *Ἀλουΐωνος*: immo *Ἀλουΐων.* 28. *Βρεταννῶν*, inter ersus *Πρετανῶν* MS.

3. v. 37. *ἐκτετοπημένης* MS. 38. *συντυπουμένην* bservandum, hac potestate: orbiculata figura *solidam t expressam.* P. 321. v. 5. *τόν* MS. 7. Expunge irgulam post *εἶναι.* 10. *αἰτοῖς*: v. pag. 319, 7. 14. *ῥος ὠκεανοῖο* MS. Extabat *δέ.* 16. *πρός* displicet. 17. *Ποιητής* Il. *σ'*. 399. *Ὀρφεύς* fr. 44. in his *ἀένναον* MS. Omnia Eustathius integriora descripsit. 21. Huc gravior invasit corruptela; certe *ἐν τοῖς ἑξῆς* e superioribus irrepserunt, ac videri potest Orphici dicti senentia negligentius adumbrari. *τόν τ'* MS. 23. Quae

sequuntur ad finem usque praebuit 2. 24. Praest δῆλός ἐστι vel δηλονότι: v. ad 135.

5. Ista continua cod. c. complectebatur. 30. Leg rem αὐτός, nisi adversaretur p. 322, 1. In eadem ig tur oceani descriptione adhuc oratio versatur. 32. γραμ ματοπίνακες novicia, quamquam notabilis vox: γράμμ et πίναξ eundem in sensum coniunxit Strabo I. p. in quo γράμμα secus interpretatur Creuzer. ad Heca p. 27. Ceterum post γοῦν videtur intercidisse γῆν v simile quid. Apparet vero hinc Eust. ad 4. profeciss unde communis est utrique difficilior locutio ὑπερβά λουσαν τὰ ἔθνη. P. 322. v. 2—5. habent G. g. k. l k. ἡ γῆ φησί, g. om. τί, iidem tres δυτικὴν τε καὶ ἀν τολικήν. 10—19. dedit G. partim alii. τό om. k. 11. εἰς om. H., adiecit post καί k. Deinde g. περ δρομος οὐ διόλου, ἀλλὰ ἑτέρωθεν, πλατεῖα οὖσα, ἡτ πρὸς βορρᾶν καὶ νότον, ὀξυτέρα ἐστὶ πρὸς ἀνατολὴν κα δύσιν, σφενδόνῃ ὁμοία. 13. τὴν om. 2. ἐκλαβώμεθ k. cf. ad Eust. 211. καὶ πλάτη k. idem om. τῆς. 1 τά secundum addidit k. ταῦτα . . . μέρη om. H. ταῦτ γὰρ πλατύτερα μέρη 2. unde ὡς — λήγοντα accesserun Idem λῆγον: immo λήγουσαν. 18. ἐστὶν om. G. 1 τὸ δὲ βεβαυῖα περιβαίνουσα H.

10. Haec usque ad τὰς ἠπείρους complectitur v. 28. λέγων οὕτως v. 270. 29. Apparet haec corrupt esse e verbis Dionysii: ὤυτὸς μὲν Λιβύης ῥυσμός. 3 καὶ πάλιν v. 274. 36. φησὶ MS. 38. ἀρχομένης λῆγούσης in accusativos mutanda. P. 323. v. 5. Θηρια κοῖς v. 309. sqq. 7. Κοτινοῦσσα MS., ut videtur; v. 10. Κοτινοῦσαν. Cf. v. 455. sq 14. Noli haec por tenta nisi litura refingere, quae quin ab illo quem no vimus Scholiaste provenisse statuamus, obstare possun vel ista, εἰς Μαιῶτιν λίμνην οὕτως καλουμένην. Bredo vius tamen coniecturam apposuit ἀρδεύοντα δ' ἐς Ἀλ βανίαν. 17. μὶν MS. Est v. 663. 18. τὰ Ῥιπαῖα i lacuna quadam resedisse etiam ex Eust. ad 663. confici tur. 19. Ἰδαίων ὀρέων: credo Il. θ'. 47. sive ξ'. 283 cum μ'. 19. coniungi. cf. Strab. XIII. p. 583. 22. Σαυ ρομάτας (superscr. τίαν) MS. 23. Προμηθεῖ λυομένῳ: at in Prome thei fragmentis ut eius facti memoria desideratur, ita n credibile quidem videtur tale aliquid obtinuisse, quonian Phasis fr. 177. ferebatur terminum continentium exhi bere: ut Tanaïm non sit verisimile, quippe cuius usun

poetae nullum accepissent, apud eundem Aeschylum eadem potestate fungi potuisse. Sed errasse nostrum interpretem collato Schol. ad Apollon. IV, 284. intelligitur, cui maior fides habetur, alia omnia de utroque poëta narranti. Deinceps observationis tenorem cod. c. (sive quem Bredovius significat 2.) habet cum reliquis communem, id est G. g. H., quibus alii hic illic accedunt. Omnino vix opus admonere, plurimam Scholiorum partem varie iactatam vel repetitam suis in locis esse repositam. 25. ἄποϑεν ascribitur, etiam in sqq. 26. 28. ἀλλὰ — Νείλου neglexit H. 27. ἀπό k. item inferiori versu: quod praeferendum. 30. ἐφεξῆς 2. ceteri ἑξῆς. γνώσεται k. ita ut ista διὰ τὸ — ἑξῆς γν. post ἄπωθεν τῆς Εὐρ. collocata sint. 31. τραπεζίῳ ἔοικε τὸ σχ. .. 32. διὰ . . . γάρ k. ceteri διὰ τὸ τὸν Νεῖλον χωρίζειν: sed τό om. etiam 2. is praeterea ὁρίζει — αὐτῶν ἀδ. — στόμιον, unde στόμιον haud scio an probandum sit, cum id eadem vi Strabo impertierit XII. p. 539. Ceterum explicationem mireris admodum ineptam; nec minus offendimus in p. 324, 1. ἢ διὰ τὸν Νεῖλον. 35. οἱονεί om. 2. Etymum istud Libyae nescit G. Sequentia Paraphr. attulit cum nonnulla varietate ad v. 19. quae Holstenianum exemplum in marginem reiecit. 36. γουν πλάτος addidit g. 37. δέ om. G. ἐργασίαν g. Post ὑγρασία G. superiora hunc in modum composuit: Λιβύη δὲ οἱονεὶ λιφύη διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ξηράν.

P. 324. v. 1. ὅτι supplevit H. 3. τὴν Λιβύην, αὐτήν τε καὶ Ἀσίαν πᾶσαν ἐϑεάσατο g. inde reliquorum ordinem ὅπως τε αὐτήν permutavi. ὅπως . . . πᾶσαν om. H. ϑεάσαιτο 2. Paraph. ceteri ἐϑεάσατο. 4. Ἄμμ. ὲ ναόν g. Indidem accessit ἐκεῖσε. 6. Ἡρακλεωτικὸν στόμιον g. ceteri Ἡρακλεῖον καλεῖται cum Eustathio.

11. v. 8. ἀπολαμβανομένην 2. ceteri ἀναλ. λοξόν H. ἔχοντες 2. 9. τά om. G. 10. κυρτοειδές, ut videtur, MSS. κυρτοειδῆ Bred. 11. περιάγνυσϑαι annotandum hoc quidem significatu. cf. 121.

12. v. 13. μυχὸν ἐ. φησι adiecit k. 13. δέ om. H. ὅ ταὐτό k. ταὐτὸν δὲ σημαίνει ἀμφότερα H. 15. καί addidit 2. διὰ τοῦ βορειοτάτου τὸ ϑερειότατον σημαίνεται g. σημαίνειν H. 16. Inter δέ et γάρ haesit Bredovius, quem compendia particularum saepius fefellerunt. 17. καί ante τάς dedit 2. reliqui οὐ, adversus voluntatem quidem grammatici. Reliqua ut iusto sunt obscuriora, ita ne consuetudini quidem Graecae satisfacit

vetus lectio *ἄλλο τε ἄλλο νοοῖτο*, neque sana iudicaveri continua, quibus in fine *μυχόν* addit 2.

13. v. 20. *καὶ τέμενος — Μενελάου* suppeditavit idemque *γάρ* post *μετά*. Verum *ἐξάκουστον* cum paru conveniat, suspicarer illud ab *ἐξάγιστον* fluxisse, nisi explicationis veritate constaret e Paraphrasta, qui tota istam narrationem in libris atque Hudsoniana accep 23 *κατὰ τά* 2. 24. *τοῦ Φρόντιδος* adiecit g. 2 *καὶ πολλά* 2. g. *ὡς π.* H. ceteri *δὲ πολλά.* 26. *κ* ante *θάψας* om. 2. *ὁ* dedit g. 28. *οἰκεῖν — Αἰγυπτίο* 2. reliqui *καί τ. Αἰγ. οἰκεῖν τ. πόλιν.* Haec fere omr dedit Hudson.

14. v. 30. *ἀπὸ* ante *τῆς* sustulit 2. 32. *φησὶ* ceteri *φασὶ*. *ἐνοικοῦσι* g. 33. *τετραμμένως* 2. Quae inter *Ἀρτεμίδ. δέ φησι* et *Ἀρτ. φησι* posita su obtulit 2. Nam ceteri ad v. 38. rettulerunt his verbi *τοῦτον οἱ μὲν τὸν Καύκασον, οἱ δὲ τὴν Θρ. πεδ. φα ἄμεινον* —: inde *Ἰβηρίαν* et *ἐστὶ* adiecimus. 35. *Θρ την* habeo incompertam. 38. *τῆς Ταναΐδος* G. P. 3 v. 1. *ἑπτά* corruptum videtur, cum *ἑξήκοντα* Strabo pr diderit XI. p. 493.

15. v. 3. Haec in v. 8. post *ὅριον* sic collocavit *τοῦ Ἑλλησπόντου γὰρ νοτιώτερος, τὸ δὲ νότιον μέρος Ἑλλ. ἐστι. ἀναφέρεται γὰρ εἰς Σκ. — ὁρίζοντα αὐτο* 4. *βορᾶν* plerique. 5. *εἴρηται* cum var. l. *εἴπει εἶπε* ceteri, quod aliam verborum faciem innuit. *τὸν ἰσ μερινόν* H. g. *τὸ ἰσ.* 2. *τὴν ἰσημερινήν* G. 6. *μέσ ὅριον* adiunxit 2. 7. *κατὰ τά* 2. 8. *ἐστὶ* 2. ceteri 12. Post *ῥεύματος* haec sequebantur supervacua: *ν τιον δὲ μεσούριον. τὸ δὲ νοτιώτερον μέρος ὅριόν ἐστιν Ἑλλήσποντος.* Deinde post v. 14.: *ἄλλως. μεσούριο τὸ μέσον ὅριον. τοῦ Ἑλλησπόντου γὰρ νοτιώτερον. τὸ νότιον μέρος ὁ Ἑλλήσποντός ἐστι.* 13. *ἐστὶ* H. cet *εἰσὶ*. *θαλάττης* H.

20. v. 15. *ἰσθμὸς δ' ἄνω τετ. ἕτεροι δὲ τὸν ἰσθμ φασι τὸν μεταξὺ τῆς Κασπ. θαλ.* 2. 18. Libri *Ἀβρ βίαν*. Ceterum facile colligitur, lacuna magnum obse vationis partem esse absumptam.

29. v. 22. *Λογικάνου* vel *Λογγικ.* nomen flumi suspectum sine dubio refingendum est *Καικίνου*: v. Si bel. ad Paus. VI, 6, 2. cf. Periz. ad Ael. II, 26. N forte Ptolemaei locus recte habet III, 1. apponens ost *Λοκανοῦ ποταμοῦ.*

30. v. 26. *βορρᾶν* 2. ceteri *βορέαν*. Idem *Κροι*

κόν. 28. ἐπιτεθεῖται 2. 31. κατὰ ψύξιν om. 2. Idemque καὶ ἔψυκται: malui γάρ inserere. 32. Graeculi aetatem sensus inusitatus vocc. παραμυθούμενος et ἀγχιστεία prodit. κόλπου pro κύκλου G. ut videtur. 33. Ἀπολλωνίῳ τῷ ποιητῇ g. reliqui simpliciter Ἀπόλλωνος. Est apud Apollon. IV, 509. 34. Sic 2. nisi quod habet τοῦ Ἰωνίου: ceteri περὶ τοῦ ἐσωτάτου ἐστὶν Ἰωνίου κόλπου. Affertur etiam παρά. Post κόλπου 2. exhibet ἡ ἀπὸ Κρονίης νήσου. 35. τῆς ἑτέρας τῆς σφαίρας 2. ceteri σφαίρας neglexerant. μεταξὺ τῆς γῆς ὁ ὑπὲρ γῆν 2: μετ. ἐστι ὑπὸ γῆν ceteri; sed εἶναι ὑπὸ τὴν γῆν g. 37. δέ g. ceteri μέν. 38. ὁ post ἔστι desidero. P. 326. v. 1. καὶ δυτικῶν g. Suspicor extitisse: καὶ δυτικῶν καὶ ἀνατολικῶν. 2. τῶν ἑώων g. 4. μέν post ὡς perperam traiectum ad Κρόνιος revocavi. κόλπος p. πόντος g. 5. Κρονικόν 2. τὸν Κρόνον g. 5. νεκρόν nolim in grammatico tentare: quippe scriptores isti consuerunt verba dicendi quavis in orationis forma subtrahere. Quem usum infinitum est exemplis confirmare. Huc quidem pertinet Schol. Theocr. I, 48. 9. ὑπέρ 2: ceteri ὑπό. 10. γάρ addit 2. 11. δέ pro καί 2. 12. ἠελίοιο 2. 13. καί pro εἶναι 2. Idem δέ omisit.

38. v. 17. Post ἴσως addit 2. περὶ κόλπον. 22. ὅτι — κόλπῳ miram hanc observationem post διαδέχεται reposuit 2. 24. αὐλός loco πρός 2. 25. Adiecit 2.

43. v. 28. τοῦ ὠκεανοῦ excidisse puto. 32. τέσσα^{εἰς}ρας adiecit 2. 34. ἔστι 2. g. reliqui εἴ τι. 37. ἐκβάλλοντες G. ceteri silentur. P. 327. v. 2. ἐκπέμπων 2. ceteri ἐκπέμπει. τήν 2.

46. v. 3. συρόμενος . . . Παμφυλίας 2. 4. τό 2. addit, quamquam de sententia possis dubitare. Sed tale aliquid significatum oportuit: *istum oceani tractum ad lineam esse directum, etsi ille in sinus quosdam ac maria discedat.* 6. Quae post πόντον sequuntur exhibuit 2.

47. v. 11. κατά 2. ceteri πρός. Iterum ὡς κατά 2. 13. Ἀρράβιον libri, ut solent. 15. ὁ μέν vitio laborat; fortasse ὅμως. κρεῖττον 2. 17. λόγῳ v. 721. Deinde subiungebantur partim supra proposita, quae cod. Monac. Paraphr. post v. 43. attulit: ἴσως δι' ἀδήλων τόπων ἡ Κασπία ἐπὶ τὰ βόρεια (τὸ βορειότατον 2. τὸ βορειότερον M. H.) ὀφείλει τετάχθαι περὶ Σκυθίαν· ὡς καὶ Ἀπολλώνιος (III, 859.) περὶ Μηδείας· Κασπίῃ ἐνὶ

κόχλῳ ἀμήσατο. Πτολεμαῖος δὲ δίκην νήσου περιέχεσθαι αὐτὴν τῇ γῇ φησι. Perinde in seqq. quaedam ad 54. omisimus, quae Paraphrasis, id quod saepius usu venit, speciem magis quam Scholii referrent.

54. v. 18. *ὅς* aliunde enotatum pro eo quod alii tenent *ὡς*. *κατὰ σύγ.* 2. ut supra. 19. *τοῦ Ποντικοῦ* 2. 20. *κατορθῶς* dubiae vox auctoritatis; fort. *κατ' ὀρθά.* Post *κειμένων* sequebatur inanis haec sententia: *ἐν ᾗ πρὸς* (*κατὰ* 2.) *βοῤῥᾶν εἰκὸς τὸ ἐρυθραῖον νότιον* (om. 2.) *καὶ τὸν Εὔξεινον.* 23. *ὥςπερ* p. *ἤτοι* 2. Idem *ἐπειδή.* 24. *ὅρους* p. *ὅρου* dederunt 2. g. Tangere videtur Herod. II, 8. nam quae ex eodem verba laudantur, frustra quaesivi. 25. *ἀνακρ. δέ* 2. ceteri *καὶ ἀνακρ.* 27. *Κλύσμα* citeriore qua grammaticus scripsit aetate superfuisse alii (v. *Letronne sur Dicuil* p. 12. sqq.) diserte negant; verumtamen nihil opinor intercedere, quominus fossa Hadriani potuerit octavo saeculo perverti, sed ita, ut Clysmatis obscurior vel memoria superesset vel habitatio: id quod idoneo confirmat argumento Wesseling. ad Anton. Itin. p. 170.

55. v. 28. Al. *κείμενος*, recte. 29. *ὑψηλότερον — κείμενον* addit 2. 31. *πρός* 2.: ceteri *εἰς*. 32. *λέξει* 2.: ceteri *λέγει*.

56. Quae huic versui sunt ascripta, aptius ea pertinerent ad v. 46. 35. Libri *ῥέουσαν*; sed coniungenda *εὐθὺς ῥέουσα.*

60. Praebuit 2. In his nihil dubitationem iniicit nisi *ἐκπεμπομένη* (ne dicam noviciam istam explicationem), id est, diffusa, quod cum a superiore usu Schol. ad 43. extr. differat, malim *ἐκπεπταμένη*.

64. Apposuit etiam Hudson. v. 7. *αὐτῷ* post *αὐτῆς* additum expuli. *ἔθηκε* posterius 2.: ceteri *ἔθετο*. *καὶ περί* 2. Post *Ἄτλαντα* inseruit haec 2.: *ἐμφαίνων ἐπ' ἐκεῖνα μὴ χολᾶν* (sic), *ἀφ' οὗ τὰς β.* 8. *τοῦ Γ. ἀπήλασεν* Huds. 2. ceteri *Γηρυόνος ἤλασεν ὁ Ἡρακλῆς.* 9. *διπλασίῳ* coniectura ut videtur Bred. *διπλάσιος* cod. 1310. In hoc cum Strab. II. p. 122. convenit, nisi quod *ἑβδομήκοντα*, non *ξ'* ille refert, id quod ipse expressit XVII. p. 827. 11. *στενήν* al. 13. *ἑκάτερος* 2. *ὕψους* al. 14. *εὖρος — στάδια* om. Huds. 16. *Κυνηγητική* Huds. 17. *Ἄβιννα* excepto 2. libri. Idem MS. hoc adiungit Schol. *φασὶ δὲ ὅτι ἡ μὲν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κειμένη εἰς αὐτὴν τὴν Εὐρώπην ὁρᾷ, ἡ δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ εἰς αὐτὴν τὴν Λιβύην ὁμοίως, ἢ τὸ ἀνάπαλιν*

τὴν μὲν ἐν τῇ Εὐρώπῃ εἰς Λιβύην, τὴν δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ εἰς Εὐρώπην, διὰ τὸ ἀντικεῖσθαι. ἡ μὲν εἰς Εὐρώπην, ἣ ὀνομάζεται Ἀλύβη, ἡ δὲ ἐς Λιβύην, ἣ ὀνομάζεται Ἄβεννα. In eodem Characis loco versatus est Io. Lydus fragm. de mensib. ed. Has. p. 274. Protinus libri subiungunt haec: φασὶ δὲ ὅτι καὶ Ἡρακλέως βαρέως (βαρβαρέως 2.) καλοῦνται, οὗ μέμνηται ὁ Ποιητής. τὰ δὲ Γάδειρα νῆσός ἐστιν ὠκεανοῦ. 20. Εὐφορίων: v. Meinek. Menand. p. VI. Huic iunge Parthenii fragmentum in Schol. ad 456. Iam alia succedit observatio superiori gemina: ἔξω δὲ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ νῆσός ἐστι στενὴ καὶ ἐπιμήκης Γάδειρα λεγομένη. 21. Post αὐτάς extabant uncis inclusa τὰς Ἡρακλείους (Ἡρακλέους 2.) στήλας.

66. v. 23. μεγάλην dedit 2. quare τὴν μακράν post ἐξοχήν (ἔξοδον 2.) eieci. 24. ἐκτεταμμένων 2. ceteri διηκουσῶν, nisi qui libros contulit aberravit. μεγάλαι reposui pro lectione codd. μέλαιναι. 25. ἐξοχαὶ [ἐκεῖσε] scriptum erat. 26. πρηῶνα οὖν al. περίτασιν 2. προςβολή 2. inde οἱονεί loco οἷον. 27. ὅπου MSS. 30. Ἡρόδοτος IV, 184. 32. Ὅμηρος Od. ά. 53. sed illa Ἄτλας δ' οὐρανὸν εὐρὺν ἔχει memoria falsus Scholiasta coniunxit cum Homericis, quae sunt Hesiodea Theog. 517. 35. ὄντα 2. οὖσα al.

74. Recepit Huds. v. 38. οἱ δὲ ἐν 2. P. 329. v. 1. τῇ addit 2. 2. Καλλίμαχος fr. 443. quod Ruhnkenius rettulit e nostro Schol. excerptum. 5. Βρεττανοὺς ἐφ' ἑσπερίας θαλ. ἤγ. (ἦγαν Huds.) Ἕλληνας (Ἑλληνῶν Huds.) καὶ ἐπανίστῃ codd. 2771. et s. partim Huds. ἑσπερίοιο dedit 2. Deinde εἰς ἐπανάστασιν correxit Ruhnk.

75. Diversa haec sunt interpretamenta. v. 6. τὴν δίνησιν alii, forsan verius.

76. Ascivit Hudson. v. 8. Ἀλεβίωνος: v. Is. Voss. ad Mel. II, 5, 4. 10. Γηρύονος alii. 11. οἴσας 2. αὐτόν plerique. 12. τό om. Huds. Porro Schol. praebet 2. nimis ieiunum: ἐνταῦθα ἑξείης κατὰ τὸ ἀκόλουθον καὶ ἐφεξῆς νοεῖται. εἰπὼν γὰρ τὸν Ἰβηρικὸν καὶ Γαλατικὸν πόντον διέλαβεν εὐθὺς ἐκ τούτου τὰ βορειότερα πελάγη καὶ (πρὸς) τῇ πλευρᾷ κείμενα τῆς Εὐρώπης. εἶτα ἐπανατρέχει ἐπὶ τὸν Ἰβηρικὸν καὶ τὰ κείμενα κατ' εὐθεῖαν. καὶ ἀκριβῶς ταῦτά φησι — καὶ τὸ κατὰ Κύρνον. Λιγυστιὰς δὲ μέρος Ἰταλίας, τουτέστι τὸ Λιγυστικὸν πέλαγος, ἀπὸ Λίγυος τοῦ Ἀλ. Eadem infra aliunde proponuntur ad 79. ubi novissima sic exarantur: καὶ

ἀλκινοῦ ταῦτά φησι. τό τε Σαρδόνιον καὶ τὸ κατὰ Κύρνον ἀπὸ Κύρνου ἢ Γαλατικὴ θάλασσα, ἣ παροικοῦσι Κελτογαλάται. Alias quisquilias deinceps abieci.

80. v. 15. Libri *Βρεττανία.* Sequentia sic Paraphr. MS. invertit: *πορθμίδος δὲ τῆς στενῆς θαλάσσης, οἱονεὶ τῆς μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας. οὕτω γὰρ λέγεται πορθμὸς ἡ ἑκατέρωθεν ἔχουσα θάλασσαν.* Sed multum differt editus.

81. v. 21. *λέγειν* alii. Dicit vero Ligusticum mare. Id quod Schol. significabat v. 23. (*συναπτέον*), hoc est, *Λιγ. ἅλμη* ad extremam usque sententiam pertinere. cf. Schol. 509. 25. *παραναδρομή* 2. voluit *ἀναδρομή. ὥρισται* alii. 26. *Σαρδόνιον* al. praeter 2.

83. v. 27. *διαιρεῖται* al. 28. *ἀνέμοις* 2. 29. *μᾶλλον* 2. *ἄλλον* ceteri. Sed mira quaedam hac sententia continentur. 30. *ἥτις* om. 2. 31. *Κέρκιν* al. 32. Ascripsit magister cod. 2. *τὸ Σαρδόνιον πέλαγος πρὸς βορρᾶν εἶναί φησι, τὸ δὲ Τυρσηνικὸν πρὸς νότον.* 33. *περιτέταται* libri. 34. Post *ἀνατολὴν* quae addebantur *ἀλλὰ καὶ ἐφεξῆς* om. 2. Universam observationem aliena quaedam absolvunt: *ἐπὶ τῇ Λιγυστικῇ θαλάσσῃ τὸ πρὸς νότον [ὅ] ἐστι Σαρδόνιον. αὐτῷ δεῖ συνάψαι τὸ πρὸς νότον.*

88. v. 37. *πλανωμένην* 2. Indidem accesserunt *αὗται . . . εἰσί.*

89. v. 1. *ἐπινεύουσα* al. 4. *τῇ ἐξοχῇ αὐτῆς δεικνυσι* libri, excepto 2.

91. v. 6. *τέταται* al. *μετάβασις ἐπί* 2.: ceteri *μετάθεσις εἰς*, nisi quod *ἐπί* s. 2. 7. *Ἰηπυγία* et *Ἰήπυγες* al. *ἀπὸ τὸ Ἀδριαντικὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἰαπύγων γῆς. Ἰάπυγες δέ* sic 2. 8. *Καλαυρίας* al. *Κρητοῦ* libri. 9. *περί* s. *Λευκὴν πέτραν* al. 10. *τὴν . . ἀρχήν* al.

92. v. 13. *πολλὸν* al. vel *πολλῷ*: locum e Paraphr. correximus. 14. *στενότητα* libri praeter 2.

94. v. 16. *Ἰονέως* s. *Ἰονῆος* 2. *Ἰωνῆος* reliqui. *τὸν τόπον* al. 17. *Ἰώνιον* ac similia libri passim: *Ἰόνιον* ubique praestare cum alii monuerunt, tum Wessel. ad Diod. XV, 13. *πέλαγος ἀνειρῆσθαι* libri, *Ἀδρίας* etiam inter versus scriptum. *Ἀρχέμαχος*, quamquam ab omni varietate nomen est immune, Bredovii tamen suspicionem excitavit, qui *Ἀρχῖνος* ascripsit e Bibl. Coisl. cod. 228., id est e Steph. v. *Δώτιον*, cuius memoriae nulla iam fides constat. Sed Bastius ab eo consultus

Archennum protulit e Schol. Arist. Av. 575. Idem tamen Archemachum laudari monuit a Schol. Apoll. Rh. IV, 262. ἐν ταῖς Μετωνυμίαις (μετονομασίαις), aliisque ab Maussaco ad Harpocr. p. 25. allatis. Sed fugit eum Schol. Pind. Pyth. III, 120. ipsum Archemachum excitasse secundum librum Gott.: Ἀρχέμαχος δὲ ἀπὸ τῶν ἀπολλυμένων ἐν αὐτῷ Ἰαόνων. Neque dubium, quin idem sit, qui Straboni X. p. 465. (cf. Athen. VI. p. 264. A.) perhibetur Ἀρχέμαχος ὁ Εὐβοεύς, restituendus ille Schol. Il. β'. 542. 18. ἀπολλομένων libri; s. πο μένων.

97. v. 22. ἐλέγχεται al. Ἀπολλώνιος IV, 284. sqq.

98. v. 26. αὐτόν libri. Deinde quae Scholiorum seriem impediunt πολυτενὴς — τεταμένη praestaret, ut alia id genus, deleri. Extrema non sunt perspicua.

100. Cum alibi multa, tum hoc loco deturbavi, quae ad orationem potissimum Paraphrastarum pertinerent. Sed ista ὁ Ἀδρίας — ad superiora verius arbitror referri. v. 30. τῆς addidit 2. Ἰηπύγων libri. 31. Καλλίμαχος fr. 444. quod Ruhnk. descripsit. 32. ἀπωσάμενον al. An Tarentinos (v. Strab. VI. p. 279. et Aristot. Polit. V, 2. coll. Pausan. X, 13. extr.) haec sententia spectaverit, haud iuvat pronunciare.

107. v. 39. αὐτῇ 2. ne hoc quidem satisfacit; fort. αὐτόθεν vel ἐξαυτῆς. Nisi forte a Schol. ad 109. v. 3. id provenit, ubi αὐτῆς 2. praebuit loco τῆς Σικελίας.

109. v. 5. Κρήτης — ἀνατολικωτέρα non satis ad hunc locum faciunt, neque sunt castigata, in quibus certe ἥ pro ἧς suppeditat 2. Idem ad 111. haec exhibet: ἐώϊον ἔμμεναι] ὃ ἡμεῖς Ἀμμώριον. ἀνατολικὸν γὰρ ἀκρωτήριον τὸ Σαλμωνίδος· ὁ δὲ Κριὸς δυτικόν.

113. v. 6. Ἰσμαρικῶν et Θρᾳκικῶν al. 7. ἀμφιβεβήκει alii pro — βέβηκεν: est enim versus Od. ι. 198. 8. παρά alii. 9. ὁ Ποιητής Od. ι. 39. 11. Corr. τὸ μὲν. 14. ὅν reposui pro scriptione ὡς plerorumque, cum ὅς praeferret 2. 15. βορρᾷ al. Quae inde ad v. 18. sequuntur nihil praestant nisi geminam proximi Scholii speciem, sed e fabrica temeraria, quo tendit et formula ἢ καὶ ἄλλως post illa ἄχρι τοῦ Πηλ. iniecta, et conclusio totius annotationis v. 22. καὶ οὕτω τὰ τῆς ἐπιγραφῆς. τὸ γάρ al. 17. ἐγγὺς περί 2. 18. περὶ τῇ 2. 20. βόρειον Νεῖλον 2.: reliqui βορέαν. δέ interposui, quod inferiore versu post τοῦτο additum omiserat 2. is tamen οὐκέτι γὰρ ἔχει, in eamque sententiam ed. Pa-

raphr. *μέγαν δὲ αὐτὸν εἶπε κόλπον, διὰ τὸ μὴ ἐπισυνῆφθαι αὐτῷ ἕτερον.*

120. v. 24. *ἐπ' εὐθείας* om. 2. fortasse leg. *ἐπ' εὐθ. τῆς ἀνακλίσεως.* 27. *Πηλουσίου* 2. Idem principium observationis ad 121. *τῇ καμπῇ — δρόμος* obtulit.

121. Abundant haec miris repetitionum ambagibus, sed ut singulae partes aliquid proprii sibi conciliaverint. 31. Lege *οἱ δέ.* 36. Post *εἰλεῖται* obscura extabant verba, *παρὰ δὲ αὐτὴν τὴν νῦν χρὴ νοῆσαι:* quae non expedit 2. omittendo *τὴν* legendoque *περί.* Nisi forte grammaticus quispiam superiorem reiiciebat interpretationem. P. 332. v. 2. *τέλος εἶναι* 2. probabiliter. 3. *περιφορᾷ* 2. celeri *παραφορᾷ.* 7. *συμπεριαγνύμενα* alii; illud 2. Quod nisi tueretur alterum Schol. ad 11. exemplum, legendum potius videretur *συμπεριαγομένῳ.* 9. *καὶ κατά* 2. Post *ἥττονα γάρ* aliqua interierunt. Annot. insequentem dedit 2.

126. v. 15. *ἐπικεῖται — Παμφυλίου* al. 34. *ἑτέρωθεν* si consilio posuit interpres, legendum *παράκεινται.*

128. Ascivit Hudson. 21. *Μελανίσπη* al. Nomina Chelidoniarum raro deprehenderis. *Μελανίππεια* et *Κορύδελα* Steph. v. *Χελιδόνιον.* Sed Paraphr. *Μελανίππαι* (ed. *Μελανῆπται*), *Γάγαι* (Monac. *Γάγγαι*), *Κορύδαλαι* (ed. *Κορύδαλοι*).

129. v. 26. Transponenda haec *Πατάρων ἔσω. καὶ Καρίας* post *Λυκίας* om. 2. Deinde *κατά* adieci. 27. Libri *καὶ ἐκ τοῦ περὶ Π. φ. πελάγους.* 28. *ἄρκτον* al. Immo *Αἰγαῖον.*

130. v. 29. *δ' ἐκείνου* 2. 30. *εἰς οἷον* non potest ambiguum esse, quin *ὡς οἷον* scribendum sit. 31. Insolens dictio *ἀλαζόνα τῶν κυμάτων.* cf. Herod. VII, 35. 33. L. *περιηχοῦσαι.* 34. *τῷ ἐπὶ τῷ θέοντι* 2. 35. *τῆς* post *Τενέδου* addidisse dicitur 2. 36. *περικειμένης* libri. In extremis suspicionem movet tum color orationis, tum interruptus enarrationis tenor; et possunt ista redintegrari per Scholiorum ad 135. congeriem, *ὁ Ἴμβρος* alii. cf. ad 136.

132. Dedit 2. satis mendose; nec ab altero Scholii fragmento ad 530. proficere licuit; quamobrem haec quidem satis habemus memorasse. 5. *Λεβηδέα, Κορσία*: v. Strab. X. p. 487, 88. 6. *Ἀπεννάφη, Σικανός, Εὔαρος ἐμπο. Ἀναύρου.* 7. *τὸ πολύπεδνον Λέρου: Πρεπέσινθον,* quamquam dubius, e Strab. p. 485. deprompsi. Tandem *Μῖλος.*

135. v. 11. δῆλον ἐστι libri, de compendio, credo, vel evanido vel secus accepto δηλονότι. Sic Schol. 160. cf. ad 3. extr. 13. τῆς Βοσπ. al. Huic Scholio talis adiungitur narratio cod. 2. ut videtur: τεκμαίρεται ἀντὶ τοῦ τελειοῦται. ἔχει τὸ Αἰγαῖον τὸ πέλαγος ἕως τῆς Τενέδου· ἔστι δὲ πρὸς τῇ Ἀσίᾳ. Et haec fere Monac. qui sequentia usque ad 146. consimili tenore praestat.

136. Recepit Huds. Particula superius in Schol. ad 130. sese induerat. 19. ἐς πλατὺν al. verum Il. ρ'. 432. ἐπὶ πλατὺν Ἑλλ. 20. Reliqua Huds. inde ab ἔστι ignorat, vilis omnino pretii. Alii ἔστι δὲ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Ἑλλήσποντος στενὸς ὁ ἐπὶ Κ., nostrum 2. V. Eust. ad 140. Idem τὸ ἐπί. 21. ἡ Ἑλλήσποντος 2. Mon. ὁ Ἕλλης al.

138. Attulit Huds. usque ad illa v. 29. πρὸς νότον. v. 23. διανόημα 2. ὁ νοῦς τοιοῦτος s. Huds. 27. παράλια H. M. libri cum Huds. παραλίας soloece. καὶ τοῦ al. διὰ τοῦτο 2. M. καλεῖται δὲ τοῦτο μ. ἰσθμός Huds. 28. Ἡρόδοτος I, 72. αὐχένιον 2. ut videtur, et M. 29. αὐτοῖς al. Καραμβίας libri. 30. Alii τούτου τοῦ Πόντου, εἰκὸς ὀρ., εἶχεν ὀρ. 2. Nostrum H. τοῦ Πόντου M. 33. ἔσχε 2. 34. ὡς ἅτε μέχρι Κ. τὰ ἔθνη ταῦτα καὶ Προπ. Κιλικία H. M., quae sine dubio rectius sese vulgatis haberent, modo proxima sententia abesset μεταξὺ — Πόντου. 36. Ἑλλήσποντος libri. 37. Φρυγίας 2. ceteri Φρυγία, qui Λυδία loco Φρυγία dabant. 38. Libri Πολέμωνος. Ceterum huius Scholii partem, quae quidem pertinet ad orationem Herodoti, pleniorem servavit 2. sed repetere nihil attinet.

140. v. 2. ἐπηνέγκατο 2. 5. τόπον 2.: πόντον reliqui, utrumque Mon.

142. Annotatio vehementer perturbata, quamvis non contemnenda. v. 7. δύο θαλασσῶν 2.: θαλάσσης al. Προποντίδος al. 8. Post Βόσπορος haec adiecta erant, sensu cassa: διὰ τὸ ἄλσος ἔξω εἶπεν ἐκείνης. Al. ἀλλ' ἐξ εἶπ'. Deinde l. ὅτι ἐπεί, ut ὅτι ἐπειδή Schol. E. Hipp. 447. et Aesch. Pr. 2.: cuius generis pleonasmos grammatici frequentant plurimos. 10. στάδια 2. ἡ annotandum, qui Xenophonteus est numerus. Ceterum in annot. ad Dionysium ἑπταστάδιον, quod dicendum fuit τετραστάδιον, excidit nescio quo modo. ἢ καὶ λέγει Καλχηδόνος καὶ Βυζ. στενότατον πόρον 2. ἄλλως. τὸν μεταξὺ λεγόμενον Καλχηδόνος κ. Β. στενότατος πόρος ceteri. Versus finem, ubi quaedam ut fit repetuntur

haec habet 2.: *μεταξὺ Καλχ. κ. Β. — στενότερος ὑπάρχει περὶ τὰς Κυανέας πέτρας, ὑπὲρ τῶν ἄλλων δηλονότι πορθμῶν, οἵτινές εἰσι καὶ ἄλλοι.* 12. *καλούμενον* al. Gyllius de Bosp. III, 8. p. 231. „*Ciconium* cum ex ordine Anapli Dionysiani fuisse apud Neocastrum Asiaticum colligo, tum *ex scholiis quibusdam perantiquis in Dionysium scriptorem orbis* tradentibus maximas Bospori angustias esse inter Anaplum et Ciconium.” Adde p. 102. Erravit igitur *Ste-Croix* (v. supra p. 953.) Scholium istud ad integrius quoddam exemplum Eustathii revocans. *τὸ ἀνάπλου* libri, excepto 2. Exspectabam: *τὸ δὲ τοιοῦτον λέγει, ὡς δοκούντων* —; ut ad similitudinem illa Eratosthenicorum accederent. 14. *ἄχρις ὅτου π. γένηται* 2. *ἄχρις οὗ* al.

146. Occurrit etiam in Paraphr. ad 26. paucis immutatis.

148. v. 20. *τοῦτον* libri. 22. *τὰ ἀνατολικώτερα, τὰ δέ* 2. 24. *κεῖται* al. His quoque passim Paraphrasis fragmenta fuerant interposita.

156. v. 26. *ἢ καί*] 2. *καὶ χρον.* 2. 29. *μέτωπον* 2. *πρόσωπον* ceteri. *διακειμένου* al. 31. *ὅτι* al. 32. *περιφραστικόν* al. 33. Praestat *αὐτοῦ*. P. 335. v. 2. *θατέρας* (al. *ἑτέρας*), rarius e grammaticis vel recentioribus scriptoribus admissum, exemplis commonstravit Sturz. de dial. Maced. p. 172. V. Schol. 1053. et Eust. p. 194, 17. Ceterum potest altera quoque scriptio satis ab usu grammaticorum sese tueri: v. Apollon. de Synt. p. 144. et Hephaest. p. 93. cui pristina lectio restituenda p. 58. 4. *πρὸς ὅ* alii. 8. *Ἡρόδοτος* IV, 86. *αὐτήν* 2. 12. *ἔνι*, fortasse depravatum, *ἐνί* scribit 2.

158. v. 20. *χαρακτῆρι τ. ὁμ.* hunc in modum 2. contraxit: *χαρακτηρίουσι* (— *ίζουσι* ut videtur) *τόξον*. Quae sequitur annotatio manca est, nam illa *δοκοῦσι — κολπώματα* non possunt nisi utrumque ad promontorium referri. Scilicet quas apponimus singulatim interpretationes, eae continuum olim ordinem complectebantur, qui cum sublatus sit et scholia ad suos quaeque versus dispertita, non mirum est plenam in iis enarrationem et dilucidam doctrinam desiderari.

163. v. 34. *Ἀπολλώνιος* II, 362. *τῆς καὶ ὑπὲρ βορέαο περισχίζονται ἄελλαι.* In his *βορέαο* 2. *βορέᾳ* al. Post 166, 37. *ἐξέρχεσθαι* 2.

167. Recepit Huds. usque ad verba *ὁ Ταῦρος*. 2. *κείμενοι* om. Huds. *παρά* 2. Inferiora parum inter se

cohaerent. 6. *Ἀμαζόνιοι* 2. 9. *πόδας Ἴδης* v. 814. Deinde talis verborum compages successit: *ποδὶ δὲ Ταύρου ὄρους, κἀκεῖ καὶ πανταχοῦ οὕτως λεγομένου.*

169. v. 14. *λεῖπον* (f. *λοιπὸν*) — *Γαδείρων* parum ad istam valent sententiam.

174. v. 18. *Κανωβικοῦ* alii. 19. Alii *πᾶσα ὅτι θερμὴ Αἴγ.*, quod monstrum unde invaserit non liquet; sed *πᾶσα ἡ* s. *πᾶσά ἐστι* 2. unde nostrum collegi. 21. *Λιβύη* al. *ἐστὶν* addunt 2. s.

175. v. 22. *ὅ* ante *τῶν* omisi. 23. *περί* alii.

176. v. 27. *ἐπεί* adiecit 2. cui deinceps *ὅπου* respondet.

180. v. 34. *τῶν περί* post *λέγει* additum expunxit 2. 37. Locus de Indicis Erembis annotatione dignus videtur.

183. Recepit Hudsonus, sed minus integre. v. 1. *τὸ εἰπεῖν* 2. *κατάστικτος καὶ ποικίλη* al. 2. *ποικίλον* s. 3. *αὐτόθι* 2. 4. *μελάγγεος* al. 5. *ἐρυθρόβωλος* et lexicis commendandum et ad locorum ingenium est notabile: cf. ad Dionys. 1178. *γάρ* ante *ταῖς* omisit 2. 6. *ἡ* om. 2. Post *δορά* quae redundabant eieci: *μεταφορικὸν* (—*ρικῶς* al.) *γάρ ἐστι*, atque ex aliis illa *κατάστικτος — παρδάλεως* inserui. Hudsonus: *μεταφορικῶς γὰρ παρδαλέη, διὰ τὸ ποικίλον τῆς χροίας τῆς κατ᾽ ἐκείνην τὴν γῆν*: quae supra extant ad 181.: quamquam quin ad hanc ipsam interpretationis seriem pertinuerint vix dubitaveris.

184. v. 9. *εἴγε . . . γωνία* ne nimia peccent imperitia, potius in defectu sententiae posita censebimus, quae trapezii faceret mentionem. 11. *περικεῖσθαι* al. 16. *τὸ τέλειον* 2.

186. v. 20. *ποιεῖται* al. 21. *οὕτως δεῖ ὑπολαμβάνειν* 2. *οἱ Μασαισύλιοι οἵδε καὶ οἵδε Μασύλιοι* 2. 22. *Γαρίνιοι* 2. quibus nescio quid sit faciendum; voluit fortasse *Γαράμαντες.*

193. v. 25. *δρυφόρα* 2. Idem *τὸ βουκ.* 26. *τὴν κατὰ νομήν* 2. sed *κατανομῇ*, licet adhuc lexicis neglectum, recte habere docent Schol. Soph. Trach. 13. Aesch. Suppl. 542.

195. v. 29. *ἥ* cum ad Dido non possit respicere, fortasse verborum damnum sic resarciendum est: *ἡ δὲ Διδώ. συγχαίῳ* hic quoque optimi. *βασιλεῖ Τυρίων* H. 33. *ἐπέρχεται ἐπὶ* [*τὴν*] *Λιβ.* al. 34. *ἐκβαλόντος* 2. H.

37. ἐπιχωρίῳ 2. s. ceteri ἐπιχωρίᾳ. P. 338. v. 1. ἀνδροφόνον optimi. 2. πρότερον s.

201. v. 6. ἡ τ. κ. φορά 2. 7. γάρ indidem accessit. 8. Ποιητῇ Il. δ'. 424. in his ἡ μεγάλη pro πόντῳ 2. sed emendatiorem ille versum alterum praestitit, cum alii expressissent χερσῶν ῥηγνύμενον. 11. γάρ post ἐπιτρέχει eieci.

205. v. 13. διότι al. Extrema quae apud Stephanum Byz. desiderantur, Νέα πόλις — Αἰτωλίας, servavit 2.

206. Habet Huds. v. 17. τούς ipse adieci: v. ad Eust. 680. ἐκ . . . λωτοῦ Huds. s. nam ceteri λωτοῦ omittunt, modo quod H. ἐκ τοῦ παρ᾽ αὐτοῖς ἄνθους: unde hanc lectionem effeci. Praeterea 2. ἐκ τοῦ φυσικοῦ (φυτοῦ) τοῦ παρ᾽ ἑαυτοῖς. 18. φιλοῦσι γὰρ φ. ἐπέχεσθαι 2. δοκεῖ γὰρ φ. εχεσθαι (hoc in lacuna) H. ἢ οἱ ξένοι plerique. 19. Plerique σχέσιν ἔχον ἐποχῆς φιλοξενίου νενόμισται κτῆμα: H. φιλοξενίας σχ. νενόμισται κτῆμα: Huds. σχ. ἔχειν ἐποχῆς φιλοξενίου νενόμισται. Sed in promptu fuit interpretamenta ἐποχῆς φιλοξενίου κτῆμα expellere. 20. μαρτυρήσει al. τοῦτο 2. Ποιητής Od. ι. 94. 21. δ᾽ plerique om. μελιειδέα 2. 22. οὔτε al.

210. Accepit Huds. v. 25. Λέντουλον Huds., nam libri ῥέντοῦλον, tenore fluctuante. V. Eust. 28. Σκιπίων al. σπερεῖος vel πτερεῖος al. καί supplet Huds. Extrema Paraphr. ed. mirifice conformavit: οὗτοι γὰρ κατὰ Ῥωμαίων στρατοπεδεύσαντες καὶ ἡττηθέντες, ὡς καὶ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ὑπὸ Σκηπίωνος ἀναιρεθέντος, μὴ φέροντες τὴν ἧτταν ἑαυτοὺς ἀνεῖλον.

213. v. 37. Deest in μητρόπολιν index praedicati. διὰ Λακ. φησὶν om. 2. Integra forsan oratio talis extitit, κτίσμα δὲ Λ. φ. Inde reliqua Huds. agnoscit. P. 339. v. 1. ἐστήλαντο 2. ἔστειλεν Huds. s. Καλλίμαχος h. Ap. 74. Versus sic depravate habebantur: ἐκ μὲν Σπάρτης ἐκ τοῦ γένους Οἰδίποδος ἤγ. Θηβαίην (al. Θηβαίοις vel Θηβαίους) — ἐκ δέ σε (εἰς δέ σε s.) Θήραν (Θήρης 2.) οὖρος Ἀρ. Hudsonus omnia ad mendosum exemplum excudi fecit.

219. Recepit Huds., sed novissima inde a vv. εἰσὶ δὲ — unus obtulit cod. 1310.

221. Scholii luculentioris accessio facta est e cod. 2. Theocriti locus est VII, 114. Callimachi fragmentum rettulit Ruhnk. p. 576. n. 445. Is tamen nimium perspicax a Cyrenaei dicto sanequam levissimo Dionysii,

tanquam ingenio tardi et infantis hominis, arcessivit imitationem v.1168. Ceterum potest ista vocabulorum distractio contortior aliquantum videri quam pro arte Callimachi politissima.

223. et 226. tenet Huds. Priori annotationi haec cod. 1310. subiunxit: *Σίρις δὲ λέγεται ὁ Νεῖλος* (vel *ἥλιος*) *παρὰ τὸ σεσηρέναι καὶ λάμπειν.* Quae saepius alibi occurrunt.

233. v. 34. *φασὶ* duo. 38. *δι᾽ ἄστρων γάρ* al. *οἷον χρ. πρὸς γ.* 2. 39. *ἐπιτήδειοι* om. 2.

237. v. 5. *ποιεῖται* s. *δι᾽ ἐνιαυτόν* bis 2. 6. *πρῶτοι . . Αἰγ.* addit s. 8. *ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργου* s. *παράλληλοι* al. 11. *τόν* post *καί* omisit 2.

242. Mira narrat Scholiastes de tabula Dionysii et Eratosthenis, quem in hac ipsa Aegypti designatione Nostro credibile fit auctorem extitisse; verumtamen cur in poetae mappa regionis eius, in qua tam diserta versaretur orationis doctrina, omissionem credamus accidisse, quid in causa fuisse existimabimus? Scilicet haec descriptio non magis quam alterum *σχῆμα* v. 887. sqq. ad speciem quandam ingenii diffusam nec satis expressam delineabatur, neque potuit ad doctam accurationem exigi, qualis in geographicis tabulis conspicitur. Inde Siciliae comparationem grammaticus ascivit. Omnino Schol. ad 409. 521. 533. si uti licet, orbis iste Dionysiacus adumbratam potius terrarum significationem quam solidas formas suisque descriptas finibus complectebatur. De quo brevi monitum est p. 498. v. 18. *κατά* dedit 2. fortasse etiam *τὸ τρεῖς*: ceteri *καί*.

247. Cod. 2. ascripsit: *τὴν Αἴγυπτον. τινὲς δὲ τὴν εὐδαίμονα Ἀρραβίαν.* Cf. v. 934.

249. v. 22. *Αἰθίοπας* al. 24. *ἔσωθεν* 2. Post ad 251. in cod. 2. talis extat observatio, quam pluribus Eust. explicuit: *Ἑπτάπολιν λέγει τὴν Ἀρκαδίαν διὰ τὰς παρακειμένας τῷ Νείλῳ πόλεις· ἐκ μὲν ἀριστερῶν ἕξ, Μέμφιν, Διόςπολιν, Μέμνονα, Καταρράκτην μικρόν, Καταρράκτην μέγαν καὶ Συήνην, ἐκ δεξιῶν δὲ τὴν Βαβυλῶνα.* Haec etiam alii tenent libri.

255. v. 30. *καὶ γάρ* 2. omisso *ἐν.* Ista hac oratione recurrebant infra: *ἢ τοῦ Μεμφίτου, Σινώπιον γὰρ ὄρος Μέμφιδος.* Post *Μέμφιδι* haec affert H. ad pleniorem dedicati Serapidis memoriam referenda: *ἐν ᾧ τοῦ Σεράπιδος ἱερόν, ἤτοι τοῦ Διὸς ἦν. τούτου ἄγαλμα μετεκομίσθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν.* 31. *Σίνωπος* libri. 33.

Λαγῷ al. Scholium panno concludebatur ex v. 249. translato: *ἀνδριὰς γὰρ ἐν ταῖς ἑκατομπίλαις ἵστατο διά τινος μηχανῆς φθεγγόμενος.*

259. v. 38. *ἀποθεῶσθαι* libri. *τὸν Φ. αὐτόν* al.

P. 341. v. 1. *κτίσμα* corruptum est; nisi turrem illustrem dictam putamus. *τόν* libri. Antiphari fidem desidero; Taphosirim firmavit Wessel. ad Anton. Itin. p. 73. Eadem vero sententia statim sic iteratur: *ἄλλως. σκοπιαί, ἢ ὁ Φάρος, ἢ ὁ τάφος αὐτῆς, ὡς ἄνω τάφος Ὀσίριδος.* 3. *Παλλήνη — Λυκόφρων* dedit s. 5. *Εἰδοθείη* al. 8. Post *Λυκόφρων* haec sequebantur: *Ἰστέον δὲ μεταστῆναι εἰς Αἴγυπτον διὰ τὴν τῶν παίδων κακοξενίαν, παίδων ἀλύξας τὰς κακοξείνους πάλας,* adhibito cum insigni varietate Lycophronis versu 124. Quorum in locum quae successerunt aliquanto ampliora praestitit cod. 2852. coll. ed. Paraphr.

270. Nihil hoc Schol. ab Eust. recedit neque in rerum explicatione neque in auctoribus afferendis: nam quod Niciam Eust. praeteriit, supra eum ad 175. advocavit, unde *Εὐρώπου* reposui, cum scriberetur v. 33. *Εὐρώπης.* v. 23. *τὴν Εὐρώπην* al. 25. *τῷ* addidit 2. 27. *τί γάρ* 2. 30. *Ἡρόδοτος δέ* s. *οὐ* post *Ἡρόδοτος* omisit 2. *αὐτῇ* al. 31. *Ἱππίων* al. Bastius eundem esse putabat, qui Schol. Apollon. III, 1179. laudatur *Ἱππίας ὁ Δήλιος ἐν ἐθνῶν ὀνομασίαις.*

271. In his haud pauca sunt difficilia nec satis emendata. v. 35. *οἷος ὁποῖος* al. P. 342. v. 2. *ἄρκτων* al. 5. *πλὴν ἀντιπρ.* om. 2.

277. E membris disiectis concinnavimus. v. 14. *λέγεται* 2. 16. *ὡς — ἀνατολάς* sic scribebantur in aliis ad 278. relata, *τὸ στενὸν ἐπὶ — ἀνατολήν.*

280. v. 20. *ἐπὶ τήν* 2. 21. *αὐτὴν γραφήν* 2.

283. v. 25. *τό* recte habere docent Eratosth. p. 230 *τῷ* vel *τῶν* al. 26. *ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ* intelligi non potest 27. *Βρεττανοί* ac similia 2. Idem etiam *φῦλα τῶν Βρεττανῶν.* 31. *συστολῇ* 2. ceteri *χωρίς.* 32. Mira narratio, in qua debebat certe *ἀπό* abesse.

286. v. 35. *πλησίον γὰρ τῆς Βρεττανίας* al. 36 *τό* addidit 2. *παροικοῦντες* al. P. 343. v. 2. *Ἀπολλώνιος* IV, 640. *ἥρης* 2. ceteri *ἴρις.* *ἑρκίου* libri.

289. v. 6. *ἀποιητικός* singularis est fabricae vox, neque vero corruptionis suspecta. 7. *τούτων* 2. Sed exspectaveris *ὀνομάζεσθαι.* 9. *Ἀπολλώνιος* IV, 627. in his *εἰςεπέρησας* extabat, quale verbum non repperi

3runckius in codicibus; deinde *εἰς ἠρ. τετ.* (pro *μετα-ίσσεται*), *ἄμμιγες δ' ὕ. ἄμιγα* 2. Inferiora *ὁ δὲ Ἠρι-δανὸς — καὶ Κελτῶν* dedit cod. 1316.; quae praecede-oant, *ὅπου καὶ* (*καὶ* om. 2.) *ἤλεκτρον εὑρέθη*, delevi.

293. v. 17. *δάκρυ ἀμέργονται* alii. 20. *Ἡρόδοτος* II, 115. is tamen *ἀνασκευάζει.*

295. v. 26. *Ἀπολλώνιος* IV, 309. qui versus infra oroponitur. Deinceps haec sequebantur: *ἐκ τοῦ βορείου δὲ ὠκεανοῦ ἐκδιδοῖ ὁ Ἴστρος*, in quibus certe *ὁ Ῥῆνος*, 3redovio notante, locum debuit obtinere.

303. v. 31. *Ἡρόδοτος* IV, 21. *διὰ βαντίου* 2. 32. *οὐ καὶ τὴν Σκυθίαν* ac similia libri. 37. *παρά* 2.

306. Ista observatio magnam partem extat cum Pa-aphrasi commixta, unde eam omnino sustulimus; et hanc quidem speciem prae se ferebat: *Ἀχίλλειος δὲ δρόμος ὁ τόπος ἁγιασθῆναι ἐκλήθη ἀπὸ τοιᾶςδε αἰτίας· τῆς γὰρ Ἰφιγενείας — Σκυθίαν. ἐκεῖ ὡς πεμφθείσης αὐτῆς ἠράσθη παρὰ τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ ἐδιώχθη μέχρι τ. τόπου, ὅθεν ἐκλ. Ἀχιλλέως ἀπὸ τότε δρόμος.* In nostris v. 38. *αἰτίας, ἥ ἐστιν αὕτη* 2. P. 344. v. 3. *καὶ ἐκείνην* al. Tandem in Paraphrasi tale prooemium cod. 2852. prae-ixerat: *Ἀχιλλέως δὲ δρόμος ἐκλήθη ὁ τόπος ὡς εἴπο-μεν ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ.* Primus ille liber latet quo sit referendus, quem saepius allatum indicat annot. ad 373. 437. 465. praeterea Monac. post Schol. ad 195. exhibitum haec habet narrationi Paraphr. ascripta: *ἀκριβῶς δὲ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ εἴρηται.*

309. v. 6. *ὁ Ποιητὴς* Il. *ν'*. 5. Istiusmodi inter-pretationis iam vestigia in Scholiis Homericis evanuerunt. 7. *καί* om. alii. 9. *τοῦ χρόνου* non perspicio. Post in Schol. 310. etiam apud Huds. obvio *Γέλωνος* scribe-batur.

311. v. 13. *Μαίνανδρος* 2. Fragmentum Comici reliquiis addendum est. 15. *ὁ Βορυσθενίτης* 2.: reliqui *ὁ Βορυσθένης.* Eadem fere Paraphr. ed. et margo Holst., in quibus novissima leviter variantur: *ὡς Μένανδρος διεμέρισεν* (*— ιξεν* H.) *ὁ Βορυσθενίτης.* Nominis huius causam fortasse repetere licet ab Aristot. ap. Athen. I. p. 6. D.

316. v. 25. *τὸν Κελτικόν* libri. 26. *ὁ ἡδεῖαν* al. 27. *ἀμέργονται* 2. secus ad 293. Deinceps ad v. 319. erant ascripta, quae modo ad v. 319. rettulimus, sed hac tamen cum varietate: *Γέλωνος υἱὸς Ἡρ., Ἀγαθύρ-σου ἀδελφός, ἐξ ὧν . . . τὴν ὀνομασίαν.*

321. v. 20. Mirabile scribi ἤγουν ἐρεμνά, cum varietatis nota γρ desideretur.

323. Agnoscit Huds. ad Βίστωνες usque. v. 34. παρεκτείνουσιν Huds., reliqui παρατείνουσιν. Annotationis conclusio talis fuit: Τυρρηνοί (alii ad v. 294. οἱ Τυρσηνοί), οἱ καὶ Τοῦσκοι καλούμενοι (supra T. καλοῦνται νῦν). Quibus an praeposterus interpres Turanios significare voluerit dubito, sed videmus tamen Τοῦσκο et Τοῦρκοι aliquoties perturbari: v. Wessel. ad Anton Hin. p. 290.

327. v. 38. λέγουσι 2. Post 329, 5. σεληνήτιν alii Libri etiam αὐτήν.

331. v. 6. λοιπήν om. 2. Vellem etiam v. 12 λοιπόν delevisset. 8. γῆς pro μέτρον 2. 13. ὑπάρχον al.

332. v. 21. Ἀβίδη libri. 22. Ἀνακρέων eo fragmento, opinor, cuius in fine Strabo III. p. 151. haec habet: Ταρτησσοῦ βασιλεῦσαι. Neque enim integra duc haec αὕτη γὰρ β., quorum loco 2. tradidit, ἡ Ταρτησσὸς γὰρ βασιλείει. His crediderim contineri Ταρτησσοῦ γὰρ Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε cum similibus, qualia collegi Wessel. ad Herod. I, 163. 23. ὑπέρ al. 24. Ἡρακλείας al. Ad idem vero Schol pertinent quae infra 2 apposuit: οὕτω τὴν μίαν φασὶ καλεῖσθαι στηλάων, ο δὲ τὴν Ἀλύβην: immo Ἀβύλην. Inde v. 30. alii Κελτῶν Ἰβήρων.

348. Scholion est bipartitum ac de vetustis scriptorum fontibus ductum. Adhibendus Heyn. Exc. I. ad Aen. VIII. v. 36. Στυμφύλου (ε superscr.) quod proditum est oportuit scribi Στυμφάλου, porro Ἀγαμήδους, quod excepto 2. libri habent: cf. Eust. ad 348. Emendationem praestat Pausan. VIII, 4. 5. et 45. extr. apud eundemque Στεμφύλου perinde obtinuit II, 3. 5. cf. Schol. Arist. Nub. 504. 38. τῇ om. 2. P. 346. v. 1. Κέρμαλον nomen suspectum. Λούπερκον Schol. Plat. p. 315. In his non dubito quin nomina quaedam sibi similia perierint, in quibus Herylum vel cognatam vocem agnosco: v. Virg. Aen. VIII, 563. et Io. Lyd. de mensibus ed. Röth. p. 4. Ὅτι Ἤρυλον τὸν περὶ Ἰταλίαν, ὃν κατασχὼν Εὔανδρος — ἔσχε τὴν χώραν κτλ. Παλάντιον 2. 2. αὐτῶν libri. εἰς ἄπο 2. plerique ἴσατο: ἱδρύσατο s. Eadem labes alibi hanc vocem oppressit, velut in Theogn. 12. quo de loco verum sensit Kuster. ad Aristoph. Schol. Av.

873. 3. ἄκρῳ plerique. 4. Oportuit τὸ ἐν Ῥώμῃ Παλλ. 5. Γηρυόνος al. 6. Κυλλήνη — Ἔφορος recepit Huds., cum sqq. etiam Paraphr. ed. 8. Εὔφορβος 2. nec quicquam frequentius mendo Εὔφορος. Ephori argumenta Strabo consignavit V. p. 221. cf. p. 230. 10. τῇ Τυῤῥηνίᾳ al. 12. ὠχυρωμένους, quamquam mirabile, recte tamen habet. Deinde παλάτιόν al.

350. v. 14. οἱονεὶ — παρέχον suppeditaverunt 2. s. 15. Libri Θίμβρος . . . ὕβρις. Stephanus: Θύμβρις, ποταμὸς Ῥώμης, ὃς καὶ Τίβερις.

355. v. 18. Διονύσιος ὁ ποιητὴς al. 19. φησὶν: v. 1052.

357. v. 22. Κάμπου alterutrum recondit mendum; et scribendum certe erat ἀπὸ τοῦ Καμπάνου. Steph. Κάμπος, κτίσμα Καμπάνου: quo accedit 2. scriptura, ἀπὸ Κάμπου ἢ ἀπὸ Καμπάνου τινός. Interim e Paraphr. pleniore adiecimus et ἐν . . . ἔχουσιν et οὕτως ὀνομ. Ceterum ut τινὸς sit integrum, illud tamen, quo Herodiani praeceptum spectaverit, nondum habemus perspectum. 24. λιπαρὸν δέ s.

358. v. 26. ὀρχησικῇ quo pacto sanari queat non subit; non enim placet σχεδιαστικῇ. 28. ἀμίας al. Fortasse Samiam illi Sibyllam significabant, de qua Eratosth. Geogr. XC. 30. ἐντελῶς s. Sed 2. τὰ δ' ὀνόματα τῶν Σειρήνων κατὰ Λυκόφρονα ταῦτα, Παρθενόπη, Λίγεια, Λευκωσία. 31. Παρθ. πολλοῖς ὑ. ἀ. ἐφύλαξε al. Pergit Paraphr. MS. καὶ γὰρ ἐρασθεῖσα Μητιόχου ἀπὸ Φρυγίας εἰς Γαλατίαν μετῆλθε. 37. Malim δή τις. ἑτέρων al. 38. δέ ἐστι al. P. 347. v. 1. ἴσχυσε τῶν al. καταθέλξαι e Paraphr. supplevi. Multo ampliora et Paraphr. et cod. 2732. ἐπειδὴ μὴ ἴσχυσε διὰ τῆς ᾠδῆς καὶ τοῦ μέλους ἐκεῖνον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν καθέλξαι ἢ ἀπατῆσαι, ἡνίκα παρέπλευσεν αὐτάς, ἑαυτὴν κατεκρήμνισεν. Huius loco κατεπόντισεν dedit 2.

364. Haec a verbis Καλλίμαχος δὲ — retulit Huds. Callimachi fragm. est 446. hinc depromptum Ruhnkenii industria. v. 11. ὑπὲρ ζεφ. cod. 1. s. ceteri ὑπὸ ζ. Recte Huds., qui fugerat Ernestum. Ante φασὶ μακροὺς s. τοὺς Λ. φ. Huds.

366. v. 16. φοβούμενοι τοὺς δεσπότας alii. σὺν ταῖς ἰδίαις δεσπ. al.

369. v. 18. διὰ τὰς νίκας — Κροτωνιᾶται dedit 2. Ceteri ἐπειδὴ πολλοὶ Κροτωνιᾶται. Apud Ernestum (cui Callimachi est fragm. 447.) extat νίκας τὰς τῶν ἐνοι-

κούντων, atque negliguntur illa στεφανοὺς καί. 22. Σικελίας al. Praeterea ex aliis haec afferuntur: Λακινιάδος τῆς Σικελικῆς. — ἐν Σικελίᾳ ὄρος Κρότωνος τὸ Λακίνιον Et in hac ipsa civitate Schol. Theocr. IV, 32. ἐν Σικελίᾳ ἔκτισε Κρότωνα, ubi nihil tentandum; neque V, 15 Neque mirabitur, si quis vel regnum utriusque Siciliae meminerit, Siciliae appellationem, quae recentiore aetat cum inferiore Italia contribueretur. Cf. Holst. ad Steph p. 347. 23. αὐτοῦ dedit 2. alii praetulerant δέ. Θεόκριτος IV, 33.

373. v. 28. πρὸς αὐλῶν 2. idem v. 36. ἐπὶ αὐλῶι 29. οἵ 2. ceteri καὶ οἷον. 29. κατέβαλον καὶ ἀπώλεσαν al. Vide quae diximus ad Eust. 939. 32. πρὸ τῇ Συρακούσῃ al., quod historicorum auctoritate citerioris aevi firmari potest: v. Wessel. ad Diod. XIV, 14 Quae sequitur a v. 3. usque posterior Scholii narratio ea paucis aliqua ex parte vel immutatis vel corrupti Paraphrasi fuerat inserta; sed contraxit eam cod. 2852 hunc in modum: — αἰσχρῶς. Ἱστορεῖται καλῶς ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ (v. ad 306.). 36. ἐλάσαντο al. P. 348 v. 2. κατέβαλλον 2.

376. v. 8. ἥντινα Τάραντον (al. τὴν Τάραντα) fortasse sunt emendanda ἤτοι Τ. 9. μέμνηται τῆς ἱ. — ᾠκίσατε recepit Huds., ascripsit etiam inter Callimachi fragm. 448. Ruhnkenius. Is pravissimorum numerorum talem repperit medelam:

πάντες ἀφ' Ἡρακλῆος ἐτήτυμόν εἰσι γόνοιο,
ἔξοχα δ' ἐν πεδίοις οἵ γε πόλιν Ἰταλῶν
ᾠκίσατε:

in qua Ruhnkenii limatissimum sensum ac venustatem quaero. Quamquam difficillimum est ex tantis tenebr sola coniecturarum ope emergere. Sed fragmentum quod ineditum rebatur Spohnius ad Nicephor. p. 29. alia via sed Musis tamen iniquis, aggressus est: πάντες ἀφ' Ἡρακλῆος ἐτήτυμόν ἐστ' Ἀμυκλαῖοι, — Ἰταλικοῖς ᾠκίσατ'. Multum vero praestat Göttlingii commentum — ἔστε Λάκωνες: cui assensus Müller. Dor. I. p. 126. Phalantiadas, Tarentinorum genus, nescio quo iure, significari putabat. V. 1. πάντες δ' 2. πάντας s. Huds. ἔσσ κώμον in lacuna omiserunt cod. 1. s. Huds. ἐσσὶ ap Ruhnk. Versum ad Tyrtaei exemplum, ἀλλ' Ἡρακλῆο γὰρ ἀνικήτου γένος ἐστέ, arbitror esse compositum; similiter poeta ap. Ioann. de accentt. p. 29. ἐτὰ Τημενίδος (Hyrnethus) χρύσεον γένος: ceterum in extrema voc

epithetumne herois (quale fuerit *ἀγερώχου*) lateat, an nomen eius, quem Callimachus carmine videatur allocutus esse, non decernimus; *ἔστ'* tamen non necessarium est, quod ne tolerari quidem potest, si modo vere divinavimus *ἀμώμου*. Alterum pro pentametri specie resarcias *Ἰταλίων* scribendo vel simili ratione, equidem haud dubitaverim hanc praeferre castigationem, *ἔξοχα δ' ἐν πεδίοισιν, ὅσοι πόλιν Ἰταλιήων*; tandem *ᾠκήσατε* plerique, *ᾠκύσατε* s. Huds. In Scholii conclusione *ἀπὸ μέρους* sententiae non convenit, et articulus aliquid desiderat.

377. v. 18. *πρὶν αὐτοὺς καταδουλώσονται* 2. 21. *μιγνυμένους* al. 22. *ἐπελέξαντο τοὺς νεωτέρους* s. 23. *οἵους τε* al. 24. *οἱ γενόμενοι* al. 25. *ὑπαναστῆναι* 2. 29. *Φίλανθον* hic quoque libri. Post 384, 32. libri praeter 2. *καὶ τὴν δευτέραν χορογραφίαν*.

388. v. 1. *Ἀπολλωνίῳ* IV, 517. 2. *Ἰλλυρὶς Κάδμου* alii. V. ad Eust. in 92. 3. *ὀνομάζονται* om. 2.

391. v. 7. Libri *γενομένων*. 9. *ὅτε* al. 10. *βιοῦν βίον* 2. Idem adiecit *καί*. *Ὅμηρος* Od. *ω*. 254. Haec versus finem sic erant expressa: *λιπαρὸν (γὰρ* s.) *γῆράς φησι τὸ δεόμενον λιπαροῦ βίου καὶ ἐπιμελείας. Ὅμηρος — γερόντων.* 11. *Ἰστέον — Δηϊλέοντα* excerpsit Huds., cum inessent etiam Paraphrasi. 13. *ἑτέρους* 2. Comitum ista nomina non memini me alibi observare. 14. Quae sequuntur de Euripide praestitit 2. unde Baccharum defectus ante v. 1329. uno versu iam est imminutus, quem a Bredovio Epp. Pariss. p. 45. publici iuris factum novissimi editores ordini reddiderunt. Sed *γενήσῃ* mihi quidem dubitationem movit, cum particula *δέ* continuus narrationis tenor carere nequeat: neque enim responsionis quandam formam, quae Euripideo mori repugnat, fingere licuerit. Quare subiit coniectare: *δράκων δὲ ζήσῃ*. V. 2. *ὄφεως ἀλλάξει* 2.

399. v. 22. *Ὠρίκιον* libri. 23. *καὶ Θεσπρωτὸν δέ ἐστι πόλις ἠπείρου* 2.

404. v. 26. *ἔοικεν* 2.: ceteri *εἴρηκεν ἐοικέναι*. Extremum Scholion male cohaeret, cui *τῆς* ante *Ἤλιδος* tribuit 2. ac postea *ἔχει* pro lectione *ἔχειν*.

409. v. 35. *Τριφυλλία* al., ac deinceps *Τριφυλλίς* omnes, *φυλλῶν* etiam 2. 37. Alii *Πηλύων, Ἐπηλύδων*: *Πηλίων, Ἐπιλύδων* 2. Aperte perturbata e Strab. VIII. p. 337. composui. V. ad Nicephorum.

411. v. 3. *μοιρῶν* al. 4. *Λακωνικοῦ φησι* al. 5. *γῆ* pro *γάρ* 2. *ἑτέρα* in Scholiastae quidem dictione

μοῖρα vel simile quid requirit; quod subsequebatur *ἢ βάλλει* ante *τῆς Πύλου*, cod. 2730. expressit *ἄλλως*.

412. v. 6. *εἴτ'* fortasse *εἶτ'* exaratum erat, siquidem diserte pro varia lectione *οἴτ'* infra proponitur, ubi *αἴτ'* 2. 7. *Ἀσία ὄρος* 2.: ceteri *Ἄσεα πόλις*. Illud tueare Stephani ope v. *Ἀσία*: *ἔστι καὶ Ἀσιανὴ πόλις Ἠλείας*. 8. *Κελτικόν* mirum ni labem contraxit. 10. *πηγήν* 2. quod non videbatur esse consentaneum.

414. v. 14. *καὶ κυρτὸν κοίλωμα* 2. *μεσογείους ὄντας* libri. cf. Il. *β'*. 612.

415. Scholium corruptissime descriptum. v. 17. *τὰς ἀρχάς*. *Ἔλατος μὲν μοῖραν ποιεῖται Ὀρχομενόν* 2. 19. *Κυνεορτικήν* 2. *Κυνεουρικήν* alii; in lacuna praetermisit cod. 1. Scribae igitur *Κυνοσουρικήν* voluisse videntur, quae est perpetua nominum *Κυνοσουρία* et *Κυνουρία* conflictatio. *Θυραῖα καὶ Ἀθήνα* libri, prout peccatur in codd. Thucyd. V, 41. *ἔχει δὲ ἐν αὐτῇ Θυρέαν καὶ Ἀνθήνην πόλιν*: nam Siebel. ad Paus. II. extr. frustra, opinor, *Ἀθήνη* retinebat. Sed proximos *Πραίους* (al. *Πρήως*) ne Pausaniae quidem VIII, 27. adiumento restituere licuit, quamquam *Παῤῥασίους* non longe recedit: *Πρασιᾶται* quidem sunt remotiores aliquanto, de quibus v. Wass. ad Thuc. II, 56., id quod valet in *Πραιεῖς*. Omnium tamen verisimillimum videtur medicinam ex altero Pausaniae loco petendam esse VIII, 6, 2. *δύο δὲ ἄλλαι κατὰ Μαντίνειαν διά τε Πρίνου καλουμένης καὶ διὰ Κλίμακος*: nam Herodoteis VI, 127. *Ἀζὴν ἐκ Παίου πόλιος* equidem non confido. 20. *Ἀφιδας* libri. *Τεγαῖαν* (al. *τὴν γαῖαν*) *καὶ τὰ περὶ μὲν ἄλλης* libri. Pausan. VIII. 4. *Ἀφείδας δὲ Τέγεαν καὶ τὴν προσεχῆ ταύτῃ ἔλαχεν*: adde Schol. Apollon. I, 162. Aleum Aphidantis filium tradebant. 21. *Ἀζάν*: v. Schol. Eurip. Or. 1642. Steph. v. *Ἀζανία*. Sed in reliquis sordibus huius sententiae nolo diutius immorari, quippe in qua omnia temere disiecta sint. Hoc tantum suspicamur Lycaeae sacra cruenta designari, quae Achaeus videtur *Ἀζᾶσι* disertius descripsisse: v. Schol. E. Or. 373. 23. *Ἀπιδανῆες — ὅς* e cod. 1. prodierunt: ceteri *Ἄπις τις ἰατρός*. Idem deinde: *ὄφεως τὸ πρότερον* (al. *δεινῶς*) *ὀχλουμένην — καὶ ἐκεῖσε κατῴκησεν. ὅθεν . . . τὸ πρότερον ὤνομ*. Pleraque etiam Paraphr. 28. Aeschyli et Callimachi versus Eustathius attulit integriores; libri enim *καὶ ἐκπέρσας* (*καί* om. 2.) *ναυκρά-*

τας, ac deinceps, *μέλεν* (*μέλλε* al.) *δὲ μείλις* (*μήλις* al.) *ἐνύδρου*. 30. *τινὰς δέ φησιν* al. Cf. Schol. Apollon. II, 53.

416. *ἔστι* — *Θεόκριτος* profert Huds., qui portenta librariorum versum Theocriti V, 124. obscurantia non attigit, ista scilicet: *καὶ τοῦδε Κρᾶθις. ἢ ὡς Πορφύριος.*

420. v. 3. *κατὰ τοῦ* libri, *καὶ τοῦ* cod. 2730. Aliam huius explicationis speciem prodidit 2.: *τὸ Κορινθιακὸν πέλαγος, ὅ ἐστιν ἀπὸ Ἀδριαντικοῦ πελάγους δυτικὸν ὄν. — ἡ γὰρ Σαρωνικὴ θάλασσα ἀνατολική ἐστιν, ἡ δὲ Κορινθία δυτική.* 5. *ὡς μὲν Εὐφορίων* — *ἐκλήθη* recepit Huds. Euphorionis est fr. 139. tractatum etiam Bibl. Crit. Nova Batavorum I. p. 62. De Sarone rariora quaedam Wesselingius indicavit ad Itin. Hierosol. p. 600. vulgaria narrat Schol. Eurip. Hipp. 1190. 6. *σὺν* adiecit Huds. 8. *τὸ πέλαγος* al. *Παρθένιος δέ φησι ἐν τ. μ.* 2. 9. *Νήσου* plerique. 11. *αὐτὸν οὕτως* vel *οὕτω* al. 12. *ἐννοηθεῖσα* 2. *ῥᾷστον* al. *φείδοιτο* plerique. 15. *ἐπειδὴ* — *αὐτήν* exhibuit 2. his praemissis, *τὴν πρὸς ἕω*. Novissima movent aliquam suspicionem.

427. Quae Schol. de Emathione atque Macedone tradidit, quasi propria ut videtur sibi vindicat; alia enim omnia Steph. v. *Μακεδονία*. v. 23. *πρώην* 2. *πρῶτον* al. Illud etiam Paraphr. praeter cetera praestabat, unde extrema *ἐκλήθη* — adiecimus. 26. *Πηλιδόνεια* dubito an de *Πηλαγονία* depravatum sit.

431. v. 27. Erymanthum non exputo. 30. *Ἐχινάδες δὲ λέγονται ἢ ὅτι π. εἰσιν ἐν α. ἔχεις . . . τραχὺ τ. πετρῶν* olim in Paraphr. extabant. Sed *παχὺ* cum alii, *παχύτερον* 2. praeberet, levem adhibui medelam, cum praesertim accessisset Steph. v. *Ἐχῖναι: διὰ τὸ τραχὺ καὶ ὀξὺ παρὰ τὸν ἐχῖνον.*

437. v. 33. *ἐν τῷ* 2. 34. *ἀποκλινούσης* 2. *ὡς ἐπί* al. In *ἀνατολῆς* Paraphr. cod. 2852. denuo ascripsit: *ὡς ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ εἰρήκαμεν.* Cf. ad 306. Idem paene oblitus eram ex H. notula ad 196. Paraphrasi appicta proferre: *ἀκριβῶς δὲ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ εἴρηται.*

441. Haec mirifice cum Paraphr. coaluerant, ut multa essent utrobique resecanda. v. 36. *σώματος* non assequor, quamvis inferior sententia simile quid innuere videatur; malim *σύρματος*. cf. Suid. v. *ὁλκός*. 38. *Ποιητής* Il. *ό*. 275. *λέγων ἠΰγ. καὶ ἐπὶ θηλεῖαν τάσσων. ἄῤῥην γὰρ τὸ γένειον ἔχει* cod. 2. Post *ἠΰγ.* Paraphr. *εἶπεν*. P. 252. v. 1. 2. praestiterunt 2. et 2852. Continua habet Paraphr.

454. v. 17. *Ἡρόδοτος* II, 44. *εἰρηνεύω* hac potestate ne grammatici quidem frequentant. Ceterum hoc cum aliis quibusdam Scholl. e 2. prodiisse videtur.

456. v. 21. Notabilis iste eruditissimus poeta, Parthenius, in auctoritatem Briarei columnarum prolatus, quas obiter tractat Eust. ad 64. Extabat vero *Βριάρεως*. Quae sequuntur Parthenii verba praetermissa cod. 2852. *μάρτυρα — ἄρξας*, in iis nisi tenuia non apparent versuum vestigia. Et *μάρτυρα δ' ἄμμιν* in exitu, *ἀρχαίου Βριάρεω* in principio versus videntur esse collocata, sed in singulis nihil nisi *Γάδειραν λίπεθ' οἶμον* (quod cum aspero spiritu grammaticos quosdam protulisse docet Lex. de Spiritt. p. 241.) et *οὐνόματος* agnoscimus. 24. *τὸ πρόσθεν* al. Ista Paraphr. ad unum omnia repraesentat.

458. Priorem Scholii particulam, tametsi de gravissimis cum Eust. consentit, tamen ob peculiaria quaedam expungere nolui. v. 30. Libri *Σάρδωνος*. 33. *Θεσπιάδας* qui enarraverint indicaverunt Heynius ad Apollod. p. 192. et Hermannus Elem. D. M. p. 521. sq.

461. Priora usque ad *Αἰολίδαο* fere Paraphr. recepit, Huds. autem haec: *Αἴολος — ἐξευρών. Ἄλλως. Ἄρνην — ὁ δὲ* ***. v. 37. *πρῶτα ἐξευρεῖν* Paraph. *ἐξευρεῖν* alii, *ἐξεῦρε* 2. *ἀνέμων αὐτόν* al. *μῦθοι ἀνέμων* Parap. 38. *ὤν* p. *αὐτοῦ* id. P. 353. v. 1. *πόλιν* 2.: ceteri *τήν*. *Ἐρυθρίαν* vel *Ἐρυθρόν* al. Res mihi quidem incomperta. *Καλλίμαχος* fr. 202. quod e Paraphr. et Tzetza (sive Schol. Pal. Od. *κ'*. 2.) collectum Bentleius praeter argutam suam subtilitatem sine nota praetermisit. At enim, quando hiatus iste epicam artem dedecet (nam in Apollonio II, 686. scribendum *Ἑωΐου Ἀπόλλωνος*, distat autem I, 72.), *Ἰοκάστου Αἰολίδαο*, e librorum lectionibus *Ἰοκάστεος* et *Ἰοκάστεως* conficiendum putavi *Ἰοκάστεον*, de quo reconditioris structurae genere Brunckius egit ad Soph. Oed. R. 267. Pind. Ol. IX. extr. *Αἰάντεον Οἰλιάδα βωμόν*. De Iocasto diximus ad Eust. 476. ubi Schol. denuo ad istos versus provocavit. 2. *λοιπόν* pro *λιπών* Paraphr. ed. 5. *Ἰταλίαν* al. 6. *προτέραν* Huds. *οἰκήσας* libri, *μετοικήσας* Huds. 7. De Siri vide vel Steph. v. *Μεταπόντιον* et intpp. Herod. VIII, 62. Sirim et per istam fabulam et aliis quibusdam indiciis constat iura Metapontinorum coluisse: igitur nihil fuit causae, cur perspicuam dictionem Antiochi (ap. Strab. VI. p. 255.) cum alii sollicitarent, tum Letronn. *Obss. sur Scylax* p. 15. Aliquanto graviore cum specie potuit

Valesius ad Hesych. v. *Σιρέων* Eustath. ad 368. cum Stephano redarguere, quod Metapontum tradunt antiquo nomine Sirim fuisse vocatum. *αὐτῆς Ἄρνης* 2. 9. *ἀλλ'* omisso Huds. *ὁ μὲν ἅμα τῇ μ. εἰς* B., *ὁ δὲ* — sequentibus interceptis, quae praestiterunt 2. et 1310., hic quidem ex parte castigatiora. 11. *ὅς* adieci. 12. *ἱερά* pro *ἐᾷ* 1310.

465. Quae Huds. apposuit Paraphrastae erant relinquenda, in quo eadem extabant, unde tamen nomina Aeoliarum deprompsi. Sic cod. 2. *εἰσὶ γὰρ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ταῦτα· ἐπώνυμον, στρογγύλη, εὐώνυμος, διδύμη, φοινικώδης, ἱερὰ Ἡφ.* Paraphr. Holst. *Φοινίκη, Ἐρικώδης*, plerique *φοινικώδης, ἱερ.*, editus Par. *φοινικοῦσα, ἐρικοῦσα. Φοινικώδης* etiam Aristot. Ausc. Mir. 144. et cum nostro Schol. consentiens interpres Apollon. III, 41. Denuo Paraphr. cod. 2852. *εἴρηνται δὲ κατ' οὔνομα εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον.* cf. ad 306.

476. v. 17. *Ὀγχήστιος γὰρ ὁ Ποσειδῶν* al. Aliud istius venerationis indicium ex Hesychio prodit: *Ἐπακμόνιος, Ποσειδῶν ἐν Βοιωτίᾳ. ὅθεν καί* Il. *β'*. 506. 19. *φησὶ* 2. et 2852. Deinde 20. *χαριζόμενος ὁ Ποσειδῶν* 2.: ut auctoris nomen possit excidisse videri. *Ἰοκάστου παισί* 2852. 21. *χέρσον* al. Praeterea 2. has contractioris sententiae servavit corruptelas: *ἐλέγετο δὲ πρότερον ἡ Σικελία συνῆφαν* (Bredov. *συνηφάνθαι*: immo *συνῆφθαι*) *τῇ Ἰταλίᾳ, καὶ τὸν Ποσειδῶνα χαριζόμενος τῷ Αἰόλου παιδὶ Ἰοκάστῳ ἀποτέμνει αὐτήν.* 23. *ἀπολιπών* al. *Ἰοκάστεος* libri, ut modo ad 461. 24. *γλωχῖνας* 2852. Sequentia tradit iisdem fere nominibus Eustathius.

482. v. 30. *πέτραν φασὶ τὴν λευκήν* 2. 31. *γάρ* pro *δέ* al. Sed 2. *τὴν καλουμένην Διομήδειαν. πλησίον δὲ Λοκρῶν ὑπάρχει.*

483. v. 33. *Ἰάπιον* 2. *Ἰάσπιον* al. 34. *ὠνόμασεν* 2. 35. *Λυκόφρων* vv. 592, 93. 599. In primo libri *Ἀργυρίππα*, in tertio versu *νάονται* al. P. 354. v. 1. *Κωμίτῃ τῷ υἱῷ* 2. et 2852. quod efflagitat etiam *φυλακήν*, pro eo quod extabat *Κωμίτην τὸν υἱὸν . . φύλακα.* Nec dubitavimus asciscere, quoniam ista praebuit alicubi 2. *ἐποίησεν αὐτὴν ὀργισθεῖσαν ἐμμῆναι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν υἱὸν Σθενελάου* (sic), *ὅντινα Διομήδης πρὸς φυλακὴν ἀφῆκεν. εἶτα μιγέντων αὐτῶν ἐν συνουσίᾳ ἐπαναστρέψας ὁ Διομήδης ἐλθὼν κατῴκησεν ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ· εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὸ γένος Ἰβήρων ἐκεῖ*

τελευτᾷ. 4. *οὖν* 2.: *δέ* al. *ὅτ' ἦλθεν* 2852. 5. *πλανώμενος, λέγεται δὲ εἰς Ἰβηρίαν ἐλθεῖν* al. *ἐκεῖσε εἰς ταύτην τὴν νῆσον* al. *τελευτῆσαι* al. *κατοικῆσαι* 2852. 6. *εἴτι* (*ἐστὶ* al.) *δὲ πλησίον Λοκρῶν* denuo post *Διομήδειαν* recurrit, quod nimium sane facinus videbatur. Porro v. 488. Schol. erat ascriptum, et verbositate inani et futili sermone suspectum.

493. Recepit Huds. cum MS. Monac. Paraphr. *Κέρκυραι — Φαίαξ* excitavit e comment. MS. Casaub. ad Strab. p. 28. v. 7. *δέ* addidit 2. *Ἄμβραξ — Ἀμβρακία* al. 8. *Ἀμπρακικός* adiecit Huds. 10. *παρά* al. *ἡ καλουμένη* 2. *λεγομένη* al. 11. *λειμῶνας* 2. *λειμῶνι*, quamquam a Lennepio monitus, editor Schol. Eur. Or. 54. retinuit. 12. *Καλλίμαχος* fr. 333. *ὁ ἀμφ.* al. *ἀμφήδυμος* 2.

496. *Ποιητής* Il. *β*. 640. Quod adhaeret *ἤτοι τὴν Καλυδῶνα*, depravatumne sit de verbis Homericis dubito, an propriam huius versus significet explicationem.

497. Paraphrasi debetur atque Hudsono. v. 15. *φησὶ* al. *ἀπὸ τ. Ἀχ. ποταμοῦ* H. His tamen 2. praemisit: *Ἀχελώϊος, ποταμὸς Πελοποννήσου, ἐξ οὗ τὴν Πελοπόννησον δηλοῖ.* Consimilia deinceps cod. 2852.: *Ἀμνισὸς ποταμὸς Πελοπονήσου. δηλοῖ δὲ τῆς Κρήτης. ἐξ οὗ Ὅμηρος Ἀμνισοῖο.* Ista quidem contractiora 2.: *Ἀμνισός, ποταμὸς Κρήτης. καὶ Ὅμ. — Εἰληθυίης.* 16. *γῆν οἰκ.* Paraphr. *οὐδὲν* al. Diversam oraculi conformationem Pausanias prodidit VIII, 24.

500. Dederunt 2. H. v. 22. *τὸν βορρᾶν* 2. 24. *ζόφον φησὶν* H. 25. *Ὅμηρος* Od. *ι*. 25. 26. Compara similem disputationem Strabonis X. p. 454. sq. In posteriore versu 2. *αἱ δ' ἄλλαι πρὸς ἠῶ —*.

504. v. 28. *τὰ ἔξω* H. 29. *αὐτά* 2. Minus perspicua Schol. est mens.

506. Schol. etiam Paraphr. illatum cum quadam varietate; male *ὡς Ὅμ.* Versus est Il. *β*.' 656. Adhaeret ista observatio: *συναπτέον ἐστὶ τὸ Ῥόδος Ἰηλυσίων πέδον ἀνδρῶν.*

509. Tenet Scholium inusitata doctrina refertum Huds. usque ad *Ἄδωνιν.* v. 3. 4. *Αἴγυπτος* Huds. Oratio aut manca aut depravata, nec suppetit in raritate fabulae remedium, nisi forte id ab cod. 1310. repetimus alibi sic tradenti: *εἰς ἣν Ἀιὸς ὁ υἱὸς Αἰγυπτίου ᾤκησεν,* in quibus latere videtur *Ἀῷος* nomen, v. 36. restituendum: v. Etym. M. v. *Ἀῷος* et Hesych. v. *Ἄωοι.*

Expeditiora sunt autem de Cinyra commenta, quae possit vel Apollod. III, 14, 3. praestare, quamquam is de Adonidis exitu cum Schol. dissentit; inde tamen Ὀξύπαρον librorum scriptionem correxi, ac v. 38. Θυμαρέτιν. P. 355. v. 2. ἔπεισεν ἡρπάσθαι al. 3. πέμψας, ἔνθα ἡ Βύβλος ἐστὶ παρὰ ποταμῷ, ὃς Ἄδωνις καλεῖται. 6. οὖν 2. ὃ ἦν al. Subsequitur observatio ad sedem horum versuum diiudicandam pertinens, de qua Spohnius in annotatione ad Dionysium allatus senserat aliena. Sed apparet grammaticum eam perturbationem, quae MSS. optimos invaserat, ut versibus 508. 509. illos 506. 507. postponerent, prout hic ipse quem Scholion tenet locus confirmat, eam igitur imperitiae damnasse, tanquam Cypro, qua nihil fieri posset magis orientale, Chelidoniae longius in ortum patescerent. Contra cum altera librorum parte Schol. 511. faciebat, quod ipsam annotationem ad 505. exceperat. Quod ibi post ἀκρωτήριον extabat Εὐβοίας, Paraphr. editi doctrinae relinquendum duxi; nam ex Holstenii libro Paraphr. ista protulimus sinceriora. Quod superest, Aristophanis dictum est Nub. 400. eadem codd. labe Ἀθηναίων olim contaminatum, cuius medelam scite Porsonus repperit ad Odyss. γ'. 278., cum idem permutationis institutum observasset Valck. ad Herod. II, 7. Ceterum v. 10. δεῖ οὖν ὡς ὑπ. ἀναστρέφειν al.

520. E Paraphr. desumptum. v. 19. καὶ Καλλίμ. φησι al. Callimachi versus est h. Del. 20. Praecessit istiusmodi notula ad 519. εὐλόγως τοῦτο (τὸ βορέαο)· ἡ γὰρ Ἀσία πρὸς ἕω, ἡ δὲ Εὐρώπη ἐπὶ δύσιν, τὸ δὲ πέλαγος πρὸς βοῤῥᾶν βαδίζει.

523. ὠγυγίη — ἐτίμων dedit 2. Sequentium particulam susceperunt et Paraphr. aliquantum corruptiorem, et Huds. Attigit eandem institutionem etiam Etym. M. v. Θάσος. v. 25. πλούσιος bis 2. Propinquum Schol. decurtatum idem proposuit Huds., extremum Paraphr. In his v. 24. κατατροπῇ correxi; 30. fort. leg. ἡ καὶ Κυρβ.

525. v. 34. διήκειν s.: κατέχειν al. λοιπόν aut articulum desiderat aut εἰσὶ bis scribendum, id quod perplacere potest, cum alii Αἰγαῖον πέλαγος exhibeant, quod emendat s. Neque vero dubito, quin Schol. scripserit: καὶ λοιπὸν τὸ Αἰγαῖον πέλαγός ἐστιν, ὃ οὐκ ἔστιν Ἀσίας, *huic iam consequens videri, ut Aegaeum etiam mare cum Asia contribuatur, quamvis id ad Asiam non pertineat.* λοιπόν ad consequentiam et continuitatem

quandam a grammaticis et recentioribus referri notum est: quos attigit Schaef. ad Long. p. 400. sq. 36. *ὑπέρ* 2.: *πρός* al. 37. *Τὰς Κυκλάδας δὲ πάσας* (*Κ. δὲ π.* Huds.) *ἃς ἐπ. οἱ* (*οἱ* al. om.) *᾿Αθ.* al. Haec ad *Μέλας* usque Huds. edidit. 38. *τῶν* om. Huds. Locus de Cycladum conditoribus, quorum memoria prorsus fere intercidit, omnium est gravissimus. P. 356. v. 1. Pro Alcenore Stephanus Siphnum Sunii filium nominavit. Ordinem seqq. Huds. posuit diversum. *Ἄμοργον* libri, prout etiam delineationi ascribebatur: v. Wessel. ad Hierocl. p. 687. 2. *Κέναιθος* vel *Κύνοιθος* al. Sed Andreum Steph. Pausaniasque tradunt, quorum ille in hac antiquitatum parte Nicolaum potissimum sequebatur; quare in alia omnia ille discedit vv. *Κύθνος, Πάρος, Νάξος, Μύκονος.* 3. *καί* prius supplevit Huds. 4. *Ἔριφον* al. cum tabulae scriptore; item 5. *Ῥήναιον.* Seriphiorum Siphniorumque memoravit Atticam originem Herod. VIII, 48. *᾿Ετεόκλης* Huds. 5. *Τεῦκρος* al. Sed suspectum nomen ut *Τήλεκλον* emendetur suadet Strabo VIII. p. 360.: contra quam sentiebat Bröndsted. Itin. Graec. I. p. 90. Atque haud scio an Atheniensium agripetae significentur, quos Naxum Tolmide auctore obtinuisse tradit Pausan. I, 27, 6. coll. Plutarcho Pericl. 11. *Ῥήνειαν* Huds. 6. *Μύκωνον* *῾Ιπποκλῆς* Huds. *Μήκωνα* 2. Addere volebam delineationem Cycladum satis mirificam ad fidem exempli Bredoviani; sed premere eam malui, quod orbiculos istos insularum Delo circumdatos, quibus certa tamen doctrina subesset nulla, nemini profuturos intelligebam. 9. *παρά* al.

530. Schol. cod. 2. 12. *αὐτοδονοῦσαι* 2. Reliqua desunt: cf. Schol. 132.

545. v. 19. Libri *ἐκεῖθεν. τῇ Διομήδῃ* alii. Sequitur notularum vis per singulos libros, et maxime H. 2. dispersa, quarum siquis posset usus existere vel minimus, quicquam dubitavimus expungere.

560. Priorem Scholii partem H. suppeditavit, in qua novissima verba male coeunt; ac de Hyperboreis quidem narratio fortasse Perizonio ad Aelian. V. H. II, 26. sese probasset; alteram vero cod. 1310. v. 24. *τό* aberat. 25. *Καλλίμαχος* h. Del. 282.

561. Schol. cod. H. haud contemnendum versus finem videtur damnum fecisse, neque de Orgenia satis constat. Post 568. Schol. 1310. v. 35. *᾿Αλλονίων.*

576. Θεοκρίτῳ I, 21. (Schol. παρ' ἐνίοις δὲ ὁ αὐτός ἐστι τῷ Διονύσῳ.) 81. Vide Vossii Epp. Mythol. II. p. 300.

582. sqq. v. 7. Ὁμήρῳ Od. λ'. 19. Alter versus est Od. μ'. 4. A mirifica ista compage seiunxi ea quae Huds. ad 585. collocavit, cum in eadem Paraphrasi proposuisset.

607. Alexandri versus pleniores excerpsit Eustathius, nec dubito, quin is vere ἀγχιβαθής prodiderit, cuius potestatem cum inprimis loci Platonis Critia p. 111. A. Pausan. X, 32. et Parthen. 26. illustrent, tum accuratius eam expressit Sophocleum illud Aiac. 135. Σαλαμῖνος βάθρον ἀγχιάλου. μεσοβαθύς M. Deinde Herodiani praeceptum adumbraverunt H. M. ἠθέλησαν δέ τινες βαρύνειν τὸ ὄνομα, ὅτι εἴρηται Ὤγυριν αἰτιακτική. De quo canone vide Schol. Ven. Il. β'. 496. Post θηλυκά extabant verba πάντα τὰ τοιαῦτα.

609. In his notabile videtur inventum ab Alexandro petitum. Praeterea de Venere si cui coniectura calidior arriserit, opem suppeditabit Porphyrius de antro Nymph. 24. Ac Venerem quod magistri nostrum ad locum pertrahebant, haud scio an effecerit deae cum Luna mystica coniunctio (v. Io. Lydum de Ostentis p. 194.). P. 358. v. 4. Στράβων XVI. p. 766.

620. Scholii recondita eruditione commendatissimi priora Ἀσία — Πορφύριος delibavit Hudsonus: nam Πορφύριός v. 8. aliis dicebatur, qui codd. H. M. auctoritate merito fuerat Euphorio vocandus. Cuius in primo versu H., qui duos idem sequentes cum M. complectitur, παυροτέρα φωνηθεῖσα, παυροτέρα φωνηθείσης M., sed παροίτερα doctum poetam decet. At superest mendum Ἀσίης: nam eruditum hominem numquid credimus Ἀσίης et Ἀσίδα tanquam insignes voces congregare potuisse? Quare reponendum Ἀκτῆς. Iidem libri v. secundo ἐννέπουσι, novissimo Ποσειδάονος. Sed istius fragmenti nondum a quoquam prolati qui tenor aut quod consilium possit informari, minus est perspicuum; quamquam id non dubito quin ad Μοψοπίαν sit referendum; interim Posidoniae vocem ab iis religionibus fabularumque commentis puto pendere, quae in Atlantidis fatis versarentur, commonstrante Platone Critia p. 116. eiusque Schol. ad Tim. p. 427., atque priscam illam Atticorum aetatem celebrarent, cum diluvia nondum vetustissima sacra consumpsissent: in quibus multi fuerunt

Atthidum scriptores. Conf. Heyn. ad Apollod. p. 323. Quos praeterea Schol. Nostri versus affert, sunt ii 278. 5. Ceterum initio Dionysium Cyzicenum habemus suspectum, ut quem cognoverimus nullum, praeter eum qui honorifico carmine Eratosthenis memoriam prosequebatur; at in hac quidem doctrinae parte Dionysius Chalcidensis, *Κτίσεων* auctor, iure locum suum obtineret. Extremis similia quaedam Paraphr., cui sua reliquimus, comprehendit.

651. *'Απολλωνίου* I, 22. Scribebatur *ἦεν*. Alter eiusdem versus in Schol. 681. est IV, 322.

685. In his nova certe Pherecydis auctoritas, de quo non est quod ob barbaram dictionem *εἰς Φερεκύδην* addubitemus.

687. Adhibuit Scholium Huds., cuius magnam partem etiam Paraphrastes est complexus, unde haud tenuis varietas conficitur. Characis nomen Heringa restituit Schol. Apollon. IV, 1470. in alia de Argonautis narratione. Nomina conditorum, quamquam aliquatenus suspecta, retinui: nam *ἀλφιτούς* H. *καὶ ἐν μιᾷ εἶναι* — *Τελχῖνα καὶ 'Αμφίταν* Huds., sed quos Ammian. Marcell. XXII, 8. et Plin. VI, 5. Amphitum Telchiumque vocabant; quare *Τέλχις* certe et *"Αμφιτος* iusto tenore scripsi. Porro hanc clausulam H. subiunxit: *ἱστόρηται δὲ περὶ τούτων ὅτι Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης τὴν Διοσκουρίαν καλουμένην* * *καὶ αὐτοὶ γὰρ τὸ στυπίον* (*ἀστυπίον* M.) *ἐργάζονται*: quibus nescio quid minus pervagati subesse videtur. Linificium certe Colchorum Strabo XI. p. 498. commemoravit, ac proprium in eo genere nomen Herod. II, 105. *Σαρδονικόν* ascripsit, cuius usus in parte plagae venaticae, *σαρδονίοις*, videtur extitisse.

714. v. 18. Post *κατοικοῦντες* praepositio desideratur; possis ex inferiore loco *πρός* inserere. 23. Scribebatur *σάπφειρός φησιν εἶναι ἐν τ. Α.*, sed veriora M., unde *Αἰθικοῖς* fluxit loco *Αἰθιακοῖς*. Fragmenti versus prior aliquam movet suspicionem; M. *σαπφθείρους*: sed quae desiderarem in isto fragmento supra proposui p. 504., ut in altero versu *ἐξεδάην*.

718. Aristotelem Ptolemaeumque vide indicatos annot. ad Dionys. 49.

775. Scholion variis nugarum ambagibus libri exornant; extrema vero pars ne Graecae quidem orationis proprietatem refert. Ex reliqua suppellectile satis habemus haec protulisse: *ταύτης ἐρασθεὶς ὁ Ζεὺς ἥρπαξε,*

καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὃ αἰτήσω, σὺ ποιήσεις; καί φησιν ὁ Ζεὺς ποιήσειν. καί φησιν ἐκείνη· φύλαξόν μοι τὴν παρθενίαν. τὸ αὐτὸ ἐποίησε καὶ Ἀπόλλωνα, καὶ ἔμεινε παρθένος. Apollonii locus est II, 946. sqq. Denuo Schol. 807. satis ieiunum: *ζήτει δὲ ἀκριβέστερον τὴν ἱστορίαν παρὰ Ἀπολλωνίῳ.*

820. Scholium non e grammaticorum commentis derivatum otiosis historiae vetustae scrutatoribus relinquimus pertractandum. Novissima vix licet pro germanis ducere; Orestis quidem liberos fama ferebat circa Lesbon consedisse, sed ipsum Orestem in simili narratione novit Etym. M. v. *Αἰολεῖς*, quod facile sic licet resarcire, *ὅτι πλεῖστοι [Θετταλοί] ἤτοι Βοιωτοὶ ἦσαν*: adde Tzetz. ad Lycophr. 1377. coll. Eust. ad 820. extr. In fine subit legere *κατὰ τῶν Καρῶν.*

825. Scholium eruditum Huds. apposuit cum levi var. lect. Nihil horum Stephanus enarrat, aut Nicander ap. Anton. Liber. 30., cui Cydoniatarum nummi ap. Eckhel. D. N. I. Vol. II. p. 310. sq. suffragantur; propius auctor accedit is, cuius inventum effinxit Ovid. Met. IX, 446. ss.; sed vestigia quaedam expressit Parthenius c. 11. cf. Iacobs. ad Anthol. Gr. T. VII. p. 233. Partem Schol. Apollon. I, 186. attigit. v. 30. *ἀπάρας* om. Huds. *ἀπαιρεῖ τ. Κρ. καὶ κατάγεται* al. solita varietate. 31. *οἰκίσας* al. 32. *ὁ ποταμός* plerique. 35. Post *Λυδίαν* al. additur: *καὶ λυρικὸν λαβὼν Καῦνον καὶ αὐτὸν ὠνόμασε.* 37. *διαχωρίζει* al.

827. Dederat Scholium Huds. cum Paraphr., quicum in plerisque consentit Etym. M. v. *Ἔφεσος.* P. 361. v. 1. *Καλλίμαχος* h. Dian. 237. Pleramque librorum discrepantiam in seqq. praetereo, sed cum ista scriptione, quam ex edita Paraphr. confirmante Etym. ascivimus, multum codd. dissentiunt haec afferentes: *Ἐφέσου ἐκεῖσε φιλοξένου ὄντος· ὅθεν καὶ παρ' Ὁμήρῳ· ἐπὶ Ἔφεσον στέλλεται.* In reliquis quae cuiusque libri essent propria, ea non duxi operae pretium enotasse.

850. V. Kann. ad Conon. 6. Haec quoque narratio rariora quaedam prodit. Triumviros iungit etiam Proclus Chrestomathia, quem tentanti non ausim viro docto concedere. v. 10. *τοῦ υἱοῦ* in M. scriptum fluxisse videtur a compendio, quo Apollinis Apolloniique nomina exprimi docuerunt Bastius Epimetro ad Gregor. Cor. et Gaisford. ad Hesiod. p. 113. 11. *Παμφυλίαν* al. 12. *ὠνόμασε* al.

870. Pleraque Huds., superiora etiam Paraphr., cum aliqua verborum discordia. Unum videbatur commemorabile, *τὴν Ἀϊδωνέαν κυνέην* apud Huds. Praeterea cod. 2. epigrammatis illius famosissimi, quod Strabo XIV. p. 672. prodidit cum aliis quos prolixa disputatione Naekius enarravit, non sine lectionis novitate meminit: *ἐκ δὲ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιγράμματος ταύτην βεβαιοῦσι τὴν φήμην. γέγραπται δὲ οὕτως· Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξεω παῖς Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἐδείματο ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τὰ ἄλλα τούτου οὐκ ἄξια τοῦ ἀνακρούματος.*

875. extr. *ἐν Παμφυλίᾳ* H. M. Ptolemaei locum non repperi.

Exili annotationi coronidem iuvat imponere Tzetzae quodam artificio vulgando, quod in iambicis iste versibus illigavit, idque Scholiis alicubi post v. 940. insertum:

Περὶ τῶν εἰς ρος κανών.

Τῶν εἰς ρος ὀξὺν τὸν τόνον κεκτημένων,
πυρός τε γυρός, σὺν δὲ πυρὸς ὁ στάχυς,
τὰ δίχρονα γίνωσκε μακρὰ τυγχάνειν,
τὸ πῦρ πυρὸς δὲ μηδαμῶς μάκρυνέ μοι.
ἔχεις γὰρ ἄλλους τεχνικοὺς ἐκεῖ λόγους.
γῦρος δὲ καὶ Κύρος τε καὶ νῆσος Τύρος,
Σύρος τε καὶ πᾶν τὸ βαρὺν τόνον ἔχον,
τοῖς γὰρ φρονοῦσι καὶ βραχὺς ἀρκεῖ λόγος,
τὴν συστολὴν εἴληχε τὴν τῶν διχρόνων.
πυῤῥὸς δ᾽ ὁ πυῤῥόχροους τε καὶ Πύῤῥος πάλιν
διπλοῦν τὸ ρ φέρουσι καὶ μακρὸν θέσει.
Τζέτζης μὲν οὕτω τεχνικοὺς τηρεῖ λόγους.
Σιλλογράφος δέ τις τὸ σι μακρὸν γράφει,
τὸ ρῶ δοκεῖ μοι τοῦτο μηκύνας τάχει.
Σιλλογράφος νῦν ὁ Ξενοφάνης ἐστί, καὶ ὁ Τίμων καὶ ἕτεροι.

ANNOTATIO

AD

NICEPHORI BLEMMIDAE PARAPHRASIN.

Indicem opusculo praefiximus e Rom., nam minus probabilem dedit Paris. *Νικηφόρου φιλοσόφου τοῦ Βλεμίδους Γεωγρ. συνοπτική.* P. 404. v. 1. *δέ* Catal. codd. Bibl. Reg. 3. *πόλεις* Catal. Bibl. Taurin. 4. *πρῶτον* R. 7. *μέρους* P. 8. *καὶ πρῶτον* om. R. 16. *Αἰθιόπειος* P. 19. *τὴν τρίτην δέ* R. Deinceps mirari subit, unde nova doctrina de figura Persici sinus orbiculata provenerit. P. 406. v. 2. *Ἀραβικός* R. 3. *ἐνίους* negabat Spohnius posse tolerari, neque quod infra recurrit *ἄλλοι νῆσοι*: masculinum genus tuebatur haud prospere Bast. Ep. Crit. p. 26. 8. Mirum hoc studium iterandae particulae *τέ*. 14. *Καλαυρίας* opinor scribendum fuisse. *Σύρτης* ac *Σύρτην* quo in loco habeam dubito; nam consueta vocis formatio p. 412. obtinet. *ἐξαντίας* P. 15. *Ἀνδριάς* P. *ἐστὶν* om. R. 20 *καί* posterius om. R. 25. *ἐς* P. itemque 35. 34. *ἔστι τὶς ἄλλη* R. P. 406. Figuram orbis, ceteroqui repetitu vix dignam, ad exemplum R. direximus. v. 7. *τὸ δὲ* P. 8. *μελανόγης* lexicographis Spohnius nollem commendasset: v. Schol. 183. 9. *πάρδαλιν* P. 14. *γωνίαν* varie corrumpunt. 16. *ἀγρονόμοι Μασυλῆνες* libri. 21. *μακρά* R. 23. Defectus indicium posui, cum Nasamonum designatio interciderit. P. 407. v. 2. *πολλῷ* P. 3. *προκόπτοντες* R. 9 *τῆς καλουμένης* R. 10. *ὑψηλότητα* R. 11. *ὀνομαστὸς* P. *ἔρχεται* R. 17. Lacuna tam hoc loco quam in edito Paraphr. exemplo expressa satis indicat, id quod Bredovius perspexit, auctorem, qui Paraphrasin describere soleret, codicis sui damnum resarcire nequivisse. Sed mirabilior est Asiae mentio vicibus repetitis facta, ubi Aegyptus erat vocanda; quamquam cum v. 30 post *ἡλίου* R. sin-

gularem inscriptionem proposuerit περὶ τῆς Θήβης, malim ad librarios culpam reiicere, quos extrema Ἀσία καλεῖται tenerent. 34. δέ om. R. P. 408. v. 1. Ἀλεξάνδρια P. τῆς Μακεδονίας fidem videtur excedere.

2. σηνόπτου P. συνοπίτου R. 5. μετὰ τὴν δὲ R.

8. καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, quae a superioribus seiunximus, fortasse οἰκοῦσιν requirunt. 9. τό om. R. 11. ἄκουσον R. 17. τετραμένον libri. 20. βοεία τὸ σχῆμα παραπλησία R. 23. τοῦ om. R. 28. ποταμὸς Ἴστρος R. 31. Praepositio ante τὴν πεύκην desideratur. 32. τοῦ μὲν — ἐξαπλωμένα R. 34. Βαστάρχαι sive Βατάρχαι an fide vetusta litterarum nitatur potest dubitari. P. 409. v. 1. Ἀγανῶν R. 2. Articulum bis neglexit R. 4. σμίγεται haud infrequens vocis vitium, repetitum illud p. 419, 28. V. Schaef. ad Gregor. p. 679.

6. Ἀλδίσκου R. 9. ὁ ἤλεκτρος in infima Graecitate obvium Spohnius attigerat. 14. Praestaret dici οἱ καὶ Βουλγ. 20. τὸν ποταμὸν Ἴστρον R. 26. Αὔσονῆες libri. 29. τῆς δὲ om. R. 30. Ταρσός R. ἡ εὐδαίμων γῆ R. 31. πρόςποδα P. quod genus vocabuli Spohnius mirabatur lexicis non esse animadversum.

35. Αὐσόνων addit R.: malis αὖ τῶν Αὐσ. 37. ἐκ τῆς βορεινῆς (vocem admisit Apollonius quoque de Synt. I. extr.) θαλάσσης ita Spohn. interpretatus est, ut Nicephorum cum Paraphr., quorsum βορείης esset referendum, praetervidisse contenderet. Sed Nostri sententia non magis quam Paraphr. enarratio diserta, cui ἀρχόμενος e MS. reddidimus, homines imperitos arguit Ἄλπιος ἀρχόμενος continuasse, quo pacto βορείης ab ellipsi debuit explicationem accipere. P. 410. v. 1. λέγω R.

6. ἄπειρον ex eo patet esse depravationis genere, quod ad Dionys. 458. ac saepius attigimus. διδῆ P. 11. ἡ πλουσία γῆ libri agnoscunt. 19. ἐρχομένοις oportuit; sed eadem structura recurrit p. 413, 3. 22. ὄντες addit R. 23. ἐπιθυμητική R. 24. οἰκούμενον dixit, tanquam id ad πτολίεθρον referret. 26. Λακινιάδος praebuit R. Σικελικῆς vide ad Schol. diiudicatum.

27. Σύμβαρις et Συμβαρίταις fluxerunt a consuetudine citerioris aevi, quae cum aliis formis otiosam litteram tanquam complementum infersit (ut in Athenaeo ἀμφαμιώτας, in Ptolemaeo Νυμφάτης), tum inprimis cum π adesset (conf. Seidl. de V. Dochm. pag. 26.): de quo dixerunt Dorvill. ad Charit. pag. 469. Brunck. ad Arist. Av. 1299. Blomf. gloss. S. Theb. 795. Huc recidit Hesychianum γρομφεῖς, perpe-

ram loco γροφεῖς (si quidem id recte habet) exaratum. κεκατάραται inter portenta locutionis labentis, quae recentissimi Graeci iamiam sibi propria fecerunt, numerandum esse loci edocent collecti a Dorv. l. l. p. 572. et Lobeck. ad Phryn. p. 154. Sed praeierat tamen periculo quodam, ἐξυνῆκα, Anacreon. 30. Quae uncis cohibentur ab alio Paraphr. exemplo duxerunt originem.
31. Μάρσυοι R. Μάργοι P. 32. ἐπόρθησαν libri: quod a corrupta quadam Dionysii lectione pendet. 34. τῶν Ἰαπύγων μέχρι τῆς καλ. Ὑρίου R., mediis praetermissis. 35. Ἀνδριαντικόν libri, id quod saepius usu venit. 36. Γεστραίων e lectione ἄστυ τε Γεστραίων provenit; perinde atque in MS. Paraphr. accidit. 38. ἀποξύων P. P. 441. v. 7. Rupium explicationem Nicephorus sibi vindicat peculiarem, qui in seqq. ὅταν . . . πολίταις verba quaedam a Paraphr. turpiter arripuit.
15. 16. Πελοποννήσου vocem geminato ν̃ cum R. scribere malui, non quo eam rationem, quae Spohnii fuit sententia, pro legitima ducerem, sed consuetudinis arbitrio ratus esse obtemperandum. V. Strabo XIII. p. 618. Duker. ad Thucyd. III, 32. 20. Nomina e cod. Paraphr. corrupto descripta sunt, prout cod. 2. exhibuit et Schol. 409. nam editus Paraphr. emendata praestabat: Τριφυλὶς δὲ λέγεται διὰ τὸ ἀπὸ τριῶν ἐθνῶν οἰκισθῆναι, τῶν τε Ἐπειῶν καὶ Ἠλείων καὶ Μινυῶν. 21. ἐπιθυμώτατος libri; alterum voc. novicii exemplum praebet Schol. Aeschyli S. Th. β'. 887. 23. Μεσίνης P. Tzacones per observationes Leakii potissimum innotuerunt. 28. ὁ Γύγιος (ὀγύγιος R.) de cerebello magistri natum fluviorum adauxit indicem; quinarius enim numerus tum demum emerget, si Ladonis nomen intercidisse statuamus. 37. ὅπου . . . Θρᾴκης denuo e singulis Paraphr. interpretamentis corrasa sunt. P. 412. v. 1. Λοκρίδων singulare videtur. 4. χεινῶδες P. 5. τῆςδε om. R. 6. Ἰταλίας P. 9. τῶν om. R. 17. Φοινικῆς itemque Φοινικῇ, quamquam Lobeckio ad Phryn. p. 148. comprobata, si quidem a Φοινικοῦς repeterentur, equidem aut compendio quo Φοινικικός exprimi soleret arbitror deberi, aut a Φοινικός duci, cuius fideiussorem produco Xenoph. Oecon. VIII, 11. e poetis non habeo nisi Quint. Smyrn. VIII, 106. excitare. cf. Eratosth. p. 251. Parum in hac quaestione satisfecit Wessel. ad Herod. VI, 47. Ceterum Φοινικαῖς nunc Eust. ad Dionys. 609. exemtum est. 24. Κύρνην libri, item τοῦ υἱοῦ.
27. Φοινηκώδης P. v. Schol. 29. ταύτην R. 30.

Λιβύη libri. Deinde Pachyni descriptio periit. 34. *μεγαλοτέρας* libri: v. Eust. ad 467. 36. *τὰ Κέρκυνα* etiam codd. Paraphr. 37. *ὑπό* scribi oportuit *ἀπό*.

38. *Ἰηπυγίαν* P. P. 413. v. 4. *ἐπὶ τῆς νῆσος* mire R. *δρυμὰ ὄρη* ut alia temere e Paraphr. oratione conficta sunt. 5. *Ἀμπρακίων* aegre licet alibi deprehendere. 7. *Ἰθάκης* R. 8. *λέγω δέ* R. 11. *ἐκ* pro *ἐπί* P. 16. *Πατρῆδος* libri. 21. *τεθαυμάστωται* mirificum est commentum. 32. *Κυκλάδες ὠνομάσθησαν* Spohnius emendabat, paulo curiosius. 34. *Κύνος* libri; iidemque p. 414. v. 4. *Κιμέριον*. 9. *ἄλλοι* P. 13. *Ἑσπερίδαι*, imperitissimum facinus, libri tuentur. 15. *βόρεια* R. 18. *τούτοις* noli sollicitare. 25. *ἐρχόμενος* om. R. 26. *Χρύσην* R. 28. *Ταπροβάναν* libri, ut p. 421, 21. 33. *ἤγουν θῖνες καὶ κήτεα* ita sunt absona, ut librariorum torpori malim imputare, cum ne a Paraphrasi quidem possint derivari. 37. *Περσώνησος* P.

P. 415. v. 1. *ἀρχόμενος* P. 2. *Ἐρυθραίας* R. 17. *λέγω* om. R. 18. *τουτί* opinor e compendio *τουτέστι* (v. Paraphr.) extitisse. 22. *στροβηλοειδές* P. MS. Paraphr. *στρομβηλοειδές* R. 23. *δέ* om. R. 26. *Νύσσος* P. *λαταμῶνα* libri. 28. *δύων* P. 30. *ὁ πολὺς ὠκεανός* Spohnius mirum quomodo soloece vel potius barbare dictum esse potuerit pronunciare. 34. *περὶ ὅντινα* cum praebuerit MS. quoque Paraphr., videtur grammaticus de explicando *γείτονα* utramque in partem addubitasse. 36. *ταύτας* ad *θαλασσῶν* referri poscit.

38. *ἠός* R. voluit *ἠῶς*, quod saepe ad Eustathium attigimus. P. 416. v. 2. *τοῖς βαδίζουσι* Nicephori est proprium. 6. *τό* ante *τόν* expunxi; Spohnius *ἔχειν* malebat. 13. *πολύν* in eo genere vitiorum Spohnius (cuius reliquam annotationem prorsus alienam praeteribimus) reponebat, quod Schaefer. ad Schol. Apoll. p. 306. 629. tractasset; is tamen de participiorum terminationibus disputavit, passim a librariis ad femininum genus deflexis: quamquam ea ipsa observatione cautius esse utendum vere Hermannus monuit ad Vig. p. 716. De nostro vocabulo minus liquet. 16. *τὴν ἀνατολήν* P.

19. *ψίχρα* quis dixerit ignoro; *ψύκρα* R. 20. *Κέρται* P. 31. *ἰάσπη* P. 33. *ἄρξον*, quod p. 417, 26. recurrebat, Spohnius correxit. 36. *αὐτῆς* P. 38. *Καδδούσιοι* P. uterque *Μάρδιοι*. P. 417. v. 2. *διδῇ* P. 4. *Παρνάσου ὄρους* R. 12. *Σουγδαία* R. 16. *οἰκοῦσι* . . . *λ* . . . *οἱ φέροντες ἰσάκαια τόξα* P. quae in R. extant integerrima. 20. *οἱ* delendum. 22. *ἐκεῖνον* libri.

24. φρασίδος P. adeoque Κόγχλων, R. Κόλκων, deinceps tamen Κόλχων. 28. τὸν Λάδοντα τὸν ποταμόν, etiam apud Paraphr. obvia, fidem propemodum excedunt. 29. Εὔξ. ποταμοῦ P. 30. Χαλκιδῶν . . . Μάκρωνες libri. 33. τούτους R. 34. ἐργάζοντες rarissimum est. 35. Ἀσυρία libri, ut p. 421. sq. P. 418. v. 4. διδῆ denuo P. 8. Παμφλαγόνες P. Μαρυανῶν bis P. Μαριανδυῶν . . . Μαρυανδυῶν R. 11. σύαλον libri. 18. καί ante πρός om. P. 27. Σαγγάρου P. 30. Ἴδας libri. 32. Τριά P. 35. ὁ ante ποταμός om. R. 37. δύων denuo P. et alibi. 38. Ordo epithetorum cum dudum sit perturbatus, nunc per libros quidem nequit instaurari. P. 419. v. 3. πτελαίας R. 4. Μιονία libri. 8. Ὕστρος P. 11. Mirificum commentum περὶ τῆς κεκλιμένης θαλάσσης, sed piaculum tamen magis pudendum Ἄρατον istud, nescio quomodo pro Κράγον illatum. 12. Λύκοι libri; item Ἄσπεδον. 14. τὰ Ταύρου R. 20. τούτους R. 21. γῆ Πισιδίων R. hoc etiam P. Τερμασός, ἡ Λύβηρ P. 27. Lacunae post Ἀσίας indicia sustuli, neque opus cum Spohnio ἐκεῖνα requirere. Ante παρασύρει R. 30. Σκύδνου, ὅςτις Σκύδνος P. 34. Σόλημα libri. 35. αἱ ἄλλαι R. P. 420. v. 1 - 7. Mera somnia. 6. Σελευκίας R. 8. τῆς ἠπ. Συρίας Spohnius: τῆς ἠπειρώτιτος τῶν πόλεων P. περὶ τῆς Συρίας τῆς ἠπειρώτητος τῶν πόλεων R. 9. ἠπειρώτης R. 13. διαιρεῖται vel καλεῖται sive ὀνομάζεται supplebat Spohnius. 17. θαλάσσης om. P. 22. Ἑλλάδα P. 23. Βυρητοῦ P. 26. Βόστα libri. 29. 31. Ποσειδίονα . . Ποσειδίονος libri. Idem 34. τῆς Ἀντιόχου. P. 421. v. 1. Ἐλάνα. 3. Ἐλάσιοι. 14. θυμιάσμασι, quam vocem non crediderim unquam extitisse. 15. θείου R. 18. γεννηθέντος R. 19. βοσκῇ libri, quod improbavit Spohnius allato Schaef. ad Schol. Apollon. p. 256. is enim βόσκη scribendum praecipit, quod significatum productae vocis βόσκησις sustineat: quae ratio dubitare licet an non omnibus locis conveniat. Neque repperi βόσκη inter eas voces, quas Attici simplici quidem sed certa ratione in η formabant, ut αὔξη, ἄνη, ἄνθη (v. Valck. ad Thom. M. ed. Tittm. p. 152. et Koen. ad Greg. Cor. p. 51.), ulla scriptorum aetate locum obtinuisse. 27. ἀνάκλησιν R. 29. Quae post καλοῦνται P. praestabat, περὶ τοῦ Λιβάνου ὄρους, male narrationis tenorem interceperant. 30. εὐδαίμων P. 35. Ad ἰσθμοῦ lacunae signa R. apposuit, fortasse suo iure, cum

ne huic quidem loco ea narratio possit applicari. P. 422. v. 2. Ἀῤῥάβων ἤγουν P. 4. ἐκεῖ nescio an recondat εἴδεϊ, certe post αὐτῶν desiderari videtur τὰ σώματα.

14. Euphraten montem vix dicas unde Noster eruerit, sed succedit 20. commentum gemellum. ὁ posterius om. R. 19. Τερηδῶνος libri. 22. Post ποταμός excidisse videtur ὅς. 24. ὁδεύσει . . . μέσον τῆς κ. λίμνης P.

25. Θωνίτης R. 27. ῥοὺς R. 28. κατοφερῆς libri. P. 423. v. 1. τείχει ἀσφάλτῳ Spohnius suspicabatur; sed humani quid ille passus est, qui ἄσφαλτον in eam sententiam ex Eust. ad 739. captaverit: quod enim ἄσφαλτον sive ἄπτωτον dictitant Grammatici, quis tandem ignorat a solidis muris id longius abhorrere? 12. αὐτὴν γῆν τῶν Μηδίων R. 18. ἐστι P. 30. ἀεννάων R. 33. οἰκείας libri. ὅταν καὶ Σ. R. P. 424. v. 5. αὐτῆς P. οἱ ὁποῖοι quod a nostro homine bis dictum est, non memini me adhuc observare nisi in recenti Graecorum dictione; nam ὁ ποιός et ὁ τοιοῦτος nimium distant. 8. Κύρος . . Χοάσπι P. 10. ῥείων in tali positu pravius est stuporis indicium: ut paene alienum locum id invasisse existimes. 13. ἐπίτρομοι reliqui, sive ἐπίτρωμοι R. 19. εἰσὶ Καρμανοί R. 23. Δροσῶν uterque, quemadmodum supra Γεστραίων extitit.

29. Παταλίνην libri. 31. 32. Ἄῤῥαβες . . . Ἀτριάδαι R. 37. πλάκα ex eadem prosapia ductum est, unde μελαναῖς φλέβαις provenit. P. 425. v. 4. ἥντινα om. R.

5. ἀκτίνεσσιν P. In μακάρων ἀνδρῶν auctor copulam praeteriit, neque μακάρων ἔργα quisquis Hesiod. ἔργ. 546. sqq. mirum in modum interpolavit non potuit ad daemonum disciplinam referre. 10. τὴν λευκήν R. 11. τὸν ἴασπιν R. 13. πορφυρέουσαν . . . ὑπηρέμα haec perturbata videntur, καί certe est eiiciendum. 14. αὕτη P. 18. τὲ om. P. 20. καὶ τὰ ἔθνη adiecit R. 21. τῶν Συρίων mirificam refert depravationem vocis πισύρεσσιν. 23. ὁ post δέ om. R. 24. τὴν ἀνατολήν P.

ὁ ποταμός e proximis crediderim irrepsisse. 29. τὴν . . . Ὑδάσπης a librariis sunt temere disiecta. 32. τόξυλοι R. Σκόθροι R. 34. Γαργαρίδαι R. 35. Ὕσπανις P. 37. Γαγίτιδα P. P. 426. v. 1. Κολίδος P. Κολίδως R. 2. ὅςτις — τοῦτον mirum ad oceanum referri potuisse. πετινοῖς P. 5. ἠπάτησεν libri. Post Διόνυσος lacunae indicia R. apposuit, immerito. 10. διετεκμήραντο P. 13. μαύρη lexicis quidem illatum, sed auctore vacans.

INDICES.

I.

INDEX VERBORUM DIONYSII.

II.

INDEX RERUM.

Nudus numerus Eustathii commentarios designat; *Sch.* Scholia; *p.* praefixum Annotationis paginas.

III.

INDEX AUCTORUM
AB
EUSTATHIO SCHOLIISQUE LAUDATORUM.

IV.

INDEX AUCTORUM,

QUOS ANNOTATIO TRACTAT.